Digitized by Google

BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
13
18 D
15

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

Io. Maior in Logic.

14-14-I-12.

Digitized by Google

cat ꝑlur. CR

Magiſter Joannes Maioris Scotus.

Coll. Rom. Soc. Jesu Bibliot. commun.

¶ Inclytarum artium ac ſacre pagine doctoris acutiſſimi magiſtri Joannis maioris Scoti libri quos in artibus in collegio montis acuti Pariſius regentando in lucem emiſit. Et denuo ex vniuerſis precedentibus exemplaribus reductis omni menda diligenter ꝛ fideliter correctis impreſſiq̧ cū annotatiunculis de nouo adiunctis. Cunq̧ repertorio ſeu tabula perbreui in fronte operis ad amuſſim caſtigata. Hoc volumine igitur omnia ordine ſequenti reperies.

In primis. Queſtio de cōplexo ſignificabili.
Primus liber terminorum cum figura.
Scōs liber terminorū.
Eiuſdē ſummule cū figura quattuor ꝓpoſitionū. ꝛ eaꝝ ꝯuerſionū.
Predicabilia cū arbore porphiriana.
Predicamēta cum ſua figura.
Sillogiſmi.
Poſteriora cum textu Ariſtotelis primi ꝛ ſecūdi capitis primi libri ac eiuſdē ꝓpoſitionib⁹.
Tractatus de locis.
Tractat⁹ elēchorum.
Tractat⁹ cōſequētiaꝝ.
Abbreuiationes puororum logicalium.
Parua logicalia.
Exponibilia.
Inſolubilia.
Obligationes.
Argumēta ſophiſtica.
Propoſitū de infinito.
Analogus inter duos logicos ꝛ magiſtrum.

Venundant vero Lugduni in vico mercuriali a Martino boillon.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

B. S.

C Joannes maioris nyniano humme tum natalibus
tum litteris ampliſſimo Salutem dicit.

Cum in erudiendis artiſtis quorum preſentem gero pro-
uinciã aliquatenus laborarẽ mi Nyniane ſepius ab eis
flagitatus ſum ⁊ potiſſimum a Ludouico coronel ⁊ An-
tonio eius germano. Gaſpardoqꝫ lax hiſpanis ⁊ Rober
to caubrath compatriota tibi et mihi communi vt com-
mẽtarios in petri hiſpani ſummulis cuderem. argumentuꝫ aſſumpſe
re in medio quod Dauid crãſton conterraneo ⁊ Jacobo almayn ſeno
nenſi Petro crokart bruxellenſi. Roberto cenalis pariſienſi in primo
curſu exiſtentibus auditoribus predicabilia: exponibilia: obligatio-
nes cum inſolubilibus ſcripto dederam inferentes pro eis rationem
equam ſurgere ratio tamen contra pugnabat tum propter meam iner
tiam. tum propter hominum linguas ad male loquenduꝫ. ⁊ potiſſimũ
de viuentibus procliues. tum propter alienum genus ſtudij ab arti-
bus humeris aſſumptum ſcilicet in legendis ſententijs libuit tamen
lectionem lente proferre vt qui vellet lectionẽ ſcripto mandaret. Quo
circa non mireris ſi interduꝫ ſuccincte, diſſuteve que dedi protulerim
immediate poſt prandium et cenam tempore reparationum hec ſcri-
ptitarũt me memoriter: vt ſciunt omnes ⁊ tuipſe proferente ſi hoſce li
bros in tot hominũ ora vagari opinatus fuiſſem aliter ioue propicio
inſudaſſem. Sed eos iam reuocare neſcirem ⁊ quando hec in biblio-
theca excogitate ipſe exaraſſem propter mei ingenij paruitatem faci-
le erat delirare nõ dubito ſcribimus indocti doctiqꝫ poemata paſſim
Uiris nobilitate ſanguinis vel virtute micantibus ſua munimẽta ſcri
ptores creberrime dicare ſolent. Cum te ex antiqua nobilium domo
ortum in nodoſis artium dyalectice meandris vigilantiſſimum conſi-
dero vt amplius circa artes capeſſendas elaborares tibi hos commẽ
tarios vtcunqꝫ ſcriptos dicare propoſui hoc munuſculum non te di-
gnum accipias ſed offerentis animum aſpicias Robertus valterſon
badingtonenſis in hoc collegio mõtis acuti conregẽs ⁊ noſter Joan-
nes zacharias cenſis te ſaluere iubent. Uale.

¶ Ludouico cor:nel Antonius coronel. S. P. dicit.

NOn poſſuꝫ ego ſtudioſiſſime fr.ter nõ magnopere letari ſummũ rerũ opificẽ deũ pot-us ꝙ fortunã nobiſcum tã proſpere tam clementer egiſſe: vt nobis commodã oportunitatẽ faceret adeundi huiuſqꝫ celeberrimi omnium litterarũ emporij pariſienſis: ad quod ingẽti concurſu a remotiſſimis quibuſcunqꝫ mundi regionibus tanꝙ ad bonarum artiũ mercaturã cuiuſlibet ſortis hoĩes proficiſcunt: quo ſitim ardoremqꝫ doctrine ac eruditionis ebibende expleant. nuſꝙ enim alibi diſciplinarũ fluenta vberius ꝙ in hac pariſiorum achademia ſcatent: nuſꝙ emanant profuſius. nuſꝙ abundãtius emergũt adeo vt riuis inde profluẽtibus chriſtianus ager vndiquaqꝫ fecundiſſime irroretur. Que etenim eſt gẽs tam ſemota: tã extrema natio in quã nõ ꝑcurrãt flumina viuaciſſime aque doctrine pariſienſis. Ex hoc igitur tam preclaro pariſiorum gymnaſio ꝙplurimi fontes ſcaturiũt inter quos oĩm limpidiſſimas atqꝫ illimes aquas emittit is qui a monte acuto exoritur. Qui inſtar fontis paradiſuꝫ deliciarũ irrigantis ſuauiſſima quadã in morũ diſciplinarũqꝫ aſpergine totã pariſienſem achademiam fecundiſſime alluit hec ſiquidẽ mons dei mons pinguis mons coagulatus mons in quo beneplacitum eſt deo habitare in eo. cui non abſurde illud pſalmi accõmodari poteſt erit firmamentum in ſummis montium. Sapientiſſimũ quippe colonum dominus deus olim huic fecundiſſimo feraciſſimoqꝫ monti ꝑfecit iohannem ſtandoulꝫ qui iam non apparet qꝛ tulit eum dominus: qui tanto ſtudio tam vigili cura vt preparat agricolationis diuine ſtudioſus ſic montem illuꝫ excoluit vt nõ ſolum triticeas ſegetes in ampliſſimã meſſem: verumetiam plantas cuiuſqꝫ generis ⁊ varij fructus iugiter continuoqꝫ producat. Cum ergo multa ſint pariſius gymnaſia in quibus litteralis palleſtra ꝙ accuratiſſime atqꝫ feruẽtiſſime exercetur gymnaſium mõtis acuti nomen glorioſum adeptum eſt. Ex cuius grege non inferiorẽ ſibi locũ iure vendicare poteſt Johãnes maioris preceptor noſter quẽ remotiſſima abditiſſimaqꝫ ⁊ philoſophie ⁊ theologie doctrina non ſolum poſteritati: verumetiam eternitati commendabunt vnius plane viri non a quouis ſed ab eloquentiſſima tantum laudes efferende veniunt. Quo circa eloquij latini penuria ſermoniſqꝫ tenuitas me cogit que ad illius immortalem gloriam ſpectare videntur ſupprimere hoc tamen vnum ſilentio non inuoluam eum in arte dialectices inter huius etatis viros ſole conſtitiſſe in qua complura ſcripſit non mediocriter profecto vtilia que cũ iniuria quin potius inſcicia calchographorum tot erratis tot mendis obtenebrata eſſent vt vel legentibus cõfuſionem ingenerarent vel conſtare poſſet ex tanti viri officina eiuſmodi libros minime prodijſſe: ꝙtuncunqꝫ potui operam impartitus ſum vt hi ſolito emaculatiores in manus ſtudioſorum adoleſcentiũ venirent. eraſis ergo abſterſiſqꝫ erroribus adiecto preter hoc certo librorum indice ac tabulam hanc opellem et tenuem lucubratiunculam noſtrã memini quã tibi frater amantiſſime dicare cõſtitui: quo tibi perſuadeas nõ maiori fraternitatis ꝙ ſtudij litteralis neceſſitudine nos pariter eẽ connexos. Vale.

Tabula alphabetica

Aliqui termini capiunt pure diuiſiue: aliqui pure collectiue. aliq̄ mixtim diuiſiue et collectiue. fo. ij. col. ij.
An pueri nutriti in nemoribus facerēt nouum idioma. fo. iiij. co. ij.
An hoc complexū nomēvocale ſit terminus p̄me vel ſecunde intentionis. fo. vj. co. iiij.
An hoc cōplexū cōceptus vltimatus ⁊c. ſit terminus p̄me vel ſecunde intentionis. fo. vj. co. iiij.
An oīa ſincathegoreumatica ſint termini diſparati ⁊ q̄ ſint termini diſparati. fo. xvj. co. ij.
Aliquis hō in caſu erit hō et aſinus copulatim aſinus ⁊ non homo. fo. xvj. co. ij.
An albedo inter ſubiectum et copulam ſit terminus. fo. xx. co. j.
An attramētū ī calamo erit termin⁹. fo. xxj. c. ij.
Alia diuiſio termini in mentalem vocalē et ſcriptum cum diffinitionibus mēbroꝝ ⁊ argumentis contra eandem. ibidem. co. iij.
An terminus vocalis poteſt poni in mente ⁊ ſic eſt dubium an accidens corporale poteſt in ſubiecto indiuiſibili poni. ibidē. co. iiij.
An ſi terminus mentalis ponatur in lapide ſit terminus. ibidem.
Alia diuiſio termini in cathegorematicū ⁊ ſincathegorematicū ⁊ mixtū cū eoꝝ diffinitionibus ⁊ earum impugnationibus. fo. xxij. col. j.
Alia diuiſio termini in cōplexū ⁊ in incōplexū cū diffinitionibus diuidentiū. ibidē. co. ij.
Alicuius propoſitionis predicatū nihil nec aliqua ſignificat. ibidem. co. iij.
Ad terminum eſſe mixtum quid requiritur et ſufficit. ibidē. col. iiij.
Alia diuiſio termini in ſignificatiuū ⁊ nō ſignificatiuum cum membrorum diffinitionib⁹ ⁊ earum impugnationibus. fo. xxiij. co. ij.
Alia diuiſio termini in terminū p̄me ⁊ in terminum ſecunde intentionis. fo. xxiij. co. iiij.
Alia diuiſio in terminum ſignificatiuū naturaliter ⁊ ad placitum. fo. xxiiij. co. j.
Alia diuiſio termini mētalis in vltiatū ⁊ nō vltimatū cū diffōnib⁹ ſine argumētis. ibidē. co. ij.
Alis dupl'r accipit̄ p̄me intentional'r ⁊ ſcd̄e cū diffinitionib⁹ mēbrorum. ibidem.
Aſcēſus luciddiſſima explanatio ſilr ⁊ deſcēſus cū aliquib⁹ regulis ad debite arguēdū. fo. xxv. co. j.
Accidere p̄ie ⁊ ſcd̄e intētional'r capit̄. xxvj. co. j.
An in mente caſus ⁊ declinatio reperiant̄ ſicut alia accidentia grāmaticalia. ibidē. co. ij.
Aer an requiratur ad probationem vocis ⁊ quo pacto vox cauſatur. fo. xxxj. col. iiij.
A ſi imponat̄ ad ſignificandum tm̄ ſicut hō eſt aīal cuius partis orationis ſit. fo. xxxvj. co. iij.
An ſi valeat tm̄ ſicut homo ē aīal an ſit orō due ſunt opiniones. ibidem.
Aliquis eſt pars ſubiecti in hac propoſitione aliquis homo currit. fo. xliij. col. iiij.
An q̄libet ꝓpoſitio indefinita per additionē ſigni vniuerſalis poſſit fieri vniuerſalis ⁊ qualiter intelligitur. fo. xlvj. col. j.
Alicuius propoſitionis vniuerſalis ſubiectum non diſtribuit̄. fo. xlvij. co. iiij.
Actus demōſtratiuus an poteſt ſucceſſiue plura demonſtrare. fo. xlviij. co. j.
An quelibet ſingularis ſit alicuius vniuerſalis ſingularis. fo. xlix col. ij.
Aliq̄ ꝓpō hodie eſt ſingularis alicui⁹ vlis ⁊ cras nō erit ſingularis alicui⁹ vlis ⁊ erit. ibidem.
Aſinus dupliciter dicitur cōmunis copulatim et copulatiue. fo. lvij. col. iij.
Ad equitādū requirit̄ equ⁹ ⁊ mulus ⁊c. an ꝯdicāt ponit̄ modus antiquoꝝ ſophiſtarū q̄ reprobat̄ a doctore. fo. lviij. col. iij.
An iſta ſit ꝯcedēda q̄lꝫ de⁹ eſt h de⁹. fo. lx. col. iiij.
A aſin⁹ q̄ōlibet rudibile, eſt quā ꝯdictoriā hꝫ vbi difficile dubiū tractat̄ de pluralitate ſuppoſitionū alicuius termini. fo. lxiij. col. ij.
Adeſſe ⁊ abeſſe mltipl'r capiunt̄. fo. lxvij. co. iij.
An aliqua ꝓpō in materia remota ſit vera ⁊ an p̄ticularis in materia naturali equalcat vli rn̄detur per multas ꝓpōnes. fo. lxviij. col. j.
Aliqua ꝓpoſitio vniuerſalis affirmatiue cōuertitur ſimpliciter. fo. lxxj. col. iij.
An ꝯuerſio p ꝯpōnē teneat vlr. fo. lxxiij. co. iij.
Ad veritatē ꝯditionalis q̄d requirit̄ et ſufficit ꝯ q̄ō ſiūt aliq̄ argumēta ⁊ ſoluunt̄. fo. lxxvij. col. ij.
Ad veritatē rōnalis q̄d req̄rit̄. fo. lxxviij. col. j.
Ad veritatē ꝓpōnis de ꝯditionato extremo q̄d requiritur. ibidem. col. iij.
Ad veritatē ꝯditionalis in qua ly ſi tenet̄ ꝑmiſſiue ⁊ votiue q̄d ſufficit. fo. lxxix. col. iij.
Aliqua diſiunctiua eſt falſa cuius vtraq̄ ps p̄ncipalis eſt vera. fo. lxxx. col. iiij.
Aliqua copulatiua eſt falſa cuius vtraq̄ ps p̄ncipalis eſt vera ⁊ ecōuerſo. fo. lxxxj. col. j.
Ad poſſibilitatē copulatiue q̄d ſufficit et ad impoſſibilitatem. fo. lxxxij. col. j.
Aliq̄ō verū alicui ꝓo repugnat. ibidē col. ij.
Ad dubitationē copulatiue q̄d ſufficit. eod̄. co. iij.
Ad veritatē de ly ⁊ capto diuiſiue et an ꝯſtituat cathegoricā vel ypotheticā. fo. lxxxiiij. col. iij.
An aliqua copulatiua negatiua ſit in mente duplex eſt opinio. fo. lxxxvj. col. j.
Ad veritatem diſiunctiue affirmatiue quid req̄ritur ⁊ ſufficit. fo. eodem. col. iij.
An ſint plures ſpecies hypothecarum q̄ȝ tres. folio. lxxxviij. col. iij.
An eadem ꝓpō ſit de ineſſe ⁊ modalis ⁊ an differant ſpecie. fo. xc. col. ij.
An iſte ſint modales ſortes eſt poſſibilis ſortes poteſt currere. ibidem. col. iij.
A celum contingēter eſt celū an ſit vera ſm ariſtotelem. fo. xcviij. col. iij.
An arguēdo ab affirmatiua ad negatiuā p̄dicato variato penes finitū ⁊ infinitū ſit bona ꝯña ⁊ ſiunt multa argumenta. fo. c. col. j.
An vniuerſale ſit genus ad omnia vniuerſalia vel genus ad omnia genera vel ſpecies ad oēs ſpecies. fo. cv. col. iij.
Aliqui tenent vle eſſe genus ad omnia vlia aliq̄ q̄ȝ predicabile. ibidem.
Albū an ſubordinet̄ ꝯceptui cōplexo vel incomplexo ⁊ due ſunt opiniones. fo. cvij. col. iij.
Albū ſubſtātiue ⁊ adiectiue tentū an adequate idem ſignificent. ibidem.
A an poteſt ſignificare ſortē ⁊ platonē nō ſignificando alios hoīes. fo. cxv. col. j.
Arbor porphirij an ſit bene ſituata cum explicatione terminoꝝ eius. fo. cxviij. col. j.
An differentie ſit differentia ⁊ an indiuidui ſit differentia. ad primum reſpondetur ⁊ ad ſecundum. fo. cxij. col. ij.
Accidēs pōt hr̄e differētiā magis ꝓpriā. ibidē.
Accidens dupliciter capitur p̄me ⁊ ſecunde intentionaliter. fo. cxxiiij. col. iiij.

Adeſſe ⁊ abeſſe dupliciter capiuntur.i.et rebus ⁊ terminis cōuenit ſimiliter preter ſubiecti corruptionem. ibidem.
Accidēs ſeparabile ⁊ etiā iſeparabile dupliciter capiunt̄ pri̇e ⁊ ſcđe intētionaliter.fo.eođ.co iiij.
Accidēs ſecūde intētionaliter dupliciter capit̄ cōmuniter ⁊ proprie. ibidem.
adeſt in diffinitione accidentis nō dicit actum ſed aptitudinem:⁊ aliquid poteſt eſſe aptū natū
Aliquid poteſt ⁊ nō eſt aptū natum. ibidem.
Accidētia ſunt ī multiplici dr̄ia. fo.cxxv.col.j.
Accidētia quedā ſunt nata ꝯpetere vni parti tm̄ quedā pluribus indifferenter. fo.eodē.col.iij.
Accidentium quedam quedam ſunt eſſentialiter talia quedam accidentaliter. ibidem.
Accidentia difformia ſi reducitur aduniformia quoad denominationē ſubiecti. fo.cođ.co.iiij
Ad queſtionē ſꝫ tm̄ quinq̄ ſunt predicabilia rn̄detur ꝑ quattuor cōcluſiones. fo.cxxvij.col.ij.
Antepredicamēti diffinitio ⁊ triplicia ſunt ante pdicamēta ī gn̄ali ſeptē ī ſpāli.fo.cxxviij.col.iij.
Aliquius conuertentis ſubiectum eſt copula.fo. cxxx.col.ij.
Aliqđ ponit̄ in pdicamēto tanq̄ terminus:tripbariā ꝑ ſe ꝑ accidēs ⁊ reductiue. fo cxxxj.col.j.
Alique res ſunt non ſubſtantia ⁊ poſtea eadem ſunt ſubſtantia. fo.eodem.col.ij.
Albedo ſine ſubiecto relinquatur ſue natureꝗ ariſtotelem an annibiletur. ibidem.
Albedo in ſacramento eucariſtie non inheret quantitati. fo.cxxxij.col.j.
Argumentū antiquū egidi romani ad pbandū ꝙ quātitas nō diſtinguit̄ a re quāta.fo.co.co.ij.
Aliqua ſe tāgere poteſt dupliciter intelligi.fo. eodem.col.iij.
Aliqua eſt quātitas que nec eſt ſubſtantia nec accidens nec ſubſtantie nec accidētia. ibidem.
Ad multiplicationē abſtracti nō ſequitur multiplicatio concreti ſm̄ reales licet bene ſecundū ſanctum thomam. fo.cxxxiij.col.j.
A ab b intēditur ſimilitudo:ſed ſimilitudo a ab b non intenditur in caſu. fo.eodem .col.ij.
An relatiuum ⁊ correlatiuū poſſunt ſe inuicē diffinire. fo.cxxxiiij.col.ij.
Aliquid eſt vno colore coloratum ſed nec albū nec nigrum ⁊ ita de aliis ſpeciebus.fo.co.co.iiij.
Albedo pro quo ſupponit ⁊ quid cōnotat.fo.eo. col.ſequenti.
Albedo ſecundum aliquos eſt terminus abſolutus. fo.cxxxv.col.j.
auctoritas philoſophoꝝ ē potiſſima cauſa de numero denario predicamentorum. fo.eodem.
Ambulatio poſt cenā ē effect' ſanitatis quo ad eſſe tale lꝫ nō ſimpliciter. fo.cxxxviij.col.iij.
aliq̄ ꝑpō q̄ eſt:ē vera ꝑ tp̄e in quo nō eſſet nulla ꝑpō eſt negatiua. fo.cxxxix.col.j.
Arguēdo a tota copulatiua ad alterā ei' partē non arguitur virtute mediū vniri cū extremitatibus ideo nō eſt ſillogiſmus. fo.cxl.col.iij.
An ſit ponēda quarta figura que galieno attribuitur. fo.cxlij.col.iij.
Ad formalitatem conſequētie quattuor requiruntur. fo.cxliij.col.j.
Ad ſillogizādum oportet videre naturam ſigni diſtributiui. fo.cxliij .col iij.
Animal dum eſt dormiens ⁊ animal dormiens conuertuntur ſecundum dorp. fo.cxliiij.col.iij.
Aſinus hominis reputatur vnus termin' quia determinatio accepta vnica ⁊c. fo.cxlv.col.j.
Aſini ſunt epiſcopi ly epiſcopi poteſt capi in recto vel in obliquo. fo.eodem.col.iiij.
Adam eſt preteritus adam eſt preteritus homo ſed adam preteritus nō eſt. fo.cxlvj.col.ij.
Arguendo a magis amplo ad minus amplum: quando tenet ⁊ quando non. ibidem.
aliud a vero erit verꝫ falſa eſt. fo.cxlvij.co.ij.
ad dādū terminos ī qb' oī qđ reqrit̄.fo.cl.co.iij.
Adam fuit primus hō ⁊ aliquis hō creauit adaꝫ aliquis hō aū ſuā matrē q̄ no fuit hō ante ſuaꝫ matrem. fo.clj.co.iij.
Ad ſillogiſmū expoſitorium valere requirit̄ maiorem vni de omni equiualere in affirmatiuis ⁊ vni de nullo in negatiuis. fo.cliij.col.j.
An iſte terminus ſortes ⁊ ſimiles ſint ꝯnotatiuī vel abſoluti. fo.eodem.col.ij.
Argumētatio tripbariā capit̄ ab artiſtis.fo.eo. argumētatiōis quattuor ſunt ſpēs. ibidem.
Arguens ſophiſtice intēdit ducere reſpōdētem Ad vnum de quinq̄ īcōuenientib'.fo.clv.col.iij.
Ad terminos eſſe ſynonimos quid requiritur ⁊ ſufficit. fo.clvj.col.ij.

¶ De littera. B.

Baſ ē termin' ſignificatiu';q2 baſcum ſit cognomē.fo.xxiij.col.iij.
Bone diuiſionis cōditiones.fo. xxx.col.iij.
Buf ⁊ buf ē orō ſignificatiua ⁊ ꝑtes ſeꝑate ſignt.fo.xxxvij.co.ij.
Bone ꝑpōnes ponunt̄ tangētes ſynonimitatē extremoꝝ ꝑpōnū cōtradictoriā ⁊ alie q̄ ad diſtributionē ⁊ nō diſtributionē coſūdē.fo.lviij.c.vij.
Bone ⁊ vtiles quinq̄ ꝑpōnes ꝑ veritatib' ꝑpōnum de diſiuncto. fo.lxij.col.iij.
Bis duo ſunt quattuor an ſit cōcedēda ponitur opinio hentiſberi. fo.lxxxiiij.col.iij.
Binarius materiarum ⁊ formarū ſortis ⁊ platonis an differant ſpecie vel nō. fo.cxx.col.iiij.
Binarius ⁊ ternarius ſunt eiuſdē ſpeciei ⁊ binarius ⁊ ternarius differūt ſpecie.fo.cxxxij.col.iiij.
berta facit hāc camiſiā ⁊ nihil facit.fo.cxxxvj.c.j
Barbara eſt conſequentia formalis ⁊c.et ꝑ quo ſupponit. fo.cxlij.col.iiij.
Brunellus vel a homo nō eſt animal an ſit vera ⁊ de eius contradictoria. fo.cxlix.col.iiij.
Bonū diuturni' ē magis eligēdū min' diuturno ceteris parib' dupliciter itelligit̄.fo.cliiij.col.iij

¶ De littera. C.

Chimera ſignificat ⁊c.⁊ eſt ſignificabilis. fo.ij.col.iiij.
Conceptus nō eſſentialiter ⁊ extrinſece eſt conceptus. fo.iij.col.j.
Cōcept' vltimat' ſignificat ad placitum ⁊ poteſt cadere a ſua ſignificatiōe ad placitum. fo.vij.col.iiij.
Conceptus nō vltimatus ſincathegorematic' eſt cathegorematicus. fo.viij.col.ij.
Conceptus reflexiuus an ſignificet illa per quecōceptum directum ſignificet. ibidem.
Conceptus vltimatus an poteſt imponi ad ſignificandum ⁊ dicitur ꝙ ſic. ibidem.
Copulatum aliquod eſt terminus cōmunis aliquod ſingularis.fo.xj. col.iij.
Chimera capitur dupliciter ſcilicet pro montelicie ⁊c. fo.xij.col.j.
Cui conceptui ſubordinatur ly albū.fo.xx.col.j
Conſequentia quid eſt. fo.xx.iij.col.iij.
Conſequentiarum quedam bona quedā mala cum diffinitionibus earum. ibidem.

Tabula alphabetica

¶Cōceptus vltimat' bui' vocis participiū an ſit
p̄ie vel ſcōe intētionis pulchrū ⁊ ſubtile dubiū ē
¶Cuiuſlibet hōis aſin' currit. (fo.xxix.col.iiij.
an ſit mixte quātitatis dicit q̄ ſic varie tn̄ ſunt
opinationes. fo.xliij.col.iiij.
¶Cōditiones req̄ſite ad quālibet oppoſitionem
fo.liij.col.ij.
¶Conditiones requiſite ad contrarias in ſpecia
¶Cuiuſlibet hōis ocul' ē dexter (li.fo.liij.col.iiij.
⁊ cuiuſlibet hominis quilibet oculus non eſt de-
xter an contrarientur. fo.liiij.col.ij.
¶Contradictoriarum diffinitio optime exponit
¶Conditiones requiſite ſpecialiter (fo.lvj.col.ij.
ad contradictorias. ibidem.
¶Conuertentia conuertibilitas ⁊ conuerſio diffe
runt. fo.lxxvj.col.iiij.
¶Conuerſio pro quo ſupponit. ibidem.
¶Conuerſio duplex eſt. fo.lxxj.col.j.
¶Cōuerſio q̄d ſit ⁊ cōuerſio iterū duplex. ibidē.
¶Cōuerſio per contrapoſitionem quomodo diſ-
finitur. fo.lxx ij.col.ij.
¶Cōplexū ꝑportionale quō diffinit. fo.lxxvij c.j.
¶Circa conditionales queruntur quinq̄ dubia-
fo.lxxviij.col.j ⁊ ſoluuntur ibidem.
¶Cōbinationes quattuor ponuntur de conditio
naris ſubtiles. fo.eodem.col.iiij.
¶Chimera eſt animal ſi eſt homo an ſit vera di-
ſputatur. fo.lxx x.col.j.
¶Copulatiue propoſitionis diffinitio qualiter
diffinitur. fo.lxxx col.ij.
¶Copulatiue negatiue veritas quō cognoſcitur.
¶Cōtra diffinitionē ꝑpōnis mo (fo.lxxx ij.col.j.
dalis fiunt ⁊ ſoluunt ſex argumēta.fo.x .col.iij.
¶Contingens prime ⁊ ſecunde intētionaliter ca
pitur. fo.xxvij.col.iij.
¶Cōplexionis diffinitio ⁊ ei' diuiſio in diſtantē
⁊ i diſtātē cū diffinitiōib' mēbrorū.fo.clvij.c.ij.
¶Conceptus eſt duplex. directus ſcilicet ⁊ reflex'
fo.ix.col.j.⁊.ij.
¶Conceptus eſſentialis a quibus abſtrahitur ⁊
aliqua de cōuenientia eſſentiali dicunt.fo.cxv.
¶Cui' p̄dicabil' ē hec p̄dicatio ſortes ē ſub- (col.ij.
ſtātia ⁊ vtriq̄ arguit ⁊ dubiū ē bonū.fo.eo.c.iij.
¶Claudicatio vnius tibie denominat hominem
claudum. fo.cxxv.col.iiij.
¶Conceptus quilibet eſt equiuocus et vniuocus.
fo.cxx x.col.ij.
¶Complexi diffinitio ⁊ ſimiliter eius diuiſio in di
ſtans ⁊ in indiſtans. fo.eodem.col.iiij.
¶Cena pro quo ſupponit ⁊ quid cōnotat.fo. xxx
¶Cenās nō ē vīe ſed vēia.ibidem. (co.iiij.
¶Camiſia creuit in orto meo licet non creuit ca-
miſia in orto meo. fo.cxxxvj.col.j.
¶Cenans ⁊ prandēs in duob' predicamētis co-
pulatim ponunt ſcꝫ agere et q̄ñ.fo.eodē.col.iij
¶Concretum et abſtractum pro eodem predica-
mento reputantur. ibidem.
¶Cecus naturaliter h̄r eſſe vidēs.fo.cxxxviij.co.j
¶Cecum quō diffinit ſiūr ceca. fo.eodem.
¶Concludere directe quid eſt ſimiliter indirecte
concludere. fo.cx j.col.iij.
¶Copula minoris non dꝫ egredi limites copule
maioris ad bene ſillogizādum. fo.cxliiij.col.j.
¶Celarent ē ꝯñ a formalis imediate regulatū p
dici de nullo ⁊ ſiūr ſeptē argumēta.fo.eodē.co.ij
¶Corpus hominis poteſt capi tranſitiue ⁊ intra
ſitiue. fo.cxlv.col.iiij.
¶Concluſio de darij eſt falſa vbi antecedēs eſt ve
rum. fo.cxlvj.col.ij.
¶Contra modos ſecunde figure fiunt aliqua ar-
gumenta. fo.cxlvij.col.ij.
¶Conditiones requiſite ad ſillogiſmū expoſito-
rium valere. fo.clj.col.ij.
¶Cōſequentia in ipſo quō diffinitur ſimiliter cō
ſequentia econtrario. fo.cliiij.col.iij.
¶Cōſequētiarū in ipſo quedā ꝑpōnū q̄dā termi-
¶Cōſiderationes q̄s philoſoph' (norum.fo.eodē.
tertio topicorum tangit ponūtur. fo.eodem.
¶Cauſa apparētie q̄re ſic dr̄. fo.clv.col.j.
¶Canis in iſta oīs canis eſt latrabilis diſtribuit
pro quolibet ſuo ſignificato. fo.clv.col.iiij.

¶De littera D.

Diffinitū ꝑpinquū et remotū oppo-
nuntur relatiue. fo.ij.col.iij.
Diuiſio termini in mentalē vocalē
⁊c.contra quā fiunt argumēta ⁊ ſol-
uuntur. fo.iij.col.ij
De deo conceditur q̄ eſt terminus communis ⁊
ſingularis. fo.iij.col.iiij.
Diuiſio ſi non ſit bimembris qualiter debet re
duci ad eam. fo.iiij.col.j.
Diuiſio termini in cathegorematicū ⁊ ſincathe
gorematicū ⁊c.⁊ membrorꝫ diffinitiones.fo.v.
Diuiſio termini in cōplexum et incōple- (col.j.
xum et mēbrorū diffinitiones. fo.eodē.co.iiij.
Diuiſio termini in terminum prime intentio-
nis ⁊ in terminum ſecunde intentionis cū mē-
brorum diffinitionibus ibidē cuꝫ ſequentibus.
Diſiunctum terminorꝫ ex termino prime ⁊ ſecū
de intētionis an ſit prime vel ſecunde intētio-
nis ſoluitur cum concluſionibus. fo.vij.col.j.
Diuiſio termini mentalis in vltimatū ⁊ nō vlti
matum ⁊ quare ſic dicuntur. fo.eodem.col.iij.
Diuiſio termini in ſignificatiuū ⁊ nō ſignificati
uum ⁊ mēbrorꝫ diffinitiōes cū ſex correlarijs.fo.
Diuiſio termini in trāſcēdētē ⁊ nō trā- (x.col.ij.
ſcendentē cū diffinitionib' mēbrorꝫ.fo.eo.co.iij
Diffinitio plura ſignificat q̄ ſuū diffinitū.fo.eo.
Diuiſio termini in cōmunem ⁊ ſingula (col.iiij.
rem: reſpondetur per aliās ꝑpōnes.fo.eodem.
Diſiunctū aliqō ē cōe aliqō ſingulare.fo.xj.co.j
Dubitat an ſortes fuit ſortes anteq̄ vocabatur
ſortes vbi aliqua notanda veniūt. fo.xij.col.ij.
Diuiſio termini in ꝑtinentē ⁊ in īpertinentē et
mēbrorꝫ diffinitiōes cū aliqb' corrolarijs.fo.eo.
Diuiſio terminorꝫ ꝑtinētiū.fo.xliij.co.iij.(co.iiij
Diffinitio terminorū repugnātiū. fo.eodem.
Diuiſio eorundem. fo.ibidem.
Diuiſio terminorꝫ oppoſitorū in relatiuos con-
trarios priuatos ⁊ cōtradictorios cū diffinitio-
nibus duorꝫ primorꝫ. fo.xvj.col.iij.
Diffinitiones terminorum contradictoriorum
⁊ priuatiue oppoſitorum cum impugnationib'
earundem. fo.xvij.col.ij.
Diuiſio termini in ꝯnotatiuū ⁊ abſolutū cū dif-
finitiōe ſcōi mēbri ⁊ ei' īpugnatiōe.fo.xviij.c.ij.
Diffinitio termini cōnotatiui ⁊ eius diuiſio cuꝫ
membrorum diffinitionibus ⁊ earum impugna
tionibus. ibidem.
Diuiſibile eſt duplex intenſum tantum inten-
ſum ⁊ extenſum ſimul. fo.xxij.col.iiij.
Dictiones excluſiue que ſunt in abbreuiationi-
bus. fo.xxv.col.j.
Denominatio libri an ſit liber denominatus.
fo.xxviij.col.j.
Diuiſio multipliciter capitur. fo.xxx.col.ij.
Diuiſio non dicitur vera vel falſa ſed bona vel
mala. ibidem.

Prime partis.

Due cōditiones requirunt̄ ad bonā diuiſionē cōprehendentes tres cōiter poſitas. fo.eo.col.iij.
Duplex eſt diuiſio p ſe ⁊ p accñs. fo.xxx.co.ij.
Differentia inter terminum finitū ⁊ terminū infinitum. fo.xxxij.co.iiij.
Duo termini cōtradictorij an verificent̄ de eodē in diuinis vel creaturis. fo.xxxiij.co.ij.
Duplex eſt ppō.ſ.de cōſueto mō loquēdi.et incōſueto modo loquendi. fo.xl.co.ij.
Duplex eſt ſenſus ppoſitionis.quidam in quo ppoſitio ſit alius quem facit. ibidē.
Duobus modis ppoſitiones dicunt̄ equiualere in cōſequēdo ⁊ ſignificando. fo.eo.col.iiij.
Determinatio qñ accipit̄ vnica acceptione cum ſuo determinabili ⁊ qñ non vnica. fo.xxxv.co.j.
Dubitatio fit de quātitatibus aliquarum ppōnū.fo.xlvj.co.j.⁊ reſpondetur folio per totum.
Due ppōnes cōtradicūt ⁊ vtriuſq̄ copula negatur cum tribus aliis corrolariis. fo.l.co.j.
Diuiſio ppōnū participātiū in terminis nā quedā altero tātum quedā vtroq̄. fo.liij.col.ij.
De diſtributione oppoſita ſuppoſitioni confuſe tantum ⁊ determinate et quod eſt ſignum ſpeciale confuſionis. fo.lviij.co.iiij.
Determinatio accepta vnica acceptiōe cū ſuo determinabili an mutuo ſe reſtringāt.fo.lix.co.ij.
Determinatio accepta vnica eodem modo ſupponit in contradictoriis. fo.eodem.co.iij.
Duob⁹ modi termini cōuertunt̄ ſm qd ⁊ ſimpliciter.ſecūdo mō etiam dupliciter. fo.eo.col.iiij.
Dubium de multis propoſitionibus in qua materia ponantur. fo.lx.co.ij.
Duodenus poſitus in viginti locis valet viginti duodenos. fo.lxxj.col.iij.
Duplex eſt conuerſio proprie dicta et improprie dicta. fo.lxxj.co.j.
Diſiunctiue ppōnis diffini. fo.lxxxvj.col.iij.
Duplex eſt propoſitio quedam de ineſſe quedam modalis. fo.lxxxix.co.iiij.
Diffinitio propoſitionis modalis ⁊ eius diuiſio in cōpoſitam ⁊ diuiſam ⁊ ſecundi membri diffinitio ⁊ quare ſic vocatur. fo.eodem.
Differētia iter modalē cōpoſitā ⁊ diuiſam.xc.co.j.
De qualitatibus ppōnū modaliū. fo.xcj.co.iij.
De qualitate huius ſortem poſſibile eſt non eſſe currentem. fo.xcij.co.ij.
De neceſſario ē creās vl̄ nō creās.ſoꝛ.neceſſario eſſe eſt ſortes poſſibile eſt ois hō. fo.xcv.co.ij.
Duplex ē opinio an ppōnes de cōtingēti ſpēaliter capte ſit cathegorice vl̄ ypothetice. fo.xcvij.c.iij.
Diffinitio predicationis an ſit bñ poſita ⁊ quomodo intelligitur .fo.c.co.ij.
Duplex ē āpliatio intrīſeca ⁊ extrīſeca.fo.cij.c.ij.
Diuiſio predicationis in directā ⁊ in indirectam cum ſuis diffinitionibus. fo.ciij.co.ij.
Diffinitio predicationis oꝛdinate cum.v. corrolariis. ibidem.
Diffinitio predicationis indirecte. fo.eo.co.iij.
Diuiſio alia predicationis in eſſentialem et accidentalem cum membroꝛum declarationibus ⁊ diffinitionibus. fo.eo.co.iij.⁊.iiij.
Diuiſio predicationis eſſentialis in quidditatiuam et nō quidditatiuam. fo.ciiij.co.j.
Dupliciter aliquid dicitur eē genus ad aliud cū multis corrolariis. fo.cv.co.ij.
Duplex eſt opinio circa quidditatē vlis et ponit̄ tertia diffinitio vniuerſalis. fo.cvj.co.ij.et.iij.
Deus ſol an ſint vniuerſalia multiplex eſt opinio. fo.eo.co.iiij.et ſequen.
Dubitatur an omnis cōplexio impediat rationem predicabilis. fo.cvij.col.ij.
Diffinitio ⁊ diffinitū relatiue opponūtur.et duplex eſt diffō quid rei ⁊ qd noīs. fo.cix.col.j.
Diffō ⁊ diffinitū realr̄ diſtinguunt̄. ibidem.
Diffinitio quid nominis ſolum eſt terminorum connotatiuorum. fo.eodem.col.iiij.
Dubitatur an in accidētibus reperiātur vera genera. fol.cx.col.ij.
Dubitat̄ qd eſt ſpēs humana. fo.cij.col.iiij.
Differētia pme vel ſcđe intētionalr capit̄ cū.vij. ppōnibus ſeu corrolariis. fo.cxix.col.j.
Differētia cōmuniter ppꝛie ⁊ magis ppꝛie quomodo diffinitur. fo.codē.col.ij.⁊.iij.
Differētiarū quedā ſeparabiles quedā inſeparabiles:quedam per ſe quedam per accidens quedam intrinſeca quedam extrinſeca. ibidem.
Differētia multiplr diffinit̄. fo.eodem.col.iiij.
Duplicia ſunt ppꝛia. fo.cxxij.col.ij.
Dubitat̄ ꝗ res eſt quartū pdicabile.fo.cxxiij.coj.
Duplex eſt impoſitio. fo.eodem.col.iij.
De accidētib⁹ coꝛpoꝛalib⁹ partib⁹ ſupioꝛib⁹ inherētibus qualiter denominār. fo.cxxvj.col.j.
Duo ſunt coloꝛati quoꝝ vnus eſt niger ⁊ alter albus ⁊ niger habet maioꝛem albedinem intenſiue ⁊ extenſiue ꝙ albus ⁊ ecōuerſo. ibidem.
Duplex eſt denominatio intrinſeca et extrinſeca. fo.eodem.col.ij.
Dubitatur an quodlibet equiuocum ſit vniuocum et econtra et reſpondetur per duas ppoſitiones. fo.cxxix.col.iij.⁊ ſeq.
Duplr̄ aliqd ponit̄ in pdicamēto.ſ.tanꝙ terminus ⁊ tanꝙ res ſigta. fo.cxxxj.col.j.
Deus eſt quātitas. fo.cxxxij.col.iiij.
De conuertere iſtius in caſu cōmuni ſimilitudo intenditur. fo.cxxxiij.col.ij.
Diſtātia eſt maioꝛ ſed eſt minoꝛ diſtātia ppinquitas eſt minoꝛ ſed maioꝛ ppinqtas. ibidem.
Dubitare de ſingulis non eſt inutile dupliciter intelligitur. fo.cxxxiij.col.iiij.
Dici ad puertētiā quō diffinit̄. ibidem.
Dici poteſt ꝙ ſubſtantia quando ſolitarie ponitur non eſt genus. ibidem.
Dominus biphariam accipitur. ibidē.
Diffō poſtpdicamēti ⁊ qnq̄ ſunt poſtpdicamēta oppō prius ſimul mot⁹ ⁊ hr̄e. fo.cxxxvij.col.iij.
Due medietates alicuius totius mouētur ⁊ totum quieſcit. fo.eodem.col.iiij.
Duplices ſunt termini puatiui quidā puāt actū tm̄ alij actū ⁊ aptitudinē. fo.cxxxviij.col.j.
Deus filius ſi generaret vnā humanitatē ⁊ eam aſſumeret an idē eēt pr̄ ⁊ filı⁹.fo.cxxxviij.col.iij.
Duplex eſt ſillogiſmus quidam cathegoricus qdam ypotheticus. fo.cxl.col.ij.
Duplex eſt ſillogiſmus cathegoricus affirmatiuus ⁊ negatiuus. ibidem.
Duplex eſt ſillogiſmus quidam de medio cōmuni:quidam de medio ſingulari:quidam euidēs quidam ineuidens. ibidem.
Diffinitio ſillogiſmi cathegorici. ibidē.
Diffinitio pme figure ſcđe ⁊ tertie.fo.cxlj.co.iiij.
Dubiū eſt quare ppoſitio prius diffinit̄ ꝙ terminus cū terminus ſit ſimplicioꝛ. fo.eo.col.iij.
Duplex eſt dici de omni prioꝛiſticum ⁊ poſterioꝛiſticum ⁊ ſimiliter dici de nullo. fo.eo.col.iiij.
De combinationibus premiſſarum in ſillogiſmis. fo.cxliij.co.j.
Diuerſi diuerſimode opinātur de modo ſillogiſandi in terminis diuinis. fo.cxiiij.co.iij.

Tabula alphabetica

Darij eſt conſequentia formalis ꝛc.et ſiunt decem argumenta. fo.cxiv.co.j.ꝛ ſequē.
Dare terminos in quibus nulli in darij duppliciter contingit. fo.clj.co.j.
Dubitat an ſint plures modi in ſillogiſmis ꝙ ſint traditi ab ariſtotele. ibidem.
Diſtantia ſortis ad platonem licet non ſit maior res ꝙ ante erat eſt tamē maior diſtantia ꝙ ante erat. fo.codē.col.iiij.
Due ſunt conſequentie ſimilis forme et vna eſt fallacia ꝛ non alia. fo.clvj.col.iij.

De littera.E.

Ens an ſit communis ꝙ ly terminus. fo.xxj.col.j.
Excluſiue dictiones que ſunt et quot ſunt modi.fo.xxvj.col.iij.de exceptiuis vide col.ſequen.
Echon ſonus ſiue reflexus quomodo cauſatur ꝛ ſimiliter ſonus emiſſus per ſiſtulam. fo.xxxj.co.iiij.
Enūciatiōis diffinitionis explicatio. fo.xxxvij.col.iij.et ſequen.
Eſt locus in carcere quod tullianū appellatur an ſit cathegorica vel hypothetica. fo.xlj.co.ij.
E.ōuerſo in hac omnis homo eſt animal ꝛ ecōuerſo an ſit propoſitio.aliqua bona dicuntur de ille puncto. fo.eodem.col.iiij.
Epilogatio pro quantitatibus cognoſcendis. fo.xlix.co.j.
Eſſe de eſſentia bifariā accipit. fo.lxvj.co.iij.
Eſſentialis predicationis diffinitio. fo.eodē.
Eadem eſt conuerſio particularis indefinite ꝛ ſingularis quomodo intelligit. fo.lxiij.co.ij.
Equipolentia prime ꝛ ſecunde intentionaliter capitur. fo.lxxiij.co.iij.
Ex in propoſitione poſitū dupliciter poteſt copulare. fo.lxxx.co.iij.
Eadē ppō in eodē ſenſu eſt vera ꝛ falſa.fo.eodē.
Ex coniungens inter terminos trifariam accipitur. fo.lxxxij.co.iiij.
Ens contingenter eſt ens ꝛ nullum ens contingenter eſt ens an contradicant ꝛ pro ſolutione ponuntur alique propoſitiones. fo.xcix.co.j.
Eadē pdicatio eſt diſpars ꝛ idētica. fo.ciij.co.ij.
Ens an vniuoce dicantur de creatore ꝛ creatura ſubſtantia ꝛ accidēte.fo.cx.co.iiij.ſiūt ꝛ ſoluūtur quindecim argumenta. fo.ſequē.co.j.ꝛ.ij.
Equiuoci diffinitio cuꝫ particulis eius ex declaratione aliquorum terminoꝝ. fo.cxviij.co.iiij.
Equiuoca a caſu quare ſic vocatur ſimiliter ꝛ a conſilio. fo.cxxix.co.ij.
Eorū que dicūtur ſine cōplexione quedā dicunt de ſubiecto ꝛ ſunt in ſubiecto ꝛc. fo.cxxx.co.ij.
Eſſe in ſubiecto ſecunde intentionaliter quid eſt.ibidem.
Ex fluxu puncti cauſatur linea quomodo intelligitur. fo.cxxxij.co.iij.
Eadem argumentatio eſt ſillogiſmus et a tota copulatiua ad alterā eius partē. fo.cxl.co.j.
Ex quib' ſillogiſmus cōponitur. fo.eodē.co.ij.
Ex puris particularibus nihil ſequitur ſillogiſtice. fo.cxlii.co.ij.
Ex puris negatiuis nihil ſequitur ſillogiſtice. folio. eodem.co.iij.
Errores cōmunes ſillogiſmoꝝ a quibus cauendum eſt ponuntur. fo.eodē.col.iiij.
Ex puris affirmatiuis in ſecunda figura nihil ſequitur. fo.cxlviij.col.j.
Eadem ɔſequētia eſt bona ꝛ mala ſm diuerſas mentales quas habet. fo.cliiij.col.iij.
Effectus producti a contrarijs cauſis an cōtrarientur. fo.clvj.col.ij.

De littera.F.

Figura comphēdens multas diuiſiones terminoꝝ. fo.xx.
Foramen que res dicatur. folio xxiij.col.j.
Figura trigona datur inter aliquas propoſitiones ꝛ non tetragona. fo.liiij.col.iiij.
Formalr ſequit a termino ſtāte confuſe tm̄ vel determinate ad terminū diſtributū. fo.lx.col.j.
Finaliter in cōuerſionibus querit dubiū de conuerſione ſimplici. fo.lxxiiij.col.j.
Finaliter queritur de veritate huius omne animal ſi eſt rudibile eſt aſinus. fo.lxxix.col.ij.
Figura vt in ſillogiſmis capit quomodo diffinitur. cxlj.col.ij.
Ferio eſt cōſequētia formalis ꝛc.cum ſeptem argumentis. fo.cxlvj.col.j.
Fundamētum virtute cuius ſillogiſmus expoſitorius valet. fo.clj.col.j.
Fallacia pme ꝛ ſcōe intētionalr capit ꝛ pme intētionalr actiue ꝛ paſſiue. fo.clv.col.ij.
Fallacia quando peccat in materia ꝛ quādo in forma. fo.ibidem.col.iij.
Fallacie equocatiōis diffinitio. fo.codē.col.iiij.
Fallacie āphibologie diffinitio. fo.clvij.col.j.
Fallacie cōpōnis ꝛ diuiſiōis diffō. fo.eo.col.iij.
Fallacie accētus diffinitio ꝛ multis modis ɔtingit arguere p illā fallaciā. fo.eo.col.iiij.
Fallacia figure dictionis diffinitur ꝛ tot modis cōtingit per eam arguere quot cōtingit variare appellationem. fo.clviij.col.j.

De littera.G.

Generis diffinitio an ſit bñ poſita ꝛ ponuntur viginti argumenta. fo.cviij.col.iij.ꝛ ſeq.
Gen' ſcōe intentionaliter captū bifariam capit. fo.cx.col.iiij.
Generis due ponuntur diffinitiones. fo.cx.col.j.
Gñis diffinitio an ſit quidditatiua. fo.eo.col.iiij.
Gradus caloris vltimo introductus pmo corrūpitur qꝛ minus radicatus. fo.cxxxv.col.iij.
Gratia diſputationis tenetur ꝙ eſt vnum predicamētum pro terminis infinitis ſcilicet nō chimera. fo.cxxxvj.col.iij.ꝛ.iiij.
Gnomon duplex eſt. fo.cxxxix.col.ij.

De littera H.

Hominē ſignificare aliqua dupliciter intelligitur. fo.ij.col.iiij.
Hō an ſit terminus abſolutus vel cōnotatiuus nō ſolū vt de pcōſ dꝛ: ſed de creaturis. fo.xviij.co.iij.
Hec vox hō multa improprie ſignificat ꝛ holes pprie ꝛ vltimate. fo.xviij.col.iij.
Holem currere ſi vꝫ tm̄ ſicut hō currit an ſit ppō ꝛ ſit argumētū obligatoriū. fo.xlij co.j.
Hō quilꝫ currit cuius quātitatis eſt ſilr oē aial fuit in archa noe. fo.xliij.co.iiij.
Homo falſe eſt aial neſcio lectionē an ſint affirmatiue. fo.l.co.iij.
Hō qualiter ſignificat aſinos ſine noua impoſitione ꝛ aſinus holes. fo.lij.co.iij.
Hec ppoſitio eſt in materia remota ſe demonſtrādo in qua materia eſt. fo.lxviij.co.j.

Hec ɔña an ſit bona ſortes ꝛ plato currūt: ergo ſortes currit ꝛ plato currit ꝛ dr̄ ꝙ nō. fo.lxxxiij. columna.iiij.
Hō ꝛ hūanitas an ſint termini ſinonimi ꝯ̃ et hū tractaꝫ dubiū ꝛ hō trifariā capiꝫ. fo.cij.col.iij.
Homo eſt ſpēs an ſit vera vel non cū ſeptē argumentis bene tractat. fo.cxiiij.co.ij.
Homo an ſit gen⁹ vel nō tāgitur in.xvij.argumēto de ſpecie: fo.cxij.co.iiij.
Et reſpondetur. fo.cxvj.colū.iij.
Conceditur ꝙ eſt genus. fo.cxx.col.iiij.
Hō eſt mortuus ſm ariſtotelē poteſt dici predicatio propꝛiā ſed ſm fidē eſt pdicatio accidentis.
Hō ad pplm ɔfirt mediate ſigt (fo.cxxvij.co.ij. imagines inſtar homis depictas: fo.cxxix.co.j.
Hoc verbum ſuꝫ tertium adiacens eſt equocum et murem ſignificat. fo.eodem.
Hec ɔña eſt bona ꝓmitto tibi equū: ergo equus ꝓmittitur tibi a me. fo.cxxxvj.col.ij.
Habitus vt eſt predicamentū ꝓ quo ſupponit ꝛ quid cōnotat. fo.eodem.
Hō erit nō hō quā de ineſſe hꝫ. fo.cxxxviij.co.ij.
Hō eſt animal infert homem eſſe aial eſſe verum et ecōuerſo ſm philoſophū quō intelligiꝫ ꝛ multipliciter arguitur. ibidem
Hominē eſſe aſinū eſt veruꝫ ergo hō eſt aſin⁹ an ſeqtur vel nō multis hīs pbaꝫ. ibidē.
Hominem eſſe aſinum eſt verum ergo hominē eſſe aſinum eſt poſſibile. ibidem
Hec latitudo centupedalis eſt diſtinguenda. fo.cliij.columna.iiij.
Hō pictus quid ſignificat an quālibet rē ſignificatam inſtar hoīs viui. fo.clvj.co.iiij.
Homo eſt pictus quare ſubiectū alienatur a propria ſua ſignificatione ꝛ non in hac homo pict⁹ eſt homo viuus. fo.clvij.co.j.

De littera J.

Impoſſibile ē ſignificabile et duplex eſt impoſſibile. fo.iij.co.j.
Idiomata quare ſunt tā varia et qr eſt nobilius. fo.iiij.co.ij.
Iſta ɔña nō vꝫ iſti termini ſūt ꝑuatiue oppoſiti ꝙ ſunt ꝑuatiui necꝫ. fo.xvij.co.iiij.
Incipit liber ariſtotelis an ſit titulus. fo.xxviij.
Incipit liber ſummularum ſine titu- (colū.j. lo an ſit titulus. ibidem.
In diuiſione ſoni in ſonū vocem ꝛ ſonū nō vocē quod eſt diuiſum. fo.xxxj.colū.ij.
Intellect⁹ diffinitiōis ſoni nō voc̄. fo.eo.co.iij.
In talib⁹ ꝗ ſint extrema hīc nō ſuꝫ dign⁹ ꝛc. diu ē ꝙ tu fuiſti aſin⁹ ita ē ꝙ hō ē aial. fo.xliij.co.ij.
Ille mouet vt eſt ꝑs hui⁹ ois hō eſt aial ꝛ ille mouetur quanta eſt. fo.xlv.co.ij.ꝛ.ſeq.
Indefinite ꝓpōnis diffinitio. fo.xlvj.co.j.
Iſta chimera ē chimera quāta ē. fo.xlviij.co.ij.
Idē act⁹ mētalis demōſtratiu⁹ an ſucceſſiue pōt plura demōſtrare dubiū ē bonū. fo.eo.co.iij.
In caſu vna negatio reddit propoſitionē affirmatiuam. fo.l.co.ij.
Inchoādus eſt deſcēſus a determinatiōe qñ nō eſt vnica ꝛ qualiter. fo.lx.co.ij.
In modalib⁹ ꝗ̄r modi determināt. fo.lxxxix.
In modalibus cōpoſitis quādo ſubijci- (co.iij. tur vel pdicaꝫ modus. ibidem.
Inter intrinſece connotare ꝛ extrinſece que differentia ſit. fo.ciiij.colū.ij.
Indiuidui diffinitio an ſit hñ poſita. fo.cxvij.
Indiuiduū prime et ſecunde inten- (col.j. tionaliter capitur. fo.eodē.co.ij.
Indiuidui diffinitio quō itelligiꝫ. ibidē.co.iij.
Indiuiduum poteſt diffiniri diffinitione quidditatiua. fo.cxx.colū.ij.
Jacobita an dꝫ dici niger ſr̄ ꝛ carmelita alb⁹ frater rōne habituū ſuperiorꝫ. fo.cxxvj.co.j.
In caſu dabuli ſcutū cui⁹ medietas eſt alba ꝛ media nigra eſt albū. fo.eodem.co.ij.
Iſta iplicat qñ ſunt due res ꝛ vna manet altera nō manēte diſtinguūꝫ realiter. fo.cxxxiij.co.ij.
In caſu ſimilitudo a a b remittiꝫ: ſꝫ remittitur ſimilitudo a ad b. fo.codē.
Impugnaꝫ opinio realiū de relationib⁹. ibidē.
Intēſio forme an ſiat ꝑ additionē grad⁹ ad gradū diuerſi ſunt modi dicēdi. fo.cxxxv.co.iij.
Iſti pugnāt vt vincant ſe ergo iſti pugnāt vt vincantur. fo.cxxxvj.co.ij.
In diffinitione ſillogiſmi qbuſdā poſitis ꝛ cōceſſis quomodo intelligiꝫ. fo.cxl.co.ij.
In ſillogiſmo ponuntur tres termini maior extremitas minor ꝛ mediū. fo.cxlj.colū.j.
Iſta ē falſa qcūqꝫ dicit te eē aſinū dicit te eē aial ſaltem nō opꝫ ꝙ ſit vera. fo.cxliij.co.j.
In caſu ſine noua impoſitione hec eſt ꝟa qcūqꝫ dicit te eſſe aſinū dicit verum. ibidem.
In barbara licet detur añs verum et conſequēs falſum: tamen in ſimili forma non datur mala conſequentia. fo.eo.col.iij.
In quolibet ſillogiſmo opꝫ ꝙ termini ſtēt eque reſtricte ꝛ vniuoce. fo.eo.col.iiij.
In celarent ex vero ſequitur falſum in inſolubilibus: fo.cxliiij.co.iiij.
Idē de eodē predicaꝫ in ꝓma eſt diſtinguenda in argumento cōi. fo.cxlvj.colū.j.
In tertia figura ſex ſūt modi de mō reducendi tam cōuerſiue ꝙ̄ ꝑ impoſſibile. fo.cxlix.co.iij.
In ſillogiſmis ypotheticis pñt dari octo modi ſillogiꝫandi in cōditionalib⁹. fo.cl.co.iiij.
In ſillogiſmis opꝫ cōcludere in cōcluſione ſiterā obliquitatē quā habem⁹ i maiori. fo.clj.co.iij.
Impoſſibile eſt aliud ꝙ̄ aſinū te genuiſſe an debet concedi. fo.eodem.colū.iiij.
Iſta eſt cōcedēda de rigore ſortes nō reſurget in extremo iudicio. fo.clij.co.ij.
Iſte hō vel aſinus ē aſin⁹ ē diſtinguēda. ibidē.
Iſte terminus eſſentia diuina nullo mō eſt ſingulariꝫabilis ſingulariꝫatione ſufficiente ad ſillogiſmū expoſitorium. fo.cliij.colum.j.
Illa eſt ꝟa nigrū qñ fuit nigrū fuit albū: nō tñ nigrū fuit albū qñ fuit nigrū. fo.codē.co.iiij.
Iſti quattuor termini ꝓpoſitio cōcluſio queſtio et enūciatio penes qd differūt. ibidem
Illud eſt magis eligendum quod eligit vir prudens lex recta. fo.cliiij.colū.iij.ꝛ.iiij.

De littera L.

Lingua hyſpanica poſt italicā eſt melior. fo.iiij.co.iij.
Logica an ſit ſciā vtilis eſt parua queſtio vbi ponunꝫ argumēta ꝓbādo logicā eē vtiliſſimā ꝛ in contrariū arguiꝫ ei⁹ inutilitas ꝓpter incōueniētia que ſequunꝫ ꝛ ē niſi garrulā: ſꝫ vtrīqꝫ rōnes ſoluunꝫ. fo.xxvij.co.ij.
Laurentius valenſis dicens ꝙ nullus diſtribuit hunc terminum homo pro quolibet ſuo ſignificato et ꝙ quilibet eſt ſignum particulare nō tenetur. fo.liij.co.iij.
Lex multipliciter capiꝫ ꝛ que ſit lex cōtrariarū. folio.lxx. colum.ij.
Lex ſubcontrariarum contradictoriarum ſubal-

[..]ternarum. folio eodem.
Lumen nec eſt clarum nec obſcurum ſed eſt ſub lectum. fo.xxxij.colum.j.
Linee diffinitio ſuperficiei ⁊ corporis. fo.eo.co.iij.
Licet canis non poteſt videre ante ſeptimū diē poſt eius eiectionē: canis tñ pōt videre ante ſeptimū diem. fo.xxxviij.co.ij.
Loci dialectici diffinitio. fo.liiij.colū.ij.
Locus maxima quomodo diffinitur ſimiliter ⁊ maxima. ibidem.co.ij.
Locorum dialecticorum quidam intrinſec⁹ quidam extrinſecus: quidam medius ⁊ pari forma locus maxima differētia diuidi pōt cum mēbrorum diffinitionibus. fo.eodem.
Locus a coniungatis qñ tenet et qñ nō. fo.eo.

¶ De littera M.

Multipliciter termini dicuntur repugnare. fo.xiij co.iij.
Muſica eſt terminus ſecunde declinatiōis: ſicut camus eſt prime declinatiōis. fo.xx.ij.co.i.ſ.
Mus eſt verbum neutrū ⁊ anormalum. fo.eodem.
Modus ſignificādi actiuus an diſtinguat a termino ſignificāte ⁊ paſſiuus identificetur cum re ſignificata. fo.xxviij.co.iiij.
Modorum ſignificādi duplex eſt opinio nominaliū ſcʒ et realium. ibidem.
Modus ſignificandi actiuus eſt modus ſignificandi paſſiuus: ⁊ quare dicit actiuus ⁊ q̄re paſſiuus ponūtur ꝓpōnes de quibus rerū multiplicatores mirantur. fo.eodem.
Multipliciter cōplexum pōt infinitari qꝛ totū vel eius pars ſolum. fo.xxxiij.co.j.
Magiſtro legēte ſcholares ꝓficiūt an ſit cathegorica vel hypothetica. fol.xl.co.j.
Mei aſini intereſt currere quāta ē. fo.xlix.co.j.
Mouent dubia in nono argumēto de ꝗlitatib⁹ aliquaꝝ ꝓpoſitionū ſoluūtur. fo.lj.co.iiij.
Modus hētiſberi de iſtis an cōtradicant ols chimera q̄ currit mouet aliqua chimera que currit nō mouetur. fo.lvij.co.iij.
Mantuani mod⁹ ꝙ determinatio nō vnica.⁊c. reſtringitur. fo.lx.colū.j.
Materia dupliciter capitur proprie et improprie. fo.liij co.iiij.
Materie ꝓpōnis diffinitio. ibidem.
Materia propoſitionum eſt triplex.qualiter intelligitur. ibidem.
Materie naturalis diffinitio explicat. fo.lxxj.
Multa dubia de cōuerſionib⁹ q̄rūtur. (co.iij. folio.lxxj. Soluūtur.ibidem cum ſequen.
Multe ꝓpōnes ſunt diſtinguēde ꝑ hoc ꝙ ⁊ capitur cōplexiue vel diuiſiue. fo.lxxij colū.iij.
Modalis ꝓpoſitio quare ſic vocatur et modus tripliciter capitur.
Modi diffinitio duobus modis intelligitur.
Multe ꝓpōnes de cōtingēti (fo.lxxxix.co.iiij. ſpecialiter capte ponūtur. fo.xcviij.co.j.
Modales ꝓpōnes quō cōuertūtur reſpōdetur ꝑ ꝓpoſitiones. fo.xcix.co.ij.⁊.iij.
Mus ē ṽbū ſubſtātiuū. fo.cxix.co.iij.
Mus definit in m ⁊ ſum in s. ibidē.
Modus ſignificādi predicamēti ſubſtātie ⁊ modus ſignādi ꝑdicamēti quātitatis. fo.cxxj.co j.
Modus ſignificādi predicamenti ſubſtātie ponitur in ꝑdicamento ſubſtantie. ibidem.
Modus ſignificādi ꝑdicamēti ſubſtātie inheret mō ſignificādi eiuſdē ꝑdicamenti. ibidem.
Magiſter dupliciter capit et ſm̄ hoc in diuerſis ꝑdicamentis ponitur. fo.cxxiij.colū.j.
Mortue patre fili⁹ nō moritur.ſed morit filius vel deſinit eſſe filius. ibidem.
Motus ſex ſunt ſpēs ſcʒ generatio corruptio augmentatio ⁊c. fo.cxxxix.colum.j.
Medium intrat concluſionem ſed non ſub ratione medij. fo.cxlj.co.ij.
Modus capit in ſillogiſmis quomō diffinitur.
Maiori de p̄nti minori de p̄terito vel futuro nō ſequit cōcluſio. (fo.eo.co.ij. fo.cxliij.co.j.
Maiori de ineſſe minori de neceſſario nō ſequitur cōcluſio. fo.eo.colum.ij.
Modus dādi vlem verā in diuinis ponēdo terminū eſſentialem a parte ſubiecti ⁊ ꝑſonalem a parte ꝑdicati cōplete diſtribuēdo. fo.cxlv.co.ij.
Mediū vel ꝑmiſſe quādo eſt inhabile ad inferēdū concluſionem. fo.eo.co.iij.
Modus reducēdi ſillogiſmos cōuerſiue. eodē.
Maiore negatiua nihil ſequit in tertia figura.
Multiplr pōt argumētari ꝑ falla- (cxlix.co.ij. ciam cōpoſitionis ⁊ diuiſionis. fo.clvij.co.iij.

¶ De littera N.

Noticia pōt poni ī lapide ⁊ ponunt circa hoc ꝓpoſitiōes. fo.iij.co.j.
Noticia diſtincta q̄liter diffinit et ſimiliter cōfuſa. fo.viij.co.iiij.
Non incōuenit genus ⁊ ſuam ſpeciem repugnare. fo.xiiij. col.iiij.
Nō ols termin⁹ abſolut⁹ q̄ eſt gen⁹ vel ſpecies ponitur in ꝑdicamēto ſubſtantie. fo.xix.co.j.
Naturalis ſilitudo ſortis an ſit termin⁹ cōnotatiuus ⁊ de aliq̄bus aliis. fo.xx.colū.j.
Nota illationis quid ē ⁊ quādo tenetur illatiue ⁊ quando non. fo.eodem.
Nullius termini ſignificatio a quolibet termio ſignificāte diſtinguit cuʒ multis aliꝭ vtiliſſimis ꝓpoſitionibus. fo.xxviij. co.iij.⁊.iiij.
Nominis tripharia acceptio cū eꝰ diuiſione in mentalē vocalem ⁊ ſcriptam. fo xxxij.co.j.
Nō nigrū erit nigrū an ſit vera: ſitr nō diſputās poſſibiliter ē diſputās. fo.xxxiij.co.iiij.
Non ſortes an ſubordinatur concepturi cōplexo vel incomplexo. fo.xxxiiij.co.j.
Nomen infinitum an ſit complexum vel incomplexum. fo.eodem.co.iiij.
Non oportet ꝓpōnes cōtradictorias cōponi ex eiſdem ſubiectis nec ſynonimis. fo.xliij.col.j.
Nihil ⁊ nemo mordent ſe in ſacco cum aliquib⁹ aliis. fo.xlv. colū.iij.
Noticiaꝝ diſtinctio penes obiecta quo ad ſpeciē an ꝑueniat vel non. fo.xlix.co.j.
Natura negationis nō ⁊ qualiter negationes ſe impediunt. fo.l.co.iiij.
Negationes an ponātur in mente diuerſi ſunt modi dicendi. fo.lij.co.ij.
Nō ſequit determinatio nō ſupponit. ḡ totū aggregatū ⁊c.nō ſupponit ꝯ aliq̄s. fo.lvij.co.iiij.
Non ſequitur eſt hō vniuerſalis.ergo eſt vniuerſalis. fo.lix.colū.iij.
Nullo ſhole currente creſcūt tibi cornua in frōte ⁊ ſua ꝯdictoria quō equipolleāt. fo.lxxvj.co. iij.
Nullus hō legit pariſius niſi ipſe ſit aſinus ē diſtinguenda. fo.lxxvij.co. j.
Neceſſe an ſit ps copule hic creās neceſſe eſt eſſe
Nulla ē ꝑdicatio alicuiꝰ ꝑdi- (deū. fo.xcij.co.j. cabilis niſi ordinata. fo.cij co.ij.
Non ſortes an ſit gen⁹ licet ſit incōplexū verſus ꝓbabiliter tenetur. fo.cx.colū.iij.

Nullus termin' ponit' vniuoce et diuisim ſub duobus generibus gñaliſſimis. fo.xxxij.co.iij.
Nõ oẽ p ſe exiſtẽs eſt ſubſtãtia nec cõtra. fo.eo.
Nõ ſequit' mod' ſignificãdi pdicamẽti ſubſtãtie nõ cõuenit a termino.ergo a termin' nõ ponit' in pdicamẽto ſubſtãtie. fo.xxxj.co.ij.
Natura accidẽtis ſucceſſiue eq̃lis ẽ. fo.xxxij.co.iij.
Nomĩa cõparatiui grad' an ponatur in pdicamẽto relatiõis vt albior & dz q ſic rõne cõparationis & nõ rõne albedinis. fo.xxxiiij.co.ij.
Nõ ſeq̃tur bertha facit camiſiam: ḡ camiſia fit a bertha ſʒ a bertha fit cameſia. fo.xxxvj.co.j.
Nõ ſubſtãtia ẽ gen' nõ:nõ hõ ẽ ſpẽs. fo.eo.co.iij.
Nõ ſequitur ſortes vno pede claudus claudicat: ḡ vno oculo orbat' eſt cecus. fo.xxxiij.co.j.
Nõ oĩs modalis cõpoſita poſſibilis ẽ vera. fo.eo.
Nõ oĩa argumẽta in eadẽ figura ſunt eiuſdẽ forme nec in eodẽ mõ. fo.xlij.co.iiij.
Nõ q̃ʒ termin' ſingularis ſufficit ad eſſe mediũ in ſyllogiſmo expoſitorio. fo.clj.co.iiij.& ſeq.

¶ De littera. O.

Omnes termini ſunt ptinentes vl' impertinẽtes qualitercũq capiãtur oẽs vbi ponũtur aliq ppões: & corolaria. fo.x.ij.co.ij.
Oratio: terminus cõplexus an cõuertãtur: an loco diffiniri liʒ ponere diffinitionẽ. fo.xxiij.co.j.
Omnis bona diuiſio dʒ eſſe bimẽbris & qualiter intelligitur. fo.xxx.co.iij.
Omne nomẽ eſt vocale oẽ nomẽ ẽ ſcriptũ oẽ nomẽ eſt mentale & de analogis multa pulchra ponuntur. fo.xxij.co.j.& ſeq.
Oẽ diffinitũ ex cõdictoriis trãſcẽdẽs. fo.eodẽ.
Oratio triplex eſt mẽtalis vocalis: ſcripta & diffinitiões membrorũ. fo.xxxvj.co.ij.
Orationis pfecte diffinitio aliter venit intelligẽ ¦da.ibidẽ.
Obliquus obliq̃ tẽtus an põt eẽ extremũ totale ppõnis. fo.xlij.co.j.
Homo & aſinus currũt an ſic ſtat vlis oĩs hõ et aſinus currit. fo.xliiij.co.ij.&.iij.
Omnis vel aliquis homo currit an ſit mixte q̃titatis. fo.eo.co.iiij.
Omnis hõ preter ſortẽ currit quãta & p quo ſubiectũ diſtribuitur. fo.eo.co.iiij.
Omnis hõ vl' aſin' currit diſtinguẽda venit quo ad ei' quãtitatẽ ibi aliqua bona de diſiunctiuis tãguntur. ibidem.
Omnis homo eſt animal an ſit indefinita dicitur q ſic. fo.lvij.co.iij.
Opinio aliquorum q nulla eſt propoſitio mixte qualitatis. fo.l.co.j.
Oppoſitio dupliciter capit' prime & ſcdẽ intẽtionaliter ſcdm ſcdm mẽbrũ ſubdiuidit' & oppoſitio eſt terminus collectiuus. fo.liij.co.j.
Oppoſitio: repugnare impertinẽter ſe hñt.ibidẽ.
Omne aĩal fuit in archa noe & oẽ aĩal nõ fuit in archa noe an cõtrarient' pulchre & ad longũ diſputatur. fo.lv.co.ij
Oppoſitio cõtradictoria apõ antiquos vocat' maior oppoſitio. fo.lvj.co.iij.
Omnes apoſtoli dei ſunt duodecim & nõ oẽs &c. an contradicant diuerſus eſt modus opinandi. fo.lviij.co.ij.
Omnes ppoſitiones cõpoſite ex eiſdẽ terminis ſunt in eadẽ materia. fo.lxxj.co.j.
Omnis ppoſitio eſt pticularis. hec eſt falſa hec ẽ ĩpoſſibilis in q̃ materia ſunt. fo.lxxij.co.iij.
Omnis res q̃ eſt hec eſſentia diuina eſt pr̃ an ſit ſingularis. fo.lxx.co.j.
Omnes q̃ capit' collectiue nõ eſt pe extremi ſm aliquos. fo.lxxxiij.co.ij.
Oppoſitiões modaliũ tã cõpoſitarũ q diuiſarum & de earũ differẽtijs. fo.xcvj.co.j.
& ponitur figura. fo.eo.verſo.
Oppoſitionũ modaliũ due ſunt regule et argumẽta cõtra eas. fo.xcvij.co.j.
Oratio p quã itelligit' decẽ pdicamẽta Ariſt.magn' princeps pborũ docet fatigat' ſedẽs hodie in ſchola coronatus. fo.cxxj.co.j.
Omnis q̃titas eſt diſcreta q̃titas diſcreta: & q̃titas cõuertũtur. fo.cxxxij.co.iij.
Oratio an ponat' in pdicamẽto q̃titas. fo.eo.
Oppoſitio terminorum eſt quadruplex cõtra relatiua priuatiua & cõtradictoria. fo.cxxxvij.co.iij.
Oĩs eſſentia diuina ẽ pr̃ ẽ diſtinguẽda & mĩra de terminis diuinis notant'. fo.cxliiij.iij.
Omne aĩal fuit in archa noe diſtribuẽdo p gñibus ſingulorũ nõ eſt de omni nec habilis ad ſyllogiſandũ. fo.cxlv.co.iiij.
Oĩs hõ vt duo hões ſunt tres hões an ſit concedenda. fo.cxlix.co.iij.
Omnis res que eſt & nõ eſt aĩal eſt; nõ aĩal an ſit vera. fo.cl.co.ij.
Opinio doctoris ſubtilis q in ſillogiſmo expoſitorio affirmatiuo talẽ idẽtitatẽ cõcludamus in cõcluſione qualem habemus in premiſſis et debet remanere talis diuerſitas in cõcluſione ſicut qualis in premiſſis. fo.cliij.co.j.
Omnis fallacia eſt in dictione vel extra dictionem. fo.lv.co.ij.

¶ De littera. P.

Populũ quis numerus ſufficit cõſtituere. fo.ij.co.ij.
Pars termini erit termin' & de poſitiõe taliũ. fo.xxij.co.iij.
Pars immo q̃ʒ ps cõcept' ſortis totalẽ ſortẽ reſt ſtat qd nõ cõtingit in ad placitũ ſignificãtibus. ibidẽ.
Propoſitionis exponibilis diffinitio. folio. xxvj.co.ij.
Propoſitiones de differt quomodo exponunt' folio. eodem.co.iij.
Propoſitiones de comparatiuo qualiter exponuntur. ibidem.
Propoſitiones de ſigno collectiuo.de incipit de ſinit cum aliquibus correlatijs. fo.xxxij.co.j.
Pronomina an ſint nomina apud logicũ reſpõdetur. fo.xxxiij.co.ij.
Propoſitio de modo loquendi conſueto quomodo diffinit' ſimiliter de incõſueto. fo.xxxv.co.iij.
Propoſitio loco enunciationis diffinitur et quare. fo.xxxij.co.iij.
Propoſitio dupliciter vera dicitur. ibidẽ.
Propoſitiones de actu ſignato & de actu exercito quomodo diffiniant'. fo.codẽ.
Propoſitio plures que ſit & que ſit diffinitio. et quare ſic vocatur & ppoſitio vna. fo.eo.co.iiij.
Pars propoſitionis an ſit propoſitio dicitur q ſic due tamẽ ſunt poſitiões in quo dubio multa bona cõtinẽtur. fo.xxxix.co.j.
Propoſitio cathegorica qualiter diffinatur.fo.xl.co.ij.
Propoſitionũ alia cathegorica alia ypothetica an ſit cathegorica vl' ypothetica. folio.xlj.co.iij
Pronomẽ demonſtratiuũ eſt ps extremi cũ quo applicatur. fo.xlj.co.iiij.
Particularis ppoſitio diffinit'. fo.xlv.co.iiij.

Propoſitio indefinita contradicat ſingulari ⁊ aliqua cathegorica componitur ex duabus cathegoricas in caſu. fo.xlvij.co.iiij.⁊ ſeq.
Propoſitionum alia affirmatiua alia negatiua ⁊ an ypothetice ſint alicuius qualitatis. fo.xlix. co.iiij.
Propoſitio affirmatiua eſt propō negatiua cum alijs concluſionibus. fo.lj.co.ij.
Propoſitionū repugnantiū quedā materialiter qdā formaliter repugnāt. fo.iij.co.ij.
Pulcher modus deſcēdēdi ſub termino diſtributo pro generibus ſingulorū. fo.lv.co.iiij.
Potētia potatiua ꝑ accidēs an terminet⁊ et ponūtur.vj.ꝓpoſitiones. fo.lxix.co.iij.
Pariſius et rome venditur piper diſputatur.fo. lxxxiij.co.iiij.
Predicatio ordinata quō diffinit⁊ cum.v.correlarijs.fo.ciij.co.ij.
Predicationis diuiſionē vide ſupra in littera.D ibi ſcꝫ Diuiſio ꝑdicationis ⁊c.
Predicatio tripliciter capit⁊. fo.cvij.co.j.
Propriū prime ⁊ ſcd̄e intentionaliter capit⁊ cū.iiij. diffinitionibus.iiij.acceptionū.ci⁹.fo.cxxj.co.iij.
Propriū pōt eſſe inferius ad vl'e vel predicabile. fo.cxxij.co.j.
Predicari tranſmutabiliter ⁊ intrāſmutabiliter quō diffiniuntur. ibidem.
Proprium licet diſtinguatur a ſubiecto riſibilitas tamē eſt homo. fo.eodem.
Propriū ꝑ qd differt ab accidēte. fo.cxxv.co.j.
Predicabile accidētaliter eſt ſuperius ad predicationē accidentis. eodē.co.ij.
Per abſciſionem vnius naſi nō ſimus fit ſimus. eodem.co.iiij.
Predicari in quale de pluribus differētibus ſpecie an faciat vnū ꝑdicabile diſtinctum. fo.cxxvij. co.ij.
Ppſe ſignificando arborē ⁊ gentē an ſit equiuocum. fo.cxxviij.co.iiij.
Propō vna in ſenſu quo eſt vna diſtinguēda.eo.
Predicatū alicuius ꝓpōnis nec copulā ſequitur nec eā antecedit. fo.cxxix.co.j.
Prima regula ante predicamentalis.ſ.qñ alterū de altero predicatur.⁊c. fo.cxxx.co.j.⁊.ij.
Plato ⁊ ſortes in eodē inſtāti comedunt et vnus cenat ⁊ non alter. fo.eodem.
Predicamētū dupliciter capit⁊ ꝓ gn̄e gn̄aliſſimo ⁊ tota coordinatione ꝑdicamentali. fo.eodē.
Pria ⁊ ſcd̄a ſubſtātie diffiniūtur. fo.cxxxj.co.iij.
Prima ꝓprietas ſubſtātie.ſ.cd̄e eſt omni ſubſtātie in ſubiecto nō eſſe pōt exponi de rebus et de terminis. fo.eodē.co.iiij.
Ponitur ꝓprietates ſubſtātie. fo.cxxxij.co.j.
Permanēs q̄titas tripharià ſcīdit⁊ nā qdā hꝫ vnā dimēſionē⁊ alia duas alia tres. fo.eo.co.ij.
Pūctum eſt accidēs indiuiſibile terminatiuum linee. ibidem.
Predicamentum q̄titatis eſt iſte terminus q̄titas. ibidem.
Pūctū eſt linea ſuperficies ⁊ corpus. eodē.
Puncti eſt punctum. eodem.
Proportio tripla ꝑ q̄ ſupponit. fo.cxxxiij.co.ij.
Paternitas ſcd̄m reales eſt in toto pr̄e cathegoreumatice ⁊ in nulla parte patris qō eſt in ymaginabile. ibidem.
Pater biphariā accipit⁊. fo.cxxxiiij.co.j.
Proprietates actiuorū eſt q̄ actio infert paſſionē ⁊ ecōuerſo. fo.cxxxvj.co.j.
Priuatiue oppoſita quō diffiniuntur. fo.cxxxvj. co.iiij.
Pro terminis diuiſis ponitur dici de omni vltra vniuerſale. fo.cxlj.co.iiij.
Pater eſt filius eſt diſtinguēda penes cōpletā vl' incōpletā particulariʒationē. fo.cxliij.co.iiij.
Peccati deus eſt cauſa. fo.cxlvj.co.iiij.
Pariſius nō eſt panis pariſius nō eſt liberj ſunt vere. fo.cxlvij.co.ij.
Prima regula maiori exiſtēte ꝑticulari in ſcd̄a figura nihil ſequitur. fo.eo.co.iiij.
Pꝫ tertia figura omniū propoſitionum genera infert. fo.cxlix.co.j.
Pater nō ē cōſtabilis ē diſtinguēda. fo.cl.co.j.
Ponunt⁊ diffinitiones.vij.fallaciarū extra dictionem. fo.clviij.co.j.

¶ De littera.Q.

Quare voces ad extra imponūtur fo.iiij.co.ij.
Quare nō intelligētes vnū idioma apparet eis q̄ alij celeriter loquantur. ibidem.
Quare termini dr̄ ꝑtinentes ⁊ quare impertinentes ꝑ propōnes reſpondetur. fo.ciij.co.j.
Quare termini dr̄ cōuertibiles ⁊ qui ſunt tales ſimiliter nō cōuertibiles de q̄bus multi caſus ponuntur. fo.ciiij.co.iiij.
Quare termini cōuertūtur quo ad vnā ſignificationē ⁊ qui quo ad oēs. fo.cv.co.ij.
Querit⁊ qñ terminus vocalis eſt. fo.xxj.co.iiij.
Quid reqrit⁊ ad terminū eē figurum. fo.xxiij.co.ij
Quid eſt negare cōſequētiā. fo.xxiiij.co.iij.
Quadruplex eſt deſcēdēs, copulatiuus diſiūctiu⁹ copulatus ⁊ diſiūctus. fo.xxv.co.iij.
Quatuor ſunt ordiēs excluſiuaꝝ. fo.xxvj.co.iij.
Quāto tp̄e iꝫ vti ꝑ tp̄e pñti. fo.xxxvj.co.j.
Que ſunt ꝓpōnes de eſt ſcd̄o adiacēte. ſimiliter de eſt tertio ⁊ in quibus mētalib⁹ ꝓpō de eſt ſcd̄o adiacēte reperitur. fo.xxxviij.co.ij.
Quātitas capit⁊ dupliciter prime ⁊ ſcd̄e intentionaliter ⁊ ſcd̄o modo diuerſimode in diuerſis materijs. fo.xliij.co.iij.
Quaſi quilibet hō currit an ſit vl'is ⁊ pro quibus ſubiectū diſtribuit⁊. ibidem.
Que ſit diſtributio accōmoda. fo.l.co.ij.
Quid ſit ꝑdicatū negari de ſubiecto. fo.l.co.j.
Quodlibet eſt vel nō eſt an eſt ſimplicis qualitatis vel mixte vtrū q̄ tenet⁊. eodē.co.ij.
Que ꝓpōnes dicūtur ꝑticipare vno termino tm̄ ⁊ q̄ vtroq̄ ⁊ q̄ nullo ⁊ quō intelligit⁊. fo.lij.co.iij.
Qualiter intelligit⁊ propōnes cōtrarias eſſe vniuerſales. fo.liij.co.iij.
Quidꝫ aſin⁹ hōis currit aliq̄s aſin⁹ alicuius hominis nō currit an cōtradicāt. fo.cvij.co.j.
Qñ totū eſt verificabile ad ei⁹ ſuppoſitionē ſufficit principalioris ptis ſuppoſitio ⁊ totū ſuppōit ⁊ nulla eius ps. fo. co.iiij.
Quilꝫ terminus negari pōt de quolꝫ termino cōfuſe tm̄ ſupponente plura hn̄te ſuppoſita ⁊ quo modo intelligit⁊. fo.lxj.co.j.
Quodlibet eſt vel nō eſt quam contradictoriam habet. fo.lxiij.co.ij.
Que propoſitiones dicunt⁊ participare legē contradictoriarum. fo.lxviij.co.iiij.
Qñ ſubiectū ⁊ ꝑdicatū ſunt varij nūeri opꝫ copulā ſingularē in pluralē mutari. fo.lxxiij.co.j.
Quare in ſubcōtrariis non reperitur equipollētia. fo.lxxv.co.j.
Quot ⁊ q̄ ſūt modi facientes modales. fo.xcj.co.ij.

Quantitas in modalibus tripliciter conſidera
ri poteſt. fo.xcij. colum.j.
Qualiter ppoſitiones de contingẽti ſpecialiter
capto debent exponi. fo.xcvij co.iij.
Qui termini dicuntur ſynonimi ⁊ qui non cum
multis correlarijs. fo.cj.co.iiij.
Que dicunt̃ differẽtia ſpecie. fo.cx.col.iij.
Queritur ſexto vtrũ diffinitio ſpeciei ſit bñ poſi
ta cũ.xviij.argumentis: fo.cxij.co.ij.
Queritur vtrum ea que de differentia dicuntur
ſint bene poſita. fo.cxix.co.iiij.
Qui termini dicunt̃ bñe differentias ⁊ quõ diffe
rẽtia ſumitur a forma. fo.cxx.co.j.
Queritur vtrũ acceptiones ppriĩ ſint ſufficien
ter aſſignate ⁊ ponũtur aliqua argumenta. fo
lio.cxxj.colum.j.et ſequen.
Quis modus ppriĩ facit quartũ predicabile due
ſunt poſitiones. fo.cxxij. co.iiij.
Queritur an diffinitio accidentis ſit bene poſi
ta. folio.cxxiiij.co.ij.
Que accidentia ſufficiũt denominare ſubſtãtia
ſua et que non. fol.codẽ. co.iij.
Quedam accidentia inſunt vniformiter quedã
difformiter. ibidem:
Quelibet talis vox ſortes quelibet tali nomine
vocitatum ſignificat. fo.cxxix.colũ.j.
Quilibet terminus ſignificans ſubſtãtias corpo
reas eſt equiuocus pprie. fo.eo.co.ij.
Quilibet termin⁹ ponibilis in pdicamento ſub
ſtãtie eſt modus ſignificãdi predicamenti ſubſtã
tie: et ſic mille ſunt modi ſignificandi predica
menti ſubſtãtie. fo.cxxxj.colum.iij.
Quid ẽ ſignificare hoc ſiſtr ãle ꝗd. fo.cxxxij.co.j.
Quantitas cõtinua diuiditur in ſucceſſiuam et
permanentem. fo.eo.co.iij.
Quantitas continua habet ſpecies ſcilʒ lineam
ſuperficiem ⁊c. ibidem.
Quãtitas diſcreta binas ſpẽs vſurpat. ibidem
Quattuor proprietates relationis ponuntur.
folio cxxxiij. colũ.iiij.
Qualitas eſt ſm quã quales eſſe dicimur. fo
lio. cxxxiij.colũ.iiij.
Quelibet res mundi eſt qualitas. ibidem.
Quattuor ſunt ſpecies qualitatis licet dialecti
ci recentiores quintã et ſextã addiderũt: et qui
termini ponũtur in eis. fo.cxxxv.co.j.
Qui termini ponãtur in predicamẽto vbi et qñ
ſitus et habitus. fol.cxxxvj. colum.ij.
Quelibet conſequentia cuius antecedẽs nõ po
teſt eſſe verum conſequẽte exiſtente falſo et ecõ
uerſo eſt bona folio.cxxxviij.co.iiij.
Quinqȝ regule ponũtur generales ad ſillogiſan
dum ⁊ due ſpeciales: fo.cxlij.colũ.ij.
Quelibet negatiua in qua negat̃ vnus termin⁹
pſonalis de alio eſt vera. fo.cxliiij.co:iiij.
Quare vocat̃ reductio per impoſſibile. fo.cxlix.
Quid eſt dare terminos in quibus (co.iij.
omni ⁊ in quib⁹ nulli. fo.cl.co.iij.
Quis terminus dicitur mediate ſupponere pro
aliquo ⁊ pro aliquo immediate vt in terminis
diuinis. fo.cliij.co.j.
Quando quis dicitur arguere per locum ab au
ctoritate negatiue. fo.liiij.co.ij.
Quinqȝ ſunt fallacie in dictione. fo.clv.col.iiij.
Qui conceptus dicunt̃ partiales et qui totales:
folio eodem.
Quid ſufficit ad hoc qȝ aliquod argumentũ ſit
fallacia reſpectu alicuius. fo.clvj.colũ.j.

De littera R.
Relatiue oppoſita de eodem veri
ficantur. folio.ij.colũ.iij.
Res ad extra an ſignificent ter
minos ſicut cõtra. fo.iiij.co.iiij.
Res ad extra poteſt imponi ad
ſignificandum. ibidem
Regula ad cognoſcẽdũ qñ termi
nus eſt pme vel ſcdẽ intẽtionis. fo.vij.co.ij.
Reflexus cõceptus directe noticie que ẽ ſcdã in
tentio an ſit ſcdẽ intẽtionis. fo.xj.colũ.iij.
Res capitur dupliciter trãſcendenter ⁊ vt cõtra
terminum diſtinguitur. fo.x.colũ.iij.
Regula ad cognoſcendum quis terminus eſt cõ
notatiuus. fol.xx. colũ.iiij.
Regule ponũtur ad cognoſcendũ qñ terminus
ſupponit cõfuſe ⁊ diſtributiue. fo.xxv.co.j.
Regule ampliationũ vbi mirãde ppoſitiones p
nõ expertis cõcedunt̃. fo.xxvj.co.j.⁊ ſeque.
Reduplicatiue ppões que ſunt. fo.eo.co.iiij.
Regula quãdo relatiuum qui ponit̃ inter duas
copulas ṽbales an ſit cathegorica vel ypotheti
ca talis ppoſitio. fo.xlj.colum.j.
Rectus et obliquus an ſint termini ſynonimi.
folio xiij.columna.ij.
Relatiuum reciprocum qualiter ſupponere de
bet. fo.xlviij.colũ.iij.
Regula cõmunis. ſcʒ non eſt verius cõtradicere
⁊c.an vniuerſaliter tenet verũ vel ſi dẽtur inſtã
tie ⁊ illud eſt notandũ. fo.lxj colũ.ij.
Regula quãdo relatiuũ ponit̃ reſpectu duorum
terminorũ copulatim. fo.lxix.co.iiij.
Regule equipollẽtiarũ ſunt tres ex quib⁹ quar
ta infertur. fo.lxxiiij.co.iij.
Regule ad arguendum in conditionalibus. fo
lio lxxx.colũ.j.
Relatiuũ ſubſtãtie idemptitatis nõ reciprocum
qualiter ſupponit. fo.lxxxj.co.ij.
Regule conſequentiales ad arguẽdum in copu
latiuis. fo.eodem.co.iiij.
Regula ad cõtradicendũ in propoſitionibus de
copulato extremo. fo.lxxxij.co.iiij.
Regule conſequentiales ad arguendũ in diſiun
ctiuis. fo.lxxxvj.colũ.iij.
Regule equipollentiarũ quattuor et earũ intel
ligentie. fo.xcij.colũna.iiij.
Regula fundamentalis p ppõnibus de contin
gẽti ſpecialiter capto. fo.xcviij.co.iiij.
Regula ſcʒ talia ſunt ſubiecta qualia pmittũtur
ab eorum predicatis in quibus tenet et quomo
do intelligitur. fo.cxiiij.col.iij.
Riſibile an ſit pppriũ reſpectu hõis et ꝗs eſt mo
dus pdicãdi quarti pdicabilis. fo.cxxj.co.iij.
Rubedo cauſata ex verecũdia an denotet ſubie
ctum rubeũ vel non. fo.cxxvj.co.iiij.
Roma eſt paſſiuũ hui⁹ ṽbi amo. fo.cxxix.co.ij.
Roma eſt ppõ et tertie declinationis. ibidem
Reales dicuntur quia rerum multiplicatores.
folio cxxxiij. colũ.j:
Relatio realis extrinſecus adueniens ſimiliter
intrinſecus ſm reales in quo predicamento po
nuntur. ibidem.
Relationis triplex eſt membrum. idem ⁊ diuer
ſum ſunt ſpecies eius licet idem pro tot ſicut ad
aliquid ſupponat. fo.cxxxiiij.colũ.ij:
Relatiua non dicũtur ad cõuertentiã in termi
nis ſecũde intentionis. ibidem.
Reliqui quinqȝ modi prime figure cum omnib⁹
modis ſecunde et tertie figurarum ſolum me

diate regulantur per dici de om̄i vel dici de nullo. fo.cxlvij.colū.iij.
Reductio per impoſſibile quid eſt tam in vna figura q̄ in alia. fo.cxlviij.co.ij.
Reductio p impoſſibile oſtendit conſequētiam eſſe bonā vel duo cōtradictoria vera. ibidem.
Reducere per impoſſibile in tertia figura quid eſt. folio.cxlix.co.iij.
Redargutionis et falſi inopinabilis ſolocaſmi coniugationis nugationis diffinitiones ponuntur. fo.clv. colum.ij.

℄ De littera S.

SIgnum vel ſignificare dicitur quadrupliciter. fo.viij.colum.j.
Significare naturalr̄ q̄d eſt. fo.eo.
Significare naturalr̄ ꝓprie naturaliter cōmuniter ⁊ ex inſtinctu nature. ibidem.
Significare ad placitū eſt ex impoſitiōe ſignificare ⁊ ponunt̄ multe ꝓpōnes. ibidem
Sortes ſi ē ſor. an ſit trāſcendēs. fo.x.co.iiij.
Singulare capitur prime intentionaliter et ſecunde. fo.xj.co.j.
Scd̄m aliquos genus et ſua ſpecies ſunt termini impertinentes. fo.xiij.co.iij.
Sortes eſt aliqui homines quorū infiniti ſunt ceci. fo.xviij.co.j.
Sortes an ſit termin᷒ cōnotatiu᷒ ⁊ p ſorte ſupponebat ante baptiſmū eius. fo.eodem.
Si cōplexum incōplexe imponat̄ ad ſignificandū an erit incōplex ī remanētibus partialibus ſignis ſignificationibus. fo.xxiij.co.j.
Suppoſitio eſt termin᷒ ⁊c. in paruis ſuppoſitionibus. fo.xxiiij.colum.iij.
Suppoſitionū. alia materialis. alia perſonalis cū diffinitionibus membrorū. fo.eo.co.iiij.
Suppoſitionū quedā cōis. quedā diſcreta cū diffinitionibus diuidentium. ibidem.
Suppoſitio cōis diuidit̄ in confuſam ⁊ determinatā: confuſa in cōfuſam tantū ⁊ cōfuſam et diſtributiuā in eiſdē ſuppoſitionibus. ibidem.
Signa exponibilia q̄ ſunt. fo.xxxj co.ij.
Scutū cuius vna medietas eſt alba ⁊ alia nigra an ſit coloratum. fo.xxx.col.iiij.
Significare tempus et cum tempore quid ſit et differentia. fo.xxv.co.ij.
Sortes ⁊ canis an ſint propoſitiones ſimiliter circulus ante tabernā reſpondetur p multa correlaria. fo.xxxvij.co.iiij.
Subiectum qualiter diffinitur ⁊ multiplex acceptio eius. fo.xlj.colum.iiij.
Signa quantificantia quando ſunt partes extremorum. fo.xlij.co.iij.
Signa vniuerſalia q̄ ſunt. fo.xliij.co.iij.
Signū ſingularis nūeri an habeat ꝟtutē in terminū pluralis nūeri. fo.xliiij.co.ij.
Sortes nō vel plato currit ꝯtra ē. fo.xlv.co.ij.
Signa quātificantia q̄ ſunt ⁊ ponunt̄ circa hoc aliqua argumenta. fo.xlvj.colum.j.
Subiectum ꝓpoſitionis particularis an aliter determinate ſupponat q̄ ſubiectum indefinite ꝓpter ſignum additū. eodem.
Singularis ꝓpōnis diffinitio ⁊ diuerſimode ꝓpoſitiones ſiunt ſingulares. fo.xlviij.co.j.
Subiecta iſtarū an ſint ſinonima iſte hō currit: aliq̄s hō currit: oīs hō currit. fo.eod.co.ij.
Subiectū hu᷒ iſte aſinus eſt hō demōſtrādo ſortem an ſignificet ſortem. fol.xlviij.co.iij.
Sortes qui non currit mouetur: et ſortes poſſibiliter nō eſt currēs: an ſint affirmatiue vel negatiue reſpōdetur. fo.xlix.co.iiij.
Si intellectus conciperet infinitas negationes ante copulam an eēt affirmatiua vel negatiua. folio lj.colum.j.
Singularis mod᷒ ſingularizādi terminū diſtributū p generib᷒ ſingulorū. fo.lv.co.ij.
Sortes eſt ſpecies humana ſicut brunelius aſinina. fo.lxj.co.j.
Sortes vidēs omne aſtrū eſt homo: ⁊ ſortes videns omne aſtrū nō eſt homo an contradicant vbi varie ponunt̄ opiniones de deſcēſu ⁊ aſcenſu determinationis vnice. fo.lviij.co.ij.
Senſus huius quilibet aſinus cuiuſlibet hominis currit. folio.lviij.colū.j.
Semper homo non eſt animal quam contradictoriam habet. fo.lxj.colum.iiij.
Signū vl'e ſingularis numeri an pōt diſtribuere totum copulatum. fo.lxxv.colū.iiij.
Scio ⁊ opinor q̄ modales ꝯſtituūt. fo.xcix co.iij.
Subiectum octo modis capitur et duplicem habet primitatem. fo.cv.co.j.
Species ſecunde intentionaliter capiendo habet ſimilitudinem cum ſpecie prime intētionaliter capta. fo.cxij colū.iiij.
Spēs trib᷒ diffinitionib᷒ diffinit̄. fo.cxiij.co.j.
Species ſecūde intentionaliter capiendo bifariam accipitur. fo.cxj.co.j.
Species ſubalterna duplr̄ capit̄. ibidem.
Sortes eſt ſubſtantia eſt predicatio generis ſm̄ aliquos. fo.eodem.colū.ij.
Sortes vtrū ſit termin᷒ ſingularis. cxvij.co.iiij.
Scuti cuius media pars eſt alba ⁊ media nigra maior pars eſt alba: et ſimiliter maior pars eſt nigra. fo.cxxvj.colum.ij.
Stat quālibet partē digitalē ſortis eſſe albam ⁊ ſortem eſſe nigrum. fo.cxxvj.co.iiij.
Subiecta iſtarum ſunt ſinonima homo eſt ſpecies homo eſt animal. fo.cxxix.co.j.
Sortes equiuoce ſignificat ſortem qui eſt ī hac hora ⁊ hora ſequenti. folio eodem.
Sortes vixit. xl. annos et nunq̄ pranſus ē nec cenauit. fo.cxxx.colum.iij.
Subſtantia prime et ſecunde intētionaliter capitur. fo.cxxxj.co.iij.
Subſtātia eſt ſubſtātia diſtinguenda. ibidem.
Similitudo non eſt relatio albedini inherens folio cxxxij colūna.j.
Subſtantia eſt genus ſubalternum ſub ente cōtentum alterum genus eſt accidēs abſolute captum. fo.cxxxvj. co.iij.
Sortes eſt vidēs ⁊ cecus rome ⁊ ſortes rome nō eſt cecus immo videns. fo.cxxxviij.co.j.
Significatū vltimatū ⁊ nō vltimatum an cōtradictorie opponātur. ibidem.co.ij.
Sillogiſm᷒ duplr̄ capit̄ p p̄miſſis tm̄ p p̄miſſis ⁊ ꝯcluſione ſimul cū notis. fo.cxl.colū.j.
Sillogiſmus an ſit ſpecies ſpecialiſſima vel genus. folio eodem.co.iij.
Si vna p̄miſſarū fuerit ꝑticularis cōcluſio d; eſſe ꝑticularis quō intelligit̄. fo.cxlij.colū.iij.
Summe cauendū eſt q̄ mediū in p̄miſſis capiatur p eodē vel eiſdem. fo.cxliiij.co.j.
Solum particulariter concluditur in tertia figura. folio.cxlix. colūna.ij.
Sillogiſmus expoſitorius vtrū in qualibet figura cum quattuor aliis ꝓpōnibus. fo.clj.colū.j.
Sortes eſt alb᷒ partim duo dicit. fo.eo.co.ij.
Sortes erit ꝑs ſortis ē diſtinguēda. fo.eo.co.iij.

Secãda ẽ termin' cõis ẽ distinguẽda: ibidem.
Septẽ sunt fallacie extra dictionẽ. fo.clviij.co.j.

¶ De littera. T.

Terminꝰ accipitur logice ⁊ phẏsice siue prime intẽtionaliter ⁊ scḋe intẽtionaliter. fo.ij.co.j.⁊.xxj.col.j.
Terminꝰ est signũ aliqd vl' aliqua ⁊c. representãs ⁊ ponit triplex diffinitio. fo.ij.col.ij.⁊.xxj.co.j
Terminus mentalis quid est vocalis ⁊ scriptus fo.iij.col.ij.⁊ seq.
Terminus in toto suo ambitu an sit prime vel secunde intentionis soluitur. fo.v.col.iiij.
Terminus infinitus an sit prime vel secunde intentionis soluitur. fo.vj.col.iiij.
Terminus singularis pro significato nõ vltimato acceptus est terminus cõis. fo.xij.col.ij.
Terminorum diuisio ⁊ iterum. fo.eodem.
Termini disparati sunt ipertinẽtes. fo.xiiij.c.iiij
Triplex est pars ꝑpositionis propinqua remota ⁊ remotissima. fo.xxj.col.iij.
Terminꝰ cõplexus diuidit in distantẽ ⁊ in indistantẽ cũ diffinitionibꝰ mẽbrorũ cõtra quos octo sunt bona argumenta. fo.xxij.col.ij.
Tituli interpretatio et eius multipharia acceptio. fo.xxvij.col.j.
Terminus equiuocus ⁊ vocatiuus an sint nomina secundum logicum soluitur. fo.xxxiiij.col.ij.
Totus sortes est minor sortes quanta ẽ. fo.xliiij (co.ij).
Termino singulari an liceat addere signum vniuersale. fo.xlix.col.j.
Tantum vnum vni opponitur in quibus habet verum ⁊ quomodo intelligitur. fo.liiij.col.ij.
Ter cantaui missam ter bibi vinum an sint vere fo.lxxxv.col.iij.
Tres dubitationes in modalibus ponuntur et soluuntur. fo.xciij.col.iij.
Tũ ens cõtingenter est ens ⁊ tũ ens ꝯtingẽter nõ est an equipolleant. fo.xcix.col.ij.
Termini disparati quõ diffiniunt. fo.cij.col.j.
Tripliciter aliqs terminus dr inferior vel superior ad aliũ terminũ. fo.cix.col.iiij.
Terminus stans materialiter an vt sic captus sit species. fo.cxiiij.col.j.
Termini qui sunt proprie passiones an sint ampliatiui vel non. fo.cxxij.col.iij.
Tres diffinitiones accidentis cum earum declarationibus. fo.cxxiij.col.iiij.
Tantum quinqꝫ sunt predicabilia an sit vera. fo.cxxvij. col.ij.
Tũ quinqꝫ sunt ꝑdicabilia pt capi in sensu in quo fit ⁊ in sensu quem facit. ibidem.
[illegible] equiuocorũ quidam est equiuocꝰ a casu quidã ẽ ꝑ̃ a cõsilio quidã analogꝰ cũ mẽbroꝝ diffinitionibus. fo.cxxviij.col.iiij.
Terminus eqḋocꝰ significat sua significata mediantibus diuersis conceptibus totalibus non sinonimis. ibidem.
Terminꝰ vniuocus est terminꝰ significãs suum significatũ vel sua significata mediante eodem conceptu ⁊c. fo.cxxix.col.iij.
Terminꝰ aliqs cadit a sua significatione ꝑpter mutationem rei significate. fo.cxxix.col.ij.
Termini secũde intentionis ⁊ significantes accidentia difficulter equiuocantur. ibidem.
Triplices sunt termini denominatiui.s.voce tantum significatione tantum voce ⁊ significatiõe simul. fo.eodem.col.iiij.
Triplex recitatur opinio circa entitatem ꝯtrarietatis due sunt extreme tertia vtrisqꝫ contradicit. fo.cxxxiij.col.j.
Tres sunt ꝯtrarietatis proprietates.
Tripharia ꝯtingit singularizare relatiuũ.fo.e.
Tres sunt ꝓprietates q̃litatis. fo.cxxxv.col.ij.
Termini actionem importantes in predicamẽto actionis ponuntur. ibidem.
Terminꝰ nõ significatiuꝰ ⁊ sortes materialiter capiẽdo in q̃ ꝑdicamẽto ponunt. fo.cxxxvj.c.iiij
Triplex est oppositio.s.rerum propositionũ et terminorum. fo.cxxxvij.col.iij.
Termini contradictorie oppositi [illegible] diffiniuntur. fo.cxxxviij.col.ij.
Triplex est motus localis deperditiuus tantum acquisitiuus tantum: deperditiuus ⁊ acquisitiuus simul. fo.cxxxix.col.ij.
Tripliciter contingit terminum distribui in termino tantum: in termino et extra terminũ in termino extra terminum et extra numerum. fo.cxlj.col.iiij.
Termini ampliatiui mutãt formam vt omnis hõ ẽ albꝰ: ⁊ oĩs hõ ẽ moritur. fo.cxliij.col.iij.
Tantum pater est essentia diuina: ergo omnis essentia diuina est pater an infertur ⁊ de modo eam exponendi. fo.cxlv.col.iij.
Terminus ampliatiuus positus a parte predicati supponit tam pro eo quod est q̃ pro eo qḋ nõ est secundum suum amplum modum significandi. fo.cxlvj.col.ij.
Tales termini pes manus multiphariam accipi possunt. fo.eodem.
Tertia regula pro secũda figura q̃ sp negatiue concluditur. fo.cxlviij.col.j.
Terminus personalis in diuinis pro supposito immediato est singularizabilis non autẽ ꝓ immediato. fo.cliij.col.j.
Totum integrale quod est simile totum in modo totum vniuersale totum in quantitate totum in tempore ⁊ totum in loco. fo.cliiij.col.ij.
Tripliciter potest fieri fallacia equiuocationis fo.clv.col.iiij.
Tripliciter contingit arguere sophistice per fallaciam amphibologie. fo.clvij.col.ij.

¶ De littera. V.

Nius diffinitionis plura sunt diffinita remota ⁊ propinqua non sinonima. fo.ij. col.ij.
Voces et scripture quare sunt inuente ⁊ quis earum erat inuentor. fo.iiij.col.ij.
Voces an significent res ad extra vl' conceptus fo.ix.col.j.
Et respondetur per multas propositiones fo.eodem.
Voces an significent scripturas et econtra per quinqꝫ propositiones respondetur. fo.x.col.j.
Verba in diffinitionibus inserta dicunt ꝑptitudinem ⁊ non actum. fo.xxj.col.ij.
Vox an dependeat a conceptu vel contra. fo.xxiij.col.j.
Utile documentum ad cognoscendas veritates propositionum vniuersalium affirmatiuarum fo.xxv.col.iiij.
Vocis diffinitio et an vox prolata a gabriele sit vox. fo.xxxj.col.iij.
Verbum est triplex: mentale. vocale: ⁊ scriptum ⁊ quodlibet membrorum tripliciter accipitur cõmuniter: proprie: ⁊ proprijssime. fo.xxxv.col.j.
Verbum ratione sui non est infinitabile. ibidẽ.

Tabula alphabetica prime partis.

Uerba adiectiua an ſint cõplexa: ⁊ verbũ infinitum reddat ꝓpõnem negatiuã: ⁊ an verbũ poſſit abſolui a tẽpore. ⁊ quomodo verbum ſignificat cum tempore determinato ⁊ non participiũ Ad primum reſpondetur. ibidem.
Uerbũ adiectiui an ſit reſolubile. fo. xxxv. co. iij
Uerbum infinitum predicatur tam de eo quod eſt: ꝙ de eo quod nõ eſt quomodo intelligitur. fo. eodem. col. iiij.
Uerum ſecunde intentionaliter dupliciter capitur. fo. xxxvij. col. iij.
Utrum deus ſit ꝓpoſitio dicitur ꝙ ſic licet ſint opiniones varie. fo. xxxviij. col. j.
Ueritas an diſtinguatur a ꝓpoſitiõe vera tres ſunt poſitiones: ſed negatiue reſpondetur a doctore. fo. xl. col. j.
Uniuerſalis propoſitionis diffinitio quomodo venit intelligenda. fo. xliij. col. ij.
Uterꝗ istorũ currit demonſtrando hoiem ⁊ aſinum qđ eſt ſubiectum eiꝰ. fo. xliij. col. j.
Ubicunꝗ homo currit homo mouetur quanta eſt. fo. xlv. ij. col. iiij.
Una propoſitio pluribus non equiualentibus in conſequendo in eodem genere oppoſitionis opponitur. fo. liij. col. ij.
Uel ſecundum aliquos quãdo inter terminos ponitur dupliciter capitur. fo lxij. col. iij.
Ueritates propoſitionum de diſiuncto melius cognoſcuntur per regulas cathegoricarum ꝙ ꝑ equiualentiam in ypotheticis. fo. eodem. col. iiij
Uniuerſalis affirmatiua an poteſt ſimpliciter conuerti. fo. lxxj. col. iij.
Uirtus ſigni vniuerſalis affirmatiui an poteſt impediri per negationem precedentem ⁊ recitatur opinio laurentij valenſis. fo. lxxvj. col. ij.
Ueritas propoſitionis in qua ⁊ capitur complexiue. fo. lxxxij. col. iiij.
Utrum diuiſio predicationis in directã: ⁊ in indirectam eſſentialem. ⁊ quidditatiuam: accidẽtalem ⁊ nõ quidditatiuam cum multis argumẽtis ſit bene poſita. fo. cij. col. iiij.
Uniuerſale verum ſit ſubiectum libri predicabilium cum multis argumentis. fo. ciiij. col. ij.
Et titulus ille hꝫ. fo. xlviij. ſenſus. eo. col. iiij.
Uniuerſale et ſingulare multiphariam opponuntur. fo. eodem
Utrum diffinitio vniuerſalis ſit bene poſita cũ multis argumentis. fo. cvj. col. ij.
Ultima diffinitio ſpeciei quomodo venit intelligenda. fo. cxiij. col. j.
Utrum albuꝫ ſit ſpecies ſpecialiſſima cum ſeptẽ argumentis. ⁊ an albũ hac albedine ſit ſpecies varij ſunt modi dicendi. fo. eodem. col. ſequenti
Uniuocorum diffinitio. fo. cxxix. co. iij.
Uerbum ponitur in predicamento ratione participij. fo. eodem.
Ultima regula antepredicamẽtalis diuerſorũ generum ⁊ non ſubalternatum poſitorum. fo. cxxx. col. ij.
Utrum omnia indiuidua eiuſdem ſpeciei eideꝫ ſubiecto inherentia conſtituant aliquod vnum fo. cxxxv. col. ij.
Uerba actiui generis ⁊ verba actiua quomodo differunt. fo. cxxxvj. col. j.
Utrum tantum decem ſunt predicamenta. fo. eo. col. ij.
Uarie ponuntur poſitiones de terminis ſecunde intentionis in quo predicamento ponãtur. fo. eodem. col. iiij.
Uerſus ſimpliciter verti vult. e. p. vero per acci. ⁊c. fo. cxlvij. col. iij.
Unum bonum argumentum ſit contra baroco fo. cxlviij. col. iij.
Ultimo dubitat pro ſillogiſmis vtrũ in qualibet figura valet ſillogiſmus expoſitorius. fo. cij. co. j
Unde locus quid eſt dicere. fo. cliij. co. j.

¶ De littera. x.

Xp̃s eſt hõ ⁊ nõ hõ copulatiue. fo. cxxxviij. col. ij.

¶ De littera. y.

¶ Ypothetice equipollent ſicut cathegorice. fo. lxxvj. col. iiij.
Ypotetice propoſitionis diffinitio quomodo venit explicanda. ibidem.
Ypoteticis duplices ſunt partes materiales: et formales. fo. lxxvij. col. j.
Ypotetice propoſitionis diuiſio in conditionalẽ copulatiuam ⁊ diſiunctiuam et in quibus complexa propoportionabilia valent. ibidem.

¶ Finis huius tabule.

…an contra
…dem. co. ij.
…iſſime

¶ Tabula alphabetica ſcḋe ꝑtis operū ſubtiliſſimi magiſtri Ioānis maioris Scoti ꝑ quā facile ē inuenire meliora pūcta in libro ꝯtēta nouiter ad rectiorē limam reducta huic libro (q̄ añhac nō erat) apposita. nō vt totū librū tranſcurrere neceſſe ſit ſed quiſqꝫ diligēs lector quodlibet faciliſſime inueniat.

¶ De littera. A.

An arguēdo ab exponibili ad eiꝰ exponētes et contra ſit bona ꝯña. fo.c.co.j.
Arguēdo a reſoluētibꝰ ad reſolutā ſūt multa argumēta ⁊ an terminus eſſentialis in diuinis ſit ſingularizabilis. fo.co.co.ij.⁊ ſeq.
Arguēdo a diſtributo ad nō diſtributū nō ſemꝑ valet. fo.ix.co.ij.
Ab excluſiua de primo mō ad vlēz ī termīs trāſpoſitis eſt bōa ꝯña ⁊ ecōuerſo. fo.x.co.ij.
An ſequiť tm̄ falſuꝫ ē ꝓpō vlis ergo ois ꝓpō vlis eſt falſa. fo.xj.co.j.
⁊ multa argumenta contra regulam fiunt.
Ad veritates reduplicatiuaꝝ ſm̄ diuerſitatē modoꝝ q̄d requiriť. fo.xv.co.iiij.
Ad cognoſcēdas veritates ꝓpōnū de incipit ponūtur ꝓpōnes. fo.xviij.co.iiij.
Ab inferiori ad ſuꝑius reſpectu terminoꝝ ſeq̄ntiū incipit in quibus terminis valet ⁊ in quibus non. fo.xix.co.iij.
Aliqua ſupficies deſinet diuidi q̄ nunq̄ incipiet nec incipit diuidi. fo.xx.co.iiij.
Adā incepit eſſe antichriſtus incipiet eē quomō exponūtur. fo.xxj.co.ij.
Adā ⁊ abrahā fuerūt ⁊ nō inceperūt eſſe. ibidē.
A hō īcipit eē qualr̄ debeat expōi. fo.xxij.co.iiij.
A ꝯuertibili ad ꝯuertibile ſꝫ talē ſignificationē ꝯña valet. fo.xxiij.co.j.
Antixp̄s ſaluabiť nō pōt incipe eē ṽa imo nulla ꝓpō pōt incipere eē vera. fo.co.co.ij.
Adā fuit ois hō an ſit ꝯcedēda. fo.co.co.iij.
A hō eſt fortior boīe quomō venit exponenda. fo.xxv.co.j.
Adā ē p̄or antixp̄o qualr̄ exponiť. fo.xxvj.co.ij.
Aliquo minori te ⁊ quolꝫ maiori te tu es maior plures hꝫ ſenſus. fo.co.co.iij.
Aliq̄ ſigna ꝑ collectiue capiūť aliq̄ ꝑ diſtributiue aliq̄ aliqñ ſic aliqñ ſic. fo.xxviij.co.iij.
An q̄lꝫ ps brunelli valentis viginti libras valet aliquid. fo.xxiij.co.j.
Alterū tripharíam capiť relatiue indefinite ⁊c. fo.xxxij.co.iiij.
Aliud nō eſt eiuſdē vigoris cum ly differens. fo.xxxiij.co.iiij.
A homo differt ab homine quomodo exponitur ibidem.
Albedo differt a forte qualr̄ venit exponenda ſi ens dicať analogice de ſubſtā ⁊ accidēte. fo.co.
Aliō a chimera ē for. ſi ē fortes. fo.xxxix.co.iij.
Albedo ymaginať alba an debet concedi varie va. ij. opinantur. fo.xxxviij.co.iii.
Aliq̄ ipoſſibile ſimplr̄ ē veꝝ. fo.co.co.iij.
Aliq̄s mētiť ⁊ tn̄ oino dicit veꝝ ⁊ fortes ꝑ vtrāqꝫ ꝑtē ꝯtradictionis mētiť. fo.xl.co.iij.
Aliquis iurans omnino taliter eſſe ſicut eſt periurus. ibidem.
Aliq̄s falſuꝫ iurat ⁊ nō ē ꝑiurꝰ. fo.xlj.co.iij.
Ad terminū ſupponere mediāte copula de neceſſe quid requirit. fo.xliij.co.ij.
Actꝰ credēdi an ē neceſſitate ꝯuenit deo ⁊ res eſt actus credēdi. fo.co.co.iij.
Alicuiꝰ bone ꝯſequētie añs pōt eē verū ⁊ ꝯñs nō pōt eſſe verum cum duobus alijs corrolarijs. fo.xliij.co.iij.
Aliq ꝓpō ē poſſibilis q̄ nō pōt eē ṽa cū vndecim alijs corrolarijs. fo.co.co.iiij.
Aliqua ꝓpō ē impoſſibilis ⁊ pōt ita eē ſicut ꝑ eā ſignificať cū q̄nqꝫ alijs corrolarijs. fo.xlv.co.iij.
Aliqua ꝓpō ſignificās ſicut neceſſe eſt eē eſt impoſſibilis. ibidem.
Aliq̄d poſſibiliter nō eſt: eſt vera ⁊ quomō poniť ineſſe. fo.xlvj.co.j.
Aliqua ꝓpō eſt nō neceſſaria ⁊ neceſſe ē ita eē ſicut ꝑ eā ſignificať. fo.co.co.iiij.
An aliqua ꝯña eſt bōa ⁊ mala ad nutum vnius mutis. fo.l.co.j.
Ad veritatē affirmatiue ſimiliter ⁊ negatiue q̄d requiriť. fo.lij.co.iij.
An iſte ſunt īſolubiles hec nō ſe falſificās ē falſa hō ē īpoſſibile hoc ē falſuꝫ ī vocel' in ſcripto demōſtrādo mētalē. fo.liiij.co.iij.
Alicuiꝰ bone ꝯſequentie añs ſignificat ſicut eſt. fo.lv.co.iiij.
Aliqua exponibilis ē falſa cuiꝰ oēs exponentes ſunt vere.
Aliqua diſiūctiua ē neceſſaria grā forme cuiꝰ q̄lꝫ ps eſt falſa. fo.lvj.co.ij.
Aliqua diſiūctiua e neceſſaria cuiꝰ q̄lꝫ ps ſignificat aliter eſſe q̄ eſt. ibidē.
Aliq̄ diſiūctiua ē ṽa ⁊ impoſſibilis ⁊ aliq̄ diſiūctiua ſe falſificat ꝑ hoc q̄ baculꝰ auferť ab angulo. ibidem.
Aliqua de p̄ñti ē neſcita cuiꝰ de p̄terito vel futuro erit vel fuit ſcita. fo.lvij.co.iij.
Aliq̄ ſunt ꝓpōnes ſcite a me quarū nulla ē ſcita a me: ⁊ aliqua ꝓpō ē ſcita ⁊ nō ſcita. fo.lviij.co.ij.
An ītellectꝰ pōt ſimr̄ habere plures notitias ⁊ quō intelligiť ꝯtigit plura ſcire intelligere vero nō. fo.lx.co.ij.
Aliquis effectus eſt ita cito ſicut in cauſa. folio. lx.co.iiij.
Aliqua propō eſt intēſibilis ⁊ remiſſibilis et nō omnis propoſitio cathegorica habet ſubiectum. fo.lxj.co.iiij.
Aſſuefactio frequēter audiēdi falſa facit hōiem credere falſa eē ṽa. fo.lxij.co.j.
Aſſenſus viiꝰ ꝓpōnis nō ē deſſenſus ſui ꝯm vel cōtradictorij. fo.co.co.iij.
Aliq̄s pōt aſſentire toti copulatiue nulli ꝑti aſſentiēdo. ibidem.
An aliqua ꝓpō mētalis vltiata apprehēſiua ſit cōplexa vl' īcōplexa que ſunt poſitiōes. ibidē.
Aliq̄d īdiuiſibile ē in indiuiſibili. co.co.iiij.
An ꝯtingit aliq̄d ſcire de nouo ⁊ ponit opinio platonis ⁊ reprobať. fo.lxiij.co.ij.
Actꝰ ⁊ habitꝰ circa idē obiectū ab aliq̄bꝰ reputať vna res. fo.lxvj.co.j.
Actus ⁊ habitus quō generantur ⁊ quis eorū eſt

perfectior. fo.eo.co.ij
An in ruſtico aſſentienti bonitati ſ̄trie ⁊ neſcienti q̄d eſt ſ̄tria an generet̃ ſcia ⁊ dicatur ꝙ ſic. fo.eo.co.iij.
Aliquis ſcit oẽs ꝓpõnes mundi: non tñ ſcit ſicut de⁹ vł vn⁹ doctor pariſiẽſis. fo.lxvij.co.j.
Ad qualitatẽ eẽ actiuã q̃d ſufficit ⁊ ponũtur tres ꝓpões. fo.eo.co.iiij.
Ad q̃d ſepe reperimus an viſa. fo.lxix.co.j.
An q̃s plus ſciat ꝑ idẽ argumẽtũ ſepe repetitũ ꝙ̃ per varia. ibidẽ.
Ad petitionẽ principij q̃d requirit̃. fo.eo.co.ij.
Ad hoc ꝙ aliq̃d ſciam⁹ oportet tria cognoſcere: fo.lxx.co.j.
An oportet circulariter demonſtrare et de modis perſcitatis ⁊ quid eſt propoſitio per ſe nota. fo.codẽ.co.ij.
Aliqua ꝓpõ falſa eſt ꝑ ſe nota. fo.lxxij.co.j.
An demõſtratio eſt ex neceſſarijs. fo.lxxiij co.j.
An q̃libet ſcientia ſubalternata ſit de ſubiecto contracto. ibidem.
A duabus cauſis ſpecie differẽtibus ꝓducuntur effectus eiuſdeꝫ ſpeciei. vt calor ignis et calor ſolis. fo.lxxiij co.iij.
An eadẽ cõcluſio poſſit in diuerſis ſciẽtiis demõſtrari ⁊c. fo.lxxv.co.j.
An eadẽ mẽtalis vltimata: vt terra poſſibiliter eſt rotũda aſtronomice ⁊ demonſtratiue ſciri poteſt. ibidem.
Argumentatio quattuor ſpecies habet. folio. lxxv.co.iij.
Anima lꝫ ſit in diuerſis locis. ſ. in pede et capite nõ oportet ꝙ ſimul habeat ſcientiam ⁊ opinionem. fo.lxxvij.co.iiij.
Argumẽta topica poſſunt auferre totam formidinem. fo.lxxviij.co.iij.
Aliq̃ dicũt ꝙ ſcia ⁊ opinio ſunt euſdẽ ſpeciei ſpecialiſſime. ibidẽ.
Aliqua propõ eſt mihi dubia ⁊ a me ſcita de qua habeo ſciẽtiã. fo.eo.co.iiij.
A ſcio eſſe verꝫ ⁊ dubito a eſſe verꝫ. fo.lxxix.co.iiij.
An ꝯña vt nũc ſit bona. fo.lxxxij.co.iiij.
Aliter diffinit̃ ꝯña bona et mala quã prius. fo.lxxxiij co.j.
An detur aliq̃ ꝓpõ cathegorica q̃ nõ põt habere ſ̃nonimam. fo.lxxxvij.co.iij.
An hec ꝯña eſt bona. ſ. hec ꝯña eſt mala: ergo oppoſitũ huius cõſequentis non repugnat antecedenti ſe demonſtrando vtrinq̃ arguitur. folio. lxxxviij.co.j.
Albũ eſt vel fuit nigrũ nõ põt ꝯuerti ſimpliciter fo.eo.co.iij.
Albũ eſt vel fuit nigrũ ⁊ omne albũ nõ eſt vel nõ fuit nigrũ quomodo ſe habent ponunt̃ tria corrolaria. fo.lxxxix.co.j.
A quolibet homine vterq̃ homo differt an ſit vera. fo.xcij.co.j.
An iſte caſus ſit poſſibilis: ſi debeo tibi centum libras iſte caſus eſt impoſſibilis demonſtrando totã illã cõditionalẽ. fo.ciiij.co.j.
Aliquod impoſſibile eſt admittendũ. ibidẽ.
Aliud a vero erit verꝫ an ſubiectum ſupponat materialiter vel nõ. fo.cxij.co.iiij.
An vna integra propõ poteſt ſtare perſonaliter. fo.cxiij.co.j.
A eſt a vel a eſt terminus ſubiectum quõ ſupponit ſi a preciſe ſignificat ſe. fo.eo.co.iij.
Albũ imaginat̃ albedo an extrema ſupponãt ꝓ eodẽ ⁊ q̃ ſunt extra. fo.cx.co.iiij.
Abſolutum multipliciter accipitur. fo.cxvj.co.iij.
Aliquis homo eſt ⁊ quilibet homo eſt ille conceditur vera. fo.cxvij co.iiij
Aliqua ſunt ſeruãda quando deſcenditur ſub aliquo termino ⁊ aſcenſus diffinitio. fo.cxviij.co.ij.
Aliqua ſunt argumenta diuerſe forme quorum aliqua magis cõueniunt in formalitate ꝙ̃ alia. fo.eo.co.ij.
Aggregatum ex vlı̃ vel indefinita in deſcenſum debet eſſe aff̃s ⁊ nõ. fo.cxix.co.ij.
Aliqua vlis ſ̃m ariſtotelẽ eſt neceſſaria cuius quelibet ſingularis eſt contingens ⁊ aliqua impoſſibilis cuius quelibet ſingularis eſt contingens. fo.eodẽ.co.iij.
Aliqua vniuerſalis eſt contingens cuius quelibet ſingularis eſt impoſſibilis et aliqua vniuerſalis eſt contingens cuius quelibet eius ſingularis neceſſaria. ibidẽ.
Aliqua vniuerſalis ab aliquo eſt ſcita cuius nulla ſingularis ab eodem eſt ſcita. fo.eo.co.iiij.
Aliqua vniuerſalis eſt falſa cuius quelibet ſingularis eſt vera. ibidẽ.
An prius aſcẽdẽdũ eſt ſub determinatiõe ꝙ̃ ſub determinabili vel nõ.
A quolibet ente q̃libet differens eſt ens quomodo deſcendendum eſt ſub terminis ei⁹ ⁊ multa de differt dicuntur. fo.cxx.c.iij.
Alicuius ſpeciei quodlibet indiuiduum eſt aſinus an ſit vera. fo.cxxj.co.iij.
Ampliatio prime ⁊ ſecunde intentionaliter põt capi ⁊ vtroq̃ modo actiue ⁊ paſſiue. fo.cxxvj. co.iiij.
Ampliatiões ad q̃d ſuẽte ſunt. fo.cxxvij.co ij.
Aliq̃s terminus ampliat terminũ cũ quo in nulla ꝓpõne ponit̃. ibidẽ.
Aliqua ꝓpõ de preterito adeo cito incipit eẽ vera ſicut ꝓpõ de pñti. fo.eo.co.iiij. ⁊ ſeq.
Adã eſt mortuus dupliciter conuertitur. folio. cxxviij.co.iij.
Arguẽdo a magis amplo ad minus ampliãt eõtrario quando valet ꝯña vel nõ ponũtur. iiij. regule. ibidem.
An ſit ampliatio ad imaginabilia duplex eſt modus opinãdi. fo.cxxx.co.j.
Appellatio ſcdẽ intẽtionaliter capiendo diffinitur. fo.cxxxj.co.j.
Adam fuit oĩs hõ an ſit vera ⁊ quomodo ponit̃ ineſſe. fo.cxxxij.co.iij.
Archimenides fecit circulum ꝙ̃ de pñti hꝫ ⁊ q̃ tempus eſt. fo.cxxxiij.co.j.
Ad dãdũ de ineſſe alicuius opꝫ videre q̃d ꝑ talẽ ꝓpõnẽ denotatur. fo.eo.co.iij.
Appellatio rationis de qua apud veteres modica eſt mẽtio in quo fundatur. ibidem.
An hec conſequentia mentalis ſit bona venientem cognoſco ergo cognoſco venientem. folio. cxxxv.co.iij.
Albus pure adiectiue ſumptũ ⁊ ſubſtãtiue ſumptũ idẽ ſignificet dr̃ ꝙ ſic lꝫ aliquibus nõ placet. fo.cxxxvj.co.iij.
Aliqua propoſitio ſequit̃ ex obligatione ⁊ obligato copulatiue. cxl.co.iiij.
Aliqua argumenta ſiunt contra regulas obligationum. fo.cxlij.co.j.
A eſt b. ſed nullum b eſt a: a videt b: ſed nullum b videt a. fo.eodẽ.co.ij.
Ad impertinens reſpondendum eſt ſ̃m ſuam qualitatem. fo.cxlj.co.iiij.
Alicui⁹ bone ꝯñtie aña ẽ ꝓcedẽdũ ⁊ cõſequẽs dus

diſtandum: fo.cxliii.co.iii.
Aliqua argumēta fiunt cōtra ſcdam ſpēm obligationis.ſ.contra depoſitionem. fo.eo.co.iiii.
Argumenta ſophiſtica volētia ꝓbare hanc verā hō eſt aſinus incipiunt. fo.cxliiii.co.ii. ⁊ finiunt folio. ſequenti.
An propō de diſiuncto diſtributo vel illa in qua negatur equivaleat copulatiue ponuntur due ꝓpoſitiones. fo.cxlv.co.ii.
Aliqua cōſequētia eſt bona ⁊ addēdo idez veriq; non valet argumentum. fo.eo.co.iii.
Alicuius ſpeciei quodlibet indiuiduū eſt aſinus quō eſt deſcendendum. fo.cxlvi.co.i.
Aſinū te genuiſſe nihil eſt ⁊ iſta eſt diſtinguenda impoſſibile eſt aliud ꝙ aſinum te genuiſſe. ibidem.
An iſta eſt vera ſortes eſt brunellus ⁊ nihil aliud ꝙ brunellus. fo.eodem.co.ii.
An iſta cōſequētia valeat ſi hec ɔña eſt bona homo eſt aſinus demōſtrādo totalē ɔñam in voce vł in mēte ⁊ dubitatū bene diſputat̄.fo.cxlvii.co.ii.
An implicet contradictionem deum infinitum poſſe ꝓducere lr̄e capitalis. fo.cxlviii.co.ii.
Ad hoc ꝙ aliquod corpus dicatur infinitum q̄d requiritur. fo.cxlix.co.ii.
An ex quolibet corpore quātolibet paruo deus poteſt facere actu infinitum. fo.cl.co.i.
Angulus pro quo ſupponit et quid connotat. folio. eo.co.iii.
An detur lumen infinite intenſum ſm ariſtotelem ponūtur ꝓpoſitiones. fo.cli.co.i.
Albedo exiſtēs in digito xp̄i an ſit infinite intenſa optime diſputatur. fo.eo.co.ii.
An deus de potentia abſoluta pōt ꝓducere infinitum magnitudine multitudine ſm intenſionem gradualem. fo.clii.co.ii.
Aliqui ſunt homines quorum quilibet ꝑciſe habet vnum denariū ⁊ ſine additione quilibet habebit infinitos in caſu. fo.cliii.co.iii.
Aliquis homo curuus eſt infinite longus ſed nō rectus in digito tuo. fo.cliiii.col.i.
Aliquid d̄r maius alio bifariam. ibidem.
Alia nō immutatur ab habitu. fo.clxi.co.iiii.

¶ De littera. B.

Bene ſequitur per naturam hec aqua eſt ergo hec aqua erit. fo. xviii.co.iii.
B ſuperficies incipit diuidi que non deſinit nec deſinet diuidi. folio. xx.co.iii.
B āgelus incipit eē in inſtanti in quo non incipit eſſe. fo.xxi.co.ii.
Bene pōt cōcedi ꝓpō de diſiūcto affirmatiua negando diſiunctiuam. fo.li.co.iii.
Bruta an ſillogizent ⁊ tenetur ꝙ ſic lz non vniuoce nobiſcum. fo.lxii.co.ii.
Binarius dei ⁊ beate marie virginis eſt eſſentialiter perfectior deo ⁊ nihil eſt perfectius deo. fo. lxxxi.co.ii.
Brunellus eſt homo ſi eſt animal chimera ē ſortes ſi eſt ſortes an ſint vere aliqua de conditionatis dicuntur. fo.cvi.co.ii.
Bona argumenta fiunt de motu corporis infiniti in littera capitali. fo.cliii.co.i.
Faba per elongationem tandē trahet ſibi mille pondera equalis grauitatis. fo.clviii.co.i.

¶ De littera C.

Candela lucēs actu eſt extincta aliquis hō preceſſit adā cū multis aliis ꝓpoſitionibus. fo.i.col.iiii.⁊ ſequēti.
Circa excluſiuas queritur ſecūdo ⁊c. folio. xv.col.iiii.
Corrolaria inferuntur ad cognoſcendum veritates excluſiuarum. fo.xvii.col.i.
Cuiuſlz albedinis dat̄ p̄mū inſtās eſſe et nō dat̄ primū inſtans eſſe albedinis. fo.xxi.col.ii.
Cōpatiu' diuerſimode capit̄. fo.cxciii.co.ii.
Celū factū eſt quō exponit̄. fo.xxiiii.col.i.
Chimera eſt ens cōpoſitū ex impoſſibilib' poſſe cōponi an ſit vera ⁊ de ꝓpoſitione de actu exercito ⁊ ſignificato. fo.xxxviii.col.iiii.
Chimera eſt aīal ſi eſt homo varius eſt modus dicendi vbi quattuor cōbinationes vtiles ⁊ multa in materia ꝯditionatoꝝ ponunt̄. ibidem.
Chiera ē vł nōē an ſit affirmatiua vł nō. fo.eo.
Cognitis maiore et minore ſil' tpe cognoſcit̄ ꝙ quō intelligit̄ ⁊ ad lōgū tractat̄. fo.lx.col.ii.
Capacitas aīe eſt finita capacitas actiua ⁊ infinita paſſiua ⁊ ponunt̄.vii. ꝓpōnes. fo.eo.col.iii.
Cōcluſionē terminos ⁊ res ſigīa ꝑ eādē ſciētiaz ſcimus diuerſimode tn̄. fo.lxviii.col.i.
Cognitio perfecta ſimpliciter qualiter diffinitur ⁊ perfecta in genere. fo.eo.col.ii.
Concluſio poteſt eſſe ſine premiſſis an debet cōcedi de rigore. fo.eodē.⁊ col.ſequenti.
Comparatio impropriē dicta poteſt fieri inter ſpecie ⁊ differentia. fo.lxix.col.ii.
Cōclō ꝓpinqᷓ principio plus ſcitur. ibidem.
Calor vt.viii.in materia denſa poteſt ꝓducere calorē vltra.viii.in materia rara. fo.eo.co.iii.
Calor ē calefactiu' nō ē ꝑ ſe nota. fo.lxxi.col.iii.
Chimera eſt chimera eſt neceſſaria conditionalis. De condicio.
Conſequentia eſt oratio compoſita ex antecedēte ⁊c. fo. lxxxii. col.iii.
Conſequētia diuiditur in materialem ⁊ formalem ⁊ gratia forme acceptionis terminorum cū diffinitionibus membrorum. fo.lxxxiii.col.iii.
Conſtantia an debet poni per terminos ꝑ uralis numeri. fo.lxxvi.col.iii.
Cuiuſlibet qualitatis ⁊ quātitatis aliqua ꝓpoſitio conuertitur ſimpliciter. fo.lxxxvii.col.ii.
Contra regulas arguendi in conditionalibus fiunt aliqua argumenta. fo.cviii.col.iiii.
Conditionalis negatiue quomodo debet dari ſenſus. fo.cvii.col.i.
Caſus ponitur an ſortes tenetur penitere quādo non tenetur penitere. fo.cv.col.iii.
Chimera ſi non eſt chimera eſt ſortes ſi eſt ſortes an ſit vera. fo.cviii.col.ii.
Conſtantia debet eſſe propoſitio affirmatiua ⁊ non negatiua. fo.cxix.col.ii.
Ad bonitatem deſcenſus an requiritur ꝙ econuerſo valeat aſcēſus vel nō difficultas eſt in termino. fo.cxx.col.i.
Conditionata ampliat ad quinq; terminos in ambitu conditionalium verarū. fo.cxxx.col.i.
Conceptus chimere a rebus poſſibilibus cauſatur. fo.eodem. col.iii.
Carnes crudas comediſti in caſu cōmuni quomodo conuertitur. fo.cxxxi.col.i.
Cōceditur ſortes ⁊ plato et cicero ſunt tria animal ſuppoſito ꝙ omnes tres habeant eandem animam. fo.eodem.col.ii.
Cōtingit aliquid ſcire in particulari ⁊ in vlī ⁊ illud ignorare in ſingulari. fo.cxxxv.col.ii.

¶ Caſus eſt genus: numerus eſt caſus: numerus ſingularis ē noīatiui caſus: caſus accidit ꝟo aliq̄s caſus ē niger: ⁊ aliq̄s rube⁹. fo.cxxxvj.co.ij.

¶ Conceſſa vtraq̄ parte copulatiue tota copulatiua eſt concedenda. fo.cxliij.co.j.

¶ Corporis infiniti dal prima pars ꝓportionalis licet nō ſecunda in lr̄a capitali. fo.clij.co.ij.

¶ Circulus eſt infinitus non eſt dabilis nec quadratum ad oppoſitum impoſſibilia ſequuntur folio. cliij.co.iiij.

¶ Cauſa virtutis limitate pōt maiorem effectum producere cum auxilio q̄ ſine eo. fo.clvj.co.iiij.

¶ Cuiuſlibet partis cōtinui notitiā intuitiuā in ꝓprio genere aīa chriſti habet. fo.clvij.co.j.

¶ Calor infinite intenſus in globo certo an ipſus rarefaciat in inſtanti per omnem locum poſſibilem. ibidem.

¶ Corpus omniquaq̄ infinitum deus poteſt mouere motu recto ⁊ circulari. fo.codē.co.iiij.

¶ De littera. D.

Duobus modis ꝓpoſitio dicit̄ indefinita ⁊ an q̄ls indefinita per additionē ꝓnoīs pōt fieri ſinglaris. ij.co.iij.

De equalentibus idē eſt iudiciū q̄ñ intelligitur. fo.iiij.co.iiij.

Difficile eſt deſcendere et aſcendere in exponibilibus. fo.v.co.j.

Documētū ad exponēdas excluſiuas. fo.vj.co.ij.

Dubitatur in qua materia eſt hec tātū hō ē animal ⁊ an ſit indefinita ⁊ de veritate huius tātum ens contingenter eſt ens. fo.ix.co.iij.

Dubium difficile de veritate huius tantum excluſum eſt excluſum. folio eodem. et reſpondetur. fo.x.co.ij.

De oppoſitionibus conuerſionibus et materiis exceptiuarum. fo.xv.co.iij.

Diuerſimode incipit ⁊ deſinit dicuntur ampliare. fo.xvj.co.iiij.

Duplicia ſunt inſtantia terminatiua et continua intrinſeca ⁊ extrinſeca ⁊ an ſint indiuiſibilia vel non. fo.xviij.co.j.

Duplex eſt res permanens ⁊ ſucceſſiua ⁊ ſucceſſiua duplex. fo.eodem.co.ij.

Dubitatur q̄ñ exponitur iſta ſortes ⁊ plato incipiunt eſſe ſi primus per primū eſſe eius ⁊ ſecundus per vltimū nō eſſe eius incipit. fo.xxij.co.j.

Deus ⁊ btā virgo inceperunt eſſe. fo.xxiij.co.ij.

Dupliciter intelligitur q̄ brunellus ſit aſin⁹ cōmunis. fo.xxvij.co.iiij.

Duodecim propoſitiones de ſignis collectiuis ponuntur ⁊ aliqua argumenta contra aliquas earum. fo.xxviij.co.j.⁊ ſequen.

Due indefinite contrariantur. fo.eodem col.iij.

Deus differt a ſancta trinitate ⁊ deus nō differt a ſancta trinitate. fo.xxxiij.co.ij.

Deus contingenter differt ab homine an ſit verū. ibidem.

De veritatibus propoſitionum affirmatiuarum vel falſitatibus ſex propoſitiones ponuntur. folio. xxxvij.co.iij.

Duplex eſt ſignificatio abſoluta ⁊ reſpectiua: et an ſortes ſit tranſcendens. fo.xl.co.j.

Diffinitio propoſitionis poſſibilis quomodo intelligitur quo ad omnes differentias tempoꝝ. folio. xliij.co.iiij.

Duplex eſt impoſitio quedam in qua ſignificatio remanet quedam in qua prior ſignificatio non remanet. ibidem.

Duo requirūtur ad veritatē ꝓpoſitionis affirmatiue. fo.liij.col.iij.

Dubitatur an he ſe falſificēt poſito q̄ ſortes dicat ſolū plato dicit falſum ⁊ plato dicit ſortes dicit falſum. fo.liiij.col.iiij.

Dubitatur poſito q̄ cicero dicat ioānes dicit falſum ⁊ ioānes dicat cicero dicit falſum: an ſe falſificent. fo.lv.col.j.

Dubitationes alie quattuor ponūtur de aliquibus inſolubilibus. fo.lv.col.ij.

Deus eſt ⁊ omnis hypothetica eſt falſa ſe falſificat. fo.lvj.col.j.

Doctrina et diſciplina nō in re ſed in cōnotato differunt. fo.lix.col.ij.

Diffō notitie ſenſitiue ⁊ quō ab intellectiua differt q̄re dr̄ iterior ⁊ q̄re exterior. fo.eo.col.iiij.

De ſubiecto notitie ſenſitiue ⁊ intellectiue ponūtur varii modi dicendi. ibidem.

Due ſunt poſitiones an ſint ponende in medio ſpecies viſibiles ⁊ quid eſt q̄ in ſpeculo apparet ⁊ ponūtur ſeptē ꝓpōnes. fo.lx.col.j.

Duplex eſt notitia actualis ⁊ habitualis. folio eodem.col.iij.

Dignitas bifariam accipitur et quid ꝓcognitio ⁊ quid ꝓcognitum quid eſt ⁊ q2 eſt ⁊ alie acceptiones. fo.lxij.col.ij.

Duplex eſt notitia apprehenſiua et adheſiua. folio. lxi.col.ij.

Due mētales vltimate ſunt ſinonime et vna eſt vera ⁊ alia falſa. fo.lxiij.col.j.

De⁹ nō ſcit aliquas ꝯcluſiones. fo.lxv.col.iij.

Diffinitio ſciētie quō intelligit̄. fo.lxvj.col.j.

Diffinitio notitie euidētis tam abſolute q̄ ſm̄ quid ⁊ oīs ſciētia eſt euidētia. fo.eo.col.iij.

Duo argumēta ſunt ſinonima ⁊ vnū eſt demonſtratio ⁊ nō aliud. fo.eodem.col.iij.

De obiecto ſciētie quattuor ſunt opiniones. folio eodem. col.iij.

Duplex eſt notitia complexa et incomplexa et alie diuiſiones ponūtur. fo.lxvij.col.ij.

Dubiū eſt ſi albedo ſeparata ſubiecto poteſt eidem iterum inherere. fo.lxviij.co.j.

De intēſione ⁊ remiſſione notitie ꝑmiſſarum et cōcluſionis ⁊ an oportet magis aſſentire q2 notitia eſt intenſior. fo.eodem.col.iij.

Duplex eſt demōſtratio quedam oſtēſiua quedā ad impoſſibile quedā affirmatiua quedā negatiua quedam mixta. fo.lxx.col.ij.

Duos errores de ſcire narrat philoſophus ⁊ ponuntur. fo.eodem.col.iij.

Duplex eſt de omni prioriſticum et poſterioriſticum ⁊ pro quo termini ſupponunt ⁊ ponūtur.x. ꝓpoſitiones. fo.eodem.col.iiij.

Deus eſt nō eſt per ſe nota nec iſta aliquid mouetur. fo.lxxj.col.iiij.

Dupliciter aliqua ꝓpoſitio dicit̄ neceſſaria ſimpliciter ex conditione. fo.lxxiiij.col.j.

Defendi pōt q̄ ſcia q2 ē et ꝓp q̄d ē ⁊ expiētia ſpē differūt ⁊ ponūtur q̄nq̄ ꝓpōnes de differentia ſpecifica notitiarū. fo.eodem.col.ij.

Diffōnes tā ſcie q2 eſt q̄ ꝓpter q̄d eſt. ibidem.

Demōſtrationes quomodo augētur in latus ſumendo ⁊ in poſt ſumēdo. fo. codē.col.iij.

De differentia inter demonſtrationem quia eſt ⁊ propter quid. fo.eodem.col.iiij.

Due ſcientie quarū vna eſt grāmatica ⁊ alia logica plus eſſentialiter cōueniunt q̄ due ſcientie logicales. fo.lxvj.col.ij.

Dubium bonum an ſcientia ⁊ opinio ſe compa-

dantur in eodem ſubiecto. fo.xxiij.col.j.
Dupliciter cõtingit ſcire in vniuerſali ⁊ particulari. fo.xxvij.col.iiij.
Dubium bonum ſi deus inter duas ſpecies põt nouã ſpeciem creare inferiori perfectiorem ⁊ ſuperiori innobiliorem. fo.xxx.col.j.
Dubium eſt an de anima quis poteſt habere noticiam intuitiuam. fo.xxxj.col.iij.
Dubitatur an cõſequẽtia dicatur vniuoce de cõſequentia bona ⁊ mala ⁊ quõ ſe hñt ꝯña ⁊ argumentatio. fo.lxxxij.col.iiij.
Diffinitiões ꝯñtie bone ⁊ male. fo.lxxxiij.col.j.
Due ſunt cõſequẽtie eiuſdẽ forme ⁊ tñs vni⁹ eſt eiuſdem forme cũ antecedẽte alteri⁹ ⁊ ꝯñs cum ꝯñte ⁊ nota cum nota. f.lxxxiiij.co.iij.
Dupliciter ꝓpoſitiones cõtradicũt occulte ⁊ manifeſte. fo.eo.col.iiij.
Diffinitio bone conſequentie in rigore quomodo intelligitur. fo.lxxxv.col.iiij.
Due copulatiue ſunt ⁊ nõ ſunt ſimilis forme. ſʒ erunt ſimilis forme ⁊ nullus terminus ſignificabit aliter ꝙ nunc. fo.lxxxvj.col.j.
Dubiũ an hec ꝯña eſt bona ſcðm hanc ſignificationem ergo oppoſitum huius cõſequentis nõ repugnat antecedenti. fo.lxxxix.col.ij.
Deſcẽdẽdo ſub ſubiecto iſti⁹ ois pr̃ ē pr an lʒ demõſtrare eſſentiam diuinã. fo.xcv ij col.iij.
Deus neceſſario differt a creãre quõ exponitur.
Due dubitationes ponuntur circa cõ (fo.c.co.ij.
ditionales promiſſiuas. fo.ciij.col.ij.
Duplex eſt conditionalẽ cõpletum ⁊ incõpletũ cum aliquibus corrolarijs fo.cviij.col.iij.
Diffinitio ſuppoſitionis cum eius declaratione
Duplex eſt demonſtratio ad ſenſum (fo.cix.co.ij
⁊ ad intellectum. fo.cx.col.j.
Diffinitio termini ſecunde intentionis ⁊ an cõceptus huius vocis nomen naturaliter omnia nomina ſignificet. fo.cxiij.col.iij.
Dubitatur an de qualibet parte orationis aliq̃ termini ſupponant. fo.cxj.col.j.
Deus neceſſario eſt creans predicatũ an ſupponat ⁊ ponuntur octo ꝓpões pro veritate ⁊ falſitate propoſitionis affirmatiua ꝯcedenda. fo.
Duplex eſt ſignificatum termini vlti (eo.co.ij.
matum et non vltimatum. fo.cxij.col.j.
Diffinitio ſuppoſitionis perſonalis ſimiliter et materialis.⁊ ſimplicis. ibidem.
Due propoſitiones ſunt ſinonime ⁊ earum ſubiecta ⁊ vnius ſubiectum materialiter ſupponit alterius vero perſonaliter. fo.eo.col.ij.
Duplex eſt relatiuum grammaticale ⁊ logicale. folio. cxvj.col.iij.
Deus non eſt ſi ipſe eſt omnipotens an ſit concedenda. fo.cxvij.col.j.
Due propoſitiones ſubcõtrariantur compoſite ex terminis cõibus ⁊ nullus terminus in eis diſtribuitur. fo.eo.col.ij.
Deus diligit oẽs diligẽtes ſe ē diſtinguẽda. ibid.
Due regule ponunt vna pro relatiuis diuerſitatis ⁊ alia pro relatiuo accidẽtis. fo.eo.col.iiij.
Deſcenſus duobus modis capitur prime ⁊ ſecunde intentionaliter. fo.cxxiij.col.j.
Diffinitio deſcenſus eſt vna conſequẽtia hodie eſt deſcenſus ⁊ cras erit bona cõſequentia ⁊ non deſcenſus. ibidem.
Deſcẽdẽdo vel aſcendẽdo ponẽdo relatiuũ identitatis de rigore mod⁹ arguẽdi valet. fo.eo.col.ij.
Duplex eſt ꝓpoſitio ex determinatione ⁊ determinabili. fo.cxxĩ.col.ij.
Due propoſitiones nõ equiualent ⁊ earum ſingulares equiualent. ibidem.
Diffinitio ampliationis cum regulis ampliationum. fo.cxxxj.col.iiij.
Due ꝓpoſitiones cõtradicũt ⁊ ſubiectum vnius ampliat alterius vero nõ. fo.cxxxij co.ij
Duplex eſt ꝓpoſitio de ineſſe modalis. fo.cxxxj.col.iiij.
Deus erit cras de⁹ fuit heri aliqui cras cõcedũt aliqui eas negant ⁊ de ſimilibus. fo.cxxxj.co.j.
Deus poteſt facere album ſine albedine an debeat concedi. cxxxij.col.iiij
Dubitatur de veritate huius debeo tibi equum i caſu cõit duo ſũt modi i hãdẽdi. fo.cxxxiij c.iiij
Dubitatur de veritate huius ſortes aſtronom⁹ ſcit aliqua aſtra eſſe ſupra nos et bene diſputat materia de ſcio. fo.cxxxv.col.ij.
Deus poteſt tãtã gratiã creare quãtam poteſt creare quomodo ponitur ineſſe ſimiliter ſortes poteſt currere ⁊ nõ currere. fo.cxxxvj.co.iij
Diffinitio obligationis ſimiliter ⁊ obligati. fo. cxl.col.ij.
Depoſitio vni⁹ ꝓpõnis eſt vt ipſa teneat falſa ⁊ ſua contradictoria vera. fo.cxliij.col.ij.
Dabiles ſunt due cõſequẽtie quarũ ãtecedentia ⁊ cõſequentia ſunt eiuſdem forme et tales non ſunt ſimilis forme. fo.cxlv.col.iiij.
Duplices ſunt partes ſcilicet eiuſdem quantitatis et eiuſdem proportionis in littera capitali. folio. fo.cxlvij.col.ij.
Datur infinitum multitudine actu ⁊ quomodo intelligitur. ibidem.
De differentia inter lineam circularem ⁊ giratiuam. fo.eodem.col.iij.
Dupliciter intelligitur ꝙ aliqua linea giratiua terminetur. fo.cxlix.col.iij.
Diameter totalis eſt infinite lõgus. fo.cl.col.j.
De angulo rectilineo ⁊ cõtingentie ⁊ quomodo ſe excedunt ponuntur.v.ꝓpões. fo.eodẽ.col.ij
Deus poteſt producere corpus infinite magnũ ⁊ multe alie ꝓpoſitiones ponuntur. fo.cliij.co.ij
Deus ante creationem mundi erat in loco infinito imaginario ex quo ſumitur ꝙ deus poteſt creare corpus infinite magnum. fo.eo.col.iij.
Dabilis eſt aliqua linea infinite longa inter a ⁊ b puncta cum quattuor alijs propoſitionibus folio. clviij.col.ij.
Dabilis eſt ſtatus in notiti js actualibus. folio. clvij.col.j.
Dubium eſt ſi anima habeat infinitas negationes ante copulam an ſit affirmatiua vel negatiua. ibidem.
Deus poteſt trahere lineam infinitam verſus extremum infinitum. fo.eo.col.ij.
De lineis parallellis ſit vnum bonum argumentum an ſpacium mille leucarũ ita cito pertrãſeatur ſicut ſpacium.v.centum leucarum. folio clviij.col.ij.
De deſcenſu corporis infiniti an in inſtanti vel ſucceſſiue deſcendat. fo.eo.col.iij.

¶ De littera. E.

Exponibile ⁊ exponens ſunt termini relatiui in quibus relatiuis tenet ſequendo ab vno relatiuo ad alterum folio. iiij.col.j.
Econuerſo in hac omnis homo eſt animal ⁊ ecõuerſo an ſit exponibilis. fo.v.co.iiij
Excluſiua ſigna que ſunt ⁊ quare ſic vocantur. ⁊ multa eaꝝ equiuoce capiuntur. fo.xj.col.iij.

Darij eſt conſequentia formalis ꝛc.et ſiunt decem argumenta. fo.cxlv.co.j.ꝛ ſequē.
Dare terminos in quibus nulli in darij dupliciter contingit. fo.clj.co.j.
Dubitaſ an ſint plures modi in ſillogiſmis ꝙ ſint traditi ab ariſtotele. ibidem.
Diſtantia ſoꝛtis ad platonem licet non ſit maioꝛ res ꝙ ante erat eſt tamē maioꝛ diſtantia ꝙ ante erat. fo.eodē.col.iiij.
Due ſunt conſequentie ſimilis foꝛme et vna eſt fallacia ꝛ non alia. fo.clvj.col.iij.

¶ De littera.E.

Ens an ſit communis ꝙ ly termi nus. fo.xxj.col.j.
Excluſiue dictiones que ſunt et quot ſunt modi.fo.xxvj.col.iij.de exceptiuis vide col.ſequeñ.
Echon ſonus ſiue reflexus quomodo cauſatur ꝛ ſimiliter ſonus emiſſus per fiſtulam. fo.xxxj.co.iiij.
Enūciatiōis diffinitionis explicatio. fo.xxxvij.col.iij.et ſequen.
Eſt locus in carcere quod tullianū appellatur an ſit cathegoꝛica vel hypothetica. fo.xlj.co.ij.
E.ōuerſo in hac omnis homo eſt animal ꝛ cōuerſo an ſit ꝓpoſitio.aliqua bona dicuntur de ille puncto. fo.eodem.col.iiij.
Epilogatio pꝛo quantitatibus cognoſcendis. fo.xlix.co.j.
Eſſe de eſſentia bifariā accipiſ. fo.lxvj.co.iij.
Eſſentialis pꝛedicationis diffinitio. fo.eodē.
Eadem eſt conuerſio particularis indefinite ꝛ ſingularis quomodo intelligiſ. fo.lxiij.co.ij.
Equipolentia pꝛime ꝛ ſecunde intentionaliter capitur. fo.lxxiij.co.iij.
Ec in pꝛopoſitione poſitū dupliciter poteſt copulare. fo.lxxx.co.iij.
Eadē ꝓpō in eodē ſenſu eſt vera ꝛ falſa.fo.eodē.
Et coniungens inter terminos trifariam accipitur. fo.lxxxij.co.iiij.
Ens contingenter eſt ens ꝛ nullum ens contingenter eſt ens an contradicant ꝛ pꝛo ſolutione ponuntur alique pꝛopoſitiones. fo.xcix.co.j.
Eadē pꝛdicatio eſt diſpara ꝛ idētica. fo.cij.co.ij.
Ens an vniuoce dicantur de creatoꝛe ꝛ creatura ſubſtantia ꝛ accidēte.fo.cx.co.iiij.ſiſit ꝛ ſoluūtur quindecim argumenta. fo.ſequē.co.j.ꝛ.ij.
Equiuoci diffinitio cū particulis eius ex declaratione aliquoꝛum terminoꝝ. fo.cxxviij.co.iiij.
Equiuoci a caſu quare ſic vocatur ſimiliter ꝛ a conſilio. fo.cxxix.co.ij.
Eoꝝ que dicūtur ſine cōplexione quedā dicunſ de ſubiecto ꝛ ſunt in ſubiecto ꝛc. fo.cxxx.co.ij.
Eſſe in ſubiecto ſecunde intentionaliter quid eſt.ibidem.
Ex fluxu puncti cauſatur linea quomodo intelligitur. fo.cxxxij.co.iij.
Eadem argumentatio eſt ſillogiſmus et a tota copulatiua ad alterā eius partē. fo.cxl.co.j.
Ex quib' ſillogiſmus cōponitur. fo.eodē.co.ij.
Ex puris particularibus nihil ſequitur ſillogiſtice. fo.cxlij.co.ij.
Ex puris negatiuis nihil ſequitur ſillogiſtice. folio. eodem.co.iij.
Erroꝛes cōmunes ſillogiſmoꝝ a quibus cauendum eſt ponuntur. fo.eodē.col.iiij.
Ex puris affirmatiuis in ſecunda figura nihil ſequitur. fo.cxlviij.col.j.
Eadem ꝯſequētia eſt bona ꝛ mala ſm diuerſas mentales quas habet. fo.cliiij.col.iij.
Effectus pꝛoducti a contrarijs cauſis an cōtrarientur. fo.clvj.col.ij.

¶ De littera.F.

Figura compꝛehēdens multas diuiſiones terminoꝝ. fo.xx.
Foꝛamen que res dicatur. folio xxiij.col.j.
Figura trigona datur inter aliquas pꝛopoſitiones ꝛ non tetragona. fo.liiij.col.iiij.
Foꝛmalr ſequiſ a termino ſtāte confuſe tm̄ vel determinate ad terminū diſtributū. fo.lx.col.j.
Finaliter in cōuerſionibus queriſ dubiū de conuerſione ſimplici. fo.lxxiij.col.j.
Finaliter queritur de veritate huius omne animal ſi eſt rudibile eſt aſinus. fo.lxxix.col.ij.
Figura vt in ſillogiſmis capiſ quomodo diffinitur. cxlj.col.ij.
Ferio eſt cōſequētia foꝛmalis ꝛc.cum ſeptem argumentis. fo.cxlvj.col.j.
Fundamētum virtute cuius ſillogiſmus expoſitoꝛius valet. fo.clj.col.j.
Fallacia pꝛime ꝛ ſcđe intētionalr capiſ ꝛ pꝛime intētionalr actiue ꝛ paſſiue. fo.clv.col.ij.
Fallacia quando peccat in materia ꝛ quādo in foꝛma. fo.ibidem.col.iij.
Fallacie equiuocatiōis diffinitio. fo.eodē.col.iiij.
Fallacie āphibologie diffinitio. fo.clvij.col.j.
Fallacie cōpōnis ꝛ diuiſiōis diffō. fo.eo.col.iij.
Fallacie accētus diffinitio ꝛ multis modis ꝯtingit arguere ꝑ illā fallaciā. fo.eo.col.iiij.
Fallacia figure dictionis diffinitur ꝛ tot modis cōtingit per eam arguere quot cōtingit variare appellationem. fo.clviij.col.j.

¶ De littera.G.

Generis diffinitio an ſit bñ poſita ꝛ ponuntur viginti argumenta. fo.cviij.col.iij.ꝛ ſeq.
Gen' ſcđe intentionaliter captū bifariam capiſ. fo.cx.col.iiij.
Generis due ponuntur diffinitiones. fo.cx.col.j.
Gñis diffinitio an ſit quidditatiua. fo.eo.col.iiij.
Gradus caloꝛis vltimo introductus pꝛimo coꝛrūpitur qꝛ minus radicatus. fo.cxxxv.col.iij.
Gratia diſputationis tenetur ꝙ eſt vnum pꝛedicamētum pꝛo terminis infinitis ſcilicet nō chimera. fo.cxxxvj.col.iij.ꝛ.iiij.
Gnomon duplex eſt. fo.cxxxix.col.ij.

¶ De littera H.

Hominē ſignificare aliqua dupliciter intelligitur. fo.ij.col.iiij.
Hō an ſit terminus abſolutus vel cōnotatiuus nō ſolū vt de deo ſꝫ: ſed de creaturis. fo.xviij.co.iij.
Hec vox hō multa impꝛopꝛie ſignificat ꝛ hoies ꝓpꝛie ꝛ vltimate. fo.xviij.col.iij.
Hoiem currere ſi vꝫ tm̄ ſicut hō currit an ſit ꝓpō ꝛ ſit argumētū obligatoꝛiū. fo.xlij co.j.
Hō quilꝫ currit cuius quātitatis eſt ſilr oē aial fuit in archa noe. fo.xliij.co.iiij.
Homo falſe eſt aial neſcio lectionē an ſint affirmatiue. fo.l.co.iij.
Hō qualiter ſignificat aſinos ſine noua impoſitione ꝛ aſinus hoies. fo.lij.co.iij.
Hec ꝓpoſitio eſt in materia remota ſe demonſtrādo in qua materia eſt. fo.lxviij.co.j.

Hec ɔña an ſit bona ſortes ⁊ plato currũt: ergo ſortes currit ⁊ plato currit ⁊ dz ꝙ nõ. fo.lxxxiij. columna.iij.
Hõ ⁊ hũanitas an ſint termini ſinonimi ⁊t hĩ tractaꝛ dubiũ ⁊ hõ trifariã capiꝛ. fo.cij.col.iij.
Homo eſt ſpẽs an ſit vera vel non cũ ſeptẽ argumentis bene tractat. fo.cxiiij.co.ij.
Homo an ſit gen᷒ vel nõ tãgitur in.xvij.argumẽto de ſpecie. fo.cxij.co.iiij.
Et reſpondetur. fo.cxvj.colũ.iij.
Conceditur ꝙ eſt genus. fo.cxx.col.iiij.
Hõ eſt mortuus ſm ariſtotelẽ poteſt dici predicatio proprij ſed ſm fidẽ eſt p̄dicatio accidentis.
Hõ ad pplm ɔfirt mediate ſigt (fo.cxxvij.co.ij. imagines inſtar hoĩs depictas: fo.cxxix.co.j.
Hoc verbum ſuz tertium adiacens eſt equocum et murem ſignificat. fo.eodem.
Hec ɔña eſt bona ꝓmitto tibi equũ: ergo equus ꝓmittitur tibi a me. fo.cxxxvj.col.ij.
Habitus vt eſt predicamentũ ꝓ quo ſupponit ⁊ quid cõnotat. fo.eodem.
Hõ erit nõ hõ quã de ineſſe hz. fo.cxxxviij.co.ij.
Hõ eſt animal infert hoĩem eſſe aĩal eſſe verum et ecõuerſo ſm philoſophũ quõ intelligiꝛ ⁊ multipliciter arguitur. ibidem
Hominẽ eſſe aſinũ eſt verũ ergo hõ eſt aſin᷒ an ſeqtur vel nõ multis mõis pbaꝛ. ibidẽ.
Hominem eſſe aſinum eſt verum ergo hominẽ eſſe aſinum eſt poſſibile. ibidem
Hec latitudo centupedalis eſt diſtinguenda. fo.clij.columna.iiij.
Hõ pictus quid ſignificat an quãlibet rẽ ſignificatam inſtar hoĩs viui. fo.clvj.co.iiij.
Homo eſt pictus quare ſubiectũ alienatur a propria ſua ſignificatione ⁊ non in hac homo pict᷒ eſt homo viuus. fo.clvij.co.j.

¶ De littera J.

IMpoſſibile ẽ ſignificabile et duplex eſt impoſſibile. fo.iij.co.j.
Jdiomata quare ſunt tã varia et qđ eſt nobilius. fo.iiij.co.ij.
Jſta ɔña nõ vz iſti termini ſũt p̄uatiue oppoſiti ꝗ ſunt p̄uatiui nec ꝫ. fo.xvij.co.iiij.
Jncipit lib ariſtotelis an ſit titulus. fo.xxviij.
Jncipit liber ſummularum ſine titu (colũ.j. lo an ſit titulus. ibidem.
Jn diuiſione ſoni in ſonũ vocem ⁊ ſonũ nõ vocẽ quod eſt diuiſum. fo.xxxj.colũ.ij.
Jntellect᷒ diffinitiõis ſoni nõ voc. fo.eo.co.iij.
Jn talib᷒ ꝗ ſint extrema ɔñe nõ ſuz dign᷒ ⁊c. diu ẽ ꝙ tu ſuiſti aſin᷒ ita ẽ ꝙ hõ ẽ aĩal. fo.xliij.co.ij.
Jlle moueꝛ vt eſt ps hu᷒oĩs hõ eſt aĩal ⁊ ille mouetur quanta eſt. fo.xlv.co.ij.⁊.ſeq.
Jndefinite ꝓpõnis diffinitio. fo.xlvj.co.j.
Jſta chimera ẽ chimera quãta ẽ. fo.xlviij.co.ij.
Jdẽ act᷒ mẽtalis demõſtratiu᷒ an ſucceſſiue põt plura demõſtrare dubiũ ẽ bonũ. fo.eo.co.iij.
Jn caſu vna negatio reddit propoſitionẽ affirmatiuam. fo.l.co.ij.
Jnchoãdus eſt deſcẽſus a determinatiõe qñ nõ eſt vnica ⁊ qualiter. fo.lx.co.ij.
Jn modalib᷒ ꝗt modi determinãt. fo.lxxxix.
Jn modalibus cõpoſitis quãdo ſubijci (co.iij. tur vel p̄dicaꝛ modus. ibidem.
Jnter intrinſece connotare ⁊ extrinſece que differentia ſit. fo.ciiij.colũ.ij.
Jndiuidui diffinitio an ſit bñ poſita. fo.cxvij.
Jndiuiduũ prime et ſecunde inten (col.j. tionaliter capitur. fo.eodẽ.co.ij.
Jndiuidui diffinitio quõ itelligiꝛ. ibidẽ.co.iij.
Jndiuiduum poteſt diffiniri diffinitione quidditatiua. fo.cxx.colũ.ij.
Jacobita an dz dici niger ſr ⁊ carmelita alb᷒ frater rõne habituũ ſuperioꝝ. fo.cxxvj.co.j.
Jn caſu dabili ſcutũ cui᷒ medietas eſt alba ⁊ media nigra eſt albũ. fo.eodem.co.ij.
Jſta iplicat qñ ſunt due res ⁊ vna manet altera nõ manẽte diſtinguũꝛ realiter. fo.cxxxiij.co.ij.
Jn caſu ſimilitudo a a b remittiꝛ: ſz remittitur ſimilitudo a ad b. fo.eodẽ.
Jmpugnaꝛ opinio realiũ de relationib᷒. ibidẽ.
Jntẽtio forme an ſiat p additionẽ grad᷒ ad gradũ diuerſi ſunt modi dicẽdi. fo.cxxxv.co.iij.
Jſti pugnãt vt vincant ſe ergo iſti pugnãt vt vincantur. fo.cxxxvj.co.ij.
Jn diffinitione ſillogiſmi qbuſdã poſitis ⁊ cõceſſis quomodo intelligiꝛ. fo.cxl.co.ij.
Jn ſillogiſmo ponuntur tres termini maior extremitas minor ⁊ mediũ. fo.cxlj.colũ.j.
Jſta ẽ falſa qcũqȝ dicit te eẽ aſinũ dicit te eẽ aĩal ſaltem nõ opz ꝙ ſit vera. fo.cxliij.co.j.
Jn caſu ſine noua impoſitione hec eſt ꝟa qcũqȝ dicit te eſſe aſinũ dicit verum. ibidem.
Jn barbara licet detur añs verum et conſequẽs falſum: tamen in ſimili forma non datur mala conſequentia. fo.eo.col.iij.
Jn quolibet ſillogiſmo opz ꝙ termini ſtẽt eque reſtricte ⁊ vniuoce. fo.eo.col.iiij.
Jn celarent ex vero ſequitur falſum in inſolubilibus: fo.cxliiij.co.iij.
Jdẽ de eodẽ predicaꝛ in ꝑma eſt diſtinguenda in argumento cõi. fo.cxlvj.colũ.j.
Jn tertia figura ſex ſũt modi de mõ reducendi tam cõuerſiue ꝙ̄ p impoſſibile. fo.cxlix.co.iij.
Jn ſillogiſmis ypothetcis pñt dari octo modi ſillogizandi in cõditionalib᷒. fo.cl.co.iiij.
Jn ſillogiſmis opz cõcludere in cõcluſione ſilem obliquitatẽ quã habem᷒ i maiori. fo.clj.co.iij.
Jmpoſſibile eſt aliud ꝙ̄ aſinũ te genuiſſe an debet concedi. fo.eodem.colũ.iiij.
Jſta eſt cõcedẽda de rigore ſortes nõ reſurget in extremo iudicio. fo.clij.co.ij.
Jſte hõ vel aſinus ẽ aſin᷒ ẽ diſtinguẽda. ibidẽ.
Jſte terminus eſſentia diuina nullo mõ eſt ſingularizabilis ſingularizatione ſufficiente ad ſillogiſmũ expoſitorium. fo.cliij.colum.j.
Jſta eſt ꝟa nigrũ qñ fuit nigrũ fuit albũ: nõ tñ nigrũ fuit albũ qñ fuit nigrũ. fo.eodẽ.co.iiij.
Jſti quattuor termini ꝓpoſitio cõcluſio queſtio et enũciatio penes qđ differũt. ibidem
Jllud eſt magis eligendum quod eligit vir prudens lex recta. fo.cliiij.colũ.iij.⁊.iiij.

¶ De littera L.

Lingua hyſpanica poſt italicã eſt melior. fo.iiij.co.iij.
Logica an ſit ſciã vtilis eſt parua queſtio vbi ponunꝛ argumẽta ꝓbãdo logicã eẽ vtiliſſimã ⁊ in contrariũ arguiꝛ ei᷒ inutilitas ꝓpter incõueniẽtia que ſequunꝛ ⁊ ẽ niſi garrula: ſz vtrĩqȝ rõnes ſoluunꝛ. fo.xxvij.co.ij.
Laurentius valenſis dicens ꝙ nullus diſtribuit hunc terminum homo pro quolibet ſuo ſignificato et ꝙ quilibet eſt ſignum particulare nõ tenetur. fo.liij.co.ij.
Lex multipliciter capiꝛ ⁊ que ſit lex cõtrariarũ. folio.lxx. colum.ij.
Lex ſubcontrariarum contradictoriarum ⁊ ſubal

alternarum. folio eodem.
Lumen nec eſt clarum nec obſcurum ſed ei⁹ ſub iectum: fo.xxxij.colum.j.
Linee diffinitio ſupficiei ⁊ corporis. fo.eo.co.iij.
Licet canis non poteſt videre ante ſeptimū diē poſt eius eiectionē: canis tñ pōt videre ante ſeptimū diem. fo.xxxviij.co.ij.
Loci dialectici diffinitio. fo.ciiij.colū.ij.
Locus maxima quomodo diffinitur ſimiliter ⁊ maxima. ibidem.co.ij.
Locorum dialecticorum quidam intrinſec⁹ quidam extrinſecus: quidam medius ⁊ pari forma locus maxima differētia diuidi pōt cum mēbrorum diffinitionibus. fo.eodem.
Locus a cōiungatis qñ tenet et qñ nō. fo.eo.

¶ De littera M.

Multipliciter termini dicuntur repugnare. fo.xiij co.iij.
Muſca eſt terminus ſecunde declinatiōis: ſicut camus eſt prime declinatiōis. fo.xxiij.co.iij.
Mus eſt verbum neutrū ⁊ anomalum. fo.eodem.
Modus ſignificādi actiuus an diſtinguat a termino ſignificāte ⁊ paſſiuus identificetur cum re ſignificata. fo.xxviij.co.iiij.
Modorum ſignificādi duplex eſt opinio nominaliū ſcʒ et realium. ibidem.
Modus ſignificandi actiuus eſt modus ſignificandi paſſiuus: ⁊ quare dicit actiuus ⁊ q̄re paſſiuus ponūtur ppōnes de quibus rerū multiplicatores mirantur. fo.eodem.
Multipliciter cōplexum pōt infinitari qꝛ totū vel eius pars ſolum. fo.xxxiij.co.j.
Magiſtro legēte ſcholares pficiūt an ſit cathegorica vel hypothetica. fol.xl.co.j.
Mei aſini intereſt currere quāta ē. fo.xlix.co.j.
Mouent dubia in nono argumēto de q̄litatib⁹ aliquarū ppoſitionū ſoluūtur. fo.lj.co.iiij.
Modus reſpōdendi de iſtis an cōtradicas ois chimera q̄ currit mouet aliqua chimera que currit nō mouetur. fo.lvij.co.iij.
Modus quo determinatio nō vnica.⁊c. reſtringitur. fo.lx.colū.j.
Materia dupliciter capitur proprie et improprie. fo.lij co.iiij.
Materie ppōnis diffinitio. ibidem.
Materia propoſitionum eſt triplex.qualiter intelligitur. ibidem.
Materie naturalis diffinitio explicat. fo.lxxj.
Multa dubia de cōuerſionib⁹ q̄runtur. (co.iij. folio.lxxj. Soluūtur.ibidem cum ſequen.
Multe ppōnes ſunt diſtinguēde p hoc ꝙ ⁊ capitur cōplexiue vel diuiſiue. fo.lxxij colū.iij.
Modalis ppoſitio quare ſic vocatur et modus tripliciter capitur.
Modi diffinitio duobus modis intelligitur.
Multe ppōnes de cōtingēti (fo.lxxxix.co.iiij. ſpecialiter capte ponūtur. fo.xcviij.co.j.
Modales ppōnes quō cōuertūtur reſpōdetur p ppoſitiones. fo.xcix.co.ij.⁊.iij.
Mus ē vbū ſubſtātiuū. fo.xxix.co.iij.
Mus deſinit in m ⁊ ſum in s. ibidē.
Modus ſignificādi predicamēti ſubſtātie ⁊ modus ſigndi pdicamēti quātitatis. fo.xxxj.co.j.
Modus ſignificādi predicamenti ſubſtātie ponitur in pdicamento ſubſtantie. ibidem.
Modus ſignificādi pdicamēti ſubſtātie inheret mō ſignificādi eiuſdē pdicamenti. ibidem.
Magiſter dupliciter capit et ſm hoc in diuerſis pdicamentis ponitur. fo.xxxiij.colū.j.
Mortua patre fili⁹ nō moritur.ſed morit filius vel deſinit eſſe filius. ibidem.
Motus ſex ſunt ſpēs ſcʒ generatio corruptio augmentatio ⁊c. fo.xxxix.colum.j.
Medium intrat concluſionem ſed non ſub ratione medij. fo.xlj.co.ij.
Modus capit in ſillogiſmis quomō diffinitur.
Maiori de pñti minori de preteri- (fo.eo.co.ij. to vel futuro nō ſequit cōcluſio. fo.xliij.co.j.
Maiori de ineſſe minori de neceſſario nō ſequitur cōcluſio. fo.eo.colum.ij.
Modus dādi vlēm verā in diuinis ponēdo terminū eſſentialem a parte ſubiecti ⁊ pſonalem a parte pdicati cōplere diſtribuēdo. fo.xlv.co.ij.
Mediū vel pmiſſe quādo eſt inhabile ad inferēdū concluſionem. fo.eo.co.iij.
Modus reducēdi ſillogiſmos cōuerſiue. eodē.
Maiore negatiua nihil ſequit in tertia figura.
Multiplr pōt argumētari p falla- (xlix.co.ij. ciam cōpoſitionis ⁊ diuiſionis. fo.cvij.co.iij.

¶ De littera N.

Noticia pōt poni ī lapide ⁊ ponunt circa hoc ppoſitiōes. fo.iiij.co.j.
Noticia diſtincta q̄liter diffinit et ſimiliter cōfuſa. fo.viij.co.iiij.
Non incōuenit genus ⁊ ſuam ſpeciem repugnare. fo xiij. col.iiij.
Nō ois termin⁹ abſolut⁹ q̄ eſt gen⁹ vel ſpecies ponitur in pdicamēto ſubſtantie. fo.xix.co.j.
Naturalis ſilitudo ſortis an ſit termin⁹ cōnotatiuus ⁊ de aliq̄bus aliq̄. fo.xx.colū.j.
Nota illationis quid ē ⁊ quādo tenetur illatiue ⁊ quando non. fo.eodem.
Nullius termini ſignificatio a quolibet termio ſignificāte diſtinguit cū multis alijs vtiliſſimis ppoſitionibus. fo.xxviij. co.iij.⁊.iiij.
Nominis tripharia acceptio cū ei⁹ diuiſione in mentalē vocalem ⁊ ſcriptam. fo xxxij.co.j.
Nō nigrū erit nigrū an ſit vera: ſiue nō diſputās poſſibiliter ē diſputās. fo.xxxiij.co.iij.
Non ſortes an ſubordinatur conceptui cōplexo vel incomplexo: fo.xxxiiij.co.j.
Nomen infinitum an ſit complexum vel incomplexum. fo.eodem.co.iiij.
Non oportet ppōnes cōtradictorias cōponi ex eiſdem ſubiectis nec ſynonimis. fo.xliij.col.j.
Nihil ⁊ nemo mordent ſe in ſacco cum aliquib⁹ alijs. fo.xlv. colū.iij.
Noticiarū diſtinctio penes obiecta quo ad ſpeciē an pueniat vel non. fo.xlix.co.j.
Natura negationis nōc qualiter negationes ſe impediunt. fo.l.co.iiij.
Negationes an ponātur in mente diuerſi ſunt modi dicendi. fo.lij.co.ij.
Nō ſequit determinatio nō ſupponit. ꝯ totū aggregatū ⁊c.nō ſupponit ꝯ aliqs. fo.lvij.co.iij.
Non ſequitur eſt bis vniuerſalis.ergo eſt vniuerſalis. fo.lix.colū.iij.
Nullo ſbole currente creſcūt tibi cornua in frōte ⁊ ſua ꝯdictoria quō equipolleāt. fo.lxxvj.co. iij.
Nullus hō legit pariſius niſi ipſe ſit aſinus ē diſtinguenda. fo.lxxij.co. j.
Neceſſe an ſit ps copule hic creās neceſſe eſt eſſe
Nulla ē pdicatio alicui⁹ pdi- (decū. fo.xcij.co.j. cabilis niſi ordinata. fo.c.ij co.ij.
Non ſortes an ſit gen⁹ licet ſit incōplexū verificꝫ pbabiliter tenetur. fo.cx.colū.iij.

Nullus termin' ponit̄ vniuoce ⁊ diuiſim ſub duobus generibus gn̄aliſſimis. fo.xxxij.co.iij.
Nō oē p ſe exiſtēs eſt ſubſtātia nec cōtra. fo.eo.
Nō ſequit̄ mod' ſignificādi p̄dicamēti ſubſtātie nō cōuenit a termino. ergo a termin' nō ponit̄ in p̄dicamēto ſubſtātie. fo.cxxxi.co.ij.
Natura accidēti ſucceſſiue eēlis ē. fo.cxxxij.co.iij.
Nomia ꝯparatiui grad' an ponātur in p̄dicamēto relatiōis vt albior ⁊ dr̄ ꝙ ſic rōne cōparationis ⁊ nō rōne albedinis. fo.cxxxiij.co.ij.
Nō ſeq̄tur bertha facit camiſiam: ḡ camiſia fit a bertha ſꝫ a bertha fit cameſia. fo.cxxxvj.co.j.
Nō ſubſtātia ē gen' nō:nō hō ē ſpēs. fo.eo.co.ij.
Nō ſequitur ſortes vno pede claudus claudicat: ḡ vno oculo orbat' eſt cecus. fo.cxxxviij.co.j.
Nō oīs modalis ꝯpoſita poſſibilis ē ṽa. fo.eo.
Nō oīa argumēta in eadē figura ſunt eiuſdē forme nec in eodē mō. fo.cxlij.co.iij.
Nō q̄lꝫ termin' ſingularis ſufficit ad eſſe mediū in ſillogiſmo expoſitorio. fo.clj.co.iij.⁊ ſeq.

¶ De littera. O.

Omnes termini ſunt ꝑtinentes vl' impertinētes qualitercūq; capiātur oēs vbi ponitur aliq̄ ꝓpōnes ⁊ corolaria. fo.xiij.co.ij.
Oratio ⁊ terminus cōplexus an cōuertātur ⁊ an loco diffiniti liꝫ ponere diffinitionē. fo.xxiij.co.j.
Omnis bona diuiſio dꝫ eſſe bimēbris ⁊ qualiter intelligitur. fo.xxx.co.iij.
Omne nomē eſt vocale oē nomē ē ſcriptū oē nomē eſt mentale ⁊ de analogis multa pulchra ponuntur. fo.xxxij.co.j.⁊ ſeq.
Oē diſiūctū ex ꝯdictoriis traſcēdēs. fo.eodē.
Oratio triplex eſt mētalis vocalis ⁊ ſcripta ⁊ diffinitiōes membrorū. fo.xxxvj.co.iij.
Oratiōis ꝑfecte diffinitio q̄liter venit intelligēda. ibidē.
Obliquus obliq̄ tētus an pōt eē extremū totale ꝓpōnis. fo.xlij.co.j.
Homo ⁊ aſinus currūt an ſic fiat vlis oīs hō et aſinus currūt. fo.xliiij.co.ij.⁊.iij.
Omnis vel aliquis homo currit an ſit mixte q̄titatis. fo.eo.co.iiij.
Omnis hō preter ſortē currit quāta ⁊ p quo ſubiectū diſtribuitur. fo.eo.co.iiij.
Omnis hō vl' aſin' currit diſtinguēda venit quo ad ei' quātitatē ibi aliqua bona de diſiunctiuis tāguntur. ibidem.
Omnis homo eſt animal an ſit indeffinita dicitur ꝙ ſic. fo.lxij.co.ij.
Opinio aliquorum ꝙ nulla eſt propoſitio mixte qualitatis. fo.l.co.j.
Oppoſitio dupliciter capit̄ prime ⁊ ſcd̄e interionaliter ſc.ūdū mēbrū ſubdiuidit̄ ⁊ oppoſitio eſt terminus collectiuus. fo.liij.co.j.
Oppoſitio ⁊ repugnare impertinēter ſe hñt. ibidē.
Omne aīal fuit in archa noe ⁊ oē aīal nō fuit in archa noe an cōtrarient̄ pulchre ⁊ ad longū diſputatur. fo.lv.co.ij.
Oppoſitio ꝯtradictoria apō antiquos vocat̄ maior oppoſitio. fo.lvj.co.iiij.
Omnes apoſtoli dei ſunt duodecim ⁊ nō oēs ⁊c. an contradicant diuerſus eſt modus opinandi. fo.lviij.co.ij.
Omnes ꝓpoſitiones cōpoſite ex eiſdē terminis ſunt in eadē materia. fo.lxij.co.j.
Omnis ꝓpoſitio eſt ꝑticularis. hec eſt falſa hec ē īpoſſibilis in q̄ materia ſunt. fo.lxvj.co.iiij.
Omnis res q̄ eſt hec eſſentia diuina eſt pr̄ an ſit ſingularis. fo.lxx.co.j.
Omnes q̄ñ capit̄ collectiue nō eſt ꝑs extremi hui aliquos. fo.lxxxiij.co.ij.
Oppoſitiōes modaliū tā cōpoſitarū ꝙ diuiſaꝝ ⁊ de earū differētijs. fo.xcvj.co.j.
⁊ ponitur figura. fo.eo.verſo.
Oppoſitionū modaliū due ſunt regule et argumēta cōtra eas. fo.xcvij.co.j.
Oratio p quā itelligūt̄ decē p̄dicamēta Ariſt. magn' p̄ceps ꝑhorū docet fatigat' ſedēs hodie in ſchola coronatus. fo.cxxxj.co.j.
Omnis q̄titas eſt diſcreta q̄titas diſcreta ⁊ q̄titas cōuertūtur. fo.cxxxij.co.iij.
Oratio an ponat̄ in p̄dicamēto q̄titas. fo.eo.
Oppoſitio terminoꝝ eſt quadruplex ꝯria relatiua ꝑuatiua ⁊ cōtradictoria. fo.cxxxvij.co.iij.
Oīs eſſentia diuina ē pr̄ ē diſtinguēda ⁊ multa de terminis diuinis notant̄. fo.cxliiij.iiij.
Omne aīal fuit in archa noe diſtribuēdo p gn̄ibus ſingulorū nō eſt de omni nec habilis ad ſillogiſandū. fo.cxlv.co.iiij.
Oīs hō et duo hoīes ſunt tres hoīes an ſit concedenda. fo.cxlix.co.iij.
Omnis res que eſt ⁊ nō eſt aīal eſt nō aīal an ſit vera. fo.cl.co.ij.
Opinio doctoris ſubtilis ꝙ in ſillogiſmo expoſitorio affirmatiuo talē idētitatē cōcludamus in cōcluſione qualem habemus in premiſſis et debet remanere talis diuerſitas in cōcluſione ſuit qualis in premiſſis. fo.cliij.co.j.
Omnis fallacia eſt in dictione vel extra dictionem. fo.lv.co.ij.

¶ De littera. P.

Populū quis numerus ſufficit cōſtituere. fo.ij.co.ij.
Pars termini erit termin' ⁊ de poſitiōe taliū. fo.xxij.co.iij.
Pars in mo q̄lꝫ ꝑs ꝯcept' ſocratis totalē ſocratē repſētat qō nō cōtingit in ad placitū ſignificātibus. ibidē.
Propoſitionis exponibilis diffinitio. folio. xxvj.co.ij.
Propoſitiones de differt quomodo exponunt̄ folio. eodem.co.iij.
Propoſitiones de comparatiuo qualiter exponuntur. ibidem.
Propoſitiones de ſigno collectiuo. de incipit de ſinit cum aliquibus correlarijs. fo.xxvij.co.j.
Pronomina an ſint nomina apud logicū reſpōdetur. fo.xxxiiij.co.ij.
Propoſitio de modo loquendi conſueto quomodo diffinit̄ ſimiliter de incōſueto. fo.xxxv.co.iij.
Propoſitio loco enunciationis diffinitur et quare. fo.xxxvij.co.iij.
Propoſitio dupliciter vera dicitur. ibidē.
Propoſitiones de actu ſignato ⁊ de actu exercito quomodo diffiniant̄. fo.eodē.
Propoſitio plures que ſit ⁊ que ſit diffinitio. et quare ſic vocatur ⁊ ꝓpoſitio vna. fo.eo.co.iiij.
Pars propoſitionis an ſit propoſitio dicitur ꝙ ſic due tamē ſunt poſitiōes in quo dubio multa bona cōtinētur. fo.xxxix.co.j.
Propoſitio cathegorica qualiter diffiniatur. fo. xl.co.ij.
Propoſitionū alia cathegorica alia ypothetica an ſit cathegorica vl' ypothetica. folio.xlj.co.iij.
Pronomē demonſtratiuū eſt ꝑs extremi cū quo applicatur. fo.xlij.co.iiij.
Particularis ꝓpoſitio diffinit̄. fo.xlv.co.iiij.

Tabula alphabetica.

Propoſitio indefinita contradicit ſingulari ⁊ aliqua cathegorica componitur ex duabus cathegoricis in caſu. fo.xlvii.co.iiii.⁊ ſeq.
Propoſitionum alia affirmatiua alia negatiua ⁊ an ypothetice ſint alicuius qualitatis. fo.xlix.co.iiii.
Propoſitio affirmatiua eſt propō negatiua cum alijs concluſionibus. fo.ij.co.ij.
Propoſitionū repugnantiū quedā materialiter qdā formaliter repugnāt. fo.iij.co.ij.
Pulcher modus deſcēdēdi ſub termino diſtributo pro generibus ſingulorū. fo.lv.co.iiij.
Potētia portatiua p accidēs an terminet et ponūtur.vj.ppoſitiones. fo.lxix.co.iij.
Pariſius et rome venditur piper diſputatur. fo.lxxxiiij.co.iiij.
Predicatio ordinata quō diffinit cum.v.correlarijs. fo.ciiij.co.ij.
Predicationis diuiſionē vide ſupra in littera.D ibi ſcʒ Diuiſio pdicationis ⁊c.
Predicatio tripliciter capit. fo.cvij.co.j.
Propriū prime ⁊ ſcđe intētionaliter capitur.iiij. diffinitionibus.iiij.acceptionū.ei⁹. fo.xxj.co.ij.
Propriū pōt eſſe inferius ad vlē vel predicabile. fo.xxij.co.j.
Predicari tranſmutabiliter ⁊ intrāſmutabiliter quō diffiniuntur. ibidem.
Proprium licet diſtinguatur a ſubiecto riſibilitas tamē eſt homo. fo.eodem.
Propriū p qđ differt ab accidēte. fo.xxv.co.j.
Predicabile accidētaliter eſt ſuperius ad predicationē accidentis. eodē.co.ij.
Per abſciſionem vnius naſi nō ſimus ſit ſimus. eodem.co.iiij.
Predicari in quale de pluribus differētibus ſpecie an faciat vnū pdicabile diſtinctum. fo.xxvij.co.ij.
Pplē ſignificando arborē ⁊ gentē an ſit equiuocum. fo.xxviij.co.iiij.
Propō vna in ſenſu quo eſt vna diſtinguēda. eo.
Predicatū alicuius ppōnis nec copulā ſequitur nec eā antecedit. fo.xxix.co.j.
Prima regula ante predicamentalis.ſ.qn alterʒ de altero predicatur.⁊c. fo.xxx.co.j.⁊.ij.
Plato ⁊ ſortes in eodē inſtāti comedunt et vnus cenat ⁊ non alter. fo.eodem.
Predicamētū dupliciter capit p gnē gnaliſſimo ⁊ tota coordinatione pdicamentali. fo.eodē.
Prīa ⁊ ſcđa ſubſtātie diffiniūtur. fo.xxxj.co.iij.
Prima ppietas ſubſtātie.ſ.cōe eſt omni ſubſtātie in ſubiecto nō eſſe pōt exponi de rebus et de terminis. fo.eodē.co.iiij.
Ponitur ppietates ſubſtātie. fo.xxxij.co.j.
Permanēs qtitas tripharīā ſcidit.nā qdā hʒ vnā dimēſionē tm alia duas alia tres. fo.eo.co.ij.
Pūctum eſt accidēs indiuiſibile terminatiuum linee. ibidem.
Predicamentum qtitatis eſt iſte terminus qtitas. ibidem.
Pūctū eſt linea ſupficies ⁊ corpus. eodē.
Puncti eſt punctum. eodem.
Proportio tripla p q̄ ſupponit. fo.xxxiij.co.ij.
Paternitas ſm reales eſt in toto pře cathegoreumatice ⁊ in nulla parte patris qđ eſt in ymaginabile. ibidem.
Pater biphariā accipit. fo.xxxiiij.co.j.
Proprietates actiuorū eſt q actio infert paſſionē ⁊ ecōuerſo. fo.xxxvj.co.j.
Priuatiue oppoſita quō diffiniuntur. fo.xxxvij.co.iiij.
Pro terminis diuinis ponitur dici de omni vitra vniuerſale. fo.xlj.co.iiij.
P aver eſt filius eſt diſtinguēda penes cōpletā vl incōpletā particulariʒationē. fo.xliiij.co.iiij.
Peccati deus eſt cauſa. fo.xlvj.co.iiij.
Pariſius nō eſt panis pariſius nō eſt liber ſunt vere. fo.xlvij.co.ij.
Prima regula maiori exiſtēte pticulari in ſcđa figura nihil ſequitur. fo.eo.co.iiij.
P ⁊ ma figura omniū propoſitionum genera infert. fo.xlix.co.j.
Pater nō ē cōicabilis ē diſtinguēde. fo.ci.co.j.
Ponunt diffinitiones.vij.fallaciarū extra dictionem. fo.cviij.co.j.

¶ De littera. Q.

Uare voces ad extra imponūtur fo.iiij.co.ij.
Quare nō ītelligētes vnū idioma apparet eis q alij celeriter loquantur. ibidem.
Quare termini dīr ptinentes ⁊ quare impertinentes p propōnes reſpondetur. fo.ciij.co.j.
Quare termini dīr cōuertibiles ⁊ qui ſunt tales ſimiliter nō cōuertibiles de qbus multi caſus ponuntur. fo.ciiij.co.iiij.
Quare termini cōuertūtur quo ad vnā ſignificationē ⁊ qui quo ad oēs. fo.cv.co.ij.
Querit qn terminus vocalis eſt. fo.xxj.co.iiij.
Quid reqrit ad terminū eē ſignatiuū. fo.xxiij.co.ij.
Quid eſt negare cōſequētiā. fo.xxiij.co.iij.
Quadruplex eſt deſcēdēs, copulatiuus diſiūctiu⁹ copulatus ⁊ diſiūctus. fo.xxv.co.iij.
Quattuor ſunt ordines excluſiuarʒ. fo.xxvj.co.iij.
Quāto tpe iʒ vti p tpe pňti. fo.xxxvj.co.j.
Que ſunt ppōnes de eſt ſcđo ꝑ adiacēte, ſimiliter de eſt tertio ⁊ in quibus mētalib⁹ ppō de eſt ſcđo adiacēte reperitur. fo.xxxviij.co.ij.
Quātitas capit dupliciter prime ⁊ ſcđe intentionaliter ⁊ ſcđo modo diuerſimode in diuerſis materijs. fo.xliij.co.iij.
Quāſi quilibet hō currit an ſit vlis ⁊ pro quibus ſubiectū diſtribuit. ibidem.
Que ſit diſtributio accōmoda. fo.l.co.ij.
Quid ſit pdicatū negari de ſubiecto. fo.l.co.j.
Quodlibet eſt vel nō eſt an eſt ſimplicis qualitatis vel mixte vtrūq tenet. eodē.co.ij.
Que ppōnes dicūtur ptiſipare vno termino tm ⁊ q̄ vtroq ⁊ q̄ nullo ⁊ quō intelligit. fo.lij.co.iij.
Qualiter intelligit propōnes cōtrarias eſſe vniuerſales. fo.liiij.co.iij.
Quidlʒ aſin⁹ hois currit aliqs aſin⁹ alicuius hominis nō currit an cōtradicit. fo.cvij.co.j.
Qn totū eſt verificabile ad ei⁹ ſuppoſitionē ſufficit principialioris ptis ſuppoſitio ⁊ totū ſuppōit ⁊ nulla eius ps. fo. co.iiij.
Quilʒ terminus negari pōt de quolʒ termino cōfuſe tm ſupponente plura hñte ſuppoſita ⁊ quo modo intelligit. fo.lxj.co.j.
Quodlibet eſt vel nō eſt quam contradictoriam habet. fo.lxiij.co.ij.
Que propoſitiones dicunt participare legē contradictoriarum. fo.lxviij.co.iij.
Qn ſubiectū ⁊ pdicatū ſunt varij nūeri opʒ copulā ſingularē in pluralē mutari. fo.lxxiij.co.j.
Quare in ſubcōtrarijs non reperitur equipollētia. fo.lxxv.co.j.
Quot ⁊ q̄ ſūt modi facientes modales. fo.xc.co.ij.

Quantitas in modalibus tripliciter conſiderari poteſt. fo.xcij. colum.j.
Qualiter ꝓpoſitiones de contingẽti ſpecialiter capto debent exponi. fo.xcvij co.iij.
Qui termini dicuntur ſynonimi ⁊ qui non cum multis corolarijs. fo.cj.co.iiij.
Que dicunt̃ differẽtia ſpecie. fo.cx.col'.iij.
Queritur ſexto verũ diffinitio ſpeciei ſit bñ poſita cũ.xviij.argumentis: fo.cxij.co.ij.
Queritur vtrum ea que de differentia dicuntur ſint bene poſita. fo.cxix.co.iiij.
Qui termini dicunt̃ hẽre differentias ⁊ quõ differẽtia ſumitur a forma. fo.cxx.co.j.
Queritur vtrũ acceptiones ꝓprij ſint ſufficienter aſſignate ⁊ ponũtur aliqua argumenta. folio.cxxj.colum.j.et ſequen.
Quis modus ꝓprij facit quartũ predicabile due ſunt poſitiones. fo.cxxij. co.iiij.
Queritur an diffinitio accidentis ſit bene poſita. folio.cxxiiij.co.ij.
Que accidentia ſufficiũt denominare ſubſtãtia ſua et que non: fol.codẽ. co.iij.
Quedam accidentia inſunt vniformiter quedã difformiter. ibidem:
Quelibet talis vox ſortes quelibet tali nomine vocitatum ſignificat. fo.cxxix.colũ.j.
Quilibet terminus ſignificans ſubſtãtias corporeas eſt equocũ ꝓprie. fo.eo.co.ij.
Quilibet termin' ponibilis in ꝑdicamento ſubſtãtie eſt modus ſignificãdi predicamenti ſubſtãtie: et ſic mille ſunt modi ſignificandi predicamenti ſubſtãtie. fo.cxxxj.colum.iij.
Quid ẽ ſignificare hoc ſiſr ãle q̃d. fo.cxxxij.co.j.
Quantitas cõtinua diuiditur in ſucceſſiuam et permanentem. fo.eo.co.iij.
Quantitas continua habet ſpecies ſcilʒ lineam ſuperficiem ⁊c. ibidem.
Quãtitas diſcreta binas ſpẽs vſurpat. ibidem
Quattuor proprietates relationis ponuntur. folio cxxxiij. colũ.iiij.
Qualitas eſt ſm quã quales eſſe dicimur. folio. cxxxiij.colũ.iiij.
Quelibet res mundi eſt qualitas. ibidem.
Quattuor ſunt ſpecies qualitatis licet dialectici recentiores quintã et ſextã addiderũt: et qui termini ponũtur in eis. fo.cxxxv.co.j.
Qui termini ponãtur in predicamẽto vbi et qñ ſitus et habitus. fol.cxxxvi. colum.ij.
Quelibet conſequentia cuius antecedẽs nõ poteſt eſſe verum conſequẽte exiſtente falſo et ecõuerſo eſt bona folio.cxxxviij.co.iiij.
Quinq̃ regule ponũtur generales ad ſillogiſandum ⁊ due ſpeciales: fo.cxlij.colũ.ij.
Quelibet negatiua in qua negat̃ vnus termin' ꝑſonalis de alio eſt vera. fo.cxliiij.co:iiij.
Quare vocat̃ reductio per impoſſibile. fo.cxlix. (co.iij.
Quid eſt dare terminos in quibus omni ⁊ in quib' nulli. fo.cl.co.iij.
Quis terminus dicitur mediate ſupponere pro aliquo ⁊ pro aliquo immediate vt in terminis diuinis. fo.cliij.co.j.
Quando quis dicitur arguere per locum ab auctoritate negatiue. fo.liiij.co.ij.
Quinq̃ ſunt fallacie in dictione. fo.clv.col'.iij.
Qui conceptus dicunt̃ partiales et qui totales. folio eodem.
Quid ſufficit ad hoc qȯ aliquod argumentũ ſit fallacia reſpectu alicuius. fo.clvj.colũ.j.

¶ De littera R.

Relatiue oppoſita de eodem verificantur. folio.ij.colũ.iij.
Res ad extra an ſignificent terminos ſicut cõtra. fo.iiij.co.iiij.
Res ad extra poteſt imponi ad ſignificandum. ibidem
Regula ad cognoſcẽdũ qñ terminus eſt ꝑme vel ſcḋe intẽtionis. fo.vij.co.ij.
Reflexus cõceptus directe noticie que ẽ ſcḋa intentio an ſit ſcḋe intẽtionis. fo.xj.colũ.iij.
Res capitur dupliciter trãſcendenter ⁊ vt cõtra terminum diſtinguitur. fo.x.colũ.iij.
Regula ad cognoſcendum quis terminus eſt cõnotatiuus. fol'.xx. colũ.iiij.
Regule ponũtur ad cognoſcendũ qñ terminus ſupponit cõfuſe ⁊ diſtributiue. fo.xxv.co.j.
Regule ampliationũ vbi mirãde ꝓpoſitiones ꝑ nõ expertis cõcedunt̃. fo.xxvj.co.j.⁊ ſeque.
Reduplicatiue ꝓpõnes que ſunt. fo.eo.co.iiij.
Regula quãdo relatiuum qui ponit̃ inter duas copulas ꝟbales an ſit cathegorica vel ypothetica talis ꝓpoſitio. fo.xlj.colum.j.
Rectus et obliquus an ſint termini ſynonimi. folio xlij.columna.ij.
Relatiuum reciprocum qualiter ſupponere debet. fo.xlviij.colũ.iij.
Regula cõmunis. ſcʒ non eſt verius cõtradicere ⁊c.an vniuerſaliter tenet verũ vel ſi detur inſtãtie ⁊ illud eſt notandũ. fo.lxj colũ.ij.
Regula quãdo relatiuũ ponit̃ reſpectu duorum terminorũ copulatim. fo.lxix.co.iiij.
Regule equipollẽtiarũ ſunt tres ex quib' quarta infertur. fo.lxxiij.co.iij.
Regule ad arguendum in conditionalibus. folio lxxx.colũ.j.
Relatiuũ ſubſtãtie idemptitatis nõ reciprocum qualiter ſupponit. fo.lxxxj.co.ij.
Regule conſequentiales ad arguẽdum in copulatiuis. fo.eodem.co.iiij.
Regula ad cõtradicendũ in propoſitionibus de copulato extremo. fo.lxxxij.co.iiij.
Regule conſequentiales ad arguendũ in diſiunctiuis. fo.lxxxvj.colũ.iij.
Regule equipollentiarũ quattuor et earũ intelligentie. fo.xcij.colũna.iiij.
Regula fundamentalis ꝑ ꝓpõnibus de contingẽti ſpecialiter capto. fo.xcviij.co.iiij.
Regula ſcʒ talia ſunt ſubiecta qualia ꝑmittitur ab eorum predicatis in quibus tenet et quomodo intelligitur. fo.cxiiij.col.iij.
Riſibile an ſit ꝓpriũ reſpectu hoīs et q̃s eſt modus ꝑdicãdi quarti ꝑdicabilis. fo.cxxij.co.iij.
Rubedo cauſata ex verecũdia an denotet ſubiectum rubeũ vel non. fo.cxxvj.co.iiij.
Roma eſt paſſiuũ hui' ꝟbi amo. fo.cxxix.co.ij.
Roma eſt ꝓpõ et tertie declinationis. ibidem
Reales dicuntur quia rerum multiplicatores. folio cxxxiij. colũ.j:
Relatio realis extrinſecus adueniens ſimiliter intrinſecus ſm reales in quo predicamento ponuntur. ibidem.
Relationis triplex eſt membrum. idem ⁊ diuerſum ſunt ſpecies eius licet idem pro tot ſicut ad aliquid ſupponat. fo.cxxxiiij.colũ.ij:
Relatiua non dicũtur ad cõuertentiã in terminis ſecũde intentionis. ibidem.
Reliqui quinq̃ modi prime figure cum omnib' modis ſecunde et tertie figurarum ſolum mo-

diate regulantur per dici de omi vel dici de nullo. fo.cxlvij.colū.iij.
Reductio per impoſſibile quid eſt tam in vna figura ꝙ in alia. fo.cxlviij.co.ij.
Reductio ꝑ impoſſibile oſtendit conſequētiam eſſe bonā vel duo cōtradictoria vera. ibidem.
Reducere per impoſſibile in tertia figura quid eſt. folio.cxlix.co.iij.
Redargutionis et falſi inopinabilis ſolocaſmi coniugationis nugationis diffinitiones ponuntur. fo.clv. colum.ij.

¶ De littera S.

Signum vel ſignificare dicitur quadrupliciter. fo.viij.colum.j.
Significare naturalr qd eſt. fo.eo.
Significare naturalr ꝓprie naturaliter cōmuniter ꝛ ex inſtinctu nature. ibidem.
Significare ad placitū eſt ex impoſitiōe ſignificare ꝛ ponunt̄ multe ꝓpōnes. ibidem
Sortes ſi ē ſor.an ſit traſcendēs. fo.x.co.iiij.
Singulare capitur prime intentionaliter et ſecunde. fo.xj.co.j.
Scdm aliquos genus et ſua ſpecies ſunt termini impertinentes. fo.xiij.co.iij.
Sortes eſt aliqui homines quorū infiniti ſunt ceci. fo.xviij.co.j.
Sortes an ſit termin' cōnotatiu' ꝛ ꝑ ſorte ſupponebat ante baptiſmū eius. fo.eodem.
Si cōplexum incōplexe imponat̄ ad ſignificandū an erit incōplex ī remanētibus partialibus ſignis ſignificationibus. fo.xxiij.co.j.
Suppoſitio eſt termini' ꝛc.in paruis ſuppoſitionibus. fo.xxiiij.colum.iij.
Suppoſitionū.alia materialis.alia perſonalis cū diffinitionibus membroꝝ. fo.eo.co.iij.
Suppoſitionū quedā cōis.quedā diſcreta cū diffinitionibus diuidentium. ibidem.
Suppoſitio cōis diuidit̄ in confuſam ꝛ determinatā:confuſa in cōfuſam tantū ꝛ cōfuſam et diſtributiuā in eiſdē ſuppoſitionibus. ibidem.
Signa exponibilia q̄ ſunt. fo.xxvj co.ij.
Scutū cuius vna medietas eſt alba ꝛ alia nigra an ſit coloratum. fo.xxx.col.iiij.
Significare tempus et cum tempore quid ſit et differentia. fo.xxxv.co.ij.
Sortes ꝛ canis an ſint propoſitiones ſimiliter circulus ante tabernā reſpondetur ꝑ multa corrolaria. fo.xxxvij.co.iiij.
Subiectum qualiter diffinitur ꝛ multiplex acceptio eius. fo.xlj.colum.iiij.
Signa quantificantia quando ſunt partes extremorum. fo.xlij.co.ij.
Signa vniuerſalia q̄ ſunt. fo.xliij.co.iij.
Signū ſingularis nūeri an habeat v̓tutē in termino pluralis nūeri. fo.xliiij.co.ij.
Sortes nō vel plato currit ꝯtra ē. fo.xlv.co.ij.
Signa quātificantia q̄ ſunt ꝛ ponunt̄ circa hoc aliqua argumenta. fo.xlvj.colum.j.
Subiectum ꝓpoſitionis particularis an aliter determinate ſupponat ꝙ ſubiectum indefinite ꝓpter ſignum additū. eodem.
Singularis ꝓpōnis diffinitio ꝛ diuerſimode ꝓpoſitiones ſunt ſingulares. fo.xlviij.co.j.
Subiecta iſtaꝝ an ſint ſinonima iſte hō currit: aliqs hō currit: ois hō currit. fo.eod.co.ij.
Subiectū hui' iſte aſinus eſt hō demōſtrādo ſortem an ſignificet ſortem. fol.xlviij.co.iij.
Sortes qui non currit mouetur:et ſortes poſſibiliter nō eſt currēs:an ſint affirmatiue vel negatiue reſpōdetur. fo.xlix.co.iiij.
Si intellectus conciperet infinitas negationes ante copulam an eēt affirmatiua vel negatiua. folio lj.colum.j.
Singularis mod' ſingularizādi terminū diſtributū ꝑ generib' ſinguloꝝ. fo.lv.co.ij.
Sortes eſt ſpecies humana ſicut brunelius animina. fo.lxj co.j.
Sortes vidēs omne aſtrū eſt homo: ꝛ ſortes videns omne aſtrū nō eſt homo an contradicant vbi varie ponunt̄ opiniones de deſcēſu ꝛ aſcenſu determinationis vnice. fo.lxij.co.ij.
Senſus huius quilibet aſinus cuiuſlibet hominis currit. folio.lviij.colū.j.
Semper homo non eſt animal quam contradictoriam habet. fo.lxj colum.iiij.
Signū vl'e ſingularis numeri an pōt diſtribuere totum copulatum. fo.lxxv.colū.iij.
Scio ꝛ opinor q̄ modales ꝯſtituūt. fo.xcix co.iij.
Subiectum octo modis capitur et duplicem habet primitatem. fo.cv.co.j.
Species ſecunde intentionaliter capiendo habet ſimilitudinem cum ſpecie prime intētionaliter capta. fo.cxij.colū.iiij.
Spēs trib' diffinitionib' diffinit̄. fo.cxiij.co.j.
Species ſecūde intentionaliter capiendo bifariam accipitur. fo.cxxj.co.j.
Species ſubalterna duplr capit̄. ibidem.
Sortes eſt ſubſtantia eſt predicatio generis ſm aliquos. fo.eodem.colū.ij.
Sortes vtꝝ ſit termin' ſingularis. cxvij.co.iij.
Scuti cuius media pars eſt alba ꝛ media nigra maior pars eſt alba: et ſimiliter maior pars eſt nigra. fo.cxxvj.colum.ij.
Stat quālibet partē digitalē ſortis eſſe albam ꝛ ſortem eſſe nigrum. fo.cxxvj.co.iiij.
Subiecta illarum ſunt ſinonima homo eſt ſpecies homo eſt animal. fo.cxxix.co.j.
Sortes equiuoce ſignificat ſortem qui eſt ī hac hora ꝛ hora ſequenti. folio eodem.
Sortes vixit.xl.annos et nunꝙ pranſus ē nec cenauit. fo.cxxx.colum.ij.
Subſtantia prime et ſecunde intētionaliter capitur. fo.cxxxj.co.iij.
Subſtātia eſt ſubſtātia diſtinguenda. ibidem.
Similitudo non eſt relatio albedini inherens folio cxxxij colūna.j.
Subſtantia eſt genus ſubalternum ſub ente cōtentum alterum genus eſt accidēs abſolute captum. fo.cxxxvj.co.iij.
Sortes eſt vidēs ꝛ cecus rome ꝛ ſortes rome nō eſt cecus immo videns. fo.cxxxviij.co.j.
Significatū vltimatū ꝛ nō vltimatum an cōtradictorie opponātur. ibidem.co.ij.
Sillogiſm' duplr capit̄ ꝑ p̄miſſis tm̄ ꝑ p̄miſſis ꝛ ꝯcluſione ſimul cū notis. fo.cxl.colū.j.
Sillogiſmus an ſit ſpecies ſpecialiſſima vel genus. folio eodem.co.ij.
Si vna p̄miſſaꝝ fuerit ꝑticularis cōcluſio dꝫ eſſe ꝑticularis quō intelligit̄. fo.cxlij.colū.iij.
Summe cauendū eſt ꝙ mediū in p̄miſſis capiatur ꝑ eodē vel eiſdem. fo.cxliiij.co.j.
Solum particulariter concluditur in tertia figura. folio.cxlix. colūna ij.
Sillogiſmus expoſitorius vꝫ in qualꝫ figura cum quattuor aliis ꝓpōnibus. fo.clj.colū.j.
Sortes eſt alb' pariſij duo dicit. fo.eo.co.ij.
Sortes erit ꝑs ſorꝫ ē diſtinguēda. fo.eo.co.iij.

Secans ē termin' cōis ē diſtinguēda: ibidem.
Septē ſunt fallacie extra dictionē. fo.clviij.co.j.

¶ De littera. T.

Termin' accipitur logice ꝛ phyſice ſiue prime intētionaliter ꝛ ſcōeītētionaliter. fo.ij.co.j.ꝛ.xxj.col.j.
Termin' eſt ſignū aliq̄d vl' aliqua ꝛc. repreſentās ꝛ ponit̄ triplex diffinitio. fo.ij.col.ij.ꝛ.xxj.co.j
Terminus mentalis quid eſt vocalis ꝛ ſcriptus fo.iij.col.ij.ꝛ ſeq.
Terminus in toto ſuo ambitu an ſit prime vel ſecunde intentionis ſoluitur. fo.v.col.iiij.
Terminus infinitus an ſit prime vel ſecunde intentionis ſoluitur. fo.vj.col.iiij.
Terminus ſingularis pro ſignificato nō vltimato acceptus eſt terminus cōis. fo.xij.col.ij.
Terminorum diuiſio ꝛ iterum. fo.eodem.
Termini diſparati ſunt īpertinētes. fo.xiiij.c.iiij
Triplex eſt pars ꝓpoſitionis propinqua remota ꝛ remotiſſima. fo.xxj.col.iij.
Termin' cōplexus diuidit̄ in diſtantē ꝛ in indiſtantē cū diffinitionib' mēbrorū cōtra q̄s octo ſunt bona argumenta. fo.xxij.col.ij.
Tituli interpretatio et eius multiphariа acceptio. fo.xxvij.col.j.
Terminus equiuocus ꝛ vocatiuus an ſint nomina ſecundum logicam ſoluitur. fo.xxxiiij.col.ij.
Totus ſortes eſt minor ſortes quanta ē. fo.xliiij (co.iij.
Termino ſingulari an liceat addere ſignum vniuerſale. fo.xlix.col.j.
Tantum vnum vni opponitur in quibus habet verum ꝛ quomodo intelligitur. fo.liiij.col.ij.
Ter cantaui miſſam ter bibi vinum an ſint vere fo.lxxxv.col.iij.
Tres dubitationes in modalibus ponuntur et ſoluuntur. fo.xciij.col.iij.
Tm̄ ens cōtingenter eſt ens ꝛ tm̄ ens ꝯtingēter nō eſt an equipolleant. fo.xcix.col.ij.
Termini diſparati quō diffiniunt̄. fo.cij.col.j.
Tripliciter aliq̄s terminus dr̄ inferior vel ſuperior ad aliū terminū. fo.cix.col.iiij.
Terminus ſtans materialiter an vt ſic captus ſit ſpecies. fo.cxiiij.col.j.
Termini qui ſunt proprie paſſiones an ſint ampliatiui vel non. fo.cxxij.col.iij.
Tres diffinitiones accidentis cum earum declarationibus. fo.cxxiij.col.iiij.
Tantum quinq̄ ſunt predicabilia an ſit vera. fo.cxxvij. col.ij.
Tm̄ quinq̄ ſunt ꝑdicabilia ꝑt capi in ſenſu in q̄ ſit ꝛ in ſenſu quem facit. ibidem.
[illegible] equiuocorū quidam eſt equiuoc' a [illegible] cōſilio quidā analog' cū mēbror diff[illegible]ibus. fo.cxxviij.col.iiij.
Terminus eq̄uoc' ſignificat ſua ſignificata mediantibus diuerſis conceptibus totalibus non ſinonimis. ibidem.
Termin' vniuocus eſt termin' ſignificās ſuum ſignificatū vel ſua ſignificata mediante eodem conceptu ꝛc. fo.cxxix.col.iij.
Termin' aliq̄s cadit a ſua ſignificatione ꝑpter mutationem rei ſignificate. fo.cxxix.col.ij.
Termini ſecūde intentionis ꝛ ſignificantes accidentia difficulter equiuocantur. ibidem.
Triplices ſunt termini denominatiui. ſ. voce tantum ſignificatione tantum voce ꝛ ſignificatiōe ſimul. fo.eodem.col.iiij.
Triplex recitatur opinio circa entitatem q̄ntitatis due ſunt extreme tertia vtriq̄ contradicit. fo.cxxxiij.col.j.
Tres ſunt q̄ntitatis proprietates.
Triphariā ꝯtingit ſingulariʒare relatiuū. fo.c.
Tres ſunt ꝓprietates q̄litatis. fo.cxxxv. col.ij.
Termini actionem importantes in predicamento actionis ponuntur. ibidem.
Termin' nō ſignificatiu' ꝛ ſortes materialiter capiēdo in q̄ ꝑdicamēto ponunt̄. fo.cxxxvj.c.iiij
Triplex eſt oppoſitio. ſ. rerum propoſitionū et terminorum. fo.cxxxvij.col.iij.
Termini contradictorie oppoſiti diffiniuntur. fo.cxxxviij.col.ij.
Triplex eſt motus localis deperditiuus tantum acquiſitiuus tantum: deperditiuus ꝛ acquiſitiuus ſimul. fo.cxxxix.col.ij.
Tripliciter contingit terminum diſtribui in termino tantum: in termino et extra terminū in termino extra terminum et extra numerum. fo.cxlj.col.iiij.
Termini ampliatiui mutāt formam vt omnis hō ē alb': ꝛ oīs hō ē moritur'. fo.cxliij.col.iiij.
Tantum pater eſt eſſentia diuina: ergo omnis eſſentia diuina eſt pater an infertur ꝛ de modo eam exponendi. fo.cxlv.col.iij.
Terminus ampliatiuus poſitus a parte predicati ſupponit tam pro eo quod eſt q̄ꝫ pro eo qđ nō eſt ſecundum ſuum amplum modum ſignificandi. fo.cxlvj.col.ij.
Tales termini pꝰ manus multiphariam accipi poſſunt. fo.eodem.
Tertia regula pro ſecūda figura q̄ꝫ ſp negatiue concluditur. fo.cxlviij.col.j.
Terminus perſonalis in diuinis pro ſuppoſito immediato eſt ſingulariʒabilis non aūt ꝑ immediato. fo.cliij.col.j.
Totum integrale quod eſt ſimile totum in modo totum vniuerſale totum in quantitate totum in tempore ꝛ totum in loco. fo.cliiij.col.ij.
Tripliciter poteſt fieri fallacia equiuocationis fo.clv.col.iiij.
Tripliciter contingit arguere ſophiſtice per fallaciam amphibologie. fo.clvij.col.ij.

¶ De littera. V.

Nius diffinitionis plura ſunt diffinita remota ꝛ propinqua non ſinonima. fo.ij. col.ij.
Voces et ſcripture quare ſunt inuente ꝛ quis earum erat inuentor. fo.iiij.col.ij.
Voces an ſignificent res ad extra vl' conceptus fo.ix.col.j.
Et reſpondetur per multas propoſitiones fo. eodem.
Voces an ſignificent ſcripturas et econtra per quinq̄ propoſitiones reſpondetur. fo.x.col.j.
Verba in diffinitionibus inſerta dicunt ꝯptitudinem ꝛ non actum. fo.xxj.col.ij.
Vox an dependeat a conceptu vel contra. fo. xxiij.col.ij.
Utile documentum ad cognoſcendas veritates propoſitionum vniuerſalium affirmatiuarum fo.xxv.col.iiij.
Vocis diffinitio et an vox prolata a gabriele ſit vox. fo.xxxj.col.iij.
Verbum eſt triplex: mentale. vocale: ꝛ ſcriptum ꝛ quodlibet membrorum tripliciter accipitur cōmuniter: proprie: ꝛ propriiſſime. fo.xxxv.col.j.
Verbum ratione ſui non eſt infinitabile. ibidē.

Tabula alphabetica prime partis.

Verba adiectiua an ſint cõplexa: ⁊ verbũ infinitum reddat ꝓpõnem negatiuã: ⁊ an verbũ poſſit abſolui a tpore. ⁊ quomodo verbum ſignificat cum tempore determinato ⁊ non partici piũ Ad primum reſpondetur. ibidem.
Verbũ adiectiuũ an ſit reſolubile. fo. xxxv. co. iij
Verbum infinitum predicatur tam de eo quod eſt: q̃ de eo quod nõ eſt quomodo intelligitur. fo. eodem. col. iiij.
Verum ſecunde intentionaliter dupliciter capitur. fo. xxxvij. col. iij.
Utrum deus ſit ꝓpoſitio dicitur ꝙ ſic licet ſint opiniones varie. fo. xxxviij. col. j.
Veritas an diſtinguatur a ꝓpoſitiõe vera tres ſunt poſitiones: ſed negatiue reſpondetur a doctore. fo. x.. col. j.
Uniuerſalis propoſitionis diffinitio quomodo venit intelligenda. fo. xliij. col. ij.
Utrũq; iſtorũ currit demonſtrando hoiem ⁊ aſinum qđ eſt ſubiectum eiꝰ. fo. xliiij. col. j.
Ubicunq; homo currit homo mouetur quanta eſt. fo. xlv. ij. col. iiij.
Una propoſitio pluribus non equiualentibus in conſequendo in eodem genere oppoſitionis opponitur. fo. liiij. col. ij.
Vel ſecundum aliquos quãdo inter terminos ponitur dupliciter capitur. fo lxij. col. iij.
Veritates propoſitionum de diſiuncto melius cognoſcuntur per regulas cathegoricarum q̃ ꝑ equiualentiam in ypoteticis. fo. eodem. col. iiij
Uniuerſalis affirmatiua an poteſt ſimpliciter conuerti. fo. lxxj. col. iij.
Uirtus ſigni vniuerſalis affirmatiui an poteſt impediri per negationem precedentem ⁊ recitatur opinio laurentij valenſis. fo. lxxvj. col. ij.
Veritas propoſitionis in qua ⁊ capitur complexiue. fo. lxxxij. col. iiij.
Utrum diuiſio predicationis in directã: ⁊ in indirectam eſſentialem. ⁊ quidditatiuam: accidẽtalem ⁊ nõ quidditatiuam cum multis argumẽtis ſit bene poſita. fo. cij. col. iiij.
Uniuerſale vtrum ſit ſubiectum libri predicabilium cum multis argumentis. fo. ciiij. col. iij.
Et titulus ille hꝫ. fo. xlviij. ſenſus. eo. col. iiij.
Uniuerſale et ſingulare multipharium opponuntur. fo. eodem
Utrum diffinitio vniuerſalis ſit bene poſita cũ multis argumentis. fo. cvj. col. ij.
Ultima diffinitio ſpeciei quomodo venit intelligenda. fo. cxij. col. j.
Utrum albuꝫ ſit ſpecies ſpecialiſſima cum ſeptẽ argumentis. ⁊ an albũ hac albedine ſit ſpecies varij ſunt modi dicendi. fo. eodem. col. ſequenti
Uniuocorum diffinitio. fo. cxxix. co. iij.
Verbum ponitur in predicamento ratione participij. fo. eodem.
Ultima regula antepredicamẽtalis diuerſoruꝫ generum ⁊ non ſubalternatim poſitorum. fo. cxxx. col. iij.
Utrum omnia indiuidua eiuſdem ſpeciei eideꝫ ſubiecto inherentia conſtituant aliquod vnum fo. cxxxv. col. ij.
Verba actiui generis ⁊ verba actiua quomodo differunt. fo. cxxxvj. col. j.
Utrum tantum decem ſunt predicamenta. fo. eo. col. iij.
Varie ponuntur poſitiones de terminis ſecunde intentionis in quo predicamento ponãtur. fo. eodem. col. iiij.
Verſus ſimpliciter verti vult. e. p. vero per acci. ⁊c. fo. cxlvij. col. iiij.
Unum bonum argumentum ſit contra baroco fo. cxlviij. col. iiij.
Ultimo dubitat̃ pro ſillogiſmis vtrũ in qualibet figura valet ſillogiſmus expoſitorius. fo. clj. co. j
Unde locus quid eſt dicere. fo. cliiij. co. j.

¶ De littera. x.

Xp̃s eſt hõ ⁊ nõ hõ copulatiue. fo. cxxxviij. col. ij.

¶ De littera. y.

¶ Ypotetice equipollent ſicut cathegorice. fo. lxxvj. col. iiij.
Ypotetice propoſitionis diffinitio quomodo venit explicanda. ibidem.
Ypoteticis duplices ſunt partes materiales: et formales. fo. lxxvij. col. j.
Ypotetice propoſitionis diuiſio in conditionalẽ copulatiuam ⁊ diſiunctiuam et in quibus complexa proportionabilia valent. ibidem.

¶ Finis huius tabule.

¶ Tabula alphabetica ſcḋe p̲tis operũ ſubtiliſſimi magiſtri Joãnis maioris Scoti p̲ quã facile ẽ inuenire meliora pũcta in libro ɔtẽta nouiter ad rectiorẽ limam reducta huic libro (q̃ añhac nõ erat) appoſita. nõ vt totũ librũ tranſcurrere neceſſe ſit ſed quiſq; diligẽs lector quodlibet facillime inueniat.

¶ De littera. A.

An arguẽdo ab exponibili ad eius exponẽtes et contra ſit bona ɔ̃ña. fo.c.co.j.
Arguẽdo a reſoluẽtib' ad reſolutã ſiũt multa argumẽta ⁊ an terminus eſſentialis in diuinis ſit ſingularizabilis. fo.eo.co.ij.⁊ ſeq.
Arguẽdo a diſtributo ad nõ diſtributũ nõ ſemp̲ valet. fo.ix.co.ij.
Ab excluſiua de primo mõ ad vlẽz i terminis trãſpoſitis eſt bõa ɔ̃ña ⁊ ecõuerſo. fo.x.co.ij.
An ſequit̃ oĩs falſuz ẽ ppõ vlis ergo ois ppõ vlis eſt falſa. fo.xj.co.j.
⁊ multa argumenta contra regulam ſiunt.
Ad veritates reduplicatiuaz ſm diuerſitatẽ modoz q̃d requirit̃. fo.xv.co.iiij.
Ad cognoſcẽdas veritates ppõnũ de incipit ponũtur ppões. fo.xviij.co.iiij.
Ab inferiori ad ſupius reſpectu terminoz ſeq̃ntiũ incipit in quibus terminis valet ⁊ in quibus non. fo xix.co.iij.
Aliqua ſupſicies deſinet diuidi q̃ nunq̃ incipiet nec incipit diuidi. fo.xx.co.iiij.
Adã incepit eſſe antichriſtus incipiet eẽ quomõ exponũtur. fo.xxj.co.ij.
Adã ⁊ abrahã fuerũt ⁊ nõ inceperũt eſſe. ibidẽ.
A hõ icipit eẽ qualr debeat expõi. fo.xxij.co.iiij.
A ɔuertibili ad ɔuertibile ſʒ talẽ ſignificationẽ ɔ̃ña valet. fo.xxiij.co.j.
Antixp̃s ſaluabit̃ nõ põt incipe eẽ v̄a imo nulla ppõ põt incipere eẽ vera. fo.eo.co.ij.
Adã fuit oĩs hõ an ſit ɔcedẽda. fo.eo.co.iij.
A hõ eſt fortior hoĩe quomõ venit exponenda. fo.xxv.co.j.
Adã ẽ p̲ antixp̃o qualr exponit̃. fo.xxvj.co.ij.
Aliquo minori te ⁊ quolʒ maiori te tu es maior plures hʒ ſenſus. fo.eo.co.iij.
Aliq̃ ſigna ẽp collectiue capiũt aliq̃ ẽp diſtributiue aliq̃ aliq̃n ſic aliq̃n ſic. fo.xxviij.co.ij.
An q̃lʒ p̲s brunelli valentis viginti libras valet aliquid. fo.xxxij.co.j.
Alterũ tripharium capit̃ relatiue indefinite ⁊c. fo.xxxij.co.iiij.
Aliud nõ eſt eiuſdẽ vigoris cum ly differens. fo. xxxiij.co.iiij.
A homo differt ab homine quomodo exponitur ibidem.
Albedo differt a ſorte qualr venit exponenda ſi ens dicat̃ analogice de ſubſtã ⁊ accidẽte. fo.eo.
Aliud a chimera ẽ ſor. ſi ẽ ſortes. fo.xxxix.co.iij
Albedo ymaginat̃ alba an debet concedi varie va. ij opinantur. fo.xxxviij.co.iij.
Aliq̃d ipoſſibile ſimplr ẽ vez. fo.eo.co.iij.
Aliq̃s mẽtit̃ ⁊ tñ oĩo dicit vez ⁊ ſortes p̲ vtrãq; p̲tẽ ɔtradictionis mẽtit̃. fo.xl.co.iij.
Aliquis iurans omnino taliter eſſe ſicut eſt periurus. ibidem.
Aliq̃s falſuz iurat ⁊ nõ ẽ p̲iur'. fo.xlj.co.iij.
Ad terminũ ſupponere mediãte copula de neceſſe quid requirit̃. fo.xliij.co.ij.
Act' credẽdi an ẽ neceſſitate ɔuenit deo q̃ res eſt actus credẽdi. fo.eo.co. iij.
Alicui' bone ɔ̃ſequẽtie añs põt eẽ verũ ⁊ ɔ̃ñs nõ põt eſſe verum cum duobus alijs corrolarijs. fo. xliij.co.iij.
Aliq̃ ppõ ẽ poſſibilis q̃ nõ põt eẽ v̄a cũ vndecim alijs corrolarijs. fo.eo.co.iiij.
Aliqua ppõ ẽ impoſſibilis ⁊ põt ita eẽ ſicut p̲ eã ſignificat̃ cũ q̃nq; alijs corrolarijs. fo xlv.co.iiij.
Aliqua ppõ ſignificãs ſicut neceſſe eſt eẽ ẽ eſt impoſſibilis. ibidem.
Aliq̃d poſſibiliter nõ eſt: eſt vera ⁊ quomõ ponit̃ ineſſe. fo.xlvj.co.j.
Aliqua ppõ eſt nõ neceſſaria ⁊ neceſſe ẽ ita eẽ ſicut p̲ eã ſignificat̃. fo.eo.co.iiij.
An aliqua ɔ̃ña eſt bõa ⁊ mala ad nutum vnius muris. fo.l.co.j.
Ad veritatẽ affirmatiue ſimiliter ⁊ negatiue q̃d requirit̃. fo.lij.co.iij.
An iſte ſunt īſolubiles hec nõ ſe falſificãs ẽ falſa hẽ ẽ ipoſſibile hoc ẽ falſuz i voce vl' in ſcripto demõſtrãdo mẽtalẽ. fo.liiij.co.iij.
Alicui' bone ɔ̃ſequentie añs ſignificat ſicut eſt. fo.lv.co.iiij.
Aliqua exponibilis ẽ falſa cui' oẽs exponentes ſunt vere.
Aliqua diſiũctiua ẽ neceſſaria grã forme cui' q̃lʒ p̲s eſt falſa. fo.lvj co.ij.
Aliqua diſiũctiua ẽ neceſſaria cui' q̃lʒ p̲s ſignificat aliter eſſe q̃ eſt. ibidẽ.
Aliq̃ diſiũctiua ẽ v̄a ⁊ impoſſibilis ⁊ aliq̃ diſiũctiua ſe falſificat p̲ hoc q̃ bacul' auferẽ ab angulo. ibidem.
Aliqua de p̃nti ẽ neſcita cui' de preterito vel futuro erit vel fuit ſcita. fo.lvij co.iij.
Aliq̃ ſunt ppões ſcite a me quarũ nulla ẽ ſcita a me: ⁊ aliqua ppõ ẽ ſcita ⁊ nõ ſcita. fo.lviij.co.ij.
An itellect' põt ſiũr habere p̃rẽs noti.ias ⁊ quõ intelligit̃ ɔtigit plura ſcire intelligere vero nõ. fo.lx.co.ij.
Aliquis effectus eſt ita cito ſicut in cauſa. folio. lx.co.iij.
Aliqua propõ eſt intẽſibilis ⁊ remiſſibilis et nõ omnis propoſitio cathegorica habet ſubiectum. fo.lxj.co.iiij.
Aſſuefactio frequẽter audiẽdi falſa facit hoĩem credere falſa eẽ v̄a. fo.lxij.co.j.
Aſſenſus vni' ppõnis nõ ẽ deſſenſus ſui ɔ̃rij vel cõtradictorij. fo.eo.co.iij.
Aliq̃s põt aſſentire toti copulatiue nulli p̲ti aſſentiẽdo. ibidem.
An aliqua ppõ mẽtalis vltiata apprehẽſiua ſit cõplexa vl' icõplexa due ſunt poſitiões. ibidẽ.
Aliq̃d iduiſibile ẽ in indiuiſibili. eo.co.iiij.
An ɔtingit aliq̃d ſcire de nouo: ponit̃ opinio platonis ⁊ reprobat̃. fo.lxiij co.ij.
Act' ⁊ habit' circa idẽ obiectũ ab aliq̃b' reputat̃ vna res. fo.lxvj.co.j.
Actus ⁊ habitus quõ generantur ⁊ quis eorũ eſt

perfectior. fo.eo.co.ij.
An in ruſtico aſſentienti bonitati ꝯñe ꝛ neſciē ti qd eſt ꝯña an generet ſcia ꝛ dicitur ꝙ ſic. fo. eo.co.iij.
Aliquis ſcit oēs ꝓpōnes mundi: non tñ ſcit ſi cut de' vl' vn' doctor pariſiēſis. fo.lxvij.co.j.
Ad qualitatē eē actuā ꝗd ſufficit ꝛ ponūtur tres ꝓpōnes. fo.eo.co.iiij.
Ad qd ſepe repetimus an viſa. fo.lxix.co.j.
An qs plus ſciat ꝑ idē argumētū ſepe repetitū ꝙ per varia. ibidē.
Ad petitionē principij qd requirit. fo.eo.co.ij.
Ad hoc ꝙ aliqd ſciam' oportet tria cognoſcere: fo.lxx.co.j.
An oportet circulariter demonſtrare et de mo dis perſcitatis ꝛ quis eſt propoſitio per ſe nota. fo.eodē.co.ij.
Aliqua ꝓpō falſa eſt ꝑ ſe nota. fo.lxxij.co.j.
An demōſtratio eſt ex neceſſarijs. fo.lxxiij co.j.
An qlibet ſcientia ſubalternata ſit de ſubiecto contracto. ibidem.
A duabus cauſis ſpecie differētibus ꝓducuntur effectus eiuſdē ſpeciei. vt calor ignis et calor ſo lis. fo.lxxiij co.iij.
An eadē ꝯcluſio poſſit in diuerſis ſciētijs demō ſtrari ꝛc. fo.lxxv.co.j.
An eadē mētalis vltimata: vt terra poſſibiliter eſt rotūda aſtronomice ꝛ demonſtratiue ſciri po teſt. ibidem.
Argumentatio quattuor ſpecies habet. folio. lxxv.co.iij.
Anima licet ſit in diuerſis locis. ſ. in pede et capite nō oportet ꝙ ſimul habeat ſcientiam ꝛ opinio nem. fo.lxxvij.co.iiij.
Argumēta topica poſſunt auferre totam formi dinem. fo.lxxviij.co.iij.
Aliq dicūt ꝙ ſcia ꝛ opinio ſunt eiuſdē ſpeciei ſpe cialiſſime. ibidē.
Aliqua propō eſt mihi dubia ꝛ a me ſcita de qua habeo ſciētiā. fo.eo.co.iiij.
A ſcio eſſe verū ꝛ dubito a eſſe verū. fo.lxxix.co.iiij.
An ꝯña vt nūc ſit bona. fo.lxxxij.co.iiij.
Aliter diffinitur ꝯña bona et mala quā prius. fo.lxxxiij co.j.
An detur aliq ꝓpō cathegorica q nō pōt habere ſi nonimam. fo.lxxxvij.co.iij.
An hec ꝯña eſt bona. ſ. hec ꝯña eſt mala: ergo op poſitū huius ꝯſequentis non repugnat antece denti ſe demonſtrando vtrinq arguitur. folio. lxxxviij.co.j.
Albū eſt vel fuit nigrū nō pōt ꝯuerti ſimpliciter fo.eo.co.iij.
Albū eſt vel fuit nigrū ꝛ omne albū nō eſt vel nō fuit nigrū quomodo ſe habent ponunt tria cor rolaria. fo.lxxxix.co.j.
A quolibet homine vterq homo differt an ſit vera. fo.xcij.co.j.
An iſte caſus ſit poſſibilis: ſi debeo tibi centum libras iſte caſus eſt impoſſibilis demonſtrando totā illā ꝯditionalē. fo.ciiij.co.j.
Aliquod impoſſibile eſt admittendū. ibidē.
Aliud a vero erit verū an ſubiectum ſupponat materialiter vel nō. fo.cxij.co.iiij.
An vna integra propō poteſt ſtare perſonaliter. fo.cxiij.co.j.
A eſt a vel a eſt terminus ſubiectum quō ſuppo nit ſi a preciſe ſignificat ſe. fo.eo.co.iij.
Albū imaginat albedo an extrema ſupponāt ꝓ eodē ꝛ q ſunt extra. fo.cx.co.iiij.
Abſolutum multipliciter accipitur. fo.cxvj.co.iij.
Aliquis homo eſt ꝛ quilibet homo eſt ille conce ditur vera. fo.cxvij co.iij.
Aliqua ſunt ſeruāda quando deſcenditur ſub ali quo termino ꝛ aſcenſus diffinitio. fo.cxviij.co.ij.
Aliqua ſunt argumenta diuerſe forme quorum aliqua magis ꝯueniunt in formalitate ꝙ alia. fo.eo.co.iij.
Aggregatum ex vli vel indefinita in deſcenſum debet eſſe affa ꝛ nō. fo.cxix.co.ij.
Aliqua vlis ſm ariſtotelē eſt neceſſaria cuius q libet ſingularis eſt contingens ꝛ aliqua impoſſi bilis cuius quelibet ſingularis eſt contingens. fo.eodē.co.iij.
Aliqua vniuerſalis eſt contingens cuius queli bet ſingularis eſt impoſſibilis et aliqua vniuer ſalis eſt contingens cuius quelibet eius ſingula ris neceſſaria. ibidē.
Aliqua vniuerſalis ab aliquo eſt ſcita cuius nul la ſingularis ab eodem eſt ſcita. fo.eo.co.iiij.
Aliqua vniuerſalis eſt falſa cuius quelibet ſingu laris eſt vera. ibidē.
An prius aſcēdēdū eſt ſub determinatiōe ꝙ ſub determinabili vel nō.
A quolibet ente qōlibet differens eſt ens quo modo deſcendendum eſt ſub terminis eī' ꝛ mul ta de differt dicuntur. fo.cxx.c.iij.
Alicuius ſpeciei quodlibet indiuiduum eſt aſi nus an ſit vera. fo.cxxj.co.iij.
Ampliatio prime ꝛ ſecunde intentionaliter pōt capi ꝛ vtroq modo actiue ꝛ paſſiue. fo.cxxvj. co.iiij.
Ampliatiōes ad qd ſuētē ſunt. fo.cxxvij.co ij.
Aliqs terminus ampliat terminū cū quo in nul la ꝓpōne ponit. ibidē.
Aliqua ꝓpō de preterito adeo cito īcipit eē vera ſi cut ꝓpō de pñti. fo.eo.co.iiij.ꝛ ſeq.
Adā eſt mortuus dupliciter conuertitur. folio. cxxviij.co.iiij.
Arguēdo a magis amplo ad minus amplū ꝛ eꝯ trario quando valet ꝯña vel nō ponūtur. iiij. re gule. ibidem.
An ſit ampliatio ad imaginabilia duplex eſt mo dus opinādi. fo.cxxx.co.j.
Appellatio ſcdē intētionaliter capiendo diffini tur. fo.cxxxj.co.j.
Adam fuit ois hō an ſit vera ꝛ quomodo ponit ineſſe. fo.cxxxij.co.iij.
Archimenides fecit circulum ꝙ de pñti hꝫ ꝛ qū tempus eſt. fo.cxxxiiij.co.j.
Ad dādū de ineſſe alicuius opꝫ videre qd ꝑ talē ꝓ pōnē denotatur. fo.eo.co.iij.
Appellatio rationis de qua apud veteres modi ca eſt mētio in quo fundatur. ibidem.
An hec conſequentia mentalis ſit bona venien tem cognoſco ergo cognoſco venientem. folio. cxxxv.co.ij.
Albus pure adiectiue ſumptū ꝛ ſubſtātiue ſum ptū idē ſignificet dꝫ ꝙ ſic licet aliquibus nō placet. fo.cxxxvj.co.iij.
Aliqua propoſitio ſequit ex obligatione ꝛ obliga to copulatiue. cxl.co.iiij.
Aliqua argumenta ſunt contra regulas obliga tionum. fo.cxlj.co.j.
A eſt b. ſed nullum b eſt a: a videt b: ſed nullum b videt a. fo.eodē.co.ij.
Ad impertinens reſpondendum eſt ſm ſuam qualitatem. fo.cxlj.co.iiij.
Alicui' bone ꝯñe aliq ē ꝯcedēdū ꝛ ꝯſequēs du

bitandum: fo.cxliij.co.iij.
Aliqua argumēta fiunt cōtra ſcḋam ſpēm obligationis.ſ.contra depoſitionem. fo.eo.co.iiij.
Argumenta ſophiſtica volētia ꝓbare hanc verā hō eſt aſinus incipiunt. fo.cxliiij.co.ij. ⁊ finiunt folio. ſequenti.
An propō de diſiuncto diſtributo vel illa in qua negatur equiualeat copulatiue ponuntur due ꝓpoſitiones. fo.cxlv.co.ij.
Aliqua cōſequētia eſt bona ⁊ addēdo idē vtricꝫ non valet argumentum. fo.eo.co.iij.
Alicuius ſpeciei quodlibet indiuiduū eſt aſinus quō eſt deſcendendum. fo.cxlvj.co.j.
Aſinū te genuiſſe nihil eſt ⁊ iſta eſt diſtinguenda impoſſibile eſt aliud ꝙ̄ aſinum te genuiſſe. ibidem.
An iſta eſt vera ſortes eſt brunellus ⁊ nihil aliud ꝙ̄ brunellus. fo.eodem.co.ij.
An iſta cōſequētia valeat ſi hec ꝯña eſt bona homo eſt aſinus demōſtrādo totalē ꝯñam in voce vł in mēte ⁊ dubitū bene diſputaꝉ.fo.cxlvij.co.ij.
An implicet contradictionem deum infinitum poſſe ꝓducere lr̄e capitalis. fo.cxlviij.co.ij.
Ad hoc ꝙ aliquod corpus dicatur infinitum ꝗd requiritur. fo.cxlix.co.ij.
An ex quolibet corpore quātolibet paruo deus poteſt facere actu infinitum. fo.cl.co.j.
Angulus pro quo ſupponit et quid connotat. folio. eo.co.iij.
An detur lumen infinite intenſum ſm ariſtotelem ponitur ꝓpoſitiones. fo.clj.co.j.
Albedo exiſtēs in digito xp̄i an ſit infinite intenſa optime diſputatur. fo.eo.co.ij.
An deus de potentia abſoluta pōt ꝓducere infinitum magnitudine multitudine ſm intenſionem gradualem. fo.clij.co.ij.
Aliqui ſunt boies quorum quilibet ſciſe habet vnū denariū ⁊ ſine additione quilibet habebit infinitos in caſu. fo.cliij.co.iij.
Aliquis homo curuus eſt infinite longus ſed nō rectus in digito tuo. fo.cliiij.col.j.
Aliquid dr̄ maius alio bifariam. ibidem.
Aīa nō immutatur ab habitu. fo.clxj.co.iij.

¶ De littera. B.

Bene ſequitur per naturam hec aqua eſt ergo hec aqua erit. fo. xviij.co.iij.
B ſuperficies incipit diuidi que non deſinit nec deſinet diuidi. folio. xx.co.iij.
B agens incipit eē in inſtanti in quo non incipit eſſe. fo.xxj.co.ij.
Bene pōt cōcedi ꝓpō de diſiūcto affirmatiua negando diſiunctiuam. fo.lj.co.iij.
Bruta an ſillogizent ⁊ tenetur ꝙ ſic lꝫ non vniuoce nobiſcum. fo.lxij.co.ij.
Binarius dei ⁊ beate marie virginis eſt eſſentialiter perfectior deo ⁊ nihil eſt perfectius deo. fo. lxxxj.co.ij.
Brunellus eſt homo ſi eſt animal chimera ē ſortes ſi eſt ſortes an ſint vere aliqua de conditionatis dicuntur. fo.cvj.co.ij.
Bona argumenta fiunt de motu corporis infiniti in littera capitali. fo.cliiij.co.j.
Faba per elongationem tandē trahet ſibi mille pondera equalis grauitatis. fo.clviij.co.j.
¶ De littera C.

Candela lucēs actu eſt extincta aliquis hō precelſit adā cū multis alijs ꝓpoſitionibus. fo.j.col.iiij.⁊ ſequēti.
Circa excluſiuas queritur ſecūdo ⁊c. folio. xv.col.iiij.
Corrolaria inferuntur ad cognoſcendum veritates excluſiuarum. fo.xvij.col.j.
Cuiuſlꝫ albedinis daꝉ p̄mū inſtās eſſe et nō daꝉ primū inſtans eſſe albedinis. fo.xxj.col.ij.
Cōpatiu' diuerſimode capiꝉ. fo.xxiij.co.ij.
Celū factū eſt quō exponiꝉ. fo.xxiiij.col j.
Chimera eſt ens cōpoſitū ex impoſſibilib' poſſe cōponi an ſit vera ⁊ de ꝓpoſitione de actu exercito ⁊ ſignificato. fo.xxxviij.col.iiij.
Chimera eſt aīal ſi eſt homo varius eſt modus dicendi vbi quattuor cōbinationes vnico ⁊ multa in materia ꝯditionatoꝝ ponunꝉ. ibidem.
Chiera ē vł nōē an ſit affirmatiua vł nō. fo.eo.
Cognitis maiore et minore ſiꝉ que cognoſciꝉ ꝗ quō intelligiꝉ ⁊ ad lōgū tractaꝉ. fo.lx.col.ij.
Capacitas aīe eſt finita capacitas actiua ⁊ infinita paſſiua ⁊ ponunꝉ.vij. ꝓpōnes. fo.eo.col.ij.
Cōcluſionē terminos ⁊ res ſigīa ꝑ eādē ſciētiaꝫ ſcimus diuerſimode tñ. fo.lxviij.col.j.
Cognitio perfecta ſimpliciter qualiter diffinitur ⁊ perfecta in genere. fo.eo.col.ij.
Concluſio poteſt eſſe ſine premiſſis an debet cōcedi de rigore. fo.eodē.⁊ col.ſequenti.
Comparatio improprie dicta poteſt fieri inter ſpecie ⁊ differentia. fo.lxix.col.ij.
Cōclō ꝓpinquior p̄ncipio plus ſcitur. ibidem.
Calor vt.viij.in materia denſa poteſt ꝓducere calorē vltra.viij.in materia rara. fo.eo.co.iiij.
Calor ē calefactiu' nō ē ꝑ ſe nota.fo.lxxj.col.iij.
Chimera eſt chimera eſt neceſſaria conditionalis. De condicio.
Conſequentia eſt oratio compoſita ex antecedēte ⁊c. fo. lxxxij. col.iij.
Conſequētia diuiditur in materialem ⁊ formalem ⁊ gratia forme acceptionis terminorum cū diffinitionibus membrorum. fo.lxxxiij.col.iij.
Conſtantia an debet poni per terminos pluralis numeri. fo.lxxxvj.col.iij.
Cuiuſlibet qualitatis ⁊ quātitatis aliqua ꝓpoſitio conuertitur ſimpliciter. fo.lxxxvij.col.ij.
Contra regulas arguendi in conditionalibus fiunt aliqua argumenta. fo.cviij.col.iiij.
Conditionalis negatiue quomodo debet dari ſenſus. fo.cvij.col.j.
Caſus ponitur an ſortes tenetur penitere quādo non tenetur penitere. fo.cv.col.iij.
Chimera ſi non eſt chimera eſt ſortes ſi eſt ſortes an ſit vera. fo.cviij.col.ij.
Conſtantia debet eſſe propoſitio affirmatiua ⁊ non negatiua. fo.cxix.col.ij.
Ad bonitatem deſcenſus an requiritur ꝙ econuerſo valeat aſcēſus vel nō difficultas eſt in termino. fo.cxx.col.j.
Conditionata ampliat ad quincꝫ terminos in ambitu conditionalium verarū. fo.cxxx.col.j.
Conceptus chimere a rebus poſſibilibus cauſatur. fo.eodem. col.iij.
Carnes crudas comediſti in caſu cōmuni quomodo conuertitur. fo.cxxxj.col.j.
Cōceditur ſortes ⁊ plato et cicero ſunt tria animã ſuppoſito ꝙ omnes tres habeant eandem animam. fo.eodem.col.ij.
Cōtingit aliquid ſcire in particulari ⁊ in vlī ⁊ illud ignorare in ſingulari. fo.cxxxv.col.ij.

¶Caſus eſt genus: numerus eſt caſus: numerus ſingularis eſt noīatiui caſus: caſus accidit pro aliq̄s caſus ē niger: ⁊ aliq̄s rube⁹. fo.cxxxvj.co.ij.
¶Conceſſa vtraq̄ parte copulatiue tota copulatiua eſt concedenda. fo.cxliiij.co.j.
¶Corporis infiniti daſ prima pars ꝓportionalis licet nō ſecunda in līa capitali. fo.clij.co.ij.
¶Circulus eſt infinitus non eſt dabilis nec quadratum ad oppoſitum impoſſibilia ſequuntur folio. cliij.co.iiij.
¶Cauſa virtutis limitate pōt maiorem effectum producere cum auxilio ꝙ̄ ſine eo. fo.clvj.co.iiij.
¶Cuiuſlibet partis cōtinui noticiā intuitiuā in ꝓprio genere aīa chriſti habet. fo.clvij.co.j.
¶Calor infinite intenſus in globo cereo an ipſum rarefaciat in inſtanti per omnem locum poſſibilem. ibidem.
¶Corpus omniquaq̄ infinitum deus poteſt mouere motu recto ⁊ circulari. fo.codē.co.iiij.

¶De littera.D.

Duobus modis ꝓpoſitio diciſ indefinita ⁊ an q̄lꝫ indefinita per additionē ꝓnoīs pōt fieri ſinglaris.ij.co.iij.
De equiualentibus idē eſt iudiciū q̄liter intelligitur. fo.iiij.co.iiij.
Difficile eſt deſcendere et aſcendere in exponibilibus. fo.v.co.j.
Documētū ad exponēdas excluſiuas.fo.vj.co.ij.
Dubitatur in qua materia eſt hec tātū hō ē animal ⁊ an ſit indefinita ⁊ de veritate huius tātuꝫ ens contingenter eſt ens. fo.ix.co.iij.
Dubium difficile de veritate huius tantum excluſum eſt excluſum. folio eodem. et reſpondetur. fo.x.co.ij.
De oppoſitionibus conuerſionibus et materiis exceptiuarum. fo.xv.co.iij.
Diuerſimode incipit ⁊ deſinit diamtur ampliare. fo.xvj.co.iiij.
Duplicia ſunt inſtantia terminatiua et continua intrinſeca ⁊ extrinſeca ⁊ an ſint indiuiſibilia vel non. fo.xviij.co.j.
Duplex eſt res permanens ⁊ ſucceſſiua ⁊ ſucceſſiua duplex. fo.eodem.co.ij.
Dubitatur q̄liter exponitur iſta ſortes ⁊ plato incipiunt eſſe ſi primus per primū eſſe eius ⁊ ſecundus per vltimū nō eſſe eius incipit. fo.xxij.co.j.
Deus ⁊ btā virgo inceperunt eſſe. fo.xxiij.co.ij.
Dupliciter intelligitur ꝙ brunellus ſit aſin⁹ cōmunis. fo.xxvij.co.iiij.
Duodecim propoſitiones de ſignis collectiuis ponuntur ⁊ aliqua argumenta contra aliquas earum. fo.xxviij.co.j.⁊ ſequen.
Due indefinite contrariantur.fo.eodem col.iij.
Deus differt a ſancta trinitate ⁊ deus nō differt a ſancta trinitate. fo.xxxiij.co.ij.
Deus contingenter differt ab homine an ſit verus. ibidem.
De veritatibus propoſitionum affirmatiuaruꝫ vel falſitatibus ſex propoſitiones ponuntur. folio. xxxvij.co.iij.
Duplex eſt ſignificatio abſoluta ⁊ reſpectiua: et an ſortes ſit tranſcendens. fo.xl.co.j.
Diffinitio propoſitionis poſſibilis quomodo intelligitur quo ad omnes differentias temporū. folio. xliij.co.iiij.
Duplex eſt impoſitio quedam in qua ſignificatio remanet quedam in qua prior ſignificatio non remanet. ibidem.
Duo requirūtur ad veritatē ꝓpoſitionis affirmatiue. fo.iiij.col.iij.
Dubitatur an hec ſe falſificēt poſito ꝙ ſortes dicat ſolū plato dicit falſum ⁊ plato dicit ſortes dicit falſum. fo.liiij.col.iiij.
Dubitatur poſito ꝙ cicero dicat ioānes dicit falſum ⁊ ioānes dicat cicero dicit falſum: an ſe falſificent. fo.lv.col.j.
Dubitationes alie quattuor ponūtur de aliquibus inſolubilibus. fo.lv.col.ij.
Deus eſt ⁊ omnis hypothetica eſt falſa ſe falſificat. fo.lvj.col.j.
Doctrina et diſciplina nō in re ſed in cōnotato differunt. fo.lix.col.ij.
Diffō noticie ſenſitiue ⁊ quō ab intellectiua differt ſ̄m d̄re ꝫ interior ⁊ d̄re exterior. fo.eo.col.iiij.
De ſubiecto noticie ſenſitiue ⁊ intellectiue ponūtur varij modi dicendi. ibidem.
Due ſunt poſitiones an ſint ponende in medio ſpecies viſibiles ⁊ quid eſt ꝙ in ſpeculo apparet ⁊ ponūtur ſeptē ꝓpōnes. fo.lx.col.j.
Duplex eſt noticia actualis ⁊ habitualis. folio eodem.col.iij.
Dignitas bifariam accipitur et quid ꝓcognitio ⁊ quid ꝓcognitum quid eſt ⁊ q: eſt ⁊ alie acceptiones. fo.lxij.col.ij.
Duplex eſt noticia apprehenſiua et adheſiua. folio. lxj.col.ij.
Due mētales vltimate ſunt ſinonime et vna eſt vera ⁊ alia falſa. fo.lxiij.col.j.
De⁹ nō ſcit aliquas ꝯcluſiones. fo.lxv.col.iij.
Diffinitio ſciētie quō intelligiſ. fo.lxvi.col.j.
Diffinitio noticie euidētis tam abſolute ꝙ̄ ſ̄m quid ⁊ oīs ſciētia eſt euidētia. fo.eo.col.iij.
Duo argumēta ſunt ſinonima ⁊ vnū eſt demonſtratio ⁊ nō aliud. fo.eodem.col.iij.
De obiecto ſciētie quattuor ſunt opiniones. folio eodem. col.iij.
Duplex eſt noticia complexa et incomplexa et alie diuiſiones ponūtur. fo.lxvij.col.ij.
Dubiū eſt ſi albedo ſeparata ſubiecto poteſt eodem iterum inherere. fo.lxviij.co.j.
De intēſione ⁊ remiſſione noticie ꝑmiſſarum et cōcluſionis ⁊ an oportet magis aſſentire q: noticia eſt intenſior. fo.eodem.col.iij.
Duplex eſt demōſtratio quedam oſtēſiua quedā ad impoſſibile quedā affirmatiua quedā negatiua quedam mixta. fo.lxx.col.ij.
Duos errores de ſcire narrat philoſophus ⁊ ponuntur. fo.eodem.col.iij.
Duplex eſt de omni prioriſticum et poſterioriſticum ⁊ pro quo termini ſupponunt ⁊ ponūtur.x. ꝓpoſitiones. fo.eodem.col.iiij.
Deus eſt nō eſt per ſe nota nec iſta aliquid mouetur. fo.lxxj.col.iiij.
Dupliciter aliqua ꝓpoſitio diciſ neceſſaria ſimpliciter ex conditione. fo.lxxiiij.col.j.
Defendi pōt ꝙ ſcia q: ē et ꝓp q̄d ē ⁊ expiētia ſpē differūt ⁊ ponūtur q̄nq̄ ꝓpōnes de differentia ſpecifica noticiarū. fo.eodem.col.ij.
Diffōnes tā ſcie q: eſt ꝙ̄ ꝓpter q̄d eſt. ibidem.
Demōſtrationes quomodo augētur in latus ſumendo ⁊ in poſt ſumēdo. fo. eodē.col.iij.
De differentia inter demonſtrationem quia eſt ⁊ propter quid. fo.eodem.col.iiij.
Due ſcientie quarū vna eſt grāmatica ⁊ alia logica plus eſſentialiter cōueniunt ꝙ̄ due ſcientie logicales. fo.lxvj.col.ij.
Dubium bonum an ſcientia ⁊ opinio ſe compa

dantur in eodem ſubiecto. fo.lxxiij.col.j.
Dupliciter cõtingit ſcire in vniuerſali ⁊ particulari. fo.lxxviij.col.iiij.
Dubium bonum ſi deus inter duas ſpecies põt nouã ſpeciem creare inferiori perfectiorem ⁊ ſuperiori innobiliorem. fo.lxxx.col.j.
Dubium eſt an de anima quis poteſt habere noticiam intuitiuam. fo.lxxxj.col.ij.
Dubitatur an cõſequẽtia dicatur vniuoce de cõſequentia bona ⁊ mala ⁊ quõ ſe hñt ↄña ⁊ argumentatio. fo.lxxxij.col.iiij.
Diffinitiões ↄñtie bone ⁊ male. fo.lxxx ij.col.j.
Due ſunt cõſequẽtie eiuſdẽ forme ⁊ alia vni⁹ eſt eiuſdem forme cũ antecedẽte alteri⁹ ⁊ ↄñs cum ↄñte ⁊ nota cum nota. f.lxxxiij.co.ij
Dupliciter ꝓpoſitiones cõtradicũt occulte ⁊ manifeſte. fo.eo.col.iiij.
Diffinitio bone conſequentie in rigore quomodo intelligitur. fo.lxxxv.col.iiij.
Due copulatiue ſunt ⁊ nõ ſunt ſimilis forme. ſʒ erunt ſimilis forme ⁊ nullus terminus ſignificabit aliter ꝙ nunc. fo.lxxxvj.col.j.
Dubiũ an hec ↄña eſt bona ſcõm hanc ſignificationem ergo oppoſitum huius cõſequentis nõ repugnat antecedenti. fo.lxxxix.col.ij.
Deſcẽdẽdo ſub ſubiecto iſti⁹ ois pr̄ ẽ pr an ſʒ demõſtrare eſſentiam diuinã. fo.xcv ij col.iij.
Deus neceſſario differt a creãre quõ exponitur.
Due dubitationes ponuntur circa cõditionales promiſſiuas. (fo.c.co ij fo.ciij.col.ij.
Duplex eſt conditionatũ cõpletum ⁊ incõpletũ cum aliquibus correlarijs fo.cviij.col.ij.
Diffinitio ſuppoſitionis cum eius declaratione
Duplex eſt demonſtratio ad ſenſum ⁊ ad intellectum. (fo.c x co.ij fo.cx.col.j.
Diffinitio termini ſecunde intentionis ⁊ an cõceptus huius vocis nomen naturaliter omnia nomina ſignificet. fo.cxiij.col.iij.
Dubitatur an de qualibet parte orationis aliq̃ termini ſupponant. fo.cxj.col.j.
Deus neceſſario eſt creans predicatũ an ſupponat ⁊ ponuntur octo ꝓpões pro veritate ⁊ falſitate propoſitionis affirmatiua ↄcedenda.fo.
Duplex eſt ſignificatum termini vltimatum et non vltimatum. (co.co.ij. fo.cxij.col.j.
Diffinitio ſuppoſitionis perſonalis ſimiliter et materialis. ⁊ ſimplicis. ibidem.
Due propoſitiones ſunt ſinonime ⁊ earum ſubiecta ⁊ vnius ſubiectum materialiter ſupponit alterius vero perſonaliter. fo.eo.col.ij.
Duplex eſt relatiuum grammaticale ⁊ logicale. folio. cxvj.col.iij.
Deus non eſt ſi ipſe eſt omnipotens an ſit concedenda. fo.cxvij col.j.
Due propoſitiones ſubcõtrariantur compoſite ex terminis cõibus ⁊ nullus terminus in eis diſtribuitur. fo.eo.col.ij.
Deus diligit oẽs diligẽtes ſe ẽ diſtinguẽda. ibid.
Due regule ponunť vna pro relatiuis diuerſitatis ⁊ alia pro relatiuo accidẽtis. fo.eo.col.iiij.
Deſcenſus duobus modis capitur prime ⁊ ſecunde intentionaliter. fo.cxxiij.col.j.
Diffinitio deſcenſus eſt vna conſequẽtia hodie eſt deſcenſus ⁊ cras erit bona cõſequentia ⁊ non deſcenſus. ibidem.
Deſcẽdẽdo vel aſcendẽdo ponẽdo relatiuũ idẽtitatis de rigore mod⁹ arguẽdi valet. fo.eo.col.ij.
Duplex eſt ꝓpoſitio ex determinatione ⁊ determinabili. fo.cxxj.col.ij.
Due propoſitiones nõ equiualent ⁊ earum ſingulares equiualent. ibidem.
Diffinitio ampliandis cum regulis ampliationum. fo.cxxvj col.iiij.
Due ꝓpoſitiones cõtradicũt ⁊ ſubiectum vnius ampliatť alterius vero nõ. fo.cxxvij co.ij
Duplex eſt ꝓpoſitio de ineſſe modalis. fo.cxxxj.col.iiij.
Deus erit cras de⁹ fuit heri aliqui cras cõcedũt aliqui tres negant ⁊ de ſimilibus. fo.cxxxij.co.j.
Deus poteſt facere album ſine albedine an debeat concedi. cxxxiij.col.iiij
Dubitatur de veritate huius debeo tibi equum ĩ caſu cõit duo ſũt modi ĩ hñdidi. fo.cxxxiij c.iiij
Dubitatur de veritate huius ſortes aſtronom⁹ ſcit aliqua aſtra eſſe ſupra nos et bene diſputatť materia de ſcio. fo.cxxxv.col.ij.
Deus poteſt tãtaʒ gratiã creare quãtam poteſt creare quomodo ponitur ineſſe ſimiliter ſortes poteſt currere ⁊ nõ currere. fo.cxxxvj.co.iij
Diffinitio obligationis ſimiliter ⁊ obligati.fo. cxl.col.ij.
Depoſitio vni⁹ ꝓpõnis eſt vt ipſa teneať falſa ẽ ſua contradictoria vera. fo.cxlij.col.ij.
Dabiles ſunt due cõſequẽtie quarũ ãtecedentia ⁊ cõſequentia ſunt eiuſdem forme et tales non ſunt ſimilis forme. fo.cxlv.col.iiij.
Duplices ſunt partes ſcilicet eiuſdem quantitatis et eiuſdem proportionis in littera capitali. folio. fo.cxlvij.col.ij.
Datur infinitum multitudine actu ⁊ quomodo intelligitur. ibidem.
De differentia inter lineam circularem ⁊ giratiuam. fo.eodem.col.iij.
Dupliciter intelligitur ꝙ aliqua linea giratiua terminetur. fo.cxlix.col.iij.
Diameter totalis eſt infinite lõgus. fo.cl.col.j.
De angulo rectilineo ⁊ cõtingentie ⁊ quomodo ſe excedunt ponuntur.v. ꝓpões. fo.eodẽ.col.ij
Deus poteſt producere corpus infinite magnuʒ ⁊ multe alie ꝓpoſitiones ponuntur. fo.clij.co.ij
Deus ante creationem mundi erat in loco infinito imaginario ex quo ſumitur ꝙ deus poteſt creare corpus infinite magnum. fo.eo.col.iij.
Dabilis eſt aliqua linea infinite longa inter a ⁊ b puncta cum quattuor alijs propoſitionibus folio. clxiij.col.ij.
Dabilis eſt ſtatus in notitijs actualibus. folio. clvij.col.j.
Dubium eſt ſi anima habeat infinitas negationes ante copulam an ſit affirmatiua vel negatiua. ibidem.
Deus poteſt trahere lineam infinitam verſus extremum infinitum. fo.eo.col.iij.
De lineis parallelis fit vnum bonum argumentum an ſpacium mille leucarũ ita cito pertrãſeatur ſicut ſpacium.v.centum leucarum. folio clviij.col.ij.
De deſcenſu corporis infiniti an in inſtanti vel ſucceſſiue deſcendat. fo.eo.col.iij.

¶ De littera. E.

EXponibile ⁊ exponens ſunt termini relatiui in quibus relatiuis tenet ſequendo ab vno relatiuo ad alterum folio. iiij.col.j.
E conuerſo in hac omnis homo eſt animal ⁊ ecõuerſo an ſit exponibilis. fo.v.co.iij
Excluſiua ſigna que ſunt ⁊ quare ſic vocantur. ⁊ multa eaꝝ equiuoce capiuntur. fo.vj.col.iij.

Tabula alphabetica

Exponentes de aliud ab mediante copula de preterito vel futuro nō ſemper valēt. fo.ix.col.iii.
Excluſiue qualiter debent conuerti reſpondet per.v.propoſitiones. fo.x.col.iii.
Eadem mentalis ad diuerſa comparata eſt vera ⁊ falſa. ibidem.
Ex nullo vero ſequitur falſum ſecundum ſeptē opinionum inſolubilium. fo.xj.col.iii.
Eiuſdem rei diuerſe poſſunt eſſe diffinitiones. folio. lxxij col.iij.
Eadem ſcientia partialis eſt grāmatica ⁊ logica. fo.lxxvj.co.ij.
Eedem propoſitiones ſunt ſcire et opinare.fo. lxxviij.col.j.
Error poteſt eſſe ſcientia in aliqua acceptione. ibidem.
Ego ſum nicolaus a quo ⁊ quomodo conuertitur. fo.xcij.col.j.
Eſſentia diuina neceſſario differt a patre an ſit vera ⁊ quomodo exponitur. fo.c.col.iii.
Extremum non ſupponens eſt extremum ſupponens an ſubiectum ſupponit. fo.cx.col.j.
Ego non ſcio lectionem ⁊ ego neſcio lectionem an equiualeant. fo.cxiiii.col.iiii.
Extra propoſitionem erit ſuppoſitio eſt diſtinguenda. fo.cx.col.ij.
Econuerſo in hac omnis homo eſt animal ⁊ econuerſo poteſt differentie conuerſionem ſimplicem vel per accidens. fo.cxxij.col.iii.
Eadem propoſitio ſimul dubitatur ⁊ cōceditur ſed nunꝙ̄ ſimul conceditur ⁊ negatur.

¶ De littera. F.

Fieri in inſtanti quid ſit et multipliciter exponit.fo.xvij.co.iiij.⁊ ſe.
Fortior homine ſortes nō eſt qualiter exponitur. fo.xxvj.col.iij
Facit ampliat terminum ſup que tranſit eius actus ad ea que ſunt vel erunt,ſed non immediate. fo.xxx.col.iiii.
Figure excluſiuarum reduplicatiuarum ⁊ exceptiuarum. fo.xxvj.
Fictio non irrationalis ꝙ quando vnum inſolubile ſe falſificat ſuum ſinonimum ſe falſificat. folio. liii.col.j.
Falſum eſt ⁊ omne falſum eſt ſi ſole ſint que illarum eſt vera. fo.liiii.col.iii.
Fides quomodo generatur ⁊ reſpondetur per ſix.propoſitiones. fo.lxj.col.iiij.
Falſum poteſt ſciri ⁊ poſſibile eſt falſum ſciri iuxta quod ponuntur octo propoſitiones. folio lxviii.col.j.
Ferrum ignitum quare plus ledit ꝙ̄ ignis.fo. lxix.col.iiii.
Facultas artium debet ſupra poni facultati decretorum licet artiſte et in pluribus ſint pauperes. fo.lxxiij.col.iiij.
Formido eſt ipſa opinio ⁊ ponuntur.iiij.propoſitiones. fo.lxxviii.col.ii.
Formido intenditur quando remittitur formido. fo.eodem.col.iij.
Filius erit quando non erit filius ⁊ rex fuit qn̄ non fuit rex. fo.cxxxj.col.iiij.
Finis obligationis eſt vt ſciamus defendere falſum ſicut ⁊ verum ⁊c. fo.cxl.col.iij.
Fundamentum in obligationibus eſt ꝙ ſignificatio autentica debet manere infra tempus obligationis ſicut extra. fo.cxlj.col.ij.

¶ De littera. G.

Gratia eſt perfectiſſimum accidēs ſed non eſt perfectiſſimū ens.fo. lxxxj.col.j.
Gratia anime chriſti eſt infinita intenſiue in littera capitali.fo. clvij.col.j.

¶ De littera. H.

Hec eſſentia diuina eſt pater eſt indefinita. fo.ij.col.ij.
Hoc inſtanti ⁊ an nunc conuertibiliter exponant propoſitiōes de incipit ⁊ deſinit. fo.xix.col.j.
Hoc inſtans ⁊ inſtans preſens nō eſt idem differentie. ibidem.
Homo nunc eſt animal ⁊ homo nō eſt animal an equiualeant. fo.xxij.col.ij.
Hoc album incipit eſſe in hac domo quomodo exponitur. fo.xxiij.col.iiij.
Hentiſber negat hanc omnes apoſtoli pauciores duodecim ſunt duodecim ⁊ ponuntur.v.propoſitiones. fo.xxix.col.iiii.
Hec linea eſt infinite longa in a loco et non eſt infinite longa. xxxij.col.j.
Hominis aſinus differt a rudibili quomodo exponitur ⁊ ponuntur aliqua in materia de obliquis in ſolutione primi argumenti principalis. folio. xxxiii.col.ij.
Homo eſt omne differens ab aſino qualiter exponitur. fo.xxv.col.ij.
Homo differt ab homine an ſit vera vtrinꝙ rationes ſunt fo.xxxviij.col.ij
Hoc eſt hoc predicatum quod non ſupponit an predicatum ſupponat et de eius veritate. folio cix.col.iiii.
Homo eſt aſinus eſt neceſſarium eſt propoſitio poſſibilis. fo.xxxix.col.iij.
Hec eſt vera homo eſt aſinus ergo homo eſt aſinus diſputatur an ſequitur. fo.eo.col.iiij.
Hec propoſitio eſt neceſſaria ſecundum hanc ſignificationem demonſtrando ſe an ſit neceſſaria. fo.xlvj.col.iiii.
Hec eſt diſtinguēda due contradictorie ſunt falſe ex vero ſequitur falſum. fo.liij.col.iii.
Hec non eſt falſa demonſtrando ſe an ſit inſolubilis. fo.liiij. col.ij.
Hec propoſitio de qua ſortes cogitat eſt falſa an ſit falſa: fo.eodem.col.iij.
Hec propoſitio cuius contradictoria eſt vera.eſt vera an ſit vera. fo.eodem.col.iiij.
Habitus an poteſt producere ſcientiam actualem. fo.lxvj.col.ij.
Homo per ſe eſt alal eſt multiplex ⁊ quare propoſitio dicitur per ſe. fo.lxxi.col.iij.
Hec conſequentia eſt bona ſortes aſtronomus ſcit aliqua aſtra eſſe ſupra nos ergo aliqua aſtra ſcit eſſe ſupra nos. fo.cciij.col .iiij.
Homo licet ſit in infinitum perfectior aſino nō tamen eſt infinite perfectus. fo.lxxx.col.iii.
Homo eſt aſinus ⁊ homo eſt animal ſunt eiuſdē forme. fo.lxxxiii.col.iii.
Hec ꝯſequentia eſt bona ergo homo eſt aſinus an ſequitur. fo.lxxxviii.col.iiii.
Hoc album non eſt vel non fuit nigrum quomodo conuertitur. fo.lxxxviii. col.iiii.
Humanitas xp̄i eſt humanitas xp̄i an ſit vera cum ſubiectum et predicatum non ſupponant pro eodem ſuppoſito reſpondetur per duas propoſitiones et tria corrolaria.fo.xcvii.col.iiii .et ſequenti,

Hec herba creſcit in orto meo eſt falſa et de ſuppoſitione ſubiecti. fo.cxiij.co.iiij.
Homine in hac ſortes nõ eſt fortior homine diſtribuitur. fo.xxiiij.co.ij.
Hec ſuppoſitio incipit eſſe ſuppoſitio: ꝫ hec ſuppoſitio non incipit eſſe. fo.xix.co.ij.
Homo fuit clauſus in domo ſubiectuꝫ a quo ampliatur. fo.cxxvij.co.iij.
Homo eſt mortuus viuum eſt mortuuꝫ: an ſint vere vel non. fo.cxxviij.co.j.
Hecuba peperit.v.filios quomodo ponitur in eſſe. fo.cxxxij.co.j.
Homo erit non hõ concedit̃ vera.fo.cxxxiij.co.j.
Homo occiſus comedit carnes nec ſequitur ſortes eſt ocaſus ergo eſt mortuus. fo.cxxxiiij.co.j.
Hõĩ ſigñt ſortem homo ſigñt riſibilis hõ ſignificat oẽs homines falſe ſunt. fo.cxxxiiij.co.iiij.
Hominis ꝛ huiuſmodi obliqui an ſint termini abſolutiꝰ an iſti termini ſortes ꝛ plato ſint termini cõnotatiui.fo.cxxxvj.co.j.ꝛ reſpõdet̃.folio eodem.col.ij.
Hominis hominem ꝛ homo ſunt termini abſoluti ꝛ ſynonimiꝫſed in modo ſignificandi grammaticali differunt ibidem.
Hec participia concedendum negandũ biphariã ſolent accipi apud obligatores.fo.cxliij.co.j.
Hec conſequentia nihil valet infinitas partes equales habet hoc corpus:ergo eſt infinituꝫ in littera capitali. fo.cl.co.ij.
Hominem eſſe infinite longum implicat in littera capitali. fo.cliiij.co.j.
Habitus actiue concurrit cum anima ad producendum habitum. fo.clvj.co.iiij.

¶ De littera. J.

In terminis pſonalibꝰ in diuinis dantur ſingulares. fo.ij.co.iij.
In exceptiuis prima exponens eſt eiuſdẽ qualitatis et q̃titatis cum exponibili ex quo inferũtur alique propoſitiones corrolarie. folio. xiiij.co.ij.
Immediate equiuoce capitur et item cathegoreumaticeꝫ ſincathegoreumatice. fo.xvj.co.ij.
Inſtantis quo ad entitatem triplex eſt opinio. folio. xviij.co.j.
Inſtãs q̃lꝫ general̃ ꝛ correſpiũ ſit. fo.eo.co.ij.
Idem inſtans eſt vltimum non eſſe et primum eſſe reſpectu diuerſorum. ibidem.
In quibus datur primumꝫeſſe in eis non datur vltimum non eſſe. ibidem.
Incipit aliq̃s calor ꝓduci in hoc ſubiecto et nullus calor incipit ꝓduci in hocſubiecto.xx.co.iiij.
Incipit aliũ poſeſſe ptrãſeũda que p tp̃s terminatũ ad inſtãs q͂ eſt p̃ſens erit ſm̃ ſe totã ptranſeũda cum aliis propõnibus. fo.xxj.co.j.
In quaꝫmateria ſunt ꝓpoſitiones de incipit et deſinit ꝛ quomodo cõuertunt̃. fo.eo.co.iij.
Iſta muſca eſt fortior muſca in qua materia ponitur. fo.xxv.co.ij.
Inter vltimumꝫinſtans non eſſe hore ꝛ quodlibet aliud eſt inſtans medium ꝛ iſta eſt diſtinguẽda inter vltimum non eſſe et omnia alia eſt inſtans medium. fo.xxx.co.ij.
Infinitum capitur prime ꝛ ſcd̃e intẽtionaliter cathegoreumatice ꝛ ſincathegoreumatice et de mõ exponẽdi ꝓpõnes de infinito. fo.xxxj.co.j.
Infinitum pondus hec formica poteſt ferre et non poteſt ferre vnam librã et tractatur de potentia. fo.eodem.col.ij.
Infinitum corpus deus põt creare ꝛ deus nõ poteſt creare infinitũ corpus. fo.eodem.col.iij.
Infinita eſt aliq̃ pars huiꝰ ꝯtinui. ibidem.
Infinitos angelos deꝰ põt creare. ibidem.
In corpore bipedali ſunt infinite bipedalitates. fo.eodem.col.iiij.
In corpore bipedali infinite ſunt partes equales nõ cõmunicãtes. ibidem.
Ita ſicut reddit ꝓpoſitionem exponibilẽ ꝛ qualiter exponitur. fo.xxxiij.col.ij.
Impoſſibile prime ꝛ ſecunde intẽtionaliter capitur triplex eſt impoſſibile per ſe per accidens ꝛ per reflexionem duplex impoſſibile gratia materie ꝛ gratia forme. fo.xlv.col.iiij.
Impoſſibile eſt in qualibet patria eſſe diluuiũ licet in qualibet patria poteſt eſſe diluuium.folio.xlvij.col.ij.
Impugnatur opinio briquot vndecim argumẽtis ſed ſoluantur. fo.xlix.col.iij.
In propoſitionibus ad placitum ſignificantibus ꝛ in inſolubilibus duo contradictoria ſunt vera. fo.lx.col.j.
Inſolubiles propoſitiones probantur cathegorice ꝛ non hypothetice. fo.liij.col.j.
Inſolubilis propoſitionis diffinitio et quo modo ſe habent habere reflexionem ſupra ſe ꝛ inſolubile. fo.eodem.col.iij.
In ſeptimo capite ponit philoſophus quattuor concluſiones. fo.lxxij.col.iij.
Ira eſt aſcenſio ſanguinis in corde vel eſt appetitus vindicte ꝛc. ibidem.
Impoſſibile eſt demonſtratorẽ deſcẽdere de genere in genus aliq̃bus modis. fo.lxxiij.col.ij.
Idem eſt ſcitum et opinatum propinquum reſpectu eiuſdem intellectus in ſenſu vniuoco. folio. lxxvij.col.j.
Intellectus biphariam habet dubitationem. folio. lxxviij.col.j.
Inter quecũq; indiuidua ſpecie diſtincta deus poteſt infinita aliarum rationum producere.folio. lxxx.col.j.
In oculo acus infinita indiuidua deus põt ponere aliqua de infinito notant̃. fo.eo.co.iij.
In noticiarum reflexione eſt concathenatio.folio. lxxxj.col.iij.
Idẽ repugnat ſibĩpſi neceſſarium nulli nõ impoſſibili repugnat. fo.lxxxiiij.col.j.
Iſta conſequentia an valet album eſt vel non fuit nigrum: ergo album non eſt nigrum: vel album non fuit nigrum et an contra valet.folio. lxxxix.col.j.
Incipit calor produci in a ſubiecto quomodo conuertitur. fo.xc.col.j.
In quãlibet ſuam partem continuum poteſt eſſe diuiſum in ſenſu cõpoſito vel diuiſo an ſit vera. fo.xcv.co.ij.
Iſte terminus eſſentia diuina duplex habet ſuppoſitum mediatum ꝛ immediatum et que ſunt talia. fo.xcvj.co.iiij.
Iſte caſus an ſit poſſibilis ſi iſte caſus ẽ impoſſibilis debeo tibi equũ demonſtrãdo illũ conditionalem ſm̃ talẽ ſignificationẽ. fo.cvij.co.iiij.
Idẽ terminꝰ eſt ſpẽs ꝛ indiuiduũ. fo.cxiij.co.j.
Signum vniuerſale affirmatiuũ non ſolum diſtribuit terminuꝫ immediatum: ſed interdum mediatum. fo.cxv.co.ij.
Iſte terminus ille tripliciter capit̃:relatiue: demonſtratiue ꝛ indefinite. fo.cxvij.co.iiij.

In deſcēſu opꝫ demōſtrare ſuppoſita taliter qualiter per vniuerſalem denotatur. fo.cxviii.co.ii.
Iſte equalent formaliter: ſoꝛtes differt ab hole et ſoꝛtes a quolibet homine differt. fo.cxxi.co.i.
In conuerſa terminus ſtat ample ⁊ non in conuertente. fo.cxxix.co.i.
Iſte clericus eſt magnus eſt diſtinguenda. folio. cxxxi.co.iii.
In oēm ſuam partē cōtinuū pōt eē diuiſuꝫ et oē altrū. ſoꝛ. pōt videre an ſint vere. fo.cxxxiii.co.i.
In appellatione rōnis nulla ꝯña valet niſi arguaꝛ a ſynonimo ad ſynonimū. f.cxxxiiii.co.iiii.
In dubia poſitione admittaꝛ ꝓpō dubia ⁊ quādo ꝓponitur dubitetur. fo.
Infinitas ptes eiuſdeꝫ q̄ntitatis non cōicantes hꝫ coꝛpus pedale in lr̄a capitali. fo.cxlviii.co.iii.
Infinita eſt linea giratiua et linea giratiua eſt infinita contra buridanum. fo.cxlix.co.i.
Intellect⁹ ſoꝛtis an pōt hr̄e infinitas negationes ſimul aliqua ſubtilia de actib⁹ ſincathegoreumaticis tractantur. fo.cli.co.iiii.
Impoſſibile eſt duo accidentia ſolo numero differentia inherere eidē ſubiecto ⁊c. quomodo intelligitur. fo.cliii.co.i.
In actibus non datur ſtatus q̄ñ aīa ſumatur ab habitu vel a ſimili. fo.eodem.co.iii.
Implicat dare infinitum rectum inter duo puncta. fo.cliii.co.i.
Infinite libre non attrahent infinitas ſemilibras nec econuerſo. fo.eodeꝫ.co.iiii.

¶ De littera. L.

Lumē incipit eē dilectio: īcipit eē ſciētia: incipit eē p q̄ inſtantia debent exponi. fo.xix.co.iii.
Licet ſequaꝛ ſoꝛtes incipit eē hō ⁊ incipit eē aīal nō tn̄ ſequiꝛ ſoꝛ. incipit eſſe albus ergo incipit eē coloꝛatus ⁊ꝫ de angelo cōcedatur. fo.eo.co.iiii.
Licet deus neceſſario eſt creans vel non creans non neceſſario eſt creans nec neceſſario non creans. fo.xx.co.iii.
Licet aliqua noticia diſtincte ſignificat ſe nulla noticia creata diſtincte ſigr̄ ſe. fo.liiii.co.iii.
Lumina diuerſoꝝ coꝛpoꝝ luminoſoꝝ an ſe intēdat pulchꝛa multa dicuntur. fo.lxiii.co.iiii.
Licꝫ ſciētia vni⁹ cōcluſionis opinione ſit remiſſio tamen ſemper eſt certioꝛ et eſſentialiter perfectioꝛ. fo.lxix.co.ii.
Logica eſt pars logices ⁊ ponuntur .xvii. propoſitiones. fo.lxxv.co.iii.
Liber periarmenias eſt logica totalis in oꝛdine ad ſuas partes. fo.lxxvi.co.i.
Licet de⁹ p partes ꝓpoꝛtionabiles hoꝛe pōt infinita indiuidua ꝓducere tn̄ oꝛdine retrogrado non poteſt ſic coꝛrumpere. fo.lxxx.co.iii.
Licet omnis filius ⁊ pater differunt a filio complete diſtribuendo ly filio tn̄ nō ōis fili⁹ ⁊ pater differunt a patre. fo.xcviii.co.iii.
Lupus eſt in fabula ſubiectū ſupponit et qualiter ſit verificatio. fo.cx.co.i.
Licet nō poſſunt eſſe in eodem inſtanti omnes reſponſiones tamen accipiende ſunt pro eodeꝫ inſtanti. fo.cxlvi.co.iii.
Licet deus diſtincte quālibet partem proportionalem continui videt ſed non videt vltimaꝫ in littera capitali. fo.cxlviii.co.ii.
Licet partes eiuſdem quantitatis ſunt infinite ſed non ſunt infinite partes eiuſdem quantitatis in pedali continuo. fo.eo.co.iii.
Licet detur longiſſima gira girās aliquam partem proportionalem tamen nihil datur breuiſſima. fo.cxlix.col.ii.
Linea infinita verſus vnū extremū tn̄ non habet primā partē ꝓpoꝛtionalē. fo.cliii.col.ii.
Linea pariſii terminata ⁊ infinita verſus oꝛientem a ſoꝛte pōt ptrāſiri ⁊ eadē verſus extremuꝫ infinitum poteſt trahi. fo.clvii.col.ii.

¶ De littera. M.

Maneries ꝓpoſitionū ſunt plures quedam officiales: quedaꝫ exponibiles ⁊c. fo.i.col.ii.
Modales compoſite ſunt officiande. fo.iiii.col.iii.
Multe ꝓpoſitiones ponunꝛ de virtute negationis aduerbialis et nominalis. folio. xiii.col.iii.
Modus ſufficiēs exponēdi ꝓpoſitiones de incipit in ſexta propoſitione. fo.xix.col.ii.
Muſca eſt foꝛtioꝛ omni animali an ſit concedēda. fo.xxv.col.ii.
Multe bone ꝓpōnes de ꝯparatiuo ꝯcedunꝛ. ibidē.
Multe ꝓpoſitiones de ſcdo adiacēte pter hanc deus eſt ſunt neceſſarie. fo.xlvi.col.iiii.
Magnitudo non ſolum attendiꝛ penes longitudinem: ſed penes trinam dimenſionem ⁊ an dyameter quadrati eſt maioꝛ coſta ponunꝛ. vii. propoſitiones. fo.lxviii.col.ii.
Modus eſſendi pro quo ſupponit ſimiliter modus cauſandi per ſe. fo.lxxi.col.i.⁊.ii.
Medii p actūs ſunt ꝓpōnes q̄ ponunꝛ in materia contingenti. fo.eodem.col.iii.
Multiphariam intelligitur demōſtratoꝛem deſcendere de genere in genus. fo.lxxiii.co.i.
Multipliciter vna ſcientia dicitur alteri ſubalternata. fo.eodem.col.iii.
Mathematice ſciētie qualiter ſunt certiſſime. folio. lxxv.col.i.
Moꝛtuum moꝛitur conceditur de lazaro ſecundo moꝛiente. fo.x.iii.col.i.
Metaphoꝛica ſuppoſitio qualiter diffinitur ⁊ quare dicitꝛ ſuppoſitio impꝛopꝛia. fo.cxi.col.iii.
Multiphariam terminus ſupponit materialiter. folio. cxii.col.ii.
Magiſtroꝝ ē ntī caſus an ſit ꝯcedēda. ibidem.
Multiplex eſt opinio de relatiuo non reciproco an referat ſuum antecedens ſiue comparatione alioꝝ terminoꝝ. fo.cxvi.col.iiii.
Magna altercatio eſt inter artiſtas quomodo deſcendendum eſt ſub determinatione vnica. folio. cxxii.col.i.
Multa ſigna diſtributiua difformiter capiuntur. fo.cxxiiii. col.i.
Multe ꝓpoſitiones conceduntur virtute regularum ampliationum. fo.cxxvi.co.iiii.
Modus antiquoꝝ eſt q nō q̄libet modalis vera oꝫ hr̄e vnā de ineſſe poſſibilē. fo.cxxxii.col.i.
Modalis cōpoſita quō poniꝛ ineſſe. fo.eo.co.ii.
Mere naturaliter loquendo nō poteſt conuinci oppoſitum q tantum eſt vnus mundus in littera capitali. fo.cli.col.iii.
Multa argumēta ſiūt ſubtilia ad ꝓbādū deum poſſe creare infinitū. fo.cliii. ⁊ ſequē. p totū.
Modus auferēdi ſcutoꝝ multū facit ad h̄ q aliqd maneat vel nullū in caſu cōi. fo.cliii.co.iii.
Manus mea cōtinet infinitos homines cathegoꝛeumatice nō cōicātes. fo.clv.col.i.
Multa argumenta fiunt contra ꝯcluſiones ponentes infinitum bonū. fo.clvi.col.i.

¶ De littera N.

Non ſequitur hec prepoſitio eſt ex‑cluſiua: ergo in ea ponitur ſignuꝫ excluſiuum. fo.xj.co.j.
Non ſemper eſt cõuertibilitas veritatis ⁊ falſitatis inter exponibilē ⁊ eius exponētes. fo.cc.co.iiij.
Negatiua quando formaliter infert affirmatiuam. fo.ix.colū.j.
Non currens poteſt eſſe currens eſt diſtinguenda. fo.eo.co.ij.
Nulla eſt exceptiua propria niſi eius ſubiectum diſtribuatur et qualiter intelligitur arguendo declaratur. fo.xiij.co.ij.
Non ſequitur hec entia poſſibiliter nõ ſunt ſortes ⁊ plato: ergo ſortes et plato poſſibiliter non ſunt hec eſſentia. fo.xx.colū.iij.
Non ſeqtur ſortes incipit equitare equū platonis: ergo equū platonis ſortes incipit eqtare: ſꝫ ſequitur ſortes eqtat equuꝫ platonis ergo equum platonis ſortes equitat. fo.xxiij.co.j.
Nihil ē maius ſorte. pōt cōcedi. fo.xxvj.co.iij.
Nõ ſequitur iſte anime pñt eſſe cauſare: ergo poſſibile ē ꝙ iſte aīe ſint cauſare. fo.xxx.co.j.
Nõ oēs apl̄i dei ſūt duodecim an ſubiectū diſtribuitur duplex eſt modus opinãdi. fo.eo.co.ij.
Non ſequitur quãlibet partem b. ponderis hec formica poteſt portare: ergo b pondus hec formica poteſt portare. fo.xxxj.co.ij.
Non ſunt plures partes in primo mobili quã in hac formica. fo.eo.co.iiij.
Nulli certe parti date impedali dantur infinite equales nõ cõicantes. fo.xxxij.co.j.
Nõ opꝫ terminos eque reſtricte ſtare formaliter in deſcẽdentib' in deſcẽſa. fo.codē.co.iij.
Nõ eſt idē dicere non idē et diuiſum. fo.xxx.ij.
Negatiua affirmatiue cõtradicens (colū.iiij.
p cõtradictorios exponit̄ ſi ↄtrariet̄ p cõtrarias ⁊ ita in alijs oppoſitiõib'. fo.xxxiiij.co.j.
Non ſequitur pater in diuinis differt a filio: ergo eſt aliud a filio cum multis alijs corrolarijs de differt. ibidem
Nõ ſequitur nulla pars huius aggregati ſignificat ſortem: ergo nec totū. fo.xxxix.co.j.
Neceſſarium prime et ſecunde intentionaliter capitur. fo.xlvj.co.iij.
Nihil facit ad neceſſitatem vniuerſalis habere vnã ſingularē neceſſariã. fo.xlvij.co.ij.
Nõ incõuenit in inſolubilibus dare cõtrariã vera et ſubcõtraria falſa. fo.lj.co.iij.
Non quelibet ꝓpoſitio ſignificans ſuã cõtradictoriam verã eſt falſa. fo.liij.co.j.
Non inconuenit propoſitiones de preterito vel futuro eſſe veram cuius ſua de preſenti eſt falſa. folio liiij.co.iiij.
Nõ omne verū ſcitur a deo. fo.lv.co.ij.
Non ſequitur hec propoſitio ſcitur a ſorte: ergo ſcitur a deo. fo.lvij.co.ij.
Non ſequitur hec ꝓpoſitio eſt dubia in hoc loco ergo eſt dubia. fo.lix. colū.iij.
Nunꝗ͂ habetur noticia intellectiue alicuius rei ſine ſenſitiua eiuſdē ⁊ an detur prima ſenſatio. folio eodem. colūna.iij ⁊.iiij.
Non vniuerſaliter voluntas poteſt omnib' cauſis poſitis non ponere effectum vel ponere oppoſitum. fo.lx.co.iij.
Non omnis paſſio eſt demõſtrabilis de ſuo ſubiecto. fo.lxv.co.iij.
Noticiarum quedam euidens quedã ineuidēs. folio eodem. colūna.iiij.
Non eſt inconueniens ꝙ de eadem re ſimul habeatur ſcientia ⁊ opinio. fo.lxvij.co.j.
Non ſcis triangulum ſed ſcio triangulum habere tres. fo.eodem.co.ij.
Noticia concluſionis poteſt acquiri ſine noticia adheſiua premiſſarum ⁊ ponūtur quinqꝫ ꝓpoſitiones. fol.eo.co.iiij.
Noticia adheſiua premiſſarum eſt noticie adheſiue concluſionis. ibidem
Non ens poteſt ſciri multiplex eſt propoſitio. folio lxviij.colūna.ij.
Non eſt idem modus eſſendi per ſe et cauſandi per ſe et ꝗd eſt primus modus perſeitatis ⁊ ſecūdus modus perſeitatis. fo.lxxj.co.j.
Non conuenit contra dignitatem inſtare quomodo intelligitur: fo.lxxij.colū.j.
Neceſſarium an poteſt demonſtrari per contingens. fo.lxxiij.co.ij.
Nõ ſequit̄ actu eque intenſo diligitur ſortes ſicut deus ergo eque intenſe ⁊ idem de aſſenſu cõcluſionis ⁊ p̄miſſarum. fo.lxxvj.co.iiij.
Nõ ſequitur indiuiduū a ſpeciei b repugnat: ergo c eiuſdē ſpeciei a repugnat. fol.lxxvij.co.j.
Nulla repugnantia eſt inter dubitationē actualem in ſenſu compoſito et ſcientiam actualē in ſenſu diuiſo. fo.lxxix.co.iiij.
Non ſequitur a ſcis eſſe verum ergo verum ſcis eſſe a. ibidem.
Non eſt poſſibile duo indiuidua diuerſarꝫ ſpecierum eſſe eque perfecta. fo.lxxx.co.j.
Nobilitas rei eſt res nobilis: ⁊ penes quid attenditur nobilitas rei. fo.eo.co.iiij.
Negatur illa ꝓpoſitio qualis eſt proportio obiecti ad obiectum talis eſt noticie ad noticiã. folio lxxxj.colum.j.
Noticie intuitiue diffinitio et ſimuliter reflexe.
Nõ eſt infinita multitudo noticiarū in anima ſpecie diſtinctarum. (ibidem. fol.eo.co.ij.
Noticie dei et beate virginis nõ eſt eque ꝑfecta cum noticia dei. ibidem.
Noticia intuitiua an poteſt eſſe ſine preſentia obiecti et ponuntur ꝓpoſitiones ⁊ dicitur ꝙ ſic de potentia dei abſoluta. fo.eo.co.ij.
Non ſequitur album quando nõ erit album eſt vel erit album: ergo album eſt vel erit albuꝫ quū nõ erit album. fo.lxxxix.co.ij.
Non ſequit̄ hec conditionalis eſt vera: ergo poſſibilis. fo.ciij.co.iij.
Nõ demonſtratū eſt in angulo quomodo fiet verificatio ſub ſubiecto fo.cix.co.iij.
Non incõuenit totū ſupponere materialiter et partē perſonaliter. fo.cxiij.co.j.
Nõ ſequitur hic termin' ſupponit diſcrete ergo ſub eo nõ valet deſcenſus. fo.codē.co.iiij.
Nulle ꝑtes indeclinabiles taliter capte ſupponunt. fo.cxj.colum.ij.
Nomina adiectiua ſiue addantur ſuis ſubſtantiuis ſiue nõ ſupponunt. ibidem
Non eſt idem frequenter conceptus vltimatus ⁊ ſignificatum vltimatū. fo.eo.co.iiij.
Non ſemꝑ ille terminus ſuꝑ quē cadunt duo ſigna ſtat determinate nec ſemꝑ cõfuſe tm̄ ⁊ multa argumēta cõtra regulam ſtāt. fo.cxv.co.i.j.
Non ſeqtur eſt terminus diſcretus ergo ei repugnat ſupponere ꝓ pluribus. fo.cxx.co.ij.
Nõ opꝫ terminos ſtare eque reſtricte in aſcendētibus et aſcenſa. fo.cxxj.co.j.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Nullum caput omnis homo habet quomõ ſub ly homo valet deſcendere. fo.cxxij.colũ.ij.
Non inconuenit totum diſiunctum habere ſuppoſitionem diſiunctam a ſuppoſitionibus partim. fo.cxxv.colum.iiij.
Non nigrum erit nigrũ ſubiectum pro quo ſupponit. fo.cxxix.co.j.
Non ſequitur aliq̃s hõ eſt mortuus ergo aliqđ mortuũ eſt homo. fo.eodem.co.iij.
Non cuilibet ꝓpoſitioni modali vere cuiꝰ ſubiectum eſt terminꝰ abſolutꝰ reſpõdet vna de ineſſe cum eiuſdẽ terminis abſolutis. fo.cxxxij.co.j.
Nõ incõuenit ꝓpoſitionẽ de preterito ſignificare olno taliter eſſe qualiter eſt et ꝓpoſitionẽ de preſenti aliter eſſe q̃ eſt. fo.eodẽ.co.iiij.
Non ſequitur hec oratio eſt obligatio: ergo per eam aliquis eſt obligatus ⁊ quid ſufficit ad obligationem. fo.cxl.co.iij.
Non ſequitur deus eſt et homo eſt aſinus conuertuntur: ſed deus eſt ergo homo eſt aſinus. folio cxlj.col.j.
Nunq̃ duo contradictoria infra idem ipſius obligationis ſunt concedenda vel neganda. folio cxliij.colũ.j.
Non oportet ad omnẽ queſtionem dare reſponſionem. ibidem.
Nõ incõuenit negare neceſſariũ per accidens et cõcedere impoſſibile ꝑ accidens. ibidem.
Non eſt inconueniens q̃ hõ concedat ſe male reſpondere. ibidem.
Non eſt inconueniens concedere repugnãs poſitioni. fol.eodẽ.co.ij.
Nullum neceſſarium eſt amittendum in depoſitione. fo.eodem.co.iij.
Non eſt incõueniens q̃ due contradictorie ſint vere: ſed nulle propoſitiones ſunt contradictorie vere. ibidem.
Nulla pars proportionalis linee recte terminatur in b pũcto ſed tota linea in littera capitali. folio cxlviij.co.iiij.
Naturaliter loquendo datur linea infinite longa ſicut eſt linea gyratiua et multe propoſitiões ponuntur. fo.cxlix.co.j.
Non incõuenit infinitum curuum claudi inter duo puncta. fo.clv.co.iiij.
Nõ eſt dabilis ſtatus habituũ quos anima poteſt habere. fo.clvj.co.iiij.
Non eſt ſtatꝰ in noticia actuali quaꝫ anima põt ꝓducere cum habitu. ibidem.

¶ De littera O.

Officialis propoſitionis diffinitio reſolubilis. fo.j.colum.iij.
Octo dubia bona querunt̃ ꝑ excluſiuis. fo.vij.co.ij.
Omnes homines preter ſortem et platonẽ ſtudent ſimiliter omnis homo preter ſortem excipitur qualiter debeant exponi. fo.xij.co.iij.
Omne animal preter hominem eſt animal an ſit vera. ibidem.
Omnis homo ens incipit eſſe quomodo exponitur. fo.xxij.co.iiij.
Ois hõ eſt fortiſſimus hoim ꝑmo debet reſolui et poſtea exponere ſingulares. fol.xxvij.co.j.
Omnia cõpoſſibilia ſunt aliqua compoſſibilia iſtorum demonſtrando binarium contradictionis an ſit vera. fo.xxviij.colũ.j.
Oẽs duo apoſtoli dei ſunt duodecim an ſit cõcedẽda ⁊ duo ſunt modi ſciẽdi. fo.xxix.co.iij.
Omnes homines futuri erunt an debet cõcedi vel non. fo.xxx.colum.j.
Omnes anime cauſabiles poſſunt eſſe cauſare: eſt diſtinguenda. ibidem
Octo corrolaria ponuntur iuxta materiam decipi. fol.xlj.co.iiij.
Omnis propoſitio eſt impoſſibilis ſe cõfuſe impoſſibilitat. fo.xlv.colũ.ij.
Omnis copulatiua cuius vna pars principalis ſe falſificat eſt falſa. fo.liij.co.iiij.
Omnis doctrina et omnis diſciplina bifariam legi poteſt. fo.lix.co.ij.
Opinio ſciẽtia et error an ſint ꝓpões ⁊ duplex eſt modus dicẽdi ⁊ dupl̃r aliq̃d dicit̃ verũ ſcilꝫ denoiatione intrinſeca ⁊ extrinſeca. fo.lxj.co.iij.
Omne per ſe notum eſt indemõſtrabile: ſed nõ econuerſo. fo.lxv.co.iij.
Omne rõnale eſt riſibile q̃ñ eſt notior hac ols hõ eſt riſibilis ⁊ ecõuerſo. fo.lxx.co.ij.
Opinio okan q̃ poteſt eſſe ſimilis modus acq̃rẽdi noticiã ꝓncipioꝝ ⁊ cõcluſionũ. fo.lxxiij.co.j.
Odiũ eſt dilectio ⁊ odio diligo deũ meritorie ⁊ dilectione odio petrũ meritorie. fo.lxxvj.co.iiij.
Opinio bifariam capitur ex qua diſtinctiõe ſex ꝓpoſitiones ſequuntur. fo.lxxvij.colũ.j.
Opinio communis eſt q̃ qualis eſt compoſſibilitas vel incompoſſibilitas inter actus talis eſt inter habitus. fo.eodẽ.co.ij.
Omis ꝓpoſitio eſt particularis poteſt eſſe vera q̃ñ ſua cõtradictoria eſt ꝟa: ſimiliter de hac nulla ꝓpoſitio eſt negatiua. fo.lxxxiij.colũ.j.
Omnis res que eſt pater eſt pater: ſed nõ omis res que eſt eſſentia diuina eſt pater: et ſiunt aliqua argumẽta. fo.xcvj.co.ij.
Omne ens quod eſt pater eſt pater an ſit vera. folio xcviij.co.ij.
Omnes homines poſſibiliter differunt ab hominibus ſimiliter celũ neceſſario differt ab homine an ſint vere. fo.c.co.j.
Omne ens ꝑter deũ poſſibiliter nõ eſt creatura et omne ens preter creaturam poſſibiliter non eſt creatura. fo.eodem.colũ.iiij.
Omne ens non pater preter filium et ſpiritum ſanctum vel creaturam poſſibiliter non eſt ens an ſit vera. fo.cj.co.j.
Omnis ſortes ſi eſt ſortes eſt ens an ſit vera. folio cvij.co.ij.
Omne agens fortius agit in propinquum q̃ in diſtans habet verum in agẽtibus naturalibus in aliis nõ oportet. fo.cxv.colum.j.
Omnis ſuppoſitio eſt materialis vel perſonalis. fo.xcij.co.j.
Omnis hõ eſt aĩal ⁊ riſibile eſt illud aliq̃ eã concedunt alij eã negant. fo.cxvij.co.j.
Omnes homines ſimiles currunt quorum nullus mouetur et omnia compoſſibilia iſtoꝝ ſunt nec ſunt finita nec infinita. fo.eo.co.ij.
Ois hõ eſt totũ in q̃titate an ſit vera ⁊ quõ deſcendẽdũ eſt in ea. fo.cxxj.co.iiij.
Omne animal fuit in archa noe: diuerſimode oportet deſcendere ſub ſubiecto ſꝫm diuerſitatẽ ſuppoſitionis. fo cxxij.co.iiij.
Omis homo vel aſinus eſt aſinus eſt diſtinguẽda. fo.cxxv.colũ.ij.
Ois hõ vel chimera eſt hõ eſt vera. ibidem.
Omne totũ in aliqua ꝓportione eſt maius ſua parte eſt diſtinguẽda. fo.cxxxj.co.ij.
Omnis ampliatio eſt exprimenda diſiunctim. folio cxxx.colum.iiij.

Omne animal fuit in archa noe vt ſit diſtributio ſingu'is generum quam habet de incile. fo. cxxxij.co.ij.
Okā oat regulā vlēm ꝙ illa accidētia ſola reperiunt̄ in mente que variāt veritatem vel falſitatem. fo.cxxxvj.co.j.
Obligatio ciuiliter ꝛ logice capi ſolet. fo.cxl.co.ij.
Obligarū eſt ps obligationis. ibidem.
Officium opponentis quod eſt ſimiliter ꝛ reſpōdentis. fo.eo.co.iij.
Omnes reſponſiones ſunt retorquende ad idē inſtans. fo.cxlij.co.iiij.
Omne poſſibile ſcitum eſt tale eſt admittendū. folio. ibidē.
Omne pertinens repugnans eſt negādū ꝛ oē ſequēs cōcedendū. fo.cxliij.co.j.
Ordo proponēdi multū facit ad reſponſionem. folio. eo.co. ij.
Obligatio ad ſuperi⁹ ad poſitionē. fo.eo.co.iij.
Oē aſis ad depoſitū eſt negādū ꝛ oē ſequens ad oppoſitū depoſiti cōcedēdū. fo.eo.co.iiij.
Omnis hō vel aſin⁹ eſt aſin⁹ eſt diſtinguēda penes ſenſuꝫ cōpoſitū ꝛ diuiſum vbi multa pulchra de diſiūctis tractātur. fo.cxlv.co.ij.
Omne animal omnis homo vel omnis aſinus eſt an ſit vera ꝛ quam excluſiuam habet in terminis tranſpoſitis. fo.cxlv.co.iij.
Opꝫ in hāc diſiūctiuā incidere vel ꝙ infinitū rectū clauditur inter duo pūcta vel infinitū pōt eſſe peraſitū in littera capitali. fo.clvj.co.j.
Omnia poſſibilia deus poteſt producere eſt diſtinguenda. fo.clvij.co.ij.

❡ De littera. P.

Pars ſortis erit ſortes: an ſit cōcedēda ponit̄ modus hētiſberi et pauli veneti vterꝗ reprobatur. folio. iij.co.iij.
Propōnis exponibilis diffinitio explicatur. fo.eo.co.iiij.
Propoſitiones q̄ per cathegoricas exponuntur ſunt cathegoreumatice et que per ypotheticas ypothetice ſm aliquos. fo.iiij.co.j.
Propoſitio plures ratione pluralitatis nō eſt exponibilis. fo.eo.co.ij.
Propoſitiones omnes exponibiles ſunt cathegorice reſpondendo ad primum principale. fo. eodē.co.iiij.
Pater nō ē pr̄ an ſit ꝯcedēda. fo.vj.co.iiij.
Propoſitionis exceptiue diffinitio ꝛ que ſint ſigna exceptiua ꝛ de differentia eorū et de generibus exceptiuarum. fo.xij.co.iiij.
Propō de imediate quō exponēda venit cū qn.ꝫ bonis corrolarijs. fo.xvj.co.ij.
Pro rebus ſucceſſiuis ponit̄ hec ꝓpō oē qō mouetur an hoc mouebat̄. fo.xviij.co.ij.
Per que inſtantia propoſitiones de incipit ꝛ deſinit debent exponi. fo.xix.co.ij.
Propoſitionum de comparatiuo quedam affirmatiue quedā negatiue. fo.xxiiij.co.iiij.
Propoſitio de cōparatiuo pōt exponi ꝑ ly excedit ꝛ aliter. fo.xxv.co.j.
Ponūtur ꝓpōnes ad cognoſcēdas veritates aliquarū ꝓpōnū de cōparatiuo vt de⁹ nō eſt melior dyabolo. fo.eo.co.ij.
Propoſitio in qua ſuplatiu⁹ ponit̄ affirmatiue ꝛ negatiue exponi poteſt. fo.xxvj.co.j.
Pro veritatibus de ſuperlatiuo ponuntur propoſitiones. ibidē.
Plato eſt fortiſſimus homo qui nō eſt fortiſſim⁹ hō eſt diſtinguēda. fo.xxvij.co.j.
Propoſitio in qua ponitur ſignum omnes pōt tam cathegorice ꝙ̄ ypothetice exponi. folio. eodem co.iiij.
Propoſitio exponibilis de differt quomodo diffinitur. fo.xxxiij.co.iiij.
Propoſitio in q̄bus ponit̄ differt quomodo exponitur. ibidē.
Petitur⁹ qualr̄ dꝫ diffiniri. fo.xlj.co.ij.
Poſſibile eſt aliquē aſſentire credendo omnino taliter eſſe qualiter eſt ꝛ tamē ipſum ſic credendo decipi. fo.eo.co.iiij.
Propoſitionum impoſſibilium quedaꝫ propter partium incompoſſibilitatem quedam propter vnius partis impoſſibilitatē. fo.xlv.co.j.
Propōnū neceſſariarū q̄dā ꝑ naturā q̄dā ſunt neceſſarie ſimpliciter licet idē neceſſarium vtroꝗ modo. fo.xlvj.co.ij.
Propoſitionū neceſſariarū quedaꝫ ſunt neceſſarie neceſſitate cathegorica alie neceſſitate conditionali. ibidem.
Propoſitionum neceſſariarum quedam per ſe quedam per accidens. fo.eo.co.ij.
Prima opinio inſolubilium tenet ꝙ nullum inſolubile eſt propoſitio. fo.xlvij.co.iiij.
Pōt concedi ꝙ duo cōtradictoria ſunt quoꝝ neutrū eſt verū vel falſum. fo.xlviij.co.j.
Plerūꝗ ꝓpōnes de ſenſibus cōpoſitis ſunt impertinētes ꝓpōnibus de ſenſibus diuiſis ptꝫ ꝑ vndecim ꝓpōnes. fo.lviij.co.j.
Propoſitio dubia diffinitur ex quo .iij. corrolaria inferunt̄. fo.eo.co.ij.
Pro materia ꝓpōnū de ſcio ꝛ dubito ponunt̄ ſex ꝓpōnes ſcilicet ꝙ eadem ꝓpō eſt ſcita et dubia etiā naturaliter ꝛ copulatiue ꝛ ab eodē in eodeꝫ ſenſu. ibidem.
Predicatū an adeo imediate ſequit̄ ſignū vlē in mēte ſicut ſubiectū. fo.lxij.co.iiij.
Per ſciam ego poſſum errare ꝛ ꝑ certitudinē decipi ꝛ ꝑ fidē illudi ꝛ nō eſt poſſibile ꝙ decipiar per ſcientiam. fo.lxv.co.iiij.
Premiſſas eē cauſas cōcluſiōis multiphariā intelligi poteſt. fo.lxvij.co.ij.
Plus opꝫ aſſentire ꝑmiſſis ꝙ̄ ꝯcluſioni: q: ꝓpter vnūquodꝗ tale ꝛc. fo.lxviij.co.j.
Propter vnūqōꝗ tale ꝛc. quō itelligit̄ ꝛ quot cōditiōes req̄runt̄ ad ei⁹ veritatē. fo.lxix.co.ij.
Planete q̄re dicunt̄ erratici. fo.lxxiiij.co.iiij.
Principiū mathematicū .ſ. ſi ab equalib⁹ equalia demas ꝛc. quō exponit̄. fo.lxxv.co.j.
Poſſibile eſt ſortē ſcire ſe errare: ſed nō extra reflexiuas. fo.lxxix.co.ij.
Propō q̄re dr̄ poſſibilis ſiūt impoſſibilis rn̄det̄ per quattuor ꝓpoſitiones. fo.lxxxv.co.iij.
Propoſitio mētalis vltimata pōt aliter ꝛ aliter ſignificare. fo.lxxxviij.co.j.
Plures ſunt nō vidētes ꝙ̄ vidētes quomodo cōuertitur. fo.xcv.co.iij.
Propoſitio in qua ſi negatur non eſt conſequentia ꝛ ſi triphariam capitur. fo.cij.co.j.
Pater eſt filius an ſubiectum verificet̄ de ꝓnomine demōſtrāte filiū. fo.cx.co.ij.
Propoſitio eſt oratio ſubiectum quomodo ſupponit et reſpondetur per quattuor propoſitiones. fo.cxiij.co.ij.
Predicatū quomodo ſupponit in hac quodlibet eſt vel non eſt. fo.cxv.co.ij.
Proprie capiendo terminum hec eſt falſa ſanctus petrus eſt in celo. fo.xxxviij.co.ij.

Pro quocūq̄ supponit ſubiectum vocalis ꝑ eo dem ſupponit ſubiectum mentalis vel ſcripte. ibidem.
Predicatū diſtribuit̄ in ſubalternāte ⁊ nō in ſub alternata: determinatio accepta vnica nō eodē mō ſuppōit in ꝯdictorijs. fo.xxvj.co.j.
Pro decimooctauo argumēto deſcēſus nihil po nit̄ in tabula qm̄ in p̄io tractatu idē argumentū ponit̄ ⁊ eſt octauū in cōtradictorijs. fo.xxiij.co.j.
Proprie paſſiones ſolum ampliant ad formale ⁊ nō ad materiale. fo.xxxviij.co.iiij.
Ponēdo ꝓpoſitōi ineſſe delēdus ē termin⁹ abſo lut⁹ aliqñ ⁊ ponēdus ē ꝯnotatiu⁹. fo.xxxij.co.iij.
Predeſtinatus erit reprobatus eſt impoſſibilis ⁊ quomodo ponit̄ ineſſe ibidē. co.co.iiij.
Propōnū q̄dā ꝑtinētes q̄dā imptinētes primū mēbrū ſubdiuidit̄. fo.xl.co.j.ij.
Propter nullū poſſibile poſitū eſt neceſſariū ne gādū vl̄ impoſſibile cōcedēdū. fo.xl.j.co.j.
Poſitū ſub forma poſiti ꝓpoſitū ē ꝯcedēdū. ibid̄.
Poſitio hypothetica vocat̄ poſitio compoſita et poſitio cathegorica vocat̄ poſitio ſimplex. folio xliij.co.ij.
Pro materia propoſitionum de diſiuncto poni tur aliq̄ diſtinctiones. fo.xlvij.co.j.
Poſſibile ē deo īter duos quorū vn⁹ p̄io creat̄ al teritimo ꝑducere infinitos hoīes cū duab⁹ pro pōnib⁹ aliis in littera capitali. fo.clxj.co.ij.
Poſſibile eſt aliquē hominē in caſu proijcere la pidem per infinitum ſpacium. ibidem.
Poſſibile eſt anime chriſti habere infinitas no ticias actuales ſpecie diſtinctas immo de facto infinitas noticias actuales habet. fo.clvij.co.j.
Poſſibile eſt anime chriſti habere noticias infi nitas reflexas quarum quelibet eſt diſtincte co gnita. ibidem.
Ponendo infinitas noticias reflexas in infini tum perfecta eſt aliqua illarum noticiarum re flexarum. ibidem.

De littera. Q.

Quādo in aliqua ꝓpōne ſunt plu ra ſigna ratione quorū expon̄i poteſt a primo exordiri neceſſe eſt. fo.iiij.co.j.
Quādo dictio excluſa ponitur in principio ꝓpoſitionis capitur in ſenſu excluſo vel excluſiuo p̄io modo eſt pars extremi. fo.vj.co.ij.
Quando dictio excluſiua cadit ſupra predicatū connotatiuum dupliciter excludit ratione alie ritatis vel alteritatis. ibidem.
Quattuor ſunt genera excluſiuaꝝ. fo.co.co.iij.
Queritur vtrū illa que dicunt̄ de exceptiuis ſint bene poſita ⁊ ſiunt ſex argumenta cū totidem confirmationibus. fo.xij.co.j.
Querit̄ vtrū ea que de incipit ⁊ deſinit dicuntur ſint bene dicta ⁊ ſiunt octo argumēta cum octo confirmationibus. fo.xvj.co.iij.
Quadruplicia ſunt inſtātiū genera ⁊ quare ſic di cuntur. fo.xviij.co.ij.
Querit̄ de veritate huius ſortes incipit eſſe om nis hō qui eſt in cōmuni caſu ⁊ reſpondet̄ per.v. propoſitiones. fo.xxij.co.iij.
Querit̄ an ea q̄ de cōparatiuo ⁊ ſuplatiuo dicun tur ſint bñ dicta ⁊ ſiunt octo argumēta cū totidē cōfirmationibus. fo.xxiij.co.iiij.
Qualis ꝓpō de cōparatiuo pure affirmatiua de ſimplici copula ⁊ vni⁹ habitudis exponit̄ ꝑ tres exponētes. fo.xxv.co.j.
Querit̄ vtrū illa q̄ dicunt̄ d̄ ſignis collectiuis ſint bñ dicta cū ſepto argumētis. fo.xxvij.co.ij.
Quid req̄rit̄ ad veritatē ꝓpōnis affirmatiue in qua oēs tenet̄ diſtributiue ⁊ in qua tenet̄ collecti ue ⁊ q̄lꝫ talis eſt diſtinguenda. fo.co.co.iij.
Quindecim propoſitiones ponuntur monſtran tes qualiter propoſitiones de infinito exponi debeant. fo.xxxj.co.ij.
Quando ab extrinſeco aliquid calefit nō habe bit gradum medium ita cito ſicut gradum vltra medium. fo.xxx.ij co.j.
Queritur circa exponibiles de differt an ſint be ne aſſignate cum.viij. argumentis ⁊.vij confir mationibus. fo.co.co.ij.
Queſtio p̄ia in inſolubilibus de falſitate cathe gorice affirmatiue in qua ſubiectū ⁊ p̄dicatū nō ſupponūt pro eodē cū ſeptē argumētis ⁊ totidē cōfirmationibus. fo.xxxvij co.j.
Quō aliqō totū ſupponit ⁊ nō q̄lꝫ ei⁹ ps ponun tur tres propoſitiones. fo.xxviij.co.iij.
Querit̄ vtrū q̄lꝫ affirmatiua cui⁹ extrema ſuppo nūt ꝑ eodē ſit vera ſiūt.iiij.argumēta ⁊.iiij.affir mationes. fo.x.co.ij.
Quadruplici argumēto arguit̄ volēdo ꝓbare idē decipi ⁊ non decipi. fo xlj.co.iiij.
Querit̄ vtrū ea q̄ de poſſibilitate ꝓpōnū dicitur ſint bñ dicta cū .v. argumētis ⁊ totidē cōfirma tionibus. fo.xliij.co.j.
Querit̄ an ea q̄ de īpoſſibilitate ꝓpōnū dicitur ſint bñ poſita cū.iiij.argumētis ⁊ plurib⁹ confir mationibus. fo.xliij.co.ij.
Querit̄ ſi ea q̄ de neceſſitate dicunt̄ ſint bñ poſi ta cū.v.argumētis ⁊.v.cōfirmationib⁹.xlvj.co.j.
Quare aliqua propoſitio dicitur neceſſaria. fo. co.co.ij.
Quarta opinio inſolubilium eſt buridani parū differens a tertia. fo.xlviij.co.iij.
Quīta opinio īſolubiliū ē okā tenētis ꝙ ps ꝓpō nis nō pōt ſupponere ꝑ ꝓpōne cuius eſt ps. fo.
Qualr̄ ꝓpoſitio ſignificās adequate (xlix.co.j. ſe nō fore verā eſt vera. fo.co.co.ij.
Quelibet propoſitio ſignificans ſe non eſſe verā eſt falſa. fo.v.co.iiij.
Queritur vtrum ea que in ſeptē concluſionibus dicunt̄ ſint bene poſita cū .v. argumētis et mul tis confirmationibus. fo.lij.co.ij.
Quid eſt ꝓpōnē habere reflexionē ſupra ſe et du plex eſt noticia reflexa ⁊ directa. fo.liij.co.ij.
Querit̄ de mō ſaluādi ꝓpōnes exponibiles īſolu biles cū.v.argumentis et.v.confirmationibus. folio. lv.co.iij.
Queritur an ea que ſcire dicuntur ſint bñ dicta cū.v.argumētis ⁊.v.ꝯfirmationib⁹. fo.lvj.co.iiij.
Quomodo oſtēdātur ꝓpōnes de ſcio ⁊ dubito in ſenſu cōpoſito ⁊ ponunt̄.iiij.regule ad arguēdū in talibus. fo.lvij.co.iij.
Quinq̄ ꝓpōnes de ſcio ⁊ dubito ponunt̄ vere in ſenſu diuiſo quas nō oportet eſſe veras in ſenſu compoſito. fo.lviij.co.j.
Quare vocatur liber poſteriorum de quo tracta tur in eo. fo.lix.co.j.
Que q̄litates ſunt q̄ naturalr̄ non pñt ꝑduci in inſtāti ⁊ que poſſunt. fo.lx.co.iij.
Quare infidelis nō poteſt cogi ad opinandum articulos fidei. fo.lxij.co.j.
Quid ſufficit ad propoſitionē eſſe concluſionem cū multe vocant̄ ꝯcluſiōes q̄ nō ſunt ꝯcluſiōes.
Que cauſa dicitur principalis et (fo.lxvij.co.iij. q̄ inſtrumentalis et quilibet grad⁹ ſcientialis

ad intellectu ⁊ ala ſimul pducit.fo.lxxij.co.iij.
Quis ſyllogiſm' dr̃ circularis ⁊ quot modis con tingit circulariter demõſtrare. fo.lxx.col.ij.
Quare dicit ppõ per ſe nota ⁊ ponunt.xj.corro laria. fo.lxxj.col.iiij.
Que linee dicuntur paralelle ⁊ quot termini re quiruntur ad communitatem proportionem. fo.lxxij.col.ij.
Que dicuntur eiuſdem generis ⁊ quomodo capi tur genus. fo.lxxiij.col.ij.
Que facultas excedit aliã in dignitate.fo.lxxiiij col.j.
Que ppõnes dicunt differre ſpecie ⁊ quã do ille ſunt eiuſdẽ ſpeciei ſpecialiſſime varius eſt modus opinandi. fo.eodem.col.ij.
Qñ ſufficit experimentũ vnius ſingularis ad habendum principiũ artis ⁊ ſcientie aliquãdo plura. fo.eodem.col.j.
Quid dignitas quid ſuppoſitio quid petitio.fo. eodem.col.iiij.
Quõ intelligit quecunq; excedũt equaliter vnum tertium ſunt equalia inter ſe. fo.lxxv.col.ij.
Quodlibet indiuiduum poſſibile inter hoiem ⁊ equum deus poteſt pducere:ſed non in ſenſu compoſito. fo.lxxx.col.ij.
Que ſunt note illationis ⁊ quando tenetur il latiue quid antecedens ⁊ quid conſequens.fo. lxxxij.col.ij.
Quõ quis poteſt mihi cõtradicere de mea ppõe vocali. fo.lxxxij.col.ij.
Quattuor reqrunt ad formalitatẽ cõſequentez ſcz filis qlitas ſilis qntitas.⁊c.fo.eodem.col.iij.
Quid eſt argumentũ tenere gratia forme ⁊ ex ceptionis terminorum. fo.lxxxiij.col.j.
Quid reqritur ⁊ ſufficit ad copulatiuas eſſe eiuſ dem forme. ibidem.
Quõ predicatũ ſupponit in hac tantum iſti duo decim apoſtoli dei ſunt duo apoſtoli dei ⁊ quidã impugnantur. fo.lxxxvij.col.j.
Quõ opponũtur vtrq; homo currit ⁊ vterq; ho mo non currit. fo.xcij.col.j.
Quõ cõuertunt tales in infinitũ aliq; ps ſortis ẽ minor ſorte hõ ẽ aial vt hõ a pte ſubiecti hoiez ſignificet ⁊ aſinũ a pte pdicati. fo.xciij.col.ij.
Qõlibz ↄtinuũ i qlibet ſuã partẽ pt diuidi quõ conuertit ⁊ ad longũ tractatur. fo.xciiij.col.ij.
Que idẽtitatis requiritur ad ſillogizandum in diuinis. fo.xcvj.col.j.
Quid ẽ ſyllogiſmũ regulari p dici de omni et de nullo.ibidẽ.
Quõ deſcẽdẽdũ ẽ ſub ſubiecto hui' ois pr̃ ẽ eſſentia diuina cõplete diſtribuẽdo ⁊ an in ↄtrãria opz dicerẽ ⁊ ubi oẽs pres cũ ſit vn' ſm.
Querit ſenſus hui' ois eẽntia di uina nõ filius vl' ſpiritusſanctus ẽ pr̃. fo.xcviij.co.ij. fo.eo.co.iiij.
Quinq; regule ponunt ad arguẽdũ in ↄditiona libus ab inferiori ad ſuũ ſuperi'. fo.cij.col.ij.
Quid reqrit ad veritatẽ ppõnũ de ↄditionato extremo ⁊ qdruplicia ſunt ↄditioata.fo.cvj co.j
Qñ ↄditionatũ infinitat p q̃ ſupponit.fo.eodẽ
Qñ pponit vna ↄtrãria an bñ rñdet ne gãda conſequentiam. col.ij. fo.cxiiij.col.ij.
Quattuor regule ponunt de ſuppoſitiõe cõfuſa tantũ.fo.eodẽ.col.ij.
Quicqd mobilitat imobili tarum imobilitat mobilitatũ quomodo intelli gitur. fo.cxv.col.iij.
Quid requiritur ⁊ ſufficit ad veritatem cõditio nalis in qua ly ſi tenetur promiſſiue vbi multa bona tanguntur. fo.cij col.j.
Quilibet termin' p quolibz ſuo ſignificato ſup ponit qñ ẽ ãpliatio ad quinq;. fo.cxiij.col.j.
Quare relatiuum dicitur idẽtitatis ⁊ quare di uerſitatis. fo.cxvj.col.iij.
Quattuor regule ponunt pro ſuppoſitione rela tiuorum idẽtitatis quando referuntur reſtricte ⁊ quando non. fo.eodem.col.iiij.
Qui eſt ⁊ qõ ẽ dupliciter capiunt reſtrictiue ⁊ par ticipialiter. fo.cxviij.col.j.
Que ppõ dr̃ deſcenſa ⁊ que deſcendẽs.ibidem.
Quindecim propõnes ponuntur an modus ar guendi ab inferiori ad ſuum ſuperius vel econ uerſo valet vel non. fo.cxx.col.ij.
Quadrupliciter contingit deſcẽdere copulatiue ſub termino ſtãte determinate.fo.cxxij.col.iiij.
Qñ totũ diſiũctũ diſtributũ nõ equalet vni copu latiue.fo.cxxiij.co.iij.
Qõ fuit q̃ ẽ dupliciter ca piunt participialiter ⁊ reſtrictiue.fo.cxxvij.
Quilibet hõ poteſt eẽ in hac bibliotheca quas de ineſſe habet. col.iiij. fo.cxxxij.col.ij.
Quam de ineſſe habet iſta ſortes occidit plato nem et que res eſt vulnus. fo.cxxxiij.col.iiij.
Quõ aliqs pt mihi ↄtradicere de mea ppõne vo cali. fo.cxxxiiij.col.iij.
Quando ſortes deſinit ſupponere pro ſorte ⁊ p pter defectum rei ſignificate licet materia ⁊ for ma ſint in rerum natura. fo.cxxxvj.col.iij.
Quodlibet inferius imediate additũ ſuo ſupe riori reſtringit totũ pro illo pro quo ſtat inferi' folio. cxxxvij.col.j.
Qñ termin' reſtringit ⁊ p q̃ ſignificato.ibidem.
Que ppões dicunt ſilẽs ſm obligationes ſili ter ⁊ diſſimiles. fo.cxlij.col.iij.
Qñ ppõ de diſiũcto equalet diſiũctiue ⁊ qñ non ponuntur.xij.propoſitiones. fo.cxlv.col.j.
Quicquid pdicat in h an ſit vera in caſu cõi.fo. cxlvj.co.j.
Quõ exponunt ppões de infinito ſiue capiat cathegoreumatice ſiue ſincathego rematice in littera capitali. fo.cxlviij.col.ij.
Quid reqrit ad hoc q aliqd dicat infinitus.fo. cxlix.col.iij.
Quadrupedale corp' hz ifinitas pe dalitates quaz nulla eſt alia fo.cl.col.j.
Qñ ſortes in tpe finito pertrãſit ſpaciũ infinitũ in fine motus eſt vbi deo placet. fo.clxij col.iij.
Quãto linea ẽ lõgior tãto velociꝰ mouet cũ alijs tribus ppoſitionibus. fo.eo.co.iiij.
Quid reqrit ad corpus eẽ infinite calidũ.ibidẽ.

❡ De littera. R.

Regule cũ aliquibus corrolarijs vt veritates exceptiuarum eui dentur. fo.xiij.col.iiij.
Reduplicatiue ppoſitionis diſ finitio dictiones reduplicatiue tripliciter capiũtur ⁊ quot ſunt modi reduplicatiuaz.fo.xv.co.iiij.
Reduplicatiue quõ exponuntur ex quo qn corrolaria inferunt vbi cõceditur oia inquã tum conueniunt differunt. ibidem.
Regula ad reperiẽda inſtãtia. fo.xviij.col.iij.
Relatiuum an referat reſtricte in diſiunctiua. fo.xxij.col.j.
Res dicitur fieri dupliciter abſolute ⁊ ſecundum quid. fo.xxx.col.iij.
Regula pro conditionatis quando ſunt trãſce dentia etiam ſupra tranſcendentia.fo.xxxij. col.iij.
Reſpectu aliquorum conditionata ampliant ⁊ non reſpectu omniũ vel ſaltẽ habent ampliũ mo dum ſignificandi. fo.xxxv.col.j.
Regula ois cathegorica affirmatiua cui' extre ma nõ ſupponunt pro eodẽ eſt falſa ex qua ſeq

corrolaria inferuntur. fo.xxxvij.col.j.
Reſpondetur ad ſecundā queſtionem inſolubi-
lium per.viij cōcluſiones ⁊ pro octaua ponūtur
decem ꝓpoſitiones ex quibus ſex corrolaria in-
feruntur. fo.xl.col.iiij.
Rñdet ad argumētū platonis in menone oēm
dualitatē ſcio parē ⁊c. fo.lxxix.col.j.
Regule generales cōſequētiaꝝ ſunt noue ex pri
ma.viij.corrolaria inferunt. fo.lxxxv.col.j.
Regula ſubiectū prie intētiōis reſpectu ꝑdicati
ſecunde ſupponit materialiter. fo.cxij.col.ij.
Regula quando pronomē iſte plura demōſtrat
equiuoce capitur. fo.cxiiij.col.iij.
Relatiuū grāmaticale ē triplex referēs tm̄ rela
tum tm̄ referens ⁊ relatū ſimul. fo.cxvj.col.iij.
Relatiuū ēēe dr̄ ſubſtātie ⁊ accidētis. fo.eo.co.iiij
Referre reſtricte qd eſt. fo.cxvij.col.j.
Relatiuū an referat eque reſtricte in copula af
firmatiua ⁊ diſiunctiua compoſita ex partibus
contradicentibus. fo.eo.co.ij.
Referre reſtricte quid eſt. fo.cxvij.col.j.
Relatiuum an referat eque reſtricte in copula
affirmatiua ⁊ diſiunctiua compoſita ex partib⁹
contradicentibus. fo.eo.co.ij.
Relatiuū reciprocū ſupponit ſicut ſuū aſis. ibidē
Relatiuum diuerſitatis eſt inferius ad nomen
infinitum: fo.eo.co.iiij.
Relatiuū quō debet ampliari: ibidem.
Relatiuū an ſp ſupponat eodē genere ſuppoſi-
tionis cū ſuo aſite dr̄ ꝙ nō nec eadē ſpē. ibidem
Relatiuū in copulatiua ⁊ cauſali refert reſtricte
Regule appellationū ponunt ex quibus (ibidē.
inferuntur alique conſequentie. fo.cxxxj.co.j.
Reſtrictio prime ⁊ ſecunde intentionaliter acti
ue ⁊ paſſiue capitur ⁊ de reſtrictione formali. fo.
cxxxvij.col.j.
Regule obligationū fundamētales. fo.cxlij.c.iij
Regula eſt dubitato vno contradictoriorum du-
bitandum eſt reliquum: fo.cxliiij.co.j.
Relatio intrinſeca. fo.cxvj.col.iiij.

De littera. S.

Sincathegorema eſt ſicut cifra i ariſt-
metica ⁊ an tantū ſeorſum aliqd ſi-
gnificat. fo.v.col.j.
Solū genitiuū ſolus nominatiuus
precedit qualiter exponitur. ibidem
Si preiacēs eſt vera exceptiua ē falſa ſeruato cō
muni modo loquendi. fo.xiij.col.iij.
Si exceptiua fuerit modalis qualiter copula aſſu-
menda eſt in tertia exponente. fo.xiiij.col.ij.
Sortes incipit currere ⁊ ſortes deſinit non cur-
rere: an equiualeant ⁊ ponitur mod⁹ exponēdi
propoſitiones de incipit. fo.xviij.col.iiij.
Sortes incipit ſcire oēm propoſitionem ⁊ nullā
incipit ſcire ⁊ ſortes incipit equitare equum pla
tonis ꝙ non incipit equitare ⁊ multe alie pro-
poſitiones ſequuntur. fo.xx.col.j.
Sortes ⁊ plato neceſſario ſunt entia naturali-
ter loquendo an ſit concedenda. fo.eo.col.iij.
Sortes incipit per primū inſtans ei⁹ eſſe ⁊ inci-
pit poſt primū inſtans ei⁹ eſſe. fo.xxij.col.ij.
Sortes poſſibiliter eſt albior platone impoſſi-
bilis eſt. fo.xxiij.col.ij.
Subiectum particularis non magis ſtat deter-
minate ꝙ indefinite. fo.xxix.col.j.
Sortes facit tunicā ⁊ nihil facit nec eadē tunica
fit a ſorte ⁊ quomodo conuertitur. fo.xxx.col.iiij.
Si infinitat linea giratiua linea giratiua ē in
finita contra buridanum. fo.xxxj.co.iiij.
Sub determinatione accepta nōmina ops pale
deſcēdere ⁊ poſtea ſub determinabili. fo.xxxij.c.j
Sortes eſt ita magnus ſicut ois hō ⁊ nō ſit ita
magnus ſicut aliqs hō cū.iiij.aliis ꝓpoſitionib⁹
de ita ſicut. fo.xxxiij.col.j.
Sortes differt a platone quō exponit ſortes dif
fert a platone vł nō differt a platone. fo.eo.c.ij
Sortes differt ab omni homine a quo differt.
Sortes nō differt ab hoīe quō ly (fo.eo.co.iij.
hoīe ſupponit. fo.xxxv.col.ij.
Sanctus petrus eſt in celo eſt vera per ſinodo-
chen. fo.xxxviij.col.ij.
Secundum reſpondentiū conditionalis atten
denda eſt ampliatio cōditionati. fo.xxxix.co.iij
Sortes animal fuit in primo inſtanti eſſe ſorti
an concedi debeat. fo.xl.col.ij.
Sortes ⁊ plato dicūt ꝓpoſitiones ſinonimas ve
ras ⁊ vnus mentitur ⁊ non alter et de eod: aliq
corrolaria ponuntur. fo.xlj.col.iij.
Si ſortes ſcit ſe errare non errat an ſit vera. fo.
xlv.col.iij.
Si de⁹ ē oē ens qō ē cū.iiij.corrolariis. fo.xlvj.co.
Septem opiniones incipiunt recitari de (iiij.
inſolubilibus. fo.xlvij.co.iiij.
Scda opinio inſolubiliū ē ꝙ qdlibet inſolubile
ē ve℞ vł fſm ſm qd ⁊ nō ſimpliciter. fo.xlviij.c.j.
Sexta opinio inſolubilium eſt aliacenſis ⁊ reci
tatur ad longum. fo.xlix.col.j.
Septima opinio inſolubilium eſt magiſtri no-
ſtri vrbome bricot quam doctor probabiliter de-
fendit. fo.eodem.col iij.
Septē concluſiones ponuntur in inſolubilibus
due cōtradictorie ſunt vere ex vero ſequit falſu
⁊c. cum earum probationibus. fo.liij.col.iiij.
Sex corrolaria inferuntur ex ſeptem ꝯcluſioni
bus ſcꝫ aliq ꝓpō ſignificat aliter eē ꝙ ē ⁊ ita ē in
reſiſtat ipa ſignificat ⁊c. fo.liiij.col.j.
Si deus eſt aliqua conditionalis eſt falſa ē im-
poſſibilis. fo.lvj.col.ij.
Septem ꝓpoſitiōes ponūtur oſtendētes quare
aliqua propoſitio dicitur ſcita: ex quib⁹.v.bona
corrolaria inferuntur. fo.lvij.col.ij.
Scio dubito credo ⁊ talia actum anime interio
rem important ⁊ quandoqꝫ faciūt ſenſum diui-
ſum quandoqꝫ compoſitum. fo.lviij.col.ij.
Septē dubitationes primo mouentur circa pri
mū capitulum poſteriorum. fo.lix.col.iij.
Stat habere duas noticias apprehēſiuas ſpe-
cie diſtinctas reſpectu eiuſdē. fo.lxj.col.ij.
Sortes eſt ſortes in mentali vltimata an ſe in-
tendant ſubiectum ⁊ predicatum. ibidem.
Senſus multis modis decipit vt de faba digit
cancellatis ⁊ in multis aliis. fo.lxiiij. col.iij.
Scire quadrifariam accipitur ⁊ diffinitio ꝓpoſi
tionis ſcibilis. fo.lxv.col.ij.
Scientia ⁊ non ſcientia ſunt eiuſdē ſpeciei ſpe-
cialiſſime. fo.lxvj.col.j.
Scientia poteſt eſſe error. ibidem.
Scientia per habitum diffinitur nam per actū
quis non meretur dici ſciens niſi habitum ha
buerit. ibidem.
Scientia partim terminatur ad concluſionem
partim ad res ſignificatas. fo.eo.co.iiij.
Sciens vel melius diſpoſitus ꝙ ſciens nō plus
aſſentit hiis que nouit ꝙ hiis que nō nouit quo-
modo intelligitur. fo.lxx.col.j.
Syllogiſmus demonſtratiuus non eſt ſpecies
ſyllogiſmi ⁊ quid eſt ſcire per ſe ⁊ quid ſcire p ac
cidens. ibidem.

Sortem currere vel ſortē nō currere eſt ꝑ ſe notum an ſit vera vel non. fo.lxxij.co.j.
Scientia q2 eſt ⁊ propter quid eſt dupliciter accipitur. fo.lxxiiij.co.j.
Si affirmatio eſt cauſa affirmationis negatio eſt cauſa negatiōis quō intelligit᷑. ibidem.
Scientia quare dr̄ vna ⁊ vnde capit ſuā vnitatē ponūtur q̄nqꝫ ꝓpoſitiōes. fol.lxxv.colū.ij.
Sortes et plato equaliter ſciūt ꝓpōnes ⁊ plato eſt doctior ſorte. fo.lxxvj.colū.ij.
Scientie triuiales poſſent dici vna ſciētia ſi maioribus placuiſſet. ibidem.
Sicut eadem dilectione diligimus finem : et ea que ſunt ad finem ita eodē aſcēſu aſſentitur cōcluſioni ⁊ premiſſis. fo.eo.colū.iij.
Sortes poſit' in diuerſis locis hꝫ ſciaꝫ ⁊ opinionē et ponunt᷑ aliquę ꝓpoſitiōes. fo.lxxix.co.iij.
Scientia pariſius impedit ne opinio producat᷑ rome. fo.lxxvij.co.iiij.
Scibile ē opinabile ⁊ tn̄ ſcia ē opinio. ibidem.
Scio alteram iſtarū eſſe verā et neutrā illarum ſcio eſſe veram in caſu. fo lxxix.col.iij.
Septem corrolaria inferuntur ex diffinitiōe cōſequentie. fo.lxxxij.co.ii.j.
Sortes nō ē vel nō fuit hoc alOū q̄lis ē ſi prima negatio ōmā copulā ſolū negat. fo.lxxx x.co.j.
Sortes ſemꝑ erit albus⁊ tn̄ aliqn̄ erit ita ꝙ ſortes eſt ſortes non erit albus. fo.xc.co.iiij.
Sicut nulla ſunt oīa ꝑducibilia a deo ita nulla ſunt oīa nō ꝑducibilia a deo ⁊ multa alia corrolaria. fo.xcj.co.iij.
Subiectū alicuius exceptiue ſupponit et non lꝫ cū eo verificari cū aliud ab. fol.xcij.co.iij.
Sortes poſſibiliter eſt fortior ſorte : ſilr ſortes poſſibilis eſt fortior platone qualiter exponuntur an ſint vere. fo.xcix.co.iiij.
Suppoſitū in diuinis cōtingēter ē ſuppoſitū in diuinis an ſit v̄a varꝰ ē modꝰ dicēdi. fo.cj.co.ij.
Si an diſtribuat terminū immediatū ⁊ confundat mediatum. fo.cij.colū.ij.
Suppoſitio dupliciter capitur prime et ſecunde intentionaliter. fo.cix.co.ij.
Si homo a pte ſubiecti ſignificat hoīem ⁊ a pte predicati aſinū quō fiet verificatio ſub ſubiecto huius hō eſt animal. fo.eodem.co.iij.
Sortes eſt nomē ſortes eſt homo ⁊ nomen ſubiecta quō ſupponūt. fo.cxiij.co.j.
Suppoſitionū quedā diſcreta quedā cōis ⁊ diſtributiones membrorum. fo.eo.co.iiij.
Secana eſt terminus ſingularis ſubiectum cōmuniter ſupponit. ibidem.
Septem ꝓpoſitiones ponūtur de copulatis diſiunctis ⁊ cōditionatis terminoꝝ ſingulariumꝫ⁊ contra aliquas earum arguitur. ibidem.
Sortes vel chimera an poteſt ſupponere ꝓ pluribus et an conuertitur cum ſorte ponuntur.v. ꝓpoſitiones. fo.cxiiij.co.ij.
Suppoſitio cōfuſa diuiditur in confuſam tn̄ et confuſam ⁊ diſtributiuā ⁊ pro ſecūdo mēbro ponuntur ſex regule. fo.eo.co.iij.
Signū vl'e affirmatiuū an diſtribuat ꝑdicatum penetratiue poſitū cū ſubiecto. ibidem
Subiectum huius nō omnis homo eſt animal diſtribuitur. fo.cxv.co.iij.
Sub nullo termino in cōſequente cōditionalis poſito lꝫ deſcēdere diſiunctiue vel copulatiue ſed bene in antecedente. fo.cij.co.iiij.
Sortem diligere quēlibet diligentem ſe dupliciter poteſt eſſe. fo.ciiij.co.j.
Significare et ſupponere impertinenter ſe habent. fo.cx.co.iij.
Subiectū attributionis in tractatu ſuppoſitionū eſt iſte terminꝰ ſuppoſitio ſupponere cōiter vel diſcrete ꝓpria eiꝰ paſſio. fo.cxj.colū.j.
Suppoſitio non diſtribuitur a termino ſupponente. ibidem.
Suppoſitio anthonomatica qualiter diffinit᷑ ſimiliter ⁊ ſinodochica. fo.eodē.co.iiij.
Singulare et plurale an varient ſynonimitatē folio cxviij.co.iij.
Sub termino diſcreto lꝫ deſcēdere interdum copulatiue interdū diſiunctiue. fo.cxx.colū.j.
Signum impediri poteſt intelligi dupliciter. folio cxxvij.co.iij.
Sex regule ampliationū ponūtur ex quibꝰ multe ꝓpōnes inferūtur. fo.cxxviij.colū.iij.
Similitudo ſortis ad platonem intēditur : ſed non intenditur ſimilitudo ſortis ad platonem. folio cxxx.co.iij.
Sortes vidit adam et abraam quomodo ponitur ineſſe. fo.cxxxiij.colū.j.
Sortes genuit platonē eſt vera et quā de ineſſe habet et quando verū eſt dicere ſortes eſt generans platonem. fo.codē.co.iij.
Si ſortes ꝓmittat platoni turonū ⁊ rex ſcutum ſortes tn̄ debet platoni ſicut rex. fo.cxxxv.co.ij.
Scio aliqō aſtrum eſſe ſupra nos et nullū aſtrū ſcio eſſe ſupra nos. fo.eodem.co.iij.
Stans prime et ſecūde intētionaliter capitur ⁊ q̄d eſt ſtatus ſuppoſitiōis. fo.cxxxvj.co.iij.
Si infiniti haberēt infinitos denarios cēnt ita diuites ſicut infiniti quorū quilibet habet mille ſcuta in littera capitali. fo.ciiij.colū.iij.

℃ De littera T.

Tres ſunt modi identitatis⁊ vni uoce ſignificare tot modis capitur. fo.iij.co.iij.
Tres regule ponunt᷑ ad ſillogizā dū in excluſiuis. fo.viij.co.j.
Tantū homo eſt homines quomodo exponitur : ſimiliter tn̄ h animal eſt homo. ibidem.
Tantū aliquid eſt vel nō eſt ⁊ aliquę alię cū multis ꝓpoſitionibus. fo.codē.co.iiij.
Tn̄ excluſum ē excluſum. fo.x.co.j.
Termini ſequentes incipit et deſinit quomodo ſupponunt. fo.xxij.co.iij.
Tu eris ſenior ꝙ tu es et in nullo inſtāti tu eris ſenior ꝙ tu es ⁊ de ſua de ineſſe. fo.xxv.co.iij.
Terminus ad quē aſcēditur debet eſſe ſuperior ad ſingulares. fo.xxix.co.iiij.
Totus capitur cathegoreumatice ⁊ ſincathegoreumatice et mixtum et utrum ſubdiuiditur. folio xxiij.columna.j.
Totus ſortes ē ps ſortis ⁊ nō totꝰ ſortes ē pars ſortis cū.iiij.alijs ꝓpōnibus. ibidem
Tps in exponētibꝰ de diſſert nō ꝓprie capit᷑ ſed pro quacūqꝫ duratione. fol.cxxiij.co.j.
Tn̄ chimera ē ſortes ſi eſt ſortes quam vlem in terminis tranſpoſitis hꝫ. fo.xxxix.co.iij.
Tertia opinio inſolubiliū que ē alberti de ſaxonia dicētis ꝙ quodlibet inſolubile eſt hypotheticū ⁊ ꝑſupponit.iiij.ſuppoſitiones ex quibꝰ infert tres cōcluſiones. fo.xlviij.co.ij.
Triplex eſt ſcibile. fo.lxvj.co.iiij.
Termini mathematici nō hn̄t diffinitiōes q̄dd

tatiuas et p ꝯñs in eis nō eſt demōſtratio propter quid ꝛ quia eſt. fo.lxx.col.ij.
Triāgulo p ſe ineſt linea ꝛ qꝫ ē numer' par ꝛ impar ſcđs cōpoſit' eq̄laterus ꝛc. fo.lxxij.co.iij.
Tripl'r aliq̄d dicit̄ eſſe vnum et triplex eſt logica naturalis viſualis ꝛ artificialis. fo.lxxv.colū.ij.
Totalis logica nō ē vna res ſꝫ ſit vna illa.fo.eo.
Tres ſūt ſcđe ꝯmotiōales ꝛ.iiij.reales ꝛ (co.iiij. q̄re ſic vocant̄ ponunt̄ ſex ꝓpō.s. fo.lxxvj.co.ij.
Theologia nō eſt ſcientia ꝓprie dicta nec iura ciuilia nec pontificalis. fo.eodē.co.iij.
Triplex eſt conuerſio ſimplex per accidēs et per compoſitionem. fo.lxxxvij.co.ij.
Tantū mortuū ē mortuū quō ꝯuertit̄ et multa circa ampliatiōes tāgunt̄. fo.x.ij.colum.ij.
Tantū ſubſtātia poſſibil'r nō ē accidēs an ſit ꝟa
Tm̄ creatura cōtingēter eſt ens an (fo.c.co.iij. ſit vera ad longum diſputatur. fo.q.co.iij.
Tantū qđ eſt oīs de' vel creatura eſt de' ſi nō eſt deus ꝛ de eſt' cōtradictoria. fo.cviij.colū.j.
Termini ſupponentes in hypotheticis quomodo verificantur. fo.ax.co.iiij.
Termin' ſupponit extra ꝓpōnē an ſit ꝟa ꝛ terminus poſſibiliter ſupponit extra hanc propoſitionem. fo.cx. colum.ij.
Terminus ſcđe intētionis extēſiuus capitur in ſuppoſitiōib' q̄ in terminis. fo.cxiij.co.ij.
Termin' ſequēs negationē negātē mediate vel imediate vel infinitantē imediate diſtribuitur.
Terminus mediate ſequēs (fo.cxiij.co.iiij. ſignum excluſiuū exponibile gratia alietatis diſtribuitur. fo.cxv.co.j.
Terminus ſequens comparatiuum gradum recto ab eo.ꝛc. diſtribuitur. fo.eo.colū.ij.
Termin' ſequēs differt vel aliud ab ꝛc. diſtribuit̄.
Terminus ſequēs dictionem excepti (ibidem. nam reduplicatiuam a vel ab mediāte poſitiuo gradu diſtribuitur. fo.eo.co.ij.
Tres boni caſus ponunt̄ in tertio argumēto cōtra ꝑmiſſiuas ꝛ in duabus cōfirmationib' eius.
Termin' diſcret' ſm acceptionē (fo.cxij.co.ij. diſcretū habet inferiora ſub ſe. fo.cxx.co.ij.
Tota multitudo ſcđe intētionaliter ꝓ quo ſupponit ſil'r ꝑs multitudinis. fo.eo.col.iiij.
Totum in quantitate prime ꝛ ſecunde intentionaliter capitur. fo.cxxj.colū.iiij.
Triplex ē deſcēſus materialis formalis tantū ꝛ gr̄e forme acceptiōis terminoꝝ. fo.cxxij.co.iij.
Terminū accipi vnica acceptiōe ē ſupius ad terminationē acceptā vnica. fo.cxxvj.co.ij.
Termin' ampliatiuus ꝓ paucioꝛib' ſupponit q̄ termin' nō ampliatus. fo.eo.co.iiij.
Terminus ampliat' a ꝑte ſubiecti ſtat ſm exigentiam copule. fo.cxxviij.co.ij.
Terminus nō dicit̄ tranſcendens licet quālibet rem mundi ſignificet. fo.cxxx.co.iij.
Tantum creatura cōtingēter eſt ens eſt vera: et quomodo ponitur ineſſe. fo.cxxxiij.co.iij.
Tripharìam contingit ſcire in vniuerſali in ſingulari ꝛ particulari. fo.cxxxv.co.iij.
Tps obligationis q̄tū durat. fo.cxlj.co.iij.
Tu es aſinus vel tua ꝑma reſpōſio eſt negatiua in caſu cōmuni diſputat̄. fo.cxlvij.colū.iij.
Tātū locū ꝑt replere infiniti pigmei ſicut infiniti gigātes eū.iiij.alijs corrolarijs. f.cliij.co.ij.
Totum infinitum ꝓprie nō eſt maius ſua pte. folio cliiij.colū.ij.

De littera V.

Vniuerſalis ꝓpō affirmatiua quō veniat exponēda ſiue totū ſubiectū diſtribuat ſiue ꝑs ſubiecti ſolū.f.iiij.co.ij.
Vna ꝓpō ē exponēs reſpectu vni' ꝛ expōibilis reſpectu alteri'.fo v.co ij.
Veritates excluſiuarum de ſecūdo modo quō cognoſcitur. folio.vij.colum.j.
Varius eſt modus exponēdi in exceptiuis ſicut in excluſiuis. fo.x.co.iij.
Viuit vt poeta eſt termin' āpliatiu'. fo.xxxvij.
Verbum infinitum predicatur tam (colum.ij. de eo qđ eſt q̄ de eo quod non eſt qualiter intelligitur. fo.xxxiij. co.ij.
Vex ꝛ poſſibile īpertinēter ſe hñt. f.xliij.col.ij.
Vex p̄ie ꝛ ſcđe intentionaliter capit̄ ꝛ ſcđo mō capiendo ſubdiuiditur. fo.liij.col.ij.
Vſe vt ē ꝯditio ꝓpōnis ꝓ q̄ ſuppōit.f.lxxj.co.iij.
Vbicūq3 eſt reperibile maius ꝛ minus ibi eſt reperibile equale habet inſtātias. fo.lxxij.col.j.
Viſiōes ītuitiue q̄s hñt hoīs ꝛ aſin' de eodē obiecto ſpecie differunt. fo.lxxiij.col.j.
Viſu diligit̄ de' meritorie ſic fruitiōe diligo crea-
Video audio guſto āpliāt ad (turā.lxxvj.co.iiij. poſſibilia: ꝛ ſic video albedinē ꝛ nulla albedo eſt ꝛ ſilēs ꝯcedūtur. fo.lxxxj.col.iij.
Verū ꝛ falſum ſunt paſſiones enūciationis bonum et malū ꝯſequētie. fo.lxxx.ij.col.j.
Vterq3 hōvtrūq3 alal non eſt q̄lo ꝯuertit̄ ꝛ ponunt̄ nouem propoſitiones. fo.xciiij.co.j.
Vndecim ꝓpōnes ponunt̄ ad cognoſcēdas veritates ꝓpōnū de terminis diuinis. fo.xcvij.co.j.
Vnico argumento probatur iſta vera piper venditur pariſius ꝛ rome. fo.cxv.co.iij.
Verū relatiuū poſſit āpliari aſſre nō āpliato tōꝫ q̄ ſic in ꝯditionali ꝛ diſiūctiua. fo.xcvij.co.iiij.
Veritates ꝓpōnū in q̄b' ponit̄ ſp facile cognoſcūtur per cōtradictorias. fo.cxx-j.col.ij.
Vita ꝓ q̄ ſupponit ſil'r ꝛ mors. fo.cxxviij.co.ij.
Verbū abſolutū a ꝯnotatiōe tēporis an āpliet
Vniuerſaliter oīa accidē- (vel nō.fo.cxxx.co.ij. tia grāmaticalia ꝯueniunt mētalibus ſicut vocalibus ꝛ ſcriptis. fo.cxxxvj.col.ij.
Vtraq3 medietas ꝯtinui ē p̄ia ꝑs x poꝛtionalis in littera capitali. fo.cxviij.col.ij.
Vmbra pro quo ſupponit. fo.cl.col.iiij.
Vmbra terre ē maioꝛ ꝓpe terrā q̄ remote ſurſum ꝓ tendēdo tendit verſus acuitiem.ibidem.
Vna libra ſine addito naturaliter i caſu faciet deſcendere totam ſperam terre ꝛ corpus infinite grauitatis. fo.cliij.co.j.
Vna linea recta īfinite lōga claudit̄ īter duo pūcta determinata cum alijs trib' ꝓpōnibus ſubtiliſſimis. fo.cliiij.colum.ij.

De littera.X.

Xp̄s īcipit eē an ſit ꝯcedēda tāq̄ poſſibilis et dubiū eſt bonū eſt bonū. fo.xxj.co.iiij.
Xp̄s ꝓ ſcđa pſona ī diuinis ſupponit. ibidē.
Xp̄s īcipit eē xp̄s ꝛ xp̄s neceſſario ē:ſꝫ nō neceſſario eſt xp̄s nec neceſſario nō xp̄s. ibidem.
Xp̄s ſi aſſumat aſinitatē iā hō eſt aſin' ꝓ cōicationem idiomatum. fo.cxliij.co.iiij.

De littera.Y.

Ypothetica propoſitio non eſt exponibilis. folio. iiij.col.ij.

Telos.

Questio magiſtri Joãnis maioris ſcoti in clytarum artium ac ſacre pagine doctoris vernantiſſimi de complexo ſignificabili.

Queritur an ſint ponenda complexe ſignificabilia

Cõplexũ ſignificabile eſt aggregatum ex infiniti uo et acc͞o rei ad quã act⁹ ꝑ infinitiuũ ipoꝛtat⁹ refert

Circa p̃ntẽ queſtionẽ due v̓ſanẽ opiniones. Quarũ prioꝛ eſt Gregorij de arimino in prologo ſnĩaꝝ ponẽtis ſignificatũ totale ꝓpõnis vt hoiem eſſe aial eſt ſignificatũ adequatũ hui⁹ hõ eſt aial. multas acceptiões circa hũc terminũ ens dat ꝫ ſu⁹ mod⁹ cũ preteꝛita ſuſtẽtari poſſit hoc nõ ſufficit nõ eſt ponẽda pluralitas ſine neceſſitate iudicio meo modica eſt appẽtia in ſuo mõ dicẽdi quocirca eã nõ repeto eſt ſatis apd̃ alios vulgatus. Sequiꝛ ergo modus cõis rõni cõſentane⁹ hoiem eſſe aial eſt aliq̃d proprĩſſime capiẽdo ens pro quo mõ aduerte ꝙ illd̃ complexũ ꝛ ſilia hoiez eſſe aial ẽ aliq̃d: eſt diſtinguẽda. vel ſubiectũ capiꝛ materialit ꝛ hõ dupliciter pro ſe vꝉ pro ſuo dicto ꝛ ſcd̃m hoc in vno ſenſu hec eſt vera oẽ verũ ꝛ deũ eſſe differũt ĩ alio ſenſu falſa. vel capiꝛ ſignificatiue: ꝛ tũc nihil aliud ẽ ꝙ hõ. Si ſcire velis pro q̃ talia dicta ſupponãt ſignificatiue. reſolue actiũ in nñm ꝛ vbũ iſiniti modi in ſuũ pricipiũ rñdens ita ꝙ ſi vbũ eſt actiuũ in participiũ p̃ntis tpis. ſi paſſiuũ in participium rñdẽs vt ſortem currere ſoꝛtes currẽs. deum diligi deus dilect⁹. Iſtis notatis ponuñ ɔcluſiões

Prĩa eſt. aliq̃d eſt ɔplexũ ſignificabile. Probaꝛ propõ. aliq̃d ſignificaꝛ ꝑ cõplexũ ergo aliqd̃ eſt cõplexe ſignificabile. ɔña tenet ab equipollẽtibus: probaꝛ antecedẽs qꝛ niniue ſignificaꝛ per hãc niniue cõdidit niniuẽ: qꝛ regula generalis ẽ quicq̃d ſignificaꝛ ꝑ partẽ illd̃ ꝑ totũ ſignificatur rõ eſt. qꝛ poſtq̃ totius ingrediꝛ cõpoſitionẽ non cadit a ſua ſignificatione. Ita etiã totũ nñq̃ aliquaꝫ rẽ ſignificat niſi illa ꝑ partẽ ſignificeꝛ. nñq̃ mihi occurrit inſtãtia niſi qñ termini ſupponũt ꝑ partib⁹ q̃ totũ integrãt materia ꝛ forma ꝑ toto cõpoſito ſupponit ꝛ ipſũ ſignificat ꝛ nulla pars ei⁹: ꝛ in terminis ampliã modũ ſignificãdi hñtibus vt ſortes ſi eſt ſortes ſortes imaginarie eſt ſortes ex quo ſequitur ꝙ aial hõ ſignificat plura q̃ iſte termin⁹ hõ qꝛ brute. ꝛ ꝫ hõ ſignificet infinita hoc nõ ꝓhibet qꝛ vnũ infinitum aliqualiter aliud excedere põt.

Scd̃a ꝓpõ. aliqd̃ eſt icõplexũ ſignificabile probaꝛ ꝓpõ aliq̃d põt ſignificari ꝑ icõplexũ vt notũ ẽ. igiꝛ.

Tertia ꝓpõ. icõplexe ſignificabile eſt cõplexe ſignificabile ꝛ ecõuerſo. pꝛioꝛ ps pꝫ qꝛ icõplexũ ſignificãs aliquã rez põt eſſe ps ꝓpõnis igiꝛ. Scd̃a ps pꝫ qꝛ nihil ſignificaꝛ per cõplexũ niſi rex illd̃ iſte terminꝰ res omnẽ rẽ ſignificat.

Quarta ꝓpõ. aliq̃d eſt ſignificatũ adequatũ ꝓpõnis. probaꝛ. vna res ſignificaꝛ ꝑ vnã ꝓpõnẽ ꝛ nihil aliud ps de hac ſoꝛtes ẽ ſoꝛtes.

Quinta ꝓpõ. alicui⁹ ꝓpõnis nullũ eſt ſignificatũ adequatũ. pꝫ de ꝓpõnibus compoſitis ex terminis cõibus. Ex iſtis infero ꝓpoſitiões.

Prima eſt. nihil ſignificaꝛ ꝑ negatiuã cõtradictoriã quin idẽ ſignificeꝛ ꝑ affirmatiuaꝫ ꝫ aliter ꝛ aliter ꝑ negatiuã ſignificaꝛ q̃ ꝑ affirmatiuã ſignificaꝛ. pꝫ qꝛ ꝓpões oppoſite cõponũtur ex terminis ſinonimis copule ꝛ ſincathegoreumata nihil ſignificãt. igiꝛ correlariũ verum.

Scd̃m correꝉ. hoiez eſſe aial aliq̃d ſignificat ꝛ illd̃ eſt de quo nõ eſt verificabile. imo ꝑ quo nõ ẽ verificabile. pꝫ ſignificat elephãtẽ ꝛ tñ null⁹ elephãs eſt hoiez eſſe aial ꝛ nõ eſt aliq̃ illd̃ aggregatũ hoiez eſſe aial de aliquo verificeꝛ oportet aduertere ad reſtrictionẽ mõ hõ nõ cõuenit elephãti.

Tertiũ correlariũ. oẽꝫ hoiez eſſe aial eſt nõ oẽꝫ hoiez eſſe aial. probaꝛ iſte hõ exñs aial eſt non oĩs homo exñs aial ꝛ iſte ꝛ ſic de ſingulis. igitur.

Quartũ correlariũ. añ creationẽ mũdi mũdũ fore nõ erat verũ ſiue ſit ſermo de vocali mẽtali vel ſcripta. pꝫ qꝛ nulla talꝭ tũc erat ergo non erat vera.

Quintũ correlariũ. ꝫ quelꝫ hoiez eẽ aial ſit vn⁹ hõ hoiez eẽ aſinũ nõ eſt iſta. poꝛ pars ẽ nota ꝛ ſcd̃a pꝫ qꝛ eſt vna negatiua nõ ꝑgnãs cui⁹ ſubiectũ nõ ſupponit. ḡ eſt vera.

Sextũ correlarius. ꝫ antixp̃m poſſe eſſe nihil eſt tñ aliq̃d eſt antixp̃m poſſe eſſe. prioꝛ ps pꝫ qꝛ eſt vna negatiua cuius ꝑdicatũ ꝛ ſubiectũ nõ ſupponit ꝑ eodẽ nõ expoñibilis. ergo vera predicatũ nõ ampliaꝛ. Scd̃a ꝓbaꝛ qꝛ ſubiectũ ampliatur rõne ꝑdicati ꝛ ꝑdicatũ ꝓpter ampliũ modũ ſignificãdi eius ſupponit pro antixp̃o ſiue ampliaꝛ ſiue non ergo eſt vera.

Septimũ correlariũ. hõ eſt aſinus ſignificat hoiem eſſe aſinũ ꝫ nihil põt eſſe hõ exiſtẽs aſinꝰ. prioꝛ pars hui⁹ correlarij pꝫ ꝑ ampliationẽ de lꝫ ſignificat qd̃ ampliat ad imaginabilia impoſſibile nõ explicãs cõtradictionẽ eſt ſignificabile. Scd̃a pars pꝫ per ſcd̃am partẽ quinti correlarij.

Octauũ correlariũ. Soꝛtẽ ieiunare in quadrageſima nõ eſt bonũ. probaꝛ correlariũ: tñ primo nũc nõ eſt quadrageſima ſꝫ feſtũ regũ: ergo ſubiectũ iſtius negatiue nõ ſupponit. ergo eſt vera hec vides capio iſta aggregata vſq̃quaq̃ ſignificatiue. ſꝫ hec probatio eſt ſophiſtica. probaꝛ ſecũdo ad rẽ pono ꝙ ſoꝛtes ſit malus homo et ieiunat quadrageſimã nõ ꝓpter deũ ſed propter vanã gloriã vel vt videatur bonus quemadmoduꝫ ypocrita facit iã patet totũ. Ex iſta ꝓpoſitione cũ eius caſu ſequiꝛ hec affirmatiua hoiez ieiunare quadrageſimã eſt malũ: malũ per ſe poſitum ſtat ꝑ malo ſcd̃m mores quẽadmodũ bonũ ſuũ oppoſitũ nihil eſt malũ malitia entis. Ex quo ſequiꝛ ꝙ dare elemoſynã eſt malũ poſito ꝙ hõ in peccato mortali det ꝓpter vanã gloriã.

Nonũ correlariũ. hominẽ ieiunare eſt hoiez prãdere patet hõ ieiunãs prãdet tẽpore meridiei: ſed qñ comedit verũ eſt dicere ꝙ ieiunat ſicut ante meridiẽ.

Decimũ correlariũ. malũ ẽ dare elemoſinã illd̃ ſequiꝛ ex fine octaui.

Undecimũ. licꝫ iudã diligere deũ erit iudã odire deũ impoſſibile eſt iudã diligere deũ eſſe iudã odire deũ poꝛ pars pꝫ veriſimile eſt ꝙ nõnũq̃ iudas dilexit deũ ꝛ poſtea eũ odio ꝓſecutus eſt. Scd̃a pars patet: qꝛ aꝉs ſeq̃tur ꝙ pro eodẽ inſtãti ꝗs idẽ obiectũ ꝛ diligeret ꝛ odiret quod nõ põt fieri ſaltẽ ꝑ naturã: qꝛ ad veritatẽ modalis cõpoſite oportet ꝙ vna pars dariũ cõpetat alteri pro eodẽ inſtãti in affirmatiuis: vel ſaltẽ ꝙ nõ ſit repugnãtia ꝙ ſufficit.

Duodecimũ hec ɔſequẽtia nihil valet. ſoꝛtes facit platonẽ eſſe doctũ artiſtã ꝛ platonẽ eẽ doctũ artiſtã eſt plato: ergo ſoꝛtes facit platonẽ cũ antecedẽs ſit verũ ꝛ ɔſequẽs falſũ non ſe

Duplex eſt ens. ſ. rõis et nature. Ens ratiõnis quadruplicit͛ dicꝛ. vno mõ vt eſt ipſa ratio ſiue intellect⁹ ſicut eſſentia nigredinis eſt ipſa nigredo. ſecũdo dꝛ ſubiectiue ꝛ ſic habitus ꝛ act⁹ ſunt entia rõnis. tertio cauſaliter. i. oĩe cauſatum mediante rõe ꝛ ſic artificialia p̃ht dici entia rõnis. quarto capiꝛ vt diſtiguiꝛ ꝫ ens reale: ꝛ illd̃ eſt ſꝑ relatio vꝉ negatio ꝛ ɔſideratur a logico ꝛ non a metaphiſico. h. de brurelꝉ. de ente ꝛ eẽntia. artic. iij. q. j.

Fidatur ſup regulã poſita ĩ prima cõclu.

Nõ infine tãter capitur nõ tñ tenet ĩ oĩ caſu vt patet ſi tãtuꝫ vn⁹ hõ eẽt et nulla mulier

Negatiua ꝑgnãs eſt affirmatiua. ĩ. ludẽs vꝉ inferẽs negatiuaꝫ vt ſunt excluſiue, affirmatiue

Sortes ieiunans in quadrageſima nõ ẽ bonus.

Homo ieiunãs quadra. ẽ malus.

Dans elemoſynã ẽ malus. Homo ieiunans eſt hõ prãdẽs. Malus ẽ dãs elemoſynam.

Judas dilligẽs deum erit deum odiẽs: impoſſibile tñ ẽ ꝙ iudas diligẽs deuꝫ ipm odiat

falſificās nec eſt ſillogiſmus expoſitorī. Sed ar guitur a factione ſm quid ad factionē ſimpliciter hāc conſequētiā tamē non nego. plato doctus artiſta fit a ſorte. doctus plato artiſta eſt plato: ergo plato fit a ſorte. ¶ Decimumtertium. Abel occidi a cayn fuit bonū ⁊ adam edere de li

Abel occiſus a cayn fuit bon᷒

gnovetito fuit bonū po: pars patet. q2 abel occidi a cayn nihil aliō erat niſi abel: q2 erat valde bon᷒ hō. ſcōa patet q2 adam poſt ſuum peccatū egit magnam penitētiam. ¶ Decimumquartū correlarium iſtum deum nō eſſe iuſtū ſolem et iuſtū ſolē nō eſſe iuſtū deū nō cōuertunt. pz primū ſupponit pro deo ſcōm p ſole. igitur. ¶ Decimūquintū. deū eſſe cauſam tui eſt neceſſarius: ſz deus cōtingenter eſt cauſa tui. Primū pz quia deū eſſe cām tui eſt deus. Scōz pz quia deus ad extra contingēter agit. ¶ Cōtra primū correlariū arguit ſic. ipm eſt vn᷒ articul᷒ pariſiī dānat᷒ cōtra magiſtrū nicolaū de vitricuria. articulus eſt iſte. ¶ Itē q2 ille ppoſitiōes de᷒ eſt deus non eſt penitus idē ſignificāt licet alio ⁊ alio mō reuoco tanq̄ falſuz. Ad hoc argumētum reſponder petrus de alyaco q2 multa fuerunt dānata cauſa inuidie que tñ poſtea publice cōceſſa ſunt in ſchola. propter reuerentiā articuli dicit q2 illud ſoliū hz verū in ppoſitionib᷒ ad placitū ſignificātibus: q2 ille mētales ſignificāt. iſta gloſa pa rū vz termin᷒ ad placitū ſignificās non proprie ſignificat ſuum conceptū ſed ſuum ſignificatū. propterea aliter dico q2 apō cōiter loquētes idē tātū valet ſicut eadē ⁊ eodē taliter ⁊ apō mſros tunc dr q2 idē capitur tranſcēdenter ⁊ ſic eſt error. ⁊ alio modo de mō ſignificādi grammatica li vt hō ⁊ hoīs ita q2 intentio articuli eſt. Error ērit q2 cōtradictorie ppoſitiones ſoluz per modū ſignificādi grāmaticalē ſicut rect᷒ ⁊ obliqu᷒ immo eſſentialiter differūt: iſtō patet q2 articulus hz penit᷒. idē dico ſcōo q2 ſua propoſitio fuit cōdēnata q2 erronea ad ſuam intētionē q2 non opz aduertere ad ppoſitionē in ſe ſz ad circūſtātias et ad ſuas probationes que per ſophiſtica tionem non cōcludebāt ⁊ eis adheſit propterea erit error: nec nycola᷒ erat tāte auctoritatis q2 ſuā intētionē per alias propoſitiones impoſuerit. iſtud pz iterū q2 in finali propoſitiōe viceſimiquarti capituli damnat hec propoſitio ſub hac forma. Item dixi in quadā diſputatione q2 contradictoria adinuicē ſignificant idez reuoco tāq̄ falſuz. ⁊ notū eſt q2 ſemp cōtradictoriarum ſubiecta vel predicata ſignificāt idē: licz hec nō erat intentio eius q2 nō fuiſſet erronea ſed q2 cauſa inuidie multa erāt dānata eſt ſatis rōni cōſentaneū q2 ppoſitio quinta eiuſdē capituli dicit. Itez qō dixi ⁊ ſcripſi q2 hec ppoſitio hō eſt animal nō eſt ſcōm fidē neceſſaria non antecedens pro nunc neceſſariā cōnexitatē predictoꝝ terminorū reuoco tāq̄ falſuz. Inſup hec ppoſitio damnatur in articulis oxonienſibus q2 vegetatiua ſenſitiua ⁊ intellectiua ſunt vna forma ſimplex vbi ſanctus thomas gregorius. de arimino ⁊ cōmuniter pariſius tenēt oppoſitū ⁊ eſt rōni cōforme ⁊ ē duodecima ppoſitio ibidē l naturali phia. Idē ſcōo caplo ppoſitiōe pma dānatur opinio tenēs duo ȝria va nō obſtāte georgi᷒

Quō articuli pariſienſes capiendi ⁊ tenēdi ſint.

bruxellēſis l ȝtigēri ſpāliē capto tenet duo ȝria pa. per q̄ ad ē de iſtis articulis: rñdet doctor ſubtilis nō ptrāſeūt ſeōnā articuli pariēſes ⁊ okam idē q2 nō ptrāſeūt mare ſz iſti erātviri oxoniēſis ſtudij. ppea Iohānes de garſono tractatu ōtro

De᷒ ex hs cauſa tui ē ens neceſſarium

ſup magnificat dicit nō credo duas alas l hoſtio q2 articul᷒ anglican᷒ dicat oppoſitū eſſe dānādū. Peris ōd remedū l articulis? reſpōdetur p propoſitiōes. Nul᷒ ſupior ligat nō ſubditos p pterea articuli pariſieſes ſolos l epiſcopatu pariſieſi legat. ¶ Scōa ppō. aliq̄ iſtoꝝ articuloꝝ ſūt abrogati etiā apō ſubditos q̄ vtrobiq3 tenēt oppoſitū articuloꝝ. nolales paſſioīcūt hāc ptingēre oīs hō ē aial: ȝſuetudo ē optima legū interpres l iure hūano pure poſitiuo imo ē lex nō ſcripta. Analogia eſt nō oēs decretales eple ſūmorū pontificuz q̄ equaliter oēs ſuſcipiētes fidem xpi obligāt ſuſcipiutur q2 ſi ſic homo eſſet obligatus ad duo cōtradictoria. Quocirca multa ex compillatiōibus grego. noni caſtigantur p ſextum ⁊ clementinas: ⁊ grego. nonus multas antiquitates pontificū eū precedentiū mitigauit. Sed articuli pariſiēſes ſic nos obligāt q2 vbi nō eſt conſuetudo in oppoſitum vel clara rō ne dogmatizemus oppoſitum. Si faceremus oppoſitum plus capitibus noſtris crederemus q2 vni comunitati contra illud ſalomonis. Ne innitaris prudētie tue. extra de ȝſtitutiōib᷒. ¶ Cōtra quartū correlariū arguitur. añ mūdi creationez abel nō erat ergo verū erat abel non fuit ⁊ non erat ppō vocalis mētalis vel ſcripta vt dicit correl. quartū. ergo erat cōplexum ſignificabile et redit opinio gregorii quam tenet in tertia concluſione pñe q̄ſtiōis ſui plogi. ¶ Rñdet negando ȝñam q2 ex negatiua nō pegnāti non ſequitur affirmatiua vt pilatus arguebat poſt dictū ſaluatoris. Regnum meum nō eſt de hoc mūdo inferebat pylatus. ergo rex es tu non teneo pro nūc cum holkot ⁊ aliaco q2 ſit aliqua ppō increata. ¶ Tertio ȝ octauū correlariū ar. ꝟ videt ſapere hereſim q2 nō eſt bonū ieiunare in q̄dragesima q2 eſt ȝ pceptū eccle. extra de obſeruatione ieiunioꝝ. ſiliter iniquū eſt dicere malū eſt dare elemoſynam. cūtat eūi eccla: date elemoſynam ⁊ oīa erunt vobis mūda. ¶ Ad tertiū nego aſſumptū ſz oēs tales diſtinguo q2 ſortē ieiunare nō eſt bonum vnus ſenſus eſt ſortes nihil boni facit in hoc q2 ieiunat cum circunſtantiis debitis ⁊ ille ſenſus eſt falſus. alius ſēſus eſt ſortes ieiunans eſt res mala et hoc intercedū cōtingit. iſte ſcōs ſenſus eſt propoſitioni ex terminis proprijs. alius autem accipit ex cōi mō loquēdi verba non faciūt hereticū ſz beneverū eſt q2 datus eſt nobis certus limes loquēdi eſto q2 liber verbis loquātur philoſophi ſm brīn auguſtinū.

¶ Quarto arguit: q2 ſm iſtuz modū pbat q2 falſū ſcit ȝſequēs eſt ȝ ariſtotelez j. poſterioꝝ qō nō ē nō ſcit vt diamet᷒ ⁊ ſimeter. Sz pbo q2 ſequat falſū eē ſcit: ſz falſū eē eſt falſū per ſe. ergo falſum ſcit. Itē cōtra dicta hominez eē aſinum eſt falſum ergo hominem eſſe aſinū eſt a propoſitione de eſt tertio adiacente ad propoſitionem de eſt ſecūdo. ¶ Ad primū reſpōdet tum primo q2 illatum non eſt inconueniens ſcio hanc Ioannes dicat falſuz in caſu inſolubili. Secundo nego conſequētiam q2 hoc non intēdebat argumentū ſenſus eſt. falſum ex hs ſcit quod eſt falſum. Contra hoc ar. ioannes ſcit falſum eſſe ergo falſum eſſe ſcitur a ioāne. iterum nego añs. ſenſus eſt ioannes ſcit falſum ex hs. ſi intelligas ſic ioannes ſcit q2 aliquod falſuz eſt l rez natura ex hs nō habes ppoſitū. ad aliō nego ȝſequētiā hoīez eē aſinū l añte ſtat materia

liter in ȝñte

liter in ꝯñe licet non ſupponit ſtat ſignif.cati ue. Oportet ſic arguere. hominē eē aſinū eſt fal ſum ergo ly hoīem eſſe aſinū eſt. Ex ol bus iſtis ſequitur ꝙ facile eſt reſpondere ad iſtas et ſimi les hoc eſſe impoſſibile (demōſtrādo hāc homo eſt aſinus) et hoc eſſe eſt poſſibile. ergo poſſibile eſt īpoſſibile. ſenſus maioris eſt ꝗ ex̄ñs eſt ꝓpō impoſſibilis et hoc eſt verū et minor eſt falſa in eodē ſenſu ſi intelligatur in alio ſenſu puta ꝙ eſt poſſibile ꝙ hoc exiſtat in rerū natura opʒ cō cludere ꝙ illud quod poſſibile eſt eſſe in rerum natura eſt propoſitio impoſſibilis ⁊ hoc eſt vex. Eodē mō ſortē eſſe eſt ꝯtingēs ⁊ ſortē eſſe ē ſor tē eſſe vel ſortē nō eſſe: ergo ſortē eſſe vel ſortem nō eſſe eſt contingēs. finaliter ſequiꝭ ꝙ ſortes ē ſortes preciſe ſortem ſignificat imo non plus ꝙ̄ iſte terminus ſortes ⁊ tū p̄mū eſt ꝓpoſitio ⁊ nō ſecundum quia primum ſignificat aliqualiter eſſe qualiter non per ſcōm ſignificatur.

Additio ¶ Circa hāc hominē eſſe aīal eſt aliqd ſciēdū ꝙ cū ſubiectum capitur materialiter ꝓ ſe ſenſus eſt. hoc ly hominē eſſe animal eſt aliquid cum capitur materialiter ꝓ ſuo dicto vel ꝓ ꝓpoſitio ne ſibi ſubiacente ſenſus eſt hec ꝓpoſitio homo eſt animal eſt aliquid. Cetera clarēt. Petr' aſſr de bruxel. ſuper quolibeto ſecūdo queſtione pri ma tenet cōplexū ſignificabile nō eſſe ponēdū. volētes videre recurrāt ibidē. Telos.

Tertio phiſicorū. terminus eſt quod ē rei extre mum.

Acceptio nes termi ni.

Extremū id eſt ſub iectū vel ꝓ dicatum.

TErminus accipiꝭ dupliciter. Uno mō phiſice vt cōuenit rebus ad extra quēadmodū dicimus de termino a quo ⁊ de ter mino ad quē. Secūdo mo do vt cōuenit diabilibus: et hoc quintupliciter. Primo modo capitr extēſo termino qō large vulgo dicimus ꝓ omni ſigno ponibili in propoſitione. Scdo mō capiꝭ min' large ꝓ omni ſigno ſig̃tiue ſumpto ponibili in propoſitiōe ſiue fuerit cōplexū ſiue non. Tertio mō capiꝭ ꝓprie ꝓ omni ſigno īcōplexo ſignifica tiue ſumpto ꝓpoſitione ponibili. Quarto mō ꝓp̄iſſime ꝓ omni illo qō ſignificatiue ſumptū pōt eſſe extremū ꝓpōis reſpectu verbi perſona lis modi finiti. Quīto mō ſtrictiſſime ꝓ incōple xo qō pōt eſſe extremū ſignificatiue ſumptū ⁊c̄.

¶ Iſta equiuocatio poteſt ꝓ bari ex communi mō loquēdi in artib'. Quīta acceptio eſt trita et quarta patet ex primo prio rū. Terminū voco in quē reſoluitur ꝓpoſitio vt in predicatū: ⁊ illud de quo dicit appoſitio vel di uiſio eſſe vel nō eſſe. Et petrus hyſpan' dicit ali quas ꝓpoſitiōes nullo termino ꝑticipare: eſto ꝙ copulis ꝑticipēt q̄ ibidem nō reputantur ter mini. Tres p̄me acceptiones ſunt ſatis famoſe.

In cōpoſi tenſuū.

¶ Et iter iſtas talis eſt ordo ꝙ omne qō eſt termin' quinto mō eſt termin' quarto mō: ſed nō ecōuerſo: q: hoc cōplexū hō alb' audiēs miſſā eſt termin' q̄rto mō: ſed non quīto. Ceterū quartus mod' nō eſt inferior ad tertiū: q: tertius cōpletionē excludit: ſʒ tertius mod' eſt īferior ad ſcō: quēadmodū ſcōs ad pri mū. ⁊ ex iſto ſeqtur ꝙ q̄nt' mod' ē īferior ad oēs q: quicq̄d eſt īferi' īferiore ē īferi' ſupiore eiuſdē huiꝭ eſt termin' p̄io mō ⁊ nō ſcōo mō hō alb' ſcōo mō ⁊ nō tertio mō hoīeʒ albū ſcōo mō ⁊ nō q̄rto mō. Quare ſcōs modus ⁊ quart' nō coincidūt in

iſtū. acceptione dici ꝓp̄iſſime ⁊ in. v. ſtrictiſſime q: aliq̄d inter illos terminos īterceſt. Capiꝭ pro p̄iſſime qū maxie accedit ad trāſūptionē: q: termin' phiſice extremitatē rei ſig̃t. ita terius ī quarta acceptione extremitatē ꝓpōnis. Stri ctiſſime capiꝭ qū pauca īcludit. Ex iſto p̄ꝫ ꝙ idē eſt terminus phiſice et logice. vt hō eſt aīal vbi hō eſt termin' phiſice: q: terminat illā propoſi tionē. ⁊ logice. q: eſt ſignū ponibile in ꝓpoſitio ne. ⁊ ſcḋm iſtas acceptiōes vario mō diffiniꝭ ter minus ſcḋm primā acceptionem ſic.

Quid ſit terminus propriiſſi me capiꝭ.

¶ Terminus eſt ſignuʒ aliqd aliqua vel aliqualiter repreſentās ꝓ q̄ vel q̄bus vel taliter eſt ponibile in ꝓpoſitiōe. vel ſic. Ter minus eſt ſignū ponibile in ꝓpoſitione. vel ſic tertio. termin' eſt pars propinqua ꝓpoſitiōis ſcḋm alias acceptiones facile eſt terminū diffini re reſtrīgēdo diffinitiōes ꝑ naturā acceptionū. Diffinitionē primā q: eſt magis explicatiua ce teris explanabimus: ſilli' diffinitionis diffinitū propinquū eſt terminus ⁊ quelibet res ſignifica ta ꝓ diffinitū proprie eſt diffinitū remotū. ⁊ ſic idē eſt diffinitū propinquū ⁊ remotū ⁊ hoc ſpecia liter qū idē ꝓprie ſe ſignificat. diffinitū ꝓpinquū eſt illō cuius rei ſignificare naturā explicat diffi tio. In hac diffinitione poniꝭ ſignuʒ loco ḡnis q: oīs terminus: eſt ſignū: ſʒ nō ecōtra. q: ſimu lacrū heraldis veraſtē repreſentat ſiue heraldis eſt ſignū ⁊ nō eſt terminus. ⁊ equus regis regeʒ repreſentat q̄ tū nō eſt terminus. Diciꝭ ꝓ quo vel quibus cauſa differētie q: imago repreſētat aliqd ſʒ nō poteſt accapi ꝓ illo ⁊ ponitur accipi ⁊ nō ſupponere ꝑpter tales terminos chimera q̄lıbet ⁊ ſiles ⁊ licet hoc ꝯuertatur cū diffinitoꝛ alie particule ponunꝭ ad maiorē explicationē. Et dicitur aliqd ꝑpter terminos ſingularis nu meri nō collectiuos vt Ariſtoteles animal ⁊ dici tur aliqua ꝑpter noīa pluralis nūeri nō colle ctiua vel ꝑpter terminos collectiuos ſiue in ſin gulari ſiue in plurali: vt ppls animalia. ⁊ diciꝭ aliqualiter propter ſincathegoreumata.

Repreſen tare eſt in aliqui' rei cognitio nē īducere Nec voꝫ nec ſcri ptura deo aliquid re preſentat Diffinitum propiquū eſt ipſe ter min'. Re motū eſt res ꝗ ipſa ſignifica ta

¶ Pro quo aduertēꝙ aliqui termini capiūtur pure diuiſiue vt michael: aliq̄ pure collectiue vt popul' nō obſtāt varia acce ptio termini q̄ad accētū. Aliq̄ termini capiūtur mixtī diuiſiue ⁊ collectiue vt ꝯ̄itas multitudo mltitudo eū hoīeʒ ſignificat ⁊ ꝓ eo ſupponit et populum ſignificat ⁊ ꝓ eodē ſupponit.

¶ Contra predicta arguitur. nihil diffiniꝭ: ꝗ male dr ꝙ diffinitū ꝓpinquū ē termin'. ꝯña claret. añs p̄ꝫ: q: nec nō termin' nec termin'. ꝗ p̄io notū ē: ſcḋo argr: q: nec iſte terius nec ille. ⁊ ſic de ſingulis. igr̄ ſi neges vnā ſingularē antecedētis in q̄ demōſtraꝭ ly terius.

Uarie varī ant̄ termi norū acce ptiones.

¶ Cōtra nec diffiniꝭ termin⁹ vocalis nec mētalis nec ſcript': ergo ſi dicas q̄li bet eorum diffinitur tunc vnius diffinitionis dare plura diffinita qō eſt inconueniens.

¶ Reſpōdeꝭ negādo añs ⁊ ad probationē diciꝭ ꝙ terminus diffinitus ⁊ mēta lis ⁊ vocalis ⁊ ſcript': ⁊ ad illō tāgiꝭ ī argumēto qō ē īcōueniēs vni' diffinitiōis dare plura diffinita pono tres propoſitiones.

¶ Pria eſt. vnus diffinitiōis plā ſūt diffinita remota: q: q̄ʒ termin' ī mūdo eſt diffinitū remotū hui' diffinitiōis quēadmo

dū q̄ꝫ hō mūdi ē diffinitū rēotū alalis rōnalis.

Notāde ꝑpoſitiōes.

¶ Secunda propoſitio. vni⁹ diffinitionis plura ſunt diffinita propinqua. pa tet in diffinitione data diffiniuntur terminus vocalis mentalis ⁊ ſcriptus.

¶ Tertia propoſitio. nullius diffinitionis plura ſunt diffinita propinqua nō ſinonima neq̄ plura diffinita remota nō ſino nima: q2 diffinitū remotū non eſt diffinitū ſim pliciter. quēadmodū ſortes ad extra nō eſt diffi nituꝫ abſolute hui⁹ diffinitiōis alal rationale.

¶ Cōtra hoc ſic arguitur. diffinituꝫ diuidit̄ ī ꝑpinquū ⁊ remotū: ſed in omni diuiſione diuiſuꝫ debet verificari de membris di uidentibus: ergo diffinitū remotū eſt diffinitū.

In diuiſio ne analogi in ſua analogata diuiſuꝫ nō ſemp veri ficat̄ de oī b⁹ ſuis mē bris.

¶ Reſpondetur concedendo ma iorē diſtinguēdo minorē vel diuiſione analogi ī ſua analogata ſic nego vel in diuiſione ſuperio ris in ſua inferiora ſic cōcedo. ⁊ vlteri⁹ nego aña ⁊ ex iſto ſequitur ꝙ hec ꝯña eſt nulla hoc eſt dif finituꝫ remotū: ergo eſt diffinitū: q2 arguitur a dicto ſcðm quid ad dictum ſimpliciter.

¶ Contra hoc arguitur. bene ſequit̄. hoc ē diffinitū remotū: ergo eſt diffinitū demonſtrando iſtū terminū terminus qui ſcꝫ eſt diffinitum propinquum.

¶ Reſpondetur negādo cōſe quētiā ꝙꝓ cōſequēs ſit veꝝ: q2 ſi diffinial̄ termi nus proprie ſignificās illuꝫ terminū terminus ⁊ ille terminus ſit depoſitus a ſua ſignificatione. antecedens eſt verum: et conſequens falſum.

¶ Secūdo arguit̄. diffinitum ꝑpinquū ⁊ remotū relatiue opponūtur: ſed rela tiue oppoſita nūꝙ̄ verificāt̄ de eodē ſaltē reſpe ctu eiuſdē. ſꝫ termin⁹ eſt diffinitū ꝑpinquū hui⁹ diffinitionis: ḡ non eſt remotū reſpectu eiuſdē.

¶ Dicitur ꝑ duas propoſitio nes. prior eſt. Relatiue oppoſita verificant̄ de eo dem reſpectu diuerſoꝝ: q2 demonſtrādo platonē veꝝ eſt dicere ꝙ eſt pater reſpectu ciceronis. ⁊ fi lius reſpectu ſortis.

Relatiua ſunt quoꝝ vni⁹ ſigni ficatio al terius pre ſupponit ſignifica tiōeꝫ vt pr̄ ⁊ filius.

¶ Secūda propoſitio. relati ue oppoſita verificant̄ de eodē reſpectu eiuſdeꝫ diuerſis tñ rationibus. q2 ſi ſortes eſſet ſimilis platonis in ſcientia diſſimilis in albedine iam ſortes eſſet ſimilis et diſſimilis: q2 quēadmoduꝫ ſequitur ſortes eſt platōi ſimilis in ſciētia: ergo eſt ſimilis ita bñ ſeq̄tur eſt diſſimilis platoni in albedine: ergo eſt diſſimilis: nec ex illo infert̄: ergo nō eſt ſimilis. ſic in propoſitio diffinitū pro pinquū ⁊ remotuꝫ ſignū ⁊ ſignatū verificātur de eodē propter aliā ⁊ aliā rationem.

¶ Tertio arguitur. null⁹ ter min⁹ ſignificat aliq̄d quin ille ſignificet aliqua: ergo ille particule male ponunt̄. aña ptꝫ: q2 ſi ſic maxime eſſet michael. ſed hoc eſt falſum: q2 mi chael angelū ſignificat et ſpnimet terminum quum hic capiamus ſignificat large.

¶ Dicit̄ꝙ ꝯña ē nulla: q2 ideꝫ terminus ſignificat aliq̄d ⁊ aliū magis explicat̄ natura diffiniti illis particulis appoſitis: ſed q2 cōmunit̄ negat̄ ꝙ hō ſignificet aliū aduerte ꝙ hominē ſignificare aliqua pōt dupl̄r intelligi. vno mō ꝙ aliqua repñſentet. ⁊ dico ꝙ hoc eſt veꝝ q2 oēm hoīeꝫ ⁊ oēs hoīes repñſentat. Alio mō ꝙ poſſit ꝓ eis ſupponere ⁊ ſic negat̄. qñ dicit̄ ꝙ hō nō ſignificat plura hoc ſic intelligitur. nō ſuppo nit pro plurib⁹ coniūctiue: ſꝫ ſolū diuiſim: q2 de mōſtrādo tres hoīes vel q̄ttuor hec eſt falſa: iſti ſunt hō. etiā qñ dr̄ nō ſignificat plura hoc intel ligit̄ niſi illa plura cōſtituāt aliqđ vnū: q2 hō ma teriā ⁊ formā copulatim ſignificat etiam plures hoīes quū pars integralis hoīs ſit hō: ſꝫ iſta cō ſtituūt aliqđ vnū. Sed termin⁹ collectiuus non ꝙ ſignificat aliquod vnū: vt ppl's mltos hoīes ſi gnificat ⁊ nulluꝫ illius mltitudinis: q2 mille ho mines partiales ad populum nō ſufficiūt: ſed re quirunt̄ mlti totales. ſꝫ ſuus pluralis alit̄ ſigni ficat mlta quoꝝ quodlibet eſt populus ⁊ ſuppo nit ꝑ illis vt (verbi cauſa) ſi eēnt tres exercitus in prato clericoꝝ ſeparati populi ſupponit ꝑ oi bus vl̄ trib⁹ exercitibus copulati. populus vero non ex iſto ſeq̄tur ꝙ populus pro iſtoꝛ iſto demō ſtrādo mille ſupponit ⁊ pro nullo eorum.

Hominē ſignifica re aliq̄ du plicit̄ intel ligitur.

Hoc eſt co pulatim.

¶ Cōtra hoc arguitur. popu lus ſignificat mille hoīes auferat̄ vnus eoꝝ tūc vel ſignificat reliq̄s vel nō. ſcðꝫ eſt abſonū: ergo ⁊ primū. poſtea auferatur alius hō tunc q̄ritur vt ſupra: vel ſignificat reliq̄s vl̄ nō. ⁊ oportet da re ꝑmuꝫ ⁊ ſic ꝯr̄ nō erit ſtatus vſq̄ ad vnū: ergo ⁊ vnuꝫ hoīeꝫ ſignificat. ⁊ hoc ꝯtra dicta ſi detur minimus populus vel maximus populus q̄ nō tunc ex prima pte ſeq̄tur ꝙ oblatio vnius hoīs deſtruit populuꝫ ex ſcðā pte ſequitur ꝙ vnus ho mo facit populuꝫ. ⁊ ex illo iterū cōcludo interūꝫ ꝙ populus ſignificat vnum.

¶ Ad hoc argumentū dicitur ꝙ oportet ſignare certuꝫ numeꝝ ī deſcēdēdo ad eſſe populuꝫ ⁊ oportet dare minimū populuꝫ vl̄ maximū nūeꝝ q̄ nō ⁊ hoc magis depēdet ex cō muni mō loquēdi ꝙ̄ ab arte. ⁊ poteſt dari mini ma mltitudo q̄ ſufficit ad eſſe populuꝫ et ſigna re vt decē. tunc dr̄ ꝙ vno ablato reliq̄ mltitudo deſinit eſſe popul⁹ ⁊ nō eſt ſimile qñ ſunt cētū ꝑ ablationē vnius: q2 adhuc remanēt decē. ⁊ qñcū ꝙ remouet̄ a decē deſinit eſſe popul⁹. ſꝫ in aſcēdē do nō eſt ſtatus. ⁊ hoc ꝑciſe nō ꝯuenit ratione il lius hoīs: ſed ꝑpter illū hominē in ordine ad ta lē numeꝝ. puta denariū vbi damus ſtatum: ⁊ ſic auferēdo oēs hoīes ſucceſſiue a numero ſuꝑmo vſq̄ ad vltimuꝫ nō deſinit eſſe populus quemad moduꝫ ariſtoteles dicit vltima gutta cauat lapi dē nō ratiōe ſui ꝑciſe: ſed ratiōe ꝑcedētiuꝫ gutta rum ſi detur maxia mltitudo q̄ nō eſt populus: tunc additio vnius hominis facit populum non ſimpliciter: ſed ꝑpt̄ habitudiē alioꝝ ꝑcedētiuꝫ.

Ovi. de py ra ⁊ deuca liōe. O ſo roꝛ o coniūx o femia ſo la ſuꝑſtites nos duo turba ſu mus.

Gutta ca uat lapidē ratiōe pre cedentiū.

¶ Quarto arguitur: chimera eſt terminus ⁊ tñ nō ſignificat aliq̄d aliū nec ali qualit̄. igitur. ꝯña tenet ⁊ maioꝛ ptꝫ: q2 nō loqui mur de hoc ꝙ ſignificat ſe: q2 notuꝫ eſt. opꝫ dice re ꝙ alit̄ ſignificet q2 illa negatur chimera eſt ⁊ ſi chimera ꝑciſe ſignaret illuꝫ terminum chimera nō negaretur magis ꝙ̄ hut eſt. ⁊ minoꝛ ptꝫ: q2 q̄ ro. quid ſignificet? nō chimerā: q2 chimera nihil eſt: ergo nō ſignificat chimerā. Et cōfirmatur: q2 bñ ſequitur: chimera ſignificat chimerā. ergo chimera ſignificatur per chimeram: ſed conſe quēs eſt falſū cuꝫ ſit vna affirmatiua cuius ſub iectum non ſupponit igitur.

P. de bru xellis hāc egregie de ducit chi mera eſt ens cū. ar gumētis ī oppoſituꝫ de ente et eēntia ar ti. iii. cōclu ſione. i.

Cõfirmatio valida. Iſtõ argumẽtuz ſoluit fere eodez modo crab addit iñ q̃dã viſu nõ indigna i ſuis terminis.

¶ Ad quartũ negatur minor: τ dr ꝙ ſignificat aliquid τ nego hãc cõſequẽtiã chimera ſignificat chimerã: τ chimera nihil eſt: ergo chimera nihil ſignificat queadmodũ nõ ſequit antichriſtus ſignificat antichriſtũ: τ antichriſtus nõ eſt ergo antichriſtus nihil ſignificat: τ cauſa eſt q: arguit a nõ amplo ad amplũ negatiue.

¶ Ad cõfirmationẽ ꝯcedo cõſequẽtiã τ nego ꝙ ſubiectũ non ſupponat. Immo ſupponit ꝓ chimera quã ſignificat ex quo ẽ adiectiuũ principalioris partis p̃dicati τ eſt ampliatũ ad quĩꝗ ſicut ſe queadmodũ ꝟbũ actiuũ ampliat poſt ſe ſic ſubiectũ ſupponit ꝓ chimera nec ſequitur ſupponit ꝓ chimera ꝗ chimera eſt.

Validiſſimuz argumentum.

¶ Cõtra hoc arguit. tũc chimera eſt ſignificabilis τ ꝑ ꝯñs itelligibilis ergo aliqd impoſſibile eſt ſignificabile τ nõ eſt potior ratio de vno impoſſibili ꝙ de alio ꝗ quodlibet ẽ itelligibile ſed nõ intelligibile ſignificatiue capiẽdo eſt ipoſſibile ꝗ nõ itelligibile ẽ itelligibile

¶ Et cõfirmatur. vel intellectus mouet ab ipoſſibili vel a poſſibili: nõ ab impoſſibili: q: impoſſibile nõ diffundit aliquã ſpeciẽ in ipſuz intellectũ neꝗ a poſſibili: nã poſſibile poti⁹ mouet intellectũ ad quodlibet poſſibile ꝙ ad impoſſibile intelligẽdũ. ¶ Reſpõdet cõcedẽdo ꝙ chimera eſt intelligibilis τ ſignificabilis τ quod impoſſibile eſt ſignificabile τ pro illo.

Impoſſibile eſt ſignificabile. Impoſſibile duplex eſt

¶ Nota ꝙ duplex eſt impoſſibile: nã quoddã eſt implicãs preciſe cõtradictionẽ queadmodũ hõ irrationalis τ tale impoſſibile non repugnat imaginationi neꝗ intellectui queadmodũ m̃ri dicit bonã conſequẽtiã materialiter tenere q̃ñ oppoſitũ cõſequẽtis eſt imaginabile cũ antecedente. Aliud eſt impoſſibile explicãs ꝯtradictionẽ τ tale nõ eſt ſignificabile nõ ꝙ explicet copulatiuã cõpoſitã ex cõtrariis vl̃ ex cõtradictoriis in forma ſed ſufficit cõtradictio incomplexa vt nõ ſignificabile nõ intelligibile τ ſic ſubiectũ huius nõ ſupponit nõ intelligibile eſt intelligibile ſed ſubiectũ huius hõ irrationalis eſt intelligibilis bene ſupponit ꝓ illo qd̃ imaginatur homo irrationalis.

¶ Ad ſecundũ quo dicitur vl̃ intellect⁹ mouet a poſſibili vel ipoſſibili do p̃mũ τ q̃ñ improbas poſſibile poti⁹ mouet intellectũ ad intelligẽdũ poſſibile diſtinguit vl̃ de ꝑ ſe τ ſic cõcedit vel ꝑ accidens τ ſic negat hoc eſt intellectus primo habẽs cõceptũ diametri τ poſtea cõceptum quadrati τ cõceptuz equalitatis poſtea format vnum cõceptũ cõmunẽ ab his rebus que non poſſunt cõperere ſibiinuicem affirmatiue.

¶ Cõtra hoc ſic arguitur vl̃ ille res repreſentant naturaliter rẽ impoſſibilez vel ad placitũ: nõ ſecundũ quia nõ ſignificãt ad placitũ. nõ primũ q: tũc repreſentarẽt idẽ apud oẽs τ ſic q̃liber habẽs cõceptus rerũ poſſibiliũ q̃ ſimul mẽte reddũt rẽ impoſſibilem puta rerum diſparatarum habebit conceptuz impoſſibilem qd̃ non eſt dicẽdum.

Concept⁹ poſſibiles rem poſſibilem naturalr re

¶ Ad hoc argumẽtũ dictũ eſt ſupra ꝙ cõceptus poſſibiles repreſentãt rẽ poſſibilẽ ꝑ ſe ꝑ ſe τ hoc naturaliter. Et de ꝑ accidẽs rẽ impoſſibilẽ necꝗ ꝓpꝛie naturaliter nec ad placitũ queadmodũ terminus vocalis ſignificat rẽ ceptũ vltimatũ τ nec naturaliter nec ad placitũ in propoſito dico vl̃ gloſa ſic ꝙ ad placitũ ipſius intellectus τ libertate volũtatis cõparãtis illos cõceptus rez poſſibiliũ in vnã rẽ impoſſibilẽ: et ſic patet ꝙ interdũ habet cõceptũ impoſſibiliũ q̃ñ ſcilicet cõparat cõceptus diſparatos affirmatiue quandoꝗ vo non quando ſcilicet non cõparat ſicut nõnũꝗ cõceptus extremorum ſunt in intellectu τ non relatiuus interdum vero ſic etiam cõceptus directus eſt in intellectu: indirectus vo nõ interdũ oppoſitũ.

preſentãt τ ipoſſibiles de ꝑ accidens.

¶ Terminorum quidam τc.

¶ Sequunt diuiſiones terminorum.

TErminorũ aliqui ſunt vocales: aliqui mẽtales: aliĩ ſcripti. Rurſ⁹ terminorũ aliq̃ cõpleti: aliĩ incõpleti. Inſuper q̃dã ſũt cathegoreumatici: quidaz ſincathegoreumatici: q̃daz mixti: quidã prime intẽtionis: q̃dã ſecũde: q̃daz ſunt vltimati: aliĩ nõ vltimati vt patet de ꝯcepti bus: quidã trãſcẽdẽtes: quidã vero non: quidã finiti: quidam infiniti: quidam diſparati: quidam impertinẽtes: τ aliĩ ſinonimi: τ ſic de aliis.

Reprobat crab diuiſionez: q: de vocali τ ſcripto diuiſũ nõ verificat ſz datur loco vni⁹ de ſingulari.

¶ Terminorũ quidã vocalis quidã ſcript⁹: τ quidã mẽtalis. hec eſt diuiſio logicalis termini ſuperioris in terminos inferiores in ſupponẽdo ita ꝙ eſt dicere. ois terminus eſt vocalis ſcript⁹ vel mẽtalis diſiũctim vel de numero terminorum. alius eſt vocalis: alius ſcriptus: alius mentalis: vel quocunꝗ termino dato ille eſt vocalis ſcriptus vel mentalis.

¶ Terminus mẽtalis eſt cõceptus anime vel paſſio naturaliter ſignificãs et vocat nõnũꝗ actus intelligẽdi noticia rei ap̃ hẽſiua vitalis immutatio effigies ſimulacrũ cognitio. Et ſicut vult beat⁹ auguſtinus. v. de trinitate. nulli⁹ idiomatis eſt. qd̃ ſic declarat. ſi quis ſolus nutriat decẽ annis nõ vidẽdo holez tũc ille preſentato homine cõceptũ hoĩs formabit τ nõ eſt maior rõ ꝙ ille cõcept⁹ ſit vni⁹ idiomatis ꝙ alteri⁹ ergo nulli⁹ eſt. τ cõcept⁹ talẽ qualitatẽ nõ abſolute ſignificat ſed cõnotãdo ꝙ potentie cognitiue inhereat τ ab ea effectiue partialiter cauſet iuxta illd̃ auguſtini a cognoſcẽte τ cognito parit noticia defectu cuius ſi ad imaginationẽ noticia quã ego habeo de ſorte poneret in lapide deſineret eẽ noticia qd̃ patet q: dr noticia ſolũ reſpectu illi⁹ qd̃ põt denominari noſcẽs illd̃ ſuadet. ex cõmuni mõ loquẽdi hominũ q: aliter nõ poſſumus probare ſignificãtias terminorũ.

Significare naturaliter ſiue formaliter ẽ nõ mediãte alio vt termi mẽtales vocales ſignificãt inſtrumẽtaliter Auguſtini opinio, de conceptu mentali.

¶ Ex illo infertur ꝙ ꝯceptus nõ eſt eſſentialiter τ intrinſece cõceptus. Eſſentialiter τ intrinſece ẽ quãdo nõ cõſtat aliã rẽ eẽ in rerũ natura quin ipſa ſit talis vt albedo nõ ſtat rem que eſt albedo eſſe in rerum natura ꝑ quãcũꝗ potentiam q̃n eadem ſit albedo ſec⁹ eſt de noticia vt dictum eſt.

Vide quid ſit eẽntialiter τ itrinſece.

¶ Secundo ſequit ꝙ album eſſentialiter τ intrinſece eſt: τ tñ nihil eſt eſſentialiter τ intrinſece album. propoſitio eſt clara.

¶ Terminus ſcriptus eſt terminus qui oculo corporali pcipi põt. ⁊ ex hoc ſeqtur ꝙ terminus impreſſus inſculpt' circul' ante tabernam ſunt termini ſcripti. ſimiliter vinũ argentum homo ad extra ſunt termini ſcripti: de vino ſi in concauo ſculptura ponatur de argẽto oportet in libris dominarũ de homine patet ſculpẽdo vnam partem eius cum quelibet pars integralis hominis ſit homo.

¶ Tertio ſequitur ꝙ hõ poteſt viuere quadraginta annos preciſe comedẽdo terminos ſcriptos vt ſi in pane caſeo ⁊ hmõi rebus ſculpantur caracteres.

¶ Quarto ſequit ꝙ alicuius ꝓpoſitionis ſubiectũ poteſt calefacere pdicatũ in ſenſu cõpoſito ſtante ordine rez. pbatur hec ꝓpoſitio ⁊ ſculpat hec in ferro: hõ eſt alal ſubiecto exiſtẽte intenſe calido ⁊ pdicato remiſſe.

Termini religioſorũ poſſunt dici termini

¶ Quinto ſeqtur ꝙ atramentum in calamo erit ſubiectũ et tamen nunꝗ verum erit dicere atramentũ in calamo eſt ſubiectum. ſecunda pars patet ſtante cõmuni modo et terñ. prior probatur hoc erit ſubiectũ demonſtrando terminum qui erit in libro ⁊ hoc eſt vel erit atramentũ in calamo: ergo atramentũ in calamo erit ſubiectum. et eodẽ modo poteſt probari ꝙ atramentum venale in vico ſancti iacobi erit predicatum.

Nigredo ẽ terminus

¶ Sexto et vltimo ſequit ꝙ nigredo eſt terminus quẽadmodum res nigra: hoc eſt quando atramentũ nigrum per caracteres dirigit ſup papirum ibi eſt vnus terminus q̃ eſt ſubſtantia atramenti ⁊ alius qui eſt nigredo eidem ſubſtãtie inherẽs: q: alioquin ex ſubſtantia fieret accidens prime intentionaliter qđ eſt impoſſibile: vt pz in ſacramẽto euchariſtie.

Irrationalia vocales terminos cauſant.

¶ Terminus vocalis eſt terminus qui ab auditu corporali percipi poteſt vt vox prolata ab homine ab angelis aſinis vt pz de aſino balaam de aliquib' auibus ⁊ inſtrumẽtis aliis nec refert ſiue illud fiat mediate vel immediate ⁊ modus pronũciandi varius prouenit ex vario contactu lingue ſuper palatũ vt pz adertenti: quia ex integritate et diuiſione lingue aliter et aliter pferimus. narrat Diodorus ſiculus in fine tertĳ libri de quadam inſula nõ multũ diſtãte ab ethiopia ꝙ in illa gens habet linguam diuiſam in inferiore parte vt a radice duplex eſſe videatur ita varia vtitur loquela vt nõ modo voce homĩ loquant ſed diuerſarũ auium imitant cãtus qđ vero videt admirabilius vna cũ duob' hoibus pfecte ſimul reſpõdeo tum diſpurãdo loquet vna cũ pe lingue alteri loqtur.

¶ Cõtra iſtam diuiſionem arguitur probando ꝙ diuiſum nõ ſit terminus et hoc ſic. nullus terminus mẽtalis vocalis vel ſcriptus diuiditur et quilibet terminus eſt mentalis vocalis vel ſcriptus: ergo nullus terminus diuiditur. cõſequentia tenet in ſecũdo modo prime figure minor eſt diuiſio iam probatur maior. q: da oppoſitũ terminus mentalis vocalis vel ſcriptus diuidit et nõ eſt potior ratio de vno iſtorum terminoꝝ ꝙ̃ de altero. ergo q̃libet illoꝝ diuidit et tũc ſic: ergo vnũ membrũ cõuertitur cũ diuiſo contra vnam cõditionem bone diuiſionis.

¶ Ad hoc argumentũ reſpondetur ꝙ diuiſum eſt termin' in communi: id eſt ly terminus ſine addito vel reſtrictiõe. et ad improbationem negatur maior et concedo ei' oppoſitum ⁊ dicitur ꝙ ſi diuiſio fuerit in voce diuiſum eſt terminus vocalis: tamen non eſt hoc cõplexum terminus vocalis: et quando dicitur tũc vnum membrum diuidens conuertitur cũ diuiſo dicitur ꝙ hoc non eſſet magnum incõueniẽs: vt patet de quantitate que diuiditur in cõtinuam et diſcretam: et tamen ſm multos quantitas diſcreta cõuertitur cũ diuiſo: ſed q: argumẽtũ noſtrũ non venat hoc nego ꝙ diuiſum cõuertatur cũ mẽbro diuidente: q: diuiſum eſt terminus vocalis ſignificatiue capiẽdo vnũ mẽbrũ eſt hoc cõplexũ termin' vocalis mõ hoc cõplexũ termin' vocalis ⁊ terminus q̃ eſt vox nõ ↄuertitur.

Aduerte qđ diuidatur in pñti diuiſiõe.

¶ Cõtra hoc arguit. tũc diuiſum partim eſt termin' vocalis ſignificatiue capiendo et vnum membrũ diuidẽs eſt terminus ſcriptus: ſed in oi bona diuiſione diuiſum debet verificari de mẽbris diuidẽtib' ergo illa eſt vera termin' ſcript' eſt termin' vocalis qđ eſt falſum.

¶ Reſpondetur concedendo totum antecedens negando conſequentiã: ſed debet concludi de hoc complexo terminus ſcriptus in voce verificabiliter terminus vocalis capiendo ly terminus vocalis pſonaliter vel terminus ſcriptus eſt termin' quia diuiſum eſt terminus ſimpliciter.

¶ Secũdo arguitur. ſi res ad extra imponatur ad ſignificandum: puta vnus equus ad ſignificandos boues ſicut poteſt tunc eſſet terminus: ⁊ tamen nec vocalis nec mentalis nec ſcriptus ergo diuiſio mala.

Correlarium

¶ Rurſus eſt aliquis terminus partim vocalis et partim ſcriptus: vtpote pferatur hec ſyllaba ho et ſcribatur mo ⁊ tamẽ nec eſt vocalis nec mẽtalis nec ſcriptus: igitur.

¶ Reſpõdetur. Dato caſu ſicut eſt poſſibile vt poſtea dicetur equus ad extra eſt terminus ſcriptus vt patet per diffinitionez termini ſcripti.

De' ẽ gen' ſpẽs terminus ſingularis et cõmunis.

¶ Ad aliud de termĩo mixto dicitur ꝙ oportet intelligere aliud membrũ vel ex his mixtis demonſtrãdo per ly his diſiunctũ membrorum. Poteſt ad idem argui de deo ꝙ ſit terminus et quemadmodũ ſm multos reputatur propoſitio increata: q: repreſentat ſibi oĩe verum: ita poteſt dici terminus: quia repreſentat ſibi omnes homines et conſequenter concederẽ ꝙ eſt genus ſpecies terminus cõmunis et terminus ſingularis propter aliam et aliam rationẽ: ſed hec materia eſt alterius negocĳ.

Argumentum ſuper opinionez boetĳ

¶ Tertio arguitur. oĩs bona diuiſio debet eſſe bimembris hec diuiſio non eſt bimembris immo trimembris ergo hec diuiſio nõ eſt bona. maior eſt boetĳ in diuiſionibus ⁊ conſeq̃ntia eſt in quarto modo ſecũde figure.

Diuiſio dꝫ eſſe bimẽbris ſaltez reductiue.

¶ Ad hoc reſpondetur diſtinguendo maiorem vl' ꝙ debet eſſe bimembris in

propria forma ⁊ ſi negatur maior vel reductiue et ſic conceditur et conceditur minor proportionabiliter et conſequentia cum conſequente negatur abſolute et ſic debet reduci capiendo vnū membrum cum negatione infinitante et ſuper aliud membrum cum diuiſo procedēre ſic. Terminorum alius vocalis alius terminus non vocalis: et ita capiendo quodcun alius membrū et dicitur notanter preponendo diuiſum quia mēbra diuidentia tranſcenderent diuiſum quia non vocale predicatur de non termino.

¶ Cōtra hoc arguitur. hec diuiſio quantitatis in continuam et diſcretā non poteſt ſic reduci dicendo quātitatum alia diſcreta alia nō diſcreta nec iuuat dicere iam eſt actu bimembris propterea non eſt opus reductione quia quando eſſet vnum membrum poteſt idem cōtingere etiā bimēbris in forma pōt reduci.

¶ Reſpondetur ſuſtinēdo ſolutionem ⁊ bene reducitur et debet intelligi quātitatum alia diſcreta alia nō diſcreta ſm eandē rationē: ⁊ videtur mihi quod boeti⁹ nihil aliud velit dicere niſi quod adminus habeat duo mēbra.

¶ Et confirmatur quia pono quod deus ponat noticiam quam ego habeo de ſorte in pariete ipſa remanente in anima mea ſm imaginationem vel ſm potentiam abſolutam dei iam illa ē noticia in pariete. quod probo ſic hec qualitas eſt noticia et hec qualitas eſt in pariete: ergo hec qualitas in pariete eſt noticia: cōſequentia eſt ſillogiſmus expoſitorius et maior patet quia bene ſequitur hec qualitas eſt noticia in mente mea: ergo hec qualitas eſt noticia ab inferiori in ſupponendo ad ſuperius: minor patet quia idem demonſtro a parte ſubiecti ⁊ pdicati. Ad iſtā confirmationē pono ppoſitiōes.

Qualitas in pariete eſt noticia ſed nō noticia in pariete.

¶ Prima eſt hec. qualitas in lapide eſt noticia. probatio patet per ſillogiſmū expoſitorium.

¶ Secūda propoſitio eſt hec qualitas non eſt noticia in lapide vel pariete quia eſt non accipit illam denominationem noticie a lapide ſed ab anima.

¶ Tertia. ſi hec noticia deſineret informare animam ipſa remanēte in lapide deſinit eſſe intellige cum addito puta noticia et non ſimpliciter.

¶ Quarta propoſitio. noticia et non noticia ſunt eiuſdem ſpeciei eſſentialis. patet quia nihil eſt quod currat de ſpecie in ſpeciem: ergo oportet dicere ſiue illa qualitas ſit in anima ſiue in lapide ſemper eſt eiuſdem ſpeciei eſſentialis.

¶ Quarto arguitur. pducat deus ſe ſolo illam noticiam vel ſaltem illā qualitatem et ponat eam in anima ſortis et ſit noticia repreſentatiua platonis iam ſortes incipit habere noticiam tamen anima ſortis non produxit illam noticiam ergo non requiritur animam cognitiuam aliquo modo concurrere ad hoc quod aliquid dicatur eſſe noticia. Reſpōdetur dato caſu incipit eſſe noticia reſpectu anime ſortis et ſortes per illam denominatur noſcens et anima ſortis cauſat efficienter illam noticiam eam conſeruando licet non producendo de nouo quemadmodum corpus luminoſum conſeruat lumen iam productum.

¶ Quito arguitur. albū eſſentialiter et intrinſece eſt aliquid ergo aliquid eſſentialiter et intrinſece eſt albū: ergo male antecedentu eſt conſequentia eſt cōcedendo ſimplex.

¶ Reſpondetur quod conuerſio eſt nulla nec ſic conuertitur quemadmodū non ſequitur creans neceſſario eſt deus: ergo deus neceſſario eſt creans. ſed oportet conuertere cū modo particulari et oportet in propoſito fingere vnum terminum particularem ad intrinſece et eſſentialiter vt aliqualiter vel aliqd ſimile.

Uide bonum modum conuertendi.

¶ Dubitatur circa predicta quare voces et ſcripture ſunt inuente et quis fuit primus inuentor.

¶ Secūdo quare tam varia ſunt idiomata et quod eſt nobilius quot ſunt.

¶ Tertio queritur ſi cēnt duo paruuli expoſiti in nemoribus nutriti a feris vel a muliere muta an nouum idioma facerent et quod eſſet illud.

¶ Quarto queritur quare voces ad extra imponuntur citius quam res.

¶ Quinto queritur quare nō intelligētes vnum idioma apparet eis quod loquētes iſto celeriter pronunciant.

¶ Sexto an res ſignificēt terminos ſicut econuerſo:

¶ Ad primum reſpōdetur quod voces ſunt inuente vt conceptus noſtros commode aliis ſignificare poſſemus: quia non intelligimus ſicut angeli et hoc eſt neceſſarium cum homo ſit animal politicum: ſed ſi ſolus homo viueret non eſſet opus vocibus. Scriptura eſt reperta ad ſignificandum abſentibus ea que mente gerimus. etiam multa cōmendantur memorie per ſcripturam que fluerent vocibus: quia ſicut dicit beatus Auguſtin⁹ ſcdo de doctrina chriſtiana. Signorum quibus homines ſua inter ſe cōmunicant. quedam pertinent ad oculorum ſenſum: pleraque ad aurium: pauciſſima ad ceteros ſenſus. per manus et oculos manus ſignificamus: ſed alia ſigna comparata pauciſſima ſunt: verba enim prorſus inter homines obtinuerūt principatum ſignificandi quecū animo cōcipiunt. Et dicitur quod adam fuit primus impoſitor vocū vt patet geneſeos ſcdo capitulo. omne quod vocauit adam anime viuentis ipſum eſt nomē eius. appellauitque adam nominib⁹ ſuis cūcta animātia ⁊ vniuerſa volatilia celi ⁊ oēs beſtias terre.

¶ Ad ſecundam queſtionē dicitur quod omnes loquebantur hebraice vſque poſt diluuium: ⁊ loquebātur eodem idiomate vt patet in vndecimo caplo geñ. Erat autem terra labii vnius et eorundē ſermonis cogitauit pplus ſtruere turrim que partim tangeret vſque ad celum vt celebraret nomē ei⁹ antequā diuideretur in vniuerſas terras. ⁊ ſequit in caplo eodē. venite igit de

Prim⁹ hominū ſermo fuit hebraicus.

ſcendamus ⁊ cõfundamus ibi linguã eoꝝ vt nõ audiat vnuſquiſq; vocẽ populi ſui. Et ſic varia i ceperũt eſſe idiomata. Legi apud aliq̃s hiſtorio graphos fore tot idiomata ſm̃ numerum filio rum ſem cham ⁊ iapher. ſed curioſa eſt queſtio.

Ad tertiã que difficilis eſt vbi querit̃ qd̃ eſt nobili⁹. reſpõdet̃ p ꝓpoſitiões quaꝝ p̃ia eſt. neceſſe eſt dare vnũ idioma optimuꝫ negatiue capiẽdo ſaltẽ q2 non eſt infinita m̃ltitudo idiomatũ ⁊ affirmatiue oẽs ſentẽtia mea latinũ recipiũt an hebraicũ preſtet latino vel greco non eſt queſtio. ſed queritur de aliĩs.

Quod vnũ idioma p̄ſtet alteri

Secunda propoſitio. videtur rationabile qd̃ idioma non eſt meli⁹ ſimpliciter per hoc qd̃ eſt diffuſum per plures p̃tes: q2 illo dato ſi idioma hybernicuꝫ ad ymaginationem eſſet diffuſum per totã aſiã non propterea preſtaret latino ſed tunc eſſet vtilius q̃ nũc ſit.

Tertia propoſitio. loquela nõ eſt melior propter meliorẽ modũ loquẽdi et ſubtiliores licet ampla diffuſio conducat ad vtilitatẽ alioquin non videt̃ quõ latinum excederet hibernicum in caſu ſecunde propoſitionis. h̃ accepto tanq̃ fundamento q latinum eſt melius et hoc non fateri arbitror neminem tũc ſic.

Talis lingua italica eſt melior. ꝓbatur maxime accidit ad linguã optimaꝫ ⁊ ſecũdũ communicat: ergo eſt optima inter ceteras. iſta ↄ̃ña tenet: q2 ille eſt mod⁹ arguẽdi q̃ ꝓbatur angel⁹ perfectior homine: q2 magis accedit ad deũ. ⁊ ſi dicas me petere principium: q2 negabit̃ mihi q angelus magis accedat ad deũ q̃ homo de hoc non curo tamen rationabiliter loquor vt videt̃ i idiomatib⁹ q lĩgua italica maxime accedat ad latinã linguã nemo eſt q̃ neget

Quita ꝓpoſitio. lingua hiſpanica poſt italicam eſt melior. Probat̃ vt propoſitio p̄cedẽs: quia maxime poſt italicã accedit ad latinaꝫ: ita q hiſpani dicãt ſe intelligere linguam italicam ⁊ contra ⁊ parũ eſt diſcriminis.

Sexta ꝓpoſitio. poſt has tertium locũ obtinet lingua gallica quia probatur vt due precedẽtes nec vꝫ dicere q lingua gallica preſtet ceteris quia plures veniũt vt eã addiſcant q̃ italicã quia hoc non ꝓuenit propter linguã: ſed hoc ꝓuenit ꝑp̃t mercãtias ⁊ m̃ltitudinẽ ꝑp̃li ⁊ celebrẽ famã quã h̃nt galli ĩ europa.

Septima propoſitio. ideꝫ iudiciũ cẽſeo de lingua germanica capiẽdo germanica large vt icludat nationẽ alemanie quẽadmodũ pariſiꝫ cõmunit̃ capit̃. ⁊ p ↄ̃ñs idẽ ẽ de flamingis ⁊ brabãtinis q̃ p̃ticipãt cũ germanis h̃ p̃tꝫ q2 regulariter proferunt eaſdem dictiões parum differentes nunc litteraliter nunc ſyllabaliter. de britonib⁹ ⁊ hibernicis loquor nihil.

Ad tertiam queſtionẽ qua queritur de duobus paruulis ⁊c. Arguitur q nõ imponerent terminos. quod ꝓbo: ſint duo ſcꝫ ſortes et plato tunc ſi ſortes debeat imponere ad ſignificandum panem vel huiuſmodi tunc opꝫ q hoc exprimat platoni et dicat plato .a. ſignificabit nobis panem vel aliquid huiuſmodi quia alioquin plato non intelliget ſed hoc non quia plato neſcit aliquas voces eſſe ſignificatiuas ⁊ neſcit aliquid intelligere ⁊ per conſequẽs ſi ſortes diceret tota die .a. ſignificabit panem plato non intelligeret nec econuerſo et ſic ſortes non poteſt primo imponere et per ↄ̃ſequẽs non imponeret.

Reſpondetur q difficile eſt valde primo imponere ſic ſcilicet q intelligant ſe quemadmodum principia ſcientiarum ſunt difficilia quo ad inuentionem ſꝫ poſſunt imponere per hunc modum ſortes demonſtrabit primo vnam rem preſentem puta vnum panem vl̃ vnũ librum ⁊ dicet platoni demonſtrãdo librum datum .a. ⁊ capiet iteꝝ deponet et repetet .a. tandem plato intelliget q liber datus vocat̃ .a. ſed ſi ſortes dicat da mihi .a. non ĩtelliget plato qd̃ velit circa .a. quouſq; per nutum hoc oſtendatur vel per alia ſigna: ⁊ ille videtur mihi conuenientiſſimus modus imponendi primo. ⁊ ex illo infero propoſitiones.

principia ſciẽtiaruꝫ ſunt difficilia.

Prima. non poteſt impoſitio primo habere originem a ſincathegoreumatibus. probatur ꝓpoſitio quia non poſſumus demonſtrare res ſignificatas per ſincathegoreumata cum nullas habeant.

Secunda ꝓpoſitio. impoſitio primo nõ poteſt incipere a terminis cathegoreumaticis ſignificantibus res remotas. patet ſicut precedens.

Tertia propoſitio. facilius eſt p̃io imponere vni ſic ſcilicet q ſortes imponat ſibiipſi q̃ imponere alteri. probatur. ſecundum eſt difficile. vt patet ex dictis et primum facile licet ſuperflueret.

Tunc dicitur ad dubiuꝫ in ſe q formabũt nouum idioma: quod formabũt idioma eſt veriſimile vt intelligant ſuos conceptus mutuo q̃ nouũ. patet q non eſt maior ratio q loquantur vno idiomate q̃ alio nec iuuat dicere q loquantur hebraice quemadmodum ante diluuium q2 tũc lingua hebraica nobis ineſſet a natura etiam dato ad imaginationeꝫ q deus produceret duos paruulos non deſcendẽtes ab adam iam redibit propoſitum. nec valet dicere ſi nutriantur in gallia q gallice loquantur. Concludo ergo q nouam linguam efficerent q̃ cum nullo idiomate communicaret niſi de per accidens. Dicitur de per accidens propter argumentum quo quis probare poteſt q loquerentur gallice in toto quia imponerent vnum terminum gallicũ ⁊ nõ eſt maior ratio de vno q̃ de alio: ergo quilibet termin⁹ ab eis impoſit⁹ erit gallicus. et eodem modo probatur q germanice loquerentur hoc argumentũ eſt ſophiſticum ⁊ pariter concluderet q cecus incedens iter partim paludoſum partim vero non: non macularet pedes. ⁊ idem eſt iudicium ſi multi ſimul viuerent quoꝝ quilibet ſciret p̃ſe vnũ idioma.

Mod⁹ noue locutionis inter duos ĩfantes.

Cecus incerto icedẽs nõ maculat pedes.

Ad quartum quo queritur quare voces ad extra imponuntur citius q̃ res. Pono propoſitiones.

Pr̃ia eſt. Res ad extra poſſunt imponi ſicut termini. patet quia pure obedientialiter res ſe habent quemadmodum voces etiam nulla eſt repugnãtia quin vnus equ⁹ poteſt imponi ad ſignificandum tãtum quan-

Quelibet res põt ĩponi.

tum homo ⁊ aſinus tantum ⁊ quãtum bos ⁊ leo ad extra poteſt imponi ad ſignificandum tãtuʒ quantum ens et tũc caſu dato dicitur ꝙ ille res ad extra eſſent propoſitio ⁊ ſubiectum currẽret velociter ⁊ predicatũ recalcitraret: ⁊ ſic vn⁹ groſſus equus poneretur in predicamento quemadmodũ nunc ponitur ſcriptura in predicamẽto.

Res ad extra ponũtur in predicamẽto

¶ Tunc dicitur ꝙ cauſa eſt q2 voces facilius producuntur a nobis et ſcripture ꝙ res ad extra. ſi ignis ad extra imponeret ad ſignificanduʒ ignem quãdo ſermo eſſet de igne difficile eſſet currere pro igne ⁊ ſic in alijs. Forte dices non potentes loqui nec ſcribere poſſũt citius hr̃e res ad extra ꝙ ſcripturas vl' voces ſ. ꝯ ꝗd ſit de hoc nihil de vniuerſali cõmodo ꝯcludit.

¶ Ad quintũ forte diceret gallus ꝙ omnes alienigene in ordine ad eos celeriter loquuntur ſed expertus ſum oppoſitum cuʒ primo intraui oras gallie viſi ſunt mihi galli loqui celerius ꝙ ſcoti. dicitur ꝙ alia eſt danda cauſa q2 videlicet intelligentes vnam loquelã ⁊ aduertentes figunt aſpectum ſuper voces ⁊ ſuꝑ res ſeruatas per voces propterea retardatur ei⁹ iudiciũ audiẽs aũt idioma ⁊ ipſuʒ nõ intelligẽs figit fantaſiam ſolum ſuper voces propterea aliũ loqui celerius iudicat.

Res ſignificãt voces et ſcripturas.

¶ Ad ſextuʒ dicitur ꝙ res interdum ſignificãt voces et ſcripturas ſicut econuerſo: ſed non adeo proprie q2 voces ipſe impoſite faciunt ad ſignificãdas res ⁊ non econuerſo. prior pars patet: q2 viſo vno animali raro viſo: querimus nominare illud et latine et anglice.

¶ Tertia diuiſio.

¶ Terminorum quidã eſt cathegorematicus tm̄: quidã ſincathegorematicus tm̄: quidã ex his mixt⁹. Rurſus terminoruʒ cathegorematicoꝝ quidam officio tm̄: quidam ſignificatione tm̄: quidã officio et ſignificatione ſimul. In hac diuiſione capim⁹ terminũ ſecũdo mõ huiꝰ cũ nec eſt cathegorema nec ſincathegorema nec mixtũ: q2 tũc verbũ tertiũ adiacẽs eẽt cathegorema ſimpliciter ꝯ cõmunẽ moduʒ loquẽdi ſuꝑ quẽ ſtam⁹ potiſſimum in terminis.

Verbũ tertium adiacens eſt cathegorematic⁹ officio tm̄: ſed nõ cathegorematicus ſimpliciter.

¶ Terminus cathegorematicus eſt ꝗ aliquid vel aliqua ſignificat: vt homo populus. ⁊ licʒ verbum tertiũ adiacẽs ſit terminus cathegorematic⁹ officio tm̄. non tñ eſt terminus cathegorematicus: quia ponitur cuʒ dictione diminuente: quia communiter verbũ ſin cathegorema. et ſic diuiſio hec eſt analogi in ſua analogata.

Officium habere eſt eẽ ſuppoſitũ: aut appoſitũ eſſe

¶ Terminus cathegorematicus officio tm̄ eſt terminus nihil nec aliq̃ ſignificãs potẽs tñ habere in potentia ꝓpinqua officiũ in ꝓpoſitione. Officiũ habere dicit̃ poſſe eſſe ſuppoſituʒ ſignificatiue reſpectu verbi ꝑſonalis modi finiti vel eſſe appoſitũ vt hoc verbũ eſt tertiũ adiacens. Cathegorema ſignificatione tm̄ eſt terminus aliquid vel aliqua ſignificans non potens habere officium in propoſitione: vt nomina genitiui caſus et alij obliqui: ſimiliter adiectiuum adiectiue tentum.

¶ Termin⁹ cathegorematicus officio ⁊ ſigñtiõe ſimul ẽ termin⁹ aliq̃d vl' aliqua ſignificans ⁊ potens habere officium in ꝓpoſitione: vt chimera.

¶ Terminus ſincathegorematicus eſt termin⁹ nihil nec aliqua ſignificãs ſed ſolum aliqualiter: vt oĩs: aliq̃s. quilibet. Et talis eſt triplex ſaltem cũ addito vel ſimpliciter quidã eſt officio tm̄ ⁊ coincidit cũ cathegorematice ſigñtione. tm̄ quidã ſignificatione tm̄ ⁊ diffinitur eodem modo cum termino cathegorematico officio tm̄.

¶ Tertius eſt ſincathegorematicus officio ⁊ ſignificatiõe ſimul: ⁊ eſt terminus aliqualiter ſignificans nec potens in potẽtia propinqua habere officiũ in propoſitione: vt omnis. Ex iſto patet ꝙ hec iterum eſt diuiſio analogi in ſua analogata ⁊ ſincathegorema ſignificatione tm̄ eſt ſincathegorema ſimplicit' quẽadmodũ officio ⁊ ſigñtiõe ſimul. ⁊ q2 aliq̃ mẽbra repugnãt aliqua ꝓ vo nõ: ponã propoſitiões.

¶ Pria eſt. quodlibet cathegorema officio tantum eſt ſincathegorema ſignificatione tantum.

¶ Scđa propoſitio. cathegorema ſignificatiõe tm̄ eſt ſincathegorema officio tm̄: ⁊ ſic tm̄ nõ capit̃ excluſiue ſicut l excluſiuis cõiter practicatur: nec in ſenſu excluſo: ſʒ debet exponi ſm naturã materie ſubiecte vt ſic. a. eſt iſte terminus ſignificatione tm̄ ideʒ. a. eſt terminus cathegorematicus ſigñtione et nõ aliter ꝙ ſignificatione. puta nõ eſt officio: ⁊ ita in alijs

¶ Tertia propoſitio. nullũ cathegorema ſimpliciter ẽ ſincathegorema ſimpliciter ſiue per cathegorema ſimpliciter intelligat̃ cathegorema officio ſimul ſignificatione ſimul ſiue cathegorema ſignificatione tm̄: et ꝑ ſincathegorema ſimpliciter ſincathegorema officio ⁊ ſignificatiõe ſimul: vl' ſincathegorema officio tm̄.

¶ Quarta ꝓpõ. nullũ cathegorema officio tm̄ ẽ ſincathegorema officio tm̄.

¶ Quinta ꝓpoſitio. cathegorema ſignificatiõe eſt ſincathegorema ſigñtione tm̄. quarta ⁊ q̃nta ꝓpoſitio põt ſuccinct⁹ dici ꝙ nullũ cathegorema ẽ ſincathegorema ſiſr accipiẽdo terminos. ꝑma ꝓpoſitio ⁊ ſcđa claret.

¶ Tertia propoſitio ꝓbatur: q2 da eius oppoſitũ. aliqđ eſt cathegorema ſimpliciter ⁊ ſincathegorema: ergo hoc vel illõ poſito medio mẽtio ſignet̃ ⁊ ſic. a. A. eſt cathegorema ſimpliciter: ergo aliqđ vel aliqua ſigt̃ ⁊ habere põt officiũ in ꝓpoſitiõe ⁊ vltra. a. eſt ſincathegorema ſimpliciter: ꝗ nec aliq̃d nec aliq̃ ſignificat nec põt habere officiũ in ꝓpoſitiõe ſed iſta cõſequẽtia repugnãt: ꝗ ⁊ añcedẽs implicat ſaltẽ et ꝑ cõſequẽs ſuũ oppoſitũ eſt veꝝ qđ eſt nr̃a tertia ꝓpoſitio quã q̃rim⁹. q̃rta ⁊ q̃nta ꝓpoſitiões poſſunt eodẽ mõ ꝓbari ꝑ diffinitiones terminorũ.

¶ Terminus ex his mixt⁹ eſt qui cathegorema et ſincathegorema includit vt nihil nullũ ens includit. nullum quod eſt ſincathegorema ⁊ ens quod eſt cathegorema.

¶ Ex his patet ꝙ hec ꝯſequẽ-

Nullus ter‑minus ni‑hil eſt

tia eſt nulla hic terminus nihil nec aliqua ſignificat: ergo nõ eſt terminus ſignificatiu' vt patet de puro ſincathegoreumate vñ purũ ſincathegoreuma reſpectu cathegoreumatis ſe habet ſicut cifra in arimetica. Nam ſicut cifra nihil de ſe ſignificat tamẽ prepoſitio vel poſtpoſitio ei' figure facit variũ numeri valorẽ ſic de hoc ſigno omnis ꝙꝙ de ſe nihil nec aliqua ſignificat tamen facit terminum in quem propinque fertur accipi aliter ꝙ ſi nõ poneret puta pro ſuis ſignificatis copulatiue. aliter eñ cõcipio ꝑ hãc numerus quadratus eſt nouenarius ⁊ ꝑ illã ois numerus quadratus eſt nouenarius ꝫ nulla res ſigñr ꝑ vlẽm que non ſignificat per indiffinitã ⁊ intellect' fingit hec ſincathegoreumata ad vario mõ cõcipiendum de ipſis cõceptibus. ⁊ hoc voluit ariſtoteles primo peryarmenias vbi dicit ois non eſt vniuerſale ſed qñ vniuerſaliter ſigñt. Ex iſto patet ꝙ aliter mouet potẽtia cognitiua ꝯceptu ⁊ aliter ab actu. nã licet actus multum equiuoce capiatur in ſciẽtiis tñ in ꝓpoſito capitur ꝑ iſto cui ſubordinatur ſincathegoreuma vocale vl' ſcriptũ ⁊ cõceptus pro illo cui ſubordinatur terminus cathegoreumaticus ſignificatiue ſiue tantum ſiue ſimpliciter potentia mea cognitiua ſcꝫ mea aia habẽs cõceptum ꝑ illũ tẽdit in obiectũ ad extra vel ad intra ⁊ ad ipſum terminat. Sed per actũ ſic immutatur ꝙ aliter apprehendat nõ ꝙ per actũ aliquid cõcipiat. ſi queras an dicatur noticia reſpondet ex communi modo loquendi ꝙ non: quia nihil per talem actum in mente dinoſcitur ſi dicat aliquis ꝙ aliqualiter ſufficit non contendo ſecum de termino.

¶ Cõtra hoc arguit. ille act' ſignificat in mẽte ergo ſigñ ſigñt. ſed ꝯñs eſt falſum qꝛ quero qđ ſignificatũ ſignificat. Forte dicis ſicut dicẽdum eſt ꝙ ꝯña nõ habet apparẽtiam quẽadmodũ nõ ſequit ſignificat ergo aliquid ſignificat quia ſenſus illius ſignificatũ ſignificat eſt iſte aliqđ ſignificatũ ſignificat qđ eſt falſum.

¶ Contra. ex iſto ſequitur ꝙ nunꝙ aliqs formauit illã mẽtalẽ ois hõ eſt aial quin ſuus intellectus reflecteret ſupra cõceptum omniũ hoim ipm cognoſcẽdo ſꝫ hoc eſt falſum et cõtra experiẽtiã. probat tñ ꝯña qꝛ ꝑ opinionem intellect' mediãte illo actu mẽtali ois accipit illũ cõceptũ oim hoim ⁊ ſequit hñ accipit illũ conceptũ ergo cognoſcat ſeu cõſiderat illũ cõceptum. nullus eñ accipit terminum quem non cognoſcit ⁊ per ꝯñs nunꝙ habetur illa mentalis ois homo eſt aial quin itellectus ſe reflectat ſupra cõceptum oium hominum ipſum cognoſcendo.

¶ Ad argumentum reſpondet ſicut reſponſum eſt in arguendo ⁊ ad improbationẽ qua dꝛ nũꝙ aliqs haberet illã mẽtalẽ ois hõ eſt aial ⁊c. negat ꝯña ⁊ ſilr ꝙ intellectus mediante illo actu mẽtali accipit illũ cõceptũ oim hoim ad hũc ſenſum ꝙ aliter concipit illũ ꝯceptũ propter illũ actũ: licet ille cõcept' aliter accipiat illi' actus. i. ſiter ⁊ hoc eſt ꝙ dicit opinio et vlteri' conceditur hec ꝯña intellectus accipit illũ cõceptũ ergo cognoſcit ſeu conſiderat illũ cõceptum ex cui' conceſſione nihil habes contra nos.

¶ Secundo arguitur ad idem ſequit eñ ꝙ hec vox ois et ſincathegoreuma cui ſubordinat nõ eſſent ſinonima qđ ẽ dicẽdũ. prꝫ hec vox ois denotat terminũ vocalem accipi pro ſuis ſignificatis copulatiue: ⁊ tñ ille termin' mẽtalis nõ denotat illã vocẽ hõ accipi ꝑ ſuis ſignificatis copulatiue; ſed tñ denotat cõceptũ accipi ꝑ ſuis ſignificatis copulatiue. Rurſus niſi qꝛ terminus ſincathegoreumatic' ſignificaret aliquid ad placitũ ſequeret ꝙ eſſet aliqua ꝓpoſitio vocalis q̃ nõ eſſet propoſitio ex eo ꝙ nõ eſſet vox ſignificatiua ad placitum. patet de hac. Buf. eſt buf que nihil ſignificat ad placitum.

¶ Ad ſecundũ negat cõſequẽtia ⁊ ad probationẽ male allegatur opinio: immo opinio dicit ꝙ act' cui ſubordinat h̃ vox ois denotat terminũ ſuꝑ quẽ fert accipi ꝑ ſuis ſignificatis copulatiue qualiſcũꝙ ſit termin' ſuper quẽ fert ſiue vox cõceptus vel ſcriptura: et ſincathegoreuma vocale idem denotat: ⁊ qñ ita foret ſicut argumentũ imaginat hoc nihil eſſet: quia diceret opinio cõmunis ꝙ ad eſſe ſinonima in mẽte ſufficeret ꝙ cadãt in terminos ſinonimos cũ hoc ꝙ omnino ſimilẽ modũ cadẽdi habeant.

Ad eſſe ſinonima ſ[ufficit] mẽte qđ ſufficiat.

¶ Ad aliud de hac buf eſt buf qñ infers ſequeretur ꝙ eſſet aliq̃ ꝓpoſitio. reſpõdeo vel tu vis loqui de virtute ſermonis. et ſi quis dubitat vt patet de hac. populus eſt popul' (quis eſt iſꝙ qui non dubitat de queſtione propoſita) ſi capias nihil loquendo ad rem vt valet nec aliqua nec aliqualiter negatur conſequentia: nec eam probare poteſt.

¶ Quarta diuiſio terminorũ.

Quidã cõplexus: quidam incomplexus. Incomplexus eſt terminus ſimplex vel aliquid tali ſubordinatũ: vt ſi hoc totum ois hõ eſt aial ſignificaret tãtũ ⁊ eodẽ mõ ſicut hec vox hõ eſſet terminus incõplexus. Terminus cõplexus eſt cõcept' cõpoſitus vel aliquod tali ſubordinatũ: vt. a. impoſitũ ad ſignificãdũ tãtũ quãtũ hoc complexum hõ eſt aial eſt termin' cõplexus. Terminus complexus eſt duplex qđã cõplexus cõplexione diſtãti: ⁊ eſt quando extrema diſtant per aliquod cõiungibile. ⁊ dicitur per cõiungibile ⁊ nõ per coniunctionem. exemplum vt ſortes vel aial octo eſt numerus diminutus. Et per anthonomaſiam complexum interdum capitur pro complexo propoſitionali ſolum ⁊ quãlibet aliã complexionem excludit. Termin' cõplexus complexiõe indiſtãti eſt quando extrema nullo modo diſtãt: vt hõ animal bene diſputans ſit de talibus.

Terminus cõplex' duplex.

¶ Quinta diuiſio terminorũ.

Quidam eſt prime intentionis: quidam ſecunde. Impoſitio conuenit terminis ad placitum ſignificantibus: ⁊ intẽtio terminis naturaliter ſignificantibus: tamẽ loquendo vt plures ꝓmiſcue vtar intentione loco impoſitionis ⁊ ecõuerſo. intelligẽdo vt pauci impoſitionẽ terminis ad placitum ſignificantibus cõuenire: ⁊ terminus prime intentionis vel ſecũde nihil aliđ eſt ꝙ terminus qui eſt prima intentio vel ſecunda: ita ꝙ illa conſtructio tranſitiua in qua ponũtur obliq̃ ducantur ad vnam intranſitiuam de rectis: quẽadmodum dicimus iſte menſis eſt februarij: id eſt februarius.

Impoſitio cõuenit terminis ad placitũ ſignificãtibus intentio ſignificãtib' naturalr.

¶ Iſto notato diffinit terminus ſcđe itẽtiõis ſic. Eſt termin' ſignificãs rem q̃ eſt ſignũ ea rõne qua eſt ſigñtiuũ vel rẽ ſignifica-

Termin' ſcđe inten

tionis q̄d ſit loquendo vt plures.

tam ea ratione qua ſignificata eſt vel alterū includens copulatim. In hac diffinitiōe ponit̄ terminus loco gn̄is Dicit̄ ſignificās rē q̄ eſt ſignum ad excludēdos tales terminos hō aīal qui excluderētur ſatis bene ſine illo termino. Dicit̄ ea rōne qua eſt ſignificatiuū ad excludēda trāſcēdentia ⁊ terminos ſignificātes ſigna: q2 ꝗꝗ iſte terminus ens illud ſignū hō repꝛeſentet: nō tamē ea ratione qua eſt ſignificatiuum: quia dato ꝙ h̄ vox hō caderet a ſua ſignificatione: nō minus ſignificabitur per iſtū terminū ens: ſec9 eſt de illo termino nomē qui ſignificat illud nomē hō ea rōne q̄ eſt ſignificatiuū: q2 ſi hec vox hō cadat a ſua ſignificatione nō amplius ſignificabit̄ ꝑ iſtū terminū nomē: q2 ſequit̄ quocūq3 demōſtrato h̄ nō eſt ſignificatiuū: ergo hoc nō eſt nomē cū3 ex oppoſito ſequit̄ oppoſitū hoc eſt nomē: ergo hoc eſt vox ſignificatiua ad placitū ꝓpoſitionaliter capiēdo terminū. Dicit̄ vel rē ſignificatā ea rōne qua ſignificata eſt ꝓpter tales terminos diffinitū remotū: ſcibile remotiſſimū: equiuocū equiuocatū: vniuocū vniuocatū nā iſte termin9 diffinitū remotum de materiali rem ad extra ſignificat de formali connotādo illā rē ſignificari per alium terminum ſcilicet ꝑ diffinitum ꝓpinquū ⁊ non obſtante talis terminus non eſt partim prime ⁊ partim ſecunde ſed preciſe ſcdē. hoc declaratur. capiatur hec diffinitio animal rationale huius diffinitū propinquū eſt iſte termin9 hō et ſoꝛtes ad extra diffinitū remotū ſi ſoꝛtes ad extra deſineret ſignificari ꝑ iſtu3 terminū diffinitū propinquum etiam per iſtū terminū diffinitū remotū. i. iſte terminus diffinitū remotu3 deſineret ſupponere pro eo. etiā hec propoſitio hō eſt riſibilis eſt vnū ſcibile propinquū cuius extrema ſunt ſcibilia remota. et res ad extra ſc3 ſoꝛtes ⁊ plato ſunt ſcibilia remotiſſima q̄ ſi non ſignificarent̄ ꝑ ſcibile remotum neq3 per iſtū terminū ſcibile remotiſſimū. ⁊ ita in alijs practicādum eſt. Dicitur inſuper vel alterum includens copulatim propter tales terminos ſoꝛtes et nomē diffinitum remotū ⁊ pꝛincipiū ſcibile remotiſſimum ⁊ interiectio.

Scibile remotum ⁊ ꝓpinquu3

Termin9 prime intentiōis

Termin9 prime intentionis

ſic diffinitur. eſt terminus nō ſignificās rē q̄ eſt ſignū ea rōne qua eſt ſignū: neq3 re ſignificata3 ea rōne qua ſignificata eſt: nec alterū coꝝ copulatim includēs ly nō in hac diffinitiōe nō infinitat rē que eſt ſignū: ſed hoc totū rē q̄ eſt ſignū ea ratiōe qua eſt ſignū dicit̄ rē q̄ eſt ſignū eadē rōne ⁊c. ꝓpter iſtū terminū ſcriptura q̄ ꝗꝗ ſignificet rē q̄ eſt ſignū puta iſtū terminū hō: nō tn̄ ea rōne qua eſt ſignificatiuū: q2 ſi hec ſcriptura hō caderet a ſua ſignificatione nō min9 ſig̃ret ꝑ iſtu3 terminū ſcriptura: quia huī in ſcripto eſt ſcriptura quemadmodum hec ſcriptura homo.

Termini prime intētionis

Termini prime intētiōis vocant̄ nōia rerū. ſcdē ꝟo nomina nominum

vocantur nomina rerū. Scdē ꝟo nōia nōi3 nec dicūt̄ termini ſcdē intētionis quaſi in ſecundaria ⁊ methaphoꝛica ſignificatione in oꝛdine ad primam licet plerunq3 hoc teneat: vt p3 de iſtis terminis genus ſpecies ⁊ ly terminus: ſed termini dicūt̄ ſecunde impoſitionis: quia impoſitiones alioꝛum terminoꝛum pꝛeſupponūt ad hoc ꝙ ſupponant quare ſi ad imaginationem oīa pꝛincipia caderent ab eoꝛum ſignificationibus ia3 iſte terminus participium deſineret ſupponere pro ipſis. ſecus eſt de terminis prime intentionis. Ex iſto patet ꝙ aliqui termini prime intentionis terminos ſecunde ſignificant ⁊ ecōuerſo. pꝛimum p3 de iſtis terminis ens vox qualitas. ſecūdū patet de iſtis vniuerſale ꝑdicabile genus. Etiā aliqui termini pꝛime ſignificāt terminos pꝛime quemadmodū aliq̄ ſecunde terminos ſecūde repꝛeſentāt. exempla clarēt. Et terminus pꝛime ſignificatiōis non in ꝓueniēter aſſignatur ſuperius ad terminū pꝛime intētionis ⁊ pꝛie impoſitionis: ⁊ ita de termino ſcdē ſignificationis dicatur.

Termini prime intētionis ſignificant terminos ſcdē ⁊ ecōuerſo.

Ex iſto patet ꝙ aliqui termini ſignificāt pꝛeciſe res: ⁊ tales ſunt duplices. Nā q̄dā ſignificāt res abſolute: vt ſoꝛtes albū pater. aliq̄ cōnotatiue vt diffinitū remotū. aliqui ſunt termini ſignificātes terminos et nō terminos: vt tranſcendentia pꝛimi ſemper ſunt pꝛie ſignificationis. ſecundi ſunt ſecunde ſignificationis. et pro alio membꝛo datur tale documentum.

Termini q̄dā ſignificant res abſolute: q̄dā cōnotatiue.

Quando dubitatur de aliq̄

Noſce quādo terminus ſit pꝛime aut ſecūde ſignificationis

termino an ſit pꝛime vel ſecūde opoꝛtet capere vnū entymema cuius ſubiectū antecedētis erit pronomē hoc demōſtrādo rē ſignificatā per terminū de quo dubitatur copula erit hoc ꝟbū eſt negatiuū predicatū ly ſignificans concludendo pro pꝛedicato terminū de quo dubitat̄ ſeruatis ſubiecto ⁊ copula eodē mō ſicut in antecedēte et ſi conſequētia ſit bona terminus dat9 eſt ſecūde: ſinautem pꝛime. vt exempli gratia hec vox: homo eſt res ſignificata per iſtū terminū vox opoꝛtet ſic arguere hoc eodē demōſtrato non ſignificat ergo nō eſt vox: ⁊ q2 hec cōſequētia nō valet vox eſt terminus pꝛime ſignificatiōis. ſ3 demonſtrādo illud participium amās dicamus ſic hoc nō ſignificat: ergo hoc nō eſt participiū. cōſequētia eſt bona. ⁊ ſic cognoſcitur ꝙ participiū eſt ſecunde ſignificatiōis: ſ3 de re ad extra opoꝛtet dicere in antecedēte hoc nō eſt ſignificatū ꝯcludēdo ſicut ante dictum eſt. Et hic capit̄ ſignū ⁊ ſignificare tertio mō de quo poſtea dicet̄: q2 alioquin argumentū probaret iſtos terminos imago vexillū eſſe ſecūde ſignificatiōis quēadmodū opinatur Geoꝛgius bꝛuxel. quod nō eſt dicendū.

Impꝛobat geoꝛ. bꝛux.

Notandū eſt etiā ꝙ aliqua

cōplexa capiūtur ſcdē itētionalit̄: q̄ꝫ ꝑtes capiūt̄ pꝛie de q̄b9 nō pōt dari ars: ſed in h̄ imitād9 ē nominaliū vſus. vt eſt pꝛie itētionalit̄ tātū valet ſicut realiter inhere: e. ſcdē intētionalr̄ tantū valet ſicut denominatiue ꝑdicari. ⁊ h̄ mō ſolēt tales diſtingui. ſapiētia eſt i deo pꝛie itētionaliter falſa ⁊ impoſſibilis eſt ſecūde intētionaliter ꝟa: quia ſenſus eſt hoc complexum ſapiētia dei ꝑdicat̄ denominatiue de illo termino de9 ꝙ aliq̄s termin9 capiat̄ pꝛie itētionalr̄ ⁊ ſcdē itētionalr̄ explanatū ē ex dict̄ ſ: vt ſubiā termin9: ⁊ ſic de alijs.

Eſſe pꝛie intētionaliter ē realiter inhere. ſcdē itētionaliter eſt denominatiue ꝑdicari

Cōtra predicta arguit̄. Et

pꝛio 3 h̄ vbi d2 ꝙ ſi amās caderet a ſua ſig̃tione nō āpli9 ſig̃ret ꝑ iſtū terminū pꝛincipiū. q2 terminus anteq̄ cadat a ſua ſignificatione ſiue depoſitione ſignificationis ſecundum quod ſolet dici defuncto ſoꝛte ſoꝛtem ſua dictio monſtrat ꝙ ſignificari capitur pro ſupponere: ⁊ hoc eſt verum niſi ſit repugnantia in adiecto propter tale indiuiduum exiſtens generaliſſimum.

Secūdo arguitur ꝓbando

ꝙ null9 termin9 pōt capi pꝛie ⁊ ſcdē itētionalr̄: ⁊

hoc ſic. bn̄ ſequit̄. a. terminus eſt ſecūde ſignificationis: ergo ſignificat rē q̄ eſt ſignū ea ratione qua eſt ſignū: vel rē ſignificatā ea ratione q̄ eſt ſignificata: vel hoc copulatim includēs p̄ diffinitionē termini ſcd̄e ſignificationis. ⁊ ex altera p̄te ſequit̄. a. eſt p̄rime ſignificationis: ergo nō ſignificat rē q̄ eſt ſignū ea ratione q̄ eſt ſignū: nec rē ſignificatā ⁊c. conſequentia tenet per diffinitionem termini prime intentionis.

¶ Reſpōdetur cōcedēdo p̄mā cōſequētiā ⁊ cōſequēs cū in eo nulla ponat̄ negatio. ⁊ negat̄ ſecūda cōſequētia cui' ꝯñs negationē includit. ſʒ oportet cōcedere nō ſignificat rē q̄ eſt ſignū ⁊c. ſm rōnē q̄ eſt p̄ie ſignificatiōis vel ſic negeť cōſequētia: ſed debet cōcludi ſignificat rē q̄ nō eſt ſignū ea ratione ⁊c. ⁊ ibi cōcludit̄ diffinitio termini prime intētionis modo iſta cōſequētia nō repugnat quēadmodū ſortes habet rem que eſt aſinus ⁊ rem que nō eſt aſinus.

Sortes habet reʒ q̄ eſt aſin' ⁊ rē q̄ nō ē aſinus.

¶ Tertio arguit̄ cōtra regulā qua dinoſcunt̄ termini prime intētionis: quia regula data ſequit̄ ꝙ hoc ꝯplexū hō exiſtēs aſin' eſſet ſecūde intētionis. cōſequēs liquido cōſtat eſſe falſuʒ: ergo antecedēs nō etiāʒ. declaratur cōſequētia: q2 demonſtremus ſortē ſignificatū p̄ hoc cōplexū homo exiſtēs aſinus. dicamus ſic. h̄ nō eſt ſignificatū: ergo hoc nō eſt hō exiſtēs aſinus. hec cōſequētia eſt bona: ergo p̄ tertiā regulam hō exiſtens aſinus eſt terminus ſecunde.

¶ Reſpōdetur negādo ſeq̄lā: nec retorques argumētū ad intētionē regule: q2 regula vult q̄ñ res ſignificata eſt termin': et adhuc in illis nō tenet vniuerſaliter: ⁊ hoc quādo termin' demōſtrat' nō pōt accipi p̄ aliq̄: vt accepto hoc cōplexo ens qđ nō eſt ens. vox q̄ nō eſt vox. ⁊ ſic de ſimilib'. demōſtrem' iſtā vocē hō hec cōſequētia eſt bona. hoc nō ſignificat ꝫ hoc nō eſt vox q̄ nō eſt vox. vel ꝫ hoc nō eſt ens quod non eſt ens. ⁊ hoc pōt ſatiſfacere iſti cōplexo hō exiſtēs aſin'. nō tn̄ nego quin ſint aliq̄ termini ſcd̄e intētiōis q̄ ſimilē repugnātiā inuoluūt: vt indiuiduū exiſtēs ḡnaliſſimū ſm eādē rōnē. Et vt hec materia terminorū p̄ie ⁊ ſcd̄e intētiōis plenius dinoſcatur formo aliqua dubia.

Dubia p̄ maiori notitia terminoꝝ p̄ie ⁊ ſcd̄e intētiōis.

¶ Primo dubitat̄ an hoc cōplexū nomē vocale ſit terminus prime vel ſcd̄e. Siliter ſignificās holeʒ ſupponēs pro termino.

¶ Scd̄o dubitatur an terminus logicaliter ſumpt' in toto ſuo ābitu put ſic diffinit̄. Termin' eſt ſignū ponibile in p̄pone. ſit termin' p̄ie vł ſcd̄e ſig̃tiōis. ſiliter an hoc cōplexum termin' prime ſig̃tiōis ſit termin' ſcd̄e.

¶ Tertio dubitatur an aliqs termin' infinitus ſit termin' ſecūde intētiōis.

¶ Quarto dubitatur an diſiūctū aliquorū terminorū quorū vn' eſt prime et alter ſecunde ſit ſecūde intentionis vel prime.

¶ Quīto dubitat̄ an iſti tres termini ꝯcept': ꝯcept' nō vltimat': concept' vltim' ⁊c' ſint termini prime vel ſecunde ⁊ an in eis omnibus ſit idem iudicium

¶ Sexto dubitatur an terminus reflex' vnius cōceptus directi qui eſt ſecūda intentio ſit terminus ſecunde intentionis.

¶ Ad primum dubium quod erat de iſto termino nomē vocale reſpōdet̄ ponēdo vnā cōcluſionē ꝙ eſt terminus mere ſecūde ſignificationis q̄ concluſio probat̄ ſic. ſignificat rē que eſt ſignum ea ratione qua eſt ſignificatiuū: ergo eſt terminus ſecunde ſignificationis. conſequentia tenet per diffinitionem termini ſecunde intentionis: quia cuicunq; conuenit pars diffinitionis diſiunctiue ſumpta ⁊ tota diffinitio. antecedēs patet de hac voce ſignificata per hoc complexum nomē vocale que ſi caderet a ſua ſignificatione non amplius ſignificabitur per ipſum. eodē modo dicatur de hoc cōplexo ſignificās hominem. ſed ſupponens pro termino eſt terminus prime. Ex iſto patet ꝙ aliquod complexum terminorum prime ⁊ ſecūde eſt ſecunde ſignificationis aliqđ vero prime

Ly nomē vocale eſt mere ſecūde ſignificationis

Aliqđ cōplexuʒ terminorum p̄ie ⁊ ſcd̄e ſig̃tionis eſt ſcd̄e et aliqđ p̄ie

¶ Contra hanc concluſioneʒ arguitur ſic. qua ratione illud cōplexū eſt ſecunde ſignificationis ratiōe illius termini nomen eadeʒ ratione eſt prime rationeſ huius concreti vocale qđ eſt prime ſignificationis: vt patet per eius abſtractū vox quemadmodum de propoſitione mixte qualitatis.

¶ Rn̄detur ꝙ hoc argumētū enitit̄ vni falſo fundamento qđ dicat̄ ſcd̄e rōne partis: immo dicatur ſecunde ratione totius.

¶ Ad ſecunduʒ dicitur ꝙ terminus ſumpt' in toto ſuo ambitu proprie non eſt terminus ſecūde ſignificationis: quia q̄uis iſtū terminū homo ſignificatiuū ſignificet: non tn̄ ea ratione qua ſignificatiu' eſt: q2 ſi caderet a ſua ſignificatione non ampli' ſignificando ꝙ huſ adhuc ſignificabitur per iſtū terminum terminus. Sed bene verum eſt ꝙ multum cōmunicat cum termino ſecunde ſignificationis. propter ea in ſuppoſitionibus cenſeretur termin' ſecunde ſignificationis. ⁊ faceret terminum prime ſtare materialiter. nec hoc eſt inconueniēs quia extēſius capitur in ſuppoſitionibus ꝙ in terminis. ⁊ cauſa diſcriminis facile poteſt oſtendi ⁊ reſpiciendo ad ſuppoſitionē materialem ⁊ ad eius radicem de qua in ſuppoſitionibus. Et ſi dicas ꝙ ſubiectū huius homo eſt dictio diſſyllaba ſupponit materialiter gratia predicati ſecunde ſignificationis hoc eſt diſſolutū. Ex dictis etiā poteſt dici ꝙ dictio diſſyllaba multipharia capitur quēadmodū ly terminus: tamen vt ſufficit in p̄poſito dupliciter. Uno modo vt tantū valet ſicut habēs duas ſyllabas ſiue fuerit ſignificatiuum ſiue nō: vt belrix triſſyllabū ſimilit̄ vt bliſtri. Alio modo addendo ſignificatiuum. De iſto complexo terminus prime intentionis dicatur ꝙ eſt ſecūde: q2 ſignificat tales terminos hō: propterea ratiōe q̄ ſunt ſignificatiui: nec p̄pterea ſequit̄ ꝙ terminus prime intentiōis ſit ſecunde. licet nō inficiamur conſequēs. ſed ſolū ſequit̄ ꝙ ly termin' p̄ie intētiōis ē ſcd̄e ſig̃tiōis.

Ly terminus p̄ie intētiōis eſt ſecūde ſig̃tionis

¶ Ad tertiū dubiū vbi querebatur an termin' infinitus ſit ſcd̄e intētionis Reſpondet̄ ꝙ nullus termin' infinit' ſumptus cū vnica negatiōe infinitāte ſtāte ordīe reruʒ eſt termin' ſecūde ſignificatiōis. h̄ patet q̄ñ termini infinitati ſunt prime intētionis: vt i iſtis nō

An terminus infinitus ſit ſcd̄e intētiōis.

hō nō aliquid nō chimera. ſimilit' q̄n terminus infinitat' eſt ſecūde intentionis: vt in iſtis non participiū nō nomē qui termini ſunt pure pri me intētionis: q2 lȝ nō pticipiū ſignificet rē que eſt ſignū: nō tñ ea ratiōe qua eſt ſignificatiuuȝ. Dicit cū vnica negatiōe infinitāte poſit' propter tales terminos: nō pticipiū: nō nomē: quorum termini infinitati ſunt p2ie ſignificationis: q2 iſti termini cōuertūtur cū iſtis nomē: pticipiuȝ. Dicit ſtante ordine reꝝ: q2 p nouū modū impo nēdi aliter pōt cōtingere: vt ſi. a. imponat ad ſi gnificādas res que nō ſunt ſigna hoc connotā do iam non. a. erit terminus ſecunde.

Diſiūctuȝ eſt prime ſcōe inten tionis.

¶ Ad quartū vbi dubitat de duobus terminis diſiūctim ſumptis quoꝝ vnus eſt p2ie ⁊ alter ſecūde. Reſpōdet p vnū notabile ex eo inferēdo cōcluſiōes reſpōſiuas. Pro nota bili aduertēdū eſt φ aliqđ eſt diſiūctū prime ⁊ ſe cūde ſic ſe habēs φ termin' ſecūde nulli poteſt cōpetere niſi termin' p2ie ꝯpetat eidē: vt ens vł pticipiū aliquod eſt diſiūctū cui terminus ſecū de pōt cōpetere abſq3 hꝫ φ termin' p2ie cōpetat eidē: vt ſortes vel pticipiū chimera vł īteriectio.

Quodli bet diſiun ctuȝ primi modi eſt terminus ꝓmus pri me inten tionis.

¶ Iſtis notatis ponūtur con cluſiones. Quaꝝ prima eſt. Quodlibet diſiūctuȝ primi modi eſt termin' p2ie īteñtiōis. Probatur cōcluſio. aliqđ tale eſt p2ie: ergo ⁊ quodlibet. te net cōſequētia φ̄φ arguit a non diſtributo ad diſtributum: q2 equalis eſt ratio in olb'. Aſſū ptū arguit: q2 eſto φ hoc diſiūctū ens vł pticipiū ſignificet iſtū terminū amās: nō tñ ea ratiōe q̄ eſt ſignificatiu': q2 ſi ad imaginationē poſſibilē caderet a ſua ſignificatione adhuc illud totū ac cipiet p eo. ⁊ cū eſt recurſ' ī alterā ptē extremi.

¶ Secunda cōcluſio. Nulluȝ diſiūctū ſecūdi modi eſt termin' pure ſcōe intē tionis ſic φ nullo mō ſit prime. Probat de aliq̄ tali: q2 equalis eſt ratio de hoc diſiūcto ſortes vł pticipiū ſignificat ſortē. nō ea ratiōe qua ſigni ficata eſt: ⁊ vt liquet non eſt ſignum: ergo ratio illius non eſt prime.

¶ Tertia cōcluſio. Nullū diſ iunctū huiuſmodi eſt pure termin' prime intē tionis ſic φ nullo mō ſit ſcōe: Probat de aliquo tali de exēplo propoſito in ſecūda cōcluſiōe: ſor tes vel participiū ſignificat iſtū terminū amās ea ratiōe qua eſt ſignificatiuū: q̄ſi nō eſſet ſigni ficatiuum non magis ſignificaretur per illud diſiunctum capiendo ſignificaret vt in ꝓpoſito.

Nota hꝫ

¶ Quarta concluſio. Quodli bet tale conſideratū in ordine ad terminū pri me eſt prime intētiōis: ⁊ in ordine ad terminuȝ ſcōe eſt ſcōe aliter tñ φ̄ vn' terminus q̄ ī vna ſi gnificatiōe capit prime īteñtionalit' ī alia ſcōe.

Copulata ſu nt ꝑci ſe ſecunde ſignifica tionis. Aliq̄s ter minus ſe cūde ſigni ficatiōis ſi gnificat rē q̄ nō eſt ſi

¶ De copulatis dicit φ ſunt preciſe ſecūde ſignificatiōis: vt ſortes ⁊ pticipiū illud copulatū pro ſorte ad extra: ⁊ illo termino amās ſupponit ea ratione qua hoc aggregatuȝ eſt ſignificatiuū: q2 ſi ly amās caderet a ſua ſi gnificatiōe: iā ille termin' copulatū ꝓ illis duo bus terminis nō accipiet. Et ex illo infertur φ aliq̄s termin' ſcōe ſignificatiōis ſignificat rem q̄ nō eſt ſignū. rē ſaltē aggregatiue: q2 demōſtra tis illis duob' ſignificatis falſuȝ eſt dicere φ ſūt res q̄ eſt ſignū ⁊ ex q̄ ſunt. veꝝ erit dicere φ ſunt. res q̄ nō eſt ſignū. nec illud copulatuȝ ſignificat rem ſignificatam ea ratione qua eſt ſignificata diſtinguendo rem a ſigno.

gnū ſaltē aggregati ue.

Cōceptus non vlti matus et vltimat' ſunt eiuſ dem intē tionis cū voce vel ſcripto.

¶ Ad quintum dubium vbi dubitabat de iſtis terminis cōcept' ⁊c. Dicit φ dubiū procedit a terminis materialiter captis: q2 ſignificatiue ſumptis terminis cōcept' non vltimat' ⁊ vltimat' ſunt eiuſdē intētionis cū vo ce vel ſcripto: vt cōcept' omniū hoīm eſt p̄me in tētiōis ⁊ etiā naturalis ſimilitudo huius vocis hō quēadmodū vox ipſa: lȝ termin' nō vltima tus ptim cōicet cū termino ſecūde ītētiōis eo φ videt ſignificare rē ſignificatā ea ratiōe qua ſi gnificata eſt p alteꝝ terminū vt cōcept' hui' vo cis hō nō vltimat' ſignificat ſortē ⁊ platonē ad extra ea ratiōe q̄ ſunt ſignificati p vocē. Dicitur hoc negādo q2 φ̄φ hec vox hō caderet a ſua ſi gnificatiōe ⁊ nō ſit in reꝝ natura adhuc ſortes ad extra ſignificabit p cōceptū nō vltimatū ſal tē nō ſequit φ nō ſignificabit. Secus eſt de iſto termino diffinitū remotū ſignificāte ſortē ⁊ pla tonē: q2 ſi iſte termin' hō nō eſſet nec aliq̄s ali' termin' ſortē ſignificās q̄ q̄dē termin' eſſet diſ finitū propinquū dico φ tūc ſortes ad extra nō ſig̃bit per iſtū terminū diffinitū remotū hꝫ ꝓno tato φ dubiū querit de illis tribus terminis et nō de eoꝝ ſignificatis vltimatis niſi per accidēs ⁊ tūc reſpondet ad dubiū φ iſti termini ſunt pri me intētiōis q2 lȝ iſte termin' cōcept' rē q̄ eſt ſi gnū ſignificet hoc tñ eſt ḡnaliter ⁊ ſub ꝛepſenta tione in cōi mō rep̄ſentare cōuenit ſignis et nō ſignis tertio mō: ⁊ hoc nō ſufficit ad terminū ſe cūde intētiōis ſȝ op' eſt φ ſignificet propoſitio naliter hoc declarat accepto generaliſſimo ter minoꝝ ſecūde intētiōis cui' vicē ſupplet ſignuȝ propoſitionale q2 ſignū propter eius cōmunita tē eſt prime: ⁊ tūc dr̄ φ q̄libet termin' in ſpeciali participās ꝯnotatiōnē hui' termini ſignū ꝓpo ſitionale eſt ſcōe intētiōis ⁊ nō aľs: vt iſte termi nus nomē ſignificat iſtos terminos hō aīal ꝯno tādo φ ſūt ſigna ꝓpoſitionalia ⁊ adhuc magis in ſpirituali puta in recto ſiue tempore et de a liq̄s particulis in diffinitiōe nominis: modo ſic non eſt de terminis datis.

Regula ge neralis ꝓ termino ſcōe intē tionis.

¶ Ad ſextuȝ dicitur φ dubiū depēdet ex eo an vnus cōcept' reflexus vni' cō ceptus directi ſignificet illa q̄ per cōceptū dire ctū ſignificātur: ⁊ ſi ſic conceptus reflexus eſt ſe cunde intentionis quod totum concedo vt pa tebit in diuiſione ſequenti.

¶ Contra totam diffinitionē termini ſecūde intētionis arguit. q2 ex ea ſequi tur φ iſte termin' vox eſſet ſecūde intentionis. Cōſequēs eſt falſuȝ igit. cōſequētis falſitas pꝫ ex dictis. probat tñ cōſequētia q2 ſignificat rem q̄ eſt ſignū ea ratiōe qua eſt ſignificatiuū qđ ſic oſtēdit q2 ſi q̄libet res ſignificata p iſtū termi nū vox caderet a ſua ſignificatione ille termin' vox nō acciperetur pro illo p q̄ ante accipiebat: qua iſte terminus vox caderet a ſua ſignificatio ne ⁊ ſic falſuȝ erit dicere hō platū eſt vox: quia ſenſus eſt talis terminus hō eſt iſte terminus vox: quod eſt falſum ⁊ propterea nomen reputa tur terminus ſecunde intentionis.

¶ Ad argumētuȝ reſpōdetur negando φ ſit terminus ſecunde: q2 aliter vo.

mē ſignificat rē que eſt ſignum et aliter vox:q2 ꝙ ꝙ in caſu argumēti hec ſit falſa hō in ſermōe eſt vox:tñ tūc ita erit in re ſicut mō ante caſum ſignificatur.ſecus eſt de iſto termino nomē qḋ ſic declaratur:volo ꝙ in hoc die dominico nulla ſit mutatio ⁊ cras ſtet caſus argumēti cū hoc ꝙ cras hec vox hō cadat a ſua ſignificatiōe tūc cras vtraq̄ iſtarum de preſenti erit falſa hō in ſermone eſt vox hō eſt nomē tñ iſta hodie in die dominica eſt vera:ita erit cras ſicut hec ſignificat hō in ſermone eſt vox:iſta exiſtente falſa ho die ita erit cras ſicut hec ſignificat hō eſt nomē ⁊ ex illo poteſt argumentū ſolui ad formā de talibus indiuiduū exiſtens generaliſſimū.bos exiſtens nomen:capra cathegorica celum exiſtens participium patet ex dictis:partim queſtionibus inueniēdū relinquitur.

Caſus

Terminorū mentaliū quidā vltimatus:quidā non vltimatus. pro quibus membris pono propoſitiōes.quarū prima eſt.

Conceptus non dicitur nō vltimatus:quia nō vltimo genit⁹ vl̄ ꝑmo ꝓduct⁹ Probatur propoſitio:q2 oſtenſo ſorte formo ei⁹ conceptum ⁊ poſtea huius termini ſortes.

Cōceptus non dicit nō vltimatus q2 nō ꝑmo ꝓductus.

Secūda ꝓpoſitio. Conceptus nō dicit nō vltimat⁹ q2 eſt naturalis vocis vl̄ ſcripture ſilitudo. Probat ꝓpoſitio de conceptu reflexo diſtīcte repñtāte vnū aliū ꝯceptū:q2 quēadmodū naturalis hui⁹ vocis hō ſimilitudo eſt conceptus nō vltimatus ſic naturalis ſimilitudo cōceptus repreſentatiuī omniū hominū:

Cōceptus non dicit nō vltimatus q2 naturalis ſilitudo vocis vel ſcripture. Vel termini.

Tertia ꝓpoſitio. Cōceptus nō dr̄ nō vltimatus eo ꝙ eſt naturalis ſilitudo termini. Probat:ꝑ oppoſitū ꝓpoſitiōis. Seqtur h̄ cōcluſio ꝙ ꝯceptus gnāliſſim⁹ omniū entiū repñtatiuus cēt ꝯceptus nō vltimatus. Similit ꝯceptus olm vocū ſcripturarū ⁊ huiuſmodi qḋ diceret nemo.pbatur tñ ꝯña:q2 naturalis ſimilitudo omnium entium eſt naturalis ſimilitudo vocis vel ſcripture.

Quarta ꝓpoſitio. Conceptus dicitur nō vltimatus eo ꝙ eſt naturalis ſimilitudo termini diſtīcte. Probat ꝓpoſitio: q2 nō dicitur non vltimatus:q2 primo ꝓductus ꝑ primā ꝓpoſitionē.nec dicitur nō vltimatus: q2 naturalis ſimilitudo vocis vel ſcripture per ſecūdā,nec dicitur non vltimatus:q2 naturalis ſimilitudo termini per tertiā. ⁊ nō videtur aliqḋ aliḋ ꝑ qḋ dici debeat ꝯceptus nō vltimat⁹: ergo habetur quarta cōcluſio vel haberi videtur.

Dicitur nō vltimatus eo ꝙ ē naturalis ſilitudo termini diſtincte.

De cōceptu vltimato pono quinq̄ propoſitiones. Quarum prima eſt. Conceptus non dicitur vltimatus quia vltimo productus. probatur ex prima propoſitione cōceptus non vltimati.

Secunda ꝓpoſitio. Cōceptus non dicitur vltimatus: q2 eſt naturalis ſimilitudo rei ſignificare per vocē vel ſcripturam probatur propoſitio de conceptu quē habebat adam vel habere poterat de campo damaſceno quando vocē ⁊ ſcripturarū inuentionē habuit.

Tertia ꝓpoſitio. Cōceptus nō dicitur vltimatus:q2 eſt naturalis ſimilitudo rei ſignificare per terminū. Probatur ꝓpoſitio:q2 illo dato ſequitur ꝙ naturalis ſimilitudo huius vocis vox reſpectu vocis eſſet conceptus nō vltimat⁹ conſequēs eſt falſum:ergo ⁊ antecedēs.ꝯſequētis falſitas eſt nota. aperit tñ ꝯña q2 eſt naturalis ſilitudo rei ſignificare ꝑ vocem.

Quarta ꝓpoſitio. Cōcept⁹ nō dicitur vltimatus: q2 eſt naturalis ſimilitudo rei ſignificare ꝑ terminū indiſtincte:q2 tunc ſi.a.imponeretur ad ſignificandū ſe preciſe conceptus de.a.nō eſſet cōceptus vltimatus. quod eſt falſum cū ibi coincidat cū conceptu non vltimato:vt ſtatim dicetur. Similiter ſeqtur ꝙ conceptus ſingularis quē ego habeo de ſorte ad extra nō eſſet vltimatus: q2 nō eſſet naturalis ſimilitudo rei ſignificare per terminum indiſtincte:immo diſtincte.

Quīta ꝓpoſitio eſt affirmatiua. Cōceptus dicitur vltimatus:q2 eſt naturalis ſimilitudo rei ſignificare per terminū indiſtincte ⁊ ꝓprie mediāte illa ſimilitudine niſi terminus diſtincte ſignificet. Probatur ꝓpoſitio: quia nō dicitur vltimatus:q2 vltimo ꝓductus ꝑ primā ꝓpoſitionē. nec vltimatus: q2 naturalis ſimilitudo vocis vel ſcripture ꝑ ſecūdā. nec vltimatus:q2 naturalis ſimilitudo rei ſignificare ꝑ terminū per tertiā.nec vltimatus.q2 naturalis ſimilitudo rei ſignificare per terminū indiſtincte per quartā. ⁊ nō videtur aliqḋ aliud per qḋ mereretur dici vltimatus niſi per hoc quod vult quinta propoſitio.ergo quinta propoſitio vera quam intendimus.

Quare dicatur cōceptus vltimatus.

Cōceptus vocatur vltimatus:q2 regulariter eſt poſterior cōceptus quem de termino habemus. Terminus ipſe duos cauſat cōceptus vt capto iſto termino rex generat efficiēter in audiente primo cōceptū huius vocis rex poſtea cōceptū rei ſignificate: ⁊ licet vterq̄ inſtantanee producatur. cōceptus tñ nō vltimatus eſt prior:ſaltē natura ⁊ ꝑſuppoſitus tēpore vel natura cōceptu vltimato. ſ̄m ꝯcept⁹ vltimatus cauſet a termino:ſ3 nō ecōuerſo cū terminus cōceptū nō vltimatū naturaliter repreſentat vltimatū vero ad placitū. etiā dicitur cōceptus vltimat⁹:q2 ibi itellect⁹ vltimo quieſcit ⁊ nō vltimatus oppoſito mō dr̄.vt plata hac voce antropos corā latino apprehēſa voce anim⁹ auditoris nō quieſcit ſed in cōceptum rei ſignificate cum diſcurſu ſignificationis progreditur.

Ites quare cōcept⁹ vocatur vltimatus.

Terminus cōceptum nō vltimatū naturaliter repñtat vltimatū ad placitum.

Tertio dicitur conceptus nō vltimat⁹:q2 cū h̄ naturalit ſigat ēt ad placitū repñtat ſi vox ad placitū ſignificet vt capta naturali ſilitudie huius vocis hō iþa naturalit ꝓprie vocē repñtat mediāte ſe ⁊ oēs holes ad extra mediāteq̄ ꝯceptu olm hominū repñtatiuo ⁊ ſic ſignificādo ſuꝰordinatur vni alteri conceptui ⁊ nō eſt ſtatus in ipſo ꝯceptu nō vltimato. Inſuꝑ aduerte ꝙ ſignificare ſic deſcribitur. Eſt potētie cognitiue aliqḋ repñtare. Repñtare ponit loco gñis:nō q2 cōmunior capiēdo ſignificare vt h̄ diffinit:ſ3.q2 termin⁹ notior qḋ ſufficit i diffinitiōib⁹ qḋ nōis.dr̄ aliqḋ trāſcēdēter vt icludat aliū ⁊ aliq̄lit. Dicit potētie cognitiue ad excludēdas potētias nō cognitiuas quēadmodū eſt potētia ignis ꝗ potētie apḋ ariſtotelē vocāt irrationales: ⁊ ꝑ potētiā nihil aliḋ itelligo ꝙ intellectū ſiue fuerit mud⁹ ſol⁹ vl̄ pur⁹. Et dr̄ potētie cognitiue:ꝗ nō itellectiue ad ſignificandū ꝙ

Diffinitio de ſignificare.

Aliqḋ qñ dicitur trāſcēdēter.

Potentie cognitiue

I hoīe irrel lectiua in brutis

aliquid repreſentatur brutis quod ſic declarat canis in aula a conſuetudine eſt vocatus ſortes audita hac voce ſortes mouetur ⁊ non niſi quia ei aliqd ſignificat̄ p hāc vocē ſortes. ſi q̄ras q̄uō pōt ei p̄lo fieri ipoſitio reſpōde perinde ad reſpōſiōe ē aſi i illo dubio de duob' puuris. Et non ponit̄ i iſta diffinitiōe p̄ncipalit̄: q2 ſufficit ad h̄ ꝙ aliqd dr̄ ſignificare ꝙ formalit̄ rep̄ſētet vt cōcept' vl̄ efficiēt ſiue p̄ncipalit̄. vt de' aīa vl̄ obiectū cognitū vel inſtrumētalit̄ vt vox. Ex olb' iſtis ſeqt̄ur ꝙ pferens in curia regē vocāt mihi ſig̃t regē: ſ3 mediate q2 mediāte voce: ⁊ vox eādē regē rep̄ſētat mediate ſimplr̄: q2 mediāte conceptu regis ⁊ ɔcept' regē abſolute imediate rep̄ſētat.

¶ Tūc ecce iſta tria p ordinē: plato ſortes vox ei' cōceptus rei ſig̃re. oīa iſta tria p eādē rē repſentāt ſ3 differēter p mediate: imediate vox: tñ cōparata ad platorē ei' imediate rep̄ſētat. hoc ē imediate i reſpectu ſolū ⁊ i ordine ad cōceptū mediate repſentat. ⁊ ſimpliciter quēadmodū dicit ariſtoteles ꝙ pallidū cōparatū ad albū ē nigrū: ⁊ cōparatum ad nigruz eſt album.

Signū ſignificare ⁊ repſētare q̄drupliat̄ dicitur

¶ Rurſus aduertēdū ē. ꝙ aliqd dicit̄ eē ſignū quadrupliciter ⁊ ꝓportiōabiliter de ſignificare ⁊ repreſentare dicatur.

¶ Prio mō aliqd dicitur eē ſignū quū repſentat ſe ſiue aliud a ſe ſiue poteſt poni in ꝓpoſitione ſiue nō. ⁊ hoc modo quelibet res mundi eſt ſignum.

¶ Secundo mō aliqd dr̄ eē ſignū quū repſentat aliud a ſe ſiue pōt poni in ꝓpoſitiōe p illo ſiue nō. ⁊ h̄ mō ſimulacrū herculis dicitur eē ſignū et iſto mō capit beat' Auguſtin' in principio ſcdi de doctrina xp̄iana vbi ſic inq̄t. Signū eīm ē p̄ter ſpeciē quā igerit ſenſib' aliqd aliud a ſe faciēs i cogitatōe venire ſicut veſtigio viſo aīal trāſiſſe indicam' ⁊ fumo ꝯcepto ignē ſubeſſe cognoſcim' ⁊ tuba ſonāte milites progredi vel regredi.

Auguſtin' de ſigno.

¶ Tertio mō capit̄ ſignū p illo qḋ ſignificat aliud a ſe ⁊ poteſt poni in ꝓpoſitione pro illo. vt iſte terminus homo.

¶ Quarto mō capit̄ ſignuz p illo qḋ ſignificat ſe ſiue aliō a ſe dūmō pōt poni i ꝓpoſitiōe p illo vt huſ. iter iſtas acceptiōes talis ē ordo ꝙ omne ſignū ſcdo mō ē ſignū p̄imo mō: ⁊ p ɔſ̄s quodlibet ſignū tertio mō p̄io mō ē ſignū: q2 q̄cqd ē iferi' iferiori ē iferi' ſuperiori illi'. ſ3 ſignū q̄rto mō ab aliis acceptiōib' excudit̄. Preterea ſignificare diuiditur in ſignificare naturaliter et ad placitum.

Acceptio de ſig̃re

¶ Significare naturalr̄ eſt ex natura rei quacūq ipoſitiōe ſemota rep̄ſētare nō ad hūc ſenſum ꝙ a ſignificatiōe naturali ſp ipoſitio ſecludat̄. vt p3 de iſto termino ens ſ3 ſic ſcil3 ꝙ dato ꝙ nō eēt ipoſitio nō min' illō ſig̃ret

Trifariā ſignificare naturalit̄ ſcilicet. Significare naturaliter ꝓprie

¶ Significare naturalr̄ trifariā diuidit̄. Nā aliqd ſig̃t naturalr̄ cōiter: aliqd naturalr̄ ex inſtictu nature: ⁊ aliqd ſig̃t naturalr̄ ꝓprie. Sig̃re naturalr̄ ꝓprie ē ſig̃re mediāte ſe vl̄ ſignificare imediate vl̄ formalit̄ rep̄ſentare. vt noticia quā ego habeo de iohāne formalit̄ iohānē rep̄ſētat. i. q̄dā forma mediāte q̄ aīa mea cognoſcit iohānē quēadmodū albedo eſt q̄dā forma mediāte q̄ paries ē alb' ⁊ talis noticia ab aīa mea ⁊ a iohāne cognita ꝓducit̄. De hoc dicit beat' auguſtin' nono de trinitate capitulo. xxi. circa mediū. vbi liq̄de ɔſtat ꝙ q̄ſcūq rē cognoſcim' ɔgenerat i nobis noticiā ſui. ⁊ ſi a cognoſcēte ⁊ cognito parit̄ noticia ⁊ oē ſignificare ad ſignificare naturalr̄ ꝓprie tāꝙ ad baſim ſignificationis reducit̄ vl̄ eſt ipſūmet in forma.

Nota ſententiaꝫ auguſtini.

¶ Significare naturalit̄ cōmunit̄ eſt cognitiōez efficere vl̄ obiectiue rep̄ſentare h̄ eſt eē obiectū ſignificationis. ⁊ hoc modo quelibet res mundi ſe ſignificat. quia eſt obiectiue diffuſiua noticie ſuipſius.

Naturalr̄ cōiter ſignificare

¶ Significare ex inſtictu nature ſic capit̄ i terminis vt tātū valet ſicut ſignificare ex natura rei q2 tūc quodl3 ſig̃re naturalr̄ eſſet ex iſtinctu nature rep̄ſētare: ⁊ ſic philoſophi accipiūt qñ dicūt quodl3 leue aſcendere poſſe ex graue deſcēdere ex iſtictu nature vel ex natura rei qḋ p eodē ɔuertibilit̄ accipitr̄. S3 h̄ capit̄ a ꝓprietate quēadmodū ſpūſſanct' eſt illa tertia ꝑſona i diuinis. Et ſic diffinit̄ ſig̃re ex iſtinctu nature. Eſt aliō a ſe rep̄ſētare nō ex ipoſitione nec formalit̄ vt latrat' canū irā vl̄ gaudiū ex iſtinctu nature rep̄ſētat. Silr̄ riſus cordis letitiā ⁊ gemit' dolorē. ⁊ ſic bruta cōiter repſentāt ſicut dr̄ i ſcdo de doctrina chriſtiana. hñt eīm beſtie q̄dā ſigna q̄b' appetitū animi ſui repſētāt. vt gallus rep̄to cibo vocē dat galline vt accurrat ⁊ colūb' colūbā ſup gemitu vocat q̄re poſuerim. nō ex ipoſitiōe nec formalit̄ ē facile cognitu. Sig̃re ad placitū ē ex ipoſitiōe vl̄ ɔſuetudie rep̄ſētare. vt iſte termin' hō i ſignificādo holes. Et duplex eſt ipoſitio. q̄dā autētica q̄ ē p ipoſitionē vni' i tota cōmunitate auctoritatē habētis. Alia eſt nō autētica ⁊ priuilaris q̄ vtunt̄ diſputātes ⁊ potiſſimū obligatores. vt poſito ꝙ a. in ꝓpoſitiōe vera ſignificet aſinum et in falſa hominem ⁊c.

Sig̃re ex inſtinctu nature

Bruta hñt ſigna q̄b' appetitus animi rep̄ſentant

Bifaria impoſitio

¶ Ex dictis pono ꝓpoſitiōes quaꝝ p̄la ē. Aliqd ſig̃t naturalr̄ cōiter. qḋ nō ſig̃t cōiter pbat̄ ꝓpoſitio. iohānes ad extra naturalr̄ ſig̃t vt dictū ē ⁊ nō cōiter: q2 nihil ſig̃t cōmunit̄ ex cōi mō loquēdi niſi termin' ɔmunis.

¶ Secūda. Aliquis termin' ſig̃t naturalr̄ cōiter ⁊ naturalit̄ ex iſtictu nature imo q̄libet termin' ſignificās naturalr̄ ꝓprie vl̄ naturaliter ex inſtinctu nature ſignificat naturaliter cōmuniter. propoſitio eſt clara de ſe.

¶ Tertia propoſitio. Null' termin' ſig̃t naturalr̄ ex iſtinctu nature ⁊ naturaliter ꝓprie. Patet p diffinitionē terminoꝝ.

¶ Quarta ꝓpoſitio. Cōcept' nō vltimat' vocis nō ē nō vltimat' ſcripture. ꝓbat̄ ꝓpō. q2 duarū rerū quarū vna eſt ſubſtantia ⁊ altera accidēs. vel quaruz vna eſt accidens ſucceſſiuum ⁊ altera accidēs pmanēs nō ē eadez naturalis ſimilitudo diſtincta.

¶ Quinta ꝓpoſitio. Non eſt idē cōcept' nō vltimat' recti ⁊ obliq nec ſingularis ⁊ pluralis ꝙꝙ huiuſmodi termini ſīt ſinonimi quo ad ſig̃ta vltimata ſaltē eſſentialiter.

¶ Sexta ꝓpoſitio. nō ē de rōne ɔcept' nō vltimati ſig̃re ad placitū vt p3 de

naturali ſimilitudie huiꝰ vocis huiꝰ ꝙ nõ vltimatũ reputo: q2 ſi dicatur eſt cõceptus vltimatꝰ: q2 mere naturaliꝰ ſignificat: tũc ꝯñs eſt dicere ꝙ priꝰ erat cõceptus vltimatꝰ ⁊ nullo mõ nõ vltimatꝰ per impoſitionẽ vocis efficiatur non vltimatus. Probatur ꝑpoſitio etiam de conceptu non vltimato vocis ſignificantis ex inſtinctu nature.

¶ Septima. idẽ cõceptus nõ vltimatꝰ ſignificat naturalr̃ ⁊ ad placitũ reſpectu diuerſoꝝ. Probaꝛ ꝑpoſitio. naturalis ſimilitudo huiꝰ vocis hõ naturalr̃ ꝑprie vocẽ repñtat et ad placitũ oẽs hoĩes queadmoduꝫ vox ipſa.

¶ Octaua ꝑpoſitio. Aliquis cõceptus nõ vltimatus eãdẽ rẽ ſignificat naturaliter ⁊ ad placitũ. naturaliꝰ tñ adequate ⁊ ad placitũ inadequate. Probaꝛ ꝑpoſitio. naturalis ſimilitudo huius vocis vox naturaliter ⁊ adequate vocẽ repreſentat ⁊ ad placitũ oĩa q̃ ſignificantur ꝑ vocẽ. mõ vox ipſa ꝑ vocẽ ſignificatur.

¶ Nona ꝑpoſitio. ſtat eũdeꝫ cõceptũ nõ vltimatũ ſignificare idẽ naturaliter adequate ⁊ ad placitũ adequate. Probaꝛ caſu poſſibili. poſito ꝙ hec vox. a. imponaꝛ ad ſignificãdũ ſe q̃ admiſſo arguiꝛ ſic. Cõceptus nõ vltimatus huius vocis. a. naturaliter vocẽ ſignificat ⁊ hꝰ adequate. ⁊ ad placitũ eodẽ mõ probaꝛ: q2 ſignificat ad placitũ ⁊ adeq̃te q̃cq̃d ꝑ vocẽ ad placitũ adequate ſignificaꝛ: mõ vox per ſeipſaꝫ ad placitũ adeq̃te ſignificaꝛ. igiꝛ ꝑbaꝛ poſſibilitas caſus. naꝫ hec vox ſignificaꝛ ſe ad placitum eſto qđ ſe ſignificet naturaliter. ⁊ ſi dicas nõ eẽ ſimile eo ꝙ vnũ adequate ſignificat: aliud vero nõ hoc nõ tollit argumẽtũ: vt pꝫ ex diffinitiõe termini ſignificatiui in qua dr̃ ꝙ terminus nõ eſt ſignificatiuꝰ niſi ſignificet aliũ a ſe a ſuo ſimili ⁊ a ſuo platore niſi imponaꝛ ad ſignificãdũ alterũ eoꝝ vltima particula addiꝛ vt dicũt oẽs niſi terminꝰ imponaꝛ ad ſignificãdũ aliqđ iſtoꝝ modo negãdo caſum negatur ille modus dicendi. et ꝙ non ſit repugnantia quum idem terminus poteſt imponi adequate ad ſignificandum ſe do caſum et teneo totam propoſitionem.

Caſus.

Niſi terminus aliud a ſe ſuo ꝑlatore ⁊ ſibi ſimili ſignificet ñ eſt ſignificatiuus.

¶ Decima. terminus mentalis ſignificat ad placitũ naturaliter: q2 ad placitũ intellectus vel voluntatis eſt ꝙ ſignificet. ꝑbatur: q2 ad placitũ eſt ꝙ ꝑducaꝛ in rerũ natura: ſed non ſignificat ſic ad placitũ niſi ab impoſitore ſuam ſignificationem accipiat: et ꝓpterea pure naturaliter ſignificare dicitur.

¶ Undecima ꝑpoſitio. aliq̃s terminꝰ ſignificat ſuũ ſignificatũ propter cõuenientiã rei ſignificate: ⁊ aliq̃s terminus ſignificat terminũ ꝓpter nullã cõuenientiã. pꝛla pars ꝑbatur de termino mẽtali. ſ. de cõceptu brunelli: q2 q̃riꝛ quare ſignificat brunellũ ⁊ nõ platonẽ vl' fauellũ. ⁊ nõ põt reddi cauſa niſi propter cõuenientiã accidẽtalẽ inter ſortẽ et eiꝰ naturalẽ ſimilitudinẽ. accidẽtalẽ dico: q2 ſi ſortes haberet duos cõceptꝰ quoꝝ vnus eſſet. a. repñtatiuus brunelli ⁊ alter. b. repñtatiuꝰ fauelli: tam a. ſignificat brunellũ ⁊ nõ. b. cõceptũ. ⁊ ediuerſo b. cõceptus ſignificat fauellũ ⁊ nõ. a. cõceptum. ⁊ tñ. a. ⁊. b. magis eſſentialiter cõueniũt: q2 duo accidẽtia ⁊ ſorte eiuſdẽ ſpeciei ſpecialiſſime ⁊ ſortes ⁊. a. diſcõueniũt a toto genere: ergo minus eſſentialiter ꝯueniũt ꝙ. a. ⁊. b. exẽpliũ in ſimili.

Opus productũ ab aliquo ⁊ ſi alterius rationis citius repreſentat factorem ꝙ aliquid eiuſdem ſpeciei cum factore. ſecunda pars claret.

¶ Duodecima ⁊ vltima propoſitio eſt declaratiua terminoꝝ in diffinitionibꝰ cõceptus vltimati ⁊ nõ vltimati poſitoꝝ. Noticia diſtincta eſt noticia qua cõcludere poſſumus aliqđ vnius ſpeciei differre a quolibet alio ſiue eiuſdẽ ſpeciei ſiue alterius vt noticia intuitiua quã ego habeo de ioãne ſufficit mihi diſtinguere eũdẽ a brunello ⁊ ſorte ſub verbis facilioribus dr̃ eſt ꝑciſe ſingulariter repñſentare dũmõ nõ increate ſignificet. dr̃ nõ increate ꝓpter deũ ad extra qui diſtincte repreſentat ⁊ non preciſe ſingulariter. Noticia confuſa vel ſignificare cõfuſe oppoſito modo diffinitur.

Quid noticia diſtincta et confuſa.

¶ Contra predicta arguitur. Et primo cõtra nonã propoſitionẽ ꝙ. a. põt imponi ad preciſe repreſentandũ ſe: ⁊ ſic argumentoꝛ: q2 data cõcluſione ſequiꝛ ꝙ idẽ eſſet cõceptꝰ vltimatus ⁊ nõ vltimatus. ꝯñs eſt falſuꝫ: quñ illi termini cõtradictorie opponãtur. ꝯña tñ eſt clara de naturali ſimilitudine huius vocis a. Forte dices ꝙ iſti termini cõceptus vltimatꝰ conceptus nõ vltimatꝰ nõ opponũtur cõtradictione terminoꝝ: ſꝫ bñ illi termini cõceptus vltimatꝰ ⁊ nõ cõceptꝰ vltimatꝰ queadmodũ lignũ albũ ⁊ lignũ nõ albũ nõ cõtradictorie opponũtur: ſed bñ lignũ albũ ⁊ nõ lignũ albũ. Cõtra eodẽ: demonſtrato eſt virtualis repugnantia quemadmodum eſt de conceptu nec in ſimilitudine eſt verificatio pro eodem.

¶ Ad argumẽtũ reſpondeꝛ ꝙ illi termini realiter nõ cõtradictorie opponuntur: q2 vltimatũ tãtũ valet ſicut ſecũdarium et non vltimatũ tantum valet ſicut primariũ ad ſenſuꝫ ante dictũ mõ illi termini nõ repugnãt.

Ultimatũ ſecũdariũ nõ vltimatũ pmariũ.

¶ Contra illo dato ſequũtur ille cõcluſiones abſone. ¶ Prima eſt. cõceptus vltimatꝰ ſignificat ad placitũ. Scđa eſt. cõceptꝰ vltimatꝰ eſt alicuius idiomatis contra beatum auguſtinũ ſupra allegatũ. Tertia eſt ꝙ cõceptꝰ vltimatꝰ põt cadere a ſua ſignificatiõe. ¶ Pꝛla cõcluſio arguiꝛ. hic ꝯceptus nõ vltimatꝰ ſignificat ad placitũ: ⁊ hic cõceptꝰ nõ vltimatus eſt iſte cõceptus vltimatus eodẽ demõſtrato a pte ſubiecti ⁊ predicati. Concludamus ergo hic conceptus vltimatus ſignificat ad placitum. ⁊ eodem modo probantur alie concluſiones.

Tlere ꝑpoſitiõe eſſe

¶ Reſpondetur dando duas primas negata tertia. ſꝫ ꝑ tertia iſtã cõcedẽdo. hic cõceptus vltimatus poteſt cadere a ſignificatione quã ſignificat ad placitũ q̃ nõ infert iſtaꝫ põt cadere a ſua ſignificatione ꝓpter diſtributionẽ incluſaꝫ in hꝰ ṽbo cadere. ⁊ qñ oppoſitum duaꝝ primarũ ꝑpoſitionũ cõcediꝛ intelligitur ſtãte ordie reꝝ. Poſſũt fieri alia argumẽta ꝯtra idẽ ex pte ſuppoſitionum que nunc miſſa facio.

Cõcluſio notanda.

¶ Secũdo arguiꝛ cõtra hoc in quo diciꝛ ꝙ cõceptus nõ vltimatus ſignificat naturaliter ⁊ ad placitũ ⁊ hoc ſic. bñ ſequiꝛ. iſte terminꝰ ſignificat ad placitũ: ẽ ex impoſitione ſignificat: ⁊ hꝰ terminꝰ naturaliꝰ ſignificat ẽ ſine impoſitiõe ſignificat. iſta ꝯña repugnãt ẽ antecedẽs ſaltẽ implicat: ꝯſequẽtie patent ex terminis

Documentũ reſpõdẽdi in diffinitionibus repugnãtib⁹ ꝛc.

¶ Reſpondetur conceſſis prima ɔñtia ꝛ ɔſequẽte negãdo ſcd̃az. ſed opꝫ inferre talis terminus ſigt̃ ſine impoſitiõe reſpectu illius reſpectu cuius ſigt̃ pure ꝛ naturaliter: et pro tali forma arguẽdi daṫ tale documẽtũ quando danṫ due diffõnes que repugnãt vt iacẽt bene expoſite ṽo nõ. Tunc ſemꝑ ɔcedaṫ ɔña cui⁹ ɔſequens eſt affirmatiuũ nec negationẽ includens ꝛ negetur ɔſequentia cuius conſequens eſt negatiuum vel negationem includẽs.

¶ Tertio arguitur contra talem diuiſionẽ. mẽbra diuidẽtia nõ euacuãt totũ ambitũ diuiſi. ergo diuiſio nulla ɔña nõ eſt dubia ꝛ arguo aſſũptũ de actu ſincathegoreumatico cui ſubordinaṫ hec vox: qͥlibet ꝛ ſil'es eſt termin⁹ mẽtalis: ꝛ tñ nõ nõ vltimat⁹: q2 nõ loquor de naturali ſilr̃itudine vocis: nec eſt vltimat⁹: q2 nõ eſt naturalis ſil'itudo rei ſigt̃e ꝑ terminũ: eo ꝙ nulla res ſigt̃ur ꝑ terminũ vt ante dictũ eſt.

Cõceptus nõ vltimatus ſincathegoreumatic⁹ eſt cathegoreumaticus

¶ Reſpondetur negando antecedẽs: ꝛ ad ꝓbationeꝫ de actu ſincathegoreumatico diciṫ ꝙ diuiſuꝫ eſt terminus vt cõuenit termino cathegoreumatico ꝑ ſe: ꝛ ſic nõ pũgit argumentũ. Sed ibi aduertẽduꝫ eſt ꝙ quilibet ɔceptus nõ vltimatus cuiuſlibet vocis pure ſincathegoreumatice eſt cathegoreumaticus abſolute: q2 ſemꝑ aliquid ſignificat q2 vocem cuius eſt cõceptus naturaliter ꝓprie. Et ex illa ꝓpoſitione iterũ inferṫ ꝙ ſimpliciter cathegoreuma ꝛ ſincathegoreuma officio ꝛ ſignificatiõe ſimul ſunt penitus termini ſinonimi.

Cathegoreuma ſimpliciter et ſincathegoreuma officio ꝛ ſignificatione ſil' ſunt termini ſinonimi.

¶ Secundo ad ideꝫ argumẽtũ reſpõdeo ɔcedẽdo ꝙ diuiſum eſt termin⁹ mẽtalis cõuer dictus: ꝛ ſic opꝫ exponere diffõnẽ cõceptus vltimati ſic: ſcilicet. Eſt naturalis ſil'itudo rei ſignificate. vel rerũ ſignificatarũ: vel eſt taliter ex natura ſua repreſentare.

Dubia circa iſtaꝫ diuiſionem.

¶ Circa dicta dubitatur an conceptus reflexus ſignificet illa que per cõceptum directum ſignificantur.

¶ Secundo dubitatur an voces ſignificent res ad extra vel ɔceptus quib⁹ huiuſcemodi res ad extra ſignificantur.

¶ Tertio dubitaṫ circa vnuꝫ dubiũ in prima diuiſione terminoꝝ vbi dictum eſt ꝙ res ſignificant terminos vtrũ ſignificent terminos naturaliter vel ad placitum. Similiter dubitaṫ an conceptus vltimatus poſſit imponi ad ſignificandum.

Cõceptus directus.

¶ Pro primo dubio notandum eſt ꝙ duplex eſt cõceptus. quidã eſt directus ꝛ eſt naturalis ſimilitudo rei ꝗ nullo modo eſt ɔceptus negatiue capiendo. i. ꝙ eſt cõceptus qui nullo modo eſt naturalis ſil'itudo. Cõceptus diciṫ negatiue capiẽdo: alioquin ɔcept⁹ omniũ entiũ eſſet ɔceptus directus: q2 eſt naturalis ſimilitudo pura brunelli qui nullo modo eſt ɔceptus. Cõceptus reflexus eſt naturalis ſil'itudo ɔceptus vt ɔceptus cui ſubordinaṫ hec vox ɔceptus vel eſt nõ rõne tranſcendentali ſed q2 ɔceptus ſi deus caperet cõceptũ quẽ ego habeo de ſorte ꝛ poneret in lapide ſorte ſciente ꝛ formaret ſic ɔceptus illius cõceptus vel rei eiuſdem ſpeciei cũ ɔceptu. Aliũ ſuum conceptus dicatur reflexus nõ multũ ɔtẽdo de termino: ſꝫ ꝑtꝫ negatiue ex dictis. Iſto notato ſic pono caſuꝫ. habeat ſortes noticiã de platõe quã voco. a. poſtea formet ɔceptũ adeq̃tũ a. ɔcept⁹ quã voco. b. iaꝫ q̃ſtio eſt vtꝝ. b. ſignificet platonẽ quẽadmodum a. ꝛ arguiṫ: q2 nec ad placitũ nec naturalr̃: ergo nõ ſigt̃ platonẽ. ɔña claret: nõ ad placituꝫ ꝑtꝫ de ſe ꝙ nõ naturalr̃. arguiṫ ſic: q2 ſi ſic maxime ſigt̃ret naturalr̃ ꝓprie: ſed hoc nõ: q2 nõ eſt naturalis ſil'itudo rei ſignificate per ɔceptũ directũ: imo eſt naturalis ſimilitudo vnius accidentis.

Cõceptus reflexus

Caſus.

¶ In oppoſitum arguitur. a. ſigt̃ platonẽ ꝛ. b. ſigt̃. a. ergo quicquid ſigt̃ur ꝑ. a. ꝑ. b. ſigt̃ur. ſed plato ꝑ. a. ſigt̃ur: ergo ꝑ. b. ſigt̃bit. In iſto diſcurſu nihil dubii eſt ꝓter valorẽ hui⁹ ɔñtie. a. ſignificat platonẽ: ergo. b. que eſt eius naturalis ſil'itudo platonẽ ſigt̃. que ſic ꝓbaṫ: q2 alioquin non potes mihi ꝓbare ꝙ cõceptus nõ vltimatus huius vocis ſecana ſecanam repreſentat.

¶ Et cõfirmo dupliciter idẽ. Tum primo: q2 niſi ſit cõceptus reflexus vni⁹ conceptus nõ vltimati directi nõ ſigt̃bit illa que per conceptũ nõ vltimatũ ſignificanṫ: vtputa naturalis ſil'itudo: naturalis ſil'itudinis hui⁹ vocis homo nõ ſignificabit vocẽ: q2 nõ ad placitum vt notum eſt: nec naturaliter vt ante argutũ eſt.

¶ Tum ſecũdo. ſequitur hec ɔcluſio ꝙ ɔcept⁹ nõ vltimat⁹ termini ſignĩtis ex inſtinctu nature: vtputa illius rei ꝗ eſt gemit⁹ infirmoꝝ ꝑ ſe ſigt̃ret talẽ vocẽ ꝛ nõ dolorẽ: quia nõ ad placitũ vt notũ eſt: nec naturaliter vt ante oppoſitũ argumẽtati ſumus rõnes ad vtrãqꝫ partẽ. vel vt rectius loquar ad vtrãqꝫ partẽ rõnes poſſunt ſolui ꝗ vellet tenere partẽ affirmatiuã rñderet ꝙ. b. ɔceptus reflexus platoneꝫ ſignificat naturalr̃ ꝓprie: q2 ꝗꝗ nõ ſit naturalis ſil'itudo platonis imediate mediate eſt tñ: qui applaudere voluerit pti negatiue aññ oppoſitũ.

¶ Ad primã rationẽ poſſet oppoſitũ rñderet negãdo ɔñam. Et ad ꝓbationem diceret ꝙ nõ eſt idẽ de ɔceptu nõ vltimato: quia conceptus nõ vltimatus ſignificat ad placitum que per vocem ſignificantur: ſecus eſt de conceptu reflexo in caſu argumenti ante oppoſitum qui nullo modo ſignificat ad placitum.

Quid ſignificet cõceptus nõ vltimat⁹.

¶ Ad ſecũdũ argumentũ diceret ꝙ ɔcept⁹ reflexus reſpectu ɔcept⁹ nõ vltimati nõ ſigt̃ vocẽ: q2 nõ ad placitũ nec naturalr̃ ꝓprie: ſed põt dicere ꝙ ſigt̃ oẽs hoĩes cum hoc dependeat ex ſignificatione ad placitum.

¶ Ad tertiũ argumentũ quod eſt ſecũda cõfirmatio videtur cõcluſio cõcedenda que ſatis eſt aliena: ſed ꝓpter confuſionem iuuenũ pluralitate opinionũ relicta teneo partem poſt oppoſitum ꝛ affirmatiuam.

¶ Ad ſecundũ vbi dubitatur an voces ſignificent ɔceptus vel res ad extra per huiuſcemodi ɔceptus ſignificatas. ꝛ dubium eſt vniuerſalr̃ de oĩbus vocib⁹: q2 nõ eſt q̃ſtio cũ iſte voces noticiã ɔcept⁹ ſignificẽt ɔcept⁹ ꝛ non res ad extra ſimiliter ſcripture vt iſti termini. ſcriptũ: ſonus: vox: voces: ſignificent: ſꝫ q̃ſtio eſt an iſte voces homo: aſinus ꝓprie ſignificent cõceptus hominũ ꝛ aſinoꝝ ꝛ non hoĩes et aſinos ad extra. Et tenet Iohãnes buridanus

Opĩo Buridani.

partē affirmatiuā. ptꝫ in principio ſuoꝝ ſophiſmatū hoc probat duplici argumēto. ¶ Primum eſt ſcripture ſignificant voces: ergo voces ſignificant cōceptus. tenet ꝯña: qꝛ qualis eſt habitudo ſcripturarū ad voces talis eſt vocū ad conceptus habitudo ex ꝓhemio primi ꝑyarmenias ꝓbat aſſumptū: qꝛ ꝓceptores docentes pueros alphabetū docent eos aliter vociferare ad litteram a. ꝛ aliter ad litterā b. ꝛ hoc nō niſi: qꝛ a. et b. littere ſignificant tales voces. igitur.

¶ Secundo arguitur ad idē qꝛ niſi ſic ſequeref ꝙ iſti termini hō aīal rōnale riſibile eēnt termini ſinonimi ꝯñs eſt falſuꝫ ꝙ ꝛ añs. ꝯñtis falſitas eſt nota itelligēti logicalia. ꝛ ꝯña ꝓbaf: qꝛ ſignificant eaſdem res.

Reprobatio opinionis Buridani.

¶ Hec opinio eſt extranea et contra cōmunē modum loquēdi in artibus ꝛ rationes tenues. Et primo reſpōdef ad ſua argumenta qñ arguit de pedagogis erudiētib' paruulos dicif ꝙ ꝓceptores nolūt intelligere ꝙ a. ꝛ b. littere voces ipſas ꝓprie repñtant: ſꝫ volūt oñdere que voces reſpōdent talibus ſcriptis.

Ad ſinonimitatē nō ſufficit ꝙ termini ꝓciſe eaſdē res ſignificent: ſed oꝫ ꝙ ſignificent eodeꝫ modo adequate

¶ Ad ſcdm argumētuꝫ conſequētia eſt nulla: qꝛ lꝫ ꝓciſe termini eaſdem res ſignificent: nō tñ adequate ꝛ eodē modo ſignificandi ꝙ ad ſinonimitatē requirif. ꝛ ꝓbaf illud qꝛ in iſta ꝓis hō eſt aīal: vbi termini perſonaliter accipiūtur homo ſupponit pro hoībus ad extra: ergo eoſdem proprie ſignificat: qꝛ de ſignificatione improprie dicta non formatur dubium iſtud. Ideo pro toto dubio pono ꝓpoſitiones.

¶ Quaruꝫ prima eſt. Scripture ꝓprie ſignificant voces. Probaf ꝯcluſio. Iſte ſcripture ſonus ꝛ vox proprie ſignificant voces ergo concluſio. cōſequētia tenet ab inferiori ad ſuperius deducto impedimento.

¶ Scda ꝓpoſitio. Voces ſignificant ſcripturas proprie. Probatur de iſtis vocibus ſcriptum ſcriptura.

Tranſcendētia ſunt ſex. ſ. ens: res: aliqd vnū: verū: bonū. Eſt aūt qd de qlibet re predicatur ſecluſa ampliatione.

¶ Tertia ꝓpoſitio. Voces ſignificant res ad extra et non res ad extra. patet de vocibus tranſcendentalibus.

¶ Quarta ꝓpoſitio. Falſum eſt dicere vniuerſaliter voces ſignificāt ꝯcept'. Et hec de directo reſpondet ad dubium.

¶ Quinta ꝓpoſitio. quelibet vox ſignificat ſuū ꝯceptū non vltimatū naturalr. Probaf de vna eqlis eſt rō in oib' accepta hac voce hō ꝓlata a forte corā hebreo greco etiaꝫ latino. iam quilibet eoꝝ formabit conceptum vocis.

¶ Sexta ꝓpoſitio. vox ſignificat cōceptū vltimatū. Probatur de iſta voce principalis. nam ipſa ꝓlata in curia a paruulis principalis: venit ſtatim audientes excitantur ad formandum conceptum de principali.

¶ Septima ꝓpō. voces nō ſignificant conceptus vltimatos naturaliter. Probatur propoſitio: quia audiant vocem datā: hebreus: grecus: latinus: iam iſti tres non formarunt conceptum vltimatum: ſed ſoluꝫ latinus: ergo vox illa non ſignificat conceptum vltimatum naturaliter. tenet ꝯſequētia: quia termini naturaliter ſignificantes reꝑſentant idē apud omnes ex primo periyarmenias.

Termini naturalr ſignificantes repreſentāt ideꝫ apud omnes.

¶ Octaua ꝓpō. ex his duab' ſequēs eſt ꝙ vox ſignificat ſuū ꝯceptū vltimatū ad placitū: nā vox ſignificat cōceptū vltimatum per ſextā ꝓpoſitionē ꝛ nō naturaliter per ſeptimam. ex quibus duabus correlarie cōcluditur ꝙ vox ſignificat conceptū vltimatū ad placituꝫ quod reſtabat probandum.

¶ Nona ꝓpō. Nulle voces date ſignificant conceptū vltimatū ad placitū proprie. Probaf: qꝛ ſignificare ad placitū ꝓprie eſt ſignificare illud ad qd terminus imponitur ad ſignificandū illud vt ſtat ex dictis. igitur.

Quid ſit ſignificare ad placitū ꝓprie.

¶ Decima ꝓpō. Oēs voces date ſignificant conceptus vltimatos eis reſpōdentes ad placitū improprie. Probaf ꝓpoſitio: quia omnes tales ſignificant cōceptus vltimatos ad placitū: vt dicit octaua propoſitio. ꝛ non ad placitum proprie vt dicit nona. cōcludo ergo ad placitū improprie cōceptus vltimatos ſignificant. ꝓportionabiliter de ſcripturis in ordine ad ſuos cōceptus dicatur ſic: voces ſignificāt cōceptus vltimatos ad placitū: quia ponebantur ad ſignādas res ꝑ huiuſmodi cōcept' ꝯceptos: ꝛ ſic auditis vocibus incitamur ad formādos rerum ſignificatarum cōceptus. ꝛ ſi nō fuiſſet huiuſmodi impoſitio nō formaſſemus cōceptum vltimatum magis ꝙ de ly buf: ꝛ ſic voces ſignificant conceptus vltimatos ad placitum ꝓſuppoſitiue quod ſufficit ad ſignificare ad placitū ſimpliciter vel cum addito.

¶ Ad tertium dubium vbi querītur qño res ſignificant terminos. Ad dubium reſpondeo per propoſitiones.

Res ſignificate ꝑ terminos ſignificant terminos mētales naturaliter.

¶ Prima eſt. res ſignificate per terminos ſignificāt terminos mētales naturaliter. Probatur. viſo vno obiecto de nouo nunꝙ viſo nec ab hebreo nec greco nec latino: quilibet eoꝝ ſiles formabit cōceptus talis obiecti ꝛ hoc ſecluſa omni impoſitione: ergo res ſignificāt cōceptus vltimatos naturaliter.

Res repñtat terminū ad placitū a quo ita ſignificatur.

¶ Secunda ꝓpō. res ſignificata per terminos ad placitū ſignificātos reꝑſentat illos terminos ad placitū. Probaf. viſo obiecto raro viſo querimus quis terminus adequate talē rem vel ſimiles reꝑſentat: ꝛ interdum ſignificat terminū ſingularē: quādoqꝫ terminum cōmunē: non quia res imponātur ad ſignificandos terminos: ſed econuerſo. ꝛ ſic per circuituꝫ res terminum repreſentat.

¶ Tertia ꝓpoſitio. Significata iſtoruꝫ cathegoreumatū chimera ꝛ filium nō ſic repñtāt terminos. ptꝫ per fundamētum.

¶ Ad vltimuꝫ reſpondetur ꝙ nō eſt maior repugnātia ex parte impoſitionis conceptus ꝙ vocis vel cuiuſcūqꝫ alterius rei vt conceptus queꝫ ego habeo de brunello pōt imponi ad ſignificandū fortem ita ꝙ conſuetudine quadā viſo brunello conceptū fortis formabo: tunc ille conceptus naturaliter proprie brunellum repreſentat: quia eſt eius naturalis ſili tudo ꝛ ad placitum proprie fortem mediante vno alio ꝯceptu fortis repreſentatiuo; ꝛ ſic vn'

Cōceptus brunelluꝫ naturalr ſignificās fortem ad

placitū p̄prie ſignificat mediāte alio conceptu ſortis repſentatiuo

conceptus vltimatus alteri vltimato in ſignificando ſubordinat̄ ꝛ equiuoce ſortē ꝛ brunellus repſentabit: q: virtualiter ab origine ſua ſignificata mediātibus diuerſis ꝯceptibus repñtat dicit̄ ab origine q: in ſignificando ſortē non eſt ibi ſtatꝰ: ſed ꝓcedit vlterius in ꝯceptū ſortis.

¶ Ultimo dubitat an voces ſignificent ſcripturas ꝛ ecōuerſo. ꝛ vt pꝫ ex ſecundo dubio huius diuiſionis. queſtio non eſt particularis: q: de aliquibus certū eſt ꝙ ſic: ſed eſt vniuerſalis. vtrū quelibet vox ſcripturā repſentet: vt an hec vox iohānes ſuā ſcripturam ſignificet. ꝓ quo dubio pono propoſitiones.

Vox quelibet ſcripturaꝫ reſpondētes ſignificat.

¶ Quarum prima eſt. quelibꝫ vox ſcripturā reſpōdentē ſignificat. ꝓbat̄ ꝓpoſitio de vna quō equa ſit rō in oībus (oībus inq̄ non ꝓprie hoc ſignificātibus) ꝛ capio hāc voceꝫ ariſtoteles. nam me proferente Ariſto. ſtudēt athenis ſcolaſtici ſcribētes nō ſcribūt. plato diſputauit in achademia: ſed ariſtoteles ſtuduit athenis ꝛ non eſt dāda ratio niſi quia tales voces ſcripturas repreſentant.

¶ Secūda propoſitio. voces nō ſignificāt ſcripturas naturaliter. ꝓbat̄. non ſignificant idē apud oēs: nā forte pferēte hanc vocē. a. latinus ſcribit. a. grecus alpha. ꝛ hebreꝰ aleph. etiā. a. latine dicit̄ aliter nimis ſcribi pōt.

¶ Tertia ꝓpoſitio. vox non ſignificat ſcripturā aliquo modo ad placitum ꝓprie. probatur. hec vox ariſtoteles non imponebatur ad ſignificandū hanc ſcripturam ariſtoteles: ſed ipſum philoſophum preciſe: ergo non ſignificat ad placitum proprie.

¶ Quarta ꝓpō. vox ſignificat ſcripturam aliquo modo ad placitū. pꝫ ex duabus precedentibus quum eam ſignificat ꝛ non naturaliter.

¶ Quinta iterum ſequens eſt ex tertia ꝛ quarta ꝙ ad placitū improprie ſignificat ꝯſuetudinē ſic. ſ. q: eſt ꝯſuetudo latini ꝛ ad placitū ſic ꝯtrahere. a. ꝛ grece ꝛ hebraice eodeꝫ modo ad placitū eſt ꝛ ferme ꝓpōnes ſiles poſſunt poni de ſcriptura in ordine ad vocē: ſꝫ ſcriptura ſuum conceptum non vltimatū naturaliter repreſentat ꝛ econuerſo.

¶ Contra hoc tūc forte dicis. tūc quilibet habēt ꝯceptū nō vltimatū ſcripture ſciet legere ſcripturā vnius ꝯceptus nō vltimatū: qd eſt falſum. ꝓbat̄ ꝯña: q: cōceptus ſcripture reſſcripturā naturalr̄ repñtat: ergo ideꝫ apud oēs. rñdet̄. negat̄ ꝯña: ſed bene veꝝ eſt ꝙ cōceptus ſcripture ipſam ſcripturā ſignificat: ſed nō ſub tali appellatione vt exempli in ſilueſtres: nutritus in nemoribus viginti annis preſentato platone format cōceptū platonis qui platonem naturaliter ꝓprie ſignificat: ſed neſcit ꝓ ſuum cōceptum ꝙ res viſa vocet̄ plato.

¶ Ex oībus iſtis recolligendo dico ꝙ multū refert inter cōceptū vltimatū ꝛ ſignificatū vltimatū: immo imprimēter ſe habent. nā aliquis ꝯceptus vltimatus eſt ſignum vltimatū reſpectu eiuſdē: vt pꝫ de ꝯceptu vltimato huius vocis cōceptus. ꝛ aliquis ꝯceptus vltimatus reſpectu alicuiꝰ termini nō eſt ſignū vltimatū eiuſdē ſignū nō vltimatū: vt pꝫ de cōceptu vltimato huiꝰ vocis hō: etiā aliqd ſignum vltimatū nullo mō eſt ꝯceptꝰ. hoc claret de ſe.

Cōceptus vltimatus ꝛ ſignū vltimatum differunt.

¶ Secūdo ſequit̄ ꝙ hec vox homo multa ſignificat. Significat eni vltimate. oēs hoīes ꝛ oīa alia ſignificata nō vltimate. ſignificat ſe ꝛ ſuas partes ꝛ cōceptū nō vltimatum naturaliter cōiter ꝛ prolatorem ꝛ conceptū vltimatū ad placitū. ꝙ vox ꝓlatorem ſignificet patet. Nā niniano pulſante oſtiū ꝛ proferente. aperite ille terminus aperite ninianū repſentat: ꝛ eodē modo ſi proferret vocē nō ſignificatiuā. ꝛ hoc eſt aliquo modo ad placitū: q: ē ꝓciſe apō illos q̄ niniani modū loquendi nouerunt. Pōt hic etiā queri an ꝯceptus vocis ſcripturaꝫ ſignificet ꝛ ꝯceptus ſcripture vocē ſinonimam repſentet ꝛ an ꝯceptus vltimatus ꝯceptū nō vltimatū ſignificet ꝛ ecōuerſo ꝛ aliter. de quibus nunc nihil dico. ¶ Alia diuiſio.

Multa vocis hō ſex ſignificata.

¶ Terminoꝝ quidā eſt ſignificatiuus: quidā nō ſignificatiuus. Terminꝰ ſignificatiuus eſt qui aliud a ſe alia vel aliter repreſentat a ſuis partibus a ſuo ſimili ꝛ a ſuo ꝓlatore vel qui eſt impoſitus ad ſignificādū aliqd iſtoꝝ. per ſilē in ꝓpoſito intelligimus voceꝫ ſcripturā ꝯceptū nō vltimatū: nā alr̄ buf eēt terminus ſignificatiuꝰ: q: ſiles voces ſcripturas ꝛ ꝯceptū nō vltimatū repreſentat: ſed oīa iſta nō vltimate ſignificat. Dicit̄ in diffinitione aliter a ſe ꝓpter hoc ſincathegoreuma omnisꝰ qd nihil aliud a ſe repſentat nec alia: ſed q: ſignificat aliter a ſe: qd ſufficit ad hoc ꝙ dicat̄ terminus ſignatiuus. Dicit̄ impoſitus ad ſignificandū q: hec vox iohānes ꝓlata ab eodē nō repſentat aliud a ꝓlatore: ꝛ q: imponit̄ ad ſignificandū ꝓlatorē hoc ſufficit. ſilr̄ ſi beltrix imponeret̄ ad ſignificādū eſſet terminus ſignificatiuus. Et ſignificatiuum in propoſito nō capitur ampliatiue de materiali ſignificato: ſed ſolum de formali queadmodum contingit de proprijs paſſionibus. ſed ponitur ad oſtendendum ꝙ terminus ex ſignione quā actu hꝫ pōt repſentare ꝛ ꝙ non oporteat actualr̄ ſignre. ex qua diffinitione pꝫ ꝙ hec ꝯña eſt nulla: buf ſignt ſe: ergo ſignt. vel eſt ſignificatiuū: q: ſignt ſe ſignificatiuuꝫ ſtrictius inꝯſequēte ꝙ in añte aſſumuntur queadmodū hec ꝯſequentia eſt nulla hec vox ens ſignificat ſe: ergo ſignificat: lꝫ ꝯſequens ſit verum.

Terminꝰ ſignificatiuus qd eſt.

Significatiuū nō ſumitur ampliatiue ꝓ materiali ſignificato: ſꝫ ſolū de formali vt. ſ. poſſibilitas dependet ex impoſitiōe actuali habita.

¶ Secundo ſequitur hanc cōſequentiā nō valere a terminus nihil nec aliquid ſignt: ergo nō eſt ſignatiuus: quia ſi eſt vnū purus ſincathegoreuma añs erit verū ꝛ ꝯña falſuꝫ: quia eſto ꝙ. a. ſignificet ſe ꝛ. a. eſt aliquid tū nihil ſignificat: vt patet ex propoſitione.

¶ Tertio ſequitur ꝙ ſignificatiuus terminus ꝛ nō ſignificatiuus ſunt ſinonimi. probatur de conceptu non vltimato huius vocis buf: qui in ordine ad vocē eſt ſignificatiuus cum vocem naturaliter proprie ſignificet: qd ſufficit ad eſſe ſignificatiuū. qd vox ipſa ſit non ſignificatiua patet ex dictis.

Buf ſeipſꝫ ſignificat ꝛ ꝯceptus nō vltimatus eiꝰdē.

¶ Quarto ſequit ex tertia propoſitione ꝙ conceptus non vltimatus in ordine ad vocem reputatur ſimilis. ſed non econuerſo.

¶ Quinto ſequit ꝙ diuiſum huiꝰ diuiſiōis eſt terminꝰ cōmuniſſime ſumptꝰ.

¶ Sexto ſequitur q̃ licet hec vox bufte indignatione p̃lata repſentet aliq̃d audienti nõ ꝑpterea eſt vox ſignificatiua: q: hoc nõ ꝯuenit ex parte vocis: imo ꝑpter vox nõ repſentat ſ; modus pferendi ⁊ geſt⁹ pferentis. Terminus nõ ſignificatiuus oppoſito mõ diffinit: vt bu ba bliriri belrir. ¶ Alia diuiſio.

Termin⁹ nõ ſignificatiuus.

¶ Terminorum quidã eſt tranſcendẽs: quidã nõ tranſcendẽs. Terminus tranſcendẽs, eſt qui de quolibet vere p̃dicatur mediãte copula de p̃ſenti deducta ampliatiõe vt ens q̃libet re mũdi demõſtrata verum eſt dicere hoc eſt ens: et in plurali dicatur de multitudine entium. Dicit mediãte copula de p̃ſenti q: forte terminus diſcret⁹ põt p̃dicari de q̃libet ente mediãte copula de imaginatur: vt plato imaginarie ẽ ſortes: ſortes imaginarie eſt ſortes: tales cõiter cẽſent veretur cũ ſint affirmatiue ops extrema pro eodẽ ſupponere ⁊ ꝑ ꝯñs eandẽ rẽ ſignare. etiã trãſcendẽs nõ verificatur de ꝓnoie ſortẽ demõſtrante mediãte copula de neceſſario. Iſta eñ eſt falſa ſortes neceſſario eſt ens. ⁊ cõiter enumerantur ſex q̃ intelligunt ꝑ l'ras hui⁹ dictionis reubau. p. r. res intelligẽdo. p. e. ens. p. u. verũ. b. bonũ. a. aliq̃d. u. vnũ. ⁊ dicunt trãſcẽdẽs negatiue ⁊ nõ affirmatiue vt g̃naliſſima. Sꝫ ſi ens teneatur analogũ ad ſubſtãtiã vel accidẽs vt opinat⁹ eſt ariſtoteles tũc nõ dicit de ꝓnoie demõſtrante accñs. iſta eñ eſt falſa hec albedo eſt ens cũ ana'ogũ ꝑ ſe poſitũ ſtet ꝓ famoſiori ſignificato. ſ. pro ſubſtãtia: ſed q: p̃dicatur cũ addito albedo ẽ ens in alio vel entis diſpoſitio in eo ſaluatur rõ tranſcendẽtalis ⁊ nõ in ſubſtãtia: q: albedo non eſt ſubſtãtia in alio: imo eſt repugnãtia in adiecto ⁊ lꝫ cõiter enumerent ſex: tñ ſunt longe plura: vt pꝫ de iſtis terminis idẽticis nõ chimera nõ hõ exñs aſinus ſubſtãtia vel accidẽs. ſed q: tales termini nõ ſunt ſimplices: vel habẽtes cõnotationẽ ſpãlẽ nõ reputant tranſcẽdentia: ſꝫ ſtãdo in cõnotato difficultas eẽt in aliquib⁹ trãſcẽdentib⁹ enumeratio: vt pꝫ de iſtis terminis verũ bonũ. ꝑpterea ſat⁹ eſt dicere q̃ ponant ſex non tñ cũ nota excluſionis. Ex iſto pꝫ q̃ iudas aliter eſt bonus ⁊ aliter abrahã. Nã primus eſt bonus bonitate entis. ſcđs bon⁹ bonitate morali per habitũ bonũ ⁊ inherentẽ: ⁊ in cõi modo loquẽdi prius ꝑ ſe poſitũ accipit pro bono bonitate morali. negam⁹ eñ iudã eſſe bonũ lꝫ cõcedamus iudã bonũ cũ hoc addito bonitate entis capiendo bonũ trãſcẽdẽter. nihil eſt malũ in oppoſitũ: ſꝫ bñ vt diſtinguit ꝯtra bonũ moraliter. ſil'r verũ capit equiuoce vt antecedẽti ⁊ ꝑpõni ꝯuenit. verũ vt ꝯuenit enti tantũ valet ſicut vere exñs: ⁊ b mõ barrabas ẽ verũ. nihil oppoſito mõ eſt falſum. ſꝫ bñ cũ addito vt auricalcũ ẽ falſm aurũ vt ꝯuenit ꝑpõnib⁹ nõ eſt ad ꝑpoſitum.

Terminus tranſcẽdẽs quid eſt.

Trãſcẽdẽtia ſex.

Ens analogum ad ſubſtãtiã ⁊ accidẽs.

Plura trãſcendẽtia q̃ ſex.

Bonitas entis ⁊ morum.

Veri equiuocatio.

¶ Inſuper notandum eſt q̃ iſte terminus res capit duob⁹ modis. trãſcẽdenter ⁊ ſic loquuti ſumus. Scđo mõ nõ trãſcẽdẽter vt diſtinguit ꝯtra terminũ: ⁊ ita de aliis trãſcẽdẽtibus dicatur: ⁊ tangit in primo de doctrina chriſtiana in p̃ncipio vbi dicit. oĩs doctrina aut eſt ſignorum aut rerum: ſed res ꝑ ſigna diſcunt: ⁊ ſequitur in littera. ſed res nõ ſignificant vt arbor lapis pecus: ſed non arbor illa quã moyſen legimus poſuiſſe in aquas amaras vt amaritudine carerent: nec lapis quem poſuit iacob ad caput: nec pecus illud qđ immolabat abraham ꝓ filio. iſte eñ ſunt res que aliarum ſunt ſigna.

Res dupliciter capitur.

Res et ſigna differunt.

¶ Contra diuiſione p̃dicta arguitur. Nullũ eſt trãſcẽdens. g̃ diuiſio p̃ſupponit falſum. aſſũptũ arguit. Nã ſi eẽt aliqđ maxime eẽt ens ſꝫ h̃ eſt falſum: minor ꝓbatur. Eſt aliqs terminus q̃ p̃dicatur de oĩ illo de q̃ p̃dicatur ens ⁊ de aliquo alio: g̃ ens nullo mõ eſt trãſcẽdẽs. añs probatur de iſto ꝯditionato ſortes ſi eſt ſortes qđ ꝓ q̃libet ente ſupponit ⁊ etiã ꝓ chimera: q: eſt ſortes ſi eſt ſortes: vt pꝫ ex cõi modo ꝯcipiendi.

¶ Reſpondetur ad formam argumẽti negãdo q̃ ens nõ ſit trãſcẽdẽs. eſto q̃ cõditionatũ datũ p̃dicet de q̃libet ente ⁊ chimera eodẽ mõ ꝓbares ꝑ iſtũ terminũ poſſibile q̃ ens nõ eẽt trãſcẽdẽs: q: p̃dicatur de q̃libꝫ ente ⁊ de antichriſto: ſꝫ ad bñ arguẽdũ ops aſſumere terminus nõ ampliatiuũ nec ampliũ modũ ſignãdi h̃ñtẽ. ſecundã partẽ addo ꝓpt ꝯditionatũ ⁊ ꝑpterea volo habere ampliũ ſignificãdi modũ p̃ciſe et non ampliate: q: nõ fit reſpectu quolibet ſortes: ſꝫ ſm reſpondentiam ſue conditionalis.

Quid ſit h̃re ãpliꝰ modus ſignificãdi.

¶ Contra hoc arguitur. Sortes ſi eſt ſortes nõ ſignificat platonẽ: g̃ nõ ſupponit ꝓ platone: ⁊ ꝑ ꝯñs nõ p̃dicatur de q̃libet ente: cuius oppoſitũ tñ dictũ eſt. q̃ nõ ſignificet platonẽ ꝓbatur ſic: q: nullũ cõplexũ ſignificat aliquid niſi qđ ſignificatur per aliquã partẽ eius: qua ꝑpoſitione negata das mihi modũ ſuſtinẽdi q̃ hoc cõplexũ ſortes vel plato quãlibet rẽ mũdi ſignificat ⁊ ſi ꝓbares oppoſitũ maxime eẽt ſic arguẽdo. nulla ps ei⁹ ſortẽ vel brunellũ ſignificat: g̃ nec totũ. negabo tibi ꝯñam quẽadmodũ mihi negas in ꝯditionatis.

¶ Dicitur q̃ non eſt ſimile: q: ſignificatio ꝯditionati mutat ſignificationẽ ꝯditionalis cuius ſignificatio totalis eſt impertinẽs ſignificationi añtis et ꝯñtis: ſed tñ conſurgit ex habitudine añtis. Ad ꝯñs ſic dico q̃ ſignificatio totius ꝯditionati ꝯſurgit ex termino ſequẽti ſi in habitudine ad terminũ p̃cedentẽ vt ſortes ſi eſt ſortes terminus q̃ ſequitur ly ſi ⁊ termin⁹ p̃cedẽs ly ſi põt cõpetere oĩ illi cui termin⁹ ſequẽs põt cõpetere: ꝑpterea totum eſt trãſcẽdẽs ⁊ ſup trãſcẽdẽs. ſec⁹ eſt de nõ cõditionatis. ⁊ ꝓ tota materia argumẽti pono ꝑpões.

¶ Prima propoſitio. Quicquid ſignificatur per partem alicuius cõplexi id idem ſignificatur per totum.

Vide ſup de complexo ſignificabili.

¶ Secunda propoſitio. Nihil ſignificatur per totũ nõ cõditionatũ qđ nõ ſignificatur ꝑ aliquã partẽ eius vel ſaltẽ nõ depẽdens bene tñ aliqualiter: vt albus monachus ſignificat aliqualiter q̃liter ꝑ nullã partẽ ſignificat dicit nõ depẽdẽs: q: hoc copulatũ materia ⁊ forma ſortem ſignificat: ⁊ tñ nulla pars eius eundem repreſentat de termino infinito nõ facio hic mentionem.

¶ Tertia propoſitio probatur. quia alias fine lege dicet q̃ ſortes vel plato ciceronẽ ſignificat ⁊ q̃libet rẽ mundi prima ꝑpoſitio probatur per illud. termin⁹ ſiue ponatur in ꝑpoſitione ſiue nõ: nõ minus ſignificat.

¶ Ex qua prima impoſitione infert q̃ diffinitio ſignificat plura q̃ ſuũ diffinitũ: vt aial rõnale hoies ⁊ boues ſignificat rõne ptis. ſ. aial ⁊ ſi dicas q̃ hõ ſignificat infinita: q: oẽs hoies poſſibiles ⁊ nõ ſunt aliqua pl'a infinitis. bene verum

Diffinitio pl'a ſignificat q̃ ſuũ diffinitum.

Intellect' correlariũ. ꝙ nõ ſunt aliqua plura in vno certo nũero: ſed ſicut p̄ q̄ eis ſignificatur p diffinitum eadē p diffinitionē ſignificant ꝛ aliqua alia. ꝛ ſic capio plura.

¶ Contra hanc propoſitionē arguitur. aliqd ſignificatur p p̄tē qd̄ nõ ſignificatur p totū: q2 q̈libet rex mūdi ſignificatur p iſtū terminū rex: et nõ p hoc cõplexū ſortes vel plato: ergo ꝓpõ falſa.

¶ Ad argumentū reſpõdetur ꝙ nullus rex ſignificat per ultimā i, ſillabā huiꝰ dictionis ſortes: ꝛ qn̄ impoſitor impoſuit iſtū terminū rex nõ cadebat impoſitio niſi in ſimiliꝰ terminis quēadmodū nõ ē rex in hac dictiõe ſortes.

¶ Ultima diuiſio.

¶ Terminorum quidā cõmunis: quidā ſingularis. diuiſum huiꝰ diuiſionis eſt terminus cathegorematicus. p iſta diuiſione.

¶ Notādū eſt ꝙ ſingulare capitur duobꝰ modis. Uno mõ p̄ale intentionaliter et ſic quālibet rē mūdi ſignificat quā q̈libet res mūdi ſit ſingularis hoc eſt vna ſingularis ꝛ nõ plures ſaltem tales: ꝛ iſto modo capitur in propoſito.

Termin' ſingularis triplex. ¶ Alio modo capitur ſecūde intentionaliter: ꝛ hoc tripliciter. ſm ꝙ tribꝰ modis terminus dicit ſingularis. Primo mõ in ſignificādo tm̄ vt adā. Secūdo mõ ſupponēdo tm̄ vt iſte populus demõſtrando vnū magnū populū. Tertio mõ in ſupponēdo ꝛ ſignificando ſimul: vt ſortes q̈diu exiſtit. pro ſcḋo mēbro intelligat conditionaliter propter ſubſtātiā taliū iſta chimera eſt chimera quam aliqui reputant (ꝛ male) indefinitā mori hac ratione ꝙ ſubiectū nec eſt terminus ſingularis in ſignificando nec in ſupponendo qn̄ ſubiectū huius iſta chimera eſt chimera tot ſignificet ſicut ſubiectū huius omnis chimera eſt chimera hoc argumentū eſt ſolutum per hoc quod dicitur conditionaliter.

Chimera ē chimera nõ ē indefinita.

¶ Iſto notato ponuntur propoſitiones. Prima eſt. terminus nõ dicitur communis: q2 rē cõmunicabilē m̄ltis ſignificet. nec ſingularis: q2 rē ſingularē ſignificet: q2 nulla eſt res communicabilis multis ſaltem creata: ꝛ q̈libet res eſt ſingularis.

Cõtra ge. oz. de burl. pmo no. de vniuerſali.

¶ Secūda propoſitio. terminus nõ dicit ſingularis: q2 ſ̄pale pro vna re accipit: ꝛ cõmunis: q2 p pluribꝰ. probat. ſubiectum huiꝰ eſt terminꝰ ſingularis. iſta entia ſunt demõſtrando oīa entia mundi: ꝛ ſubiectum huius eſt terminus communis iſta vel iſta entia ſunt demonſtrando quattuor angelos.

Termin' q̄re ſingularis dicit ¶ Tertia propoſitio. terminꝰ ob hoc dicit ſingularis: q2 ei repugnat ſm̄ acceptionē ſm̄ quā accipitur ſumi pro pluribꝰ: vt iſta animalia demõſtrando omnia animalia in mūdo dicit accipi ꝛ nõ ſignificare: q2 ſubiectū huius iſta animalia currūt ſignificat omnia animalia mundi: quemadmodum ſubiectū huius omnia animalia currunt: etiam dicitur ꝛ nõ ſupponere propter iſtum terminum iſta chimera.

Termin' cõmunis q̄re dicit ¶ Terminus cõmunis eſt terminus cui non repugnat accipi pro pluribꝰ quā tum eſt ex impoſitione termini ſecundum ſignificationem ſecundum quam capitur: quia licet ſit defectus ex p̄te rei ſignificate: vt patet in iſtis terminis: ſol mundus: phenix: tamen nõ eſt defectus ex parte modi ſignificandi termini ſignificantis: quia ſi per poſſibile vel impoſſibile pure phiſice loquendo produceretur vnꝰ alius ſol iſte terminus ſine noua impoſitione illū ſignificaret. ſortes dico eodē modo ſi per poſſibile vel impoſſibile eſſet vnus aliꝰ ſortes ab illo iſte terminus ſortes ſine noua impoſitione illū repreſentaret quā ex ipoſſibili ſequebat quodlʒ quēadmodū eſt in ꝓpoſito capiēdo ly ſortes vniuoce.

¶ Reſpondet ꝙ vltimate ſtan da eſt in impoſitione termini ꝙ ſol cõmuniter imponebat ad ſignificādū: ſortes ꝓ diſcrete ꝛ ſ terminis mētalibus hoc ꝓuenit ex natura rei.

Sol ꝛ ſimiles quare ſint cõmunes.

¶ Contra dicta arguitur ſic. ſubiectū iſtius iſte hõ currit non ſignificat omnes homines: ergo maledictū eſt. antecedēs patet: q2 ſignificat ſingulariter et nõ communiter. qd̄ probatur ſic. bene ſequitur iſte terminus ſupponit diſcrete: ergo ſignificat diſcrete ab inferiori ad ſuperiꝰ: q2 oē ſupponere eſt ſignificare ꝛ nõ econtra.

¶ Et cõfirmatur bonitas cõſequētie per vnā aliam regulam qn̄ aliqua cõſequētia eſt bona ꝛ ſic eodē vtrobiqꝫ addito adhuc valebit ꝯſequētia. ſed ſic eſt in ꝓpoſito ꝙ hec cõſequētia valet talis terminus ſupponit: ergo ſignificat. ꝛ nos addimus illū terminum ſingulariter tam antecedenti ꝙ conſequenti.

¶ Reſpondetur negādo ꝯñaʒ ſuppoſito ꝙ per ſingulariter intelligat p̄alſe ſingulariter quēadmodū precēdit argumētū. ꝛ ad probationē qua dicitur arguitur ab inferiori ad ſuperius reſpondeo dupliciter. Primo diſtinguēdo. vel cum dictione includēte negationem ꝛ ſic concedo: nam talis cõſequētia nihil valet. vel ſine dictione includēte negationē ſic nego ꝙ manifeſte p̄tʒ capiendo ſenſum in quo proponitur antecedēs qui eſt iſte repugnat illi termino accipi pro pluribus. ꝛ ſenſus conſequentis eſt repugnat illi termino ſignificare plura. exemplum ē in ſimili repugnat illi termino hõ ſupponere p duobus aſinis: ergo repugnat ei ſupponere pro pluribus rebus.

Ab īferiori ad ſuperius cū dictiõe īcludēte negationē non valet ꝯña nec ab īferiore reſpectu partis ſolum.

¶ Secūdo ſoluitur argumentū. Solutio ē vniuerſalior diſtinguēdo ꝙ arguit ab īferiori ad ſuperius: vel reſpectu p̄tis ꝯcedit: reſpectu totiꝰ negat. nā licʒ oē ſupponere diſcrete ē ſignificare. tm̄ nõ oē ſupponere diſcrete ē ſignificare diſcrete. declarat a ſimili in q̄ ēt ſoluit ꝯfirmatio pbatiõis ꝯñie: q2 lʒ ſequit philippꝰ ē magiſter ergo ē hõ ab īferiori ad ſuperiꝰ. ꝯñaliter tm̄ non ſequitur philippꝰ ē magiſter pariſienſis: ergo eſt hõ pariſienſis ꝙꝙ ꝯñs ſit verū. ꝛ tota cauſa eſt: q2 h' complexū magiſter pariſienſis nõ eſt īferiꝰ nec ꝗddiratiue nec illatiue ad h' cõplexū hõ pariſienſis.

¶ Ex iſto patet: q2 regula aſſumpta pro confirmatione pbatiõis ꝯñie nulla eſt ꝛ nunꝗ̄ tenet niſi in aliquibus gratia materie: quia licet ſequit. a. homo eſt animal: ergo homo eſt alal addendo vtriqꝫ negationeʒ negātē. nõ valet ꝯña: q2 nõ ſequit. a. hõ nõ eſt alal. ergo hõ nõ eſt alal poſito ꝙ. a. ꝯfundat cõfuſe tm̄. gratia materie. q2 in aliqbꝰ bñ valet: quēadmodū bñ ſequit hõ albꝰ currit: ergo animal currit: ita etiā bene ſequit hõ albus currit: ergo alal albū

currit. et ita ꝟliter niſi qñ appellatio impedit.

¶ Secundo arguitur probã do ꝙ iſte homo nõ ſit terminus diſcret' de quolibet homine verificaẜ ſaltẽ pro quolibet ſic intẽdo loqui: q2 quocunq; homine demõſtrato verũ eſt dicere hoc eſt homo. ꝛ nõ debemus capere ſignum in verificatione: vt patet hic omnis hõ eſt animal. non dicimus hoc eſt omnis homo: ſ3 h' eſt hõ: q2 in verificatiõe oportet tollere ſignũ.

¶ Dicitur ꝙ argumentum eſt puerile nec eſt ſimile: q2 qñ verificamus ſic h' eſt iſte homo addimus ſignum vt termini ſtent eq̃ reſtricte in ſuppoſitione ꝛ verificatione: ꝛ nõ reſpicimus ad ſignũ niſi de ꝑ accidẽs. vel accipias. a. vel. b. vt termini ſtent eque reſtricte. ſecus eſt hic omnis hõ eſt aĩal vbi hõ ꝑ omnibus teneẜ: ſ3 hic q̃libet hõ eſt aĩal ſic verificamus hoc eſt aliquis homo vel homo maſculus. Ad omnia iſta cognoſcenda ponuntur propoſitiones.

¶ Prima eſt. Nomina ſuperlatiui grad' affirmatiue exponendo ſunt termini cõmunes: q2 licet eis repugnat accipi ꝑ pluribus in eodẽ tempore: vt dicaẜ quinto phiſicorũ tamẽ per ſucceſſionẽ temporis accipiunẜ vel accipi nõ repugnat pro pluribus. ꝛ eodẽ modo de h' complexo oẽs apoſtoli dei collectiue capto termino dicatur: q2 ſi deus ad apoſtolatum alios ſex cũ iſtis vocaret iã ſupponeret pro decem et octo.

Aggregatũ ex termino cõi et ſingulari eſt terminꝰ cõis

¶ Secũda propoſitio. Omne copulatũ ex termino ſingulari ꝛ termino cõmuni eſt termin' cõmunis. Probaẜ de vno: q2 vtrobiq; eſt equalis ratio accepto copulato ſortes et homo ꝑ ſorte ꝛ platone accipiẜ: q2 ſortes ꝛ plato ſunt ſortes ꝛ homo pro ſorte ꝛ cicerone ꝑ idẽ ꝛ ꝑ ſorte ſe ſolo: q2 nõ eſt de natura ꝯiũctionis copulare inter penitus diuerſa. ꝛ ad illũ alexãdri ĩũgit diuerſa cõiũctio. dicaẜ ꝙ ſufficit ꝙ videantur ſpectare ad diuerſa quemadmodum contingit de conſtructione tranſitiua ſecũdum grammaticos. et ex illa ſecunda propoſitione ſequitur.

¶ Tertia. ꝙ illud copulatũ ꝑ nullo homine ſupponit niſi ꝑ ſorte ꝛ pro nullis hominibus ſupra duos ꝑ nullis duob' ſorte nõ incluſo. prima pars patet ꝛ ſcõa ꝓbaẜ: q2 quibuſcũq; hõib' trib' demõſtratis falſu3 eſt dicere iſti ſunt ſortes et homo. Tertia pars claret.

Nota validum argumentum.

¶ Contra iſtas duas propoſitiones arguiẜ ſic. Hoc ꝯplexũ ſortes ꝛ oĩs hõ ẽ copulatũ duo4 termino4 quo4 vn' ẽ ꝯmunis ꝛ alter ſingularis: q2 oĩs hõ ẽ termin' ꝯmunis cum ſucceſſiue põt accipi ꝑ plurib': ꝛ tñ nõ ẽ termin' cõis. igiẜ. Probaẜ minor: q2 ei repugnat accipi ꝑ alio a ſorte. qđ ꝓbaẜ ſic. Nõ ꝑ platõe ſe ſolo nec ꝑ quocũq; alio ꝑ idẽ: nec ꝑ duob' ſimẜ nec ſucceſſiue. qđ ꝓbaẜ ſic. nã oĩa oppoſitũ ꝑ duob' ſupponit ſit ita ꝑ ſorte ꝛ platõe: tūc ſortes ꝛ plato ſunt ſortes et oĩs hõ. Et vltra arguo deſcẽdendo ſub iſto termino hõ dabis vnã ſingulalẽ falſa3 demõſtrãdo ſortẽ. Iſta ẽ falſa ſortes ꝛ plato ſũt ſortes ꝛ iſte hõ ſorte demõſtrato: q2 hñ ſequitur ſortes et plato ſunt ſortes et iſte homo: ergo ſortes et plato ſunt ſortes. quod eſt impoſſibile.

¶ Ad argumentũ diciẜ ꝙ hoc cõplexũ ſortes ꝛ oĩs hõ eſt termin' cõis. ꝛ quãdo arguiẜ ei repugnat accipi ꝑ alio a ſorte. diciẜ ꝙ hñ verũ eſt ꝙ nõ poteſt accipi ꝑ alio a ſorte. nec ſimul nec ſucceſſiue: ſed defectus non prouenit ex ꝑte huius termini cõmunis omnis home: vẜ eius omnis homo: ſed prouenit propter diſtributionẽ termini ſuperioris ad terminum ſingularẽ copulatiui ſumptum. declaraẜ in ſimili ꝙ defectus nõ ꝓueniat ex ꝑte termini cõmunis: q2 accepto hoc copulato ſortes ꝛ oĩs aſinus illũ realiter poteſt accipi pro pluribus ſimiliter ſortes vẜ chimera ẽ termin' ꝯmunis: vt poſtea dicem' ꝛ tamen non poteſt accipi pro alio a ſorte. Et hec ſolutio ſufficit.

¶ Põt etiã bene dici ꝙ copulatũ illud ſortes ꝛ omnis hõ eſt termin' diſcret' ꝛ ad argumentũ vbi dicitur omne copulatu3 ex termino ſingulari ꝛ cõmuni eſt terminus cõmunis: hoc nego vniuerſaliter: ſed conceditur quãdo ponitur ſine ſigno vniuerſali vel ſingulari.

Sortes et oĩs hõ termin' communis vel diſcret' dici poteſt.

¶ Cõtra ſolutionẽ datam arguitur ſic. vẜ quodlibet copulatũ ex terminis cõmuni ꝛ ſingulari diſtributo eſt terminus ſingularis vel aliquod ꝛ aliquod nõ: ſecũdũ nõ eſt dicẽdum: q2 equalis eſt ratio vtrobiq;. nec primũ: q2 hoc copulatũ ſortes ꝛ omne currens eſt termin' cõmunis quod ꝓbo: q2 ei nõ repugnat accipi ꝑ plurib' ſaltẽ ſucceſſiue: q2 poſito ꝙ nihil currat in mundo niſi plato ſorte quieſcẽte iã ſortes et plato ſunt ſortes ꝛ oĩe currẽs. Rurſus quieſcãt ambo4 currat iohãnes preciſe iam ſortes ꝛ iohãnes ſunt ſortes ꝛ oẽ currẽs. Et ita de multis aliis poteſt verificari ſucceſſiue: ergo eſt terminus cõmunis: ergo poſitio nulla.

Caſus.

¶ Reſpõdeẜ ꝙ non quodlibet copulatũ ex termino ſingulari ꝛ ꝯmuni diſtributo eſt termin' ſingularis vt argumẽtũ ꝓbat. et ſic nego ꝙ equalis ſit ratio in omnibus.

¶ Et pro tota materia pono ꝓpoſitiones. Quarũ prima eſt fundamentalis. Omne copulatũ ex termino ſingulari et termino cõi diſtributo: cõi inq̃ ſupiori vel cõuertibili ad terminũ ſingularẽ eſt terminus ſingularis. Probatur propoſitio per argumentum ante oppoſitum de hoc cõplexo ſortes et omnis homo ꝛ ſi argumentum probet illud complexu3 eẽ terminũ ſingularẽ ꝓbat nr̃a3 ꝓpõnẽ fũdamẽtalẽ.

Qñ aggregatum ex termino ſingulari ꝛ cõi ẽ ter. cõis et qñ non.

¶ Secũda eſt. Hoc cõplexu3 ſortes ꝛ oĩs ali' a ſorte ẽ termin' cõmunis. Probatur: q2 ſucceſſiue poteſt accipi pro plurib': pro ſorte ꝛ platone cum illi ſoli ſunt pro ſorte et cicerone: pro ſorte et iohanne.

Vt ſortes ꝛ oĩs aſin'

¶ Tertia ꝓpoſitio. Omne copulatu3 ex termino ſingulari ꝛ cõi diſtributo nõ ſuperiori vel conuertibili ad terminũ ſingulare3 eſt terminus cõmunis. Probatur ꝓpoſitio: q2 quodlibet tale poteſt accipi ꝑ plurib' ſucceſſiue.

¶ Quarta ꝓpõ. Licet ſortes ꝛ oẽ currẽs ſit termin' cõmunis: tñ h' currẽs et oẽ currẽs ſorte demõſtrato ẽ termin' ſingularis: nec ꝓpterea ſeq̃tur ꝙ termin' cõis ꝛ ſingularis ꝯuertanẜ l3 ſeq̃nte nõ ſit icõueniẽs cũ ſolũ vnũ copulatũ conuertanẜ cũ alio cõuertibilitate vt nunc.

Sequiẜ ex prima p̃3 ſortes et ſortes vel chimera ꝯuertunẜ

¶ Cõtra hoc arguiẜ ſic. Quia ꝑ idẽ reputabis hoc copulatũ ſortes et chimera

terminuȝ ſingularem quod non eſt dicendum.

¶ Et confirmat. vbi nō potes euadere de hoc copulato ſortes ⁊ plato ⁊ ols hō: q2 per te debebit eſſe terminus ſingularis. ſ3 pbo ꝙ nō: vl' hoc eſt q2 ei repugnat accipi p aliquibus: ⁊ tūc chimera eſſet terminus ſingularis qđ diceret nemo. vel vis dicere ꝙ poteſt accipi pro vno ſignificato ⁊ pro nullo alio. Jam quero a te qđ eſt illud ſignificatū nō ſortes: q2 ſortes nō eſt ſortes ⁊ plato ⁊ ols hō ⁊ p idē. nec plato nec ſortes: plato copulatim ſūt ſortes ⁊ plato ⁊ ols hō: nec tres hoīes: nec q̄ttuoꝛ ⁊ ſic de ſingulis reb'. Hic aūt nihil ſingl'aritatis inuenies vbilibet ſ nec eſſe ē ꝙ ē termin' ꝯmunis: ⁊ nō pōt habere aliū recurſuȝ niſi q2 defect' nō ꝓuenit ex repugnātia termini. ⁊ eodem modo debebas dixiſſe hic ſortes et omnis homo.

Soꝛ. ⁊ chimera eſt terminus cōmunis.

¶ Ad primū reſpondet. Soꝛtes ⁊ chimera eſt termin' cōis: q2 ſi quodlibet ſignificatū ei' foret hoc copulatū acciperet ꝑ pluribꝰ. ſec' eſt de iſto cōplexo ſortes ⁊ ols hō: q2 qñ ſol' ſortes eſt inter hoīes tūc pōt accipi ꝑ ſorte ⁊ ꝑ nullo alio: nec ſimul nec ſucceſſiue ex q̄ quodlȝ ſignificatum eius pro quo poteſt accipi eſt. Sed q2 artiſte frequēter hoc termino chimera vtunt

Scđȝ herueū chimera ſigt q̄đ cōpoſitū impoſſibile eē in rerum natura

¶ Notandū eſt ꝙ chimera eſt mons licye in aſia minoꝛe ꝓpe pāphiliā q̄ continuo dieb' ⁊ noctib' flagrat: i cui' mōtis vertice habitāt leones: i medio mōte ſunt optima paſcua ⁊ in pede eiuſdē ſerpētū mltitudo: hic fabule locus dat' ē qđ ē aīal ꝯpoſitū ex capite leonino: ex vētre capꝛo: ⁊ ſerpētinis crurib' ⁊ ſic nō capim'.

¶ Alio mō capit vt tātū valet ſicut ens compoſitum ex impoſſibilib': et ſic paſſim capitur in artibus.

Soꝛ. ⁊ plato ⁊ ols hō eſt ter. cōmunis.

¶ Ad cōfirmationē de iſto copulato ſortes ⁊ plato ⁊ ols hō dr argumētū nō ē ꝯ pōnē cū hō nō ſit ſuperi' ad h' copulatū ſortes ⁊ plato: ſ3 realit' dico ꝙ illđ copulatū ē terminus diſcretus potens ſupponere pro illis duob' ſolū.

¶ Tertia ꝓpoſitio ꝑncipalis qđ oē diſiūctū terminoꝝ ſingulariū pro diuerſis ſumptoꝝ eſt terminus cōis. dicit ꝑ diuerſis ſumptoꝝ: q2 ſi caperent pro eodē diſiunctū eſſet terminus ſingularis: vt ariſtoteles vel hic nichomachi filius eundē demōſtrādo. Probat ꝓpoſitio. aliqđ tale ē termin' cōis: ḡ quodlȝ ꝯña nō eſt dubia ſaltē intelligēti materiā. ꝓbat ur aña de hoc diſiuncto ſortes vel plato nam ſortes eſt ſortes vel plato iā ecce vnū ſigtū ꝑ q̄ pōt capi. et plato eſt ſortes vel plato iā ecce aliđ ſignificatū.

Diſiunctū ex ter. cōis ⁊ ſing. vl ex ter. cōib' eſt ter. cōmunis.

¶ Ex hac propoſitiōe infero ꝓpoſitiōes minus principales. ꝙ omne diſiūctum ex termino ſingulari ⁊ termino communi eſt terminus communis: vel ex terminis cōmunibus: vt ſortes vel homo: homo vel aſinus.

¶ Secūdo infero ꝙ ſortes vl' chimera eſt terminus communis. Et ratio eſt chimera eſt terminus communis vt notum eſt: ergo quocunq̄ termino ei addito diſiunctum totum erit communius ſaltem de formo: ergo ſortes vel chimera non erit minus cōmune ꝙ chimera cum diſiunctum ex forma ſit ſuperius ad ptes ei'. dico ex forma ꝓpter tales eno vl' ſortes.

Ter. cōis ⁊ ſingularis couertunt

¶ Tertio ſeqtur ꝙ terminus cōis ⁊ ſingularis cōuertuntur: vt ſortes ⁊ ſortes vl' chimera: quia de quocunq̄ eſt verificabilis vn' de eodem verificatur alter.

¶ Quita cōcluſio principalis eſt ꝙ omne diſiūctum ⁊ copulatum terminoꝝ ſingulariū eſt terminus cōis: vt ſortes vel plato ⁊ cicero illud totum poteſt accipi pro ſorte: quia ſortes eſt ſortes vel plato ⁊ cicero. ſimiliter illud diſiunctum pōt accipi pro platone ⁊ cicerone: q2 plato ⁊ cicero ſunt ſortes vel plato et cicero. hoc facile poteſt oſtendi arguendo a parte diſiuncti ad totuȝ diſiunctum que ꝯña eſt bona in propoſito et equiualentia in diſiunctiuis.

Omne diſiunctum ⁊ oē cop. terminoꝝ ſingularium ē ter. cōis.

¶ Probatur ꝯcluſio alia via ſic. Omne copulatuȝ ex termino cōi ſaltē ſine diſtributione ⁊ termino ſingulari eſt terminus cōmunis illud aggregatū eſt huiuſmodi: vl' hoc implicat: ergo eſt terminus ꝯmunis. Ex iſto patet quomodo illa propoſitio debet intelligi copulatū terminoꝝ ſingulariū eſt termin' ſingularis.

Omne cōditionatū ter. ſing. ē ter. cōis.

¶ Sexta propoſito Omne cōditionatū terminoꝝ ſingulariū ē termin' cōis: vt ſortes ſi eſt ſortes non reſtrictum intellige.

¶ Septima ꝓpoſitio. Terminus ſingularis ꝑ ſignificato vltimato ⁊ ꝑmario habet terminum communem pro ſignificato ſecundario reſpondentem: vt ſortes eſt pictus nā ſubiectum huius accipitur pro qualibet imagine inſtar ſortis depicta.

¶ Octaua ꝓpoſitio. parētelarū nola ſunt termini cōes: vt mulier. qui termini ſine noua impoſitione ſignificāt procreatos ab eis. tamen hic quis dicere pōt ꝙ eſt ex impoſitione tacita: hoc eſt quando filio talis imponit ſortes i baptiſmate tacite cognomē paternū imponit quod a cōmuni conſuetudine relinquitur

Ter. ſingu. capt' ꝑ ſigto nō vltimato eſt ter. cōis.

¶ Alia ꝓpoſitio. Termin' ſingularis acceptus pro ſignificato nō vltimato eſt terminus cōis: vt ſecana eſt nomē ꝓpꝛiū. ⁊ iſtđ valde quadrat cum dictis antiquoꝛum artiſtarū vt patet in diffinitione propoſitionis vniuerſalis vbi non ſuperaddunt moꝛe iunioꝛ terminus ſingularis cōiter tēt' reputantes ſorte terminū ſingularē h3 ſigtū vltimatū: cōmunē h3 ſigtū nō vltimatū: ⁊ tūc op3 ꝑpt' ꝑpoꝛtunas ſophiſticationes extēdere diuiſiōe termloꝝ vt ſingl'a q̄dret q2 ex iſta octaua ꝑpōne ſeq̄t ꝙ h' ſignū qlȝ ⁊ qđlȝ ſincathegoꝛeuma cēt termin' cōis: vt p3 dicēdo qlȝ ē ſignū vniuerſale. ⁊ tū diximꝰ i capite hu' diuiſionis diuiſū eē terminū cathegoꝛeumaticū ⁊ in diuiſione termini cathegoꝛeumatici quilibet eſſe ſincathegoꝛeuma omnino negauimus.

Soꝛ. plato ⁊ cicero eſt terminus ſing. ⁊ illi tres ſunt vnū ſigtuȝ copulati illius.

¶ Nona ꝓpoſitio. Omē copulatū termīoꝝ ſingl'ariū ꝙ tātūq̄ ꝯpleſū ē terminus ſingularis: vt ſortes ⁊ plato ⁊ cicero: q2 illud totum nō poteſt accipi niſi pro vno ſigto. Unde op3 hic caute aduertere ꝙ oē illud dr eſſe vnū ſignificatū pro q̄ ſimul termin' pōt accipi: ⁊ ſic ex nullo alio ꝯña eſt talem terminū eſſe ſingularē: vt in exemplo noſtro dato ſortes non eſt vnū ſignificatū illi' copulati. nā falſuȝ eſt dicere ſortes eſt ſortes ⁊ plato ⁊ cicero. ergo ꝙ oēs illi tres cēnt ⁊ ſic oēs illi ſunt vnū ſignificatū illius copulati.

¶ Et ex illo patet φ ſubiectū huius eſt termin' ſingularis iſte partes ꝓportionales ſunt partes demōſtrādo oēs partes ꝓportionales mei digiti que licet ſint infiniti tñ ſūt huiuſ vnū ſignificatū iſti' termini ſingularis: qꝛ licet iſte ptes nō poſſint de alio verificari ħ erit equoce: qꝛ regula infallibilis eſt φcūꝗ pnomē demōſtratiuū demōſtrat diuerſa capit equoce.

Pronomē demōſtrās diuerſa capit equoce

¶ Decima ꝓpō ē φ oē aggregatū ex termīo cōi ꝛ ſingulari imediate adiecto in eodē caſu eſt termin' ſingularis: vt ens qḋ ē ſortes. &c. in eodē caſu: qꝛ aſin' platonis ē terminus cōis. ꝛ ſi in diuerſis caſib' dūmodo reducāt ad eūdē idē cenſeo: vt curſus platonis eſt velox. cui' ꝓpōnis ſubiectū licet ſit ꝯſtructio trāſitiua loco vni' trāſitiue ad hāc reducāt curſus ꝙ ē plato. et notū eſt φ hoc eſt termin' ſingularis.

Ens ſortes eſt termin' cōis. ꝑ &c. Curſus platonis eſt plato.

¶ Dubitat an ſortes fuit ſortes anteꝗ̄ vocabat ſortes: ꝛ ꝑ intellectu illi' ponat caſus φ ſortes naſcat hodie hora quarta ꝛ imponat ei nomē ſortes hora duodecima iam arguit hora duodecima. hec eſt vera hoc fuit ſortes hora octaua: qꝛ hoc fuit hora octaua: ergo ħ fuit ſortes hora octaua. conſequētia tenet a cōuertibilib'. qꝛ poſtꝗ̄ ſortes ē termin' abſolutus de pdicamēto ſubſtātie nō refert preponere iſtū terminū ſortes copule vel poſtponere. reſpōdet φ hoc fuit ſortes in vtero mrīs: vt arguit ratio.

Sortes fuit ſortes ante φ vocaret ſortes. &c.

¶ Et cōfirmatur quādo dico hoc fuit ſortes pdicatū ſtat ſignificatiue ſuppōnēs ꝑ hac re abſolute. preterea niſi ſic ſortes pōt eē plato qḋ nō ē dicēdū: qꝛ quēadmodū ſpēs pdicamēti ſubſtātie ſūt diſparate: ita ꝛ indiuidua.

¶ Contra hoc arguit. Jlla de preterito nunꝗ̄ habuit vnā de pſenti verā nec habere poterat: ergo nō eſt vera. Aſſumptū ptꝫ. qꝛ iſta vocalis nō erat vera hoc eſt ſortes hora octaua: qꝛ ſortes tūc nō ſignificat ſortē ex caſu.

Ad veritatē ꝓpōnis logice tractando ſi tertiū adiacēs pdicat ſufficit φ habitudo copule ſit ꝟa vbicunꝗ ꝛ qñcunꝗ ſunt extrema. hec Aureolus in. iiij.

¶ Reſpōdet φ habuit vnā de preſenti verā hāc. ſ. hoc ē ſortes in mēte: qꝛ ſi aliquis vidiſſet ſortē hora octaua poterat formare conceptū ſingularē et abſolutū (ſi dꝫ nobis poſſibilis ſit) qui repñtaſſet ſortē: ſic illa mētalis eſſet vera: ſed illa vocalis tūc nō fuiſſet vera.

¶ Cōtra hoc arguitur: qꝛ tūc ſortes nō eſt ſortes: qꝛ vocat ſortes: imo ē ſortes anteꝗ̄ illa vox imponat ad ſignificādū illā rē: ꝛ ꝑ cōſequēs eſt ſupuacaneū hāc notionem ſortes imponere ad ſignificādū hāc rē. Rñdet φ nō inconuenit imponit: qꝛ φꝗ̄ hec res ante hac fuit ſortes: nō tamē ſignificabat ꝑ hāc vocem ſortes.

¶ Cōtra. ex illa ſolutione ſequitur φ ego debeo dubitare vtꝝ ego ſim iohānes: qꝛ nihil habeo pro me niſi qꝛ vocor hoc noīe iohānes: qḋ nō infert me eſſe iohannem.

¶ Reſpōdetur φ ꝯñs eſt mihi dubium ſed ſuppoſito φ hec vox iohānes ſubordinetur conceptui naturaliter me repreſentāti ego ſum iohannes.

¶ Poteſt etiam bene dici φ ego ſum iohānes: quia autētice hoc noīe vocat' et φ nō fui iohānes in vtero matris.

¶ Cōtra hoc arguitur. hoc fuit homo in vtero matris demōſtrādo ninianū: ergo ſortes plato vel cicero: et ſic de ſingulis. ſed nō plato vel cicero: ergo ninianus. ꝓbat conſequētia ꝑ ſufficientē diuiſionem.

¶ Rñdeo negādo conſeqñtiā qꝛ erat hō qñ nullo noīe ꝓprio vocabat.

¶ Scdō arguit ad idē. ſeqret φ ego eſſem lupus vel leo: qꝛ ſic eēm vocat'. ꝛ ꝓbo φ nō: qꝛ ois leo eſt ꝗdrupes. ꝙ ſum leo: ꝙ ſū quadrupes. cōcluſio eſt falſa: maior ꝟa: ergo minor eſt falſa. Rñdet φ maior ē ꝟa: qꝛ ſi capet diſcrete leo incōuenīēter adderet ei ſignū vle. minor eſt ꝟa. ſed eſt fallacia equocatiōis in ꝯña.

¶ Ex iſto ſeqtur φ leo currit ꝛ leo nō currit cōtradicūt ꝛ ſubcontrariant. hoc ptꝫ tenēdo ſubiecta diſcrete vel cōiter.

¶ Scdō ſequitur φ hec cōſequentia vocalis eſt bona ꝛ mala leo currit: ergo brutū currit. et eodē mō iſta leo currit: ergo hō currit. ſecus eſt de mentali vltimate.

¶ Tertio arguit. ſeqret φ ſortes nō eſſet termin' abſolut' de pdicamēto ſubſtātie. ꝯſequēs eſt falſum: ergo ꝛ añs. Probatur ꝯña: qꝛ pōt vere affirmari ꝛ negari ſubiecto ſuppōnēte. ꝛ ꝑ ꝯſequēs eſt pdicatio accidētis.

¶ Reſpondetur negando cōſequentiam. qꝛ hoc non eſt accidentaliter hoc eſt in predicatione acciētali.

¶ Et ad argumenta ante oppoſitū. Ad primū nego cōſequentiā ꝛ nego φ arguatur a cōuertibilib' ſimpliciter.

¶ Ad cōfirmationē ꝯcedit φ ſortes ſtat ſignificatiue: ſed non ſignificabat ſortem in vtero matris.

¶ Ad tertiū cōcedit φ ſortes pōt eē plato: nec hoc ē extraneū ſaul fuit paul'.

Sortes pōteſt eē plato.

¶ Cōtra. illo dato ſortes pōt eſſe ois hō qḋ nō eſt dicēdū. qḋ ptꝫ: ſortes pōt eē plato: ꝛ eadē rōne cicero. ꝛ ſic de alijs.

¶ Rñdet φ nō ſeqtur qꝛ lꝫ ſortes pōt eſſe plato nō pōt eſſe iſte homo demonſtrādo vnum alium qui eſt plato. mihi plus placet prior modus dicēdi.

¶ Sequūtur nōnulle terminoꝝ diuiſiōes per magiſtrū dauid crabitoñ. ſupaddite.

Terminorum

quidā ſunt termini ꝑtinētes: quidā impertinētes. Termini impertinētes ſūt termi qb' nō repugnat de eodē vel de eiſdē vniuoce: ꝛ qꝛ alter de aliꝗ verificabilis ē de ꝗ nō oꝫ alteꝝ ꝟificari.

Crab concordat. Pertinentes oppoſito nō diffiniūt: ſꝫ Ant. corōnel dānat et ſic diffinit. Jmpertinētes ſūt ꝙ ptīt de ſe inuicē vere negari me diāte copula de pñti

¶ Ex hac diffinitiōe ſequit φ ad terminos eſſe impertinētes due requirunt cōditiones. Prima cōditio eſt φ nō repugnat eis de eodē vel de ſeinuicē verificari. Secūda eſt φ nullus illoꝝ ſit illatiuus alterius.

¶ Sequitur ſecundo. Nulla

ſincathegoreumata eſſe termi nos impertinētes ſaltē ſm ꝙ ſincathegoreumata ſunt.

¶ Tertio ſequit̄. aliquos terminos nō ſignificatiuos eſſe impertinētes: vt pꝫ de iſtis terminis vox buf ꝗ ſunt nō ſignificatiui quia ſunt termini ꝛ nō termini ſignificatiui: igitur ꝛc. vel ꝓba de iſtis terminis ſcriptis buf baf ꝙ ſunt impertinentes.

¶ Cōtra hāc diffinitionē cum annexis correlariis arguit̄ ſic. Si eſſent aliq̄ termini impertinētes maxime eēnt iſti ſortes albus ſortes currēs. ſꝫ hoc eſt falſum. igit̄. ꝯña tenet: ꝛ maior eſt nota: qꝛ pñt de eodē verificari. ꝛ null⁹ alterū infert. igr̄. Probat̄ minor: qꝛ de nullo eſt verificabilis vn⁹ ꝗn oportet alterū de eodē verificari: ex quo vterq̄ de ſolo ſorte verificabilis eſt

¶ Forte dices ꝙ ſufficiat ꝓ illo tēpore ꝓ quo vn⁹ verificat̄ nō opꝫ alterū verificari ꝓ tūc: vt ſi ſortes eēt albus et dormiēs ſortes currēs nō verificaret̄ de ſorte ꝓ tūc: ſed bene ſortes albus.

¶ Cōtra hāc ſolutionē arguere. Sequeret̄ ꝙ iſti termini homo aīal eſſent impertinētes ſi ly aīal nō ponatur in ꝓpoſitiōe in hac hora ſed hō licet ly homo ꝛ ecōtrario i hora ſequēti tunc quilibet illoꝝ verificabit̄ de aliquo et nō opꝫ pro tunc alterū verificari. Silr̄ de nullo verificabatur iſte termin⁹ ſortes albus quin de illo ꝓ tūc verificetur iſte terminus ſortes currens: qꝛ ſi ſic maxime eſſet de ſorte: ſicut ꝑus argutū eſt. ſed hoc eſt falſū: qꝛ de illo ꝓ tūc ſortes currēs verificat̄ ſic. hoc poſſ. bilr̄ ē ſortes currēs.

¶ Pro ſolutione argumenti pono tres ꝓpōnes. Prima propoſitio. termini non ideo dicūtur impertinētes: qꝛ nō opꝫ illos de eodē verificari eſto ꝙ de eodem verificabiles ſint. Probatur: qꝛ alˀs oēs termini nō repugnātes cathegoreumatici eſſent impertinētes: vt ꝓbatū eſt de iſtis termīs hō aīal: qꝛ ꝗbuſcūq termīnis datis nō opꝫ ꝙ ſi vnus ſit alter ſit: nec ꝙ ſi vnus ſit in ꝓpōne alter ſit in ꝓpoſitiōe.

¶ Scḋa propoſitio. Nō ideo termini ſunt impertinētes: qꝛ eſto ꝙ ſint in ꝓpoſitione et de eodē verificabiles nō oportet ꝙ de eodē verificētur. pꝫ: qꝛ alˀs oēs termini mūdi eſſent impertinentes: quia quibuſcūq datis de de eodē verificabiles ſunt ſaltē per nouā impoſitionem vel mediāte hac copula imaginarie ē. ꝛ ꝙ nō oportet ꝙ de eodem verificētur: dato ꝙ ſint in ꝓpoſitione. patet: qꝛ ſi ſic eſſet de aliquibus terminis maxime eſſet de iſtis homo riſibile. qꝛ eſto ꝙ illi ſint in ꝓpoſitione: nō tamē neceſſario in ꝓpoſitiōe ſunt: et dato ꝙ eſſent neceſſario in ꝓpoſitiōe vel ꝓpoſitionibus. nō opꝫ tamē eos eſſe in ꝓpoſitionibus veris: ꝛ dato ꝙ opꝫ eſſe in ꝓpoſitionib⁹ veris. nō oportet tamē eos eſſe in ꝓpōnibus mere affirmatiuis veris. ꝛ dato ꝙ opꝫ ꝙ ſint i affirmatiuis veris: nō opꝫ ꝙ de eodē verificent̄. hec facillime cognoſcitur.

¶ Tertia propoſitio. Termini ideo impertinētes ſunt. qꝛ de eodē verificabiles mediāte copula de pñti. ꝛ ſtat vnū mediāte eadē copula de ꝓnōie aliquā rem demōſtrāte verificari pro qua nō verificaretur alter dato ꝙ ſimiliter acceptus reſpectu eiuſdē ꝓnōis poneretur: ꝛ hoc nō ē ꝓpter relſexionem.

¶ Ex his ꝓpoſitionib⁹ patet ſolutio ad argumentū. Ad totū ꝯſilum eſt p̄terꝙ ad vltimo tactū. ſ. ꝙ ly ſortes currens caſu argumēti ſtāte eſt verificabilis. de ſorte diſtinguit̄: vl ꝙ ſit verificabilis ꝓ tūc mediāte copula de pñti et ſic nego. vel mediāte copula de poſſibiliter eſt et ſic tranſeat.

¶ Et ſi dicas ꝓ tūc verificabilis eſt mediāte ly eſt: igit̄ añs pōt ꝓbabiliori expoſitiōe. hoc verificabile eſt de ſorte mediāte ly eſt demōſtrādo ly ſortes currēs. ꝛ hoc ē ly ſortes currēs ꝓ tūc: ergo ly ſortes currēs ꝓ nūc eſt verificabilis de ſorte mediāte ly eſt. R̄. hdec p̄cedēdo ꝯñam ꝛ ꝯñs: qꝛ nō arguit̄ ꝯ intētionē. volo dicere ꝙ ſortes currēs nō ē v̓ificabile de ſorte ꝓ nūc.

¶ Scḋo ad idem arguit̄ Oēs termini ſunt pertinētes: ḡ nulli termini ſūt impertinētes. ꝛ ꝑ ꝯſequēs falſuꝫ ſupponit diuiſio. Aſſumptū ꝓbatur ſignata multitudine omniū terminoꝝ etiā cathegoreumaticoꝝ. Tunc ſic arguit̄. Oēs termini cathegoreumatici ſunt pertinētes vel impertinētes. iſti ſunt termini cathegoreumatici: ergo iſti ſunt ꝑtinētes vel impertinētes ſed iſti nō ſūt impertinētes: qꝛ nō pñt de eodē verificari ex quo inter eos termini contradictorii complectuntur.

¶ Et cōfirmat̄. capiēdo iſtos terminos homo. albū. aſin⁹. ſe. ſequeretur ꝙ nō eēnt termini impertinētes ſed hoc ē falſum: qꝛ iſti duo binarii demōſtrātis iſtis duob⁹ binariis hō albū albū aſinus ſunt termini impertinētes: ꝛ iſti duo binarii ſunt iſti tres termini. igit̄. Eodē mō arguit̄ de iſtis riſibile hō currēs. nec ſunt impertinētes: quia vnus alterū infert. nec ſunt pertinentes: quia nō repugnātes vt cōſtat. nec ly currēs aliquem aliorum infert. igitur.

¶ Reſpōdet̄ ꝑ ꝓpōnes. Prima ꝓpoſitio. nec oēs termini ſunt pertinentes nec oēs termini ſunt impertinētes capiēdo ly omnes diſtributiue. Iſta ꝓpoſitio ē nota.

¶ Scḋa ꝓpoſitio. oēs termini ſunt pertinentes: ꝛ ſilr̄ oēs termini includentes duos terminos ꝑtinētes ſunt pertinentes vtrobiq̄ capiēdo ly oēs collectiue. Iſta ꝓpoſitio ꝓbata eſt in argumēto principali.

¶ Tertia ꝓpoſitio. Omnes termini ſunt pertinētes vel impertinentes: qualitercūq capiatur ly omnes.

¶ Ex iſtis tria ſequunt̄ correlaria. Primū correlariū. tm̄ termini impertinētes ſunt termini. ꝓbatur ex ſcḋa ꝓpoſitione exponēdo eā gratia pluralitatis a ꝓpōne de ſigno collectiuo ad excluſiuā terminis trāſpoſitis nō curo ꝓ nunc ſiue inſtātiā habeat regula ſiue nō ꝛ forte etiā verū eſt capiēdo tm̄ gratia alietatis: qꝛ nulli ſunt forte termini adeo impertinētes ꝗn ſm aliquā ſignificationē coꝝ ſunt ꝑtinētes: puta vel vltimatā vel nō vltimatā vel primariā vel ſecūdariā: nec hoc repugnat p̄me ꝓpoſitiōi. qꝛ i p̄ma ꝓpoſitiōe volo dicere nō oēs terminos eē ꝑtinētes ſm ſignificationem vltimatā.

¶ Scḋo ſequit̄ ꝙ termini impertinētes ſunt termini ꝑtinētes. pꝫ ſcḋm cor-

[is?] ſuppo nētib⁹: vt albū ꝛ currēs: ſꝫ Gaſpar ꝺ lax. ſic ait. Ter. impertinētes ſunt termi. ſic ſe hñtes ꝙ nulli⁹ affirmatio infert affirmationē alteri⁹ nec negationē nec alicui⁹ negatio infert affirmationē nec negationē alterius reſpectu cuiuſcūq ſuppoſiti ꝛ in ordine ad quācūq copulā dempta copula de imaginario vt iſti duo termini albus dulce: albū nigrū hō homo qui eſt pertinētes ſunt oppoſito modo.

Termini cur ſūt impertinentes.

relariũ: q: iſti duo termini: termini impertinẽtes terminis impertinẽtes ſũt pertinẽtes. Scõo ptz de iſtis duob' terminis ſcriptis hõ aſin' q ſunt pertinẽtes ſm ſignificationẽ vltimatã: et impertinẽtes ſm ſignificationem non vltimatã.

¶ Tertio ſequit hãc eſſe verã Termini ptinẽtes ⁊ nõ pertinẽtes ſunt ptinẽtes. ptz capiẽdo partes illi' copulati materialr: ⁊ ly et cõplexiue ſicut cõtingit hic ſortes ⁊ plato ſunt nõia. Ex his ſolutio ad argumentũ ptz: q: oẽs termini ſunt pertinẽtes capiẽdo oẽs collectiue: ſed nõ capiendo diſtributiue: ſaltẽ in ordine ad ſignificata ei' ptinẽtia ⁊ vltimata.

Solutio argumẽti vltimi.

¶ Ad cõfirmationem dico ꝙ oẽs termini ibi aſſignati ſunt pertinẽtes: quia ſufficit ad terminos eſſe ptinẽtes eos repugnare ſicut repugnãt primi tres termini: q: ſicut copulatiua cui' vna ps eſt impoſſibilis eſt impoſſibilis: ita oẽs termini repugnãt quoꝝ duo termini repugnãt. Et ad pbationem nego ꝙ iſti duo binarij ſcz hõ albũ. albũ aſinus ſint termini impertinentes: tñ iſte binarius eſt termini imptinentes ⁊ iſte binari' eſt termini imptinẽtes q̃libet illoꝝ binarioꝝ demõſtrato: q: a diuiſis ad cõiuncta multotiẽs fallit argumẽtũ ⁊ pcipue includẽdo negationẽ: ⁊ q: equalenter ſic arguit nullus illoꝝ duoꝝ repugnat alteri nec alterũ infert aliquibus duob' demõſtratis illoꝝ triũ nec iſtorum aliis duobus demõſtratis: ergo nullus iſtorum triũ alteri repugnat nec alterũ infert. Et ſilr dicat de trib' vltimis ꝙ nõ ſũt imptinẽtes: q: vn' alteꝝ infert. ſ. nõ q̃lz quẽlibet nec hoc requirit.

Ad terminos eẽ ptinẽtes eos repugnare ſufficit. Oẽs termini quoꝝ duo repugnãt

¶ Tertio arguit. ſi aliq termini eſſent imptinentes maxime eſſent iſti hoc album albũ hac albedine: vel hĩ albũ hac albedine et hoc coloratũ: ſed hoc nõ: q: iſti termini ſe habẽt ſicut genus ⁊ ſpecies vel ſpecies ⁊ indiuiduũ ſm opinionẽ cõmunem q̃ ponit formaliter cõmune in diffinitione vlis: ſed omne indiuiduũ infert ſuã ſpeciem ⁊ ſuum genus. igitur.

¶ Et cõfirmat. iſti duo termini ſũt imptinẽtes nõ termini ptinentes nõ termini imptinẽtes ⁊ tñ diffinitio poſita nõ cõuenit eis igr. ꝙ ſint imptinẽtes ptz: q: nõ ſunt ptinẽtes q: nõ ſeſe inferũt vt notũ eſt. nec repugnant: q: de eiſdẽ verificãtur puta de duob' lapidib'.

¶ Pro reſpõſiõe pono triplicẽ ppõnem cũ trib' correlariis. Prima ppõ ſm opinionem allegatã in argumẽto nõ incõuenit genus et ſuã ſpeciem eſſe terminos impertinentes: q: pertinentia terminoꝝ nõ ſumit ex parte illius ſignificati ex parte cuius dicũtur gen' et ſpecies. patet ppõ ex argumẽto facto.

Gen' ⁊ ſuã ſpẽz eẽ impertinentes nõ incõuenit.

¶ Scda ppoſitio. dicti termini ſũt pertinẽtes ex parte formalis ſignificati nec ſequitur pptereã ꝙ ſint pertinentes: q: arguit a dicto ſm quid ad dictũ ſimpliciter. vel ſi vis cõſequentiã cõcedere nõ contradico.

Ter. ptinẽtes ſm qd

¶ Tertia ppõ. aliqui termini ſũt ptinẽtes ex pte formalis ſignificati tm: aliq ſunt ptinẽtes ex pte materialis ſignificati tm: ⁊ aliq ex pte vtriuſqꝫ ſignificati. exẽpla facilia ſũt.

¶ Primũ correlariũ eſt ab inferiori ad ſuperi' affirmatiue ſine diſtributione nõ ſemper valet pñã. ptz de terminus aſinus in argumento q̃ ſint impertinentes.

Ab inferiori ad ſupius ſine diſtri. nõ ſẽp valet pñã.

¶ Secũdũ correlariũ. oẽs termini pertinẽtes ex pte materialis ſignificati tm: vl' ex pte vtriuſqꝫ ſunt imptinẽtes ſimplr: nõ ſic ſi ſint imptinẽtes ex pte formalis ſigti tm.

¶ Tertio ſeqtur. terminos diſparatos eſſe ipertinẽtes ex pte formalis ſignificati tm. Ex his ptz ſolutio ad argumẽtũ factũ.

Ter. diſparati ſunt ipertinẽtes ex parte ſignificati formalis tm.

¶ Ad cõfirmationẽ cõcedo ꝙ illi duo termini aſſignati ſcz nõ termini ptinentes: nõ termini imptinẽtes ſunt impertinẽtes: vt pbat ratio. ⁊ nego ꝙ diffinitio terminoꝝ impertinentiũ nõ cõueniat illis. nec ſeqtur nõ termini ptinẽtes ⁊ nõ termini imptinẽtes ſũt impertinẽtes: ergo nõ termini impertinẽtes ſunt imptinẽtes: q: cõmittit fallacia equocationis: q: ſenſus añcedẽtis eſt ly nõ termini pertinentes: ⁊ ly nõ termini imptinẽtes ſũt termini impertinẽtes. et ſenſus cõſeqñtis eſt entia que nõ ſunt termini impertinẽtes ſunt termini imptinẽtes: q: ſubiectũ non põt materialr accipi pro pter incõgruitatẽ: ſed termini ptinẽtes ſũt quorũ vn' alteri vel aliis repugnat: vel termini quorũ vn' aliũ illoꝝ infert ⁊ nullus alteri repugnat: in ſeqñtib' diuiſionib' hec diffinitio declarabitur.

¶ Alia diuiſio.

¶ Terminoꝝ ptinẽtiũ: quidã ſunt pertinẽtes illatione ſiue ſeqla: quidam ſũt ptinẽtes repugnãtia ſiue repugnãtes. Termini pertinẽtes ſequela ſunt termini quoꝝ vnus eſt illatiuus alterius ſic ꝙ p mediũ extrinſecũ ſolũ Notanter dicit ſi per mediũ extrinſecũ: q: lz ſeqtur hoc eſt chimera: ergo hoc eſt hircoceruus iſti duo termini nõ ſunt tamẽ ptinẽtes ſequela: q: pñã ſolũ tenet per mediũ extrinſecũ hocẽ ſolũ valet ratione impoſſibilitatis antecedẽtis.

Ter. ptinẽtes ſeqla.

¶ Sed contra hoc argueres: quia ſequeret ꝙ iſti duo termini chimera et chimera nõ eſſent pertinẽtes ſequela qõ eſt falſum: q: ſunt identici. pbatur aſſumptũ: q: vnus non infert alterũ niſi per mediũ intrinſecum: puta pter impoſſibilitatem antecedentis.

¶ Rñdeo negãdo ꝙ vn' illoꝝ inferat alterũ ſolũ per mediũ extrinſecũ: immo ſeſe inferũt pter illoꝝ mutuã habitudinẽ: q: ſi ad imaginationẽ añcedens nõ eſſet impoſſibile eque bene valeret cõſequentia ſicut nũc.

¶ Forte adhuc inſurgeres cõtra diffinitionẽ. ſolũ añs inferet pñs: null' terminus eſt añs: ḡ nullus terminus infert alterũ per pñs nulli ſunt termini pertinẽtes ſequela.

¶ Rñdeo ꝙ opz ſane itelligere vt vnus terminus inferat alterũ ad iſtũ ſenſum. ſ. ꝙ ppoſitio in qua vnus illoꝝ predicatur de pnõe demõſtrante ſuũ ſignificatum inferat ppoſitionem in qua alter predicat de eodẽ pronoie idem demonſtrãte: nõ pter impoſſibilitatem antecedẽtis ſolũ vt dictũ eſt: nec pter neceſſitatẽ cõſequentis ſolũ. ppterea licet ſequat hoc eſt currens: ergo hoc eſt de' demõſtrãdo deũ iſti termini currens ⁊ deus nõ ſunt ptinẽtes ſequela: q: ſolũ ſeqtur pter neceſſitatẽ cõſequentis. Sed termini repugnãtes ſunt termini non poterẽs de eodem verificari nec de ſeinuicẽ me-

Terminorũ repugnãtiũ diffinitio.

diāte copula de p̄ſenti eſto q̄ eorum ſignificata eſſent. Notāter dicitur mediāte copula de p̄nti: q2 mediāte ly imaginarie termini repugnātes verificātur de eodē ſm cōem poſitionem.

¶ Forte diceres. bene ſeq̄tur repugnāt: ergo mediāte quacunq̄ copula repugnāt vt ſeq̄tur hoc eſt cecu. ergo nullo loco videtur ꝑ cōſequens nō eſt bene dictū q̄ mediante ly imaginarie debent de ſeinuicē verificari.

¶ Reſpōdeo duob9 modis q̄ poſſis imaginari terminos repugnare. Uno mō q̄ nulla copula mediāte p̄nt de ſeinuicē verificari niſi fuerit exponibiliter: ſic paucos terminos reperies repugnātes. Notāter dixi paucos quia adhuc iſti ſic repugnarēt imaginabile nō imaginabile. intelligibile nō intelligibile. Notāter additū eſt niſi fuerit exponibilr: q2 hec eſt vera nō tn̄ imaginabile nō eſt nō imaginabile. Alio mō imaginātur termini repugnare ſicut dictū eſt. puta mediāte copula de p̄ſenti. hūc modum approbat cōis vſus. Notanter eſt dictum eſto q̄ ſignificata ꝛc. propter iſtos terminos chimera ꝛ chimera qui nō repugnant.

Terminos repugnare dupl'r intelligitur.

¶ Contra dicta arguit. ſeq̄ret q̄ iſti termini eſſent ptinētes ſequela p'r filius hoc ē ſortes demōſtratus ꝑ ly hoc demonſtrādo ſortē. hec ꝯña bona: hec ꝯña bona: ſemp demōſtrādo iſtā cōſequentiā hec cōſequētia eſt hec cōſequētia bona. ergo hō eſt aſinus. ſed cōſequēs eſt falſum. de p̄mis p3: nō ſequit hoc eſt pater ḡ hoc eſt fili9 nec econtra ſaltem quocūq̄ p'e creato demōſtrato ſc3 q̄ ſint ptinētes ſequela pater q2 relatiua ſunt ſimul natura vt d3 in p̄dicamētis ꝛc. ſeq̄tur bene pater eſt. ergo filius eſt. igit.

Relatiua ſunt ſimul natura et vnus infert alterū mediante co. de p̄ſenti.

¶ De ſecūdis p3. non ſequit hoc eſt hoc ḡ hoc eſt ſortes demōſtratus ita ē in re ſicut nūc ſignificat ꝑ aīs ſorte nō demonſtrato ꝛ nō eſt ita ſicut ſignificatur ꝑ cōſequēs. Forte dicis ecōtra ſeq̄tur ſic hoc eſt ſortes demōſtratus ergo hoc eſt hoc. p3 q̄ nō ſit ſortes mortu9 ꝛ demōſtret. aīs eſt verū ꝛ cōſequens falſu3. De tertiis p3: q2 nō ſeq̄tur hec cōſequētia eſt hec cōſequentia bona. ḡ hec cōſeq̄ntia eſt hec ꝯña bona. q2 poſito caſu q̄ cōſequēs illius cōſequentie ſit antecedēs cōſequētie prius demōſtrate in argumento aīs eſt verū ꝛ ꝯñs falſum. Forte dices cōſequens infert aīs. Cōtra dicat: ergo antecedens antecedēti alterius cōſeq̄ntie ꝛ cōſequens nō: tunc iterū ex vero ſequitur falſum.

¶ Pro ſolutiōe argumēti pono tres propoſitiones.

¶ Prima eſt. nō oēs termini quoꝝ vnus eſt illatiuus alteri9 ſunt ptinētes ſequela. p3: bene ſeq̄tur hoc imaginarie eſt hoc. ergo hoc imaginarie eſt aſinus. ſilr bene ſeq̄tur hoc poſſibiliter eſt hō alb9 ergo hoc poſſibiliter eſt hō currens. Et ſilr ſeq̄tur hoc eſt lapis ergo hoc eſt lignū demōſtrādo ſortem: et tn̄ dicti termini nō ſunt pertinētes ſequela vt notū eſt.

¶ Secūda ppō. nō oēs termini quorū vn9 eſt illatiu9 alteri9 mediante copula de p̄nti nō ꝑpt̄ īpoſſibilitatē aīcedētis neq̄ in exponibilib9 ſūt ptinētes ſeq̄la. p3 ppō de iſtis trib9 terminis hō riſibile aſinus quorum vnus eſt illatiu9 alteri9 puta ly hō infert ly riſibile.

¶ Tertia ppō. oēs termini quorū vn9 ē illatiu9 alteri9 mediāte copula de p̄nti nō ꝑpter īpoſſibilitatē aīcedētis aut cōſequentis neceſſitatē in ꝑpōnibus nō exponibilibus quoꝝ nulli9 repugnat alteri ſūt ptinētes ſeq̄la.

¶ Tūc reſpōdeo ad rōnē quo ad ſingulas ptes. Primo nego q̄ iſti termini pater filius: ſint ꝑtinentes ſequela capiendo pro p'e naturali vt dictū eſt. q2 alb dicerem q̄ ſic.

Dicit An. co. ad terminū eē illatiuū alteri9 ſufficeret req̄ri q̄ quelib3 propoſitio affirmatiua in q̄ ponit vn9 iſferat ꝑpoſitionē in q̄ ponit ali9 rōne illoꝝ terminoꝝ ꝛ ceter[is] parib9: ꝛ huiuſmodi ſē ptinentes ſeq̄la vt hō ꝛ animal.

¶ Ad ꝑbationē cōcedo q̄ relatiua ſunt ſil' natura ꝛ q̄ vn9 infert reliquū mediāte copula de p̄nti ſed hoc nō eſt taliter q̄lr req̄rit ad terminos ptinētes. q2 req̄ritur q̄ p̄dicent de ꝑnoīe eādem rem demōſtrāte in antecedente ꝛ cōſeq̄nte cōſeq̄ntie illatiue illoꝝ. Ad illud qd ſcd̄o tāgitur de iſtis terminis hoc eſt ſortes demōſtrat9 ꝑ ly hoc demōſtrādo ſortē diſtinguo q̄ ſint termini ptinētes ſequela. vel ſi ly demōſtrat9 nō ampliatiue capiat ſed pure noialr ꝛ ſic ꝯcedo q̄ ſunt ptinētes ſequela: vt arguit rō vl' ly demōſtrat9 capit participialr ꝛ ampliatiue ꝛ ſic nego q̄ ſint ptinentes ſequela. q2 iſta cōſequētia nō valet: h̄ eſt hoc ergo hoc eſt ſortes demōſtrat9. vt ꝑbat ratio aſſumpta. ꝛ l3 oppoſitū cōſeq̄ntis repugnet aīcedenti quo ad veritatē ꝛ falſitatem. nō tn̄ ei repugnat quo ad ita eſſe.

¶ Ad tertiū tactū de iſtis terminis. hec ꝯña bona. hec ꝯña bona. nego q̄ nō ſint ptinētes ſequela. Ad ꝑbationē q̄ iſta ꝯña nō ſit bona. hec ꝯña eſt hec cōſequētia bona. ergo hec ꝯña eſt hec cōſeq̄ntia bona ſaltē capiēdo cōſequēs in ſenſu cathegorico in q̄ infert ex antecedēte. Si aūt ſenſum hypotheticū pretendas ꝑ ꝯñs ꝛ nō ꝑ antecedēs nihil ꝯ ꝑpoſitum: q2 nō arguis ꝑ regulā q2 alter terminoꝝ d3 eſſe totus p̄dicatū totius cōſequētis formaliter vel equalēter. iſtō ſophiſma ſolui pōt in ſolutiōib9 biſariā.

¶ Cōtra diffinitionem terminorū repugnātiū arguit ſic. ſi diffinitio eſſet cōueniens ſeq̄retur hos terminos eſſe repugnantes heri: qñ: dānatus: ſaluat9: iſti termini repugnāt: iſti termini repugnāt: cōtinue demōſtrando iſtos duos. ſed cōſeq̄ns eſt falſū: ergo nō val3 diffinitio. Maior ꝑbat. q2 iſti termi heri quādo nō p̄nt de eodē verificari mediāte copula de preſenti. hec ē eīn̄ īpoſſibilis hoc ē heri q̄cq̄d demōſtret. ſed q̄ nō repugnāt ꝑbat. q2 nullū gen9 repugnat ſue ſpēi ex quo ſe habeat ſicut lupi9 ꝛ inferi9. ſed ly qñ eſt genus ad ly heri: q2 ſi q̄rat qñ venit rex. recte r̄ndet heri. De ſcd̄is ꝑbat. q2 hec eſt īpoſſibilis. dānat9 eſt ſaluat9. q2 ſeq̄tur hō eſt ſaluatus. ḡ habet q̄cq̄d vult. ꝛ etiā ſeq̄tur: hō eſt dānatus. ergo nō habet q̄cq̄d vult. q2 h3 miſeriā ꝛ illam nō vult. ſed q̄ nō ſint repugnātes ꝑbat q2 ſi ſortes eſſet in duobus locis ꝛ in vno viueret cōformiter lege dei. in altero vō luxurioſe et vicioſe viuat. quo facto rebus ſic ſtātibus dei ſpiritū in vtroq̄ loco. Tūc ꝑ operibus ſuis in. a. loco debet vita eterna. ergo ſi nō detur ei iniuſte ſit ei in. a. loco. Sed ꝑ opib9 in. b. loco debet pena ꝑpetua. ergo ſi nō det ei iniuſte fit ei in. b. loco. De duob9 vltimis p3. q2 vel repugnāt vl' nō repugnāt. ſed nō repugnāt: ergo p̄nt de ſeinuicē verificari ſm ſignificationē quā habent: ꝛ ꝑ ꝯſeq̄ns iſta erit vā iſti termi repugnātes ſūt iſti termi repugnātes. ꝛ ſi vā ſit ita ē ſicut ſig̃t ꝛ ſignificat

ſtos repugnare: ergo repugnãt. Sed ꝙ nõ repugnãt pꝫ: q2 ſi ſic ita ẽ ſicut illa ſignificãt: ⁊ ꝑ cõſequẽs ꝑdicatũ ꝯpetit ſubiecto: ⁊ ſic nõ repugnãt.

Pro reſpõſione pono tres ꝓpoſitiones. Prima ꝓpoſitio eſt. Nõ incõuenit gen' ⁊ ſuã ſpeciẽ repugnare. patet de iſtis terminis hoc albũ hoc coloratũ demonſtrando per vnum hominẽ ⁊ per alterũ aſinũ: ⁊ tamẽ ſm viã cõmunem ſe habẽt ſicut genus ⁊ ſpecies. igitur.

Genus ſpeciei repugnat q̃ eſt ei' ſpẽs ratione vni' tm̃ ſignificati: ſꝫ nõ ei q̃ eſt ratione vtriuſq.

Secunda ꝓpoſitio. tenẽdo terminũ cẽ gen' ad alteꝝ rõne vtriuſq ſignificati: ſicut credo cẽ veꝝ nũq̃ ꝯtigit gen' ⁊ ſpẽs repugnare.

Tertia ꝓpoſitio. nõ eſt incõueniẽs terminos repugnare ⁊ vere ⁊ affirmatiue de ſe predicari mediante copula de p̃ſenti dũmodo repugnãt per reflexionẽ ſicut cõtingit de duob' vltimis terminis. Ex his firme patet ſolutio ad argumentũ. Primo de iſtis duob' terminis heri: ⁊ quãdo: dico ꝙ nõ repugnãt: ⁊ nego ꝙ iſta nõ poteſt eſſe vera heri eſt quãdo: q2 ly qñ eſt ampliatiuũ. et dato ꝙ illa nõ poſſit eſſe vera ſufficit ꝙ ſi capiatur terminus idẽ ſignificãs cũ ly heri: ly qñ et ille termin' verificari poſſint de eodẽ mediãte copula de p̃ñti vt ly hoc tempore.

Secundo põt dari ſolutio prime confirmationis.

Ad illud quod ſecũdo tangitur de iſtis terminis dãnatus: ſaluat': cõmuniter a doctoribus dr̃ ꝙ ſunt termini repugnãtes mihi videt̃ tamẽ ꝓbabile illos terminos nõ repugnare. ⁊ dico ꝙ in caſu argumenti ſortes erit dãnatus ⁊ ſaluatus: tũc nego cõſequẽtiã. eſt ſaluatus. ergo habet quicq̃d vult. oporteret inferri: ergo habet q̃cq̃d vult ĩ loco in q̃ eſt ſaluat'. Et ſilr̃ eſt dãnatus: ergo nõ habet quicq̃d vult in loco in q̃ eſt dãnat'. Et ſi ponas ꝙ ſit dãnat' ⁊ ſaluat' in eodẽ loco nũero: adhuc dico ꝙ habet q̃cq̃d vult ſm qd̃ eſt ſaluat'. nõ hꝫ q̃cq̃d vult ſm ꝙ eſt dãnat'.

Saluat' ⁊ dãnat' ꝯ poſſunt dici nõ repugnantes.

Ad tertium obiectuꝫ reſpõdet tertia propoſitio ꝛc.

Alia diuiſio.

Terminoꝝ pertinentiuꝫ ſequela. quidã ſunt cõuertibiles. quidã ſunt nõ cõuertibiles. Termini cõuertibiles ſunt termini ſic ſe habentes ꝙ nõ ſtat vnũ illoꝝ pro aliq̃ re verificabileꝫ eſſe mediãte aliqua copula quin alter pro eadẽ re ſimiliter accept' mediãte ſimili copula verificabilis ſit: niſi vni illoꝝ repugnat verificari propter reflexionem ⁊ nõ alteri: ⁊ hoc non propter defectum rei.

An.e. Termini ꝯuertibiles ſũt termini ſic ſe habẽtes ꝙ de ſe inuicẽ vniuerſaliter ꝑdicantur ⁊ q̃cq̃d põt negari de vno põt negari de alio: ⁊ q̃cq̃d põt affirmari de vno põt affirmari de alio ⁊ h' de carbeſorcuma. ricis Sincarbe

Ex hac diffinitione correlaria ſequunt̃. Primũ. Termini nõ ea de cauſa cõuertibiles dicunt̃: q2 vere vniuerſaliter et econtra de ſe inuicẽ predicãtur in ordine ad quinq̃ differẽtias tẽporis patet: q2 tunc iſti nõ eſſent cõuertibiles vl'is falſa vniuerſalis falſa: q2 mediante copula de preſenti nõ poſſunt vniuerſaliter de ſe inuicem ꝑdicari. Eodẽ mõ nõ opꝫ ꝙ predicẽtur de ſeinuicẽ vniuerſalr̃ in propoſitione ſigñte ſicut patet de iſtis vniuerſalis non ſignificans ſicut eſt vniuerſalis non ſignificans ſicut eſt.

Secũdo ſequit̃. termini nõ ideo ſunt ꝯuertibiles q2 nõ reddũt ꝓpoſitioneꝫ inſolubilẽ. Et mutuo verificant̃ vniuerſalr̃ de ſe inuicẽ quacũq3 copula mediãte. patet de iſtis terminis hõ habẽs ſanguinẽ hõ extẽſus q2 ſtat hñ quãtũcũq3 copulatiũ mediãte ipſos vniuerſaliter mutuo verificari de ſeinuicẽ pꝫ ꝯſiderãti. Correlariũ etiaꝫ põt probari: quia al's iſti termini: hõ rõnale nõ eſſent ꝯuertibiles q2 iſta eſt falſa omnis hõ fuit rationalis ſuppoſito ꝙ hoc inſtãs ſit primũ inſtãs eſſe ſortis patet ſubſumẽdo in data ſic ſortes eſt homo ergo ſortes fuit rationalis. concluſio eſt falſa. igitur.

Sorcuma ricis cõuertibiles ſũt qui ſignificant oĩno eodeꝫ mõ aliq̃liter ⁊ huiuſmodi ſꝑ ſunt ſinonima.

Tertio ſequitur. terminos nõ ideo eſſe cõuertibiles q2 nõ ſtat vnum de aliq̃ verificari q̃n alter de eodẽ verificabilis ſit. patet q2 ſi ſic iſti termini eſſent ꝯuertibiles hoc ꝑdicatũ qd̃ nõ verificatur hoc predicatũ qd̃ nõ verificatur ſemꝑ demõſtrãdo ꝑdicatuꝫ iſtius hoc eſt h' ꝑdicatũ qd̃ non verificatur: q2 ſcd̃m verificat̃ de ꝓnomine demõſtrãte illud predicatũ: nõ primũ.

Sed termini nõ cõuertibiles ſunt termini ſic ſe habentes ꝙ ſtat aliquẽ illorum verificari pro aliqua re pro qua nõ verificaretur alter dato ꝙ res eſſet ⁊ nõ propter reflexionẽ. Ex hoc patet ꝙ iſti termini ſunt nõ conuertibiles: hec entia: demõſtrãdo materiã ⁊ formã ſortis ⁊ ſortes: q2 defũcto ſorte ꝑ aliq̃b' verificaret̃ vn' illoꝝ ſcꝫ hec entia pro q̃bus nõ alter.

Diffinitio non cõuertibilium.

Secũdo ſequitur iſtos terminos nõ conuerti homo: homo reſpirans.

Tertio ſequitur iſtos nõ cõuerti hõ: hõ habẽs caput. patent iſta correlaria caſu poſito ꝙ homo ſit ſpiritus ſine organis.

Cõtra dicta arguitur. ſi prima diffinitio hñ aſſignata eet ſeq̃ret̃ iſtos terminos cẽ ꝯuertibiles nõ imaginabile nõ intelligibile. ꝯñs ẽ falſuꝫ q2 ſi eoꝝ ſuppoſita eſſent, nõ ſtaret vnũ de aliq̃ verificari q̃n de eodẽ alter verificaret̃. pꝫ ꝯñ ad imaginationẽ ꝙ aliq̃d ſit nõ imaginabile vl' illud eſt intelligibile vl' nõ intelligibile. ſi ſcd̃m ꝓpoſitũ. ſi primũ hñ ſequit̃ intelligit̃: ergo cognoſcit̃ ⁊ vltra ergo imaginat̃. falſitas ꝯſequẽtis ꝓbat̃. Tũ q2 nullũ illoꝝ ẽ de aliq̃ verificabilis. Tũ q2 eodẽ mõ iſti eſſet ꝯuertibiles hõ rudibilis: aſinus riſibilis vl' chimera bicorpus: qd̃ ꝯſtat eẽ falſũ

Secundo ad idẽ arguitur. ſi aliq̃ termini eẽnt ꝯuertibiles maxĩe eẽnt iſti ĩ tunica platõis: ĩ tunica platõis. vl' iſti hõ rõnale vl' iſti aſin' hõ aſin'. ꝯñs ẽ falſus ꝑ q̃ꝫ pꝫ. igit̃ maior ẽ nota. ꝓbat̃ minor ly ĩ tunica platõis de aliq̃ vere affirmat̃ de q̃ nõ vere ꝑdicat̃ ly ĩ tunica platõis ẽt mediãte eadeꝫ copula. ꝓbat̃ caſu poſito ꝙ ſortes fuiſſet indut' tunica quã iã hꝫ plato anteq̃ illa fuiſſet ꝑ platõe ⁊ nũq̃ poſt: tũc iſta iã eſt vera ĩ tunica platõis eſt vel fuit ſortes: q2 ĩ h' fuit ſortes demõſtrãdo tunicã: ⁊ h' ẽ vl' fuit tunica platõis: ergo ĩ tunica platõis eſt vl' fuit ſortes: ⁊ tñ iſta ẽ falſa ſortes ẽ vl' fuit ĩ tunica platõis: q2 nec eſt ĩ tunica platõis nec vnq̃ fuit veꝝ dicere ꝙ ẽ ĩ tunica platõis. de ſcd̃is pꝫ: q2 termini materialiter capti nõ verificãt̃ de eodẽ nec de vno materialr̃ capto altero ſũpto ꝑſonalr̃. pꝫ demõſtrãdo iſtas vocẽ hõ: veꝝ ẽ dicere h' eſt ly hõ: ⁊ tñ hec eſt falſa h' eſt ly rõnale. Similiter ſi deus produceret materiã alterius ſpeciei et infunderet alaꝫ rationalẽ eẽt rõnale ⁊ nõ hõ. igit̃. De tertio patet: q2 ali

quid negat de vno qd negatur de reliquo ſic ho minis aſinus nō eſt aſinꝰ. vbi iſta falſa eſt aſinꝰ hominis non eſt aſinus rebus ſtātibus vt nūc.

¶ Ad ſcḋm argumentū i ñ dco quo ad ſingulas partes.

¶ Ad primā nego ꝙ iſti termini nō ſunt cōuertibiles in tunica platōis: in tunica platonis. Et ad pbationē de aliq̄ affirmat vnꝰ de q̄ nō verificat alter mediātejeadē copula h̄ cōcedo: q: ſicut pbatū eſt iſta eſt vera in tunica platonis eſt vel fuit ſortes. et iſta falſa ſortes eſt vel fuit in tunica platōis. ptȝ p diſiunctiuā cui equalet cuiꝰ q̄libet pars ē falſa. ſȝ ex h̄ nō ſe q̄tur quin illi termini ſint ɔuertibiles: q: de nul lo verificabilis eſt vnꝰ de quo nō alter: q: ſi iſta ſit vera ſortes eſt vel fuit in tunica platonis: et iſta ſortes eſt vel fuit in tunica platonis.

Senſus ē ſor. eſt vel fuit i tunica platōis dum erat platonis.

¶ Sed forte inſtabis cōtra ſolutionē ſequit bn̄ p cōuerſionē in tunica platonis eſt vel fuit ſortes: g̃ ſortes eſt vel fuit in tunica platonis. Tū etiam q: arguit per regulam. Nomina et verba tranſpoſita idem ſignificant.

¶ Reſpōdeo negādo ꝙ ſit bona ɔuerſio ⁊ ſimiliter nego ꝙ arguat p illā regulā. Noīa ⁊ ꝟba ⁊c. defectus tn̄ ɔñtie eſt valde occultus (fateor) ſed dico cōſequentiā non valere: q: equalēter arguit ab āplo ad nō āpliū ſine diſtributiōe. ptȝ p diſiūctiuas correſpōdētes: q: ī vna parte diſiunctiue correſpōdenti antecedēti ly in tunica platōis āpliat puta ī iſta ī tunica platonis fuit ſortes: ſȝ i diſiūctiua correſpōdēti cōſequēti ly ir tunica platonis nullo modo ampliatur patet intuenti.

¶ Sȝ forte queres. qūo ergo cōuertit iſta in tunica platonis ē vl̄ fuit ſortes.

Nota conuerſionē.

¶ Reſpōdeo ꝙ ſic cōuertitur. ſortes in tunica platonis eſt vl̄ fuit. Quo ad tertiā ptē argumēti dico ꝙ argumētū pbat iſtos terminos hō rōnale nō ſm omnē ſuā ſignificationē eē cōuertibiles: q: nō ſunt cōuertibiles ſm ſignificationeȝ nō vltimatā nec capiēdo vnū ſm ſignificationeȝ vltimatā ⁊ alterū ſm nō vltimatam: immo potiꝰ diſparati ſunt ſm talem ſignificationem.

Hō et rationale ī nō ſunt ɔuertibiles ſȝ ſignificationē non vltimatā.

¶ Ad replicam caſu poſito ꝙ aīa ſortis informaret materiā alteriꝰ ſpeciei admitto caſuȝ ⁊ cōcedo ꝙ illud cōpoſitū eſt hō: ⁊ ppterea dici in predicabilibꝰ illū terminū hō ſimpliciter eē genꝰ ſubalternū. ¶ Ad tertiā partē de iſtis terminis aſinꝰ hoīs ⁊ hoīs aſinꝰ nego ꝙ illi nō ſunt cōuertibiles. Et ad pbationē aliq̄d negat de vno qd nō negat de reliquo: g̃ nō conuertūtur. nego cōſequētiam: q: in hoc nō ſtat ratio ɔuertibilitatis: q: eodē mō pbareƭ ꝙ hō ⁊ a. hō nō eēnt termini ɔuertibiles. ſȝ rō cōuertibilitatis cōſiſtit in hoc ꝙ pro quacūꝗ re vnus eſt verificabilis ⁊ alter.

Hō eſt genꝰ ſubalternum.

Rō cōuertibilitaƭ.

¶ Forte dices. ſeq̄retur ꝙ iſti termini hō ⁊ .b. hō nō ɔuertūtur: q: iſta eſt vera oīs hō eſt hō ⁊ nō iſta oīs hō eſt .b. hō: ergo vnus verificatur de aliquo ſubiecto de quo nō alter.

¶ Reſpōdeo negādo cōſequētiam. Et ad probationē vnus verificatur de aliquo ſubiecto de quo non alter. diſtinguo vel de aliquo ſubiecto ſingulariȝato ⁊ ſic nego. vel non ſingulariȝato ⁊ ſic tranſeat. vel poſſes dicere ꝙ non ſimiliter accipiuntur q: vnus determinate ⁊ alter ɔfuſe tn̄ ⁊ tn̄ req̄rit ꝙ ſimiliter accipiant.

¶ Tertio ad idē arguitur. Si aliqui termini eſſent cōuertibiles maxime eēnt iſti tria entia ⁊ tria capita vl̄ tria nō capita. Silr̄ iſti creāns ſi eſt deꝰ deꝰ ſi eſt creāns vel iſti nō chimere ⁊ ens. ɔñs ē falſum p qualibet pte eius. igit cōſequētis falſitas pbaƭ. De primis ptȝ et primo ꝙ ſunt cōuertibiles ptȝ oīa tria aſſignabilia vel ſunt tria capita vel tria nō capita quia tres anguli ſunt tria nō capita ⁊ ſic de oībꝰ aliis tribus que non ſunt tria capita.

3ᵐ ſere argumentū habet An. co.

¶ Sed ꝙ nō ſunt ɔuertibiles ptȝ: quia duobꝰ capitibꝰ demōſtratis verū ē dicere hec ſunt tria entia quia ſunt tres tertie eorū dē: tn̄ hec non ſunt tria capita nō communicātia vt cōſtat nec tria nō capita q: ſequit bn̄ ſūt tria nō capita g̃ ſunt entia q̄ nō ſunt capita. ɔñs eſt falſum: q: ille tres tertie ſunt entia q̄ ſunt duo capita: ergo ſunt entia que ſunt capita.

¶ De ſecūdis ptȝ: ⁊ primo ꝙ ſint cōuertibiles q: iſte partes cōuertuntur demōſtratis partibꝰ iſtoꝝ cōditionatoꝝ ⁊ iſte partes ſunt iſti duo termini g̃ iſti duo termini conuertūtur. ɔñtia tenet expoſitorie maior pbatur quia quelibet pars vniꝰ cōuertit cum aliq̄ parte alterius ⁊ econtra. igit ly creans conuertitur cum ly creans. ⁊ ly deus cum ly deus ⁊c.

¶ Sed ꝙ nō conuertantur parte: q: deꝰ eſt deꝰ ſi eſt creāſ et deꝰ nō eſt creans ſi eſt deꝰ. prima patet per conditionalē: ſecunda per falſitatem ſue cōtradictorie que equiualet conditionali falſe.

¶ De tertiis ptȝ: q: quilibet illoꝝ eſt tranſcēdēs: ⁊ oīa tranſcēdētia cōuertūtur inter ſe. igit. ꝙ non cōuertant ptȝ: quia anima ſortis eſt ens tamē non eſt non chimere: q: nulle nō chimere ſunt anima ſortis. Similiter duo angeli ſunt nō chimere tn̄ nō ſunt ens. igit

¶ Ad tertiū nego cōſequētiaȝ p prima parte. Ad probationes nulla ſunt tria quin ſunt tria capita vel tria non capita. hoc nego ꝓ tres tertias illorum duorum capitū aſſignatorum in argumento.

¶ Sed bene verū eſt iſti termini conuertuntur tria entia ⁊ tria capita vel non tria capita. Quo ad duos ſecūdos terminos nego aſſumptum ꝙ ſint conuertibiles. Ad probationem diſtinguo conſequentiam et conſequēs vel ſi ſenſus conſequentis ſit iſti duo termini conuertuntur iſti duo termini ſunt partes conuertibiles et ſic tranſeat conſequentia et conſequens. vel ſenſus conſequentis eſt iſti duo termini conuertuntur iſti duo termini ſunt termini conuertibiles inter ſe et ſic nego conſequētias nec arguitur expoſitorie: quia maior extremitas non ingreditur concluſionem vel ſi ingrediatur maior eſt falſa ⁊ cōſequētia bona.

¶ Quo ad duos vltimos terminos nego aſſumptum niſi vis ꝙ ly ens tātuȝ valeat ſicut ens vel entia.

¶ Ad probationē. iſti termini.

illud cõpoſitũ:q8 8: ille ternarius eſt hõ cõcedo. ſʒ nego ꝙ ille ternariꝰ ſit aſinꝰ. nego iſtud ꝙ habeat animã aſini tanꝙ partẽ eſſentialẽ ſui:q2 illud cõpoſitum nõ habet niſi duas partes eſſentiales quarũ vna eſt aſinꝰ ⁊ ſupplet vicem materie ⁊ altera eſt aïa ſortis:ſed anima aſini eſt bene pars eſſentialis partis illius hominis.

Solutio caſus

¶ Ex hac ſolutiõe correlaria ſequuntur. Primum ꝙ ille homo a quolibet homine qui nunc eſt ſpecie differret.

Correlaria ertã ſu poſito ſequẽtia.

¶ Secundo ſequitur ꝙ aliqs homo eſſet homo et aſinus capiendo et copulatim: quia eſſet ipſemet ⁊ ſua pars que eſt aſinꝰ.

¶ Tertio ſequitur ꝙ aliquis homo eſſet aſinus ⁊ non homo eodem modo capiendo ly ⁊: q2 ille hõ eſſet aſinus et anima ſortis que eſt nõ hõ. nec iſta correlaria debent eſſe extranea: quia guillermꝰ olim qui animã ſenſitiuã ponit in homine ab aïa rõnali diſtinctã ſilia correlaria habet concedere.

¶ De ſecundis cõcedo ꝙ dicta copulata aſſignata in argumẽto nõ ſunt diſparata immo cõuertibilia ſunt. Et ad ꝓbationẽ illa copulata cõponũtur ex terminis diſparatis. ergo ſunt diſparata. nego ꝯſequẽtiã: q2 illud argumẽtũ probaret ꝙ iſta duo copulata. ſortes et plato ſortes ⁊ plato eẽnt diſparata. pꝫ q2 cõponunt ex iſtis quattuor terminis ſortes et plato ſortes plato: quorũ duo primi ſunt diſparati et ſecũdi. Si dicas eodẽ mõ ꝓbarẽ tibi ꝙ illi quattuor termini eſſent identici: q2 iſti ſunt identici ſortes ſortes et ſi'r iſti duo plato plato trãſeat totum ſufficit mihi impedire conſequentiam aſſumptam in argumento.

¶ Tertio ſic. ſi aliqui termini eẽnt diſparati maxie eẽnt iſti. iſti termini diſparati: iſti termini diſparati: buf eſt impoſitus ad ſignificandũ: ſʒ conſequẽs eſt falſum: quia dicti termini poſſunt de ſeinuicem verificari igiẛ. De primis patet: quia iſta eſt vera iſti termini diſparati ſunt iſti termini diſparati: quia ſi non ſit vera non põt eẽ vera ſm hãc ſigãtionẽ: quia nõ eſſet maior ratio in aliquo tempore ꝙ nunc.

¶ Forte dices ꝑ nouã impoſitionẽ extremorũ verificaretur ꝓpoſitio ſi retenta ꝓpria ſignificatiõe ꝑdicatuꝫ ſignificaret aſinũ et ſubiectũ hominẽ. hãc ſignationeꝫ preueni dicens prius ſm hãc ſigtionẽ. vel adde cuilibet extremo ſm hãc ſigtionẽ et ſolutio nõ habebit locum propterea pcedo dictos duos terminos eſſe diſparatos. ſʒ hoc eſt ꝑ reflexionẽ ſolũ: ⁊ in talibus nõ incõuenit terminos diſparatos de ſeſe verificari.

Termini diſparati ꝑ reflexionem de ſe verificantur.

¶ Reſpondeo de duobus ſecũdis terminis ſcilicet buf eſt impoſitus ad ſignificandũ nego ꝙ ſunt termini diſ[par]ati. ſi dicas vnꝰ nõ põt alteri cõuenire ſine noua impoſitione ⁊ per cõſequẽs ſunt diſparati: quia aľs nulli eſſent termini diſparati: q2 quamuis termini poſſunt ſibinuicem cõuenire ꝑ nouã ipoſitiões.

¶ Reſpondeo cõcedẽdo ꝙ ſine noua impoſitione de ſe ſe nõ verificanẛ. nec valet obiectio de aliis ꝙ nulli eſſent termini diſparati: q2 alij termini diſparati nõ pñt ſibinuicem ꝯuenire ſm ſigtiones ſm quã diſparati ſũt iſti termini vero ſm omnẽ ſignificationẽ quam iam actu habẽt poſſunt ſibinuicẽ cõpetere. iſta impoſitio quã hic pretendimus nõ variat acceptionem terminorũ nec ſenſum ꝓpoſitiõis: ſed eſt de alia impoſitione circa terminos diſparatos. patet conſideranti.

¶ Alia diuiſio.

¶ Terminorum oppoſitorꝫ quedam ſunt relatiui: qdam cõtrarij: quidã priuatiui: et quidã cõtradictorij. Termini relatiui ſunt termini oppoſiti nõ verificabiles de eodẽ reſpectu eiuſdem in eodẽ genere cauſe. Dicit reſpectu eiuſdem: q2 idẽ eſt pater ⁊ filius diuerſorũ tamẽ. Dicit in eodem genere cauſe: ⁊ q2 relatiue oppoſita reſpectu eiuſdem de eodẽ verificãtur diuerſis rationibus: vt diffinitum propinquuꝫ ⁊ remotũ de iſto termino ſuppoſitio ⁊ cõceptus vltimatus et conceptus non vltimatus diuerſis rationibus de naturali ſimilitudine ſortis verificantur vt declaraui in materia cõceptuum.

Ter. relatiui.

¶ Contra hãc diffinitiõeꝫ arguitur. ſi aliqui termini eſſent relatiue oppoſiti maxime eſſent iſti pater filius. ſed hoc eſt falſum. igiẛ. falſitas cõſequẽtis ꝓbatur varijs modis. Primo ſic ꝙ ſortes ⁊ berta ſint ꝯiuncti ⁊ materia ſortis in duobus locis ponatur in vno loco diſponatur in eſca ſorti et berte ad comedendũ ⁊ volo ꝙ tota pars comeſta a berta cõuertatur in materiã aptã ad generationeꝫ ⁊ ſimiliter volo de parte comeſta a ſorte concurrant ſortes ⁊ berta ſic ꝙ tota materia ſortis ſit deciſa ad generationem et tempore infuſiõis anime infundat deus animam ſortis in ſemen deciſuꝫ ab illis quo facto hoc eſt pr̃ ⁊ filiꝰ reſpectu eiuſdem. igitur propoſitum.

Caſus ad probãduꝫ relatiue oppoſita de eodem verificari reſpectu eiuſdem.

¶ Cum ſecundo volo ꝙ plato cõcurrat cũ catharina et ante infuſionem anime moriatur plato poſtea infundat aïa ⁊ ſit natus filius: tunc. a. eſt filius: ⁊ habuit patrem vel habet: ⁊ non habuit platonem: quia nunꝙ fuit verum dicere plato eſt pater: nec eſt dabilis aliquis alius ab. a. ergo. a. fuit pater. a.

¶ Cum tertio volo ꝙ filius i diuinis genuiſſet ex aliqua muliere iohãnem: q2 hoc non erat impoſſibile nec difforme forte a filio dei in primo inſtanti quo aïa rationalis informaret materiã iohãnis ſecũda ꝑſona in diuinis in eodẽ inſtãti viuificet ſibi illã humanitatẽ q facto idẽ eẽt pr̃ et filiꝰ reſpectu eiuſdem. igiẛ.

¶ Ad hanc rationem reſpondetur primo ꝙ caſus nõ eſt poſſibilis ſaltẽ naturaliter ⁊ ſatis difficilis: ſed caſu admiſſo. dico ꝙ ſortes ⁊ berta nullum filium generant capiẽdo generare proprie vt eſt procedere de non eẽ ad eſſe. Sed ſi capiaẛ improprie vt ſit idem ꝙ diſponere materiam ad ſuſceptionem forme in loco in quo priꝰ illã formã nõ habuit ⁊ ſic trãſeat.

¶ Si dicas ideꝫ generabit ſe ꝙ reputat auguſtinꝰ impoſſibile diſtinguo. vel capiẽdo generare ꝓprie primo modo ⁊ ſic nego. vel capiẽdo ſecũdo modo ⁊ ſic trãſeat. dico ꝙ auguſtinus intellexit capiẽdo generare primo modo per hoc patet etiam ſolutio ad vltimũ caſuꝫ de filio dei: quod nõ eſt incõueniẽs ſicut mihi. videtur pro nunc ꝙ idem generet ſe per cõmuni-

cationem

Petr' de aliaco.

cationē idiomatū:q2 h' eſt ꝓprie gnale ⁊ hui' ſnie eſt petr' de aliaco ſcđo ſententiaꝝ caſu ſexto.

¶ Ad ſecundū caſum tactū in argumēto admitto illū ⁊ dico ꝙ in illo caſu poſito eſt filⁱ':q2 filius catharine naturaliter nat' ⁊ tn̄ nec habet nec habuit vnꝗ̄ patrē capiēdo patrē pro maſculo:vt probat rō.tn̄ aliquis maſculus eū genuit qui nūquā fuit nec erit pater ei'.

Aliqꝫ genuit maſculuꝫ qui nūꝗ̄ fuit nec erit ei' pater.

¶ Et forte eodē mō naturaliter ſtat.a.naſci nec habere patrē nec matrē nec habuiſſe patrē nec matrē caſu poſito, ꝙ primus inſtās infuſionis aīe.a. fuiſſet primū inſtās nō eē catharine etiā eſſet caſus ꝙ ſolū ſint finiti homines ⁊ ꝗlibꝫ hō habēs digitū curuū habeat filiū habētē digitū curuū illo caſu poſito idē erit pr̄ ⁊ filⁱ' reſpectu eiuſdē:q2 oportet deuenire ad vltimū filiū habētē digitū curuū et ille eſt hō habēs digitū curuū: ergo habet filium habentem ⁊c.⁊ nullum niſi ſe igitur.

¶ Reſpōdetur ꝙ caſus nō eſt poſſibilis quia vna pars alteri repugnat admittēdo tamē infinitū quelibet pars poſſibilis eſt.

Termini cōtrarij.

¶ Termini ɔtrarij ſunt termini poſitiui nō verificabiles de eodē ſimul naturaliter ſꝫ ſucceſſiue. Predicte ꝑticule ponunt̄ ad differētiā cōtradictoriorū priuatorū ⁊ diſparatorū et termini proprie ɔtrarij ſunt ꝗ formas ɔ̄rias connotāt diſtīcte: vt albū:nigrū:calidū:frigidū.

Termini ꝓprie ɔtrarij ſunt ꝗ formas ɔ̄rias denotant.

¶ Contra hāc diffinitionē arguitur.ſi aliꝗ termini eſſent cōtrarij maxime eſſent iſti s.albū:nigrū ɔñs eſt falſum : q2 illi termini de eodē ꝟificant̄.pꝫ tripliciṫ.ꝑmo ſi ſortes ponat̄ pariſi' ⁊ rome poſſit eē alb' illic ⁊ niger h.

¶ Si dicas hoc dato nō probas ꝙ de eodē verificent̄ naturalr̄ qđ reꝗritur.

¶ Contra.de eodē verificantur naturaliter:ergo patet.ſit ſortes in duob' locis alb' in vno induatur pelle nigra illo poſito ſortes ē alb' ⁊ niger naturaliter:ergo. ꝙ ſit alb' ɔſtat:ꝙ ſit niger pꝫ:q2 ſi nō eſſet niger coruus nō eſſet niger nec alia aīalia bruta ꝗ habent pilos nigros qđ eſt contra Porphirium. Sequela patet:q2 coru' nō eſt niger niſi q2 induitur plumis nigris:nec ſilr̄ equ' niſi rōne piloꝝ:ġ ſilr̄ ſortes erit niger:q2 totaliter induit̄ veſte nigra.

¶ Similiter poteſt argui tertio ꝙ idē ſit albū ⁊ nigrū.ſignet̄ vnū lignū pedale cuꝰ vnū digitale ſit albū aliđ nigrū ⁊ ſit ɔſequēter:tūc illđ pedale nō eſt albū ⁊ nigrū ſimul:q2 h eſſet q2 vna medietas eſt alba ⁊ alia nigra quod nō eſt verū in caſu:ġ oportet dicere ꝙ eſt albū vl nigrū: et ꝗ rōne vnum reliquū eſſet dicendum.

¶ Ad hoc argumētū facile reſpōdet̄ admittēdo ꝙ ſortes ſit in duob' locis albus ⁊ vltra ꝙ induat̄ veſte nigra in altero locoꝝ cōcedo ꝙ eſt alb' ⁊ nego ꝙ eſt niger.qñ đr eadeꝫ rōne coru' nō eſſet niger nec aliqđ aliud brutuꝫ nego cōſequētiā:⁊ cōcedo ꝙ coruus nō eſt niger rōne plumarū ⁊ brutū ratione piloꝝ:ſꝫ plume denomināt nigrū:quia licet nō ſunt partes corui ɔnexionē tn̄ naturalē hn̄t cū partibus corui.

Coru' nō eſt niger ratiōe plumarum.

¶ Eodē modo de pilis ſecus eſt de veſte reſpectu ſortis:q2 non ɔnectitur ſo. ti naturaliter. Ad aliā ꝓbationē de pedali caſu admiſſo dico ꝙ nec eſt albū nec nigrū:ſed albū ⁊ nigrū ſimul. Et qñ dicit̄ nō habet vnā medietatē albā nec vnā nigrā trāſeat. dico ꝙ ſufficit ad hoc ꝙ aliquid ſit albū ⁊ nigrū ſimul ꝙ tot ⁊ tātas ꝑtes habeat albas quot nigras ⁊ econtra:ſicut eſt in ꝓpoſito de ſuperficialib' ꝑtibus loquor.

¶ Termini ɔtradictorij ſunt termini quorū vnus eſt finitus et alter infinit' eius vel termini finiti ⁊ infiniti eorundē nō potentes verificari de eodem ſingulari vniuoce ⁊c.

Termini cōtradictorij.

¶ Prima pars diffinitionis ponitur propter iſtos hō nō hō ⁊ ſimiles. Secūda pars ponit̄ ꝓpter tales homo aſinus nō homo nō aſinus.vel tales homo nō aſinus nō homo aſinus. Ex diffinitione ſequitur iſtos terminos non cōtradicere:homo nō aſin' :q2 non ſe habent ſicut terminus finitus ⁊ infinit' eiuſdē.

¶ Secūdo ſequitur ꝙ omnis terminus infinit' cōtradicit ſue parti:vt ly non hō cōtradicit huic parti hō ⁊ nūꝗ̄ ſupponit pro illo ꝓ ꝗ ſupponit ſua pars: ſaltē ſm̄ ſignificationē ſm̄ quā eſt ſuus termin' cōtradictori':ſꝫ ꝓ oī illo ꝓ ꝗ nō ſupponit ſua pars. Ex h ſequit̄ tertio diſiūctū ex ɔtradictoriis ꝓ qualꝫ re verificabile eſſe.

Diſiunctū ex ɔdictoriis ꝓ quali bet re eſt verificabile.

¶ Quarto ſequit̄ ꝙ quāto termin' finit' fuerit ſupior tāto termin' īfinit' īferior: ī ſupponēdo erit ⁊ ecōtra. Practica iſti' correlarij facilis eſt iſte terminus ens eſt ſupremū in ſupponendo non collectiue:propterea non ens tanto eſt inferior:quia pro nullo ſupponit:ſimiliter dicas de chimera et non chimera.

¶ Cōtra hanc diffinitionē cū annectis correlarijs arguit̄. Termini cōtradictorij de eodē verificabiles ſunt:ergo diffinitio nulla. Probat̄ antecedēs illi termini verificant̄ de eodē ſortes ſi ē ſortes:nō ſortes ſi eſt ſortes : nō currēs ⁊ currens.igit̄. de primis duob' pꝫ ꝙ iſta ē vera nō ſortes ſi ē ſortes ē ſortes ſi ē ſortes pꝫ ꝑ ſuā ɔditionalē. Si nō ſortes ſi ē ſortes eſt ſortes nō ſortes ſi ē ſortes eſt ſortes. ⁊ vltra illa eſt ꝓpoſitio ergo ſubiectū ⁊ ꝑdicatū ſupponūt ꝓ eodē ex quo eſt affirmatiua nō exponibilis. De ſcđis pꝫ:q2 currat ſortes tūc verū eſt dicere ſortes eſt nō currēs ⁊ currēs.pꝫ:q2 ſortes eſt currens: et hec alia nō currēs:ergo ſortes eſt nō currēs ⁊ currēs ɔñs tenet ab equiualētib'.añs eſt dubiū.igit̄. Scđo currēs poſſibiliter eſt nō currēs:ġ currēs ⁊ nō currens verificantur de eodē.añs patet:quia currēs poſſibiliter poſſibiliter eſt ſedens : ġ currēs poſſibiliter eſt nō currēs ab infra ad ſupra.

¶ Secūdo arguitur. Iſti termini ɔdicūt in pte pari in nō pte pari ⁊ tn̄ verificant̄ de eodē.igit̄. per ꝑtē parē ītelligo ꝑtē ꝓportionalē parē. Probat̄ aſſumptū: q2 ſortes in ꝑte pari ꝓportionali hui' hore (ſit ita) ⁊ ſortes eſt ī nō ꝑte pari ꝓportionali hui' hore. pꝫ. Sortes eſt in hac camera.⁊ hec camera eſt nō ꝑs ꝓportionalis par:ergo ſortes eſt in nō ꝑte proportionali pari ex poſitorie valet cōſequētia. Eodem mō ſortes eſt in coquina ⁊ ſortes eſt in nō coquina puta in tunica ſua. Forte dices propter argumētū īſtos terminos nō eē ɔdictorios ī ꝑte pari ī nō ꝑte pari:ſꝫ opꝫ īfinitare totū.ſic nō in ꝑte pari.

¶ Cōtra hoc inſtatur. Illi ter

mini imediate poſt h̾ verificabunť de eodẽ. ptʒ. ſim' in inſtãti initiatiuo hore ſexte ꝑtib' ꝓpor-tionabilib' oib' illi' hore ꝓ ſus nos. Tũc imediate poſt h̾ ſortes erit in pte pari ꝛ imediate poſt h̾ ſortes erit nõ ĩ pte pari: ꝑ:la facile pʒ ꝑ exponẽ tes apõ itelligẽtẽ. Sed ſcđa ꝓbat. imediate poſt hoc ſortes erit ĩ pte ipari: ꝛ qñcũq ſortes erit ĩ pte ipari erit nõ ĩ pte pari: ꝗ imediate poſt h̾ erit nõ in pte pari. Maioꝛ ẽ nota apõ doctos ĩ phi-loſophia: ꝛ ſi nõ itelligas eã ſtude. Minoꝛ etiã ẽ certa: qꝛ nũꝗ ſortes ſimul ꝛ ſemel ẽ in pte pari ꝛ in pte ipari: ꝗ qñ eſt in pte ipari eſt nõ ĩ pte pari ꝛ per ꝯſequẽs propoſitũ ꝙ immediate poſt hoc termini contradictoꝛꝫ verificabunť de eodem.

Tertio ſic. Iſti termini ſũt cõtradictoꝛꝫ. ſubiectũ de ꝗ ꝯdictoꝛiũ hui' ꝑdica-ti verificať: nõ ſubiectũ de ꝗ ꝯdictoꝛiũ hui' ꝑdica-ti verificať. ꝛ ſiliť iſti homines vidẽtes nõ hões vidẽtes. ꝛ tñ de eodẽ verificanť. igiť. ptʒ. caſu poſi-to ꝙ ex materia ſortis ꝛ forma platonis ꝑducať vnus alius hõ. ſ. iohãnes: ꝛ ſit ſec' ſortes videat ꝛ ſimiliter plato ꝛ tũc iſti tres hões ſunt nõ vi-dẽtes. Patet ꝑ ꝯmune ſophiſma plures ſunt nõ vidẽtes ꝙ vidẽtes caſu ꝙ ſint nouẽ vidẽtes vn' cecus. Tñ etiã vn' iſtoꝛũ triũ eſt cecus: ꝗ iſti nõ vi-dẽt. Et iſti tres ſunt vidẽtes. patet iſti duo ſunt videntes demonſtratis ſorte ꝛ platone ꝛ iſti duo ſunt iſti tres ergo iſti tres ſunt videntes. tenet expoſitoꝛie conſequẽtia ſi negeť minoꝛ. ꝓbatur iſte ꝗttuoꝛ partes ſunt ſortes ꝛ plato ꝛc.

Similẽ caſuʒ ponit A. co ĩ ſine ſuoꝛũ ter.

Ad rõnes. Ad pmã de iſtis terminis nõ ſortes ſi eſt ſortes ꝛ ſortes ſi eſt ſor-tes nego ꝙ verificenť de eodẽ. Inſuꝑ nego veri-tatẽ iſti' nõ ſortes ſi eſt ſortes eſt ſortes ſi eſt ſor-tes. Et ad ꝓbationẽ ꝑ conditionalẽ dico tibi ꝙ veritas ſua nõ eſt ponderãda penes ꝯditionalẽ ſed penes ſuppoſitionẽ extremoꝛꝫ: ꝛ hoc ꝯtingit plurib' caſib': vt dixi in materia de ꝯditionatis puta qñ cõditionatũ diſtribuiť infinitať vel ſin-gularizať. De duob' ſecũdis terminis diſtiguo ꝙ verificenť de eodẽ vł copulatĩ aut diſiunctiꝰ: ꝛ ſic tráſeat ſicut ꝓbat argumẽtũ. vel diuiſiue: ſaltẽ mediãte copula de p̄ſenti: ꝛ ſic negatĩ: qꝛ mediã-te alia copula mltĩ nõ habẽt ꝑ incõueniẽti ꝯdic-toꝛia de eodẽ verificari: licet adeo ꝓbabile ſit ꝙ nulla copula mediãte de eodẽ ſingulari verificãt dicas ꝗcꝗd volueris: ſed loquere cõſequẽter.

Veritas nõ eſt cõſiderãda ſꝑ penes ꝯditionalẽ: ſʒ penes ſuppoſitionẽ extremoꝛ.

Cõtradictoꝛia de eodẽ verificari mediãte copula non de p̄ſẽti nõ ẽ icõueniẽs.

Ad ſcđʒ reſpõſio data eſt ad primã pteẽ argumẽti. ꝗ ad ſecũdã ptẽ dico ꝙ ꝯdu-dit terminos ꝯdictoꝛios imediate poſt hoc veri-ficari de eodẽ diuiſiue: ſaltẽ ſi negatio infinitãs nõ infiniret totũ tp̄s incluſuʒ ĩ copula. ſi aũt il-lud tempus includat faciliꝰ diluiť argumẽtũ.

Ad tertiũ cõcedo ꝙ termi-ni aſſignati ſunt cõtradictoꝛiꝫ ꝑ ly hui' ſemꝑ de-mõſtrãdo ꝑdicatũ iſti' ꝓpoſitiõis. h̾ eſt ſubiectũ de ꝗ cõtradictoꝛiũ hui' ꝑdicari verificať ꝑ ly hoc demõſtrãdo etiã ſubiectũ eiuſdẽ ꝓpoſitiõis. ꝛ ne-go ꝙ verificať de eodẽ. Fateoꝛ tñ argumẽtũ val-de ꝑcutit: ſʒ dico breuiter vtrãꝗ iſtarũ eſſe fal-ſam. hoc eſt ſubiectũ de ꝗ oppoſitũ hui' ꝑdicari verificať. Hoc eſt nõ ſubiectũ de ꝗ ꝯdictoꝛiũ hui' ꝑdicari verificať: qꝛ vtraꝗ ſe falſificat. Et ex hoc ptʒ ꝙ aliqđ eſt ſubiectũ ſupponens de ꝗ neutrũ terminoꝛũ ꝯdictoꝛioꝛ verificať: nec ſequiť ꝓpter ea ꝙ neutrũ illoꝛũ ſupponat ꝑ illo ꝓ quo ſuppo-nit ſubiectum: qꝛ non opoꝛtet omnẽ terminum ſupponẽtẽ ꝓ aliꝗ verificari de ꝓnõie demõſtrãte

Aliqđ eſt ſubiectuʒ ſupponẽs de ꝗ neutrũ termi-noꝛum cõtradictoꝛioꝛũ ꝟificatur.

ſʒ opꝫ ꝙ talis termin' nõ habeat reflexionẽ ſu-ꝑ verificationẽ ei'. De ſecũdis duob' nego ꝙ de eodẽ vel de eiſdẽ verificenť ꝛ admitto caſuʒ. dico ꝙ illi tres hões ſunt vidẽtes: vt ꝓbat argumẽ-tũ: ꝛ falſuʒ ẽ ꝙ ſunt nõ vidẽtes: ſʒ vn' illoꝛ ſit ce-cus: nec ẽ ſimile ĩ ſophiſmate allegato: qꝛ ibi de cẽ hões nõ ſunt nouẽ: ſicut hic tres ſunt duo.

Ter. ſuꝑ ponẽs habẽs reflexionẽ ſuꝑ ſuã verificationẽ de nullo verificať.

Termini priuatiue oppoſiti ſunt termin' poſitiuus ꝛ priuatiu' ei': vel ter-mini priuatiui et poſitiui coꝝ nõ potẽtes ſimul ꝑ eodẽ verificari cũ ceteris conditionib' in aliis diffinitionibus allegatis.

Priuatiue oppoſiti.

Pꝛĩa pars ponit propter iſtos vidẽs cecũ. Scđa pars ꝓpť iſtos terminos vidẽs mouens cecuʒ ꝗeſcẽs. Ex hoc ſequiť hanc ꝯñam nõ valere iſti termini ſunt priuatiue op-poſiti: ꝗ ſunt ꝑuatiui. nec ſequiť iſti termini ſũt ꝑuatiui: ꝗ ſunt ꝑuatiue oppoſiti. ꝓbo coꝛrelariũ ꝑ duos pꝛios terminos ꝛ duos vltios aſſignatos.

Secũdo ſeqtur. terminos ꝑuatiue oppoſitos eẽ añtecedẽtia ad terminos ꝯ-dictoꝛie oppoſitos. ptʒ. hñ ſequiť h̾ ẽ cecũ ꝛ h̾ eſt vidẽs ꝗ h̾ ẽ vidẽs ꝛ h̾ ẽ nõ vidẽs. ꝛ ſiliť ſequiť h̾ eſt currẽs ꝛ h̾ ẽ ꝗeſcẽs: ꝗ hoc ẽ currẽs ꝛ hoc ẽ nõ cur-rẽs. ꝛ per ꝯſequẽs de primo ad vltimũ ſequitur hoc eſt quieſcens: ergo hoc non eſt currens.

Termi. cõtradictoꝛie oppoſiti ſequuntť ad ter. priuatiue oppoſitos cũ copula de pꝛeſenti.

Tertio ſeqtur duplices eſſe terminos ꝑuatos: ꝗdã ſolũ actũ negãt: vt ly ꝗe-ſcẽs ly currẽs: ꝛ ab iſtis a ꝑuatiõe ad habitũ ẽ poſ-ſibilis regreſſus naturaľr. Aliꝗ actũ ꝛ potẽtiã: ſʒ ĩ h̾ oẽs ꝯueniũt ꝙ nulli termi ꝑuatiui negãt apti-tudinẽ. Exẽpliũ de ſecũdis: vt cecum. ꝛ a talibus a priuatione ad habitũ non eſt poſſibilis regreſ-ſus naturaliter. Ex hoc ſubſequitur lapidẽ non eſſe cecum: quia caret aptitudine videndi.

Cõtra dictã diffinitionẽ cũ ãnexis coꝛrelariis arguiť ſic. iſti duo termini vi-dẽtia ꝛ ceca ſunt ꝑuatiue oppoſiti: et tñ ꝑñt de eodẽ vel de eiſdẽ verificari. igitur maioꝛ eſt nota ꝛ minoꝛ probať. et pro probatiõe ſuppono hanc ꝯñam eſſe bonam ſortes eſt cecus: ꝛ plato eſt ce-cus: ergo ſortes ꝛ plato ſunt ceci. tunc caſu poſi-to ꝙ ſortes ſit cecus ꝛ ſimiliter plato ſit cecus.

Similiť ex materia ſortis ꝛ forma platonis tertius hõ creatur ꝛ ſit vidẽs: et ſimiliter ꝯſtituať quartus ex materia platõis ꝛc. ꝗ videat: tũc ſortes ꝛ plato ſunt ceci. patet ꝑ ꝯñam factã cuius antecedẽs eſt veruʒ ꝛ ꝯña eſt bona a diuiſis ad cõiũcta ſine diſtributiõe affir-matiue: ergo conſequẽs verum. tñ ſortes ꝛ plato vidẽt: qꝛ a. ꝛ b. vidẽt ꝛ a. ꝛ b. ſunt ſortes ꝛ plato vt poteſt iterum exponere deducitur. igitur.

Scđo adhuc ceca ꝛ vidẽtia verificanť de eodẽ. igiť. probať ſic. duo videntia ſunt cecũ ꝛ videns: etiam naturaliter loquoꝛ. ꝓ-batur. ſortes eſt videns ꝛ ſortes eſt cecũ ꝛ videns patet. iſte due partes ſunt entia videntia demõ-ſtratis duab' medietatib' ꝗrũ ꝗlibet icludit vnũ oculuꝫ. hoc eſt imaginetur diuidi per caput diſtẽ-dendo per naſum: et iſte due partes ſunt ſortes ergo ſortes eſt videntia.

Foꝛte dices opꝫ cõcludere: ergo ſortes eſt ptes vidẽtes (idẽ eſt) qꝛ ſequitur ſortes ẽ ptes vidẽtes: ergo ſortes eſt entia viden

tia.ſed ꝙ ſortes ſit cecū ⁊ vidēs p̄z.q2 iſte medie tates ſunt cecū ⁊ vidēs p ly iſte demōſtrādo medietates ſortis q̄rū vna ē ſupra zonā ⁊ altera infra.⁊ ille medietates ſūt ſortes:ergo ſor.ē cecū ⁊ vidēs.minor eſt nota ⁊ maior ꝓbat.q2 hec ps ē vidēs demōſtrata pte ſupra zonā.⁊ hec ps ē ceca demōſtrata pte inferiori.p̄z.hec ps nō videt et eſt nata videre:igit̄ ē ceca.ꝙ ſit nata videre p̄z. q2 ē euidē ſpēi cū pte ſuperiori.ergo q̄c̄q̄d eſt nata vna facere.h̄ eſt nata altera facere.Tū etiā deus pōt facere hāc ptem videre nulla pte ſupaddita nec aliqua pte remota.ſed ſolū diſponendo vnā partem materie illius ptis in oculos.

¶Tertio ſic. nō ſeq̄t antichriſtus erit cec⁹.ergo antichriſt⁹ nō erit videns:nec ergo antixp̄s erit nō videns.tñ ꝯña ē bona ſm aliq̄ correlarioꝝ p̄cedentiū.igit̄. Q͛ nō ſequat̄ p̄z.poſito caſu ꝙ naſcat̄ antixp̄s vidēs ⁊ poſt decimā etatis ſue annū vtroq͂ oculo orbetur:tūc añcedēs eſt verū antixp̄s erit cecus.tñ ꝯñs eſt falſū de negatiua notū eſt:q2 iſta ē ṽa antixp̄s erit videns.puta añ decimū annū. de affirmatiua p̄z. q2 infert negatiuā penes finitū et infinitū.

¶Ad has r̄ndet.ad primū de iſtis terminis videntia ⁊ ceca ꝯcedo ꝙ ſūt puatiue oppoſiti.nego ſuppoſitionē ex q̄ dependet argumētū.ſ.ꝙ ſequat̄ ſortes ē cec⁹.plato eſt cec⁹.ergo ſortes ⁊ plato ſūt ceci.q̄ñ d̄r arḡr a diuiſis ad cōiūctā affirmatiue ſine diſtributiōe diſtinguit̄. vl̄ cū dictiōe includēte negationē.⁊ ſic cōcedo.vl̄ ſine dictiōe includēte negationē ⁊ ſic nego.dicoꝙ nō op̄z ꝯñam valere q̄ñ arguit̄ cū dictione includente negationē.vel dico ꝙ ꝑuatr̄ arguit̄ cū diſtributiōe termi incluſi ī ly ceca:q2 ceca ſunt alalia quoꝝ nullum aial videt vbi ly aial diſtribuit̄ et dico ſimpliciter ꝙ ly animal diſtribuit̄.et dico ſimpliciter in argumēto caſu admiſſo ꝙ ſortes et plato ſunt videntes: ⁊ falſum eſt ꝙ ſunt ceci.

A diuiſis ad cōiūctā cum dictiōe īcludēte negationē non valet ꝯña

Ter.priua tiui inclu dūt ter. diſtributiuū

¶Ad ſcdam rōnē nego aſſūptū. Ad ꝓbationē duo videntia ſūt cecū ⁊ vidēs naturalr̄.ꝯcedo ſicut ꝓbat rō vt mihi videt̄: q2 ſortes h̄ñs duos ocl'os ē entia videntia.vt ꝓbat pmū argum̄ expoſitoriū ⁊ idē eſt vidēs ⁊ cecū.vt ꝓbat ſcd̄z argumētū:ſaltē capiēdo vidēs ⁊ cecū copulatim:q2 ps ſortꝫ ſub zona nō eſt vidēs vt notū ē ⁊ eſt nata videre.vt ꝓbāt rōnes aſſignare. ꝗ ⁊c.

¶Ex hoc ſequit̄ ꝙ q̄libet ps integ̃lis ſortꝫ nō īcludēs oculū vl̄ ptē ocl'i ē ceca.

¶Seq̄t ſcdo ꝙ ſortes eſt aliq boies quoꝝ īfiniti ſūt ceci ⁊ īfiniti vidētes.correlariū ē facile tenendo ptē integralē hoīs eſſe hominem.ſicut tenet verior poſitio. Tertio ſeq̄tur ꝙ aliquid eſt cecū per naturā q͛ nō poterat videre p naturā.patet de digito ſortis.

Sor.ē aliqui hoīes quoꝝ infiniti ſūt ceci et infiniti vidētes

¶Ad tertiā rōnē vbi tāgit̄ de bonitate iſtaꝝ ꝯñaꝝ antixp̄s erit cecus.ergo antixp̄s nō erit vidēs.Duplex pōt cē r̄ñſio.vno mō nego ꝙ nō ſequat̄:īmo vtraq͂ ꝯſeq̄ntia eſt bōa Ad ꝓbationē admitto caſū. nego ꝙ illo caſu poſito iſta ſit ṽa antixp̄s erit cec⁹. ⁊ q̄ñ arguis antixp̄s erit cecus poſt decimū etatis ſue annū.ergo antixp̄s erit cecus.nego ꝯñam.q2 arguit̄ a pte ī mō ad totū cū dictiōe includēte negationem:et talis ꝯſequentia nulla eſt queadmodū nō ſeq̄tur.ſortes eſt nō albus rome: ergo ſortes eſt nō albus.Nec ſeq̄tur.hec aīa eſt nō h̄ñs logicam in pede:ergo hec aīa eſt non h̄ñs logicam.

A parte in mō ad totum cū dictiōe includēte negationē nō valet ꝯña.

¶Sed forte adhuc argues ꝓbādo iſtā verā.antixp̄s erit cec⁹:q2 antixp̄s ī hoc tpe erit cecus.ergo antixp̄s in aliquo tpe erit cecus.⁊ vltra ī aliquo tpe erit cec⁹: ergo erit cecus.

¶R̄ñdeo. hoc argumentū h̄z apparētiā. ⁊ ſilr̄ ꝓbaret iſtā verā adā fuit oīs hō ſed pōt dici negādo ꝯñam vltimā quā p̄tēdis inferre.ſ.iſtā antixp̄s in aliq̄ tpe erit cec⁹:ergo antixp̄s erit cecus:q2 aliqualr̄ arguit̄ a nō diſtributo ad diſtributū ex pte tpm : ac ſi diceres antixp̄s in aliq̄ tpe nō videbit.ergo nō videbit.p̄z p exponētes illi⁹ antixp̄s erit cec⁹:q2 ſic exponit̄ antixp̄s nō videbit ⁊ antixp̄s erit apt⁹ nat⁹ ad videndū.

Añō diſtributo ad diſtributum ex pte tpo rū nō valꝫ cōſeq̄ntia Expoſitio notanda.

¶Scd̄o r̄ndet ad idē. cōcedo ꝙ neutra ꝯñaꝝ factaꝝ valet. ⁊ dico ꝙ h̄ nō eſt ꝫ correlariū: q2 volo dicere ꝙ termin⁹ puatiu⁹ terminū infinitū ⁊ ꝑpōnē negatiuā infert mediāte copula de p̄ñti. vel op̄z addere illaꝫ pticulā in qualibet pte tpis futuri in añcedēte ⁊ in ꝯſeq̄nte.tūc cōſeq̄ntia valebit vt ſeq̄tur.antixp̄s ī q̄libet parte tpis futuri erit cec⁹: ergo antixp̄s erit nō videns. ¶Alia diuiſio.

Idē tenet albertus.

¶Terminoꝝ q̄dā abſolut⁹ q̄dā cōnotatiu⁹. Termin⁹ abſolut⁹ ē q̄ nihil vltra materiale ſignū nec aliq̄lr̄ illud īportat nec īportaret.eſto ꝙ ſignū materiale h̄ēret ſm ꝙ abſolut⁹ ē. Per materiale ſignificatū in ꝑpoſito itelligo ſignū ꝑ quo termin⁹ nat⁹ eſt ſupponere nō āpliatus ⁊c. vel ſi nō ſit natus niſi ꝑ ampliationē ſignificatū materiale cognoſcatur penes terminū poſitiuū primo loco ſue diffinitionis.

Ter.abſolutus Cōcordat Ge.de lax. Quid ſit materiale ſignificatum Additio.

¶Terminus abſolut⁹ eſt q̄ ſolū importat illud ꝑ quo in ꝑpōne ſupponit ſignū.Termin⁹ cōnotatiu⁹ q̄ vltra idiꝑm aliō īportat.Et h̄ p̄terea cōcretū d̄r ⁊ denolatiuū. Subſtātiuū añt ei voce et ſigño r̄ndens abſtractū ei⁹ ⁊ eſt denominās. Exēplū pmi.vt hō.ſcdi: vt albū. tertij: vt albedo.

¶Ex hac diffinitōe ſeq̄t iſtos terminos ſedēs ſtās idē diuerſū nō cē abſolutos. ⁊ lꝫ nihil vltra materiale ſignū īportēt. tñ illō ſignificatū materiale aliq̄lr̄ ſe h̄ēre denotat. ly ſedēs ſortē ꝯnotat h̄ēre mēbra diſpoſita: puta ſup ſeſe flexa. Et lꝫ idē aliquē reſpectū ī ordie ad rē ꝑ q̄ ſuppōit īportat lꝫ reſpect⁹ nō ſit niſi res ꝑ q̄ ſupponit:tñ reſpectiue eſt aliqualr̄ ſignificare.

Ter. vltra materiale ſignif.nihil impoꝛtat nō tñ ē abſolut⁹ q2 reſpectiue aliqualiter ſignificat

¶Scd̄o ſeq̄t. iſtos terminos albū nigrū pure adiectiue ſūptos nō eſſe abſolutos.ꝗ ꝙ nihil vltra materiale ſignū īportāt:ſi tñ ſignū materiale haberēt importarēt q͛ ſufficit.

Albū pure adiectiue ſumptum nō eſt ter. abſolut⁹.

¶Tertio ſeq̄t. nullū terminū fictū eſſe abſolutū nec ſilr̄ ſincathegoreumaticū ſaltē ſm ꝙ termi ficti ſūt vl̄ ſincathegoreumatici.p̄z.q2 oēs termi ficti ſignū matiale īpoſſibilr̄ h̄ēre denotāt.ꝑ ꝯñs aliq̄liter.De ſcdis ſatis p̄z ꝙ nō h̄ñt ſignificatū materiale ſm ꝙ ſincathegoreumata vl̄ dato ꝙ h̄ērent:op̄z vltra matiale ſignificatū aliq̄d vl̄ aliq̄lr̄ ſaltē vniuoce īportare.

Ter.ficti.

¶Cōtra hāc diffinitionem arguit̄. ſi aliq̄s termin⁹ cēt abſolut⁹ maxīe eſſet ly hō.ſꝫ diffō illi termīo nō cōuenit.igit̄. maior eſt nota. ꝓbat minor.q2 ille termin⁹ hō vltra ſignū materiale ꝑ q̄ ſupponit īportat h̄ūanitatē ꝰ formali:puta q̄ñ ſuppōit ꝑ deo. etiā q̄ñ ſuppōit ꝑ hoīe picto figurā ſiue diſpoſitionē ptiū cōnotat. inſup q̄ñ ſupponit ꝑ hoībus viuis creatꝫ totalitatem cōnotat: alīs ſupponeret ꝑ digito ſortis:

igiẗ quocumq̃ modo capiatur eſt cõnotatiuus.

¶ Scḋo ad idē arguiẗ. iſte terminus ſortes nõ erit abſolut⁹. ergo nec iſte terminus hõ. tenet ꝯña. añs ꝓbaẗ. Nullus terminus eſt abſolut⁹ q̃ ſupponit ꝑ aliq̃ re ſic ꝙ poſſibile eſt illũ nõ ſupponere ꝑ illa re ipſa re permanēte: ſꝫ iſte termin⁹ ſortes res ꝑ q̃bus ſupponit ſic ſignificat ꝙ poſſibile eſt illas res in rerũ natura manere illo termino ſortes nõ ſupponēte ꝑ illis dato ꝙ eſſet in ꝓpõne. Maioꝛ patꝫ. q2 in hoc ſolũ differũt termĩ abſoluti a terminis connotatiuis: vt poſtea diceẗ. Probaẗ minoꝛ multimodis: q2 iſte termin⁹ ſortes ante baptiſmũ nõ ſupponebat ꝑ ſorte: ⁊ tñ tũc res fuit. Tum etiã. iſte terminus ſortes iã ſupponit ꝑ ſorte: ⁊ tamē craſtina die nõ ſupponet ꝑ eo ſuppoſito ꝙ bene hac nocte tenet ⁊ acq̃rat aliquã partē de nouo: tũc iſte terminus ſortes nõ ſupponit ꝑ illo binario ꝑ quo heri ſupponebat. ex quo iſte binarius iã eſt ps ſortis: et nulla ps ſortis eſt ſortes.

Ter. abſo. quõ a connotatiuis differunt.

¶ Tertio ſic. Si aliq̃s terminus eſſet abſolut⁹ maxime eſſet aliq̃s iſtoꝝ hoĩes albedo vel ens: q2 nihil nec aliq̃liter vltra ſignificatũ materiale importãt: et ſic ſe habēt ꝙ non ſtat res ꝑ q̃b⁹ ſupponũt eſſe quin de eis ſit verũ dicere hec ſunt hoĩes hoc eſt ens ⁊c. Sed ꝙ non ſint abſoluti patꝫ. q2 oĩs termin⁹ abſolut⁹ ē in p̄dicamēto ſubſtãtie: ſꝫ nullus iſtoꝝ eſt hmõi: q2 ly ſubſtãtia de nullo iſtoꝝ vꝛr verificaẗ. ptꝫ intuēti. etiã de primo ptꝫ ꝙ non ſit abſolutus: q2 ſi ſic iſta eēt alicuius p̄dicabilis p̄dicatio. hec ſunt hoĩes demõſtrando quattuoꝛ ptes ſortis et platonis. cõſequēs eſt falſum: q2 maxime eſſet generis vel ſpeciei. qḋ eſt falſum: q2 nõ ſeq̃tur hec ſunt hec. ergo hec ſunt hoĩes. ꝑ cõſequēs ab inferioꝛi ad ſuperi⁹ affirmatiue nõ valeret ꝯña. igiẗ.

Verũ ē de icõplexis.

¶ Ad rationes r̃ñdeẗ. Ad primã tranſeat maioꝛ. negatur minoꝛ. Ad ꝓbationē iſte terminus hõ cõnotat humanitatē.

¶ Ad hoc reſpõdeo ꝑ ꝓpõnes Prima. iſte terminus hõ vt ſupponit ꝑ deo humanitatē cõnotat: et ꝑ cõſequēs nõ eſt abſolut⁹ ſm ꝙ pro deo ſupponit. vt ꝓbat rõ. hoc facile eſt ꝓbare: q2 ſic ſupponit ꝑ ſcḋa ꝑſona. ꝙ ſi dimitteret humanitatē nõ eſſet amplius hõ.

Ly hõ pro deo ſupponens hũanitatē cõnotat: nec ē abſolut⁹.

Secũda ꝓpõ. Iſte termin⁹ hõ ſignificat hoĩes pictos cõnotatiue. patet. ſi eſſet effigies humana cerea que poſt efficeret ſperica nõ eſſet amplius hõ nec homo pictus.

Ly homo ſigt ho. pictos cõnotatiue.

¶ Tertia ꝓpõ. neceſſariũ ē dicere iſtũ terminũ hõ cõnotatiuũ i ordine ad homines viuos creatos tenēdo nullã ptē hoĩs eſſe hoĩem: q2 in q̃cumq̃ ꝯueniētia eſſentiali ꝯueniũt ſortes ⁊ plato i illa ꝯueniũt ſortes ⁊ digit⁹ ei⁹.

Neceſſariũ ē dicere ly hõ cõnotatiuũ i ordie ad viuos ⁊ pictos.

¶ Quarta ꝓpõ. nõ eſt bene deſenſabile ꝙ iſte termin⁹ hõ ſit abſolut⁹ i ordine ad ſuũ ſignũ nõ vltimatũ. ſ. ad tales terminos hõ: hõ. q2 tũc iſta eēt p̄dicatio gñis vel ſpēi ly hõ eſt aial. ꝙ nõ ſit dñe ꝓprũ vel accidētis nõ ē dubiũ ⁊ nõ eſt idētica nec diſparata. ꝙ nõ ſit diſparata ꝓ3. volo ꝙ imprimatur in carne ſortis vl' in carne aſini iſte terminus hõ tũc iſta eſt vera ly hõ ē aial ſaltē tenēdo ꝙ ps animalis ſit aial.

¶ Quinta ꝓpõ. iſte terminus hõ abſolute hoĩes viuos ſiue totales ſiue partiales ſigĩ. ptꝫ. Tum: q2 cõis fama ad hõ ē ⁊ illa non oĩno depdiẗ et in nulla alia ſignificatiõe ē abſolutã vt patet ex p̄cedētibus. Tum: q2 inter homines totales ⁊ ptiales ē ꝯueniētia eſſentialis: puta hře aĩam rõnalē ⁊ ab oĩ tali eſt abſtrahibilis cõcept⁹ abſolutus ⁊ nõ niſi ly hõ. igiẗ.

Ly homo quo reſpectu dr abſolutus. Qõ cõis fama famat nõ oĩno depditur.

¶ Ad ſcḋm nego añs. licet nõ eſſet negandũ ſm modũ loquẽdi pauli veneti. q dicit ꝙ ſortes tñ valet ſicut vocatũ ſortes.

Opĩo pauli veneti

¶ Ad ꝓbationē añcedentis q̃ tangit regulã quã dabim⁹ ad cognoſcẽdũ terminos abſolutos. Si aliq̃s terminus abſolutus eſt nõ ſtat quãlibet illaꝝ rerũ ꝑ qua vel q̃bus talis termin⁹ verificabilis ē in rerũ natura eſſe q̃n ꝑ tali vel talibus ſupponat q̃litercũq̃ res ipſe diſponãẗ. ꝓpterea nõ ſtat ſortē eſſe ſine indiuiſibiliter i loco: ſiue extrĩſice: ſiue cũ accidētib⁹: ſiue ſine accidētib⁹ q̃n ſemꝑ ſit verũ dicere hoc ē ſortes. ſec⁹ ē de terminis cõnotatiuis intellige niſi deponaẗ a ſua ſigĩone vel nõdũ ſit impoſitus.

¶ Tũc ad foꝛmã argumēti de iſto termino ſortes. nego añs ſcꝫ ꝙ iſte termin⁹ ſortes nõ ſit abſolutus: ⁊ nego ꝙ regula aſſignata ꝑ terminis abſolutis nõ cõueniat illi.

¶ Ad primã improbationem ſtat illas res eſſe ꝑ q̃bus ly ſortes ſupponit: illo termino ſortes nõ ſupponēte ꝑ illis trãſeat illa particulariter: ſed nihil ꝯ regulã: q2 nõ ſtat quãlibet illaꝝ rerũ in reꝝ natura eſſe q̃n ꝑ aliq̃ illarũ ſupponat: q2 nõ ſtat ſortē eſſe q̃n de illo verũ ſit dicere hoc eſt ſortes. vl' ſi volueris alr explicare ſic. Terminus abſolut⁹ nõ deſinit ſupponere nõ ꝓpter aliquē alicui⁹ rei defectũ ꝑ qua ſupponebat ſi ſit ſingularis nũer⁹ nõ collectiu⁹: vel ꝓpter defectus aliquaꝝ rerũ ſi ſit pl'alis nũeri. nõ ſic aũt eſt de termĩo cõnotatiuo q̃ deſinit ſupponere oĩ ſuo materiali ſignificato in rerũ natura manēte. practica de iſtis terminis albũ. nigrũ. hõ. ſortes: tũc ꝯcedo ꝙ ſtat materiã ⁊ foꝛmã ſoꝛtis eſſe in rerũ natura illo termino ſortes nõ remanēte: ꝑ illis tñ q̃cũq̃ nõ ſupponit ꝑ illis hõ eſt ꝓpter defectũ alicui⁹ rei ꝑ qua pus ſupponebat: puta ꝓpter defectũ ſortis. nec valet dicere ꝙ iſte terminus albũ nõ deſinit ſupponere ꝑ ſorte niſi ꝓpter defectũ alterius rei ſcilꝫ albedinis: q2 dato ꝙ hoc eſſet verũ nõ tamē deſinit ſupponere ꝓpter defectũ rei ꝑ qua prius ſupponebat.

¶ Ad ſecũdã improbationeꝫ diſtinguo ꝙ iſte terminus ſortes nõ ſupponebat ꝑ ſorte ante baptiſmus. vel ſi de termino vocali ſcripto vel nõ vltimato loq̃ris et ſic ꝯcedo. vel ſi de mentali vltimato puta de naturali ſimilitudine rei et ſic nego. nec ſequiẗ ꝓpterea ꝙ terminus vocalis nõ ſit abſolutus: q2 defectus impoſitionis fuit cauſa q̃re nõ ſupponebat ꝑ illa re.

¶ Ad tertiã improbationem admitto eo ꝙ ſortes hꝫ tenere aliquã ptē acq̃ret de nouo. ⁊ nego ꝙ iſte termin⁹ ſortes nõ ſupponat ꝑ illo binario ꝑ q̃ heri ſupponebat: ⁊ q̃ñ dr iſte binari⁹ eſt nũc ps ſortis ꝯcedo ꝙ ē ps alicui⁹ ſortis nũc: ſꝫ nõ eſt ps illi⁹ ſortis ꝑ q̃ heri ſupponebat. Et q̃ñ dr ps ſortis nõ eſt ſortes: ꝯcedo ꝙ ps ſortis nõ eſt iſte idē ſortes cui⁹ eſt ps ſed ē vn⁹ ali⁹. Et ſi dicas ſortes nũꝙ̃ maneret idem duob⁹

diebus cõtinuo hoc non eſt incõueniens apud multos: ſʒ nego aſſũptũ: imo quilibet ſortes manet idem: ſed bene verũ eſt φ nunc φ duobus diebus continuo manet idem totale compoſitum.

¶ Ex hoc patet φ naturalis ſſitudo q̃ hodie repñtat totũ ſortẽ die craſtina ſolũ ſortẽ ptialẽ repñtabit. Ex q̃ vltimatᵒ ꝯcep tus nõ equocatur in ſignificãdo naturaliter ꝓpꝛie. de ſilib' vide holkot ĩ vltima determĩatiõe.

Holkot.

Ter. abſoluti cõplexum ponũtur in pdi. ſubſtãtie.

¶ Ad tertiũ de iſtis tribꝰ terminis hões ens albedo trãſeat φ ſint termini abſoluti. ꝛ qñ dicit oĩs terminᵒ abſolutus ponit in pdicamẽto ſubſtãtie. dico φ nõ opʒ: ſʒ oẽs termini abſoluti incõplexi ꝛc. ponũtur in pdicamẽto entis quẽadmodũ ly ſubſtãtia met. nec valet auctoritas ariſtotelis ĩ oppoſitũ: q2 in hoc forte ẽ fidei cõtrariᵒ ex quo accidẽs p ſe exiſtit nec euidenter cõſtat hoc eẽ cõtra naturã accidẽtis. facile ẽ differẽter dicere aliter ſi volueris φ nullus terminᵒ pr accidẽtia abſolute ſignificare: ꝛ tunc ly albedo ꝛ ſimiliter ly ens in ſignificandis accidentibᵒ ſunt termini cõnotatiui: q2 aptitudinẽ inheſiõis cõnotarẽt ꝛ ſic ly ens equoce ſubſtãtiã ꝛ accidẽs ſignificabit. ſubſtãtiã mediãte cõceptu abſoluto q̃ ẽ mere pdicamẽti ſubſtãtie accidens vero mediãte ꝯceptu ꝯnotatiuo pdicamẽti qualitatis ſignificaret: ꝛ ſic dicendo: vel ly ens non eſſet trãſcendẽs: vel ly ſubſtãtia eẽt trãſcendẽs ꝛ oĩs ſubſtãtia eſſet ens ꝛ oẽ ens eſſet ſubſtantia.

¶ De tertio termino ſcʒ ly homines diſtinguo φ ly ſubſtãtia nõ predicet de eo vniuerſaliter. vel ſecũdũ ſe: ꝛ ſic concedo. vel ꝓm ſuum ſynonimũ in numero plurali: et ſic nego.

¶ Ad ſcdaʒ ꝓbationẽ iſta eſſet alicuiᵒ pdicabilis hec ſunt hões diſtinguo. vel ſi ly hec tm̃ valeat ſicut iſti hões ꝛ ſic cõcedo φ eſt pdicatio ꝯſtis. Cõſequẽter ad illa q̃ dixi ĩ pdicabilibᵒ. vel ſi ly hec tm̃ valeat ſicut hec entia: ꝛ ſic trãſeat φ nõ ſit alicuiᵒ pdicabilis pdicatio: quia nõ ẽ directa tanφ directa ĩ terminis abſolutis qͦ requirit. vel poſſis dicere φ ẽ pdicatio generis ꝛ φ nõ opʒ ſp ꝯñaʒ valere ab ĩferiori ad ſuperiᵒ ẽt in terminis abſolutis: q2 hoc nõ ĩcõuenit ĩ cõnotatiuis: vt priᵒ viſuʒ ẽ.

Additio.

¶ Diffinit ſic hʒ. G. de lax. Terminᵒ cõnotatiuᵒ ẽ q̃ vltra hoc p quo ſupponit vel ſignificat de ſignificatione pꝛĩcipali cõnotat aliquid vel reʒ taliter ſe habere. Cõnotatiuᵒ itriſece ẽ q̃ vltra hoc p q̃ ſupponit vel qͦ ſcat ꝯnotat partẽ eſſentialẽ alicuiᵒ rei: vt rationale. Cõnotatiuᵒ vero extriſece ſcat aliquid quod nõ eſt pars talis rei aut taliter ſe habẽtis.

¶ Terminꝰ ꝯnotatiuꝰ ẽ terminus q̃ vltra materiale ſignificatũ aliq̃d ĩportat vel ĩ ſʒ materiale ſignificatũ aliq̃liter ſe habere denotat. Pria ps ponit ꝓpt tales terminos calidum: albũ. Scda ꝓpter iſtos pedale currens.

¶ Et duplex ẽ terminꝰ cõnotatiuᵒ. ſ. ꝯnotatiuᵒ itriſece ꝛ ꝯnotatiuᵒ extriſece.

¶ Terminꝰ cõnotatiuꝰ intrinſece ẽ terminᵒ q̃ diſtincte partẽ eẽntialẽ vel ptes eſſentiales vltra materiale ſignificatuʒ ĩportat nihil aliene denotãs niſi forte ſub diſiũctione. Dicit diſtincte ꝓpter iſtos terminos ideʒ diuerſum q̃ partẽ eſſentialẽ cõnotãt: ſʒ nõ adequate. Dicit vltra materiale ſignificatũ ꝓpter tales terminos materia forma ps eẽntialis q̃ partẽ eẽntialẽ ĩportãt ſʒ non vltra materiale. Dicit nihil aliene ꝓpter iſtos terminos riſibile flebile qui bñ partes eẽntiales cõnotãt: ſed vltra copulati fletũ vel riſum aliene deſignãt. Dicitur niſi ſub diſiunctione ꝓpter iſtũ terminũ quale q̃ ẽ cõnotatiuus intrinſece: vt poſtea dicet: q2 oẽm ſuam cõnotationẽ ſub diſiũctiõe ad partes eẽntiales ĩportat. Dicit ptẽ vel ptes ꝓpt iſtũ terminũ. a. ſi imponat ad ſignificãdũ oẽs hões ꝯnotãdo materiã ꝛ formã ſiue copulati ſiue diſiũcti: qm̃ ſiue ſic ſiue ſic ꝯnotat ẽ ſp ꝯnotatiuᵒ intrinſece.

¶ Terminꝰ cõnotatiuꝰ extriſece ẽ terminᵒ non adeq̃te partẽ eſſentialẽ vltra materiale ſignificatũ ĩportãs ꝛc. ſed aliq̃d aliud vel aliquẽ modũ ſe habẽdi. Exẽpla darẽt ỏ iſtis terminis rubeũ pr ſtãs: q2 pmi duo aliq̃d vltra materiale adducũt tertiᵒ vero modᵒ ſe ſe hñdi ſui materialis ſignificati denotat. Et terminᵒ dicit extriſece ꝯnotatiuᵒ: q2 aliq̃d formali ĩportat qͦ nõ ẽ ĩtra materiale ſignificatũ: ſʒ extra. Oppoſito mõ tminᵒ dr̃ connotatiuus intriſece.

Cõnotare ẽ vltra ſignificatũ pꝛĩcipale aliq̃d aliqua vl aliqualiter ſibi cõuenire denotare.

¶ Et adhuc bifariã ſe habet terminᵒ ꝯnotatiuᵒ extriſece. q̃dã ẽ minᵒ ꝯnotatiuus. Aliᵒ vero magis cõnotatiuus extrinſece.

¶ Terminꝰ magis connotatiuus extriſece ẽ ille q̃ pluribᵒ ꝯnotationibᵒ copulati ꝯnotat φ ille cui ꝯparat. Exẽpliũ peculiare ẽ de iſtis duobᵒ terminis vle ꝛ pdicabile quoꝝ ly pdicabile magis ꝯnotatiuᵒ ẽ: q2 duas connotationes copulati ĩportat copulatim intelligo, formaliter vel equiualẽter quarum connotationũ vna duntaxat participat ly vniuerſale.

¶ Ex hoc patet φ licet genus plura φ ſua ſpẽs ꝯnotet. nõ dr̃ tñ magis ꝯnotatiuũ φ ſpẽs: q2 nõ pluribᵒ φ ſua ſpẽs ꝯnotatiõibus ꝯnotat: ſʒ oẽs ſuas ꝯnotatiões ſub diſiũctione ad cõnotationẽ ſpẽi ĩportat. Seq̃tur ẽt nullum tminũ eẽ magis ꝯnotatiuũ φ alteꝝ loquẽdo ꝓpꝛie niſi connotationem alterius includat aliquid ſuperaddendo.

¶ Tertio ſequit non ideʒ eſſe extrinſecũ connotare ꝛ extrinſece: q2 extrinſece eſt aliq̃d vel aliqualiter reſpectu alterius denotare qualiter alter nõ denotat nõ admodũ ſuperiorum ꝛ inferiorũ. Sed extrinſecũ cõnotare eſt aliquam rem quam non importat alter ſiue ad modum ſuperiorum ſiue non importare: vt ly coloratum in ordine ad ly album.

Quid ſit extriſece cõnotare. Quid extrinſecũ.

¶ Contra dicta arguit. Pꝛio ſcdm dicta ſequeret iſtum terminum quale vel iſtũ terminũ a pꝛemiſſo caſu eſſe cõnotatiuum intrinſece: ꝛ iſtum terminum ſortes rationalis non eſſe connotatiuum intrinſece. conſequens eſt falſum pro vtraq; parte. igitur. Falſitas conſequentis probatur. Pꝛimo de iſto termino ſortes rationalis: quia iſta eſt pdicatio directa ſortes eſt ſortes rationalis et non eſt accidentalis vt notum eſt nec eſſentialis quidditatiua: q2 pdicatum eſt cõnotatiuum: ergo eſt eſſentialis nõ quidditatiua ꝛ vltra: ergo vnum extremorum eſt cõnotatiuum intrinſece: ꝛ non ſubiectum: ergo predicatum. Sed pꝛimũ conſequens probatur: quia ly ſortes rationalis nõ connotat diſtincte

partem eſſentiales rei pro qua ſupponit immo omnem animã rationalem connotat ſicut ly rationale per regulam cõmunem. Quicquid ſignificat pars complexi ꝛc. probatur falſitas conſequentis pro prima parte ꝙ ly quale eſſet cõnotatiuum intrinſece: quia ſi ſic iſtud diſiunctũ rationale vel album eſſet cõnotatiuum intriſece quia nihil cõnotat niſi ſub diſiunctione ad partem eſſentialem: ⁊ illa ratio prius aſſignabitur ſi concedas illatum ſequeretur arguendo per primam regulam antepredicamentalem hanc eẽ eſſentialem ſortes eſt coloratus: quia pro parte iſta eſt eſſentialis ſortes eſt rationale vel album ⁊ iſta eſt eſſentialis rationale vel album eſt coloratum. ꝙ ly. a. non ſit cõnotatiuum intrinſece caſu premiſſo patet: qꝛ ly. a. eſt magis cõnotatiuus ꝙ̃ ly rationale: ⁊ omnis termin⁹ magis cõnotatiuus eſt extrinſece cõnotatiuus. igitur. Probatur maior: qꝛ ly. a. duabus cõnotationib⁹ cõnotat vnam materiam alteram formã: ſecus ẽ de ly rõnale cũ ſolũ vnã cõnotationem habeat.

Regula cõmunis.

¶ Ad hanc rationem reſpondetur concedendo conſequens illatum pro prima parte: ſed negatur pro vltima. Ad probationem vltime partis de iſto termino ſortes rationalis concedo ꝙ non diſtincte connotat partes eſſentialem rei pro qua ſupponit nec hoc requiritur: ſed ſufficit ꝙ nihil connotet niſi ſub diſiunctione ad partẽ eſſentialẽ rei pro qua ſupponit.

Quid requirit ad terminũ cõnotatiuum intrinſece.

¶ Ad improbationẽ priẽ partis. Et primo ad illud quo probatur ꝙ iſte terminus quale non ſit cõnotatiuus intrinſece qꝛ ſi ſic ſequeretur ꝙ illud diſiunctum rationale vel album eſſet connotatiuum intrinſece tranſeat hoc quãdo inferes. ex hoc ſequitur iſtã eſſe eſſentialem ſortes eſt coloratus arguendo per primã regulam antepredicamentalem. nego ꝙ hoc ſequatur ⁊ dico ꝙ argumentum factum non procedit contra intentionem regule: quia ad arguendum per regulam oportet ſemper arguere in predicatiõe directa tanꝙ̃ directa: modo iſta nõ eſt directa tanꝙ̃ directa rationale vel album eſt coloratum. dato ꝙ eſſet eſſentialis. ⁊ ratio eſt qꝛ ſtat ſubiectum pro aliquo ſupponere abſq; hoc ꝙ predicatum pro illo ſupponat patet intuenti Quid requiritur ad predicationem directam tãꝙ̃ directam dixi in predicabilibus. ¶ Ad aliud quod tangitur de illo termino a caſu premiſſo nego quin ſit terminus cõnotatiuus intrinſece Et quando dicis eſt magis cõnotatiuus ꝙ̃ ly rationale concedo: vt probat ratio. ſed nego minorem ꝙ omnis terminus magis cõnotatiuus ꝙ̃ alter ſit cõnotatiuus extrinſece: ſed ſolũ omnis terminus magis cõnotatiuus extrinſece ꝙ̃ alter eſt connotatiuus extrinſece: ſicut omnis terminus magis connotatiuus intrinſece ꝙ̃ alter eſt connotatiuus intrinſece.

Solũ alter. magis cõnota. extrinſece ꝙ̃ alt ẽ ꝯnotati. extriſece ⁊ ita de intrinſeco.

¶ Secundo arguitur ſic ſecũdum dicta iſti termini ſunt cõnotatiui. idem ꝙ̃ ritas diſcreta. conſequens eſt falſum. igitur falſitas conſequentis probatur: quia non ſtat res pro quibus ſupponũt permanere in rerum natura qualitercunq; diſponantur quin illi termini ſint pro illis rebus verificabiles: vt non conſtat ſortem eſſe quin ſit idem: ⁊ ſimiliter ꝙ̃ritas diſcreta: ſed prius dictum eſt omnes terminos ſic ſe habentes eſſe abſolutos. igitur.

¶ Ad hanc rationem reſpondeo concedendo ꝙ ſecundum dicta dicti duo termini ſunt cõnotatiui. ⁊ quando dicis ſic ſupponunt pro rebus ꝙ nõ ſtat res eſſe quin pro illis verificabiles ſint cõcedo. ⁊ nego ꝙ prius dictum ſit oẽs terminos ſic ſe hñtes eſſe abſolutos. ſed ſolũ dictũ ẽ oẽs tmĩos abſolutos ſic ſe habere ꝛc.

¶ Si vis regulã pro cõnotatiuis inquirere hanc do. ſoli termini cõnotatiui ſic ſe habent ꝙ ſtat res pro quibus ſupponunt eſſe: ⁊ tales terminos pro talibus rebus nõ ſupponere dato ꝙ ſint in propoſitione ⁊ non cadãt a ſignificatione ꝛc. Sed non omnes termini cõnotatiui ſic ſe habent ꝛc. Secũda pars probata eſt per argumentum et prima pars ſufficienter eſt oſtenſa ſoluendo argumenta ꝙ termini abſoluti non ſic ſe habent ꝛc. Sed aliquos connotatiuos ſic ſe habere dubitat nemo: imo vt plurimum patet de iſtis terminis album ſedens ꝙ̃ pro ſorte ſupponunt: tamen ſtat ſortes eſſe illis terminis non ſupponentibus pro eo: puta ſi ſortes eſſet ſtans ⁊ niger.

Regula pro connotatiuis.

¶ Tertio arguitur ſic. Iſti ſter mini ſunt cõnotatiui in lapide hominis: naturalis ſimilitudo ſortis: cõceptus non vltimatus cui ſubordinatur ly album: tamen diffinitio nõ cõuenit eis. igitur de primis duobus patet: quia appellant ſignificata formalia dicendo noticia in lapide corpus hominis. etiam reſpondet ad queſitiua predicamentorum accidentium: vt ſi queratur vbi eſt albedo. dicitur in lapide. De naturali ſimilitudine ſortis patet: qꝛ res que ẽ ſortes non cadit ſub ſenſu: ſed ſolũ accidens eius per conſequens noticia ſenſualis ſortis non eſt abſoluta: quia nullius rei abſentis poteſt haberi noticia abſoluta: ſaltem ſingularum ⁊ incompleta ⁊ vltra. Noticia ſenſualis non eſt abſoluta ergo nec noticia itellectiua q̃ cauſatur ab illa.

¶ De vltimo termino patet puta ꝙ conceptui vltimato huius termini albũ non conueniat diffinitio: quia ſi ſic maxime haberet ſignificatum formale diſtinctum a materiali. quod non eſt intelligibile: quia conceptus huius termini album eſt adeo bene naturalis ſimilitudo omnium albedinũ ſicut naturalis ſimilitudo rerum albarũ. quod ſi neges ſequeretur ꝙ conceptus huius termini album non ſignificaret albedines naturaliter proprie. et notum eſt ꝙ non ſignificat albedines ad placitũ igitur nullo modo ſignificat albedines. per conſequens non connotat albedinem de formali.

¶ Si dicas ꝙ conceptus huius termini albũ eſt naturalis ſimilitudo albedinum ſicut rerum albarum libenter ſcirẽ quare potius cõnotat albedinem ꝙ̃ rem albam: et quare potius pro re alba ꝙ pro albedine ſupponit. nec poſſis dicere ꝙ ſignificat albedinem in obliquo ⁊ rem albam in recto: quia ſuppono tecum ꝙ eſt terminus incomplexus et vniuerſale ſicut tenet communis opinio.

¶ Ad hãc rõnem quo ad primos duos terminos ſcꝫ i lapide hõis in ꝓcedẽtibus dixi ꝙ ſunt termini cõnotatiui ⁊ ꝙ nõ in conuenit rectum eſſe abſolutum ⁊ obliquos cõnotatiuos: imo ille terminus hominis ſuppo-

Nõ inconuenit rectũ eſſe ab

nit pro re poſſeſſa ab homine connotando hominem alias dicendo hoc eſt hominis albi ly albi non appellaret albedinem adiacere homini: ſed ſolum rei poſſeſſe. Sed quia non eſt facile recedendum a communi vſu nego quod iſte terminus hominis ſit connotatiuus: immo eſt ſinonimus cum illo termino homo quo ad vnum ſignificatum vltimatum ſcilicet. et nego conſequentiam facit appellationes formalis ſignificati: ergo eſt connotatiuus: quia hic ſecundum multos eſt talis appellatio ſortes neceſſario eſt ens: ſortes contingenter eſt homo: et tamen illi termini ens homo non ſunt connotatiui.

Solutum tobliquos connotatiuos. Opinio ſecundum dicere contraria concordans communi vſui. Obliquus eſt recto ſinonimus quo ad vnum ſig. vlti.

¶ Secundo dico quod dicenda corpus hominis ibi non eſt appellatio. Sed modus ſignificandi grammaticalis per modum vt cuius ex parte de ly hominis.

¶ De iſto termino in lapide non eſt inconueniens totum eſſe connotatiuum et nullam ſuam partem connotatiuam quemadmodum plerumque in logica contingit totum aliquid ſignificare et nullam ſuam partem illud ſignificare patet de iſtis complexis ſortes ſi eſt ſortes non ſortes: et lapidem ſignificant: tamen nulla pars illum repreſentat. vlterius nego quod diffinitio non conuenit illi termino in lapide: quia ſupponit pro aliqua re connotando lapidem tanquam locum ſubiectum vel totum illius rei. De his plene dicam in predicamentis.

Totius connotatiui nulla pars eſt connotatiua. Totum aliquid ſignificat quod nulla eius pars.

¶ Quo ad tertium terminum puta de naturali ſimilitudine ſortis nego quod ſit terminus connotatiuus. et concedo quod diffinitio non conuenit ei. Forte tamen quod magna apparentia eſt nullum terminum eſſe abſolutum ſicut in materia conceptuum propter varias rationes pluries deſitaui.

¶ Ad probationem qua dicitur quod res que eſt ſortes non cadit ſenſu: per conſequens noticia ſenſualis ſortis non eſt abſoluta. concedo totum. immo nullam noticiam ſenſualem de ſorte habemus: nec de aliqua ſubſtantia clarum eſt: quia ſortes non eſt obiectum ſenſus: vt patebit in libris de anima: et per conſequens iſte non ſunt de rigore concedende. video ſortem: audio ſortem vel tango: quia nullam viſionem de eo habeo: ſed ſolum de colore ſuo. Sed ex his non ſequitur quin conceptus intellectualis ſit abſolutus: quia ille eſt abſtractiuus ex noticiis ſenſitiuis aliarum rerum elicitus tales ſubſtantiam repreſentans nihil aliene denotans.

Sortes non eſt obiectum ſenſus. Negari poſſunt iſte video audio vel tango ſortem. Conceptus intellectiualis quare eſt abſolutus.

¶ De vltimo termino ſcilicet conceptu vltimato huius termini album concedo quod eſt connotatiuus etiam habens ſignificatum formale diſtinctum a materiali. Et quando dicitur hoc non eſt intelligibile nego: quia dato quod eſſet impoſſibile hoc non ſequitur.

¶ Ad probationem vel eſt naturalis ſimilitudo albedinis etc. Dico quod ſic: quia alias non ſignificaret albedinem: vt probat ratio. ſed mihi videtur pro nunc pariter dicendum conceptum huius termini album eſſe hoc totum ens habens albedinem. et hoc eſt rationabile: quia diffinitum et diffinitio quid nominis eidem conceptui ſubordinantur: vt in pluribus antea habes concedere. Et quando dicis non erit vniuerſale: vt dicit communis opinio nego. et dato quod ſit complexum dico quod vniuerſale non excludit niſi complexionem diſtantem. et forte non omnem talem: ſed ſolum complexionem propoſitionalem: quia in predicamentis dixi hoc conditionatum ſortes ſi eſt ſortes eſſe vniuerſale et predicamentum: immo tali complexione plura complexa ſecundum ariſtotelem in predicamentis vbi et quando habes reponere. patet conſideranti.

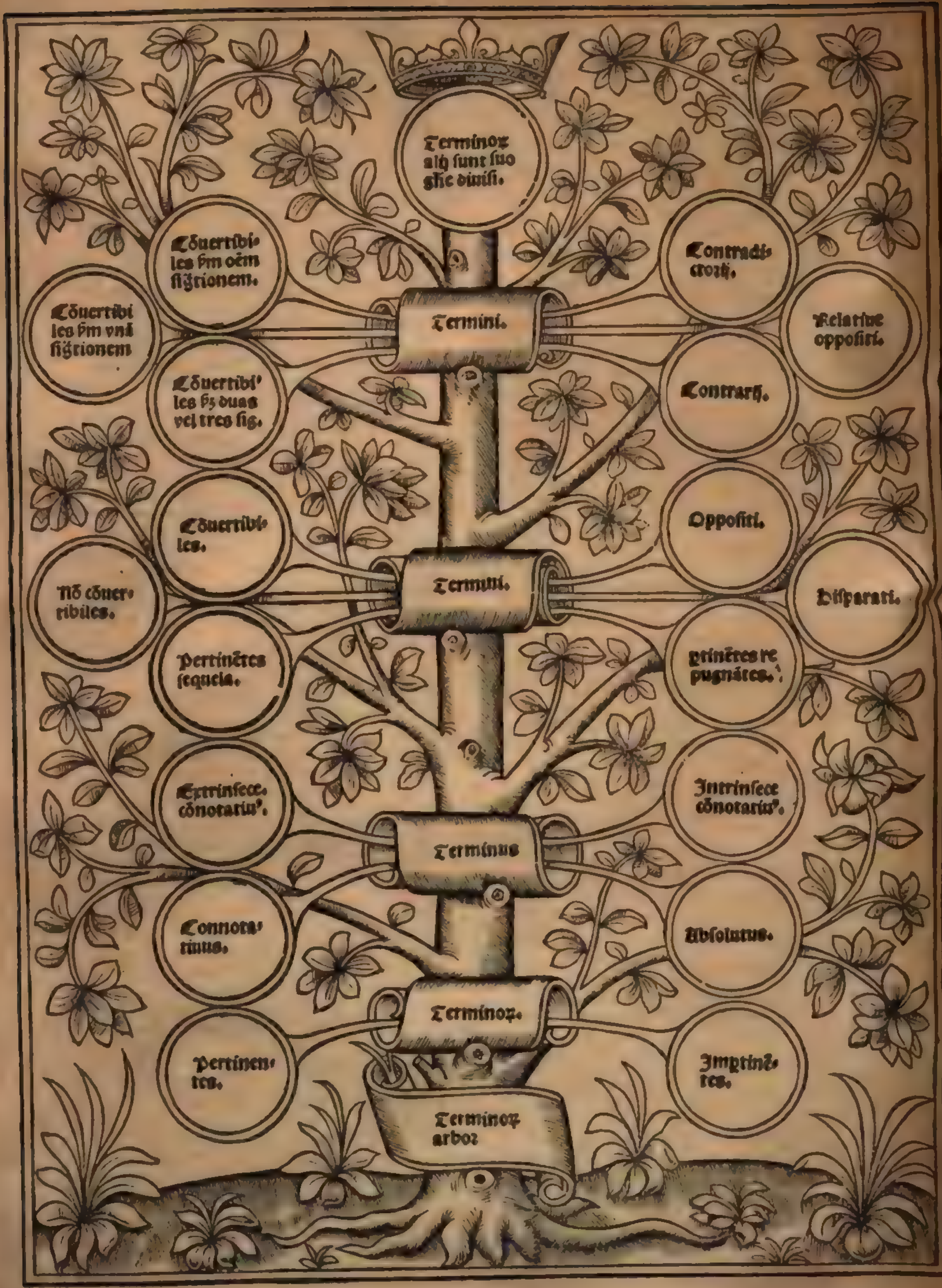
Conceptus de ly album eſt hoc totum ens habens albedinem. Diffinitum et diffinitio quid nominis eidem conceptui ſubordinantur. Vniuerſale ſolum complexiones diſtantem et propoſitionalem excludit.

¶ Finis huius libri.

Sequitur reductio diuiſionum ſuperius poſitarum.

Terminorum quidam

logicus: quidam phiſicus. cuiuſlibet rei extremitas dicitur terminus phiſice. Logicalium quidam vocalis: vt hec vox homo. quidam mentalis vt conceptus huius vocis vel ſcripture homo. quidam ſcriptus: vt hec ſcriptura homo. de his fo. ii. et iii. Mentalium alius vltimatus vt conceptus rei ſignificate per vocem vel ſcripturam. Alius non vltimatus quemadmodum conceptus vocis vel ſcripture. Item terminorum alius cathegoreumaticus: vt homo populus. Alius ſincathegoreumaticus: vt omnis quilibet aliquis. Item cathegoreumaticorum alius officio tantum: vt illud verbum eſt tertium adiacens. Alius ſignificatione tantum: vt obliqui caſus. Alius officio et ſignificatione ſimul: vt chimera homo animal. Item ſincathegoreumaticorum alius officio tantum et coincidit cum cathegoreumatico ſignificatione tantum. quidam ſignificatione tantum et coincidit cum cathegoreumatico officio tantum. quidam ſincathegoreumaticus officio et ſignificatione ſimul: vt omnis. Preter hos eſt terminus mixtus: vt aliquid nihil quolibet. Item terminorum quidam complexus: vt homo animal. quidam incomplexus: vt homo. Item terminorum quidam prime intentionis ſiue impoſitionis: vt homo vel animal. quidam ſecunde: vt nomen verbum terminus. de his omnibus vide fo. iiii. et v. Item terminorum alius eſt ſignificatiuus. vt homo. Alius non ſignificatiuus: vt buf. de quibus fo. viii. Item terminorum alius tranſcendens. alius non tranſcendens. Exemplum primi vt ens. Exemplum ſecundi vt homo. de his fo. viii. Item terminorum alius communis: vt homo. Alius ſingularis: vt ſortes. de his fo. ix. Item alii pertinentes: vt homo animal. Alii impertinentes: vt homo aſinus. Pertinentium alii pertinentes ſequela: alii repugnantes. Repugnantium alii ſeparati. vt homo aſinus. Alii oppoſiti. Oppoſitorum. Alii relatiui: vt pater et filius. Alii contrarii. Alii contradictorii. vt homo non homo. Pertinentium ſequela quidam ſunt conuertibiles. quidam non. Conuertibilium quidam ſecundum vnam ſignificationem tantum. vt tulius marcus. quidam ſecundum duas. vt mucro gladius. quidam ſecundum omnem. vt homo homo de his omnibus vide fo. x. et xi. Item terminorum alius abſolutus. vt homo. Alius connotatiuus. vt album. Alius abſtractus. vt albedo. Connotatiuorum quidam connotant extrinſece. quidam intrinſece. Connotatiuum quidam connotant magis. quidam connotant minus. de his vide folio. xii. et xiii. Hec omnia patent in arbore ſequenti.

Terminoꝝ alij ſunt ſuo ghe diuiſi.
Cōuertibiles ſm oēm ſigtionem.
Cōuertibiles ſm vnā ſigtionem
Cōuertibiles ſʒ duas vel tres ſig.
Terminí.
Contradictorij.
Relatiue oppoſiti.
Contrarij.
Cōuertibiles.
Nō cōuertibiles.
Oppoſiti.
Diſparati.
Terminí.
Pertinētes ſequela.
ptinētes repugnātes.
Extrinſece cōnotatiu'.
Intrinſece cōnotatiu'.
Terminus
Connotatiuus.
Abſolutus.
Terminoꝝ.
Pertinentes.
Jmptinētes.
Terminoꝝ arboꝛ

¶ Incipit ſecūdus liber magiſtri Johis maior, i q̄ tractat̄ de pūis logicalib'

Auctoritas.

Cōmuniorib' ad minus cōia p̄cedēdo inchoandū ē, vt Ariſto. teleſ in phiſico auditu exiſtiat: ꝗcirca a terminis tanꝗ̄ a cōiorib' i hac doctrīa opinionē vulgarē inſequentes exordiamur: etiam qui ignorant terminorū ſignificantias de facili paralogizantur.

Ter. pme vel ſcde intētionaliter ſūpt'.

¶ Termin' pma ſui partitiōe bifariā ſumit̄. Prime intētionaliter ⁊ ſcde. Prie intētionalr rei extremitatē importat queadmodū dicim' dan ⁊ berſabee ſūt termini iudee. Interptat̄ termin' q̄ſi terre meta. Scdo mō capit̄ ſcde intētionalr ⁊ hoc triplr. vt p̄ treu diffinitiones notū euadet. Primo ſic. Termin' ē ſignum ſigtiuū ponibile in ppōne. Scdo ſic. Terminus eſt ſignū ſignificatiuū in ppōne locabile. Tertio ſic. Terminus eſt ſignū ſignificatiue ſumptū potens eſſe extremū ppoſitionis.

Tres diffi. ter. ſcde intētionalr capti.

¶ Inter haſce acceptiōes talis depēdet ordo. Ois termin' tertio mō eſt termin' alijs duob' modis: eodē mō de ſcdo in ordine ad pmū. Ecōuerſo pticularis ē verificatio p̄ eodē. ¶ Termin' pme intētionalr capt' ē q̄ ſignt res q̄ nō ſunt ſigna lȝ nōnulli vltra h̄ ſignificēt ſigna: vt ſon' q̄litas ens. ⁊ dr̄ als p̄ie intētionis vel impōnis. Ter. ſcde intentionalr capt' ē q̄ ſoliū ſigt ſigna doctrinalia. hoc ē voces ſcripturas cōcept'. ⁊ ſunt duplex. ſ. logica. vt verū falſum affirmatiuū negatiuū ⁊ ſilēs. et nō logica: vt adiec. ſubſtātiuū ſup. appo. ⁊c. als dicit̄ ſcde intētionis vel impoſitionis. hec fabu. Contra p̄dicta.

Ecōuerſo vt aliās pmi eſt ſcdi et tertiū et aliās ſcdi eſt tertij. Additio.

¶ Ar̄ ſic. ſupi' dictū ē q̄ a termino inchoādū eſt q: cōiox. ſȝ ens ē cōius terminorergo p̄ illā rōnē ab ente inchoādū eſt.

¶ Reſpōdetur diſtinguendo. vel ens ē cōius in predicādo: ⁊ ſic cōcedit̄. vel in ſꝑſupponēdo. et ſic negatur: doctrina entis huic materie eſt impertinens.

¶ Cōtra hoc ar̄ ſic. termin' eſt cōior in ſꝑſupponēdo ergo ⁊ ens. ꝯña tenet ab inferiore ad ſupius. aſis patet ex p̄miſſis.

¶ Rn̄r diſtiguēdo q̄ ens ē cōius vel ſigtiue: ⁊ ſic ego cōcedo. materialr negat̄.

¶ Secūdo arguit̄ ad idem q: ex diffinitiōe ſeq̄ret̄ q̄ ligni extremitas nō eſſet terminus: ſed cōſequens eſt falſum ergo ⁊ aſis. Probo cōſequentiā: q: nō eſt terre meta.

Nō ois interptatio cum interptato cōuertitur.

¶ Reſpōdet̄ negādo cōſequētiam: q: nō ois interptatio cū interptato cōuertitur ledēs pedē de hannibale verificat̄ in ordine ad romanos et nō eſt lapis.

¶ Tertio ar̄ ſic. ſeq̄ret̄ p̄ iſtam diffinitionē q̄ albedo inter ſubiectū ⁊ copulam eēt termin'. Cōſequens eſt falſum. ergo et aſis. Falſitas ꝯñtis apparet. et pbo ꝯñam q: ē ſignum ponibile in ppōne q̄lȝ res mūdi ſignū dici pōt.

¶ Reſpōdet̄ negādo ꝯñam in diffinitione dicit̄ modū eſſendi ptis in toto: ſed illa tn̄ non erat incōueniēs. vt pȝ in vna hoſtia ꝯſecrata: ſed hoc nō p̄tēdebat argumentū.

¶ Quarto arguit̄ ſic. p̄ iſtā diffinitionē ſeq̄ret̄ q̄ attramētū in calamo eēt termin'. ꝯñs ē falſuȝ. ergo ⁊ aſis. pbo ꝯñam. Currēdo p̄ oēs pticulas diffinitiōis eſt ſignū ⁊ ponetur in ppoſitiōe: ergo in ea eſt ponibile.

¶ Rn̄r prio inductū argumenti tacēdo. Scdo nego q̄ ſequat̄ etiā ꝯñs inficiādo. ⁊ ad argumētū diſtinguo q̄ ē ſignū ponibile in ppōne. vel talr ſe h̄ns ſm modū quo nos vtimur. et h̄ nego. vl' p̄ ſegregationē ei' in characteres. ⁊ ſic ego ꝯcedo. Equiter argumētū eſt applicabile ad oē illud qd̄ ſculpi pōt: ſed h̄ intelligatis: q: ex ſolutiōe vob videret̄ q̄ Ariſt. extra ppōnē poſit' nō eēt termin': q: taliter ſe h̄ns nō eſt in ppōne ponibilis h̄ vos nō moueat. Prio nego illam taliter ſe h̄ns nō eſt i ppōne ponibilis queadmodū negabit̄ i caſu pncipalis argumēti ſȝ intētio erat dicere nō ē ponibile in ppōne taliter ſe h̄ns hoc ē dato iſto termio Ariſtoteles p̄ aliox terminox additionē ipo nō aliter variato ps ppōnis ptin' ouit. Secus ē de attramēto in calamo vel lagena. pbat̄ tn̄ illa ppō. Attramētū in calamo talr ſe h̄ns ē ponibile in ppōne: h̄ attramētū ē ponibile i ppōne: et h̄ attramētū ē hoc attramētū taliter ſe h̄ns. q̄ ⁊c. ex poſitorie.

Attramētū in calamo eſt ter. ſm trab. i ſup attramentū ad huc in dovenū dantis.

¶ Quīto ar̄ p̄ iſtā diffinitionē vox ab antixpo pferēda eſſet terminus. ꝯñs liq̄do eſt falſum. Probo ꝯñam pp̄ter ampliationē hui' termini ponibilis. Rn̄det̄ negādo q̄ ſequatur ponibile nō ampliat de materiali: ſed de formali queadmodū paſſiōes exiſtes in bile.

Paſſiones in bile ſolū āpliant ꝯ formalis.

¶ Sexto ar̄. tria mēbra diuiſiōis coincidūt. q̄ diuiſio nulla. pbat̄ aſis. hō eſt termin' trib' modis. Rn̄r nō coincidūt cōuertibiliter nec quo ad rōnes. Termin' ſolet ſic diffiniri. Termin' ē ps ppinqua ppōnis.

¶ Contra quā diffinitionē ar̄ ſic: q: p̄ eā termin' extra ppōnē nō eēt termin'. ꝯñs ē falſum. ergo et aſis. Probo ꝯñam. nō ē ps ppōnis: ergo nō eſt ps ppinqua ppōnis a ſuperiori ad infer' negatiue cū diſtributiōe ſupioris.

¶ Rn̄r. frequēter in vſu venit q̄ v̄ba i diffinitiōib' inſerta aptitudinē ⁊ nō actū importāt h̄ tibi exēplo erit manifeſtū. Dicim' de milone dormiēte. Milo cōedit vnū bouē in vno prādio. Milo impetu ſue frōt rupit vnū funē. ⁊ in hyeme dicim'. Iſte apes mellificāt qd̄ extra tp̄s rōis nō cōtingit. Forte petis documētū ad cognoſcēdū q̄n termi actūāmportāt et q̄n aptitudinē. Rn̄det̄ regla neq̄t dari: ſed ſermōes ſunt accipiendi ſm materiā ſubiectam.

Verba in diffinitionib' ſepe aptitudinē importāt.

Milo.

Sermōes ſunt capiēdi ſm materiā ſubiectam.

¶ Scdo ar̄. q: p̄ illā diffinitionē Aaron habuit vnā barbā: p̄dicatū illi' ppōis eēt termin'. ꝯñs ē falſū. imo ē termi. pbo ꝯñaȝ q: ē ps ppinq̄ illi' ppōnis. ps collectiue capit̄. et pȝ de pte exercit'. capit̄ diuiſiue: vt pȝ de pte cōtinui. ergo demōſtratis duob' terminis vex eſt dicere. iſti ſunt pars ppinqua ppōnis.

¶ Rn̄r diffinitioneȝ ſuſtinēdo q̄ p̄ partē ppinquā vn' ſimplex termin' intelligit̄ vel cōcedat̄: quia eſt terminus cōplexus.

¶ Tertio arḡ ſic. qꝛ ꝑ illaȝ diffinitionē an: in hoc carmine. Ante mare ꝛ terras ꝛ qḋ regit oīa celū. eēt termin᷒. ꝛ ſilr te in ante ꝛ in regit. ꝯñs ē falſum. igiṫ. patet ꝯña eſt ꝑs propinqua ꝓpoſitionis. Pro quo argumento.

Pars ꝓpoſitionis ꝓpinqua remota ꝛ remotiſſima.

¶ Notādū eſt ꝙ triplex eſt ꝑs ꝓpōnis. vna ꝓpinqua: vt dictio. alia remota: vt vox. alia remotiſſima: vt lr̄a inquantū hmōi. ex quo pꝫ ꝙ an ꝛ te in carmine ꝑfato nō ſunt ꝑtes ꝓpinque ꝓpōnis: ſed remote. nōnunꝙ̄ vna lr̄a eſt ꝑs ꝓpinqua: vtputa vocalis. vt. a. ꝛ. e. ꝓpōnes id ē in ſcḋa ꝑſona de eo is. ¶ Pꝛīa diuiſio ter.

¶ Viſa qdditate termini eueſtigio in ei᷒ ꝑtes diuidēdas deſcēdamus. Terminorū quidā vocalis. qdā ſcript᷒. Termin᷒ vocalis eſt termin᷒ q̄ ab auditu corporali ꝑcipi pōt: non obſtat ſiue vox fuerit ab hoīe imediate vel mediate: vt in fiſtula: vel angelo in Aue gr̄a plena: vel a quouis alio aīali. vt patuit de aſino balaā.

Angelus ꝛ aſinus balaā terminū ꝓtulerunt.

Termin᷒ ſcript᷒ eſt termin᷒ q̄ oculo corꝑali ꝑcipi pōt ſub q̄ termini inſculpti ꝛ impſſi ꝛ huiuſcemodi ꝯꝑhēdunṫ. Termin᷒ mētalis ē animi ꝯcept᷒.

¶ Cōtra iſtā diuiſionē arguiṫ Nullus termin᷒ l vocalē mētalē vel ſcriptū diuidiṫ: ḡ diuiſio mala. ꝓbo añs. qꝛ nec termin᷒ vocalis diuidiṫ nec mētalis nec ſcript᷒. Alioq̄n idem eſſet diuiſum ꝛ membrū diuidens. Huius argumēti ſolutionē ad ꝑores terminos remitto.

¶ Scḋo arguiṫ. termin᷒ diuiditur: ergo in ei᷒ ꝑtes ſciūgiṫ. Cōſequēs ē falſū ergo ꝛ añs. ꝓbo ꝯñam ex terminis. Reſpondeṫ diſtinguēdo añs vel ꝑme intētionalr̄. ꝛ ſic nego. Cōſequētia nō valet in mēbro cōceſſo diuiſionē realē logicalis ꝑtitio imitaṫ qñ vnū integrū rūpitur in ꝑtes ille ꝑtes ante totū cōſtituebāt: ſic membra diuidētia totū ambitū diuiſi euacuāt. et iſtō omnifariā in vſu eſt ꝙ termini ſcḋe ſignificationis ſunt ſimꝰ terminoꝝ prime.

Ter. ſcḋe ſignificationis ſūt ſimꝰ ter. prime

¶ Tertio arḡ. ſi de᷒ caperet conceptum quē ego habeo de ſorte et poneret in lapide iā ille ē terminus ꝛ nō mētalis: qꝛ nō eſt in mente: nec vocalis: nec ſcriptus: vt palam eſt. ꝙ ſit terminus patet: qꝛ eſt naturalis ſimilitudo rei cui᷒ ante erat: ergo ē terminus vt antea.

¶ Et confirmaṫ ſi ille cōcept᷒ ponereṫ in aīa in qua ꝑus erat inciperet eē termin᷒: ergo aptitudo actualis repñtatiōis ad terminū ſufficit: vt pꝫ de termino ſcripto in libro clauſo: ꝛ vocali in media regione aeris.

Cōcept᷒ i lapide eſt ter. mētalis.

¶ Rñr concedēdo ꝙ eſt terminus etiā ē mētalis nec req̄riṫ ꝙ actualr̄ ſit l mēte: ſꝫ ſufficit ꝙ ſit eiuſdē nature cū termino mētali. Si dicas nō eſt noticia: qꝛ ſubiectū ei᷒ ꝑ illā qualitatē nihil cognoſcit. Reſpōdeṫ ꝙ hoc ē verꝫ actu aptitudine negatur: nec michi in aliīs terminis aduerſoꝛ poſtꝙ̄ ad contradictionē req̄riṫ eadē diſputatio. Ex quo ſeq̄tur ꝙ termin᷒ mētalis ē eſſentialr̄ ꝛ intrinſece termin᷒ mētalis.

¶ Contra hoc arḡ ſic. termin᷒ ſcṗt᷒ ē accidētalr̄ ꝛ extriſece ſcript᷒: ḡ et mētalis. Rurſus ex ſolutiōe ſeq̄ṫ ꝙ termin᷒ vocalis eſſet termin᷒ mētalis: ſed h̄ ē falſum: ergo male dictū eſt. Probo cōſequentiā. qꝛ terminus vocalis poteſt poni in mēte ꝑ potentiā abſolutā dei.

¶ Rñr concedēdo añs. qꝛ hoc qḋ nūc eſt terminus ſcript᷒ pōt deſinere eſſe terminus ſcript᷒ queadmodū pōt incipere. Non eſt rōni cōſentaneū ꝙ attramētū in calamo dicaṫ terminus ſcript᷒: qꝛ petatur an eſt termin᷒ ꝑme intentiōis vl̄ ſcḋe. Et ita de aliīs ſpeciebꝰ terminorū: ꝫ cauillatoꝛ poteſt ſuſtinere: ꝛ nego ꝯñam argumētū a ſili freq̄nter ꝗrto pede claudicat.

Oppoſitū tenet crab in termi.

Argumentum a ſili claudicat ꝗrto pede

¶ Ad aliud nego ſeq̄lā. tū primo accñs corporeū ꝑ nullā potētiā l ſubiecto impartibili locari pōt: vt cōiter exiſtimāt doctores. Tū ſcḋo. dato ꝙ pōt aīe inherere non ſeq̄ṫ ꝙ eſt apt᷒ nat᷒. ſicut pōt moueri ſurſū: ꝛ tñ nō ē aptuꝫ natū. Si q̄s velit tenere oppoſitū dicat ꝙ noticia quā ego hēo ḋ ſorte ſi ponaṫ l lapide nō ē termin᷒: vl̄ ꝙ dato ꝙ ponaṫ l aīa illa albedo nō eēt termin᷒ mētalis: qꝛ nō ſignet naturalr̄ ꝓprie.

Accñs corporeū per nullā potētia l ſubiecto ipartibili locari poteſt.

¶ Arḡ cōtra hoc vbi dicitꝙ termin᷒ mentalis eſt in lapide. ꝛ hoc ſic. terminus mentalis eſt indiuiſibilis extenſiue: ergo req̄rit tale ſubiectū adequatū: ſed nulla ꝑs lapidis eſt indiuiſibilis: ergo in lapide ſtabiliri neq̄t.

¶ Reſpōdeṫ cōcedēdo. ꝙ ille ter. mētalis ē indiuiſibilis ſaltē extēſiue. ſꝫ ꝯña eſt nulla. dico ꝙ iplicat ꝙ ſit i lapide ꝛ nō in pluribꝰ ꝑtibꝰ ei᷒ queadmodū ē de aīa itellectiua reſpectu corꝑis informati: ꝛ āgeli reſpectu ſui loci.

¶ Quarto arguiṫ ſic. membra diuidētia excedūt diuiſuꝫ: ḡ diuiſio nulla. añs pꝫ Johānes baptiſta erat vox ꝛ nō fuit vox nō termin᷒: ergo fuit ter. vocalis. ꝛ tñ nō erat termin᷒ vt notū ē. igiṫ ꝙ iohānes fuerit vox ꝓbaṫ marci j. Ego vox clamātis in deſerto. igitur ꝛc.

¶ Rñr negādo añs. ꝛ ad ꝓbationē iohānes erat vox. diſtiguo: vel capiēdo illā ꝓpōnē ꝑ ſenſu quē facit nō habēdo reſpectuꝫ ad ꝓpōnes ꝑcedētes ꝛ ſequētes ꝛ ſic ipſa ē falſa. vel capiēdo eaꝫ in ſenſu intēto a ſpūſctō q̄ ex ꝓceſſu a lr̄a cognoſcaṫ. ꝛ ſic illa eſt ꝟa. anteꝙ̄ ꝟbum cognoſcaṫ opꝫ ꝙ vox audiaṫ. ſed de᷒ erat ꝟbum. vt pꝫ Johānis. j. c. ꝛ Johānes baptiſta erat ei᷒ nūcius: ergo accōmodatiſſime dicebaṫ vox.

Intellect᷒ huius ego vox clamātis in deſerto.

¶ Quinto arḡ ſic. nullus eſt termin᷒ vocalis: ergo diuiſio ꝑſupponit falſuꝫ. ꝓbaṫ añs. Aſſumpto iſto termio dñs qñ ꝑma ſyllaba ſcꝫ do eſt: alie due ſyllabe nō ſūt: ꝛ qñ vltia ſylla eſt due ꝑme nō ſūt ꝛ nullū ē totū ſine ſuis ꝑtibꝰ: ergo nūꝙ̄ iſte termin᷒ vocalis dñs ē. ꝛ eadē ē rō de aliīs terminis vocalibꝰ: ergo nūꝙ̄ aliq̄s termin᷒ vocalis eſt qḋ erat ꝑmū aſſumptū.

Qḋ ſemel dictū ē amplꝰ reſumi nō poteſt.

¶ Reſpōdetur negādo añs. et ad ꝓbationē cōcediṫ ꝙ i tꝑe adequate ꝓlatiōis ꝑme ſyllabe due ſcḋe nō ſunt: ſed nō ꝓptera ſeq̄ṫ ꝙ in nullo tꝑe ꝑſenti termin᷒ vocalis ē: imo eſt in tꝑe toti ꝓlatiōi reſpōdēti pōt fieri argumētū de termino cui᷒ vna ꝑs ē vocalis ꝛ altera ſcripta forte dicit nō ē bona ꝯnexio reſpectu vni᷒ termi. Cōtra. h̄ nō euacuat argutū. de termio cōplexo cui᷒ vna ꝑs ē vocalis ꝛ altera ſcṗta. ꝓptera ſupadaṫ ꝗrtū mēbrū. ſ. termin᷒ mixt᷒. Preterea illa res q̄ eſt de᷒ videṫ eē termin᷒ ꝛ ſub nullo mēbroꝝ cōtineri. di ꝙ termini mētalis naturā inuoluit.

De᷒ ihc termini mentalis naturā inuoluit

¶ Sequitur ſcḋa diuiſio terminoꝝ.

¶ Terminoꝝ qdā cathegoreumatic⁹: qdā ſincathegoreumatic⁹ mixt⁹. ⁊ cathegoreumaticoꝝ qdā termin⁹ cathegoreumaticus officio tm̄: qdā cathegoreumatic⁹ ſignificatiōe tm̄: qdā cathegoreumatic⁹ officio ⁊ ſignificatiōe ſil'. Officiū habere ī ppōne ē poſſe eſſe ſuppoſitū vel appoſitū. Per appoſitū ꝟbū itelligas: vt hō ē aīal. Subiectū ⁊ copula habēt officia: ſed nō pdicatū actu. Termin⁹ ſincathegoreumatic⁹ totidē diuidit̃ caſdē denolationes vſurpādo ꝑ additionē ſyllabe.

Officium habere in ppoſitiōe ē poſſe eē ſuppoſitū vel appoſitum.

Sincathegoreuma officio tm̄ ē termin⁹ hñs officiū ī ppōne ⁊ nullā rē vl' res ſignificās. Exēplū vt plato ē diſputās ptȝ ibi de copula. Cathegoreuma ſignificatiōe tm̄ ē termin⁹ aliqd vl' aliq̄ ſignificās nō hñs officiū in ppōne: vt hoꝝ terminoꝝ obliq̄ caſus hō ppls. Tales termini n̄ oreddunt ſuppoſitū ꝟbo ſignificatiue ſumpti. Cathegoreuma officio ⁊ ſignificatiōe ſil' ē termin⁹ aliqd vl' aliq̄ ſignificās ⁊ hñs officiū in ppōne: vt ſubiectū hui⁹ frōs lata ſtolidū ſigt. Sincathegoreuma officio tm̄ coincidit cū cathegoreumate ſignificatiōe tm̄. Sincathegoreuma ſignificatiōe tm̄ cū cathegoreumate officio tm̄ coincidit. Sincathegoreuma officio ⁊ ſignificatiōe ſil' ē termin⁹ nō hñs officiū in ppōne nihil nec aliq̄ ſignificās: vt ois nō ē vl'e: ſȝ vniuerſalit' ſignificat inq̄t Ariſtoteles. ⁊ lȝ nihil nec aliq̄ ſignificet. facit tm̄ terminū cathegoreumaticū cui adiūgit̃ aliter ⁊ aliter accipi: vt ꝑ has duas ppōnes enūciat̃. Elephātes ḡnerāt̃ in idia: ⁊ oēs elephātes generāt̃ in india. ⁊ dr̄ a ſin grece qḋ ē cū latie q̄ſi cū cathegoreumate ſil' ſignificās. Accipe analogiā in cifra q̄ multiuariat alias figuras ſequētes quo ad nūerū q̄q̄ reſpectu ſui nihil ſigt. Ex his ptȝ q̄ mēbra aduerſant̃ q̄ꝟo nō. inſup aduerte ꝙ cathegoreuma officio tm̄ apud artiſtas nō reputat̃ cathegoreuma ſimpliciter: ſed bene cathegoreuma ſignificatione tm̄. cathegoreuma et ſincathegoreuma cū eiſdē denolationib⁹ repugnāt.

Sincathego. officio. Cathegoreuma officio et ſignificatione. Sincathego. officio ⁊ ſignificatione.

¶ Cōtra dicta ar̄ ſic. Cathegoreuma officio tm̄ ē cathegoreuma ſimpl'r: ḡ male dictū eſt pbat̃ aſſumptū ē cathegoreuma officio tm̄: ḡ eſt cathegoreuma. tenet cōſequētia ab īferiore ad ſuperi⁹: ⁊a mēbro diuidēte ad diuiſuȝ.

An. Co. Iter. Analogus eſt terminus q̄ ſignificat aliqd ꝑ pri⁹: ⁊ aliqd ꝑ poſteri⁹.

¶ Rñdet̃ negādo añs. ⁊ ad ꝓbationē negat̃ ꝯña: nō arguit̃ ab inferiore ad ſuperi⁹: ſȝ a dicto ſm qd ad dictū ſimpl'r quēadmodū dicim⁹ nō ſeq̄tur ſortes ē alb⁹ ſm dētes: ḡ ſortes ē alb⁹. Probatio ſcḋa ē inutilis: q2 diuiſuȝ in diuiſiōe analogi nō verificat̃ de mēbro min⁹ pncipali ſi petas rōnē q̄re cathegoreuma ſignificatiōe tm̄ eſt cathegoreuma ſimpliciter ⁊ nō officio tm̄. reſpōdet̃ a poſteriori cū oṙit̃ ab artiſtarū ꝯſuetudine q̄ ppterea emanauit: q2 raro de cathegoreumate officio tm̄ loquūt̃: ſȝ de terminoꝝ ſignificationibus nō eſt multū inſiſtēdū. Pōt eē argumētuȝ de illo termino ſetās an ſit cathegoreuma ī hac cū ſ. tō ſetās erit cū hñ ſubſtātiuat̃ in maſculino genere poſtq̄ certū ſubſtātiuū dat intelligere et nō alb⁹ ſil'r regule refert ⁊c. ſed hec peruia ſunt.

Utrū adiectiua ſubſtātiuata ſint cathegoreumata.

¶ Scḋo ar̄. diſputat in hac ppōne. plato diſputat ē termin⁹ ⁊ nec cathegoreumatic⁹ nec ſincathegoreumatic⁹: ḡ diuiſio mala. Probatiōe añtis p̄tit̃ q̄s termin⁹ ē. Reſpōdet̃ ſi ꝟba adiectiua teneāt̃ incōplexa ē cathegoreuma officio ⁊ ſignificatiōe ſimul. ſi teneāt̃ cōplexa ē termin⁹ mixt⁹ ſed nota ꝙ mixtuȝ eq̄uoce capiat̃ in terminis aīal hō in hac diuiſione nō eſt termin⁹ mixt⁹: q2 nō miſcet̃ ex cathegoreumate et ſincathegoreumate. ſȝ in diuiſione termini in cōplexū ⁊ incōplexū vocat̃ termin⁹ mixt⁹ hō ē cathegoreuma officio. ſȝ nō ē cathegoreuma officio tm̄. ſȝ circa h' pōt eē argumētū poſtq̄ ppō de excluſo extrema ſue placēti equalet: ſȝ vt ſufficiat ī ppoſito dȝ ſic expōi. Cathegoreuma ſignificatiōe ⁊ officio

De ꝟbis ppſuis pticipiis poſitis Mixtū in ter. capit̃ equiuoce.

¶ Tertia diuiſio.

¶ Seq̄t̃ diuiſio. Terminoꝝ qdā cōplexus: qdā incōplex⁹. Termin⁹ incōplexus eſt ꝯcept⁹ ſimplex vel aliqd ei ſubordinatū. Termin⁹ cōplexus eſt ꝯcept⁹ mixt⁹ vel aliqd ei ſubordinatū. Nota ad h' ꝙ aliq̄s termin⁹ dicat̃ cōplex⁹ opȝ iter ptes eē debitā vnionē: vt aīal hō: hō alb⁹ currēs velociter: ⁊ ſic de talib⁹. Quocirca hō aīal hō aſin⁹ nō ſunt termini cōplexi quāq̄ hō exiſtens aſin⁹ eſt termin⁹ cōplexus: hō exiſtēs aīal non eſt terminus.

Ad ter. eē complexū qd requiritur.

¶ Quarta diuiſio.

¶ Preterea terminoꝝ cōplexoꝝ qdā ē cōplex⁹ cōplexiōe diſtāte: vt qñ vn⁹ termin⁹ iter duos iterſerit̃: vt hō vel aſin⁹ ſortes ſi ē plato. Termin⁹ cōplex⁹ cōplexiōe indiſtāte ē qñ extrema per meduȝ nō diſtant: vt homo albus.

Termi. cōplexus cōplexione diſtante.

¶ Cōtra iſtā diuiſionē arguit̃ ſic. quilibet termin⁹ habet partes ex quibus cōponitur; ergo quilibet eſt complexus.

¶ Reſpōdet̃ ꝑ ppōnes. Pria quilibet terminus ſiue mentalis ſiue vocalis eſt compoſitus. patet inductiue.

¶ Secunda ppoſitio. nō eſt propterea conſequens ꝙ quilibet ſit complexus loquendo vt plures.

¶ Tertia ppō. termin⁹ ad placitū ſignificās eo ē cōplex⁹: q2 ptib⁹ diuerſarū rōnū ſubordinat̃: ⁊ ꝑ locū a cōtrario ſenſu termin⁹ ad placitū ſignificās eo eſt incōplexus: quia conceptui eiuſdem rationis ſubordinatur.

Termi. ad placitū ſignificat q̄ modo ſit cōplexus ⁊ q̄ño incōplexus.

¶ Cōtra hoc ar̄ ſic. ſeq̄ret̃ ꝙ cōceptus nō vltimatus huius vocis aīal eſſet cōplexus Cōſequēs eſt falſum vt notū eſt. igit̃. ⁊ ꝓbo cōſequētiam: quia partes ſunt diuerſarū rōnū ⁊ ſpecie differentes. Et confirmatur: quia per ſolutionem homo geminatum dicendo ſic hō hō erit terminus incōplexus: q2 vtriuſq̄ vocis cōceptus vltimat⁹ oīno cōponit̃ ex ptib⁹ equalibus.

¶ Ad primū reſpōdet̃ ꝙ argumētū eſt nullū poſtq̄ cōcept⁹ nō vltimat⁹ ſignificat ad placitū. Ad cōfirmationē cōcedit̃ ꝙ hō geminatū eſt termin⁹ incōplex⁹. Sed ſi diceret̃ hō hō eſt: ē dubitādū poſtq̄ eſt ppoſitio ⁊ inter terminos ſinonimos aliqd iterſerit̃ formal'r vl' eq̄ualēter pura ip̄a copula: ſȝ vtrobiq̄ duo termini ſinonimi circūſcripta copula ſunt termin⁹ icōplexus. Ex qua ſolutione ſequitur ꝙ viginti termini ſinonimi ſunt terminus incomplexus: an geminatio eiuſdē de eadē locutiōe impropriā reddat nō inſiſto: q2 hoc nō eniceratt difficultatem.

Utrū termini ſinonimi ſunt ter. incōplexi.

¶ Cōtra hoc arguit̃. captis viginti terminis ſinonimis arguitur ſic. Hec ſunt viginti termini quoꝝ quilibet eſt ſignificatiuus ergo tota multitudo eſt terminus complexus.

¶ Et confirmatur homo homo pꝛe eſt terminus incōplexus ꝛ cōceptui ſimplici ſubordinatꝰ. Addatur copula eſt: iā erit ꝓpoſitio: et p ꝯñs aliqua ꝓpoſitio ṗaſe ex duobus terminis cōponitur. vel duo termini ſinonimi nō ſunt terminꝰ icōplexus ꝑmū iplicat: ergo dabis ſecūdū.

¶ Rñdetur cōcedēdo antecedēs ꝛ negādo ꝯſequentiā oportet plus ſumere in antecedēte puta ꝙ nō ſunt ſinonimi.

¶ Ad ꝯfirmationē q̄ ꝓteruioꝛ eſt rñdet ꝙ nō addit copula niſi includat trāſcēdēs cū eſt: q2 nō eſt copula de q̄ nūc loquoꝛ niſi in ꝓpoſitiōe. Simile argumētū pōt fieri capta hac hō ē aial. vel intellectꝰ pōt reſcindere p̄dicatū tenēdo verbū vel ſubiectū in aīa nullū terminum aliū actualē habēdo vel nō. ſcōm videt eē cōtra libertatē voluntatis et potentiam intellectus.

¶ Rñdetur duplicit. Pꝛio dico ꝙ nō ē poſſibile habere ꝯceptū ſubiecti ꝛ actū copule abſq ꝯceptu p̄dicati: ſ3 illaꝝ reꝝ q̄ nūc ſunt extrema ꝯceptus p̄t hr̄e ſine copula: ſ3 tūc non erūt ſubiectū ꝛ p̄dicatū: ſ3 neq actū copule nec illius rei q̄ ē copula p̄t hr̄e ſine extremis. ꝛ iſtō q̄drat cū dicto ariſtotelis pꝛio ꝑyarmenias caplo de ꝟbo. q̄ ꝟbū ē: ſi purū dixeris ipm q̄dē nihil eſt cōſigt: quādā ꝯpoſitionē quā ſiñ extremis nō ē intelligere q̄ ē actꝰ ꝟbi nō pōt eē ſine extremis. ſcūdo dico ꝙ ſic ꝛ ꝯcedo ꝙ ē aliū mētalis ꝓpō ſine p̄dicato ꝛ ſufficit ꝙ ſit p̄dicatū equalēs. et ꝯſter dico ꝙ ſubiectū nō dr̄ relatiue ad p̄dicatū in foꝛma: ſ3 ad p̄dicatū equiualēs hn̄ itelligēti nō dꝫ eē extraneū ꝙ idē actus eſt copula ꝛ predicatū quēadmodū aliq̄ habēt dicere de verbis adiectiuis.

Conceptꝰ ſubiecti nō poteſt hr̄i ſine cōceptu p̄dicati rei tñ ſubiecti ſine ꝯceptu rei p̄dicati cōceptus haberi poteſt.

Actus verbi nō pōt eē ſine extremis.

¶ Tertio ſeqt̄ ꝙ alicuiꝰ ꝓpōnis p̄dicatū nihil nec aliū ſigt̄ q̄ ex ſola ꝓpōne ꝓcedēte ſeqt̄ cū oībꝰ iſtis ſtat: imo ſeqt̄ ꝙ hō vel hō eſt terminꝰ cōplexꝰ. Ex ſcōa ſolutiōe ſeqt̄ q̄ñ intellectꝰ hꝫ cōceptū termini geminati vt hō hō ꝑ additionē ē ꝑtinꝰ ꝓpoſitio ſine addito emergit. Me mouit dicere duos terminos ſinonimos facere terminum incōplexū: q2 ſunt duo accidētia eiuſdē rōnis i eodē ſubiecto adeq̄to: q̄ ſeſe itēdūt ꝛ vnā foꝛmā conſtituūt ꝑ p̄bm. v. methaphiſice.

Duo accidētia i eodē ſubiecto adeq̄to ſeſe intēdunt: et vnam foꝛmā conſtituunt.

¶ Cōtra hoc ar̄. poſito ꝙ habeā noticiā ituitiuā ſoꝛtis ꝛ poſtea habeā vnā abſtractiuā d̄ eodē iā iſte due noticie ſunt diuerſaꝝ rōnū. q̄ nō ſe foꝛmalr̄ intēdūt ꝛ ꝑ ꝯñs duo termini ſinonimi ſine addito ſunt terminꝰ cōplexus.

¶ Rñdetur q̄cq̄d ſit argumētum nō ꝯcedit cōtra intētionē ſolutionis: ꝓpterea ē ſophiſma ad intētionem. ſolitum argumētum contra intentionem procedere debet ꝛ nō cōtra ꝟba: vt patet. ꝑ. q. ꝑ. marchio. Scōo principalr̄.

Solidum argumētū cōtra intētionē ꝛ nō cōtra ꝟba debet ꝓcedere.

¶ Arguit ad idē. nullꝰ ē terminus incōplexꝰ: q̄ diuiſio ꝓſupponit falſū. Probatur añs de illo termino ſocrates q2 partiis eſt rō in oībus ꝑs illiꝰ termini eſt terminꝰ qō p3 abſciſſa ꝑte littere reſiduū eſt terminus: ꝛ ꝑ conſequens ꝑs termini erit terminus ſcriptus. ꝛ ſi illa de futuro ſit vera vna de ineſſe erit. ſ. ꝑs termini eſt terminus: ꝛ oīs multitudo terminoꝝ ſinonimoꝝ eſt terminus cōplexus idē patet de cōceptu vltimato ſocrates quelibet ꝑs eius ſocratē ſignificat. et eodē modo de vocali deduci poteſt et per partes intenſiuas et extenſiuas.

¶ Rñdetur negando añs. Et ad probationem pono propoſitiones. quattuoꝛ.

¶ Pꝛima eſt. ꝑs termini ſcripti erit terminus. patet in caſu argumenti.

¶ Scōa propoſitio ex hac ſequēs ē. pars termini erit terminꝰ ſꝫ d̄ icōplexo loquoꝛ extra ſinonimitatē. Alioquin nulla eſſet difficultas.

Superiꝰ dictū eſt ꝙ ſoꝛtes ꝙ rex vt ē ꝑs eius nō ſignificat regem.

¶ Tertia propoſitio non propterea ſequitur ꝙ pars termini eſt terminus.

¶ Quarta ꝓpoſitio. De ineſſe huius. pars termini erit terminꝰ eſt hec hoc eſt terminus et illud eſt verum.

¶ Ad ꝯfirmationē pono ꝓpōnes. Pꝛia ē. Quelꝫ ꝑs cōceptꝰ ſocratis totalē ſocratē repreſentat. probat hec ꝓpō. q̄lꝫ ꝑs illiꝰ ꝯceptꝰ eſt eiuſdē ſp̄ei ſpecialiſſime cū toto: ergo idem repreſentat cū toto. iſta ꝯña tenet idē inq̄ātū idē ſemꝑ natū eſt facere idē ſed ſi eſſet idēptitas ſpecifica in diuerſis obiectis hoc non opoꝛtet.

¶ Quinta ꝓpoſitio. Pars remiſſa illius cōceptus remiſſe ſoꝛtem repreſentat et intenſa intenſe. Rationabilitas huiꝰ ꝓpōnis patet de caloꝛe intēſo ꝛ remiſſo calefacientibus.

¶ Sexta ꝓpoſitio. iſtō nō cōtingit i terminis ad placitū iſtitutis: ſꝫ dubietas nō modica eſt de ꝯceptu ſocratis. Socrates habet infinitas partes propoꝛtionales eiuſdē ſpēe et: ergo totidē erūt cōceptꝰ et ex cōſequēti videt ꝙ ſocratis conceptus eſſet infinitus intenſiue. hoc alibi diſcuſſū habes ſcilicet in poſterioribꝰ.

¶ Septia ꝓpoſitio. nō q̄lꝫ ꝑs conceptus eſt terminus: immo q̄lꝫ ꝑs illius cōceptꝰ nō eſt terminꝰ cū actu ſit ꝑs termi ſimplicis.

¶ Tertio ar̄. Nullꝰ eſt terminus ꝯplexꝰ: q̄ itē diuiſio falſū ſupponit. Probatur añs. Nullus eſt terminꝰ mētalis cōplexꝰ: ergo nullꝰ eſt terminꝰ cōplexus. Cōſequētia ē hōa quāꝙ arguat ab iferioꝛe ad ſuperiꝰ cū diſtributione ſuperioꝛis: eo ꝙ terminꝰ ad placitū ſigtiuꝰ a termīo mētali ꝯplexionē accipit. Probat aſſumptū. Nullū cōplexū eſt indiuiſibile aīa eſt indiuiſibilis: ergo nullū diuiſibile poſſet ei inherere.

¶ Rñdetur negādo añs ꝛ diſtinguat illa ꝓpoſitio nullū diuiſibile poſſet indiuiſibili inherere vel diuiſibile extēſum: ꝛ ſic cōcedītur. vel intēſum: negat illud vocat diuiſibile extēſum quod partes habet loco et ſitu diſtantes.

Diuiſibile extenſum ꝛ intēſum

¶ Quarto ar̄. ſeq̄ret ex dictis ꝙ viroꝝ eſſet terminus cōplexus. Cōſequēs eſt falſum: ergo ꝛ añs. Et probo cōſequētiā. Omne aggregatū ex termino cathegoreumatico ꝛ ſincathegoreumatico eſt terminus cōplexus viroꝝ ē hmōi: q̄ ē terminꝰ cōplexꝰ. Cōſequētia tꝫ cū maioꝛe declarat minoꝛ viroꝝ ē ex ſincathegoreumate officio ꝛ cathegoreumate ſigtiōe copulatim.

¶ Rñdetur cōceſſis ꝯña cū maiore. Negat minoꝛ cū ꝯñte. Ad hoc ꝙ terminꝰ dicat mixtꝰ opꝫ qō componatur ex cathegoreumate ꝛ ſincathegoreumate ſignificatiōe: vel ex cathego

Ad termini mixtū q̄d req̄rit.

reumatico officio et ſignificati ſe: et ſic et ſinca thegoreumatice. Exēpluʒ primi. vt hō eſt in hac. hō e t aial. Exemplū ſecūdi: vt omnis hō.

¶ Quito arguit. diffinitio termini incōplexi nō conuenit cuilibet cōtēto ſub diffinito: ergo diffinitio ē mala. Cōſequētia tenet p vnā cōditionē bone diffinitiōis. pbat añs non conuenit huic ſincathegoreumati cuilibet poſtq̄ ſubordinat actui ꝛ nō cōceptui. Rñdet q̄ iſte terminꝰ cōceptus apud artiſtas bifariā ſumit. Uno mō extēſo termino et ſic quēlibet terminū mentalē ſignificat et ſic actꝰ eſt cōceptus. Scđo mō capit ꝓprie prout diſtinguit cōtra actū. Primo modo capit in diffinitiōe prefata.

¶ Sexto arguit. imponatur hoc aggregatū hō animal ad ſignificandū adequate cū hoc termino ſortes iam illud aggregatū eſt terminus incōplexus: vt patet per ſinonimū eius ſortes. incōueniens eīn eſt fateri duos terminos ſinonimos quoꝝ vnus eſt cōplexus: ꝛ alter incōplexus ſi dicas eē terminū incōplexū.

¶ Cōtra hoc arguitur. homo ſubordinatur vni conceptui et animal alteri: et illi non ſunt ſinonimi: ergo illud aggregatū eſt terminus complexus.

¶ Reſpōdet q̄ i illo caſu illud aggregatū homo eſt animal: eſt terminus incōplexus. ſed ſi partiales termini nō fuiſſent ante impoſiti nullo pacto fuiſſent ſubordinati conceptibus. et accipe analogiā ex duobus terminis grecis impoſitis ad inſtar huiꝰ termini homo.

¶ Contra hoc arguit ſic. Iſti duo termini non ſunt ſignificatiui ꝛ iſti duo termini ſunt iſtud aggregatū ergo iſtud aggregatū nō eſt ſigtiuū. ꝯña ē bona et ꝯcluſio falſa: ergo aliq̄ ꝑmiſſarū et nō minor nominaliʒādo: ergo maior: ergo ſua cōtradictoria eſt vera ſi ſit: et ꝑ ꝯſequēs ſi aggregatū pluriū terminoꝝ imponatur eius partes imponere neceſſe eſt.

¶ Et cōfirmetur apparētius Remaneant ſignificatiōes partiales ꝛ imponatur totū cōpoſitum ſinonime cum hoc termino ſortes: caſus eſt poſſibilis poſtq̄ ſignificatio totius a cuiuſlibet ꝑtis ſignificatiōe differt.

¶ Rñdet q̄ ꝯña eſt paralogiſmus: ꝛ male ꝯcludit. debes eīn ſic inferre hoc aggregatū nō eſt termini ſignificatiui: et illa cōcluſio nō eſt falſa ad intentionē caſus argumenti. Ad ꝯfirmationē materiā prius tāgendo iſte terminus ſignificatio quēadmodū reliqua v̄balia in io deſinētia trifariā accipi ſolet. Significatio paſſiue eſt res ſignificata. Actiue ē terminus ſignificās: ꝛ ſic capimus et nō primo modo nec abſtractiue. Tūc reſpōdet q̄ illud aggregatū eſt terminus incōplexus et cōcedo q̄ ꝑtes eius ſubordināntur pluribus cōceptibus non ſinonimis. nec ex illo eſt cōſequēs q̄ aggregatū eſt terminꝰ cōplexus: ſed opꝫ plus addere in añcedente: ſcilꝫ hāc ꝓpoſitionē ſignificatio totiꝰ a partiū ſignificatiōe differt modo eſt hoc falſum in illo caſu.

¶ Septio arguit. aial hō nō eſt orō. ergo male dictū eſt q̄ ſit terminꝰ cōplexꝰ Cōſequētia tenet. q2 orō et terminꝰ cōplexꝰ conuertuntur. pbat añs. Semp loco diffiniti licꝫ ponere diffinitionē eius. tollat iſte terminus hō ꝛ ponat aial rōnale ſuo in loco iſta eſt inepta aial rōnale: ergo et altera animal homo.

¶ Preterea aial hō: eſt terminus ꝯplexꝰ. q2 hō aial. tenet ꝯña ꝑ regulam pōi. Nō ꝛ et verba tranſpoſita idē ſignificāt.

¶ Rñdet negādo añs. et negatur q̄ ſp loco diffiniti liceat ponere diffinitionē eius primo in ſuppoſitiōe materiali: hoc nō eſt verū: etiā oportet locutiōis aptitudinē ſeruare. Ad aliud eodē mō reſpōdet in caſibus ſuperiꝰ inferius ſequit cū vtrobiq̄ ꝑſupponant: ſecꝰ eſt de inferiori ad ſuperiꝰ ſequēti cū eū reſtringat. — Non ſemp loco diffiniti eſt ponēda diffinitio.

¶ Ultimo arguit. ꝑ dicta. a. ſignificās holem eē aial eſt terminꝰ cōplexus: ſed hoc eſt falſum. igit. ꝯña eſt clara cū maiore. Minor patꝫ. ad hoc q̄ terminꝰ dicat cōplexus opꝫ q̄ ex plibꝰ cōceptibꝰ cōponat: ergo ad terminū vocalē cōplexū opꝫ eū ex pluribus vocalibꝰ cōponi.

¶ Reſpōdet negādo minorē: et ad ꝓbationem nego cōſequentiā vox a cōceptu dependet et non ecōuerſo. — Vox a conceptu depēdet ꝛ non ecōuerſo.

¶ Quinta diuiſio.

¶ Terminoꝝ qdā ſignificatiuus: quidā nō ſignificatiuus. Terminus ſignificatiuus eſt terminus ſignificās aliud a ſe a ſuis partibꝰ ꝛ a ſuo platore ꝛ a ſuo ſili: vel impoſitus ad ſignificandū aliq̄d iſtoꝝ. vt hō. Terminꝰ non ſignificatiuus oppoſito mō diffinit. — Ter. ſignificatiuus.

¶ Cōtra ꝑmā diffinitionē arguit ſic. Nullus ē terminꝰ nō ſigtiuus: ergo diffinitio ſupponit falſū. pbat añs. Si eēt aliq̄s maxime eēt iſte terminꝰ buf. ſꝫ h̄ ē falſum. igit. maior pꝫ. buf ſigt ſe: ergo ſignificat aliq̄d. ergo ē ſignificatiuū. Prima ꝯña tenet ab īferiore ad ſuperiꝰ. Scđa tꝫ a nō [illegible] ad ꝑpiū affirmatiue.

¶ Reſpōdet negādo añs: imo buf eſt terminꝰ nō ſigtiuus. et ad duas ꝯñas ibi factas ꝑmā nego lꝫ h̄ ſequat buf ſigt: ergo aliq̄d ſignificat. Scđā ꝯñam nego eo q̄ ſignificatiuū ex cōi mō loquēdi artiſtarū ſtrictꝰ capit in ꝯſeq̄nte q̄ ſigt in antecedēte. Arguit tñ ſic. buf ſigt aliud a ſe ꝛ a ſuo ſili. ergo eſt ꝓprie ſigtiuū. pbat añs. Si q̄s ꝓferat vocē buf corā ceco cirlo quentē cognoſcet: ergo illa vox buf repñſentat ei loq̄ntē. reſpōdet ꝯcedēdo q̄ ſigt aliud a ſe: ſed h̄ nō ſufficit opꝫ q̄ ſignificet aliud a ſuo platore. ꝛ h̄ mō iſte terminꝰ aſinus ſorē ſignificat. — adeē ſignificatiuum q̄d reqrit.

¶ Cōtra illā ſolutionē arguit ſic. Ex ea ſequit q̄ hec vox iohānes nō eēt ſignificatiua. cōſtat cōſequēs eſſe falſum declarat ꝯſequentia: nō ſigt aliud a ſuo prolatore vniuoce. etiam capto aliud tranſcendenter.

¶ Rñdet negādo q̄ concluſio inducta ex ſolutiōe ſequatur ſufficit q̄ terminꝰ imponat ad ſignificādū vel ꝑtes eiꝰ vel platorē.

¶ Scđo arguit ad idem. q2 ꝑ diffinitionē cōcepꝰ nō vltimatꝰ in ordine ad vocē nō eēt terminꝰ ſignificatiuus. h̄ ꝯſeq̄ns ē falſum. ergo antecedēs nō eſt verū. pbat ꝯſeq̄ntia q2 nō ſignificat aliud a ſuo ſimili: imo eodē mō

cōceptus vltimatus in ordine ad ſignificatū. p̄ pue dictū nō eſſet ſignificatiuus poſtq̄ eſt maxima ſilitudo inter rē ſignificatā et cō. eptū eius.

¶ Rñdet negando ꝯñam ꝑ ſi mile in ꝓpoſito opꝫ vocē intelligere et ſcripturā et vocē in ordine ad ꝯceptū nō vltimatū et nō ecō uerſo. Ex quo ſeqtur ꝙ ſtat terminū mentalem eſſe ſigtiuū et vocē ei reſpondentē eſſe nō ſignificatiuā: vt patet de cōceptu buf et voce buf.

Stat terminū mētalē eē ſignificatiuū: et vocē ei reſpōdētē nō ſignificatiuam

¶ Notādū tamē eſt ꝙ qlibet terminus ſigtiuus ꝯceptū vltimatū cōceptū nō vltimatū ſcripturā ſe et ptes eius cū platore improprie ſignificat: vt hec vox bō: ſed boies ad extra ꝓprie et vltimate ſignificat. ꝙ vox ſcripturā ſignificet ꝓbaſ. nā me ꝓferente hāc vocalē bñ tes magnū occiput ſūt bñ memorariui ſcholaſtici nō ſcribāt: bñtes frōtē rotūdā ſunt colerici: ſꝫ priorē ergo vox aliq̄ pacto ſcripturā ſignificat.

¶ Tertio arguiſ. baf ē terminus ſigtiuus: ḡ male dictū eſt. ꝓbaſ añs. iſte terminus fab eſt termin' ſigtiu' et iſte termin' baf eſt iſte termin' baf: ergo baf eſt termin' ſigtiu'. ꝯña eſt ſillogiſmus expoſitoꝝ infallibilis. ꝓbatur maior fab ē cognomē virt: ergo ē termin' ſignificatiu'. Pro ꝓbandē añcedētis ſuātis ꝙ ioānes fab mecū erat ſiītuliſſa: nō opꝫ addiſcē rē eiſſe incredibilē pmo poſterioꝝ. ꝓbaſ minor. iſte termin' fab ē iſte terminus fab et iſte terminus baf: ergo idē ternari' adeq̄te ꝯſtituit vtrūq̄ terminū: ergo eſt vn' terminus. Itē q̄cq̄d eſt ps vnius ē ps alteri' et ecōuerſo. ergo eſt idē terminus. Iſte ternari' baf ordine antrogrado ē hec trinitas lr̄arum fab ordine retrogrado. Accipe analogiā in tribus ſcutis vbicūq̄ inchoaueris tria ſcuta numerādo ꝓducūt eadē numero.

Addiſcēre nō oportꝫ eſſe incredibilem.

¶ Reſpōdetur ꝑ ꝓpōnes. prima eſt. iſte terminus baf ē terminus ſigtiuus: et hoc bene probat ſillogiſmus.

¶ Scda ꝓpō. muſca eſt nomē ſcde declinatiōis. Probaſ ꝯcluſio. iſte terminus cam' ē termin' ſcde declinatiōis: et iſte termin' cam' ē iſte termin' muſca: ergo iſte termin' muſca ē ſcde declinatiōis. ꝯña tꝫ cū maiore. et minor pꝫ de fab et baf: et ſm hoc intelligiſ illud carmē Muſca ligabit equū ſi vertas illa retrorſum.

Muſca eſt nomē ſcde declinationis.

¶ Tertia ꝓpō. camus ē nomē pme declinatiōis. ꝓbaſ. iſte termin' muſca ē nomē pme decli. et iſte termin' muſca eſt iſte terminus camus: ergo iſte termin' camus ē nomē prime decli. ꝯña cū pmiſſis tenet ex p̄dictis. iſta via poteſtis ꝯcludere ꝙ roma eſt vbū paſſiuū. pꝫ iſte termin' amor ē ꝟbū paſſiuū et iſte termin' amor eſt iſte termin' roma: ergo iſte ter. roma ē ꝟbū paſſiuū. et iſte terminus amor eſt iſte terminus roma. ergo iſte terminus roma eſt ꝟbū paſſiuū. Et iſta eſt quarta propoſitio.

Roma eſt verbum.

¶ Quīta ꝓpō codē mō cōcludiſ ꝙ mus ſit ꝟbū neutrū et anormalū qꝛ hꝰ ꝟbū ſū ē ꝟbū neutꝝ et anormalū. hoc ꝟbū ſum ē iſte termin' mus: ergo iſte ter. mus ē ꝟbū neutrū et anormalū. Et hꝰ pꝫ huiꝰ carminis intelligentia. Verſus amor mundi caput eſt: ſum beſtia terre. Poteſtis includere ꝙ mus deſinit in m. Et ſum deſinit in o. ꝯtra naturā verbi neutri: et ſic talia carmina puerorum poteſtis applicare. O nebo

Verſus.

tergiſma dic bis no lambuſa crāpul.

¶ Sexta ꝓpō. Si q̄rat an baf ſit terminus nō ſigtiu': et q̄s affirmatiue rñdet falſū enūciat. hoc pꝫ. oſtenſum eſt ꝙ baf eſt terminus ſignificatiuus et ꝑ naturā termini cōtradictoꝝ nō poſſunt verificari de eodem.

¶ Septima ꝓpō nō obſtante ſexta debemꝰ affirmatiue rñdere ſi petaſ an baf ſit terminus nō ſigtiuus: qꝛ cōis hoīm loquēdi modus eſt loq̄ de termino baf ſm ordinē lraꝝ a q̄bus cōiter inchoamus. codē mō debemꝰ dicere ꝙ roma nō eſt ꝟbū paſſiuū ꝙ camus nō ē pme declinatiōis nec muſca ſcde: qꝛ intētio q̄rentiū ē q̄rere de illis terminis ſm ꝙ iacent in forma et opꝫ rñdere ad intentionē nōnunq̄ citius q̄ ad ꝓprietatē ſignificatiōis: vt pꝫ in trib' vel q̄tuor capitulis pmis. in antiq̄s ꝟboꝝ ſignificatiōe forte curioſius inſtat ꝙ ſi petaſ ab eo roma ē ꝟbū paſſiuū: et ſi bene rñdeat affirmatiue pono vltimā ꝓpōnē in rei ꝟitate bene rñdet ſicut decet acutū logicū: ſed in ſacris lr̄is rñdeat ad intētionē et nō ſolum ad ꝟba ex nulla ſcia extra ſacras lr̄as cadit hereſis q̄libet ē liber ad opinādū put vult. Petis inſup ſi negat rñdens et arguēs ꝯcludat oppoſitū de ꝟtute ſignificatiōis q̄d tunc faciendū eſt. rñdebis. Argumentū ꝯcludit verū: ſꝫ argue ad rē queadmodū dixit q̄dā bonus phs. ſi vis has ꝓpōnes impedire pōt illa via negādo ꝙ iſte terminus roma ſit ille termin' amor: et qñ arguis q̄cq̄d eſt ps vni' eſt ps alteri'. et ſic ego ꝯcedo: ergo ille termin' ē ille terminus. nego ꝯñaꝫ ſed ſolū ſequiſ hec res demōſtrato illo termino roma ē hec res amor ſed nō ē ille termin' amor qꝛ ad eſſe eundē terminū opꝫ ꝙ codē modo ſcribatur vnus ſicut alter quo ad vſum cōiter vtentiū talib' terminis: ſed ad eſſe rē hoc nō opꝫ. codē mō in aliis dicaſ. cōcedo q̄ fab eſt terminus ſigtiuus: ſꝫ terminus fab nō ē ille termin' baf.

Vltima ꝓpoſitio.

Solutio argumēti. Eſſe eādē rem et eſſe eūdē terminum differunt.

¶ Quarto arguiſ ſic. Ex diffinit. de termī ſigtiui ſequiſ ꝙ iſte terminus foramen nō eēt termin' ſigtiuus. ꝯñs ē falſuꝫ. ergo et añs. ꝯña tenet cū minore. ꝓbo maiorē. nō ſignificat aliud a ſe et a ſuo platore. Dicif q̄ non opꝫ terminiſtam ad quēlibet terminū rñdere ſꝫ ſolū ad termīos ſue ſcie ptinētes. hinc pncipaliter factū eſt argumentū: qꝛ freq̄nter vos vagamini extra ꝓpoſitū in q̄ſtiōibus. dico ꝙ ad hoc ꝙ aliq̄d ſignificat ꝓprie opꝫ in hāc diſiūctiuā incidere ꝙ foramē vitri eſt totū vitrū vl' aer incluſus i ruptura vitri vel aliq̄d ſiſe. et do ſcdꝫ. ſi ponas ibi eſſe vacuū ꝯñr ſequiſ ꝙ foramē illud nihil eſt. ſi hꝰ tibi videaſ abſonū dicaſ ꝙ ſupponit ꝓ ſupficie vitri rupturā verā vel imaginariā ambiente.

Auctoritas.

Dubiū de foramine de fracto vitro.

¶ Sexta diuiſio.

¶ Terminoꝝ q̄dā ſcde intētionis: q̄dā pme. Et quāq̄ intētio mētalis cōueniat impoſitio terminis ad placitū ſignificātibus artiſte eis promiſcue vtuntur. Terminus ſcde intētionis vel terminus qui eſt ſecunda intentio. Hec trāſitiua cōſtructio ex obliq̄s in vnā intranſitiuā ex recti (nolaliſando intelligiſ) q̄ cōſtructio ē trāſitiua et intrāſitiua ex pncipio capli de ꝯ'ſtructiōe relinquiſ. Dicif nolaliſando: qꝛ ſꝫ rea es terminus ſcde intētiōis nō: nō eſt ſecūda intētio: imo ſcda intētio eſt relatio rōnis cōparata ꝑ actū nr̄i intellectus non vocaſ ens reale apud eos ſꝫ ens diminutū ſupponatꝫ in hac do,

Intentio cōuēit mētalib': ipoſitio ter. ad placitū ſigntibus De hꝰ vide Se. b. et iñ. capitulis principiis ꝑ dicabiliū. Realiuꝫ a nolalibus

diuerſitas de his ſu-pra.

ctrina ſolida nolaliū oīa illa et figmēta veniēdo ad diſtinctionē. Terminꝰ ſcḋe itētionis ē terminꝰ significās ſigna ꝓpoſitionalia ea ratiōe q̄ ſi gnificatiua ſunt: vl' copulatiue ſignū ⁊ nō ſignū ea rōne q̄ aggregatū ē ſigtiuū. Terminꝰ ponit̄ loco gn̄is reliq̄ pticule ad ɔcludēdos terminos pⁱe i tētionis ponitur ꝓpoſitionale ꝙ tātū valet ſicut ponibile i ꝓpoſitiōe. Et p illā pticulā ſciunguntᷣ tales termini imago vexilli. Iſte terminꝰ vexil lū illā rē q̄ ē vexillū ſigt: ⁊ illa res itez repſentat ꝙ hoies duces vexilli ſub vexillo ſe ɔgregāt pari forma iſte terminꝰ imago imaginē diue ꝟginis ſigt ⁊ illa iterū beatā ꝟginē repſentat. Et q: ta lia ſigna nō ſunt ꝓpoſitionalia imago vexilluz ſunt termini pⁱe itētiōis. Dicit̄ ſup ea ratiōe q̄ ſigtiua ſunt: q: q̄ſi aliōs terminꝰ ſigt notiones ops̄ eaſūdē ſigtiōes circūſcribere: ⁊ ſi adhuc per aliuz terminū ipo:rent nō ſignt̄ ea rōne q̄ ſunt ſigtiue declaret exēplis capiēdo terminos ſcien tiis triuialibꝰ appropriatos Iſte terminꝰ prici piū ſigt illā vocem ſtudens vigilans: ⁊ ſi illi duo termini a ſignificationibus deſtituātur nō ſunt amplius participia magis ꝙ huf. Eodez modo in logica ⁊ rhetorica exemplificari pōt.

Ter. pⁱme itētiōis.

¶ Terminꝰ prime intētionis

eſt terminꝰ ſignificās res q̄ nō ſunt ſigna ꝓpoſitionalia: vl' ſi illa ſignificet nō ea rōne q̄ ſunt ſi gnificatiua. iſte terminꝰ vox ſigt illā vocē hō q̄ ſi a ſigtiōe labat̄ adhuc vox erit iſte terminꝰ ſcri ptura: illā ſcripturā aial ſigt q̄ quāq̄ a ſigtione cadat nō minꝰ erit ſcriptura ea pticula i diffini tiōe termini ſcḋe itētiōis ponit̄ ꝓpter tales ter minos ſortes nomē ⁊ de iſtis terminis diffinitū remotū ſcibili remotiſſimū equocū equocatū dic ꝙ pricipāt q̄ ad ɔnotatiōez terminoꝝ ſcḋe itē tiōis q̄ ad materiale terminos pⁱe mꝰoꝝ mo re. vl' dic ſicut dictū ē in aliis terminis. Termini ſcḋe itētiōis noīa nominū dicunt̄. Termini pⁱe noīa rerū. Dicit̄ terminꝰ ſcḋe ipoſitiōis: q: ꝓſup ponit ipoſitionē alioꝝ terminoꝝ ad h̄ ꝙ eos ſi gnificet ſi termini pⁱe itētiōis ſigtiōibꝰ ſtuāt et ⁊ ſcḋe ſupponēdo ꝓ pⁱmis Dicit̄ pⁱe: q: nullas i poſitiōes ꝓſupponūt. Scḋo dicūt̄ ſcḋe ipoſitiōis q̄ſi ipoſitiōes ſiſtudlarie ad ipoſitiōez pⁱmā. Ter tio mihi videt̄ eſſe dicēdū ꝙ termini dicūt̄ pⁱe i poſitiōis: q: priꝰ tpe ipoſiti erant: adā pⁱmꝰ ipoſi to: circa neceſſariora ipoſitiōez ichoauit. Poſtea neceſſariis vite cumulat̄ᷣ docti viri in terminos ſciētiaꝝ triuialiū. pceſſerūt. h̄ ptz ex pⁱncipiis ge neſis vbi artiū mecanicaꝝ pⁱmi iuētores recitāt̄ ⁊ hic ariſtotelis ſentētia pⁱmo metaphiſice q̄drat

Alia diffi-nitio.

Quare dr ter. ſcḋe i-poſitiōis.

Quare pⁱme.

¶ Preterea notādū ē ꝙ aliq̄ termini pⁱme itētio nis terminos ſcḋe ſigāt ⁊ econuerſo. Exēpliū pri mi: vt vox ſcriptura has voces pricipiū nomē ſi gnificāt. Exēpliū ſcḋi: genꝰ ipēs has voces hō aial repſentāt. Aliq̄ termini ſcḋe terminos ſcḋe ipor tāt. exēpla ſūt clara. Ex his ptz ſortes vl' nomen i ordie ad iſtū terminū ſortes ē terminꝰ pⁱme in ordine ad nomē ē terminꝰ ſcḋe. Secūdo ſeq̄t ꝙ h̄ diſſiniriuū ens vl' nomē ē terminꝰ pⁱe ipoſitio nis. Tertio ſeq̄t ꝙ ſortes ⁊ nomē ē terminꝰ ſcḋe ipoſitiōis. Quarto ſeq̄t ꝙ pō ɔiſctiōis copulati ue loco ɔiſctiōis diſſiſctiue de termino pⁱe ipoſitio nis terminū ſcḋe cōſtituit chimera vl' nomē ter minꝰ ſcḋe pōt deſcḋ vl' mixtim poſtq̄ nō eſt repu gnātia ex pte termini chimera. ¶ Septia diuiſio.

Ter. pⁱme itentiōis ter. ſcḋe ſi gnificāt et econuerſo

Correla-ria.

¶ Itez terminoꝝ qdā ſignifi-

Significa

cāt ad placitū: qdā ſignificāt naturalr. Sigre ad placitū eſt ex ipoſitiōe vl' vſu repſentare. Aliq̄ ter mini ex ſola cōſuetudine ſua ſignificata ipoꝛtāt Impoſitio regularū fit i baptiſmo: i electionibꝰ ſummoꝛū pōtificū pter nomē excellentiꝰ. Vnde eſt ꝙ nomē viri ſat̄ pōderat: vt gregoꝛꝰ greges regens: iuſtinianꝰ iuſticiā faciens. circa ādreas nomē iohānis viſꝰ eſt ſat̄ extollere: ſʒ poſtq̄ ipo ſitio eſt ad placitū nō eſt aſſumēdū efficax argu mētū a noīe: nōnūq̄ i ɔfirmatiōe ⁊ religiōis in greſſu pmittit̄ ipoſitio. Sigre naturalr eſt ſeclu ſa ipoſitiōe repñtare: ⁊ tale eſt triplex. Ex iſtin ctu nature: vt voces aialiū irrationaliū. Vidē mꝰ deꝛnocte muriſegū ſuo clamore plures ɔgregare Sigre naturalr cōiter eſt cognitiōez ꝑtialit pdu cere: et hoc mō q̄lʒ res mūdi ſe ſigt. Significare naturalr ꝓprie eſt mediāte ſe repſentare: vt ɔce ptus quē habeo de ſorte mediāte ſeipſo ſortez ſi gnificat. An volitiones nolitiones et habitꝰ di cātur termini non inſiſto. ¶ Octaua diuiſio.

ter re ad pla-citum.

Impoſitio q̄ſi ...

Significa-re natura-lit' eſt tri-plex.

¶ Terminoꝛuz mentaliū qdā

vltimatꝰ: quidā nō vltimatus. Terminus men talis nō vltimatꝰ eſt naturalis ſimilitudo ⁊ ade quata vocis vel ſcripture: vt naturalis ſimilitu do huius vocis hō et ille cōceptus naturaliter ꝓ pⁱe ſignificat vocez mediāte ſe et omnes hoies ad placitū mediāte conceptu oīm hominū rep ſentatiuo ad placitū ſignificat per vocis impoſi tionez: ex quo habes eundez terminū naturalr et ad placitum reſpectu diuerſoꝛum ſignificare q̄nimmo hoc non conuenit reſpectu eiuſdez et adequate ⁊ inadequate. Terminꝰ mentalis vlti matꝰ eſt naturalis ſimilitudo rei vel rerū ſigni ficate vel ſignificatarum per terminū pro finca thegoꝛeumatibus taliter vel taliter intelligas. Ex his patet vocem cōceptum non vltimatum ſignificare ſicut econuerſo naturaliter ꝓlato termino greco coꝛam me cuius ſignificationez non capio: conceptum vltimatum ad placitum ſignificat: quia ſi ſignificaret naturaliter idem ſignificaret apud omnes: ſed non ſignificat ad placitum per impoſitionem quocirca conceptū impꝛoprie ſignificat. Si quis proferat hanc voca lem habentes oculos concauos ſunt inuidi: ſta tim oculos intuecoꝛ eoꝛundem cōceptum formā do ſic eſt deſcriptura ad vocē ⁊ ecōuerſo. Dicit̄ cō ceptꝰ vltimatꝰ q: ibi itellectꝰ nouiſſime q̄ſcit et nō vltimatꝰ q̄ſi pⁱmꝰ. q: habito ɔceptu vocis itel lectꝰ ad itelligētiā pficiſcit̄ audita hac vocali ha bētes aures lōgas ſunt minꝰ bn̄ ſenſati ad rerū ſigtarū ɔceptꝰ vlteriꝰ pgredioꝛ nō rn̄ iſicioꝛ: q̄n nōnūq̄ ɔceptꝰ vltimatꝰ ɔceptū nō vltimatū āte cedat i ɔceptū gn̄atione. ⁊ iſte ɔceptꝰ vltimatus mere naturaliter ſignificat ɔceptꝰ nō vltimatus mixti. an naturalis ſimilitudo huiꝰ vocis huſ vl ti matꝰ vl' nō vltimatꝰ dicat̄ alibi practicatū ha bes. Q: i aliis terminis i iſtis vltimis diuiſioni bus materiā pleniꝰ tactā habetis h̄ ſuꝑficialiter tranſcurro. ¶ Finis huiꝰ libri.

Ter. mētalis nō vltimatus.

Item ter. naturalr et ad placitū ſigt diuer ſis reſpectibus.

Ter. mētalis vltimatus.

Habētes oculos cōcauos ſūt inuidi.

Quare vltimatꝰ vel nō vltimatus dr ter.

Habētes aures lōgas ſunt minꝰ ſenſati.

Perſpicaciſſimi Iohānis maioris paruoꝛū logicaliū abbreuiationes

Quid eſt aīs ⁊ cōſequens.

Antecedēs ſcḋe intētionaliter captū ē ꝓpoſitio vel cōplexum proportionale ex quo denotatur ſequi conſequens. dicitur ſecunde intētionaliter captum: quia frequenter eſt ɔīs pⁱme itētionalr captū: vt pʒ h: hō mouet hō currit

Secunde intētionalit' captuz.

Dicit̃ cõplexũ ꝓportionale ꝓpter añs hui᷒ ſi hõ curreret hõ moueret̃. ẜ notãter nõ ſequit̃ ꝓpter falſa añtia: q: reputam᷒ cõſequẽtias malas cõſequẽtias ſimpliciter. ¶ Cõſequens eodẽ modo diffinitur mutatis duobus terminis.

Nota illa- tiõis q̃d ſit. ¶ Nota illatiõis ẽ copula vniẽs añs cũ ſequẽte ⁊ ſũt tales: ġ ıõ igit̃ ſi ⁊ q: añs ꝓcedet ↄñs cũ iſtis notis: ġ ideo igit̃ ⁊ in ↄditionalib᷒ immediate ſequunt̃ ſi et ita cum ly quia.

Cõſequẽ- tia q̃d ſit. ¶ Cõſequẽtia eſt ratio ex ãtecedẽte ↄſequẽte ⁊ nota illationis compoſita.

¶ Et negare ↄſequẽtiã nõ eſt negare totũ aggregatũ: ⁊ forte nullã partẽ ei᷒: ſȝ negare habitudinẽ ↄñtis ad añs ex iſto patet ꝙ ſtat ꝯcedere cõſequẽs ⁊ antecedẽs negãdo cõſequẽtiã: vt dẽ᷒ eſt ergo. ſummuliſte ſunt in aula.

Quid ẽ ne gare cõſe- quentiã. ¶ Secũdo ſtat negare antecedẽs ⁊ ↄñs ꝯcedẽdo ↄñam: vt hõ ẽ aſinus: ġ hõ ẽ rudibilis: ſimiliter ſtat concedere hec oĩa.

¶ Tertio ſequit̃ ꝙ ſtat antecedẽs eſſe verȝ ⁊ eẽ falſuȝ añs. ꝙ ptȝ ex p̃ia ꝓpoſitione: ⁊ ſilr de ↄñte dicat̃. ⁊ nota illatiõis nõ dȝ negari defectu cui᷒cuiuſlȝ ↄñtie ↄdictoꝝ nõ eſt ↄña immo vel aduerſaria vl̃ cõnota in forma negata: vt nõ hõ currit: ergo animal currit nõ ẽ ↄña q: videlȝ hãc nõ ſequit̃ hõ currit ġ aĩal currit: vel ꝙuis homo currit ideo animal nõ currit.

¶ Cõſequẽtiaꝝ q̃dã eſt bona ⁊ q̃dã mala. Bona ẽ cui᷒ añs nõ põt eſſe verũ dũ conſequens eſt falſum ſaltẽ in non reflexiuis.

Mala cõ- ſequẽtia. Bõitas cõ ſequentie quomodo cognoſcat̃. ¶ Mala eſt cui᷒ ãtecedẽs põt eſſe verũ dũ ↄñs eſt falſum reflexione ſemota. Bonitas ↄſequẽtie cognoſcat̃ a poſteriore q̃ñ oppoſitũ cõſequẽtis ſteremit. Antecedẽs repugnare antecedẽti eſt cũ eo cõſtituere copulatiuã impoſſibilẽ: vt demonſtrata hac cõſequẽtia hõ currit: ġ animal currit tũc capiat̃ hec copulatiua hõ currit ⁊ nullũ aĩal currit ⁊ ſic arguit̃ hõ currit et nullũ aĩal currit ergo hõ currit a tota copulatiua ad alterã ei᷒ ptẽ. ⁊ iterũ hõ currit ⁊ nullũ aĩal currit: ergo nullũ aĩal currit ꝑ eũdẽ mediũ ex q̃ ſequit̃ iſta null᷒ hõ currit (arguẽdo a ſupiore in iſtis negatiue ad ſuũ inferi᷒) q̃ ↄtradicit iſti hõ currit ſic ex illa copulatiua inferant̃ duo ↄdictoria ⁊ ꝑ ↄñs vna pars deſtruit alterã q̃d fuit ꝓbãdũ in ↄña mala. hoc non põt oſtẽdi q̃ñ añ non tã ponũtur due propoſitiones in quib᷒ ponit̃: ſȝ in forma vel cõgrue prior ẜ maior: ſcða minor. notãter ponit̃ ſȝ: q: alũ nõ oportet: vt ptȝ in iductione de e l maior et ex ↄſequẽte minor: ſed totũ reputat̃ antecedẽs. iſtis notatis quãdo ponit̃ nobis conſequẽtia: vel maior eſt vera ſcita a nobis fore vera ꝯcedat̃ ſi falſa neget̃: et ꝓportionabiliter de minore ſi ſit multiplex licet in vtroq; ſenſu falſa ẜm ariſtotelẽ diſtinguat̃ ſi vnũ membrũ eſſet verũ ⁊ aliud falſum forte mẽbrũ verum cõcludit cõcluſionẽ verã in vero ſenſu: ſed nõ in alio: tũc iterũ deſtinguam᷒ ad ſenſus ꝑmiſſe diſtincte ⁊ ſi in nullo ſenſu concludat concluſionẽ intentatã negetur concluſio: et ſi ſit propoſitio falſa q̃ non repugnat dictis detur illa gratis.

Suppoſi- tio. ¶ Suppoſitio eſt termin᷒ exiſtẽs in ꝓpoſitione nat᷒ accipi pro quo vel aliqb᷒ de q̃bus talis termin᷒ eſt verificabilis mediante copula ꝓpõnis vel alia ſilr accepta. ⁊ q̃ñ dubitatur de aliquo termino an ipſe ſupponat ſeruanda eſt hec regula. accipiat̃ ꝓnomẽ demõſtratiuũ demõſtrãs ad ſenſum vel ad intellectũ rẽ ſignificatã ꝑ terminũ termino exiſtente ꝑdicato ꝓpoſitionis: ⁊ ſi talis ꝓpoſitio ſit vera termin᷒ ſupponit: ⁊ hoc eſt verũ ſine reflexione. ſi ꝓpoſitio ẽ falſa talis termin᷒ nõ ſupponit. quare ſubiecta iſtaꝝ ſupponũt adã fuit: antixp̃s eſt generãdus chimera eſt imaginabilis. ⁊ ſubiectũ huius non ſupponit chimera eſt vel nõ eſt: q: licet de aliq̃ verũ eſt dicere hoc eſt vl nõ eſt chimera hoc nõ ſufficit: q: negatio nõ eſt ꝑs copule. iſto notato ponunt̃ regule ad ṽitates ꝓpoſitionũ dinoſcẽdas.

prima re gula ad ve ritates ꝓ- poſitiõis cognoſcen- das. ¶ Pria eſt. ꝓpoſitio affirmatiua nõ pregnãs cui᷒ extrema nõ ſupponũt pro eodẽ vel eiſdẽ eſt falſa: vt hõ eſt aſin᷒. ex q̃ regula infero alias. quarũ prima eſt ſecũda in ordine. Oĩs affirmatiua pure cui᷒ vnũ extremũ nõ ſupponit eſt falſa: vt chimera eſt hõ antixp̃s ẽ aĩal.

¶ Terita regula. oẽs negatiue taliter ſe habẽt q̃liter affirmatiue explicant. Eſt vera. q: quicq̃d ad falſitatẽ vni᷒ cõtradictorie ſufficit: illũ ad veritatem oppoſite ſufficit.

¶ Quarta regula. oĩs pure affirmatiua non inſolubilis cuius ſubiectũ: ꝑdicatũ ſupponunt pro eodem ſuppoſito: eſt vera: vt homo eſt animal: quilibet homo eſt ipſemet.

diuiſio ſuppoſi tionis. ¶ Suppoſitionũ alia materialis alia ꝑſonalis. Suppoſitio ꝑſonalis ẽ termin᷒ accept᷒ ẜm ſiḡtionẽ vltimatã nec op᷒ ẽ addere ẜm ſiḡtionẽ vltimatã. Suppoſitio materialis ẽ termin᷒ ſupponẽs ẜm ſiḡtionẽ nõ vltiatã. Et ꝑ ſuppoſitiõe materiali ponũt̃ he ꝓpõnes.

Pro ſup- poſitione materiali. ¶ Prima eſt. ſubiectũ prime intentionis reſpectu predicati ſecũde nõ coartatũ ad ſtãdũ ꝑ ſignificato vltimato ſupponit materialiter. vt animal eſt genus. Dicit̃ coartatũ ꝓpter tales oĩs hõ eſt totũ in quãtitate: ġ eſt prime ꝑſone. et nõ incõueniẽter põt addi niſi ſubiectũ fuerit tranſcendens: vt ens eſt terminus.

¶ Secũda ꝓpoſitio. ſubiectũ ſecũde impoſitionis reſpectu ꝑdicati ſcðe impoſitiõis põt tripliciter ſe habere: vel ꝑdicatũ cõuenit ſubiecto ꝑ vtroq; ſignificato: vel ꝑ vno tñ: vel ꝑ nullo. Si primũ: tũc ſubiectũ põt ſupponere ꝑſonaliter vel materialr: vt nomẽ eſt termin᷒. Si ſcðm: vel ġ ꝑdicatũ cõuenit ſubiecto ꝑ ſiḡto vltimato tũc ſubiectũ ſupponit ꝑſonalr: vt ſillogiſm᷒ eſt oratio: ꝓpoſitio eſt oṙo. vel ꝑdicatũ cõuenit ſubiecto pro ſignificato non vltimato: et tunc ſubiectum ſupponit materialiter: vt argumẽtatio eſt ſubiectũ logice. Si ſcðm talis ꝓpoſitio eſt diſtinguẽda: vt idiuiduũ eſt generaliſſimũ

Suppoſi- tio ꝑſona lis diuidit̃ ¶ Suppoſitionũ perſonaliũ quedam eſt cõmunis: quedã diſcreta. Diſcreta ẽ terminus ſupponẽs diſcrete ⁊ oĩs termin᷒ ſingularis ſignificatiue tentus vel terminus cõmunis ſingulariȝatus ſupponens ſupponit diſcrete.

Suppoſi- tio cõmu nis duplex ¶ Suppoſitio cõis eſt terminus cõis ⁊ cõiter ſupponẽs: ⁊ talis eſt duplex. Nã q̃dã eſt cõfuſa: altera eſt determinata de q̃ dat̃ h̃ regula. Oĩs termin᷒ cõmuniter tent᷒ ſupponẽs ſup quẽ nullũ capit ſignũ ſupponit determina-

te ꝛ ſignū ꝙ ad ſuppoſitionē nūꝙ cadit ante ſe.

Suppoſitio cōfuſa diuiditur. Pro ſup. confuſa ꝛ diſtributiua.

¶ Rurſus confuſa diuidit: qꝛ quedā eſt ꝯfuſa tm̄: quedā cōfuſa ꝛ diſtributiua. Quo mēbra ſolent cōiter diffiniri ꝑ deſcenſus. Et ad cognoſcendū ꝙ termini ſupponūt cōfuſe ꝛ diſtributiue ponūtur regule quarū pͥa eſt. Oīs terminꝰ cōiter ſentus immediate ſequens ſignum vniuerſale affirmatiuū ſupponit cōfuſe ꝛ diſtributiue. Dicit cōiter ſeꝰ ꝛ nō cōis ꝓpter ſubiectū huiꝰ nullū ly ſortes eſt dictio diſſyllaba intelligo in oībus iſtis regulis cōditiones cōmunicātes.

¶ Scḋa regula. omnis terminus ſequens negationem infinitantem immediate vel negationem negātē mediate vel immediate ſupponit cōfuſe et diſtributiue.

Cōparatiuus diſtribuit.

¶ Tertia regula. Omnis terminus cōmunis rectus a comparatiuo ex vi cōparationis: vel a ſuplatiuo ex vi partitionis ſupponit confuſe ꝛ diſtributiue.

differt diſtribuitur

¶ Quarta regula. Omnis terminꝰ rectꝰ. a. differt mediāte a vel ab diſtribuit.

¶ Quinta regula. Dictiones exceptiue ꝛ reduplicatiue diſtribuuntur.

¶ Sexta regula. Dictio excluſiua diſtribuit terminū mediatum confundēdo confuſe tm̄ terminum propinquum.

Dictio negationem includens diſtribuit.

¶ Septima regula. Dictio includens negationem diſtribuit.

¶ Octaua. Terminꝰ ſeqn̄s ita ſicut mediāte poſitiuo gradu diſtribuit. Oīa hec patēt i iſtis duobꝰ carminibꝰ. Oīs nō peior ꝑter ſquātū ꝙ differt. Tātū puatꝰ ita docꝰ ſicut ꝛ vtꝰ

¶ Aſcenſus lucidiſſima explanatio.

Arguitur. Aſcenſus ꝛ deſcenſus ſūt formales conſequentie.

Aſcēſus ē cōſequētia formalis ꝙ arguit a ſingularibus ſufficiēter enūeratꝭ ad terminū ſupiorē cū ꝙ ꝫ valet deſcenſus: vt iſte hō currit iſte hō currit: ꝛ ſic de ſingulis: ꝛ iſti hoies ſūt oēs hoies: ꝙ oīs hō currit. Et hic maxīe cauendū eſt ne arguat a pluribꝰ ſuppoſitiōibꝰ determinatis reſpectu priū mīſtitudis ad vnā determinatā reſpectu totiꝰ. ꝗre nō ſequit: nō oīs hō ē h alal ꝛ nō oīs hō eſt h alal: ꝛ ſic de ſingulis: ꝙ nō oīs hō eſt alal. Nec ſequit. terminꝰ ſupponit extra hāc ꝓpoſitionē: ꝛ terminꝰ ſupponit extra hāc ꝓpōnē: ꝛ ſic de ſingulis: ꝙ oīs terminꝰ ſupponit extra ꝓpōnē: ꝛ eodē mō i oībꝰ iſtis hō nō eſt h alal: ꝛ hō nō ē h alal: ꝛ ſic de ſingulis: ꝙ hō nō eſt alal. Caput hꝫ iſte hō caput hꝫ iſte hō: ꝛ ſic de ſingulis: ꝙ caput oīs hō hꝫ. hō ꝓceſſit iſtū hominē ꝛ hō ꝓceſſit iſtū hominē: ꝛ ſic de ſingulis: ꝙ hō ꝓceſſit omnē hominē ponēdo eternitatē mūdi. Et hic nō tm̄ hoc alal ē hō ꝛ nō tm̄ hoc alal ē hō. ꝙ nō tm̄ alal ē hō. Diſputatio pōt fieri ſine iſto ſmōe ꝛ diſputatio pōt fieri ſine iſto ſmōe: ꝙ diſputatio poteſt fieri ſine ſmōe. Sꝫ i oibꝰ iſtis pͥo aſcēdamꝰ ſub termino ſtāte determinate: ꝛ tūc valet aſcēſus copulatiuꝰ ſub termīo diſtributo. Sꝫ ſi icipiamus a termīo diſtributo ponam relatiuū idēptitatꝭ i oībꝰ ſingularibꝰ niſi i pͥa practicet exēplo capiēdo iſtā caput oīs hō hꝫ poſſumꝰ ſic exordiri hoc caput oīs hō hꝫ vl' hoc caput oīs hō hꝫ. ꝛ data vna ſingulari aſcēdamꝰ ſub illo termino hō copulatiue vl' pͥo icipiēdo ab illo termio hō dicamꝰ ſic caput hꝫ iſte hō ꝛ idē caput hꝫ iſte hō: ꝛ ſic de ſingulis: ꝙ caput habet omnis homo: ꝛ eodē modo in omnibus alijs exemplis. Et hec ſit prima regula aſcenſus.

Scḋa regula aſcenſus.

¶ Scḋa regula. Cauendū eſt ne arguat a ſuppoſitiōe ꝯfuſe tm̄ ad determinatā reſpectū mītitudis ſiue fuerit reſpectū termini ſub ꝙ deſcēdit ſiue reſpectū alterꝰ. Exēplū pͥmi. ſi hō deſcēdit. a. hō nō eſt alal: ꝙ iſte vel iſte vel iſte hō nō eſt alal: qꝛ diſſīcti qḋ eſt ſubiectū pͥtis ſtat determinate. Exēplū ſcḋi: vt cuiuſꝫ hoīs aſinus nō eſt aſinꝰ nō ſequit: ꝙ iſtiꝰ hoīs aſinꝰ nō ē aſinꝰ ꝛ iſtiꝰ hoīs aſinꝰ nō eſt aſinꝰ: qꝛ iſte terminꝰ aſinꝰ i pͥo loco ſtat ꝯfuſe tm̄ i aſceſa ꝛ i deſcēdētibꝰ determinate: ſꝫ opꝫ ſic deſcēdere i iſtis. a. hō nō eſt alal: ꝙ. a. iſte vl' iſte hō non eſt alal: cuiuſꝫ hoīs aſinꝰ nō eſt aſinꝰ: ꝙ iſtiꝰ hoīs. a. aſinꝰ nō eſt aſinꝰ. Dicit reſpectu mītitudinis: qꝛ deleta mītitudine nō incōuenit arguere a ſuppoſitiōe cōfuſa tm̄ ad determinatā: vt pꝫ hic arguēdo oīs hō eſt alal ꝛ iſti hoīes ſunt oēs hoīes: ꝙ iſte hō ē alal ꝛ iſte hō eſt alal: ꝛ ſic de ſingulis. vbi alal in ꝯñte ſtat determinate in antecedente ꝓo ꝯfuſe tm̄. ꝑ mītitudinē intelligit terminū diſtributū.

A ſuppoſitione cōfuſa tm̄ quō arguēdū ē

¶ Tertia regula Sub determinatiōe accepta vnica acceptione cū ſuo determinabili diſiūctī deſcendat ꝛ in exponibilibꝰ ꝙ ſi nō potes deſcēdere ꝑ regulas cōes tales deſcēſum aliqui immobilē vocāt: ceteris ſemꝑ terminis eodē nō reſeruatis. exemplū omne alal qḋ nō eſt hō eſt irrationale. ſic deſcendat. oē alal qḋ nō eſt iſte hō vl' iſte hō. ꝛ ſic de ſingulis: eſt irrationale. oē alal ꝑter hominē currit ſic deſcēde. oē alal preter hunc hoīem vel hunc hominē: ꝛ ſic de ſingulis: currit. oē alal videns oēm aſinū nō eſt hō: ergo oē alal videns oēm hūc aſinū vel hūc aſinū: ꝛ ſic de ſingulis: nō eſt hō: qꝛ ſi deleret ſignū vniuerſale cetera eſſent imparia.

Sub determinatione accepta vnica acceptiōe cū ſuo determinabili deſcendendū diſiunctim.

¶ Quinta regula. qñ extremū eſt aggregatū ex determinatione nō accepta vnica acceptione cū ſuo determinabili incipiat pͥmo deſcenſus a terminatione. exemplū. cuiuſꝫ hoīs ꝗlibet aſinꝰ currit: ꝛ ſic de ſingulis. nō valet ſic deſcendere: ergo cuiuſꝫ hoīs iſte aſinꝰ currit cū conſequens ſit falſum in caſu facili quo aſis eſt verū: ꝛ eodem modo hic cuiuſlibet aſinus currit. ergo iſtius hoīs aſinus currit: ꝛ iſtiꝰ hoīs aſinus currit: ꝛ ſic de ſingulis. ſed bene verū eſt ꝙ iſte terminus aſinus nō capit adeo reſtricte in deſcenſa ſicut in deſcendentibus: nec hoc oportet qñ eſt determinatio accepta nō vnica ſed ſufficit ꝙ in omnibus ſingularibus pro tot capiat ſicut in deſcenſa. hoc tm̄ ſemꝑ ſeruando ꝙ quādo aſcendimus ſub termino diſtributo vel deſcendemus demonſtremus oīa ſuppoſita ſecūdū exigentiam ſigni diſtributiui. quare iſte deſcenſus nihil vꝫ. iſte hō eſt iſte homo: iſte hō eſt iſte hō: ꝛ ſic de ſingulis: ſemꝑ eodem demonſtrato a pre ſubiecti ꝛ ꝑdicati: ergo oīs hō eſt oīs hō eſt: ſed iſte ſingulares inferūt hanc vniuerſalem quilibet hō eſt ipſemet: ſꝫ in alia oīs homo eſt oīs hō. Dicit albertꝰ ꝙ antiqꝫ ſophiſte dixerūt ꝙ tota diſtributio ſubiecti denotat cadere in quodlibet ſuppoſitū ꝑdicati hoc eſt ꝙ iohānes eſt oīs hō: ſortes eſt oīs hō. ꝛ ſic de ſingulis: ꝛ tūc opꝫ ſic aſcē

Sub determinatione accepta nō vnica quō deſcēdendum.

dere iſte hō ſorte demonſtrato eſt iſte hō platone demōſtrato: ⁊ iſte hō cicerone demōſtrato eſt iſte hō petro demōſtrato: et ſic de ſingulis ⁊ oēs hoīes demōſtrādo per circuitū eūdo cū quolibet vno ſuppoſito ſubiecti demōſtrādo oīa ſuppoſita predicati. ⁊ propter defectū illiꝰ cōditiōis iſte aſcenſus nihil valet iſti hoīes ſunt duo hoīes et iſti hoīes ſunt duo homines nō ſunt plures homines: ꝗ oēs hoīes ſunt duo homines. poſito caſu ꝙ ſint quattuor homines ꝑ̄cise in mundo vel octo vel ſic de quocūꝙ alio numero dūmodo demōſtres preciſe duos in ſingularibꝰ: q: ſemꝑ in talibus antecedens eſt verū ⁊ ꝯn̄s falſum: ⁊ eodē modo hic iſti homines non vidēt ⁊ iſti homines non vidēt ⁊ nō ſunt plures homines: vel affirmatiue ponēdo contrariū ⁊ iſti homines ſunt oēs homines: ergo nulli homines vident: q: demonſtrādo continue vnū cecū ⁊ vnum videntē. antecedēs eſt verū ⁊ cōſequēs falſum. ⁊ tota cauſa eſt: q: non demonſtrantur omnia ſuppoſita de quibꝰ terminus diſtributus eſt verificabilis. ⁊ dicit̄ ſm exigentiā ſigni: q: in iſta vterꝙ hō currit oporteret diſiūctiue mixtī ꝑ copulatiuā deſcēdere ⁊ aſcēdere hoc eſt copulatiue ſub diſiūctiōe vt vterꝙ hō currit: ergo iſte hō currit: et iſte homo currit vel iſte hō currit ⁊ iſte hō currit: et ſic de ſingulis. Et oppoſito mō copulatiue ſub diſiunctione deſcēdamꝰ ſub termino ſtāte determinate ſm exigētiā ſigni: vt pʒ hic non vterꝙ hō currit ⁊ ita ſm exigētiā aliorum ſignorum diſtributiuoꝝ q̄n̄ ſignū diſtribuit ꝑ q̄hibꝰ ſignoꝝ. de quibus omnibus in paruis logicalibus videas.

Dicit̄ An. cos. ātiq̄s dixiſſe artiſtas ꝯllā cūl eſſe ꝓpoſitionē affirmatiuā in q̄ ſubicit̄ ꝓnomē demōſtratiuū ꝑ̄lalis numeri demonſtrās adeſſe illa ꝑ q̄bus ſupponit ter. ſub q̄ fit aſcēſus vel deſcenſus. ⁊ ꝑ̄dicatū ē ter ſub q̄ aſcēditur vel deſcenditur in plī nūero ſēꝑ̄ cū ſigno collectiuo: vt huius oīs hō eſt aīal ꝯſtantia ē ⁊ iſti ſunt oēs hoīes videt̄ tn̄ hūc modū improbare tertio dubio de aſcenſu et deſcenſu. Idem hʒ geor. in de ſuppoſitione materiali.

Inſuper notādū eſt ꝙ quadruplex eſt deſcēſus ⁊ aſcēſus. q̄dā copulatiuꝰ q̄n̄ ſingulares ſunt ꝓpoſitio copulatiua: ⁊ talis deſcēſus eſt ſub termīo diſtributo q̄ eſt totale extremū vel pars extremi q̄n̄ eſt determinatio accepta nō vnica. et q̄n̄ꝙ̄ grā forme pōt eē deſcēſus copulatiuꝰ ſub termino ſtāte determinate. hoc patet multipliciter. Primo tenēdo partē ꝓpoſitiōis eē ꝓpoſitionē. Scdō ad hoc nō aſpiciendo q̄n̄ ꝑ̄dicat̄ idē de eodē: vt hō eſt hō: ſed hoc nō eſt gratia forme acceptionis terminoꝝ. Deſcenſus diſiūctiuꝰ eſt q̄n̄ ſingulares diſiūctiue capiūtur ⁊ fit ſub termino ſtāte determinate q̄n̄ꝙ̄ ſub termino diſtributo fieri pōt. Deſcēſus diſiūctꝰ et copulatꝰ ſunt q̄n̄ inferunt̄ cathegorice de diſiūctis vel copulatis extremis. cōſtātia eſt ꝓpoſitio cuꝰ ſubiectū ē ꝯpoſitū ex ꝓnoīe demōſtratiuo ⁊ termino ſub q̄ aſcēdit̄ vel deſcendit̄. ⁊ ꝑ̄dicatū ē idē terminꝰ ſumptꝰ cū ſigno collectiuo ī plurali nūero ſi terminꝰ hʒ plura ſuppoſita: ſʒ ſi habeat ſ̄ tm̄ vnū ſuppoſitū ſit ꝯſtātia ī ſingulari nūero cuʒ ſigno diſtributo nec ibi ꝓprie ē deſcēſus: ⁊ ꝯſtātia dʒ eē affirmatiua ⁊ nō negatiua defectu cuꝰ nō ſequit̄ h̄ ens nō ē vl h̄ ens nō ē: ⁊ ſic de ſingulis. ⁊ nō ſunt plura entia: ꝗ aliqđ ens nō eſt: q: añs ē cōtingēs ⁊ ꝯn̄s impoſſibile. ſʒ opʒ ponere ꝯſtātiā ſic: ⁊ iſta entia ſunt oīa entia q̄ q̄n̄ꝙ̄ ſit poſſibilis cū diſiūctiua cōpoſita ex ſingularibꝰ copulatiuā reddit impoſſibilē ꝓpter ꝑ̄tiū incōpaſſibilitatē. Ex oībꝰ iſtis infero has ꝓpōſes ꝯcedēdas. quelibet hoīeʒ ꝑ̄ceſſit hō poſita imaginatiōe ariſtotelis de eternitate mūdi. Probat̄. iſtū hoīeʒ ꝑ̄ceſſit hō ⁊ iſtū hoīeʒ ꝑ̄ceſſit hō: q: pr̄ eiꝰ: ⁊ ſic de ſingulis. ⁊ iſti hoīes fuerūt oēs hoīes: ꝗ quēlʒ hoīeʒ ꝑ̄ceſſit hō ꝓpter breuiloquiū ſꝑ ſuppono ꝯſtātiā.

Ariſtoteles eternitatē mūdi poſuit.

Scdā ꝓpoſitio quēlʒ patrē preceſſit filiꝰ. Probat̄. iſtū patrē ꝑ̄ceſſit filiꝰ: q: pr̄ eiꝰ q̄ fuit filiꝰ alteriꝰ. ⁊ ſic de ſingulis. igit̄. ⁊ eodē mō īferas has oēs quēlʒ aſinū ꝑ̄ceſſit bos ⁊ quēlibet bouē ꝑ̄ceſſit aſinꝰ poſt quēlʒ hoīeʒ erit non hō poſt quēlʒ nō hoīeʒ erit hō añ quēlʒ opiniōeʒ erit opinio. ⁊ ī iſtis capio poſt ⁊ añ ꝓpoſitionalr ⁊ nō aduerbialr: vt includēs inſtās vel tempus.

Scdō infero has ꝯcedendas. oīe aīal hō nō ē oīs hō riſibile nō ē oīs hō hō nō eſt. Probat̄ vna: q: cūlibꝫ eſt rō in oībꝰ hoc aīal hō nō eſt brunello demōſtrato: ⁊ h̄ aīal hō nō eſt ſorte demōſtrato: ⁊ ſic de ſingulis. ⁊ q: oēs ſingulares ſunt tibi dubie in q̄bꝰ demonſtras homines. Probo vnā verā: q: cūlibꝫ eſt rō in oībus capio hāc hoc aīal hō nō ē demonſtrādo guillermū: hoc aīal iſte hō nō eſt demonſtrādo ſortē vel hoc aīal iſte hō nō eſt demonſtrādo platoneʒ ⁊ ſic de ſingulis ſꝑ demonſtrando ꝑ hoc animal guillermū: ergo hoc animal hō nō ē. ꝯn̄a tenet ꝑ aſcēſuʒ ⁊ vltra hec eſt vera h̄ aīal hō nō eſt ⁊ cūlibꝫ eſt ratio in oībꝰ: ꝗ quēlʒ eſt vera: et copulatiua ex illis oībꝰ añs ad iſtā omne animal hō nō eſt: ꝗ illa eſt vera qđ fuit ꝓbādū ſʒ nō eſt opꝰ cōſtātia q̄n̄ negatiue deſcēdimꝰ ſub termino diſtributo: nullū animal currit inferēdo ſingulares: ⁊ eodē modo argumentoꝛ ex oppoſito ad oppoſitum: quia ibi conſtantie eſt innata.

Negatiue deſcēdēdo ſub termino diſtributo nō eſt opꝰ cōſtantia.

Tertio īfero has eſſe veras quelibet ſummuliſta q̄n̄ vnus ſolꝰ ſummuliſta eſt in aula: eſt in aula quelibet homo eſt vnꝰ ſolus hō oīs homo eſt nō oīs homo: quelibet hō mūdi pōt ſtare ſub ꝑuo ponte: hoc pʒ ꝯtinue aſcēdendo ſub termino diſtributo. iſte ſummuliſta ē in aula: iſte ſummuliſta eſt in aula q̄n̄ vnꝰ ſolus ſummuliſta eſt in aula: ⁊ iſte ſummuliſta eſt in aula q̄n̄ vnꝰ ſolꝰ ſummuliſta ē in aula: ⁊ ſic ð ſingulis. Et hoc eſt clarū tenendo iſtā cathegoricam.

Scdā propoſitio pʒ. iſte hō eſt vnus ſolus homo: ⁊ iſte hō eſt vnus ſolus homo: et ſic de ſingulis.

Tertia ꝓpoſitio pʒ. Iſte hō eſt non omnis homo: ⁊ iſte homo eſt nō omnis homo: ⁊ iſte homo eſt non omnis homo. ⁊ ſic de ſingulis: ergo omnis homo eſt non omnis hō.

Quarta propoſitio pʒ. Iſte hō mūdi pōt eſſe ſub ꝑuo pōte demōſtrādo ſortē ⁊ iſte hō mūdi pōt eſſe ſub ꝑuo ponte demonſtrādo platonē: et ſic de ſingulis. ⁊ eodē modo cū obliquis: vt in qualibet camera eſt ignis in vtraꝙ iſtarū domoꝝ eſt ſolū vnū animal demōſtrādo duas domos mille leucis diſtantes: ſʒ oēs iſte eſſent negāde ſi terminꝰ ſtans cōfuſe tm̄ ſtaret determinate. Et ad cognoſcē das veritates, vbi terminꝰ ſtat ꝯfuſe tm̄ incipit aſcenſus ſub termino diſtributo. Et ad cognoſcēdas falſitates ꝓpoſitionū in quibus eſt terminus diſtributus reſpectu termini ſtantis determinate exordiendū eſt a termino ſtante determinate ⁊ nō a termino diſtributo. queris quō cognoſcit̄ veritas propoſitionis in qua terminus ſtat confuſe tm̄ a termino ſtante determinate.

Modus cognoſcendi veritates vbi termi. ſtat cōfuſe tm̄ et ꝓpoſitionū in q̄bꝰ eſt termi. diſtributꝰ reſpectu ſtātis determi. ter.

Reſpondetur ꝙ ad exacte determinādū opus eēt multifaria diſtinctione: ſed pro hac materia dat̄ hoc vtile documētū q̄n̄ terminꝰ diſtribuit̄ reſpectu termini ſtantis ꝯfu

ſe tm̃ affirmatiue ſufficit q̃ cuilʒ ſuppoſito termini diſtributiui rñdeat vnũ ſuppoſitũ termini ſtãtis cõfuſe tm̃. vt p̃bi cauſa. Ad v̾itatẽ hui' oĩs hõ eſt aĩal ſufficit q̃ cuilibet homini rñdeat ſua aĩalitas (vt ita loquar) ſcʒ q̃ ſoꝛtes ẽ vnũ aĩal et plato vnũ animal. nec opʒ q̃ duo ſuppoſita termini diſtributi reſpõdeãt vni ſuppoſito termini ſtãtis cõfuſe tm̃: licet interdũ ita poteſt ↄtingere: vt ad v̾itatẽ hui' vter q̃ aiax habebat vnũ clipeũ. ſufficit q̃ aiax oilei habebat vnũ et aiax telamonius vnũ aliũ. Exẽplũ ſcd̃e ptis: vt vter q̃ aiax vidit vnã vrbẽ q̃ poterat verificari pro ſola troia. In negatiuis oppoſito mõ eſt: vt data iſta oĩs homo aĩal nõ eſt: ſufficit q̃ quodlibet ſuppoſitũ termini diſtributi poteſt negari p̃ vno alio ſuppoſito termini ſtãtis ↄfuſe tm̃: vt ad v̾itatẽ hui' omnis hõ aĩal nõ eſt: ſufficit q̃ ſoꝛtes brunellus nõ eſt q̃ plato guillermus nõ eſt: ⁊ ſic ſp̃ negãdo p̃ varijs ſuppoſitis oĩs hõ riſibile nõ eſt: ſufficit q̃ ſoꝛtes plato riſibilis nõ ſit: ⁊ ſic i alijs vbi termin' ſtat determinate opoꝛtet q̃ quodlibet ſuppoſitũ termini diſtributi affirmetur pro vno diſcreto ſuppoſiti termi ſtãtis determinate ſi ꝓpõ ſit affirmatiua. ⁊ p̃ vno diſcreto negeť ſi ꝓpõ ſit negatiua. vel ad veritatẽ hui' clipeũ habuit vter q̃ aiax opʒ q̃ vnus fuiſſet poſſeſſus ab vtro q̃. ⁊ ad v̾itatẽ hui' hõ nõ eſt aĩal opʒ q̃ q̃libet aĩalitas negeť de ſoꝛte platone vel aliq̃ alio diſcreto hoĩe. ⁊ hinc ẽ q̃ ꝓpõ in q̃ terminus ſtat ↄfuſe tm̃ hʒ plures cauſas v̾itatis q̃ ꝓpõ in q̃ idẽ termin' ſtat determinate. et ꝓpterea ſequiť ad illã ſp̃ ⁊ nõ ↄuerſo niſi interdũ gr̃a materie ceteris parib' intelligas: ↄſideres aſcẽſus in iſtis hõ eſt aĩal ⁊ ↄuerſo. oĩs hõ ẽ ipſemet. a. hõ nõ eſt ipſemet. alicui' ſpẽi q̃libet indiuiduũ ẽ aſin' a quoꝛʒ entre q̃libet differens eſt ens primo inchoãdo aſcẽſum a primo termino obliquo.

Mod' cognoſcẽdi i negatiuis

Ppõ i q̃ te. ſtat cõfu. tm̃ hʒ pl'es cauſas v̾itatis q̃ la in q̃ idẽ ſtat de terʒiare.

Ampliatio ſcd̃e intentionaliter

⁊ paſſiue ſũpta ẽ termin' ſupponẽs in oꝛdine ad plres dr̃ias tpoꝝ. vt ſoꝛtes fuit aĩal. vbi iſte termin' ſoꝛtes ampliať ampliatiõe tpm p̃ ſoꝛte q̃ eſt vel fuit hõ fuit aĩal cui' ſubiectũ ampliatur ʒ ãpliatiõe tpm ⁊ ſuppoſitoꝝ. Et ex illo innuiť diſtinctio illa cõis ⁊ dr̃ a tpalis nõ capiť prime intẽtionalr̃: ſed p̃ dicibilibus ei ſolent poni quiq̃. ſ. eſt. fuit. erit. põt eſſe. et imaginať. vnde circa ampliationes ponũtur alique regule.

Ampliatio quntuplex.

Quaꝝ p̃ma ẽ. Copula de p̃terito

ſiue de p̃terito ſiue de imp̃fecto vel participiũ p̃teriti tpis in recto ampliat terminũ poſitũ a p̃te ſubiecti ad ea q̃ ſũt vel fuerũt. Dicť in recto q̃re ſubiectũ hui' nõ ãpliať ſoꝛtes hʒ aſinũ ꝓductũ: ſʒ ſubiectũ hui' ãpliať. ſoꝛtes ẽ ꝓduct'. dr̃ a p̃te ſubiecti et non ſubiectũ ꝓpter iſtũ termini hoĩem q̃ in iſta hoĩem vidit plato ãpliať. lʒ ſit p̃s p̃dicati v̾tute hui' regule tales ſunt ↄcedende. lãcea integra ẽ fracta. hõ viu' ẽ moꝛtu'. cãdela lucens ſup̃ tabulã eſt extincta. hõ rectũ loquẽs ẽ decollat'. ſoꝛtes ext̃ domũ ẽ clauſus in domo. pot' ſup̃ ignẽ ẽ remot' ab igne. ſemiramis ẽ nata p̃cipialr̃ ⁊ nõ noĩalr̃. ariſtoteles ẽ doctus p̃hs et nõ eſt p̃hs. et iſtud ſpeciale hic eſt.

Preteritũ ãpliat aũ ſe ad eẽ et fuiſſe

Sophiſmata ʒa.

Notãdũ q̃ iſta p̃ticipia am

pliatiua licet nõ ampliãtur ſupponũt p̃ aliquo q̃ non eſt. Nam ſenſus prime ꝓpõnis eſt lancea que eſt vel fuit integra ẽ fracta. Senſus ſcd̃e eſt hõ qui ẽ vel fuit viuus eſt moꝛtuus. Senſus tertie eſt: cãdela q̃ eſt vel fuit lucens ſup̃ tabulam ẽ extincta. Sẽſus quarte ꝓpõnis ẽ. hõ qui eſt vel fuit rectũ loquẽs eſt decollat'. Sẽſus q̃nte ꝓpoſitionis ẽ. ſoꝛtes q̃ fuit extra domũ vel ſoꝛtes q̃ eſt extra domũ eſt clauſus in domo. Sẽſus ſexte ꝓpoſitiõis eſt. potus q̃ eſt ſup̃ ignẽ vel q̃ fuit ſuper ignẽ eſt remot' ab igne. ⁊ ita de alijs duab' dicať ⁊ de talib'. ſoꝛtes diſputãs ante me ẽ occiſus.

participia ãpliatiua ſupponũt p̃ aliq̃ q̃ non eſt.

Secũda regula eſt. q̃ copu

la de futuro vel p̃ticipiũ futuri tpis ampliat ad ea q̃ ſunt vel erũt v̾tute cui' regule iſte ſunt ↄcedẽde. meretrix erit v̾go. ſenex erit puer. hõ erit q̃n erit moꝛtu'. theologus erit ſĩmuliſta. antixp̃s ẽ moꝛitur'. p̃hs ẽ futuꝝ. coꝛruptũ ẽ gñandũ

Futuꝝ ampliat ante ſe ad eſſe ⁊ foꝛe.

Senſus p̃me ꝓpõnis eſt.

meretrix que ẽ vl' erit meretrix erit v̾go. Sẽſus ſcd̃e eſt: ſenex q̃ ẽ vel erit ſenex erit puer.

Tertia propoſitio verifica

bať p̃ filio dei ante triduũ quẽadmodũ iſta verificať de eo mediãte copula de p̃terito. Aliq̃s hõ p̃ceſſit adã. aliq̃s hõ p̃ceſſit p̃mũ hoĩem. cũ quibus ſtat q̃ adam erat p̃mus hõ.

Alie ꝓpoſitiones clarẽt. et

ex iſtis regulis ſequiť q̃ ſubiecta in iſtis ampliãtur ad tria. aſin' fuit moꝛitur'. hõ erit coꝛrupt'. hõ ẽ generãdus vel genit' hõ fuit vel erit.

Tertia regula. Iſti modi

poſſibile cõtingẽs impoſſibile ⁊ neceſſe ampliãt a p̃te ante ⁊ a p̃te poſt ad quattuoꝛ differentias tpm: ſed termini ampliãtes in duabus regulis p̃cedẽtibus nullo mõ ampliãt a p̃te p̃dicati q̃re p̃dicatũ huius hõ fuit currẽs ſtat p̃ currentib' q̃ fuerũt ſolũ. hõ erit alb' albũ ſtat p̃ illis qui erũt ſolum. ſed in iſta homo ẽ vel fuit albus. vtrun q̃ extremũ ampliatur v̾tute tertie regule iſte ſũt concedende. Optimũ poteſt eſſe melius. peſſimus ſtudens poteſt eſſe peioꝛ. aqua calidiſſima põt eſſe calidioꝛ. terra frigidiſſima põt eſſe frigidioꝛ. ſupremum põt eſſe ſuperius. infimũ poteſt eſſe inferius. Senſus p̃me eſt q̃ ẽ optimuʒ vel poteſt eſſe optimũ poteſt eſſe meli'. Sẽſus ſcd̃e eſt peſſimus ſtudens vel poteſt eſſe peſſimus ſtudens põt eſſe peioꝛ. et ſic de alijs dicať.

Poſſibile īpoſſibile⁊ neceſſe ad q̃tuoꝛ tempoꝝ dr̃ias ampliant

Quarta regula. Dictiones

terminantes in bilis et in tiuum ampliant ad ea que ſunt et poſſunt eſſe.

Dictiones in bilis ⁊ i tiuũ ad eẽ et poſſe

Quita regula. hoc verbum

incipit ampliat ad ea que ſunt vl' imediate poſt hoc erũt equaliter a p̃te ante ⁊ a p̃te poſt. et hoc v̾bũ deſinit in ea que ſunt vel immediate ante hoc fuerunt. ampliationes hoꝝ terminoꝝ p̃us et poſterius patent p̃ veritates haꝝ. Adam eſt p̃oꝛ antichꝛiſto. antichꝛiſtus eſt poſterioꝛ adã.

Incipit ad eẽ vel imediate poſt hoc eſſe.

Ultima regula eſt q̃ termi

nus impoꝛtãs actũ aĩe interioꝛem ampliat ad quinq̃ vt ſignificat cognoſco et oĩs ampliatio exp̃imenda eſt diſiũctim et nõ copulatiue diſiũctiue vel copulatim. oĩa iſta melius patẽt p̃ vnã regulã vtilem reſoluẽtibus ad reſolutã. Et regula eſt talis q̃ propoſitio ſingularis indefinita vl' p̃ticularis eſt reſolubilis p̃ duas reſoluẽtes: cui' ſubiectũ p̃me eſt ꝓnomẽ demõſtratiuũ eiuſdẽ caſus ⁊ nũeri cũ termino reſolubili: copula ẽ copula reſolubilis: p̃dicatũ reſolubilis. Subiectũ

Significare ⁊ cognoſcere ad quinq̃.

Singularis indefinita vl' ſingular q̃ reſolubil.

ſcđe reſoluētis eſt idem ꝓnomē ſumptū in recto in minore ⁊ copula eſt copula reſolubilis ſi non fuerit ampliatio. ſʒ ſi fuerit ampliatio capiatur copula de pñti ſub diſiūctiōe ad totā ampliatio nē: ⁊ ꝑdicatū ſcđe reſoluētis eſt ſubiectū reſolubilis: vt ꝓ ubi cauſa. hō viu⁹ eſt mortuus ſic reſoluiť hoc eſt mortuū demōſtrando adā ꝙ fuit et hoc eſt vel fuit hō viuus. ergo hō viu⁹ eſt mortu⁹. Meretrix erit ꝓgo. ſic reſoluiť. hec erit ꝓgo demōſtrādo filiā antixpi vel aliquā aliā in magna iuuentute: hec eſt vel erit meretrix forte poſtea in viceſimo anno. ergo ⁊c. Aqua calidiſſima pōt eſſe calidior: hec pōt eſſe calidior demōſtrādo aquaʒ remiſſe calidā hec eſt vel poteſt eſſe aqua calidiſſima. ergo ⁊c. Aliquis hō preceſſit adā iſte ꝑceſſit adā demōſtrando filiū dei. et iſte ē vel fuit aliqs hō. ergo ⁊c. aliqs hō eſt vbiq; iſte ē vbiq; demonſtrādo ſcđam ꝑſonā in diuinis: et iſte ē aliqs hō: ergo aliqs hō eſt vbiq;. hōis aſinus nō eſt aſin⁹: hui⁹ aſinus nō eſt aſinus demōſtrando platonē nō hñtem aſinū: ⁊ hic eſt hō. ergo ſemp ꝯcludēdo eandē obliquitatē quā habes in prima reſoluente. Aliq̄ hōies nō ſunt xpiani nec iudei nec machōmetiſte. iſte nō ſunt xpiani iudei nec machōmetiſte demōſtrādo vnū xpianū vnū iudeū et vnū machōmetiſtā: ⁊ iſti ſunt aliq̄ hōies. Eodē mō ꝓbať iſta aliq̄ artiſte hui⁹ domus nō ſunt ſummuliſte nec logici nec phiſici nec intrantes. Et hoc ſic. Iſti nō ſūt ſummuliſte logici phiſici nec intrātes demōſtrando vnū ſūmuliſtā logicū phiſicum et intrātem. Et iſti ſunt artiſte huius domus. ergo aliq̄ artiſte hui⁹ dom⁹ nō ſunt ſummuliſte logici phiſici nec intrantes. Hec regula pnecеſſaria eſt ⁊ iuuenibus ⁊ eruditis.

¶ Quedā annotāda ſup exponibilibus.

Propoſitio dr̄ exponibilis que eſt obſcura ex pte ſigni.

Propoſitio exponibilis eſt ꝓpoſitio obſcurū ſenſum hñs rōne ſigni in ea poſiti ꝟ rōne ſigni in ea poſiti q̄re iſta nō eſt exponibilis hōis .a. aſin⁹ qūlibet rudibile ē ꝙ nimis obſcurū ſenſum hʒ: ſʒ hꝰ ē rōne ꝯdictiōis et nō rōne ſigni exponibilis.

Que ſint ſigna exponibilia.

¶ Signa exponibilia ſūt dictiōes excluſiue exceptiue reduplicatiue incipit ⁊ deſinit cōpatiu⁹ ⁊ ſuplatiuus differt infinitum tm̄ tot⁹ oēs collectiue ſumptū ita et ſicut.

Que ſint dictiones excluſiue.

¶ Dictiōes excluſiue ſūt iſte tm̄ tantumō. ſolū ſolūmō. ꝑciſe ⁊ dūtaxat: ⁊ talia ſigna interdū cadunt ſup ſubiectū tm̄ vl' ſup ꝑdicatū tm̄: et tunc vocať de excluſo ſubiecto: de excluſo ꝑdicato: ⁊ equalent ſuis preiacētibus: et hoc ferme vlr̄ eſt verū.

Quid preiacens.

Preiacēs in logica vocať totū qđ remanet dempto ſigno: vt tm̄ hō ē aīal habet ꝓ preiacente hō eſt aīal q̄re iſta ē vera tm̄ hō eſt aīal in ſenſu excluſo. pʒ. ſua ꝑiacēs ē vera.

Excluſiuarum quattuor ordines.

¶ Quattuor ſunt ordines excluſiuaꝝ. exēplū tm̄ hō eſt aīal. tm̄ hō nō eſt aīal cū eaꝝ ꝯdictoriis ſp ꝑponendo negationē: ⁊ ꝓ olbus iſtis exponēdis dať hꝰ breuiſſimū documētū. Semp prima exponēs eſt ꝑiacēs. ſcđa exponēs ē oppoſite q̄litatꝭ ad exponibilē ⁊ oppoſite q̄ntitatis ferme ſp. pura niſi q̄ñ ſubiectuʒ diſtribuiť. vt ꝓ ubi cauſa. tm̄ hō eſt aīal. ſua pma exponēs ē hō eſt aīal. ſcđa et nullus nō hō ē aīal. Tm̄ hō nō ē aīal. ſic exponiť. hō nō eſt aīal ⁊ oīs nō hō ē aīal nō tm̄ hō eſt aīal. pma exponēs eſt nō hō ē aīal. Scđa vel aliqs nō hō eſt aīal. q: q̄ñcūq; ſignum negať diſiūctiue exponenda ē ꝓpō. ⁊ q̄ñ nō negať copulatiue nō curando de q̄titate ꝓpōnis: ⁊ ſic cōpiete exponūť. tm̄ hō eſt aīal hō ē nō aīal et nullus nō hō eſt aīal. tm̄ non hō non eſt aīal nō hō nō eſt aīal ⁊ oīs nō homo eſt aīal. Ꝯdictorie illaꝝ ꝯdictorias hñt exponētes diſiūctiue capias. excluſiua pmi ordinis in rectis equaleť vl' in terminus traſpoſitis: ⁊ hoc ē vex q̄ñ ſubiectū diſtribuiť ꝓ olb⁹ ſuis ſuppoſitis: ⁊ ex illo pʒ falſitas huius tm̄ hō eſt aīal. et ſilr̄ huius tm̄ oīs hō eſt riſibilis: q: ſua vniuerſalis eſt hec. oē riſibile oīs homo eſt. Et ꝑ excluſiuis ſcđi ordinis.

Pro excluſiuis ſecūdi ordinis

¶ Notādū eſt ꝙ nūꝗ̄ aliqua talis eſt ꝟa: vel niſi diſiunctū ex terminis ſit trāſcēdens ⁊ ad hꝰ nō ſufficit. Sed reqriť ꝙ ꝑdicatū ſupponat ⁊ ꝙ ſubiectū nō ſit grauatū quare iſte ſunt falſe tm̄ hō non eſt aſin⁹: tm̄ chimera non eſt chimera: tm̄ nō chimera nō eſt chimera: ſed iſte ſunt vere tm̄ chimera nō eſt nō chimera: tm̄ plato nō eſt nō plato: tm̄ ſubſtātia nō ē accidēs. Et ex iſta regula ſequiť ꝙ eſt aliq̄ negatiua falſa de ſubiecto nō ſupponēte ⁊ imo de vtroq; extremo nō ſupponēte. ex illo ſubſequiť ꝙ eſt aliqua affirmatiua vera de nullo extremo ſupponente hoc patet in cōtradictoriis ſcđi modi: vt nō tm̄ chimera non eſt antixpūs. ad cui⁹ veritatē ſufficit ꝙ diſiunctū ex extremis nō ſit trāſcēdēs. rō eſt in promptu: q: ꝓpōnes cōtradicentes cōtradictorias habent cauſas veritatis et falſitatis.

Aliq̄ negatiua de ſubiecto nō ſupponēte falſa

Quattuor modi exceptiuaꝝ

¶ Seqť de exceptiuis ī quib⁹ ſilr̄ danť q̄ttuor modi. oīs hō ꝑter ſortem currit ſic exponiť. oīs hō nō ſortes currit: ⁊ ſortes ē hō et ſortes nō currit. oīs hō ꝑter ſortē non currit: oīs hō nō ſortes nō currit. ⁊ ſortes ē hō ⁊ ſortes currit. Ꝯdictorie illaꝝ ꝯdictorio mō exponūtur.

De reduplicatiuis

¶ Seqtur de reduplicatiuis. Oīs hō inq̄tū rationalis eſt riſibilis. ſic exponiť. oīs hō eſt riſibilis. oīs hō eſt rōnalis. oē rōnale eſt riſibile. ſi aliqđ eſt rōnale ipm eſt riſibile: oīs homo inq̄tū rōnalis non eſt riſibilis: oīs hō non eſt riſibilis. oīs hō eſt rōnalis. nullū rōnale eſt riſibile. ſi aliqđ eſt rōnale ipm non ē riſibile ſp intelligēdo coniūctionē capulatiuā inter oēs cathegoricas. Ꝯdictorie iſtaꝝ ꝑ diſiūctiuas cōpoſitas ex ptibus ꝯdicentibus exponunť. nec putandū eſt ꝙ ſunt octo gña exceptiuaꝝ ⁊ reduplicatiuaꝝ: vt legēdo declarabunť. ſed iſte reduplicatiue ꝑ duas exponentes exponi pñt ꝑ ſecūdā ⁊ quartā. vt oīs homo inq̄tū rationale ē riſibilis: oīs homo eſt rationalis: ⁊ ſi aliqđ eſt rōnale ipſum eſt riſibile: oīs homo inq̄tū rōnale non eſt brutū. omnis homo eſt rationalis: et ſi aliquid eſt rationale ipm non eſt brutū.

Non ſunt octo gña exceptiuaꝝ et reduplicatiuaꝝ.

Expō ꝓpoſitionis de differt.

¶ Seqť de differt. ſortes differt ab hōie. ſortes eſt et ſimul cum eo. quilibet hō eſt et ſortes non eſt hō: ſortes differt ab oī hōie: ſortes ē et homo eſt. et ſortes hō nō eſt ꝓpoſitio nabiliter cum aliis copulis dicatur.

Expō ꝓpoſitionis de cōparatiuo et ſuplatiuo.

¶ Sequiť de cōpatiuo ⁊ ſuplatiuo deus eſt melior diabolo. ſic exponiť. deus eſt bonus ⁊ quilibet diabolus ē bonus: ⁊ nullus diabolus eſt ita bonus ſicut deus. et hoc ſi cōpatiuus ꝓprie capiať: ſi abuſiue ſufficiunt prima ⁊ vltima exponens quare iſta ē falſa. muſca ē minor celo. cū ſecūda exponēs eſt falſa celū eſt puū.

ſimiliter hec falſa brunellus eſt minor toto mũdo tot' mũdus eſt maior vno angelo: ſortes eſt doctiſſimus hoim: ſortes eſt doctus: q̃libet homo alius a ſorte eſt doct' ⁊ nullus homo alius a ſorte eſt ita doct' ſicut ſortes: et hoc ſi affirmatiue exponatur. ſi negatiue tertia exponens eſt nullus homo alius a ſorte eſt doctior ſorte.

Expoſitio ꝓpoſitionum de ſigno collectiuo De incipit duplex expoſitio.

¶ Sequitur de ſigno collectiuo. Oẽs apoſtoli dei ſunt duodecim: maxia multitudo apoſtoloꝝ dei eſt duodecim: ſortes icipit eſſe ſortes in inſtãti ꝙ eſt p̃ſẽs ẽ ⁊ ſortes imediate añ iſtãs qḋ ẽ p̃ſens nõ erat: vł ſortes imediate poſt iſtãs qḋ ẽ p̃ſens erit ⁊ ſortes in iſtãti qḋ ẽ p̃ñs nõ eſt primo mõ dicit̃ exponi ꝑ poſitionem de p̃ñti ⁊ remotionẽ de p̃terito h̃ eſt ꝑ affirmatiuã de p̃ſenti ⁊ negatiuã de p̃terito. Scḋo mõ dꝫ exponi ꝑ poſitionẽ de futuro ⁊ remotionẽ de p̃ſenti qñ ſubiectũ eſt termin' cõis ſubiecto ſcḋe exponẽtis addat̃ relatiuũ idẽptitatis alioqn ſtaret exponẽtes veras ⁊ exponibilẽ falſas: declarat̃ exẽplo aĩal icipit eſſe hõ poſito ꝙ nullũ aĩal icipiat eẽ: tñ exponibilis eſt falſa: ⁊ iſte exponentes ſunt vere aĩal in iſtãti de p̃ſenti eſt hõ: aĩal imediate añ iſtãs qḋ eſt p̃ſens nõ fuit hõ q̃ verificat̃ ꝓ brunello op; g̃ i ſcḋa exponẽte dicere idẽ aĩal imediate añ iſtãs qḋ eſt p̃ſens nõ fuit hõ q̃ ẽ falſa etiã qñ ſubiectũ eſt termin' diſcret' ⁊ cõnotatiuus op' eſt relatiuo idẽptitatis: vt iſte chriſt' icipit eſſe q̃ eſt ĩpoſſibilis cũ iferat deũ icipere eẽ h̃ ſuato ꝙ pria exponẽs ſp̃ erit affirmatiua: vt iſte chriſt' icipit eẽ iſte chriſt' imediate poſt hoc erit ⁊ iſte chriſt' nũc nõ eſt ambe ille exponẽtes erãt vere i fine tridui qñ immediate fuit aſſumptus' hũanitatẽ tũc veritas affirmatiua claruit ⁊ negatiua eſt ꝓpoſitio de p̃ſenti cui' ſubiectum tũc nõ ſupponebat: g̃ erat vera. ſꝫ ponendo relatiuũ idẽptitatis ſcḋa exponẽs erat falſa: ẽt qñ ꝓpoſitio ẽ vniuerſalis dãde ſunt ſingulares ad exponẽdã illã vniuerſalẽ: vt oĩs hõ icipit eẽ iſte hõ icipit eẽ ⁊ iſte hõ icipit eẽ: ⁊ ſic de ſingulis: q2 oẽs exponunt̃ ſm dicta: imo ſecuri' eſt ꝓpter caſus ſpeciales qualꝫ iſtaꝝ reſoluere: ⁊ tũc nõ eẽt difficultas de iſta xp̃s incipit eſſe aĩal incipit eſſe.

Sophiſmata correlarie ſequentia.

¶ Ex iſtis patet ꝙ ſortes incipit ſcire oẽm ꝓpoſitionẽ qñ nullã ꝓpoſitionẽ icipit ſcire: vt poſito ꝙ ſint ſolũ nouẽ ꝓpoſitiões i mũdo q̃rũ octo ſciat ſortes ⁊ deſinat nona ꝓpoſitio eẽ. Similr̃ ſortes icipit eẽ oĩs hõ: ⁊ tñ nõ incipit eſſe aliq̃s hõ. Hoc ptꝫ poſito ꝙ ſortes ⁊ plato p̃ciſe ſunt i mũdo iter hoĩes q̃ diu vixerũt deſinẽte platõe. Iã iſta eſt vª ſortes icipit eẽ oĩs hõ q2 ſortes in inſtãti p̃ſenti eſt oĩs homo et ſortes immediate ante inſtãs preſens nõ fuit oĩs hõ.

¶ Tertio ſequitur ꝙ hec ꝯña nõ valet: ſortes incipit eſſe oĩs hõ: g̃ oĩs hõ incipit eſſe ſortes: q2 ſtãte caſu ſecũdi correlarij ãtecedens eſt verum et conſequens falſum.

☞ ¶ Quarto ſequit̃ ꝙ hec ꝯña nihil valet ſortes icipit eẽ logic': g̃ ſortes icipit eẽ artiſta quẽadmodũ nõ ſequit̃ de' icipit eẽ hẽ: g̃ de' icipit eẽ aliq̃d: imo de' nõ incipit eẽ aliq̃d: nec incipere põt eſſe nihil: ſꝫ de' nihil icipit eẽ.

¶ Finis huius libri.

Iohãnis Maioris Hadigtonenſis Sũmularũ prim' tractat' icipit.

Q Ueritur vtrum logica ſit ſciẽtia vtilis. Et arguitur p̃io ꝙ nõ. Logica nõ ẽ ſciẽtia: g̃ logica nõ eſt ſciẽtia vtilis. ꝯña ptꝫ a toto i mõ ad ſuã p̃tẽ negatiue. Aſſumptũ arguit̃. iꝑa eſt opinionib' referta: vt ptꝫ. Aliq̃ ſunt reales. aliq̃ ab vtriſq; principãtes. ⁊ iſti iter ſe mlt̃ pharãi digladiãtur. Et idẽ ſolet eẽ athenis. Aliq̃ erãt peripathetici ariſtotelẽ ĩſequẽtes. Aliq̃ academici platonem imitantes. Aliqui ſtoici zenocrati et ariſtipo adherentes. Aliqui epicurei epicurum approbantes et aliqui gymnoſophiſte: ergo et antiquitus et in hac tempeſtate in logica volant opiniones.

Uaria diuerſitas iã vt olim in artib' habita.

¶ Scḋo arguitur ad idem. q2 vel iꝑa eſt vtilis gr̃a ſui vel gr̃a aliaꝝ ſciẽtiaꝝ acq̃rẽdaꝝ. Nõ primũ: q2 multa ſuperuacanea continet: vt pote inſolubilia: obligationes: artẽ inueniẽdi mediũ: cautelas opponẽdi ⁊ reſpondendi. Nec eſt vtilis gr̃a aliaꝝ: immo eruditi logici aſtute et doloſe verũ tanq̃ falſum aſtruere nitũtur ⁊ ecõuerſo. g̃ reſpectu aliaꝝ ſciẽtiaꝝ eſt inutilis.

Docet eni eã ibidem ad tria vtilem. Ad exercitanões ad obuiatiões et ad ſm p̃hiaꝫ diſciplias. vide i queſtionibus pe. brux.

¶ Pro hac q̃ſtiõe pono duas ꝯcluſiones. Prima eſt. Logica eſt ſcientia vtilis. ¶ Scḋa eſt. Logica iter ſciãs humanas ẽ vtiliſſima. Priorẽ ꝯcluſionẽ ſic ꝓbo. Oĩs illa ſcientia cũ q̃ alie acq̃ri p̃nt: ſine qua nequeũt acq̃ri ẽ vtilis: logica eſt hmõi: g̃ eſt vtilis. ꝯña tenet cũ maiore. minor eſt ariſtotelis p̃io thopicoꝝ. Et in ſummulaꝝ exordio Petrus hiſpa. recitat dyalecticã ẽ ars artiũ ſciã ſciẽtiaꝝ ad omniũ methodoꝝ principia viã habẽs. ex q̃bus verbis ptꝫ minor.

Auerrois modũ ſciẽdi vocauit logicã q̃uis p̃hs apud laertium ſcie iſtr̃m. Idẽ adducit. p. brux ſup p̃im. o textu pe. hiſpani ẽ epicuro et meliſſo.

¶ Et ꝯfirmatur per illud ſcḋi methaphiſice: vbi ariſtoteles enumerat duo impedimẽta veritatis. Unũ vocat logice ignorãtiã vbi dicit. Abſurdũ ẽ q̃rere ſiml' ſciaꝫ ⁊ modũ ſciẽdi. Sup q̃ vbo ꝯmẽtatoꝝ. v. cõmẽto dicit ꝙ per modũ ſciẽdi logicã itelligit vbi cõmẽtator logices expertẽ cuidã medico ꝯparat q̃ relicto agonizãte ad bibliothecã euolauit ꝓ ꝯſulẽdis codicibus laborãs interim obijt. Et ꝯmẽtator alibi dicit. Tria fecerũt Auicennã errare. Unũ erat logice ignorãtia. Et boeti' in diſciplina ſcholariũ .c.j. Cõpleto añt nõ indebite hmõi gymnaſij rudimẽto ad maioris inq̃ſitiõis ſciẽtie limina ꝓcedẽdũ eſt (ſciẽtie inq̃) quã vere falſeq; nouim' ida garricẽ ſolãq; ſciẽtie ſciẽtiã titulo ſubtilitat̃ obſtipãtẽ ſubiecta. ¶ Et ſeq̃tur i eodẽ. Trebatiuꝫ meminim' prudẽtiſſimũ: ſꝫ in h̃ ĩperitũ q̃ſi indignã ſciẽtiã ſub ſilẽtio p̃teriſſe: dic añt cõflict' ad ueniẽti eiſdẽ miſerrime ab his ſophiſtica vincẽti decẽtũ vidim' ⁊ ideẽ erẽt a ſuo collegio ſeq̃ſtratũ. Quid vlteri' ãguſtia pudoris cõfuſus qḋ p̃i' cẽlebat idignũ elogio poſtea ſociatũ mẽdicabat ¶ Et magn' ille de Gerſono i tractatu de magnificat introducit diſcipulũ h̃ v̾ba q̃rẽtẽ. Quid ais de logica q̃ ſtudioſi nr̃i tp̃is vilẽ hñt terminiſtã irridentes eo ꝙ oĩa referat ad terminos. Nos eni rẽ q̃rim' (iquit) ad rẽ im': q̃d ad nos de terminis: R̃ndet magn' ille de Gerſono grauiſſime talib'. Olim p̃ceptor noſter inclytus ſit fuit ⁊ eſt in plurimis qui ſe gratis inuoluũt cura eorũ inextricabilib' modis: quos ſola ſcit et põt logica reſoluere: necnon ſophiſmatũ paralogiſmos fantaſticos detegere. Docet inſup modum explicationis conceptuũ ſubtiliũ circa res iꝑas

Pe. brux. in ſuis. q. ſuper lo. Sophiſte a Cicerõe ⁊ Seneca plurib' i locis irridẽtur q̃le eſt illḋ Diogenis ꝓpe ſitũ quẽ dum ꝯtumelioſus dyalecticus ꝓbis cẽt aggreſſus h̃ mõ Quod ego ſum tu nõ es annuiſſet q; ille ſubiunxit hõ autem ego ſũ ſub intulit: er go tu non es hõ. hoc vltimũ in q̃t dioge

nes falſuʒ eſt: ⁊ ſi veꝝ fieri vis a me incipe ſtudia di[uina] citur) que ſunt accõmoda ad aliquẽ ſinẽ prima ſcḋe ſcti thome. q. xvi. articu. iij.

tū diuinas ꝙ naturales tā in cogitationib' ꝙ in
affectionib' ꝙ explicare difficillimū eſt: imo nec
plene poſſibile ſi logica defuerit. Hāc em̄ opinor
eſſe cauſaʒ erroris bolm deuotioni ſe dare putā-
tiū ſine logica ⁊ methaphiſica ſint boles ſint ſe
mine dn̄ neſciūt apō ſe cōcept' habitos reſolue-
re ſeipſos ſophiſticāt ⁊ alios: vel non inſtituunt
vel decipiūt expert' cēties ⁊ cēties loquor. ¶ Et
in plogo Olꝛam. Ermim' em̄ ꝙ plurimos logi
ca ꝑtermiſſa volētes intēdere diſciplīne mathe-
matice aberrare errores varios docendo: ſeminare
opiniones abſurditate plenas ſine mō ⁊ ordine
cōfingere: ⁊ penit' nō intelligibiles ſmones p-
lixoſq; texere ⁊ ordiri ſimiles lāguidoꝝ ſomnijs
⁊ poetaꝝ fictionib' rōnes oīno nulli' vigoris ve-
lut īſolubiles pōderātes vim ꝓpꝛe voc̄ ignorātes.

¶ Scḋa cōcluſio ꝓbat̃. ſiue vti

liſſima capiat̃ affirmatiue ſiue negatiue de logi-
ca totali ip intelligēdo: quā artē ſine addito vo-
camus. Aliā ſeptē artiū liberaliū eſt vtiliſſima ⁊
nō geometria arithmetica ⁊ muſica: vt pꝫ in ca
none diſtinctiōe trigeſimaſeptima. capitulo. Si
quis grāmaticā. parapho geometria. Arithme-
tica ⁊ muſica veritatē hn̄t: ſꝫ ſciētie pietati non
ſunt nec aſtronomia cū alijs trib' mathemati-
cis enumerat̃ inter chriſtianos nunc inoleuit:
vt patet vigeſimaſexta q̄ſtione ſcḋa. Et inter tri

Dyalectica rethorica et phiſica ꝑtinēt ad prudētias proprie di cta ſcḋa ſe cunde. q. xlviij.

uiales ſm oēs expoſitores hec eſt nobiliſſima.

¶ Et cōfirmatur. ſupponēdo

ꝙ theologia inter oēs eſt dea ſcientiaꝝ. De q̄ dr̄ ꝓ
uerbioꝝ nono. Sapiētia edificauit ſibi domū et
excidit colūnas ſeptē. hoc eſt theologia ſeptē ar-
tes liberales excidit. Et ſubdit̃ in eodeꝫ. Miſit
ancillas ſuas vt vacarēt ad arcē ⁊ ad menia ciui-
tatis. Hoc ſuppoſito arguit̃ ſic. Illa ſciētia q̄ ma-
xime ꝯducit ad ſacra eloquia intelligēda eſt vti
liſſima: logica eſt hmōi: ꝫ eſt vtiliſſima. Maior
pꝫ nō capiēdo vtiliſſima ꝓ vtilitate mūdi: ſed ꝓ
vtilitate cōſequēde theologie: alioqn leges ciui-
les ⁊ iura pōtificū in vtilitate pſtarēt (hic aūt ex
tēdim' nomē ſciētie). Minor claret: vt pꝫ indu-
cēdo ꝑ alias artes parū ꝓdeſt rhetorica reſpectu
logice. De grāmatica nō ē q̄ſtio ⁊ dō mathematicē

¶ Contra dicta arguit̃. Dicit

beat' hieronym' ad damaſuꝫ papā ⁊ recitat̃ i ca
none diſtinctiōe trigeſimaſeptia capit. Nōne. qḋ
ē ſic. Nōne vobis videt̃ in vanitate ſēſus ⁊ obſcu
ritate mētis ingredi illū q̄ dieb' ac noctib' i dya
lectica arte torquet̃ ⁊c. Itē plani' in eadē diſtinctio
ne capitulo. Oēm. capitulū eſt hoc. Oēm vim in
uictoꝝ ſuoꝝ in dyalectica diſputatiōe ponūt here
tici q̄ philoſophoꝝ ſententia diffinit̃. Nō aſtruēdi
vim hn̄t ſed ſtudiū deſtruēdi: ſed nō in dyalectica
placuit deo ſaluare ppl'm ſuū. Rurſus i ca. Legi
mus eiuſdē diſtinctionis. cap̄. eſt hoc. Legim' de
beato hiero. q̄ cū libros legeret ciceronis ab an-
gelo correct' eſt: eo ꝙ vir chriſtian' paganoꝝ fi-
gmētis intēderet. Hinc etiā Origines cinifes et
ranas quib' egypti ſunt pcuſſi vanā dyalecticoꝝ
garrulitatē ⁊ ſophiſtica argumēta intelligit. Ex
quib' omnib' colligit̃ ꝙ non eſt ab eccleſiaſticis
ſecularium litterarum querenda peritia.

¶ Quia iſta argumēta punge

re vident̃ q̄ cōiter aliqui cōtra logicā introducūt
ſoluent̃ per eoſdeꝫ canones in diſtinctiōe ꝑſata
habet̃ capitulo. Si quis grāmaticā. qḋ eſt octa-
uū poſt capitulū. Nōne. Si quis grāmaticā artē
nouerit vel dyalecticā: vt recte loquēdi rationem
hēat: vt inter vera et falſa dijudicet nō improba
mus. Et hoc habet beatus hieronym' ſup. epi-
ſtolā ad tytū. Et ad illḋ de capitulo legimus. ſeq
tur ſolutio in eodē capite parapho. Sed ecōtra
Paraphus eſt ſic. Sed ecōtra legitur ꝙ moyſes
⁊ daniel omnib' ſciētijs egyptioꝝ ⁊ caldeoꝝ eru
diti fuerint. Legit̃ etiam ꝙ ꝓcepit domin' filijs
iſrael vt expoliarēt egyptios auro ⁊ argēto Mo
raliter inſtruens: vt ſiue aurum ſapiētie ſiue ar-
gentum elo[q]uentie apud poetas inueniam' i in
vſum ſalutifere eruditionis vertamus. In leui-
tico etiā primitias mellis hoc eſt dulcedinē hūa-
ne eloquentie domino iubemur offerre. Magi
quoq; dn̄o tria munera obtulerūt in quibus nō
nulli tres partes philoſophie volunt intelligi.

Et ꝯfirmatur ſolutio ꝑ Bedā

ſuper libros regū. ⁊ recitatur diſtinctione ꝑmiſ-
ſa. capitulo. Turbat. vbi dicit littera ſic. Turbat
acumen legentium ⁊ deficere cogit qui eos a le-
gendis ſecularib' libris omnimodo exiſtimat ꝓ
hibendos in quibus ſi que inueniuntur vtilia q̄
ſi ſua ſumere licet: alioquin moyſes et daniel ſa
pientia et litteris egyptioꝝ et caldeorum nō ſe
paterentur erudiri. Ex quibus oībus ſequit̃ ꝙ
exercitatio logice eſt maxime approbanda. non
gratia ſui: ſed gratia aliarum. ſed nō eſt nimis
immorandū in grammatica: vt fecit Iouinianus.
nec in logica more gentilium philoſophoꝝ. Et
ex illo patet reſponſio ad capitulum.

¶ Scḋo arguit̃. Nō eſt vtile

multa ſcire in ſacris litteris: ergo logica non eſt
vtilis ad hoc: et per cōſequēs mod' probādi nul-
lus. Aſſumptū arguitur ꝑ illud prime ad corin-
thios octauo. Sciētia inflat charitas vero edifi
cat. Et confirmat̃ per illḋ pſalmi. Quoniā non
cognoui litteraturā introibo in potētiā tuā. Glo
ſa. i. in religionem chriſtianā: ergo peritia litte-
rature eſt impedimētū religiōis chriſtiane. Hoc
ideꝫ patet a ſigno de ꝑitis in ſacris litteris q̄
hereſes venenoſos ſuſcitarūt. pꝫ de Arrio Ma
nicheo Donato et pleriſq; alijs.

¶ Ad primū iſtoꝝ reſpōdet

beatus Auguſtinus. ix. de ciuitate dei. c. xx. ad il-
lā ꝑpoſitionē apoſtoli ꝙ ſciētia ſine charitate in
flat: ſꝫ admixta charitate edificat. et ad illud in
pſalmo reſpondet eadem gloſa ꝙ per litteratu-
rā intelligit̃ vetus teſtamentū ſm illud apoſtoli
Littera occidit: ſpūs autem viuificat. hoc eſt ſer-
uare proceſſum verborū vt ſonant inde eſt impe
dimētū religiōis chriſtiane: nō obſtāte quilibet
ſenſus litteralis a ſpiritu ſctō intent' eſt verus
in veteri teſtamento ſicut in nouo. Cognoſcere
litteraturā nihil aliud eſt ꝙ ſeruare circūciſionē
⁊ hmōi. Et ad illud q̄ arguit̃ a ſigno dr̄ ꝙ ſignuꝫ
nullū eſt. Tū ꝓ[mo]: plurimi litterati ſtultoꝝ infi-
nit' eſt numerus. ſꝫ hn̄ veꝝ eſt ꝙ litterati erant
cauſa frequēter hmōi hereſiuꝫ: ſꝫ litteratura de ꝑ
accidens: ⁊ deprauatū ingeniū cauſa per ſe.

¶ Ad primū argumentū ante

oppoſitū negat̃ aſſo: q: extēdit termin' ſciētia: ⁊
ſic opinionem complectitur. vel dicitur licꝫ aliq̄
logica partialis ſit ſcientia: ⁊ aliqua opinio tota
lis a nobiliore qualitate denominat̃. Et ad con
firmationem dicitur ꝙ eſt vtilis et gratia ſui et

ſūlarum. Inſolubilia et omnia ſibi enumerata ad capeſcendas ſcientias apprime conducant ⁊ eoꝝ ignari frequenter illuduntur. ¶ Finis.

Circa principium ſummularū notandū eſt primo ꝙ titulus ſummularū eſt talis. Iſte ē tractatus ſummularū magiſtri petri hiſpani vbi non abs re vulgo hi termini inſerūtur. Primo dr̃ iſte ad oſtendendū rei vtilis p̄ſentiam: q2 ſm grāmaticos iſte demonſtrat rē propinquā: ille vero remotā. ppterea nō dr̃ ille. Nūc pro nr̄o exordio bene rei vtilis: vt poſtea oſtēdet Et ſequitur eſt: qḋ eſt radix oīm v̄boꝝ ſm grāmaticos. Et quodlibet v̄bū adiectiuū in ip̄m eſt reſolubile. Sic iſte tractatus eſt radix totius logices: et p̄ cōſequēs oīm ſcientiaꝝ ſtabilimētū: cuꝫ ſit callis ad methodū. Sequit tractat' vbi oſtēdit ſeſe breuitas: q2 ſuccincte iſte liber amplectitur quicquid in magna Ariſtotelis logica ꝯtinetur. Quartus termin' eſt ſummularū ꝗ etiā breuitatē declarat: vt pꝫ inſpiciēti naturā termini diminutiui. Nō dr̃ ſumma: et dr̃ pluraliter ppter tractatuū multitudinem: quēadmodū decretales pluraliter ħere pferꝫ. In quo termino etiā includit occulte ꝗ ſunt pfuturi in ſummulis exponendo terminū p̄ lr̄as. Per. S. ſcientiarū. p̄. V. vniuerſarū. p̄. M. mater. per. M. ſcḋo loco modeſtis. p̄. V. humillimus. ſed. h. nō eſt littera. p̄ L. laborioſis. p̄. A. accidioſi. per. R. rebellious. p̄ V. vanitatū. p̄. M. in fine methodus. Vñ ſummularū quaſi ſciētiaꝝ vniuerſaꝝ mater. mō fuerint modeſti. humiles. laborioſi. accidioſis. ⁊ rebellibus. methodus. vanitatū. Prīa pꝫ termini oñdit q̄bus p̄dēſt hec doctrina: q2 modeſtiſ ⁊ nō quibuſlibet modeſtis: ſed modeſtis et hūilibus. Quare maturo antiq̄tus mādit aliquis ad athenaꝝ portā colaphis cedēs philoſophari volētes tumidis repudiatis ⁊ introductis hūilib'. et nō q̄buſlibet modeſtis ⁊ humilib' ſimul: ſed addere opꝫ laborioſis. Scḋa pꝫ ē nota de ſe ⁊ illi de ſcḋo ordine ſunt ꝗ clamant. Quid dyalectica: nil niſi garrula labilis ars eſt. Si tua tp̄a dederis oīa nil tibi p̄deſt. Quītus termin' eſt magiſtri: in ꝗ v̄bo ſcie tāgit auctoritas. Non dr̃ baccalarii: nec dr̃ poete laureati. q2 expto in ſua ſcīa credēdū ē. Et cū fuerit religioſus veriſile eſt ꝙ fuerit magiſter in theologia: q2 religioſi regulariter non ſunt magiſtri in artib'. Sextus termin' ē petri: in quo tangit ſcie ſoliditas. Nō dixit ſtephani vl' roberti de quo apte pōt dici. Tu es petrus ⁊ ſup hāc petrā edificabo eccleſiā meā. Per petrus demōſtrādo actorē. ⁊ p̄ edificabo Ariſtotelē intelligēdo. et p̄ eccleſiā logicā ei'. Vel p̄ ly petr' hāc ſcientiā intelligēdo. ⁊ p̄ eccleſiā meā doctrinā eccleſiaſticā. i. theologiā. nō ſic ꝙ theologia que eſt dea ſcientiarū p̄ hāc artē roboretur: ſed q2 hec tanꝙ ancilla docet modū in ea arguēdi. De ſeptīo termino taceo: ne blāditor videar in hiſpanoꝝ preſentia. etiā ſicut dicit Saluſti'. Malo de carthagine tacere ꝙ parū de ea loqui.

Huius diccōis ſummularum ethimologia.

Athenis colaphis expicebat ſtudere volētib equanimitas.

¶ Scḋo notādū ē ꝙ titulus ī pposito nō capit p̄ laude quēadmodū ibi. Legerat hui' amor nomē: tituluſq; libelli. Sꝫ capit p̄ orōne ꝗ tuet nomē actoris. Propterea dr̃ a tueor qḋ ē defendere: q2 actorē libri oñdit. Et titul' ē oratio cōpoſita ex terminis ſignificātib' nomē actoris cū denoīatione libri ⁊ aliqua cauſa.

Titulus a tuēdo d̄ſt titulus a tito liuio ꝗ libris ſuis q̄s prio diuiſit titulos primo appoſuit.

¶ Cōtra titulū libri arguit ſic

Oīs titulus ē ppō v̄a: titulus nr̄i libri nō eſt ppoſitio v̄a. ergo titul' nr̄i libri nō ē titulus: ꝯña tenet ī baroco: ⁊ maior eſt clara. et minor pbat. q2 ē vna affirmatiua ppō cuius p̄dicatū nō ſupponit poſtꝙ petrus hiſ. nō eſt. igit. ¶ Ad argumētū r̄ndet diſtinguēdo maiorē vel ī ſenſu ī quo fit ⁊ ſic cōcedit: vel in ſenſu quē facit ⁊ ſic negat. Diſtinguat mīor pportionabilr̄ cū ꝯcluſiōe. Titulus capit loco illi' ac ſi pe. hiſ. eſſet quēadmodū iſta ꝯcedi ſolet. oēs apl'i dei ſunt duodecim loquēdo ac ſi eſſent. Cōtra ſolutionē arguit ſic. titulus eſt ppō falſa in ſenſu in ꝗ fit. ergo mēbrū cōceſſuꝫ nullū. ꝯña non eſt dubia. Et añs arꝫ. q2 cōcedit loco illi' ac ſi petrus hiſ. eſſet. Sed data exiſtētia ei' pbo eā eſſe falſaꝫ. ⁊ hoc ſic. oīs tractatus ſummulaꝝ pe. hiſ. poſſidet ab eo. iſte tractatus nō poſſidet ab eo. ⁊ p̄ ꝯñs nō eſt tract' ſummulaꝝ pe. hiſ. ꝯña tꝫ vt ſupra cum minore. ⁊ maior pꝫ. quēadmodū oīs equus regis poſſidet ab eo. Rñr diſtinguēdo maiorē. vel ſi pe. hiſ. negat ab iſto termino tractat' ex vi effectus cauſe efficiētis. ⁊ ſic negat maior. vel ex vi poſſeſſionis patre. ⁊ ſic ꝯcedit. cōcedat minor ſine diſtributione diſtincta ꝯcluſiōe in ſenſib' maioris. Terminū regi ex vi effect' cauſe efficiētis nihil aliud eſt in pposito ꝙ petrū hiſ. hr̄e reſpectū ad tractatum tāꝙ ad ſuū effectū: quēadmodū concedim' mercuriū poſſeſſum a rege eſſe op' polycleti. Terminū regi ex vi poſſeſſiōis nihil aliḋ eſt realr̄ loquēdo ꝙ petrū hiſ. iſtū tractatū poſſidere. Cōtra h' replicat. Illa ppō eſt falſa. eſto ꝙ pe. hiſp. regat ex vi effect' cauſe efficientis. ergo ſolutio nulla. ꝯña pꝫ. ⁊ pbo añs. q2 vel p̄ ly iſte demōſtras librū meū quē vocas tractatū ſummulaꝝ vel ſcīam de ſummulis in aīa ſortis. non primū: q2 eſt effect' felicis. non ſcḋm: q2 eſt effect' aīe ſortis. Dicat ꝙ demōſtrat ſcīa in aīa ſortis. Et qñ dr̃ illa ſciētia eſt effect' aīe ſortis. diſtinguit. vel imediate propinque: ⁊ ſic ꝯcedit. vel remote ⁊ ſic negat. Petrus hiſ. dr̃ cā efficiēs: q2 habebat ſilēm ſcīam in aīa quā ſcripto poſteris reliq̄t. ⁊ ppterea reputatur gn̄alis cā efficiēs reſpectu huius ſcīe. etiā forma arguēdi ē nulla. q2 nō incōuenit vnū effectū hr̄e plēs cās prīales efficiētes. Et ad h' qḋ tāgit vtꝝ liber ſit tractat' ſummulaꝝ dr̃ ꝙ nō pprie: ſꝫ cū addito ſubintellecto quēadmodū text' ariſ. nō eſt logica: q2 oīs logica eſt ſcientia id eſt in mēte ⁊ p̄ tāto reputat logica. q2 ppoſitionū logicaliū de quibus habet ſcientia ⁊ logica contentiua.

Negat petrus. ī ſūmmulis pe. hiſ. nō ē ergo nō eſt cā efficiens hui' libri. quia vt ait arꝫ a ſī amplo ad ampliū negatiue. pbabile eſt dicitꝙ hoc nomē cauſa āpliat.

Quid regi ex vi cauſe efficientis

Oīs logica ē ſcīa. i. in mente.

¶ Scḋo arguit cōtra diffinitionē tituli in ꝗ dr̃. Titulus ē denoīatio libri ⁊c. Hec diffinitio ē ſupflua. ergo nō ē bona. ꝯña tꝫ. et añs arguit p̄ doctrinā thopicā. vbi dicit ariſt. qñ dubitat de aliqua diffōne an ip̄a ſit bona remoueat aliq̄d ab eadē. ⁊ ſi reſiduū fuerit bōa diffinitio tūc tota diffō erat ſupflua. Que cautela ē ſūmope notāda. tūc ſubſumo. hec diffō eſt hmōi q2 tollam' iſtū terminū oēs imo ⁊ aliq̄s dicam' ſic. Titulus ē denoīatio libri ſm aliquā cām ꝯuenit ſoli titulo ⁊ cuilibet titulo. Rñr ꝙ qñ plebs reliquiſſet illas pticulas non multū aberraſſet: ſꝫ introductorie ꝯſulti' impoſuit. Poterat iuuenib' eē dubiū. an aliq̄s titul' cōponi poſſet ex terminis ſuppoſitis duob' tribus ⁊ q̄ttuor q̄re poſuerit oēs ꝙ bene pōt legi ⁊ diſtributiue ⁊ collectiue.

¶ Tertio arguit̃ ad idẽ: q2 vel denominatio libri eſt liber denoiatus vel denominãs. Si primũ: ſeq̃tur hec ↄcluſio liber ẽ titulus. Si ſcõm: ſeq̃tur ꝙ ſortes ſummuliſta ẽ titulus quoꝝ vtrũq̃ eſt incõueniẽs ⁊ falſum. Pro argumẽto radicitus intelligẽdo (q2 pleriſq̃ occurrit) notandũ eſt ꝙ verbalia termiata in io tripharie accipiũtur. vno mõ paſſiue. ſcõo mõ actiue. tertio mõ abſtractiue. Declaratur exẽplo q̃n ignis calefacit aquã: aqua eſt calefactio paſſiua: q2 res q̃ calefit: ignis calefactio actiua. Calefactio actiua ẽ illud mediante q̃ eſt calefactio abſtractiua: talis eſt modus loq̃ndi applicãdo ad ꝓpoſitũ denoiatio: nec capit̃ actiue nec paſſiue: ſed ꝓ orõne mediãte qua liber denominat̃.

Verbalia i io tripli ſumũtur.

¶ Quarto arguit̃. ſeq̃retur ꝙ iſte eſſet titulus. Incipit liber ariſtotelis. conſeq̃ns eſt falſum: ergo ⁊ añcedẽs. falſitas ↄſeq̃ntis eſt nota: q2 nulli' libri eſt titulus. hec ↄña p3 q2 eſt denoiatio libri ſm aliquã cãm. Et ↄfirmatur dicendo ſic. Incipit donat': deberet eſſe titulus: cũ ſit denoiatio libri cũ cauſa efficiẽte quod nõ videt̃ dicendũ: cũ nõ explicetur cuius ſit titulus. Rñdetur negando ↄñam. Et ad ꝓbationẽ eſt denoiatio libri diſtinguit̃ vel cõfuſe: ⁊ ſic cõceditur hoc eſt ſub noie gñali. q2 iſte terminus liber quẽlibet librũ ſignificat. ſed ſolũ gñaliter. vel in ſpeciali. ⁊ ſic nego. Ad ↄfirmationẽ de virtute ſermonis põt concedi ꝙ ſit titulus: cũ ibi ponat̃ terminus ſignificans cauſam cũ denominatiõe libri. Sed titulus ille non eſt diſtincte datus cuꝫ cauſa coincidat cũ denominatione libri.

Denolatio cõfuſa et ſpãlis.

¶ Quinto arguit̃ ad idẽ. ſeq̃retur ꝙ hic eſſet titulus. Incipit liber ſummularũ ſine titulo. ↄñs eſt falſum. ergo et añcedens. falſitas cõſeq̃ntis p3. cũ titulus debeat eſſe ꝓpoſitio ṽa. qđ ſi negaris da mihi modũ ſuſtinẽdi ꝙ hic ſit titulus. Incipit liber ſummulaꝝ exiſtens aſinus: qđ nemo diceret. hec ↄña p3. q2 ẽ denominatio libri ſm aliquã cãm. Et confirmo idem: q2 tũc iſta ꝓpoſitio Incipit liber ſummularũ magiſtri Petri hiſpani eſſet titulus. ſuppoſito ꝙ nõ ſit in libro ſummularũ: ſed ſola illa ꝓpoſitio ſcripta in pariete vel in exordio phiſice. Forte dicis. ſi nullus eẽt liber ſummulaꝝ illa ꝓpoſitio nõ eſt titulus: q2 eſt falſa. Cõtra. illo dato ſeq̃tur ꝙ titulus deſineret eſſe titulus ꝑ corruptionẽ vni' libri qđ nõ videtur dicẽdũ. Ad q̃ntũ rñdetur de iſta orõne. Incipit liber ſummularũ ſine titulo: ꝙ nõ eſt titulus ꝓpter reflexionẽ in oppoſitum tituli. Sed ꝓpõ nõ ſe falſificat nec eſt falſa: q2 ad ita eſſe ſicut ipſa ſignificat nõ ſequit̃ eã eſſe falſam: ſ3 ſolũ ſeq̃tur eã nõ eẽ titularẽ. Ad ↄfirmationẽ nego ↄñam: ⁊ ↄcedit̃ ꝙ ꝑ vni' libri corruptionẽ titul' deſineret eẽ titul'.

Solutio

Terminus libri corruptionez titulus deſinit eſſe titulus.

¶ Querit̃ circa illã litterã vocũ quedã ſigtiua: q̃dã nõ ſignificatiua. an ꝑ hoc ꝙ vox imponit̃ ad ſignificandũ aliq̃d modus ſignificandi actiu' vel paſſiuus a voce diſtinctus ei attribuat̃ vel aliũ ſignificatio. ¶ Rñdet̃ ſup materia ꝓpoſita. due volitãt poſitiões. vna multorũ in grãmatica ſpeculãtiũ ptẽ affirmatiuã tuẽtiũ. Alia nolaliũ rẽs nõ ab re multiplicãtium negatiuã defendentiũ. ꝓ qua ponã ꝓpões.

duplex opinio vtrum vox impoſita ad ſig. aliquid de nouo acq̃rit.

¶ Prima eſt. nullius termini ſignificatio a quolibet termino nõ ſignificante diſtinguitur. ¶ Scđa ꝓpoſitio eſt. modus ſignificandi actiuus eſt terminus ſignificãs. ¶ Tertia eſt. quodlibet accidẽs alicuius ptis orõnis ẽ ipſamet ps orõnis. Pro prima cõcluſione intelligendũ ꝙ verbalia in io abeũtia trifariã vulgo capiuntur actiue paſſiue et abſtractiue. vt ſupra pauloante meminim'. capio abſtractiue ſic. ſ. ꝙ nõ ſicut aqua eſt calore calida ꝙ termin' ẽ ſignificatione ſignificãs: ⁊ induco vlr in omi termio. Primo capio cõceptũ vltimatũ quẽ de niniano habeo: vel ſignificatio illius termini eſt terminus ſignificãs ⁊ ſic habet̃ ꝓpoſitum. vel eſt accidens ſiue accidẽs abſolutuꝫ ſiue reſpectiuum in idẽ redit. et q̃ro de ſubiecto illius accidẽtis: vel eſt terminus ſignificãs ⁊ hoc nõ: q2 accidẽtis nõ eſt accidens. vel aĩa eſt ſubiectũ illius accidẽtis: ⁊ ſiue ſic ſiue ſic poſtq̃ illa ſignificatio diſtinguitur a termino: nec eſt ps eius. deus poteſt hanc ſignificationẽ excutere aĩa et termino mentali manẽtibus: ⁊ adhuc terminus erit naturalis ſimilitudo niniani eũ rep̃ſentans. ergo incaſſum ponis hãc ſignificationẽ ad hoc ꝙ termin' ſignificet. dicis pugione plũbeo ꝓceditur. q2 totũ realiter diſtinguit̃ a partibus copulatim ſumptis ⁊ relatio intrinſecus aduenıẽs a fundamento et termino: et tñ ꝓpter eſſentialẽ depẽdentiã vni' ad aliud de' nõ põt vnũ cõſeruare alio annihilato nõ valet hoc. vt inſtas. q2 totũ eſt ſue partes: et relatio q̃libet eſt res relata ſi ſortes pater et plato ſu' filius ſint in rerũ natura. mirabile eſt in oculis nr̃is ꝙ deus paternitatẽ quaꝫ in toto patre ponis nõ poteſt deſtruere vtroq̃ extremo remanẽte: vel illud accidẽs ponere in plẽ ephebem q̃ tũc diceretur pater. igit̃. Propterea arguit̃ ad idem. nõ eſt ponẽda pluralitas ſine neceſſitate que ꝓpoſitio eſt apud Ariſt. trutinata et rõni cõformis: ſed eſt ſine cõparatiõe facilius omia defendere nõ ponendo hãc diſtinctionẽ quã eam ponẽdo: ergo pma ꝓpoſitio ṽa. Ex codeꝫ fonte ꝓbationes ad duas alias ꝓpões ſcaturiũt. tũc ad ꝓpoſitũ d2 ꝙ q̃n hec vox ninianus pmo imponebat̃ ad ſignificãdũ nihil acquirit de nouo. Sed primus impoſitor facit ꝙ talem rẽ rep̃ſentabit quã ante nõ rep̃ſentauit. de termino ſcripto eodem mõ dicat̃. ſed naturalis ſilitudo quã habeo de niniano ſiue incurua ſiue abſtractiua ab illa emanãs hunc mihi rep̃ntat ſuapte natura: q2 ſigtio intrinſece ⁊ per ſe apparet. Friuole ſũt he obiectiões: hec vox ninian' nũc rep̃ntat ſuã rẽ ſignificatẽ añ nõ rep̃ſentabat. ergo aliud naſcit̃ de nouo. Idẽ inq̃tũ idẽ ſemꝑ natũ eſt facere idẽ: impoſſibilis ẽ trãſitus de cõtradictorio in cõtradictoriũ ſine noue rei acquiſitiõe vel veteris deperditione et multe tales: ſed q̃liter ad huiuſmodi argumentatiões reſpondere operepreciũ ſit ſubnectam ꝓpoſitiones.

Ut ſupra tertio argumento.

Nota de ſignificatione abſtractiua verbalis in io.

Auctoris opinio nõ acq̃rit aliq̃d d' nouo

Idez inq̃tum idem ſꝑ natũ eſt facere idẽ.

¶ Prima eſt. Modus ſignificãdi actiuus termini ẽ mod' ſigñdi paſſiu'. p3. mod' ſigñdi actiu' hui' termini ens eſt modus ſigñandi paſſiu' eiuſdẽ: ita ꝙ modus ſigñdi actiuus nihil aliud eſt q̃ terminus. ſed actiuus connotat ꝙ ſignificet: paſſiuus connotat ꝙ ſit res ſignificata. ¶ Secũda ꝓpõ. modus ſigñdi paſſiuus a q̃liber mõ ſigñdi actiuo diſtinguit̃. p3 de adingrona q̃ ẽ res ſigta ab oi termino diſtincta. ¶ Tertia ꝓpõ. modus ſigñdi eſſentialis nois ẽ modus ſigñdi accidẽtalis eiuſdẽ. p3. ille terminus ninian' ẽ modus ſigñdi eẽntialis: ⁊ ille terminu' ẽ modus ſigñdi accidẽtalis. ergo ꝓpoſitũ.

Modus ſignificãdi actiuus eſt modus ſignificandi paſſiuus

Mod' ſig. eẽntialis hois ẽ modus ſig. accidentalis eiuſdem

ↄ̄ña tenet a reſoluētib' ad reſolutā. ¶ Quarta
ꝓpoſitio. Modus ſignificādi noīs eēntialis eſt
modus ſig̃ndi eſſentialis v̄bi. probaṫ. hic termi
nus amo: eſt modus ſig̃ndi eſſentialis noīs: q̄2
eſt nomē. ꝛ ille modus ſig̃ndi noīs ē mod' ſigni
ficādi eſſentialis v̄bi: q̄2 eſt v̄bū paſſ uū de amo
igiṫ ꝓpoſitū. Sed h̄ in termio ad placitū ſig̃nte
et equoce. ¶ Quinta ꝓpō. caſus eſt gen'. pbaṫ.
ille terminus ninianus eſt nt̄i caſus ꝛ ꝑ ↄ̄ſeq̄ns
ntūs ꝑ dicta: q̄2 p̄ma trāſitiua loco vniūs intrā-
ſiue capiṫ. etiā hic terminus ninianus ē genus:
ergo ꝓpoſitū. ¶ Sexta ꝓpō. genus maſculinu3
eſt genus femininū. pbaṫ. q̄2 ſacerdos eſt copu-
latiū ꝛ copulatiue maſculini ꝛ feminini gñis ex
quo potes deducere ꝓpoſitū. ſi ſacerdos nō eēt
copulatiue maſculini ꝛ feminini gñis inſulſe ei
iūgeretur ad terminū maſ. gñis qđ nō eſt dicen
dū. eodem mō potes pbare ꝙ genus eſt nūerus
ꝙ figura eſt ꝑſona: ꝙ numerus ſingularis ē nu-
merus pluralis. p3 de hac dictiōe panis in ſingu
lari ꝛ in plurali. In plurali: Predictis ſepe trib'
bis veteres poſuere: ꝛ crebro apō recentiores cō
tinue loquentes. ¶ Septima ꝓpoſitio. nomen
ſignificat accidēs cū qualitate ꝓpria vel cōi. p3
de hoc termino albedo eſt nomē ꝛ accidens ſig̃ē
ſigitur. ¶ Octaua ꝓpō. regimē eſt ps cōſtructio-
nis. patet hic phiſica niniani phiſica eſt regimē
actiue: ꝛ hoc aggregatū ↄſtructio. Cōſtructio eſt
cōſtructibiliū vnio. dicit grāmatici: et cōſtructi-
biliū vnio nihil aliud eſt ꝙ̄ cōſtructibilia vnita.
¶ Nona ꝓpō. caſ' accidit caſui. p3 huic nomini
vno nomine demōſtrato accidit caſus ꝛ hoc no-
men eſt caſus: ergo caſus accidit caſui.

Marginal note: De h̄ in vltimis terminis.

¶ Cōtra dicta arguitur. nihil

idē accidit ſibiipſi. caſus accidit ſibiipſi: ergo ca-
ſus nō eſt idē noī. Rn̄deṫ ↄcedēdo maiorē: ſi acci
dere capiṫ ſcđe intētionalr: tūc ſenſus ē nullus
termin' p̄dicatur accidētaliter de ſeipō. Si p2ie
ſenſus ē nulla res ſibiipſi inheret: mō vtercꝫ ſen
ſus eſt ver'. minor ē falſa. S3 qñ đ2 caſus ē accñs
noīs denotaṫ ꝙ ille termin' caſus accidētaliter
p̄diceṫ de noīe ꝛ h̄ eſt ve2. Si itelligaṫ ꝙ illa res
q̄ eſt caſus accidat noī ineſt noī inheret falſu3 ē
ad intentionē: verū tñ de v̄tute ſermonis ſi ſcri-
batur ille termin' ninianus ibi ſunt duo termi:
quo2 vn' ē ſubſtātia: ꝛ alter nigredo ei inherēs:
ꝛ ſic caſus realiter noī inheret: ſed nō ad realiū
intētionē. ¶ Cōtra h̄ arguiṫ. ſi hoc ſufficeret ꝙ
terminus accidentalr p̄dicareṫ de noīe ſeq̄ret ꝙ
ſedens eſſet noīs accidēs. ↄ̄ñs eſt falſu3: q̄2 non
enumeraṫ inter accidētia noīs: nec annumera-
ri đ3. ꝛ pbaṫ ↄ̄ña. q̄2 accidētaliter p̄dicaṫ de noīe
illa eſt accidētalis ninian' ē ſedēs: ibi ſubiectū ē
nomē. bñ verū ē ꝙ ſedens accidētalier p̄dicatur
de noīe: ſ3 nō inq̄ꝫtū nomen: q̄2 ad eſſe accidens
noīs op3 ꝙ p̄diceṫ accidētaliter de noīe inquātū
hmōi. ꝛ cū h̄ ꝙ talis terminus ſit grāmatice ↄſi
derationis hoc addo ꝓpt' talē terminū ſcđa intē-
tio p̄ma intentio: vel terminos logicales q̄ p̄di-
canṫ de noīe rōne termini. ¶ Cōtra. tūc ꝑſona
eēt accidēs noīs q̄2 p̄dicaṫ accidētalr de noīe in-
quātū nomē: et eſt grāmatice ↄſiderationis. ↄ̄ñs
eſt falſum: q̄2 ē accidēs ꝓnoīs ꝛ nō noīs. Rn̄r ꝙ
bñ ve2 eſt h̄ totū qđ in argumēto innuiṫ ei ↄue-
nit. S3 ꝓpterea donat' ꝑſonā accidēs ꝓnoīs ſta
biliuit: q̄2 ꝑſona a toto ambitu ꝓnoī cōuenit et
nō noī. Pronomē aliqđ eſt p̄me ꝑſone: aliquod
ſcđe: aliqđ v̄o tertie. oē nomē p̄ter vtū eſt tertie

Marginal notes: Cōtra viā realium. — Scđm q̄ſ-dā grāma

ꝑſone. Et adhuc aliq̄ grāmatici opinātur inter-
dū vetū eſſe tertie ꝑſone. ¶ Cōtra hoc aṙ. q̄2 ꝑ
illud caſus nō eēt accidens ꝓpōnis. ↄ̄ñs eſt fal-
ſum et ↄ̄ donatū ꝛ grāmaticos. ergo ꝛ añs. pbo
tñ ↄ̄ñam. q̄2 hec nō eſt accidētalis. ꝓpoſitio ē ca
ſus capiēdo ſig̃tiue ſubiectū: imo eſt p̄dicatio diſ
parata. ergo nō eſt accidentalis. ↄ̄ña claret p̄di
cabilia intelligenti. Rn̄r ꝙ caſus nō p̄dicaṫ acci-
dentaliter in recto de ꝓpōne: ſed in oblīq̄ ꝛ hoc
ſufficit. p2epoſitio deſeruit caſui vel regit caſum
multi grāmatici ad pauca aſpiciētes magnū diſ
crimē querētes nodū in cyrpo. inter regere exi-
gere deſeruire ponūt illos terminos conuertibi
les reputo. et qñ đ2 ntūs regiṫ ex vi ꝑſone debet
ſic intelligi. ntūs regitur a v̄bo qđ eſt ꝑſona co-
artās ipm in numero ꝛ in ꝑſona. Quare potius
ex vi ꝑſone ꝙ̄ numeri regi dicaṫ grāmaticas miſ
ſum facio. gtūs regiṫ ex vi poſſeſſionis. h̄ eſt cre-
bro daṫ ſignificās rē poſſeſſam regit gtū ſignifi-
cātem rē poſſidentē. vt phiſica niniani. inutilr
nimis multiplicāt tot regimina gt̄i caſus poſſeſ
ſionem purā demōſtrationē eſſentie: vt pa3 in
his co2 verſiculis. Poſſus: pars: actus: eſſentia:
cauſa: relat'. Hec ſex p̄dicta gtm̄ iure gubernāt.
Si dicas male đ2 ꝙ ꝓpoſitio regat. vt pa3 ꝑ illa
carmina floriſte. Una regit tñ regiṫ pars alte-
ra tñ. Tertia regit regitur reliq̄s neutrū regiṫ.
hec carmina nō multū libro. Actūs regitur ex vi
trāſitionis: q̄2 freq̄nter actus ꝑ v̄bū importat'
denotaṫ trāſire in rem ſignificatā termini recti
vt ego diligo ninianū. ſufficit in oībus dicere ex
vi termini. In terminis naturalr mere ſignifi-
cātib' ex vi nature termini. In terminis aūt ad
placitū ſig̃ntibus ex ſubordinatiōe termini: q̄2
eſt termin' ad placitū ſignificans q̄ ſubordinaṫ
termino ex ſua p̄te natura talē caſum regēre vl
ex regularū grāmaticaliū inſtitutiōe. ¶ Cōtra
iſtam arguiṫ ſic. ſi caſus eſſet vn' terminus ſeq̄re
tur ꝙ eſſent decē caſus et plures ↄ̄ donatū p̄ciſe
ſex ponentē: ꝛ eſſent cētū nūeri et totidē figure.
Rn̄r ꝙ ſunt decē centū milia caſus ꝛ totidē nu-
meri ꝛ gñā. Sed oīa noīa ſignificātur ꝑ illos ſex
caſus. ntūs. gtūs. dtūs. actūs. vctūs. ꝛ ablt̄ūs. ita
ꝙ nō ſunt plures termini non ſinonimi oēs ca
ſus ſignificātes ſtādo in hac diuiſione grāmati-
co2ū. ꝛ eodem mō dicaṫ octo ſunt p̄tes orōnis. i.
octo ſunt termini oēs p̄tes orōnis ſig̃ntes: ꝛ nō
plures necꝫ pauciores tñ in hac diuiſiōe. ꝛ mo-
dus pbādi ꝑ ſufficientiā. parū probat numeru3
in talibus. Quocirca multi grāmatici inſulſe ver-
ſanṫ in ſufficientia iſta2 p̄tiū orōnis caſuū ↄpa
rationis generis ꝛ ordine ſimiliū. S3 in talib' au
cto2itatibus grāmatico2 acq̄eſcendū eſt q̄b' con
gruētie occurrebāt interdū. q̄ñꝫ tñ hoc nō libe
rabāt vbi poſteriores freq̄nter aliquas cās exco
gitāt q̄s alii nūq̄ꝫ ſomniarūt: vt q̄re aliq̄s termi
nus eſt maſ. gñis nō dicūt maſculinū gen': ꝛ q̄re
feminini ge. innitētes iohāni ioſſe: ꝛ michaeli ſ
mōre morboſco. Dicā de gñe. gen' otrū ↄtrahit
a re. Mas ꝛ femineū phiſis nouit hinc duo tm̄
hec vox vt vox nuda ſit dictio ſi ſibi detur ſig̃ndi
rō ps ſi cōſignificeṫ ſic. A ꝓprietate actiua ſumiṫ
maſculinū gen' ꝛ paſſiua femininū. hic eſt ꝙ la-
pis eſt maſ. gñis. q̄2 ledens pedes ꝛ petra femi-
nini q̄ſi pede trita: ꝛ tina ſequana maſ. q̄2 fluūt
et agūt. ꝛ cū hoc ponūt aquā fe. ge. ibi ineptiarū
abyſſum cm̄ inuenies impugnatiōe indignam: ꝛ
ita ꝙ taliū abſurditatū recitatio eſt cuilibet ſa-
no capiti ſufficiēs caridē exploſio. Termin' nō

Marginal notes: ricos vocatiuus ē aliquādo tertie ꝑſone. — Sūt decē centū milia caſus ꝛ nūeri totidem

eſt maſ.ge.vel maſculinū gen⁹ qđ p eodē recipio
q: marē ſignificat.pꝫ de hoc termino aial. nec
femininū q: femineū.pꝫ de eodē termino. nec
q: rem agentē repñtat vel patientē.vt pꝫ ſi Ber
ta patiat Platonē. Forte dicis q: mas in gene
ratiōe agit femina patit hoc tñ nō valet aſſu
mis dubiū:vt pꝫ.xv.de aialib⁹.et qñ nō eſt dubi

Termin⁹ quare maſculini generis dr.

tatio hoc nō cōducit. Sed termin⁹ dr maſ.gñis
q: freqnter terminus adequate marē ſigñs eſt
maſculini ge.vt ninianus galbus:ꝛ feminā hñ
ſe feminini. ¶ Nota eſt hic ąlibet termin⁹ hanc
notā hñs vocat maſcu.ge:ita placuit maioribus
vocare tales terminos h articulo deſignatos.et
pſona aliq̄s pmo inter cōputādū regulariter ſe
numerat ppterea terminus nos ipſos ſigñs vo
catur pma pſona:vt ego.et q: nobis ꝓpinquū
rē ſcđo numeramus tñ illū ſignificās vocat ſcđa
pſona:vt tu. ꝛ qñ nos loq̄mur de alio:ille eſt ter
tius a nobis termin⁹ illū ſignificās eſt tertia pſo
na:vt ille ninianus. ꝛ ſic pſona ſcđe intētionalr
dr per methaphorā rerū ad extra p terminos pri
me intentiōis rerū ſignificatarū. vt crebro eue
nit:et eodē mō in alijs. An iſta accidētia oīa cō
ceptibus vltimatis cōueniāt rōnabiliter eſt du
bitatio artiſtis vulgo dicētibus accidētia q̄ nihil
faciūt ad veritatē ꝓpōnis vel falſitatē ſuppoſi
ta cōgruitate nō cōuenire mētalib⁹ vltimatis:ꝛ
tūc ꝯñter dicendū eſt ꝙ genus ꝛ cōiugatio nō re
periunt in mēte:q: ꝓſuppoſita cōgruitate nihil
refert ad veritatē dicere lapis ē durus:petra eſt
dura:eodē mō de cōiugatione frequēter duo ver
ba ſinonima ſunt diuerſarū cōiugationū:vt ve
ſtio.induo.ꝛ hec duo ṽba nō ſubordināt duo

Solū ſinonimitas ſic reperitur: vt homines venuſte loquantur.

bus terminis vltimatis ſic ſinonimis:q: ſinoni
mitas ſolū reperitur vt homines venuſte loquātur
q: cū ſermo frequēter eſt habēdus de eadem re
indecoꝝ videt eundē tñ totiēs repetere ꝛ nō re
perit in terminis mere naturalr ſignificantib⁹.
Scđo ſeq̄tur ꝙ cōparatio ꝛ caſus ꝛ nūerus in mē
te reperiunt.nā oñi ꝯgruitate ꝓſuppoſita mul
tū refert dicere: angelus ē ens angelus eſt entia
Sed hic eſt dubitatio eo ꝙ hec vocalis videt con
grua lapis ē alba.cōſequens eſt ꝯ oēm grāmati
cā.ergo dicta nulla. Probat ꝯña. Mentalis vlti
mata illi⁹ vocalis eſt cōgrua:q: ſi in ea aliq̄ eſſet
incōgruitas maxie eſſet inter adiectiuū ꝛ ſubſtā
tiuū ei⁹ in genere oppoſito:ſed h ē falſum:vt cō

Aliq̄ vocalis ē incōgrua cui⁹ mētalis ē congrua.

ſtat ex dictꝭ.igitur. ꝯñr nō aliud video dicendū
niſi ꝙ aliq̄ vocalis orō eſt incōgrua cui⁹ mētalis
vltimata cui ſubordinatur eſt cōgrua: nec oñis
paſſio vocali mentali quadrat. ¶ Scđo ſeq̄tur
ꝙ actus ſincathegorematicus cui hic ſubordi
natur poteſt femineū ſicut marē demōſtrare:vt
hec currit demōſtrando Bertā vtrobiq̄ in mēte
Declinatio eodem mō nō eſt in mente.

¶ Tertio ſequit ꝙ hec diffini
tio declinatiōis nihil valet p mentalib⁹. Eſt pn
cipij tertio et finis variatio. ſm caſus nō ſto p
iſtis. Juppiter iouis:ſed q: in mente nō eſt finis
variatio nec eodē mō ꝓcedit.tertia declinatio ē
cui⁹ gtūs deſinit i is ꝛ dtūs in i.q: gtūs ꝛ dtūs nō
hñt differētes terminatiōes. Termini mētales
(vt dictū eſt i terminis) nulli⁹ idiomatis ſunt.

Ter.mētales nulli⁹ ſunt idiomatis.

Sꝫ caſus eſt i mēte ꝙꝙ rō q̄re aliq̄d dicat caſus
in ea nō ſit rō q̄re termin⁹ ante denolationem
ſuſcepit ē:q: vnus ab alio cadit vel eſt pncipiū ca
dēdi.gtūs:q: pncipiū ē alijs ꝓducēdi: vt panis.
a.delera reſiduū eſt dtūs.s.in.m.fit actūs. et ſic
de alijs.hoc nō repit in mēte gtūs nō deſinit in
is ꝛ dtūs in i. Sꝫ niniani ꝛ ninian⁹ ſubordinant

Diuerſi caſus duob⁹ ter.ſubordinantur: ſed nō termini pure ſinonimi Bonuꝫ ſophiſma.

duob⁹ terminis nō pure ſinonimis: q: i mente
differūt i caſu.ſec⁹ de lapis ꝛ petra: q̄rū termini
mētales ſūt pure ſinonimi differentes:ſicut iſti
duo termi ſortes ſortes. Ex oīb⁹ pꝫ ꝙ nō cōgrui
tas incipit eē ꝯgruitas qñ nihil incipit eē.ſi hec
ſcriptura.a.b.c.maneat i pariete.ſ.cētū annos:
et in fine ponat.a.ad ſignificādū ſinonime cum
hac hō eſt aial.tūc cōgruitas nō incipit eē. eodē
mō ꝯcedo ꝙ hec cōſtructio trāſitiua deſinit eſſe
demōſtrādo hāc ſilt⁹ alphei:ꝛ hec ꝯſtructio trāſi
tiua ē iſti duo termini. ꝛ tñ illi duo termi nō de
ſiniūt eſſe facile ē hꝰ vificare.iđ ꝓ nūc petā dubia.
Primū ē an ꝯcept⁹ vltimat⁹ hui⁹ termi pncipiū
ſit termin⁹ ſcđe intētiōis. ꝛ arguit ꝙ ſic p Ariſt.

Ter.vocales denolationes ſuſcipiunt a mētalib⁹.

ꝓlogo pmi periar. Sūt voces eaꝝ q̄ ſūt i aīa paſ
ſionū note et reliq̄.vbi cōiter practicat ꝙ termi
vocales has denolatiōes a mētalibus ſuſcipiūt.

¶ In oppoſitū arguit. Cōce
ptus vltimat⁹ hui⁹ vocis pncipiū ē naturalis ſili
tudo pncipioꝝ oīm ad extra ꝛ illa ſigt ex ſua na
tura.q: q̄cq̄d termin⁹ vocalis ſigt ad placituꝫ id
termin⁹ mentalis vltimat⁹ ſigt mere naturalr.
Sed hec vox pncipiū has voces amāo legēs ſigt
ergo ꝯcept⁹ vltimat⁹ eius. ꝙ ille ꝯcept⁹ illas voces
ꝙꝙ cadāt ab earū ſignificatiōibus ſignificabit.
ergo eſto ꝙ ſignificet res q̄ ſunt ſigna. nō tñ ea
rōne q̄ ſunt ſigna ꝛ ſic nō eſt ſcđe intētiōis. forte
dicis lꝫ pncipia vocalia cadāt ab eoꝝ ſignificatio
nib⁹ adhuc ſignificabunt p iſtum terminū pnci
piū.lꝫ p eis nō ſuppōat: q: añ ſignificabat illos
termios ꝛ adhuc nō deponit a ſua ſignificatiōe:
ergo adhuc illos ſignificabit. Contra.tūc pnci
piū ꝛ q̄lꝫ termin⁹ ſcđe intētiōis erit trāſcēdens:
quod nō eſt dicendū:etiā ſignificat res nō ea ra
tione qua ſignificatiue ſunt: ad hoc aliquis pōt
reſpōdere per ꝓpoſitiones.

¶ Pria eſt. qlibet cōcept⁹ nō
vltimatus termini vocalis ſcđe impoſitiōis eſt
ſcđe.pꝫ p diffinitionem impoſitionis.

¶ Scđa ꝓpō. cōcept⁹ vltima
tus hui⁹ vocis pncipiū ſigt mſras res nō ea rōe
qua ſigt̄iue ſunt.hoc pꝫ. nūc eſt naturalis ſilitu
do oīm pncipioꝝ ſiue mentaliū ſiue vocaliū ſiue
ſcriptoꝝ.ꝛ pono ꝙ oīa pncipia vocalia ꝛ ſcripta
cadāt ab eoꝝ ſignificatiōib⁹: tūc ille cōcept⁹ erit
naturalis ſilitudo earūdem rerū adequate quā
rū ante erat:ergo illo tūc mſras res nō ea rōne
qua ſunt ſignificatiue repñtabit.

¶ Tertia ꝓpō. q̄uis ille conce
ptus vltimatus ſignificet aliqua q̄ ſūt ſigna:vt
puta pncipia mentalia:tñ non eſt de intrinſeca
rōne eius.hoc pꝫ p ſcđam ꝓpoſitionem.

¶ Quarta ꝓpō. tunc apparet
dicendū ꝙ ille cōceptus vltimat⁹ eſt partim ſcđe
in ordine ad pncipia mentalia: ꝛ partim prime
in ordine ad pncipia ad placitū ſignificantia et
citius prime.vt paret p premiſſa.

¶ Quinta ꝓpō.ꝙ cōcept⁹ vlti
mat⁹ vni⁹ vocꝭ ꝑciſe ſignificātis pncipia ad placitum
ſignificātia ē pme intētiōis gr̄a exēpli ꝯcept⁹ hui⁹ vo
cis pncipiū vocale vl pncipia ad placitū ſignificātia
repñtās.ꝛ ita i alijs terminis ſcđe intētiōis di
cat. Probat ꝙ vn⁹ termin⁹ ſcript⁹ aliq̄d ſigt: qđ

De hoc vide in vltimis terminis.

cõcept⁹ ei⁹ nullo mõ repñtat: capio hanc ſcripturã: ergo ſum alal. pbat̃ ꝙ ille termin⁹ ſum murẽ ſignificat arguit̃ ſic. h̃ ſcriptũ mus murẽ ſigt: ⁊ hoc ſcriptũ mus eſt hoc verbũ ſum: ergo h̃ verbũ ſum murẽ ſignificat.: hic eſt ſillogiſm⁹ expoſitorius: ⁊ maior nota minor pꝫ: ꝗcqd eſt ps hui⁹ demõſtrãdo iſtũ terminũ ſum eſt pars huius demonſtrãdo iſtũ terminũ mus ⁊ ecõuerſo: ꝗ h̃ eſt hoc. Et ꝯfirmat̃. iſte termin⁹ demõſtrãdo illas tres litteras eſt h̃ ṽbũ ſum: ⁊ ille ternari⁹ eſt iſte termin⁹ mus. igit̃. rñdetur ꝑ ꝓpoſitiones.

Pria eſt. ille termin⁹ mus eſt ṽbũ. hoc pꝫ: ille termin⁹ ſum eſt ṽbũ et ille termin⁹ ſuꝫ eſt ille termin⁹ mus. igit̃. Scḋa ꝓpõ ſuꝫ murẽ ſignificat. h̃ ꝓbatũ ẽ in argumẽto ⁊ ẽ cõcept⁹ vltimat⁹ eius ⁊ ſic nõ ꝓcedit argumentũ. Tertia ꝓpoſitio. ille termin⁹ ſum eſt nomẽ ſubſtãtiuũ. Quarta ꝓpoſitio. aliqḋ ṽbũ ſubſtãtiuuꝫ deſinit in s. hoc pꝫ. ille termin⁹ mus deſinit in s. ⁊ ille termin⁹ mus eſt h̃ ṽbũ ſubſtantiuũ ſum igit̃. De hoc amplius in predicamẽtis. Et pro introductione materie ſequitur textus.

Plato logice h̃ primũ nomẽ dedit.

Dyaletica ē ars artiũ ſcia ſciarũ ad oĩm methodoꝝ principia viã habẽs. Sola eñ dyaletica ꝓbabilr̃ diſputat de principiis oĩm aliaꝝ ſciaruꝫ ⁊ iõ in acqſitione oĩm aliaruꝫ ſcientiarũ: dyaletica dr̃ eſſe prior. dr̃ eñ dyaletica a dya qḋ eſt duo: et logos qḋ eſt ſermo vel lexis qḋ eſt rõ: quaſi duorum ſermo vel ratio⁹: ſcꝫ opponentis ⁊ reſpondentis in diſputatiõe. Sꝫ qꝛ diſputatio nõ põt haberi niſi mediãte ſermone: nec ſermo niſi mediãte voce: nec vox niſi mediãte ſono. Ideo a ſono tanꝙ̃ a cõmuniori incohoandum eſt. Sonus eſt quicquid ab auditu ꝓprie et per ſe percipitur. Dico autem proprie: quia licꝫ homo vel campana audiatur hoc non eſt niſi per ſonum ſuum. Sonoꝝ alius vox: alius nõ vox. Sonus vox eſt idem ꝙ ipſa vox. Unde vox eſt ſonus ab ore animalis prolatus naturalibus inſtrumentis format⁹. Naturalia inſtrumenta quibus vox formatur ſunt nouem .ſ. guttur. lingua. palatum. quatuor dẽtes ⁊ duo labia. Unde verſus. Inſtrumenta nouem ſunt guttur lingua palatum. Quattuor ⁊ dentes ⁊ duo labra ſimul. Sonus non vox eſt quicquid generatur ex colliſione duorum corporũ inanimatorum: vt fragor arborum: ſtrepitus pedum. Uocum alia ſignificatiua: alia non ſignificatiua. Uox ſignificatiua eſt

Uel ꝑ modũ inanimatorũ ſe hẽrium.

illa que auditui nr̃o aliqd repñtat: vt hõ hoiem. Uox nõ ſignificatiua ẽ illa ꝙ̃ auditui nr̃o nihil repñtat: vt buf baf. Uocuꝫ ſignificatiuaruꝫ alia ſignificat naturalr̃: alia ad placitũ. Uox ſignificatiua naturaliter eſt illa ꝙ̃ apud oẽs idẽ repñtat: vt gemit⁹ infirmoꝝ: latrat⁹ canũ. Uox ſignificatiua ad placitũ eſt illa ꝙ̃ ad volũtatẽ p̄mi iſtituẽtis aliqd ſignificat. vt hõ hoiẽ. equ⁹ equũ. Uocũ ſignificatiuarũ ad placitũ: alia incõpleta: alia cõpleta. Completa: vt oratio. Incompleta: vt nomen vel verbum.

Sonorũ ⁊. Circa hãc diuiſionem notandum eſt primo ꝙ iſte terminus diuiſio capitur duobus modis. Uno modo prime intentionaliter vt conuenit rebus ad extra et hoc dupliciter. vno modo actiue prout tantuꝫ valet ſicut res diuidens. Alio modo paſſiue: pro re diuiſa accipitur. Alio modo capitur iſte terminus diuiſio ſecunde intentionaliter. Et hoc tribus modis.. Primo modo actiue et ſic ſignificat membra diuidentia. Alio modo paſſiue pro termino diuiſo. Tertio modo collectiue pro diuiſo et membris diuidentibus ſimul acceptis capitur. Exemplum. Animalium aliud homo aliud brutum: homo eſt diuiſio actiue animal paſſiue et aggregatum ex his collectiue. Ꝙ collectiue capiatur ſuadetur ſic dicendo diuiſum huius diuiſionis excedit membra diuidentia. vbi diuiſionis non capiatur pro diuiſo nec membris diuidentibus: ⁊ eſt ſimilitudo diuiſionis logicalis ad diuiſionem realem. Nam ſicut lapis ſecatur in duas vel in plures partes que realiter ipſum cõponebant: ſic terminus communis diuiditur diuiſione logicali in ſuos terminos inferiores qui adequate importans illud quod per diuiſum ſignificatur.

Secundo notandum eſt ꝙ non eſt modus loquendi in artibus dicere diuiſionem veram vel falſam: ſed diceret eam bonaꝫ vel malam. Sed forte diceret quiſpiam hoc ideo eſſe quia non eſt propoſitio cum in diuiſione regulariter verbum non ponatur. hoc nihil eſt: qꝛ ſemper ſubintelligitur verbum ſubſtantiuum. Sed cauſa ponitur in propoſitionibus ſequentibus. quarum prima eſt. non oportet diuiſionẽ eſſe propoſitionem veram. probatur ſic. hec diuiſio eſt bona numerorum quidam par quidam impar: licet nullus numerus eſſet in rerum natura. Secũda propoſitio. ad diuiſionem eſſe bonam non requiritur ꝙ ſit propoſitio vera. Probatur ſic. hec diuiſio eſt propoſitio vera. animalium quoddam homo quoddam equus. tamen diuiſio nihil valet vt conſtat. Tertia propoſitio diuiſionem eſſe veram vel falſaꝫ eſt īim pertinẽs ad diuiſionem eſſe bonam. Et hinc eſt ꝙ diuiſio vocatur bona vel mala et non vera vel falſa. Accipe analogiam pro tota de conſequentia que lꝫ ſit propoſitio non vocatur vera vel falſa. ſed bona vel mala.

Diuiſio non dꝫ dici ṽa vel falſa: ſed bona aut mala.

Tertio notãdũ eſt ꝙ ad di-

Bone diui ſionis con ditiones.

uiſionē eſſe bonā req̄runt due ↄditiones copulatiue q̄b' poſitis ponit diuiſio: ⁊ q̄b' de͂ptis vel aliqua earū remouet diuiſio. Prior ↄditio eſt. ꝙ ſit cõuertibilitas inter diuiſum ⁊ mēbra diuidētia Scda cõditio ꝙ mēbra ſint oppoſita. Uel ſic plꝯus tres cõditiones requirunt ad bonā diuiſionē. Prima ē ꝙ diuiſuꝫ nõ excedat mēbra diuidētia. Scda ꝙ mēbra diuidētia nõ excedāt diuiſuꝫ ⁊ hoc nõ tm̄ de exceſſu actuali ſꝫ poſſibili: q2 ſi ꝑ nulla eēnt aialia niſi boues, ⁊ eq: hec nõ eēt bona diuiſio. aialiū quoddā bos quoddā equ' ⁊ tñ diuiſuꝫ actualr nõ excedit mēbra diuidētia. Tertia cõditio eſt ꝙ mēbra ſint formalr oppoſita. ⁊ notāter formalr: q2 nõ opꝫ ꝙ realr negent de ſe inuicē: vt pꝫ i diuiſiõe termini i terminū p̄me ſigˀtionis ⁊ ſcõe ⁊ in pleriſq3 alijs. hoc eſt ſufficit ꝙ vnū mēbrū negef vere de alio mediāte hoc aduerbio formalr: vt hec ē vera. nullus terminus p̄ie ītentionis eſt ſcõe formalr. ⁊ nõ capit formaliter pbiaſe put diſtinguit ↄtra virtualr neq3 formalr logice ↄſequētialr: ſꝫ vt tātū valet ſicut ſm eādeꝫ rõneꝫ vel eāin: ⁊ hec diuiſio logicalis realē imitat: q2 qñ aliq̄d realr diuidit in paucas ptes tāto ille groſſiores ſunt ⁊ q̄to vna groſſior tāto alie ſubtiliores ſunt. ſic in ꝓpoſito q̄to termin' diuidit i pauciora mēbra tāto cõmuniora ſunt. ⁊ q̄to vnū cõius alia min' cõia ſunt. Ex dictis infero ꝓpoſitiones. Prīa ē hec nõ eſt bona diuiſio aialiū aliud hõ aliud bos. pꝫ: q2 ei deficit prīa cõditio. Scda ꝓpoſitio. hec nõ ē bona diuiſio: aialiū aliud hõ aliud nõ hõ cū ly aliud: vt irrationabile dat diuiſuꝫ. pꝫ ꝓpter defectū ſcõe cõditiõis q2 vnū mēbrū diuidens excedit diuiſum: cū non hõ verificet de pilari ⁊ nõ aial Tertia ꝓpoſitio. h diuiſio nihil valet: aialiū quoddā brutū. quoddā homo: quoddā riſibile. Quarta ꝓpoſitio. hec diuiſio eſt bona: aialiū quoddā brutum: quoddā hõ. Probat: q2 illi diuiſioni cõueniūt cõditiões bone diuiſiõis. Primo diuiſum nõ excedit membra diuidentia. Secūdo. membra diuidētia nõ excedunt diuiſum et membra opponunt igitur.

¶ In. coro. quintaplica diuiſione philoſophi vtūtur vt ex boetio in libro ſuaꝝ diuiſionū colligi põt ſcꝫ gñis in ſuas ſpēs gñis in ſuas drias: ſubiecti in ſua accidentia: vocis in ſua ſignificata: et analogi in ſua analogata. Eſt autez analogus termi ſignificās aliq̄d per prius ⁊ aliq̄d ꝑ poſterius.

¶ Et hic aduertēdū eſt ꝙ hec ↄña eſt bona. huic diuiſiõi deeſt vna cõditio bone diuiſiõis: ergo oēs deficiūt capiendo oēs collectiue. ita ꝙ ve3 ſit dicere: iſte tres cõditiões nõ cõueniūt tali diuiſioni eſto ꝙ due cõueniūt. ſꝫ cū hoc ꝓbo cõueniūt nõ ſufficit ꝙ vnū cõueniat ſꝫ oēs queadmodum ego ↄcedo oēs ſcholaſtici deficiūt a lectiõe eſto ꝙ oēs ſunt pñtes de͂pto vno.

¶ Contra dicta arguit. Oīs bona diuiſio dꝫ eſſe bimembris: ſꝫ aliqua diuiſio cui iſte tres cõditiones ↄueniūt nõ eſt bimēbris ḡ aliq̄ diuiſio cui iſte tres cõditiões cõueniūt nõ eſt bona diuiſio. ↄña eſt in baraco: ⁊ maior boetij i libro diuiſionū: ⁊ minor pꝫ de diuiſione quadrimēbri vel pentamēbri. Hoc argumētū eſt trutinatū i artib'. ad qđ reſpõdet magiſter georgi' in diuiſione ꝓpoſitiõis cathegorice i vniuerſalē ꝑticulareꝫ ⁊c. Et dicit ꝙ illa ꝓpoſitio dꝫ itelligi qñ termin' diuidit i mēbra imediata itelligit ꝑ mā diuiſionē termini: ⁊ tūc ſtat argumētū ↄ euꝫ qñ diuidit ꝓpoſitio cathegorica ſimplicis q̄ritatis in q̄ttuor mēbra: q2 eſt prima diuiſio illi' termini ꝓpoſitio cathegorica ſimplicis q̄ritatis. Si dicat nõ eſt gñis: tūc opꝫ currere ad p̄mū genus ſupra ꝓpoſitionē. Et ſic adhuc nõ ſoluit argumētū: et ſic ip vel irrincare vel male reſpõdet ⁊ fortaſſis verius dicūt alij: ē mod' vulgaris ꝙ qñ mēbra diuidētia excedūt binariū nūerū mēbra oīno ſunt reducibilia i nūerū binariū ⁊ iſti inaniter ſe fatigāt in reductiõe: niſi reducerent oīa mēbra vno de͂pto i terminū ↄdictoriē oppoſitū termio diuidēte: ⁊ cū h ſuādo hāc cautelā: ꝙ diuiſuꝫ ꝑponat negatiõi infinitātī: et ſic expono eōem ſolutionē. Sꝫ ſic rñdeo ꝙ nihil aliud vult dicere boeti' q̄ ꝙ admin' i oī diuiſiõe debēt eſſe duo mēbra: q2 i ſuo libro diuiſionū nõ aliõ cõperio ad illõ ꝓpoſitū niſi i ſcõo capitulo iſtā cõclnſionē opꝫ eēm gñis diuiſionē eſſe i ſuas ſpēs et nõ i infinitas nec in pauciores duab': q̄ vba nihil aliõ ſonāt niſi ꝙ i aſcēdēdo nõ capiatur ſpēs iſtiuſe: nec i deſcēdendo contingit acape pauciores duab': q2 tūc nõ eſſet diuiſio. Forte dicis hoc nihil eſt dictū: q2 vnū membrū nõ diuideret terminū. dico ꝙ nihil aliud vult iſta propoſitio.

Formalr vel ſaltē reductiue.

Quõ reductio dꝫ fieri bimembris.

¶ Secūdo arguit. hec eſt bona diuiſio. aialiū q̄dā ſunt holeo: q̄dā bruta: ⁊ tñ mēbra diuidētia nõ euacuāt totū ābitū diuiſi: ḡ p̄ria cõditio nulla. ꝓmiſſe apparēt cū maiore ex cõi mõ loquēdi: minor ꝓbat ꝙ demõſtratis duobus aialib'. ſ. roberto ⁊ ei' mula veſtrū eſt dicere hec ſunt aialia: ⁊ tñ nõ ſunt holeo vel bruta. Ad hoc argumentū ſolet cõiter dici ꝙ diuiſiões nõ valent in plurali numero: quia in ſingulari hoc argumentū nõ hꝫ apparētiā. ſꝫ h nihil valet: q2 ſi mēbra bñ denk ideꝫ eſt in plurali ⁊ in ſingulari. Et ad hoc faciendū opꝫ copulare ſingula mēbra de q̄b' diuiſum eſt verificabile. declaro exemplis: vt puta aialiū q̄dā rõnabilia: q̄dā irratiõabilia: quoddā rõnale ⁊ irratiõale: q̄dā rõnalia ⁊ irrationalia: quoddā rõnale ⁊ irrationalia. De primis duob' mēbris nõ eſt difficultas de tertio mēbro ſunt duo rõnalia vel plura cū ronãe irrationalib': vel vnū rationale cuꝫ plurib' irrationalib' vel ecõuerſo: ⁊ ibi põt eſſe quintū mēbrū. Sextū membrū ⁊ nouiſſimū: holeo: ⁊ bruta nec ibi ſūt pl'a mēbra. Aliõ exēplū plis nūeri qñ ſūt tria mēbra: vt terlorū q̄dā ſunt vocales. q̄dā mētales: q̄dā ſcripti: q̄dā vocalis et mētalis: q̄dā vocalis et ſcript': q̄dā mētalis et ſcript' q̄daꝫ vocalis mētalis et ſcript': q̄dā vocalis et mētalis: q̄dā vocales et ſcripti: q̄dā mētales et ſcripti q̄daꝫ vocales mētales et ſcripti: q̄dā vocales et mētales q̄dā vocales et ſcripti: q̄dā mētales et ſcripti q̄dā vocales mētales et ſcripti. Ex iſto pꝫ ꝙ qñ q̄ttuor ſunt mēbra in plurali nūero ad bñ diuidēdū opꝫ bñ aſcēdere in mēbris et iſta mltū cõducūt ad diuiſioneꝫ et ad ſubtilr aſcendendum et deſcendendum: et in exceptiuis ad excipiendum et in multis alijs materijs.

Diuiſio in plurali q̄ modo ſit bona.

¶ Tertio arguit cõtra eādem cõditionē. Hec ē bona diuiſio. coloratoꝝ. quoddā albū: quoddā nigrū: quoddā fuſcū: queddam alurgū: ⁊ ſic de ſingulis. ꝓ ſic de ſingulis itelligēdo diſiūctū ex oīb' mēbris: et tñ diuiſuꝫ excedit mēbra diuidētia: ḡ p̄ria cõditio nulla. ꝙ diuiſio ſit bona ꝓbat: nã mēbra ſunt oppoſita: ⁊ diſiunctū ſpecieꝝ ↄuertit cū gñe. ꝙ diuiſuꝫ excedat mēbra diuidētia ꝓbat de ſcuto cui' medietas ē alba ⁊ medietas nigra: nã iſꝫ ē coloratū: ⁊ nõ albū vł nigrū. et ſic de ſingulis: q2 illa ꝓpoſitio de diſiūcto equiualet vni diſiunctiue. Ad hoc argumentum reſpondet doctor ſubtilis q̄ſtione vltima q̄rto methaphiſice. Prenotando ꝙ ſcutū ſit coloratū: ſed diuiſio nihil valet: ſꝫ opꝫ capere mēbra copulati. vt dixim' in ſolutiõe prioris argumēti nec oportet diſiūctū ſpecierū ↄuerti cū gñe ſaltē in terris p̄dicamentoꝝ accidētiū. Scdo negat ꝙ

Scotus.

In terminis p̄dicmētoꝝ ac

dicerēt nō opꝫ diſiun cti ſpecie rū conuer ti cū ghe.

ſcitū ſit coloratū et cōcederet illā diuiſionē fore bonā: qꝛ coloratū tm̄ valet ſicut corpꝰ vnū colo rē ſufficientē denolare totū quēadmodū nō cō tingit de ſcuto dato: tenēdo pmā ſolutionē dice ret ꝙ coloratū ſic diffinit. Eſt corpꝰ vnū colorē vel colores ſufficiētē vel ſufficientes denolāre totū.

Qn̄ termi nus analo gus ponit a pte ſub iecti ꝛ mē bruꝫ minꝰ principale a pte pdi cati alie nat a ppa ſigtiōe ad ſtāduꝫ pro ſe p ſigni ficato qd̄ ē poſterius.

Quarto arguit. hec ē bona diuiſio. hominū quidā viuus ꝛ quidā pictus. ꝛ tamē membra diuidētia excedūt diuiſum: ergo ſe cūda cōditio bone diuiſiōis eſt nulla. ꝯña tenet cum maiore. et minor pꝫ de hercule picto demō ſtrādo ſimulacrū herculis cōcedimꝰ hoc eſt hō pi ctus et tn̄ negamꝰ hoc fore hoiem. igit. Ad h̄ ar gumentū rn̄det cōcedendo ꝙ diuiſio eſt bona: et cū hoc etiā ꝙ mēbra diuidētia excedāt diuiſum. Et hoc nō eſt inconueniēs in diuiſione analogi in ſua analogata quā nō dant iſte conditiones. Cōtra hoc arguit. ꝙ p illā ſolutionē ibi non fieret diuiſio cum ibi ꝑcise ponat vnū membruꝫ de quo pdicat diuiſum puta hō viuus. Forte di cis ſicut dicēdum eſt ꝙ ꝓpterea nō eſt ꝓprie diui ſio: ſed ſolū metaphorica. qꝛ in talibꝰ ſemp mē brū pncipale cōuertit cum diuiſo ꝛ diuiſum pdi cat cū addito de mēbro minꝰ principali qd̄ ſuffi cit ad diuiſionē equoci. Cōtra hoc arguit pro bādo ꝙ membrū principale nō cōuertat cū diui ſo. Et hoc ſic. aliqd̄ pdicat de iſto termino hō qd̄ nō pdicat de iſto termino hō viuus ergo nō con uertūtur. ꝯña eſt nota et aña patet. qꝛ hec ē ꝟa homo eſt hō pictus. hec aūt eſt falſa hō viuus eſt pictꝰ. Rn̄dēt p ꝓpoſitiones quaꝝ pma eſt. aliquid dr̄ de vno cōuertibili qd̄ non dr̄ de reliq̄ ꝓbatur. Iſte terminꝰ diffinitio vere pdicatur de hoc cōplexo aial rationale ꝛ nō de iſto termino hō. Scd̄a ꝓpoſitio. aliqd̄ dr̄ de vno conuertibili ſigtiue ſumpto qd̄ nō dr̄ de alio. pꝫ p argumen tū pncipale. et cā eſt: qꝛ repugnātia iſtoꝝ termi noꝝ affirmatiue hō viuus eſt pictus hinc ē ꝙ ly homo pōt alienari a ſigtiōe pmaria ꝛ non hō viuus. Tertia ꝓpoſitio. quicqd̄ dr̄ de vno cōuer tibili dr̄ de alio capiendo terminos ſm̄ ſignifica tionē ſm̄ quā ſunt cōuertibiles: qꝛ homo et aial rōnale ſm̄ ſigtionem nō vltimatā nō conuertū tur: nec homo viuus: homo alienatus ad ſtādū pro ſignificato ſecundario ꝯuertunt.

Quinto arguit. hec diuiſio eſt bona. Sonoꝝ alius vox aliꝰ nō vox. et tamen diuiſum excedit mēbra diuidētia. ergo pma cōdi tio nulla. ꝯña tenet cum maiore. et minor ꝓba tur. diuiſum excedit hoc mēbrū diuidens demō ſtrādo illud membrū et hoc. ergo diuiſum exce dit hec mēbra diuidētia. Rn̄det. Cōceſſis maio re ꝛ cōſeqñtia negatis cōſequente ꝛ minore. Et ad ꝓbationē minoris diſtinguo. vel ſi coniūctio incluſa in ꝓnoīe demonſtratiuo pluralis nūeri capiat copulatiue: ꝛ ſic cōcedo. vel copulatim: et ſic nego. Exēplum in ſilr̄. ſortes ē maior iſta me dietate demonſtrādo medietatē eiꝰ. et ſortes eſt maior iſta medietate demōſtrādo aliā ptē eius. ergo ſortes ē maior iſtis medietatibꝰ eadem de mōſtrando. et idem eſt cū ly excedit.

Sexto arguit ſic. in hac di uiſione. Animaliū quoddā homo. quoddā bru tū: vel diuiſum eſt aial in cōi: vel ē iſte terminus aial. et ſi ſic vel vocalis vel mētalis vel ſcriptus. et p ꝯñs brutū erit iſte terminus aial. Ad argu mentū dr̄ ꝙ diuiſuꝫ eſt aial i cōi h̄ ē dictu eſt iſte terminus valde cōis et ē etiā terminus vocalis mētalis et ſcriptus. vt pꝫ: ſm̄ ꝙ diuiſio pōt eſſe in voce vel in mēte vel in ſcripto: nec opꝫ ꝓpterea ꝙ brutū ſit iſte terminꝰ aial: ſed brutū ē ani mal: quia terminus non diuidebat p ſe ſed pro re ſignificata per terminum. Eodem mō ſe habe bit in ꝓpoſitione in qua predicatur.

Septimo arguit. hec ē bo na diuiſio. q̄titatū alia cōtinua. alia diſcreta: et tn̄ mēbra non opponūtur cū oīe cōtinuū ſit di ſcretum put hic ſupponit. Et idem pꝫ in oībus logicalibus vbi idē accipit large cōiter ꝛ ꝓprie vbi cōiter eſt ſupius ad ꝓprie: et large ad cōiter. Ad hoc argumentū rn̄deo p ꝓpoſitiones. Qua rū prima eſt. Aliqua ſunt mēbra diuidētia q̄ per nullā potentiā pn̄t verificari de ſeinuicē etiam quacūq̧ ampliatiōe data ſub mō incluſiue quē admodū cōtingit in diuiſione terminoꝝ in pdi camento ſubſtātie et pme ꝛ tertie ſpecieꝝ quali tatis frequēter. exēplū vt aialiū quoddā homo: quoddā brutū. Coloꝝ qdā albedo. qdā nigredo: et ſic de alijs. Scd̄a ꝓpoſitio. Aliqua ſūt mē bra oppoſita que nō poſſunt verificari de eodē ſimul ꝛ ſemel: ſꝫ bene ſucceſſiue: vt ſtās ꝛ nō ſtās: albū ꝛ nigrum naturaliter. Tertia ꝓpō. Aliq̄ ſunt mēbra oppoſita q̄ ſimul ꝛ ſemel verificātur de eodē: ſed hoc ē ſm̄ aliā ꝛ aliā ratiōnē: vt bono rū quoddā honeſtū: quoddā vtile: quoddā dele ctabile. vbi eadē res nūero eſt bona vtilis ꝛ dele ctabilis. vt ꝟtꝰ: ꝛ hoc ſufficit ad mēbra oppoſita. Cōtra h̄ arguit ſic. ſeq̄ret ꝙ hic eſſet bona di uiſio. aialiū quoddā brutū. quoddā hō. quoddā rōnale. Silr̄ hic lactis quoddā amarū. quoddā dulce: quoddā albū. Patet p duas pmas cōditio nes bone diuiſionis. Et tertia cōditio ꝓbat: qꝛ mēbra ſunt oppoſita hō ꝛ rōnale ſic opponūtur qꝛ nō eſt eadē ratio q̄re aliqd̄ eſt rationale ꝛ q̄re eſt hō. ſilr̄ nō eſt eadē ratio q̄re aliqd̄ eſt dulce et quare albū. Rurſus arguit de diuiſiōe q̄tita tis: qꝛ q̄titas diſcreta vt mouebat ſolutio ꝯuer tebat cū iſto termio q̄titas. Quero ergo q̄re di uidit q̄titas ꝛ nō q̄titas diſcreta cū ſint termi conuertibiles. Ad pmū rn̄detur ꝙ ad diuiſio nē opꝫ aſpicere ad naturā diuiſi et ſm̄ hoc dare realē repugnātiā vel nō: vt in terminis de predi camēto ſubſtātie nō ſufficiat ꝙ mēbra formalr̄ re pugnēt: ſed etiā realiter opꝫ in alijs pdicamētis ſufficit formaliter: mō hn̄t ꝯditiōes formaliter oppoſitas. Ad aliud de diuiſione q̄titatis dr̄ ꝙ argumentū nō eſt pn̄tis negocij ſed ꝙ tn̄ ſuffi cit in ꝓpoſito. Rn̄dēt ꝙ q̄titas eo diuidit ꝙ hꝫ gnaliorē cōnotationeꝫ q̄ q̄titas diſcreta. Et ex illo ſeq̄tur ꝙ i diuiſione vniuoca nō inconue nit vnū mēbrū cōuerti cū diuiſo. Inſup dilig ter notādū eſt ꝙ iſte ꝯditiōes enumerate ſupiꝰ: potiſſimū hn̄t veꝝ in diuiſione p ſe: qꝛ in diuiſio ne p accidēs h̄ ē qn̄ diuidit accidēs in accidentia nō ſeruat iſta cōuertibilitas q̄ diuiſio ſit p ſe q̄ p accidens videas in fine quinti tractatus.

De hoc in iſt. argu mento.

Ad diuiſio nē vbi in ſpiciēdū.

In diuiſio ne vniuo ca nō inco uenit vnū mēbrū cō uerti cum diuiſo.

Octauo arguit ſic ſpecialr̄ ad ꝓpoſitū. vel diuiſuꝫ huiꝰ diuiſiōis eſt ſonꝰ vox vel ſonꝰ nō vox. vel nec ſic nec ſic. quocūq̧ iſto rū modoꝝ dato ſeq̄t ꝙ vnū mēbrū ꝯdictorio op poſitū pdicabit de altero: qꝛ ſi diuiſū ſit ſonꝰ vox iā ſonꝰ nō vox erit ſonꝰ vox. ꝛ ſi diuiſum ſit ſonus nō vox: iā ſonꝰ vox erit ſonꝰ nō vox. et nō pōt da ri aliud diuiſuꝫ cū diuiſuꝫ ſit ſonꝰ vel alia mēbra

diuidentia vo's euacuant totū ambitum diuiſi. ¶ Dicat ꝙ ſi diuiſio fuerit in voce: diuiſuꝫ ē ſon' vox termino pſonal'r ſūpto: ſed nō eſt h' cōplexū ſon' vox: ſed ē ly ſon' ꝙ eſt vox. Si diuiſio fuerit in ſcripto vel in mēte diuiſum neq; ē ſonus vox: neq; ſon' nō vox: ſed eſt nō ſon' vox. Sil'r eſt nō ſon' nō vox: q2 eſt ille termin' ſcriptus ſonus vl' mētalis. Forte dicis. ſi diuiſio fuerit in voce ꝛ diuiſum fuerit ſon' vox: cū in qualibet diuiſiōe diuiſuꝫ dꝫ verificari de mēbris diuidētib': illa erit ꝑa: ſonus nō vox eſt ſon' vox. Nō ſeqtur ꝙ ſon' nō vox eſt ſon' vox: ſed ſolū ſeqtur ꝙ h' cōplexum ſon' nō vox eſt ſon' vox. ꝛ totū iſtud facile pōt intelligi multiplicādo ſenſuꝫ hui'. ſon' nō vox ē ſonus vox: ꝗ poteſt eē quadruplex: q2 vel vtrūq; extremū capit' ſignificatiue: vel vtrūq; materialr. vel vnū ſignificatiue ꝛ aliō materialiter. Et ille ſenſus iterū poteſt ſubdiuidi penes hoc ꝙ ſubiectum pōt capi ſigtiue et predicatū materialiter vel econuerſo. vnum ſimile eſt ante practicatuꝫ in prima diuiſione terminorum.

Ita dictuꝫ eſt de diuiſiōe termini in vo. mē. ꝛ ſcriptū.

¶ Nono arguit ſic. diuiſuꝫ excedit mēbra diuidētia: ergo diuiſio mala. añs pꝫ de tuſſi ſternutatiōe ꝛ ſputo ꝗꝫ quodlibet ē ſon' ꝛ tñ neq; vox neq; nō vox. igit'. De tuſſi pꝫ ꝙ nō fit ſonus vox: q2 nō eſt format' mediātib' naturalib' inſtrīs: q2 ꝗꝗ nouē inſtra naturalia cui piā deficerēt ille nō min' tuſſiret. Rñdet' negando ꝙ diuiſū trāſcēdat mēbra diuidētia: ꝛ pmo de ſputo dꝛ ꝙ ē ſubſtātia imūda. et p ꝯñs nō ē ſon' ſed in emiſſione ſputi cauſat' ſonus. De tuſſi dꝛ ꝙ eſt ſonus vox. Et ad argumentū in oppoſitū nō pfert' mediātib' naturalibus inſtrīs. cōcedit' nec hoc reqrit' ad ſonū vocē: ſed ſolū ad vocē plene intelligendā. Et adhuc hic pōt latere dubiū: pbat' ſoluti ꝯ: q2 vel eſt ſon' vox ꝛ habet' ſolutio. vel ſon' nō vox: et tūc ſic arguit'. ergo fit ex colliſione corpoꝝ inaïatoꝝ vel aïatoꝝ vel ſe habētiū ſicut inanimata. modo nulla inaïata pñt emittere tuſſim. De ſternutatione idem intelligo.

De ſputo ꝛ tuſſi.

¶ Arguit' cōtra diffinitionem ſoni vocꝫ qua dꝛ. Vox ē ſon' ab ore aïalis plat': Vox plata a gabriele. Aue grā plena ꝛc. erat vox tñ nō erat ſonus platus ab ore aïalis: ergo diffinitio nulla. Rñdet' diſtinguēdo. vel formaliter ꝛ ſic cōcedit' minor vel equalenter: ꝛ ſic negatur: Dico eñ ꝙ angelus ſupplebat vicē aïalis. qð dupliciter pōt facere. pmo ī corpe aſſumpto: vt pꝫ de āgelo thobie iunioris. ſcðo motiue mouēdo linguā alterius aïalis: vt de aſino balaam: licet ſonus dicebatur vox reſpectu aſine: vtruꝫ poſſit ſine corpore formare vocē nolumus inqrere.

¶ Scðo arguit ad idē. hec diffinitio cōuenit voci quā pferebat adā. ꝛ tñ diffinitū nō cōuenit eidē. ergo diffinitio nulla. ꝯña tꝫ cū minore, ꝛ maior pbat' ppt' āpliationē hui' termini platus. Dr' ꝙ plat' ī diffinitione nō capit' pricipialiter ſed nolaliter. ꝛ ſic nō ampliat.

Prolat' in diffōne capit' nolal'r

¶ Tertio arguit' cōtra diffinitionē ſoni nō vocis qua dꝛ. ſon' nō vox fit ex colliſiōne ꝛc. hec diffinitio nō cōperit cuilibet ꝯtento ſub diffinito. ergo nō eſt bona. añs pꝫ q2 non ꝯuenit ſtrepitui pedū neq; ſono cauſato ex colliſione manuū cū talia corpa ſint aïata. Rñdet' ꝙ diffinitio ſoni nō vocis ſic intelligit'. Sonus nō vox fit ex colliſione corpoꝝ inaïatoꝝ. i. nō min' fieret ſilis ſonus qñ talia corpa eēnt inaïata qð

Intellect' diffinitionis ſoni ꝗ vocis.

declaratur ſic. ponamus ꝙ aïa intellectiua deſinat informare man' et collidat' vna ſup alterā nō minus erit talis ſonus ꝗ ſi man' eſſent animate ꝛ ſic ſuccincte diffinit'. et nō ſicut Gregori' diffinit ꝗ dicit ſonus nō vox ē ſon' cauſat' ex colliſiōe duoꝝ corpoꝝ inaïatoꝝ vl' aïatoꝝ ſe hñtiū ad modū non aïatoꝝ vel vni' supplētis vicē duorū. Tū pmo. ſonus cauſat' ex coliſione triū corporū inanimatoꝝ vel plurium nō eſſet ſon' nō vox neq; ſonus cauſat' a corpibus quoꝝ vnū eēt aïatū et aliud inaïatū. ¶ Sꝫ melius dꝛ ſon' nō vox eſt ſon' cauſatus a corpibus inaïatis ꝛ non duobus. vel ab aïatis vel ab aïato et non aïato. vel ab aïato ꝛ nō aïatis. vel ab aïatis ꝛ nō aïato vel ab aïatis et nō aïatis. vel ab vno ſupplente. dūmodo ſe habēt ac ſi eſſent corpa inaïata. ſi dicas. ſufficit vltimata ꝑticulariā habeo intētū.

Gregorius

¶ Quarto arguit' cōtra inſtrumēta naturalia de ſono reflexo qui appellatur echon. talis ſonus eſt ſon' vox et tñ nō fit mediantib' naturalib' inſtrumētis immo nec pfert' ab ore animalis. ¶ Et ꝯfirmat' de ſono emiſſo p fiſtulā talis videtur ſonus vox: et tñ diffinitio nō cōuenit illi: q2 nō fit mediātibus naturalib' inſtrumētis ſed artificialibus. ¶ Ad argumētū rñdet' de ſono echon ꝙ aliqñ talis eſt ſon' vox ꝛ aliqñ ē ſonus nō vox. Exēplū primi. vt ſonus reflexus aïalis inꝑtū hmōi. Vñ qñ aliqs clamat ppe loca cauernoſa ppe montes vel antiqs parietes in qbus includit' ingroſſatus aer ē ꝛ ſidentia vocis ad vocē pferentis. Et cōiter exiſtimat' ꝙ eſt ideꝫ ſonus nūero ꝗ eſt rectus ꝛ ꝗ eſt ſonus echon. ꝛ tūc nō eſt qſtio in argumēto. Sed ſon' echon eſt terminus cōnotatiuus addēs ſup connotationē hui' termini ſonus ꝙ iterū repaticiat' quēadmodū eſt eadem facies nūero quaꝫ video in forte ꝛ in ſpeculo. ꝛ qñ ſon' echon realiter diſtingueret' a ſono recto: adhuc aliqs eſſet ſonus vox: q2 mediate fit ab ore animalis qð ſufficit. ¶ Ad ꝯfirmationē de ſono fiſtulari cōiter dꝛ ꝙ eſt ſon' nō vox: ſed dꝛ ꝙ aliqs ē ſon' vox: vt ſi qs loqtur p corp' cōcauū. Sꝫ forte ibi dicꝫ ꝙ talis ſonus ē imediate ab ore aïalis ꝛ poſtea ī fiſtula dico tibi ꝙ nō. q2 accñs nō migrat de ſubiecto in ſubiectū. ſed ſon' in ore exñs multiplicat aliū ſonū in aere incluſo ī fiſtula: ꝛ ſic qlibꝫ talis ē ſon' vox. ꝛ h' vl'r eſt qñ talis ſon' nō ſic fieret a corporib' inaïatis. ex qua ſolutiōe ſequit' ꝙ ſon' organoꝝ ē ſon' nō vox. nec de neceſſitate ſoni vocis ē ꝙ fiat mediātib' iſtis nouē inſtrīs. ſꝫ cōpleta diffinitio vocꝫ eſt ꝙ fiat ab ore aïalis vel ei equalētis. Et ex illo ſoluit' argu. qð ſolet fieri de vetula et de pueris: q2 formāt voces ꝛ nō hñt iſta nouē inſtra. dꝛ ꝙ iſta non reqrunt' niſi ad cōplere pferēdū. Et diffinitū illi' diffinitiōis ē vox cōpleta et pfecta. q2 experientia videmus dētibus saltē anterioribus orbatos multū diminute loqui.

Idē argu. ponit Petrus. ī ſui ſummulis et dicit ꝙ q2 p aliud nō tāq̄ ſuꝫ accidēs pcipit' ꝯña non valet.

Accidens nō migrat de ſubiecto ī ſubiectū.

¶ Quito arguit'. aer reqrit' ad plationē vocis ꝛ nō enumerat' inter iſta nouē. ꝗ ſūt plura ꝗ nouē. dꝛ ꝙ argu. nō pcedit: q2 eodeꝫ mō ꝯcluderet de aïa ſꝫ ēꝫ pbare ꝙ p'ta ſūt inſtra ꝛ tūc ergo ad ppoſitū. de arteria vocali dꝛ pe. hiſpa. enūerat inſtra ſolū accidētal'r reqſita: et nō eēntial'r vt ē arteria vocalis. vl' tauri' rñdet' ꝯcedēdo ꝯñs argumēti: ꝙ nō obuiat iſtꝫ carminib' in lrā: hñ qdē ſi dixiſſet inſtra nouē tñ. Vñ vox ſic cauſat' ex aere inſpirato p arteriā vocalē ꝛ ibi ſubtiliato ꝛ iterū emiſſo p cui' emiſſionē cauſat'

Quo pacto vox cauſetur.

ſon⁹. vñ arteria vocalis eſt q̈dã groſſa vena incipiẽs ab ore p̃tẽſa vſq; in pulmo: et ſʒ ɔiūgit cū gutture: vt p3 in leone ⁊ alijs aīalib⁹. Ariſto. tñ ponit cū ītẽtiõe ſignificãdi ī diffinitiõe vocis: nõ q̄ ſit de eſſentia diffinitiõis ipſi⁹ vocis: vt p3 in frenetico ⁊ in dormiẽte: ſʒ volebat oſtẽdere ꝓpt q̄d voces ſunt īuẽte.

Soni vocis bona diffinitio.

Ex his p3 q̄ ſon⁹ vox bene diffinit̃ ſic. Eſt ſon⁹ ab ore aīalis ꝓlat⁹ ⁊ ſon⁹ nõ vox ſic. Eſt ſon⁹ q̈ nõ eſt vox: ītelligẽdo ſꝑ vel cõſilitatis ī diffinitiõe vocis. Inſup p3 ſi q̄s eſſet ī vacuo nõ formaret voces ꝓpter defectū medij q̄d ẽ aer vel a ẽ vel aliq̄d ꝓportionabile. Et h̃ de ſono. Alie diuiſiões ſunt tacte in terminis.

¶ Sequitur de nomine.

Nomen eſt vox ſignificatiua ad placitū ſine tp̃e cui⁹ nulla pars ſeparata aliq̄d ſignificat finita ⁊ recta. Vox ī iſta diffinitiõe ponit̃ ad differẽtiã voc̄ nõ ſignificatiue. Ad placitū ponit̃ ad differẽtiã vocis ſignificãtis naturalr̃. Sine tẽpore ponit̃ ad differẽtiã verbi q̄d ſignificat cū tp̃e. Cui⁹ nulla pars ſeparata ſignificat aliq̄d: ponit̃ ad differẽtiã oratiõis cui⁹ ꝑtes ſeparate aliq̄d ſignificãt. Finita ponit̃ ad differẽtiã nois īfiniti q̄d nõ eſt nomẽ ſcd̃m dyalecticū ſʒ nomẽ īfinitū: vt nõ hõ: nõ equus. Recta ponit̃ ad differẽtiã noīm obliquorū: vt catonis catoni q̈ nõ ſunt noīa obliqua vel caſus nominum. vñ ſolus rectus ſcd̃m logicū dicitur eſſe nomen.

¶ Nomẽ eſt vox ⁊c. Circa caput de nomine petr⁹ hiſ. incipit determinare de ꝑtib⁹ integralib⁹ ipſi⁹ ꝓpoſitiõis. q̈ ſunt nomẽ ⁊ verbū. ¶ Et in primis notãdū eſt q̄ nomẽ tripharie accipit̃. Primo mõ cõmuniter: ⁊ ſic oīs vox q̈ põt eſſe ſuppoſitū reſpectu vbi ꝑſonalis modi finiti: ſiue fuerit cõplexa ſiue incõplexa: ſiue materialr̃: ſiue ſignificatiue eſt nomẽ. Secũdo mõ

Triphar̃ia nois acceptio.

capit̃ ꝓprie: ⁊ ſic oīs terminus vocalis q̈ põt eſſe ſuppoſitū ſignĩtiue ſumpt⁹ reſpectu vbi ꝑſonalis modi finiti dr̃ eſſe nomẽ. Tertio mõ ꝓprijſſime: ⁊ tũc diffinit̃ ſicut ſcd̃o mõ p̃ter hoc q̄ delet̃ complexus. Inter iſtas acceptiões talis ẽ ordo: q̄ oẽ nomẽ ꝓprijſſime ſumptū ẽ nomẽ ꝓprie ſumptū et oẽ nomẽ ꝓprie captū ẽ nomẽ cõit̃ acceptū. ⁊ ꝑ ɔñs oẽ nomẽ ꝓprijſſime ſumptū ẽ nomẽ cõiter dictū. Sʒ econuerſo nõ ẽ talis ordo vniuerſalr̃: ſʒ bñ ꝑticulariter: vt p3 ꝑ conuerſionẽ ꝑ accidens huī ⁊ virorū ſunt noīa cõiter ⁊ nõ ꝓprie hõ alb⁹ eſt nomẽ ꝓprie ⁊ nõ ꝓprijſſime: ⁊ ꝑ ɔñs huī virorū ⁊ hõ alb⁹ nõ ſunt noīa ꝓprijſſime. hõ eſt nomẽ illis trib⁹ modis: ⁊ ꝑ ɔñs nõ ẽ pure diuiſio analogi in ſua analogata: q2 nũq̄ mẽbrū principale vel diuiſuʒ in diuiſiõe pure analoga p̄dicat̃ de mẽbris min⁹ p̄ncipalib⁹: cui⁹ oppoſitū ɔtigit ī ꝓpoſito: h̃ nõ obſtãte hec ɔña ẽ nulla: h̃ ẽ nomẽ cõiter ſumptū: ergo h̃ eſt nomẽ: q2 nomẽ in ɔſequẽte accipitur pro nomine ꝓprijſſime dicto.

¶ Scd̃o notãdū eſt q̄ triplex eſt nomẽ. ſ. mẽtale vocale ⁊ ſcriptū. Nomẽ vocale eſt vox q̈dã ſupaddẽdo totã diffinitionẽ nois: ⁊ hoc ſi nomẽ capiat̃ ꝓprijſſime. ſi capiat̃ cõiter ⁊ ꝓprie ſemꝑ intelligit̃ diffinitio reſpõdẽs ſupaddẽda. dr̃ ſupaddẽda: q2 nõ ſufficit dicere ẽ vox q̈dã ſicut dicit Georgi⁹: quia cõuenit alijs a diffinito: ſʒ forte ītelligit ad bonū ſenſuʒ. ¶ Contra

Georgius Duplicem opiniones ponit Pe. hiſp. .ñ. nora. de noīe ſcʒ magiſtri contradi dicẽtis nomẽ eſſe analogū ⁊ aliorū minime.

hãc diuiſionẽ arguit̃. nullū nomẽ ẽ mẽtale: ḡ diuiſio ꝓſupponit falſuʒ. ɔña eſt nota. ⁊ aſſumptū ar̃. oẽ nomẽ eſt vocale: ergo nullū nomẽ eſt mẽtale. ɔña tenet a ɔ̃ie oppoſitis: q2 ſi quodlibet eſt albū: nihil eſt nigrū. ⁊ añs p3 ꝑ regulã. Talia ſunt ſubiecta qualia ꝑmittunt̃ ab eorū p̄dicatis ī equocis a cõſilio. Hic ſolet ɔmuniter p̄tacticari ſuper veritatẽ hui⁹ propoſitiõis: oẽ nomẽ dr̃ vniuoce de mẽtali vocali ⁊ ſcripto: quẽadmodū ꝓp̃ vocalis eſt ꝓp̃ ſimplr̃. Sʒ q2 difficultas eſt ad nomẽ ſaltẽ in origine dem⁹ ḡ cū aduerſarijs ꝑ veritatib⁹ ꝓpoſitionū cognoſcẽdis q̄ nomẽ ꝑ pri⁹ dr̃ de mẽtali ⁊ ꝓpter ſiītudinẽ ſolū de vocali ſcripto. ¶ Tũc ꝑ tota materie intelligentia notãdū eſt q̄ quilibet termin⁹ aliq̄d ſignificãs ꝓprie ⁊ aliud ꝓpter ſolã ſiītudinẽ ẽ analog⁹: vt p3 de iſto termino hõ. veritas vn⁹ ꝓpõnis p3 in p̄dicamẽtis.

Quid ſit terminus analogus

¶ Inſup aduerte q̄ analogū per ſe poſitū ſtat ꝑ ſuo famoſiori ſignificato. et dicit̃ poni ꝑ ſe dupl̃r. primo q̄ñ ponit̃ a ꝑte ſubiecti: ⁊ mẽbrū min⁹ p̄ncipale nõ ponit̃ a ꝑte p̄dicati: vt nomẽ ẽ mẽtale. nomẽ eſt gen⁹ ſcd̃o q̄ñ ponit̃ a ꝑte p̄dicati: eſto q̄ mẽbruʒ min⁹ principale a ꝑte ſubiecti ponat̃: vt nomẽ vocale eſt nomẽ. ¶ Tertio nota q̄ iſta ꝓpoſitio. talia ſunt ſubiecta qualia ꝑmittunt̃ ab eorū p̄dicatis. ſic eſt ītelligẽda. q̄ñ a ꝑte ſubiecti ponit̃ termin⁹ analogus ⁊ a ꝑte p̄dicati vnū mẽbrū minus p̄ncipale tũc ſubiectū alienat̃ a ꝓpria ſignificatiõe ⁊ ſtat ſm exigẽtiã p̄dicati. vtrũ regula habeat veritatẽ in equocis a caſu ⁊ ī ſubiectis ꝑlarū intẽtionū reſpectu p̄dicatorū ſcd̃e nũc nõ diſputam⁹: ſed alibi querẽda eſt radix regule. ¶ Ex iſta regula infero has ꝓpõnes eſſe cõcedẽdas. Oẽ nomen eſt vocale: omne nomẽ ẽ mẽtale: oẽ nomẽ ẽ ſcriptū: nullū mẽtale ẽ vocale: ⁊ ita q̈lʒ negatiua ẽ vera, ī q̈ negat̃ mẽbrū de mẽbro. prĩa p3: q2 ſenſus hui⁹ oẽ nomẽ ẽ vocale ẽ iſte oẽ nomẽ vocale ẽ vocale: cū p̄dicatū ſit mẽbrū min⁹ p̄ncipale alienat ſubiectū ad ſtandū ꝑ noīe vocali: et ſicut extrema ſupponũt ɔuertibilr̃ ꝑ eodẽ. Scd̃o ſeq̄t̃ has eẽ falſas nomẽ vocale ẽ nomẽ: nomẽ ſcriptū eſt nomẽ: cū

Nõis ſignificatũ famoſis eſt nomẽ mẽtale.

ſenſus prĩe ſit nomẽ vocale ẽ nomẽ mẽtale: q2 p̄dicatū eſt analogū ꝑ ſe poſitū. Tertio ſequit̃ hãc copulatiuã eẽ cõcedẽdã: omne nomẽ ẽ vocale: et nullū nomẽ vocale eſt nomẽ: cū vtraq; ꝑs ſit vera ⁊ non obligatorie p̄cedit̃. igit̃. ¶ Quarto ſeq̄t̃ q̄ hic nõ ẽ cõuerſio nomẽ ẽ nomẽ vocale: ḡ nomen vocale eſt nomen: cū añs cõpatiat̃ oppm̃ ɔñtis: vt p3 ex tertia ꝓpõe. ſed ſi ɔuerti dʒ ergo nomẽ vocale eſt nomen vocale. Quinto ſeq̄tur q̄ q̄uis nomen et nomen mentale cõuertant̃ addendo oīno paria non manebit cõuertibilitas. hoc p3 ex dictis cum iſta concedatur omne nomen eſt vocale: iſta negata omne nomen mentale eſt vocale ꝓpter repugnãtiã affirmatiue in extremis.

¶ Cõtra iſtã ꝓpõnẽ ar̃. oẽ nomen eſt vocale q̈ eſt cõcluſio principalis ⁊ hoc ſic hoc nomen nõ eſt vocale demõſtrato noīe mẽtali: ⁊ h̃ nomẽ ẽ aliq̄d nomẽ: ḡ aliq̄d nomẽ nõ ẽ vocale. ɔña tenet expoſitorie ī tertia figura ⁊ maior eſt vera immo neceſſaria: vt patet per impoſſibilitatẽ cõtradictorie maioris. et minor eſt nota. eſt totum añs eſt verum ergo et ɔñs. Rñdet̃ negando conſequentiã eo q̄ minor extremitas

eq̄uocaꝫ in minori ꝓpꝺer in ɔ̄cluſione. in minore eſt ſtat ꝓnoīe mētali: q2 analogū ꝑ ſe poſitū ⁊ in ɔ̄cluſione ꝓ noīe vocali accipitur rōne p̄dicati alienātis. ¶ Cōtra hāc ſolutionē arꝫ. ille p̄miſſe ſunt nate inferre aliquā ɔ̄cluſionē, ⁊ nullā niſi hāc aliqđ nomē nō eſt vocale: ergo illa eſt inferēda. Rn̄deꝫ negādo minorē: ſed hāc inferūt nomē mētale nō ē nomē vocale: vt ſubiectū ɔ̄cluſiōis teneaꝫ ꝓ illo ꝓ q̄ tenebaꝫ p̄dicatū minoris

¶ Cōtra hoc arguiꝫ. aliqđ ponit in ɔ̄cluſione qđ nullo mō poniꝫ in p̄miſſis ergo male ɔ̄cludit: q2 das mihi modū defendēdi hāc ɔ̄ñaꝫ hoc nō eſt currēs: ⁊ hoc ē albū: ergo albuꝫ aīal nō eſt currēs. ¶ Rn̄deꝫ diſtinguēdo q̄ aliqđ poniꝫ in ɔ̄cluſione qđ nullo mō poniꝫ in p̄miſſis vel vt termini teneātur vniformiter: ⁊ ſic ɔ̄cedo vel aliqđ ſe tenēs ex ꝑte materie vel q̄uis alia de cā: ⁊ ſic negaꝫ. nec ꝓpterea do tibi modū tue male ɔ̄ñe defendēde. Et ſi iteꝝ replicādo inſurgis q̄ ponis ly aīal ſolū vt termini teneanꝫ vniformiter ⁊ ꝓpter nihil aliđ. Dico q̄ vbi nō eſt eq̄uocatio vel aliqđ ſimile ſuperfluit addere ⁊ ſi addideris dico q̄ nō tolliꝫ modꝰ arguēdi ⁊ ɔ̄cedo ɔ̄ñaꝫ cū addito ſicut ſine addito: dūmō nō hēas aſpectū ad verificationē vl' falſificationē ꝓpter additū.

¶ Secūdo arguiꝫ. om̄e nomē eſt vocale ⁊ om̄e nomē eſt ſcriptū: ergo aliqđ nomē ſcriptū ē vocale in darapti ɔ̄cluſio eſt impoſſibilis: ergo aliq̄ p̄miſſaꝝ ē falſa. ⁊ eq̄lis eſt rō de vtraq̄: ergo vtraq̄ eſt falſa: qđ eſt cōtra dicta. ¶ Forte dicis ſicut dicēdū eſt q̄ ɔ̄ña non eſt bona. q2 nomē eq̄uocaꝫ in p̄miſſis: in maiore ſtat ꝓ noīe vocali in minore ꝓ noīe ſcripto. ¶ Cōtra hoc arguiꝫ. iſte p̄miſſe ſunt nate inferre aliquā ɔ̄cluſionē: ⁊ q̄riꝫ de illa ⁊ nō pōt dare aliā ab illata: ergo ꝓpoſitū. q̄ ſint nate inferre aliquā ɔ̄cluſionē ptꝫ: q2 ſi nō ſola eq̄uocatio impediret: ſed hoc nō: vt ptꝫ ex argumēto p̄cedēti. Rn̄deꝫ q̄ nulla ɔ̄cluſio ſequiꝫ cū iſtis p̄miſſis formalr̄ ſaltē grā forme acceptiōis terminoꝝ: q2 in mētali illiꝰ nō ē maior apparētia q̄ hic om̄e lignū eſt albū: oīs lapis eſt quadratꝰ: ergo aliqđ quadratuꝫ eſt albū. nec eſt ſimile ſicut in argumēto p̄cedēti in quo omnes termini tenentur vniuoce in premiſſis.

¶ Tertio arguiꝫ ad idē in iſta omne nomē eſt vocale nō p̄dicaꝫ totale mēbruꝫ minꝰ principale: ſed totale mēbrū minꝰ principale ē hoc diſiūctū vocale vl' ſcriptū: ergo iſta dꝫ ɔ̄cedi ſolū oē nomē ē vocale vl' ſcriptū ⁊ neutra iſtarū: om̄e nomē eſt vocale: oē nomē eſt ſcriptū ꝓbo aſſumptū ꝑ ſimile in quo tacet color argumēti: q2 illā nō concedis. om̄e aīal eſt hō pictꝰ. nec iſtam oīs hō eſt herculeꝰ pictus. Rn̄deꝫ ɔ̄cedēdo ꝓpoſitiones conceſſas hanc interimēdo. om̄e aīal ē hō pictꝰ nec eſt ſile: q2 in vna poniꝫ diuiſuꝫ cū mēbro minꝰ p̄ncipali ⁊ tales ſūt ɔ̄cedēde: vt oīs hō eſt lapideꝰ ⁊ oīs hō eſt nūerꝰ: ⁊ ſic de talibus.

¶ Secundo principaliter arꝫ. cōtra diffinitionē nihil poniꝫ loco gn̄is: ergo diffinitio noīs eſt mala. aſſūpꝫ: q2 ſi ſic maxime eēt iſte terminꝰ vox: ſꝫ hoc nō: q2 nō p̄dicatur de nomine mentali. Si dicas ſicut dicēdū eſt q̄ nomē vocale ꝓpriiſſime ſumptū eſt diffinitū ɔ̄ hoc arꝫ. vox nō poniꝫ in p̄dicamento cū iſto termino nomen vocale: ergo nō eſt genꝰ eiꝰ. Ad hoc argumētuꝫ rn̄detur q̄ vox nō eſt genꝰ ad hoc cōplexum nomen vocale: eſt q̄ incōplexe teneatur: immo in directe et accidentalr̄ p̄dicatur de diffinito: et lꝫ ſit tā q̄ directa q̄ indirecta tn̄ eſt: q2 p̄dicaꝫ minꝰ cōnotatiuꝰ de magis cōnotatiuo. Accipe analogiā in iſta oē ceuās eſt agēs: ptꝫ regula infallibilis ē q̄ nullꝰ terminꝰ vniꝰ p̄dicamenti ſimplr̄ quātū ad modū eſt ly vox p̄dicaꝫ eſſentialr̄ de duobꝰ terminis diuerſoꝝ p̄dicamentoꝝ: p̄dicamentoꝝ inq̄ accidentiū: accidentiū notāter: q2 hāc eſſentialē dico hō albꝰ ē coloratꝰ. ¶ Et ex iſto pꝫ q̄ deſtruitur rō ſuperioritatis huiꝰ termini vox in ordine ad hunc terminū nomen vocale: ſꝫ ſufficit q̄ vox ſit terminus communior in diffinitione nō q̄dditatiua ſicut eſt iſta.

Diffinitio q̄d noīs explicat q̄d per nomen ſignificatur. de reliq̄s diffinitionum

ghibus vide Anto. coro. i fine tertii capituli in, terminis.

Nullꝰ terminꝰ vniꝰ p̄dicamēti ſimpliciter p̄dicatur eſſentialr̄ de duobꝰ terminis diuerſoꝝ p̄dicamētorum.

¶ Tertio arguiꝫ circa litterā vbi dꝫ finita q̄rēdo de ſignatiōe noīs infiniti: vt putā de ſignificātia huiꝰ termini nō ſortes. Et arꝫ. ſic ꝓbādo q̄ nō ſortes nihil ſignificat: q2 vel quālibet reꝫ ſignificat: vel nullā reꝫ ſignificat: vel aliquā ⁊ aliquā nō: nō eſt dicēdū tertiū: q2 ſorteꝫ ſignificat rōne ꝑtis ⁊ qđlibet aliđ a ſorte eſt pro quolibet alio ſupponat. nec eſt dādū p̄mū membꝝ: q2 ciceroneꝫ nō ſignificat: qđ ꝓbatur. nō rōne negationis: cū p̄ciſe ſignificet aliqualr̄: nec rōne termini infinitāti vt ɔ̄ſtat ⁊ totū nō ſignificat niſi rōne ꝑtis ſaltē totū cōplexū de q̄ ꝓcedimꝰ: quā ꝓpōnē ſi negaueris das mihi modū ſuſtinēdi q̄ ſortes vl' plato cicerōnē ſignificat: ergo dādū eſt ſcdm̄ mēbꝝ puta q̄ nihil ſignificet: ⁊ ꝑ ɔ̄ñs nomen infinitū ſufficienter excludetur per alias ꝑticulas. Pro hꝰ argumēto ꝑ notabilia vidibimꝰ de natura noīs infiniti ⁊ poſtea ad q̄ſitū.

Patuit in de cōplexe ſignificabili q̄d ſignificatur ꝑ rē ſig̃ [illegible] tortam.

¶ Primo notādū eſt q̄ dr̄nt iſti tres termini negatio negās: puās: ⁊ infinitās. De p̄mis duobꝰ nihil ad ꝓpoſitū. Et rurſus terminꝰ infinitꝰ terminꝰ infinitatꝰ ⁊ negatio infinitās inter ſe diſcrepāt: vt ptꝫ in hoc termino non ſortes in q̄ ſortes eſt terminꝰ infinitatꝰ nō negatio infinitās ⁊ aggregatū duoꝝ terminꝰ infinitꝰ. vl' q̄ ponūtur due negatiōes infinitātes: vt nō nō ſortes: vbi p̄mꝰ terminꝰ infinitꝰ in ſcdo exemplo eſt infinitatꝰ. Ex quo ptꝫ q̄ bn̄ ſic deſcribiꝫ. Terminꝰ infinitꝰ eſt aggregatū ex negatione infinitāte ⁊ termino infinitato: meliꝰ q̄ dicat georgius. eſt aggregatū ex negatiōe ⁊ termino finito. vt pꝫ in ſcdo exemplo: lꝫ pōt exponi ad bonū ſenſum dicendo q̄ nō ſortes eſt terminus finitꝰ in reſpectu: vel tales nō ſunt multū ꝓprie in q̄bꝰ eſt multitudo negationū ſaltem immediate. vel q̄ diffinit terminū infinitū cum vna negatione.

Sic diffinit pe. hi. rel. in. na de noie.

¶ Secūdo notādū ē q̄ quodlibet diſiūctū ex ɔ̄dictoriis eſt trāſcēdens hoc eſt ex termino finito ⁊ infinito ⁊ nūq̄ accipiūtur ꝓ eodē iuxta illō cōe. de quolibet altero ɔ̄dictoriū ⁊ de nullo ābo ſiꝫ. Ex iſto ptꝫ q̄ q̄to terminꝰ finitus ꝑ pluribꝰ ſupponit tāto terminꝰ infinitꝰ pro paucioribꝰ: ⁊ ɔ̄ hoc ſeq̄tur ex illo v̄bo diſiūctū ex eis eſt trāſcendens. Declaratur exemplo. ſortes p̄ciſe ꝓ ſorte ſupponit nō ſortes pro qualibet re alia a ſorte ſupponit ita q̄ eſt ferme trāſcendēs ſꝫ nō ſubā ꝓ valde paucis ſupponit. Ex eodem fundamento ſeq̄tur q̄ nō chimera pro quolibet ſupponit: q2 hoc diſiūctum chimera vel non chimera eſt trāſcendens: ⁊ chimera ꝓ nullo accipiꝫ ergo nō chimera ꝓ quolꝫ. Et eodē mō ꝓbaꝫ q̄ non ens ꝓ nullo accipiꝫ. Tertio ſeq̄tur q̄ .a. ſupponeret ꝓ vna medietate p̄ciſe oīm rerū in mūdo nō adequate ſupponere ꝓ eodē Quarto ſequitur

Diſiūctū ex ɔ̄dictoriis eſt trāſcendens.

q̄ n̄n dant ar duo

ꝙ qñ danſ duo termini quoꝝ vnˀ eſt ſupioꝛ et alter inferioꝛ dūmō vtriq̄ addaſ negatio infinitās de ſupioꝛe erit īferioꝛ: ⁊ de inferioꝛe ſupioꝛ ad hūc ſenſum ꝙ aggregatū reſultās ex vno eſt ſuperiˀ ad aliō aggregatū: vt datis iſtis duobˀ terminis: ſoꝛtes ⁊ hō nō ſoꝛtes ⁊ nō hō: nō hō ē inferiˀ: q2 oē ens qō nō ē hō ⁊ ens qō nō eſt ſoꝛtes. ⁊ eſto ꝙ ſuperiˀ capiaſ ꝓ toto in mō: hoc ē ſupius ꝯñaliter in idē redit: vt nō hō albˀ eſt ſuperiˀ ad nō hō. Quīto ſequiſ ꝙ negatio addita termino priuatiuo facit ipm accipi ꝓ illo ꝓ quo capiebaſ terminˀ poſitiuˀ ⁊ ecōuerſo: vt nō cecū ꝓuidente ſuppōit ⁊ nō vidēs ꝓ ceco nō dico cōuertibilr ſtādo ī rigoꝛe logices. Sexto ſeq̄ſ ꝙ nō nō ſoꝛtes ⁊ ſoꝛtes ꝯuertunſ: ꝓbaſ: nō ſoꝛtes vł ſoꝛtes ē trāſcēdēs. g̃ ꝑ fundamētū etiā nō nō ſoꝛtes vel non ſoꝛtes ē trāſcēdēs. ⁊ ꝑ ꝯñs ſeq̄ſ ꝯuertibilitas pꝛopoſita. Ex illo ſequitur ꝙ terminus finitˀ ⁊ infinitus conuertuntur: nec eſt extraneum: vt patet in iſtis non chimera et ens: nonens ⁊ chimera infinitando ens trāſcēdēter. ⁊ oīa iſta facile pꝛacticanſ dādo tres figuras. Quarū vna lateralis erit arboꝛ poꝛphiriana. ſcđa et media erit ꝯfecta de eiſdē termīs ſꝫ tñ addita negatiōe īfinitāte tertia erit cū duplici negatiōe incipiēdo ab iſto termino ſoꝛtes aſcēdemˀ vſq̄ ad ſubāꝫ incluſiue: vt cōſtat poſtea incipiēdo a nō ſubā ꝓcedēdo vſq̄ ad nō ſoꝛtes: aſcēdemˀ īcluſiue poſtea incipiēdo ad nō nō ſoꝛtes aſcendemus vſq̄ ad non non ſubſtātia. ſed in pꝛima ⁊ in tertia lineis aſcendemus phiſice et logice in media linea deſcendemus realiter ⁊ aſcendemus logice.

Pet. brux. de trāſcendētibˀ aūt d2 ꝙ phī vno mō infinitari vt dicit Pet. hiſp. tractatu de ſinca thegoreumatibˀ. dicimus eñ nō ens eē cauſam ꝑ accidens aut ex nō ente aliq̄d adeo poſſe fieri vbi negatio nō capiſ negāter ſed infinitāter.

¶ Notādū eſt tertio ꝙ qñ eſt aliqō ꝯplexū finitū illō pōt mītiplr infinitari: q2 vł totū pōt īfinitari vł ſolū ps totiˀ: vt dato h̃ aggregato: ſoꝛtes vł plato vel cicero addēdo negationē ſic: nō ſoꝛtes vel plato vel cicero. ſi totū īfiniteſ illō ꝓ nullo illoꝝ triū ſupponit. ſi pꝛima ps tñ ꝓ platōe ⁊ cicerōe ſupponit: ⁊ q̄lꝫ terminˀ ē īfinitabilis q̄ vel aliq̄ ſigt̄ vel ſaltē q̄lꝫ terminˀ q̄ aliq̄d vel aliq̄ ſigt̄ ē īfinitabilis ⁊ ſolū talis. Ex iſto pꝫ ꝙ trāſcēdēs eſt īfinitabile ⁊ pure ſincathegoreumata nō ſunt īfinitabilia ſed bñ ſm ſuppoſitionē materialē. Scđo pꝫ ꝙ lꝫ h̃ ꝯplexū oīs hō ſit īfinitabile: vt dicēdo ſoꝛtes ē nō oīs hō: tñ oīs nō eſt īfinitabile ⁊ pōt īfinitari in ꝓncipio ſicut a pte ꝓdicati: vt pꝫ dādo ꝯcluſionē iſtaꝝ pꝛemiſſaꝝ: ſoꝛtes ē hō ⁊ ſoꝛtes ē nō oīs hō ꝯcludere neceſſe ē nō oīs hō ē hō: ī q̄ ly ñ pōt capi negāter. Tertio pꝫ ꝙ nomē nō d2 īfinitū magnitudine vł mītitudīe vt ꝯſtat: nec q2 infinita ſigt̄: q2 tūc ens eēt nomē infinitū: ſꝫ q2 ē aggregatū ex negatiōe infinitāte ⁊ termino infinitato qō indeterminate ad modū abnegatiōis ſigt̄.

Additio.

¶ Nomē infinitū ē cuiˀ ꝓuata ē certa q̄litas remanēte ſubā īfinita. i. cuiˀ ſigt̄ū foꝛmale remoueſ ꝑ negationē ſine determinatiōe eiˀ ꝓ q̄ ſupponit. ſigt̄ aūt q̄lꝫ ens directe vel indirecte. vñ diſiūctū ex termino finito ⁊ infinito cōuertiſ cum tranſcendēte: vt chimere vel non chimere quod de angelo eſt verificabile hec Pe. de brux. iiij. not. de noīe.

¶ Cōtra dicta ar̄. ꝓbando ꝙ ñ q̄lꝫ diſiūctū ex ꝯdictoꝛijs ſit trāſcēdēs ⁊ hoc ſic q2 h̃ diſiūctū chimere vel nō chimere ē diſiūctum ex ꝯdictoꝛijs ⁊ tñ ē trāſcēdēs. igiſ ꝯña tꝫ cū maioꝛe ⁊ minoꝛ ar̄. q2 nō ꝟificaſ de ꝓnoīe demōſtrāte vnū angelū. q2 demōſtrato. a. āgelo falſū ē dicere h̃ ē chimere vt liq̄t: etiā falſū eſt dicere. a. ē nō chimere: q2 ex q̄ terminˀ eſt pluralis nūeri ſenſus eſt. a. angelˀ eſt aliq̄ que nō ſunt chimere.

¶ Ad hoc argumētum rñdēt aliq̄ quoꝝ Geoꝛgiˀ bruxellēſis ē vnˀ: ꝙ nō q̄lꝫ diſiūctū ex ꝯdictoꝛijs ꝟificaſ de quolꝫ: et h̃ qñ eſt diffoꝛmitas nūeri: vt in exēplo dato ⁊ explicādo natura noīs īfiniti cū trāſcēdēte eiuſdē nūeri ꝓcaſe cū termino īfinitato: h̃ palā ē: ſꝫ arbitroꝛ ſatiˀ eē dicēdū ꝙ q̄lꝫ tale diſiūctū ē trāſcēdēs non chimere tñ valebit ſicut hoc cōplexū aliq̄d vel aliqua qō vel q̄ nō eſt vel ſunt chimere: quia cū angelus nō ſit chimere ⁊ angelus eſt: āgelus eſt non chimere a negatiua ad affirmatiuā cū ꝯſtātia ꝓdicato variato penes finitū et infinitum.

¶ Contra hoc ar̄: duplr. Tū pꝛio āgelˀ ē nō chimere: g̃ nō chimere, ſunt āgelˀ ꝑ ꝯuerſionē ſimplicē. ꝯñs ē falſū vt pꝫ ꝑ oēs ſingulares ꝯñtis. Foꝛte dicis. hec ſingularis ē ꝟa h̃ qō nō ē chimere ē āgelˀ demōſtrato āgelo. a. Cōtra. mutas nūerū ī ſingulari ad nūerū quē habes ī īdefinita: q2 niſi ſic dicā ꝙ iſta īdefinita homines cur. poſito caſu ꝙ ſint duo ī mūdo, dicā ꝙ hꝫ duas ſingulares mutādo nūerū qō nō ē dicēdū. Tū ſcđo. oēs nō chimere ſunt plura entia angelˀ ē nō chimere: g̃ āgelˀ ē plura entia ī darij. ꝯcluſio ē falſa nō ſe fallēs: g̃ aliq̄ ꝓmiſſaꝝ: ⁊ nō maioꝛ vt pꝫ ꝑ oēs ſingulares maioꝛis: dūmō teneas eiſdē nūeꝝ ī ſingularibˀ quē habes ī vniuerſali qō opꝫ: g̃ minoꝛ eſt falſa ꝑ ꝯñs dicta nulla. Ad pꝛimū d2 negādo ꝯñam: nec ē bona ꝯuerſio ſaltē luctādo ꝓterue cū cōſequēte queadmodū tu facis arguēdo: ſꝫ opꝫ dare hāc: aliq̄d vł aliq̄ qō vł q̄ nō ſūt chimere ſunt vł ē āgelˀ. vel ſi ꝯcedaſ ꝯña ꝯuerſione exponaſ ꝯñs iſto ſenſu. Ad argumētū ſillogiſticū d2 ꝙ ſi ſubiectū maioꝛis diſtribuaſ ꝓ oīu illo ꝓ q̄ ſupponit ꝯña ē bona ⁊ maioꝛ falſa: eo ꝙ ē vna vniuerſalis cuiˀ ſubiectū ꝓ aliq̄ ſupponit ꝓ q̄ nō ſupponit ꝓdicatū. nec ē ſil'e de ſubiecto huius: oēs boues ſunt duo aīalia. poſito ꝙ ſint ꝓciſe duo boues: q2 boues nō ꝟificaſ de vno: ſꝫ ſi ſubiectū maioꝛis diſtribuaſ ſm exigētiā nūeri ⁊ ꝓdicatū minoꝛis ſubſumaſ ꝑ eūdē nūeꝝ adhuc ꝯña ē bona ⁊ minoꝛ falſa. ſi capiaſ ī ſenſu q̄ minoꝛ ē ꝯcedēda tūc ꝯcedo vtrāq̄ ꝓmiſſam ⁊ nego ꝯñam nec arguiſ ī darij: q2 nō ſubſumiſ ſub termīo diſtributo ī ſenſu ꝓ q̄ diſtribuiſ. Et qñ ar̄. de quolꝫ ꝟificaſ vnū ꝯdictoꝛioꝝ īcōpletoꝝ: hoc īntelligiſ ſicut trāſcēdēs. Hoc dixerim ꝓpter duas obiectiones tales. adā eſt hō adā eſt nō hō. quaꝝ vtraq̄ eſt falſa. Silr ſi deˀ ī hoc īſtāti ꝓducat vnū āgelū a. tūc vtraq̄ iſtaꝝ eſt falſa. a. fuit. a. eſto ꝙ ſubiecta ſupponāt: q2 ꝓdicatū nō ſupponit ſaltē quouſq̄ labaſ hoc inſtans: ⁊ ſic iſta eſt falſa. a. fuit. a. fuit nō. a vel nō. a. q2 terminˀ finitˀ non ſupponit a parte ꝓdicati: ſed bene a parte ſubiecti.

¶ Poteſt fieri vnum difficile argumētū de iſto diſiūcto hoc ꝓdicatū qō nō ꝟificaſ vel nō hoc ꝓdicatū qō nō ꝟificaſ ꝑ ly hoc ꝯtinue demonſtrādo iſtū terminū hoc ꝓdicatū qō nō ꝟificaſ. Et ar̄. ſic hoc eſt hoc ꝓdicatū qō non ꝟificaſ. vel iſta eſt vera vel falſa. Si pꝛimū: g̃ ita ē ſicut ꝑ hāc ꝓpōnē ſigt̄ur. ſꝫ ꝑ hāc ꝓpōnē ſigt̄ur ꝙ hoc ꝓdicatū nō ꝟificaſ: g̃ hoc ꝓdicatū nō ꝟē et affirmatiue ꝓdicaſ ⁊ ꝓdicaſ: g̃ falſe ꝓdicaſ. etiā eodē ꝓdicato demōſtrato. Iſta nō ē ꝟa. hoc ē ñ hoc ꝓdicatū qō nō ꝟificaſ vt ꝑ eiˀ materiale eq̄ualēs hoc eſt hoc ꝓdicatū qō ꝟificaſ. d2 materia

Simile argumētum hꝫ En. co. in fine tertij. c. ſuoꝝ termi. circa materiam diuiſionis.

le equalēs h̄ eſt h̄ p̄dicatū q̄ꝺ v̄ificaꝛ. dʒ materia le equalēs: q: interdū idē eſt īfinitari prē cōplexi ꝛ totū ꝯplexū: ꝛ hoc eſt gr̄a materie: ꝛ tn̄ verū ꝙ extremū in iſta h̄ eſt p̄dicatū q̄ꝺ nō v̄ificaꝛ ſupponit: q: nō ſeq̄ꝛ nō v̄ificaꝛ: ǵ nō ſupponit: vt pꝫ de p̄dicato hui⁹ hō eſt aſin⁹: ǵ diſiūctū ex ꝯdictoriis nō ꝯuertiꝛ cū iſto termīo ens: q: iſta eſt vera h̄ eſt ens: ꝛ tn̄ diſiūctū nō verificaꝛ vt videꝛ poſtꝙ nulla pars ei⁹ competat illi predicato.

¶ Ad iſtud argumētū rn̄deꝛ ꝙ iſtō diſiūctū h̄ ē hoc p̄dicatū q̄ꝺ nō verificaꝛ vl̄ nō hoc p̄dicatū quodm̄ō v̄ificaꝛ eſt tranſcendens ꝛ de quolibet verificaꝛ. Quod de quolibet alio ab illo p̄dicato verificetur, nō eſt contētio: ſed de illo p̄dicato v̄ificaꝛ: q: illo p̄dicato demōſtrato verū ē dicere hoc ē hoc p̄dicatū q̄ꝺ nō verificaꝛ. vel capiaꝛ hec. hoc ē hoc p̄dicatuꝫ q̄ꝺ nō vere p̄dicaꝛ de hoc ſubiecto. ibi illō p̄dicatū nō v̄ificaꝛ de illo ꝓnōie q̄ꝺ eſt ſubiectū illi⁹ ꝓpōnis illō p̄dicatum demōſtrāte: q: illa falſa eſt: vt deductū eſt arguēdo. Et eodē p̄dicato demōſtrato hec ē: falſa hoc ē nō h̄ p̄dicatū q̄ꝺ nō verificaꝛ. q̄ꝺ ꝓbo: q: bn̄ ſeq̄ꝛ hoc eſt nō h̄ p̄dicatū q̄ꝺ nō verificaꝛ: ǵ hoc nō eſt hō p̄dicatū q̄ꝺ nō v̄ificaꝛ ab affirmatiua ad negatiuā p̄dicato variato penes finitū ꝛ infinitū. ſʒ ꝯn̄s eſt falſuꝫ: ǵ ꝛ an̄s. Falſitas ꝯn̄tis pꝫ: q: cōtradictoriū ꝯn̄tis eſt veꝝ: puta hec ꝓpō h̄ eſt hoc p̄dicatū q̄ꝺ nō v̄ificaꝛ quā voco. b. q: ita eſt ſicut b. ſignificat ꝛ nō ſe reflectit in oppīi: ꝛ ſic. b. ē verū. ꝛ ſic ꝑ p̄dicatū. b. ꝓpōnis p̄dicatū. a. ꝓpōnis verificaꝛ: ꝛ ſic aliō diſiūctum ꝑ quolꝫ pōt v̄ificari. Reliquo dubia in h̄ argumēto. Tū q: dixi inter arguēdū ꝯn̄s eſt falſuꝫ: ǵ ꝛ an̄s. Tū q: ex pte ꝯdictōis. De q̄b⁹ inſolubilib⁹. iā ar. ꝓbādo ꝙ duo p̄dicata ꝯdictoria poſſunt verificari de eodē: vt cōmuniter dicūt theologi. fili⁹ eſt nō fili⁹: q: eēntia diuina ē fili⁹ ꝛ nō fili⁹: q: ſenſus eſt. eēntia diuina eſt res q̄ nō eſt fili⁹. ꝛ hoc eſt veꝝ. q̄ꝺ ꝓbaꝛ: q: eēntia diuina eſt pr̄ q̄ nō eſt fili⁹: ǵ eſſentia diuina eſt res q̄ nō eſt fili⁹ ab inferiori ad ſupi⁹. Forte dicis ſicut dicendū eſt nō inconuenire in terminis diuinis: ſed intelligitur ꝙ non pn̄t v̄ificari de eodem in creaturis: q: illa ꝓpoſitio eſt ph̄ilosophi qui pure naturaliter locutus eſt.

De hoc h̄ ric⁹ de hāgeſt articulo tertio ꝺ ſuppoſitione mediata ꝛ immediata.

¶ Propterea arguit ad rē ꝓbādo ꝙ in creaturis pn̄t verificari de eodē: hō ē hō ꝛ nō hō: ergo. Aſſumptū ar. ſortes eſt materia ꝛ forma: ǵ hō eſt nō hō ꝛ nō hō. ꝯn̄a tenet arguēdo ab inferiori ad ſuperi⁹ ſil a parte ſubiecti ꝛ a pte predicati. ꝛ an̄s ꝯcediꝛ cōmuniter cū vulgo tenetur pariſiū totū eſſe ſuas partes. Forte dicis ſicut dicendum eſt non eſſe inconueniens copulatim: ſed inconuenit copulatiue.

Totū eſt ſue ptes.

¶ Cōtra hoc arguit. hoīes et nō hoīes verificātur de eodē copulatiue: ǵ ſortes eſt hoīes: cū ꝑ vnā ꝓpoſitionē ꝓbabilē quelꝫ ps integralis hoīs eſt hō: iā ſortes ē hoīes: vt ꝯſtat ꝙ idē ſit nō hoīes ꝓbaꝛ ſic. materia eſt nō hō ꝛ forma eſt nō hō: ǵ eedē ſunt nō hoīes: q: non alr̄ ꝓbas vnū aſinū ꝛ vnā mulā eē nō hoīes. Itē ſi ſortes eſt nō hō ꝛ nō hō: ǵ eſt nō hoīes: q: ſingulare geminatū nihil aliud eſt ꝙ plurale ꝛ ecōuerſo vt cōiter dʒ. Hic rn̄deꝛ cōcedēdo ꝙ ſortes eſt hoīes: ſed nego ꝙ ſortes ſit nō hoīes. ſʒ bn̄ cōcedo ꝙ ſortes eſt duo entia quoꝝ q̄ꝺlibet eſt nō hō. ꝛ nō eſt ſimile de leone ꝛ mula: q: nō ſunt alia entia q̄ ſunt hoīes. Ad aliud vbi dʒ ſingulare geminatū dꝛ ꝙ hoc nō eſt vꝝ veꝝ in ſenſu q̄ ptē

Sortes ē hominēs

dit argumētū: q: nō ſequiꝛ aīal eſt hec ſcīēs grāmaticā ꝛ hoc ſcīēs logicā: ǵ eſt hec ſcīa. ſʒ illa ꝓpoſitio grammaticalis ꝙ duo ſubſtantiua copulata hēbent modum ſignificandi grāmaticalē pluralis numeri: vt patet quo ad eſſe ſubiectū ꝑ poſitū ꝛ quo ad eē ſubiectū ꝛ eiuſdē modi.

Quō intelligēdū ꝙ duo ſingularia equalēt vni plurali.

¶ Secūdo arguiꝛ ad idē. iſta eſt vera nō nigrū erit nigrū: ꝛ tn̄ extrema ſunt cōtradictoria: ǵ duo termini cōtradictoꝝ verificātur de eodē ꝯn̄a tenet cū minore. ꝛ ꝓbaꝛ maior: q: hoc erit nigrū demonſtrato pileo albo q̄ cras denigrabiꝛ. ꝛ hoc eſt nō nigrū: ǵ nō nigrū erit nigrū. ꝯn̄a tꝫ expoſitorie: ꝛ an̄s eſt veꝝ: ǵ et ꝯn̄s.

¶ Pro materia argumēti notādū eſt ad videdū ꝑ q̄ ſupponit termin⁹ infinit⁹ hn̄d⁹ eſt ocul⁹ ad acceptationē copule vidēdo ꝑ quo pōt ſupponere termin⁹ finit⁹ mediāte ſimili copula: ꝛ tūc termin⁹ infinit⁹ ꝑ nullo tali ſupponit mediāte illi⁹ copule: ſʒ ꝑ q̄lꝫ alio vl̄ ſaltē ꝑ quolꝫ q̄ꝺ nō eſt tale. hoc addo ꝓpter iſtū terminū nō chimera qui nō ſupponit ꝑ alio a chimera: cū nullū tale ſit. ꝛ hec opinio eſt ſatis cōis ꝛ Iohānis buridani in illo ſophiſmate nō ens intelligiꝛ. Ex iſto ſequiꝛ ꝙ ſubiectū hui⁹ ꝑ plurib⁹ ſupponit: nō nigrū eſt ꝙ ſubiectū hui⁹ nō nigrū erit. h̄ pꝫ ex fundamento ꝑncipali ꝙ to termin⁹ finit⁹ ꝑ plurib⁹ ſupponit tāto termin⁹ infinit⁹ ꝑ paucioꝛib⁹. Secūdo ſeqꝛ ꝙ hui⁹ ꝓpōis nō nigrū erit nō nigrū: p̄dicatū ꝑ plurib⁹ accipiꝛ ꝙ ſubiectū: vt pꝫ ꝑ eoꝝ terminos finitos quoꝝ termin⁹ ſequēs copulā pro nigris futuris ſtat ꝛ eiſe. precedēs v̄o ꝑ pn̄tib⁹ ꝛ futuris. Tertio ſequiꝛ ꝙ ſubiectū hui⁹ nullo mō ſupponit: nō imaginabile ē imaginabile: Quarto ſequiꝛ ꝓpōnē ꝓpoſitā eſſe impoſſibilē: q: ſenſus eſt nec q̄ꝺ eſt nigrū nec q̄ꝺ erit nigrū erit nigrū. ſʒ iſta eſt poſſibilis: nigroꝝ erit nō nigrū: q: ſi aliq̄ꝺ in hoc inſtāti eēt nigrū ꝛ ſp poſtea albū: illa eēt v̄a. Et tūc ad argumētū h̄ erit nigrū ꝛc. negatur ꝯn̄a eo ꝙ arguitur a nō amplo ad amplum cum diſtributione ampli: vt patet per minorem et concluſionem.

Ter. infinit⁹ cū copula ampliatiua ꝑ nullo tali ſuppōit ꝑ q̄ ei⁹ finit⁹ cūꝫ ſimili copl'a ſupponeret: ſʒ ꝑ quolꝫ q̄ꝺ nō eſt tale.

Opīo buridani

¶ Sed contra hoc arguiꝛ ſic. Sequereꝛ ꝙ iſta eſſet impoſſibilis nō diſputās poſſibiliter ē diſputās. ꝯn̄s eſt falſuꝫ: ergo ꝛ an̄s ꝯn̄a pꝫ: q: ſenſus eſt. Nec ꝙ eſt diſputans: nec ꝙ erit diſputās: nec ꝙ fuerit diſputās: nec ꝙ pōt eē diſputās: pōt eſſe diſputās: q̄ ſenſus falſus eſt falſitas ꝯn̄tis pꝫ: q: ꝑ idē iſta eſſet impoſſibilis. diſputās poſſibiliter eſt nō diſputās: q: equalet p̄me: ꝓpterea nō teneo illud dictū, vniuerſaliter. Sʒ meli⁹ eſt diſtinguere ſp tales ꝓpōes ſic. ſ. vel negatio infinitās ꝓhibet terminū infinituꝫ ne accipiaꝛ ꝑ aliquo pro q̄ infinitat⁹ accipiebaꝛ: vel prohibet pro vna dr̄ia tp̄is tm̄ ꝛ ſm̄ hoc cōditionaliter dicaꝛ de v̄itate vel falſitate. hoc declaraꝛ capta hac ꝓpoſitiōe nō nigrū erit nigrū q̄ n̄ proponiꝛ ei⁹ v̄itas. Rn̄deo diſtinguēdo vl̄ ly nō prohibet illū terminū nō nigrū ꝙ nec ſtat ꝑ nigro q̄ꝺ eſt: nec ꝑ nigro q̄ꝺ erit: ꝛ tūc eſt impoſſibilis vel prohibet ꝑ pn̄ti tm̄: ꝛ tūc ē v̄a. ꝛ ita de iſta dicaꝛ. ſcribēs poſſibiliter ē nō ſcribēs. ꝛ ita⁹ de ſimilibus. Si dicas cathegorice non reſpondeꝛ de veritate vel falſitate talium propoſitionū: ſed ſolum ꝑ conditionem. Ad hoc dico ꝙ hoc eſt verū ꝛ argutius eſt ita rn̄dere ꝙ ſine diſtinctione negando ꝓpoſitiones communiter conceſſas in q̄bus nullus eſt rigor logices. Oſtendo tibi per ſimile: et quero de veritate hui⁹ nō hō eſt aīal vbi

Reſtrictio p̄dictoꝝ.

opus eſt diſtinctione ſic in ꝓpoſito. Et ex illo p3 ſolutio ad argumētū ꝙ nō incōuenit terminos ꝯdictorie oppoſitos verificari de eodē extrinſecis tꝑibꝰ: qꝛ ꝑ aduerſariū hoc nō incōuenit. vt p3 de hac nigrū erit nō nigrū applicādo ad q̄ſitū pncipale q̄n q̄rit̄ de ſignificatiōe huiꝰ termini nō ſortes. Forte dicis ꝙ nullā rē ſig̃t niſi ſortes ꝓpter argumētū factū in capite huiꝰ materie. ⁊ dato ꝙ ſuppōat ꝑ platone nō op3 ꝙ platonē ſignificet: qꝛ ꝗꝗ̄ oē ſupponere ſit ſignificare. nō tñ ſupponere ſic vł ſic ē inferius ad ſignificare: ſic vel ſic. Supponere ſic voco ſuppōere cū addito: vt ſupponere ꝑ platone ſupponere copulatiue. et ſi̾r de ſig̃re dicat̄. ⁊ qꝛ vex ē forma arguēdi nō ē eiꝰ cax arguēdo ab inferiori ad ſupius reſpectu ꝑtis extremi. Arguo al̾r ꝑ diffinitionē de ſignificare. Audita iſta voce nō ſortes formo cōceptū aliarū rex a ſorte. ergo alias res a ſorte ſignificat. Forte iterū dicis ſicut Georgius ꝙ non ſortes platonem ſignificat rōne traſcendētis incluſi: qꝛ non ſortes tātū valet ſicut ens qđ nō eſt ſortes.

Supponere ſic vł ſic non ē interius ad ſignificare ſic vel ſic.

Cōtra georgū opinionem.

¶ Cōtra hoc arḡ. habeat intellectꝰ ꝯceptū: ſed tūc arguit̄. aut pōt addere actū rñdentē negatiōe infinitāte illi conceptui nihil aliud addēdo vel nō. Scōm ē irrōnabile: qꝛ pari rōne dicā ꝙ hō mētal̾r tātū valet ſicut ens hō ergo dādū ē primū qđ pōt addere p̄ciſe quā ꝯcluſionē teneo. ⁊ ex eodē fundamēto correlarie infero ꝙ negatio infinitās nō cadit ſupra copulā implicatā cū nō ſortes nullā copulā īcludat: ſ3 bene vex ē ꝙ nō ſortes equalet ī ꝯſido illi termīo ens qđ nō ē ſortes: trāſcēdēter ī capiēdo ens. ſ3 dꝛ ꝙ nō ſortes abnegatiue platonē ſig̃t h̾ ē infinite ⁊ ſic īponit̄ negatio infinitās ꝙ neget terminū infinitatū ꝑ illo ꝑ q̄ accipit̄ ad ſenſū an̄ declaratū: ſic. ſ. ꝙ terminꝰ infinitꝰ accipit̄ ꝑ quolz alio. ⁊ qꝛ nō īponit̄ determīare ad aliqđ ſig̃ndū niſi fortē dꝛ īfinite ſig̃re: nec ſi ſic exiſtimes de trāſcēdēte ſaltē finito ꝙ nō ſic abnegatiue ſig̃t. et tūc ꝑ argumēto dico ꝙ nō ſortes platonē ſig̃t. et fateor ꝙ nulla ꝑs illiꝰ cōplexi platonē ſig̃t: ⁊ ad illā ꝓpōnē nūq̄ꝑ aliqđ cōplexū aliq̄d ſig̃t niſi aliq̄ ꝑs eiꝰ idē ſignificet. diſtinguo. vel abnegatiue et infinite. ⁊ ſic nego. vł poſitiue. ⁊ ſic ꝯcedo. ēt materia ⁊ forma ſortē ſig̃nt: ⁊ nulla ꝑs eiꝰ eum.

Ter. infinitus cur dꝛ infinite ſignificare.

¶ Dubitat̄. vtrum nō ſortes ſubordinet̄ ꝯceptui cōplexo vel incōplexo. ⁊ arḡ ꝙ conceptui incōplexo: qꝛ niſi ſic Petrꝰ hiſ. ſupflue poſuiſſet iſtū terminū finita ī diffōne nōis cū excluderet̄ ꝑ aliā ꝑticulā. ſ. cuiꝰ ꝑtes ſeꝑate. et ſi nō velis acq̄ſcere auctoritati petri hiſ. acq̄ſcendū eſt philoſopho q̄ idem h3 p̄mo periarmenias.

Qđlibet nomen infinitum eſt cōplexum

¶ Ad dubiū rñdet̄ breuiter ꝑ ꝯcluſionē ꝙ qđlibet nomen infinitū eſt cōplexū ꝓbat̄ ꝯclō. qꝛ hec vox nō hō ſubordinat̄ actui del̾r nō ⁊ ꝯceptui hoīs: qꝛ al̾s hō nō diſtribueret̄ in mēte cū ꝑ oppoſitū cōcluſiōis nō hō ſubordinet̄ cōceptui ſimplici: ⁊ tūc q̄rit̄ a quo diſtribuit̄. nō a ſe vt liquet: nec ab alio cū3 ponat̄ conceptꝰ ſimplex. Et ad argumentū in oppoſitū ip̄m nō eſt ponderandū: qꝛ ſiue ponat̄ illa particula ſiue non minus apparenter ꝓbabitur ſupfluitas de qua in fine huius capitis loquemur.

Ad equoce ſig̃ndū q̄d requirit̄.

¶ Cōtra cōcluſionē arḡ. ſeq̄ret̄ ꝙ nō ſortes equoce ſig̃ret ſua ſig̃ta. ⁊ ꝑ ꝯñs non poſſet diſtribui ꝑ ſuis ſig̃tis: ſ3 h̾ ē falſū. ꝯña p3 qꝛ diuerſis cōceptibus extēdendo nomē cōceptꝰ ad actū ſua ſig̃ta ſignificat. negat̄ ꝙ equoce ſignificet: qꝛ nō ſufficit ad equoce ſig̃ndū ꝙ diuerſis conceptibꝰ ꝑtialibus rep̄ſētet. ſed op3 totalibus ꝙ aliq̄ termini infiniti ſint incōplexi: nulli cadit in dubiū. Propterea nihil erat dicere ꝙ dicit quidā oportuit mediare inter opiniones extremas ad dubiū. et q̄n termini infiniti ponūtur cū extrinſecis tꝑibus: vt adā fuit non hō. nō op3 reſoluere ꝑ v̾bū de p̄ñti. qꝛ tūc iſta eſſet v̾a. adam fuit nō hō. qꝛ ſenſus eſſet. adā fuit aliq̄d qđ nō eſt hō. nec teneo ꝙ nomē infinitū neget abſolute ſimilē copulā copule ſue ꝓpōnis. quia tūc iſta negaret̄. ariſt. fuit nō pħs: cū ſenſus eēt. ariſt. fuit aliq̄d qđ nūq̄ fuit nō pħs. qđ ē falſum ⁊ idē clariꝰ p3 hec. ſortes poſſibil̾r ē nō currēs. q̄ ē īpoſſibilis. ſ3 adā fuit nō hō. ſic reſoluit̄. adā fuit aliq̄d qđ tūc nō fuit hō. āᵗıxp̄s erit nō aīal: āᵗıxp̄s erit aliq̄d qđ tūc nō erit aīal. ſic ꝓportionabiliter in alijs dicat̄. Propterea aduertēdū eſt ꝙ ad infinitandū in cōplexis reſpiciēda eſt natura totiꝰ cōplexi. et nō tm̄ ad ꝑtes. vt p3 hic. hō ⁊ homo. non hō ⁊ non hō. q̄ non ſe hñt ſicut terminus finitꝰ ⁊ infinitꝰ cū poſſint verificari de eodē ſortes ē homo ⁊ hō. qꝛ medietas inferior et medietas ſuperior. ⁊ ſortes eſt nō homo ⁊ nō hō: qꝛ aīa ⁊ materia. Sed ad infinitādū illud cōplexū non hō et nō hō. op3 dicere non nō hō: et nō hō vt nō in principio cadat in totū ſequēs. ⁊ ad infinitandū hoc cōplexū hō ⁊ hō op3 dicere nō hō ⁊ hō: vt nō cadat ī totū ſeq̄ns. Ex iſto p3 ꝙ nō hō ⁊ nō hō. vt v̾tꝰ p̄me negatiōis cadat ī terminus īmediate ſeq̄ntē ſolū hō ⁊ nō hō. nō hō et hō. vt nō ī tertio exēplo cadat p̄ciſe ī termīo īmediate ſeq̄nti nō ſunt pure termī infiniti ſ3 potiꝰ mixti. S3 p̄mū exēpłū plus de infinitatiōe ꝑticipat: ſ3 ad h̾ndū rationē p̄ciſe rōne totiꝰ ē terminꝰ finitus: qꝛ nulla negatio infinitās cadit ī totū. ſed rōne ꝑtiū mixtionē accipit: ꝙ h̾ diſiūctū hō ⁊ hō vel nō hō ⁊ nō hō. nō ꝯponat̄ ex termīo finito ⁊ infinito p3. qꝛ nō ē trāſcēdēs cū ſortes ⁊ brunellꝰ nō ſūt hō ⁊ hō: vel nō hō ⁊ nō hō. et ex ꝯñti ꝯcludit̄ ꝙ ſortes ē h̾ ens qđ ē iſte hō: ꝑ iſte hō demōſtrādo ſortes. ⁊ ꝑ ꝑ̄tarū iſte medietatē inferiorē ⁊ ſupiorē. ⁊ ꝙ ſortes eſt h̾ ens: qđ nō eſt iſte hō ⁊ iſte hō. dato ꝙ ꝑtes eſſentiales ſint integrales.

Adā fuit non hō et ſilēs quō debent reſolui.

Hoc complexū non hō et non hō quō op3 infinitari

¶ Dubitat̄ primo. An ꝓnoīa ſint nomina apud logicū: et an noīa adiectiua adiectiue ſumpta ſint noīa.

De ꝓnoībus.

¶ Dubitat̄ ſcđo. an terminus equocꝰ ſit nomē. ⁊ ſi̾r an verbū ſit nomen.

De termī. equiuoc.

¶ Dubitat̄ tertio. an noīa cōpoſite figure ſint noīa. ⁊ an nomīs diffinitio ſit ſupflua. ad iſta ſucciete rñdebimꝰ ¶ Ad p̄mū dubiū negatiue ꝓbat̄. vł ꝓnoīa capiūt̄ pure ꝓnoīaliter: ⁊ ſic ſūt ſincathegoreumata ſig̃tiōe. ꝑ ꝯñs nō noīa. vł capiūtō n pure ꝓnoīal̾r. ⁊ tūc ſūt mixta. Dñr capi pure ꝓnoīal̾r q̄n īmediate herēt noībꝰ. ⁊ ꝑ locū a ꝯꝰo ſenſu nō pure q̄ñ nō herēt exēplū p̄mi. Ego robertꝰ ſcribo. exēplū ſcđi. ego diſputo. Scđo mō capiēdo ſūt īfinitabilia: vt nō ego. S3 ibi īcidit dubiū vtꝝ nō ego ſit tertie ꝑſone vł p̄me ſicut ꝓnomē. Ad qđ rñr ꝙ ē tertie. iuxta illō alexā. Terne ꝑſone ḡnaliter ⁊c. Et dicere debemꝰ nō ego diſputat. ⁊ nō nō ego diſputo. ⁊ ſenſꝰ erit ens qđ nō ē ego diſputat. De ꝓnoībꝰ adiectiuis: vt meꝰ tuꝰ: adhuc nō ſūt noīa: qꝛ vel cōplexa vel nō poteūt reddere ſuppoſitū v̾bo.

De noībꝰ compoſite figure

¶ Ad scd̃am partē hui⁹ dubij de adiectiuis dr̄ ꝙ adiectiua adiectiue ſūpta nō ſunt noīa: nō qꝛ ſunt cōplexa ꝙꝙ̄ de oppoſito a pleriſq̄ opinet. nec arbitror qd̄ albus pure adiectiue ſumptū ꝑciſe albedinē ſignificet. imo rem albā ꝛ albedinē eius ſinonime cū iſto termīo albus ſubſtātiuo. Rōnes ꝓ hoc in p̄dicabilib' alterius lecture inuenies. nec hec rō valet album ſubſtātiue ſumptū ꝛ adiectiue captū ſūt termini ſinonimi: ꝛ vnū eſt nomē ſm logicū: ergo ꝛ alterū: queadmodū nō ſequit. homo et hoīs ſūt termini ſinonimi. ꝛ hō eſt nomē ſm logicū. ergo et hoīs. Et cauſa eſt. qꝛ ad hoc qd̄ mereat dici nomen: oporteret vt reddat ſuppoſitū ṽbo ſignificatiue queadmodū nō pōt adiectiuū: qꝛ ſicut dicūt grāmatici. Stet ꝑ ſe primū ꝙ ſit rectuſq̄ ſcdm. Or nō plene capio quare albus ſi ꝑciſe albedinē ſignificet non eſt ſinonimū cum ly albedo: quia ſignificare concretiue et abſtractiue nō impedit vt patet in iſtis terminis quantū: ꝛ quantitas: et in multis terminis nominalizando.

Ad eſſe nomen q̄d requiritur.

¶ Ad ſecundū dubiū reſpōdetur ꝑ ꝓpōnes. Prima eſt. equiuocū a conſilio eſt nomen ſm logicus. Probatur propoſitio hec eſt ſimpliciter prima. homo eſt animal: et tamē extrema ſunt equiuoca a conſilio.

Equiuocū a ↄſilio ē nomē ſm logicū et equiuocū a caſu vniuoce ſumptum

¶ Scd̃a ꝓpoſitio. Equiuocū a caſu vniuoce ſumptū eſt nomē ſm logicū. Probatur ꝓpoſitio. ꝓpoſitio plures ē ꝓpoſitio vna: ergo termin' equiuocus capt' pro vno ſuo ſigto eſt vniuoc': et ꝑ ↄ̄ſ nomē: ſed equoce cōſiderat' nō eſt nomen: ſed noīa. De vocatiuo dicūt grāmatici ꝙ duplex eſt rectus quidā gn̄alis quē nominatīm vocāt. alter eſt ſpālis q̄ eſt vctīs: ꝛ interdū vocat alter rectus. Preterea ꝯtēdūt grāmatici an vctīs poſſit reddere ſuppoſitū ṽbo. vt in iſtis petre fac ignē. tu feciſti: ꝛ mīror fert opinio ꝙ iſte vctīs petre nō reddit ſuppoſitū ṽbo impatiui modi: ſꝫ ꝓnomē tu ſubītellectū. alīj tenēt ptē affirmatiuā ꝙ vctīs pōt reddere ſuppoſitū ṽbo et h̄ expediti' arbitror q̄d op' eſt recurſu ad ſubintellectionē ꝓnoīs. in iſta petre fac ignē cū ly petre conueniat cū ly fac in nūero ꝛ ꝑſona: queadmodū ꝓnomē reſumptū in recto inſtar recti gn̄alis reſpectu ṽbi tertie ꝑſone: ꝛ tūc dr̄ ꝙ vctīs eſt nomen ſm logicū. et iſta eſt ꝓpō. tu feciſti. capiēdo tu in vctō. Sed hō verū eſt: ꝙ nō eſt nomē ꝓprijſſime ſumptū: qꝛ nō eſt ſuppoſitū in ꝓpoſitione ſimplr̄ prima: rectitudinē vocatiuo donāt grāmatici eo ꝙ vctīs gn̄alis in caſuū ꝓncipio locatur. ablatiūs ṽo in fine eorūdem: ꝛ hoc inter caſus antiquitus inuentos. (Antiquitus inꝙ̄) propter ablatiuum nouiſſime a romanis inuētuꝫ: ideo poſtremum locum caſuum ſortitus eſt.

Duplex rectus.

Vtrū vctīs pōt reddere ſuppoſitum ṽbo.

¶ Ad tertiū de noībus cōpoſite figure dr̄ ꝙ nō ſunt noīa ſm logicū: qꝛ vna ps ſubordinatur vni conceptui. et altera alteri. vel ſunt radix complexa ſubordinatiōis: quia alioquin non diceretur cōpoſite figure.

¶ Cōtra hoc arguit. Nā dicit Ariſto. in ca. de noīe ꝙ nulle ptes noīs ſignt ex certo ꝓpoſito. loqtur de noībus cōpoſite figure explicādo de hoc noīe equferus vbi ait. ꝙꝙ̄ videntur ptes noīs cōpoſite figure ſigre tn̄ nō ſignificant: ꝛ hoc intereſt inter noīa ſimplicia et cōpoſita. Ad hoc rn̄demus ꝙ Ariſt. nō vult negare ꝙn ptes noīs cōpoſite figure ſign. ſicut: vt captis terminis ꝓpulcher. ꝑclar': vbi ꝓpōnes augēt ſignificata adiectiuoꝝ. ſꝫ in rei veritate iſte ꝓpōnes nō retinēt ſigtionē in cōpoſitiōe quā pure i ſimplicitate hn̄t ſic. ſ. ꝑtialiter ↄcurrere ad ſigtionē totius. Notāter toti': qꝛ alīs ꝓbaret ꝙ dom' eēt dictio cōpoſite figure: qꝛ vna ps mus alal videt ſigre: ꝛ alia ps actū dandi. ſꝫ hoc nō eſt ve: imꝓrū ſunt ptes illi' dictiōis: qꝛ ſic nihil ſignt eo ꝙ nō ꝑticipāt ſignificationē totius. et eodē mō de iſto termīo ſorex ꝛ de ſilibus dicat. ꝛ h̄ innuebat donat' cū dicit. dictio cōpoſite figure pōt diuidi in duas ptes intelligibiles nō abſolute: ſed ſubiūxit ꝑtis ſenſus capaces. Et alexāder. Dictio cōpoſitā dicet hr̄e figurā. Et ſeqtur idem in lrā. Quaꝝ ſignificata gerit vox deſignāda ꝑ ipſam. ſꝫ Ari. dicere voluit ꝙ nō eſt de rōne ptiū inquātū ptes ꝙ ſignificēt: ſed h̄ nō obſtāte ptes noīs cōpoſite figure ſignt. pōt etiā dici ꝙ loqtur de ptibus noīs ↄpoſite figure ex ſyllabica adiectiōe: vt egomet. in q̄d' ly met nihil ſigt. ſꝫ tales ꝑpe nō ꝑticipant diffinitionē noīs cōpoſite figure. Propterea dr̄ ꝑ exēplo Ari. ꝙ equferus capit duobus modis. vno mō vt ſupponit ꝑ equo cōnotādo ꝙ ſit fer'. ꝛ tūc eſt nomē apō logicū: ꝛ ptes ei' ſeparate nō ſignt. Alio mō capit ꝑ cōplexo equus fer' queadmodū dicim' hō albus ꝛ ſic ptes ei' ſignt. Pˀo mō cepit Ari. ꝛ ſic idē equoce ſumptū eſt cōpoſite figure ꝛ ſimplicis: et inquātū eſt ſimplicis ptes nihil: ſed non inquantū eſt compoſite: immo ſic ſignificat. et ſic cōcludit ꝙ qd̄libet nomē cōpoſite figure eſt orō apud logicū. Et ex eodeꝫ fundamēto ſeqtur ꝙ nullū nomē eſt cōpoſite figure in mente: qꝛ nō eſt terminus queadmodū grāmatic' diceret ꝙ hō albus nō eſt nomē cōpoſite figure eo ꝙ ſunt pl'es dictiōes: ꝛ tn̄ ꝑlegō ab eo reputat dictio cōpoſite figure. ¶ Q diffinitio noīs ſit ſupflua. aꝛ ꝑ doctrinā Ariſt. ꝛ topicā remota vna ꝑticula diffinitiōis reſiduū eſt bōa diffinitio noīs. ſꝫ tota diffinitio eſt ſupflua. ahs pꝫ demōſtrādo iſtū terminū ſigtiua: qꝛ ꝑſupponitur i iſto termino recta. nā oē rectū eſt ſigtiuū et ex illo videt ſupfluere ad placitū: etiā ſuguacanū eſt dicere finita cū ſecludat per hāc ꝑticulaꝫ cui' partes ſeparate nihil ſignificāt. etiā ꝑ totā diffinitionē albus adiectiue ſumptū eſt nomen patet diſcurrēdo per oēs terminos in diffinitione poſitos ſi per recta intelligas poſſe eē ſuppoſitū iā ſolū ſufficit dicere vox recta. ꝛ ſic excluditur ṽbū. et incaſſum dicit auctor ſine tpe.

De h̄ in vltimis terminis.

Equferus qn apō logicū ſit nomē: ꝛ quādo non.

Cōtra diffinitionē noīs

¶ Ad iſtas iportunitates rn̄r ꝙ apparēt refellendo modū arguēdi: qꝛ eodem mō arguendi ꝓbares alal ſupfluere i hac diffinitiōe alal rōnale eo ꝙ rōnale ꝑſupponat alal. et ꝙꝙ̄ iſta diffinitio poſſet dari ſuccinctius: nō tn̄ ita bene explicabit naturā diffiniti non ſufficiebat dicere: vox ꝓpt voces nō ſigtiuas nec ſigtiua ꝓpter gemitū infirmoꝝ: nec ad placituꝫ ꝓpter ṽba. Propterea ſubiūxit ſine tpe: nec h̄ ſufficiebat ꝓpter ly hō alb'. ¶ De noīe infinito forte i dieb' ariſt. fuit eadē qd̄ ſicut apud nos. An eſſet cōplexū vel incōplexum. Propterea ſubiūxit ad maiorē explicationē finita. et h̄ totū adhuc non ſufficiebat ꝓpt iſtū terminū carbonis. Propterea addidit i calce diffōnis recta ꝑ quē poſſum' itelligere poſſe eiſe ſuppoſitū. Et ſic diffō nō ē diminuta. nec addendū eſt cathegoreumatica. ſicut Georgius ſ aſtipulat.

Ariſtote.

addit Geor. Nec negaret Arist. quin alio mō nomē diffiniri poſſit: ſʒ nullo mō cōmodi⁹. ⁊ ſic diffinit nomē l cōi. Nomē eſt dictio recta. Nomē vocale ē vox recta. nomē ſcriptū ꝯſcriptū rectū. iſte diffinitōes ꝯueniūt ſoli diffinitiꝫ: ꝗb⁹ ꝯtēt ſub eoꝝ diffinitioꝛiʒ nō mīrū ſufficiēter explicāt naturas diffinitoꝝ. ¶ Participia ſubſtātiua ſunt noīa: vt diſputās eſt loquēs. Ceteræ ptes inquātū hmōi noīa cē nō pñt. Dicit inquātū hmōi: q: propter terminos īcluſos hñ ſortiunt naturas noīm: vt tūc eſt tps. Et ita de alījs ſicut ſolet prædicari in ſuppoſitionibus. ¶ Sequit de ꝟbo.

Verbuʒ eſt vox ſignificatiua ad placitū cū tpe: cui⁹ nulla pars ſeparata aliqd ſignificat: finita ⁊ recta. Cū tpe ponitur ad differētiā noīs qḋ ſignificat ſine tpe. Finita ponit ad differētiā ꝟbi infiniti vt nō currit: nō laborat ꝙ nō ſunt ꝟba ſʒ dyaleticū: ſed ꝟba infinita. Recta ponit ad differētiā ꝟboꝝ obliquoꝝ: vt currebat currit. ꝙ nō ſunt ꝟba ſcōm dyaleticū. ſed ꝟba obliqua. Uñ ſolū ꝟbū pñtis tpis indicatiui modi ſcōʒ dyaleticū dr cē ꝟbū. Reliq̄ vero verba eiuſdē modi ⁊ aliorum modoꝝ dicunt verba obliqua. Aliæ vero pticulæ ponunt hic eadē rōne qua ponebant in diffinitiōe noīs. Et ſciendū eſt ꝙ dyaleticus ſolū ponit duas ptes orōnis ſʒ nomē ⁊ verbū. Alias aūt appellat ſincathegoreumaticas. i. conſignificatiuas.

¶ Superius determinatū eſt de vna pte integrali ipſi⁹ enūciationis. ſ. noīe q̄ propter dignitatē verbū p̄cedit. Nūc de ſcōa pte integrali. ſ. de ꝟbo determinādū eſt. ¶ Et ꝟbū eſt triplex. ſ. vocale mētale: ⁊ ſcriptū. Et hoꝝ qḋlibet tripharie accipit: ⁊ ꝗliter de vno dr de alijs dici pōt. Omne illḋ qḋ poteſt eſſe appoſitū ſiue ꝯplexū ſiue incōplexū ſiue finitū ſiue infinitum cuiuſcunq̄ fuerit modi eſt ꝟbū cōiter ſumptum ¶ Uerbū proprie ſumptū eſt ꝟbū indicatiui modi potēs cē appoſitū ſiue ꝯplexū ſiue incōplexū Uerbū propriiſſime diffinitur in littera. ꝙ iſte acceptiōes ſint cōuenientes declarat. Pro q̄ declaratiōe ſumme aduertēdū eſt de mō inueniendi equiuocatiōes q ſūt iſte. Qñ in cōi mō loquēdi vl in ſcriptis viri quē nō licet negare reperitur repugnātia in terminis ſi capiātur in eodē ſenſu: tūc ſtatiʒ ꝯcludam⁹ ibi eſſe equiuocationē: vt ꝟbi cā. Ariſto. ſic ſtricte capit nomē ⁊ ꝟbū ipſa diffiniēdo. ¶ Rurſus diſputat de propoſitionib⁹ ꝗꝝ extrema ſunt mīrū ꝯplexa etiā nō infinita: ptʒ ſua ſcripta inſpiciēti. ⁊ in exordio ſcōi periyarmenias inq̄t. Oīs enūciato eſt ex nomine vel noīe infinito vbi neceſſe eſt capere nomē largi⁹ ſimiliter ⁊ verbū ꝙ in eoꝝ diffinitionib⁹. ⁊ ſi ibi diſtribueretur enūciatio pro enūciatione extremoꝝ incōplexoꝝ op⁹ erat extēdere ad hoc nomē enūciationis: ⁊ ꝑ ꝯñs ꝑtiū ei⁹. Inſup famoſos viſus cōcedit talia eſſe enūciationes huſ eſt hō: haſ ē haſ: ⁊ ſic ꝯueniēs erat ponere iſta tria mēbra. ſolū ꝟbū indicatiui modi ⁊ pñtis tpis dr eſſe ꝟbū rectū. ⁊ ſi recta equiuoce accipit l noīe ⁊ in ꝟbo: pʒ ex dictis. ex illo liquet quot modis verbū dr eſſe obliquū. ¶ Uno mō qñ maxime ex recto deuiat (vt amauero) q̄ ad tps ⁊ quoad modū: Alio mō quoad tps ⁊ nō quoad modū. ¶ Tertio ecōtrario vox ſignificatiua ad placitū ponitur hic ſicut in noīe. Circa illū terminū cū tpe. diſcrimē ē inter ſignificare tps ⁊ ſigr̄e cū tpe. Significare tps eſt de principali ſignificato tps īportare: vt annus: dies: hora. Significare cū tpe eſt vltra ſignificatū pricipale drīaʒ tēporalē īportare: vt pticipia ⁊ ꝟba: vt amo. De principali ſigto actum amādi ſignificat denotās illū eſſe in tpe pñti: et ſic amās. ſʒ hoc inter pticipiū ⁊ ꝟbū intereſt ꝙ pticipiū indeterminate ſignificat: q2 a ſua acceptione ꝑ additū alteri⁹ ſumi poteſt: vt ego fui legēs. ibi legēs accipitur ꝑ p̄terito ꝗꝗ pñti ſit tēporis. Uerbū a differētia tēporali alienari nō poteſt. Ex iſto patet licet hec hora tps determinatum ſignificat: nō tñ cū tpe determinato.

Quot modis verbū dicitur obliquum.

Quid cū tempore ⁊ tempus ſignificare ſit.

¶ Circa illū terminū finita dr ꝙ verbū rōne ſui nō eſt infinitabile: ſed hñ verbū adiectiuū infinitari pōt rōne pticipij incluſi vt nō diſputat ꝙ tantū valet ſicut eſt non diſputās. Sʒ ſi teneat verbū adiectiuū incōplexū grā ſui eſt īfinitabile: ſʒ nō ꝓpterea ē ꝓpō negatiua.

Uerbū rōne ſui nō eſt finitabile ſed bene verbuʒ adiectiuū rōne pticipij incluſi

¶ Circa iſta dicta dubitatur pmo. An ꝟba adiectiua ſint incōplexa. Scōo dubitatur an ꝟbū infinitū reddat ꝓpoſitionē negatiuā. Tertio dubitatur vtrū ꝟbū poſſit abſolui a tempore. Quarto dubitatur an bene ponat iſte terminus cum tpe: ⁊ qſto verbum determinate ſignificat ⁊ nō participium.

¶ Ad primū dubiuʒ ſunt due poſitiōes extreme. Quaꝝ vna tenet ptē affirmatiuā. Rationeu pro hac concluſione ponant impugnādo cōcluſionē quam veriorem opinor.

Ponit pe. hrux. duas opiniōes inter ꝗs ē. l. Tho. ⁊ Boetij ſi negatio ſolum tollat actum verbi ſenſus huius Ceſar nō currit ē ceſar nō eſt currens. ſi ꝟo tollat vim vnitiuā ꝟbi ſenſus eſt ſortes eſt nō currēs hec ille. iiij. nota. de ꝟbo

¶ Cōtra iſtā cōcluſionē ar. ſic Capta iſta propoſitione ſortes currit. arguit ſic. currit tantū valet ſicut eſt currens in mente cū in eam reſoluatur. qḋ patet ex littera. Petri hiſpani in capitulo de propoſitione.

¶ Ad hoc rñdetur negādo ꝙ currit mētaliter tm̄ valet ſicut eſt currēs: ſed ſolū in cōſeq̄ndo. Scōo ſequit ꝙ iſte ꝯcluſiōes ſūt abſone: aliqua eſt ꝓpō cathegorica mētaliter cōpoſita ex duab⁹ ptib⁹: vt ptʒ de hac ſortes currit. Tertio ſequit ꝙ aliqua cathegorica nō hʒ p̄dicatū: vel qḋ idē in mēte eſt copula ⁊ predicatū. probatur cōcluſio de ꝓpōne data: currit eſt copula: ergo nō eſt p̄dicatū. Si cōcedas ꝯñam cū nō ſit aliqḋ aliud p̄dicatū habeo primā ptē cōcluſiōis Si negeo ꝯñam ex oppoſito ꝯñtis ⁊ añte aſſumpta ꝓpōne vera qḋ nihil aliḋ eſt p̄dicatū: iā habeo alterā ptē diſiūctiue ⁊ ſemper. cōcluſionem. Rñdet vtrāq̄ cōcluſionē cōcedendo. ſcōam ꝓ ſcōa parte puta qḋ idē eſt copula ⁊ predicatum.

¶ Cōtra hoc arguit. Sequeret ꝙ eſſet vna⁹ ꝓpoſitio cathegorica affirmatiua in terminis ſimplicib⁹ nō ꝯuertibilis: ⁊ ꝯcluſio eſt abſona: ergo ⁊ ei⁹ fundamētū. Oñditur ꝯña capta iſta. ſortes currit quero ꝯuertētē ei⁹ ſi dicas currēs eſt ſortes: eū ſubiectū ꝯuerteris nō fuit p̄dicatū ꝯuerſe, nec ei⁹ ſinonimū. Si ſic cō-

Tripharie accepcio ꝟbi

Mod⁹ inueniendi equiuocationes.

Ariſto. auctoritas.

Hoc. cur rit. ſic con uertit. cur rit ſortes. uertas currit ſortes: ḣ videt́ ſepta. Cōcedo ꝙ ſic dz cuerti currit ſortes. l ꝗ currit ē copula ⁊ ſubiectū quēadmodū erat pdicatū ⁊ copula l ꝯuerſa:

¶ Tertio ſequitur ꝙ eſſet aliqua ppō q̄ nec eſſet de mō loquēdi cōſueto nec incōſueto. ptꝫ ꝑ cas diffinitiōes. ¶ Propoſitio de mō loquēdi cōſueto eſt qñ pdicatū ſequit́ copulā. ¶ Propoſitio de mō loquēdi incōſueto eſt qñ pdicatū pcedit copulā: mō nullo illaꝝ diffinitionū cōuenit iſti ꝓpoſitiōi: cōcedo cōcluſionem diffiniendo ſicut cōiter diffinitur. Et forte ille diffinitiones non valent vt poſtea dicetur.

Propō de modo lo quēdi con ſueto ⁊ in conſueto.

¶ Cōtra iſtud arguit́. In hac ꝓpoſitione ſortes diligit platonē. vel diligit eſt pciſe copula: vel pars pdicati. Nō primū: q₂ tunc platonē eſſet pciſe pdicatū: ⁊ ſic illa eſſet impoſſibilis: cuꝫ extrema nullo pacto ſupponunt pro eodem. Si dicas ꝙ eſt pars predicati quero conuertentem iſtius ſortes diligit platonem.

¶ Rñdet́ ꝙ diligit eſt ps pdicati ⁊ pdicatū ē hoc totū. diligit platonē. ⁊ ſic cō. uertit́. diligit platonē ſortes: pōt q̄ſpiā dicere ꝙ tales nō ſunt cōuertibiles: quſq₃ deuet́ eaꝝ reſolūtes in cōſequēdo. Sꝫ is nō adeo pūctualr ſſi der. ¶ Scḋa ppō. ꝙ nullū eſt ṽbū adiectiuū in mēte currit mētal'r tātū valet ſicut ē currēs. ⁊ ſic ṽba adiectiua non ſūt ṽa apud logicū. de aliq̄b' ṽbis nulli cadit in dubiū: vt de ṽbis cōpoſitis.

¶ Cōtra hāc ꝯcluſionē arguit primo. Ipſa eſt ꝯtra oēs grāmaticos: vbi dicit donatus. Amo que pars: verbū. ⁊ multa ſunt capitula de ṽbis nūcupata apud priſcianū: alexādrū ⁊ alios que nō eſſent de ṽbis: cū ṽba adiectiua nō ſunt ṽba: ſed pticipia ⁊ ṽba copulatim.

¶ Ad hoc rñdet́ ꝙ currit ⁊ huiuſmodi realiter nō ſunt ṽba ſed ṽbat pticipia copulatim quēadmodū ſcutū cui' vna medietas eſt alba ⁊ alia nigra: ⁊ hoc ſufficit grāmatico qui non ſpeculatiue inquirit naturas conceptuum: ſed ſolum ad voces inſpicit.

¶ Sed cōtra hoc ar̄. ſi dicat́ vni grāmatico iponat́. a. ad ſignificādū tantū q̄tū hō eſt aial ⁊ de' eſt. ⁊ q̄rat́ ab eo cuius ꝑtis orōnis eſt. Rñdet́ ꝙ hoc trāſcēderet ſuos limites vel nō daret impoſitionē: ⁊ ſi daret opꝫ habere refugiū in ſimilib' vocab'. Forte dicis: ergo ꝑ idē debebit dicere ꝙ amo nō eſt verbū: ſed ꝑ nomē verbū ⁊ pticipiū copulatim: ptꝫ currēdo ad ſimiles voces. ḣ iterū negaret: q₂ ſec' ē de terminis ipoſitis de q̄b' hꝫ iudicare ꝑ regulas grāmaticas quēadmodū ē amo ⁊ de terminis iponēdis.

¶ Cōtra idē arguit́ ſcḋo. Aliquod eſt ṽbū adiectiuū nō reſolubile: ergo nullū eſt reſolubile. cōſequētia tenet: q₂ equalis eſt rō in oibus. ¶ Aſſumptū arguit́ capta iſta ꝓpoſitione: ſortes amat amās. Arguit́ ſic. vel amat reſoluit́: ⁊ tūc eſt ſenſus ſortes eſt amās. amās q̄ eſt nugatoria ſi nō pōt reſolui habeo intentū.

¶ Reſpondet́ ꝙ ṽbū amat eſt reſolubile: ſi amās capiat́ noialiter aliq̄ꝙ reſoluitur: nec tunc eſt gñatio eiuſdē codē mō ſumpti. Si capiatur participialiter dꝫ ꝙ eſt nugatoria: ⁊ argumētū eſt nullū: q₂ nihil impedit́ q̄n amat mentaliter valet eſt amās. Et ſi dicas Ariſtoteles ponit verbū in pdicamēto. Ad hoc in predicab. lib. reſponſum eſt. Ex toto recolligi ꝙ nullū eſt ve' ṽbū apud logicū niſi hoc verbū ſum: cū ſuis ꝯdeclinātis: ⁊ nō ſemper niſi qñ predicat́ tertium adiacens: vt in iſta hō eſt aial. Ex quo ſeqt́ ꝙ in iſta ſortes eſt ens: nō eſt verbū: q₂ includit participiū. ¶ Scḋo ſequit́ ꝙ nō in qualibet ꝓpoſitiōe de tertio adiacēte eſt ṽbū: vt ptꝫ de hac ſortes eſt in aula. in q̄ ṽbū includit trāſcendēs.

¶ Ad ſcḋm rñdetur ꝙ nō ꝯtra qḋ arguit Ariſtoteles capitulo huic reſpondēti dicit ꝙ verbū infinitū predicatur de eo ꝙ eſt: et de eo ꝙ nō eſt. qḋ nō eſſet dicēdū niſi propō eſſet negatiua. Forte dicis ſicut dicit q̄dā predicat́ de eo ꝙ eſt in affirmatiua: ⁊ de eo ꝙ nō eſt negatiua. ⁊ hoc ſufficit ad negādas tales antiq̄s non currit. quas multi reales ꝯcedunt capiendo nō infinitāter moti ex verbis Ariſtote. hic ⁊ in poſt predicamentis ⁊ in pleriſq₃ aliis locis.

¶ Cōtra. Hoc nō quadrat textui Ariſtote. q₂ eodem mō verbum finitū predicatur de eo ꝙ eſt affirmatiue: et de eo ꝙ non eſt negatiue: ergo argumentum Ariſtote. eſt nullū ad probandum verbum infinitum non fore verbū: q₂ concluderet falſum ſicut et' verum: puta ꝙ verbum finitum non foret verbū. propterea aliter dicitur ꝙ verbum infinituꝫ predicat́ de eo qḋ eſt id eſt nunq̄ predicatur vere in propoſitione affirmatiua mediante copula de preſenti ⁊c. niſi illud ſit id eſt ſupponat ⁊ predicatur de eo ꝙ non eſt. hoc eſt dictu ꝙ propoſitio non verificat́ pro aliquo aliter importato per terminum. Si gnificationem antecedentem voco eā que cōſurgit ex qualibet parte ſeorſum nominis infiniti ſed pdicatur de eo qḋ eſt. i. verificatur pro re ab negatiue importata ꝑ terminū. ſic aliquo mō pdicatur de eo ꝙ nō eſt: vt ſortes nō diſputat. verificatur pro ſorte dormiente vel pro quauis alia opatiōe a diſputatiōe: ⁊ ſic cōfuſius verificat ꝓpoſitionē ꝑ ens: q₂ abnegatiue ſolū ⁊ ex ꝑte.

Quō intelligēdū ſit ꝙ verbū infinitū pdicat́ de eo quod eſt. Significatio antecedēs quid ſit.

¶ Ad tertiū arguit́ Hoc verbū eſt tertiū adiacens nullū tempus ſignificat ne. ꝑ cū tpe: ergo nō pōt abſolui ab ipſo ſaltē in potentia propinqua. aſſs patet: q₂ dato oppoſito ſequitur qḋ hoc verbū eſt: cēt cathegoreuma ſignificatione. Si dicas qḋ cōſignificat cū tpe: et non ſignificat: hoc non eſt intelligibile cum oīs conſignificatio ſit ſignificatio.

¶ Ad hoc dici ſolet ꝙ de modo ſignificandi grāmaticali pciſe tps importat: ⁊ nō de ſignificatiōe eētiali. vel dici pōt ꝙ nullo pacto tempus cōnotat. ſed eſt quedam nota qua mediante intellectus vnit extrema pro tēpore preſenti niſi fuerit ampliatio.

De ṽbo ē ꝙ ſit nota qua mediāte intellect' vnit extrema ꝑ tpe pñti niſi fuerit āpliatio.

¶ Hoc notato dꝛ. Verbū abſolui a tempore nihil aliud eſt ꝙ verbum accipi: non pro vna determinata differentia temporis quemadmodum dicimus ꝙ omnis ⁊ null' ſunt ſigna contraria abſoluendo nullus a genere et ens eſt tranſcendēs abſoluēdo a nūero. ¶ Tūc dicitur affirmatiue ad dubium quādo ponitur ampliatio: vt cōſtat ex terminis. ibi enim extrema nō capiuntur precise pro vna differentia tēporis: ſed diſceptatio inter artiſtas eſt qñ nulla

Quid eſt verbuꝫ abſolui a tp

ponitur ampliatio quibuſdā dicētibus q̄ abſol uitur a tpe in ꝑpoſitionib' duorū modorū par ticitatio:hoc ē in materia naturali ꝓpter neceſ ſariā habitudinē extremi ad extremū: ꝯtunc ta les dicerēt hic triangulus habet tres tanti va lere ſicut eſt.fuit.erit.vel poteſt: quibuſdā dicen tibus equalem rationem in omnibus exiſtere. certe hec difficultas eſt ad nomē:propterea imi tando cōmuniorem modū nominaliū.

Uia nola liū ỽbum nūq̄ abſol uit a tpe. ¶ Dico q̄ ỽbū nūq̄ abſoluit a tempore:et tales ꝑpoſitiōes ſaluātur modificā do copulas:vel in ſenſibus cōditiōalib':vt toni truū eſt ſonus factus in nubibus ſaluatur ꝑpo ſitio ſimilis iſtis duobus modisquod ſufficiat ad doctrinam meteorologicam.

¶ Ad quartum dubium bre uiter dicitur q̄ tēpore ibi capitur pro tēpore pro prie dicto vel inſtante et pro quacūq̄ duratione quemadmodū quelibet res durans poteſt eſſe ſuum tempus:et ſic deus ante creatiōnē mundi fuit in tēpore: ꝛ ſic friuola eſt mora in contingē tia huius deus eſt in tēpore. Tum ꝓpter cauſas dictam. Tum ſecūdo ꝛ magis ad litteram: quia Petrus hiſp. imitatur Ariſtotelem qui arbitra batur tēpus eſſe ab eterno:nec poſſet aliter con Quid ſit fieri i tpe. Quid in inſtāti. tingere nec noſtrū eſt querere que entitas eſt tē pus que vero inſtās: ſed fieri in tempore eſt par tibiliter fieri: vt calor in aqua fieri in inſtāti eſt fieri in menſura cui reſpondet inſtans ad ima ginationem ſaltem vel fieri in tempore et quo cunq̄ tempore dato fieri a minori.

¶ Deinde arguitur q̄ verbū non ſignificat cū tpe determinato verbū poteſt alienari a differētia tpali: quēadmodū partici piū:vt patʒ hic.antichriſtus eſt futur': in qua ly eſt accipiꝉ ꝑ tpe futuro ratiōe predicati amplia tiui. Et eodem mō hic.adam eſt preterit': quē admodū dicebatur q̄ in hac fortes fuit amans:et amans accipiebatur pro tēpore p̄terito.

¶ Ad hoc argumentū reſpon detur negādo q̄ in iſta antixp̄s eſt futur'. ly eſt alienaꝉ a tēpore p̄ſenti:immo eſt p̄ſentis tpis.lʒ verificatio ꝯueniat ꝑ re futura verū eſt dicere in preſenti hoc eſt futurū. Secus eſt hic.fortes fuit amās.vbi amans ꝑ p̄terito accipitur: ꝛ qñ idem foret quo ad veritatem: quia ſimilitudo eſt ap parens adhuc verbum ſignificaret determinate q: extrema cōiungit et nō participium.

Quāto tē pore lʒ vti pro pñti. ¶ Queres forte quanto tēpo re licet vti pro preſenti. Ad hoc eſt modus cōmu nis q̄ licet vti pro preſenti ad noſtrū libitum ꝑ paruo vel magno ſm materiam ſubiectā. Pro quo modo tenet nullum totū eſſe niſi ſue ptes ſint tam in ꝑmanētibus q̄ in ſucceſſiuis:vt iſta dies eſt quelibet pars huius diei eſt:et hoc ē val ☞ de notum vtendo tpe preſenti pro.xxiiij.horis. Similiter qñ dico iſte ann' eſt: tunc quelibet ps huius anni eſt:et nūc in decembri october ꝛ no uēber ſunt:nec hoc eſt diſſonum : quia tempore preſenti vtimur pro toto anno: ꝛ ſic in tempore preſenti album eſt nigrum: album eſt nō albū: ſed non in eadem menſura adequata. Si dicas nouēber eſt p̄teritus:ergo nō eſt p̄ſens.

Aliq̄d dr p̄teritū ¶ Rñdetur duob' modis.q: aliq̄d dr eſſe p̄teritū dupliciter. Uno mō ſimpli citer:vt qñ fuit ꝛ nō eſt: vt mēſis anni preteriti. pliciter .ſ. Si vtamur illo anno ꝑ pñti tempore. Alio mō ſimplr aliquid dicitur eſſe p̄teritū reſpectiue:ſolū ꝛ hoc reſpectiue modo nouēber comparatur ad decembrem in quo ſumus.eſt preteritus:ſed preſens abſolute.

¶ Ex iſto facile patet rñſio qñ ỽbū vocale ē vel diſputatio vocalis.capta iſta cō ſequētia.a.eſt.ergo.b.eſt. Si vtamur tpe pñti ꝑ adeq̄ta platiōe hui' ꝑpoſitiōis.iā qñcunq̄ vna ps ē:altera ē hec qñ.a. eſt ēt.b.eſt ly eſt ꝛ ly ḡ eſt et qñ hec iſta.a.eſt hec iſta.b.nō eſt.h' ptʒ q: tpa ipōrtatū ꝑ qñ ſtat determinate. Ex oib' his ptʒ q̄d ē ſignificare cū tpe:ꝛ q: auctores mirū ſtricte loquūtur de noīe ꝛ ỽbo tpa diffiniēdo:q: inten dunt determinare de ꝑpōne ſimplr prīa tāq̄ de radice veritatis vl' falſitatis dinoſcere ceterarū ꝑpōnū q̄ integrāt de noīe ꝛ ỽbo ꝓpriſſime ſil' ptis.iſtā nō iudicam' falſaʒ.antixp̄s fuit.niſi q: nūq̄ habebat vnā de pñti verā.ꝛ iſtā cēſem' ve rā iacob fuit in egypto.q: interdū verū erat di cere.iacob ē in egypto.ꝛ adhuc ꝑpō ē de pñti de extremis mixtis ad ſimplicia reducunꝉ q: ſim plicia aliquā prioritatē hñt reſpectu cōpoſitorū ſcđo ptʒ q̄re determinaꝉ de noīe ꝛ verbo vocalib' pricipali' q̄ de mētalib':q: nobis ad diſputādū accōmodatiora ſunt.lʒ mētalia naturali' noīa ꝛ verba dicanꝉ:vt ptʒ ꝑ Auguſtinū.xv. de trini tate.xj.ca.q̄d ſic incipit. Proinde verbū q̄d fore ſonat ſignū ē verbi q̄d int' lucet cui verius ỽbi cōpetit nomē.nā verbū q̄d carn' ore formaꝉ vox verbi eſt. Ariſtoteles cū diffiniēs ỽbū in fine dif finitionis annectit: ꝛ eſt ſp coꝝ q̄ dicunꝉ nota:q̄ eſt ꝓprietas ỽbo cōueniēs. Et ſicut cōmuniter dicit nō eſt de eſſentia diffinitionis ỽbi.ſʒ mihi videꝉ q̄ illa ꝑticula bene diſtinguit ꝑticipium a verbo. In calce huius capituli dicit Petr' hiſpa nus q̄ logicus appellat ceteras partes ſincathe goreumaticas. Et hoc patet ex terminis.

¶ Sequitur de oratione.

Oratio eſt vox ſignificatiua ad placitū cuiuſ ptes ſeꝑate aliq̄d ſignificāt. Hoc totum cui' ptes ſeꝑate aliq̄d ſignifi cāt: poniꝉ ad dr̄ia m noīs ꝛ ỽbi quoꝝ ꝑtes ſeꝑate nihil ſignificāt. Re lique vero ꝑticule ponunꝉ hic eadē rōne qua in diffinitione nominis ꝛ verbi pone banꝉ. Orationū alia ꝑfecta:alia impfecta Oratio ꝑfecta eſt illa q̄ ꝑfectū ſenſuʒ ge nerat in aīo auditoris: vt hō currit. Orō impfecta eſt illa q̄ impfectū ſenſum gene rat in aīo auditoris vt hō albus. Oratio num ꝑfectarū alia indicatiua: vt hō cur rit.alia imperatiua: vt petre fac ignē alia optatiua: vt vtinā eſſem bonus clericus. alia cōiunctiua: vt ſi veneris ad me dabo tibi equū.alia deꝑcatiua: vt miſerere mei deus. Harum autem orationum ſola in dicatia oratio dicitur eſſe propoſitio.

Oratiõis diuiſio.

¶ Cõſequẽter determinat petrus hyſ. de orõne q̃ eſt genus enũciationis. Et duo in hoc caplo facit. p̄rio orõnẽ diffinit. ſcdo illã partit. Primũ ibi. Orõ ẽ vox. Scdm ibi. orationũ aliã pfecta. Ubi notãdũ eſt q̃ triplex eſt oratio. ſ. vocalis. mẽtalis. ⁊ ſcripta: vocalis et mentalis. vocalis ⁊ ſcripta: vel vocalis mẽtalis ⁊ ſcripta multiplicãdo ſicut in textu dicim'. ſon' ẽ quicq̃d ⁊c. quã diuiſionẽ in poſterũ nõ reperim' eã tñ pp̄ter facilitatẽ intelligẽtis vox ponit loco gñis. ſiue fuerit cõplexa ſiue incõplexa. Et ex illo ſoluit illud argumentũ. nulle voces ſũt vox. oratio eſt voces: ergo nõ eſt vox. negãdo maiorẽ diffinitũ eſt hoc cõplexũ. oratio vocalis hõ alb'. ſortes currit: ſunt diffinita remota. ⁊ hmõi orõ in cõi ſic diffinit. Eſt cõplexum mentale vel aliquid ei ſubordinatũ. Orõ vocalis ẽ vox q̃ ab auditu corporali pcipi poteſt. Et orõ ſcripta eſt orõ que oculo corporali percipit. In quib' diffinitionibus poteſt dici potẽtiã ppinquã ⁊ pcipit aptitudinẽ et nõ actũ: quẽadmodũ ſolẽt ṽba in diffinitionibus poſita: ⁊ hoc eſt cõforme cõi mõ loquendi. Dicimus de erudito dormiente: iſte ſubtiliter diſputat. Ex iſto p3 q̃. a. ſignificans tñ: ſicut hõ eſt aial eſt oratio. In hac diffinitiõe nõ ponit ſine tpe neq̃ cum tpe: q2 alique orationes ſignificãt cũ tẽpore. vt plato diſputat. Aliq̃ ſine tpe: vt hõ albus. relique particule ex diffinitiõibus nois ⁊ ṽbi patent. In ſcda pte ſecernit orõnem in pfectã ⁊ in impfectã dicẽs q̃ oratio pfecta eſt illa ⁊c. hoc eſt. eſt oratio nõ interrogatiua in qua rect' reddit ſuppoſitũ. Dicit rectus et nõ ntñs pp̄ter vtm̃ reddentẽ ſuppoſitũ ṽbo. Dicitur nõ interrogatiua pp̄ter illã q̃s currit: q̃ non eſt pfecta. Oratio impfecta eſt illa: ⁊ in qua ntñs nõ reddit ſuppoſitũ ṽbo vel in qua ponit interrogatio. vt hõ albus q̃s diſputat Et ſic cognoſcitur oratio impfecta q̃ñ aliq̃d ſignificatiue ſumptũ poteſt reddere ſuppoſitũ ṽbo ẜm ſe vel ſuũ ſinonimũ. tũc eſt oratio impfecta. vt hoies albi hõ albus in recto reddit ſuppoſitũ ṽbo ſignificatiue. Et ex illo patet q̃ hõ ẽ aial nõ eſt oratio impfecta. Oratio pfecta oppoſito modo cognoſcitur. Ex illo p3 q̃ aliqua oratio pfecta pp̄ter additionẽ vnius termini efficit oratio impfecta hoc eſt aggregatũ inde ↄſurgẽs: vt p3 hõ currit p additionẽ de ly q̃ hõ qui currit ſignificatiue reddit ſuppoſitũ ṽbo: et nõ hõ currit. Et ex illo ſeq̃tur q̃ orõ impfecta pfectã includit. ↄ̃rio nõ eſt q̃d.

¶ Circa dicta dubitat. ſi ly. a. imponat ad ſignãdũ ſicut dictũ eſt an ſit orõ vocalis. Scdo dubitat an ſi hoc cõplexũ hõ eſt aial imponat ad ſignãdũ omino ſicut iſte termin' hõ ſit vox incõplexa. ⁊ ſi ſic an aial ſit ſignificatiuũ ⁊c. Tertio dubitat an h' complexũ huf vel haf ſit ſignificatiuũ ⁊ an ſit oratio. Quarto dubitat an bene diffiniatur oratio pfecta ⁊ impfecta. et an ſtat eandẽ orõnẽ eẽ pfectã et imperfectã.

¶ Circa primũ dubiũ verſant due opiniones. quaꝝ vnã tenet Johes buridan' q̃. a. in caſu dato nõ eſt oratio. p3 in illo ſophiſmate. a. eſt ppõ. q2 dicit ipe ad hoc q̃ aliq̃ oratio vocalis ſit. op3 q̃ habeat plures voces quaꝝ q̃libet ſeorſum eſt ſignificatiua nõ ſtãdo in ptibus diuiſibilibus ẜm intentionẽ: q2 iam. a. haberet plures ptes ſignificatiuas illo mõ pcedẽdo. Et poſtea arguit ↄtra ſe hõ ẽ aial eſt ppoſitio: ergo a. eſt ppoſitio. tenet ↄ̃ña a ſinonimo ad ſinonimũ. Scdo arguit. ſi. a. eſſet ppõ quereret de ſubiecto ⁊ p̄dicato ei'. ⁊ nõ pñt dari. ergo nõ eſt ppõ.

Buridani opinio. Ad orõnẽ vocalẽ plures req̃rũtur voces.

¶ Ad primũ argumentũ r̃ndet: q2 eſt ↄ̃ ſe concedendo q̃ arguit a ſinonimo ad ſinonimũ: ſed h' eſt in ſuppoſitiõe materiali: q2 q̃ñ dico homo eſt aial eſt ppõ. ſubiectũ ſtat materialiter: ⁊ ſic ly. a. quẽadmodũ nõ ſequit tullius eſt dictio triſyllaba. ergo marcus. ¶ Scdm argumentũ eſt pro ſe cui aſſentit color ſolutiõis pp̄ter ſilitudinẽ quã adducit: ſed nõ eſt ſile. q2 tullius et marcus ẜm acceptionẽ ẜm quã accipiũtur in ſuo exẽplo non ſinonima. tñ in aliq̃bus q̃ q̃ extrema licẽt materialiter valet argumentũ. ſicut lapis ⁊ petra ſũt ſinonima. ergo ſi lapis ſignificet et petra ſignificat: vel ſi tullius ſit ps orõnis: ⁊ marcus. ſic dico in ſuo exẽplo ſequit bene hõ eſt aial. et. a. ſũt ſinonima hõ eſt aial eſt ppõ. ergo. a. Aliter Johãnes dorp arguit ↄtra Buridanũ homo eſt aial. ergo. a. ponendo hanc ↄ̃ñam vbi omes termini ſtãt perſonalr. videtur q̃ ibi Buridan' non poſſet euadere quin oporteat cõcedere ↄ̃ñam. et ex cõſeq̃nti q̃. a. eſt ppoſitio vel complexũ ppoſitionale: ſed illud argumẽtũ nõ vincit: q2 obligatores eſto q̃ tenerẽt poſitionẽ Buridani vel oppoſitũ non concederẽt ↄ̃ñam neq̃ negarẽt nec dubitarent: ſed dicerẽt non eſt ↄ̃ña. vt p3 in multis coꝝ caſibus quos hic nõ recitamus q̃ tritiſſimi ſunt nõ intelligẽti hãc artẽ tedioſi. Scda poſitio quã credo eẽ verã q̃. a. in caſu dato eẽt ppoſitio. Tum q2 vox et ſcriptura imitãtur naturas cõceptuũ. Tum ſcdo pp̄ter modũ eundem. Tũ tertio: q2 ipe ↄcedit q̃ ſortes currit eſt ppõ vocalis tenẽdo ṽba adiectiua etiã cõplexa ſ qua vna dictio equalet in ſignificando copule et p̄dicato ergo pari facilitate dicam q̃ vna dictio equalet ſubiecto predicato et copule. Et videt ita eẽ in ṽbis prime ⁊ ſcdẽ perſonaꝝ ꝑ excepte actionis. Tum q̃rto: nõ video qualiter ſoluerit argumentũ dorp in doctrina eius. ¶ Ex qua ppõne infero q̃ circulus ante tabernã eſt ppoſitio. p3. omẽ ſubordinatũ mẽtali vere vel falſe ẽ ppoſitio: circulus eſt hmõi. q2 repñtat vinũ venale ſinonime ac ſi ſortes ſtãs in oſtio clamaret. In hac domo vendit vinũ. ¶ Scdo infero q̃ vna ppõ eſt longior duab' leucis. pbat de magno fili fruſto cõglobato pẽdente ante domũ in qua filũ eſt venale. ppoſitio pbat. hoc filũ eſt res longius vna leuca: q2 non ẽ breuis pp̄ter globi glomerationẽ quã poſſet extẽdi in potẽtia ppinqua: et hoc filũ eſt ppoſitio. ergo ppoſitio ẽ res longior vna leuca. ¶ Tertio infero q̃ aliquã ppõnem emit ſortes: et tamẽ q̃ñ empta eſt deſinebat eẽ ppõ Probatur. poſito q̃ ſortes emiſſet vnũ pileũ pileorũ venaliũ repñtatiuũ. Tunc arguit ſic. hũc pileũ emit ſortes. hic pileus eſt vel fuit ppoſitio ergo ppõnem emit ſortes. ⁊ tñ q̃ñ eſt ſup caput ſortis nõ repñtat ppoſitionaliter. ¶ Quarto infero q̃ aliq̃d ſophiſma eſt rubeum: ſilr q̃ aliq̃ ppoſitio eſt contẽtiua duarũ quartarũ. p̄ma ps p3. q2 q̃ro quid eſt ſophiſma. ſi dicas q̃libet propoſitio mũdi ẽ ſophiſma: tũc habeo primã ptẽ. Si dicas ſicut dicendũ eſt req̃runt vtrinq̃ rõnes cũ apparẽtia quadrantes ppoſito: tunc p3 ppoſitum de circulo vetuſtate conſumpto vl partim fracto ibi vtrinq̃ ſunt rõnes. Scda pars patet de magno poto ante edes pendente repñtãte potos venales. ¶ Quinto infero q̃ Petrus ſeruitor p̄ncipalis eſt ppoſitio et ſimiliter eius ca-

A ſinonimo ad ſinonimũ ſ ſuppoſitione materiali nõ valz ↄſequẽtia

Johãnes dorp.

Scda opinio p̄dicte oppoſita: de mente auctoris

Oẽ ſubordinatũ mẽtali ṽe vel falſe ẽ ppoſitio.

Orõ vocalis. Orõ ſcripta

nis. probaꝭ ꝓpoſitio. Omne verũ repreſentans eſt propoſitio. ſortes eſt hmõi et ſimiliter canis: ergo eſt ꝓpoſitio, conſequẽtia tenet cũ maiore: et minor probatur. caſu quo equitãt ad curiam redeunte petro ⁊ ingrediẽte portã clamãt ſcholaſtici principalis venit et nihil eis repſentauit hoc niſi petr' du. eius equũ in manu ⁊ ingrediẽs ianuã. Eodem mõ ꝓbaꝭ de cane. ¶ Sexto infero ꝙ aliqua propoſitio cõburit domũ. hec propoſitio põt multipharíã verificari. Tum primo de ſorte qui cõburit effectiue applicatiue. Tum ſcdõ de igne: qꝛ magnus interdũ nobis repſentat domoꝝ vſtionem. Innumere põt inferri ꝓpoſitiones que euadũt cognite ex dictis. vtputa ꝙ fumus eſt ꝓpoſitio. et ita de alijs. ¶ Sꝫ circa dicta ſunt duo dubia. Unũ eſt dato circulo añ tabernã querit de ſubiecto illi' ꝓpoſitionis qḋ notum eſt ꝙ oẽs iſte propoſitiones date ſunt ſcripte: nõ nego tñ quin alique põt eſſe vocales: vt ſtrepitus pedũ: ſon' cauſat' a manu et a libro ꝗ mihi repſentãt ſatis. diu ſtetimus in lectiõe vel tẽpus ẽ abeundi vel hmõi. et ita de ſibilo. ¶ Et ad aliud dubiũ neceſſe eſt in hãc diſiunctiuã incidere. vel qḋ vna tertia ps eſt ſubiectũ ⁊ alia copula. et tertia pars predicatũ. ⁊ ſic boreas cõuerteret prime intẽtionaliter ⁊ ſcdõe ꝓpoſitionem. vel ꝙ eadẽ res numero eſt ſubiectũ ꝑdicatũ ⁊ copula copulatiue: ita ꝙ demõſtrato circulo veruꝫ eſt dicere hoc ẽ ſubiectũ et idẽ eſt ꝑdicatuꝫ: vel ꝙ eſt aliqua ꝓpoſitio ſcripta que non habet ſubiectũ predicatũ ⁊ copulã ſcriptã. Et do vltimã pt̃e qꝛ ſubiectũ mentalis in illa ꝓpoſitione cui ſubordinaꝭ non eſt ſubiectũ illius ſcripte: nec nunc mouebo dubiũ vtrum pars illi' circuli ſit ꝓpoſitio: qꝛ hoc põt diſſolui ex vno dubio in caplo de ꝓpoſitione. ¶ Scdõ dubitaꝭ an ſortes et canis de quib' locuti ſum' ſemp equaliter ſint propoſitiones. Et arguiꝭ ſic. vel ad hoc ꝙ circulus pendens ante tabernã ſit propoſitio opꝫ ꝙ actu repreſentet vel aptitudine. non primũ: vt patet. ſi ſcdõm: ergo habeo hãc cõcluſionẽ ꝙ quelibet arbor in nemore eſſet propoſitio ⁊ ſic vna magna quercus in nemore repſentaret vinũ venale. pꝫ aptitudine. ⁊ ſi tu dicas nõ aptitudine niſi in tali ſitu. ¶ Cõtra. ſortes qñ ingrediꝭ ꝑmo ianuã eſt ꝓpoſitio dictũ eſt: ⁊ ſi ſtaret ibi tota die in eodem ſitu nõ videꝭ eſſe propoſitio. ¶ Ad hoc dicendũ mihi videꝭ ꝙ tripliciter ꝓpoſitiões ſe habẽt. Nã alique ſignificãt per impoſitionem vt voces et ſcripture quas oẽs vocant propoſitiones. Alique repſentant ꝓpter ſitum: vt mihi repſentant pluuiã ⁊ tẽpeſtatem: in mari ꝓ̃o nõ. Eodẽ mõ ciuis regis ruri repſentat vectigalia extorquẽda. vbi moratur non. ⁊ in illo ſcdõ mõ eſt circulus. Tertia ſunt ſigna ꝗ nõ repſentãt ꝑciſe propter ſituꝫ. ſed propter aliud qḋ interdũ denotãt interdũ ꝓ̃o nõ: vt canis de nouo veniẽs a curia in porta repſentat principalẽ venire: et ſi ſtaret tota die poſt meridiem nõ repſentaret. ¶ Iſto notato dꝛ ꝙ propoſitiones ſcripte de primo mõ ſunt ꝓpoſitiões vbicũꝗ ſituenꭍ. ſed nõ dico ꝗliter cũqꝫ: qꝛ ſi pres hui' ꝓpoſitiõis ſcripte oĩs homo eſt aĩal colligerenꝭ in vnũ deſinerẽt eſſe propoſitio ſcripta nõ oportet ꝙ ille ptes actualiter repſentent ad hoc qḋ dicatur ꝓpoſitio: ſed ſufficit aptitudine. ¶ Propoſitiones de ſcdõ mõ vt circulus nõ ſunt ꝓpoſitiões niſi in tali vl' in tali ſitu: qꝛ abſurdum videꝭ mihi dicere ꝙ ſi circulus ante tabernam poneretur in nemore ꝙ eẽt ꝓpoſitio vel ſeparatim a domo vel ab equiualẽte domui: ſed ſufficit aptitudo quomodo ſunt in tali ſitu et nõ ꝙ actualiter repſententur: ſed ſitus nõ ſufficit ad aliquod eſſe propoſitionem de tertio mõ neꝗ omnino actualis repſentatio: ſed aptitudinalis pro tali tẽpore cum alijs circũſtãtijs que ex varijs materijs varie ſunt: vt ſtrepit' pedum inter nonã et decimã in lectione repreſentant mihi tempus eũdi, ⁊ ſi talis ſonus fieret a latomis hora ſeptima hoc nõ repreſentat: propterea nõ ſufficit talis ſitus ꝑciſe in illis: ſed cũ hoc alie circũſtantie ſcḋm exigẽtiã rei. ¶ Ulteri' infero ꝙ duo circuli ſunt ſinonimi. patet in magna taberna hñte duas ianuas. et in vna ianua pendente. a. circulo: in altera. b. circulo. Tunc ſi arguitur. oẽs ꝓpoſitiones ſignificãtes idẽ et eodem modo ſunt ſinonime. ſed illi duo circuli ſũt hmõi. ergo illi duo circuli ſunt ſinonimi. cõſequẽtia tenet cũ maiore. ⁊ minor patet. qꝛ vterꝗ illorũ circuloꝝ repreſentat in hac domo eſſe vinum venale: quẽadmodum ſi duo clamarẽt ſortes in vno oſtio hic venditur vinũ. plato in altero hic venditur vinũ: iam notũ eſt ꝙ ꝓpoſitiones ſortis et platonis eſſent ſinonime. ¶ Scdõ infero ꝙ aliqͥs circulus eſt propoſitio ypothetica. Probatur. omne repſentãs diſiunctiue vere vel falſe eſt propoſitio ypothetica: aliquis circulus eſt hmõi. ergo aliqͥs circulus eſt propoſitio ypothetica. cõſequẽtia tenet cũ maiore. minor patet. ⁊ pono duas domos bene vicinas et in medio illarũ domoꝝ ponitur circulus equalr vtriꝗ domui applicatus. iã ille circulus repſentat ſorti vinum venale in hac domo vel in illa. ⁊ ſic minor vera. Si dicas repſentat vinũ venale in hac domo: et in illa iteꝫ habeo correlariũ. Si dicas poteſt habere mentalẽ reſpõdentẽ iſti vocali in vna illaꝝ domoꝝ vendiꝭ vinũ: ⁊ ſic cathegorice repſentat. Hoc nobis nõ obſtat: qꝛ talis circulus dat' erit ꝓpoſitio cathegorica alteri cui eque bene repreſentat ypothetica erit ypothetica. ¶ Tertio infero ꝙ ſi ſcribaꝭ prope circulũ hic nõ vẽdiꝭ vinũ: illa ꝓpoſitio cõtradicit circulo. et ſi vn' circulus imponatur ad repſentandũ hic nõ eſſe vinũ illi duo circuli cõtradicerẽt. In his ſupuacaneum eſt nimis imorari. Et ad argumentũ principale dꝛ ꝙ ſufficit aptitudo ad eſſe ꝓpoſitionem non curãdo de ſitu ad ꝓpoſitiões de ſcdõ modo ſufficit aptitudo: ꝑſupponit tñ ſitu ad propõnes de tertio mõ hoc nõ ſufficit: ſed etiã reqͥrunꭍ circũſtãtie. ¶ Ad ſcdõm dubiũ qḋ eſt an ſi h̃ cõplexũ hõ ẽ aĩal imponereꭍ ad ſignãdũ eodẽ mõ ſicut iſte terminus hõ. Rñr per locũ a ↄtrario ſenſu ad. a. ꝙ hoc totũ eſſet vox incõplexa: ⁊ hoc ꝓpterea non ſignificaret neꝗ aĩal quẽadmodum nũc iſte termin' ſortes eſt ſignatiuus ⁊ ſortes ẽ nõ ſignificatiuus ⁊ ly ſor. ⁊ ꝗ̃ꝗ̃ hoc totũ ſit ſignatiuum he ptes nõ ſunt ſignificatiue: eſto ꝙ realiter idẽptificentur. ¶ Ad tertiũ dubiũ dꝛ ꝙ hoc cõplexum buf ẽ buf eſt orõ ⁊ ſignificatiua et ptes ſeparate ſignificãt. qꝛ eſt ⁊ buf in ꝑmo loco ſunt aliqḋ ſignatiuũ. ſilr eſt buf in ſcdõ loco etiã ſignificatiuũ capitur large quẽadmodũ orõ ⁊ nomẽ large capi põt: et ſic hec ẽ vna propoſitio baf baptizabiꭍ. Silr hic buf et baf. ¶ Ad quartuꝫ videꭍ ꝙ oratio ꝑfecta nõ bñ diffiniaꭍ. qꝛ hic ẽ oratio ꝑfecta aliqͥs planeta eſt ſupra nos: et tñ nõ ꝑfectũ ſenſum generat in aĩo auditoris nõ quieſcit: ſed ꝗrit vlteri' quiſnã ille eſt: an mars vel venus. Etiã videꭍ ꝙ eadẽ oratio ſit ꝑfecta ⁊ imꝑfecta. vt pꝫ de hac qͥs

circuli añ tabernas pẽdentes et ſimiliũ ꝓpoſitionũ qḋ ſit ſubiectum qḋ ꝑdicatum qḋ copula

Reſpõſio.

Propoſitiones tripliciter ſe habent.

Orõ ꝑfecta nõ bñ diffiniꭍ.

currit capiẽdo q̇s interrogatiue ⁊ relatiue. ¶ Ad primũ d̾r ꝙ diffinitio Petri hiſ. eſt ſatis cruda. ẽ que ꝑfectũ ſenſum gn̄at ⁊c. ſed exponit̾ hoc ſicut dictũ eſt in ꝑncipio hui' capl̄i. ſenſus ꝑfect' pro orõne ꝑfecta: ita ꝙ ſenſus perfect' nihil eſt aliud ꝙ̄ orõ ꝑfecta queadmodũ mẽdaciũ nihil aliud eſt ꝙ̄ ꝓpõ. De illa orõne q̇s currit d̾r ꝙ eadẽ orõ eſt ꝑfecta ⁊ impfecta ſm̄ talẽ ſenſũ. cõcedat̾ ↄn̄a in qua ↄn̄s eſt diffinitio orõis ꝑfecte reſpectu diffiniti: ſed negat̾ ↄn̄a in qua eſt ↄn̄s diffinitio orationis perfecte de ſuo diffinito ſi cõcedat̾ cũ addito. Ex iſto ꝑꝫ ꝙ oratio non ſit perfecta: q: ei nõ poteſt fieri additio: ſed ꝓpter cauſaꝫ dictã. Si queras an negatio in reſpõſione negatiua ſit oratio perfecta: vt ſi q̇s q̄rat an ſortes ſit in aula. et reſpõdeatur ꝙ nõ: iam queſtio eſt ſuper hoc aduerbio nõ. et dicit̾ ꝙ nõ eſt oratio: ⁊ ꝑ ↄn̄s nec ꝑfecta nec imꝑfecta: ſed de bonitate intelligẽtis ibi cõiter intelligit̾ nõ ẽ in aula: ſꝫ hoc nõ ꝓuenit a ſola negatiõe. Deinde in fine capituli ponit vnũ notabile ibi. Harũ aũt ſola oratio indicatiua dicit̾ eſſe ꝓpoſitio. ¶ Contra quã particulam cõiter inſtatur de iſta. ego vellem eẽ bonus clericus q̇ eſt ꝓpoſitio. et tñ verbũ nõ eſt indicatiui modi immo optatiui. Idẽ patet de iſta Libẽter eſſem doctus artiſta. quã ſi proferret minianus oẽs dicerent eũ aſſerere verũ et acqeſcere. Idẽ pꝫ de petitionibus euclidis a puncto ad punctũ lineã rectã ducere ſuꝑ centrũ quodlibet quantũlibet occupãdo ſpaciũ circulũ deſignare: que recipiunt̾ ꝓpõnes ſine v̾bis indicatiui modi. ¶ Ad oſſia hec d̾r ꝙ nulla talia vt iacent ſũt ꝓpoſitiones: ſed capta in aliis ſenſibus propoſitiones reputãtur. vt volũtas mea ẽ ꝙ ego eſſem bon' clericus eſt ꝓpoſitio. et ꝑmo cõcedit̾ gratia illius. ſcd̃a põt in hanc reſolui vl̾ capi loco illius viꝫ brauardinus licet mihi ꝙ ſim bon' artiſta. ¶ Ad propoſitiões euclidis dicit brauardin' ꝙ ꝙ̄ꝙ̄ cũ infinitiuo tanꝙ̄ dicta poſuerit indicatiuo: tñ ſemꝑ intelligit puta poſſibile eſt vel ↄtingit: vt a pũcto in pũctũ lineã rectã ducere poſſibile eſt a pũcto in punctũ ⁊c. et ita de alia dicatur. Hic petrus hiſ. ꝓpõnem cathegoricã intelligit: vt pꝫ ex materia ſubiecta et ꝑ exẽpla in oĩb' modis ſortes incipit. plato poteſt: ſunt ꝓpõnes.

Rñſio per ſolã negationẽ verũ ſit oratio perfecta.

Geor. bruxel. illã exponit duplicitet .ſ. ꝑ indicatiuũ ⁊ optatiuum.

¶ Sequitur de ꝓpoſitione.

Ropoſitio eſt oratio verum vel falſum ſignificans indicando: vt homo currit.

¶ Nunc determinatur de ꝓpoſitione q̇ eſt principale conſideratiuũ in hoc primo tractatu. Et diffinit̾ loco enũciationis: q: eſt terminus cõior inter iuuenes. Pro quo aduerte ꝙ eadẽ res numero eſt enunciatio ꝓpoſitio ⁊ concluſio. Propoſitio ꝓ aliquo ſupponit cõnotando ꝙ ſit adducta ad probãdã cõcluſionẽ. patet ex vi vocabuli. Propoſitio pro alio in ꝑmiſſis poſitio. Cõcluſio pro aliquo ſupponit cõnotando ꝙ probet̾. et hinc eſt ꝙ cõmunites ponũtur cõcluſiones: et nõ vocãtur propoſitiones. Enũciatio eſt terminus cõmunior ſaltem quo ad connotationẽ. hinc eſt q̇d diffiniebatur ab Ariſto. et nõ ꝓpoſitio. de iſto termino oratio dictum eſt in capitulo ꝑcedẽti propoſitio eſt oratio. Uerum vltra illa que dicta ſunt in terminis capitur duobus modis. Uno modo vt tñ tum valet ſicut propoſitio vera. id eſt quãdo ita eſt ſicut propoſitio ſignificat: et non ſe falſificat vt homo eſt animal. Secundo modo capitur: vt tantum valet ſicut ita eſt in re ſicut propoſitiõ ſignificat ſiue ſe falſificet ſiue non: et hoc modo iſta eſt vera. ego dico falſum prolata a me que ſe falſificãt. Secundũ membrũ eſt ſuperius ad primũ. ſed non omne verbum ſcd̃o modo eſt veruꝫ primo modo. Similiter falſum capitur duobus modis oppoſitis ad verũ. Uno modo falſum tãtum valet ſicut ſignificans aliter eſſe ꝙ̄ eſt. Alio modo ꝓut tantũ valet ſignificãs aliter eſſe ꝙ̄ ẽ vel ſe falſificans. Iſte due acceptiones ſolũ deſeruiũt in inſolubilibus. q: in aliis mẽbra conuertuntur. Et verũ in propoſito vel ſignificare verũ eſt vere repñſentare. i. eſſe mentalẽ verã vel ei ſubordinari. Similiter falſum vel ſignificare falſum accipit̾. Ex iſto pꝫ ꝙ hoc cõplexũ orõ v̾a nõ ſig̾t verum vt ad propoſitum loquimur licet ꝓ oĩbus veris ſupponat.

Enunciatio ꝓpõ et concluſio idẽ ſunt.

Enunciatio duob' modis capitur.

Propões ſe falſificantes quõ dicant̾ vere.

Falſuꝫ dupliciter capitur.

¶ Cõtra hãc diffinitionẽ ar̾. ſublata illa particula indicando reſiduum ẽ bona diffinitio propoſitionis: ergo ſuperfluit addere indicando. conſequẽtia tenet ex doctrina thopica. et anñcedens patet auctoritate Ariſtotelis primo periarmenias ſic propoſitionem diffinientis. Enunciatio eſt non omnis oratio: ſed illa in qua verum vel falſum eſt: et idem poteſt oſtendi ratione. probatur etiam ꝙ nõ cõueniat cuilibet contento ſub diffinito: vt patet de hac propoſitiõe. Si nullus ſtuderet nullus eſſet doctus. Ad hoc argumentũ aliqui reſpondent Petrum hiſpanũ dãnantes propter argumentum factum: ſed cõmune refugium in diffinitiõibus eſt ꝙ propter maiorem explicationem aliq̇d inſeritur. ſic eſt in propoſito et non abs re: q: yſagogice per terminos grammaticales queadmodum eſt iſte terminus indicando actor procedit. ¶ Aliud dubium hic implicatur in conditionali adducta: ita ꝙ mihi viſum eſt: ꝙ Petrus hiſp. volebat diffinire propoſitionem cathegoricam ſolum per hoc quod dicit indicãdo: et hoc patet ex continuatione huius textus. ¶ Ad vltimam partem orationis in qua dicit. Harum autẽ ⁊c. et apparentia eſt: quia poſtea ſermonem habiturus eſt de propoſitione ypothetica in ſpeciali. ¶ Sed ↄ iſtud arguit̾. hec diffinitio tunc cõueniret aliis a diffinito. ergo nõ eſt bona. aſſumptũ patet de hac ſortes currit: ⁊ plato diſputat. q: eſt oratio verũ vel falſuꝫ ſignificãs mediãtib' copulis de indicatiuo. Hoc argumẽtũ nõ vincit: q: facile reſpõdebit̾ ꝙ indicãdo tantũ valet ſicut mediãte copula principali de indicatiuo mõ q̇d nõ cõtingit in illa ypothetica cũ copula ſit cõiũctio et que nullius ẽ modi. ¶ Cõtra hoc arguit̾. ſeq̄ret̾ ꝙ petrus hiſ. ſuꝑflue bis diffiniſſet ꝓpõnem cathegoricã primo in iſta diffinitione. Scd̃o qñ dixit ꝓpoſitio cathegorica ẽ illa que hꝫ ſubiectũ predicatũ et copulã ⁊c. Scd̃s modus cõis ẽ inter doctores qñ aliq̇d diffinit̾ et poſtea diuidit̾: tũc idẽ accipit̾ pro diffinito ⁊ diuiſo. ſed diuiſum nõ eſt ꝓpoſitio cathegorica vt cõſtat in cathegoricã et ypotheticã diuidẽdo: imo eſt ꝓpõ in cõi. ergo diffinitũ eſt idẽ. ¶ Ad ꝑmũ r̾ñr ꝙ forma arguendi nihil valet. q: argumẽtũ ↄcluderet ꝙ porphirius ſuꝑflue tripharia accidens diffinit q̇d non eſt dicendũ. ¶ Ad aliud facile r̾ñdet̾ ꝙ nõ oporteret. q: ſꝑ idẽ capit̾ ꝓ diffinito et diuiſo. Iohãnes dorp exponit indicãdo. id eſt aſſerẽdo: q̇d michi iterũ nõ placet: reſtabat explicare q̇d ꝑ aſſerẽdo intellexerit. viſo ꝙ ex toto ꝓceſſu currit ad v̾bum indicatiui modi. Propterea alr̾ dicerẽ tenẽdo ꝙ

diffinitū p̄ſe diffinitiōis eſt ꝓpō in cōmuni.ꝙ
ꝓpō capiꝭ duob⁹ modis:vt ſufficit i ꝓpoſito.vno
mō ꝓpe p̄ enūciatiōe cathegoricavl̄ ex cathegori
cas pciſe cōpoſita:ꝛ ſic diffinit ꝓpōnē in cōi:ꝛ tūc
nō currit argumētū ſi ſortes nō ſtuderet ſortes
nō eſſet doct⁹: q: ſic nō eſſet ꝓpō. Alio mō capiꝭ
extēſius p̄ ypothetica ex cathegoricis vel ex con
plexis ꝓpoſitionabilib⁹ cōpoſita ꝛ nō cepit pro-
poſitionē hic adeo extēſe immo nec in capitulo
de ypotheticis. ¶ Secūdo arguiꝭ. Illa diffini-
tio daꝭ p̄ oppoſita:ergo eſt min⁹ bona. añs ptꝫ:
q: p̄ iſtos terminos veꝝ vl̄ falſuꝫ reſpōdeꝭ nō eē
incōuenīēs diffinitionē dari p̄ oppoſitū diſiūcti
ue copulatiue tñ eſſet incōueniēs. Forte itēꝝ di
cis replicādo.diffinitio materie ɔtingētis daꝭ p̄
oppoſita copulatiue:ꝛ tñ ab oīb⁹ cēſeꝭ bona:er-
go. Rñdeꝭ non incōuenire qñ eſt copulatio per
modū:vt ptꝫ in diffinitiōe aſſumpta.materia cō
tingēs ē in q̄ p̄dicatū pōt abeſſe ꝛ adeſſe ſubiecto
ꝛc.ꝛꝑ hoc ꝙ in iſta diffinitiōe poniꝭ vl̄ daꝭ ꝑintel
ligi diuiſio ꝓpōnis in verā vel falſaꝫ. Mod⁹ ali-
quoꝝ eſt ꝛ nūc valde trit⁹ dicere ꝓpōnē negatiuā
verā:q: ſignificat taliter nō eſſe q̄liter nō eſt: vt
hō nō eſt aſin⁹: ſignificat hoīem nō eſſe aſinū.ꝛ
taliter nō eſt:hō eſt aſin⁹ ſit opꝫ exponere. Ma-
lo dicere cū mō loquēdi antiquoꝝ q̄ adhuc nō in
oleuit qđ eē ſufficit in negatiuis ꝛ in extrinſecis
tēporib⁹: vt hō nō eſt aſin⁹ ꝛ eſt vera:ꝗ ita ē in re
ſicut illa ſignꝭ:nec ſe falſificat. Ariſtoteles fuit et
antixp̄s erit ſunt vere p̄ idē nec ɔtra iſtū modū
procedūt cauillationes buridani in ſophiſmati
bus de fuiſſe ꝛ fore in negatiuis. ¶ Circa hanc
litterā dubitaꝭ vtrū de⁹ ſit propō. Scđo dubitaꝭ
de iſta diuiſiōe ꝓpoſitiōis de ē ſcđo adiacēte ꝛ de
tertio adiacente. Tertio dubitaꝭ qđ eſt ꝓpoſitio
de actu exercito:ꝛ q̄ de actu ſignato. Quarto du-
bitaꝭ qđ eſt ꝓpō plures ꝛ qđ vna. Quinto dubitaꝭ
an ps ꝓpōnis ſit ꝓpoſitio. ¶ Ad primum. Nūc
cōiter teneꝭ ꝙ de⁹ eſt propoſitio: ꝛ ꝙꝙ in titulo
dubij ſubiectū ſupponat materialiter ɔintēdim⁹
capere ſignificatiue. Ratio eoꝝ tenētiū deū eſſe
ꝓpoſitionē eſt:q: oē repñtās aliquid vere eſt ꝓ-
poſitio vera de⁹ eſt hmōi:q: ſibi repñtat anti-
xp̄m fore:ꝛ moyſen fuiſſe.nec opꝫ ꝙ cōponaꝭ ex
plurib⁹ ptib⁹ ad hoc ꝙ dicaꝭ ꝓpoſitio:q: forte nō
eſt veꝝ de mētali vltimata ſicut tenet Gregori⁹:
et etiā beat⁹ Thomas haberet ſimile tenere de
āgelis q̄s ſine diſcurſu dicit intelligere. Dico ꝗ tñ
ꝓpter apparētiā rōnū:q: vere repñtat ꝛ ſꝑ actua
liter ſibipſi oē veꝝ immo eſt ſuamet veritas. vt
iohānis vltimo. Oīs q̄ me audit veritatē audit.
Impertinens videꝭ eſſe ꝙ ꝓpoſitio habeat plu
res ptes:nec tñ volunt⁹ dicere deū ꝓpoſitionē ſi
cut ſortē qñ actualiter repreſentat ſuū fratrē ve
nire:q: tūc ſortes eſt propoſitio: ptꝫ ex capitulo
precedēti Et ſi dicas vel eſt cathegorica propoſi-
tio vel ypothetica mētalis vocalis vel ſcripta et
ſic de aliis paſſionib⁹ ꝓpoſitionū.dꝛ ꝙ eſt cathe
gorica eoꝝ cathegorice repñtat:ꝛ ypothetica eo
ꝙ ypothetice ſignificat:ꝛ eodē mō ē vniuerſalis
ꝑticularis idefinita ſingularis copulatiua ꝛ diſ-
iūctiua.nec opꝫ ꝙ ɔponaꝭ ex duab⁹ cathegoricis
licet ſint due cathegorice et tres ypothetice.due
cathegorice qñ pꝭ ꝛ fili⁹ quoꝝ quilibet eſt propō
cathegorica.tres ꝓpoſitiones ypothetice: quia
tres diuine ꝑſone quarū q̄libet eſt ꝓpoſitio ypo
thetica. ¶ Ad aliō vbi q̄ritur an ſit mētalis vo-
calis vel ſcripta.dico ꝙ mētalis non q: inherēs
intellectui immo eſt ipſe intellect⁹ diuinus. Se-
cus eſt in nobis ꝛ in angelis. In hac materia cū
honeſtare omni loq̄ opꝫ:q: teſte Auguſtino.ſine
lege non poſſum⁹ ꝟba multiplicare queadmodū
philoſophi. ¶ Ad ſecūdū dꝛ ꝙ ꝓpoſitio de ē ter
tio adiacēte eſt ꝓpoſitio cathegorica q̄ hꝫ p̄dica-
tū,vel ptē ei⁹ explicite. Exēplū primi vt homo eſt
aīal exēplū ſecūdi: ſortes videt platonē: ſol eſt in
zodiaco. ꝙ oporteat addere ſecūdā pticulā pꝫ:q:
cōiter ꝓbam⁹ iſtas ɔñas. ſol eſt in zodiaco: ergo
ſol eſt a propoſitione de eſt tertio adiacēte:ad ꝓ
poſitionē de eſt ſecūdo:qđ non eſſet verū niſi ad
deretur alia particula. Dicaꝭ cathegorica: q: pro
poſitio ypothetica de nullo adiacēte eſt. ¶ Pro-
poſitio de ſecūdo adiacēte eſt cathegorica nō ha
bēs predicatū nec partem ei⁹ explicite: vt de⁹ eſt
Et apud cōmentatorem propoſitio de eſt tertio
adiacente vocatur de eſt tertio termino: et de
ſecūdo de eſt ſecūdo termino.ꝛ hic opꝫ capere ter
minū pro ſubiecto:pro predicato:ꝛ pro copula:ꝛ
non pro aliis ſignis quare iſte oēs ſunt de ſcđo
hō non eſt:oīs homo eſt:homo alb⁹ audiēs miſ
ſam eſt. ¶ Alij dicunt propoſitionē de eſt ſecūdo
adiacēte q̄ non hꝫ p̄dicatū aliud a ſuo participio
ꝛ ſic diceret hāc deus eſt ens de ſecundo capiēdo
ens participialiter. Sed nō dico cū eis ſolū pro-
pter communē vſuꝫ in oppoſitū. Ex iſto infero
propoſitiones.. Quarū prima eſt.due ſunt pro-
poſitiones ſinonime quarū vna eſt de eſt ſecūdo
ꝛ altera de eſt tertio adiacente.patet de iſtis de⁹
eſt deus eſt ens: quia illa de ſecūdo vocalis ſubor
dinatur vni mentali de eſt tertio:q: p̄dicatū eſt
explicitum in mente. Secūdo infero ꝙ in mēte
nunꝗ valet cōſequētia a propoſitione de eſt ter
tio adiacēte ad propoſitionem de eſt ſecundo pꝫ
nulla eſt propoſitio de ſcđo adiacēte in mēte:er-
go nūꝗ valet conſequētia ad propoſitionem de
eſt tertio ad propoſitionem de eſt ſcđo. ¶ Ter-
tio ſequitur ꝙ huiuſmodi denominatio pciſe cō
uenit ꝓpoſitionibus ad placitū ſignificantibus
ꝛ ſic capiꝭ eſt pro ſunt ꝛ aliis copulis.ſed tūc q̄riꝭ
de talibus amo pluit ningit circulus pendēs ađ
tabernam vtrū ſunt de ſcđo vel de eſt tertio. Po
teſt dici ꝙ curro ꝛ ningit de nullo adiacēte ſunt
vl̄ poſſumus eas reducere ad propoſitionem de
eſt tertio:ꝛ vniuerſaliter quando poniturverbū
adiectiuum. De circulo dicet liber:ꝛ ita de talib⁹
¶ Ad tertium dubium dicitur ꝙ propoſitio de
actu ſignato eſt illa cuius verbum eſt ſecunde in
tentionis formaliter vel equiualenter.exemplū
formaliter: vt homo ſupponit ꝓ hoīe. exēplum
equiualenter: vt aſinus eſt ſignificans aſinum.
¶ Propō de actu exercito oppoſito mō diffiniꝭ
ſemꝑ ſeruādo in cathegoricis.ꝛ dꝛ de actu exerci
to:q: ſemꝑ veritas ꝓpōnis de actu ſignato p̄ eā
exercetur.qđ declarat capra iſta aīal predicaꝭ de
hoīe q̄ exerceꝭ p̄ hāc hō eſt aīal. de copulis mixtꝭ
vt ſortes eſt vel ſignat ſortē dicitur ꝙ eſt de actu
exercito et ſignato ſimul ꝛ frequēter in commu
ni modo loquendi.et apud ariſtotelem vna pro
poſitio ponitur pro alia: vt verbi cauſa. Diffini-
tio ꝛ diffinitum ſunt idem id eſt ſignificant idē
conuertibiliter quo ad acceptionem: ſubiectum
ꝛ propria paſſio realiter ſunt idem.ꝛ ita in aliis
¶ Ad quartum dubium reſpondetur ꝙ propo
ſitio plures eſt propoſitio formā ꝓpoſitiōis vni
us induens ſubordinata pluribus mentalib⁹ in
coniunctum ſumptis: et lꝛ plures non habet ꝓ
ſuo ſubſtātiuo iſtū terminū ꝓpoſitio: ſꝫ iſtū ter-
minū ſubintellectū ſenſus ita ɔtrārū valet ſicut

Diffinitio ɔtingētis materie.

Propoſitio negatiua ſm aliquos q̄re dicaꝭ vera.

Opinio auctoris āntiq̄s ɔſona.

Vtrū de⁹ ſit propoſitio.

A deo dicit q̄dā ꝙ eſt ꝓpō in creata virtualr cathego.et ypothe.ſꝫ ꝙ ſibiipſi diuerſa diuerſimodē repñtat tñ de⁹ nō cōponiꝭ neꝗ diuidit intelligēdo ſꝫ .ſ. Tho.ideo ab aliis negaꝭ ꝙ ſit ꝓpō.

Deus ē ꝓpoſitio cathegorica ypothetica vlīs:ꝑticularis:indefinita.

Vtrū de⁹ ſit ꝓpoſitio mētalis.

Auguſtin⁹

propoſitio habens plures ſenſus. tñ põt dici ꝙ
nõ tenet adiectiue ſꝫ eſt vnũ nomẽ ſubſtãtiuum
cõpoſite figure variatũ ex pte recti indeclinabi-
Alexãder. le manẽs ex pte obliq̃. iuxta illõ doctrinalis. Ex
ſola pte recti decet hãc variare. Et dr enũciatio
plures nõ abs re ptim in ſingulari ptim plura-
liter. Singulariter qꝛ induit formã propoſitio-
nis vni⁹: et qꝛ ſubordinat variis mẽtalib⁹ pfert
pluralr: queadmodũ apõ grãmaticos ſpeculati-
uos canis vocat dictio plẽs. Iſto notato ꝙꝙ ali
q̃d dicãt huiuſcemodi ppõnes nõ eẽ propõnes
ſimpliciter: oppoſitũ tñ teneo. Tũ pter cõmu-
nẽ modũ loquẽdi in artib⁹. Tũ queadmodũ eq̃-
uoci q̃ʒlibet eſt vniuocũ: ita dicẽdũ eſt ꝙ ppoſi
tio plures q̃lꝫ eſt ppoſitio. Ex iſta poſitiõe infe-
ro ppõnes. Quaꝝ pma eſt. Aliq̃ ppõ eſt affirma
tiua ꝛ negatiua copulatiue: ita ꝙ demonſtrata
hac ppoſitiõe nõ de⁹ eſt in voce vl' in ſcripto: ve-
rũ eſt dicere hec eſt ppõ affirmatiua: et eadẽ de-
monſtrata verum eſt dicere hec propõ eſt nega-
In ppoſi- tiua. ¶ Scõa ppõ. due ↄdictorie ſunt vere. pba
tionib⁹ ad tur. he ppoſitiões ſunt vere de⁹ eſt et nõ de⁹ eſt
placitũ ſi- ſp ītelligo in ppõnib⁹ ad placitũ ſignificãtib⁹: ꝛ
gnificanti he propõnes ſunt ↄdictorie: g̃ due propõnes cõ-
bus due tradictorie ſunt vere. Et eodẽ mõ probare potes
ↄdictorie ꝙ due ↄdictorie ſunt falſe. hãc ſcõaꝫ propõnẽ la-
ſunt vere. ti⁹ inuenies in ↄdictoriis. ¶ Tertia propõ. Ex
Ex vero ſe- vo ſequit falſuꝫ. ex vo ſequit impoſſibile. ex ne-
quitur fal ceſſario ſequit ↄtingẽs: tñ nũꝙ in ſenſib⁹ ī q̃bus
ſum. antecedũt: ꝛ ita innumere ppõnes inferri poſ-
ſunt q̃ clarẽt ītelligẽti fundamẽta. Sed q̃ris an
iſta ſit ī logica ↄcedẽda. vna ppoſitio. eſt va ꝛ fal
ſa copulatiue: vel an eadẽ propõ ſit va ꝛ falſa co
pulatiue. Et forte dicis ꝙ nõ: qꝛ in talib⁹ ponũ
tur duo termini cõnotatiui a pte eiuſdẽ extre-
mi. ſ. propõ ꝛ vna vel propõ ꝛ eadẽ: et propoſitio
ↄnotat ꝙ ſubordinet vni mẽtali: tũc iſta erit fal
ſa demõſtrata vna propoſitiõe plures hec ẽ vna
propoſitio qꝛ ſenſus eſt. ſubordinat vni mẽtali q̃
eſt falſus. ¶ Rñdet ꝙ illa eſt ↄcedẽda: et peccas
dicẽdo regulã terminoꝝ ↄnotatiuoꝝ: qꝛ ī ea po-
nit niſi vn⁹ fuerit ī ea termin⁹ nũeralis: qꝛ tunc
nõ denotat cõnotatũ vni⁹ īherere cõnotato al-
teri⁹: ſꝫ ſignato materiali alteri⁹. Hoc declarat
ſic cõiter ī appellatiõib⁹ ſi cẽnt tres hoies eadẽ
aiam hñtes vel eadẽ albedinẽ adhuc nõ cõcede-
ret iſti ſunt vnũ aiatũ vel vnũ albũ: imo tria aia
ta ꝛ tria alba. Eodẽ mõ in ppoſito cũ iſto termi
no vna: ꝛ cũ iſto termino eadẽ idẽ ſuaderi põt.
¶ Scõo nego tibi ꝙ ppõ hẽat tale ↄnotatũ q̃-
le tu das: qꝛ p te nulla propõ mẽtalis viciata eẽt
ppõ: qꝛ deficeret ei illa ↄnotatio. ¶ Tertio do ti
bi illã cõnotationẽ dico ꝙ adhuc eſt ↄcedẽda p-
poſitio propoſita: qꝛ q̃ñ ſubordinat duab⁹ mẽta
lib⁹ vni ſubordinat. Ex oib⁹ iſtis ptꝫ ꝙ due pro-
poſitiones ſinonime ſic ſe hñt: ꝙ vna eſt falſa: ꝛ
altera vera. vna idefinita: ꝛ alia vlis. vna ipoſſi-
bilis ꝛ vera. ptꝫ de iſtis oẽs apoſtoli dei ſunt duo
decim. nõ de⁹ ẽ. ſcribẽdo duas tales. oẽs apoſtoli
dei ſunt duodecim. vex eſt dicere. iſte due ſunt ſi-
nonime: vna demõſtrata quãcũꝙ volueris vex ẽ
dicere hec propõ eſt vniuerſalis: ꝛ alia eſt falſa ꝛ
indefinita. De vera etiã ipoſſibili capies iſtã. nõ
de⁹ eſt. ꝛ ex illo ſoluunt iſta argumẽta cõia Ro-
Robert⁹ berti holkot ſcõo. q. ſi. ſi ſcribat ego ſuꝫ robert⁹
holkot. et legat a roberto ꝛ a forte illa ſic ſcripta rober-
to repñtabit vere: ꝛ forti falſe repñtabit nõ ob
ſtãte vtraꝙ vocali ſcꝫ robertiꝫ fortis erit va. Et
eodem mõ dicat de ſcõa pte hui⁹ copulatiue ali-
quis homo eſt fortes: ꝛ ego ſum ille. poſito ꝙ ſe-
cũda pars proferatur a roberto ꝛ a forte:

¶ Cõtra predicta arguit. de-
monſtrata hac ppoſitione. oẽs apſtoli dei ſunt
duodecim. hñ ſequit hec ppoſitio eſt vniuerſalis
ergo ſubhat termin⁹ cõmunis ſigno vniuerſali
determinat⁹ ꝛ vltra: ergo in ea ponit terminus
cõmunis cũ ſigno ꝛ ex altera pte arguit. hec pro
poſitio eſt indefinita: ergo ſubhat termin⁹ com
munis ſine ſigno. iſta ↄña repugnat: ergo añs
fuit ipoſſibile. ¶ Rñdet cõcedẽdo priam ↄñam
ꝛ ↄñs negata ſcõa ſcꝫ in qua concludit diffinitio
ppõnis indefinite pter negationẽ incluſaꝫ in Aliq̃ ppo-
ppõſitione ſine. Sed opꝫ cõcludere ſubhat ter- ſitio ẽ īde-
min⁹ cõmunis ſine ſigno ſm ſenſum indefinitũ finita in-
vel ſic. Hec ppoſitio eſt indefinita demonſtrata ter. cõis ſi-
hac ppoſitiõe ad placitũ ſignte: ergo in mẽtali gno vni-
ei rñdenti ſm iſtũ ſenſuꝫ ſubhat termin⁹ cõmu- uerſali ꝓ-
nis ſine ſigno: ꝛ hoc eſt verũ. ꝛ eodẽ mõ reſpõderi poſitura
põt ꝙ eadẽ ppoſitio ẽ affirmatiua ꝛ negatiua: hñatur.
vera ꝛ falſa: poſſibilis ꝛ ipoſſibilis caute īcapiẽdo
q̃ñ infert ↄñs negatiuũ ſp ↄñam interimendo
admiſſa ↄña cui⁹ ↄñs eſt affirmatiuuꝫ: vt demõ-
ſtrata iſta nõ deus eſt. q̃ eſt poſſibilis ꝛ impoſſibi
lis: ſed ibi reſtat pũctũ: qꝛ ſi impoſſibile negatio
nẽ includit oẽꝫ ſenſum impoſſibilẽ negãs: nõ do
ꝙ eadẽ vocalis ſit poſſibilis ꝛ impoſſibilis: ſꝫ ab
ſolute dem eadẽ vocalẽ verã ꝛ falſaꝫ: ſꝫ ītelligim⁹
p impoſſibile ſm aliquẽ ſenſuꝫ: ꝛ ita practicãdo
in aliis: vt in exẽplo dato. iſte tñ de vtute ſmo-
nis ſunt ↄcedẽde. ppõ cõtingẽs in ſenſu q̃ eſt cõ-
tingẽs infert īpoſſibile ppõ īpoſſibilis in ſenſu
īpoſſibili ſequit ex cõtingẽti. Probat pria. demõ
ſtrata iſta nõ de⁹ eſt q̃ eſt cõtingẽs capiẽdo nõ in
finitãter: ꝛ ſic arguo. hec ppõ infert īpoſſibile qꝛ
eadẽ vocalẽ infert q̃ īpoſſibilis eſt capiẽdo non
negãter: ꝛ hec ppoſitio eſt hec ppõ in ſenſu quo
eſt cõtingẽs cõcludit: ergo expoſitorie hec ppõ
in ſenſu q̃ eſt cõtingẽs infert īpoſſibile. Scõa pa
riformiter põt deduci: iſte tñ ſunt negãde. ppõ
ↄtingẽs infert īpoſſibile in ſenſu q̃ eſt cõtingẽs
propoſitio impoſſibilis ſequitur ex contingenti
in ſenſu quo eſt contingens: nec ex premiſſis ve-
re ſillogiſtice concludi poſſunt: qꝛ iſte due ppõnes
multum differunt. Propoſitio contingens in
ſenſu quo eſt contingens infert impoſſibile: ꝛ p
poſitio contingens infert impoſſibile ſenſu quo
eſt contingens. Prior harum denotat ſolum ꝙ
propoſitio contingens habens ſenſum contin-
gentem infert impoſſibile: et hoc eſt verum po-
ſterior propoſitio ſignificat ꝙ illa illatio proue-
nit a ſenſu contingenti mõ hoc eſt falſum. Ana-
logia eſt ſi fortes ſit rome et pariſius: rome al-
bus et pariſius niger tunc iſte ſunt concedende
fortes albus eſt pariſius fortes niger eſt rome.
iſte tñ ſunt negãde fortes eſt albus pariſius for
tes eſt niger rome. Ex omnibus recolligendo Canis ẽ
paret ꝙ iſta propoſitio ſit plures canis eſt ſub- ſubſtãtia
ſtantia. tamen demonſtrando trinitatem pro- eſt ppoſi-
poſitionum cum quibus ſinonime ſignificat fal tio plẽs.
ſum eſt dicere ꝙ hec trinitas eſt propoſitio plu-
res immo eſt ſolum tres propoſitiões. trinitas
eſt iſta vel per hanc explicabilis. ſydus celeſte eſt
ſubſtantia vel. a. canẽ celeſteꝫ ſignificans. belua
marina eſt ſubſtantia vel. b. tales piſces ſignifi-
cans canis latrabilis eſt ſubſtantia. Nec propo-
ſitio ypothetica cenſeatur propoſitio plures q̃
eſt coniunctione vna quod ſufficit ad vnum ſim-
pliciter (ſimpliciter inq̃) nullo modo plures.

An partes ppoſitõis ſint ppõ opiniões diuerſe.

¶ Dubitat̃ quito. an pars ppoſitionis ſit ppoſitio. Sup qua dubitatiõe varie ſunt poſitiones. Quarũ vna eſt buridani ſophiſmatibus tenẽtis nullã partem ppõnis eſſe ppõnẽ. ¶ Scõa eſt illi extrema tenẽs quãlibet partẽ ppõnis ſignificãtem vere vel falſe: qñ eſt ſepata eſſe ppoſitionẽ. ¶ Tertia eſt tenens nullã partẽ cathegorice ppõnem. bene tñ: ptes ypotheticarũ. ¶ Quarta dicit q̃ nulla ps cathegoricalis in mẽte vltimata eſt ppõ. bene q̃dem in ad placitũ ſignificãtib᷒. Rõ quarte ppoſitiõis ẽ q: capta mẽtali hac. oĩs hõ eſt aĩal. iam hõ ſtat determinate: q: ſubiectũ indefinite ſeruatis ſeruãdis ⁊ diſtributiue: q: eſt ſubiectũ vlis ppõnis: et ſic idẽ termin᷒ mẽtalis acciperet̃ copulatiue ⁊ diſiũctiue: et p cõſeq̃ns equoce in mẽte. ¶ Rñr q̃ hec opinio eſt nulla: q: ↄcluderet falſum ſic: et verũ. qð opinio met cõcederet falſum ptʒ. nõ quilibet hõ eſt aĩal contradicit ſue parti in voce qõlibet hõ ẽ aĩal. ⁊ tñ ſubiectũ particularis ſtat determinate ⁊ ſue ptes diſtributiue. ⁊ tũc ſic arguo. Uel hoc ſufficit ad equocationẽ vel nõ. Si ſcõm ratio ſua eſt nulla. ſi primũ: ergo nõ ↄtradicit contra opinantẽ: immo argumentũ pbaret q̃ ille non cõtradiceret. quilibet hõ eſt aĩal. et aliq̃s hõ non eſt aĩal qð diceret nemo. ¶ Tertia opinio etiã eſt ſatis futilis: nec vnq̃ vidit rõnes pro ea. Prima poſitio eſt ſatis vulgata quã colorat buridanus ſic: quẽadmodũ pars vmis non eſt vermis ita dicendũ q̃ ps ppoſitiõis nõ eſt ppoſitio: q: ſimile videtur. Confirmat: quia alioquin pſalmiſta loquẽs ore pphetico dixiſſet falſum et mẽtitus fuiſſet. ↄñs eſt incõueniẽs in pphetice ſceptris. ↄñam declarat. q: dicit i pſalmo. Dixit inſipiens in corde ſuo nõ eſt de᷒: ⁊ tũc dixit nõ eſt deus q̃ ſi ſit propoſitio eſt falſa: ergo nõ credo hãc concluſionẽ verã. immo ſciſe ſcõaʒ teneo. Et tũc ad rõnes eius de parte vmis aſſumit dubiũ: imo opinabili᷒ eſt inter pħos q̃ quelibet ps integralis hõis eſt hõ q̃ oppoſitũ: ⁊ tũc eodẽ modo de verme diceret. Sed q: forte diceres tũc opinabiliter cõcludit intentũ: nego cõſequẽtiã. q: nõ eſt ſile lʒ ſua poſitio ptertu poſſet ſuſtineri diſſimile eſt: q: hõ eſt aĩal exñs ps hui᷒ copulatiue hõ eſt aĩal: ⁊ de᷒ eſt. hʒ oĩa reqſita ad hoc q̃ ſit ppõ. q: cũ habeat oĩa extrema nihil admittit in ppõne. Sec᷒ de vme ſi poneret̃ totalis ad eſſe vermẽ. Ad cõfirmationẽ pſalmiſte d: negãdo q̃ pſalmiſta mẽtit᷒ eſt mẽdacio totali vel falſum diceret ſnia totali. hñ quidã ex ſnia ptiali ⁊ ſp addicere veꝝ vel falſuʒ aſpicim᷒ ad ſenſum totalẽ: q: dicẽs iſtã nullus hõ ẽ aſin᷒. dicit verũ ⁊ falſum ſcia ptiali de q̃ nõ iudicam᷒ eũ dicere falſuʒ: de cõi mõ dicendi lʒ dicat falſum: q: hõ ẽ aſin᷒. ſilr pferẽs iſtã nullus de᷒ ẽ pfert verũ: q: iſtã. de᷒ eſt.

Buridanus i ſe retorquetur

Poſtea Buridan᷒ ↄ ſe replicat. Ad veritatẽ copulatiue reqrit̃ q̃ vtraq̃ pars ſit vera. ſilr iſta ↄcedit̃. hõ eſt aĩal. eſt verũ. ergo extrema ſupponũt p eodẽ: et pdicatũ ſilr ſupponit p propoſitiõe. ergo falſuʒ ſupponit p ppõne. Ad pmũ dicit q̃ ad vitatẽ copulatiue ſufficit q̃ ptes ſeorſum ſint ve ⁊ nõ qñ ſunt actu ptes reqrit̃ caruʒ veritas. ¶ Ad aliũ cõcedit hãc verã. hõ ẽ aĩal eſt verũ. ſubiectũ eñi ſupponit p ſiłib᷒ ppõnib᷒. hõ eſt aĩal q̃ ſeorſum ſunt ve. Silr arguit Buridanus ponẽdo q̃ plato dicat null᷒ hõ ẽ aſin᷒: ⁊ audiat ſortes pciſe homo eſt aſinus nõ audiendo hãc vocem nullus: tũc ſic arguitur falſum audit̃ a ſorte: et illud fuit pars ppoſitionis platonis: ergo pars ppõnis platonis fuit falſa. Reſpondet q̃ hõ ẽ aſinus i dicto caſu nõ eſt ppõ: et per ↄñs nõ falſa: lʒ p illud dictũ ↄcipiat̃ falſum quẽadmodũ cõtingit freq̃nter in male audiẽtibus: qñ plato pfert verũ ⁊ audiẽs exiſtimat platonẽ dicere aliud: puta falſum. nemo diceret i illo caſu q̃ ppoſitio plato eſſet falſa. lʒ audiẽs falſe ↄcipiat. ecce quõ defendit ſuã poſitionẽ. Cõtra quã facio argumẽtũ. Seq̃ret̃ q̃ hec ↄña eſſet bona. hoc qð eſt ps hui᷒ ↄñe eſt veꝝ p ly hoc demõſtrando añs. ergo hõ ẽ aſinus. ↄñs ẽ valde diſſonũ. ergo ⁊ añs qð eſt ſua poſitio. probat̃ tñ ↄña nõ poteſt ita eẽ ſicut ſignificat̃ p añs ſaltẽ i ſuo mõ dicẽdi. imo hec eſſet bona p idẽ. añs hui᷒ cõſeq̃ntie eſt veꝝ. ergo nullus de᷒ ẽ. videri meo opʒ ipſm cõcedere has ↄñas: iã arguo ↄ poſitionem quã ſolũ ſuſtineo. ſeq̃ret̃ q̃ iſta eẽt vlis. nõ omis hõ currit. Silr pciſẽs iſti᷒. oĩs hõ currit. vtrũq̃ ↄñs ẽ falſum ⁊ ↄ bonã logicã. ergo ⁊ añs. ptʒ ↄña q̃libet ppõ cathegorica cuius ſubiectũ diſtribuit̃ eſt ppoſitio vlis: hec ppõ eſt hmõi demõſtrãdo iſtã. nõ oĩs hõ currit. ergo ẽ vlis. ↄña eſt in darij et maior ptʒ. q: in ea pdicat̃ diffinitũ de diffinitiõe. pbat̃ minor. hoc ſubiectũ in hac vli. oĩs hõ currit. diſtribuit̃. et hoc ſubiectũ in hac vli ẽ hoc ſubiectũ in hac particulari demonſtrãdo iſtã nõ omnis hõ currit: ergo hoc ſubiectũ in hac ptiari diſtribuit̃. cõſeq̃ntia eſt infallibilis: q: expoſitoria. et maior conſtat cũ minore. igit̃.

¶ Pro materia dicẽdoꝝ. Notãdũ eſt q̃ in iſta. nõ oĩs hõ currit. ſũt tres ppõnes realiter. Quaꝝ nulla ẽ alia. ſed eadẽ ẽ copula. idẽ eſt ſubiectũ ⁊ pdicatũ in eis pptérea ſunt ppõnes cõicantes. iſta eſt vna. nõ oĩs hõ currit. ſcõa ẽ iſta. oĩs hõ currit. tertia eſt iſta. hõ currit.

Tres ppõnes realiter in vna

An iſta ſit q̃rta. nõ hõ currit. vtraq̃ ps dici põt ⁊ lõge facilius q̃ nõ. ⁊ nõ q̃lʒ ps ppõnis hñs ſubiectũ pdicatũ et copulã: ẽ ppoſitio cathegorica. ſed ſolũ ps illa in q̃ eſt imediat᷒ ordo terminoꝝ quẽadmodũ eſt in trib᷒ ppõnib᷒ datis. nõ ſic eſt hic. nõ hõ eſt currẽs. q: nos omittim᷒ vnũ terminũ. ſ. oĩs. põt dici q̃ hoc nõ impedit. ⁊ tũc hʼ ſunt quattuor ppõnes. ⁊ ſm hoc i iſta. nõ nullus hõ eſt oẽ aĩal. poſſum᷒ dare multas ppõnes habentes ſp eadẽ extrema ⁊ copulã. ¶ Iſto notato rñdet̃ ad formã argumẽti negãdo hanc eſſe vlem. nõ oĩs hõ currit. ↄcedẽdo q̃ ſubiectũ eius diſtribuat̃. vt bñ pbat ſillogiſm᷒ expoſitorius: ⁊ ſic nego maiorẽ argumẽti: in qua d: oĩs ppõ cathegorica cui᷒ ſubiectũ diſtribuit̃ eſt vlis. ſed opʒ q̃ diſtribuat̃ a ſigno q̃tificãte illã ppoſitionẽ quẽadmodũ nõ ẽ in ppoſito. et meli᷒ eſt dicere a ſigno q̃tificãte q̃ a ſigno qð eſt ps illi᷒ ppõnis: q: ſubiectũ hui᷒ nõ oĩs hõ currit diſtribuit̃ a ſigno qð eſt ps iſti᷒ ppõnis. Silr in ypotheticis in hac copulatiua nõ hõ eſt aĩal ⁊ deus eſt. ly nõ q̃tificat ſcõam cathegoricã. ⁊ tñ forte non eſt ps ſcõe cathegorice. imo realr ẽ ſolũ ps toti᷒ ypothetice.

¶ Cõtra iſtã ſolutionẽ arguitur ſic pbãdo q̃ ly hõ nõ diſtribuit̃ in iſta. non oĩs hõ currit. et hʼ ſic. ſup illũ terminũ hõ cadũt duo ſigna diſtributiua. ergo ille termin᷒ manet nõ diſtribut᷒. añs ẽ notũ. ⁊ ↄña tʒ p regulã cõem q̃cq̃d mobilitat imobilitatũ imobilitat mobilitatũ: hʼ ẽ dictu. q̃ñcũq̃ ſup aliquẽ terminũ cadũt duo ſigna quoꝝ vtrũq̃ ſeorſum põt. mobilitare termin᷒ ille manet nõ diſtribut᷒ ⁊ ſe impediũt. Dicit̃ q̃ ſignũ diſtributiuũ poſſe impediri dupl'r

Signū di/ſtributiuū poſſe ipe/diri dupl'r

intelligit. Uno mō ꝙ ſignū abſolute conſideratū impediat ne exerceat ſuā vim diſtributiuā: et ſic non intelligit. Alio mō ſignū impediri pōt intelligi ꝙ aggregatum ſignoꝝ impedit ne tale aggregatū ſignoꝝ diſtribuat vel equalens ſignū illi aggregato. et h̄ eſt veꝝ: ⁊ ſi eſt in ꝓpoſito. nō ois hō currit. ꝙ ꝙ ſubiectū illaꝝ triū ꝓpoſitionū vel q̄ttuoꝛ diſtribuant nō tn̄ ab hoc aggregato nō ois. vel ab h̄ ſigno quiq̄dam qđ ei equalet q̄tū ad acceptionē ſubiecti reſpectu illi' totalis ⁊ q: ab illis duob' ſtat determinate ſubiectū iudicamus ꝑinde ac ſi ſtaret determinate ⁊ nullo modo diſtributiue quo ad veritatē vel falſitatē: ⁊ ad alias paſſiōes ꝓpoſitionū. ita ꝙ ſi vn' querat quō ſupponit ſubiectū hui'. nō ois hō currit rn̄dere debem' determinate et nō diſtributiue. q: intentio querentiū eſt penes quā ſuppoſitionē attendēda eſt veritas vel ꝙ̄titas propoſitionis ꝙ̄ꝙ de virtute ſermonis reſpōderi poteſt: ꝙ ſtat diſtributiue. et ex illo pꝫ ſi querat quomō ſupponit ſubiectū hui' hō currit: que eſt ps hui' nō ois hō currit debem' dicere determinate.

Quid regi/tur vi cauſe

¶ Cōtra hāc ſolutionē totam replicat ꝓbādo ꝙ ille terminus hō nō diſtribuatur ab aliq̄ vno ſigno in iſta. nō ois hō currit. et hoc ſic. vl' iſte termin' hō diſtribuit ab hoc ſigno ois. vl' hoc nō: q: eadem rōne diſtribueret ab hoc ſigno nō. nec iuuat dicere ꝙ citi' diſtribuat ab h̄ ſigno ois. q: imediatius ſeq̄tur: q: negatio ē tāti vigoris in terminū mediatū quāti eſt ſignum vl'e in terminū imediatū: etiam mediatio ſincathegoꝛeumatis nō impedit: vt pꝫ hic. ſoꝛtes eſt foꝛtioꝛ ol hoīe. vbi ly hoīe ſtat determinate. ⁊ duo ſigna ſe impediūt ⁊ tn̄ hoīe nō ſequit imediate foꝛtioꝛ. Facile reſpōdet negādo hic q̄ttuoꝛ ꝓpoſitiones. nō ois hō currit: q: tūc diceret ꝙ hō diſtribuit a ſigno vl'i ⁊ nō a negatione. q: ſignum nō ꝯſtituit ꝓpōnem. Si libeat dicere oppoſitū ꝙ hic nō ois hō currit ſunt q̄ttuoꝛ ꝓpoſitiones dr̄ ꝙ ille terminus hō ab vno illoꝝ ſignoꝝ diſtribuitur quodcūq̄ ſignū volumus aſſignare quēadmodū hic homo erit futurus in qua ſubiectū ampliatur ab hoc vel ab illo. ſic in propoſito dicatur dūmodo eque cito applicātur.

¶ Cōtra arguit. ſeq̄ret ꝙ aīali in iſta ꝓpōne muſca ē foꝛtioꝛ ol aīali diſtribueretur. ⁊ ꝑ ꝯn̄s eēt falſa. h̄ pꝫ. q: diſtribuit in ſua pte muſca ē foꝛtioꝛ aīali. etiā ſeq̄ret qđ non eēt poſſibile hr̄e hāc mentalē. hō nō eſt aſin': q̄n intellect' reflecteret ſe ſup illā hō eſt aſin' affirmatiue cōcipiēdo. ¶ Ad pmū dōꝝ dico ꝙ illatū nō eſt ſequēs in qua emergit noua dubitatio. ſ. an pars ꝓpoſitionis ſit ꝓpō. pars inq̄ ꝓueniēs ab extremis ⁊ nō a ſignis q̄ nō ſunt ptes extremorū. ⁊ breuiter dico idē iudiciū in olb' ꝙ ps huius muſca ē foꝛtioꝛ ol aīali ē ꝓpō. ⁊ aīali diſtribuit.

¶ Ad aliud argumentū de reflexiōe nego ꝯn̄am. Si argumētū aliq̄d valeret ꝓbaret nō eſſe poſſibile hr̄e mētalē ſine reflexione qđ falſuꝫ eſt. ¶ Et ꝑ tota hac materia inferā ꝓpōnes in quarū qualibet latebit vnū argumētū. ¶ Pꝛima eſt. arguēdo a nō diſtributo ad diſtributū eſt ꝯn̄a foꝛmalis. Pꝛobat. bn̄ ſequit. quidā homo nō currit: ergo nō quilibet hō currit vt cuilibet conſtat. ⁊ tn̄ ſubiectū ꝯn̄tis diſtribuit: vt pꝫ ex argumēto p̄cedenti ſubiectū aīn̄tis non diſtribuit. Et ex eodem fundamēto ſeq̄tur ꝙ per locū ab equiualētibus arguit a non diſtributo ad diſtributū: q̄ eſt ſcđa concluſio.

¶ Tertia cōcluſio arguendo a ſuperioꝛe diſtributo ad inferius eius affirmatiue poſita conſtātia non valet argumētū: hoc ꝓbat capta p̄iacente hui' oē animal currit ꝑ pꝛima pte aīn̄tis: et conſtātia ꝑ ſcđa. ꝙ hō eſt animal non ſequitur homo currit.

Nota ſcđ... dat an... roñ.ñ.gr... roſarū de aſcenſu e... deſcenſu.

¶ Quarta cōcluſio arguēdo a ſuperioꝛi diſtributo negatiue ad inferius nō valet conſeq̄ntia. non ſequit non oīe aīal currit: ergo nullus homo currit. tamē ly animal in aīn̄cedente ſtat diſtributiue. igitur.

¶ Quinta cōcluſio. terminus ſtans determinate ſtat ꝯfuſe ⁊ diſtributiue. Pꝛobat. capta iſta. homo eſt aīal. que eſt ps huius. ois hō eſt aīal. hō ſtat ibi determinate in oꝛdīe ad p̄iacentē ⁊ diſtributiue in oꝛdine ad totalē.

¶ Sexta. idē termin' ſtat diſcrete ⁊ cōfuſe diſtributiue ⁊ determinate ſil' ⁊ ſemel. Pꝛobat hic. nō iſte hō currit. in q̄ ly hō ī oꝛdine ad ſingularē ſtat diſcrete: in oꝛdine ad indefinitā determinate: et ī oꝛdine ad vl'em omittendo iſte diſtributiue. Et eodē modo pꝛobat ꝙ idem terminus ſtat confuſe tm̄ et determinate pꝫ de ſubiecto huius. a. hō non eſt aīal.

¶ Septia cōcluſio. ꝙ ſub termino ſtāte diſcrete valet deſcēſus copulatiue grā̄ foꝛme: ⁊ ſub termīo ſtāte determiate valet deſcēſus copulatiue non mō foꝛmal'r verū grā̄ foꝛme acceptiōis terminoꝝ. ¶ Cōcluſiones alie hāc materiā declarātes patebūt in contradictoꝛiis.

¶ Cōtra vltimā cōcluſionē arguit. pꝛobādo ꝙ non lꝫ deſcēdere copulatiue ſub iecto hui' indefinite hō currit que ē ps hui' ois hō currit: q: poſito ꝙ ſolus ſoꝛtes currit: illa indefinita eſt vera: ⁊ pꝫ ꝙ nō deſcēdendo copulatiue ſub ſubiecto illi': iſte hō currit: ⁊ iſte hō currit. ⁊ ſic de ſingulis vbi ꝯn̄s eſt falſuꝫ. ¶ Rn̄r negādo ꝙ illa p̄iacens ſit falſa: et conceđit ꝙ ſubiecto illius copulatiue deſcendendū ſit: ſed p̄iacēs non erit aīn̄s: ſed ꝓpoſitio in qua de per ſe ꝓuenit illa diſtributio que eſt iſta. omnis homo currit. ſed p̄iacens ad deſcenſum diſſicientiū ptes antecedentiū ſup conſtantias intelligo.

¶ Scđo arguit cōtra eādē cōcluſionē ꝓbādo ꝙ non licet deſcēdere ſub termino diſcreto: q: ois deſcēſus eſt a termino ſupioꝛi in ſupponēdo ad terminos inferioꝛes ei': ſꝫ nullus termin' diſcret' hꝫ termīos inferioꝛes: ergo non eſt poſſibile deſcēdere ſub termino diſcreto ꝯn̄a tenet cū maioꝛi. ⁊ ꝓbat minoꝛ. talis terminus ſupponit diſcrete. ergo ei repugnat accipi ꝑ pluribus. ¶ Rn̄r negādo minoꝛē. et ad ꝓbationē nego ꝯn̄am. ſed opꝫ inferre ei repugnat ſupponere ꝑ plurib' ſm̄ acceptionē diſcretam.

¶ Ultimo arguit contra totū fundamētū ꝓbādo ꝙ non q̄libet ps vere vel falſe repn̄ſentās eſt ꝓpoſitio. vt de pte circuli aīn̄ tabernā: q: ſi pars vni' arboꝛis ſit ꝓpō: quero vel quelibet ps vel aliqua: ⁊ aliqua non. Si pꝛimuꝫ vna ꝓpoſitio erit infinite ꝓpoſitiōes. Si ſcđm quero que ps eſt ꝓpoſitio et quāta. Foꝛte dicis

ſicut dicēdū eſt ꝙ nulla ps cōtra ablato vno ramo illi' arboris adhuc reſidui ē ꝓpoſitio: ꝛ nō incipit eſſe ꝓpoſitio de nouo: ꝗ pri' erat ꝓpoſitio.

¶ Reſpōdetur ꝙ nulla ps circuli eſt ꝓpoſitio ſicut innuebat argumētū: ꝛ cōceditur ꝙ abſciſo vno ramo: reſiduū erit propoſitio ꝛ incipit eſſe propoſitio de nouo licet illa ꝓpoſitio nō incipiat eſſe de nouo: ꝛ ſic ꝯcedo iſtas de extrinſecis tēporib' hec ps erit ꝓpoſitio: hec ps fuit ꝓpoſitio itā ſemꝑ negādo: hec ps eſt propoſitio. q̄ nō eſt de p̄ſenti reſpōdēs aliis duabus Simile argumentū poteſt diſſolui demōſtrādo hanc ſcripturā hō eſt aīal: verū illa ps ſit propoſitio excludēdo partē ſuperiorē hui' littere .h. ꝛ mihi videt̃ ſp ꝙ nō: nec hoc obuiat noſtre ꝓpoſitioni. ſed nō nego qui aliq̄ ſcriptura adeo pua ſicut demōſtrata in caſu ē ꝓpoſitio. ſi q̄ras ꝙta quitas ſufficit ad ꝓpoſitionē ſcriptā. Reſpōdet̃ quecūq; ſufficit mō legēdi repſentat ꝓportionaliter: ſed preiacētē ſcriptam huius omnis homo eſt animal propoſitionem iudico.

¶ Dubitat̃. An veritas propoſitionis a propoſitione vera diſtinguat̃. Ad dubium triplex eſt poſitio. Quarū vna eſt ponētium reſpectus aſſerentium quālibet veritatē a qualibet propoſitione vera diſtingui. Alia eſt nominaliū opinio huiuſmodi reſpectus negantiū qui non ponunt pluralitatem ſine neceſſitate ꝛ iſti ſunt bipartiti. nam aliqui tenent mētalem verā eſſe ſuā ꝟitatē de mentali vltimata loquor et veritates propoſitionū ad placitū ſignificantiū mentales repreſentant. Alii indifferenter quālibet propoſitionē verā: ſuā veritatē aſtruūt et illa poſitio videtur ſanior: ita ꝙ veritas hui' vocalis homo currit eſt iſta propoſitio vera. ꝛ falſitas huius hō eſt aſinus eſt illa ꝓpō falſa et iſta cōſtructio trāſitiua de obliq̄ ad intrāſitiuā reduci debet: ita ꝙ ſit ſenſus. veritas q̄ ē hec. vl' falſitas q̄ eſt hec. eodem mō de contingentia ꝛ poſſibilitate ꝛ impoſſibilitate dicat̃. Ex illo patet ꝙ veritas erit falſitas. probat̃ ſic. hec propō vera erit falſitas: q: propoſitio falſa: ꝛ hec propoſitio ꝟa eſt veritas ꝑ fundamētū. igit̃. nec propterea ſequit̃ ꝙ albedo erit nigredo: vt patebit in p̄dicamētis in materia cōcretoꝝ ꝛ abſtractoꝝ: ꝛ ex illo innuit̃ vnū argumētū. ¶ Scdo ſequit̃ ꝙ veritas erit hec propoſitio demonſtrando iſtam ſortes currit quando hec propoſitio non erit veritas: immo veritas erit quādo nō erit veritas neq; falſitas: vt patet deſtruēdo ꝓpōnē ſcriptam.

¶ Contra iſtam propoſitionē arguit̃ ſic. demōſtrādo iſtā ſcriptā in pariete hoc inſtans eſt iā hec veritas deſinit eē: ꝛ hec veritas eſt ꝓpō vera per te: ꝗ hec propoſitio vera deſinit eſſe. cōcluſio eſt falſa: ergo aliqua premiſſarum. nō maior: ergo minor que deſtruit fundamētū. Ad argumentum r̄ndetur negando maiorē ꝙ hec veritas deſinit eſſe. ſed hec veritas deſinit eē veritas. ꝙ prima ſit falſa patet per eius exponentes: ſi exponas per poſitionem de preſenti ꝛ remotionem de futuro quemadmodum pretendis: tunc oportet dare iſtas exponentes: hec veritas nunc eſt ꝛ hec veritas immediate poſt hoc non erit. modo ſecundo exponēs eſt falſa: vt patꝫ per ſuam cōtradictoriam veram. hec veritas immediate poſt hoc erit: quia ſenſus eſt: hec ꝟitas vel hec propoſitio vera immediate poſt hoc erit ens vel entia: ꝛ hoc eſt verum ꝛ refellit̃ argumētum: q: eodē modo probaret hāc falſam. ſortes eſt ſcribēs ſic arguendo. hoc ſcribēs deſinit eſſe: ꝛ hoc ſcribēs eſt ſortes: ergo ſortes deſinit eſſe. immo ꝓbaret ꝙ creatio actiua nō eſſet deus ſic arguēdo. h̄ creatio deſinit eē demōſtrādo deū deſinentem creare: hec creatio eſt iſte deus: ergo iſte deus deſinit eſſe.

¶ Secundo arguitur ad idē. q̄cūq; aliqua ſic ſe habēt quorū vnū manet altero non manente illa diſtinguūtur realiter: ſꝫ ſic eſt ꝙ hec ꝓpoſitio hoc inſtans eſt et ſua veritas ſunt aliqua quorū vnū manet altero nō manēte: ergo diſtinguūtur. hoc argumētum eſt triſtiſſimum qd̄ ſolent reales contra noīaliȝantes adducere: ꝛ radix argumenti ſumit̃ ab Ari. p̄io phiſico. ꝓbante principia rerum naturalium diſtingui et eē multa. Primo ad argumentum dico vt iacet medium nō diſtribuitur: ſed hoc non ſatiſfacit: q: pōt ſic formari. oīa entia quorum ꝛc. propterea nego maiorē: quia ſi dicatur ſic oīa entia quorum vnū eſt manēs ꝛ aliud eſt nō manens diſtinguūtur. iā eſt falſa implicatio: ꝙ idē ſic ꝛ ſic nō manens. Si negatio procedat ſecundam copulam minus principalē: adhuc maior eſt falſa: quia nō enti nihil eſt idē neq; diuerſuꝫ ꝛ ſic ſemꝑ maior eſt falſa. Sꝫ ſi loco diſtinguunt̃ ponatur nō ſunt idē: tunc ego cōcedo maiorem ꝯñam cū conſequēte: q: tunc veritas huius propoſitiōis ꝛ hec propoſitio nō ſunt idē: q: eſt vna negatiua cuius ſubiectuꝫ nō ſupponit ꝛ modus arguendi refellit̃: nō quo ad formā argumenti ſed quo ad cōfirmationem ſolutionis probādo ꝙ ſortes et ſortes ſedēs nō ſunt idem ſuppoſito ꝙ ſortes ſedeat: et qualitercunq; reſpondebunt eis reſpondebit̃ ſic arguēdo. Omnia entia quoꝝ vnum manet altero nō manente diſtinguūtur ſed ſortes ꝛ ſortes ſedens ſunt entia quorū vnū manet altero nō manēte: ergo ſortes et ſortes ſedēs diſtinguunt̃. ¶ Poteſt formari dubitatio de illa diuiſione ꝓpōnum q̄dā eſt de mō loquēdi cōſueto: ꝛ quedā de mō loquēdi incōſueto. Propoſitio de modo loquendi inconſueto eſt (vt cōmuniter dicitur) propoſitio cuius predicatum ꝓcedit copulā: vt hō aīal eſt. Et propoſitio de mō loquendi conſuetudo eſt cuius predicatum ſequitur copulam: ſed iſte non ſunt diffinitiones (et addo) nec dari poſſunt: quia ſecundum ſucceſſionem temporis propoſitio de modo loquendi cōſueto ſit propoſitio de modo loquendi inconſueto: et contra: quia ſicut Horatius. Multa renaſcuntur que fuerunt in honore vocabula. ¶ Similiter ꝛ Ariſtot. nomen eſt vox ſignificatiua ad placitum: nam penes arbitrium ſtat vis et norma loquendi. ſed q̄uis ꝙ veritas propoſitionis ſit propoſitio vera ſenſus tamen propoſitionis diſtinguitur a propoſitione cuius eſt ſenſus: quia ſenſus propoſitionis eſt alia propoſitio clarius explicans propoſitionem cuius eſt ſenſus: ſuadetur hoc eſt communi modo loquendi: dixim' enim ꝙ ſenſus huius non deus eſt. capiendo nō infinitanter eſt iſta ens quod non eſt deus eſt. Similiter exponentes ſunt ſenſus. reſpectu exponibilis. Et duplex eſt ſenſus propoſitiōis quidā eſt ſenſus quē propoſitio facit. Ali' ē ſenſus q̄ ꝓpō ſit. aliq̄n iſti ſenſ' idēptificāt̃ iterdū diſcrepāt: ꝛ inuenis logic' oīa recipiat ſolū in ſenſib' quos faciūt propoſitiōes. ſenſus in quib' ſūt im

pugnādo:poſtea tñ habita logica ꝯtēt᷑ reſideat ĭ ſenſu q̄ ꝓpō ſit iuxta illō apoſtoli. Cū fui puul᷑ loquebar vt puul᷑. Et Ariſtoteles. Loquēdū eſt vt plures ſentiēdū vere vt pauci ꝺ ꝯtigit in theologia:logica:ꝛ in cōmuni modo loquēdi. ¶ Declarat auguſtinus in ciuitate dei ſup illa ꝓpōne. Mea doctrina nō eſt mea. Idē pꝫ ibi. Iohānes fuit helyas. Et in logica capitulo de ꝟbo. Uerba ſm ſe dicta ſunt nola. Et apō grecos mod᷑ erat ponere negationē in ꝑncipio ꝓpōnis q̄ recipiũtur indefinite. pꝫ in ꝑyarmenīs ꝛ frequēter in Ariſtotele in cōi mō loquēdi dicim᷑ de Niniano habente mltas bonas tunicas:ninian᷑ hꝫ ſex tunicas q̄rū quelꝫ eſt melior alia:q̄ eſt impoſſibilis in ſenſu quē facit ꝛ implicatiua ꝯdictiōis:et oēs tales ſenſus impugnat logicus ꝗꝗ̄ ꝓtendant ꝑ eas ꝓpōnes ꝟe de ꝓpōne poſſibili ꝛ impoſſibili: ꝯtingēti ꝛ neceſſaria. An ꝓpō mētalis ꝯponatur ex plurib᷑ ꝑtialib᷑ noticħs:vel ſit q̄litas ſimplex vel an ꝓpoſitio ad placitū ſigns ſubordinet mētali apphēſiue vl' indicatiue. Poſtea futur᷑ eſt ſermo in poſterioꝛib᷑. ¶ De diuiſiōe ꝓpōnis:

Propoſitionū aūt alia cathegorica:alia ypothetica. Cathegorica eſt illa q̄ hꝫ ſubiectū ꝛ ꝑdicatū ꝛ copulā tanq̄ ꝑtes ꝑncipales ſui:vt hō currit. In hac eñ ꝓpoſitiōe hō eſt ſubiectū:currit vō ꝑdicatū. Et qō cōiūgit vnū cū altero eſt copula:vt patet reſoluēdo: hō currit: id eſt homo eſt currēs ibi homo eſt ſubiectum: currēs vero predicatum:ꝛ illud verbum eſt dr̄ eē copula:q꜠ copulat vnū cū altero Et dicit᷑ cathegorica a cathegorizo zas. zare. quod idē eſt ſicut ꝑdico cas. care. vñ dicitur cathegorica:id eſt predicatiua.

¶ Hec diuiſio ſolet vocari diuiſio ꝓpōnis penes ſubſtātiā ꝛ penes ꝑtes ꝓpōnū. diuiſuꝫ eſt iſte termin᷑ ꝓpō. cathegorica ꝛ ypothetica ſunt mēbra diuidētia. mēbra formal'r opponūtur eſt ꝯuertibilitas inter diuiſuꝫ ꝛ mēbra diuidētia. vt patebit rñdendo ad obiectiōes. Sed mēbra realiter ſupponunt ꝑ eodē:ſed ſm aliā et aliam rōnem.

Additio. Opinio realium. ¶ Propō cathegorica eſt propō habēs ſubiectū: ꝑdicatū:ꝛ copulā tāq̄ ꝑtes ꝑncipales ſui vl' aliq̄d ei ſubordinatū. Dicit᷑ tāq̄ ꝑtes ꝑncipales ſui:ad excludēdas ypoteticas q̄ hñt ſubiecta ꝑdicata ꝛ copulas cathegoricas tāq̄ ꝑtes min᷑ ꝑncipales.

¶ Propoſitio ſolet diuidi ĭ ꝓpoſitionē de ē ſcōo adiacēte:et in ꝓpoſitionē de eſt tertio. ꝓpoſitio de eſt ſcōo adiacēte:eſt cathegorica nō habēs ꝑdicatū vl' ꝑtē ei᷑ explicite niſi forte copulā. Duplex Idē argumētuꝫ eodeꝫ mō hꝫ Pe. brux. poſt dicta notabilia de ꝓpōne tñ eſt ꝑdicatū. ſ. formale ꝛ eſt copula ꝛ materiale ꝛ eſt illō qō de alio dr̄. ſ. cōpletū vel incōpletū qō de alio enũciat᷑ affirmatiue vl' negatiue. Ex hoc pꝫ ꝙ [illegible] ꝓpō ſortes eſt in eccleſia vel ſortes eſt ꝑns nō ſunt de ſcōo adiacēte ſꝫ de tertio. Uñ ꝑ eñs nō ſunt de ſcōo adiacēte ſꝫ de tertio. Uñ ꝑ ꝓpō de tertio adiacēte oppoſito mō eſt diffiniēda Et ex hoc pꝫ ꝙ nō eſt ꝓpō in mēte de ſcōo adiacēte niſi forte teneret᷑ ꝑs ꝓpōnis ꝓpō. Et hec diſtinctio pꝫ ex ſctō thoma in principio ſcōi poſterioꝝ. De iſta aūt. Amede᷑ ſtudet. tenēdo verba adiectiua incōpleta dr̄ ꝙ eſt de eſt ſcōo adiacēte ſicut iſta amede᷑ eſt. Et q꜠ ĭ mētis tertib᷑ dr̄ hoc nomē hō eſt ſubiectū ideo aduertēdū eſt ſm res lin opiniones ꝛ res ꝛ termini ꝑdicari dicitur: ſꝫ q꜠ res nobiſcū ferre nō poſſum᷑ ideo lꝫ res ꝑncipal'r ꝑdicētur ꝛ ꝑdicabilia dicant᷑ ꝛ vniuerſalia nob᷑ tñ tāq̄ inſtrumētis ꝑ reb᷑ vtimur. vñ a quibuſdam nola dicuntur predicatum quo res aut predicatū qō. hec Pe. de bruxel. in ſuis ſummulis. in. ex. iiij. capi. de propoſitione.

¶ Cōtra hāc diuiſionē ar᷑ ſic.

diuiſuꝫ excedit mēbra diuidentia: ꝗ diuiſio nihil valet. añs pꝫ de hac ꝓpōne ſiue vobis placeat ſiue vobis diſpliceat diſputabo. Ad hoc argumentū rñdet᷑ ꝙ eſt cathegorica. rō eſt:q꜠ hꝫ ꝑcīſe vnā copulā cathegoricalē. ſ. diſputabo. nec ſunt ponēda cōpleta ꝓpoſitionabilia niſi in ꝯditionalib᷑ vt pꝫ in ypotheticis:imo qñ placeat ꝛ diſpliceat in ꝟba indicatiuoꝝ modoꝝ mutarent᷑ adhuc ꝓpoſitio eſſet cathegorica et ſingularis cui᷑ ſubiectū eſt ego:copula ero:ꝑdicatū hoc totū diſputās ſiue vobis placeat ſiue vobis diſpliceat.

¶ Scōo ar᷑. ad idem diuiſum

ꝟificat᷑ de iſta ꝓpōne tñ hō eſt aīal: ꝛ nullū mēbroꝝ diuidētiū. probat᷑. nō eſt cathegorica:q꜠ equalet ypothetice:ergo eſt ypothetica. ¶ Ad hoc breuiter rñdet᷑ ꝙ dicta ꝓpō eſt cathegorica. ꝛ ad argumētū quo ꝓbat᷑ ꝙ eſt ypothetica:q꜠ equalet ypothetice diſtinguo:vl' in cōſequēdo vel in inferēdo qō idē eſt ꝛ ſic cōcedo:vel in ſignificādo ꝛ ſic nego:ꝛ negatur cōſequētia ꝙ ſic ypothetica.

¶ Pro materia argumenti.

Notādū eſt ꝙ duob᷑ modis ꝓpoſitiones dicunt᷑ equalere. Uno mō in ſignificando qñ ſinomine ſignificāt quēadmodū ſunt mētalis ꝛ vocalis ei reſpōdēs. Alio mō ꝓpōes dicūt᷑ equalere in cōſequēdo qñ mutua eſt inferibilitas ꝛ ſcōm mēbrū eſt ſupi᷑ ad ꝑmū:q꜠ oē equalere in ſignādo eſt equalere in ꝯñdo:ſꝫ nō ecōuerſo. Et dr̄ mutua:q̄re iſte nō equalent hō currit:ꝛ aīal currit:lꝫ vna ſit alteri᷑ illatiua. Tūc dr̄ ꝙ illa ꝓpō de equalētib᷑ ideꝫ eſt iudiciū ſi intelligat᷑ ad paſſiones ꝓpōnū ghaliter intelligēdū eſt de equalētib᷑ in ſignādo. Probat᷑ ꝙ dicta ꝓpō ſit cathegorica:q꜠ hō ē aīal eſt cathegorica ex trib᷑ terminis cōpoſita. Tunc capio hoc ſignū tñ ſeorſuꝫ ꝛ ſic argumētor:vl' eſt vnū purū ſincathegoreuma vl' cathegoreuma vl' mixtū. Tertiū dari nō pōt:q꜠ q̄ro de illo mixto: ꝗ dādū eſt ꝙ eſt termin᷑ ſimplex:ꝛ ꝯñs tñ hō eſt aīal eſt cathegorica ꝛ recipio cōcluſionē argumēti:lꝫ Buridan᷑ eā diceret ypotheticā ꝛ aliq̄ vocales cathegoricas ꝛ mētales q̄b᷑ ſubordinat᷑ ypotheticas affirmāt q̄ꝫ vltimū dictū ē valō friuolū

De equalentib᷑ idem iudicium [si in]tellig[atur de] equalen[ti]bus in [si]gnifica[ndo]

Propoſitiones duobus modis dicuntur equalere.

¶ Cōtra iſtā ſolutionē arguit᷑

ſequeret᷑ eodē mō ꝙ iſta eſſet cathegorica. magiſtro legēte pueri ꝑficiunt. oppoſitū ꝯñtis cōiter aſſerit᷑:ergo aīs nō eſt bñ poſitū. ꝯña pꝫ: q꜠ iſta eſt cathegorica. pueri ꝑficiūt. Tūc arguitur vt argumētati ſum᷑ vl' eſt poſſibile addere ablrōs iſtorū terminoꝝ magiſter legēs vel nō nihil aliō addēdo. ſi dicat᷑ ꝙ nō eſt poſſibile eodeꝫ mō dicit᷑ in aliis. ꝛ ſi ſic in mētali illi᷑ magiſtro legēte pueri ꝑficiūt. ſunt ſolū q̄nq꜠ cōcept᷑ nō diſtinguēdo inter actū ꝛ cōceptū:ꝛ q̄lꝫ ypothetica admin᷑ hꝫ ſe ꝑtē ꝯcept᷑:ꝓpterea ego credo ꝙ iſta eſt cathegorica vt ſuadet argumētū:q꜠ qñ ablatiu᷑ nō capitur in deſignatione cōſequētie nō eſt dubiū:ſed idē videt᷑ eſſe qñ ablatiu᷑ ponit᷑ abſolute in deſignatione

gnatione cōſequētie. Et exponitur ppō p dū:ſi:vl
q2:⁊ equalet ypothetice in cōſequēdo ſicut dicūt
Per dū vel p ſi vel p q2 ſepe reſolui. Ablatiuꝰ ha
bet qn̄ regēte caret. ⁊ ſic tales ſunt diſtinguēde
penes ſenſum tēporalē ꝯditionalē cauſalē:⁊ pue
ri eſt ſubiectū:proficiētes magiſtro legēte eſt pre
dicatū. Eodē mō de ꝓpōnib' in quib' ponūtur
gerūdia dicatur vt intrādo vrbē repperi tria ſcuta.

Tertio arguitur. Iſta eſt ꝓpō
ſortes currit q̄ mouetur. ⁊ tn̄ nec ē cathegorica nec
ypothetica. Pro argumēto rñdetur ꝙ hoc rela
tiuū q̄ nūꝗ̄ ponitur in ꝓpōne ſine v̄bo geminato
ſimili vel diſſimili:vt ſortes q̄ currit currit:plato
q̄ diſputat mouet:ꝑ3 illō grāmaticoꝝ. Precedēs
⁊ q̄ binis v̄bis volo iūgi. Diuerſis: verbū vel dec
Regula p̄notādis ꝓpoſitiōis ypotheticę. eis geminatū. Iſto notato ponitur regula que
eſt hec. Quādo hoc relatiuū q̄ ponitur inter duas
copulas v̄bales referēs terminū an̄ priorē copu
lā ſiue ſit ſubiectū locutionis ſiue ps eiuſdē facit
ſenſuz ypotheticū:⁊ reſoluitur p ⁊:⁊ ille: qn̄ nō ne
gatur. exēpliū:vt ſortes currit q̄ mouetur platōis aſi
nus currit q̄ eſt riſibilis platōis aſin' currit q̄ eſt
rudibilis:q2 aliquā propoſitionē ſcio eē verā quā
dubito eſſe verā. Dicitur referēs terminū an̄ copu
lā. q2 ſi referret terminū poſt copulā nō eēt ypo
thetica ſ3 cathegorica:vt hō eſt aīal qō eſt aſinꝰ:
q2 niſi ſic iſta nō eſſet cōcedēda hō nō ē aīal qō
eſt aſin' cōtra cōem modū:l3 buridan' reputet
hāc ypotheticā tu cognoſcis illū q̄ eſt veniēs: vt
p3 in illo ſophiſmate tu cognoſcis venientē qō
nos non recipimꝰ. Dicitur medians:q2 ſi p̄cederet
vtrāq3 copulā eſſet cathegorica: vt ſortes q̄ cur
Sophiſmata v̄a in vno ſenſu falſa in alio. rit mouetur. de ineptis orōnibꝰ: vt eſt hō aīal qui
mouetur reducātur ad aptas ꝓportionabilr̄ dicē
do. Ex qua regula infero tales eſſe cōcedēdas.
Hō nō eſt aīal qō eſt aſinꝰ. Deꝰ nō eſt ſub̄a q̄ eſt
creatura. Ois ſumuliſta cuiꝰ q̄libet ps eiꝰ ē in au
la eſt in aula. Ois cōpulatiua cuiꝰ ql3 ps ē v̄a eſt
vera. vbi tales veniūt negande. Hō nō eſt aīal q̄
eſt aſinꝰ. Deꝰ nō eſt ſubſtātia q̄ eſt creatura. Ois
ſummuliſta eſt in aula cuiꝰ quel3 pars eſt in au
la. Ois copulatiua eſt v̄a cuiꝰ q̄libet ps eſt vera.
Ex eadē radice infero tales eſſe diſtinguendas.
Aīal nō eſt aīal quod eſt aſinꝰ. Aliq̄d nō eſt ens
qō eſt ſummuliſta. Aliq̄d differt ab aīali qō non
differt ab homine. tanto ſortes eſt albus quo
plato eſt albior:que in ſenſib' cathegoricis ſunt
vere:in ypotheticis vero falſe.

Prima propō ꝓbatur. ip̄a eſt
vna negatiua cuius ſubiectū ⁊ predicatū ꝓ nul
lo eodē ſupponūt. ſubiectū eñ pro ſolo hoīe ſup
ponit:predicatū v̄o pro aſino preciſe: q2 aīal qō
eſt aſinus ⁊ aſinus cōuertūtur. ⁊ eodē mō ꝓbatur
de iſta. deus nō eſt ſubſtantia que eſt creatura.

Tertia ꝓpō ꝓbatur:ip̄a eſt
vna vl'is affirmatiua ſic ſe hn̄s ꝙ de quocūq3 ve
rificatur ſubiectū de illo eſt verificabile p̄dicatū
taliter acceptū ⁊ nō al's. iſta eſt v̄a. ois hō ē aīal
Et quarta propō eodē mō ꝓbatur. Propōnes
negāde oñdūtur p earum copulatiuas in quas
reſoluūtur:vt hō nō eſt aīal q̄ eſt aſinꝰ. ſenſus eſt
hō nō eſt aīal ⁊ ipſe eſt aſinus. Diſtinguendo in
ſenſibus cathegoricis p3 p̄mo de hac aīal nō eſt
aīal qō ē aſin' i ſenſu cathegorico illa ē vna nega
tiua cuiꝰ p̄dicatū inferiꝰ negatur de ſubiecto p̄icula
ritato:q̄ eſt vera in ſenſu ypothetico. reſoluitur in
hāc falſaz aīal nō eſt aīal ⁊ illō eſt aſinus. ⁊ h̄ de
pendet ex eo ꝙ illud relatiuū quod pōt referre

primū terminū aīal:vel ſcdm. ſecūda p3 in ſen
ſu cathegorico p eiꝰ exponētes. Tertia patet po
ſito ꝙ ſortes ⁊ plato ſint precise albi de rotaub'
intellige cum hoc ꝙ plato ſit albior ſorte.

Cōtra iſtas tres propōnes
ar. vno argumēto ꝓbādo ꝙ ſunt vere in ſenſib'
ypotheticis:⁊ hoc ſic. iſte ꝓpōnes in ſenſibus ca
thegoricis ſunt vere:⁊ iſte propōnes in ſenſibus
cathegoricis ſunt iſte ꝓpōnes in ſenſib' ypothe
ticis:ergo iſte propoſitiones in ſenſib' ypotheti
cis ſunt vere. ꝯña tenet cum minore. ⁊ maior de
ducitur ex hoc vero. iſte propoſitiones ſunt vere
in ſenſibus cathegoricis concludendo: ergo iſte
propoſitiones ſunt vere. modo ꝯñs huius ꝯñtie
fuit maior alterius que reſtabat probanda.

Ad argumētū reſpondetur p
duas ꝓpoſitiōes q̄rū prior eſt. Iſte propōnes in
ſenſib' ypotheticis ſunt vere. hāc ꝓpōnē bn̄ pro
bat argumētū. Scđa ꝓpō argumēti ſolutiua ꝙ
iſte ꝓpōnes non ſunt v̄e in ſenſib' ypotheticis.
nā iſta ꝓpō. iſte ꝓpōnes ſunt v̄e in ſenſib' ypo
theticis. Duo dicit ꝓpter duos terminos cōnota
tiuos poſitos a pte cuiuſdē extremi. vnū ē ꝙ iſte
propoſitiones ſunt vere. aliud eſt ꝙ hec veritas
proueniat a ſenſibus ypotheticis.

Cōtra regulā ar. ſcđo. iſta ꝓ
pō eſt ypothetica. eſt locꝰ in carcere qō tullianū
appellatur. ⁊ tñ relatiuū nō refert terminū ante
primā copulā:ergo regula nulla. maior p3 ex cōi
mō cōcipiēdi. ⁊ minor probatur: q2 nihil illius ꝓ
pōnis p̄cedit primā copulā. nec valet dicere ꝙ va
let hāc. eſt locꝰ in carcere qō appellatur tullianū
q2 adhuc tullianū qō eſt an̄s ſeq̄tur primā copu
lā. Rñdetur ꝙ illa ꝓpō ſaluſtiana eſt ypotheti
ca:nec p̄cedit ꝯ regulā: q2 ly qō h3 p an̄te illum
terminū locꝰ:vt p3 ex natura relatiui facientis
rei an̄ late recordationē. ⁊ ꝙꝙ p regulā oratorū
relatiuū interceptū inter duo ſubſtātiua debeat
cōuenire cū poſteriori in gñe potiſſimū qn̄ ſup
plet vicē nōis propriꝫ:nō tñ eſt ex eo exiſtimādū
ꝙ ſubſtātiuū ſequens ſit relatiui an̄s. Ex oībus
iſtis infero ꝙ q̄drupliciter relatiuū refert ypo
thetice. Primo ſubiectū totale. Scđo ptē minꝰ
principalē eiuſdē. Tertio ptē principalē. Quarto
partē predicati dūmodo eſt ſubiectū locutiōis vl' ypotheti
ps eius. ⁊ primū mēbrū diſtinguitur: q2 interdum
ſubiectū p̄cedit in forma ⁊ in valore nōnūq3: v̄o
in valore tm̄:vt in exēplo catilinario iſtoꝝ ptran
ſeūtur exēpla. Entiſber ⁊ Paul' venet' in ſexto
ſophiſmate in p̄ia pte in ſolutiōe ad quartū ar
gumentū tāgit iſtā regulā. Aliter ſub quattuor
mēbris quoꝝ aliqua includūtur in nr̄a regula:
aliqua v̄o nihil valent. vnꝰ modꝰ ſm̄ eos ſenſus
cathegorice ē relatiuū refert an̄s ſtās ꝯfuſe tm̄:
vt ois hō ē aīal qō ē aſinꝰ: ſ3 illo dato mutarētur
ꝓpōnes i iſtis hō eſt aīal qō ē aſin' hō. a. eſt aīal
qō eſt aſinꝰ poſito ꝙ. a. cōfundat ꝯfuſe tm̄ ⁊ hec
ois hō eſt animal qō eſt aſinus:⁊ homo eſt aīal
quod eſt aſinus:quarum due erunt cathegorice
et due ypothetice quod videtur abſurdum.

Relatiuū q̄druplicr̄ infert yppotheticę.

Opīo Entiſber et Pauli veneti.

Quarto ar. ad idē. in iſta ꝓ
poſitiōe ois hō ē aīal ⁊ ecōuerſo ē propō cū ꝓpō
ni equaleat:⁊ tñ nec ē cathegorica nec ypotheti
ca:ꝗ diuiſio nulla. ꝙ nō ſit cathegorica p3: q2 nō
h3 extrema. Silr̄ ſi ꝓponetur ei vna ꝓpō ypotheti
ca p eādē rōnē eēt ypothetica qō videtur ſcōueniēs
Hoc ſophiſma ē ꝯmuniſſimū iter ſophiſtas ois

f

hō eſt aīal ⁊ ecōuerſo aliqb' defendētib' totā iſtā ꝓpōnē eſſe cathegoricā: alijs dicētib' eā ypothe-ticā eo ꝙ ſcḋa ps in voce valet vnā cathegoricā ⁊ vtrūqꝫ pōt defendi. Prim' mod' diceret ꝙ ecō-uerſo ſubordinaṫ ↄceptui incōplexo: ſꝫ equalet ī ↄcedēdo vni ꝓpōi extraneā hñs naturā in ordīe ad alios terminos: ſꝫ q2 īplicanṫ bone difficulta-tes qȝ ad aſcēſuȝ ⁊ deſcēſuȝ ad ſillogiſmū ad ↄdi-ctionē eā nō reprobo. Alij dicūt eā eſſe ypotheti-cā ⁊ ſolet cōiter dici hec diſtictio ꝙ ecōuerſo pōt dicere cōuerſionē ſimplicē vel ↄuerſionē ꝑ accidēs ſi primū opꝫ capere terminos retrogrado mō q̄ ad ſuppoſitionē: ⁊ tūc erit ſenſus ois hō ē aīal: ⁊ ecōuerſo. i. oē aīal ē hō. ī q̄ ly aīal ſupponit ſicut iſte termin' hō ī priori cathegorica: ⁊ iſte termin' hō ſupponit ſicut ille termin' aīal. Si dicat con-uerſionē ꝑ accidēs ſenſus erit aliqȝ aīal ē hō: ħ eſt denotat primā cathegoricā cōuerti ꝑ accidēs ⁊ in ſcḋo ſenſu ſolet hoc ſophiſma cōcedi.

Pe. d̄ bru. dicit illam cathegori-cam licet ī conſequē-do equi-ualeat vni ypotheti-ce. ⁊ pba-bile ē inqt ꝙ ecōuer-ſo nō ſit ꝓ poſitio ni-ſi forte vir-tualiter.

¶ Cōtra hoc ar. Seq̄ret ꝙ ea dē ꝓpō eēt vlis ⁊ indefinita: cathegorica et ypo-thetica: affirmatiua ⁊ negatiua: nulla mutatiōe ſcā in ipā: ſꝫ ſolū in alia ꝓpoſitiōe. Probanṫ hec ꝓpōes. Scribaṫ hec ꝓpō. Ois hō eſt aīal ⁊ econ-uerſo ⁊ capiam' ſp ecōuerſo: vt dicat cōuerſionē ſimplicē iā ſcḋa cathegorica ē vlis: tollam' ſignū vle a principio toti' ꝓpōnis iā efficiṫ indefinita: rurſus addaṫ ſignū vle ⁊ erit vlis ꝙ erit cathego-rica ⁊ ypothetica ptꝫ ꝑponēdo vnā ypotheticā: q̄ ablata ponaṫ loco ei' cathegorica: ⁊ eodē mō po-teſt oſtēdi affirmatio ⁊ negatio ꝑ ꝑpoſitionē ꝑ-pōis affirmatiue ⁊ negatiue dꝫ nō eē īcōueniēs recipere omnes iſtas cōcluſiones: ꝙ hoc qꝫ ſigꝰtio termini vel ꝓpoſitiōis dependet ex alio ⁊ ſic eſt virtualiter ⁊ mētaliter variatio in ipſa: q2 reſpi-cit naturam propoſitionū precedentiū.

¶ Scḋo ar. cōtra idē q̄rendo qd ſignificat ecōuerſo extra ꝓpōeꝫ. vel eſtnū pu-rū cathegorceuma vel ſincathegorceuma vel mi-xtū. Si duo pria nūqꝫ eſt ꝓpō ei equalēs. Si ter-tiū q̄ro qȝ ē illō mixtū. Idē volo ꝙ ponaṫ cū ter-mino ſimplici: ſic hō et ecōuerſo q̄ro qd ibi ſigꝫ. Similiter ſcribātur due ꝓpōnes vna orrogona-liter ſup aliā ſit ꝓpō affirmatiua ſuperiori: ⁊ nega-tiua īferiori: ⁊ ī eaꝝ extremitatib' ſcribaṫ ecōuer-ſo ⁊ ducanṫ due linee a ꝓpōnib' datis ad vnū ter-minū ſicut ſolent artiſte facere in diuiſionibus.

¶ Ad primū pōt dici ꝙ nō eſt dāda ſignificatio hui' termini ſeorſum: ſed ſem-per habēdus eſt reſpect' ad ꝑcedēs quēadmodū cōrigit de ſigꝰtiōe relatiui ⁊ adhuc extrane' ſigꝫ ꝙ relatiuū ⁊ de ſua ſigꝰtiōe ꝑ reqꝰrit ꝓpōem ⁊ nō incōplexū: ⁊ ſic nō ē intelligibile hoc et ecōuerſo eo ꝙ hō nō eſt ꝓpō. Pt etiā hñ dici ꝙ ſeparatim quēlibet ordine ſigꝫ cōnotatiue. ſ. vice verſa vel ordine verſo: ⁊ hoc ē bonū motiuū ꝑ prima opi-niōe ꝙ ħ ē cathegorica ois hō ē aīal: ⁊ ecōuerſo.

¶ Ad tertiū de duab' ꝓpōnib' ſcriptis hm ſub ⁊ ſupra dꝫ ꝙ iſta ꝓpoſitio cōparata ad affirmati-uā eſt affirmatiua: ⁊ ad negatiuā eſt negatiua.

¶ Quinto ar. iſta eſt ꝓpoſitio Propoſitionū q̄dā cathegorica: alia ypothetica tñ nec ē cathe. nec ypothe. ꝓpō. Ad hoc argu. rñ-deṫ ꝙ tales ſunt ypothetice vel loco ypothetica-rū ſumpte ꝓpter breuiloquiū relictis tñ aliqb' terminis: ita ꝙ ſenſus hui' ē de nūero ꝓpoſitio-nū: q̄dā ē cathego. ⁊ q̄dā ypothe. ¶ Ubi notādū eſt ꝙ qñ habem' cōiūctionē in ꝓpōe tales ſolēt diſtingui ꝑ hoc ꝙ ↄiūctio copulet inter ꝓpōes vel īter terminos. Prim' ſenſus īter artiſtas vocaṫ diuiſus. ſcḋs ↄpoſit' ꝙ ꝙ multotiēs ꝓpō de vtu-te ſmonis ſit cathe. ⁊ analogia eſt in modalib' q̄ diſtinguunṫ ꝑ ſenſum cōpoſitū ⁊ diuiſum: eſto ꝙ ꝑcile vnū habeāt: vt vbi cauſa. ſi q̄raṫ de iſtis oīa duo ⁊ tria ſunt q̄nqꝫ: ſortes ⁊ plato currunt: pariſius ⁊ rome vēdiṫ pip. ꝙ ꝙ dicte ꝓpōnes de vtute ſermōis ſint cathegorice: ſolent tñ diſtin-gui: ⁊ in ſenſib' cathegoricis vocanṫ cathegorice de extremis ypotheticis ⁊ ita de diſiūctis ⁊ cōdi-tionatis dici pōt ⁊ pñt multiplicare ꝑ ſubiecta ⁊ ꝑdicata ꝑ ptes ſubiectoꝝ ⁊ ꝑdicatoꝝ. ptꝫ exēplis ſortes ⁊ plato ſunt ſortes: ⁊ ſortes et plato ſunt ſortes ⁊ plato: aſin' ſortis ⁊ platonis eſt currēs q̄ vocaṫ de copulata pte ſubiecti: ſortes ſi eſt ſor-tes eſt currēs q̄ eſt de cōditionato ſubiecto: mul-tiplica ſicut in copulatis. mixtim ſic ſortes ⁊ pla-to ſunt ſortes vel plato: ſortes et plato ſunt ſor-tes ſi eſt plato. qlꝫ ex ſeipſo iſta mltiplicare pōt.

¶ De ſubiecto propoſitionis.

Subiectū eſt illud de quo aliqd dꝫ: ſcꝫ ꝑdicatū. Predicatū eſt quod dicitur de altero: ſcꝫ de ſuo ſubiecto.

¶ Hic diffinit ſubiectū enūciatiōis ħ ē iſte ter-min' ſubiectū capt' q̄nto mō ī terminib' cōib': ⁊ diffiniṫ ꝑ ſuū correlariū. ſ. ꝑdicatū: q2 oē ſubie-ctū ē ꝑdicati ſubiectū: ⁊ oē ꝑdicatū ē ſubiecti ꝑdi-catū. An circulatio in diffinitionib' ꝑpediat vi-deas ī ꝑdicabilib' vbi Porphiri' diffinit gen' ꝑ ſpēm ⁊ ecōuerſo. Et diffiniṫ ſubiectū ſic. ē termi-nus ſiue incōplexus ſiue cōplexus de quo aliud dꝫ. ſ. ꝑdicatū enūciaṫ ſiue affirmatiue ſiue nega-tiue formaliter vel vtualiter. virtualiter addo ꝓpter iſtam hō currit. cui' mētalis habet predi-catum in forma qȝ ſufficiat. ⁊ eodē modo ſi. a. im-ponatur ad ſignificādū tātum ſicut hō eſt aīal. Predicatū eſt terminus q̄ de altero enūciatur.

¶ Ulterius nota ꝙ duplex eſt ſubiectū quoddā diſtributionis quoddā enūcia-tionis. Subiectū diſtributionis ē termin' diſtri-but' añ copulā poſit' q̄ pōt eſſe mediū in barba-ra vel in darij: vt ptꝫ in hac. cuiuſlibet hoīs aſin' currit. in qua hoīs ē ſubiectū diſtributionis. Et interdū coincidūt materialṫ: vt ptꝫ hic. ois tri-angul' hꝫ tres. interdū nō ſunt idē: vt ptꝫ hic cu-iuſlibet hoīs oculus ē dexter. in q̄ ſubiectū diſtri-butionis ē ps ſubiecti enūciationis: ⁊ ſic multi-plices ſunt ꝓpōes cathego. Aliq̄ hñt ſubiectum ante copulā ⁊ ꝑdicatū poſt copulā: ⁊ tales cete-ris euidētiores ſunt in quas alie ſunt reſolubi-les: vt hō ē aīal. Interdū ps predicati copulā ꝑ-cedit: vt hō equū videt. in q̄ equū vidēs ē ꝑdicatū Interdū totale ꝑdicatū ꝑcedit copulā: vt homo aīal ē. Sꝫ obliqu' ꝑcedit copulā ſine recto expreſ-ſo recto poſito a pte ꝑdicati: vt hoīs ē aſin' mul-tis placet ꝙ termin' ſequēs ſit ſubiectū et obli-qu' ⁊ pricipiū vbi ē ꝑdicatū: vt ens hoīs ē aſin' Pilos leues hꝫ timid' alijs placet oppoſitū. dif-ficultas ē ad nomē opineṫ q̄ſꝫ ad libitū. Sꝫ nūqꝫ obliqu' pōt eē ſubiectū et ꝑdicatū reſpectu vbi pſonalis modi finiti in ꝓpōe de ineſſe dꝫ reſpe-ctu vbi pſonalis q2 obliqu' pt eē totale extremū reſpectu vbi īpſonalṫ: vt penitet me feciſſe hoīes in q̄ me ē vnū extremū. intereſt mea hñ facere

Obiectum vero ma po-ſitum ſub cui. qd ibe ret qȝ pus eſt copula ꝓpꝫ loc calr infra Quo ſit ars her. bis ſūt ſu iecta q̄ua na. hoꝝ ꝑ pōnes qre in. iiij. no-ra. plog geor. bru. ſuper ſum-mulas pe tri hiſpa.

in q̄ mea eſt extremū in abſtō. Dicit modi finiti qꝛ vbū impſonale infinitiui modi pōt hr̄e obliquū pro totali extremo. vt pꝫ in modalib⁹. ſorte ſem poſſibile eſt eſſe currentē. Dicitur figuratiue; qꝛ materialiter pōt vt hic magiſtrorū ē pluralis numeri cuius ſubiectū totale eſt magiſtrorū.

¶ Cōtra hāc cōcluſionē arguitur. ſic pbādo φ obliqu⁹ pōt eſſe totale extremū p illō terentianū. Populo vt placerēt quas feciſſet fabulas. ſilr̄ quas credis eſſe has nō ſunt vere nuptie. ⁊ in pſalmo. Lapidē quē reprobauerūt edificātes. Et vrbē quā ſtatuo vr̄a eſt ⁊c. ⁊ ē modus tutiſſimus nūc: vt pꝫ in Auguſtino dato. Quas ad me ſcripſiſti lr̄as perIucunde fuerūt.

¶ Rn̄det ad oīa iſta φ hmōi obliq̄ reſoluunt in rectos ⁊ fabule ē ſuppoſitum ad ly placerēt in pmo exēplo: et ita i alijs dicat. ſed propter regulā oratorū vtūtur tali modo loquēdi: ſed ſm grammaticos oportet ſic reſolue re iuxta illud Alexandri. Vult intranſitio rectū ſupponere verbo. De perſonali ⁊c.

¶ Scdo arguitur. cōtra candē cōcluſionē rōne q̄ mouet Albertū de ſaxonia tenere oppoſitū i illo ſophiſmate cuiuſlibet hoīs aſin⁹ currit. vbi vult pbare φ ly hoīs eſt ſubiectū enūciatiōis. Et arguit ſic. qꝛ niſi ſic eſſet a. iā vl̄. s quia nul. ā poſſet hr̄e ſingularē. ꝯñs eſt incōueniens ḡ ⁊ aīs. ꝯña pꝫ. qꝛ ſi haberet aliquā maxie eſſet iſta. iſti⁹ hoīs aſin⁹ currit: ſed h̄ eſt falſū. igit. falſitas illius pꝫ. qꝛ illa nō eſt ſingularis cū nō repugnet ſubiecto illi⁹ p mille aſinis ſupponere.

¶ Ad argumētū tripliciter reſpōdeo. Cū pmo. illatū nō eſt incōueniēs: vt patebit in ꝓpōne ſingulari. Cū ſcdo. nego propoſitū: qꝛ iſta nō eſt vl̄is. cuiuſlibet hoīs aſin⁹ currit ſed mixte q̄ttitatis. Cū tertio. ea pte qua ē vl̄is ſingularē hr̄e pōt: vt pꝫ p ly iſti⁹. Okan opinat eodē mō cū alberto. pꝫ in ſcdo ca. ſue logice. dicit φ in iſta hoīs ēſt aſin⁹ hoīs ē ſubiectū: ſꝫ nullā rōnē affert ꝓpterea neget ſuū dictū. Si dicas in iſta hoīem eē aīal ſunt ſubiectū pdicatū et copula: ergo illa ē cathegorica. nego φ ibi ſit pdicatū: qꝛ pdicatū eſt reſpectu ſubiecti. etiā relinquit gen⁹ diffiniti. ſ. iſtū terminū ꝓpoſitio.

Reprobat opio Okā et Alberti d̄ ſaxonia

¶ Arguo adhuc aliter. Uolo φ hoīem currit cōuertat cū iſta. hō currit. iā ꝓpono tibi iſtā hō currit ē ꝓpō que cōceſſa qꝛ ꝟa et imprīnēs. Propono tibi hoīem currit ē ꝓpō. ſi neges ſic arguit. hō currit. ⁊ hoīem currit conuertūtur: ſed hō currit eſt ꝓpō: ergo hoīem currit eſt propō. ꝯña tenet a cōuertibilibus.

¶ Ad hoc argumētū rn̄det φ eſt ſophiſma ad iſtū propoſitū: ſed poſtφ ꝓpoſitū eſt rn̄det cōcedendo φ hoīem currit ē propoſitio. ſed ſi ꝓponas hoīem currit nec cōcedā nec negabo nec dubitabo. quotiēſcūφ tn̄ ꝓponit φ eſt propō in loco tertio cōcedit. qꝛ ſequēs expoſito cū hn̄ cōceſſo hoc argumētū eſt obligatorium ꝓpterea nolo imorari. Ex dictis pꝫ tales eſſe cōcedendas. in celo nō eſt de⁹ cū qua ſtat vbiφ eſt deus. In hac domo nō eſt ſortes et in hac domo eſt ſortes. Prima pꝫ. qꝛ ſenſus ei⁹ eſt ens in celo nō eſt de⁹ que cōparit ſm ptē copulatiue: ſalꝫ φ vbiφ ē deus. ſenſus ſcde ē ens in hac domo non eſt ſortes. Sꝫ qn̄ adiectiuū ponit a pte predicatī

Sophiſma obligatorium.

In celo n̄ eſt deus et vbiφ ē de⁹

tales ꝓpōnes ſolēt diſtingui: qꝛ vel adiectiuū capitur ſubſtātiue et idē eſt proinde ac ſi eſſet trāſcēdēs pro ſuo ſubſtātiuo. vel capit adiectiue habens ſubſtantiuū a pte ſubiecti poſitū p ſuo ſubſtātiuo: et ſm hoc multe ꝓpōnes ſunt diſtinguēde vere in vno ſenſu falſe i alio. Exēpla. Iſte pr̄ nō eſt tu⁹ demōſtrādo canē tuū q̄ genuit aliū canē. ſi ille tuus habeat p ſubſtātiuo pater ſenſus eſt. iſte pr̄ non ē tuus pr̄. ⁊ h̄ eſt veru ſi habeat ly res vel capit ſubſtātiue qō p eodē recipio tūc illa eſt falſa. et ſenſus e. iſte pr nō eſt tua res. Eodē mō d̄ talib⁹ dicat. iſta ſoror nō ē tua demōſtrādo ſororē. iſte frater nō eſt tuus demōſtrādo brunellum fratrē baudelli. Iſta ſcuta ſunt octo demonſtrādo duo ſcuta: qꝛ ſunt octo res: qꝛ octo quarte duorū ſcutorū. ſi habeat ly ſcuta p ſubſtantiuo falſa eſt. Et p h̄ pꝫ ſolutio hui⁹ paralogiſmi iſta ſcuta ſūt octo ⁊ iſta ſcuta ſūt duo ſcuta: ergo duo ſcuta ſunt octo. Silr̄ tua capita ſunt octo: et eodem mō hic eſſentia diuina ē generans ſi pdicatū capiat ſubſtātiue vel habeat trāſcendēs p ſubſtātiuo vera eſt. qꝛ ſi habeat eſſentia diuina pro ſubſtātiuo impoſſibilis eſt ⁊ heretica. ⁊ p hoc pꝫ an talis ꝯña valet ſi ſortes ē albus tn̄ ſortes eſt albus. Ex olb⁹ pꝫ tales eſſe diſtinguēdas. aīal hō nō eſt. vel hō eſt pdicatū ſic ē vera. vel h̄ totū eſt ſubiectū aīal hō: et tūc ē falſa. Et eodem mō dicat hic. aliqō coloratū albū nō eſt. et hic antirp̄s preteritus eſt. vel adam preteritus ē. ſi preteritus ſit pdicatū iſta ē vera. adā preteritus ē. ⁊ ſenſus ē. adam ē preteritus ſi ꝑs ſubiecti falſa eſt.

Duo ſcuta ſunt octo.

¶ Circa iſtā litterā tripl'r dubitatur. Primo vtrum rectus et obliquus ſunt ſinonimi. Secūdo cub 'r' qn̄ ſigna q̄tificantia ſunt partes extremorū. Certio dubitat de aliq̄bus ꝓpoſitionib⁹ que ſunt eorū extrema.

Utrum rectus ⁊ obliquus ſint ſinonimi.

¶ Ad pmū dubiū rn̄det φ rectuo et obliquus ſunt termini ſinonimi: ita φ homo et hominee candē rem ſignificant et ambo abſolute: ſed precīſe differunt in modo ſignificandi grammaticali: ita φ hominis ſignificat per modum vt cuius. et datiuus per modum vt cuiſicut loquuntur grāmatici ſpeculatiui. Aliq̄ propterea exiſtimant φ hominis eſt terminus cōnotatiuus quamlibet rem ab homine poſſeſſam ſignificās: et pro ea ſupponēs de materiali cōnotando φ ſpectet ad hominē: et ſi dicant φ platonis ē terminus cōis ⁊ cōnotatiuus.

Hoīs ē termi. ꝯnotatiuus ſm aliquos.

¶ Quid aliud ē ſignificare p modū vt cuius niſi ſiḡre p modū poſſeſſionis. et ſic quilibet termin⁹ ſiḡre aliq̄d in recto p quo ſupponit et aliq̄d in obliquo cōnotās ē termin⁹ cōnotatiuus: qꝛ nō aliꝰ albū d̄ termin⁹ cōnotatiuus. Pro nūc ſupponit φ nō intēdo loq̄ de mō ſiḡndi grāmaticali: qꝛ opus eſſet maiori diſcurſu. Sꝫ quo ad caſum ē accn̄s cōueniēs cōceptib⁹ quēadmodū terminis ad placitū ſiḡntib⁹: quia mutat veritatē ⁊ falſitatē enūciatiōis. Et ſiḡre p modū vt cu⁹: nihil aliud ē φ ſiḡre candē rem quā ſiḡt rect⁹ ⁊ p ea ſupponere. Et addit p modū vt cuius tanφ nota ipſius genitiui in latina lingua: ⁊ cui tanφ nota datiui: et ſunt alie note rn̄dentes appropate iſtis caſib⁹ in lingua gallica ⁊ in alijs linguis q̄ ſilr̄ pciſe ſigna taliū caſuū in terminis ad placitū ſiḡntibus: qꝛ alios caſus nobis nō innoteſcerēt: ſed termini mētales ꝓpe dicti ex ſua natura ſunt talis vel talis caſus.

Siḡre p modū vt cuius.

¶ Ex iſto patet ꝙ ſignificare vt cuiꝰ nõ eſt ſignũ cõnotatiue p modũ poſſeſſionis; ſed ẽ eſſe ſignũ gti caſus: ꝫ gtũs a nõ regat frequẽter ex vi poſſeſſionis. iuxta illud. Nomen ſigns poſſeſſum da gtõ ꝛc. Et ſic nego ꝙ hoĩs p re poſſeſſa ab hoĩe ſupponat. vel ꝙ rem ab hoĩe poſſeſſam ſignificet niſi vnꝰ hõ ab alio poſſideatur: Nec obſtat ꝙ rectus ẽ nomẽ ſm logicꝰ ꝛ nõ obliquꝰ eo ꝙ rectꝰ põt reddere ſuppoſitũ verbo ꝛ nõ obliquꝰ iuxta illð. Uult intranſitio rectũ ſupponere verbo. Quo ad connotationẽ nũc nõ reſpondeo: quia eſt nobis impertinens: ſemp tamen nego ꝙ ſit terminus cõnotatiuus.

Qñ ſigna ꝯtrificãtia ſunt ptes extremoꝝ duplicia ſũt extrema.

¶ Ad ſcðm dubiũ quo queritur qñ ſigna ꝯtrificãtia ſunt ptes extremoꝝ ſolubare ops ꝙ duplicia ſunt extrema: qdam ſimplicia: et qdã vo mixta. Et iterũ mixtoꝝ quedã mixta ex determinatiõe ꝛ determinabili: qdam vo nõ ex determinatiõe ꝛ determinabili. exẽplũ ſcði. vt hõ vel aſinꝰ. hõ et aſinꝰ. hõ ſi eſt aſinꝰ. Et rurſus mixtoꝝ ex determinatione ꝛ determinabili: qdã ſunt mixta ex determinatione accepta vnica acceptione cũ ſuo determinabili: qdaꝫ vo ex determinatiõe nõ accepta vnica acceptiõe cũ ſuo determinabili. Determinatio hic capitur actiue pro termino determinãte: determinabile eſt terminus determinatus.

Determinatio qñ capitur vnica acceptiõe cũ ſuo determinabili ꝯſtrũdo.

¶ Pro quo aduerte qð determinatio accipitur vnica ſola acceptiõe cũ ſuo determinabili qñ determinatio ſequitur ſuũ determinabile vel qñ pcedit determinabile: medians tñ inter ſignũ qð eſt adiectiuũ determinabilis ꝛ determinabile. Exemplũ pmi: vt aſinꝰ hoĩs currit. exẽplũ ſcði. vt qlibet hoĩs aſinꝰ currit. ¶ Determinatio accepta non vnica eſt determinatio pcedẽs determinabile et oppoſito mõ diffiniẽdo ad determinationẽ acceptã vnica acceptiõe: vt hoĩs aſinus currit: cuiuſlibet aſinus hoĩs currit in qua eſt determinatio accepta nõ vnica licꝫ determinabile pcedat. Ex iſto patet quõ iſte diffinitiones ſunt intelligẽde. ¶ Infero ppoſitiones p cognitione dictoꝝ. Prima. ſignũ vniuerſale affirmatiuũ diſtribuit terminũ remotum ꝛ nõ ppinquũ: ptꝫ hic quilibet hoĩs aſinꝰ currit. ꝛ cauſa eſt: qꝛ ille obliquus nõ ẽ capax diſtributionis a ſigno vlĩ alterius caſus. ſ. nti.

Scðm grãmaticos q̃libet ꝛ quis nõ ſũt ſigna vlia ſꝫ pticularia. nihil eñ aliud ẽ quis ꝙ vnꝰ quẽ tu vis ꝛ qlibet vnuſqſqꝫ tibi magis liber reite goro maiore et. L. valla. Itẽ Ariſt. h. tpo pi. ſi oſtẽderimus qñ nõ ieſt. cuilibet itẽ mẽtes erimus oĩ ineſſe ſiltr ſi vni oſtẽderimꝰ ineſſe interimẽtes erimꝰ nulli ineſt. Uult dicere ꝙ ſigna aĩal imoꝛtalis oſtẽdatur ẽr oĩs ſi: biliter nullogic.

¶ Scða ppoſitio. aliqð ſubiectũ eſt aggregatũ ex determinatiõe accepta nõ vnica quod efficitur aggregatũ ex determinatiõe et determinabili acceptis vnica remanẽte eodẽ ſitu terminoꝝ. pbatur accepta iſta hominis aſinꝰ currit. ponendo quilibet in principio et ecõuerſo. patet delendo quilibet.

¶ Tertia propõ. nõ eſt idẽ addere nullꝰ ꝛ nõ in cathegoricis quo ad determinationẽ accipi vnica. pꝫ hic. nullꝰ hoĩs aſinꝰ currit. in q̃ ſubiectũ accipitur vnica acceptiõe cũ ſuo determinabili: ſꝫ ponẽdo ly nõ: accipitur nõ vnica. ſꝫ tunc qͥris de ſubalternata iſtius. qlibet hoĩs aſinus currit. an põt eſſe iſta. hoĩs aſinus currit.

¶ Rñdetur ꝙ immo: qꝛ idẽ eſt dictu hoĩs aſinꝰ currit: ꝛ aſinꝰ hoĩs currit formaliter et ſunt eadẽ extrema: ſꝫ nõ eſt idẽ hic. nullꝰ hoĩs aſinꝰ currit in ſubalternato ops dicere aliqs hoĩs aſinꝰ nõ currit. vel aſinꝰ hoĩs nõ currit.

qꝛ nõ parꝫ refert dicere hoĩs aſinꝰ nõ currit et aſinus nõ currit. ꝛ vocatur determinatio accepta vnica acceptiõe cũ ſuo determinabili. nõ qꝛ ptes accipiuntur ſm eandẽ ſpẽm ſuppoſitiõis: vt pꝫ hic. aſinꝰ platonis currit. aſinꝰ cuiuſlibet hoĩs currit. ſꝫ particulariter: qꝛ eſt vna acceptio totiꝰ ꝛ nõ reſpicit dũ eſt ad ptes ꝛ p vno termino reputantur. Secus eſt qñ ẽ determinatio accepta nõ vnica. De aliis cauſis ꝛ de mutua reſtrictione in ꝯdictoꝛiis ſilogiſmis ex ſuppoſitiõibꝰ patebit. Ex olbꝰ parꝫ ꝙ idem terminꝰ ẽ determinatio et determinabile reſpectu diuerſoꝝ. Exẽplũ. ſortes videns aſtrum currit: in qua vidẽs ẽ determinatio: qꝛ adiectiuũ huius termini ſortes ẽ determinabile reſpectu huius termini aſtrũ: quia dictio regẽs eſt determinabile reſpectu dictionis recte: et eodem mõ hic. fortior hoĩe differt ab aĩali.

¶ Determinationes adiectiuales parꝫ difficultatꝫ cumulãt in ꝯdictoꝛiis: qꝛ idẽ eſt dictu. hõ albus ꝛ albꝰ hõ. ſicut a certo propoſito pbat Ariſt. pmo periarmenias. ſed augetur difficultas reſpectu dictiõis regẽtis ꝛ recte vt reſpectu taliũ ens qð ẽ oĩs hõ ſortes q̃ nõ ẽ hõ ꝛ ſic i aliis. Iſtꝫ notatꝫ pono ꝯcluſiões ad dubiũ.

¶ Pͥa eſt ꝛ ad dubiũ rñſiua qðlibet ſignũ mediãs inter determinationẽ acceptã vnica ꝛ determinabile eiꝰ efficitur ps extremi cũ eis vbicũqꝫ ſituantur termi ſiue a pte ſubiecti ſiue a pte pdicati. pꝫ hec ppoſitio ex ſupius dictꝫ.

¶ Scða ꝯcluſio. quodlibet ſignũ poſitũ a pte pdicati in forma ꝛ in ꝟtute eſt ps pdicati. vt ſortes eſt oĩs hõ: oĩs eſt pars pdicati. Dicitur in ꝟtute ppter hmõi ppões eſt oĩs hõ aĩal. et nõ eſtꝫ qꝛ radix ad oĩa iſta eſt qñcũqꝫ ꝟtus vniꝰ ſigni cadit in aliqð efficitur pars cũ illo in qð cadit. ex quo fundamẽto infero ꝙ oĩs nõ eſt ps pdicati in iſta. ſortes oĩs hõ eſt: qꝛ cadit in pdicatũ ꝛ ꝯfundẽdo tps importatum p copulã: ꝛ ſic eſt ps pdicati et copule ſimul. Scðo infero ꝙ ly aliqs eſt ps ſubiecti in iſta aliqs hõ currit. hoc tamen eſt contra cõem loquendi modũ.

De hꝫ pluͥ ſime tractat albertus de ſaxonia pmo ſophiſmate pe torum.

¶ Probatur. facit iſtum terminum hõ ſtare determinate nõ cadendo in copulã nec in pdicatũ. Et ex eodẽ fundamẽto ſequitur ꝙ pnomen demõſtratiuũ eſt ps extremi cũ quo applicatur: vt in hac iſte hõ currit ſubiectũ eſt hͦ iſte homo. Iohãnes dorp tamen tenet ꝙ cadit in predicatũ ad hunc ſenſum ꝙ facit predicatũ cõpetere ſubiecto p vno diſcreto ſuppoſito.

¶ Contra iſtud fundamentũ argr. ſeqretur ꝙ oĩs eẽt ps ſubiecti i iſta. oĩs hõ ẽ ſortes. ꝯñs ẽ falſũ ꝯ cõem modũ loqndi. ergo et añs. ptꝫ tñ ꝯña p nrm fundamentũ: qꝛ pciſe cadit in iſtũ terminũ homo. Et ſi dicas confundit tps importatũ per copulã tũc ſaltẽ habeo ꝙ eſt pars ſubiecti in iſta. oĩs hõ nõ eſt ſortes.

¶ Ad hoc argumentũ rñdeo negãdo ꝙ ſequatur imo eſt ps totiꝰ ppõnis. ꝛ ſufficit ꝙ ponatur in loco q̃ cadet et in totũ ſeqns ꝯtrũ eſt ex pte eiꝰ qð ꝯtingit in ppoſito: vt hic. oĩs hõ eſt aĩal. oĩs diſtribuit ſubiectum ꝯfundit pdicatũ cõfuſe tñ ꝛ tps importatũ p copulã. Eodẽ mõ i alia ꝯtrũ ẽ ex pte eiꝰ. ſecꝰ eſt cũ pnoĩe demõſtratiuo ꝛ ſigno pticulari poſitis in pncipio.

¶ Scðo ar. ſequeretur ꝙ iſta nõ

Et tranſ nuſqꝫ. nũ ꝯ. vnuſqſ ꝯ. vnuſqͥ bet vniuerſalia ſunt ſed quãrilibet pticulare eſt; et text' hñt ꝙ alteri ter ſit vniuerſalis terminꝰ ex dati. De per. hom iiij. no. ꝯ ppoſitiõe vlĩ.

eſſet particularis. aliquis hō currit. ꝯñs ē falſuꝫ ergo ⁊ fundamētum. ꝯña ptꝫ: q: ibi nō ponitur ſignū prticulare cadēs in ſubiectū breuiter nego ꝯñam. ſed ſufficit ꝙ cadat in principali: ⁊ ē pteꝫ ſubiecti: ⁊ hoc in ſimplicibus quod ſufficit.

Alique ꝓpoſitiōes ꝯdicant q nō ꝯponūtur ex eiſdem ſubiectis nec ſinonimis.

¶ Tertio arꝫ. ſequeretur ꝙ iſte nō cōtradicerēt. aliqs hō currit: ⁊ nullus hō currit: ꝯñs eſt falſum: ergo ⁊ añs. ꝯña ptꝫ: q: nō cōponunt ex eiſdē extremis cuꝫ ſignū prticulare ſit pars ſubiecti in vna ⁊ nō in alia. ¶ Rñdetur negādo ꝙ nō cōtradicūt ⁊ ꝯcedit ꝙ non cōponunt ex eiſdeꝫ ſubiectis nec ſinonimis: nec opꝫ oīno hoc proueniat precīſe ex ſignis ꝗtificantibus. Secūs eſt addendo terminos cathego. vel ſincathego. variantes alios terminos. Coloratr ſolutio. naꝫ iſte cōtradicūt. ſortes neceſſario eſt aīal et ſortes poſſibiliter eſt animal vt notū eſt ⁊ tñ neceſſario eſt copula in pria ⁊ poſſibile eſt in ſcōa ꝗ ad ꝯdicendū non reqrit ſinonimitas copulaꝝ ergo per idem nec ſinonimitas extremoꝝ. Hic poteſt fieri replica de ſigno clauſo inter determinationē ⁊ determinabile quam videas in expoñibilibus in capitulo de ſignis collectiuis.

¶ Cōtra iſtā ꝯcluſionē arguit paulus venetus in primo ſophiſmate ꝓbādo ꝙ oīs poſitū a parte ꝑdicati nō eſt ps ꝑdicati. Et arguit ſic. hec ē bona cōuerſio. nullus hō eſt oīs hō: ergo nō oīs hō eſt aliquis hō: ⁊ tñ ſubiectum cōuertētis eſt hō ſine addito: ergo illud idē fuit ꝑdicatū cōuerſe. ¶ Ad hoc argumētū reſpōdeo dupl'r. Tū primo. cōuerſio nulla ē: q: cōuerſa eſt vera ⁊ cōuertēs falſa. veritas cōuerſe ptꝫ ꝑ eius cōtradictoriū: poſito ꝙ ſolū ſint maſculi in mundo: ⁊ ſic iſta eſt falſa. aliquis hō eſt oīs hō. et ꝯñs eſt falſum immo ſuū oppoſitū eſt verū. oīs hō eſt aliq̄s hō. ⁊ cauſa eſt: q: arguit a ſuppoſitiōe confuſa tñ ad determinatā reſpectu multitudinis ¶ Scdo dico qñ ipſe caueret ab illo errore dico ꝙ nō eſt cōuerſio ꝓprie dicta: ſed cōuertit cōuerſione impꝛoprie dicta: ſic nihil qđ eſt oīs hō eſt aliqs hō. ¶ Scdo in iſta oīs hō eſt oīs hō. vł hoc totū omnis homo ſupponit vel nō. ſi ſcōm tunc non habet contradictoriam cum in illis terminis debent eodem modo ſupponere.

Reſpōdet obiectiōi Pauli veneti.

¶ Rñdetur hoc argumentuꝫ eſt adeo parue apparētie in logica Pariſieñ. ꝙ nō opꝰ eſt rñdere ad formā: ſꝫ dr ꝙ nō ſupponit. et qñ dr in ꝓpōnibus termini ſupponūt eodē mō hoc cōditionalr. alias ratiōes futiles ponit ꝗs qlibet pōt ſoluere ex ſe nullo habito preceptore ¶ Ex oībus recolligo ꝙ nunꝗ ſignū vle poſitū añ copulā ⁊ ꝑdicatū eſt ps extremi niſi in vno caſu qñ claudit inter determinationē et determinabile acceptas vnica: et ſic ly omn eſt ps ſubiecti in iſtis. ſortes vidēs oēm lapidē currit ſortes omnē vidēs lapidē currit. ſꝫ in ſcōa pōt dici ꝙ nō: q: nō ſequit dictionē regentē: ſꝫ ſequit radicale determinabile. Sꝫ in iſtis nūꝗ eſt ps extremi oēꝫ lapidē ſortes videns currit: hōis q̄ls aſinꝰ currit: hō vel oīs aſinus currit: homo et oīs aſinus curruntt: aſinus ſi eſt omne riſibile currit: ⁊ in talibus ſignū vle nunꝗ agit extra terminū ꝓpinquū. Et apud veteres logicos dr tenere cathegorematice: ⁊ ſic ptꝫ ꝙ aliā ꝓpō eſt negatiua que per additionē huius termini hōis eſt ꝓpō affirmatiua vel negatiua inde reſultās. ꝩ ptꝫ hic aſinus nō currit. interſerēdo iſtū gen͠ hōis īter negationē ⁊ copulā dicēdo aſinus nō hōis currit.

Nunꝗ ſignū vle ante copulā ⁊ predicatū eſt ps extremi: niſi claudat inter determinationē cum determinabili.

¶ Quantū ad tertiū dubium dubitat de extremis taliū. Johānes amat ita ē ꝙ eſt aīal diū eſt ꝙ tu fuiſti aſinꝰ: dñe nō ſum dignus vt intres ſub tectū meū. nō eſt verꝰ ꝯdicere ꝙ toti ꝓpōni negationē ꝓponere. Qui aūt negauerit me corā hōibꝰ negabo euꝫ coram patre meo q̄ in celis eſt. nihil eſt hō quin ipſe eſt aſinꝰ ⁊ ſic de multis aliīs. ¶ Ad primū dr ꝙ iohānes eſt ſubiectū ⁊ incluſum in ꝟbo copula ⁊ participiū verbi predicatū: caute tñ capiēdo pticipiū. ſ. pſentialiter ⁊ paſſiue: nō ꝙ amatꝰ ſit pticipiū ꝑteriti tpis: q: iſta erit ꝟa iohānes eſt amatus iohāne mortuo: capiēdo amatꝰ vt eſt pticipiū pteriti tpis ꝓpter eiꝰ ampliationē: ⁊ iſta in eodē caſu. Johēs amat: ⁊ ſi verbū nō habeat pticipium in vſu fingat vnū rñdēs: vt ego fio capiat fiēs. vł pticipiū huius verbi ſum habēdo ſemꝑ aſpectū ad ſigtionē verbi. hoc notat ꝓpter tales ego termino: qđ pōt capi actiue ⁊ paſſiue. ⁊ ſm hoc varia habebit pticipia. De ſcōa ꝓpōne dr ꝙ hoc ꝑdicatū ē hoc totū ꝙ hō eſt aīal: ⁊ tātū valet ſicut hō ē aīal. ⁊ ſubiectū ē iſte terminꝰ ita vł eiꝰ equalēs. ſ. verū. ſed in iſta verū ē ꝙ hō ē aſinꝰ ly ꝙ poteſt capi relatiue: ⁊ tūc dicat ſicut aū dictū eſt de regula relatiuoꝝ. pōt etiā capi cōiunctionalr: ⁊ eodeꝫ mō pōt dici de iſta. ita eſt in re ꝙ deus eſt ¶ De tertia ꝓpōe dr ꝙ ſubiectū ē diu vel terminus icludens. ſ. lōgū tps ⁊ primū ē copula ꝑdicatū hoc totū ꝙ fuiſti aſinꝰ. De quartaꝰ ꝓpōe q̄ eſt cēturionis dr ꝙ ly dñe nō ē ps ꝓpōnis. ſꝫ eſt hō ſuſpēſiua: et ſit pauſa imediate poſt vbū ⁊ reſiduū ē ꝓpoſitio: ⁊ eodē mō dicat de talibꝰ dñe ſalua nos ꝑimꝰ. De illa ꝓpōne nō eſt verꝰ ꝯdicere ⁊c. dr ꝙ talis ē trūcata de ſe ⁊ reducat in vnā perfectā: ⁊ poſtea dent extrema ⁊ hoc in oībꝰ obſeruādis ē capiēdo ſubiectū vbi nō obſtāt regule logicales. Ex ea pte vbi grāmaticꝰ aptius acciperet ſuppoſitū: ⁊ pōt reduci in iſtā: nemo verꝰ ꝯdicit ꝙ toti ꝓpōni negationē ꝓponēdo dr i illa. q̄ aūt negauerit me: ſubiectū ē ly ego icluſuꝫ i hoc ꝟbo negabo ⁊ ꝑdicatū eſt iſtō magnū cōplexū negās eūꝗ corā pr̄e meo q̄ in celis ē q̄ aūt negauerit me ⁊c. ¶ De vltima ꝓpoſitione dr ꝙ trāſcendēs incluſum in hoc termino nihil eſt ſubiectū ⁊ reſiduū ſequēs hoc eſt verbū ꝑdicatū ⁊ in hꝰ termino qn icludit negatio īfinitās ⁊ tātū valet ſic q̄ nō.

¶ Sequit de propoſitione vniuerſali.

Ropoſitionū cathegoricaꝝ alia vlis alia pticularis: alia indefinita. ⁊ alia ſingularis. ¶ Propoſitio vlis ē illa i q̄ ſubicit terminꝰ cōis ſigno vli determinatꝰ. Uel ꝓpō vlis ē illa q̄ omī aut nulli ineſſe ſignificat vt oīs hō currit. nullꝰ hō currit. Terminꝰ cōis eſt q aptꝰ natꝰ eſt ꝑdicari de pluribus. vt hō de ſorte ⁊ de platone. Signa vniuerſalia ſunt hec. omnis: nullus: quilibet: neuter: ⁊ ſimilia.

¶ Hic ꝓpoſitio cathegorica diuidit penes eius ꝗtitatē. Pro quo aduerte ꝙ ꝗtitas capit duobus modis. Uno modo phiſice: vt cōuenit rebꝰ ad extra magnitudini vel multitudini. quā acceptionē videas in ꝑdicamētis. Alio mō capitur

ſcōe intētionalr:⁊ ſimpliciter equoce capit̄ i artibus in formalitate ↄñe q̄titas attēdit̄ ex pte p̄dicati ſicut ex pte ſubiecti in ſillogiſmis q̄titas attēdit̄ p̄ciſe ex pte mediī:dicatū ex pte ſubiecti ſolū:ita q̄ iſte termin' q̄titas ſcōe intētionalr capiēdo p ppōe cathegorica ſupponit ↄnotādo q̄ ſubiectū ei' ſic vel ſic accipiat̄ ⁊ eſt ſimilitudo cū q̄titate ciuiliter dicta:q: queadmodū aliq̄ q̄titas ē maior alia ⁊ minoris cōtentiua:ſic eſt in pposito.vt pz de vniuerſali reſpectu particularis indefinite ⁊ ſingularis ſi quātitas ſupponit pro ſubiecto nō curo. Poſtea diuidit actor ppoſitionē vniuerſalem:que diuiſio ſic intelligitur.

Propoſitio vniuerſalis.

Propō vl'is eſt ppō cathe. in q̄ explicite vel implicite ſubijcit̄ termin' cōis ſigno vl'i denomināte ppōn: ipſaȝ determinat' l.diſtribut'. In q̄ diffinitiōe d: termin' cōis ad excludēdas tales nō ſortes currit.⁊ ad includendas iſtas.nō ſortes ē dictio diſſyllaba. nō plato ē tertie inflectiōis.quaȝ ſubiecta ſunt cōia. Dicitur explicite pp̄ter tales.q̄lȝ hō currit. Dicit̄ implicite pp̄ter tales.qōlȝ eſt nihil ē.a.tātū ſignificans ſicut omnis homo currit.Et dicitur denominātē ppoſitionē ad excludēdā iſtā.nō ois hō currit.⁊ preiacentē hui'.ois homo currit.quarū ſubiecta diſtribuūtur:vt pȝ ex antedictis.

Signa vl'ia ſūt talia:vnuſquiſq̄:ois:q̄lȝ:nō:nihil:null'. Aliq̄ vocāt ſignuȝ vl'e p̄ciſe adiectiuū:⁊ dicūt negationē nō eē ſignū vl'e:ſȝ ei equalēs.ſȝ ibi nō maneam'.noīa ſiāt ad placitū.⁊ apō ſatis m'tos eruditos in logica negatio d: ſignū vl'e. De termino cōi tactū eſt in terminis.ſȝ adhuc ar̄. q̄ ſortes ſit termin' cōis argumētis facillimis p̄dicat̄ de plurib'.plato eſt ſortes:cicero ē ſortes diſtinguit̄.vl' falſe ↄcedit̄ vl' vere negat̄. Cōtra predicat̄ de plurib' ꝟe plato nō eſt ſortes:cicero nō eſt ſortes. Si dicas ſicut dicendū eſt:verū eſt negatiue:ſȝ nō affirmatiue. Cōtra.iſte ſortes ē ſor.ille ſortes ē ſor. ſi dicas ſicut dōm eſt:h̄ nō eſt vniuoce:ſȝ equoce.

Cōtra hoc ar̄.materia ⁊ forma ſortis ſūt ſortes. ſi dicas h̄ eſt cōiūctim ⁊ nō diuiſim.vl' meli' h̄ eſt de vno:q: illō copulatū eſt vnū ſubiectū. Cōtra.iſte ſunt ꝟe.aial eſt ſortes:hō ē ſortes:ḡ p̄dicat̄ de plurib'.Forte diſtinguis ſicut dicēdū ē.vel de plurib' ⁊ p plurib': ⁊ h̄ negas:q: ſp ꝟificatio pueniṫ p ſorte.vl' de pluribus ⁊ p vno: ⁊ h̄ cōcedis. Cōtra.plato imaginat̄ ſortes.cicero imaginat̄ ſortes ibi ſortes p̄dicat̄ de plurib' ⁊ p plurib' ꝟe ⁊ affirmatiue vniuoce ⁊ diuiſim.Forte ↄcedis h̄ nō eē icōueniēs mediāte copula āpliata vl' ſaltē in iſtis. plato imaginarie ē ſortes:cicero imaginarie eſt ſortes:vt imaginarie eſt ſincopula. Cōtra.illo dato ſeq̄tur q̄ ſortes aſinū ſignificat ⁊ q̄lȝ rē mūdi:q: p qualibet tali re ſupponit. Reſpōdet̄ cōcedēdo cōcluſionē q̄ ſortes quamlibet reȝ mūdi ſignificat mediante copula de imaginatur:ſed nō mediāte aliqua ampliatione citra imaginatur.

Contra diuiſionē totalē ar̄ ſic.mēbra diuidētia nō euacuāt totū ābitū diuiſi ḡ diuiſio nulla.aīs pȝ:q: diuiſuȝ ꝟificat̄ de hac ppōne cuiuſlȝ hōis aſin' currit.⁊ tū nullū mēbrorū diuidētiū ꝟificat̄ de eadē:igit̄.minor pȝ:q: ſi ſic maxime eſſet vl'is.ſed hoc nō:q: queadmodū vna ps ſubiecti diſtribuit̄ alia non diſtribuitur.

Rn̄dēt aliq̄ ad hoc argumētū q̄ ipa eſt indefinita:q: opȝ reſpicere ad determinabile ſtās ↄfuſe tm̄ nullo pacto habēdo ad determinationē reſpectū. Scōo dicūt q̄ ipſa eſt indefinita alia rōne:q: totale ſubiectū ē termin' cōis ſup quē nullū cadit ſignū agēs i totale ſubiectū:⁊ q̄ p̄ cuiuſ ȝ diſtribuat iſtū terminū hōis:nō tm̄ ſubiectū. Qui preruire velit pōt qōlibet iſtoȝ dictoȝ defenſare. Sed p̄mū dictū nō eſt rōnabile.q: opȝ reſpicere ad determinationē ad ꝟitatē ⁊ ad falſitatē:⁊ q: eſt cōtra cōeȝ modū in q̄ cū eq̄li rōne ſtādū ē. Scōs mod' minus placet:q: ſi dicat̄ q̄ eſt indefinita:q̄ro vtrū eſt attribuēda vnica ſuppō totali ſubiecto diſtincta a ſuppoſitionib' ptiū. Vel opȝ p̄ciſe reſpicere ad ptes.nō p̄mū:q: difficile eſt illā ſuppoſitionē dare:⁊ pȝ p deſcenſum ⁊ aſcenſum: ḡ opȝ inſpicere ad ptes:⁊ ſic dico q̄ eſt mixte q̄titatis: ⁊ cōcedo q̄ diuiſum excedit membra diuidētia ſi p diuiſo accipias iſtū terminū ppō cathe. ⁊ nihil ↄ nos: q: diuiſum eſt hoc totū ppō cathe.ſimplicis q̄titatis:ita q̄ ppō cathe.dȝ pri' diuidi i ppōem cathe.ſimplicis q̄titatis ⁊ i ppoſitionē cathe.mixte.⁊ qōlȝ mēbrū iteruȝ diuidi ſm̄ q̄ ppōes p̄nt miſceri:vt mixtaȝ q̄dā vl'is ⁊ indefinita:vt i exēplo pp̄oſito.q̄dā vl'is ⁊ p̄ticularis:vt cuiuſlȝ hōis aliq̄s aſin' currit.q̄dā vl'is ⁊ ſingularis;vt cuiuſlibet hōis brunell' currit.q̄dā p̄ticularis ⁊ indefinita:vt alicui' hōis aſin' currit.p̄ticularis ⁊ ſingularis:vt alicui' hōis brunell' currit.indefinita ⁊ ſingularis:vt hōis brunellus currit. ⁊ dādo ſubiectū cōpoſitū ex trib' ptib' vel q̄ttuor ppoṙtionabil'r dicat̄.Et iteȝ ppō ſimplicis q̄titatis q̄ eſt nr̄m diuiſum diuidit̄ in vl'em p̄ticularē ⁊c.

Cōtra hoc ar̄. ſeq̄ret̄ q̄ iſta eēt mixte q̄titatis: q̄lȝ aſin' hōis currit. ↄñs eſt falſuȝ:ḡ ⁊ aīs.falſitas ↄñtis eſt nota i logica ⁊ ↄña pbat̄:q: vna ps diſtribuit̄ altera pte non diſtributa cū ly hōis ſupponat cōfuſe tm̄. Rn̄det̄ negādo ↄñam ⁊ ↄñs:ↄcedēdo tm̄ q̄ hōis ſupponat ↄfuſe tm̄:nec ē ſiſe ſicut i alia:q: determinabile diſtribuit̄ ⁊ determiatio accipit̄ vnica acceptiōe:pp̄tea opȝ reſpicere ad ſolū determiabile.

Cōtra hoc ar̄. pbādo q̄ totū diſtribuat̄ ſic arguēdo.hee ptes nō diſtribuūtur ⁊ hee ptes ſunt hoc totum: ergo hoc totum non diſtribuitur. ↄña tenet expoſitorie maior patet per falſitateȝ ſue contradictorie:et minor eſt vera tenendo totum eſſe ſuas partes. Rn̄det̄. Si per ly hee partes demōſtras illos duos terminos:⁊ eodem modo in minore concedo q̄ p̄miſſe ſunt vere:ſȝ male ↄcludis:debes eīn ſic cōcludere hoc totum non eſt partes diſtribute.

Circa iſtā lrām dubitat̄ de quantitatibus aliquarum propoſitionum. Et primo queritur q̄ta eſt iſta. vterq̄ homo currit. Secūdo q̄ta eſt iſta homo quilibet currit. Tertio q̄ta eſt iſta.omne animal fuit in archa noe. Quarto q̄ta eſt iſta ois homo ⁊ aſinus currunt. Quinto q̄ta eſt iſta.quaſi quilibet homo currit Sexto q̄ta eſt iſta.ois vel aliquis homo currit. Septimo q̄te ſunt iſte ois homo preter ſortem currit.tot' ſortes eſt minor ſorte. Octauo quāta eſt iſta.ois homo vel aſinus eſt aſinus.

In q̄titate ppōis opȝ reſpicere ad illum determinabile

Ad primū pōt dici q̄ ppoſi

Dicit. p. de bruxel. illã ſimpl'r vniuerſalẽ et ſubiectum eius diſtribui p quibuſcunq duob' ſub diſiũctiõe.

tio in qua ponitur vterq vel neuter eſt nõ intelligibilis niſi ponaƚ cũ pnoie demõſtratiuo pluralis numeri. vt dicẽdo vterq iſtorũ currit: neuter iſtoꝝ moueƚ. ❡ Cõtra hoc arguiƚ. hñ dicam' neutrũ oculũ hñdo tu potes videre: vt pʒ in illo ſophiſmate cõi. ⁊ tñ ibi nõ poniƚ gtũs pluralis: ergo male dictũ eſt. Preterea pꝑoſita hac ꝑpoſitione vterq iſtoꝝ currit. q̃ro de q̃titate ei'. Si dicas vlis. cõtra. nõ ſubijcıƚ terminus cõis ſigno vli determinatus: quia ille gtũs iſtoꝝ nõ poteſt eſſe ſubiectũ cum ſit pure obliquus.

❡ Ad ſcõm dr̃ q ſophiſte admittentes illã neutrũ oculũ habẽdo tu põt videre: ſubintelligũt iſtoꝝ ⁊ nõ eſt op' ibi exprimere cũ p hoc pnomẽ tu aliqd demõſtraƚ. ⁊ oculoꝝ hʒ hõ ꝑſe duo ſuppoſita regulariter in vno demõſtrato. Et ad illud dicıƚ q iſta eſt vlis. vterq iſtoꝝ currit. et iſtorũ non eſt ſubiectũ: ſed hec iſtorũ ſi demõſtrentur duo hões.

❡ Contra hoc arguiƚ. demonſtrãdo vnũ equũ et vnũ hoiem ꝑpoſita q̃titate hui' vterq iſtorũ currit. q̃ro de ſubiecto hui' nõ potes dicere. hõ iſtoꝝ. qꝛ idẽ dicere haberes aſinus iſtoꝝ. nec potes dicere aĩal iſtorũ ꝑpter incõgruitatẽ. ❡ Rñſr q ſubiectũ eſt h̃ diſiũctũ hõ vel aſin' iſtoꝝ ſaltẽ circũlocutiue. Dico circũlocutiue: qꝛ realiter nõ videƚ q ꝑpõ data ſit de diſiũcto extremo: qꝛ ſi fuiſſet dictũ vtrũq iſtoꝝ currit dixiſſem q aĩal iſtorum fuiſſet ſubiectũ: qꝛ veritas vel incongruitas impediebat nos in illa vli in qua demõſtranƚ hõ ⁊ aſinus ſic circũlocuti ſumus: ſed reali' poſſum' imponere vnũ ſubſtantiuũ maſ. gñis ſignãs hoies et aſinos ⁊ p eis ſupponẽs. Et ſit. a. tunc dico q ſubiectũ eſt. a. iſtoꝝ: ſed admiſſa ꝑprietate hui'. vterq hõ currit: qꝛ cõiter admittitur dico eã eſſe vlem.

❡ Contra hoc arguiƚ. Subiectum hui' nõ diſtribuiƚ: qꝛ quero p quibus ſi dicas p ſorte ⁊ platone aſſigna rationẽ quare nõ eque hñ diſtribuitur p cicerone ⁊ roberto: et ſic pro quibuſcũq duobus. ſi dicas p oĩbus copulatiue hoc eſt falſum: qꝛ tunc iſte equalerẽt vterq hõ currit ⁊ oĩs hõ currit: qḋ non eſt dicendum. ❡ Ad hoc argumẽtuʒ rñdeƚ ſuppoſito q vterq diſtribuat p duob' ſicut dicit cõis logica q ſubiectũ diſtribuitur p quibuſcũq duob' ſub diſiunctione ad alios duos: ita q ad veritatẽ hui' ſufficit q ſortes et plato currãt. vel cicero ⁊ robert' currãt. ⁊ ſic de quibuſcũq duob'. ita q deſcẽdendo ſub ſubiecto opꝫ dicere iſte hõ currit. et ſic de ſingulis. ita q deſcẽdentes ſint vna diſiunctiua cõpoſita ex tot copulatiuis quot ſunt varia duo ſuppoſita hoĩs et cuiuſlibet partis veritas ſufficit ad veritatẽ eius. Si dicas ſubiectũ diſtribuiƚ: ergo nullo modo deſcẽdendum eſt diſiunctiue. Ad hoc in deſcenſu reſpõdebitur.

❡ Ad ſcḋʒ quo queriƚ de quãtitate huius hõ quilibet currit. Rñdeƚ q apud logicũ talis ꝑpoſitio cẽſenda eſt indefinita: ſed in ſenſu quo ſit eſt vlis. Et ita rhetoꝛ diceret: qꝛ ſignũ vle nõnunq venuſtius poniƚ poſt terminũ quẽ natus eſt diſtribuere q econuerſo.

Diſtributio p gñib' ſingulorũ ⁊ p ſingulis gñm.

❡ Ad tertiũ de iſta. omne aĩal fuit in archa Noe. ſolet dici ab antiquis ſophiſticis et etiaʒ a theologis q duplex eſt diſtributio. Quedã ẽ p generib' ſinguloꝝ. Alia ẽ p ſingulis generũ: hoc eſt qñ ſignũ vniuerſale addiƚ termino generico põt ipm bifaria diſtribuere. ſ. p ſingulis generũ: hoc eſt dictu p oĩb' de qb' eſt verificabilis. vel pro generib' ſingulorũ: ⁊ hoc eſt p ſpeciebus ſub alio vocabulo. vel ſic ⁊ clarius pro cuiuſ. het ſpeciei vno indiuiduo ſpeciei vniꝰ inferioris ad terminum generalem.

❡ Iſto notato qualitercunqꝫ ſubiectũ diſtribuiƚ ſiue p gñibus ſinguloꝝ ſiue p ſingulis generũ dico ꝑpoſitionẽ datã eſſe vlem: ⁊ ſubiectũ eſt iſte termin' aĩal ſine addito: qꝛ nõ opinoꝛ cũ eis q dicũt q ſubiectũ eſt hoc totũ de aliq ſpecie aĩalis aliqḋ aĩal. ſed bene veꝝ eſt q illḋ cõplexũ eſt ſubiectũ in ei' equalẽte. qḋ ſic ꝑbo. habeat intellectus hanc indefinitã aĩal fuit in archa noe: cuius ſubiectũ ẽ iſte terminus aĩal ſine addito. Tunc ſic arguo. vel intellectus põt ferre ſignũ vle ſup illũ terminũ genericũ ipſum diſtribuẽdo p generib' ſinguloꝝ: et nõ p ſingulis generũ vel nõ. Si ſcḋm diſtinctio pncipalis nulla eſt. Si primũ habeo intentũ qḋ veritatis hec diſtinctio habeat videas i oppoſitionibus.

❡ Ad quartũ dr̃ q iſta. oĩs hõ ⁊ aſin' currit. nõ põt diſtingui penes hoc q totale ſubiectũ diſtribuiƚ. vel prima ps ſolũ: qꝛ ſubiectũ eſt vnũ copulatũ equalẽter ꝑ talis nũeri qḋ nõ põt diſtribui a ſigno alteri' nũeri: mõ oĩs eſt ſingularis nũeri: ꝑpterea diſtribuit totum. ⁊ ſic ꝑpõ eſt mixte q̃titatis: vel ſaltẽ nõ eſt vlis.

❡ Cõtra hoc ar̃. ſubiectũ hui' diſtribuiƚ. nõ hõ currit. ⁊ tñ nõ a ſigno eiuſdem numeri: qꝛ aduerbiũ nullius numeri eſt. Forte dicis ſicut dicendũ eſt: replica nõ pcedit cõtra ſolutionẽ. nõ enĩ dicebaƚ ad hoc q termin' diſtribuaƚ neceſſe eſt diſtribui ipm a ſigno eiuſdẽ numeri. ſed ponebaƚ hec negatiua q nõ põt diſtribui a ſigno alterius numeri: modo nõ eſt terminus alterius numeri: qꝛ nullius nũeri eſt.

❡ Contra hoc replicaƚ. ſequeretur q ſubiectũ hui' nõ diſtribuereƚ. oĩs pplꝰ eſt pplꝰ. ↄñs eſt falſum. ⁊ ↄña pʒ. qꝛ ſubiectũ eſt equalenter alteri' nũeri ab adiectiuo. Forte iterũ dicis. ⁊ ita dicendũ eſt q pplus licet equaleat termino pluralis numeri: tñ grãmaticaliter loquendo eſt ſingularis numeri. ſecus ẽ de copulato: ⁊ grãmaticaliter capimus equalenter.

❡ Contra hoc ar̃. cõfudit confuſe tñ terminũ alteri' nũeri. ꝫ eodẽ mõ põt diſtribuere terminũ alteri' nũeri. aña pʒ de pdicato hui'. oĩs hõ ẽ aĩal. ſupponẽte ↄfuſe tñ. ꝫ Forte iteꝝ dicis ſicut dicẽdũ ẽ q nõ ẽ incõueniẽs reſpectu termini remoti: ſec' ẽ reſpectu termini propinqui. Et cã eſt: qꝛ nõ diſtribuit terminũ ꝑpinquũ: niſi reſpectu cui' eſt adiectiuũ. immo ↄtra dico q aliqḋ ſignũ diſtribuit terminũ remotũ ⁊ nõ ꝑpinquũ: ⁊ ſignũ ẽ diſtributiuũ reſpectu termini ꝑpinqui q̃tũ eſt ex pte ei'. etiã termin' ſequẽs eſt capax q̃tũ eſt ex pte ei'. hoc pʒ hic. null' hõ et aſin' ſunt aĩalia. cui' ſubiectũ nõ diſtribuitur ſi pcedam' eodẽ pede cũ ſigno negatiuo affirmatiuo qḋ videƚ eſſe eqle q̃tũ eſt ad hoc.

❡ Contra ſolutionẽ principalem replica. iſta eſt indefinita. homo ⁊ aſin' currit. ergo põt fieri vlis p additionẽ ſigni vlis: et nõ niſi ſicut diximꝰ ſic dicẽdo. oĩs homo: ⁊ aſinus

currunt. Forte reſpōdes ſicut reſpondendū eſt: ſic erit vl'is ois hō ⁊ aſinus currūt: q: ibi adiectiuū eſt equaliter eiuſdē numeri cū copulato.

Cōtra hoc arguo ꝓbādo ꝙ iſta nō eſt vl'is. oēs hō et aſin' currūt. iſte terminus hō nō diſtribuit᷑ ꝑ fundamentū: q: eſt alterius nūeri a ſigno: ⁊ ꝑ eandē rōnem nec iſte termin' aſin'. ergo nec totū. Si neges ↄ̄ñam ſicut negāda eſt habebit᷑ hec ↄ̄cluſio. vel ꝙ iſte nō ↄ̄tradicūt. oēs hō ⁊ aſinus currūt: ⁊ hō ⁊ aſin' nō currūt: vel erit aliq̄s termin' diſtribuibilis q̄ nō eſt determinatio accepta vnica acceptione et in neutra ↄ̄dictoriarū diſtribut'. Rñdeo ↄ̄cedēdo ↄ̄cluſionē: q: eſt ſequēs ex dictis: nec clare ſequit᷑ aliqua ps ↄ̄cluſionis illi': ſed recipio ſcḋam prē ꝑmā negādo. Si q̄ras quō ſupponit ꝑma pars illius copulati: ⁊ quō ſcḋa. dico ꝙ ꝑma ps ſtat determinate: ⁊ ſcḋa ſtat confuſe tm̄: q: mediate ſequēs ſignū vl'e affirmatiuū nō curādo de nūero: ſed in iſta. nulli hō ⁊ aſinus currūt: dicit᷑ ꝙ totū diſtribuitur et ꝑma pars ſtat determinate.

Debac pe. brux. ꝙ ſit vl'is ⁊ ſubiectū diſtribuit᷑ ꝑ mltitudīe meditatē excedēte vel pro aliquo conſimili.

De quito dubio. quaſi quilibet hō currit. Notandū eſt ꝙ hoc totū q̄ſi quilibet capit᷑ pro vno ſigno. ita ꝙ q̄ſi retrahat illud ſignū quilibet ne diſtribuat iſtuꝫ terminū hō ꝑ quolibet ſignificato: et nō determinet iſtum terminū hō: q: addito hui' termini quaſi retrahit terminū a ſua ſuppoſitione. hoc ꝑꝫ. ſummuliſta ſupponit ꝑ aliquo ſtudēte ſummulas: ⁊ non pro grāmatico. ſed h' totū quaſi ſummuliſta ſtat pro grāmatico: q̄ ꝑrimo futur' eſt ſummuliſta: ⁊ ita ꝓportionabilr̄ de aliīs dicat᷑. vt quaſi magn' grāmaticus ferme heretic' pene xp̄ian' limitatiōe facta ꝙ ſit ps ſigni: tūc opꝫ ſic ꝓcedere querēdo de q̄ritate ꝓpōnis date. Et arguo ꝙ nō ſit vl'is q: ſubiectū nō diſtribuit᷑. ergo nō ē vl'is. ↄ̄ña nō eſt dubia. ⁊ ꝓbo añs. q: ꝑ nullo nec aliquib' diſtribuit᷑. qḋ ſi neges: q̄ro pro quo vel q̄bus diſtribuit᷑. et nō eſt maior ratio ꝙ diſtribuat᷑ ꝑ alio a ſorte ꝗ̄ pro aliis a platone: ⁊ ſic de quolibet homine. ergo pro nullo diſtribuit᷑. ſed cū ſubiectuꝫ ſit terminus diuiſiuus ꝑ nullis diſtribuit᷑. ergo habetur vnū ſufficiēs añtecedens ad ↄ̄cludendā propoſitionē datam nō eſſe vl'em.

Rñdet᷑ vt facile itelligatur argumentū: q: eſt parū tedioſum mutabo ī iſtā quaſi q̄libꝫ ſummuliſta ē in aula ⁊ qualr̄ dico de iſta proportionabilr̄ dicatur in aliīs: tūc volo ꝙ oēs ſummuliſte ſint in aula: et grā exēpli ſigno eos oēs collectiue eſſe quadraginta quattuor volo ꝙ vn' egrediatur ſolū. iā remanēt quadraginta tres in aula. tūc q̄ro ab arguente an velit iſtaꝫ ↄ̄cedere quaſi q̄libet ſummuliſta ē in aula: ⁊ no tū eſt ꝙ ſic propterea volo ꝙ egrediat᷑ vn' alius iā ſunt duo ī curia ⁊ quadraginta duo in aula: ⁊ q̄ro adhuc ab eo an velit eā ↄ̄cedere: ⁊ ſic ſucceſſiue remouebo quouſꝙ dicat nūc incipit eē falſa. ⁊ ſignet᷑ ille numer' q̄ ſufficiat ad verificādam iſtā. ita ꝙ ſi vn' hui' nūeri ſignati egrediat᷑ propoſitio cenſebit᷑ falſa. ⁊ ſic ita ꝙ quadragita ſufficiāt: q: opꝫ ꝙ det numeꝝ: vt diſputatū ē in terminis q̄rēdo q̄s nūerus ſufficiat ad ꝓpſm. Tunc applicādo ad ſolutionē argumēti dico ꝙ ſubiectū diſtribuit᷑ pro quocūꝙ ſummuliſta ſub diſiūctione quēadmodū dictū ē in ꝑmo dubio de iſta: vterꝙ hō currit. h' tū intereſt cū hic oporteat capere q̄draginta cathegoricas copulatiue ſub diſiunctiōe in alia aūt duas. Et q̄licūꝙ totalis diſiūctiua ↄ̄poſita ex aſcēdentib' habebit vnā prē verā (partē inq̄) ↄ̄poſitā ex q̄draginta cathegoricis copulatiue: tota ꝓpō erit ꝟa ſic aſcēdendo iſte hō ē in aula. ⁊ iſte hō ē in aula. ⁊ ſic de ſingulis. demōſtrādo quadragita copulatiue. vel iſte hō eſt in aula. ⁊ iſte hō ē in aula. ⁊ ſic de ſingulis demonſtrādo alios quadraginta vel aliū numerū quadragenarium: quia interdū aliqui ſummuliſtarum ſunt cōmunicantes imo neceſſe eſt ita fieri in iſtis quadragenariis.

Ad ſextū de iſta. ois vel aliquis hō currit. de qua q̄rit Dorp ⁊ dicit ꝙ aliqui dicūt eā improprīā eo ꝙ non ē poſſibilis ↄ̄iunctio ſincathegoreumatū in mēte. ſed poſtea admiſſa ei' ꝓprietate dicit ꝙ ē mixte q̄ritatiſ. ſ. vl'is ⁊ ꝑticularis: q: cadūt duo ſigna ſuꝑ ſubiectū q̄ꝝ vnum ē vniuerſale et aliud ꝑticulare.

Contra iſtud arguo ſic. Uel ſubiectū diſtribuit᷑ ab hoc ſigno ois. ſ. ꝙ nō impediat᷑ a ſigno ꝑticulari vel nō. Si primū mere vl'is eſt. ſi ſcḋm ꝑticularis ē. ergo nullo mō ē mixte q̄ritatis. ⁊ ſic dico ꝙ ē ſimplicis q̄ritatis ꝓpter argumentū factū. ſ. mere vl'is: q: ſignū vl'e nō impedit᷑ ab h' ſincathegoreumate aliq̄s: ⁊ q̄ñ impediret᷑ eēt mere ꝑticularis: nec extiſtimādū ē ꝙ oporteat bis reſumere hō. q: iā nō eſſet q̄ſtio de ꝓprietate ſermōis ſic dicēdo. ois hō vel aliq̄s hō hō currit: in quo ly vel nō ↄ̄iungit ſincathegoreumata ſex termios ſincathegoreumaticos.

Impḋ opinionē dorp.

Idē pe. de bruxel. in arg. de pre poſitione.

Ad ſeptimū dr̄ ꝙ iſta ē vniuerſalis. ois hō p̄ter ſortē currit: et ſubiectū diſtribuit᷑ ꝑ quolibet ſuo ſuppoſito: q: ſubiectū eſt hoc totū. hō preter ſortē. qḋ ſupponit pro quolꝫ alio hoīe a ſorte. ⁊ ſic debet verificari de platone hoc eſt hō alius a ſorte mutādo preter in aliō. ⁊ ſic de cicerone ⁊ petro. De alia. tot' ſortes eſt minor ſorte. dr̄ ꝙ ſi tot' capiat᷑ partim cathegoreumatice: et ꝑtim ſincathegoreumatice ꝙ illa eſt vl'is et ſubiectū eſt hoc totū ps integralis ſortis ſi capiat᷑ cathegoreumatice ipſa eſt ſingularis ⁊ ſubiectū eſt hoc totū totus ſortes: q: terminus diſcret' cū quocūꝙ addito nō ampliatiuo ↄ̄ſtituit terminū ſingularē. nō ampliādo dico: q: iſta eſt indefinita. ſortes imaginabilis eſt hō. ſed nulla ampliatio citra poſſibile incluſiue hoc facit.

Aliter dicit Pet. de bruxel. q ſi ly tons capit᷑ ſincathe. illa eſt vl'is: c[...] ps integralis ſor[...] ſubiectu[...] impliat[...] nec ly to[...] eſt par[...] termi[...] iſta ſig[...] ter ⁊ in[...] rū ſint [...] tes ext[...] mozum.

Ad octauum de iſta. ois hō vel aſinus currit. pōt diſtingui ꝑ hoc ꝙ ↄ̄iūctio vel diſiūgit inter terminos vel inter ꝓpōnes. ſi ſcḋm eſt ypothetica ⁊ nulli' q̄ritatis. ⁊ hec diſtictio nō dat᷑ de ꝟtute ſermonis: q: ꝓpō eſt mere cathegorica: ſꝫ de bonitate intelliget᷑. Et de cōi mō loq̄ndi. Si diſiūgit inter terminos h' iteruꝫ dupl'r. vel ſi ſignū vl'e poſitū in ꝑncipio cadat in totū diſiunctū: ⁊ tūc eſt mere vl'is: q: diſiūctū eſt equaliter eiuſdē numeri cū illo ſigno ſingularis nūeri ſꝫ ꝙ grāmatici dicūt. Et plurale petit vel ſingulare req̄rit. ſi ſignū vl'e cadat ſuꝑ ꝑmaꝫ prē tm̄. tūc nō eſt vl'is: ſed citius mixte q̄ritatis ꝑtim vl'is ⁊ ꝑtim indefinita. Cōtra iſtud ar. ꝓbādo ꝙ nō pōt ꝑaſe diſtribuere ꝑmā prē. et h' ſic. totū illud diſiūctū ſeq̄tur imediate ſignū vl'e affirmatiuū: ⁊ ē capax ſue diſtributiōis: ergo diſtribuit᷑. Rñdet᷑ ꝙ bene verū eſt ꝙ iſtud totū diſiunctū adeo imediate ſeq̄tur ſignū vl'e affirmatiuū ſicut ꝑma ps: quēadmodū vna lancea tan-

Dicit pe. brux. ſi [...] ois ferꝫ ſuꝑ pri[...] prē tm̄ c[...] idefinita.

gens hoc pilare eſt adeo immediata pilari ſicut cuſpis eius et hoc rõne partis ꝛ etiã totius: hoc non obſtante intellectus põt regulare, virtutez diſtributiuã ſuper primũ terminũ nõ ferẽdo in totũ diſiunctũ recipiẽdo primã ptẽ ꝑ vno termino: ꝛ nõ totũ diſiunctũ pro vno termino.

¶ Cõtra hoc arguit. Probãdo ꝙ nõ eſt mixte qͣlitatis. eſto ꝙ ꝑ caſe pma ps diſtribuat et hoc ſic. qꝛ totũ diſiunctũ eſt vn' termin' ſuppõnẽs vno gñe ſuppõnis: ergo ei debet vna ſuppoſitio alia a ſuppõnib' ptiũ: qꝛ h' diſiũctũ hõ vel aſin' nõ eſt iſte terminus hõ: nec iſte termin' aſin': ſꝫ vn' termin' ab vtroqꝫ diſtinct' copulatim ꝛ copulatiue quẽadmoduz eſt hic. nõ ſortes vel plato currit: q̄ eſt vlis cui' ſubiectũ diſtribuit ꝛ quelibet ps ſtat diſcrete. ſilr hic. nõ hõ vel ſortes currit. cui' totale ſubiectũ ſtat diſtributiue. ſcõa ps diſcrete. ꝛ pma diſtributiue. ſilr hic. nulli hõ ꝛ aſinus currũt. cui' ſubiectũ totale diſtribuitur. ꝛ pma ps ſtat determinate. et iſte hõ vel aſinus currit. cui' ſubiectũ ſtat diſcrete ſi iſte ſingulariſet totũ: ꝛ tñ forte vtraqꝫ ps ſtat determinate. de quo exẽplo poſtea dicet applicãdo ad ꝓpoſitũ. eodẽ mõ erit hic. ois hõ vel aſinus ẽ aſinus. eſto ꝙ prima ps diſtribuat. ꝛ ſcõa ps ſtet cõfuſe tñ. et eodẽ modo hic argumentabor. omnis homo vel ois aſinus eſt aſinus. vt virtus primi ſigni diſtribuat preciſe primã partem.

¶ Ad hoc argumentũ rñdendo dr ꝙ opꝫ in hãc diſiunctiuã incidere ꝙ nulla iſtaꝝ de diſiunctis extremis, puta ois hõ vel ois aſinus currit. vt ꝓ̄rus cadat in pmã ptẽ ẽ mixte qͣlitatis ſicut colorare videntur rõnes adducte: vel ponẽdo eas mixte qͣlitatꝭ opꝫ dare diſcrimẽ quare iſta eſt ſimplr indefinita. iſte hõ vel aſin' currit. ponẽdo ꝙ ꝓnomẽ ſingulariſet pmã ptẽ: qꝛ ſic dicũt cõiter loquẽtes: vt pꝫ in dorp ꝛ in ceteris carpẽtib' aliquos qui dicũt hãc mixte qͣlitatis. iſte hõ vel aſin' currit. ſi ꝓnomẽ ſingulariſet primã ptẽ. et tamẽ iſti alios arguẽtes dicunt iſtas mixte qͣlitatis. ois hõ vl' aſinus currit. poſito ꝙ ois diſtribuat primã ptẽ ſolũ. et ꝓ nũc capio ſcõm membꝛũ ſcꝫ ꝙ iſta. iſte hõ vel aſin' currit. eſt mere indefinita. ꝛ iſta. ois hõ vel aſin' currit. eſt mixte qͣlitatis tenẽdo terminos vt ante limitauim'. ꝛ tũc opꝫ dare diſcrimẽ in quo latet punctũ argumẽti. ꝛ hoc ideo eſt qꝛ hoc diſiunctũ iſte hõ vel aſinus reputat terminus vnã ſuppoſitionẽ hñs. ꝛ hoc ideo. qꝛ poſſumus dare ſingulares ei' aſcẽdendo ꝛ deſcẽdendo rõne totius ac ſi eſſet termin' in quo nullũ poneret ſignum. iſte hõ vel aſinus currit. demõſtrãdo ſortẽ. Dam' ſic ſingularẽ. hoc exñs iſte hõ vel aſinus currit. ſiue demonſtrat ſortes ſiue brunellus. ꝛ idẽ eſt dictu iſte hõ vel aſin' currit: ꝛ ſortes vel aſinus currit. hic aũt ois hõ vel aſinus currit. vel ois hõ vl' ois aſinus currit. nõ poſſum' capere vnã ſingularez ſub totali nõ mutatis ſignis vlibus: quia capta iſta. ois hõ vel ois aſin' currit ſi debeat hrẽ aliquã vnã ſuppoſitionẽ maxie eſſet determinata eo ꝙ totũ eſt termin' cõis ſup quẽ nullũ cadit ſignũ ois in ꝓncipio nõ cadit qꝛ regulat in primo termĩo nec mediate ſeqͥtur pmũ ſignũ. ergo nõ ſtat cõfuſe tñ. ꝛ qñ ſtaret cõfuſe tñ redirẽt eedẽ difficultates ſicut ſtãdo determinate. Des ergo ꝙ ſupponat determinate tũc opꝫ ſic aſcendere. iſte ois hõ vel ois aſin' currit. vel ille ois hõ vel ois aſinus currit. ꝛ ſic de ſinglis. ꝛ qͥro qd demõſtras ꝛ nõ põt dari ꝓpter diſtributionẽ ptiũ. Si dicas ꝙ delẽde ſunt diſtributiões tũc opꝫ ſic aſcẽdere. iſte hõ vel ille aſin' eſt currẽs: vel ille hõ vl' aſinus eſt currens: vel ille hõ vel ille aſinus eſt currẽs: ꝛ tũc ſi ſortes et brunellus currãt illa eſt vera qđ nõ eſt dicendũ. Et tũc ad obiecta rñdet hoc totũ eſt vn' termin' diſtinctus ab vtraqꝫ pte diſtincti ſupponens. ergo ei debet vnica ſuppoſitio. nego ꝯñam ꝛ refello formã argumẽti: qꝛ eodem mõ ꝓbabis ꝙ ſubiectũ hui', cuiuſlibet hois quilibet aſinus eſt rudibilis: hꝫ vnicã ſuppoſitionẽ qđ dicere nõ potes: qꝛ ſtat hãc eſſe verã. hois aſinus nõ eſt aſin' rõne ptiũ vbi ſi trãſeas ad totum eã nõ ſic verificabis. Hoc declarabit in ꝯdictoriis. Alia argumenta ꝑſuaſiua ex dictis ſolui pñt: qꝛ ꝓ olbus eis dico nõ eſſe negãdũ qn vnuz totale extremũ diſiũctũ vel copulatũ habeat vnicam ſuppoſitionẽ a ſuppoſitiõib' ptiũ diſtinctã: vt patet in exẽplis adductis. Sed reſpiciẽdũ eſt qñ ꝑ regulas cões poſſum' aſcẽdere et deſcẽdere dãdo ſingulares ſub totali: et qñ ſic eſt mixtũ hꝫ vnã ſuppoſitionem. Sed ſi cuipiã libeat tenere hanc mere indefinitã ois hõ vel ois aſinus currit. ſi dicat ꝙ totale diſiunctũ ſtat determinate: qꝛ nullũ ſignũ cadit in ipm: ꝛ quo ad aſcẽſuꝫ primo aſcẽdat ſub pmo termino diſtributo ad oia ſua ſuppoſita ꝛ poſtea ꝑ oia ſua ſuppoſita ſecũdi termini diſtributi nullo pacto pmo aſcendendo ſub toto ꝛ poſtea dato diſiũcto terminoꝝ ſingulariũ diſiũctiue aſcendat ſub toto qui modus in deſcẽſu explanabit. et ſm illud nõ dabit ꝓpõ de extremis ypotheticis mixte qͣlitatis.

Nõ ſcõuenit diſiunctũ vel copulatũ habere vnicã ſuppoſitionem a ſuppoſitiõib' partiũ diſtinctam

¶ Dubitat nono quãta ẽ iſta. ſortes nõ vel plato currit. et ſimiliter iſta. ſortes et omnis homo currunt.

¶ Decimo dubitat de diſtributione accõmoda: vt in illo exemplo cõi. Celũ regit omnia. et queratur de quãtitate hui'. quelibet res eſt ſub celo.

¶ Undecimo dubitat de talibus. qͥcqͥd placet platoni mihi placet: nihil ꝛ nemo mordẽs ſe in ſacco: nullibi: eſt hõ nuſqꝫ ſunt antipodes: cõtra negãtẽ ꝓncipia nõ eſt diſputãdũ: vbicũqꝫ hõ currit hõ mouetur.

¶ Duodecimo dubitat de qͣlitate ſcõe ptis hui' copulatiue ois hõ eſt aial et ille mouet. ¶ Ad nonũ rñdet ꝙ ille ꝓpões ſũt vniuerſales. de pma patet. quia iſte cõtradicũt. ſortes vel plato currit: ſortes non vel plato currit. quod ꝓbat. qꝛ iſte ꝯdicunt. ſortes vel plato currit: nõ ſortes vel plato currit: vt ꝯſtat. ſed in ſingularib' nõ refert ꝑponere negationẽ qͣtũ ẽ ex pte termi ſinglaris. ꝗ idẽ erit dicere formalr nõ ſortes vel plato currit: ꝛ ſortes non vel plato currit: ꝛ vna eſt vlis. ergo et altera.

In ſinglarib' qͣtũ ẽ ex pte termini ſingulariꝭ nõ refert preponere vel poſtponere negationẽ ꝓ ꝓpoſitiõis qͣlitate.

¶ Contra hoc arguit ſic. ſubiectũ hui' nõ diſtribuit. ergo nõ ẽ vlis. añs ꝓbo qꝛ ſi ſic maxie a negatiõe. ſed h' nõ eſt dicẽdũ. ꝙ ꝓbo. qꝛ nullũ ſignũ diſtribuit terminum niſi ponat poſt negationẽ: ergo nõ diſtribuitur a negatiõe. Forte dicis ꝙ diſtribuit totũ. vt ſuadet argumẽtũ: ſed diſtribuit vel plato. ¶ Cõtra. hoc nõ eſt diſtribuibile: ergo ipm nõ diſtribuit. Ad argumẽtũ rñdet cõcedẽdo ꝙ diſiunctum illud diſtribuat a negatiõe ꝛ vel plato nõ diſtribuit: ſꝫ totũ diſiũctũ. Et qñ dicꝭ nullũ ſignũ diſtribuit termi

nū niſi poſitū poſt hoc nego et potiſſimū quādo ꝑeiſe ꝑcedit terminꝰ diſcretꝰ vbi eſt idē ꝓponere ſignū totali diſiūcto vel añ ly vel. Uel dr̄ ſic ꝙ lʒ formalr̄ non ꝑcedat totū ꝟtualr̄ tñ añcedit: ſed iſtā indefinitā aſſero. ſortes vel nō plato currit.

⸿ Cōtra hoc arguit. ſeqret̄ ꝙ iſta eēt vl'is. ſortes ⁊ plato ⁊ cicero nō vel robertꝰ currit. ꝑ rōnē te mouentē. ꝙ ſi ꝓcedas ſicut cōce dendū eſt qñ copulatū ꝗtitcūqȝ cōplexū termīo rū ſingularū ꝑcedit. Contra eodē pacto habes dicere iſtas eſſe vl'es. hō vel aſinus currit. hō nō vel ſortes currit. ꝯñs eſt incōueniēs q2 ꝯdictoria ſcōe ꝓpōnis. oīs hō vel ſortes currit eſt vl'is et nunꝙ̄ due vl'es ꝯdicūt. ⸿ Ad hoc reſpōdet̄ ꝙ lʒ ꝯñtia poſſit impediri ꝑpt hoc ꝙ ꝑcedit terminꝰ cōis illā negationē cōcedo tñ ꝯñs: nec hoc ē incōueniens ꝙ totū diſtribuat̄. eſto ꝙ p̄ma ps ſtet determinate: vt in aliis dictū eſt. ⸿ Ad aliud. de iſta ſortes ⁊ oīs hō currunt. videt̄ ꝙ ſit vl'is ꝗ̄ꝙ ſignū vl'e nō ꝑcedit totā neqȝ cōiunctionē copulatiuā ⁊ ſubiectū accipit̄ vnica acceptiōe. ſ. diſtributiue. ⁊ opʒ ſic aſcēdere copulatiue: ſortes ⁊ iſte hō currūt. demōſtrādo platonē: ſortes ⁊ iſte hō currunt demōſtrādo ciceronē: ⁊ ſic de aliis ſuppoſitis huiꝰ termini hō. ⁊ eodē mō hic. ſortes ⁊ oīs aſinus currūt. Et qñqȝ aliqs terminꝰ diſcretus ꝑcedit illā cōiunctionē et cū ſcōo termino diſtributo ꝗtūcūqȝ cōplexus fuerit terminꝰ diſcretꝰ: vt ſortes plato cicero robertus ⁊ oīs aſinꝰ currūt

Diſtributio ſimpliciter dicta et accommoda.

⸿ Ad decimū notandū eſt ꝙ antiqua diſtinctio q̄ nūc pene extincta eſt dicit. Q duplex eſt diſtributio: quedā eſt ſimpl'r dicta. alia eſt accōmoda. Diſtributio ſimpl'r dicta eſt qñ terminꝰ diſtribuitur ꝑ oībꝰ ſuis ſigt̄is ſm̄ exigentiā ſigni. Diſtributio accōmoda eſt: qñ terminꝰ diſtribuit̄ ꝑ oībus ſuis ſignificatis dēpto ſig̃to termini cuʒ ſigno vl'i accepto. vt celum regit oīa. ⁊ illa diſtributio ortū habet ex cōi mō loq̄ndi hoīm cōcedētiū iſtā. celum regit oīa. ⁊ ſi inferat̄ eis: ergo celū regit ſe nō eſt opus ꝯſtātia: q2 eſt intrinſeca in añcedēte morꝫ negāt ꝯñam r̄ndentes ꝙ regit oīa alia a ſe. Poſſumꝰ hāc diſtīctionē īpugr̄e accept̄ talibꝰ celū vl' nō celū regit oīa ſil'r ens regit oīa: ſʒ nō īſiſto: q2 falſe ſūt tales de ꝟtute ſmōis: lʒ ꝑ eas vere enūciationes intelligant̄. ⁊ adhuc h' cōtingit alio mō in ſignis vl'ibus vbi ꝓpōnes vniuerſales habētes mītas ſingulares veras ⁊ paucíſſimas falſas cōcedunt̄ ꝓpōnes vere. ꝟbi cauſa. libro nūeri cōcedit̄ ꝙ oēs filii iſrael q̄ manducauerūt de māna in deſerto mortui ſunt ⁊ tamē chaleph ⁊ ioſue nō mortui ſunt in deſ'to: ſed ſoli in terrā ꝓmiſſionis ꝑuenerūt: ſed q2 quadraginta mille ſingulares illius vl'is dēptis duabꝰ erāt vere illa cōcedit̄. ⸿ Ad vndecimū de iſta ꝗcquid placet ſorti mihi nō placet dr̄ ꝙ eſt vl'is ⁊ ſubiectū eſt hoc totū ens qđ placet ſorti. de alia nihil ⁊ nemo mor ēt ſe in ſacco: quo ad ꝗtitatem dr̄ ꝙ vtraqȝ negatio pōt capi negāter ⁊ tunc ſubiectū eſt hoc totū ens et hō: eſt mixte quātitatis ⁊ totū copulatum nō diſtribuit̄: q2 ly nullū incluſum in hoc termino nihil non diſtribuit copulatum. eſto ꝙ ens et hō ſupponunt ꝑ eodē: immo ꝙ fortius eſt ſubiectū huius nō diſtribuit̄. oīs gladius ⁊ enſis ſunt. eſto ꝙ partes copulati ſint ſinonime: q2 non opʒ ꝙ ſi vnū ſinonimorꝫ diſtribuitur ꝙ alterū diſtribuat̄. vt ptʒ hic. oīs lapis ē petra. quo ad ꝑdicatū huiꝰ etiā totale copulatū nō eſt ſinonimū cum partibus eiꝰ excludēdo cōiunct. onē. vel vtraqȝ negatio capitur infinitanter et tūc eſt indefinita: et ſubiectum eſt hoc totū nihil et nemo que indefinita eſt. vel pr̄ima negatio capitur tm̄ negāter et ſcōa infinitāter vel econuerſo. ⁊ facile eſt dare ꝗtitatē eius. De iſtis duabus nullibi eſt hō nuſꝙ̄ ſunt antipodes. reſoluent̄ et ſunt clara de ſe nullo loco eſt hō nullo loco ſunt antipodes. De alia contra negantē principia nō eſt diſputandū. ſil'r reſoluitur in talē non ſpectat ad aliquē diſputare cōtra negātē principia ⁊ illa eſt vl'is. patet de ſe.

Nihil ⁊ nemo mordent ſe in ſacco.

⸿ Ad duodecimū vbi querit̄ de quātitate ſcōe partis huius copulatiue oīs hō eſt aīal ⁊ ille mouet̄ capiendo ille relatiue. dr̄ ꝙ ipſa eſt indefinita et tm̄ valet ſicut ille homo qui eſt aīal mouet̄. q2 vt dicet̄ in relatiuis relatiuū ſubſtātie idemptitatis in alia cathegorica poſitū a ſuo añcedēte ſtat ſicut terminꝰ cōis ſuo loco poſitus. Et ſi dicas dorp dicit illā eſſe vl'em: verū eſt ꝙ ita dicat ⁊ in hoc repugnat ſibiipſi et ſue poſitioni in relatiuo: q2 ipe tenet ſicut tenēt oēs. hoc qđ dicimꝰ de relatiuo in materia relatiuorū ꝙ infert illā non eſſe vniuerſalem. ſed pōt dari cōe refugium: q2 locutus eſt ſm̄ varias poſitiones. Ex oībus colligat̄ ꝙ propoſitio dr̄ vniuerſalis eo ꝙ ad veritatē eius reqritur predicatū cuilibet ſuppoſito ſubiecti cōuenire ſm̄ exigētiam ſigni inſtar vniuerſi oīa cōtinentis. Dictū eſt ſm̄ exigentiā ſigni que ſunt multū varia: q2 quedā diſtributiua ſubſtātie. quedā accidēs. q̄dā habēt cathegorcuma diſtributū incluſum. vt ſꝑ que magis habēt pertractari in ſuppoſitionibꝰ ꝗ̄ hic. ⁊ potiſſimū fundamentū ad ꝗtitates dādas eſt reperiri extrema: q2 ſubiectum quādoqȝ eſt in capite ꝓpoſitiōis: vt quolibet qualibet de quolibet tali ſcit ipm̄ eſſe tale quale ipm̄ eſt. Interdum omnino in fine: vt nullus adhuc mūdo prebebat lumina titan. In celo non eſt deꝰ. ſed in iſto exemplo indifferenter poſſumus capere ſubiectum: vt viſum eſt.

Dimitti opinionē dorp cū caſandi

propō dr̄ vl'is.

Signorū diſtributiuorum varietas

⸿ De propoſitione particulari.

Propoſitio particularis ē illa in qua ſubijcit̄ terminꝰ cōis ſigno ꝑticulari determinatꝰ: vt qdā hō currit. Signa ꝑticularia ſūt hec: quidā: alter: aliquis: ⁊ ſimilia. ¶ Propoſitio indefinita eſt illa in qua ſubijcit̄ terminus cōis ſine ſigno: vt homo currit.

⸿ Propoſitio particularis eſt propoſitio cathegorica que formaliter vel virtualiter habet ſubiectum cōmune determinatum a ſigno particulari denomināte propoſitionē illam. dicit̄ ꝟtualiter ad includendas tales aliq̄d eſt capiēdo terminū partim cathegoreumatice ⁊ partim ſincathegoreumatice: vt tātum valet ſicut aliqđ ens mentaliter: q2 ſi capiat̄ trāſcēdenter mere indefinita eſt. Etiā dicitur virtualiter propter tales a. b. poſito ꝙ. a. ſignificet tm̄ ſicut aliquis homo currit: ⁊. b. tantū ſicut aliquis hō diſputat. dicit̄ determinante illā propoſitionē ad excludēdam preiacentē huius. aliquis hō eſt animal. que eſt indefinita ꝗ̄ꝙ ſubiectū determinet̄ ſigno ꝑticulari. ſʒ illō ſignū nō denominat illā ꝑticularē: ſʒ ꝓpoſitionē cuiꝰ eſt ps. Ex illo ptʒ ꝙ determina

Particularis ꝓpōis diffinitio

tus equoce capit̃ in diffinitiōe ꝓpoſitionis vniuerſalis ⁊ in hoc loco: q: in diffinitiōe ꝓpoſitionis vniuerſalis tm̄ valet ſicut diſtributiuū. hic autē ſicut determinatio determinabile ⁊ determinās: ⁊ termin' cōis q̇ ſubiicit̃ eſt aggregatū ex ſigno ⁊ termino cōi ſi teneātur q̇ dicta ſunt. Sed ſi q̇s dicat ſufficere ad ſignū nō eē ꝑtē ſubiecti ꝙ ponat̃ in principio ⁊ denominet ꝓpoſitionē ſiue ꝑciſe cadat in vnū extremū ſiue nō talis nō pōt cogi in oppoſitū ſed ꝑter rōnē loquit̃ nō eſt op' addere niſi impediat̃ ꝓpter facilitatē: vt hic. nō aliq̇s hō currit. etiā ſuperuacaneū foret: q: determinat' valet determinādo ꝑticularizat'. ¶ Signa particularia ſunt talia: q̇dā: aliq̇s: alter: nō omnis: nō nullus: ſed iſta duo vltima ſunt ꝑ equalentias. ¶ Signa particularia vnus ⁊ ambo non ſunt ſigna particularia.

¶ De propoſitione indefinita.

¶ Propoſitio indefinita eſt propoſitio cathegorica in qua ſubiicit̃ terminus cōis ſine ſigno q̄tificāte: vt oceanū circuit terrā. nō eſt op' hanc diffinitionē vlteri' exponere.

¶ Circa p̄dicta dubitat̃ quid eſt ſignū q̄tificans. ¶ Scđo dubitat̃ an q̇libet ꝓpō indefinita poteſt fieri vniuerſalis ⁊ per additionē ſigni particularis: ⁊ ſingularis per additionē ſigni particularis. ¶ Tertio dubitat̃ quare ponuntur ſigna particularia in propoſitionibus. Si dicas ſicut dicēdum eſt ad capiendos terminos pro eorum ſignificatis diſiunctiue niſi impediantur.

Signa ꝑticularia q̄re ponūt̃ in propoſitionibus.

¶ Cōtra. In propoſitione indefinita ſubiectum capitur pro ſuis ſignificatis diſiunctiue ſine tali ſigno: ergo ſuperflue ponūtur talia ſigna. ¶ Quarto dubitatur de q̄titatibus iſtarum. omnes apoſtoli dei ſunt duodecim capiendo oēs collectiue. Ois hō eſt totū in q̄titate: ſortes eſt dictio diſſyllaba. ¶ Quinto dubitat̃ quare q̄titas nō attribuit̃ ypotheticis.

¶ Ad primū dr̄ ꝙ ſignū q̄tificās eſt ſignū quo poſito vel remoto variatur q̄titas propoſitionis: vt capto hoc ſigno omnis. iſta eſt vniuerſalis. omnis homo currit auferat̃ ſignū remanet propoſitio indefinita. vel remanente ſigno vniuerſali addatur negatio in principio efficitur propoſitio particularis. et eodem modo de ſigno particulari et ſingulari oſtendi poteſt. ⁊ q̄tificans hic non dicit actum ſed tantum valet ſicut q̄tificatiuum.

Signū q̄tificās q̇d ſit.

¶ Cōtra hanc diffinitionē arguitur ſic probando ꝙ iſte terminus albus ſit ſignū q̄tificans per hāc diffinitionē: ⁊ ita de quolibet termino mundi: q: ipſo poſito vel remoto variat̃ q̄titas qđ ſic oſtenditur capta iſta propoſitione homo alb' currit q̇ eſt indefinita remoueatur iſte terminus albus iam probo ꝙ varietur q̄titas ꝙ ſic arguitur. hec propoſitio variat̃ quia ad variationem partis variatur totum et hec ꝓpoſitio eſt iſta q̄titas: ergo iſta q̄titas variatur. ¶ Reſpondetur ꝙ q̄titas mutatur: vt probat argumentum: ſed non mutatur q̄titas quia q̄titatem mutare denotat ꝙ ꝓpoſitio nō denominatur ſimili q̄titate q̄ta qđ eſt falſum ⁊ cauſa argumenti: quia quēadmodū propoſitio prior eſt indefinita ita eſt poſterior.

¶ Cōtra hoc arguit̃. ſequit̃ ꝙ iſte termin' ſortes eſt termin' q̄tificās ꝯn̄s eſt falſum: ergo ⁊ an̄s. falſitas ꝯn̄tis liquet. probat̃ ꝯn̄a: q: ipſo addito vel remoto variatur q̄titas: vt pꝫ hic homo currit q̇ eſt indefinita: hō ſortes currit eſt ſingularis. ¶ Reſpondet̃ ꝙ ei nō cōuenit diffinitio propter defectū generis diffiniti: q: per ſignū intelligit̃ ſignū ſincathegoreumaticū explicite vl' implicite: implicite addo ꝓpter replicā quā faceres de iſto termino nihil.

¶ Contra hāc ſolutionē arguitur: quia per illam expoſitionem ſequitur ꝙ negatio infinitans eēt ſignū q̄tificans. ꝯn̄s eſt falſum: ergo ⁊ an̄s. probo ꝯn̄tiam: quia eſt ſincathegoreuma: ⁊ ipſo poſito vel remoto variatur q̄titas. Hoc declaratur iſta eſt ſingularis ſortes currit. addamus negationē infinitantem dicēdo non ſortes currit: illa eſt indefinita. ¶ Ad hō argumentum reſpondetur dupliciter. Tum primo ꝙ debet intelligi ꝙ varietur q̄titas reſpectu termini communis: modo ſic non eſt in propoſito: quia non homo currit eſt indefinita: tollatur negatio infinitans adhuc reſiduum eſt ꝓpoſitio indefinita. Tum ſecundo dicitur ꝙ hoc non eſt preciſe propter additionem negationis infinitantis: ſed propter additionem termini cathegoreumatici communis in forma vel in valore additi: q: non ſortes tantum valet in conſequendo ſicut ens quod non eſt ſortes. ⁊ ꝑ primam ſolutionem ſoluitur vnum argumentum quod fieri poteſt ad probandum ꝙ nota materialitatis ſit ſignum q̄tificans. quia iſta eſt ſingularis. ſortes currit. iſta indefinita ly ſortes currit. quando mutatur genus ſuppoſitionis etiā in eodem verbo poteſt ſolui aliud argumentū quo probares relatiuum ſubſtantie identitatis eſſe ſignum q̄tificans. quia ipſo poſito vel remoto variatur q̄titas propoſitionis: vt pꝫ hic. homo eſt ſortes ⁊ homo mouetur. ſcđa cathegorica eſt indefinita: addatur illud relatiuum ille ſic dicendo. homo eſt ſortes ⁊ ille homo mouet̃. ſcđa cathegorica ē ſingularis: vt patebit in relatiuis. ſed hoc prouenit ex termino ſingulari prioris cathegorice ⁊ hoc dinoſcitur: quia ſi mutetur terminus diſcretus in communem ſecunda cathegorica ſemper remanebit indefinita.

¶ Cōtra oīa iſta ar̃. ꝓbādo ꝙ ſignū excluſiuum ſit ſignū q̄tificans: et hoc ſic. capta iſta propoſitione tm̄ platonem videt homo: ipſa eſt vl'is ⁊ deleto ſigno excluſiuo eſt indefinita. hoc conſtat capiendo illū terminū hō pro ſubiecto: ergo variat q̄titatem. diſtinguit̃. aut reſpectu termini propinqui: ⁊ ſic negat̃. vl' reſpectu termini remoti: ⁊ ſic cōceditur: q: vel rōne ſigni q̄tificantis eſt quod variat q̄titatē reſpectu illius reſpectu cui' attēdit̃ q̄titas: ⁊ non ſolum hō ſꝫ in cōi ſitu ꝑ quē attēdit̃ q̄titas. ex oīb' his infero ꝙ diffinitio ſigni q̄tificātis ē ſic intelligēda. Signū q̄tificās ē ſignū ſincathegoreumaticū variatiuū q̄titatis reſpectu termini cōis loco ſubiecti cōiter poſiti. ¶ Ex quo infero ꝓpōnes. ꝙ lꝫ duo ſigna ꝑticularia nō reddūt ꝓpōnē vl'ez: tn̄ duo ſigna vl'ia ꝓpōnem ꝑticularizāt. Prima ꝓpō pꝫ admiſſa ꝓprietate huius aliquis: aliq̇s hō currit. Scđa pꝫ hic. nō omnis hō pōt eē ariſto. ¶ Scđa ꝓpō. lꝫ ſignū vl'e particulariter q̄tificet ꝓpoſitionē particularē: nūq̄ tn̄ q̄tificat hoc totū pꝫ capta iſta oīs hō currit q̇ ē vl'is negatio addita cauſat talē eē ꝓpoſitionē ꝑticularē. Sed

Signi q̄tificātis diffinitionis intellect'.

Duo ſigna ꝯtrificātia ſunt vnū ſignū ꝯtrificans.

particulare ſignū totale eſt hoc aggregatū non ois. ¶ Tertia ꝓpō. duo ſigna ꝯtrificantia ſunt vnū ſignū ꝯtrificās: vt ptꝫ hic nō ois. ¶ Quarta ꝓpō. quēadmodū in iſta nō ois hō currit ſignū vle affirmatiuū nō impedit: q2 diſtribuit ſubiectū. Ita nec aggregatū duoꝝ ſignoꝝ impedit. ꝓmo q2 ſi pars aggregati diſtribuat ⁊ totū diſtribuit: ſꝫ hoc eſt rōne ptis. ſecūdo totū rōne toti' ꝑticulariſat. ¶ Ultima ꝓpoſitio. dictiones reddentes propoſitiōes exponibiles: vt tantū preter differens ab ſortio: ſigna collectiua nō ſunt ſigna ꝯtrificantia.

¶ Ad ſcōm dubiū in quo q̄rebat an q̄libet ꝓpō indefinita pōt fieri vlis etiā dr̄ cōiter ꝙ ſic ⁊ bene: quia ſi ſit indefinita: iam ſubijcitur terminus cōis ſine ſigno: tunc ergo ꝑ additionem ſigni vniuerſalis fiat vniuerſalis: ⁊ ſic de aliis duobus ſignis dicatur.

¶ Cōtra hoc arguit. iſta ꝓpō eſt indefinita. hō ē pict'. ⁊ tn̄ nō pōt habere ſingularē. igit̄ cōcluſio falſa. ꝯña tenet cū maiore: ⁊ ꝓbat̄ minor: q2 ſi poſſet aliquē habere maxime eſſet iſta ſortes eſt pict' ſed hoc eſt falſum: q2 illa eſt indefinita ⁊ ſubiectū ſupponit ꝓ quolꝫ ſimulachro ſortis. Reſpōdet̄ negādo minorē. ⁊ ad ꝓbationē dr̄ ꝙ iſta eſt ſingularis ei' iſte hō ē pictus demonſtrādo vnā imaginē depictā ipſi' ſortis et illa de noīe proprio eſt indefinita. ſ. ſortes eſt pictus. Forte ibi dicis nō eſt nomē propriū cōtendis ſolum ad nomē ibi nō accipit̄ proprie: ſꝫ quia ſortes communiter reputat̄ nomē propriū ſic loquor ⁊ iſta īdefinita ſortes ē pict': ſic currit ſingularis. iſte ſortes eſt pictus demonſtrando vnam imaginem ſortis. et ſubiectū illi' ſolū ꝓ imagine demonſtrata accipitur.

Singularis ꝓpoſitionis in qua analogū ſtat pro ficto qō ꝑ poſterius.

¶ Scđo ar̄. ad idē. hec ē indefinita hō imaginarie ē aſin'. ⁊ tn̄ nō pōt eē ſingularis nec ꝑ nomē ꝓpriū nec ꝑ ꝓnomē demōſtratiuū ꝗ ſolutio ꝓcedēs nulla. aūs ptꝫ: q2 capta illa plato imaginarie eſt aſin' ſubiectū accipit̄ cōiter. ⁊ eodē mō hic. iſte hō imaginarie eſt aſin'. Rn̄detur cōcedēdo ꝙ argumētū ꝓcedit ꝙ ē aliq̄ īdefinita q̄ nō pōt hr̄e ſingularē. ⁊ dr̄ ꝙ dictū cōe dꝫ intelligi ꝙ q̄libet ꝓpō indefinita cui' extrema nō ampliātur ad quīꝗ pōt habere ſingularem.

¶ Cōtra hoc ar̄. ſubiectū illi' hō imaginarie ē aſin' ſupponit determinate: ꝗ lꝫ aſcēdere diſiūctiue ſub ſubiecto ei' ⁊ nō niſi ꝑ ꝓpōnes ſingulares: ꝗ ſingulares hꝫ. Rn̄det̄ cōcedēdo ꝙ ſupponit determinate ⁊ ꝙ diſiūctiue aſcēdendū eſt īducēdo formā ꝓpōnū ſingulariū hoc eſt capiēdo ꝓnoīa demōſtratiua ferēdo ſup rē īportātē ꝑ ſubiectū: et q̄lꝫ talis ſufficit ad ꝯuitarē ꝓpōnis indefinite ac ſi eſſent vere ſingulares.

¶ Cōtra hoc ar̄. iſta eſt indefinita eſſentia diuina ē pr̄ ⁊ nō pōt eē ſingularis ꝑ additionē ꝓnoīs demōſtratiui: ⁊ tn̄ ſubiectū nō ampliat̄: ꝗ ſolutio ꝓcedētis argumēti eſt nulla. ꝓbat̄ minor: q2 iſta hec eēntia diuina ē pater eſt indefinita. q2 non repugnat illi ſubiecto ſic ſingulariſato accipi pro pluribus rebus ſcꝫ pro ꝑre filio et ſpiritu ſcō: quia ille termin' eſſentia diuina non eſt ſingulariſabilis.

De hāc ſi daret hāc hec res q̄ eſt eēntia diuina eſt pr̄ demonſtrata ꝑſona pr̄is. d hoc vide tertio articulo ꝓblematū ei'

¶ Ad hoc argumētū rn̄deo ꝙ iſta nō pōt hr̄e ſingularē ⁊ dictū cōe dꝫ intelligi in creaturis hoc ē in terminis ⁊ adequate ſignificātib' creaturas et radicē hui' rei inuenies in ſillogiſmo expoſitorio. Ex oībus ptꝫ qn̄ dr̄ ꝓpoſitio indefinita pōt eſſe ſingularis ꝑ additionē pronominis demōſtratiui hoc dꝫ intelligi qn̄ copula non ampliatur ad quīꝗ: ⁊ qn̄ ſubiectum nō eſt terminus eſſentialis in diuinis.

de ſuppōne mediata ⁊ immediata.

Propoſitio indefinita quādo pōt eē ſingularis addito ꝓnoīe demonſtratiuo.

¶ Quarto arguit. iſta eſt indefinita. ſortes vl' plato currit. ⁊ tn̄ nō pōt fieri ſingularis ꝑ additionē pronoīs demōſtratiui. ꝗ dicta nulla. ⁊ ꝓ toto capit̄ hoc exēplū. iſte hō vl' aſinus. Probat̄ minor: q2 ſi haberet aliquē ſingularē maxime haberet hāc. iſte hō vel aſin' demonſtrādo brunellū: ſed iſta nō eſt ſingularis. qō ꝓbat̄. eſt diſiūctū duorū terminorū cōium vel vni' ſingularis ⁊ cōis. ergo totū diſiūctū adhuc tenetur cōiter: ⁊ per cōſequēs propoſitio data indefinita. Rn̄det̄ ꝙ iſta. hō vel aſinus currit non pōt fieri ſingularis per additionem pronoīs demōſtratiui: q2 illa indefinita que prius erat non eſt illa ſingularis: immo indefinita eſt pars ⁊ ſingularis totū ⁊ nulla pars pōt eſſe ſuū totū. ſed hoc nō rn̄det ad intētionē cōditiōis. cōditio em̄ intēdit ꝙ aggregatū ex termino ſingulari ⁊ ꝓpōne indefinita efficiat ꝓpoſitio ſingularis. ⁊ ad illū ſenſuꝫ ꝓcedēdo dr̄ ꝙ iſta pōt fieri ſingularis iſte hō vl' aſinus currit. ferēdo ꝓnomē demonſtratiuū ſup totū ſubiectū. ¶ Uñ notādū eſt ꝙ pronomē demōſtratiuū pōt ſingulariſare totū vna ſingulariſatiōe quēadmodū ſignū vniuerſale pōt totū diſtribuere vnica diſtributiōe: ⁊ tunc ſubiectū ꝓciſe ſupponit pro demōſtrato: ita ꝙ ſi demonſtraret̄ ſortes illud diſiūctū. iſte hō vel aſinus ⁊ ſortes ꝯuertūtur. ⁊ tm̄ valet ſicut hoc qō iſte hō vel aſin' eodē ſorte demonſtrato vel pronomē poteſt ſingulariſare p̄mā ptē tm̄ vel ſcđaꝫ tm̄: ⁊ tūc propoſitio ſemper eſt indefinita.

Pronomē demōſtratiuū pōt ſingulariſare totū vna ſingulariſatiōe

¶ Cōtra hoc ar̄. ſingulariſando totū vtraꝗ pars ſtat determinate: ergo totū nō ſtat diſcrete. ꝯña tenet: q2 totū diſiūctū nūꝗ ſtat diſcreti' ꝙ aliqua ſuarū partiū: immo ſemꝑ cōius: vt ptꝫ hic ſortes vl' plato currit. cui' q̄libet pars ſtat diſcrete ⁊ totū determinate ⁊ diſiūctū terminorum cōiuꝫ vel termin' ſingularis ⁊ cōis eſt ſuperi' ad q̄lꝫ ptē iā ꝓbo aūs. ſcđa ps ſtat determinate: q2 nō demonſtrat̄ vnū ſignificatū ei': nec prior ps ſingulariſat̄. qō ptꝫ: q2 nulla eſt rō niſi dicas ꝙ demonſtrat̄ vnū ſignificatū ei': ſꝫ probo ꝙ hic non ſufficiat capta illa indefinita riſibile vel animal currit: ſingulariſando hoc totum hoc riſibile vel animal tunc vtriuſꝗ partis ſignificatum demonſtratur: ergo vel vtraꝗ pars ſingulariſatur vel neutra. non primum: quia pronomen non ſingulariſat terminum remotum. ſi dicas ſingulariſatur prima ps: quia ꝓnomē demonſtratiuum capit̄ cū priori pte tūc capiā nomē proprium ratione totius.

¶ Reſpondetur ꝙ argumentum aſſumit aliqua dubia. Primo enim dici poteſt ꝙ prima pars ſingulariſatur quando totuꝫ ſingulariſat̄. ſi demonſtretur ſignificatuꝫ prime partis quēadmodū hic. oīs hō aſinus currit. diſtribuendo totum prima ps diſtribuit̄: ⁊ ſcđa ps ſupponit cōfuſe tm̄: q2 p̄ma ſequit̄ immediate ſignū vle affirmatiuū: ⁊ ſcđa ꝑ mediate. Et ad replicā q̄ ego capio diſiūctū terminoꝝ ſupponētiū ꝓ eodē pōt dici ꝙ vtraꝗ ps ſingulariſat̄. q2 vna ſin

gulariſat. et nō eſt maioꝛ rō de vna q̄ de alia. et iſtud ē ſatis apparens q̄uis hic. oīs hō currit. diſtribuēdo totū nō opȝ ꝙ ad diſtributionē p̄mi mini diſtribuat ſcd̃s. ſed bñ verū eſt in aliq̄b' ꝙ totum diſtribuitur: vbi q̄libet pars ſtat determinate. vt hic. nulli holes et aſinus currūt. de quo exēplo ante dictū eſt. pōt etiā dici q̄n totum ſingulariſatur vtraq; pars ſtat determinate: ꝛ ſiue dicat̄ h̄ ſiue illud in idē redit quo ad veritatē.

¶ Quinto arguit̄. iſta ē indefinita. oēs apl̄i dei ſunt duodecim. ꝛ non pōt fieri vl̄is p additionē ſigni vl̄is: q2 h̄ eſt tātologia. oēs omnes apl̄i dei ſunt duodecim. que relinquēda eſt poti' q̄ imitanda cū ſit inutilis repetitio.

¶ Rñdet̄ negādo ꝙ ſit tātologia: q2 idē nō eſt repetitū eodem mō ſumptū: q2 in p̄mo loco diſtributiue: in ſcd̃o loco collectiue. Poteſt fieri argumentū ꝙ eſt aliqua vl̄is que nō pōt habere indefinitam p ſolā depoſitionē ſigni vl̄is ꝛ patet hic. omnis hō preter ſortē currit. ergo ecōtrario iſta erit indefinita quā conſequentiā neges. patet ex expoſitionibus. Similiter poteſt queri ſingularis huius. triplex ē materia ꝓpoſitionū tñ homo eſt animal.

¶ Ad tertiū dubiuȝ de ſubiecto huius hō eſt aīal vtrum ibi ſubiectū accipiat̄ pꝛo ſuis ſignificatis diſiūctiue vl' copulatiue. Ad qd̄ reſpōdet Johānes dorp p duas ꝓpoſitiones quarū pꝛioꝛ eſt. Subiectum ꝓpoſitiōis pticularis ſtat ꝓp̄e determinate (ſic loquoꝛ vt plures) intelligendo de pꝛincipalioꝛi pte ſubiecti patet rōne ſigni pticularis ad hoc inſtituti in ad placitū ſignificātibus: ꝛ in mentali ex natura actus. ¶ Scd̃a ꝓpoſitio. ſubiectū indefinite ſtat determinate reductiue ꝛ nō ꝓpꝛie. p̄ma ps p3. q2 equalet particulari ꝛ pticularis et indefinita ꝯtradicūt eidem. ergo opȝ ꝙ earū ſubiecta accipiant̄ pro eadē vniformiter. ergo indefinita ad pticularē reducit̄. Et ex illo ſequitur ſcd̃a pars ꝙ nō ꝓpꝛie ſtat determinate ſubiectū ei': q2 nō rōne illius ꝓpoſitiōis. Alij dicūt ꝙ q̄uis in voce nō ponatur ſignū particulare: in mēte tamen ponit̄: ita ꝙ volunt dicere ꝙ iſta vocalis aīal eſt hō ſubordinat̄ vni mentali in qua ponit̄ ſignū pticulare: ſed neutrū iſtoꝝ dictoꝝ videt̄ eſſe verū p̄mo. ſcd̃m vbi dicit ꝙ ponit̄ ſignū in mēte: tūc opȝ ꝙ iſta vocalis aīal eſt hō eſſet particularis qd̄ ē falſum. pbat̄. q2 ſemp ꝓpoſitio ad placitū ſignificana ē eiuſdē q̄litatis cū mentali eius.

¶ Scd̃o arguit̄. vel intellect' pōt hr̄e mentalē rñdentē iſti' aīal eſt hō: nō ponēdo ſignū pticulare vel nō. ſcd̃m nō ē rōnabile q2 q̄uis intellect' haberet mētalē pticularē pōt reſecare ſignū pticulare ꝛ in mēte manebit ꝓpoſitio indefinita. ſi p̄mū habeo ꝓpoſitū.

¶ Tertio arguit̄. data iſta ꝓpoſitiōe. oīs hō currit. ſubiectū hiacētis ſtat determinate in mēte: tñ nō a ſigno pticulari: q2 nō eſt apparētia ꝙ nō poſſum hr̄e mentalē rñdentē iſtis vocib'. oīs hō currit. q̄n habeā ſignuȝ pticulare ꝓpter iſtas rōnes relinquo iſtam opinionē. Cōtra opinionē magiſtri Johānis dorp arguit̄ querēdo ab eo vtrum ſubiectū indefinite ſupponit ꝓpꝛie vel nō et opȝ dare p̄mū immo ꝓpꝛie ſupponit ꝛ poſtea deſcēdo ad ſpēs ſuppoſitionis querēdo an ꝓpꝛie determinate vel ꝓpꝛie diſtributiue quocūq; illoꝝ dato poſito ſua deſtruit̄. Sic arguo ꝛ capio p̄mā inuētionē ꝓpoſitionū particularū ꝛ indefinitarū ꝛ pono ꝙ non fuiſſet inuēta ꝓpō pticularis et q̄ro ab eo: tunc ꝓpoſita iſta ꝓpōne nulla eſt ſterilis vel ſubiectū accipit̄ pro ſuis ſignificatis diſiūctiue vel copulatiue vel incōiūncte tunc nō pōt habere recurſuȝ ad ꝓpoſitionē particularē. Propterea aliter dico ꝙ opoꝛtet in hāc diſiunctiuā incidere ꝙ ſubiectū pꝛopoſitiōis indefinite ſignificat ſua ſignificata incōiuncte vl' cōiuncte. Si ſcd̃m copulatiue vel diſiunctiue. ꝛ ho vltimū membꝛum qd̄ ꝓpꝛie ſupponit determinate ꝛ accipit̄ p ſuis ſignificatis diſiūctiue de ꝟtute ſermōis: ſed q2 ex cōi mō loquēdi ꝛ in ſcriptis ꝓpter breuiloquiū ꝓpoſitio indefinita capit̄ loco vni' vl̄is. hoc p3 diſtinctione decimanona. ſaltē in gloſa et in pleriſq; aliis locis: vt fur ē pun. ēdus, capit̄ loco vni' vl̄is: aſini nō poſſunt viuere in ſeptētrione. capit̄ loco vni' vniuerſalis. hoc idem p3 ſi ponatur vni iuueni artiſte hec. aīal eſt hō. heſitabit de veritate eius ſi ꝓponat̄ aliquod aīal eſt homo ſtatim eā cōcedet. Propterea ꝓpter maioꝛē certificationē ſūt repta ſigna pticularia ad ſignādū ꝙ cathegoꝛeumata quib' addunt̄ accipiunt̄ pro eoꝝ ſignificatis diſiūctiue ꝛ nō ꝓpter neceſſitatē: ꝛ ꝓpterea ꝓpoſitio d2 indefinita; q2 ſubiectum eius cōfuſe ꝛ indefinite accipit̄ pro ſuo ſignificato.

¶ Cōtra hoc ar̄. terminus extra ꝓpōnem incōiunctum ſigr̄. ergo ꝛ in ꝓpōne poſitus. ꝯña tenet; q2 ſemp eodē mō ſigr̄: q2 nō cadit a ſua ſigtione p hoc ꝙ deſinit eſſe in ꝓpoſitiōe. Itē q̄ro a te q̄re dicis terminū cōem debere accipi p ſuis ſigr̄is diſiunctiue q̄ copulatiue copulatim vel diſiūctim. Rñdet̄ cōceſſo añte negādo ꝯñam quēadmodū termin' extra ꝓpōnē nō ſupponit ſed bñ in ꝓpōne. et hic capimus ſigre vt tantū valet ſicut accipi: q2 al's nō eſſet q̄ſtio ꝙ ſubiectū hui' hō eſt aīal repſentat ſua ſignificata copulatiue: q2 hoc ꝛ illud demōſtrādo ſortē et platonē: hoc vel illud eoſdē demōſtrando; et ſic diſiunctū ꝛ copulatim. ¶ S3 q̄ſtio eſt vtrū ad veritatē hui'. hō currit. requirat̄ ꝙ ſoꝛtes ꝛ plato ꝛ alij copulatiue currāt vel ſufficiat ꝙ ſoꝛtes ꝛ plato currit ꝛ in iſto ſenſu ꝓcedimus. ꝛ ibi q̄ris q̄re citius dico ſubiectū indefinite deberet accipi pꝛo ſuis ſignificatis diſiūctiue q̄ copulatiue. Rñdeo ꝙ bene q̄ris: q2 vel opȝ dicere ꝙ de ꝟtute ſermonis iſta. hō currit. nō eſt ꝓpō. vel ꝙ ſubiectū accipiat̄ p ſuis ſignificatis incōiūcte: vt hic. canis eſt ſubſtātia vel coniūcte: ꝛ tūc opoꝛtet deſcēdere in vnū iſtoꝝ quattuoꝛ ꝙ ſubiectū vel capit̄ copulatiue diſiūctiue copulatim vel diſiūctim. et ſcd̃m membꝛū eſt veriſimilius. Et dico ꝙ termin' mētalis hoc h3 ex ſua natura ꝙ nobis ptim ꝯſtat p experientiā: l3 a pte ſubiecti frequēter nō addamus termino cōi ſignū aliquo mō limitatiuū ꝛ hoc eſt in ſingulari numero: puta hoc ſignū vn' vel aliquos ſimile ad limitandū verificationem diſiunctiuā; ſed a parte pꝛedicati hoc ponit̄: et tunc dico ꝙ terminus ſignificās ad placitum in ꝓpōne capit̄ pro ſuis ſigr̄is diſiūctiue: q2 ē ſignū termino mentali ſuboꝛdinatū. Et in hoc dubio non plane ſatiſfacio mihi ipſi ꝓpterea mouebit̄ iterū in ſuppoſitione determinata.

¶ Ad quartum dubiū dicitur.

Opinio Johānis dorp

Indefinita capit̄ loco vl̄is.

Signa pticularia q̄re ſunt inuenta.

Ter. cōis ſignās ad placitum ſtat p ſuis ſignificat̄ diſiūctiue in indefinita.

Oēs apli dī ſūt duodecī ū'lis

ꝙ illa eſt indefinita et oēs collectiue ſumptū eſt ps extremi: qꝛ tota ɣ̇tus ei' cōſumit in termino ppinquo. ſ. in apli dei. Multi ſicut paul' venet' vocat illā v'lem collectiuā ⁊ nō indefinitā: ⁊ aliq̄ eū imitātes hoc pbant ſic. quilibet excluſiue rñdet v'lis in terminis trāſpoſitis equalens illi excluſiue: ſed iſta tm̄ duodecim ſunt apli dei exponēdo gr̄a pluralitatis ē ɣ̇a: ḡ debet aliquā v'lem verā ⁊ nō niſi capiēdo oēs collectiue. igit̄. rñdet ꝙ difficultas ē ad nomē ppterea imitatur cōis vſus pariſienſis negādo illā v'lem.

Expoſitio gr̄a alietatis et gr̄a plalitatis

¶ Ad pbationē aliorū in qua dicit̄ excluſiue. rñdet v'lis diſtinguo: vel qñ exponit̄ gr̄a alietatis pcedit̄: ſed gr̄a pluralitatis nego. Etiā paulus tenet exceptiuas excluſiuas et reduplicatiuas eſſe nulli' q̄titatis ⁊ dꝛ ꝙ tm̄ hō currit nō eſſet alicui' q̄titatis ppterea neget in oībus his. Sed cōtra vnā rōnem quā adduxim' pbādo ꝙ oīs ſit ps ſubiecti ⁊ eſt fundamētū noſtrū in multis aliis pbando ꝙ ſignū v'le in iſta. q̄libet hō eſt aīal. eſt ps p̄iacētis. pbat̄. tota virtus ei' abſoluit̄ in illis tribus terminis: ergo eſt ps ſemp illius cui' illi tres termini ſunt partes. Rñdetur ꝙ nos ſic dicim' qñ ɣ̇tus alicui' ſigni fert̄ in aliqua eſt pars/cuꝫ eis: qm̄ talis latio eſt intrinſeca ipſi' ppōnis. De iſta oīs hō eſt totuꝫ in q̄titate. diſtinguo. vel p̄dicatū capit̄ ſcōe intētionaliter: ⁊ tūc illa eſt indefinita ⁊ ſubiectū eſt hoc totū. oīs hō. et pōt eſſe ſingularis p additionem pnois demōſtratiui ſic dicēdo. hoc ly om̄is hō eſt totū in q̄titate quemadmodū iſta ē indefinita hō eſt ſpēs: pōt eſſe ſingularis ſic dicendo hoc ly hō eſt ſpēs. Totū in q̄titate ſcōe intētionaliter ſig̃t terminū diſtributum hoc eſt ſignificat tales terminos. hō aīal. cōnotando ꝙ diſtribuant̄. Sed de veritate hui' ppōnis eſt huic materie imptinens ſi p̄dicatū capiat̄ p̄me intētionaliter eſt v'lis.

Oīs hō eſt totum in quātitate

¶ Tertia ppoſitio. ſortes eſt dictio diſſyllaba eſt indefinita: et ſic eſſicit̄ ſingularis. hoc ly ſortes eſt dictio diſſyllaba.

¶ Ad quītū dicit̄ ꝙ nō eſt magna rō niſi cōis vſus q̄ ſic eſt introduct': qꝛ ſi q̄titas fuiſſet attributa ypotheticis iā vna ypothetica eſſet mixta ex decē vel duodecim vel viginti qualitatib'. vt pꝫ hic nulli aſini viuūt in regiōibus frigidis. ⁊ babylon eſt magna ciuitas. ⁊ aliq̄ fenix naſcit̄ in arabia. ⁊ elephans viuit in ethiopia. ſed ſic non eſt in ppōnibus cathegoricis: qꝛ raro ſunt aliq̄ mixte q̄titatis ⁊ cōiter in ypotheticis eſſet mixtio propterea attribuit̄ cathegoricis ⁊ nō ypotheticis. Si quis velit dicere ꝙ tota ypothetica q̄tificat̄ a p̄ma cathegorica vel a ſua nota is defenderet ypotheticas quātas: ſed gr̄a ſalua p̄ter cōem modū loquēdi loquere̅t.

¶ Sexto dubitatur an iſta ſit indefinita oīs hō eſt aīal. ⁊ arguit̄ ꝙ ſic. iſte quaternarius ordine retrogrado eſt indefinita propoſitio incipiēdo ab iſto termino aīal: ⁊ iſte quaternari' eſt hec ppō: omnis hō eſt aīal. ergo hec ppō oīs hō eſt aīal eſt indefinita. ꝯña eſt ſillogiſmus expoſitorius in tertia figura. ⁊ maior patꝫ poſito ꝙ ſit vnus. ſ. ſortes latinus legēs ordine antrogrado hāc ſcriptā oīs hō eſt aīal. ⁊ plato legēs more arabū ordine retrogrado: iā illa ppoſitio platoni erit indefinita ⁊ ſorti v'lis. Ex quo ſequit̄ ꝙ iſta. oīs hō ē aīal. eſt indefinita capiendo om̄is diſtributiue. ¶ Ad hoc argumētū pōt dici ſicut reſpōdet Entiſber in p̄mo ſophiſmate ad pbandā hanc verā. hō eſt omnis hō. Arguit̄ ſic. iſte quaternari' eſt ppoſitio ɣ̇a demōſtrādo iſtos terminos. omnis hō eſt hō: et iſte q̄ternarius ſunt hec ppō: homo ē hō oīs. et p ꝯñs hō ē omnis hō: ergo iſta hō eſt oīs hō eſt ɣ̇a. Reſpondet ipſe in illo caſu ꝙ illa hō eſt om̄is hō. eſt ɣ̇a ppoſitio: qꝛ hoc non pōt euitari: vt ſcindit argumentū: ſed negat iſta omnis hō eſt hō ſit propō falſa quēadmodū negat hō eſt oīs hō eſt ppoſitio falſa in illo caſu: immo nō eſt ppoſitio ordine retragrado ppō inc̄ꝑ niſi ſm̄ proceſſum ordinis antrogradi. ſed concedit iſtas ppoſitio vera erit ppoſitio falſa ⁊ ecōuerſo. hoc patet leuādo ſignū v'le poſitū in principio interdū ponēdo in fine interdū in principio: qꝛ ad propoſitionem ſcriptā oportet reſpicere ſicut cōem: et eodē mō in mentali rñdet. ꝯñr ſm̄ iſtud diceret ꝙ in iſta om̄is hō eſt aīal. ē ppō v'lis: ſilr animal eſt oīs hō eſt ppoſitio v'lis: ſed nullo pacto indefinita: qꝛ nō incipiendū eſt a tergo ſm̄ cōem pceſſuꝫ legendi: ſed a frōte. ⁊ q̄ꝙ ſubtiliter reſpōdeat nō ſatiſfacit argumento nr̄o: quia cōis pceſſus arabum eſt incipere a manu ſiniſtra legendo eūdo ad dexteram noſter econtrario. Ex quo fundamento infero aliquas propōnes.

¶ Prīa eſt. ppō demōſtrata ē indefinita ⁊ p ꝯñs om̄is hō eſt aīal ē propoſitio indefinita in caſu illo capiendo omnis ſemp diſtributiue aīs non eſſet queſtio: etiam in ſingulari non poteſt aliter accipi.

De hiſpana in ſcrptis termino: vt ſunt eſt homo.

¶ Secūda cōcluſio. nō tenendo ꝙ pars ppoſitiōis eſt propō alicuius ppōnis indefinite ſubiectum diſtribuitur.

¶ Tertia cōcluſio. alicui' propoſitionis vniuerſalis ſubiectū nō diſtribuitur: pbatur hui' ppōnis indefinite ſubiectū nō diſtribuit̄ et hec propō indefinita eſt aliqua ppoſitio v'lis: ergo alicui' ppoſitiōis v'lis ſubiectū nō diſtribuitur. cōſequentia tenet expoſitorie maiore de obliquo et minore in recto concludendo eandē obliquitatē in cōcluſione. dicis forte ꝯña nihil valet: quia ſubiectū aliter appellat in maiore aliter in minore. iſte termin' ſubiectū in cōcluſione determinat iſtū terminū v'lis: hoc non obſtat: qꝛ cōcluſio nō ſig̃t ꝙ ſubiectū non diſtribuit̄ ſm̄ proceſſuꝫ v'litatis: iam probatur maior huius propoſitionis indefinite hoc ſubiectū nō diſtribuit̄ demonſtrādo iſtum terminū animal: et hoc ſubiectū eſt hui' propoſitionis. ergo ⁊c. et iſta pbatio probat ſcdam cōcluſionem.

¶ Quarta cōcluſio. eſt aliqua propoſitio cathegorica in terminis ſimplicibus de modo loquendi conſueto cuius predicatū ſequitur ſubiectum ⁊ ſubiectum ſemper predicatum: patet de propoſitione data.

¶ Quinta cōcluſio. ppō indefinita contradicit ſingulari: ⁊ v'lis ſingulari. probatur concluſio per fundamētum aſſumēdo iſtā propoſitionem. homo ē ſortes. illa eſt ſingularꝫ vt patet ex probatione fundamenti applicādo caſum: et hec contradicat v'li. vt notum eſt. ꝙ indefinita contradicat ſingulari patet. ſortes nō eſt homo. que in ſingulari habet pro cōtradictoria ſortes ē hō que eſt indefinita: et totū fundamentū clarius pꝫ ponēdo ꝙ idē attramētū nu

mero ponaẽ in duob' locis ⁊ ex ipſo in vno loco poſitũ ſcribaẽ indefinite: ⁊ in alio loco quicquid volueris puta ppõnẽ ypotheticã: tunc ſequiẽ ꝙ ppõ ypotetica eſt indefinita: vt pꝫ ſic arguendo hoc attramentũ eſt ppõ indefinita: ⁊ hoc attramentũ ẽ hec ppõ ypothetica: ergo ppõ ypothetica eſt indefinita expoſitorie ⁊ p ꝯñs eſt alicui' ꝗtitatis: Itẽ ſequiẽ ꝙ hec cathegorica cõponiẽ ex duab' cathegoricas domenſtrãdo iſtam hõ eſt animal ſic arguẽdo. hec ypothetica hꝫ duas cathegoricas ⁊ et hec ypothetica eſt illa ppõ hõ eſt animal: ergo iſta ppõ hõ eſt animal hꝫ duas cathegoricas: qꝛ ex eodẽ attramẽto in duob' locis poſito põt ſcribi ypothetica ⁊ cathegorica ſm ꝙ cathegorica põt habere ptes corpulẽtiores ⁊ ſen ſus ypotheticus ptes cui' corpulẽtiores ſm quã multa pñt inferri ex iſto: puta ꝙ eadẽ res numero ẽ ppõ cathegorica ſimplicis ꝗtitatis ⁊ mixte ꝗtitatis affirmatiua: negatiua: neceſſaria: impoſſibilis: modalis: de ineſſe: greca: latina: et ſic de talib'. Sed in omnib' iſtis hoc ſcriptũ eſt virtualiter ppõ plures: qꝛ ſubordinaẽ plurib' mentalib'. Similia argumẽta ⁊ lõge difficiliora pñt applicari ad mentales vltimatas tenendo eas compoſitas que nunc miſſa facio.

Propõꝭ correlarie indefinite ſõcedẽde.

Septimo dubitatur quãta

eſt iſta vbicũꝗ hõ currit hõ mouetur. dicitur ꝙ eſt indefinita ⁊ hõ in ſcđo loco eſt ſubiectũ ⁊ pdicatum motus in loco in quo currit: ita ꝙ pars predicati diſtribuitur. equuꝫ videt omnis homo eſt indefinita ⁊ ſubiectum eſt hoc totum omnis homo equũ omnis homo videt eſt vniuerſalis: quia ſubiectum eſt terminus diſtributiuus. Ex omnibus dictis patet has eſſe indefinitas matheum legitur: ſortes vel plato diſputat: ſortes ⁊ homo currũt: ſimiliter ſortes vel chimera currit doctiſſimus homo currit: ſortes ſi eſt ſortes mouetur. omnia iſta nota ꝗuadunt ex terminis in materia terminorũ cõmunium ⁊ ſingularium.

De propoſitione ſingulari.

Singularis propoſitio eſt illa in qua ſubijcitur terminus diſcretus vel terminus cõmunis cum pnomine demonſtratiuo primitiue ſpeciei: vt ſortes currit: vel ille homo currit. Terminus ſingularis vel diſcretus eſt qui aptus natus eſt predicari de vno ſolo: vt ſortes de ſeipſo.

Singularis triplex acceptio.

Iſte termin' ſingularis tripharia accipiẽ vt patuit in pdicabilib': tñ l ppoſitio capiẽ ſcđe intẽtionalr pro ppoſitiõe cathegorica ſupponẽs connotãdo ꝙ ſubiectũ diſcrete teneaẽ. ⁊ ſic diffinitur ppoſitio ſingularis. Eſt ppoſitio cathegorica cui' ſubiectũ repugnat accipi pro plurib' ſm ſignificationẽ ſm quã accipitur in ea. ⁊ põt fieri ppoſitio ſingularis multis modis. Primo p nomina propria virorũ: vt templũ domino ſalomõ cõdidit. cui' predicatũ eſt templũ domino cõdẽs mulierũ: vt olofernẽ Judich occidit. vrbium: vt magnũ chairũ eſt pulcherrima ciuitas. Fluuiorum: vt nilus creſcit in iunio. Equorũ: vt bucifalus fuit equ' Alexãdri. ⁊ ita in alijs pprijs nominib' Scđo fit propõ ſingularis per pnomina demõſtratiua primitiue ſpeciei: vt ego ſuꝫ vita ⁊ veritas: tu bethleem terra: vbi includitur verbũ ſubſtãtiuũ. iſte hꝫ currit: oẽs iſti homines currũt q̃-

ꝙ p ſingulari in eſ(ſ)endo ⁊c. Propõ po(t)eſt fieri ſingular(is) mult(is) modis:

uiſcũꝗ demõſtratis hoib'. oẽ ens qđ eſt ſortes currit capiẽdo ſortes in recto: in obliquo illa eſſet vniuerſalis. dicit pmitiue ſpeciei: qꝛ pronomina deriuatiue ſpeciei nõ cõſtituunt ſingulares: vt me' equus currit: q̃ eſt mere indefinita cuius ſubiectũ p quolibet meo equo ſupponit: et ꝗ̃ꝗ̃ nullũ habeã ⁊ nõ repugnat p nullis meis equis ſupponere dicẽ in illa diſtinctione: ſm illã acceptionẽ ſm quã accipiẽ propter iſtã ſequana fluit que eſt ſingularis cuius ſubiectũ repugnat ſupponere p pluribus ſm illã ſignificationẽ qua accipitur capiẽdo pluribus oppoſito mõ ad tertiũ modum idemptitatis. in iſta ſequana eſt nomẽ propriũ ſubiectum accipiẽ cõmuniter pro quolibet tali termino: ⁊ ſic eſt terminus communis: quia quilibet terminus. ſingularis eſt termin' communis. ⁊ ſubiectum mentalis illius. ſequana eſt nomen propriũ. eſt termin' cõmunis ꝗ̃ꝗ̃ accipiatur perſonaliter: qꝛ non modo ſupponit pro iſta voce ſequana: ſed pro oibus ſimilibus ⁊ illa eſt indefinita: ſicut vocalis. ſequana eſt nomen proprium: propterea non eſt vniuerſaliter verum ꝙ terminus ſingularis ſignificatiue accept' hoc ẽ pſonalr ſupponẽs accipiẽ ſinglr. patet de mẽtali iſtius vocalis ſequana ẽ nomẽ ppriũ.

Circa iſtam litterã dubitatur

an ſubiecta iſtarũ ſint ſinonima iſte homo currit: aliquis hõ currit: ois homo currit.

Scđo dubitatur quãta eſt

iſta chimera eſt chimera. Tertio dubitaẽ an ſubiectũ huius iſte aſin' eſt hõ demõſtrãdo ſortẽ ſignificet ſortẽ. Quarto dubitaẽ an idẽ act' mẽtalis demõſtratiuus põt ſucceſſiue plura demõſtrare. Quinto dubitaẽ qñata eſt iſta mei intereſt currere. Sexto dubitaẽ an termino ſingulari liceat addere imediate ſignũ vniuerſale.

Ad primũ dubiũ rñdetur ꝙ

ſubiecta illarũ triũ ppoſitionũ nõ ſunt ſinonima tenendo ea que ante. diximus ꝙ pronomina demonſtratiua et ſigna particularia ſunt partes ſubiectorum tunc ſubiectum iſtius. iſte homo currit: ſignificat aliqualiter aliter rõne pronominis demonſtratiui qualiter non ſignificat ſubiectũ huius aliquis hõ currit: ⁊ ſic illa tria nõ ſunt ſinonima. remaneat igitur q̃ſtio nõ reputando ſigna ſignificãtia partes extremoꝝ. ⁊ hoc quãdo ponunẽ in principio. vel queram' ſinonimitatẽ ex ptibus principalibus ſubiectorũ ⁊ tũc reſpõdeo affirmatiue ꝙ ſubiecta iſtarũ propoſitionuꝫ ſunt ſinonima: qꝛ ſinonimitas ex parte ſignificationis attẽdiẽ ⁊ nõ ex pte ſuppoſitiõis ꝙ ſinonime repreſentãt pbaẽ: capio iſtã mẽtalẽ ois hõ currit reſcindat intellect' ſignũ vlẽ adhuc remanebit idẽ cõceptus numero q̃ añ erat: ⁊ illi cõceptui põt intellect' addere pnomẽ demõſtratiuũ. Ex oib' iſtis pꝫ ꝙ ſucceſſiue idẽ terminus numero põt eẽ ſubiectũ ſingularis vniuerſalis ⁊ particular(is) l eis nõ phibeẽ ſinonimitas: ⁊ talis ſignificatio termino mẽtali ẽ eſſentialis .i. ꝗdiu ẽ i intellectu talr ex ſua natura repñtat. Sꝫ terminũ accipi pro ſuis ſignificatis copulatiue vł diſcrete eſt ei accidẽtale ab extrinſeco dependẽs queadmodũ ẽ ſuppoſitio termini nõ obſtãte ꝙ eadẽ res nũero ſit ſignificatio ⁊ ſuppoſitio.

Ter. cõis in vñ particulari ſin glari verũ ſinonime ſe habeat

Terminũ pro ſuis ſignificatis copulatiſe vel diſcrete capi quid eſt.

Ad ſcđm dubiuũ diciẽ q̃ iſta

ẽ ſingularis. iſta chimera ẽ chimera. Cõtra ƀ aẽ. ſubiectũ nõ ſingularizaẽ neꝗ pncipalior ps ei': ꝫ illa nõ ẽ ſingular(is). añs pꝫ: qꝛ da ei' op-

poſitū puta ꝙ ſingulariʒatur: ⁊ tūc vel ſingulariʒatur quo ad ſuppoſitionē: ⁊ hoc nō: quia nō ſupponit. vel quo ad ſignificationē: ⁊ hoc non quia ſubiectū hui⁹. iſta chimera eſt chimera. tot ſignificat ſicut ſubiectū illius: oīs chimera eſt chimera: vt pʒ ex dubio p̄cedēte. ¶ Reſpondetur ꝙ ſubiectū ſingulariʒatur quo ad acceptionē eius: hoc eſt ſi ſupponeret ꝓ vna diſcreta chimera acciperetur qḋ ſufficit ad ꝓpoſitionē eſſe ſingularē. Si q̄ras pro quo ſuppoſito ſingulariʒat᷑ Reſpōdet᷑ pro illo qḋ ad imaginationē demōſtrat.

¶ Ad tertiam dubitationem

que erat an iſte termin⁹ aſinus in iſta: iſte aſin⁹ eſt hō demōſtrādo ſortē; ſortē ſignificet. Rīdet᷑ ꝙ nō ſed ſubiectū illius nō ſupponit: propterea ipſa eſt falſa ꝙ̄ꝙ̄ p̄dicatū rei demōſtrate ꝑ pnomē cōueniat nō ſupponit: ideo q꞉ de natura pnois demōſtratiui eſt ſingulariʒare terminū ad ſupponēdū pro demonſtrato p̄ciſe: ⁊ ſi terminus cōis pro demonſtrato pōt ſupponere realiter ꝓ demonſtrato ſupponit. et qū termin⁹ cui addit᷑ pronomē nō pōt ſine ampliatione de imaginat᷑ ſupponere pro demonſtrato: tunc nullo mō ſupponit: q꞉ ſi ſupponeret pro aliquo p̄ciſe: pro demonſtrato ſupponeret. ⁊ q꞉ pro illo demonſtrato nō pōt ſupponere abſolute nō ſupponit: ⁊ ſic propoſitio propoſita eſt impoſſibilis ⁊ valet hāc in inferendo iſte hō exiſtens aſinus eſt homo.

¶ Ad quartā dubitationē q̄

Idē actus demōſtratiuus mētalis an poteſt ſucceſſiue diuerſa demōſtrare.

eſt difficilior vbi dubitat᷑ an idē actus demōſtratiuus mētalis pōt ſucceſſiue diuerſa demonſtrare? Ad qḋ reſpondet Iohānes dorp affirmatiue probat reſponſionē ſuā ſic: q꞉ act⁹ ꝑticularis pōt fieri ſucceſſiue ſuꝑ varios cōceptus pariformiter ⁊ act⁹ vlis: ergo ⁊ act⁹ demōſtratiu⁹ pōt ſucceſſiue diuerſa demonſtrare. ꝯña tenet cōueniēti ſimilitudine. Et cōfirmat ſic: q꞉ niſi act⁹ demōſtratiuus poſſet ſucceſſiue demonſtrare hoc ꝓueniret ex ꝑte obiecti qḋ cōtraxit: ſed hoc nō eſt dicēdū: q꞉ interdū demōſtrat᷑ vnū impoſſibile dicendo. iſta chimera eſt chimera. ergo poſtea cōtra ſe inſurgit q̄rēdo cauſam quare ꝑ iſte demōſtro ſortē ⁊ nō robertū ⁊ ꝓbat nullā eſſe rōnē: q꞉ actus demonſtrādi ꝙ̄tū eſt ex ꝑte eſt demōſtrat vnū ſicut ⁊ aliū ⁊ cōceptus ſuꝑ quē cadit act⁹ demōſtrādi: puta cōceptus omniū hominū adeo bn̄ repꝛſtat nō demōſtratū ſicut demonſtratū. ¶ Ad hoc reſpōdet ꝙ hoc prouenit ex p̄ma cauſa vel ex aſpectu celi; me determinantis ad hoc ꝙ ego demōſtrem ſortem et non robertum. Colorat ſolutionem ſic per vnū ſimile in philoſophia naturali cauſe ſecūde puta qualitatiue diſpoſitiões eodē mō ſe habēt ad introductionē vni⁹ forme ſubſtātialis ⁊ cuiuſlʒ alteri⁹ eiuſdē ſpeciei poſſibilis et forme ꝓducibiles eodē mō ſe hn̄t. i. nō aliter ſe habēt: ⁊ tn̄ nō oēs ꝓducunt᷑: ſed vna tm̄ ſimulʒ ⁊ nulla eſt dāda cauſa niſi determinatio prime cauſe vel aſpect⁹ celi ſic dicit I ꝓpoſito. poſtea in fine ſubiūgit lʒ hec cōparatio ſit extranea circa ſolutionē: tn̄ admittēda eſt. Inter loquendū tn̄ dicit, ꝙ licet actus demōſtratiu⁹ poſſet ſucceſſiue plura demōſtrare: repugnat tn̄ ei ex ſua natura ꝙ plura demōſtret hic modus videre meo cōtinet multa falſa in iſto dicto ſibi repugnat vbi dicit ꝙ poteſt ſucceſſiue plura demōſtrare: ſʒ ei repugnat ꝙ plura demōſtret: quia ſi ei repugnat ex ſua natura ꝙ plura demonſtret nō pōt plura demōſtrare: ſʒ videt᷑ ꝙ hic intelligit ꝙ nō pōt ſimul plura demōſtrare: ⁊ hoc aliquo mō hʒ verū de cōparatione quā introduxit que naturalis ⁊ difficilis ē nimis: ⁊ ſuꝑ hoc dicit aliqui ꝙ hoc argumentū eſt efficax ad ꝓbandū vnā p̄mā cauſam libere agentē cōtra. Ariſto. de hoc quod dicit de aſpectu celi modicū apparētie hʒ in potētiis liberis: q꞉ potētie rōnales valēt ad oppoſita ⁊ in libertate mea eſt demōſtrare ꝑ pronomē demōſtratiuū ſortē ⁊ nō platonē ⁊ ecōuerſo quēadmodū poſſum mouere digitū ad caput vel ad pedes ſm̄ ꝙ mihi libet: ⁊ tn̄ digit⁹ pōt demōſtrare vnū ſicut ⁊ aliū: ⁊ vna res demōſtrata pōt demōſtrari ſicut ⁊ altera: ꝓpterea ſua ſimilitudo nulla eſt: vbi introducit agentia pure naturalia bn̄ verū eſt. ſunt alique cauſe aliquorum effectuū adeo occulte ꝙ peritos in philoſophia latēt ⁊ in talibus recurſum cōmunē habēt ad aſpectū celi: vt pʒ de fractione fili vniformiter fortis in oībus ſuis partib⁹ querēdo quare citi⁹ rūpit᷑ in vna ꝑte ꝙ̄ in altera. idē pʒ de fractione poti vniformiter fortis bn̄ obſtructi in tēpore cōgelationis aq̄ pleni querēdo quare citius pot⁹ rūpit᷑ in vna ꝑte ꝙ̄ in alia q̄cq̄d ſit miſſa faciam⁹ illa exēpla: q꞉ ſunt impꝛtinētia poſtꝙ̄ nō ſunt potentie rōnales. Etiā vbi dicit ꝙ idē act⁹ diſtributiu⁹ pōt diſtribuere ꝯceptū hoīs ⁊ aſini ſucceſſiue hoc nego immo ſunt duo actus diſtributiui ſpecie diſtīcti quēadmodū cōceptus ſuꝑ quos ferunt᷑: ⁊ ſic aña ſue prime ꝯſequētie eſt falſuʒ: ⁊ nihil ꝓbat. de falſitate ꝯñtis pʒ: q꞉ alʼs ſic arguēdo. iſte hō eſt ſortes: iſte hō eſt plato: ergo plato eſt ſortes nō eſt fallacia equiuocationis: niſi q꞉ pronomē ſubordinatur diuerſis actib⁹ ꝓꝑ̄ꝙ̄ in hoc cauillari poteſt per aliam ⁊ aliam ſuppoſitionē in maiore ⁊ minore. Et ad cōfirmationem qua probat ⁊c.

Potentie rōnales valent ad oppoſita

Fili vniformiter fortis in ſuis ꝑtib⁹ fracte citi⁹ i vna ꝙ̄ in alterā ꝑte.

Reprobat opinionē dorp.

¶ Reſpondetur ꝙ actus con-

trahit ab obiecto demōſtrato ꝙ ſit talis: ⁊ qū hoc importat qn̄qꝫ demonſtrat᷑ vnū impoſſibile trāſeat illud: ⁊ dico ꝙ ab illo impoſſibili imaginato hoc cōtrahit᷑: q꞉ act⁹ diſtinguitur ꝑ obiecta. Replicat dorp ꝙ volūtas non pōt libere ferre actū demōſtratiuū ſuꝑ vnū ſuppoſitū ⁊ ꝙ nō pōt ſperare intellectui ꝙ intellect⁹ demōſtret: q꞉ ſi ſic nullus pōt hr̄e talē ꝓpoſitionē ſingularē quin reflecteret ſe ſuꝑ actū ſingularē ipſuʒ cognoſcendo. ꝯñs eſt falſum: vt pʒ in ruſticis. ꝯña pʒ: quia voluntas non fertur in incognitum

Dorp.

¶ Reſpondetur negando cō-

ſequētiā: et ad ꝓbationē q̄ ſtat ſuꝑ illa propoſitione beati Auguſtini. Dicit᷑ ꝙ volūtas non fert᷑ in incognitū actū demōſtratiuū: vt incognitum opponit᷑ ad cognitū generale: hoc eſt incōfuſe. ⁊ hec expꝛeſſe ex ſententia beati Auguſtini decimo de trinitate. capitulo. ii. ⁊. iii. ſʒ ad iſta plene intelligēda vtrū ſit idē act⁹ demōſtratiuus q̄ diſtribuit conceptū hominū ⁊ cōceptū aſinorū ſucceſſiue oportet p̄cedere ꝑ hāc diſtinctionē. An potentia cognitiua ſe ſola ſine cōceptib⁹ ⁊ reb⁹ ſignificatis per cōceptus huiuſmodi actus, ſincathegoreumaticos poſſit effingere: vel an requirat᷑ ꝯcept⁹ vel res ſignificata ꝑ cōceptū obiectiue cōcurrēs quēadmodū obiectū cognitū ꝑtialiter cauſat cōceptū: ⁊ nūc ſolū loquor de actu in ſpeciali demōſtratiuo: q꞉ habet rem demonſtratam pro obiecto: vt qū dico. iſte homo currit. hō demonſtrat⁹ eſt obiectum pronominis demonſtrantis. Tūc ex quo actus diſtinguunt᷑ per obiecta. vt pʒ ex naturali philoſophia. ⁊ pono propoſitiones.

Augustin⁹

Vtrum ſit idē act⁹ demōſtratiuus qui diſtribuit cōceptū hoīs ⁊ cōceptus aſinorum

Prima eſt

Duorū obiectorꝫ ſpē diſtinctorꝫ ē eadē noticia: ſꝫ nō diſtīcta nec ꝗdue noticie eiuſdē ſpēi ſpecialiſſime.

¶ Prima eſt. duorꝫ obiectorꝫ ſpecie diſtinctorum eſt eadem noticia. hoc patet de illa noticia ꝯfuſa generica cui ſubordinaꝛ hec vox animal. ⁊ ſic in aliis noticiis confuſis.

¶ Scḋa ꝓpoſitio. nullorꝫ duorū obiectorū diſtinctorū ſpecie eſt eadeꝫ noticia diſtincta vel due noticie eiuſdē ſpeciei ſpecialiſſime: vt ꝓbi cā. ego volo dicere noticiā ſingularis quā habeo de ſorte ſpecie differt a noticia quā habeo de brunello. Similr̄ noticia ſpēi ſpecialiſſime quā habeo de volb' ſpecie diſtinguiꝛ a noticia aſinorꝫ: ita ꝙ regula gñalis eſt obiecta iſtaꝝ noticiaꝝ delectionū ⁊ volitionū diſtīguūꝛ ſpecie ꝗ noticie delectiões ⁊ volitiones ſpecie diſtīguūꝛ. Alioquin diceretur ꝙ noticia vnī' formice eſſet adeo perfecta eſſentialiter ſicut noticia dei.

Noticie volitiones ⁊ delectiões cur ſpecie diſtīguūtur.

¶ Tertia ꝓpoſitio. tñ hec ꝯſequentia nihil valet. hec obiecta ſunt eiuſdē ſpēi ſpecialiſſime: ergo ⁊ act' eorūdē ſunt eiuſdē ſpēi ſpecialiſſime. hoc pꝫ: qꝛ noticia intuitiua quam ego habebā de patre meo ⁊ abſtractiua quā habeo de platōe ſpē diſtinguūꝛ: ⁊ tñ terminātur ad duo obiecta eiuſdē ſpeciei ſpecialiſſime: ſꝫ interdū due noticie duorꝫ obiectorū eiuſdē ſpeciei ſpecie diſtinguūtur: vt pꝫ nūc ex dictis. iterdū ſunt eiuſdē ſpeciei ſuppoſito pari mō cognoſcēdi. Ex iſtis propoſitionibus infertur ꝙ quandocunq; duo actus demonſtratiui demonſtrant duo obiecta ſpecie diſtincta: illi actus non modo numero diſtinguuntur: ſed ſpecie.

Qñ duo actus demōſtratiui demonſtrāt duo obiecta ſpē diſtincta illi diſtīguūꝛ numero ⁊ ſpecie.

¶ Scḋo ſequiꝛ ꝙ qñcūq; duo actus demonſtratiui demonſtrant duo obiecta eiuſdem ſpeciei ſpecialiſſime ſaltem numero diſtinguuntur. hoc patet: quia ſemper eſt maior vel equalis diſtinctio actuū ꝙ obiectorum.

Semꝑ eſt maior vel equalis diſtinctio actuū ꝙ obiectorum.

¶ Ex iſto ſequiꝛ ꝙ act' demōſtratiu' nō pōt ſucceſſiue plura demōſtrare ſicut noticia ſingularis qꝛ cognoſco ſortē nūꝙ ſucceſſiue pōt eſſe noticia platonis: hec materia depēdet ex ſecūdo de aīa: nec eā hic inſeruiſſeꝫ niſi vt generaliter reſpōdiſſemus ad dubiū propoſitū.

¶ Ad quintū dubiū. De iſta. mei aſini intereſt currere diſtinguiꝛ. vl' ſi mei ſit deriuatiuum huius pronominis meus: ⁊ tūc dr̄ ꝙ iſta eſt indefinita. vel capitur primitiue vt ſit genitiuus huius pronominis ego: ⁊ tunc iterū diſtinguo. vel ly mei eſt adiectiuum de ly aſini: ⁊ tūc eſt ſingularis: ⁊ ſi demōſtreꝛ ꝗcūq; res ab aſino eſt impoſſibilis: ⁊ ſenſus eſt. ego aſin' ſuꝫ cui' intereſt currere. vel ly mei nō ſit adiectiuū hui' termini aſini: ſed dictio recta ab eo: ⁊ tūc iſta ꝓpoſitio eſt mixte ꝗtitatis ſi determinatio precedit eſt ſingularis et indefinita: ſꝫ iſta propoſitio mei aſin' currit. capiēdo mei priuatiue nō ē ſingularis: qꝛ illō pronomē nō ſingularizat iſtum terminum aſinus: qꝛ nō eſt eiuſdē caſus ſecum.

Mei aſini intereſt currere.

¶ Ad ſextuꝫ dicit ꝙ termino ſingulari nō licet immediate addere ſignū vniuerſale: quia ſm̄ petrum hyſpanum in duodecimo tractatu ſincathegoreumatum hic eſt barbariſmus omnis ſortes currit.

Signum vniuerſale quō pōt addi termino ſingulari ⁊ diſcreto.

¶ Cōtra hoc arguitur. iſta eſt vniuerſalis. omnis ſortes vel plato currit. et ibi addiꝛ termino ſingulari imediate. igiꝛ. ꝯcedo terū nec hoc eſt incōueniēs qꝛ imediate addiꝛ termino cōi: qꝛ illō ſignū vniuerſale adeo propinq; applicaꝛ termino cōi ſicut termino ſingulari. dicebaꝛ imediate: qꝛ mediate addi pōt: vt oē ens qḋ eſt ſortes currit. etiā pōt addi termino diſcreto pluralis numeri: vt oēs iſti boues currūt. pronomē demōſtratiuū pōt etiā addi termino diſcreto ꝑpter certificationē. hoc eſt gr̄a equocatiōis tollēde: vt ſic dicēdo. iſte aiax ꝑdidit arma achillis demonſtrando aiacē thelamonium: hoc eſt ad excludenduꝫ aiacē oilei. ⁊ aiax venit ad troiā et ille fortiter pugnauit.

¶ Ultimo dubitaꝛ an ālꝫ ſingularis ſit alicuius vniuerſalis ſingularis.

¶ Reſpōdeꝛ ꝙ nō: qꝛ ad hoc ꝙ aliq̄ ꝓpoſitio ſit ſingularis alicuius vniuerſalis opꝫ ꝙ ſubiectū vniuerſalis poſſit vere predicari de ꝓnoīe demōſtratiuo ⁊ termino cōi: hoc eſt de ſubiecto ſingularis. hoc pꝫ hic. oīs hō alb' ē hō alb' ꝗ eſt vera: ⁊ ſic ālꝫ ſingularis ei': ⁊ demōſtrādo hominē nigrū ſic dicēdo. iſte hō alb' eſt alb'. negam' ꝙ ſit ſingularis ei'. eodē mō dicēdo hic. oēs aīe cauſabiles pn̄t eē cauſare cuius quelꝫ ſingularis eſt vera capiēdo oēs diſtributiue: ⁊ ſi demōſtrenꝛ oēs collectiue ad imaginationē dicendo ſic. iſte oēs aīe cauſabiles poſſunt eē cauſare. negam' ꝙ ſit ſingularis illi': ⁊ nulla eſt cauſa niſi ⁊ ꝙ ſubiectū vlīs nō ꝑdicaꝛ vere de ſubiecto ſingularis: ⁊ dādo ſingulares maneāt cetera paria: pura copula ⁊ ꝑdicatū ⁊ eaꝝ determinatiōes nihil mutādo niſi loco vniuerſalis ſigni ponendo ꝓnomē demōſtratiuū: ⁊ hoc dādo ſingulares in ſuppon do tñ. Ex iſto pꝫ ꝙ oīs chimera ē chimera nō hꝫ ſingularem ꝗꝙ iſte ſint ſingulares abſolute: iſta chimera eſt chimera in deſcenſu ⁊ aſcenſu. omnis homo eſt hoc aīal reputaꝛ ſingularis reſpectu hui' omnis hō omne animal eſt.

Ad hoc ꝙ ſingularis ſit alicui' vlīs ſingularis ꝗḋ requiritur. Dicit pet. de brux. ꝙ nō eſt icōueniēs aliquam eſſe vlēs ꝗ nullius eē ſīs. probat de hac. iſte hō ē lapis ligno demōſtrato: vel iſta chimera eſt.

¶ Cōtra hoc arguiꝛ ꝓbādo ꝙ ꝑdicatū nō debeat manere in vniuerſalib' ⁊ ſingularib' vniuerſaliter. hoc pꝫ dādo ſingulares hui'. ālꝫ hō eſt ipſemet. ⁊ hui' ālꝫ hō ē aīal ⁊ ecōuerſo tenendo eā cathegoricā. ⁊ hui'. oīs hō oīs homo eſt aſcēdendo ſimul ſub vtroq; extremo.

¶ Reſpōdeꝛ ꝙ nō eſt vniuerſaliter verꝫ ꝙ ꝑdicatū debeat manere in forma in ſingularib' ⁊ in vniuerſali: vt ꝓbant iſte tres rōnes adducte: ſed intelligēdū ē ꝙ nō mutem' ꝑdicata ad hūc ſenſuꝫ ꝙ ꝑciſe loco ſigni vlīs poſiti in principio ponam' ꝓnomē demōſtratiuū: ⁊ hoc dūmodo dam' ſingulares ꝑciſe ex pte ſubiecti cui' oppoſitū cōtingit in tribus rōnib' adductis. Ex iſto inferꝛ ꝙ aliqua ꝓpoſitio hodie eſt ſingularis reſpectu alicui' vlīo: ⁊ cras nō erit ſingularis nō ꝑpter deſitionū ꝓpoſitionū: ſed propter verificationē ſubiecti vlīs ⁊ ſubiecti ſingularis. Ex oīb' a principio epylogo ꝓ ꝗtitatib' cognoſcēdis. Propoſitio diuidiꝛ in cathegoricā et ypotheticā ypothetica nulli' ꝗtitatis eſt potiſſima cauſa eſt vſus artiſtaꝝ. Rurſus cathegoricaꝝ ꝗdā alicui' ꝗtitatis: ꝗdā nulli' mēbra patebūt ex hac diuiſiōe ſequēti. Oīs cathegorica aut ēꝺe ſubiecto ſimplici aut mixto. Si primū: notū eſt ꝙ eſt ſimplicis ꝗtitatis eſt ꝙ ſit mixtio ſignorū. Si ſcḋm: vel ſubiectū eſt mixtū ex determinatiōe ⁊ determinabili: vel nō eſt mixtū ex determinatiōe ⁊ determinabili. Si primū: hoc eſt

Nō ſemꝑ ꝑdicatū debet manere i forma in ſingularibus ⁊ vlī ꝗ

Ad cognoſcēdā ꝗtitateꝫ propoſitiōis diſtinctio optima.

diſtinguendum: vel determinatio accipiť vnica acceptione cum ſuo determinabili: vel non. Si primū: tunc reſpiciať ad ſolū determinabile: q꞉ ſm exigētiā eius denominať q̄titas ꝓpoſitiōis ⁊ quelibet talis eſt ſimplicis q̄titatis. Si ſcōm: tūc reſpiciendū eſt ad vtrūq꞉ ⁊ ſm vtriuſq꞉ exigē tiā denominatur q̄titas. hoc notū eſt ex cōmuni logica diſmodo ponūtur ſigna. idē pōt cōcedi quādo nō ſunt ſigna: ⁊ ſic iſta eſt mixte q̄titatis hoīs aſinus currit indefinita ⁊ indefinita copu latim. ſi quis dicat illā mere indefinitā non ibi inſiſtendū eſt. vel ſubiectū eſt aggregatū non ex determinatōe ⁊ determinabili quēadmodū cōtingit in diſiunctis cōditionatis ⁊ copulatis. Et hoc iterū diſtinguo. vel in principio ponitur ſignū: vel nō ponitur. Si primū: vel cadit in totū vel preciſe in vnā partē. Si ſcōm: tunc ꝓpoſitio eſt ſimplicis q̄titatis: vt oīs hō vel aſinus currit Si oīs diſtribuat totū iſte homo vel aſinus currit ſingularizando totū: vel ſignū cadit in vnā ꝑtē tm̄: ⁊ hoc eſt diſtinguēdū. vel illud ſignū eſt diſtributiuū: vel nō eſt diſtributiuū. Si primū propoſitio eſt mixte q̄titatis. Si ſecūdū: ꝓpoſitio eſt ſimplicis q̄titatis ſm quātificationem totalis extremi ſi nō ponatur ſignum: tunc iterum propoſitio eſt ſimplicis quātitatis. Conſidera iterum de ſigno nō poſito formaliter in principio: vt ſortes nō vel plato currit: ſortes ⁊ omnis homo currit quō illud totū copulatum diſtribuitur a ſigno ſingularis numeri de per accidēs tamen ad diſtributionē termini ſequentis cum habitudine note copulande.

¶ De ꝓpoſitione affirmatiua ⁊ negatiua.

Hec diuiſio ē ghis in ſpēs ſm ſ. tho. p̄rio peryarmenias. ⁊ ne mēbra excedāt diuiſuꝫ ꝑ affirmatiuā intelligiť ꝓpoſitio cathegorica affirmatiua: ⁊ ꝑ negatiuā ꝓpoſitio cathegorica negatiua.

Propoſitionum cathegoricarum alia eſt affirmatiua: alia negatiua. Affirmatiua eſt illa in qua predicatum affirmatur de ſubiecto: vt homo currit. Negatiua eſt illa in qua predicatuꝫ negatur de ſubiecto: vt homo non currit. Diuiſa ꝓpoſitiōe tripliciter ſciēdū eſt ꝙ triplex eſt queſitiuū: per quod querimus de ipſa propoſitiōe: ſcꝫ que qualis ⁊ quāta. Que q̄rit de ſubſtātia propoſitionis. vnde ad queſtionē factā ꝑ que rn̄dendū eſt cathegorica vel ypothetica. Qualis querit de qualitate propoſitionis. vnde ad queſtionem factam per qualis reſpondenduꝫ eſt affirmatiua vel negatiua. Quanta querit de quantitate. vnde ad interrogationem factā per quanta reſpondenduꝫ eſt vl'is vel particularis: vel indefinita: vel ſingularis. vnde verſus. Que ca. vel yp. qualis ne. vl' af. v. q̄ta par. in. ſin.

Verſus ꝑ qualitate ꝓpoſitionum.

¶ Circa hanc litteram arguitur ſic. membra diuidentia excedunt diuiſum: ergo diuiſio eſt mala. antecedens patet de vna ypothetica que eſt affirmatiua vel negatiua: ⁊ tamen non eſt propoſitio cathegorica. igitur. Ad hoc argumentuꝫ reſpondet Georgius ꝙ affirmatio ⁊ negatio ꝑ capiuntur duobus modis. Uno modo large: ⁊ ſic

Opinio georgii.

conueniunt cathegoricis et ypotheticis. ſic non cepit Petrus hiſpa. in diffinitiōe preſenti. Alio modo capiuntur ſpecialiter: et ſic affirmatio et negatio preciſe conueniunt cathegoricis: ⁊ ſic intelligit textus. Iſtud nihil valet: quia quemadmodum ypothetica eſt propoſitio: ita proprie eſt affirmatiua et negatiua niſi dicatur more. Alexandri peripathetici. Qꝛ diuiſio propoſitionis in cathegoricam ⁊ ypotheticam non eſt diuiſio ſuperioris ad inferiora cuius oppoſitum ponit georgius: nec valet ratio georgium mouens quia ex quo affirmatiua et negatiua ſunt adiectiua poſita a parte predicati habēt pro ſuo ſubſtantiuo diuiſum quod eſt hoc totum propoſitio cathegorica: vt expreſſe habet textus. Petri hiſpa. ⁊ membra diuidentia ſunt cathegorica affirmatiua ⁊ cathegorica negatiua.

Alex. ād'ri peripathetici opinio

¶ Secundo arguitur contra diffinitiones membrorum quia ſequereť ꝙ iſta non eſſet affirmatiua homo eſt aſinus cuius p̄dicatum non affirmatur de ſubiecto: quia nullus affirmat hominem eſſe aſinum. Dicitur ꝙ affirmatur capitur duobus modis. Uno modo vt tantum valet ſicut vere ⁊ affirmatiue p̄dicari: ⁊ ſic non capitur in propoſito. Alio modo vt tantū valet ſicut enūciať de ſubiecto mediāte copula affirmata: ⁊ tūc non p̄cedit argumentū.

Affirmar capiť duobus modis.

¶ Contra hāc ſolutionem arguitur ſic. ſequeretur ꝙ iſta eſſet affirmatiua ſortes q̄ non currit mouetur. ſimiliter ſortes poſſibiliter eſt non currens. conſequens eſt falſum pro vtraq꞉ ſui parte: ergo et antecedens. Probatur ꝯña: q꞉ copula in eis affirmatur: q꞉ poſſibiliter eſt copula in vna ⁊ mouetur in alia

¶ Pro hoc argumēto notandum eſt ꝙ propoſitionum cathegoricarum quedam habent ſimplicem copulam: quedā mixtā. Et mixtarū quedaꝫ habent copulas eque principales de quibus in hoc argumēto nihil loquor. Alie habent vnam minus principalem ⁊ aliam principalem: vt patet in propoſitionibus aſſumptis im modalibus. hoc totum eſt copula. poſſibiliter eſt quando ponuntur recti cum accuſatiuo: hoc totū eſt copula poſſibile eſt eſſe. ſed principalior pars eſt illa ratione cuius extrema ordinantur adinuicem: vt ſortem poſſibile eſt eſſe currentem. in qua verbum infinitiui modi eſt principalior pars copule. In talibus affirmatio et negatio attenduntur preciſe ex principaliori parte et eodem modo, hic. ſortes qui non currit mouetur qualitas propoſitionis attenditur ex parte ſecunde copule, vnde quādo eſt huiuſmodi geminatio copularum illa eſt minus principalis que capitur cum implicatione terminorum vt cum hoc relatiuo qui et ſuis condeclinātis et alia que ſine terminis inuolutis capitur eſt magis principalis. exemplum ſortes qui non currit mouetur. omnis copulatiua cuius quelibet pars eſt vera: eſt vera vbi ſemper ſcōm verbum eſt copula principalis. ⁊ in conuertentibus iſtarū oppoſito mō erit. ſ. ꝙ primū ꝟbū erit copula pricipalis. ⁊ ſi fuerit inuolutio terminorū a parte vtriuſq꞉ extremi neceſſe eſt dare copulā nō inuolutā: al's nō erit ꝓpō: vt ſortes q̄ nō currit eſt aīal qō nō moueť: vbi eſt in ſcōo loco eſt copula principalis: q꞉ iſta nō eſt intelligibilis. ſortes q̄ non currit aīal qō nō mouetur. Tunc dicitur ꝙ ꝓpo

Propoſitionū verꝰ modꝰ quo ad copulaꝫ mixtaꝫ ⁊ ſimplicem ⁊c.

Reſpõſio ſitiones ꝓpoſite in principio erãt oppoſite qua litatis. Modalis erat negatiua: q: principalior pars copule negabaẜ. Alia ſcꝫ ſortes q̃ nõ currit moueẜ erat affirmatiua: ⁊ ſubiectũ ẽ ħ totũ ſortes q̃ nõ currit tãꝗ determinatio accepta vnica.

¶ Cõtra iſtud vltimũ arguiẜ probãdo iſtã negatiuam negatio precedit copulam principalem: ergo eã negat. ergo ꝓpoſitio data eſt negatiua. minor patet ꝑ illud cõmune. Negatio q̃cquid poſt ſe inuenit deſtruit ⁊ ei' oppoſitũ ponit. Reſpondeẜ negãdo ꝙ illa ſit negatiua eſto ꝙ negatio precedit copulã principalẽ. et ad illud dictũ cõmune. negatio quicquid poſt ſe inuenit deſtruit ⁊c. dicit ꝙ hoc intelligitur reſpectu illius in qð cadit: alioquin ꝓpoſitio eſſet falſa. q: non oportet ꝙ negatio poſita in principio biblie reddat oẽs ꝓpões negatiuas: et tñ oẽs ſequunẜ eã. Applicãdo ad ꝓpoſitũ negatio eſt ps ſubiecti ⁊ nõ agit vltra ſubiectũ.

¶ Contra hoc arguiẜ ſic. negatio poſita in principio huius ſic dicẽdo. non ſortes qui currit moueẜ. reddit ꝓpoſitionẽ negatiuam: ergo negatio poſita inter partes ſubiecti. tenet ꝯña cũ ſit equalis vigoris. ⁊ facili' ẽ agere in ꝓpinquũ ꝙ in diſtãs. Niẜ ꝙ ille negationes ſunt eq̃lis vigoris ꝗtũ eſt de ſe: ſed vna incidiẜ inter ptes extremi vbi virtus ei' ligaẜ.

¶ Tertio arguiẜ. ſequereẜ per diffinitionem ꝓpoſitionis negatiue ꝙ iſta non eſſet negatiua. homo aĩal nõ eſt. conſequens eſt falſum. ergo et añs. ꝓbatur cõſequẽtia: q: predicatũ nõ negatur de ſubiecto. Reſpõdeẜ negãdo ꝙ p̃dicatũ nõ negeẜ de ſubiecto. Unde p̃dicatũ negari de ſubiecto nõ eſt p̃dicatũ ſequi negationẽ: ſed eſt p̃dicatũ enũciari de ſubiecto mediãte copula negata: queadmodũ eſt in ꝓpoſito.

Predicatũ negari ð ſubiecto quid ſit.

¶ Contra hoc arguiẜ. ꝓbãdo ꝙ hoc nõ ſufficiat. q: ſic preiacens iſtius. nullus homo eſt aĩal. eſſet ꝓpoſitio negatiua. ꝯñs ẽ falſum: q: cõtradicit negatiue. ſ. ſuo toti. Probaẜ tñ cõſequẽtia. Copula preiacẽtis negatur. ergo preiacẽs eſt ꝓpoſitio negatiua. ꝯña tenet ꝑ diffinitionem ꝓpoſitionis negatiue. Añs patet. hec copula ĩ iſta vniuerſali negatur per ly iſta demõſtrando hanc. nullus homo eſt animal. ⁊ hec copula in hac vniuerſali eſt hec copula in hac preiacente. ergo copula in hac preiacente negatur. ꝯña tenet cũ maiore. et minor patet tenẽdo pñ ꝓpoſitionis eſſe ꝓpoſitionem ſicut ante tenuimus: ergo dãda eſt cõcluſio que fuit añs ꝓbãdũ. Rñdetur cõcedẽdo ꝙ copula negaẜ ⁊ negãdo cõſequẽtiã: q: hoc nõ ſufficit ad ꝓpoſitionẽ negatiuã: ſꝫ opꝫ ꝙ negeẜ a ſigno q̃lificante illã mõ ſic nõ ẽ in ꝓpoſito hoc ſignũ nullus quãtificat ⁊ q̃lificat illam vlem: nullo pacto denominãs preiacentẽ. nõ dico a ſigno qð eſt ps eius: q: hoc non ſufficit. vt pꝫ de ſcða cathegorica hui' copulatiue que eſt negatiua. nõ homo eſt animal ⁊ deus eſt. in qua negatio reddit ſcðam ꝓpoſitionẽ negatiuam: et tamẽ non eſt pars eius.

Ad ꝓpões eſſe negatiuã quid ſufficit.

¶ Ex iſta ſolutiõe ſequitur ꝙ due ꝓpões ꝯtradicũt vtrũuiſqꝫ copula negaẜ. vt patet de vli ꝓpoſita ⁊ preiacente eius.

Duaꝝ ꝯdictoriaꝝ negaẜ copla

¶ Secũdo ſequiẜ ꝙ due ꝓpoſitiões ſunt ſinonime: tamẽ copula vni' negaẜ: alterius vero nullo modo negatur. patet de preiacente data et hac que non eſt pars alicui' propoſitionis homo eſt animal.

Duaꝝ ſinonimarum vna tñ copula negatur.

¶ Tertio patet ꝙ licet cuiuſlibet negatiue ꝓpõnis copula negeẜ: nõ tñ cuiuſlibet affirmatiue copula affirmaẜ. pma ps patꝫ ꝑ inductionẽ. ſcða eſt cõſequẽs ex dictis.

Nõ cuiuſlibet affirmatiue copula negatur.

¶ Quarto arguitur. Diuiſuꝫ excedit membra diuidentia: ergo diuiſio mala. añs patet de hac propoſitione quodlibet eſt vel non eſt. illa eſt ꝓpoſitio cathegorica: et tñ neqꝫ affirmatiua neqꝫ negatiua. igitur.

¶ Circa hoc argumentũ notãdum eſt ꝙ aliqui dicunt iſtam et ſimiles ypothericam. et conſequẽter dicunt ꝙ nulla eſt propoſitio mixte qualitatis: quia iſta eſt vna diſiunctiua affirmatiua: et ita in aliis dicerẽt. iſtud nihil valet: quia alique ſunt propoſitiones de diſiunctis extremis q̃ aliq̃ ſũt vel eẽ poſſunt de diſiunctis copulis: conſequentia tenet: quia nõ poteſt dari ratio ſufficiens conceſſionis vnius: et negationis alterius. Aliĩ ſicut Petrus mantuan' admittentes cathegoricas iſtas dicunt opꝫ hñe reſpectum ſolum ad primam copulam non curando de negatione aliarum: alioquin concedendũ foret ꝙ eadem propoſitio eſſet de ineſſe ⁊ modalis. vt patet de hac. ſortes eſt vel poſſibiliter eſt. Hoc iterum non valet. quia quero rationẽ quare aſpiciendum eſt magis ad primam copulam ꝙ ad ſecũdam viſo ꝙ ſunt eque principales. Et concedo ꝙ eadem propoſitio eſt de ineſſe et modalis copulatim de ineſſe et fuiſſe ⁊ fore copulatim. Alios video dicere hanc eſſe affirmatiuã et negatiuam copulatiue. hoc ſic probant. Copula principalis affirmatur: ergo iſta eſt affirmatiua: et eodem modo copula principalis negatur ergo ipſa eſt negatiua.

¶ Confirmant. ſi manus mea haberet duos gradus caloris et duos gradus frigoris: iam manus mea eſſet calida ⁊ frigida copulatiue: ergo idẽ erit quo ad qualitates copularum. Iterum iſte rationes nihil valẽt. prima eñi propter maliciam cõſequentie. nego hãc cõſequentiã. copula principalis huius propoſitionis affirmatur: ergo hec propoſitio eſt affirmatiua. ſed oportet addere in antecedẽte ad bene arguendum et ſimplicem copulam habet vel ſi mixtam partes non eque principales. Confirmatio eſt cõtra arguentem ⁊ non pro eo immo in illo caſu man' nõ ẽ calida neqꝫ frigida: ſed calida ⁊ frigida copulatim. Unde ſm eos q̃ admittunt qualitates contrarias poſſe ſe compati in gradibus remiſſis dicendum eſt ꝙ ſi fuerit qualitas graduum nulla qualitas denominat totũ in concreto: ſed ſi fuerit exceſſus gradus excedens totum denominabit. Dico ergo ꝙ propoſitio propoſita eſt mixte qualitatis affirmatiua ⁊ negatiua copulatim. et nõ eſt affirmatiua: imo eſt non affirmatiua. nec eſt negatiua: immo eſt nõ negatiua ſaltem propter dicta.

Pro aſſerẽtibus qualitates ꝯrias poſſe ſe compati.

¶ Cõtra hoc arguiẜ. oĩs ꝓpoſitio cuius copula prĩcipalis affirmatur et nulla prĩcipalis negatur eſt affirmatiua: ſed iſta ꝓpoſitio eſt hmõi ergo eſt affirmatiua. ꝯña tenet cũ maiore: ⁊ minor probatur. ly eſt in pmo loco eſt

adeo principale ſicut eſt in ſcđo. vt dꝫ ſm oẽs. ⁊ vel eſt pars copule. ergo hoc totũ eſt vel ẽ maius principale. ꝯña eſt de ſe nota. ergo minor vera .ſ. ꝙ pars minus pncipalis ꝑaſe negatur. ⁊ ps magis principalis affirmat. hec ratio habet apparentiã et alibi tenui concluſionẽ argumẽti propter argumentũ: ſed iſtud nõ euitat ꝓpoſitiões mixte qualitatis: vt patet hic. ſortes eſt vel non poſſibiliter eſt. in qua pars principalis ⁊ minus principalis affirmãtur de eodẽ. nõ pars pncipalis ⁊ minus pncipalis negant niſi qs dicat ꝙ vel et poſſibiliter nõ ſunt eque pncipales poſtꝙ ſũt diuerſarum rationum: tunc geminando vel admiſſa proprietate ſermonis hec erit mixte qualitatis ſortes eſt vel nõ vel eſt. et ita in aliis que poſſunt occurrere interdum ſatis ꝓprie.

¶ Tunc ad formã argumenti reſpõdeo qñ arguit. diuiſum excedit mẽbra diuidentia. hoc nego ſaltẽ ꝓ argumẽto facto: ſed ꝓ poſitionib' mixte qualitatis dico diuiſum ẽ hoc totũ ꝓpoſitio cathegorica ſimplicẽ qualitatẽ habens: ſed quo ad iſtã. quodlibet eſt vel nõ eſt. poteſt dici ꝙ eſt ſimplic: vt arguebat ratio. nec hic ſimplicem qualitatẽ voco ꝓpoſitionẽ ſimplicis copule. q: nõ cõuertunt. quia ẽ aliqua ꝓpoſitio ſimplicis copule: ⁊ ſimplicis quãtitatis. vt hõ eſt animal. Aliqua eſt ſimplicis qualitatis: ⁊ mixte copule. vt ſortes eſt vel eſt nõ ſortes ẽ vel eſt. ſed oĩs ꝓpoſitio mixte q̃litatis eſt mixte copule. Queris tunc an iſta debeat cõcedi. chimera eſt vel nõ eſt. cũ ſit affirmatiua de ſubiecto nõ ſupponẽte põt dici ꝙ eſt falſa. ſed iſta eſt vera. chimera eſt nõ vel eſt. q: eſt negatiua de ſubiecto ſupponẽte. Rationabilius etiã vtraqꝫ debet cõcedi dicẽdo ꝙ equiualent: eſto ꝙ vna ſit affirmatiua ⁊ alia negatiua. Et ad rõnẽ qua dr chimera eſt vel nõ eſt. eſt affirmatiua de ſubiecto nõ ſupponẽte diſtinguit: vel ſub diſiunctiõe ad copulã vbalem pncipalẽ negatã: ⁊ ſic ꝯcedit. vl' nõ negatã negat. Et ꝓportionabilr copulatis copulis dicat.

¶ Quinto arguit diuiſum excedit membra diuidẽtia. ergo diuiſio mala. añs ptꝫ de talib'. ninianus nõ vult ſtudere. nego cõſequentiã. neſcio lectionẽ. hõ falſe eſt aĩal. Rñr ꝙ prima ꝓpõ eſt diſtinguẽda. q: vel non vult eſt due dictiones cõpoſite ex aduerbio negãdi ⁊ tertia pſona de volo: ⁊ tunc ꝓpoſitio dicta eſt negatiua. vel eſt vna dictio de tertia pſona de nolo: et tũc eſt ꝓpoſitio affirmatiua loco huius vbi. ꝓpt

Sophiſmata vera

diſcrimen aliq̃ dicũt vult. de aliis duab' dr ꝙ ſũt affirmatiue. de ſcđa clarũ eſt. vltima reſoluit in hãc: ego ſum neſciens lectionẽ. Ex iſto patꝫ oẽs tales eſſe veras. chimera nõ neſcit lectionẽ. chimera nõ negat ꝯñam. ſortes nõ ceſſat comedere ferrũ. ⁊ queadmodũ chimera nõ ceſſat currere: quia ſunt negatiue de extremis nõ ſupponẽtibus ꝓ eodem. Scđo patet. qꝛ ꝓpꝫ hec oro ego nõ ſum neſcius. exponat ꝑ iſtã ego ſũ ſcius vel ego ſcio ſm oratores: nõ tamen cõuertibiliter eſt expoſitio: q: me mortuo negatiua eſt vera: ⁊ affirmatiua falſa: et eodẽ modo dicat de iſtis. nõ parũ fructus hꝫ copia dicendi: qđ de virtute ſermonis non equalet iſti. multũ fructus habet copia dicendi. ſed tales apud cõiter loquẽtes ⁊ doctos ſunt admittẽde: queadmodũ iſta. preſtãtiorẽ te vidi neminẽ: que affirmatiua ẽ ſed capitur loco vnius negatiue. Et eodem mõ põt dici de ꝓpoſitione laurẽtiana ⁊ nicolai perotti de iſta. neſcis

Non ſum neſci': nõ equiualet huic ego ſum ſcius.

nec in pace nec in bello viuere. vbi volũt ipſi inſtare cõtra dyalecticos ꝙ tres negatiões reddũt ꝓpõnem negatiuã: hoc nihil eſt dictu. q: copula principalis eſt hoc verbũ neſcis ꝑ ꝙ oĩa incluſum et certũ eſt ꝙ tres negatiões nõ precedũt illud: ſed more oratorio ſatis bñ dicũt nõ pũgentes ꝯ logicã: ſed talr decepti. De iſta hõ falſe ẽ aĩal. dr ꝙ eſt affirmatiua. ⁊ ꝓpe ille termin' falſe nõ determinare põt copulã: ſed totã cõpoſitionem.

L. valle et peroti i logicos inepta inuectio.

¶ Sexto ar. diuiſum excedit membra diuidentia. ergo diuiſio nulla. Aſſumptũ arguit de iſta. nullus hõ nõ eſt aĩal. ꝙ nõ ſit negatiua notũ eſt. ꝙ nõ ſit affirmatiua ꝓbatur vna negatio põt facere ꝓpoſitionẽ negatiuam: ergo due. tenet ꝯña. q: quicqđ vnum põt facere duo pñt facere. Rñdet negando añs. immo illa ꝓpoſitio eſt affirmatiua. Et ad improbationẽ que ſtat in hac ꝓpoſitione. quicquid vnũ põt facere duo poſſunt facere. diſtinguo. dũmodo ſe iuuant ſic cõcedo. dũmodo ſe impediũt nego. hoc declaratur exẽplo. Pono vnũ põdus quo ſortes non põt portare maius ſine fractione numeri: puta duas libras volo ꝙ plato ſit equaliter fortis ſecũ. Jam ſi ſe impediũt pondus a nullo portabit. ſed ſic eſt de duabus negationibus: prima impedit ſcđam ⁊ eſt malignãtis nature. q: quicqđ poſt ſe inuenit deſtruit ⁊ eius oppoſitum ponit. hoc idẽ facit ſcđa negatio reſpectu pme. Ex illo ſeqtur ꝙ paritas negationũ ante copulã affirmatiuã gignit: imparitas vero negatiuã. ⁊ ſub imparitate vnitatẽ numeri principiũ intellige.

Quõ intelligẽdũ quicqđ vnũ poteſt poſſũt duo

¶ Contra hanc ſolutionẽ ar. ꝓbando ꝙ ſcđa negatio nõ impediat primã: et eodem mõ ꝙ imparitas negationũ non reddit ꝓpõnem negatiuã capta illa ꝓpõne: nullus hõ nõ eſt aĩal. ſic arguo. ſcđa negatio nõ agit añ ſe: ergo nõ impedit añ ſe. a ſuperiori tenet ꝯña ad inferius cũ diſtributiõe ſuperioris: q: impedire ponitur in predicamento actionis: et vltra non impedit ante ſe. ergo nihil impedit ante ſe. immo nullo modo ante ſe: ſed pma ponitur ante ſecundam negationem: ergo prima negatio nõ impeditur a ſecunda: et vltra prima negatio nõ impeditur a ſecunda ⁊ a nullo alio impeditur: ergo non impedit. et ex cõſeq̃nti ſic arguo. pma negatio non impedita cadit ſupra copulam illi' ꝓpoſitionis: ergo ꝓpõ eſt negatiua.

Argumentũ de ꝓpoſitione triplicis negationis.

¶ Reſpõdetur forte negando primã conſequentiã .ſ. nõ agit ante ſe ⁊c. q: qꝛ ꝓpꝫ arguatur a ſuperiori ad inferius reſpectu partꝭ extremi. tamẽ non reſpectu totius. vt verbi cauſa. agere eſt ſuperius ad impedire: tamen agere ante ſe non eſt ſuperi' ad impedire ante ſe. Secũdo forte dicitur ꝙ impedire non eſt per ſe in predicamento actionis ſed ſolum reductiue ſed neutrum iſtorum ſoluit. Propterea ſic dicitur ꝙ non agit ante ſe aliquã actionem precedentẽ ſe nec impedit aliquam actionẽ ante ſe. vt patet. quia ſubiectum diſtribuitur: in qua diſtributione ſecunda negatio non impedit primam ⁊ ſed impedit primã reſpectu copule que ſequit vtrãqꝫ negationẽ. Jam probatur ꝙ imparitas non reddit propoſitionem negatiuam: ⁊ applicetur replica contra ſolutionẽ datam iſta nõ eſt negatiua. nõ nullus hõ non eſt aĩal: ergo nec iſta eſt affirmatiua. nullus hõ non eſt aĩal. cõſequẽtia patet ſuppoſita cõtradictione.

Impedire nõ ẽ i predicamẽ. actionis: ſe ſꝫ ſolum reductiue.

¶ Aſſumptū ar. copula illius ꝓpoſitiōis nō negatᷣ: ergo ꝓpoſō nō eſt negatiua. añs arguitᷣ:q2 nec a ly nō in pncipio:nec a ly null⁹:nec a ly non in fine. ⁊ ſi forte rñdēs neget aliquam iſtarum det cauſaȝ quare prima negatio citi⁹ neget copulā ꝙ aliq̄ alia: ⁊ ita de ſcd̄a et tertia. ¶ Reſpōdetᷣ ꝙ iſta nō nullus homo nō eſt animal eſt negatiua ⁊ quelȝ de ſe eſt ſufficiēs reddere illam negatiuā. Si prima fuiſſet primo ꝓpoſita ſine aliis duab⁹ reddidiſſet ꝓpoſitionē negatiuā. Et ſi ſcd̄a fuiſſet ſucceſſiue applicata mutaſſet negationeȝ in affirmatiuā: ⁊ tunc tertia negatio adueniens illis duabus cauſat propoſitionem negatiuā: ſed argumentum proteruus inſtabit ꝙ omnes ſimul applicentur: ⁊ tunc dupliciter reſpōdebo. p̄mo obligatorie dico ſemꝑ ꝙ ꝓpoſitio eſt negatiua. Et qñ queris a qua negatiōe negatᷣ copula. rñdetᷣ propone: ⁊ videbis tūc arguens proponet copula negatur a prima negatione hoc ego nego:q2 falſum eſt ⁊ impertinēs. falſum quidem. vt dicetur in ſcd̄a ſolutione. poſtea proponit arguens copula negatᷣ a ſecunda negatione iterū nego ꝓpter cauſam dictā. Demū proponit copula negatᷣ a tertia negatiōe ꝯcedo:q2 ſequitᷣ ex poſito cum oppoſitis hꝯ negatorum:q2 bene ſequitᷣ hec copula negatᷣ: ergo ab aliqua negatione negatur. ⁊ nō ſunt niſi tres negationes hic: ergo ab aliqua earum negatur. ⁊ non a prima nec a ſcd̄a ſequitur ergo a tertia. Iterū q̄ris quare dico citius a tertia ⁊ nō a prima vel a ſcd̄a. Rñdeo ꝙ ordo proponendi eſt cauſa. ſi propoſuiſſes ordine retrogrado ad ordinem in quo proponebas rñdiſſem ꝙ copula fuiſſet negata a p̄ma ⁊ ſilr a ſcd̄a ſi fuiſſet vltimo propoſita. Scd̄o rñdeo magis ad rem ꝙ copula a nulla negatiōe negatᷣ:q2 nō eſt maior rō de vna ꝙ̄ de alia: ſȝ copula negatᷣ ab illa trinitate negationū:q2 ſi dicatᷣ ꝙ negatur a quacūꝗ illaȝ quā volumus ſignare quēadmodū de ampliatione ſubiecti huius homo fuit preteritus hoc eſt declinare ad ſolutionem precedentē nec adeo artificioſe reſpondet.

Rñſio obligatorie facta.

Rñdeo extra obligationem.

¶ Cōtra iſtā vltimaȝ ſolutionē replicatᷣ ꝓbādo ꝙ iſta trinitas negationū nō negat copulā: ⁊ hꝯ ſic. Illa trinitas īpeditᷣ: a ſua negatiōe. qd̄ ꝓbo. p̄ma īpeditᷣ ſcd̄a īpeditᷣ tertia īpeditᷣ: ḡ ille tres impediūtᷣ. hic ꝯcedit. ex tibi dubio. ergo cōſequēs non eſt negandum. ſi neges quamlibet partem antecedētis tūc das oppoſita: ſcilicet ꝙ prima non impeditur: ſecunda nō impeditur: ⁊ tertia non impeditur. Tunc ſic arguo. Prima negatio non impeditur ⁊ precedit copulam: ergo eam negat. ⁊ eodem modo de ſecunda. et ſic illa copula eſſet negata a qualibet illarum negationum quod eſt falſum.

¶ Rñdetur ſuſtinēdo ꝙ copula negetur ab illa trinitate. et quando hoc improbas prima impeditur concedo ꝙ impeditur ab illa actione ſcilicet a negatione copule. ⁊ etiā ſecunda impeditur ⁊ tertia impeditur. ⁊ qñ infers: ergo ille tres impediūtᷣ. diſtinguo. vt capitur cōiūctio incluſa in termino tres copulatiue cōcedo. copulatim nego ⁊ cōcedo ꝙ quelibꝫ due illarum impediuntur de tribus copulatim nego. dabo tibi vnū ſimile: ſit vnum pondus duaȝ librarum quod ſortes ſe ſolo poteſt ferre: veniet plato cum impediens iam non portabitur ab illis duobus: veniet cicero ⁊ contendant mutuo pro latione illius ponderis ſic ſcilicet ꝙ pondus ſupportetur iam pondus portabitur ab illis tribus: ſed a nullo eorum nec aliquibus duobus eorum immo quod fortius eſt a nullis eorum: q2 illa trinitas hominū non eſt aliqui iſtorū ſȝ illi. Tertio dici poteſt ꝙ in iſta. nōnullus homo nō eſt aial. ꝙ due prime negationes ſe impediunt ⁊ tertia manet nō impedita. ⁊ cauſa perſuaſiua eſt: quia quelibet negatio agit poſt ſe ⁊ nō ꝓprie ante ſe. Eodem modo ꝓprie precedēs impedit ſequentē ⁊ nō ꝓprie econuerſo: ⁊ ſic virtus tertie negationis manet non impedita.

Tres portant quod null⁹ eoȝ.

¶ Septimo ar. ꝓbādo ꝙ vna negatio reddat ꝓpōem affirmatiuā: et hoc ſic. pono iſtam ꝓpōem ſcriptā: homo nō eſt aial: et volo ꝙ deus capiat eādē negationē nūero ⁊ ponat in capite ꝓpoſitionis ipſa remanēte in eodē ſitu quo pri⁹ erat: tūc ſic arguo. hec ꝓpō eſt affirmatiua ⁊ p̄ciſe vna negatio p̄cedit copulā: ergo negatio ſemꝑ reddit ꝓpōem affirmatiuā. ꝯña tenet cū minore. et ꝓbatᷣ maior: q2 nō minoris potētie eſt illa negatio in primo loco ꝙ̄ eēt vna alia negatio: ſed vna alia negatio cū negatione ante copulā reddit ꝓpōem affirmatiuā: vt notū eſt: ergo illa ſola negatio reddit ꝓpōem affirmatiuā. ¶ Rñdetᷣ ꝙ caſus eſt poſſibilis q̄ꝙ̄ aliqui eū nō admitterent ⁊ alij admittētes dicerēt ꝙ ꝓpō eſſet preciſe negatiua. ⁊ idē in duobus locis non eſt maioris actiuitatis ꝙ̄ in vno immo nec in mille locis ꝙ̄ in vno. ⁊ hoc pōt defenſari. rōnabilius tñ eſt videri meo ꝙ idem in duobus locis eſt in duplo actiuius ꝙ ip̄m in vno loco. ⁊ inde ſi ſortes potēs leuare vnā libraȝ ponatur in tribus locis cū tribus variis libris irrationabile eſt negare ꝙ nō poteſt leuare tres libras quēadmodū tres boies quoȝ quilibet eſſet equaliter fortis cum ſorte applicando ad propoſitum concedo iſtas concluſiones.

Caſus de negatiōe eadē nūero in duobus locis poſita.

Opio auctoꝝ idē ī duobus locis eſt ī duplo actiui⁹ ꝙ̄ ī vno

¶ Una negatio in caſu argumēti reddit ꝓpōnē affirmatiuā: ⁊ licȝ ſit: vna in re ē due ī valore: quēadmodū vnū ſcutū ī duob⁹ locis valet duo ſcuta ⁊ in mille locis mille ſcuta.

Cōcluſiones vere.

Una negatio reddit ꝓpōeȝ affirmatiuā.

¶ Scd̄a ꝯcluſio. ꝓpō affirmatiua eſt ꝓpoſitio negatiua. patȝ de illa demōſtrata: q2 iſta nō hō nō eſt animal eſt iſta hō nō eſt aial. hoc patȝ: q2 q̄cq̄d eſt ꝑs vnius eſt ꝑs alterius ⁊ ecōuerſo: ergo vna eſt altera. ¶ Tertia cōcluſio. negatio diſtribuit terminū precedētē ſe. hoc ꝓbatᷣ. negatio ſequēs illū terminū hō diſtribuit illū terminū hō. qd̄ ſic ꝓbo. hec negatio in p̄ncipio ꝓpoſitionis diſtribuit illū terminū hō: ⁊ hec negatio in principio ꝓpoſitionis eſt negatio ſequēs illum terminū homo. concludo ergo ex poſitione ꝙ negatio ſequens iſtuȝ terminū homo diſtribuit ip̄m quod antecedit ad concluſioneȝ. ¶ Quarta cōcluſio. vna ꝓpoſitio contradicit ſibi ip̄ſi. ꝓbatᷣ. iſta nō homo nō eſt aial cōtradicit iſti. homo non eſt aial. ⁊ eſt eadē propō: vt patȝ ex ſcd̄a concluſione. ¶ Quinta concluſio. oēs termini cōmunes poſiti in duabus cōtradictorijs diſtribuuntur in eis. hec clara eſt ex dictis.

¶ Octauo ar. Diuiſum excedit membra diuidentia: ergo diuiſio nulla. antecedens patet. poſito ꝙ eſſet vnus intellectus infinite virtutis actiue cōcipiens infinitas ne.

Caſus de intellectu infinite virtutis.

gationes ante copulã: tũc illa eſt ꝓpoſitio cathegorica ⁊ non affirmatiua: quia tota multitudo negationum ante copulam non eſt par. nec negatiua: quia tota non eſt impar. igitur. hoc ar-

Petrus mãtuan⁹.

gumẽtum eſt Petri mantuani. ad qḋ reſpõdet ꝙ illa eſt impropria: quẽadmodũ iſta eſt impropria. homo nõ nõ nõ currit. iſtud tamẽ nõ ſoluit: q2 diceremus de ꝓpoſitione ꝓpoſita habẽte tres negationes immediate ꝙ ipa eſt negatiua. Iterũ põt dici ꝙ caſus eſt impoſſibilis: ſed hoc nõ ſatiſfacit. quia eſto ꝙ caſus ſit impoſſibilis ſm rem que forte nõ eſt impoſſibilis ſm imaginationẽ: ideo nõ debet negari quẽadmodũ frequẽter Ariſtoteles dat vnum impoſſibile ſimpliciter: vt videatur ſequela cõſequẽter reſpõdeatur. patz in capitulo de vacuo. Et tũc ego dico ꝙ argumẽtum eſt tedioſum. In primo poteſt dici ꝙ eſt mixte qualitatis affirmatiua ⁊ negatiua: quia eſt maior ratio ꝙ ſit affirmatiua ꝙ̄ negatiua:

Caſus auctoris ad idem:

quia tota multitudo negationum ante copulã non eſt par nec impar. Et vt capiatur plene argumẽtum volo ꝙ vnus intellectus in prima parte proportionali vnius hore habeat vnam negationem ante copulam. in ſecũda duas an̄ copulã. in tertia tres. in quarta quattuor. ⁊ ſic cõſequenter vſ ad finem hore creſcentibus partibus ꝓportionabilibus creſcant negatiões ante copulam: tũc in prima parte proportionabili propoſitio erit negatiua. in ſecunda affirmatiua. in tertia negatiua. in quarta affirmatiua et ſic ↄ̄ter. ⁊ in inſtanti terminãte totam horã ꝓpoſitio erit mixte q̄litatis: ſed immediate ante met inſtãs propoſitio erat negatiua ⁊ immediate ante hoc fuit affirmatiua ⁊ nunꝙ̄ erat ſimul propoſitio affirmatiua ⁊ negatiua quã habet ille intellectus. Scḋo dico ad principale argumẽtũ ꝓpõ eſt affirmatiua: ⁊ cauſa ẽ: q2 q̄lꝫ negatio ibi poſita impeditur. ⁊ hñ verũ eſt ꝙ cuilꝫ negationi reſpondent tres negationes quattuor quin ⁊c. ⁊ ſic de quocun numero finito dato.

¶ Nono arguitur. Diuiſum

excedit mẽbra diuidẽtia: ergo diuiſio nulla. aña patz. de talibus nullũ hoĩe3 eſſe aſinũ eſt impoſſibile. aſinus nullius hoĩs currit. null⁹ hõ eſt aĩal eſt ꝓpõ negatiua. Similiter ſi ſcribatur iſta. hõ nõ eſt aĩal ⁊ vnus legat antrograde ⁊ ali⁹ retrograde. ⁊ de iſta nõ deus eſt capiẽdo nõ negãter ⁊ infinitanter r̃ndetur per ordinem ad omnia.

Nullũ hominẽ eſſe aſinũ ẽ im poſſibile.

¶ Ad primũ de iſta. nullũ ho-

minem eſſe aſinum eſt impoſſibile. d2 ꝙ vel ly nullũ capitur ſīgtiue ⁊ totũ reſiduũ ſubiecti materialiter: ⁊ tũc propoſitio eſt negatiua. vel hoc

Aſin⁹ nullius hoĩs currit.

totũ capitur materialiter. nullũ hominẽ eſſe aſinũ. ⁊ tũc ipſa eſt affirmatiua. Scḋa ꝓpoſitio. ſ. aſin⁹ nulli⁹ hoĩs currit eſt affirmatiua: q2 ſignũ negatiuũ ponitur inter determinationem acceptã vnica cũ ſuo determinabili: ſed iſta eſt negatiua hoĩs nullus aſinus currit. Sed tertia propoſitio nullus hõ eſt aĩal eſt ꝓpoſitio negatiua eſt affirmatiua ſi nullus ſit pars ſubiecti: ⁊ ſubiectum eſt hoc totũ null⁹ hõ eſt aĩal. ſed ſi null⁹ capiatur ſīgtiue ꝓpoſitio eſt negatiua. De vltimis duabus dicitur ꝙ ſunt affirmatiue ⁊ negatiue in diuerſis ſenſibus ⁊ propoſitiones plures ⁊ de hoc ſatis late diſputatum eſt in q̄litatibus ⁊ ſimiles concluſiones poſſunt inferri in qualitatibus paulo mutatis terminis.

¶ Circa p̄dicta dubitatur in

qua copula includitur p̄dicatũ hic quodlibet eſt vel nõ eſt. Scḋo dubitatur quare nõ requiritur nota affirmãdi ad hoc ꝙ propoſitio ſit affirmatiua quẽadmodũ requiritur negatio ad hoc ꝙ ꝓpoſitio ſit negatiua. Tertio dubitatur q̇d ẽ negatiua pregnãs. Quarto dubitatur an qñ in cõmuni mõ reſpõdẽdi r̃ndetur per geminatã negationem an r̃nſio ſit affirmatiua de virtute ſermonis. Quinto dubitatur an econuerſo in iſta nullus hõ eſt aĩal ⁊ ecõuerſo ſit negatiua: Et ſimiliter, an iſta ſit negatiua. Dixit inſipiens in corde ſuo non eſt deus. verũ eſt ꝙ nulla chimera eſt. Ultimo dubitatur qñ de illa littera intelligi ꝙ̄ qua vel ip. illis ⁊ an hec ſit diuiſio generis in ſpecies: ⁊ vtrũ ponẽtur negationes in mente ſicut in voce.

¶ Ad primuũ poteſt dici ra-

tionabiliter ꝙ in vtra includitur trãſcẽdens et p̄dicatũ eſt ens ens: q2 nõ eſt maior rõ ꝙ includatur in primo verbo ꝙ̄ in ſcḋo nec econuerſo: nec ibi eſt nugatio: q2 idem nõ additur immediate eidẽ ſed cõiũctio diſiũctiua mediat. ſ. ly vel: et vna pars p̄dicati ſtat cõfuſe tm̃ pura primũ trãſcẽdens ⁊ ſcḋa pars diſtribuitur rõne negatiõis. et eodẽ mõ ſi quattuor ponentur copule verbales ꝗ principales tranſcendens quadruplicatũ eſt p̄dicatum. ¶ Sed hic notandum eſt ꝙ negatio aduerbialis nõ negat omnes copulas verbales niſi ponantur in principio quẽadmodũ cõtigit in ypotheticis: ſed p̄ciſe cadit in primam copulã ⁊ in terminũ incluſum in copula ſi aliq̇s includatur: vt in iſta aliq̇d nõ eſt vel eſt. hec negatio nõ nõ cadit in vel nec in ſcḋa3 copulam. ſꝫ qñ ponitur imediate an̄ cõiũctionẽ cadit in totũ qḋ ſequitur: vt ſortes eſt non vel eſt vel fuit que negationes negant totales ypotheticas vel cathegoricas: vt dicetur in ypotheticis.

¶ Ad ſcḋm d2 ꝙ cauſa eſt. q2

verbũ de ſua natura denotat vnionem affirmatiue extremorũ inter ſe ꝓpterea nõ eſt opus nota affirmãdi ad reddendã ꝓpoſitione3 affirmatiuã ꝓpterea additur negatio ad negandum.

¶ Ad tertium d2 ꝙ duplex eſt

Negatiua pregnans

negatiua. q̇dã negatiua pregnãs. ⁊ eſt ꝓpoſitio negatiua affirmatiuã formaliter ⁊ intrinſece inferẽs: vt tm̃ hõ nõ currit: creatura contingẽter nõ eſt deus. dicitur formaliter: q2 quelibet negatiua infert affirmatiuã materialiter: vt patz de affirmatiua neceſſaria. Et d2 intrinſece: q2 q̄lꝫ negatiua infert formaliter diſiũctiuã ↄpoſita ex ↄ̄dictoriis: ſꝫ hoc nõ eſt intrinſece: hoc eſt illud non ꝓuenit a negatiua. nec hic addo formaliter niſi propter maiorem explicationẽ. Alia eſt pure ne-

Pure negatiua.

gatiua: vt regnũ meum nõ eſt de hoc mũdo. que de virtute ſermonis nõ infert hanc. rex ſũ ego. licet bene ex cõmuni mõ loquẽdi ſolemus inferre talia conſequentia vt inferebat pilatus: vt patet Johannis. xviij.

¶ Ad quartũ vbi dubitatur de

communi modo reſpondendi quando queritur eſt ne ſortes in aula: ſi non ſit communiter reſpondemus nõ nõ eſt in aula. ⁊ ſic in talib⁹ dicitur de virtute ſermonis eſt affirmatiua et capitur loco duarum negatiuarũ duplicando duas

Idē pe.d brux.terciū argu. ſolutione poſt hunc textum.

cathegoricas:ſcilicet ſortes non eſt in aula: ſortes non eſt in aula.

¶ Ad quintum dicitur ꝙ ccōuerſo in illo caſu eſt ꝓpoſitio negatiua. ſed iſta. Dixit inſipiens in corde ſuo ⁊c.eſt ꝓpoſitio affirmatiua.inſipiens eſt ſubiectū: fuit copula dicēs in corde ſuo nō eſt de⁹ p̄dicatū. ¶ Tertia ꝓpoſitio.ſ.verū eſt ꝙ nulla chimera eſt: eſt ꝓpō affirmatiua:⁊ non cōuertitur cū iſta. nulla chimera eſt.ſed oportet ponere conſtātiā cū adeq̄ta ſignificatione illius.nulla chimera eſt.⁊ ſic intelligit Ariſto.in predicamētis.caplō de priori.

Intellect⁹ ꝟſuus pro qualitate q̄titate ⁊ quiddita te ꝓpōnū.

¶ Ad ſextuʒ dicit̃ ꝙ textus ſic intelligitur. Que.i.ad queſtionē factam ꝑ que: reſpōdeatur cathegorica vel ypothetica.Qualis id eſt ad queſtionem factā per qualis: reſpōdeatur affirmatiua vel negatiua.Quanta.i.ad queſtionem factā per quanta. reſpōdeat̃.v.vniuerſalis.par.particularis.in.indefinita.ſin.ſingularis.vel mixte q̄titatis: ⁊ ſic de mixta qualitate.et ſic intelligendū eſt ꝙ nullo modo poſſum⁹ reſpondere cathegorica vel ypothetica: niſi per hoc queſitiuuʒ que. quia ſi queramus eſt nē hec ꝓpoſitio cathegorica.ſortes currit.reſpōdemus ꝙ ſic. ſed in queſtione inuoluitur terminus reſponſiuus: etiam reſpōdendo non reſpondem⁹ preciſe eſt cathegorica: ſed addimus notā affirmandi.Ex iſto patet ꝙ qualis.que.⁊ quāta.equoce capiūtur in ſciētiis.⁊ ſm̄ variationem ſubſtantiui reſpōdemus vario modo. Si queratur qualis ꝯſtructio eſt hec reſpondemus congrua vel incongrua. Qualis ꝓpoſitio eſt hec. Ninus fuit rex aſſiriorū. reſpōdemus affirmatiua. Sʒ ſi queratur qualis p̄dicatio eſt hec reſpōdemus: accidētalis:licet eadē res ſit p̄dicatio ⁊ ꝓpō. Sʒ ſi q̄ratur qualis fuit ninus.reſpondemus filius Martis:q2 queſtio ſpectat ad p̄dicamenta.

vt. p̄dictū ē tenet. s. Tho.ꝑmo periar. ꝙ ſic.⁊ eū allegat.p.de brux.j.no. hui⁹ text⁹.

¶ Ibi querit̃ an iſta ſit diuiſio generis in ſpecies? Reſpōdet Boetius in primo periarmenias ꝙ Alexander peripatetic⁹ tenuit ꝙ non. Porphirius ꝟo ſic. Alexander dicit ꝙ ē diuiſio analogi in ſua analogata. arguebat ſic Alexander. nulla ſpecies contēta ſub aliquo genere eſt prior alia. ſed affirmatio eſt prior negatione:ergo non ſunt ſpecies cōtente ſub ꝓpoſitione.cōſequentia claret cum maiore.⁊ minorem probat Alexander. affirmatio eſt prior negatione: quia ſimplicior cum ſit pars ⁊ negatio totum. Scd̄o.affirmatio ē compoſitio:negatio eſt diuiſio:ſed componere eſt prius diuidere. Tertio.negatio deſtruit affirmationem:ergo affirmatio eſt prior. ¶ Ad hec virtualiter reſpondet Boetius ꝙ licet affirmatio cōparata ad negationem ſit prior aliquo modo prioritatis. q2 pars eſt preſuppoſita in negatione: non tamen conſiderata in ordine ad propoſitionem: quia eque bene principaliter participāt rationē propoſitiōis cum propoſitio negatiua ſit oratio verum vel falſum ſignificās. Exemplum in ſimili homo ē prior equo aliquo modo prioritatis:ſed non in comparatiōe ad animal:quia equaliter participant rationem corporis ſenſitiui. Et ex iſto poſſunt ſolui rationes Alexandri tenēdo ꝙ eſt diuiſio generis in ſpecies.ſicut nunc cōmuniter tenetur.Etiam multi tenent diuiſionē propoſitionis in cathegoricam ⁊ ypotheticam non eſſe diuiſioneʒ generis in ſpecies:ſed analogi in ſua analogata.et ꝙ propoſitio ypothetica non eſt vera vel falſa ratione ſui: ſed ſuarū cathegoricarū. Sed illud nō arguit quādo ita foret diuiſionē analogi: q2 cōcedim⁹ ypotheticas veras ⁊ falſas ſimplr̃ queadmodū cathegoricas.

ypotetice ſūt ꝟe vel falſe quē admoduʒ categorice

¶ Ad vltimū quod ibi petebatur an ponuntur negationes in mēte. ad qḋ multorum eſt opinio ꝙ nō.vt Entiſberi in primo ſophiſmate et ſchole eius:et dicit ipſe ꝙ iſta vocalis.homo nō eſt animal. ſubordinatur vni mentali in qua nulla ponitur negatio: ſed hoc totum non eſt ſubordinatum vni actui ſimplici diuidenti extrema: et ꝙ fortius eſt dicunt imitatores eius ꝙ in iſta.non homo eſt animal. ꝙ hec negatio non ⁊ copula ſubordinant̃ vni actui mentali.et talis actus ſequitur ſubiectū ⁊ diſtribuit ſubiectum ante ſe in mente quod eſt mirabile naturaliter loquendo:non credo hanc poſitionem veram nec apparentem,nullas ratiōes adducit opinans pro ſe: dicitur ergo ꝙ tot ſunt negationes in mente quot in voce. ¶ Ex omnibus his patet qualitas propoſitiōis paucis epilogādo: quia vel quelibet propoſitio habet vnaʒ copulam ſimplicem vel mixtam. Si primuʒ.vel illa affirmatur ſic illa eſt affirmatiua:vel negat̃ ⁊ ſic eſt negatiua. Si mixta hoc ē dupliciter: aut ex vna copula min⁹ principali: et alia magis p̄ncipali.et tunc reſpiciamus ſolum ad principalē: vt ſortes ſi nō eſt ſortes eſt animal que eſt affirmatiua. Si ſint eque principales:vt ſortes ē vel non poſſibiliter eſt: tunc reſpiciamus ad vtrāq̄ et dicatur talis mixte qualitatis.

Entiſberi opinio.

improbat Entiſberi opinionē auctor.

Epilogus de q̄litate ꝓpōnis.

¶ De oppoſitione ꝓpoſitionum.

ITem ꝓpoſitionū cathegoricarū quedam participant vtroq̄ȝ termino: vt homo ē animal: homo non eſt animal. Alie participant vno tm̄: vt homo currit homo diſputat. Alie ꝟo nullo: vt plato diſputat: equus mouetur. Item propoſitionū participantium vtroq̄ȝ termino: alie participant ſcd̄m eūdem ordinē: vt homo currit: homo non currit. Alie ꝟo ordine ecōuerſo: vt homo eſt animal: animal eſt homo. Iteʒ propoſitionum cathegoricarum vtroq̄ȝ termino participantiū ſcd̄m eundē ordinem: alie ſunt contrarie: alie ſubcontrarie: alie cōtradictorie: alie ſubalterne.

De prima paſſiōe ꝓpoſitiōis ſcȝ oppoſitione. participare ſm̄ pe. de brux. ē cōuenire.

¶ Hec littera eſt clara ad oppoſitiones ſolum preparatiua.

¶ Cōtra iſtam litterā arguit̃ ſic.nulle ſunt ꝓpoſitiones participantes nullo termino.ergo diuiſio nulla.añcedens patet: q2 ſi ſic maxime eſſent iſte.homo eſt aſinus. et leo eſt capra.hoc conſequens eſt falſum:quia participāt in copula:ergo in vno termino. Forte dicis ſicut dicēdū eſt ꝙ terminus hic capit̃ ꝓ extremis ꝓpoſitionis et tunc nō pro copula et ſignis que nō ſunt partes extremorum.

gationes ante copulã: & ſic illa eſt ꝓpoſitio cathegorica & non affirmatiua: quia tota multitudo negationum ante copulam non eſt par. nec negatiua: quia tota non eſt impar. igitur. hoc argumẽtum eſt petri mantuani. ad qđ reſpõdet ꝙ illa eſt impropria: quẽadmodũ iſta eſt impropria. homo nõ nõ nõ currit. illud tamẽ nõ ſoluit: qꝛ diceremus de ꝓpoſitione ꝓpoſita habẽte tres negationes immediate ꝙ ipſa eſt negatiua. Iterũ põt dici ꝙ caſus eſt impoſſibilis: ſed hoc nõ ſatiſfacit. quia eſto ꝙ caſus ſit impoſſibilis ſm rem que forte nõ eſt impoſſibilis ſm imaginationẽ: ideo nõ debet negari quẽadmodũ frequẽter Ariſtoteles dat vnum impoſſibile ſimpliciter: vt videatur ſequela cõſequẽter reſpõdeaſ. ptʒ in capitulo de vacuo. Et tũc ego dico ꝙ argumẽtum eſt tedioſum. In primo poteſt dici ꝙ eſt mixte qualitatis affirmatiua & negatiua: quia eſt maior ratio ꝙ ſit affirmatiua ꝙ̃ negatiua: quia tota multitudo negationum ante copulã non eſt par nec impar. Et vt capiatur plene argumẽtum volo ꝙ vnus intellectus in prima parte proportionali vnius hore habeat vnam negationem ante copulam. in ſecũda duas añ copulã. in tertia tres. in quarta quattuor. & ſic cõſequenter vſq; ad finem hore creſcentibus partibus ꝓportionabilibus creſcant negatiões ante copulam: & ſic in prima parte proportionabili propoſitio erit negatiua. in ſecunda affirmatiua. in tertia negatiua. in quarta affirmatiua et ſic ꝯñter. & in inſtanti terminãte totam horã ꝓpoſitio erit mixte q̃litatis: ſed immediate ante illud inſtãs propoſitio erat negatiua & immediate ante hoc fuit affirmatiua & nunq̃ erat ſimul propoſitio affirmatiua & negatiua quã habet ille intellectus. Scđo dico ad principale argumẽtũ ꝓpõ eſt affirmatiua: & cauſa ẽ: qꝛ q̃lʒ negatio ibi poſita impeditur. & hĩ verũ eſt ꝙ cuilʒ negationi reſpondent tres negationes quattuor quin. &c. & ſic de quocunq; numero finito dato.

Petrus mãtuan⁹.

Caſus auctoris ad idem.

Nono arguitur. Diuiſum excedit mẽbra diuidẽtia: ergo diuiſio nulla. añs ptʒ de talibus nullũ holeʒ eſſe aſinũ eſt impoſſibile. aſinus nullius hois currit. null⁹ hõ eſt aĩal eſt ꝓpõ negatiua. Similiter ſi ſcribaſ iſta. hõ nõ eſt aĩal & vnus legat antrograde & ali⁹ retrograde. & de iſta nõ deus eſt capiẽdo nõ negãter & infinitanter r̃ñdetur per ordinem ad omnia.

Ad primũ de iſta. nullũ hominem eſſe aſinum eſt impoſſibile. dr ꝙ vel ly nullũ capitur ſigñtiue & totũ reſiduũ ſubiecti materialiter: & tũc propoſitio eſt negatiua. vel hoc totũ capitur materialiter. nullũ hominẽ eſſe aſinũ. & tũc ipſa eſt affirmatiua. Scđa ꝓpoſitio. ſ. aſin⁹ nulli⁹ hoiſ currit eſt affirmatiua: qꝛ ſignũ negatiuũ ponitur inter determinationem acceptã vnica cũ ſuo determinabili: ſed iſta eſt negatiua hoiſ nullus aſinus currit. Sed tertia propoſitio nullus hõ eſt aĩal eſt ꝓpoſitio negatiua eſt affirmatiua ſi nullus ſit pars ſubiecti: & ſubiectum eſt hoc totũ null⁹ hõ eſt aĩal. ſed ſi null⁹ capiatur ſigñtiue ꝓpoſitio eſt negatiua. De reliquis duabus dicitur ꝙ ſunt affirmatiue & negatiue in diuerſis ſenſibus: & propoſitiones plures & de hoc ſatis late diſputatum eſt in q̃litatibus & ſimiles concluſiones poſſunt inferri in qualitatibus paulo mutatis terminis.

Nullũ hominẽ eſſe aſinũ ẽ im poſſibile.

Aſin⁹ nullius hoiſ currit.

Circa p̃dicta dubitatur in qua copula includitur p̃dicatũ hic quodlibet eſt vł nõ eſt. Scđo dubitaſ quare nõ requirit nota affirmãdi ad hoc ꝙ propoſitio ſit affirmatiua quẽadmodũ requirit negatio ad hoc ꝙ ꝓpoſitio ſit negatiua. Tertio dubitaſ qđ ẽ negatiua pregnãs. Quarto dubitaſ an q̃ñ in cõmuni mõ r̃ñdẽdi r̃ñdeſ per geminatã negationem an r̃ñſio ſit affirmatiua de virtute ſermonis. Quinto dubitatur an econuerſo in iſta nullus hõ eſt aĩal & ecõuerſo ſit negatiua: Et ſimiliter, an iſta ſit negatiua. Dixit inſipiens in corde ſuo non eſt deus. verũ eſt ꝙ nulla chimera eſt. Ultimo dubitaſ q̃ño dr illa littera intelligi q̃ qua vł ip. illis & an hec ſit diuiſio generis in ſpecies: & verũ ponãtur negationes in mente ſicut in voce.

Ad primũ poteſt dici rationabiliter ꝙ in vtraq; includiſ trãſcẽdens et p̃dicatũ eſt ens ens: qꝛ nõ eſt maior rõ ꝙ includatur in primo verbo ꝙ̃ in ſcđo nec econuerſo: nec ibi eſt nugatio: qꝛ idem nõ addiſ immediate eidẽ ſed cõiũctio diſiũctiua mediat. ſ. ly vel: et vna ps p̃dicati ſtat cõfuſe tñ pura primũ trãſcẽdens & ſcđa pars diſtribuitur rõne negatiõis. et eodẽ mõ ſi quattuor ponenſ copule verbales cuiuſq; principales tranſcendens quadruplicatũ eſt p̃dicatum. Sed hic notandum eſt ꝙ negatio aduerbialis nõ negat omnes copulas verbales niſi ponanſ in principio quẽadmodũ colligit in ypotheticis: ſed p̃ciſe cadit in primam copulã & in terminũ incluſum in copula ſi aliq̃s includatur: vt in iſta aliq̃d nõ eſt vel eſt. hec negatio nõ nõ cadit in vł nec in ſcđaʒ copulam. ſʒ q̃ñ poniſ immediate añ cõiũctionẽ cadit in totũ qđ ſeqſ: vt ſortes eſt non vel eſt vel fuit que negationes negant totales ypotheticas vel cathegoricas: vt dicetur in ypotheticis.

Ad ſcđm dr ꝙ cauſa eſt. qꝛ verbũ de ſua natura denotat vnionem affirmatiue extremorũ inter ſe ꝓpterea nõ eſt opus nota affirmãdi ad reddendã ꝓpoſitionẽ affirmatiuã ꝓpterea addiſ negatio ad negandum.

Ad tertium dr ꝙ duplex eſt negatiua. q̃dã negatiua pregnãs. & eſt ꝓpoſitio negatiua affirmatiuã formaliter & intrinſece inferẽs: vt tñ hõ nõ currit: creatura contingẽter nõ eſt deus. dicit formaliter: qꝛ quelibet negatiua infert affirmatiuã materialiter: vt ptʒ de affirmatiua neceſſaria. Et dr intrinſece: qꝛ q̃lʒ negatiua infert formaliter diſiũctiuã ꝯpoſita ex ꝯdictoriis: ſʒ hoc nõ eſt intrinſece: hoc eſt illud non puenit a negatiua. nec hic addo formaliter niſi propter maiorem explicationẽ. Alia eſt pure negatiua: vt regnũ meum nõ eſt de hoc mũdo. que de virtute ſermonis nõ infert hanc. rex ſũ ego. licet bene ex cõmuni mõ loquẽdi ſolemus inferre talia conſequentia vt inferebat pilatus: vt patet Johannis. xviij.

Negatiua pregnans

Pure negatiua.

Ad quartũ vbi dubitaſ de communi modo reſpondendi quando queritur eſt ne ſortes in aula: ſi non ſit communiter reſpondemus nõ nõ eſt in aula. & ſic in talib⁹ dicitur de virtute ſermonis eſt affirmatiua et capitur loco duarum negatiuarũ duplicando duas

Idē pe. d' brux. tertiū argu. ſolutione poſt hunc textum.

cathegoricas: ſcilicet ſortes non eſt in aula: ſortes non eſt in aula.

¶ Ad quintum dicitur ꝙ ccōuerſio in illo caſu eſt ꝓpoſitio negatiua. ſed i. ta. Dixit inſipiens in corde ſuo ⁊c. eſt ꝓpoſitio affirmatiua. inſipiens eſt ſubiectū: fuit copula dicēs in corde ſuo nō eſt de⁹ ꝑdicatū. ¶ Tertia ꝓpoſitio. ſ. verū eſt ꝙ nulla chimera eſt: eſt ꝓpō affirmatiua: ⁊ non cōuertitur cū illa. nulla chimera eſt. ſed oportet ponere contrariū cū adequata ſignificatione illius. nulla chimera eſt. ⁊ ſic intelligit Ariſto. in predicamētis. caplo de priori.

Intellect⁹ viſum pro quantitate qualitate ⁊ quidditate ꝓpōnū.

¶ Ad ſextuʒ dicit ꝙ textus ſic intelligitur. Que. i. ad queſtionē factam ꝑ que: reſpōdeatur cathegorica vel ypothetica. Qualis id eſt ad queſtionem factā per qualis: reſpōdeatur affirmatiua vel negatiua. Quanta. i. ad queſtionem factā per quanta. reſpōdeat. v. vniuerſalis. par. particularis. in. indefinita. ſin. ſingularis. vel mixte qualitatis: ⁊ ſic de mixta qualitate. et ſic intelligendū eſt ꝙ nullo modo poſſum⁹ reſpondere cathegorica vel ypothetica: niſi per hoc queſitiuuʒ que. quia ſi queramus eſt ne hec ꝓpoſitio cathegorica. ſortes currit. reſpōdemus ꝙ ſic. ſed in queſtione inuoluitur terminus reſponſiuus: etiam reſpōdendo non reſpondem⁹ preciſe eſt cathegorica: ſed addimus notā affirmandi. Ex iſto patet ꝙ qualis. que. ⁊ quāta. equiuoce capiūtur in ſciētiis. ⁊ ſm variationem ſubſtantiui reſpōdemus vario modo. Si queratur qualis ꝯſtructio eſt hec reſpondemus congrua vel incongrua. Qualis ꝓpoſitio eſt hec. Ninus fuit rex aſſiriorū. reſpōdemus affirmatiua. Sʒ ſi queratur qualis ꝑdicatio eſt hec reſpōdemus: accidētalis: licet eadē res ſit ꝑdicatio ⁊ ꝓpō. Sʒ ſi q̄ratur qualis fuit ninus. reſpondemus filius Martis: q̄ queſtio ſpectat ad ꝑdicamenta.

Ut, ꝑdictū ē tenet. s. Tho. ꝑmo periar. ꝙ ſic. ⁊ eū allegat. p. de brux. j. no. hui⁹ text⁹.

¶ Ibi querit an iſta ſit diuiſio generis in ſpecies? Reſpōdet Boetius in primo periarmenias ꝙ Alexander peripatetic⁹ tenuit ꝙ non. Porphirius vero ſic. Alexander dicit ꝙ ē diuiſio analogi in ſua analogata. arguebat ſic Alexander. nulla ſpecies contēta ſub aliquo genere eſt prior alia. ſed affirmatio eſt prior negatione: ergo non ſunt ſpecies cōtente ſub ꝓpoſitione. cōſequentia claret cum maiore. ⁊ minorem probat Alexander. affirmatio eſt prior negatione: quia ſimplicior cum ſit pars ⁊ negatio totum. Secūdo. affirmatio ē compoſitio: negatio eſt diuiſio: ſed componere eſt prius diuidere. Tertio. negatio deſtruit affirmationem: ergo affirmatio eſt prior. ¶ Ad hec virtualiter reſpondet Boetius ꝙ licet affirmatio cōparata ad negationem ſit prior aliquo modo prioritatis. q̄ pars eſt preſuppoſita in negatione: non tamen conſiderata in ordine ad propoſitionem: quia eque bene principaliter participāt rationē propoſitiōis cum propoſitio negatiua ſit oratio verum vel falſum ſignificās. Exemplum in ſimili homo ē prior equo aliquo modo prioritatis: ſed non in comparatiōe ad animal: quia equaliter participant rationem corporis ſenſitiui. Et ex iſto poſſunt ſolui rationes Alexandri tenēdo ꝙ eſt diuiſio generis in ſpecies. ſicut nunc cōmuniter tenetur. Etiam multi tenent diuiſionē propoſitionis in cathegoricam ⁊ ypotheticam non eſſe diuiſionem generis in ſpecies: ſed analogi in ſua analogata. et ꝙ propoſitio ypothetica non eſt vera vel falſa ratione ſui: ſed ſuarū cathegoricarū. Sed illud nō arguit quādo ita foret diuiſionē analogi: q̄ cōcedim⁹ ypotheticas veras ⁊ falſas ſimplr queadmodū cathegoricas.

ypotetice ſūt vere vel falſe quēadmoduʒ categorice

¶ Ad vltimū quod ibi petebatur an ponuntur negationes in mēte. ad qđ multorum eſt opinio ꝙ nō. vt Entiſberi in primo ſophiſmate et ſchole eius: et dicat ipſe ꝙ illa vocalis. homo nō eſt animal. ſubordinatur vni mentali in qua nulla ponitur negatio: ſed hoc totum non eſt ſubordinatum vni actui ſimplici diuidenti extrema: et ꝙ fortius eſt dicunt imitatores eius ꝙ in illa. non homo eſt animal. ꝙ hec negatio non ⁊ copula ſubordinant̄ vni actui mentali. et talis actus ſequitur ſubiectū ⁊ diſtribuit ſubiectum ante ſe in mente quod eſt mirabile naturaliter loquendo: non credo hanc poſitionem veram nec apparentem. nullas ratiōes adducit opinans pro ſe: dicitur ergo ꝙ tot ſunt negationes in mente quot in voce. ¶ Ex omnibus his patet qualitas propoſitiōis paucis epilogādo: quia vel quelibet propoſitio habet vnaʒ copulam ſimplicem vel mixtam. Si primuʒ. vel illa affirmatur ſic illa eſt affirmatiua: vel negat̄ ⁊ ſic eſt negatiua. Si mixta hoc ē dupliciter: aut ex vna copula min⁹ principali: et alia magis principali. et tunc reſpiciamus ſolum ad principalē: vt ſortes ſi nō eſt ſortes eſt animal que eſt affirmatiua. Si ſint eque principales: vt ſortes ē vel non poſſibiliter eſt: tunc reſpiciamus ad vtrāq; et dicatur talis mixte qualitatis.

Ent. ſberi opinio.

imp⸗ obat Entiſberi opinionē auctor.

Epilogus de q̄litate ꝓpōnis.

¶ De oppoſitione ꝓpoſitionum.

Item ꝓpoſitionū cathegoricarū quedam participant vtroq; termino: vt homo ē animal: homo non eſt animal. Alie participant vno tm̄: vt homo currit homo diſputat. Alie vero nullo: vt plato diſputat: equus mouetur. Item propoſitionū participantium vtroq; termino: alie participant ſcđm eundem ordinē: vt homo currit: homo non currit. Alie vero ordine ecōuerſo: vt homo eſt animal: animal eſt homo. Iteʒ propoſitionum cathegoricarum vtroq; termino participantiū ſcđm eundē ordinem: alie ſunt contrarie: alie ſubcontrarie: alie cōtradictorie: alie ſubalterne.

De prima paſſiōe ꝓpoſitiōis ſcʒ oppoſitione. participare ſm pe. de brux. ē cōuenire.

¶ Hec littera eſt clara ad oppoſitiones ſolum preparatiua.

¶ Cōtra iſtam litterā arguit ſic. nulle ſunt ꝓpoſitiones participantes nullo termino. ergo diuiſio nulla. añtecedens patet: q̄ ſi ſic maxime eſſent iſte. homo eſt aſinus. et leo eſt capra. hoc conſequens eſt falſum: quia participāt in copula: ergo in vno termino. Forte dicis ſicut dicēdū eſt ꝙ terminus hic capit̄ ꝓ extremis ꝓpoſitionis et tunc nō pro copula et ſignis que nō ſunt partes extremorum.

¶ Contra hoc arguitur. tunc iſte participarent vtroq termino hō albus eſt animal ⁊ hō eſt animal: q: quot ſūt termini in ſcđa tot eis rñdent ſinonima in pma. Forte dicas ſicut dicēdum eſt hoc nō ſufficeret: ſed requiritur ecōuerſo: et opʒ reſpicere ad extrema totalia.

¶ Contra hoc arguitur. Iſte participant vtroq termino. aliquis hō currit ⁊ nullus hō currit. tamē nō ſunt extrema totalia igitur. maior pʒ. q: cōtradicit. minor p. ex andictis. q: aliqs eſt pars ſubiecti: ⁊ ſic ſubiecta iſtaꝝ nō ſunt ſinonima. Rñdet ꝙ iſte ꝑticipāt vtroq termino cū opponātur: ⁊ vlterius cōcedit ꝙ ſubiecta nō ſunt ſinonima cū hō ſit ſubiectū in negatiua: et aliquis hō in affirmatiua: nec hoc requirit qñ cōuenit ex parte ſignoꝝ nō denotantiū ſubiectū aliud importare ꝙ per terminū cathegoreumaticū importet: ſic cēt in alijs. ⁊ lʒ reſtrigat terminū cathegoreumaticū ꝑ maſculis tñ hoc nihil tollit: q: ſic reſtringit in negatiua.

¶ Cōtra hoc arguit. ille ꝓpoſitiones participant vno termino tm̄: ergo non vtroq. añcedens patet. ille ꝓpoſitiones participāt vno termino. ergo vno termino tm̄. pbo cōſequētiam a ꝓpoſitione nō excluſiua ad vnā de excluſo extremo eſt bona cōſequentia: immo cōuertibilitas quēadmodum iſte equivalēt homo eſt animal: hō eſt tm̄ animal. Reſpondet ꝙ oēs ꝓpoſitiones que participāt vtroq termino participant vno termino tantū: ſed illa propoſitio de excluſo extremo capitur loco vnius excluſiue ſcilʒ huius tm̄ participāt vno termino exponendo eam gratia pluralitatis eſt falſa.

Idē argumētū eodē modo ſoluit Pe. de bruxel. in hoc paſſu.

¶ Cōtra hoc arguitur. ex omnibus iſtis ſequeretur ꝙ iſte participarent vtroq termino. argumētatio eſt ſubiectū logice: ⁊ nulla argumētatio eſt ſubiectū logice. ꝯñs ē falſum igit. et pʒ ꝯña. q: cōponunt ex extremis ſinonimis. Rñdetur negando ꝙ participāt vtroq termino: q: ſubiecta nō accipiunt ꝑ eiſdem qđ requiritur. Cōtra. tūc ſaltē iſte ꝑticipabūt vtroq termino. hōis aſinus currit. ⁊ aſinꝰ hōis currit. hoc non videt dicendū. igitur. Rñr ꝙ q̄ꝙ poſſumꝰ concedere ꝙ ſic in affirmatiuis vbi nulla ponit diſtributio: tñ gratia forme acceptiōis termino rū ꝓcedēdo nego ꝙ vtroq termino ꝑticipēt.

participāt ſignificatione tm̄ ſʒ nō voce ſʒ pe. d̄ brux. ſuper hac littera.

¶ Ex his omnibus pʒ ꝙ iſte nullo modo participāt. homo ē pictus. ⁊ homo eſt animal. riſibile currit et homo mouetur: ſed iſte participāt vtroq mētaliter. mucro eſt lapis gladius ē petra. ⁊ vocalr occulte ꝑticipāt.

Que ꝓpoſitiōes vno tm̄ termino ꝗ vtroq ꝗ nullo ꝑticipant.

¶ Unde ꝓpoſitiones dicūtur participare vno termino tm̄ in quibus vnū extremū ſinonimū cum altero extremo preciſe: vt homo eſt animal. hō eſt lapis. ⁊ ille participant vtroq termino qñ ſubiecta ⁊ ꝑdicata ſunt ſinonima ſemp intelligo cū moderamine ſigni particularis ꝓpoſitiōes nullo termino ꝑticipāt qñ extrema nō ſunt ſinonima nō curando de alijs ſignis: et iſta debet capi negatiue: ita ꝙ ſit ſenſus. alique ꝓpoſitiones nullo termino ꝑticipāt ⁊ nō ſic ꝓpoſitiones quedā participāt nullo termino. q: datis iſtis duabus ꝓpoſitiōibꝰ: carthago eſt in aphrica. hieruſalem eſt in paleſtina: ſic arguo. participant nullo termino: ergo participant et vltra. ergo termino vel terminus ꝑticipant et nullo termino ꝑticipāt. ꝓpterea opʒ capere iſtā loco vniꝰ negatiue: ⁊ termini ſinonimi reputant ꝑ vno termino: q: q̄ꝑ ſubiecta iſtarū hō eſt animal. et hō eſt lapis. ſint duo ſubiecta ꝑticipātia: hic reputat vnꝰ terminus ꝑticipās.

De ꝓpōnibus de terminis dēſparatꝭ eodeꝫ attramēto nūero ſcriptis

¶ Contra iſtud arguitur ponendo ꝙ ex eodem attramēto numero poſito in duobus locis ſcribātur extrema harū duarū. homo eſt aſinus. equus eſt lapis. iam ille ꝓpoſitiones participāt vtroq termino: ⁊ tñ ſubiecta non ſunt ſinonima nec predicata. igitur. maior patet. q: homo et equus nō ſunt termini ſinonimi. pbo maiorem ſic arguēdo. Iſte terminus homo ſignificat homines abſolute et adequate et iſte terminus homo eſt iſte terminus aſinus ergo iſte terminus aſinus ſigt hoīes abſolute ⁊ adequate: immo vnus terminus eſt alter: capiēdo alter indefinite. Rñdetur dato illo caſu hec ſcriptura equus hoīes ſigt. et hō equos.

¶ Contra hoc arguitur. iſte terminus homo equos ſignificat vel hoc naturaliter vel ad placitum. nō primum vt notū eſt. nec ſcđm. q: hec vox homo nō imponebat ad ſignificādum equos. Reſpōdetur ꝙ equos ſignificat ad placitum ⁊ imponebatur ad ſignificandos equos: quia bene ſeqtur. iſte terminꝰ equus imponebatur ad ſignificādum equos: ⁊ iſte terminus equus eſt iſte terminus homo. ergo iſte terminus homo imponebatur ad ſignificandū equos. añcedens eſt verum. ergo et ꝯcluſio. minor patet: hoc attramētum eſt iſte terminꝰ equꝰ et hoc attramētū eſt iſte terminus homo: ergo iſte terminus hō eſt iſte terminus equus.

¶ Tunc ad formam argumenti dico ꝙ iſte ꝓpoſitiones poſite ꝑticipāt vtroq termino: et oēs illi quattuor termini equiuoce ſignificant hoc eſt equus ſignificat equiuoce hominē et equum ⁊ ſic homo: et ſic de alijs duobus terminis. et quādo voco quattuor terminos intellige ꝑ equiualentē: ſed ſi eſſet vnus terminꝰ qui ſignificet ordine antrogrado ⁊ retrogrado. vt roma ⁊ amor. nō oportet ꝙ ꝓpoſitiōes rōne illorum terminorū vno termino ꝑticipāt: vt hic roma eſt in italia. amor eſt in italia. vbi ꝑ cōuerſionē lraꝝ redibit ſinonimitas: patʒ incipiēdo a tergo huiꝰ dictiōis roma ꝗ ꝓducit iſtū terminū amor. ſed ſm talem ſitum lraꝝ nō ſunt termini ſinonimi: et eodē modo in alijs dicatur.

Correlaria.

¶ Ex omnibus iſtis cōſidera ꝙ iſte participāt vtroq termino. nullus homo currit. aliquis homo currit. cum ſubiecta nō ſūt ſinonima: et ille non participant in predicatis. ſortes eſt omnis homo: et ſortes eſt homo. Secūdo conſidera ꝙ due ꝓpoſitiones participant vtroq termino vno termino tm̄: et nullo termino ſm aliam et aliam acceptionem terminorū. patet in hoc exemplo. auguſtus eſt auguſtus: auguſtus eſt auguſtus. In quibꝰ ſi omnes termini accipiantur pro vno ſignificato. puta pro ceſare vel menſe: tunc participant vtroq termino. Si primus terminus et quartus capiātur pro eodē ſignificato nō capiendo ſecūdum ⁊ tertium pro eodem non participant in vnoꝰ quia hic omnia ſubiecta reputātur vnus terminꝰ: et oīa ꝑdicata reputant vnꝰ: ⁊ ſic nullo termino ꝑticipāt. ſed ſi

primus ⁊ terti⁹ capiant̃ ꝑ eodē ſcd̃s ⁊ quart⁹ nō pro eodē: tunc participant vno termino tm̃.

Epilogus oppoſitionis ꝓpoſitionum.

¶ Alia diuiſio ē facilis: vt ptꝫ in littera ꝙ quedā ꝓpōnes ꝑticipant ordine eodem: quedā ordine ecōtrario. In omīb⁹ iſtis diuiſionib⁹ ſic diuidamus. Propoſitionū cathegoricarū quedā nullo termino ꝑticipāt: quedā aliquo termino participāt. abijciatur primū membrū tanꝗ̄ alienū a propoſito. Rurſus ꝓpoſitionū participantiū vno termino: quedā ꝑticipāt vno termino tm̃. q̄dā vtroq̧. abijciatur iterū primū membrū. Et iterū ꝓpoſitionū participātiū vtroq̧ termino q̄dam participāt ordine ecōuerſo maneat hoc membrū ꝓ cōuerſionibus: q̄daꝫ participāt ordine eodē. Et ꝓpoſitionū ꝑticipātiū vtroq̧ termino ordine eodē q̄dam non ſunt oppoſite: vt equiualētes: q̄dā ſunt oppoſite. primū membrū partim ſeruit ꝓ eq̄pollentijs: partim nihil facit in primo tractatu. Et nouiſſime ꝓpoſitionū cathegoricarū vtroq̧ termino ꝑticipantiū ordine eodē oppoſitarū. quedā ſunt contrarie. quedā ſubcōtrarie: q̄dam cōtradictorie: quedam ſubalterne. Hec vſq̧ ad oppoſitiōes in quibus puerilia alterius curſus paucis ꝑſtringamus in oppoſitionibus materijs et legibus.

¶ De oppoſitione.

Contrarie ſunt vlīs affirmatiua ⁊ vniuerſalis negatiua eiuſdem ſubiecti et eiuſdem predicati: vt oīs homo currit. ¶ Subcontrarie ſunt particularis affirmatiua et particularis negatiua eiuſdem ſubiecti ⁊ eiuſdem p̄dicati: vt quidam homo currit: quidam homo non currit.

Oppō tripl'r capit̃ ⁊ ſiſcm acceptionē ſere pōit .S. tho. lectione .x. ſup p̄mo peri.

¶ Oppoſitio capitur duob⁹ modis. Uno modo realiter: vt cōuenit rebus ad extra quēadmodū dicimus calorē frigori ⁊ humiditatē ſiccitati opponi. Alio mō capitur vt conuenit ſignis: et hoc dupliciter. vno mō capitur ꝓ terminis nō potētibus verificari de eodē termino ſingulari ſingulariter ⁊ vniuoce tento in eodē genere cauſe vel de eodem termino cōmuni diſtributo vel nō diſtributo ſumpto cū relatiuo idēptitatis in creaturis. et ex cōſequenti cōuenit ꝓpoſitionibus talium terminorū. Exemplū ſortes eſt albus: ſortes eſt nō albus. omnis hō eſt calid⁹. omnis hō eſt frigidus. homo eſt videns: idem hō eſt cecus. iſte acceptiones nō ſunt ad ꝓpoſitum. de ſecunda dicetur in poſtpredicamētis. Alio modo capitur oppoſitio ⁊ diffinit̃ ſic. Oppoſitio eſt due ꝓpoſitiōes vtroq̧ termino participātes ſm eādē ordinem in forma vel in valore oppoſite qualitatis tm̃ vel quātitatis tm̃ vel qualitatis ⁊ quātitatis ſimul. et hoc ꝓprie capiendo oppoſitionem ſicut cepit Ariſtoteles p̄mo periarmenias. vel includendo oppoſitionē ſubalternā. de qua loquitur Petrus hyſpanus. vel quarum vna eſt formaliter illatiua alterius: et nō cōtra ſemper intellige conditiones oppoſitionū. Uel oppoſitio eſt due ꝓpoſitiones vtroq̧ termino participantes ſm eādem ordinem gratia forme acceptiones terminorꝫ repugnantes in veritate tm̃ vel in falſitate tm̃: vel in veritate et falſitate ſimul. Pro oppoſitione ſubalterna inuolue vltimā particulam diffinitionis precedētis.

Oppō eſt ter. collectiuus pro duabus ꝓpoſitionibus: ſꝫ nō ei⁹ ꝯcretū.

¶ Ex omnibus patet ꝙ iſte termin⁹ oppoſitio eſt terminus collectiuus non pro vnā ꝓpoſitione ſupponēs ſed ꝓ duabus: ſed hoc cōcretum oppoſita verificat̃ de vna ꝓpōne quēadmodum multi homines ſunt ppl's ⁊ quelibet eoꝝ popularis.

Opponi ⁊ repugnare quomō ſe habent

¶ Scd̃o notādū eſt ꝙ iſte terminus oppoſitio impertinēter ſe habet cūꝫ iſto termino repugnare. nam alique ꝓpōnes repugnāt que nō opponūtur. et alique opponunt̃ q̄ nō repugnant. alique opponūtur et repugnant. Exemplum primi. vt hō eſt aſinus ⁊ deus eſt. exemplū ſecūdi vt animal eſt hō. animal nō eſt hō que opponūtur quia ſubcōtrarie: ⁊ tamen non repugnāt. Exemplū tertij. vt quilibet triangulus habet tres: nullus triangulus habet tres. quilibet angulus obtuſus eſt maior recto: aliq̧s angulus obtuſus non eſt maior recto: q2 ad hoc ꝙ ꝓpōnes opponātur oportet ꝙ vtroq̧ termino paticipent loquendo de oppoſitione. de qua eſt ad ꝓpoſitum. ſed ad ꝓpoſitiones repugnare ſufficit copulatiuam impoſſibilem poſſe conſtituere. vt ſortes currit ⁊ hō eſt aſinus.

Diuiſio repugnātiū ꝓpōnum.

¶ Rurſus propoſitionū repugnantium quedā repugnāt materialiter: ⁊ q̄dā formaliter. Et ꝓpoſitionū repugnātium formaliter quedā repugnāt gratia forme: et q̄dam repugnāt gratia forme acceptiōis terminorū: que membra declarabuntur in ꝓſecutione ⁊ in cōſequētijs. dictū eſt in veritate tm̃ ꝓpter cōtrarias que non poſſunt eſſe vere. in falſitate tm̃ ꝓpter ſubcōtrarias que nō poſſunt eſſe falſe. dicitur in veritate et falſitate ꝓpter cōtradictorias.

Circa oppoſitiōes obſuāda.

¶ Notandū eſt tertio ꝙ circa cōmunes oppoſitiones ſunt aliqua ſeruāda. primo oportet ꝙ cōmunicent in extremis id eſt ꝙ habeant extrema ſinonima et ꝙ vniuoce capiātur eque reſtricte cum eadem appellatione: quare iſte non cōtradicunt. ego ſum iohānes. ⁊ ego non ſum iohannes. quarum prior eſt prolata a me. et ſecūda a ſorte. nec iſte iohannes eſt extra pontes: et iohannes non eſt extra pontes. eſto ꝙ ſit ſermo de eodem iohāne caſu quo ſortes in fallis dicat iohannes eſt extra pontes dicit verū et plato in collegio montis dicens. iohānes nō eſt extra pontes etiāꝫ dicit verum. ergo. Ille nō contradicūt: quia extra capitur equiuoce in vna valet citra: et in alia valet vltra. ⁊ eodem modo cum iſto termino canis et ſimilibus. quare etiā iſte non contradicūt. nulla argumētatio eſt ſubiectum logice: et argumentatio eſt ſubiectum logice poſito ꝙ ſubiectum ſecūde ſupponat ꝓ illo termino argumentatio: quia impertinēs eſt addere in eodem genere ſuppoſitionis: quia ſubiectum mētalis illius indefinite ſupponit ꝑſonaliter pro illa voce argumētatio. et tamē illa propoſitio mentalis nō contradicat iſti. nulla argumentatio eſt ſubiectū logice. et cauſa eſt: q2 ſubiecta accipiſſitur pro diuerſis rebus et eq̄uoce ꝓpter illam particulā eque reſtricte. iſte nō cōtrariantur. omnis hō currit: et nullus hō currit: q2 caſu quo eſſent ſole mulieres inter hoīes et currerēt. ille ambe ſunt vere. illa eſt vera: oīs hō currit. etiāꝫ negatiua vera. nullus hō maſculus currit. ſed ꝯtraria hui⁹. nullus hō currit. eſt hec quilibet hō currit. vel oportet terminū abſolue-

re a gñe. ⁊ ad p̃e. hyſpa. ⁊ cōiter loquentes dicamus illud Ariſto. in primo prioꝝ. Exēpla eñi ponim⁹ nō vt ita ſint: ſ3 vt p ea addiſcēs intelligat.

¶ Sed contra hoc arguitur.

Laurēti⁹ valla ⁊ Nicolaus pottus ꝓbādo vtrāq3 partē ab ariſtōtele male poſitam ſic arguūt datis illis duab⁹ ꝓpōnibus. oīs hō currit: ⁊ nullus hō currit. iſte terminus hō in negatiua eſt termin⁹ cōis ſup quem cadit ſignū negatiuū ipſu3 diſtribuens p quol3 ſuo ſignificato: ſed ſig̃t feminas ſicut ⁊ mares: ergo ſubiectū illius p tot diſtribuitur ſicut ſubiectū huius. oīs hō currit. ergo vere ꝯtrariātur. Scđo ꝓbāt. quilibet hō currit: ⁊ nullus hō currit: nō cōtrariant̄ ⁊ hoc ſic. quilibet eſt ſignū ꝑticulare: ergo nō diſtribuit terminū immediatū. cōſequētia eſt nota. ⁊ ꝓbat̄ añcedens: q2 in varijs locis Leuitici habet̄ vnū quēlibet ꝑ aliquē. ⁊ hoc patet leuitic. xiij. caplo. Locutus eſt dñs ad moyſen et aaron ſi fuerit hō cuius color in cute et in carne fuerit vari⁹ ſine puſtula id eſt plaga lepre imediate ſequit̄ ad ꝓpoſitum adducetur ad aaron ⁊ ad vnū quemlibet filioꝝ eius: vbi ſi quēlibet eſſet ſignū vl'e quare dr̄ vnū: imo capiendo diſtributiue nō bene quadrat cū littera: ergo vnū quēlibet eſt ſignū ꝑticulare. ⁊ finaliter concludit ꝙ quilibet eſt ſignu3 particulare tantū valēs ſicut aliquis q̄libet: vt ꝓdeat quilibet ad certamen cōtra me. i. aliq̄s cuiuſq3 liber. ⁊ poſtea infert Laurētius quominus danda eſt venia theologis recētibus dyalecticis et phis qui ꝓpriam vocē nō audiūt: ſed tanq̄ diuerſe ciuitates in ſuam metropolim conſpirāt.

Rñdet argumento L. valle et Perotti.

¶ Ad primū reſpondet̄ ꝙ oīs

homo currit: ⁊ nullus hō currit nō cōtrariant̄. ⁊ cōcedit̄ ꝙ hō eſt cōis gñis. et qñ ipſe ꝓbat null⁹ eſt ſignū diſtributiuū diſtribuēs terminū illum hō p oīb⁹ ſuis ſig̃tis diſtīguo. vl' p oīb⁹ ſuis ſignificatis p q̄b⁹ ſupponit. ⁊ ſic cōcedit̄ q2 nullus eſt diſtributiuū ⁊ reſtrictiuū ex quo eſt maſculini generis reſtringit iſtū terminū hō ad ſtandu3 pro maſculis. ꝓpterea ſolū pro illis diſtribuit̄. vel ꝙ diſtribuat p oībus ſuis ſig̃tis que ſig̃t capiendo ſignificare vt eſt ſuperius ad ſupponere ſic nego ſubiectū hui⁹. oē aīal qđ eſt fenix volat. ſolum diſtribuitur p fenice: ⁊ tñ aſinos ⁊ boues ſig̃t: ⁊ ſic primū argumētū parū procedit. de ſcđo argumēto in quo ipſe pōderat vim vocabuli. ſ. quilibet dicēd ſunt nola ſig̃ntia ad placitū: ⁊ logici vtunt̄ loco ſigni vl'is. Scđo pōt dici ꝙ eſt ſignū vl'e de ſe nō depēdens ex vl'itate partiū: ⁊ nō eſt inconueniēs addere nomē numerale vn⁹ q̄ꝙ addi non pōt huic ſigno oīs a p̃te ante: ſed hoc nō arguit ꝙ ſit ſignū vl'e: q2 aliq̄bus ſignis vl'ibus addi poteſt: aliquib⁹ vero nō. etiā videt̄ ꝙ oē ſatis bene quadrat cum illa ꝑticula leuitici op3 ꝙ termini equaliter appellēt: ſiue quo ad appellationē formalis ſig̃ti. ſiue quo ad appellationē rōnis. q̄re iſte nō cōtrariant̄. quilibet hō venientē cognoſcit. ⁊ nullus hō cognoſcit venientē. nec iſte ꝯtradicūt. ſortes regentē ꝑcuſſit: et ſortes ꝑcuſſit regentē. q2 ſtāt in veritate: q2 ſi ſortes eū qui eſt regēs ꝑcuſſerit qñ erat ſummuliſta affirmatiua ē vera: ⁊ negatiua ſignificat ꝙ ſortes nō percuſſit regentē tūc quo erat regēs: hoc eſt verū. Secūdo oportet ꝙ in oīni oppoſitione ꝓprie dicta ꝙ ꝓpōnes ſint oppoſite qualitat̄ quoad copulas principales ad iſtū ſenſu3 ꝙ quelibet ꝑtialis copula in vna affirmata ſit: in alia negata ⁊ econuerſo: ſed nō eſt incōueniens duas ꝓpoſitiones eē cōtrarias vel cōtradictorias vel ſubcontrarias: quaꝝ neutra eſt affirmatiua. ſimiliter q̄rū neutra eſt negatiua: q2 vni ꝓpoſitioni mixte qualitatis opponit̄ alia mixte qualitatis. Et dicitur notāter copula principalis: q2 de copulis minus principalib⁹ nō oportet: immo ſi copula minus principalis in vna ſit affirmata: in alia affirmatur. et ſi in vna neget̄ in altera negabitur: quia ſe habet tanq̄ determinatio accepta vnica cum terminis ſecū implicatis. Exemplū. quilibet hō qui currit mouetur. ſua cōtradictoria eſt hec. aliquis homo q̄ currit nō mouetur. immo q̄ꝙ preponeret̄ negatio ſic dicendo. nō quilibet homo q̄ currit mouetur. adhuc copula minus principalis nō negatur. eſto ꝙ negatio precedat. eodem mō iſte ſubcōtrariātur. chimera q̄ nō currit mouetur. et chimera que nō currit nō mouet̄. Tertio. ad omnē oppoſitionē req̄rit̄ ꝙ determinatio talem habeat ſuppoſitionē in negatiua qualem ſortitur in affirmatiua: et hoc quādo capit̄ vnica: quia tunc aggregatum ex determinatiōe et determinabili reputatur vnus terminus: et hec de cōditionibus cōmunicātibus. quo ad ſingulas oppōnes dande ſunt ꝯditiones ſpeciales et primo ſit ſermo de contrarijs.

In oī oppoſitione requirit̄.

Uni ꝓpoſitiōi mixte q̄litat̄ opponit̄ alia mixte q̄litatis.

¶ Prima cōditio cōtrariarū

Prima cōditio ꝯtrariarum.

eſt ꝙ ſint ambe vniuerſales. i. ꝙ plus de vniuerſalitate habeāt q̄ de ꝑticularitate: nō ꝙ ſint ꝯpoſitiōes vl'es ſicut in q̄titatibus locuti ſumus: ſed q2 in eis ſūt plures termini diſtributi q̄ nō diſtributi: ⁊ tales termini dicunt̄ vniuerſaliter et ꝓpoſitiones ipſe gr̃a terminoꝝ vniuerſales: q2 iſta. cuiuſlibet hoīs aſinus currit. h3 cōtrariā quemadmodū illa. oīs mula eſt ſterilis. Sed ꝑ iſtis cōiter dicit̄ ꝙ tripharia propoſitiōes opponūtur. Uno mō de modo enūciandi tm̄. Secundo mō de lege tm̄. Tertio mō de modo enūciādi et lege ſimul. Exemplū primi. nullū ens contingēter eſt deus: ⁊ nullū ens cōtingēter nō eſt de⁹: ⁊ quas tenet Georgius cōtrarias de modo enūciādi: ſed nō de lege: quia ſunt ambe vere: ⁊ ſic non participāt legē cōtrariaꝝ. Exēplū ſcđi. vt cuiuſlibet hoīs aſinus currit: et nullius hoīs aſin⁹ currit. ſunt cōtrarie de lege: q2 repugnat eis gratia forme acceptiōis terminoꝝ ꝙ ſint vere. ⁊ ſic participant legē cōtrariarū: nō eñ opponunt̄ de mō enūciandi: quia non ſunt vniuerſales capiendo vniuerſalitatem: vt in quātitatibus dictum eſt. non eſt opus exemplo tertū mēbri. Primū membrum nihil valet eſt error Auſonij coram archiepiſcopo Cantuarienſi. ⁊ ariſt. probās ꝙ ad neceſſe eſſe ſequatur poſſibile eſſe I periarmenias ſic arguit. ſi nō ſequat̄: ergo oppoſitū conſequētis ſc3 impoſſibile eſſe ſtabit cū añcedente: et ſi ſic cōtraria ſimul ſtabūt qđ relinqt impoſſibile. ⁊ pari facilitate dicā Georgio ꝙ iſte cōtradicant nullū ens ꝯtingēter eſt de⁹. ⁊ aliqđ ens nō cōtingenter eſt deus. ⁊ ſic tenebo cōtradictoria ꝓ̄a in contingenti ſpecialiter capto. ⁊ ſi dicat̄ ꝙ cōtingens in vna negatum in altera affirmabit̄ ſic diceretur in cōtrarijs. et ratio eſt. quia quando negatur exponitur diſiūctiue modo vel eſt particularitas. ⁊ ſic in vtraq3 contrariarum poneretur particularitas qđ euitandū eſt quo ad ſcđm membrū. ꝙ alique ſint oppoſite quo ad legē tm̄ ⁊ nō quo ad modū enūciandi hoc eſt facile inuenib⁹

Propōes tripl'r opponunt̄.

Opinio georgij.

De hoc ſigno q̄lib3.

⁊ tritū in communi mō loquēdi: nec rationabi-
liter poteſt damnari: quia eedem difficultates
redibunt de lege tm̄ ſicut de lege ⁊ modo enun-
ciandi ſimul. vt verbi cauſa. ſi queratur de ꝯtra-
ria huius. cuiuſlibet hominis oculus non eſt de
xter. ⁊ ſi reſpondeatur non habet ꝯtrariā: quia
non eſt vniuerſalis: ſed mixte ꝗtitatis. queraꝝ
vlterius de contraria ſm̄ legem redibit eadē dif
ficultas de veritate ⁊ falſitate. ſi quis reſpōdeat
tales nullo modo habent contrarias eo ꝙ cō-
trarietas per ſe poſita ſtat pro cōtrarietate ſm̄
legem ⁊ modum enunciādi. Is preter rationes
loquitur ⁊ poteſt ei oſtendi per formalem repu-
gnantiam quoad eſſe verum ⁊ iſta de excluſo ex-
tremo capiaꝝ loco vniꝰ excluſiue. Alioquin eedē
propoſitiones opponerentur de lege tantum et
modo enunciandi ſimul: cum propoſitio de ex-
cluſo extremo equiualeat ſue preiacenti. ſubti-
lius tamen eſt dicere ꝙ nulle propoſitiones op-
ponuntur de lege tm̄: ⁊ tunc redeundo vnde di-
greſſi ſumus dicatur ꝙ iſte ſunt contrarie. ſor-
tes omnis homo eſt: ſortes nō eſt homo. ⁊ ſunt
vniuerſales: id eſt plus habētes de vniuerſalita
te ꝙ̄ de particularitate negatiue plus: id eſt nō
tm̄ habentes de particularitate ſicut de vniuer
ſalitate: ⁊ ita in alijs cuiuſcūꝗ ꝗtitatis fuerint.

Scda ꝯdi tio ꝯtrarū

¶ Scd̄a conditio. ꝙ quilibet
terminꝰ diſtribuibilis nō diſtributus in vna di-
ſtribuatur in alia ⁊ nō ecōuerſo. Dico nō ecōuer
ſo: quia ſtat omnes terminos diſtribuibiles in
vtraꝗ diſtribui: vt patet ꝗlibet homo eſt ſortes:
nullus homo eſt ſortes. immo qn̄ oīa extrema
ſunt diſtribuibilia: vt quilꝫ hō eſt ipſemet: nulꝰ
homo eſt ipſemet. immo ꝙ fortius eſt qn̄ oīa ex
trema ſunt termini abſoluti: vt quilibet hō oē
animal eſt: nullꝰ hō eſt animal realiter contra-
rianꝝ: vt dicetur arguendo. ⁊ non tm̄ reſpicien-
dum eſt ad cathegorreumata. ſꝫ etiā ad ſincathe
gorreumata: immo pro ſincathegorreumatibꝰ qn̄
ꝗ eſt particularitas in vna debebit eē vniuerſali-
tas in alia. non nego tm̄ quin in vtraꝗ pōt eſſe
vniuerſalitas. quare iſte nō contrarianꝝ. nō tm̄
homo eſt aīal: ⁊ nō tm̄ homo nō eſt animal. nec
obſtat ex parte p̄dicatorū dicendo ꝙ p̄dicatū in
vna nō diſtribuitur: qꝛ tūc capies iſtam. non tm̄
homo eſt animal: non tm̄ homo nō omne aīal
eſt. vel capias predicata diſcreta. nō tm̄ lapis eſt
ſortes: ⁊ nō tm̄ lapis non eſt ſortes. que nō con-
trariantur. ⁊ nullus eſt error niſi ex parte parti
cularitatis ſincathegorreumaticis: quia poſtꝙ̄
tm̄ negatur vtraꝗ eſt exponenda disiunctiue: ⁊
ſic ſemper includitur vel: que eſt particularitas
ſed adminus oportet ꝙ tm̄ in vna affirmetur:
⁊ ita in exceptiuis. et cum aliis ſignis exponibi-
libus ſincathegorreumaticis procedas (ſincathe
gorreumaticis dico) quia ſi ſigna eſſent cathego
reumatica non oportet equaliter procedere: vt
pꝫ in cōparatiuo ⁊ in differt in quibꝰ ꝗꝗ ſigna
non negentur exponuntur diſſiliter: iſta prim
dependent ex paruis logicalibus. Quare etiam
iſte nō cōtrarianꝝ oīs hō vel aſinus eſt rudibilis
oīs homo vel aſinus non eſt rudibilis: poſito ꝙ
ſigna vl̄ia nō cadāt in totalia ſubiecta diſtribuē
do: ſed in primas partes: immo adminus ſi extre
ma nō diſtribuantur oportet ꝙ vl̄ negeꝝ in vna
vt omnis homo vel aſinus eſt rudibilis. ei cōtra
riabitur. omnis homo non, vel aſinus eſt rudi-
bilis: ⁊ ita in determinationibus ex parte copu
larum. quare iſte nō contrariantur. omnis hō
poſſibiliter currit: ⁊ omnis hō poſſibiliter non
currit. ſed adminus opꝫ ꝙ vnus modus ſit vni-
uerſalis in forma vel equiualēter: equalēter eſt
vniuerſalis qn̄ negatur: defectu cuius iſte nō cō-
trariantur etiam. omnis homo forte diſputat:
omnis homo forte non diſputat.

¶ Ex his patet has nō eſſe cō
trarias. omne animal homo eſt: omne aīal hō Idē hꝫ pe.
nō eſt. cuiuſlibet cōtradictionis altera ps eſt ve- brux. iiii.
ra: cuiuſlibet contradictionis altera pars nō eſt not. huiꝰ
vera. cuiuſlibet reſpondenti homo cōcludit: cui- littere.
libet reſpōdenti homo non concludit. quēlꝫ ho
minē hō videt: quemlibet hominem homo nō
videt. a quolibet homine homo differt: a quoli-
bet homine homo nō differt patet ſunt omnes
vere: ergo non contrariātur. cōſequētia eſt nota
ex lege contrariarū: ⁊ antecedens patet diſcur-
rendo per eas ponendo ꝙ nulla ſint animalia
in mundo niſi hoīes. De primo binario pꝫ per
inductionem aſcēdendo ſub terminis diſtribu-
tis. Secūdus binarius eſt notus per aſcenſum ⁊
cōtradictionem. Et tertius patet poſito ꝙ ꝗli-
bet homo habeat vnū difficile argumētum ⁊ cō
cludat ſibiipſi ⁊ nulli alteri: iam ſorti homo con
cludit: quia ipſemet ſortes: et platoni homo cō-
cludit: quia plato: ⁊ ſic de ſingulis. ⁊ negatiua ite
rum patet per aſcenſum. Quartus binarius pa
tet poſito ꝙ quilibet homo preciſe videat ſe vlti
mum. exemplum patet per aſcenſum. ⁊ in his oī
bus eſt vna cauſa: quia eſt vnus terminus diſtri
buibilis in neutra diſtributus: ſed contraria hu
ius. omne animal homo non eſt. eſt hec. omne
animal omnis homo eſt. ⁊ contraria huius. cu-
iuſlibet contradictionis altera pars non eſt ve-
ra. eſt iſta. cuiuſlibet cōtradictionis vtraꝗ pars
omne verum eſt. ⁊ ita de aliis.

¶ Cōtra p̄dicta arguitur ſic. Cuiuſli-
quia ſequeretur ꝙ iſte nō eſſent cōtrarie. cuiuſlꝫ bet hoīs
hominis oculus eſt dexter: et cuiuſlibet hoīs ꝗli oculus eſt
bet oculus non eſt dexter. hoc cōſequens eſt fal- dexter.
ſum: ergo dicta nulla. cōſequentia patet: per cō-
munem modum contrariandi: quia ſic ſolet da
ri contraria illius negatiue. falſitas cōſequētis
patet: quia ille ſunt vere vel ſaltem ſunt dabiles
due vere in ſimili forma: modo contrarietas eſt
oppoſitio formalis. quod dētur due in ſimili for
ma vere probo: ⁊ pono ꝙ quilibet homo habeat
duos aſinos: iam iſte ſe compatiuntur in verita
te de affirmatiua notū eſt cuiuſlibet hominis ꝗ
libet aſinus eſt animal: ⁊ cuiuſlibet hominis aſi
nus non eſt animal. negatiua patet per eius cō
trariam que eſt hec. alicuius hominis quilibet
aſinus eſt. b. animal. que eſt falſa in caſu ⁊ decla
rabiꝝ in cōtradictoriis. ¶ Reſpondetur ꝙ non
ſequitur ex dictis ꝙ iſte contrarienꝝ. cuiuſlibet
hominis oculus nō eſt dexter: ⁊ cuiuſlibet homi
nis quilibet oculus eſt dexter immo oppoſitum
ſequitur ex conditione quā poſuimus quam cō-
ditionem neceſſarium eſt ponere: vt probat hec
ratio: vel vmbratice procedens per terminum
ſtantem determinate ſignando contrarium hu
ius. cuiuſlibet hoīs oculus nō eſt dexter: cuiuſli-
bet hominis quilibet oculus. b. dexter eſt. ⁊ hoc
ſemꝑ ſeruādum eſt: vt patet in rectis. quilibet
homo eſt animal in contraria habet quēlibet
terminum diſtributum: vt liquet de ſe. et ſic iſte
propoſitiones negatiue ſemꝑ. homo nō eſt ani
mal: cuiuſlꝫ hoīs aſinus non eſt animal. habe-
bunt has ꝯtrarias ſemper. omnis homo eē ani

mal eſt: cuiuſlibet hominis ꝗlibet aſinus quod-libet aial eſt ſed nō ſufficit imparitas vniuerſa-litatum: licet requiratur: q2 iſte nō cōtrariātur cuiuſlibet hominis aſin9 currit. ⁊ cuiuſlibet ho-minis aſinus nō currit. ⁊ tñ ſunt plures termi-ni diſtributi in negatiua ꝙ̄ in affirmatiua: ſed hic omittiť vna alia cōditio ſcilicet nō diſtribu-tio termini communis in vtraqȝ contrariarū.

¶ Cōtra hoc arguiť ſic. ſeque-ret ꝙ iſte eſſent contrarie. omnis hō nō eſt ani-mal: ⁊ omnis hō omne animal eſt. ꝯñs eſt fal-ſum: ergo ⁊ antecedēs. cōſequētia ptȝ: q2 ſi nō cō-trariarenť hoc maxime foret: q2 in vtraqȝ predi-catū diſtribuitur: ſed hoc nō inconuenit. patet ex ſolutione precedenti. falſitas cōſequētis pa-tet ex cōmuni logica. ⁊ probatur rōne ponendo iſtas in figura. omnis homo omne animal eſt: ⁊ omnis homo non eſt animal. in earum ſubal-ternatis. predicata debebunt diſtribui patet ex vna conditione ſubalternarum: ⁊ ſic in tali figu-ra nō dabitur contradictio. ¶ Reſpondetur ꝙ concluſio illata nō ſequiť ex dictis: immo eſt im-pertinēs. et negatur conſequētia: q2 illa non eſt cauſa quare nō contrariātur: quia in vtraqȝ pre-dicatum diſtribuitur. ſed cauſa eſt: quia eſt pari-tas vniuerſalitatum in vtraqȝ reſpectu omniū extremorū cōmuniū nō reciprocorū: ⁊ ſic negare-tur cōcluſio propoſita: ſaltem ſequens ex dictis. ſed illam cōcluſionem abſolute cōcede: non vi-deo quare iſte non cōtrariantur. omnis homo omne animal nō eſt: ⁊ omnis homo omne ani-mal eſt quia falſitas earum nō cōcludit eas nō forte cōtrarias: immo ꝙ̄to maius eſt de vniuer-ſalitate tāto vicinior eſt falſitas que citius con-trarietatem edificat ꝙ̄ eam deſtruat: ratio ad-ducta de figura non procedit: vt poſtea oſtende-tur. et ad communem vſum dico licet dat iſtas duas contrarias. omnis homo non eſt animal: et omnis homo eſt animal. non negat (vel non negare debet) quin iſte bene contrariantur om-nis hō nō eſt aial: ⁊ omnis homo omne aial eſt.

¶ Cōtra hoc arguiť ſic. q2 ex il-la ſolutione ſeqťur ꝙ due ꝓpoſitiones nō equi-ualentes cōtrarianť eidem ꝓpoſitioni. ꝯñs eſt falſum ⁊ contra illud phi. Tm̄ vnū vni opponiť

Auctori-tas phi.

declaratur ꝯña hec negatiua omnis homo non eſt aial habet has affirmatiuas ei contrarias. oīs homo eſt animal: ⁊ omnis homo omne ani-mal eſt. ⁊ tñ prior affirmatiua eſt vera ⁊ ſcōa fal-ſa: ergo equiualēt. ꝯña iſta eſt infallibilis extra inſolubilia. ¶ Reſpōdeť p propoſitiōes ad hāc

Iſtud eſt tertius cor. pc. de bru xel. in iiii. nor. hui9 littere.

ꝓpoſitionē philoſophi que exponēda eſt gratia pluralitatis ⁊ nō gratia alietatis. Prima ꝓpoſi-tio eſt iſta. multe ꝓpoſitiones opponunť vni: ⁊ vna opponiť pluribus. hoc ptȝ in diuerſis gene-ribus oppoſitionū. quilibet hō currit. cōtrariať iſti. nullus hō currit. cōtradicit iſti. quidā homo nō currit: ⁊ ſic de aliis ſpecieb9 oppoſitionis. Se-cunda propoſitio vna ꝓpoſitio opponiť in eodē genere oppoſitionis pluribus non equalentib9 in ſignificādo. hoc ptȝ. ꝗlibet homo currit. cōtra-riať iſtis duabus. quilibet homo non currit: et nullus homo currit. ⁊ tamē nō equiualent in ſi-gnificādo: q2 ſignū vl'e affirmatiuū poniť in mē-tali prime: ⁊ non in mentali ſecunde. Tertia ꝓ-poſitio. vna propoſitio pluribus propoſitionib9 non equiualentibus in conſequendo in eodem genere oppoſitiōis opponitur. hoc practicatur

in contrariis et ſubalternis. in contrariis tam mixte quātitatis ꝙ̄ ſimplicis ꝙ̄titatis. probať iſta. nullius hominis aſinus eſt animal. contra-riatur huic. cuiuſlibet hominis aſinus eſt ani-mal. ⁊ huic. cuiuſlibet hominis quilibet aſinus eſt animal. ⁊ iſti cuiuſlibet hoīs quilibet aſinus quodlibet aial eſt. ⁊ iſti. cuiuſlibet hoīs quilibet aſinus eſt. b. aial. ⁊ iſti. cuiuſlibet hoīs. b. aſinus quodlibet aial eſt. ⁊ ita potes multiplicare in cō-trariis ſimplicis ꝙ̄titatis: ⁊ idē probo. iſte cōtra-riantur quilibet homo eſt animal: et nullus ho-mo eſt animal. ⁊ ille negatiue ꝯtrianť iſti. quili-bet homo eſt. b. aial: ⁊ quilibet homo quodlibet animal eſt. ꝙ contrariantur prime ⁊ ſcōe patet ex dictis ſed ꝙ tertie cōtrarientur ptȝ: quia que-ro contrariam huius. quilibet homo eſt. b. aial ⁊ nō potes dare aliam ab iſta. nullus homo eſt. aial: ergo ei cōtrariatur. ¶ Forte peruus dicit ꝙ iſta. quilibet homo eſt. b. aial. non habet con-trariā eo ꝙ in contrariis ꝑdicatū debebit ſtare determinate hoc eſt mere gratis dictū. ⁊ eodem mō ſuſtinebo ꝙ ꝑdicatū nō debet ſtare ꝯfuſe tñ ꝓbatur cōcluſio in ſubcontrariis. hec hō eſt aial ſubcontrariatur iſtis duabus. homo nō eſt aial. ⁊. a. homo non eſt aial. ⁊ tñ ille negatiue nō eq-ualent. igitur. minor patebit in contradicto-riis. ꝙ contrarietur priori nō eſt queſtio. ꝙ ſub-contrarieť ſcōe probo: q2 ſi nō ſubcontrarietur ſcōe quero ſubcontrariā ſcōe. Forte dicis hanc. a. hō eſt aial: tūc ſic arguo. a. homo eſt aial. gra-tia forme acceptionis terminorū equiualet iſti. homo eſt aial. ⁊ cōponuntur ex extremis ſinoni-mis: ergo cuicūqȝ vna ſubcontrariatur alteri re-liqua ſubcontrariabitur. ⁊ ex illo patet ꝙ due ꝓ-poſitiones non equiualētes ſunt ſubalterne re-ſpectu eiuſdē ſubalternantis: q2 iſte due. homo non eſt animal ⁊. a. homo non eſt animal. ſunt ſubalternate huic. omnis homo nō eſt animal.

¶ Ex oībus iſtis infero corre-laria. Primū eſt. hec ꝯña eſt nulla. talis propoſi-tio eſt ſubalternata reſpectu huius ſubalternā-tis: ergo contradicit cōtrarie ſubalternātis oſtē-ditur malicia conſequētie in iſtis. oīs homo nō eſt animal: ⁊. a. homo non eſt aial. vbi. a. homo nō eſt aial ſubalternať huic. omnis homo non eſt animal. ⁊ tamē non contradicit huic. omnis homo eſt aial. ¶ Et ex illo ſcōm infertur ꝙ hic datur oppoſitio trigona et non tetragona. hoc patet multiphariā capiendo iſtas in figura. oīs homo eſt. b. aial omnis homo nō eſt animal hō non eſt animal. hō eſt aial. ibi reperiť contrarie-tas ſubcōtrarietas ⁊ oppoſitio ſubalterna ⁊ nō contradictio inter vl'em affirmatiuam ⁊ indefi-nitam negatiuā. poteſt verificari cōcluſio in eiſ-dē locis capiēdo quilibet homo eſt animal: ali-ꝗs hō nō eſt aial. ibi poſſunt diſponi ꝙ non deť cōtradictio ex parte vnius anguli capiēdo iſtas omnis homo omne animal eſt. omnis hō non eſt animal. homo non eſt animal. homo omne animal eſt. ibi eſt bona contrarietas bona op-poſitio ſubalterna: ſed nō contradictio neqȝ op-poſitio ſubcontraria.

Correla-ria.

¶ Tūc reſpōdeo ad formā ar-gumēti qđ iacet in hac ꝓpōne. tm̄ vnū vni oppo-niť diſtinguo. vl' in ꝯtradictoriis: ⁊ ſic cōcedo ad hunc ſenſum ꝙ vna ꝓpoſitio nō cōtradicit plu-rib9 nō equalentib9 in cōſequēdo. In aliis gene-rib9 oppoſitionū nego: cui9 negatio nota ē ex di-

ctis ꝙ habeat verum in contradictoꝛijs ꝓbatur
ſic.quia da oppoſitū puta ꝙ vna ꝓpoſitio cōtra-
dicit duab' nō equiualentibus.ſignetur illa et ſit.a.
et due nō equiualentes.b.c.tunc ſic arguo.bene
ſeqtur.a.cōtradicit.b.ꝛc.equiualēt.pbo ꝯñam.
quia da oppoſitum cōſequentis cū antecedente
puta.b.ꝛc.non equalent et cōtradicunt.a. Infe
ro ꝙ duo cōtradictoꝛia ſunt vera vel falſa:intel
ligo in ſenſibus cōtradictoꝛijs ꝛ extra ſe falſifi-
cantes:qꝛ ſi.b.ꝛc.nō equiualent:tunc ſtabit vnā
eſſe veram altera exiſtēte falſa.vel ſaltē ſtat vnā
ſignificare taliter qualiter poteſt eſſe: ꝛ aliā ali-
ter.et tūc ſic.vel.b.eſt vera ꝛc.falſa vel ecōuerſo.
ſi primū:tūc vel.a.eſt vera vel falſa.et neſcis cui
dare cōtradictoꝛia vera vel falſa.ſed iſta ꝓbatio
nullatenus ad ceteras oppoſitiōes applicari po
teſt.ꝙ ꝙꝙ iſte due.quilibet hō eſt animal. ꝛ qui
libet homo eſt.b.animal.nō equiualeant:quia
prima eſt vera.ille ambe contrariant vni falſe.
¶ Et ex illo vniuerſaliter infero ſi due propoſitio
nes quarū vna eſt vera et altera falſa cōtrarien
tur vni tertie.neceſſe eſt illam tertiam fore fal-
ſam: quia ſi eſſet vera darentur contradictoꝛia
vera. Oppoſito mō eſt in ſubcōtrarijs.ſi due pro
poſitiōes quarū vna eſt vera ꝛ altera falſa ſubcō
trariant vnam illarū eſſe verā neceſſe eſt.

¶ Scḋo arguit cōtra diffini-
tionem cōtrariarū.qꝛ ſm eam iſte eſſent cōtra-
rie.omne aial fuit in archa noe. et om̄e aial nō
fuit in archa noe. patet deſcēdendo ꝑ ſingulas
cōditiones cōtrarietatis.ſed ꝯñs eſt falſuz. vtro
biq vtendo diſtributiōe pro generibus ſingulo
rū.iſta eſt vera om̄e aial fuit in archa noe. quia
ſenſus eſt de qualibet ſpecie aialis aliqḋ aial nō
fuit in archa noe. Siſr iſta eſt vera.om̄e aial nō
fuit in archa noe.qꝛ ſenſus eſt. de qualibet ſpe-
cie animalis aliqḋ animal nō fuit in archa noe
Hic innuit illa diſtinctio de diſtributiōe ꝑ gene
ribus ſingulorū ꝛ ſingulis generū quam partim
tetigimus circa ꝓpoſitionē vniuerſalem.

Iſtḋ ē tertiū ſophiſma alberti de ſaporis.

¶ Unde circa hoc aduerten-
dum eſt ꝙ albertus paruus in ſophiſmatib' in
iſta diſtinctione dānat aliquos ſophiſtas et con
tra eos arguit. Data iſta diſtinctiōe ſequit ꝙ cō-
traria eſſent vera:vt poſito ꝙ de qualibet ſpecie
aialis ſint duo ſuppoſita.vnū ſanū.aliud egruz.
tūc quelibet iſtarum eſt cōcedēda.omne aial eſt
ſanum.omne animal eſt egrū.diſtribuendo ſub
iecta ꝑ generib' ſingulorū.et vltra.om̄e aial eſt
egrum.ergo omne aial eſt nō ſanum. ꝛ ex conſe
quēti.om̄e animal nō eſt ſanū. ꝛ vltra.ergo nul-
lum animal eſt ſanū. Sed iſte cōtrariātur. om̄e
animal eſt ſanū.et nullum aial eſt ſanum.pma
cōſequētia tenet ab inferioꝛi ad ſuperius. om̄e
egrum eſt nō ſanum.ſecūda tenet ab affirmati-
ua ad negatiuā predicato variato penes finitū
et infinitū.et vltima ꝯſequētia tenet per ſcḋam
regulam equipollentiarū. Scḋo ꝓbat ꝙ duo cō
tradictoꝛia ſunt vera.primo hec eſt vera. omne
animal eſt ſanū. Secūdo hec eſt vera.aliqḋ ani-
mal nō eſt ſanum. ꝛ ille cōtradicunt.igit. ¶ Ra
tiones iſte alberti ſunt aliqualiter apparentes:
ſed hec diſtinctio eſt trita inter antiquos theo-
logos et recentes:vt patet in exponēdis illis ꝓ-
poſitionibus. Omne quod in os intrat in vētrē
vadit ꝛc. Matthei.xv. Et ſuper illa propoſitiōe
apoſtoli.deus vult omnes homines ſaluos fieri.

Albertus.

Et in iſta. Deus illuminat omnem hominē ve-
nientē in hunc mundū. Johā.j.et hoc ſatis in-
nuit magiſter ſententiarū quadrageſimaſexta
diſtinctione primi. ꝛ in forma eam ponūt com-
mentatores eius. ¶ Et hic notetur ꝙ nō opoꝛ-
tet ꝙ terminus diſtributus ſit terminus gene-
ricus:ſed ſufficit ꝙ habeat multa ſuppoſita. vt
patet in exēplis adductis. Per iſtam diſtinctio-
nem nititur petrus de aliaco ſaluare illā ꝓpoſi
tionē pſalmiſte. In omnē terrā exiuit ſon' eoꝝ.
Tunc reſpōdeamus ad argumentū alberti.

Nō opꝫ ꝙ terminꝰ diſtributꝰ ſit genericus

¶ Ad primū nego ꝙ iſte con-
trariātur.omne aial eſt ſanum. ꝛ omne animal
non eſt ſanū.ſuppoſito ꝙ vtriuſq ſubiectum di-
ſtribuatur ꝑ generibus ſingulorū.qꝛ nō ſunt vni
uerſales vniuerſalitate ſufficiēte ad cōtrarieta-
tem: immo opoꝛtet ꝙ ſubiectū vnius diſtribua
tur pro quolibet ſuo ſuppoſito.quod hic nō ſer-
uatur:et nō opoꝛtet in vtroq. Et quādo infert
omne animal non eſt ſanum.ergo nullum aial
eſt ſanum.diſtinguo ꝙ ſequatur. vel ſi ſubiectuz
conſequētis diſtribuatur pro ſingulis generum
nego cōſequentiā.qꝛ arguitur a minus diſtribu
to ad magis diſtributum.ſi velis vniformiter ca
pere ſubiecta.concedo cōſequētiam cū ꝯſeqnte.
et nego iſtas cōtrariare.omne animal eſt ſanū:
nullum aial eſt ſanū.ꝓpter cauſam dictā.

Rñdet argumento alberti.

¶ Ad aliud argumentū de cō
tradictoꝛijs.dico ꝙ ſi ſubiectum huius. aliquod
animal non eſt ſanum:capiat ſolū determinare
pro hoc ſuppoſito vel illo:ita ꝙ ad veritatē hui'
ſufficiat ꝙ hoc aial non ſit ſanū:tūc nego ꝙ cō-
tradicāt nec ex illo habet cōtradictoꝛia vera.

¶ Contra hoc arguit. omne
animal eſt ſanum.habet aliquā contradictoꝛiā
cuius ſubiectum ē terminus ſimplex.qꝛ ſicut di-
cit Ariſtoteles pmo periarmenias. Cuilibet af-
firmationi eſt vna negatio oppoſita cōtradicto
rie.ꝛ cōtra.et tūc quero de cōtradictoꝛia iſti'. oē
animal eſt ſanū. Reſpōdet ꝙ neceſſe eſt aſſigna
re ei cōtradictoꝛiā.et aſſigno illam. nō om̄e ani
mal eſt ſanū.cuius ſubiectum particularizat op
poſito modo ad diſtributionem vniuerſalis pro
generib' ſingulorū.et valebit hāc in inferēdo de
aliqua ſpecie aialis.nullū aial eſt ſanū. Sed ſub
iectū realiter nō eſt hoc cōplexum de ſpecie ani-
malis:ſed iſte terminus animal ſine addito.

Co

¶ Cōtra iſtud totū arguitur.
ſubiecto huius.omne aial fuit in archa noe. ad
ditur ſignū vle affirmatiuū nō impeditū: ergo
diſtribuit ſubiectū pro quolibet eius ſuppoſito:
hoc eſt pro quolibet illo ꝑ quo ſupponit:ſed pro
quolibet aiali mūdi ſuppōit: ergo pro quolibet
diſtribuitur. Item ſi nō pro quolibet diſtribuit.
vel ergo ꝑ nullo diſtribuit. et ſic nullo modo eſt
vniuerſalis:vel pro aliquo et aliquo nō.ꝛ hoc eſt
voluntarie dictum:qꝛ quero rōnem quare magis
pro vno diſtribuit ꝙ pro alio. Reſpōdet cōcedē-
do ꝙ ſubiectū eſt iſte terminus aial. ꝛ nego cōſe
quentiā.qꝛ ſignū vle ipſum diſtribuit pro quoli-
bet ſuo ſuppoſito niſi eſſet diſtributio pro ſingu-
lis generū.et tūc nō opoꝛtet ꝙ interdū ſignum
vle diſtribuit terminū ꝑ ſignificatis immedia-
tis ꝛ non mediatis: vt patebit in terminis diui
nis:ſed hic cōcedit ꝙ ſubiectū diſtribuit ꝑ quoli
bet ſuo ſignificato ſub diſtributiōe: ſed ad veri-

tatem talis vlis non requirit̄ ꝙ predicatū conueniat cuilibet ſuppoſito ſubiecti: ſed ſufficit ꝙ cōueniat ſubiecto ſm naturā diſtributionis: ita ꝙ oportet ſic aſcendere hoc aĩal eſt ſanū. demōſtrando ſortem. vel hoc animal eſt ſanū. demonſtrādo platonē. vel hoc aĩal eſt ſanū. demōſtrando ciceronem. ⁊ ſic de ſingulis hoībus ſub diſiūctione. ⁊ poſtea copulatiue demonſtretur primū ſuppoſitū equorū quodcūꝙ libet capere ꝓ pmo ſub diſiunctiōe ad oēs alios equos ſic dicēdo. hoc aĩal eſt ſanum. a. equo demonſtrato. vel hoc aĩal eſt aſinū. bucifalo demōſtrato. et ſic de quolibet equo ſub diſiunctiōe.

Quō aſcēdendus in hac omne aĩal eſt ſanum

¶ Et iterum incipiēdo ab aſinis in demōſtratione prime ſingularis capiatur coniunctio copulatiua ſic dicendo. hoc animal eſt ſanū. brunello demonſtrato. vel hoc aĩal eſt ſanū. fauello demonſtrato. ⁊ ſic de ſingulis aſinis ſub diſiunctiōe. et ita cū oībus aĩalibꝰ ꝓcedas: ita ꝙ ſemꝑ in demōſtratione prime ſingularis noue ſpeciei capiat̄ cōiūctio copulatiua. et cū oībus indiuiduis eiuſdē ſpeciei capiat̄ coniūctio diſiunctiua. et rō huiꝰ eſt. qꝛ hoc exigit natura ſigni diſtributiui. ita ꝙ ad veritatē huius. omne aĩal eſt ſanū. oportet ꝙ vnus bos ſit ſanꝰ et nō eſt maior ratio de vno boue ꝙ̄ alio: ita ꝙ ad verificationē boum ſufficit iſte vel ille: ⁊ oportet ꝙ vnꝰ aſinus ſit ſanus: ⁊ non eſt maior ratio de vno aſino ꝙ̄ de reliquo: ergo opꝫ capere oēs aſinos ſub diſiūctione. ⁊ ſic in oībꝰ aliis ſpeciebꝰ ꝓcedendū eſt ſemꝑ ꝑſuppoſita cōſtantia ſpecierū qꝛ ſi ſolū eēnt boues. aſini. ⁊ ſerpētes et de nullo gn̄e aĩaliū alia aĩalia et vnꝰ ſerpēs eēt ſanꝰ: vnꝰ aſinꝰ ſanꝰ vnꝰ bōs ſanꝰ. tūc iſta eſt vera. oē animal eſt ſanū. ⁊ nulla requirit̄ verificatio pro bobus ⁊ aliis nō exiſtentibꝰ: quia illo dato aliarū ſpecierū deficit conſtātia. Oppoſito modo procedendū eſt in ſuo contradictorio hic. non oē aĩal eſt ſanum. diſiūctiue ſub copulatione aſcendendo ⁊ deſcendendo: ita ꝙ ad veritatē huius. non oē animal eſt ſanū. oportet ſic aſcēdere. hoc animal nō eſt ſanū demōſtrato ſorte: et hoc aĩal nō eſt ſanum demōſtrato platone. et ſic de ſingulis hominibꝰ copulatiue. et poſtea capiatur coniunctio diſiunctiua qn̄ demōſtrat̄ primū ſuppoſitū alterius ſpeciei puta aſinū et dicatur ſic. vel hoc aĩal nō eſt ſanum brunello demonſtrato. et hoc animal non ē ſanū fauello demōſtrato. et ſic de ſingulis aſinis copulatiue demōſtrando. ⁊ ſemꝑ cum demonſtratione primi indiuidui noue ſpeciei capiatur vel: et cū omnibꝰ indiuiduis eiuſdē ſpeciei. et vna ps illius totalis diſiunctiue ſufficit ad verificandū hāc. nō omne aĩal eſt ſanum. quecūꝙ fuerit illa pars hoc ſeruato ꝙ vna totalis copulatiua cōpoſita ex cathegoricis negatiuis demonſtrans oīa indiuidua vnꝰ ſpeciei vna ps principalis illius diſiunctiue reputabit̄.

¶ Cōtra hoc arguit̄. iſte equiualent. nō oē aĩal eſt ſanum: et aliqđ animal non eſt ſanū. per primā regulā equipollentiarū. Et ad veritatē ſecūde non requiritur hoc qđ dictum eſt. ſed ſufficit ꝙ ſortes ſit et nō ſit ſanus. qđ patet ſic arguēdo. hoc aĩal non eſt ſanū. ſorte laborāte demōſtrato. ⁊ hoc aĩal eſt aliqđ animal: ergo aliquod animal non eſt ſanū. antecedens eſt verum. ergo et conſequens. Forte dicis ꝙ illud conſequens captum contradictorio modo ad diſtributionem pro generibus ſingulorū non ſequitur ex illis premiſſis.

¶ Cōtra hoc arguo. ſubiectū vt ſemꝑ defenſatū eſt: terminus ſimplex ſupponens determinate et ꝓpoſitio eſt indefinita: ergo poteſt reſolui ex aliquibꝰ reſoluentibus ⁊ hoc non niſi ex iſtis. ergo cōſequentia eſt bona ⁊ antecedens verū. ergo et cōſequens: ⁊ ſic non erunt contradictoria. Reſpondet̄ concedendo ꝙ ſubiectum iſtarum eſt ſimplex ſtans determinate: et habet aliquas reſoluētes ſcꝫ iſtas. huius ſpeciei nullum aĩal eſt ſanum. ⁊ hec ſpecies eſt aliquod animal. ergo aliqđ animal non eſt ſanum. ⁊ nō illas datas capiendo ꝓpoſitionem ſingularē ſicut cōmuniter capimus. Sed ꝓ omnibꝰ ſuccinctius ⁊ melius dicitur ꝙ oportet ſingulariʒare ꝓ generibus ſingulorū. quēadmodum diſtribuitur et particulariʒatur: ita ꝙ iſta hoc animal nō eſt ſanum. ſi ſingulariʒetur pro generibus ſingulorum valebit hanc in conſequendo. huius ſpeciei nullum animal eſt ſanum. et tūc poſſumus aſcēdere et deſcendere cum iſtis ſingularibus reſpectu propoſitionū vniuerſalium ⁊ particularium ſicut in aliis vniuerſalibus in quibus ſubiecta cōplete diſtribuūtur ſic. ſcilicet omne animal fuit in archa noe. et iſta animalia ſunt vel fuerunt omnia animalia: ergo hoc animal fuit in archa noe quocūꝙ hoīe (quem volueris) demōſtrato: ⁊ hoc animal fuit in archa noe demōſtrato quocūꝙ aſino: ⁊ hoc aĩal fuit ĩ archa noe demōſtrato quocūꝙ ſerpente. et ſic de ſingulis. De qualibet ſpecie animalis demōſtrando vnum ſuppoſitum ſenſus prime ſingularis erit. De iſta ſpecie aliqđ animal fuit in archa noe. et ita in omnibus aliis. et ſub ſubiecto huius aliquod animal non fuit in archa noe. ſic aſcendamus. hoc animal non fuit in archa noe quocūꝙ homine demonſtrato: vel hoc aĩal non fuit in archa noe. quocūꝙ boue demonſtrato. ⁊ ſic de ſingulis. De qualibet ſpecie demonſtrando vnum ſuppoſitū ſenſus prime erit. De iſta ſpecie animalis. nullū animal fuit in archa noe. ⁊ ita ĩ aliis. et iſte ꝯñe ſunt formales dūmodo recte dederis cōſtātiā.

Que ſint reſoluētes huiꝰ nō oē animal ē ſanum.

Sēſus ſingularium huiꝰ omne aĩal fuit ĩ archa noe

¶ Contra hoc arguitur. ſi in prima ſingulari quando demonſtras ſortem ſic dicendo. hoc animal fuit in archa noe. ſubiectū eſt hoc aggregatum hoc animal. vel ſaltem iſte terminus animal reſtrictus ad ſtandum pro demonſtrato: ſed predicatum illius non vere enūciatur de illo ſubiecto: ergo illa ſingularis eſt falſa: et ita probabo de qualibet alia ſingulari et vniuerſalis cum conſtantia ſunt vere. et vt hoc magis clareat capiatur vniuerſalis de preſenti ſcꝫ omne animal eſt ſanum: ſtante caſu in principio ꝙ ad minus ſint duo animalia quorū vnū ſit ſanum ⁊ aliud egrum iam illa eſt vera. omne animal eſt ſanū. et cōſtantia eſt nota. In ſingularibus conſequētis demōſtrabo cōtinue aĩalia egra et demonſtremus primo ſortem egrum ſic ſcilicet hoc animal eſt ſanum. iſta eſt concedēda ſm dicta: quia valet hāc. de hac ſpecie animalis aliquod animal eſt ſanum. ſed probo ꝙ nō ſubiectum ſupponit ſolum pro ſorte demōſtrato viſo ꝙ ſuſtinemus ſubiectum ſimplex. et predicatum non conuenit huic rei demonſtrate: immo egrum conuenit huic. hoc argumētum videtur mihi aliqualiter pōderandū: ſed vtcunꝙ reſpōdendo dico ꝙ argumentum tibi videtur fortius ꝙ̄ ſit: quia non ſolemus ſingulariʒare ſubiecta pro generibus ſingulorum: ideo apparet tibi

Non ſolemꝰ ſingulariʒare ſubiecta ꝓ generibꝰ ſingulorū.

extraneum quemadmodum ariſtoteles innuit ſcḋo metbap pbiſice: ſed nō eſt inconueniēs ꝙ iſte terminus aīal in recto ſingulariʒatus in forma pro demonſtrato in equiualente particulariʒatus in recto ⁊ ſingulariʒatus in obliquo: vt patet per banc: iſtius ſpeciei aliquod animal nō eſt ſanum. accipiatur pro quocunqꝫ animali buius ſpeciei. ⁊ concedo ꝙ predicatum non conuenit buic rei demonſtrate: ſed vni indiuiduo buius ſpeciei conuenit et boc ſufficit: ſecus eſſet ſi eſſet ſingulariʒatio ſimpliciter.

Quō iſte cōcedēde boc aīal ē ſanū: boc aīal non eſt ſanum

¶ Contra boc arguitur. Sequeretur ꝙ iſte eſſent concedende. boc animal eſt ſanum: ⁊ boc animal eſt egrum eodem demōſtrato. Et ex ſecunda propoſitione ſequitur boc animal non eſt ſanum. ſed iſte realiter contradicunt. boc animal non eſt ſanum: ⁊ boc animal eſt ſanum. Reſpondetur concedendo illas duas boc animal eſt ſanum: et animal non eſt ſanuʒ ſi per negatiuam ſit ſingulariʒatio ſimpliciter. ⁊ per affirmatiuam ſingulariʒatio pro generibus ſingulorum nec iſte contradicunt. eſto ꝙ in re ſint due ſingulares non oppoſito modo enūciantes: vt patet de earum equiualentibus. boc animal eſt ſanum: buius ſpeciei aliquod animal non eſt ſanum: que non repugnat iſti. boc animal demonſtratum non eſt ſanum. Sed ad contradicendum in iſtis ſingularibus oportet ſingulariʒare in ambabus pro generibus ſingulorum. boc animal non eſt ſanum. ⁊ ſenſus prime erit. buius ſpeciei aliquod animal eſt ſanum ſenſus ſecūde eſt. buius ſpeciei nullū aīal eſt ſanum

Quid per ſpēm ⁊ buius ſpeciei intelligit.

¶ Forte queris quid voco ſpeciem ⁊ quid demōſtro per buius ſpeciei. dicitur ꝙ quodlibet indiuiduum vnius ſpeciei talis ſpecies denoīatur vt verbi cauſa ſortes eſt ſpecies bumana: brunellus eſt ſpecies aſinina: q: bic non eſt ſermo de ſpē logicali. Ex oībus epilogādo dꝫ ꝙ queadmodū ſunt ſigna vniuerſalia diſtributiua ꝓ generib⁹ ſingulorū ita ſunt pticularia ad particulariʒandū ⁊ ſingularia ad ſingulariʒandū cum quib⁹ poſſum⁹ aſcēdere ⁊ deſcēdere ⁊ cōtradicere Et vocaṫ diſtributio ꝓ ſingulis generū: id ē pro ſingulis ſuppoſitis ſpecierū contentarū ſub termino generico. Species nōnūqꝫ in mō loquēdi genera appellaṫ: ⁊ talis diſtributio eſt completa

Diſtributio ꝓ gñibus ſingulo⁊ tantū valet ſicut diſtributiō ꝓ ſpēb⁹ ſingulorū indiuiduorū

Diſtributio ꝓ generib⁹ ſingulo⁊ tātū valet ſicut diſtributio ꝓ ſpecieb⁹ ſingulorū indiuiduorū: ita ꝙ ſingulorū bꝫ ꝓ ſubſtātiuo ſuppoſitorū vel indiuiduorū ⁊ ſingulis ꝓ ſubſtātiuo bꝫ indiuiduis vel ſuppoſitis. ⁊ generū tm̄ valet ſicut ſpērū. Et qn̄ dꝛ eſt diſtributio ꝓ ſpecieb⁹ nō intelligaṫ pro terminis ſpecificis. ſꝫ ꝓ cuiuſlibet ſpēi aliquo indiuiduo: ſpēi inqꝫ inferiori ad terminū genericū ⁊ inter iſtas acceptiōes talis ē ordo. ꝙ vlīs in q̄ ſignū vl̄e diſtribuit ꝓ ſingulis generū infert propoſitionē in q̄ ſignū vl̄e diſtribuit ꝓ generibus ſingulo⁊. ratio eſt: q: aṅ. a ꝓpoſitiōe babēre paucioꝛes cauſas veritatis ad ꝓpoſitionē babentē plures. Et ex illo ſequitur ꝙ pticularis particulariʒata ꝓ gñib⁹ ſingulorū infert particularem particulariʒatā ꝓ ſingulis generū. boc patet arguēdo ex oppoſito cōſequētis ad oppoſitū antecedētis reſpectu cōſequētie cōpoſite ex vl̄ibus: ⁊ proportionabiliter de ſingularib⁹ practicari pōt.

Particularis pticulariʒata ꝓ gñibus ſingulorū infert pticularē pticulariʒatā ꝓ ſingulis. Generum.

An alique propoſitiones contrariaṅ ſm legeʒ tantū dicetur in legibus oppoſitionum.

¶ De contradictorijs.

Contradictorie ſunt vniuerſalis affirmatiua et particularis negatiua: vel vl̄is negatiua ⁊ particularis affirmatiua eiuſdē ſubiecti et eiuſdē predicati: vt omnis bō currit: quidam bomo non currit: nullus bomo currit: quidam bomo currit. Subalterne ſunt vniuerſalis affirmatiua ⁊ particularis affirmatiua: vel vniuerſalis negatiua ⁊ particularis negatiua: eiuſdem ſubiecti ⁊ eiuſdeʒ predicati: vt omnis bomo currit: quidam bomo currit: nullus bomo currit: quidam bomo non currit.

Diffinitio ɔtrꝛdictoriarū quō itelligēda

¶ Hic petrus biſpanus diffinit contradictionem compoſitam ex terminis communibus: q: in terminis ſingularibus non eſt difficultas: vt ſortes eſt plato: ſortes non eſt plato. quia in eis ſufficit oppoſita qualitas. Et debet diffinitio auctoris ſic intelligi. ¶ Cōtradictorie ſunt vniuerſalis affirmatiua ⁊ particularis negatiua: vl̄ vniuerſalis negatiua ⁊ particularis affirmatiua eiuſdem ſubiecti ⁊ eiuſdē predicati ⁊c. ¶ Cōtradictorie ſunt vniuerſalis ⁊ particularis: id eſt tot termini vniuerſaliʒati quot particulariʒati poſita conſtantia terminorum communium: ⁊ econuerſo. Tot termini pticulariʒati quot vniuerſaliʒati: quarum vna eſt affirmatiua et alia negatiua: non ꝙ vna propoſitio totalis ſit affirmatiua et alia negatiua: ſed ꝙ quelibet copula principalis in vna affirmatiua in altera negetur: ⁊ econuerſo: q: iſte nō cōtradicūt. cuiuſlibet cōtradictionis altera pars eſt vera: ⁊ alicui⁹ contradictionis altera pars non eſt vera: quia ibi ſunt plures particularitates q̄ vniuerſalitates q: ſolū due vniuerſalitates: ſcilicet ɔtradictiōis in affirmatiua ⁊ ɔ̄a i negatiua. Et tres pticularitates vel quattuoꝛ patet aduertēti q̄re iſte nō cōtradicūt. q̄libet bomo quodlibet animal eſt: ⁊ aliquis bomo non eſt animal. quia in eis ſunt tres vniuerſalitates et vna particularitas. propterea iſte non contradicunt. tantum ſortes nō eſt plato. tantū ſortes eſt plato. immo ſunt ambe falſe. et cauſa eſt: quia ſunt due vniuerſalitates ſcilicet bis coniunctio copulatiua incluſa in illo ſigno tantum non negato: propterea negetur in vna: vt equiualeat vel: et tunc erit vniuerſalitas particularitati reſpondens: et ita cū bac dictione preter dicatur: et ex parte copularum idem ſeruetur. quare iſte non contradicunt. ſortes poſſibiliter eſt ſortes: ⁊ ſortes poſſibiliter nō eſt ſortes: quia in vtraqꝫ eſt pticularitas ex parte modorum: propterea negetur modus in vna nec iſte contradicunt. ſortes neceſſario eſt plato ſortes neceſſario non eſt plato quia in vtraqꝫ eſt vniuerſalitas ex parte modorum. nec iſte cōtradicūt. ſortes ſemper eſt ſortes: ſortes nunqꝫ eſt ſortes: ſortes aliquando eſt ſortes: ſortes aliquādo non eſt ſortes. Forte plato diſputat: forte plato non diſputat: ſed oportet negare forte in vna De talibus ſortes diu fuit aſinus: ſortes diu non fuit aſinus. negetur iſte terminus diu: quia eſt quodammodo vniuerſalis. omnis bomo vel aſinus eſt rudibilis: bō vel null⁹ aſinus eſt rudibilis. nō ɔdicūt ponēdo ſignū vniuerſale in affirmatiua cadere in primā ptē diſiūcti ⁊ cauſa ē: q:

Cōditiones cōtradictoria⁊.

in vtraq͂ eſt particularis .ſ. vel cõtraria huius. omnis homo vel aſin' eſt rudibilis. erit iſta. homo non vel aſinus eſt rudibilis.

¶ Secũda conditio cõtradictoriarũ eſt. ſi diſtribuat̃ terminus in vno extremo reſpectu termini in altero extremo ſtãtis cõfuſe tm̃ in cõtradictorio: terminus diſtribut' non ſtabit cõfuſe tm̃ ſed determinate. quare iſte nõ cõtradicũt. oĩs hõ eſt aĩal: ⁊ .a. hõ nõ eſt aĩal. Sʒ ſemꝑ intellige qñ addit̃ .a. ꝙ faciat ſtare terminũ immediatũ cõfuſe tm̃ niſi ꝑpediat̃ ꝑ ſignum maioris vigoris. ⁊ .b. facit terminũ immediatũ ſtare determinate. Q̄ illa cõditio ſit addẽda ꝓbat̃: qꝛ niſi ſic: iſte cõtradicerẽt. oĩs hõ eſt aĩal: ⁊ .a. hõ nõ eſt aĩal. Sed ꝓbo ꝙ nõ ſunt ſimul vere ergo nõ ↄtradicũt. ↄ̃ña nõ eſt dubia. ⁊ an̄cedẽs ꝓbo. de affirmatiua notũ eſt: ⁊ negatiuã ſic ꝓbo equalet vni vere: ergo eſt vera. Iſta ↄ̃ña eſt infallibilis extra inſolubilia: ꝓbatur antecedẽs equiualet iſti. omne animal hõ nõ eſt. ⁊ illa eſt vera ergo equiualet vni vere. minor patet per eius cõtradictoriã que eſt hec. aĩal oĩs hõ eſt. cui' falſitas eſt nota. Iã probat̃ maior ꝙ equalcat illi. Quãdocũq̄ ſunt due ꝓpoſitiones eiuſdẽ qualitatis cõpoſite ex terminis eodẽ modo ſupponẽtibus proprietatibus logicalib' ſeruatis ille equalẽt: iſte due ſunt eiuſmodi. om̄e aĩal hõ nõ eſt ⁊ .a. hõ nõ eſt aĩal: ergo equiualẽt: ↄ̃ña eſt nota in darij. ⁊ maior fundata ſuper illo verbo philoſophi ſecundo peryarmenias. Nomina ⁊ verba trãſpoſita idẽ ſignificant. probat̃ minor. ꝙ ſunt eiuſdẽ qualitatis nõ eſt dubiũ: ⁊ hõ in vtraq͂ ſupponit cõfuſe tm̃ ⁊ animal diſtributiue ⁊ nulla eſt ampliatio reſtrictio vel appellatio impediens: ergo non valet tergiuerſari ꝙ hõ confundit̃ in vna parte ſigni precedentis immediate ⁊ mediate a ſigno vniuerſali: qꝛ hoc nõ tollit: vt ꝑ3 in iſtis. tm̃ animal eſt homo et omnis hõ eſt aĩal. qꝛ cõuertibilitas iſtarũ duaru3 propoſitionum ex iſta maiore aſſumpta dependet.

Nomina ⁊ verba trãſpoſita idẽ ſignificãt.

¶ Tertia conditio. quãdo diſtribuit̃ termin' in ordine ad terminũ ſtantẽ determinate ille termin' diſtributus in cõtradictorio d3 ſtare cõfuſe tm̃ ⁊ nõ determinate reſpectu totalis cõtradictorie. Probat̃ cõditio: qꝛ niſi ſic duo cõtradictoria eſſent falſa quod nõ eſt dicẽdum. Probatur captis iſtis duabus quili3 homo eſt .b. animal: quidã homo nõ eſt aĩal. falſitas negatiue eſt nota. falſitatẽ affirmatiue ꝓbo equiualet vni falſe: ergo eſt falſa. inſolubilia ſꝑ excipio et loquor ſm̃ materiã ſubiectã. an̄s ꝓbo equiualet iſti. aĩal quilibet hõ eſt. qꝛ ſunt due ꝓpoſitiones eiuſdẽ qualitatis compoſite ex terminis eodẽ modo ſupponẽtibus: in vtraq͂ hõ diſtribuitur: et aĩal ſtat determinate: ergo per regulã in cõditione precedenti aſſumptã: iſte equiualebũt. ⁊ iſta eſt falſa. aĩal quilibet hõ eſt: ergo ⁊ altera. Hic dictũ eſt reſpectu totalis contradictorie. qꝛ veraciter due propoſitiones contradicunt in quibus terminus diſtributus in vna: in alia ſtat determinate. hoc patet. iſte due contradicũt quilibet hõ eſt .b. animal: ⁊ aliquis homo nõ eſt animal. ⁊ iſte oĩs homo eſt .b. aĩal: ⁊ .a. hõ nõ eſt animal. ⁊ tamen ſubiectu3 hui' .a. homo nõ eſt animal ſtat determinate. hoc patet tenẽdo partẽ propoſitionis eſſe propoſitionẽ qđ ante tenuim': accepta preiacẽte ei'. Et in iſtis duabus cõditionibus dictũ eſt reſpectu terminorũ

Due cõtradicũt in quibus ter. diſtribut' in vna ſtat determiate in alia.

diſtributorũ: qꝛ aliꝰ idẽ eſſet addere .a. ⁊ .b. ⁊ nõ addere. Iſte equiualent formaliter. a. homo eſt aĩal: ⁊ homo eſt aĩal. a. hõ nõ eſt ſortes: ⁊ hõ nõ eſt ſortes: ⁊ ſic in alijs. ⁊ non dictum eſt in eis ꝙ termin' ſtãs cõfuſe tm̃ ⁊ determinate debẽt in ↄtradictorijs diſtribui: qꝛ hꝰ ſeq̄t̃ ex ꝓxia ↄditiõe.

¶ Quarta cõditio. ꝙ determinatio accepta vnica acceptione cũ ſuo determinabili talem ſuppoſitionẽ in negatiua habebit qualẽ in affirmatiua. Sed de determinabili nõ oportet: immo ſuppoſitionẽ oppoſitã ſortit̃ in cõtradictorijs: vt ſortes nõ portat lapidẽ. lapidẽ ſtat determinate quẽadmodũ in iſta. ſortes portat lapidẽ: ſortes nõ eſt fortior omni aĩali. animali ſtat determinate: quia ſic ſterit in affirmatiua. ⁊ illa eſt cauſa quare tales termini fortior ⁊ differt nõ poſſunt impediri per aliqđ precedẽs ad eorũ diſtributionẽ: ſed bene per ſequẽs: vt ſortes eſt fortior omni aĩali. animali ſtat determinate: ⁊ cõparatiuus impeditur per ſignũ vniuerſale ſequẽs: ſ3 hic ſortes non eſt fortior animali fortior nõ impedit̃: immo aĩali ſtat diſtributiue ⁊ ita vniuerſaliter vbi cõtingit determinatio accepta vnica quo ad ſuppoſitionẽ in affirmatiua ꝑ quã regulabit̃ ſuppõ determinationis accepte vnice ĩ negatiua. Iſta ↄditio arguẽdo colorabit̃.

¶ Notandũ eſt ſecũdo ꝙ oppoſitio contradictoria apud antiquos vocatur maior ceteris oppoſitionib' extẽſiue ⁊ intenſiue qđ ſic intelligo. Et eſt maior extenſiue: qꝛ extẽditur ad oĩa genera ꝓpoſitionũ: ad ypoteticas ad cathegoricas. cetere oppoſitiões cathegoricis competunt ⁊ adhuc paucis earũ. Intẽſiue: quia hic ẽ repugnãtia in veritate ⁊ ĩ falſitate: ſic .ſ. ꝙ nũꝙ̃ ↄdictorie poſſũt eſſe vere nec poſſunt eẽ falſe ſec' ẽ in ceteris oppoſitionib': patebit in legib'.

Oppoſitiõ ↄdictoria. apud antiquos qđ vocetur.

¶ Ex his oĩbus põt inferri diffinitio ↄtradictoriarũ que prolixa eſſet cũ debeat componi ex cõditionibus dictis ſic dicẽdo cõtradictorie ſunt vniuerſalis affirmatiua cum tota diffinitione Petri hiſpani oportet cõditionaliter addere tres vltimas cõditiones ↄdictoriarũ: ⁊ hoc diffiniẽdo a poſteriori per cõditiones. Sed ſummopere cauendum eſt in hñ dar-nidis extremis qñ determinatio accipitur vnica quod cognoſcitur ex dictis in ꝓprietatibus. quare iſte nõ cõtradicũt. aſinus nulliuſ hoĩs currit ⁊ quilibet aſinus hominis currit. cũ ſint ambe affirmatiue nõ cõpoſite ex eiſdẽ ſubiectis. Sed contradictoria prioris eſt. quilibet aſinus nulli' hominis nõ currit. ⁊ cõtradictoria ſecũde. eſt aſinus hominis nõ currit. nec iſte contradicũt aſinus cuiuſlibet hoĩs nõ currit: ⁊ quilibet aſinus hominis currit. Sed contradictoria ſecũde eſt. aſinus hoĩs nõ currit. ⁊ ↄdictoria prioris. quilibet aſinus cuiuſlibet hoĩs currit. ſortes videns oẽ aſtrũ eſt in curia ↄdictoria eſt ſortes vidẽs oẽ aſtrũ nõ eſt in curia. vt practica iſtarũ cõditionũ intelligat̃, multiplici argumẽto iſtabo ↄ ↄditiões.

Diffinitio cõpleta ꝓpoſitionũ ↄdictoriarum.

¶ Et arguitur primo ſic. Iſta propoſitio. q̄libet aſinus hominis currit habet hãc pro cõtradictorio. aſinus hoĩs nõ currit. vt patet ex quarta cõditione: ⁊ tñ ly hoĩs in neutra diſtribuit̃: ergo prima cõditio repugnat q̄rte. Forte dicis ſicut dicendũ eſt ꝙ prima cõditio intẽdit loqui de terminis nõ ante exceptis quẽadmodũ eſt de

admodū eſt determinatio: q2 a principio oppoſitionū dictū eſt ꝙ talis determinatio eodē mō ſupponit in cōtradictorijs ⁊ i oib' oppoſitionib'. Et iā non reputaꝛ termin': ſ3 aggregatū ex determinabili ⁊ determinatiōe vn' termin' reputaꝛ.

¶ Cōtra hoc arguiꝛ. illud repugnat quarte ꝯditioni cōtradictionis: quia in iſta. aſinus hoīs nō currit. hoīs ſtat determinate. ⁊ in iſta. quilibet aſin' hominis currit. vl' ſtat confuſe tm̄ vel diſtributiue quocunqꝫ iſtorū dato ſequiꝛ ꝙ determinatio diſformiter ſuppōit in cōtradictorijs. Forte dicis ſicut dicēdū eſt ꝙ nō eſt incōueniēs terminos ſtare vniformiter q̄ ad ſuppoſitionē confuſam tm̄ vel determinatam: ſed incōueniens eſt quo ad diſtributionem ⁊ nō diſtributionē: q2 in illa. quilibet aſinus hominis currit. hominis ſtat confuſe tm̄ eo ꝙ mediate ſequitur ſignum vniuerſale affirmatiuum.

Iſtud eſt xxxv. ſophiſma alberti de ſaxonia.

¶ Cōtra hoc arguiꝛ. Iſte contradicūt quilꝫ hō videt ſe: ⁊ aliquis hō nō videt ſe. ⁊ illud relatiuū reciprocū ſe eſt determinatio accepta vnica et in affirmatiua diſtribuitur: q2 relatiuum reciprocum ſupponit ſicut ſuum antecedens. ⁊ in negatiua ſtat determinate quēadmodū ſuum antecedēs: ergo determinatio ſtat diſformiter quoad diſtribui ⁊ non diſtribui.

¶ Rn̄deꝛ ſicut argumētū probat ꝙ ſtat diſformiter in relatiuis reciprocis. Sed forte cōtra hoc argueres. In iſta. aliqs hō nō videt ſe. relatiuū eſt terminus cōis ſequens negationē: ergo diſtribuiꝛ. ¶ Rn̄deꝛ ꝙ cōſequētia eſt nulla: ⁊ potiſſimū qn̄ ſuppoſitio termini ſequentis depēdet ex ſuppoſitiōe alterius quēadmodum eſt de relatiuo reciproco: ⁊ ſermē: ſilr potes diſſoluere argumentum quo probaretur ꝙ hominis in iſta. quilibet aſinus hoīs currit. diſtribuitur eo ꝙ ſequitur negationem negantem: ſed illa determinatio quoad ſuppoſitionē3 dependet ex affirmatiua.

Vide f. viij ſophiſmate Alberti de ſaxonia

¶ Cōtra hoc arguiꝛ. Iſte contradicūt. aſinus hoīs currit: ⁊ nullus aſinus hominis currit. ⁊ tn̄ hoīs ſupponit diſtributiue in negatiua cū negatio diſtribuat terminuꝫ remotū. Et ſi dicas nihil agit in determinationē.

¶ Cōtra hoc arguiꝛ. dicebas ꝙ in iſta. q̄libet aſin' hoīs currit. hominis ſtat cōfuſe tm̄ eo ꝙ mediate ſequitur ſignū vniuerſale affirmatiuū: ergo hic habes dicere ꝙ diſtribuiꝛ eo ꝙ ſequiꝛ mediate ſignum vl'e negatiuū. Si neges ꝯñam ſp recurrendo ad affirmatiuā: tūc q̄ro a te ad quā affirmatiuā cūdū ē cuꝫ iſta. nullus aſin' hoīs currit. habet vnā ꝯtradictoriā ⁊ vnā cōtrariā. Forte iterū dicis ꝙ redit in ideꝫ ire ad contrariā vel ad cōtradictoriā: q2 nō eſt incōueniens ꝙ determinatio in vna eſt confuſe tm̄: ⁊ in altera determinate: ſed citius habendus ē reſpect' ad cōtradictoriā ꝓpter maiorē repugnātiā ⁊ vniuerſaliorē quā habet etiā hic nullus aſinus hoīs currit non eſt dicendum ꝙ hominis ſtat confuſe tm̄ ſed determinate.

¶ Cōtra iſtud totū arguiꝛ ſic. Iſte pn̄t eſſe vere ſimul. quilibet aſinus hominis currit: ⁊ aliquis aſinus hoīs nō currit: ergo non contradicūt. antecedens patet. poſito ꝙ q̄libet aſinus poſſeſſus ab hoīe currat: ⁊ plato nō habeat aſinum: tūc affirmatiua eſt vera ⁊ negatiua probatur. aſinus platonis nō currit: ergo aſinus hoīs nō currit. tenet cōſequētia ab inferiori ad ſuperius ſine diſtributione ſuperioris ⁊ ſi dicas requiritur cōſtātia inferioris: q2 nō ſequiꝛ. homo non currit. ergo animal non currit. ſed oportet addere hō eſt in antecedēte. ¶ Cōtra. tūc bene ſequitur. aſinus platonis non currit: et plato eſt: ergo aſinus hoīs non currit. et antecedens eſt verū: ergo ⁊ conſequens.

¶ Rn̄detur ꝙ male poniꝛ conſtātia: ſed opꝫ eā ſic ponere. plato habēs aſinuꝫ eſt. que eſt falſa. ⁊ ita vſqꝫ quaqꝫ qn̄ ponitur determinatio accepta vnica. ⁊ eodem mō in aliis dicatur. poſito ꝙ ſortes portet vnum lapidem. iſta eſt vera. ſortes portat lapidē. ⁊ iſta falſa. ſortes non portat lapidem. in qua lapidem ſtat determinate ⁊ ſi dicas. ſortes nō portat hunc lapidem. demonſtrando vnū lapidem quē non portat. et hic lapis eſt: ergo ſortes non portat lapidem. negatur conſequentia: q2 male ponis conſtātiā in q̄ debebas ſic dicere. ſortes portās hunc lapidem: eſt ⁊ eodē mō hic. ſi ſortes videat ſolū vnū aſinū iſta eſt falſa. ſortes vidēs aſinū nō eſt hō. ꝙ iſta ſit vera. ſortes vidēs hūc aſinū nō ē hō. demōſtrādo vnū aſinū quē non videt.

Qn̄ ponitur determinatio accepta vnica quē ꝓponēda ē cōſtantia.

¶ Cōtra iſtud fundamentum arguitur: q2 tūc iſte contradicūt. ſortes vidēs oē aſtrum eſt homo: ⁊ ſortes vidēs oē aſtrū nō eſt homo. ſed cōſequēs eſt falſum: ergo ⁊ antecedēs cōſequētia patet ex dictis. falſitas cōſequentis probatur: poſito ꝙ ſortes p̄ciſe videat polū articū: tūc iſta eſt falſa. ſortes videns oē aſtrū eſt homo. eo ꝙ eſt vna affirmatiua cuius ſubiectū nō ſupponit. ſuadetur falſitas negatiue deſcēdēdo ſub illo termino aſtrum. ſortes vidēs hoc aſtrum nō eſt homo: ⁊ ſortes videns hoc aſtrū nō eſt homo ⁊ ſic de ſingulis. modo vna ſingularis erit falſa in qua demōſtras polū articū. immo ſua cōtradictoria eſt vera. ſortes vidēs hoc aſtrū eſt hō.

Quotienſcūqꝫ ſubiectū alicui' ꝓpōnis cō poniꝛ ex recto et obliq̄ recto p̄cedēte obliquū imediate ſignū vl'e ꝓpoſitū diſtribuit aggregatum ex recto ⁊ obliquo: nec rectuꝫ ſoluꝫ: nec obliquum ſolū vt hic oīs aſin' hoīs currit. hec Alber. de ſaxo.

¶ Rn̄det negando ꝙ ille ſunt ſimul' falſe: imo negatiua eſt vā ꝓpter nō ſuppōnē ſubiecti. ⁊ nego ꝙ ex ea ſeq̄ꝛ falſuꝫ p deſcēſuꝫ.

¶ Unde aduertendū eſt circa deſcēſuꝫ determinationis accepte vnica acceptione cū ſuo determinabili varia eſt opinatio: vt dicer in paruis logicalibus. multis antiquorum dicentibus ꝙ nō poſſumus deſcendere ſub parte extremi: ⁊ hoc eſt bene dictū qn̄ pars extremi eſt determinatio accepta vnica: ſed ibi deſcēdaꝛ ſub determinabili vel ſub totali aggregato qđ ideꝫ eſt vl' diſiūctim deſcēdas ſeruādo cetera paria: vt in ꝓpoſito. ſortes videns omne aſtrum non eſt homo: ergo ſortes videns omne hoc aſtruꝫ: vel hoc aſtrū: vel hoc aſtrum nō eſt homo. vbi ꝯñs eſt verum ſicut ⁊ antecedens. nec deleatur ſignū vniuerſale: q2 tūc non remanebit idē extremū in antecedēte ⁊ conſequente. ⁊ etiam ſubiectuꝫ conſequētis ſupponeret ſubiecto antecedentis non ſupponente: ⁊ parū diſcriminis realiter eſt in his duobus dictis: immo ꝓpoſito de diſiuncto reddit veritatem obſcuriorē q̄ terminus ſuperior ad diſiunctum: ⁊ deſcenſus debet eſſe veritatis manifeſtatiuus: propterea ſatius eſt non deſcendere ſub determinatione accepta vnica. Si replices de predicato huius omnis homo eſt

In determinatione accepta vnica non poſſum' deſcendere ſub pte extremi qn̄ pars extremi ē determinatio accepta vnica: ſ3 ibi deſcendatur ſub determinabili vl' ſub totali aggregato qđ ideꝫ eſt vl' diſiūctim ſeruādo cetera paria.

animal. ſub quo diſiunctim deſcẽdimus hoc ad materiam deſcenſus ſpectat: ſed bene verũ eſt ꝙ in aliquibus formaliter poteſt deſcendere.

¶ Cõtra ſolutionẽ principalẽ arguit̃ ſic ꝓbãdo illã falſam. ſortes videns oẽ aſtrũ non eſt hõ. ⁊ hoc ſic. bene ſequit̃. ſortes videns omne aſtrũ nõ eſt. hõ ergo oẽ aſtrũ ſortes vidẽs nõ eſt hõ. ꝯñs eſt falſum: q꜠ ſuum ꝯdictoriũ eſt verũ. aliqͦd aſtrũ ſortes vidẽs eſt hõ: q꜠ hͦ aſtrũ ſortes vidẽs eſt hõ: ꝗ aliqͦd aſtrũ ſortes vidẽs eſt hõ. ꝯña tenet ab iferiori ad ſupius affirmatiue deducto impedimẽto. ⁊ ꝯña patꝫ: q꜠ ille equalent. ſortes vidẽs omne aſtrum nõ eſt hõ: ⁊ omne aſtrum ſortes vidẽs nõ ẽ hõ. ꝑ regulã philoſophi. Nomina ⁊ ꝟba trãſpoſita idẽ ſignificãt.

Regula philoſophi.

¶ Rñdet negãdo ꝯñam quia ꝯñs ẽ falſuꝫ: vt ꝓbat ſua ꝯdictoria. ⁊ ad ꝓbationẽ ꝯñe dꝫ ꝙ nõ remanẽt ꝓprietates logicales: q꜠ in vna eſt determiatio accepta nõ vnica ſubiectũ non ſuppõit: in altera ꝟo ẽ determiatio accepta vnica ⁊ ſubiectũ ſuppõit: ⁊ poſſum' deſcẽdere ſub illo termino aſtrũ ac ſi eſſet totale extremũ.

¶ Scḋo arguit̃. Q꜠ ꝑ oẽs ꝯditiones datas iſte ꝯdicerẽt. ois chimera ꝗ currit mouet̃: ⁊ aliq̃ chimera ꝗ currit nõ mouet̃: vt ptꝫ diſcurrẽdo ꝑ oẽs cõditiones. ſꝫ patet ꝙ nõ ſunt ambe falſe. de affirmatiua notũ eſt: q꜠ ſubiectũ non ſupponit: et negatiua equiualet iſti. chimera currit et illa non mouetur. poſtꝙ illud relatiuum que non negatur.

¶ Ad hoc argumentũ reſpondet Entiſber ꝙ iſte propõnes non cõtradicunt ſed ſunt ſimul falſe propter cauſam aſſignatã: ⁊ ita conſequenter negaret iſtas cõtradicere. iſta chimera que currit mouetur: iſta chimera ꝗ currit nõ mouetur. Sed vtriuſqꝫ cõtradictoria dabit̃ per propoſitionẽ negationis ⁊ equiualẽt vni diſiunctiue propoſitioni ꝓpter negationem relatiui. Illud mihi non apparet rationabile: licet proteruiendo poſſet defendi: q꜠ in ꝓpõnib' ſingularibus ſicut dicit Ariſto. non refert preponere vel poſtponere negationẽ: ꝓpterea cõcedo ꝓpões datas contradicere: ⁊ nego hãc eſſe falſam. chimera que currit non mouetur. Et vlterius negatur ꝙ equiualet copulatiue: immo in concedendo vni diſiunctiue negatio relatiui in ſenſu cathegorico nihil facit ceteris ꝑibus. idest: dictu de iſta chimera que currit non mouet̃: ⁊ non iſta chimera que currit mouetur.

Reprobat Entiſberi opinionẽ. In ꝓpõnibus ſingularib' nõ refert ꝓponere ⁊ poſtponere negationẽ. ⁊ negatio relatiui nihil facit i ſenſu cathegorico ceteris ꝑibus.

¶ Ex iſtis ptꝫ oẽs has negatiuas eſſe veras chimera ꝗ currit non mouet̃: chimera que non currit nõ mouetur. iohãnes qui vixit centum annos non vixit tres annos ſortes qui diſputauit athenis nõ diſputauit in grecia. De ſorte qui nũꝙ fuit athenis intellige. Antichriſtus qui neceſſario eſt nõ neceſſario eſt. Nihil ⁊ chimera ſunt fratres: nihil ⁊ chimera ſunt fratres ex parte patris. Nihil ⁊ chimera ſunt ſorores: nihil ⁊ chimera ſunt ſorores ex parte matris ⁊ ex parte patris. Oia iſta patent per falſitates affirmatiuarũ eis contradicentium. Sed ſeruandum eſt ꝙ in iſtis teneantur eadem extrema ⁊ ꝙ pricipent naturas determinationũ acceptarum vnicis acceptionibus. vt nullus homo qui currit mouet̃: aliq̇s hõ ꝗ currit mouet̃ ei cõtradicit. ⁊ nõ iſta. aliq̇s hõ ꝗ nõ currit mouet̃. ⁊ eodẽ mõ hic. ſortes eſt ens quod eſt ois hõ: ſortes nõ eſt ens qͦd eſt ois hõ: in q̃b' hõ ſtabit inſtar determinationis accepte vnica acceptione. Et eodẽ mõ hic. hoc ẽ tal qͦd nõ eſt hõ eſt irrationale. ⁊ hoc ẽ tal qͦd nõ eſt hõ non eſt irrationale: ita ꝙ ille termin' hõ teneat̃ vniformiter.

Sophiſmata ꝟa Albertus.

Qñõ l iſti ꝯdictio ſit danda.

¶ Tertio arguit̃. Q꜠ ſcḋm dicta iſte cõtradicerẽt. quilibet aſin' cuiuſlibet hominis currit: et aliq̇s aſinus cuiuſlibet hoīs nõ currit. ſed hoc eſt falſuꝫ: q꜠ poſſunt eẽ falſe in aliquo caſu: vt poſito ꝙ ſint tres hoīes ſortes: plato: ⁊ cicero: quorũ q̇libet habet aſinũ pricularem quieſcẽtẽ: ⁊ ſint duo aſini cões ab eis poſſeſſi currentes ⁊ nõ plures hoīes in mundo: tũ negatiua eſt falſa: vt ptꝫ ex cõi logica. ⁊ affirmatiua falſa: q꜠ ſubiectum eius nõ ſupponit: qͦd ꝓbat̃ Q꜠ñcũqꝫ eſt aliqͦd aggregatũ ex determinatiõe ⁊ determinabili ſic ſe hñs ꝙ determinatio nõ ſupponit totũ aggregatũ nõ ſupponit: ſed ſic eſt in ꝓpoſito: q꜠ hec determinatio cuiuſlibet hoīs nõ ſupponit: q꜠ de nullo homine verũ eſt dicere hoc eſt quilibet homo: nec de q̇buſcũqꝫ hominib': q꜠ nõ aliqs iſta eſt negãda. aſin' antichriſti currit.

Aggregatum ex determinatione ⁊ determinabili nõ ſupponit qñ determinatio nõ ſupponit.

¶ Pro materia argumẽti notandũ eſt ꝙ aſinus duobus modis põt dici cõis. Uno modo copulatim ⁊ copulatiue queadmodũ cõtingit de bonis in religionib' hñ reformatis. Alio modo copulatim cõis ſic ſcꝫ ꝙ vnus aſinus poſſidet̃ a trib' ⁊ a nullo illorũ ⁊ ſic cõiter hͦ capit̃ ⁊ a pleriſqꝫ locis qñ capit̃ cathegorematice collectiue capi dꝫ. patebit in ſuppoſitionibus.

Duob' modis terminus põt dici cõis.

¶ Rñdeo ad formã argumẽti concedendo iſtas ꝓpoſitiones ꝯdicere negãdo eas eſſe falſas: immo affirmatiua eſt ꝟa: et qñ improbas determinatio nõ ſupponit: ergo nec aggregatũ. nego ꝯñam. Inſtãtia multiplex eſt tũ primo. aſinus non chimere currit: cuius ſubiectum ſupponit et non quelibet pars. Similr aſinus ſortis vel chimere currit. tũ ſecundo. aſinus hominis albi currit vbi adiectiuũ non ſupponit. tum tertio. hec pars et hec pars ⁊ hec ꝑs ſunt hec hora. totum ſubiectum ſupponit in inſtanti medio huius hore: ⁊ tamen hec pars demonſtrans vnam quartam huius hore nõ ſupponit. et ita de omnibus talibus terminis hec pars: immo ſi centies demonſtrares centum centeſimas ſic dicendo hec centeſima ⁊ hec centeſima ⁊ hec centeſima ſunt iſta hora. totum ſubiectum ſupponit: ⁊ tamen nullus iſtorum terminorum hec centeſima ſupponit: nec eſt ſimile in hoc ꝙ aſſumit̃ aſinus antixp̄i currit: vbi determinatio eſt ſubſtantiuum ſimplex nõ ſupponẽs ſed in iſtis aggregatis. aſinus cuiuſlibet hominis currit. ſufficit ſuppoſitio principalis partis ſcꝫ hoīs qñ totũ eſt ꝟificabile. Dico qñ totũ ẽ ꝟificabile ꝓpter ꝑdicatũ hui'. ſortes ẽ ois hõ. qͦd nõ ſupponit. eſto ꝙ hͦ cathegorema homo ſupponat. ⁊ cã eſt: quia totum predicatum non eſt verificabile in potentia ꝓpinqua: ⁊ propterea hoc ſubiectum non ſupponit. aſinus alicui' entis quod eſt ois homo currit nec ſubiectum huius. equus ariſtotelis currit. ⁊ iſta ſufficiunt pro argumẽto. eſto ꝙ cuiuſlibet capiatur diſtributiue: ſed poſtꝙ capiatur collectiue dico ꝙ determinatio ſupponit ſm rectum pluralẽ cũ ſigno collectiuo ſic. verificando hec ſunt omnes hoīes vel quilibet ꝙ raro capitur in recto plurali.

Inſtãtia contra regulaꝫ de aggregato ex determinatiõe ⁊ determinabili ſequẽte nõ ſuppoſitionẽ determinationis.

In determinatione accepta vnica ſufficit ſuppõ partis pricipalis.

Qñ determinatio cũ ſigno collectiuo verificatur.

¶ Sed cõtra iſtã ꝓpõem arĩ.

bene ſequit̃ q̄libet aſinus cuiuſlibet hoīs currit ergo quilibet aſin' alicui' hoīs currit. ꝯña ē falſum: q2 illi duo aſini empti ſex ſolidis ab illis tribus hoībus non ſunt aſini ſortis neq; platonis neq; ciceronis: ⁊ nō ſunt plures hoīes in mūdo: ergo nulli' hoīs ſūt. ꝯña tenet. q2 ceſto ꝙ cuiuſlibet capiat̃ collectiue infert totū reſiduū depro ſigno. ¶ Rñdet̃ negādo hanc ꝯñam. q̄libet aſinus cuiuſlibet hoīs currit: ergo q̄libet aſin' alicui' hoīs currit. imo cū toto añcedēte cōcedo ꝙ aſin' nullius hoīs currit: nec aliquoꝝ hoīm nec aliquarū hoīm: ponēdo ꝙ vn' aſin' poſſideat̃ a ſorte ⁊ berta ⁊ currat nō exiſtētib' plurib' hoīb' i mūdo: nec hic reſpicio ad cōceptionē generū.

Quō deſcēdendum ſit ſub termino ſigno collectiuo ſubiacēti.

¶ Ex iſto patet ꝙ non ſequit̃ quilibet aſin' cuiuſlibet hoīs currit. et iſti hoīes ſunt oēs hoīes: ergo q̄libet aſinus iſti' hoīs currit. ſed oportet inferre quilibet aſinus iſtius et iſtius et iſtius hominis currit. tot capiendo copulatim quot ponis in bona conſtātia.

Senſus ꝓpōnis i q̄ diſtributo ter. cōi additur obliqu' diſtributus.

¶ Ultio ſequit̃ ꝙ ſenſus hui' quilibet aſinus cuiuſlibet hoīs currit. nō ē iſte. cuiuſlibet hoīs habētis aſin' aſinū currit. ſed eſt iſte. q̄libet aſin' a quolibet hoīe poſſeſſus currit ſed iſta ē falſa in caſu argumēti. cuiuſlibet hoīs quilibet aſinus currit. patet de ſe.

¶ Circa materiā iſtoꝝ triū argumentorū querit̃ quare addita eſt quarta conditio in cōtradictorijs et in alijs oppoſitionibus et in quot caſibus contingit terminū in vtraq; cōtradictoriarū diſtribui vel nō diſtribui.

Prima cōditio ꝯdictoriarum quō coloratur

¶ Ad primū dicit̃ ꝙ ē modus recentioꝝ logicoꝝ cōis ponere iſtā conditionē q̄ coloratur ſic: quia al's termini nō ſtarēt eque reſtricti in cōtradictorijs. hoc patet captꝭ iſtis duabus. arnoldus eſt aliud a ſummuliſta: arnoldus non eſt aliud a ſummuliſta. ꝑdicatum pme ſupponit pro logicis et phiſicis et pro quolibet alio a ſummuliſta. et ꝓ nullo ſummuliſta ſupponit. Tūc ſic arguo. vel in negatiua ꝯtradicēte ei ſummuliſta diſtribuit̃ vel non. ſi primū habeo intentū. ſi ſcðm tūc ſtabit determinate. et per ꝯñs ꝓ quolibet ente mūdi ſupponit: q2 plato ſummuliſta ē a ſummuliſta aliud. ⁊ ſic de quolibet ſummuliſta dicat̃. et tūc hoc complexū ſm talē acceptionem pro qualibet re mūdi ſupponit: et predicatū diſtribuit̃ ⁊ negatur de termino diſcreto ſimplici. ergo iſta negatiua eſt falſa. et ſua cōtradictoria ē falſa. ergo duo cōtradictoria ſunt falſa. vel quarta cōditio eſt bene poſita.

¶ Forte dicis ꝙ ſuppoſitio termini in negatiua inſpiciēda eſt ex affirmatiua ſic. ſ. ꝙ ꝓ quo ſupponit i affirmatiua ꝓ eodē adequate ſupponit i negatiua: q2 hoc req̄rit̃ ad oppoſitionē: lꝫ nō eadē ſpecie ſuppoſitiōis: hoc ē ſatis voluntarie dictū rōnabiliter. ergo ponit̃ cōditio. Sed hō verū eſt ꝙ lōge facili' ē aſcēdere ⁊ deſcēdere ⁊ dare equalentes in multis ꝓpōnib' tenēdo ꝙ determinatio accepta vnica ſupponit oppoſito mō in ꝯdictorijs. vt pꝫ in iſtis. ſortes nō differt ab aīali. ſortes nō ē fortior hoīe: in q̄bus ſub determinatiōib' poſſum' diſiūctiue aſcēdere ⁊ deſcēdere. hoc ꝯſtat cū copulatiue in earū oppoſitis ꝓcedim'. idē pꝫ de equalentib'. ſortes nō ē fortior hoīe. equiualet iſti. ſortes alicq̄ hoīe nō eſt fortior. ſortes non eſt fortior omni hoīe. gratia forme equiualet iſti. ſortes quolibet homine non eſt fortior.

¶ Ad ſcðm rñdeo ꝑ ꝓpōnes. Prima eſt. due ꝓpōnes ꝯdicūt: et in illis. nullus termin' diſtribuibilis diſtribuit̃. hoc pꝫ acceptis iſtis. ſortes ē plato. ſortes non ē plato. ¶ Scða ꝓpō. due ꝓpōnes oīno cōpoſite ex terminis cōibus ꝯdicūt. ⁊ tñ in eis nec ſubiecta diſtribuuntur nec ꝑdicata. hoc patet captꝭ iſtis duab'. quilibet homo eſt animal. quidā homo nō ē aīal. Arguit̃ ſic. iſta ſubiecta nō diſtribuunt̃ demōſtrando earū ſubiecta. hoc patet ꝑ ei' cōtradictoriā: ⁊ eodē modo ꝓbat̃ ꝙ earum ꝑdicata non diſtribuunt̃.

In q̄t caſibus ꝯtigit terminū i vtraq; ꝯdictoriaꝝ diſtribui vel non diſtribui.

¶ Tertia propoſitio. due ꝓpōnes oīno cōpoſite ex terminis cōibus cōtradicūt in q̄b' ē aliq̄s terminus cōis in neutra diſtribut'. hec ꝓpō pōt verificari de ſubiecto hui'. quidā hō nō eſt aīal. aſſumēdo ei' cōtradictoriā. iſte termin' hō in negatiua nō diſtribuit̃ ⁊ nō ponit̃ in affirmatiua: ergo nō diſtribuitur in affirmatiua: ſed verifico ꝓpōnē de determinatione accepta vnica: eſto ꝙ duo termini ſinonimi reputant̃ vn'. idē contingit hic. oīs hōīz aſinus currūt. in qua aſin' non diſtribuit̃ nec in eis cōtradictorio. ¶ Quarta ꝓpoſitio. due ꝓpōnes ꝯtradicūt cōpoſite oīno ex terminis cōibus. ⁊ tñ neutrius ſubiectum diſtribuit̃. Probat̃ cōcluſio de iſtis duab'. oēs apli dei ſunt duodecim. non oēs apoſtoli dei ſunt duodecim. neutrius ſubiectum diſtribuit̃ ⁊ hoc eſt ſatis opinabile. patebit ex argumento ſequenti. Probatur tamē aliter propoſitio de iſtis duab'. omnes apoſtoli dei ſunt duodecim: non oēs apli dei ſunt duodecim. vtrobiq; capiēdo oēs collectiue. de hoc amplius dicet̃ in legibus.

In ꝓpoſitione accepta vnica terminus diſtribuibilis i neutra diſtribuitur.

¶ Quo ad ſecūdam partē dubij pono ꝓpōnes. Prima ē. In vtraq; ꝯdictoriarū ē vn' termin' diſtributus. hoc ꝓbat̃ datꝭ iſtis duab'. q̄libet hō ē aīal. quidā homo nō eſt aīal. Arguit̃ ſic. In iſta cōtradictoriarū eſt vn' terminus diſtributus demōſtrando affirmatiuā: ⁊ in iſta cōtradictoriarū ē vnus terminus diſtribut' demōſtrādo negatiuā: ergo in vtraq; cōtradictoriarū eſt terminus diſtribut'. ¶ Scða ꝓpoſitio eſt. vnus termin' diſtribut' in vtraq; cōtradictoriarū. hoc ꝓbat̃. nō q̄libet hō currit. contradicit̃ hic cui ſue. et tamē homo in vtraq; illarum diſtribuitur. hoc patet ex dictis circa ꝓpoſitiones vniuerſalem. ¶ Tertia ꝓpoſitio. reputādo terminos ſinonimos pro eodem eſt vnus termin' diſtributus non tenēdo ꝙ pars propoſitionis ē propoſitio in vtraq; contradictoriarum. hoc pꝫ de determinatione accepta vnica.

Ter. cōmunis ſub ſigno collectiuo i neutra ꝯdict. diſtribuit̃.

¶ Quarto arguit̃ ſic. Iſte contradicūt. oēs apoſtoli dei ſunt duodecim: et non oēs apli dei ſunt duodecim. tenēdo oēs collectiue. tñ apoſtoli dei in neutra diſtribuit̃ ⁊ nō ē determinatio accepta vnica: ergo male dictum eſt ꝯña tenet cū maiore. ⁊ ꝓbatur minor. qð nō diſtribuat̃ in affirmatiua notū eſt. et qð nō diſtribuatur in negatiua arguitur ſic. q2 da oppoſitū diſtribuitur. tunc valebit deſcenſus copulatiuus poſtq̄ non eſt determinatio accepta vnica acceptione: ſed probatur ꝙ non: quia tunc ſequeret̃ ꝙ iſta eſſet vera. nō oēs apoſtoli dei ſunt duodecim. q2 iſti apli non ſunt duodecim demōſtrādo petrū ⁊ paulū: nec iſti ſunt duodecim demōſtrādo iacobū ⁊ andream. ⁊ ſic de ſingulis. Forte di-

Iſtud ē ꝗ̄rtū ſophiſma ab alberto d ſaxonia deductum et a hieronymo de angeſt tractati de ſignis collectiuis .iꝫ. pblema.

cis ſicut apparet ꝙ vna ſingularis erit falſa: in qua demonſtrãtur duodecim.

¶ Cõtra hoc arguo. ſeq̃retur ꝙ duo cõtradictoria eſſent falſa. ſ̃ns nõ eſt dicẽdum: ergo nec añs. ꝓbat̃ ↄ̃ña. Iſta eſt falſa. oẽs apoſtoli dei ſunt decẽ. et etiã iſta. nõ oẽs apoſtoli dei ſunt duodecim. deſcẽdo copulatiue: q: dabit̃ vna ſingularis falſa. ſ. hec. iſti apl'i dei nõ ſunt decẽ. demõſtrando decẽ apoſtolos.

Opinio Georgij

¶ Ad hoc argumẽtũ. notãdũ eſt ꝙ Georgius tenet in ſuppoſitionibus ꝙ terminus ſequẽs ſignũ collectiuũ nõ põt diſtribui: ſed rõnẽ nõ affert nõ arbitror eũ poſſe h̃re aliã argumentũ ꝙ illud ꝓpoſitũ ex pte deſcẽſus.

¶ Cõtra hoc arguitur ſic. illo dato ſequit̃ ꝙ due indefinite cõtradicerẽt. ↄ̃ns eſt inconueniẽs. ergo et añcedens. declaratur cõſequẽtia de iſtis duab' ꝓpoſitionib' propoſitis. Forte dicis ꝙ nõ eſt ↄ̃ns: quia totale ſubiectum diſtribuit̃ in iſta. nõ oẽs apl'i dei ſunt duodecim eſto ꝙ apl'i dei ſtet confuſe tm̃.

¶ Cõtra hoc arguit̃. Georgi9 tenet in ſignis collectiuis eſſe ꝓbabile ꝙ ſignuꝫ collectiuum nõ eſt pars ſubiecti ergo habet̃ concluſio illata. malo dicere ꝙ apl'i dei diſtribuit̃ in iſta. nõ omnes apl'i dei ſunt duodecim. nõ propter argumẽtum adductũ: q: ſimilem concluſionem cõcedo. vt patet in legibus. ſed ꝓpterea q: cõis vſus eſt in oppoſitũ: nec valet illud de deſcẽſu. multi ſunt termini diſtributi in quib' copulatiue nõ poſſumus deſcẽdere. hoc patet de determinatione accepta vnica: etiã de nõ determinatione: vt patꝫ de ſubiecto huius. nõ tm̃ ſubſtãtia nõ eſt accidens. que eſt vniuerſalis: et tamẽ ſub ſubiecto nõ potes deſcẽdere copulatiue: ſed ſolũ diſiunctiue. nec ꝓpterea dicit̃ ꝙ ſubſtantia ſupponit cõfuſe tm̃. Dico ergo ꝙ in iſta. nõ omnes apoſtoli dei ſunt duodecim. ꝙ apoſtoli dei diſtribuitur copulatim: hoc eſt copulatim debem' deſcendere ſub iſto termino apoſtoli dei: et in vna cõtradictoriarum diſtribuitur.

Quõ intelligẽdũ ꝙ i hac. oẽs apl'i dĩ ſũt duodecim apl'i dei diſtribuit̃.

¶ Et aduerte vlterius ꝙ propoſitio de oẽs diſtributiue nõ ſemper infert propoſitionem de oẽs collectiue: q: non ſeq̃tur. oẽs anime cauſabiles poſſunt eſſe cauſate: ergo oẽs anime cauſabiles ꝑñt eſſe cauſate. capiendo oẽs diſtributiue in antecedẽte: ⁊ collectiue in conſequẽte. nec ſeq̃tur. oẽs apl'i dei pauciores duodecim ſunt pauciores duodecim: ergo omnes apl'i dei pauciores duodecim ſunt pauciores duodecim. ſed frequenter gratia materie tenet vt oẽs apl'i dei currunt: ergo oẽs apl'i dei currũt.

Propõ de oẽs diſtributiue nõ ſemp̃ iffert ꝓpõnẽ de oẽs collectiue.

¶ Quinto arguit̃. iſte cõtradicunt. ad eq̃tandũ req̃ritur equus: ⁊ nullus equ' req̃ritur ad equitandũ. per cõditiones datas et ſunt ſimul vere: ergo cõditiones nõ ſunt ſufficiẽtes. maior patet diſcurrẽdo per oẽs cõditiones. et ptꝫ minor: de affirmatiua ex cõi cõceſſione logicoꝝ. et negatiua ptꝫ per aſcẽſum. nec iſte equ' req̃ritur ad equitandũ. demonſtrando brunellum. nec iſte equus req̃ritur ad equitandum. demonſtrãdo fauellum. ⁊ ſic de ſingulis equis. ergo nullus req̃ritur ad equitandum.

Ad equitãdũ requiritur equus

¶ Notandũ eſt hic ꝙ iſta propoſitio ab antiquis ſophiſtis cõcedit̃. ad eq̃tandum req̃ritur equus. hac negata. equus requiritur ad equitandũ. ꝓpterea neceſſariũ erat dare eis duas cõtradictorias nõ equalentes. Quocirca Iohãnes dorp Georgius et cõtra loq̃ntes ad diderunt vnã conditionẽ in cõtradictorijs que eſt hec. ꝙ qñ terminus ſeq̃tur ſpeciale ſignũ ſuppoſitionis ⁊ ſtat cõfuſe tm̃ a ſigno oportet illuꝫ terminũ diſtribui in cõtradictorio poſt idẽ ſpeciale ſignũ. ꝓpterea cõtradictoria huius. ad eq̃tandũ requiritur equus. eſt hec. nõ ad equitandũ req̃ritur equus. et nullus equus req̃ritur ad equitandũ. cõtradicit iſti. equus requirit̃ ad eq̃tandum. In prima ſub termino diſtributo op3 ſic deſcẽdere. non ad eq̃tandũ requiritur iſte vel iſte equus: ⁊ ſic de ſingulis. In alia copulatiue: ⁊ ex cõſeq̃nti dicit̃ ꝙ duplex eſt diſtributio.

Cõditio i ↄ̃dictorijs a Iohãne dorp ⁊ Georgio addita

Diſtributio duplex

¶ Quedam oppoſita ſuppoſitioni determinate. i. quãdo remoto ſigno diſtributiuo talis terminus ſtat determinate. Vel cõfuſe tm̃ nõ per ſpeciale ſignũ. exẽplũ capta iſta. non oĩs homo eſt animal. aĩal diſtribuit̃. et remoto ſigno diſtributiuo ſtat confuſe tm̃: ſed talis diſtributio nõ vocatur oppoſita ſuppoſitioni confuſe tm̃: ſed oppoſita determinate eo ꝙ non ſtat confuſe tm̃ ꝑ ſpeciale ſignũ. et eodẽ mõ hic. non hõ eſt animal. homo diſtribuit̃ diſtributiõe oppoſita ſuppoſitioni determinate: q: ſublato ſigno diſtributiuo: iſte termin' hõ ſtat determinate. ¶ Diſtributio oppoſita ſuppoſitiõi cõfuſe tm̃ eſt qñ ſublato ſigno diſtributiuo talis terminus ſtat cõfuſe tm̃ per ſpeciale ſignũ. vt hic non ad equitandum req̃ritur equus. ¶ Speciale ſignũ eſt terminus aliq̃d ſignificãs cõfundẽs preciſe cõfuſe tm̃: vt ꝓmitto requiritur ⁊ ſilia.

Signum ſpãle q̃d ſit.

¶ Sed cõtra hoc arguitur ſic ad equitãdũ requiritur equus eſt falſa. ergo totus iſte proceſſus eſt nullus. cõſequentia tenet. q: non al's iſta dicũtur niſi ad defenſandã hanc veram et ſimiles. añcedens patet. q: eſt vna affirmatiua cuius predicatu non ſupponit vel ſaltẽ cuius vnũ extremuꝫ non ſupponit: ergo ipſa eſt falſa. conſequẽtia tenet ꝑ illam regulã cõmunẽ. In affirmatiuis nõ pregnantibus. ꝓbat̃ añcedens. vnum extremũ eſt hoc totũ ad eq̃tandum ens requiſitũ quod pro nullo ſupponit. hoc ptꝫ iſtam reſoluẽdo. Preterea diceret ꝙ verbũ adiectiuũ nõ eſt reſolubile in ſubſtantiuũ ⁊ ſuũ participium: ſed hoc nõ iuuat. q: teneatur verbũ adiectiuũ: et fac ſic verificationem. hoc requiritur ad eq̃tandũ. quero q̃d demonſtras vel aliquem equũ: vel nullum equũ. Si primũ ſignetur ille: tũc ille requirit̃ ad eq̃tãdũ. ſi ſcðm: nõ ſupponit ꝓpt' qð argumẽtũ teneo idẽ dicere. ad equitãdũ req̃rit̃ equ': ⁊ equ' req̃rit̃ ad eq̃tãdũ. ⁊ vna ꝓpõ vtriq3 cõtradicit: ⁊ ſic vel vtraq3 eſt falſa: q: vnũ extremũ vel vtraq3 ẽ vẽa qð ego teneo. ⁊ dĩ: ꝙ extrema huius ſupponũt. ens req̃ſitũ ad eq̃tãduꝫ eſt equus: q̃libet equus eſt ens req̃ſitũ ad equitandũ. q: in iſta. ad equitandũ req̃ritur equus. eq̃randum ſtat determinate. ⁊ ſenſus eſt. ad aliquam equitationẽ requiritur equus. et ille ſenſus eſt verus: quia ad hanc equitationem demõſtrando brunellum equitatũ requirit̃ iſte equus quia equitatio equi nihil aliud eſt ꝙ̃ equus eq̃tatus paſſiue capiendo verbale quemadmoduꝫ in propoſito capi debet.

De h' in de cõplexo ſignificabili

¶ Notandũ eſt hic ꝙ iſta pro

¶ Cõtra hoc arguit. Nihil requirit ad equitãdũ ſine quo põt fieri eqtatio: ſz ſine hoc eq̃ (brunello demõſtrato) põt fieri eqtatio: ergo iſte equ' nõ reqrit ad eqtãdũ. minor pꝫ q2 equitatio ſtat determinate: mõ equitatio aliqua põt fieri ſine hoc equo demonſtrato.

¶ Rñdetur negãdo maiorẽ. ⁊ do eius contradictoriũ. aliquid requirit ad equitandum ſine quo poteſt fieri aliqua eqtatio. ſed iſtam conceſſiſſem nihil reqritur ad equitãdum ſine quo quelibet equitatio poteſt fieri: etiaꝫ ex priori argumento debebas concludere: ergo iſte equus ad equitandum nõ requiritur ad equitãdum. Sed iſte propoſitiones ſunt concedẽde. ad oẽm eqtationem equus nõ requirit: iſte equus põt fieri ſine hac equitatiõe: per ly iſte ⁊ hac eqtatiõe demõſtrãdo eundem equũ: q2 iſte equus poteſt fieri ſine hoc equo equitato. Sed iſta eſt negãda: hec equitatio poteſt fieri ſine hoc equo: ꝫ põt fieri ſine hoc equo equitato. Veritas huius. ad omnem equitationẽ equus nõ requirit patet per aſcenſum ⁊ eius contradictorium.

Sophiſmata cõcedenda.

¶ Cõtra iſtã ſolutionẽ ar. ſic. Iſte ſunt concedende. Ad ſcribendum requirit calam'. ad delendum pctm̃ requiritur penitẽtia ad ſalutẽ baptiſmus. ad tranſeundũ romã neceſſe eſt tranſire per aliquod ſpacium. et tñ omnes iſte ſunt negande. calamus requirit ad ſcribẽdum penitentia requiritur ad delendũ peccatũ baptiſmus requiritur ad ſalutem. ad tranſeundum romam per aliquod ſpaciũ neceſſe eſt trãſire. vt patet per eãrum contradictorias. de prima. nullus calamus requiritur ad ſcribendum: quia nec iſte calamus requiritur ad ſcribẽdũ: immo iſte calamus non requiritur ad ſcribendum ſcripturam que fit per iſtum calamũ: q2 ſi idẽ atramentum fuiſſet in alio calamo fuiſſet eadeꝫ ſcriptura. ¶ Ad iſtas obiectiones reſpondetur ꝙ iſta gerundia includunt equiualenter iſtũ terminum aliquo modo: itaꝙ ſenſus huius ad ſcribendum requiritur calamus eſt iſte. hoc modo vel illo ad ſcribendum requiritur calam'. ⁊ hoc eſt verum. ⁊ eodem modo concedatur. Iſte calamus requiritur ad ſcribendum: immo iſte calamus demonſtrato calamo ſortis requiritur ad ſcribendũ ſcripturã aliquo modo: puta hoc modo vel illo demõſtrãdo modũ quo ipſemet calamus ſcribit. ⁊ ꝫ eadẽ ſcriptura per aliũ calamũ fieri põt: nõ tamẽ eodẽ modo. eſto ꝙ caracteres perabant eodẽ modo. Scḋa eſt cõcedẽda. ad delendũ peccatũ requirit penitẽtia que capit loco ad hoc modo delendũ peccatũ requiritur penitẽtia. verbi cauſa. ſortes dormit vſ ad ſeptimã: ⁊ ei iniũgitur ꝓ penitentia dicere ſeptẽ pſalmos: tũc dico ꝙ ad delendũ peccatũ iſto modo delẽdi requiritur hec penitẽtia iniũcta. Et eodẽ modo de tertia ꝓpoſitione dicatur. Ad ſalutẽ hoc modo habẽdã requiritur iſte baptiſmus. ſi baptizetur baptiſmo fluminis vel ſi baptiſmo flaminis vel ſanguinis eodem modo dicatur. Licꝫ in illa nõ ponatur gerũdiũ: tamẽ capitur loco vni' in qua ponitur gerundium: puta loco huius ad habẽdã ſalutem requiritur baptiſmus. De quarta ꝓpoſitione in qua ponit neceſſe multi aberrãt põderãtes maiorẽ difficultatẽ cũ neceſſe ꝙ cum reqrit. qḋ ſic arguit. q2 vel neceſſe capit vt tantũ valet ſicut requirit: et tũc redit eadẽ difficultas. vel capit ſcḋe intẽtionaliter: ⁊ tũc facit modalẽ

De gerundiis ꝙ in ſe includũt equiualẽter iſtũ terminũ aliquo modo.

☞

In hac ad trãſeũdũ romaꝫ neceſſe eſt tranſire ꝑ aliqḋ ſpacium ly neceſſe capit dupliciter

compoſita. ⁊ idẽ eſt ponere in capite ꝓpõnis vel in fergo eiuſdẽ ⁊ ſemꝑ iſta ẽ falſa. ⁊ ſenſus ẽ. talis ꝓpõ eſt neceſſaria. trãſeundũ eſt vſ romã ꝑ aliquod ſpaciũ. modo hoc eſt falſum q2 nõ eſt neceſſe trãſire romam. Vel neceſſe capitur prime intentionaliter: ⁊ hoc dupliciter. vel cathegoreumatice: ⁊ tũc nihil eſt neceſſariũ niſi deus: vel ſincathegoreumatice: ⁊ tũc facit modalẽ diuiſaꝫ falſamꝫ ꝓpõis hãc cõcedẽs cã capit loco illius ꝯditionalis. ſi quis trãſit romã traſit ꝑ aliqḋ ſpaciũ ⁊ talis cõditionalis eſt neceſſaria. ꝓpterea additur neceſſe totam cõditionalẽ modificans.

Dicta ꝓpõ quõ cõiter intelligat

¶ Cõtra ſolutionẽ principalẽ arguit ſic. hec ꝯña eſt nulla. talis eſt affirmatiua de extremo nõ ſupponẽte: ergo ipa eſt falſa. ſed ꝑ talẽ ꝯſequẽtiã conati ſumus deſtruere hãc conditionẽ: ergo male ꝓceſſimus. Aſſumptũ arguit. iſta eſt va. incipit calor ꝓduci in hac aqua poſito ꝙ incipiat per vltimũ inſtãs nõ eſſe caloris qḋ aſſigno. b. in quo nos ſumus: ⁊ tamen extrema pro nullo eodem ſupponãt determinate ſed pro aliquo ſub diſiunctione.

Caſus Incipiẽte calor eſſe.

¶ Rñdetur ꝙ nõ ſolũ ſtetim' in illa ꝯña: vt pꝫ de veritate hui'. nõ tñ chimera nõ eſt chimera. cui' ſubiectũ nõ ſupponit: ſed in hoc ꝙ ꝓpoſitio data fuit affirmatiua nõ pregnãs cuius vnũ extremũ ꝓ nullo accipit nec aliquibus et ad aliud. incipit albedo ꝓduci in hoc ſubiecto ſtante caſu argumenti: ⁊ ꝙ albedo partibiliter ꝓducat ſm ſe totã extrema illius non ſupponũt: q2 albedo nõ ſupponit: poſito ꝙ in inſtãti dato nulla eſſet albedo in reꝝ natura: ⁊ de virtute ſermonis dico eam falſam eo ꝙ nec hoc incipiẽs eſſe in hoc ſubiecto eſt albedo: vl immediate poſt hoc erit albedo: nec illud incipiẽs eẽ: ⁊ ſic de ſingulis. ⁊ qñ illa foret vera incipit albedo ꝓduci in hoc ſubiecto: ſecus eſt extra exponibilia. In cõfirmatione ſexti argumenti de incipit ⁊ deſinit locutus ſumus plures. ſed iſte mod' arguẽdi nihil valet cõtra aduerſarios. ad equitãdũ requi it equus: ꝗ. a. equus requirit ad eqtandum. ꝙꝙ in vtraꝙ equus ſupponat confuſe tñ ⁊ diſiũctim ꝫ q2 nõ eſt idẽ. Dicerẽt aduerſarij de ſuppoſitiõe cõfuſa tñ per ſpãle ſignum et non per ſpãle ſignum ſuppoſitionis.

In exponibilibus aliũ affirmatiua cuius ſubiectũ ꝓ nullo ſuppõit eſt vera.

¶ Sexto arguit ſcḋm dicta. Iſte ꝯtradicũt. cuiuſꝫ hoīs qꝫ aſin' eſt aſin' ; et alicui' hoīs aſin' nõ eſt aſin'. Sꝫ ꝓbo ꝙ nõ ſunt ambe vere; ergo nõ ꝯdicunt. aña arguo de affirmatiua. ipa eſt vna vniuerſalis ſic ſe habens ꝙ cuilibet ſuppoſito ſubiecti reſpõdet vnũ ſuppoſitũ ꝑdicati ſtãtis cõfuſe tñ: ergo ipſa eſt vera: q2 nõ aliis ꝓbabis hanc verã. omnis hõ eſt aial. Q2 negatiua ſit vera arguit ſic. q2 bñ ſequit. platonis aſin' nõ eſt aſin': ⁊ plato eſt: ergo hoīs aſinus nõ eſt aſinus. aña eſt verum poſito ꝙ plato nõ habeat aſinum: ergo ⁊ conſequens.

Vt dr̃ ſrñſiõe opꝫ ꝙ cõueniat cuiꝫ ſubiecto tali qḋ eſt falſuꝫ ideo ẽ falſa.

¶ Pro materia argumẽti notandũ eſt ꝙ qñ determinatio accipit vnica acceptione cum ſuo determinabili ſe mutuo reſtringunt: vt cõiter dicitur: ita ꝙ in iſta. quilibet aſinus hoīs currit. aſin' nõ pro quolibet aſino ſtat ſed ꝓ aſino ab hoīe poſſeſſo. ⁊ hoīs non ꝓ quolꝫ hoīe: ſed ꝓ hoīe habente aſinũ: ſꝫ in iſta. cuiuſꝫ hoīs aſin' ẽ aſin'. hoīs ſtat abſolute: ⁊ aſin' reſtricte ſolũ pro aſino ab hoīe poſſeſſo. ꝑma ps ꝑſuadet. Admittit iſte mod' ſillogiſandi in darij.

Vbi eſt determinatio accepta vnica cũ ſuo determinabili mutuo ſe reſtringunt

cuiuſlibet hoīs aſin⁹ currit: plato eſt hō: ḡ plato nis aſin⁹ currit. ⁊ termini debēt ſtare vniformiter. et hō ꝓ ɋ̄lʒ hoīe in minore ſtat: ḡ ꝓ quolʒ in maiore ⁊c. Scḋa ps ſuadeť. ꝓcedim⁹ tales: platonis ɋ̄lʒ aſin⁹ currit. poſito ꝙ plato habeat duos aſinos currētes ⁊ nō plures omnibus aliis aſinis quieſcentibus: et hoc non foret dicendum ſi aſin⁹ ꝓ quolʒ aſino ſtat. ſed videť mihi prima fronte ꝙ in iſta quilibet aſin⁹ hominis currit. ꝙ hominis ſtat abſolute ꝓ quolibet hoīe. credo ꝙ hoc mouet antiquos: qꝛ dixerūt iſtas ꝯdicere ɋ̄libet aſin⁹ hominis currit. ⁊ aliq̄s aſin⁹ hominis nō currit. mō hominis in negatiua nō diſtribuiť: ꝑ ꝯñs in affirmatiua diſtribuebať. ⁊ poſtea ꝯſiter dixerūt ſub quolʒ termīo diſtributo valet deſcēſus copulatiuus: ⁊ ꝑ ꝯñs nō poterāt defendere propoſitiones concedendas niſi ſeruando illam reſtrictionem in obliquo. quare dixerunt ad diſtributionē recti ſequiť diſtributio obliqui nō eſt ꝙ nō debeat ſtare reſtricte: qꝛ tunc iſta eēt ɔ̄cedenda. iohānes videt omne aſtrum. poſito ꝙ nullus alius videat ⁊ iohānes videat tm̄ vnū aſtrū: qꝛ ſenſus eſſet. iohannes videt omne aſtrū viſum. ⁊ ille ſenſus ē ver⁹: ⁊ tm̄ ꝯcedere illā ꝑpōnē eſt ɔ̄tra cōem animi ɔ̄ceptionē. Sʒ meli⁹ eſt dicere ꝙ determinatio accepta vnica eodē mō ſupponit in ꝯdictorijs. et in iſta. ɋ̄libet aſinus hoīs currit. hominis ſtat ꝯfuſe tm̄ pro quolibet hoīe forte ſupponēs: ⁊ deſcēdēdū eſt diſiūctim.

Mod⁹ antiquorum ſub quolibet termino diſtributo valet deſcēſus copulatiu⁹: ⁊ ad diſtributionē recti ſequiť diſtributio obliqui.

Opīo auctoris.

Determinatio accepta vnica eodeʒ mō ſupponit in ꝯdictorijs.

Notādū ē ſcḋo ꝙ iſta. cuiuſlibet hominis ɋ̄libet aſinus eſt aſinus. requirit copulatiue duas cauſas veritatis. vna eſt ꝙ ɋ̄lʒ aſin⁹ ſit aſinus. alia ꝙ ɋ̄libet hō habeat aſinū: ⁊ ꝑ ꝯñs iſta hominis aſin⁹ nō eſt aſinus duob⁹ modis diſiūctiue pōt verificari vel ꝙ aſinus non ſit aſinus: vel ꝙ aliq̄s hō nō habeat aſinum. ⁊ iſte mod⁹ arguēdi eſt bon⁹. platonis aſin⁹ nō eſt aſinus plato eſt: ḡ hoīs aſin⁹ nō ē aſin⁹. In ɔ̄ſtātia nō opʒ dicere plato eſt hō habēs aſinū. Scḋo ſequitur ꝙ hec ꝯña eſt bona. aſinus hominis non eſt aſin⁹: ergo hoīs aſinus nō eſt aſinus. ā propoſitione habente pauciores cauſas veritatis ad ꝑpoſitionē habētē plures. Et ex illo ſubſeɋ̄ť ꝙ hec ꝯña eſt bona. cuiuſlʒ hoīs ɋ̄libet aſin⁹ ē aſin⁹ ergo ɋ̄libet aſinus hoīs eſt aſinus. hoc patet arguēdo ex oppoſito ꝯſequētis ad oppoſitū aāntis.

Cuiuſlibʒ hoīs quilʒ aſinus eſt aſin⁹ requirit copulatiue duas cās veritatis ⁊ ei⁹ ɔ̄tradictoria vnā diſiūctiue.

Nūc rñdeo ad formā argumēti ꝯcedēdo ꝑpōnes ꝑpoſitas ꝯdicere negādo eas eē ſimul veras: imo affirmatiua eſt falſa. Et ad probationē in qua dr̄ eſt vna vniuerſalis cui⁹ predicatum ſtans confuſe tm̄ conuenit cuilibet ſuppoſito ſubiecti: ergo eſt ṽa. Primo nego aſſūptū ipſa nō eſt vlis: ſed bis vlis: nec ꝯñs eſt quo ſit ſemel vlis: qꝛ ex quo ſubiectum eſt aggregatum ex determinatione et determinabili accepta non vnica duabus quātitatibus quantificať illa ꝑpō: duabus diſtributionibus ſubiectū diſtribuiť. ⁊ concedo ꝙ quodlibet ſuppoſitum predicati ɔ̄uenit totali ſubiecto: ſed nego ꝙ ꝑpterea ꝑpoſitio ſit vera. Quidā dicit ꝙ in rei veritate hoc nō ſatiſfacit cū quodlibet ſuppoſitū predicati ɔ̄ueniat vni ſuppoſito ſubiecti opʒ dicere ꝙ ꝑpoſitio ſit vera. quia nominibus pro rebus vtimur: qꝛ ſi res rei conueniat extremum extremo ɔ̄uenire neceſſe eſt. non adducit alias rationes. dedi ei aliam inſtantiam memoriter. omne falſum eſt ꝑpoſitio. poſito ꝙ iſta propoſitio ſit cum viginti ꝑpoſitionib⁹ aliīs verio uī ſic arguo. cuilʒ ſuppoſi

Propō bis vlis nō eſt dicēda vlis

Improbat opinionē vnius nō nominati.

to ſubiecti ɔ̄petit ꝑdicatū: imo ſubiectū nō hʒ niſi vnū ſuppoſitū ⁊ tm̄ ipſa eſt falſa. qḋ probať: qꝛ eius oppoſitū eſt vera: ergo ita ē ſicut ipa ſidr. ſ. ꝙ oē falſuʒ eſt ꝑpoſitio: ergo opʒ ꝙ aliq̄ ꝑpoſitio ſit falſa: ⁊ nulla alia ab iſta ꝑ caſum: ḡ iſta eſt falſa. Dixit mihi ꝙ inſtātia nō erat ad propoſitū. propterea ad rē dico ꝑdicatū non ɔ̄uenit ſubiecto taliter q̄liter requiriť: qꝛ requiritur ꝙ quilibet aſinus ſit aſin⁹: ⁊ ꝙ ɋ̄libet hō habeat aſinū: mō illud predicatū nō ɔ̄uenit ꝑtibus ſubiecti.

Cōtra hoc ar̄ ſic probando hāc falſam. hoīs aſinus non eſt aſinus. ⁊ hoc ſic. ſubiectū ſupponit ꝑ aſino ⁊ predicatū diſtributū falſe negatur de illo. ergo illa eſt falſa. Et ɔ̄firmatur. iſte propoſitiones conuertūtur. hoīs aſinus nō eſt aſinus: ⁊ aſinus hoīs nō eſt aſin⁹ ſcḋa eſt falſa: ergo ⁊ prima. ꝙ ɔ̄uertātur ꝓbať ſic. ꝑdicata ɔ̄uertuntur ⁊ copule ⁊ ſubiecta et termini ſupponunt eodē mō: ⁊ maxime tenendo hoc qḋ ego dixi opinabile ꝙ in iſta. aſinus hoīs non eſt aſinus. ꝙ hominis ſtat pro quolibet homine.

Ɔ̄ſequētia hec nō valet quādo ſubiectū diuerſis ſuppoſitionib⁹ numero ſupponit.

Ad p̄mū rñdeť ɔ̄cedēdo ꝙ ſubiectū ſupponit preciſe ꝑ aſino: ⁊ ꝑdicatū vere negatur de illo ſubiecto nō ꝑ aliquo aſino: ſʒ qꝛ aliquis homo non habet aſinū: ⁊ ſic nego ꝯñaʒ. ꝙ falſe predicatū negatur: qꝛ hoc non tenet qñ ſubiectū diuerſis ſuppoſitionib⁹ numero ſupponit queadmodū eſt in ꝑpoſito. nec hec reſpōſio videť ſophiſtica tenēdo modū ɔ̄eʒ pariſienſem. Ad ɔ̄firmationē bene verū eſt ꝙ predicata ⁊ copule vniformiter ſe habēt: ſed ſubiecta nō ɔ̄uertuntur in negatiuis: qꝛ aliqḋ vere negať de vno qḋ falſe negať de alio: ſed in affirmatiuis ɔ̄uertuntur ad hūc ſenſum ꝙ de nullo eſt verificabile hominis aſinus: quin de eodē verificetur aſin⁹ hominis: ergo ſi vna eſt falſa reliqua eſt falſa: nego ꝯñam. dicis forte ꝙ ex illo ſequiť ꝙ ſubiecta non conuertuntur: diſtinguo vt ſupra.

Quō intelligendū ꝙ ſubiecta ꝑdictaꝝ ꝑpoſitionū ɔ̄uertuntur.

Sed ꝑ iſto intelligēdo notandū eſt ꝙ duob⁹ modis termini ɔ̄uertuntur vno modo ſimpliciter alio modo ſm̄ quid. ſcḋm mēbrū reiciatur. Et rurſus. Terminoꝝ ɔ̄uertibiliū ſimpliciter ɋ̄dā ɔ̄uertunť ſm̄ ſe tota et ēt acceptiones ptiū primo mod. aſin⁹ hoīs ⁊ hoīs aſinus ɔ̄uertunť ad ſenſum datū. ꝙ de quocūꝗ verificatur vnus coꝝ verificať alter mediāte quacūꝗ copula. addo mediāte quacūꝗ copula propterea ɔ̄uertibilia ſʒ ɋ̄d: queadmodū ſunt iohes ⁊ hoc loquens: per ly hoc demōſtrando iohem: qꝛ oē qḋ eſt hoc loquēs eſt iohes: ⁊ ɔ̄uerſo. ſed iohes poteſt eē iohes qñ nō erit hoc loquēs. Secus eſt in iſtis. hominis aſinus ⁊ aſinus hoīs: qꝛ de nullo ente eſt verificabile hoc totū hoīs aſin⁹ quin de illo verificetur aſinus hominis ⁊ ɔ̄uerſo: quia ſi brunellus eſt aſinus hominis: eſt hominis aſinus ⁊ econuerſo.

Sufficiens diuiſio nis terminoꝝ ɔ̄uertibiliū ꝗ̄ patuit ſupra i arbore terminorum.

Alio modo ɔ̄uertūtur termini ſimpliciter quo ad acceptiōes qui ſunt termini ſic ſe habētes ꝙ nihil poteſt negari de vno quin illud idem negetur de alio ⁊ ɔ̄uerſo. vel nihil affirmatur de vno quin illud ideʒ affirmetur de alio ceteris omnino paribus. ⁊ hoc modo hominis aſinus ⁊ aſinus hominis non conuertuntur. Iſta eñ eſt vera. quilibet aſinus hominis eſt aſinus. Iſta eſt falſa. cuiuſlibet hominis aſinus eſt aſinus. eſto ꝙ hominis diſtribuatur in prima more antiquorum. Similiter iſta eſt

Declaratio ſufficiētie huiuſmodi.

vera. hoīs aſinus nō eſt aſinus. Et iſta falſa. aſinus hominis non eſt aſinus. ꝛ ſic non conuertūtur propriſſime. Ex iſta ſolutione innuitur triplex gradus conuertibilitatis.

Primum correlariū.
Scōm correlarium.
Mediū īfallibile
Tertiū correlariū.

¶ Ex hac ſolutiōe infero correlaria. primū correlariū. Iſte ꝓpoſitiones conuertūtur. aſinus hoīs currit: ꝛ hoīs aſinus currit. Et ex illo correlario infero ſecūdū. ꝙ iſte cōuertuntur. nullus hoīs aſin' currit: ꝛ null' aſin' hoīs currit. Hoc probaṫ per mediū infallibile. quandocunq̄ due ꝓpoſitiones equiualēt earū cōtradictorie equiualebūt. Tertio ſequitur ꝙ arguendo a termino ſtante cōfuſe tm̄ vel determinate ad terminū diſtributū valet conſequentia formaliter. bene enī ſequitur. nullus aſinus hominis currit: ergo nullus hoīs aſinus currit. et tamen hoīs ſtat confuſe tm̄ in antecedēte vl determinate: ꝛ diſtribuitur in cōſequente.

In determinatiōe accepta vnica ponēda eſt cōſtātia p relatiuū idem ꝓtatis.

¶ Cōtra veritatē negatiue adhuc arguitur. bene ſequitur. hoīs aſinus non eſt aſinus: ꝛ hoīs aſinus eſt: ergo hoīs aſinus eſt nō aſinus. concluſio eſt impoſſibilis ꝛ conſtantia vera: ergo adminus illa negatiua eſt falſa. ꝛ conſequētia patet a negatiua ad affirmatiuā poſita conſtantia pꝛedicato variato penes finitū ꝛ infinitū. Reſpōdeṫ negando conſequentiam: quia regula non tenet quādo ſubiectū eſt aggregatū ex determinatione accepta non vnica cū ſuo determinabili. vel opoꝛtet ſic ponere conſtantiā: eiuſdē hoīs aſinus eſt. Feci aliud argumētū hic qđ reperies in conuerſione per cōtrapoſitionē.

¶ Sed hic aduertēdū eſt ꝙ Petrus mātuanus dicit ꝙ in iſta. cuiuſlibet hoīs aſinus currit. homo ſtat reſtricte pro homine habente aſinū: ſed negaret iſtū ſillogiſmū. cuiuſlibet hominis aſinus currit: plato eſt hō: ergo platonis aſin' currit: eo ꝙ iſte terminus hō in minoꝛi ſtat ꝓ quolibet homine: ꝛ in maioꝛe ꝓ homine habēte aſinū: ꝛ ſic termini nō ſtant eque reſtricte: ſed opꝫ ſic ſubſumere. plato eſt hō habens aſinū. ꝛ dicit ꝙ iſte equiualēt q̄libet aſinus hominis currit: ꝛ cuiuſlibet hominis aſinus currit. hoc ſic pꝛobat indefinite illarū cōuertuntur: ergo ille vniuerſales cōuertuntur. hoc argumentū eſt nullū: quia eodē mō pꝛobaret iſtas vniuerſales ꝯuerti. omne aīal eſt riſibile: ꝛ oīs homo eſt riſibilis: qꝛ indefinite illarū conuertuntur. ſequitur enī aīal eſt riſibile: ergo hō eſt riſibilis: ꝛ econuerſo. homo eſt riſibilis: ergo animal eſt riſibile.

¶ Scđo arguiṫ. ſingulares illarū cōuertunṫ. ergo ꝛ vniuerſales. antecedēs ꝓbaṫ: qꝛ capta aliq̄ ſingulari iſti' cuiuſlibet hoīs aſin' currit: illa infert vnā ſingularē iſti'. quilꝫ hoīs aſin' currit cōtinue idē demōſtrādo: bn̄ ſequiṫ iſti' hoīs aſin' currit: ḡ aſin' iſti' hoīs currit. ꝛ ſequiṫ. hoīs iſte aſin' currit: ḡ iſte aſin' hominis currit: ꝛ ecōuerſo ſemꝑ demōſtrādo idē.

Aliq̄ vſes non ꝯuertitur q̄rū tn̄ q̄lꝫ ſingularis vni' infert vnā ſingularē alterius.

¶ Ad hoc rn̄deṫ ꝙ quelꝫ ſingularis vnius infert vnā ſingularē alterius dummodo continue idē demonſtreṫ ꝛ cōuerſo. ſꝫ hoc non ſufficit: qꝛ captis oīb' ſingularib' iſtius quilibet aſinus hominis currit. ille nō inferunt totam multitudinē ſingulariū penes quā attēditꝰ illatio iſti'. cuiuſlꝫ hominis aſinus currit. qꝛ ad dandas ſingulares iſtius quilibet aſinus hoīs currit: ſufficit dare ſingulares ex parte determinabilis poſtq̄ accipitur vnica acceptione. ſed ad dādas ſingulares ſufficiētes hāc inferre veram: cuiuſlibet hominis aſinus currit. opoꝛtet dare illas. iſtius hominis aſinus currit ſoꝛte demonſtrato. et iſtius hominis aſinus currit: platone demōſtrato. et ſic de ſingulis. Un̄ ſub paucis dicitur ꝙ hec cōſequētia eſt nulla. quelibet cathegoꝛica copulatiue que eſt añcedens infert vnā cathegoꝛicam copulatiue que eſt cōſequēs: ergo totale antecedēs infert cōſeq̄ns. rō eſt. qꝛ eſt aliqua cathegoꝛica ꝯn̄tis nō illata ab aliqua cathegoꝛica añcedentis. vt ꝓbi cauſa. iſta cathegoꝛica iſtius hoīs aſinus eſt aſinus demōſtrādo platonem nō habētem aſinum. nō ē illata ex aliq̄ cathegoꝛica añtis. hoc declaraṫ exemplo. data iſta ꝯn̄a. ſoꝛtes et plato currit. ꝛ iſte aſinus currit: ergo homo currit ꝛ aſinus currit et equus currit. iam quelibet cathegoꝛica añcedētis infert vnā cathegoꝛicam ꝯn̄tis. vt patet per aſcēſum termini diſtributi. et tn̄ cōſequēs nō ſequitur ex añte vt notū eſt. Ex oībus iſtis ꝓꝫ ꝙ iſte ſunt impertinētes. quilibet aſinus hoīs currit. ꝛ cuiuſlibet hoīs aſinus currit: qꝛ ſi quilibet aſinus ab homine poſſeſſus curreret pꝛima eſſet vera. et ſcđa falſa. et ſi quilibet homo haberet duos aſinos: quoꝛum vnus curreret ꝛ alter quieſceret. iā ſcđa eſſet vera et pꝛima falſa.

Propoſitiones impertinētes.

¶ Cōtra vnum qđ dictum eſt arguiṫ. Dicebatur ꝙ iſta cuiuſlibet hominis quilibet aſinus eſt aſin' dno denotat. ſcꝫ ꝙ quilibet aſinus ſit aſinus: ꝛ ꝙ quilibet hō habeat aſinū ꝛ hoc ſufficit ad veritatē illi' ꝛ requiriṫ.

¶ Cōtra hoc arguo ſupponēdo quemlibet hominē habere vnum aſinū. bn̄ ſequitur. cuiuſlibet hominis quilibet aſinus eſt aſinus. et iſti aſini ſunt oēs aſini. ergo cuiuſlibet hoīs iſte aſinus eſt aſinus demōſtrando brunellum. ꝛ cuiuſlibet hoīs iſte aſinus ē aſinus demōſtrando fauellū. ꝛ ſic de ſingulis. ꝯn̄s eſt falſum et conſtātia vera: ergo ꝓpoſitio ꝓpoſita eſt falſa ꝯn̄a patet ꝑ deſcēſum ille termin' aſinus diſtribuiṫ ꝓ quolibet aſino hoīs: ergo poſſū queccūq̄ demōſtrare quē volo. falſitas ꝯn̄tis oſtendiṫ capto vno ſingulari. ſ. brunello quē poſſideat plato ꝛ nō cicero. Sic arguo. cuiuſlibet hoīs iſte aſinus ē aſin'. cicero eſt hō: ergo ciceronis iſte aſinus eſt aſin'. ꝯn̄a eſt in darij. cōcluſio falſa. minoꝛ ꝟa. ergo maioꝛ falſa q̄ erat vna ſingularis illata ex hac cuiuſlibet hoīs q̄libet aſinus ē aſin'. ꝛ ipſa eſt falſa. qđ fuit ꝓbādum. ¶ Rn̄deṫ ꝙ ꝓpoſitio ꝓpoſita erat ꝟa: et nego illū deſcenſum vn̄ qn̄ eſt aggregatū ex determinatiōe nō accepta vnica cū ſuo determinabili inchoādus ē deſcēſus a determinatiōe: ꝛ poſtea data vna ſingulari determinatiōis deſcēdaṫ ſub determinabili ſm̄ reſtrictionē determinationis. ꝓbi cā. cuiuſlibet hoīs quilibet aſin' eſt aſin'. ꝛ iſti hoīes ſunt oēs hoīes. ergo iſti' hoīs q̄libet aſinus eſt aſin' demōſtrādo ſoꝛtē ꝛ ſic de ſingulis. ꝛ poſtea capta hac ſingulari. iſtius hoīs q̄libet aſinus eſt aſin'. demōſtrando ſoꝛtē. deſcēdamus ſub illo termīo aſinus ad oēs aſinos ſoꝛtis: qꝛ ſic ſtat reſtricte: ꝛ eodē modo in qualibet ſingulari. ꝛ cauſa eſt. qꝛ opꝫ videre naturā diſtributionis ꝛ ſm̄ hoc deſcēdere vel aſcendere: qꝛ iſta ꝓpoſitio cuiuſlibet hominis q̄libet aſin' ē aſinus: nō denotat ꝙ q̄dlibet ſuppoſitū hoīs cadat in q̄dlibet ſuppoſitum aſini: ſed denotat qđ ſepe dictū ē. mō ſi ſic deſcē-

Deſcēſus q̄n̄o ſapiēdus qn̄ eſt aggregatū ex determinatiōe n̄ accepta vnica cum ſuo determinabili.

deres cuiuſlibet hoīs iſte aſinus ē aſin⁹: ⁊ cuiuſli bet hominis iſte aſinus ē aſin⁹: ⁊ ſic de ſingulis. denotat quodlibet ſuppoſitum humanū cadere in quodlibet ſuppoſitum aſininum.

¶ Cōtra iſtā ſolutionē arguit ſic. qñ deſcēditur ſub aliquo termino reliqui nō deb;t ſtare magis reſtricte in ꝯñte ꝙ ī añte nec minus: oppoſitū ego facio deſcendēdo: q2 in iſta cuiuſlibet hominis quilibet aſinus ē aſinus determinabile ꝓ quolibet hoīs aſino ſtat: ⁊ in ſingularibus pro ſorte tm̄ vel platone tm̄.

Nō requirit terminus ſtare eque reſtricte ī ſingularibus vbi eſt determinatio accepta nō vnica:

¶ Ad hoc r̄ndetur negādo ꝙ reliqui termini debēt ſtare eque reſtricte in qualibet ſingulari: ſed ſufficit ꝙ reliq̄ termini ꝓ tot accipiātur tota multitudine ſingulariū: ⁊ ita in ꝓpoſito qr̄ dr̄ illius hoīs q̄libet aſin⁹ eſt aſinus demonſtrādo ſortē. ibi aſin⁹ ſtat ꝓ aſinis ſortis. ⁊ in alia ſingulari. ſ. illius hoīs q̄libet aſinus eſt aſin⁹ demōſtrādo platonē. ibi aſin⁹ ꝓ aſino platonis ſtat. et debem⁹ deſcendere ꝓ aſinis eius: ⁊ ita in tota multitudine ſingulariū pro oīm hominū aſinis accipiet. Idem dicerēt oēs loquētes aſcendēdo ſub ſubiecto hui⁹. quilibet aſin⁹ hoīs currit. vbi ly hoīs ſtat ꝓ quolibet hoīe habente aſinū. ⁊ ſic aſcēdendo vel deſcēdendo iſte aſinus hoīs currit. dicerēt ꝙ hoīs ſtat pro hoīe iſtū aſinū habente. Oīa iſta tāgent in paruis logicalibus. Et eodē mō hic dicat a quolibet ente q̄dlibet differēs eſt ens: cuius ſubiectū eſt hoc complexū ab ente differēs: ⁊ ꝓpō eſt ꝯa cū predicatū cōueniat ſubiecto ſm̄ exigētiā diſtributionū: q2 quodlibet ens eſt ens ⁊ q̄dlibet differēs eſt ens: in qua differēs ꝓ qualibet re mūdi ſupponit: et nō obſtante ꝓpō nedū eſt ꝯa ſed neceſſaria: nec ex illo ſeq̄tur a quolibet ente hoc differēs ē ens demonſtrādo ſortē. q2 illa eſt falſa vt patz ſic arguendo. a quolibet ente hoc differens ē ens. ſortes eſt ens ergo a ſorte hoc differēs ē ens. cuius ꝯcluſio ē falſa cū ſubiectū nō ſupponat: ⁊ minor ꝯa. ergo maior falſa. ſed debeas exordiri deſcenſum ab iſto termīo ente ſic ab iſto ente. quodlibet differēs eſt ens demōſtrato cicerone in q̄ differens ſtat ꝓ oīni alio ente a cicerone: et deſcendēdo ſub illo termino differēs quelibet ſingularis erit vera. q2 ab iſto ente hoc differēs ē ens: ⁊ ſic de ſingulis. ſemꝑ ꝑ iſto demōſtrādo ciceronē et ꝑ ly hoc quēlibet aliū hoīem ⁊ nō ciceronē: q2 differēs nō ſterit ꝓ eo ī ꝓma ſingulari: ⁊ ꝓportionabilr̄ in ſuo ꝯdictorio.

A quolibet ente quod libet differēs eſt ens eſt neceſſaria.

Ex iſto pꝫ ꝙ hec ꝯña eſt nulla. a q̄libet ente q̄lꝫ differēs ē ens. ḡ q̄dꝫ differēs ab ente ē ens: q2 ꝯña ē īpoſſibile ⁊ ſubiectū nō ſupponit. lꝫ ꝓpīs ſit ꝓpīs differēs ab ente Forte dicis ſi ſolus de⁹ eſſet iſta eſſet falſa. a quolibet ente quodlibet differēs eſt ens. q2 demonſtrādo eſſentiā diuinā falſum erit dicere hoc eſt ab ente differēs. de hoc ego nō curo: ſed ſufficit mihi ꝙ nō ſequat̄: vel naturaliter ꝓcedam⁹: ſed iſtā cōcedo. quodlibet differēs a quolibet ente ē ens. ⁊ hec circa quartam cōditionem.

Cōſequētia mala.

¶ Nūc ꝓcedam⁹ ad ſcd̄am de termino diſtributo in ordine ad terminū ſtantem ꝯfuſe tm̄. et arguit ſic. iſta eſt falſa. a. hō nō eſt aīal. ergo ꝓpter eius cōceſſionē nō opus erat ſcd̄a cōditione. añs pꝫ. q2 in ea negat̄ ſuperius diſtributū de ſuo inferiori. ergo ipſa ē falſa. Preterea. a. homo nō eſt aīal. ergo. a. hō nō ē homo ꝯña eſt falſum. q2 ibi negat̄ idem diſtributū de

A hō non eſt aīal.

eodē terminis ſupponētibus. et cōſeqūētia pꝫ a ſuperiori ad inferius cū diſtributione ſuperioris. Inſuꝑ. a. homo non eſt animal. et. a. hō eſt. ergo. a. hō eſt non aīal. cōſequens ē impoſſibile et minor ꝯa. ergo ſaltem maior ē falſa. et conſequētia pꝫ a negatiua ad affirmatiuā cum conſtātia ꝓdicato variato penes finitū ⁊ infinitum.

¶ Ad illud vltimū videbis ſolutionē ſuo ī loco.

¶ Ad ſcd̄m concedo ꝯñam cum cōſequēte: imo omnes iſte ſunt vere. a. homo non eſt aīal. a. hō non eſt homo. q2 ſicut cōiter dicit̄. Quilibet terminus mūdi pōt vere negari de q̄libet termino ſtāte ꝯfuſe tm̄ (quolibet inq̄ꝫ habēte plura ſuppoſita: q2 iſta ē falſa. a. fenix non ē fenix. vt pꝫ ꝑ eius cōtradictoriū. ⁊ idē patz in affirmatiuis. ꝙ quilibet termin⁹ diſtributus pt enſiciat de quolibet termino ſupponēte cōfuſe tm̄ dūmodo habeat tot ſuppoſita ſicut termin⁹ diſtribut⁹: quare omnes iſte ſunt vere. a animal oīs homo eſt: a. ſubſtantia omne rudibile eſt. a. homo omnis homo eſt. ſed iſta ē falſa. a. homo eſt oīs homo: quia ē affirmatiua de ꝓdicato nō ſupponēte.

Quilibet ter. mūdi pōt vere negari de q̄libet ter. ſtāte confuſe tm̄ hñte plura ſuppoſita extra ꝓponibilia. ⁊ ter minos de diuinis ꝓdicato nō exiſtēte reciproco.

¶ Cōtra regulā ar̄. ſic. Iſta eſt falſa. cuiuſlibet hoīs aſinus nō eſt aſinus. poſito ꝙ quilibet hō habeat vnū aſinū. vt patet per veritatem ei⁹ cōtradictorie. alicuius hoīs quilibet aſinus ē. b. aſinus. ⁊ tm̄ ſubiectum habet plura ſuppoſita: q2 totale ſubiectū pro plurib⁹ ſupponit. ¶ Reſpondet̄ cōcedēdo eā falſam nec ꝓcedit cōtra regulā: tū primo: q2 ſubiectū nō ſtat confuſe tm̄: q2 idē eſt ſubiectū et totale ſubiectū licet principalior ꝑs ſubiecti ſtet cōfuſe tm̄. tum ſcd̄o. ſubiectū nō hꝫ plura ſuppoſita ſm̄ exigentiā obliq̄. q2 q̄libet hō hꝫ baſe vnū aſinū: ⁊ ſic eſt vnū ſuppoſitū in valore: q2 pone quēlibet hominē hr̄e duos aſinos et hāc verā cōperies.

¶ Cōtra hoc arguit̄ ſic. iſta eſt falſa. tm̄ hō non eſt aīal. vt notū eſt ex exponibilibus: et tm̄ ſubiectū cōfundit̄ et hꝫ plura ſuppoſita. ergo ſolutio nulla. Forte dicis ſicut dicēdū eſt ꝙ regula nō hꝫ ver in exponibilib⁹: Etiā iſte termin⁹ hō ꝯtualr̄ ſtat determīate: vt pꝫ in prima exponēte ei⁹ que eſt hec. hō non ē aīal.

Tm̄ hō nō eſt aīal.

¶ Cōtra hoc replicat̄. Iſta eſt falſa. a. deus non ē deus: et tamen ꝓpoſitio nō eſt exponibilis ſubiectum ſtat confuſe tm̄ et habet plura ſuppoſita. ꝙ ipſa ſit falſa patet. q2 ſua contradictoria eſt vera. ſ. omis deus eſt. b. deus. ꝙ ipſa ſit vera probatur: equiualet vni vere ſcilꝫ iſti. deus quilibet deus eſt. ꝙ illa ſit vera probatur. eſſentia diuina quilibet deus eſt. ergo deus quilibet de⁹ eſt. R̄ndetur cōcedendo ꝙ iſta ē falſa. a. deus nō eſt deus. vt bene probat eius contradictoria. Et dicit̄ ꝙ regula debet intelligi qñ ſubiectum habet plura ſuppoſita eſſentialiter diſtincta: q2 nō ſufficit ꝑſonaliter diſtincta.

A de⁹ non eſt deus

¶ Contra hoc arguitur. quilibet deus de⁹ non eſt: ergo. a. deus nō eſt deus. ab equiualentib⁹ trāſponēdo terminos. añs eſt verum. q̄d ꝓbat̄. iſte deus demōſtrando deū patrē deus filius nō eſt: ergo iſte deus deus nō eſt. Et eodē modo. ſancta trinitas ē de⁹. et ſpirituſſanctus nō eſt: ergo ſancta trinitas de⁹ nō eſt.

Quilibet deus deus non eſt.

¶ Reſpōdet cōcedendo ꝙ ille equiualent. ⁊ nego veritatē hui⁹. quilibet de⁹ de⁹ nō eſt. immo habet vnā ſingularē falſam demō

ſtrādo eſſentiā diuinā. Jſta ē falſa. iſte de' de' nō eſt: immo iſte de' ōis de' eſt. cp̄ſtāciſꝫ cōplete de' diſtribuat̃ pōt addi inſtātia: ꝑ hac .a. homo nō eſt ipſamet vel ipſemet: q2 virtualiter ſubiectus ſtat determinate ꝓpter reciprocā acceptionem terminorum. Ex iſto patet ꝙ tota regula ſic intelligitur: quilibet termin' vere negatur de quolibet termino ſtante confuſe tm̄ habente plura ſuppoſita eſſentialiter diſtincta dummodo totale ſubiectum ſtat cōfuſe tm̄: ꝛ ꝓpoſitio nō ſit exponibilis: ꝛ predicatum non eſt relatiuum reciprocum. Et ex iſta regula pꝫ ꝙ iſta eſt neceſſaria .a. alter iſtorū nō eſt alter iſtorū demonſtrādo ſortem et platonem. ſed iſta eſt cōtingens .a. homo non eſt animal. prima pars patet: q2 ſua contradictoria eſt impoſſibilis. vterqꝫ iſtorum ē .b. alter iſtorum que equiualet iſti alter iſtorum eſt vterqꝫ iſtorū. Secunda pars patet: quia iſta nūc eſt vera .a. homo nō eſt animal. ꝛ ſi ſol' ſortes foret inter homines ipſa eſſet falſa nō tenēdo partem integralem hominis eſſe hominem quia ſi ſic homo haberet plura ſuppoſita ꝛ neceſſaria eſſet: quia quando nullus homo eſt ipſa ē vera: ꝛ ſi vnus homo ſit duo homines ſunt.

.A. hō nō ē ipſemet

Expoſitio regule ſuperius poſite.

.A. alter iſtoꝝ nō eſt alter iſtorum.

.A. hoīes ſunt oēs hoīes.

Cōtra iſtam declarationeꝫ ar. ſic. hec eſt falſa .a. hoīes non ſunt hoīes. ꝛ tn̄ nō includit̃ in inſtātijs datis: ergo male ponūt̃ aſſs patet: quia ſua cōtradictoria eſt vera: ergo ipſa eſt falſa. antecedens patet: quia hec eſt ſua contradictoria. omnes homines ſunt .b. homines. ꝛ illa equiualet vni vere: ſalꝫ iſti aliqui homines ſunt oēs homines. ꝙ illa ſit vera ꝓbat̃. hn̄ ſeq̄tur. iſti hoīes ſunt oēs hoīes demōſtrādo omnes hoīes in mūdo: ergo aliqui hoīes ſunt oēs hoīes. antecedēs eſt verū: ergo ꝛ conſequens.

Reſpōdet̃ negādo ꝙ iſta ſit falſa .a. hoīes nō ſunt hoīes. immo ſua cōtradictoria eſt falſa: ꝛ nego ꝙ equaleat vni vere. ꝛ ad ꝓbationē qua dr̄ equiualet iſti. aliqui hoīes oēs hoīes ſunt. diſtinguo. vel ſi omnes capiatur diſtributiue ꝛ ſic concedo: vel collectiue nego. ſimiliter iſta ē falſa. iſti hoīes ſunt oēs hoīes capiēdo oēs diſtributiue: quia bene ſequitur iſti. homines ſunt omnes hoīes: ergo oēs hoīes ſunt iſti homines: ſortes ꝛ plato ſunt homines: ergo ſortes et plato ſunt iſti homines demonſtrando omnes homines in mūdo. concluſio eſt falſa ꝛ minor vera: ergo maior falſa.

Jn ſuppoſitiōe cōfuſa tm̄ quō deſcēdēdū

Poſſunt hic fieri ꝑua argumēta quoꝝ vnū eſt .A. homo nō ē animal: ꝛ iſti homines ſunt omnes hoīes: ergo iſte vl' iſte homo non eſt animal. patet per deſcenſum. conſequens eſt falſum: immo omne quod eſt iſte vel iſte: ꝛ ſic de ſingulis: eſt animal.

Rn̄detur ꝙ male deſcēdit̃. q2 ar̃. a ſuppoſitiōe cōfuſa tm̄ ad determinataꝫ reſpectu multitudinis: ſꝫ oportet inferre: ergo .a. iſte vl' iſte vel iſte hō nō eſt animal. modo hoc totum eſt verū quēadmodū ꝯa. ſortes vel plato nō eſt hō. Poteſt fieri aliud argumentū ad probādū ꝙ iſte nō cōtradicūt .a. hō nō eſt aīal: ꝛ animal omnis homo eſt. q2 nō ꝑticipāt ordine eodē. Ad qō rn̄detur ꝙ in virtute participāt ordine eodē: q2 q̄uis ꝙ animal precedat in forma accipiat̃ pro predicato: ſed ibi ponimus vt ſtet determinate: ꝛ hoc propter ſpecialem ſuppoſitionem quā debet habere. Secus eſt hic. homo eſt aīal ꝛ nullus animal eſt homo. ſed iſte ſubtiliter loq̄ndo contradicūt: etiam damus eius contradictoriā ſic. omnis hō eſt .b. animal. et quādo dicim' .a. homo non ē animal. nō accipiatur .a. ꝑ parte ſubiecti: eſto ꝙ virtus eius tm̄ cadat in ſubiectū quia ſolum addimus ad ſuppoſitionē ſubiecti. Ex iſto ſequitur ꝙ terminus diſtributus negat̃ de ipſo ſtāte determinate: hoc ſic probatur. iſta eſt vera .a. hō non ē aīal. vt notum eſt: et iſte termin' hō ſupponit determinate. qō ſic ꝓbo. hoc ſubiectū in hac ꝓlacēte ſupponit determinate ꝛ hoc ſubiectū in hac ꝓlacente ē ſubiectum in iſta homo nō eſt animal. ergo ſubiectū in iſta .a. hō nō eſt aīal ſupponit determinate. ſed ꝓpō nō accipit veritatem a ſuppoſitiōe determinata ſed a ſuppoſitione confuſa: et ſic pars illius eſt falſa: cuius veritas vel falſitas menſuratur ſm̄ ſuppoſitionem determinatam.

Termi. diſtribut' negatur d̄ ſe ipō ſtante determinate.

Septimo arguitur ſic. Cōtradictoria illius .a. homo non ē animal. eſt vera. ergo ipſa eſt falſa. antecedens patet. q2 hec ē ſua cōtradictoria. nō .a. hō non ē animal. ꝛ hec eſt vera. igitur. qō ſit ſua contradictoria probat̃ per regulam cōem. Non ē verius cōtradicere ꝙ̄ toti ꝓpoſitioni negationeꝫ preponere. ꝙ illa ſit vera arguit̃. equiualet vni vere. ergo ē vera. aſſs patet. quia equiualet iſti. oīs homo eſt animal. q2 due ꝓpoſitiones eiuſdem qualitatis ceteris paribus ꝛc. Forte dicis ꝙ in iſta nō .a. homo nō eſt animal. ꝑdicatum ſtat determinate. ꝛ in iſta omnis homo eſt animal. predicatū ſtat confuſe tm̄: et ſic ꝑdicata non ſtant eodē modo.

Regula generalis ꝓ ꝯdictione

Contra hoc arguo. ſublato iſto ſigno .a. predicatū ſtat confuſe tm̄: ergo addito ſigno .a. predicatū non ſtabit determinate alioquin hoc ſignū .a. faceret predicatum ſtare determinate contra eius impoſitionem: cū imponimus eum ad confundendum terminū immediate ſequentem niſi prepediatur.

Hic reſpōdetur pro materia argumēti quattuor modis fallit illa regula cōmunis. Non ē verius cōtradicere. Primo mō quando eſt terminus diſtributus in ordine ad terminū ſtantem confuſe tm̄: vt patet in argumento nr̄o. Secūdo modo quādo diſtribuit̃ terminus reſpectu termini ſtātis determinate: vt quilibet homo ē .b. animal. non quilibet homo eſt .b. animal. Tertio modo qn̄ eſt terminus diſtributus in ordine ad duos terminos quorum vnus ſtat determinate: ꝛ alter confuſe tm̄: vt hominis quilibet aſinus ē animal. preponēdo negationem toti. Quarto modo quando ſunt duo termini diſtributi in ordine ad terminū ſtantē confuſe tm̄: vt cuiuſlibet hominis aſinus nō eſt animal. anteponēdo negationem toti. Secundus modus ꝓbatur ponēdo ꝙ .b. faciat terminū ſequentē ſtare determinate nihil agendo in terminos precedentes. iam in iſta. nō quilibet hō eſt .b. animal. homo ſtat determinate: ergo nō cōtradicit alteri. cōſeq̄ntia eſt nota. q2 ſunt ambe falſe. ſi dicas ꝙ ſtat confuſe tm̄.

Regula de ꝓpoſione negatiōis ꝓ cōtradictiōe quattuor modis fallit.

Cōtra hoc arguitur. tūc auferēdo .b. adhuc ſtabit cōfuſe tm̄. et ſic iſte nō cōtradicūt. quilibet hō eſt animal. ꝛ non quilibet homo ē aīal. et iterū habebitur intentū. Si di-

cas qđ aduentus.b.facit illū terminū hō ſtare determinate hoc eſt valde extraneū. Tum p̄mo q꞉ cauſaret ſuppoſitionē ante ſe. Tum ſcđo: q꞉ cauſaret ſuppoſitionē confuſam tm̄ contra poſitum. alȷ̄ duo caſus nō adeo clare currūt contra regulā ⁊ depēdent ex vna regula ſuppoſitionum ſꝫ quādo cadunt duo ſigna mobilitātia ſup terminū cōem in ꝓpoſitione vtꝝ an ille termin᷒ debeat ſtare cōfuſe tm̄ vel determinate: de qua dicetur in ſuppoſitionib᷒. Sed ad deſtructionē regule adhuc arguitur dādo vnā ſolutionem quā dedimus in qualitatibus ſup hoc argumentoꝙ ſi eſſet vnus intellectus q̄ haberet infinitas negatiōes ante copulam. Ibi datū eſt ꝙ talis ꝓpoſitio eſſet affirmatiua eo ꝙ ſunt infinite ⁊ quelibet eaꝝ impeditur ⁊ omnes impediunt.

Petr᷒ mā tuanus reprobat dictās in ypotheticꝭ nō tenere p̄dicās regulā

¶ Cōtra preponat vna negatio toti propoſitioni. adhuc ꝓpter eandē rationem illa erit affirmatiua: ergo non contradicit priori. Petrus mantuan᷒ etiā dicit ꝙ in ypotheticas hec regula non habet veri꞉ vt patet in conditionalibus: vt capta iſta. ſi deus eſt de᷒ eſt. iſta nō cōtradicit ei. nō ſi deus eſt de᷒ eſt. q꞉ equalet vni vere.ſ.ſi nullus de᷒ eſt: nullus de᷒ eſt. ſed ſuū dictū nihil valet: vt dicet in ypotheticis. eſt apparētia ꝙ illa regula in duob᷒ primis caſib᷒ patit inſtātias: ſed q꞉ in ꝓpōnibus difficilib᷒ ſolēt artiſte cōtradicere ꝑ ꝓpoſitionē negatiōis ꝙ ſi patiatur inſtātias ſꝑ manebit regula ſuſpecta: propterea vtramꝙ reſpondeo ad argumēta.

¶ Ad primū cōcedo ꝙ iſte cōtradicunt.a.homo non eſt aīal: et nō.a.hō non eſt animal. negādo ꝙ hec. non.a.hō nō eſt aīal. equiualeat vni vere immo equaleat vni falſe.ſ. huic. omnis hō eſt.b.animal. ⁊ quādo ꝓbas nō a.homo nō eſt animal. ꝙ aīal ſtat confuſe tātū. hoc nego. ⁊ ad ꝓbationē ſublato.a.ſupponit cōfuſe tm̄. hoc cōcedo. et quādo infers ergo.a.cauſat ſuppoſitionē determinatā. hoc nego: ſed hoc aggregatū nō.a.cauſat ſuppoſitionem determinatā: et ſic.a.partialiter cauſat ſuppoſitionē determinatā: q꞉ quādo.a.imponebat ad cōfundēdum: vt in iſta.a homo nō eſt animal. tūc eſt nobis nota. ꝙ animal debeat cōtradictorio modo ſupponere in eius cōtradictorio: ſicut in iſta. nō oīs hō currit. nō partialiter particulariꝫat: ⁊ tn̄ non imponebat ad particulariꝫandum.

Oīs hō eſt.b.aīal.

¶ Ad aliud argumentum dico ꝙ iſte contradicunt. omnis homo eſt.b.aīal. et non omnis homo eſt.b.animal. ⁊ dico ꝙ homo in negatiua ſtat confuſe tātū: ſed ſublato.b. ſtat determinate. et nego propterea ꝙ.b.cauſet ſuppoſitionē confuſam tantū: cauſat inꝙ tanꝙ cauſa totalis inſtrumentalis: ſed hoc totum nō omnis.b.facit illum terminum homo ſtare cōfuſe tm̄. Et ad aliud illatum. nego ꝙ b.agat aſſe ſuppoſitionem cōfuſam tm̄: ſed bene eſt cauſa partialis vel ſignum ꝙ terminus ante ſe ſtet confuſe tantum. Reperio aliquos dicentes hāc reſponſionem quādam proteruā habere alios dicentes: ſi termini ſic ſtent contradicunt: ſi nō ſic ſtent non contradicunt.

Opiniōes quorūdā.

¶ De vltimo dicto nō eſt queſtio: quia eodem modo concederent iſtas cōtradicere. quilibet homo omne currens eſt. ⁊ aliqs homo non eſt currens. dicendo ꝙ ſi currēs non diſtribuatur contradicūt. ſi diſtribuatur nō contradicunt. licet in iſtis ſuppoſitio ſit clara: et in alȷ̄s occulta. tamen arguit ꝙ iſte contradicūt. a homo nō eſt animal. et non.a. homo nō eſt animal: ⁊ hoc ſic. vel in aliquibus contradicitur preponendo negationē toti quando terminus ſtat confuſe tantū in ordine ad terminum diſtributum. vel in aliquibus non: et des rationē vnius et non alterius vel in nullis: et probo quod nō: propono tibi hanc. tantum animal eſt homo. ⁊ quero de eius contradictorio: non poteſt ipſam dare niſi p̄ponēdo negationem: quia ſi tātum in vna affirmetur oportet ꝙ in altera negetur. ſi dicas hec eſt ſua contradictoria. non tātū animal eſt homo. Contra. homo ſupponit confuſe tm̄: ergo non contradicunt cū cadant duo ſigna in propoſitione vniuerſali. ſcilꝫ non et tm̄ ſupra predicatum. Et confirmo apparētius: quero cōtradictorium hui᷒. tm̄.b.animal eſt homo. ſi dicas erit hec. nō tm̄ animal eſt homo. quero quo modo ſupponit homo. Si dicas determiate ſūt ambe falſe: ergo non contradicunt. ſi dicas confuſe tātum argumētabor ſicut ante argutuꝫ eſt. ꝙ.b.facit terminū ſtare confuſe tātum: niſi teneatur hoc quod ante dictum eſt nō video quomodo iſta. tm̄.b.animal eſt homo. poſſit habere cōtradictoriam in proprȷ̄s terminis. dico in proprȷ̄s terminis: quia per equiualētiam delendo tātum et capiendo omnis poteſt dari ei᷒ contradictoria. verbi cauſa. ego volo ꝙ tm̄ animal ē homo. et homo non eſt animal. contradicūt. et hoc quod dicitur ordine eodem eſt propter pueros. ratio eſt: quia ly tātum non eſt pars extremi magis ꝙ ly omnis. Et ad argumētum de infinitis negationibus oportet in hanc diſiunctiuam incidere ꝙ affirmatiua affirmatiue cōtradicat: vel regula patitur inſtantiam in illo caſu Forte ſolum imaginabile ⁊ do primam partem et regula debet ſic intelligi. non eſt verius cōtradicere hoc eſt quacunꝙ propoſitiōe data preponendo negationem illi aggregatum ex negatione et propoſitione prima cōtradicit prime propoſitioni: vt capta iſta.a.eſt.b. ſua contradictoria erit hec. nō.a.eſt.b. Et rurſus nō.a.eſt.b. auferendo negationem vel preponēdo vnam aliā nō a.eſt.b. nō ſtando in improprietate. Alia argumēta hic feci q̄ vidētur currere cōtra regulas equipollētiaꝝ de quibus in equipollētȷ̄s.

Intellect᷒ regule de ꝓpoſitiōe negatiōis

¶ Ex oīnibus iſtis patet has eſſe veras. ſemper homo non eſt animal. cuiuſlibet hominis aſinus nō eſt aſinus. poſito ꝙ quilibet homo habeat duos aſinos. ſemper homo nō eſt ſubſtantia. ſemper homo non eſt homo. omne caput homo nō habet. a.caput oīnis homo habet. quamlibet manum homo nō habet quemlibet librum ſummuliſta non habet. quēlibet equum rex non poſſidet. Oīa iſta patēt bene cōtradicēti. cōtradictoria prime eſt hec. aliquo tēpore oīs hō eſt b.animal. que naturaliter loquēdo eſt impoſſibilis: ⁊ tūc falſa: q꞉ iſta nō cōtradicit ei. aliquo tp̄e oīs hō eſt aīal. cū in negatiua erāt duo termini diſtributi in ordine ad terminū ſtantem confuſe tm̄: oportet illos terminos diſtributos in cōtradictorio ſtare determinate: et neuter ſtabit confuſe tm̄. Similiter contradictoria ſcđe eſt hec. alicui᷒ hoīs quilibet aſinus b.aſinus eſt que eſt falſa ponendo quēlibet hoīem habere duos aſinos ſicut poſuim᷒: et ille

Propoſitiones vere. Semꝑ hō nō eſt aīal

propoſitiones clarius patent dãdo earum equiualentes: vt ſemper homo nõ eſt animal. equiualet iſti. omni tẽpore omne animal hõ nõ eſt. cui facile eſt cõtradicere. ⁊ ſcõa equiualet iſti. quilibet aſinus cuiuſlibet hominis aſin' nõ eſt. capiẽdo vltimum terminum q̃ diſtribuebaꝛ ⁊ ponẽdo in principio. Sed aduerte ꝙ qñ poniꝛ talis obliquus inter duos rectos a quorum vtroq; poteſt regi poteſt determinare rectum precedentẽ ⁊ tunc erit determinatio accepta vnica ⁊ pars extremi: vel poteſt determinare rectum ſequẽtem ⁊ eſſe determinatio accepta nõ vnica: ⁊ tũc non erit pars extremi. Secũdo mõ capiꝛ in propoſito. Et ex illo ſequiꝛ ꝙ iſte aſinus cuiuſlibet hoĩs aſinus non eſt: ⁊ iſte aſinus cuiuſlibet hominis aſinus nõ eſt: ⁊ ſic de ſingulis patet per deſcẽſuz ⁊ ex cõſequẽti infertur ꝙ iſte aſinus iſtius hominis aſinus non eſt: ⁊ iſte aſinus iſtius hominis aſinus nõ eſt. ⁊ ſic de ſingulis. hoc patz p deſcenſum. Forte dicis ꝯtraria huius ſemper hõ nõ eſt aĩal eſt vera: igitur ipſa nõ eſt vera ꝯña tenet p legẽ contrariaꝝ. ⁊ antecedens patz: qꝛ hec eſt ſua cõtraria. ſemper omnis homo eſt animal.

Quãdo obliquus eẽ põt ps extremi ⁊ nõ eſſe.

¶ Rñdeꝛ ꝙ illa nõ eſt ſua contraria: vt patet ex dictis circa cõditiones cõtrariaꝝ: ſed eſt hec. ſemper oĩs hõ omne aĩal eſt. q̃ eſt falſa: veritas huius et ſimilium patet. quemlibet librum ſummuliſta nõ habet per cui' cõtradictoriam aliquem librum oĩs ſummuliſta hꝫ. q̃ nota eſt falſa. ſed hec: forte eſt vera. a. librũ quilꝫ ſummuliſta habet. Dico forte propter vnũ malũ ſtudentem qui amiſit ſuuz librum. Et ex illo ſequitur falſitas huius quemlibet librũ. b. ſummuliſta nõ habet. ⁊ eodẽ modo hic. a. caput omnis hõ habet. cuius contradictoria eſt omne caput. b. hõ nõ habet. q̃ equiualet iſti. hõ nullũ caput habet. Unde veritas ꝓpoſitionis in qua terminus ſtat cõfuſe tñ a veritate propoſitionis in qua terminus ſtat determinate ſic dinoſcitur. vl terminus ſtans cõfuſe tñ ponitur in affirmatiua. vel in negatiua. Et rurſus quodlibet iſtoꝝ mẽbrorũ põt ſcindi. vel poniꝛ multitudo cũ termino ſtante confuſe tñ. vel nulla poniꝛ. ſi nulla ponaꝛ: idem eſt ac ſi ſtaret determinate appellationẽ rationis: excipio etiaꝫ eſt virtualiter multitudo: ſi ponatur in affirmatiua tũc ſufficit ꝙ vnum ſuppoſitũ termini ſtantis confuſe tñ poteſt competere vni ſuppoſito termini diſtributi: itaq; cuilibet vni ſuppoſito termini diſtributi reſpondeat vnum ſuppoſitum termini ſtantis cõfuſe tantum: vt ad veritatem huius. a. animal omnis homo eſt. ſufficit ꝙ cuilibet homini ſua animalitas reſpondeat: vt ſortes eſt hoc animal demonſtrato ſorte: plato eſt hoc animal platõe demõſtrato. ⁊ ſic de aliis. a. caput oĩs homo habet: ſortes habet hoc caput demonſtrãdo ſuum caput: plato habet hoc caput demonſtrãdo ſuuꝫ caput. et ſic de aliis. defectu cuius hec eſt falſa. omne animal eſt homo. quia non cuilibet animali reſpondet vnus homo: ita ꝙ in ſingularibus oportet dare ſuppoſita certa verificationis: quia ibi termini ſtant determinate qualibet parte continui dabilis eſt pars minor non oportet dare vnam certam partem continui que qualibet erit minor: quoniã hoc foret impoſſibile: ſed accepta vna ſingulari termini diſtributi neceſſe eſt dare certũ ſuppoſitũ ꝑdicari ei rñdens: vtobi cã. data hac ſingulari a parte cõtinui demõſtrãdo vnam quartã vna pars eſt minor. que verificatur proxima parte: puta medietate eiuſdẽ quarte: ſi volueris: et ita in qualibet ſingulari procedendum eſt. ſed ſi terminus ſtaret determinate hoc non ſufficit: ſed oportet ꝙ vnũ diſcretũ ſuppoſitum termini ſtantis determinate cõueniat cuilibet ſuppoſito termini diſtributi: vt ad veritatem huius. qualibet parte cõtinui. b. pars eſt minor. oportet ꝙ vel medietas continui qualibet parte ſit minor: vel ꝙ vna quarta qualibet parte ſit minor. Et in negatiuis proportionabiliter procedatur: vt ad veritatem huius. omne animal homo non eſt. ſufficit ꝙ brunellus plato nõ ſit: ꝙ fauellus Cicero non ſit: ꝙ Johãnes robertus non ſit. Quare iſta eſt falſa. omnis planeta ſol nõ eſt. quia vnum ſuppoſitum termini diſtributi in quo demõſtraꝛ ſol nõ vere negaꝛ de ſole. ⁊ eodem modo hic. omnis auis fenix nõ eſt habet vnam ſingularem falſam: ſꝫ iſta eſt vera. omnis ſol planeta nõ eſt. quia illõ pro quo ſupponit ſubiectum poteſt negari de vno ſuppoſito predicati ſcilicet de luna: et eodem modo hic. a. ſortes vel plato non eſt ſortes vel plato. que eſt vera: qꝛ Sortes nõ eſt Plato: nec Plato eſt Sortes. ⁊ ita in aliis practicandũ eſt. ¶ Plura circa hanc materiam tãgentur in deſcenſu ⁊ aſcenſu.

Quelibet librũ ſummuliſta nõ habet

A caput oĩs hõ habet.

Quomodo dinoſcitur veritas ꝓpõnis in q̃ ter. ſtat determinate ab ea in q̃ ter. ſtat cõfuſe tñ.

Qualibet pte cõtinui dabilis eſt ps minor

Ad veritatẽ negatiuarum q̃d ſufficit.

Oĩs planeta ſol nõ ẽ

¶ Octauo arguiꝛ. iſte nõ ꝯtradicũt. oĩs hõ vel aſin' eſt aſin': ⁊ hõ vel aſin' nõ eſt aſin'. diſtribuẽdo totũ diſiunctũ in prima: et tamẽ eis cõueniũt oẽs ꝯditiones ꝯdictoriaꝝ. igitur. ꝙ nõ cõtradicant probaꝛ ſic ſunt ambe ꝟe. De negatiua arguitur: quia ſortes non eſt aſin' ⁊ ſortes eſt homo vel aſinus: ergo homo vel aſinus nõ eſt aſin'. affirmatiua ꝓbaꝛ. iſte hõ vl' aſinus eſt aſin': ⁊ iſte hõ vl' aſin' eſt aſin'. ⁊ ſic de ſingulis. ⁊ iſti hoĩes vel aſini ſunt omnes homines vel aſini: ergo omnis hõ vel aſinus eſt aſinus.

Oĩs hõ vel aſinus eſt aſinus ſiſem fere deducit albertus. ix. ſophiſmate: dicit ꝙ ſubiectuꝫ eſt ſolũ iſ hõ reſiduuꝫ tenet a pte ꝑdicari negaret q̃ hãc eſſe ei' ꝯdictoriam vide ibidem.

¶ Rñdeꝛ cõcedẽdo ꝙ cõtradicãt: ſed affirmatiua eſt falſa. ⁊ qñ eã probas per aſcenſum dicatur ꝙ ſi totum diſiunctũ ſingulariꝫetur vnica ſingularizatiõe ꝯña eſt bona: ſed antecedẽs eſt falſum. quelibet ſingularis eſt falſa. in qua demonſtratur vnus homo. vnde ſi eſſent viginti homines ⁊ viginti aſini haberet tot ſingulares veras quot falſas ⁊ econtra.

¶ Contra hoc arguitur ſic. eſt aliquis terminus diſtribuibilis in neutra earuꝫ diſtributus: ergo non contradicũt. antecedens patet de illo termino aſinus: ⁊ hoc ante dictum eſt in ꝗritatibus.

¶ Reſpondeꝛ hoc non eſſe inconueniens qñ terminus eſt pars vnius termini accepti vnica acceptiõe: ⁊ ita cõtingit in multis aliis: vt ſortes q̃ eſt oĩs hõ currit: ſortes qui eſt omnis homo non currit in quibus iſte terminus homo ſemper diſtribuitur. Sed quando partes accipiuntur diuerſis acceptionibus vel quãdo eſt vnus totalis terminus foret incõueniẽs. Pro tota hac materia intelligenda.

Pars termini accepti vnica licꝫ ſit diſtribuibilis in neutra cõtradictoriaꝝ diſtribuiꝛ.

¶ Notãdũ eſt ꝙ ꝓpõnũ de diſiuncto q̃dã eſt negatiua: ⁊ q̃dã affirmatiua. Et affirmatiuarũ quedaꝫ eſt in qua nulla ponitur diſtributio: q̃dã ẽ in q̃ poniꝛ diſtributio. Et ꝓpõnũ de diſiuncto in q̃b' poniꝛ diſtributio: in aliq̃b' poniꝛ vna ſola diſtributio: in aliq̃b' plures diſtri

Dicitur de Wãgueſt ꝙ ſic aut prono men de | mõſtratiuũ

nã nõ ſingularizat niſi ſuum ſubſtantiuum: ita ſignum vle affirmatiuum nõ diſtribuit niſi ſuũ ſubſtãtiuum. Hinc ī iſta ois hõ vel aſin' portat olera. illud diſiũctũ diſtribuit̃ ⁊ nulla ei' ps ⁊ hec regula tȝ ſiue ipȝ adiectiuũ immediate ſuũ ſubſtãtiuũ p̄cedat ſiue non.

butiones ſemper cõputãdo a parte ſubiecti. Et iterum vbi ponitur vna diſtributio ſignum põt diſtribuere totum vel primam partem.

Inſuper aduerte ꝙ aliqui dicit vel qñ ponit̃ inter terminos poteſt capi diſiunctiue: ⁊ tũc equiualet diſiunctiue ypothetice ei r̄ñdenti. Alio modo cõplexiue: ⁊ ſic nõ opȝ ꝙ diſiũctiue equiualeat: ſed hec diſtĩctio eſt inutilis cũ nullas ꝓpões ſaluet cõiter cõceſſas magis in vno ſenſu ꝙ in alio. Alteri' dicunt aliq̃ ꝙ vel negatũ valet ⁊ affirmatũ. Cõtra qð argut̃. q2 tũc dabiles eſſent due ꝓpões: quarũ ſubiectũ vnius ſupponeret: alterius vero nõ. ꝓbatur de iſtis. ſortes vel antixp̃s eſt ſortes. cui' ſubiectũ pro ſorte ſupponit ⁊ ꝑ aduerſarios: nõ ſortes vel antixp̃s eſt ſortes. ibi vel negatũ valebit ⁊: ⁊ ſenſus erit ſortes ⁊ antixp̃s nõ ſunt ſortes. Et ex illo ſequitur ꝙ ſingularis indefinite contradicat: q2 illa de diſiũcto eſt indefinita: ⁊ illa de copulato ſingularis. Etiam infertur ꝙ duo cõtradictoria ſunt vera. de affirmatiua notũ eſt ⁊ ſubiectũ negatiue non ſupponit: ergo eſt vera. attendo ad ⁊ diuiſiue ſumptũ: ⁊ ad vel diuiſiue ſumptũ qð eſt mere volũtariũ. argumẽta nõ cõuincũt: ſȝ ſtãdo in ſenſib' cathegoricis oſtẽdũt propoſitum.

Pro veritatib' de diſiuncto cognoſcẽdis et ꝙ in q̃tuor caſib' ꝓpões d' diſiũctiõe equaleãt diſiunctiuis ſibi r̄ñdentibus De hĩs plura tractat de hã queſt quarto problemate tractatu de diſiunctis

Secũdo notãdũ eſt ꝙ pro veritatib' ꝓpõnũ de diſiũcto cognoſcẽdis ponũt̃ ꝓpões. Quarũ prima eſt. nõ ois ꝓpoſitio de diſiũcto equiualet diſiũctiue ſibi r̄ñdenti. hoc ꝓbatur. iſta ē v̄a in ſenſu diſiũctiuo. ſortes vel ãtixp̃s non eſt ſortes. falſa in ſenſu diſiuncto: vt patet per eius contradictorium. omne quod eſt ſortes vel antixp̃s eſt ſortes.

Secunda ꝓpõ. nõ ois ꝓpoſitio de diſiuncto affirmatiua equiualet diſiũctiue ſibi r̄ñdenti. hoc probatur. iſta eſt vera. omnis propoſitio eſt cathegorica vel ypothetica in ſenſu diſiuncto: ⁊ falſa in ſenſu diſiunctiuo.

Tertia propoſitio. non ois propõ de diſiũcto affirmatiua in qua nulla ponit̃ diſtributio eq̃ualet diſiũctiue hoc ꝓbat̃. iſta ē falſa in ſenſu diſiũcto. ſi tu es hoc animal vel hoc animal vel hoc alal. ⁊ ſic de ſingulis. tu es aſin' ⁊ tñ vera eſt in ſenſu diſiunctiuo: q2 habet vnaȝ partem veram. ſ. hanc ſi tu es hoc alal tu es aſinus demonſtrãdo brunellũ. eodẽ modo in ꝓpoſitione de conditionato extremo dicat̃: vt ſortes eſt aſin' ſi eſt hoc alal vel hoc alal vel hoc alal: ⁊ ſic de ſingulis. Sed aliqui dicunt ſic diſtribuere. ꝓbatur ꝓpoſitio aliter. iſta diſiunctiua poteſt eſſe vera. oẽs homines vel aſini ſunt aſini propoſitione de diſiũcto exiſtente falſa. Siſr iſta in ſenſu diſiũcto eſt vera. de' neceſſario eſt credis vel nõ credis. ⁊ falſa in ſenſu diſiũctiuo. Sed forte dicis oẽs collectiue ſumptũ participat naturam ſigni vlis ⁊ neceſſario eſt modus vlis. etiam hoc dictũ de neceſſario eſt falſum. vt dicit quidam. ad cui' argumenta reſpondebitur in modalibus. probatur tñ aliter propoſitio iſta eſt vera in ſenſu diſiuncto. ſortes vel plato eſt vnum diſiunctum falſa in ſenſu diſiunctiuo: ſed ibi non participat ratione diſiũcti poſtꝙ materialiter capitur.

Quarta ꝓpõ. non ois ꝓpoſitio de diſiuncto affirmatiua in qua nulla ponitur diſtributio terminis ſiḡtiue ſumptis equiualet diſiunctiue ei r̄ñdenti in terminis. hoc probatur iſta eſt vera in ſenſu diſiuncto. ſortes ſummuliſta diſputat diſputauit vel diſputabit in ſorbona. poſito ꝙ diſputet in ſorbona poſtꝙ erit bacchalarius ⁊ non antea. quod probat̃. nã ſenſus eſt. ſortes q̃ eſt ſummuliſta vel q̃ fuit ſummuliſta vel qui erit ſummuliſta diſputabit in ſorbona diſputat vel diſputauit in ſorbona. itẽ ꝓbat̃ aliter. hoc diſputat diſputauit vel diſputabit in ſorbona. ⁊ hoc eſt fuit vel erit ſortes ſummuliſta ergo ſortes ſummuliſta diſputat diſputauit vel diſputabit in ſorbona. cõſequẽtia tenet a reſoluentib' ad reſolutam. ⁊ antecedens eſt verum ergo ⁊ illa de diſiuncto q̃ eſt ꝑhaꝫ: et tñ diſiunctiua reſpõdẽs in terminis eſt falſa prima pars eſt falſa. ſortes ſummuliſta diſputat in ſorbona. ſecunda pars eſt falſa: ſortes ſummuliſta diſputauit in ſorbona. ⁊ tertia pars eſt falſa etiã põt poni propoſitio pro propõne de diſiuncto qñ totũ diſiunctũ eſt ſingulariȝatũ vnica ſingulariȝatione: vt iſte hõ vel aſin' eſt aſinus demõſtrãdo ſortẽ q falſa eſt: ⁊ in ſenſu diſiunctiuo vera niſi demonſtres idem in qualibet parte diſiũctiue qð demonſtrabas in ꝓpoſitione de diſiũcto: q2 tũc erit equiualẽtia extra caſus iſtos: nõ mihi occurrit quin ꝓpoſitio de diſiuncto equiualeat diſiũctiue. quare iſta eſt falſa in ſenſu diſiuncto. hoc ſcutuȝ eſt albũ vel nigrũ demonſtrato vno ſcuto cui' vna medietas eſt alba: ⁊ altera nigra. patet diſiunctiua ei r̄ñdens eſt falſa. ſi hoc fundamentum negaueris dabis mihi modum ſuſtinere ꝙ ego ſum lapis vel chimera in ſenſu diſiuncto qð abſurdum eſt dicere.

Veritates ꝓpoſitionuȝ de diſiuncto quõ cognoſcãtur per cathegoricarum regulas.

Ultimo notãdũ eſt ꝙ veritates ꝓpõnũ de diſiũcto meli' cognoſcũt̃ ꝑ regulas cathegoricarũ ꝙ per equiualẽtiã in ypotheticis: vbi grã. ois hõ vel aſin' eſt aſinus: ois hõ vel aſin' eſt aſin': ois hõ vel ois aſin' eſt aſinus. ponẽdo ꝙ in prima virtus ſigni diſtributiui cadat in totũ diſiũctũ. in ſcða ſuper illð terminũ hõ preciſe: ⁊ ſic in tertio exemplo prima eſt falſa cui' falſitas ſic dinoſcitur: q2 eſt vna vlis affirmatiua ſic ſe habẽs ꝙ ꝓ aliquo ſupponit ſubiectuȝ pro quo nõ ſupponit predicatũ: ergo ipſa eſt falſa. ⁊ iſta eſt vera. omnis homo vel chimera eſt homo. q2 eſt vna vlis ſic ſe habens ꝙ pro quocũꝙ accipitur ſubiectũ: pro illo reſpõdet vnũ ſuppoſitũ predicati ſm exigẽtiã diſtributionis. Et ex illo patȝ ꝙ ꝓpoſitio de diſiuncto diſtributo nõ equiualet copulatiue: hoc notum eſt ex veritate huius. omnis homo vel chimera eſt homo. ⁊ ex falſitate hui'. omnis hõ eſt homo: ⁊ omnis chimera eſt homo. nec copulatiua infert cathegoricaȝ de diſiũcto diſtributo: q2 nõ ſequit̃. omnis hõ eſt b. currens: et ois aſinus eſt. b. currens: ergo ois homo vel aſinus eſt. b. currens. quia poſito ꝙ inter homines ⁊ aſinos ſint preciſe ſortes ⁊ brunellus ⁊ current copulatiua eſt vera ⁊ propoſitio de diſiuncto falſa. ſed ponẽdo relatiuũ idẽptitatis in ſecũda cathegorica copulatiue illatio eſſet bona quẽadmodũ ſi propõ de diſiũcto ſit vera vtra ꝙ pte diſiũcti ſupponẽte copulatiuã eẽ verã neceſſe eſt: vt ſi omnis homo vel aſinus eſt currẽs: ⁊ homines ⁊ aſini ſint opȝ ꝙ omnis homo currat ⁊ omnis aſinus currat. ⁊ iſte primus modus: ſic exponit̃. homo vel aſinus eſt aſin'. ⁊ nihil eſt homo vel aſinus quin ipſum eſt aſinus proportionabiliter dicatur quãdo virt' ſigni diſtributiui cadit in vnum diſiunctum ex trib' partibus vel pluribus: vt ois hõ vel aſinus vel equus vel bos

Propoſitõ de diſiũcto diſtributo non equiualet copulatiue nec cathegoricã de diſiũcto diſtributo infert copulatiua.

Quõ ꝓpõ de diſiũcto extremo exponit̃.

eſt aial q̄ eſt vera: et totū diſiunctū diſtribuit̃ cathegorematice. ⁊ iſte termin⁹ hō. aſinus. equ⁹. vel bos. nō diſtribuit̃ nec in ſuo cōtradictorio: ⁊ iſta eſt vera. hō vel aſinus non eſt aſin⁹. q: eſt vna negatiua de ſubiecto ſtāte determinate ſic ſe habens ꝙ ꝓ aliquo ſupponit ſubiectū pro quo nō ſupponit predicatum. Scōm exemplū ſcꝫ ois hō vel aſinus ē aſinus. diſtribuēdo ſolum pmā partem eſt verū et cognoſcitur veritas ei⁹ ꝑ diſiunctiuā ei equiualētem. ſ. omnis hō eſt aſinus. vel aſinus eſt aſin⁹. Tertiū exemplū etiam eſt ꝓpoſitio vera: ⁊ equiualet vni diſiunctiue. ois hō eſt aſinus: vel omnis aſinus eſt aſinus. ⁊ contradictorie illarū cognoſcūtur negando vel: ⁊ ꝑ equalentiam copulatiuarū: quia ſi alique propoſitiones equaleant diſiunctiuis ipſarum cōtradictorie copulatiuis equiualēt: etiā cognoſcūtur ꝑ regulas cathegoricarū: vt omīs hō vel ois aſinus eſt aſinus: eſt vna ꝓpoſitio mixte q̄titatis. puta bis vniuerſalis diſiunctim ſumpta: ⁊ cuilibet ſuppoſito vniuſ partis reſpōdet vnū ſuppoſitū predicati ſtantis confuſe tm̄: ergo ipſa eſt vera: ⁊ eodem modo de ſecundo exemplo dicatur ꝙ eſt vniuerſalis et indefinita ⁊c.

pro ꝯdictoriis ꝓdicta rū ꝓpōnū cognoſcendis.

Additio ꝑ veritatib⁹ ꝓpōnū de diſiūctoco gnoſcēdis in qb⁹ non eſt determinatio acce pta vnica poſita l negatiua.

¶ Diſiunctorū quoddā eſt cui⁹ nulla ps principalis ſupponit: quoddā cuius quelibet ſupponit et quoddā cui⁹ aliqua ps ſupponit ⁊ quoddā nō. Si primū totū diſiunctum nō ſupponit. Si tertium req̄ritur et ſufficit verificatio pro pte ſupponēte. cauſa eſt: q̄ totū illud diſiūctum ſoluꝫ ſupponit ꝓ illo ꝓ quo ſupponit pars ſupponēs. Si q̄libet pars pricipalis cathegorica ſupponit: tunc ſupponit diſcrete aut cōiter. Si primū ſufficit verificatio ꝓ pte pro qua ſupponit diſcrete. Si ſcōm aut ly vel negat̃ ⁊ ſenſus debet explicari ꝑ copulatiuā cuius ptes erūt eiuſdem qualitatis cū illa de diſiuncto terminis eodē mō ſupponētibus. Si nō negetur aut totum diſiunctū diſtribuitur vel nō. Si primū: aut diſtribuit̃ vnica diſtributione: aut duab⁹. Si primū req̄rit̃ ⁊ ſufficit pro vtraq̄ pte ſupponēte verificatio. Et a tali ꝓpōne ad copulatiuā tenet ꝯña cōſtātia partiū poſita ſi affirmatiua fuerit. Si tale diſiūctū diſtribueret̃ duab⁹ diſtributionib⁹. req̄rit̃ et ſufficit ꝓ vna pte ſupponēte verificatio. Si tale diſiunctū ſupponēs cōiter nō diſtribuat̃: vel ſupponit vnica ſuppoſitiōe vel diuerſis. Si ſcōm req̄ritur ⁊ ſufficit v̄ificatio ꝓ vna pte ſupponēte taliter ⁊ hoc niſi in tali diſiuncto eēt cōfuſio v̄tualis. Si autē diſiunctū nō diſtributū accipiat̃ vnica: hoc dupl'r. vel ſupponit determinate vel ꝯfuſe. Si pmū req̄rit̃ et ſufficit ꝓ vna pte v̄ificatio. Si ſcōm hoc dupl'r ſm̄ ſuppoſitionē cōfuſam tm̄ ſm̄ diſiunctā et copulatā. Si ſupponit cōfuſe tm̄ diſiunctū: hoc dupl'r. Aut hoc fit in ordine ad diſtributionē vel nō. Si ſcōm coincidit cū ſuppoſitione determinata extra exponibiles. et req̄rit̃ ꝓ altera pte verificatio ac ſi determinate ſupponeret. Si vo fit in ordine ad diſtributionē non requirit̃ verificatio ꝓ aliqua pte in ordine ad totam diſtributionē: ſed req̄rit̃ ⁊ ſufficiat ꝙ totum diſiūctū cuilibet ſingulari termini diſtributi conueniat: ita ꝙ in ordine ad quodlibet ſingulare termini diſtributi fit ꝓ aliqua pte diſiuncti v̄ificatio. Sed ſi ſupponat cōfuſe tm̄ copulatim req̄ritur: et ſufficit verificatio ꝓ omnib⁹ illis copulatim ꝓ q̄bus ſupponit: ita ꝙ ſuppoſita ſuppoſitione ṗtā req̄rit̃ ꝓpoſitionē de copulato eſſe veram: determinato ſigno collectiuo. Sequit̃ hāc eſſe falſam. oēs hoīes vel aſini ſunt aſini. ſigno collectiuo determināte totum diſiunctū: ipo tm̄ determināte preciſe pmā partē ⁊ eſt vera. Et itē hec eſt falſa. oēs hoīes vel aſini ſunt homīes vel aſini: ſigno collectiuo determināte totum illud diſiunctum. Si tamē ſignū caperet̃ diſtributiue vel captum collectiue ſolum primā partē determinaret eſſe vera. Hec de hanguetē tractatu de diſiunctis in problematibus.

¶ Contra iſta arguit̃: q: ꝑ iſta ille contradicerēt. quodlibet eſt vel nō eſt. aliqđ nō eſt vel eſt. q: dictū eſt ꝙ vel in vna ꝯdictoria ⁊ nō erit: ⁊ in altera. ſed h̄ nō: q: ſunt ambe vere.

Vel inuenta ꝯdictoriarum et habebit l oppoſita. ⁊c.

¶ Reſpōdetur negādo ꝙ contradicant immo cōtradicendo ex parte copularum: vel in vna poteſt eſſe ⁊ in altera ⁊ ecōuerſo et req̄ritur ꝙ ſit in valore: puta ꝙ neget̃: vt contradictoria iſtius. quodlibet eſt vel non eſt. pōt eſſe iſta. aliqđ non eſt ⁊ eſt. vl' iſta. nō quodlibet eſt vel nō eſt. que equalet illi in cōcludendo. ⁊ eodem modo in copulatis copulis. vt quodlibet ē et nō eſt. ſua contradictoria eſt hec. aliqđ nō eſt vel eſt. vel nō quodlibet eſt et nō eſt. que due propoſitiones equiualent in cōſequendo. ⁊ quādo ē vna ꝓpoſitio de diſiuncta copula et copulata ſimul mutetur. vel in et. ⁊ copula verbalis in vna affirmata in altera negetur. ⁊ ecōuerſo. vt cōtradictoria huius. q̄libet eſt vel nō eſt ⁊ eſt. eſt iſta. aliquod nō eſt ⁊ eſt vel eſt. q̄ ꝓpoſitiones nunq̄ ſe cōpatiūtur in veritate ꝓcedendo in ſenſibus cōtradictoriis. Jam arguit̃ ꝙ iſta ſit falſa. omīs homo vel aſinus eſt aſinus. diſtribuendo primā partē ſua cōtradictoria eſt vera. ergo ipſa ē falſa añcedens patet. hec eſt ſua cōtradictoria. homo vel nullus aſinus ē aſinus. que eſt vera. q: ꝓpoſitio mixte q̄titatis de ſubiecto diſiunctim ſumpto. et ꝑdicatum poteſt negari de vna parte diſiuncti. Forte dicas ſicut dicēdum eſt ꝙ nō cōtradicūt: imo ſunt ambe vere: q: poſtq̄ diſiūctū nō diſtribueb̄at̃ in prima opꝫ negare vel: ⁊ ꝓpterea cōtradictoria pme eſt hec. hō nō vel aſin⁹ eſt aſinus. que equiualet vni copulatiue falſe.

Hō vl' nullus aſin⁹ ē aſinus.

¶ Cōtra hoc arguit̃. iſta ꝓpoſitio hō vel nullus aſinus eſt aſin⁹. habet vnam cōtradictoriā et nullam niſi priorē vel ei equiualentē. igitur. reſpōdet̃ conceſſa maiore negando minorem. immo eſt hec. nō homo vel nullus aſinus eſt aſinus. que falſa eſt. q: ex illa cū conſtantia partium diſiuncti ſeq̄tur ꝙ omnis homo eſt aſinus et aſinus eſt aſinus. An iſte equiualeant omnis hō vel omne brutum oē animal eſt: et oē aial omnis homo vel omne brutum eſt. poſito ꝙ ſit vnus hō cum vno bruto in mūdo: q̄ tota materia de diſiunctis in deſcenſu inuenies.

Hominis a. aſinus q̄libet rudibile eſt.

¶ Pro vlteriore itellectu huius materie q̄ro cōtradictoriā huius. hoīs. a. aſinus q̄libet rudibile eſt. caſu quo nullus hō habeat aſinū niſi ſortes: ⁊ ꝙ ſortes habeat mītos aſinos. ⁊ nullus ſit aſinus ſiluester. Et arguit̃ ꝙ iſta ſit vera. q̄libet rudibile eſt ſortis aſin⁹: ergo ſortis. a. aſin⁹ q̄libet rudibile eſt. ꝯña tenet ꝑ regulā phi. Noīa ⁊ v̄ba tranſpoſita idē ſignificant oībus ꝓprietatib⁹ logicalib⁹ ſeruatis: quēadmodū in ꝓpoſito patet ꝑ ſuppoſitionem reſtrictionē ⁊ ſitū. ⁊ añs eſt verū. ptꝫ aſcēdēdo ſub illo termino rudibile. hoc rudibile ſortis aſin⁹ ē

et hoc rudibile ſortis aſinus eſt. ⁊ ſic de ſingulis per caſum: ergo cõſequens eſt verũ. et ex conſequēte ſic arguo. ſortis. a. aſinus quodlibet rudibile eſt. ergo hominis. a. aſinus quodlibet rudibile eſt. ab inferiori ad ſuperius affirmatiue deducto omni impedimento. Jam quero a te contradictoriã illius: ſi dicas. cuiuslibet hoīs quilibet aſinus rudibile nõ eſt. iam illa erit vera: vt patet per eius veram contradictoriã que eſt falſa. hominis aſinus quodlibet rudibile eſt. Forte dicas ſicut argumētum vincit ꝙ nõ bene contradicitur faciendo illum terminũ rudibile in negatiua ſtare confuſe tm̃. ſed hec eſt ſua cõtradictoria. cuiuſlibet hominis quilibet aſinus. b. rudibile non eſt. ¶ Cõtra. Ille poſſunt eſſe falſe in aliquo caſu. hominis. a. aſin⁹ quodlibet rudibile eſt. ⁊ cuiuſlibet hominis quilibet aſin⁹. b. rudibile nõ eſt. quia pono per caſum ꝙ ſint duo homines quorũ quilibet habeat multos aſinos et nulli ſint aſini ſilueſtres. Jã iſta eſt falſa. hominis. a. aſinus quodlibet rudibile eſt. quia bñ ſequitur. hominis. a. aſinus quodlibet rudibile eſt: ergo illius hominis. a. aſinus quodlibet rudibile eſt. et ſic de ſingulis ſemꝑ ſupponēdo conſtantiã: ſed cõſequens eſt falſum. ergo ⁊ añcedēs ꝙ ꝯñs ſit falſum patet. q2 vna ſingularis ē falſa: ergo quelibet cũ equalis ſit ratio in omnib⁹ da vnã demonſtrando ſortē. iſtius hoīs. a. aſin⁹ quodlibet rudibile eſt. illa infert hãc. quodlibet rudibile eſt iſtius hoīs aſinus q̄ cũ brunello platonis infert brunellũ eſſe iſtius hominis aſinũ demonſtrãdo ſortem. et ꝙ negatiua ſit falſa pꝫ per eius veram cõtradictoriã que eſt hec. a. hoīs a. aſinus quodlibet rudibile eſt. que ē vña. ¶ Ex iſtis datur materia clarioris argumēti propoſitis iſtis tribus. a. hominis. a. aſin⁹ quodlibet rudibile eſt: hominis. a. aſinus quodlibet rudibile eſt: ⁊ hoīs aſinus quodlibet rudibile eſt. Prima põt eſſe vera: ſecũda exiſtēte falſa. Scõa poteſt eſſe vera tertia exiſtente falſa. Hoc declarat poſito ꝙ ſint duo hoīes quoꝝ quilibet habeat duos aſinos: et nulli ſint aſini ſilueſtres: iã iſta eſt vera. a. hominis. a. aſinus quodlibet rudibile eſt. patet ꝑ ſuã equalentem. quodlibet rudibile eſt hoīs aſinus. ¶ Sed poſito caſu ꝙ ſit vnus homo in mũdo qui habeat multos aſinos nullis exiſtentibus aſinis ſilueſtribus iam ſcõa ē vera et tertia falſa. ¶ Ex quo ſequitur ꝙ ille tres nõ equiualent licet tertia inferat duas primas: quia ſemper arguitur a termino ſtãte determinate ad ipſum ſtantē cõfuſe tm̃ ceteris paribus et ſecũda infert primã: ſed pma nõ infert duas alias. nec ſcõa vltimam. vocetur prima. a. ſecunda. b. tertia. c. ⁊ ſic ſic arguo. a. b. ⁊. c. non equiualent: ergo nulla vna ꝓpoſitio cõtradicit illis tribus: et ꝓceditur in mētalibus vltimatis: immo nec duabus illarũ. ꝓbatio cõſequētie patuit ſupra. Eodē mõ q̄ro ꝯdictoriã huius. equũ q̄libet hõ videt. cũ iſte nõ equaleãt. a. equũ quilibet hõ videt: et equũ q̄libet hõ videt. q2 ſi ſortes videat vnũ equũ ⁊ nõ plures. plato vnũ equũ ⁊ nõ pl'es et ſic de ſingulis hoībus iſta eſt vera. a. equũ quilibet hõ videt. q2 equiualet huic. quilibet homo equum videt. ⁊ iſta eſt falſa. equum quilibet homo videt. Jam quero cõtrariam huius. equum quilibet homo videt. ſi dederis hãc. quemlibet equum. b. homo non videt. Cõtra. ille poſſunt eſſe ſimul falſe. et illa contradicit huic. a. equuꝫ quilibet homo videt: que non equiualet alteri

Equũ quilibet hõ videt.

ſi dederis hanc. quemlibet equum homo nõ videt. ¶ Contra. illa contradicit huic. equum quilibet homo eſt. b. videns. ⁊ illa nõ equiualet huic equum quilibet homo videt. quia poſito ꝙ quilibet homo videat brunellum iſta eſt vera. equũ quilibet homo videt. et iſta falſa. equum quilibet homo eſt. b. videns. igitur.

¶ Dubium hoc eſt ſatis difficile et frequēter in hac materia heſitaui: ⁊ forte adhuc difficile erit eam extinguere. Interdum videbatur mihi ꝙ in cõtradicendo oportuit de neceſſitate addere relatiuū identitatis. Interdum videbatur ꝙ non oportuit reſpicere ad partes extremorũ: ſed ad totalia extrema ꝑponendo negationē toti ⁊ non dicere qualiter terminus diſtributus in ordine ad duos terminos ſupponit in cõtradictorio. ſed iſtud nihil eſt dicere. ſi quis dicat cũ proteruia ꝙ eſt aliqua propoſitio que non habet contradictoriã hoc minus eſt differentie. Interdum etiã videbatur mihi ⁊ in hoc finaliter ſteti et ſto ꝙ ille terminus diſtributus habebit ſuppoſitionē mixtam: ita ꝙ nec ſtabit determinate tm̃ nec confuſe tm̃: vt argumenta ſupra oſtēderūt: ſed mixtim determinate ⁊ confuſe: ita ꝙ contradictoria huius. hoīs. a. aſinus quodlibet rudibile eſt. erit hec. cuiuſlibet hominis quilibet aſinus. c. rudibile non eſt. ita ꝙ. c. denotat ꝙ terminus ſuper quem cadit ſtat determinate confuſe. hoc eſt determinate ⁊ confuſe copulatim. Sed tunc queſtio eſt de mõ aſcēdendi et deſcendendi ⁊ vtrum liceat deſcendere diſiunctim et aſcendere diſiunctiue. Pro cui⁹ intelligētia capiatur affirmatiua. hominis. a. aſinus quodlibet rudibile eſt. que nõ poteſt eſſe vera niſi vnus homo habeat omnes aſinos in mũdo: et ſic ille ſortes: tunc demus ſuam contradictoriã. cuiuſlibet hominis quilibet aſinus. c. rudibile non eſt. ad bene aſcendendum debemus ire ad terminos propoſitionis in quibus nõ ponitur ſuppoſitio mixta et aſcēdendo tollere ſuppoſitionem cõfuſam tm̃ vel determinatã: ita ꝙ ſola vna earum maneat cum termino diſtributo: et tunc facile eſt aſcendere in ſuo cõtradictorio: vt verbi cauſa. aſcēdēdo diſiunctiue ſub illo termino hominis ⁊ capio hanc. iſtius hominis a. aſinus quodlibet rudibile eſt. que eſt vere ſingularis huius. hoīs. a. aſinus quodlibet rudibile eſt. ⁊ hic diſtribuit terminus in ordine ad terminũ ſtantē pure cõfuſe tm̃: tunc ſub illo termino hoīs diſtributo in eius cõtradictorio copulatiue aſcēdã ſic. iſtius hoīs quilibet aſinus. b. rudibile nõ eſt. mutãdo ſuppoſitionē mixtã in ſuppoſitionē determinatã. et cauſa eſt. quia ſic aſcēdendo tollo ſuppoſitionem gratia cuius ortum eſt dubiũ. et notum eſt iſte ſingulares ſunt falſe iſtius hoīs q̄libet aſinus. b. rudibile nõ eſt. ſtãte caſu q̄re illa fuit falſa. cuiuſlibet hoīs q̄libet aſinus. c. rudibile nõ eſt. Sed qñ in ꝓpõne in qua nõ ponit ſuppoſitio mixta ꝓcedit terminꝰ ſtans cõfuſe tm̃ nõ ab ipſo inchoet ratio: q2 diſiunctiũ iterũ ſtabit cõfuſe tm̃: ⁊ remanebit eadem difficultas in ſingularibus ſicut in vniuerſalibus: vt a. hominis aſinus non eſt animal. non inchoet aſcēſus vel deſcenſus ab illo termino hoīs. Forte cõtra hoc arguis: q2 per hũc modũ. cuiuſlibet hoīs quilibet aſinus. c. rudibile nõ eſt: ⁊ cuiuſlibet hoīs q̄libet aſin⁹. b. rudibile nõ eſt. habebũt eaſdē ſingulares ⁊ ꝑ ꝯñs equalebũt. Hic ꝙ con

Triplex opinio auctoris de ꝯdictoriis ꝓdidis vbi terminus ſtat ꝯfuſe tm̃: tertiã ipſe tenet ſaniorē.

Deſcenſus quõ ꝺꝫ fieri ſub termio ſtãte determiate ⁊ cõfuſe copulati.

ſequentia nulla eſt: vt patet de iſtis. quilibet ho
mo eſt. b. aīal: quilibet homo eſt animal. a. ho
mo omne aīal eſt: homo omne animal eſt. a. ho
mo nō eſt animal: homo nō eſt aīal. In primo
exēplo dando ſingulares ex pte ſubiecti in duo
bus vltimis a pte predicati. de hoc aūt dictū eſt.
quicquid ſit in pposito nego aūs: qꝛ capiēdo ſingu
lares huius. cuiuſlibet hominis quilibet aſinus
b. rudibile nō eſt. op' eſt relatiuo identitatis
nō propter ſingulares abſolute: ſed vt tota mul
titudo vniuerſalem inferat: ſed non eſt neceſſe
capere relatiuum identitatis aſcendendo ſub
terminis huius cuiuſlibet hominis quilibet aſi
nus. c. rudibile nō eſt. quouſqꝫ mutauerim' ſup
poſitionem mixtam in ſuppoſitionem mere de
terminatā potes aſcendere ꝛ deſcendere primo
ſub illo termino hoīs in hac negatiua. cuiuſli
bet hominis quilibet aſinus. c. rudibile non eſt
iſtius hominis quilibet aſinus. c. rudibile non
eſt. in qua rudibile ſtat determinate: qꝛ iā diſtri
buit termin' diſtribut' cuius ſinonimū in affir
matiua ſteris determinate: ꝛ ſuperſunt duo ter
mini quoꝝ vn' diſtribuit ꝛ alter ſtat ↄfuſe tm̄: p
pterea opꝫ qꝫ rudibile in negatiua ſtet determi
nate. Pro exemplis propoſitis potes inchoare
primo ab illo termino rudibile ſi volueris: ꝛ hoc
duob' modis. vno modo deſcēdendo diſiunctim
ꝛ aſcendēdo diſiunctiue. alio mō qꝫ per reſpectū
ad iſtum terminū hominis diſiunctim proceda
tur: ꝛ ad iſtum terminum aſinus ſtantem cōfu
ſe tm̄ diſiunctiue: vt cuiuſlibet hominis q̄libet
aſinus. c. rudibile nō eſt: ergo cuiuſlibet hoīs q̄li
bet aſin' hoc rudibile vel hoc rudibile: ꝛ ſic de ſin
gulis nō eſt. Forte dicis qꝫ illa eſt vera: vt pꝫ p fal
ſitatē ſue ↄtradictorie. hominis aſin' quodlibet
hoc rudibile vel hoc rudibile: ꝛ ſic de ſingulis eſt
hoc non valet: qꝛ ex falſo bene ſeq̄tur verū. nec
econtrario valet aſcēſus: ſed diſiunctiue debes
aſcendere. nec mirum eſt: qꝛ ille terminus non
ſtat determinate tm̄ nec confuſe tm̄. Eodeꝫ mo
do in iſta. equum quilibet hō videt. ſua ꝓa ↄtra
dictoria eſt hec quelibet equū. c. hō nō videt. vbi
equū quilibet hō videns eſt vnū extremū: qꝛ de
terminatio ꝛ determinabile. iſta nō pōt eſſe ꝓa
equū quilibet hō videt niſi brunellū quilꝫ ho
mo videat vel alterū particularem equū q̄libet
hō videat: ꝛ tūc dꝛ qꝫ hec eſt falſa: quelꝫ equū. c.
hō nō videt. ꝛ falſitas ppōnis in qua ponit̄ ſup
poſitio mixta ꝛ veritas ſemper hꝫ attēdi ex pte
alterius propōnis in qua ponit̄ termin' diſtri
butus in ordine ad duos terminos quorū vnus
ſtat expreſſe determinate ꝛ alter confuſe tm̄ dā
do ſingulares ſub iſto termino equum in hac ne
gatiua. iſtū equum. c. hō nō videt: ꝛ iſtū equū. c.
hō nō videt. quelibet illarū eſt falſa: qꝛ iā ſtat hō
determinate: ꝛ hoc eſt facile cognitu incipiendo
aſcēſum ab illo termino equuꝫ in affirmatiua.
Sed ſi mutaueris caſum veritatis affirmatiue
ponendo qꝫ brunellum videat ſortes: fauellum
plato: ꝛ qꝫ nullus equ' a quolibet hoīe videat̄:
ſed a quolibet homine videat̄ vnus equus iam
iſta eſt falſa. equū quilibet homo videt. ꝛ ſua cō
tradictoria eſt vera. quēlibet equū. c. homo non
videt. ¶ Sed hic notandum eſt qꝫ interduꝫ ter
minus diſtribuit̄ in ordine ad duos terminos
quorum vnus ſtat determinate ꝛ alter ↄfuſe tm̄
ꝛ illa eq̄ualet vni ppoſitioni in q̄ illi duo termi
ni nō diſtributi ſtāt ↄfuſe tm̄: vt hoīs q̄lꝫ aſinus
eſt currēs. formalr̄ eq̄ualet huic. a. hoīs q̄lꝫ aſin'
eſt currēs. in ſimili forma nō occurrit mihi inſtā

Ubi ter
min' diſtri
buit̄ ī ordi
ne ad du
os ter. q̄rū
vn' ſtat de
termīate

tia: tūc ille termin' diſtribut' in contradictorio
pōt ſtare determinate: ꝛ in talib' anteq̄ contra
dicas videas vtrum ille ppoſitiones equiualeāt
vel non. ſi primum fac terminū diſtributū in cō
tradictorio ſtare determinate. ſi ſecūdū mixtim
vel breuiſſime potes p hāc arteꝫ facere terminū
diſtributū in contradictorio ſtare ſuppoſitione
mixta dummodo aſcēdas primo in terminis al
teri' propoſitionis ſm̄ exigētiaꝫ ſuppoſitionis.
¶ Sed cōtra. qꝛ tūc hec ↄn̄a eſſet formalis. ali
cuius hoīs iſte aſin' eſt currēs: ꝛ alicui' hoīs iſte
aſin' eſt currēs: ꝛ ſic de ſingulis: ergo alicuius ho
minis q̄libet aſin' eſt currēs. ſꝫ hoc eſt falſuꝫ: qꝛ
aꝛ̄. a pluribꝰ ſuppoſitionib' determinatis reſpe
ctu ptiū multitudinis in ordine ad vnam deter
minatam reſpectu totius. et qꝫ conſequētia ſit
bona pꝫ p dicta: qꝛ ille ſingulares inferūt hāc.
a. hoīs q̄lꝫ aſin' eſt currēs: dictū eſt ſupius qꝫ for
maliter ſequit̄ homo iſte hō eſt: ꝛ hō iſte hō eſt: ꝛ
ſic de ſingulis: ergo. a. homo oīs hō eſt. ſꝫ iſte eq̄
ualēt. a. hominis quilibt aſienus eſt currēs: ꝛ ho
minis q̄libet aſinus eſt currēs: ergo quecunqꝫ p
poſitio infert vnā ꝛ alterā. ¶ Rñdet̄ ↄcedēdo qꝫ
formalr̄ ſequit̄. hoīs iſte aſin' eſt currens: et ho
minis iſte aſinus eſt currens: ꝛ ſic de ſingulis aſi
nis ſemp conſtātiā ſuppono: ergo hoīs quilibet
aſinus eſt currēs. cōceditur cōcluſio argumēti qꝫ
formaliter arguēdo a pluribus ſuppoſitionibus
determinatis reſpectu partiū multitudinis ad
vnam determinatā reſpectu toti': nō valet ↄn̄a
Sed equiualenter ille termin' ſtat confuſe tm̄.
¶ Et qꝛ dicta non ſufficiunt ad bene contradi
cendum arguitur adhuc ſic. Captis iſtis quat
tuor ppoſitionibus. a. hoīs. a. aſinus non eſt aſi
nus: hoīs. a. aſinus non eſt aſinus. a. hoīs aſin'
non eſt aſinus: hominis aſinus nō eſt aſin'. iſte
quattuor nō equiualēt: qꝛ poſito caſu qꝫ ſint duo
homines quoꝝ quilibet habeat vnū aſinū tm̄
prima eſt vera: patet per ei' equiualētē: quilibet
aſin' hominis aſinus nō eſt. quia iſte aſin' ho
minis nō aſin' eſt: ꝛ iſte aſin' hoīs aſin' nō ē. idē
patet per eius contradictorium. cuiuſlibet hoīs
quilibet aſinus eſt. b. aſinus. Et iſta eſt falſa eo
dem caſu retento. hominis. a. aſinus nō eſt aſi
nus qꝛ bene ſequitur hominis. a. aſinus nō eſt
aſinus: ergo iſtius hoīs. a. aſinus nō eſt aſinus:
vel iſtius hominis. a. aſinus non eſt aſinus: ꝛ ſic
de ſingulis: ꝛ hoc eſt falſum. equalis eſt ratio in
omnibus ſingularibus demonſtro ſortē cōtra
dictoria illius eſt vera. ſ. iſtius hominis quili
bet aſin' eſt. b. aſinus. ꝛ p ↄn̄s prima pōt eē ꝓa:
ſecūda exiſtente falſa. Sꝫ ſi ſolus ſortes eſſet in
mundo qui haberet plures aſinos iſta eſſet ve
ra. hoīs. a. aſin' nō ē aſin': ꝛ iſta falſa. a. hoīs aſi
nus non eſt aſinus. qꝫ quarta propoſitio ſit fal
ſa non eſt queſtio. qꝫ ſecunda ſit vera arguit̄ ſic.
bene ſequitur ſortis aſinus non eſt aſin' ꝛ ſor
tes eſt: ergo hominis. a. aſinus nō eſt aſinus. ꝓ
ma pars antecedentis probatur: quia hec eſt ei'
contradictoria. ſortis quilibet aſinus eſt. b. aſi
nus. que eſt falſa: ſed queſtio remanet an iſte
equiualeant. a. hominis aſinus nō eſt aſinus: ꝛ
hominis aſinus non eſt aſinus. et arguit̄ qꝫ nō
qꝛ poſito caſu qꝫ ſint duo homines: ſcꝫ ſortes et
plato quoꝝ quilibet habeat vnum aſinum preci
ſe ſortes brunellū: ꝛ plato fauellum iam iſta eſt
falſa. hominis aſinus nō eſt aſinus. non eſt q̄
ſtio. ꝛ iſta vera. a. hominis aſinus non eſt aſin'.
qꝫ arguitur. ſic per aſcenſum bñ ſequit̄. a. iſti' vel
iſtius hominis: ꝛ ſic de ſingulis: aſinus nō eſt aſi

ꝛ alter ↄfu
ſe tm̄ quō
danda ſit
equalētia

nus: ⁊ iſti homines ſunt oēs hoīes: ergo .a. hoīs
aſin⁹ nō eſt aſinus. Probo aſſumptū aſcēdendo
ſub illo termino aſinus in primo loco .a. iſti⁹ vel
iſti⁹ hoīs iſte aſinus nō eſt aſinus demonſtrādo
brunellū: vel .a. iſti⁹ vel iſtius hoīs iſte aſin⁹ non
eſt aſinus demonſtrādo fauellū: ⁊ iſti aſini homi
nū ſunt omnes aſini hoīm: ergo iſtius vel iſtius
hominis aſinus nō eſt aſin⁹. Aſſumptū pbo: q2
eſt vna diſiunctiua cui⁹ vna pars eſt vera demō-
ſtrādo brunellū. hec eſt vera .a. iſtius vel illi⁹ ho-
minis iſte aſin⁹ nō eſt aſinus. ſua cōtradictoria
eſt falſa. cuiuſlibet iſtius vel iſtius hoīs iſte aſin⁹
eſt .b. aſinus. q2 hā ſequitur. cuiuſlibet iſtius vel
iſtius hoīs iſte aſinus eſt .b. aſinus demonſtrato
brunello ſortis: ſed plato eſt iſte vel iſte hō: ergo
platonis iſte aſinus eſt .b. aſinus. concluſio eſt
falſa ⁊ minor vera: ergo maior eſt falſa q̄ eſt con
tradictoria huius .a. iſtius hoīs iſte aſinus non
eſt aſinus. ⁊ tūc reduco totale argumentū. Iſte
quattuor nō equiualent .a. hoīs .a. aſinus nō eſt
aſinus. hoīs .a. aſinus nō eſt aſinus .a. hoīs aſi-
nus nō eſt aſinus. hoīs aſinus non eſt aſinus. ⁊
nulle due earū inter ſe equiualent: tūc capio ſe-
cundā ⁊ tertiā ⁊ quero de contradictorio ſecūde
ſcʒ hominis .a. aſinus nō eſt aſinus. non potes
hāc dare. cuiuſlibet hominis quilibet aſinus eſt
aſinus. q2 illa contradicit huic. hominis aſinus
nō eſt aſinus. mō ſecūda ⁊ quarta nō equiualēt
nec potes hāc dare. cuiuſlibet hoīs quilibet aſi-
nus eſt .b. aſinus q2 iſta contradicit prime: ergo
nullo mō ſecūde. Forte das vel nō. ſi primū: tūc
nō cōtradicit ſcd̄e: q2 ſecunda ⁊ tertia nō equiua
lent. ſi ſecūdum oportet vlterius procedere pro
contradictione ad hanc. cuiuſlibet hoīs quili-
bet aſinus .c. aſinus eſt. ſed probo ꝙ nō. vel iſta
cōtradicit tertie ꝓpoſitioni. Reſpondet̄ ꝙ hoc
argumentū nō ꝓbat ꝓcedere vltra dicta ad hā
cōtradicēdū. dico ꝙ iſte equiualēt .a. hoīs aſin⁹
nō eſt aſinus: ⁊ hoīs aſinus nō eſt aſinus. Et ne
go ꝙ hec ſit vera in caſu quē ponis .a. hoīs aſin⁹
nō eſt aſinus. Et qū iterū aſcēdis ſub illo termi-
no aſinus diſiunctiue nego illū aſcēſum: q2 qū de

In deter-
minatione
accepta
vnica nō ē
aſcēdēdum
ſub deter-
minabili
quouſq3
detur ſin-
gulares ex
parte de-
termina-
tionis.

terminatio accipit̄ nō vnica acceptiōe cū ſuo de
terminabili nō opʒ aſcendere ſub determinabi
li quouſq3 dederis ſingulares ex ꝑte determina
tionis: alioquin ꝓbabis hanc verā. hoīs aſinus
nō eſt aſinus. poſito ꝙ quilibet hō habeat vnū
aſinū. Sed tūc remanet ꝑplexitas aſcēdēdi poſt
ꝙ illud diſiunctū ſtat cōfuſe tm̄ nō poteris vlteri⁹
ꝓcedere: ⁊ ſic hoc argumētū nō eſt ꝓpriū ad con
cludēdū ꝓpoſitū: ꝓpterea arguit̄ altera via: ⁊ ꝓ
pono primo iſtas quattuor ꝓpoſitiones .a. hō ⁊
a. aſinus oīa portātia lapidē ſunt .a. hō ⁊ aſinus
oīa portantia lapidē ſunt. homo ⁊ .a. aſinus oīa
portātia lapidē ſunt. hō ⁊ aſinus oīa portātia la
pidē ſunt. iſte nō equalēt: q2 poſito caſu ꝙ vnus
aſinus cū vno hoīe portāt lapidē puta ſortes cū
brunello: plato cū fauello: ⁊ ſic cōſequēter iā pri-
ma eſt vera: puta oīa portātia lapidē ſunt hō ⁊
aſinus. ptʒ inductiue: ⁊ hec equalet huic .a. hō ⁊.
a. aſinus oīa portātia lapidē ſunt. Et eodē caſu
retēto hec eſt falſa .a. hō ⁊. b. aſinus oīa portan
tia lapidē ſunt. ptʒ deſcēdēdo ſub illo termino
aſinus. ſcd̄a pōt eſſe vera tertia exiſtente falſa.

Caſus.

Si brunell⁹ ponat̄ in decē locis cū decē hoīb⁹ iu-
uādo quēlibet hoīem portare lapidē nullis alijs
portātib⁹ iſta eſt vera .a. hō ⁊. b. aſinus oīa por-
tātia lapidē ſunt q2 .a. hō ⁊ brunell⁹ oīa portan-
tia lapidē ſunt. hoc ptʒ. oīa portātia lapidē ſunt
hō ⁊ brunell⁹. ptʒ aſcēdēdo ſub illo termino di-
ſtributo. Et iſta. hō ⁊ .a. aſinus oīa portātia lapi
dē ſunt. eſt vera poſito ꝙ ſortes ponat̄ in decem
locis cū decē aſinis in quolʒ loco iuuādo aſinum
portare lapidē. ⁊ quarta eſt falſa eodē caſu retē-
to. ſ. hō ⁊ aſinus oīa portantia lapidē ſunt. His
poſitis ſic arguo querēdo ꝯdictoriū hui⁹ .a. hō ⁊
b. aſinus oīa portātia lapidē ſunt. Si dās hanc.
oēs hō ⁊ aſinus .b. portātia lapidē nō ſunt. Cō-
tra. illa realiter cōtradicit ꝑime: ergo non ſcd̄e
cū nō equaleāt. forte das hāc. oēs hō ⁊ aſin⁹ por
tātia lapidē nō ſunt. Cōtra illa. ꝯdicit quarte:
ergo nō ſcd̄e. forte das hāc. oēs hō ⁊ aſin⁹ .c. por-
tātia lapidē nō ſunt. Cōtra. vel illa ꝯdicit tertie
vel nō. Si primū: tūc vna ꝓpoſitio cōtradicit duab⁹
nō equaleētib⁹ qd̄ eſt falſum. Si ſcd̄m q̄rit̄ de ꝯdi
ctorio tertie. ⁊ ꝯfirmat̄ quod animal ſupponit in
cōtradictorio hui⁹. hō vel aſinus nō eſt aīal. ⁊ in
ꝯdictorio hui⁹ .a. hō vel aſinus non eſt animal.

¶ Adhuc reſpondeo ꝙ illa argumēta nō cōclu-
dūt ꝓpoſitū. dico ꝙ vera ꝯdictoria hui⁹. hō vel
a. aſinus nō eſt aīal. eſt hec. oīs hō vel aſinus eſt
aīal. rō eſt: q2 a ꝑte ſubiecti ponunt̄ duo termi-
ni quorū vn⁹ ſtat determinate ⁊ alter cōfuſe tm̄
reſpectu ꝑdicati diſtributi: ⁊ ex ꝑte toti⁹ ſubiecti
poſſum⁹ dare ſingulares ſufficiētes aſcēdēdo vl
deſcēdēdo ꝓ veritate vel falſitate illi⁹: hoc eſt di
ctu. ſubiectū hʒ vnicā ſuppoſitionē ⁊ totū ſubie-
ctū ſtat determinate propterea termin⁹ diſtri-
butus in ſuo contradictorio ſtabit confuſe tm̄.

¶ Cōtra hoc arguitur dupli-
citer. Tū primo: tūc duo contradictoria eſſent ve
ra. iſta eſt vera. oīs hō vel aſin⁹ eſt aīal: vt notum
eſt. negatiuā ꝓbo .a. aſin⁹ nō eſt aīal ⁊ .a. aſinus
eſt ergo hō vel .a. aſin⁹ nō eſt aīal. tenet ꝯña a ꝑ
te diſiūcti ad totū diſiūctū negatiue poſita ꝯſtā-
tia. vel ab inferiori ad ſuperi⁹ negatiue cū ꝯſtā-
tia ⁊ ſine diſtributiōe ſuperioris. Tū ſcd̄o: ſi debeas
reſpicere ad totale extremū tūc ꝯdictoria hui⁹.
cuiuſlʒ hoīs aſin⁹ nō eſt currēs. nō erit hec. alicu
ius hoīs quilʒ aſin⁹ ē .b. currēs. q2 nō opʒ ꝑ te aſpi
cere ad ꝑtē extremi ſtātē ꝯfuſe tm̄. Ad ꝑmū negā-
do ꝙ duo ꝯdictoria ſint vera. iſta eſt falſa. hō vl .a.
aſin⁹ nō eſt aīal. q2 negat̄ ſuperi⁹ de inferiori ſtā
te pure determinate. Et qū arguis .a. aſin⁹ nō ē
aīal ⁊c. nego ꝯñam: q2 arguis a ſuppoſitiōe ꝯfuſe
tm̄ ad determinatā reſpectu multitudinis ex q̄
totū diſiūctū in ꝯñte ſtat determinate: ſʒ debes
cōcludere .a. hō vel aſin⁹ nō eſt aīal: vt .a. cadat ī
totū diſiūctū. Ad aliud argumētū d̄ ꝯdictorijs: nō
ſequit̄ ꝙ ꝯdictoria hui⁹ cuiuſlʒ hoīs aſin⁹ nō eſt
currēs. nō erit hec. alicuius hoīs q̄lʒ aſin⁹ eſt .b.
currēs. nec eſt replica ad īētionē ſolutionis: ar-
gumētū nō eſt ſolutū ꝑ hoc ꝙ non opʒ reſpicere
ad ꝑtē extremi ſʒ ad totale extremū: ſed cū addi
to ꝙ totale extremū hʒ ſuppoſitionē vnā diſtin
ctā a ſuppoſitionib⁹ ꝑtiū penes quā regulat̄ ve-
ritas vel falſitas talis ꝓpoſitiōis quēadmodū ē
de quolʒ diſiūcto vel copulato cuius nulla ꝑs di-
ſtribuit̄ ſicut ē in ꝓpoſito. Eodē mō nego iſtā .a.
hō ⁊ .a. aſin⁹ oīa portātia lapidē ſunt. caſu q̄ ſor-
tes ⁊ brunell⁹ portēt vnū lapidē: plato ⁊ fauell⁹
⁊ ſic de alijs. Et nego ꝙ iſte equaleāt. oīa portā-
tia lapidē ſūt hō ⁊ aſin⁹: ⁊ .a. hō ⁊ a aſin⁹ oīa por
tātia lapidē ſunt. q2 arguit̄ a ſuppōne ꝯfuſa tm̄
ad determinatā reſpectu toti⁹ mlt̄itudinis. to-
tū copulatū in prima ſtat ꝯfuſe tm̄ in ſcd̄a deter
minate. Et eodē mō facile reſpōdebis hic .a. hō
⁊ .b. aſin⁹ oīa portātia lapidē ſunt. illā negādo:
⁊ ſi cā ꝓbes .a. hō ⁊ brunell⁹ oīa portātia lapidē
ſunt. ergo .a.

Propō in
qua ſuperi⁹
de ſuo īfe-
riori ſtāte
determina-
te negat̄
eſt falſa.

ſunt:ergo.a.homo ⁊.b.aſinus oīa portātia lapi-
dē ſunt.cōcedo cōſequētiā:ſed nego antecedens
ſubiectum antecedentis ſtat determinate. Sed
hanc concedo.oīa portātia lapidē ſunt homo et
brunellus. Forte arguis. hec cōſequentia nulla
eſt.a:homo et.a.aſinus oīa portantia lapidem
ſunt:ergo homo ⁊ aſinus oīa portantia lapidē
ſunt.q: arguitur a ſuppoſitione cōfuſa tm̄ ad de
terminatā reſpectu totius multitudinis. ſ₃ ſm̄
dicta ꝯña eſſet bona. R̄ndet̄ ꝙ ꝯña eſt bona et
formalis:et arguit̄ a ſuppoſitiōe determiāta ad
determinatā reſpectu integroꝝ extremoꝝ vnicā
ſuppoſitionē habētiū:⁊ añs ⁊ cōſequēs equalēt.

¶ Cōtra hoc arguit̄.nō potes euadere in talibus.oīs homo ⁊ leo ⁊.b.capra oīa currētia ſunt.q: prima pars ſubiecti diſtribuit̄:⁊ ſcđa ſtat confuſe tm̄:tertia determinate. Et q: vna pars ſubiecti diſtribuit̄ totum non habet vnicā ſuppoſitionē. Eodē modo in talib' diſiunctis.oīs homo vel leo vel.b.capra quodlibet currens eſt.poſito ꝙ virtus diſtributiua cadat preciſe in primū terminū. R̄ndetur ꝙ hoc argumētū nō cogit:quia licet ſcđa pars ſtet confuſe tantū ⁊ tertia determinate:tamē totū illud copulatū ſtat cōfuſe tm̄ ⁊ ſimiliter diſiūctū:ꝓpterea idē eſt iudiciū ac ſi eſſet terminus diſtributus in ordine ad terminū ſtantē confuſe tm̄:ſuppoſitio determinata nihil facit.dico hanc verā.omne aīal eſt homo vel.b. brutum. ⁊ nego propterea ꝙ oē aīal eſt homo vel hoc brutum debes deſcendere diſiūctim ſub totali ꝑdicato:quādo totale extremū hab₃ ſuppoſitionē vnicā oportet ire ad ipm ⁊ nō ad partes quēadmodū eſt ibi:alioquin in innumeras captiunculas incides. Eodem modo hic quilibet aſinus.b.hominis currit.eſto ꝙ hoīs ſtat determinate equiualet huic. quil₃ aſinus hoīs currit.dato ꝙ hoīs ſtat confuſe tm̄ vel confuſe ⁊ diſtributiue more alioꝝ:iſta eſt falſa. quilibet aſinus hoīs currit. poſito caſu ꝙ quilibet aſibus platonis currit: non obſtante ꝙ hoīs ſtet determinate. ⁊ licet non arguatur ab inferiori ad ſuperius cum diſtributiōe huius termini hoīs in hac conſequētia.quilibet aſinus platonis currit:ergo quilibet aſinus hoīs currit.et tamē arguitur cum diſtributione totius. Eodē modo hic.cuiuſlibet hoīs.b.aſinus eſt currēs equalet huic.cuiuſlibet hominis aſinus eſt currēs hoc patet:q: per hanc.cuiuſlibet hoīs.b.aſinus eſt currēs.ſignificatur ꝙ de quocunq; verū eſt dicere ꝙ eſt homo de illo verū eſt dicere ꝙ illius.b aſinus eſt currens. Et idē importat̄ per hanc cōuertibiliter cuiuſlibet hoīs aſinus eſt currens. ecce oīa argumenta adducta non concludūt propoſitum. Sed quia forte poteſt contingere ꝙ argumēta pretendunt ⁊ apparentia fuit de hac.a. hominis aſinus non eſt aſinus.do illam veram hac exiſtente falſa.hominis aſinus non eſt aſinus. Et tunc quando arguis iſte non equalēt: hoīs a aſin' nō eſt aſinus:⁊ a hoīs aſinus nō eſt aſinus:ergo habebūt duas ꝯdictorias.nō equalētes. R̄ſpondet̄ dando antecedens neceſſe eſt concedere conſequentiā ⁊ conſequens. Pro quo aduerte quando in aliqua propoſitione eſt terminus diſtributus in ordine ad duos terminos quorum prior ſtat determinate et ſecundus confuſe tātum tunc ille terminus diſtributus in cōtradictorio ſtabit ſuppoſitione mixta et vocabit̄ determinata confuſa et non confuſa determinata ad ſignificandum ꝙ primus terminus ſteterit determinate ⁊ ſecundus confuſe tm̄ ⁊ ei ſ addetur.c.nomina ſignificāt ad placitum. Sed ſi primus terminus ſtet confuſe tm̄ ⁊ ſecundus determinate tunc terminus diſtributus in contradictorio ſtabit confuſe determinate ⁊ hoc repreſentabit.d.non vtor eodem ſigno ad ſignificandū ꝙ ille non equiualent:vt verbi cauſa.cōtradictoria huius.hominis.a.aſinus non eſt aſinus.eſt hec cuiuſlibet hominis quilibet aſinus.c.aſinus eſt:⁊ contradictoria huius.a.hominis aſinus nō eſt aſinus.eſt hec cuiuſlibet hominis quilibet aſinus.d.aſinus eſt nec iſte due negatiue equiualēt magis ꝙ̄ earum affirmatiue:quia vltimus terminus ſtat determinate confuſe in vna ⁊ confuſe determinate in altera. Si queras quomodo cognoſcitur diſcrimen veritatis inter iſtas. Reſpondetur ꝙ dicta ſuperius ſufficiūt. capiamus primam negatiuam iſtius. cuiuſlibet hominis quilibet aſinus eſt.c.aſinus.⁊ ponderemus veritatem ſue negatiue contradicentis aſcendendo ſub illo termino hominis ⁊ deſcendēdo tunc deletur difficultas:quia tollitur terminus ſtās determinate:tunc facile eſt aſcendere ⁊ deſcendere in altera. Eodem modo hic cuiuſlibet hominis quilibet aſinus eſt. d. aſinus anteq̄.iudicemus quicq; de veritate eius eamus ad eius contradictorium in quo non ponitur ſuppoſitio mixta ſaltem implicite ⁊ caſus veritatis ſui contradictorij erat poſito ꝙ ſint duo homines ſortes ⁊ plato in mundo quorum quilibet haberet vnū aſinum.tunc incipiendo oppoſito modo deſcendere ⁊ aſcendere in affirmatiua facile erit iudicare falſitatem ſue affirmatiue. Nec iſtud eſt mirabile ꝙ non debeamus reſpondere de veritate vel falſitate propoſitionis in qua ponitur ſuppoſitio mixta quouſq; examinauerimus ſuam contradictoriam:⁊ idem contingit in alijs:vt ſp homo non eſt animal:cuiuſlibet hominis aſin' non eſt aſinus:ſemper celum nō eſt celū.iſta vltima videtur falſa ſm ariſtotelem: et tamen eius neceſſitas oſtenditur per impoſſibilitatē ſui contradictorij quod eſt.aliquo tempore quodlibet celum eſt.b.celum. propter impedimentum occurrens ſubcontrarias cum ſubalternis tranſcurro:hoc tene ꝙ ſubcontrarie ſunt particularis affirmatiua ⁊ particularis negatiua ſic.ſ.ꝙ plus de particularitate ſit ꝙ̄ de vniuerſalitate: hoc eſt plures termini non diſtributi ꝙ̄ diſtributi.quare iſte non ſubcontrariantur. homo omne animal eſt:homo non eſt animal.ſed ſubcontraria prime eſt hec.homo animal non eſt. ſcđe iſta.homo eſt animal.ſed iſte bene ſubcontrariātur.homo eſt animal:homo animal non eſt qā plus de particularitate tollitur tanto citius particularitas conſtruitur.quare iſte non ſubcōtrariantur.tm̄ homo eſt animal:⁊ tm̄ homo nō eſt animal.quia in vtraq; eſt vniuerſalitas. ſ.⁊ dicūtur ſubcontrarie quaſi ſub contrarijs poſite et ab eis illate:quia niſi ſic non eſſent ſubcontrarie:quilibet hō currit:⁊ aliq̄s hō currit ſimil' ſumpte ſunt oppoſitio ſubalterna:⁊ vniuerſalis ſubalternās:ꝑticularis ſubalternata.

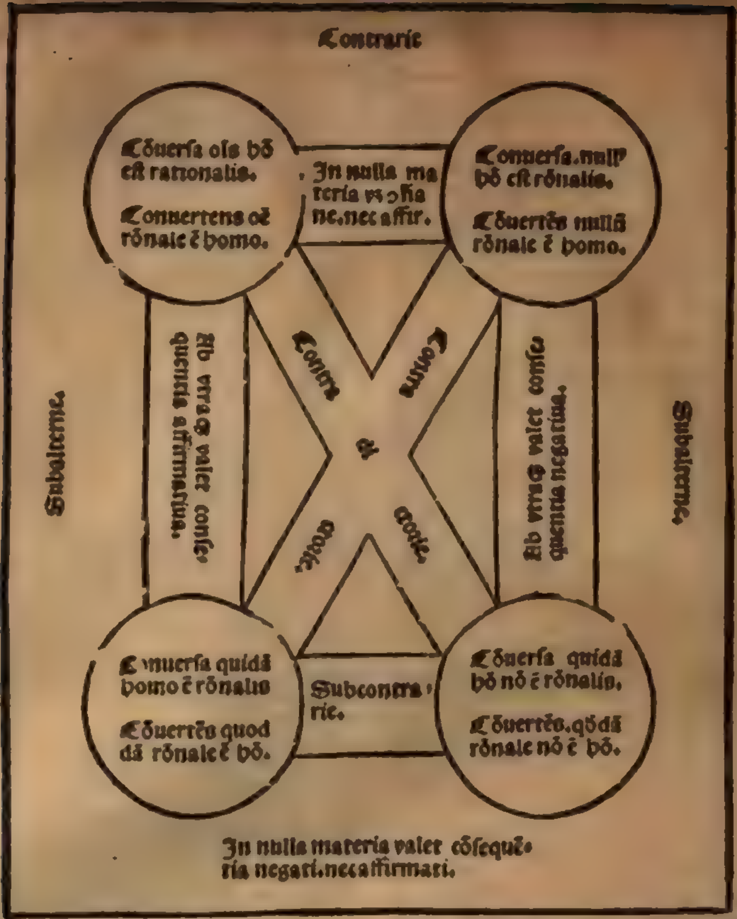
Falſitas vl' veritas ꝓpoſitionis in q̄ ponit̄ ſuppoſitio mixta dāda nō ē niſi examiāta ei' ꝯdictoria.

Diffinitio ſubcōtrariarum.

Subcōtrarie vnde dicte.

Qn̄ terminus ſtat determinate cōfuſe.

i

¶ De materiis propoſitionum.

PRopoſitionū triplex eſt materia:ſcʒ natural':ꝯtigēs ⁊ remota.

¶ Poſtq̄ determinatū eſt de oppoſitionib' cōſequēter loquēdū eſt de eaꝝ legib' In q̄b' dr̄ ꝙ ꝯtrarie pn̄t eſſe falſe ⁊ ſubcōtrarie vere in ꝯtingēti materia qđ cognoſci nō pt̄ ſine materiis gr̄a cui' antea de materiis loquēdū ē. Pro q̄ aduertēdū ꝙ materia capit̄ dupliciter. Uno mō ꝓprie ꝓ altera pte cōpoſiti. Alio mō ĩprope ⁊ methaphorice ꝓ extremis cathegoricaꝝ:⁊ hec ſimilitudo:q: quēadmodū materia ꝓprie dicta eſt p̄ncipiū ⁊ finis tranſmutatiōis naturał:vt cū ex aere fit aq̄ eadē materia nūero pri' informata forma aeris forma aq̄ poſteri' informat̄. ſic ſubiectū ē p̄ncipiū ⁊ p̄dicatū finis ipi' cathegorice. Ex iſto pz ꝙ materia ꝓprie dicta hʒ materiā ꝓprie dictā ꝓ altera pte ēētiali. Et materia improprie dicta nō hʒ materiā ꝓprie dictā tanq̄ partē ēētialē. ꝓo: ps pz de ſubiecto ſcripto vł p̄dicato ſcripto q̄ ſunt ſubſtātia. Scđa ps pz de extremis vocalib' ⁊ mētalib'. Sic forma capit̄ ſimilitudine. Et illa ē duplex quēadmodū ĩ reb' naturalib':vt ĩ eq̄ forma ſubſtātialis dat eē ſpecificū equo:⁊ albedo aduenīēs vł magnitudo dat eſſe tale vł tm̄:ſic ĩ ꝓpōne cathegorica copula adueniēs extremis ꝓpōem ꝯſtituit ⁊ alia ſigna ſuperueniētia:puta negatio ſigna vlīa vel p̄ticularia

Materia capit̄ dupliciter.

Materia ĩprope dicta hʒ materiā ꝓprie dictā altera pte ēētiali.

Duplex forma.

cathegoricā ĩcē talē vł tāto efficiūt. ex iſto pz ꝙ cathegorice pri' ſūt ĩ materiis:⁊ ex ꝯn̄ti ypothetice:q: vna ītegra ꝓpō in ypotheticis ſe hʒ tanq̄ ſubiectum vel predicatum in cathegoricis.

¶ Notandū ē ſcđo ꝙ materia ꝓpōnis ē habitudo extremoꝝ q̄ tranſitiua loco vni' intrāſitiue capit̄. ⁊ q: illa extrema pn̄t trifariā ſe habere. Nā vł p̄dicatū pt̄ ꝯpetere ſubiecto ēētialiter vł accidētalr ĩtrāſmutabilr vł accidētalr trāſmutabilr vł p̄dicatū n̄ pt̄ ꝯpetē ſbiecto ⁊ ſʒ hoc dāt̄ tres materie ꝯputādo p̄mū diſiūctum ꝓ vno mēbro:q: ita ꝓceſſerūt maiores nr̄i qđ ꝓ rōne nobis ſufficiat. Primū mēbrū materiā naturalē appellāt. ſʒ ꝯtīgētē. tertiū remotā ⁊ hoc ē dictu. triplex ē materia ꝓpōnū. i. tres ſūt termi cōes n̄ coīcidētes ĩ ſcīdo ſʒ ſuas formales rōnes oēs materias ſcīres. Dr̄ nō coīcidētes ſʒ rōnes:q: nō ĩcōuenit vnā ⁊ eādē ꝓpōnē ĩ dīlʒ harū locari:ſʒ hoc ē ſʒ diuerſas rōnes:vt capra iſta hō viuit. ĩ q̄ ſi viuēs tm̄ valet ſicut habere vitam tūc ē ĩ materia naturali. ſi tm̄ valet ſicut exercē opatiōes vitales ē ĩ materia ꝯtīgēti:⁊ ſic hoc eſt ſʒ aliā ⁊ aliā rōnē. hic n̄ dictū ē diſtīcte nec ꝯfuſe ⁊ hoc meli' ē:q: ſi materia natural' quā nūc habem' fuiſſet biptita quēadmodū hn̄ poterat ēt qualʒ materiā ſbdiuidere poſſum':tūc ēēnt ſex vł octo termi cōes diſtīcte materias ſcīres. Sʒ ĩ oīb' diuiſiōib' logicalib' et phiſicalib' vtamur iſto mō. Tres ſūt termi cōes vł tot ibi ſigēdo diuiſiōeʒ ꝓ rōne aſſignātes ꝯſuetudinē maioꝝ. Sʒ

Materia ꝓpōnis ē habitudo extremoꝝ Sufficiētia materiarū ꝓpoſitionis.

Hō viuit ſm varios ītellectus ſit eē ĩ materia naturali vel cōtingenti.

Intelligētia textus

q̄ñ dicim⁹ hec ppõ ē i materia.ibi i capit̃ p ex vi hec: ⁊ ſenſus ē hõ eſt aial.ē i materia naturali.i. cõponit̃ ex terminis naturalē habitudinē habē tibus. Totũ dz eſſe in ſua parte ẜm aliquem mo dũ cēndi.de q̄b⁹ mõis futurus ē ſermo poſteri⁹.

Oẽs ppo ſitiões cõ poſite ex eiſdez ter minis ſũt in eadem materia.

¶ Notãdũ eſt tertio ꝙ ex di ct̃is ſequitur vna ppõ fundamentalis in mate rijs que eſt hec.ꝙ oẽs ppoſitiones cõpoſite ex eiſdē terminis ſunt in eadē materia.Fundamē tũ pz: q2 dictũ eſt ꝙ materia nihil aliud eſt q̄ ſubiectũ ⁊ p̄dicatũ.ꝯñs ē vbicũq; ſunt idē ſubie ctũ ⁊ p̄dicatũ ibi eſt eadē materia. Ex q̄ funda mēto vlteri⁹ deducit̃ ꝙ ꝯuerſa ⁊ cõuertẽs ppoſi tiones oppoſite ⁊ ęqpollētes ppoſitiões de futuro ⁊ p̄terito ſunt in eadem materia.hoc pz in eis ſunt eadem extrema.Et p oibus materijs re ſpiciamus de ineſſe:ita ꝙ ſi querat̃ a nobis.nul lus hõ eſt aial.in qua materia eamus ad hanc. hõ eſt aial.⁊ potiſſimũ ad p̄dicationē directã quo notato facile eſt reſpõdere de materijs.et ex illo reddi poteſt cauſa quare non determina tur de formis ppoſitionũ hic ſicut de materijs.

Pro noti cia mate rie propo ſitionis opz reſpi cere ppo ſitionem de ineſſe.

¶ Contra iſtã ppoſitionē fun damentalē arguitur. Iſte cõponitur ex eiſdem terminis.ois hõ eſt ois hõ: ⁊ ois hõ ois hõ eſt.⁊ tñ nõ ſunt in eadē materia:ergo fundamētũ de bile.maior pz de ſe:⁊ minor patebit ex dicēdis. R̃ndet̃ ꝯcedẽdo ꝙ nõ ſunt in eadē materia.⁊ di ſtinguo ꝙ cõponant̃ ex eidē terminis.vel capiē do terminũ p extremis:⁊ ſic nego:q2 ois hõ ē p̄ dicatum in vna:et iſte terminus homo in alte ra.vel capiendo terminũ p omni ſigno poſſibi li in ppoſitione:⁊ ſic cõcedo ꝙ cõponunt̃ ex eiſ dem terminis: hoc eſt ex ſinonimis in propoſi tione fundamētali terminus capit̃ p̄mo modo.

Per ter minũ in telligitur ppoſitio nis extre mum.

¶ Cõtra hanc ſolutionem ar̃ ſic.ſortes eſt differẽs ab aiali:⁊ ſortes eſt ab aia li differẽs.cõponunt̃ ex eiſdē terminis capiẽdo terminũ p extremis:⁊ tñ nõ ſunt in eadē mate ria:ḡ ſolutio nulla.minor pz:q2 iſta ſor. differt ab animali ē i materia remota.⁊ iſta.ſortes ab aiali differt.ē I materia naturali naturalr̃ loq̄n do:⁊ ẜm ꝟitatē in materia ꝯtingēti:ḡ nullo mõ ſunt in eadē materia. R̃ndet̃ cõcedendo ꝙ non ſunt in eadē materia:⁊ diſtinguo ꝙ cõponunt̃ ex eiſdem terminis vel eodē mõ ſe hñtibus ſic nego:immo extrema nõ ſunt ſinonima: q2 ab aiali differẽs de aliquo verificat̃ de quo nõ veri ficatur differens ab aiali:vt notum eſt. et ſic hñ negatur ꝙ componuntur ex eiſdem extremis.

Oportet ꝙ termi ni eodem modo ſe habeant.

¶ Cõtra hãc ſolutionē repli cat̃ ſic pbãdo ꝙ p̄dicata iſtarũ.ſortes ē ab aiali differẽs:⁊ ſortes ē differẽs ab aiali.ſunt ſinoni ma:⁊ hoc ſic.cuiuſ; pti p̄dicati p̄le ppõnis r̃ndet terminꝰ ſinonimꝰ in ſcda ⁊ ecõuerſo:ḡ illa p̄dica ta totalia ſũt ſinonima.ꝯña tz:q2 nõ aliſ potes mihi pbare p̄dicata iſtaꝝ eē ſinonima. ſortes ē hõ albꝰ:plato ē hõ albꝰ.⁊ añs pz:q2 aial in iſta. ſor.ab aiali differt.eſt ſinonimũ cũ aiali in iſta. ſor.differt ab aiali ⁊ eodē mõ ly dr̃ns cũ ly dr̃ns. R̃ndet̃ ꝯcedẽdo añs:negata ꝯña cũ ꝯñte.⁊ cã ē: q2 aiali eſt determinatio accepta vnica in vna ⁊ nõ in altera:⁊ totale ē verificabile de aliq̄ in vna de quo nõ verificatur aliud totale in altera. nec eſt ſimile in p̄dicatis iſtarum. ſortes eſt hõ al bus.plato eſt hõ albus.ppter totalia extrema.

¶ Scdo principaliter ar̃. con tra idē fundamentũ.iſte cõponunt̃ ex eiſdē ter minis.brunellus ē hõ ſi ē aial:⁊ brunellus ē aial ſi eſt hõ.⁊ tñ nõ ſunt in eadē materia.igit̃.minor pz:q2 p̄ma ē in materia remota.brunellus ē hõ ſi ē aial.q2 illa īpoſſibilis ē:⁊ alia in materia na turali.h̃ pz p caꝝ ꝯditiõales.ꝯditionalis p̄me ē hec.ſi brunellus eſt aial brunellus ē hõ:q̄ eſt im poſſibilis.ꝯditiõalis ſcde eſt.ſi brunellus eſt hõ brunellus ē aial:q̄ eſt neceſſaria. R̃ndet̃ ꝙ non ſunt in eadē materia nec pcedit̃ ꝯ regulã:q2 ex trema totalia nõ ꝯuertunt̃.⁊ p ꝯñs nõ ſũt ſino nima. Sz iſta ē in materia naturali. chimera ē hõ ſi eſt aial. poſſum hic argumētari de iſta. iſte hõ vel aſinꝰ eſt aſinꝰ.ſingulariʒãdo totũ diſiũctũ p ſorte q̄ eſt in materia remota:⁊ tñ iſta.hõ vel aſinꝰ eſt aſinꝰ:eſt in materia naturali:ſ3 hoc ar gumētũ eãdem ſolutionē patit̃ cũ duobꝰ p̄cedẽ tibꝰ ꝙ ſubiecta ſic in iſtis duobꝰ nõ ſunt ſinoni ma ꝑ acceptionē:⁊ hoc req̄rit̃ ad fundamentũ.

¶ Ex his oibꝰ infero correlaria. Primũ eſt. iſta hõ poſſibilr̃ eſt currẽs eſt in materia ꝯtingenti. ſ3 iſta.hõ põt currere ē in materia naturali: q2 valet hãc ſortes eſt potẽs currere. ¶ Scdm cor relariũ.ꝙ cumulus ſtraminũ eſt in materia con tingēti.ſilr̃ vnus paſtillus.hoc pz de paſtillo re preſentante ceteros paſtillos venales.

Correla ria.

Unus pa ſtillus ē in materia cõtingēti.

¶ Tertio ar̃ ꝯ litteram ⁊ hoc ſic.nulla materia ppõnũ ē triplex:ḡ male dz tri plex ē materia ppõnũ. ꝯña pz p legē ꝯdictoria rũ.⁊ añs pz p īductionē.Forte dicis ſicut cõiter dz ꝙ iſte nõ ꝯdicũt.triplex eſt materia ppõnũ:⁊ nulla materia ppõnũ eſt triplex.ſ3 ꝯdictoria p̄i me eſt hec.nõ triplex eſt materia ppõnũ:vt iſte terminꝰ materia diſtribuat̃ diſtributione oppo ſita ſuppoſitioni ꝯfuſe tñ. ⁊ ꝯdictoria negatiue eſt hec.aliqua materia ppõnũ eſt triplex.

¶ Cõtra hoc ar̃ ſic. Idē eſt di cta.triplex eſt materia ppõnũ: ⁊ materia ppõ nũ eſt triplex:ḡ ppter veritatē p̄me ⁊ falſitatem ſcde nõ eſt ſingẽda illa ꝯdictio. Aſſumptũ argui tur.⁊ capio hãc.triplex eſt materia ppõnũ. q̄rē do de extremis eiꝰ:⁊ neceſſe eſt dicere ꝙ iſte ter minꝰ materia ē vnũ extremũ:⁊ aliud eſt hoc cõple xũ triplex materia ppõnũ.Et ex illo ſic arguo. vel hoc aggregatũ ſupponit vel nõ ſupponit. Si ſcdm cũ ſit pure affirmatiua ipſa eſt falſa queãd modũ ⁊ altera. Si primũ puta ꝙ ſupponit q̄ro p quo vel q̄bus. Si dicas p extremis ppõnũ tũc iſta erit vera.materia ppõnũ erit triplex.

Oppoſitũ tenet per. de brux.ſ. notabili huiꝰ textꝰ ⁊ dicit non eſſe vnam ambarũ ꝯ dictoriaꝝ: expõit añt textum ſic triplex eſt ⁊c.i.tres ſunt habi tudines.

¶ Ad hoc argumētũ r̃ndet̃ cõ cedẽdo hãc.triplex eſt materia ppõnũ.⁊ ſilr̃ hãc. materia ppõnũ eſt triplex.⁊ cõcedit̃ ꝙ vna ppõ vtriq; ꝯdicat:q2 pro hoc argumēto nõ opꝰ eſt di ſtributione oppoſita ſuppoſitioni ꝯfuſe tñ. ne go hãc.nulla materia ppõnum eſt triplex:q2 hȝ multas ſingulares falſas: q2 demõſtrãdo iſtas tres ppoſitiones.hõ eſt aial:homo eſt currens homo eſt aſinus.verũ eſt dicere iſtarũ ppoſitio nũ materia eſt triplex.i.materia iſtarũ triũ p poſitionũ triplicē variã ſortitur habitudinem.

¶ Circa materias due ſunt opiniones. Prima eſt quam cõiter tenēt nolales ⁊ quidã colonien ſes amici noſtri dicentes ꝙ conuertẽs ⁊ conuer ſa vlis ⁊ particu.⁊ oẽs ppões oppoſite ſunt in eadē materia cũ ꝯueniũt cũ ſubiectis ⁊ p̄dicatis:

Additio.

modo materia eſt habitudo predicati ad ſubiecti. Scḋa opinio eſt ꝓ ſorus oppoſitū tenētis: ſʒ nolaliſādo ꝙ prima videaꝟ melior: ſcḋa tñ aquinatū doctrine videꝟ cōſonātior quā ſic ꝓbamus ho norē veritati preferētes. hec eñ eſt in materia naturali ſm bt̄m tho. deꝰ ē hō. ⁊ hec nō ē in materia naturali. oīs hō eſt deꝰ. nec iſta. oīs deꝰ eſt hō. igiꝟ cōuertens ⁊ ꝯuerſa nō ſunt in eadē materia naturali. tenet ꝯña ex ſctō Tho. prima parte. q. ij. ar. j. ⁊ primo periar. vbi dicit ꝙ in materia neceſſaria ſiue naturali oēs affirmatiue determiate ſūt ve. Scḋo ſicut dicit bt̄us tho. l. ſſi. diſti. x. hec nō ē p ſe. hō ē aīal albū ſʒ iſta albꝰ hō ē aīal. ē p ſe ⁊ p ꝯñs in materia naturali. ⁊ ſic diffiniꝟ materia naturalꝭ a btō tho. j. piar. ⁊ tñ ſua ꝯuertēs eſt in materia ꝯtingēti cū ṗdicatū poſſit negari de ſubiecto ipo ſupponente. igiꝟ. Tertio hec eſt in materia naturali. hō albus eſt riſibilis. q: ṗdicatū eſt propriū reſpectu ſubiecti ſʒ modū: ⁊ tñ ſua cōuertēs eſt ī materia cōtingēti. Quarto iſte non ſunt in eadem materia. ſortes differt ab hoīe: ⁊ ſortes ab hoīe differt. ⁊ tñ cōponūtur ex eiſdē terminis: ⁊ iō dr̄ ꝙ materia nō ſolum eſt habitudo predicati ad ſubiectū ꝙnimmo eſt habitudo diſpoſitionū ṗdicati ⁊ ſubiecti.

¶ Sequitur de materijs in ſpeciali.

Aliī textꝰ habēt de eſſentia.

Naturalis eſt illa in qua predicatum eſt de eſſe ſubiecti: vel proprium eius: vt homo eſt aīal: homo eſt riſibilis.

Eſſe de eſſentia dupliciter capitur.

Si ṗdicatū p ſe inſit ſubiecto diceꝟ eſſe enunciatio in materia neceſſaria vel naturali.

In materia neceſſaria oēs affirmatiue determinate ſunt vere ita in futuris ſicut preteritis et pñtibus: negatiue vero falſe. hec ſ. tho. primo piar.

¶ Notādū eſt primo ꝙ iſte terminus materia naturalis eſt terminus connotatiuus p extremis enūciationis ſupponēs cōnotādo ꝙ predicatum nō pōt negari de ſubiecto ipo ſupponēte in predicatione directa: immo in nulla predicatiōe directa: ⁊ ꝓpterea vocaꝟ naturalis propter naturalē inherētiā predicati ad ſubiectū qualibet ampliatione ſemota nō ꝓueniēte ab extremis. duo termini ponunꝟ in iſta. ſ. predicatū eſt de eſſentia ſubiecti vel ꝓpriuʒ eius. ¶ Pro quo aduerte ꝙ eſſe de eſſentia bifariā accipitur. vno mō prime intētionaliter: ⁊ ſic aīa eſt de eſſentia totius cōpoſiti: ⁊ ſic illud vocaꝟ de eſſentia alicuius ſine quo nō ſtat illud eſſe ſm apparētē imaginationē. Hoc addo alioquin deꝰ eſſet de eſſentia cuiuſlibet creature: q: nō ſtat aliquā creaturā eſſe ſine deo: ſed bñ ſm apparentē imaginationem. Secus eſt de pte reſpectu totiꝰ. Alio mō capiꝟ ſcḋe intētionaliter ⁊ tm̄ valet ſicut eſſentialꝛ predicari. ſcḋo modo capiꝟ in propoſito: q: in iſta. hō eſt aīal. predicatū non eſt de eſſentia ſubiecti primo modo: ⁊ hoc nō ſufficit. ſuperadditur vel ꝓpriū eius ⁊ pro hoc ſuccincte.

Predicatio eſſentialis quid ſit.

Predicatio directa quid ſit.

¶ Notandū eſt ſecūdo ꝙ predicatio eſſentialis eſt predicatio non diſparata in qua neutrū extremoꝝ connotat extrīſece ſupra reliquū: niſi cōnotatio illiꝰ fuerit ſuperior ad cōnotationē alterius nō excludenda eſt ṗdicatio idemptica ſicut in ṗdicabilibus. Predicatio directa eſt illa in qua predicaꝟ ſuperius de inferiori: cōnotatiuū de abſoluto: magis cōnotatiuuʒ de minus cōnotatiuo: vel eque connotatiuū de eque cōnotatiuo dūmō predicatū nō eſt inferiꝰ ad ſubiectū nec predicatio eſt diſparata. Addiꝟ dūmodo ꝓpter iſtā. coloratū eſt albū. in qua ṗdicatur eque connotatiuum de eque cōnotatiuo.

Materia naturalis quid ſit.

¶ Iſtis notatis exponiꝟ diffinitio ſic. Materia naturalis eſt illa ſupple materia in qua ṗdicatum eſt de eſſentia ſubiecti. i. predicatur eſſentialiter de ſubiecto vel ꝓpriū eius. i. accidentaliter ṗdicatur de ſubiecto ⁊ intranſmutabiliter ſubiecto ſupponente. Ex iſtis ptʒ ꝙ oēs termini ſe habētes ſm ſuperius ⁊ inferius: vel ſicut differentia reſpectu ſui ſubiecti ſuperioꝝ vel inferioꝝ ad ſubiectū ſunt in materia naturali: vt homo eſt animal: linea eſt quantitas: albū eſt coloratū: homo eſt rōnalis: ſubſtantia eſt rōnalis: ſortes eſt rōnalis. plato eſt aīal rōnale: ratio in his oībus eſt: quia ṗdicatum eſt de eſſentia ſubiecti. Scḋo ptʒ tales eſſe in materia naturali. hō eſt riſibilis: triangulus hʒ tres angulos: homo eſt hō: quia illa eſt eſſentialis et non repugnat vni extremo ſupponere. Dicitur non repugnat propter iſtam ⁊ ſimiles chimera eſt chimera que ꝙꝙ eſt eſſentialis non cōſtituit materiam naturalem: quia ſubiectum non poteſt ſupponere: in predicabilibus nō reputareꝟ eſſentialis neqꝫ accidentalis.

Qui termini ſint in materia naturali.

¶ Cōtra predictā diffinitionē arguiꝟ ſic. Q: per eā hō eſt aīal eſſet in materia naturali: vt notū eſt. ſed ꝓbo ꝙ nō ṗdicatū pōt negari de ſubiecto quādo nullus hō eſt. Forte dicis hoc nō eſt ſubiecto ſupponente.

¶ Contra hoc arguiꝟ. Iſta eſt vera. hō aīal nō eſt ſubiecto ſupponente. Forte dicis ṗdicatū nō diſtributū pōt negari de ſubiecto. Secus eſt de predicato diſtributo.

¶ Contra hoc arguiꝟ. Iſta eſt vera. a. hō nō eſt aīal. in qua ṗdicatū diſtributū negaꝟ de ſubiecto ſupponēte. Forte dicis hoc nō eſſe incōueniēs reſpectu ſubiecti ſtātis ꝯfuſe tm̄: ſed nō pōt negari de termino ſtāte determinate: niſi ille idem ſtet confuſe tm̄: vel ſaltē nō poteſt negari de ſubiecto diſtributo.

¶ Contra hoc arguiꝟ. Iſta eſt vera. aīal nō eſt rōnale. ſi dicas ſubiectū non diſtribuiꝟ capiā hāc. nullū aīal eſt rōnale. ponēdo ꝙ nulli ſint hoīes: ſʒ remaneāt alia aīalia: iam ṗdicatū vere negaꝟ de ſubiecto diſtributo ſubiecto ſupponēte. Forte dicis ꝙ ſubiectū nō ſupponit pro tot rebꝰ ſicut antea qñ affirmabatur.

¶ Contra hoc arguiꝟ. Ponēdo ꝙ plura bruta ꝓducant ꝙ hoīes corrūpant. ¶ Ad hoc argumētū ſufficiēter reſpōſum eſt arguendo quouſqꝫ ad vltimā particulā ad quā rñdeꝟ ꝙ ṗdicatū nō pōt negari de ſubiecto ſupponēte p oī illo ꝓ quo affirmabaꝟ in affirmatiua.

¶ Contra hoc arguiꝟ ſic. Seqreꝟ ꝙ iſta hō gallicus eſt hō. eēt in materia naturali. ꝯñs eſt falſum: q: eſt in materia cōtingēti: vt ptʒ per eius cōuertētem q̄ eſt in materia cōtingenti. ⁊ ꝓbo ꝯñam: q: ṗdicatū nō pōt vlr vere negari de ſubiecto ſupponēte. ¶ Ad hoc rñdetur ꝙ ꝙꝙ iſte terminus hō nō pōt negari de iſte termino homo gallicus ipſo ſupponēte: tamen econtrario hō gallicus pōt vere negari de iſto termino hō: ⁊ hoc ſufficit: q: ſemꝑ eundum eſt ad ṗdicationē directā iſto termino hō etiam ſupponente ꝓ oī illo ꝓ quo ſupponebat in affirmatiua nō curādo de ſuppoſitione ṗdicati. hoc

Sufficit alterū extremoꝝ poſſe vere negari de altero pro materia cōtingēti.

declaratur ponēdo φ oēs boies geniti in gallia generent in paleſtina tot nō gallis exiſtētibus ſicut nūc ſunt iā iſte termin' hō ſupponit p oībus rebus pro q̄bus ante ſupponebat: ⁊ p̄dicatū vere negaꝛ de ſubiecto: ſ; hn̄ verū eſt φ tunc predicatū nō ſupponit: q2 deſiat eius cōnotatio hō gallicus ſupponit pro hoie cōnotādo φ ſit genitus in tali patria ſcilicet gallia. Ex illo p3 φ hō gallic' nō eſt termin' īferior ad iſtum terminū hō: q2 nō quidditatiue īferior: q2 in p̄pōſito nō ſufficit inferioritas inferendi. ⁊ eodē mō de oībus talibus dicatur: homo ybernicus eſt homo homo picardus eſt homo.

¶ Cōtra hoc arguiꝛ ſic: quia per iſtā ſolutionem hō albus eſt hō riſibilis. eēt in materia naturali. qđ ſic oſtenditur: q2 iſta p̄dicatio eſt directa poſtq̄ predicatur eque cōnotatiuum de eque cōnotatiuo: ⁊ tn̄ predicatū non pōt negari de ſubiecto ſupponente ſi concedas φ eſt in materia naturali p̄pter argumentum.

¶ Cōtra hoc arguitur ſic. hō riſibilis eſt hō albus. eſt in materia cōtingenti: ergo ⁊ altera. cōſequentia tenet: q2 oēs p̄poſitiones cōpoſite ex eiſdem extremis ſunt in eadem materia. ¶ Ad hoc argumentū r̄ndetur φ ē in materia cōtingenti ⁊ cōcedo φ in aliqua predicatione directa predicatum non pōt negari de ſubiecto: puta quando predicatur proprium: ſed ſufficit φ predicatum poteſt negari de ſubiecto ⁊ ecōuerſo dūmodo ſemper remaneat p̄dicatio directa quod contingit in propoſito: quia capta iſta. homo riſibilis eſt homo albus ibi p̄dicatū poteſt negari de ſubiecto.

In aliq̄ p̄dicatiōe directa p̄dicatū non pōt vere negari d' ſubiecto.

¶ Unde in iſtis hoc obſeruādum eſt φ maxima accidentalitas ponaꝛ a parte predicati: vt datis iſtis duobus terminis riſibile ⁊ albū vterq̄ illorū accidentaliter predicaꝛ de termino abſoluto: ſed albū facit quintū predicabile reſpectu termini abſoluti: riſibile vero quartū: p̄pterea albu3 eſt maior accidētalitas.

Maior accidentalitas debet poni a parte predicati.

¶ Scđo arguitur. q2 per diffinitionem materie naturalis iſta eſſet in materia naturali. ſortes eſt omnis homo: plato eſt omne aīal. conſequens eſt fl'm ergo ⁊ aīns conſequentia patet: q2 iſta predicatio eſt eſſentialis. ſortes eſt oīs hō. q2 homo nō eſt termin' cōnotatiuus nec hoc ſincathegorema oīs: ergo nec totum predicatū. Si dicas excluditur per iſtum terminum diſparata bene dicis naturaliter loquendo: ſed non ſecundum veritatem. Forte cōcedis concluſionem φ eſt in materia naturali.

¶ Cōtra hoc arguitur ſic. predicatū vere negaꝛ de ſubiecto: ſubiecto ſupponēte. ⁊ predicatū pt affirmari de ſubiecto: ergo eſt in materia cōtingenti per diffinitionē materie contingentis. ¶ Ad hoc argumentū dicaꝛ φ pt ſuſtineri φ eſt ī materia naturali: vel φ ē in materia cōtingēti dūmodo cōſequēter dicatur. p̄mo dico φ eſt in materia naturali prout ſuadet prima ratio. ⁊ negatur φ ſit in materia cōtingēti: q2 predicatū non pōt accidentaliter vere affirmari ⁊ negari hoc ē reddere affirmatiuā verā ⁊ negatiuā verā in p̄dicatione accidentali. Si dicatur φ ē in materia cōtingēti: tūc cōcedo φ predicatū eſt de eēntia ſubiecti ad hūc ſenſum φ p̄dicationē eēntialē cōſtituat: ſed hoc nō ſufficit:

Sortes ē oīs hō. poteſt dici eē ī materia naturali vel ī materia cōtigēti.

Ad materiā naturalē nō ſufficit φ p̄dicatū ſit de eēntia ſubiecti: ſ; op; φ nō poſ-

ſed cū hoc req̄riꝛ φ p̄dicatū nō pt negari de ſubiecto: ſubiecto ſupponēte in p̄dicatione directa.

ſit vere negari d' ſubiecto.

¶ Cōtra hoc arguitur. ſortes eſt oīs hō. nō eſt p̄dicatio directa. p3 per oēs particulas poſitas in p̄dicatione directa: q2 ſi ſic maxime eſſet q2 p̄dicaꝛ ſuperi' de ſuo inferiori. hoc eſt falſum: q2 hoc cōplexū oīs hō non eſt ſuperi' ad iſtū terminū ſortes. ¶ R̄ndeꝛ φ philoſophi diffinientes predicationē directā ⁊ indirectā ſteterunt in terminis ſimplicibus: et iđ nimirū φ diffinitio ab eis data nō cōueniat iſti p̄dicatiōi ſuperaddaꝛ ergo vel includēs ſuperi' ceteris paribus. ⁊ eodē mō dici pt de materia hui'. hō coloratus eſt animal album. coniungēdo ſuperi' cum inferiori a parte eiuſdem extremi.

Quid addēdū diffinitiōi predicatiōis directe ⁊ aſſignat' ab antiquis.

¶ Tertio arguiꝛ. q2 ſcđm hoc qđ dictū ē ī materijs: iſta in nulla materia poneretur. nō hō eſt nō aſin'. q2 q̄ro in qua materia ponitur. Si dicas in materia naturali. ¶ Contra. predicatū non eſt de eſſentia ſubiecti nec p̄priū eius p3 diſcurrēdo p oēs acceptiōes p̄prij: q2 nō ſolus nō hō eſt nō aſin'. nec oīs nō hō eſt non aſin'. et deſtructis duob' p̄mis modis p̄prij interimuntur omnes. Forte dicis propter argumentum quod eſt in materia contingenti.

¶ Cōtra hoc arguitur. vtriq3 extremo repugnat vtr̄ de altero negari ſalte3 naturaliter. ergo nō eſt in materia cōtingēti. Forte dicis: in nulla materia eſt de per ſe. ſed reductiue eſt in materia remota ratione terminorū infinitoꝝ quēadmodū in p̄dicamentis termin' priuatiu' reductiue eſt in eo p̄dicamento in quo eſt ſuus termin' poſitiu'. hoc nihil valet. q2 p̄dicamenta cōplexionē excludunt. materie p̄o nō ⁊ eſſentia materie cōuenit terminis infinitis ſicut finitis. R̄ndeꝛ φ propō propoſita eſt in materia naturali. ⁊ qñ arguiꝛ. p̄dicatū nō eſt de eēntia ſubiecti nec propriū ei'. R̄ndeꝛ cōcedēdo hoc totū capiēdo propriū vt in p̄dicabilib' accipi ſolet. ſed ſic eſt propriū φ intrāſmutabiliter p̄dicatur de ſubiecto ⁊ ecōuerſo ſubiectū de p̄dicato ſaltē vtr̄. ſ3 hn̄ ve3 ē φ vtriſq3 extremū diſtributū pt d' altero negari ſtāte ꝯterminate ⁊ ñ ꝯfuſe tm̄.

Ad naturalē materiā ſufficit φ extrema īntranſmutabilit' p̄dicātur de ſe inuicem.

¶ Circa materiā naturalē dubitatur in qua materia ſunt iſte. ſortes ē hō vel aſin'. ſortes ē hō vel currēs. hō eſt pict'. hō eſt q̄titas. hō ē cōtinu'. ſortes eſt alb' vel nō alb'. ſortes ē nō aſin'. Dr̄ φ p̄me ſunt ī materia naturali. q2 totale p̄dicatū nō pōt negari de' ſubiecto. nec ſunt in mixta materia. Scđe due propōes ſunt in materia naturali. S3 quīta ſm̄ veritatē eſt in materia cōtingēti ſm̄ Ariſto. in materia naturali. Sexta propō eſt in materia naturali. īmo oē diſiunctū ex terminis cōtradictorijs reſpectu ſubiecti potētis ſupponere reddit materiam naturalē. ⁊ eſt propriū reſpectu ſubiecti. album vel non albū eſt paſſio quarto mō entis ſecundo mō ſortis qđ ſufficit ad materiā naturalem. Sortes eſt nō aſinus. eſt in materia naturali. q2 qñ aliqua propō eſt in materia remota infinitādo vnū extremū reddiꝛ materia naturalis ⁊ econuerſo. ſ3 qñ propoſitio ex terminis finitis eſt in materia cōtingēti infinitādo vnum extremū tota ē in materia cōtingēti. hō ē hīlaritas: hō albus eſt hō alb'. ſunt in materia naturali. nec valet rō aliquoꝝ de p̄ma iſtarū in viſia.

Oē diſiunctū ex terminis cōtradictorijs reſpectu ſubiecti potētis ſupponere reddit materia3 naturale3 Hec ē ſecūda ꝯcluſio

m.co.in materijs ppoſitionum.

Hec ē prima cōclu-ſio An.co. vbi ſupra.

re abſtractis. nec de ſecūda co ꝙ pdicatū ſportet rem cōtingentē: q: qñcunq; predicaꝛ ſinonimū de ſinonimo terminis potentib' ſupponere. talis ppō eſt in materia naturali. Ex dictis patere pōt ꝙ aliqua ppō de eſt ſecūdo adiacente eſt in materia remota. vt chimera ē. aliqua in materia naturali. vt riſibile eſt. aliā in materia cōtingenti. vt album eſt. hoc patet reſpiciendo ad tranſcendens incluſum ⁊ ponēdo terminū connotatiuū a parte pdicati. Et ex illo ſequitur ꝙ qm̄uis iſta ſit in materia naturali. micalus eſt iſta tñ eſt in materia cōtingēti mical' muſicus ē. De talib' ſortes eſt nō omnis homo. ſortes eſt non hō ⁊ non homo. ſortes eſt homo ⁊ nō homo. cōſiderentur extrema: ⁊ ſecundum hoc dicatur.

Sequitur de materia cōtingēti.

Contingēs eſt illa in q̄ predicatū pt adeſſe ⁊ abeſſe ſubiecto pter ſubiecti corruptionem: vt hō eſt alb⁹: hō nō eſt alb⁹. Remota ē illa in q̄ pdicatū nō pt ꝯuenire ſubiecto vt hō ē aſin⁹.

Abeſſe ⁊ adeſſe capiunꝛ p̄ie intētionaliter ⁊ tm̄ valent ſicut ppinquū eſſe: diſtans eſſe: ⁊ hoc mō nō capiunꝛ hic. Alio mō ſcđe intētionaliter ⁊ adeſſe tantū valet ſicut vere ⁊ affirmatiue pdicari: ⁊ abeſſe tantū valet ſicut vere negatiue predicari: ⁊ ſic accipiunꝛ in littera. Preter ſubiecti corruptionē capiꝛ dupliciter. Uno mō phiſice et tm̄ valet ſicut ſubiectū deſinere eſſe. alio mō logice: vt tantum valet ſicut hoc complexum ſine hoc ꝙ ſubiectum deſinat ſupponere.

Littera materie remote eſt clara.

Circa iſtas materias ſimul arguiꝛ. ſic: q: data littera materie cōtingētis ſequiꝛ ꝙ iſta. hō eſt riſibilis. eſſet in materia contingēti. hoc cōſequēs eſt fl̄m: ergo littera nulla cōſequentia pꝫ: q: predicatū pt adeſſe vel abeē.

Vel ponitur pro ⁊ cōiūr adeſſe vel abeſſe.

Reſpondetur ꝙ ſatius eſt loco coniunctiōis diſiunctiue copulatiuam interſerere.

Iſta dom' ē cōbuſta.

Cōtra litterā ſic ordinataꝫ arguitur. Sequeretur ꝙ iſta. dom' eſt cōbuſta. nō eſſet in materia cōtingenti. ꝯñs eſt fl̄m: ergo cōſequentia patet: q: predicatū nō pōt adeſſe ſubiecto preter ſubiecti corruptionē: q: q̄ primū cōbuſtio adeſt domui: domus corrūpitur. Propter hoc argumentū dicunt Iohānes dorp ⁊ Georgi' ꝙ preter ſubiecti corruptionē nō pōt determinare hoc verbū adeſſe: ſed ſolū hoc verbū abeſſe: ita ꝙ ſenſus littere eſt materia contingens eſt illa ſupple materia in qua predicatum poteſt adeſſe ſubiecto et abeſſe preter ſubiecti corruptionem: ſed iſtud nihil eſt dictu capiendo terminos ſecunde intentionaliter ſicut ipſi capiūt: imo preter ſubiecti corruptionē vtrūq; verbū determinare poteſt. Et qñ arguitur. qñ cōbuſtio adeſt domui ſubiectū corrumpitur. diſtinguo. vel prime intentionaliter tranſeat. vel ſecunde: et ſic nego: q: adhuc ſupponit. qđ pꝫ: q: illa conceditur quando dom' eſt incinerata ⁊ non eſt i rerū natura: dom' eſt combuſta: ⁊ eſt affirmatiua: ergo oportet extrema ſupponere: ⁊ ſic ſubiectum ſupponit pro domo que fuit: ⁊ per cōſequens ſubiectum non corrumpitur ſecunde intētionaliter nec arbitror inſtantiam dari poſſe.

Cōtra hāc ſolutionē arguitur ſic. predicatū non pt adeſſe ſubiecto ſecluſa ampliatione: ergo eſt in materia remota. conſequentia tenet: q: ppterea illa eſt in materia remota. albū eſt nigrū: vel albū erit nō albū. ⁊ antecedens pꝫ: q: qñ predicatū verificaꝛ de ſubiecto ipſum eſt ampliatiuum: ergo ſecluſa ampliatione nō pōt verificari de ſubiecto. Rñdetur ꝙ duplex eſt ampliatio. quedā ꝓueniens ab extremis: ⁊ illa nō impedit. Alia ꝓueniens ex parte copule: ⁊ illa ꝓueniens ex parte copule nō variat materiā ppōnis: vt verbi cauſa. ſortes poſſibiliter eſt currēs. eſt in materia ꝯtingēti: q: licꝫ pdicatū nō poſſit negari de ſubiecto ſic ſumpto hoc nō arguit materiā naturalē: ſed ſufficit de ſe ro mō ꝙ vnū extremū de altero negari poſſit. ⁊ ratio eſt: q: materia nihil aliud eſt q̄ habitudo extremi ad extremū. Et ex illo pꝫ ꝙ q̄uis hec. homo eſt aſinus. ſit in materia remota: tñ hō ē apparēs aſin' vel hō eſt imaginabilis. aſin' nō ē in materia remota. Ampliatiōē ꝫ ab extremis ꝓuenientē intrinſecā voco: q: hoc eſt innatū extremis. aliam ampliationē extrinſecam appello: quia aliunde q̄ ab extremis prouenicns.

Ampliatio duplex.

Modus i materijs nihil facit

Materia ē hitudo extremi ad extremum.

Ampliatio intrinſeca ē q̄ ab extremis ꝓucit extrīſeca q̄ a copula.

Circa oīa iſta quero in qua materia eſt hec. omnis ppō eſt particularis. hec propoſitio eſt falſa per ly hec demōſtrādo ppoſitionem cuius eſt pars. hec propoſitio eſt impoſſibilis ſe demonſtrando.

Ad primū dicꝛ ꝙ prima ppoſitio eſt in materia naturali: q: predicatū poteſt adeſſe ſubiecto ⁊ nō oportet ꝙ adſit. vl' qñ ſubiectū ſupponit p pluribus q̄ predicatū vt patet hic. oē animal eſt riſibile. ſed ſufficit hāc eſſe veram. oīs ppō particularis eſt ppō. in qua predicatuꝫ nō pt vere negari de ſubiecto in predicatione directa: ⁊ hoc eſt notū ſi particulare ponatur ſpecies huius termini ppō. Si ponaꝛ terminus magis connotatiu' q̄ ille termin' propoſitio ſcꝫ capiā. a. ſignificās particulares ⁊ pro ſeis ſupponens non hñs connotationē extraneam ad illū terminū ppoſitio: tunc. a. erit ipſa ad illū terminū propoſitio: ⁊ particularis erit eius paſſio: ⁊. a. eſt propoſitio particularis ē in materia naturali: ergo ⁊ illa. oīs propoſitio ē particularis ē in eadē materia: aliqua propoſitio ē particularis ē in eadē materia: q̄ non pt eſſe falſa ſtāte ſua ſignificatione: ſed non eſt neceſſaria.

Ad ſcđm de iſta hoc eſt fl̄m intelligēdo eā in mētali vltimata vel addendo ſm hāc ſignificationē poteſt dici ꝙ eſt in materia remota. eo ꝙ pdicatū non pt adeſſe ſubiecto i. vere affirmatiue pdicari d̄ ſubiecto: nec poteſt abeſſe. i. vere negatiue predicari: ſꝫ meli' ē dicere ꝙ eſt in materia naturali. Et adeē dꝫ ſic exponi pt ita eē in re ſicut affirmatiua ſignificat i qua pdicatū affirmatiue enunciaꝛ de ſubiecto: ⁊ hoc ſufficit. De alia hoc ē impoſſibile ſm hāc ſignificationem: q̄ ē īpoſſibilis reflexiue. pt ꝓportionabiliter dici p̄lo ꝙ ē in materia remota ſicut de alia dictū eſt: eo ꝙ eſt affirmatiua īpoſſibilis ſecluſis ſincathegorematib⁹: ſꝫ dicaꝛ i materia naturali ⁊ ꝙ pdicatū adeſt. i. vere et affirmatiue pdicaꝛ de ſubiecto: q: nō ſeqꝛ. hec ē īpoſſibilis: ergo eſt falſa in reflexiuis. Poſſēt eſſe replice de iſtis in quibus materijs locentur. hec ſignificat aliter

Dicit Ant. co. eā eſſe i materia contigēti.

Tenet et Ant. co. ꝙ ſit in naturali materia.

eſſe q̄ eſt:hec eſt non ſignificās ſicut eſt que trāſcendit preſens negociū:⁊ ſemper intelligo pro nomē demōſtratiuū demōſtrare ꝑpoſitionē cu
ius eſt pars. ¶ Secūdo quero in qua materia ē hec.hec ꝑpoſitio eſt in materia remota ſm hāc ſignificationē. Forte dicis eſt in materia naturali ſicut de aliꝭ reflexiuis eſt dictum.

¶ Contra hoc arguitur. ergo

predicatū poteſt adeſſe ſubiecto.qḋ ſi concedas tūc ita erit ſicut iſta ſignificat:ſed iſta ſignificat q̄ hec ꝑpoſitio eſt in materia remota ſm hanc ſignificationē:⁊ ita eſt per te: ergo eſt in materia remota ſm hanc ſignificationē: ⁊ per conſequens nō eſt in materia naturali ſm eandem. ⁊ ex illo concluditur q̄ non eſt in materia contingenti. ¶ Reſpondetur q̄ propoſitio propoſita eſt in materia remota:quia in nulla alia materia ſtabiliri poteſt.

An.cor.eſt in contin genti pro bat eſſe.

¶ Cōtra hoc arguitur ſic. pre

dicatū cōuenit ſubiecto:ergo pōt cōuenire ſubiecto:⁊ ex ꝯñti nō in materia remota ꝑ diffinitionē materie remote. ¶ Rñdet̄ cōcedēdo q̄ ꝑdicatū cōuenit ſubiecto ⁊ pōt conuenire. immo eſt propoſitio vera vix falſificabilis:⁊ qñ inferſ ergo non eſt in materia remota:negat̄ conſequētia. Sed ad bene arguendū oporteret aſſumere in antecedēte ⁊ non aſſerit ſe eſſe in materia remota:non valet dicere q̄ ſe falſificat eo q̄ eſt in materia remota. vt patet de multis veris q̄ in materia remota ponitur. Eodem modo dicatur de iſtis.hec ꝑpoſitio eſt in nulla materia: hec ꝑpoſitio differens a ꝑpoſitione poſſibili in materia eſt ꝑpō.q̄ ſunt in materia remota falſe tñ ſunt.⁊ ſic non oīmodam ſimilitudinem intelligo. ¶ Tertio queritur in qua materia ſunt iſte. hō eſt moriturus.hō eſt mortuus.dicitur q̄ ſunt in materia cōtingenti.q: deus pōt facere q̄ nullus hō ſit moriturus ⁊ q̄ quilibet hō duret per infinitum tempus.⁊ q̄ nullus hō fuiſſet mortuus.ſed ſm Ariſtotelem vtraq̄ cenſeretur in materia naturali.iſta eſt neceſſaria ſm Ariſtotelē.hō eſt mortuus ſimiliter hec. homo eſt moriturus.et iſte per eum impoſſibiles.nullus homo eſt mortuus:nullus hō eſt moriturus.

¶ Cōtra hoc arguit̄ ſic in iſta

hō eſt mortuus.ꝑdicatū nō eſt de eſſentia ſubiecti:vt notū eſt.nec ꝑpriū eius.quod probo.q: non ſolus hō eſt mortuus. nec oīs hō eſt mortuus.⁊ ſic duobus primis modis nō eſt ꝑpriū.⁊ per ꝯñs nullo mō eſt ꝑpriū. ¶ Rñdeatur ſicut rñſum eſt ad ſimile argumētū ſuꝑ hac ꝑpoſitione.nō hō eſt nō aſinus.ſed iſta ſortes ē mortu⁹. ē in materia cōtingēti:ſ; nō ē idē de iſta. ſortes eſt moriturus. ¶ De talibus.coruus eſt niger. olor eſt alb⁹.hō eſt coloratus.aq̄ ē frigida.ignis eſt calidus.videas in ꝑdicabilib⁹ circa materiā de ꝑprio ⁊ accidēte.q: hec materia illi affinis ē. ¶ Quarto queritur vtrum aliqua ꝑpoſitio in materia remota ſit vera:⁊ an particularis vniuerſali equiualeat in materia naturali.

¶ Ad primū rñdet̄ ꝑ ꝑpōnes.

¶ Pria eſt.aliqua ꝑpō in materia remota ē ꝟa ptʒ de hac.nullus hō eſt aſinus. ¶ Secūda ꝑpoſitio.aliq̄ ꝑpō affirmatiua in materia remota eſt vera.ptʒ de hac nullus hō eſt aſinus. vel nullus leo eſt capra. ¶ Tertia ꝑpoſitio.aliqua cathegorica affirmatiua in materia remota ē ꝟa. patet de hac.ſortes eſt vel non eſt aſin⁹.Quarta propoſitio.aliqua affirmatiua cathegorica ſimplicis quātitatis ſecluſa ampliatione in materia remota eſt vera.ptʒ de hac. hec eſt in materia remota. ¶ Quinta propoſitio.aliqua affirmatiua cathegorica ſimplicis q̄titatis in materia remota eſt ꝟa.ptʒ de hac.albū erit nigrum. ¶ Sexta ꝑpō.aliqua cathegorica affirmatiua ſimplicis copule ſecluſa ampliatione ⁊ reflexione in materia remota eſt vera. ꝑbat̄ de iſta. nō tm̄ hō nō ē aſin⁹.qḋ ſit in materia remota oſtēditur ꝑ hāc.hō eſt aſinus.que cōponit̄ ex ſimilib⁹ extremis eius.veritas ptʒ ꝑ eius exponētes que ſunt iſte.nō hō nō eſt aſinus:vl aliquis non hō non eſt aſinus. ¶ Septima ꝑpoſitio.nulla propoſitio in materia remota extra caſus datos eſt vera.patʒ inductiue:nec iſtam poſſum probare: niſi q: mihi nō occurrūt inſtātie:ſ; ſi cuipiā plēs occurrāt inſtātie propoſitiones interſerat.

Hanc ponit An.co. in materia cōtingenti q̄rto correlario ſeptimi argumēti de materia propoſitionum.

¶ Ad ſcōm dubiū vbi q̄rebatur

an ꝑticularis equiualeat vli ponunt̄ propōnes. Quarū prima eſt.nō omnis particularis in materia naturali ſue vli equalet.probat̄ de iſtis alal eſt hō:oē alal eſt hō. ¶ Scḋa propō. nō oīs particularis in ꝑdicatione directa ſue vli equalet.probat̄ de iſtis.ens neceſſario eſt ens:oē ens neceſſario eſt ens. ¶ Tertia ꝑpō. nō oīs ꝑticularis in ꝑdicatiōe directa:nō modalis equalet ſue vli.pʒ de iſtis.hō fuit alal:oīs hō fuit alal.ponēdo q̄ in hoc inſtāti ſortes habebat primū inſtās ſui eſſe: vniuerſalis eſt falſa: particularis vera. ¶ Quarta propō. Nō oīs particularis in materia naturali nō modalis in ꝑdicatiōe directa ſecluſa āpliatione ſue vli equalet. ꝑbat̄ de iſtis. alal eſt rationale:oē alal eſt rōnale. Sʒ iſta non eſt tanq̄ directa. ¶ Quinta propoſitio.non oīs particularis in materia naturali in predicatione directa ſecluſa ampliatione ſue vniuerſali equalet.probatur de iſtis.a.hō nō eſt alal:oīs homo nō eſt animal. homo eſt.b.animal.oīs homo eſt.b.alal. ¶ Sexta propoſitio.nō oīs particularis in materia naturali in ꝑdicatione directa nō modalis cū copula mere de ineſſe vbi nec ſubiectum ſtat confuſe tm̄ in particulari nec ꝑdicatum diſtributiue in vniuerſali:ſue vniuerſali equiualet.patet de iſtis.hoīs aſinus eſt aſin⁹: cuiuſlibet hominis aſinus eſt aſinus:vel cuiuſlibet hominis quilibet aſinus eſt aſinus.ſed iſte non ſunt mere vniuerſales ceteris parib⁹ nō reperio alias inſtātias de iſta.ens ſemꝑ eſt.oē ens ſemper eſt.cum modalibus particularibus participat.aliqui inſtant de iſtis.homo nūc non eſt animal:⁊ nullus homo nūc eſt animal.⁊ in iſtis modis non inconuenit dare contrarias falſas in materia naturali:⁊ hoc etiā in exponibilib⁹: vt patet de iſtis. quilibet hō ꝑter ſortē eſt alal: nullus hō ꝑter ſortē eſt alal. Ex his ptʒ q̄ loq̄mur de equiualentia in cōſequēdo ⁊ nō in ſignificando:⁊ q̄ indefinitam particularē reputam⁹ Ex iſto ſequitur has conſequentias valere. hō eſt.ergo oīs homo eſt.alal eſt ſubſtātia.ergo oē alal eſt ſubſtātia.albū eſt coloratū: ergo omne albū eſt coloratū. Scḋo ſequit̄ hanc eſſe neceſſariam.oē ens eſt.probat̄.bene ſequit̄.ens eſt.ergo omne ens eſt.aīs eſt neceſſariū:q: ſequit̄ ex iſta.de⁹ eſt.ergo ⁊ ꝯñs. Tertio ſequit̄ q̄ hec eſt impoſſibilis.aliqua res nō eſt. probat̄. equalet

ſti. nulla res eſt. ſimiliter nõ ſemp particularis in materia remota equiualet ſue vniuerſali. patet in talibus albũ fuit nigrũ: omne albũ fuit nigrũ. nec cũ verbo de preſenti. patet hic. homo eſt deus: ois homo eſt deus. ſed iſta. hõ eſt deus: non capiendo connotatiue ſubiectũ eſt in materia remota: ꝙ ſi ꝓ cõnotatiue caperetur eſt in eadem materia ſi naturaliter procedamus. ſi ſm omnẽ potentiã eſt in materia cõtingenti: ⁊ ſic iſtã. albũ eſt nigrũ. ponere naturalr in diffõnibus materiarũ vel remanere eſt ad nomẽ diſputare: ſed pro iuuenib' facilius eſt ponere. De talibus. alal eſt gen'. hõ eſt ſpecies. hõ eſt aſinus. eſt propoſitio vera. vide fundamentũ in predicabilibus ⁊ dicas conſequẽter.

¶ Sequitur de legibus.

LEx ſiue natura cõtrariarũ talis eſt: ꝙ ſi vna ẽ vera reliqua erit falſa ⁊ nõ ecõuerſo. Poſſunt enĩ ambe ſimul eſſe falſe in cõtingẽti materia: vt ois hõ eſt alb': nullus hõ eſt alb'. In naturali vo materia et remota ſemp vna eſt vera ⁊ reliqua falſa: vt ois hõ eſt aial: nullus hõ ẽ aial. et ſilr in materia remota: vt ois hõ eſt aſinus: nullus homo eſt aſinus. Et in materia cõtingenti quãdo predicatũ eſt accidens inſeparabile: vt ois coruus eſt niger: nullus coruus eſt niger. Sed ille que ſunt de accidente ſeparabili poſſunt ambe eſſe falſe: vt ois hõ ẽ albus: nullus hõ eſt albus. Lex ſiue natura ſubcõtrariaꝝ talis eſt: ꝙ ſi vna eſt falſa reliqua eſt vera ⁊ nõ ecõtra. Poſſunt enĩ ambe eſſe ſimul vere in cõtingẽti materia: vt quidã hõ eſt albus: quidã hõ nõ eſt albus. Uñ lex ſubcõtrariarũ cõtrario modo ſe habet legi cõtrariarũ. Lex ſiue natura cõtradictoriarũ talis eſt: ꝙ ſi vna eſt vera reliqua eſt falſa et nõ econuerſo. In nulla enĩ materia poſſunt eſſe ſimul vere aut falſe: vt ſi iſta ſit vera. ois hõ ſcire deſiderat: tunc ſua contradictoria erit falſa: quidã homo nõ ſcire deſiderat. Lex ſiue natura ſubalternarũ talis ẽ: ꝙ ſi vlis ſit va ſua particularis erit va: ⁊ nõ econuerſo. Põt enĩ pticularis eſſe va ſua vli exiſtẽte falſa ⁊ nõ ecõuerſo: vt quidã hõ ẽ albus: ois hõ eſt alb'. Sʒ ſi pticularis ẽ falſa vlis erit falſa: ⁊ nõ econuerſo.

¶ Notãdũ eſt primo ꝙ iſte terminus lex nõ capitur pro regula opatiões hũanas dirigẽte quẽadmodũ dicim'. Licurg' ⁊ ſolon leges dederũt athenienſib' ⁊ lacedemonijs. Sʒ capit̃ ꝓ quadã ꝓprietate oppoſitionib' cõueniẽte ⁊ tantũ valet ſicut ꝓprietas vel natura. ⁊ primo de lege cõtrariarum determinãdũ eſt. Que eſt hec. ꝙ nulle contrarie pñt eſſe vere ſimul. vbi aduerte ꝙ hoc aduerbiũ ſil' põt determinare illud verbum poſſunt: in talib' due cõtrarie pñt ſimul eẽ vere: ⁊ tũc vocatur ſimultas potẽtie: ⁊ illa eſt vera: qꝛ ſenſus eſt. due contrarie poſſunt ſimul eſſe vere. i. due cõtrarie ſimul habẽt potentiaʒ ad hoc ꝙ ſint vere: ⁊ hoc ẽ verũ. Uel illud aduerbiũ ſimul põt determinare illũ terminũ vere: ⁊ tũc eſt ſenſus. due contrarie pñt eſſe vere ſimul ꝙ veritas vnius eſt veritati alteri' ꝓ eodem inſtanti compoſſibilis. ⁊ hoc eſt falſum: ⁊ vocatur potentia ſimultatis. Et illo pꝫ hanc conſequentiã eẽ nullam. due contrarie ſimul poſſunt eſſe vere: ergo due contrarie poſſunt eſſe vere ſimul. et eodem modo dicatur de iſta. due ſubcontrarie poſſunt ſimul eſſe falſe. Probatur lex cõtrariarũ a poſteriori: quia a priori eſt indemonſtrabilis. Dico a poſteriori: quia cõtradictorie nõ poſſunt eſſe vere nec falſe. ſed cõtrarie poſſunt eſſe falſe. Propterea aliquis ambigeret: an poſſint eſſe vere ꝙ ꝓ veritas contradictionis veritate cõtrarietatis cõtineat. Et ad hoc oſtendendũ duo ſupponuntur. primũ eſt ꝙ vles inferunt ſuas particulares. ſecundũ eſt: ex vero nõ ſequit̃ falſum. In iſtis duobus ſuppoſitis arguit̃ cõcluſio. nulle due ꝯtrarie ſunt vere. pbat̃: qꝛ gr̃a diſcipline det tiruſculus oppoſitũ. ſ. due contrarie ſunt vere. tunc vlis affirmatiua ⁊ vlis negatiua ſunt vere. Et vltra vniuerſales inferũt particulares ꝑ primã ſuppoſitionẽ: ergo particulares ſunt vere per ſecũdã ſuppoſitionem. et ſic oẽs propoſitiones quadrangulares ſunt vere in qb' includuntur contradictoria. ⁊ ꝑ ꝯñs due contradictorie ſunt vere. hoc ꝯñs eſt falſum. ergo et antecedẽs. Sʒ antecedẽs eſt hec ꝓpoſitio. due cõtrarie ſunt vere. ergo ſua contradictoria eſt vera. que eſt hec. nulle contrarie ſunt vere q̃ eſt cõcluſio ꝓpoſita. Regula logicalis.

¶ Unde ille propoſitiones dicuntur participare legem contrariarum. ⁊ non ſunt contrarie de modo enũciandi que ſic ſe habent ꝙ non ſunt vniuerſales. ſed vtroqꝫ termino participãt. ⁊ repugnat eis de forma ꝙ ſunt ſimul vere ⁊ non ſunt ſimul falſe. vt verbi cauſa. quodlibet ſtudium viſitauit pithagoras: nullũ ſtudium viſitauit pithagoras. que poſſunt eſſe falſe ⁊ non poſſunt eſſe vere. ꝙ probatur ſic. qꝛ da oppoſitum. ſunt ambe vere. ergo iſta eſt vera. aliquod ſtudium viſitauit pithago. que ſequitur ex affirmatiua. et antecedens eſt verum per te. ergo ⁊ conſequens. ⁊ ſic dabis contradictoria vera. Dic dictum eſt de forma. quia iſte ꝓpoſitiones homo eſt animal. homo nõ eſt animal. non poſſunt eſſe vere ⁊ tamen non participant legem contrariarũ. ⁊ cauſa eſt. quia ſimili forma dabiles ſunt due vere. ſ. animal eſt homo alal nõ eſt homo. Idẽ pꝫ de talibus. ſortes ois homo eſt. ſortes nõ eſt homo. que contrariãtur ſm legẽ. nullus homo currit. ⁊ iſte homo currit ſorte demonſtrato. quia ſolo platone currente ſorte quieſcente vniuerſalis negatiua eſt falſa et ſingularis affirmatiua: ſed iſte nullaʒ legem participant. quilibet hõ currit. et iſte homo nõ currit ſorte demõſtrato. quia ſi quilibet homo

currat cū ſorte mortuo vtraq; eſt ꝓa ⁊ facile vtraq; eſt falſa. Idem ē de iſtis. cuiuſlibet hoīs ocul' eſt dexter: ⁊ nullius hoīs oculus ē dexter.

¶ Lex ſubcōtrariarum eſt. ꝙ nunq̄ ſubcōtrarie ſunt ſimul falſe: quia cū duabus ſuppoſitionibus premiſſis in lege cōtrariarum poteſt cum oppoſito huius concluſionis inferre contradictoria falſa.

¶ Lex contradictoriaꝝ eſt. ꝙ neq; poſſunt eſſe vere neq; poſſunt eſſe falſe.

¶ Lex ſubalternarū eſt ꝙ vniuerſalis eſt illatiua ꝑticularis. quare iſte nō ſubalternātur. cuiuſlibet hoīs aſinus non ē aſin'. et alicuius hominis aſinus nō eſt aſinus. quia arguit a ſuppoſitione cōfuſa tm̄ ad determinatā reſpectu multitudinis: ſed opʒ hāc inferre: hominis. a. aſinus nō eſt aſin'. Ex dictis patʒ has eſſe ſubalternas. nullus hō currit. ⁊ iſte hō non currit demonſtrato ſorte. ſed iſte nō ſunt ſubalterne. nullus hō currit: ⁊ ſortes nō currit. q: nō participāt vtroq; termino. Et datur inſtātia in ſimili forma. nullus hō currit: ergo brunell' nō currit. Nec iſte ſunt ſubalterne. oīs hō currit. et iſte homo currit. quia vniuerſalis nō infert illā ſingularem. Eodē modo patet has eſſe ſubcontrarias de lege ſaltem. ſortes animal eſt. ſortes aīal non eſt. probatur. Sunt ſimul vere et repugnat eis falſitas de forma. qō ꝓbatur. da oppoſitū ſunt ſimul falſe: et ſic arguo. Bene ſequitur ſortes omne aīal eſt. ⁊ ſortes animal nō eſt: ergo ſortes aīal eſt: ⁊ ſortes animal nō eſt. conſequēs eſt falſum ꝑ aduerſarium. ergo et añs. q: ſic contradictoria ſtabūt ſimul falſa. et cōſequētia probatur: quia vna pars antecedētis infert aliam partem conſequētis: et altera alteram: ergo totale antecedēs infert conſequēs. Idē dicit Georgius in cōtradictorijs ꝙ iſte ꝑticipant legē contradictoriaꝝ. homo currit. ⁊ idem hō nō currit: cū eis de forma repugnet veritas ⁊ falſitas.

Georgius.

¶ Contra hoc arguit ſic. dabiles ſunt due vere in ſimili forma. ergo non participāt legem contradictoriarū. conſequētia eſt nota. quia lex opponēdi debet eſſe formalis: et antecedens patet. iſte ſunt ſimul vere. de' eſt pater: et idem deus non eſt pater. ⁊ ſunt in ſili forma. igitur. quod ſunt in ſili forma notū eſt. veritas affirmatiue ptʒ. ſ. de' eſt pater. ⁊ veritas negatiue ptʒ etiā: q: ſenſus eſt. idē deus q̄ eſt pater nō eſt pater. ⁊ hoc eſt verū: vt declarabit in ſillogiſmis. ibi. an ex puris ꝑticularib' aliq̄d ſequat ſillogiſt ce. Sed in creaturis non ē poſſibile inſtare ꝙ: q̄ aliqui realizantes in naturis cōmunibus inſtare niterent. Tunc q̄ris. q: ſuperi' dictū eſt ꝙ nō eſt op' oppoſitione ſm legē tm̄: ſed oēs oppoſite de lege opponunt de oppoſito mō enūciandi. Quomō ſaluabunt iſte ſubcontrarie: ſortes aīal eſt. ſortes aīal nō eſt. cū nō ſint ꝑticulares ſed ſingulares. ¶ Rñdet ꝙ ſunt ꝑticulares id eſt non tm̄ habētes de vlitate ſicut de ꝑticularitate. ſicut iſte. nullus hō currit: et iſte hō nō currit. ſunt ſubalterne de mō enūciādi. Et ſi dicas neutra eſt ꝑticularis. hoc negat. q: ꝑticulare includit inferibile qō ſingularib' conuenit. et iſte due. homo currit: ⁊ idē hō nō currit. ſunt virtualiter ſingulares: nec dat inſtātia in ſimili forma hic. deus ē pater. ⁊ idem de' non eſt pater: q: nō eſt ſimilis quātitas: quia neutra iſtarū eſt ꝑtualiter ſingularis: q: ſemper ego dico ꝙ terminus eſſentialis in diuinis nō eſt ſingularizabilis: et ita in alijs dici poteſt. Reperio quēdā qui dicit has eſſe ſubcontrarias. oīs homo aīal eſt. omnis homo aīal non eſt. probatur. quia aliqua oppoſitione opponitur ⁊ nō cōtrarie nec aliqua alia oppoſitione: ergo ſubcōtrarie. ⁊ dicit. Det ſophiſta aliam oppoſitionem. iſtud nihil valet. q: in ſimili forma dātur falſe quod probat ſic de iſtis. omne aīal eſt homo. omne aīal hō nō eſt. poſito ꝙ ſit ſolus vn' homo cum brutis. iam affirmatiua eſt falſa. ⁊ falſitas negatiue patet ꝑ eius contradictoriam que eſt hec. aliqō animal oīs homo ē que ē ꝓa in illo caſu. Et ex illo ſequit ꝙ iſte nullam legē ſeruāt. a. aīal oīs homo eſt: ⁊. a. aīal nō eſt homo. quia equiualent primis. ſimiliter iſte nullā legē ſeruāt. hō omne aīal eſt. homo nō eſt aīal. q: dātur due falſe: vt pʒ de iſtis. et in ſimili forma due vere. aīal oīs hō eſt. aīal non ē homo poſito ꝙ ſit vnus homo in mūdo cū brutis. Et ex illo ſequit ꝙ iſte nullam legem ſeruāt. omnis homo ē. b. currēs. omnis hō b. currēs non eſt. q: dant due vere. ⁊ ſic eis deficit lex contrariarum: ⁊ dant due falſe. et ꝑ ꝯñs eis deeſt lex ſubcōtrariarū. ⁊ ex illo ſequit deſtructio legis cōtradictoriarum. ꝙ nō ſubalternant notū eſt. Ex his oībus patet ꝙ iſte nō habēt legem contrariaꝝ. omnis hō currit. ⁊ nullū riſibile currit. nec iſte legē ꝯdictoriarū. oīs homo currit. ⁊ aliqō rōnale nō currit. rō eſt. q: in ſimili forma ſemꝑ dant due vere iſte ſunt eiuſdē forme cū duab' p̄mis. oīs hō currit. null' aſin' currit. et iſte ſunt eiuſdē forme cū duab' ſcdis. oīs hō currit: aliq̄s bos nō currit.

¶ Sed hic notādum eſt ꝙ nō oportet ꝓpōnes oppoſitas cōponi extremis oīno ſinonimis. imo iſte cōtradicūt. q̄libet homo currit. aliquis hō non currit. ⁊ tm̄ ſubiectuʒ ſcde eſt hoc totū aliq̄s hō. ſubiectū prime ē iſte terminus hō. iſte ꝯdicūt. iſte hō currit: ille hō nō currit eodē demonſtrato. ſed iſte nō ꝯdicunt iſte hō currit: robertus nō currit. ꝑ ꝓnomē demonſtrādo robertū. q: ſolū materialiter repugnāt. imo qō forti' eſt dico iſtas ꝯtradicere. oīs hō eſt oīs homo. hō non oīs hō eſt. rō eſt. q: formaliter repugnāt quo ad eſſe verū ⁊ quo ad eſſe falſum: et quilibet termin' ſimplex vni' ē ſinonimus cum alio ſimplici alteri'. Ex quo (ſi verꝫ ſit) infero ꝙ due ꝓpōnes de ineſſe ꝯtradicūt. tm̄ ꝑdicatū vni' nō ſupponit. alteri' ꝓo ſupponit. pʒ de iſtis datis. Scdo infero ꝙ vltra ... tactos in oppoſitionibus: ꝙ due ꝓpōnes ꝯtradicunt cōpoſite oīno ex extremis cōib': ⁊ tm̄ neutrius ꝑdicatū diſtribuitur. ptʒ de iſtis ꝓpoſitis. ꝑdicatū hui'. oīs homo eſt oīs homo. ſtat confuſe tm̄. nō dico ſupponit confuſe: ⁊ ꝑdicatū ſcde ſtat determinate ⁊ nō diſtribuit in ordine ad illam totalē ꝓpoſitionem imo nullo mō diſtribuit. hoc patet tenēdo ꝙ ꝑs ꝓpoſitionis nō eſt ꝓpoſitio. Tertio infero ꝙ nō omnes ꝓpoſitiones oppoſite ſunt in eadē materia. hoc probat. q: iſta. omnis hō eſt oīs homo. ſm Ariſto. eſt in materia remota: et ſua ꝯtradictoria quā dedim' ē in materia naturali. nec nobis repugnam' in materijs quādo diximus oēs ꝓpoſitiones oppoſitas eſſe in eadē materia: q: hoc intelligēdum eſt quādo ſunt eadē extrema als non oportet ꝙ declaratur in alijs. nulle aīe cauſabiles poſſunt eſſe cauſare: et oēs aīe cauſa-

Correlaria.

biles poſſunt eſſe cauſate capiendo oẽs collectiue. iſta eſt in materia remota. omnes aīe cauſabiles ſunt cauſabiles. ⁊ iſta ē in materia naturali. nulle anime cauſabiles ſunt cauſabiles. tamē ſatis bene cõtrariant̄ totiū fundamentū ē facile viſa formali equiualētia illarū. omnis homo eſt om̄is hō. et oīs homo hō eſt: vbi nō eſt poſſibile inſtare in ſili forma. de iſtis Marcus orat: Tullius nō orat. dr̄ ꝙ realiter contradicūt: ⁊ de lege ⁊ de modo enūciandi: ratio eſt. qꝛ alioquin eēnt due mentales contradicētes quarū propoſitiones ſubordinate non cõtradicerent quod incõueniens reputo. Sed pro dicto ariſtotelis in diffinitione elenchi contradictio ē non nõis tātū: nec rei tm̄: nec ſinonimi de ſinonimo.

¶ Notādum eſt ꝙ duplex eſt oppoſitio. Quedam ē clara ⁊ manifeſta. alia occulta. tunc dicit̄ ꝙ iſte ꝓpoſitiones. oīs mucro ē acutus. enſis nō eſt acutus. nō cõtradicūt ꝯtradictione manifeſta eo ꝙ voces nō ſunt ſimiles. ex iſtis legibus alique regule conſequētiales ſequunt̄. Quarū prima eſt. hec ꝓpoſitio eſt vera et habet contrariā: ergo ſua cõtraria ē falſa. et op⁹ eſt conſtātia in antecedēte: quia hec ꝯña eſt nulla. hec ꝓpoſitio eſt vera demonſtrādo illam. quilibet homo ē animal. ergo ſua cõtraria eſt falſa quia poſito ꝙ vlīs negatiua nō ſit in rerū natura: ita eſt ſicut ſignificat̄ per añs et oppoſitū cõſequētis. ſed iſta ꝯñia eſt bona. vna contrariarꝫ eſt vera: ergo altera ē falſa. et cauſa eſt. qꝛ añtecedens requirit cõtrarias eſſe. immo in ꝯtradictorijs ſequitur hec ꝓpoſitio ē vera ſm̄ hanc ſignificationem: ergo ſua contradictoria eſt falſa. hoc patet demonſtrādo illam. nullus homo ē aſin⁹. ⁊ ratio eſt. qꝛ illa negatiua nō poteſt eſſe ſine ei⁹ contradictorio. Alie regule faciles ꝯñarum ſup leges fundari poſſunt. recolligendo dicit̄ ꝙ iſte modus arguēdi nihil valet. talibus ꝓpoſitionibus repugnat veritas de forma: ergo participāt legem contrariarū. Sed ad bene arguendū opꝫ addere in antecedente et nō repugnat eis falſitas de forma. et in cõtradictorijs oportet ſic arguere. talib⁹ repugnat veritas de forma et falſitas. ergo repugnant ꝯdictorie ſemꝑ intelligo in cathegoricis: qꝛ multe ypothetice legē ꝯtrariarū et ꝯdictoriarū induūt de quib⁹ nūc nō loquor.

¶ Contra predicta arguit̄ ſic. due contrarie ſunt vere: ergo lex contrariarꝫ nulla. añtecedens probatur de iſtis duabus. quilibet homo eſt aīal. ⁊ nullus hō eſt animal. ꝙ ſint vere probat̄. quia da oppoſitū. non ſunt vere: ⁊ ſūt ꝓpoſitiões: ergo falſe. Forte negas ꝯñam ſicut neganda eſt. Tunc infero hanc cõcluſionē. aliq̄ ſunt ꝓpoſitiones que neqꝫ ſunt vere neqꝫ falſe. Forte concedis concluſionē ſicut concedēda eſt: immo iſte ꝓpoſitiones neqꝫ ſunt vere neqꝫ falſe neqꝫ vere vel falſe diſiunctim. Probo aſſumptū: aliter iſte ſunt vere. quilibet homo ē animal. et nullus hō eſt aſinus: ⁊ iſte ſunt cõtrarie. ergo cõtrarie ſunt vere. ꝯña tenet cū maiore. ꝓbat̄ minor. contrariant̄ iſtis duabus. nullus hō eſt aīal et nullus hō eſt aſin⁹. ergo cõtrariant̄ aliquib⁹ ꝓpoſitionib⁹. ergo ꝯriant̄. Ad hoc rñdet̄ nō impediēdo hāc ꝯñam cõtrariant̄ alijs duab⁹: ergo contrariant̄ ꝑ ꝓpoſitiones. Quarum prima eſt. due contrarie ſunt vere. Probatur ꝓpoſitio per argumētum aſſumptum. Secunda propoſitio.

Aliq̄ ſunt ꝓpoſitiones neqꝫ ſunt vere neqꝫ falſe

due contrarie inter ſe ſunt ſimul vere. probatur Iſte ſunt ſimul vere. non deus eſt. ⁊ omnis deus eſt. ⁊ ſunt contrarie inter ſe. igitur ꝙ ſint ſimul vere ꝓbatur capiendo non infinitāte: quia ſūt vere in aliquibus ſenſibus. ergo ſunt vere. conſequētia nota eſt tenēdo propoſitionem plures ꝓpoſitionem vnā. Sed forte dicis ꝙ due contrarie inter ſe ſunt ſimul vere. ſed non in ſenſib⁹ cõtrarijs. propterea ponitur tertia ꝓpoſitio. Due contrarie in ſenſibus cõtrarijs ſunt ſimul vere. probatur propoſitio. Iſte due ſunt vere: quia in aliquibus ſenſibus ſunt vere. et iſte ſunt cõtrarie in ſenſibus contrarijs: ergo contrarie in ſenſibus contrarijs ſunt ſimul vere. Quarta propoſitio hec eſt falſa. contrarie ſunt vere in ſenſib⁹ contrarijs. nam illa ſignificat ꝙ veritas duarꝫ contrariarum proueniat a ſenſibus cõtrarijs qḋ eſt falſum. nec iſte contradicunt. alique contrarie in ſenſibus cõtrarijs ſunt ꝓpoſitiones vere: ⁊ nulle propoſitiones ſunt vere in ſenſibus contrarijs propter diuerſum modum appellandi. ⁊ eodem modo dicatur de iſta ꝙ iſte due in omnibus ſuis ſenſibus ſunt vere: ⁊ iſte nō ſunt vere in omnibus ſuis ſenſibus demonſtrādo iſtas duas nō deus eſt: et quilibet deus eſt. quod ſic arguit̄. iſte ꝓpoſitiones ſunt vere: et iſte propoſitiones ſunt iſte ꝓpoſitiones in omnibus ſuis ſenſibus ergo iſte propoſitiones in om̄ibus ſuis ſenſibus ſunt vere: ſed non ſunt vere in om̄ibus ſuis ſenſibus. ſed iſtis nō obſtantibus ſubtilius iſte propoſitiones poſſunt impediri negādo hāc ꝯñam iſte due cõtrariātur duabus: ergo cõtrariant̄: qꝛ mutatur relatio extrinſeca in intrinſecam.

Due cõtrarie inter ſe ſunt ſimul vere: etiā in ſenſib⁹ contrarijs ſunt vere.

¶ Pro quo notandum eſt ꝙ quādo ponitur termin⁹ relatiuus reſpectu duorum terminorū copulatim: tūc denotat̄ relatio illorū terminorꝫ inter ſe. Declarat̄ exēplo. ſortes et brunell⁹ ſūt fratres. ſignat̄ ꝙ ſortes ⁊ brunellus ſūt fratres inter ſe. Sic eſt in ꝓpoſito qñ dico. quilibet hō eſt aīal. ⁊ nullus hō eſt lapis ſunt ꝯrie. denotatur ꝙ ſunt ꝯrie inter ſe: qꝛ cõtrariū eſt relatiuū equiparātie: et ſic illa ꝯña nihil valet. quilibet homo eſt aīal. et nullus equus ē lapis. cõtrariātur iſtis duabus. nullus hō eſt aīal. et quilibet equus eſt lapis. ergo contrariant̄. nō eſt. qꝛ mutat̄ relatio extrinſeca in intrinſecā: et talis cõſequētia affirmatiue nihil valet.

Qñ ponit̄ ter. relatiuus reſpectu duorū terminorꝫ copulatī tunc denotat̄ rlatio illorū terminorꝫ inter ſe.

Cõtrariū ē relatiuū equiparātie

¶ Contra hoc arguitur ſic. ex oppoſito ꝯñtis ſequitur oppoſitū añtis. ergo cõſequētia eſt bona. añs patet. qꝛ bene ſequit̄. iſte ꝓpoſitiones nō contrariātur: ergo nullo modo contrariātur ab equiualentibus: et ex cõſequēti nullo modo cõtrariantur: ergo nō contrariant̄ alijs propoſitionibus. Reſpondetur negādo ꝙ ex oppoſito cõſequentis ſequatur oppoſitū añtecedentis. et conceditur prima conſequentia arguendo ex oppoſito. et iſtā nego. nullo modo cõtrariant̄: ergo nō cõtrariātur alijs ꝓpoſitionib⁹ qꝛ mutat̄ relatio intrinſeca ī extrinſecā: et talis ꝯſequētia negatiue nō valet. Iſta poſſunt applicari ad ꝯdictorias ⁊ ad ceteras leges.

Mutata relatiōe extrinſeca ī intrinſecā ꝯña nō valet affirmatiue.

Mutata relatiōe intrinſeca ī extrinſecā negatiue non valet ꝯñia.

¶ Cõtra legē cõtradictoriarū arguit̄ ſic. iſte cõtradicūt. quilibet hō eſt aīal: et aliquis hō nō eſt animal. ⁊ ſunt ſimul vere: ergo lex ꝯtradictoriarꝫ nulla. minor ꝓꝫ. qꝛ capio affirmatiuā ⁊ ſic arguo. hoc cõtradictoriū ē verū: ergo cõtradictoriū ſui cõtradictorij eſt verū. ⁊ vltra cõ-

tradictorium ſui contradictorꝫ eſt verum: ergo ſuū cōtradictorium eſt verum. ⁊ ſic ambo contradictoria ſunt vera. prima conſequentia tenet a conuertibilibus: ⁊ probatur ſecunda per eundē locum: quia iſti termini conuertunť. contradictorium ⁊ contradictorꝫ contradictorium.

¶ Rñdeť cōcedēdo primā ɔñtiā negata ſcđa. ⁊ ad ꝓbationē cōcediť ꝙ iſti termini conuertuntur. cōtradictoriū ⁊ cōtradictorꝫ cōtradictorium. ſed hoc non ſufficit: quia extrema totalia nō conuertuntur: ſcilicet ſui contradictorꝫ cōtradictorium ⁊ ſuū cōtradictoriū. Põt fieri vnū aliud argumentū ſic arguēdo vnū iſtorū eſt verū demōſtratis duob' cōtradictorijs inferēdo: ergo alterū eſt verū ꝓbando ɔñam ex oppoſito ɔñtis ad oppoſitū añtis: ſꝫ hoc ad materiā ɔñarū ſpectat: ꝑpterea arguiť ſcđo ad ꝓpoſitū. iſte cōtradicūt. oīs eēntia diuina eſt pr̄. ⁊ aliqua eēntia diuina nō eſt pr̄: ⁊ ſunt ſimul vere: ergo ɔ̄dicentes inter ſe ꝓpōnes ſunt ſimul vere. Forte dicis ꝙ ſi ſubiectuꝫ vniuerſalis diſtribuať incōplete nō habet contradictoriā quēadmodū nō põt eſſe maior in barbara vel darij hoc non valet ſm̄ illō pħi. Cuilibet affirmationi eſt vna negatio oppoſita ɔtradictorie: ⁊ ecōuerſo. Forte negas ꝙ ſunt ſimul vere immo negatiua eſt falſa ſcilicet eſſentia diuina non eſt pater. Tunc ſic arguo. eſſentia diuina non eſt pater eſt falſa per te. ⁊ cōtradicit iſti. oīs eſſentia diuina eſt pater. diſtribuendo complete ſubiectum que eſt falſa: ergo habeo duo contradictoria falſa.

Oīs eſſentia diuina eſt pater.

Cuilibꝫ affirmatiōi eſt vna negatio oppoſita et ecōuerſo.

¶ Ad hoc argumētū reſpōdeť ꝙ ſi ſubiectū cōplete diſtribuať in iſta. oīs eſſentia diuina eſt pater. tunc nō equalet illi de ſubiecto incōplete diſtributo: ⁊ per ɔñs cōtradictorie illarū nō equiualebūt. ſꝫ iſta oīs eſſentia diuina eſt pr̄. cui' ſubiectū diſtribuiť ꝓ oī illo de ꝗ verificať eſſentia diuina habebit vnā ɔ̄dictoriā cui' ſubiectū cōplete particularizabiť: ⁊ ſic illa eſt vera aliqua eſſentia diuina nō ē pater. Sed ſi ſubiectū incōplete diſtribuatur ſubiectuꝫ contradictorie incomplete particularizabiť ⁊ in illo ſenſus hec eſt falſa. eſſentia diuina non eſt pater.

¶ Tertio arguiť. iſte cōtradicūt. oīs res ꝗ̄ eſt hec eēntia diuina eſt pr̄: ⁊ nulla res ꝗ̄ eſt hec eēntia diuina eſt pr̄: ⁊ ſunt ſil' falſe: ergo due ɔ̄dictorie ſunt ſil' falſe. ɔña tenet cū minore: ⁊ ꝓbať maior: q: ſunt due ſingulares oppoſite ꝗlitatis: ceteris ſeruatis reꝗſitis ad bonā cōtradictionē: ergo ɔ̄dicūt. Qđ ſint ſingulares ꝓbať ſic. q: ē termin' diſcret' addit' in recto termino cōi: ꝗ̄ totū aggregatū eſt termin' diſcret': q: nō alr̄ hec eſt ſingularis. oīs res ꝗ̄ eſt hoc lignū currit. Rñdeť negādo ꝙ ꝓpōnes ꝓpoſite ɔ̄dicūt immo realiter contrariant. ſꝫ nego ꝙ ibi addať terminus ſingularis: q: hec eſſentia diuina eſt terminus communis nō ſingularizabilis: et ſic iſte ꝓpōes dare veraciter cōtrariant. Hec de terminis diuis crude ſint dicta vſqꝫ ad ſillogiſmos.

Opīo quorundā, ſufit ſillogiſationeꝫ nō tenere in terminis ſupponētibus p re ꝗ̄ eſt plures res ⁊ ꝗlibꝫ carū. Aliꝗ dicūt ꝙ oꝫ talē ter. ſumi cum copula ipſificationis ⁊ trāſcēdere ꝓ medio: vt oīs res ꝗ̄ eſt eſſentia diuina eſt pr̄: filī' eſt res ꝗ̄ ē eſſentia diuina: ergo

¶ Quarto arguiť. iſte cōtradicunt. oīs ꝓpoꝫ vlis affirmatiua eſt falſa: et aliꝗ ꝓpoꝫ vlis affirmatiua nō eſt falſa. ⁊ ſunt ſil' falſe poſito ꝙ inter vl'es affirmatiuas ſit iſta vlis affirmatiua cū hac. oīs hō eſt aſin'. iā affirmatiua eſt falſa. qđ ꝓbo. q: da ei' oppoſitū ē vā: ꝗ ita eſt ſicut ipſa ſignificat: ſꝫ ipſa ſignificat ꝙ oīs vniuerſalis affirmatiua eſt falſa: ⁊ ita eſt ꝑ te cū ipſa ſit vniuerſalis affirmatiua. ɔñs eſt eā eſſe falſaꝫ et particularis eſt falſa ꝗ̄ ſignificat ꝙ aliqua vlis affirmatiua nō eſt falſa: ⁊ nō eſt ita: ergo ipſa eſt falſa. Rñdeť cōcedēdo ꝙ cōtradicant ⁊ ꝙ ſint ſimul falſe. affirmatiua: q: ſe falſificat: nec ſequiť ita eſt in re ſicut ipſa ſignificat: ergo ipſa eſt vā: ſed oportet addere in antecedente ⁊ nō ſe falſificat ⁊ particularis negatiua eſt falſa: quia ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt. ⁊ quādo dico ſine reſtrictione extra hanc materiā ꝙ nunqꝫ contradictoria ſunt falſa: inſolubilia ſemper excipio. quia oportet procedere ſm̄ materiam ſubiectam.

¶ Cōtra hoc arguitur ſic. Ex iſta ſolutione ſequitur ꝙ iſte non ꝑticipāt legeꝫ cōtradictoriarum. omnis mulier alba currit aliqua mulier alba non currit. ɔñs eſt cōtra: dicta: ergo ⁊ añs ɔña probať: q: in ſimili forma dātur due falſe. Rñdetur negādo ꝙ ille ꝓpōnes ꝓpoſite nō participāt legē ɔ̄dictoriarū: ⁊ ɔcediť ꝙ in ſimili forma dať inſtātia vel dari põt. ⁊ qñ inferť ergo ille nō participant legē cōtrariarū. neganda eſt ɔña: q: quādo dr̄ ɔtradictorijs formaliter repugnat falſitas. hoc ſic intelligitur non ſunt dāde propoſitiones in ſimili forma nō inſolubiles ſimul falſe. ⁊ eodē modo dicatur in ſubcōtrarijs: vt patet de iſtis. aliqua propoſitio particularis affirmatiua eſt falſa: aliqua ꝓpō particularis affirmatiua nō eſt falſa. caſu quo ille due ſole ſunt ſimul falſe. affirmatiua: quia ſe falſificat negatiua q: ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt. Sed de his omnibus remitto ad inſolubilia.

¶ Quīto arguiť. iſte ſunt ſubcōtrarie. hō eſt hō: ⁊ hō nō eſt hō: ⁊ tñ eis ɔuenit lex ɔ̄dictoriaruꝫ: ꝗ lex illa eſt male poſita. ꝙ ſint ſubcōtrarie pꝫ: q: due indefinite vna affirmatiua: ⁊ alia negatiua ceteris ſeruatis ad ſubcōtrarietatē. ꝙ participāt legē ɔ̄dictoriarū probať repugnat eis veritas formaliter ſimiliter ⁊ falſitas ſunt cathegorice vtroqꝫ termino ꝑticipātes: ergo habēt legē ɔ̄dictoriarū ꝙ repugnet eis veritas ꝓbať ſeqꝗ formalr̄ hō eſt hō. ꝗ oīs hō eſt hō ꝑticularis ⁊ vniuerſalis ī materia naturali. nec inſtās in ſimili animal eſt hō: ergo omne aīal ē hō q: plures ſunt termini ſinonimi in vna ꝙ̄ in alia ⁊ ſic ſi iſta ſimul ſtant hō non eſt hō ⁊ homo eſt hō iſta ſimul ſtabūt. oīs hō eſt hō. et hō non eſt homo. ꝗ̄ realiter contradicūt. Et ex illo probatur ꝙ eis formaliter repugnat falſitas.

¶ Rñdeť ꝙ iſte ꝓpōnes legeꝫ cōtradictoriarū ſeruant: vt bene probat argumentum. quia iſte gratia forme equiualent. homo non eſt homo: et omnis homo non eſt; homo: homo eſt homo: et omnis homo eſt homo. et ita quandocunqꝫ predicatur ſinonimum de ſinonimo: currens eſt currēs: ergo quodlibet currens eſt currens. ſed iſte non equiualent. a. homo non eſt homo: ⁊ omnis homo non eſt hō: ſꝫ iſte formaliter equiualent. a. album eſt albū. et oē albū eſt albū. ſꝫ tūc ꝗris quō poſſum' ſaluare ꝙ cōtradictorie quo ad legem tm̄ cōtradicūt de oppoſito modo enūciandi viſo ꝙ in iſtis nō eſt tantum de vniuerſalitate ꝙ̄tum de particularitate. Reſpondetur ꝙ facile eſt hoc ſaluare. dico ꝙ iſte contradicunt de mō enunciandi ⁊ tātum habēt de vniuerſalitate ꝙ̄tum de particularita

filī' eſt pr̄. Dicūt moderni ſi ſit ſillogiſm' de medio cōi opꝫ ꝙ mediū cōplete diſtribuať: ita ꝙ talis ꝓpoſitio ſit de oī: tunc ſillogiſm' eſt bonus oīs eēntia diuina eſt pr̄: fili' eſt eſſentia diuina: ergo fili' eſt pr̄. ſꝫ maior ē falſa. ⁊ ī ſillogiſmo ꝙ oī reꝗriť ꝙ a maiori ad vnaꝫ ꝺ oī valeat ɔña. vel ſi ſit negatiua ad vnā de nullo. Et ſic dixerunt ꝙ ſi iſta. oīs eſſentia diuina eſt pr̄ nō ſit ꝺ oī nō poteſt eſſe maior ī barbara aut darij. neqꝫ iſta ꝺ eſſentia ē pater poteſt eē maior ſillogiſmi expoſitorij: ſed iſte opiniones nimiſ reſtringūt viam probandi et improbādi in diuinis: ideo dicitur ꝙ illa vniuerſalis poteſt eſſe maior in barbara vel darij: ⁊ hec ſingularis in ſillogiſmo expoſitorio: ita tamenqꝫ cō

rtaſio erit hec. ſili'eſt res q̄ ē pr̄. alioquin ſillogiſm' peccat i inferendo ⁊ cū ē: quia i premiſſis denotaſ idēptitas eēntialis ⁊ ſi iſers ḡ ſili' eſt pr denotaſ idēptitas realis pſonarū ⁊ ita i ceteris pportioneſ. Si ponaſ adiectiuū ſubſtātiuis rū in iſtis reddit pꝑoſitionē falſaꝫ ſi ſeꝫ prediceſ ð ter. ſigniſicāte pſones: ſcꝫ de ly eēntia: vt eſſentia diuina eſt generans

te: quia vnus termin' ſinonimus eſt particulari ſat' ⁊ alter diſtribut': ⁊ tres termini ſinonimi reputanſ p eodē. Sed dicitur ꝙ licet iſte formalr cōtradicāt: nō tñ gratia forme acceptiōis termi norū: q: in ſimili acceptiōe terminoꝝ dabo duas veras: ſcilicet animal nō eſt hō: et aīal eſt hō. hic eſt ſimilis acceptio terminorū: quia eſt vnus terminus diſtributus ⁊ plures non diſtributi.

Cōtra hoc arguitur ſic. Uel ſimilis acceptio terminorū preſupponit ſimileꝫ formā vel nō. Si primū: nō inſtas in ſimili acceptiōe terminoꝝ. Si ſcōm: ergo iſte due nō ſubcōtrarianſ aīal eſt currēs: ⁊ aīal nō eſt currēs. q: in ſimili acceptiōe terminoꝝ dabo duas falſas has ſcꝫ lignū eſt lapis: ⁊ hō nō eſt aīal. iſte ſunt ſimul falſe ⁊ neſcis dare cauſaꝫ quare nō eſt ſimilis acceptio terminorū: niſi q: nō eſt ſimilis forma.

Ad hoc argumentū reſpondetur ꝙ ſimilis acceptio terminoꝝ nō preſupponit omnino ſimilem formam: ſed preſupponit ſimilem formā quo ad qualitatem ⁊ quantitatem ⁊ quo ad omnia alia dempta ſinonimitate intrinſeca in eadē propōe. Hoc declaratur capt̄is iſtis duabus. homo eſt homo: ⁊ homo nō eſt hō. ſic inſto in ſimili acceptione terminorū aīal eſt homo: aīal nō eſt homo. que ſunt ſimul vere iſte ſunt eiuſdē acceptionis terminoꝝ cū aliis duabus: q: eſt eadem qualitas eadem q̄ntitas ⁊ participāt in extremis: queadmoduꝫ iſte. hō eſt homo: homo nō eſt homo. Sed iſte due intrinſece cōicant in extremis: q: omnia extrema ſunt ſinonima: ⁊ hoc dempto cetera ſunt paria. quare iſte. equus eſt lapis: ⁊ hō nō eſt aīal. non ſunt in ſimili acceptione terminoꝝ: licet ſit eadem qualitas ⁊ q̄ntitas ⁊ cauſa eſt: quia iſte non communicant in extremis quod requiritur: quia nō omnia ſunt paria dēpta ſinonimitate intrinſeca. Et eodē modo hic. hō eſt hō: ⁊ iſti hoīes ſunt oēs hoīes: ergo iſte hō eſt hō vel iſte hō eſt homo ⁊ ſic de ſingulis. formaliter ſequitur: ſed nō gratia forme acceptionis terminorum: quia hic eſt ſimilis acceptio. animal eſt homo. q: oīa cetera ſunt paria dempta ſinonimitate intrinſeca. cetera inq̄ꝑ requiſita ad ſimilē formā.

Sexto arguiſ partiꝫ extra propoſitum. Iſte cōtradicūt. ſortes ſatiſfecit pro figura ſortes nō ſatiſfecit pro figura caſu quo idē duodenus ponaſ in viginti locis ⁊ ſortes teneatur dare dimidium ſcutum ⁊ det iſtum duodenū poſitū in viginti locis immo vigeſies ſucceſſiue ſemꝑ duodeno reſeruato in ol datione apud regētē. Tunc ſic arguo. iſta eſt vera: ſortes ſatiſfecit pro figura: q: ſolū debebat dimidiū ſcutum ⁊ dedit viginti duodenos in valore: quia vnus duodenus in duobus locis valet duos duodenos: q: ponatur pariſius ⁊ rome. pariſius valebit duodenum: ⁊ rome valebit duodenum: ergo in duobus locis valebit duos duodenos: et per conſequens in tribus locis tres duodenos: ⁊ ſic ſecundū multitudinem locorum exibit valor in duodeno: ergo ſortes ſatiſfecit pro figura in caſu negatiuam probo. ſortes debebat adminus decem ⁊ ſeptem duodenos: et dedit p̄ciſe vnum: ergo non ſatiſfecit: et ſic vtraqꝫ pars eſt vera, ꝙ contradicant non eſt queſtio.

Reſpondeſ negādo ꝙ ſint ſimul vere: immo negatiua eſt falſa. Et quādo arguiſ. ſortes nō dedit niſi vnum duodenū. diſtinguo. vl' in forma: ⁊ ſic ego cōcedo. vel in valore: et ſic nego. Ille poſitus in viginti locis valet viginti duodenos: ⁊ ſi ſortes aufert vnū duodenū a regēte adhuc manet ſatiſfacio apō regētē: ⁊ torū ꝙ ſortes dedit eſt ablatū: ſed tñ ablatū non includit negationē. Ex olbus legib' repero ꝙ due ꝓpoſitiones opponunſ q̄ nō cōponunſ ex ſimilib' extremis. hoc p̄ꝫ hic. Tullius orat: marcus non orat. iſte hō currit: iſte hō nō currit eodē demonſtrato. null' hō moueſ aliq̄s hō moueſ. vbi ſubiectū ſecūde eſt hoc cōplexū aliq̄s hō. ⁊ hic vbi videſ magis extraneū oīs hō eſt omnis hō: et homo nō omnis homo eſt. Sed iſte nō opponūtur aliquis homo currit: et nullus homo albus currit: quia formaliter poſſunt eſſe vere.

Sequitur de conuerſionibus.

Lē ꝓpoſitionū cathegoricarū vtroqꝫ termīo ꝑticipātiū ordine ecōuerſo triplex ē cōuerſio: ſcꝫ ſimplex per accidēs ⁊ per contrapoſitionem. Cōuerſio ſimplex eſt quando fit de ſubiecto predicatū: et de predicato ſubiectū manente eadem qualitate ⁊ quantitate. Et hoc modo conuertitur vniuerſalis negatiua in ſeipſam. ⁊ particularis affirmatiua in ſeipſam: vt nullus homo eſt lapis ergo nullus lapis eſt homo. quidam homo eſt animal: ergo quoddam animal eſt homo. Conuerſio per accidens eſt facere de ſubiecto predicatum: et de predicato ſubiectum manente eadem qualitate: ſed mutata quantitate. Et hoc modo cōuertitur vniuerſalis affirmatiua in particularē affirmatiuam vt oīs hō eſt aīal: ergo quoddaꝫ aīal eſt homo. Et vl̄is negatiua in particularē negatiuā: vt nullus hō eſt lapis: ergo qdā lapis nō eſt homo.

Notandum eſt primo ꝙ iſti tres termini differunt conuertentia. conuertibilitas. et conuerſio. Conuertentia attribuitur relatiuo et correlatiuo. Conuertibilitas nihil aliud eſt q̄ꝫ termini ſic ſe habentes ꝙ vnus illorum non poteſt de aliquo verificari quin alter eorum de eodem verificetur: eſto ꝙ eorum ſignificata adequata eſſent. nec aliquid poteſt de vno negari quin de eodem negetur. quare animal et homo non ſunt termini conuertibiles: eſto ꝙ nulla animalia eſſent in mundo niſi homines nec chimera ⁊ homo exiſtens aſinus q̄ꝫ ꝙ iſti termini ſic ſe habēt ꝙ nihil poteſt affirmari de vno quin de eodem affirmetur alter. Et ſi eorum ſignificata forent oppoſitum contingeret. dicitur negatiue propter hec complexa. hominis aſinus et aſinus hominis. de quibus dictum eſt. in oppoſitionibus. Conuerſio attribuitur propoſitionibus

Unde iſte terminus cõuerſio eſt terminus cõno
tatiuus pro cõuerſa cõuertente ⁊ nota illatiõis
ſupponẽs connotando ꝙ de ſubiecto cõuerſe ſit
predicatum cõuertentis: et de predicato cõuer-
ſe ſubiectum cõuertentis. Et capitur ſiĉ inten
tionaliter inſtar ꝯuerſionis ciuiliter dicte: quia
quemadmodũ ſi pars inferior lapidis ſit ſupe-
rior et ecõuerſo. ita in cõuerſione logicali quod
precedit in conuerſa ſequitur in cõuertente. vñ
cõuerſa vocatur antecedẽs puta propoſitio que
conuertitur: et cõſequens vocatur conuertẽs. et
cõiunctio nota illationis appellaꝛ: hoc eſt ſignũ
inferendi. hoc patet. quia illatio eſt verbale de-
ductum de infero. Ex iſto ſequitur ꝙ ſtat cõuer
ſam et conuertẽtem eſſe propoſitiones falſas ⁊
cõuerſionem eſſe neceſſariã. interdum ꝓpoſitio
nem neceſſariã. interdũ conſequẽtiã neceſſariã
ſolum: et nõ ꝓpoſitionem neceſſariam. Primũ
patet conuertẽdo per notã cõditionalem. quia
hec eſt bona cõuerſio. ſi homo eſt aſinus aſinus
eſt homo. vbi cõſequentia eſt neceſſaria ⁊ etiam
propoſitio. quia vt dicetur in ypotheticis idem
ſufficit ad bonitatem conſequẽtie in cõditiona
libus et ad veritatem propoſitionis in rationa
libus aliud reqꝛitur: vt poſtea dicetur. Sed quã-
do dicimus omnis cõuerſio eſt neceſſaria ſubin
telligatur cõſequẽtia et nõ propoſitio: et ſic om
nis cõuerſio eſt neceſſaria vel impoſſibilis ⁊ nul
la contingẽs: licet conuerſa et cõuertens ſint cõ
tingentes. vt homo currit: ergo currens eſt ho-
mo. illa conuerſio ſignificat ſententia totali. ꝙ
currens eſt homo ſeqꝛtur ex iſta homo currit hoc
eſt ꝙ habitudo eſt neceſſaria ⁊ hoc eſt verũ. For-
te dicis he partes ſunt contingẽtes demonſtrã-
do conuerſam et conuertẽtem: et he partes ſũt
conuerſio ſimplex: ergo conuerſio ſimplex eſt cõ
tingens. Hoc argumẽtum peccat in materia: qꝛ
minor eſt falſa: ſed iſta eſt vera conuerſa conuer
tens: et nota illationis ſunt conuerſio ſimplex.
Secundo argumentũ peccat in forma: quia ma
le concluditur. debes enim ſic concludere. cõuer
ſio ſimplex eſt partes contingẽtes.

Cõuerſio duplex

¶ Notãdum eſt ſecũdo ꝙ du-
plex eſt cõuerſio. Quedam ꝓprie dicta quãdo de
ſubiecto conuerſe ſit predicatũ conuertẽtis: ⁊ de
predicato cõuerſe ſit ſubiectum cõuertẽtis nihil
addendo vel remouendo: hoc eſt ſm ſe vel ſuum
ſynonimũ. Alia eſt cõuerſio improprie dicta qñ
de extremo ſit extremũ cũ additione vel ſubcon
tradictione. exemplũ. vt nullum aĩal eſt omnis
homo. nõ bene ſic cõuertitur. nullus oĩs homo
eſt animal. qꝛ illa eſt impropria. nec iſtã. nullus
hõ eſt animal. qꝛ illa eſt falſa et qñ eſſet vera eẽt
cõuerſio improprie dicta. ſed in hãc ꝯuertiꝛ. nul
lum ens omnis hõ eſt aĩal. in qua tranſcẽdens
eſt pars ſubiecti cõuertẽtis ⁊ tñ nõ erat pars p̄di
cati: in conuerſa ſic cõiter dicitur. ¶ Et aduertẽ
dum eſt ꝙ in oĩni cõuerſione opꝫ terminos vni-
formiter ſumi defectu cuiꝰ hec cõuerſio eſt nulla
nulla eſſentia diuina eſt generãs. capiẽdo gene-
rãs adiectiue habẽs ꝓ ſubſtãtiuo eẽntia diuina:
ergo nullum generãs eſt eſſentia diuina: qꝛ añs
eſt catholicũ: et ꝯñs hereticũ. ⁊ totius argumẽti
error ex eo ꝓuenit: quia generãs diſformiter ca
pitur in cõuerſa et in conuertẽte. vnde hec ꝓpo
ſitio eſt diſtinguẽda. nulla eſſentia diuina eſt ge
nerãs: qꝛ vel generãs capiꝛ ſubſtãtiue vel adiecti
ue hñs tranſcẽdens ꝓ ſubſtãtiuo qđ idem eiſ et
tũc illa ẽ falſa. ⁊ ſenſus eſt. nulla eſſentia diuina
eſt res generãs. q̄ falſus eſt. imo aliqua eſſentia
diuina puta pater ẽ res generãs. ſed ſi generãs
habeat pro ſubſtantiuo iſtũ terminũ eſſentia di
uina: tunc predicatũ nõ ſupponit: quia de nullo
verũ eſt dicere hoc eſt eſſentia diuina generans:
qꝛ eſſentia diuina nec generat nec generaꝛ. Et
eodẽ mõ dicaꝛ de iſta. generãs ẽ eſſentia diuina:
ergo eſſentia diuina ẽ generãs. tenẽdo generãs
ſubſtãtiue in cõuertẽte ſicut in conuerſa. ꝯña eſt
optima. nec ẽ maior difficultas ĩ iſtis ꝙ in aliĩs
Et eodẽ mõ dicaꝛ. Iſte monachus ẽ albus: ergo
albũ eſt iſte monachus. qꝛ ſi eẽt vnꝰ ethiops al-
bus monachus conuerſa eſt vꝰa ſi albus habeat
ꝓ ſubſtãtiuo monachus. et ꝯñs eſt falſum: quia
nulla res alba eſt iſte monachus. Eodẽ mõ hic
dicatur. exercitus ẽ rotundus. ergo rotundus eſt
exercitus. quia ſi ſit exercitus hoĩm circulariter
exiſtens añs cõceditur poſito ꝙ predicatũ ſubie
ctum ꝓ ſubſtãtiuo obtineat: ⁊ ita in talibus di-
catur. Et hic. qđ caleſit velociter eſt currẽs: ergo
currẽs velociter caleſit. qꝛ ſi vnum mobile tarde
currẽs velociter caleſiens moueaꝛ cõuerſa ẽ vꝰa:
et conuertens falſa. poſito ꝙ velociter determi-
net illum terminum currens in conuertente et
illum terminum caleſiens in conuerſa propter-
ea oportet ꝙ idem determinet.

Quid cõuerſio.

¶ Notãdum eſt tertio ꝙ con
uerſio eſt due ꝓpoſitiões cathegorice et copula
vtroqꝫ termino ꝑticipãtes ordine eõuerſo vniꝰ
ad aliã formalis ꝯña. et duplex ẽ cõuerſio.

¶ Quedam eſt ſimplex et diſ-
finiꝛ ſicut cõuerſio in cõmuni interſerẽdo iſtos
duos terminos manẽte eadem qualitate ⁊ q̃ti
tate. ¶ Alia eſt cõuerſio per accidẽs ⁊ diffinitur
ſicut ꝯuerſio in cõi impoſita iſta particula varia
ta quãtitate. Primo modo conuertũtur vniuer
ſalis negatiua et particularis affirmatiua dicit
littera. Secũdo modo conuertũtur vniuerſalis
affirmatiua ⁊ vniuerſalis negatiua.

¶ Contra iſtas diffinitiones
arguiꝛ ſic. Hec eſt vniuerſalis negatiua. oĩs ho-
mo aĩal nõ eſt. et tamẽ nõ cõuertiꝛ ſimpliciter:
ergo nõ quelibet vniuerſalis negatiua ſimplici-
ter cõuertitur. cõceditur cõcluſio: qꝛ nõ eſt cõtra
litterã Petri hyſpani. qꝛ nõ licet quemlibet vni
uerſalem negatiuã ſic poſſe cõuerti. Sed dicitur
ꝙ quelibet vniuerſalis negatiua de predicato di
ſtributo eſt: ſic cõuertibilis cõuerſione improp̄e
dicta vel ꝓprie dicta. immo artificioſe cõuerſio-
ne ꝓprie dicta. Et tũc quãdo petis conuertentẽ
iſtius. nullus homo eſt oĩs hõ. dico ꝙ eſt hec. nõ
omnis hõ nõ nullus hõ eſt. quare oĩs homo nõ
poteſt limitari ꝓ ſubiecto quemadmoduꝫ erat
predicatum in alia. Ex illo patet multas condi-

Georgij opinionem poſtponit

tiones Georgij ſuperuacaneas et aliquas falſas.
Primo dicit iſtam nõ poſſe conuerti ſimpliciter
Nullus panis eſt in furno. hoc nihil eſt dictu: im
mo poteſt cõuerti cõuerſione proprie dicta ſim-
pliciter bene capiẽdo extrema.

¶ Secũdo iſta. nullus homo
eſt ſortes. nõ poteſt cõuerti ſimpliciter cõuerſio-
ne improprie dicta cuiꝰ oppoſitum dicit: ſed põt
cõuerti per accidẽs cõuerſiõe ꝓprie dicta ⁊ ꝯuer
ſione improprie dicta. exemplũ p̄mi. nullus hõ
eſt ſortes; ergo ſortes nulꝰ homo eſt. exemplum

ſecūdi. nihil quod eſt ſortes aliquis hō eſt. de ſuperfluitate conditionū patet aduertēti ad euitandam pluritatē nō repeto vbi dicit iſtam non poſſe cõuerti ſimpliciter. omē aïal homo nō eſt. q2 eſt de modo loquēdi incõſueto. et iſtā. nullus homo eſt ſortes. q2 predicatū non eſt terminus cõmunis: etiam de modo loquēdi incõſueto nihil facit. quod ꝓbatur. omnis hō oē aïal nō eſt. poteſt conuerti ſimpliciter ſicut iſta. omnis homo nō eſt animal. Propoſitiones etiam de terminis ampliatiuis poſſunt etiam conuerti conuerſione ꝑ p̄ſe dicta. vt poſtea patebit.

Secundo arguit. vniuerſalis affirmatiua poteſt cõuerti ſimpliciter. ergo Petrus hiſpanus nō debebat ſolū loqui de vniuerſali negatiua ⁊ particulari affirmatiua. aña patet. ſequit formaliter. oē currēs eſt currēs: ergo omē currēs eſt currens. faciēdo de ꝑdicato cõuerſe ſubiectū conuertētis. Forte dicis ꝙ formaliter ſeq̄tur: ⁊ ita q̄cūq ꝑdicat ſynonimū de ſinonimo: ſ3 nō grā forme acceptiõis terminoꝝ.

Contra hoc arguit ſic. bene ſequit. oïs homo oē aïal eſt. ergo omē aïal omīs hō eſt. gratia forme acceptionis terminoꝝ. ⁊ tñ illa eſt vniuerſalis affirmatiua. igit. Reſpondet cõcedēdo ꝙ vniuerſalis affirmatiua cõuertitur ſimpliciter nec hoc ē contra Petrū hyſpanum. quia nō dicit tñ vniuerſalis negatiua ⁊ particularis affirmatiua: mor' erat dicere vniuerſalis negatiua ⁊ non vl'is affirmatiua: q2 regulariter predicatū vniuerſalis affirmatiue ſtat cõfuſe tñ et predicatū vniuerſalis negatiue diſtribuitur⁊ ꝑdicatū particularis ſtat determinate ſicut ſubiectū. quare bene poſſunt cõuerti ſimpliciter: q2 termini eodē modo accipiunt. Et ꝓpterea Paulus venet' vocat iſtā conuerſionē ſimplicē: omīs homo ē ſortes: ergo ſortes oïs hō eſt. Et poteſt dici ꝙ remanet q̄titas: et ē ſimilis acceptio terminoꝝ. Sed q2 magiſtri pariſienſes nō ſolēt ſic legere hanc litterā: et difficultas eſt ad nomen ſubſequendo cõem modū loquendi q̄titatē intelligam' ſicut in caplo de propoſitione. Ex iſto patet ꝙ aliqua ſingularis conuertitur ſimpliciter: vt ſortes eſt plato: ergo plato eſt ſortes. ⁊ aliqua particularis negatiua conuertitur ſimpliciter. vt homo animal nō eſt: ergo animal homo non eſt. et ſic de omni genere propoſitionum cathegoricarum aliq̄ conuertūtur ſimpliciter. Eodem modo de omni genere propoſitionum aliq̄ conuertūtur per accidens. vt omnis homo eſt ſortes: ergo ſortes omnis homo eſt: vel ſortes eſt homo: quia vtraq conuerſio eſt ꝑ accidens ⁊ bona. nullum animal eſt ſortes: ergo ſortes nullum animal eſt: vel ſortes animal nō eſt homo eſt ſortes: ſortes ē homo. Tñ homo ē animal. ergo omne animal eſt homo. vel ſimpliciter ſic. ergo animal eſt homo: et ibi in cõuerſione ſimplici conuerſa et cõuertens non equiualent. animal omnis homo eſt. ſic cõuertit ꝑ accidens: ergo omnis homo eſt animal. quia nō in cõuenit arguere a termino ſtante determinate ad ipſum ſtante confuſe tñ. Reſpectu multitudinis. a. homo nō eſt animal. ſic conuertitur per accidens. omne animal homo nō eſt. homo vterq iſtorum eſt: ergo vterq iſtorum eſt homo vel ſimpliciter. alter iſtorum eſt homo. Forte dicis ꝙ quādo vniuerſalis affirmatiua cõuertitur per accidens arguitur a termino ſtante confuſe tñ ad ipſum ſtātem determinate: vt vterq iſtorum eſt aſinus: ergo aſinus eſt alter iſtorum. diſtinguitur. vel deleta multitudine: et ſic cõcedit. vel remanente ſigno diſtributiuo. negatur. ſed hic eſt bona conuerſio per accidens. omne animal eſt currens. ergo. a. currens omē animal ē. et hic. animal nō eſt homo: ergo omnis homo animal nō eſt: vel omnis homo. b. animal non eſt. Et quando dicitur ꝙ particularis negatiua nō poteſt conuerti ſimpliciter nec per accidens hoc intelligitur oblatis terminis in communi modo loquendi: quia non ſequitur. aïal nō eſt homo: ergo homo nō eſt animal.

Vlis affirmatiua cõuertitur i ſeipſam.

Circa ꝑdicta quero aliqua. Primū quomodo debēt propoſitiones conuerti de terminis ampliatiuis grā cuius quero cõuertentē iſti'. paſtilli comeſti ſunt comedendi.

Secundo queritur de conuertēte iſtius. nullum a. eſt predicatū. poſito ꝙ a. nō ſit ꝑdicatum alicuius ꝓpoſitionis.

Tertio quero conuertētem iſtius plures ſunt nō vidētes q̄ videntes.

Quarto quero cõuertētes iſtarū. omnis homo preter ſortem currit. quilibet hō habens equum equitat illum.

Quinto quero conuertentē iſtius. ego ſum iohānes.

Sexto poſito ꝙ. a. a parte ſubiecti ſignificet hominem. ⁊ a p̄te ꝑdicati aſinum quero cõuertentē iſtius. a. eſt riſibile.

Septimo quero cõuertētē iſtius. marcus ⁊ tullius ſunt. ⁊ iſtius. cõuertens huius cõuerſionis ē falſum.

Ad primū de terminis ampliationis dicitur duabus regulis preſuppoſitis Quarum prior eſt arguēdo a maius amplo ad minus amplum: vel ad nō amplum ſine diſtributione ampli nō valet argumētum. ratio eſt. quia maius amplum eſt ſuperius ad min' amplum. modo argumentum non valet a ſuperiori ad inferius ſine diſtributione. quare iſta conuerſio eſt nulla. paſtilli ſunt comedēdi: ergo paſtilli comedendi ſunt paſtilli. quia paſtilli in cõuerſa pro paſtillis qui ſunt vel erunt ſupponit ⁊ in conuertēte pro paſtillis qui ſunt vel erūt ſupponit: ⁊ in conuertēte ꝓ paſtillis qui ſunt. Secūda regula arguēdo a nō amplo ad amplū: vel a minus amplo ad maius amplum ſine diſtributione valet argumētū. vt bene ſequit. paſtilli ſunt comeſti: ergo paſtilli comeſti ſūt vel fuerūt paſtilli. Et hic intellige ceteris paribus: quare iſta ꝯña nihil valet. paſtillus eſt. ergo paſtillus fuit. q̄ꝙ ſubiectū cõſequentis amplict. et ratio eſt. q2 predicatū nō ſtat vniformiter. ſed iſta eſt bona. paſtillus ē. ergo paſtillus ē vel fuit. vbi ēt predicatū ſtat ample. iſte due multū differunt. paſtillus fuit ⁊ paſtillus eſt vel fuit. quia predicatū ampliat in ſecūda ⁊ non in prima. Iſtis ſuppoſitis ꝑ hñt ꝓpōnes de terminis ampliatiuis facile cõuerti exēpli grā. paſtillus antixp̄i eſt paſtillus comedēdus. ſic ꝯuertit: ꝗ paſtill' comedēdus ē vel erit paſtillus antixp̄i. vbi paſtillus comedēdus.

Regule ꝓ ꝯuerſionibus in terminis ampliatiuis.

paſtill' antixp̄i ē paſtillus cõmedēdus.

medēdus ampliaꝛ in conuertēte ⁊ nō in ꝯuerſa nec hoc inconueniēs: vt patet per ſecundam regulam. vel poteſt ſic conuerti: ergo paſtillus qui eſt comedendus eſt vel erit paſtillus antichriſti. Et additur qui eſt ad denotandum ꝙ paſtillus comedēdus debebit vniformiter ſtare in ꝯuertēte ⁊ in ꝯuerſa: ⁊ paſtillus antichriſti ſtat in ordine ad diſtinctionē copulatiā. vterqꝫ iſtorū modorū ſufficit. paſtilli comeſti ſunt comedendi: ergo paſtilli comedendi ſunt vel erunt paſtilli comeſti. homines occiſi ſunt occidendi: ergo homines occidendi ſunt vel erunt occiſi. candela lucēs eſt extincta: ergo cādela extincta eſt vel fuit cādela lucens. adaꝫ eſt mortuus: ergo adam mortuus eſt vel fuit adam. vel adam mortuus qui eſt: eſt vel fuit adam. ⁊ qui eſt nō ponitur tanꝗ pars extremi: ſꝫ ad limitādos terminos vniformiter accipi ⁊ ſic eſt ꝯuerſio proprie dicta: quia de preciſis extremis conuerſe conuertentis extrema reſultāt. Adā eſt prior antichriſto: ergo prior antixpo qui eſt vel erit eſt vel fuit adam. antichriſtus eſt poſterior abraham: ergo antichriſtus poſterior abraham qui eſt vel fuit eſt vel erit antichriſtus. homo fuit currens: ergo currens eſt vel fuit homo. vel ſic. quod fuit currens eſt vel fuit homo. Et ita de talibus dicatur. Ceraſa ſunt comeſta vel comedēda ceraſa erunt vel fuerunt ſm exigētiā ampliationis: vt ceraſa erunt comeſta: ergo ceraſa comeſta ſunt erunt vel fuerunt ceraſa nec opus eſt hoc verbo ſunt. creans immediate añ hoc fuit deus: ergo quod immediate ante hoc fuit deus eſt vel fuit creās. Et ita in alijs ſm exigentiam ampliationis dicatur.

¶ Sed arguit cōtra iſtā ꝯuerſionem.

Adam eſt mortuus.

Adam eſt mortuus: ergo mortuuꝫ quod eſt eſt vel fuit adam. conſequens eſt vna affirmatiua propoſitio cuius ſubiectum implicat falſuꝫ quia repugnātia eſt ꝙ aliquid ſit mortuum qđ eſt. Reſpondetur negando ꝙ conſequens ſit falſum: ⁊ nego ꝙ ſubiectum ꝯuertētis implicet falſum: ſed hec eſt diſtinguēda. mortuū qđ eſt: eſt vł fuit adam. vel quod eſt determinet iſtum terminū mortuū: ⁊ ſic eſt vera ⁊ ſenſus eſt. quod ē mortuum eſt vel fuit adam. vel quod eſt determinat iſtum terminum exiſtens: ⁊ ſic cōſequens eſt falſum: ſed nō eſt conuertēs illius conuerſe.

¶ Cōtra hoc arguiꝛ. qꝛ ſi adā e. ⁊ mortuum quod eſt adam eſt a ꝓpoſitione de eſt tertio adiacente ad propoſitionē de eſt ſcđo vbi nullus eſt terminus ampliatiuus.

Dr ꝙ cōſequētia nihil valet: qꝛ ꝗꝗ predicatū ampliꝛ habet ampliū modū ſignificādi de ſe ⁊ mediante copula de preſenti predicatur de eo quod nō eſt: ſecus eſt ſi poneretur a parte ſubiecti.

Nullū .a. eſt ꝑdicatum.

¶ A ſecūdū de iſta. nullū .a. eſt predicatum.

Poteſt dici ꝙ caſus eſt impoſſibilis qꝛ poſtꝙ vna pars ponit ꝙ nullum .a. prediceꝛ alia petit conuertentem in qua .a. predicetur: et hoc eſt facile inuenibus.

¶ Sed contra iſtud arguitur ſic.

pono tibi hāc. nullū .a. eſt predicatum. nihil aliud ponendo. vel caſus eſt poſſibilis vel non. ſcđm eſt dicendum vt cōſtat: ergo primū ⁊ omne poſſibile eſt admittendum. admitte ergo caſuꝫ quo admiſſo propono tibi hanc ꝯñam. nullum a. eſt predicatum; ergo nulluꝫ predicatum eſt .a. Si neges ꝯñam arguiꝛ ſic. cōſequentia fuit bona ante caſum: ergo neceſſariū modo ꝓpter nullū poſſibile poſitū eſt neceſſariū negandū. Rñdetur cōcedendo cōſequētiā quādocūqꝫ proponiꝛ: quia fuit neceſſaria ante caſum: ergo nō debet negari in caſu. ⁊ ſi arguas antecedens eſt verum ⁊ cōſequēs falſum: hoc nego: nō qꝛ falſum: ſꝫ qꝛ repugnat poſito cum bene conceſſo. ⁊ cauſa ē: qꝛ ſum obligatus ſuſtinere hāc. nullū .a. eſt predicatū ⁊ quodlibet ſequēs ex ea. exemplū in ſimili ſi mihi poneretꝛ ego ſuꝫ qđ eſt poſſibile debeo ipm admittere ⁊ illo admiſſo ꝯcedere ꝙ nō ſuꝫ pariſijs: qꝛ ſequiꝛ ex poſito. ⁊ negare hāc. ego ſuꝫ pariſijs. nō qꝛ falſum ſed quia repugnat poſito. Sꝫ ſi ſic ponas caſum ꝙ nullum a. eſt predicatum ⁊ ꝙ hec ꝯuertēs. ſ. nullum predicatum eſt. a. ſic nego caſum propter partium repugnantiam.

¶ Ad tertium de hac. plures ſunt nō vidētes ꝗ vidētes:

opꝫ capere extrema illꝰ ⁊ tūc ē facile tales ꝯuertere. Omnis error conuertēdi frequēter in dādis extremis latitat vnū extremū eſt nō vidētes ⁊ aliud plures ꝗ vidētes: ⁊ ſic ꝯuertitur: ergo plures ꝗ vidētes ſunt non videntes. ⁊ eodem modo hic dicere potes. ſemꝑ homo eſt animal. perpetue ſunt generationes ⁊ corruptiones. reſoluantur ſicut per primā. omni tempore homo eſt animal. vbi potes capere aliquo tempore homo pro ſubiecto: ⁊ ſic conuertitur: ergo animal eſt homo aliquo tempore: qꝛ non oportet tenere ſignum vniuerſale in ꝯuertente dicendo ſic: ergo animal ſemper eſt hō: qꝛ ibi arguitur a ſuppoſitiōe cōfuſa tm̄ ad determinatā reſpectu multitudinis pari forma reſoluatur ſecūda. Omni pti magnitudinis dabilis ē aliqua ps minor: hic aliqua ps ꝯuenientꝰ eſt ſubiectū ⁊ ꝑdicatū ex pte magnitudinis ps minor vel res minor ⁊ ſic ꝯuertitur ſm extrema data ⁊ ita de talibꝰ totꝰ ſortes eſt minor forte: infiniti holes fuerūt. ſꝫ niſi ꝯpiſti termini pñt capi ſincathegoreumatice vł cathegoreumatice ꝗ acceptiōes ad qua logicalia ſpectāt. ſꝫ ſufficit ī ꝓpoſito ꝙ rñdēs ꝯſrat naturā ſigni poſiti ī ꝯuerſa: ⁊ ſm hoc inueniet extrema cauendo ne arguat a ſuppoſitiōe confuſa tm̄ ad determinatam reſpectu multitudinis ⁊ contra regulas logicales. ⁊ ſic dicaꝛ hic. caput habet homo. ſi caput habens ſit ſubiectū ſic conuertitur: ergo homo eſt caput habens: qꝛ ſi predicatum precedat in ꝯuerſa ſequatur copulam in conuertente: alīs non eſſet conuerſio qꝛ nō oportet ꝙ ꝑdicatum conuerſe ſit ſubiectū ꝯuertētis: ⁊ h. e qñ ſequiꝛ copulā ꝯuerſe: ſed ſi precedat ſecus eſt. Sed quando communiter dicimus in omni conuerſione ſubiectum conuerſe debet eſſe ſubiectum conuertentis: hoc intelligatur quando ſubiectum conuerſe precedit copulam: ⁊ quia ita eſt regulariter dicimus in omni conuerſione ſubiectum conuerſe debet eſſe ꝑdicatum conuertentis. hoc intelligitur quando ſubiectum conuerſe precedit copulam ⁊ quia ita eſt regulariter dicimus in omni ꝯuerſione ſubiectum conuerſe debere eſſe predicatum conuertentis.

¶ Ad quartam de iſtis duabꝰ

omnis homo preter ſortem currit. omnis homo habens equum equitat illum dicitur ꝙ prima ſic conuertiꝛ: ergo currēs eſt hō nō ſortes qꝛ iſta nō eſt ꝓpria. currēs eſt hō pter ſortē. hoc pa

tuit in exceptiuis. Secunda ſic conuertitur. aliquis homo equitãs illum equum quem habet eſt homo habens equum.

¶ Ad quintũ de iſta. ego ſum iohãnes. multiplex eſt modus rñdendi aliquibus dicentibus ꝙ nõ poteſt cõuerti niſi a proferente aliquibus dicentibus ꝙ ſi ego quererẽ a ſorte conuertentẽ huius. ego ſum iohãnes. ſortes debet repetere conuerſam ſic dicendo. vos q̃ritis a me cõuertentem iſtius. ego ſum iohãnes dicitur ꝙ eſt hec iohannes eſt ego. ⁊ ſicut ꝯñs eſt falſum ita eſt antecedens: q꞉ antecedens non ẽ propoſitio ꝓbata a me ſed a ſorte hoc ſecunduꝫ dictũ realiter non differt ab illo primo: q꞉ queratur a ſic dicẽtibus cõuertens huius cõuerſe ꝓbata a me ſine reſumptione conuerſe. Si dicaꝫ ꝙ non poteſt conuerti coincidunt cũ primo dicto. Si dent cõuertentem eorũ modus non ſatiſfacit: propterea dicitur ꝙ ſortes poteſt hanc conuertere ſic. ergo iohãnes es tu. ⁊ licet vocaliter ſubiectũ cõuerſe nõ ſit predicamentũ cõuertentis: eſt tñ mentaliter qḋ ſufficit: q꞉ qñ ego ⁊ tu accipiuntur pro eadem re ſunt termini ſinonimi. Sed tunc eſt queſtio an pronomẽ tu: poſſit reddere ſuppoſitũ verbo prime perſone poſt ꝙ̃ eſt ſinonimũ cum ego: quã grãmaticis dimittimus diſcutiendam vel ſic poteſt cõuerti a ſorte ergo iohãnes eſt ego. ita ꝙ ſortes loquatur nomine iohãnis. ⁊ illud ꝯñs eſt verum ſicut ⁊ aña ꝙ liceat ſorti loqui in perſona iohãnis per pronomẽ prime patet ex pſalmo. Dñs dixit ad me filius meus es tu ego hodie genui te. vbi hõ celebrans loquitur in perſona patris. Ideꝫ ptꝫ de ſcriptoribus vbi ſortes ſcriptor loquens nomĩe alicuius principis dicit. Nos iacobus gratia dei ⁊c. vbi ſortes ſcriptor loquitur in ꝑſona alteri᷒. Et ita de talibus dicatur. ego vel tu ſum currens: ergo currens eſt ego vel tu. ſortes eſt ego tu vel ille: ego tu vel ille ſum es vł eſt ſortes ſemper tenẽdo vniuocationem pronominum ⁊ exigentiam verbi vel verborum ad extrema.

¶ Ad ſextũ dubiũ vbi ponebať ꝙ .a. a parte ſubiecti ſignificet hoieꝫ: ⁊ a pte predicati aſinum: tunc queritur de conuertente iſtius .a. eſt riſibile. Reſpondetur ꝙ ſic conuertitur: ergo riſibile eſt hõ. ⁊ ꝙ̃ꝙ̃ vocaliter de extremo nõ ſit extremũ: ſit tamẽ ſinonime quod ſufficit: queãdmodum hic eſt bona cõuerſio. marc᷒ eſt orator: ergo orator eſt tullius.

¶ Contra hoc arguiť ponendo ꝙ .a. a parte ſubiecti ſignificet hominẽ: ⁊ a pte pdicati aſinũ: ⁊ qḋlibet ſinonimũ eius: iã ſolutio ꝓcedens nõ habet locuꝫ. Hic poteſt dici ꝙ iſte caſus non eſt admittendus in cõuerſionib᷒ q꞉ materia conuerſionũ ſuper hoc dependet ꝙ termini vniformiter teneanť: ⁊ iſtud iuuenib᷒ ẽ facile. Sed ſecundum regulas artis obligatorie non ſatiſfacit aliter reſpondendũ eſt: q꞉ iſte caſus eſt poſſibilis. A. a pte ſubiecti ſignificat hominem ⁊ a parte predicati aſinuꝫ quo admiſſo quando proponitur hec .a. eſt riſibile: ergo riſibile eſt .a. concedať: q꞉ ꝓpter nullũ poſſibile poſitum eſt neceſſariuꝫ negandum. ſed ſi ꝓponas hanc .a. eſt riſibile: eam nego: q꞉ ſenſus eſt: hec littera .a. eſt riſibilis: q꞉ non ſequitur .a. a parte ſubiecti ſignificat hominem: ergo .a. eſt riſibilis. quemadmoduꝫ non ſequitur deus eſt ſignificat hominem eſſe aſinum: ergo homo eſt aſinus vł ecõuerſo. Et ſi ꝓponas .a. eſt riſibile eſt verũ trãſeat: licet poſſim negare: ⁊ ſic infere: ergo riſibile eſt .a. eſt verũ. ego cõcedo: q꞉ ſeq̃tur ex poſito cuꝫ bene cõceſſo. ⁊ ſi inferas: ergo riſibile eſt aſinus eſt verum cõceditur. nego tñ ſemꝑ ꝙ riſibile ſit aſinus: q꞉ propter nullũ poſſibile cõceſſum ẽ impoſſibile concedendũ: mõ hominẽ eſſe aſinum eſt verum eſt poſſibile: ſit ibi analogia ꝙ ſi mihi ponas ꝙ iſte ꝯuertantur. deus eſt ⁊ hõ eſt aſin᷒ debeo admittere: q꞉ poſſibilis ẽ caſus. ⁊ ſi ꝓponas deus eſt cõcedã negãdo ſemꝑ hanc. hõ ẽ aſinus. Et ſi arguas. iſte cõuertunť ⁊ deus eſt: ẽ verum: ergo hõ eſt aſin᷒ eſt veꝝ. ego concedo ꝙ eſt verum ⁊ ꝙ eſt cõcedendũ: q꞉ ſequitur ex poſito cum bene conceſſo bene ſeq̃tur de᷒ eſt ⁊ hõ ⁊ aſinus conuertuntur: ⁊ deus eſt: eſt cõcedẽdũ: ergo homo eſt aſinus eſt cõcedendũ. quandocũq; tamen proponis ꝙ homo eſt aſin᷒ eam negabo. Hoc argumentum hic non poſuiſſem niſi q꞉ a Johanne dorp ⁊ ab aliis eſt incertum non intelligentibus obligationes.

¶ Ad ſeptimũ de iſta. marcus ⁊ tullius ſunt. videtur aliquibus ꝙ ſit impropria eo ꝙ coniunctio copulatiua debet copulare inter diuerſa iuxta illud Alexandri. Jungit diuerſa coniunctio ſignificata.

Doctrinale.

¶ Reſpõdeť ꝙ illa eſt cõgrua nec oportet ꝙ cõiunctio coniungat inter diuerſa realiter: ſed ſufficit ꝙ partes videãtur diuerſe: queãdmodum hic eſſet cõſtructio tranſitiua marcus vidit tulliũ. ⁊ per diffinitionẽ ꝯſtructionis tranſitiue ptes dñt eſſe diuerſe. iuxta illud. Signant diuerſa cõſtructio trãſeat iſta. ſed ſufficit ꝙ partes ſpectẽt ad diuerſa. toto illo ſuppoſito dicat Buridan᷒ in cõſequentiis ⁊ albert᷒ de ſaxonia in ſua logica ꝙ ad formaliter conuertẽdum oportet addere ens vel entia in conuertente: alias conſequentia non eſt formalis: cuꝫ antecedens ſit verum et conſequens falſum: q꞉ ꝙ̃ꝙ̃ ſequatur. deus eſt: ergo ens eſt deus. In ſimili non ſequitur. populus eſt: ergo ens eſt populus. Similiter licet ſequať. ſortes ⁊ plato ſũt ergo entia ſunt ſortes ⁊ plato in ſimili tamen non ſequitur. marcus ⁊ tullius ſunt: ergo entia ſunt marc᷒ ⁊ tulli᷒. Sed iſtḋ nihil valet: q꞉ ſi caperent extrema eadem vel ſinonima conuerſio eſſet optima. de iſta marcus ⁊ tullius ſunt. conuertens eſt entia ſunt marcus et tullius que eſt vera: quia due medietates tullij ſunt marcus et tullius. ſuppono tullium eſſe. Et eodem modo hic. deus ⁊ gubernans mundum ſunt: ergo entia ſunt deus ⁊ gubernans mundum. vbi cõuertens eſt verum: quia tres ſunt perſone in diuinis ſunt deus ⁊ gubernans mundum. et eodem modo hic. michael ⁊ hic angelus ſunt per pronomen demonſtrãdo michaelem: ergo entia ſunt michael ⁊ hic angelus: ⁊ quemadmodum conſequens eſt falſum: ita et antecedens. Et ex iſto ſolui poteſt argumentum hoc. populus eſt: ergo ens eſt populus. quia quero ab eis predicatum cõuerſe ſi dicãt ens vlterius querã. vel capiť ſubſtantiue vel adiectiue hñs trãſcendẽs pro ſubſtantiuo: vel hꝫ iſtũ terminũ popul᷒ pro ſubſtantiuo. Si dent vltimũ membrũ tũc male conuertunt. Sed opꝫ ſic ꝯuertere. ergo exiſtens popul᷒ eſt populus. vbi conuertẽs eſt vera ſicut ⁊ cõuerſa. Si dent prĩa

Buridan᷒

ſa. Si dent prima mēbra cōſequentia eſt bona: ꝛ quēadmodū ꝯñs eſt falſum: ita et antecedēs qꝛ iſta eſt falſa. populus eſt ens. capiēdo ens ſubſtā tiue. ꝛ eodē modo hec eſt falſa. michael ꝛ hic angelus ſunt. ꝛ nego hāc cōſequētiā. michael ꝛ hic angelus ſunt michael: ergo michael ꝛ hic angelus ſunt nec arguitur a propoſitione de eſt tertio adiacente ad eſt ſcdm adiacens eo ꝙ tranſcen dens incluſum in verbo pluralis numeri nō eſt ſuperius ad predicatum propoſitionis de eſt ter tio adiacente quod requiritur. Et hic.

Qñ ſubiectū ꝛ p̄dicatū ſunt varij nūeri opꝫ mutare copulam.

¶ Notādū eſt ꝙ qñ ſubiectū ꝛ predicatū ſunt varij nūeri oportet mutare copulā ſingularē in pluralē ꝛ ecōuerſo: vt totū eſt ſue ptes: ergo ptes ſui totius ſunt totū. De vltimo queſito: ſcꝫ cōuertēs huius cōuerſionis eſt falſuꝫ ergo falſum eſt cōuertēs huius ꝯuerſionis. Sꝫ ꝙ cōſequētia eſt bona: cōuerſa eſt vera: ꝛ cōuertēs falſa: nec hoc eſt incōueniens qñ cōſequēs ſe fal ſificat. Pro vltimo queritur quomodo iſta ꝯuer titur. nullus homo falſe eſt animal. et ſimiliter iſta. nō omnis homo non eſt currens.

¶ Ad primū dicit ꝙ ſic cōuertitur. nihil falſe aīal eſt hō. falſe debet determinare iſtū terminū aīal in cōuertente: qꝛ ipm determinabat in antecedente. pōt etiā dici ꝙ illa eſt impropria: ꝙ falſe nō poteſt determinare copulā: ſꝫ totā cōpoſitionē. Tertio ſic ꝯuertit ergo nullū aīal falſe eſt homo. ꝛ cōſequens eſt verum ſicut ꝛ antecedens. Et ſi arguas. brunellus falſe eſt homo. ergo aliquod aīal falſe eſt homo. cōceditur cōſequētia: ſed negatur antecedēs: quia brunellus nec vere nec falſe eſt homo. Sic tripliciter reſpondet Johannes dorp. ſed primū dictū eſt melius licꝫ duo vltima dicta ſufficiāt de alia ꝓpoſitione. ſ. nō oīs homo non eſt currens. capiatur ſua equipollēs. ſ. homo eſt currēs. ꝛ tunc facile eſt eā cōuertere: nō tamē nego quin ipa ē cōuertibilis in propria forma: ergo currēs non oīs homo nō eſt ita ꝙ potiſſimū in hac arte ſeruandū eſt ꝙ reperiātur extrema anteꝗ̄ inchoet cōuerſio: et rñdēs pōt eā opponēre in extremis cōuenire anteꝗ̄ cōuerſionē aggrediat: ꝛ ſic facile eſt tales conuertere nō eſt ita ꝙ homo eſt aſinus nihil eſt homo quin ipſum eſt aīal non eſt veriſimile ꝙ plato fuit doctior ariſtotele q̄tienſcūꝗ fuiſti pariſius totiēs fuiſti homo. De iſtis ꝓpoſitionibus ad equitandū requiritur equus. ad ſalutem requiritur bapriſmus. non eſt ſpālis difficultas ex parte cōuerſionis. De iſtis pariſius ꝛ rome venditur piper: ter celebraui miſſas futurus eſt ſermo in ypotheticis.

Johānes dorp.

¶ Conuerſio per contrapoſitionem ꝛc.

Conuerſio p cōtrapoſitionē eſt facere de ſubiecto predicatū ꝛ de predicato ſubiectū manēte eadem qualitate et quantitate: ſed mutatis terminis finitis in terminos infinitos: ꝛ hoc modo conuertitur vniuerſalis affirmatiua in vniuerſalē affirmatiuam: ꝛ particularis negatiua in ſeipſam: vt omnis homo eſt animal: ergo omne non animal eſt nō hō. quidā homo nō eſt lapis: ergo quidam nō lapis nō eſt homo. Unde verſus

Simpliciter feci cōuertitur eua per acci.
Aſt o per cōtra ſic fit cōuerſio tota. Aſſerit a negat e: ſunt vniuerſaliter ambe. Aſſerit i negat o: ſunt particulariter ambo.

Et ſciēdū eſt ꝙ ſignū poſitū in ſubiecto ꝓpoſitionis que dꝫ cōuerti quodcūꝗ ſit illud dꝫ poni ſupra totū predicatum ꝛ reducere ipſum ad ſubiectum in cōuertēte. Preterea eadē eſt conuerſio propoſitionis particularis indefinite et ſingularis.

¶ Circa hunc textum. Notandū eſt ꝙ cōuerſio per cōtrapoſitionē eſt facere de ſubiecto p̄dicatū ꝛ ecōuerſo: ſaltē ꝑtialr mutādo terminos finitos in infinitos: vt oīs hō eſt aīal: ergo oē non aīal eſt nō hō. et hoc mō cōuertuntur vlis affirmatiua ꝛ particularis negatiua. poſtea in littera ponunt duo carmina. Simpliciter feci cōuertitur eua p acci. Aſt o p ꝯ ſic fit ꝯuerſio tota. A. ſꝑ in logica vniuerſalē affirmatiuā ſigt. e. vniuerſalē negatiuā. i. ꝑticularē affirmatiuā. o. ꝑticularē negatiuā. tūc ſic texunt carmina ſimpliciter feci ſe. i. vniuerſalis negatiua. ci. particularis affirmatiua ſimpliciter. i. cōuertunt ſimpliciter. Cōuertit eua p acci. e. i. vlis negatiua. ua. i. vlis affirmatiua conuertitur p acci. i. p accidēs. Aſt o p cōtra. aſt. i. vlis affirmatiua. o. i. ꝑticularis negatiua cōuertit p cōtra. i. p ꝯtrapoſitionē. Ex quo ptꝫ ꝙ qñ nobis ꝓponitur vlis negatiua poſſumus eā cōuertere vel ſimpliciter vel p accidens: vt nullū mortuū eſt hō: ḡ nullus hō q̄ eſt: eſt mortuus: vel aliq̄s hō q̄ eſt nō eſt mortu⁹. ſemꝑ ſeruādo antedicta in cōuerſione ſimplici ꝛ p accidēs: qꝛ hec cōuerſio nihil valet: vt ante viſum eſt. hō eſt mortu⁹: ergo mortuū eſt hō. qꝛ arguit ab amplo ad nō ampliū affirmatiue. ꝛ ſi nō valet p regulā ꝯñalē ex oppoſito ꝯñtis nō ſequit oppoſitū añtis: qꝛ arguitur a nō amplo ad ampliū negatiue. ꝛ cum diſtributiōe ampli. Eodē mō hic. nullū diuiſum eſt cōtinuū ergo nullū cōtinuū qd̄ eſt eſt diuiſum: vel aliqd̄ cōtinuū qd̄ eſt nō eſt diuiſum. Similiter vlis affirmatiua duobus modis poteſt conuerti: vt omnis homo eſt pictus. ſic cōuertit p accidēs: ergo hō pictus eſt hō pict⁹. et p contrapoſitionem ſic. oīs non homo pictus eſt nō hō pict⁹. Et ſequit in littera. Þrerea eadē eſt cōuerſio ꝑticularis indefinite ꝛ ſingularis.

¶ Cōtra quā litterā arguunt dorp. ꝛ georgius: vel p eandem petrus hiſpa. intelligit idemptitatē numeralē: ꝛ hoc eſt falſuꝫ vt liquet. vel intelligit idēptitatē ſpecificaꝫ ſic. ſ. ꝙ eodē mō cōuertunt. Et arguūt ꝙ nō: qꝛ ſingularis negatiua pōt ꝯuerti: ꝑticularis negatiua nō pōt cōuerti: ergo nō eodē modo conuertuntur.

Dorp. Georgius.

¶ Ad hoc reſpōdent ꝙ hoc eſt oppoſitū ex vitio ſcriptorū et nō a petro hiſpa. In ſignū cui⁹ dicit Dorp. Buridanus illā particularē nō adiunxit: vel dicſt intellexit ꝙ ſingulares poſſunt conuerti ſicut particulares hoc eſt nō repugnat eis cōuerſio: nō ꝙ eodē mō cōuertentes cum ꝑticularibus iſtud nihil valet. prīa ratio quam adducunt futilis eſt dicentes ꝙ ꝑticularis negatiua non poteſt conuerti: hoc nego immo iſta. aīal non eſt homo. multiphariā con

Buridan⁹

uertitur. Tū primo: hō aīal nō eſt. Tū ſcdo: hō nō
oē aīal eſt. Tū tertio: oīs hō. b. aīal nō eſt. Tū ꝗr
to: oīs hō aīal nō ē nec valet dicere ꝙ gēntula eſt
appoſita ex vitio ſcriptoris: qꝛ idē dicā in ꝗ̄s alio
dicto ſummulaꝝ: viſo ꝙ paſſiꝰ oēs libri ſ̄ habeāt
ꝛ littera ſaltē mei buridani hꝫ: nec valet hoc vbi
dꝛ conuenit ſingularibꝰ poſſe conuerti: qꝛ ꝗ̄ro ꝗ̄
re cōparauit ſingulares cū particularibꝰ magis
ꝙ̄ cū vniuerſalibus. Propterea dicit ꝙ volebat
dicere ꝙ ſingulares regulariter conuertunt̄ ſim
pliciter quemadmodū particulares: vt ſortes eſt
plato: queadmodū iſta. homo eſt aīal. etiā nōnū
ꝙ̄ ſingulares nomine particulares appellātur.

Cōtra totā litterā arguitur
ſic. nō ſequit̄ oīs hō eſt exiſtēs: ergo oē nō exiſtēs
eſt nō hō. ꝛ tn̄ eſt ibi cōuerſio per cōtrapoſitionē
ergo cōuerſio p cōtrapoſitionē nihil valet. pbat̄
maior: qꝛ antecedens eſt verum ꝛ conſequēs fal
ſum. falſitas conſequentis patet: quia eſt vna af
firmatiua cuius ſubiectum non ſupponit.

Cōuerſio per cōtra poſitionē nihil valet qn̄ pdica tuꝫ eſt trā ſcendens.

Reſpondetur ſicut cōmuniter di
citur ꝙ cōuerſio p cōtrapoſitionē nihil valet qn̄
pdicatū vniuerſalis affirmatiue eſt trāſcendens
vt contingit in propoſito. nec tenet qn̄ ſubiectū
particularis negatiue non ſupponit. non ſequi
tur. chimera non eſt homo: ergo non homo nō
eſt non chimera aūs eſt verum: qꝛ negatiua nō
pregnans cuius ſubiectū nō ſupponit: ꝛ ꝯñs eſt
falſuꝫ: quia tranſcendēs negatur de ſuo inferio
ri ſtante determinate: etiam ſuum contradicto
rium eſt verum: qꝛ omnis nō homo eſt nō chime
ra: vt patet inductiue. etiā nō tenet in terminis
diuinis: qꝛ nō ſequit̄ oīs eſſentia diuina ē filiꝰ: ꝗ̄
oīs nō filiꝰ ē nō eſſentia diuina. aūs eſt verꝫ incō
plexe diſtribuēdo ſubiectū: ꝛ cōſequens falſuꝫ: qꝛ
patet eſt nō filiꝰ: ꝛ tn̄ nō eſt nō eſſentia diuina.

Cōtra litterā arguit̄ ſcdo ex
tra caſus iſtos nō ſequitur. bos aſinus non eſt
aſinus: ergo non aſinus nō eſt nō bos aſinꝰ. ꝛ tn̄
eſt cōuerſio per cōtrapoſitionē. igit̄. ꝙ nō ſequa
tur patet. aūs eſt verū queadmodū dictuꝫ eſt in
cōtradictorꝫ. ꝛ cōtradictoriū conſequentis eſt
verum: ſcꝫ hominis nō aſinus eſt non hominis
aſinus: vt patet per inductionem.

Reſpōdet̄ cōcedēdo ꝙ nō ſe
quit̄ qn̄ ſubiectū eſt aggregatū ex determinatiōe
nō accepta vnica acceptiōe cū ſuo determiabili.

Cōtra hoc arguit̄ ſic. extra
caſus iſtos nō ſequit̄. homo nullus hō eſt: ergo
nōnullus hō nō eſt nō hō. ꝛ tamē eſt cōuerſio p
contrapoſitionē. igitur. qꝺ non ſequat̄ patet: qꝛ
antecedens eſt verū ꝛ conſequens falſum. ꝙ an
tecedens ſit verū pbatur. Berta nullus hō eſt:
ꝛ berta eſt homo: ergo homo nullus hō eſt. ꝙ cō
ſequens ſit falſum patet: qꝛ ſuū oppoſitū eſt ve
rum. oīs non homo eſt non homo.

Reſpōdetur ꝙ hoc argumē
tum non cogit: nego ꝙ non ſequatur ſaltē pro
argumento. ꝛ conceditur ꝙ antecedens eſt verū
negata falſitate conſequentis. ꝛ nego ꝙ contra
dictorium conſequentis ſit verum. ꝯdictorium
cōſequentis nō eſt hec. oīs non hō eſt nō hō. ſed
hec oīs non aliquis homo eſt non homo. que eſt
falſa. Preterea arguitur non ſequitur. a. homo
non eſt animal: ergo non animal non eſt nō ho
mo. ꝛ tn̄ eſt cōuerſio p cōtrapoſitionē. igit̄. ꝙ nō
ſequat̄ pꝫ: qꝛ antecedens eſt verum cū cōtradi
ctorio cōſequētis. omne nō aīal eſt nō homo.

Ad hoc argumētum pōt re
ſpōderi ꝙ nō bn̄ ꝯuertit̄. ſꝫ oportet ſic cōuertere
a. nō aīal nō eſt nō homo. ꝯñs huius eſt verum.

Cōtra oīa iſta arguit̄ ſic. nō
ſequit̄. hō nō eſt lapis: ergo nō lapis nō ē nō hō.
qꝛ poſito ꝙ deꝰ deſtruat oīa alia a ſe: aūs eſt verū
ꝛ cōſequens falſum. immo poſito ꝙ illa ꝯuerſio
ſcripta maneat cū deo: ꝛ nūc iſta eſt vera. hō non
eſt lapis. qꝛ eſt negatiua de ſubiecto nō ſupponē
te. ꝛ cōſequens eſt falſum. ſ. non lapis nō eſt non
homo: vt pꝫ per eius contradictorium. oīs non
lapis eſt non homo. quia iſte. non lapis eſt non
homo demonſtrādo conuerſionem ꝛ quamlibet
partē eius. ꝛ iſte. non lapis eſt nō quamlibet per
ſonam in diuinis demonſtrando.

Reſpondetur ꝙ illa conuer
ſio nihil valet prout bene oſtendit argumentū
ſed tunc ſubiectū negatiue nō ſupponit: ſed hoc
non tollit argumentū. qꝛ nūc quando ſubiectū
ſupponit oſtēditur conſequētia mala. Et ex illo
poteſt oſtendi ꝙ hec conuerſio nihil valet. a. ho
mo non eſt animal: ergo. a. nō aīal nō eſt nō ho
mo. qꝛ poſito ꝙ deꝰ deſtruat oīa alia a ſe: ita eſt
ſicut ſignificatur p antecedēs ꝛ cōtradictorium
conſequentis. ſ. oīe nō aīal eſt. b. nō homo. qꝺ
patet: qꝛ nō homo eſt oīe non aīal. qꝛ eſſentia
diuina que eſt nō homo eſt oīe non aīal. ſed in
iſto caſu antecedens nō poteſt eſſe verū cōſequē
te exiſtēte falſo: qꝛ ſi antecedens eſt verū: antece
dēs eſt. ꝛ ſic iſta eſt falſa. non homo oīe nō aīal
eſt: ſed hoc nō arguit conſequentiā bonā: qꝛ pōt
ita eſſe in re ſicut ſignificatur p antecedēs quan
do nō ita erit ſicut ſignificatur per conſequens:
et hoc non ſufficit ad maliciam conſequentie.
Per idem medium.

Arguitur in affirmatiuis.
Non ſequitur. oīs homo eſt animal: ergo omne
non animal eſt non homo. ꝛ tamen predicatum
vniuerſalis non eſt tranſcendens. qꝺ nō ſequa
tur probatur: quia poſito ꝙ nihil eſſet in mun
do preter homines antecedens eſt verum ꝛ con
ſequens falſum. Forte dicis ſicut dicendū eſt ꝙ
hec conſequentia eſt bona eo ꝙ ſi animal eſt nō
animal eſt: ꝛ ſi homo eſt non homo eſt: qꝛ ſi ho
mo eſt ſua anima eſt: ꝛ per conſequens non ho
mo eſt. oſtendo intentum per hanc omnis ſpiri
tus eſt ſpiritus: ergo oīs non ſpiritus eſt non ſpi
ritus. Poſito ꝙ deus deſtruat omnia alia a ſe et
ab angelis: ita eſt ſicut ſignificatur per antece
dens: et tamen non ita eſt ſicut ſignificatur per
conſequens. hic poteſt dici ꝙ predicatum vniuer
ſalis eſt tranſcendens in illo caſu: quia tunc pro
quolibet ſupponit hoc non impedit argumen
tum: vt ante dictum eſt in particulari negatiua
Et ex hoc colligitur ꝙ nunc conſequentia nihil
valet: ꝛ ſic veraciter pauce ſunt conſequentie bo
ne per hanc regulam tenentes vel nulle. nec hoc
imputandum eſt auctori: vt multi faciunt: quia
boetius in tractatu de ſillogiſmis cathegoricis: Boetius.
ꝛ commentator ſeptimo phiſicorum: et pleriſqꝫ
aliis locis de hac conuerſione mentionē faciūt
vtrum auctor hoc debeat purgare vel non: non
loquor. Sed Ariſtoteles in prioribus de hac con

uerſione nihil locutus eſt: q2 nō deſeruiebat ſuo propoſito: ad reducendos ſillogiſmos imperfectos ad pfectos. Etiam eſt veriſimile ꝙ in diebus eius non erat inuenta argumentum eſt: q2 per eum examinata fuiſſet: ſed ponendo cōſtantiam conſequētia eſt bona ſic arguendo. omnis homo eſt exiſtens et non exiſtēs eſt et nō homo eſt: ergo omne non exiſtens eſt non homo. omnis homo eſt nō currens ⁊ currens eſt ⁊ non hō eſt: ergo omne currens eſt nō homo. hō non eſt animal et hō eſt ⁊ animal eſt. ergo non animal non eſt nō homo. Et particularis affirmatiua poteſt ſic cōuerti: et vniuerſalis affirmatiua in particularē affirmatiuam. exēplū primi. homo eſt animal. ergo nō animal eſt nō homo. exemplum ſcdi. vt omnis homo eſt aīal: ergo nō aīal eſt nō homo. ſed vniuerſalis negatiua nō poteſt ſic cōuerti: quia nō ſequitur. nullus homo ē currens ⁊ non currens et nō homo eſt: ergo nullū non currēs eſt non hō. Etiam iſta conuerſione nō fit de extremo ad extremū: ſed ſupadditꝰ negatio: ⁊ arguitur a non diſtributo ad diſtributū reſpectu termini infinitati.

Eadē vlis affirmatiua cōuertitur ſimpliciter p accidēs et p cōtrapoſitionem.

Ex his omnib' patet ꝙ aliqua vniuerſalis affirmatiua conuertitꝰ ſimpliciter per accidens ⁊ per cōtrapoſitionem vtputa iſta. omnis hō omne animal eſt. que poteſt bifariam conuerti ſimpliciter. Tum primo. omne animal oīs homo eſt per locum ab equiualentib'. Tum ſecūdo. omne animal eſt homo remanente conuerſione ſimplici. et ibi eſt caſus in quo conuertens non infert cōuerſam. Et tertius caſus patet ex antedictis arguendo a min' amplo ad maius amplum. non ſequitur. albus eſt vel fuit homo: ergo homo fuit albus. ⁊ tamē antecedens eſt conuertens conſequētis.

Particularis negatiua tripliciter cōuertitꝰ.

Particularis negatiua tripliciter conuertitur: vt patet de hac. animal non eſt homo per contrapoſitionem non eſt queſtio ſimpliciter et per accidens ante oſtenſum eſt. idem cōtingit de particulari affirmatiua. homo omē animal eſt. ſimpliciter ſic. animal eſt homo. per accidēs. omē animal eſt homo. per contrapoſitionem. non aīal eſt non hō. Idem dicas de hac. ſortes oē aīal eſt et de iſta. ſortes non eſt animal.

Finaliter q̄ritur an iſta concluſio ſit ſimplex. quidam homo eſt animal: ergo animal quidā homo eſt. poſtꝙ conuerſa eſt particularis et conuertens eſt indefinita.

Particularis ⁊ indefinita p eadē quantitate reputantur.

Dicitꝰ ꝙ eſt ſimplex: quia particularis et indefinita p eadem quantitate reputantur. Si quis velit dicere oppoſitum difficultas eſt ad nomen. ſimiliter videtur ꝙ iſta non eſt formalis. nullum animal eſt currens. ergo nullum currēs eſt animal. quia in ſimili forma non ſequitur. nullum mortuum eſt animal: ergo nullum animal eſt mortuum. Dicitur ꝙ pma eſt formalis nec inſtatur in ſimili forma: quia non remanet ſimilitudo copularum minus principalium virtualiter incluſarum: quia mortuum eſt terminus ampliatiuus virtualiter includens fuit. Sec' eſt in alia ſed adhuc videtur ꝙ non ſequitꝰ formaliter. animal eſt homo: ergo homo eſt animal. quia in ſimili forma eſt dabilis inſtantia. homo eſt animal: ergo lignum eſt lapis. quod ſecūda cōſtantia ſit eiuſdem forme cū prima probatur: quia antecedens eſt eiuſdem forme cum antecedente: et conſequens cum conſequente: ⁊ nota cum nota: ergo vna totalis conſequētia eſt eiuſdem forme cum alia.

Reſpondetur concedendo ꝙ antecedens vnius eſt eiuſdem forme cum antecedente alterius: et conſequens cum cōſequēte. et nota cum nota. ſed nego conſequentiā: ꝙ ille due conſequentie ſint eiuſdem forme inter ſe: et cauſa eſt: quia ſunt plures termini ſinonimi in prima conſequentia ꝙ in ſecunda: ppter habitudinem terminorum in antecedente ⁊ in conſequente poſitorum. Reputoq́ in hac materia maior difficultas eſt in dandis extremis: vt de talibus. Tedet animam meam vite mee. intereſt regis gubernare regnum. et ſic de talibus verbis imperſonalibus: que propoſitiones primo ſunt reſoluende: et poſtea facile eſt eas conuertere. Prima ſic reſoluitur. anima mea habz tedium de vita mea. Secūda ſic. ſpectat ad regē gubernare regnum: et eodem modo ſi ponātur verba accepte actionis: vt tonitruat. grandinat deus tonitruat: vel natura tonitruat. et ita de alijs dicatur.

Ad hoc ꝙ ꝯhe ſint inter ſe eiuſdem forme qd reqritꝰ.

In verbis impſonalibus quō fienda cōuerſio.

Sequitur de equipollentijs.

Equitꝰ de equipollētijs: de qb' tales dantꝰ regule. Prima rła. Si alicui ſigno vli vł pticulari pponatꝰ negatio: equipollet ſuo ꝯdictorio: vt iſte equipollēt. nō oīs hō currit: ⁊ qdā hō non currit. Scda rła. Si alicui ſigno vli poſtponatꝰ negatio: eqpollet ſuo ꝯtrario: vt iſte due equipollēt. oīs hō non currit ⁊ nullus hō nō currit. abſoluēdo oīs a gñe. Tertia rła. Si alicui ſigno vli vł pticulari pponatꝰ vel poſtponatꝰ negatio equipollet ſuo ſubalterno: vt iſte due eqpollēt. nō oīs hō nō currit ⁊ qdā hō currit. ⁊ dicte rłe in his verſib' cōtinentꝰ. Pre: ꝯtra dic. poſt cōtra. p poſtq3. ſubalter.

Rła pſualis p equipollētijs.

Ex his regulis infertur rła q̄ talis eſt. Si duo ſigna vlia negatiua ponantꝰ in eadē locutiōe: ita ꝙ vnū ſit ī ſubiecto ⁊ reliquū in pdicato: primū equipollet ſuo cōtrario p ſcdam regulā: qm̄ ei negatio poſtponitur ⁊ ſcdz ſuo cōtradictorio p pmā rłam: qm̄ ei negatio pponitur: vt nihil eſt nihil. eqpollet huic quodlibet ē aliqd. q2 p ſcdam regulā nihil nō ⁊ quodlibet equipollēt: ſicut omnis non ⁊ nullus. et per primam regulam non nihil ⁊ aliquid equipollēt: ſicut non nullus ⁊ quidam. et ſic due prime ſunt equipollentes. Verſus.

Nō oīs: quidā nō: oīs nō: quaſi nullus.
Nō nullus qdā: ſed nullus nō: valet oīs.
Nō aliqs: nullus: nō quidā nō valet oīs.
Nō alter neuter: neuter nō pſtat vterq3.

¶ Notandū eſt primo ꝙ iſte terminus equipollētia capit̄ duob⁹ modis. vno modo ꝑme intentionaliter: ⁊ ſic tm̄ valet ſicut res equalr̄ valētes. Alio modo capit̄ ſcđe intentionalr̄ et tm̄ valet ſicut ꝓpōnes equalr̄ valētes in illatione vel in ꝟitate vel falſitate extra inſolubilia. Et duob⁹ modis ꝓpōnes eq̄pollēt. vno modo materialiter vt riſibile currit ⁊ hō currit. In ſimili forma dātur due nō equipollentes. ſcʒ hō currit ⁊ rudibile currit. Alio mō ꝓpōnes eq̄pollent formaliter qn̄ mutuo ſe inferūt in cōſequētia formali. Et hoc duobus modis. Uno mō qn̄ equipollēt in ſignificando quēadmodū contingit in ꝓpōnibus ſinonimis. Alio mō in cōſequēdo tm̄: ⁊ iſtud ſolū membrū querim⁹ īpſentiarū. vn̄ ꝓpōnes equipollentes ꝑ has regulas nō ſunt ſinonime: vt datis iſtis duab⁹. nō ꝗlibet hō currit: ⁊ aliq̄s hō nō currit. in mētali ꝑme ponit̄ ſignū vl'e: in mētali alterius nullū. ſic de iſtis duab⁹ nō hō nō currit. ⁊ ois hō currit. in mētali ꝑme ponunt̄ due negatiōes: ī mētali ſcđe nulla.

¶ Notandū eſt ſcđo ꝙ ponuntur tres regule ex quib⁹ auctor quartā infert. et oēs regule dependent ſup hoc ꝙ oēs ꝓpōnes cōpoſite ex ſimilibus extremis eodē mō acceptis: quo ad ꝓprietates logicales. ſ. ad ſuppoſitionē: reſtrictionē: et ampliationē. dūmodo ſunt eiuſdē qualitatis equalēt: hoc eſt radix in oib⁹ regulis. ⁊ ſic ꝓponatur iſtō carmē. Pre cōtradic. hoc eſt demus duas ꝓpōnes ɔdictorias: ⁊ ꝓponam⁹ negationē vni ſm̄ ꝙ nobis libet: tūc aggregatū ex negatione ⁊ ꝓpōne cui addit̄ negatio eq̄pollet ꝓpōni q̄ cōtradicebat ꝓpōni cui addita ē negatio. vt ꝓbi cauſa. ꝓponamus has. ois mula ē ſterilis. mula nō eſt ſterilis. ille ɔtradicūt. addamus ꝑme negationē dicētes. nō oīa mula ē ſterilis. illa eq̄pollet iſti. mula nō eſt ſterilis. Similr̄ hec. nō mula non eſt ſterilis. equipollet iſti. ois mula eſt ſterilis. ⁊ hoc tangit̄ in illo ꝟbo pre contradic. qđ nō eſt ſic intelligēdū ꝙ aliq̄d equipolleat ſuo ɔtradictorio: ſed qđ aggregatū ex negatione ⁊ ꝓpōne cui addit̄ equipollet ꝓpōni cōtradicenti ꝓpoſitioni cui addita eſt negatio.

Intellect⁹ ꝟſuū de eq̄pollentijs

¶ Scđa regula eſt. datis duabus contrariis ſiue ſm̄ legē tm̄ ſiue ſm̄ modum enunciādi et legē ſimul addita negatione poſt terminū diſtributū imediate aggregatū ex negatione ⁊ ꝓpōne cui addit̄ negatio eq̄pollet propoſitioni q̄ cōtrariabat̄ ꝓpōni cui addita eſt negatio: ⁊ hoc tāgitur in illo ꝟbo. poſt cōtra. Dicit̄ hic imediate. q: ſi mediate ſequat̄ nō ꝓuenit eq̄pollentia. vt ꝓbi cauſa. iſte nō equipollent. quilibet hō aīal nō eſt. et nullus hō eſt aīal. eſto ꝙ deleta negatione a ꝑma remaneat ſufficiēs contrarietas. Nec iſte eq̄pollent ꝑ idē. cuiuſlibet hominis oculus nō eſt dexter: et nullus hois ocul⁹ eſt dexter. ſed eq̄pollens ſecūde eſt. cuiuſlibet hominis nō oculus eſt dexter. ſed iſte eq̄pollēt ꝑ regulā. nullus hō non currit: ⁊ quilibet hō currit. ita ꝙ hec ɔña eſt formalis. quilibet hō non currit: ergo nullus hō currit. quēadmodū cōtingit ſemꝑ formaliter arguere in eq̄pollentibus. Hic dʒ ſm̄ legē: q: iſte eq̄pollent ꝑ hāc regulā. ſortes quilibet hō nō eſt: ⁊ ſortes nullus hō eſt. ⁊ nō eſt q: ille cōtrariant̄ ſm̄ legē. ſortes quilibet hō eſt: et ſortes nullus hō eſt. Et ex illo patet hāc eſſe falſam. ſortes omne aīal nō eſt. q: infert hanc. ſortes nullū aīal eſt. ſed hec eſt ꝟa. ſortes nō oē aīal eſt. q: ſequit̄ ex hac vera ꝑ primā regulā ſortes aliqđ aīal nō eſt. et ex illo ptʒ hāc eſſe falſaʒ. oēs ſcholaſtici nō venerūt. poſito ꝙ aliq̄ venerit aliȷ̄ ꝟo nō. ⁊ hoc capiēdo oēs diſtributiue. ſed nō oēs ſcholaſtici venerūt. eſt ꝟa in caſu illo. Et cauendū eſt: q: frequenter abutimur in cōi modo loquendi cōcedendo tales ꝓpōnes falſas.

Cuiuſlibʒ hois oclīs nō ē dext.

¶ Tertia regula ē. pre. poſtq̄ʒ ſubalter. hoc eſt datis duab⁹ ꝓpoſitionib⁹ oppoſitis ſubalterne addendo geminā negationem ſubiecto vnius aggregatū ꝓpōnis cū negatiōib⁹ equipollet alteri. vt ꝓbi cauſa. nō hō nō eſt aīal equipollet iſti. ois hō eſt aīal. Et rurſus. nō ois hō nō eſt aīal. iſti. hō eſt aīal. nō nullus hō nō ē aīal. q̄dā hō nō eſt aīal. nō nullū hoiem nō videt plato. aliquem hoiem nō videt plato.

¶ Ex iſtis regulis actor īfert quartā que eſt hec. ꝙ qn̄ ſunt duo ſigna negatiua vl'ia in ꝓpoſitione primū equipollet ſigno cōtrario: ⁊ ſcđm ſigno cōtradictorio: vt nihil nihil eſt. equipollet iſti. quodlibet aliq̄d eſt. ⁊ lʒ auctor ponat vnuʒ ſignū poſt copulam opʒ intelligere verſa ante copulam: q: iſte formaliter nō equiualent. nihil ⁊ nihil. ⁊ nihil nihil eſt. dico formaliter. q: ille due naturaliter bn̄ equiualent. hoc patet. q: vtraq̄ ē neceſſaria. ꝙ iſta ſit neceſſaria nihil eſt nihil. ꝓbatur. ſua cōtradictoria eſt impoſſibilis. ſ. aliquid eſt nihil. ⁊ iſta eſt neceſſaria nihil nihil eſt. cū equipolleat iſti. quodlibet aliquid eſt. q̄ ſequit̄ ex iſta. aliquid eſt. ⁊ illa. Iterū ex iſta. deus eſt. Sʒ in ſimili forma dant̄ due nō equipollētes. ſ. nulla chimera eſt chimera: ⁊ nulla chimera nulla chimera eſt. prima eſt neceſſaria ⁊ ſcđa impoſſibilis. Ex iſto ptʒ ꝙ dabiles ſūt due ꝓpōnes equipollētes ꝑ oēs regulas. immo hoc frequētiſſime cōtingit. et hoc capiēdo iſtas. nullum aīal nulla ſubſtantia eſt: quodlibet aīal aliqua ſubſtātia eſt. ꝙ equipolleāt ꝑ primam regulam ptʒ. Sequeiret̄ ad intellectū prima negatio. iam remanebunt iſte due. quodlibet animal eſt ſubſtātia: et aliquod aīal nulla ſubſtātia eſt. que realiter cōtradicunt: ergo prepoſita negatione ꝓueniet equipollentia: ⁊ hoc ex pte prime regule. Secūdo datis eiſdem ꝓpoſitionibus ſequeiret̄ ſcđa negatio: iam remanebūt due quodlibet animal eſt ſubſtātia: et nullū animal ē ſubſtātia. que realiter cōtrariātur: poſtpoſita negatione erit equipollētia ex parte ſcđe regule. Tertio ꝓponātur eedem ꝓpōnes ſequeſtrata vtraq̄ negatiōe: iā remanebūt iſte due. quodlibet aīal eſt ſubſtātia. et aīal eſt ſubſtantia. realiter ſubalterne preponēdo et poſtponendo negationē habebit̄ equipollētia ex parte tertie regule. Quarto ꝓponātur eedem ⁊ capio illam cū duabus negatiōibus. ſcʒ nullū animal nulla ſubſtantia eſt primū ſignū equipollebit ſigno cōtrario quodlibet. ſcđm ſignū ſigno cōtrarie oppoſito. et habebitur hec. quodlibet animal aliqua ſubſtantia ē et hoc ex pte quarte regule: Et ita in aliis dicat̄ vt ex nihilo nihil fit. ſi vtraq̄ negatio capiatur neganter falſa eſt: et equipollet iſti. ex quolibet aliquid fit: quod ē manifeſte falſum. ſed iſta. ex nihilo nihil fit. in ſenſu quo conceditur a philoſopho eſt negatiua. et prima negatio capit̄ infinitanter: ita ꝙ ſit ſenſus. ex non ente nihil fit. Iterū iſta eſt falſa. ex nihilo nihil fit. vt ptʒ ꝑ eū

De eq̄pollentiis negationū.

Nichil nihil ē: nihil ē nihil de reliq̄s ꝓpōnib⁹ pluribus in negatione

contradictorijs. ex aliquo fit nihil. et hoc capiēdo negationē inclusam in nihilo negāter. Si infinitāter nota est eius falsitas: quia est una affirmatiua de neutro extremo supponente. unde ad facilē hic cōtradicendū qñ sunt plures negatiões ut nullus homo nullū aial est: vel nullus homo est nullum aial: vel nullus hō est ois homo: vel nullus homo est nōnullus homo. loco de nullus ponatur aliquis ceteris paribus.

Vide l eadez materia Albertū de saxo sophi. xix.

¶ Querit postq̄ locut' est de cōtrarijs cōtradictorijs et subalternis: quare nihil locutus est de subcōtrarijs et de eaz eq̄pollētijs.

Quare de subcōtrarijs et earū equipollētijs pe. b. obmutuit et quomodo l ipsis bāde sint equipollētie.

¶ Rñdet q͡ vl' sunt improprie vel sinonime de quib' nullus dubitat: ut ꝓ hi cau sa. homo currit: et homo nō currit. subcōtrariantur. ponat negatio post subiectū affirmatiue: iā illa erit sinonima alteri. si vos addatis negationē isti. homo nō currit. sic dicendo. homo nō nō currit. hic erit inutilis repetitio negationū: licz nō sit sinonimitas cū alia tamē artificiose tñ nō stando in negatione iste equipollēt. homo currit: et homo nō nō currit. quēadmodū iste nō q̄dā homo nō currit: et nullus homo currit. alioquī iste due. nullus homo currit: et quidā homo nō currit. nō possit pducere equipollentiā p tertiā regulā addēdo negationē particulari negatiue. et rō in oibus equipollentijs est: quia qñcunq̄ sunt due ppositiones eiusdē qualitatis cōposite ex terminis eodē modo stantibus ille equipollēt. hoc in principio assumptū est p fundamēdo. sed sic est in oibus regulis equipollentiaz patet inductiue. nō quilibet homo currit. est negatiua cuius subiectū stat determinate: et predicatū distribuit et idē contingit de hac quidam homo nō currit. nec est aliqua restrictio in una vel ampliatio: vel aliquod eiusmodi. qd̄ nō sit in alia idē pōt ostendi in oibus alijs regulis. Et ex illo principio infero qñ ponūtur tria signa negatiua ante copulā primū equipollet suo cōtrario. scdm signo cōtradictorio. tertiū ipsimet vel signo vli cū negatione postposita: ut nullus homo nullū aial nullo loco videt. equipollet isti. quilibet homo aliqd aial nullo loco videt. vel huic q̄libet homo aliqd aial quolibet loco nō videt. ratio est: sunt ambe negatiue: et primus terminus distribuitur a prima negatione. scds terminus stat cōfuse tñ. et cadunt duo signa in propositione vli se immobilitātia: et tertius terminus distribuitur a tertio signo: sz si fuerint quattuor signa negatiua primū eq̄pollet signo cōtrario. scdm cōtradictorio. tertiū cōtrario. quartū ɔdictorio. et sic in infinitū ascēdēdo per numerū parem: ut nullus hō nullū aial nullo tpe nullo loco videt. equipollet isti. quilibet homo aliquod aial quolibet tempore aliquo loco videt. sed ascendendo in infinitum per numerum imparē primū semper equipollet signo cōtrario: scdm signo cōtradictorio: de tertio dicatur sicut de primo: de quarto sicut de scdo. et semper vltimū impar eq̄pollet sibipsi vel signo vli negatione postposita: ut nullus homo nullū animal nullo tpe nullo loco disputās est: equipollet isti. quilibet hō aliqd animal quolibet tempore aliquo loco nullum disputans est vel quodlibet disputans non est. Idem de puris negationibus intellige: ut non homo non aial non tempore: non loco: nō disputans est. et istud tenet quando inter signa mediat unum cathegorema nō possunt dari certe regule pro omnibus sine magna prolixitate: sed semp respiciat ad fundamentū et ad terminorum acceptionem nec regule equipollentiarum superfluunt esto q͡ aliquibus regulis sine equipollētijs dari possint quia hoc non est adeo commode.

Regula p equipollētijs.

Alia regula eq̄pollētiarū quo ad signa negatiua.

¶ Contra oēs regulas ar͡ sic. iste nō eq̄pollēt. omne aial idem homini est substātia: et nullū animal non idem homini est substantia: cum prima sit vera et scda falsa: ergo secūda regula nulla. Forte dicis sicut dicēdū est q͡ scda regula vult q͡ negatio capiat negāter et nō infinitanter. et idem volunt omnes regule.

Cōtra eq̄pollentiarum regulas in negationib'

¶ Contra hoc ar͡. iste cōtrariantur. cuiuslibet hoīs oculus est dexter: et nullius hominis oculus est dexter: et tñ iste nō eq̄pollent nullius hoīs oculus est dexter: cuiuslibet hominis oculus nō est dexter: ergo scda regula non tz capiendo negationē negāter. Forte dicis q͡ male interseritur negatio negās. sed opz sic dicere. cuiuslz hoīs nō ocul' ē dexter ubi negatio immediate sequit terminū distributū: quia hoc sp requirit.

¶ Contra hoc ar͡. iste equipollēt. nullus hō sortes est: et quilibet homo sortes non est. et tamē negatio nō sequitur immediate terminū distributum. Forte dicis hoc nō inconuenire quando negationē sequit vel pcedit terminus discretus: quia termino discreto nō refert p ponere vel postponere negationem.

¶ Cōtra hoc arguit. iste equipollent. nullus asinus hominis currit. et quilibet asinus hominis non currit. et tamē ibi sunt termini cōes: et negatio sequitur immediate terminum non distributum: scilicet illum terminum hoīs qui stat confuse tñ. Forte dicis sicut dicendum est q͡ ille equipollent et negas q͡ negatio nō sequat immediate terminū distributū: quia sequitur hoc totū asinus hominis adeo immediate sicut illum terminū hominis: et sic cōcedit q͡ immediate seq̄tur terminū distributū et immediate sequitur terminum nō distributum.

Videatur de bāguest pfundissime hanc et alias ò obliquis tangēs probleмate decimode obliquis.

¶ Cōtra hoc arguit sic. iste cōtrariantur. ois homo omne aial est: et ois homo non est aial. et tamen nō equipollent ponendo negationē immediate post terminū distributū: ergo solutio nulla. minor patet: quia iste non equipollent. omnis homo non omne aial est: et ois homo nō est animal. quia prima est vera et secunda falsa. nec iste equipollent. nullus homo non est aial: et ois homo omne aial est. cum prima sit vera et secunda falsa. Rñdetur concedēdo q͡ iste contrariātur. omnis homo oē aial est: et omnis homo non est animal. Et ulterius cōceditur q͡ iste nō equipollent ponendo negationez immediate post subiectū distributum: quia hoc nō tenet quando predicatum distribuitur: sed dando istas contrarias nullus homo est aial: et quilibet homo quodlibet animal est. faciendo equipollētiam ponenda est negatio post predicatum distributum dicendo sic. quilibet homo quodlibet animal nō est. sed ista. nullus homo est animal non potest equipollere alteri per additionem solius negationis. Iste non equipollent. quilibet homo quodlibet animal est: et nullus homo non est animal. cum prima sit falsa et secunda vera immo dabiles sunt due contrarie sic se habētes q͡ neutra potest alteri equipollere (intelli-

gendo vt pauci ꝙ vtriuſq; addatur negatio. hoc patet de iſtis cuiuſlibet hominis aſinus non eſt aſinus: ꝛ cuiuſlibet hominis quilibet aſinus quilibet aſinus eſt. Iſte non equipollent: cuiuſlibet hominis non aſinus non eſt aſinus: ꝛ cuiuſlibet hoīs q̄libet aſinus q̄libet aſinꝰ eſt nec iſte cuiuſlibet hominis aſinus non aſinus nō eſt: ꝛ cuiuſlibet hominis q̄libet aſinus quilibet aſinus eſt: ꝛ iſte nullo pacto poſſunt equipollere p ſimplicē negationē ſitu eodē ſuato. ſed ſi iſta cuiuſlibet hominis aſinus non eſt aſinus reſoluat̄ in hāc equiualentem ei. cuiuſlibet hoīs quilibet aſinꝰ aſinus nō eſt. tūc poſſumus addere negationē ſic dicēdo. cuiuslibet hoīs quilibet aſinus nō aſinus nō eſt que equipollebit iſti. cuiuſlibet hoīs quilibet aſinꝰ quilibet aſinus eſt. Propterea ſanior ſolutio in vno verbo eſt ꝙ in oībus regulis oportet intelligere cetera paria: q2 tediosum eſſet propoſitiones reſoluere. Et lōge melius iſta intelligitur per fundamentum ante poſitum.

Intellectꝰ eq̄pollētiarū in oībꝰ regulis.

¶ Secūdo arguitur.

iſte contrariātur. oīs homo eſt aīal: et non. a. homo eſt animal. ꝛ tamē non equipollent per poſtpoſitionē negatiōis immediate poſt terminū diſtributū: ergo regula nulla. ꝙ ille contrariātur patz: q2 vna eſt vniuerſalis affirmatiua: ꝛ alia vniuerſalis negatiua oībus ſeruatis ad bonā contrarietatē: ergo contrariātur. Q; non equiualeāt hoc patet. iſta eſt vera. oīs homo eſt aīal. ꝛ iſta falſa nō. a. homo nō eſt aīal. ꝛ hoc eſt notū tenendo ꝙ nō eſt verius cōtradicere ꝙ̄ toti ppōni ꝛc. Reſpōdetur cōcedēdo ꝙ iſte cōtrariātur. non. a. homo eſt aīal: ꝛ oīs homo eſt aīal. ſed per poſtpoſitionē negationis non pueniꝛ equipollentia: vt argumentū bene oſtendit. Idē poteſt induci in ſubalternis affirmatiuis negatiuis in affirmatiuis iſte non ſunt ſubalterne. oīs homo eſt animal: ꝛ. a. homo ē aīal. ꝛ tū preponendo: ꝛ poſtponēdo negationē ſic dicendo. nō. a. homo non eſt aīal. nō reſultat equipollentia cum hac. oīs homo eſt aīal. In negatiuis iſte ſubalternantur. nullus hō eſt aīal: ꝛ. a. aliquis homo nō eſt aīal ꝛ tū iſte nō equipollent. nōnullus homo nō eſt aīal: ꝛ. a. aliquis homo non eſt aīal. q2 ſcḋa eſt vera ꝛ prima falſa: vt patz per veritatē ſue cōtradictorie. nullus homo nō eſt aīal. Idē patz de multis cōtrarijs. quo ad legē iſte cōtrariant̄. homo non eſt aīal: et oīs homo oīe aīal eſt. ſimiliter iſte. nullus homo currit: ꝛ iſte homo currit. ſaltē ſcḋm legē. ſed hec duo vltima exempla nō pcedūt cōtra cōem expoſitionē poſtꝙ̄ ſubiecta nō diſtribuūtur. etiam ꝛ iſta. homo nō eſt aīal. diſtribuēdo illum terminum homo ſiue per multa ſigna ſiue per reſolutionē in hanc. omne animal homo non eſt. tunc ſic addendo negationem. omne animal non homo non eſt.

De ſubalternis.

¶ Tertio arguit̄ cōtra regulā

iſte contrariantur. nullum aīal eſſe hominē eſt verum: ꝛ omne aīal eſſe hominem eſt verū. ꝛ tamen addendo negationem affirmatiue ſic. omne aīal eſſe hoīem nō eſt verū. nō prouenit equipollentia qḋ probatur ſic. iſta eſt falſa. nullum aīal eſſe hoīem eſt verū. ꝛ illa vera. oīe aīal eſſe hominē nō eſt verū. qḋ probatur ſic. ſequitur ex vero: ergo ipſa eſt vera. probatur antecedens bene ſequitur omne aīal eſſe hominem eſt falſum ergo omne aīal eſſe hominē eſt non verum. ꝛ ex cōſeq̄nti ſequit̄. oē aīal eē hoīez ē nō veꝝ: ḡ oīe aīal eē hoīem ē nō veꝝ. p̄ria ꝯña tenet ab inferiori ad ſuperius. oīe falſum nō ē verū. ſcḋa tenet ab affirmatiua ad negatiuam predicato variato penes finitū ꝛ infinitū ꝛ vltra: ḡ bene ſeq̄tur. oīe animal eſſe hoīez eſt falſum: ergo oīe aīal eſſe hoīem nō eſt veruz. quicquid ſequit̄ ad cōſequēs bone cōſeq̄ntie ſequitur ad eius antecedens. ¶ Reſpōdet̄ primo ad iſtas duas ꝓnullū aīal eſſe hoīem eſt verum: ꝛ omne aīal eſſe hoīez eſſe verū. eas diſtinguēdo. vel in iſta. oē aīal eſſe hoīem eſt veꝝ. hoc totū. oīe aīal eſſe hoīem. capitur materialiter. ꝛ eodē modo hoc complexuz nullū aīal eſſe hoīem. Pro eoꝝ dictis vel ppoſitionibus: ꝛ tūc nego ꝙ ſunt cōtrarie. Tū primo ſunt ambe indefinite. Tum ſecundo: ſunt ambe affirmatiue. Tum tertio: nō componūtur ex eiſdē ſubiectis. vel oīe aīal eſſe hoīem capitur materialiter p illo complexo et nullū ſignificatiue vel econuerſo: ꝛ ſic nō cōponitur ex eiſdem extremis. vel vtrunq; ſignū capitur ſignificatiue: ꝛ ſic cōcedo ꝙ cōtrariantur. ſi vniformiter fit diſtributio: q2 in iſta. nullū aīal eſſe hoīez eſt veꝝ. hoc ſignū nullū poteſt diſtribuere illū dictum p ipſomet dicto: ꝛ tūc illa eſt vera: q2 illud dictum non eſt ppoſitio. vel pōt diſtribuere dictū p ppoſitione cuꝰ eſt dictū: et tunc illa eſt falſa. vel poteſt diſtribuere p vtroq;. Si diſtribuatur primo modo ſenſus eſt. nullū tale complexū aīal eſſe hoīem eſt veruz. Si diſtribuatur ſcḋo modo. ſenſus eſt nulla talis ppoſitio aīal eſt homo eſt vera. Si tertio modo: neq; tale complexū eſt veruz: neq; talis ppoſitio eſt vera. Et eodem modo de affirmatiua dicatur. Sed procedamus in ſcḋo ſenſu cōcedēdo ꝙ iſte ꝯtrariātur: ꝛ conceditur ꝙ iſte equipollēt. oīe aīal eſſe hoīem nō eſt verū: ꝛ nullum animal eſſe hoīem eſt verum. ꝛ nego ꝙ prima ſequatur ex vero. et ad probationē qua arguitur. omne aīal eſſe hominem eſt nō verū: ergo oīe aīal eſſe hoīem non eſt verum. cōcedo cōſequentiā: ꝛ nego antecedēs ſenſus antecedētis eſt. oīs talis ppoſitio aīal eſt homo eſt nō vera. modo hoc eſt falſum. Et quādo arguis illa iterū ſequitur ex vero ſic arguēdo. omne animal eſſe hoīez eſt falſum: ergo omne aīal eſſe hominē eſt non verū. quicquid ſit de bonitate ꝯñe nego añs. ſenſus añtis eſt oīs talis propoſitio. aīal eſt hō. eſt falſa. mō hoc ſi eſt falſum hoc totū in pr̄io añte oē aīal eſſe hominē accipiatur p illa ppoſitione oē aīal eſt homo. Tunc illa eſt vera ꝛ nō pcedit̄ argumentū: q2 ex ea nunꝙ̄ infertur oē aīal eſſe hominem nō eſt verū in ſenſu quo cōtrariatur iſti. nullū aīal eſſe hominem eſt verū. Et ex illo ſolui poteſt argumentum in reliquis ſenſibus.

De his vide de ſupra ꝛ de ꝯplexo ſignificabili.

¶ Quarto. arguit̄ iſte ꝯtrariā

tur. Oīs ppō vlis in qua ponitur negatio ē falſa: ꝛ nulla ppoſitio vlis in qua ponitur negatio eſt falſa. ꝛ tū iſte nō equipollent. nulla ppoſitio vlis in qua ponitur negatio nō eſt falſa: ꝛ oīs ppoſitio vlis in qua ponit̄ negatio ē falſa: ḡ ſcḋa regula nulla. ꝙ nō equipolleāt patz. poſito ꝙ nulle ſint alie ppoſitiones in mūdo ab iſtis et earū ꝯdictorijs prima eſt vera ꝛ vlis cū duabꝰ negationibus eſt falſa vlis equipollet iſti. oīs propoſitio vlis in qua ponitur negatio eſt falſa: ꝛ tūc ſic. vł ita ē ſicut ipſa ſignificat: vł nō ita eſt. Si ſcḋz ipſa ē falſa. Si primū ita eſt ſicut ipſa ſignificat ipſa ſignificat ꝙ oīs propoſitio vlis in qua ponit̄ negatio eſt falſa. ꝛ ita ē per te. ſeq̄tur ꝙ ipſa eſt falſa ꝛ pꝰ

ma est falsa. q2 ita est sicut ipsa signi: sed ipsa signi-
ficat q omis vlis affirmatiua in qua ponit nega-
tio est falsa. z ita est. vt patet ex casu. z nō se falsi
ficat. vt patz intelligēti. ¶ Rūdetur q ppōnes
date bene cōtrariabant z postponēdo negatio-
nem producebat equipollētia: z cōcedit q vna ē
vera z alia falsa: q2 se falsificans. sed ita est in re
sicut p vtrāq significat qd ad equipollentiā suf-
ficit: q2 in insolubilibus non inconuenit dare duas
sinonimas quarū vna ē vera alia falsa: ergo nec
a fortiori duas equipollētes: sed extra insolubi-
lia nō est possibile dare duas equipollētes quaz
vna ē vera et alia falsa. ¶ Potest hic fieri argu-
mentū ex istis: quilibet asinus cuiuslibet homi-
nis nō currit: et quilibet asinus nullius homis
currit. sed solui potest ex dictis in quātitatibus z
qualitatibus ppositionū respiciēdo semper ad
eadem extrema. Plura recipiūtur argumēta cō
tra secūdam regulam q contra primam. et hoc
cause est: quia vna propositio cōtrariatur valde
multis nō equipollentibus. vt patet de hac. nul
lius hominis asinus currit. que cōtrariat omni
bus his. cuiuslibet hois quilibet asinus quodli-
bet currēs est. cuiuslibet hois quilibet asinus est
currens. cuiuslibet hois asinus est currens. ali-
cuius hominis quilibet asin' quodlibet currēs
est: alicuius hominis asinus quodlibet currens
est. z multis alijs modis p variationem suppo
sitionis cōfuse tm̄ indeterminatā. Et iste contra
riatur. nullius hominis asinus currit: et alicui'
hominis asinus quodlibet currens est: saltē ſm
legem qd sufficit nobis. Probatur. eis nō repu-
gnat falsitas de forma: sed eis formaliter repu-
gnat veritas. qd probatur sic. nam da oppositū
sunt simul vere et tunc sic arguo. bene sequitur
nullius hominis asinus est currens: et alicuius
hois asinus quodlibet currens est: ergo alicui'
hominis asinus est currēs. cōsequentia est bona
quia vna pars copulatiue infert cōsequēs: ergo
tota copulatiua idem infert. et antecedens est ve
rum per aduersarium: ergo consequēs stabit in
veritate cum eis: et consequēs realiter contradi
cit vni parti illius copulatiue: vt notū est. ergo
negans cōclusionem propositam dabit cōtradi-
ctoria vera. Et eodē modo probatur q iste con-
trariātur. alicuius hominis quilibet asinus est
currens. et nullius hois quilibet asinus est cur-
rēs. nullus homo ē animal. aliquis homo omē
animal est. aliquis homo nō ē animal. et quili-
bet homo quodlibet animal est. et ratio ē: quia
in eis semper plus ē de vniuersalitate q de par-
ticularitate: z ad faciendam equipollentiam in
omnibus istis preponatur terminus nō distribu-
tus negatione preposita terminis non distribu
tis. vt verbi causa. capiatur hec. hominis asinus
quodlibet currens ē. et sic resoluatur. quodlibet
currens hominis asinus ē. vel quodlibet currēs
b. hominis. b. asinus est. et addatur negatio sic.
quodlibet currens non hominis asinus est. que
equiualet isti. nullius hois asinus currit. z ita in
alijs. et sic regula satis vniuersaliter defenditur
addendo tamē q delera negatiōe posita in pn-
cipio residuum contradicat propositioni cui de
bet esse equipollentia. et contra hanc expositio
nem nō currit hoc argumētum. nō. a. homo nō
est animal. q2 delera pma negatiōe residuū non
cōtradicit vli. iste nō contradicūt. ois hō est alal
et. a. hō nō est alal. Et eodē mō soluit argumen
tū cōtra tertiā regulā. De istis. nō. a. hō non est

De hō i obligationū materia.

Vna ppō cōtrariat multis nō eqpollētib'.

Hec intelligēda sūt et in pluribus de cōtrarijs ſm legem.

alal. z ois hō est alal. esto q. a. hō est animal. sit
subalternata respectu hui'. ois hō est alal. q2 vi-
demus i alijs eqpollentib' vt patet in hac. quili
bet hō est animal. z nullus hō nō est animal. q
delero illo signo nullus residuū cōtradicat vni-
uersali tali restrictione seruata in indefinita ne
gatiua qualis seruabat in vli affirmatiua.

¶ Quinto ar. cōtra regulā ter
tia. iste sunt subalterne. tm̄ ois hō est alal. z tm̄
hō est alal. et tm̄ nō equipollēt p prepositionē et
postpositionē negatiōis. ergo tertia regula nul-
la. pña tenet cū maiore. z minor ptz. q2 iste non
equipollēt. tm̄ ois hō est alal. z nō tm̄ homo nō
est alal. qd probat sic. prima est falsa. ptz p eius
vlem in terminis trāspositis q est hec. omē alal
ois hō est. z scda est falsa. vt pz p eius cōtradictoriā
tm̄ hō non est alal. que ē falsa. z nō pcedit in in-
solubilib'. ergo equipollent. Rūdet q ppositio
nes assumpte erāt bene subalterne: z cōcedit q
ppōnes date nō equipollent: q2 cetera nō serua
tur (cetera paria) q2 in vna ē terminꝰ vlis: hoc
est signū vle. in alia signū particulare: q2 postq
tm̄ nō negat in prima ppositio exponēda est co
pulatiue: et in alia negat ppterea exponēda est
disiunctiue. sed si seruent cetera paria bona erit
equipollētia. tm̄ ois hō est alal. habet hāc eqpol
lentē. tm̄ non homo nō est animal.

Tm̄ nō negatū exponi dz copulatiue: negatū autē disiūctiue

¶ Sexto arguit cōtra primaz
regulā. iste cōtradicunt. oēs apli dei sunt duode-
cim: et aliqui apli dei nō sunt duodecim. z tamē
preponēdo negationē dicēdo. nō oēs apli dei sūt
duodecim. nō puenit equipollētia. ergo pma re
gula nulla q iste nō equipolleāt. nō oēs apli dei
sunt duodecim: et apli dei nō sunt duodecim. p-
batur. secūda est vera et prior falsa. ¶ Respon-
detur distinguēdo q iste contradicūt. omēs apli
dei sunt duodecim. et apli dei nō sunt duodecim
vel omnes capitur collectiue: et sic negatur. vel
distributiue conceditur. si primo concedit q nō
equipollent z nihil ad regulam. si secūdo modo
bene equipollent. z vtraq est vera.

Istud est quartū sophisma alberti.

¶ Contra hoc arguit capien-
do omnes distributiue iste nō equipollent. non
omēs apli dei sunt duodecim: z apli dei nō sunt
duodecim: ergo solutio nulla. añs patet. q2 ista
nō oēs apli dei sunt duodecim. equipollet huic.
nulli apli dei sunt duodecim. q2 virt' hui' signi
omis nō pōt impediri p negationē precedētem.
qd pbatur p illud dictū psalmiste. non omnes q
descēdūt in infernū laudabūt te dñe. vel illa va-
let istā. nulli q descēdūt in infernū laudabūt te
dñe. z habet intētū. vel valet hāc. aliq qui descen
dunt i infernū nō laudabūt te dñe. z hoc nō: q2
nō est maior rō de aliqbus q alijs. Item p illud
psalmiste. Timētes aūt dñm nō minuent omni
bono. equiualet isti. timētes aūt dñm nullo bo-
no minuent. z si sic habet intētū. Si dicas q eq-
ualet isti. Timētes aūt dñm aliquo bono nō mi
nuent. hoc nihil ē dictu: q2 nō timētes dñm ali-
quo bono nō minuētur. Itē p illō euāgelij. Nisi
abbreuiati fuissent dies illi nō fuisset salua ois
caro. vbi euangelista loquēs de antixpo volebat
dicere. Nisi abbreuiati fuissent dies illi nulla ca-
ro fuisset salua. q2 siue breuient siue lōgent dies
illi: aliqua caro nō erit salua. His trib' rōnibus
mot' Laurētius valla dicit q omēs distributiue
sumptū nō pōt impediri p negationē pcedētē: z

tūc per eū idem eſſet dicere. nō quilibet hō cur-rit: ⁊ quilibet hō non currit. cōtra Ariſt. ponētē diſcrimen inter has. nō oīs hō eſt ſapiens. ⁊ oīs hō non eſt ſapiens. etiā haberet has negare cō-tradicere. quilibet hō currit: ⁊ non ꝗlibet homo currit. cū poſſint ſimul eſſe falſe. ⁊ multa logica-lia ꝓpter hoc fundamentū negaret. nec ꝓ eo eſt cōis modus loquēdi: immo magis ꝙ nō oīs va-let quidā non. vt ibi. nō oīa poſſumus oēs. non oēs arbuſta iuuant ⁊c. ⁊ tūc ad illud qḋ inducit ex ſacris litteris dꝫ ꝙ in ſenſibus quib' ſūt non oēs capitur loco de nulli: ſed in ſenſib' quos fa-ciunt negat. q: in innumeris locis ſacraꝝ litte-rarū oſtendi pōt. nec hic reſpiciēdū eſt an pars ꝓpoſitiōis ſit ꝓpoſitio. q: ſic nō quilibet hō cur-rit habet ſubiectū diſtributū: vt ante dictum eſt circa ꝓpoſitionē. ſed nō ꝓpterea valet hāc. nul-lus hō currit. Etiam loquimur de ſuppoſitione que regulat veritatem vel falſitatem totius que eſt preciſe ſuppoſitio determinata.

Nō oīs in ſacra ſcri-ptura ꝗd valeat.

¶ Septimo arḡ. iſte ꝯtradicūt

Nullo cur-rente cre-ſcunt tibi cornua frō-te.

nullo currente creſcūt tibi cornua fronte: et ali-quo currente creſcūt tibi cornua fronte: tū non equipollent per ꝓpōnem negatiōis. igit. minor ptꝫ. q: iſta eſt vera. nō aliquo currente creſcūt ti-bi cornua fronte. vt patꝫ ꝑ falſitatē ſue cōtradi-ctorie: ⁊ iſta eſt falſa. nullo hoīe currente creſcūt tibi cornua fronte. q: equiualet huic. dū nullus homo currit creſcunt tibi cornua fronte. et hoc exponendo temporaliter.

¶ Rñdetur negādo iſtas con

tradicere: et hoc tenendo cōem modum ꝙ ſunt ypothetice: ⁊ eſto ꝙ ſunt cathegorice equalēt eis in conſequēdo ⁊ iudicando de earū veritatibus ac ſi eſſent ypothetice. Tunc ꝓmo ſunt ambe fal-ſe. ſenſus hui' eſt. aliquo currēte creſcūt tibi cor-nua fronte: dū aliquis hō currit creſcūt tibi cor-nua fronte. ⁊ ſenſus alterius eſt. dum nullus hō currit creſcūt tibi cornua frōte. et hoc exponēdo eas ꝑ dū. de expoſitiōe ꝑ ſi ⁊ q: poſtea patebit.

¶ Cōtra hoc arguit ſic nō iſto

hoīe currente creſcūt tibi cornua frōte: demon-ſtrato ſorte. et nō iſto hoīe currente creſcūt tibi cornua frōte: et ſic de ſingulis: ergo nullo homi-ne currēte creſcūt tibi cornua fronte. ꝯña tenet ꝑ aſcēſum: et añs eſt verū. ergo et ꝯñs. ꝙ añs ſit verū patet de prima pte. non iſto hoīe currente creſcūt tibi cornua fronte. illa hꝫ hāc cōtradicto-riā. iſto hoīe currente creſcūt tibi cornua frōte: que ē falſa: ergo alia eſt vera. ⁊ eodē mō ꝓbatur quelibet alia ꝓpoſitio añtis vera.

¶ Reſpōdeť negādo illā cōſe-

quentiā: nec eſt aſcēſus: quia añs eſt negatiuū et ꝯñs affirmatiuum: hoc eſt quelibet ꝓpoſitio de vno termino ſingularizato eſt negatiua: q: ne-gatio aduerbialis poſita in principio ypotheti-ce ꝓpoſitionē negatiuā cōſtituit: nominalis ꝓo non: ſed ex illo añte debet inferri. nō aliquo ho-mine currēte creſcunt tibi cornua frōte. que eſt ꝓpa ſicut añs. Forte dicis negatio nominalis po-ſita in principio cathegorice reddit propoſitio-nem negatiuam: ſed iſta eſt cathegorica vt ante opinatum eſt. igitur. iſta eſt negatiua nullo cur-rente creſcunt tibi cornua fronte.

Negatio aduerbia-lis ī princi-pio ypo-tetice red-dit eaꝫ ne-gatiuā: qḋ non facit negatio nōīalis.

¶ Ad hoc reſpondeť ꝙ poſſu-

mus dicere ꝙ negatio nōialis nō reddit cathe-goricā negatiuā qn̄ equiualet ypotetice quēad modū eſt in ꝓpoſito: ſed hoc nō eſt realiter rñ-dere. ꝓpterea dico tenēdo eam cathegoricam ꝙ ipſa eſt negatiua: et concedo ꝙ iſte cōtradicunt nullo currēte creſcūt tibi cornua frōte: et aliquo currēte creſcūt tibi cornua fronte. ⁊ negatiua eſt vera: q: extrema nō ſupponūt ꝓ eodē. ſubiectuꝫ eſt cornua. predicatum eſt creſcētia tibi in frōte aliquo currēte. et demōſtrando hoīem extrema non ſupponūt pro eodē. et nego ꝙ equaleat iſti. dum nullus hō currit creſcūt tibi cornua fronte immo equalet iſti. nō dum aliquis hō currit cre-ſcunt tibi cornua fronte. et ratio eſt: quia nega-tiua per affirmatiuā non venit explicanda ⁊ po-tiſſimum vbi nō eſt equipollentia.

Propō de abitō ab-ſolute po-ſito quo-mō ſit ex-ponenda.

¶ Ex omnibus his regulis.

¶ Notandū ꝙ ypothetice eq

pollent ſicut cathegorice: q: datis iſtis duabus. hō eſt aīal et de' eſt: oīs hō nō eſt aīal vel nullus de' eſt. iſte cōtradicūt preponatur negatio vni ⁊ aggregatū ex ꝓpoſitione ⁊ negatione cui addiť alteri eqpollet. et rō eſt. q: nunꝗ̄ due ꝓpoſitio-nes nō equipollentes vni cōtradicūt. ⁊ in moda-libus poſita oppoſitione modoꝝ non ꝓuenit eq̄-pollētia. vt dictū eſt. ⁊ ne alique equipolleāt ⁊ nō per aliquā haꝝ regularū in diffinitiōe equipollē-tie addatur ꝑ ꝓ̄poſitionē negationis vel ꝑ poſt-poſitionem negatiōis vel ꝑ prepoſitionē ⁊ poſt-poſitionē negatiōis: ⁊ tūc diffinitū nō erit equi-pollentia in cōi: ſed hoc totū equipollentia cau-ſa negationis vel negationū. Iſte equipollēt. a. hō nō eſt currēs: ⁊ oē currēs hō nō eſt q: nō im-pedit cōtrari' ordo: vt pꝫ ex reſolutiōib' multaꝝ ꝓpoſitionū de ꝗbus ante habit' eſt ſermo.

Eqpollen-tia ē ī ypo-theticis ſi-cut ī cathe-goricis.

In moda-lib' eqpol-lētia ꝓue-nit rōe ne-gationis vel nega-tionum.

¶ Et hec de equipollentijs dicta ſufficiāt.

¶ Sequitur de conditionalibus.

PRopoſitio ypothetica eſt illa que hꝫ duas ꝓpoſitio-nes cathegoricas cōiūctas tanꝗ̄ partes principales ſui: vt ſi hō currit hō mo-uet. Et diciť ypothetica ab ypos quod eſt ſub ⁊ theſis quod ē poſitio quaſi ſup-poſitio ſiue ſuppoſitiua locutio: q: vna pars eius ſupponiť alteri. Propoſitio-num ypotheticarum alia conditionalis: alia copulatiua: alia diſiunctiua. Condi-tionalis eſt illa in qua cōiunguntur due cathegorice per hanc coniunctionem ſi: vt ſi ſortes currit ſortes mouetur. Et il-la cathegorica cui immediate ꝓ̄ponitur illa coniunctio ſi dicitur antecedens: reli-qua vo conſequens. Ad veritatem cōdi-tionalis requiritur ꝙ antecedēs nō poſ-ſit eſſe verū ſine conſequente: vt ſi homo eſt animal eſt. Unde omnis conditiona-lis vera eſt neceſſaria: et omnis falſa eſt impoſſibilis. Ad falſitatem conditiona-

ve.

lis ſufficit ꝙ antecedens poſſit eſſe verū conſequente exiſtente falſo: vt ſi homo eſt album eſt.

Diuiſio tractatus pſentis.

¶ Sequitur de ypotheticis.

Que materia in quattuor ptes diuidiť. In prima de cōditionalibus determinabiť. In ſcđa de copulatiuis. In tertia de diſiunctiuis. In quarta queretur de numero ſpecierū comparādo ſpecies ypotheticarum inter ſe: quia hoc preſupponit tres primas partes.

Intellect' diffinitionis ypotheticaꝝ

¶ Circa primū notandū eſt ꝙ ppoſitio ypothetica eſt illa ꝗ habet duas cathegoricas tanꝗ ptes pncipales ſui. Que diffinitio ſic intelligiť. propoſitio ypothetica ē illa ppō ꝗ hꝫ plures ppōnes tanꝗ ptes pncipales ſui: vel ſaltē duas cathegoricas: vel aliq̄d eq̄ualens per aliquā notā cōiunctam. Diciť vel aliq̄d eq̄ualens pꝑter tales: ſi aſin' volaret aſin' haberet alas: que cōponiť ex duob' cōplexis ppoſitionalib'.

Cōplexuꝫ ppoſitionale diffiniť ypothetica ē cōiūctiōe vna.

¶ Unde cōplexū ppoſitionale eſt orō non vā nec falſa: mutata tñ copula in verbū pñtis tpis fit orō vera vel falſa: vt ſi aſin' volaret aſinus haberet alas. aſin' volaret nō eſt vera nec falſa: ſꝫ mutetur volaret in volat: fit orō vā vel falſa. Etiā poniť vel aliq̄d eq̄ualens propter tales. Sole lucēte dies eſt. (loquor vt plēs) et pꝑter hanc lrām. a. ſi imponeretur ad ſignduꝫ tantū quātū vna ypothetica. Diciť cōiūctiās ad excludēdas ppōnes plures ꝗ nō ſunt ypothetice: q2 ypothetica ē cōiūctiōe vna. vt vult Ariſ.

Que ſint ptes formaleſq̄ materiales ypothetice.

¶ Unde in ypothetica duplices ſunt ptes. ſ. materiales ⁊ tales ſunt ppōnes interdū cathegorice nōnunq̄ ypothetice: aliq̄n vna cathegorica: ⁊ alia ypothetica. Alie ſūt ptes formales. ſ. copule ypotheticales cōiūctiones et forte aduerbia. Poſtea alie ſūt partes materiales minus principales ⁊ ſiľr formales ꝗ frequēter ſunt ſubiectū ⁊ pdicatū ⁊ copule verbales de q̄b' dictum eſt circa materias. Dico frequenter: quia quādo ypothetica componitur ex multis cathegoricis vna integra cathegorica eſt ps materialis minus principalis.

In copulatiuis ⁊ diſiunctiuis complexa propoſitionabilia nihil valent In conditionalib' qō ſit añs

¶ Notandū eſt ſcđo ꝙ ppoſitio ypothetica a petro hiſpa. diuidiť in conditionalem copulatiuā ⁊ diſiunctiuā. Et ppō cōditionalis ſic diffinitur. Eſt ppō cathegorica que hꝫ plures ppōnes vel ſaltem duas vel aliq̄d equiualens cōiunctas p hāc cōiunctionē ſi. Diciť aliq̄d eq̄ualens pꝑter eandē rōnē ſicut ante dictū eſt. ¶ Sed hic aduertēdū eſt ꝙ cōplexa ppoſitionabilia nihil valent in copulatiuis ⁊ diſiūctiuis et ppō ꝗ īmediate ſeq̄tur ſi in forma vel in valore eſt añs. dico in forma propter tales. ſi hō currit aīal currit: aīal currit ſi hō currit. vbi hō currit ſemp eſt añs ſcđe intētionaliter capiendo. Sed aīal currit eſt añs in ſcđo exemplo capiēdo añs prime intētionaliter. Prime intentionalr añs tantū valet ſicut res pcedens. Scđe intentionaliter ppoſitionē ſiḡt que aliam videtur inferre. Et dr in valore pꝑter tales. ſole lucēte dies eſt. neutrū oculū habēdo tu potes videre. nullus hō legit pariſius niſi ipſe ſit aſin'. ꝗ eſt diſtinguēda. vel niſi capiť exceptiue: et tantū valet ſicut pter ⁊ ſic cathegoricā conſtituit. Niſi interdū capiť cōditionaliter et tantū valet ſicut nō: vt nullus hō legit pariſius niſi ipſe ſit aſin'. eq̄ualet iſti. ſi hō nō ſit aſinus. nullus hō legit pariſius. Loco relatiui in cōditionali licet ponere ſuū añs: conſequens eſt alia ppoſitio vel equiualens ab añcedente non ſufficat dicere eſt ppoſitio vel equiualens mediate ſequens illam notam ſi: vt patet hic. animal currit ſi homo currit.

Niſi q̄d cōditionalē q̄d exceptiue captuꝫ ſignificat. Quid ꝯñs in cōditionali.

¶ Poſtea determinat auctor de veritate cōditionalis. Et dicit ꝙ ad veritatē cōditionalis ſufficit et requiriť ꝙ añs nō poſſit eſſe verū ſine ꝯñte: vt ſi hō currit: aīal currit. Et ad falſitatē ſufficit ꝙ añs pōt eſſe verū ſine cōſequente: vt ſi aīal currit hō currit. Et dicit ꝙ ōis cōditionalis vera eſt neceſſaria. ⁊ ōis cōditionalis falſa eſt impoſſibilis: et hoc eſt bene dictū: q2 idem requiriť ad veritatē cōditionalis ⁊ ad bonitatē conſequētie: et ōis ꝯña bona eſt neceſſaria ꝯña. Ex illo patet ꝙ aliqua cōditionalis eſt neceſſaria cuius añs ⁊ ꝯñs ſunt impoſſibilia: vt ſi hō eſt aſinus homo eſt rudibilis. et aliqua eſt impoſſibilis. cuius añs et ꝯñs ſunt cōtingentia vt ſi aīal currit hō currit. et aliqua eſt neceſſaria cuius añs ⁊ cōſequēs ſunt contingentia: vt ſi hō currit animal currit. ⁊ ex illo patet ꝙ nulla conditionalis eſt contingens.

Aliqua cōditionalis eſt neceſſaria cuius añs ⁊ ꝯñs ſūt īpoſſibilia vľ cōtingentia ⁊ aliq̄ īpoſſibilis cui' añs ⁊ ꝯñs ꝯtingētia.

¶ Cōtra iſta arguiť ſic. quia p dicta iſta eſſet cōditionalis vera. ſi nulla ppoſitio eſt negatiua: aliqua ppoſitio ē negatiua. cōſequēs eſt falſum nō ponēdo ppoſitionē in eſſe tam. ergo et añs. cōſequētia pbať. q2 añcedens nō poteſt eſſe verū ſine cōſequēte. hoc pꝫ: q2 añs non poteſt eſſe verū: qō ſic oſtendiť. q2 da oppoſitum poteſt eſſe verū: vel hoc eſt qñ eſt vel quādo non eſt. ſcđm non eſt dicēdum: quia ſi nō eſt nō eſt verum nec falſum: quia quādocūq eſt eius contradictorium eſt verum.

¶ Ad hoc argumētū rñdeť negando ꝙ illa conditionalis ſit vera: ⁊ qñ arguis añs nō pōt eſſe verū. hoc ego diſtinguo. vel quia per eſſe verū tu intelligis ꝙ nō poteſt eſſe ppoſitio vera: ⁊ ſic cōcedo. vel p eſſe verū tu intelligis nō pōt ita eſſe ſicut ſignificať per añcedēs: ⁊ nō eſt ita ſicut ſignificať per cōſequēs: et ſic ego nego. iſto ſecūdo modo capit petrus hiſpa. et diffinientes ꝯñam per eſſe verū vel eſſe falſum.

Eſſe veruꝫ vel falſum a pe. hiſ. quō capiť.

¶ Unde pro hac materia.

¶ Notādū eſt ꝙ multe ſūt ppoſitiōes ꝯtingētes que nō pñt eſſe vere ſm ſignificatiōes quas habēt. vt nulla ppō eſt negatiua: nulla ppoſitio eſt vera. omnis ppō eſt pticularis. ego taceo (de vocali loquor) hoc ſubiectū nō eſt p hoc demōſtrādo ſubiectū in quo propoſitio ſcribiť. Ex oppoſito multe ſunt cōtingētes que nō pñt eſſe falſe: vt iſte. aliqua ppoſitio eſt particularis: ppoſitio eſt indefinita.

Multe ppōnes cōtingentes ꝗ non pñt eē vere ſm ſiḡtiones quas hñt et mlte cōtingētes ꝗ nō pñt eē falſe.

¶ Cōtra iſtud arguiť ſic. quia ex illo ſequiť ꝙ ex vero ſequiť falſum extra inſolubilia. ſed hoc eſt inconueniēs. igitur. ꝙ ſeq̄tur patet. capiendo hanc cōſequentiā. ſi omnis propoſitio eſt affirmatiua nulla ē negatiua. hec cōſequentia eſt bona. et cōſequens nō pōt eſſe verum per dicta: et añcedens poteſt eſſe verū: ponatur ergo in eſſe iam ex vero ſequitur falſum: qō eſt contra cōem logicam.

¶ Reſpōdet negando ꝙ ex ve ro ſequit falſum ad intētionē argumēti. ⁊ ad ꝓbationē tenēdo ꝓpōnem plures vnā ꝯña nichil valet. ſed q2 in hoc nō iacet vis argumenti: concedo ꝯñam. et cōcedit ꝙ añs poteſt eſſe verū: et ꝯñs nō pōt eſſe verū: et qñ dicis ponat ineſſe volo iam illud cōſequēs nō eſt cū ols propoſitio ſit affirmatiua nec alia propoſitio eſt: tūc añs nec pōt eſſe verū añs reſpectu illi' cōſequētis. Dicit reſpectu illi': q2 reſpectu hui'. nec aliqua ꝓpō ē affirmatiua. vel iſti'. de' eſt. pōt eſſe verū añs.

¶ Scdo arguit contra veritatem cōditionalis. iſta ꝯña nihil valet. ſi omne ens qđ eſt: eſt deus: hoc ens qđ eſt: eſt de' demonſtrando ſortem. ⁊ tñ nō poteſt ita eſſe ſicut ſignificat p antecedens quin ita ſit ſicut ſignificat p cōſequēs. igit. ꝙ conditionalis nihil valet ꝓbatur. añs eſt poſſibile: q2 ita fuit ſicut ipm ſignificat ſentētia totali ante creationē mūdi: ⁊ conſequēs eſt impoſſibile. Probat minor. idē ſignificatur p antecedēs ⁊ conſequēs: et p añs ſignificatur ſortem eſſe deū cū ſignificetur ꝙ omne qđ eſt. eſt deus: ⁊ ſortes eſt ex caſu. igit.

¶ Rñdet negādo cōſequētiā. q2 antecedēs eſt poſſibile. ꝙꝙ non pōt eſſe verū q2 quādocūqꝫ añs eſt: aliqđ ens nō eſt deus: ſed ita erat in re ante creationem mūdi ſicut iſtud añs nūc ſigt ſententia totali. ⁊ nego ꝙ ſignificet ſortē eſſe deū ſenſu totali: nec valet hoc argumētum. oē ens eſt de' ſentētia totali ſigt oīne ens eſſe deū. ſortes eſt ens: ergo ſortes ſentētia totali ſignificat eſſe deū: licet in bono ſenſu illa concluſio illata cōcedi poſſet: quēadmodū non ſeqtur. omne ens eſſe ens eſt neceſſe: plato eſt ens. ergo platonē eſſe ens eſt neceſſe.

¶ Tertio arguit. hec cōſequētia ē bona. ſi hoc ē falſum. hoc ē falſu3. vtrobiqꝫ demōſtrando cōſequens: ⁊ tamē antecedens eſt verū ⁊ ꝯſequēs falſum: ergo dicta nulla. ꝙ bene ſequat pꝫ arguēdo a ſinonimo ad ſinonimū.

¶ Rñdetur cōcedēdo ꝙ ſequitur. ⁊ ꝙ añs eſt verū ⁊ ꝯñs falſum. nec hoc incōuenit qñ ꝯñs ſe falſificat extra inſolubilia: hoc nunꝙ cōtingit: ſed hic ſufficit ꝙ ita ē in re ſicut ſignificat p añs: ⁊ ita eſt in re ſicut ſignificatur per cōſequens qđ verū eſt in propoſito.

¶ Cōtra hoc ar͂ ſic. bñ ſequit. ſi hoc conſequēs ſignificat aliter eſſe ꝙ eſt: hoc cōſequens ſignificat aliter eſſe ꝙ eſt cōtinue demonſtrādo conſequēs: et tamē ita eſt in re ſicut ſignificatur per antecedens: et non ita eſt ſicut ſignificatur per cōſequens. igitur.

¶ Rñdetur cōcedendo ꝙ ꝯña nō ē bona. ⁊ ꝙ ita ē ſicut ſignificat p añs: ⁊ aliter ꝙ ſignificat per ꝯñs qđ ꝓbatur ſic. q2 vel ita eſt ſicut cōſequens ſignificat vel aliter. ſi ſcōm intētum. Si pmū cū conſequēs ſignificat aliter eſſe ꝙ eſt: oportet ꝙ ipm ſignificet aliter eſſe ꝙ eſt: nec incōueniens eſt ꝙ ex añte nō ſignificāte aliter eſſe ꝙ e: ſequatur ꝯſequēs ſignificans aliter eē ꝙ eſt qñ conſequēs habet aliter annexum. *Ex ātecedēte nō ſignificāte aliter eſſe ꝙ eſt ſeqt aliqñ ꝯñs aliter eſſe ꝙ eſt.*

¶ Quarto arguitur ſic. hec cōditionalis eſt bona conſequētia. ſi deus eſt aliqua conditionalis eſt falſa: ⁊ tamē ita poteſt eē ſicut ſignificatur per antecedens quādo nō erit ita ſicut ſignificatur per cōſequens cum antecedens ſit neceſſariū et conſequens contingēs. ꝙ conditionalis ſit vera probatur. oppoſitū conſequentis repugnat antecedēti: ergo ipſa eſt vera probat antecedens: quia detur oppoſitū conſequentis cū antecedēte ſola illa conditionali exiſtente ſcilicet deus eſt: et nulla conditionalis eſt falſa. et tunc ſic nulla conditionalis eſt falſa: ergo iſta eſt falſa. et vltra. non eſt falſa. et eſt cōditionalis: ergo eſt vera.

¶ Reſpondetur admiſſo caſu ꝙ ſola illa conditionalis ſit. negatur ꝙ ſit vera. ſed ita eſt ſicut añcedens ſignificat. ⁊ negatur ꝙ oppoſitū cōſequentis repugnat añcedenti. ⁊ qñ arguis. nulla conditionalis eſt falſa: ergo iſta cōditionalis nō eſt falſa. cōceditur conſequentia: ſed quēadmodum conſequens eſt falſum: ita eſt antecedēs. Iſta bene ſimul ſtant. deus eſt: ⁊ nulla cōditionalis eſt falſa: quia poſito ꝙ nulla cōditionalis ſit: iam ita eſt ſicut p partes ſignificatur. Sed difficilior eſt proceſſus de hac conditionali. ſi de' eſt: ⁊ hec cōditionalis ē ſigñs ſm̄ hāc ſiƷtionē aliqua cōditionalis eſt falſa. *Difficile argumētum.*

¶ Quinto arguit eadē conditionalis eſt vera ⁊ falſa. ergo veritas cōditionalis eſt male poſita. antecedēs patet de hac cōditionali. aliquod animal eſt. ⁊ ſi tu es illud tu es aſinus. quero an ſit vera? Et tunc ſic arguendo loco relatiui in conditionali: licet ponere ſuum antecedens: ſed iſta eſt falſa. ſi tu es animal tu es aſinus: ergo et altera. ¶ Hic reſpōdetur breuiter ꝙ materia ſpectat ad relatiua ꝙ dicta ꝓpō eſt falſa. Et vnum pncipiū eſt in relatiuis ꝙ in ꝯditionali relatiuū nō refert reſtricte. ꝓpter ea ſemp loco relatiui licet ponere ſuū añs. ⁊ tūc ſenſus ei' erit. aliqđ animal eſt. ⁊ ſi tu es alal tu es aſin'. q̇ eſt falſa. q2 ſi referret reſtricte qꝛ ſoli aſini ſunt iſta cōditionalis eſt vera. Sed ſi corrumpātur aſini inter animalia ſolis hominib' exiſtētibus iſta eſt falſa. et ſic eadem cōditionalis ſucceſſiue eſt vera et falſa. quam concluſionē nolo vniuoce concedere. *In ꝯditionali relatiuū non refert reſtricte.* *Eadē conditionalis ſucceſſiue eſt vera et falſa.*

¶ Sed contra hoc ar͂ ſic. hoc alal eſt demonſtrato brunello: ⁊ ſi tu es illud tu es aſin'. ergo aliqđ alal eſt. et ſi tu es aſin'. ꝯña tenet ab inferiori ad ſuperius.

¶ Reſpōdet diſtinguēdo iſtā. hoc alal eſt. ⁊ ſi tu es illud tu es aſin'. q2 vl' illud relatiuū illud refert pro ſuo antecedēte ſiū terminū diſcretū hoc alal. et tunc dicit ꝙ añcedēs eſt verū. vel refert illū terminū alal cōiter ſumptum. et tūc antecedēs eſt falſum. ſecūdo modo referēdo concedo cōſequentiā. primo modo nego eādem. Et quādo probas ab inferiori ad ſuperius dicitur ꝙ cetera non ſunt paria: q2 relatiuū diuerſimode refert: q2 in antecedēte refert terminū diſcretum et in cōſequente terminum cōmunem. Forte dicis. arguitur ab inferiori ad ſuperius ex parte hui' termini alal. et etiam ex parte relatiui. ergo ſemper cōſequentia ē bona. Dicitur ꝙ arguendo ab inferiori ad ſuperius reſpectu termini imediate ſequētis ꝯña nihil valet. nō ſequit. ſi tu es hoc alal tu es plato demōſtrādo platonē: ergo ſi tu es alal tu es plato. cuiꝫ *Ab inferiori ad ſuperius reſpe*

tu termini imediate ſequentis non valet ɔ̄ña.

aña ſit neceſſariũ ⁊ conſequens impoſſibile.

¶ Sexto arguit ad idem. cadẽ cõditionalis eſt vera ⁊ falſa: ergo antecedẽs. patz de hac cõditionali. ſi hõ currit: riſibile currit ꝙ ſit vera patz de ſe. ꝙ ſit falſa arguit ſic. ſua contradictoria eſt vera. ſ. nõ hõ currit riſibile currit ꝙ pbat. equalet vni vere: ergo eſt vera. equalet iſti. ſi ois hõ nõ currit: nullũ riſibile currit. ⁊ illa eſt vera. igitur. ꝙ equiualeat illi probatur. ſunt due propoſitiones compoſite ex terminis eodẽ modo ſupponẽtibus: ergo equiualent. Forte dicis ꝙ nõ habet contradictoriam. Contra. quicquid contingit affirmari: contingit negari primo peryar. ⁊ tunc redibit opinio antiſtenis.

Quicquid cõtigit affirmari: ɔ̄tigit negari

¶ Reſpondet negando ꝙ eadẽ cõditionalis eſt vera ⁊ falſa: immo illa ꝓpoſita eſt vera: ⁊ negat ꝙ ſua cõtradictoria eſt vera. ⁊ nego ꝙ equaleat huic. ſi ois hõ nõ currit: nullũ riſibile currit. eſto ꝙ termini ſupponãt eodẽ mõ: ſꝫ potiſſimũ reqrit eadẽ ɋlitas alioqn iſte eqvalerent. null' hõ eſt aſin': ⁊ qlꝫ hõ ois aſin' eſt. mõ iſta eſt negatiua. nõ ſi hõ currit: riſibile currit: q: nota principalis negat: ſꝫ ſi hec añs eſt affirmatiua. ſi ois hõ nõ currit: nullũ riſibile currit nõ modo iſte ꝓpoſitiões cõtradicũt: ſꝫ ⁊ equivalẽt. ⁊ ɔ̄ris equiualẽtẽ illius cõditionalis negatiua. Dr̃ ꝙ equalet oib' iſtis nõ ſequit. ſi hõ currit: riſibile currit. vl' nõ ẽ ita. ſi hõ currit: riſibile currit. ꝙ ꝑ hõ currat nullũ riſibile currit. hõ currit ⁊ nullũ riſibile currit. q: vtrobiq; ɔditionalis negatiua pariter ⁊ qlꝫ ɔ̄ña negata equalet vni aduerſatiue ex cõtradictorio conſequẽtis ⁊ antecedẽte cõpoſite vel vni copulatiue: ⁊ p hoc facile cognoſcit veritas in cõtradictoriis ɔſequẽtiarum.

¶ Circa ɔditionales ɋruntur aliqua. primo querit vtrũ idẽ requirat ad veritatẽ rõnalis ⁊ cauſalis q ſolẽt includi in ɔditionali. Scdo ɋrit qd reqrit ad veritatẽ ꝓpõnis de cõditionali extremo. Tertio ɋrit qd ſufficit ad veritatẽ ɔditionalis in qua ſi tenet ꝓmiſſiue vl' cõuẽrtiue. Quarto ponat caſus ꝙ tota hec cõditionalis. ſi hõ currit alal currit. imponat ad ſignificãdũ tãtũ ſicut ſi ſortes currit plato diſputat: remanẽte ſigntione añtis ⁊ ɔ̄ñtis vtrũ illa cõditionalis ſit vera? Quinto queritur de regulis arguẽdi ſillogiſtice in conditionalibus. Põt etiaꝫ ɋri (qd eſt ſatis difficile) de aſcẽſu ⁊ deſcẽſu in ɔditionalib' ⁊ in rationalib' ⁊ in omni conſequẽtia de quo futurus eſt ſermo in paruis logicalibus.

Ad veritatẽ rõnalis qd reqrit.

¶ Ad primũ rñdet ꝙ ad veritatẽ rõnalis requiritur illud qd requirit ad veritatẽ conditionalis: ⁊ cũ hoc ꝙ añs et ɔ̄ñs ſint vera: vt verbi cauſa. ad veritatẽ huius. hõ currit ergo animal currit requiritur ꝙ ſi ita eſt ſicut ſignificatur per antecedens ita eſt ſicut ſignificatur per ɔ̄ñs. Et per ita eſſe intelligim' omne illud cui intellectus aſſentit vt comprehendat ita fuiſſe fore ei nõ eſſe: ⁊ cũ hoc requiritur ꝙ añs ⁊ ɔ̄ñs ſint vera. Ad veritatem cauſalis iſta duo requiruntur ⁊ cum hoc etiã ꝙ ita eſſe ſicut ſignificatur per añs ſit cauſa quare ita eſt ſicut ſignificatur per ɔ̄ñs. Ex illo patz ꝙ nõ omnis rationalis bona conſequentia eſt vera propoſitio. Hoc probatur de iſta homo eſt aſinus: ergo homo eſt rudibilis. ⁊ idem patet de cauſali. Forte contra hoc arguis. Iſta rationalis. homo eſt aſinus ergo homo eſt rudibilis. eſt neceſſaria propõ: ergo eſt vera. conſequentia tenet extra inſolubilia. antecedens patet. hec conſequentia eſt neceſſaria: ⁊ hec conſequentia eſt hec rõnalis: ergo hec rationalis eſt neceſſaria. cõſequentia tenet expoſitorie. ⁊ maior patet: quia omnis cõditionalis bona conſequentia eſt neceſſaria.

Quid per ita eſſe intelligẽdũ.

Nõ ois rõnalis bõa ɔ̄ña eſt ꝓpoſitio vera

¶ Reſpõdet ꝙ male cõcludit quia neceſſaria habet aliud ſubſtantiuũ in maiore ⁊ aliud in cõcluſione oportet cõcludere hec ꝓpõ eſt ɔ̄ña neceſſaria. Ex iſto patz ꝙ cauſalis infert rationalẽ: ⁊ rationalis ɔditionalẽ. cauſa eſt q: arguitur a ꝓpõne habẽte pauciores cauſas veritatis ad propoſitionem habẽtem plures: quia qui. qd requirit ad veritatẽ cauſalis illud ſufficit ad verificandam rõnalẽ ⁊ cõditionalẽ. ¶ Et ex illo inferuntur correlaria ꝙ rationalis ⁊ cauſalis equiualent copulatiuis: vt hõ currit: ergo animal currit. equiualet iſti copulatiue ſi hõ currit alal currit ⁊ hõ currit. hoc eſt equiualet toti ɔditionali cũ propoſitione añtis: hoc eſt ſolum in cõſequẽdo ⁊ in veritate ⁊ falſitate extra inſolubilia: ſed ad includenda inſolubilia opꝫ etiaꝫ ponere ɔ̄ñs. ⁊ iſta cauſalis: q: ſol lucet dies eſt vl' dies eſt q: ſol lucet. equalet iſti. ſi ſol lucet dies eſt ⁊ ſol lucet: ⁊ lucẽtia ſolis eſt cauſa ꝓpter quã dies eſt. Ex illo patet hãc cauſalẽ eſſe falſam: q: deus eſt mũdus eſt licet deus ſit cauſa efficiens mundi patz: q: illa conditionalis eſt falſa. ſi de' eſt mũdus eſt. ſed tales cauſales interdũ admittũtur vere: q: pr̃ eſt: filius eſt. q: ibi cõditionalis eſt vera ⁊ poſitio antecedentis: ⁊ eſt aliqua prioritas ſcꝫ nature et illationis. Scdm correlariũ. cauſalis eſt ſubalternãs reſpectu cõditionalis rõnalis copulatiue ⁊ diſiũctiue. hoc patet. propoſitio cauſalis oẽs tales infert: ⁊ rõnalis eſt ſubalternãs reſpectu cõditionalis copulatiue ⁊ diſiunctiue: ſed cõditionalis eſt impertinens ad copulatiuam ⁊ diſiunctiuam: hoc eſt non eſt formalis repugnãtia nec illatio inter eas. Et ex illo ſequit tertiũ correlarium. ꝙ cauſalis affirmatiua habet rationalẽ negatiuam conditionalẽ negatiuam copulatiuã negatiuam diſiunctiuam negatiuam pro contrariis. Probatur correlariuꝫ. nam ſi ſequatur: quia ſol lucet dies eſt: ergo ſol lucet: ergo dies eſt. Tũc arguẽdo ex ɔ̄dictorio ɔ̄ñtis inferturɔ̄dictoriũ añtis: ⁊ cauſalis ſterit loco vniuerſalis affirmatiue oportet ꝙ rõnalis negatiua loco particularis negatiue ſtet. hoc patet per angulos oppoſitos: ⁊ ſic iſte cõtrarie habunt q: ſol lucet dies eſt: nõ ſol lucet: ergo dies eſt. qd aliter etiaꝫ oſtẽditur eis de forma nõ repugnat falſitas: bene tñ veritas: ergo ɔ̄triant ſm legẽ. ꝙ eis de forma nõ repugnet falſitas ꝓbat. Iſte ſunt ſimul falſe q: riſibile eſt rõnale eſt: nõ riſibile eſt ergo rõnale eſt. ꝙ eis repugnet veritas ꝓbat ſic. Tũ daꝫ oppoſitũ iſte ſunt vere: q: a. eſt. b. eſt: ⁊ nõ. a. eſt: ergo b. eſt. Tũc ſic arguo: q: a. eſt. b. ẽ: ergo. a. ẽ: ergo b. eſt. añs eſt verũ p aduerſariũ: ergo ⁊ ɔ̄ñs. et ſic dabunt dictoria vera ſcꝫ rõnalis negatiua ⁊ rõnalis affirmatiua: ⁊ eodẽ mõ lex opponẽdi põt probari in aliis angulis: ⁊ hoc eſt verũ vtrobiq; capiẽdo ſimiles notas negatas ɋles habes affirmatas: ſed mutatis notis oportet in omnibus angulis reperire oppoſitionem: vt verbi cauſa. ex cauſali inferendo rationalẽ affirmatiue ⁊ ponendo loco vl'is negatiue cõditionalẽ inferẽdo rõnalẽ negatiuã. ibi eſt bõa oppoſitio ſubalter-

Cauſalis infert rõnalẽ ⁊ rõnalis ɔditionalem

Rationalis et cauſalis copulatiuis eqvalent.

Cauſalis eſt ſubalternans reſpectu cõditionalis rõnalis copulatiue ⁊ diſiũctiue ⁊c.

Mutatis notis nõ opꝫ in oĩbus angulis reperire oppoſitionem.

na ⁊ nõ ſubcontraria: immo contradictio in angulis contrarijs ⁊ ſubcontrarijs ⁊ nulla contradictio in angulis contradictorijs.

¶ Finaliter infert ꝙ nõ ſi. infert nõ ergo: nõ ergo: infert nõ q: ⁊ ꝙ nõ oẽs ꝑpoſitiones poſite in eodẽ tono equalẽt: ⁊ ꝙ vni ꝑpoſitioni multe cõtrariant: ſubalternant nõ equiualẽtes ſed nunꝙ in contradictorijs quemadmodum ante dictũ eſt in cathegoricis.

¶ Ad ſcdz dubiũ vbi petebat qd requiritur ad veritatẽ ꝑponis de cõditionato extremo. ¶ Rñdet relictis opinionibus ponẽdo fundamẽtũ tale. ꝙ ols propoſitio cathegorica de cõditionato extremo eſt regulãda ꝑ cõditionalẽ ei rñdẽtẽ: vt ꝑbi cauſa. dabit vna ꝑditionalis cui' añs. cõponit ex ſubiecto cõditionati ꝑ ſubiecto añtis: ⁊ habebit terminũ ſequẽtẽ ſi pro predicato eiuſdẽ antecedẽtis pro predicato cõſequentis habebit terminũ precedentem ſi ſemp eodem ſubiecto ſeruato: ⁊ hoc quando ſubiectũ conditionati eſt terminus diſcretus ⁊ abſolut': vt verbi cauſa. ſortes eſt alal ſi eſt homo. habebit hãc cõditionalẽ. ſi ſortes eſt homo ſortes eſt alal. et iſta eſt vera: ergo illa de cõditionato predicato erat vera. dicitur ꝙ ſubiectum eſt terminus diſcretus: q2 ſi fuerit terminus communis ſtãs determinate vel cõfuſe tñ opz dare vnã ſingularem vel plures: ⁊ ſi aliqua earũ fuerit vera: illa de cõditionato ꝑdicato erit vera: vt alal eſt homo ſi eſt animal. nõ reducit ad hanc. ſi alal. eſt alal: alal eſt homo. q2 iſta eſt falſa: ⁊ alia vera qꝺ probatur. ſortes eſt homo ſi eſt alal: et ſortes eſt animal: ergo alal eſt homo ſi eſt animal. maior eſt vera: vt patet per ſuã cõditionalẽ. ⁊ minor nota ſuppoſita exiſtẽtia ſortis: ergo illa de conditionato predicato eſt vera. Propterea ſenſus illius eſt de aliquo de quo verum eſt dicere ꝙ eſt alal de illo verũ eſt dicere ꝙ eſt homo ſi eſt alal. modo ille ſenſus eſt verus. Dicebat qñ ſubiectũ eſt termin' abſolut': q2 ſi fuerit termin' cõnotatiuus opz capere pronomẽ demonſtratiuum vel terminũ abſolutum pro ſubiecto cõditionalis: vt ſortes albus eſt albus ſi eſt coloratus. illa eſt falſa: ⁊ tamen ſi reſoluatur in hanc ſi ſortes albus eſt coloratus: ſortes albus eſt alb'. iſta cõditionalis eſt bona cõſequẽtia. ꝙ iſta ſit falſa. ſortes alb' ẽ albus ſi ẽ coloratus. Probatur. hñ ſequit. ſortes albus eſt albus ſi eſt coloratus: ⁊ ſortes albus eſt ſortes: ergo ſortes eſt albus ſi eſt coloratus. cõcluſio eſt falſa: vt patet per ſuam cõditionalẽ que eſt hec. ſi ſortes eſt coloratus: ſortes eſt albus minor eſt vera: ergo maior erat falſa. ⁊ eodẽ modo cognoſcit ꝑpõ de cõditionato ſubiecto conuertẽdo eã. vt ſi queratur de veritate huius. animal ſi eſt hõ eſt brunellus. conuertat illa ⁊ fiat de conditionato predicato ſic dicẽdo. brunellus eſt animal ſi eſt homo. q̃ eſt vera: ergo altera eſt vera: cũ ei equiualeat. ⁊ ſi ex ꝑte vtriuſꝗ extremi fuerit ꝑditionatum eodẽ modo cognoſcitur: vt homo ſi eſt animal eſt alal ſi eſt homo. capiat aliquod ſuppoſitũ ſubiecti: ſortes lignum vel lapis: ⁊ ſuppoſitum cognoſcitur ponẽdo illud conditionatum a parte predicati videndo pro quo verificatur: vt tunc capto ſorte iſta eſt vera. ſortes eſt animal ſi eſt homo ⁊ continebatur ſub ſubiecto ergo iſta eſt vera. homo ſi eſt animal: eſt animal ſi eſt homo. quia ſenſus eſt de aliquo de quo verum eſt dicere ꝙ eſt homo ſi eſt alal: de illo verum eſt dicere ꝙ eſt animal ſi eſt homo: modo hoc eſt verum. ſortes eſt deus ſi eſt omne ens ſi ſortes eſt omne ens ſortes eſt de'. et ſic cognoſcunt affirmatiue de ꝑditionatis extremis ſine ſincathegorematib': puta ſine diſtributione ſingulariʒatione modo vel ſigno exponibili: q2 alia regulãda ſunt per ceteras regulas logicales vt verbi cauſa. hec eſt falſa. ſortes eſt ols homo ſi eſt riſibilis. q2 eſt vna affirmatiua de ꝑdicato ſuperiori ad ſubiectũ diſtributum. ⁊ h̃ eſt falſa. ols ſortes ſi eſt ſortes eſt ens. q2 eſt vna affirmatiua cui' ſubiectũ diſtributũ ſupponit ꝑ ãtichriſto ⁊ predicatũ nõ ſupponit pro illo. ¶ Hic poſſunt fieri quattuor cõbinationes conditionatorum.

Ols ꝑpõ cathegorica de cõditionato extremo ẽ regulãda ꝑ cõditionalẽ ei rñdentẽ.

Propõnis de vtroꝗ extrẽo ꝑditionato veritas vel falſitas quomodo cognoſcit.

¶ Prima eſt qñ terminus ſequẽs ſi nõ poteſt ꝑ aliquo ſupponere quin terminus ꝑcedens ꝑ illo ſupponat ⁊ tale conditionatũ eſt trãſcẽdẽs ⁊ ſupra tranſcendẽs: vt alal ſi eſt homo: homo ſi eſt homo: riſibile ſi eſt homo.

Aggregatũ ex termino ſequẽte: ſi ⁊ termino maiori ſignificatiõis ꝑcẽdẽte eſt ſupra trãſcendens.

¶ Secunda cõbinatio eſt qñ terminus ſequẽs ſi põt alicui ꝑpetere cui terminus precedẽs nõ cõpetit: vt hõ ſi eſt alal. ⁊ hoc in terminis pertinẽtib' nõ repugnat hõ ſi eſt alal: ꝑ quolꝫ hõie ſupponit ⁊ ꝑ quolibet qꝺ non põt eẽ alal: ꝑ quolꝫ imaginabili: vt pꝫ ꝑ cõditionalẽ ſortes eſt homo ſi eſt alal. iſte lapis eſt hõ ſi eſt alal. iſta chimera eſt hõ ſi eſt alal. ſed pro nullo bruto ſupponit. iſta eſt falſa. brunell' eſt homo ſi eſt animal. vt pꝫ per ſuã conditionalem. ſi brunellus eſt animal brunellus eſt homo et huiuſmodi conditionatũ nec eſt tranſcendẽs nec infra tranſcendens nec ſupra tranſcendens. ꝙ nõ ſit tranſcendẽs probat: q2 non verificat de quolibet. iſta eſt falſa. brunellus eſt hõ ſi eſt alal. vt dictum eſt. ergo non eſt trãſcendẽs. ꝙ nõ ſit infra trãſcendẽs ꝑbat: quia verificat de aliquo de quo nõ verificat trãſcẽdẽs: ſꝫ cõditionatũ ſcdi modi eſt inferius ad cõditionatum primi modi.

Homo ſi ẽ alal ſignificat ols alia a brutis.

¶ Tertia eſt cõbinatio terminorum diſparatorum: vt homo ſi eſt aſin' qꝺ ſupponit ꝑ omni illo qꝺ nõ põt eẽ aſin'. aſin' ſi eſt hõ ſupponit pro omni illo qꝺ nõ põt eſſe hõ ⁊ ꝑ nullo hoie. brunell' eſt aſinus ſi eſt hõ: ſꝫ ſortes non eſt aſinus ſi eſt hõ: ⁊ ſortes eſt hõ ſi eſt aſin'. ſed brunellus non eſt homo ſi eſt aſinus. hoc patet per earum cõditionales. Ex illo ſequitur ꝙ iſte non equiualẽt. brunellus eſt homo ſi eſt homo. ⁊ brunellus eſt homo ſi eſt aſinus. quia prima ẽ vera ⁊ ſecunda falſa.

Hõ ſi ẽ aſinus ſupponit ꝑ oĩ alio ab homine.

¶ Quarta eſt ꝑbinatio terminorum impertinentium: vt album ſi eſt currẽs quod ſupponit pro omni illo quod non poteſt eſſe currens. lapis eſt album ſi eſt currens. chimera eſt album ſi eſt currens. ſed ſortes non eſt album ſi eſt currens. ſed ſubſtantia eſt albũ ſi ẽ currẽs. vt pꝫ per veritatẽ vni' ſingularis. currẽs ſi eſt volãs ſupponit pro omni illo qꝺ nõ põt eſſe volãs. brunell' eſt currens ſi eſt volans. ſortes ẽ currẽs ſi eſt volans. Ex iſto pꝫ quomodo cognoſcitur veritas ꝑpoſitionis de cõditionato ſubiecto. q2 ſꝫ ponit cõditionatũ a ꝑte ꝑdicati: ⁊ ſm h̃ regulabit veritas a parte ſubiecti. Ex omnibus his infert ꝙ hec ꝯña eſt nulla. ſortes ſi ẽ ſortes eſt ſortes: ſortes ſi ẽ ſortes eſt plato. ergo plato eſt ſortes. añs eſt verũ ⁊ ꝯñs falſum. nec expoſitorie arguit: ſed ex puris particularib' cũ omne

Albũ ſi eſt currẽs ſupponit pro oĩ qꝺ nõ põt eẽ currens.

conditionatū primi modi ſit trāſcēdens ꝛ vltra ꝙꝫ terminus precedēs notam et ſubſequēs nō ſunt ſignificatiui: vt buf ſi eſt buf. a. ſi eſt. a. imo iſte ſunt ſubcōtrarie. ſortes ſi eſt ſortes ē ſortes. et ſortes ſi eſt ſortes non ē ſortes.

¶ Sed cōtra iſta arḡ ſic. iſta eſt falſa. chimera eſt animal ſi eſt hō. ergo male cōceſſa eſt. añs patet: qꝛ eſt vna affirmatiua cuius ſubiectum nō ſupponit. ergo eſt falſa. conſequētia tenet per regulam cōem.

Quemadmodū ꝯditionalis nihil pōit ita ꝓpō de cōditionato nihil pōit ſed ampliū modum ſignificandi hꝫ in ordine ad terminum cadentē īfra limites ſue cōditionalis.

¶ Ad hoc argumētū rn̄det cōcedendo ꝙ ſubiectū nō ſupponit. ꝛ negaṫ ꝙ propterea ſit falſa: qꝛ quemadmodū conditionalis nihil ponit: ita propoſitio de cōditionato nihil ponit. Sed ampliū modū ſignificādi hꝫ conditionatū in ordine ad terminū cadentē infra limites ſue cōditionalis. vt ꝓ hi cauſa. iſta eſt ꝟa. ſortes eſt aīal ſi eſt hō ſorte exiſtente. pꝫ ꝑ veritatē ſue cōditionalis: ꝛ adhuc ſorte mortuo ipſa ē ꝟa qꝛ ſubiectū cadit vere in ſua cōditionali. Si queras verū illud cōditionatū ſit terminus ampliatiuus: dicitur ꝙ nō qꝛ ſi eſſet terminus ampliatiuus maxime ampliaret ad quinꝙ differētias tēporū: et terminus ampliatiuus nullū terminū reſpicit preciſe: ſed oēm indifferēter habentem ſignificata rn̄dentia. ſed ſubiectū huius nō ampliaṫ ad quinꝙ. brunellus ē hō ſi eſt aīal. qꝛ tūc deberet concedi qꝺ falſum eſt: ſed ampliū modū ſignificandi habet ad ſubiectum cui poteſt competere et in ordine ad illud oportet iudicare: ac ſi eſſet terminus ampliatiuus.

¶ Sed cōtra hoc arguiṫ. chimera eſt aīal ſi eſt homo: ergo aīal ſi eſt hō ē chimera. cōſequens eſt falſum: qꝛ quelibet ſingularis cōſequētis eſt falſa. nam ſi detur aliqua vera maxime erit hec. hoc aīal ſi ē hō eſt chimera demonſtrando vnā chimeram. Sed ꝓbo ꝙ illa eſt falſa: ſua cōtradictoria ſequiṫ ex vero: ergo ē vera. añs pꝫ. nulla chimera eſt chimera: hoc aīal ſi eſt hō eſt chimera: ergo hoc aīal ſi eſt hō non eſt chimera. ꝯña tenet in ferio. ꝛ añs eſt verū: ergo et concluſio que cōtradicit ſingulari date.

¶ Rn̄det cōcedēdo hāc ꝯñam chimera ē animal ſi eſt hō. ergo animal ſi eſt hō eſt chimera. et hoc dūmodo ille termin⁹ chimera eodē mō accipiaṫ. qꝛ eſt conuerſio ſimplex. et nego ꝙ quelibet ſingularis conſeq̄ntis eſt falſa immo illa data arguendo eſt vera: ꝛ nego ꝙ ſua ꝯtradictoria ſequaṫ ex vero. Et ad ſillogiſmum ꝓpoſitū in ferio nego ꝙ ſequaṫ. qꝛ arguiṫ a termino nō habente amplum modum ſignificādi ad terminū habentē amplum negatiue ꝛ cū diſtributione ampli q̄ conſequētia nihil valet. declaratur hoc chimera in maiore nō ampliaṫ. vt patꝫ de ſe. ꝛ in ꝯſequēte habeṫ. hoc aīal ſi eſt hō nō eſt chimera. vbi predicatū cōcluſionis diſtribuitur reſpiciēs conditionatū ampliatiuum vel habens ampliū modū ſignificādi a pte ſubiecti. Exemplū in ſimili. nullū aīal eſt aīal. antichriſtus poteſt eē animal. ergo antichriſtus nō pōt eſſe aīal. poſito ꝙ nullū animal ſit in mundo. añs eſt verum et conſequēs falſum.

¶ Sed cōtra iſtā arḡ. tūc eadē ratiōe iſta erit ꝟa. chimera eſt ens ſi currit. ſed ꝓbo ꝙ nō: qꝛ tūc ꝑ cōuerſionē ens ſi currit ē chimera: ſed q̄libet ſingularis cōuertentis ē falſa. nam ſi des hāc verā. hoc ſi currit eſt chimera: iā dabis ꝙ chimera ē chimera. qꝛ ꝑ ꝓnomē hoc demonſtrabis chimerā. Concedo ꝯñam ꝛ ſingularē ꝯñtis. et nego ꝓpterea ꝙ chimera ſit chimera. qꝛ arguis a termīo hñte ampliū modū ſignificādi affirmatiue in añte ad ipm nō hñtē in cōſequēte quēadmodū hic. hō poteſt eſſe antixp̄us qꝛ hꝫ hanc ſingularē verā. iſte hō poteſt eſſe antichriſtus demōſtrādo antichriſtū. nec ꝓpterea ſequitur ꝙ antixp̄s eſt antixp̄s.

¶ Cōtra hoc arḡ. aīal ſi eſt hō ē chimera eſt ꝟa ꝑ te. capiaṫ aliqua ſingularis ei⁹ Tunc ſic. hoc aīal ſi eſt hō eſt chimera. ꝛ hoc aīal ſi eſt homo eſt hircoceruus: ergo hircoceruus eſt chimera. ¶ Rn̄deatur vt ſupra.

¶ Finaliter queriṫ de veritate huius. om̄e aīal ſi eſt rudibile ē aſinus. diſtinguitur. vel totū cōditionatū diſtribuiṫ ꝛ tunc eſt falſa: qꝛ ſenſus eſt de quocūꝙ. verū ē dicere qꝺ eſt aīal ſi eſt rudibile: de illo verū ē dicere quod ē aſinus qꝺ eſt falſum. vel ſi prima pˢ diſtribuaṫ pura iſte terminus aīal ꝛ tūc dꝛ qꝺ eſt vera. nā ſenſus eſt de quocūꝙ verū eſt dicere ꝙ ē aīal: de iſto verum eſt dicere ſi eſt rudibile ē aſinus. ꝛ hoc eſt verū. ꝛ eodē modo dicaṫ de hac ꝓpōne. oīs ꝓpoſitio ſi eſt impoſſibilis eſt falſa. qꝛ ſi totū ſubiectum diſtribuatur eſt falſa: qꝛ deus ē deus eſt ꝓpoſitio ſi eſt impoſſibilis: vt patet per ſuā conditionalem: et tamen nō eſt falſa.

¶ Sed cōtra hoc arguiṫ ꝓbādo ꝙ illa eſt falſa. om̄e aīal ſi eſt rudibile eſt aſinus. poſito ꝙ ſolū prima pˢ diſtribuaṫ. nā bene ſequiṫ. omne aīal ſi eſt rudibile eſt aſin⁹ ꝛ ſortes eſt aīal ſi eſt rudibile: ergo ſortes ē aſinus. ꝯcluſio eſt falſa: ergo aliqua premiſſarū. et nō minor ergo maior. Forte dicis ſicut dicendū eſt ꝙ cōſequentia eſt nulla eo ꝙ plus predicatur in minore q̄ diſtribuatur in maiore.

¶ Contra hoc arguiṫ ſic. ſaltē hec conſequētia eſt bona. om̄e animal ſi ē rudibile eſt aſinus: ſortes eſt animal: ergo ſortes ſi ē rudibile eſt aſinus. cōcluſio eſt falſa. qꝺ ꝓbatur bene ſequiṫ ꝑ cōuerſionē ſimplicē. ſortes ſi ē rudibile eſt aſinus. ergo aſinus eſt ſortes ſi eſt rudibilis. ꝯñs eſt falſum: vt pꝫ ꝑ ei⁹ cōditionalē: ergo ꝛ añs qꝺ fuit cōcluſio ſillogiſmi in darii: in quo minor erat ꝟa: ergo maior i ol ſenſu ē falſa

¶ Rn̄det ꝙ male arguiṫ in darii niſi conditionatū in concluſione ſe teneat a parte ꝑdicati: qꝛ in maiore denotabaṫ de quocūꝙ verū ē dicere ꝙ eſt animal: de illo verificatur hoc cōplexum rudibile ſi ē aſinus: ꝓpterea ſubſumendo ſub termino diſtributo idem conditionatū predicabiṫ in cōcluſione: et tūc nego ꝙ cōcluſio ſit falſa. cōcluſio erit hec in valore. ſortes rudibile ſi eſt aſinus. que eſt vera ꝛ neceſſaria. ſꝫ bene verū eſt ꝙ aliqua pˢ maioris extremitatis frequēter ponitur a pte ſubiecti in cōcluſiōe: vt cuiuſlibet hoīs aſinus eſt currēs: plato ē homo: ergo platonis aſinus ē currēs. vbi aſin⁹ ſe tenet a pte ſubiecti. Secus eſt in conditionatis: vt pꝫ per principiū regulandi ſillogiſmos. Ex omnibus his patet has eſſe cōcedendas. ſortes neceſſario eſt hō ſi eſt plato. ſortes ſi eſt ſortes nō eſt

Propoſitiones cōcedende.

ens. ſcḋa pꝫ ꝑ eiꝰ ꝯdictoriā. ⁊ p̄ma pꝫ ſi aliq̄d ē ipſꝫ neceſſario ē ſi eſt: vt ſolet practicari ſuꝑ illo ꝟbo p̄hi. Om̄e qḋ eſt q̄ñ ē neceſſe ē eſſe. nec ſequit̄. ſortes neceſſario eſt ſi ē: ergo ſortes neceſſario eſt.

¶ Ad tertiū vbi q̄rebat̄ quid ſufficiat ad veritatē cōditionalis in qua ſi tenet̄

Si tripliciter accipit̄ promiſſiue et votiue. ¶ Pro illo notandum eſt ꝙ ſi tripharíam accipit̄. Uno mō illatiue. et ſic de ipſo locuti ſumus. Scḋo mō capit̄ promiſſiue q̄ñ aliquid ꝓmittit̄ ꝑ verba de futuro: vt ſi veneris ad me dabo tibi equū. Tertio mō capit̄ cōueniue vel votiue: vt ſi haberē libros libēter ſtuderem. Ad veritatē conditionalis ꝓmiſſiue nō ſequitur poſitio añtis neq̄ ꝯñtis. ſed ſi ponatur añs ponendū eſt ꝯñs. vt ad veritatē huius. ſi veneris ad me dabo tibi equū. non req̄ritur ꝙ venias ad me nec ꝙ dem tibi equū: ſed oportet ꝙ ſi venias dem tibi equū. et imitatur conditionalem non ad bonitatem conſequentie: q2 iſta poteſt eſſe cōtingens cōditionalis: illatiue ꝟo nō. Et eodem modo de conditionali votiua dicat̄: ⁊ hꝫ cōtradictoriam ꝑ prepoſitionē negatiōis.

¶ Cōtra illud arguit̄ ſic. et pono caſum ꝙ ſortes ꝓmittat platoni ſic. ꝙ ſi plato intret religionē ſortes intrabit: ⁊ ſi plato nō intret religionē ſortes nō intrabit ⁊ econuerſo.

Caſus promiſſionum oppoſitaꝝ plato ꝓmittat ſi ſortes intret plato non intrabit: et ſi ſortes nō intret plato intrabit: tunc ſi nihil aliud requirat̄ vltra dicta vtraq̄ conditionalis erit vera: q2 pono ꝙ ſortes intēdit facere qḋ ꝓmittit. ⁊ ecōtrario plato. ⁊ ſic vterq̄ ignarꝰ ꝓmiſſi alterius tūc vterq̄ caſus eſt cōditionalis vera. ⁊ omne verū cū omni vero ſtat: ergo caſus ſunt cōpoſſibiles. Sed ꝓbo ꝙ nō obſtante caſu ſequit̄ cōtradictio. ergo nō eſt poſſibilitas in caſu. añs probo: q2 vel plato intrabit regionē vel nō intrabit: hoc eſt neceſſariū quocunq̄ mēbro dato ꝓbo ꝙ ſequit̄ oppoſitū. Detur ꝙ plato intrabit tūc ſic arguo. Si plato intrabit religionē: ſortes intrabit religionē ex caſu ſortis: ſed plato intrabit ꝑ te: ergo ſortes intrabit religionē. tenet cōſequētia a tota cōditionali ꝓmiſſiue ſumpta cū poſitione añtis ad poſitionē cōſequentis. et vltra ex cōſeq̄nti arguit̄. ſortes intrabit ſic. ſi ſortes intrabit plato nō intrabit ꝑ caſuꝫ platonis: ſed ſortes intrabit: ergo plato nō intrabit. ꝯña tenet vt ſupra: ergo ſi plato intrabit plato non intrabit. Forte das aliud membrū ꝙ plato nō intrabit ⁊ tūc ſic arguo. ſi plato nō intrabit ſortes nō intrabit ꝑ vnā ptē caſus ſortis: ſed plato non intrabit ꝑ te: ergo ſortes non intrabit: ⁊ ſi ſortes nō intrabit plato intrabit ꝑ caſuꝫ platonis: ⁊ ſic ſi plato nō intrabit plato nō intrabit. ¶ Rñdet̄ ꝙ caſus ē impoſſibilis ⁊ vterq̄ ē poſſibilis ſi ſi capiat̄ illatiue: ſed ꝓmiſſiue capiendo vterq̄ ē poſſibilis: ſed in eis ē incōpoſſibilitas. ⁊ nego ꝙ vnꝰ caſus ſtet in veritate cum alio: q2 ad veritatē caſus ſortis oportet ꝙ ſi plato intret religionē ſortes intret. ⁊ ꝙ ſi plato nō intret neq̄ ſortes intrabit. Ita ꝙ caſus ſortis duobꝰ modis pōt verificari ⁊ nō aliter. vel ꝑ vtriuſq̄ ingreſſuꝫ vel ꝑ neutrius ingreſſum: q2 ſi vnꝰ ingrediatur ⁊ alter nō cōditionalis ſortis ē falſa: vt pꝫ de ſe. et det̄ ꝙ verificet̄ caſus ſortis vno iſtoꝝ modoꝝ ꝑ vtriuſq̄ ingreſſum: tūc ꝯditionalis platonis eſt falſa. q2 plato ꝓmittit ſi ſortes ingrediat̄ ꝙ ipſe nō ingrediet̄: et illa eſt falſa et incōpoſſibilis verificari dare ita ꝙ propō platonis nunq̄ pōt eſſe vera niſi per vnius ingreſſuꝫ: ſi neuter ingrediatur propoſitio platonis eſt falſa. ſi vterq̄ ingrediatur ꝓpoſitio platonis ē falſa ꝓpoſitio platonis poteſt eſſe vera abſolute. ſ. ſi plato ingrediatur et nō ſortes: vel ſi ſortes intret ⁊ non plato: ſed tunc deſtruit̄ veritas conditionalis ſortis: et ſic clare patet incōpoſſibilitas caſus illatiue capiendo ſi vterq̄ caſus eſt mala ꝯſequētia ⁊ ſic nō eſt queſtio: ſed ꝓmiſſiue capiendo procedimus. Et eodē modo dicatur ad iſtum caſum ⁊ ad oēs ſimiles. ſortes ⁊ plato prandent in domo ciceronis. ⁊ cicero querit ſi velint ſecū cenare. Reſpondet ſortes ſi plato hic cenauerit ego tecum cenabo. et ſi plato hic nō cenauerit hic tecum nō cenabo: quia forte ſortes diligit platonē. Rurſus plato cōueniat ciceronē patrēfamilias ſic. ſi ſortes tecum cenauerit hac nocte non tecum cenabo: et ſi ſortes non cenauerit tecum ego cenabo Dicitur ꝙ tūc ex caſu cicero non parabit cenam quia per dictuꝫ platonis nō ſimul comparebūt: quia aliis caſus platonis nō poteſt eſſe verus: ⁊ ꝑ caſum ſortis vel ambo ibi cenabunt vel neuter: et quocūq̄ illoꝝ membroꝝ dato ꝓpoſitio platonis erit falſa. ⁊ obligāt ſe ad impoſſibile.

¶ Secundo arguit̄ ad idem. poſito ꝙ ſortes cuſtodiat pontem ſuꝑ magnum fluuium: ⁊ veniat plato et petat facultatem pertranſeūdi: renuēte ſorte tandem ſortes inoportunatis precibus platonis dicat. Si prima ꝓpoſitio tua fuerit vera pertranſibis pontem: ſi falſa precipitabo te in aquā. et dicat plato. Proijcies me in aquam iſto caſu dato qui poſſibilis ē ſm̄ dicta ſequitur cōtradictio: ergo minus bene dictum eſt ꝙ ſequatur contradictio. ꝓbatur. q2 vel ſortes permittit eū pertranſire pontem vel non. Si primū. ergo plato dicit verum: ergo illa de futuro habebit vnam de preſenti veram. ſortes proijcit platonem in aquam: et ſic non pertranſibit pontē. Si dicas ꝙ non ꝑtranſibit pontem: ergo dicit falſum. et ꝓijcietur in aquā qḋ ſi concedat̄ contra illa de futuro habebit vnam de preſenti verā: ergo eſt vera: et per cōſequens nō ꝓijciet̄ in aquam: ſed ꝑtrāſibit pontem.

¶ Rñdetur dādo ꝙ ſortes dicat ⁊ admittat̄ totꝰ caſus ſortis: ⁊ tūc q̄ñ querit̄ de ꝓpōne platonis an dixerit verū vel falſum pertrāſibit pōtē vel nō. ⁊ dr̄ ꝙ hoc ē in poteſtate ſortis. ſi ſortes ꝓiciat platonē in aquaꝫ plato dicit verū. ſed illic nō ſimul ſtāt. ꝙ hoc ſit primū dictū tu ꝓijcies me in aquā ſtante caſu ſortis ꝓpterea caſus ſortis pura eiꝰ cōditionalis debet ſic intelligi. Si primū dictū tuū fuerit verū pertrāſibis pontē. Si falſuꝫ ꝓcipitabo te in aquā: ⁊ hoc niſi tuū dictū habeat reflexionē in oppoſitū: hoc ē ſi plato dixiſſet. hō eſt aſinꝰ. poterat ſortes ſine argumento ꝓijcere eū in aquam. Si dixiſſet. deus eſt. libere pertranſiuiſſet. ⁊ ſi dictum ſortis non ſic interpretetur nō eſt rationabile: immo cum proterua reſpōſione platonis impoſſibilitat ſe et manebit perplexus obligator. ſic reſpōderet dando ꝙ ſortes illam dicat: et tunc quando queritur an propoſitio platonis ſit vera dicit̄ ꝙ hoc ſpectat ex voluntate ſortis. ¶ Et ſi dicas volo ꝙ ſubmergatur in aqua a ſorte: ⁊ tunc dicitur ꝙ eſt vera. et quando infers. ergo pertranſibit pontem. negatur cōſequentia: quia iſta conſequentia eſt impoſſibilis et extra caſuꝫ nō valuit: ergo neq̄ nūc valet. Et eodē modo reſpōdeat̄ ad il-

Aulus gellius. lum caſum trutinatum qui eſt apud Aulum gellium in noctibus atticis libro quinto capite decimo. quidam audit. ⁊ ſaliter enathus adijt prothagoram ſophiſtam acerrimum volens ab eo erudiri a cōditiōe ꝙ vnam ſummā pecunie daturus eſſet enathus: cuius medietatem ꝓſolueret in principio: aliā daturus in fine hac lege inite

de enatho debitore. tercecta. Si primā cauſam lucretur quaȝ coram iudicibus cōuenit prothagoras in fine pro reliqua pecunia: ⁊ ex illo ꝓcedebat argumentū poſt ꝙ enathus erat patron⁹ illius cauſe: q2 ſi enath⁹ amiſiſſet cauſam non tenebatur quicꝗ impartiri prothagori: patet ex cōuentione ſi lucratus fuiſſet iā amiſiſſet ꝓthagoras: q2 pars oppoſita et ſic nullo modo tenebatur ſoluere. Sed pro ſe arguebat prothagoras vel enathus lucraretur: et tunc per conuentionem tenebatur ſoluere ꝓthagori. Si enathus amitteret iam lucraretur ꝓthagoras: q2 aduerſarius hec argumēta dicit

Eundē caſum adducit Pet. de bruxel. in argumento de cōditionalib⁹. aulus gellius ſunt reciproca. Et eodeȝ modo dicatur ad illuȝ ſicut ad precedentem ꝙ caſus debebat moderari ſic. Si ego lucror primā cauſaȝ dabo tibi reliquam pecuniam et non aliter niſi prima cauſa fuerit reciproca in oppoſitum.

¶ Ad quartū vbi capiebatur iſta cōditionalis. Si hō currit aīal currit. imponēdo illā totalē ad ſignificādū tantū ſicut ſi ſortes currit plato diſputat. iā illa cōditionalis totalis eſt falſa poſtꝗ cōuertit cū vna mala conſequētia: ⁊ tamē nō poteſt ita eſſe ſicut ſignificat̄ ꝑ antecedēs quin ita ſit ſicut ſignificat̄ per conſequens igitur. ⁊ ꝙ tota poteſt imponi antecedente ⁊ conſequente nō impoſitis patet: q2 ſi totalis ab illis diſtinguit̄. quia extra antecedēs ⁊ ꝯñs includit notā. Ad hoc dicit

Johānes dorp. Johānes dorp. ꝙ caſus non eſt poſſibilis: ⁊ licet conditionalis ab antecedēte ⁊ cōſequēte diſtinguatur: tamē veritas cōditionalis ex habitudine antecedētis ad conſe-

Paulus venetus. quēs cōſurgit. Paulus venetus admittit tales caſus in conditionalibus copulatiuis ⁊ diſiunctiuis: ⁊ tūc ad formā argumenti concedit ꝙ iſta cōditionalis ꝓpoſita eſt falſa. nec ſequitur. non poteſt ita eſſe ſicut ſignificat̄ ꝑ antecedens quin ita ſit ſicut ſignificatur ꝑ cōſequēs: ergo cōditionalis eſt vera. Et ad bene arguēdum oportet addere in antecedente ⁊ tota cōditionalis ſignificat ex compoſitione partiū: modo hoc eſt falſuȝ quia habet vnam ſignificationem non reſolutā tem ex ſignificatione partium. Poteſt etiam dici ꝙ illa eſt mala et poteſt ita eſſe ſicut ſignificatur per eius antecedens equiualēs: puta ſortes currit: abſꝗ hoc ꝙ ita ſit ſicut ſignificatur per cōſequens equiualens: puta plato diſputat: et hoc ſufficit ꝙ conſequentia ſit mala.

Regule p̄ ꝯñtia i cōditionalibus. ¶ Ad vltimū reſpōdet̄ ꝙ ſunt quinꝗ regule arguēdo in conditionalibus. quarum tres prime ſunt bone ꝯñe ⁊ formales ſillogiſtice vocate.

¶ Prima eſt. arguēdo a tota conditionali cum poſitione antecedentis ad poſitioneȝ conſequentis eſt bona ꝯña: ⁊ vt ſi homo currit animal currit: ſed hō currit: ergo animal currit. Si aſinus volaret aſinus haberet pēnas ſed aſinus volat: ergo aſinus habet pennas. niſi tu eſſes homo tu nō eſſes aīal: ſed tu non es homo: ergo tu non es animal quia niſi tantum valet ſicut ſi non: vt ante dictum eſt.

¶ Secūda regula eſt. arguendo a tota cōditionali cum contradictorio conſequentis ad cōtradictoriū antecedentis eſt bona ꝯña: vt ſi homo currit: aīal currit. ſed nullum animal currit: ergo omnis homo non currit.

¶ Tertia regula eſt. arguēdo a tota conditionali ad vnā diſiūctiuā cōpoſitā ex cōtradictorio aṅtis ⁊ ꝯſequētis eſt bona ꝯña: vt ſi hō currit aīal currit: ergo omnis homo nō currit vel animal currit. Quod ſequatur probatur ſic: contradictoriū cōſequentis repugnat āntecedēti: ergo bene ſequit̄. patet. iſte repugnāt. ſi hō currit animal currit: ⁊ homo currit et nulliū aīal currit. vt patet ex prima regula: q2 contradictorium iſtius. nullum aīal currit. ſequitur a tota conditionali cum poſitione antecedentis: ergo eius cōtradictorium eiſdē repugnat.

¶ Quarta regula eſt arguēdo a tota ꝯditionali cū poſitiōe ꝯñtis ad poſitionē aṅtis nō valet ꝯña: vt nō ſequit̄. Si pluit terra eſt madida ſed terra eſt madida ergo pluit.

¶ Quinta regula eſt arguēdo a tota conditionali cum cōtradictorio antecedētis ad cōtradictorium conſequentis nō valet cōſequentia: vt nō ſequitur. ſi mel eſt rubeū eſt: ſed nullum mel eſt ergo nulliū rubeum eſt.

¶ Cōtra primā regulā arguit̄ ſic. nō ſequit̄. ſi ſortes currit neceſſario mouet̄: ſȝ ſortes currit: ergo neceſſario mouetur. ⁊ tū arguitur a tota conditionali cū poſitione antecedētis ad poſitionē ꝯñtis: ģ prīa regula nulla. Qȝ nō ſequatur patet conſequens eſt falſum q2 ſortes contingenter mouetur. ⁊ aṅs eſt verum.

¶ Rñdet̄ ꝙ illa eſt de cōi mō loquēdi. ſi ſortes currit neceſſario mouet̄. vel neceſſario determinat totā cōditionalē ita ꝙ ſit ſenſus. ſi ſortes currit ſortes mouetur. vel determinat illō vbū currit. ⁊ tūc eſt ꝯditionalis ⁊ ꝯña. ⁊ ſenſus eſt. ſi ſortes currit neceſſario ſortes mouet̄. vel neceſſario determinat illō vbū mouet̄: ⁊ tūc ē cōditionalis falſa. Ex iſto pꝫ ſolutio argumēti. p̄mo mō nō ē ꝯditionalis ſȝ cathegorica habēs ꝑ dicto vnā cōditionalē. Scđo mō opꝫ ſic ponere aṅs ſed ſortes currit neceſſario. ⁊ tunc ꝯña erit bona ⁊ ꝯñs verū aṅte exiſtēte falſo. Si tertio mō ꝯña eſt bōa quēadmodū ꝯñs ē falſuȝ ita aṅs ꝑ maiore. Et eodē mō pōt ſolui hoc argumētū cōe īpoſſibile ē te currere ſi tu potes currere. ſȝ tu potes currere ģ īpoſſibile ē te currere. ħ ē diſtinguēda. īpoſſibile ē te currere ſi tu potes currere. vl' īpoſſibile cadit in totā ꝯditionalē. ⁊ tūc ſenſus ē. hec ē īpoſſibilis tu curris ſi tu potes currere. ⁊ ħ ē vex. q2 ħ ꝯña nihil valet. tu curris ſi tu potes currere ſi īpoſſibile determiat p̄mā prē ſic ꝯñs. ꝯña eſt bōa. p̄o mō nō arguit̄ ꝑ regulā.

¶ Cōtra ſcđam regulaȝ ar̄ ſic. q2 ex ea ſequitur ꝙ arguēdo a nō diſtributo ad diſtributū gratia forme valet argumentū. ꝯñs eſt falſum. ergo probatur ꝯña q2 capto hoc argumento ſi homo currit aīal currit. ſed nulliū aīal currit ergo nullus homo currit. homo nō diſtribuitur in aṅte. vt patet ex communi logica. ⁊ tū diſtribuit̄ in ꝯñte. vt notū eſt. ¶ Rñdetur concedendo illatum ⁊ negatur falſitas cōſequentis.

¶ Contra tertiã regulã arĝ ſic. Sequeretꝛ ꝙ hec diſiunctiua eſſet neceſſaria. ſortes nõ currit vel ſortes mouetꝛ. vel ꝙ ex neceſſario ſequeretꝛ cõtingens: ſed neutrum illorum eſt dicendũ. nõ ſcðm: vt notũ eſt. nec primum: qꝛ eſt vna diſiunctiua cuius nulla pars eſt neceſſaria nec cõpoſita ex cõtradictorijs vel ſubcontrarijs. probatur tamẽ ꝯña: qꝛ ſequitur per regulam. ſi ſortes currit neceſſario mouetur: ergo ſortes nõ currit: vel ſortes mouetur. antecedens eſt neceſſarium: quia cõditionalis bona conſequentia. ⁊ ſi diſiunctiua ſit cõtingens habetur propoſitũ ꝓ prima parte. ſi neceſſaria pro altera. ¶ Reſpondetꝛ cõcedẽdo ꝙ illa eſt diſiunctiua neceſſaria. et dicitur ꝙ partes participant legem cõtradictoriarum: ſed ſolum materialiter.

¶ Cõtra quartã regulã arĝ ſic. bene ſequitur. ſi homo currit riſibile currit: ſed riſibile currit: ergo hõ currit. Forte dicis ſicut dicendũ eſt ꝙ hoc ſolum eſt gratia materie.

¶ Cõtra hoc nihil eſt dictu qꝛ regulariter ꝯditionales tenentꝛ materialiter: vt pꝫ de hac. ſi hõ currit aĩal currit. vbi in ſimili formaleſt dabilis inſtãtia. Forte dicis ſicut dicendũ eſt ꝙ ſimplex cõditionalis bona ꝯſequẽtia tenet ſolũ gratia materie. Sed in iſtis quinqꝫ regulis eſt mixtio ſillogiſtica ⁊ formaliter proceditur.

Simplex cõditionalis bõa cõſequentia tenet ſolũ grã materie.

¶ Cõtra hoc arĝ. Bñ ſequitur grã forme. ſi ſortes currit vel ſortes nõ currit baculꝰ ſtat in angulo: ſed baculus ſtat in angulo: ergo ſortes currit vel ſortes non currit.

¶ Rñdetꝛ ꝙ formaliter ſequitꝛ ſed iſta formalitas ꝓuenit ex formali neceſſitate cõſequentis: nec multum regula ꝓcedit etiaꝫ licet inferre cathegoricam per hãc regulam formaliter: vt ſi quodlibet eſt vel non eſt ſortes currit: ſed ſortes currit. ergo qðlibet eſt vel non eſt.

Idẽ argumentũ adducit per. de brux in de cõditionalibus.

¶ Sequitur de ꝓpoſitione copulatiua.

Copulatiua eſt illa in qua cõiũguntur due cathegorice ꝑ hãc cõiunctionem et: vt ſortes currit ⁊ plato diſputat. Ad veritatẽ copulatiue reqritꝛ vtraqꝫ ptẽ eſſe verã: vt hõ eſt aĩal ⁊ deꝰ eſt. Ad falſitatẽ eiꝰ ſufficit alterã ptẽ eſſe falſam: vt hõ eſt aĩal ⁊ equꝰ eſt lapis.

Propõ copulatiua diffinitur

¶ Notandũ eſt ꝙ ꝓpoſitio copulatiua eſt ꝓpoſitio ypothetica in qua cõiunguntꝛ plures propoſitiones ꝑ hanc coniũctionẽ ⁊: vel ꝑ aliqđ equiualens ⁊ dico exiſtente copula principali. dr exiſtẽte copula principali propter ypotheticas in quibus ponuntꝛ plures note puta cõditionalis: copulatiua: ⁊ diſiunctiua: vt ſi hõ currit aĩal currit ⁊ deus eſt: vel homo eſt animal. que eſt diſtinguẽda. vel ſi ſit copula principalis: ⁊ tunc eſt cõditionalis. vel ⁊ ſit copula principalis: ⁊ tñc eſt copulatiua. aut vel eſt copula principalis ⁊ tñc eſt diſiũctiua: et ſic omnes tales ſunt diſtinguẽde ſcḋm ꝙ vario mõ apte põt ſignari copula. Dicitur apte vel cõgrue ꝓpter hãc. ſortes currit ⁊ ſi hõ eſt aĩal eſt. ꝙ ꝑ ꝙ in ea ponantur copula conditionalis et copulatiua non põt eſſe conditionalis: ⁊ qñ frequẽter repetitur ꝯiunctio copulatiua: vt hic. ſortes currit ⁊ plato currit ⁊ cicero currit. ⁊ ſic de ſingulis. capiatur ⁊ in quocunqꝫ loco volueris ⁊ totũ quod precedit et erit vna pars principalis toto ſequente exiſtente altera.

In copulatiuis ꝙ dicatꝛ copula principalis.

¶ Notandũ eſt ſcðo qꝛ qñ hec coniũctio et: ponitur in propoſitione talis ſolet diſtingui. vel ⁊ copulat inter ꝓpoſitiones vel inter terminos. primũ mẽbrũ nunc proſequemur ⁊ poſtea ſcðm. Unde ad veritatẽ copulatiue affirmatiue reqritur ⁊ ſufficit vtraqꝫ partẽ principalẽ eſſe verã. Dicitur affirmatiue: qꝛ ad veritatem copulatiue negatiue hoc nõ requiritꝛ. Iſta eſt vera. nõ homo eſt aſinꝰ ⁊ deus eſt. vt patet per falſitatẽ ſue ꝯdictorie: ⁊ tñ nõ vtraqꝫ ps eiꝰ eſt vera. Dicitꝛ principalẽ: qꝛ ſtat ptẽ minꝰ pricipalẽ eẽ falſaꝫ tota copulatiua exiſtẽte vera: vt pꝫ hic. ſi hõ eſt aſinus homo eſt rudibilis ⁊ deus eſt.

Ad veritatẽ copulatiue affirmatiue qđ requiritur.

¶ Cõtra hoc arguitꝛ ſic aliqua eſt copulatiua falſa: ⁊ tñ vtraqꝫ pars eius eſt vera ergo male dictũ eſt. ꝓbatꝛ aſſumptũ de hac. oẽs boues ſunt aſini: vel boues ⁊ aſini ſunt aſini. ꝙ illa copulatiua ſit falſa ꝓbatꝛ. Pria ps eſt falſa .ſ. oẽs boues ſunt aſini. ſcða ps eſt falſa .ſ. boues et aſini ſunt aſini. ¶ Pro illo argumento.

¶ Notandũ eſt ꝙ hec ꝓpõ eſt diſtinguenda; qꝛ vel eſt diſiunctiua: ⁊ tñc eſt falſa. rõ eſt: qꝛ vtraqꝫ ps principalis eſt falſa: ſcꝫ ps que precedit vel: ⁊ pars q̃ ſequitur: vel eſt vna copulatiua: ⁊ ſic eſt vera: qꝛ vtraqꝫ ps eſt vera. prior pars eſt hec. oẽs homines ſunt aſini vel homines. ſecunda pars eſt iſta. aſini ſunt aſini. Tunc ad argumentũ dicitur ꝙ illa ꝓpoſitio propoſita eſt vera ⁊ falſa in diuerſis ſenſibus: ſed non in eodem ſenſu. in ſenſu copulatiuo eſt vera: in ſenſu diſiunctiuo eſt falſa.

¶ Cõtra hoc arguitꝛ ꝓbãdo ꝙ hec ꝓpoſitio in ſenſu copulatiuo eſt falſa: eſto ꝙ vtraqꝫ pars eius ſit vera. Et arguitur ſic. hec ꝓpoſitio in ſenſu diſiunctiuo eſt falſa: ⁊ hec ꝓpoſitio in ſenſu diſiũctiuo eſt hec ꝓpoſitio in ſenſu copulatiuo: ꝗ hec propoſitio in ſenſu copulatiuo eſt falſa. ꝯña eſt ſillogiſmus expoſitorius cuius antecedens eſt verum: ergo ⁊ conſequens.

¶ Rñdetꝛ cõcedẽdo cõcluſionẽ argumẽti ſcꝫ ꝙ hec ꝓpõ in ſenſu copulatiuo eſt falſa. ſed iſta eſt negãda hec ꝓpõ eſt falſa in ſenſu copulatiuo. Prima ſignificat ꝙ hec ꝓpõ que eſt exñs in ſenſu copulatiuo eſt ꝓpõ falſa. ſꝫ hoc ẽ verũ: quia eſt diſiũctiua falſa. ſcða vltra hoc denotat ꝙ falſitas a ſenſu copulatiuo procedat: hoc eſt ꝙ copulatiua eſt cauſa quare eſt falſa: et hoc ſane intelligendo: qꝛ iterũ põt eſſe replica. hec diſiũctiua eſt cauſa quare hec ꝓpõ eſt falſa: ⁊ hec diſiũctiua ẽ hec copulatiua: ergo hec copulatiua eſt cauſa quare hec propõ eſt falſa. Similiter ab hac diſiũctiua falſitas huius ꝓpoſitionis procedit: ⁊ hec diſiunctiua eſt hec copulatiua. ergo ab hac copulatiua falſitas huius ꝓpoſitionis ꝓcedit que concluſio eſt cõcedẽda in ſenſu quo cõceditꝛ maior: qꝛ falſitas nõ ꝓcedit ab illa ꝓpoſitiõe cuꝫ falſitas eſt illa ꝓpõ ſed procedit falſitas ſed loquẽdo vt plures cõcediꝛ añs cũ cõſequẽte. Et ex illo infertur ꝙ aliqua diſiũctiua eſt falſa cuꝰ vtraqꝫ ps principalis eſt vera ⁊ aliqua copulatiua eſt falſa cuius vtraqꝫ ps principalis eſt vera: ⁊ cõuerſo:

Aliqua diſiũctiua eſt falſa cuiꝰ vtraqꝫ ps

P͛ĩcipalis ē ꝟa: ⁊ aliqua copulatiua falſa cuiꝰ vtraqꝫ ps p̃ncipalis ē ꝟa ⁊ ↄ̃uerſo aliqua ꝟa cuiꝰ vtraqꝫ ps p̃ncipalis ē falſa.

⁊ ↄ̃uerſo: aliqua copulatiua eſt vera cuius vtraqꝫ pars principalis eſt falſa. oĩa iſta patēt de propoſitione ꝓpoſita aſſumendo ſillogiſmũ huius diſiũctiue. vtraqꝫ pars principalis eſt falſa: ⁊ hec diſiũctiua eſt hec copulatiua: ergo huius copulatiue vtraqꝫ pars principalis eſt falſa: ⁊ hec copulatiua eſt vera vt dictum eſt igitur.

¶ Cõtra hoc arĩ. hec propõ in ſenſu copulatiuo eſt vera: ⁊ hec ꝓpõ in ſenſu copulatiuo eſt falſa: ergo hec ꝓpõ in eodē ſenſu eſt vera ⁊ falſa qđ nõ eſt concedendum.

¶ Rñdet cõcedendo illũ ſillogiſmũ añs ⁊ cõſequēs eius. Quĩ cõcluſio ſit recipiēda arguiĩ. hec ꝓpoſitio eſt vera ⁊ falſa: ⁊ hec ꝓpoſitio eſt hec ꝓpoſitio in eodē ſenſu: ergo hec ꝓpoſitio in eodē ſenſu eſt vera ⁊ falſa: ſed non eſt vera ⁊ falſa in eodem ſenſu.

¶ Cõtra hoc arĩ ſic. hec vocalis ſubordinaĩ vni mētali vere ⁊ falſe: ergo hec ē vera ⁊ falſa in eodē ſenſu. conſequētia ē nota intelligēti. aña ꝓbatur: qꝛ hec vocalis ſubordinaĩ vni ypothetice ĩ qua ponĩtur cõiũctio copulatiua ⁊ diſiũctiua: ergo ſi intellectꝰ cõcipiat vĩ ꝓ copula principali erit falſa. ⁊ ſi ⁊ erit ꝟa ſi ſimul cõcipiat vtranqꝫ coniũctionē eque principaliter cõcipietur ſimul vera ⁊ falſa.

Propõ ad placitũ ſignificãs q̃ eſt ꝟa ⁊ falſa ſubordinaĩ duabꝰ mētalibꝰ.

¶ Rñdet ꝙ q̃ñ eſt aliqua ꝓpõ ad placitũ ſigña vera et falſa illa nõ ſubordinaĩ vni mētali vltimate vere ⁊ falſe: ſed duabus quarũ vna eſt vera ⁊ alia falſa. hoc declaraĩ: qꝛ capta hac. nõ deus ē. in ſenſu falſo ſubordinaĩ vni mētali negatiue q̃ ē mere impoſſibilis. ⁊ ſi capiaĩ ĩfinitāter ſubordinaĩ vni affirmatiue q̃ nullo mõ negatiua ē. Secus ē in ꝓpoſito: ꝓpterea in hãc diſiũctiuã incidere oportet ꝙ hec ꝓpoſitio mētalis vltimata ē vera ⁊ falſa cõtra ↄſuetũ modũ loquēdi vel dare duas mētales diſtinctas q̃bus illa vocalis ſubordinatur. Et dꝛ ꝙ ſi vel ſit copula principalis in vocali ſubordinaĩ vni mētali in qua poniĩ vel tanq̃ copula principalis. ⁊ ſi et: ſit copula principalis ſubordinaĩ vni mētali nõ ſolũ numero diſtincte a prima: ſed ſpecie.

¶ Cõtra hoc arĩ. capiēdo iſtã vocalē ſubordineĩ vni mentali in qua ponitur ⁊ medias inter ꝓpões: ergo intellectus põt capere illã notã ⁊: ꝓ copula principali.

¶ Rñdet cõcedendo ꝙ in mētali illius poniĩ cõiũctio ⁊: ſed nego ꝙ intellectꝰ in illa mētali poſſit capere ⁊: pro copula principali: ⁊ hoc ponunt ex natura rei in propoſitiõe mere naturaĩr ſignificãte: qꝛ niſi ſic eadē mētalis vltimata eēt vera ⁊ falſa: ⁊ nõ erit ſtatꝰ in aliq̃ propõne ꝑſe ꝟa vĩ ꝑſe falſa cui illa ſubordinaĩ: qꝛ idē argumētũ reddit in ↄ̃ꝫcialia mētali a priã.

¶ Scđo arguiĩ. aliqua copulatiua eſt neganda cuiꝰ q̃libet ps eſt cõcedenda: ergo aliq̃ copulatiua ē falſa cuius quelibet ps ē vera. añs ptꝫ. ⁊ pono tibi hãc. ſortes ē in curia. q̃ poſita ⁊ admiſſa ꝓpono tibi hanc copulatiuam ſortes eſt in curia et plato eſt ſummuliſta: et ſic rei veritas ꝙ ſic. illa copulatiua eſt neganda: qꝛ falſa ⁊ impertinens poſito: quia non ſequitur. ſortes eſt in curia: ergo ſortes eſt in curia ⁊ plato eſt ſummuliſta. nec repugnat poſito: vt notum eſt: ergo illa copulatiua eſt negãda. Quĩ quelibet pars ſit concedenda probatur. ſortes eſt in curia eſt poſitum: ⁊ quãdocunqꝫ ponitur eſt concedendum. ⁊ plato eſt ſummuliſta. eſt vera: ergo eſt cõcedenda etiã nõ repugnat poſito.

¶ Rñdet negãdo ꝙ ſit aliqua copulatiua negãda cuiꝰ q̃libet pars ē cõcedēda. ⁊ ad ꝓbationē admitto caſum: ⁊ q̃ñ proponis copulatiuã eã nego ꝓpter cauſas arguēdo dictã. et nego ꝙ q̃libet pars ſit concedenda poſt negationē copulatiue: immo illa eſt negãda. plato ē ſummuliſta. qꝛ repugnat poſito cũ oppoſito bene negati: qꝛ bñ ſequitur. ſortes nõ eſt in curia: vel plato nõ eſt ſummuliſta: ſed ſortes ē in curia ergo plato nõ eſt ſummuliſta. Et tota diſiũctiua cũ deſtructione vnius partis ad poſitionem alterius vbi maior ē oppoſitũ bñ negati ⁊ minor poſitũ: ergo debeo cõcedere omne ſequens ex eis: ſed plato nõ eſt ſummuliſta ex illis ſequiĩ: ergo eiꝰ ↄ̃dictoriũ eiſdē repugnat. Sed ſi propoſuiſſes immediate poſtpoſitũ plato eſt ſummuliſta illã ↄceſſiſſem: qꝛ ꝟa ⁊ impertinēs ⁊ ex cõſequēti totã copulatiuã poſt vtriuſqꝫ p̃tis cõceſſionē.

¶ Cõfirmaĩ idē. hec copulatiua eſt negãda. deus eſt. ⁊ aliqua copulatiua ē falſa poſito ꝙ nulla alia ſit copulatiua ſaltē falſa: tñ quelibet pars eſt cõcedenda. de priori p̃te notũ eſt. de ſecunda patet: ita eſt ſicut ipſa ſignificat ⁊ nõ ſe falſificat: qꝛ ad totam copulatiuã eſſe falſam nõ ſequitur ſecũdã partē eſſe falſam.

¶ Rñdet negãdo ꝙ q̃libet ps ſit cõcedēda ſaltē cõcedēda vera: immo tota copulatiua ē falſa: ⁊ ſecũda ps eius: qꝛ cũ circũſtantia caſus tota copulatiua ſe falſificat: qꝛ tota copulatiua eſt falſa ⁊ habet ꝑſe duas p̃tes quarꝫ prior ē vera: ꝫ ſcđa eſt falſa: ⁊ ſignificat taliter eē qualiter eſt: ergo ſe falſificat. Si deleta priori p̃te imponereĩ homo eſt aſinus: ſcđa pars non ſe falſificat immo eſt vera.

¶ Tertio arguiĩ ad idē. Hec copulatiua ē falſa aliquis hõ eſt: ⁊ quilibet hõ ē ille. ⁊ tñ quelibet ps eius eſt cõcedenda. igitur. ꝙ illa ſit falſa ꝓbatur nulla ſingularis prioris p̃tis ſtat in ꝟitate cũ ſcđa p̃te q̃ ſufficiēter īferũt priorē p̃tē: ergo prior ps nõ ſtat in veritate cum ſcđa. añs ptꝫ. ſortes ē hõ nõ ſtat in veritate cum hac. q̃libet hõ ē ille. neqꝫ ꝓ idē aliq̃ alia ſingularis cũ illa vñi ſtabit: ꝫ tota copulatiua ē negãda ꝙ ipſa ſit cõcedēda ꝓbaĩ. prior ps ē ꝟa: vt liq̃t: ⁊ ſcđa ē vna vñis cuiꝰ q̃libet ſingularis ſtat in ꝟitate cũ priori p̃te: ꝫ tota multitudo ſingulariũ ſtat cũ eadē. Sed cũ quocũqꝫ ſtat tota mĩtitudo ſingulariũ cũ eodē ſtat eorꝫ vñis p̃ria ſingularis. ſortes ē ille. ſtat cũ hac. aliq̃s hõ eſt. ⁊ ſimĩr hec plato eſt ille: cicero eſt ille. ⁊ ſic de aliis.

¶ Rñdet ꝙ hoc argumētũ magis ſtat ad relatiua q̃ ad ꝓpoſitũ ſꝫ poſtq̃ dꝛ ꝙ facit ipſum reſpondebiĩ. ¶ Et pro ſolutione.

Relatiuũ idemptitatis ſubſtãtie ſupponit ſicut ſuum añs ſuo loco poſitũ ſtabat.

¶ Notãdũ eſt ꝙ cõis modus eſt ꝙ relatiuũ ſubſtãtie idēptitatis nõ reciprocũ ſupponit ſicut terminus cõis ſuo loco poſitus: ⁊ tunc ille ſupponit confuſe tñ: ⁊ ſic tota copulatiua eſſet vera quēadmodũ amplectemur in relatiuis. Sed aliorum modus eſt ſatis bonus ꝙ re

latiuū non ſupponit magis confuſe ꝙ ſuū aūs hoc ē ſi aūs ſupponit diſcrete vl' determinate relatiuū eodem mō ſupponit: ⁊ ſic copulatiua ꝓpoſita eſt falſa. Et ad argumentū quo dicit quelibet ſingularis iſtius vniuerſalis ſtat cū priori parte: ergo tota multitudo earundē: ⁊ per ꝯñs vniuerſalis ipſa.

¶ Rñdet ꝙ modꝰ arguēdi eſt inefficax: qꝛ ſm Ariſt. q̄libet ſingularis. nullꝰ hō eſt aīal. ſtat cū iſta. deus eſt. ⁊ vniuerſalis nō ſtat cum illa. Et hic nō capitur ſtare ꝓ ſtare in poſſibilitate: ſed ꝓ ſtare in veritate. concedo ꝙ quelibet ſingularis huius vl'is. quilibet hō eſt ille ſtat in veritate cum hac. aliquis hō eſt. ⁊ etiā tota multitudo ſingulariū. ⁊ nego ꝯñam: ꝓpterea ꝙ illa vl'is ſtet in veritate cū priori pte: qꝛ hoc nō opꝫ niſi qñ multitudo ſingulariū infert vl'em queadmodū nō eſt in ꝓpoſito. Exēplū. quelibet ſingularis huiꝰ. qlꝫ hō eſt. b. aīal ſtat cū hac deꝰ eſt. ⁊ tñ vl'is nō ſtat cū ea: qꝛ ad dandas ſingulares reſpectu vl'is ſufficit ſingulariſare ſubiectū ad ſenſum aūs dictū circa ꝓpoſitionē ſingularē.

Alicuius vl'is quelibet ſingularis ſtat cū aliqua ꝓpōne cū qua non ſtat ipſa vl'is.

¶ Cōtra hoc arḡ. ſic. Nō quelibet ſingularis illiꝰ vl'is eſt vera. qđ pꝫ: qꝛ ſi ſortes dicat aliquis hō eſt: ⁊ plato ⁊ cicero ſimul clamēt ego ſum ille: ego ſuū ille: quelꝫ illaꝝ ſingulariū ē falſa. qđ pꝫ: qꝛ nulla ſingularis illius indefinite ſtat cū illa copulatiua: ergo illa copulatiua non ſtat cū illa indefinita. Ibi reſpōdet dorp ꝙ plato ⁊ cicero dicūt falſum: ſed ſi vnus eoꝝ dixiſſet primo ego ſum ille: ille dixiſſet verū: ⁊ ſcđs falſuꝫ ſed poſtꝙ ambo loquunt eque cito vtriuſꝙ ꝓpoſitio ē falſa. Mihi tñ vr̄ dicēdū ꝙ vtraꝙ illoꝝ dicit verū: ⁊ ſi viginti hoīes ſil' clamarēt ꝓ tales ſingulares ego ſum ille: ego ſum ille: q̄libet eoꝝ ꝓferret verū ratio eſt qꝛ ſenſus propoſitionis ſortis eſt ego ſum ille hō qui eſt: vel ille hō q̄ eſt. vel ille hō q̄ ſum. ⁊ eodē modo de qualibet alia ſingulari. ⁊ cōcedo ꝙ nulla ſingularis illius indefinite ſtat cū illa copulatiua (copulatiua inꝙ) vt relatiuū refert terminū diſcretū: ſed tota multitudo ſingulariū illiꝰ indefinite ſtat cū illa copulatiua: ⁊ diſiūctiua cōpoſita ex oībꝰ ſingularibus infert illā indefinitā: ⁊ cū quocūꝙ ſtat aūs ſtat ꝯñs: ſequit ꝙ ꝓpōnes plate a platone ⁊ cicerone ſtabūt in veritate cū illa indefinita. Etiā dico ꝙ ille due ſingulares plate a platone ⁊ cicerone dūmodo relatiuū teneat vniformiter ſtāt cū aliqua ſingulari iſtius. aliquis homo eſt. immo cuꝫ qualibet illiꝰ: vt verbi grā. iſta prolata a platone: ego ſum ille homo qui ſum. ſtat cū hac ſingulari. ſortes eſt hō. ⁊ eodē modo cū qualibet.

Diſcedit ab opinione Iohis dorp.

¶ Cōtra hoc arḡ ſic. qꝛ per idē capta iſta copulatiua aliqs hō eſt: ⁊ nullus hō eſt ille q̄libet ſingularis illius vl'is ſtabit in ꝟitate cū iſta. aliqs hō eſt: qꝛ aliqs homo eſt ⁊ plato nō eſt ille. qꝛ ille ſupponit determinate.

¶ Rñdet cōcedendo ꝙ quelibet ſingularis iſtius. nullus hō eſt ille. ſtat cum hac aliquis hō eſt. qꝛ in qualibet ſingulari ꝑdicatū ſtat determinate queadmodū in vl'i.

¶ Cōtra hoc arḡ ſic. ſi tota multitudo ſingulariū huius vl'is. nullus homo eſt ille. ⁊ tota multitudo ſingulariū huius vl'is. quilibet homo eſt ille ſtet in veritate cū iſta; aliqs hō eſt. cōtradictoria ſimul ſtabūt qđ nō eſt dicēdū. qđ ꝓbatur. iſte hō eſt ille demōſtrando ſortē ⁊ iſte hō nō eſt ille demonſtrādo eundē ſimul ſtabunt: qꝛ realiter contradicūt. Forte negas illas cōtradicere eo ꝙ in eis eſt vnꝰ terminꝰ diſtribuibilis in neutra diſtributus puta relatiuum.

¶ Cōtra hoc arḡ. Iſte cōtradicūt. iſte hō eſt ille: ⁊ nō iſte homo eſt ille. ſemper eodē demōſtrato: qꝛ nō eſt verius contradicere ꝙ toti ꝓpoſitioni negationē ꝓponere. ſed in ſingularibus non refert preponere nec poſtponere negationem: ergo iſta. iſte homo non eſt ille. cōtradicit huic. iſte homo eſt ille.

¶ Rñdet negādo ꝙ iſte cōtradicāt. iſte hō eſt ille: ⁊ non iſte hō eſt ille. propter cauſam dictā: ſed contradictoria huius. iſte hō eſt ille. eſt hec. iſte homo oīs ille hō qui eſt nō eſt ⁊ cōtradictoria huius. iſte hō non eſt ille eſt hec. iſte homo oīs ille homo qui eſt eſt. Et tūc dr̄ ad illā ꝓpoſitionē cōem. nō eſt verius contradicere hoc ſic intelligit. data quacūꝙ copula in qua termini nō depēdent ꝓponēdo negationē dabitur cōtradictio. ⁊ eodem modo in ypothetica poteſt hic fieri facile argumentū de hac. omnis homo eſt animal ⁊ econuerſo.

Ala nō eſt verius [contradi]cere intelligitur qñ termini nō dependent.

¶ Circa copulatiuaꝫ ponunt alique regule cōſequētiales. Quaruꝫ prima eſt. Arguēdo a tota copulatiua affirmatiua ad alterā partē principalem eius formaliter valet conſequētia: ⁊ hoc dūmodo pars ſeparata capit in eodē ſenſu ſicut quādo eſt cōiūcta: hec conſequētia eſt euidens. ſortes currit ⁊ plato diſputat: ergo ſortes currit. Dicit affirmatiua: qꝛ copulatiua negatiua nō īfert alterā ptē de forma. Dicit dūmodo capit in eodē ſenſu ꝓpter talia argumēta cōia. pedale ē album: ⁊ tm̄ ē nigrū: ergo tm̄ eſt nigrū. capiēdo tm̄ relatiue ī aūte: ⁊ excluſiue ī ꝯñte Sortes ignorat ꝙ deus eſt ⁊ papa dormit: ergo ſortes ignorat ꝙ deus eſt. Unde illa eſt diſtinguēda. ſortes ignorat ꝙ deus eſt: ⁊ ꝙ papa dormit. vel actus ignorādi cedit in totā copulatiuā: ⁊ nō in ptes: ⁊ tūc nō arguit ꝓ regulā: qꝛ illa ē vna cathegorica cuiꝰ ſubiectū ē iſte terminꝰ ſortes: ⁊ ꝑdicatū ħ totū ignorās ꝙ deꝰ ē ⁊ papa dormit. vel actꝰ ignorādi cadit ī vtrāꝙ cathegoricā ita ꝙ ſit ſenſus. ſortes ignorat ꝙ deꝰ eſt: ⁊ ſortes ignorat ꝙ papa dormit. vel actꝰ ignorādi cadit in vnam partē tm̄: ⁊ tūc proportionabiliter inferendum eſt. ⁊ eodem modo cum aliis terminis dicat contingenter dubito nō ſcio impoſſibiliter.

Ale conſequētiarū copulatiuis.

Sortes ignorat ꝙ deꝰ ē ⁊ papa dormit duplicē habet ſenſum

¶ Scđa regula. Arguendo a parte copulatiue ad totā copulatiuā: raro valet argumentū dr̄ raro qꝛ interdū valet gratia forme: vt ſortes currit: ergo ſortes currit: et ſortes currit: hō eſt homo: ergo oīs hō eſt hō: et homo eſt hō. Interdū valet gratia materie qñ pars eſt impoſſibilis: vt hō eſt aſinus: ergo homo eſt aſinus: ⁊ baculus ſtat in angulo. vel qñ aūs eſt contingens: ⁊ altera pars copulatiue neceſſaria: vt ſortes currit: ergo ſortes currit: et deꝰ eſt. vel eſto ꝙ aūs ſit cōtingens dūmodo inferat alterā partē copulatiue: vt ſortes currit: ergo ſortes currit ⁊ ſubſtantia mouetur hoc eſt in vno verbo quādo vna pars copulatiue infert vtranꝙ a parte ad totam valet argumentū ⁊ nunꝙ alr̄: ⁊ in talibꝰ admiſſa pte que antecedit ad totā concedat

Quibꝰ modis a pte copulatiue ad totā copulatiuam valet ꝯſequētia

tota vbicūq̧ ꝓponitur. Et ex illo ſequitur ꝙ arguēdo a parte copulatiue negatiue ad copulatiuā negatiuā valet ꝯña: ſed ecōuerſo raro valet. Prima ps hui' correlarij ptꝫ arguendo ex oppoſito ꝯñtis ad oppoſitū añtis per pmā regulam. ſcđa pars patet arguendo ex oppoſito ꝯñtis ad oppoſitū antecedētis p ſcđam regulam.

¶ Tertia regula. arguendo a copulatiua affirmatiua ad diſiunctiuā affirmatiuā: et ſolū mutato et in vel. valet ꝯña. vt bene ſequit̃. ſortes currit: ⁊ plato diſputat: ergo ſortes currit vel plato diſputat. Dicit̃ ꝙ ſolū mutato in vel: qꝛ non ſequitur. oēs hoīes ſunt aſini. vel homines et aſini ſunt aſini. ⁊ tenet inferēdo eādē: dūmodo añs capitur in ſenſu copulatiuo: ⁊ ꝯñs in ſenſu diſiūctiuo: vt patet ex ante dictis.

¶ Sequitur de poſſibilitate copulatiue affirmatiue.

¶ Unde ad poſſibilitatem copulatiue affirmatiue nō ſufficit vtriuſq̧ partis poſſibilitas: licꝫ hoc reqrat̃: ſed ad ei' impoſſibilitatē ſufficit vni' ptis impoſſibilitas. pmū ptꝫ. qꝛ aliq̄ eſt copulatiua impoſſibilis cui' q̄libet cathegorica eſt poſſibilis. vt pꝫ hic. ſortes currit et ſortes nō currit. Silr̃ hec. oīs hō currit: ⁊ ſortes eſt hō. et ſortes nō currit. q̄ vtreq̧ impoſſibiles ſunt ꝓpter partiū incōpoſſibilitatē. ſcđa ps ptꝫ ꝙ impoſſibilitas vni' ptis ad eius impoſſibilitatem ſufficiat: qꝛ copulatiua ſemp inſeq̄tur debiliorē ptem: et neceſſitas eſt ps fortiſſima impoſſibilis debiliſſima cōtingentia cōparata ad neceſſitatē eſt debilior in ordine ad impoſſibilem fortior oppoſitū contingit de diſiūctiua que ptē fortiorem inſeq̄tur. Sed ad poſſibilitatē copulatiue ſufficiat cuiuſlibet ptis poſſibilitas cū earundē cōpoſſibilitate: hoc ē ſufficit ꝙ pōt ita eſſe ſil' ſicut p ea ſig̃tur. Ad īpoſſibilitatē ſufficit ptium incōpoſſibilitas vel vni' ptis impoſſibilitas.

Ad poſſibilitatem copulatiue ſufficit et req̄rit̃ ptium cōpoſſibilitas.

¶ Contra hoc arguit̃ ſic. ſortes currit ⁊ ſortes nō currit ſunt cōpoſſibiles: ergo male dictū eſt. añs pꝫ. ſortes currit eſt cōpoſſibilis huic. ſortes nō currit. qđ ꝓbat̃. eſt cōpoſſibilis huic. baculus ſtat ī angulo. ⁊ ſortes nō currit eſt compoſſibilis iſti. baculus ſtat in angulo: ergo ille due ſunt compoſſibiles inter ſe. ꝯña eſt cōis animi cōceptio. quecūq̧ ſunt compoſſibilia vni tertie ſunt cōpoſſibilia inter ſe.

¶ Rñdet̃ cōcedendo ꝙ q̄libet illarū eſt cōpoſſibilis iſti. baculus ſtat in angulo ſed nō ſequit̃ ꝓpterea ꝙ ſunt incōpoſſibiles: qꝛ in añte eſt cōpoſſibilitas extrinſeca: in cōſequēte intrinſeca: quia quādo dicitur ſortes currit et ſortes nō currit ſunt compoſſibiles ſignificatur ꝙ vna eſt alteri cōpoſſibilis qđ eſt falſum.

¶ Scđo ar̃ ad idē. iſte ſunt cōpoſſibiles. oīs hō currit. ſortes eſt hō. ⁊ ſortes non currit. ꝓbatur. quelibet cathegorica illius copulatiue alicui cathegorice: immo cuiuſq̧ cathegorice eſt compoſſibilis. iſte ſimul ſtant. oīs homo currit et ſortes eſt homo. oīs hō currit et ſortes nō currit. hō currit ⁊ ſortes nō currit.

¶ Rñdet̃ p ꝓpōnes. Prima ē q[illegible] cathegorica illi' copulatiue cū qualibet cathegorica illius copulatiue ſtat. hoc iā argutū eſt. ¶ Scđa ꝓpoſitio. ex hac ſequēs eſt ꝙ q̄libet cathegorica illius copulatiue alicui parti eſt cōpoſſibilis. ¶ Tertia ꝓpoſitio. quelibet cathegorica illius copulatiue alicui parti repugnat. hoc ꝓbat̃. quia iſta oīs homo currit. repugnat duabus cathegoricis ſimul ſumptis. Scđa cathegorica repugnat prime ⁊ tertie: tertia aduerſat̃ prime et ſcđe. Et ex illo ſeq̄tur ꝙ nō quelibet ps illi' copulatiue cū qualibet cathegorica eiuſdē ſtat: licet quelibet ps que ē ꝓpō cū aliqua cathegorica ſtat. Ex illo patet ꝙ interdū vna ꝓpō cōtingēs vni cathegorice ē incōpoſſibilis: ⁊ tūc claret incōpoſſibilitas. interdum vna cathegorica nō eſt incōpoſſibilis alicui cathegorice: ſꝫ q̄libet cathegorica ē incōpoſſibilis vni multitudini cathegoricaꝝ. vt cōtinuū diuidit̃ in hāc ptē. et ideꝫ cōtinuū diuidit̃ in hāc ptē. ⁊ ſic de ſingulis. capiēdo infinitas ſingulares p eq̄pollētiā demōſtrando quālibet ptē continui ad imaginationē. iam nulla cathegorica illi' copulatiue alicui cathegorice repugnat: ſꝫ q̄libet cathegorica toti multitudini aliquaꝝ cathegoricaꝝ ē incōpoſſibilis. Facile exemplū dat doctor ſubtilis capta hac ꝓpōne ē poſſibile eſt cōtinuū diuidi in oēm ſuā ptē. declarādo illā p hāc. oēm lapidē portari a ſorte ē poſſibile. poſito ꝙ ſint decē lapides eq̄les hēſe in mūdo: quoꝝ nouē ſortes pōt portare ⁊ nō decē: iam illa modalis cōpoſita ē impoſſibilis vt nūc: ⁊ tñ q̄libet ſingularis eſt cōpoſſibilis q̄buſcūq̧ ſeptē vel octo ſingularib': ſed nouē ſingularib' eſt incōpoſſibilis. Ex iſto reddit̃ cauſa quare poſſibile poſſibili repugnat: ⁊ verū vero nō repugnat: qꝛ oē verū cū omi vero ſtat. ex primo ethicoꝝ.

doctor ſubtilis.

Poſſibile ē cōtinuū diuidi in omnē ſui partem

Oēm lapidē portari a ſorte eſt poſſibile.

Cur poſſibile poſſibili repugnat et verū vō nō.

¶ Sed contra hoc ar̃. iſte repugnāt. hoc' eſt. ⁊ hec ꝓpō eſt repugnās iſti. hoc' ē. ſm hanc ſignificationē p ly hec demōſtrādo iſtā ſingularē: ⁊ tñ vtraq̧ ps eſt vā. ꝙ ſcđa priori repugnat ꝓbatur: qꝛ vel pōt ita eſſe ſicut ſignificatur p copulatiuā cōpoſitā ex illis duab': vel non pōt ita eſſe. ſi ſcđm vna alteri eſt incōpoſſibilis. ſi pmū. tūc ſic ita pōt eſſe ſicut p illā copulatiuā ſignificat̃: q̄ ita pōt eſſe ſicut p ſcđam ptē ſignificat̃: ſed ſcđa ſig̃t ꝙ ipſa priori repugnet: et qualitercūq̧ poteſt ſe habere in ſignificando iam ſe habet: ergo priori repugnat.

¶ Reſpōdet̃ ꝯcedendo ꝙ aliquod verū p reflexionē repugnet alicui vero: qꝛ non eſt op' dicere ꝙ iſta reflexiua ſe falſificat: ⁊ tñ vt argumentū arguit repugnat huic. hoc eſt. Etiā doctor ſubtilis dicit ꝙ poſſibile ē dare copulatiuā cōpoſitā ex veris: ⁊ tñ illa eſt impoſſibilis ꝓpter incōpoſſibilitatē ptiū ꝙ mlti reputāt extraneū in logica. ſꝫ verificata eſt illa ꝯcluſio p reflexionē. Sed dicis ꝙ hoc ē ſophiſtice. Declarat̃ qđ vult dicere capta iſta copulatiua in hāc partē cōtinuū diuidi eſt poſſibile. ⁊ in hāc partē continuū diuidi eſt poſſibile. ⁊ in hāc ptē cōtinuū diuidi eſt poſſibile: ⁊ ſic de ſingulis. capiēdo copulatiuā cōpoſitā ex oīb' ſingularib' q̄ ꝙꝙ ſint indefinite freq̄nter apud doctos reputant̃ ſingulares iam q̄libet cathegorica eſt vera cum ſit modalis cōpoſita poſſibilis: et tñ tota copulatiua eſt impoſſibilis propter partiū incōpoſſibilitatem: qꝛ quelibet modalis cōpoſita pōt poni in eſſe terminis in ꝓpria forma ſeruatis. ⁊ hoc claret hic. ſortē currere ē poſſibile: ⁊ ſortē nō currere ē poſſibile. vbi q̄libet ps eſt vā. ⁊ tñ vna ps ē alteri in

Aliqđ verū p reflexionem repugnat alicui vero.

Poſſibile ē dare vnā copulatiuā cōpoſitā ex veris que eſt impoſſibilis.

Quelibet modalis cōpoſita pōt poni ī eſſe terminis in pꝛopria forā ſeruatis.

compoſſibilis poſtꝙ dictū vnius nō eſt cōpoſſibile cū dicto alterius: qꝛ ſortē currere nō ſtat cum hac. ſortē non currere: ſed quodlibet veꝝ ſtat cū quolibet vero extra iſtos duos caſus. Et ex iſto pꝫ ꝙ nunꝙ̄ neceſſariū ꝯtingēti repugnat. ꝓbaꝶ qꝛ data vna copulatiua cuius vna cathegorica ē contingens: ꝛ alia neceſſaria. Arguiꝶ ſic. Ita poteſt eſſe ſicut ꝑ totā illam copulatiuā ſignificaꝶ: ergo illa eſt poſſibilis: ꝯña eſt nota. ꝓbatur añs ita poteſt eſſe ſicut ps contingēs ſig̃t alioq̄n nō eſſet contingens: ꝛ cū alia eſt neceſſaria ſemper ita eſt ſicut ipſa ſignificat. ꝓpterea apud Ariſtotelem vocatur ꝑpetua ꝛ incorruptibilis.

Q̄olibꝫ verū cū oī vero' ſtat ex̄ reflexionē ꝛ aggregatū ex ꝯtradictoriis. Nunꝙ̄ neceſſariū cōtingēti repugnat.

Ad dubitationem copulatiue q̄d ſufficit

Sed ad dubitationē copulatiue ſufficit vnā partē dubitare niſi cognoſcaꝶ incōpoſſibilitas: vt ꝓbi cauſa. dubito hanc copulatiuā. deus eſt. et egyptus ē in aphrica. propter dubitationē ſecūde partis: ſed hec non eſt mihi dubia. papa dormit: et nullus papa dormit: ſed ſcio ptes eē incōpoſſibiles. ſꝫ ad ſciēdā copulatiuā opꝫ ſcire vtrāq; ptē. ſꝫ ad ei' ignorātiā alteri' ptꝭ ignorātia ſufficit. Et i oib'bus ſeruet' h̄ ꝑnci piū. Copulatiua inſequitur debiliorē partē.

Contra vnū dictuꝫ arguitur quo dicebaꝶ ꝙ nullū neceſſariū contingēti repugnat: iſte repugnat. ſolus aſinus demōſtratur. ꝛ hoc qđ demonſtraꝶ eſt deus. ꝛ tñ ſcđa ps eſt neceſſaria demonſtrādo deū. qꝛ conuertiꝶ cū hac. iſte deus ē de'. poſtꝙ̄ ꝑdicata conuertūtur copule et ſubiecta. ꝙ ille repugnēt probaꝶ ſic. vna ps infert cōtradictoriū alterius: ergo nō ſimul ſtāt añs patet: qꝛ bene ſeq̄tur. ſolus aſin' demōſtraꝶ ergo hoc qđ demonſtraꝶ nō eſt de'. hoc pꝫ. quia bene ſeq̄tur. ſolus aſinus demōſtraꝶ. ergo nihil aliud ab aſino demonſtraꝶ. et ꝑ ꝯñs de' non demonſtraꝶ: ꝛ melius currit argumentū inferēdo nullus nō aſinus demonſtraꝶ. qꝛ hec eſt neceſſaria. de' ē non aſin'. ꝛ hec cōtingens. de' eſt aliud ab aſino. et hoc capiēdo ly aſinus abſolute. hoc addo: qꝛ de' poteſt aſſumere aſinū.

Intellige d̄ affirmatiua.

Deus pōt aſſumere aſinum.

Rñdeꝶ cōcedendo ꝙ iſte nō ſimul ſtent. ſolus aſinus demōſtratur: et hoc qđ demonſtraꝶ eſt de'. et nego ꝙ ſcđa pars ſit neceſſaria: nec conuertitur cū iſta. hoc eſt de'. niſi conuertibilitate vt nūc: qꝛ non ſeq̄tur. hoc eſt deus: ergo hic deus eſt demonſtratus.

Conuertibilitas: vt nunc.

Cōtra hoc arguiꝶ ſic. iſta eſt impoſſibilis. hic deus nō eſt demōſtratus: ergo ſua ꝯdictoria eſt neceſſaria. ſi ſit. ꝓbaꝶ añs. quia bene ſeq̄tur. hoc qđ demonſtraꝶ nō eſt de'. ꝛ hoc quod demonſtraꝶ eſt eſſentia diuina: ergo eſſentia diuina non ē de'. cōſequens ē impoſſibile: et minor vera: ergo maior eſt impoſſibilis.

Rñdetur cōcedēdo ꝯñam ꝛ impoſſibilitatē ꝯñtis. ꝛ cōcediꝶ minor vera: ſed ſeq̄tur ꝓpterea ꝙ maior ſit impoſſibilis: ſꝫ totū añs eſt impoſſibile ꝓpter nulli' ptis impoſſibilitatē: ſed ſolū ꝓpter incōpoſſibilitatem.

Cōtra hoc arguiꝶ. tūc ꝑ idē iſta erit contingēs. oīe demōſtratū eſt aſin'. qꝛ equiualet iſti cōtingenti. ſolus aſin' demōſtraꝶ. ſed ꝓbo ꝙ nō ſit cōtingēs: imo impoſſibilis. qꝛ bene ſeq̄tur. oē demōſtratū eſt aſinus: ergo hoc demonſtratū eſt aſinus demonſtrādo deū vel celum. ꝯñs ē impoſſibile: ergo et antecedens.

Reſpōdeꝶ negādo cōſequētiam: qꝛ opus eſt conſtātia. ꝛ conſtātia cū illa vlī erit copulatiua impoſſibilis: iſte nō ſimul ſtant. oē demonſtratū ē aſinus: et hoc demōſtratū eſt. demonſtrādo celum: ſed quelibet ps eſt contingens. Sed tūc q̄ris demonſtrādo celū. nunquid iſta eſt cōtingēs. oē demonſtratū ꝑ ꝓnomē hoc eſt aſinus. dꝛ ꝙ ſic. poſtea q̄ris. q̄d demonſtraꝶ ꝑ hoc ꝓnomē hoc. dꝛ ꝙ celū. ſed tota copulatiua ē impoſſibilis. nec cōceſſi hāc copulatiuā nec quālibet ptē ei': ſed ſolū ſcđam ꝛ ꝑmā poſſibilem.

Cōtra hoc dicis. pono tibi hanc. omne demōſtratū ꝑ hoc ꝓnomen hoc eſt aſinus. et ſit rei veritas ꝙ demonſtres celū quo poſito ꝛ admiſſo: qꝛ eſt poſſibilis. q̄ro q̄d demonſtras. ſi dicas celū. bene ſeq̄tur. omne demōſtratum ꝑ hoc ꝓnomē hoc eſt aſinus: celū eſt demōſtratū per hoc ꝓnomē hoc. ergo celum ē aſinus hec cōſequētia eſt bona. maior fuit tibi poſita: ꝛ minor cōceſſa: ergo habebiꝶ concluſio.

Rñdeꝶ admittendo caſum. et qñ queris q̄d demonſtro nō certificabo: qꝛ ſi dixero aſinū puta brunellū vel fauellum cōcedo falſum ꝛ impertinēs: ſi dicā celum do tibi repugnans poſito: et ſic non oportet rñdere ꝑ aliqđ determinatū ſuppoſitū. dꝛ notanter ꝑ aliqđ determinatū ſuppoſitum. quia bene poſſum dicere. ego demonſtro aſinū. et ſi proponas. demonſtro brunellum. negabitur tanꝙ̄ falſa ꝛ impertinens. illud clarebit ex obligationibus.

Circa materiā ꝓpōnū de copulato extremo

Notandū eſt ꝑmo ꝙ hec cōiunctio ꝛ cōiungēs inter terminos triphariam accipiꝶ. Uno modo cōplexiue: ꝛ tunc eſt ps extremi nihil faciēs ad ſuppoſitionē terminoꝝ. Alio modo capiꝶ diuiſiue et copulatim confundit terminū ſequentē. ꝛ cōiunctio nō eſt pars extremi ꝛ ſuapte natura poniꝶ cū verbo pluralis nūeri: vt pariſius ꝛ rome vēdiꝶ piper. qñ capiꝶ cōplexiue exigit verbū pluralis numeri: et multiplices ſunt tales ꝓpōnes. Nā quedaꝫ ſunt de copulato ſubiecto vel de copulata pte ſubiecti. exēplū ꝑmi vt ſortes ꝛ brunellus ſūt aīalia. exēplum ſcđi. vt ſortes videns platonē et brunellū eſt hō. eodē mō ex parte ꝑdicati dicaꝶ. et ex pte vtriuſq; extremi etiā ꝓpōnes ex terminis plis nūeri ſolēt diſtingui ꝑ hoc ꝙ cōiūctio incluſa capiꝶ cōplexiue vel diuiſiue: vt totū eſt due ptes. vbi cōiūctio incluſa in due ptes pōt capi cōplexiue vel diuiſiue.

Et triꝑ capiꝶ cōiūgēs inter terminos.

Pariſius et rome vēdiꝶ piper.

Scđo notādū eſt ꝙ primo eſt ſermo habēdus de ꝛ complexiue ſumpto. Et pro veritatib' ꝓpoſitionū in quib' poniꝶ habeatur recurſus ad affirmatiuas: qꝛ tunc per leges oppoſitionū negatiuarū veritates eluceſcēt. Et ſit hec regula fundamētalis. Omis affirmatiua ꝓpō cuius extrema ſupponūt pro eodē vel eiſdē eſt vera. hec regula hꝫ verū ſecluſa diſtributiōe ꝛ modo a pte copule ꝛ falſificatione in cathegoricis in quibus intēdimus ꝓcedere. Tunc ponitur vna ꝓpoſitio rationabilis quando ponitur terminus ſignificans aliqđ totum copulatim ſumptus cū termino ſignificante partē eiuſdem totius: tunc aggregatū illorum terminorū ſupponit pro illo ꝓ quo ſupponit terminus ſignificās totū: vt homo et ſuū caput ſupponit pro homie qꝛ homo ſupponit pro toto compoſito et ſuū ca-

In ꝓpōnibus de ꝛ complexiue ſumpto recurrendū eſt ad affirmatiuas

Aggregatū ex termino ſignificāte totū copulatī

altero ſi- ſignificare pre illi⁹ to ti⁹ ſuppōit pro ipſo toto.

put ꝓ parte eiuſdē. ⁊ poſtꝙ̄ importat partē eiuſ dē totius illud copulatū ꝓ hoīe ſupponit. Eodē mō in toto ꝑ aggregationē populus: ⁊ iſte homo ſupponit pro illo pro quo ſupponit populus.

¶ Iſtis ſuppoſitis adducant oēs iſte vere. hoc ſcutū eſt albū ⁊ nigrū demōſtrā do vnū ſcutū cuius vna medietas eſt alba ⁊ altera nigra. q: albū ſupponit ꝓ vna medietate ſcuti: ⁊ nigrū ꝓ altera: ergo totū copulatū pro toto ſupponit: ⁊ ſubiectū ſupponit ꝓ eodē: imo ſi eēt vnū ſcutū cui⁹ ſeptē octaue eēnt albe: ⁊ vna octaua nigra: hoc ſcutū eēt albū ⁊ nigrū: q: totū copulatū ſupponit ꝓ illo ſcuto: vna pars copulati ſupponit ꝓ ſeptē octauis: ⁊ altera ps copulati ꝓ reliquo ſupponit: nō tamē nego quin hoc ſcutū eſt albū ſimpliciter et nō nigrū abſolute. ſortes eſt non homo ⁊ non homo. vna pars copulati ꝓ anima ſupponit que eſt non homo: alia pars ꝓ materia. totum copulatū propterea ſupponit ꝓ toto ſorte. ſortes eſt homo: ⁊ ſuus oculus. ſortes eſt homo: ⁊ ſua ala. per conſequēs ſortes eſt homo ⁊ nō homo. ſortes ⁊ brunellus ſunt homo et aſinus. vbi homo ſupponit pro vna parte: ⁊ aſinus pro altera. ⁊ ſubiectū pro eiſdē ſupponit. igitur. materia ⁊ forma ſunt riſibile: q: riſibile: pro ſorte ſupponit: materia ꝓ vna parte eius: forma pro alia: ergo extrema pro eodē ſupponunt. ſortes ⁊ brunellus differūt ab hoīe vbi predicatū differētia ab hoīe ſupponit ꝓ oībus rebus que non ſunt homo: ⁊ ſortes ⁊ brunellus nō ſunt homo. igitur. Eodem modo ſortes ⁊ brunellus differūt a brunello: ſortes ⁊ brunellus differūt ab aīali. deus ⁊ hoc inſtās incipiūt eſſe. in qua ꝑdicatū incipiētia eſſe ſupponit pro oībus que nūc ſunt ⁊ nō ante fuerūt. Et iſte due res. deus ⁊ hoc inſtās nūc ſunt ⁊ nō ante fuerunt. copulatiue heretica eſt. elephas eſt minor formica ⁊ vno mōte hoc neſcitū eſt hoc neſcitum: ⁊ hoc neſcitum demonſtrando per hoc ſcitum hoc enūciabile. oīs triāgulus habet tres et per hoc neſcitum in primo loco ſignū vniuerſale. In ſecūdo loco ſubiectum. In tertio loco copulam. In quarto predicatum. exemplum in terminis pluralis numeri. iſte propoſitiones contradicūt iſtis demōſtrā do duo cōtradictoria inter ſe: ſubiectum ſupponit pro illis propoſitionibus: ⁊ predicatū ꝓ eiſdē quia vna pars cōtradicit alteri et econuerſo. Iſti ſunt ſcientes ſeptem artes liberales demonſtrā do Sortē ſcientem triuiales preciſe: ⁊ Platonē ſcientē quadriuiales: q: poſtꝙ̄ ſortes ſcit tres et Plato quattuor Sortes ⁊ plato ſciūt illas ſeptē Iſti pugnant pro ſe demōſtrando Sortē ⁊ Platonē cōtendentes. Iſti pugnāt contra ſe: iſti pugnant ꝯtra illos ꝓ quib⁹ pugnāt: iſti diligunt ſe: iſti odiūt ſe: q: Sortes diligit Sortem: ⁊ Plato diligit Platonē. Iſti odiūt ſe: ſortes odit platonē: ⁊ plato odit Sortē: ⁊ ſic dilectio ⁊ odiū ſunt in eiſdē reſpectu eorūdem: ſed nō eſt ꝯſis ꝓpter ea ꝙ dilectio et odiū ſunt in eodē reſpectu eiuſdē: ⁊ ſi ſic eſſet vna copulatiua habēs quattuor partes quarū prima eſt ſcita a Sorte: ⁊ alie tres ei opinate. ſcd̄a eſt ſcita a Platone aliis tribus opinatis. tertia ſcita a Cicerone dubitando de aliis. quarta ſcita a Roberto opinādo reliquas tres: tunc iſti ſciunt hanc copulatiuam: ⁊ opināt hanc copulatiuam: et hec copulatiua eſt ſcita ab iſtis ⁊ opinata ab eiſdem: ſed neganda eſt iſta. hec copulatiua eſt neſcita ab iſtis. hic mod⁹

Scutū eſt albū ſimpliciter ⁊ illud eſt albū ⁊ nigrum.

Sortes eſt nō hō ⁊ nō homo.

Sortes eſt hō ⁊ nō hō

De⁹ ⁊ hoc inſtās incipiūt eē cōplexiue vera: copulatiue heretica.

Sophiſmata in vno ſenſu vera in altero falſa

arguendi valet. hec pars eſt neſcita a ſorte demōſtrando partem quam neſcit: ⁊ ſic de aliis duab⁹ partibus neſcitis reſpectu duorum aliorum. ergo hec copulatiua eſt neſcita. ⁊ cauſa eſt: q: ibi arguit⁹ a termino includente negationē: ⁊ extrema huius nō ſupponūt pro eodē hec copulatiua eſt neſcita ab illis. q: ſcita ab iſtis ſupponit ꝓ illa copulatiua: ꝓpterea neſcita ab iſtis nō ſupponit pro eadē ſemper eundē eſt ad affirmatiuam vbi nō eſt terminus negationē includens: ⁊ poſt ea ſm̄ leges opponendi de alia dicat: et q: recta eſt hec ꝯcedēda. hec copulatiua eſt ſcita etiā termini ꝯdictorꝫ nō verificant de eodē hec negabitur hec copulatiua eſt neſcita. Iſti ſunt nō videntes demonſtrādo vnū cecū ⁊ aliū videntē: q: oꝑꝫ ire ad iſtā. iſti ſunt videntes in quaꝫ extrema nō ſupponūt pro eodē: ⁊ tūc ſi vidētes nō ſupponat pro iſtis nō vidētes ſupponit ꝑ eiſdē. iſti ſunt videntes ⁊ nō vidētes. illa eſt ꝯcedēda nō vidētes ſunt plures ꝙ̄ vidētes poſito caſu cōi ꝙ ſint nouē videntes ⁊ vn⁹ cecus: tunc decem iſtorꝫ ſunt nō videntes ⁊ solū nouem videntes: licꝫ plures ſint videntes ꝙ̄ ille cecus. plures ſunt nō exiſtētes in aula ꝙ̄ exiſtētes in aula. poſito ꝙ ſint ſolum centū homines in mundo quorꝫ nonaginta nouem ſint in aula ⁊ vnus extra aulam: iā iſti cētū hoīes ſunt non exiſtētes in aula: ⁊ ſunt plures ꝙ̄ nonagintanouē. Non auca habet plures pedes ꝙ̄ auca: vt patet de quadrupede. Iſti homines non ſaluabunt nec damnabunt demonſtrando vnum predeſtinatum et vnum preſcitum. Iſti homines nec erunt in celo nec erūt in inferno: ſed ꝗlibet eoꝝ erit in celo vl̄ in iferno.

Iſti ſūt nō videntes.

Caſus.

Propōnes ſophiſmatice.

¶ Queris ſi ſortes ſit in curia ⁊ plato in aula: vtrū iſti hoīes ſunt extra aulā: Rn̄det ꝙ ſic. ⁊ tūc ſufficit ꝙ ſunt ⁊ nō ſunt in aula ⁊ ꝑ idē ſunt extra curiā. Si exponat ſic: ſunt ⁊ neuter eorū eſt in aula: ergo nō ſunt extra aulā. difficultas eſt ad nomē. de⁹ ⁊ ſortes contingēter ſunt: ſꝫ de⁹ neceſſario eſt: iſti ſunt regentes iſtoꝝ demōſtrādo ſortē ſcientē tres artes et platonem quattuor ſcientē quorꝫ vterꝙ̄ alterū inſtruit: tunc iſti duo ſunt regētes iſtorū: ⁊ iſti duo ſunt diſcipuli eorundem: ſed tunc queritur ponatur ꝙ vterꝙ̄ proficiat in ſciendo vtrum ſunt ſcientiores in fine ꝙ̄ fuerint in principio.

Caſus.

¶ Rn̄det ꝙ nō imo erāt adeo ſapiētes in principio ſicut in fine prꝫ: q: in principio ſciebant ſeptē artes: ⁊ nūc ꝑciſe ſciunt eaſdē: ⁊ pono ꝙ nō interius in fine neſciūt ampli⁹. Et ex illo infero ꝙ ſortes ⁊ plato manēt in ſtudio ſeptē annos quorū vterꝙ̄ proficit optime ſciēdo: ⁊ tn̄ neſciūt āplius in fine ſeptē annoꝝ ꝙ̄ in principio eorūdē: ⁊ illi duo nullo mō ꝓfecerūt: ſꝫ vterꝙ̄ optime ꝓfecit. Scd̄o infero ꝙ ſunt mille hoīes quorū quilibet eſt ydiota preciſe ſciēs vnā ꝓpoſitionē: ⁊ tn̄ tātū ſciūt ſi ſic ſciuit Ariſtoteles oſtēditur poſſibilitas concluſiōis poſito ꝙ Ariſtoteles ſciuerit ſolum mille concluſiones: quia clarum eſt ꝙ numerus ſuus erat finitus reſpectu ſcibilium opinabilium ⁊ creditorum: et tunc pono tot homines rn̄dentes ad ſuas concluſiones: tunc ſi aliqs ariſtoteleꝫ examinaſſet ⁊ iſtos iſti reſpondiſſent: q: ſemper vnus reſpondiſſet in vna propoſitione. Hentiſber et Paulus venetus dicerēt ꝙ illi eſſent ſcientiores in fine: ⁊ ſuſficit ꝙ aliqualiter intelligant qualiter nō prius venetus.

Hētiſber ⁊ Paulus

dicit Hentiſber. iſti trahunt nauē: poſito ꝙ decem trahant vnam nauem vera eſt viceſima pars et hec viceſima pars: et ſic de ſingulis viceſimis copulatum valent vnum ſcutum: poſito ꝙ totū valeat vnum ſcutum ⁊ nulla viceſima duos duodenos. hoc granum ⁊ hoc granū ⁊ hoc granū: et ſic de ſingulis videtur a me: poſito cumulo grani quoꝝ aliqua grana occultātur: immo ferme oīa quia iſte cumulus eſt due medietates viſe a me: ergo due res viſe a me (trāſcendētur res) ⁊ iſte cumul' eſt hoc granū: ⁊ ſic de ſingulis ſimul iūctis: ergo hoc granū ⁊ hoc granū ⁊ hoc granū: ⁊ ſic de ſingulis ſimul collectis videntur a me: ⁊ ſic cōcedo ꝙ aliqua grana videntur a me: quoꝝ multa mihi occultātur: imo multa grana videntur a me quorū multa nō videntur a me. hoc pʒ de cumulo grani.

De termīnis nūeralibus īter quos ⁊ cōplexiue capiū copular.

¶ Ex iſtis patet quō dicendū eſt cū terminis numeralib' hoc preſuppoſito ꝙ cōiūctio ⁊ pōt copulare inter eadem ſicut bn̄ dicit Hentiſber. hec ſunt duo oculi ⁊ duo inſtrumēta vidēdi: hec ſunt duo pn̄tia ⁊ duo inuiſibilia. Ex iſto patet hes cōcedēdas. duo ⁊ duo ſunt duo. pbatur: qꝛ hec ſunt duo demōſtrādo duos angelos ⁊ hec ſunt duo ⁊ duo: qꝛ duo angeli ⁊ duo cuſtodes hoīm duo ⁊ duo ſunt tria: hoc oſtēditur demōſtrādo tres angelos gabrielē michaelē: ⁊ raphaelē. ꝙ ſunt tria nō eſt queſtio. ꝙ ſunt duo ⁊ duo pʒ: qꝛ ſunt iſti duo angeli demōſtrādo gabrielē ⁊ michaelē ⁊ iſti duo angeli demōſtrādo michaelē et raphaelē. vna pars illi' copulati ſupponit pro toto ſicut altera ⁊ quilibet angelus includitur: ergo totū copulatū pro illis ſupponit. ⁊ ſic illa eſt vera. Et eodē mō duo ⁊ duo ſunt quattuor de indiuiſibilibus loquor: qꝛ in cōtinuo non eſt queſtio: qꝛ ibi due medietates ſunt tres tertie ⁊ cētum cēteſime: et mille milleſime. ⁊ ſic in infinitū. Et eodē modo quattuor ⁊ quattuor ſunt quattuor. quattuor ⁊ quattuor ſunt quinq;. quattuor et quattuor ſunt ſex: quattuor et quattuor ſunt ſeptē: quattuor et quattuor ſunt octo: ſed nō ſunt nouē. ſed oēs iſte ſunt diſtinguēde. Oīa duo et duo ſunt duo vel totuʒ copulatū diſtribuitur. et ſic illa eſt falſa. qō pʒ ſubſumēdo in darij. quattuor angeli ſunt duo ⁊ duo cōcluditur ꝙ quattuor angeli ſunt duo qō eſt falſum. Sed ſi prima pars copulati diſtribuatur iſte ſunt cōcedēde. Oīa duo et duo ſunt duo: oīa duo et duo ſunt tria. oīa duo et duo ſunt quattuor. ſeruandum eſt in iſtis qō geminatum eſt ſuperi' ad partē ei' duo et duo eſt termin' ſuperior ad duo et triplicatū ſuperi' ad geminatū duo et duo et duo eſt ſuperius ad hoc complexū duo et duo.

Et cōplexiue tētuʒ in neutra ꝯdictoriarū erit vel

¶ Et ad cōtradicendū hic notandū eſt ꝙ ⁊ in vna erit ⁊ in altera: et nō eſt cura ſiue negetur ſiue nō. idē eſt dictu ſortes et plato nō currūt: ⁊ nō ſortes ⁊ plato currūt. Et eodē mō cōcedēdū eſt ꝙ oīa duo ⁊ duo nō ſunt duo diſtribuēdo pmā ptē copulati hoc pʒ p falſitatē ſui ꝯdictorii. aliqua duo ⁊ oīa duo ſunt. b. duo. ¶ Ex his oībus pʒ ꝙ multū impertinēs eſt ppō copulatiua ad cathegoricā de copulato: qꝛ licet ſequatur ſortes ⁊ plato currūt: g̃ ſortes currit ⁊ g̃ plato currit. nō tn̄ ſequitur. ſortes ⁊ plato trahūt nauē: ergo ſortes trahit nauē ita communiter dicitur Sed hic ſunt duo dubia. Unum eſt an illa reputata mala ſit mala. Scōm an reputata bōa ſit bona qn̄ ſortes ⁊ plato ſimul trahūt naueʒ: tūc eſt queſtio an ſortes trahit nauem vel nō. ſi ſcōʒ eadē ratione nullam partē nauis trahit: et per

Niſi ſubintelligas trahit per accidens.

ꝯn̄s nihil trahit: qꝛ pono ꝙ nō alibi operetur ſi primum: tunc ꝯn̄s erat bona: qꝛ dato oppoſito ꝯn̄tis cū aān̄te habebitur ſcōm mēbrū. Eadē difficultas pōt fieri ſi quattuor hoīes portant vnū lignū an quilibet ipſoruʒ ipm portet. Ad qō dr̄ ab Hētiſbero ꝙ quilibet eoꝝ portat illud lignū: ſcʒ portando per accidens. ⁊ hoc ſufficit ad portare ſimpliciter. ⁊ vlterius cōcederet ꝙ potētia portatiua ſortis nō eſt terminata in minimū pōdus qō nō pōt portare: immo nō eſt terminata portatiōe p accidēs. ⁊ iſto modo portādi vna muſca pōt portare mille libras: qꝛ pōt iuuare alia mouentia ad ferendas mille libras: ⁊ hoc ſufficit ad ferre ſimpliciter: et ſic ſm̄ eū bn̄ ſequeretur ſortes ⁊ plato trahūt nauē: ergo ſortes trahit nauem iſti quattuor hoīes portāt hoc lignū et quālibet partē eius: ergo quilibet eoꝝ portat hoc lignū ⁊ quālibet partē eius. Sed ſubtilius eſt dicere ꝙ qn̄ quattuor hoīes portāt vnū lignū nullus illorū portat illud lignū nec aliquā partem eius. qꝛ nō eſt ſignabile quā partem fert ſortes. ſi dicas ſortes fert vnā quartā partē ſignetur illa recedētibus aliīs tribus ⁊ cadit ſua quarta quā ſignaſti. Et eodē modo pbatur ꝙ nullaꝝ partē illius ligni portat nec portat illud lignū: ⁊ per conſequens in illo caſu nihil portat.

Nota que differētia ſit inter agere ſimpliciter ⁊ p accidens. Agit ſimpliciter q̃ aliq̃d p ſe facit. Agit p accidēs qui cooperatur alteri Opinio auctoris. Hētiſberi contraria de h̃. xxxij ſophiſmate Alberti de ſaxo.

¶ Et ex hac ſolutione concedo has ppoſitiones. iſti quattuor hoīes portāt hoc lignum: ⁊ tn̄ nullus eorum portat aliq̃d nec duo eorū portāt aliq̃d nec tres eorū portāt aliq̃d ſed illi quattuor portant aliquid.

Quattuor hoīes portāt aliq̃d ⁊ null' eoꝝ aliq̃d portat.

¶ Scōa ppoſitio. ſanſon nō fert tātū ſicut ſortes duorū annoꝝ: poſito ꝙ ſortes ferat vnā fabā ⁊ ſanſon ⁊ goliath ferāt mille libras copulatim. pbatur ppō. ſortes fert vnaʒ fabā; ergo fert aliq̃d ⁊ ſanſon nihil fert: vt pʒ p premiſſam: ergo ſecunda propoſitio vera.

¶ Tertia ppoſitio. centū homines trahunt vnā nauē ⁊ aduenientē vno debiliſſimo eis veloci' trahitur nauis: ⁊ tn̄ illi cētū nihil trahūt. pʒ ppoſitio. poſito ꝙ cētū homines trahāt vnā nauē ⁊ adueniat eis vnus debilis q̃ iuuat trahere iā illi cētū nihil trahūt pʒ ex prima propoſitione: ſed quilibet eoꝝ partialiter trahit nauē: id eſt efficit ppinque motus cū tota multitudine ad trahēdā nauim. ⁊ hoc ſufficit ad ſeruādū quēlibet eoꝝ ab ocioſo vt eis ſatiſfaciat.

Intellect' pdictaꝝ ppoſitionū

¶ Quarta ppō. hec ꝯn̄a nihil valet. ſortes et plato portāt aliqua: ergo ſortes portat aliquid vel aliqua: qꝛ caſu q̃ ſortes et plato portāt vnū lignū antecedēs eſt verū: qꝛ portāt duas medietates: et conſequens eſt falſum. Et ex illo ſequitur ꝙ duo portantes illud lignum ſunt non portans et non portās illud lignum. ſed falſum eſt ꝙ ſunt non portantes illud lignū Et ex his patet ꝙ homo fortis in portando nō magis portat ꝙ̄ homo debilis: ⁊ hoc quando debilis et fortis ſimul portant.

¶ Ad aliud vbi dicitur ꝙ hec conſequentia eſt bona. ſortes et plato currunt: ergo ſortes currit.

¶ Contra hoc arguitur. Pono ꝙ ſortes et plato ſint in hac aula ⁊ ꝙ aīa ſortis ponatur rome anima informante materiā

Caſus de aīa ſortis informās

te materi-am plato-nis et ani-ma plato-nis infor-mare ma-teriam sor-tis.

in hac aula: et cum illa aia ponatur materia platonis ediuerso ponatur anima platonis cū materia sortis rome sic scꝫ ꝙ anima sortis informet materiā platonis rome et anima platonis informet materiam sortis: iam ex illo casu sunt duo homines rome cōpositi ex partibus sortis ⁊ platonis quorū neuter est sortes: q2 anima sortis et materia platonis nō constituūt sortem: ⁊ eadem ratione neqꝫ platonem vocetur suppositum habēs animā sortis cicero et aliud calleas. Preterea pono ciceronē et calleā currere rome. et ꝙ sortes sit in collegio montis in lectione et plato sit secum: ⁊ isto posito arguitur ꝓpositum scꝫ ꝙ nō sequatur sortes ⁊ plato currūt: ergo sortes currit: quia ꝯñs est falsum. q2 sortes nullibi currit nec in vanio: non currit parisii per casum: nec currit rome: q2 nō est rome. ꝙ añtecedēs sit verum probatur. bene seqtur. cicero et calleas currunt: cicero et calleas sunt sortes et plato: ergo sortes ⁊ plato currūt. cōsequētia est sillogismus expositorius. ⁊ maior est clara: quia currunt rome: ergo currūt. probat minor in qua est vis argumenti. Iste quattuor partes demonstrando duas materias et duas animas ciceronis ⁊ callee sunt cicero ⁊ calleas. q2 totum est sue partes sed iste quattuor partes sunt sortes et plato: ergo sortes et plato sunt cicero et calleas: et p conversionem simplicem cicero et calleas sunt sortes et plato: ⁊ habetur minor probata.

Sortes et plato currūt ⁊ neuter eorum currit.

¶ Rñdet ꝙ argumentū efficaciter probat illam ꝯsequētiā non valere ꝑpterea conceduntur iste conclusiones. sortes et plato currunt. ⁊ tamē sortes nō currit neqꝫ plato currit. hāc cōclusionē ꝓbat argumētū.

Sortes et plato currūt rome. et neuter eorum est rome.

¶ Scd̄a ꝓpō. sortes et plato currūt rome. ⁊ tñ sortes nō est rome neqꝫ plato est rome. scd̄a ps ē nota ex casu. ⁊ prior ps ꝓbat. cicero ⁊ calleas currūt rome: cicero et calleas sūt sortes ⁊ plato. ģ sortes et plato currūt rome.

¶ Tertia ꝓpō. cicero et calleas sunt in collegio mōtis: et tamē cicero in nullo collegio est: neqꝫ calleas est in aliquo collegio scd̄a pars liquet et prior ꝓbatur. sortes et plato sunt in collegio mōtis: sortes et plato sunt cicero ⁊ calleas: ergo cicero et calleas sunt ī collegio montis. Et eodē modo potes cōcludere cicero ⁊ calleas erunt graduati: et tñ cicero nō erit graduat⁹ neqꝫ calleas. Ex h̄ pꝫ paucas tales ꝯñas valere a ꝓpōne copulata ad copulatiuā.

A copulata ad copulatiuā raro valet cōsequētia.

¶ Tertio dubitatur an hec sit concedēda. Isti duo apl'i dei et isti duo apl'i dei: ⁊ sic de singulis copulatim demonstrando sexies duos: an isti sint duodecim.

¶ Rñdet ꝙ sic: q2 extrema supponūt p eadē vltra instātias: immo oēs iste sūt cōcedende. sex et sex apl'i dei sunt duodecim: septē ⁊ septem apl'i dei sunt duodecim: octo ⁊ octo apl'i sunt duodecim: vndecim ⁊ vndecim apostoli sunt duodecim. Et si dicas tūc ista est cōcedenda. oēs duo apl'i dei sunt duodecim. imo hoc patet p ascensum si isti duo et illi duo enumerādo sexies duos sunt duodecim. iam oēs duo apl'i dei sunt duodecim. quam cōclusionē cōcedit Heintisber. et post eū Paulus venetus et bene.

Oēs duo apl'i dei sūt duodecim.

¶ Contra hoc ar. bene sequit omnes duo apl'i dei sunt duodecim: ergo aliqui duo apl'i dei sunt duodecim. cōsequens est falsū saltem ab istis doctoribus negatū: ergo et añtecedens. et vltra. ergo duo apl'i dei sunt duodecim. Mirabile eñ esset concedere ꝙ oēs duo apostoli dei essent duodecim: ⁊ duo apl'i dei non essent duodecim. Tum secūdo ex opposito consequētis sequit oppositū añtis. bene sequitur. nulli duo apl'i dei sūt duodecim: ergo nulli omnes duo apl'i dei sunt duodecim. Tum tertio: quia regula est infallibilis arguēdo a ꝓpositione in qua ponit omnis collectiue sumptū ad ꝓpositionem in qua deletur. Tum quarto. arguit ab inferiori ad superius. q2 aggregatū ex signo collectiuo ⁊ termino cōi est inferius ad terminū cōem: hoc pꝫ inductiue. oēs apl'i dei est inferius ad apostoli dei. omnia animalia ad aliqua aialia.

¶ Ad primū argumētū respōderur concedendo hāc. omnes duo apl'i dei sunt duodecim. hanc negando. duo apostoli dei sunt duodecim. sensus prime est ꝙ maxima multitudo duorum apl'orum dei est duodecim. et hoc est verum: q2 significatur ꝙ isti duo et isti duo: et sic de aliis duobus simul iunctis sunt duodecim. et hoc est verum vt patet per ascēsum. sensus hui⁹. duo apostoli dei sunt duodecim. est ꝙ isti duo vel illi duo sunt duodecim apl'i dei quod est falsum. Vñ iste termin⁹ duo supponit p duob⁹ entib⁹ et ꝑm suū additū aggregatū pōt p alio accipi. quia duodecim apostoli dei sūt senarii: sed nullo mō sunt duo: quia nō sunt duo entia.

Intellect⁹ hui⁹ omnes duo apl'i dei sunt duodecim

¶ Tunc respōdetur ad rationes. nego hanc consequentiā. omnes duo apostoli dei sunt duodecim. ergo aliqui duo apostoli dei sunt duodecim. nec hoc ē mirabile ꝙ isti duo et isti duo: et sic de singulis duobus collectis sint duodecim: et tamen nulli duo istorum sunt duodecim: quēadmodum isti duo homies et isti duo homines et illi duo homines sunt vnus exercitus. et tamen nulli duo sunt exercitus. et ex illo soluit argumentū negādo ꝙ ex opposito sequat oppositū: Et alie due ratiōes ex hoc soluunt: et nego ꝙ sit regula infallibilis arguēdo a ꝓpositione in qua omnis capit collectiue ad ꝓpositionem in qua deletur: sed in multis hoc hꝫ verum. oēs hoīes sunt hoīes: et omnis apl'i sunt apostoli. sed in terminis numeralibus rarissime veritatē habet. nec tenet extra terminos numerales: sed ista est cōcedēda. oēs apl'i dei pauciores duodecim sūt duodecim. q2 isti pauciores duodecim demōstrādo sex. ⁊ isti pauciores duodecim demōstrando alios sex sunt duodecim. ⁊ ista est negāda. apl'i dei pauciores duodecim sunt duodecim. Sed hec regula est infallibilis arguēdo a ꝓpositione in qua omnis capit collectiue ad terminū cathegoreumaticū precise. vt omnes duo apostoli dei sunt duodecim: ergo apostoli dei sunt duodecim. oēs apl'i dei pauciores duodecim sunt duodecim: ergo apostoli dei sunt duodecim.

Omnis apl'i dei pauciores duodecī sūt duodecim.

Regula infallibilis.

¶ Contra hoc arguitur ꝓbādo ꝙ ista debet cōcedi. duo apostoli dei sunt duodecim. quia ꝑm aliquos omnis nō est pars subiecti. tunc si ista concedatur. omnes duo apostoli dei sunt duodecim. cum ꝑm eos omnes nō sit pars subiecti subiectum erit duo apostoli dei. et cum ista sit affirmatiua vera oportet extrema supponere pro eisdem.

Georgius Briius Wēriſbero et Paulo veneto.

Improbat Geor. opinionē.

Aliqua affirmatiua vera cuius extrēa nō ſupponūt p eodem.

¶ Rñdet ꝙ bene verū eſt ꝙ aliqui dicūt ꝙ eſt ſatis ꝓbabile dicere ꝙ oēs nō eſt ps ſubiecti qñ capiat collectiue: qꝛ ſic dicit Georgius ꝗ vtrāq; negat. et ꝓpter falſitatē hui᷒. duo apl'i dei ſunt duodecim. que eſt nota falſa infert falſitatē hui᷒. oēs duo apl'i dei ſunt duodecim. ⁊ ſic argumētū eſt exhauſtū. Scđo dꝛ ꝙ hoc nihil valet ꝙ oēs nō eſt pars ſubiecti. Tertio dicit ꝙ forma arguendi nihil valet in exponibilib᷒ ē affirmatiua vera: ergo extrema ſupponūt ꝓ eodē. vt pꝫ hic. nō tñ chimera nō eſt chimera.

¶ Ultimo arꝰ ad idē. duo apl'i dei ſupponit ꝓ duodecim. ergo ꝓpoſitū. aña pꝫ. qꝛ vel pro aliqbus duob᷒ ſupponit vel ꝓ nullis. ſcđm nō eſt dicendū. detur ergo primū. et nō eſt maior ratio ꝙ pro iſtis duobus ſupponat ꝙ̄ pro illis duobus: ergo pro omnibus duobus ſupponit. Item oēs duos apoſtolos ſignificat: ergo pro illis ſimul iunctis poteſt ſupponere.

¶ Rñdet ꝯcedēdo ꝙ duo apoſtoli dei eſt terminus cōis. et cōcedit ꝙ pro iſtis duob᷒ ſupponit ⁊ pro quibuſcūq; duob᷒: qꝛ equalis eſt rō. ſed nō ſeqtur ꝙ copulatim ꝓ duodecim ſupponat: qꝛ duodecim ſimul iuncti nō ſunt duo apl'i dei. nec hoc valet de ſignificat: qꝛ ꝓbaret ꝙ hō ꝓ vno exercitu ſupponeret: ⁊ ſm hāc viā iſte non cōtrariantur. omnes duo apoſtoli dei ſunt duodecim: ⁊ nulli duo apl'i dei ſunt duodecim. cū ſint ſimul vere. Modus negandi hanc. oēs duo apoſtoli dei ſunt duodecim patuit in exponibilibus. ſed omnimodo h̄ eſt negāda ⁊ iſtes. duo apl'i dei ſūt duodecim: tres apl'i dei ſūt duodecim.

Hec deducit plene Albert᷒ de ſaxoñ. xvi. ſophiſ. et duobus ſequētibus.

¶ Epilogādo ex oibus dicit ꝙ multe ꝓpōnes ſunt diſtinguende penes hoc ꝙ et capit copulatiue vel copulatim: vt patet de iſtis. ſortes eſt ſortes ⁊ aliud a ſorte: qꝛ ſortes eſt ſortes ⁊ ſua aīa: ſortes eſt ſortes ⁊ nichil aliud a ſorte: quia ſortes eſt hō et aliqd qđ nō eſt aliud a ſorte: qꝛ ſortes quēadmodū ſortes eſt ſortes. ⁊ hō ſortes eſt ſortes ⁊ nō homo. ſortes eſt aliđ ꝙ̄ plato ⁊ nihil aliud ꝙ̄ plato. qđ pꝫ. qꝛ iſta ē falſa. ſortes eſt plato ⁊ nihil aliud ꝙ̄ plato. vbi ꝑdicatū pro nullo ſupponit vel ꝓ ſolo platone. prima facie primū apparet eo ꝙ plato eſt plato ⁊ aliud a platone. ſed in ſenſu añ explicato ſcđm eſt dādū: ⁊ tunc ſic. plato ⁊ nihil aliud ꝙ̄ plato ꝓ ſolo platone ſupponit: ergo addēdo relatiuū diuerſitatis aggregatū ꝓ qlibet alia re ſupponit: et ſic capiat ꝓ ſorte: ⁊ ꝑ ꝯñs extrema hui᷒. ſortes ē aliud ꝙ̄ plato ⁊ nihil aliđ ꝙ̄ plato. ſupponūt ꝓ eodē. ⁊ ſic aliud dicit alietatē toti᷒ copulati.

Hēriſber. Uideat albertus vbi ſupra.

Bis duo ſūt qttuoꝛ quđ diſtinguenda.

Bis dupliciter capit

Scđꝫ arithmeticoſ ter tria ter ſunt viginti ſeptem.

¶ Finaliter qrit de veritate hui᷒. bis duo ſūt qttuoꝛ. Hentiſber negat tales eo ꝙ duo nō ſunt qttuoꝛ. ⁊ ꝑ ꝯñs ſi duo nō ſūt ſiꝰ qttuoꝛ. bis duo nō ſūt qttuoꝛ ſꝫ dꝛ ꝙ h̄ ē diſtiguēda. bis duo ſūt qttuoꝛ. Uel h̄ aduerbiuꝫ bis dicit īterruptionē tpis et tūc illa ē falſa. ⁊ ſenſus ē. ſiꝰ duo ſūt qttuoꝛ. ⁊ poſtea illa deſinūt eē et iteꝝ ſūt qttuoꝛ. et hoc eſt falſum. Uel bis capit aggregatiue. ⁊ tūc illa eſt cōcedēda. ⁊ tūc eſt ſenſus. duo ⁊ duo ſunt qttuoꝛ. qꝛ niſi ſit numer᷒ quadrat᷒ nō cōſurgeret ex ductu ſuipſi᷒: nec numerus cubus ex ductu alicuius numeri in ſe duplicati. Dicunt arithmetici ꝙ ter tria ter ſunt viginti ſeptem ⁊ quater quattuoꝛ ſunt ſedecim quaꝝ prioꝛ eſt cubus et ſcđa quadratus qđ nō haberet verū ſine hac diſiunctiōe. de talibus hō et omīs aſinus ſūt currentia. a. homo et omnis aſinus ſunt. b. currentia. alibi habendus eſt ſermo.

¶ Sequitur de ⁊ diuiſiue tento.

Dictum eſt ſupra ꝙ qñ ⁊ copulat inter terminos duobus modis capitur. Uno mō complexiue: et ſic de eo locuti ſumus in caplo precedenti. Alio mō diuiſiue ⁊ ſic non qrit verbū pluralis numeri ſicut bene dicit Johānes dorp. ſed ei ſufficit verbū ſingularis numeri introducta ē hec diſtinctio ad ſaluādas aliquas ꝓpōnes communiter ꝯceſſas: vt hoc ſophiſma antiquiſſimū pariſius ⁊ rome vendit piper. qđ varij vario modo ſaluāt. aliquib᷒ ſicut dorp ⁊ Georgius dicentibus ꝙ includit ſignū vniuerſale ex iſtū terminū loco: ita ꝙ pariſius et rome vendit piper. tantū valet mētaliter ſicut vtroq; iſtoꝝ locoꝝ pariſi᷒ et rome vendit piper. in qua piper ſupponit cōfuſe tñ rōne huius ſigni vtroq;. Iſtud nihil valet qđ arguit ſic. captis iſtis terminis pariſi᷒ rome eius vendit: vel intellect᷒ pōt addere iſtam cōiūctionem ⁊ nō addēdo vtroq; iſtorum locoꝝ vel non poteſt. Scđm non eſt rationabile: ergo primum. quia ꝙ̄ꝙ roma ſit locus et pariſius ſit locus non oportet vbi ponunt iſti termini pariſius roma ponatur ille termin᷒ locus.

Pariſius ⁊ rome vēditur piper.

Improbat dictū dorp.

¶ Dicūt alij ꝙ illa nō pōt ſaluari niſi in ſenſu hypothetico: ita ꝙ illa eſt vna ypothetica. pariſi᷒ vendit piper ⁊ rome vēdit piper. et hoc ſatꝭ innuebat Georgi᷒ in ſuppoſitiōe cōfuſa tñ. vbi in vna regl'a dicit ꝙ piper bis ſupponit determinate: ⁊ ſic improprie ſupponit cōfuſe tñ qđ nichil eſt dictu: imo ſic nullo mō ſtat cōfuſe tñ. ſed bis determinate: ⁊ hoc mō loquēdo nō caderet difficultas tenēdo qđ videt cōformius dictis antiquoꝝ logicoꝝ ꝗ dicūt ꝙ copulatū de ꝑdicamēto vbi ⁊ qñ cōfundit terminū: ⁊ h̄ eſt verū de qlibet copulato diuiſiue ſūpto: vt ſortes ⁊ brunellus ē aīal. pariſi᷒ ⁊ rome vēdit piper ⁊ dꝛ ꝙ vtraq; iſtaꝝ eſt va. et ad veritates talium ſufficit ⁊ reqrit ꝙ ꝑdicatū cōueniat vtriq; parti copulati vel trib᷒ ꝑtib᷒ ſi fuerint: vt pariſi᷒ et rome et rothomagi vēdit piper. quare iſta ē falſa. ſortes ⁊ brunellus ē hō. poſt ꝙ̄ ꝑdicatū non cōpetit vtriq; pti copulati (ꝑdicatū tñ ꝙ̄) ſtās cōfuſe tñ: qꝛ ſi ſtaret determinate: vt pariſius et rome venditur piper. requirit ꝙ determinatū ſuppoſitū piperis in vtroq; illoꝝ locoꝝ vendat.

Improbat opinionē Georgii.

Copulatū de vbi ⁊ qñ diuiſiue ſūptū cōfundit terminum.

¶ Notādum eſt ſcđo ꝙ tales ꝓpōnes equalēt ypotheticis copulatiuis eis reſpōdentib᷒ ⁊ ꝑ ꝯñs eaꝝ cōtradictorie diſiūctiuis equiualebunt. et hic. ⁊ negatū valet vel affirmatum ⁊ econuerſo: quemadmodū in ypotheticis loquoꝛ de equiualentia in cōſequendo.

¶ Cōtra hoc arꝰ ſic. iſta eſt falſa. pariſi᷒ ⁊ rome vēdit piper. tenēdo eā cathegoricā. ergo modus declarādi nullus. aña pꝫ. qꝛ bñ ſequit. pariſi᷒ et rome vēditur piper: ergo piper vendit pariſius ⁊ rome. ꝯñs eſt falſum: qꝛ nullū piper vendit pariſius ⁊ rome. ꝓbat tamen cōſequentia per ꝯuerſionem ſimplicem.

¶ Rñdet negādo ꝯñam. et qñ dicis ꝯñs eſt falſum hoc dubito: qꝛ ſtat ꝙ piper

vendat pariſius et rome dato ꝙ nullū piper ſit pariſi' ⁊ rome. Sed traſeat ꝙ ꝯñs ſit falſum: q2 argumentū pōt applicari hic. ſortes ⁊ brunellus eſt aīal. ergo aīal ē ſortes ⁊ brunellus. et nego ꝙ ſit cōuerſi ꝯ ſimplex. imo arguit a ſuppoſitione confuſa tm̄ ad determinatā reſpectu multitudinis. q2 in iſta. pariſius ⁊ rome vēdit piper. piper ſtat cōfuſe tm̄. et in cōuertēte ſtat determinate imo iſta. pariſi' ⁊ rome vēdit pip. eſt vl̄is vl̄itate pueniēte ex pte de ⁊. q2 in iſta. oīs hō ē aīal. oīs eſt ſignū vniuerſale ꝯ̄tualiter includit ⁊ copulatiue acceptum. et ſic ⁊ participat naturam ſigni vl̄is quando capit diuiſiue potiſſimū.

Cōuertēs huius pariſius ⁊ rome vendit piper.

¶ Cōtra hoc arguit. Pariſi' et rome vendit piper. habet aliquā cōuertētem et querit de illa. dicit ꝙ eſt hec. piper vēditur pariſius vel rome. vbi deletur ſignū vl̄e in cōuertēte et mutat in pticularem. vt hic. quilibet hō eſt animal. ergo aīal aliquis homo eſt.

¶ Scd̄o arguit ad idē. iſta eſt vna affirmatiua cui' ſubiectū nō ſupponit non exponibilis. ergo ē falſa. añs pꝫ: de nullo vez eſt dicere. hoc eſt pariſi' et rome ens vēditū. ⁊ ſi ibi cauillas dicēdo ꝙ aliqd̄ eſt venditū pariſi' et rome adduco hāc. ſortes ⁊ brunellus ē aīal. in qua p̄dicatū p vno aīali ſupponit ⁊ nō p duobus vel trib' copulatim. et tm̄ ſubiectū p nullo vno ſupponit de nullo verū eſt dicere. hoc ē ſortes ⁊ brunellus. et ſic lꝫ extrema hui'. ſortes ⁊ brunellus eſt aīal. ſupponāt p nullo eodē accipiūtur.

Quō verificet ſubiectū huius pariſius ⁊ rome vendit piper.

¶ Ad hoc argumētū rn̄det dupliciter. Tum pmo nego ꝙ ſubiectum nō ſupponat: q2 et diuiſiue ſumptū nō eſt ps ſubiecti: ſed ſubiectū debet ſic verificari. hoc ē pariſius vel rome ens venditū. cauſa eſt quare. et nō ē ps ſubiecti: q2 virtus eius cadit in p̄dicatū et in terminos ſequētes. Nec dicit ppoſitio de copulato ſubiecto: quia et eſt pars ſubiecti qñ diuiſiue capit. ſed q2 ⁊ interſeritur inter ptes ſubiecti.

¶ Cōtra hoc ar. Capta hac ppoſione ſortes et brunellus eſt aīal. ſubiectū eſt realiter ſortes brunelli'. qd̄ de nullo eſt verificabile nec aliqb': ergo nō ſupponit: nec h' valet interſerere vel in verificatiōe: q2 q̄libet termin' in recto ſupponēs pōt verificari ſine addito.

☞ ¶ Reſpōdet ꝙ ſubiectū eſt illi duo termini ſortes brunellus ⁊ illi indebite applicant ſine aliquo medio et redderēt orōnē nō intelligibilē: ppterea i verificatiōe opꝫ imponere vel: ⁊ nego ꝙ illud ſubiectū ſine addito pōt verificari: nec h' opꝫ. ſed opꝫ tenere cetera paria: q2 i iſta. pariſius ⁊ rome vendit piper. ⁊ in iſta. ſortes ⁊ brunell' eſt aīal. interponit et q̄re tota ē ppria: ſic interponēdū eſt vel in verificatiōe et nō tenebit ⁊. exēplū. oīs homo eſt aīal: hō p ſorte ſupponit: et tm̄ in verificatiōe delet ſignuꝫ vniuerſale.

☞ Scd̄o dicit traſeat ꝙ ⁊ ſit ps ſubiecti cōcedendo ꝙ totū ſubiectū nō ſupponit: nec requirit: ſꝫ ſufficit ꝙ vtraq̄ pars copulati ſupponat.

¶ Cōtra primā ſolutionē ar. ſeqret ꝙ iſta eēt cōcedēda. pariſi' ⁊ chimere vendit pip. poſito ꝙ piper vēdat pariſi'. ꝯñs ē falſū et ꝯ dicta. ergo ⁊ añs. et ꝯña pꝫ. q2 eſt vna affirmatiua cui' ſubiectū et p̄dicatū ſupponūt p eodē. de pipere vez eſt dicere hoc ē pariſius vel chimere ens vēditū. ⁊ pip ſupponit p eodē. igit.

¶ Rn̄detur cōcedēdo ꝙ extrema illi' nō ſupponūt p eodē. imo ꝙ ſtat p quocūq̄ ſupponit ſubiectū p illo ſupponit p̄dicatū. hoc pꝫ poſito ꝙ nihil vēdat pariſius niſi piper. et tm̄ adhuc illa ppō eſt falſa. eo ꝙ p̄dicatū non cōuenit ſubiecto ſm̄ exigentiaꝫ ſigni vl̄is: q2 illa ppō denotat ꝙ pariſius vendit piper. et chimere venditur piper: modo p̄dicatum non cōuenit ſubiecto pro vtraq̄ parte copulati.

Aliq̄ affirmatiua ē falſa: cui' extrema p eodem ſupponūt

¶ Contra hoc replicat quidā ibi nullū ponit ſignū vl̄e. pariſi' ſupponit diſcrete: rome ſupponit diſcrete vbi eſt illud ſignū vl̄e quod melius declarat in iſta. ſortes ⁊ brunellus eſt hō. ſortes ſupponit diſcrete: brunellus ſupponit diſcrete ibi nullū eſt ſignū vl̄e.

¶ Rn̄det ꝙ iſte nō cōſiderauit ſolutionē. nō dictū eſt ꝙ ē aliq̄s terminus diſtributus: ſed ponit ⁊ qd̄ eſt vl̄e ſuo modo. q2 quēadmoduꝫ in iſta. oīs hō currit. reqrit ꝙ ſortes currit et plato currit ⁊ ſic de aliīs. ita iſta. pariſius ⁊ rome vendit piper. exigit ꝙ pariſius vēdat pip: ⁊ rome vendat pip. Sed q̄rit an ſubiectū in iſta ſortes et brunellus eſt hō: ſi termin' cōis vel ſingularis: ſimiliter querit de quātitate hui'.

Vniuerſale ſuo mō.

¶ Ad pmū dr̄ ꝙ nec hoc nec illud: q2 nō eſt debita vnio ſubiecti de ſe: ſed p verificationē accepto. vel eſt terminus cōis.

¶ Ad ſecūdū dicit ꝙ eſt ppoſitio vniuerſalis et ſua ꝯdictoria particularis in qua et negat valens vel affirmatum.

¶ Sed contra hoc arguit ſic. Iſta eſt ṽa. nō ſortes ⁊ brunell' eſt aīal. ergo altera nō eſt ṽa. pbat añs. nō ſortes ⁊ brunell' eſt hoc aīal. et nō ſortes ⁊ brunellus ē hoc aīal. ⁊ ſic de ſingulis. ergo nō ſortes ⁊ brunell' ē aīal. ꝯñs tenet p aſcēſum. q2 añs eſt verū. nō ſortes et brunell' ē hoc aīal. demōſtrādo ſortē. hoc pꝫ p falſitatē ſue ꝯdictorie. ſortes ⁊ brunell' eſt h aīal.

¶ Rn̄det negādo ꝙ ſequat: et nego illū aſcēſum: ſed opꝫ aſcēdere diſiūctim: nō ſortes et brunellus ē hoc aīal vel hoc aīal. et ſic de ſingulis. et quēadmodū ꝯñs eſt falſum ita et añs. Sed tūc queris quō ſupponit aīal i iſta. nō ſortes et brunellus eſt aīal. ¶ Ad hoc reſpōdet ꝙ ſupponit confuſe tm̄. nec incōuenit ꝙ in neutra cōtradictoriarū diſtribuatur in ſcd̄a regula ſuppoſitionis cōfuſe diſtributiue. Dicit Georgi' ꝙ negatio quinq̄ modis impedit. et quart' modus eſt ꝙ ſi copulatū predicamēti vbi et qñ impedit negationē ne diſtribuat. ⁊ lꝫ georgius hoc inaduertēter poſuit cum quarta regula ſuppoſitionis cōfuſe tm̄ loquens de hac materia: tamē quartū impedimentū cepit ab antiquis ſophiſtis qd̄ omnino ſupuacaneū eſt niſi dicatur ſicut nos dicimus. Si vis dicere ꝙ diſtribuit diſtributione oppoſita ſuppoſitioni confuſe tm̄. de qua ante meminimus in oppoſitionibus in ideꝫ redit: licet ſub aliīs verbis. Etiam hic ens venditum ſtat confuſe tantum dicendo. pariſius ⁊ rome ens venditum eſt piper.

Georgius de negatione quinq̄ modis impedita.

¶ Cōtra iſtud totū ar. adhuc vna ppoſitio cōtradicit iſtis duabus. pariſius ⁊

rome venditur piper. piper vendiť pariſi' et rome: ergo ille due equalent. ꝯña eſt nota. probaƚ aña ꝙ cõtradicat huic. piper vẽdiť pariſius ⁊ rome. non eſt queſtio. ſed ꝙ cõtradicat alteri ꝓbatur. qꝛ qlibet termin' diſtribuibilis in affirmatiua nõ diſtribut' in negatiua diſtribuitur ceteris ſeruatis ad ꝯdictionẽ. igiť. imo iſta. nullũ piper vẽdiť pariſi' et rome. equalet iſti. nullũ piꝑ vẽditur pariſi' vel nullũ piper vẽdiť rome. q̄ formaľr repugnat huic. pariſius ⁊ rome vẽdiť piper.

¶ Rñdeť negãdo ꝙ vna ꝓpoſitio vtriꝙ cõtradicat. imo iſta. nullũ piper venditur pariſi' et rome. eſt ꝟa. et nego ꝙ equalcat diſiunctiue date: qꝛ opꝫ capere ſuã verã cõtradictoriã que eſt hec. piper vẽditur pariſius ⁊ rome que equalet huic. piper vẽdiť pariſi' et idẽ piper vẽditur rome. q̄ manifeſte eſt falſa. et ex illo apparet ꝟitas huius. nullũ piper vẽditur pariſi' ⁊ rome. qꝛ equalet huic nullũ piper vendiť pariſi' vel nullum idẽ piper qđ vẽditur pariſius vendiť rome. q̄ diſiũctiua eſt ꝟa ꝑ ſecũda ꝑte. Forte dicis pariſius et rome vendiť piper: ergo. a. piper vẽditur pariſius et rome. ꝯña ẽ falſum: qꝛ nullũ a. piꝑ vendiť pariſi' et rome. vt pꝫ ꝑ aſcenſum. ⁊ ꝯña pꝫ. nõia ⁊ ꝟba trãſpoſita idẽ ſignificãt.

¶ Rñdeť negãdo ꝯñam. quia piper nõ ſupponit eodẽ modo confuſe tm̃: qꝛ in prima cõfundiť poſt copulatũ qđ eſt ſpãle ſignũ ſuppõnis. in ꝯñte cõfundiť nõ poſt ſpãle ſignũ. ꝓpterea in vna ꝯdictoria diſtribuiť diſtributiõe oppoſita ſuppoſitioni cõfuſe tm̃. in altera ꝟo diſtributiõe oppoſita ſuppoſitiõi determinate.

¶ Cõtra hoc ar̃. qꝛ tũc eodem mõ iſte debẽt cõcedi. ter cãtaui miſſam. ter bibi vinũ. duo boies ſunt vn' hõ. ꝯña eſt falſum ꝑ oppꝫ: ergo ⁊ aña. ꝙ ꝯña ſit falſum. ꝓbaƚ ſic. quia bene ſequiť. ter bibi vinuꝫ, ergo ter bibitũ a me eſt vinũ. ter cãtaui miſſam: ergo ter cãtata a me eſt miſſa. iſtoꝝ cõſequẽtiũ ſubiecta nõ ſupponũt ergo ꝯña ſunt falſa et ꝯña tenent ab actiua ad paſſiuã. ¶ Rñdetur ẽ imprĩcẽs dictis cõcedere ꝓpõnes ꝓpoſitas: ſed poſtꝗ a multis cõcedunť et ad hoc ſunt deputate certe regule in ſuppoſitione cõfuſa tm̃ cõcedendo tales. ter bibi vinũ. ter dixi horas. has negãdo. vinũ ter bibi. horas ter cãtaui. ſed iſtã ſemꝑ negando boies ſunt hõ ad intentionẽ argumenti: qꝛ nõ intẽdi loqui de hominib' ꝑtialib' eo ꝙ extrema nõ ſupponunt pro eodẽ nec pro eiſdem: nec realiter includitur vnũ ſincathegoreuma in vno extremo: ⁊ tũc ad argumẽtũ. ter bibi vinũ. ter bibitũ. ꝓ nullo ſupponit arguendo ab actiua ad paſſiuam.

¶ Reſpõdeť cõcedendo ꝙ ter bibitũ nõ ſupponit: ſꝫ in tal: b' ſufficit ꝙ deleto termino numerali reſiduũ extremoꝝ accipiaƚ ꝓ eodẽ ſm exigentiã termini nũeralis. vt ad veritatẽ hui'. ter bibi vinũ. ſufficit ꝙ ego et bibens vinũ ꝑ eodẽ ſupponat tribus vicib' interruptis. Dicit interruptis q̄re nõ ſequiť ter bibi vinuꝫ in aula. ergo ter bibi vinũ: qꝛ ſi ſortes ad imaginationẽ cõtinue bibẽs egredereƚ ter aulã iſta eſſet ꝟa. ſortes ter bibit vinũ in aula. ⁊ nõ ꝓpterea h̄ cẽt ꝟa. ſortes ter bibit vinuꝫ. Forte dicis ꝙ pari ꝓteruitate tenebiť ꝙ ꝑdicatũ hui' ſupponit. ſortes videt oẽ aſtrũ. poſito ꝙ ꝟciſe videat vnũ aſtrꝫ et in verificãdo opꝫ delere ſignũ vl̃e. Dicit ꝙ nõ eſt ſimile ⁊ diſſimilitudinis maxima rõ ẽ aucto-

ritas artiſtarũ cõcedentiũ aliq̄s ꝓpõnes in q̄b' ſic opꝫ dicere. etiã termini nũerales apti' determinãt copulas ⁊ eaꝝ actus ꝙ extrema. De iſtis ampli' videbiť circa ſuppoſitionẽ cõfuſe tm̃.

¶ Queriť hic an ſignũ vl̃e ſingularis numeri poteſt diſtribuere totũ copulatum. vt omnis hõ et aſinus currit. ¶ Reſpõdeť ꝙ ſic et illa eſt mere vniuerſalis: quia ex ꝑte de ⁊ et ex parte terminoꝝ cathegoreumaticoꝝ. Ibi poteſt argumentari ꝑ regulas equipollẽtiarum an idem ſit dictu. omnis homo ⁊ aſinus non eſt animal. et nullus hõ et aſinus eſt aĩal. apparet ꝙ non poſtꝗ copulatũ negatur in ſcđa equiualet: vel eſt particularis ex parte note: vniuerſalis ex parte terminoꝝ cathegoreumaticoꝝ. ⁊ ſignũ vniuerſale affirmatiuũ nõ mutat ⁊ in vel. Tum primo. quia mediate ſeq̄tur. Tum ſcđo: qꝛ forte ex natura actus de qua non multũ contendo. ſed deſcẽdendo in talibus. homo et aſin' eſt animal. ſub iſtis terminis homo: aſinus capiamus ꝓportionabiliter et diuiſiue. Alique affirmatiue regulantur per negatiuas et nõ ecõuerſo: quod raro cõtingit: vt nõ ſortes et brunellus non eſt animal. que per hanc falſam dinoſcitur ſortes et brunellus non eſt animal. que equiualet iſti copulatiue falſe. ſortes non eſt animal et brunellus nõ eſt animal. et per ꝯñs altera huic. ſortes eſt animal vel brunellus eſt aĩal.

¶ Ultimo circa copulatiuas queritur quomodo veritas copulatiue negatiue cognoſcitur. ¶ Pro hoc dubio.

¶ Notãdũ eſt ꝙ negatio aduerbialis poſita in principio hypothetice negat totũ quod ſequitur quod ſe tenet ex parte illius ypothetice. hoc patet. quia talis propoſitio contradicit reſiduo dempta negatione: vt nõ. a. homo nõ eſt animal. ⁊ omnis homo eſt. b. animal vbi homo in primo loco ⁊ animal in vltimo diſtribuuntur: et animal in primo loco ſtat determinate et hõ in ſecũdo confuſe tantũ: et vtraꝙ cathegorica eſt negatiua. Eodem modo in conditionalibus et in aliis dicatur.

¶ Secũda ꝓpoſitio. negatio aduerbialis poſita inter partes cathegorice nõ agit vltra illam cathegoricam.

¶ Tertia propoſitio. negatio aduerbialis poſita immediate ante copulã ypotheticalem cadit in totum quod ſequitur: vt hõ eſt animal non et deus eſt.

¶ Quarta ꝓpõ. negatio nõialis nõ cadit vltra cathegoricã in qua poniť ſiue ponaƚ in frõte ſiue i medio. Ex iſto patꝫ quõ cognoſcẽda eſt q̄litas in ypotheticꝭ h̄ ꝑmiſſo ꝙ eodẽ mõ nota ꝯiñctionalis ſe hꝫ ad denolandam ꝓpõnẽ affirmatiuã ⁊ negatiuã ſicut ꝟbũ i cathegoricis inueniť ypothetica affirmatiua: cui' q̄lꝫ cathegorica ẽ negatiua: ⁊ ecõuerſo. exẽpliũ pmi. vt null' hõ eſt aĩal. ⁊ null' de' ẽ. exẽpliũ ſcđi. hõ ẽ aĩal nõ vel nullus de' eſt. imo dabilis eſt ypothetica negatiua ꝑ ſolã negationẽ note: vt ſuppoſita ꝓpꝛietate hui'. ſortes currit. plato diſputat. nõ tñ ꝓprie eſt ve. vt ſortes currit plato diſputat nõ ve. Sꝫ tũc q̄ris ꝯdictoriã iſti'. aĩal currit: nõ ſi homo currit. dr̃ ꝙ hec eſt. nõ aĩal currit: ſi non hõ currit. vbi pma cathegorica eſt vl̃is negatiua et tota ypothetica affirmatiua.

Ter bibi vinum.

Quid ſufficit ad veritatem hui' ter bibi vinum.

Termini nũerales apti' determinãt copulas ⁊ eaꝝ act' ꝙ extrema.

Negatio aduerbialis in pn̄cipio ypothetice totũ negat.

Quõ cognoſcẽdaƚ qualitas i ypotheticis.

ypothetica ꝟa ꝑ ſolã negationẽ note.

¶ Notādū eſt ſcḋo ꝙ circa copulatiuā negatiuā due ſūt opīatiōes. Quaꝝ pᵒᵣ eſt marcilii tenētis nullā copulatiuā negatiuā eē in mēte: ⁊ nō ſeq̄tur hec vocalis hȝ duas cathe gorìcas cōiūctas ꝑ hāc notā: ⁊ ergo iſta eſt copulatiua: ſed opȝ addere in aſſre ſ mētali eiᵘ ſ q̄ ſm eā ponit vel eodē mō dicit ꝙ diſiūctiua negatiua vocaliter ſubordinatur copulatiue affirmatiue ſuā poſitionem. ſic probat preſuppoſitis tribus propoſitionibᵘ. Quarū prima eſt ꝙ diſiunctiua affirmatiua cōpoſita ex partibus cōtradicētibᵘ copulatiue affirmatiue ei cōtradicit: vt ꝑ ubi cauſa. iſte cōtradicūt. hō eſt aīal ⁊ deus eſt. nulliᵘ hō eſt aīal vel nulliᵘ deus eſt ſortes nō currit ⁊ plato nō diſputat. ſortes currit vel plato diſputat.

Propoſitiones ꝑ oppoſitionibus propoſitionū ypothetícarum.

¶ Scḋa ꝑpoſitio. ꝙ tm̄ vnū vni opponitur ad hunc ſenſum ꝙ ſi plures vni contradicant ille inter ſe ſunt ſinonime.

¶ Tertia propoſitio. ꝙ dabilis eſt aliqua diſiunctiua affirmatiua in mēte.

¶ His pmiſſis arguit ſic. hec propō. hō eſt aīal ⁊ deᵘ eſt hȝ has ꝯdicētes, nō hō eſt aīal ⁊ deus eſt. qꝛ nō eſt verius cōtradicere et reliqua. ⁊ hāc. nulliᵘ hō eſt aīal vel nulliᵘ deus eſt ꝑ primā ſuppoſitionē: ergo ille ſunt ſinonime ꝑ ſecūdam ſuppoſitionē. Sed vna carū eſt diſiūctiua affirmatiua per tertiā ſuppōnē: ergo ⁊ altera tenet ꝯña: qꝛ copulatiua ⁊ diſiūctiua nō ſunt ſinonime. hec opinio eſt modici momenti. ⁊ nego ſcḋam ſuppoſitionē: imo dādo duas primas dicerē marcilio ꝙ dāda eſt copulatiua negatiua in mēte: ⁊ per ꝯñs cōcluderē ꝙ nulla eſt diſiunctiua. falſum eſt hoc ꝙ oēs ꝑpōnes cōtradicētes vni ſunt ſinonime. q̄libet hō currit. habet iſtas ꝯtradictorias. quidā homo nō currit: ⁊ nō quilibet homo currit ⁊ in ſecūda ponit actus vniuerſalis in mēte ⁊ non in altera quare intellectus habens iſtā mentalem. homo eſt aīal ⁊ deus eſt. non poteſt addere negationem nihil aliud addendo remanentibus eiſdem actibus et conceptibus. Martinus magiſtri opinatur cum marcio ⁊ facit rōnes. quarū hec melior eſt. nulla negatiua aliq̄d ponit: aliqua copulatiua negatiua aliquid ponit: ergo aliqua copulatiua negatiua nō eſt negatiua. ꝯña tenet in feſtino. minor ptȝ quia equalet vni diſiūctiue: qꝛ alterā ptē ponit: ⁊ maior eſt propoſitio famoſa in artibus.

Martinᵘ magiſtri.

¶ Rn̄det negādo maiorē. immo negatiua pregnās ponit aliq̄d: vt ptȝ de hac tm̄ ſortes nō eſt hō. Forte dicit arguens intelligit de pure negatiua. Tūc dico ꝙ deſtruit ſuū argumētū: ⁊ cōcedo maiorē: imo iſta eſt negatiua. nō antixp̄s eſt ⁊ chimera eſt. q̄ eſt negatiua cuiᵘ q̄lȝ cathegorica negatiua nō ponit āticriſtū eē neq̄ chimerā fore: ⁊ cōcedit ꝙ equalet vni diſiūctiue huic. ſ. nulla chimera eſt: vel antixp̄s nō eſt mō iſta diſiūctiua nihil ponit ad hūc ſenſuȝ ꝙ requirat exñtia rerū ꝑ q̄bᵘ ſupponūt extrema cathegoricaꝝ. Forte dicis ponit vnā partē ad hoc ꝙ ſit vera: verum eſt. ſic iſta. antichriſtus non eſt. quia antichriſtus non eſt in rerū natura ponit veritas illius. hoc prenotato ꝙ eſt aliqua copulatiua negatiua in mente.

Negatiua ꝑgnās ponit aliq̄d.

Uarie opiniones de negatiōe

¶ Dicūt aliqui ꝙ negatio aduerbialis poſita in capite ꝑpōnis negat preciſe aduerbialē copulā ypotheticalē ⁊ nō copulas ꝟbales: et iſte li in ypothetical modiᵘ dicere hȝ ꝙ eſt aliq̄s terminᵘ diſtribuibilis in vtraq̄ ꝯdictoriaꝝ nō diſtribuitᵘ: in vtraq̄ diſtribuitᵘ. Intelligo vitra illa de q̄bᵘ locuti ſumᵘ ſ oppōnibᵘ. primū ptȝ qꝛ iſte ꝯdicūt. hō ē aīal ⁊ deᵘ eſt: nō hō eſt aīal ⁊ deᵘ eſt. ⁊ tñ nec hō nec aīal diſtribuit in vna. Secūduȝ patet in his duabᵘ oīs homo eſt aīal: et oīs deus eſt: nō omnis hō eſt animal ⁊ omnis deus eſt. Alij dicūt rationabiliᵘ ꝙ negatio aduerbialis negat copulam ypotheticalem ⁊ copulas verbales.

¶ Omnibᵘ his poſitis dr̄ ꝙ ad veritatē copulatiue negatiue ſufficit ꝙ vna pars eius (vt iacet in forma) ſit falſa. hoc probatur: quia hoc ſufficit ad falſitatē affirmatiue: ergo ad veritatem negatiue ſatis eſt cuȝ contradictorie propoſitiones ꝯtradictorias habēt cauſas veritatis ⁊ falſitatis: vt ꝑ ubi cā. hec copulatiua ē ꝟa nō hō eſt aīal: ⁊ hō eſt aſinᵘ. qꝛ ſcḋa ps eſt falſa. ⁊ dꝛ in forma: qꝛ ſcḋa pars eſt negatiua: et tantuȝ valet ſicut nullus hō eſt aſinus ſed tūc prima ps in valore eſt falſa. Sed aliqua eſt vera cuiusvtraq̄ pars in valore eſt vera: vt non hō eſt lapis et homo eſt aſinus. vtraq̄ cathegorica eſt negatiua: ⁊ negatio deſeruit illis tribus propoſitionibus: ſed hō eſt lapis que eſt pars illius copulatiue eſt impoſſibilis ⁊ affirmatiua propoſitio: licȝ nō hō eſt lapis ſit neceſſaria ⁊ negatiua enūciatio. Ex oībus his patet ꝙ in ypotheticis affirmatiua affirmatiue ꝯdicit hoc patet de copulatiua affirmatiua et diſiunctiua affirmatiua cōpoſitis ex partibᵘ ꝯdicentibus: qꝛ iſta. hō eſt aīal ⁊ deus eſt. multipharíā pōt habere ꝯdictionē ꝑmo. nulliᵘ hō eſt aīal: vel nullus deus eſt. ſcḋo habet ꝯdictorias negatiuas: vt nō hō eſt aīal ⁊ deᵘ eſt nullus homo eſt aīal nō ⁊ nullus deus eſt. Et ex illo ſequit ꝙ negatiua formaliter affirmatiue equalet. hoc probatur copulatiua negatiua ⁊ diſiunctiua affirmatiua ꝯdicūt copulatiue affirmatiue: ergo inter ſe equalent. Scḋo ſequit ꝙ diſiūctiua negatiua equiualet copulatiue affirmatiue ꝑ primā rꝫam equipollentiaꝝ. Probat. Iſte ꝯdicūt: vt ſupra dictū eſt. hō eſt aīal ⁊ deᵘ eſt: nullus hō eſt aīal vel nullus deus eſt. ꝑponendo vni negationem dicēdo nō nōnullus hō eſt aīal vel nullus deus eſt. Illud aggregatū equalet copulatiue affirmatiue. ⁊ quēadmodum dictuȝ eſt ꝙ cauſalis infert rōnalē: ita copulatiua diſiunctiuā infert tāq̄ a ſubalternāte ad ſubalternatā: ⁊ tūc per ordinē cauſalis rōnalē infert rōnalis copulatiuā ⁊ copulatiua diſiūctiuā. Sed ꝯditionalis impertinēter ſe hȝ reſpectu copulatiue et diſiūctiue ex antedictis circa notas ꝯñtiales ad iūgēdo copulatiuā ⁊ diſiūctiuā facile ptȝ ordo: arguendo ex oppoſito conſequentis ad oppoſituȝ antecedentis multa iſtorum ſunt clara: ſed ⁊ diuiſiue ſumptū conſideretur.

Ad veritatē copulatiue negatiue quid ſufficiat.

Copulatiua negatiua formaliter equalet diſiūctiue affirmatiue et diſiūctiua negatiua copulatiue affirmatiue.

¶ Contra q̇d arguit adhuc duplici argumento. Tū primo. q̄ñ ex capit diuiſiue equiualet vni copulatiue: ꝗ ſuperflua eſt illa diſtinctio. Tū ſcḋo. ſortes ⁊ brunellus ſumptū diuiſiue equalet illi copulato accepto ꝯplexiue: ergo inter illas acceptiōes nō eſt diſcrimē antecedēs ptȝ: qꝛ ⁊ eodē mō ſituatur: ⁊ cetera ſunt paria.

¶ Ad primū reſpondet concedendo ꝙ ⁊ diuiſiue ſumptū equalet copulatiue et

nego cõſequētiã: ꝙ propterea ſuperuacanea eſt diuiſio. hoc argumẽtũ ꝓbaret copulatiuã negatiuã diſiũctiue affirmatiue nõ equalere: ſz ꝙ iſte non equipolleant. non quilibet homo currit: et quidam homo non currit.

¶ Ad ſcdm dicit ꝙ ⁊ capit equiuoce qñ capit complexiue et qñ diuiſiue vnũ copulatũ cõfundit reliquũ ꝓo nõ. mltiplex diſcrimẽ aliñ narratũ eſt. ¶ Adde ꝙ ꝓpõnes de vbi et qñ reddunt propõnẽ copulatiuã: vt adã fuit vbi helias fuit: adã nõ fuit qñ noe fuit vñ ſm okam ⁊ buridanũ ad veritatẽ taliũ ꝓpõnum cognoſcẽdã nõ opꝫ aſpicere ad partes vt iacẽt in forma: ſz ad mẽtalẽ copulatiuã: vt helias fuit in aliquo loco ⁊ in eodẽ loco fuit helias adã fuit in aliquo tpe ⁊ in eodẽ tpe noe nõ fuit. Paulus venet' et aliñ quidam dicunt eas eſſe cathegoricas. Pe. de bruxel. dicit ꝙ poſſunt diſtingui vt poſſunt eſſe de tpato extremo ⁊ ſunt cathegorice vel tpales ypothetice: ⁊ ſic prima in ſenſu cathegorico eſt vera: vt eſt copulatiua eſt falſa. Adducit idẽ Pe. de brux. modũ. ſ. Thome ex opc. xlviij. dicẽtis tpales ⁊ cauſales reduci ad ſpẽs ꝓpoſitionũ ypotheticarũ: ⁊ ſic videtur velle illas eſſe ypotheticas.

Additio.

¶ Sequitur de diſiunctiuis.

Diſiũctiua eſt illa in qua cõiungunt due cathegorice ꝑ hãc cõiũctionẽ vel: vt ſortes currit vl' plato diſputat. Ad veritatẽ diſiũctiue ſufficit alterã partẽ eſſe verã: vt hõ eſt aial vl' equ' eſt lapis. Tñ ꝑmittit ꝙ vtraqꝫ ſit vera: ſed nõ ita ꝓprie: vt hõ eſt aial vel equus eſt hynnibilis. Ad falſitatẽ eius requiritur vtrãqꝫ partẽ eſſe falſam: vt hõ eſt aſinus vel equus eſt lapis.

¶ Circa hãc litterã notãdũ eſt ꝙ ꝓpõ diſiũctiua eſt ꝓpõ ypothetica in qua plures ꝓpõnes cõiũgunt ꝑ hãc cõiunctionẽ vel tãꝙ ꝑ copulã principalẽ vel per aliquod equalẽs: nõ ꝙ ſit equiualens in cõſequẽdo: qꝛ nõ ⁊ valet vl'. Sed equalẽs in preſentiarũ voco realiter cõiunctionẽ diſiũctiuã vt aut ve. ¶ Vel capit dupliciter. vno mõ vt coniungit inter propoſitiones. alio modo vt cõiungit inter terminos ſiue a parte ſubiecti ſiue a parte ꝑdicati dicatur proportionabiliter ad ſimilia membra in copulatiuis.

Diffinitio ꝓpõnis diſiũctiue

Et negatũ valet vl' affirmatum.

Vel duplr capitur.

¶ Circa diſiunctiuas ponunt regule ꝯñtiales quarũ prima eſt. Arguẽdo a pte diſiũctiue affirmatiue ad totã diſiũctiuã affirmatiuã in ordine ad ſenſuꝫ diſiũctiuũ eſt formalis cõſequẽtia ⁊ nõ econuerſo. Dicitur affirmatiue ꝓpter partẽ diſiũctiue negatiue ꝙ nõ infert totã. Dicit in ordine ad ſenſuꝫ diſiũctiuũ propter ꝓpoſitiones q̃ pñt capi in ſenſu diſiũctiuo ⁊ copulatiuo vel in aliis ſenſib'. Scda ps regule tenet niſi qñ ps illata ſequit ex vtrauis pte diſiunctiue: qꝛ bñ ſequit hõ eſt aſin' vel baculꝰ ſtat in ãgulo: de' eſt vel ſortes currit: ergo de' eſt: antixp̃s eſt albus vel antixp̃s eſt colorat': ergo antixp̃s eſt coloratus. Et ex iſta regula ſequit ꝙ formalis eſt ꝯña arguẽdo a diſiunctiua negatiua ad alterã partẽ eius: ⁊ nõ econuerſo niſi ꝓportionabiliter qñ vna ps infert vtranqꝫ. Correlarie ꝓbat. ps diſiũctiue affirmatiue infert totalẽ diſiũctiuã: vt dicit regula: ꝗ arguendo ex oppoſito ꝯſequẽtis ad oppoſitũ antecedentis valebit conſequentia.

Pro cõſequentiis diſiunctiuis.

¶ Scda regula pricipalis arguẽdo a tota diſiũctiua affirmatiua cum deſtructiõe vni' ptis ad põnẽ alteri' eſt formalis ꝯña. vñ ſeqt ſortes currit vl' plato diſputat: ſortes nõ currit: ergo plato diſputat. ꝓbat regula. oppoſitũ ꝯñtis repugnat añtecedẽti: qꝛ dato ꝙ plato nõ diſputat ⁊ ſortes nõ currit: ꝑ añs tũc deſtruit diſiũctiua ꝙ neqꝫ ſor. currit neqꝫ plato diſputat.

¶ Notãdũ eſt ſcdo ꝙ ad veritatẽ diſiũctiue affirmatiue ſufficiat alterã ptẽ eẽ verã ⁊ hoc eſt vex. dicit Priſcian'. qñ ꝯiũctio ſub diſiũctiue capit als opꝫ vnã ptẽ eẽ verã ⁊ aliã falſam. iſtũ modũ loquẽdi inſeqt boeti': ſz ſubdiſiũctiue loqmur. ¶ Vñ ꝑ maxĩa ſeruãdũ eſt ꝙ diſiũctiua ptẽ fortiorẽ ãplectit. Et ex illo põt ſciri qd reqrit ad poſſibilitatẽ diſiũctiue. ſ. vnius ꝑtis poſſibilitas. Et ad neceſſitatẽ ſufficit vni' ꝑtis neceſſitas: vt hõ eſt aſin' vel de' eſt. ſz neutri' ptis neceſſitas reqrat ad ei' neceſſitatẽ. Vñ qñ ptes diſiũctiue participãt legẽ ſubcõtrariaꝝ vl' ꝯdictoriaꝝ diſiũctiua eſt neceſſaria. Et h' triphariã eẽ põt. Primo qñ vna ps ẽ neceſſaria. Scdo qñ diſiũctiua cõponit ex ptib' repugnãtib'. ſortes currit: vl' ſortes nõ currit. Tertio qñ capit ꝯdictoriũ añtis diſiũctiue cũ ꝯñte: vt ſortes nõ currit: vl' hõ mouet. Et iſta duo vltĩa mẽbra ſatis bñ intelligũt in vno: Imo etiã ⁊ primũ: qꝛ tũc diſiũctiua ꝯponit ex ptib' repugnãtibus qñ copulatiua ei ꝯdicẽs ẽ ĩpoſſibilis: vt capta iſta: ſortes nõ currit vel hõ mouet. ſua cõtradictoria eſt ſortes currit: ⁊ nullus homo mouetur. q̃ eſt impoſſibilis.

Priſcian'

Diſiunctiua fortiorẽ partẽ ꝯquitur.

Qñ diſiũctiua componit ex partib' repugnantibus.

¶ Ex iſto ptꝫ ꝙ nõ inconuenit diſiũctiuã trãſcẽdere partẽ fortiorẽ: ſz nunꝙ ſub ea deſcẽdit hoc pꝫ. ſortes currit vel ſortes nõ currit. neutra ps eſt neceſſaria: ſz tota diſiũctiua eſt neceſſaria: idẽ ptꝫ hic hoc cõtinuũ nõ diuidit in hanc partem: vel hoc cõtinuum nõ diuiditur in hanc partem: vel hoc continuũ nõ diuiditur in hanc partem: ⁊ ſic de ſingulis demonſtrando ad imaginationẽ oẽs ptes ꝯtinui tota diſiũctiua ẽ neceſſaria: vt ptꝫ ꝑ impoſſibilitatẽ ſue contradictorie: ⁊ tamen nulla cathegorica illius diſiũctiue eſt neceſſaria: immo ꝙ fortius eſt nec diſiunctiua compoſita ex duabus cathegoricis nec ex tribus nec ex mille nec ex ꝙtolibet numero finito. Ex illo patet quid ſufficit ad eius impoſſibilitatẽ. Ad ſciendã diſiunctiuam ſufficiat vnã ptẽ ſcire licet hoc non requirat: immo ego ſcio vnã diſiunctiuam cuius quamlibet partem ꝯdubito: hoc probatur. hanc diſiunctiuam ſcio papa dormit vel nullus papa dormit. quia ſcio ſuam ꝗ contradictoriam eſſe impoſſibilem ⁊ per conſequẽs hanc ſcio eſſe neceſſariam: ⁊ priorem partem dubito: ⁊ ex conſequenti ſcdam: quia dubitato vno contradictoriorum dubitandum eſt ⁊ reliquum Et ex illo cognoſcitur quid ſufficit ad ignorandam diſiunctiuam. Similiter hec eſt credita a me. deus fecit mundum: vel homo eſt aſinus. et hanc opinor. deus poteſt facere infinitum magnitudine vl' homo eſt aſinus: quia vna pars eſt impoſſibilis: ⁊ altera opinata a me: ⁊ ꝑ ꝯſequẽs tota diſiũctiua opinata ⁊ cã dubito de diſiũctiua negatiua. dicat ſicut de copulatiua affirmatiua iuxta illa q̃ tacta ſunt ĩ materia de copulatiuis.

Ad ſciẽdã diſiũctiuã q̃d ſufficiat

Quid ad ignorandam.

¶ Cōtra hoc arguit et primo contra primā regulā. nō ſequitur. ſortē currere ē cōtingens: ergo ſortē currere vel ſortem nō currere eſt cōtingens. ⁊ tñ arguit a pte diſiunctiue ad totam diſiunctiuā: ergo regula nulla.

¶ Rñdet diſtinguēdo ꝙ nō ſequatur. vel ſi ꝯñs capiat in ſenſu diſiunctiuo ⁊ cōtingēs idem determinat in ꝯñte ſicut in añte: ⁊ ſic nego. vel ſi determinet totū puta totā diſiunctiuā: et tūc cōcedo ꝙ nō ſeqtur. nec arguit ꝯ regulā qꝛ tūc eſt vna cathegorica affirmatiua cuiꝰ ſubiectū eſt hoc totū. ſortes currit vel ſortes nō currit. ſupponēs ꝓ illa diſiunctiua: et pdicatū ē iſte terminꝰ cōtingens qđ non cōpetit illi ſubiecto.

Quō ppoſitiōes in qbꝰ ponit vel ſunt diſtinguēde

¶ Et eodē mō tales ſunt diſtinguēde. ſortem currere vel ſortē nō currere eſt neceſſe: ſortē currere et ſortē nō currere eſt impoſſibile. Si neceſſe in prima determinat hoc totū et nō partes. ſortes currit vel ſortes nō currit. illa eſt vera. ſi partes: falſa eſt. Oppoſito modo ē de ſecūda. Si impoſſibile determinet totum vera eſt: quia ſignificatur ꝙ hec copulatiua ſortes currit et ſortes non currit ē impoſſibilis: ſi ptes determinet falſa ē.

¶ Scđo nō ſeqtur. hoc eſt falſum, ergo hō eſt aſinus: vel hoc eſt falſum. continue ꝑ ꝓnomen hoc demōſtrando illā ſingularē que eſt ps diſiunctiue. ⁊ tñ arguit a pte diſiūctiue ad totā diſiunctiuā. igitur. ꝙ nō ſequat pbat añs eſt verum et ꝯñs falſum. qꝛ detur oppoſitū ꝙ ꝯñs eſt verū: et cū hec ſit falſa. hō eſt aſinus. opꝫ hāc eſſe verā. hoc eſt falſum. ⁊ ſi ſic ita ē ſicut illa ſignificat: ſed illa ſignificat ꝙ ipſa ē falſa: et ita eſt ꝑ aduerſariū: ergo ipſa eſt falſa.

¶ Rñdet cōcedēdo ꝯñam: ⁊ ꝙ antecedens eſt verū et conſequēs falſuꝫ nec hoc incōuenit in ſe falſificantibus.

¶ Deinde arguit contra ſcđam regulā. nō ſeqtur oīs ppō eſt cathegorica vel ypothetica: ſed nō oīs ppō eſt cathegorica: ergo oīs ppō eſt ypothetica. ⁊ tñ arguit a tota diſiūctiua cuꝫ deſtructiōe vniꝰ ptis ad pōnē alterius ꝙ nō ſeqtur pꝫ. qꝛ añs eſt verum ⁊ ꝯñs falſum.

¶ Rñdet diſtinguēdo maiorē vel ſi iſta capit in ſenſu diſiūctiuo oīs ppō eſt cathegorica vel hypothetica. ⁊ ſic ꝯcedit maior ſed in ſenſu diſiunctiuo negat. in ſenſu quo cōcedit maior. falſa ē minor ⁊ nihil ad regulā.

¶ Cōtra hoc arguit. nō ſeqtur oēꝫ hoīem currere a ſignificat vel hō eſt aſinꝰ: ſꝫ aliquē hoīem nō currere a ſignificat. ergo hō ē aſinus. et tñ arguit a tota diſiunctiua ⁊c. ꝙ nō ſequat pbatur poſito ꝙ a ſignificet hanc copulatiuā. oīs homo currit: et aliquis hō non currit. iā ꝯñs eſt falſum ⁊ añs verū: qꝛ oēꝫ hoīem currere a ſigt. qꝛ poſtꝙ totā copulatiuā ſigt partes eius ſignificat. et ex illo reddit veritas minoris.

¶ Rñdet negādo ꝙ nō ſequat nec arguit a tota diſiūctiua cū deſtructione vniꝰ ptis aliquē hoīem currere a ſignificat eſt affirmatiua de dicto negato: ſed in minore opꝫ dicere nō omnē hoīem currere a ſignificat. ita ꝙ ſit ſenſus a nō ſignificat aliquē talem oīus homo currit. et tunc bene ſeqtur. ſed quēadmodū conſequens eſt falſum ita et minor.

¶ Cōtra hoc arguit. nō ſequit hō eſt aſinus: vel manꝰ mea ē clauſa: ſed nulla manus mea ē clauſa. ergo hō eſt aſinꝰ. ⁊ tñ arguit a tota diſiunctiua cū ꝓa deſtructione vniꝰ ptis ad poſitionē alterꝰ. ergo ſolutio ꝓcedēs nō ſatiſfecit. maior pꝫ poſito ꝙ manꝰ claudat tpe plationis maioris. et tpe minoris aperiatur.

¶ Rñdet cōcedēdo ꝙ nō ſeqt ſtante caſu argumēti: qꝛ nō arguit cū cōtradictorio vniꝰ ptis. ſi copula iſtiꝰ manꝰ mea eſt clauſa importet pñſe tꝑs in quo ꝓfert maior. ⁊ in minore tēpus importatū ꝑ copulā diſtribuit ꝓ illo paruo tpe in quo ē maior ⁊ nō eſt minor. qꝛ tūc copule ꝓpoſitionū nō referent ad idē tꝑs et hoc eſt cōtra naturā ꝯdictōis vt pꝫ ex diffinitione elench. Si tꝑs importatū ꝑ copulā negatiuā diſtribuat ꝓ toto tpe in quo ſunt maior ⁊ minor. ⁊ tūc cōceditur ꝯña. ⁊ quēadmodū ꝯñs ē falſum ita ⁊ añs imo impoſſibile ꝓpter ptiū incōpoſſibilitatem ſenſus minoris eſt nulla manus mea in tpe preſenti eſt clauſa. vbi tēpus preſens capitur ꝓ tempore prolationis vtriuſꝙ.

¶ Scđo arguit ad idē. Nō ſequitur ſortes ē aſinus vel ſortes nō eſt aſinꝰ: ſed ſortes nō eſt aſinꝰ. ergo ſortes ē aſinus. ⁊ tñ arguit a tota diſiūctiua ⁊c. qđ nō ſequat pꝫ de ſe.

¶ Rñdet ꝙ male cōcludit qꝛ in minori poſuimꝰ vnā negatiuā: ⁊ ſic affirmatiua erat deſtructa altera ꝑ correlatiue altera: ē negatiua ſed opꝫ cōcludere. ſortes nō eſt aſinus ſed ſi dicat in minori. ſortes eſt aſinꝰ iā deſtruo negatiuā. debeo cōcludere ſortem eſſe aſinū.

¶ Cōtra hoc arguit ſic. iſta ꝯña nihil valet ſortes nō eſt aſinꝰ. vel ſortes eſt aſinus ſed ſortes ē aſinus ergo ſortes ē aſinꝰ ergo ſolutio nulla. qđ nō ſequat pꝫ. añs eſt verū qꝛ ē diſiūctiua. cuiꝰ vna ps eſt ꝟa dꝫ ꝙ añs nō eſt diſiūctiua ꝓpoſitio. ſꝫ ſi capiat diſiūctiue nihil ad regulā: ſed añs dꝫ eſſe vna copulatiua cuiꝰ prior ps eſt diſiūctiua. poſterior ꝟo cathegorica vnā pte deſtruēs: ſcđe intētionaliter deſtruēs. inferēdo totū reſiduū in forma. ⁊ ex iſta regula cōiter inferūt doctores ꝙ ex impoſſibili ſeqtur qđlꝫ: ⁊ oīs ⁊ copulatiua ꝯpoſita ex ꝯdictorijs grā forme qđlibet infert ꝑ hoc mediū qñcūꝙ arguēdo a primo ad vltimū ꝯñe intermedie ſunt formales pmuꝫ añs formaliter infert vltimū ꝯñs. Declarat ſic ſeqtur. ſortes currit ⁊ ſortes non currit. ergo ſortes currit a tota copulatiua ad alterā eiꝰ partē: et vltra. ſortes currit: ergo ſortes currit vel hō ē aſinus. vtraꝙ iſtaꝝ ꝯñaꝝ eſt formalis ⁊ habet ꝙ hec copulatiua illā diſiunctiuā infert. Et rurſus ſortes currit: ⁊ ſortes nō currit: ergo ſortes non currit. ergo prima copulatiua formaliter infert ſortes currit: vel hō eſt aſinus: ⁊ ſortes nō currit et tūc capio illas tres ſortes currit vel hō eſt aſinus ⁊ ſortes nō currit. cōcluditur ergo homo eſt aſinus. Qđ impoſſibile inferat quodlibet materialiter declarabit in cōſequētijs.

Regula.

¶ Deinde arguit ꝯtra neceſſitatē diſiūctiue pbādo ꝙ iſta nō eſt neceſſaria: ſortes currit vel ſortes nō currit: ⁊ ſit rei ꝟitas ꝙ ſortes currat diſiūctiua inſequit ptē fortiorē ſed ps fortior ē ꝟa. et contingēs: ergo tota diſiūctiua ē ꝟa

cõtingẽs. Forte dicis ꝙ neutra ps eſt fortior altera ad eſſe cõtingens: vel forte dicis ꝙ diſiũctiua inſequitur ptem fortiorẽ ad hunc ſenſum ꝙ nõ deſcendit ſub pte inferiori: ſed nõ eſt incõueniens ꝙ vtrãq; partem tranſcẽdat.

¶ Cõtra hoc arᷓ. Plato diſputat quam ſuppono verã reddit diſiunctiuã ↄtingentẽ cum hac. ſortes currit ergo hec ſortes nõ currit reddit cõtingentẽ cũ hac: ſortes currit cõſequẽtia tenet: quia plato diſputat eſt vera. ſortes nõ currit eſt falſa et verũ quodlibet plus facit ad neceſſitatem ꝙ̃ falſum.

¶ Rñdetur negãdo ꝙ hec ſit neceſſaria. ſortes currit vel plato diſputat: ⁊ qñ dicis verum facit plus ad neceſſitatem ꝙ̃ falſuꝫ eo ꝙ plus facit ad veritatem.

¶ Rñdetᷓ ꝙ ſi ſic intelligatᷓ verum plus facit ad veritatẽ. i. reddit plura vᷓa cõcedo ſi intelligitᷓ ꝙ reddat vnã totalẽ diſiũctiuã magis verã hoc nego: eo ꝙ vna ꝓpõ vᷓa nõ ẽ verior. altera vᷓa ꝗnimo nulla ꝓpõ eſt verior altera. ⁊ nulla ꝓpõ eſt falſior altera: q̃ veritas cõſiſtit in diuiſibili queãdmodum anguli recti: ⁊ ſic falſum ⁊ verũ equalr̃ cõtradicunt ad neceſſitatẽ ceteris parib' ſortes nõ currit. nõ conſtituit diſiunctiuã neceſſaria cũ hac ſortes currit. eo ꝙ eſt falſa: ſed q̃ ei repugnãs q̃ aliqua diſiũctiua eſt neceſſaria cui' quelibet ps eſt vᷓa. hoc pꝫ de hac deus ẽ vel hõ eſt aĩal. Etiã qñ vtraq; ps eſt cõtingens: vt antichriſtus nõ eſt alb' vel homo eſt coloratus. vtraq; pars eſt cõtingẽs et vera: et tota diſiunctiua neceſſaria.

¶ Scd̃o arguitᷓ ad idem Iſta cõponitᷓ ex duab' ↄdictoriis hoc ẽ falſuꝫ vel hᷓ nõ eſt falſuꝫ cõtinue demõſtrãdo affirmatiuã: ⁊ tñ non eſt neceſſaria ergo nõ oĩs diſiunctiua cõpoſita ex contradictoriis eſt neceſſaria: ꝙ iſta non ſit neceſſeria ꝓbatur. vtraq; pars eſt falſa; ergo tota diſiũctiua nõ eſt neceſſaria.

¶ Reſpõdetᷓ breuiter negãdo ꝙ illa nõ eſt neceſſaria imo eſt falſa. et formalr̃ neceſſaria pꝫ intelligẽti inſolubilia.

¶ Cõtra hoc arᷓ ſtãte caſu primi argumẽti ↄ hãc materiã hec eſt cõtingẽs ſortes currit: ⁊ hec ẽ tota vᷓitas iſti' diſiũctiue: ergo tota veritas hui' diſiũctiue eſt cõtingens et per cõſequẽs hec diſiunctiua ẽ cõtingens.

¶ Rñdetᷓ cõcedendo maiorẽ ⁊ diſtinguitᷓ minor. vel iſte ḡtũs illi' diſiũctiue intrãſitiue cõſtruitᷓ. ita ꝙ ſit ſenſus hec ẽ tota veritas ꝗ̃ eſt hec diſiunctiua vᷓa. et ſic nego ꝙ illa eſt impoſſibilis: aut tranſitiue ↄſtruitᷓ. ita ꝙ ſit ſenſus hec eſt tota veritas quã habet illa diſiunctiua vel que denoiat illã diſiunctiuã verã: ⁊ ſic conceditur cõcluſio in eodem ſenſu.

¶ Quarto arguitᷓ: ſortẽ currere eſt cõtingens: ⁊ ſortẽ currere eſt ſortes. currere vel ſortes nõ currere. ergo ſortes: currere vel ſortes nõ currere ẽ cõtingens. ↄñа tenet expoſitorie: et añs eſt verum ergo et ↄñs.

Bipartita cõtingẽtis acceptio.

¶ Rñdetᷓ ꝙ p̃miſſe ſunt multiplices ꝑ hᷓ qd̃ ↄtingẽs põt capi p̃me intẽtionalr̃ put vt tñ valet ſicut res cõtingẽs. Vel ſcd̃e intẽtionalr̃ ꝓ ꝓpõne cõtingẽti. ſi ↄtingẽs in maiore capitᷓ p̃me intẽtionalr̃: tũc ↄcedo maiorẽ: q̃ ſenſus ẽ ſortes currẽs eſt res cõtingẽs cũ ſubiectum ſupponat ꝑſonalr̃. etiã maior ẽ cõcedẽda ſi ↄtingẽs capitᷓ ſcd̃e intẽtionalr̃: q̃ ſenſus ẽ ſortes currit ẽ ꝓpõ cõtingẽs in p̃mo ſenſu eſt ſingularis et ſcd̃o indefinita. Et ad minorẽ eaꝫ diſtinguo: vel oẽs termini capiuntᷓ ſigᷓtiue ⁊ tunc eſt ſenſus. ſortes currẽs ẽ ſortes currẽs vel ſortes nõ currẽs: et hoc ẽ veꝝ: vel ambo termini capiũtᷓ materialr̃ ꝓ ꝓpõnib' quaꝝ ſũt dicta ⁊ tũc minor ẽ falſa: ⁊ ſenſus ẽ hic ꝓpõ ſortes currit ẽ hec ꝓpõ ſortes currit vel ſortes nõ currit qd̃ ẽ falſuꝫ. Et ſi dicas hñ ſeq̃tur ſortẽ currere ẽ ſortes currere: ꝗ ſortẽ currere ẽ ſortẽ currere: vl' ſortẽ nõ currere a pte diſiũcti ad totũ diſiũctũ: vl' ab inferiori ad ſuperi'.

¶ Dr̃ ꝙ terminis materialr̃ ſũptis ↄña nihil valet imo ſm illã ſigᷓtionẽ diſiũcti nõ ẽ ſupi' ad ptẽ ei'. imo diſparatũ ↄcedendo ſp ſigᷓtiue cõcedit añs cũ ↄñte: ⁊ capiẽdo cõtigẽs p̃me intẽtionalr̃ ſi ſp ſcd̃e intẽtionalr̃ ↄcedatur ꝗcq̃d ſit de forma arguẽdi. minor ẽ falſa ſicut et ↄcl'o. Si termini difformiter capiãtᷓ erit fallacia eq̃uocatiõis. et ex illo põt ſolui aliud argũ ꝗ̃ argueretᷓ idẽ ẽ ſigᷓtũ hui' ſortes currit: ⁊ hui' diſiũctiue: ſortes currit vel ſortes nõ currit: ſed vnuꝫ ſignificatũ eſt cõtingens: ergo ⁊ reliquũ.

¶ Rñr: ꝙ ſortes currit nichil aliud ſigᷓt niſi ſortẽ currere ⁊ inſup ſortẽ currere eſt ſortes currẽs: ⁊ illd̃ eſt ſigᷓtũ diſiũctiue nũc: ſꝫ ſi ſortes nõ curreret: ſortẽ nõ currere eſſet ſigᷓtũ diſiũctiue illi'. Sꝫ fateor ꝙ eadẽ res ſucceſſiue ẽ ſortẽ currere ⁊ ſortẽ nõ currere: puta ſortes. Et ex illo põt diſſoluere aliud argumẽtũ ꝗ̃ ꝓbaretᷓ ꝙ iſti termini cõuertuntᷓ: q̃ oẽ ꝙ ẽ ſortẽ currere eſt ſortẽ currere vel ſortẽ nõ currere ⁊ ecõuerſo hᷓ eſt verũ nũc actu ſꝫ non opꝫ ecõuerſo: q̃ ſi ſortes quieſcit hec eſt falſa. oĩne qd̃ eſt ſortem currere vel ſortẽ nõ currere eſt ſortẽ currere.

¶ Quĩto arᷓ. hec diſiũctiua eſt neceſſaria ſm Ariſto. iſte hõ erit vel iſte hõ erit vel iſte hõ erit: et ſic de ſingulis demõſtrãdo oẽs hoĩes futuros ⁊ loquamur ſm principia Ariſtotelis et tñ iſta nõ eſt neceſſaria aliquo iſtoꝝ modorũ: ergo dicta male ponitur. ꝙ illa ſit neceſſaria pꝫ ꝑ impoſſibilitatẽ ſui cõtradictorij. Forte dicis cõplectitur in vno modorũ eo ꝙ ptes repugnãt in ſuo ↄdictorio ⁊ ſic illa eſt diſiũctiua ꝑticipat legẽ ſubcõtrariaꝝ vel cõtradictoriaꝝ. Ariſtoteles.

¶ Cõtra hoc arᷓ. Illa diſiũctiua eſt falſificabilis ergo non participat leges dictas: preterea illo dato ↄſequeretᷓ ꝙ hec diſiunctiua eſſet neceſſaria aliqua ꝓpoſitio eſt particularis vel baculus ſtat in angulo. ↄñs eſt falſum: vt patet ꝑ cõtingentiã ſui cõtradictorij: ergo ⁊ añs cõſequentia tñ pꝫ: q̃ illi diſiunctiue repugnat falſitas et nõ veritas ⁊ hec eſt lex ſubcõtrariarũ ꝙ repugnet eis falſitas patet nõ poteſt eſſe falſa: nec quãdo eſt nec quãdo non eſt ſm ſignificationem quã termini habent.

¶ Forte dicis ſicut dicẽdũ eſt repugnat ei falſitas ad hunc ſenſuꝫ ꝙ nõ [illegible] eſſe diſiũctiua falſa: ſed poteſt aliter eſſe [illegible] illa diſiunctiua ſignificet ꝙ ſufficit. Tunc redeo ad principale: et ſic arguo. Quelibet cath[illegible]

ca illius diſiūctiue erit falſa. ergo illa tota diſiūctiua erit falſa: tenet conſequētia ex eo ꝙ nulla ꝓpō cathegorica poſtꝙ̄ erit falſa in poſterū erit vera. Et añs pꝫ. hec erit falſa. iſte hō erit demōſtrādo ſortē futurū cras: qꝛ ipō mortuo nō reſurget naturaliter ſemꝑ intelligo: ⁊ hec erit falſa. iſte homo erit demonſtrādo platonē futurū in anno ſequēti: ⁊ ſic de alia cathegorica.

¶ Rñdet negādo ꝙ illa diſiūctiua ſit falſificabilis. imo neceſſe eſt ita eē ſicut ꝑ eā ſignificat. Et qñ hoc ꝓbas: ꝗlꝫ cathegorica eſt falſificabilis cōcedit nulla eſt cathegorica cuius ꝓnomē demōſtrat aliquē hoīeꝫ futurū ꝗn ipſa erit falſa ⁊ nūꝙ̄ poſtea vera ⁊ nego propter ea ꝙ tota diſiunctiua erit falſa: quia ſemꝑ habebit aliquam ſingularem verā ꝙ̄ꝙ̄ nullam ſingularem ſemper habeat veram.

¶ Contra hoc arguit. ſi quelꝫ cathegorica erit falſa. oēs cathegorice erūt falſe ⁊ ſi oēs erūt falſe tota diſiunctiua erit falſa. Prima cōditionalis ꝓbat. ſi ꝗlꝫ cathegorica erit falſa: tūc due prime cathegorice erunt falſe poſita cōſtantia tres prime erunt falſe centum prime mille prime: ⁊ ſic in infinitum aſcendendo.

¶ Reſpōdet. ꝙ hec cōditionalis eſt negāda ꝗlꝫ cathegorica erit falſa ergo oēs cathegorice erūt falſe qualitercūꝗ capit oēs ſiue diſtributiue ſiue collectiue ⁊ cōcedit ꝙ due prime erūt falſe cētū prime mille prime ⁊ ſic quacūꝗ multitudine finita ſingularium data tota illa erit falſa in vno tempore finito: ſꝫ aſſignādo infinitā multitudinē ſingularium ꝗ includit in hac ꝑticula ⁊ ſic de ſingulis diſiunctiua ex his oībus compoſita nunꝙ̄ erit falſa. Forte dicis ex quo iſta eſt vera ꝗlꝫ cathegorica illius diſiunctiue erit falſa tūc dando ſuā de preſenti ꝗlꝫ cathegorica illius diſiunctiue eſt falſa illa erit vera: et ſic tota diſiunctiua redditur falſa.

¶ Reſpōdet ꝙ non bñ dat ſua de pñti: ſed poſtꝙ̄ illa eſt vniuerſalis dꝫ habere plures ſingulares de ineſſe: quarū ꝗlꝫ erit vera ⁊ ita erit in ꝓpoſito. hec cathegorica illꝰ diſiūctiue eſt falſa interdū vera: ⁊ ſic de ꝗlꝫ alia ſingulari de ineſſe. nec ꝓpterea ſequit ꝙ iſte ſunt concedēde. oēs iſte cathegorice erūt falſe: qꝛ demōſtrādo infinitas ille nūꝙ̄ erūt falſe nec diſiunctiua falſa ſꝫ cōcedo ſemꝑ ꝙ ꝗlꝫ cathegorica illiꝰ multitudinis erit falſa. Ex hoc pꝫ ꝗd requirit ⁊ ſufficit ad neceſſitatē diſiunctiue ſemꝑ obſeruādo ꝙ ſi diſiunctiua legē ſubcontrariaꝝ vel ꝯdictoriaꝝ ſeruet ipſa eſt neceſſaria qō faciliꝰ ꝑ ipoſſibilitatem copulatiue ei contradicentis euadit notū.

¶ Corrolarium.

¶ Hic pōt fieri argumētū ex hoc quod ante dictū eſt qō nō erat multū inopinabile dare copulatiuā impoſſibilē: cuius ꝗlꝫ cathegorica eſt ꝟa in modalibꝰ cōpoſitis: vt ſortē currere eſt poſſibile ⁊ ſortē nō currere ē poſſibile ⁊ hoc fuit apparēs tenēdo ꝙ ꝗlꝫ modalis compoſita dꝫ poni ineſſe reſeruatis terminis in forma cū partium cōpoſſibilitate ſecluſo mō vt capio diſiunctiuam tali copulatiue cōtradicenteꝫ ipa erit vera immo neceſſaria: ⁊ ꝗlibet cathegorica eiꝰ falſa extra inſolubilia. dicit ꝙ hoc eſt cōſequens ⁊ corrolarie infertur.

¶ Contra hoc arguit. Tūc capio talē diſiūctiuā nō ſortē currere eſt poſſibile: vl' nō ſortē nō currere nō eſt poſſibile ſꝫ ſortē nō currere eſt poſſibile: ergo nō ſortē currere ē poſſibile. tenet ꝯña a tota diſiūctiua cū deſtructione vnius partis ad poſitionē alterius ponendo ꝙ negatio aduerbialis in fronte diſiūctiue ſita ꝑciſe cadat in priorem cathegoricam.

¶ Reſpōdet. ꝙ hic modus negaret ꝯñaꝫ ⁊ totū añs eſt ab ipſo cōcedēdū diſiūctiua: qꝛ neceſſaria ꝯdictoria vniꝰ ꝑtis: qꝛ ꝟa nō repugnāt ꝯñs negādū: ⁊ rōnē bonā daret ꝯſter qꝛ regula ſuꝑ hoc fundat ꝑſo dādo diſiūctiuā et deſtruēdo vnā ꝑtē neceſſe eſt ponere alterā: qꝛ ſi ita eſt ſicut ꝑ diſiūctiuā ſignificat ita eſt ſicut per vnā ꝑtē eiꝰ ſignificat qō nō cōtingit in ꝓpoſito: qꝛ ita eſt ſicut ꝑ hāc diſiūctiuā ſignificat nullū ly ſortē currere eſt poſſibile. vel nō ſortē nō currere eſt poſſibile: ⁊ tñ nō eſt ſicut ꝑ vnā ꝑtē eiꝰ ſignificat. ⁊ diceret regulā vſqꝫquaꝗ teneri extra modales cōpoſitas. Doctor etiā nō dat illā ſolutionē: ſꝫ inquit. ¶ Pōt quis dicere. Sꝫ ꝗris eſt neceſſe ita dicere. dꝛ ꝙ nō: imo illa ꝯña facta a tota diſiūctiua eſt bona ſiue in modalibꝰ compoſitis ſiue nō: ⁊ iſta eſt poſſibilis ſortem currere eſt poſſibile: ⁊ ſortē nō currere ē poſſibile eſt vera: ⁊ debet poni ineſſe ꝑ cathegoricas inconiunctim ſumptas. hoc nō obſtāte aliud nō eſt inopinabile. Forte dicis dabilis eſt vna copulatiua impoſſibilis cuius ꝗlibet cathegorica eſt vera vel erit vera. pꝫ de hac copulatiua: iſte hō nō erit. ⁊ iſte hō nō erit. ⁊ iſte hō non erit. ⁊ ſic de ſingulis demōſtrādo oēs hoīes futuros illa copulatiua contradicit diſiūctiue neceſſarie. ergo eſt impoſſibilis. ⁊ tñ ꝗlibet cathegorica erit vera igitur.

¶ Reſpōdet ꝯcedēdo ꝯcluſionē nec hoc incōuenit extra hāc materiā. quia ꝗlibet cathegorica huius copulatiue ſortes currit ⁊ ſortes nō currit erit vera: et tñ illa copulatiua nunꝙ̄ erit vera: ſed diſſimile eſt in illa magna copulatiua in qua dabūt due cathegorice ꝟe ſilr tres cathegorice mille: ⁊ ſic d' ꝗcūꝗ nūero finito.

¶ Iam arguitur ꝯtra dubitationē diſiunctiue. qꝛ añ dictū eſt ꝙ ꝗlibet diſiunctiua cuius vtraꝗ ꝑs eſt dubia ſi copulatiua cōtradicens nō ſit cognita impoſſibilis cum attēſione eſt contingens vt patet de talibꝰ papa dormit vel plato eſt ſub paruo ponte.

¶ Contra hoc arguitur. ⁊ propono hanc diſiunctiuam ſortes currit. vel hec diſiunctiua ſcripta in pariete eſt platoni dubia poſito ꝙ plato multum eruditus conſideret circa illam diſiunctiuam poſita dubitatiōe circa priorē partē iam quero vtrūꝫ diſiunctiua ſcripta ſit platoni dubia. Si dicas ꝙ ſic. Arguitur. omnis diſiunctiua cuius vna pars eſt ſcita a platone eſt totaliter ſcita diſiunctiua propoſita eſt huiuſmodi ergo eſt totaliter ſcita. pꝫ conſequentia cum maiore probatur minor plato ſcit ita eſſe ſicut ſcōa cathegorica ſignificat. ergo ipa eſt a platone ſcita conſequentia tenet ex terminis large capiendo ſcire ⁊ antecedens patet qꝛ ſcōa cathegorica eſt platoni dubia: qō probo nō eſt impoſſibilis. forte dicis eſt ſcita ab eo.

¶ Contra hoc arguit eſt ſcita a platōe ergo eſt vera: et vltra. ergo ita eſt ſicut

ipſa ſigt ſed ipſa ſignificat ꝙ hec diſiunctiua eſt platoni dubia. et ita eſt per te: ergo ipſa eſt platoni dubia. et per conſequens non eſt ſcita.

¶ Reſpondet ꝙ illa diſiunctiua eſt platoni dubia: et vtraqꝫ ps eſt ei dubia: et nego ꝙ ſcda pars ab eo ſciat. et ad pbationē in qua cōſiſtit totū argumētū plato ſcit ita eē ſicut illa ſignificat. ergo illa eſt ſcita a platōe nego ɔñaꝫ. Sꝫ ad bñ arguēdū opꝫ addere in añcedēte ꝛ nō repugnat illā ɔrē ſciri a platōe q̄ ɔña eſt bōa. et quēadmodū ɔñs eſt falſuꝫ ita ꝛ antecedens.

¶ Cōtra hoc arguit ſic. limito tibi terminos ꝙ illa propoſitio dicat ſcita qñ qs ſcit ita eē ſicut ſignificat. hoc eſt poſſibile. tūc reduco argumentū vt ſupra. Tū ſcdo non repugnat illā diſiunctiuā ſciri a ſorte. ergo nec a platone. Forte dicis nō repugnat illā diſiunctiuam ſciri ab vno coꝝ ꝓpter primā partē ꝓpterea ſemper addo ſtante dubitatiōe prioris partis. Tum tertio dubitatio vno ɔtradictorioꝝ dubitādū eſt ꝛ reliquū. ſed copulatiua huic diſiūctiue cōtradicēs nō eſt platoni dubia immo ſcita ab eo eē falſa. ergo hec diſiūctiua eſt ſcita ab eo eſſe vera ꝛ p ɔñs ē ſcita: ¶ Rñdet nō admittēdo illā limitationē in termino. qꝛ in hoc ſtando Buridanus ꝛ multi alij finxerūt hanc hypotheticam.

Buridan'

¶ Ad ſecūdū cōceditur antecedens negetur cōſequens cū cōſequētia ꝓpter repugnantiā in terminis ecōuerſo pōt dari diſiunctiua quā ſortes nō pōt ſcire. ꝛ eā plato pōt ſcire. patet de hac diſiunctiua. homo eſt aſinus: vel hec diſiūctiua eſt ſorti dubia:

¶ Ad vltimum dicit ꝙ plato ſcit copulatiuā contradicētē illi diſiunctiue eſſe falſam ꝛ cōcedit ꝙ diſiūctiua eſt ſcita ꝑa hoc eſt illa diſiunctiua eſt vera eſto ꝙ prior ps ſit falſa: qꝛ nō ſe falſificat: ꝛ non ſequitur. plato ſcit hanc diſiūctiuā eſſe verā. ergo hāc diſiūctiuā ſcit ꝛ nō opꝫ ꝙ ſemper dubitatio vno cōtradictorioꝝ dubitetur ꝛ reliquū licet nunq̄ ſit inſtātia niſi quando dubietas eſt reciproca vt in propoſito.

¶ Quarto circa hāc materiā hypotheticarū pbat ꝙ ſunt plures ſpēs q̄ tres cōditionalis cōuētiua ꝛ pmiſſiua ſunt hypothetice. Similiter rōnalis et cauſalis aduerſatiua quā donatus expletiuam vocat. ergo ad minus ſunt octo ſpecies hypotheticarum.

¶ Reſpondet ꝙ oēs iſte ſunt hypothetice. ꝛ pe. hiſ. cōplectit eas ſub cōditionali. vñ cōditionalis duobus modis capit. vno mō extenſo termino pro oī hypothetica ɔñali ꝛ ad eā reducit cōditionalis votiua ꝛ pmiſſiua ꝓpter cōueniētiā de ly ſi q̄ꝙ cōiunctio in eis capiat equoce. Expletiua vt ante dictū eſt in cōditionalibus aliq̄liter ɔdicit cōditionali affirmatiue. hoc eſt conditionaliſqꝫ: expletiua cōpoſita ex añcedēte cōtradictorio cōſequētis affirmatiue ei repugnat: ꝛ ſic cōditionalis hꝫ multos gradus. ¶ Alio mō cōditionalis capit ꝓprie prout diffinit in lra a pe. hiſ. ꝛ ſic nō cōplectitur iſtas ſpēs datas: ꝛ ſic cōcedit ꝙ ſunt plures ſpēs hypothetice q̄ iſte tres nolate. Et qꝛ ſatis erāt in vſu alie ſpēs eas nō diffinit ꝛ ſic capit cōditionalis qñ cōiter dꝫ nulla cōditionalis aliquid ponit in pmo modo capiēdo aliqua cōditionalis aliqd

Petr' hiſpanus.
Conditio nalē bifariā capi.
Petr' hiſpanus.

ponit. patet de cauſali ꝛ rationali.

¶ Quinto arguit ad idē. iſte ſunt hypothetice. ſortes eſt talis qualis eſt plato. Sortes eſt tātus q̄tus eſt plato. Pater meus nō fuit qñ Adā fuit: ꝛ tñ ſub nulla iſtaꝝ triū ſpecierū ɔtinētur: ergo ſpecies male ponuntur.

¶ Circa hoc argumētū notandū eſt ꝙ Dorp. ꝛ Georgius dicūt iſtas hypotheticas ꝛ realr ſunt copulatiue. ſortes eſt talis q̄lis eſt plato. ſortes eſt q̄lis et talis eſt plato: hoc eſt ſortes habet aliquā qualitatē ꝛ ſimilē hꝫ plato. ꝛ eodē mō de tpalibus ꝛ localibus dicēdū eſt ſortes eſt vbi plato eſt. ſortes eſt in aliq̄ loco ꝛ in illo eſt plato: ꝛ ſic ſm eos oēs ſunt copulatiue ꝛ ita dicit. Okam ꝛ Buridan'. Et ſic ad veritatē temporalē nō opꝫ aſpicere ad ɔ̄ prout iacēt in forma ſed ad mētalē copulatiuam in qua reſoluunt vt hec eſt ꝑa. Abrahā nō fuit qñ adā fuit ꝛ tñ prior ps in forma eſt falſa: ſcꝫ abrahā nō fuit: ſꝫ qꝛ reſoluit in hāc copulatiuā. adā fuit in aliquo tpe ꝛ in eodē adequato nō fuit abrahā. huiꝰ copulatiue in quā reſoluit illa tpalis vtraqꝫ ps eſt ꝑa. et ꝓpterea tota tpalis ꝛ eodē mō de locali. Paulus venetꝰ tenet iſtas cathegoricas in quibꝰ ponunt note nō ɔiūctionales: qḋ arbitror eſſe veriꝰ. qꝛ capta iſta ꝓpōne. Abrahā non fuit qñ adā fuit. ¶ Arguit ſic. vel hoc aduerbiū tēporale qñ: materialiter includit cōiunctionē vel nō. Si ſcōm illa nō eſt copulatiua. Si pmū: tūc qñ nō eſt aduerbiū. immo eſt taliū ɔtiū orōnis ſicut ſue mētales: ꝛ ſic eēt ɔiūctio nomē ſubſtātiuū ꝛ nomen relatiuū. Forte dicas ꝙ grāmaticꝰ nō reſpicit ad ɔceptꝰ in terminis impoſitis ſed ſolū ad voces vt pꝫ in hoc ꝟbo curro. dico in terminis impoſitis. qꝛ ſi hec lra a. imponeret ad ſignādū. tñ ſicut vna copulatiua cōpoſita ex q̄ttuor vl' q̄nqꝫ cathegoricis: ꝛ q̄reret ab vno grāmatico cuiꝰ ptis orōnis eſt a nō rñderet niſi ſm ſititudinē cōceptuū. Hoc nō tollit argumentū: quia tūc quando vbi cōponitur ſiue ſolitarie ſiue cum alijs terminis tñ valebit. Preterea in iſta. ſortes eſt tātus q̄tus eſt plato. vel ɔiūctio includit in tātus vel in q̄tus ꝛ non eſt maior rō ꝙ includiā in vno q̄ in alio ꝛ nō includit in vtroqꝫ. ergo in neutro. Hic aduerſarius diceret ꝙ forma arguēdi eſt debilis ꝛ cōcluderet ſubiectū huiꝰ nō eſſe diſtributū nō omnis homo currit: et diceret ꝙ in hoc aggregato includitur coniunctio preterea.

¶ Scdo arguit ad idē. pater meꝰ nō fuit qñ adā fuit. nō bñ reſoluit in hanc. Adā fuit in aliq̄ tpe ꝛ in eodē pater meꝰ nō fuit poſtq̄ negatio ɔcedit qñ a tpe erit ps extremi in eadē cathegorica: ergo dꝫ reſolui in hāc falſam. pater meus nō fuit in aliquo tpe ꝛ in aliq̄ adā fuit: ꝛ tñ alia temporalis cōcedit ergo non bñ reſoluit in copulatiuā. ꝓpterea ſatius videt eſſe dicēdū ꝙ locales tēporales ꝓpōnes de talis ꝛ qualis tātus ꝛ q̄tus nō ſunt hypothetice eoꝙ in eis nō eſt nota cōiunctionalis ſed cathegorice. Iſta eſt vera. pater meus nō fuit quādo adā fuit quia eſt vna cathegorica negatiua cuius extrema nō ſupponūt pro eodē ergo eſt vera pater meus eſt ſubiectū eius qñ adā fuit predicatū qḋ ſupponit ſolū p ente qḋ erat in tēpore adeqꝫ mō notū eſt. ꝙ iſta extrema nō ſupponūt p eodē: ꝛ ſic iſta eſt vera. ſortes non eſt vbi pſbyter Ioannes eſt qꝛ pdicatū eſt hoc totū eius fuit pſbyter Ioānes qḋ

Dorp.
Georgius
Okam et Buridan'
Paulus venetus.

nes qđ ſolũ ſupponit pro ente in india: ⁊ ſortes pro nullo tali ſupponit. ergo illa eſt vera. Eodẽ mõ de hac dicaꝛ granũ ſinapis nõ eſt tãtũ q̃tũ eſt celũ. ꝑdicatũ eſt hoc totũ ens tantũ q̃tũ eſt celum ⁊ ſubiectum pro nullo tali ſupponit. ⁊ ſic in iſtis nulla eſt difficultas compertis extremis ⁊ copula principali: vt quando adam fuit. abrahã fuit. in qua fuit in primo loco eſt copula minus principalis: q2 capiꝛ cum implicatione verborũ ſed oportet reſoluere in hanc. Abrahã fuit qñ adam fuit: q2 ibi aptius exordiẽda eſt cõſtructio: ⁊ tunc abraham eſt ſubiectum predicatum eſt ens quando adam fuit. Ex iſto patet ꝙ propoſitio non dicitur tẽporalis eo ꝙ eſt hypotheti-

Corrolarium.

ca compoſita ex cathegoricis. ſed q2 poniꝛ aduerbiũ tpis cum cathegoricis ⁊ ſi loco aduerbij poneret cõiunctio aggregatũ eſſet hypothetica: ⁊ hoc differt a tpato extremo vt iſta Nullũ alal dũ dormit vigilat nõ vocaꝛ tpalis: q2 ſecluſo hoc aduerbio dũ nõ remanẽt due cathegorice: et ſic eſt de tẽporato extremo cuiꝰ ſubiectũ eſt animal: ꝑdicatũ dormiẽs dũ eſt vigilãs pro qua temporatũ extremũ ſupponit vt videbitur in celarent: in hoc ſyllogiſmo cõi nullũ alal dum dormit vigilat et ois homo eſt animal dum dormit ⁊ reliqua.

Recollectio.

Recolligẽdo dicitur ꝙ ſunt plures ſpecies hypotheticarũ q̃ tres hoc eſt ſi ꝓprie capianꝛ cõditiones nõ propter locales ⁊ tpales nec propter terminos de predicamẽto qualitatis vel quãtitatis nec forte etiã ꝓpter relatiuũ qui: ſed ꝓpter dicta in argumento ꝑcedenti. Sʒ dñ verũ eſt ꝙ iſte tpales et locales pure affirmatiue eq̃ualẽt in ꝯſequẽdo copulatiuis vt abrahã fuit qñ adã fuit equiualet iſti abrahã fuit in aliq̃ tpe: ⁊ i eodẽ adã fuit. Sortes ẽ⁊ talis q̃lis eſt plato: ſor. ẽ aliq̃lis ⁊ talis eſt plato. Et ꝯdictorie illarũ diſiunctiuis equiualẽt. Sed hec abraham nõ fuit qñ adam fuit nõ equiualet iſti copulatiue. abrahã nõ fuit in aliquo tpe in aliquo tpe et in illo adã fuit: ſed bene in cõſequẽdo equiualet copulatiue in quã alie reſoluunꝛ hoc ẽ proponẽdo affirmatiuã. Ueritas aduerſatiue cognoſcaꝛ per conditionalẽ compoſitã pro añtecedente ex ꝓpoſitione ſequẽti illũ terminuʒ licet vel q̃ꝙ vel aliqđ hmõi: ex cõtradictorio cõſequẽtis propoſitionis ſequẽtis tñ vel licet tu es homo: ⁊ ſi tu nõ es regẽs cõditionalis ꝑ quã cognoſciꝛ ẽ hec ſi tu es homo tu es regẽs que cõditionalis ſi fuerit vera explctiua eſt falſa. De relatiõe ſpecierũ hypotheticarũ inter ſe ſatis ſupra dictum eſt.

Et hec de hypotheticis dicta ſufficiant.

Sequiꝛ de modalibus.

Quid modus.

Adiectiuũ duplex.

Modus eſt adiacens rei determinatio: ⁊ habet fieri ꝑ adiectiuuʒ. Sed duplex eſt adiectiuũ. Quoddã eſt adiectiuum nois: vt albus niger ⁊ ſimilia. Aliud eſt adiectiuũ verbi vt aduerbia. ſm eñ Priſcianũ aduerbium eſt vi verbi adiectiuũ. Et ideo duplex eſt modus. vnus noialis q fit ꝑ adiectiuum

Priſcianꝰ

Duplex modus.

nois. Alius aduerbialis qui fit ꝑ aduerbiũ. vt hõ currit velociter. Itẽ aduerbiorũ q̃dã determinant verbũ gratia cõpoſitionis: vt iſta ſex. neceſſario. cõtingenter. poſſibiliter. impoſſibiliter. vero ⁊ falſo. ⁊ ſimilia ſi que ſint. Alia determinãt verbũ gratia rei verbi. vt fortiter agit velociter currit. Alia determinant verbum gratia temporis. vt hodie cras. ⁊ alia aduerbia temporalia Alia aduerbia determinant verbum ratione modi. vt aduerbia optandi: hortandi: ⁊ ſm hoc ſumiꝛ multipliciter modus per aduerbia. Sed omiſſis omnibus alijs ſolum nunc de illis dicendum eſt que compoſitionem determinant: vt ſunt hi ſex. neceſſario cõtingẽter ⁊c. Cum eñ dicitur homo neceſſario ſedet. deſignatur ꝙ compoſiti ſeſſionis cuʒ homine ſit neceſſario. Sed cũ dicitur hõ currit bene vel velociter: ſignificaꝛ ꝙ curſus hominis ſit bonus vel velox. ⁊ in iſta determinatur res verbi: in prima vero cõpoſitio. Unde ſolum illi modi qui compoſitionẽ determinant faciunt propõnẽ modalẽ ideo de talibus ſolum modo hic intendimus. Et ſumuntur q̃nq3 predicti modi nominaliter. vt poſſibile impoſſibile ꝯtigẽs neceſſariũ verũ ⁊ falſuʒ. Q̃nq3 aduerbialr. vt poſſibilr impoſſibilr neceſſario contingenter vero ⁊ falſo ⁊ ſimilia.

Modum nolalr et aduerbialiter capi.

Conſequenter hic Petrus hiſpanus determinat de modalibus ꝗ q̃ꝙ ſunt cathegorice ſed ꝓpter aliqualẽ difficultatẽ quã habent. ⁊ q2 ſunt de copula mixta poſt hypotheticas de eis determinat. Pro quo.

Petrus hiſpanus.

Notãdũ eſt ꝙ ꝓpõ denoiaꝛ modalis a mõ ꝗ hic nõ capiꝛ ꝑ modeſtia nec ꝑ mẽſura. vt ibi. Cuiꝰ adde modũ modꝰ ẽ pulcherrima virtꝰ. nec ꝑ carmine: vt ibi. Flebilis heu meſtos cogor inire modos. nec capiꝛ hic ꝑ accidẽte verbi ſm ꝙ donatꝰ diuidit in indicatiuũ. ⁊c. nec capiꝛ ꝑ diſpoſitione indebita qualitate ⁊ q̃titate ſed capiꝛ ꝑ determinatione vt poſtea patebit.

Annotamẽta q̃nq3.

Scdõ notãdũ eſt ꝙ modus tripliciter accipiꝛ in ꝓpoſito. Uno mõ ꝑ omni determinatiõe. ⁊ ſic aduerbiũ dr eẽ modꝰ: ⁊ ſic ſub aduerbio ꝓpõr: alie ptes indeclinabiles includunꝛ nomẽ adiectiuũ etiã dr eẽ modꝰ ꝑ qđ ꝑticipiũ ⁊ ꝓnomẽ intelligiꝛ: ⁊ h̃ eſt qđ dr in lra duplex eſt adiectiuũ nois ⁊ vbi ⁊ iſta acceptio non ſufficit denolare ꝓpõnẽ modalẽ. Scdõ mõ capiꝛ modꝰ ꝑ termio verificabili de tota ꝓpõne in quãtũ ꝓpõ vt eſt vle: ꝑticulare: ſcitũ: opinatũ affirmatiuũ negatiuũ dr in quãtũ ꝓpõ eſt: q2 lʒ iſti termini vox q̃litas: albũ ⁊ nigrũ verificenꝛ de to-

Modi trifaria accepio:

ta ppōne hoc tñ nō eſt inquātū eſt ppoſitio. Aliqua ppō dicitur eſſe nigra: non qꝛ ppōnaliter ſignificat ſed qꝛ habet nigredinē ſufficiētē denominare totū. Ex illo pꝫ ꝙ ſoli termini ſcdē intentionis ſunt modi ſcdo mō.

Correlarium.

¶ Tertio mō capiꝰ modus pro termino verificabili de tota propōne: cū hoc hñs ſimilē terminū ponibilē a pte copule. Similē dico. i. ſimilr ſe habens in rebus ſicut modus in ppōnibus vt poſſibile neceſſe vt verbi cauſa poſſibile eſt modus tertio mō: qꝛ in eius diffinitiōe a pte copule poniꝰ terminus ſic cōueniens rebus ad extra ſicut modus propōnibus hoc patet propō dr eſſe poſſibilis eo ꝙ qualitercūqꝫ per eā ſignificatur eſſe poſſibile eſt ſore ecce in diffinitione huius termini poſſibile ſcdū de intētionaliter a parte copule poniꝰ poſſibile ſic cōueniēs rebus ſicut ille modus ſcdē intentionaliter ſumptus propōnibus.

Correlarium.

¶ Ex iſtis ſequiꝰ ꝙ ſolum iſti termini poſſibile impoſſibile cōtingens ꝛ neceſſe ſunt modi de quibus eſt ad propoſitū. Et ad modū tertio mō duo requiruntur. Primū eſt ꝙ eoꝝ ſimiles pñt pdicari de tota propoſitiōe inquātū propoſitio. Dicitur notāter ſimiles ꝛ nō ſynonimi: qꝛ iſti modi ſecūde intentionaliter ꝛ prime ſumpti ſunt ſynonimi. ¶ Secūdū eſt ꝙ nō poſſunt ampliari niſi reſtringanꝰ. Et modus primo mō non ſufficit denolare propōnem modalē: tñ ex cōi vſu ꝛ ſcdo ꝛ tertio modis pñt. ſed pciſe quo ad eq̄pollētias ꝛ oppoſitiones determinamus de mō in tertia acceptione.

¶ Tertio notanduꝫ eſt ꝙ modorum quidam determināt ſubiectum vel predicatū: vel ſunt ſubiectum vel predicatū. Alij determinant verbum et ſe tenent ex parte copule.

¶ Itē modoꝝ determinatiuū verbū quidā determināt verbū rōne tpis: ſcilicet qꝛ eſt illius vel illius tpis vt hodie heri. Aliq̄ determinant verbū rōne modi: qꝛ eſt illius vel illiꝰ modi vt ly vtinā determinat verbū optatiui modi. Et qdā modi determināt verbuꝫ rōne actus pbi vt velociter. vt cū dico. ſortes currit velociter denotaꝰ ꝙ actus currendi eſt velox. Alij determināt verbū non rōne modi vel temporis vel participij in eo incluſi: ſed ſub rōne illa qua eſt copula propōnis vt ſunt iſti termini poſſibile: impoſſibile ꝛc. Et iſti termini capiūꝰ tripliciter. Uno mō ſcdē intentionaliter ꝛ tunc ſunt differentie propoſitionū ꝛ reddunt modales cōpoſitas ꝛ nō ampliāt ꝛ tūc poſſibile tm̄ valet ſicut propoſitio poſſibilis ꝛ impoſſibile ſicut propoſitio impoſſibilis ꝛ ſic de alijs modis dicendū eſt.

Et

Alio mō capiunꝰ pr̄ie intētionaliter: ꝛ hoc dupliciter. Uno mō cathegoreumatice: ꝛ tūc ſunt differentie entiū ꝛ entiū qdā ſunt neceſſaria vt deꝰ pr̄ deꝰ filius quedā contingētia vt creature tot quot ſunt vel eſſe pñt ꝛ iſti termini ſunt diſparati ꝛ licet poſſibile eſt ſuperius ad has duas acceptiones ꝛ ſic ly otingēs caperet ſic generaliter: tñ nulla ſunt impoſſibilia prime intentionaliter nec eē pñt ꝛ neceſſe pr̄ie intētionalr̄ ſiue neceſſariū ſi dr̄ rē q̄nō pōt nō eſſe ꝛ p illa rātū ſupponit ꝛ poſſibile ſigt rē que pōt eē ꝛ ampliāt ad ea q̄ ſunt ꝛ pñt eē qñ ponunꝰ a pte pdicati quare hec eſt cōcedēda antichriſtus eſt poſſibilis. Tamē iſta nō eſt modalis: qꝛ modus nō capiꝰ ſcdē intētionaliter nec determinat copulā nec principaliorē ptē eiꝰ. Et dicuntur tales termini capi cathegoreumatice: qꝛ aliqd vel aliqua ſignificāt ꝛ nō determināt ptes

Quo pdicti ģtuor

copularū. Alio mō capiunꝰ ſincathegoreumatice: ꝛ ſic determināt ptes copularū et maxime ſic capiunꝰ in ppoſitio. Ex iſtis acceptionibꝰ ſequūtur duo correlaria. Quoꝝ primū eſt ſortes neceſſario eſt productus ꝛ ſortes poſſibiliter nō eſt productꝰ. pria ps pꝫ capiēdo neceſſario cathegoreumatice: qꝛ ſortes eſt pductꝰ a deo: q̄ a neceſſario.

terminis capi cathegoreumatice.

Sor. neceſſario ē pductus ꝛ ſortes poſſibilr nō ē pductus.

¶ Scdm correlariū. cōtingēs eſt ꝙ deus nō eſt. ꝛ neceſſariū eſt ꝙ. deus non eſt naturaliter loquēdo. prima ps pꝫ: qꝛ ſortes eſſe illud deus nō eſt. igiꝰ. ¶ Scda pars patet: qꝛ celū eiſet illud deus nō eſt: ergo totū correlariū verū cū arguatur ab equiualente ad equiualens.

Modi diffinitio.

¶ Modus eſt adiacēs rei determinatio id eſt determiatio adiectiualis apta nata ſpecificare ſeu determinare determinabile Et ly rei in diffinitione non capitur tranſcēdēter ꝛ prime intentionaliter: ſed ſecunde intētionaliter vt tantum valet ſicut determinabile. Et iſti diffinitioni poteſt conuenire modus in tota ſua communitate. Et ſequitur in textu: iſti termini poſſibile ꝛ impoſſibile capiuntur tripliciter. Uno modo nominaliter: ꝛ illo modo poſſibile ꝛ impoſſibile ſunt nomina. Alio modo aduerbialiter: vt poſſibile poſſibiliter: impoſſibiliter: impoſſibile impoſſibiliter. ¶ Alio modo intelligitur ſic ꝙ illi modi capiuntur vno modo nominaliter ꝛ faciunt modalem compoſitam et ſunt ſubiectum vel predicatum: vt noſter modus requirit. Alio modo capiuntur aduerbialiter vt faciunt modalem diuiſam et determinant ipſam copulam vel ipſum verbum: quia de ratione aduerbij eſt determinare ſuum verbum.

Duplex ē ppoſitio.

¶ Quarto notanduꝫ eſt ꝙ duplex eſt propoſitio. quedā de ſimplici inherentia copule et eſt de ineſſe. Alia eſt modalis. Tamen de ineſſe capiꝰ dupliciter. Uno mō vt diſtinguiꝰ cōtra propoſitiones de fuiſſe ꝛ fore ꝛ modales et ſic capitur de ineſſe qñ queritur de illis de preterito ꝛ futuro: vt daremus eas de ineſſe. Alio mō capitur vt non diſtinguitur contra illas de preterito ꝛ futuro ſed preciſe cōtra modales: ꝛ ſic album fuit nigrū eſt de ineſſe. ꝛ iſto mō capitur in diuiſione precedenti ꝛ non primo modo.

Que ſit modalis.

¶ Propoſitio modalis eſt ppoſitio cuius copula determinatur mō vel principalior pars copule vel in qua modus ſubicitꝰ vel predicatur. Secundam partē addo propter vocatas modales.

Modalis duplex.

¶ Iteꝫ duplex eſt propoſitio modalis: quedam diuiſa: ꝛ quedam compoſita. Diuiſa eſt propoſitio cuius principalior pars copule determinatur modo tertio modo capiēdo modum in ſenſu cōpoſito triplex eſt opinio. Aliquibus dicentibus cum iſti termini totaliter pcedunt tunc eſt propoſitio de ſenſu compoſito. Sed qñ mediāt vel ſequūtur tūc faciūt ſenſuꝫ diuiſum. Et hoc arguit ꝙ terminꝰ ſequēs nō habꝫ vim ſupra precedentem: vt patet de negatione ꝛ ſimilibus: ergo nō videtur ꝙ modus in fine poſitus denominet totam cōpoſitam.

Alioꝝ opinio de cōpoſitis ꝛ diuiſis.

¶ Alij dicunt ꝙ qñ modus poniꝰ in principio eſt cōpoſita: ſiuero modus ponaꝰ in fine tūc hec eſt diſtinguēda: qꝛ indifferēter pōt capi in ſenſu cōpoſito ꝛ diuiſo ſed qꝛ difficultas eſt ad nomē propterea dicaꝰ eſt cōiter loquentibus ꝙ qñ modus precedit vel ſe

quitur tunc eſt ſenſus cõpoſitus: ⁊ hoc eſt verũ niſi etiam modus ponatur a parte copule. vel ſi ſic nõ eſſet modalis cõpoſita ſed diuiſa: vt deum eſſe poſſibile eſt eẽ neceſſariũ cuius pſuaſio ẽ: qꝛ copula reſpicit vtrunq; extremũ vel ſubiectũ vł predicatum. tñ vnum ſcilicet forma eſt principalioꝛ pars ꝙ materia. Et tũc ad argumentũ prime opinionis quo dicitur minus poſitus in fine non habet vim ante ſe diſtinguo. vł quo ad ſuppoſitionem: ⁊ ſic concedo. vel quo ad aliã denominationem. ⁊ ſic nego.

Que ſit modalis diuiſa.

Propoſitio modalis diuiſa eſt quando modus ponitur a parte copule vł a parte principalioris partis copule ex quo virtus eius nõ tranſcendit copulam eſt pars copule. Scđam partẽ addo: qꝛ ex quo modus ẽ pars copule nõ denominat copulã cũ copula ⁊ copula totalis cõuertũtur. ⁊ ſic intelligã in toto pceſſu cũ breuitatis cauſa hãc particulã omiſero. An ppõ modalis ſit vere modalis vel nõ. De illo triplex eſt opinio. Nã antiqui tenuerũt cõpoſitas tñ eſſe modales. quia ſolũ ille habebãt modos determinãtes totã ppõnem: ſed per eos requiritur ꝙ modus determinet. cõplexã ſignificationẽ. ⁊ hoc pꝫ per petrũ hiſpa. in textu. Scđa opinio eſt ꝙ tam modalis cõpoſita ꝙ diuiſa dr modalis: qꝛ aliqua eſt ratio reperibilis ⁊ vniuoce cõueniẽs modali compoſite ⁊ diuiſe. igiẜ. añs pꝫ. qꝛ iſta ratio modificaret aliquo modo. et licet vtraq; harũ opinionũ põt defendi: qꝛ tñ neutra eſt cõis eas relinquo. Tertia opinio. propõ modalis dr analogice de ppoſitione modali cõpoſita ⁊ diuiſa. Et ppõ dicitur modalis. qꝛ copula eius determinaẜ modo: tñ ꝓpter quandã ſimilitudinẽ modalis cõpoſita dr modalis. et ſic reſoluitur pſuaſio ſcđe opinionis. tamen oĩs ppõ modalis eſt modalis cõpoſita: qꝛ talia ſunt ſubiecta qualia pmittunẜ ab eoꝝ predicatis in equiuocis a cõcilio. hoc eſt qñ ſubiectũ eſt analogũ ⁊ predicatũ vnũ mẽbꝛũ diuidẽs predicatũ reſtringit ſubiectũ ad ſtandũ p illo p quo põt ſibi competere. ⁊ licꝫ ppõ modalis ⁊ modalis diuiſa conuertãtur. oĩs tamen ppõ modalis eſt cõpoſita. ⁊ nulla modalis diuiſa eſt compoſita.

Triplex opinio de ꝓpoſitione modali.

Modalis diuiſa quare dicitur.

Notãdũ eſt qnto ꝙ ppõ dr modalis diuiſa qꝛ modus diuidit ptes dicti ⁊ inter eas mediat. et dr modalis cõpoſita: qꝛ ptes ei⁹ coponunẜ a pte eiuſdẽ extremi ⁊ ad idẽ extremũ ſe applicãt. vt ꝑbi gr̃a. ſortẽ currere ẽ poſſibile: vbi dictũ ſortẽ currere ẽ ſubiectũ. Et iſto pꝫ facile qđ eſt ppõ de ineſſe. Et multiplex eſt differentia inter modales compoſitas ⁊ diuiſas.

Differẽtia multiplex inter modales diuiſas ⁊ cõpoſitas.

Prio. In modalib⁹ cõpoſitis modus capiẜ ſcđe intẽtionaliẜ: ⁊ ẽ termin⁹ ſignificabilis de tota ppõne inquãtũ dpõ ⁊ pdicatũ non ampliat in diuiſis: ſumitur ſincathegoreumatice ⁊ prime intentionaliter et ampliat niſi aliunde pueniat impedimentum.

Scđa dña. In modalibus cõpoſitiſ alij termini a copula ⁊ mõ tenẽẜ materialiẜ: vt ſortẽ currere ẽ poſſibile. vbi ſortẽ currere poniẜ materialr p tali dicto vppõne cui⁹ ẽ dictũ: vt diceẜ in. iiij. qõne. et hꝰ ẽ verũ niſi ſubijciaẜ termin⁹ ſcđe ſignificationis ſiue pdiceẜ. vt deũ eẽ neceſſe ẽ eẽ poſſibile: vbi deũ eẽ capiẜ materialr non obſtãte ꝙ ſit modalis diuiſa. tñ ſi nõ ſubijceret vł pdicareẜ termin⁹ ſcđe ſigꝛ̃ ꝗ ꝫ alij termini ſtarẽt pſonaliẜ. vt ſortes poſſibiliẜ eſt currens. et dico ſtare pſonaliẜ ⁊ nõ ſupponere pſonaliẜ ꝓpter hanc ⁊ ſiliẽs. chimera poſſibiliter eſt chimera.

Tertia differẽtia eſt ſub termino ſumpto cũ ſigno diſtributiuo nõ valet ſubſumptio in modali cõpoſita niſi capiatur totũ extremũ. in modali ꝑo diuiſa bene valet: vt dicetur in primo dubio tertie queſtionis.

Quarta differẽtia. In modalibus diuiſis modus qñq; ſumiẜ nõialiter: ⁊ ſic ſubiectũ ⁊ pdicatũ ſumunẜ in rectõ caſu. qñq; ꝑo aduerbialiter: ⁊ tunc extrema ponunẜ in recto: ꝫ in modalib⁹ cõpoſitis modus ſumiẜ nõialiter.

Quid ſit dictũ in modalib⁹ cõpoſitis.

Dictũ in modalibus cõpoſitis vocaẜ aggregatũ ex recto et infinitiuo modo. In diuiſis totũ qđ remanet dempto modo. Ex iſto ſequiẜ has eſſe diuiſas. cõtingẽter ſortes currit. neceſſario creans eſt deus: qꝛ ex quo modi nõ capiũtur nõialiter nõ ſunt modales cõpoſite: tñ in iſta ſcđa ſi ly neceſſario determinet ly creãs nõ eſt modalis: ſed de ineſſe impoſſibilis cuius ſubiectũ eſt hoc totũ neceſſario creãs. Tamen prima de virtute ſermonis eſt diuiſa ⁊ non facit ſenſum talẽ ex quo ly cõtingẽter eſt aduerbium qđ non poteſt determinare nomen niſi velimus ſubintelligere participiũ ita ꝙ dicatur cõtingenter exiſtens ſortes currit et tunc eẽt de ineẜ. tamẽ quãdo modus faciens ſenſum cõpoſitũ traſcendit vnã ypotheticã tunc illa eſt diſtinguenda. qꝛ modus poteſt modificare totũ quod ſequiẜ vel primã cathegoricã tñ. ſi totũ h̃ eſt dupliciter. vel capiẽdo totũ p̃im cathegoreumatice vel ſincathegoreumatice vt tãtũ valeat ſicut q̃libet pꝫ. ⁊ ſm h̃ iſta eſt diſtinguẽda. ꝯtingẽs ẽ papã dormire: vel nullũ papã dormire. Si ly ꝯtingens modificet totũ cathegoreumatice falſa ẽ. ſenſus talis eſt. hec eſt ꝯtingens. papa dormit vł nullus papa dormit qđ eſt falſum: imo eſt neceſſariũ. Si modificet quãlibet ptem vł pmã tñ vera eſt. ⁊ ſic de iſta. impoſſibile eſt hoĩem eſſe aſinũ ⁊ deũ eſſe. Si impoſſibile modificet totũ cathegoreumatice ipſa eſt vera. Si totũ cathegoreumatice ⁊ partim ſincathegoreumatice falſa eſt. Si vero modificet pmã partem tñ vera eſt. Et hec de primo articulo.

Sequunẜ due cõcluſiones. Prima eſt. diffinitio ⁊ acceptiões modi ſunt bñ poſite. pꝫ p ꝯditiones bone diffõnis q̃ ad primã partẽ. ⁊ p vſuꝫ cõem ad ſcđam partem. Scđa ꝯcluſio. diuiſio ppõnis in modalem ⁊ de ineſſe ⁊ modalis in modalẽ cõpoſitã ⁊ diuiſam ſunt ſufficienter poſite. pꝫ p ꝯditiones bone diuiſionis.

Querit vtrũ eadẽ ppoſitio ſit de ineſſe ⁊ modalis. ⁊ an ppoſitio de ineſſe et modalis differant ſpecie.

Ad primũ reſpõdeẜ p duas ppõnes. Quaꝝ pma eſt ppõ ſimplicis ꝗlitatis ẽ ſimul de ineſſe ⁊ modalis. qđ ſic pbaẜ. vł copula vł pncipalioꝛ ps copule determinaẜ a mõ vł nõ. Si pmũ: eſt modalis ⁊ nõ de ineſſe. Si ſcđꝫ. ẽ de ineſſe ⁊ nõ modalis. Uoco ppõnẽ ſimplicis ꝗlitatis ppõnem que nõ hꝫ plures copulas partiales eque principales. Scđa ppõ. ſi nulla ppoſitio eſt mixte qualitatis: nulla ppoſitio eſt de in

Propõ ſimplicis qualitatis q̃ eſt

eſſe ⁊ modalis ſimul. Bonitas huius ↄñe cōditionalis pꝫ per propoſitionem precedentē: ſed non inconuenit dare vnam propoſitionem de ineſſe ⁊ modalem copulatim.

Eadē ppō eſt modalis ⁊ de ineſſe copulatim.

¶ Ad ſcōm dubiū dicit ꝙ ille due differūt ſpecie. qđ ꝓbatur: q2 iſte due differūt in numero. ſortes eſt ⁊ ſortes ē. ⁊ iſta. ſortes cōtingenter eſt. magis differt ab vnaquaqȝ ꝙ̄ ille due inter ſe: ergo differūt ſpē cū inter differre numero ⁊ differre ſpē nō ſit dare medium in differētia: ⁊ ſic quotieſcūqȝ danť due ppōnes in quarū vna poniť vn⁹ termin⁹ q̄ nō poniť in altera ꝫm ſe vł ꝫm ſuū ſynonimū ille differūt ſpē.

Inter differre nūero ⁊ ſpecie non eſt dare mediū. ⁊ que propoſitiōes ſpē differant.

¶ Dubitatur ſcōo an iſte ſint modales. ſortes pōt: vel ſortes eſt poſſibilis: vel ſortes pōt currere. Ad primū rñdet Paulus venetus in ſummulis ꝙ nō ē ppō: ſed ex quo tñ vꝫ ſicut ſortes ē potēs: mētaliter ē ppō: ſꝫ ē de ineſſe in ppria ei⁹ ſigriōe. ¶ Ad ſcōm dꝛ ꝙ nō eſt modalis. pꝛio nō eſt diuiſa: q2 nō poniť modus a pte copule. nec cōpoſita: q2 nō capitur modus ſcōe intentionaliter. Tñ ſi ly. a. tm̄ valeret ſicut ſortes currit: tūc iſta pōt diſtingui. a. eſt poſſibilis. vel p̄dicatū eſt ſcōe ſigriōis: ⁊ tūc ē modalis ſaltē cōpoſita: ſꝫ ſi capiať pꝛie intētionalr tunc dꝛ ꝙ nō eſt modalis. ¶ Ad tertiū dꝛ ꝙ de eius ppria ſignione nō eſt modalis: q2 mentaliter tm̄ tm̄ valet ſicut ſortes eſt potēs currere q̄ nō ē modalis: ⁊ ille eſt ſenſus quē facit ppō. vel ſi capiať loco iſti⁹. ſortes poſſibiliter currit. tūc dꝛ ꝙ ē modalis: ⁊ ille ſenſus eſt ſibi impropri⁹: vocabo tñ eā modalem in futuruꝫ eo ꝙ loquēdū eſt, vt plures. ⁊ hec de ſcōo articulo.

Modalis in futurū.

¶ Circa initiuꝫ modaliū queritur vtrū diffinitio modi ⁊ diuiſiones ei⁹ cōiter dare ſint bñ poſite. Et ar̄. primo ꝙ nō. nullū equiuocū dꝫ diffiniri: ſꝫ modus eſt equiocū: ergo nō dꝫ diffiniri. ↄñtia tenet in ferio: ⁊ minor patuit in primo notabili. et maior ꝓbať. q2 nulli⁹ equiuoci eſt vna rō. ergo nec diffinitio. Et cōfirmať. q2 ſoli⁹ ſubſtātie ē diffinitio. tenet ↄñtia equalēter l baroco. dūmodo excluſiua ↄuertatur in vlem ei⁹.

¶ Scōo arguitur. Nullū cathegoreuma ſigriōne eſt determinatio puri ſincathegoreumatis ſigriōne. ſꝫ ly poſſibile ē ſincathegoreuma: ergo nō pōt determinari a ly poſſibile. ⁊ eodē mō de aliis modis arguēdū ē. Et ↄfirmať q2 ſequiť ꝙ albedo ſit mod⁹: ſꝫ ↄñs ē falſuꝫ. igiť: ↄña pꝫ: q2 ē adiacēs rei determinatio .ſ. pietis.

¶ Tertio arguitur ↄtra illud in ſecundo notabili quo dicitur ꝙ contingens prime intentionaliter et neceſſarium ſunt diſparata. Et arguitur ſic. hec vocalis deus eſt. eſt res contingens. ⁊ tamen eſt neceſſaria prime intentionaliter. ergo conſequentia eſt nota cum maiore. ⁊ minor probatur. eſt propoſitio neceſſaria. ergo eſt res neceſſaria. tenet conſequētia ab inferiori ad ſuperius.

¶ Quarto arguitur cōtra diuiſionem ppoſitionis in ppoſitionē de ineſſe ⁊ modalē. mēbra diuidētia nō euacuāt totū ambitū diuiſi. ergo diuiſio nulla. añs pꝫ de hac adam fuit ⁊ antixps poſſibiliter eſt. q2 qua rōne eſſet de ineſſe ratione prime cathegorice: eadem ratione eſſet modalis ratione ſcōe partis. Et confirmať. iſta nec eſt modalis nec de ineſſe. adā eſt poſſibilis. ⁊ tamē eſt ꝓpoſitio cathegorica: igiť. ꝙ nō ſit de ineſſe pꝫ: q2 ibi poniť modus: nec modalis: q2 ſi ſic maxime eſſet cōpoſita: ſed hoc eſt falſum: q2 tūc modus capiť ſcōe intentionalr.

¶ Quinto arguitur ↄtra diuiſionē qua modalis diuidiť in cōpoſitā ⁊ diuiſaꝫ. Et arguiť ſic. deū eſſe poſſibile eſt neceſſariū eſt modalis: ⁊ tamē nec diuiſa nec cōpoſita: igiť. ꝙ nō ſit diuiſa pꝫ: q2 modus nō determinat copulā nec partē copule. Et ↄfirmať: q2 iſta. ſortē currere poſſibile non eſt: nec eſt diuiſa nec cōpoſita: igiť. nō cōpoſita: q2 modus poniť a parte copule. nec diuiſa: pꝫ: q2 modus capiť ſcōe itētionalr.

¶ Sexto arguiť cōtra eandeꝫ diuiſionē. nulla ppō modalis cōpoſita eſt modalis: ergo illa diuiſio nulla. tenet ↄña: q2 diuiſum debet predicari de mēbris diuidētibus. ⁊ añs pꝫ: quia modalis cōpoſita: vt hec ſortē currere ē poſſibile. eſt de ſimplici inherētia copule. Et confirmatur. nulla modalis ē diuiſa: ergo diuiſio mala. añs pꝫ: q2 ois modalis eſt cōpoſita. ergo nulla eſt diuiſa. tꝫ ↄña a cōtrarie oppoſitis. vel magis ꝓprie loquēdo a diſparatis. In oppoſitū eſt Pe. hiſpa. in textu ⁊ cōmuniter logici. In iſta q̄ſtione ſicut in ceteris ſequentibus erunt tres articuli. In primo ponētur quattuor notabilia declaratiua queſiti. Secundo ponentur queſtiones ⁊ dubia. In tertio ponētur ſolutiones argumentorum in oppoſitum. Deinde reſpondetur ad rationes ante oppoſitum.

Petrus hiſpanus.

¶ Ad primū diſtinguiť ꝙ nullum equiuocū diffinitur vel equiuoce ſumptum ⁊ ſic cōcediť. vel vniuoce ſumptū: ⁊ ſic negať. deinde cōceſſa minore diſtinguiť cōcluſio more aliorum. vel in eiſdem ſenſibus: ⁊ ſic argumētū ſcurrit. ¶ Et ad cōfirmationē qua dicitur ſoli⁹ ſubſtantie eſt diffinitio diſtinguitur. vel quidditatiua ⁊ eſſentialis: ⁊ ſic conceditur. vel deſcriptiua ſiue quid nominis: ⁊ ſic negatur. ⁊ maior cōceſſa in illo ſenſu nō probat niſi ꝙ modi nō eſt diffinitio quidditatiua: ⁊ ſic cōceditur.

Q̄ſo equiuoci diffinitionem admittat.

Soli⁹ ſubſtantie ē diffinitio quidditatiua ⁊ eſſentialis.

¶ Ad ſecūdū reſpondetur cōcedēdo maiorē. ⁊ diſtinguiť minor qđ poſſibile ē cathegoreuma qñ capitur ſcōe intentionaliter vel prime. vt eſt differentia entis: ⁊ ſic cōceditur. vel vt determinat copulā in rōne copule et hoc negatur. ¶ Ad confirmationē nego ſequelā ꝙ albedo eſt modus. ⁊ quādo dicis eſt adiacēs rei determinatio. diſtinguo vel ſi adiacens capiť ſecūde intētionalr ⁊ ſic nego. vel pme ⁊ ſic cōcedo.

Poſſibile vt eſt differentia entis eſt cathegoreuma.

¶ Ad tertiū negatur ꝙ iſta ſit neceſſaria prime intentionaliter. deus eſt. ⁊ ad probationem concedo ꝙ eſt ꝓpoſitio neceſſaria ⁊ nego ꝓpterea ꝙ ſit res neceſſaria. ⁊ q̄uīs ly ꝓpoſitio ſit inferius ad ly res tamē hoc totū. ꝓpoſitio neceſſaria non eſt inferius ad ly res neceſſaria. quia aliter ly neceſſaria appellat in vna ꝙ̄ in alia. q2 ſicut nō ois bonus ſutor eſt bonus hō. ita non ois ppō neceſſaria eſt res neceſſaria ſi non ponatur ꝓpoſitio increata. nam ſi velis ponere ꝓpoſitionē increatā habes eā ponere cōpoſitā ⁊ diuiſam. ⁊ eadē ppō eſſet de ineſſe modalis cōpoſita ⁊ diuiſa ⁊ ſimplicis qualitatis.

Propoſitio increata ſi ponatur eſt de ineſſe modalis compoſita ⁊ diuiſa.

¶ Ad quartū negať añs. et ad

probationẽ de illa ypothetica dicit̃ ꝙ illa ẽ de ineſſe: imo nulla ypothetica ẽ modalis: licet partes eius poſſint eſſe modales. ¶ Et ad cõfirmationem dicitur ꝙ vtraq; illarum ẽ de ineſſe vt dictũ eſt.

Nulla ypothetica eſt modalis.

¶ Ad quintũ dicitur ꝙ illa eſt diuiſa vt dictũ eſt. Et ad cõfirmationem de illa. ſortẽ currere poſſibile nõ eſt. dicitur ꝙ ſi poſſibile capiatur ſecunde intẽtionaliter eſt modalis cõpoſita: ⁊ nego ꝙ determinet copulã q̃ ꝙ imẽ⁊ adiungatur copule eo ꝙ eſt cathegoreuma ſignificatione ⁊ copula ſincathegoreuma ſignificatione. vel ſi capiatur prime intentionaliter: ⁊ tunc dico ꝙ opꝫ capere ly ens in obliquo ſ'ls nõ eſſet ꝓpria: et ſortẽ currere capitur ſignificatiue cũ p̄dicatũ ſit prime ſignificationis: ſcꝫ ly ens: ⁊ ſortẽ currere tñ valet ſicut ſortem currentem. ⁊ idem eſt dicere ſortẽ currentẽ poſſibile nõ eſſe: et ſortẽ currentẽ poſſibile eſt non eſſe exiſtens. Tamen ſi capiatur in ſenſu cõpoſito ex quo poſſibile capitur ſecunde intẽtionaliter ⁊ ſupponit determinate ipſa eſt vera: ⁊ dãdo ſibi eq̃pollẽtes. oportet cauere vt termini eodem modo ſtent.

¶ Ad ſextum concedit̃ antecedens illi' enthimematis eo ꝙ p̄dicatũ ẽ analogum per ſe a parte p̄dicati poſitũ ſtans pro ſuo famoſiori ſignificato. ⁊ nego ꝓpterea ꝙ diuiſio ſit mala eo ꝙ in diuiſione analogi diuiſio non debet verificari de membro minus principali quemadmodũ arbor picta non eſt arbor: vt patet de arbore porphirij. Et ad confirmationem negatur antecedens ⁊ conceditur cõſequens probationis: negatis tñ conſequentia cũ conſequente. Et ad ꝓbationẽ per regulã dicit̃ ꝙ opꝫ tenere cetera paria quẽadmodũ non ẽ illic reſpectu termini reſtricti in vna et non in alia. ſed oportet ſic arguere. Omnis modalis eſt compoſita: ergo nulla compoſita eſt diuiſa.

¶ Sequit̃ de diffinitione ꝓpõnis modalis.

PRopoſitio modalis eſt illa q̃ determinatur aliquo iſtorũ ſex modorũ: poſſibile: impoſſibile: cõtingens: neceſſarium verũ ⁊ falſum: vt ſortem currere eſt poſſibile et ſic de alijs. Et in iſtis modalibus verbũ dꝫ ſubijci: modus aũt p̄dicari. Oẽs ãt alie ꝓpões q̃ nõ determinãtur per illos ſex modos dicũtur de ineſſe. i. de ſimplici inherentia p̄dicati ad ſubiectũ. Et p̄ hoc ptꝫ diuiſio ꝓpõnis q̃ ſolet fieri. Propõnũ alia modalis alia de ineſſe. Ille aũt ꝓpões q̃ modificant̃ his modis vero ⁊ falſo: ad p̄ſens relinquunt̃: ꝙ i illis eodẽ mõ ſumunt̃ oppoſitio ⁊ eq̄pollẽtia ſicut in illis de ineſſe. In illis ãt de his quattuor modis poſſibile impoſſibile: contingens: ⁊ neceſſariũ alio modo ſumuntur oppoſitio ⁊ equipollentie vel cõſequentie: vt poſtea patebit. Sciendũ eſt aũt ꝙ qlibet iſtorum quattuor modorũ quattuor facit ꝓpões modales: ideo cũ modi ſunt quattuor quater quattuor erũt ꝓpoſitiones: ⁊ ſic erũt ſexdecim. verbi gr̃a iſte mod' poſſibile ſi ſumatur ſine negatione facit vnã propoſitionẽ modalẽ: vt ſortẽ currere eſt poſſibile. Si autẽ ſumat̃ cũ negatione poſita ad verbũ facit ſecundam vt ſortẽ non currere eſt poſſibile. Si vero cũ negatione poſita ad modũ facit tertiã: vt ſortem currere non eſt poſſibile. Sed cum negatione poſita ad verbum ⁊ ad modum facit aliam: vt ſortem nõ currere nõ eſt poſſibile. ⁊ hoc modo ſecundũ vnum quemq; aliorum modorum ſumũtur quattuor propoſitiones modales.

¶ Notandũ eſt primo ꝙ licet ſint plures alij modi facientes modales vt iſti termini: verũ: falſum: ſingulare: particulare: ⁊ breuiter oẽs termini adiectiuales de tota ꝓpõne i quantũ ꝓpõ verificabiles. Et accipio hic modales pro modalib' determinatis iſtis quattuor modis poſſibile: impoſſibile ⁊c. q: cõis vſus ita loquitur. Et licet cõe ſit diſtinguere modales penes ſenſum cõpoſitũ ⁊ diuiſum: tñ hoc nõ eſt de rigore: q: quacũq; modali data: vel ipſa ẽ diuiſa tñ: vel cõpoſita tñ: ⁊ hoc ẽ ſatis facile cognitu per ea q̃ dicta ſunt: ⁊ per ꝯñs nõ eſt op' diſtinctione. ⁊ ꝑ diffinitio modalis exponi de modali cõpoſita: vt ptꝫ per totũ proceſſum. etiã ptꝫ per illud i modalibus verbũ dꝫ ſubijci: mod' aũt p̄dicari. tamẽ q̃cquid ſenſerit Pe. hiſpa. de hoc ꝑt tradi ad bonum ſenſum in diuiſis modalib'. ¶ Et põt exponi ſic diffinitio. Propoſitio modalis ⁊c. Eſt illa cui' principalior ps copule determinat̃ aliquo iſtorũ modorũ. ſ. poſſibile: impoſſibile ⁊c. ⁊ tunc i modalibus verbũ dꝫ ſubijci: hoc eſt verbũ vel principalior ps copule dꝫ eſſe determinabile. mod' autẽ predicari: hoc eſt mod' dꝫ eſſe determinatio. Si ſi exponat̃ de cõpoſitis dꝫ ſic exponi. ¶ Propoſitio modalis ⁊c. eſt illa in qua ſubijcit̃ vel p̄dicat̃ vnus iſtorũ modorũ poſſibile: impoſſibile ⁊ ſic de alijs. ⁊ verbũ debet ſubijci: hoc ẽ dictũ dꝫ eſſe ſubiectum: ⁊ illa eſt propoſitio ſinecdochica. vbi ps ſupponit pro toto. ſ. verbũ pro toto dicto: modus vero dꝫ eẽ p̄dicatũ: vt ſortem currere eſt poſſibile.

Oẽs termini adiectiuales de tota ꝓpõne i quãtũ ꝓpoſitio verificabiles faciũt propõnes modales.

Scd̃m. ſ. tho. modalis cõpoſita vocat̃ de dicto diuiſa de re.

Diffinitionis propoſitionis modalis intellectus pro diuiſa Pro compoſita.

¶ Notandũ ẽ ſecundo ꝙ i modalib' cõpoſitis nõ ſp̄ mod' predicat̃: imo interdum ſubijcit̃ vt ptꝫ in hac. poſſibile ẽ ſortẽ currere. q̃ eſt cõuertens reſpectu huius cõuerſe. ſortẽ ꝙ currere ẽ poſſibile. vel ſaltẽ addẽdo hoc ſignum ly. ⁊ ꝙ ſit cõuerſio ptꝫ per cõuerſionẽ ſimplicem. Ad hoc reſpõdent aliqui negando ibi eſſe cõuerſionem: ⁊ dicunt illam nõ poſſe cõuerti ſecundũ ſe totam: ſed ſecundũ partes dicti: tamen cõuerſio eſt ſatis bona. Aliter dicit Georgius ꝙ illud debet intelligi in predicatione directa.

Pe. de hiu. ſequẽs. ſ. Tho. dicit ꝙ i hmõi modus ſm ſitum ſubijciat̃ tñ ſm cõſtructionẽ p̄dicat̃. Dicit ꝓpterea ſi eẽ bona cõuerſionẽ q: rõne p̄dicati ſcd̃e

¶ Cõtra illud tamẽ arguit̃ ſic dicendo. ſortem cenare eſt poſſibile. ibi videtur eſſe predicatio directa eo ꝙ cenare eſt magis cõnotatiuum q̃ ly poſſibile. ¶ Tum ſecundo: quia dicendo poſſibile eſt ſortem currere non videtur ibi aliquid eſſe quod debeat magis predicatum facere ſtare materialiter q̃ ſubiectum quia q̃ ꝙ

intentionis ſubiectũ i aliqñ ſimpliciter te

nec vl' materialiter: nõ autẽ in ꝑſte. Nec addẽdo ſignũ materialitatis ⁊ cõſtruẽdo eã ſicut iacet ẽ modalis ꝫ.ſ. tho. opere ſin. .lꝫ ſitcõ uerſio.

regula cõis ſit ꝙ talia ſunt ſubiecta qualia ꝑmittuntur ab eorũ ꝑdicatis quare hic ſortẽ currere ẽ poſſibile: ſubiectũ ſtat materialiter rõne p̄dicati ſcõe intentionis: nulla tñ regula hꝫ ꝙ talia ſunt ꝑdicata qualia ꝑmittunt ab eoꝝ ſubiectis Ad hoc ꝑt dici ꝙ iſte text' ſic exponit in modalibus cõpoſitis. mod' p̄dicat ⁊ nunꝙ̄ ſubijcitur niſi addat ſignuꝫ materialitatis ad ꝑdicatũ: qꝛ tũc ꝑt ſubijci. vel ſic facili'. modus ãt ꝑdicat hoc eſt cõius: qꝛ magis ſolem' vti talib' ſortẽ currere eſt poſſibile ꝙ̄ poſſibile ẽ ſortẽ currere: vel poſſibile ẽ ly ſortẽ currere. vl' dico ad illã. ſortẽ cenare ẽ poſſibile. ꝙ ẽ indirecta: qꝛ p̄dicat ſupius denotatiuum ad ſubiectũ ſtãs materialiter qð ſufficit ad ꝑdicationẽ indirectã cũ ꝑdicatũ ſupponat pro qualibet ꝓpõne poſſibili ⁊ ſubiectũ pro hac. ſortes cenat. Dicit notãter reſpectu ſubiecti ſtãtis materialr: qꝛ ſi ſtaret ſigtĩue vocarẽ eã idirectam quẽadmodũ ẽ iſta: homo alb' eſt homo.

Ad ſcðꝫ nõ videt ꝙ de rigore

debeam' addere ſignum materialitatis: ⁊ ſic iſta eẽt falſa. poſſibile ẽ ſortem currere. capiẽdo ſubiectũ ſcõe intẽtionalr: qꝛ ꝑdicatũ ſtat ꝑſonaliter ⁊ ſortẽ currere nihil aliud ẽ ꝙ̄ ſortes currẽs ⁊ hoc cũ currit: ⁊ ſi nõ currit nihil ẽ: ⁊ ſic ſiue currit ſiue nõ ẽ falſa. ¶ Preterea q̈ttuor ſunt modi de q̈bus loq̈mur. ſ. poſſibile: ĩpoſſibile ⁊c. ⁊ q̈libet iſtorũ ꝑt q̈drupliciter accipi in ꝓpõne: ⁊ ſic erũt ſexdecim modales ex eis cõpoſite ⁊ nõ plures cũ eq̈pollẽãt: obſeruato tñ ꝙ mod' p̄cedat principaliorẽ partẽ copule. vbi grã. ly poſſibilr ſic multiplicat. ſortes poſſibiliter currit: ſortes nõ poſſibiliter currit: ſortes nõ poſſibiliter non currit: ⁊ ſortes poſſibiliter nõ currit. ⁊ ita ĩ aliĩs modis dicẽdũ eſt. Dicit notãter nõ erũt plures quin equipolleant: qꝛ iſte eq̈pollent. non ſortes nõ poſſibiliter nõ currit: ⁊ ſortes poſſibiliter nõ currit. Dicit notãter ſeruato ꝙ mod' p̄cedat copulã: qꝛ iſta videt ĩ illiace ſortes ẽ nõ poſſibiliter currẽs. cũ mod' neget ⁊ nõ v̈bũ vt exigit illiace: ⁊ tamẽ nõ videtur equipollere aliĩs in illiace: vt in ſecundo notabili textus ſequentis dicetur.

xvj. modales ex iſtis q̈ttuor modis ꝯponunt ⁊ nõ plures obſeruato ꝙ mod' p̄cedat p̄ncipaliorẽ partem copule.

¶ De qualitatibus modalium.

Notandũ eſt tertio ꝙ circa

q̈litates modaliũ eſt queſtio inter artiſtas: qꝛ ſecundũ verſoris ⁊ pauli venetũ reſpiciẽdũ eſt ad modũ ⁊ nõ ad verbũ: ita ꝙ ſi mod' neget ꝓpoſitio negatiua ẽ: vt ſortẽ currere ẽ nõ poſſibile ⁊ ſi mod' nõ neget affirmatiua ẽ: vt ſortes nõ ẽ nõ poſſibiliter creans. qꝛ ibi cadũt due negationes ſ͠ꝫ modũ: ⁊ ſic ipſa eſſet affirmatiua ꝫm eos. ſimiliter iſta. ſortẽ currere ẽ nõ ĩpoſſibile. q̄ ẽ tertia in amabimus: qꝛ ẽ vna negatio incluſa in ly poſſibile ⁊ altera expreſſe poſita: ⁊ ẽ apparẽtia ĩ hoc ad ſaluandũ eq̈pollentiã in modalib' cõpoſitis: qꝛ iſte due ĩ amabim' ſortẽ currere eſt poſſibile: ⁊ ſortẽ currere eſt non impoſſibile. ſunt ãbe affirmatiue ꝑt dici ꝙ aliud ẽ dicere ꝓpõnẽ eſſe modalẽ negatiuã ⁊ cathegoricã negatiuã ⁊ dicit ꝙ illa ꝓpõ dicit modalis negatiua cui' modus negatur: ⁊ modalis affirmatiua cui' mod' affirmatur: ⁊ ſic illa ẽ modalis negatiua. ſortem nõ poſſibile eſt nõ eſſe. cũ ibi mod' neget qð ſufficit nec ꝓpterea ſequit ꝙ eſt ꝓpoſitio negatiua cuꝫ arguitur a dicto ſecundũ q̈d ad dictũ ſimpliciter ⁊ ſic negarent hãc cõſequentiã. hec oratio modalis eſt ꝓpoſitio negatiua: ergo ẽ modalis negatiua. ſimiliter hãc negarẽt. hec ꝓpoſitio modalis eſt negatiua: ergo ẽ cathegorica negatiua. qꝛ termini aliter appellãt in vna ꝙ̄ in alia: qꝛ in iſta. hec ꝓpõ modalis negatiua. denotat ꝙ mod' negatur. ⁊ cõſequẽter cõcederẽt ꝓpõnem modalẽ negatiuã eq̈pollere modali affirmatiue. vt patꝫ qꝛ iſte equalent. ſortes nõ poſſibiliter nõ currit ⁊ ſortes neceſſario currit. cũ ſint in purpurea ⁊ ſi vtraq; ẽ ſimpliciter affirmatiua: qꝛ affirmatio attendit ex pte copu'e vel ꝑtis p̄ncipalioris ei'. ⁊ ſi q̇s voluerit vnã iſtarũ opinionuꝫ defendere ꝑt. dr̃ aliter ꝙ q̈litas in modalib' attendẽda eſt ex pte copule ⁊ p̄ncipalioris ꝑtis ſicut in illis de ineſſe: ⁊ q̄ñ extrema ſunt obliqua tũc ly eſſe ẽ p̄ncipalior pars copule: quia ſecundũ eius exigentiam extrema ordinãtur adinuicẽ: ⁊ quãdo ſunt recta ly eſt: eſt principalior pars copule ꝓpterea eãdem cauſam: ⁊ tũc dicit ꝙ ſi copula vl' p̄ncipalior ps copule negetur talis ꝓpoſitio eſt negatiua.

Sc̃dm verſoris ⁊ paulũ venetũ q̈litas modalium ex mõ cõſideratur. ⁊ huius opinionis eſt. ſ. thomas ⁊ pe. de bru.

Aliud ẽ modalis negatiua q̄ ẽ ꝓpoſitio affirmatiua

Alia opinio q̈litas ĩ modalibus ex pte copule aut p̄ncipalioris ei' partis attẽdẽda ẽ. Extremis obliq̈s eẽ eſt ps copule principalior. ſi ſint recta ly ẽ.

Notãdũ eſt quarto ꝙ ſecũ

dum aliquos q̈ñtitas in modalib' ꝑt tripliciter ſumi: ſcꝫ ex parte dicti: vel ex parte modi: vel ex pte dicti ⁊ modi ſimul. Uñ ex parte dicti oẽs illas voco particulares. oẽm hoiem eſſe alal eſt neceſſe. quendã hoiem currere eſt cõtingens. eo ꝙ vnũ iſtoꝝ dictorũ ſupponit pro ipſomet ⁊ ſimilibus: ⁊ pro ꝓpoſitiõe cui' eſt dictũ ⁊ nõ pro aliĩs: vt verbi cauſa. oẽm hoiem eſſe alal. in ꝓpoſitione p̄dicta nõ ſupponit pro hoc dicto platonẽ diſputare vel ſortẽ currere: ⁊ iſta oẽm hoiem eſſe alal. ex parte ſubiecti eſt particularis ⁊ ex parte modi vniuerſalis. ⁊ ſi dicas. hoc totũ omneꝫ hominẽ eſſe alal eſt neceſſe. ſupponit pro pluribus vniuoce ⁊ diuiſim hoc non cogit. diſtinguitur. vl' pro pluribus diſſimilibus a ꝓpoſitione cuius eſt dictum ⁊ a dicto ⁊ ſic negarent. vel pro pluribus ſimilib' ⁊ hoc concederent. ⁊ quando infers non eſſet ſingularis negarent conſequentiam cum cõſequente: ſed hoc nunc inoleuit. propterea aliter dicitur ꝙ tripliciter poteſt ſumi q̈ñtitas in modalib' diuiſis. vno modo ex parte ſubiecti ꝓpoſitionis modalis: tunc eodem modo dicatur in modalib' ſicut in illis de ineſſe. Alio modo poteſt ſumi q̈ñtitas ex parte modi: ⁊ tunc illa eſt vniuerſalis in qua ponũtur iſti modi neceſſe vel impoſſibile non impediti per negationem: ⁊ particulares ſunt ꝓpoſitiones ille in q̈bus ponuntur iſti modi poſſibile: contingens: quia iſti duo modi neceſſe ⁊ impoſſibile aſſimilãtur iſtis ſignis: omnis: nullus: in illis de ineſſe: quia ſicut hoc ſignuꝫ omnis diſtribuit terminũ ſupra quẽ fertur pro ſuis ſignificatis copulatiue ita iſte modus neceſſe diſtribuit tẽpus importatum per copulam pro omni differentia temporis: vt. a. de neceſſitate eſt b. ante ꝙ̄ hec ſit vera. oportet ꝙ illa res pro qua ſupponit a. ſit. b. ⁊ poteſt eſſe. b. ⁊ de neceſſitate ſimul ſit. b. ⁊ tñ nõ opꝫ ꝙ. a. ſit. b. qꝛ iſta eſt vera. creans de neceſſitate ẽ deus. ꝙ̄ ꝙ̄ nullum creans ſit aliquid: tamẽ illa res pro qua ſupponit creans eſt deus: fuit deus: erit deus: ⁊ de neceſſitate eſt deus. et ſimiliter p iſtam. homo impoſſibiliter eſt aſinus. denotat ꝙ homo non eſt aſinus: nec fuit aſinus nec erit aſinus: nec poteſt eſſe aſinus. ſed per iſtam. adã poteſt eſſe homo. ſufficit ꝙ adam fuit homo: vl' erit homo: vel ꝙ non ſit homo: nec fuit homo: nec erit homo: et tamen poteſt eſſe homo. et ratio ẽ: quia tempus ĩportatũ per ly põt ſtat diſiũctiue. alio mõ ꝑt q̈ñtitas ſumi ex pte dicti ⁊ modi ſimul: ⁊ ſic eadẽ ꝓpõ ẽ vl'is ⁊ ſingularis ſimul: vt

Quãtitas in modalibus tripliciter ꝑt ſumi.

Opinio auctoris ꝺ q̈ñtitate in modalib' tripliciter conſiderãda.

Sc̃dm pe. de bruxel. oẽs de neceſſario vl' impoſſibili dicũtur vniuerſales ꝺ poſſibili vel poſſibili non

ſunt particulares: et hoc ex parte modi: ⁊ oēs modales quarū ſubiectū dicti tenet vl̄r dicunt vl̄es ex predicti: alie vo particulares indefinite vl̄ ſinglares; ſed in modalib' cōpoſitꝭ quātitas attēditur ex parte toti' dicti qđ eſt ſubiectū. ſm hoc dicit .ſ. tho. ꝙ oēs modales de dicto ſinglari ſunt ſinglares eo ꝙ modus pdicat de hoc vl̄ illo ſicut de q̄dā ſingulari.

Eſt autē duplex ppoſitio ſingularis .ſ. ſm modū tm̄ ⁊ ſm modū et rem ſimul. Primo modo dicitur ſinglaris qñ pdicatum nō pōt cōuenire ſubiecto pro vno q̄n conueniat ſibi p quolibꝫ ſimili. Secundo modo dicitur ſingularis qñ ſubiectū capit pro vno tātū et nō p pluribus etiam ſimilibus.

ſortes neceſſario currit. ⁊ in modalibus cōpoſitis dicit ꝙ oēs tales ſunt indefinite niſi ſumantur cū ſigno q̄tificāte mediāte hac dictiōe ly: vt oēm hoīem eſſe aīal eſt neceſſe: ſortem eſſe aīal eſt contingens. quelibet iſtarū indefinita eſt: et ſupponūt p pluribus: vt oēm hoīem eē aīal eſt neceſſe. ſupponit p hac ppoſitione. oīs homo ē aīal. cuius eſt dictū: ⁊ p ſimilibus in voce ſcriptura ⁊ in mēte ⁊ ſi volumus eā facere vl̄em: ſic dicemus: oē ly oēm hoīem eē aīal eſt neceſſe. ⁊ ſingularē ſic iſtud ly oēm hoīem eſſe aīal eſt neceſſe.

¶ Iſtis notatis ponūtur due cōcluſiōes. Prima eſt. Pe. hiſpa. determinās de iſtis modis poſſibile impoſſibile ⁊c. ſufficienter enumerat terminos reddētes ppoſitiones modales. patet: q2 ſolum enumerat modos inter quos reperitur oppoſitio ⁊ equipollentia: ſꝫ hoc ſolum conuenit eis. igitur.

¶ Scđa concluſio. qualitas ⁊ quātitas in modalibus ſufficienter ponunt. patet per ſecūdum tertium ⁊ quartum notabilia.

¶ Dubitat primo an ly neceſſe ſit pars copule. hic creās neceſſe eſt eē deū. Ad hoc ſunt due opiniones. Quarū prima eſt marcilij p qua ſupponit ipſe aliqua. Primo ſupponit ꝙ in equipollētibus debet eē eadē copula. h̄ ptꝫ p diffinitionē equipollētie. Scđo ſupponit ꝙ negatio nō eſt ps copule. ptꝫ ſuppoſitio: q2 dato oppoſitū ſequeret ꝙ due ꝯ̄ie mere de ineſſe nō haberēt copulas ſynonimas qđ falſum eſt. Tertio ſupponitur ꝙ ppō de neceſſario ſine negatione equipollet ppoſitioni de poſſibili in qua vna negatio pcedet poſſibile ⁊ altera ſequit. ptꝫ ſuppoſitio p purpurea. Quarto ſupponit ꝙ in hac. ſortes non poſſibiliter nō eſt creans. copula eſt hoc totū poſſibiliter eſt.

¶ Tūc rn̄det marcillius negatiue ad dubiū. ſ. ꝙ neceſſe nō eſt ps copule: ⁊ hoc ſic pbat. iſte eq̄pollēt. ſortes nō poſſibilr̄ nō currit: ⁊ ſortes neceſſario currit. vt dicit tertia ſuppō: ſꝫ ly poſſibilr̄ eſt pars copule in hac de poſſibili: vt dicit quarta ſuppō. ⁊ in eq̄pollētib' dꝫ eē ſinonimitas copularū: vt dicit pria ſuppō: ⁊ tūc iſte due erūt ſinonime. ſortes neceſſario currit: ⁊ ſortes nō poſſibilr̄ nō currit. ſꝫ ſcđa ſubordinat vni mētali in qua ponit poſſibilr̄ cū duab' negationibus: ĝ eodē mō erit de altera: ⁊ p ꝯ̄ns neceſſe nō eſt ps copule. ⁊ lꝫ multi iſtā opinionem foueāt: non tn̄ videt vera. tū primo. q2 ſicut ipſe dicit ly neceſſe includit mētalr̄ ly poſſibile cū duab' negatiōib'. ſic ēt pōt dici ꝙ ly poſſibile icludit neceſſe cū duab' negatiōib': q2 queadmodū nō neceſſe nō eq̄ualet poſſibile: ita nō poſſibile nō eq̄ualet neceſſe ⁊c. tū ſcđo ſeq̄ret ꝙ ly poſſibile includeret tres negatiōes. qđ ſic pbat: q2 iſta. ſortes ipoſſibilr̄ currit. eq̄ualet huic: ſortes neceſſario nō currit. ⁊ neceſſe includit duas negatiōes: ⁊ ſic erūt tres ⁊ p ꝯ̄ns negatio. ⁊ ſic ſenſus eēt mētalr̄. ſortes nō poſſibilr̄ nō nō currit. q2 due exhiſe ⁊ neceſſe p marcilliū includit duas: ergo ppoſitū. Propterea rn̄det alr̄ ad tituiū affirmatiue. ſ. ꝙ ly neceſſe ē ps copule et nō includunt duas ppōnes eq̄ualētes formalr̄ cōponi ex copulis nō ſynonimis. ⁊ dꝫ ꝙ illa in q̄ ponit poſſibile ſubordinat vni mētali in q̄ ponit neceſſe: q2 quēadmodū mētalr̄ habem' ſigna vlia ⁊ particularia determinātia ſubiectū: ſic modos vniuerſales ⁊ particulares habemus determinantes partes copularū: ⁊ per hoc patet negatio prime ſuppoſitionis marcilij qua negata frangit argumētū ⁊ pcedunt tres vltime ſuppoſitiones.

Improbat Marcelli opinionē.

¶ Tm̄ contra tertiā ſuppoſitionē inſtat q̄uidet repugnare dictis: q2 ſi ipſa eſſet vera ſeq̄ret ꝙ ly ipoſſibilr̄ nō eēt ps copule: q2 ē negatio icluſa in ly impoſſibile vel ipoſſibilr̄.

¶ Ad hoc reſpōdet negando ſequelā: ⁊ qñ dicit negatio nō eſt pars copule. diſtinguo: vel qñ negatio eſt explicite poſita et ſic pcedo. ſꝫ qñ nō eſt niſi virtualiter ⁊ implicat in altero termino et ſic nego quēadmodū eſt in pppoſito: vel dicitur ꝙ nō eſt ſimile: q2 ly impoſſibile eſt quid cōplexum valens mentaliter nō poſſibile: ⁊ non eſt ſic de ly neceſſe.

Rn̄ſio ad dubiū ſm opinionē auctoris ⁊ ꝯſonat. p. de brux. iſti argumento hui' textus.

¶ Dubitatur ſecūdo. An iſta ſit negatiua ſm dicta in tertio notabili ſortem poſſibile eſt nō eē currentē. Et arguit ꝙ nō tripliciter. Tū pmo eſt incōgrua: ĝ nō eſt q̄lis. ꝯ̄ña eſt nota ⁊ aña pbat: q2 ly ſortē non pōt reddere ſuppoſitū huic verbo eſt: q2 obliquus nō pōt reddere ſuppoſitū verbo pſonali modi finiti. nec ly poſſibile pōt eſſe ſuppoſitū: q2 eſt vnū purū ſincathegoreuma vt in ſcđo notabili prime q̄ōnis dictū eſt. Tū ſcđo q2 equiualet huic ſortes poteſt non currere: ſed iſta eſt affirmatiua: ĝ et altera. ꝯ̄ña tꝫ: ⁊ maior videt ꝯſequēter pceſſa. ⁊ minor pbatur: q2 ſic reſoluit. ſortes eſt potēs non currere que affirmatiua eſt. Tū tertio ſequeret ꝙ iſta eſſet affirmatiua. non poſſibile eſt te nō eſſe cuꝫ due negationes pcedant ly eſſe: ſed h̄ eſt falſum q2 cū eſt modalis cōpoſita principalior pars copule eſt hoc verbū eſt. In oppoſitū arguit per ea que dicta ſunt in notabilibus. ¶ Ad dubiū dicitur ꝙ ipſa eſt negatiua vt dicit ratio poſt oppoſitum: ⁊ tūc ad primā rōnem dicunt aliqui argumentū cōcludere: ⁊ eam de rigore fore incōgruā ⁊ per ꝯ̄ns nō eſſe negatiuā niſi capiat loco iſtius ſortes poſſibiliter non currit. cōis tamē opinio eſt ꝙ hoc totū poſſibile eſt eſſe capit impſonaliter ⁊ ſilr̄ ly poſſibile qñ pcedit totā ppōnē vt dicēdo poſſibile ē ꝙ ly hō ē aſin' hic capit impſonalr̄. ¶ Ad ſcđm reſpōdet negādo ꝙ de virtute ſermonis eq̄ualeat huic ſortes eſt potens nō currere: q2 illa affirmatiua eſt mere de ineſſe et in materia naturali q2 pdicatū eſt hoc totū potens nō currere. Altera eſt in materia cōtingenti ſicut ſua de ineſſe. ex quo ſequunt duo correlaria. Quorū primū eſt. iſte nō equiualent chimera nō pōt non eſſe. ⁊ chimera neceſſario eſt. ptꝫ prima eſt negatiua ⁊ neceſſaria. ſecūda affirmatiua ⁊ impoſſibilis. Secundo ſequitur hanc eſſe falſam. chimera poteſt non eſſe. patet. eſt affirmatiua non de conditionato extremo non exponibilis de ſubiecto non ſupponente. Tertio ſequitur has non equiualere chimera poteſt nō eſſe et chimera eſt poſſibile non eſſe cum prima ſit falſa: ⁊ ſecunda vera. ¶ Ad tertium negatur cōſequentia quia eſt: eſt copula principalis ⁊ eſt negatiua et ſic dicatur: non poſſibile non equiualet neceſſario verum eſt in modalib' diuiſis: ⁊ hoc eſt quod ſtrodus dicit cum conſtantia nō valet: quia eſt negatiua. Et contra iſud adduxit Ariſtotelē ſecundo perihermenias dicentē ꝙ eq̄ualet huic tu neceſſario es et ad hoc dicit ꝙ

Secundū dubium.

Correlaria.

Strodus.

Ariſtoteles nõ vocat illã ꝯſequẽtiã bonã ſine cõſtantia cũ prior ſit negatiua ⁊ altera affirmatiua. ſed iſta ſolutio nõ placet magiſtro fauẽtino. ¶ Unde ſic arguit̃. Iſte cõtradicũt neceſſe eſt te eſſe poſſibile eſt te non eſſe: nego ꝓpter tres cauſas. Prima eſt. ſunt ambe affirmatiue ex ꝙ ſunt modales cõpoſite. Scḋa. ſunt ambe indefinite. Tertia. ſunt nõ vtroq; termino participãtes immo iſta diſiũctiua eſt contingẽs neceſſe eſt te eſſe vel poſſibile eſt te non eſſe q2 ſignificat talẽ eſſe neceſſariã tu es vel hanc eſſe poſſibilem. tu non es. modo qñ neutra illarũ eſt nõ eſt ita ſicut illa tota diſiũctiua ſignificat: ſed illa bene eſt diſiunctiua neceſſaria neceſſe eſt te eſſe vel non neceſſe eſt te eſſe que cõponitur ex duabus cõtradictoriis: ⁊ lʒ ponens iſtam diſiunctiuam nõ eſſe. ita eſt ſicut ipſa ſignificauit: quẽadmodum non eſt in altera.

Magiſter fauẽtinus

¶ Sequit̃ de equipollẽtijs modalium.

Narũ aũt ꝓpõnum modalium eq̃pollẽtie ſiue ꝯñtie q̃ttuor regulis cognoſcuntur ſignificatis p has dictiões. Amabimus. Edẽtuli. Illiace. Purpurea. ita ꝙ vbi ſit a. nulla negatio dʒ poni. Ubi e. negatio dʒ poni ad verbũ ſeu dictum. Ubi i. ad modũ. vbi v. ponat̃ ad verbũ ⁊ ad modum. Unde verſus. E dictũ negat. iq; moduʒ nihil a ſed v totũ. Item prima ꝓpoſitio erit de poſſibili. Scḋa de cõtingẽti. Tertia de impoſſibili. Quarta de ineſſe. Unde verſus. Poſſibile cõtingẽs impoſſibile neceſſe. Item oẽ neceſſe valet: valet impoſſibile nullus. Poſſibile quidã: quidã non. poſſibile nõ. Amabimus. Prima regula. Cuicũq; dicto affirmato attribuitur poſſibile eidẽ attribuitur cõtingens. ⁊ ab eodẽ dicto remouetur impoſſibile. ⁊ ab eius cõtradictorie oppoſito remouet̃ neceſſe vt ſortẽ currere eſt poſſibile. ſortẽ currere eſt contingẽs. ſortẽ currere nõ eſt impoſſibile. ſortẽ nõ currere non eſt neceſſe. Edẽtuli. Scḋa regula. Cuicũq; dicto negato attribuit̃ poſſibile eidẽ attribuit̃ cõtingẽs: ⁊ ab eodeʒ remouetur impoſſibile et ab eius contradictorie oppoſito remouetur neceſſe. vt ſorteʒ currere eſt poſſibile ſortẽ currere eſt contingens: ſortem non currere nõ eſt impoſſibile. ſortẽ currere nõ eſt neceſſe. Illiace. Tertia regula. A quocunq; dicto affirmato remouetur poſſibile ab eodẽ dicto remouet̃ contingens. ⁊ eidẽ attribuitur impoſſibile: ⁊ ei⁹ contradictorie oppoſito attribuit̃ neceſſe. vt ſortẽ currere non ẽ poſſibile. ſortem currere non ẽ contingẽs nõ ſortẽ currere ẽ impoſſibile: ſortẽ currere ẽ neceſſe. Purpurea. Quarta regula ẽ. A quocũq; dicto negato remouetur poſſibile ab eodeʒ remouet̃ cõtingẽs: ⁊ eidẽ attribuitur impoſſibile: ⁊ eius contradictorie oppoſito attribuitur neceſſe. vt ſorteʒ non currere non ẽ poſſibile ſortẽ nõ currere nõ ẽ contingẽs. ſortẽ nõ currere ẽ impoſſibile. ſortẽ currere ẽ neceſſe. Iſtarũ aũt regularũ exẽpla ponuntur in figura ſequenti. Iteʒ equipollẽtie ſiue cõſequẽtie modaliũ poſſunt haberi p has regulas. Prima regula. Oẽs ꝓpoſitiones de poſſibili ⁊ impoſſibili equipollent verbo ſeu dicto ſimiliter ſe habẽte: ⁊ modo diſſimiliter: vt ſortẽ currere eſt poſſibile ⁊ ſortẽ currere non ẽ impoſſibile. Secunda regula. Oẽs ꝓpoſitiões de poſſibili: et neceſſario equipollent verbo et modo diſſimiliter ſe habentibus: vt ſortẽ currere eſt poſſibile: et ſortẽ non currere non eſt neceſſe. Tertia regula. Oẽs ꝓpoſitiões de impoſſibili ⁊ de neceſſe equipollent verbo diſſimiliter ſe habẽte: ⁊ modo ſimiliter vt ſortẽ currere non eſt impoſſibile ⁊ ſortẽ non currere non ẽ neceſſe. Ex oĩbus iſtis vna regula generalis format̃ ad modales oẽs cognoſcẽdas. Et intelligit̃ modus ſimiliter: et diſſimiliter ſe hr̃e quãtũ ad affirmationẽ ⁊ negationẽ: vt dicat̃ ſe habere ſimiliter cũ affirmatur in vtraq; vel in vtraq; negat̃. Diſſimiliter aũt qñ affirmatur in vna ⁊ negatur in alia. Et eodẽ mõ intelligendũ eſt de verbo ſicut dictum eſt de modo. Et ſciendum eſt ꝙ in predicta regula non facimus mentionem de contingenti eo ꝙ contingens conuertitur cum poſſibili: vnde idẽ eſt iudicium de ꝓpoſitionibus vtriuſq;.

Verſus.

Verſus.

Quattuor regule.

Iſte quattuor ponũtur ꝓpoſitiones.

Regula generalis.

¶ Notãdũ eſt primo ꝙ hic poſt diffinitionem ⁊ diuiſionẽ modi determinat de equipollentia modaliũ ponens quattuor regulas. ¶ Quarum prima eſt que ſignificat̃ per hanc dictionẽ amabimus. ¶ Scḋa per edentuli: ⁊ ſic cõſequẽter vt poſtea dicetur: ⁊ videtur eas maxime intelligere in modalibus cõpoſitis que ꝓprie non equipollent. vna ſequitur formaliter ad aliã: ⁊ cõtra quẽadmodum non eſt hic. Et pro illo reſpondetur per aliquas propoſitiones. Quarum prima

Quattuor ꝓpõnes.

eſt. a modali cōpoſita affirmatiua ad modalem cōpoſitā negatiuā ſi ſint de ſinonimis dictis eſt bona ꝯña. vt ſortē currere eſt poſſibile: ergo ſortē currere nō eſt impoſſibile. ſed cum hoc oporteret tenere ꝓpōnē plures nō fore vnā: vel tenere iſtaꝝ ſubiectā ſimplr̄ ⁊ nō materialr̄. q2 al's non ſeq̄ret̄ nō deū eſſe ē poſſibile: ergo nō deū eſſe nō eſt impoſſibile: q2 eadē ꝓpō eſt poſſibilis ⁊ impoſſibilis. ſi tamē ly non capiat̄ infinitāter ē poſſibilis: et ſi negāter eſt impoſſibilis niſi dicatur ꝙ ē ꝓpoſitio plures ⁊ nō vna. Scōa ꝓpoſitio arguēdo ab affirmatiua ad negatiuam de diuerſis dictis poſita cōſtantia propoſitionis pro qua ipm̄ conſequēs natū eſt ſupponere eſt bona cōſequētia: vt bene ſeq̄tur ſortē currere eſt poſſibile: ⁊ talis ꝓpoſitio ſortes nō currit eſt: ergo ſortem nō currere non ē neceſſe. Dicitur de diuerſis dictis: q2 de dictis ſinonimis nō eſt opus ꝯſtātia. Dicit̄ notāter ꝓpoſitionis: q2 nō ſufficeret conſtantia dicti. q2 nō ſequitur. ſortem currere nō eſt poſſibile. ⁊ ly ſortem currere eſt: ergo ſortē currere eſt impoſſibile. q2 poſito caſu ꝙ nulla talis cēt ſortes currit. añtecedens ē verum ⁊ conſequēs falſuꝫ pro prima parte añs p3. q2 eſt vna negatiua cuiꝰ ſubiectū non ſupponit pro ꝓpoſitione: vt predicatū ſolum ſupponit ꝓ propoſitione: et ſic extrema illius negatiue nō ſupponūt pro eodē: ⁊ per conſequēs vera ē minor e ꝫ nota. ⁊ ꝙ cōſequens ſit falſum p3. q2 ſortē currere nō eſt propoſitio: ergo nō eſt impoſſibilis. ¶ Tertia ꝓpoſitio: arguendo a negatiuis ad affirmatiuas cōſequētia nihil valet: eo ꝙ arguit̄ a propoſitione habente plures cauſas veritatis ad ꝓpoſitionem habentem pauciores. ⁊ talis modus arguēdi nō valet: etiā negatiua pregnās nō equiualet affirmatiue formaliter. Aliꝗ dicūt aliter in iſtis modalibꝰ compoſitis: q2 ille q̄s nos negatiuas vocamꝰ ſunt affirmatiue ⁊ ecōuerſo. vt in queſtione p̄cedenti dictū eſt. tamen proprie capiēdo equipollentias exponūtur de modalibus diuiſis. ⁊ tūc formalis illatio: q2 oēs propoſitiones poſite in eadem linea equipollēt inter ſe ceteris paribus. Prima linea ſiue primus angulus vocabat̄ Amabimus Scōa: edētuli. Tertia: illiace. Quarta: purpurea Et ſic ꝑ iſtas lineas vel cartā ordinationes poſſunt facile logici mēoriter dicere regulas textus. Ante dies Ariſtotelis habebat̄ amabitis ⁊ edentulus vel ꝓpoſitiones quibꝰ ille reſpōdebant: ſed hoc ſatis probat Ariſtoteles fore falſuꝫ vt videbit̄ in libris periermenias ⁊ facile eſt cognitu: q2 quarta ꝓpoſitio de amabimꝰ ē negatiua aliꝭ exiſtētibus affirmatiuis. etiā quarta ꝓpoſitio de edētuli eſt affirmatiua aliis exiſtētibus negatiuis: inter quas nō cadit equipollentia.

Annotatio.

¶ Notādū eſt ſcōo ꝙ ad iſtas regulas cognoſcendas opꝫ capere quattuor digitos. et ſupra primū digitū .ſ. indicem locare iſtū modū poſſibile ſupra mediū iſtū modum cōtingēs. ſupra tertiū impoſſibile. ⁊ ſupra quartū neceſſe. quo facto oportet notare ꝙ in qualibet earū quattuor dictionū quattuor ſunt vocales. ſcꝫ a. e. i. v. et qñ habet̄ a denotatur ꝙ nō debet ferri negatio nec ad dictū nec ad modū iuxta illuꝫ textū. Sed a cōfirmat vtrūꝗ. Et qñ habet̄ e denotat̄ ꝙ dꝫ ferri negatio ad dictū ⁊ nō ad modū iuxta illū textū. Deſtruit e dictū. Et qñ habetur i ꝑ debet addi negatio modo ⁊ nō dicto iuxta illud. Deſtruit iꝗ modū. Et per v denotat̄ ꝙ vna negatio debet addi dicto ⁊ altera modo iuxta illud Deſtruit v totū. Ex iſto p3 ꝙ iſta dictio amabimꝰ denotat nobis ꝙ nulla negatio debet addi dicto vel mō pma ⁊ in ſcōa ꝓpōnibꝰ. q2 h3 bis a in principio ⁊ denotat ꝙ in tertia de amabimꝰ debet addi negatio ad modū ⁊ in quarta due et ſic iſte dabunt̄ in amabimus. ſortes poſſibiliter currit ſortes cōtingēter currit. ſortes nō impoſſibiliter currit. ſortes nō neceſſario nō currit: et per negationē dicti nō debet negationē p̄cedere dictū: ſed ſufficit ꝙ p̄cedat verbū qḋ eſt principalior ps dicti nec opꝫ ꝙ verbū negetur. vt patꝫ in quarta ꝓpōne ante dicta cum illa ſit mere affirmatiua: ſed ſufficit ꝙ negatio cadat ſupra ꝟbuꝫ vel dictū negare ē ſublato mō cū ſua negatione adhuc verbū negare qḋ contingit in ꝓpoſito: et pōt practicari in edētuli ⁊ in aliꝭ modis: tamen de iſta ꝓpōne ſortes ē nō poſſibiliter currēs apparet in illiace vt oñdit tertiū argumentū ante oppoſitū. ſed videt̄ ꝙ hoc non pōt dici: q2 illa de neceſſario debet hr̄e negationē latā ſupra ꝟbuꝫ et nullā ſupra modū: et ſic illa de neceſſario erit negatiua ⁊ alie affirmatiue ergo nō erit eq̄pollentia. ⁊ eodē modo pōt q̄ri de iſta ſortes eſt nō neceſſario currens q̄ videt̄ in edentuli: ⁊ eſt affirmatiua: ⁊ opꝫ dare alias negatiuas poſſibili cōtingēti ⁊ alias de impoſſibili ꝓpterea dꝛ ꝙ regule eq̄pollentiarū in diuiſis etiā nō tenēt niſi qñ ſunt de mō loquēdi. ¶ Cōſueto. modū loquēdi cōſuetū voco qñ modus p̄cedit copulam. Et cōfirmatur hoc. nā ꝓpōnes mixte qualitatis. vt ſortes poſſibiliter eſt vel nō poſſibiliter eſt nō videt̄ eſſe in aliquo rotulo: q2 qua rōne reſpectu p̄me copule videret̄ eē in amabimꝰ eadē rōne videretur eſſe in edētuli eo ꝙ verbū negat̄ mō non negato. et ſimr̄ de iſta. ſortes poſſibiliter eſt vel non neceſſario eſt. q̄ ſimul ⁊ ſemel eſt de poſſibili ⁊ de neceſſario. ⁊ iſte ſunt duobꝰ rotulis ſimul ⁊ ſi velimus dare cartā eq̄pollentias capiamꝰ vnā ꝓpoſitionē cōformiter mixte qualitatis. vt ꝟbi gratia. iſta ē in amabimꝰ ⁊ edētuli ſimul. ſortes poſſibiliter currit vel poſſibiliter nō currit. dabimus et has ſortes nō impoſſibiliter currit vl̄ nō impoſſibiliter nō currit. Pōt etiā ſumi eq̄pollentia ex parte dicti ſolū. ⁊ tunc in modalibꝰ cōpoſitis negatio aduerbialis poſita in capite ꝓpōnis non cadit in totū vt nō oēm hominē currere eſt poſſibile. eq̄pollet huic hominē non currere eſt poſſibile. nullū corpus eſſe in hoc loco eſt poſſibile omne corpus non eſſe in hoc loco eſt poſſibile. et ſic de aliꝭ exemplificari poteſt.

Correlarium.

Quid modus loquēdi ꝯſuetꝰ.

¶ Cōtra p̄dicta arguitur et potiſſime cōtra hoc vbi dicit̄ ꝙ neceſſe diſtribuit̄ tempus importatū per copulā et poſſibile: ⁊ poſſibile nō particulariꝫat: ſi hoc eſſet verū ſeq̄ret̄ ꝙ iſte nō equipollerēt. ſortes neceſſario currit. ⁊ ſortes non poſſibiliter nō currit. conſequens eſt contra purpurea ergo ⁊ añs. cōſequētia ꝓbatur q2 tēpus importatū ꝑ copulam in iſta. ſortes nō poſſibiliter nō currit non diſtribuit̄ cū due negationes p̄cedēt hoc verbū eſt. Et confirmatur: q2 hoc dato iſte non contradicūt ſortes neceſſario currit: et ſortes poſſibiliter non currit. cōſequēs eſt manifeſte falſum. ergo ſaltem añs eſt falſuꝫ probatur cōſequētia: quia hoc ꝟbū eſt diſtribuit̄ in iſta. ſortes poſſibiliter nō eſt currēs. et in alia: diſtribuitur ꝑ poſſitum: ergo in vtraꝗ tēpus importatū per copulatum diſtribuitur.

27 ¶ Ad primū reſpondetˀ negādo ꝙ ille equaleāt ⁊ nego ꝙ tp̄s importatū per copulā in hac ſortes nō poſſibiliter nō currit nō diſtribuitˀ. et ꝑ illo. ¶ Notandū eſt conſequēter ad dicta in capitulo capiēdo de v̄bo ꝙ hoc v̄bū eſt. tertiū adiacens: immo neq̄ ſm includit iſtū terminū tp̄s: ſed ſolū vnit extrema ꝓ tp̄e p̄ñti. ⁊ in iſta ſortes nō ē currēs tp̄s importatū ꝑ copulam nō diſtribuitˀ ad hūc ſenſum. ꝙ iſte terminꝰ tp̄s diſtribuatˀ vel ꝙ copula aliqđ tp̄s ſignificet. ſed diſtribuitˀ ad hūc ſenſum .i. predicatū negatur de ſubiecto pro quocunq̄ tp̄e p̄ſenti tunc applicando ad ꝓpoſitū qñ verbo additˀ modus extrema enunciātur de ſeinuicē ſm exigētiā modi vt ſortes poſſibiliter eſt currēs nō opꝫ ꝙ curſus inſit ſorti: ſed ſufficit ꝙ poſſibilitas currēdi ſorti poſſibiliter competat: ⁊ ſic tp̄s includitˀ in modo Ex hoc ſoluūtur argumēta non poſſibile nō prima negatio et poſſibile. valent impoſſibile ſcđa nō agit ante ſe ⁊ ſic tēpus ibi diſtribuitˀ ⁊ hic nō diſtribuitˀ. ſortes poſſibiliter nō ē currēs. ex quo tp̄s includitur impoſſibiliter. i. p̄dicatū enūciatˀ de ſubiecto ſm exigentiā de poſſibile non.

Tria dubia. Ariſtoteles. ¶ Hic dubitatˀ quō cognoſcitur modalis cōpoſita a modali diuiſa. ¶ Secūdo dubitatˀ de veritate huius ſm ariſtotelē oēm hoīem eſſe animal eſt neceſſe. ¶ Tertio dubitatur in talibus. ſortez currere eſt poſſibile ꝓ quo illud aggregatum capitur.

¶ Ad primū dicitˀ ꝙ modales diuiſe vel ſunt vl'es vel non ſunt: ſi ſcđm opꝫ eas reſoluere ꝑ duas reſoluētes quaꝝ prior habebit ꝓ ſubiecto hoc hec duas vel huiꝰ ſm ꝙ querit cōgruitas ⁊ pro p̄dicato habebit p̄dicatū reſolubilis in ſcđa reſoluēte manebit idē ſubiectū ſemp in recto ⁊ p̄dicatū erit ſubiectum reſolubilis. ⁊ ſi copula reſolubilis fuerit ampliatiua vel ampliata capiatˀ de p̄ſenti in ſcđa reſoluēte ſm exigētiā ampliationis: ⁊ hoc bene valet in nō exponibilibus. ⁊ qñ ſubiectū nō ſtat cōfuſe tm̄. ſi fuerit vniuerſalis exponatˀ vt omne comedens auenā poteſt eſſe equus: ſic exponitˀ. comedēs auenam poteſt eſſe equus. ⁊ nihil eſt vel poteſt eē comedens auenam quin illud poteſt eſſe equus.

¶ Sed ad veritates modaliū cōpoſitarū reſpiciamꝰ ad eadē media ſi velimꝰ vl' reſpiciamꝰ in affirmatiuis ſi extrema ſupponāt pro eodē ſicut in alĳs cathegoricis de ineſſe. Ex iſto pꝫ tales eſſe concedēdas ſciens antixp̄m fore neceſſario eſt ꝓbatˀ hoc neceſſario ē demōſtrādo deū hoc ē vel pōt eſſe ſciēs antixp̄m fore: ergo ⁊c. creās neceſſario ē deꝰ. imo breuiter quicq̄d eſt deus neceſſario ē deus. ſed ſi capiatˀ ſignū vl'e in talibus videatur an res importata ꝑ ſubiectum ſit ꝓpriū deo vel non. Si primuꝫ vl'es ſunt vere. vt oē creās neceſſario ē deus. oē gubernans mūdū neceſſario ē deus. optimū ens neceſſario eſt deꝰ. Si ſcđm tales ſunt falſe. Exēplū. Omne ſciens antixp̄m fore neceſſario ē deus. oē diligēs ſanctū petrū neceſſario eſt deus. Ex iſto pꝫ tales eſſe falſas ⁊ impoſſibiles. oē currens poſſibiliter ē equus. oē comedēs poſſibiliter eſt homo caſu ꝙ ſoli equi currāt et homines comedāt. Ex iſto patet omnes tales eſſe veras quodlibet corpus poſſibiliter non eſt in hoc loco demōſtrado locum in quo ego ſum. quelibet pars tote rotā-

Corrolarium. [margin, beside "pro eodē ſicut in alĳs cathegoricis"]

Corrolarium [margin, beside "eſſe falſas ⁊ impoſſibiles"]

tis inferior pōt eſſe ſuperior. In omnem ſuam partē continuū pōt diuidi vtriuſq̄ cōtradictorius poteſt eſſe verū in hoc inſtanti ſortes rome pōt eſſe pariſius. quilibet hō mūdi poteſt eſſe in collegio mōtis. naturaliter etiam et iſte ſunt falſe poſſibile eſt quēlibet hoīem mūdi eē in collegio montis. poſſibile eſt ſortē pariſius eſſe rome: naturaliter loquor. qꝛ ad veritatē modalis compoſite req̄ritur ꝙ partes dicti poſſint cōpetere pro eodē inſtāti. non opꝫ ꝙ actu cōpetāt: ſed ſufficit ꝙ eis nō repugnat ⁊ hoc cū in iſtis modis poſſibile contingēs ⁊ neceſſe cū impoſſibili ſufficit ꝙ vnū extremum dicti alteri repugnet. vt tacentē loqui eſt contingēs, tacētem loq̄ eſt impoſſibile. vbi prima iſtarū duaꝝ eſt falſa. et ſcđa vera. ⁊ iſte poſſunt reſolui ſic demōſtrata iſta. tacētem loq̄ eſt contingēs hoc eſt cōtingēs demonſtrādo hūc tacēs loquitˀ. et hoc eſt ly tacentē loq̄. ergo ⁊c. ſed prior reſoluēs eſt falſa ſicut reſolubilis oēm ſtellam eſſe ſupra orizontē eſt poſſibile ⁊ hoc poſſibile demonſtrādo hanc. oīs ſtella eſt ſupra orizōtē et hoc eſt ly oēm ſtellā eſſe ſupra orizontē. et ita in oībus alĳs. ⁊ ſi arguas omne currēs eſt hō: ergo omne currēs poteſt eſſe homo. Hic arguitˀ ab eſſe ad poſſe eſſe: hoc eſt a non amplo ad amplum affirmatiue: talis ꝯñia eſt bona. Dꝛ ꝙ talis ꝯñia nihil valet qñ arguitˀ cū diſtributiōe ampli quemadmodū eſt in ꝓpoſito.

¶ Ad ſecūdū dubiū vbi petebatur de neceſſitate huius: omnē hominem eſſe animal eſt neceſſe. Dꝛ ſm veritatem ꝙ ipſa ē falſa et extrema nō ſupponūt pro eodē: qꝛ oēm hominē eſſe aīal nō ſupponit ꝓ ꝓpōne neceſſaria: ſed ſm p̄ncipia ariſtotelis ipa eſt neceſſaria: ⁊ ſic illa modalis cōpoſita eſt v̄a ſm eum. Ariſto.

¶ Cōtra hoc arguitˀ. bene ſequitˀ. oēm hoīem eſſe aīal eſt neceſſe: ergo oīs hō neceſſario eſt aīal. ꝯñs eſt falſum ergo ⁊ añs. Propoſitiones.
¶ Reſpōdetur negādo ꝯñam ⁊ ponūtur ꝓpoſitiones. quarum prima eſt. quilibet hō poſſibiliter nō eſt aīal ꝓbatur ſortes poſſibiliter non eſt aīal: ⁊ ſic de quolibet alio ꝑ aſcēſum. ¶ Secūda ꝓpō capiēdo ly hō in oī ſua acceptione. aliq̄s hō neceſſario ē ſed nihil neceſſario ē hō aīal vel riſibile. prior ps pꝫ. hoc neceſſario ē demonſtrādo deū filiū hoc ē vl' pōt eſſe aliq̄s hō: ergo aliq̄s hō neceſſario eſt. Et ex illo ſeq̄tur ꝙ aliquis hō Corolarium.
nō poſſibiliter nō eſt ab equalētibꝰ. ſcđa ps pꝫ: qꝛ ſua cōtradictoria ē falſa. aliq̄s hō neceſſario eſt hō: qꝛ iſta non pōt verificari ꝑ aliqua creatura neq̄ ꝑ deo qꝛ non neceſſario hꝫ humanitatē aſſumptā. ¶ Tertia ꝓpō aliqua eſt vl'is neceſſaria cuiꝰ quelibet ſingularis ē contingēs. ꝓbatur de hac vl'i oīs homo ē animal ⁊ ſuis ſingularibꝰ. ¶ Quarta ꝓpō ex hac tertia ſequēs ē ꝙ aliqua vl'is ē impoſſibilis cuiꝰ quelꝫ ſingularis eſt ꝯtingēs. hoc ꝓbatˀ iſta ē neceſſaria oīs hō ē aīal ergo ſua cōtraria ſi ſit ē impoſſibilis. ſ. oīs hō non eſt aīal. ⁊ tñ q̄libet ſingularis eiꝰ eſt ꝯtingēs immo tota multitudo ſingulariū copulatiuā cōtingētē cōſtituit. Forte dicit ꝙ vl'is infert ſuas ſingulares ⁊ ſic ex neceſſario ſequitˀ ꝯtingēs: qđ ē incōueniens. ¶ Reſpondetur negando ꝙ vniuerſalis inferat illas ſingulares: ſed copulatiua cōpoſita ⁊ cōſtantia ⁊ vniuerſali infert illas ſingulares vbi añtecedens eſt contingēs ꝓpter cōtingentiā ꝯſtātie. de hoc videbitˀ circa deſcēſum.

¶ Scđo arḡ q̄lȝ ſingularis huius oēm hoīeȝ eē aīal eſt neceſſe eſt falſa ergo iſta eſt falſa. oēm hoīem eſſe aīal eſt neceſſe. aňs pȝ q: iſte ſunt falſe iſtū hoīem eē aīal eſt neceſſe. illū hoīeȝ eē aīal eſt neceſſe. ¶ Rňdeẜ ꝙ male daẜ ſingulares. q: opȝ videre ꝓ quo ſubiectū indeffinite accipiẜ ⁊ capere ſubiectū ꝓ eodē in ſingularibus. mō in hac. oēm hoīeȝ eē aīal eſt neceſſe ſubiectū accipiẜ ꝓ illa ꝑpōne. oīs hō ē aīal. ⁊ ſic dabis ſinglares ei⁹ hoc ly oēm hoīeȝ eē aīal ē neceſſe illō ly oēm hoīem eē aīal ē neceſſe demonſtrādo talia dicta. oēm hoīem eſſe aīal ſupponentia pro propōnib⁹. vel demōſtrādo propōnes ipas.

¶ Cōtra hoc arḡ. Deſcēdendo ſub illo termino hoīem dabūtur ſingulares falſe q: eſto ꝙ totū ſubiectū ſtat materialiter ps ei⁹ ſtat ſignificatiue. ¶ Rňdeẜ quicq̄d ſit quo genere ſuppoſitionis. hoīem ſupponit in idem redit quo ad veritatē ⁊ falſitatē: ⁊ dȝ ꝙ nō pōt deſcēdere ſub illo termino hoīem: q: in hac oēm hoīem eſſe aīal eſt neceſſe nō denotabaẜ ꝙ ſortē eſſe ſit neceſſe nec ꝙ ſortes eſt ſit ꝑpō neceſſaria ſed ſolū ſignificabaẜ ꝙ oīs hō eſt aīal ſit ꝑpō neceſſaria. exēplū in ſimili. aīal hō eſt aliqđ aggregatū illa eſt vera nō poteſ capere ſingulares ſub illo termino aīal: nec ſub illo termino hō ſed ſub toto tali ſubiecto. Ex illo patet ꝙ hec eſt falſa alterū cōtradictoriorū cōtingētiū eſſe veruȝ eſt. neceſſe: q: illud dictum nō ſupponit pro ꝑpōne neceſſaria. q: nō opȝ ꝙ alterū cōtradictoriorū cōtingentiū ſit: ſed bene verū eſt ꝙ aliqui logici illā negāt ſed hāc cōcedūt neceſſe eſt alterū cōtradictoriorū cōtingētiū eſſe verū. primā negant: q: hāc dicūt verā neutrū cōtradictoriorū cōtingentiū eē verū eſt neceſſe: quā dicūt alteri cōtradicere: ⁊ illa eſt vera vt patet ꝑ aſcenſum ille due equiualēt ⁊ vtraq̄ eſt falſa. ⁊ ſi ponerent vnā verā male dicūt conſequenter alteram negantes. ⁊ cauſa erroris eſt quia male capiunt ſingulares in iſtis modalibus compoſitis.

Correlarium.

¶ Ad tertiū vbi petebaẜ pro quo capitur iſtud dictū. ſortē currere eſt ꝯtingēs ¶ Rňdeẜ ꝙ de virtute ſermonis ſubiectū capiẜ materialiter propter ꝑdicatū ſcđe ſignificationis ſed ex cōi mō loquendi ſortem currere pōt capi ſignificatiue vel materialiter. ſi primū ſortē currere eſt ſortes currēs: ⁊ ſic illa eſt falſa: q: ſenſus eſt ꝙ ſortes qui eſt currens eſt propō contingēs vel ſortem currere capitur materialiter: ⁊ hoc dupliciter. Uno mō vt ſupponit pro ſe dicto ⁊ ſimilibus dictis: ⁊ ſic illa eſt falſa q: hoc cōplexum ſortē currere nō eſt propoſitio: ⁊ ſic ſolet cōcedi hoc ſophiſma oē verū ⁊ deū eſſe differūt: q: ſi deū eſſe ſupponat pro illo dicto nō ꝑ propoſitione nota eſt veritas illi⁹. Uel ſortē currere capiẜ materialiter ꝑ propōne cuius eſt dictū eſt: ⁊ tūc iſta eſt vera ſortē currere eſt cōtingēs an vniuoce iſtud dictū: dictū ſignificat ꝑpoſitionē cuius eſt dictum non ſit nobis cure ex cōi mō loquēdi talia dicta materialiter ſupponūt ꝑ ꝑpoſitionib⁹ dictorū. ⁊ ſic dȝ iſta cōcedi ſortē currere ⁊ ſortes currit. Queris an ſequaẜ: aīal eē hoīem eſt neceſſe. ergo oēm ly aīal eſſe hoīem eſt neceſſe: diciẜ ꝙ ſi ſubiectum vlis diſtribuaẜ pro dicto ⁊ ꝑpōne cuius eſt dictuȝ nō ſequitur quia antecedens eſt verū ⁊ cōſequēs falſum: ſi ſolum diſtribuatur pro ꝑpoſitione cui⁹ eſt dictum eſt bona.

¶ Quarto dubitaẜ de vitate hui⁹. oē creās neceſſario eſt deus. ꝙ ſit vera patet ex dictis. ¶ In oppoſitū arḡ: eſt vna affirmatiua cuius ſubiectū nō ſupponit ergo eſt falſa. aňs pȝ de nullo verū eſt dicere. hoc neceſſario eſt creās. Forte dicis ſicut dicēduȝ eſt ꝙ nō dȝ ſic verificari ſed hoc mō poſſibiliter eſt creās q: neceſſe ampliat a parte ante ⁊ a parte poſt ad poſſibilia. Dubium.

¶ Cōtra hoc arḡ oīs terminus ſupponēs dȝ verificari mediāte copula ſue ꝑpōnis. ¶ Rňdeẜ hoc negādo. ſubiectū hui⁹ ſupponit adā eſt productus. ⁊ tamē non pōt verificari mediante copula ſue propoſitionis.

¶ Arguiẜ ſcđo ad ideȝ bň ſeqẜ omne creās neceſſario eſt deus: ergo omne creās eſt deus conſequens eſt contingens ⁊ falſum poſito ꝙ deus nihil creet ſicut ego ſuppono ⁊ antecedens neceſſarium. Forte negas conſequentiā ſicut neganda eſt. tunc infero tales propoſitiōes poſſibiles immo veras omne creans neceſſario eſt deus ⁊ nullum creans eſt creans neceſſario ē ⁊ ipſum non eſt. ¶ Reſpondeẜ concedendo has duas copulatiuas. nec ex vtrūa ſequitur ꝙ aliquid neceſſario eſt et ipſum non eſt: quia illa impoſſibilis.

¶ Contra hoc arguitur probando illam conſequentiam bonam et oppoſito conſequentis ſequitur oppoſitum antecedentis ergo eſt bona conſequētia bene ſequitur. aliquod creans non eſt. ergo aliquod creans poſſibiliter non eſt ab eſſe ad poſſe eſſe. ¶ Reſpōdetur negando hanc conſequentiam: quia antecedens eſt verum ⁊ conſequens impoſſibile. Sed ad bene arguendum ꝓpus eſt conſtantia oportet addere in antecedente et creans eſt quēadmodū arguēdo ab inferiori ad ſuperius oportet habere conſtantiam.

¶ Cōtra hoc arḡ bň ſeqẜ ſortes non currit ergo ſortes poſſibiliter nō currit ſine conſtātia. Forte dicis ſicut dicendum eſt ꝙ hoc eſt propter neceſſitatem conſequētis.

¶ Cōtra etiā iſtud conſequēs eſt neceſſarium. creans poſſibiliter non eſt. q: equiualet vni diſiunctiue vere ⁊ eſt modalis diuiſa de nullo extremo reſtricto ergo eſt neceſſaria equiualet iſti diſiunctiue. creās quod eſt poſſibiliter non eſt vel creans quod fuit poſſibiliter non eſt vel creans quod poteſt eſſe poſſibiliter non eſt modo iſta diſiunctiua eſt vera ꝑpter veritatem prime partis.

¶ Rňdetur negando ꝙ equiualeat vni diſiunctiue: immo ampliatio debet explicari diſiunctim in vtraq̄ contradictoriarū ⁊ iſta eſt vera. omne creans quod eſt vel qđ fuit vel quod erit vel quod poteſt eſſe neceſſario eſt deus licet creans quod non eſt nō ſupponit quēadmodum hec eſt vera et neſſaria: omnis deus vel chimera neceſſario eſt deus.

¶ Cōtra hoc arguiẜ bene ſequitur omne creās neceſſario eſt deus: ergo de⁹ neceſſario eſt creās cōſequēs eſt falſum. ergo ⁊ aňs Forte dicis ſicut poſtea dicetur ꝙ male cōuerti

tur. quia debes ſic conuertere ergo deus poſſibiliter eſt creans.

¶ Contra hoc arḡ bñ ſeqtur oē creās neceſſario eſt deus: ergo de⁹ neceſſario eſt creans: ꝑ cōuerſionē ꝑ accñs. ꝯñs eſt falſum. ergo ⁊ añs. Forte dicis ſicut poſtea dicetur ꝙ male cōuertitur: ſed debet ſic conuerti. deus poſſibiliter eſt creans.

¶ Cōtra hoc arḡ ſic. Iſtud ꝯñs eſt neceſſariū. deus neceſſario eſt creās. ergo ꝯña nō eſt neganda probatur antecedens q: eſt vna affirmatiua cuius extrema ſupponūt pro eodē ergo eſt vera: q: ex quo neceſſe ampliat ad poſſibilia a parte ante et a parte poſteriꝰ extremum debet verificari mediāte poſſibili.

¶ Hic rñdetur negando ꝙ ꝯñs ſit neceſſariū. immo impoſſibile ⁊ ad argumētū adductū extrema ſupponūt ꝑ eodē. Hoc negat Georgius georgius. dicit ꝙ predicatū nō ſupponit ⁊ rō eſt. q: termin⁹ ſequēs copulā determinatā ꝑ neceſſe debet verificari mediāte neceſſe mō de nullo verū eſt dicere. hoc neceſſario eſt creans quare p̄dicatū illius nō ſupponit. Cā mouēs eum eſt: q: alias hec foret vera cū eſſet affirmatiua de extremis ſupponētibus pro eodē. Et cōfirmatur hoc dupliciter. Tū primo in iſta tm̄ deus de neceſſitate eſt ens. ens ſolū ſupponit pro ente neceſſario: ergo in verificatiōe a parte predicati opꝫ capere neceſſe qḋ ſupponit pro ſolo deo hoc ptꝫ. ipa eſt vera. vt ptꝫ ꝑ eius exponētes deus de neceſſitate eſt ens: ⁊ nullus non deus de neceſſitate eſt ens: ſed ſi ſupponeret pro quolibet ente iam haberet multas ſingulares falſas. q: ens deſtribuitur cū mediate ſequatur ſignū excluſiuū nō impeditū ꝑ deſcēſuꝫ hec falſa: tm̄ deus de neceſſitate eſt hoc eſt demōſtrādo ſortē. Tū ſcḋo in equiualentibus termini debent eodē mō ſupponere. ſed in equiualente iſtius tm̄ deus de neceſſitate eſt ens. ens ſolū ꝓ ente neceſſario ſtat in excluſiua. ꝯña eſt nota ꝓbatur añs. q: hec eſt ſua equiualēs. oē qḋ de neceſſitate eſt ens poſſibiliter eſt deus nō potes dare hanc. omne ens neceſſario eſt deus cum illa vniuerſalis ſit falſa ⁊ excluſiua vera. Corrolarium. Et ex illo ſoluitur argumentū principale negando ꝙ extrema hui⁹. deus neceſſario eſt creās ſupponūt ꝓ eodē.

¶ Sed cōtra radicē hui⁹ ſolutionis arguitur ſic. Tūc eſſet aliqs termin⁹ in vna ꝯdictoriarū ſupponēs in altera vō nō ſupponēs ꝓbatur cōcluſio. Iſte cōtradicūt. oīs de⁹ neceſſario eſt creās: ⁊ deus poſſibiliter nō eſt creās: vt ptꝫ ex quarto ⁊ ſcḋo rotulis: ⁊ tm̄ p̄dicatū in affirmatiua nō ſupponit ⁊ in negatiua ſupponit ⁊ ex ꝯñte infertur ꝙ negatiua eſt falſa poſtq̄ extrema nō ſupponunt pro eodē predicatū diſtribuitur reſpectu ſubiecti ſtantis determinate. Ad hoc habent cōcedere primam cōcluſionē: ſed ſcḋam negarēt nec hoc eſt vniuerſaliter verum: vt patet in aliis caſibus etiā poſſunt impedire primā cōcluſionē vt patebit negando eas contradicere.

¶ Scḋo arguitur. ſeqretur ꝙ iſte nō eq̄pollerent. deus oē creās neceſſario nō eſt ⁊ deus oē creās impoſſibiliter eſt q: prīa eſt vera cum ſit vna negatiua de p̄dicato nō ſupponēte et nō exponibilis ſcḋa cōſtat eſſe falſam: ſed hoc eſt cōtra Illiacē. Sequeretur vlterius ꝙ iſte nō eq̄pollerēt deus nō poſſibilr̄ nō eſt creās: ⁊ deus neceſſario eſt creās. hoc aūt eſt cōtra purpurea. ⁊ probatur ꝙ nō eq̄pollerent: q: prior eſt vera cū extrema ſupponāt pro eodē ⁊ ſcḋa falſa: q: p̄dicatū nō ſupponit immo: q: p̄dicatū ſupponit in vna ⁊ non in alia ſatis cōcludēdū eſt ꝙ nō eq̄polleāt. Hic forte reſpōderēt cōcedētes ꝙ nō eq̄pollent: ſed iſta deus neceſſario eſt creās habet hāc eq̄pollentem deus nō poſſibiliter nō eſt creās qḋ neceſſario eſt addēdo ſolā neceſſario vt p̄dicata ſiliter teneatur vel poſſit dicere in modalib⁹ nō incōuenit vnū terminū in vna eq̄pollente ſupponere ⁊ nō in alia nec propterea ſequitur ꝙ vna ſit vera ⁊ alia falſa.

¶ Tertio arguitur. principaliter cōtra idē fundamētū q: tūc iſta dꝫ cōcedi. de⁹ neceſſario eſt oē ens cū ſenſus ſit de⁹ neceſſario eſt oē ens qḋ neceſſario eſt ſꝫ ꝓbo ꝙ nō bñ ſequitur deus neceſſario eſt oē ens: ergo deus oē ens neceſſario eſt ab eq̄ualētibus: ſed ꝯñs eſt falſum vt ptꝫ ꝑ eius cōtradictoriā oīs deus ens poſſibiliter nō eſt. qḋ eſt verū. Hic rñderēt dubitādo ꝯñam factā vel ens in cōſequēte ſtat ſolū pro ente neceſſario ⁊ ſi cōcederēt conſequentiam ⁊ tunc negatur ꝙ eius contradictorium eſt verum immo hoc eſt ſuum contradictorium omnis deus ens neceſſarium poſſibiliter non eſt addo ens neceſſarium ſolum propter reſtrictionem ⁊ nō tanq̄ ꝑtem extremi. Sed multa iſtorum videntur male quadrare cum regulis equipollentiarum ⁊ oppoſitionibus magis opinor ꝙ predicatum ſupponit in hac deus neceſſario eſt creans. Et tunc ad rationem georgii extrema ſupponunt pro eodem: ergo eſt vera nego conſequentiam. Georgius Inſtantia multiplex eſt. ego dico falſum. omnis homo eſt b homo. omnis homo oīs homo eſt ⁊ neceſſario virtualiter eſt ſignum vniuerſale. Et ad alia argumenta que magis apparent.

¶ Ad primū rñdetur negādo illum deſcenſum quo demonſtras ſortem copulatiue. duo dico. Primum eſt nego ꝙ predicatum diſtribuatur: quia neceſſe eſt modus vniuerſalis ⁊ impedit ſignum excluſiuum ne diſtribuat predicatum. Et ſi inferas tunc aliquod ſignum impedit ſignum diſtributiuum ⁊ tamen ipm impediens non poteſt diſtribuere illum terminū immobilitatum. conceditur illatū ⁊ potiſſimū quādo iudicatur ſignum ſpeciale ſuppoſitionis quēadmodum a pleriſq; cenſetur neceſſe. Scḋo dico eſto ꝙ p̄dicatum diſtribuatur non poſſumus copulatiue deſcendere: ſed ſolum diſiunctim quemadmodū frequēter cōtingit in exponibilibus ſed oportet inferre tm̄ deus de neceſſitate eſt hoc ens vł hoc ens vel hoc ens et ſic de ſingulis quod eſt veruꝫ.

¶ Ad aliḋ argumētū de equaualentibus dr̄ ꝙ eſt ſophiſticum quia equaliter militat contra aduerſarios: quia capio iſtā: oē ens neceſſario eſt. deus et quero excluſiuam eius in propriis terminis ſi dederis iſtam tantum deus de neceſſitate eſt ens iam infero ꝙ ens in conſequēte pro quolibet ente ſupponit: quia pro quolibet in vniuerſali ſupponebat. Forte das hanc. tm̄ deus neceſſario eſt omne ens quod poſſibiliter eſt ſi dicā tibi in altera ꝙ vniuerſalis huius. tantum deus de neceſſitate eſt ens eſt hec. omne quod de neceſſitate eſt ens poſſibiliter eſt de⁹ non ꝙ termini eodem modo accipiantur: ſed ꝙ ſilis caſus terminorū ſeruetur in añte ſicut l ꝯñte De h̄ vide l excluſiuis. Etiā dr̄ ꝙ nō vnꝫ excluſi

ue in recto reſpondet vlis et hoc qñ p̄cīacēs nõ
poteſt cõuerti in forma queadmodū cõtingit in
iſta.deus neceſſario eſt ens.

Cõtra hoc arḡ ſic. tunc ſtabit
principalis ꝓpõ vera.de⁹ neceſſario ē creās cum
ſenſus ē de⁹neceſſario eſt creās qḋ eſt vel fuit vel
qḋ erit vł qḋ põt eſſe.mō h̄ eſt vez:q2 de⁹ neceſſa
rio ē creās qḋ põt eſſe ꝛ ꝙ equaleat illi p3.q2 eſt
ꝓpoſitio explicās ampliationē alteri⁹ termini.
Et cõfirmaṫ ſua ꝯdictoria eſt īpoſſibilis. ḡ ipa ē
neceſſaria.añs p3.q2 iſta ei ꝯdicit oīs de⁹ poſſibi
liter nõ eſt creās q̇ equalet iſti.oīs deus poſſibili
ter nõ eſt creās qḋ põt eſſe.q2 ſignū diſtributiuū
diſtribuit terminū ꝓ oī illo ꝓ quo ſupponit: ita
ꝙ vł̄r licet reflectere copulā cū diſtributione. De
claraṫ in alijs. Adā fuit oīs hõ.equalet iſti.ada3
fuit oīs hõ q̇ fuit: antixp̄us erit oīs homo:anti-
xp̄s erit oīs hõ qui erit.ſortes poſſibiliter ē oīs
homo q̇ poſſibiliter eſt:ergo ita erit cū poſſibilr
nõ et ſic erit impoſſibilis. Et ꝯfirmaṫ.bñ ſequiṫ
de⁹ poſſibiliter nõ eſt creās: ꝛ de⁹ poſſibilr ē ergo
deus poſſibiliter ē nõ creās.a negatiua ad affir-
matiuā p̄dicato variato ꝛc.ꝯñs ē impoſſibile qḋ
ꝓbaṫ.q2 negatio infinitās ꝓhibet ſuppoſitionē
termini ne termin⁹ infinit⁹ ſupponat ꝓ aliquo
ꝓ quo ſupponit ſu⁹termin⁹ finitus mediāte tali
copula.ſ3 in iſta de⁹poſſibilr ē creās:creās ſuppo
nit ꝓ oī creāte poſſibili ḡ in altera ꝓ nullo creā-
te poſſibili ſupponit: ꝛ ſic reddiṫ impoſſibilis.

Ad primū rñr negando iſtā
deus neceſſario eſt creās concedēdo hāc.deus eſt
neceſſario creās qḋ eſt vel qḋ fuit vel qḋ erit vel
qḋ põt eſſe.ꝛ nego ꝙ illa explicet ſenſum alteri⁹
ꝛ cā eſt q2 ī iſta. de⁹ nēcario ē creās ſūt duo termi
cõnotatiui.ſ.creās ꝛ nēcario nolo dicere ꝙ neceſ
ſario hēat materiale ſigcatū . ſ3 ſolu3 aliq̇lr ſigt
qḋ ſufficit ad terminū cõnotare vt patebit ī ap
pellationib⁹. mō illa ſigt ꝙ deus neceſſario ē ꝓ-
ducens aliq̇d ad extra ex nihilo ꝛ ſic aliqualiter
ſignificare de neceſſario denotaṫ cadere in cõno
tatū hui⁹ termini creās.ꝛ hoc op3 ſeruare in pro
poſitione explicāte ampliationē eius ꝛ dicemus
ſic.de⁹ neceſſario ē creās qḋ eſt vel qḋ fuit vel qḋ
erit vel qḋ poteſt eē neceſſario creās vbi ſilis cõ-
notatio debet manere in qualibet p̄te diſiuncti
qualis eſt in principali propoſitiõe. Forte dicis
deus neceſſario eſt illud quod eſt creās: ergo de⁹
neceſſario eſt res que ē creans:et per conſequēs
deus neceſſario eſt creans.

Rñr negādo vltimū ꝯñs et
ꝓmū ꝯñs niſi aliq̇liter ſignificare de neceſſario
tm̄ cadat ī materiale ſignificatu3 p̄dicati. Forte
q̇ris an iſte equalēt.de⁹ neceſſario ē creās:de⁹ ne
ceſſario creans eſt:deus creās neceſſario eſt. Re-
ſpondetur ꝙ nõ eſt diſcrimen inter illas.

Ad aliud argumētū de hac
deus poſſibiliter nõ ē creās. Duo poſſum dicere.
Primū ꝙ iſta ē impoſſibilis:de⁹poſſibiliter nõ ē
creans: ꝛ iſte ſortes poſſibiliter nõ eſt creās. ꝛ ci-
thariʒans poſſibiliter nõ eſt cithariʒās vt ſuade
bat argumentū ad h̄ factū. Et ſi dicas h̄ eſt ꝯtra
cõem modū concipiēdi . Rñdeṫ ſatis colorandū
ꝙ cū poſſibile nõ aſſignaṫ cõtradicere neceſſe ſp
virtualiter preſupponit neceſſe: vt capta iſta ſor
tes poſſibiliter nõ eſt currēs. cuius ꝯdictoria aſ-
ſignatur.ſortes neceſſario eſt currēs. ſenſus ne-
gatiue erit.ſortes poſſibiliter nõ eſt currens:qḋ
neceſſario eſt mõ iſta ē neceſſaria ꝛ ꝓpter breui-
loquiū relinquimus neceſſe:ꝛ ſic cõiter concedi-
mus hāc verā.ſortes poſſibiliter nõ eſt currēs:l3
abſolute ſortes poſſibiliter nõ eſt currens ſit fal
ſa ꝛ nõ cõtradicat huic.ſortes neceſſario ē currēs
ſed redeūt argumēta ꝯ iſtud que redierāt cõtra
hoc qḋ dicimus ꝙ p̄dicatū huius non ſupponit.
deus neceſſario ē creās. Scḋo dico negādo ꝙ iſta
ſit falſa.de⁹ poſſibiliter nõ ē creās abſolute qua
cūq ꝯ cõtradictoria ſecluſa ꝛ nego ꝙ ſenſus ei⁹ eſt
deus poſſibiliter nõ eſt creās ꝙ poteſt eē.q2 non
oportet reflectere copulā cū poſſibile nõ l3 diffic
le ſit dare rõnē aliā a cõi vſu loquēdi:ſed coloraṫ
ſic ꝙ hoc vł̄r l3 vbi ſeruaṫ ſinonimitas ī copulis
ꝯdicendo.vt adā fuit oīs hõ q̇ fuit.adam nõ fuit
oīs hõ. Pro iſtis duab⁹ adā fuit oīs hõ adam nõ
fuit oīs hõ. ſortes poſſibiliter eſt currēs equalet
iſti.ſortes poſſibiliter ē currēs.qḋ poteſt eſſe cui⁹
ꝯdictoria eſt ſortes impoſſibiliter ē currens.ꝛ va
let hanc. ſortes nõ poteſt eē currēs quod poteſt
eſſe et ſic non licet reflectere poſſibile nõ niſi per
reſpectum ſue contradictorie.

Ad tertiū argumētū de hac
ſortes poſſibiliter eſt nõ currēs.hāc concedo ſm̄
dicta in fine ſolutiõis ſcḋi argumenti et nego ꝙ
termin⁹ infinitus nõ põt ſupponere ꝓ aliquo ꝓ
quo ſupponit ſu⁹ terminus finit⁹:ꝛ hoc in extri-
ſecis tēporibus ꝛ in modalib⁹.q2 tūc hec eſſet ne
gāda nõ cithariʒārē poſſibile eſt cithariʒare quā
cõcedit Ariſtoteles.ꝛ in hac vltima ſolutiõe ma- Ariſto.
gis ſto. Forte adhuc inſurgis: q2 p̄dicatu3 in iſta
ſupponit de⁹ neceſſario eſt creās ſm̄ dicta : et tn̄
in ꝓpõne explicāte ampliationē ei⁹ a p̄te p̄dica-
ti poniṫ neceſſario determinās cõnotatū huius
termini creās.ergo totū p̄dicatū non ſupponit:
q2 nihil põt eē neceſſario creans:ꝛ ſic p̄dicatū in
vna equalēte ſupponit:in altera ṽo nõ. Diciṫ ꝙ
non poniṫ neceſſariū tanq̄ pars p̄dicati.ſed ad
limitandā connotationem termini.

Circa hāc materiā. q̄riṫ de
veritate hui⁹.de⁹ neceſſario ē creās vel nõ creās
ꝛ de veritate huius:ſortes neceſſario ē ſi eſt:ꝛ de
ṽitate hui⁹.ſortes poſſibiliter ē oīs hõ.

Rñr ꝙ ꝓma eſt vera q2 bene
ſeq̇tur.de⁹ neceſſario ē ens:ergo de⁹ neceſſario ē
creās vel nõ creās.añs eſt neceſſariū.ḡ et ꝯñs et
tenet ꝯña a cõuertibilib⁹ ſubiecta ꝛ copule ꝯuer
tūtur:ꝛ p̄dicata ſunt trāſcēdentia oē diſiunctum
ex ꝯdictorijs eſt trāſcēdens ſimplr. Et cõfirmaṫ
de ineſſe illi⁹ ē neceſſaria. ergo ipſa ē neceſſaria:
nā licet non ſequaṫ econuerſo ſeruatis terminis
in forma quandocūq de ineſſe ē neceſſaria mo-
dalis diuiſa eſt neceſſaria. Qḋ iſta ſit neceſſaria
notū eſt:deus eſt creās vel nõ ē creans.

Cõtra hoc arḡ ſic. illud diſiū
cti.nõ cõperit ſubiecto ꝓ aliq̄ p̄te ei⁹ mediante
modo ḡ ipa eſt falſa. Alr̄ dabiṫ modus ſuſtinēdi
ſortes neceſſario ē plato vel cicero. Rñr ꝯcedēdo
ꝙ nulla pars diſiūcti cõperit ſubiecto mediāte
mõ ſ3 totū diſiūctū cõperit ꝛ ad h̄ qḋ aſſumis de
iſta ſor.neceſſario ē pla.vł cicero.nõ ē apparētia
q2 ſua de ineſſe ē poſſibilis. ſor.eſt pla.vł cicero.

Scḋo arḡ. de⁹ neceſſario eſt
creans vel nõ creans.ergo de⁹ neceſſario eſt hoc

creans vel nõ creãs vel deus neceſſario eſt illud creãs vel non creãs ſingulariʒãdo totũ diſiũctũ vnica ſingulariʒatiõe. ꝯña tenet p deſcẽſum ſed ꝯñs ẽ falſum. q: ſeqtur. de' neceſſario eſt h̃ creãs vel nõ creãs: ergo de' neceſſario ẽ hoc creans ſingulariʒãdo totũ diſiunctũ in ãſñte p deo creãte: hoc pʒ vl'r. Seqtur hoc qð eſt hõ vel aſin' currit ſingulariʒãdo totũ diſiũctũ pro brunello. ergo brunellus currit a conuertibilibus.

Rñr ꝙ ſm multos ꝙ neceſſario cõfundit a pte poſt. et ſic negaret deſcẽſum ſed illud argumẽtũ parũ cogit: cõcedo illũ deſcẽſum diſiũctiuũ. ſ. ꝙ de' neceſſario ẽ hoc creãs vel nõ creãs demõſtrãdo deũ. Et qñ infert̃ ergo de' neceſſario ẽ hoc creãs: nego ꝯñam. q: ꝗꝗ illud diſiũctũ ſingulariʒet̃: tñ ſingulariʒare conuertit̃ cũ altera pte in terminis cõnotatiuis: imo illð diſiũctũ cõuertit̃ cũ hoc termino h̃ ens declarat̃ exẽplo ſortes ẽ diſputãs vel nõ diſputãs q̃ eſt ṽa ꝗdiu viuit ſortes ⁊ hec ſingularis ẽ ṽa. ſor. eſt h̃ diſputãs vel nõ diſputãs: demõſtremus ſortem. nec ſequit̃. ergo ſortes eſt hoc diſputãs.

Tertio arguit̃. ſequit̃ ꝙ iſta eſſet ṽa. ſortes neceſſario ẽ albus vel non albus hoc cõtradictoriũ contingẽtiũ. vel illud neceſſario eſt verũ qð nõ videtur dicendum.

Rñr has negãdo. q: vl'r ſeqtur. ſortes neceſſario eſt albus vel nõ alb'. ergo ſortes neceſſario eſt qð eſt falſum. et ſic de ineſſe iſti' eſt ꝯtingẽs ſortes neceſſario eſt albus vl nõ alb'. hec ẽ falſa poſt mortẽ ſortis. ſortes eſt alb' vel nõ alb'. ſed hãc cõcedo. ſortes neceſſario ẽ albus vel nõ alb'. Et breuiter qñcũq3 de ineſſe eſt neceſſaria modalis diuiſa de neceſſario eſt ṽa: ⁊ etiã modalis cõpoſita dũmodo ſubiectũ eſt terminus abſolut' vel pnomẽ demonſtratiuũ.

Ad ſcðm de hac ſortes neceſſario eſt ſi eſt dr̃ ꝙ eſt ṽa vt pʒ ex fundamẽto hoc ẽ neceſſario. ſortes ẽ ſi eſt q̃ eſt de ineſſe illi'. ⁊ ſic ponendo neceſſe ex parte copule tota propoſitio manebit vera.

Cõtra hoc ar̃. qñcũq3 p̃dicatũ in modali diuiſa neceſſario ſupponit p re cõtingẽti talis ppõ eſt falſa. iſta ẽ hmõi. igit̃ nego maiorẽ. ⁊ hoc qñ p̃dicatũ h3 ampliũ modũ ſignificãdi: vel eſt termin' ampliatiu': q: l3 talia p̃dicata p reb' cõtingẽtib': ſupponãt tñ mõ neceſſario p eis accipiũtur. ſortes neceſſario eſt poſſibilis. ſortes neceſſario ẽ corruptibilis. ſortes neceſſario eſt potẽs diſputare. ſortes neceſſario ẽ imaginabilis. oẽs tales ſunt cõcedẽde: vt pʒ p earũ de ineſſe neceſſarias. p̃terea ſi ſortes neceſſario eſt ſi ẽ deſcẽdẽdo ſub illo cõditionato demõſtrabis ſortẽ in ſingulari ṽa. ⁊ dabis hanc ſortes neceſſario eſt hoc ens: ſi eſt ⁊ ex illo infert̃ ꝙ ſortes neceſſario ẽ hoc ens ꝯcedo deſcẽſum a pte p̃dicati ⁊ nego vlteriorẽ illationẽ quẽadmodũ nõ ſeqtur ſortes neceſſario ẽ poſſibilis: ergo ſortes neceſſario ẽ ſortes. inſup ſortes neceſſario eſt ſi eſt: vel ergo ſortes neceſſario ẽ oñe ens ſi eſt vel aliquod: et aliqð non. nõ primũ: ergo ſcðm. Et arguitur vt in argumẽto p̃cedenti ſi deeſt ſm h̃ argumentũ poteſt ſolui ex p̃cedenti.

Ad tertiũ de iſta ſortes poſſibiliter eſt oĩs hõ dr̃ ꝙ iſta ẽ impoſſibilis: quia ſenſus ẽ ſortes poſſibiliter eſt. oĩs hõ q̃ põt eſſe.

Cõtra hoc ar̃. modalis cõpoſita ei reſpõdens eſt ṽa. ſ. ſortẽ eẽ oẽm hominẽ eſt poſſibile. ergo ⁊ illa modalis diuiſa negãs conſequentiã forte ſicut neganda eſt.

Sed ꝯ̃ hoc ar̃ de ineſſe iſti' modalis diuiſe eſt poſſibilis. ergo ⁊ hec modalis diuiſa. et p cõſequẽs male negata eſt. Aſſumptũ pbatur. q: hec eſt ſua de ineſſe. ſortes eſt omnis homo que vtiq3 poſſibilis eſt.

Rñr negãdo ꝙ illa eſt ei' de ineſſe. imo poſtꝙ predicatum diſtribuit̃ oportet capere infinitas de ineẽ puta tot ſingulares ex parte predicati pro quot homo diſtribuit̃ dicendo ſic. ſortes eſt plato. ſortes eſt cicero. et ſic de aliis. De iſtis. omne quod eſt quãdo eſt neceſſario eſt ſortes poteſt videre omne aſtrum ⁊ ponẽdo propoſitiones modales ineſſe nõ ſpectat ad hunc locum: ſed ad appellationes.

Sequitur de oppoſitionibus modalium.

Item ppõnũ modaliũ alie contrarie: alie ſubcõtrarie: alie contradictorie ⁊ alie ſubalterne. Unde oẽs ppõnes q̃ ſunt in quarta linea de purpurea. ſc3 iſte. ſortẽ nõ currere nõ eſt poſſibile: ſortẽ nõ currere non eſt cõtingẽs: ſortẽ nõ currere ẽ ipoſſibile. ſortẽ currere ẽ neceſſe. cõtrariant̃ oib' his q̃ ſunt in tertia linea de Iliace. ſ. iſtis ſortem currere nõ ẽ poſſibile. ſorte3 currere nõ ẽ cõtingẽs. ſorte3 currere ẽ ipoſſibile: ſortẽ nõ currere ẽ neceſſe. Et oẽs ppoſitiones q̃ ſunt in pria linea de Amabim' ſubcõtrariant̃ his q̃ ſunt in ſcða linea de Edẽtuli. Et iſtud eodẽ mõ p̃t practicari Itẽ pm' ordo ⁊ terti' cõtradicũt ſimilit̃ ſcðs ⁊ quart'. Itẽ pm' ordo ſubalternat̃ quarto. ⁊ ſilr ſcðs tertio. Uñ v̇ſus. Tertius ẽ quarto ſp ꝯtrari' ordo. Sit tibi linea ſubcõtraria pria ſcðe. Terti' ẽ pmo cõtradictori' ordo. Pugnat cu3 quarto cõtradicẽdo ſcðs. Pria ſubeſt quarte vice particularis hñs ſe. Hãc h3 ad ſeriẽ ſe lege ſcða ſequentẽ. vel ſic. Ordo ſubalternus ẽ prim' ſiue ſcðs. Noĩa linearũ ſunt: Amabim' Edẽtuli Iliace Purpurea.

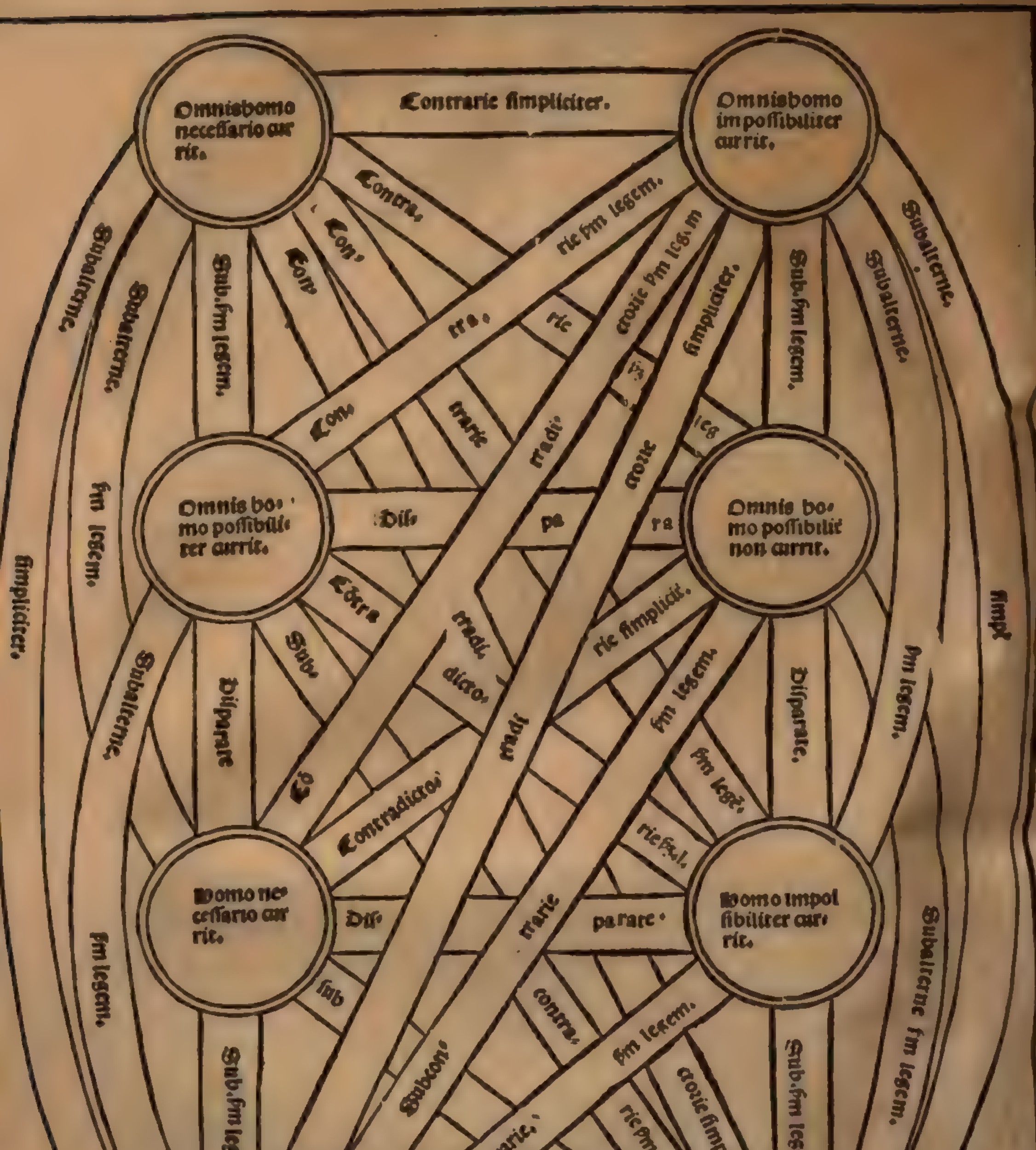
Hic ꝯñter determinat̃ d̉ oppoſitiõibus modaliũ q̃ i modalib' ꝯpoſitis tenent ſicut i illis de ineẽ ⁊ i modalib' diuiſis oñe ſuari eedẽ ꝯditiones ſicut in illis de ineẽ ⁊ vltra hoc tenẽdo oppoſitionẽ modorũ neceſſe ⁊ ipoſſibile cõtrariant̃ poſſibile ⁊ poſſibile nõ ſubcõtra

Diuiſio.

Verſus ſeptem.

rianꝰ neceſſe ⁊ poſſibile īpoſſibile ⁊ poſſibile nō
ſubalternanꝰ neceſſe poſſibile nō impoſſibile ⁊
poſſibile cōtradicūt. Sꝫ ad cōtradicēduꝫ nō opꝫ
ꝙ vna ſit mere vniuer iſta: oīs hō poſſibiliter cur
rit hꝫ cōtradictoriā ⁊ de lege ⁊ de mō enūciandi
hāc hō īpoſſibiliter currit. Ex iſto pꝫ has eē cō
cedēdas. oīs hō poſſibiliter ē hō: oīs hō poſſibi
liter nō eſt hō: oīs hō: hō īpoſſibiliter nō ē ꝙ in
fert hāc a hō oīs hō īpoſſibiliter ē: iſte due patēt
ꝑ falſitates earū cōtradictoriarū ſcꝫ oīs hō poſ
ſibiliter eſt. h. hō que cōtradicit quarte. ⁊ hō oīs
Corrolarium. hō poſſibiliter ē ꝙ cōtradicit tertie. nec de virtu
te ſermonis nego ꝙ q̄libet iſtaꝝ cōtradicat ter
tie ⁊ quarte. Et pro oībus oppoſitionibꝰ ponū
tur ꝑpōnes. Quarū pria eſt: ꝙ due ſingulares
de modis cōtrarijs cōtrariantꝰ ſm legē ⁊ modis
ſubcōtrarijs ſubcōtrariantꝰ ⁊ de modis ſubalter
nis ſubalternantꝰ vt ꝓbi cā. ponātur iſte q̄ttuor
in figura ſortes neceſſario currit. ſortes īpoſſibi
liter currit. ſortes poſſibiliter currit. ſortes poſſi
Propoſitiones. biliter nō currit. ibi eſt cōtrarietas ſm legē ſub
contrarietas. ⁊ oppoſitio ſubalterna. ⁊ cōtradi
ctio quo ad legē ⁊ modū enūciādi. hoc facile oſtē
di pt. ſed ī terminis cōibus difficilior ē pceſſus.
Capiantꝰ octo ꝑpōnes. quattuor ex vno latere
⁊ q̄ttuor ex altero ꝙ duas paruas figuras. ⁊ vnā
totalē cōſtituētes totā materiā declarāt: ⁊ ex vna
pte dicamꝰ ſic. oīs hō neceſſario currit. maneat
illa in capite dyametraliter ſub ea ponanꝰ iſte
tres ꝑpōnes. oīs hō poſſibiliter currit. q̄daꝫ hō
neceſſario currit. q̄dā hō poſſibiliter currit e re
gione. ponātur iſte quattuor oīs hō impoſſibi
liter currit. omnis hō poſſibiliter nō currit hō
impoſſibiliter currit. hō poſſibiliter nō currit.
quattuor ꝑpōnes ſupreme due ex vna parte. et
due ex altera vnā partē figuram conſtituunt. ⁊
quattuor inferiores aliā tūc dī ꝙ ꝑpōnes ſupre
me. ſ. oīs hō neceſſario currit. ⁊ oīs hō impoſſibi
liter currit ſunt contrarie ſimpliciter oīs homo
poſſibiliter currit ⁊ oīs hō poſſibiliter nō currit
nullā legē ſeruant. ꝓbaꝰ. eis nō repugnat veri
tas. ergo nō participant legē cōtrariarū. ꝙ eis
nō repugnet veritas ꝓbatur. ille ꝑpōnes ſunt
ſimul vere ⁊ de forma nō repugnat eis falſitas.
ergo nō participant legē ſubcōtrariarū. aūs pa
tet. iſte ſunt ſimul falſe. oē ens poſſibiliter ē deꝰ
oē ens poſſibiliter non eſt deꝰ: ex iſto deſtruiꝰ lex
cōtradictoriarū. Et neutra de forma ē illatiua
alteriꝰ. ergo nō participāt legē ſubalternarū. et
ex cōſequēti nullā legē ſeruāt qđ ē ꝓbandū iꝫ ꝓ
poſitiones in angulis cōtradictorijs cōtrarian
tur quo ad legē ſcꝫ oīs hō neceſſario currit: ⁊ oīs
hō poſſibiter n ō currit. voco illos angulos con
tradictorios: q2 ſic ſolent ſituari cōtradictoria.
ꝙ iſte participāt legē cōtrariarū. ꝓbatur: eis nō
repugnat falſitas vt oſtēdunt iſte. oē ens neceſ
ſario eſt ens: ⁊ oē ens poſſibiliter nō ē ens ꝙ re
pugnet eis veritas. de forma arguitur. da oppo
ſitum. due tales ſunt vere infero duo cōtradicto
ria ꝓba: q2 iſta oīs hō neceſſario currit infert hāc
hō neceſſario currit ꝙ ꝯtradicit huic oīs hō poſ
ſibiliter nō currit: et ſic dabis duo cōtradictoria
vera. Eodē mō potes oſtendere ꝙ oīs hō īpoſſi
biliter currit. ⁊ oīs hō poſſibiliter currit contra
riantur quo ad legē tm̄. ⁊ nō de modo enūciādi:
q2 poſſibile eſt modꝰ particularis. ſed ſemper ꝑ
poſitio ſuprema infert inferiorē dyametraliter
per legē ſubalternaꝝ: ecce primā paruā figuraꝫ.
In principio ſcōe parue figure ſituanꝰ iſte due.
hō neceſſario currit: et hō īpoſſibiliter currit: ꝙ
ſunt ſimul falſe: ⁊ ſic deſtruiꝰ lex ſubcōtrariarūꝫ
in eis ⁊ iſte in eadē forma ſunt vere. ens neceſſa
rio ē deꝰ. ens īpoſſibiliter ē deꝰ. ⁊ ſic iſte nullā le
gem ſeruant ſaltē gr̄a forme acceptionis termi
norum: ſꝫ iſte ſimpliciter ſubcōtrarianꝰ. hō poſ
ſibiliter currit. ⁊ hō poſſibiliter nō currit. et iſte
ſubcontrarianꝰ hō neceſſario currit. ⁊ hō poſſi
biliter nō currit. quo ad legē danꝰ due tales ꝑe.
ens neceſſario ē deꝰ. ⁊ ens poſſibiliter nō ē deus
ſed de forma repugnat eis falſitas. ꝓbaꝰ ſic: q2
da oppoſitū. ſunt ſimul falſe. tūc ſi arguo bñ ſe
quiꝰ oīs hō poſſibiliter nō currit. ergo hō poſſi
biliter nō currit. ꝯñs eſt fſm ꝑ te: ergo et aūs: ꝙ
cōtradicit huic. hō neceſſario currit: ⁊ ſic das cō
tradictoria falſa: idē potes oñdere de his hō im
poſſibiliter currit. ⁊ hō poſſibiliter currit: ſꝫ iſte
ſubalternanꝰ ſm legē hō neceſſario currit. ⁊ hō
poſſibiliter currit: ⁊ eodē mō in latere oppoſito
ecce ſecūdam paruā figurā. iā opꝫ capere. oīs hō
neceſſario currit qđ ponꝰ in capite vniꝰ lateris
⁊ cōparare ipm in ordine ad oēs propōnes late
ris oppoſiti. et poſtea capere ſcđaꝫ ſcꝫ oīs homo
poſſibiliter currit. ⁊ cōparare ad oēs ꝑpōnes la
teris oppoſiti. ⁊ ſic de alijs duabꝰ. Et dicamꝰ ſic
oīs hō neceſſario currit cōtrarianꝰ huic ſimpli
citer. oīs hō īpoſſibiliter currit. et cōtrariaꝰ ſcđꝫ
legē huic oīs hō poſſibiliter nō currit ſicut dictū
eſt in pria parua figura: ⁊ ꝯtrariaꝰ huic ſm legē
homo impoſſibiliter currit: probaꝰ iſte ꝑpōnes
ſunt falſe: qđ repugnet eis veritas ꝓbaꝰ da op
poſitū ſunt vere ⁊ hō impoſſibiliter currit īfert
hanc. homo poſſibiliter nō currit: aūs eſt veruꝫ
per aduerſariū: vel de forma: ergo ꝯñs eſt veruꝫ.
qđ contradicit huic. oīs hō neceſſario currit. et
ſic das cōtradictoria vera. ⁊ per cōſequens parti
cipant legē cōtrariarū: ſed oīs homo neceſſario
currit cōtradicit huic ſimpliciter. hō poſſibiliter
non currit: ⁊ ſic ꝑpter prolixitatē relinquo alia
exempla practicāda. q2 facile cognoſcunꝰ ex di
ctis. Sed in latere dextro quo ad oppoſitioneꝫ
ſubalternā prima infert vltimā ſubalterne ſim
pliciter ⁊ infert tertiā ſubalternā ſcđm legē ſed
ipſa ante eſt cōparata ad ſcđaꝫ in prima figura.
Tertia infert quartā ſubalterne ſm legem. ſed
ſecunda ad tertiā nullam legē ſeruat: quia for
maliter non infert eam nec econuerſo ⁊ eodem
modo in latere ſiniſtro dicatur abſolute quo ad
oppoſitionem ſubalternam ⁊ comparatiue ca
piendo quamlibet propoſitionē illius coordina
tionis omnis hō impoſſibiliter currit ad huius
coordinationeꝫ. omnis homo neceſſario currit.

Sequitur figura
horum declaratiua.

Omnis homo neceſſario currit.
Contrarie ſimpliciter.
Omnis homo impoſſibiliter currit.
Omnis homo poſſibiliter currit.
Diſparate.
Omnis homo poſſibilit non currit.
Homo neceſſario currit.
Diſparate.
Homo impoſſibiliter currit.
Homo poſſibiliter currit.
Subcontrarie ſimplicite.
Homo poſſibiliter non currit.
Subalterne.
ſimpliciter.
Subalterne ſm legem.
Sub. ſm legem.
Diſparate.
Contradictorie.
contrarie ſm legem.
contrarie ſimpliciter.
ſm legem.

¶ Arguitur nūc cōtra aliqua in oppoſitionib' ꝓbādo duo ꝯdictoria vera: iſte ꝯtradicūt quālibet partē hui' pōderis poſſibiliter portat ſortes in potētia ꝓpinqua: ⁊ aliquā ptē hui' pōderis impoſſibiliter portat ſortes in potentia propinqua: ⁊ ſunt ſimul vere. igit̄. ꝯña tenet cū maiore ꝓbat̄ minor. ⁊ aſſigno minimū pondus qd̄ ſortes nō poteſt portare in potētia propinqua: puta vnū pondus equalis reſiſtētie cum potentia portatiua ſortis: iā illud nō poteſt portare: q2 a ꝓportione equalitatis nō fit actio Tūc ꝓbo affirmatiuā hāc partem ſortes poteſt portare demōſtrādo vnā quartā huius ponderis et nulla eſt pars huius pōderis qn̄ illā potentia portatiua ſortis excedat: ⁊ ab omni ꝓportione maioris inequalitatis fit actio: ergo ꝑs affirmatiua vera negatiuam probo iſtud pondus ſortes non poteſt portare in potentia ꝓpinqua demōſtrādo totū pōdus: ergo hāc ptē nō poteſt portare in potētia ꝓpinqua demōſtrādo per hāc partem totum pondus preter milleſimam partem grani ſinapis. ¶ Et confirmat̄: affirmatiua eſt impoſſibilis: ꝗ negatiua erat vera. probat̄ añs ſua de ineſſe ē impoſſibilis: ſcꝫ quālꝫ ptē hui' pōderis ſortes portat: q2 hoc poſito ſe eſſe quero an ſortes portat totū pōdus vel nō. Si nō dabit̄ cōcluſio impoſſibilis ꝙ quālibet partē huius ponderis portat ⁊ non hoc pondus portat.

¶ Rñdetur ꝯcedēdo ꝙ cōtradicāt ⁊ cōcedit̄ ꝙ affirmatiua eſt vera: ⁊ nego negatiuam. Et ad primū argumentū cōcedit̄ ꝙ ꝑ illā paruā ablationē factā in argumēto ꝙ ſortes poteſt illud pondus portare: ſed hoc eſt per valde paruum ſpacium: ⁊ per paruum tempus ſm̄ ꝙ parū eſt ablatū. ¶ Ad ſcd̄m argumentū dr̄ ꝙ modalis diuiſa vniuerſalis non debet poni eſſe ꝑ vnā vniuerſalem: ſed ꝑ multas ſingulares quarum qlibet eſt poſſibilis nec requirit̄ earū cōpoſſibilitas: ⁊ ſic eſt in ꝓpoſito. ¶ De iſtis oppoſitionibus ſolent poni due regule. ¶ Quarū prima eſt. ſi vnum contradictorium ſit neceſſariū: aliud eſt impoſſibile ⁊ econuerſo etiam extra modales ¶ Scd̄a regula. ſi vnū contradictoriorum ſit cōtingēs reliquum eſſe cōtingēs neceſſe eſt. Prior regula ꝓbat̄. ſit a propoſitio neceſſaria tunc vel b ei contradicens eſt impoſſibilis vel non ſi primū habeo intentū. ſi ſcd̄m tūc erit cōtingēs vel neceſſarium: ergo pōt eſſe verū ſaltem pōt eſſe ſicut ipſum ſignificat: ⁊ a eſt verū q2 neceſſarium ꝗ dabis ita eē ſicut ſignificat̄ ꝑ cōtradictoria quod eſt falſum. Scd̄a regula probat̄. ſignetur c ꝓpō cōtingēs: tūc vel d ei contradicens eſt ꝯtingēs vel non. ſi primum intentū. ſi ſcd̄m. vel ip̄m eſt īpoſſibile vel neceſſarium. Si impoſſibile nūꝙ pōt eſſe ſicut d ſignificat ⁊ c eſt ꝯtingēs: ergo poteſt ſignificare aliter eſſe ꝙ eſt ⁊ ſic dabis aliter eſſe ꝙ ꝑ ꝯtradictoria ſigt̄ur. hoc eſt nō eſt ita ſicut vnū contradictoriorum ſignificat. Si d ſit neceſſariū illatū eſt incōueniens in priori regula.

Due ponū tur regle.

¶ Cōtra priorē regulā arguit̄ ſic iſte contradicunt hoc eſt impoſſibile demonſtrando ſe: et hoc eſt impoſſibile demonſtrando affirmatiuam et affirmatiua eſt impoſſibilis et negatiua non eſt neceſſaria. Imo falſa ſignificat affirmatiuā nō eſſe impoſſibilem qd̄ eſt falſum.

¶ Reſpōdet̄ cōcedēdo ꝙ affirmatiua eſt impoſſibilis vt poſtea oſtēdetur ſaltem per reflectionem: ⁊ negatiua eſt falſa: et ſic dent̄ due cōtradictorie quarum vna eſt impoſſibilis ⁊ altera falſa: ſed illa impoſſibilis eſt vera: quia ita eſt ſicut ipſa ſignificat: ⁊ non ſe falſificat Et ideꝫ hic contingit hoc poſſibiliter eſt impoſſibile ſm̄ hanc ſignificationem illa affirmatiua eſt impoſſibilis ꝙ ꝗ̄ neceſſe eſt eſſe ſicut ipſa ſignificat. Et ex hoc infero ꝓpoſitiones. Quarū prima eſt. non quodlibet impoſſibile infert qd̄libet. ꝓbatur. nō ſequitur. hoc eſt impoſſibile ergo homo eſt aſinus quia ita eſt ſicut ſignificatur per antecedens: et non ita eſt ſicut ſignificatur per conſequens.

Propoſitiones inferende.

¶ Scd̄a propoſitio ex hac ſequens eſt ꝙ non quelibet ꝯña cuius contradictorium ꝯñtis repugnat antecedenti eſt bona. Probatur. non ſequitur. hoc eſt impoſſibile: ꝗ hō eſt aſinus ꝑ ꝑmiſſam: ⁊ tamen nullus hō eſt aſinus ⁊ hoc eſt impoſſibile copulatiuā impoſſibilē conſtituūt. Et nihil aliud eſt oppoſitum cōſequētis repugnare antecedenti: igitur.

¶ Tertia ꝓpoſitio. ꝓpoſitio mentalis vltimata ꝯtingens impoſſibilē infert in bona ꝯña. Probat̄ data hac ꝯña in mēte. ſortes currit: ꝗ hoc poſſibilr̄ eſt impoſſibile ſm̄ hāc ſignificationē. qd̄ bñ ſequat̄ ptꝫ neceſſe eſt ita eē ſicut cōſequēs ſignificat ergo ꝯña bona. ꝙ ꝯñs ſit īpoſſibile pꝫ ꝑ impoſſibilitatē ſue de ineē. Et ſi dicas hoc deſtruit omnē logicā ⁊ regulas cōſequentiarum: dicitur ꝙ regule cōmunes intelliguntur de impoſſibili ſine reflectione quemadmodum non proceditur hic.

¶ Scd̄o arguit̄ ad idē. iſte cōtradicūt. hoc nō ē neceſſariū: ⁊ h̄ ē neceſſariū demōſtrādo ꝯtinue negatiuā: tn̄ vna. ſ. affirmatiua ē īpoſſibilis: ⁊ negatiua nō ē neceſſaria ꝗ regula nulla: ꝯña tꝫ cū maiore: ⁊ ꝙ negatiua nō ſit neceſſaria. ꝓbat̄. nā da oppoſitū ip̄a ē neceſſaria ergo ita eſt ſicut ip̄a ſignificat ſꝫ ipſa ſigt̄ ꝙ ip̄a nō eſt neceſſaria: ꝗ ip̄a nō eſt neceſſaria. Et affirmatiua ſignificat illā eſſe neceſſariā ⁊ nō pōt ita fore ſaltē in mētali vltimata vel addēdo ſm̄ hāc ſignificationem

¶ Rñdet̄ ꝯcedēdo ꝙ iſte cōtradicāt ⁊ cōcedit̄ ꝙ affirmatiua eſt impoſſibilis et negatiua nō eſt neceſſaria: q2 in reflexiuis nō oportet ꝙ ſi vnū cōtradictoriorū ſit impoſſibile ꝙ reliquū ſit neceſſarium ſed ſufficit qd̄ neceſſe eſt ita eſſe ſicut aliud ſignificat: ⁊ ita eſt in ꝓpoſito. Sed finaliter oportet habere recurſum extra reflexionem vt patet de iſtis hec nō ſignificat ſicut neceſſe eſt eſſe ſcd̄m hanc ſignificationē hec ſignificat ſicut neceſſe eſt eſſe ſecundum hāc ſignificationem.

¶ Ex iſto īfero ꝓpōnes ꝙ dabiles ſunt due ꝓpoſitiones ſynonime mere naturaliter ſignificantes quarum vna eſt neceſſaria ⁊ alia non eſt neceſſaria patet de iſtis duab' negatiuis in mentali vltimata hec non eſt neceſſaria. hec non eſt neceſſaria demonſtrantib' primam negatiuam. ¶ Secūda propoſitio vna propoſitio contradicit duabus. quarum vna eſt neceſſaria: altera vero non patet de illa affirmatiua que cōtradicit illis duab' negatiuis. ¶ Tertia propoſitio. propō neceſſaria infert propoſi-

tione: nõ neceſſariũ. pbaꝶ. bñ ſequiꝶ hoc nõ eſt
neceſſarium. ergo hoc nõ eſt neceſſariũ ſꝑ demõ
ſtrãdo ꝯñs a ſynonimo ad ſynonimũ ꝛ antece-
dens eſt neceſſarium: cõſequens vero non.

¶ Cõtra hoc arguiꝶ ſic ꝯñs eſt
ꝑpõ nõ contingens: qꝛ ſi ſic põt ita ee ſicut per
ꝯñs ſignificatur nec impoſſibilis. qꝛ ita eſt ſicut
ꝯñs ſignificat: nec aſſerit ſe impoſſibilem. ergo
conſeqñs eſt ꝑpõ neceſſaria ꝛ tenet ꝯña: qꝛ ni-
ſi ſic ſequitur hec cõcluſio: ꝙ eſt aliqua ꝑpõ que
nec eſt neceſſaria nec contingens nec impoſſibi
lis vt patet de hac data.

¶ Reſpondeꝶ ꝯcedendo cõclu
ſionẽ inductã. in reflexiuis põt fieri argumentũ
in iſtis. hec poſſibilr̃ eſt cõtingẽs cõtra regulam
in qua dꝛ: ſi vna ꝑpõ eſt contingẽs ſua ꝯdictoria
eſt contingẽs. ſed hoc tangeꝶ in conſequẽtiis in
illa ꝯña hoc poſſibilr̃ eſt ꝯtingẽs ſm hãc ſignificatio
nẽ. ꝗ hoc poſſibilr̃ eſt cõtingẽs ſm hãc ſignifica-
tionẽ cõtinue demõſtrãdo ꝯñs ad probandum
ꝙ ex neceſſario ſequatur contingens.

¶ Et hec de modalibus di
cta ſufficiant.

¶ Sequitur de contingen ti ſpecialiter capto.

Cõtingẽ-
tis duplex
acceptio.

NOtãdũ eſt primo
ꝙ iſte termin' cõtingẽs ca
piꝶ duob' modis ſcꝫ ſcdõ in
tẽtionaliter: ꝛ tãtũ valet ſi
cut ꝑpõ contingẽs. hoc eſt
propoſitio ꝗ nec eſt neceſſa
ria nec impoſſibilis. Alio
mõ capiꝶ p̃me intentiona
liter vt tñ valet ſicut res cõtingẽs hoc eſt res ꝗ
põt eſſe ꝛ nõ eſſe: hoc mõ quelibet creatura poſſi
bilis eſt contingẽs ꝛ in iſtis acceptionibus capiꝶ
cathegoreumatice. ¶ Alio mõ determinat copu
lã ꝛ ẽ ſincathegoreuma ꝛ põt capi aduerbialiter
ꝛ cõtingenter: ꝛ hic capiꝶ ſpecialiter vt tñ vꝫ ſicut
neqꝫ neceſſariũ neqꝫ impoſſibile hoc eſt ſicut poſ
ſibile ꝛ poſſibile nõ: ꝛ iſto mõ nõ cõuertiꝶ cũ poſ-
ſibile nec facit oppoſitiões cũ aliis modalib' iſte
nõ equalent. ens poſſibiliter eſt deus. ꝛ ens con-
tingenter eſt deus: nec iſte contradicunt. omne
ens neceſſario eſt deus: ꝛ aliquod ens contingẽ-
ter non eſt deus cum ſint ambe falſe.

¶ Notãdum eſt ſcdõ ꝙ diſcri
men eſt inter artiſtas: an propõnes de contin-
gẽti ſpecialiter capto ſint cathegorice vel hypo
thetice. ſed ſanior poſitio eſt tenendo eas ca-
thegoricas ꝙꝙ facilius eſt reſpondere ad mul-
ta argumenta que ſiunt de contingenti tenen-
do eas hypotheticas vt frequenter contingit in
exponibilibus: ꝛ in multis propoſitionib' quas
ambigit nemo eſſe cathegoricas. Facilius eſt rñ
dere de equipollentibus ꝙ de propõnibus ipſis
in forma. ¶ Tunc arguitur ſic. capta iſta. ſortes
eſt currens. capto contingens ſeorſum vel cõtin
gẽter ꝛ quero an ſit ſincathegoreuma tñ cathe
goreuma vel mixtum. Si eſt mixtum ex poſſibi
le et poſſibile nonnulla erit mentalis vltimata
in qua poniꝶ ꝯtingens. ergo opꝫ dicere ꝙ ẽ vnũ
purũ ſincathegoreuma. Sed bñ verũ eſt ꝙ equi
valet in ꝯñdo cum poſſibile ꝛ poſſibile non.

¶ Notãdũ eſt tertio ꝙ quãdo
contingens affirmaꝶ propõ in qua poniꝶ expo-
nenda eſt copulatiue nõ curando de qualitate ꝑ
põnis ꝑ poſſibile ꝛ poſſibile nõ: vt ſortes ꝯtingẽ
ter currit ſortes poſſibiliter currit. ꝛ ſortes poſſi
biter non currit. ſortes cõtingẽter nõ currit. ſor
tes poſſibiliter nõ currit: ꝛ ſortes poſſibiliter cur
rit. ꝯdictorie illaꝝ debẽt exponi ꝑ ꝯtradictorias
exponẽtes: vt ſortes nõ cõtingẽter currit ſic ex-
poniꝶ. ſortes impoſſibilr̃ currit. vel ſortes neceſ-
ſario currit: ꝛ in ꝯdictoriis ſeruetur ꝙ ſi contin-
gẽs in vna affirmetur in altera negeꝶ ꝛ econuer-
ſo. vel iſte in quibus contingens negatur pñt ex
poni per copulatiuas negatiuas cõtradicentes
copulatiuis affirmatiuis: ꝛ ad contrariandũ ſal
tem affirmeꝶ cõtingens in vna in vtraqꝫ poteſt
affirmari. ſed nõ in vtraqꝫ põt negari cui' cã eſt:
qꝛ qñ negaꝶ exponiꝶ diſiũctiue vel copulatiue ne
gatiue qđ idẽ ẽ equalẽter mõ vel eſt particulari-
tas qđ in duabus cõtrariis eſt vetitum. Sed in
ſubcõtrariis in vtraqꝫ cõtingens põt negari im
mo debet in altera: quare iſte nõ ſubcõtrariantꝶ
ens cõtingenter eſt de' ꝛ ens cõtingẽter non eſt
deus cũ ſint ambe falſe. Sed ſubcõtraria prime
eſt ens nõ ꝯtingẽter eſt de': ꝛ ſubcõtraria ſcdẽ eſt
ens nõ contingenter non eſt deus. ¶ Georgius
bruxellanus dicit hoc nõ requiri in cõtrariis et
ſubcontrariis qđ dictũ eſt: ſed dicit iſtas eſſe con
trarias. nullũ ens contingenter non eſt deus: ꝛ
nullũ ens ꝯtingẽter eſt deus: ꝛ has ſubcõtrarias
ens cõtingẽter eſt deus. ꝛ ens contingenter nõ
eſt deus: ꝛ ſic habet concedere: immo expreſſe cõ
cedit contrarias veras ꝛ ſubcontrarias falſas in
contingenti ſpecialiter capto. Et poteſt ſe tuta-
re ꝙꝙ contingens negatum exponitur per vel
tñ eſt modus particularis de ſe ꝛ ipſe negatus
vꝫ modum vniuerſalem quare iſte due bene con
trariantur nullum ens contingẽter non eſt de'
et nullum ens contingenter eſt deus. et iſte nõ
contrariantur non tantum homo eſt animal:
et non tantũ homo non eſt animal. ſed rema
net queſtio cui modo vniuerſali equiualet cõtin
gens negatum hoc eſt dictu nõ poſſibile vꝫ im-
poſſibile queritur quẽ modum vꝫ non cõtingẽs
ꝛ conſequenter poneret figuram in qua eſſet op
poſitio contraria: ſubcontraria: contradictoria:
ꝛ non ſubalterna: hoc patet capiendo iſtas ꝑpo
ſitiones nullum ens contingenter nõ eſt deus:
nullũ ens cõtingẽter eſt deus. aliqđ ens ꝯtingẽ-
ter eſt deus aliquod ens contingenter non eſt
deus. ibi ſunt contrarie ꝛ ſubcontrarie de modo
enunciandi ꝛ non de lege. ſed cõtradictorie ſim
pliciter ſed vniuerſalis affirmatiua non infert
particularem affirmatiuam: ꝛ ſic non eſt oppo-
ſitio ſubalterna. Sed malo dicere conſequẽter
ꝙ eſt propoſitio ſubalterna de modo enuncian-
di ꝛ non de lege quemadmodum magiſter Geor
gius dicit de ꝯriis ꝛ ſubcõtrariis. Etiã ſub eiuſdẽ
vniuerſalibus poteſt capere has ꝑticulares: ali-
quod ens non contingenter non eſt deus. ꝛ ali-
quod ens non contingenter eſt deus: ꝛ ibi nõ ha
biꝶ ꝯdictio ſꝫ iſtõ mihi nõ placet: qꝛ relinquit cõ
ditiones ꝯriarũ ꝛ ſubcõtrariarũ ꝗ ſi nõ ſufficiãt
addat conſequẽter conditiones: et ideo gratis
ponit hanc triplicem oppoſitionem.

Georgius
bruxella-
nus.

Georgius

Annotatio.

¶ Notandum eſt quarto. Si fuerit ꝓpoſitio de contingenti. et alio modo vel de copula de ineſſe exponatur propoſitio ratiõe huius termini contingens ceteris intactis: vt deus contingenter eſt vel neceſſario eſt ſic exponitur deus poſſibiliter eſt vel neceſſario eſt ⁊ de' poſſibiliter non eſt vel neceſſario eſt ſic ꝙ virtus negationis nõ cadat in ſecundã copulam: et ita in aliis dicatur. ¶ Ex iſtis infero ꝓpoſitiones.

Inferẽde ꝓpõnes.

Quarum prima eſt. nulla ꝓpoſitio de contingẽti extremis nõ reſtrictis eſt contingẽs extra reflexiuas intelligo: hoc patet quelibet talis vel ẽ neceſſaria vel impoſſibilis: quẽadmodum ſunt propoſitiones de poſſibile et poſſibile non. iſta eſt vera ſortes contingẽter currit; ſiue currat ſiue non: et ſua contradictoria falſa. ⁊ iſta impoſſibilis. ſortes contingenter eſt poſſibilis: quẽadmodum et iſta ſortes contingenter poteſt currere: quia ſecũda exponens eſt falſa: ſortes poſſibiliter non eſt potens currere. De talibus. ſortes cõtingenter eſt poſſibiliter currens dicit̃ ꝙ ſunt de poſſibili de cõtingenti copulatim: et ſic habebunt cõtradictorias mixtim oppoſito modo de talibus: tantum homo contingenter currit. ol's hõ preter ſortem cõtingenter currit apte expoſitio inchoãda eſt a p̃mo termino: vt tantũ hõ cõtingenter currit: homo cõtingẽter currit: ⁊ nullus non hõ contingẽter currit que ſunt falſe.

¶ Secũda propoſitio. Quelibet affirmatiua de cõtingenti equiualet vni negatiue de contingenti dummodo contingẽs in vtraq; affirmatur ceteris paribus a parte ante vt bene ſequitur ſortes contingẽter currit. ergo ſortes contingenter nõ currit et econuerſo. ⁊ vocatur conuerſio in oppoſitam qualitatem. ꝓbatio. quia ille due formaliter equiualent vni tertie. puta copulatiue que eas exponit. ergo equiualent inter ſe. cõſequentia eſt animi conceptio hic dicitur a parte ante. quia iſte non equiualẽt animal contingẽter eſt homo: et omne animal contingenter nõ eſt homo; cum prima ſit vera ⁊ ſecũda falſa. et ex iſta ſecũda propoſitone ſequũtur alie. ¶ Et ſit tertia in ordine. ꝓpoſitio negatiua de contingẽti negato equiualet affirmatiue de eodem contingenti negato. Iſte formaliter equiualent. nullum ens contingenter eſt deus: et nullum ens contingenter nõ eſt deus. hoc probatur. quia earu; contradictorie gratia forme equiualent. ergo et iſte. Et ex hoc ſequit̃ ꝙ nõ bene ſonat dicere eas cõtrarias.

¶ Quarta ꝓpoſitio contingit in cathegoricis formaliter arguere a non diſtributo ad diſtributum. gratia forme ſequitur ſortes contingener eſt animal. ergo ſortes contingenter non eſt animal.

¶ Quinta ꝓpoſitio. dabilis ẽ aliqua propoſitio affirmatiua vera cuius nullũ extremũ ſupponit. probatur. hec eſt vera. nulla chimera cõtingenter nõ eſt chimera. vt p;3 per falſitatem ſue contradictorie.

¶ Sexta ꝓpoſitio. dabilis eſt aliqua negatiua falſa cuius neutrum extremũ ſupponit patet de hac. chimera contingnter nõ eſt chimera que infert hãc falſam. chimera contingenter non eſt chimera.

¶ Septima ꝓpõ. ſortes contingẽter eſt nõ aſinus. ꝓbatur ſic ꝑ exponentes ei' ſortes poſſibiliter eſt nõ. aſinus ⁊ ſortes poſſibiliter nõ eſt nõ aſinus. ſcđa exponẽs ꝓbat̃. q; ſua contradictoria eſt falſa. ſortes neceſſario eſt nõ aſinus. q; vniuerſaliter ſequit̃ ſortes neceſſario eſt nõ aſin'. ergo ſortes neceſſario eſt.

¶ Octaua propoſitio. hec conſequentia eſt nulla. ſortes cõtingenter ẽ nõ aſinus. ergo ſortes cõtingẽter nõ eſt aſinus. probatur. añtecedẽs eſt verum: vt patet ex premiſſa. ⁊ cõſequens eſt falſum. quia hanc infert. ſortes contingenter eſt aſinus. ſed ex illo antecedente inferendum eſt hoc conſequẽs negatiuum: ſortes poſſibiliter non eſt aſinus.

¶ Nona ꝓpoſitio hec cõſeq̃ntia eſt nulla. ſortes cõtingẽter nõ eſt ſortes ⁊ ſortes cõtingẽter eſt. ergo ſortes cõtingẽter eſt nõ ſortes: quia añtecedens eſt veri et cõſequens falſum ⁊ ſi vis cauillare de cõſequente accipe hanc conſequentiã hic angelus contingenter non eſt angelus: et hic angelus cõtingẽter eſt. ergo hic angelus cõtingenter eſt nõ angelus.

¶ Decima ꝓpõ. deus ⁊ ſortes cõtingẽter ſunt. hoc p;3 capiendo ⁊ cõplexiue: q; de' ⁊ ſortes poſſibiliter ſũt. de' ⁊ ſortes poſſibilr nõ ſunt. Secũda exponẽs p;3 ꝑ falſitatẽ huius ol'a que ſunt deus ⁊ ſortes neceſſario ſunt.

¶ Cõtra predicta ar̃. ꝙ probãdo exponẽtes de cõtingẽter male dant̃. q; ſm dicta iſta eſſet falſa. ens cõtingẽter nõ eſt ens: ſed ꝓbo ꝙ nõ ſua cõtradictoria eſt falſa. oẽ ens neceſſario eſt ens. Forte dicit ſicut dicẽdũ eſt ꝙ iſte nõ cõtradicũt: q; cõtingẽs nõ facit oppoſitiones nec equalentiã cũ aliis modis.

¶ Contra hoc arguitur. quia tunc iſte non cõtradicerẽt formaliter. oẽ ens neceſſario eſt ens: et aliquod ens poſſibiliter non eſt ens. q; ſunt eiuſdem forme cu; aliis duabus affirmatiua cũ affirmatiua notum eſt: ⁊ negatiua cũ negatiua vt p;3 diſcurrẽdo ꝑ ſingulas conditiones formalitatis propoſitionũ. Reſpõdet̃ negando ꝙ iſte ſunt eiuſdem forme ens poſſibiliter nõ eſt ens: et ens cõtingenter non eſt ens. Tum primo non eſt eadẽ qualitas equiualẽter. Tum ſcđo vna negatiua eſt pregnãs altera vero nõ. Tum tertio. contingenter eſt ſincathegoreuma alterius nature ꝙ̃ poſſibiliter.

¶ Scđo arguit̃. quia ſcđm exponẽtes datas hec eſſet vera. ens contingenter eſt deus. ſed cõſequẽs eſt falſum: q; nullũ ens cõtingẽter eſt deus. Probat̃ cõſequẽtia per exponẽtes eius. Ens poſſibiliter eſt deus: ⁊ ens poſſibiliter nõ eſt deus que ambe ſunt vere.

¶ Reſpõdet̃ cõiter ⁊ hoc ſufficit pro hoc argumẽto ꝙ in ſcđa exponẽte op; capere relatiuum idẽtitatis ſic exponẽdo ens poſſibiliter eſt deus. et idem ens poſſibiliter nõ eſt deus. modo ſecũda exponẽs ẽ falſa. Poteſt etia; dici et ſubtilius ꝙ debet exponi per ꝓpoſitionẽ de copulato. ſic ens poſſibiliter ⁊ poſſibiliter nõ eſt deus. et hoc requiritur ad eius veritatem ꝙ hoc copulatum poſſibile et poſſibile non de aliquo ſingulari ente affirmetur.

¶ Contra hoc arguit. nullum ens contingẽter eſt deus eſt falſa. ergo male exponit iſta. ens cõtingẽter eſt deus. aſis pz. quia exponit p hãc diſiũctiuã oẽ ens neceſſario ẽ de⁹ vel oẽ ens impoſſibiliter ẽ de⁹ q̄ falſa eſt.

¶ Reſpõdet negãdo ꝙ exponatur p illam diſiũctiuã. ſed ſic exponitur om̃e ens impoſſibiliter eſt de⁹: vel oẽ idem ens quod poſſibiliter eſt de⁹ neceſſario eſt de⁹: vt capiat vera contradictoria copulatiue. Et hic iterum poteſt fieri bona replica ad probãdum relatiuum in diſiũctiua referri reſtricte: ⁊ ſic hec eẽt neganda. deus eſt aſinus vel ipſe eſt ens omnipotens quam videas in materia relatiuoꝝ.

¶ Tertio arguit. quia ſecũdũ dicta hec eſſet vã. homo cõtingẽter non eſt hõ. Similiter ſortes contingẽter nõ eſt animal. ſed probo ꝙ nõ. iſte equiualẽt propoſitionib⁹ falſis ergo nõ ſunt vere. probatur antecedens. homo contingẽter nõ eſt homo equiualet huic. homo omnis homo contingẽter nõ eſt. quia ſunt eiuſdem qualitatis predicata diſtribuunt ſubiecta ſupponũt eodem modo. nec valet dicere ꝙ contingenter ſequitur mediante ſignũ vniuerſale in vna et nõ in alia: quia adde a in alia vt ſimiliter ſtet. ſed iſta iterum homo omnis homo cõtingenter nõ eſt equiualet iſti. homo oĩs homo contingenter eſt per cõuerſionez in oppoſitam qualitatẽ cui⁹ prima exponẽs eſt. hõ oĩs hõ poſſibiliter eſt q̄ eſt falſa. Eodẽ mõ poteſt argumẽtari de iſta. ſortes cõtingẽter nõ eſt alal.

¶ Reſpondet negando ꝙ iſte equiualeant. homo contingenter nõ eſt homo: et homo om̃is homo cõtingenter nõ eſt. eſto ꝙ ſunt eiuſdem qualitatis et termini ſupponant eodem mõ formaliter: qꝛ equiualenter nõ eodẽ modo acapiũtur in iſta. hõ contingẽter non eſt homo. in vna exponẽte habet predicatũ ſtãs determinate et in alia diſtributiue. ſed alia habet ſemp predicatũ diſtributũ ſtando in modo cõi. et ſic nõ eſt eadem ſuppoſitio equiualẽter. Forte nõ es contẽtus ex hac ſolutiõe poſtꝙ iſte ponunt cathegorice et termini in eis formalr eodem mõ ſupponunt. immo hec ſolutio impedit equiualentiam in iſtis. tantũ animal eſt homo et omnis hõ eſt animal. qꝛ non eſt eadẽ ſuppoſitio equalenter poſtꝙ in prima exponẽte iſtius. tm̃ alal eſt hõ extrema ſtãt determinate.

¶ Reſpõdet negãdo ꝙ illa excluſiua nõ equiualet vniuerſali: qꝛ non eſt dictũ ꝙ ſemp oportet in equalentibus terminos eodem modo ſtare. Formaliter et equiualẽter ſed ſn aliquibus hoc impedit. nec facile eſt dare regulam vniuerſalem ſed procedẽdum eſt ſm exigentiam materie ſubiecte.

¶ Quarto arguit pbando ꝙ non omnia ſufficiant que dicta ſunt. Iſta ẽ falſa ſm Ariſtotelem a celum cõtingenter eſt celũ. Idem argumẽtũ poteſt eſſe de perſonis diuinis ſm veritatem: ſed propter facilitatem argumẽti ſupponamus cum ariſtotele octo celos quorũ quodlibet neceſſario eſt. tũc iſta debet ſic exponi. a celum poſſibiliter eſt celum. et a celum poſſibiliter nõ eſt celum. ſecũda exponens eſt vera. vt patet p falſitatem ſue cõtradictorie. om̃e celum neceſſario eſt. h. celum. et ꝙ iſta ſit falſa. a. celum contingẽter eſt celum. pbatur. ſua cõtradictoria eſt vera: nullum celum cõtingenter eſt celum: nec valet dicere ꝙ nõ cõtradicat affirmatiue. ſed iſta non a celum cõtingenter eſt celum: quia iſte a hõ eſt animal. ⁊ homo eſt animal habent eandẽ contradictoriã. Forte dicis oportet in exponẽtibus capere terminũ infinitum ſic exponẽdo. a celum poſſibiliter eſt celum. et a celuz poſſibiliter eſt non celum: modo hoc eſt falſum. quẽadmodum exponimus hãc. a homo differt ab homine dicentes a homo eſt non hõ in tertia exponẽte hoc non valet. quia tunc hec eſſet impoſſibilis. a anima cõtingẽter eſt anima. ſecũda exponens eſt a anima poſſibiliter eſt non anima que eſt impoſſibilis. Forte dicis oportet capere relatiuum idẽtitatis in ſcða exponẽte ac ſi ſubiectum ſtaret determinate.

Ariſtoteles.

¶ Contra. Quẽadmodum in aſcenſu ⁊ deſcenſu ſub termino diſtributo reſpectu termini ſtantis determinate oportet capere relatiuum idẽtitatis ⁊ non reſpectu termini ſtantis confuſe tantũ: ſic oportet in propoſito. Et cauſa eſt: quia in iſta celum contingenter eſt celũ denotat ꝙ aliqđ determinatũ celũ poſſibiliter eſt celũ ⁊ ipm poſſibiliter nõ eſt celũ. qđ nõ ſignificat qꝛ ſubiectum ſtat cõfuſe tm̃.

¶ Hic reſpõdetur ꝙ eſt difficultas in argumento et poſſunt eſſe fractiones quas innuit argumentũ. Una eſt ꝙ hec eſt vera a celum cõtingẽter eſt celum. vt oſtendunt exponentes cõmunes a ſua cõtradictoria: tũc ſignabitur non a celum contingenter eſt celum q̄ eſt falſa et diſiunctiue exponetur ad aliam et nego ꝙ equiualeat huic. nullum celum cõtingenter ẽ celum: qꝛ in vna eſt diſtributio oppoſita ſuppoſitioni determinate in altera eſt oppoſita ſuppoſitioni cõfuſe tm̃. ita ꝙ opꝫ diſiunctim deſcendere ſub ſubiecto ⁊ aſcẽdere: ⁊ ꝑſr negaret ꝙ idem eſſet in iſtis duabus. a hõ eſt animal. ⁊ homo eſt alal. a celum cõtingenter eſt celũ. ⁊ celum cõtingẽter eſt celum. qꝛ in ſcða equiualẽter eſt terminus ſtãs cõfuſe tm̃ in ordine ad predicatũ diſtributum: qꝛ ille equalent a celũ contingẽter eſt celum: et a celum cõtingenter nõ eſt celum. et hãc fractionẽ neſcirez de medio tollere. Alia fractio q̄ dicit ꝙ oportet capere terminũ infinitũ nihil valet vt bene oſtendit argumẽtum. Sed tertiũ impedimentum negaret illam et diceret ꝙ opꝫ capere relatiuum identitatis et voluntarie cuz aliquibus coloribus poteſt ſe defendere.

¶ Reſpõdeo tñ ad hoc argumentũ et ſit fundamẽtum in tota hac materia ꝙ quelibet ꝓpõ de contingẽti affirmato et cui⁹ ꝑdicatuz ſupponit ꝙ re neceſſaria impoſſibilis hoc patet. qđlibet tale ꝑdicatũ enũciatur de ſubiecto p neceſſe. ergo nõ p cõtingenter. Et ſic dico ꝙ ad exponẽdas ꝓpões de cõtingenti. opꝫ accipere ſingulares reſpectu terminorũ precedẽtium contingẽter. ens cõtingẽter eſt deus capiamus diſiunctiuam ex omnibus ſingularib⁹ eius ⁊ exponat quelibet illarũ ſingulariũ. Similiter hic. a celum contingẽter eſt celuz capiamus ſingulares ex parte ſubiecti. probatur hec ſolutio. iſta eſt falſa. omne ens ens cõtingenter eſt: ⁊ tamen exponẽtes per vniuerſales ſunt vere. quod probo omne ens ens poſſibiliter eſt. et om̃e ens

ens poſſibiliter non eſt: qꝛ nõ oportet capere p̄dicatũ poſt poſſibile nõ poſtꝙ̄ p̄ceſſit contingenter. Sed falſitas illius probat̃. Tum primo aliqđ ens nullũ ens cõtingẽter eſt puta celum vel deus ⁊ hec realiter alteri cõtradicit. ergo altera eſt falſa. Non arguo ꝑ exponentes huius aliqđ ens nullũ ens cõtingenter eſt: qꝛ ſtatim aduerſarius daret eas falſas per cõtradictorias exponentes affirmatiue. Tũ ſcđo ſenſus huius omne ens ens contingenter eſt: eſt iſte de quocũꝙ verum eſt dicere qđ eſt fuit vel erit vel poteſt eſſe ens contingẽter eſt qđ eſt. Tũ tertio argumẽtum hoc eſt in darĳ. omne ens ens contingenter eſt: deus eſt ens. ergo deus ens cõtingenter eſt. concluſio eſt impoſſibilis et minor vera ergo ſaltẽ maior falſa ⁊ tũc dico ꝙ oportet ſic exponere. hoc ens ens contingenter eſt. Iterũ dando ſingulares ex parte termini ſingularis precedẽtis cõtingẽter ⁊ ſic quelibet ſingularis in qua demõſtratur res neceſſaria eſt falſa ⁊ iſtud eſt ſeruandum in multis exponibilibus ꝙ̄ꝑ termini diſtributi ſequantur ſignũ exponibile. Ex iſto patet omnes has eſſe impoſſibiles. a ꝑſona diuina ois ꝑſona diuina contingenter eſt. a ꝑſona diuina cõtingẽter non eſt ꝑſona diuina a celum cõtingẽter eſt celum ſed hec eſt cõcedenda. deus qui cõtingẽter eſt nõ cõtingenter eſt.

Corrolarium.

Contra hoc arguitur. Quelibet exponibilis põt exponi in ꝓpria forma ſecluſis ſingularibus eius. Idẽ eodem modo dicet̃ ꝙ a hõ nõ eſt aĩal. eſt falſa ⁊ nõ habet contradictoriam niſi per ſingulares.

Ad primum nego ꝙ iſta ſit exponibilis in ꝓpria forma. Omne ens ens cõtingenter eſt vel iſta: a celũ cõtingenter eſt celũ ſed opꝫ dare ſingulares ex parte ſubiecti ⁊ exponẽtes ſingularium iudicabũt veritatem exponibilis vniuerſalis vel indefinite, nec eſt ſimile. de contradictoriis: qꝛ cuilibet affirmationi eſt vna negatio oppoſita ꝯtradictorie ⁊ econuerſo. Nec te moueat ꝙ iſta a celũ cõtingenter eſt celũ non poteſt hr̄e ſingulares poſtꝙ̄ ſubiectũ ſtat cõfuſe tm̃ ⁊ accipis apparẽtiã ex parte huius. a homo nõ eſt. aĩal. Hoc inquãtũ ſubiꝫ qꝛ a homo nõ eſt aĩal. hꝫ ſingulares in forma licet nõ inferantur ab illa indefinita. ⁊ qñ nõ haberet ſingulares que eſſent ſingulares vniuerſalis hoc nõ tollit: qꝛ a chimera ꝯtingenter eſt dꝫ exponi ꝑ ſingulares. ſed in talibus. omne ens omne ens cõtingenter eſt capiamus ſingulares ex ꝑte vtriuſꝙ termini diſtributi.

Regula logica.

Dubitatio.

Dubitatur circa hanc materiam an iſte cõtradicant. ens contingẽter eſt ens. et nullũ ens contingenter non eſt ens.

Reſpõdet ꝙ ſic participant gra forme acceptionis terminoꝝ legẽ cõtradictoriarũ. Et oppoſita q̃litas non ponit̃ propter aliud dr̄ ꝙ iſte cõtradicũt. Ex qua ſolutione, infero propõnes. Prima eſt due affirmatiue cathegorice cõtradicũt. pꝫ de propõnibus datis. Aduerſarius diceret ꝙ iſte vniuerſalis affirmatiua nõ contradicit alteri: ſed equiualet contradictorio alterius ſed is non reſpicit ad radicẽ oppoſitionis. et quare ponitur oppoſita qualitas.

Propoſitiones.

Scđa ꝓpoſitio. due negatiue contrariãtur ſubcõtrariantur ⁊ contradicũt hanc propoſitionem copulatiue intelligo: ꝓbat̃. Iſte cõtrariãt̃. qđlibet ens ꝯtingẽter nõ eſt ens ⁊ nullum ens nõ contingẽter nõ eſt ens.

Tertia ꝓpõ. In vtraꝗ contradictoꝝ arũ totale predicatũ nõ diſtribuit̃. patet de iſtis cõtradictoriis. ſortes cõtingenter nõ eſt aĩal: et ſortes non cõtingẽter nõ eſt aĩal. Forte dicis ſi predicatum huius diſtribuatur: ſortes cõtingenter non eſt aĩal ipſa eſt falſa: qꝛ per deſcenſum ſequit̃ ergo ſortes cõtingẽter nõ eſt hoc aĩal. demonſtrando platonẽ ⁊ ſortes ꝯtingẽter nõ eſt hoc aĩal demonſtrãdo ciceronem. ꝯñs eſt impoſſibile ergo ⁊ antecedens.

Reſpõdet negãdo ꝯñtiã qꝛ oportet deſcendere diſiũctim vel ſi libet copulatiue inferas cum poſſibiliter nõ.

Finaliter circa hãc materiã. Queritur an iſte equiualeãt. tm̃ ens cõtingẽter eſt ens et tm̃ ens cõtingẽter nõ eſt ens. Et arguitur ꝙ nõ. iſta eſt vera tm̃ ens cõtingẽter eſt ens. vt patet per vniuerſalem in terminis trãſpoſitis. oẽ quod cõtingenter eſt ens poſſibiliter eſt ens nõ habet hãc vniuerſalem oẽ ens cõtingẽter eſt ens. Sed quia hoc dubitas probo altera via per exponẽtes. Ens cõtingẽter eſt ens et nullum nõ ens cõtingẽter eſt ens. ꝯtradictoria ſcđe partis eſt nõ ens contingẽter eſt ens. ⁊ ſenſus eius eſt. nec quod eſt ens nec quod fuit ens. nec quod erit ens. nec quod poteſt eſſe ens contingẽter eſt ens quod eſt falſum quia nũꝙ̄ terminꝰ infinitus in excluſiuis ſupponit pro illo ꝓ quo terminus finitus oppoſitus quecũꝗ fuerit copula. Ex illo patet veritas huius nullum nõ ens contigenter eſt ens. Sed ꝙ hec ſit falſa tãtũ ens ꝯtingẽter nõ eſt ens. Arguit̃ ſic ſcđa exponẽs eſt falſa oẽ nõ ens contingẽter eſt ens.

Reſpondetur ꝙ illa non eſt ſecũda exponẽs: qꝛ i exponẽdis excluſiuis capiat̃ in ſcđa exponẽte cõtradictoria copula ad exponibilẽ. hoc pꝫ in illis de ineſſe. ⁊ ſic ſcđa exponẽs huius. tãtum ens cõtingẽter nõ eſt ens eſt hec oẽ nõ ens nõ cõtingẽter nõ eſt ens que eſt vera qđ probat̃. qꝛ ſua ꝯtradictoria eſt nõ ens ꝯtingẽter nõ eſt ens: q̃ equalet iſti. nõ ens cõtingẽter eſt ens: que eſt falſa. ⁊ ſic cõuerſio in appoſitam qualitatem tenet in excluſiuis.

Et hec de cõtingenti ſpecialiter capto.

Sequitur de conuerſionibus.

Queſtio:

Circa cõuerſiões modaliũ querit̃ quõ ſunt cõuertende. Reſpondeo ꝑ propoſitiones. Quarum prima eſt. Propoſitio affirmatiua de poſſibili cõuertitur eodem modo ſicut in illis de ineſſe. ratio eſt qꝛ eodẽ modo ampliat ante ⁊ poſt. vt deus poſſibiliter ẽ creans: ergo creans poſſibiliter eſt deus. Cõuerſio ſimplex omnis homo poſſibiliter eſt animal ⁊ hõ poſſibiliter eſt ſortes: ꝑ accidẽs ꝯuertunt̃.

Propoſitiones.

Secũda propoſitio ex hac

ſequēs eſt ꝙ propō de impoſſibili ꝯuertitur etiā ſeruato mō vt bñ ſequitur oīs hō impoſſibiliter eſt equus ergo oīs equus impoſſibiliter eſt homo. probatur ꝯſequētia Ex oppoſito ꝯſequentis
Regula logicalis. ſequitur oppoſitum antecedentis per ꝓmiſſam. ergo et ꝯſequētia eſt bona.

¶ Tertia ꝓpō. propoſitio de neceſſario in ꝯuerſa nō tenet neceſſario in conuertēte ſed accipit poſſibile; vt creās neceſſario eſt deus nō ſequitur. ergo de⁹ neceſſario eſt creās ſed bñ de⁹ poſſibiliter eſt creās. Et ibi aduertēdū eſt ꝙ ſi fuerit ꝯuerſio vlīs de neceſſario ꝯuertēs formaliter nō poteſt eſſe vniuerſalis nec de neceſſe nec de poſſibili. nō ſequitur. oīs deus creās neceſſe eſt ens. ergo oē ens poſſibiliter eſt de⁹ creās: ſed bñ aliquod ens poſſibilr eſt de⁹ creās.

¶ Quarta ꝓpō. Propoſitio de poſſibili nō conuertit̄ in terminis. nō ſequit̄ deus poſſibiliter non eſt creans. ergo creās poſſibiliter nō eſt deus.

¶ Quinta ꝓpō. Propoſitio de ꝯtingēti ſpecialiter capto non ꝯuertitur in terminis: ſed in vnā de poſſibili. q̄ nō ſequit̄ de⁹ ꝯtingēter eſt hō ergo hō ꝯtingēter eſt deus: cū añs ſit veꝝ et ꝯñs impoſſibile. Qō ꝯuertat̄; in vnā de poſſibili probatur. Bñ ſequitur. deus ꝯtingēter eſt hō: ergo deus poſſibiliter eſt hō a tota copulatiua ad alterā eius partē equiualēter ⁊ illa per primā propoſitionē ꝯuertitur in vnā de poſſibili. igitur proportionabiliter in negatiuis dicatur ſemper quādo ſunt plures propōnes dādo equipollētes in q̄bus eſt paucitas negationum. et ꝯſequenter dicatur.

¶ Circa finem modaliū. Queritur de iſtis terminis. ſcio ⁊ opinor quō modales ꝯſtituūt. ¶ Reſpōdet̄ ꝙ ſcio: dubito ⁊ hmōi dictiōes ponūtur in propōne a capite vel a tergo reddunt modales ꝯpoſitas vt ſcio hoīem eſſe. vel alterum ꝯtradictorioꝝ eſſe verum dubito quarū veritates cognoſcitur ſicut aliarum modaliū ꝯpoſitarū. Sꝫ qñ hec ꝟba mediāt reddunt modales diuiſas. vt hominē ſcio eſſe aīal hominem ſum ſciens eſſe animal.

Regula. ¶ Et pro iſtis notetur. hec ꝯſequētia. quādo aliqua ꝯña eſt bona ab aliquo ſcita eſſe bona ſi añs ſit ab illo ſcitū ꝯñs eſt ab eodē ſcitū dūmodo nō repugnat ꝯñti ſcire. Hec regula habet multas particulas. quarum prima eſt ꝯña bona. ſcđa ſcita eſſe bona: q̄ ꝙ ꝙ ſequatur iſte ambulat āte me: ergo ſortes ambulat ante me demonſtrando ſortē: ⁊ añs ſit a me ſcitum nō oportet ꝙ ꝯñs ſit ſcitum: ergo ego nō ſcio ꝯñam eſſe bonam. Ultimo additur dūmodo nō repugnat conſequenti ſciri. quia licet ſequatur hoc eſt neſcitum. ergo hoc eſt neſcitū ꝯtinue demonſtrando ꝯſequens arguendo a ſynonimo ad ſynonimum. tantum ego ſcio antecedens et non ſcio conſequēs propter repugnātiam conſequētis. hoc poſito patet omnes iſtas eſſe veras. ſcio alterum contradictorioꝝ eſſe verum: et neutrum iſtorum contradictorioꝝ ſcio eſſe verum demōſtratis eiſdem probatur capiendo iſtas papa dormit: ⁊ nullus papa dormit ſenſus prime eſt. hec propoſitio eſt ſcita a me alterum iſtorum eſt verum: et hoc eſt verum. et ſic applicanda eſt regula. hec duo contradicunt: ergo alterum eorum eſt verum. hec conſequentia eſt bona ſcita a me eſſe bona et ſcio antecedens ergo ſcio ꝯñs. ſcđa pars patet per inductionem nec hoc iſtorum ſcio eſſe verum demonſtrando papa dormit. nec illud iſtorum ſcio eſſe verum demonſtrando nullus papa dormit: ergo neutrū iſtorum ſcio eſſe verum hic in modali diuiſa in qua termini ſtant ſignificatiue licet aſcendere ⁊ deſcendere. ⁊ ſillogiſare ſicut in aliis.

¶ Secunda ꝓpō. ſcio oēm hominem pariſiꝫ eſſe pariſius: ſed aliquem hominem pariſius non ſcio eſſe pariſius. Prima ps probatur. hec propoſitio eſt ſcita a me oīs homo pariſius eſt pariſius: quia bñ ſequitur homo pariſius eſt pariſius: ergo oīs homo pariſius eſt pariſius. añs eſt ſcitum ergo ⁊c. Scđa propō patet q̄ ſua ꝯtradictoria eſt falſa. ſ. oēm hoīem pariſius ſcio eſſe pariſius. hoc eſt de quocūq; verum eſt dicere ꝙ eſt homo pariſius de illo ſcio ꝙ eſt pariſius quod eſt falſum; q̄ bene ſequit̄. oēm hominē pariſius ſcio eſſe pariſius plato eſt homo pariſius ergo platonem ſcio eſſe pariſius.

¶ Quia hic eſt notandum. ꝙ maiore de ſcito in ſenſu diuiſo ⁊ minori de ineſſe ſequitur ꝯcluſio de ſcito: quia immediate regulatur per dici de omni ꝯcluſio eſt falſa. ⁊ minor vera ergo maior eſt falſa. ⁊ p ꝯñs ſua ꝯtradictoria eſt vera.

¶ Tertia propō. ſcio aliquod aſtrum eſſe ſupra orizontē. ⁊ nulliū aſtrum ſcio eē ſuper orizontē. prima pars patet. hec eſt ſcita a me aliquod aſtrum eſt ſupra orizontem. ſcđa ps patet per inductionem.

¶ Contra hoc arguitur ſic. bene ſequitur ſcio aliquod aſtrum eſſe ſupra orizōtē ⁊ iſta aſtra ſunt oīa aſtra: ergo ſcio hoc aſtrum eſſe ſupra orizontē vel ſcio illud aſtruꝫ eſſe ſupra orizontē. ⁊ ſic de ſingulis. ſed ꝯñs eſt falſum. ergo ⁊ añs. Et eodē mō ꝓbatur ꝙ hec ſit falſa. ſcio oēm hoīem pariſius eſſe pariſius deſcēdēdo copulatiue ſub illo termino hoīem. Preterea ſcio omnem hominē pariſius eſſe pariſius plato eſt hō pariſius: ergo platonē ſcio eſſe pariſius.

¶ Reſpondetur negando illū deſcēſum quēadmodum nō ſequitur neceſſe eſt hominē eſſe aīal. ⁊ iſti homines ſunt oēs hoīes. ergo neceſſe eſt hunc hominem eſſe animal vel neceſſe eſt hunc hominem eſſe animal; et ſic de ſingulis: et idē error eſt, qui ibi tactus eſt. ¶ Ad aliam conſequentiam quam reputas ſillogiſticam: nego conſequentiam: quia añs eſt verum: ⁊ conſequens falſum quemadmodum non ſequitur neceſſe eſt omne ens eſſe ens plato eſt ens: ergo neceſſe eſt platonem eſſe ens: quia maiore in ſenſu compoſito ⁊ minori de ineſſe non ſequitur concluſio nec regulatur per dici de omni vt dicetur in ſillogiſmis. Buridanus tamen in illo ſophiſmate: ſortes: aſtrolog⁹ ſcit aliqua aſtra Buridan⁹
eſſe ſuper nos: concedit indefinitas et ſingulares et dicit ꝙ ſcio planetam eſſe ſupra nos qui eſt ſupra nos hoc eſt ſi mercurius ſit ſupra nos ſcit mercurium eſſe ſupra nos nō ſtando in hoc ꝙ ſit doctus aſtrologus: quia tunc repugnaret ſibi: ſed illa eſt concedenda: dicit ſcio mercurium

eſſe ſupra nos nõ per hanc propoſitionem mercurius eſt ſupra nos: ſed per hãc. aliquis planeta vel ſtella eſt ſupra nos. Sed tales indefinite: deum trinum et vnum cognouit commentator ſunt ſic reſolubiles hoc cognouit cõmẽtator demonſtrãdo deũ hoc eſt deus trinus ⁊ vnus. ergo deum trinũ et vnum cognouit commẽtator. ſed cõmentator nõ cognouit deum trinũ et vnum. Sed ad cõuertendas tales ꝓpoſitiones teneas cetera paria. vt patrẽ meum credo eſſe hoc illa ẽ ſingularis ⁊ nõ poteſt conuerti in iſtam hoc credo eſſe patrem meũ: quia ſtaret antecedẽs verũ conſequente exiſtente falſo. ſed debet ſic cõuerti patrem meũ credens eſſe hoc eſt ego vel quo ad partes creditũ eſſe hoc eſt pater meus regẽ ſcdo eſſe ſortẽ. ergo ſcitũ eſſe ſortẽ eſt rex ſm totalem ꝓpõnẽ cõuertẽdo nõ eſt difficultas. ¶ In appellationib9 ⁊ ſillogiſmis iſta iterũ tangetur.

¶ Queſtio logicalis.

Dubium

DUbitatur vtrum arguendo ab affirmatiua ad negatiuã predicato variato penes finitũ ⁊ infinitũ ſit bona ꝯña. ⁊ contra. Reſpõdet ꝙ ſic. pꝫ auctoritate Ariſto. ij. periar. ꝓmo ⁊ rõne ſic: quia ſi nõ ſequatur a. eſt nõ b. ergo a nõ eſt b. ſtabit oppoſitũ cõſequẽtis cũ añtecedẽte. ſcꝫ eſt b. et ſic duo termini cõtradictorij mediãte copula de ꝑſenti copularīue de eodẽ ſingulari verificabũtur qđ eſt incõueniens. ſcđa ps parꝫ ſi nõ ſequaꝛ a nõ eſt b. ⁊ a eſt ergo a eſt nõ b. tũc oppoſitũ ꝯñtis cõpatiꝛ añs: ergo iſta ſimul ſtabũt a nõ eſt non b. et a eſt et a nõ eſt b. qđ iterum liquet eſſe falſum.

Ariſtoteles.

¶ Contra priorẽ partẽ arguiꝛ ſic non ſequitur ſortes videt non equũ. ergo ſortes non videt equum: et tamen arguitur per regulam ergo regula nulla.

¶ Reſpõdeꝛ negãdo ꝙ arguatur ꝑ regulã: qꝛ totũ ꝑdicatũ nõ infinitaꝛ ſed pars eius: ſic argumẽtaberis ſortes eſt nõ videns equũ ergo ſortes nõ eſt videns equum.

¶ Cõtra hoc arguiꝛ bifariam tum primo. qꝛ per ſolutionẽ hec cõſequẽtia non tenet per regulã ſortes eſt nõ homo. ergo ſortes nõ eſt homo qđ eſt falſum. ⁊ pꝫ ꝯña. qꝛ totũ ꝑdicatũ nõ infinitatur. tum ſcđo tenẽdo ꝟba adiectiua in mẽte nõ põt aliter arguere. igiꝛ.

¶ Reſpondetur ꝙ totũ predicatum debet infinitari dempta negatione infinitante. Et ſcđm dicꝛ. opꝫ ſic arguere. ſortes nõ videt equum: ergo ſortes nõ videt equũ. vt añs ſit affirmatiua ꝓpoſitio huic equiualens ſortes eſt nõ videns equum in conſequẽdo.

¶ Scđo arꝛ ad idẽ. non ſequiꝛ in ſequana ſunt nõ piſces. ergo in ſequana non ſunt piſces: tñ arguiꝛ ꝑ regulã. ergo rła nulla.

¶ Reſpondeꝛ vel capis ꝓ ſubiecto ly piſces. et tunc non arguis per regulam: qꝛ regula non tenet ſubiecto variato penes finitum et infinitum: niſi quando predicatũ eſt diſcretum. vel capis ly piſces ꝓ predicato: et tũc cõſequẽtia eſt bona. et cõſequẽs concedendũ cum añtecedẽte. Ex quo fundamẽto deduco tales propoſitiones. in celo nõ eſt deus. cũ qua ſtat. vbiqꝫ eſt deus ſecunda. in hoc celo eſt deus. et in hoc celo non eſt deus. poteſt deduci per regulam negatiuam. affirmatiua claret.

Deductio.

¶ Tertio arguitur nõ ſequiꝛ ſortes fuit nõ currẽs. ergo ſortes nõ fuit currẽs et tñ arguiꝛ ꝑ regulã. maior pꝫ. ſortes heri fuit nõ currens: ergo ſortes fuit nõ currẽs.

¶ Reſpõdeꝛ ꝙ oportet ſic arguere: ſortes aliqñ nõ fuit currens. et nõ ſic ſortes nõ fuit currens aliqñ: eodem modo in aliis extrinſecis temporibus dicas.

¶ Quarto arguiꝛ nõ ſequitur tantum aliquid eſt nõ antichriſtus: ergo tantũ aliquid non eſt antichriſtus. et tamẽ arguiꝛ per regulam: ergo regula nulla. Et confirmatur dupliciter. tum primo. nõ ſequitur omne aĩal ẽ nõ ſanum. ergo nullũ aĩal eſt ſanum. poſito ꝙ ſubiectum añtecedentis diſtribuatur pro generibus ſingulorꝫ. ⁊ cõſequẽtis pro ſingulis generũ. tum ſcđo. non ſequitur. omnis hõ eſt nõ pictus. ergo omnis homo nõ eſt pictus. et tamẽ arguiꝛ ꝑ regulam: ergo regula nulla. ¶ Ad primuꝫ dicitur ꝙ añs nõ eſt affirmatiua niſi pregnãs cõfirmationes ſoluũtur tenẽdo cetera paria.

¶ Quinto arguitur nõ ſequitur. ſortes contingenter eſt non lapis: ergo ſortes contingenter non eſt lapis: et tamen arguiꝛ per regulam ergo regula nulla. maior patet. qꝛ antecedẽs eſt verum et conſequens falſum. Et confirmatur non ſequitur hec eſt nõ vera: ergo hec non eſt vera demõſtrãdo cõſequẽs vtrobiqꝫ: et arguitur per regulam. igitur.

¶ Reſpondetur ꝙ argumentum primum eſt ſolutum ex dictis. Ad confirmationem dico conſequentiã bonam et antecedẽs verum cum cõſequẽte falſo: nec hoc reputo incõueniens in ſe falſificantibus.

¶ Sexto arguitur non ſequitur ſortes eſt non pater. ergo ſortes non eſt pater. et tamẽ arguitur per regulam. igitur maior patet. poſito ꝙ ſortes habeat filium ſortes eſt non pater platonis: ergo ſortes eſt non pater. Confirmatur dupliciter tum primo. non ſequitur: platonis eſt non aſinus: ergo platonis nõ eſt aſinus. tum ſecũdo. nõ ſequitur chriſtus eſt nõ homo ergo chriſtus nõ eſt homo.

¶ Reſpondetur negãdo ꝙ nõ ſequatur. negatur añtecedens probatiõis. hec cõſequẽtia eſt nulla. ſortes eſt non pater platonis ergo ſortes eſt non pater eſt pater. Ad primam confirmationem dico cõſequẽtiam bonam vltima confirmatio eſt altioris negocij: et dicitur ꝙ cõſequẽtia nihil valet: quia in exemplo ſumpto ſopitum eſt fundamẽtũ regule. ꝓbauimus fundamentũ ꝑ impoſſibilitatẽ terminorum cõtradictoriorũ verificabilitũ de eodem quod hic non eſt incõueniens. ꝓpterea hic opꝫ ꝙ vna ſingularis añtecedẽtis ad hoc ꝙ formaľr arguatur equaleat vni de omni. potes facere tales cõſequẽtias ſortes eſt nõ hõ et non hõ. ergo ſortes nõ eſt hõ et non hõ. cum añs ſit verũ et conſequẽs falſuꝫ: ſed ad hoc dictũ eſt in caplõ de noĩe.

¶ Cõtra ſcđam partẽ arguit ſic negatiua nõ infert affirmatiuã ergo ſcđa pars eſt falſa. Forte dicis ſicut dicendũ eſt añs ẽ affirmatiuũ quoniã copulatiua affirmatiua.

¶ Cõtra non ſequitur: ſortes homo non eſt: ⁊ ſortes eſt. ergo ſortes eſt nõ hõ. Forte dicis: non tenet regula: niſi qñ predicatũ diſtribuitur ſi ſit diſtribuibile.

¶ Cõtra bene ſequitur: hõ nõ eſt ipſemet. et homo eſt: ergo hõ ẽ non ipſemet. Pari forma bene ſequitur ſortes nõ oīs hõ eſt ⁊ ſortes eſt: ergo ſortes ẽ non oīs hõ. ⁊ tñ pdicatũ nõ diſtribuit in añte: ergo ſolutiões nulle.

¶ Reſpondetur qñ predicatũ eſt relatiuũ reciproci nõ eſt opus diſtributione. Alia cõſequẽtia nõ tenet pñctualiter ꝑ hãc regulam poſtq̃ aliq̃d ponit a pte predicati in conſequẽte qđ nõ ponebat a pte eiuſdẽ in añte. Sed forma arguẽdi ſufficit addẽdo oīs vel equalens ꝓpter impedimẽtu; diſtributiõis in cõſequẽte.

¶ Scđo arguit ad idem nõ ſequitur ſortes cõtingẽter nõ eſt non lapis: ⁊ ſortes contingẽter ẽ ergo ſortes cõtingenter eſt lapis. et tñ arguit a negatiua ad affirmatiuã cu; conſtãtia predicato variato penes finitũ et infinitum. maior pʒ. q2 ꝯñs eſt falſu; vt liq̃t et maior equalet huic. ſortes cõtingenter ẽ nõ lapis. cuꝰ veritas daret per exponẽtes eius.

¶ Rñdet ꝙ maior ẽ negatiua pregnãs. ⁊ ſic nõ ꝓceditur cõtra regulam.

¶ Cõtra hoc arguit nõ ſequit ſortes poſſibiliter nõ eſt non lapis. et ſortes poſſibiliter eſt. ergo ſortes poſſibiliter ẽ lapis. et tñ arguit a negatiua ad affirmatiuã. igit veritas maioris pʒ per falſitatem ſue cõtradictorie. ſortes neceſſario eſt nõ lapis que infert hãc. ſortes neceſſario ẽ qđ eſt falſum. Eodẽ mõ non ſequit hec anima poſſibiliter nõ eſt ens. ⁊ hec aĩa poſſibiliter eſt: ergo hec aĩa poſſibilr eſt nõ ens: et tñ arguitur a negatiua ad affirmatiuam. igit cõſequens eſt impoſſibile. vt patet per eius deſineſſe hec anima eſt non ens.

¶ Reſpõdetur ꝙ ꝯñe ꝓpoſite nihil valent. ⁊ ꝙꝙ maiores ſunt negatiue non pregnantes in eis non eſt negatio ex parte modorum: et ꝓpterea in modalibus cum poſſibile nõ: conſequẽtia nihil valet.

¶ Cõtra hoc arguit nõ ſequit a. homo nõ eſt animal. ⁊ a. homo eſt. ergo a. hõ eſt nõ animal. et tamẽ arguit a negatiua ad affirmatiuam cum predicato diſtributo maior nõ eſt negatiua pregnans neq; modalis: ergo ſolutiones date non ſufficiunt.

¶ Rñdetur regula non tenet. quãdo ſubiectum ſtat cõfuſe tãtum.

¶ Cõtra hoc arguit ſubiectũ antecedẽtis ſtat determinate: et tamẽ nõ tenet ꝑ te: ergo quãdo ſubiectũ ſtat determinate non tenet eodem mõ ꝙ ſupponat determinate ꝓbatur. hoc ſubiectũ in preiacẽte ſtat determinate: et hoc ſubiectũ in preiacẽte eſt ſubiectum huius a homo nõ eſt animal: ergo ſubiectũ huꝰ. a. hõ nõ eſt animal ſtat determinate.

¶ Rñdetur ꝙ nõ replicas contra ſolutionẽ datã. nõ eñi dicebat ꝙ vtrobiq; tenet qñ ſubiectũ ſtat determinate: ſed nõ opʒ ꝙ teneat qñ ſubiectũ ſtat confuſe tantũ.

¶ Cõtra hoc arguit licet non directe nõ ſequitur. cuiuſlibet hominis aſinus nõ eſt aſinus: et cuiuſlibet hoīs aſinus eſt: ergo cuiuſlibet hoīs aſinus eſt nõ aſinus. et tamẽ ſubiectũ nõ ſtat cõfuſe tñ. ergo inſtãtie date nõ ſufficiũt poſito caſu ꝙ quilibet hõ habeat duos aſinos. maior eſt vera. vt patʒ per eiꝰ cõtradictoriã aliquꝰ hoīs quilibet aſinus eſt h. aſinus.

¶ Reſpondet ꝙ regula nõ tenet qñ pars ſubiecti ſtat confuſe tñ.

¶ Cõtra hoc arĩ bñ ſequit. brunellus vel a aſinus non eſt animal. ⁊ brunellus vel a aſinus eſt. ergo brunellus vel a aſinꝰ eſt nõ animal. et tamẽ pars ſubiecti ſtat cõfuſe tantũ. ergo ſolutiões nõ ſufficiunt.

¶ Rñdet tripliciter. tum pmo dico ꝙ nõ ſequat nõ directe replicas. nõ dicebat ꝙ nunq̃ tenet qñ pars ſubiecti ſtat confuſe tñ ſed tũc nõ opʒ ꝙ teneat. tum ſcđo nego ꝯñam. neſcires eã ꝓbare bonã poſtq̃ a aſinꝰ nõ eſt aĩal ⁊ a aſinꝰ ẽ ergo brunellꝰ: vel a aſinus nõ eſt aĩal tñ tertio cathegorice dico ꝙ ꝯña eſt bona: ⁊ añs eſt falſum ſicut ⁊ ꝯñs. Et arguẽdo a pte diſiũcti ad totũ diſiunctũ cũ conſtãtia arguit a ſuppõne confuſa tñ ad determinatã reſpectu multitudinis vera cõtradictoria huiꝰ eſt oīe ꝙ eſt brunellus vel a aſinus ẽ aĩal. nõ opʒ in negatiua põderare ſuppoſitionẽ cõfuſã tñ poſt vbi toti ſubiecto ſtãte determinate vnica ſuppõ debet.

¶ Cõtra dicta pĩcipaliter arguitur quẽadmodũ añs huꝰ ꝯñe. a homo nõ eſt aĩal: ⁊ a hõ eſt ergo a. homo ẽ non aĩal eſt veru;. ita eſt ꝯñs qđ pʒ aſcendẽdo ſub termino aĩal diſtributo. a hõ eſt ens qđ non ẽ hoc aĩal. et a hõ ẽ ens qđ nõ eſt h aĩal. ⁊ ſic de ſingulis. ergo a hõ ẽ nõ animal. Forte dicis. arguit a pluribꝰ ſuppoſitionibus determinatis reſpectu partiũ multitudinis ad vnam determinatã reſpectu totꝰ. hoc non ſoluit. q2 ſaltem hec erit vera a hõ eſt a nõ hoc aĩal. ⁊ iſta equalet alteri. igit.

¶ Preterea non ſeqtur. hoīs aſinus nõ eſt aſinꝰ: ⁊ hoīs aſinꝰ eſt. ergo hoīs aſinus ẽ nõ aſinꝰ. ⁊ tñ arguit ꝑ regulã. ergo regula nulla. Eodẽ modo nõ ſequit. hoīs iſte aſinꝰ nõ eſt aſinꝰ. ⁊ hoīs iſte aſinꝰ eſt. ergo hoīs iſte aſinꝰ eſt nõ aſinꝰ. igit. q2 poſito ꝙ aliq̃s hõ nõ habeat aſinũ. añs prime ꝯñe ẽ verũ et cõſequẽs falſum de cõſtãtia nõ eſt queſtio. cõtradictoria maioris eſt hec. cuiuſlibet hoīs quilibet aſinꝰ ẽ aſinꝰ: que eſt falſa. vt alibi dictũ eſt de ſecũda cõſequẽtia idem oſtendi facile poteſt.

¶ Reſpõdetur ꝙ cõſequentie ꝓpoſite nulle ſunt. Regula nõ tenet quando ẽ determinatio accepta nõ vnica.

¶ Inſup nõ ſequit. hec nõ eſt vera et hec eſt. ergo hec eſt nõ vera. vtrobiq; demonſtrãdo cõſequens. ⁊ tñ arguit ꝑ regulã ergo regula nulla. eodẽ modo poteſt argumẽtare. iſtã

non ſunt in celo demõſtrãdo ſanctum petrum et iudã poſt diem iudicij: ⁊ iſti ſunt. ergo iſti ſunt nõ exiſtentes in celo et contra.

¶ Rñdet ꝙ vtraqꝫ ꝯña eſt bona. ſed in priori añs eſt veru et cõſequẽs falſum ſe falſificãs. ſcḋa nõ hꝫ difficultatẽ. Tales ſñt cõcedẽde. iſti in nullo loco ſunt. iſti ſunt nõ exiſtẽtes in loco: quẽadmodũ aliqui ſunt homĩes qui neqꝫ ſaluabiitur neqꝫ damnabũtur: et de nulla ſecta viuunt. Nouiſſime.

¶ Ar. nõ ſequit. michael nõ ẽ chimere ⁊ michael ẽ. ergo michael ẽ nõ chimere et tñ arguit per regulã. pbat falſitas cõſequentis. michael eſt nõ chimere: ergo nõ chimere ſũt michael: cõſeqñs eſt falſum. nulle non chimere ſunt michael. ¶ Cõfirmat. nõ ſequit. iſte ppl's nõ eſt ens: ⁊ iſte ppl's eſt: ergo iſte populus ẽ nõ ens. et tamen arguitur per regulam. igit primũ argumentũ. vide in capitulo de nole.

¶ Ad ſcḋm dicit ꝙ cõſequẽtia eſt bona ⁊ ꝯñs verum ⁊ añs falſum p cõſtantia. Iſtis ſolutionib' diffuſe datis dat vna ſolutio oĩbus argumẽtis ꝙ regula nõ tenet niſi p hoc ꝙ impoſſibile eſt terminos cõtradictorios verificari de codẽ. hoc patuit pbando regulã quare hoc argumẽtum nõ currit a hõ nõ eſt aĩal. et a hõ ẽ: ergo a hõ eſt nõ aĩal. aĩal in añcedente nõ negatur de vno diſcreto ſuppoſito. vt patet intuenti. Nec hic cuiuſlibet hoĩs aſin' nõ eſt aĩal. Nec hic hoĩs aſinus nõ eſt aĩal. ſed opꝫ capere vltimate ſingulares ſm exigentiã regule de quolibet alterũ cõtradictorioꝝ. et de nullo ambo. Etiam nõ oportet ꝙ ſi michael poſſibiliter nõ eſt angelus michael eſt: vel poſſibiliter eſt ꝙ michael poſſibiliter eſt non angelus. et ita in aliis ſm applicationem huius regule dicatur.

¶ Poteſt fieri argumẽtũ de iſta. a non eſt verũ. cuius cõtradictoriũ eſt falſuꝫ et a eſt ergo a eſt nõ verum. cui' cõtradictorium eſt falſum: q2 poſito ꝙ a ſignificet hoĩem eſſe aſinũ. añcedens ẽ verum cõſequẽs falſum. falſitas conſequẽtis patet. quia bene ſequitur a eſt non verum. cuius cõtradictoriũ eſt falſum. ergo a eſt falſum: cuius contradictoriũ eſt falſum.

¶ Rñdet ꝙ ꝯñs non eſt verũ ⁊ ſcḋa ꝯña non valet. Arguit eñ a ſupiori ad inferius ſine diſtributione ſuperioris.

¶ Finis primi tractatus ſummularũ magiſtri Iohannis maioris ſcoti.

¶ Magiſtri Iohannis maioris hadingtoneñ. pdicabiliũ liber incipit.

Predicabile ꝓprie ⁊ improprie capitur.

Predicabile qñqꝫ ſumit proprie et ſic dicitur pdicabile qḋ de plurib' pdicat vt hõ. Qñqꝫ ſumitur cõiter: et ſic dr pdicabile qḋ de vno ſolo predicatur. vt ſortes: vel de plurib'. vt homo. Vñ predicabile ꝓprie ſumptum ⁊ vniuerſale idem ſunt ſm rẽ. tñ differunt ſm rõnem: q2 vniuerſale diffinitur per eẽ in. predicabile vero per dici de. Eſt enim predicabile quod aptuꝫ natum eſt dici de pluribus. Uniuerſale aũt quod aptũ natũ eſt eſſe in pluribus. Predicabile autẽ proprie ſumptum ſiue vniuerſale diuidit per genus. ſpeciem differentiam ꝓprium ⁊ accñs ⁊ ſolũ de illis qnqꝫ hic intẽdim'.

Quid pdicabile et vle. Predicabilis diuiſio.

Queſtio

Querit vtrum diffinitio predicatiõis eſt eius diuiſionibus in diſparatã et nõ diſparatã in idẽticam ⁊ nõ idẽticam ſint bene poſite. Et arguit primo ꝙ nõ. Aliqua pdicatio non eſt enũciatio. ergo diffinitio mala. Aſſumptũ arguit de iſtis. canis eſt ſubſtãtia. hõ forte aĩal eſt. ſic de ſimilib'. De prima ptꝫ. q2 nõ eſt enũciatio vna. De ſcḋa ptꝫ. q2 predicat genus de ſpecie.

¶ Scḋo arguit. pbãdo ꝙ aliqua pdicatio eſt enũciatio ypothetica. et hoc ſic ponẽdo caſum poſſibilem ꝙ idẽ attramentũ numero ſiat in duobus locis: et ex ipſo in vno loco fiat ꝓpoſitio cathegorica: ⁊ in alio loco ꝓpõ ypothetica. q2 nõ opꝫ ꝙ ſit maior quantitas ad ſcribendã quãlibet hypotheticã ꝙ̃ cathegoricã. mõ illo caſu poſito ſic arguit. hoc attramentũ ẽ pdicatio. et hoc attramentũ eſt ꝓpõ ypothetica. ergo ꝓpõ hypothetica eſt pdicatio. diſcurſus ẽ infallibilis p ſillogiſmũ expoſitorium ⁊ añs tenet ꝟtute caſus. ergo hr̃ ꝯñs qḋ reſtabat pbãdũ.

¶ Tertio ar. hec eſt ypothetica. animal eſt animal quod eſt aſinus et tamen eſt pdicatio. igitur cõſequentia tenet cũ maiore et minor pbatur. Eſt predicatio in ſenſu cathegorico. ergo eſt pdicatio. cõſequẽtia videtur eſſe a parte in modo ad ſuum totum.

¶ Quarto arguit. contra diuiſionem. nulla eſt predicatio idẽtica ergo titulus queſtionis pſupponit falſuꝫ. ꝯña eſt clara ⁊ añs pbo. nulla eſt mẽtalis. ergo nec vocalis nec ſcripta. ꝯña tenet et pbo añcedẽs per Ariſto. in. v. methaphiſice. Duo accidẽtia eiuſdem rõnis nõ inherẽt eidem ſubiecto niſi conſtituãt vnũ totũ ergo erit vna noticia ſubiecti ⁊ pdicati. Et tunc ſic arguo. vel illa pcedit copulam: et tũc nõ habetur predicatũ vel ſequitur ſaltẽ ordine cõceptionis: et tũc nõ habet ſubiectũ. igitur. Et ſi dicas conſtituũt vnam ꝓpoſitionẽ et hoc ſufficit: tũc ergo ſm hoc nõ poſſunt haberi due cathegorice incõiunctim ſumpte cõpoſite ex terminis ſinonimis quod eſt cõtra experiẽtiam.

Ariſtoteles.

¶ Quinto arguitur. membra diuidentia non euacuant totum ambitũ diuiſi. ergo diuiſio mala. añcedens patet. quia iſta eſt predicatio. homo eſt humanitas. equus ẽ equinitas. ⁊ tamen nec diſparata nec idẽtica. igitur minor patet. Primum non ẽ diſparata: quia in vltimatis abſtractis cõcretum et abſtractũ ſunt ſynonima quẽadmodum eſt in propoſito. igit. Sed ꝙ non ſit identica patet. quia homo verificatur de deo. et humanitas nõ verificatur: ergo non ſunt termini ſynonimi.

Sexto arguitur iſta eſt predicatio albū eſt nigrum. ⁊ tñ nec eſt diſparata nec nō diſparata. igitur. ꝯña tenet cū ſcḋa parte añtecedētis. Et primā probo ƥdicatū naturaliter competit ſubiecto. vt pꝫ in iſta. albū erit nigrum. ⁊ ſi dicas eſt ꝑ ampliationē. replicatur ſic ſequeretur ꝙ iſta eſſet diſparata. homo ē mortuus. oppoſitū cōſequentis declarabitur in vltio ƥdicabili. Et ꝯña pꝫ. qꝛ quotieſcūq₃ illud ƥdicatū mortu' ƥdicatur ē ampliatiuū. qꝛ hꝫ annexā ampliationē.

Septimo ar. iſta eſt predicatio. ly aīal eſt aīal. et tñ nec ē diſparata nec nō diſparata. igitur. Qḋ nō ſit diſparata pꝫ. qꝛ predicatū poteſt cōpetere ſubiecto in caſu facili tenēdo ꝙ pars integralis aīalis ſit aīal. Sꝫ ꝙ ſit diſparata pꝫ. qꝛ alias res ad extra eēt vl'e qḋ falſuꝫ eſt. In oppoſitū eſt cōis logica ⁊ porphirius.

Porphiri⁹

In iſta queſtione erūt tres articuli. In pmo ponentur notabilia declaratiua terminoꝝ poſitoꝝ in titulo qōnis. In ſcḋo ponentur ꝯcluſiones reſpōſiue ad titulū cū dubio. Tertio autē rñdebitur ad argumēta añ oppoſitū. Pro expeditiōe pmi.

Predicabilis diffinitio ab aliquib' inepte data.

Notandū eſt ꝙ predicatio ab aliquibus ſic diffinitur. Predicatio ē enūciatio qua alteꝝ tanꝙ pars pncipalis de altero tanꝙ de pte principali enūciatur. Ponitur alterū de altero dicit ad differentiā hypotheticarū q̄ nō ſunt ƥdicationes: qꝛ in eis nihil de altero enūciatur. Et dr tanꝙ pars ⁊c. Quia in hypotheticis bene enūciatur alterū de altero: ſed illud qḋ enūciatur et illud de quo enūciatur nō ſunt ptes principales illius enūciationis. Et lꝫ iſta diffinitio ſufficiat modus. tamē declarādi peccat: qꝛ vna pars declaratiōis dicit. nihil de altero enunciatur q̄ intelligitur alterā partē ſequentē. Imo etiā ſupfluū eſt dicere tanꝙ ps principalis ⁊c. igitur. Aliter diffinitur. Predicatio eſt enūciatio cathegorica in qua vnū extremū de altero cōpoſitiue vel diuiſiue enūciatur. Ponitur enūciatio loco generis: et cathegorica ad differētiā hypotheticaꝝ q̄ nō ſunt predicatiōes inquātū hmōi. reſiduum nō ponitur cauſa differētie: ſed ad magis explicādū diffinitū. Et ꝑ cōpoſitiue vel diuiſiue intelligo ꝓpōnē affirmatiuā vel negatiuā quēadmodū Ariſto. in primo perihermenias dicēs in cōpoſitiōe vel diuiſiōe ē veritas vel falſitas. Ex iſto ſequitur ꝙ hō nō eſt aīal eſt ƥdicatio. Poſtea diuiditur ƥdicatio in diſparata ⁊ nō diſparata.

Ariſtoteles.

Predicationis varie deductiones ⁊ diffinitiones.

Predicatio diſparata eſt in q̄ diſparatū de diſparato enunciatur. Predicatio nō diſparata diuiditur in idēticā et nō identicā quēadmodū nō idētica pōt diuidi in diſparatam ⁊ nō diſparatā. ƥdicatio idētica ē illa in qua ƥdicatur ſynonimū de ſinonimo. Aliū ƥdicatio vocalis diſparata vl' idētica duplr. Vno mō denolatiōe extrinſeca: et ſic vna ꝓpō vocatur diſparata vel idētica reſpectu alteri'. Alio mō denolatione intrinſeca. i. ab extremis diſparatis vel idēticis.

Termini ptinentes ⁊ ipertinētes q̄ ſint.

Notandū eſt ꝙ ꝑ his melius intelligēdis. Terminoꝝ pertinētes quidam ſunt: quidam ſunt impertinētes. Termini impertinētes dicūtur quib' nō repugnat affirmari et negari de ſe inuicē: vt album et currēs. Termini pertinētes dicūtur termini quibus repugnat affirmari et negari de ſe inuice terminis ſupponētibus: vel quorū vnus eſt illatiuus alterius. Exemplū primi vt homo et aſinus. Exemplū ſcḋi. vt homo et animal. Et intelligo ſi poſſint ſupponere mediāte hoc verbo poteſt vel eſt quia chimera et chimera ſunt termini pertinētes. Dicitur notāter ratione illorum terminorū quia eſto ꝙ ꝓpoſitio in qua ponitur iſte termin' homo inferat ꝓpoſitionem in qua ponitur iſte terminus aſinus. adhuc homo ⁊ aſinus non ſunt termini pertinētes ſaltē ſequela de quibus intelligitur vltima pars diffinitionis: qꝛ lꝫ bene ſequatur. hō eſt lapis: ergo aſinus eſt lapis. hoc nō eſt ratiōe iſtoꝝ terminoꝝ homo ⁊ aſinus: ſed rōne impoſſibilitatis añtecedētis: ex iſta diffinitione q̄ diſiūctiue datur ſeq̄tur vna diuiſio q̄ eſt talis. Qḋ terminorū pertinētiū quidam ſunt pertinētes repugnāter: quidam pertinētes ſequela. Et iteꝝ. Terminorū pertinētiū ſequela quidam cōuertibiles quidā nō conuertibiles. Et iterū terminorū cōuertibiliū: quidam ſunt idētici: quidā non idētici. Oīa membra reſeco a ꝓpoſito pter diſparatā ⁊ idēticā.

Terminorū ptinentiū multiplex diuiſio.

Sꝫ altercatio eſt inter nōnullos de talib' terminis homo hō an ſint ſynonimi. Et dicūt plēs ꝙ ſic ſꝫ aliis hoc nō placet: eo ꝙ ſm ipſos ad terminos eſſe ſynonimos. requiritur dicibilia eſſe vera. ꝓpterea vocāt hmōi terminos eque ſimiles: ſed illud parui momēti et ad nomē eſt. Et dicatur ꝙ termini dicūtur ſynonimi dupliciter. Vno modo propriiſſime quādo termini ſunt ſimiles et eis cōuenit diffinitio ſynonimorum. Alio modo ſatis ꝓprie quādo termini ſunt diſſimiles ⁊ eis ꝯuenit diffinitio. Exēplum primorū. vt homo hō. ſcḋoꝝ vt mucro gladius ⁊c. Et cauſa ē qꝛ nulli dubiū eſt quin iſti termini homo ⁊ hō idem ſignificāt. tamē ſic nō eſt de duobus vltimis hic eſt ꝙ pueri erudiūtur in terminis diſſimilib' nō tamē putādum eſt propterea ꝙ hoc requiratur.

De terminis ſynonimis altercatio.

Okam dat aliaꝫ diuiſionem ſinonimorū que eſt hec. Terminorū q̄dam ſtricte dicūtur ſinonimi quādo ſignificāt eodem modo ⁊ oēs vtūtur eis tāꝙ ſinonimis. Alio mō large qñ ſignificāt idem et eodē modo nō tamē oēs vtūtur eis tanꝙ ſinonimis. Sed aliqui decepti exiſtimāt nō eos eſſe ſinonimos: vt ſūt iſti termini ſortes ſorteitas. equ' equinitas. tamē iſtud eſt ſatis improprie dictū: qꝛ lꝫ plures exiſtimāt iſtos terminos mucro gladius nō eſſe ſinonimos nō minus ſynonimi dicūtur.

Okam.

Notādum eſt tertio ꝙ termini ſinonimi ſunt termini idem eadē vel aliqualiter ƥciſe et eodē modo ſignificantes. Dicitur notāter idem ad includendos tales terminos. ſortes ſortes. Aliqua ꝓpter tales terminos turba fallanx. Aliqualiter ꝓpter ſincathegoreumata. et ponētes ƥciſe ly idem totū reſiduū intelligūt. Dicitur preciſe ꝓpter tales homo aīal q̄ nō ſunt ſinonimi. Dicitur eodem mō hoc eſt ſi vnus ſignificet abſolute ꝙ alter etiā. illud idē adeq̄te abſolute ſignificabit ⁊ ſi vn' cōnotatiue ⁊ alter.

Synonimorū terminorum diffinitio.

Ex iſtis infero aliqua corrolaria quarum primū eſt. Subſtantia et accidens ſunt termini ſynonimi. patet de voce et ſcriptura ſibi reſpōdenti. Secūdū corrolarium aurum ⁊ argētum ſunt termini ſinonimi. Tertium riſibile ⁊ rationale non ſunt termini ſinonimi. Quartū terminus ſignificatiuus et nō ſignificatiuus ſunt ſynonimi. pꝫ poſito ꝙ ly a imponatur ad ſignificandum hāc vocem buf et ſimiles. iam a ⁊ buf ſunt ſynonimi. Et ex iſto ſubſequitur ꝙ ſignificare capitur cōiter in diffinitiōe ſinonimoꝝ. Quintū. acc' ⁊

Corrolaria.

conceptus ſunt termini ſynonimi. patet q2 act⁹
cui ſubordinať hec vox oīs repńſentat ſe ꝛ nō for-
maliter ſ3 ſolū obiectiue ergo erit vn⁹ ↄcept⁹ for
maliter illud repńſentās qđ repreſentat act⁹ ob-
iectiue ꝛ ex quo act⁹ eſt res formaliter illđ repre-
ſentās eſt ↄcept⁹. Tū bń verū eſt ꝙ act⁹ de ly oīs
nō ē act⁹ in ordine ad illđ ſignificatū. Sextū cor
rolariū vinū rubeū ꝛ panis alb⁹ ſunt termini ſy
nonimi. Septimū corrolarium. termin⁹ ſignifi
cās naturaliter ꝛ terminus ſignificās ad placitū
ſunt termini ſynonimi ꝛ ſimiliter terminus ſup
ponens perſonaliter ꝛ materialiter ſm idem ſi
gnificatū: primū clarū eſt. ſcđm patet ſubiectum
hui⁹ vocalis hō eſt dictio diſſyllaba ꝛ ſubiectum
mētalis eius ſunt termini ſynonimi etiā in or-
dine ad illud ſignificatū pro quo accipit vox: ꝛ tū
vox materialiter ſupponit ꝛ conceptus pſonalr.

Termini dupliciter ſynonimi dicuntur.

¶ Termini dicunť ſynonimi dupliciť. Uno mō
quo ad modos ſignificādi eſſentiales tm̄. vt hō ꝛ
homo. lapis et petra. Alio mō quo ad modos ſi
gnificādi eſſentiales et accidētales ſimul vtrūqꝫ
mēbrū ſufficit ad denominationē ſynonimita-
tis ſimpliciter. ꝛ in ſecundis ſynonimis ſemper
loco vni⁹ l3 ponere alterū. ꝛ etiā in primis qn̄ ca
piunť ſm ſignificationē ſm quā ſunt ſynonimi.
Et dico notāter qn̄ capiūtur ꝛc. Q2 vere dicim⁹
marcus eſt dictio diſſyllaba nō vere dicimus tul
lius eſt dictio diſſyllaba Et hoc eſt q2 illi termi-
ni ibi nō capiunť ſm ſignificationē ſm quā at-
tenditur ſynonimitas ſed ſm ſignificationē ſm
quā ibi capiuntur ſunt termini diſparati ſed il-
li termini dicūtur ſimpliciter in cōi mō ſignificā
di ſynonimi ꝛ nō diſparati: q2 mod⁹ vulgaris cōi
ter loquiť de ſignificatione vltimata nō curans
de alia.

Corrolaria.

Ex iſto ſequiť verificatio vnius diſtinctio
nis preacte ꝙ homo ꝛ homo ſunt magis ſino-
nimi ꝙ̄ mucro ꝛ gladius hoc patet: q2 ſunt ſino
nimi ad vtrūqꝫ ſignificatū ꝛ duo vltimi vero non.
Ulterius ſequiť ꝙ l3 cōceptus hui⁹ vocis homo ꝛ
huius ſcripture homo ſunt ſinonimi in ordine
ad ſignificata vltimata nō tū in ordine ad ſigni
ficata nō vltimata q2 accidētis ꝛ ſubſtātie diuer
ſe ſunt naturales ſimilitudines quēadmodum
eſt de cōceptu vocis in ordine ad vocē ꝛ cōceptus
ſcripture in ordine ad ſcripturā. Preterea ſequi
tur ꝙ l3 cōceptus harū duarū vocū hō ꝛ hō ſunt
ſinonimi in ordine ad alias voces: tū cōceptus
harum vocum homo ꝛ homines in ordine ad il
las non ſunt ſinonimi.

Qui ſint termini diſparati.

¶ Notādū eſt quarto ꝙ termi
ni diſparati ſunt termini nō potentes natura-
liter verificari de ſe inuicem ſm ſe vel ſuum ſino
nimū extra ppōnes exponibiles ſm ſignificatio
nē ſm quā termini accipiuntur nec cum addito
mediante copula de pñti circunſcripta amplia-
tione extrinſeca extremoꝝ in qualibet pte tēpo
ris pñtis eſto ꝙ eorū ſignificata eēnt de quibus
pñt verificari. Poniť termini loco gñis.

Georgius

¶ Ex
iſto patet ꝙ male Georgi⁹ diffinit terminos di-
ſparatos q primo loco ponit duo termini: q2 ho
mo bos leo ſunt termini diſparati ꝛ tamen non
ſunt duo termini. Et ſi dicať ꝙ diffinitū illi⁹ dif
finitiōis eſt hoc totū duo termini diſparati hoc
eſt minus bń dictū q2 reſtat diffinire] tres termi
nos diſparatos quattuor et ſic aſcēdendo. Dicit
notāter naturalr cōiter a philoſophis moder-
nis: q2 termini diſparati pñt ſupernaturalr veri
ficari de ſe inuicē vt deus ꝛ hō capiendo connota
tiue. Dicť ſine addito: q2 ly albus et albus pure
adiectiue capta ſunt termini ſinonimi ſimilr; re
ctus ꝛ obliquus ſunt termini: ꝛ tū nō pñt verifi-
cari de ſe inuicē ſine addito ſm ſignificationem
vltimatā: tū albus ꝛ albus pñt verificari de ſe in
uicem ſm ſignificationem nō vltimatā ſm quā
ſunt ſinonimi ꝛ ſecūdum ſignificationē vltima-
tā cū addito. Dicitur notāter ſm ſignificationē
ſecundum quā termini accipiūtur: q2 hic nō eſt
predicatio diſparata hu: imponit ad ſignifican
dum. Et licet vnū extremū nō poteſt vere cōpe-
tere alteri ſine noua impoſitione: hoc tū nō eſt
ſm ſignificationē ſm quā termini ibi capiūtur:
q2 poſt illā impoſitionē accipiātur p eodē ſignifi
cato. Dicitur notanter circunſcripta ampliatio
ne: q2 l3 pdicatū huius calidū erit frigidū cōpe-
tat ſubiecto hoc tū eſt p ampliationē. Dicť ex-
trinſeca propter tales pdicationes. hō eſt mor-
tuus hō eſt ymaginabilis: q2 hmōi pdicationes
nō ſunt diſparate: ꝛ l3 vnū extremū nō cōpetat
alteri ſine ampliatione ex quo ampliatio eſt intrin-
ſeca ex pte pdicati: q2 eſt pdicatū vel pars ei⁹ hoc
nō impedit.

Duplex ē ampliatio.

¶ Tū aduerte ꝙ duplex eſt amplia
tio q̄dā intrinſeca q̄ eſt extremū ampliās. Alte-
ra extrinſeca q̄ puenit a copula: ꝛ qn̄ vnū extre-
mū nō pōt cōpetere alteri niſi p ampliationem
extrinſecā talis pdicatio eſt diſparata. Et amplia-
tio tū valet ſicut ampliatiuū de ſe. Hic tū pōt
eſſe altercatio an debeat poni naturalr vel non
ſm qđ dr circa materiā remotā ꝛ vtrūqꝫ pōt dici
loquoꝛ ↄñter. Dicť notāter in qualꝫ pte tēporis
pñtis q2 alr duo termini diſparati pñt verifi-
cari de eodē vt ſi ſortes eēt albus in prima medie
tate hore: ꝛ niger in ſcđa iā albū ꝛ nigrū verificā
tur de eodē tū nō eſt in eodē tpe adequato. Dici
tur notāter eſto ꝙ eorum ſignificata ꝛc. pp tales
terminos chimera ꝛ chimera qui non ſunt di-
ſparati quia ſi ſignificata eoꝝ eſſent pro quib⁹
huiuſmodi termini ſupponerent: ſupponerent
tunc pro eodem vel loco iſtius particule potera-
mus ponere termini non identici ꝛ ſacului.

¶ Notādū eſt tū ꝙ hic nō ſuf-
ficit verificatio in propoſitione affirmatiua ex-
ponibili quia iſta tunc eſſet predicatio diſpara-
ta non tantum homo non eſt aſinus cuius eſt af
firmatiua vera. ꝛ per hoc poteſt ſolui argumen-
tum in propoſito.

Corrolarium.

¶ Ex iſtis omnibus ſequitur
ꝙ eadem predicatio ſecundum diuerſas ratiōes
eſt diſparata ꝛ idētica. pꝫ de iſta patet eſt m̄ vbi illi
termini ſi capiātur vt ſunt de pdicamento ad ali
q̄d: eſt pdicatio idētica. Si aūt capiātur vt ſunt
de predicamento qualitatis eſt predicatio diſpa
ta.

Georgius.

Nec valet Georgū dictum de hac. dies hodier
na eſt dies craſtina ſiue teneatur celum tempus
vel tempus diſtingui a celo ſemper eſt predica-
tio diſparata.

Due ↄcluſiones.

¶ Iſtis notatis ſequuntur due cō
cluſiones. Quarum prima eſt diffinitio predica-
tionis expoſita vt ante dictum eſt bona et ſuffi-
ciens. patet per conditiones bone diffinitionis
Secunda concluſio eſt diuiſio predicationis in
diſparatam et nō diſparatā identicā ꝛ non iden
ticam eſt bene data. probatur per conditiones
bone diuiſionis.

Dubitatō

¶ Dubitať primo circa hoc
quod tangitur in quinto argumento vtrum hō
et humanitas ſint termini ſinonimi. Et an in
diffinitiōe ſinonimoꝝ l3 addere formalr.

Okam. Ariſtoteles.

¶ Ad
primū reſpōdet Okam ꝙ ariſtoteles ꝛ Auerrois
dixiſſent terminos eſſe ſinonimos quia nihil ſi

gnificat p vnū quin illud ſignificet p reliquū. Et
Auerrois. hoc capitulo ſeptio ſue logices declarat: ⁊ in qui-
bus tñ dicit ꝙ ſm veritatē theologorū non eſt
Theologi ſic dicendum ⁊ dicit ꝙ vnus illorum terminorū
ſupponit p deo. ſ. ly hō ⁊ nullo mō ly hūanitas: ⁊
ſic homo aliquid ſignificat quod non ſignificat
humanitas quia humanitas ſolum ſignificat
naturā compoſitam ex corpore ⁊ aīa intellecti-
ua non connotando ꝙ illud ſuſtentetur ab ali-
quo puta a perſona diuina nec ꝙ non ſuſtentet
a deo ideo ſemper pro illa natura ſupponit. Ex
Corrola- quo infert ꝙ lȝ hec concedat. hō eſt humanitas
rium. hec nō debet cōcedi. oīs hō eſt humanitas: vltra
De aliaco ipſum tñ infert Petrus de Aliaco hāc eſſe falſaȝ
de virtute ſermonis filius dei aſſumpſit homi-
nē eo ꝙ ly hō eſt nomē ſuppoſiti ⁊ ſupponit pro
Auguſtin' deo. Et ideo dicit ſi talis locutio inueniat. Au-
guſtini ⁊ alioꝝ ſanctoꝝ exponenda eſt vt per ho
minē intelligamus humanitatē: ita ꝙ capiatur
concretū pro abſtracto. Sed lȝ illud videat trā-
ſcēdere metas tñ ſpectat ad propoſitum intelli
gere aliquas acceptiōes iſtius termini hō. Pro
pterea ponā tres ↄcluſiones. Quarū prima eſt.
Quēadmodū hō ⁊ humanitas dicuntur termi-
Tres ↄclu ni ſinonimi ſm Ariſto. ⁊ ↄmētatorē: ita ſunt ſm
ſiones. veritatē. Scd'a cōcluſio. Quēadmodū iſta eſt ve-
Ariſtote- ra. homo eſt humanitas: ita ⁊ iſta. oīs homo eſt
les. humanitas. Tertia hec eſt vera de virtute ſmo-
Cōmēta- nis. deus aſſumpſit hominez. Prima concluſio
tor. habet duas partes: quarum primam ipſi conce
dunt. Secūdā ſic probo. ly hō ſicut cepit Ariſto-
teles eſt de predicamento ſubſtantie abſolute ſi
gnificans talē naturā ſicut ly humanitas quia
ſm talē acceptionez illi termini ſunt ſinonimi
ſimpliciter qꝛ ille terminus hō: ſic abſolute ſum
ptus nō vere pdicat de iſto termino deus alioqn
eſſent genus. ſi capiat connotatiue vt ſupponit
pro deo clarum eſt ꝙ ſic nō accepit Ariſtoteles:
ſed equiuoce deū ⁊ hoīem ſignificat. ¶ Secūda
cōcluſio pbat ſic. qꝛ ſi iſta ſit vera. hō eſt huma-
nitas oportet ꝙ verificet p hoīe creato rōne p
dicati: tunc ergo vel ſubiectum iſtius. oīs hō eſt
humanitas diſtribuit pro hoībus creatis tm̄ vl'
pro deo ⁊ creatis ſimul. nō vltimū: qꝛ hō ſignifi-
cat deum ⁊ nos equoce vt dixit cōcluſio precedēs
ſed terminus equiuocus nō diſtribuit niſi pro ſi
gnificatis que vniuoce ſignificat: ⁊ diſtribuatur
pro hoīe creato tunc vera eſt vniuerſalis. ſi pro
hoīe increato tunc nō eſt ſubalternās reſpectu
indiffinite eo ꝙ ſubiectū tenet equoce. ⁊ ſi diſtri
buat pro hoīe creato tunc vniuerſalis eſt vera.
¶ Tertia cōcluſio pbatur. hñ ſequit deus aſſum
pſit humanitatē: ergo aſſumpſit hominem ca-
piendo ly hoīem abſolute. aňs eſt verum de vir
tute ſermonis. ergo ⁊ ↄňs. ¶ Et pro illo.

Triplicit ¶ Notādū eſt ꝙ ly hō capitur
capit hō tripliciter. vno mō abſolute. ſcd'o modo conno-
tatiue ſignificando aliquid de materiali cōnotā
do ꝙ nō ſit pars alterius. tertio mō vt cōuenit
deo ⁊ illā acceptionem relinquo.

Georgius ¶ Ad ſcd'm dicit ꝙ ſcd'm men-
tem Georgii ſufficit ꝙ termini ſint ſinonimi de
ſignificato formali et ſic dicēdū eſt ↄtter ꝙ hō
albus ⁊ equus albus ſunt termini ſinonimi: ſed
hoc eſt ſatis abſurdum proptera relinq formalr
diffiniendo terminos ſinonimos.

¶ Deinde rñdet ad argumen
ta ante oppoſitū. ¶ Ad primū nego aňs ⁊ ad p
bationē de iſta canis eſt ſubſtantia. dꝛ ꝙ eſt pre
dicatio plures ⁊ vna quēadmodum eadem pro-
poſitio eſt vna et plures. De altera. homo foret
aīal. nego ꝙ predicet genus de ſua ſpecie. ¶ Ad
ſcd'm admitto totū caſuȝ ⁊ cōcedo ꝙ propoſitio
hypothetica eſt predicatio. tñ nō eſt pdicatio in
ſenſu hypothetico. lȝ propoſitio hypothetica in
ſenſu hypothetico eſt predicatio vt facile dedud
poteſt expoſitione. ¶ Ad tertiū rñdet ſimiliter.
¶ Ad quartū nego ↄňs. Et ad probationē iterū
nego aſſumptū propoſitionē Ariſto. vide in po- Ariſtote-
ſterioribꝰ. ¶ Ad qntū nego aňs. ⁊ dꝛ ꝙ ille ſunt les.
identice. Et ad Auicēnā. Equitas ē tm̄ eqnitas Auicēna.
iſta cōceſſa nō ſequit ꝙ equꝰ nō eſt eqnitas qꝛ lȝ
marcus ſit tm̄ marcꝰ tulliꝰ tñ eſt marcus. Scotꝰ
ſic diceret illā eſſe diſparatā eo ꝙ tale ↄcretū nō
ↄuenit vltimate abſtractiū. Et lȝ eadē res ſigni-
ficet p vtrūqꝫ extremū. modus ſignificādi tñ im
pedit. ¶ Ad ſextū reſpōſum eſt in notabilibus.
¶ Ad ſeptimū dꝛ ꝙ ly aīal eſt aīal nō eſt diſpata
Et in caſu cōi ſi pdicatū ſit ps aīalis cōcedo ꝙ
res ad extra ſit vl'e: hoc pȝ ſi in manu hoīs ipri-
mat iſte terminꝰ aīal claꝝ eſt mō ꝙ hoc eſt aīal
⁊ hoc eſt ly aīal: ergo ly aīal eſt aīal.

¶ Querit ſcd'o vtrū diuiſio p- Queſtio.
dicatiōis q diuidit i directā i indirectā eēntialē
q̄dditatiuā accidētalē ⁊ ñ q̄dditatiuā ſit bona.
arguit pmo ꝙ nō. hec eſt pdicatio hō eſt aſinus ⁊
tamen nec eſt directa nec indirecta. igitur.

¶ Secundo arguit membra
diuidentia non euacuant totum ambitum diui
ſi: ergo diuiſio mala antecedēs patet de iſta. ani
mal eſt ſortes. Si dicas eam eſſe indirectā. Con
tra Ariſto. in predicamento ſubſtantie dicit. a
prima ſubſtantia nulla eſt pdicatio: ergo neqꝫ Ariſtote-
directa neqꝫ indirecta. les.

¶ Tertio arguitur hec eſt pdi
catio homo coloratus eſt animal album: ⁊ tamē
nec eſt directa nec indirecta: igitur conſequētia
tenet cum maiore ⁊ minor probatur. quia qua
ratione eſſet indirecta ratione huius termini
album in ordine ad iſtum terminum coloratus
eadem ratione eſſet directa ratione huius ter-
mini animal in ordine ad iſtum terminum hō.
Et ſi velis currere ad connotationem relicto re
ſpectu terminorum abſolutorum. tunc accipio
iſtaȝ. album mouens eſt coloratum currens vbi
hoc non poteſt dici igitur.

¶ Quarto arguitur ſequeret
ꝙ iſta eſſet predicatio directa. mouens eſt cur-
rens ↄňs eſt falſum qꝛ pdicatur inferius de ſu-
periori. conſequentia patet: qꝛ predicatur eque
ↄnotatiuum de eque cōnotatiuo.

¶ Quinto arguitur. Interdū
predicatur minus connotatiuum de magis con
notatiuo. ⁊ tamen illa eſt directa: ergo diffini-
tio predicationis nulla. antecedens patet: quia
contingit eundem terminum eſſe ſuperiorem
quidditatiue ad ſubiectum ⁊ ad ſuam propriam
paſſionem ⁊ non habet plures connotationes
ꝙ ſubiectum ⁊ tamen predicatur directe de vtro
qꝫ igitur. antecedens patet de iſtis duobus ter-
minis vniuerſale ⁊ predicabile de quibus dire-
cte predicatur ſignum vel terminus.

¶ Sexto arguit. ſi diffinitio predicatiõis directe eſſet bona ſeqretur hãc eſſe directam: album cenat. ſed ꝯñs eſt falſum. igit. maior tenet cum cõſequentia: et probatur minor. quia non predicatur magis connotatiuum de ſuo minus connotatiuo.

¶ Septimo ar. ſeqret ꝙ iſta eſſet directa riſibile eſt rõnale. ſed pbo ꝙ nõ cõnotatio ſubiecti preſupponit connotationẽ predicati. ergo eſt indirecta.

¶ Octauo ar. iſta predicatio hec albedo ē iſte color. cõtinuo demõſtrãdo idem eſt pdicatio: et tñ nec directa nec indirecta. igit ꝯña tenet cũ maiore. prima ps minoris arguit: qꝛ pdicat indiuiduũ de indiuiduo. ſcõa ps pbat qꝛ pdicat ſupius de inferiori. Et ſi dicas reſtringunt ad ſtãdũ p vno. Cõtra h' nihil facit: qꝛ ſũt ſinonimi cũ extremis hui᷒. albedo ē color.

¶ Nono arguit. cõtra pdicationem eſſentialẽ ⁊ accidentalẽ. ſi diffinitio predicatiõis accidẽtalis eſſet bene poſita ſeqret ꝙ hec eſſet accidẽtalis albũ eſt coloratũ: ſed ꝯñs eſt falſum. igit falſitas cõſeqñtis pꝫ. qꝛ pdicat ſuperius de ſuo inferiori. ⁊ ꝯña pꝫ. coloratũ cõnotat oẽm colorẽ vel ſaltẽ oẽm colorẽ cõnotat. ꝫ nigredinẽ q̃ eſt extrinſeca reſpectu albi. igit. Et ſi dicas cõnotatio vni᷒ ē ſuperior ad cõnotationẽ alterius et hoc ſufficit. ¶ Contra ſequeret ꝙ iſta eſſet eſſentialis vl'e ē pdicabile qđ eſt falſum. Et hic põt argumẽtari eodem mõ reſpectu hui᷒ ſortes ē rõnalis: vel hui᷒ plato eſt qualis.

¶ Decimo arguit. ſortes ē rationalis vel riſibilis ē pdicatio nõ diſparata nec idẽtica: ſed tñ nec eẽntialis nec accidẽtalis. igit minor pbat p pma parte. qꝛ qua rõne eẽt eſſentialis rõne de ly rõnale eadẽ rõne eſſet accidentalis rõne de ly riſibile. Et ſi dicas eſt totaliter accidentalis. ¶ Cõtra pdicatio de diſiũcto imitat ꝟitatẽ vel neceſſitatẽ ꝓpõnis de diſiũcto: ſꝫ i talib' ſufficit vnã partẽ extremi ꝓportionari alteri extremo. igit maior pꝫ cõuenienti ſimilitudine ⁊ teſtis minoris ē neceſſitas ⁊ veritas hui᷒ ſm ariſtotelẽ aſinus ē aſinus vel chimera. Ariſtoteles.

¶ Undecimo ar. iſta: hõ eſt rationalis ē accidentalis ſi predicatũ tãtũ valet ſicut vtens rõne: ⁊ eſſentialis ſi ſit differẽtia. ergo eadẽ pdicatio ē eſſentialis et accidẽtalis.

¶ Duodecimo ar. iſta. ſortes eſt idem ē predicatio. ⁊ tamẽ nec eſſentialis nec accidentalis. igitur. añs pbatur nõ primũ: quia nullus termin' vnius predicari nõ differẽtialis inquantũ hmõi pdicatur eſſentialiter de termino alteri' predicamẽti. ſed idem ē de pdicamẽto ad aliqđ nõ differẽtia. igit nec ſcõm. qꝛ nõ cõnotat extrinſece reſpectu alteri' extremi.

¶ Tredecimo ar. iſta hõ alb᷒ eſt animal coloratũ eſt pdicatio. tamẽ nec eſſentialis nec accidentalis. igitur. ꝯña tenet cũ maiore. et prima pars minoris pbatur. pars predicati connotat extrinſece reſpectu partis ſubiecti. ergo vnũ extremũ reſpectu alterius. cõſequẽtia tenet. quia alioquin neſcis pbare hãc accidẽtalem. albũ currens ē coloratũ mouẽs.

¶ Quartodecimo arguit. ſortes eſt hõ et albus eſt pdicatio: ⁊ tamẽ nec eſſentialis nec accidentalis. igitur minor pbat: quia non eſt maior ratio de vna ꝙ de alia ⁊ poteſt argumentari de iſtis. rationale eſt materiale ſenſibile eſt corporeum. In oppoſitum eſt communis logica. In iſta queſtione tot erũt articuli ſicut in alia. Pro ſolutione primi.

¶ Notandũ eſt ꝙ pdicatio directa a Paulo veneto ſic diffinit. Eſt illa in qua predicat ſuperi᷒ de ſuo inferiori. ſed iſta cuilibet adeo diminuta apparet quod nõ eſt opus eã reprobare cũ non includit tales. homo eſt albus. quas Ariſto. in pdicamentis vocat directas. propterea aliter diffinit a Johãne dorp predicatio directa eſt illa in qua pdicatur ſuperi' de ſuo inferiori. vel accidẽs de ſuo ſubiecto. vel ꝓpria paſſio de ſuo ſubiecto. vel differentia conuertibilis de ſua ſpecie vel idem de ſeipſo. et pdicatio indirecta eſt qñ nullum iſtorũ contingit: ſed peccat iſta diffinitio multipliciter. primo iſta non eſſet directa ſortes eſt rationalis. cuius oppoſitũ expreſſe ponit Ariſt. in pdicamẽto ſubſtantie. Secũdo. iſta. homo eſt aſinus eſſet indirecta: quia nullum iſtoꝝ ꝯtingit de altera particula in qua dicit idem de eodem eſt contra modum dicendi ariſto. et vſum non currentem: licet hoc nõ poteſt bene oſtendi: quia voluntariũ eſt. Paulus venetus. Ariſtote. Jo. dorp.

¶ Notãdũ ē ſcõo ſic ꝙ diffinitur predicatio ordinata. Eſt pdicatio incõplexorum nõ diſparata nec idẽtica: in qua predicatur ſuperi' de ſuo inferiori vel cõnotatiuũ de abſoluto. vel magis cõnotatiuũ de minus cõnotatiuo vel eque cõnotatiuũ de eque cõnotatiuo nõ inferiori ad reliquũ: vel termin' ſignificatiue ſumptus de ipſo materialiter ſumpto. ex iſta diffinitione infero corrolaria. Primum eſt. iſta eſt directa albũ cenat. Scõm eſt hec eſt ordinata ſubſtãtia eſt hoc rationale. Tamen triplex eſt predicatio talis: quedã directa tanꝙ directa. Scõa directa nõ tanꝙ directa. Tertia eſt indirecta tãꝙ directa. Exemplũ primi. vt hõ eſt aĩal. exemplũ ſcõi vt aĩal eſt hoc riſibile. exẽplum tertij. vt riſibile eſt aĩal. et ex exẽplis relinquo cauſã diffinitiones. ⁊ iſta diſtinctio eſt vtilis circa materias ⁊ circa multa alia in logica. Tertiũ corrolariũ. aliquod predicatũ de aliquo ſubiecto directe predicatur. et tñ de aliquo inferiori quidditatiue illius ſubiecti nõ directe pdicat. pꝫ hoc aĩal eſt irrationale que directa eſt: iſta autẽ non eſt directa. hõ eſt irrõnalis. Quartũ corrolariũ non eſt idẽ concludere directe et pdicari directe. Quintũ eſt nõ ſequit hec concluſio eſt directa. ⁊ hec concluſio ē hec pdicatio. ꝫ hec pdicatio ē directa. ſed opꝫ cõcludere. ergo hec pdicatio ē cõcluſio directa. Predicationis ordinate diffinitio. Corrolaria.

¶ Notandũ eſt tertio ꝙ nulla predicatio eſt alicuius predicabilis niſi fuerit ordinata. hinc eſt ꝙ Porphirius in caplo de ſpecie non dixit animal eſſe hominẽ: ſed hominẽ eſſe aĩal, dicimus. non vocãs pdicationẽ indirectam predicationẽ: eo ꝙ nullius predicabilis eſt. Et idem Ariſtote. habet in ſcõa ꝓprietate ſubſtãtie vbi dicit. cõmune eſt ſecũdis ſubſtãtiis et differẽtiis earum vniuoce predicari de primis: qꝛ a principali ſubſtantia nulla eſt pdicatio: eo ꝙ prima ſubſtãtia de nullo directe pdicatur. Et iſta diffi- Porphirius. Ariſtoteles.

nitio ꝑdicatiōis directe pro maiori parte tradit ex Ariſtotele: quia quādo ꝑdicatur ſuperius de inferiori non eſt dubiū. De alia particula Ariſt. habet in octaua cōcluſiōe ꝑdicamenti ſubſtātie in ſcdo argumēto qd facit. Sicut ſe habēt ꝑme ſubſtantie ad oīa alia ſic ſpēs ⁊ gn̄a ad accidētia Et ꝓbat ſic. qꝛ ſicut directe dicim' ſortē eſſe grāmaticū ita dicim' hoīem et aīal eſſe grāmaticū. et ſic voluit dicere qn̄ predicatū connotatiuū de abſoluto talis ꝑdicatio eſt directa. Et cōſimilis videtur ratio qn̄ predicat magis cōnotatiuū de minus cōnotatiuo. de vltima ꝑticula neſcio qd voluerit Ariſto. Tamē aduertēdum eſt ꝙ nō eſt idē dicere terminū eſſe magis cōnotatiuum reſpectu alterius ⁊ eſſe pluriū rerū cōnotatiuū: qꝛ ad terminū eſſe magis cōnotatiuū opꝫ ꝙ pluribus cōnotationib' connotet ꝙ alter: vtpariter par reſpectu hui' termini numer'. Sꝫ ad terminū eſſe pluriū rerū cōnotatiuū hoc non opꝫ: ſed ſufficit ꝙ vna cōnotatiōe vel plurib' plura cōnotet ꝙ alter termin' quēadmodū pleruꝙ; ē inter ſupius ⁊ inferi': vt ly colōratū eſt pluriū rerū cōnotatiuū ꝙ ly albū. Sꝫ tn̄ nō eſt magis cōnotatiuū.

Quid ꝑdicatio indirecta.

Predicatio indirecta ē illa in q ꝑdicat inferius de ſuo ſupiori vel abſolutū de ꝯnotatiuo vl min' cōnotatiuū de magis cōnotatiuo nō hñs connotationē ſuperiorē ad magis cōnotatiuū. vel idē materialiter de ſeipſo ſignificatiue: et cū oībus particulis adde nō diſparata.

Corrolaria.

Ex dictis oīb' ſequit ꝙ nō eſt idē dicere predicationē eſſe indirectā et nō directā. qꝛ hō eſt aſin' ē non directa tn̄ nō eſt indirecta. Et ſic ly in nō capit infinite. ⁊ intelligo in ſenſib' in qb' termini capiūtur: qꝛ iſta ſubſtātia ē corpus eſt indirecta capiēdo ly corp' vt eſt de ꝑdicamēto ſubſtātie directa: vt eſt de ꝑdicamēto ꝙtitatis. Scdo ſequit hanc ꝯñam nō valere: hec ꝑdicatio eſt directa. ergo p cōuerſionē fiet indirecta. ꝓꝫ hic. riſibile ē flebile hō eſt oīs hō nō loquēdo naturaliter eſt indirecta: qꝛ hō. ſupponit ꝓ omni illo ꝓ quo oīs hō ſupponit. Et qn̄ cōuertit tūc nō erit directa nec indirecta niſi ſit cōuerſiōe improprie dicta ⁊ hō ſupponit ꝓ aliquo ꝓ quo nō ſupponit oīs hō. Tertio ſequit ꝙ aliqua predicatio ē directa: ⁊ tn̄ in illa in ſenſu in quo ē directa ꝑdicat min' connotatiuū de magis cōnotatiuo hoc ꝑꝫ de ſubiecto ⁊ ꝓpria paſſione cōtētis ſub eodē gn̄e: qꝛ connotatio de ly predicabile tranſcēdit cōnotationem de ly ſignum et iſtud corrolariū declarat vltimā particulam diffinitionis.

Predicatio eēntialis ⁊ accidētalis.

¶ Notādū eſt quarto ꝙ ē vna alia diuiſio ꝑdicatiōis. ſ. in eēntialē ⁊ accidētalē ſꝫ ꝑdicatio nō vocat eēntialis eo ꝙ ꝑdicatū fit d' eſſentia ſubiecti nec qꝛ ꝑdicat termin' vni' ꝑdicamēti de termio cuiuſdā ꝑdicamēti. vt dicit paul' vener'.

Paul' venetus.

Sꝫ qꝛ vnū eēntialr enūciat d' altero. Tn̄ biptita eſt opinio de ꝑdicatione eſſentiali.

Predicatio eſſentialis duplex.

Nam aliq vocāt predicationē eſſentialē dūmō neutrū extremū cōnotat extrinſece ſup alterū ſiue fuerit identica ſiue diſparata ſiue ordinata ſiue inordinata. Et ſm hanc opinionē iſte eſſent eſſentiales. homo ē aſinus. animal eſt aīal. Et conſequēter ad eos poſſumus ponere plures gradus predicationis eſſentialis. Primus ē quādo enūciatur ſuperius quidditatiuū de ſuo inferiori vl contra. vt homo eſt aīal. Secūdus qn̄ enunciat ſuperius eſſentiale vel contra. vt brunellus eſt materialis. Tertius quando idem de eodem. Quartus quando diſparatum de diſparato: cui' connotatio vnius extremi non eſt aliena reſpectu alterius. Quare licet iſta ſit diſparati de diſparato homo eſt hinnibilis. non tamen eſſentialis eſt. Et iſte modus eſt valde probabilis: tamen non tritus: propterea ponitur hic alia diffinitio.

Eſſentialis ꝑdicatiōis diffinitio.

¶ Predicatio eſſentialis eſt predicatio non diſparata nec idētica in qua nullum extremorum connotat extrinſece ſuper reliquuꝫ niſi diſiunctum connotet intrinſece reſpectu alteri' extremi. Sub aliis verbis niſi cōnotatio vnius fuerit inferior ad connotationem alterius: vel ſic ſub aliis verbis niſi vnum extremum connotet confuſe quod alterum cōnotat diſtincte. vel ſit dummodo vnum nō connotet extrinſece reſpectu alterius ⁊ quodlibet eius ſuperius vel inferius per eandem lineā vel differentialiter addo per eandem lineam: quaſi iſta eſt accidentalis. ſortes eſt albus. licet predicatum non predicetur eſſentialiter per ſe vel per ſuum ſuperius de altero extremo: ſed quaſi non eſt curſus per eandem lineam aſcendere talis eſt quaſi in talibus album eſt coloratum ſortes eſt rationalis: licet predicata cōnotant extrinſece reſpectu ſubiectorum: non tamen eſt in ordine ad omnia ſuperiora ſubiectorum. Ex iſta diffinitione ſequit has eſſe eſſentiales. animal eſt homo album eſt coloratum. ſortes eſt rationalis. homo ē qualis tenendo differentias eſſentiales in predicamēto qualitatis. Et mihi videtur ꝙ hoc Ariſto. voluit expreſſe in ſuo modo arguendi circa ſcdā proprietatem ſubſtātie dicit Ariſt. ſic. Similiter autem et differentie de ſpeciebus et indiuiduis predicantur. Et ſubdit. Quecunꝙ; enim de predicato dicuntur eadem de ſubiecto dicuntur vbi ipſe per ly dicitur intelligit predicationem vniuocam. ⁊ iterum per vniuocam eſſentialem.

Ariſtoteles.

Et licet in iſta. album eſt coloratum predicatū connotet extrinſece reſpectu ſubiecti vt probat vnū argumentum ante oppoſitum: ſed quia hoc ſub diſiunctione connotat cum connotatione pertinenti reſpectu ſubiecti termini talis eſſentialis eſt. Secūdo ſequitur hanc eſſe eſſentialem. albū eſt album vel nigrum. Tertio ſequitur hanc eſſe eſſentialem ſortes eſt rationalis hac rationalitate vel hac rationalitate. et ſic de ſingulis.

Regula.

Et hic pono regulā. Quotienſcūꝙ; vna ps vni' extremi ꝑdicat eſſentialr de altero vel de aliq ꝑte alterius extremi: tūc ꝓ quocūꝙ; additū diſiūctim ſiū ꝑtū ſiue extraneū ſiue nō remanēs eſt ꝑdicatio eſſentialis. Niſi dicat ꝙ cōplexio impedit ꝑdicationē qd nō eſt neceſſariū vbi cā volo dicere has eſſentiales: ⁊ ſimiles hō eſt aīal vel alb'. ſortes ē rōnalis vel aſinus. Albū vel currēs eſt coloratuꝫ vel cenās.

Corrolarium.

Ex iſto ſequit hanc eſſe accidentalem albū vel currens eſt cenans vel diſputans: Et dicitur notanter diſiunctim: quia ſi copulatim cōnotaret tunc non foret eſſentialis.

Quid predicatio accidētalis.

¶ Predicatio accidētalis eſt ꝑdicatio nō diſparata in qua vnū extremoꝝ cōnotat extrinſece ſupra reliquum nō cōnotatio vni' nō ſit ſupior ad cōnotationē alteri'.

Regula.

Et hic ponit altera regula q talis eſt. ſi vnū copulatuꝫ habeat vnā ꝑtē extraneā reſpectu alteri' extremi tota ē accidētalis: vt ſortes ē hō ⁊ albus: ⁊ in materia ꝯtingēti eſt.

Corrolaria.

¶ Ex iſtis infero corrolaria. Primū ē. hō vel alb'. ē hō ⁊ alb'. ē accidentalis. tn̄ ſi nō ponat cōiūctio ſicut hic. hō alb' ē ho

Corrolaria.

mo coloratus. dꝛ ꝙ talis eſſentialis eſt. Et ponitur vna alia regula quotienſcūqꝫ vna ps vni' extremi predicaꝭ eſſentialiter de altera parte alterius extremi et altera deducta ſub copulatione totuꝫ eſſentialꝭr predicatur de toto. Exemplum vt homo currens eſt aīal mouens vel currens. albū eſt coloratū mouens. Scōm corrolariū. aliqua ꝑdicatio eſt accidentalis ⁊ ꝑ additionē termini non cōnotatiui: immo vni' ſincathegorematis totū reſiduū erit eſſentiale: ꝓ3 hic. hō albus eſt aīal inter ptes ſubiecti interſerēdo ly vel Tertiū corrolariū eſt aliq̄ ꝑdicatio q̄ eſt eſſentialis ⁊ interſerēdo vnū purū ſincathegoreuma tota ſit accidētalis: ꝓ3 hic hō alb' eſt aīal coloratū inter ptes ꝑdicati interſerēdo ly ⁊. Et in oibus iſtis modo ·orqꝫ ꝓpōnes de diſiunctis aſſimilantur diſiunctiuis ſaltem extra caſus tactos in oppoſitionib': quia diſiunctiua inſequitur partem fortiorem: ⁊ proportionaliter propoſitio de copulato quemadmodum copulatiua partem debiliorem inſequitur. ¶ Ex iſto patet cum dubio de diſiunctis que predicatio et qualis eſt propoſitio de diſiuncto ⁊ copulato ſimul nec volo querere de conditionatis ⁊ aliis mixtionibus.

¶ Notandū eſt qnto ꝙ predicatio ēēntialis diuidiꝭqꝫ q̄dā eſt q̄dditatiua: q̄dā nō q̄dditatiua. Quidditatiua eſt q̄ nullū extremū connotat nec extrinſece nec intrinſece ſuper reliquum niſi fuerit differentia vel connotatio vni' ſit ſupioꝛ ad cōnotationē alteri'. Addo niſi ſit differētia qꝫ iſta eſt q̄dditatiua rōnale eſt ſenſitiuum: ⁊ tn̄ predicatum extrinſece cōnotat reſpectu rei pro qua ſupponit ſubiectum. Eſſentialis non q̄dditatiua eſt q̄ vnum extremū intrinſece connotat ſuper reliquum vel reſpectu alterius dummodo connotatio vnius nō ſit ſuperioꝛ ad connotationem alterius.

Predicationis ēēntialis deductio.

¶ Ex iſto pꝫ ꝙ ly ꝑdicatio eſſentialis eſt ſupius ad iſtos terminos ēēntialis q̄dditatiua: eſſentialis nō q̄dditatiua. Et quēadmodū ſunt hic tres diuiſiones: ita ſunt tria q̄ſitiua ꝑ q̄ ſolent artiſte q̄rere: ſcꝫ q̄ qualis ⁊ quāta. ¶ Ad q̄ſtionem factā per q̄: ſolet rn̄deri directa vel indirecta. ¶ Ad q̄lis ēēntialis vel accidētialis. ¶ Ad quāta ēēntialis q̄dditatiua vel nō q̄dditatiua. Et additur aliud q̄ſitiuū; ſcꝫ cui' ꝑdicabilis ꝑdicatio. Ad quā rn̄deꝭ ſi fuerit inordinata diſparata: vel idētica nulli' ꝑdicabilis eſt predicatio. Ex iſtis infero corrolaria. Primum eſt ad iſta q̄ſitiua lꝫ interdum negare preſuppoſitū Secundum ꝙ q̄ qualis ⁊ quāta capiunꭍ equiuoce: ante primā figurā in ſummulis ⁊ in predicabilibus tn̄ in propoſito capiunꭍ cum hoc addito ꝑdicatio et in primo tractatu cum iſto termino ꝓpō. Sed ſi queras qualis eſt iſta vel q̄ ſi ſermo ſit in ꝑdicabilib' dāda eſt rn̄ſio predicabiliū ſi in primo tractatu ꝓpoꝛtionabiliter rn̄debiꭍ. Sed ponamus ꝑ caſum ꝙ vnus q̄rat qualis eſt iſta. hō eſt albus poſito ꝙ non ſiat ſermo nec in ꝑdicabilibus nec in primo tractatu tūc dicat rn̄dēs querenti quid eſt hoc dictu iſta hoc eſt da ſubſtātiuum eius et ſm̄ hoc ſb̄ rn̄debit. Et ſi dicat ſe nō certificaturū: tunc non habebit rn̄ſionē. Si q̄rat q̄lis res forte habebit alba vel nigra vel ſonora. Si capiat ꝑ ſubſtantiuo cōſtructio. rn̄debiꭍ cōgrua vel incongrua: ⁊ ſic ꝯſiter. ¶ Iſtis notatis poniꭍ vna ꝯcluſio rn̄ſiua. Diuiſiones predicationis cum diffinitionibus ſunt ſufficienter aſſignate. patet per notabilia.

Corrolarium.

Corrolaria.

Cōcluſio reſpōſiua.

¶ Dubitaꭍ qd eſt ꝯnotare extrinſece: ⁊ q̄d cōnotare intrinſece. ¶ Ad dubiuꝫ dꝛ ꝙ connotare intrinſece eſt cōnotare partem eſſentialē diſtinctē rei ꝑ qua ſupponit ſi ſupponat nihil extranei implicando vt rōnale ſupponit ꝑ hoīe connotādo animā rōnalem q̄ eſt ps eſſentialis rei ꝑ q̄ ſupponit. Et dꝛ ſi ſupponat. qꝫ dato ꝙ ois hō non eſſet iſte termin' rōnale nō min' intrinſece cōnotabit. Et dꝛ notanter extranee: qꝫ ſi ly a ſupponeret ꝑ hoīe cōnotādo ꝙ habeat aīam rōnalē aptam moueri vel intelligere iā nō connotaret oīno intrinſece. ſed ſimpliciter extrinſece. Et per hoc poteſt rn̄deri ad vnū dubiū circa iſtum terminum riſibile eſto ꝙ aīam rōnalē connotet. ¶ Cōnotare extrinſece eſt ꝯnotare aliqd extrinſecū reſpectu rei ꝑ q̄ ſupponit ſi ſupponat aut cōnotare aliqualꝭr eſſe vel non eſſe qualiter nō ēēntiale illius rei pro qua accipiꭍ. Et breuiter quotienſcūqꝫ terminus connotat ⁊ nō diſtinctē partē eſſentialē rei pro qua accipiꭍ ſiue ſignificet idē in obliquo qd ſignificat in recto ſiue nō tunc extrinſece cōnotat. Ex iſto ſequiꭍ ꝙ iſte terminus coꝛpoꝛeū cōnotat intrinſece reſpectu iſtius termini ſoꝛtes: ſcōo ſequitur has eſſe accidētales plato eſt idem: ſoꝛtes eſt annichilabis qꝫ lꝫ iſte terminus idem eādē rem cōnotet ꝑ qua ſupponit. tn̄ qꝫ nullam partē diſtinctē cōnotat accidētaliter ꝑdicaꭍ. Etiā aliter exprimimus ſignificatū ei' in obliquo ⁊ in recto hoc patet per eius diffinitionem. Item eſt aliquid alicui idem. Etiam dico ꝙ ſi ly a ſignificaret tantum ſicut ly coꝛpoꝛeum ⁊ cum hoc cōnotet tn̄ ſicut ly rōnale vel ſenſitiuū: tunc dico ꝙ ēēntialiter ꝑdicaꭍ de iſto termino hō. Ex iſto ꝓ3 quomō ego intelligo diſtinctē: qꝫ lꝫ ly idē eādem rē cōnotet vna connotatione ꝑ qua ſupponit adhuc accidētaliter iſte terminus ps per alias pticulas ſufficiēter excludiꭍ ideo: non cēt magna cura ponere diſtinctē in quocūqꝫ ſenſu. Etiaꝫ aliq̄ ponunt differētiā inter extrinſece et extrinſecū ⁊ dicunt ꝙ coloratum cōnotat extrinſecum reſpectu de ly albū eo ꝙ nigredinē ⁊ rubedinem connotat per modum intrinſece. ſcꝫ ſub diſiunctione ad oēs coloꝛes indifferenter nō cōnotat extrinſece difficultas eſt in ꝓbis tn̄. Aliq̄ dicunt terminum poſſe intrinſece cōnotare reſpectu totius materialis ſignificati ⁊ eſt q̄ terminus ſignificat ſuum ſignificatū eſſe ſiue ēēntiale. nō per moduꝫ relationis ſed per modum qualitatis ⁊ hoc mō humanū angelicū diceret connotare intrinſece. Et dicitur non per modū relationis dicunt propter iſtum terminum idē qui non intrinſece ſed extrinſece cōnotat. Etiā aliqui dicunt qnādo terminus ſignificat in obliquo ea que alter in obliquo ſignificat et non ſignificat in recto ea que alter in recto ſignificat vt ly in quid reſpectum huius termini genus et de vltimo membro videbitur circa diffinitionē generis. Sed primum iſtorū duorū membroꝛuꝫ eſt cōtra vſum et ſine rōne dictum. Et eque facile diceretꭍ ꝙ iſta eſſet eſſentialis. ſoꝛtes eſt idem vel homo eſt idem. Expellendo terminum quē imponunt: propterea non aſſentio iſtis duob' vltimis membris. primum cum communi vſu pono. Sed connotare extrinſece breuiter eſt cōnotare aliquod quod nō eſt pars eſſentialis rei pro qua accipitur.

Dubitatio.

Quid connotare intrinſece.

Quid connotare extrinſece.

Corrolarium.

¶ Deinde rñdet ad argumenta ante oppoſitũ. ¶ Ad tria prima reſpõdẽt notabilia. ¶ Ad quartũ rñdent ꝙ lƺ p̄dicet eque cõnotatiuũ de eque cõnotatiuo. hic coloratũ eſt album: tñ hoc intelligit quando illud eque connotatiuum non eſt inferius ad reliquum: vel ꝑtem eius ceteris tñ paribus. ¶ Ad quintum rñſum eſt. ¶ Ad ſextum rñſum eſt. ¶ Ad ſeptimũ argumentũ dr̄ ꝙ eſt directa. ¶ Ad octauum de iſta. hec albedo iſte color eſt demõſtrãdo idẽ non eſt directa. ¶ Et ad probationem p̄dicatum eſt ſupius ad ſubiectũ ⁊ ſinonimũ cũ p̄dicato hui⁹. albedo eſt color diſtinguit: vel in ſignificando ⁊ ſic cõcedit vel in acceptione ⁊ ſic negatur: ⁊ hoc

Ariſtoteles.

trahit ex Ariſto. ⁊ cõiuſu in p̄dicabilibus dicit ariſtoteles in p̄dicamentis cũ aliquam arborem ſignaueris manifeſtius aſſignabis aſſignando arborem quã plantã vbi per aliquã arborẽ intelligit talem terſm hec arbor. Propterea dicit parunsterxtus loco illius. Si querat q̄dẽ hec arbor cõuenientius rñdet ꝙ eſt arbor ꝙ̃ plãta: ergo ariſtoteles vocat illã directã. hec arbor ẽ arbor ⁊ nõ vocaret illã directã arbor eſt arbor. Sed forte q̄ris an iſta ſit directa. aliq̄s hõ ẽ hõ ⁊ videt ꝙ ſic per vltimam ſolutionẽ dr̄ breuiter ꝙ eſt idẽtica et talis reſtrictio ſ̄m vſuƺ plurium nihil facit et breuiter nulla niſi q̄ñ reſtringit ꝓ vno ſuppoſito. Tñ q̄s põt hñ defendere hãc eẽ directã. aliq̄s hõ eſt hõ. ⁊ dicere ꝯñter ꝙ p̄dicat ſupius de inferiori. i. terius ſupior in ſupponẽdo reſpectu termini pro paucioribus ſupponentis. Et potes colorare rñſionẽ ꝑ exẽplũ ariſtotelis q̄ dicit aliquã arborẽ eſſe arborẽ eſſe directã: ſƺ ipm ſignũ pticulare plerũq; ponit loco ꝓnoīs demõſtratiui. ¶ Ad alia argumenta ſufficiẽter rñdent notabilia. tñ in tota iſta q̄ſtione nõ fieri in appellatiõe rõnis: q: tũc negaſſem ꝙ coloratũ cõnotat nigredinẽ ⁊ multas ſimiles quas conceſſi.

Queſtio.

¶ Queritur tertio vtrũ vl'e ſit ſubiectum libri p̄dicabiliũ. Et arḡ ꝙ nõ hñ ſequitur. vl'e eſt ſubiectũ libri p̄dicabiliũ ⁊ oẽ vl'e eſt genus ſp̄s dr̄ia. ꝓprium vel accidens. ḡ gen⁹ ſp̄s dr̄ia ꝓprium vel accidens eſt ſubiectũ libri p̄dicabilium. ꝯñā tenet in tertio modo tertie figure: ſed ꝯñs eſt falſum: et nõ minor ergo maior: q̄ eſt titulus queſtionis.

¶ Scd̃o arguit ad idẽ. ſi vniuerſale eſſet ſubiectum libri predicabilium: tũc genus ſpecies ⁊c. eſſet ſubiectum libri predicabilium q: quicquid dicitur de ſuperiori dicitur de aliquo inferiori eius.

¶ Tertio arguit. nõ oīa conſiderata in predicabilibus reducant ad vniuerſale: ergo non eſt ſubiectum libri predicabilium: ꝯñā tenet per vnam conditionem ſubiecti attributionis. probat añs de indiuiduo.

¶ Quarto arḡ. vniuerſale non habet primitatẽ adequationis in hac ſcientia. ergo non eſt ſubiectum huius ꝯñā tƺ ꝑ vnã ꝯditionẽ ſubiecti attributiõis. añs pƺ q: vl'e cuiuſ; ſcie ẽ ſ̄bm: pƺ ꝑ aſcẽſuƺ īducẽdo ꝑ oẽs ſcias: q: enũciatio in perihermenias ſillogiſm⁹ in prioribus.

¶ Quĩto arḡ. p̄dicabile eſt ſubiectum libri predicabilium: ergo non vl'e. ꝯñā tƺ quia vnius ſcientie tñ debet eſſe vnuƺ ſubiectũ

Antecedens patet dupliciter. Tum primo p̄dicabile eſt terminus ꝯuertibilis cũ ly vl'e. ḡ non eſt maior rõ de vno ꝙ̃ de altero. Tum ſcd̃o: quia iſte liber denominat liber p̄dicabilium ergo p̄dicabile eſt terminus notiſſimus in hoc libro. et per conſequens ſubiectum huius.

¶ Sexto arḡ. vel vl'e mentale eſt ſubiectum libri predicabilium ⁊ nõ vocale vł vocale ⁊ non mentale: vel vtrũq; nõ primũ: quia nõ eſt maior rõ de vno ꝙ̃ de altero. Si vtrumq; plura erunt cõtra naturam ſubiecti.

¶ Septimo arḡ ſi vl'e eſſet ſubiectũ libri p̄dicabiliũ haberet aliquã paſſionem de eo demonſtrabilẽ. ſƺ ꝯñs eſt falſuƺ igit. ꝯñā tƺ cũ ſequela. ⁊ minor ptƺ: q: vel illa paſſio eẽt vl'is vel ſingularis. nõ ſcd̃m: q: tũc conuerteret cũ ly vl'e. nec vl'is. q: tunc vniuerſale eſſet paſſio vniuerſalis. ⁊ ſic idẽ eẽt paſſio ſuimet. Etiaƺ ꝯtinet ſub vl'i ḡ nõ cõuertit ſecũ ꝯñā tenet: ⁊ ꝓbat añs q: cõtinet ſub ꝓprio: ꝓprium cõtinet ſub ly vniuerſale: et q̄cquid eſt ſuperius ſuperiori eſt ſuperius inferiori illius ſuperioris.

¶ Octauo arḡ. vl'e nõ eſt argumẽtatio: ergo nõ eſt ſubiectum huius ſcie patet ꝯñā: q: ex quo argumẽtatio eſt ſubiectũ toti⁹ logice debet verificari in recto de principaliter cõtentis in logica quẽadmodum eſt ly vl'e.

¶ Nono arḡ. ſubiectũ ſcie dzeẽ terminus prio not⁹ etiã termin⁹ cõmuniſſimus vt dicũt cõditiones ſubiecti: ſed ſic non eſt de vl'i igit. q: alia docent in p̄dicabilib⁹ ante iſtum terminũ vl'e. Pro ſcd̃a pte pƺ ly terius eſt cõior. ḡ ly vl'e nõ eſt termin⁹ cõiſſimin⁹. ¶ In oppoſitũ arguit ꝑ eũdem logicã ponẽtẽ vl'e eſſe ſubiectũ libri predicabilium. In iſta q̄ſtione tot erunt articuli ſicut in aliis. ¶ Pro expeditione primi.

¶ Notãdũ eſt prio ꝙ iſti termini vl'e ⁊ ſingulare multipliciter opponũtur relatiue. Nã vl'e vno modo capitur pro vl'i in cauſando pro illo. ſ. ꝙ multorum ſp̄e diſtinctorũ eſt cauſa quẽadmodũ eſt ſol vel celum: ⁊ ſic deus eſt cã vniuerſaliſſima. Et ſingulare dr̄ ꝙ vnius eſt cã vel ſaltẽ paucorum. Secũdo modo capit vl'e ꝓ

Quot modis vl'e capitur.

vniuerſali in exiſtendo vel ſub alio v̓bo pro vniuerſali platonico imaginabat enĩ plato ſicut ei imponit Ariſt. ꝙ in qualibet ſpecie eẽt ponẽda

Ariſtoteles.

vna idea vniuerſalis que eẽt q̄dditas ⁊ tota eẽntia rei vt in ſp̄e humana eſſet ponenda vna idea communis conueniens cũ quolibet homine pticulari q̄ nec eſſet ſortes nec plato: ⁊ ſic de aliis hominibus. Et poſuit illam ſeparatã a ſingularibus ⁊ ꝑ hoc differt a modernis realibus ⁊ etiã per alia ⁊ talẽ ideã dicit principaliter ſignificari per terminum ſpecificum. Et per oppoſituƺ q̄d libet indiuiduum vocat ſingulare. Tertio modo capit vl'e put tñ vƺ ſicut totale vel aggregatũ ex pluribus ꝑtibus ordinem ad aliquod vnum. ⁊ ſic totus mundus dicitur eſſe vniuerſal: ⁊ eſt terminus collectiuus: ⁊ ſic cepit Johannes de ſacro boſco quando dicit vl'is mundi machina in duo diuiditur ⁊c. Et quelibet pars illius dicitur ſingulare. Quarto modo capit vniuerſale ꝓ ſigno vniuerſali diſtributiuo. ſ. pro tali ſigno oīs vel nullus. Et ſic dicit phs primo periermenias. oīs non eſt vniuerſale ſed vl'r ſignificat. Et per oppoſitũ ſingulare dr̄ ſincathegoreuma aptũ natũ ſingularizare

Joannes de ſacro boſco.

Phs.

ſingulariʒare terminū vt hic hec hoc. Quīto mō
capit̄ vl'e p ppōne vl'i ꝛ ſingulare p ppōne ſin
gulari:ꝛ ſic pprie nō dicunt̄ relatiue adinuicē.q꞉
iſta vl'is ois chimera currit nō hʒ ſingularē:q꞉
añꝗ aliq̄ ppō ſit ſingularis reſpectu alicuius
vl'is opʒ ꝙ ſubiectū vl'is vere p̄dicet̄ de ſubie-
cto ſingularis. Sexto modo capitur vl'e pro vl'i
ī predicādo ꝛ ſic capitur in propoſito. Et hec de
primo termino tituli queſtionis.

Quot modis ſubiectū capit̄.

¶ Notandū eſt ſcdo pro ſcdo
termino ꝙ iſte termin⁹ ſubiectū capit̄ octo mo
dis. in q̄tuoꝛ vltimis acceptionib⁹ accipit̄ ſe-
cunde intētionaliter. ꝛ in trib⁹ p̄mis p̄ie inten
tionaliter. ꝛ q̄rto mō accipit̄ aliq̄n prime ꝛ ali-
quando ſcđe primo mō capit̄ p illo circa ꝙ aliq̄
potentia vel habit⁹ v̄ſat̄. Scđo mō capit̄ vt idē
eſt ꝙ verna vel famul⁹:ꝛ ſic cepit philoſophus

Philoſophus.

p̄io politice cū dicit ꝙ ī q̄libet politia bñ recta
opʒ eē dñm ꝛ ſubiectū.i.famulū. Tertio mō capi
tur p illo ꝙ realiter ponit̄ ſub alioꝛ:ꝛ ſic paries
eſt ſubiectū tecti. Quarto mō capit̄ dupliciter
ſ.p̄me intētionaliter p illo cui inheret aliq̄ for-
ma ſiue ſubſtātialis ſiue accidētalis:ꝛ ſic cepit
philoſoph⁹ p̄mo phyſicoꝝ qñ dicit ꝙ materia p̄
ma ē ſubiectū trāſmutatiōis naturalis. ¶ Alio
mō capit̄ ſcđe intētionaliter p ſubiecto denoīa
tionis:ꝛ ſic ſig̃t terminos abſolutos vel cōnota
tiuos reſpectu quoꝝ alij termini denoīatiue p̄
dicant̄:ꝛ ſic de⁹ eſt ſubiectū bonitatis.i.iſte ter
minus bonitas p̄dicat̄ denoīatiue de deo. Quī
to mō capit̄ p ſubiecto enūciatiōis ꝛ tale ē tri-
plex.qđdā enūciatiōis quoddā diſtributionis.
qđdā locutionis vt pʒ in p̄io tractatu ſummu-
larū. Sexto mō capit̄ p ſubiecto alicui⁹ pꝛoprie
paſſionis quēadmodū dicim⁹ vl'e eſt ſubiectuʒ
reſpectu p̄dicabilis. Et p̄t accipi q̄drupliciter p
portionabiliter ad q̄tuoꝛ acceptiōes hui⁹ ter-
mini pprij. Et poſſunt fingi ex his q̄ dicentur

Ariſtoteles.

in capl'o de pprio. Septimo mō capit̄ p inferio
ri alicui⁹ ſupioꝛis:ꝛ ſic cepit Ariſto. in antepre-
dicamētis qñ dixit qñ alteꝝ de altero p̄dicat̄ vt
de ſubiecto ꝛc. Octauo mō capit̄ p ſubiecto at-
tributiōis. ꝛ iſta acceptio eſt ad ppoſitū et non
ſeptē prime ſcʒ p termino cui oīa cōſiderata in
tali ſcia de p ſe vel de p accidēs attribuuntur:ꝛ
iſte acceptiōes patēt in iſtis carminibus. Obie

Uerſus.

ctum. v̄na poſitum. ſub. cui qđ inheret. Qđ pus
eſt copula. proprij logicaliter infra. Quo ſimul
ars heret his ſunt ſubiecta quaterna.

¶ Notādū eſt tertio ꝙ ſubie-
ctum attributionis dʒ habere duplicē primita
tem in ſcia cui⁹ eſt ſubiectū ſcʒ primitatē conſi-
derationis.i.ꝙ oīa cōſiderata in tali ſcia cuius
eſt ſubiectū ad ipſuʒ reducant̄ ſcʒ ꝙ aliqua ſint
inferioꝛa ei⁹ aliq̄ eius paſſiones. aliqua paſſio
nes inferioꝝ aliqua obliquitates:que valent
ad eius cognitionē. Aliqua partes integrales
ſicut verbi cauſa. vniuerſale habet predicabile
tanꝗ paſſionē inferioꝛa habet iſtos terminos
genus ſpēs ꝛc. Et iſti termini iteꝝ habent paſ-
ſiones vt ly genus conſideratū vt eſt inferi⁹ ad
ly predicabile eſt paſſio hui⁹ termini gen⁹ put
eſt inferius ad vniuerſale. ꝛ de iſtis predicatur
in rectoꝛ de indiuiduo predicatur in obliq̄ cuʒ
hoc addito propter vt indiuiduū ſit propter vni
uerſale. quia non poteſt bene cognoſci quid eſt
vniuerſale niſi cognoſcatur q̄d eſt indiuiduum
q꞉ ei opponitur ꝛ oppoſitoꝝ eſt eadē diſciplina
Secunda primitas quā ſubiectū attributionis
debet habere primitas adeq̄tionis hoc ē ꝙ ſub
tali ratione formali in nulla alia ſcia conſidere
tur. ꝛ nō aſſignet̄ ſubiectū attributionis in vna
ſcia ſiue partiali ſiue totali vt ab altera idētice
vel intrinſece diſtinguatur ſed ſolū arguitiue:
propterea aſſignat̄ in ſciētijs cōiter vnus ter-
minus per quē arguit̄ ſciētias differre. q꞉ hoc

Regula logicalis.

nō poſſumus per ſubiectū inheſionis ex q̄ plu-
res ſcientie totales ſunt in eodē ſubiecto inhe-
ſionis nec p cōuenientiā eſſentialē ſcientiaruʒ
particulariū inter ſe poſſum⁹ hoc cōcludere q꞉
ſtat duas ſcias partiales. quaꝝ vna eſt logica:
ꝛ altera grāmatica magis conuenire eſſentiali
ter inter ſe ꝗ duas logicas ſed non in ordine
ad ſuū finē. vbi gr̄a. ſcia q̄ haberi p̄ōt de iſtis.

Uerſus alexādrin⁹.

¶ Qđ nomē pꝛium qđ nō ita ſit tibi notū ꝛc. ꝛ
indiuiduū eſt qđ de vno ſolo p̄dicat̄ magis cō-
uenit ꝗ ſcie q̄ habent̄ de iſtis duab⁹ p̄dicabi-
le predicat̄ de plurib⁹. ꝛ oīs diſcurſus bñ regu-
latus in barbara eſt formalis ɔña. tñ nō in oꝛ
dine ad eoꝝ finē ꝛ eſt vna imaginatio ſubiectū
attributionis ducere exercit⁹. q꞉ hʒ duces ſub
ſe:ꝛ illi iteꝝ alios ſub ſe. ſic eſt in ppoſito. ꝛ hic
loq̄mur de ſcia totali. q꞉ de ſciētia partiali dr̄ ꝙ
tot ſunt ſubiecta quot ſunt q̄ōnes ſcibiles. Sʒ
tunc forte dicis ꝙ grāmatica logica ꝛ rethorica
eſſent vna ſcia eo ꝙ tēdūt in vnū pricipē ſcʒ ſer-
monē:ꝛ ſic tota ſcia triuialis eſſet vna ſcientia.

¶ Ad hoc dicit̄ ꝙ tēdūt i vnū
finem remotū nec eſt incōueniēs ꝙ ſint vna ſci
entia capiendo ly ſcia collectiue quēadmodum
ſubalternans ꝛ ſubalternata pñt dici vna ſcia.

¶ Notādū eſt quarto ꝙ titu-
lus queſtionis poteſt habere. xlviij. ſenſus prī-
cipaliter poteſt habere octo ſenſus penes hoc
ꝙ vniuerſale a parte ſubiecti ī titulo poteſt ca-
pi pro vniuerſali in cauſando ꝛ p̄dicatū ex par
te huius termini ſubiectū qui poteſt variari ſe
cundū octuplicē acceptionem ei⁹:ꝛ ſic ſunt octo
ſenſus. prim⁹ ſenſus eſſet querere vtrū vniuer
ſale in cauſando eſſet famulus libri predicabi
lium. ꝛ ſic de ſex alijs acceptionibus predicati
poteris multiplicare ſex ſenſus. Poſtea poſſūt
habere alios octo ſenſus variando ſubiectum
ad ſecundaʒ acceptionē eius. et primus ſenſus
erit querere vtrū vniuerſale in eſſendo eſt ſub
iectum libri p̄dicabiliū. Secundus ſenſus erit
vtrum vniuerſale in eſſendo ſit famulus libri
predicabiliū. ſed quia iſte ſenſus non ſunt mul
tum difficiles eos relinquo. Griſarorio practi-
candos. Sed iſtoꝝ ſenſuum plurimi ſunt falſi
ſed tenebimus titulū queſtionis in ſenſu quo
vniuerſale capitur in ſexta acceptione ꝛ ly ſub
iectum in octaua acceptione et tunc dico ꝙ p̄ōt
habere duos ſenſus ex parte ſubiecti continue
tenendo predicatū ſignificatiue vel ſubiectum
tenetur materialiter. ꝛ tūc eſt ſenſus an ly vni
uerſale ſit ſubiectū libri predicabiliū vel ſigni-
ficatiue. ꝛ tunc eſt ſenſus an aliquod vniuerſa
le ſit ſubiectum libri predicabilium. ¶ Iſtis no

Ponitur ɔcl'ones.

tatis pono concluſiones. ¶ Prima eſt. ly vniuer
ſale eſt ſubiectū libri predicabiliū. patet habet
duplicem primitatem que requiritur ꝛ ſufficit
quia non tranſcendit limites libri predicabiliū
ꝛ omnia conſiderata in predicabilibus ordinā
tur propter ipſum. ¶ Secunda concluſio. aliqđ
vniuerſale eſt ſubiectū libri predicabiliū. Iſta
concluſio cū vno verbo ſequitur ex prima. Iſtis
non obſtantibus pono propoſitiones ſtātes in

veritate cū cōcluſionib⁹. Quarū p̄ria eſt. nō vl'e ⁊ nō vl'e ſunt ſubiectū libri predicabiliū. hoc pꝫ q2 quinq̄ ſyllabe hui⁹ termini ſunt non vl'e copulatim: ⁊ tñ ſunt ſubiectū predicabiliū igitur. Sc̄da nō vl'e et vl'e ſunt ſubiectū libri p̄dicabilium. pꝫ q2 iſte termin⁹ vl'e et vna ſyllaba eius ſunt ſubiectū libri p̄dicabiliū. ⁊ tñ ſunt vl'e ⁊ nō vniuerſale quemadmodum homo eſt homo et non homo: quia eſt homo ⁊ ſua anima.

Dubitatō.

¶ Dubitatur vtrū vl'e ſit genus ad oīa vl'ia: et ita p̄t q̄ri an iſte t'min⁹ gen⁹ ſit gen⁹ ad oīa gn̄a: ⁊ ſic pōt q̄ri an ſpēs ſit ſpēs ad oēs ſpēs. et ſic de alijs. Pro prima p̄te dubij.

¶ Notandum eſt q̄ aliqui tenent vl'e eſſe genus ad quinq̄ vl'ia: aliq̄ vero p̄dicabile. Sed q2 difficultas eſt ad nomen rōnabilius dicūt moderni. ſi iſti q̄nq̄ termini cōnotent modū p̄dicandi. tunc ſunt inferiores ad p̄dicabile: ⁊ ſic videt' cepiſſe porphirius: q2 ſemꝑ diffinit per p̄dicari vt pꝫ in gn̄e. gen⁹ eſt qd̄ predicatur. Sil'r ſpēs eſt qd̄ predicat'. et ſic de alijs q2 tūc ex quo vl'e nō hꝫ talē cōnotationē nō eēt genus ad iſtos terminos. Alio mō cōnotant tā tum modum ſupponendi: et tunc ſunt termini inferiores ad vniuerſale.

Porphirius.

¶ Notādū eſt ſc̄do q̄ aliquid dicit' eſſe gen⁹ ad aliud dupliciter ſm̄ aliquos. Uno mō tanq̄ ad ſuū q̄dditatiue inferi⁹. Alio modo tanq̄ ad ſuū ſignificatū. Primū mēbrum declarabit' in cap̄lo de genere ad ſecundū mēbrum req̄ritur q̄ tale ſit gen⁹ et ſignificet illud tñ hoc additū tanq̄ ad ſuū ſignificatū diminuit de rōne generis vel ſaltē non opꝫ q̄ ſit gen⁹ ei⁹ Sc̄dam partē addo: q2 nō oīno diminuit: q2 vl'e eſt genus ad iſtū terminū genus tanq̄ ad ſuuꝫ ſignificatū: ⁊ etiā verū genus eius. propter iſta diuiſio nō eſt oīno ſimilis huic. aialium. aliud viuum. aliud pictū: q2 ibi nihil idē eſt viuū ⁊ pictum: hic āt aliq̄d eſt genus reſpectu alicuius ⁊ genus ad illud tanq̄ ad ſuū ſignificatū. Correlarie ſequit' ex iſto q̄ ens eſt genus iſto modo ad oīa entia mūdi. Sc̄do ſequit' q̄ aial eſt gen⁹ ad bouē in aratro. Tertio ſequitur q̄ ſubſtātia eſt genus ad primū mobile. Quarto ſequit' q̄ ly coloratū eſt genus ad ly aial. Quinto ſeq̄tur q̄ inferius eſt gen⁹ ad ſuū ſuperius vt vniuerſale in ordine ad ſignū. Et in oībus iſtis correlarijs intelligo tanq̄ ad ſuū ſignificatū: tñ q̄ volunt negare fundamētū poſſunt dicere q̄ ad ſecundum mēbrum ſufficit ⁊ requiritur q̄ ſit genus verum reſpectu talis. ⁊ cum hoc ſignificet illud tale quēadmodum eſt vl'e in ordie ad iſtū terminum genus: et ſic ens non eſt gen⁹ ad oīa tanq̄ ad ſua ſignificata: q2 correlaria q̄ inducit vident' abſurda. difficultas tamen ē ad nomē.

Correlaria.

Pręterea vniuerſale ī titulo queſtionis poteſt capi ſignificatiue vel materialiter ⁊ ſecundum hoc habere plures ſenſus quib⁹ relictis: quia facile ſunt pono concluſiones. quarū prima eſt. Aliquod vl'e eſt genus ad quinq̄ vniuerſalia. patet animal eſt genus ad iſtos terminos bos leo numerādo quinq̄. Secunda concluſio. Nullum vl'e eſt genus ad oīa vniuerſalia. patet nō ly vniuerſale primo: quia non predicatur quidditatiue de iſtis terminis homo animal ⁊c. ergo non eſt genus ad illos. Et iſta concluſio eſt reſponſiua ad dubium immo vniuerſale non ē genus ad omnia de quibus predicatur eſſentialiter vere ⁊ vniuerſaliter vel ſaltem non accidentaliter patet: quia non eſt genus ad iſtos duos terminos vniuerſale ⁊ genus. Et eodem modo poſſumus probare q̄ nullum aliud vniuerſale eſt genus ad omnia vniuerſalia.

Cōcluſiones.

¶ Tertia cōcluſio. loquendo conſequenter ad eos q̄ concederent correlaria inducta aliqd̄ vl'e eſt genus ad oīa vniuerſalia tanq̄ ad ſua ſignificata. patet. ly vniuerſale eſt genus ⁊ ſignificat oīa vl'ia. ergo eſt gen⁹ ad oīa vniuerſalia tanq̄ ad ſua ſignificata: ꝯn̄a tenet ex terminis ex quo iſte terminus vniuerſale ſignificat iſtos terminos predicatur de eis accidentaliter quando ſtant materialiter et eſſentialiter quando ſignificatiue ſumuntur. ⁊ eodē modo reſpectu ipſiuſmet.

¶ Ex dictis ſequūtur correlaria. quorum Primum eſt. genus generaliſſimū eſt ſpecies. Correlarium.

¶ Secundū eſt vniuerſale in plus ſe habet q̄ genus generaliſſimū: tamē veritas huius copulatiue oē genus eſt vl'e: ⁊ non omne vl'e eſt genus: facile oſtendit vter iſtorū terminorum ſit ſuperior ad reliquum.

¶ Tertium correlariū. Differentia eſt ſpecies.

¶ Quartū. ſpēs ē ſpēs capiendo predicatum ſignificatiue qualitercunq̄ capiatur ſubiectum.

¶ Deinde r̄ndetur ad rationes. ¶ Ad primam concedo cōſequentiam: ⁊ nego falſitatem conſequentis.

¶ Ad ſc̄dm argumentum concedo q̄ genus eſt ſubiectū libri p̄dicabiliū ſil'r ⁊ ſpēs ⁊ propriū ⁊ accidens: tñ pro propoſitione ibi tacta ponam tres propoſitiones. Quarū prima eſt non q̄cquid predicatur de ſuperiore predicatur de inferiore eius patet. hoc complexū ſubiectum logice predicatur de ly argumentatio ⁊ de nullo inferiore eius. Inferunt' ꝑpōnes.

¶ Secunda propō. non quicquid p̄dicatur de ſuperiori ſignificatiue ſumpto predicatur de inferiori eius. patet ly ſcutū predicatur de iſto termino coloratū et de nullo inferiori eius: imo non de diſiuncto compoſito ex omnibus inferioribus eius: q2 hec eſt vera. hoc coloratū eſt ſcutū demōſtrando ſcutum tribus coloribus eque ſuperficialiter coloratum. tamen hec eſt falſa. hoc albū vel nigrum vel rubeum eſt hoc ſcutū poſito q̄ tales colores ſint. Et hoc eſt facile cognitu ſi intelligas veritates diſiunctiuarum. ¶ Tertia propoſitio. quotienſcunq̄ aliquod predicatur. predicatur de aliquo ſuperiori ſignificatiue ſumpto de predicamento ſubſtātie illud dicitur de aliquo inferiori ei⁹ patet inductiue. Poteſt tamen cadere difficultas de virga cuius vna medietas eſt mortua ⁊ altera viuit: tamen illa eſt phyſica ⁊ dico q̄ nihil eſt. immo due ſubſtantie. ¶ Ad tertium reſponſum eſt in notabilibus. ¶ Ad quartum nego antecedens. ⁊ ad probationem concedo antecedens et nego conſequentiā: quia arguitur a pluribus ſuppoſitionibus determinatis reſpectu partium multitudinis. in ordine ad vnā determinatā reſpectu totius multitudinis. Sed ex illis oportet concludere q̄ cuiuſlibet ſcitie

vle eſt ſubiectū quam concedo ex qua non ſeqtur vniuerſale cuiuſlibet ſcientie eſt ſubiectū.

¶ Ad quintum cōcedo ꝙ predicabile eſt ſubiectū libri predicabiliũ nec hoc eſt incōueniens plura eſſe ſubiecta cōuertibilia quemadmodū cōſequentia ⁊ argumentatio ſunt ſubiectum totius logices et conuertibilia omnia in propoſito reputantur ſynonyma: tamen facta fuit vna ratio talis ꝙ iſte liber denominatur liber predicabiliū. ergo predicabile eſt ſubiectum attributionis eius. Illud argumentum probaret euclidē eſſe ſubiectū geometrie.

¶ Ad ſextum dicitur ꝙ quodlibet illorum eſt ſubiectum libri predicabilium ſed precipue mentale.

¶ Ad ſeptimū cōcedo ſequelam ⁊ nego falſitatē cōſequentis. Et ad probationem cōcedo qḋ eſſet vniuerſale ⁊ vlteri' conceditur ꝙ vniuerſale eſt paſſio vl'is. nec ſequit idem eſſe paſſionē reſpectu eiuſdē capiēdo etiā ſignificatiue vl'e ſicut ly vl'e. Et ad improbationem illa paſſio cōtinet ſub ly vl'e ſi ly vl'e capiatur materialiter: nego ſilr ꝙ ptinet ſub pprio.

¶ Ad octauum nego cōſequētiam ⁊ ad ꝓbationē dico ꝙ nō oportet ꝙ verificetur in recto de principaliter cōſideratis: ſʒ ſufficit obliquo. ¶ Ad nonū ⁊ vltimū cōcedo maiorem ⁊ nego minorē. Et ad ꝓbationē ſubiectū dʒ eſſe termin' pmo notus: diſtinguo vel ſi ly prio dicat prioritatē tpis vel ordinis ⁊ ſic nego. vl' vt tm̄ valet ſicut principaliter ⁊ ſic cōcedo. Et ſubſumendo in tali ſenſu nego minorē. Et qñ dr ly termin' eſt cōior. diſtinguitur vel in predicādo ⁊ ſic conceditur: vel de adequate conſideratis ī hac ſcientia. ⁊ ſic negatur.

Queſtio. ¶ Queritur quarto vtꝝ diffinitio vl'is ſit bñ poſita in qua dr vl'e eſt equiuocum incōplexū cathegoreuma formaliter cōe. Et arguit ꝙ nō ſeqret ꝙ ly hō nō cēt vl'e ſʒ ꝯña eſt falſum igitur ꝯña pꝫ: q2 eſt equiuocum.

¶ Secundo arguitur corpus aīatū eſt vl'e. ⁊ tñ eſt ꝗd cōplexū. ergo nō opꝫ eē incōplexum. maior eſt porphirij in arbore.

Diffinitio ¶ Tertio arguitur. albū pure adiectiue tētū eſt vl'e. ⁊ tñ eſt ſincathegoreuma quod patet q2 nō pōt reddere ſuppoſitū verbo ſignificatiue ſumpto: ergo male ponitur cathegoreuma. ⁊ eodem modo poteſt quis argumentari de obliquis.

¶ Quarto arguitur. ꝓbando ꝙ albū pure adiectiue ſumptū nō eſt vl'e: ⁊ hoc ſic nō eſt p̄dicabile ergo nō eſt vl'e. ꝯña tʒ a conuertibilibus. ꝓbat aña nō pt eſſe p̄dicatū propoſitionis: ergo nō eſt p̄dicabile: conſequentia tenet. q2 qḋlibet predicabile debet predicari de ſubijcibili. Forte dicis nō pōt eſſe predicatū ſolitarie bñ tamen cū addito. Contra ſeqretur ꝙ hoc ſignū oīs eſſet vl'e. ſed cōſequēs eſt falſum ergo ⁊ antecedens ⁊ patet conſequētia. q2 lʒ nō poteſt predicari ſolitarie pōt tamen cū addito.

¶ Quinto arguitur. Sequeretur ꝙ ly ens eſſet vniuerſale: ſed conſequens eſt falſum: ergo ⁊ antecedens. ⁊ patet conſequētia per totā diffinitionē diſcurrendo, ſed falſitas conſequētis oñditur per Ariſtotelē. iiij. tho picorum dicentem. Si illud qḋ ſequitur ad oīa aſſignetur eſſe genus mala eſt aſſignatio ⁊ exemplificat ipſe de ente. Ariſtoteles.

¶ Sexto arguitur. ſequeret ꝙ de' eſſet vl'e ſed cōſequens eſt falſum. ergo ⁊ añs cōſequētia clara eſt ⁊ cōſequentis falſitas patet dupliciter. Cū primo: q2 tunc poneret in p̄dicamento ſed hoc eſt falſum eo ꝙ non eſt ens finitum ⁊ limitatum. Tum ſecundo: quia nō dicitur de his coniunctim ſingulariter de quibus diuiſim ſingulariter predicatur.

¶ Septimo arguitur. ſequeretur ꝙ aīatū hac aīa nō eēt vl'e: ſed cōſequens eſt fl'm: ergo ⁊ añs: ⁊ ꝓbo cōſequētiā: q2 nō ē formaliter cōe ſed falſitas cōſequētis oñdit: q2 ei nō repugnat ſupponere pro plurib': q2 ſupponit pro capite ſortis ⁊ pede ei'. Et ſi dicas ſunt idē equalenter volo eādē aīam nūero ponere ī ſorte ⁊ platone iā predicat de vtroq3 illoꝝ vl' ſaltem de pronominibus eos demonſtrantibus.

Martin' magiſter. Georgi'. ¶ Octauo ſic arguitur martinus magiſtri cōtra Georgiū: huic termino albū hac albedine ſupponere pro plurib' repugnat. ex ſuo mō ſignificādi formali ſupponere ꝓ pluribus realiter diſtinctis: ergo ſibi repugnat ex mō ſuo ſignificādi formali cōſequētiā relinquit notā. Tamē poteſt ꝓbari a ſuperiori ad inferius negatiue cū diſtributiōe ſupioris ⁊ añs ſeqtur ꝑ aduerſarios cōcedentes ꝙ ē terminus cōis.

¶ Nono arguitur ſic. nullum indiuiduū eſt p̄dicabile ꝓprie dictū. ſed album hac albedine vel a ſuo loco eſt predicabile proprie dictum. ergo nō eſt indiuiduum. minor pꝫ q2 predicatur aptitudinaliter de pluribus.

¶ Decimo arguit. cōtra hoc ꝙ hoc albū eſt vl'e: q2 vel eſt gen' vel eſt ſpēs et tūc habebit pro indiuiduo ſub ſe albū hac albedine: ſed hoc nō. ¶ probat poſito ꝙ eadē albedo nūero ponat in aſino ⁊ in hoīe iſta eſt falſa. oē albū hac albedine eſt hoc albū. ſed hoc eſt de ratione ſuperioris predicari vniuerſaliter. ⁊ vere extremis ſupponentibus de inferiori dedūctis alijs impedimentis igitur.

¶ Undecimo arguit. Iſti termini ipertinēter ſe hñt albū hac albedine ⁊ hoc albū. q2 nō oē albū hac albedine ē hoc albū put arguit argumētū p̄cedēs nec oē qḋ ē hoc album eſt albū hac albedine in caſu faculi. ⁊ ſic dicere eſt cōtra naturā ſuperioritatis et iferioritatis.

¶ Duodecimo arguitur. hec arbor eſt indiuiduū. ergo ly hoc albū cōſequentia tenet per ſimile. ⁊ añs eſt Ariſtotelis in p̄dicamēto ſubſtātie. Forte dicis non ē ſīle in t'mis abſolutis ⁊ cōnotatiuis. Cōtra hoc idē eſt indiuiduum ⁊ terminus cōnotatiu'. patet q2 vtrūq3 ſignificatū ſingularizat pro materiali ⁊ formali: q2 idē eſt ſignificatiuum materiale ⁊ formale huius termini idem. ¶ In oppoſitum arguitur per communem logicam. In iſta queſtione tot erunt articuli ſicut in alijs. Ariſtoteles.

¶ Notādū eſt primo ꝙ circa quidditatē ipſius vniuerſalis duplex ē opinio nūc currens. ⁊ t'tia rōnabiliter addit. Prio Georgi' ſic diffinit. vl'e in p̄dicādo ē cathegoreuma Quid vniuerſale. Georgi'.

incõplexum vniuocũ formaliter cõe. Unũ dicit il
lud eſſe formaliter cõe cui ex mõ ſignificãdi for
mali nõ repugnat ſignificare plura eẽntialiter
diſtincta diuiſiȝ ⁊ vniuoce. Et vocat modũ ſigni
ficandi formalẽ modũ ſignificãdi rõne cui⁹ ter
minus ponit̃ in predicamẽto. Et talis ẽ triplex
Quidã abſolutus: ⁊ ille idẽtificatur cũ mõ ſigni
ficandi formali. Quidã adiectiuus vt albus ni
ger. Quidã cõnotatiu⁹ vt dñs ſeru⁹. Ex iſto pa
tet ꝙ mod⁹ ſignificãdi formalis in ꝓpoſito nõ
diſtinguitur cõtra modũ ſignificandi acciden
talem. Preterea dicit penas aliud attẽdit̃ ter
minum eſſe vniuerſalẽ ⁊ eſſe idiuiduũ ⁊ penes
aliud terminũ eſſe cõeȝ ⁊ ſingularẽ. quia ad ter
minum eſſe vniuerſalẽ vel indiuiduũ attendit̃
penes modũ ſignificandi formalẽ ſed ad termi
num eſſe cõem vel ſingularẽ attenditur penes
modũ ſignificandi abſtractiuũ. Secundo diffe
runt. quia terminus cõis vel ſingularis non ex
cludit cõplexionẽ vniuerſalẽ ⁊ indiuiduũ exclu
dunt. Ultimũ dictũ eſt cõforme cuilibet opinio
ni. Poſtea infert aliq̃d eſſe vniuerſale ⁊ nõ eſſe
terminuũ cõem vel ſingulare: vt pȝ de adiectio
adiectiue ſumpto. Secũdo infert ꝙ aliq̃d ẽ vni
uerſale qđ eſt terminus ſingularis. vt patet de
ſubiecto hui⁹ hoc albũ currit: ſed ly hoc albũ eſt
terminus ſingularis capiẽdo ſingulare ꝓ ſub
iecto ꝓpoſitionis ſingularis. ⁊ capit̃ ibi ſingu
lariter pro illo quod ſignificat ſubſtractiue. q̃
ſingularizatur pro materiali et non formali ſi
gnificato. ⁊ ſic in eo ſeruatur ratio vniuerſalis.

¶ Notãdũ eſt ſcđo ꝙ hec opi
nio non placet Martino magiſtri et ponit aliq̃
argumenta cõtra eã q̃ ſoluent̃ in fine q̃õnis. Et
alr̃ diffinit vniuerſale in predicãdo ſic. Ule eſt
termin⁹ incõplexus vniuoc⁹ cõis nõ de oĩb⁹ q̃d
ditatiue dicibilis nat⁹ ꝟificari de aliq̃ median
te hoc verbo ẽ̃t et de cõiunctim acceptis plr̃ de
quib⁹ diuiſim acceptis verificat̃ ſingulariter.
dicit̃ nõ q̃dditatiue dicibilis de oĩbus ad diffe
rentiã huius termini ens q̃ predicat̃ de ꝓnoĩe
vel de pronoĩbus demõſtrante vel demõſtran
tibus res quaſcũq̃ q̃dditatiue id nõ eſt vlẽ etiã
ſi predicet̃ denoĩatiue de oĩbus bñ eſſet vlẽ vt
patet de paſſionib⁹ entis. Dr̃ notãter nat⁹ veri
ficari de aliq̃ mediãte hoc verbo ẽ̃t ꝓpter tales
termios chimera. hircoceru⁹ tragelaph⁹ ⁊ alios
Et id nõ oportet ꝙ verificet̃ mediãte hoc ꝟbo ẽ
vt patet de iſtis terminis generandũ ꝓducẽdũ
preteritũ futurũ q̃ non verificant̃ mediante hoc
verbo eſt: ſed ẽ̃t. Et infert oẽs tales terminos
eſſe vniuerſales nõ demõſtratũ nõ ſignificatũ
nõ ſupponens. Et dr̃ de his cõiunctim acceptis
ꝓpter iſtũ terminũ eſſentia diuina. ⁊ iſtũ termi
num de⁹. q̃ lȝ cõcedat̃ pr̃ eſt deus filius eſt de⁹
ſpirituſſanct⁹ eſt de⁹. Iſta tñ nõ cõcedit̃. pr̃ ⁊ fi
lius ⁊ ſpirituſſanct⁹ ſunt dij. Et etiã dicit primã
opinionẽ peccare declarando terminũ cõem q̃
ſm eã ly eſſentia diuina nõ eſſet termin⁹ cõis ſi
militer nec ly de⁹ qđ eſt falſum cũ nõ ꝑdicẽtur
de plurib⁹ eẽntialiter diſtinctis. Poſtea dicit ꝙ
aliq̃ dicũt in diffinitiõe termini cõis ex mõ ſigni
ficandi formalis loco hui⁹ ex mõ ſue ſignifica
tionis ſed in hoc dicit ipſi fallunt̃. Nã aĩa tunc
hac aĩa eſt termin⁹ cõis ⁊ tñ ex mõ ſuo formali
ſignificãdi ſibi repugnat ſignificare plura. ſed
iſta argumẽta parui momẽti ſunt q̃ prima opi
nio tȝ ꝙ termin⁹ cõis ẽ cui nõ repugnat ex par
te ſue ſignificatiõis accipi pro plurib⁹ eẽntiali
ter diſtinctis. modo dico ꝙ non repugnat huic
termĩo deus. ſimiliter iſti termino eſſentiã di
uina vel perſona diuina ſupponere pro plurib⁹
rebus eſſentialiter diſtictis quantũ eſt ex par
te ſue ſignificationis ſed defect⁹ ꝓuenit ex par
te rerũ ſignificatarũ. Ad aliud vbi dicit aliq̃ di
cũt formaliter cõe in diffinitiõe termini cõis ni
hil cõtra primã opinionẽ q̃ hoc nõ ponit. Et di
cit terminus cõis attendit̃ ex parte modi ſigni
ficandi materialis. Sȝ qñ aliq̃s ita diceret ſuũ
argumẽtũ nõ oñdit oppoſitũ ſcđm ſic dicentes.
Et qñ ipſe arguit. animatũ hac aĩa predicatur
de plurib⁹ diſtinguo vel ratione ſignificati for
malis ⁊ hoc negarẽ vel ratione ſignificati mate
rialis ⁊ ſic concederẽ ⁊ tunc ſi inferant ergo nõ
eſt termin⁹ cõis negarẽ cõſequentiã cum cõſe
quente.

¶ Notãdum tertio ꝙ preter | Tertia vniuerſal diffinitio
iſtas diffinitiones ponit̃ tertia ſic. vlẽ eſt vni
uocũ incõplexũ cathegoreuma cõe hñs tñ cõ
notationem vni⁹ predicamẽti conditionaliter.
Dicit̃ primo vniuocũ q̃ equiuocũ nõ eſt vniuer
ſale inquantũ huiuſmodi: ſed bene vniuerſalia
Dicit̃ incõplexum ad differentiã incõplexorum
que ſecundũ vſum philoſophorum non ſunt vni
uerſalia. Et per cathegoreuma intelligitur ca
thegoreuma ſignificatione. Dicitur cõe ad dif
ferentiã termini ſingularis qui reſpectu ſigni
ficati in ordine ad qđ eſt ſingularis non eſt vni
uerſale nec terminus cõis. Dicit̃ habẽs tñ ⁊c.
propter iſtã terminũ cenans q̃ non eſt vniuerſa
le ſed vniuerſalia cũ habeat cõnotationes duo
rum predicamentorũ vt in predicamentis pate
bit. Et dico ꝙ de virtute ſermonis ſufficeret di
cere vniuerſale eſt incõplexũ cõem habens cõ
notationem vnius predicamenti: q̃ vniuocum
nihil excludit cum quodlibet equiuocuȝ ſit vni
uocum. nec oportet dicere cathegoreuma: q̃ ſin
cathegoreuma nõ eſt proprie terminus: immo
neq̃ cõplexum eſt terminus propriiſſime capiẽ
do ⁊ ſic ſufficeret dicere vniuerſale termin⁹ cõ
munis habens tantũ cõnotationẽ ⁊c. Sed iſtõ
non adeo clare explicat diffinitum propterea | Diffinitio vniuerſal ſufficiens
ponimus reſiduos. Et iſte terminus eſt cõmu
nis cui nõ repugnat ⁊c. ſicut dicit prima opinio
Et licet ly eſſentia diuina per nullam potentiã
poſſet ſupponere pro pluribus eſſentialiter di
ſtinctis defectus eſt ex parte rei ſignificate nõ
tamen ex parte termini ſignificantis quemad
modum ariſtoteles diceret de iſto termino ſol
⁊ ſecundum rei veritatem de iſto diſiuncto ſor
tes vel chimera non ſtando incõplexione quod
per nullam potentiã poteſt ſupponere pro plu
ribus: ⁊ tamen eſt terminus cõmunis. Et poni
tur eſſentialiter diſtinctis quia ly eſſentia diui
na repugnat ex parte ſue acceptionis ſuppone
re pro pluribus licet de facto ſupponat pro plu
ribus perſonis. Ex iſto ſequit̃ ꝙ quodlibet vni
uerſale eſt terminus cõmunis: ſed non contra
prima pars patet quia ponitur in diffinitione
eius in recto. Secunda pars patet quia cõmu
nis non excludit complexionem niſi capiatur ꝓ
prie vniuerſale vero excludit ⁊ nulla alia ẽ dif
ferentia ſecundum duas vltimas opiniones. | Scđe opinio no declar eſt.
Differentia iſtarum opinionum patet per pro
poſitiones ad quas reſponderent. Nam prima
opinio concedit ꝙ deus eſt vniuerſale. Secun
do concedit ꝙ ens eſt vniuerſale. Tertio ne
garet ꝙ album hac albedine eſſet vniuerſale.
quarto negaret tales terminos infinitos eſſe
vniuerſalia. Secunda opinio negaret duas pri

mas ⁊ concederet ſecundas. Sed tertia opinio reſponderet ſicut prima niſi ad tertiã propoſitionem ⁊ ſic particulariter vtriꝗ ↄtradico imitando vſum cõmunẽ ſicut Ariſtoteles probat diffinitionem ſcire. Sed contra ſecũdã opinionem inſtatur. Primo per hoc ꝙ dicit mediante hoc verbo poteſt. primo chimera eſt quid complexum vt poſtea dicetur. Secundo tales termini generandũ producendũ non excluduntur ab alijs diffinitionib⁹: patet per particulas iſtarum diffinitionum ⁊c. poſſunt ſupponere mediante hoc verbo eſt: vt demõſtrando antichriſtũ verum eſt dicere: hoc eſt generandũ vel producendum. Et ſic demonſtrãdo adã preteritũ verũ eſt dicere hoc eſt genitum eo ꝙ tales termini annexam ampliationẽ habẽt. Etiã ſol nõ eſſet vniuerſale ſecundũ opinantem quia nõ dicitur de his cõiunctim pluraliter de quibus diuiſim ſingulariter vꝫ eo ꝙ non habet plurale. Et ſi dicas deus põt facere plures ſoles ⁊ nõ plures deos hoc eſt dictu quia defectus non eſt ex parte impoſitionis. Etiã deus poteſt admitti in plurali numero apud peritos admittitur ſecundo non poteſt rõnabiliter reſponderi de iſto diſiuncto ſortes vel chimera. Tertio gratis addit illã particulam. Et ſimiliter de ly ens ⁊ contra cõmunẽ vſum vbi opinio cõmunis querit in predicamẽtis, an ens ſit genus ad ly ſubſtantia. Aliqui tenent ꝙ ſic. alij vero non ⁊ omnes currunt ex falſo preſuppoſito per hanc opinionẽ. Etiaꝫ talis terminus infinitus eſt cõplexus. et eſto ꝙ eſſet incõplexus difficile eſt dicere ꝙ predicabile eſt generaliſſimũ ⁊ ſpecialiſſimum de quibus queritur in capitulo de genere.

Improbat auctor ſecundaꝫ opinionẽ.

Triplex ꝓdicabilis acceptio ſcḋm primam ⁊ tertiam opiniones.

¶ Notandu eſt quarto ꝙ predicabile ſecundũ primã ⁊ tertiam opiniões tripliciter accipitur. Uno mõ largiſſime pro omni illo quod ſecundu ſe vel ſuum ſinonimũ poteſt eſſe predicatũ propoſitionis. Secũdo mõ capitur large ꝓ incõplexo vniuoco nato predicari ꝺ aliquo ſecundũ ſe vel ſuum ſinonimũ ⁊ ſic cepit p.h. in principio predicabiliũ ⁊ in omnibus ãte dictis ly vniuocũ capitur large: qꝛ in mentalib⁹ nõ eſt vniuocatio ꝓprie. Et iſtis modis nõ conuertitur cũ ly vle. Tertio mõ capit̃ ſtricte ⁊ ſic ẽ cathegorcuma in cõplexum vniuocũ formaliter cõe natũ ꝓdicari de plurib⁹ ⁊ hoc ſm primã opinionem ⁊ ſm tertiã declaratũ eſt. Secunda opinio adderet quartã acceptionẽ per quã excluderet trãſcendens ⁊ ly deus. ¶ Iſtis notatis ponitur vna cõcluſio eſto ꝙ due prime opiniões nõ ſunt demonſtratiue improbate tertia eſt rationabilior: patet ex predictis.

In mẽtalib⁹ non eſt ꝓprie equiuocatio.

Tertiam opinionẽ ceteris ꝓponit.

¶ Dubitatur prio an omnis complexio ĩpediat rationẽ predicabilis ſicut ꝓtendunt diffinitiones. Et arguit̃ primo ꝙ non. Corpus animatum eſt predicabile vt patet in arbore porphirij ⁊ tamen eſt qd cõplexũ igitur.

¶ Secudo arguitur. Non eſt maior ratio ꝙ complexio impediat rationem ꝓdicabilis ꝙ incomplexio. ſed ſecundum nõ impedit: ergo neꝗ primum.

¶ Tertio arguitur. Currit eſt predicabile quia ponit̃ in ꝓdicamento actiõis ⁊ non tanꝗ indiuiduum ⁊ tñ non eſt quid complexũ igit̃. Si neges ꝙ ponatur in ꝓdicamẽto. tunc nulla ſunt verba in predicamẽto actiõis.

¶ Quarto arguitur. Deus eſt predicabile et eſt quid complexum complexiõe diſtante: igitur minor patet ſecundum eos qui tenent propoſitionem increatam.

¶ Quinto arguitur. iſte terminus album ſubſtantiuatus eſt predicabile ⁊ tamen eſt quid complexum igitur. In oppoſitum eſt communis logica. Pro iſto.

¶ Nota ꝙ iſtud dubiũ vnum preſupponit ⁊ aliud dubitat. Unde cõplexio ſic diffinitur eſt aggregatũ mentale ex plurib⁹ cõceptibus vel ex plurib⁹ actibus vel ex actu ⁊ cõceptu ſe habẽtib⁹ adinuicẽ ſicut determinatio ⁊ ſuũ determinabile vel aggregatũ mentale ex coniungenti ⁊ ſuis congrue coniunctis vel aliquod huiuſmodi cõplexo ſubordinatũ. Dicitur habentib⁹ ſe adinuicẽ ſicut determinatio ⁊ ſuũ determinabile: qꝛ ad hoc ꝙ duo conceptus ſimplices faciãt cõplexionẽ requiritur ꝙ mutuo ſe determinent vel coniungantur adinuicẽ mediante aliquo cõiungenti. Et dicitur notanter cõiungenti ⁊ nõ cõiunctione qꝛ coniungens interdum eſt cõiunctio interdũ verbũ interdũ ꝓpoſitio. Et diuiditur cõplexio. Quedã eſt diſtans: quedaꝫ eſt indiſtans. Cõplexio diſtans eſt cui⁹ extrema diſtant per aliqđ cõiungibile ⁊ tale eſt duplex. nã quoddã eſt propoſitionale: aliud nõ propoſitionale hmõi plerũꝗ vocatur indiſtans capiendo indiſtãs vt diſtinguit̃ contra diſtans propoſitionale. Cõplexio indiſtans eſt cui⁹ partes ſe habent ſicut determinatio ⁊ ſuum determinabile ad inuicẽ. Ex iſto ſequitur ꝙ homo aſinus nec eſt diſtans nec indiſtans. Triplex ẽ cõplexio indiſtans. quedaꝫ cõpoſita: ex terminis cõnotatiuis: quedã ex abſolutis quedã ex abſoluto ⁊ cõnotatiuo. Tertiũ membrũ ſubdiuiditur. nã quedã eſt cõplexio ex tranſcẽdente abſoluto ⁊ termino cõnotatiuo. quedam ex termino abſoluto nõ trãſcendenti ¶ Tunc ponunt̃ ꝓpoſitiones Quartũ prima eſt Cõplexio diſtãs impedit rationẽ predicabilis de cõplexione ꝓpoſitionali. patet per Ariſtotelẽ in tertio capitulo primi tractatus predicamẽtoꝝ dicentẽ ſingula igitur eorũ que dicta ſunt ipſa quidem ſm ſe in nulla affirmatione dicuntur. Ad ſecundũ membrum eſt communis vſus. ¶ Secunda propoſitio. prima duo membra complexionis indiſtantis impediunt rationem predicabilis ⁊ non tertium: ⁊ iſtud vltimũ mẽbrum maxime habet veritatẽ quãdo terminus abſolutus eſt tranſcendẽs Prophirius tamen per ly corpus animatum videtur includere non tranſcendens tamẽ poteſt dici ꝙ ponitur loco termini nondum impoſiti: tamen tales termini in damaſco in tyro videntur eſſe ſpecies predicamenti vbi et per conſequens vniuerſalia ſed iſta non probari poſſunt ſed dependent ex vſu. Ex iſto pꝫ quõ oꝫ intelligi ly incomplexum in diffinitione vlis.

Complexionis diffinitio.

Quid requirit̃ ad hoc ꝙ duo cõcept⁹ ſimplices faciãt cõplexionem.

Coniungibile duplex.

Cõplexio indiſtans quid eſt ⁊ quotuplex eſt.

Alia ↄplexionis diuiſio.

¶ Deinde reſpondetur ad rationes. ¶ Ad primã dictũ eſt in notabilibus. Ad ſecundã eſt vſus philoſophorum. Ad tertiaꝫ de ly currit reſpondetur multipliciter. Uno modo negando ꝙ ſit predicabile vel ponatur in predicamento. Et dicitur ꝙ Ariſtoteles quando poſuit verba in ꝓdicamento actionis hoc intellexit ratione participiorum ⁊ non ratione verborum. Aliter dicerent illi q̃ tenent verba adiectiua in mente concederent ꝙ eſt predicabile ⁊ ꝓ

Utrũ currit ſit ꝓdicabile et quõ intellexit ariſtoteles verba poni in ꝓdicamẽti actiõis rõne ſcꝫ participiorũ.

dicatur ſcdm ſe dicendo ſic. ſortes currit. iā idē terminus numero mētaliter eſt predicatū ⁊ copula. Tertio dicit̄ ꝙ eſt predicabile eſto ꝙ ſit cōplexum ⁊ tale nō impedit: qꝛ verbū ſubſtātiuū ⁊ participium ſuū magnā conuenientiam habēt cū tranſcendente ⁊ termino cōnotatiuo: ⁊ ſic eſt predicatū cum addito. vt ſortes eſt ens qd currit. ¶ Ad quartū conceditur aña: tamen ſubiectum ſtat materialiter: modo iſte terminꝰ deꝰ. non eſt propoſitio ſm aliquos. ¶ Ad quintū argumentum reſpondetur in dubio ſequente.

Duplex opinio circa hoc ſcꝫ album ſubordinetur conceptui cōplexo.

¶ Dubitatur ſecundo. An album ſubordinetur conceptui cōplexo. ad iſtud ſunt due opiniones. quarū prīa eſt. albū ſubordinat̄ cōceptui cōplexo: pbatur ſic. qꝛ ſi ſubordinaret̄ cōceptui incōplexo ſeqretur ꝙ ly albū ſecundum eundē conceptū ſupponeret ⁊ cōnotaret: conſequēs eſt falſum: qꝛ tūc ſuppoſitio eēt cōnotatio. ⁊ pbo cōſequentiā: qꝛ hic cōceptus ē ſuppoſitio demonſtrādo cōceptū huius termini albū: ⁊ hic conceptus eſt cōnotatio ergo cōnotatio eſt ſuppoſitio: cōſequētia eſt ſillogiſmus expoſitorius. Et veritates premiſſarū patēt per opinantes. ¶ Secūdo ſi ſic ſeqretur ꝙ ei correſponderet vnus cōceptus repreſētatiuꝰ ſubſtātie ⁊ accītis. conſequens eſt fl̄m. qꝛ ſubſtantie ⁊ accidentis nō eſt idē cōceptus. ¶ Ad primum reſponderent aduerſarij concedendo illatum.

Secunda opinio.

¶ Ad ſecundum dicerent nō eſſe inconueniens eundem terminū cōnotatiuū ſubſtantiā ⁊ accidens ſignificare vt pꝫ de idē. de abſoluto foret eſſet inconueniens. alij dicerent ꝙ ly albū ſubordinatur conceptui incōplexo repñtatiuo confuſe ſubſtantie ⁊ albedinis eius: qꝛ niſi ſic ſeqretur ꝙ nullū haberemus cōceptū cōnotatiuū extrinſece conſequens videt̄ inconueniens: qꝛ tunc nulla haberemus predicamēta mentalia cōnotatiua: qd pbatur: qꝛ cuilꝫ termino cōnotatiuo rñdet duplex cōceptꝰ in mēte p aduerſariū quoꝝ neuter eſt cōnotatiuꝰ: qꝛ ſi aliqs illoꝝ eēt cōnotatiuꝰ ille iterū cōpleret ex cōceptu ſꝫ quē ſupponeret: qꝛ ex conceptu ſm quē notaret. Secundo ſequeret̄ ꝙ albū illa ſignificaret equoce patet: qꝛ ſignificat illa mediantibꝰ diuerſis cōceptibus totalibꝰ nō ſynonimis: igit̄ equiuoce Et iſte rationes ſunt efficaciores rationibꝰ aduerſarioꝝ: ꝰ cōcedo ꝯcluſionē quā ptendunt.

¶ Dubitatur tertio. An ly album adiectiue ſumptū ⁊ ſubſtantiuatū eandē rem ſignificet adeqte. Ad illud cōiter dicit̄. ꝙ nō qꝛ albū ſubſtantiuatū ſubſtantiā albā ⁊ albedinem ſignificat. nec obſtat illud Ari. albū ſolam qualitatē ſignificat qꝛ hoc intelligit̄ de ſignificato formali cōnotato. ſed albū adiectiue ſumptum albedinē ſolū ſignificat: qꝛ ſi ſignificaret albedinē ⁊ ſubſtātiā albā: iā nulla eſſet dr̄ia inter albū ſubſtantiue ⁊ adiectiue tentū qd ē fl̄m Sed iſtud videtur mihi non intelligibile.

Johānes buridanꝰ.

¶ Contra hoc arguitur. Iſta eſt vera. hō eſt albus capiendo ly albꝰ pure adiectiue qꝛ vt dicit Johannes buridanus in prīo capitulo ſuarū ſuppoſitionum adiectiua adiectiue tenta poſſunt per ſe predicari. Dubium ē apud doctores. tenea tur ſic pro nūc. ſuppoſitio eſt rationalis ⁊ quando negaretur poteſt argumentum formari de iſta. ſortes eſt homo albus tunc cū iſta ſit vera. ſortes eſt albus: vel predicatū pro re alba ſupponit. vel pro nulla re alba ſi ſecundum ſequeretur ꝙ nō eſt vera. ſi primū

Adiectiua adiectiue poſſunt p ſe predicari.

ergo ſubſtātiam albam ſignificat ab inferiori ad ſuperius. ſimiliter in iſta. ſortes eſt hō albus ſolum predicatum pro ſubſtantia ſupponit: ergo ſubſtantiā ſignificat. Et ex q̄ ly albus eſt cathegoreuma ſignificatiōe ⁊ in recto ſubſtātiā ſignificat: quia alias iſta concederetur. ſortes eſt homo albedo nec valet dicere vnū eſſe cōcretum: ⁊ alterum abſtractum. quia hoc nō obſtat terminos eſſe ſinonimos vt patet de iſtis homo ⁊ humanitas.

¶ Secundo arguitur ſic ly albus pure adiectiue ſumptū eſt terminꝰ cōnotatiuꝰ: ergo habet duplex ſignificatū ſcilicet materiale ⁊ formale. cōſequentia tenet: quia implicatur in diffinitione termini cōnotatiui. antecedens patet. quia in iſta ſortes eſt albus monachus. ſunt duo termini cōnotatiui a parte pdicati vt cōiter dicitur igitur. propterea dicitur ꝙ ly albū pure adiectiue ſumptū ſubſtantiam ⁊ albedinem ſignificat ⁊ non ſolum albedinem quemadmodū ſi caperetur ſubſtantiue: ⁊ tamē iſtud differentie eſt quia quando capitur ſubſtantiue poteſt reddere ſuppoſitū verbo: quando adiectiue minime: qꝛ de natura ſubſtantiui eſt reddere ſuppoſitū verbo. Deinde.

¶ Rñdetur ad ratiōes. ad primā nego ſequelā: ⁊ ad probationē dicitur ꝙ equiuocatio nō impedit: qꝛ ex quo idē equiuocū eſt vniuocū ſufficit vniuocatio ſecundū vnum conceptum. Ad ſecundum reſponſum eſt in notabilibus. Ad tertium conceditur maior ⁊ diſtinguitur minor ꝙ albus ſit ſincathegoreuma vel officio: ⁊ ſic conceditur vel ſignificatione ⁊ ſic negatur. Et eodem modo reſpondeatur ad ly viroꝝ Ad quartum nego antecedens. Et ad probationem non poteſt eſſe predicatū ꝓpoſitionis vno modo nego vt patet ex dubio precedenti. ſecundo modo diſtinguitur ꝙ nō poteſt eſſe predicatum propoſitionis vel ſine addito tranſeat vel cum addito negatur. tertio dicitur ꝙ ſufficit ꝙ eius abſtractum poteſt eſſe predicatum propoſitionis. Ad replicā contra ſecundā ſolutionem ſequeret̄ ꝙ ly oīs eſſet vniuerſale nego ſequelam: qꝛ non eſt ſimile: qꝛ nō habet reſidua cōditiōes cū non ſit cathegoreuma vniuocū. Ad quintū concederent prima ⁊ tertia opiniones. ⁊ ad improbationem per Ari. iiij. topicoꝝ. dicitur ꝙ illa propoſitio ſic intelligitur. Si illud qd ſequitur ad oīa aſſignetur eſſe genus ſupple ad oīa mala aſſignatio eo ꝙ nō eſt genꝰ ad terminos cōnotatiuos. Secundo opinio negaret ꝙ eſſet genus ⁊ excludit̄ per vnā particulam diffinitionis pono correlariū ſequens ex ſecūda opiōe qꝛ licet ly ens ſit cōmune ꝙ ly aīal: nō tamen ē generalius eo ꝙ nō eſt genus: qd ibi preſupponitur de virtute ſermonis. ¶ Ad ſextū cōcedo ſeqlam ⁊ conceditur ꝙ ponitur in pdicamētoꝰ ⁊ hoc ſm primā ⁊ tertiā opiniōes. Scđa opinio excluderet per vnā particulā diffinitionis ſcotiſte cōueniunt tñ cum ſcđa opinione: qꝛ excludūt per ens finitū. ¶ Ad ſeptimū concederet ſecūda opinio ⁊ vltima: ſed prima negaret ⁊ ad probationem qꝛ ei nō repugnat ſupponere pro pluribus diſtinguitur: vel rōne ſignificati formalis et ſic negaret vel ratione alterius ſignificati ⁊ ſic cōcederet. ¶ Ad octauā nego antecedens: ⁊ ad probationem q̄ putatur bona apud aliquos nego cōſequentiam ⁊ merito ⁊ concedo iſtam copulatiuam repugnat iſti termino album hac albedine ſupponere p pluribꝰ rōne ſignificati form

Ad cathegoreuma eſſe rle o portet ꝙ ſit cathegoreuma vniuocū

Dr̄ia inter eſſe cōmunē ⁊ eē generalius.

Copulatiua vera.

liſ: tñ ei nõ repugnat ſupponere pro pluribus ꝛ ſi dicas ſecunda pars infert cõtradictoriũ prime q2 arguit a ſuperiori ad inferiꝰ negatiue diſtinguitur vel cũ termino includẽte negationẽ quẽadmodũ eſt ly repugnat verũ eſt: ꝛ talis cõſequentia nihil valet. exemplũ in ſimili. non repugnat iſti termino deus vel hõ ẽ ex parte impoſitionis ſupponere pro pluribꝰ. ergo ei nõ repugnat ex parte ipõnis ſupponere pro duobus angelis ꝛ tñ ly plura eſt ſuperiꝰ ad ly duo.

A ſuperiori ad inferiꝰ cũ termino includente negationem ñ valet cõſequẽtia.

¶ Ad nonũ nego minorẽ oportet ſꝑ addere rõne ſignificati formalis. ¶ Ad decimũ cõcedo ꝙ ly hoc album eſt ſpẽs: ſed an iſte terminꝰ albũ hac albedine ſit inferius eiꝰ duo dico primo cõcedo ꝙ ẽ eius inferiꝰ: ꝛ qñ hoc improbas iſta eſt vera. oẽ album hac albedine eſt hoc albũ ſed ſuperiꝰ dꝫ ꝑdicari vlr ꝛ vere extremis ſupponentibꝰ de ſuo inferiori. cõcedo primã partem ꝛ diſtinguo ſecũdam ꝙ debet vere ꝑdicari vel reſpectu illius ſignificati reſpectu cuiꝰ attendit ſuperioritas ꝛ ſic bene cõcedo vel reſpectu alteriꝰ vel illiꝰ in obliquo ſumpti tñ addito ꝛ ſic nõ oportet.

De rõne ſupioris ẽ vere vlr ꝑdicari de inferiori.

Sꝫ ſufficit ꝙ iſta ſit vera. oẽ quod eſt hec albedo eſt albedo: ꝛ non ecõtra ꝛ ſic eſt hic. ſecũdo dico ꝙ album hac albedine non eſt inferiꝰ eius q2 de ratione ſuperioris eſt vere predicari de inferiori vniuerſaliter deductis ĩpedimentis logicalibꝰ quẽadmodũ nõ eſt hic. ſed dicitur ꝙ inferiꝰ ad ly hoc albũ eſt ly hoc albũ hac albedine demonſtrando idẽ per ly hoc ꝓ quo ſupponebat albũ hac albedine: ꝛ hic capio vlr large: q2 alias iſta nõ eſſet vlis: oẽ hoc albuꝫ hac albedine eſt hoc albũ vtrũq3 iſtorũ dictorum ſufficit primũ videtur magis cõforme menti prime opinionis: ſꝫ ſecundũ illi nõ repugnat: ꝛ prima ſolutio cõcederet aliqua que videnť abſurda que bene negaret ſecunda ſolutio. ¶ Ad vndecimũ diſtinguitur conformiter ꝙ ĩpertinenter ſe habẽt: vl reſpectu ſignificati formalis et ſic nego: vel reſpectu alterius ſignificati tranſeat. Secundo dico ꝙ nullũ illorum eſſet inferius ad reliquũ. ¶ Ad duodecimũ nego conſequentiã: quia non eſt ſimile. ¶ Et ad replicaꝫ de ly hec idem dicit ꝙ eſt indiuiduum quia ex quo ſingulariſatur pro materiali ſignificato: etiã pro formali ſingulariſatur. ex quo eſt idem et ſic dicitur ꝙ repugnat iſti termino albũ hac albedine ſupponere pro pluribus repugnat tamen iſtis terminis ſupponere pro alijs a demonſtratis. Idem hac idẽptitate: curuum hac curuitate ex quo ſignificatum formale in illis idẽptificatur cum materiali niſi dicatur ꝙ curuitas ſtat pro parte animalis ꝛ curuum pro toto.

De terminis in quibus ſignificatũ formale idẽptificatur cũ materiali.

¶ Sequitur de genere.

GEnus dr tripľr. Primo modo dicit genꝰ collectio multorum quodãmodo ſe habẽtium adinuicẽ ꝛ ad vnũ principiũ vt collectio eorũ q ſunt de eadẽ parẽtela ꝛ deſcendũt ab vno auo vt romani a romulo. Secundo dicit genus quod eſt principiũ vniuſcuiuſq3 generationis vt pater vl patria. Tertio mõ dicitur genus cui ſupponitur ſpecies vt animal cui ſupponitur homo. ꝛ hoc vltimo modo ſumitur hic ꝛ diffinit ſic. Genus eſt qð predicatur de plibus differentibus ſpẽ in eo qð qd: vt aial predicat de hoie ꝛ equo q̃ ſpẽ differũt. Ad cognoſcẽdũ hoc mẽbrum differentibꝰ ſpẽ opꝫ ſcire quot modis dr differẽs. vñ tot modis dr differens quot modis dr idẽ. Idẽ aũt dicit tripliciter ſcꝫ idẽ gñe: idẽ ſpẽ: ꝛ ideꝫ numero. Eadẽ genere ſunt quecũq3 ſub eodẽ genere cõtinent: vt hõ ꝛ equus ſub animali. Eadẽ ſpẽ ſunt quecũq3 ſub eadem ſpẽ cõtinẽtur vt ſortes et plato ſub hoie. Eadẽ nũero ſunt quoꝝ res ẽ vna: noia vero multa vt veſtis et tunica. Idẽ nũero dicit q̃druplicitet. ſcꝫ idẽ noie: idẽ diffinitiõe: idẽ ꝓprio ꝛ idẽ accñte. Eadẽ noie ſunt quoꝝ res eſt vna noia vo plura vt marcus tullius. Eadem diffinitione ſunt quorum vnum eſt diffinitio alteriꝰ. vt homo ꝛ aial rationale mortale. Eadẽ proprio ſunt quoꝝ vnũ eſt propriũ alterius: ꝛ conuertitur cum eo vt homo ꝛ riſibile. Eadẽ accidente ſunt quorum vnũ eſt accidens alterius. vt ſortes et albedo q̃ eſt in ipſo. Similiter differens dicitur tripliciter. ſcꝫ gñe ſpecie et numero. Differẽtia genere ſunt que ſub diuerſis generibus cõtinẽtur vt hõ ſub hoc gñe animal: ꝛ arbor ſub hoc genere plãta. Differentia ſpẽ ſunt q̃cũq3 ſub diuerſis ſpẽbus cõtinentur: vt ſortes ſub homine: et brunellus ſub equo. Differentia numero ſunt que faciunt diuerſum numerum vt ſortes ꝛ plato. Illud vero predicatur in quid quod conuenienter reſpondetur ad interrogationem factam per quid. vt ſi querat qd eſt hõ. conueniẽter rñdetur animal: ꝛ ſic aial ꝑdicatur in quid de homine. Aliter autem diffinitur ſic genus. Genus eſt cui ſupponitur ſpecies. Iteꝫ genus diuiditur in genus generaliſſimũ ꝛ genus ſubalternum. Genus gñaliſſimũ eſt ſupra quod non eſt aliud genꝰ ſuperueniens. vel ſic. Genus gñaliſſimuꝫ eſt qð cũ ſit genus nõ poteſt eſſe ſpecies. Et diuiditur in deceꝫ generaliſſima que ſunt ꝑdicamenta. ſ. ſubſtãtia qualitas q̃titas relatio actio paſſio ſitus habitus vbi ꝛ quando. Hec autem decẽ dicuntur genera generaliſſima quia nullum genus habent ſupra ſe. et licet ens ſit ſupra

ipſa tamē nō dicitur de ipſis vniuoce ſed equiuoce. ideo nō eſt genus. De his aūt nihil ad pn̄s dicetur. ſed in predicamentis de iſtis determinabitur. Genus ſubalternum eſt quod cum ſit genus poteſt eſſe ſpecies vt animal eſt genus hominis ⁊ equi ⁊ eſt ſpecies corporis animati.

Queritur vtrū diffinitio gn̄is ſit bn̄ poſita i q̄ dr̄ ē gen⁹ qđ predicaṫ de pluribus ⁊c. ⁊ arguiṫ primo ꝙ nō ſollus ſubſtātie eſt diffinitio: ſed genus nō eſt ſubſtātio ergo generis non eſt diffinitio. minor claret ⁊ maior eſt Ariſto. ⁊ ꝯn̄a equalenter i baroco trāſponendo maiorē in ei⁹ vīcē. Et per illđ boetij arguitur. ſola ſpecies diffinitur: ſed gen⁹ non eſt ſpecies: igitur.

¶ Scđo arṫ. Aliquod genus nō eſt in ꝓpōne. ergo non p̄dicaṫ ⁊ ſic diffinitio nō cōuenit oī ꝯtēto ſub diffinito. ⁊ ſi dicas apti tudine. Contra nullū gen⁹ eſt aptū natū p̄dicari de pluribus q: tūc opꝫ ꝙ ſit in plurib⁹ ꝓpōnibus. ⁊ ſi dicas ſm̄ ſe vel ſuū ſinonimū. aīalium nō eſſet gen⁹. ⁊ ſi dicas ſm̄ ſuū rectū coloratum pure adiectiue ſumptū non eſſet genus qđ falſum ē ſimpliciter. ⁊ diffinitio non conuenit iſti termino homo: tn̄ contineṫ ſub diffinito igitur minor patet: q: contineṫ ſub genere. et gen⁹ eſt diffinitum igitur.

¶ Tertio arguiṫ ſequeretur ꝑ hanc diffinitionē ꝙ hō eſſet gen⁹: ſꝫ ꝯn̄s eſt fl̄m ⁊ contra Porphiriū in arbore. ⁊ probo conſequētiam: quia predicatur de pronomine demōſtrāte deum ⁊ ſortem que ſpecie differunt. igitur.

¶ Quarto arguitur ſequereṫ ꝙ nō ſortes ſꝫ illā opinionē q̄ tꝫ aliq̄s termios infinitos eſſe incōplexos eſſet gen⁹: ſed ꝯn̄s eſt falſum ergo ⁊ an̄s ꝯn̄a pꝫ per articulos diffinitionis. ſed cōſequētis falſitas probaṫ ſic: q: ſi eſſet gen⁹: vel eſſet gn̄aliſſimū vel ſubalternū: ſꝫ nō hoc nec illđ igiṫ. ꝙ nō gn̄aliſſimū pꝫ ꝑ Ariſto. ponentē tm̄ decē gn̄a quoꝝ nullū eſt ly nō ſortes nō ſubalternū: pꝫ q: tūc hꝫ gen⁹ gn̄aliſſimū ſed hoc nō p̄t dari q: iſta eſt falſa. oīs non ſortes ē ſubſtātia. Et ſi velis cauillari de āte ꝙ nō eſt ens nihil eſt q: nō ſortes eſt terminus cōnotatiu⁹ ſuba abſolut⁹. Eodē mō p̄t ꝓbari ꝙ non cōtineaṫ ſub q̄titate ⁊ alijs predicamētis.

¶ Quinto arguitur ſequereṫ ꝙ iſtud diſiunctū ſortes vel brunell⁹ incōplexe ſumptū eſſet gen⁹. ſed cōſequēs ē falſuꝫ igiṫ. cōſequētis falſitas pꝫ q: nō p̄t hr̄e ſpēm ſpecialiſſimā: ⁊ cōſequētia pꝫ ꝑ particulas diffinit. dic.

¶ Sexto arguitur ſequereṫ ꝙ canis eſſet gen⁹: ſed cōſequēs eſt falſuꝫ ergo ⁊ an̄s ⁊ cōſequētia pꝫ q: predicatur de cane latrabili ⁊ de ſydere celeſti que differunt ſpecie.

¶ Septimo arguitur ſequeretur ꝙ hercules in ordine ad ſignificatū ſecūdariū eſſet gen⁹: ſꝫ cōſequēs eſt fl̄m ergo ⁊ an̄s ꝯn̄a patet q: p̄dicaṫ de ꝓnoibus demōſtrātib⁹ duas ymagines inſtar herculis ſpē differētes vt ſi vna eſſet nigredo ⁊ altera albedo qđ poſſibile eſt vel ſaltem cum hoc addito pictus.

¶ Octauo arguitur ſequereṫ ꝙ cōcept⁹ reflexus cōcept⁹ directi oīm aīalium eſſet gen⁹: ſꝫ cōſequēs eſt fl̄m: ergo an̄s. ⁊ cōſequentia pꝫ: q: eſt ſinonimū cū cōceptu directo q̄ ē gen⁹. an̄s pꝫ: q: cōcept⁹ nō vltimat⁹ hui⁹ vocis aīal eſt gen⁹ vt manifeſtū eſt. ⁊ ſignificat illa q̄ ſignificanṫ per vocē q: eſt ei⁹ naturalis ſimilitudo ergo ille cōcept⁹ reflex⁹ q̄ eſt naturalis ſimilitudo cōcept⁹ directi ſignificabit illa q̄ ſignificanṫ per cōceptū directū igiṫ. falſitas cōſequētis pꝫ q: nō repreſentat niſi vnū accidēs mentale ⁊ aliq̄s poteſt habere cōceptum illum abſq̧ hoc ꝙ repreſententur alia animalia igitur.

¶ Nono arguitur. cōceptus ſortis p̄t iponi ad ſignificādū brunellū q̄ facto p̄dicatur de plurib⁹ differentib⁹ ſpē: igiṫ. Forte negas ipſum poſſe iponi. Cōtra pure paſſiue ſe hꝫ ſicut vox vl̄ ſcriptura igiṫ. Forte dicis hoc eē equiuoce. Cōtra ſignificabit illa mediante vno conceptu vltimato: igitur vniuoce.

¶ Decimo arguitur ſequeretur ex diffinitiōe ꝙ albū eſſet gen⁹ ſꝫ cōſequēs eſt fl̄m. ergo ⁊ an̄s. falſitas cōſequētis pꝫ q: abſtractū eſt ſpēs ſpecialiſſima: ergo ⁊ cōcretū. Et pꝫ cōſequētia: q: p̄dicaṫ de plurib⁹ ſpē differētibus in eo quod quid: iſte eñ ſunt q̄ditatiue hoc album eſt album: demonſtrando vnum hominem ⁊ iſtud albū eſt albū demōſtrādo equū.

¶ Undecimo arguitur ſequeretur ꝙ hō eſſet gen⁹ qđ pꝫ: q: p̄dicaṫ de hoīe albo ⁊ de hoīe nigro q̄ differunt ſpē. forte dicis ꝙ nō differūt niſi ſpē accidētali et hoc nō ſufficit. Cōtra ſeq̄reṫ ex illo ꝙ coloratū nō eſſet genus qđ falſuꝫ ē. pꝫ: q: nō p̄dicatur de pluribus differentibus ſpē eſſentiali qđ req̄ritur ꝑte igitur.

¶ Duodecimo arguitur probando ꝙ hō eſt genus altera via: q: poſito ꝙ de⁹ ſecundū ſuā potentiā abſolutā ponat aīam hominis informatiue in materia aſini iam homo predicatur de pluribus differentibus ſpecie.

¶ Decimotertio arguitur. ſeq̄reṫ ꝙ ens eſſet gen⁹. ſꝫ ꝯn̄s eſt fl̄m ꝑ ⁊ an̄s. cōſequētia pꝫ ꝑ diffinitionē. Forte negas eo ꝙ eſt equocū a cōſilio ad ſubam ⁊ accn̄s. Cōtra. tūc ſeq̄reṫ ꝙ ly aīal nō eſſet gen⁹ q: ē equocū ad aīalia viua et aīalia picta. falſitas ꝯn̄tis oñdiṫ: q: ſi eſſet ſubalternū vl̄ gn̄aliſſimū nō pmū q: nō p̄t dari gn̄aliſſimū ei⁹. nō ſm̄ q: vl̄ tranſcēderet ly ſubſtātia: ⁊ tūc ly ſubſtātia nō eēt gen⁹ gn̄aliſſimū ꝯ ariſto. i p̄dicamētis: vel ꝯuerteret ſecū ⁊ tunc eſſent plura predicamenta ſubſtantie.

¶ Decimoquarto arguitur. ſeq̄reṫ ꝙ coloratū non eſſet gen⁹: ſed ꝯn̄s ē fl̄m ergo ⁊ an̄s ꝯn̄tis falſitas relinquiṫ ex viu. ⁊ cōſequētia pꝫ: q: n̄ p̄dicaṫ in eo qđ q̄d imo i eo qđ q̄le ex quo ē accidēs. forte dicis: ſꝫ coloratū p̄dicaṫ i q̄le reſpectu ſꝑioꝝ ſubſtātialiū n̄ tn̄ reſpectu iferioꝝ ei⁹: ſꝫ i q̄d. Cōtra ſi q̄raṫ q̄d ē albū n̄ rn̄deaṫ coloratū. n̄ bn̄ rn̄deṫ: igr̄. an̄s pꝫ q: q̄riṫ ſolū d q̄dditate ⁊ rn̄deṫ de q̄dditate et q̄litate.

¶ Decimo quinto arguitur bene ſequiṫ: gen⁹ predicatur de plurib⁹ differē-

tib' ſpē.ergo de pluriſb' differētib' iſta ſpecie.vl' iſta ſpē:et ſic de ſingulis poſita cōſtātia.ſ; pñs eſt falſum:q: iterū deſcēdēdo ſub ly gen' habebit diſiūctiua cui' quelibet pars eſt vera capiat vna pars q: cōſlis eſt rō in oībus ⁊ ſit iſta. illud genus aīal tunc aīal pdicatur de pluribus differentibus iſta ſpecie Et quicqd demonſtraueris p ly iſta habebis aliquod non intelligibile vel falſum:igitur.

¶ Decimoſexto arguit.ſi diffinitio eēt bona ſequeret q ly aſin' eēt gen'.q: pdicat de iſtis terminis.brunellus ⁊ fauellus ⁊ iſti termini brunellus et fauellus plus differūt q̄ iſti termini brunell' ⁊ brunellus ſ; duo vl'timi differūt nūero.ergo duo pmi differūt ſpē.

¶ Decimoſeptimo arguitur. In diffinitionibus nō d; fieri circulatio:ſ; ſpecies diffinit p genus ergo gen' nō d; diffiniri p ſpēm.preterea gen' pdicat de cōuenientib' ſpē. ergo nō de differētibus ſpē.antecedens p;:ſubſtantia predicatur de iſtis terminis hō bos:cōuenientibus hac ſpecie ſubalterna aīal. igitur.

¶ Decimo octauo arguitur. Genus duabus diffinitionib' diffinit.ergo vna earum ſupabūdat. Inſuper ſequitur q animalia nō eſſet genus quia nō predicatur in eo qd quid:ſed in eo quod que.

¶ Decimonono arguitur ſeq̄retur q genus mētale nō eēt gen':ſ; cōſequēs ē falſum:igit:⁊ pbo conſequētiā:q: nō cōuenienter rñdetur ad interrogationē factam per qd vl' que.Preterea diffinitio generis conuenit diffinitioni huius termini albus aīal: ⁊ tñ nō eſt genus:igit.S; forte dicis remouet p cōplexū.Cōtra ens albū eſt pdicabile.ergo hoc nō impedit.

¶ Uigeſimo arguitur. diffinitio generis nō cōuenit iſti termino gen':⁊ tñ cōtinet ſub diffinito.igit.maior p;:q: nō videt aſſignabilis ſpēs ſpecialiſſima ei':⁊ minor poſtea patebit.¶ In oppoſitum eſt Porphirius nobis tradēs illā. In iſta queſtione erūt tot articuli ſicut in alijs. Pro expeditione primi.

Diffinitio eſt terminus relatiu' duplex eſt diffinitum.

¶ Notandū eſt primo q iſte terminus diffinitio eſt termin' relatiu' cui' correlatiuū eſt ly diffinitū:q: d; diffinitio diffiniti diffinitio et diffinitū diffinitionis diffinitū.Et duplex eſt diffinitū.quoddā ppinquū quoddā remotū.diffinitū ppinquū eſt termin' conuertibilis cu; diffinitione cui' rei ſignificate naturā explicat diffinitio.Scdam ptē addo:q: lic; aīal rōnale ↄuertat cū ly riſibile:nō tñ eſt diffinitū ppinquū.Et iſtis infero correlaria duo. Quorū primū eſt.Nō ē incōueniēs diffinitū remotū cōuerti cū diffinitiōe:hoc p;.q: interdū idē ē diffinitū ppinquū ⁊ remotum vt p; in diffinitione gñis.Ex iſto iterū ſubſequit q nō d; remotum eo q remoueatur a ppinquo vel cōuertibilitate diffinitionis:ſed q: nō eſt de ratione eius q conuertatur cum diffinitione.vel q idēptificet cum diffinito ppinquo:⁊ quotienſcunq; diffinitum propinquū ſignificat ſe vl' tunc ate idem eſt propinquum ⁊ remotum diffinitum.Secūdum correlarium vnius diffinitionis plura ſunt diffinita remota non conuertibilia.

Hec eadē in diffinitiōe termini ſupius tacta ſunt Quare diffinitu; dicitur remotum.

¶ Notādū eſt ſcdo q duplex eſt diffinitio.qdā.quid rei:alia qd nois. Et vocatur qd rei:q: explicat q̄ res ⁊ qualis ē res explicans qd per nomē ſignificatur nō currendo q̄ res ⁊ qualis ſit q̄ diffinit:⁊ hic capit nois vt tm̄ valet ſicut termini.Et multiplex eſt dña inter has diffinitiones:q: diffinitio qd nois cōuenit terminis cōplexis et termis nō potētib' ſupponere mediāte hoc vbo pōt Quid rei vō nō : vel ſaltē diffinitū ē incōplexū reſpectu diffinitiōis: S; hoc nō op; in diffinitione quid nominis q: Ari.in vj.topicorū.ij.iij.⁊.iiij.capit. dat duo eſſe ſeruāda in diffinitiōib'. Primū eſt q nō debet obſcure hoc eſt diminute neq; obſcure et idē h;.ij. poſterior.⁊ hoc innuit cōtra āiquos:pl'o diffiuit hominē.vno mō ſic hō eſt arbor euerſa. homo nutrimētū p os capit ſupius arbor p radicē inferi'. Idē intuere in pilis hois ⁊ arboris Trimegiſtus diffinuit deū ſic.Deus eſt ſphera cui' cētrū eſt vbiq; circūferētia vō nuſq;.Scd; eſt q nō debet ſupflue.⁊ qñ aliqd ponit ſuperflue dat vnā regulā ad hoc cognoſcēdū.ſ.q abſtracto aliquo termino ſi totū reſiduū ſit bona diſtinctio reſiduū fuit ſuperfluū.⁊ hoc intelligendū eſt cū moderamine niſi p maiorē declarationē ſiat ſicut Ari.interdū facit.Et iſtarū cōditionū bñ meminit porphiri' qñ pbauit hāc diffinitionē fore bonā:arguebat ſic.hec diffinitio nihil ↄtinet ſupfluū nec diminutū ergo eſt bona.Diffinitio qd rei apud aliquos vocat qdditas et capit dupl'r vno mō pprie:⁊ ſic cōuenit diffinitiōi qdditatiue ⁊ eēntiali tm̄.Alio mō capitur large et ſic cōplectit qdditatiuā : deſcriptionē : diffinitionē: deſcriptiuā ⁊ cauſalē.Diffinitio qdditatiua eſt ſermo cōpēdioſus explicans totā naturā diffiniti nihil extrinſece declarās.Et nō vocat qdditatiua : q: qdl; pdicabile in iſta poſitū pdicat eēntial'r ⁊ quidditatiue de diffinito:ſ; q: nulla pars pdicat accidētal'r.¶ Ex iſto inferunt correlaria. Primū eſt.nō ē idē dicere:diffinitio qdditatiua ⁊ pdicatio quidditatiua. Scdm correlariū q ly quid equoce capit qñ q̄rit diffinitionē qdditatiuā et pdicabile qdditatiuū. Tertiū correlariū:qñ querit quid eſt hō:et rñdet aīal rōnale.nō ampli' rñdetur q̄ q̄ritur capiēdo ly qd vt q̄rit diffinitionē quidditatiuā:et qſio querens intēdit capere ly quid vt q̄rit pdicatū qdditatiuū:dicat pportional'r ſicut dictū ē ad interrogationē factam p qualis Et iſta diffinitio d; componi ex vero gñe ⁊ dña magis ppria nō curādo ſiue genus ſit remotū vel ppinquum: cōius tñ datur ppinquū. ¶ Et de iſta diffinitione ponunt propoſitiones:quarū: prima ē.Solius ſubſtātie eſt diffinitio capiēdo ſubſtātiam ſcdē intentional'r ⁊ nō cuiuſlib;. ¶ Scda ſolius ſpēi eſt diffinitio ⁊ ibi capit ſpēi ſignificatiue vt includit ſpēm ſpecialiſſimā ⁊ ſubalternā. pbabile tñ eſt q indiuiduum pōt diffiniri tali diffinitiōe ponēdo vel genus vel ſpēm ſpāliſſimā eius in diffinitione cū dña eius Sed d; cōtra q indiuiduū nō diffinitur diffinitione qdditatiua:quia non habemus differentias conuertibiles impoſitas:vel quia diffinibile eſt pro iſto ſtatu videre quomodo talis differentia conueniret vni indiuiduo vnius ſpeciei et non cuiuſlibet eiuſdem Tertia propoſitio.Nulla ſubſtantia diffinitur niſi preciſe ſignificans rem compoſitam:quia nulius alter terminus poteſt habere differentiam magis propriam dicitur hic preciſe:q: ſi ly a ſignificaret ſubſtantias corporeas ⁊ animas non ſignificando deum ⁊ ange

Diffinitio qd rei ⁊ qd nois qſio ſ te ſe differunt.

Duo eē in diffinitiōibus ſeruāda diffinitio hominis ſcdm platonem ⁊ dei ſcdm trimegiſtum.

Supfluitas in diffinitione quomodo eſt cognoſcenda diffinitio qd rei dupliciter capitur.

Diffinitio quidditatiua quid eſt.

Propoſitiones.

los nō pōt diffiniri. Quarta ꝓpoſitio ꝗlꝫ termi-nus ſignificās adequate ꝛ abſolute ſubſtantiā corporeā pōt diffiniri iſta diffinitione: ptꝫ quia equalis eſt rō in oībus qꝛ quicq̄d hꝫ gen⁹ ꝛ dif-ferētiā magis ꝓpriam ſic diffinit. Sꝫ cōiter nō diffinit ly aſin⁹: qꝛ dn̄ia ei⁹ nō ē impoſita. tn̄ ſi a ſupponeret ꝓ aſino ꝯnotādo ꝙ hꝫ aīam aſininā tāq̄ ptē ēēntialē: iā iſta eēt bona diffinitio. aſin⁹ eſt aīal a. Quinta ꝓpō eſt dn̄ia de predicato ſub ſtātie pōt illa diffinitione diffiniri: ꝓbat: nihil aliud obſtat: niſi qꝛ nō pōt hr̄e dn̄iam magis ꝓ-priā: ſꝫ oppm̄ iſtius ſuadet in capitulo de dn̄ia. Sexta ꝓpō. diffinitio ſignificat pl'a ꝙ ſuū diffi-nitū. vel ſaltē oīa q̄ ſignificant ꝑ diffinitū: ꝛ ali-qua alia qꝛ iſta oro aīal rōnale aſinū ſigt rōne de ly aīal: qꝛ terminus nō cadit a ſua ſignifica-tiōe. Et aduerte ꝙ ſeruet cōuertibilitas diffini-tionis ꝛ diffiniti non ſolum reſpectu copule de pn̄ti: ſed mediāte q̄cūq: ꝓpterea diffinitionem platonis de hoīe diogenes impugnauit irriſo-rie dixit plato hō eſt aīal latos habens vngues ſine plumis dyogenes caponem explumauit et iecit in achademiam inquiens ecce hominem platonicum.

Diffinitio quidditatiua duplex.

¶ Notādum eſt tertio ꝙ du-plex eſt diffinitio q̇dditatiua. q̄dā phiſicalis et cōſtituit ex gn̄e in recto ꝛ in obliquo ex differē-tijs ſignificantib⁹ principia intrinſeca ex quib⁹ res ſignificata ꝑ diffinitū cōponit: vt hō ē aīal cōpoſitū ex corpore et aīa intellectiua. Et iſtud intellige ſic ꝙ nullus terminus diffinitiōis ali-quid extrinſece cōnotet dēpro termino vniente partes diffinitiōis. Et vocat ꝓpterea phiſica: qꝛ phiſicus ex quo cōſiderat ex q̄bus principijs intrinſecis res naturalis cōponit ita diffiniret. Et ita iſta etiā poteſt vocari cauſalis. Alia eſt que componitur ex rectis: vt hō eſt aīal rōnale. vocat metaphiſicalis: qꝛ ita methapiſicus diffi-niret eo ꝙ cōſiderat ens inq̄tū ens hoc eſt neq̄ in ordine ad principia neq̄ ad motus. ¶ Ex oī-bus his ptꝫ ꝙ diffinitio ꝛ diffinitū nō ſunt idē: qꝛ diffinitio eſt longa oratio interdū: ꝛ diffinitū vnus terminus. Et ſi reperiant auctoritates

Quō ſunt intelligen de ꝓpoſitiōes multe ariſtotelis.

Ariſtotelis ſonātes ꝙ ſunt idē: tales ꝓpoſitio-nes de actib⁹ exercitis debēt capi loco de acti-bus ſignatis. ¶ Sꝫ diffinitio q̇d rei ꝑ additamē-tū eſt oratio indicās quidditatē diffiniti ꝑ acci-dētalia ꝛ talis eſt triplex. Quedā eſt deſcriptio: ꝛ quedā diffinitio deſcriptiua. ꝛ q̄dā cauſalis De-

Diffinitio quid rei ꝑ additamētū triplex

ſcriptio adhuc capit dupliciter. Uno mō ꝓprie: ꝛ tūc cōponit ex ꝓprijs: vt aīal riſibile eſt deſcri-ptio hoīs. alio mō large ꝛ tūc cōponit ex gn̄e et accn̄tib⁹ cōib⁹ ꝛ nō opꝫ deſcriptionē ſic dictā cō-uerti cū deſcripto mediāte quacunq̄ copula: ſꝫ bn̄ primo mō opꝫ. ꝛ deſcriptio dicit Damaſcen⁹. Eſt obūbrās ꝛ nō ſubſtātia diffiniti manifeſtās

Diffinitio deſcriptiua dupliciter capitur.

Diffinitio deſcriptiua cōponit ex deſcriptione ꝛ diffinitione q̇dditatiua: et pōt capi dupliciter. Uno mō cōiter: ꝛ tūc cōponit ex diffinitiōe quid-ditatiua ꝛ deſcriptiōe large dicta. Alio mō pro-prie: tunc cōponitur ex deſcriptione ꝛ diffinitio-ne proprie dictis. Exēplū vt aīal rationale riſibi-le eſt diffinitio deſcriptiua hui⁹ termini homo. Nec te moueat eo ꝙ ſunt tātū tres termini: et ꝑ conſequens non eſſet diffinitio quidditatiua ꝛ deſcriptio in illa: quia genus ſufficit cum diffe-

Paſſio q̄ño diffinitur.

rentia: etiam cū proprio immo ſupflueret reſu-mere Paſſio diffinitur per ſubiectum vel gen⁹ ſubiecti ꝛ aliquē alium terminū cōuertibilē ali-quo modo explicantem eius naturam vt riſibi-le eſt hō vel animal aptū vel aptus ridere. Dif-finitio cauſalis per additamētū pōt cōponi ex termino importante vnā cauſam tātū vt ſomn⁹ eſt requies ſenſuum ꝓpter ſalutem animalis. hic ponitur cauſa finalis Interdū ponūtur plu-res interdum omnes: nec arbitrādum eſt ꝙ ſp loco diffiniti liceat poni diffinitionē eius ſicut a nōnullis credit qꝛ iſta eſt appoſitorie cōgrua aīal hō currit. vel ſm alios ꝛ melius ſimpliciter congrua: ꝛ tamē ſi loco de ly homo ponatur ei⁹ diffinitio tota erit negatoria. hinc ē ꝙ tales ſūt congrue naſus ſymus eſt naſus eſto ꝙ ly ſym⁹ habeat ſignificatum materiale quemadmodū ante dictum eſt de iſto termino albus pure ad-iectiuo ſumpto.

Diffinitio cauſalis ꝑ additamētum.

¶ Notādū eſt quarto ꝙ diffi-nitio quid noīs ſolum eſt terminorum cōnota-tiuorum ꝛ ꝓprie terminoꝝ nō potētiū ſuppone-re mediāte hoc verbo poteſt. ꝛ diffinitū ꝛ diffini-tio in talibus ſubordinant eidē cōceptui. Et vo-cat ideo diffinitio: qꝛ explicite ꝛ diſtincte decla-rat quid per diffinitum indiſtincte ſignificat. Sed termini alij connotatiui potentes ſuppo-nere mediante hoc verbo poteſt, diffiniūtur dif-finitione quid nominis large dicta. ꝛ terminus qui proprie diffinit iſta diffinitione ſignificat omnia illa que termini poſiti in diffinitione q̄d noīs eius ſignificant: vt chimera vno modo ſic diffinitur. Eſt ens cōpoſitū. ꝛc. propterea chyme-ra oīa entia mūdi ſignificat ꝛ cōiter exiſtimat. Et hec de primo termino tituli q̄ſtionis. ¶ Ali-quis terminus dr̄ eē ſupior ꝛ inferior ad alium terminū tripliciter. Uno modo largiſſime ꝑ ſu-periore denoīatiuo ꝛ ſic cōmuniter capit in con-ſequētijs ſiue fuerit q̇dditatiuū ſuperius ſiue non. Secūdo modo aliq̄d dr̄ eſſe ſuperius vl' in-ferius altero eēntialiter: ſꝫ non q̇dditatiue ſiue fuerit ꝯnotatiuū reſpectu abſoluti: ſiue abſolu-tū reſpectu connotatiui ꝛ ſic ſubſtātia eſt ſupe-rior ad rōnale: ꝛ rationale ad ly ſortes. Et iſta acceptio eſt magis ꝓpria ꝙ prima vel ſaltē mi-nus impropria. Et iſta ſupioritas vel inferiori-tas nō ſufficit in ꝓpoſito. Tertio mō capitur ſu-perius pro ſuperiori quidditatiuo ꝛ ſic capitur in propoſito. ¶ Similiter aliquis terminus eſt inferior altero in ſignificando tripliciter. Uno mō quando quecūq̄ ſignificantur per inferiorē de materiali ſignificātur per ſuperiorem ꝛ non contra: vt homo et animal. Secundo modo ex parte connotati tātū cum quicquid connotatur per inferiorem cōnotatur per ſuperiorem licet non contra: vt mobile ꝛ mobile localiter q̄ ſunt termini cōuertibiles tamē cōnotatio de ly mo-bile eſt ſupior cōnotatione alterius. Tertio mō ex parte vtriuſq̄ ſignificati vt album et colora-tum in tertio membro non multum verſor eo ꝙ album omne coloratum videtur ſignificare.

De q̄bus ſit diffinitio q̇d noīs.

Chymera eſt ens cōpoſitum ex impoſſibilibus ꝑſe cōpoſi.

Terminus dicitur ſuperior ꝛ inferior ad alium tripliciter.

¶ Notandum eſt quinto ꝙ iſte terminus genus ſecunde intentionaliter captus capitur dupliciter. Uno modo vt eſt in-ferius ad ly vniuerſale. Alio mō eſt vt inferius ad ly predicabile. ſcdō mō eſt paſſio ipſiuſmet primo mō ſumpti quēadmodum p̄dicabile ab ly vle ꝛ ſm hoc iſta eſt diſtinguenda. genus eſt ge-nus. vel vtrunq̄ extremum capitur ſignifica-tiue: et hoc dupliciter. vel vniformiter et ſic eſt predicatio idēptica: ꝛ ſic poteſt capi duob⁹ mo-

Genus dupliciter capitur.

dis ſm ꝙ vtrūq; extremū pōt eſſe inferius ad ly vl'e vel ad ly ꝑdicabile vel diſſormiter ꝛ h' dupliciter. vel ſubiectū eſt inferi' ad vl'e ꝛ ꝑdicatū ad ꝑdicabile: ꝛ tūc eſt accidētalis ꝛ directa. vel ꝫ: et tūc eſt accñtalis indirecta. Si vtrūq; extremum capiaꝛ materialr tūc in oī ſenſu eſt ꝑdicatio idē ptica. vel ſubiectū capiꝛ materialr ꝛ ſigſtiue ꝑdicatum ꝛ tūc vera accñtalis ꝛ directa eſt. vel ꝫ: ꝛ tūc vera accidētalis ꝛ indirecta eſt. ꝛ tunc predicatum in diffinitione dicit aptitudinem et non actum quemadmodum plerumq; verba faciūt in noſtro communi modo loquendi. Dicimus enim vere per populū forte dormiente ꝙ bene ſcribit vel ſaltat. et ly pluribus capitur poſitiue vt tatus valet ſicut multis quemadmodum ſepe accipiꝛ qn̄ eſt cōparatio in eadē cathegoria. ꝛ per differētibus ſpecie nō eſt intelligendū ꝙ nulla ſpecie cōueniāt inferiora generis: quia corpus aīatū ꝑdicatur de iſtis terminis ſortes ꝛ brunellus qui cōueniūt ſpecie ſubalterna. Sꝫ ad minus opꝫ ꝙ ſpecie ſpecialiſſima differant.

Queſtio q̄d eſt dupliciter capitur.

Sil'e queſtio q̄d eſt capiaꝛ ducb' modis. Uno modo ꝓprie ꝛ ſic querit ꝑdicatū quidditatiuū de termino in q̄ſtione poſito ꝛ de ꝓnoīe demonſtrante rem pro qua accipiꝛ termin' in q̄ſtione poſitus. Alio mō capiꝛ minus ꝓprie ꝛ tūc q̄rit ꝑdicatū quidditatiuū de termino in q̄ſtione poſito. eſto ꝙ nō ꝑdiceꝛ de ꝓnoīe demōſtrāte rē pro qua accipiꝛ termin' in queſtione poſitus q̄dditatiue ſiue nō. Exēplū primi: vt ſi queraꝛ q̄d eſt hō: rn̄deꝛ. aīal. iſta eſt q̄dditatiua. hō eſt aīal. et etiā iſta. hoc eſt aīal demonſtrādo vnū hominē. Exēp'ū ſcdi: vt ſi queraꝛ quid eſt albū: ꝛ rn̄deꝛ coloratū. iſta eſt quidditatiua: albū eſt coloratū iſta autē denominatiua ꝛ indirecta hoc eſt coloratū demōſtrādo quācūq; rem volueris. Et qn̄ loquimur hic de ꝓnoīe intelligiꝛ ꝙ non capies terminū cū ꝓnoīe in queſtione poſitū quia iſta eſt eſſentialis hoc albū eſt coloratū: iſta accidētalis: hoc eſt coloratū. eſto ꝙ ly hoc cōtinue demonſtret idē ꝑmo mō ſolū termini de ꝑdicamēto ſubſtātie ꝑdicāꝛ in eo qꝺ quid tm̄: ſi quis teneret terminos abſtractos de ꝑdicamēto qualitatis abſolutos vt albedo color: et ꝙ ens dicaꝛ vniuoce de ſubſtātia ꝛ accidēte idē haberet dicere: in terminis de ꝑdicamēto qualitatis ꝛ forte de termino materialr ſumpto. Sed q̄ſtio q̄d eſt capiꝛ large in diffinitiōe generis. Poſſumus tm̄ querere per quid fuit per quid erit vt qui fuit Ariſtoteles ꝛ in talibus dꝫ eſſe rn̄ſio cū ꝓportionalibus copulis: tm̄ modus cōis cū copula de ꝑſenti.

Per oēs dr̄ias temporis queſtio in q̄d fieri pōt.

¶ Tūc exponunꝛ due diffinitiōes generis. Prima eſt. genus eſt cui supponiꝛ ſpēs. Genus eſt vl'e cui in recta linea ꝑdicamētali ſupponiꝛ termin' ſpecificus ſupponiꝛ inq̄: quo ad modū ſignificādi vel quo ad ſuppoſitionē ſꝫ modum ſignificādi ſimul. Exemplū primi vt ly idē ſupponitur: quo ad modū ſignificandi in ordine ad ly aliquid ꝛ non ad ſuppoſitionē. Exemplū ſcdi: vt albū in ordine ad coloratū: ꝛ nunq̄ abſolutū ſupponitur cōnotatiue nec contra: tamē nō eſt incōueniēs terminū magis cōnotatiuū ſupponi termino minus cōnotatiuo: vt patet de ly vl'e et ꝑdicabile que ponunꝛ ſub eodē genere ſub ly ſignū. Et lꝫ illud videaꝛ durū ꝛ cōtra cōiter loquētes in predicabilibus tamē ita dicendū eſt. Aliq vt Georgius dicūt genus vt eſt inferius ad vl'e capitur dupliciter. vno modo large ꝛ ſic eſt vl'e quidditatiue cō. nune pluribus terminis cōmunibus ꝛ nō ſinonimis: ꝛ hoc modo nō diciꝛ relatiue ad iſtum terminū ſpecies. Alio modo capiꝛ genus vt eſt termin' cōis reſpectu aliquarum ſpecierū quarū eſt ſuperior ꝛ magis cōmunis ꝛ ſic genus eſt vl'e habēs ſub ſe ſpecies tanq̄ per ſe ꝛ quidditatiue inferiora eius reſpectu quaꝝ eſt ſupi' ꝛ magis cōmune et ſic cepit Porphiri' quādo dicit genus eſt cui ſupponiꝛ ſpecies.

Nō inconueniēt terminū magis cōnotatiuū ſupponi min' connotatiuo.

Porphiri'

Et dicunt ꝙ diſcretū ꝛ ſpēs in ordine ad ly q̄tum ꝑmo modo ꝛ nō ſecūdo: ꝛ ſic prima acceptio eſt ſuperior ad ſecūdā: tm̄ iſta multiplicatio eſt inutilis: q: ly q̄tum in ordine ad diſcretū eſt ſuperi' ꝛ magis cōe quo ad modū ſignificandi qꝺ ſufficit ꝛ ſemꝑ genus diciꝛ relatiue ad ſpeciē. ¶ Secunda diffinitio ſic exponiꝛ. Genus eſt vl'e vel ꝑdicabile ſm ſe vel ſuū ſinonimū vl' ſm ſuū rectū predicabile de multis terminis quoꝝ ſignificata ſpecie differunt: ſpecie inq̄ eiuſdē predicamēti: cuius eſt genus in eo qꝺ quid. ¶ Ex iſta diffinitione infero quattuor correlaria. Primū eſt: diffinitū huius diffinitionis non eſt genus. vocale: q: lꝫ genus mētale nō reſpōdeat ad interrogationē factā ꝑ q̄d ſm ſextū bn̄ ſm ſuū ſinonimū. Etiā lꝫ nō ſit reſpōſio in eo qꝺ quid diuerſorū ꝑ gen' mētale tm̄ bn̄ eiuſdē ad ſe. Sꝫ diffinitū eſt ly gen' vel aliqꝺ gen' ꝑ quolibet gn̄e ſupponēs.

Correlaria.

¶ Scōm correlariū. Diffinitio nō dꝫ ſolū intelligi naturalr ſꝫ ſꝫ oēm potētiā. ptꝫ: niſi ſic maxime eēt ꝓpter iſtū terminū hō qui predicaꝛ de xp̄o ꝛ forte ſed iſtud argumētū eſt puerile ꝛ nullum patebit ip̄m ſoluēdo igiꝛ.

Correlarium.

¶ Tertiū correlarium. ly albū nō eſt gen' ꝛ lꝫ ꝑduceꝛ de pluribus ſpē differētibus ſpē inq̄ alterius predicamenti nō tñ predicamēti in quo poniꝛ q: poniꝛ in predicamēto q̄litatis. Et iſta dr̄ia ſpecifica puenit ex predicamēto ſubſtātie ꝛ hoc facile cognoſciꝛ reſpiciēdo ad abſtractū eius.

Correlarium.

¶ Quartū correlarium ſuperfluūt iſte particule exponēdo diffinitionē terminus cōis vniuoce captus incōplexus predicabilis vere ꝛ affirmatiue directe ꝛ diuiſim mediāte copula nec ampliata nec ampliatiua de plurib' differētib' ſpē: q: lꝫ hō prediceꝛ mediāte copula de imaginaꝛ de plurib' differētibus ſpē nō tm̄ in eo qꝺ q̄d eſt: vt ſi q̄ras q̄d eſt hō: nō cōueniēter rn̄detur imaginaꝛ aſinus: q: nō queriꝛ quid imaginaꝛ hō. ꝛ ꝓpterea Porphirius dixit in eo qꝺ q̄d ꝛ non in eo qꝺ quid imaginatur nec opꝫ addere affirmatiue q: lꝫ hec ſit vera. aſinus nō eſt hō. ꝛ ſil'r hec. bos non eſt hō: non tm̄ eſt in eo qꝺ q̄d eſt: immo citius in eo qꝺ q̄d nō eſt. Etiā nō eſt ordinata ſed diſparata et nō opꝫ diuiſim ꝓpter iſta hō vel aſinus eſt homo q: iſta nō eſt ordinata ꝛ opꝫ ꝙ ſit ꝑdicatio incōplexi de incōplexo in ꝑdicatiōib' de q̄b' eſt ad ꝓpoſitū.

Particule in diffinitiōe generis ſuperflue.

¶ Tūc poniꝛ vna cōcluſio rn̄ſiua. diffinitio gn̄is cū ſolis ꝑticulis q̄s poſuit porphyri' eſt bona ꝛ eā artificioſe ꝓbat in textu q: ſub ly qꝺ includiꝛ vniuerſale ꝛ ꝑ hoc excluduntur complexa ꝛ huiuſmodi.

Concluſio q̄ſtionis reſpōſiua Porphirii

¶ Dubitatur primo an in accidentibus reperiantur vera gn̄a. Et arguiꝛ ꝙ nō: quia in illis non predicaꝛ de pluribus differentibus ſpecie. vt patet de ly numerus in ordine ad iſtos terminos ternarius et quaternari' nam eadem res eſt quaternaria quartarum ꝛ ternaria ternarum.

Utrū in accidētib' vera gn̄a reperianꝛ.

¶ Scdo arguitur. Genus dꝫ ſignificare plura vel ſupponere pro pluribus q̄ ſpecies ſed q̄titas non ſupponit pro plurib' q̄

numerus: ergo ibi nõ ſunt vera gña reſpectu ſpẽrũ In oppoſitũ eſt Porphirius qui dicit triangulũ eſſe ſpeciem figure. Pro dubio.

Due ſunt differẽtia ſpecie i ꝓpoſito.

Differre ſpecie dupliciter intelligit.

¶ Notandũ eſt ꝙ differentia ſpecie in ꝓpoſito dicunt eẽ diuerſi termini ſpecifici ſub eodẽ gñe contenti vel diuerſi termini ſub hmõi ſpeciebus cõtenti vel duo termini qrũ vnus eſt ſpẽs ⁊ alter cõtinet ſub ſpecie diſparata ſecũ ſub eodẽ gñe. Exẽplũ primi vt albedo ⁊ nigredo. Exẽplũ ſcdi vt hec albedo ⁊ hec nigredo. Exẽplũ tertij vt hec albedo ⁊ nigredo. Aliq̃ etiã dicunt differre ſpẽ dupliciter. Uno mõ qñ ſignificãt res ſm ſuas eſſentias diſſiles vt termini de ꝑdicamẽto ſubſtãtie ⁊ aliqui de ꝑdicamento q̃litatis ⁊ maxime abſtracti vt hõ equ⁹ albedo nigredo. Alio mõ aliq̃ dicunt differre q̃ lʒ ſignificẽt res ſm eſſentias diſſiles tñ hñt ꝯnotationes diſſiles ſm ſeriẽ ꝑdicamẽtoꝝ. ¶ Tunc ponit vna ꝯcluſio in accidẽtib⁹ repiunt vere genera.

Concluſio q̃ſtiõis reſponſiua.

¶ Tũc rñdet ad argumẽnta.

¶ Ad primũ dr ꝙ ternari⁹ ⁊ q̃ternari⁹ differunt ſpẽ ꝑdicamẽti q̃titatis. ¶ Pro ſcdo argumento pono ꝓpõnes. Prima eſt gen⁹ nõ ſignificat plura ꝙ aliqua ſuarũ ſpẽrũ. pꝫ: qꝛ aliqua ſpecies ꝯuertit cũ gñe: vt diſcretũ cõuertit cũ ly q̃tum. ¶ Scda ꝓpõ. in ꝑdicamẽto ſubſtãtie nõ opꝫ genus ſignificare plura ꝙ ſpẽs: pꝫ qꝛ ly aial nõ ſignificat plura ꝙ ly hõ. pꝫ: hõ ſm Ariſtotelẽ ſignificat oẽs hoies qui fuerũt: ſed infiniti fuerũt ſm eũ ergo infinitos ſigt: ſed nihil ſigt plura infinitis Similiter ſm rei veritatẽ hõ ſigt oẽs hoies poſſibiles: ſʒ tales ſunt infiniti vel cẽ pñt: ergo aial non ſigt pl'a. ¶ Tertia ꝓpõ. in terminis de ꝑdicamẽto ſubſtãtie q̃cq̃d ſigtur ꝑ inferi⁹ idẽ per ſupius ſigtur ⁊ nõ ꝯ ad qđ nõ ſequit aial ſigre plura ꝙ hõ queadmodũ Ariſtoteles negaret hãc ꝯñam quãdocũq; fuit annus fuerunt .xij. menſes. ergo plures fuerunt menſes ꝙ anni.

Dicat eſſe genus.

¶ Dubitat ſcdo an ly non ſortes ſit gen⁹ ſm ꝙ tactũ eſt in q̃rto argumẽto. rñdet ꝙ nõ multiplicãdo argumẽto egrediẽdo limites Ariſtotelis ꝙ lʒ ly nõ ſoꝛ. teneat incõplexũ nõ eſt vl'e: qꝛ nõ põt dari in quo ꝑdicamento ⁊ ego excluſi a diffinitiõe vl'is qꝛ nolo tenere ꝙ ſubordinat cõceptui incõplexo. Et dicit queadmodũ terminus ꝓuatiu⁹ ponit reductiue in ꝑdicamento in quo ponit ſuus termin⁹ poſitiu⁹: ita termin⁹ infinit⁹ reductiue ponit cũ ſuo termino finito ⁊ eſt reductiue tale q̃le eſt ſuus terminus finit⁹ verbi grã. volo dicere ꝙ nõ hõ reductiue eſt ſpẽs ſpãliſſima ſubſtãtie reductiue nõ ſortes. reductiue indiuiduũ. Et lʒ nõ ſortes ꝑdicetur de plurib⁹ non tñ reductiue qđ pꝫ de ſuo termino finito.

Nõ ſortes nõ eſt vl'e lʒ diſputationis grã quo ad ꝑdicationẽ termini infiniti ſequunt ſuorũ naturã finitorũ.

¶ Iſto nõ obſtante grã diſputationis ponã vnã ꝓpoſitionẽ ꝙ nõ ſortes eſt genus ⁊ nõ reſpicio ad terminũ finitũ: ſed ad terminũ infinitũ: ſed qꝛ nõ video in quo ꝑdicamento dato ab Ariſtotele ponit terminus infinit⁹: qꝛ nõ ſortes nõ põt poni in ꝑdicamento ſubſtãtie eo ꝙ eſt terminus cõnotatiu⁹. Et dico ꝙ Ariſtoteles dedit predicamẽta ſolũ de terminis finitis: ⁊ opꝫ aſſignari ly nõ chimera vel aliquod tale pro predicamẽto terminoꝝ infinitoꝝ ⁊ queadmodum aſcendimus in predicamẽto ſubſtantie vel altero quouis predicamẽto deſcendẽdo ibi erit hic aſcẽſus vt ſic aſcendamus. nõ ſubſtãtia: non corpus: modo corpus aiatũ: nõ aial: nõ homo. nõ ſortes. ſed nõ ſortes nõ eſt generaliſſimũ. Et iſti termini infiniti ſunt termini cõnotatiui oẽs ⁊ cõnotatio huius termini nõ chimera eſt ſupior ad reliq̃s: qꝛ nõ chimera ſupponit ꝓ aliq̃ cõnotãdo ꝙ nõ ſit chimera: nõ ſortes ſupponit ꝓ aliq̃ ꝯnotãdo ꝙ nõ ſit ſortes mõ ꝑma cõnotatio eſt ſupior ad ſecũdã. Sʒ forte dices nõ albũ cõnotat extrinſece reſpectu huius termini nõ chimera rõne de ly albũ Siſr ſequeretur ꝙ termini ſcõe intẽtionis ponerent in iſto predicamẽto vt tales nõ gen⁹ nõ ſpẽs. Tertio videtur ꝙ pari rõne ponẽdũ eſt tñ vnũ ꝑdicamẽtũ pro terminis finitis.

Predicamenta ꝑ philoſopho de ſolis terminis finitis data ſũt hec in terminis õ materia infiniti cõdẽ mõ facta ſunt.

¶ Ad primũ rñdet ꝙ in oĩbus iſtis nõ opꝫ habere reſpectũ ad cõnotationem termini finiti. Et qꝛ nõ chimera pro quolibet ente mũdi ſupponit connotãdo ꝙ nõ ſit chimera: ⁊ iſta cõnotatio negatiua eſt ſuperioꝛ ad omniũ terminoꝝ infinitoꝝ cõnotationes nõ ſecũ cõuertibiliũ ⁊ hoc ſufficit. ¶ Ad ſcdam nego ſequelã: immo nullus terminus infinit⁹ eſt termin⁹ ſcõe intẽtionis ſʒ q̃libet eſt ꝑme ⁊ hoc ſi ſit vna negatio infinitãs. ſi ſint due vt nõ nõ gen⁹ ⁊ ſic ponit in ꝑdicamẽto ſigni vel illa duplex negatio impedit. ¶ Ad tertiũ dicit ꝙ nõ eſt ſimile qꝛ nullus vnus terminus hʒ cõnotationẽ ſupiorem ad oẽs terminos finitos. Sed iſti termini nõ albũ nõ aial accidẽtaliter ꝑdicãtur de ſe inuicem. Et ſi teneat ꝙ ens dicat vniuoce de ſubſtãtia ⁊ accidente nõ ſubſtãtia non erit ſpẽs ſpãliſſima tñ erit ſpẽs. ſpeciẽ ſpecialiſſimã ⁊ reſiduũ relinquo curioſis lectoribus.

Predicamẽtum ſigni eſt q̃ due ponũtur negationes infinitãtes.

¶ Dubitatur tertio vtrũ diffinitio generis ſit quidditatiua et an hic diffiniatur ſcda intẽtio generis. Et vtrũ genus põt ſaluari in vna ſpecie. ¶ Ad primũ reſpõdet ꝙ ꝑma diffinitio eſt diffinitio quid nois. Sed ſecũda putat deſcriptio ab aliquib⁹ ab alijs quidditatiua eo ꝙ nõ videt vnus termin⁹ poſit⁹ in illa diffinitiõe predicabilis accidẽtaliter de diffinito ⁊ hoc ſi gen⁹ ſit inferi⁹ ad predicabile et ſic tenet martinus. Sed dicit ꝙ plures termini predicãtur accidẽtaliter de diffinito vt ly ſpẽ quia nunq̃ vna ſpecies cõdiuidens vnũ genus predicatur eſſentialiter ſʒ bene vere ⁊ denoiatiue de alia ſpẽ queadmodũ ſunt genus ⁊ ſpẽs. Etiã ly differẽs predicat accidẽtaliter de iſto termino genus. ¶ Ad ſecũdam reſpondet ab aliquibus ꝙ hic diffinit pro per ſe ſignificato. i. pro iſta ſecunda intentione concretiue deſignata. ſed diciturq; hic diffinitum propinquũ eſt ſecunda intentio generis puta terminus ſcde intentionis ſcꝫ iſte terminus gen⁹. Et diffinita remota ſunt termini prime intẽtionis ⁊ ſcõe. Et lʒ iſtud vltimũ dictum verbaliter videat cõuenire eſt alio modo dicendi: tamẽ longe differt ab alio. Opinio poneret ſecundã intentionẽ eſſe reſpectu rationis cauſatũ per actũ cõparatiuũ noſtri intellectus qui nihil eſt.

Noialium opinio.

¶ Ad tertiũ dicit ſm principia noialiũ ꝙ queſtio nulla eſt: quia apud eos nihil aliud querit niſi vtrũ ſi eſſet vnus terminus genericus ⁊ vnus ſpecificus an ibi ſaluaretur ratio generis ⁊ manifeſtum eſt ꝙ ſic.

¶ Dubitatur quarto circa illum textũ. Si quis omnia entia vocet equiuoce non vniuoce nuncupabit.

Utrũ ens ad oĩa ſit equiuocũ.

¶ Queritur vtrum ly ens ſit vniuocum ad omnia entia: hoc eſt vtrũ vniuoce ſignificet deum ⁊ creaturam ſubſtantiã ⁊ accidẽtia. ⁊ lʒ plures teneãt ꝙ ſic: tamen arguit ꝙ [illegible]

Queſtio ariſtotelis.
Subſtantia ē ens ſimplicit accidēs vero ſm ꝗd Analogū vt ſupra ſter. tactū eſt: ē qδ aliqd ſigt ꝑ prius et aliqd ꝑ poſterius.
Due cōcluſiones queſtionis reſponſiue.

non ꝑ porphiriū in textu. Sed aliqui negāt porphirii ꝛ non reputāt hoc incōueniēs: ꝛ ꝙ ille cōtradicit Ariſtoteli dicunt: ſꝫ volo ꝓbare ꝙ nō et ꝙ Ariſtoteles idē ſentiebat Ari. ſecūdo capitulo primi de gñatione querit ſex queſtiones. quarū tertia eſt hec ꝓpter qd aliq̄ dicunꝶ gñari ſimpliciter et aliqua ſm quid et ibi ariſtoteles cōfutās ſolutionē antiquoꝝ ad hāc q̄ſtionē rñdet: ſic: ideo dicit ad q̄ſtionē p̄mo ꝙ cū ſubſtātia ſit nobiliꝰ ens ꝙ accidēs ideo ſubſtantia dicit ens ſimpliciter: ſꝫ accidēs dicit ens ſm qd. itē alibi dicit qδ vere ē nulli accidit. Et eiuſdē ſententie eſt q̄rto metaphiſice capitulo primo. Ideo pro iſta q̄ſtione dī ꝙ ſm doctrinā Ariſtotelis ly ens dī analogice de ſubſtātia ꝛ accidēte ꝛ prius dicitur de ſbāt attributiue accidēti ꝯuenit ita ꝙ accidēs nō eſt ens ſꝫ entis diſpoſitio Iſto ſuppoſito ſuppono vnā ꝓpoſitionē cōmunē ꝛ eſt Analogū ꝑ ſe poſitū: id ē nō reſtrictū: ſtat ꝓ ſuo famoſiori ſignificato. hāc eſt ſuppoſitionē hꝫ Ariſtoteles ſcḋo de aīa vbi dicit ꝙ oculus pictus aut lapideus nō ē oculꝰ niſi eq̄uoce eo ꝙ oculꝰ analogice dꝫ de viuo ꝛ de picto ꝛ ſolū oculus viuus eſt oculus tunc dꝫ: ꝙ ly ens oculus ſigt vniuoce deū ꝛ creaturā aliquā ſcꝫ illā q̄ ſubſtātia ē. ¶ Sꝫ ad vidēdū an ſit genꝰ ad oīa ponunꝶ due cōcluſiones: quarū prima eſt. ens ē genꝰ ꝓbaꝶ. cōcluſio. q: ſi nō eēt genus hoc maxīe eēt: q: eſt equiuocū ſꝫ equocatio nō impedit ſaltē a conſilio q: tūc ly aīal nō eſſet genꝰ ꝛ gratis videꝶ hoc poni in diffinitione vl'is nō trāſcendēs ꝛ hoc non pōt oñdi q: ē vnū purū voluntariū. ¶ Scḋa ꝯcluſio ꝙ uis ens diceretꝶ vniuoce de ſubſtātia ꝛ accidēte adhuc nō eēt genus ad oīa ꝓbaꝶ cōcluſio: q: vel eſt terminꝰ abſolutus vel connotatiuꝰ. ſi primū nō eſt genꝰ ad terminos ꝯnotatiuos. ꝛ ſi ſm nō eſt genus ad terminos abſolutos ꝛ verū ꝙ iſtorū deſtruit ipm eē genꝰ ad oīa id eſt ad oēs terminos: nec iſtis cōcluſionibꝰ repugnat ꝓpoſitio Ariſtoteles tertio topicoꝝ dicētes. Si illud qδ ſequitur ad oīa aſſignetur genus mala eſt aſſignatio ꝛ exemplificat de ly ensꝛ vnū hoc ſic intelligitur. ſi illud qδ ſeq̄tur ad oīa id eſt trānſcendēs aſſigneꝶ fore genꝰ reſume iā ly oīa iam hoc eſt ꝓ ſcḋa ꝯcluſione ꝛ nō ꝯtra p̄mā: ꝛ lꝫ illud naturalr videꝶ afferendū ꝛ nō ſm veritatem eo ꝙ albedo ꝛ vnꝰ equus adeo bñ conueniūt in eſſe ſicut vnꝰ equus ꝛ vnus angelus vt ptꝫ de albedine in ſacramēto eucariſtie propoſitio ariſtotelis eſt probabilis in fide ꝛ negaꝶ ꝙ albedo et vnꝰ equus ita bñ conueniūt in eſſe ſicut equus ꝛ vnꝰ angelus: q: duo vltima ex coꝝ naturis exiſtūt. prima vero non: ꝛ q: videꝶ impertinens ponere in naturis hoc tāgemus in predicamento ſubſtantie vbi hec queſtio emergit.

Auctoritas.

¶ Sed ꝯtra iſta inſtatur multiplici medio probando ꝙ ens dicatur vniuoce de ſuba ꝛ accidente.

¶ Arguitur primo ſic. albedo eſt ens ergo ꝓpoſitio ariſtotelis ē nulla. arguiꝶ añs. ens eſt albedo: ğ albedo eſt ens. tenet ꝯña dupliciter. Ēt primo ꝑ conuerſionē ſimplicē. Tū ſcḋo noīa ꝛ verba trāſpoſita idē ſignificant ſm Ariſtotelem ſecundo periarmenias.

¶ Scḋo arguiꝶ albedo eſt color: ergo albedo eſt. conſequētia tenet a ꝓpoſitione de eſt tertio ad iacente affirmatiue deducto impedimento ad ꝓpoſitionē de eſt ſcḋo adiacente: añs ꝓbatur q: predicatur genus de ſpecie in terminis ſupponentibus.

¶ Tertio arguiꝶ. albedo differt a nigredine: ergo albedo ē. tenet ꝯña a tota copulatiua affirmatiue equalenter ad alteram partem principalem eius antecedens non. videtur negandum ergo nec conſequens.

per ꝛ re… ꝑ e ens ꝑ… verū per b… bonus ꝑ v… vnū intelligitur b… ſūt ſex trāſcēdenda.

¶ Quarto arꝶ. ſeq̄reꝶ ꝙ ly ens nō eſſet trāſcendens: ſꝫ ꝯñs eſt falſum: ergo et añs. falſitas ꝯñtis relinqueꝶ ꝑ cōem logicā ꝛ ꝑ hāc dictionē Reubau. ꝛ ſeq̄la ptꝫ q: nō dꝫ de oībus qδ ſi neges ꝛ nō poterimꝰ inſtare de accñte ſeq̄reꝶ ꝙ ſubſtātia eēt traſcēdēs ꝯ cōem logicā.

¶ Quinto arꝶ iſte terminꝰ ens ſignificat ſubſtātiā et accidēs vniuoce qδ ꝓbaꝶ prio de ly albū. ſcḋo: hec vox ens ſigt ipſammet ꝛ ſcripturam ſibi ſinonimam.

¶ Sexto arꝶ. iſta ē ṽa affirmatiua nō exponibilis nec de ꝯditionato albedo ē color: ergo extrema ſupponūt ꝓ aliquo vel aliq̄bus quicquid dederis habetur ꝓpoſitum.

¶ Septima arguiꝶ. dabilis ē cōceptus cōnotatiuus ſignificās oīa vt ly idē: ğ eſt abſolutus. tenet conſequentia q: cōnotatiuus attribuitur abſoluto.

¶ Octauo arguitur. ſequereꝶ ꝙ periret illud principium de quolibet eſt affirmatio vl' negatio patet: iſta eſt falſa. albedo eſt ens. ſimiliter ꝛ iſta albedo eſt nō ens. q: ſenſus eſt albedo eſt non ens id eſt ſubſtantia que nō eſt ens qui ſenſus falſus eſt.

Principiū vnum.

¶ Nono arꝶ albedo eſt in alio ergo albedo eſt. tenet ꝯña a parte in mō ad ſuū totum alias nō ſeq̄reꝶ forma ſubſtantialis eſt in alio: ergo forma ſubſtantialis eſt.

¶ Decimo arguitur. Iſte terminꝰ forma oēm formā vniuoce ſigt ꝛ ꝑ ꝯſequēs ſubſtātialē ꝛ accidentē ꝛ tunc ab ipſis abſtrahibilis eſt conceptus cōis et eſſentialis cū conueniat in hoc quod eſt informare.

¶ Undecimo arguitur ſubſtātia ꝛ accidēs cōueniūt eēntialiter in hoc qδ eſt ꝑ ſe exiſtere: ğ ab ipis abſtrahibilis eſt cōceptus eēntialis q̄dditatiuꝰ vtriq̄ cōis. tenet ꝯña: q: nō ſolū a cōuenientia actuali ſꝫ etiā potentiali abſtrahibilis eſt ꝯceptꝰ cōis vt ab oībꝰ hoībꝰ q̄ ſunt erūt vel fuerunt abſtrahibilis eſt vnꝰ cōceptus.

¶ Duodecimo arguitur oīs intellectus certus de vno: ꝛ dubiꝰ de duobꝰ in q̄bus ille cōceptꝰ q̄dditatiue includiꝶ hꝫ cōceptū quo eſt certꝰ aliū a cōceptibus de q̄bꝰ eſt dubiꝰ ſꝫ intellectꝰ eſt certus de aliquo ꝙ ſit ens dubitādo verū ſit ſubſtātia vel accidēs vt pꝫ de ꝑrio q̄ dubitabāt an lumen fuit ſbā vl' accidēs nō dubitātes an fuit ens: igiꝶ talis intellectꝰ hꝫ cōceptus de quo eſt certus ſcꝫ de ente aliū a ꝯceptibus ſubſtātie ꝛ accidētis: ğ cōceptꝰ entis eſt aliꝰ a cōceptu ſubſtātie et accidētis quod nō eſſet ſi eſſet equiuocū q: equocū nō importat aliquē vnum conceptū a ſuis equiuocatis ſed ſunt tot conceptus quot ſunt equiuocata.

¶ Decimotertio arguiꝶ. ens

τ non ens contradicunt et in equiuocis non eſt contradictio.

¶ Decimoquarto arguitur. Iſta cō ſequētia cōceditur homo eſt ſubſtātia ergo hō eſt ens qđ non foret ſi ly ens eſſet equiuocum: immo eſſet fallacia equiuocationis.

¶ Decimoquinto ar. τ vltimo arguitur logice retorquēdo ppoſitionē porphirij cō ipſum q̄ dicit. Si q̄s oīa entia τc. Quero vel entia diſtribuitur p ſubſtātijs tantū et tunc porphiri⁹ mētiretur: vel p ſubſtantijs et accidētib⁹ τ ſi ſic ergo ipſa vniuoce ſignificat q2 termin⁹ analogus diſtributus nō diſtribuitur p ſignificatis principalib⁹ τ minus principalibus teſtis eſt nobis veritas huius. omnis homo eſt animal.

Cōuerſio huius ens ē albedo τ ſimiliū in quib⁹ analogum reſtringitur pro ſignificato qđ per poſterius.

¶ Ad rōnes rńdetur primo ꝙ prima male cōuertitur ſed iſta. ens eſt albedo debet ſic cōuerti: ergo albedo ens albedo. Et ad ſecūdam pbationem p regulam Ariſtotelis dicitur ꝙ non remanet eadem reſtrictio.

¶ Ad ſecūdum dr ꝙ nō bñ datur eius de eſt ſcđo adiacente: ſꝫ eſt hec albedo eſt vel ineſt. Et ſi curioſe queras vnā de eſt ſecūdo adiacente more communi nullam habebis.

¶ Ad tertium dicitur ꝙ iſta albedo differt a nigredine ſic ponitur. albedo eſt vel ineſt. et nigredo ſimul tempore eſt vel ineſt.

¶ Ad quartum negatur cōña q2 ad tranſcendēs nō opꝫ ꝙ ſignificet oīa vno cōceptu ſꝫ ſufficit equoce nec eſt ſile de ly ſubſtātia q2 ly ens cū addito ſupponit p accidēte q2 cōcedimus albedo eſt ens in alio iſtā vero negam⁹ ſubſtātia vel albedo eſt ſubſtantia in alio.

Ad trāſcēdēs quid ſufficit.

¶ Ad q̄ntum dubium ē an vniuoce de ſigno nō vltimato qđ vox ſignificet ſe ipſam τ ſcripturam quin ſortes eſſet gen⁹. τ difficilius eſſet dare in q̄ pdicamento poneretur. tñ eſto ꝙ ita ſit argumento nō pbat ꝙ pprie ſignificaret ſubſtantiam τ accidens licet impropꝛie.

¶ Ad ſextum nego cōñam. ſed ſufficit ꝙ ſupponat pro aliquo vel aliquib⁹ vel pro diſpoſitione alicuius rei vel diſpoſitionibus aliquorum.

¶ Ad ſeptimum dr ꝙ nō eſt ſimile q2 oīa entia hñt cōuenientiā accidētalem a qua pōt ſumi conceptus cōnotatiuus nō tñ eſſentialem a qua pōt ſumi cōceptus abſolutus.

¶ Ad octauum nego ſeqlā et nego iſtā eē falſam albedo eſt nō ens τ iterū nego ꝙ valeat hāc albedo ē ſcđa q̄ nō eſt ens: q2 ly ens in pma p ly nō ens reſtringitur ad ſtādū p accidēte. Et qñ vtraqꝫ eēt fa nō reputo icōueniēs.

¶ Ad nonum nego ſeqla: immo arguitur a dicto ſm q̄d ad dictum ſimpliciter. Et qñ replicas de forma ſubſtantiali nō ē ſimile: q2 cum hoc ꝙ ineſt. vere et realiter eſt. ¶ Ad decimum nego antecedens.

¶ Ad vndecimum diſtinguo antecedens vel ex earum naturis τ ſic nego. vl preter naturas rerū per aliquem qui ſuppleat vicē ſubiecti quemadmodū eſt prima cā concedo et vlterius nego conſequentiam. Nec eſt ſimile de hominibus nō exiſtentibus: quia ſi homines eſſent magis conuenirent.

¶ Ad duodecimum tranſeat maior. τ ad minorē rńdetur negādo: q2 ſi aliq̄s ſciret de aliquo ꝙ eſſet ens cū nihil ſcit niſi verū illud eſſe ſubſtantiā ſcit licꝫ hec non ſit ſcita ab eo hoc eſt ſubſtantia. poſito ꝙ res demōſtrata ſit ſubſtātia. Eodem mō dicat ſi ſit accidens.

¶ Ad decimumtertiuꝫ et decimūquartum argumenta nō rńdetur q2 nullius pōderis ſunt. Et pbarent eq̄ bñ ꝙ hō τ nō hō cō dicerent contradictione incōplexa et ꝙ non ſequitur homo currit: ergo animal currit.

¶ Ad vltimum dr ꝙ Porphirius p illā ppoſitionē nihil aliud voluit niſi ꝙ ly ens ſignificet equoce ſubſtātiā τ accidētia. Sed circa rigorē illius ppoſitionis petetur alias. ¶ Deinde.

¶ Ad rōnes q̄onis principales: Ad primā τ ſcđam rńdēt notabilia. Sed ad illud in ſcđa rōne qđ dicis ſpēs ſpāliſſima cōtinetur ſub genere diſtinguitur vel ꝙ aliquis terminus ſpecific⁹ ptineat ſub aliq̄ termio generico τ ſic cōceditur: vel ꝙ ptineat ſub iſto termino genus. τ ſic negatur. mō nihil continetur ſub diffinito niſi de illo diffinitū propinquū vere enuncietur.

¶ Ad tertium nego ſequelā. Et ad pbationē predicatur de xpo et ſorte diſtinguitur vel equiuoce τ ſic cōceditur vel vniuoce τ ſic negatur. Etiā pdicatur denoīatiue de pnoie demōſtrāte xpm. Tertio nō predicatur in eo qđ quid.

¶ Ad quartum reſpondet dubium ſecundum.

¶ Ad quintum dicitur ꝙ nullus terminus poteſt abſolute ſignificare ſortē τ brunellum quin ſignificet omnes homines τ omnes aſinos τ nego illum caſum.

¶ Ad ſextum nego ſequelaꝫ. Et ad pbationē pdicatur de plurib⁹ differentib⁹ ſpecie diſtinguitur. vel equiuoce τ ſic conceditur. vel vniuoce τ ſic negatur.

¶ Ad ſeptimum nego cōñam. τ ad pbationē pdicatur de pnoib⁹ q̄dditatiue τc. nego q2 iſta nō ē q̄dditatiua ſꝫ accidētalis hoc ē hercules pictus demonſtrādo effigiē herculis. ¶ Sed q2 ibi nō cōſiſtit vis argumenti dr ꝙ iſte terius hercules pict⁹ incōplexe ſumpt⁹ ſubordinatur vni pceptui cōnotatiuo repñtāti ymaginē cōnotādo ꝙ ptrahat ad modū herculis. tñ iſte ſūt eētiales iſte hercules pict⁹ ē hercules pict⁹ ille hercules pict⁹ eſt hercules pict⁹ demōſtrādo in vna effigiē herculeā q̄ alba ē vel albedo ē τ in altera imaginē q̄ nigredo eſt τ ſic hercules pict⁹ pdicatur de plurib⁹ differentib⁹ ſpē eiuſdē pdicamēti ſecū ſꝫ nō p eādē lineā: q2 iſta dūa puenit a tertia ſpecie q̄litatis τ nō quarte in q̄ ponitur hercules pict⁹. ſꝫ coloratū pdicatur de plurib⁹ differētib⁹ ſpē τ eiuſdē ſpeciei pdicamēti q2 nigrū τ rubeū ponitur in tertia ſpecie qualitatis cuꝫ ly colorati. Et ſic ſi quis vellet dicere ꝙ ſufficit differentia eiuſdem predicamenti ſꝫ nō eiuſdē ſpeciei poteſt dicere ꝙ eſt genus.

Propoſitiones eſſentiales

Ad eſſe genus nō ſufficit pdicari de plurib⁹ differētibus ſpē eiuſdē ſecum pdicamenti in diuerſis lineis.

¶ Ad octauum argumentum

non vincit.nego ſequelã.et ad probationẽ nego ꝙ ſit ſinonimus cum ↄceptu directo. Et ad ꝓbationem nõ eſt ſile:q2 ↄceptus non vltimat⁹ ſigt ad placitũ ea que ſigtur per vocẽ conceptus ille reflexus nihil ad placitũ ſignificat.

☞ ¶ Ad nonum cõcedo añs ⁊ dicitur ꝙ nõ eſt incõueniens per nouã impoſitionem ꝙ conceptus ſortis vt ſpecies.

¶ Ad decimum reſpõdet tertiũ correlariũ declaratũ circa diffõnẽ generis.

¶ Ad vndecimum nego cõſequẽtiã.⁊ ad ꝓbationẽ differũt ſpecie:diſtinguitur.vel ſpecie accidentali ⁊ ſic conceditur: hoc eſt ſpecie alterius ꝑdicamenti:vel ſpecie eſſentiali:et ſic negatur. Etiã iſta eſt denominatiua et indirecta homo albus eſt homo: nec eſt ſimile de ly coloratũ:quia albũ ⁊ nigrũ differũt ſpecie eſſentiali de predicamento qualitatis.

¶ Ad duodecimũ nego ꝙ hõ eſſet gen⁹ ꝑmo nõ eſt directa. ſcd̃o nõ rñdetur ad interrogationẽ factã per q̃d ⁊ iſta duo ſufficiunt pro ꝑdicabilibus:lʒ ibi aliud implicetur.

¶ Ad tridecimũ cõceditur ꝙ eſt gen⁹. ¶ Ad decimũquartũ nego ſequelã. Et ad ꝓbationẽ non ꝑdicatur in eo qđ q̃d diſtinguitur vel reſpectu inferiorũ eius:⁊ ſic nego.vel reſpectu ſubiectorũ ⁊ ſic ↄcedo. Et qñ dicis male rñdetur:q2 querit ſolũ de q̃dditate ⁊ rñdetur de q̃dditate ⁊ q̄litate nego ꝙ rñtur de q̄litate reſpectu huius termi⁹ni etiam large predicatur in quid.

¶ Ad decimũquintũ concedo ↄñam ⁊ iterũ vtrũq3 deſcenſum ⁊ nego ꝙ quelibet pars diſiunctiue eſt falſa:immo iſta eſt vera:aĩal predicatur de multis que differunt inter ſe ſpecie ⁊ altera capitur loco iſtius.

¶ Ad decimũſextum nego ꝙ hõ eẽt gen⁹ et lʒ ꝑdicetur de iſtis terminis ſortes plato qui differũt ſpẽ nõ tñ ꝑdicatur de terminis quorũ res ſignificatiue differunt ſpecie.

¶ Ad decimũſeptimũ dicitur negãdo ſaltem in terminis negatiuis:vt ptʒ ex Ariſtotele.vj.Topicorũ. Idẽ ptʒ ex Porphirio in ꝓpoſito. Et Petro hyſpano diffiniẽte ꝑdicatum per ſubiectũ ⁊ ↄtra. Et vſus cõis circa ↄñas diffinit añs ꝑ ↄñs ⁊ cõtra. Et in demõſtrationib⁹ eſt circulatio vide primũ poſteriorũ vbi hec materia radicalius tãgitur. Sed verũ eſt ꝙ Auicẽna in hoc arguit Porphiriũ. Ad cõfirmationem ibi adiunctam reſpondent notabilia.

Añs diffinit ꝑ ↄñs.

¶ Ad decimũoctauum negatur ↄña.nã capitur equiuoce in ꝑma ⁊ ſcd̃a diffinitionibus. In prima eſt inferius ad vle. in ſcd̃a ad predicabile. Et ad argumentũ de ly aĩalis dicitur ꝙ predicatur in eo qđ quid vel que in recto.

¶ Ad decimũnonũ reſpondet primũ correlariũ illatũ ex diffinitiõe gñis ⁊ ad illud qđ ſubiungitur de diffinitione negatur:q2 eſt quid cõplexũ ex nõ tranſcendente ⁊ termino cõnotatiuo ⁊ tale impedit per cõmunẽ vſum.

Cõplexũ ex nõ trãſcendente ⁊ termino cõnotatiuo impedit terminũ ne ſit genus.

¶ Ad vigeſimũ nego añs q2 habet ſpeciem ſpecialiſſimã ſub ſe quia ſi quattuor termini eſſent impoſiti ad ſignificandum gña ſm varias acceptiões hui⁹ termini gen⁹ tales termini eſſent ſpecies ſpecialiſſime vel ſaltem vlia.

¶ Sequitur de ſpecie.

Species eſt qđ predicatur de pluribus differẽtib⁹ numero in eo qđ qd. In hac aũt diffinitione hoc verbũ ꝑdicatur dicit aptitudinẽ ⁊ non actũ. Similiter ⁊ in alijs. vt hõ predicatur de ſorte ⁊ platone ⁊ de aliis particularib⁹ hoĩb⁹ que ſunt plura ⁊ dĩſta numero. Et predicatur de eis in qd: q2 cũ queritur qd eſt ſortes ↄuenĩẽter reſpõdetur hõ. Diffinitur etiã ſic. Spẽs eſt que ponitur ſub aſſignato gñe:⁊ de qua genus in eo qđ qd predicatur. Et diuiditur ſpẽs i ſpeciẽ ſpãliſſimã ⁊ ſubalternã. Spẽs ſpãliſſima eſt que cũ ſit ſpẽs nõ põt eſſe genus: vt hõ:equ⁹:⁊ ſimilia. vł ſic. Spẽs ſpãliſſima eſt illa ſub qua nõ eſt inferior ſpẽs: vt hõ. Spẽs ſubalterna eſt que cũ ſit ſpẽs põt eẽ genus. Unde quecũq3 ſunt inter genus gñaliſſimũ ⁊ ſpeciẽ ſpecialiſſimã poſſunt eſſe genera ⁊ ſpẽs.ad aliđ tñ et ad aliđ ſumpta. Sunt eñi genera reſpectu inferiorũ: ſpẽs võ reſpectu ſuperiorũ. Ut autẽ hoc ſit magis planũ.ſumatur exẽplũ in vnoquoq3 ꝑdicamento: vt ſubſtantia eſt gen⁹ primũ ⁊ ſub hoc ponitur corpus:⁊ ſub corpore ponitur corpus animatũ:⁊ ſub corpore animato aĩal:et ſub aĩali aĩal rõnale : et ſub aĩali rationali homo ⁊ ſub hoĩe ſunt indiuidua: vt ſortes ⁊ plato.

Diuiſio ſpeciei.

Notabile.

Queritur ſexto vtrũ diffinitio ſpeciei ⁊ notãter vltima particula cum eius diuiſionib⁹ ſit bene data. Et arguitur primo ꝙ non. Porphirius nõ enumerat omnes acceptiones hui⁹ termini ſpecies:ergo male.

¶ Secundo arguitur. Nullum equiuocũ eſt diffiniendũ : ſpẽs eſt equiuocum. ergo nõ ẽ diffiniendũ.ↄſequẽtia tenet inferior minor eſt Porphirij dicentis: videtur autẽ neq3 genus neq3 ſpecies ſimpliciter dici. maior ptʒ. quia nullius equiuoci eſt vna ratio:⁊ per conſequẽs nec diffinitio.

¶ Tertio arguitur. ſequeretur ꝙ deus ſol ⁊ fenix nõ eſſent ſpecies : ſed ↄſequẽs eſt falſum:ergo ⁊ antecedẽs.ↄña ptʒ:quia nõ ꝑdicatur de pluribus. Et ſi dicas aptitudine hoc eſt ſi per poſſibile vel impoſſibile eſſent plures ſoles : vt ita loquar. iſte terminus ſol ſupponeret pro illis ſine noua impoſitione. Contra

eodē modo ſi per poſſibile vel impoſſibile vnus ſortes eēt plures ſortes: ſortes ſupponeret pro oībus illis: q2 vnū eſt adeo impoſſibile ſ3 naturā ſicut alterū. Et eodē mō pōt argui ſm̄ ꝟitatē de iſto termio pr̄ in diuinis incōplexe ſumpto.

¶ Quarto ar̄. ſequeret ꝙ doctiſſimus affirmatiue exponēdo nō eēt ſpēs: ſ3 ꝯn̄s eſt falſum: ḡ ⁊ an̄s. Et pbo ꝯn̄am: q2 nō ꝑdicaꝶ de pluribus. Et ſi dicas ſucceſſiue. Lōtra tunc ſequana vel pariſius eſſet ſpecies: ſed cōſequens eſt falſum. igitur.

¶ Quinto ar̄. ſeq̄ret ꝙ ly a. tn̄ ſigns ſortē ⁊ platonē eēt ſpēs. ſ3 ꝯn̄s eſt falſum q2 tūc hō eſſet gen᷒ cui᷒ oppoſitū dicit capitulū ꝑcedēs: ⁊ pbo ꝯn̄am: quia iſte ſunt q̄dditatiue ⁊ ſuperiores ſortes eſt a. ⁊ plato eſt a.

¶ Sexto ar̄. ſequeret ꝙ ſubiectum huius hō eſt dictio diſſyllaba ſm̄ illā acceptionē eſſet ſpēs: ſed ꝯn̄s eſt falſum: q2 pari rōne ſubiectū huius ſubſtantia eſt generaliſſimū debet aſſignari ſpecies quod eſt falſum.

¶ Septimo arg. Iſta diffinitio ſpēi ꝯuenit gn̄ꝭgn̄aliſſimo: ⁊ tn̄ non eſt ſpēs igiꝶ: q2 dicit Porphiri᷒ ꝙ gn̄aliſſimū eſt qđ cum ſit gen᷒ nō pōt eē ſpēs. Et pbaꝶ maior: q2 ꝑdicatur de pluribus differentibus numero.

¶ Octauo ar̄. Iſta diffinitio nō ꝯuenit iſti termino pplus: ⁊ tn̄ eſt ſpēs ſpecialiſſima: igiꝶ. maior p3. q2 nō cōueniēter reſpōdetur ad interrogationem factam per quid.

Hoc argumētū mouet de hā geſt.

¶ Nono arguiꝶ. Sequeretur ꝙ ly hec eſſentia diuina incōplexe ſumptū eſſet ſpēs: ſ3 ꝯn̄s eſt falſum: q2 eſt indiuiduū. ⁊ patet ꝯn̄a q2 predicatur de pluribus rebus numero diſtinctis. ſ. de patre filio ⁊ ſpirituſancto.

¶ Decio arguiꝶ. nulla ē ſpēs ſpālíſſima. ḡ diuiſio ſpēi in ſpālíſſimā et ſubalternā ꝑſupponit falſum. an̄s p3: q2 ſi eēt aliqua maxime eēt iſte termin᷒ hō ſ3 h̄ nō: igiꝶ: p3 minor: duplr̄ q2 h3 vl̄ia ſub ſe. ḡ nō eſt ſpēs ſpālíſſima. an̄s p3: h3 iſtos terminos mulier vir. Secūdo. ſi ex eodē attramēto numero fiat iſte termin᷒ hō ⁊ iſte termin᷒ aīal. iā hō eſt ſpēs ſubalterna qđ facile oñdiꝶ expoſitorie: ⁊ caſus ē poſſibilis a deo. Et eodē mō arguiꝶ ꝙ albedo non erit ſpēs ſpālíſſima a poſito ꝙ a ſignificet oēs albedines trium graduum: ⁊ b. quattuor. iā a ⁊ b. ſunt inferiora ad ly albedo: igitur.

Caſus de duob᷒ terminis codē attramēto nūero ſcripí.

¶ Undecimo arguiꝶ. Illa eſt incōgrua. Spēs eſt qđ ⁊c. ergo diffinitio non eſt bona. an̄s patet de antecedēte. ly ſpēs et relatiuo quod diſcōuenientibus in genere.

¶ Duodecimo arguitur. Sequereꝶ ꝙ iſte termin᷒ cenās eēt ſpēs: ſ3 ꝯn̄s eſt falſum: igiꝶ ꝯn̄a p3: q2 eſt ꝑdicabile et nō gn̄aliſſimū ergo ſpecies. pbatur falſitas conſequētis: quia nō habet genus: ergo non eſt ſpecies.

¶ Tridecimo arguitur. Illa res que eſt deus per eos qui ponūt propoſitionem increatam debet eſſe vniuerſale quia repꝛeſentat homines quēadmodū conceptus hominum repꝛeſentat ſortē ſed hoc eſt falſum: q2 illa res nō poteſt predicari de inferioribus neq3 eēt magis terminus abſolutus ꝙ ꝯnotatiuus ⁊ eodem modo eſſet generaliſſimū ⁊ indiuiduū: ſed iſta ſunt abſona: igitur ⁊ fundamentum.

¶ Quartodecimo arguitur. Ens albū eſt ſpēs: ⁊ tn̄ nec ſubalterna nec ſpecialiſſima: igiꝶ diuiſio nulla. Primū p3 ex qōne ꝑcedenti. Scōm pbatur: q2 homo albus eſt vl̄e ⁊ q̄dditatiue cōtinetur ſub ly ens album: ergo ens albū nō eſt ſpecies ſpecialiſſima.

¶ Decimoquinto arguitur. Ly caput eſt ſpecies tamē nec ſpecialiſſima nec ſubalterna: igiꝶ diuiſio mala. Prima pars minoris p3: q2 ꝑdicaꝶ de pluribus differētib᷒ ſpē vt hoc caput eſt caput demōſtrādo caput hoīs: hoc caput eſt caput demonſtrādo caput bouis. Et illa differunt ſpecie: igitur ſecūda pars minoris p3: quia tunc non videꝶ aſſignabilis ſpecies ſpecialiſſima eius.

¶ Decimoſexto arguiꝶ. Homo predicaꝶ de pluribus differētibus ſpecie: ḡ nō eſt ſpēs ſpecialiſſima. pbaꝶ an̄s: q2 ꝑdicatur de ſorte ⁊ platone et ſua manu et ſortes et ſua manus differunt numero ergo ſortes et plato plus differunt ꝙ numero. Et per cōſequēs ſpecie quod reſtabat probandum.

¶ Decimoſeptimo arguitur. Et difficilius mihi videtur ponēdo ꝙ de᷒ creat materiam alterius ſpeciei a materia ſortis et infundat vnam animā rationalē in eadem iſte homo ſpecie differt a ſorte. ergo homo predicaꝶ de pluribus differētibus ſpecie. Forte negas illud ſuppoſitum eſſe hominē ſic arguo. Eſt ſubſtantia corporea animata ergo eſt animal: ⁊ habet animā rationalē: ergo eſt homo.

Caſus de materia alterius ſpēi a materia hoīs creanda.

¶ Decimooctauo arguitur. Iſte terminus Pariſienſis eſt ſpecies et tn̄ nec ſpecialiſſima nec ſubalterna: igitur. ꝯn̄a tenet cum maiore ⁊ minor pbatur quo ad eius primā partem: q2 ſi ly a ſupponeret pro oībus cōnotādo ꝙ naſcātur orianꝶ vel maneāt circa pōtes iā ly a cōtineꝶ ſub ly Pariſien̄. igitur pariſiēſis nō eſt ſpēs ſpecialiſſima. ſcđa pars minoris arguitur: quia ſi eſſet ſpecies ſubalterna ſequeretur ꝙ haberet ſub ſe infinitas ſpecies ſpecialiſſimas per naturā. Qđ pbo: q2 volo ꝙ b ſupponat pro hoībus connotādo ꝙ habeā originē citra pōtes demptis quattuor vicis ⁊ c. demptis quinq3 ⁊ d. demptis ſex: ⁊ ſic cōſequenter. ¶ Similiter hic poteſt argumentari ꝙ albū nō ſit ſpecies eo ꝙ nō predicaꝶ in quid: quia ex quo eſt accidens predicatur in quale. ¶ In oppoſitum arguitur per Porphirium nobis tradentē illā diffinitionem. In iſta queſtione erunt tres articuli ſicut in alijs. ¶ Pro expeditione primi.

Caſus de ſupponente ꝓ hoīb᷒ aliq̄d connotando.

¶ Notādum eſt primo ꝙ iſte terminus ſpecies ſecūde intentionaliter ⁊ logicaliter captus habet ſimilitudinē cum ſpecie ꝑme intentionaliter ſumpta: quia ſicut ſpecies pulchrificat illud cui᷒ eſt ſpecies ſic ſpecies ſpecialiſſima pulchrificat .i. diſtincte importat id quod ꝑ genus confuſe importatur. Propterea Porphirius non enumerauit omnes acceptiones huius termini ſpecies: ſed que ſufficiūt in propoſito ad cōuenientiā ſpeciei logicalis. dicitur hic logicaliter: quia capitur ſecūde intentionaliter et grammaticaliter ibi primitialis erit vox ⁊c.

voꝛ ec. Et q̄ ſpecies poteſt eſſe inferius ad vni•
uerſale vel p̄dicabile ſicut genus ſi cōnotet tan•
tum modū ſupponendi eſt inferius ad ly vniuer
ſale. Si tm̄ connotet modum p̄dicandi eſt infe•
rius ad ly p̄dicabile ⁊ ſcđo modo eſt pꝛopꝛia paſ•
ſio reſpectu huius termini ſpecies pꝛimo modo
ſumpti. Et ſic iſta poteſt diſtingui ſpēs eſt ſpēs
ſicut iſta. gen' eſt gen' penes conſimilē acceptio
nē extremoꝝ. ⁊ hoc relinquo ex capitulo de gene
re. Et vltra illa iſta eſt diſtinguēda: genus eſt ſpe
cies: q̄ vel vtrūq̧ extremū capitur vniformiter
vel diffoꝛmiter. Si primū hoc dupliciter: vl' vtrū
q̧ capit̄ ſignificatiue vel vtrūq̧ materialiter. Si
primuꝫ hoc dupliciter: vel vtrūq̧ eſt inferius ad
vl'e vel p̄dicabile: vel vnum ad vl'e: ⁊ alterum ad
pꝛedicabile. Et ſi ſic hoc dupliciter ⁊ vel ſubiectū
eſt inferius ad vniuerſale ⁊ pꝛedicatum ad pꝛe•
dicabile vel contra: ⁊ oēs iſtos ſenſus relinquo ⁊
reſiduos. q̄ non ſunt difficiles.

Diſtinctio huiꝰ genꝰ eſt ſpēs.

¶ Notādū eſt ſecūdo ꝙ ſpēs

Tribꝰ modis diffiniꝰ ſpēs a poꝛphirio ſi que ſint diffinita ſingul' diffinitiōibꝰ

tribus diffinitionibꝰ diffinit̄ a Poꝛphirio: ⁊ dif•
finitū pꝛime diffinitiōis eſt ly ſpēs vt eſt inferiꝰ
ad vl'e: ⁊ hoc videtur velle Poꝛphirius qñ dicit.
Genus eſt cui ſupponitur ſpecies ⁊ diffinitū ſcđe
diffinitionis eſt ly ſpecies put eſt inferius ad ly
p̄dicabile: ⁊ hoc pꝫ per verba ſcđe diffinitionis.
Species eſt de qua genus in eo qđ quid eſt pꝛedi
catur. Sed diffinituꝫ tertie diffinitionis eſt ſpe•
cies ſpecialiſſima: ⁊ hoc patet per Poꝛphirium:
quia in fine tertie diffinitiōis ſubiūgit. Et hec
quidē aſſignatio ſpecialiſſimarum erit que ſolū
ſpecies eſt. Etiam eſt ſatis conſonum aſſignare
ſpeciem ſpecialiſſimam pꝛo ſecundo pꝛedicabili
Et tamen niſi ſit ſm̄ pꝛedicabile nulla diffini•
tione diffiniretur a poꝛphirio oppoſitum ponit
Geoꝛgius vt patebit in vno dubio.

¶ Notādū eſt tertio ꝙ ſic ex•

Expō vltime diffinitionis.

ponitur vltima diffinitio ſpeciei accipiendo ſpe
ciē ſpecialiſſimā p̄ diffinito. Species eſt p̄dicabi
le qđ ſcđm ſe vel ſuū ſinonimum ſimpliciter vel
ſm̄ additum p̄dicabit̄ de pluribus numero diffe
rentibus in eo qđ quid. Et ſub qđ includit̄ que
hic opꝫ intelligere ſolū: q̄ generaliſſimū p̄dicat̄
de differētibus ſolū numero: tm̄ nō ſolum de dif
ferentibus ſolum numero. Superfluit dicere ve
re ⁊ affirmatiue: ⁊ ſic de pluribꝰ particulis quas
aliqui addunt hoc patet p̄ capitulum de genere
in differentia numero ſunt plures gradus quo•
rum aliqua magis differunt numero et aliqua
minus: vt verbi gratia. In pꝛimo gradu ponun
tur ſoꝛtes ⁊ plato hoc eſt quando materia vnius
differt numero a materia alterius ſecundum ſe
⁊ quamlibet partem eius: et foꝛma vnius a foꝛ•
ma alterius. ¶ Scđs gradus poſſibilis eſt quā•
do eadem materia totalis infoꝛmatur duabus
diuerſis foꝛmis: ⁊ ſi eadem materia eſſet rome ⁊
pariſius: et deus infunderet vnam animam ro•
me ⁊ pariſius alteram: tunc erunt duo homines
diſtincti numero. Tertius gradus eſt: quādo ea•
dē foꝛma numero infoꝛmat diuerſas materias
vt ſi ſint due materie numero cōicantes et deus
infunderet eandem foꝛmā in illis iaꝫ ſunt duo
ſuppoſita numero diſtincta. Et iſti gradus ſunt
pꝛincipales: poſſumus tamen imaginari infini
tos alios gradus vt ſi eſſet eadem foꝛma in dua
bus materiīs cōicantibus ⁊ hoc multipliciter: vl'
in magna parte vel parua: ⁊ ſic de foꝛma diuiſi•
bili poteſt dici. ¶ Iſtis notatis ponit̄ concluſio

Caſus de materia duabꝰ foꝛmis infoꝛmata.

Caſꝰ d̄ foꝛma eadeꝫ i diuerſis materīs.

Cōcluſio dubiī reſponſiua.

rñſiua. Diffinitio ſpeciei ſpecialiſſime ⁊ ſpeciei cū
diuiſionibus ſunt bene aſſignate. patet per con
ditiones bone diuiſionis ⁊ diffinitionis.

¶ Dubitatur pꝛimo. Utrū al

bum ſit ſpecies ſpecialiſſima ſm̄ ꝙ dicitur in ca
pitulo pꝛecedenti. Et arguitur ꝙ non. Quia ha
bet iſtum terminum ſub ſe album hac albedine
Et eſt vniuerſale vt ante dictum eſt. ergo albuꝫ
non eſt ſpecies ſpecialiſſima.

¶ Secundo arguitur Et ſup

pono vnum: ꝙ ad terminum eſſe genus ſufficit
ꝙ pꝛedicetur de pluribus differētibus ſpecie eēn
tialiter ⁊ in qđ: ſiue illa dñia fuerit eiuſdem pꝛe•
dicamenti ſiue non ſiue de modo ſignificandi
foꝛmali ſiue materiali iam clarum eſt ꝙ album
eſt genus; q̄ pꝛedicatur de pluribus differentibꝰ
ſpecie: hoc album eſt album demonſtrando ho•
nē: illud album eſt album demonſtrando ſoꝛtē.
Sed contra illud arguitur non habet ſpeciē ſpe
cialiſſimā ſub ſe: q̄ ſi ſic maxime eſſet homo al•
bus equus albus: ſed neutrū illoꝝ eſt ſpecies
ſpecialiſſima: igit̄ minoꝛ patet. hō albus habet
vl'e ſub ſe. ſ. homo albus hac albedine ſaltēꝫ ſm̄
duas vltimas opiniones. Et tm̄ foꝛte: concedis
homo albus eſt genus. Contra non pꝛedicatur
de pluribus differentibus ſpecie.

¶ Tertio arguitur. Sequere

tur ꝙ homo qualificatus eſſet ſpēs ſpecialiſſima
ſed ꝯñs eſt falſum: ergo et añs ꝯña patet. q̄ eſt
vniuerſale vt ſupponit̄: ⁊ non genus: ergo ſpecies
ſpecialiſſima: minoꝛ patet: q̄ nō pꝛedicatur de
pluribus differentibus ſpecie: igitur. ſed falſitas
ꝯñtis patet q̄ habet vl'e ſub ſe quidditatiue cō•
tentum immo plura ergo non eſt ſpecies ſpecia
liſſima ꝯña eſt Poꝛphirij. pꝛobat̄ añs: homo co•
loꝛatus continet̄ ſub ly homo qualificatus ⁊ hō
albus ſub ly homo coloꝛatus ⁊ ſi a ſignificet q̄li•
tates de tertia ſpecie: a eſſet ſuperius ad ly hō co
loꝛatus immo darem longe plures ſpecies ſed
iſta ſufficiunt. Et eodē modo poteſt argumēta•
ri aſinus quātus reſpectu iſtoꝝum terminoꝝum
aſinus continuus aſinus coꝛpoꝛeus: q̄ licet in
eis ſit cōuertibilitas in ſupponendo: nō tm̄ quo
ad modum ſignificandi: ⁊ hoc naturaliter.

¶ Quarto arguitur Si hō al

bus hac albedine eſſet ſpecies ſpecialiſſima aīal
album hac albedine eſſet genus: ⁊ per ꝯñs ſub•
ſtantia alba hac albedine eſſet genus generaliſ
ſimum. qđ ſi cōcedas. Cōtra ſubſtātia eſt ſupe•
rius ad ly ſubſtantia alba hac albedine.

¶ Quīto arguit̄ ſequeretur ꝙ

homo albus non eſſet inferius ad homo coloꝛa
tus: ſed ꝯñs eſt falſum ergo ⁊ antecedens Ex•
bo conſequentiam q̄ homo coloꝛatus eſt ſpēs
ſpecialiſſima ergo non habet inferius falſitas
cōſequētis pꝛobat̄ hō coloꝛatus pꝛedicat̄ vniuer
ſaliter de ly homo albus: ⁊ non econtra. ⁊ quid•
ditatiue pꝛedicatur igitur.

¶ Sexto arguitur. ex quo nō

euitas talē cōplexionē quero quomodo ſe habēt
iſti termini ho   mo coloꝛatus ⁊ animal album ⁊
quid ſuperius et quid inferius. Et ſi foꝛte dicas
homo coloꝛatus eſt ſuperius pꝛopter connota•
tum: tunc accipio quattuoꝛ terminos cōnotati•
uos pꝛopoꝛtionaliter ſe habentes ⁊ tūc q̄rā idē.

¶ Septimo arguit̄ ⁊ q̄ro quo
mō ſe hn̄t iſti termini albū hac albedine ⁊ colo-
ratū hoc colore: ⁊ qualificatū hac qualitate cōti-
nue demonſtrando idē per ly hoc ⁊ ly hac. Silr
quero quomō ſe habent iſti termini hoc album
⁊ hoc album hac albedine ⁊ hoc album hoc colo
re demonſtrando idem per ly hoc.

Limitatō predicabi liū ariſto. et porphi rij.

¶ Ad iſtud dubiū dicit̄ ꝙ trāſ
greditur modum loquendi. Ariſto. ⁊ Porphirij
⁊ cōiter loquentium in p̄dicabilibus ⁊ p̄dicamē-
tis nā ipſi locuti ſunt tm̄ de termino cui⁹ cōnc-
ratio ſpectat ad vnum predicamentum ⁊ ſi ad-
mitterent complexionē admitterēt terminū ab-
ſolutū trāſcēdentē cū termino connotatiuo. Etiā
q̄ū ſingulariſant terminū eodem ꝓ ſignificato ꝓ
quo pōt accipi: ⁊ non ſingulariſant ꝓ formali ni
ſi per accidens id eſt ſi non idētificet̄ cū materia
li quare album hac albedine eſt contra eoꝝ mo
dum loquendi tamen hoc album et huiuſmodi
bene admitterent. patet incipienti eoꝝ doctri-
nā. Sed q2 non repugnat eoꝝ dictis ꝓ nūc dica-
mus ꝙ omne illud eſt genus qd̄ predicat̄ de plu
ribus differentibus ſpecie quidditatiue ſiue illa
differentia ſint alterius ſpeciei ſiue euſdē cū ge
nere. Nec ſequit̄ ꝓpterea ꝙ homo ſit genus: q2 p̄
dicat̄ de homine albo ⁊ de homine nigro ſic di-
cendo: iſte hō eſt homo. ⁊ ly homo eſt homo: iſte
ſunt eſſentiales: ſed q2 eſt accidentale homini ꝙ
ſit albus vl̄ niger non eſt ſimile hic ſicut in aliis
ſed tenendo vltimā opinionē vl̄r que videt̄ con-
formior inter ceteras dr̄ ꝙ ad vl̄e ſufficit ꝙ pre-
dicetur de pluribus vel ꝙ ei nō repugnat ita ad
ſpeciem ſpecialiſſimā ſufficit ꝙ predicetur de plu
ribus differētibus numero quidditatiue ⁊ eſſen
tialiter nō curando ſiue illa differētia ſint eiuſ-
dē predicamenti ſiue nō. ¶ Sed ſm̄ primā opi
nionem vbi oportet reſpicere ſolū ad modum ſi
gnificandi formalē ens album eſſet ſpecies ſpe-
cialiſſima ſicut hō alb⁹. Et lȝ ens albū p̄dicet̄ de
plib⁹ differētib⁹ q̄dditatiue: hoc nō ꝓuenit rōne
modi ſignificandi formalis. ¶ Iſtis notatis.

Quid dr̄ eſſe gen⁹ vt in ꝓpo ſito.

¶ Reſpondetur ad argumen
ta contra illa adducta. ¶ Ad primum negaret
p̄ma opinio ꝙ albū hac albedine ſit vl̄e eo ꝙ nō
eſt formaliter cōe due alie opiniones cōcederēt
ꝙ eſt vl̄e. Et ſi arguas contra tertiā opinionē
non predicat̄ de pluribus differentibus nume-
ro eiuſdem predicamenti: hoc non requiritur di
ceret: ſed ſufficit ad ſpeciem ſpecialiſſimā. ꝙ pre
dicetur de pluribus differentibus numero non
curando ſiue eiuſdē predicamenti ſiue alterius
tm̄ ad genus oportet ꝙ p̄dicetur de pluribus dif
ferentibus ſpecie eiuſdem predicamenti q2 com
muniter concretum accipit denominationē ab-
ſtracti. ⁊ ly albedo eſt ſpecies ſpecialiſſima vt no
tum eſt. Tertia opinio pōt concedere ſi velit ꝙ
album eſſet genus ſicut ſcd̄a. ¶ Et tunc ad ſm̄
argumentum admitto ſuppoſitū: concedo ꝙ al
bum eſt genus. ⁊ dico ꝙ homo albus eſt ſua ſpēs
et ſimiliter equus albus. Et qn̄ dicis homo al-
bus habet ſpeciē ſpecialiſſimā ſub ſe ſcilicet ho-
mo albus hac albedine. ergo nō eſt ſpecies ſpe-
cialiſſima. Ad hoc dr̄ ꝙ. aliq̄d dicitur ſpecies ſpe
cialiſſima dupl̄r. vno modo quando eſt vniuerſa
le cui repugnat p̄dicari de pluribus ſpecie diffe-
rētib⁹ ſiue hȝ vniuerſale ſub ſe ſiue non. Alio mo
do aliquid dicitur eſſe ſpecies ſpecialiſſima quā-
do eſt vniuerſale cui repugnat predicari de pluri
bus differentibus ſpecie ⁊ non habet vniuerſale
ſub ſe ⁊ ſic Porphirius communiter cepit. Exē-
plum primi vt homo albus. exemplum ſecundi
vt homo. Correlarie ex iſto ſequitur ꝙ termin⁹
pro pluribus ſupponens eſt magis ſpecies ſpe-
cialiſſima q̄ȝ terminus ꝓ paucioribus ſupponēs
patet de ly homo: ⁊ homo albus. Aliquid ſimili-
ter dicitur eſſe gen⁹ dupliciter. Vno mō: quando
eſt vl̄e hn̄s aliud vl̄e q̄dditatiue ſub ſe: ſiue p̄di-
cetur de pluribus differentibus ſpecie ſiue non.
Alio modo quando habet vniuerſale ſub ſe: ⁊ cū
hoc predicatur de pluribus differentibus ſpecie
Exemplū primi vt homo albus exemplum ſecū
di. vt animal album hac albedine. et per iſtam
diſtinctionem poſſunt ſolui argumenta curren-
tia in propoſito. ¶ Ad tertium dicitur ꝙ homo
qualificatus eſt ſpecies ſpecialiſſima primo mō
⁊ nō ſecundo modo ⁊ ad improbationē concedo
ꝙ habet plures ſpecies ſub ſe. et eodem mō rn̄-
detur de ly aſinus quantus. ¶ Ad quartū cōce-
do ꝙ animal albū hac albedine eſſet gen⁹ ⁊ quā
do dicis tunc ſubſtantia alba hac albedine eſſet
generaliſſimum dicitur ꝙ de facto iſte mod⁹ aſ-
ſumendi diuerſa ſubſtantiua eſt contra modū
philoſophicū. Sed ꝓ nunc dicitur ꝙ aliquid di-
citur eſſe generaliſſimū quo ad modū ſignificā-
di materialem tantū: et de illo concedit̄. Aliqd̄
quo ad formale tm̄ vt hō qualificatus Aliquod
quo ad vtrūq3 vt ſubſtātia q̄lificata. Ad q̄ntū ne-
go ſequelā licet pōt eſſe acceptio huius termini
inferius ſicut de iſto termino ſpecialiſſimū. Et
ad probationē homo coloratus eſt ſpecies ſpe-
cialiſſima verum eſt primo mō. ¶ Ad ſextum di
bus bis datis nō do ibi ſupius ⁊ inferius eo ꝙ ce
tera non ſunt paria. ¶ Ad ſeptimū dr̄ ꝙ cōuer-
tunt̄ in ſupponēdo non tm̄ quo ad modū ſignifi
candi. ¶ Ad vltimū diceret prima opinio ꝙ hoc
albū eſt ſuperius ad hoc albū hac albedine. Se-
cūde due dicerēt ꝙ nō. eo ꝙ repugnat illi termi
no hoc album ſupponere pro pluribus: igitur
nullo modo eſt vniuerſale. Sed forte pones ca-
ſum ſic. ſit idem ſortes rome. et informetur al-
bedine a. et ſit pariſius et informetur albedine
b. Tunc queris de veritate huius omne quod eſt
hoc album eſt hoc album hac albedine. Et vide
tur ꝙ ſit falſa: quia cum iſta tanq̄ȝ maiore addo
iſtam. ſortes pariſiꝰ eſt hoc album hac albedine
a. Contra caſum reſpondetur breuiter concedē
do conſequentiam ⁊ conſequens in caſu illo ſi-
cut expoſitorie argumentari poteſt quia ſortes
rome eſt hoc album hac albedine a. ⁊ ſortes ro-
me eſt ſortes pariſius. ergo ſortes pariſi⁹ eſt hoc
album hac albedine a. Cū iſtis tm̄ ſtat ſortes nō
eſt hoc album hac albedine a. Pariſius.

Aliq̄d dici tur ſpēs ſpēaliſſi ma dupl̄r

Correla lium.

Aliq̄d dr̄ eſſe gen⁹ dupliciter

Aliq̄d dr̄ ḡnaliſſi mū dupl̄r

¶ Dubitatur ſecundo. Quid
eſt ſpecies humana: et de veritatibus harum.
Species priami digna eſt imperio. Species eſt
vnius cuiuſq3 rei forma. Album eſt ſpecies colo-
ris per participationē ſpeciei plures homines
ſunt vnus homo quomodo ſupponit ly homine
in talibus: animal predicatur de homine. ¶ Ad
primū dicitur ꝙ quodlibet indiuiduū quod eſt
homo eſt ſpecies humana et ſic oportet concede
re ꝙ ſortes qui eſt ſpecies humana differt a pla
tone: ſed non differt ſpecie humana a platone.
quia in ſecunda dicit modum differendi ac ſi
diceretur differt ſpecie. Et in prima dicis rem

Quid eſt ſpecies hu mana.

differentē: vel ſpecies humana eſt termin' collectiuus pro oībus hoībus collectiue ſupponens. ¶ Ad ſecūdum dicitur ꝙ quicquid ſit de veritate illius ꝓpoſitionis nihil ad porphiriū: qꝛ porphirius nō dicit eā verā: quia eſto ꝙ priamus eſſet ſpecies eius non valeret imperiū. Sed porphyrius vult dicere ꝙ populus ſic loquēs ſic accipit illū terminum ſpecies. ¶ Ad tertium dicit ꝙ capit loco illius vniuſcuiuſqꝫ rei forma eſt ſpecies. ¶ Ad quartum dicitur ꝙ capitur concretū pro abſtracto. ¶ Ad quintum dicitur ꝙ illa de actu exercito capitur loco vnius de actu ſignato. ¶ Ad vltimū dicitur ꝙ ly homine ſupponit materialiter pro ſuo recto et illa de actu ſignato debet exerceri per hanc: homo eſt animal.

¶ Dubitatur tertio circa ſextū argumētū. An terminus ſtans materialiter vt ſic ſit ſpecies. Et arguitur primo ꝙ non. Non eſt vniuerſale: ergo non eſt ſpecies. probatur antecedens: non eſt cathegoreuma.

¶ Secūdo arguit. Sequeret ꝙ ly hoī eſſet ſpēs eodem mō. ſed ꝯñs eſt falſuꝫ quia nō eſt terminus. Etiam ſequeretur ꝙ ſortes eſſet ſpecies vt patet hic. ſortes eſt dictio diſſyllaba: ſed conſequens eſt contra communem logicam: ergo ⁊ antecedens.

¶ Tertio arguit. ſequeret ꝙ ſpēs non eſſet terminus ſcđe intentionis quod eſt falſum: ptꝫ non ſignificat res que ſunt ſigna ea ratione qua ſigna ſunt. Etiam ſequeret ꝙ predicaretur quidditatiue de ꝓnomine demonſtrante et de inferiore eius. Et etiā hoc ſignum omnis eſſet vniuerſale quod eſt abſurdū.

¶ Quarto arguitur qꝛ tūc pari rōne eſſet genus qꝛ ſubiectū huius. hō eſt dictio diſſyllaba ꝓ quolibet tali termino ſupponit ſiue talis fuerit vocalis mentalis vel ſcriptus. Et ſic ꝑdicaretur de pluribꝫ differētibus ſpecie. Qđ ſi forte cōcedas: quero in quo ꝑdicamento: ⁊ non potes bene aſſignare: igitur.

¶ In oppoſitū arguitur. qꝛ repugnat illi termino accipi ꝓ pluribꝫ cūꝫ ceteris cōditionibus: ergo eſt vniuerſale. Item conceptus non vltimatus huius vocis hoī eſt vniuerſale: ergo ⁊ vox qꝛ ſunt ſynonimi ſiue conceptus de hoī vocetur non vltimatus vt dictum eſt vel vltimatus vel neqꝫ ſic: neqꝫ ſic nihil ad rem.

¶ Ad dubium. dicit probabiliter ꝙ eſt ſpecies ſpecialiſſima. ¶ Et ad primū argumentū qñ đr ꝙ nō eſt vſe nego. Et ad ꝓbationē nō eſt cathegoreuma: iterum nego. ¶ Ad ſcđm cōcedo vtrūqꝫ illatū. ¶ Ad tertiū qđ difficilius ē ſi bñ ꝑſcrutet nego ſequelā. Et ad ꝓbationem non ſigt rē q eſt ſignū ea rōne qua ē ſignum hoc nego. Et ꝓ illo đr ꝙ aliqs terminus đr ſcđe intentionis dupliciter. Uno mō large: ⁊ tūc ſignū in eiꝰ diffinitione tm̄ valet ſicut ſignificatiuū large capiendo ſignificatiuum pro illo qđ ſigt ſe vel aliud a ſe: ꝯmō pōt eſſe ſignuꝫ in ꝓpoſitione ꝓ illo qđ ſignificat. Et ſic nomen in tota ſua communitate eſt terminus ſcđe intentionis. Et ly terminus eſt terminus ſcđe intentionis nec ſequit ꝓpterea ꝙ quilꝫ terminus ſtans materialiter eſt terminus ſcđe intētōis:

Aliqs terminus dicit dupliciter ſcđe intētionis.

quin iſta. ly hō eſt ſubiectū non ſigt ipſummet ea ratione qua eſt ſignū. Quia ſi ad imaginationem nō eſſet ſignū propoſitionale nō minus ſignificaret ſe vt patꝫ de qualibet re ad extra. Tamen ſi iſte terminus homo vel alter nō eſſet ſignum ad ſenſum ante declaratū: nō amplius ſignificaretur per iſtū terminū ſpecies. Alio modo terminus ſcđe intētionis capit ꝓprie. ⁊ de illa acceptione exponitur cōiter diffinitio. Et ad aliud cōcedo ꝙ ꝑdicatur quidditatiue de ꝓnomine demōſtrāte ⁊ inferiori. Iſte ambe eſſentiales ſunt hoc album eſt ly album: et hoc eſt ly album tenēdo ly ens vniuoce de ſubſtātia ⁊ accidēte: ⁊ cōcedo ꝙ hoc ſignum omnis eſt vniuerſale ⁊ ſpecies. Et ſm illam ſignificationē ē cathegoreuma: tamē ly omnis in hac. omnis homo currit: nō eſt vniuerſale: ſaltem ſm talē acceptionē.

Ois qñ ſit vſe et ſpecies.

¶ Ex iſtis inferūt correlaria. Primum eſt predicatum a propoſitionis eſt cōnotatiuum ⁊ ſubiectum abſolutum: ⁊ tamē predicatio eſt indirecta. patet de hac. ens eſt ly album: tamen predicatum non eſt cōnotatiuum ſm talem acceptionem.

¶ Secundum correlariū aliqua eſt predicatio eſſentialis: ⁊ tamē predicatū cōnotat extrinſece reſpectu ſubiecti: ⁊ tamē connotatio vnius nō eſt ſuperior ad cōnotationem alterius patet in propoſitione ꝑfata.

Aliqñ ꝑdicatio ē in directa in q predicat cōnotatiuū de abſoluto: et aliqua eſſentialis cuius ꝑdicatū extrinſece cōnotat ſuper ſubiectuꝫ.

¶ Ad quartū nego ꝙ eſſet genus ⁊ dico ꝙ nō ſupponit ꝓ termino vocali: ſcripto: ⁊ mētali: vniuoce: qꝛ ſignificat illa equiuoce: quia ſi daret oppoſitū difficile ē dare in quo predicamento eſt.

¶ Dubitatur quarto de veritate huius hō eſt ſpēs. ⁊ videtur ꝙ ſit falſa. quia bene ſequit. hō eſt ſpēs. ergo ſubſtātia ē ſpēs. ſed cōſequens ē falſum ergo ⁊ añs ⁊ cōſequētia patet ab inferiori ad ſuperius.

¶ Secundo arguitur. homo eſt ſpēs. ergo ſpēs ē hō: ſed ꝯñs ē falſum: ḡ ⁊ añs cōſequētia tenet ꝑ cōuerſionē ſimplicem.

¶ Tertio arguitur. Eſt vna affirmatiua cuius extrema nō ſupponūt ꝓ eodem nec eiſdē nō exponibilis. ḡ eſt falſa. ꝯña ptꝫ. ⁊ ꝑ regulā eādem. añs ptꝫ. ꝑdicatum ſolū ꝓ terminis ſupponit: ⁊ ſubiectū nō ſupponit ꝓ termino qꝛ nullo demōſtrato verū eſt dicere hoc eſt hō. Et ſi dicas. ſic debet fieri verificatio hoc eſt ly hō. vel hoc eſt terminus homo. Cōtra. ibi nō vere predicatur de ꝓnoīe demonſtrante: ſed hoc totū ly homo: vel terminus homo.

¶ Quarto arguitur. hō ē ſpecies: ḡ iſte hō vel iſte hō: ⁊ ſic de aliis eſt ſpēs per deſcēſum. Et ſi dicas nō bñ deſcēdit: ſꝫ opꝫ ſic deſcēdere. ḡ hoc ly hō vel hoc ly hō eſt ſpēs. Cōtra iſta diſiunctiua eſt falſa: nā hoc ly hō eſt indiuiduum: qꝛ ſingulariſatur: ergo ei repugnat ſupponere pro pluribus. ergo nō eſt ſpecies.

¶ Quinto arguitur. ſi eſſet vera hoc maxime eēt quia ſubiectum ſupponeret materialiter: vel ſm alios ſimpliciter: ſed non ſupponit materialiter: ergo non eſt vera. conſequētia tenet a tota ꝯditionali cū deſtructiōe ꝯſe

quentis ad deſtructionem antecedentis. minor pꝫ multipliciter: quia ſi ſupponeret materialr̄ hoc eſſet quia ſubdicitur terminus prime ſignifi cationis reſpectu predicati ſecūde: ſed in talib' nō oportet ſubiectū ſupponere materialiter qḋ probo ſubiectū mentalis ſupponit perſonaliter et tn̄ eſt termin' p̄me reſpectu p̄dicati ſcḋe. ergo hoc nō opꝫ. Scḋo in iſta. ſortes et plato ſunt no mina. ſubiectū non ſupponit materialiter: qꝛ ſi ſic copula eſſet ſingularis numeri quemadmodū dicimus ſortes et plato eſt vnū copulatū. Tertio nō oportet in talibus ego ſum p̄nomē. ille ē ter tie perſone. ſortes eſt genus. vbi p̄dicatū nō pōt competere ſubiecto. Quarto. in talibus ens eſt terminus. Quinto. hic aliquis homo eſt ſpecies ❡ Et ſi dicas adiectiuū reſtringit ipſum ad ſuppo ſitionē pſonalem. ❡ Cōtra. iſta indiffinita nullo mō poteſt habere pticularem. ❡ Et ſi forte des iſtam. aliqḋ hō eſt ſpecies: ſequeret ex illo ꝙ ho mo eſſet nomē adiectiuum. Qḋ patet qꝛ eſt cōis generis: hic aūt neutri. et ꝙ ſit cōis nulli dubiū eſt. Etiam tale adiectiuū nō. reſtringit ſubiectū ad ſuppoſitionē pſonalem. pꝫ hic. aliqḋ aīal eſt dictio triſſyllaba: qꝛ illud adiectiuū eſt neutri ge neris: ergo ſatis bene ſecū cōueniret eſto ꝙ ſta ret materialiter. Idem videtur eſſe hic. Aliquis ly homo eſt ſpecies: vbi ſimul cōcurrunt ſignum materialitatis ⁊ ſuppoſitio perſonalis.

❡ Sexto arguitur. vtrum ex tremum nunꝙ reſtringit alterū: ergo ſubiectū non ſtat materialiter.

❡ Septimo arguitur. nullus homo eſt ſpecies ergo hec eſt falſa. hō eſt ſpecies pn̄a tenet: qꝛ iſte contradicūt. qḋ ſi neges qꝛ nō ſupponūt eodem genere ſuppoſitionis: tunc ſe queretur ꝙ ſubiectū mentalis huius vocalis hō eſt ſpecies contradiceret alteri cū illud ſubiectū ſupponat pſonalr̄ qꝛ p ſuo ſignificato vltimato In oppoſitū eſt porphirius et cōis logicoꝝ vſus cōcedētes tales ꝓpōnes. ❡ Pro iſto dubio.

Quō hec regula. Talia ſūt ſubiecta q̄lia pmit tūtur ab co rū p̄dicatꝭ habeat ve ritatem.

❡ Notādū eſt ꝙ iſta difficul tas dependet ex regula topica talia ſunt ſubie cta qualia pmittūtur ab eorū predicatis relicta pluralitate opinionū in hac parte: qꝛ magis de pendet iſta difficultas ex ſuppoſitionib' ⁊ hic aūt in p̄dicabilibus p accidēs. Dicit ꝙ iſta regula ha bet veritatē et in equocis a caſu et in equocis a cōſi'io. Et tenēdum eſt pro hac regula ꝙ termi nus equocus ſignificat ſe ⁊ rem ad extra: ⁊ tunc exponitur ſic regula. Quādo a p̄te ſubiecti poni tur termin' equocus et a p̄te p̄dicati termin' ſi gnificās illam in ordine ad quē eſt equocus non reſtrictus niſi ponat reſtrictio aliqua a p̄te ſub iecti vel copule reſtringens ad ſuppoſitionē pſo nalem dūmodo predicatū in equiuocis a cōſilio ſit adiectiuū ſignificās figurā vel diſpoſitionem rei particularis reſtringit ſubiectū ad ſtandum materialiter dūmodo ſit prime ſignificationis nō mentale. Dicebat in regula a p̄te p̄dicati ter minus ſignificans illa ad que eſt equocus quare iſta nō eſt concedenda. omnis hō eſt pariſienſis vel albus. Dicitur nō reſtrictus: qꝛ iſte nō conce dūtur. ols homo eſt hoc pictū: vel omne animal eſt homo pictus. Dicit dūmodo non ponatur re ſtrictio ꝓpter tales ꝓpoſitiones aliquis homo eſt dictio diſſyllaba tu es ſcḋe perſone quaꝝ ſub iecta ſtant pſonaliter. Dicit dūmodo p̄dicatū ſit adiectiuū quare iſte nō cōcedūtur. homo eſt nix homo ē cera. animal eſt ferrum. iſte tamē conce dūtur. homo eſt niueus. homo ē cereus. aīal eſt ferreū. In equocis a caſu hoc non opꝫ qꝛ iſta hn̄ cōceditur ols canis eſt belua marina. Dicit ſigni ficās figuram vel diſpoſitionē rei in particulari quare iſte nō concedūtur. deus eſt cōtinuus. de' eſt accidens vel accidētalis. tamē difficile ꝯſeqn̄ ter eſt negare tales. de' eſt vox. de' ē ligneus. ma ria ē lapidea. ⁊ tūc regula ſic intelligit. Quādo a parte ſubiecti ponit terminus ſiue a caſu ſiue a cōſilio ⁊ a parte p̄dicati terminus ſm quē expli cat regula reſtringit ſubiectum ad ſtādū p ſigni ficato p quo pōt ei competere. vt ols canis ē la trabilis. Illud predicatum latrabile ſignificat ola ſignificata que ſigt iſte terminus canis vni co cōceptu reſtringit ſubiectū ad ſtādum p latra bilibus in v̄tute fundamenti tales ſunt conce dende. genus ē ſpecies. hō eſt ſpecies. aīal eſt ge nus. et ſic de talibus. ❡ Sed ad cognoſcēdas ve ritates ꝓpoſitionū in predicabilib' cōiter ſum prarū nota aliquas ꝓpoſitiones: ⁊ hoc circa ter minos ſecūde ſignificationis. ❡ Prima ꝓpoſi tio. Predicatum ſcḋe ſignificationis ſcḋe inten tionaliter ſumptū ſupponēs cui nō addit ſignū materialitatis ſemper ſupponit materialiter.

Propoſi te ꝓpōnes p̄dicabili bus cōiter ſūptarum ꝓpōnes.

❡ Scḋa ꝓpoſitio. ſubiectum ſcḋe reſpectu pre dicati ſcḋe potētis tantū cōpetere ſubiecto pro ſignificato nō vltimato ſupponit materialr̄ vt hic. argumētatio eſt ſubiectum logice. ❡ Tertia ꝓpoſitio. ſubiectum reſpectu p̄dicati potētis cō petere tn̄ ſubiecto pro ſignificato vltimato ſup ponit pſonaliter vt ꝓpoſitio eſt oratio. ❡ Quar ta ꝓpoſitio. ſubiectū reſpectu p̄dicati potētis ei cōpetere p ſignificato vltimato et nō vltimato ſtat indifferēter materialr̄ vel pſonaliter. vt ge nus ē ſpecies. ❡ Quinta ꝓpoſitio ſubiectum re ſpectu p̄dicati nō conueniētis ſubiecto p aliquo ſignificato ſupponit materialiter. vt indiuiduū eſt generaliſſimū. ❡ Poteſt fieri vlterius inqui ſitio extremoꝝ harū ꝓpoſitionū homo vel ſpēs eſt animal vel gen' hō et ſpecies ſunt animal ⁊ genus. Et ratio inquiſitionis eſt an talis diſiū cta vel copulata ſunt termini prime intentiōis vel ſecūde. Sed quia non vtimur talibus in pre dicabilibus eas pretermitto.

❡ Deinde reſpondetur. ad ar gumenta. Ad primū nego conſequētiaꝫ. Et hn̄ dicis arguit ab inferiori ad ſuperi' diſtinguo vel ſm ſignificationem ſm quā accipiūtur termini vel ſub aliis verbis in ſuppoſitiōe materiali. Et dicit ꝙ talis modus arguēdi nō valet. ❡ Ad ſe cundū negat cōſequētia eo ꝙ mutatur gen' ſup poſitionis. et ſi queras quare predicatū reſtrin git ſubiectū et nō econuerſo. Dicit ꝙ talis eſt re gula logicalis. Talia ſunt ſubiecta qualia pmit tūtur ab coꝝ predicatis: ⁊ nō talia ſunt p̄dicata qualia pmittunt ab coꝝ ſubiectis. Et ſi queras rationē regule nichil habebis. ❡ Ad tertiū ne go aſſumptum. et in arguēdo aſſumit ſolutio ꝙ aſſumi tur additū et hoc nō eſt incōueniēs: vt termini ſtent vniformiter qn̄ ſupponūt ⁊ in verificatiōe ❡ Ad quartū nego ꝯñam et ꝯn̄s. et in arguēdo ſubdit ſolutio. Et qn̄ replicas. eſt vna diſiuncti ua falſa. hoc nego. immo q̄libet pars eſt vera. ⁊ qn̄ dicis hoc ly homo eſt indiuiduum diſtinguo vel quo ad acceptionem ſm quam capitur con cedo. vel ſm ſuppoſitionem perſonalem nego.

Et quando arguis repugnat ei ſupponere pro pluribus diſtinguo. vel ſecundum ſuppoſitionem materialē cōceditur. vel perſonalem negatur. qꝛ iſte terminus homo reſtrict' quo ad ſignificatum nō vltimatum puta ꝑ iſto termino hō non reſtringitur quo ad ſignificatū vltimatum ¶ Ad quintū cōcedo concluſionē: ⁊ nego minorem. Et quando illud improbas ſi ſic: hoc eſt qꝛ ſubiectū p̄ime reſpectu p̄dicati ſcōe tranſeat. Et qñ arguis de ſubiecto mētalis dicit̄ concedēdo ꝙ ſupponit perſonaliter pro illo pro quo vox materialiter ſupponit. Cuius ratio eſt qꝛ vltimate vocē ſignificat: vox aūt non vltimate ſignificat ſeipſam ⁊ regula ītelligitur de termino ad placitum ſignificante reſpectu illius cui' ad placitum ſignificat Ad aliud de iſta. Ego ſum nomen: dicitur ꝙ ſubiectū reſtringitur a copula ꝑme perſone ad ſuppoſitionē perſonalem. tñ hic ille eſt pronomē. Si ly ille capiatur demonſtratiue ſtat ſignificatiue. Si demonſtret illum terminus ille ⁊ tunc poteſt dici ꝙ ſtet materialiter Ad illam ens eſt terminus dicunt aliqui ꝙ ſubiectum eſt trāſcendens nō ſtat materialiter tñ oppoſitum dicit regula. et ſic hic ſubiectum ſtat materialiter ſortes eſt genus. Et ad aliud ꝙ ly homo eſſet adiectiuū nego eo ꝙ non eſt omnis generis ſignificatiue ſumptum. Tamen de iſta aliqđ animal eſt dictio triſyllaba. Dicit̄ ꝙ ſubiectum ſtat perſonaliter: tñ bene verū eſt ꝙ adiectiuum neutri generis nō reſtringit terminū a ſuppoſitione materiali ⁊ hoc quando additur ſignū materialitatis: vt hic aliquod ly animal eſt dictio diſſyllaba. De iſta aliquis ly homo eſt dictio diſſyllaba ex quo ibi ſunt duo ſigna repugnantia quo ad genus ſuppoſitiōis. Dicitur ꝙ vel eſt incongrua ⁊ per cōſequens nō eſt ſuppoſitio. vel ꝙ ſupponit perſonaliter eo ꝙ ſignū maſculini generis reſtringit ad ſuppoſitionem perſonalem. ¶ Ad ſextum nego antecedēs. aliqui tamen concederent. ¶ Ad ſeptimū ꝯcedo antecedens ⁊ nego cōſequentiā. ⁊ nego illas cōtradicere. Et quando replicas ꝙ mentalis huius vocalis homo eſt ſpecies debet cōtradicere iſti nullus homo eſt ſpecies, Nego tamen cauſa quare non contradicunt nō eſt: qꝛ ſubiectum non ſupponit eodem genere ſuppoſitiōis ſed pro diuerſis rebus: ⁊ capitur equiuoce.

Opinio diuerſa de ſubiecto huius ens eſt terminus.

¶ Dubitat̄ quito. circa illud

qđ tangit̄ in quinto argumento vtrū ly a poteſt ſignificare ſortē ⁊ platonē nō ſignificando alios hoīes. ⁊ videt̄ ꝙ ſic. Gallicus aliquos homines ſignificat ⁊ non omnes: ergo eodem modo ly a.

¶ Scđo arguitur. Nomina

ſignificant ad placitum: ergo poſſumus imponere ly a: ad ſignificandum abſolute vel cōnotatiue ſecundum ꝙ voluerimus duos vel tres.

¶ Tertio arguit̄. Contra hoc

ꝙ dī ꝙ cōcept' eſſentialis abſtrahit̄ a ꝯueniētia eſſentiali ſequeret̄ ꝙ nullus vnus terminus abſolut' pōt ſignificare totū hoīem quin quālibet partē integralem eius ſignificet. Sed hoc eſt cōtra cōem modū loquendi: qꝛ tunc oporteret cōcedere ꝙ aliquid eſſet homo ⁊ nec eſſet maſculus nec femina: ⁊ breuiter de nulla ſecta viuēs ⁊ plura alia que vident̄ abſurda. Et pbo ꝯñam qꝛ tāta eſt ꝯueniētia eſſentialis inter ſortē ⁊ ei' pollicem ſicut inter ſortē ⁊ platonem vel maior qđ patet: qꝛ ſortes ⁊ pollex eius ſunt eiuſdem perfectionis eſſentialis qꝛ materie eiuſdem ſpeciei ⁊ eadem anima numero quare pollex cū ſorte eſt eiuſdem rationis eſſentialis. Eodē modo poſſumus arguere ꝙ nullus terminus abſolutus pt ſignificare duos aſinos quin eoꝝ partes ſcabit.

¶ Quarto arguitur. probādo

ꝙ aliquis termin' abſolutus pōt ſignificare aliquos hoīes non oēs ſignificando: qꝛ ab oī conuenientia eſſentiali abſtrahibilis eſt vnus conceptus eſſentialis ſed eſt cōueniētia eſſentialis inter ſortē ⁊ partes integrales eius: qꝛ eadē aīa que nō eſt inter ſortē ⁊ alios hoīes: ergo vn' cōceptus eſſentialis poteſt illa ſignificare. ⁊ hic poteſt adduci decimūſeptimum argumentum huius queſtionis. ¶ Pro ſolutione dubij.

¶ Notandū eſt ꝙ conceptus

Concept' eſſentialis abſtrahit̄ a conueniētia eſſentiali.

eſſentialis abſtrahitur a cōuenientia eſſentiali hoc patet qꝛ ſi aliquis conceptus eſſentialis aliqua ſignificat ⁊ aliqua nō oporteret aſſignare cāʒ ⁊ nō poteſt dari ratio alia niſi propter cōueniētiam eſſentialem actualē vel potentialem. potētialē addo: qꝛ eſt vn' conceptus repreſentatiuus hominū actualiter exiſtentiū ⁊ poſſibiliuʒ. Et clarum eſt ꝙ non eſt cōuenientia actualis inter ſortem ⁊ platonē antixpm ⁊ patrē eius futuros ſed potentialis. ¶ Ex iſto ſequuntur correlaria. Quoꝝ primū eſt. Aliquis conceptus repñſentans aliqua propter cōuenientiam eſſentialem repreſentat omnia que habent talem conuenientiam eſſentialem vel habere poſſunt ſecundum exigentiam illius conceptus. Dicitur notanter ſecundū exigentiam illius conceptus qꝛ ſi conceptus fuerit abſolutus de predicamento ſubſtantie oporteret res per talem conceptum ſignificatas cōuenire in tali cōuenientia eſſentiali vt eſſe hominē animal vel ſubſtantiam. ſi de predicamento qualitatis tunc oporteret res ſignificatas cōuenire in eſſe qualia vt puta alba nigra vel huiuſmodi. ¶ Secundum correlariū ab eadem re ſecundū diuerſas conſiderationes ſequuntur diuerſi conceptus: vt verbi cauſa. qñ intelligimus ſortem eſſentialiter cōuenire cum platone ⁊ aliīs hominib'. Ex hoc ꝙ ſunt homines eiuſdem rationis: qꝛ homines habētes animā rationalem ideo omniū illorum eſt vna naturalis ſimilitudo omnes illas repreſentans q̄ vocatur ſpecies ſpecialiſſima. ¶ Tertium correlarium eſt. Nullus conceptus eſſentialis poteſt abſolute ſignificare duos hoīes ſiue totales ſiue partiales habentes animam ſiue diuerſas ex quo oēs anime rationales ſunt eiuſdē ſpeciei. ¶ Quartū correlariū a minori ꝯueniētia ſumit̄ ꝯcept' cōior ⁊ a maiori cōueniētia ſumit̄ cōcept' ſpecialior hoc pʒ ſi intelligam' ſortē ꝯparatiue ad equū vel aſinū ſcđm ꝙ cōueniunt ab illa ꝯueniētia aſſumit̄ vn' cōcept' magis cōis q̄ cōcept' repñſentatiu' ſoloꝝ hoīm eo ꝙ minor eſt ꝯueniētia. Si intelligam' ſortē ipſum comparando ad angelum vel lapidē in hoc ꝙ ſubſiſtūt in eorum materīs ibi eſt minima cōuenientia data a philoſophīs ideo conceptus ſubſtantie eſt cōiſſim'. Ex iſto patet ꝙ vbi eſt maxima conueniētia ibi conceptus infinitus. vbi maxima ibi cōcept' cōiſſimus vbi cōueniētia reſpicit extrema cōceptus illius extrema reſpicit. Iſtis notatis.

Correlaria.

Solutio p̄mi argumenti.

Vbi ē maxima ꝯueniētia ibi eſt ꝯcept' infinit'.

¶ Reſpondet̄ ad argumenta.

Ad primū dī ꝙ ꝯcept' de ly gallicus nō eſt eēn

tialis reſpectu hoīs lȝ cuilibet gallo conueniat. ¶ Ad ſcōm dr̄ ꝙ lȝ nōia ſignificent ad placitum cōceptus eſſentialis nō ſumit̄ ad placitū ſed a cōuenientia eſſentiali reꝝ ſignificataꝝ per huiuſmodi cōceptus. ¶ Ad tertiū cōcedo ꝯñs ꝗcꝗd ſit de ꝯñia ꝛ me mouet qꝛ niſi pars integralis hoīs eſſet hō et ſignificet̄ per iſtū terminū hō opꝫ cōcedere ꝙ hō et nō hō eſſent eiuſdē ſpeciei vt pꝫ de digito: ꝛ toto cōpoſito qđ nō videt̄ dicendum in predicamento ſubſtātie. in aliis paruū eſſet incōueniens. Etiā cū digitus eſt ſubſtātia deſcendendo per arborē porphirii eſt corporea ꝛ vltra aīata ꝛ tandē deuenit̄ ad hoc ꝙ eſt aīal rationale ꝛ per cōſequēs hō. ꝛ ad illud qñ dicis ꝙ aliqđ eſſet homo ꝙ neqȝ eſſet maſculus neqȝ femina non habeo pro inconuenienti. tamē ꝓ preſenti ſufficit ꝙ ſit pars maſculi vel femine. Pro quarto argumento eſt tertium correlariū.

Nō inconuenit aliquē ꝓcedere hoīem qui neqȝ eſſet maſcul' neqȝ femina.

¶ Dubitatur ſexto cuius predicabilis predicatio eſt hec ſortes eſt ſubſtantia ꝛ videt̄ ꝙ ſpeciei. Nā illa eſt predicatio ordinata aliculus predicabilis ꝛ nulli' niſi ſpeciei igit̄ minor: pꝫ. qꝛ da oppoſitū ꝛ maxime videt̄ ꝙ dꝫ eſſe predicatio generis: ſed hoc eſt fl'm: igit̄ minor pꝫ qꝛ predicatū non predicat̄ de plurib' ſpecie differentibus ergo nō eſt gen'. Et ſi dicas aptitudine predicat̄ ſequeret̄ ꝙ iſta ſortes eſt agēs eſſet predicatio generis ſed hoc eſt contra cōem modum loquendi in predicabilibus imo vocatur ꝑdicatio accidentis. Et ꝯñia pꝫ qꝛ lȝ nō actu predicetur de pluribus ſpecie differentibus tamen bene aptitudine quod per te ſufficit.

¶ Secundo arguitur. qꝛ ſi nō eſſet predicatio ſpeciei hoc maxime eſſet qꝛ generaliſſimū nō eſſet ſpecies: ſed generaliſſimū eſt ſpēs ideo eſt predicatio ſpēi: ꝯñia pꝫ a toto cō ditionali cū deſtructione ꝯñtis deſtruendo añs ꝛ minor ꝓbatur: qꝛ tertia diffinitio ſpēi ꝯuenit ḡñaliſſimo igit̄ generaliſſimū eſt ſpecies. conſequentia daret ꝛ añs ꝓbatur: qꝛ ſi nō cōueniret hoc maxime eſſet qꝛ excludit̄ per illā particulā ſolū: ſed illa particula nō ponitur a porphirio ꝛ gratis illā ponis: qꝛ pari facilitate ego addam aliā particulā impertinētē in diffinitione ſpeciei in qua dicat̄. Spēs eſt que ponit̄ ſub aſſignato genere. ego dicā ꝙ illa datur de ſpecie ſpecialiſſima et ꝙ porphirius per aſſignato intelligit genus infinitū qđ nō videtur dicendum.

¶ Tertio arguitur: qꝛ qñ doctū aliqđ diffiniūt ꝛ poſtea diuidūt idē accipiunt pro diuiſo qđ accipiūt pro diffinito: ſed ſic eſt ꝙ qñ ſpēs diuidit̄ non diuidit̄ ly ſpēs ſpecialiſſima ergo nec qñ diffinit̄ ꝛ per ꝯñs illud diffinitū includit genus generaliſſimum et ſic queſtio eſſet predicatio ſpeciei.

¶ In oppoſitū arguitur. qꝛ ſi gen' generaliſſimū eſſet ſpēs ſequeretur ꝙ extrema haberent duas habitudines quod eſt cōtra porphirium in hoc capitulo de ſpecie ergo ꝛ añs. Et ſi dicas ꝙ hoc nō ſufficit ad duas habitudines ſed oportet ꝙ ſit ſpecies in ordine ad ſuperiora. Cōtra hoc arguit̄ qꝛ porphirius in textu equiualenter mouet vnū dubiū an ſpēs ſpecialiſſima habeat duas habitudines ꝛ equiualenter arguit ꝙ ſic qꝛ ꝯſtituit inferiora ꝛ etiā cōtinetur ſub genere: ergo videt̄ ꝙ affirmatiue rñdendum ē ad titulū porphirii. Ad qđ rñdet porphirius ꝙ non ſufficit ex quo ſemꝑ denoīatur ſpēs in ordine ad inferiora ꝛ etiā ad ſuperiora lȝ differenter. Etiā ex ſolutione ſic arguo ꝑ locū a cōtrario ſenſu videtur ꝙ porphirius voluit quando aliquod vniuerſale habet duas denominationes tunc habet duas habitudines.

¶ Scđo arguitur. dicit porphirius in fine tertie diffinitionis ꝙ hec diffinitio ſolum conuenit ſpeciei ſpecialiſſime.

¶ Tertio arguitur ſpēs ſpecialiſſima eſt vnum de quinqȝ predicabilibus et non diffinitur vna iſtarum duarum diffinitionum: ergo in tertia diffinitione diffinitur.

¶ Quarto arguitur. Si iſta ſortes eſt ſubſtantia eſſet predicatio ſpeciei pari ratione ꝛ iſta. brunellus eſt ſubſtantia: qꝛ i nulla iſtarum predicatur de pluribus ſpecie differētib'. ꝛ ſimiliter hic homo eſt ſubſtantia ꝛ ſic nūqȝ̄ dabis predicationem generis.

¶ Quinto arguitur. Porphirius dicit generaliſſimum eſt quod cum ſit gen' nō eſt ſpēs. ergo generaliſſimū non eſt ſpecies.

¶ Sexto arguitur. Sequeretur ꝙ genus generaliſſimū eſſet ſpecies ſubalterna: ſed conſequens eſt falſum qꝛ pari ratiōe poteſt vocari ſpecies ſpecialiſſima ꝛ ſic loqui eſt abuti terminis ꝛ fingere montes aureos. Et ꝓbo conſequentiam quia vel in tertia diffinitiōe ſpeciei oportet ponere ly ſolum vel non. Si primum tūc diffinitum eſt ly ſpecies ſpecialiſſima Si non tunc ly ſpecies includit ſpeciem ſpecialiſſimam ꝛ ſubalternam ꝛ illa diffinitio conuenit generi generaliſſimo ꝛ ly ſpecies diuiditur i illa tanqȝ̄ in mēbra euacuantia totum ambitū diuiſi. Tunc ergo vel genus generaliſſimū includitur ſub ſpecie ſubalterna ꝛ habetur propoſitum ꝛ tamen nullo modo eſt ſpecies quod eſt propoſitū vel eſt ſpecies ſpecialiſſima quod nō eſt dicendum.

¶ Septimo arguitur ſortes eſt ſubſtātia ꝑdicat̄ gen'. ergo eſt ꝑdicatio generis.

¶ Octauo arguitur iſta: hoc albū ē coloratū. ē ꝑdicatio ḡñis nō obſtāte ꝙ ꝑdicatur genus de termino ſingulari. igitur.

¶ Nono arguitur in iſta: hō eſt ſubſtantia eſt predicatio ſpeciei: ergo in iſta ſortes eſt ſubſtantia. conſequentia tenet quēad modū ꝑdicat̄ genus de ſua ſpecie in vna ita ꝛ in alia. ꝓbatur ſic: quicquid predicatur in vna ꝑdicatur in alia. genus de ſpecie predicatur in vna ergo gen' de ſpecie predicatur in alia diſcurſus eſt in darii ꝛ antecedens eſt verum et concluſio non ſe falſificat ergo eſt vera.

¶ Decimo arguitur ꝯtra modum ꝓbandi tertii argumenti. qꝛ ly ꝓpō primo diffinit̄ ꝛ poſtea diuidit̄ ꝛ in diuiſo capit̄ in toto ſuo ambitu ꝛ diffinitū eſt ly propō cathegorica apud opinionē cōmunem. Et ſi euadēdo dicas diffinitū eſt ly ꝓpoſitio tunc ergo ſaltē habeo ꝙ illi omnes negarent tuam maiorem. ꝛ vlterius arguo propoſitio cathegorica diffinitur ꝛ poſtea diuidit̄ in vniuerſalem particularē indefinitā ꝛ ſingularem ꝛ tamē nō idē ē diffinitū ꝛ diuiſū

igit. pbatio minoris ptz: quia iſta cuiuſlibet ho minis oculus eſt dexter continetur ſub diffini to z non ſub diuiſo.

¶ Undecimo et vltimo arguitur retorquēdo argumētū cōtra arguentē. z breuiter ſub maiori ſubſumā ſpēs diffinit et poſtea diuidit in ſpecialiſſimā z ſubalternā z in diuiſione nō includit genus generaliſſimum: ergo nec in diffinito. ¶ Pro ſolutione queſiti.

¶ Nota ꝙ circa titulū qſtionis ſunt opiniones due: quarū vna tenet ꝙ eſt pdicatio ſpēi z mouet rōnib' ante oppoſitū. Et iſtā poſitionē tenuit Georgi' in commentariis. Et pro iſta opinione plene intelligenda.

Notabilia p georgii opinione.

¶ Notādū eſt ꝙ iſte termin' ſpēs ſecūde intētionalr z logicaliter capt' capit duob' modis. Uno mō ſic diffinit. Spēs eſt vlē formalr z qdditatiue cōe plurib' terminis ſingularib' nō ſinonimis. Et hoc mō non capit in aliqua diffinitione data a porphirio. Dr ſcōe intētionaliter captus q: pñe nō eſt ad ppoſitū. Dicit logicaliter q: z grāmaticaliter pōt capi ſecūde intentionaliter vt ibi Primitialis eritvox zc. Et iſto modo nō capit a porphirio p diffinito in aliqua diffinitione q: in pmis duab' diffinitionib' manifeſtū eſt. In vltima ḡ dat p ly pdicit ly ſpēs vt eſt inferius ad ly vniuerſale nō ē diffinitū ſz iſte termin' ſpēs cōnotans modū pdicādi eſt diffinitū tertie diffinitionis. Et eſt ppria paſſio reſpectu de ly ſpēs primo mō. Et ſic lz tertia diffinitio Porphirii ɔueniat iſti termino ſpēs vt iam diffinit nō tñ eſt eius diffinitum ſed ſubiectum diffiniri queadmodum diffinitio paſſionis conuenit ſubiecto.

Spēs ſubalterna duob' modis capit.

¶ Secūdo notādū ꝙ ly ſpēs ſubalterna capit duob' modis. Uno mō capit p omni ſpecie diſtincta contra ſpeciē ſpāliſſimā et tunc generaliſſimū vocatur ſpecies ſubalterna. Et dicit ſubalterna: q: ē ſub vtriuſq extremi denoiatione. Alio mō capit ſubalterna pro ſpecie que reſpectu ſuperioris hz denoiationem inferioris extremi z reſpectu īferioris denoiationē ſuperioris obtinet. Et ſecūda acceptio eſt cōior prima: licet prima acceptio ſit rariſſima queadmodum acceptio de ly ſpecies. Secundo mō capitur ly ſpēs vt de materiali ſignificato illud qḋ eſt vniuerſale ſignificat z de formali cōnotat ipſum eſſe inferius quidditatiuū ad aliud vniuerſale et ſic capitur a porphirio qñ dicit. Spēs eſt que ponitur ſub aſſignato genere z tunc dicitur relatiue ad genus. Et omne quod eſt ſpēs iſto ſecūdo modo eſt ſpecies primo modo. et nō ecōuerſo cum generaliſſimū ſit ſpecies primo modo nō ſecūdo modo. Similiter omne quod eſt ſpecies ſubalterna primo modo z nō ecōuerſo.

Modus acceptiōis ſpēi ī porphirii diffinitione.

¶ Tertio notandū eſt ꝙ quotienſcunq predicatur genus de indiuiduo eius eſt predicatio ſpeciei de illo cuius e't ſpecies nō tamen oportet imaginari ꝙ predicatio ſpeciei eſt ſpecies immo eſt enunciatio in qua ponitur ſpecies. Sed genus in ordine ad duo ſingularia differentia vocatur predicatio generis et hoc reſpectiue tum abſolute in ordine ad quodlibet illorum facit predicationem ſpeciei ſimpliciter Genus in ordine ad ſpeciem eius facit predicatione generis qualitercūq capiatur ſpecies: quia ſolemus dicere in talibus hō eſt aīal eſſe predicationem generis de ſpecie. Et vocat predicatio gñis de ſpecie: nō quia predicatio de pluribus differētibus ſpecie ſed quia predicatur de termino ſpecifico eius. Sed dubium eſſet ad huc tenēdo hāc opinionē z principia hui' doctoris an hoc albū eſt coloratū ſit pdicatio primi pdicabilis. z videt ꝙ nō: q: ibi genus pdicatur de termino ſingulari eſto ꝙ ſit vniuerſale. Et ipſe in prima acceptione vtitur iſto termino ſingulare z nō iſto termino indiuiduum.

Ad cognoſcēdū qñ ē pdicatio ſpēi de illo cuius eſt ſpēs vel pdicatio generis.

¶ In oppoſitū ar. Predicat gen' de termino ſpecifico, ergo pōt dici ꝙ eſt pdicatio pmi pdicabilis. Uidet ꝙ vtrūq pōt dici: niſi dicatur predicatio primi predicabilis cōſequēter dicendum eſt ꝙ accipit iſtum terminum ſingulare loco huius termini indiuiduum. z ſic breuiter trāſeūdo ego dico. ¶ Iſtis notatis.

¶ Reſpōdetur ad rationes cōtra hanc opinionem adductas. ¶ Ad primam nego ſequelā: quia hoc nō ſufficit ad duas habitudines ſed cum hoc nō oportet ꝙ ſit ſpecies reſpectu ſuperioris z gen' reſpectu inferioris. Et ad replicā de ſpecie ſpecialiſſima dicit cū ex quo nō ſit gen' reſpectu inferioris z ſpecies reſpectu ſuperioris argumētum nō currit. ¶ Ad ſecūdū nego ꝙ porphirius hoc dicat: ſed dicit hec eadem aſſignatio cōuenit ſpeciei ſpecialiſſime que ſolū ſpecies eſt: modo iſta de excluſo nō repugnat dictis. ¶ Ad tertiū nego antecedēs. ¶ Ad quartū reſpōſum eſt in notabilibus. ¶ Ad quintum verum eſt ꝙ genus generaliſſimum nō eſt ſpecies ſecundo modo: bene tamē primo modo. ¶ Ad ſextum reſponſum eſt in notabilibus. nec oportet ponere ly ſolum in illa diffinitiōe. ¶ Ad ſeprimū nego cōſequētiam q: predicatū eſſe gen' eſt impertinēs ad excludēdum predicationē generis: ſed oportet comparare predicatū ad ſuū ſubiicibile. ¶ Ad octauum reſpōſum eſt. ¶ Ad nonū que eſt hec. quicquid predicat in primo zc. Pono ppoſitiones quarū prima eſt. iſtud argumētum eſt ſophiſticū dupliciter. Uno mō ex parte illatiōis z de hoc dict in darii. Alio modo ꝙ nō eſt cōueniens rei. ¶ Ad decimum dicitur ꝙ diffinitū eſt ly ppoſitio et nō ly ppoſitio cathegorica. Et ad replicam dicit ꝙ maior doctoris intelligitur quando aliud diuiditur in membra immediata z non in membra mediata. Scōo dicatur ꝙ maior eſt vera cōmuniter. Et ſi dicas ꝙ tunc nō cōcludit dicitur ꝙ hoc nō requiritur ſed ſufficit ꝙ equaliter ſuadeat et ꝙ omnia argumenta ſe adiuuent z ꝙ ſimul omnia concludant efficaciter ſeu probabiliter. ¶ Ad vndecimum nego ꝙ argumentum militet contra arguentem: immo dico ꝙ quando ſpecies diuidit in ſpecialiſſimam z ſubalternam ly ſubalterna capitur primo modo: z tunc includit generaliſſimum z ſubalternum ſecundo modo. ¶ Argumēta ante oppoſitum ſunt pro opinione: ideo iſta opinio ea nō ſolueret: z ſic hec opinio reſpōderet in omnibus talibus.

Ad excludēdū pdicationem gñis quid ſit agēdū.

¶ Nunc ponitur ſecūda opinio quādo communiter tenēt expoſitores Porphirii ꝙ hic eſt predicatio generis. Sortes eſt ſubſtantia et negaret equiuocationes de ly ſpecies z ly ſubalternum. Tunc dicit opinio ꝙ dif

Scōa opinio de predicatione cuius iſti' ſortes eſt

ſubſtãtia tenẽs ꝙ ẽ ꝑdicatio generis.

ſinitum in primis diffinitionibus eſt ly ſpecies in communi hoc eſt iſte terminus ſpecies nõ reſtrictus. ⁊ ſic idem eſt diffinitum ꝓpinquũ et remotum licet diffinitum tertie diffinitionis eſt ly ſpecies ſpecialiſſima. Et ly ſolũ debet poni in diffinitione eius et hoc voluit porphirius quando ſubiunxit iſtam particulã. hec quidem aſſignatio conuenit ſpeciei ſpecialiſſime ꝗ ſolũ ſpecies eſt. Quia alias nõ poſſet dari ratio quare appoſuerit hoc in fine.

Solutiones rõnũ in oppoſitum.

¶ Tunc reſponderet hec opinio ad rõnes contra eam adductas. In iſta ſortes eſt ſubſtãtia non predicatur ly ſubſtãtia de pluribus ſpecie differẽtibus diſtinguitur. vel actu conceditur. vel aptitudine negatur. et ex antecedente cõceſſo in illo ſenſu nego conſequentiam cũ conſequẽte in quolibet ſenſu. Et quando replicas ꝙ tunc hic eſſet predicatio generis. Sortes eſt agens cõcedo in ſenſu quẽ facit quia predicatio cuius predicatũ eſt genus tamen in ſenſu quo fit in predicabilibus negatur quia per ꝑdicationẽ generis intelligimus quando ꝑdicatur actu genus de aliquo ſuo ſubiicibili quẽadmodum fuit hic. ſortes eſt ſubſtãtia: et nõ hic. ſortes eſt agẽs.

Quid p ꝑdicationẽ gñis intelligimus.

¶ Ad tertiũ reſpõſum eſt in notabilibus: tamẽ hic aduertendũ eſt ꝙ poteſt poni tertia opinio: que teneret diffinitũ prime diffinitionis eſſe ly ſpecies ſpecialiſſima ⁊ tunc diceret ꝙ per ly aſſignato Porphiri' intelligit genus infinitum: ⁊ oportet addere ly ſolum. Et diffinitum ſecunde diffinitionis eſſet ly ſpecies includens ſpecialiſſimã et ſubalternam ⁊ hoc capiendo ſubalternam primo modo. Et diffinitũ tertie diffinitionis poneretur ſicut ponit Georgius: ſed hoc eſt gratis tranſgredi limites philoſophorum non pono.

Porphiri'

Georgius

¶ Ad tertium nego maiorem cauſa negationis pꝫ per decimum argumentum. Opinionem Georgii ſolum fantaſiaꝫ reputo contra mentem Porphirii et communiter expoſitorum: ſed pro affectatis modũ poſui.

¶ Deinde ad rationes queſtionis ante oppoſitum reſpõdeẽ.

¶ Ad primũ dictum eſt in primo notabili. ¶ Ad ſcdm diſtinguo maiorem vel equiuoce ſumptã concedo vel limitatã ad vnam acceptionem nego. Et eodẽ mõ non diſtinguitur minor cum conſequente. ¶ Ad tertium nego conſequentiam. Et ad probationem arguendo ſubditur ſolutio. Et quando replicas. ſi per poſſibile vel impoſſibile vnus ſortes eſſet plures ſortes ⁊c. Dicitur ꝙ non eſt ſimile: quia iſti termini deus ſol ſic ſunt impoſiti ꝙ ſi eſſent plures iſti termini ſine noua impoſitione eos ſignificarent modo ille terminus ſortes non eſt ſic impoſitus.

Quõ ſint impoſiti termini gen' quib' ex parte ſignificati repugnat ꝓ pluribꝰ ſupponere.

¶ Ad quartum nego cõſequentiam. Et ad probationẽ ſubdiuiditur ſolutio. Et ad replicam in ſecunda queſtione reſpondetur. ¶ Ad quintum argumentum reſpondet quintum dubium. ¶ Ad ſextum reſpõdet tertium dubium. ¶ Ad ſeptimũ reſpondet ſextũ dubiũ. ¶ Ad octauũ nego añs. ⁊ ad probationem nõ predicaẽ in eo qð quid nego ſi includat ly quid etiã capiẽdo ly quid ſingulariter non proprie queritur. ¶ Ad nonũ vide in primo tractatu ⁊ in exponibilibus. ¶ Ad decimũ nego antecedens: ⁊ concedo minorẽ. ⁊ qñ improbas primo habet vſe ſub ſe diſtinguo: vel quidditatiue nego vel denoiatiue trãſeat. hec eſt denoiatiua ⁊ indirecta mulier eſt homo. vel de rigore diciẽ ꝙ nec habet illos terminos ſupra ſe nec ſub ſe.

Et ad aliud poſito ꝙ eodẽ atramento ⁊c. oportet concedere ꝙ homo eſt genus: tamen nõ ſm conceptum repreſentatiuum tantũ hominum. ſed omnium animaliũ. ¶ Ad vndecimũ nego antecedens: immo ly quod habet pro antecedente ly vniuerſale. ¶ Ad duodecimũ dicitur ꝙ nõ eſt ſpecies ſingulariter ſed citius pluraliter: eo ꝙ habet circumſtantiam duorum predicamẽtorum connotatiuorum. ¶ Ad decimumtertium poteſt bene dici ꝙ eſt ſpecies genus ſubalternũ generaliſſimum ⁊ indiuiduum. et ſic affirmatio ⁊ negatio eſſet predicabile. Et ad illud Ariſtotelis in antepredicamentis dicitur ꝙ loquiẽ naturaliter ſed in preſentiarũ nolumus ita querere. ¶ Ad decimũquartũ reſponſum eſt in primo dubio: tamen remanet hic bonũ argumentum pro opinione Georgii ꝙ videtur hic predicatio directa hoc album hac albedine eſt hoc albũ eo ꝙ predicatum habet generaliorẽ modũ ſignificandi hoc eſt cõnotandi. qð ſi dicas non ſufficere ad ſuperioritatẽ ſequereẽ ꝙ ly ad aliquid non eſſet gen' ad ly idem quod falſum eſt. ¶ Ad decimum quintum concedo maiorem ⁊ dicitur ꝙ ſpecies ſubalterna. Et quando dicis non habet ſpeciem ſpecialiſſimam: reſpondetur conſequẽter ad dicta in hac queſtione ꝙ caput humanũ eſt ſpecies ſpecialiſſima eius vel caput hominis. Et licet caput aſini ſit caput hominis non tamen eſt caput humanum. ⁊ ſic ſaluatur ꝙ caput humanum non predicatur de pluribus differẽtibus ſpecie. vel dicatur ꝙ poteſt habere aliam ſpeciem ſm exigentiam predicamenti ſitus eſto ꝙ teneatur ꝙ album eſt ſpecies ſpecialiſſima.

Aliqđ ẽ caput hoĩs qð nõ eſt caput humanũ.

¶ Ad decimumſextum reſpondeẽ negando antecedens ⁊ cõcedo ꝙ ſortes ⁊ manus eius differũt numero. ⁊ nego ꝙ ſortes ⁊ plato propterea differãt plus ꝙ̃ numero eo ꝙ arguitur a non diſtributo ad diſtributum ex parte huius termini numero ſed bene arguendo oportet cõcludere ergo ſortes ⁊ plato plus differũt ꝙ̃ numero quo differũt ſortes et manus eius: et hoc eſt verũ qꝛ p materiã et formã. Sed ſortes ⁊ manus ei' ſolum differunt materia cõicãte.

De

¶ Ad decimum ſeptimũ argumẽtũ qð videtur tangere difficultatẽ. aliqui tenent ꝙ deus nõ poteſt creare res aliarũ ſpecierũ ꝙ̃ creauit: ſꝫ bene tot indiuidua quot voluerit eiuſdẽ ſpeciei cũ indiuiduis creatis. ⁊ ſic illi negarent caſum: ſꝫ oppoſitum cõiter tenetur. propterea admitto caſum. ⁊ dico ꝙ illud ſuppoſitum nõ eſſet hõ ſꝫ eſſet vnum ſuppoſitum multum cõueniens cũ hoīe. et quãdo arguitur: eſt ſubſtantia corporea aĩata ⁊ ſic deſcendendo verũ eſt: non tñ eiuſdem ſpeciei cum illis que nos habemus immo ſi illud vocaretur homo: oporteret concedere ꝙ homo habet vel habere põt infinitas ſpecies ſub ſe: quia illo ꝓducto deus poteſt adhuc materiam alterius ſpeciei ꝓducere et informare anima rõnali: qꝛ non erit maior ſtatus nũc ꝙ̃ prius: ⁊ iterũ. ⁊ ſic cõſequenter in infinitum potes etiam concedere ꝙ eſſet homo: et homo eſſet genus in caſu.

Nota ſolutionẽ caſus admiſſi de forma diuerſis materiis informata ⁊c.

¶ Ad decimumoctauum dicatur ꝙ iſte terminus pariſienſis eſt ſpecies ſubalterna: licet habeat plures ſpecies ſub ſe tãdem deueniẽtur ad vnam quã relinquo lectoribus inquirendam.

Pariſienſis eſt ſpẽs ſubalterna.

¶ Sequitur de indiuiduo.

Indiuiduū eſt quod de vno ſolo predicatur vt ſortes de ſeipſo. Et hec omnia patēt in arbore porphiriana. verſus. iſta tibi plana facit arbor porphiriana.

Queritur ſeptio vtrū diffinitio indiuidui ſit bona. I qua dicatur Indiuiduum eſt quod de vno ſolo predicatur. et arguitur ꝙ nō. Singularis nō eſt diffinitio: ſꝫ indiuiduū ē ſingulare. igitur.

¶ Secūdo arguitur. Sequeretur ꝙ predicatū huius: hō eſt aial: eſſet indiuiduū: ſed cōſequēs eſt falſum. igitur. ptꝫ ꝯña. qꝛ predicatur de vno ſolo. et ſi dicas licet actu nō tñ aptitudine. Cōtra. tūc ſofronici filius non eſſet indiuiduū: ſed ꝯñs eſt falſum. qꝛ ē indiuiduū ex ſuppoſitiōe ergo eſt indiuiduū. ꝯña pꝫ: qꝛ aptitudine ꝑdicatur de pluribus. Item ſortes ē indiuiduū: ergo aial eſt indiuiduū: ab inferiori ad ſuperius.

¶ Tertio arguitur. nullū eſt indiuiduū: ergo titulus q̄ſtionis ꝑſupponit falſum. añs pꝫ. qꝛ ſi eſſet aliqđ maxime foret iſte terminus ſortes: ſed ꝯñs ē falſum. qꝛ ſigt plura vniuoce ⁊ diuiſim: qꝛ iſtū ſortē ſigt vniuoce: et iſtum ſortē ſignificat vniuoce. demonſtrando aliū tali noīe vocatū qđ patet. qꝛ demōſtro tres vel quattuor tales voces ſortes q̄ro vel quelibet iſtaꝝ vocum ſignificat oēs illos vocatos hoc noīe ſortes vel aliqui non. ſcōm nō eſt dicendū quia nō pōt dari rō q̄re vna vox ſigt vnū et nō quelꝫ ſibi ſiſis ergo primū eſt dicendū ⁊ currit ꝑpoſitū.

¶ Quarto arguitur. ſortes plura ſignificat vniuoce et diuiſim ⁊c. qđ pꝫ. qꝛ platonē ſignificat: qꝛ iſta eſt vā. plato imaginatur ſortes. tunc predicatū ꝑ platone ſupponit: et ꝑ ꝯſequens platonē ſignificat. Et ſi dicas ꝑdicatum nō eſt iſte terminus ſortes: ſed hoc totū imaginatum ſortes. tunc capto hanc. plato imaginarie eſt ſortes tenēdo ꝙ ly imaginarie eſt pars copule. et dicatur argumentū vt ſupra.

¶ Quīto arguitur. ſortes ꝑ platone ſupponit ſine copula ampliatiua vel ampliata. ergo platonem ſignificat. antecedēs ptꝫ. hec eſt vera et affirmatiua: non tantū plato nō eſt ſortes. tunc oportet extrema pro eodem vel hiſdem ſupponere.

¶ Sexto arguitur. ſortes predicatur de toto et de qualibet eius parte integrali. qꝛ quelꝫ eius pars eſt hō: vt dicit queſtio ꝑcedens ⁊ nō eſt alter hō a ſorte. qꝛ abſurdum eſſet dicere ꝙ eſſet plato. ergo oportet ꝙ ſit ſortes ⁊ ꝑ conſequēs ſortes predicatur de pluribus.

¶ Septimo arguitur. aial eſt ſortes. homo ē ſortes. iſte ſunt vere. ergo ſortes ſupponit pro pluribus.

¶ Octauo arguitur. cōceptus ſortis repreſentat platonem. ergo antecedens patet. poſito ꝙ ſortes et plato ſint ſimillimi. et ſit ſortes coram te: te neſciente ingrediatur plato loco cum eius: iam iudicabis platonem eſſe ſortem. ⁊ non niſi per conceptū ſortis: igitur.

¶ Nono arguitur. iſta eſt indefinita ſortes eſt nomē. vt pꝫ in quātitatibus: ergo ſubijcitur terminus cōis: et per conſequēs ſortes nō eſt terminus ſingularis.

¶ Decimo arguitur. ariſtoteles nō eſt terminus ſingularis: ergo nec ſortes. antecedens patet. quia de re non ſenſata non habemus conceptum ſingularem Ariſtotes. nō eſt ſenſatus a nobis. igitur.

¶ Undecimo arguitur. ponēdo ꝙ ſortes ſit pariſius integer ſit rome et careat ibi digito: iam ſortes ꝑ vtroqꝫ illoꝝ ſupponit: et tamen vnus non eſt alter: quia eſt eius pars vt facile expoſitorie poteſt oſtendi.

Caſus de ſorte i duobus locis eodem numero.

¶ Duodecimo arguitur. ſortes eſt indiuiduū. ergo ſortes vel plato ē indiuiduū capiendo cōſequens in ſenſu diſiūctiuo et vltra ergo ſortes vel plato ē indiuiduū in ſenſu diſiūcto per locum ab equiualentibus.

¶ Tredecimo arguitur. ſubiectū huius eſt indiuiduū hoc eſt aliqđ nihil demonſtrādo. tñ nō predicatur de vno ſolo: imo de nullo ꝑdicatur. igitur. In oppoſitū eſt porphirius nobis tradens illā diffinitionē. In hac q̄ſtiōe ſunt articuli ſicut aliis. ¶ Pro expeditiōe primi.

¶ Notādum eſt primo ꝙ hic de ꝑ accidens porphirius determinat de indiuiduo eo ꝙ opponitur ad ly predicabile vel vniuerſale et oppoſitoꝝ eadē eſt diſciplina.

Auctoritas.

Et iſte terminus capitur dupliciter. Uno modo prime intentionaliter: et tunc eſt vna res numero q̄ nō eſt plures diuiſim. Dicitur diuiſim quia ſortes q̄ eſt indiuiduum eſt plures res coniunctim: quia ſue partes nō tamē diuiſim: ſed eſſentia diuina non eſt ſic indiuiduū: et in iſta acceptione cōuertitur cum iſtis terminis ſingulare et vnum numero. tamen ſic nō eſt transcēdens. eo ꝙ eſſentia diuina non eſt ſic indiuiduum ſi velimus ponere plura de ly plures res: tūc poteſt vocari trāſcendens. Et iſto modo non capitur in propoſito.

Indiuiduum capitur dupliciter.

Alio modo capitur ſecūde intentionaliter: ⁊ tunc quaſi cōuertibiliter ſe habet cum iſtis terminis nomen proprium terminus ſingularis. Et dicitur quaſi quia ſingulare non excludit cōplexionem indiuiduum vero ſic quare licet hoc complexum eius quod eſt ſortes ſit terminus ſingularis: non tamen eſt indiuiduum.

Singulare non excludit diuiſionē indiuiduū vo excludit.

Et poteſt opponi ad vniuerſale. et tūc diffinitur per ſignificare et ſupponere vel ad predicabile: et tūc diffinitur per predicari. Et triplex eſt indiuiduum quoddam ex circūlocutione vt Nichomachi filius philoſophorum princeps vel ſuffronici filius ſuffronicus fuit pater ſocratis. Quoddam eſt indiuiduum vagum ⁊ eſt terminus communis ſumptus cum pronomine demonſtratiuo et non aggregatū ex illis Ariſtoteles plerūqꝫ ponit ſignū particulare loco pronominis demōſtratiui. Tertium eſt indiuiduum determinatum: vt terminus incomplexus ſingularis: vt ſocrates plato. Et iſta eſt diuiſio analogi in ſua analogata: ita ꝙ indiuiduū ex ſuppoſitione non eſt indiuiduū tamen indiuiduū vagum bene poteſt vocari indiuiduū. Et eo vtitur Ariſto. in nouem vltimis

Triplex indiuiduū.

Diffinitū ꝓpinquū diffinitionis.

predicamētis loco indiuidui determinati. et ſic diffinitum ꝓpinquum huius diffinitionis ē iſte terminus indiuiduum includens vagum et determinatum vocale mentale vel ſcriptū in ſignificando tantū vt adam: quia licet nō actu predicetur de ꝓnomine demonſtrante adam: tamen eſt aptum natum predicari: quia interdum predicabatur vel in ſupponendo et ſignificando ſimul vt ſortes. Et ly ſolo in diffinitione non capitur cathegoreumatice vt tantū valet ſicut ſolitarie ſed ſincathegoreumatice.

Et diffinitio

¶ Notandū eſt ſecundo ꝙ ſic

diffinitur indiuiduū eſt terminus incomplexus natus ꝑdicari ſm ſe vel ſuum ſynonimū de vno ſolo ſaltem pro vno ſolo vere affirmatiue vniuoce et diuiſim circūſcripta ampliatione: quia non poſſumus excludere iſtas particulas per aliquē terminum diffinitionis ſicut poteramus in diffinitione vniuerſalis. Additur ſcōm ſe vel ſuum ſynonimum propter obliquos vt platonis. et dicitur ſaltem ꝓ vno ſolo: quia lʒ ſortes. hic predicetur de plurib⁹. animal eſt ſortes homo eſt ſortes. nō tamen pro pluribus ſed pro vno. et ſi qs velit tenere adiectiua pure adiectiue tenta poſſe eſſe indiuidua conueniēs eſt addere cum addito. Aliqui addūt formaliter et de hoc ante dictū eſt circa vniuerſale. Tamē de ſubiecto huius. ſortes eſt nomē quod tāgitur in nono argumento Mihi videtur ꝙ antiqui aliter locuti ſunt ⁊ ſubtilius ꝙ̄ moderni expoſitores: et pro illo aduertendum eſt ꝙ ille terminus ſortes ſignificando illam rem que eſt ſortes ⁊ in ordine ad illā dicit terminus ſingularis. et in ordine ad illum terminū ſortes et ſimiles dicit cōmunis: vt patet ꝑ diffinitionē termini cōmunis: et tūc pono vnam ꝓpoſitionem que eſt hec. Quilibet termin⁹ ſingularis eſt cōmunis ſed nō contra. prima pars patet inductiue. vt dictū eſt de iſto termino ſortes. qꝛ eadem eſt ratio in oībꝰ. ſcōa pars ē clara: ꝛ ſic circa ꝓpoſitionē indefinitā non oportet ſupplere vel in qua ſubijcitur terminus ſingularis cōmuniter tētus: quia licet hoc ſit verū ſuperfluit eo ꝙ talis terminus eſt communis: qꝛ ſm illam acceptionem ſm quā capitur accipitur ꝓ pluribus. vt pꝫ hic. ſequana eſt terminus ſingularis: vbi ſubiectū vere eſt terminus cōis ſupponēs materialiter pro ſe alibi tēto ꝑſonaliter vbi vere eſt termin⁹ ſingularis vt hic ſequana ē fluuius: ſed cui⁹ vocat terminus ſingularis ꝙ̄ cōis qꝛ cōmuniter reſpicit ad ſignificatū vltimatū et nō ad ſignificatum nō vltimatū et nō adeo proprie ſignificatum nō vltimatū ſignificat.

Quilʒ terminus ſingularis eſt terminus cōis ⁊ non ecōtra.

¶ Notandum eſt tertio circa

illa indiuidua hic hec hoc. ꝙ quotiēſcūꝗ demōſtrant diuerſa capiūtur equiuoce: quia talia pronomina ſunt impoſita ad diſcretam demōſtrationem et demōſtratio ꝓnoīs eſt eius ſignificatio. ¶ Et quotiēſcūꝗ ly hoc demōſtrat idem capitur vniuoce. Nec dicēdum eſt vt nōnulli ꝓutāt ſi idem eſſet in diuerſis locis ſupnaturaliter ꝙ ly hoc illud demōſtrans in diuerſis locis capitur equiuoce eo ꝙ idem diuerſimode ſe habet: quia iſte bene cōtradicunt. hoc eſt pariſius: et hoc nō eſt pariſius demōſtrādo vnum pariſius in affirmatiua eundē rome in negatiua: tamen de iſto qꝺ implicatur in quarto argumēto aſinus imaginatur ſortes: leo imaginatur ſortes. dicūt aliqui quod ibi pred catū non eſt ly ſortes: ſed hoc totū imaginat ſortes. Et ꝑ hoc nitītur ſaluare ne terminus cōnotatiu⁹ habens ſignificatū formale diſtinctū a materiali ſupponat ꝓ illo formali ſignificato: vt albū imaginat albedo. et ſic replicet de iſta albuꝫ imaginarie eſt albedo. pōt dici imaginarie nō eſt ꝑs copule: ſed ſubiectū eſt hoc totū albū imaginarie. et lʒ iſtud videat ſaluare Georgiū in ſecūdo dubio ſuppoſitionū: vbi tenet terminū cōnotatiuū habētem ſignificatū formale diſtinctū a materiali nullo modo poſſe ſupponere ꝓ illo. etiā mediāte quacūꝗ copula. Tamē iſtud cōtradicit ſue mēti in quarto notabili ꝓpoſitionis vlis vbi dicit ꝙ iſte termin⁹ ſortes predicat de plurib⁹ mediāte copula ampliata vt hō imaginatur ſortes. aſinus imaginatur ſortes. et idē ponit in ꝑdicabilibus. Tamē bene verū eſt ꝙ qualitercūꝗ dicatur videt repugnantia in Georgio. Alij dicūt aliter ad materiā hui⁹ argumēti ꝙ lʒ in affirmatiua vera ſubiectum et predicatū ſupponūt ꝓ eodem. nō tn̄ opꝫ ꝓ quocūꝗ ſupponit ꝑdicatū ꝓ illo ſupponat ſubiectuꝫ vt patet in talibus. hō eſt aīal. tn̄ iſte modus deſtruit ſe. qꝛ in iſta. leo imaginarie eſt ſortes. ſubiectum ꝓ leone ſupponit. Et tunc vel predicatū pro eodē ſupponit vel nō. ſi ſcōm pro nullo eodē ſupponūt. ſi primū ergo leonē ſignificat. Aliqui nō habēt ꝑ incōueniēti in affirmatiua vera vbi eſt ampliatio ꝙ extrema nō ſupponāt pro eodē eſto ꝙ nō ſit exponibilis. Etiam hic pōt dici ꝙ ſupponere ſic vel ſic. nō eſt inferi⁹ ad ſignificare ſic vel ſic. et ꝑ illud poſſūt frāgi argumēta in propoſito. Sed de his videas in paruis logicalib⁹. ¶ Iſtis notatis ponitur concluſio reſpōſiua. Diffinitio indiuidui eſt bene data. patet per concluſiones bone diffinitionis.

Hic hec hoc diuerſa demōſtrātia capiuntur equiuoce.

Supponere ſic vel ſic nō eſt inferius ad ſignificare ſic vel ſic.

¶ Dubitatur primo circa il-

lud quod tangitur in ſexto argumento: vtrum ſortes ſit terminus ſingularis. ⁊ arguitur ꝙ nō Tum propter rationem ſexti argumenti. Tum etiam propter rationem vndecimi. Tamen etiā ſortes partem ſortis ſignificat. quia ſignificat ſemper vniuoce ſortem: ſed pars ſortis erit ſortes. quod patet. quia hoc erit ſortes demonſtrādo totum ſortem preter digitum: et hoc eſt pars ſortis. ergo pars ſortis erit ſortes. et ſi dicas ſortes capitur equiuoce: ergo quotiēſcūꝗ additur vna pars eſſentialis ſorti: vel remouetur ſortes equiuoce ſignificabit ſortē. ¶ Hanc materiā videas in principio exponibilium.

¶ Deinde reſpondetur ad ar-

gumēta. Ad duas primas rationes reſpōdebāt argumenta ante oppoſitū queſtionis. ¶ Ad tertium argumētum dicit ꝙ vniuoce ſiue cōceptus vniuocus reſpectu eſt eiuſdē primo modo reſpectu aliorū modorum eſt minus ꝓprie ſaltem ſucceſſiue: imo dico ꝙ iſte terminus ſortes equiuoce ſignificat ſortem ſucceſſiue. imo milies in die quotienſcūꝗ eſt additio vel remotio vnius partis materialis. Et hoc capiendo equiuoce vt diſtinguitur contra vniuoce proprijſſime ſumptū et ad illum ſyllogiſmum expoſitorium hoc erit ſortes: demonſtrādo totū ſortē preter digitū: et hoc eſt pars ſortis: ergo pars ſortis erit ſortes. ſi maior debet verificari opꝫ ꝙ eius ꝑdicatuꝫ acci-

Ly ſortes equiuoce ſignificat ſortem ſucceſſiue.

piatur pro illo quod demonſtratur a parte ſubiecti. Et tunc ſi minor debet verificari opꝫ ꝙ ſortes accipiatur pro illo demonſtrato et digito: et ſic ly ſortes capitur in minore in obliquo: et in maiore in recto equiuoce ad ſenſum ante declaratum. Et hoc deſtruit ſyllogiſmū expoſitoriū. Si ly ſortes in minore capiaꝛ pro illo ꝑ q̄ ꝑdicatū maioris verificaꝛ tunc minor eſt falſa.

¶ Dubitaꝛ tertio. An arbor porphirij quo ad eius terminos ſit bene ſituata. Et arguiꝛ primo ꝙ nō ſubſtantia nō eſt gn̄aliſſimū. ergo nō bene ordinatur quo ad ſupremū aſſis patet: qꝛ hꝫ ly ens ſupra ſe qꝛ ſigt̄ omne illud vniuoce quod per ſe exiſtit et ſic ſubſtantiā ꝛ accidens vniuoce ſignificat. igitur.

¶ Secūdo arꝛ. Dabile eſt genus ſubalternū inter ly ſubſtantia ꝛ corpus etiā naturaliter loquēdo. ergo porphiri⁹ male ſituauit terminos: añcedēs pꝫ: qꝛ maior eſt cōueniētia aſſentialis inter ſubſtātias corporeas ꝛ aīas rōnales vel angelos ex quo dependent ꝙ̄ inter ſubſtantias corporeas et deū. Sed ab oī conuenientia eſſentiali abſtrahibilis eſt vnus cōcept⁹ eſſentialis. Et ſi abſtrahaꝛ erit genus medium inter ly ſubſtantia ꝛ corpus: vel formetur argumentū in pede arboris vbi efficacius currit ſic. maior eſt cōueniētia eſſentialis inter hoīem et equū ꝙ̄ inter hominē et mulā: ergo ibi pōt abſtrahi cōcept⁹ eſſentialis repreſentatiuus hominū ꝛ equorū ꝛ cōtinebiꝛ ſub ly aīal. ergo animal non erit genus infimū: immo mille erunt genera ſi argumentum currat.

¶ Tertio arꝛ. Aīal rōnale non eſt genus: ergo male dicit porphirius antecedēs patet: qꝛ cōuertitur cū hac ſpecie ſpecialiſſima homo cum ſit eius diffinitio: igitur.

¶ Quarto arꝛ. Species ſpecialiſſima eſt ſuperior ad indiuiduū et gn̄aliſſimuꝫ ad ſpeciē ſpecialiſſimam: ergo generaliſſimū eſt ſuperius ad indiuidū tenet conſequentia. quia quicquid eſt ſuperius ſuperiori eſt ſuperius inferiori illius: et per conſequēs ly ſortes debet poni in linea recta.

Regula logica.

¶ Quīto arꝛ. Rōnale ē ſpecies ꝛ ſenſitiuum genus. ergo opꝫ ibi deſcendere per differētias et ſic illa linea collateralis habebit alias collaterales in ordine ad q̄s diceꝛ recta q̄s non dat porphirius: igitur male ſuam arborē ſituat. ¶ In oppoſitum eſt porphirius in hoc libro. ¶ Pro ſolutione dubij.

¶ Notādū eſt ꝙ illi q̄ tenent ens eſſe gn̄aliſſimū ꝛ vniuoce ſigr̄e ſubſtantiā ꝛ accidens dicerēt ꝙ ſubſtātia nō eſt genus ſubalternū: ꝛ q̄ntitas qualitas. abſolute capiēdo erūt gn̄a ſubalterna. ſed hoc nō ſcd̄m modū porphirij eſt ymaginandum: quia porphirius nō dedit oēs terminos ſubijcibiles in linea recta quā aſſignauit: ſed aliquos relinquēs nobis exemplum ſcandendi in alijs predicamentis. Et ſic ſoluiꝛ ſcd̄m argumentū. Et non dedit differentias niſi terminorum ponibilium proprie in predicamento ſubſtantie. et ſic ſoluiꝛ quintū argumētū eo ꝙ rōnale nō ponitur in predicamento ſubſtātie. ¶ Corpus capitur dupliciter vt ſufficit in propoſito. Uno modo abſolute prout ſignificat ſubſtantias corporeas et ſic capiꝛ in propoſito. Alio modo capitur cōnotatiue: et ſic ſupponit pro oī re materiali cōnotādo triplicem dimenſionem ſcꝫ longitudinē latitudinem: ꝛ profunditatem. ꝛ ſic nō capitur in propoſito. ¶ Corpus aīatū eſt diffinitio: et ponitur loco diffiniti: cui nō eſt nomen impoſitū ſcꝫ loco de ly viuū: ꝛ ſꝫ alatum capitur dupliciter. Uno mō principaliter vt deſcēdit ab hoc verbo animor animaris et ſic conceditur ꝙ materia prima eſt aīata ꝛ ſic non capitur hic. Sed capitur eſſentialiter ſupponēs pro corpore viuente cōnotando animā que eſt vita tanꝙ̄ partē eſſentialē eius ꝛ ſic materia prima nō eſt aīata. Et qꝛ eſt maior conuenientia eſſentialis inter aliqua corporea inaīata et corpora aīata ꝙ̄ inter alia ab illis eſt abſtrahibilis vnus cōcept⁹ eſſentialis qui eſt genus medium inter corpus ꝛ corpus animatum. et ita poſſunt dari plura media. ¶ Animal rationale non eſt genus vt dicit tertium argumentum. ¶ Sed porphirius erat paganus credēs plures eſſe deos ꝛ eos fore rōnales ſicut hoīes: propterea poſuit rōnale loco generis. ¶ Indiuidua ſicut ſortes: ꝛ plato nō ponuntur in recta linea lꝫ ſint quidditatiue inferiora ad iſtum terminum homo vt oſtēdit quartū argumentū cuius cā eſt: qꝛ porphirius ibi poſuit in recta linea terminos habentes differentias quēadmodū nō habent indiuidua. ¶ Quo ad differentias ſiniſtri lateris incorporeum pōt capi dupliciter vno modo priuatiue: ꝛ ſic tm̄ valet ſicut ens qđ nō eſt corporeum aptū natuꝫ fore corporeū: ꝛ ſic nullū indiuiſibile eſt corporeū. Alio mō capitur infinite ſiue negatiue: ꝛ ſic qđlibet indiuiſibile eſt incorporeū. Et porphirius ſubintellexit ly ſubſtantia ꝛ ſic ſubſtantia incorporea eſt prima differentia large capiendo differētiā. ¶ Similiter inanimatū capitur priuatiue: ꝛ tūc tm̄ valet ſicut nō aīatū aptū natū fore aīatū: ꝛ ſic lignū nō eſt inaīatū. Alio mō capitur infinite ſiue negatiue pro re que non eſt aīata: Et cū omnibus iſtis differentijs intelligenduꝫ eſt ſubiectum ſubſtantia. Tertio modo capitur poſitiue: ꝛ tunc inanimatum ſupponit pro ſubſtātia inanimata cōnotādo ꝙ hꝫ aliqđ qđ nō eſt aīa tāꝙ̄ ꝑtē eſſentialē. ꝛ ſic nullū indiuiſibile eſt inanimatū. ¶ Inſenſibile nō capiꝛ hic vt tm̄ valet ſicut illđ qđ nō pōt ſentire vel qđ nō eſt aptū natū ſentire: ſꝫ capiꝛ hic vt tm̄ valet ſicut inſenſitiuū. Et pōt capi priuatiue vt idē eſt qđ nō ſenſitiuū aptū natū eſſe ſenſitiuū: ꝛ ſic arbor nō eēt inſenſitiua. ¶ Irrationale nō capitur hic priuatiue nec infinite ſed poſitiue ſupponens pro animali connotando ꝙ habeat animam irrationalem id eſt brutalem tanꝙ̄ partem eſſentialē ei⁹. Et ſic eſt differentia magis propria conuertibilis cum iſto termino brutum. ¶ Immortale nō eſt differētia quēadmodū nec ly mortale. ¶ Sēſibile tm̄ valet ſicut ſenſitiuum. ¶ Notabilia ſoluunt argumenta. ¶ Deinde.

Porphirius non oēs terminos ſubijcibiles in linea recta dedit.

Corp⁹ capiꝛ dupl'r.

Aīatū capitur dupliciter.

Quare erronee porphirius aīal rōnale loco generis poſuerit.

Incorporei duplex acceptio.

Inaīatuꝫ dupl'r capitur.

Inſenſibile.

Irrationale.

Immortale.

Sēſibile

¶ Reſpondetur ad rationes queſtionis principalis ante oppoſitū. Ad primū cōcedo maiorē capiēdo ſingularū ſecūde intentionaliter: et ad minorem indiuiduum eſt ſingulare materialiter capiendo ſubiectū ꝛ ſingulare ſecūde intētionaľr nego. Etiā ly indiuiduū nō pōt diffiniri diffinitione quidditatiua regu.

Ly indiuiduꝫ non

pōt diffiniri diffinitiōe q̄d ditatiua.

lariter oīa que dicunt̄ de diffinitionibus limitē tur ſecundum capitulum de differentia: quia lo quendum eſt vt plures. ¶ Ad ſecundum. arguē do ſubditur ſolutio. Et quādo replicas: tunc ſof fronici filius non eſſet indiuiduum: ⁊ tamen eſt indiuiduū ex ſuppoſitione dicit̄ ꝙ ibi arguitur a dicto ſm̄ quid ad dictū ſimpliciter. ¶ Ad tertiū nego añs: ⁊ ad ꝓbationē cōcedo ꝙ ſortes eſt in diuiduum. ⁊ nego ꝙ ſignificet plures vniuoce. ⁊ ad ꝓbationē demōſtrando tres vel quattuor vo ces dico ꝙ quelȝ illaꝝ vocum quēlibet iſtorū vo catum hoc nomine ſortes ſignificat vniuoce: q̄ꝛ iſtum ſignificat vniuoce et illū ſignificat vniuo ce demonſtrādo aliū licet nō iſtū. ⁊ illū vniuoce ſi gnificet capiendo ⁊ copulatim. ¶ Ad quartū re ſponſum eſt ſufficiēter in tertio notabili. ¶ Ad quintū nego añtecedens: ⁊ ad ꝓbationē concedo hanc eſſe veram. nō tm̄ plato nō eſt ſortes. ergo extrema ſupponūt pro eodē nego ↄ̄ſequētiā. Re gula patitur multas inſtantias. ¶ Ad ſextū ne go añtecedens. Et ad probationē quelȝ pars inte gralis ſortis eſt hō: ⁊ nullus niſi ſortes: concedo maiorem: et nego minorē: ⁊ dicitur ꝙ hominib' partialibus nō ſunt noīa impoſita. ¶ Ad ſepti mū concedo añtecedens: ⁊ nego cōſequētiā ⁊ cōſe quēs: ſed bene verū eſt ꝙ illud argumentū pro bat ꝙ predicatur de pluribus: ſed non pro pluri bus. ¶ Ad octauū nego antecedens Et ad pro bationē admitto caſum: ⁊ tranſeat ꝙ iudicabit ſortem eſſe platonē. Tamē dico ꝙ iſte habet aliū ⁊ aliū conceptū in caſu illo: ⁊ nimirū ꝙ decipiat̄ circa iudiciū cū decipiatur circa eius obiectū; qđ eſt illius iudicij p̄tialis cauſa efficiens. ¶ Ad no num dictū eſt in notabilibus. ¶ Ad decimū pro pter eius difficultatē alibi reſpōdebit̄. ¶ Ad vn decimū pȝ ex primo dubio. ¶ Ad duodecimū ne gat̄ añcedēs. Et ad ꝓbationē negat̄ añs ꝓ ma iori. Et q̄n̄ꝫ bat̄ a p̄te diſiūcti ad totū diſiūctum dr̄ ꝙ ↄ̄ña nō valet in ſuppoſitiōe materiali. Et ad illō vbi dr̄ cōcept' pōt imponi ad ſignificādū conceditur totū argumētum: ſed hoc eſt equiuoce. ¶ Ad vltimū reſpondent notabilia.

Hominibus partialibus non ſunt noīa impoſita.

¶ Sequitur de differentia.

DIfferētia dr̄ tripliciter. ſ. cōi ter proprie ⁊ magis proprie Communis differentia eſt qua alterum differt ab altero vel a ſeipſo ſeparabili an tecedente. vt ſortes ſedens differt a platone vel a ſeipſo non ſedente. Propria dif ferentia eſt qua alterum differt ab altero inſeparabili accidēte vt ſortes ſymus dif fert a platone aquilo. Differentia magis propria eſt qua vnum differt ab altero ſpecifica dr̄a. vt homo per rationale dif fert ab equo et aſino. Et diffinit̄ ſic. Dif ferentia eſt quod predicatur de pluribus differentibus ſpecie in eo quod quale. vt rationale predicatur de homine ⁊ de diis que differunt ſpecie. Sumus eñ rationa les nos ⁊ dij. vt vult porphirius. ſed mor tale additum nobis ſeparat nos ab illis.

Illud autem dicitur p̄dicari in quale qđ cōuenieñter rñdetur ad interrogationē fa ctā per quale. vt cū querit̄ qualis eſt hō conuenienter rñdetur rationalis et ideo rōnale predicat̄ de hoīe in quale. aliter ſic diffinitur. Differētia eſt qua abūdat ſpe cies a gñe vt hō abūdat ab aīali his diffe rentijs rōnale mortale. Et ſciendū eſt ꝙ eadem eſt differentia diuiſiua et conſtitu tiua. ſ. diuiſiua gñis ⁊ conſtitutiua ſpeciei vt rōnale diuidit animal cum differentia ſibi oppoſita. ſ. irrationali. dicim' eñ aīa liū: aliud rōnale aliud irrationale ⁊ conſti tuunt diuerſas ſpecies ſub animali. Oīs enim differentia aduenieñs generi conſti tuit ſpeciē. et ideo conſtitutiua ſeu ſpecifi ca nominatur. Mortale eñ additum ſu per hoc genus animal: conſtituit homi nem. Et ideo dicit Boetius ꝙ ſola ſpēs diffinitur. Diffinitio eñ conſiſtit ex gene re et differentia: ſed ſola ſpecies habet ge nus et differentiam: ergo ſola ſpecies dif finitur.

Quid dicitur predicari i quale.

[illegible] tas.

QUeritur vtrum illa q̄ dicuntur de differentia ſint bene poſita. Et arguitur ꝙ non. quia ſm̄ hoc ſenſitiuum eſſet differen tia: ſed conſequens eſt falſum: er go et antecedēs. minor patet eſt genus: ergo nō eſt differentia. conſequentia eſt Ariſtote. lib. to picorum in tredecim conſiderationibus aſpiciē do ad differentias in prima ſic dicit: prima eſt: ſi quis ponat differentiā pro genere mala eſt aſſi gnatio cum differentia predicetur in quale: ⁊ ad huc infra in eodem quarto iuxta finem aſpiciē do ad quindecim morales conſiderationes: in quarta ſic dicit. Si differentia aſſignetur eſſe ge nus: mala eſt aſſignatio. ideo ſtupor non eſt ge nus admirationis.

¶ Secundo arguitur hic eſt predicatio eſſentialis ſortes eſt qualis: nō quid ditatiua et non differentie: ergo dicta nulla ꝙ ſit eſſentialis patet et per antedicta quēadmo dum illa eſt eſſentialis. ſortes eſt rationalis pla to eſt ſenſitiuus. Sed probo quod non ſit diffe rentie dupliciter. Tum primo quia differentia habet terminum ſecum conuertibilē reſpectu cuius eſt differentia et detur ille Tum ſecundo eſt generaliſſimum. ergo non eſt differentia pro batio conſequentie per Ariſto. in fine quarti to picorum ponentē triplicem differentiam inter genus et differentiam. Primo dicit ꝙ genus de pluribus predicatur q̄ differentia. Sed hoc nō eſſet veꝝ ſi differētia eēt ġnaliſſimū Et hȝ Por phirius idem in conuenientijs differentiā.

¶ Tertio arguitur. Rationa le eſt differentia generica: ergo male dictum eſt antecedens patet q̄ꝛ predicat̄ de deo et ſorte qu

ſpecie differũt.igiẗ.ꝙ deus ⁊ ſortes creatura dif ferunt ſpecie nulli cadit in dubium.

¶ Quarto arguiẗ ad idẽ tenẽdo ſicut aliqui opinãtur ꝙ ala ſenſitiua et intellectiua diſtinguunẗ volo ꝙ deus corrũpat alam ſenſitiuã quã habet ſortes relicta ala intellectiua materiã informãte iam ſortes vel rectius loquẽdo illud cõpoſitũ eſt rationale ⁊ plato eſt rationalis ⁊ plato:⁊ cõpoſitũ ſpecie differũt:patet q² quãdocũq₃ ſunt duo tota quoꝝ vna ps eſſentialis vnius ſpeciei differt ab omnibus partib⁹ alterius totius illa ſpecie differũt.igiẗ.

¶ Quĩto arguiẗ ad idẽ. Cicero ⁊ Johãnes ſpecie differũt de quib⁹ rõnale ꝑdicatur ſeruãs ſeruãdis:igiẗ. rõnale eſt differẽtia. aſſumptũ arguiẗ captis duobus binarijs quorũ vnus alam ciceronis ⁊ iohãnis cõplectiẗ ⁊ alter binari⁹ duas materias earũdẽ includit. Arguiẗ ſic.hi duo binarij ſpecie differũt:et hi duo binarij ſunt iohãnes ⁊ cicero: ergo iohannes ⁊ cicero ſpecie diſtinguunẗ. ¶ Jn oppoſitũ eſt porphiri⁹ et cõis logica. Jn iſta queſtione erũt tot articuli ſicut in alijs. ¶ Pro expeditione primi.

Caſus.

Differẽtie duplex acceptio.

¶ Notãdum eſt primo ꝙ differentia capiẗ dupliciter. Uno mõ prime intẽtionaliter:⁊ ſic quãlibet rẽ mũdi ſignificat. q² quelibȝ res mũdi eſt differẽtia:cuȝ differẽtia nihil aliud ſit ꝙ̃ res differẽs ⁊ queliȝ res mũdi ab alia re differt ⁊ ſic differẽs a ſorte Michael eſt differẽtia: q² res differẽs a gabriele: q² circũſcripto oĩ alio a michaele michael nõ ẽ gabriel:⁊ ex quo vterq₃ illoꝝ eſt michael ẽ differẽtia a gabriele. An ſint ponẽde differẽtie indiuiduales tanq̃ principia indiuiduatiõis ad metaphiſicã ſpectat : ſȝ bene verũ eſt in reb⁹ cõpoſitis potes dare ptes eſſentiales differẽtias formales: vt ꝓbi cauſa. ſortes differt a michaele ſua ala q̃ eſt pars ſortis ⁊ ſua materia.⁊ ꝑ eadẽ pricipia intrinſeca formaliter differt a platone ſȝ aliter et aliter. Sȝ ſi ſortes ⁊ plato cõicarẽt in vno pncipio.puta ſi eadem ala nũero informaret duas materias hoc nõ oporteret. Et eodẽ mõ de materijs ſi queras q̃re ſortes ⁊ brunellus ſpecie differunt. Rñdeẗ ꝙ more Ariſtotelis q² hoc eſt hoc:⁊ illud ẽ illud. Et eodẽ modo dicaẗ quare ſortes ⁊ plato ſunt eiuſdẽ ſpeciei ⁊ nũero differũt:ſed a poſteriori ſortes ⁊ brunellus differũt ſpecie: q² habẽt partẽ vel partes ſpecie differentẽ vel differẽtes et ſortes et plato ſunt eiuſdẽ ſpeciei:quia habẽt partes eiuſdẽ ſpeciei. Sed in rebus indiuiſibilibus vt in angelo vel anima hoc nõ eſt ponẽdum.

Propõnes pro dña.

¶ Ex dictis ſequuntur propõnes. ¶ Prima eſt qñ dicitur:differentia ſortis a brunello eſt ſortes q̃ eſt conſtructio trãſitiua ex priori parte ſubiecti capitur loco vnius intranſitiue. Secũda differẽtia cameli ab equo eſt maior ꝙ̃ econuerſo. Probaẗ.dña cameli eſt camelus ſed quilibet camelus eſt maior equo igitur. Et hic loquor de differẽtia a totalitatiua. Sed an differẽtia formalis vnius cameli ab equo ſit maior vno equo nolo inſiſtere. Tertia ꝓpõ. licȝ differẽtia ſortꝭ a platone ſit maior ꝙ̃ differẽtia vnius canis a platone. tamen differentia ſortis a platone nõ eſt maior differentia ꝙ̃ vnius canis a platone. Tota ꝓpoſitio ptȝ poſito ꝙ maior in priori parte habeat res ꝑ ſubſtantiuo:q² ſecũda pars ſignificat puta hec differentia ſortis a platone eſt maior differẽtia ꝙ̃ vnius canis a platone.qð pluribus modis differt et hoc eſt falſum:quia vnus canis ⁊ ſortes ſpecifice differũt ⁊ nũeraliter:ſortes ⁊ plato ſolum numeraliter. Quarta ꝓpõ.differẽtia ſortis ab antichriſto nihil eſt:⁊ differẽtia ſortis ab anima eius eſt aliquid.prior pars concluſionis patet non enti nihil eſt idẽ vel diuerſum. Secunda pars ptȝ.qðlibet totum eſt differẽtia a ſua parte. Quinta ꝓpõ.ſeſſio eſt differentia ſortis a platone:⁊ claudicatio eſt differentia platonis a cicerone.prior pars ptȝ poſito ꝙ ſortes ſedeat arguẽdo expoſitorie ſortes eſt differentia ſortis a platone. ſortes eſt ſeſſio.q² nõ exiſtimo ſeſſionem diſtingui a re ſedente ſcða pars ptȝ eodem mõ poſito ꝙ plato ſit claudus. Sexta ꝓpõ.differẽtia ſortis a platone eſt conuenientia ſortis cum platone: ptȝ.q² hec ꝓpoſitio nihil aliud denotat ꝙ̃ ꝙ ſortes differens a platone eſt cõueniens cũ platone. Septima propoſitio.eadem eſt differẽtia generica ſpecifica ⁊ numeralis:ptȝ.ſortes eſt differẽtia generica ad albedinẽ ſpecifica ab brunellũ numeralis ad platonem

Seſſio ſortis eſt ipſe ſortes.

¶ Notandum eſt ſecũdo ꝙ ille terminus differentia nõ capitur prime intentionaliter in propoſito:ſed ſcðe : ⁊ ſic ſignificat tales terminos rõnale:riſibile:album:nigrum ſedens:⁊ capitur tripliciter ſcȝ communiter proprie ⁊ magis proprie. Cõmuniter eſt terminus qui poteſt eſſe mediuȝ ad concludendam vnam rem aliter ſe habere in ordine ad ſe: vel ad aliã vt iuuenis infans. Unde iſte terminus iuuenis poteſt eſſe medium ad concludendũ vnam rem aliter ſe habere ſm prius ⁊ poſteri⁹. Proprie aũt differẽtia dicitur quãdo alterũ ab altero differt accidente inſeparabili. Quod accidẽs ſit inſeparabile poſtea futurus eſt ſermo. Differentia autem magis ꝓpria eſt qñ alterũ ab altero differt ſpecifica differentia vt hõ differt ab equo per rationale. due prime acceptiones cõtinentur ſub alijs:predicabilibus puta differentia cõis ⁊ propria cõtinens accidẽs inſeparabile.cõtinẽs proprium ſub quarto predicabili continetur.q² riſibile eſt differentia ꝓpria nõ eſt magis ꝓpria notum eſt.nec cõis : et poteſt eſſe mediũ ad efficacius concludendum vnaȝ rem ab alia differre ꝙ̃ accidens inſeparabile: quare ergo nõ erit differẽtia ꝓpria. Et ſic differentia propria duos gradus amplectiẗ. Ex iſto patet ꝙ hic eſt diuiſio vocis in ſua ſignificata niſi dicatur ꝙ mẽbra ſe habent ſm ſuperius ⁊ inferi⁹ita ꝙ omnis differẽtia magis ꝓpria eſt differentia propria:et oĩs differẽtia ꝓpria eſt cõmunis:et ſic rationale eẽt differentia cõmunis:⁊ ſic oporteret ſeruare rationem ſuperioritatis ⁊ inferioritatis in diffiniendo terminos difficultas:⁊ ad nomen teneo ꝙ membra ſe excludãt ꝓpter cõmuniorem modũ loquendi et porphirij:quia ſubiungit poſt hanc diuiſionem.vnde omnes differentie in hoc conueniunt ꝙ faciunt alteratum ⁊ aliquam alietatem concludant. Sed differẽtia magis propria facit aliud id ẽ diffinit ſpeciem vltra hoc ꝙ alietatem concludat:et differentia magis ꝓpria vocatur differentia ſpecifica.alie ſimpliciter vocatur differentie.et ibi non capitur ſimpliciter vt tantum valet ſicut ſine addito.ſed vt tantũ valet preciſe ſicut alietatem concludant ita ꝙ iſta

Dña in ꝓpoſito quõ capitur.

Qñ ꝓprie dña et qñ magis ꝓpria.

non debet concedi aquilum eſt differentia: ſed hoc addito eſt differentia propria. Et differētiarum quedam ſunt ſeparabiles vt ſanum ⁊ egrū

Drīaꝫ ſufficientia.

et non capitur hic ſeparabile prime intentionaliter ſed ſecūde: vt tm̄ valet ſicut poſſe vere negari mediāte copula de ſum circūſcripta āpliatiōe Quedam ſunt inſeparabiles vt aquilum rationale ⁊ hic capitur inſeparabile ſicut in capitulo de accidente quo ad aliqua vt tātū valet ſicut intranſmutabile. Et iterum differentiarū inſeparabiliū quedā ſunt per ſe vt rationale. quedam per accidens. vt aquilum ſymū: hoc poteſt ſic exponi. Quedam ſunt ꝑ ſe id eſt eſſentialiter ꝑdicantur de ſubiecto. Quedam ſunt per accidens: id eſt predicātur accidētaliter de ſuo ſubiecto: vl' ſic. Quedam ſunt differētie per ſe id eſt que conſtituūt reſpectu ſubiecti ꝓpoſitionem de primo modo perſeitatis. Quedam ſunt per accidēs id eſt extra primum modum perſeitatis dūmodo predicatum trāſmutabiliter vel intrāſmutabiliter cōueniat ſuo ſubiecto. ponit ſuſceptiuū diſcipline differētiarū per ſe exemplificando: ſed nō obſtat: quia exemplorū non requiritur veritas ex primo priorum. Et illa duo membra dupliciter diſcrepāt. Primo differentie per ſe ponūtur in diffinitiōe ſpeciei ⁊ faciunt aliud pura eſſentialiter differre. Differētie vero per accidens faciunt ſolum alteratum ſm̄ ꝙ ante expoſitū eſt dicatur vel ſic ſolū faciūt accidētaliter differre.

Differētia duplex.

¶ Pro q̄ aduerte ꝙ duplex eſt differentia. Quedam intrinſeca ⁊ de illa dictum eſt in primo notabili. Alia arguitiua ⁊ eſt terminus quo probamus aliqua differre ſiue a priore ſiue a poſteriore. Secūdo differētie per accidens predicātur cū iſtis aduerbiīs magis et minus. dicimus enī ſortem eſſe magis ſymū q̄ platonem quando medietas ſui naſi eſt decliuior. Differentie vero per accidens nō predicātur cum iſtis aduerbiīs magis et min' non enī dicimus ꝓprie dauid eſſe rationaliorē nabal q̄ꝙ rationis ſit capacior. hoc ſolet practicari in predicamento ſubſtantie. Et ſubiūgit probationem porphirius. quia nec genus nec differētia predicatur de ſua ſpecie ſm̄ magis ⁊ minus. Contra dicis. magis iuſtum eſt magis virtuoſum ceteris paribus et virtuoſum eſt genus ad iuſtum: ergo genus predicaꝫ de ſua ſpecie cū hoc aduerbio magis et minus. Ad hoc reſpondet magiſter Georgius ꝙ Porphiri' vult dicere ꝙ quādo aliquod eſt genus ad aliud tunc aggregatum ex illo genere et hoc aduerbio magis vel minus non eſt genus ad eādem ſpeciem

Reprobat dictū georgij.

cum eodem addito vt verbi cauſa. eſto ꝙ virtuoſum ſit genus ad iuſtū: tamē magis virtuoſum nō eſt genus ad magis iuſtū: et cā eſt. q: illud cōplexum ꝑdicatur accidētaliter de ſpecie: ſed hoc nō valet. quia quādo aliquid predicatur de alio eſſentialiter tūc eodē addito dūmodo extremo extremū competat tota ꝑdicatio eſt eſſentialis: vt homo albus eſt animal coloratū: vt dictum ē queſtiōe ſcda. Forte dicis ꝙ porphirius vult q̄ñ aliquid eſt genus ad aliud: tunc nō oportet ꝙ illud idē ſit genus ad ſpeciem eius cuꝫ hoc aggregato inuoluto magis vel minus: vel ꝙ cōplexio impediat: de illo non eſt queſtio. ꝓpterea reſpōdeo aliter. Tum primo ſic genus nō predicaꝫ cū iſtis aduerbiīs magis et minus: nō oportet eſto ꝙ vnus terminus ſit genus ad aliū ꝙ aggregatum ex illo genere ⁊ illo aduerbio magis vel minus ſit ſuperius ad aggregatum ex ſpecie cū eodem adiecto: non propterea ꝙ predicatio ſit accidentalis: ſed ea propter. quia de ratione ſpeciei eſt ꝙ genus inferat ſpeciem modo vnum aggregatum nō aliud infert: nec oportet ꝙ aggregatum ex genere ⁊ illis aduerbiīs predicetur de eiſdem et ſpecie: quia non ſequitur ſortes ē magis iuſtus q̄ plato: ergo eſt magis virtuoſus q̄ plato. quia poſito ꝙ non ſit connexio virtutum et ſortes ſit preciſe iuſtus et intemperatus ⁊ plato ſit multis virtutibus habituatus. antecedēs eſt verum et conſequens falſum. nec oportet ꝙ ſi ſortes ſit magis albus q̄ plato ꝙ ſit magis coloratus. quia ſtat ꝙ plato habeat multos alios colores. Secūdo dicitur et melius ꝙ hoc ſolum eſt verum in illis de predicamēto ſubſtantie vbi ratio generis et ſpeciei ſeruatur in indiuiſibilis ſicut in angulis rectis et cauſa ē quare. Porphirius loquitur ſm̄ materiam ſubiectā: quia mediate ſubiūgit modo eſſe eſt vnicuiq; idem hoc eſt ratio et ibi loquitur de diffinitiōe q̄ ꝓprie cōuenit terminis de ꝑdicamēto ſubſtātie: vt in capitulo de gn̄e dictū eſt. cetera patent in lr̄a.

De rōne ſpēi eſt ꝙ gen' inferat ſpēm.

¶ Tertio notandum eſt ꝙ differentia multipliciter diffinitur. Primo modo ſic differentia eſt qua abundat ſpecies a genere hoc eſt: differentia eſt predicabile quod ponitur in diffinitione ſpeciei et non in diffinitione generis: cuius differentia eſt diuiſiua. Vel ſic. om̄e predicabile quod dicitur vniuerſaliter de genere: vniuerſaliter de ſpecie dicitur. et cum hoc differentia generis diuiſiua vniuerſaliter de ſpecie dicitur et non de genere: et ſic ſpecies abūdat in illo predicabili a genere. Sed quereret aliquis vnde ſpecies habet differētias et genus. Reſpōdet porphirius ꝙ genus habet differentias oppoſitas poteſtate et non actu hoc eſt ille differētie oppoſite enunciātur de genere pro diuerſis ſuppoſitis et non actualiter pro vno ſuppoſito.

Differētie multiplex diffinitio.

¶ Scdo diffinitio eſt. differētia eſt qd ꝑdicaꝫ de pluribus differentib' ſpecie in eo qd quale. Et exponātur primi termini ſicut in diffinitiōe generis ⁊ ſpeciei dictum eſt in eo qd quale vel quales: q: ſi queratur quales ſunt hoies cōuenietēr reſpondeꝫ rōnales. Quod differētia ꝑducetur in quale probat tripliciter lr̄a. Et lr̄a vſq; ad analogiam quam dat de figura vult dicere ꝙ qualis eſt ꝓportio eris ad ſtatuam talis eſt generis ad diffiniendam ſpeciem. quia ſicut nō quodlibet es eſt ſtatua: ſed es taliter vel taliter figuratum ſic genus non diffinit ſpeciem niſi ſpecificeꝫ per differētiā. Hec ꝓpoſitio ſtatua conſtat ex ere: et figura habet plures ſenſus. Vnus ē ꝙ ſtatua cōponitur ex duab' partib' quarū vna eſt es ⁊ alia figura ⁊ ille ſenſus ē falſus: q: non reor figuram diſtingui a re figurata. Et eſto ꝙ q̄ritas ſtatue dicaꝫ ei' figura ⁊ eſt ſatis opinabile ꝙ q̄ritas diſtinguiꝫ a re quāta adhuc hoc nihil facit. Alius ſenſus eſt ſtatua cōponiꝫ ex ere et figura id ē diffinitur ꝑ es ⁊ figurā: ⁊ ꝑ es intelligitur materialiter cuiuſcunq; ſtatue. Tertius ſenſus eſt ſtatua cōponitur ex ere et figura id eſt complete explicatur ei' ſignificatio per es et figuram: q: es de materiali ſignificato ſignificat figurā taliter vel taliter diſpoſitā cōnotando ⁊c. Tertia diffinitio differētie claret. ¶ Quarta eſt hec. differētia eſt qua differūt a ſe ſingula. ibi debet eē trāſpoſitio diffiniti ⁊ diffinitiōis vt diffinitū ſiet cōfuſe tm̄ vt ibi. Homo ē q̄cquid. ¶ Aduerte ꝙ porphiri'

Secunda diffinitio.

Ples ſenſus huius ſtatua cōſtat ex ere et figura.

Quarta diffinitio.

in ſcđa diffinitione differentie diffinit differentiam genericā ꝛ nō tertiū predicabile cuius cauſa eſt mea ſententia: qꝛ non videbatur ei aliqua differentia ſpecie ſpecialiſſime ſpoſita nō rationale ſm̄ eum qꝛ deo ꝛ nobis cōuenit neq̄ mortale qꝛ brutis cōpetit an accidentaliter connotet non eſt curandū de exemplo. Sed in hoc porphirius inſecutus eſt opinionem vulgi quā habuit vulgus ab homero ꝛ poetis. Qꝛ ſecundum gentiles hyſtoricos iupiter erat homo peſſime vite libidine deditiſſimus quare poete aliquid vere ſemper intellexerunt fingētes eum tot violaſſe virgines. Eſt dictus ſummus deus celi propterea recte lactantio qꝛ orbis tripartitus erat ioui plutoni ꝛ neptuno. oriens dabatur ioui in quo lux prima apparet. Occaſus ſolis in occidēte quā partē forte obtinuit pluto quare de⁹ inferni dr̄. Et neptuno dabaꝛ mare. vide lactātiū.

Optimo gentiliū de ioue.

℄ Notandū eſt quarto q̄ ſoli termini de predicamento ſubſtantie ſignificantes rem cōpoſitā ex materia ꝛ forma hñt differentias ꝛ differētia ſp̄ ſumitur a forma nō q̄ ab altera parte cōpoſiti ſꝫ a forma. i. formali ſignificato vt rationale materiale. Rōnale de materiali hominē ſignificat cōnotando eum habere animā rationalē tanq̄ alterā partē eſſentialeꝫ rei pro qua ſupponit. Materiale rē cōpoſitā ex materia ꝛ forma ſignificat eam cōnotando habere materiā tanq̄ alterā parteꝫ eſſentialē. Et ſic corporeum capiendo ſinonime eſt differētia corporis abſolute capti et licet ſit eadē materia omnium generabilium hoc non impedit quin materiale ſit differentia arguitiua diſcriminis rei materialis ab imateriali quēadmodum ſenſitiuum eſt differentia animalis ꝛ tamen nō eſt probatiua differētie inter animalia. Ex iſto pꝫ q̄ ſoli termini de predicamento ſubſtantie habent differentias. patet termini aliorum predicamentorū accidentaliter predicantur reſpectu differentiarum qđ eſt contra naturam differētie. Nec valet illa fantaſia martini ponentis in quid differentiā reſpectu generis dicens illam diffinitionem quidditatiuā genus eſt qđ predicatur de pluribus differentibus ſpē in eo quod q̄d qꝛ hic ſicut partim dictum eſt capitulo de genere multi termini in diffinitione poſiti predicantur accidentaliter reſpectu diffiniti. Primo iſte terminus pluribus predicatur accidentaliter ꝛ differentibus ꝛ iſte terminus ſpecie: qꝛ genus ꝛ ſpēs cōdiuidunt vle vel predicabile modo ſpēs cōdiuidētes eque imediate idem genus lꝫ vere predicenꝛ de ſe inuicē nō tñ eſſentialiter. Et eodē mō pꝫ q̄ diuinū angelicū nō ſunt differentie. ℄ Iſtis notatis rñdetur q̄ illa que dicūtur de diuiſionibus et diffinitionibus differentie ſunt bene poſita. patet per conditiones bone diuiſionis et diffinitionis.

Qui termini hñt dr̄ias ꝛ vñ ſumiꝛ differentia.

Soli termini de p̄dicamēto ſubſtātie habent dr̄ias.

Refellit opinionē martini.

Cōcluſio reſponſiua ad dubium.

℄ Dubitatur an differētie ſit differentia ꝛ an indiuidua poſſint habere differentias. Ad primū rñdetur negādo vnā cōcluſionem affirmatiuā q̄ ſic pbatur cōcluſio. vna differentia predicaꝛ de alia predicatione ordinata ergo ibi eſt predicatio alicui⁹ predicabilis ꝛ non generis nec ſpēi ꝓprij nec accidētis: ergo eſt predicatio differētie. Aſſumptū pꝫ. qꝛ hec ē ordinata. rōnale eſt materiale vel corporeū vt notum eſt. qꝛ cōnotatiuū de cōnotatiuo ſeruatis ſeruādis ꝛ eſſentialis. qđ probatur: qꝛ ad predicationem eſſentialē in differentijs nō requiriꝛ conuertibilitas ꝓbatur. hic eſt predicatio differentie. hō eſt ſenſitiu⁹. Nec valet iterum dicere q̄ rationale cōnotat extrinſece reſpectu materialis cū non reſpectu cuiuſlibet inferioris eius et per cōſequens nec reſpectu ſuperioris qꝛ hec eſt eētialis et predicatio tertij predicabilis. ſubſtātia eſt rationalis ordinata eſt ꝛ eſſentialis ꝛ predicatum non predicatur in quid. conſequens eſt q̄ ſit predicatio differentie.

℄ Secundo arguitur ad idē ſi hō haberet materiā alterius ſpeciei ab omnibus hominibus ꝛ animā ſicut nūc habet b ſignificans cōnotatiue illam materiā et ſupponens pro toto eſſet differentia reſpectu rationale: ergo cōcluſio vera. ſiue illud debeat dici hō vel nō nihil refert ad propoſitum. Unde clarius arguitur ſic deus ſm̄ opinionē ſaniorem pōt producere res aliarū ſpecierū q̄ adhuc produxerit producat ergo vnam materiā alterius ſpeciei a materia quā adhuc habemus ꝛ cū hoc creet vnam formā alterius ſpeciei tunc ſignificet ad illō cōpoſitum cōnotando formā tanq̄ partem eſſentialem ſicut rationale facit reſpectu hōis ꝛ b ſignificet idē de materiali cum a ꝛ cum hoc materiam connotatiue: tunc ſic. b erit differentia reſpectu a ergo cōcluſio vera. Aſſumptū arguiꝛ qꝛ a eſt b ibi eſt predicatio eſſentialis ꝛ nō generis vel ſpeciei: ergo differentie. Forte dicis cōſequētia eſt nulla: qꝛ argumentū ꝓbaret hanc eē predicationē differentie. hō eſt animal rationale: qꝛ eſt eſſentialis ꝛ nō generis vel ſpeciei. ſimiliter hic ſortes eſt animal homo null⁹ niſi ſophiſta ſi reſpondet nō refellis modū arguendi ꝛ q̄ſi ita fieret nihil ad intentionē argumenti teneo ergo concluſionem argumētorū ſcilicet q̄ vni⁹ differentie ſit differentia.

Caſus de noue materie ꝛ forme creatione.

℄ Contra concluſionē arguiꝛ nā data cōcluſione dr̄ia pꝫ diffiniri diffinitione q̄dditatiua ꝛ eētiali: ſed illud ꝯñs eſt fĺm ꝛ cōtra illud ſoli⁹ ſubſtātie ē diffinitio. ꝛ pbaꝛ ꝯña. qꝛ a pꝫ diffiniri p ſuū verū gen⁹ qđ bꝫ: ꝛ b p b rā q̄ p differētiā. Et ſilr̄ b. pꝫ diffiniri p idē gen⁹ ꝛ p a ꝛ ſic a diffinit b q̄dditatiue ꝛ ecōuerſo ꝛ eodē mō diceꝛ q̄ aĺal hō pōt diffinire rōnale. Ad argumentū rñdeꝛ cōcedēdo inductū q̄ differētia pōt diffiniri q̄dditatiue et ad aliud. Solius ſubſtantie eſt diffinitio dr̄ dupliciter. Tū p̄lo hoc ē verū de diffinitionib⁹ q̄s habem⁹ ꝓpter terios ſpoſitos ꝛ ꝓpō de virtute ſermonis nō vult oppoſitum. nō tñ dicit nihil nō ſubſtātia pꝫ diffiniri. Tū ſcđo dr̄ q̄ ibi capiꝛ in illa auctoritate ſubſtātia extēſo terio p o ilo qđ eſſentialiter p̄dicatur de p̄la ſubſtātia illa diſtictio ē trutinata in predicamētis. et q̄ñ argumentū vlteri⁹ infert q̄ a differret a b ꝛ econuerſo cōcedo nec habeo hoc pro inconueniente ꝛ negaꝛ vltimo illatū q̄ aĺal hō pōt diffinire rōnale: qꝛ homo non ē differētia rationalis quod requiritur ſupra gen⁹.

Rñſio. Quō itelligēda ſit hec: ſolius ſubſtātie ē diffinitio.

℄ Secundo arguitur poſita tali re lreꝫ natura q̄lē imaginaꝛ ſm̄ argm̄ q̄ voceꝫ volo q̄ d illā rē ſignificet d materiali ꝛ cū hoc habendo ꝯuas connotationes puta ꝯnotando materiam in vno connotato ꝛ formam in altero Jam arguitur. d non poteſt diffiniri. ergo neq̄ a. ꝯſequētia tenet qꝛ equalis eſt rō in oib⁹. Aſſumptū arguiꝛ. qꝛ da oppoſitum d pōt diffi-

niri ergo p a ꝛ hoc nō q꞉ a ƥdicaꝫ indirecte de d ergo nō ē dr̄ia eiꝰ: nec pōt diffiniri p terim ſinonime cū a ſignificāte. Preterea ɔcluſione pncipali data paſſio pōt demōſtrari de ſuo ſubiecto diuerſis demōſtratiōibꝰ ppter qd et potiſſimis cuiꝰ oppm̄ cōiter dr̄. Ad hoc argumentū dato caſu ꝙ c ƥducaꝫ dr̄ ꝙ d erit dr̄ia magis ꝑpria in caſu reſpectu a ꝛ b cōcediꝫ ꝙ nō pōt diffiniri vt argumētum ſuadet. nec ſequiꝫ ꝙ a pōt diffiniri; a nō pt eē dr̄ia reſpectu d: q꞉ indirecte ƥdicaꝫ de d.

Rn̄ſio. ¶ Et hic aduerte ꝙ ſi d ɔfuſe vtraq꞉ partē connotaret ꝙ nō eēt dr̄ia ſ꞉ poſtꝙ̄ diſtincte ɔnotat nihil impediꝫ. Ad ſcōm dr̄ ꝙ non incōuenit paſſionē demōſtrari: immo qd̄ fortius eſt dico ꝙ accidēs pōt habere dr̄iaꝫ magis ꝑpriā. Si a imponaꝫ ad ſignificandū ſinonime cū iſto terio albū de materiali cū hoc connotādo partē eſſentialeꝫ rei p qua ſupponit albū puta materiā iſta eſt eſſentialis albū eſt a ꝛ non prime vel ſcōe ƥdicabilis: ergo tertie ꝛ ſic accn̄s pōt diffiniri diffinitione q̄dditatiua ſ꞉ hoc nō ɔtingit in terminis impoſitis.

Nō incon uenit paſſionē de mōſtrari.

Indiuidua pn̄t habere dr̄ias. ¶ Ad ſcdaꝫ ptē dubij in q̄ q̄riꝫ an indiuidua pn̄t habere dr̄ias. ¶ Rn̄deꝫ ꝙ ſic. q꞉ nō videꝫ maior repugnātia ꝙ terminꝰ connotatiuꝰ quēadmodū eſt differētia vnā rē diſcrete ſignificet ꝙ̄ terius abſolutꝰ vt ſi a ſignificaret ƥciſe ſortē connotando eius alam a eſſet dr̄ia ſortis.

¶ Contra hoc arguiꝫ ſequeretur ꝙ indiuiduū pōt diffiniri q̄dditatiue. Contra iſtud ſola ſpēs diffiniꝫ ꝛ ꝙ diffinitio pōt conſtitui ex ſpē ſpecialiſſima ꝛ dr̄ia. ɔn̄s incōuenit g̃ ꝛ an̄s. ɔn̄a ptꝫ p conditiōes bone diffinitionis. Rurſus. ſi ſortes haberet vnā differētiā adequatā maxime eſſet rōnale hac rōnalitate. poſito ꝙ ƥciſe animā ſortis ɔnotaret: ſ꞉ hoc eſt falſuꝫ igitur. minor patet. q꞉ poſito ꝙ hec ala tres diuerſas materias informet. iā erunt tres homines quorū vnus ſignabitur ſortes ſcōs plato ꝛ tertiꝰ cicero: iā rōnale hac rationalitate conuenit his tribus hoibꝰ. ergo non eſt dr̄ia adequata ſortis. Inſup ſequereꝫ ꝙ de ſingularibꝰ habereꝫ ſciētia ɔn̄s eſt falſum ꝛ ɔ̄ doctrinā poſterioꝛiſticā ergo ꝛ an̄s. ꝛ ɔn̄a patet: q꞉ tale ſubiectū poteſt habere paſſionē ſecū conuertibilē ꝛ diffinitionē q̄dditatiuā ꝛ tn̄c ſic pōt formari argumentū. oīs paſſio hn̄s ſubiectū qd̄ habet diffinitionē quidditatiuā pōt demonſtrari de eo demonſtratiōe ppter q̄d ꝛ potiſſima: ſed h. in caſu eſt hmōi igiꝫ ɔn̄a eſt in darij ꝛ maior patet inductiue. quā ſi neges in ꝑpoſito hoc ſolū erit volūtarie igiꝫ.

Indiuiduū pōt diffiniri. ¶ Ad pmū conccdiꝫ ꝙ indiuiduū pt diffiniri. Et ad illō ſola ſpēs diffiniꝫ. Dicaꝫ ꝙ hoc eſt verū de diffinitionibus terminoꝝ quos habemꝰ impoſitos auꝫ q̄ ſtat ꝙ poteſt eē diffinitio indiuidui. Et ad aliō qn̄ dr̄ rurꝰ ſi ſortes nego ſ꞉ haberet aꝛ̄ b q̄ circū loqreꝫ p hoc cōplexū hoc rōnale hac rōnalitate

Nulla propoſitio in q̄ predicaꝫ paſſio de ſubiecto adeq̄to eſt ſcibilis. ¶ Ad tertiū vbi dr̄ ꝙ ſingulariū eſſet ſciētia rn̄deꝫ ꝙ more Ariſt. loquēdo hoc nō opꝫ: q꞉ nulla talis ꝑpō ſingularis in qua ƥdicaꝫ paſſio de ſubiecto adequato eſt ſcibilis cū ſit cōtingēs vt gr̄a exēpli capta iſta. ſortes eſt hoc riſibile corrupto ſortes hec eſt falſa: ſecus eſt de hac. hō eſt riſibilis: que ſm̄ eum eſt ꝑpetua et ꝓ nullo ſingulari homine eſt ꝑpetua ſed ſi copula modificareꝫ in talibus. ſortes eſt riſibilis: quēadmodum cēiter ſic pōt dici ꝙ talis ꝑpoſitio eſt ſcibilis. Et ad auctoꝛitates oppoſitū ſonātes pōt dici ꝙ intelligūꝫ ſtante impoſitiōe terminoꝝ q̄s actu habemus.

¶ Rn̄detur ꝙ argumēta ante oppoſitū. ad primū ɔceditur ꝙ ſenſitiuū ē dr̄ia. ꝛ negaꝫ minoꝛ ꝛ ad ꝓbationē ɔn̄a eſt nulla. Et ad auctoꝛitatē q̄rti topicoꝝ dr̄ ꝙ intelligiꝫ ſi q̄s ponat dr̄iaꝫ pro gn̄e mala eſt aſſignatio. nō ꝙ nihil ſit genꝰ ꝛ dr̄ia qm̄ h̄ foret ſſm: q꞉ ſenſitiuū qd̄ eſt dr̄ia poniꝫ in aliquo ƥdicamēto in recta linea. Sꝫ Ariſtoteles itelligit ꝙ dr̄ia nō ē genꝰ in ordine ad illud reſpectu cuiꝰ eſt dr̄ia ꝛ hoc eſt verū.

Sēſitiuū eſt dr̄ia. ¶ Ad ſm̄ concedo ꝙ hic eſt ƥdicatio tertij predicabilis ſortes eſt rōnalis. Sed quale nō ē dr̄ia magis ꝑpria reſpectu aliāꝰ conuertibiliter: ſed ad ƥdicationē tertij predicabilis hoc nō requiritur: ſed ſufficit ꝙ ſit quidditatiuū ſuperius ad differentiā magis ꝑpriam. Et qn̄ dr̄ eſt gn̄aliſſimū: ergo nō eſt differentia cōſequentia eſt nulla. Et ad ꝓbationē genꝰ ƥdicatur de pluribus ꝙ̄ dr̄ia verū eſt ꝙ̄ differentia diuiſiua illꝰ generis. ¶ Ad tertiū nego antecedens. ꝛ ad ꝓbationem nego ꝙ rationale predicteꝫ de deo et ſorte vniuoce. ¶ Ad quartū tenendo ꝙ ala ſenſitiua ꝛ intellectiua realiter diſtinguātur poteſt quiſpiā dicere ꝙ eſt eſſentialis dependētia harꝫ duarū alarum inter ſe ſic. ſ. ꝙ rōnalis q̄diu iformat materiā preexigit ſenſitiuā ad informādū. Sed iſtud nō eſt rationabile poſtꝙ̄ realiter diſtinguūtur ꝛ ſunt creature ꝛ neutra eſt pars alterius: qm̄ deus poteſt quācunq꞉ illarum corrūpere altera ſeruata. Hec forma arguendi apud nōnullas pateretur calumniā vt patet de ſubiecto et paſſione: ꝛ apud alios vt patet de toto et partibus ſimul iunctis. Sed credo propoſitionem aſſumptam veram nec arbitroꝛ inſtantiā valere. Etiam per hoc non tollitur argumentum q꞉ demonſtrando binarium illius trinitatis hoc eſt demonſtro animā rationalē ꝛ materiam quam informat ſiue forma rationalis poteſt ſeparari a ſenſitiua ſiue nō. Tunc arguitur illud eſt ratiōale ꝛ diſtinguitur ſpecie ab illa trinitate puta a duabus formis ꝛ materia proterviendo potes dicere ꝙ non eſt aliquod vnum materia ꝛ forma rationalis.

Oppo auctoꝛis qua prius ſꝫ ſignato vocentis ꝙ hō eſt genus. Propterea tenēdo illam fantaſiam pro nunc videtur mihi eodem modo dicendum ſicut ad argumentum quod ante feci ad probandum ꝙ homo eſt genus ponēdo ꝙ deus creet vnā materiam alterius ſpēi ꝛ illam informet ala rationali quo ad illud argumentum dixi videas in. xvij. argumento in capitulo de ſpecie. Etiaꝫ poteſt longe facilius dici ꝙ homo eſt genus dando caſum et ſtādo in hoc ꝙ oīs ſubſtantia rationalis eſt hō. ¶ Ad quintum argumentū nego ꝙ cicero et Johānes. ſpecie differant. ꝛ ad ſillogiſmū expoſitoꝛiū. hi duo binarij ſpecie differunt poteſt negari maioꝛ: immo hi duo binarij ſunt eiuſdē ſpeciei q̄ deſtruit vnam exponentem maioris ſillogiſmi expoſitorij. Q꞉ hec ſit concedēda. hi duo binarij ſunt eiuſdeꝫ ſpeciei: probatur. hi duo binarij ſunt eiuſdē ſpeciei demonſtrando vnā materiā ꝛ vnam formā ex vna parte ꝛ alteram materiam ꝛ formaꝫ ex altera pte. et hi duo binarij ſunt hi duo binarij demonſtrando duas animas ex vna parte et duas materias ex altera: igitur. Etiam quādo haberes maiorem conceſſam non potes habere aliud ꝙ̄ ꝙ cicero ꝛ iohannes ſunt binarij; differentes ſpecie. ſed ex illo non ſequitur ꝙ cicero differat ſpecie a iohanne.

¶ Sequitur de proprio.

Quadruplex ꝓprij acceptio.

PRoprīū dicitur quadrupliciter. Primo mõ dr̃ ꝓpriū qđ conuenit ſoli ſed nõ omni vt eſſe grāmaticū. Secūdo mõ dr̃ propriū qđ conuenit omni ſed nõ ſoli. vt eſſe bipedē. Tertio mõ dicitur ꝓpriū qđ cõuenit omni et ſoli ſed nõ ſemꝑ: vt caneſcere in ſenectute Quarto modo dr̃ ꝓpriū qđ cõuenit omni ⁊ ſoli ⁊ ſemꝑ: vt riſibile ineſt omni hoı̄. et ſoli ſpeciei ⁊ ſemp. Nõ tamē dicitur hõ riſibilis eo ꝙ ſemꝑ actu rideat: ſed q2 apt⁹ natus eſt ad ridēdū. ⁊ ꝓpriū hoc mõ ſumptū eſt vnū de quinqꝫ predicabilibus. Et diffinit̃ ſic ab ariſtotele. Propriuȝ eſt qđ ineſt omni ⁊ ſoli: ⁊ ſemp. ⁊ conuerſim p̄dicatur de re. ⁊ non indicat qd eſt eſſe rei vt riſibile ineſt homini. Nõ indicat quid eſt eſſe rei ponit̃ in diffinitiõe ꝓprij ad differētiā diffinitiõis que ꝯuerſim predicatur de re ⁊ indicat quid eſt eſſe rei. Exemplū Subſtantia animata ſenſibilis conuertitur cum animali et indicat eſſe eius quia omnis diffinitio datur per ſubſtantialia omne autem ſuperius eſt de eſſentia ſui inferioris. Diffinitio enim diffinit̃ ſic ab Ariſtotele. Diffinitio eſt oratio quid eſt eſſe rei ſignificans proprium autem non indicat quid eſt eſſe rei.

Diffinitio proprij.

Auctoritas.

QUerit̃ nono. Utrum acceptiones proprij ſint ſufficiēter aſſignate. Et ar̃ ꝙ nõ. nihil eſt ꝓpriū p̄mo mõ ergo acceptiones nulle. añs p3: q2 ſi aliqđ tale eſſet maxime eſſet eſſe grāmaticū reſpectu hoīs: ſed hoc non. igit̃ nullū eſt tale minor p3. non cõuenit ſoli. p3 conuenit angelis: ale hominisqꝫ non ſunt homines: igit̃. Et eodē modo arguit̃ de eſſe medicū qđ cõuenit cani rõne lingue. Et cõfirmat̃ q2 vel ꝓpriū primo modo dicit actum vel aptitudinē. ſi ſcḋm tunc eſſe grāmaticū conueniret oı̄ homini ⁊ ſic non eſſet ꝓpriū primo modo cū cuilibet homini conueniret q2 oīs hõ eſt aptus nat⁹ eſſe grammaticus. Nec primū puta nõ dicit actū patet ſi oīs nõ grāmaticus moriat̃ grāmaticis ſolū remanētib⁹ iā non eſſet ꝓpriū primo modo: immo ſecūdo mõ vel nullo: ergo vnus terminus currit de vna acceptione ꝓprij in altera vel de proprio in nõ proprīū qđ nõ videt̃ dicendū. Et eodē modo potes argumētari e diuerſo. Rurſus. poſito ꝙ quilibet grāmaticus moriat̃ remanentibus non grāmaticis iam neqꝫ conuenit ſoli neqꝫ omni.

Secūdo arguitur nihil eſt proprium tertio modo: ergo acceptiones proprij male aſſignātur añs patet. q2 ſi aliqđ eſſet maxime eſſet caneſcere vt patet ex littera ſ3 hoc nõ igitur. probatio minoris. q2 vel caneſcere dicit actum vel aptitudinem: nõ primū: q2 tunc non conueniret omni: ergo nõ eſt propriū tertio modo. Nec ſcḋm: q2 tunc eſt proprium quarto mõ. qđ probo. q2 conuenit omni ſoli ⁊ ſemꝑ. Quod cõueniat ſemꝑ patet. reſpectu hominis ſenis notum eſt reſpectu iuuenis arguitur ſic. Hic homo caneſcit demonſtrando ſortē de nouo natum hic hõ eſt hõ exñs in iuuentute ex iſtis conclude homo exiſtēs in iuuētute caneſcat. Uel capias in minore hic hõ eſt iuuenis. ⁊ idē collige in concluſione Rurſus. aliqͥ cani in. xꝶ. anno ⁊ pono etiā ꝙ aliquis naſcatur canus tunc de illo currit queſtio.

Tertio arguit̃. Quarta acceptio proprij datur per repugnātiā: ergo male ponitur. ꝓbatur antecedens q2 per omni ⁊ ſoli qͥ repugnant. Forte negas ꝙ repugnāt ſicut negandū eſt ꝓpter diuerſam habitudinem ad ſubſtātiua: q2 captis iſtis duobus terminis hõ ⁊ riſibile riſibile conuenit omni homini. i. cuilibet indiuiduo ⁊ ſoli homini. i. nulli alteri ab homine.

Cõtra hoc arguitur riſibile cõuenit ſoli homini: ergo ſoli iſti homini vel ſoli iſti homini. ⁊ ſic de ſingulis ꝯñs eſt falſum ergo ⁊ antecedens ⁊ conſequētia p3 ꝑ deſcenſum cõiter determinate homini. Forte dicas ꝙ homini ſtat materialiter ratione termini ſecunde intētionis additi ſcilicet conuenit.

Cõtra hoc arguitur ille terminus homo nõ eſt riſibilis. tñ nõ ſolū cõuenit iſti termino hõ: q2 cū hõ ibi ſtat determiate oꝫ deſcendere diſiunctiue ad terminum mentaleꝫ vocalē ⁊ ſcriptum et non eſt maior ratio de vna ſingulari ꝙ alia: ꝗ q̄l3 erit falſa cū dictiõe excluſiua. Tū etiā ꝯuenit iſti termino flebile igitur.

Quarto ar̃ ſequeret̃ ꝙ coloratū eſſet ꝓprium reſpectu corporis. ꝯñs eſt falſum: ꝗ ⁊ añs: ꝯña p3: q2 cõuenit oı̄ ſoli ⁊ ſemꝑ: q2 omne corpus colorem participat falſitas ꝯñtis probatur: q2 quodlibet inferius ad coloratū poteſt vere negari reſpectu corporis puta eſſe albū eſſe nigrū ⁊ ſic de medijs coloribus ſubiecto ſupponente: ergo ⁊ ſuperius ꝯña tenet: q2 ſi homo poteſt vere negari de ſorte ſubiecto ſupponente ergo animal et ſubſtantia vere negabuntur de eodē. Et aſinus vere negetur de brunello corp⁹ aiatum ⁊ corpus per idē negabuntur.

Quinto ar̃ illa nõ eſt predicatio proprij. homo eſt albus vel non albus: ergo male dicitur ꝙ omne diſiunctū ex terminis cõtradictorijs facit p̄dicationē proprij añs p3 q2 vtraqꝫ pars diſiuncti predicatur accidentaliter ⁊ transmutabiliter ergo et totum.

Sexto ar̃. riſibile p̄dicat̃ accidentaliter ⁊ tranſmutabiliter reſpectu huius termini homo: ergo non eſt ei proprium. antecedens patet q2 vere affirmatiue predicatur vt notū e. ſ. et negatiue predicatur. ꝓbatur. iſta eſt vera. a hõ nõ eſt riſibile vt p3 per eius equiualentem omne riſibile homo non eſt. igitur.

Septio ar̃ ſeq̄ret̃ ꝙ hic eēt predicatio ꝓprij. albū eſt riſibile ꝯſequēs eſt falſum: ergo dicta male ponunt̃. ꝯña eſt nota ⁊ ꝓbo

premiſſa primo probatur ſequela que eſt maior riſibile predicatur accidentaliter ⁊ intrãſmutabiliter de illo termino album: igitur. aũs patet ꝙ vere ⁊ affirmatiue ⁊ accidentaliter predicetur nõ eſt queſtio. Sed ꝙ nõ poſſit vere negari ſubiecto ſupponẽte: pꝫ ipſo ſupponẽte pro omni illo pro quo prius ſupponebat. Forte dicis hoc non oportet ſed ſufficit ꝙ poſſit vere negari a ſubiecto. ⁊ hoc eſt verum ſuppoſito ꝙ omnia riſibilia corrumpantur iam adhuc ſubiectũ ſupponit pro pariete. Contra. illo dato hic nõ eſſet ꝑdicatio quinti predicabilis aĩal eſt riſibile. ꝯñs eſt falſuꝫ ergo ⁊ aũs quod eſt ſolutio ⁊ ꝯña patet: quia iaꝫ predicatũ vere affirmatur. Et ſi oẽs hoĩes corrũpantur iam predicatũ vere ⁊ vlr negabitur de ſubiecto ipſo ſupponẽte. igitur. iã ꝓbatur minor riſibile eſt albũ eſt ꝑdicatio acc̃ntis: ꝗ ei⁹ ꝯuertẽs facit idẽ ꝑdicabile. ꝯña tenet ſicut in materiis. oẽs propoſitiones cõpoſite ex hiſdem terminis faciunt ſimilẽ ꝑdicationẽ nõ quo ad directã vel indirectam ſed quo ad denolationes quinqꝫ predicabilium.

¶ Octauo arguitur. ſeqꝛetur ꝙ hic eſſet predicatio quarti predicabilis. antixp̃s eſt generabilis. ꝯñs eſt falſum: ꝗ ⁊ aũs. ꝯña patet. qꝛ predicatur hoc predicatiue vere ⁊ affirmatiue ⁊ acc̃ntalr ⁊ non põt vere negari. ⁊ capio generabile ꝓ illo qḋ nõ eſt ⁊ põt gñari. ꝙ nõ poſſet vere negari probatur quia hoc maxime eſſet ãn xp̃o exñte. ſed hoc nõ: qꝛ iterum ille corrumpet ⁊ põt iterũ generari: ergo hec eſt falſa antichriſto exiſtente antixp̃s non eſt generabilis. Si dicas non poteſt iterũ gñari: ſtando in terminis: ſed ſolum produci. ¶ Contra tũc capiam ꝓducibile ⁊ currit argumentum vt ſupra. iã probatur minor: illud predicatũ eſt proprium ſcḋo mõ reſpectu antixp̃i ergo eſt ꝓpriũ quarto mõ reſpectu alicuius ſuperioris vel inferioris: ſed ꝯñs eſt falſum: igit. ꝯña patet inductiue: qꝛ ſi riſibile eſt proprium. ſcḋo modo reſpectu ſortis eſt propriũ quarto mõ reſpectu hominis ⁊ ſic in aliis inductiue minor patet. qꝛ nõ reſpectu hominis quia non ꝯuenit ſoli homini: nec omnis homo eſt generabilis vt pꝫ de hoĩe exiſtẽti. Et deſtructis primis duob⁹ modis ꝓpꝛii interimũt oẽs. Et eodẽ mõ pꝫ in ſuperioribus ad lꝫ homo: igitur.

¶ Nono arguit. Hic eſt ꝑdicatio ꝓpꝛii aĩal eſt gen⁹ eſto ꝙ ſubiectũ ſtet materialr: ergo male dicit liber. Aſſumptũ arguit. ꝑdicatũ nõ põt vere negari de ſubiecto ipſo ſupponẽte ⁊ predicat acc̃ntalr ꝓ ſe: ꝗ ꝑdicat intranſmutabiliter ⁊ ꝑ ꝯñs eſt ꝑdicatio ꝓpꝛii. Nec valet hoc ꝙ dicit liber ꝑ nouã impoñe quã tũc hec eẽt ꝑdicatio ꝓpꝛii hõ eſt hinnibilis. qḋ nõ eſt dicẽduꝫ cũ ꝑdicatũ ꝑ nouã impoſitionẽ põt cõpetere ſubiecto poſito ꝙ imponat ad ſinonime ſignificandũ cũ riſibile. ¶ In oppoſitum eſt communis logica ⁊ concluſio. In hac queſtione erunt articuli ſicut in aliis. ¶ Pro primi expeditione.

Proprii duplex acceptio in qdruplicẽ pro ſcḋo membro deriuans.

¶ Notãdũ eſt pꝛio ꝙ iſte terminus proprii duobus modus capit. Uno modo prime intentionaliter vt tñ valet ſicut res cuius dominiũ eſt alicui propriũ vl' plurib⁹. Alio mõ ſcḋe intentionaliter et tũc ſiḡt tales terminos riſibile: eſſe bipedẽ: eẽ grãmaticũ: ⁊ hoc quadrupliciter. Primo mõ propriũ cõuenit ſoli ⁊ nõ oĩ. i. qñ ꝑdicatũ aliqḋ ꝑdicat acc̃ntalr reſpectu alicuius ſubiecti ⁊ nulli conuenit cui nõ cõpetat ſubiectũ. i. quãdo ꝓpõ excluſiua enũcians illud ꝑdicatũ cõuenire illi ſubiecto eſt vera vt eſſe grãmaticũ reſpectu hoĩs. excluſiua (inqꝫ) de pꝛio mõ excluſiuaꝝ: qꝛ nõ ſufficit de ſcḋo mõ. cũ tũc hinnibile põt competere iſti termino homo vt pꝫ ꝑ hãc excluſiuam nõ tñ homo non eſt hinnibilis ⁊ ſic hinnibile cõueniret ſoli homini ⁊ oĩ: hoc eſt ꝑ vſum cum ꝓpõ data ſit vniuerſalis ⁊ excluſiua illo mõ.

Correlarium.

Ex illo ſequit ꝙ quicqḋ eſt ꝓpꝛiũ primo mõ reſpectu inferioris eſt ꝓpꝛiũ eodẽ mõ reſpectu ſuperioris ceteris paribus: hoc pꝫ ꝑ illationẽ terminoꝝ ꝓpinquorũ ſe habentiũ ſm ſub et ſupra in primo modo excluſiuarũ.

Diffinitio ꝓpꝛii ſcḋo mõ capti.

¶ Proprium ſcḋo modo eſt terminus ꝗ accidentaliter ꝑdicat ⁊ intranſmutabiliter vniuerſaliter ⁊ non excluſiue reſpectu alicuius ⁊ ſemꝑ intelligo directe ꝗ alioquin non eſſet ꝑdicatio de qua intendimus Et eſt termin⁹ ꝗ ꝑdicat in vlĩ affirmatiua vera ⁊ non cum ſigno excluſiuo vt eẽ bipedem reſpectu hominis oĩs homo eſt bipes: ⁊ non tñ homo: eſt bipes: quadrupes reſpectu eq̃ vel bouis. Et propriũ iſto modo dicit aptitudinẽ vel ſubiectũ oꝫ eẽ ens completum vt hõ ꝑfectus vel equus ꝑfectus

Diffinitio ꝓpꝛii tertio modo capti.

¶ Proprium tertio modo eſt termin⁹ ꝑdicabilis accidẽtalr vlr ⁊ excluſiue: ſꝫ nõ mediante hoc aduerbio ſemꝑ vel hoc cõplexo omni tꝑe vt caneſcere reſpectu hoĩs: qꝛ oĩs hõ caneſcit ⁊ tñ hõ caneſcit ſꝫ nõ ſꝑ hõ caneſcit. ita ꝙ dictiones hic importãtes tꝑs determinãt verbũ caneſcit ⁊ ſilia. ⁊ lꝫ pili lupoꝝ ⁊ canum mutent de nigredine in albedinẽ nõ dicunt caneſcere ſed griſeſcere. et ita fingẽde ſunt ſimiles dictiões reſpectu ſimilium

Diffinitio ꝓpꝛii qrto modo accepti.

¶ Proprium quarto modo eſt terminus ꝗ accidentaliter intrãſmutabiliter et conuertibiliter ꝑdicat reſpectu alterius hoc eſt vniuerſaliter excluſiue ⁊ mediãte hoc aduerbio ſemper. Et licet ꝓpriũ tertio mõ dicat aptitudinẽ ſicut ꝓpriũ qrto mõ tñ hoc diſcriminis eſt inter illos: qꝛ actus importãs ꝑ ꝓpriũ quarto mõ in potẽtia ꝓpinq̃ põt cõpetere ſuo ſubiecto ſꝑ. Act⁹ ꝟo importat⁹ per propriũ tertio mõ nõ põt ꝯpetere in potẽtia ꝓpinqua ſm curſuꝫ nature ꝑ oĩ temporis dĩa.

Correlaria.

¶ Ex iſtis ſequũt correlaria. Primũ ꝙ ꝓpꝛium quarto mõ imbibit ꝓpꝛiũ trib⁹ pmis modis nõ dico ꝙ ſit ꝓpꝛiũ illis trib⁹ primis modis ſaltẽ reſpectu euiſdem ita ꝙ hec conſequentia eſt bona a eſt proprium quarto modo in ordine ad b: ergo conuenit ſoli b et hoc eſt imbibere proprium primo modo. Uel ſic. a eſt proprium quarto modo ad b: ergo conuenit omni b. et hoc eſt inuoluere proprium ſecundo modo ⁊ ſic de tertio modo dicatur.

Secundũ correlariũ

¶ Secundo ſequit ꝙ ad hunc ſenſuꝫ negatiue perimendo tres primos modos ꝓpꝛii copulatiue vel copulatim ſequitur deſtructio ꝓpꝛii quarto mõ: quia ſequitur. a non conuenit ſoli b: ergo non eſt proprium quarto modo: et ita cum omni et ſemper copulatiue dicatur copulatim non eſt difficultas. Et eodem modo ꝓprium tertio modo preſupponit duos primos modos propꝛii. ſed ſecundi ad primum non eſt talis ordo.

Tertiũ correlariũ

¶ Tertium. aliquod eſt primum ſecundo modo reſpectu ſpeciei quod non eſt proprium eodem modo reſpectu ſuperioris ſed non contingit econuerſo: immo quicquid eſt propriũ reſpectu ſuperioris eſt propriũ inferioris ceteris parib⁹.

Quartum correlariũ

¶ Quartũ correlariũ diſſinctũ ex ꝓprio pꝛio ⁊ ſcḋo, modis: nõ ſtãdo in cõplexiõe: eſt

ꝓprium ſecundo modo ⁊ nõ primo modo. hoc facile poteſt deduci. ¶ Quintũ correlariũ diſiũctum ex ſecũdo modo eſt ꝓpriũ quarto modo ſꝫ diſiunctum ex tertio ⁊ primo modo eſt ſolum ꝓpriũ tertio modo. Prior pars pꝫ de hoc diſiuncto caneſcẽs: vel bipes q꜡ tota cauſa quare caneſcens nõ eſt ꝓpriũ quarto mõ ſaluat̃ in altera parte. ſ. in bipes. Secũda pars pꝫ de hoc diſiuncto caneſcẽs vel grãmaticꝰ vbi illud diſiunctum non competit ſubiecto pro qualibet differentia temporis ꝙ diſiunctum ex quarto cum quocũq̧ alio ſit proprium nulli debet cadere in dubium. ¶ Sextum correlarium diſiunctum ex contradictorijs reſpectu ſubiecti facit quartũ predicabile non ſtando in complexione.

Quintum correlariũ

Sextum correlariũ

¶ Notandũ eſt ſecũdo ꝙ ille terminus ꝓprium poteſt eẽ inferius ad vniuerſale vel ad predicabile. Si primo modo tũc diffinitur per ſupponere: q꜡ debet participare ꝯnotationẽ ſuperioris. Si ſcđo modo per predicabile ꝓpter eandem cauſam: ⁊ vtroq̧ iſtorum modorum poteſt capi dupliciter. Uno modo extenſo termino ⁊ ſic capit̃ pro omni illo quod predicatur accidẽtaliter ⁊ intrãſmutabiliter ſiue fuerit complexum ſiue incõplexum ſiue magis connotatiuum ꝙ̃ ſuum ſubiectum ſiue non: et iſto modo vnum proprium eſt proprium alterius: ⁊ ſic deſcriptio et diffinitio deſcriptiua reſpectu deſcripti eſt proprium. Alio modo capitur proprie et ſic eſt terminus incomplexus magis connotatiuus qui predicatur accidentaliter et intrãſmutabiliter reſpectu alterius: vt riſibile reſpectu hominis Senſitiuum in vna ſignificatione eius reſpectu animalis. ¶ Predicari intrãſmutabiliter eſt predicatum vere affirmari de ſubiecto circunſcripta ampliatione ſaltem extrinſeca: et predicatum non poſſe vere negari de ſubiecto ſupponẽte ad ſenſum ſolutionis ſecundi argumẽti. Ex iſto pꝫ ꝙ aliquid eſt ꝓpriũ in multis acceptionibꝰ ꝓpriũ reſpectu diuerſorũ hoc pꝫ: q꜡ riſibile eſt ꝓpriũ p̃mo modo reſpectu huius termini aĩal: cum ſoli animali ꝯuenit. et ſimiliter reſpectu corporis ⁊ ſubſtãtie: et tamen eſt ꝓprium quarto modo reſpectu huius termini homo: ⁊ hoc eſt ꝓprium ſecundo modo reſpectu ſortis vel eius diſiuncti ſortes vel plato: ⁊ ſic riſibile in hoc die eſt ꝓpriũ quarto modo reſpectu huius termini homo in hoc die: ⁊ tertio modo reſpectu huius termini homo.

Proprium vt eſt inferius ad vle aliter diffinitur atq̧ aliter vt eſt inferiꝰ ad ꝓdicabile.

Quid ẽ ꝓdicari intrãſmutabiliter.

Aliquid ẽ ꝓprium ĩ multis acceptionibꝰ propriũ reſpectu diuerſorũ.

¶ Notandũ eſt tertio ꝙ impertinens eſt logico ſciſcitari an ꝓpriũ ſuperaddat ei reſpectu cuius eſt ꝓpriũ vt verbi cauſa: an riſibilitas ſit accidẽs fluẽs a principijs intrinſecis hominis diſtinctum realiter et formaliter ab hoĩe quod per nullã potẽtiam poteſt ſeparari ab homine ipſo remanẽte. vel an ſit idem realiter homini diſtinctũ formaliter ponẽdo modũ formaliʒãdi miſtorꝫ nõ ẽ p̃ſentis negocij diſputare. Sꝫ dr̃ ꝙ riſibilitas eſt realr̃ hõ ⁊ oĩ modo: niſi intelligat̃ adhuc ſenſum riſibilitas diſtinguit̃ formaliter ab hoĩe. i. alia eſt rõ quare eſt hõ ⁊ quare ẽ riſibile ⁊ hoc nihil aliud eſt dictu in ꝓpoſito ꝙ̃ dicere ꝙ riſibile ⁊ homo non eodem diffiniuntur. Sed ꝓ talibus ꝓpoſitionibus quas cõmuniꝰ vſus admittit riſibilitas ineſt homini ⁊ non bruto: ibi ineſt non capitur prime intentionaliter vt idem eſt qđ realiter inherens quia ſic riſibilitas nulli inhereret cum ſit ſubſtantia completa. Sed capit̃ ſecunde intentionaliter ineſt vt tantum valet ſicut denoīatiue ꝓdicari ita ꝙ eſt ſenſus. riſibilitas ineſt homini. i. ille terminus riſibilitas predicat̃ accidentaliter reſpectu huius termini homo quẽadmodũ riſibile cum ſint riſibile ⁊ riſibilitas termini ſynonimi.

Riſibilitas realr̃ ⁊ oĩ mõ eſt homo.

Quomodo intelligendum ꝙ riſibilitas hoĩ ineſt.

¶ Notandũ eſt quarto ꝙ aliquod predicatũ facit ꝓpriũ reſpectu alicuiꝰ termini ſupponẽtis ſimpl'r ⁊ accidẽs reſpectu eiuſdẽ termini ſupponẽtis materialiter exemplũ. aĩal eſt genꝰ. iſtud ꝓdicatũ genus reſpectu illius ſubiecti ſtantis materialiter ꝓ termino ad placitũ ſignificãte põt negari de ſubiecto: ſubiecto ſupponente ꝓ eadẽ re in numero per nouã impoſitionẽ vt v̈bi cauſa ꝑ iſtã. aĩal eſt genus: nihil aliud ſignificatur ſignificatione tali niſi ꝙ hec vox vel ſcriptura aĩal eſt genus. Et ſi aĩal imponat̃ ad ſignificandũ adequate idẽ cũ hoc termino ſortes iã aĩal non eſt genus ⁊ remanet ſignificatio ſcḋm quã prius ille terminus animal accipiebatur. Secus ſi ſubiectum ſupponat ſimpliciter ꝓ cõceptu oĩm animalium: q꜡ tunc ille terminꝰ aĩal genꝰ nõ põt vere negari de illo termino aĩal ꝓ illo ſupponente lꝫ põt fieri argumẽtũ ponẽdo ꝙ conceptus quem ego habeo de oĩbus aĩalibus poneret̃ in lapide: quod parum eſt põderãdum in preſentiarum. ¶ Iſtis notatis ponit̃ cõcluſio reſponſiua talis. ꝙ illa q̃ dicitur de ꝓprio ſunt bene poſita: patet reſpondendo ad argumenta ante oppoſitum ⁊ probationes.

Aliquod ꝓdicatũ eſt ꝓprium ⁊ accñs reſpectu eiuſdẽ termini diuerſimode accepti.

Cõcluſio reſpõſiua

¶ Dubitatur primo an riſibile ſit ꝓprium reſpectu hoĩs ⁊ q̃s eſt modus ꝓdicãdi quarti ꝓdicabilis. Et quo ad priorẽ partẽ arguit̃ ꝙ nõ riſibile verificatur de aliquo de quo nõ verificat̃ hõ. pꝫ de antixp̃o. ãtixp̃s eſt riſibilis: q꜡ dictiones terminãtes in bilis ampliãt ad ea que ſunt ⁊ poſſunt eſſe vt pꝫ ex ampliationibꝰ Et confirmat̃ hõ verificat̃ de aliquo de quo nõ verificatur riſibile: ergo non conuertunt̃. antecedens patꝫ: quia digitus hominis eſt homo et non riſibilis quia non põt ridere. Rurſus deꝰ eſt homo: ⁊ tamen non eſt riſibilis. igitur. Preterea populus eſt riſibilis ⁊ tamẽ nõ eſt homo: igitur. ¶ Pro dubio.

¶ Aduertendũ eſt ꝙ duplicia ſunt ꝓpria. Quedã ſequũtur ſpeciem rõne materie vt eſſe ſymum eſſe aquilũ habere carnes nitidas. ⁊ ꝙ ſit recte figure: tñ alia non ſunt ꝓprie ꝓpria eſſe aqlum vel ſymũ habere naſum ſymum põt vere negari de ſorte: q꜡ deus põt rectificare naſum ſortis: ⁊ nihil addẽdo nec remouendo ſed ꝑ ſolum motũ localem. Et ꝓpterea continuum eſt accidens reſpectu corporis: quia deus poteſt facere corpus abſq̧ hoc ꝙ ſit continuum vt in ſacramento eucharistie lꝫ bene quantum vel diſcretum ſit ꝓprium reſpectu corporis. Et lꝫ naturaliter ſequamur eſſe ſymum poteſt vere negari de ſorte ſymo non per abſciſſionem naſi: quia tunc non manet ſortes integer vt dictum eſt reſpectu eſſe bipedem: ſed quia non repugnat principijs intrinſecis ſortis ſymi eẽ abſq̧ hoc ꝙ ſit ſymus.

Duplicia ſunt propria.

¶ Alia ſunt propria q̃ ſequũtur ſpeciem ratione forme ſpecifice ſicut conme.

Propria ſequentia ſpecieꝫ ratione forme.

uenit homini q ſit riſibilis ꝛ flebilis p hoc qd eſt rõnalis. per hoc enim q eſt rationalis eſt ad miratiuus de auditis et viſis: ꝛ per hoc q admiratur ſuſpenditur animus eius ad inquiſitionẽ et inqſitione facta ſi apprehẽdat ſibi ↄueniens ſequitur delectatio dum autem delectatur erigitur ſpecies ꝛ calor ad faciem ex quo ſequitur dilatatio ꝛ oris apertio ꝛ riſus. Econuerſo aũt ſi apprehendat ſibi diſconueniens ſequitur triſtitia per quam trahitur calor ꝛ ſpecies ad cor ꝛ ſic contractio cerebri vnde procedit humidum lachrymabile et ſequitur fletus.

Riſus et triſticia quomodo generant

Aduerte ſecundo q iſti termini qui ſunt proprie paſſionem ſm cõmunem modum loquendi nõ ampliãt quo ad materiale ſignificatum: ſed ſolũ quo ad formale hoc eſt ad connotatum. vt riſibile ens habens in ſe forma ratione partem eius potentem pducere riſum ita q defectus non pueniat ex parte forme et ex iſto patet q ppl'us non eſt ribilis lȝ ppl's ſit riſibilis ppl'a dico ratione partem ei' q: alioquin materia prima eẽt riſibilis: q: habet animam in ſe quãtum eſt ex parte eius potentem pducere riſum: ſed illa aĩa non eſt pars materie. Ex iſto ſequitur q quelibet pars integralis hoīs eſt riſibilis ſic captis terminis: et iſti termini ãpliant ad formale hoc eſt dictu non oportet q actus importatus p paſſionem actu conueniat: ſȝ ſufficit q ſit vna cauſa efficiens q̃tum eſt ex natura ſua potens pducere actum importatum per paſſionem. Ex illo pȝ q riſus eſt illa letitia in corde ꝛ non eſt apertio oris: q: apertio oris nihil aliud eſt q̃ os apertum: ſed cõſtat q os põt eſſe apertum q̃n non eſt riſus ꝛ econuerſo vt pater ſi homo haberet os abſciſſum vel ad ymaginationem haberet os concluſum ꝛ labia cõtinua. Sed bene verum eſt q apertio labiorũ eſt parciale ſignum reſpectu oris: ꝛ ille affectus q̃ eſt riſus non põt pduci ſaltem impoſſibile eſt q pducatur riſus in lapide vel in aſino reſpectu dei. Quia ſi ſic lapis rideret: ꝛ per ↄñs eſſet riſibilis q quo ad formale tales paſſiones nõ connotẽt actum. pȝ ex porphirio in littera ꝛ ex cõi modo loquendi non dicimus zoroaſti qui natus eſt ridens eſſet magis riſibilis q̃ qui nunq̃ riſit: vel vt alij volunt ſemel in vita. Aduerte etiam q in iſtis paſſionibus plerũq; abſoluimus a genere ita q debet reputari epycheni generis: ita q ſub vno articulo rem vtriuſq; ſexus cõplectatur vt pȝ dicim' vulgariter hinnibile eſt paſſio eq: vbi equi capitur loco huius diſiuncti equus vel equa. Et ille paſſiones q̃ fiunt a principijs intrinſecis ſubiectoꝝ propriiſſime demonſtrãtur ꝛ potiſſime de ſuis ſubiectis. et iſtã de actu exercito capio loco vnius de actu ſignato. Ex dictis ſoluuntur omnia argumenta inducta preter illud quod dicitur quo deus non eſt riſibilis. hoc negatur. poteſt eſſe cõmunicatio ydiomatũ de hoc predicato riſibile ſicut de hoīe. Et q̃n nõ foret ita argumentum parum vincit quia homo abſolute ꝛ riſibile conuertuntur.

propriæ paſſiones nõ ãpliãt q̃ ad materiale ſignificatũ.

Populus nõ eſt riſibilis ſȝ hec ne quelibet ps integralis hominis.

Riſus q̃d eſt ꝛ ſigna riſus.

Deus ẽ riſibilis.

Contra hoc ar. pbãdo q riſibile ſit pprium quarto mõ reſpectu hoīs: et hoc ſic conuenit ſoli hoī: oī hoī ꝛ ſemp: ergo eſt proprium quarto mõ. ↄſequẽtia tenet ex terminis. antecedens pȝ q: oīs homo eſt riſibilis vt notũ eſt: et ſolus patet per exponentes eius: homo eſt riſibilis ꝛ nullus nõ homo eſt riſibilis: vt nõ homo infinitet ſ.n exigẽtiam ampliationis.

Et cõfirmatur riſibile ampliatiue ad vtrũq; ſignificatũ eſt paſſio et reſpectu nullius niſi iſtius termini homo: igitur. minor pȝ. detur terminus ille qui eſt ei' ſubiectũ quarto modo: q: poſſumus dare tot acceptiões ſubiecti quot pprij. Ad primũ iſtoꝝ dico q cõueniat omni ꝛ ſoli et ſemp negat q ſi pprium q̃rto mõ: q: opȝ q pdicet ↄuerſione de re: ꝛ hoc totũ eſt diffinitio pprij q̃rto mõ. quã particulã ponit Ariſto. Si dicat q p ſemp intelligit ↄuertibilitas. hñ quidẽ nec termini pcedẽtes ſupfluũt quia magis elucidant diffinitionem.

Contra hoc arguitur tũc illa eſt vera p ſolutionẽ datã ratiõ hõ eſt riſibilis: ſed pbo q nõ ſua vniuerſalis in terminis trãſpoſitis eſt falſa. ſ. omne riſibile eſt homo.

Reſpõdet q male das ſuaȝ vniuerſalem: quia oportet q termini teneãtur eque ample ſua vniuerſalis erit hec omne riſibile eſt homo poſſibilis.

Talis hõ ẽ riſibilis.

Ad aliud argumẽtum negatur minor ſed tunc oportet dare illũ terminum homo eque ample cũ illo termino riſibile cuius locũ ſupplet hoc totum homo poſſibilis: et tunc homo nõ ample ſumptũ eſt inferius ad ſeipm ample ſumptũ quẽadmodũ riſibile amplians ad vtrũq; ſignificatũ eſt ſuperius ad riſibile ampliãs ad formale tm̃ vel quo ad vnũ tm̃.

Quo ad aliã partẽ dubij qd modus proprij facit quartum pdicabile. de iſto dubio due ſunt poſitiones quarum vna dicit q proprium ſolum quarto modo in ordine ad illud cuius eſt proprium quarto modo facit quartum predicabile ꝛ in alijs modis eſt predicatio quinti pdicabilis: vt homo eſt riſibilis: eſt predicatio quarti predicabilis: ſed hic ſortes eſt riſibilis: eſt predicatio quinti predicabilis: ꝛ eodẽ modo hic animal eſt riſibile.

Due opiones de proprio cõſtituente q̃rtum predicabile.

Cõtra iſtã poſitionẽ arguit martinus magiſtri ſic. dicendo ſic. ſortes eſt riſibilis predicatum non poteſt vere negari de ſubiecto ſupponente: ergo eſt predicatio proprij ad hoc communiter reſpondent aduerſarij licȝ predicatum non poſſit vere negari de ſubiecto. tamen ſubiectum poteſt vere negari de predicato particulariter ſumpto dicendo ſic riſibile nõ eſt ſortes ꝛ ſimilem ſolutionem dat Dorp. in capitulo de accidente reſpectu huius homo viuit.

Martin' magiſtri.

Dorp.

Contra hãc ſolutionem replicat martinus ſic tunc hic eſſet pdicatio quinti predicabilis. homo eſt animal quod patet: q: licȝ ille terminus animal non poteſt vere negari de ſubiecto ſupponente: tamen econuerſo homo poteſt vere negari de iſto termino animal pticulariter ſtãte: q: illa ẽ vera: aĩal nõ eſt hõ.

Iterum ſubiectum non poteſt vniuerſaliter negari de predicato ipſo ſupponente pro illo pro quo affirmabatur in affirmatiua: ꝛ hoc requiritur ad quintũ predicabile: igitur. Iſta argumenta non concludunt dicerẽt aduerſarij facile negando q hic eſſet predicatio

quinti predicabilis hō eſt alal. Et ad probatio-nem dicerent ꝙ nulla eſſet quia hoc eſt verum quando predicatur accidentaliter ſecus ē quando predicatur eſſentialiter.

¶ Ad aliud reſpōderent ꝙ bene verum eſt ꝙ riſibile non poteſt vniuerſaliter negari extremis eodem modo ſtantib' nec hoc probat talem predicationem eſſe quarti predicabilis: ſed cū hoc in predicatione accidētali requiritur conuertibilitas.

Opinio Autoris. ¶ Sed illū modum non inſequar: nō q2 poſitio poſſit rōne ꝯfundi: imo difficultas eſt ad nomē ſed q2 relicta opinionū pluralitate imitādus eſt cōis vſus vbi in oppoſitū nō viget ratio vel auctoritas. Et licet Porphirius videatur dicere ꝙ proprium quarto modo facit quartū ꝑdicabile nō tū dicit: ſed vult ꝙ ſic ꝓprie propriū. i. cōuertitur cū ſuo ſubiecto tunc dicitur ꝙ modus ſignificandi quarti predicabilis eſt predicari accidentaliter ꝛ intranſmutabiliter ſiue cōuertibiliter ſiue nō conuertibiliter.

¶ Contra dicis oē proprium quarto mō eſt quartū ꝑdicabile ꝛ econuerſo qđ patet: quia ſi nō inſtabis hic ſortes eſt riſibilis. ¶ Cōtra. ibi illud qđ eſt quartū predicabile puta riſibile eſt proprium quarto modo q2 hec cōſequentia eſt nulla non eſt ꝓpriū quarto modo reſpectu huius termini ſortes qui eſt ſubiectum ergo non eſt proprium quarto modo.

¶ Ad hoc argumentū dicitur cito ꝙ quodlibet ꝓpriū quarto mō ſit quartū ꝑdicabile ꝛ ecōuerſo: tū nihil contra modū intelligendi: quia non reſpectu ſui ſubiecti: ꝛ ſic non pungis ad intentionem.

Que res ē quartū ꝑdicabile. ¶ Dubitatur vltimo que res eſt quartum predicabile: rūdetur ꝙ eſt terminus qui facit quartū predicabile vt riſibile ē q̄rtum ꝑdicabile ꝛ ſic quartū ꝑdicabile eſt quintū predicabile ꝛ ꝑm ꝑdicabile primū ꝛ tertiū vt pꝫ ſenſitiuū capiendo differentialiter in ordine ad ly animal eſt tertium ꝑdicabile in ordine ad rōnale primū ꝑdicabile in ordine ad lyꝫ corporeū ſcđm ꝑdicabile. Et capiendo vt cōnotet accidētaliter inſtar riſibile reſpectu hoīs quartū eſt ꝑdicabile. Ex iſto patet quando dicitur talis terminus eſt quartum ꝑdicabile habenda eſt habitudo ad alterum extremū ꝛ ſic concedendū eſt

Correlarium. mille termini quorū quilibet eſt quartū ꝑdicabile. Sed ꝑdicatio q̄rti ꝑdicabile eſt enunciatio cui' ꝑdicatū i ordie ad ſubiectū facit q̄rtū ꝑdicabile ꝛ eodem mō in aliis dicat. ¶ Iſtis notatis.

¶ Reſpondetur ad argumenta ante oppoſitū. Ad pmū nego aīs ad ꝓbationem cōcedo minorē ꝙ eſſe grāmaticū eſt ꝓpriū

Eſſe grāmaticū eſt ꝓpriū primo modo. primo mō reſpectu hoīs: ꝛ pōt dici hoīe groſſo mō ꝙ intelligit de grāmatica acq̄ſita per ſtudiū ꝛ exercitationē: ꝛ ſic excludunt demones ꝛ angeli et ꝓpter animā pōt dici ſoli hoī capit ibi ſignū excluſiuum improprie: quia tūc nō excludit partē quēadmodum cōcedim' iſtā poſſibilē. tū ignis eſt calidus vel ſic ꝛ melius accēdēdo ad intētionem porphirii: pōt dici ꝙ ipſe nō poſuit demones nec angelos: quia licet fuerit communiter apud hyſtoriographos enumeratus inter plato-

Platonici nicos qui poſuerunt et cacodemones et calodemones: tamen dicit in exordio predicabilium ſe velle imitari peryparheticos quorū pꝛīceps ariſtoteles nō poſuit demones nec angelos ꝛ ſic argumētū eſt exhauſtum de lingua canis illa ſunt modici momenti. Etiā canis nō habet medicinam vniuoce nobiſcum propterea dicit ꝙ exemplū eſt falſum: nec exemplorꝫ requiritur veritas ſecundum illud in fine primi priorum. Exempla enim ponimus nō vt ita ſint ꝛ reliqua.

Poſuerūt cacodemones ꝛ calodemones

¶ Ad confirmationē dicitur ꝙ aliq̄ important aptitudinē ꝛ faciunt quartuꝫ predicabile vt pꝫ hic alal eſt riſibile. ¶ Riſibile eſt ꝓprium pꝛio mō reſpectu aīalis ꝛ dicit aptitudinem. ſic dicit ꝙ aliq̄ important aptitudinē ꝛ aliq̄ actū qđ magis dependet ex vſu ꝙ̄ ex arte q2 ſunt ſignificationes terminorū c. hoc poteſt ſic dinoſci qn̄ aliquod eſt propriū quarto modo reſpectu alicuius illud importat aptitudinē tūc reſpectu cuiuſcunq; ſemper aptitudinē iportat. Aliqua important actum vt de' q2 ſolum alal comedit ambulans ꝛ talia ꝑdicata dicunt actum ꝛ nō ē inconueniēs ꝙ aliquod iſto mō currat de ꝓprio in nō ꝓpriū vel ecōuerſo. ꝛ eodem mō poteſt dici in ſecundo mō ꝓpriū: quia ſi oīs hō ſit vigilans ꝛ cum hoc homo iā vigilans eſt ꝓpriū ſecundo modo: ꝛ nō facit quorꝫ ꝑdicabile in ordie ad ly homo: ꝛ ſi oīs hō vigilaret ꝛ ſolus itaq; cetera aīalia dormirent: iam eſſet ꝓprium tertio modo reſpectu hoīs in caſu: ꝛ ſolus hō eſſet vigilans ꝛ nō ſemper: ꝛ ſic caſus variat acceptiones propꝛii: ſed nō predicationē: q2 ſtante caſu ꝛ ſeiuncto caſu ſemper eſt predicatio quinti predicabilis. Si quis velit dicere ꝙ licet oīs hō vigilet ꝛ ſolus homo ꝛ nō ſemper non ſequitur ꝙ vigilans ſit propꝛiū tertio modo reſpectu hominis ſed cū hoc req̄ritur ꝙ ꝯueniat ſic quia nō poteſt negari ſubiecto ſupponēte ꝓpter aptitudinem quam importat vt caneſcere: et adhuc ſeruatur diſcrimen in tertiā ꝛ quartā acceptiones propꝛiī ꝛ ꝙ homo pōt eſſe abſq; hoc ꝙ ſit vigilās ſic nō omnis hō eſt vigilans ad illum ſenſum talis cōtendit in terminis in quibus non eſt ſtandum priorem moduꝫ teneo: ꝛ ſic ſufficienter ſoluitur confirmatio primi argumenti.

¶ Ad ſecundum nego antecedens imo caneſcere eſt ꝓprium tertio mō. ꝛ importat aptitudinem et negatur ꝙ actus importatus per caneſcere conueniat ſemper homini quia non in iuuentute: ꝛ ad ſillogiſmum expoſitorium hic homo caneſcit ꝛc. concedo concluſionem que eſt. homo in iuuentute caneſcat: ſꝫ nullus homo caneſcat in iuuentute. Iſte due differunt homo in iuuentute caneſcit ꝛ homo caneſcat in iuuentute prior ſignificat ꝙ homo exiſtēs in iuuentute eſt apt' natus habere pilos canos Secunda propoſitio id idem dicit ꝛ cum hoc inuoluit ꝙ illa canicies inheret in iuuentute propter duos terminos cōnotatiuos poſitos a parte eiuſdem extremi ceteris ſeruatis. Ad confirmationem vbi dicitur rurſus. dicitur ꝙ hoc nō eſt regulariter in homine bene complexionato ꝛ ſtante curſu nature.

Caneſcere eſt proprium tertio modo

¶ Ad tertiū negat ꝙ quarta acceptio propꝛii detur per repugnantiam: et arguendo ſubditur ſolutio. et dicitur ꝙ conuenit ſoli homini: ibi homini ſtat materialiter: ita ꝙ ſit ſenſus: ſoluꝫ conuenit in termino homo

ꝛ ſecū cōuertibilibus dūmodo nō ſit exceſſus in cōuertibilitate reſpectu riſibile. ꝛ nō oportet ꝙ iſte termin' hō eſt riſibilis. ſed ſufficit ꝙ omnis homo eſt riſibilis ꝛ ecōuerſo: ꝛ non currit argumentum deſcendendo ad vocalem mentalē ꝛc. cum ↄuertātur: ꝛ ſic poteſt dici cōuenit omni homini id eſt omni tali termino hō vel ſecū cōuertibili: et illa de actu ſignato verificaꝛ per vnā de actu exercito. ꝗs fingendo ſuppoſitionē cōfuſaȝ tm̄ hic riſibile cōuenit ſoli hoī pt̄ negare deſcenſum: ſed diceret ꝙ deſcendendum eſt diſiūctim.

☙ Ad quartū argumentū de h̄ ꝛc corpus eſt coloratū: eſt predicatio quinti predicabilis ꝛ p̄dicatum poteſt vere negari de ſubiecto ſupponēte pro omni illo pro quo ſupponit qꝛ cū color nō ſit pars corporis deus pōt omnez colorem deſtruere eius ſubiecto remanēte ſȝ naturaliter dicendo vbi apparet maior difficultas dicitur ꝙ non repugnat p̄ſcapn̄s intrinſece corporis eſſe abſq; hoc ꝙ ſit coloratū vt patet reſpectu cuiuſlibet inferioris album nigrum: ꝛ illum modum tenet doctor ſubtilis diſtinctione decia queſtione prima ſui quarti quis poteſt dicere ēt ſine magno incōuenienti quod corpus eſt coloratum eſt predicatio quarti predicabilis ꝛ licet quodlibet inferius poſſit negari: tamen non ē poſſibile quin aliquis color inſit ſubiecto ꝛ hoc naturalit̄ ꝛ ariſtotelice porē modū dicēdi teneo.

☙ Ad quintū nego antecedēs non ſtando in complexione ꝛ ad probationem cōſequentia eſt nulla ꝛ quarto modo eſt propriū reſpectu entis.

☙ Ad ſextū nego antecedens et ad probationem ꝙ negatiue predicetur ſic a hō nō eſt riſibile diſtinguitur ꝙ negatiue predicetur vel contradictorio modo ad affirmationē ꝛ ſic nego puta ꝙ non omnis homo eſt riſibilis vel huiuſmodi vel aliquo modo non repugnanter ꝛ nihil ad a. poteſt eſſe replica. a homo vel a flebile non eſt riſibile. ſed hoc eſt impertinēs predicabilibus.

☙ Ad ſeptimuȝ nego antecedens de iſta album eſt riſibile ꝛ ad probationeȝ reſpondetur in talibus predicationibus reducatur ad predicationem vnde proueniat maxima accidētalitas: et notu n̄ eſt: hoc eſt reſpectu hui' termini album tamen ponatur album a parte predicati ꝛ dicatur ſic: riſibile eſt album predicatum affirmatur de ſubiecto ſupponente pro oī illo pro quo ſupponit predicatum poteſt vere negari ꝛ hoc ſufficit.

Antichꝛs eſt gn̄abilis ē p̄dicatio ppꝛij.

☙ Ad octauum dicitur ꝙ iſta antichꝛiſtus eſt generabilis eſt predicatio ppꝛij ꝛ dicitur ꝙ eſto generabile ſit ſecundo modo proprium reſpectu antichꝛiſti non tamen oportet reſpectu alicuius ſuperioris ꝙ ſit propriū quarto modo.

Duplex impoſitio.

☙ Ad nonū de iſta animal eſt genus nego aſſ. ꝛ ad argumentū ſemper reſpōdetur niſi ad vltimū dicitur ꝙ duplex eſt impoſitio reſpondeꝛ niſi ad vltimū dicitur ꝙ duplex eſt impoſitio quedā eſt ſic ſe hn̄s ꝙ ad ipſaȝ ſequitur propoſitionem ſententia totali et ppōnali aliter ſignificari. vt homo eſt hinnibilis. vbi ſi homo imponatur ad ſignificandum cōuertibiliter cū iſto termino aſinus iā ſignificatur ꝙ illa res que eſt aſinus eſt hinnibilis: illa īpedit poſſibilitatē propoſitionis: ꝛ cauſa eſt: quia ad hāc homo eſt aſinus impone ꝙ̄tum voles nunꝙ̄ facies ita eſſe in re ſicut hec ſignificat puta ꝙ illa res que eſt homo eſt res que eſt aſinus. Altera ē impoſitio vel depoſitio ad cuius variationē ſtat terminos accipi pro eodem. vt animal eſt genus ibi ſignificatur ꝙ hec vox animal eſt genus: ꝛ ſi illa vox imponatur ad ſignificanduȝ ſortem vel cadat penitus a ſua ſignificatione iaȝ idē ſignificabitur. ſecundū ſignificationem totalem: puta ꝙ hec vox animal non eſt genus ꝛ talis impoſitio nihil impedit. ꝛ ex illo ſoluitur argumentum facile ad formam.

☙ Sequiꝛ de quinto predicabili.

ACcidens eſt qđ adeſt ꝛ abeſt preter ſubiecti corruptionē. vt albū nigrum. Hec enim poſſunt adeſſe ꝛ abeſſe preter ſubiecti corruptionem. Aliter diffiniꝛ ſic. Accidēs eſt quod nec eſt genus nec ſpecies. nec differentia. nec ꝓprium ineſt autem rei. vel ſic. Accidēs eſt quod contingit eidē ineſſe ꝛ nō ineſſe: vt albuȝ nigrū ſedere homini. Et de his duabus diffinitionibus vltimis dicit ariſtoteles ꝙ ſecūda melior eſt ꝙ̄ prima qꝛ ad cognoſcendum primam oportet ſcire quid ſit genus quid ſpecies quid differētia quid proprium. Secunda autem per ſe finita eſt ad cognoſcēdum quid per eā dicitur. Accidentium aliud ſeparabile: aliud inſeparabile. Separabile eſt illud quod poteſt ſeparari a ſubiecto. vt albuȝ nigrum: ſedere ꝛ huiuſmodi. Inſeparabile eſt quod non poteſt ſeparari a ſubiecto: vt nigredo in coruo ꝛ albedo in cigno Licet autem nigredo inſeparabiliter accidat coruo non tamen eſt contra diffinitionem: qua dicitur ꝙ accidens eſt quod adeſt ꝛ abeſt preter ſubiecti corruptionē quia vt vult porphirius: coruus poteſt intelligi albus ꝛ ethiops nitens candore preter ſubiecti corruptionem. Accidentium aliud cōmune aliud proprium Commune vt album nigrum. Proprium vt albedo ſortis: ſym.tas platonis.

Accidēs triplex diffinitio.

Accidētis diuiſio.

Secunda diuiſio accidentis.

COmmune ē oib' quinq; p̄dicabilib' de plꝛibus p̄dicari. Differt aūt genus ab alijs quoniam genus de plurib' predicatur ꝙ̄ alia predicabilia. Differentia autē differt a genere: qm̄ genus predicaꝛ in qđ differētia vo i q̄le.

Quō ab īuicē differūt p̄dicabilia.

Dorp.

Jtē dr̄ia differt a ſpecie. q2 dr̄ia predicaẗ de pluribus ſpēbus. ſpēs vō nō. Similiter dr̄ia differt ab accn̄te: q2 accn̄s ſuſcipit magis ꝛ minus. itēſionē ꝛ remiſſionē dr̄ia vō non ſuſcipit magis neq3 minus. Differt aūt ſpēs a gn̄e: q2 gen9 ꝯtiet ſpēs ꝛ nō ꝯtineẗ ab eis. Spēs aūt differt a differētia: q2 ex plib9 differētijs bn̄ ꝯſtituiẗ vna ſpēs vt iſte dr̄ie rōnale mortale ꝯiungūtur ad ꝯſtitutionē huius ſpēi hō: ſpēs vō nō ꝯiūgitur ſpēi vt gignat aliā ſpēm. Quedā em̄ pticularis eq̄ cuidā ptículari aſino ꝑmiſceẗ ad muli gn̄atione: ſ3 nō eq̄ ꝛ aſin9 in cōi. Spēs aūt differt a ꝓprio: q2 ſpēs natura prior ē: ꝓpriū vō poſteri9 eſt ſpecie. Preterea quoꝝ termini id eſt diffinitiōes ſunt differētes ipa ſunt dr̄ia: ſ3 diffinitiōes ſpēi ꝛ ꝓprij ſunt differētes: ergo ſpēs ꝛ ꝓpriū ſunt dr̄ia. Spēs autē differt ab accn̄te: q2 ſpēs ꝑdicaẗ in qd: accidēs vō in q̄le vel qūo ſe h3. Spēs etiā natura ṗor ē accn̄te: oē em̄ accn̄s natura poſterius eſt ſuo ſubiecto. Propriū autē differt ab accn̄te: ꝙ ꝓpriū de vna ſola ſpecie ꝑdicaẗ cui9 ē ꝓpriū: accn̄s vō de plib9 ſpēbus. ꝛ accn̄s primo ineſt indiuiduis: ꝛ ꝑ poſteri9 gn̄ibus ꝛ ſpēbus. nō em̄ homo aut aīal currit niſi q2 ſortes vel plato currit. Propriū aūt primo ꝯuenit ſpeciei: et ꝑ ſpeciē ꝯuenit idiuiduis. Jtē gen9: ſpēs dr̄ia: ꝓpriū eq̄lr pticipanẗ ab oībus de q̄bus ꝑdicanẗ: accn̄s vō nō: ſ3 ſuſcipit intēſionē ꝛ remiſſionē. Jtē gen9: dr̄ia. ſpēs: ꝓpriū: vniuoce ꝑdicanẗ: accn̄s aūt nō ꝑdicatur vniuoce ſed denoīatiue. Predicari autem vniuoce eſt predicari ſm̄ vnum nomen ꝛ rationem vnam ſm̄ illud nomē ſumptum vt homo ſm̄ vnum nomē predicatur de ſorte ꝛ de platone: vt ſortes eſt homo: plato eſt homo: ꝛ ratio eius ſm̄ illud nomē eſt vna: vt aīal rōnale mortale. Et ob hoc ens nō pōt eſſe gen9: q2 l3 ſm̄ vnū nomē prediceẗ de plurib9: nō tn̄ ſm̄ vnam rōnē entis. Rō em̄ entis ſm̄ ꝙ dicitur de ſubſtātia eſt ens per ſe: ſm̄ autē ꝙ diciẗ de alijs nouē ꝑdicamētis eſt ens in alio: ꝛ ſic predicaẗ ſm̄ diuerſas rōnes. ꝛ ſic nō ꝑdicatur vniuoce: ſed potius equiuoce aut multipliciter. Predicari aūt equiuoce eſt predicari vno nomine ꝛ rationibus diuerſis ſm̄ illud nomē ſumptis. vt canis vno noīe ꝑdicatur de cane latrabili. ſydere celeſti et piſce marino. nō autem ſm̄ aliud nomē rō eſt eadē oībus. ſed alia ꝛ alia. Denoīatiua dicuntur quecūq3 ab aliquo ſolo caſu ſunt differentia. ꝛ ſm̄ illud nomen habent appellationē. vt a grāmatica grammaticus. a fortitudine fortis vnde grammaticus ꝛ fortis ꝑdicātur denominatiue. ergo accidens denominatiue dicitur predicari.

Quo inuicem cōueniunt ꝑdicabilia.

Ens non pōt eē genus.

Predicari vniuoce quid eſt.

Que dicūtur denominatiua

Queritur decimo circa quintum predicabile quod eſt de accidente: an diffinitio ſit bene poſita: ꝛ illa q̄ ponuntur in notabilib9 ꝛ arḡ ꝙ non illa diffinitio datur ꝑ oppoſita copulatiue. ergo nō eſt bene poſita. ꝯſequentia tenet: ꝛ añs patet per adeſſe et abeſſe. Si dicatur ꝑ abeſſe vel abeſſe: tunc hic eſſet predicatio accidentis homo eſt riſibilis: cum predicatum poteſt adeſſe vel abeſſe: ergo. Et cōfirmatur quia ſolutione data ſeq̄retur ꝙ anima bouis eēt accidēs. cōſequens eſt falſum de ſe ꝛ patet ꝯſequētia: q2 pōt adeſſe ſubiecto ſcz materie prime et abeſſe preter ſubiecti corruptionē quia materia manet in vtroq3 termino tranſmutationis.

Scd̄o arḡ cōbuſtus eſt accidens reſpectu domus ꝛ tamē nō poteſt adeſſe ꝛ abeſſe domui preter ſubiecti corruptionem q2 quāprimū adeſt ſubiectum deſinit eſſe igitur.

Tertio arḡ hic eſt ꝑdicatum accidētis: britānus eſt homo et tn̄ predicatū nō predicatur tranſmutabiliter qd̄ patet poſtꝙ ꝑdicatum affirmatū eſt nō poteſt vere negari de ſubiecto ſupponente igitur.

Quarto arḡ hic hō eſt mortuus: nō eſt predicatio gn̄is: ſpēi: dr̄ie: nec ꝓprij: ꝛ eſt ꝑdicatio. et tn̄ nō eſt accidētis ergo ſcd̄a diffinitio accidentis eſt nulla. Forte dicis. ꝑdicatio hec eſt diſpata eo ꝙ ꝑdicatū eſt de ſe āpliatiuū: ꝛ nō pōt cōpetere ſubiecto ſine ampliatiōe. Contra. añ dictū eſt ꝙ āpliatiōe intrinſeca non impedit: tunc ſupponamus ꝛ loquamur ꝯſequēter ꝛ naturaliter Forte dicis accidētis. Cōtra predicatum non pōt vniuerſaliter vere negari: q2 ꝑ naturam hec eſt impoſſibilis. nullus hō eſt mortuus: et hec neceſſaria aliquis hō eſt mortuus.

Quīto arḡ. hec ꝑdicatio hoc eſt falſum ſ3 demōſtrato ꝛ nō quattuor prioꝝ ꝑdicabiliū et tn̄ nō eſt quinti predicabilis. ergo diffinitio male ponitur minor pz: q2 predicatū nō pōt adeſſe ſubiecto. i. ꝑe ꝛ affirmatiue predicari: tamen ſemper illa affirmatiua eſt falſa ꝓpter ſuūpſius falſificationē. Et confirmatur hoc idē arguendo de hac omnis propoſitio eſt particularis cum predicatum non poteſt adeſſe ſubiecto: ꝛ tn̄ nō eſt predicatio quattuor primorum predicabilium neq3 iuuat dicere eſt predicatio diſparata: quia tunc tales forent impoſſibiles quod non eſt dicendum: ergo.

¶ Sexto arguitur hic eſt pre dicatio hec. ē p̄dicatio nō q̄nti p̄dicabilis demō ſtrādo propoſitionē: cuius ꝓnomē eſt pars ⁊ tamen nō eſt quattuor primorū predicabiliū neq̄ quinti. igitur. Probatur: nō quinti: q2 detur oppoſitum eſt quinti. tūc ſic vel predicatū cōpetit ſubiecto vel nō ſi ſm nō eſt quinti predicabilis. ſi primum tunc ita eſt ſicut illa ꝓpō ſignificat ſ3 illa ſignificat. ꝙ hec predicatio eſt nō quinti p̄dicabilis: ⁊ ita eſt per te. ergo nō eſt quinti p̄dicabilis. Et ex illo ſequit̄ predicatū non pōt cōpetere ſubiecto: ergo nō eſt quarti predicabilis: ⁊ nō triū primorū vt notū eſt. Forte dicis predicatu3 eſt cōplexum. Contra hoc nihil impedit cū cōmuniter accidens non excludit cōplexionē. Forte dicis predicatum non pōt cōpetere. Contra. tunc capiam hoc totum. hec eſt predicatio non quinti predicabilis manente acceptione terminorum et in mentali vltimata ergo.

¶ Septimo arguit̄. De iſta. hō viuit: an ſit p̄dicatio quinti p̄dicabilis ducat argumētū q2 facile eſt. ¶ In oppoſitū eſt cōis logica. In iſta queſtione ꝓceditur ſicut in aliis.

Accidens dupliciter capitur.

¶ Notandū eſt primo ꝙ ille terminus accidens capit̄ dupliciter. vno mō prime intētionalr̄ ⁊ eſt res q̄ nō pōt ꝑ ſe naturalr̄ exiſtere: nec eē pars reiꝑ ſe naturaliter exiſtētis. Dr̄ naturaliter q2 ſupernaturaliter pōt qd̄ libet accidens mundi ſiue abſolutu3 ſiue reſpectiuū eē ſine ſubiecto vt patet de albedine in ſacramento eucbariſtie que nec eſt in aere nec in aliquo alio ſubiecto nec in ſubiecto quo nec in ſubiecto quod. Dicitur inſuper nec eſſe pars. ꝓpter formā ſubſtantialē ⁊ materiam primā: que poſſunt eſſe per naturam per ſe. Si dicas quid Ariſt. dixiſſet ſi fuiſſet vnū accidens ſeparatū a ſubiecto dicitur ꝙ caſum nō dediſſet vel ipſo dato ſtatim deſineret eſſe in rerū natura: eo ꝙ ſuū eſſe eſt inherentia ad ſubiectū: ſ3 dictum Ariſtotelis hic non recipim⁹ cum oppoſitum eſt nobis certiſſimū. Alio modo capit̄ ille terminus accn̄s ſecunde intētionaliter ⁊ ſignificat terminos accidētaliter de aliis predicabiles tales terminos creãs albus cādidus. Silr̄ adeſſe ⁊ abeſſe capiūtur duob⁹ modis. Uno mō vt ꝯueniūt rebus ad extra ⁊ tn̄ valēt ſicut p̄ns eſſe remotū eſſe. Alio mō ꝯueniūt terminis: ⁊ tūc tn̄ valēt ſicut vere affirmatiue p̄dicari et vere negatiue predicari.

Adeſſe et abeē duobus modis capiūtur.

¶ Tertius terminus eſt p̄ter ſubiecti corruptionem: qui pōt exponi de rebus ⁊ de ſignis. De rebus quidem ſic. preter ſubiecti corruptionē tantum valet ſicut hoc ꝙ ſubiectum deſinat eſſe. de terminis tantū valet ſicut abſq̄ hoc ꝙ ſubiectū deſinat ſupponere. ¶ Quartus terminus accidens ſeparabile capitur prime intētionaliter: ⁊ tantū valet ſicut accn̄s qd̄ facile ⁊ cōiter a ſubiecto pōt ſeparari. Et ſcd̄e intētionalr̄ tn̄ valet ſicut frequēter cōtingit affirmatiuas eſſe veras: ⁊ frequēter negatiuas. vt ſor. eſt calidus. ſor. non eſt calidus. ⁊ accidens inſeparabile etiā capitur iſtis duob⁹ modis p̄me intētionalr̄ tātūva et ſicut difficulter poſſe a ſuo ſubiecto remoueri vt albedo reſpectu oloris ⁊ nigredo reſpectu corui ⁊ ethiopis vel indi. Alio mō capit̄ ſcd̄e intentionaliter: ⁊ tunc tantū valet ſicut difficillime dare negatiuas veras reſpectu talium ſubiectorū vt coruus non eſt niger: olor non eſt albus.

Accn̄s ſecūde intētionaliter duob⁹ modis capit̄. Intellect⁹ prime diffinitionis accn̄tis de rebus.

¶ Notandum eſt ſecundo ꝙ iſte terminus accn̄s ſcd̄e intētionalr̄ capit̄ duobus modis. vno mō cōiter ⁊ ſic oē p̄dicabile qd̄ p̄dicat̄ accn̄talr̄ directe ⁊ trāſmutabilr̄ l ordine ad aliud dr̄ ei accn̄s: ⁊ hoc mō includit ſingularia ⁊ cōplexa. Alio mō capit̄ ꝓprie ⁊ diffinit̄ eodem modo vt ſupra addendo iſtu3 terminū vle ſi capiat̄ vt eſt inferius ad vle. Si capiat̄ vt inferius ad predicabile. loco vlis ponatur p̄dicabile ⁊ ſic accidēs vt modū ſupponendi et predicandi cōnotat eſt ꝓprium reſpectu ſuimet vt modum ſupponendi connotet. ¶ Iſto notato exponitur prima diffinitio accidentis de rebus ſic. Accidēs eſt quod pōt adeſſe ſubiecto: ⁊ abeſſe preter corruptionē ſubiecti capiēdo oēs terminos vt cōueniant rebus. Accidēs eſt res vt albedo color q̄ pōt adeſſe ſubiecto ⁊ abeſſe preter corruptionem ſubiecti hoc eſt p̄ter deſitionem ſubiecti denominandi: ⁊ ſic excluditur forma ſubſtātialis: q2 l3 forma ſubſtantialis poteſt adeſſe et abeſſe ſubiecto preter corruptionē ſubiecti inheſionis: nō tn̄ p̄ter corruptionē ſubiecti denominationis. Adeſt hic nō dicit actū vt p3 de albedine in ſacramēto eucbariſtie: ſed aptitudinē non quidem aptitudinē ad potētiā q2 illa albedo vt experiētia docet addita ſubſtātia nō ei inhereret immo ſi reprobaret̄ eadē ſubſtātia in qua prius erat ⁊ ei addatur vt cōiter opinantur doctores non inheret illi: eſt ſemꝑ tamen apta nata hoc eſt ex natura eius. quēadmodu3 eſt de qualibet alia albedine ſecū euiſdem ſpeciei ſpecialiſſime ſubiecto inherere. Unde aliqd̄ pōt ⁊ eſt aptū natū vt albedo inherēs ſubiecto pōt inherere ⁊ eſt apta inherere. ſimiliter grave et exiſtēs ſurſum remoto ꝓhibente. Aliqd̄ pōt quod nō eſt aptu3 natū vt graue pōt moueri ſurſum et tn̄ non eſt aptū natū ad hoc. ⁊ aliquid eſt aptū natū quod non pōt vt albedo ſepata. ſilr̄ hō q̄ non pōt viuere ꝑ vnum breue tp̄s propter magnā infirmitatē ille eſt aptus natus ridere ⁊ tn̄ nō pōt ⁊ hic non excludo quancūq̄ potētiam: q2 deus rebus ip̄is indidit hanc naturā poteſt hoc ⁊ oppoſitū.

Poſſe et aptū natū eē ⁊ poſſe nec aptum natū eſſe.

Nec te moueat quod eſt aliqd̄ accidēs quo adueniente in ſubiecto ſtatim ſequit̄ corruptio eius quia ꝑ tp̄s vel inſtans pōt ei inherere ſubiecto denolarionis ⁊ inheſionis ſubſtātialiter nō variato. Sed iſtam expoſitionem nō intēdebat porphirius cum loquatur de predicabilib⁹ que ſunt termini.

Aliqd̄ ē accidēs quo adueniente in ſubiecto ſtatī ſequit̄ corruptio eiꝰ

¶ Propterea nota tertio ꝙ diffinitum ⁊ termini capiunt̄ in diffinitione ſcd̄o intētionalr̄ et exponitur diffinitio ſic. Accidēs eſt predicabile quod poteſt vere et affirmatiue p̄dicari de ſubiecto ⁊ vere negatiue preter ſubiecti corruptionem hoc eſt preter hoc ꝙ ſubiectū deſinat ſupponere ⁊ p̄ter ſubiecti corruptionem b3 determinare ⁊ ly adeſſe ⁊ ly abeſſe q2 l3 cōbuſtum qn̄ vere affirmat̄ de papiro vel ligno inferat ſubiecti corruptionē p̄me intētionaliter nō tn̄ ſecunde: q2 ſubiectū adhuc ſupponit: q2 quādo illa eſt vera lignū eſt cōbuſtū lignū adhuc ſupponit quia predicatum ampliat ad preterita ⁊ verū eſt dicere. hoc fuit lignū demōſtrādo lignū cōbuſtū qd̄ nūc nō eſt lignū ſed fuit lignū et ita in aliis dicat̄. Poſtea Por. obiicit de accidēte inſepabili ꝙ hec diffinitio nō videt̄ ei conuenire. Ad quā obiectionē r̄ndet in littera ꝙ coruus poteſt intelligi albus et hoc debet intelligi nō mō intellectu apprehenſiuo ſed adheſiuo vero: nos

Expoſitio diffinitionis accidētis terminus ſecūde intētionaliter captis.

ꝙ actu apprehēdamus vel adhereamus. hoc eſt nō repugnat principijs intrinſecis corui eē dato ꝙ coru⁹ nō ſit niger ⁊ eodē mō de albedine oloris. Immo dicit Albert⁹ magnus. ſi coruoꝝ oua ponerētur in pinguedine catti vel muſtelle ⁊ viuo argēto in loco frigido generarenť corui albi. Etiā experimur ꝙ ethiopes vel indi habitātes in ſeptimo climate ⁊ in octauo ꝙ aliꝗ ſupaddūt magis incipiūt albeſieri: ⁊ ſic nō eſt repugnātia ex pte materie ethiopis neqꝫ forme eiuſdem ꝙ ethiops ſit et nō ſit niger: ꝙ repugnātia nō prouenſat ex pte materie pꝫ. Et videť mihi ꝙ i hoc btūs Auguſtin⁹ ꝗnto de trinitate caplo. iiij. intēdebat ſoluere difficultatē prefatam. dicit enī ſic Nam et ſi quedā dicūtur accidētia inſeparabilia que greci appellāt achoriſta ſicut eſt plume corui color niger emittit eū tñ nō tādiu pluma eſt: ſed qꝛ nō ſemp eſt pluuia. Quapropter ipſa materia mutabilis ⁊ ex eo ꝙ deſinit eſſe illud aīal vel illa pluma totūqꝫ illud corpus in terra mutať ⁊ vertiť amittit vtiqꝫ etiā illū colorem. vbi opꝫ dicere ꝙ illa res que informabať forma plume vł forma corui: poſtea informabať forma terre: et materia ꝗ prius erat nigra poſtea efficitur alba qꝛ nō ſufficit dicere ꝙ niger pōt negari de coruo ꝑ deplumationē: qꝛ tūc ꝓtereť ꝗſtio de pluma nō reputo hec magnā difficultatem Imo magis ego ſic pōdero de colorato reſpectu corporis.

Nota albtus de cornis albis.

De ethiopib⁹ albis

Auguſtin⁹

℄ Notādū eſt tertio ꝙ ꝓpriū nō differt ab accidēte inſepabili eo ꝙ propriū ꝑ nullā potentiam pōt ſeparari de ſubiecto ſupponēte accidēs ꝟo pōt: qꝛ tunc verteref ꝗſtio quid dicendū eſt ſm Ariſtotelē ⁊ porphiriū. ſed dr̄ per hoc differiť ꝙ ꝓpriū per nullā potētiam poteſt negari. accidēs ꝟo pōt ad hūc ſenſum ꝙ non repugnat pncipijs intriſecis ſubiecti eē ſine tali.

Quare ꝓprium differt ab accidēte iſeparabili.

℄ Scdā diffinitio accidētis ē. accñs eſt ꝙ cōtingit ineſſe ⁊ nō ineſſe ita ꝙ ſub alijs ꝟbis dicatur idē qḋ ꝑ primā diffinitionē. nec hoc inconuenit aliqḋ plurib⁹ modis diffiniri vt aīal rōnale ſubſtātia rōnalis reſpectu hoīs. Sed martin⁹ dicit ꝗ ille videaſ cōis modus exponēdi eſt a veritate alienus. ſed dicit ꝙ hec ſcdā eſt declaratiua pme nā in pma diffinitione dictū eſt ꝙ accñs pōt adeſſe ⁊ abeſſe ⁊c. ꝗs poteſt opinari ꝙ de rōne accidentis eſt ꝙ poſtꝗ affirmatū eſt nō pōt negari ſed videre meo iſte rōnes nō cogunt recedere in cōi mō exponendi. Et qñ arguit fuiſſe rome qñ affirmatū eſt nō pōt negari hoc nego: qꝛ ꝗro ab eo ꝗd eſt ibi predicatum ⁊ nō pōt dicere ꝙ fuiſſe rome: ſed hoc totū ens rome ⁊ copula: hoc ꝟbuꝫ fuit: ſed iſtud ꝑdicatū ens rome pōt vere negari ⁊ nō ſeqtur nō poteſt vere negari mediāte copula de pterito: ꝗ nō pōt vere negari: qꝛ poſtꝗ ſortes fuit rome verum erit dicere vel nō repugnat ſortes nō eſt rome. Etiā dico ꝙ ſortes nō fuit rome illa eſt poſſibilis: qꝛ ꝑpoſito impoſſibilis ꝑ accidens in ꝑpoſito nō reputatur impoſſibilis: qꝛ poteſt eſſe vera vbi pōt amplıat ad preterita. Item nō poſſum intelligere quin ad preteritū ſit potentia ſicut ad futura. Et eadem penitus eſt ratio omnibus iſtis dictis ſoluitur argumentū ſortes fuit heri. iſta eſt vera hodie illa ē vera. ſortes nō eſt heri. Cōtra dicis capiam hoc totuꝫ homo qui fuit heri poſtꝗ affirmatur nō poteſt vere negari. igitur. Reſpondeť ꝙ hoc predicatū poſtꝗ affirmatū eſt poteſt negari: ſed hoc predicatū non poteſt negari poſtꝗ affirmatū eſt pꝛo

Scda diffinitio accidentis.

ꝑpoſitionis pars pars. hoc predicatū poteſt negari et capio poteſt in toto ſuo vigore et hoc predicatū eſt hoc predicatū poſtꝗ affirmatum eſt. Ex his colligere neceſſe eſt hoc predicatū poſtꝗ affirmatum eſt poteſt negari. Secūda patet ex appellationibus: ita ꝙ ſummatim ille modus in effectu cōis nihil aliud vult ꝙ ad accidēs ſufficit ſucceſſiua verificatio ꝑdicati ad ſubiectū vel non repugnātia verificationis ſiue ab affirmatione incohoetur ſiue negatione. ſecus eſt in propria: qꝛ nō ſtat negatio ſubiecto ſupponēte.

℄ Notādum eſt quarto ꝙ in hac diffinitione poniť ⁊ melius ꝗ vel. ꝗ Martinus cōtra hoc inſultet: ſed nō eſt opus reſpondere: qꝛ ſua ratio eſt parui ponderis et in tertio notabili ꝟtualiter ſoluta. Accidētia ſunt i multiplici differētia. Nam quedā poſſunt affirmari poſtꝗ negata ſunt ⁊ econuerſo. vt ſcribēs. Quedā ſunt ꝗ poſſunt vere affirmari poſtꝗ negata ſūt ſed nō cōtra. vt homo qui fuit rome. Tertia ſūt que poſſunt vere negari poſtꝗ affirmata ſunt: ſed non contra: vt infans minor decem annis. Quarta ſunt accidētia in quibus licꝫ affirmatio poteſt ſequi negationē: ⁊ negatio affirmationē: nō tamen quālibet negationē poteſt ſequi affirmatio: vt puer adoleſcēs. nam de ſorte de nouo nato verū eſt dicere ꝙ ille nō eſt puer ante ſeptē nīū immo tunc eſt infans et poſtea verū eſt dicere ille eſt puer. Tertio ſortes nō eſt puer: ſed illā negationeꝫ nō poteſt ſequi affirmatio ꝙ ſortes eſt puer. Quinta ſunt accidētia in quib⁹ nō quālibet affirmationē poteſt ſequi negatio: vt ſunt oppoſita ꝑdictorum nō puer. nam pmo de ſorte nato dicitur. ſortes ē non puer. Poſtea quādo ē puer verū eſt dicere ſortes nō eſt nō puer. ⁊ poſtea quādo eſt adoleſcens vel iuuenis verum ē dicere ſortes nō eſt non puer. Sexta ſunt accidentia que licet nō poſſint affirmari poſtꝗ negata ſunt nec econuerſo. poſſunt tamē ſubiecto ſupponente affirmari de ſubiecto vel eorum oppoſita vt moriturum: qꝛ talia predicabilia ſapiunt naturam futuri cōtingentis: nam ſi ſemel verū ſit dicere eſt ſortes moriturus: nunꝗ verū erit dicere ſubiecto ſupponēte ſortes nō eſt moriturus: ⁊ ita de ſuo oppoſito.

Refellit martinū

Eorū ꝗ affirmari et negari poſſunt ſufficientia.

℄ Notandū eſt quinto ꝙ predicari accidentaliter eſt ſuperius ad predicationem accidentis: quia predicari accidētaliter cōuenit et proprio et quinto predicabili: nec predicabile dicit accidens. quia aliquod accidēs ſignificat: quia tunc ſedens non eſſet ꝑdicabile accidentis. Sed dicitur accidens reſpectu alicuius: quia ſignificat aliud quod non eſt illi eſſentiale vt ambulans nō eſt eſſentiale homini. vnde accidentia que important aliquam mutationem ex parte rei pro qua ſupponit non conueniunt deo. vt album nigrum an talia dicitur per communicationē idiomatū miſſa facio: quia altioris ſcientie ſunt. ſed quando accidentia important aliquid accidentaliter ex parte connotati deo conueniunt: vt creans gubernās iuſtus bonus. non quia bonitas vel iuſticia deo inhereat prime intentionaliter: ſed quia predicantur de iſto termino deus denominatiue et hoc ē ineſſe ſecūde intentionaliter: quia deus eſt benefactiuus creaturis eſt bonus: ⁊ qꝛ iuſte erga eas agit iuſtus. dicitur homo eſt iuſtus per habitum ad

Predicari accñtalr ē ſuperius ad ꝑdicatione accidentis.

Accidētia īportātia aliqḋ accidētalr ex pte cōnotati deo cōueniūt.

actus iuſticie inclinantem miſericors eſt non qꝛ pietas vel miſericordia ei inſit realiter: imo citius miſereri eſt ei propriū. ſm̄ illud in collecta. Deus cui proprium eſt miſereri ⁊ parcere ſemꝑ. Unde beatus Auguſtinus ſeptimo de trinitate capitulo quinto. Nefas eſt autem dicere vt ſubſiſtat ⁊ ſubſit deus bonitati ſue. atq; illa bonitas non ſubſtātia ſit vel potius eſſentia neq; ipſe deꝰ ſit bonitas ſua ſed in illo ſit tanq̄ in ſubiecto.

Cōcluſio reſpōſiua. ¶ Iſtis notatis ponitur hec concluſio. Diffinitio accidētis ſic intellecta accidēs eſt quod adeſt ⁊c. eſt predicabile quod accidentaliter ⁊ trāſmutabiliter ⁊ directe predicat̄ de ſuo ſubiecto id eſt quod poteſt affirmari de ſubiecto non per ꝓpoſitionem affirmatiuam veram: ſed per propoſitionem ſignificātem taliter eſſe qualiter eſt dūʒ non ſit aliter annexum vł ꝙ ei nō repugnet negari. non ꝙ predicabile accidēs et ſuū oppoſitū cōueniāt ſubiecto: ſed ꝙ neutri illorū repugnat ſubiecto cōpetere preter eiꝰ corruptionē.

¶ Dubitat̄. poſtq̄ʒ eſt hic ſermo de accidente an accidentia denominent ſua ſubiecta:

Accidētium prima diſtinctio. quero que accidentia denominēt et q̄ non. ¶ Pro dubio nota ꝙ accidentiū. Quedaʒ ſunt nata competere certi determinat e parti ſubiecti. Quedam vero poſſunt multis partibus indifferenter. exemplum primi. vt claudicatio reſpectu tibie. ſimitas reſpectu naſi. criſpitudo reſpectu pilorum. et cecitas vel viſio reſpectu oculorum. non ꝙ huiuſmodi ſunt vera accidētia ad extra: ſed ꝙ interdum huiuſmodi termini ſignificant ſubſtantias qualiter non eſt eis eſſentiale: vt cripitudo nihil aliud eſt q̄ crinis criſpus vł multitudo pilorum. ſed non eſt de eſſentia pilorum ꝙ ſint criſpi. Uiſio tamen accidens ſignificat ſcʒ vnam qualitatem cauſatam a viſibili in oculum. Exemplum ſecundorum accidentium: vt albedo que poteſt oculo inherere denti ⁊ aliīs partibus.

Secunda diſtinctio. ¶ Secunda diſtinctio. Accidentium. Quedā ſunt eſſentialiter talia. vt color albedo. vnde eſſentialiter tale eſt qn̄ non ſtat ipſum eſſe qn̄ ipſum ſit tale vt albedo. Accidentalr̄ tale qn̄ ſtat ipm̄ eſſe ⁊ nō eē tale vt ſciētia viſio. vn̄ ſi illā viſio quam ego habeo de celo poneretur in lapide non eſſet viſio. quēadmodum ſi ſcientia quā habeo de hac ſuper lineam datam ⁊c. poneretur in murum non eſſet ſcientia: vt cōmuniter opinantur doctores. Accidentia diuiſibilia extenſiue ex naturis rerum non poſſunt inherere ſubiecto indiuiſibili: ſed bene econuerſo.

Tertia. ¶ Tertia diſtinctio accidentium corporalium. quedam inſunt parti exteriori. quedam interiori.

Quarta. ¶ Quarta diſtinctio accidentium. quedam vniformiter inſunt ſubiecto quādo accepta equali extenſione. ſubiecti eſt equalis intenſio accidentis. Quedam difformiter: et oppoſito modo diffinitur.

Quinta. ¶ Quinta diſtinctio. Accidentium difformiter inherentium ſubiecto. Quedam vniformiter inſunt: et quedam difformiter. Exemplum primi vt lumen cauſatum a candela a ſperice circa candelam ad octo vel decem pedum pedalitas circa cādelam habet forte octo gradus luminis. Secunda pedalitas ſubiecti proprie habet ſeptem tertia ſex quarta quinq;. et ſic conſequenter difformiter. difformiter quando non ſeruatur talis ordo: vt ſi pma pedalitas vnius corporis eēt calida vt octo ſecūda. vt quattuor. tertia. vt quinq;. et ſic irregulariter. Ex his exemplis facile poteſt colligere diffinitiōes terminorum.

Cōcluſio. ¶ Iſtis notatis pono concluſiones. Prima eſt accidentia primo modo. denominant totuʒ ſubiectum quando inſunt ſue parti. Probatur concluſio. Aliquando denominat et tunc non inſunt niſi ſue parti. igit̄. ꝯña tenet cū maiore. et minor pʒ. qꝛ da eius oppoſitū hoc eſſet contra naturā accidentiū de primo modo ſi inherent alteri parti.

¶ Contra hanc cōcluſionem

Caſus de monſtro. arguitur dato vno monſtro ſicut frequenter cōtingit habente vnum truncum et bina capita ⁊ ſit vna anima informans hoc totum et ſit vnū caput criſpum et alterum lene: ⁊ vnus naſus ſimus et alter aquilus: tunc illo dato talis nō eſt ſimus: et tamen ſimitas preciſe conuenit naſo. igitur. ꝙ non ſit ſimus arguitur ſic quia eadem ratione eſſet aquilus. Dicitur ꝙ talis non eſt ſimus ſed aquilus et ſimus copulatim et non copulatiue. et eodem modo non eſt criſpus ſed criſpus et lenis. Sed de orbato vno oculo ⁊ alterū habēte. dicitur ꝙ ille non eſt cecus nec eſt cecus oculo ſed oculo cecus. vt patet quinto metaphyſice. Sed ſimpliciter vidēs. immo ſi argus eēt ⁊ eſſet omnibus oculis priuatus vno dempto dicat̄ ꝙ eſt videns ⁊ nō eſt cecus. ſed ſi eſſet homo qui mille pedibꝰ incederet ille eſſet claudus ad claudicationē vnius tibie. Iſta patēt partim ex terminis partim ex cōmuni modo loquēdi.

¶ Cōtra hoc arguitur. Bene

ſequitur ſortes habet naſum ſimum: ergo eſt ſimus. patet per me denominatio accidentis potentis competere vni parti totum denominat. Forte negas conſequentiam: ſed oportet addere et non habet accidens oppoſitum per ſubiectum adequatum eius. Sit tibi analogia propoſitio mixte qualitatis. Contra. tunc per abſciſſionem vnius naſi nō ſimus eſſet ſimus. Reſpōdetur concedendo totum argumētum: ſed ſi ad imaginationem que poſſibilis eſt eſſet vnus homo qui haberet tres naſos duos ſimos ⁊ vnum preciſe aquilum poteſt dici ꝙ eſt ſimus ſimpliciter et tria capita haberet duo criſpa alterū lene dicitur ꝙ talis eſſet criſpus. Potes hic dubitare ſi quiſpiam haberet duos naſos: quorum vnus haberet amplius de ſimitate q̄ alter de aquilinitate vel econuerſo: vel ſi eſſet vnus qui haberet naſum ſimum et alium naſum non ſimum neq; aquilū more cōmuni quid eſſet de tali qualiter denominabitur. Potes querere quantum aquilinitatis ſufficit ad denominationem naſi aquilini: ⁊ eodem modo de ſimitate. Et eodem modo potes querere quot pilorū criſpitudo req̄ritur ad eſſe criſpum: ⁊ tunc dentur illi ⁊ auferatur vniꝰ et qualis manebit denominatio de caluicie ſuo modo ſic dicatur. Iſta de naſis cū honeſtate gratiā recreationis ſint dicta.

Alius caſus de naſo extra locū ſolutū. Si naſus poneret̄ in pectore vel in alia corporis parte forte nō eſſet naſus de accidentibus indiuiſibilibus extenſiue: ſi inhereāt vni parti totum compoſitū denominēt. licet requirit̄ certa intenſio illius qualitatis antequā talis qualitas ſm̄ cōem modum loquēdi ſubiectum denominet licet quis habeat ſcientiā huius. omnes anguli coalterni ſunt equales: nō ꝓpterea dicimꝰ vulgariter talē eſſe geometriam; ſed requiritur vna pars con-

cluſionem geometricarum. et hoc eſt de virtu-
te ſermonis. verum ſi geometria capiatur co-
lectiue ſi pro ſimplici actu vel habitu non opor-
tet ſed queris cum ſcientia geometrica ſortis
ſit in eiusꝰ anima et eadem anima eſt in pede
et in naſo vtrum hec geometria ſit in pede
vel in naſo. dicitur ꝙ non oportet. nõ eñ opꝫ ꝙ
ala habeat ſcientiam in pede: ſed bene verũ eſt
ꝙ hec ala in pede habet ſciẽtiã ꝙ patet hoc ha-
bet ſciam demõſtrãdo animã ⁊ hoc eſt ala in pe-
de: ergo. ſed ala habet ſciẽtiã in capite vbi vigẽt
ſenſus. ſed res illa que eſt ſcientia ſi poneretur
in lapide non eſſet ſcientia nec lapis illa quali-
tate dicꝭ ſciens: qꝛ requiriꝭ ꝙ ſubiectũ eiꝰ deno-
minationis ſit vitialiter perceptiuum: et ſic illa

Scđa concluſio.

ſecunda concluſio. ¶ Scđa concluſio. de accidẽ-
tibus corporalibus pluribus partibus inheren-
tibus vt albedine tunc vel ſubiectum habet albe-
dinem ſm oẽs partes exterioresvel ſm aliquas
⁊ hoc dupliciter vel ſm maiorẽ. partem habet al-
bedinẽ et ſm minorem alium colorem. vt verbi
cauſa. eſt vnum corpus tripedale cuius tres pe-
dalitates ſunt a. b. c. a et b ſunt alba et c eſt ni-
grũ vel ecõuerſo. vel eſt equalitas puta ꝙ per to-
tum eſt album et medietas b et totum reſidum
Et iterum ſi aliquod corpus habet maiorem pꝫ-
tem albam hoc eſt dupliciter. Vel illa maior pꝫ
communiter veſtibus occultetur vel aliquo hu-
iuſmodi vel illa pars ſm curſum nature non eſt
natum occultari. vt verbi cauſa. ſigno ſortem cu-
ius facies eſt alba et totum corpus nigruꝫ tunc
hec concluſio plures complectitur partes. Pri-

A maiori ⁊ digniori ſit denolatio.

ma eſt: reſpiciendum eſt ſecunduꝫ denominatio-
nem vulgarem ad partem exteriorem ⁊ non in-
teriorem. probatur. ſi vnus equus cuius cutis
vel pellis ſit alba puta cuius pili ſunt albi. talis
equus dicitur albus: eſto ꝙ ſanguis diffundatur
per totum corpus extrinſece. Similiter olor eſt
albus propter pennas licet caro eius ſit nigra.

Correlariũ primũ

Et Jacobita reputatur niger frater et tamen
pluresveſtes habet albas ꝙ̃ nigras: ⁊ hoc ſolum
propter veſtem ſuperiorem. Oppoſito modo eſt
de fratribus beate virginis de monte carmelo:
et in aliquibus ſufficit aptitudo ad partes ſupe-
riores in aliis hoc non ſufficit. Exemplum pri-
mi carmelita nudus vocatur albus frater. eſto
ꝙ ſit ethiops quia ſufficit ꝙ ſit profeſſionis co-
rum qui ordinatur habere tales veſtes. Exem-
plum ſecundi. bos non dicitur rubeus niſi ha-

Secũdum correlariũ

beat rubeos pilos actu. Ex iſto ſequitur. Duo
ſunt colorati: quorum vnus eſt niger ⁊ alter al-
bus: ⁊ niger habet maiorem albedinem intẽſi-
ue et extenſiue ꝙ̃ albus ⁊ econuerſo. De nigredi-
ne correlariũ eſt claruꝫ ſuppoſito ꝙ vnꝰ habeat
in parte exteriori albedinẽ alter vero in interio-
ri ſolũ. Secũdo ſequitur ꝙ aliquid eſt nigrum ⁊
poſtea ſit albũ ſine aditiõe albedinis imo abſꝫ
hoc ꝙ albedo variet ſuũ ſitum patet capio vnaꝫ
auẽ cũ plumis nigris iam talis eſt nigra habeat
cutẽ albã deplumetur auis ⁊ patet intentum ꝙ
corpus põt eſſe albiſſimũ ſine additione albedi-
nis. ⁊ perditione nigredinis propter ſolũ ſitum
nõ eſt difficultas ſm modum iſtũ vulgariuꝫ. Et
cauſa eſt quia quãdo eſt in parte exteriori eſt in

Quid reqꝛitur phiſice ad rei denolationem.

loco ſufficienti denominare totum. Phiſice ta-
men poteſt bene dici ꝙ hoc non requiritur ſed
illud eſt albiſſimum quod habet intenſioreꝫ al-
bedinem. ſed phiſice nunc non procedo ſed vul-
gariter quantum ſufficit logico pro communibꝰ
ſuis ſophiſmatibus. Ecce vnam concluſionem

Cõcluſio ad hoc pꝫ[illegible]

iſtius membri. Si corpus tripedale habeat ma-
iorem partem albam et minorem nigram: tunc
ipſum corpus eſt album. ſi equaliter non eſt al-
bum nec nigrum copulatiue: ſed copulatim. vt
capto vno ſcuto cuius vna medietas eſt alba ⁊ al-
tera nigra. hoc ſcutum eſt album ⁊ nigrum copu-
latim. De oppoſito habente partes abſconſas ⁊
aliquas patentes: vt homo cuius facies ⁊ manꝰ
cõmuniter patent. ſi ille partes ſint albe ⁊ totũ
reſiduum corporis abſconſum ſit nigrum: tunc
talis iudicatur albus. ⁊ hoc eſt verum denolatio-

Duplex ẽ dnolatio, qdad eã reqꝛritur.

ne intrinſeca. ¶ Unde aduerte ſm cõmuniter
loquentes duplex eſt denolatio. Quedã intrinſe-
ca: ⁊ anteqũ aliquid ſit album denolatiõe intrin-
ſeca oportet habere maiorẽ partem albaꝫ. Sed
ad eſſe albuꝫ denominatione extrinſeca ſufficit
habere maiorẽ partẽ partis patentis albã: vt ſi
maior pars faciei humane ſit alba ⁊ vna parua
pars nigra et totum reſiduũ corporis nigrũ ta-
lis hõ eſt niger denolatione intrinſeca albus de-
nolatione extrinſeca: hoc nihil aliud eſt dictu ni-
ſi in parte q̃ apparet nobis maior pars eſt alba
⁊ pono duos ſortẽ ⁊ platonẽ quorũ vterqꝫ habet
corpus nigrum ⁊ maiores partes facierũ albas
equaliter abſcondaꝭ corpus ſortis veſtibꝰ corpo-
re platonis oſtenſo nigro: quero an idẽ ſit iudi-
cium iſtarũ denominationũ ⁊ dicitur ꝙ ſic.

¶ Arguiꝭ contra illã cõcluſio-
nẽ qua dr ꝙ ſcutũ cuius vna medietas eſt alba ⁊
altera nigra nõ eſt albũ nec nigrũ copulatiue et
hoc ſic maior pars illius ſcuti eſt alba: ergo iſtud
ſcutum eſt album ꝯña tenet ex dictis probatur
antecedens: ſit ſcutum tripedale. Arguitur ſic bi-
pedalitas includens partem albam et ſemipe-
dalem nigram eſt alba vt notum eſt et hec bipe-
dalitas eſt maior pars illiꝰ ſcuti: ergo maior pꝫ
illius ſcuti eſt alba. Et eodem mõ poſſum pro-
bare ꝙ hoc ſcutum ſit nigrum capiendo medie-
tatẽ nigram cum ſemipedalitate alba.

¶ Ad hoc argumẽtũ rñdeꝭ cõ-
cedendo antecedens puta ꝙ maior pars iſtius
ſcuti eſt alba: qꝛ medietas ⁊ amplius vt argumẽ-
tum bene probat. Sed non dico ꝙ pars alba eſt
maior parte nigra eiuſdem ſcuti immo pono ꝓ-
poſitiones. Prima qualibet parte alba ſcuti ac-

Propoſitiones notande.

cepta pars nigra eſt maior patet inductiue iſta
parte alba data demonſtrando medietatem ſcu-
ti pars nigra eſt maior quia b c eſt nigra volo ꝙ
a et medietas b. propinquior a ſit alba et totuꝫ
reſiduum nigrum et hac parte data demonſtrã-
do b c que eſt alba aliqua pars nigra eſt maior
patet b c eſt nigra cum medietate a propinquio-
ri b et conſequenter.

¶ Scđa propõ qualibet pꝫte
nigra data pars alba eſt maior patet. eodeꝫ mo-
do probando.

¶ Tertia propoſitio. In caſu
dato nulla eſt maxima pars alba iſtius ſcuti. pꝫ-
batur nõ medietas qꝛ a b eſt album: nec a b. eſt
maxima pars alba. patet: qꝛ. a ⁊ b ⁊ medietas c eſt al-
bũ: ⁊ ſic conſequenter. Et eodẽ mõ nulla eſt ma-
xima pars nigra ſcuti datꝭ. Utrũ deꝭ minima pꝫ
q̃ nõ eſt alba logico impertinẽs Tũc reſpõdeo ad
formã argumenti cõcedo antecedẽs ⁊ nego ꝯñaꝫ

Intellect⁹ nationis denomi- extrinſece ſupi⁹ aſſi- gnate.

q: qñ dicit q qr. medietas z maior pars alba ſuf ficit ad denominandum totum hoc intelligitur qñ ſm ſe z quodlibet ſui ſm partē exteriorē mo do ſic nō eſt de ſorto dato: q: licet a b. ſit albū me dietas b. eſt nigra. z ſic a. b. pars nō eſt alba ſm ſe z quodlibet ſui.

¶ Cōtra hoc arḡ. Pono q to- ta medietas ſorti ſit alba vt ſupra dēpta vna p- ua pte puta digitali quā ſigno rubeā z volo in p te nigra puta in medietate q̄ pri⁹ erat nigra ſm quodlȝ ſui ſic vna ps alba tridigitalis vel q̄dri- digitalis. tūc ſic arguit. hoc totū ſortū eſt albū: z tamen medietas non eſt alba ſm ſe z quodlibet ſui rurſus quelibet pars illius ſorti eſt alba ergo ſortum eſt album.

¶ Ad primū iſtoꝝ concedo q ſortū in dato caſu eſt album z medietas eſt alba ſm ſe: z quodlibet ſui in forma vel in valore: vo- co in valore qñ pars alba que eſt cū medietate nigra poſita in alia medietate z pte rubea poſi- ta loco partis albe reddit medietatē albā ſm ſe z quodlibet ſui albedine non variata ſm exten- ſionem quia albedo valde intenſa in vna parua parte ſi varietur ſm extenſionē poteſt reddere totam faciem albam.

¶ Ad ſecundū qñ dicitur que libet pars illius ſorti eſt alba: ergo totum ſortū eſt albū forma arguendi nihil valet: ſed antece- dens eſt falſum in ꝓpoſito nego q quelibet ps ſit alba: ſed quelibet pars que imbibit a. b. eſt al ba: z quelibet imbibens b c. eſt nigra. Forte di- cis. quelibet pars eſt alba diſiunctiue vel nigra. Reſpondet q forma arguēdi non habet appa- rētiā ſed nego antecedens: quia iſta pars nō eſt alba vel nigra nec diſiunctim nec diſiūctiue hec pars eſt alba vel nigra demonſtrando b. nec ſe- quitur. hec pars eſt alba z nigra. ergo eſt alba vł nigra quemadmodum totum ſortum eſt albū z nigrū: tamen nō eſt album vel nigrum. Que- ris a me q̄ta pars requiritur vltra medietatē ad hoc quod aliquod totū dicatur album etiam pono ſortum cuius vna medietas eſt alba ſm ſe totā ſincathegorematice gradu vt quattuor: et altera eodem modo nigra z medietati albe ad- ueniant alii quattuor gradus albedinis: nunq̄d totum erit nunc albū quia albius q̄ antea. Re- ſpondetur ad primum ſufficit quantumcunq ꝑ- ua pars vltra medietatē ad hoc q ſit alba cauſa eſt quia accidens denominat: niſi quando impe dimentum eſt ei equale qđ nō cōtingeret ſi me- dietas vnius corporis eſſet alba ſm ſe: z quodli- bet ſui cum aliquo addito.

Quid req̄- ritur vltra ſic colora- tā medie- tatē alicu- ius rei ad hoc q tali- ter ſit co- lorata.

¶ Ad ſecūdum ego ſemper ex cluſi intenſionē a propoſito: ſed ad extenſionē habui oculum potes ibi dicere q in illo caſu to- tum eſt album: et licet preciſe medietas ſit alba ſm ſe et quodlibet ſui q: non eſt equale z impe- dimentum denominationis: patet reſpiciendo ad intenſionē nigredinis in ſuperficie. Queris an rubedo vel viriditas tantum impediat deno minationē albedinis ſicut nigredo q̄ eſt alterū extremum verbi cauſa: ecce vnū ſortum cui⁹ vna medietas eſt alba z altera rubea equaliter dici tur q tantum impedit pone medietatē ſorti da ti albam rareſieri vel alterā cōdenſari z dic con- ſequenter.

¶ Secundo arguitur. Rube- do cauſata ex verecūdia de qua loquit Ariſto. in ꝑdicamentis: vel ex potatione quā pariſii vocāt alemanicā eſt color z nō ſufficit denolare ſubie- ctū: ptȝ p Philoſophū. ſi q̄s fuerit rube⁹ ex vere- cūdia: talis nō cēſet rube⁹ z p eūdem modū loquē- di. Si q̄s formoſus iuuenis corā graui viro eru- beſcat nō obſtāte dicimus: ille eſt pulcher iuue- nis: z hoc nō eſſet niſi p pulchriorē colorē q̄ eſt al bedo quē tūc nō habet in facie. Reſpōdeo dupli- citer. primo ſic talis nō eſt rube⁹. ptȝ p Ariſtote- lē z eūdem modū loquēdi: q: nō hȝ rubedinē ſuffi ciētē denominare ſubiectū: q: añq ſit ſufficiens opȝ q p aliquātulū ſatis magnū tēp⁹ ꝑmaneat quāte magnitudinis debebit illud tempus eſſe ex me non habebis: ſed dicitur q talis eſt adhuc albus: et habet albedinem in parte exteriori in potentia propinqua que ſufficit ad denomi- nandum ipſum.

De rubo- re ex vere- cūdia cau- ſato.

¶ Cōtra hoc arguitur. Poſi- to q illa rubedo cauſata ex vecūdia maneat diu tūc in tertio vel ſecūdo die talis cenſebit rubeus quare ergo magis iudicabit rubeus in fine q̄ in pricipio. Si dicas propter permanentiam.

¶ Cōtra hoc arḡ. Si aqua ca- leſiat in duo tpe vel in inſtāti ſꝫ calida eſto q ite rū ſtati corripat calor ſilr pono illū q̄ duo tpe eſt rubeus ex verecūdia: tunc nō eſt rubeus: poſtea volo q ſit albus per adeo paruū tēpus iterum ni ger z ſic ꝯſr talis nūq̄ erit coloratus: patet p ſo- lutionē datā: licet iſta argumenta videātur pun gere ſolutionē credo tñ nō vniuerſaliter. ¶ Ad p̄- mā partē ſi rubedo diu maneat iudicabit rube⁹ ꝓpter permanentiā rubedinis in parte ſuperfi ciali z nō in principio. nec eſt ſile de aqua: q: opȝ reſpicere ad naturā paſſi z nō p̄ſe ad accidēs. z in q̄b⁹ nō imitare communē modum loquendi. ¶ Ad aliud de cōtinua generatione z corruptio ne accidentiū dicitur q illa poteſt concedi talis non eſt coloratus eo q non eſt permanenter co loratus vel dicitur ſic z melius. qui eſt rubeus ex verecūdia eſt rube⁹ ſimpliciter p tēpore pro quo eſt rubeus. Et ab Ariſtotele. in predicamētis dꝫ q ipſe vult dicere talis non eſt rubeus ſm com- munem denominationē immo albus. id eſt ta- lis regulariter eſt albus et hoc eſt niſi adueniat aliqua cauſa generatiua rubedinis que parum durat vel alterius coloris. Iſtud patet per com- munem modum loquendi dicimus de inconſtā- ti q nunq̄ eſt in vno propoſito coq non perma nenter manet in vno. et tamen notum eſt habȝ multa et varia.

In calidi- tate vł fri- giditate aq̄ reſpiciē- dū eſt ad naturam paſſi.

¶ Tertio arḡ ad idem. Ponat ſortes in mille locis diſcontinuis ſimul et ſemel q̄ caſus eſt poſſibilis in vno loco habeat digitum album: et totum reſiduum nigrum: et ſic digit⁹ milleſima pars in alio loco habeat aliam partē equalem illi preciſe albam et totum reſiduum nigrum: et ſic per omnes partes ſic procedendo tunc ſic arguitur. talis non eſt albus: et tamen medietas et plus q̄ medietas eſt alba. quod pa tet quelibet pars digitalis q̄titatis eſt alba. er- go q̄libet ps eſt alba. immo ſm ſe z q̄dlȝ ei⁹ igit. Forte concedis q ille eſt albus: immo eſt; conſe- quēs ex caſu. ¶ Cōtra. Pariſi⁹ eſt niger ſimplr et non eſt albus pariſius; quia ſolum habet. di-

Caſus de ſorte cōdi nūero in mille lo- cis diſcon tinuis.

gitum album pariſſi: puta indicem vel pollicem ſm quodlibet aſſignare. ¶ Reſpōdetur admiſſo caſu concedendo ꝙ talis non eſt albus: et negatur ꝙ medietas et amplius ſit alba: imo nulla pars pedalis eius ē alba ex caſu immo eſt niger. quod patet. qꝛ vbicūqꝫ eſt: eſt niger. et cauſa eſt. quia albedo nō continuat̃ cū partibus illis. ¶ Cōtra. Dicis pono ſortem in vno loco tātū ⁊ habeat digitū albū ⁊ ei cōtiguetur nigredo piſalis extēſiōis: ⁊ poſtea ſit alia pars digitalis alba ⁊ poſtea ps piſalis nigra. ⁊ ſic cōſequēter tūc talis ē albus: ⁊ tñ albedo nō cōtinuatur. igit̃.

Quid req̄rit̃ ad eſſe album.

¶ Reſpondet̃ ꝙ hoc argumētum nō vadit ad rem: quia ad eſſe album nō requirit̃ talis cōtiguatio ſicut argumentū imaginatur ſed ſufficit cōtinuatio vel contiguatio ſufficiens ad denoīationem ſm aliquā certā partē in aliquo loco vel imaginario. Nec iterum valet hec ꝯña. pollex eſt cōtinuus indici. et albedo ineſt vtriqꝫ illorū: vel ſaltem vtriqꝫ illoꝝ ineſt albedo. ergo ille due albedines cōtinuāt̃. poteſt etiā defenſari ꝙ tale corpus eſt albū. ¶ De accidētibus difformibus reducitur ad vniformitatem. et eodē modo dicat̃. vt ꝓbi cauſa. ecce corp⁹ quadrupedale cuius prima pedalitas ē alba. ſecūda nigra. poſtea quinta pars vnius pedis tertie pedalitatis eſt alba: ⁊ vltime due octaue partes vltime pedalitatis ſcꝫ quarte ſunt albe reducant̃ ſimul ⁊ videat̃ quāta pars totius eſt alba. Si libeat cuipiam ſpeculatione intētionis deſcēdere capiat illā regulam calculatoriā cōmunē omnis latitudo vniformiter difformis rñdet ſuo gradui medio ꝓbi cauſa. iſtud corpus ē quattuor pedū eſt calidum vniformiter difformiter ī gradu extremo intenſiori incipiens ab octo ⁊ in remiſſiori terminatur in nō gradu caloris oportet videre quis ē gradus medius: ⁊ notū eſt ꝙ q̄ttuor totū eſt calidū: vt quattuor eodē modo de albedine et alijs accidentibus dicatur: ſi ſit difformiter difformis in calore reducat̃ ad vniformitatē difformiter ⁊ dicatur ꝓportionabiliter. ⁊ tūc iterum oportet videre an cum albedine quattuor graduū ſint nigredines remiſſe cōpoſſibiles vel nō quod logicus debet ſupponere ex phīa. ⁊ dicere ſi dicatur ſic dicēdū eſt ſic vel ſic. Si dicatur ꝙ ſe cōpatiētur in gradib⁹ remiſſis ⁊ tota latitudo terminat̃ in octo more cōmuniori tunc habens quattuor gradus albedinis ꝑ totū eſt album: qꝛ ſunt tot nigredinis gradus: ſed req̄ritur albedo ſupra quattuor: ſed eodē modo dicat̃ ibi ſicut de ſcito. Si dicatur ꝙ repugnāt in quibuſcūqꝫ gradibus poſſumus dicere ꝙ ſi vnum corpus haberet q̄ttuor gradus albedinis vniformiter ꝙ ipm eſt album: qꝛ nullus gradus oppoſitus impedit denoīationem. imo idem eſſet ſi haberet vnum gradum albedinis: ⁊ ſic ſequitur huic corpori ineſt albedo. ergo aliq̄d eſt albuꝫ: qꝛ ſi inſtares maxime eēt de dente ethiopis: ſed hoc nō: qꝛ licꝫ nō ſequit̃. dēti ethiopis ineſt albedo. ergo ethiops eſt albus. tñ ſequitur. dens vel aliqua ps eius eſt alba que ſūcedit ad aliquid eſſe albū.

Regl̃a calculatoria cōis.

¶ Reſpondetur ad argumenta ante oppoſitum. Hec diffinitio datur ꝑ oppoſita copulatiue ⁊c. verum eſt ſed nō per repugnātiam q̄d intereſt inter terminos dixi in oppoſitionibus. Cōfirmatio ſoluta eſt in ſcd̄o notabili. ¶ Ad ſcd̄m de talibus cōbuſtum ſolutio pꝫ in principio tertij notabilis. ¶ Ad tertium de hac hritānus eſt homo dr̄ ꝙ nullius predicabilis ꝑdicatio eſt: quia nō eſt ordinata: ſed capiat̃ hec: homo eſt britānus. dr̄ ꝙ illa eſt ꝑdicatio quinti ꝑdicabilis: qꝛ nō eſt repugnātia de quocūqꝫ homine ꝙ ſit ⁊ nō ſit britānus. ¶ Ad quartum de iſta. homo eſt mortuus. Reſpōdet̃ ꝯſequēter ad hoc quod argumētum adducit ꝙ ampliatio intrinſeca nō impedit. ⁊ ſm Ariſtotelem poteſt ſatis bene dici ꝙ eſt ꝑdicatio ꝓprij. qꝛ iſtud predicatū mortuū cōpetit ſubiecto particulariter ſupponēti ⁊ nō poteſt vere negari vlr: ſed ſm fidem dicit̃ ꝙ eſt ꝑdicatio quinti ꝑdicabilis cū predicatū pōt affirmari de ſubiecto ⁊ negari de eodem. ¶ Ad quintū nolo inſiſtere. ¶ Ad ſextum argumentū de iſta hec eſt predicatio nō quinti predicabilis vel ſaltē hoc totū hec ꝑdicatio eſt nō q̄rti vel quinti ꝑdicabilis dr̄ ꝙ nullius predicabilis ē ꝑdicatio ꝓpter repugnātiam. ¶ Ad ſeptimū de iſta. hō viuit reſpōſum eſt in notabilibus:

Vtrū tm̄ q̄nqꝫ ſūt ꝑdicabilia.

¶ Queritur vndecimo de veritate hui⁹ tantū quinqꝫ ſunt predicabilia. ¶ Pro ſolutione q̄ſtionis nota ex quo in titulo queſtionis ponitur dictio excluſiua titulus poteſt exponi more aliarū excluſiuarū. et poteſt eſſe excluſiua: vel propoſitio de excluſo ſubiecto: ⁊ hoc rōne dictiōis tm̄. ⁊ qꝛ in dicta excluſiua ponit̃ terminus numeralis diſtincte numeruꝫ ſignificās: vt q̄nqꝫ ipſa poteſt exponi gratia alietatis et gratia pluralitatis: ⁊ iſtos ſenſus pōt habere de ꝓprietate ſermonis. Si capiat̃ ī ſenſu excluſo equalet ſue ꝑiacēti eo ꝙ q̄lꝫ excluſiua capta ī ſenſu excluſo equalet ſue piacēti Et lꝫ iſtud dictū nō reſtrictum nō eſt verum vt pꝫ ex exponibilibus: qꝛ impertinēs eſt nūc loqui de talibus vtar ea tanq̄ vera: ⁊ ita in multis alijs. ¶ Ex dictis ſequūtur tales vere tm̄ tria ſunt ꝑdicabilia: tātū quattuor ſunt predicabilia: tātum mille ſunt ꝑdicabilia. patꝫ per earū preiacētes. Si capit̃ in ſenſu excluſo gratia alietatis valet hanc: quinqꝫ ſunt predicabilia: ⁊ nulla nō q̄nqꝫ ſunt ꝑdicabilia. ⁊ equalet ſue vniuerſali in terminis trāſpoſitis oīa ꝑdicabilia ſunt quinqꝫ. Si exponatur gratia pluralitatis: ⁊ excluſiue exponitur ſic. Quinqꝫ ſunt predicabilia ⁊ nō plura q̄ quinqꝫ ſunt ꝑdicabilia ⁊ equiualet ꝓpoſitioni indefinite de ſigno collectiuo: de terminis tranſpoſitis: ⁊ hos ſenſus ꝑfatos habet titulus queſtionis de rigore logices. Alius ē ſenſus in quo fit hoc eſt dictu. Aliuseſt ſenſus in quo autores vtūtur hoc titulo: ⁊ eſt iſte tantum quiqꝫ ſunt termini oīa ꝑdicabilia ſignificātes ſtādo ꝓmo in hac diuiſione ꝑdicari de pluribus differētibus ſpecie in eo quod quid: et dando ei ſuum ꝑdicabile ſcꝫ genus de pluribus differentibus numero in eo qd̄ quid de pluribus differētibus in eo quod quale de ſuo ſubiecto intrāſmutabiliter ⁊ de ſuo ſubiecto trāſmutabiliter itaꝙ iſtis q̄nqꝫ diuiſionib⁹ reſpōdēt appropriate q̄nqꝫ termini. ſ. genus: differētia: propriū: et accidēs. et ille eſt ſenſus in quo autores queſtione vtunt̃ data. Et hoc eſt verū quinqꝫ ſunt predicabilia: ita ꝙ non plura nec pauciora. adequata ſupple ſtādo in diuiſione data in qua ſteterūt maiores noſtri ſignātes ne generetur in nobis confuſio numeri predicabiliū. ſi queratur quid mouebat ad hoc maiores reſpōdere poſſunt ꝑ illud ſtoratiatum. Sic volo ſic iubeo ſit pro rōne volūtas. et hoc rationabiliter quēadmodū de impoſiti‑

Propōes vere ī vno ſenſu falſe in alio.

[redacted]

Refellit ponentes ſex ꝑdicabilia.

dis terminis. Ex iſto ptꝫ ꝙ aliqui inaniter ponunt numerū ſex predicabilium innitētes huic rationi ꝑdicari de pluribus differentibus ſpecie in eo qᵭ quid ⁊ de plurib' differētibus nūero in eo qᵭ quid faciūt duo ꝑdicabilia. ergo predicari de pluribus differentib' ſpecie in eo qᵭ quale: et de plurib' differentibus numero in eo qᵭ quale debebūt facere alia duo ꝑdicabilia: quia non eſt querenda ratio: vel ſaltem ſi querat nulla dabit niſi volūtas maiorū: an habuerint aliquas congruentias ꝑ eis: vel ne dz ꝙ ſic. Si tu ponas ſex pari rōne ponā preciſe quattuor. ſic arguēdo nō eſt maior ratio ꝙ ꝑdicari de plurib' differētibus ſpecie in eo quod qd. et de plurib' differētib' numero in eo qᵭ quid cōſtituunt duo predicabilia ꝙ̄ ꝑdicari de pluribus differētib' ſpecie in eo qᵭ quale: ⁊ de plurib' differētibus numero in eo qᵭ quale. ſed ſcḋa duo nō faciunt duo ꝑdicabilia: ſꝫ preciſe vnū. ergo duo prima nō faciūt duo predicabilia: ſed preciſe vnū. ⁊ vocabo illud a. ⁊ habebit genus et ſpeciē ſub ſe: quēadmodū differētia habet differētiam genericam et ſpecificā ſub ſe. Nec diſcrimen video innitēdo rōni. et ſic ad oīa hec argumēta oportet ſolū reſpōdere ꝑ vnū verbū ſunt tm̄ duo predicabilia que reſpōdēt in qd et in quale notū eſt ex dictis ꝙ ibi nō ſiſtit diuiſio: et arguēdo ꝙ ſunt ſex ꝑpter rationē ante dictam dicitur ꝙ diuiſio nō procedit vſqꝫ ad illud diuiſio inqꝫ penes quam maximus numer' ꝑdicabilium capitur. ¶ Deinde.

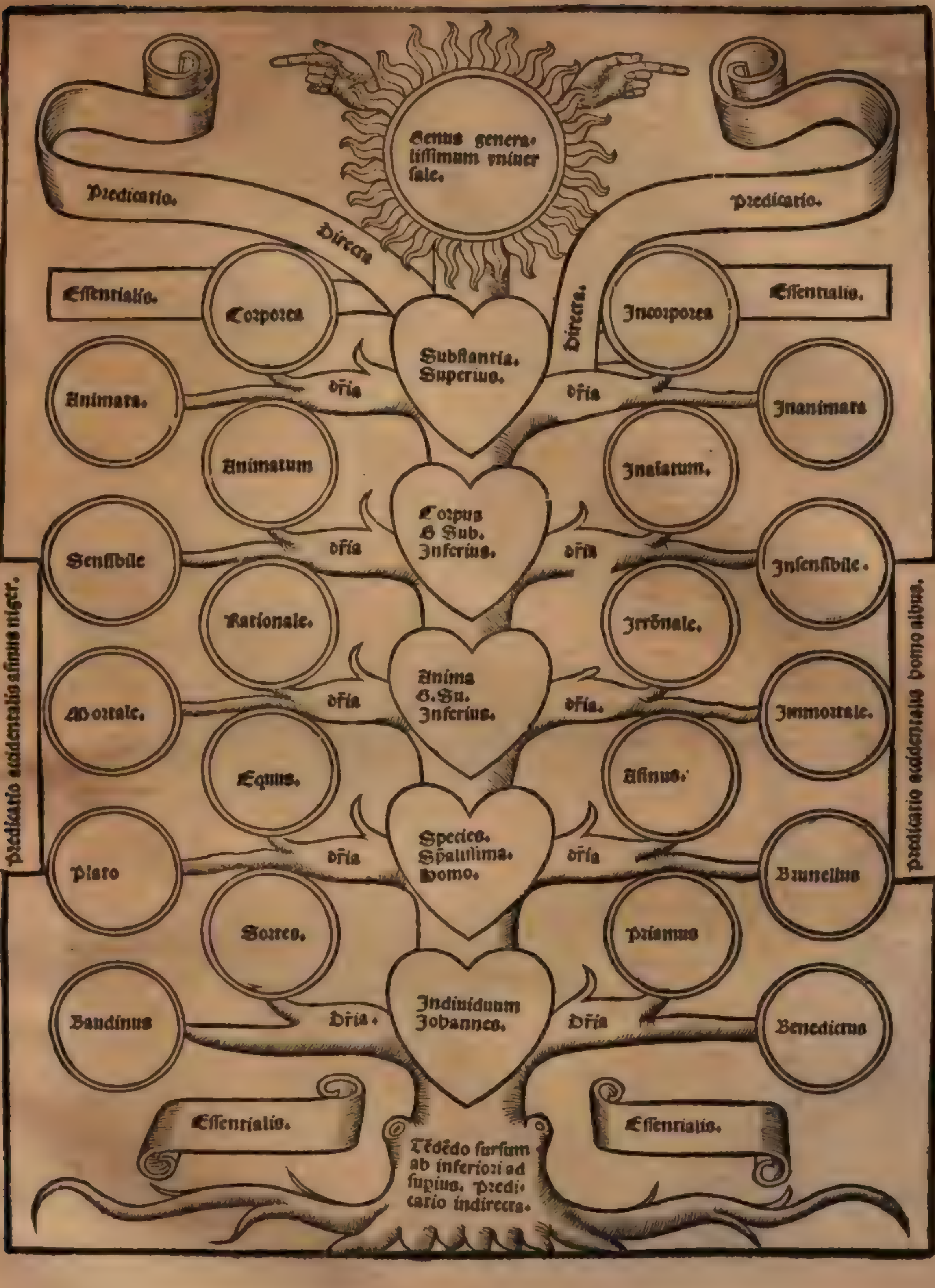
Pari rōe ꝑſit poni quattuor ꝑdicabilia ꝙ̄ ſex.

Propōes queſtiōis reſpōſiue.

¶ Reſpondetur ad queſtionē

per ꝑpoſitiones. Prima eſt vera queſtio in ſenſu excluſo. ptꝫ ꝑ veritatē eius preiacētis. ¶ Scḋa cōcluſio. falſa eſt queſtio in ſenſu excluſiuo ſi ponatur grā alietatis patet ꝑ vniuerſalē in terminis trāſpoſitis illa eſt nota falſa omnia predicabilia ſunt quinqꝫ. licet ibi poteſt eē ſophiſma: qꝛ duo ꝑdicabilia ſunt quinqꝫ res ⁊ octo predicabilia ſunt quinqꝫ: vel per tranſcēdens vel ꝑ aggregationē: ſed vniuerſalis debet eſſe hec oīa ꝑdicabilia ſunt qnqꝫ predicabilia. ¶ Tertia concluſio. falſa eſt queſtio exponēdo gratia pluralitatꝭ patet ꝑ indefinitā in terminis tranſpoſitis capto ſigno collectiue: oīa ꝑdicabilia ſunt qnqꝫ predicabilia vt patet in principio qōnis: mūc ſunt predicabilia. et iſte cōcluſiones ponūtur de virtute ſermōis. ¶ Quarta cōcluſio. vera ē queſtio in ſenſu quo cōceditur ꝗ explicatur ꝑ hoc totū. tm̄ quinqꝫ ſunt termini ſtādo ī diuiſione data ſic ꝙ nō ſunt plures ꝙ̄ qnqꝫ dati nō ſic intelligendo ꝙ non ſunt plura ꝑdicabilia ꝙ̄ illi qnqꝫ termini: ſed ſic ꝙ nullū eſt predicabile quin contineatur ſub vno iſtorum vel eſt vnum iſtorū. hoc eſt predicabile etiam eſt ſpecies album eſt predicabile. etiam eſt accidēs. ⁊ ſic de alijs. Et ad oīa alia argumenta decem ſunt predicamenta ergo decē ſunt predicabilia: ergo non tantum quinqꝫ ſunt predicabilia: cōcede vtrāqꝫ conſequentiam cū vtroqꝫ cōſequēte capiēdo vltimum cōſequens de virtute ſermonis capiēdo in ſenſu in quo auctores concedūt illam. cōſequētia vltima eſt nulla. ⁊ ad impugnādam hāc ꝑpoſitionem oportet impugnare in illo ſenſu: quia de illo ſenſu cōtenditur cōmuniter in ꝑdicabilibus ſicut bonus ſocrates dixit vni impugna me ad intētionē meā et bene argumentaris. ¶ Ad illud argumētum hec ſunt predicabilia demonſtrādo genus ⁊ ſpeciem: et hec ſunt tm̄ duo. ergo tātū duo ſunt predicabilia. Cōcedo totum argumētum: quia ꝯſequens capitur in ſenſu excluſo quēadmodū minor. alias eſſet fallacia equiuocationis: et argueretur a nō diſtributo ad diſtributū. et de hoc argumento tātum duo ſunt predicabilia exponendo eam gratia pluralitatis: capias predicabilia a parte ſubiecti ꝑpter argumentū quod cōmuniter fit de ſecunda exponēte non plura ꝙ̄ duo ſunt predicabilia capiēdo eius cōtradictoriā plura ꝙ̄ duo ſunt predicabilia: vbi ly duo diſtribuit ab hoc cōplexo plura ꝙ̄ et ſenſus eſt. quibuſcūqꝫ duobus datis plura entia ſunt ꝑdicabilia quod patet falſum: cū quodlibet cōtinuum ſit infinita multitudo: ⁊ per conſequēs quodlibet predicabile ſiue mentale nō ſit cōtinuū ſaltem ſm extenſionem eſt infinita multitudo.

¶ Et hec de predicabilibus Magiſtri Johannis maioris dicta ſufficiant.

Genus generaliſſimum vniuerſale.
Predicatio.
Directa
Predicatio.
Directa.
Eſſentialis.
Corporea
Incorporea
Eſſentialis.
Subſtantia. Superius.
Animata.
dr̃ia
dr̃ia
Inanimata
Animatum
Inaīatum.
Corpus & Sub. Inferius.
Senſibile
dr̃ia
dr̃ia
Inſenſibile.
Rationale.
Irrōnale.
Anima & Su. Inferius.
Mortale.
dr̃ia
dr̃ia.
Immortale.
Equus.
Aſinus.
Species. Sp̃aliſſima. Homo.
Plato
dr̃ia
dr̃ia
Brunellus
Sortes.
Priamus
Individuum Johannes.
Baudinus
Dr̃ia.
Dr̃ia
Benedictus
Eſſentialis.
Eſſentialis.
Tēdēdo ſurſum ab inferiori ad ſupius. predicatio indirecta.
Predicatio accidentalis aſinus niger.
Predicatio accidentalis homo albus.

¶ Magiſtri iohānis maioris hadingtonenſis liber predicamentorum feliciter Incipit.

Prima diuiſio libri ꝑdicamētorum.

In hoc libello Intē/tio eſt methodū aperiri in cathegoricas ariſtotelis. Hic liber prima ſui partitione tripharia ſcinditur. In antepredicamenta: ꝑdicamenta ꝛ poſtpredicamenta.

Extollit librū ꝑdicamētorum ad ea q̄ fidei ſunt diuiſionis membra reducent.

Ubi Ariſtoteles eſt nūero ternario innix⁹. Qui numerus apud priſcos apprime venit efferen/dus. Nūero de⁹ impare gaudet. Tria poſuit aſi/dus predicamenta. Tria ſunt denoīatiua. Triplices ſunt notiones equoce. Tres ſunt q̄titatis pro/prietates, tres qualitatis. Neſcio quo ſpiritu du/ctus a numero ternario exorſus eſt numerū denarium predicamētoꝝ ſtabiliuit. Hoc eſt poſt fidem ſpē ꝛ charitatē ſequūtur decē precepta decalogi. in calce ſubnectit quinq̄ poſtpredicamēta. Iactis decē preceptis tabule ſequūtur quinq̄ libri moyſi ad conſummatā beatitudinē ducentes. Quinarius eſt numer⁹ circularis q̄ in ſe du/ctus a tergo numeꝝ inde reſultantē meretur ꝑ quinq̄ quinquies quinq̄ ſunt viginti quinq̄ ꝛ rurſus vigeſies quinq̄es vigintiquinq̄ ſunt ſexcēta ꝛ vigintiquinq̄. Et iteruʒ ſexcentis: vigeſies quinq̄es. ſexcenta vigintiquinq̄ ſunt trecenta nonaginta milia ſexcenta vigintiquinq̄. et ſic in infinitum ſemper claudendo in quinq̄. Hūc librum in ſeptem capitib⁹ more Ariſtotelis po/nemus. Primū de antepredicamentis. Secun/dum de predicamentis ſubſtantie. Tertiū de ꝑ/dicamento q̄titatis. Quartū de predicamento relationis. Quintū de predicamēto qualitatis Sextuʒ de agere ꝛ pati ꝛ aliis quattuor vltimis predicamentis. Septimum erit de poſtpredicamentis circulariter deſinendo in quinq̄.

¶ Sequitur primū caput.

Ad cognoſcendū predicamēta quedā ſunt neceſſario premittenda ſine quorū cogni/tione nequaq̄ pt haberi co/gnitio predicamētoꝝ. Eorū ergo q̄ dicūtur: quedā ſunt vniuoca. q̄daʒ equiuoca ꝛ quedā denominatiua. Equo/ca dicuntur quorum ſolum nomen eſt cō/mune. ꝛ ratio ſubſtantie ſecundum illud nomē eſt diuerſa vt animal ſignificat animal viuum ꝛ animal pictum. et nomen ī eis ſolum eſt cōmune. et ſecundum illud nomen ratio ſubſtantie eſt diuerſa. Dicimus enim de leone picto in pariete: ecce terribile animal. ꝛ de leone viuo ideʒ di/cimus equiuoce. Et de ſtatuis regum dicimus. iſti ſunt tales reges et de eis qui adhuc regnant dicimus. iſti ſunt tales reges ſumēdo nomen regis equoce.

Diffinitio equocorū.

Quid ā ꝑdicamētum.

Antepredicamentū eſt doctrina tradita imediate ante ca/thegoricas ꝑpter eaꝝ intelligentiā habendā a priori per priorē ꝛ immediate predicabilia et predicamenta ſe iungūtur

Quot ſ predicamēta tā gn̄alia q̄ ſpecialia.

Tria ſunt antepredicamenta in generali ſcʒ diffinitio diuiſio ꝛ regula. Septē in ſpeciali q: diffinitio triſariā ſecernitur. In diffinitionem equiuocorum. vniuocorum: ꝛ denominatiuorum. Diuiſio ꝛ regula bifariam diuiduntur.

Quid terminus equiuocus.

¶ Terminus equiuocus ē terminus ſua ſignificata ſignificās mediantib⁹ diuerſis conceptibus totalib⁹ nō ſynonimis actibus vel actu ꝛ conceptu. Ut hec vox ſortes hunc ꝛ illū repreſentat mediantib⁹ diuerſis cōceptib⁹ Dicitur non ſynonimis q: hec vox hō ſignificat veros hoīes mediante vno cōceptu in aīa ſortis mediante alio cōceptu in aīa platonis eoſdem ſignificat ſed illi ſunt ſynonimi. Dicit̄ mediantibus totalibus ꝑpter hanc hō eſt aſinus ꝛ orōnes q̄ ſignificant hoīes ꝛ aſinos ad extra mediātibus cōceptibus non ſynonimis. Sed q: illi ſunt partiales in ordine ad orōnem illa orō nō eſt equoca. Sed concept⁹ duorū vocaboꝝ hoc nomine ſortes nō ſunt partiales poſtq̄ ex eis non conſurgit orō. Dicebat̄ vel actib⁹ ꝑpter oēs collectiue ꝛ diſtributiue ſumptū. Dicebatur actu vel conceptu propter hanc vocem quilibet. quid ſignificat ſe mediante conceptu non vltimato q̄ in ordine ad vocem eſt cathegoreuma ꝛ ſignificat aliqualiter mediante actu.

Equiuocorum partitio. Quid equiuocum a caſu quid equiuocū analogum.

¶ Terminorū equiuocorum. Quidā eſt equiuoc⁹ a caſu: quidā analog⁹. quidā a cōſilio. Termin⁹ equiuoc⁹ a caſu eſt terminus eque primo ſua ſignificata ſignificans: vt canis. Termin⁹ analog⁹ eſt terminus vnū ſignificatuꝫ ſignificans ꝑpter ſimilitudinē alterius: vt homo hoīes pictos ꝑpter ſimilitudinē veroꝝ hoīm repreſentat. ꝛ hoc mō idē terminus eſt equiuocus a caſu ꝛ a conſilio. q̄ achilles ſit equiuocuʒ a caſu nō eſt queſtio: ſed ſi aliquē repſentet ꝑpter aīoſitatem vl̄ heroycā fortitudinē tunc illū analogice ſignificat. Idē pʒ de iſto termino canis in ordine ad aīalia latrabilia ſydera celeſtia et beluas marinas eſt equiuocū a caſu. Sed in ordine ad earum ſymulachra eſt equiuocum a cōſilio.

Quid equiuocum a conſilio.

¶ Equiuocuʒ a conſilio. Eſt termin⁹ equiuocus ſua ſignificata ſignificās nō eque prio ſiue vnū ſignificet ꝑpter ſimilitudinē alteri⁹ ſiue non. Ex quo perſpicuū eſt q̄ equiuocum a conſilio analoguʒ exuperat. Equiuocum equiuocatum eſt res per equiuocum equiuocās ſignificata vt ſortes ad extra.

¶ Dubitat̄ circa hoc. An populus ſcāndo arborē ꝛ gentē ſit equocū. ¶ Secūdo dubitat̄ an q̄libet equiuocū ſit vniuocū et contra. Tertio an cōcept⁹ vltimat⁹ ſit equocus. ¶ Quarto dubitat̄ q̄re ariſtoteles a diffinitiōe equocoꝝ exorſus eſt ꝛ quō ipſa eſt intelligenda.

Terminū popul⁹ ad arborem ꝛ gentē non ē equocū

¶ Ad primū dicit̄ q̄ populus nō ē vniuocū q: nō ē dictio vna. poſtq̄ nō ē idē accēt⁹ ꝛ quātitas. Popul⁹ ſcāſ arborē hʒ ꝑmam lōgā gētē ꝑmā breuē. niſi hoc eēt veꝝ. fallacia ſ accentus ab equocationis minime diſtingueret̄.

¶ Ad ſecūdū dicitur q̄ quodlibet equi

libet equiuocū equiuocans eſt vniuocū vniuocās ⁊ cōtra ſiue a caſu ſiue a cōſilio. ¶ Secūda propoſitio quodlibet equiuocum equiuocatum eſt vniuocum vniuocatum ⁊ ecōuerſo. prior pars cōcluſionis probatur. Quelibet propoſitio pluralis ē vna: ergo quodlibet equiuocum equiuocans eſt vniuocū vniuocans. Conſequētia tenet a cōueniente ſimilitudine: quia quemadmodum dyalectice aliquam propoſitionem plures appellitāt ſic grammatici hanc notionem canis dictiones plures. Secunda pars eiuſdem concluſionis pbatur per inductionem. hec vox ſortes eſt vniuocum vniuocans in ordine ad vnum ſignificatū et ſic de ſingulis. Similiter conceptus vltimat' hominum ſignificando veros homines formaliter et mediante ſe et ſe mediante vno conceptu reflexo. ¶ Secunda propoſitio eſt clara ⁊ pꝫ per inductionem ſortes ad extra ſignificaꝛ per hāc vocem ſortes ergo eſt vniuocū vniuocatū ⁊ equiuocū equiuocatū ꝯña tenet ex terminis q2 hec vox ſortes eſt equiuocū equiuocās ⁊ vniuocū vniuocās ⁊ ita de qualibet alia reduci poteſt.

¶ Contra iſtud arguiꝛ ſortes vniuoce ſignificat iſtū ſortē ⁊ illū ergo male dictū eſt ꝯña liquet. Et aſſumptū arguiꝛ. demonſtro duas voces ſortes vna ſignificat ſortē vniuoce nō eſt potior rō de vna ꝙ̄ de altera ergo vtrauis earum ſortem vniuoce ſignificat.

¶ Rñdeꝛ ꝙ vtraqꝫ harū vocū immo q̄libet talis quelibet vox noīe vocitatum ſigt̄ ſꝫ hoc eſt equiuoce: Cōtra hoc arguiꝛ capta vna harū vocū ſic arguo. h̄ vox ſortes hūc ſigt̄ vniuoce hūc ⁊ ſigt̄ vniuoce. ergo iſtū ⁊ illū ſigt̄ vniuoce. ¶ Reſpōdeꝛ cōceſſo antecedēte diſtinguēdo ꝯñs vel capiēdo ⁊ copulatim ⁊ ſic intermiꝛ ꝯña cū ꝯſequēte vel copulatiue cōcediꝛ. hec vox ſortes vnico cōceptu ſigt̄ iſtū ⁊ vnico conceptu ſignificat illū ſꝫ nō eodē cōceptu ſed diuerſis. Ex dictis pꝫ duos terminos ſynonimos eē equiuocos patꝫ iſtis terminis amor ⁊ amor q̄ ſunt ſynonimi ꝑm ſignificationē ſynonimā ⁊ tñ equiuocē ſignificant capiēdo vnū nominaliꝛ ⁊ alterū verbaliꝛ. Scōo ſeqꝛ ꝙ ſubiecta iſtaꝝ ſynonima ⁊ equiuoca hō eſt ſpēs et hō eſt aīal ſꝫ nō ſunt ſynonima ꝑm ſignificationē ꝑm quā capiūꝛ ſꝫ equiuoca. Tertio ſequiꝛ ꝙ termin' vniuocus ſigt̄ ſua ſigt̄a mediātib' diuerſis ꝯceptib' totalib' nō ſynonimis hoc facile pꝫ ex poſitione demōſtrādo illā vocem ſortes poſt vbi idē termin' eſt equiuoc' ⁊ vniuoc'. Quarto ſeqꝛ ꝙ ꝓpō vna ē diſtiguēda imo ꝓpoſitio vna in ſenſu quo eſt vna eſt diſtinguēda ⁊ termin' equiuoc' inꝙ̄tū equiuoc' eſt vniuocus hoc pꝫ expoſitione hec propō plures eſt diſtinguēda hec ꝓpō plures eſt propō vna in ſenſu quo eſt vna ꝗ ꝓpō vna in ſenſu quo eſt vna diſtinguēda. Scōa ꝓpō pꝫ iſte terius ſortes eſt vniuocus iſte terius ſortes eſt equiuocus inꝙ̄tū equiuocus ergo terminus equiuocus inꝙ̄tuꝫ equiuocus eſt vniuocus. Tertiuꝫ dubium ſoluiꝛ ex dictis ꝙ conceptus quilibet eſt equiuocus ⁊ vniuocus. Ad quartū dicitur ꝙ ariſtoteles inchoauit a maxime extraneis reſpectu ꝑdicamentorum et quia nullum equiuocum eſt ponibile in predicamento inꝙ̄tum eiuſmodi ariſtoteles ibi incepit Diffinitio eſt clara cognitis terminis nomen tantum valet ſicut terminus. Commune tñ vꝫ ſicut idem. ratio tñ ſicut conceptus. Et ſic capit petrus hiſpanus in locis dyalecticis capitulo primo. ſubſtantia tātū valet ſicut res et ſic capitur in morali philoſophia quando eſt queſtio de ſba actus ⁊ ſic a donato qñ dicit nomē ſignificat ſubſtantiā. Et ex iſto patet vnū argumentum in deſtructione modorū ſignificandi cōtra donatum procedere ex ignorantia termini volēdo probare ꝙ albedo nō ſit nomen. Dicitur equiuocum a caſu q2 caſualiter ⁊ a fortuna terminus ſic ſignificat vnius imponens hanc vocē ſort. a alterius impoſitionē non conſiderauit. Et dicitur equiuocum a conſilio q2 terminus ſignificatum ſcōarium facit ꝓpter ſimilitudinē ſignificat. ¶ Cōtra hoc arguitur hec vox hō nō ſignificat ymaginem inſtar hoīs depictā ergo nō eſt equiuoca in ordine ad veros homines ⁊ ad ymagines ad ſumptum arguitur q2 nec naturaliter nec ad placitum immo pono ꝙ impoſitor ſic impoſuiſſet ꝙ ꝑciſe ſignificet hoīes ⁊ nullas alias res. Reſpōdetur ꝙ nō primario ſignificat ymagines. Sed ꝑ cōſilium ⁊ ex conſequente ſignificat ad placitum ⁊ generaliter qñcunqꝫ vox ſignificat aliquo primo ad placitum tunc ſimilia ſignificat ex conſequente nullus impoſitor ſignificationē ſcōariā ꝑpedire poteſt ſtante prima ſignificātia. Sꝫ ex illo ſequiꝛ ꝙ hec vox hō rubedinē ſigt̄ nigredinē ſigt̄ ligna ſigt̄ lapides ⁊ oēs res ſimiles hoc pꝫ de ſignificatiōe ſcōaria dūmō tales res lineamētis humanis ptrahāꝛ. Scōo ſequitur ꝙ hec vox homo ꝑm illā ſignificationē nō poniꝛ in predicamento ſubſtantie. Tertio ſequiꝛ ꝙ termin' aliquis cadit a ſua ſignificatione ꝓpter mutationē rei ſigt̄e nec hoc incōueniens reſpectu ſigt̄i ſcōarij hoc pꝫ. hec vox hō nō ſignificat atramētū in lagena ⁊ tñ idē repñtat qñ linealiꝛ ptrahiꝛ immo tūc hō ſubordinaꝛ ꝯceptui ꝯnotatiuo. ¶ Petis vtrū quiꝫ termin' mūdi ſit equiuocū a ꝯſilio. Rñdeꝛ ꝙ q̄ꝫ ſigt̄s ſubſtātiā corporeā ē huiōi arbor ſigt̄ arborē depictā. oſtiū. oſtiū depictū. ⁊ ſic ī aliis Termin' ſignificās rē indiuiſibilē vt de' angelus aīa ſic equiuocaꝛ ꝑ columbas ⁊ iuuenes in dorſo alatos. Sed termini ſcōe intētionis ⁊ ſignificātes accidētia ſic difficulter equiuocanꝛ. Pōt fieri dubitatio de hac voce hō ī ꝓpōne eo ꝙ ſigt̄ ſua ſigt̄a mediantibus diuerſis conceptibus partialibus Sed hoc facile diluitur ex dictis.

¶ Dubitaꝛ vtrū hoc v̄bū ſum ſit equiuocū. Et arḡ ꝙ ſic. hoc ſcriptū ſuꝫ ſigt̄ ſua ſignificata mediāte ꝯceptu ⁊ actu ꝗ hoc ſcriptū eſt equiuocū ad ſumptū arḡ ꝙ aliqualiꝛ ſignificet non eſt dubiū in iſta ego ſum animal ꝙ aliquid ſignificet arguiꝛ. Murē ſignificat ergo aliquid ſignificat. quod patet hoc ſcriptum mus murē ſignificat et hoc ſcriptum mus eſt hoc ſcriptum ſum ergo hoc ſcriptum ſum murē ſignificat. Conſequētia claret expoſitione. Et minor patet quia totum eſt ſue partes. a: b: c. ſunt .c. b. a. Et eodem modo poſſum argumentari de illo termino roma. ꝙ ſic verbum amor iuxta carmen puerorū verſus amor mundi caput eſt ſum beſtia terre.

¶ Reſpondetur concedendo ꝙ argumentum pretendit ꝙ hoc verbum ſum tertium adiacens murē ſignificat quia hoc ſcriptum mus murē ſignificat hoc ſcriptum mus eſt verbum ſum tertium adiacens ergo ⁊c. ¶ Secunda propoſitio iſte terminus roma eſt paſſiuū huius termini amor quod probatur ſic. hoc ſcriptum amor eſt paſſiuum huius termini amo vt conſtat per grammaticos et hoc ſcriptum amor ⁊ eſt hoc ſcriptum roma quia ſortes plato ⁊ cicero

Modorū ſignificandi deſtructio.

Cur equiuocum a caſu dicitur.

Quelibet terminus ſignificans rē ſubſtantiā corporeā eſſe equiuocū a cōſilio.

Hiſpan'.

ſunt cicero plato ⁊ ſortes ergo ⁊c. Tertia propō iſte terminus mus eſt verbū ſubſtātiuū. ¶ Quarta propoſitio. iſte terminus roma eſt propō quia hoc ſcriptum amor eſt propō ⁊ hoc ſcriptū amor eſt hoc ſcriptum roma ergo ⁊c. ¶ Quinta propō claret de ſum ⁊ mus. ¶ Sexta hoc ſcriptū mus deſinit in m. probat̃ hoc ſcriptum ſum deſinit in m. et hoc ſcriptum ſum eſt iſte terminus mus ergo ⁊c. ¶ Septima propoſitio hoc verbum ſum definit in s. patet ſicut propoſitio precedens.

Aduerte. ¶ Hic aduertendū eſt ꝙ qñ. p nomē demōſtratiuum demonſtrat diuerſa capit̃ equiuoce ſed circa iſtum terminum diuerſa non eſt ſilentio preterenndum de ordinibus modorū idēptitatis ꝙ totiens diuerſum accipiatur vniuocum pariter ⁊ equiuocum. Sortes eq̄uoce ſignificat ſortē qui eſt in hac hora ⁊ in hora ſequēti vt equiuoce opponat̃ ad vniuoce propriiſſime talis equiuocatio ſyllogiſmo expoſitorio recalcitrat. Alie due acceptiōes oppoſite ad duos alios modos vniuocationis de quibus alī habitus eſt ſermo. non ad totum ambitum terminū ſingulalem excludunt.

¶ De vniuocis.

Vniuocū quid ſit. Vniuoca dicuntur quoꝝ nomen eſt cōe: ⁊ rō ſubſtantie ꝺm illud nomen eſt eadem. vt hoc nomē aīal eſt ꝯmune hoī ⁊ boui. ⁊ ſiīr rō ſubſtātie ꝺm illud nomē eſt eadem. dicimus homo eſt animal bos eſt aīal. ⁊ homo eſt ſubſtātia animata ſenſibilis: et bos eſt ſubſtantia animata ſenſibilis ⁊ ſic nomē eſt commune eis. ⁊ ratio eorū ꝺm illud nomen eſt eadem. nihil eñ aliud eſt homo ſecundum. ꝙ eſt animal q̄ ſubſtantia animata ſenſibilis. ⁊ ſimiliter bos.

Termini vniuoci diffinitio. Terminꝰ vniuocus eſt terminus ſignificans ſuum ſignificatum vel ſua ſignificata mediāte eodem cōceptu vel actu vel mediantibus diuerſis ſinonimis.

¶ De denominatiuis.

Denolatiua q̄ ſint. Denominatiua dicunt̃ quecunq; ab aliquo ſolo caſu ſunt differentia et ꝺm illud nomen habent appellationem vt a grammatica grāmaticus. ⁊ a fortitudine fortis differunt ſolo caſu. i. ſola cadētia que eſt a parte rei ꝺm illud nomen habent appellationem. Nomen enim denominatiuū debet communicare cum nomine vniuoco in principio et differre in fine. vt a grammatica grammaticus. ab albedine albus.

Triplices eſſe terios denominatiuos. Triplices ſunt termini denominatiui q̄dā vocē tm̄ vt cōcretum ⁊ abſtractum conuenientes in principio in fine differentes ⁊ neuter terminorum connotat illud pro quo alter ſupponit vt homo et humanitas que ſunt ſinonimi. Alii ſunt denominatiui ſignificatione tātum ⁊ ſunt cōcretum ⁊ abſtractū nō cōuenientia in capite et in calce diſſona. ſed cōcretum cōnotat illud pro quo abſtractū natum eſt ſupponere vt virtus et ſtudioſum. Tertiō ſunt termini denominatiui voce ⁊ ſignificatione ſimul ⁊ ſunt cōcretum ⁊ abſtractū in pncipio ſimilia in terminis deformia Et cōcretū cōnotat illud p quo abſtractū natū eſt ſupponere vt grāmatica ⁊ grāmatica capiendo vnum terminum ſubſtātiue ⁊ alterum adiectiue ⁊ licet conueniāt in fine in feminino genere nō tamen in maſculino ⁊ neutro abſtractum deriuatur a cōcreto vt bonitas a genitiuo de bonus per additionem tas iuſticia a iuſtus addēdo cia ⁊ ad exemplum ariſtotelis dicitur ꝙ exemploꝝ nō requirit̃ veritas. in diffinitione denolatiuoꝝ ponitur denolatiua in fine poſt quecūq; vt ſupponat confuſe tantum ita ꝙ dicatur quecūq; ſolo caſu differunt ⁊ ꝺm illud nomē habent appellationē denominatiua dicuntur. Et hec de primo antep̄dicamento dicta ſufficiant.

¶ Sequūtur due diuiſiones.

Diuiſio complexorum et incomplexorum. Orū q̄ dr̄ q̄dā dr̄ cū ꝯplexione: vt hō currit: q̄dā ſine cōplexione. vt hō vel currit. Sꝫ priuſ q̄ alteꝝ mēbrū huiꝰ diuiſionis ſubdiuidat̃ diſtinguēdi ſunt octo modi eſſendi in: q neceſſarii ſunt ad ſequētē diuiſionē cognoſcēdā ⁊ ad ea q̄ poſtea dicent̃.

Octo modi eēndi in. Primꝰ igit̃ modꝰ eſſendi in: eſt qñ aliqd dr̄ eſſe in alio ſicut ps integralis in ſuo toto: vt digitus in manu: ⁊ paries in domo: ⁊ ſic de ſimilibꝰ. Secūdus modꝰ eſſendi in: eſt ſicut totū integrale in ſuis ptibꝰ ſimul ſumptis: vt domꝰ in pariete tecto ⁊ fundamēto. Tertius modꝰ eēndi in: eſt ſicut ſpecies in ſuo genere: vt homo in aīali: vl vnū quodlibet inferius in ſuo ſuperiori. Quartus modus eſſendi in eſt ſicut genꝰ in ſpē: vt animal in homine: vel ſimiliter quodlibet ſuperiꝰ de ſuo inferiori. Quintus modus eſſendi in: dicitur ſicut forma in materia. Et iſte quintus modus ſubdiuiditur: quia quedam eſt forma ſubſtātialis: vt anima eſt forma ſubſtātialis hominis quedam vero eſt forma accidentalis. vt albedo hominis. Et prima haꝝ dr̄ proprie ineſſe: ſicut forma in materia: vt aīa in corpore. Alia autē dicit̃ eſſe in alio

ſicut accidēs in ſubiecto: vt albedo in pa
vi riete. Sextus modus eſſendi in: eſt ſicut
vij aliquid eſt in ſua cauſa efficiente ſicut re-
gnum in regente. Septimus modus eſ-
viij ſendi in: eſt ſicut aliquid eſt in ſuo fine vt
virtus in beatitudine. Octauus modus
eſſendi in: dicitur ſicut aliqd eſt in ſuo cō
tinente: vt vinū in vaſe: ⁊ locatū in loco.
Boetius. Hos autē octo modos eſſendi in: diſtin
Verſus. guit ariſtoteles quarto phiſicorum Beo
tius autem aſſignat nouē: quia ſubdiui
dit quintum vt dictum eſt. verſus.

In ſunt ps totū ſpēs: genꝰ: ⁊ calor igni.
Rex in regno: res in fine: locoqꝫ locatus.

Predicamentorum dicibilia eſſe quadruplicia.

Horum q̄ ſunt quedā dicunī de ſubiecto: in ſubiecto vō nullo ſunt. vt genera: ſpēs. ſubſtātie ⁊ differentie earū q̄ oīa dicuntur ſubſtantie vniuerſales: extenſo hoc noīe ſubſtantia. vt hō animal rationale. Dici de ſubiecto prout hic ſumitur eſt ſuperius dici de inferiori: vt aīal dr̄ de hoīe. ⁊ hō d̄ ſorte. ⁊ co lor de albedine Et eſſe in ſubiecto ſumi
ii tur p̄n q̄ accidens eſt in ſubiecto. Alia vō neqꝫ de ſubiecto dicū tur: neqꝫ in ſub iecto ſunt. vt indiuidua ſubſtantie. Alia
iij dicūtur de ſubiecto ⁊ ſunt in ſubiecto: vt genera ⁊ ſpēs alioꝝ nouē p̄dicamētoꝝ di cūtur de inferioribus: et ſunt in ſubiecto ſicut accidens in ſubiecto: vt color dicit̄ de albedine vt de inferiori: ⁊ eſt in corpo-
iiij re vt in ſubiecto. Alia vō in ſubiecto ſunt ⁊ de ſubiecto nullo dicuntur: vt hec ſcien tia eſt in anima vt accidens in ſubiecto. ſed non dicit̄ de ſubiecto inferiori. vt iſte color eſt in corpore vt in ſubiecto. et non dicitur de ſubiecto omnis enim color in corpore eſt.

¶ Prima diuiſio eorum que dicuntur. quedam ſunt cōplexa quedam incom plexa. Cōplexum eſt aggregatū mētale vel ali quid ei ſubordinatum. Et diuidit̄ in diſtans et in indiſtās. Ad hoc q̄ ſit complexio requirit̄ q̄ partes habeāt certam cōnexionem inter ſe: vt hō ⁊ aſinus bos equus leo quare hō candelabrū nō eſt cōmplexū nec incōplexum. Incomplexa ſunt vt homo currit. Bene quadrat cum littera Ariſtotelis verba adiectiua eſſe incomplexa: ita q̄ amat non valet mentaliter eſt amans ſꝫ ſo lum illatiue. Ex quo ſequit̄ q̄ alicuius cathego rice copula eſt p̄dicatum patet hic ſortes amat. ¶ Secundo ſequitur q̄ predicatum alicuius ca thegorice nec copulam ſequitur nec eam antece dit. Tertio ſequit̄ q̄ alicuius cathegorice extre mū reſpectu ꝑbi ꝑſonalis modi finiti nullū re ctum includit. Patet hic ſortes quadrat circulū. Quarto ſequit̄ q̄ alicuius cōuertētis ſubiectum eſt copula. Patet hāc cōuertēdo ſortes amat er go amat ſortes. Sed talis eſt de tertio adiacen te ſi teneat̄: cū cōiter loquētibꝰ verba adiectiua eſſe cōplexa. Dicat̄ q̄ nullū eſt verbū adiectiuū in mēte vltimata. Sed ſufficit grāmatico rima re dictiones ⁊ terminos ad placitum inſtitutos dicendo q̄ ille equiualēter in ſignificādo amat ⁊ eſt amās ⁊ primū eſt verbū ſcd̄m ꝟo nō ſꝫ ꝟbū ⁊ participium ⁊ ponitur in p̄dicamēto verbū ra tione ſui participij: ⁊ in hac ſortes amat amās: q̄ amans in vno loco capitur noīaliter ⁊ in alio participialiter alias eſt nugatoria.

¶ Secūda diuiſio. Eorū que dicunt̄ ſine cōplexione quedā dicunt̄ de ſubiecto ⁊ in ſubiecto ſunt vt coloratū reſpectu albi ⁊ cor poris q̄dā dicunt̄ de ſubiecto ⁊ nō ſunt in ſubie cto vt hō q̄dam ſunt in ſubiecto et dicunt̄ de eo vt hoc grāmaticū. Ex quo pꝫ q̄ hoc albū nō eſt vl'e q̄dā nec dicunt̄ de ſubiecto nec ſunt in ſubie cto vt ſortes. Tn̄ eſſe in ſubiecto nihil aliud ē q̄ p̄dicari denoīatiue dici de ſubiecto p̄dicari. eſſen tialiter de inferiori. iſte obiectiones nō pungūt albū eſt hō geometra eſt ſortes quia neutra ē de nominatiua p̄dicatio: qꝛ nō puenit a p̄dicatis. Tn̄ ſecundo predicatio indirecta nulla eſt apud philoſophos ex capitulo ſequēti a principali ſub ſtantia nulla erit p̄dicatio ⁊ ex capitulo de ſpecie nō dicimus animal eſſe hominem. Secunda diuiſio.

¶ Sequuntur due regu le antep̄dicamētales.

Quando alterū de altero p̄ dicat̄ vt de ſubiecto q̄cūqꝫ de eo qd̄ p̄dicatur dicūtur oīa de ſubiecto dicūtur. vt ſortes ē hō. hō ē aīal ergo ſortes ē aīal. Prima regula. Diuerſoꝝ generū. ⁊ nō ſub alternatim poſitorum diuerſe ſunt ſpēs ⁊ drīe. vt aīal ⁊ ſciētia q̄ ſūt diuerſa gn̄a. Secunda regula. Drīe em̄ aīalis ſunt rōnale ⁊ irrationa le. Diuidit̄ em̄ p has differentias vt aīa liū aliud rōnale. aliud irrationale. Diffe rentie autem ſcientie ſunt naturale mora le ⁊ ſermocinale. Diuiditur em̄ per has differentias. vt ſcientiarū alia naturalis. alia moralis. alia ſermocinalis.

¶ Prima regula eſt. qn̄ alte rum de altero predicatur vt de ſubiecto tūc que cunqꝫ de eo q̄ predicatur dicuntur de ſubiecto di cuntur. Ut ſi ſortes eſt homo ⁊ homo eſt animal ſortes ē animal. Regula bifariā poteſt dici. Pri mo ſic. quādo aliqd̄ p̄dicatū dr̄ de aliquo ſubie cto tūc q̄cquid dicit̄ vl'r de illo predicato dicit̄ de primo ſubiecto vt linx eſt videns ⁊ omne videns eſt baſiliſcus: ergo linx eſt baſiliſcus. illa conſe quētia eſt formalis in tertio mō quarte figure Prima regula.

equipollēter in darū ꝙ ſequaꝛ formaliter pba tur ſic ſupponēdo vnū qn̄ due ꝓpoſitiones inferunt vnā ꝓpoſitionē tn̄. ille due prepoſtero ordine candē formaliter inferunt vt ſi ſequaꝛ formaliter. ninus fuit rex aſſirioꝝ pmus et ſardanapalus fuit vltimus ergo ſardanapalus fuit vltimus cadē ꝓpoſitione ſeqtur tranſponēdo premiſſas. iā pbaꝛ prima ꝯña principalis. Omne vidēs eſt baſiliſcus linx eſt vidēs ergo linx eſt baſiliſcus. formalitas huius ratiocinationis claret in darū ꝛ ſolum traſponunꝛ pmiſſe idē ꝙ ſupra cōcludēdo. Secūdo legitur littera ſic. Quādo alterū de altero id eſt qn̄ aliquid dꝛ quidditatiue, ꝛ eſſentialiter de altero vt de ſuo inferiori tūc quicquid dꝛ quid ditatiue et eſſentialiter de predicato ꝛ de ſubiecto enūciatur. Ex illo ſequiꝛ tales obiectiōes eſſe futiles hō eſt aīal: aīal eſt aſinus: ergo hō eſt aſinus hō: eſt aīal aīal eſt irrationale, ergo hō ē irratiōalis. hō eſt aīal aīal eſt gen' ergo hō eſt gen' ꝛ oportet tenere cetera paria quare nō ſeqtur tātum hō eſt animal animal eſt ſubſtantia ergo tm̄ hō eſt ſubſtantia: arguitur a nō diſtributo ad diſtributum reſpectu termini ſubſtātia. Nec hic tm̄ homo eſt aīal animal eſt ſubſtātia. ergo tantū homo omnis ſubſtantia eſt, ibi equiualenter arguitur a nō diſtributo ad diſtributū nec ſequiꝛ. ſortes eſt hō: hō fuit aīal ergo ſortes fuit aīal ſꝫ ſortes eſt vel fuit animal. Secūda expoſitio eſt magis pertinens pdicamentis ꝙ prior ad dinoſcendas notiones in recto limite locabiles q̄re eā vltimā poſuim'.

Secunda regula.

¶ Ultimum regula eſt diuerſorū generū ꝛ nō ſubalternatim poſitoꝝ diuerſe ſunt ſpēs ꝛ differentie. Genera ſubalterna ſunt genera ſub eodem gn̄aliſſimo contenta vel gn̄a ſynonima vel vnū genus gn̄aliſſimū ꝛ aliud genus ſub eo cōtentū. Exempla vt aīal ꝛ a ſignificans hoīes et vnam ſubſtantiam creabilē perfectiorem hoībus ꝛ minus perfectā angelis. Exēplū ſecūdi vt ſubſtantia ꝛ ſubſtātia. Exemplum tertij vt ſubſtantia aīal. Uult rꝫa dicere ꝙ ſpēs vel differentia vnius gn̄is nō cōtinetur ſub alio gn̄e nō ſubalternatim poſito ꝛ p illo pono ꝓpoſitiones. ¶ Quarū prima eſt idē terminus cōtinetur tanꝙ ſpecies ſub duobus generibus non ſubalternatim poſitis vt ptꝫ. qꝛ hec vox corpus ponitur ſub quātitate ꝛ ſubſtātia. ¶ Secūda ꝓpoſitio aliqs termin' ponitur vniuoce ſub duobus gn̄ib' nō ſubalternatim poſitis. ptꝫ de hac voce cenās q̄ poniꝛ ſub iſtis duobus generib' agere ꝛ qn̄. Et ꝙ hoc ſit vniuoce ptꝫ. qꝛ ſubordinaꝛ vni conceptui connotatiuo dupliciter qui ſic naturaliter cōnotat. ¶ Tertia propoſitio nullus terminus ponitur vniuoce ꝛ diuiſim ſub duob' generibus generaliſſimis qꝛ dato oppoſito ſeqtur ꝙ eſſentie pdicamentorū eſſent pmixte qꝛ cenare habet cōnotationes duorū pdicamentorū. ꝛ ſic in duob' poniꝛ copulatiꝫ. ¶ Ex quo pꝫ ꝙ ſortes vixit q̄draginta ānos naturaliꝛ lautiſſ. me q̄ nūꝙ cēnatus eſt nūꝙ cenauit ꝛ nunꝙ praſus eſt. Hoc patꝫ. poſito ꝙ comederit extra iſtas horas in q̄bus ſolēt tales comeſtiones fieri. ¶ Secūdo ſequitur. ꝙ ſortes ꝛ plato ſimul comedunt ſimultate inſtantanea volo dicere et tn̄ ſortes cenat platone non cenante. Hoc patet poſito ꝙ ſortes ſit in oriēte vbi citi' occidit ſol ꝛ plato in occidēte. ¶ Tertio ſequiꝛ ꝙ ſi portio ſerotina deꝛ ſorti et ipſe mane comedat ꝙ nec cenat nec datur ei cena. Cena eſt ter minus cōnotatiuus pro cibariis ſupponens cōnotādo ꝙ tempore ſerotino comedatur ꝛ cū hoc etiam oportet aſpicere ad ſuum orizontem.

¶ Cōtra tertiā ꝓpoſitionē arguiꝛ ſic. Cenās eſt vl'e ergo eſt gen' vel ſpēs. ꝯña eſt infallibilis. et aſſumptū arguiꝛ p quidditatē vl'is vniuoci incōpletū ꝛ reliqua. Ex ex' oñſi eſt genus vel ſpēs ꝛ non genus generaliſſimū: ergo eſt genus ſubalternum ꝛ per cōſequens hꝫ gen' generaliſſimū ſupra ſe. ꝛ ſic ponetur in duobus generaliſſimis ſeorſum.

¶ Reſpōdeꝛ negādo ꝙ ſit vniuerſale immo vniuerſalia ꝓpter conotationes duorū predicamentoꝝ et particule diffinitionis vl'is, nō ſufficiunt oportet addere habēs cōnotationem vnius pdicamenti ſi ſit terminus cōnotatiuus. De indiuiduo non locutus eſt Ariſtoteles qꝛ teſte porphirio ibi plato q̄ſcere iubebat.

¶ Sequiꝛ ſcdm capitulum.

Orum que ſm̄ nullā complexionē dicunꝛ ſingulum aut ſignificāt ſubſtātiā aut qualitatē aut q̄ntitatē aut ad aliqd aut agere: aut pati: aut vbi: aut qn̄: aut ſitū eſſe aut habere. Eſt eīn ſubſtātia vt exēplariter dicaꝛ: vt hō. equus quātitas: vt bicubitū: tricubitū: ad aliquid vt duplū: triplū: q̄litas: vt albedo: nigredo. vbi vt in loco eſſe. qn̄ vt heri fuiſſe: cras fore. ſitus vt ſedere: iacere: habere: vt armatū eſſe: calciatū eſſe: agere: vt ſecare: vrere. pati vt ſecari: vri. His habitis dicendū eſt de vnoquoqꝫ pdicamentoꝝ ꝛ primo de ſubſtātia cum ſit prior alijs predicamentis.

Hec ſūt predicamētorū annumeratio a ſufficienti diuiſione.

Ubſtātia autē diuidiꝛ p primā ꝛ ſcdam. Prima ſubſtātia eſt que ꝓprie principaliter ꝛ maxime ſubſtare dicitꝛ. Uel prima ſubſtātia eſt: que neqꝫ in ſubiecto eſt neqꝫ de ſubiecto dicitur: vt aliquis hō: aliquis bos: aliqs equ' ꝛ ſilia. Scdē ſubſtātie ſunt ſpēs in quib' ſunt prime ſubſtātie. Et harū ſpecierum genera vt hō ꝛ aīal. Eſt eīn aliquis hō in hoīe qui ē ſpēs. ꝛ hō in aīali qd eſt gen'. Indiuidua ſubſtantie dicūtur pme ſubſtantie: qꝛ primo ſubſtant alijs. Genera vero ꝛ ſpecies eorum dicunꝛ ſecūde ſubſtātie: qꝛ ſecundo ſubſtant alijs: vt aliqs homo dicitur grāmaticus currēs: vt aīal et ſubſtātia: ergo homo dicitur grammaticus aīal ꝛ ſubſtātia. Itē ea que dicuntur

Duplex ſubſtantia pme ꝛ diffinitio.

Diffinitio ſecunde.

de ſubiecto oīa predicanť noīe ꝛ ratione. vt hō ꝑdicatur de ſorte ꝛ de platone. Eorum vero q̄ ſunt in ſubiecto. in pluribus quidē neq3 nomen neq3 ratio predicať de ſubiecto. vt hec albedo. vel hoc albū. In aliq̄bus āt nomen nihil ꝓhibet predicari de ſubiecto rationē vero ꝑdicari de ſubiecto eſt impoſſibile vt albū ꝑdicať de ſubiecto: ratio vero albi nunq̄ de ſubiecto ꝑdicatur. Itē ſecundarū ſubſtantiarū ſpecies eſt magis ſubſtātia q̄ genus q2 ſpēs eſt ꝓpinquior prime ſubſtātie q̄ gen9: et etiā q2 pluribus ſubſtat. Quibuſcunq3 maxima eñ ſubſtat genus. eiſdē ſubſtat ſpecies et cum hoc ſpēs ſubſtat ipſi generi. Sed ſpecies ſpecialiſſime equaliter ſubſtant. ꝛ equaliter ſunt ſubſtantie. vt homo. equus ꝛ ſimilia.

Predicamētū biſariā ſumi.

Iſte terminus predicamētū biſariā accipiť. Uno modo ſupponit ꝓ genere gn̄aliſſimo ꝛ ſic dicimus q̄ ſubſtātia ꝛ q̄titas ſunt duo predicamenta. nōnunq̄ ꝓ vna totali coordinatione terminorū ponibiliū in arbore ſupponit ꝛ ſic pro quinq3 terminis copulatim ſupponit vel pro pluribus ſm̄ q̄ ſunt termini. concedim9 eñ iſte termin9 ſubſtātia eſt in ꝑdicamēto ꝛ nō eſt ſeipſo nec capiť in pro ſub: q2 non eſt ſub ſe ſed poniť in totali coordinatiōe ſicut ps in toto hō eſt in ꝑdicamēto vtroq3 mō. Dupliciter aliq̄d poniť in ꝑdicamento vno mō tāq̄ res ſignificata alio mō tanq̄ terminū. Aliq̄d ponit in ꝑdicamento tanq̄ rē ſignificatā nihil aliud eſt q̄ ſignificare per notionē in ꝑdicamēto ponibilem ꝛ hoc mō primū mobile poniť in ꝑdicamento ꝛ bos in aratro tanq̄ res ſignificate. Aliquid poniť in ꝑdicamento tanq̄ termin9 triſariam per ſe ꝑ accidens ꝛ reductiue ſic cōiter dicimus capio tm̄ duo mēbra ſc3 per ſe et reductiue termin9 per ſe poniť in ꝑdicamēto q̄ modi ſignificandi talis ꝑdicamēti participat ꝛ hoc cognoſcitur qn̄ apte rn̄deť in ꝯcreto vel i abſtracto ad q̄ſitiuū talis ꝑdicamenti vel predicať vel ſubſtať eſſentialiter reſpectu talis termini. Reductiue ponunť termini priuatiui in illis ꝑdicamētis i quib9 termini poſitiui loquanť. Per accidēs eē in ꝑdicamento ſolet dici qn̄ termin9 nō hз modū ſignificādi talis ꝑdicamēti ꝛ gn̄aliſſimū vere ꝑdicať de illo iſtō mēbrū poniť ꝓpter aliq̄ dicta ariſtotelis vt puta oratione ꝛ loco.

Dupliciter quicq3 in predicamento ponitur.

Aliq̄d ꝑ ſe ꝑ accidēs ꝛ reductiue in ꝑdicamento ponendū3 eſſe.

Decē ſunt predicamēta de quorū ſufficiētia in calce ꝑdicamētoꝝ pſcrutabitur ſcilicet ſubſtantia: quātitas: qualitas: ad aliquid: actio: paſſio: ſitus: ꝛ habitus: vbi ꝛ qn̄. Que per hanc orationē ſeriatim cognoſcunť Ariſtoteles: magnus: princeps philoſophoꝝ: docet fatigatus: ſedens: hodie: in ſcola: coronatus.

Ariſtoteles.

Primū predicamentu3 eſt ſubſtantia ꝯgruentie pro ordine applicari phr. Sed rōnes modice preterq̄ de ſubſtātia que ceterorum predicamentoꝝ eſt baſis. Alia tria ꝑdicamenta ſequuntur quia difficiliora ſex vltima ſub epithomate perſtrinxit ariſtoteles q̄ cumulatius extendebat gilbert9 porretan9 q̄q̄ noſtri les illā doctrinā aſpernentur. Iſte termin9 ſubſtantia biſariā accipitur prime intentionaliter ꝛ ſcōe prime intentionaliter triſariā primā acceptionem in capite precedenti meminimus. Secundo ſubſtantia eſt res per ſe exiſtens vel apta nata per ſe eſſe paro exiſtētis naturaliter et de ſecunda acceptione dictū eſt in ꝑdicabilib9. Ex qua ſequiť q̄ nō oē per ſe exiſtens eſt ſubſtātia nec omnis ſubſtantia eſt per ſe exiſtens primu3 patet de albedine in ſacramēto euchariſtie. Secundū patet de forma bouis. Secundo ſequitur q̄ quelibet pars ſubſtātie eſt ſubſtantia. Tertio ſequiť q̄ cumulus lapidū nō eſt ſubſtātia. Quarto ſequitur q̄ aliq̄ res ſunt nō ſubſtantie ꝛ poſtea eede3 ſunt ſubſtantie patet de partib9 ſeparatis poſtea cōiunctis. Hoc lucet in duabus guttis aque ſeparatis q̄ coniuncte ſunt ſubſtantia ꝛ econuerſo poteſt poni propoſitio ponitur naturaliter propter albedinem ꝛc.

Subſtantiam biſariam capi.

Contra hoc arguitur ſeparatur albedo ad ymaginationē ab omni ſubiecto ꝛ relinquatur nature ſue q̄ro vtrū annihilať vel poteſt manere in rerum natura. Ad hoc argumentum haberet ariſto. dicere q̄ caſus inuoluit repugnantiā ꝛ dato caſu annihilareť ꝛ ſi annihilatio ſit impoſſibile naturaliter eēt eſt caſus qui hoc infert. Tertio mō ſubſtātia eſt res per ſe exiſtens vel pars que pōt eſſe ſubiectū accidētis ꝛ hoc mō deus nō eſt ſubſtātia. Et ſic ſoluuntur auctoritates ſanctoꝝ deū nō eſſe ſubſtantiā aſſerentes. Iſta acceptio pēdet ex vi vocabuli ſemꝑ vltima eſt inferior ad precedentē. Subſtātia ſecunde intētionaliter ſignificat terminos in predicamento ſubſtantie ponibiles ꝛ ſecerniť in ꝑmam ꝛ ſcđam ſubſtātia ſcōe intētionaliter non eſt ꝑdicamentū ſed ꝛ ptie ita de oībus ꝑdicamētis dicať. Quātitas ſcōe intentionalr ſignificat terminos de ꝑdicamento quantitatis ꝛ ſit9 terminos de predicamento ſitus ꝛ diſariā taliter in oībus aliis ꝑdicamētis. Ex quo patet iſtā eē diſtinguendā ſubſtātia eſt ſubſtantia q2 vel vtrūq3 extremū capiť prime intētionaliter: vel vtrūq3 ſcōe vel alterū prime alterū ſcōe ꝛ hoc dupliciter facile eſt practicari. Sed mod9 ſignificandi predicamenti ſubſtantie eſt abſolute ſignificare ſubſtantiā ꝛ incomplexe. Queris que res ē modus ſignificandi predicamenti ſubſtātie. Reſpōdetur q̄ quilibet terminus ponibilis in predicamento ſubſtantie eſt modus ſignificandi predicamenti ſubſtantie. Ex quo ponuntur correlaria. Quorum primu3 eſt. Mille ſunt modi ſignificandi predicamenti ſubſtantie correlariū ꝓbationis non eget. Secundum correlariū hec conſequentia eſt nulla modus ſignificandi predicamenti ſubſtantie non conuenit huic termino homo: ergo hic terminus non ponitur in predimencato ſubſtantie. Sed ſic argumentaberis nullus modus ſignificandi predicamenti ſubſtantie huic notioni conuenit ergo hec notio non ponitur predicamento ſubſtantie. Tertio ſequitur q̄ modus ſignificandi predicamēti ſubſtantie eſt modus ſignificandi predicamēti q̄titatis patet hec vox corpus ē modus ſignificandi predicamenti ſubſtantie ꝛ hec vox corp9 eſt modus ſignificandi predicamenti quantita

Ariſtoteles.

Modus ſignificandi ſubſtantie.

Primum correlariū

Secūdu3 correlariū

tis igitur. ¶ Quarto ſequitur ꝙ modus ſignificandi predicamenti ſubſtātie ponitur in predicamento ſubſtantie patet expoſitorie per hunc terminū hō. ¶ Quinto ſequitur ꝙ modꝰ ſignificandi predicamenti ſubſtantie inheret modo ſignificandi eiuſdē ꝑdicamenti hoc lucet in hoc ſcripto aīal in quo nigredo eſt modus ſignificādi predicamenti ſubſtātie ꝛ inheret ſcripto ſubſtantiali ſed oratio explicans modū ſignificādi predicamenti ſubſtantie antecedit ad terminū eſſe in predicamento ſubſtātie ꝛ ipſa perempta interimitur terminus de eſſe in predicamento ſubſtantie ꝛ ita de alijs predicamentis dicatur. ꝙ ille terminus pedalitas eſt modus ſignificādi predicamenti quantitatis et in foro modꝰ ſignificandi predicamenti vbi. Ceterū aduerte extendendo nomen ſubſtantia differētias amplectitur ſubſtantiales ꝛ eodem modo prima ꝛ ſecunda ſubſtantia.

Pria ſubſtantia. ¶ Prima ſubſtantia eſt que ꝓprie ꝛ maxime ſubſtare dr̄ hoc eſt illud ꝙ maxime ſubijcitur in ꝑdicatione directa eſt prima ſubſtantia vel ſic. prima ſubſtātia eſt que nec in ſubiecto eſt nec de ſubiecto dicitur chimera excluditur per genus diffiniti. Quid eſt eſſe in ſubiecto ꝛ dici de ſubiecto ante enarrauimus.

Secunda ſubſtātia. ¶ Secunda ſubſtātia eſt ſpecies vel genus ſub quo quidditatiue continetur prima ſubſtantia.

¶ De proprietatibus ſubſtantie.

Pria ſubſtantie ꝓprietas. His viſis dicendū eſt de cōditatibus ꝛ ꝓprietatibus ſubſtantie. Pria eſt. Cōe eſt oī ſubſtantie in ſubiecto nō eē qꝛ eſſe in ſubiecto ꝯpetit ſolū accidēti hoc patet de pmis ſubſtātijs ꝑ diffinitionem prie ſubſtātie. de ſcdis aūt patet inductione ꝛ ſillogiſmo. Inductiue ſic hō nō eſt in ſubiecto: equus nō eſt in ſubiecto et ſic de ſingulis ergo nulla ſecunda ſubſtātia eſt in ſubiecto. Sillogiſmo ſic nihil eorū q̄ ſunt in ſubiecto predicaẗ noīe ꝛ ratione de ſubiecto. ſed oīs ſecunda ſubſtātia ꝑdicatur noīe ꝛ ratione de ſubiecto. ergo nulla ſecunda ſubſtantia eſt in ſubiecto. Hoc autem non eſt propriū ſubſtantie. ſꝫ etiam differentie cōpetit. ꝛ hoc intelligiẗ de differētijs ſubſtantie. Nec eſt inſtātia de partibꝰ ſubſtantie que ſunt in ſuo toto ꝛ ideo videntur eſſe in ſubiecto: qꝛ alius eſt modus eſſendi in vt accidens in ſubiecto: ꝛ alius ſicut ps eſt in ſuo toto vt pꝰus patuit.

ij Secunda eſt oībus ſecundis ſubſtantijs ꝛ differentijs eaꝝ cōuenit vniuoce predicari de primis. Hec eñ oīa predicantur de primis ſubſtantijs noīe ꝛ ratione. quare vniuoce ꝑdicanẗ.

iij Tertia eſt oīs. pria ſubſtātia ſignificat hoc aliqd. i. indiuiduū ꝛ vnū nūero. Sed ſcda ſubſtātia vr̄ ſignificare hoc aliqd ſub appellationis figura eo ꝙ ē in pria ſubſtātia. vel etiā ꝺ eſſentia eiꝰ. nō tñ ſignificat hoc aliqd. ſꝫ potiꝰ q̄le qd ſiue qd cōe. nō eñ illō quod ſignificaẗ per ſecundā ſubſtantiam eſt vnum numero ſicut illud qꝺ ſignificatur per primā ſubſtantiam.

Quarta proprietas ſubſtantie nihil eſt cōtrariū. Sꝫ hoc nō eſt propriū ſubſtātie. qꝛ non cōuenit ſoli ſubſtantie. ſed etiā q̄titati et quibuſdam alijs. iiij

Quinta ꝓprietas eſt ſubſtantia non ſuſcepit magis neqꝫ minus. Non enim dico ꝙ vna ſubſtantia nō magis ſubſtat q̄ alia ſed dico ꝙ vnaqueqꝫ ſubſtantia ſecundū eſſe ſuū non intendiẗ neqꝫ remittitur vt albū quandoqꝫ eſt magis album quandoqꝫ minus albū. Sortes vero nō eſt magis homo vno tpe q̄ alio. nec magis hō q̄ plato. v

Sexta ꝓprietas eſt proprie ꝓpriū eſt ſubſtantie cuꝫ ſit vna ꝛ eadē nūero ſꝫm ſui mutationem eē ſuſceptibilem contrariorum vt idē homo aliqñ eſt albus aliquando niger: aliquando calidus. aliqñ frigidus. aliquādo prauus. aliquando ſtudioſus. Neqꝫ eſt inſtātia de oratione. quoniā licet hec eadē ořo ſortes ſedet aliquando eſt vera. aliqñ eſt falſa. tamen non eſt ſecundū ſui mutationem: ſed ſecundū mutationē rei. vt qꝛ ſortes ſedet vel currit. Et ideo nota ꝙ verū ꝛ falſum ſunt in rebꝰ vt in ſubiecto: et ſūt in oratione vt in ſigno. Vñ equocaẗ modus eſſendi in cum dicitur verū falſuꝫ eē in rebus ꝛ in oratione. vj

Suſceptibile equiuocum eſt. Silr̄ equiuocatur ſuſceptibile. cū dr̄. res ē ſuſceptibilis veri ꝛ falſi. ꝛ ořo eſt ſuſceptibilis veri ꝛ falſi. Sicut equocaẗ ſuſceptibile: cū dr̄ vrina ē ſuſceptibil' ſanitat;. ꝛ aīal ſuſceptibile ſanitat;. Hec eñ ſuſcepit ſanitatē. qꝛ ſcat eā illud ꝺo qꝛ ē ſubiectū eiꝰ ꝛ ita hoc proprium nō cōuenit ořoni ſed ſoli ſubſtantie.

Pria ſubſtantie cōditas. ¶ Sequunẗ ꝓprietates ſubſtātie. Quaꝝ prīa ē cōe ē oī ſubſtātie in ſubiecto nō eē hec ꝓprietas ꝛ de rebus: ꝛ de terminis pōt exponi. De rebus ſic eē ꝛ nulli ſubiecto inherere ꝓpriū ē ſubſtātie ꝛ hoc ariſtotelice cuiꝫ ſubſtātie ꝛ ſoli ꝯuenit forma ꝓprie nō iheret. ſꝫ informat accidens ſuapte natura inheret. Nec de albedine in ſacramento eucariſtie naturalr̄ loquendū

eſt. Sʒ ſcđm veritatem ſic legeť iſta ꝙ eē ꝛ nulli ſubiecto inherere niſi ꝙ actus ſuo ſubiecto nec aptitudinē inherere ē ꝓpꝛiū reſpectu ſubſtātie et ꝙ ꝙ ſubiectū ſupponit determinate capiať diſtributiue qꝛ naturalr̄ albedo manus in ſubiecto nō eſt. Scđe intētionalr̄ ſic: nullus terminus de ꝓdicamento ſubſtantie ꝓdicatur accidentalr̄. Nec valent obiectiōes tales: albū eſt hō. hoc eſt humanū demonſtrādo effectū hoīs. Albedo eſt color: ꝑ quā nō ꝓdicatio de qua eſt ſermo In ſcđa humanū nō eſt de ꝓdicamēto ſubſtātie. In tertia color ꝓdicať accidentaliter iſta eſt accidētalis demōſtrata albedine hoc eſt color non exiſtimandū eſt ariſtotelē velle dicere abſtracta tertie ſpeciei qualitatis terminos abſolutos. ¶ Secūdo diciť ꝙ eſto ſuū cōcretū eiuſdē predicamenti ꝓdicať accidētalr̄ ꝛ ħ ꝯſīa eſt nulla coloratū in iſta albū eſt coloratum nō predicať accidentalr̄ ergo nō eſt in ſubiecto qꝛ eſt in ſubiecto hic ſortes eſt coloratus. Sʒ hoc ſolū nō cōuenit ſubiectis ſed etiā differētiis vbi differentias pro terminis capi oportet.

ij Accidēs ¶ Secūda ꝓpꝛietas eſt. commune eſt ſecūdis ſubſtātiis ꝛ differentiis earū ꝓdicari vniuoce de primis. vniuoce nō diſtinguitur cōtra equiuoce ſed contra denominatiue.

iij Quid ſignificare hoc aliqđ et quale quid. ¶ Tertia ꝓpꝛietas oīs ſubſtātia vr̄ ħ aliqđ ſigīre pꝛīe ſubſtātie ſignt ħ aliqđ. Scđe quale qđ ſigīre hoc aliqđ eſt abſolute et ſinglarit̄ ſignificare ſubſtātiā quale qđ eā cōiter ꝛ abſolute repſentare. Iſte due propꝛietates vt licet terminis ꝛ non rebus congruunt.

iiij ¶ Quarta ꝓpꝛietas ſubſtātie nihil eſt cōtrariū hoc eſt termini de ꝓdicamēto ſubſe nō ꝯtrariant̄ neq̄ res ſigīe ꝑ terminos de ꝓdicamento ſubſtātie aduerſant̄. Acceptiones contrarietatis poſterius note euadent.

v ¶ Quinta ſubſtātia non ſuſcipit magis neq̄ min' hoc eſt ꝑ terminis nullus eīm termin' de ꝓdicamēto ſubſtātie ꝓdicať cum iſtis aduerbiis magis ꝛ minus qꝛ ſola adiectiua quoꝛum ſignificata poſſunt augeri vel minui ꝓdicantur pro rebus ſic ſubſtantia in ſua eſſentia nec intenditur nec remittitur.

vj ¶ Sexta ꝓpꝛietas maxime ꝓpꝛiuʒ eſt ſubſtātie cū ſit vna ꝛ eadē nūero ꝙ vicaſſim ſit ſuſceptiua ꝯtrarioꝝ vbi maxime aduerbialr̄ vl̄ adiectiue capi pōt. Si aduerbialr̄ ita ꝙ dicať ꝓpꝛiū quarto mō tūc dicať ꝙ de' nō eſt in predicamēto. ¶ Ex iſto pʒ ꝙ lumē nō eſt ſucceſſiue clarū et obſcurū ſʒ luminis ſubiectū. ¶ Scđo ſequiť ꝙ ſimilitudo nō ē relatio albedini inherens qua vna albedo eſt alteri ſiſis. ¶ Tertio ſequiť ꝙ albedo in ſacramēto eucbariſtie nō inheret quantitati ꝑter rationē effingere eſt ſubiectum quod ꝛ ſubiectum quo vltimatū vel nō vltimatū vel hoc aſſerere reſpectu accidentiū relatiuorum capitulo quarto patebit.

¶ Sequitur tertium capitulum.

Quantitatis diuiſio. Quid cōtinua q̄titas. Quātitatis aliō cōtinuū aliō diſcretū. Quantitas continua eſt cuius partes copulātur ad eūdē terminū cōem: vt partes linee terminātur ad punctū. Eſt aūt diſcreta quātitas: vt numerus ꝛ oꝛatio. Quid diſcreta. Vñ due ſunt ſpēs eius. Nō eīm eſt in numero aliqs ꝯterminꝰ cōis ad quē partes eius copulant̄ vt in decem qnq̄ ꝛ qnqʒ aut tria ꝛ ſeptē ad nullū terminū copulantur ſed ſemꝑ diſcreta ſunt. Eſt autē numerus multitudo ex vnitatibus aggregata. Numeri deſcriptio. Silr̄ in ōrone ſyllabe nō copulant̄ ad aliquē terminū cōmunē: ſed vna queq̄ʒ ſeparata eſt ab alia. Quātitatis ꝯtinue alia linea: alia ſuperficies: alia corpus: alia tēpus: alia locus vñ eiꝰ ſunt qnqʒ ſpēs. Cōtinue q̄titatis ſpecies. Qđ autē linea ſit quātitas cōtinua pʒ: qꝛ partes eius copulant̄ ad aliquē terminū cōmunē puta ad pūctū: partes ſupficiei ad lineā partes corꝑis ad ſupficiē: ꝑtes tꝑis ad nūc: vt ꝑteritū ꝛ futurū ad pꝛſens. ꝑtes āt loci ad eūdē terminū copulant̄ ad quē corꝑis ꝑticule copulāt.

Poſitiōes q̄titatis. Circa entitatē quātitatis volitant poſitiones. Quaꝝ prima eſt priſcoꝝ theologoꝝ ſententiū quālibet quātitatē a ſubſtantia ꝛ qualitate differre. ¶ Alia eſt huic extrema nō ponēs pluralitatem ſine neceſſitate quātitatē cū re quanta vel rebus quātis eſſe idēptificatā aſſerit. ¶ Tertia vtriuſq̄ cōtradicit ꝛ vtriq̄ particulariter applaudit: ſed iſta egent maioꝛi indagine ex philoſophia ꝛ mathematica ꝙ hic de eis ꝯtractare. Quicquid ſit ſecundā poſitionē ſolā eſſe credo veram. Sed intelligere tertiā nō inutile eſt ꝓpter multa in philoſophia. ¶ Vñ in primis notādū eſt ꝙ nulla quātitas ꝯtinua eſt ſubſtātia vl' qualitas: ſed eſt accidens ſubſtantie corporee inherens quo ſubſtātia denoīatur quāta quēadmodum paries albedine circūamictus albus cēſeť. ita ꝙ ſecluſa quātitate ꝯtinua ſubſtātia nō eſſet quāta ſaltē ꝯtinua. ¶ Argumētū antiquū Egidij romani eſt. ſi tota quātitas cōtinua ab vno ligno quanto ſepararetur quidnam foret de illo ligno. Egidij romani argumentū. Silr̄ ſi ſepareť tota quātitas a ſpera terre videtur ꝙ oēs partes terre penetratiue ſe haberent poſtq̄ quātitas eſt cauſa quare aliqđ alicui reſiſtit. poſtea quātitas ꝯtinua diuiditur. nā quedā eſt ſucceſſiua qđā eſt ꝑmanēs. Et rurſus ꝑmanēs tripharie ſcindiť. nā aliqua hʒ vnā dimenſionē tm̄. ſ. lōgitudinē q̄ eſt ꝛ latitudinis et craſſitudinis expꝰ ꝛ hāc lineā vocāt. Diuiſio quantitatis ꝯtinue. Alia duas dimēſiones ſolū ſibi vēdicat. ſ. lōgitudinē ꝛ latitudinē que ab omni ꝓfunditate immunis eſt ꝛ hāc ſupficiē vocitāt. Tertia eſt quātitas continua trinam habens dimenſionē ſ. lōgitudinē: latitudinem: ꝛ ꝓfunditatē hec corpus vulgo dr̄. Propterea hec ponuntur qꝛ ſupficies terminat corpus. linea ſupficiem. ꝛ punctū lineam.

¶ Pūctum eſt accidens indiuiſibile terminatiuū linee ita ꝙ qlibet linea recta duo habet pūcta extrema impartibilia et in qualibet parte linee ſunt infinita pūcta ſʒ nulla duo ſunt immediata. Sʒ immediate poſt pūctū

ſequitur punctū gratia exempli.do vnā lineam pedalē cuius puncta terminātia.a.b.immedia te poſt a ſequitur vnū punctū: ⁊ quocūq̧ puncto dato poſt a.inter ipſum ⁊ a ſunt infinita pūcta: ita q̄ q̄n quis partit linea diuiſio cadit ſup pun ctū: ita q̄ corrūpit vnū pūctū ⁊ pducunt duo no ua: crede ſi volueris: iſtud pōt colorari de pūctis per vnū bonū ſophiſma de corpore pure ſperico poſito ſup corpus mere planū argumētū eſt eu clidis ⁊ nō ſophiſticū ad ſuū ppoſitū metaphiſi ce tn̄ eſt ſophiſma. Sed ad iſtū caſum dico q̄ cor pus ſpericū nō tāgit corpus planū: ſed de hoc vi

Duobus modis ali qua ſe tan gere pn̄t.

dent mirabile. Aliqua ſe tāgere pn̄t duob' mo dis capi. Uno modo ſic. q̄ talia corpora per nul lam potētiā poſſunt eſſe ppinq̄ora ſeruatis eoꝝ figuris ⁊ hoc modo ſe tangunt. Alio modo q̄ ali qua determinata pars ſm lōgitudinē corporis plani tāgat ſm longitudinē a parte adequata ei reſpōdente in corpore ſperico. hoc modo non ſe tangunt. Ex fluxu puncti cauſat linea hoc eſt ſi vnū impartibile de termino in terminū pgre deret relinquēdo veſtigiū retro ſe pducit longi tudo ſine alia dimenſione ⁊ ſi ymaginarie fluat linea in latū ſuperficies euadet. Et rurſus ſi ſu perficies ſm profunditatē moueat producet cor pus de pdicamēto quātitatis mō a tergo relin quatur veſtigiū. Eo pacto euclides ymaginatur corpus piramidale ex fluxu trianguli euadere. ⁊ hec ſufficiunt ad intelligentia poſitionis.

¶ Preterea notādū eſt q̄ pre dicamentū q̄titatis eſt iſte termin' q̄titas vo calis ⁊ mētalis ⁊ ſcriptus ſupponēs pro re vel re bus ꝯnotādo q̄ habeat vel habeāt plēs partes.

Cōtinua.

¶ Quātitas ꝯtinua eſt genus ſubalternū p ali quo ſupponēs ꝯnotādo q̄ partes copulent ad punctū ſiue diuiſibile ſine impartibile parū cu

Diſcreta.

re eſt logico. ¶ Quātitas diſcreta ſupponit p re vel reb' ꝯnotādo q̄ hēat plēs ptes inter q̄s aia diſcernit. Ex iſtis ſequunt ppōnes. ¶ Prima ē. Ois quātitas eſt diſcreta. ¶ Scōa eſt quātitas diſcreta ⁊ quātitas ꝯuertunt. Tertia eſt. quāti tas eſt genus ad diſcretū ⁊ nō cōtra. Prima pba tur. Ois quātitas ꝯtinua vl' diſcreta eſt diſcreta: ⁊ ois quātitas eſt ꝯtinua vl' diſcreta ergo ⁊c. minor pꝫ: q2 pdicat diſiūctū ex mēbris de gn̄e. Nec ob ſtat diſiūctū ſpecierū de colorato. maior pꝫ. ois quātitas ꝯtinua hꝫ plēs ptes inter q̄s aia pōt di ſcernere. g eſt diſcreta ergo maior clara. Scōa p poſitio ſequit ex pma. Tertia lucet p ꝯnotatum termini quātitas. ¶ Quātitas ꝯtinua hꝫ ſpēs li

Quid li nea.

nea ſupficies corp' locus ⁊ tps. Linea eſt lōgitu do ſine latitudine ⁊ pfunditate: ſic dicit Eucli des in pncipio elemētoꝝ nobiliſādo. linea longi tudinē ꝯnotat ⁊ nō latitudinē neq̧ pfunditatē.

Quid ſup ficies quid corpus.

Supficies eſt lōgitudo cū latitudine ſine pfun ditate. Corp' lōgitudo ⁊ latitudo cū pfundita te. Iſta de actib' exercitis loco ppōnū de actib' ſignatis capi debēt. Linea hꝫ iſtas ſpēs leuca mi liare ſtadiū vlna. Supficies hꝫ iſtas ſpēs iuger arpentū cultores agroꝝ ad duas dimenſiones aſpicientiū: quarta ſpecies eſt tēpus accidēs ſuc ceſſiuū talis nature q̄ q̄n aliqd inſtans ꝯtinua tiuū partiū eius eſt tūc ipſum exiſtit ianuarius eſt: q2 dies iouis immediate pcedēs februariū ē hec ſeptimana ⁊ hec ſeptimana ⁊ hec ebdoma da ⁊ hec ebdomada ſunt demōſtrādo ebdōadas reuolutas cū hac ꝫ dies mercuriū nō ē: q2 nullū inſtās ꝯtinuatiuū ptiū ei' ē. q̄ꝫ ps hui' mēſis ē

⁊ p hoc nō differt res ſucceſſiua a re pmanente. q2 ptes nō ſimul manēt: ſꝫ q2 pterite nō expectāt ptes futuras ex natura rei. ſec' ē de calore parti bilr genito ⁊ q̄ṗ pores corrūpant ſubſequētib' poſteriorib' nihil ꝯcludit. q2 nō ē ex natura rei ſꝫ ſupnaturalr hoc fit. Ei' ſpēs ſunt ānus: dies ⁊ mēſis ſeptimana. Locus ſm cōiter loquētes po nit i pdicamēto relatiōis. opinionē vulgarē in hoc imitatus ē philoſophus quā ſpēm miſſam fa cit in prima philoſophia. rurſus q̄titas diſcre ta binas ſpecies vſurpat nūerū cū orōne. Nūe rus ſupponit p aliqb' ꝯnotādo q̄ ille nūerent ab aial intellectiua. ppterea inqt Ariſtote. iiij.

Ariſtote. iiij. phiſicorum.

phiſicoꝝ. ſi aia nō eſt nūerus nō ē. ſic ꝯnotatio hui' termini nūer' ē arctior. ꝯnotato diſcrete. q2 eſt rōne diſcrete q̄ ptes nūerent ab aia intel lectiua. ſꝫ ſufficit a quis aia. hinc ē adagiū truti natū gallina multitudinē pulloꝝ dignoſcit: ſed nō nūerū nihil nūerat niſi aia intellectiua vl' eā hns. Orō vicē alteri' ſpēi innolare ſupplet. vl' di catur cū cōiter loquētib' q̄ orō eſt in hoc pdica mēto p accn̄s. Sꝫ hoc nō eſt neceſſe q2 exemplo

Exemplo rum nō re quiritur veritas.

rū nō requirit vitas. Ariſtoteles geminū exem plū diſcreti partit vt q̄nq̧ ⁊ q̄nq̧ tria ⁊ ſeptē inſi nuādūq̧ nūerus denari' ex partib' aliqtis pſi ſciſcit. quēadmodū eſt q̄nq̧ ⁊ ex ptib' nō aliquo tis vt ſeptē ⁊ tria. ponūtur ppōnes conſonātes opinioni q̄ q̄titatē rē quātā aſſerit. ¶ Pria pū

Prima p poſitio.

ctū ē linea ſupficiei ⁊ corp': ſꝫ differt rōne pūctū q2 terminat ꝯtinuat ⁊c. ¶ Scōa ppoſitio pūcti

Secūda.

ē pūctū h' pꝫ. cū pūctū ſit ptibile nō dat vltima ps q̄re modis debebit eē pūctū aſpiciēdū eſt ad rei magnitudinē. ¶ Tertia ppō. denari' ⁊ terna

Tertia.

rius ſunt eiuſdem ſpeciei pbatur demōſtrando duos boles ex vna parte tres ex altera iſti ſunt eiuſdē ſpēi ⁊ iſti ſunt binarius et ternarius igit ſed nō ſunt eiuſdē ſpeciei ſpāliſſime pdicamēti q̄titatis hn̄ duo termini. ¶ Qarta ppō bina

Quarta.

ri' ⁊ ternari' ſpecie differūt hoc claret. ¶ Quin

Quinta.

ta aliq̄ quaternitas mouet motibus ꝯtrarijs. Probat: ſint q̄ttuor boles quoꝝ vn' moueat ad oriētē alter ad occidētē ⁊ ita de alijs duob': iā il le q̄ternarius mouet motib' cōtrarijs. Cū quo ſtat q̄ nihil mouet motib' cōtrarijs. Eodē mō pbari pōt q̄ q̄titas diſcreta accidētalis ē in q̄t tuor ſubiectis: patet de accidentibus quattuor ſubiectis inherētibus tn̄ nullum accidēs eſt in duobus ſubiectis. ¶ Sexta propō aliq̄ eſt q̄ti

Sexta.

tas diſcreta q̄ nec eſt ſubſtātia nec accn̄s nec ſub ſtātie nec accn̄tia. pꝫ de noticia vni' āgeli ⁊ ipo met ſꝫ illa q̄titas eſt ſubſtātia ⁊ accidētis. ¶ Ul tima ppoſitio. deus eſt q̄titas ⁊ ſcā trinitas. er go eſt numerus ⁊ ex conſequente quantitas.

¶ Sequuntur proprietates quantitatis.

Proprie tates q̄ti tatis.

His viſis dicēdū ē de pprie tatib' q̄titatis. Pria eſt: quātitati nihil ē cōtrariū. vt bicubito tricubuto: vel ſupficiei nihil eſt cōtrariū: q2 cōtrarietas primo ineſt qualitatibus: nō oibus: ſed quibuſdā: q̄titatis aūt nō eſt qualitas. quare ſequit q̄ contrarietas non eſt in quantitate. Item quātitas nō ſuſcipit magis neq̧ minus: non enī vna linea eſt magis linea q̄ alia nec numerus

ternarius eſt magis nũerus ꝙ binari⁹.ꝛ ſic de alijs. Item ꝓpꝛiũ eſt quantitati ſcḋm eam equale vel inequale dici: vt vn⁹ numer⁹ eſt eq̃lis vel ineq̃lis alteri nume ro:ꝛ vnũ corp⁹ eſt eq̃le vel ineq̃le alteri ꝛ vna linea eſt eq̃lis vl' ineq̃lis alteri linee.

Quantitatis ꝓpꝛietates.

Tres ſunt quãtitatis ꝓpꝛietates. quaꝝ pꝛla eſt. Quãtitati nihil ẽ ꝯtrariũ ſcḋe intẽtionalr cuilibet termio ꝑdicamẽti q̃titatis cõuenit pꝛime intẽtionalr ſic q̃titas ſcḋm rõnẽ q̃titat⸗ nulli ꝯtriaꝶ rõne q̃titatis.qꝛ de ꝑ accñs q̃ eſt quãtitas alicui ꝯtrariaꝶ. ¶ Scḋa ꝓpꝛetas.q̃titas nõ ſuſcipit magis nec min⁹ ſcḋe intẽtionalr termĩ de ꝑdicamẽto q̃titatis nõ ꝑdicanꝶ cũ iſtis aduerbijs mag⸗ ꝛ min⁹ ꝓme intẽtionalr nõ intẽdiꝶ nec remittiꝶ niſi de per accñs. vtputa q̃ eſt q̃litas: ¶ Tertia ꝓpꝛietas ꝓpꝛiũ eſt quãtitati ſcḋm eã eq̃le vel ineq̃le dici vbi hoc diſiunctũ dicat aptitudinẽ et ineq̃le poſitiue ſumitur et non priuatiue.

¶ Sequitur arboꝛ quantitatis.

Quantum.	Continuum.
Linea.	Linea recta.
Linea canabi.	Hec linea canabi.

¶ Sequitur quartũ caput de relatione.

Relatiuoꝝ diffinitio.

Ad aliq̃d vero talia dicunꝶ q̃cũq; hoc ipm quod ſunt alioꝝ dicũtur vel quõlibet aliter ad aliud vt duplum dimidij duplum et dimidium. pater filij pater filius patris fili⁹ vel ſub habitudine alterius caſus vt maius minoꝛe maius:ꝛ minus maioꝛe minus. ꝛſil'is ſil'i ſil'is vicinus vicino vicinus. Relatiuoꝝ tres ſunt ſpẽs.

Tres relatiuoꝝ ſpecies.

Quedã dicunꝶ ſecũdũ equiparentiam vt ſunt q̃cunq; eodẽ noĩe dicunꝶ. vt ſil'is ſimili ſil'is. equalis equali equalis.ꝛ vicinus vicino vicinus Alie ſcḋm ſuppoſitionẽ dicunꝶ vt duplũ triplũ qꝛ iſta ſupponuntur alijs ſicut dñs ſeruo ſuperponitur. Alia v̇o ſcḋm ſuppoſitionẽ. vt ſeru⁹ domino ſupponitur.ꝛ filius patri ꝛ dimidium duplo et duplo dimidium.

Ariſtoteles hoc pꝛedicamentũ imediate poſt quãtitatẽ ſtabilimit:vt dicenda dictis cõtinuaret. In tertia ꝓpꝛietate q̃titatis dictũ eſt ꝓpꝛiũ eſt q̃titati ee eq̃le vl' ineq̃le ꝛ ille notiones ſunt de h̓ ꝑdicamẽto ita dicit Boeti⁹.

Boetius

Cetez deceptati ꝯ eſt de entitate relatiõis. Reales dicti

Quare reales ſic dicantur.

qꝛ rerũ multiplicatores aſſerũt relationẽ a fundamẽto ꝛ termio diſtingui. Et relatio realis intrinſec⁹ adueniẽs ſolũ ponitur in h̓ ꝑdicamẽto. Sꝫ relatio accidẽtaria quã extriſec⁹ adueniente vocãt ſtabilimentũ in ſex vltimis ꝑdicamẽtis nãſciſcꝶ. Ad ꝓpoſitũ ſi ſoꝛte pr̃e eſt pr̃nitas qua denolaꝶ pr̃ quẽadmodũ pr̃: quẽadmodũ paries alb⁹ ab albed.ne.et ſi hẽat octo filios octo pr̃nitates hr̃e neceſſe eſt ſed nõ eſt octo pr̃es quia ad multiplicationẽ abſtracti nõ ſeq̃tur plurificatio cõcreti e regiõe in platone filio ẽ filiatio q̃ plato denolaꝶ filiꝯ pari foꝛma in albedine panis in ſacramẽto eucharĩtie ẽ ſil'itudo qua ipa ſil'is vocitaꝶ albedini rome. ¶ Eodẽ mõ de eq̃litate in eq̃litate ꝓpoꝛtione diſtãtia ꝓpinq̃tate fraternitate et alijs dicaꝶ. Pꝛobatur poſitio ꝑ argumẽtũ cõe q̃cunq; due res ſi hñt quarũ vna manet altera nõ manẽte diſtinguiꝶ realr ſed ſoꝛtes ꝛ pr̃nitas ſunt hmõi igiꝶ. Rñdeꝶ ꝙ maioꝛ implicat cũ minoꝛe argumentũ inſup ꝓbaret deũ ꝛ gubernatorẽ mũdi diſtingui realr qḋ ꝯtrereꝶ nemo h̓ ꝑſpicuũ eſt ponẽdo ꝙ annihilet mũdũ. ¶ Scḋo arguitr. ſil'itudo diſtinguiꝶ a re ſil'i ꝑ ypotheſim ponãtur due albedines in duob⁹ ſubiect⸗.quarũ a. ſit intẽſa vt octo b. vt q̃ttuoꝛ remittaꝶ continuo a.ad quartũ gradũ albedinis. tũc arguiꝶ ſic. hec albedo remittiꝶ et hec albedo ẽ ſil'itudo a.ad b. ergo ſil'itudo a:ad.b.remittiꝶ. ꝯña eſt ſillogiſm⁹ expoſitoꝛi⁹ et ꝯña bona ꝛ maioꝛ v̓a ergo minoꝛ eſt falſa. ¶ Rñdeꝶ ꝑ ꝓpõnes. Pꝛima ſil'itudo a. ad b.remittiꝶ patꝫ ꝑ argumentũ factũ. Scḋa ꝓpoſitio nõ remittitur ſil'itudo a.ad.b. Tertia intendiꝶ ſil'itudo a.ad b. hoc ẽ ille q̃litates efficiũtur ſimilioꝛes ꝙ antea. Et ex illo patꝫ ſcḋa ꝓpõ. quarta hec ſil'itudo nõ intendiꝶ ſoꝛte dicis has equalere ſil'itudo intẽdiꝶ ꝛ intẽdiꝶ ſil'itudo cum vna ſit ꝯuertẽs alteri⁹ et ꝫ. ¶ Rñdeꝶ ꝑ ꝓpõnes pꝛla iſta ſic cõuertiꝶ ſil'itudo intẽditur qḋ intendiꝶ eſt ſil'itudo. Scḋa ꝓpõ. intẽdiꝶ ſil'itudo ꝯuertitur in hãc qḋ intẽditur ſil'itudo eſt ſil'itudo: vt manet ſimilis appellatio vbiq; et ex illo infiçiꝶ ꝙ equaleant eſt ꝯ ꝙ cõponãtur ex ſil'ibus extremis. Tertio arguiſt de diſtãtia. ſꝫ breuiter pono ꝓpõnes. ¶ Frequẽter diſtãtia ẽ maioꝛ ſed ẽ minoꝛ diſtãtia ꝓpinq̃tas ẽ minoꝛ ſed maioꝛ ꝓpinquitas ꝓpoꝛtio octo ad quattuoꝛ eſt octo et dupla quẽadmodum vna cõgeries ad alterã eſt dupla ꝓpoꝛtio ſubdupla ẽ quattuoꝛ. Ex q̃b⁹ nõ ſequiꝶ ꝙ ꝓpoꝛtio dupla eſt ſubdupla reſpectu eiuſdem.

Quid ꝓpoꝛtio tripla.

ꝓpoꝛtio tripla eſt termin⁹ cõnotatiu⁹ pro aggregato ſupponẽs ꝯnotãdo ꝙ ꝑ qualibet vnitate rei ſignificate ꝑ coꝛrelatiuũ tres contineat Contra alios ſic arguiꝶ. cõiter a nolalib⁹ ij ĩdõ dicũtur: qꝛ nõ tñ multitudinẽ rerũ edificãt ſꝫ diſcrimẽ i noĩe hoc ẽ in termĩo aſtruũt q̃ circa terminiſſe interdũ vocanꝶ dicũt ꝙ relatio ꝛ fundamentũ diſtinguũtur.

Cur nolales ſic vocantur.

Hoc eſt iſti duo termĩ aĩal ꝛ pr̃nitas diſtinguũtur h̓ eſt diuerſimode ſignificãt. ꝓpterea in diuerſis ꝑdicamẽtis ſitũ habẽt. Separet de⁹ de potẽtia abſoluta pr̃nitatẽ a ſoꝛte cõſeruando ſoꝛtẽ ꝛ platonẽ: tũc queriꝶ vtꝝ ſoꝛtes eſt pr̃ platonis ꝛ ſi ſic ſupuacanea ẽ paternitas aſſignata. ſi nõ arguiꝶ in oppoſitũ ꝑ diffinitionẽ patris. Hic rñdeꝶ ab aliq̃b⁹ coꝛñ ꝙ caſus ẽ poſſibilis ꝛ tũc ſoꝛtes nõ eſt ampli⁹ pr̃. ſed rñſio cõis negat poſſibilitatẽ caſus: qꝛ poſitis fundamẽto ꝛ termio de neceſſitate ſeq̃tur relatio per q̃d nolis relatiõis intrinſec⁹ adueniẽtis. ꝑ maxima tenẽt nolales.

Nolalium maxime.

q̃cũq; due res diſtinguũtur ꝛ neutra eſt de⁹ vel ꝑs alteri⁹: deus põt quãcunq; illarũ cõſeruare altera coꝛrupta hoc negare nullo pacto q̃drat videre meo vllo ſano capiti. Quare aliĩ impoſitiões abſonas hoc negãtes ꝓdeſt de riſibilitate ꝛ de potenti҆s aĩe ꝛ de iſtis rõnib⁹ et pleriſq; alijs. Itẽ vel pr̃nitas eſt accidẽs diuiſibile vel indiuiſibile dãt ſcḋm queriũ vel ẽ in qua

libet pte patris. vel in aliqua et in aliqua non si in aliqua ex puta in pede pes eet pr: qz tale accidens denoiat in quo est subiectu. ¶ Respondet q est in toto patre cathegorematice et in nulla pte pris: sed hoc snia mea claudit zdictione. forte dicis sm oes noticia de' pot ponere in lapide et tuc erit qualitas i tota et nulla pte erit. ¶ Rndet q hoc est nō intelligibile. absurdu est dicere q q pducit albedinē vel calorē parisi' q duceret silitudinē in albedine et calore i india et corrumpēs nigredinē parisij tot silitudines corrupat i ethiopia ola illa sequunt postq albedo pisij albedini rome est silis h est p duas silitudines rebus silibus inherētes fateor q interdu sequuntur correlaria absona ex fundamēto efficaciter pbato vel multu ethopice hic añt radix ppōnis nulla est. Accedēdo ad litteras. ¶ Adaliqd ē vn' terminꝰ cōnotatiu' p aliq vel aliqb' supponens cōnotādo respectu ad se vel ad aliud sub habitudine alicui' obliq casus vt i relatiuis cōparatiue: vt vicin' viani vicinus suppositiōis vt pr filij pr. suppōnis fili' pris filius. Ex q pendet relatiōis triplex mēbru. spēs cōtente sunt idē et diuersum lz idem p tot supponat sicut ad aliqd nō obstāte est species ei' ppter cōnotatu termini huius pdicamēti a pori cognoscit p modu signdi a posteriori: qz apte rndet ad interrogationē hui' pdicamenti qd est quō se habet hoc ad aliud.

Quid ad aliquid:

¶ Sequitur de pprietatibus relatiōis.

Relatiōis cōitates

i Post hec sequūtur cōmunitates relatiōis. Prima ē: q cōtrarietas ē in relatiōe vt virtus est contraria vicio. cum vtrunq eorum sit ad aliquid. Hoc autem nō conuenit omni relationi. duplo eni nihil est cōtrarium

ij neq triplo. Scōa communitas relatiua suscipiunt magis et minus: vt sile dicit magis et min' sile et siliter inequale. Sz hoc nō cōuenit oibus relatiuis. Duplu enim non dicitur magis et minus duplu neq triplu neq pr. Pria pprietas. Relatiua dnr ad cōuertētiā: vt pr filij: pr fi-

Pria relatiuorz proprietas.

ij li': pris filius. Scōa pprietas. Relatiua sunt simul natura. simul eni sunt duplu

iij et dimidiu: pater et filius. Tertia pprietas. Relatiua posita se ponūt: et perēpta se perimunt vt si duplum est dimidiu est et cōtra. Item alia diffinitio relatiuorum talis est. Ad aliquid sunt quibus hoc ipsum eē est ad aliud quodāmō se habere. et hec diffinitio est propria relatiuorum.

Alia relatiuoz diffinitio.

iiij Quarta proprietas proprium est relatiuorum. q si quis diffinite nouerit vnum relatiuorum diffinite cognoscet et reliquu vt si quis diffinite nouerit qd sit duplum diffinite noscet id cuius est duplum necesse est enim in vtrorunq rationibus vtrisq vti.

¶ Prima proprietas est. relationi inest contrarietas.

¶ Scōa relatio suscipit magis et min'.

¶ Tertia relatiua dnr ad conuertentiā.

¶ Quarta relatiua sunt simul natura.

In multis istaru proprietatu extenditur terminus ad aliquid ad quodcūq concretu rl persbile ad abstractum vel ad aliquid aliud quo circa Aristo. bifariam adaliquid diffiniuit ita q dicit primam diffinitionem cōtinere substantiā hoc est terminos de pdicamēto substantie. vt homo humanitate homo: album albedine albu. Sed proprie capiēdo terminus in hoc pdicamēto locatur qui refert ad se vel ad alium neq concretu neq abstractum in istis pprietatibus parum ponderis est nisi in tertia ppterea nō abs re dixit Aristo. difficile est hanc materiam ptractare nisi sepius fuerit agitata ppterea subiungit dubitare de singulis nō est inutile quod duob' modis legitur. vno modo habere in qualibet materia dubiu non est inutile et hoc non intellexit vt patet de celo et de seipso. Alio modo nō est inutile formare dubitatiōe gratia exercitationis in singulis propositis. hoc q tāgit de quadratura circuli quā scibilem existimat q q scientia nec a brissone nec ab antiphōte inuēta est hoc potest intelligi. Ex quo ad aream et cōtentum vel quo ad circūferentiam circa primu insudauit archimenides sm phisice est satis facile dictu. licz nō punctualiter et geometrice supposita vna ppositione q si det vnus circulus habēs viginti duas partes imo necesse est quēlibet infinitas habere. auferatur vna vigesima scōa residui tertia pars est diameter circuli. Que triplata cum vna vicesima secūda producit lineam circulo equam ex qua prodit in lucem quadratum.

Dubitare de singulis nō est inutile.

¶ Circa litteram dubitatur.

Et primo circa tertiam pprietatem. non sequitur genus est ergo species est. tamen sunt adaliquid. ergo pprietas nulla cōsequētia tenet. minor patebit ex dicendis et maior probatur. qz si iste terminus substantia est sine alio termino: iam genus est et nulla species quod ostenditur per diffinitionem generis in qua si predicatur dicit aptitudinem substantia est genus nō dicit actu vt notu est. ¶ Scōo arguit ad idē nō seqt. pr est ergo filiꝰ est. et tn sunt de hoc pdicamento igit. maior ptz. stat patrē esse cu filius. ¶ Tertio arguit dns et seru' sunt relatiuu et correlatiuu et tn stat dnm esse sine huo et sine serua. qz ponat' magnu dnm sortē cuius oēs famule ea sil relinquāt adhuc est dns. ¶ Quarto ar. mr et discipul' ponitur in hoc pdicamēto et tn stat magistrum esse sine discipulo. vt palam est igitur.

¶ Pro hoc dubio notādu est q nō est idē dictu cōuersio ouertibilitas et ouerteria. dici ad cōuertētiā nihil aliud ē q dare vnu entimema ex relatiuo et correlatiuo: cui' aūs et ons sese circulariter inferūt. vt pr est ergo fili' ē fili' est ergo pr est. Si aliqd est pr aliqd est filius ergo si aliqd est fili' aliqd est pr. Si pr est filij pr est ergo si filius est patris fili' est. Ois pr est filij pater: ergo ois filius est pris filius.

Quid dici ad conuertentiā.

¶ Ad primu argumētu dr de

directo nõ currit mſri ponit p̃dicamẽtũ ſigni et tũc gen⁹ ⁊ ſpẽs nõ ponitur in hoc p̃dicamẽto ⁊ a talibus argumẽtũ eſt extrinſecũ Secũdo dico proprietas nõ tenet in terminis ſecunde intentionis diſcrimẽ eſt.q2 regulariter admittimus ꝙ ſi iſte terminus animal eſſet ſe ſolo gen⁹ eſſet ⁊ nõ ſpecies niſi de per accidens. Tertio dico negãdo ꝙ ſubſtãtia.eſt genus qñ ſolitarie ponit̃. Et ad argumentũ nego ꝙ diffinitio gñis ei cõpetat et dicitur ꝙ p̃dicat̃ prim dicit actũ prim dicat aptitudinẽ importat actũ.i.actualem exiſtentiã ſpeciei:aptitudinẽ ad poſſe predicari. duo prima dicta magis veniunt approbanda.

Pater duplicitɛr accipitur. ℭ Ad ſcd̃z negat̃ maior. Pro q̃ aduerte ꝙ pr̃ bifariã accipit̃. Uno mõ . vt ſupponit p ſubſtãtia q̃cũq3 cõnotãdo ꝙ genuerit aliã ſubſtãtiã nõ curãdo de ſexu. Alio mõ capit̃ pr̃ vt ſupponit p aliq̃ cõnotando ꝙ ſit ſex⁹ maſculi ⁊ cũ hoc cõnotando aliã ſubſtãtiã q̃ eſt. Primo mõ capit̃ qñ tales cõſequẽtie admittũtur pari forma accipiant̃ mr̃ filius ⁊ ſoror ⁊ ſubſtantia.

Dñs bifariã ſumit̃ ℭ Ad tertium d̃r ꝙ dñs capit̃ duob⁹ modis. Uno mõ ſupponit p aliquo cõnotãdo dñm. Alio mõ accipit̃ cõnotãdo famulũ ſ3 hoc cõnoce h3 duo correlatiua dñiũ ⁊ famul⁹ in vna acceptiõe ℭ Cõſequẽtia eſt bona dñs eſt ergo ſeru⁹ eſt ſeruus ancillã amplectit̃ vt liquet ex acceptione termini pater et abeuntibus famulis nõ eſt amplius dñs illo modo capiendo.

Magr̃ bifariam capi. ℭ A quartũ d̃r.ꝙ magr̃ duplr̃ ſumit̃. Uno mõ reſpectũ ad diſcipulũ connotat. Alio modo gradum ſolum importat. Scd̃o modo dicit reſpectum ad diſcipulum.

ℭ Cõtra iſtõ ar̃. moriat̃ ſortes pr̃ remanẽte platone qui quõdã erat fili⁹. Ar̃ ſic plato eſt filius ⁊ nõ reſpectu patris : vt daret ad ſumptũ ar̃. iſte plato fili⁹ viuit : ergo plato eſt filius. añs pbatur plato filius vixit ⁊ plato filius non eſt mortuus, ergo plato filius viuit.

ℭ Rñdet̃ p vnã copulatiuã in caſu plato fili⁹ vixit ⁊ plato fili⁹ nõ eſt mortu⁹ et plato fili⁹ nõ viuit. Sed plato fili⁹ eſt mortu⁹ plato fili⁹ hoc eſt morit̃. ſ3 iſte fili⁹ nõ morit̃ : ſed iſte nõ ſtãt. iſte vixit ⁊ iſte nõ viuit ⁊ iſte nõ eſt mortuus. Potes hẽre captiũculas ſophiſticas iſte filius vixit: ⁊ iſte fili⁹ nõ viuit . ergo iſte filius deſinit eſſe ⁊ ex cõſequẽti cũ priori pte alterius ſeq̃tur ꝙ iſte filius eſt mortuus. Similiter omnis res q̃ vixit et nunc nõ viuit eſt mortua plato filius eſt res que vixit et nunc non viuit ergo plato filius eſt mortuus. Sed iſta alibi diluuntur.

ℭ Quarto ar̃. ad idẽ3 ſtat aliquẽ eẽ filiũ ſine patre qd̃ pz. tũ p2io q2 nõ eſt neceſſe ꝙ moriẽte pr̃e fili⁹ moriat̃. Scd̃o cognoſcat ſortes bertã ⁊ ipſo expirãte naſcat̃ plato fili⁹ poſt ad mediũ annũ. Ar̃ ſic plato fuit fili⁹ ſortis . tũc ſua de pñti fuiſſet vera ⁊ nõ qñ ſortes erat:q2 nõ dũ erat plato:ergo qñ plato erat ſine ſorte. ⁊ ſic aliquid eſt filius quando nihil eſt pater eius.

ℭ Rñdet̃ ꝙ moriente pr̃e fili⁹ nõ moritur:ſed deſinit eſſe filius ⁊ q̃cũq3 patrẽ occidit tunc ab eo occiditur filius:ſed nullus fili⁹ ab eo interimitur:ad aliud d̃r ꝙ plato nũq̃ fuit fili⁹ in caſu. hoc argumẽtũ lat⁹ hẽtur ponẽdo poſitiões in eſſe de terminis ãpliatiuis. vt puta de his prius ⁊ poſteri⁹ nõ eſt facieda vis tenẽdo ſimilẽ ampliationẽ vtrobiq3. ℭ Conſequẽtia eſt bona.

ℭ Quinto ar̃. nõ ſequit̃. hic pr̃ eſt ergo hui⁹ filij hic pater e.i. ⁊ tamẽ ar̃ a relatiuo ad correlatiuum. ergo proprietas nulla.

ℭ Rñdet̃ trifariã ↄtigit ſingulariʒari relatiuũ vel pro illo qd̃ ſuppõit: vt in exẽplo propoſito vel p cõnotato : v. patris hui⁹ filij vel p vtroq3 ſignificato ſignãdo correlatiuũ ſingulariʒet̃ termin⁹ p ſimili ſigño h pr̃ correlatiuũ naſceſcit̃ filius huius patris:et ita in aliis. Trifariam ſingulariʒari cõtingit.

ℭ Dubitat̃ ſcd̃o. Utrũ noĩa cõparatiui gradus. vt albior nigror ponant̃ in hoc predicamento. Et arguitur ꝙ ſic. albior dicitur correlatiue ad minus album non alš prius ⁊ poſterius ponuntur in hoc predicamento: facile eſt dicere ꝙ nomina comparatiui gradus quorum poſitiua ponuntur in aliis predicamentis. non locantur in hoc predicamento. albior albedinẽ connotat. cuius connotatio relationi eſt contraria. Nec valet argumentum. Dicitur ad conuertentiam cum illo termino minus album ergo ponitur in hoc predicamento. Sed oportet addere ꝙ habeat modum ſignificandi huius predicamenti. Secus eſt de prius et poſterius quorum poſitiua non habent talem connotationẽ Potes etiam dicere ꝙ albior et nigrior ratione comparationis in hoc predicamento ponunt̃ ⁊ non rõne albedinis ⁊ nigredinis.

ℭ Inſup dubitat̃. An relatiuũ et correlatiuum poſſunt per ſeinuicem diffiniri ſuper hoc Auicenna in ſua logica Porphirium impugnat inferens quod idẽ eſſet notius ⁊ ignotius: quia ſi ille terminus filius ponatur in quidditate patris debebit eſſe notior poſtq̃ diffinitio naturam diffiniti dilucidat. e conuerſo ſequitur ꝙ pater eſſet notior termino filius . propter hanc rõnẽ Auicẽna exorbitat a mente porphirij diffiniens relatiuum per ſuum fundamẽtum hoc eſt per terminum abſolutum. vt pater eſt ſubſtantia que genuit aliã ſubſtantiam q̃ eſt. Hec ratio tñ non vinceret porphirium nõ incõuenit idem eſſe magis notum ⁊ minus notum diuerſis temporibus vel ſm quid in variis proceſſibus perſpicuũ eſt ex libris poſteriorum. Ubi ſm Ariſtotelẽ contingit circulariter demonſtrari. ſed poteſt cadere difficultas an ad aliquid ſit terius ãpliatiuus poſtq̃ aliq̃ ſpẽs ãpliãt. aliq̃ p̃o nõ: vt pz de pri⁹ ⁊ poſteri⁹: ⁊ d̃r ꝙ ad aliq̃d nõ eſt termin⁹ ampliatiuus. Sed h3 modũ ſignificãdi amplũ ad ampliatiuos ⁊ non ampliatiuos. Facilius eſt ponere duo p̃dicamenta quorũ vnum eſt ampliatiuum. Alterũ vero non. Similis dubitatio de idem poteſt fieri an ſit ſpecies ad aliquid ſicut diſcrete ad quãtũ ⁊ perinde diluatur. Auicẽna. Porphirius. Ariſtoteles.

ℭ Finis quarti capitis.

ℭ Sequitur quintum caput de qualitate.

Qualitas eſt ſm quã q̃les eẽ dicimur. vt ſm albedinẽ dicimur albi. ⁊ ſm colorẽ colorati et ſm iuſticiam iuſti. Qualitatis quattuor ſunt ſpẽs. Pria ſpẽs q̃litatis ẽ hit⁹ ⁊ diſpõ. Quid qualitas. Qualitatis quattuor ſpẽs.

Differt aũt habitus a diſpoſitione: quia habitus permanẽtior eſt et diuturnior vt ſunt virtutes ⁊ ſcientie. Scientia enim diffi cillime eſt mobilis. niſi forte grandis ꝑmutatio fiat: vel ab egritudine vel ab aliquo huiuſmõi circa ſcientẽ. Similiter de virtute. Juſticia enim et caſtitas non facile ꝑmutãtur. Diſpoſitiões vero dicunt̃ q̃ de facili ꝑmutantur vt calor frigiditas. egritudo. ſanitas. Unde habitus pñt dici diſpoſitiones ⁊ nõ ecõuerſo. Nã illi qui hñt habitum quodãmodo ſunt diſpoſiti. vel melius vel peius ad ea que hñt. Diſpoſitiões aũt ſunt habitus. Uñ habitus põt ſic diffiniri. Habitus eſt qualitas difficillime mobilis a ſubiecto. Diſpoſitio võ eſt qualitas de facili mobilis. Scõa ſpecies qualitatis eſt naturalis potẽtia vel impotentia aliquid facile faciendi vel patiendi vt ſanatiuus dicitur qui habet naturalez potentiam vt nihil ab aliquibus accidentibus egritudinem inferentibus patiat̃. Egrotatiuus dicitur qui habet naturalem potentiam aliquid patiendi. Durum aũt dicitur habere naturalez potentiam reſiſtendi ſectioni. Et molle naturalẽ impotentiã q: cito ſecatur. Curſores aũt et pugillatores dñr ſimul de iſta ſpẽ. non q: exerceant actus ſuos: ſed q: hñt naturalẽ potentiã hos actus faciendi. Tertia ſpẽs q̃litatis eſt paſſio ⁊ paſſibilis q̃litas. vt ille q̃litates q̃ efficiũt i ſenſib⁹ paſſiões. Ut i guſtu dulcedo amaritudo ⁊ ſĩlia. Et ẽt ille q̃litates ſũt i hac ſpẽ q̃ aliq̃b⁹ paſſiõibus generãt̃ vl' facile vl' difficile mobilib⁹ ⁊ ꝑmanẽtib⁹. Siue eñ nigredo ab aliqua paſſiõe naturali gñet̃ ſiue ab egritudie vl' ab eſtu q̃litas paſſibilis dr. Quarta vero ſpẽs qualitatis ẽ forma ⁊ circa hoc aliq̃d ↄſtãs figura vt diſpoſitio cuiuſcunq; corporis vt triãgulatio quadrangulatio rotunditas curuitas rectitudo.

Diſpoſitiõ adhitũ ſuperius eſt

Habitus diffinitio

Diſpoſitio diffinitio

ij

iij

iiij

Qualia vero dñr que ſecundum hec denominatiue dicũtur vl' quomodolibet alr ab his. vt a grãmatica grãmaticus a iuſticia iuſtus. Vel que dñr ab aliqua qualitate non denominatiue eo ꝙ nomen nõ eſt impoſitũ ipſi qualitati vt curſor et pugillator. Et nota ꝙ curſor ⁊ pugillator dicũtur dupliciter. Uno modo dñr curſor et pugillator ab arte currendi ⁊ pugillandi ſic ſunt in prima ſpecie qualitatis q: iſte artes ſunt habitus. Alio modo dicitur curſor nõ ꝙ habeat artẽ currendi ſed q: habet naturalem potentiã ad actum currendi. ⁊ pugillator nõ ꝙ habeat artẽ pugillandi ſed q: habet naturalẽ potentiã ad actuz pugnãdi. Et iſto modo non dicuntur qualia ab iſtis naturalibus potentijs: ſed non denominatiue eo ꝙ nomina non ſunt impoſita iſtis naturalibus potentijs a quibus dicuntur qualia ⁊ ſic curſor ⁊ pugillator ſunt in ſcõa ſpecie qualitatis. Alia autez dicuntur qualia nõ denominatiue quando nomen eſt impoſitũ qualitati ẜm quã dicitur quale ſed eam non participat ẜm illud nomen vt ſtudioſus a virtute et ſic ſunt tres modi ſumendi quale a q̃litate.

Que dicũtur q̃lia.

Curſor et pugillator dupliciter dicitur.

Aliq̃ qualia tribꝰ modis

Qualitas eſt ẜm quã q̃les eſſe dicimur. dicimur non abs re: q: oĩa accidẽtia ẜz ſpẽm, nobis ↄferẽt ſpũalia cũ ãgelis q̃litates ↄicõe cũ pecudibus qualitates prime cum alimentis.

Qualitatis declaratio.

Cõtra hoc ar̃. albedo in pariete eſt q̃litas ⁊ tñ ẜz eã nõ dicimus q̃les dices neceſſe dicẽdũ ẽ ẜz eã aliq̃d dr q̃le ⁊ h' ſufficit. Cõtra h' ar̃. albedo in ſacramẽto euchariſtie eſt q̃litas ẜm quã nihil denolat̃ q̃le. Bifariaz rñdes. p'mo nihil ad ariſtotelẽ Scõo dicis ẜz eã vel ſimilẽ aliq̃d natũ eſt eẽ q̃le. Cõtra hoc arguit̃. poſito ꝙ ſit vnũ ſubiectũ remiſſam albedinẽ hñs ꝑ totũ. ſupponẽdo ꝙ qualitates ↄtrarie in q̃buſcũq; gradib' repugnãt ꝑhiſice ⁊ nõ ad nomẽ loquẽdo ſunt ẜm aliã nihil denolatur quale q: albedo citra gradum medium non denolat ſubiectum album.

Ariſtoteles.

Ad hoc aũ reſpõſuz eſt. ſz ꝑterea dr ꝙ ſubiectũ ẜz eã denolat̃ q̃le q: coloratũ ex q̃ ſolutiõe ſeq̃t̃ ꝙ aliq̃d ẽ vno ſimplici colore coloratũ ⁊ tñ nec albũ nec nigrũ ⁊ ſic de ſingulis colorib' copulatiue vel copulati vt pz ꝑ naturã nõ eſt dabile corp⁹ ſine colore ⁊ tũc cũ ſuppoſito illo nõ ẽ aliq̃ ſpẽ coloris coloratũ ſz nõ quãtumcũq; color remiſſus denolat ſcõm gen⁹. Inſup aduertẽdũ eſt ꝙ libz res mũdi eſt qualitas ꝗ p'mo q̃ʒlibet ↄtinuũ ẽ res ẜm quã aliq̃d denolat̃ q̃le q: eſt ſue ptes ⁊ ꝑ ↄñs ꝑ vel imp ⁊ ex ↄñte paritas vel imparitas a ſynonimo ad ſynonimũ ⁊ vltra qualitas ab inferiori ad ſuperius in impartibilibus deus eſt qualitas q: paritas cũ pater ⁊ fili' imparitas q: tres perſone ⁊ ſic ſane intelligas indiuiſibile de aĩa rõnali eſt res ẜz quã ſortes denolat̃ rõnalis. Sanctus michael eſt ens grã cui' aliq̃d nomẽ angelicuz vſurpat. Sed q̃litas dupliciter capit̃ p̃me intẽtionalr ſupponẽdo ꝑ re vl' reb' cõnotãdo ꝙ ꝑ eã vel eas aliq̃d dicat̃ q̃le ⁊ ſic ẽ p̃dicamẽtũ. iferiora ẜz q̃le eẽntiale ⁊ q̃le accñtale ſcḋe

Nõ eſt ſenſibile corpꝰ abſq; colore.

intẽtionaliter ſiḡt terminos in hoc p̄dicamẽto ponibiles et ſic nõ eſt ḡnaliſſimũ. Ex illo liq̄t p quo ſupponit q̄le et q̄d cõnotet termini inferiores diſtincte importãt q̃d cõfuſe ꝑ gen⁹ cõnotaẽ album p re alba ſupponit albedinẽ ſufficiẽtem denolare totũ cõnotat. albedo p connotato alibi ſupponit inheſionẽ ad ſubiectũ actu vel potẽtia connotat. ⁊ ita in alijs. Si abbedo abſolute albedinem importaret: nullatenus in hoc p̄dicamento ſtabilimẽtum acciperet: ſed de hoc in calce predicamentorum.

Quattuor qualitat̄ membra.

Ariſtoteles.

¶ Quattuor ſunt ſpecies qualitatis. Prima habit⁹ ⁊ diſpoſitio. Scd̄a naturalis potẽtia ⁊ impotẽtia. Tertia paſſio vel paſſibilis qualitas. Quarta forma ⁊ circa hoc aliq̄d cõſtãs figura. Et q̄ Ariſto. dicat forraſſis ſunt plures recẽtiores dialectici quintã ⁊ ſextam addiderũt in q̄nta termios qualitati ⁊ motui appropatos ponũt: vt intẽſum ſiue remiſſum vniforme difforme regulare irregulare. In ſexta ſpecie diſferẽtias ſubſtãtiales: vt rõnale aiatũ corporeũ. ¶ Sub p̄ma ſpecie ponuntur termini ſignãtes q̄litates acq̄ſitas poſt p̄ductionẽ rei ineſſe: ſiue fuerit in concreto ſiue i abſtracto: vt theologus theologia logica rhetor rhetorica: ars piſtoria: pelliparia liberalitas vtrapilia vtrapilis. Interdum extẽdiẽ nomẽ diſpoſitiõis ⁊ tũc eſt p̄ma ſpecies qualitatis. Interdũ diſtinguiẽ ab habitu et tũc facilitatẽ ſeparationis importat. habit⁹ p̄o difficultatẽ qua dicit p̄hi ſciẽtiã ꝑ habitũ ⁊ non ꝑ actũ ⁊ diſpoſitionẽ diffiniũt. ¶ In ſcd̄a ſpẽ qualitatis ponunẽ termini ſignãtes q̄litatẽ innatã. vt fortitudo nõ put eſt habit⁹ moralis ſ; p robore corporis. Ponunẽ inſup tales termini riſibile riſibilitas ⁊ cetere paſſiões vt maſculus femina colera melẽcolic⁹. ⁊ ſic de termĩs cõplexiones ſiḡtib⁹. ¶ Sub tertia ſpẽ icludunẽ tales termini albũ albedo calor calidũ: tepiditas tepidum: ⁊ termini denolantes ſubiecta rõne inheſionis haiſe q̄re ſcd̄a iracũdia ⁊ tales nõ ponũtur i hac ſpẽ iracũdia innatã iracundiã ſiḡt ⁊ tũc poniẽ in ſcd̄a ſpẽ ſi acq̄ſitã ex mĩtis actib⁹ iraſcẽdi poniẽ i p̄ma: ⁊ hoc frequẽter cõtingit i iſtis duab⁹ ſpẽb⁹ Qualitas imobiliẽ ſubiecto herẽs paſſio vocaẽ q̄ pmanẽter eſt paſſibilis q̄litas. exẽpliũ p̄mi vt rubedo ex verecũdia cauſata q̄ non denolat ſubiectũ rubeũ. Sed ſubiectum a tali q̄litate denolaẽ q̄le aũ ſtabilitã habebat. Forte ponis q̄ qualib; qualitatẽ raptim hẽat. tunc dico q̄ nulla q̄litas ſubiectũ ſm modũ vulgarẽ denolabit in quarta ſpẽ ponunẽ paſſiões q̄ritatis cõtinue ⁊ diſcrete ꝑ cõtinue figurã intelligit: ⁊ ly forme diſcrete vt tales termĩ pariter p octo ſexdeci. Pariter ipar ſex impariter par duodeci. Supflu⁹ diminut⁹ ꝑfectus ⁊ numeri geometricales linealis ſupficialis numer⁹ cubus quadrat⁹ laterculus circular̄ ⁊ ſic de alijs ſub figura ſunt tales termini triangulus penthagonus epithagonus: et in iſtis cõcreta ⁊ abſtracta ſunt ſynonima.

¶ Tres ſunt pprietates qualitatis.

Qualitati aliq̄d eſſe contrariũ

Est autẽ cõtrarietas in qualitate: vt albedo cõtrariatur nigredini ⁊ iuſticia iniuſticie. Hoc autẽ non eſt ppriũ qualitati: q̄ nõ cõuenit omni q̄litati. Figura enĩ nõ h; aliquod cõtrariũ neq; aliquis medi⁹ color: vt rubedo: blauedo: viredo. Et ſciendũ eſt q̄ ſi vnũ contrarioꝝ fuerit quale reliquũ erit quale vt iuſticia eſt qualitas: ergo iniuſticia iuſtũ eſt quale ergo iniuſtũ. Itẽ qualitas ſuſcipit magis ⁊ minus. dicit enĩ iuſtus magis ⁊ minus iuſtus ⁊ albus ⁊ grãmatic⁹. Sed hoc nõ eſt propriũ qualitati: q̄ quadratũ nõ ſuſcipit magis neq; min⁹ neq; circulus neq; quadrãgulatio: circulatio. Itẽ propriũ eſt qualitati ſm eam ſiẽ vel diſſimile dici: vt albus albo ſilis dicitur iuſtus iuſto: albus autẽ nigro diſſilis d̄r.

Prima qualitatis proprietas.

Prima qualitati ineſt contrarietas p̄me intẽtionaliẽ ſole q̄litates 9trariãẽ ſcd̄e intẽtionaliter tñ termini de p̄dicamento qualitat̄ aduerſanẽ vt videbitur in poſtp̄dicamentis. ¶ Scd̄a pprietas pprium eſt q̄litati ſm eã equale vl inequale dici. ¶ Tertia. qualitas ſuſcipit maius ⁊ minus in ſua eſſentia p̄me intẽtionaliter ſola qualitas intẽdiẽ ſiue remittiẽ vt albedo ⁊ quodlibet accñs in aĩa et breuiter q̄libet qualitas q̄ eſt accñs hoc eſt ſunt plures gradus forme penetratiue in eodẽ ſubiecto primo. vt p̄ ibi cã. demonſtrata aqua q̄ moueẽ ad calefactionẽ tot⁹ iſte calor pribiliẽ p̄ducitur. incipiẽs ꝑ vltimũ inſtãs nõ eſt caloris p̄mo eſt vnus gradus caloris introduct⁹. poſtea ſcd̄s in eodem ſitu cũ p̄mo ⁊ terti⁹ cũ duob⁹ primis ⁊ ſic nõ ſequitur maior magnitudo de ꝑ ſe: de ꝑ ſe quidẽ q̄ ꝑ accidẽs ad calefactionẽ ſeq̄tur rarefactio et maiorario quẽadmodũ maiorario ſit ꝑ additamẽta q̄ritatis. Ex iſto p; q̄ nulla forma intẽdit: q̄ nec prim⁹ gradus nec ſcd̄s ⁊ ſic de alijs. quẽadmodũ nulla q̄ritas augeẽ. S; phiſice loquẽdo p̄mo eſt vn⁹ grad⁹ cui addiẽ alt⁹ in eodẽ ſubiecto exñs. cõſtituẽs cũ priori vnã formã. oppoſito mõ de remiſſiõe dicaẽ. Scd̄o p; ex duob⁹ exiſtẽtibus actualiter in rerũ natura ſit vnũ tertiũ. ſ; nũq̄ ex duob⁹ exñtib⁹ in actu capiendo actũ p forma ſubſtãtiali vel p toto cõpoſito ſicut capit Ariſto. p̄mo phiſicoꝝ ⁊ i alijs locis. Tertio ſeq̄tur q̄ duo indiuidua ſolũ nũero d̄ria vni ſubiecto inherẽt: ſed tũc 9ſtituũt aliq̃d vnũ ſec⁹ ē in ſpecie differẽtib⁹ q̄ nunq̄ aliq̃d vnũ p̄ducũt niſi vnũ ſit act⁹ ⁊ alterũ potẽtia vt i toto cõpoſito. Et ex iſto facile cognoſciẽ q̄ nõ ſequiẽ maior magnitudo materia cuiꝰ aĩa itellectiua rãtẽ molis reputaẽ ſicut materia cadẽ cũ forma cadaueris et cũ eſt q̄ nõ ſunt extra ſe loco ⁊ ſitu diſtincta idẽ 9tingeret ſi ꝑ potẽtiã dei quinq; pedalitates ſe penetrarẽt ſ; tũc nõ erit intẽtio cã eſt ſola natura rei q̄ nobis partim experiẽtia partim ſillogiſmo innoteſcit. Nec ex his 9ñs eſt aquã eſſe remiſſe calidã ⁊ intẽſe calidã. q̄ nõ quodlibet hñs vnũ gradum caloris eſt remiſſe calidũ ſed haiſe vnũ. ¶ Utrum oĩa indiuidua eiuſdẽ ſpeciei eidẽ ſubiecto inherẽtia conſtituãt aliq̃d vnũ dubitatio eſt grãdis. vt p; de luminib⁹ a varijs corporib⁹ luminoſis p̄duct̄ idem p; de noticijs extremoꝝ huius hõ eſt hõ: et forte dilectio ſortis ⁊ platonis ſunt eiuſdẽ ſpeciei. q̄ nõ ſe intendũt. Et eodem mõ de viſionibus

Ariſtoteles primo phiſicorũ.

bus. Et ex quo ita eſt difficile eſt illa via probare duas ſcientias partiales ſolo numero diſtinctas ſeſe intendere.

¶ Cõtra iſtud arḡ duobus verbis. Intenſio nõ fit ꝑ additionẽ gradus ad gradũ q: ſi ſic cãdela in eodẽ ſitu remanẽs vno ãno ꝓduceret lumẽ infinitũ vel intẽſius ꝙ corp' ſolare. ꝑma pars diſiũctiue pȝ tenẽdo ꝙ lumẽ poſſit ꝓducere impartibiliť. ſcd̃a pȝ ſi imꝑceptibiliť moreretur aliop. ¶ Ad hoc dicũt aliqui ꝙ intẽſio forme nõ fit mõ dicto. Sȝ adueniẽte ſcd̃o gradu forme corrũpiť ꝑcedẽs ſuccedẽte tertio deſinũt duo primi et ſic intẽſio forme fit ꝑ maiorẽ diſtãtiã a nõ gradu eiuſdẽ. aqua ẽ calida vt octo nõ quia octo grad' ſiľ habeat: ſed q: vnã formã indiuiſibilẽ ꝑ octo grad' a nõ gradu obtinet. ſȝ hoc argumẽtũ qd̃ acbilicũ arbitrant eq̃ militat cõtra arguẽtẽȝ et reſpõdentẽ: q: ſi corpus luminoſum ꝓducat ſuum lumẽ in inſtãti in fine hore erit vnus gradus ꝑ infinitos gradus diſtãs a nõ gradu luminis: ꝛ ſic aer eſt infinite illuminatus. ſi ſcd̃m partes ſucceſſiue ſequitur ꝙ infert.

¶ Ad hoc argumentũ bifariã ſolet dici ab aliq̃b' lumen eſt qualitas fluxibilis raptim abiens ab aliis ꝛ cõiter corp' luminoſuȝ ſuũ lumẽ in inſtãti vel tpe ꝓducit nihil vnq̃ꝫ in tali ſitu manẽs ampli' ꝓducẽs ceteris parib'. ſȝ cõſeruat lumẽ iã ꝓductũ ꝛ oẽ cõſeruare eſt cauſare efficiẽter lȝ nõ de nouo ſic ſeruaŕ rõ cauſalitatis in quolȝ tpe vľ in inſtãti ſicut in ꝑncipio ſec' eſt de calore. Sȝ poſt ſummã latitudinẽ caloris ab hoc agente inductam nihil producitur de nouo ſed calor productus conſeruatur.

¶ Arguit ꝑ remiſſionẽ forme ꝙ nõ ſunt pl'es grad' ſiľ capio aquã calefactã vt octo vniformiter quã volo remouere ab igne vľ octo ſũt grad' penetratiui ꝛ vnitiui ī eodẽ ſubiecto ꝑmo vel nõ ſũt. Si ꝑm poſitio nulla: ſi ꝑmũ agẽs corruptiuũ caloris ẽ forma aq̃ que eſt eque ꝓpĩs octo gradib' caloris et ꝑ ↄ̃ñs nõ corrumpit vnũ gradum añ alios. om̃e agẽs naturale equaliter agit in octo paſſa eque approximata: et ſic oẽs gradus caloris corrũpenť ſimul.

Om̃e agẽs naturale eq̃ľr agit.

¶ Rñdeť ꝙ grad' vltimo itroduct' prius corrũpiť q: min' in ſubiecto radicať ꝛ ſi de' ꝓduceret oẽs ſiľ ille corrũpeť etiã ꝑmo. q: ſi fuiſſent ſucceſſiue ꝓducti ille min' in ſubiecto radicat' fuiſſet vel dicaŕ id ꝓuenire ex aſpectu celi. Hoc rõnabili' ẽ ꝙ̃ dicere ꝙ forma aq̃ corrumpit octauũ gradũ ꝛ poſtea ꝓducit ſeptimũ et illũ corrũpit. ꝛ ſic ↄſequẽter ꝛ vſq̃ ad nonũ gradũ caloris q: ſic diceret dicit opinio aduerſorũ.

¶ Sequitur ſextum caput de ſex vltimis predicamentis:

Actiõis explanatio.

Actio eſt ꝑm quã in id qd̃ ſubijciť agere dicimur vt ſecãs aliqs dr agere in eo quod ſecat. Vñ ſectio ẽ actio ꝛ ꝑm ſectionẽ agit ſecans in eo qd̃ ſecat. ꝛ ꝑcuſſio ẽ actio. Proprium actiõis ẽ ex ſe inferre paſſionẽ. Recipiũt eñ agere ꝛ pati ↄ̃trietatem. Calefacere eñ eſt ↄtrariũ ei qd̃ eſt frigidũ facere. Et delectari eſt cõtrariũ ei qd̃ eſt triſtari. Recipiũt agere ꝛ pati magis ꝛ minus. Calefacere eñ magis ꝛ min' dr: ꝛ calefieri dr magis ꝛ minus. ꝛ ſiľr delectari ꝛ triſtari.

Prima actiõis ꝓprietas.

Secunda

Tertia

Paſſio ẽ effect' illatioq̃ȝ actionis: vt calefieri inferť ꝛ efficitur ex calefacere. Propriuȝ aũt paſſionis eſt prio inferri ex actione. Itẽ paſſio nõ eſt in agẽte: ſȝ in patiẽte. De reliquis võ q̃ pri' dicta ſunt mõ ſufficiãt. Que ſequũtur de aliis quattuor predicamẽtis non ſunt data a petro hyſpano. ſed ab auctore ſex principiorũ

Paſſiõis finitio.

Paſſio in patiente: nõ in agẽte eſt.

Petrus hiſpanus.

Quãdo eſt qd̃ ex adiacẽtia tẽporis in re tꝑali derelinqť vt hodie eſſe cras fore. Itẽ duplex eſt qñ. ſ. ſimplex ꝛ cõpoſitũ: ſicut duplex eſt tps: Itẽ tres ſunt ꝓprietates qñ. Pria eſt ꝙ qñ nõ ſuſcipit magis neq̃ȝ minus. Secũda eſt ꝙ qñ nihil eſt cõtrariũ. Tertia eſt ꝙ qñ eſt in illo quod incipit eſſe in tempore.

Quid qñ. Qñ dicaŕ bifariam.

Tres qñ ꝓprietates. i. ii. iii.

Vbi eſt circũſcriptio corporis locati a loci circũſcriptiõe ꝓcedẽs. vt in eccľia eẽ in foro eẽ in theatro eẽ. Et diuidiť vbi q: qdd̃ã eſt vbi ſimplex: ꝛ eſt illud qd̃ a ſimplici loco procedit: vt eſt locus piſcium. Et quoddã eſt vbi cõpoſitũ: ꝛ eſt illud qd̃ a loco cõpoſito procedit. Proprietates vbi ſunt due. Prima eſt ꝙ vbi nihil eſt cõtrariũ. Scd̃a eſt ꝙ vbi nõ ſuſcipit magis neq̃ȝ min' hoc eſt ꝙ vbi nõ ſuſcipit intentionem nec ẽt remiſſionem.

Quid ſit vbi.

Vbi diuiſio.

Due vbi ꝓprietates. i. ii.

Poſitio eſt qdã ꝑtiũ ſitus et gñatiõis ordinatio. vt ſeſſio ſtatio. ꝛ ſic de aliis Itẽ tres ſunt ꝓprietates poſitionis. Pria eſt ꝙ poſitio nõ hȝ ↄtrariũ. Scd̃a proprietas eſt ꝙ poſitio nõ ſuſcipit magis neq̃ȝ minus. Tertia eſt ꝙ propriũ ẽ poſitioni ſubſtantie maxime aſſiſtere.

Situs explanatio. Tres poſitionis proprietates. i. ii. iii.

Habit' eſt corpoꝝ ꝛ coꝝ q̃ circa corpus ſunt adiacẽtia. vt tunicatũ eẽ. loricatũ eſſe. Et ſunt tres proprietates eius Prima eſt: ꝙ habit' ſuſcipit magis ꝛ min'. vt eques eſt armatior

Habitus elucidatio. Proprietates habit' tres eſſe. i.

pedite. Secūda ē ꝙ habitus nō hꝫ ꝯtrariū. Tertia eſt ꝙ habitus ſp eſt in plib' ſcilicet in habente ⁊ in habito.

Ermini actionē importantes vt amo lego in predicamento actionis ponūtur quēadmodum termini paſſionē importantes in predicamento paſſionis ⁊ ſic in predicamēto actionis verba actiui generis paſſiui naturalis deponentis ⁊ cōis locantur exēpla per ordinē amo: liceor. ābulo: loquor criminor: actiue ⁊ ꝓportionaliter de verbis paſſiuis verberor: liceo. exulo. naſcor: patior: criminor: in paſſiua ſignificatiōe. Uerba actiui gñis ſūt q̄ I o deſinūt ⁊ ſup o latine recipere pñt. Uerba actiua ſūt q̄ actionē ſignificant. Et ſic grandior ē ꝟbū actiuū, ſꝫ nō ē actiui gñis de ꝑticipijs ⁊ verbalib' actionē iportātibus: inſtar actiuorū cēſeat ꝓportionabiliter. De paſſiuis. Proprietates actiuoꝝ eſt ꝙ actio īfert paſſionem ⁊ econuerſo hoc eſt antecedens in quo ponit verbū actiuū ꝯñs de verbo paſſiuo infert vt ſortes diligit deū ꝗ deus diligit a ſorte.

Proprietates verborū actiuorum.

¶ Cōtra hoc arguitur ſic. Nō ſequitur ſortes dicit fl'm. ergo falſum dr̄ a ſorte ⁊ tn̄ arguit per regulā igitur. maior pꝫ ſupponēdo platonē dicere añs ⁊ ſortē ꝯñs tunc añs ē verum ⁊ ꝯñs fl'm. ¶ Rñdetur ꝙ ꝯñā eſt bona nec falſum ſe fallens ex vero ſeq̄ inconuenit. ¶ Secundo arguit. nō ſequit hertha facit camiſiam. ergo camiſia fit a hertha. ⁊ tñ arguitur per regulam igitur. Maior patet q2 ſuppono caſum verificationis añtis. ꝓbatur falſitas cōſequentis camiſia fit a hertha ergo hec vel illa. Et ex conſequente hec camiſia fit a hertha ⁊ hec camiſia eſt pānus ergo pānus fit a hertha concluſio eſt falſa vt ſupponitur ⁊ minor vera ſaltē hec camiſia ē pānus ⁊ filū qꝺ eq̄liter ꝓbat interiū. ¶ Rñdetur. ꝯñā nihil valet ꝯñs eſt fl'm cū res artificialis fit naturalis nec hñ ar̄. ꝑ regulā: ſꝫ ſic arguendū eſt. a hertha fit camiſia vt maneat ſiſis appellatio in ꝯñte ſicut ī añte. Et pro tota materia pono ꝓpōnes. ¶ Prīa eſt hec camiſia creuit in orto. ¶ Scđa ē hec nūꝙ erat vera hec camiſia ē creſcēs in orto. ¶ Tertia ē. hec camiſia nō creuit camiſia in orto. ¶ Quarta ē. hoc linū fit camiſia a hertha ⁊ tñ hec camiſia nō fit linū ab eadē. Quīta hertha facit hāc camiſiā ⁊ nihil facit. Sꝫ nō ē ocioſa nec gratis dat ei pecunia cū faciat camiſiā. Ultia ꝓpō non ſeq̄t hertha facit iſtū pānū talr ſe hēre vel facit iſtū pānū camiſiā ⁊ iſtū pānū taliter ſe habere ē iſte pān'. ergo hertha facit iſtū pānū. Prīa ꝓpō ꝓbat hoc linū creuit in orto ⁊ hoc linū ē vel fuit hec camiſia ergo ⁊c. Ex quo ꝑſpicuum ē ꝙ hec camiſia nō fuit ab eterno ⁊ hec camiſia nō fit ab hoīe. Sed hec camiſia fiebat a terra et a ſemine tāꝙ a cauſis ſecūdis ⁊ eoꝺ mō ꝯcedat ꝙ tunica regis fuit lana ſup dorſum arietis. Alie ꝓpōnes clarēt. Tertio ar̄ nō ſequit ꝓmitto tibi equū ergo equ' tibi ꝓmittit a me. ⁊ tñ ar̄ ꝑ regulā igit. Rñdet hec cōſequētia ē bona ⁊ ꝯcedo añs. ꝯñs nō ē negandū ꝙ ꝓ antiq̄ ſophiſte negarēt ꝯñam. Sꝫ opꝫ ſic arguere promitto tibi equum vel debeo ergo a te mihi ꝓmittit equ'. Sꝫ illō ꝯñs infert equū eſſe ꝓmiſſum et prꝫ ꝑ extrema hui'. tibi a me ꝓmittitur equus: equ' eſt vnū extremū ꝓmiſſum tibi a me aliud. Quarto ar̄. nō ſequit iſti pugnant vt vincant ſe: ergo iſti pugnāt vt vincant demōſtrādo ſortē ⁊ platonē cōtiigentes. Rñdet ꝙ ꝯſequētia eſt bona ⁊ cōſequēs eſt cōcedendū cum añte ſortes pugnat vt vincat platonē ⁊ plato ſortem ergo iſti pugnant vt vincant ſe copulatim. eodē modo claret cōſequens ⁊ ſic ꝯcedendū eſt iſti pugnant pro iſtis iſti pugnant contra iſtos vtrobiꝙ demonſtrando eoſdem. Iſti pugnant contra ipſos pro quibus pugnāt quēadmodum ſortes ⁊ plato diligunt iſtos ⁊ ſortes ⁊ plato odiūt iſtos poſito ꝙ ſortes diligat ſe ⁊ nō platonē ⁊ econuerſo. ¶ Termini ponūtur in predicamento vbi ⁊ qñ qui apte rñdetur ad eorū queſitiua. Ex quo patet tales terminos eſſe in ꝑdicamento vbi rome: in gallia: romanus: gallus: eodē modo claret tales terminos eſſe in predicamento quando heri. nudiuſtertius. ꝑdie. poſtridie. hodie. Dictiones iportātes tp̄s aliq̄ reſpectiue dñr. ⁊ ſunt in predicamento relationis vt pri' ⁊ poſterius. Alique importāt tp̄s vt eſt menſura motus ⁊ tales ſunt in predicamento quantatis. Alie ſupponunt pro aliquo connotando coexiſtentiā ad tempus preſens et tales in predicamento qñ ponuntur ⁊ ſic idē terminus equoce frequenter in predicamento qñ ⁊ q̄ titatis locat. Similiter in predicamento vbi ⁊ ſit'. Forte dicis in aula eſt q̄d cōplexū imo diſtās ens in aula: ergo nō ponitur in predicamento. Rñdetur cōplexio. que ſignificatiue poſſit eſſe extremū nō hñs ꝯnotata diuerſoꝝ ꝑdicamētoꝝ parū ꝓpedit. Inſup dr̄ ꝙ capit loco vni' incōplexi. ¶ Scđo ar vbi nō ꝑdicatur q̄dditatiue de iſto termino ens in coquina ergo nō ē gen' ad oēm terminū reſponſiuū apte ad queſitiuū hui' ꝑdicamēti ꝓbat ad ſumptum coquina nō ponit in hoc ꝑdicamēto in predicamēto actiōis vl' paſſiōis vt prꝫ ꝑ cōnotatū ſupponit ꝓ domo ꝯnotādo ꝙ ī ea decoquit cibaria vl' ad hoc iſtituta. añs claret de iſto terio ens in hoīe. Si q̄rat vbi fuit ſcia ariſtotel' apte dicim' fuit ī hoīe. ⁊ tūc ſic ens hē tmin' ꝯnotatiu' ꝓpō ī nihil ꝯnotat hoīe ē abſolut': ergo totū nō cōnotat al's ſine norma dicet aīal hō ē terius ꝯnotatiuus. Rñdet ꝙ hoc totū ſupplet vicē vni' termī ꝯnotatiui hñs ꝯnotationē inferiorē ab vbi. Ex hoc facile diluit forma argumēti. ¶ Pari paſſu ſit' ⁊ habit' dinoſcunt ſedēs ponit in ꝑdicamēto ſit' ⁊ ſupponit ꝑ ſorte ꝯnotādo ꝙ habeat mēbra ſic diſpoſita vt ſufficiāt ad ſeſſionē nō ꝙ ſeſſio diſtinguat a re ſedēte. Silr paries ſupponit ꝓ aliquo vl' aliq̄bus cōnotādo ꝙ hēat talē ſitum ſupra fundamētū ⁊ infra tectū quocirca paries ꝑ ſolū motū localē nō paries efficitur. Sꝫ tales termini pes manus multifariā accipi pñt. Uno mō pes ſupponit ꝓ tali mēbro ꝯnotādo ꝙ ſituetur in infima pte corꝑis. Scđo mō ſupponit ꝓ aliquo cōnotādo talē figurā q̄drāgularē cū q̄nꝙ articulis vl' equalēti. Alio mō cōnotat ꝙ ſit alicuius ps. Primo mō in ꝑdicamēto ſitus. Scđo mō in q̄rta ſpē q̄litatis. Tertio mō in ꝑdicamento relatiōis. Ex quo liquet. Si pes poneret ī pectore nō ē pes de ꝑdicamēto ſit' ⁊ ꝯñs ſimplr nō eſt pes. Sed. hñ de ꝑdicamēto q̄litatis. De pede ſeparato a toto nulla tenus eſt pes necnō ꝙ fuit pes nec aliq̄s nūꝙ comedit pedē bouis. Habitus ſupponit pro aliquo ꝯnotādo ꝙ illō ſe habeat per modū ornatus vl' decorat'. Tunica hꝫ cōnotationē īferiorē ſupponit pꝛe ſte cōnotādo ꝙ taliter ſe hꝫ ꝑ modū ornat'. Interdū tunica

Dictbilia tēpis triplicia ſūt.

Ariſtoteles.

pro eodē ſupponit cōnotādo ꝙ taliter diſpona-
tur ab artifice et ſic eſt in quarta ſpē qualitatis
eodē mō de talibus calige caputiū dic, f. tunica-
tus eodē mō ī hoc p̄dicamento ponit̄ ⁊ talia cō
creta nōialiter ⁊ nō participialiter ſumunt̄. Fa-
cile eſt arbores in quolibet p̄dicamento texere
inſtar ſubſtantie ſeruata rōne inferioritatis et
ſuperioritatis ſaltē in quolibet predicamento
arboris facile eſt aſſignare.

¶ Dubitatur circa omnia p̄-
dicamenta. Utrū tm̄ decē ſint predicamēta. Et
arguitur ꝙ nō ſubſtātia nō eſt p̄dicamētū ergo
nō ſunt decē. Aſſumptū ꝓbo dabilis eſt vna con
uenientia eſſentialis ſubſtantie ⁊ accidenti con
ueniens ⁊ ab oī cōuenientia eſſentiali abſtrahi
poteſt cōceptus res cōuenientes ſignificans igi
tur. maior pꝫ q2 albedo ⁊ ſubſtātia in eſſe cōue-
niunt. Scdo arguitur tm̄ duo ſunt p̄dicamenta
ergo non ſunt decē. ꝯña ad ꝓpoſitū claret ꝓba
tur añs eſt tm̄ vnū p̄dicamentum terminoꝝ ab
ſolutorum ergo tm̄ vnū erit connotatiuoꝝ ꝯña
tenet a cōueniente ſilitudine. Si dicas ꝙ tāta
eſt cōuenientia in diſcōnotatione q̄ circa inſtat̄
eſſe ſile. Sic etiā tm̄ diſcriminis eſt termis ab-
ſolutis vt pꝫ de terminis diſparatis impertinē
tibus ex ſinonimis. Tertio arguit̄ ꝓbando plu
ra eſſe p̄dicamenta nō ſortes eſt p̄dicabile ſcḋ-
dum multos incōplexum. etiā non oīs cōplexio
prepedit in p̄dicamento. ⁊ nō in predicamento
ſubſtantie q2 eſt terminus cōnotatiu' etiā hec ē
falſa. oīs nō ſortes eſt ſubſtantia ⁊ deniq3 nullū
generaliſſimū q̄dditatiue ⁊ eēntialiter vere enū
ciatur. Quarto arguitur termini ſcḋe intētiōis
vt genus nomen ꝓpō ſunt incōplexe in nullo p̄-
dicamento ab Ariſt. ſignato ponunt̄ q2 nomen
non ponitur in p̄dicamento ad aliq̄d: q2 quero
de ſuo correlatiuo. Quīto arguit̄ de iſtis termis
cenans prandens nō ſunt in p̄dicamento actio
nis q2 tēpus nō cōnotāt et pari rōne nō ſunt in
predicamento qñ ergo ꝑ eis vr̄ ſignādū eſſe pre
dicamentū quēadmodū vr̄ ſignāda eſſe ſpēs. Ex
iſtis terminis tetragon' trigon' penthagonus
q̄ neq3 ponunt̄ ſub cōtinuo neq3 diſcreto. ¶ Se
xto actiuū ⁊ agēs quale ⁊ qualitas. q̄tū ⁊ q̄titas
ſunt p̄dicamenta et tm̄ nō ſunt ſinonima ſcḋm
multos terminus āpliatiu' ⁊ nō āpliatiu' idem
oſtdit. Pñt fieri ſophiſmata ex parte ꝓpōnis ex
cluſiue ⁊ ꝙ tm̄ quinq3 ſunt p̄dicabilia ⁊ tantum
quattuor p̄dicata. Sed hiis premiſſis rñdet̄ ad
primā rōnem cōcedēdo ꝯñs argumenti ex quo
nō ſequitur plura ꝙ̄ decē eē p̄dicamēta. Subſtā
tia eſt gen' ſubalternū ſub ente ꝯtentū alteruꝫ
gen' eſt accñs abſolute captū. Primū mēbrū cō
tinet terminos abſolute ſubſtātiā ſignificātes.
Scḋm mēbrū terminos abſolute accñs ipoꝛtā-
tes vt albedo caliditas q̄titas moꝝ multorum
hoc nō obſtāte q̄titas ⁊ qualitas connotatiue
ſumpta ſunt p̄dicamenta. Ariſt. nō daret caſum
de accidēte. ¶ Ad ſcḋm argumētū q̄uīs dicatur

Ariſtoteles.

Ariſtoteles.

rēſio qḋ ſi ariſtoteles ſolū duo poſuiſſet predica
menta illo nūero cōtēti manſiſſem' auctoritas ĝ
philoſophoꝝ eſt potiſſima cū de nūero denario
q̄ aliquas cōgruētias hꝫ vt pꝫ arguēdo lōge ma
ior eſt diuerſitas in terminis cōnotatiuis ꝙ̄ ab
ſolutis. Ad tertiū dicat̄ ꝙ eſt termin' cōplexus
ꝙ hec ſe nō ſatiſfacit addat̄ ſolū puatiue in p̄di-
camento ponit̄ cū hoc termino ſortes ⁊ in nullo
p̄dicamento ſimpliciter. Tertio rñdet̄ gr̄a diſpu
tationis ꝙ ē predicamētū ꝓ terminis infinitis
vt puta nō chimera hꝫ cōnotationē gñaliſſimā
reſpectu terminoꝝ infinitoꝝ nō chimera ſuppo
nit ꝓ aliq̄ q̄nimo ꝓ qualibet re mūdi cōnotan-
do ꝙ nō ſit chimera nō hō ⁊ nō albū illā ꝯnota
tionē diſtincte pricipāt. Nec tn̄ fid' ē ocu' ad ꝯno
tationē de albū ſꝫ ad priuatiuā ſolū quēadmodū
eueneri de talib' in exercitu in hoc albior ⁊ ni
grior. Spēs ſpaliſſime ⁊ indiuidua dari pñt nō
ſubſtātia ē ſpēs ſpāliſſima nō hō eſt gen' quēad
modum hō ē ſpēs. ⁊ ad ariſtotelē dicat̄ q2 poſuit
predicamēta dūtaxat terioꝛū finitoꝛū. ¶ Circa
materiā quarti argumēti volitāt pōnes aliq̄b'
dicētib' oēs terminos ſcḋe ſignificationis cōple
xos ⁊ ꝑ ꝯñs ī nullo predicamēto debere reponi
⁊ q2 hoc nō ē viſile. Alii apparēti' predicamētū
ſigni pro talib' ſtruūt. Alii ſignū prepoꝛtionale
poſt vbi ſignū ē pme ſignificatiōis. ſati' reoꝛ eſſe
dicēdū ꝙ decē predicamēta Ari. ſufficiāt ⁊ tūc hi
ſtariam pro terminis propoſitis reſpondere po
terimus primo ꝙ aliqui ponuntur in predica-
relatiōis vt genus ſpēs aliqui in predica q̄lita
tis vt affirmatiua negatiua. Aliq̄ in predicamē
to q̄titatis vt̄ ꝑticulare ideſinitū ꝓpō oro ⁊ ſic
ſaluat̄ oro ſpēs q̄titatis ſcḋo ſic ⁊ melius ꝙ ter
mini ſcḋe intētiōis oēs in p̄dicamēto relatiōis
ſtabiliunt̄ ſignū ⁊ ſignatū relatiue dicunt̄ nomē
ad terminos q̄s ſignificat ⁊ reſpectiue dr̄ ad illos
ſꝫ hñ verū ē ꝙ correlatiuū ſignatū nō hꝫ quēad-
modū cōuertētia nō cōuenit generi ⁊ ſpēi vt ante
hac meminimus in relatione hoc quadrat lr̄e
Ariſtotelis. inſuper predicabile ⁊ vr̄e poſtq̄ con
notationes ſpares ſoꝛtiunt̄ nō hñ locant̄ in eo-
dē p̄dicamēto ſm̄ illas acceptiōes nec argumen
tū militat eos nō eē locādos in relatione q2 ibi
haſe ꝯſideram' reſpectū aliā cōnotationē a ter-
go relinquētes p̄us ⁊ poſteri' ī ad aliq̄d ponūtur
⁊ nō opꝫ p̄dē eē in p̄dicamento albior ⁊ nigrior
ibi ſatis apte locant̄. Inſup iſurgis de aliis ꝯno
tatis: q2 p̄dicabile hꝫ duo ⁊ vr̄e vnū. ¶ Rñdet̄ ꝙ
reſpiciendū ē ad cōnotationē reſpectiuā ⁊ ſm̄ il-
lā ſolū ponit̄ in p̄dicamēto ⁊ tūc nō currit argu
mentū. vel ad aliq̄d hꝫ vnā cōnotationē tm̄ vel
duas vt pꝫ de albior nigrior ⁊ de teris ī p̄dicamē
to vbi ſit' ⁊ qñ. ¶ Ad q̄ntū dr̄ ꝙ tales teri ponū
tur ī duob' p̄dicamētis copulatim ab ariſtotele
traditis. ſcꝫ agere ⁊ qñ ⁊ pēthagon' ī vno gñe et
ſub duab' ſpeciēb' copulatiꝫ. ¶ Ad ſextū dr̄ con
cretū ⁊ abſtractū termini ipoꝛtātis actū ⁊ apti-
tudinē ꝑ eodē p̄dicamento reputant̄ ⁊ ſic tm̄ de
cem ſunt predicamēta ſtando in hac diuiſione
vel terminus ſignificat ſubſtantiam abſolute
quantitatem per modum q̄titatis: q̄litatem
per modum qualitatis ⁊ ſic de aliis. Pōt forma
ri dubiū de termio nō ſignificatiuo de hac voce
ſortes dicēdo ꝙ hec vox ſortes ſm̄ ſignificatū nō
vltimatū ē vr̄e ⁊ hoc ſcriptū ſortes ſꝫ ſignificatū
nō vltimatū ē gen' ⁊ p̄dicat̄ de plurib' differēti-
bus ſpē de ymagine q̄ rubeo ⁊ albedo ē. Sꝫ de
talib' ſignificationib' non curarūt philoſophi.

Ariſtoteles.

Varie opinio. de terminis ſcḋe intētiōis.

Ariſtoteles.

Abſtractū et concretum pro eodem reputari.

¶ Sequitur vltimum caput
de poſtpredicamentis.

Dicitur āt alter alteri oppo
ni quadrupliciter. Oppoſi-
torum eni quedā ſunt rela-
tiue oppoſita: vt pr̄ ⁊ filius
duplū ⁊ dimidiū. Quedam
ſunt priuatiue

Alterū alteri opponi quadrupliciter.

ſunt priuatiue oppoſita. vt priuatio ꝛ habitus viſus ꝛ cecitas: audit⁹ et ſurditas. Alia ſunt ꝯrie oppoſita vt albū ꝛ nigrū. Alia eſt ꝯdictorie oppoſita vt ſedere non ſedere. Relatiue oppoſita dr̃r quecūqꝫ ea ipa q̄ ſunt oppoſitoꝝ dicunt̄ vel q̄uolꝫ alit̄ ad ea. vt duplū ꝛ dimidiū: diſciplinatū et diſciplina. Cōtraria ſunt q̄ ſub eodē genere poſita maxie a ſe inuicē diſtāt. ꝛ eidē ſuſceptibili vicissim inſunt: a quo mutuo ſe expellūt niſi alterū inſit a natura: vt albedo in ſigno: nigredo in coruo. Caliditas aūt nō ē in igne vt accidēs in ſubiecto imo vt ſubſtātiale i eo cui⁹ ē ſubſtātiale. ſicut ſūt q̄dā q̄ cadūt i diffinitiōe alicui⁹ nō ſm p̄dicationē ſꝫ poti⁹ vt pricipiū vt pūct⁹ i diffinitiōe linee: vt vnitas in diffinitiōe nūeri. Et iſte mod⁹ eēndi in: ꝯtinet̄ ſub q̄rto mō ſꝫ quē vnaqqꝫ ps diffinitiōis ē i ſuo diffinito ꝛ ſic ignis nō ē ſubiectū caliditatis ſꝫ materia ignis ē ſubiectū ei⁹. hec em̄ ſuſceptibilis ē caliditatis ꝛ frigiditatis. vñ caliditas ē in materia ignis vt i ſubiecto: in igne v̄o nō vt i ſubiecto. ſꝫ vt ſubſtātiale i eo cui⁹ ē ſubſtātiale q꞉ cadit i diffinitiōe ei⁹. Ignis em̄ ē corp⁹ ſubtiliſſimū ꝛ cādidiſſimū. agēs ſup aera ꝑ totā ſuā v̄tutē. Priuatiue oppoſita ſunt illa q̄ hñt fieri circa idē ſubiectū ordie irregreſſibili. ꝛ tpe determinato a natura. Ordie irregreſſibili dico q꞉ ab habitu i ꝓuationē deuenire poſſibile ē: ſꝫ nō ecōuerſo. Impoſſibile em̄ ē a ꝓuatione in habitū regreſſum fieri. vt viſus ꝛ cecitas hñt fieri circa oculū. A viſu aūt deuenire in cecitatem poſſibile eſt. ſꝫ non econuerſo ſm naturam.

Que ſint relatiue oppoſita. *Cōtrarie* *Ignis diffinitio.* *Priuatie.*

Prius dicitur quadrupliciter. Primo mō et proprie aliqd dicit̄ prius altero ſm tēpus prout aliqs dr ſenior ꝛ antiquor altero. vt hō hñs triginta annos dr prior homine habente viginti annos. Scd̄o mō aliquid dicitur prius a quo nō cōuertit̄ ſubſiſtendi ꝯña. vt vnum eſt prius duobus em̄ exiſtentibus mox conſequens eſt vnum eſſe vt ſi duo ſunt vnum eſt ꝛ non econuerſo. Tertio modo dicitur prius ſm ordinem quēdā: vt in diſciplinis principia priora ſunt concluſionibus: et in grammatica littere ſunt priores ſyllabis ꝛ in orone prohemiū eſt pri⁹ narratione. Quarto mō dr prius qd̄ melius eſt ꝛ honorabili⁹. Cōſueuerūt em̄ plurimi hoīes honorabiliores et magis dilectos apud ſe dicere priores. Preter iſtos q̄ttuor modos iā dictos eſt vn⁹ alter mod⁹ prioris. Eoꝝ q̄ ꝯuertūt̄ ſꝫ eēndi ꝯñam ꝛ alteꝝ eſt quodāmō cā alterius et hoc mō aliqd dr prius altero natura: vt hec res hoīeꝫ currere ꝯuertit̄ cū iſta orone hō currit. ꝛ ſi hoīeꝫ currere ſit veꝝ: hec eſt v̄a hō currit: ꝛ ecōuerſo. Res aūt eſt cā v̄itatis orōn:s de ſe facte ꝛ nō ꝯtra. Ab eo em̄ ꝙ res eſt vel nō eſt oratio dr vera vel falſa ergo hec res hoiem currere prior eſt hac oratione homo currit.

Prius quadrifarie ꝫ dici. 1 2 3 *Alius prioris mod⁹* *Ab eo em̄ ꝙ res eſt vel nō eſt ōro dr v̄a vel falſa.*

Simul dr trib⁹ modis. Primo mō dr ſimul quoꝝ gñatio eſt in eodē tpe. ꝛ neutrū eſt pri⁹ neqꝫ poſteri⁹ ꝛ hec dicunt̄ ſimul tpe. vt duo gemelli. Sil'r ſubiectū et ſua ꝓpria paſſio. Scd̄o mō dñr ſil' q̄cūqꝫ ꝯuertunt̄ ꝛ neutrū eſt cā alteri⁹. ſicut relatiua ꝛ multa alia ꝛ duplū ꝛ dimiduū. Tertio mō dñr ſiml' q̄ equal'r ꝯdiuidūt genus hō equ⁹ leo. ꝛ ſic de alijs q̄ ꝯdiuidūt hoc gen⁹ aīal. Et ſil'r diie diuidētes aliqd genus dñr ſil': vt rōnale et irrationale et ſic de alijs. Iſti aūt duo modi vltimi dñr ſil' natura primus aūt modus dr ſimul tpe.

Sil' trifariā acapi. 1 2 3

Motus ſex ſunt ſpēs ſcꝫ gñatio: corruptio augmētatio diminutio: alteratio ꝛ ſm locū mutatio. Gñatio eſt ꝓgreſſio a nō eſſe ad eſſe. Corruptio eſt ꝓgreſſio ab eē ad nō eē. Augmētatio ē ꝑexiſtē tis q̄titatis maioramētū. Diminutio eſt ꝑexiſtētis q̄titatis minoramētū. Alteratio eſt mutatio a ꝯria q̄litate in ꝯriā q̄litatē vel in mediā vt cū aliqd ꝑmutat̄ ab albedine in nigredinē: vel i medios colores Mot⁹ ſm locū ē mutatio de vno loco in alterū. Motus aūt ſm locū ſex ſpēs ſunt ſiue differentie ſcꝫ: añ retro ſurſum. deorſum: dextrorſum: et ſiniſtrorſum. Ad oēs autē has partes fit motus.

Sex motus ſpēs *Quid generatio.* *Quid corruptio.* *Augmentatio.* *Diminutio.* *Alteratio* *Latio motus localis ſex ſpecies.*

Habere dicit̄ multis modis. Primo modo dr aliqs hr̃e aliquā q̄litatē vt diſciplinaꝫ aut v̄tutē. Scd̄o mō dr hr̃e

Modi habendi. 1 2

quātitatē ⁊ magnitudinē. vt bicubitū: tri
iij cubitū. Tertio mō dr̄ hr̄e ea q̄ circa corp⁹
ſūt adiacētia: vt veſtimētū ⁊ tunicā aut cir
ca mēbra: vt in manu anulū. Et habitus
iſto mō ſumptus eſt vnū de decē predica-
Habitus dſcriptio. mētis. ⁊ diffinit̄ ſic. Habitus eſt corporū
⁊ eoꝝ q̄ circa corpus ſunt adiacētia vt eſt
armatio vel caligatio. Et ſilr̄ fingant̄ no
mina in alijs ſm̄ adiacentiā illā hec eñ di
iiij cantur habere illa vero haberi. Quarto
mō dicit̄ habere membrum. vt manū aut
pedē. Quinto modo dicitur habere ſicut
v continens contentum vt lagena vinū aut
vj modius grana tritici. Sexto mō dicitur
habere poſſeſſionem vt domū aut agrū.
vij Septimo modo dicit̄ habere vxorē et de
Ariſtoteles. hoc mō dicit Ariſtoteles ꝙ iſte modus
eſt alieniſſimus. propter hoc ꝙ vir habēs
vxorē etiam habet̄ ab ea. Uinculum eñ
matrimonij indiſſolubiliter ligat vtrūq;
vita comitē. Et dicit ꝙ forte alij modi ap
parebunt in eo qđ eſt habere ſed qui con-
ſueuerunt dici pene oēs enumerati ſunt.

quid poſt predicamentum Poſtpredicamentū eſt
q̄dā doctrina a poſteriori ad no
ticiā p̄dicamentorum cōducens.
Quinq; ſunt poſtp̄dicamēta. op-
poſitio: prius: ſimul: motus: ⁊ ha
bere ꝓ prius poſterius intel. igit.
Dictū eſt in p̄dicamēto ſubſtātie. ſubſtantie ad-
uerſatur nihil ⁊ qualitati ineſt ꝯrietas. Relatiua
ſunt ſimul natura ⁊ vnum nō eſt prius alte-
ro ⁊ ꝙ habitus eſt prima ſpēs qualitatis ⁊ maxi
me ꝓprium eſt ſubſtātie cū ſit vna ⁊ eadem nu
Triplex oppoſitio mero ⁊c. grā quoꝝ hec inſerta ſunt Triplex eſt
oppoſitio. Quedā rerum vt calor ⁊ frigus algor.
Quedā ꝓpoſitionū de oppoſito mō enunciādi p̄dica
tum de ſubiecto. de qua primo periarmenias.
Tertia terminorum de qua in preſentiarum.
Oppoſitionis terminorum diffinitio. ¶ Oppoſitio terminoꝝ eſt duo termini non di
ſparati nō potētes de eodem ſingulari ſingula-
riter ⁊ vniuoce tēꝑo verificari deducta āpliatio-
ne reſpectu eiuſdē in eodē genere cauſe. he par-
ticule ꝑſpicaces ſunt. Oppoſitio terminoꝝ eſt q̄-
druplex. Quedā ꝯria vt albū nigrū q̄ nūq; v̄ificā
tur de eodē nec reſpectu eiuſdē nec diuerſorum.
Quedā relatiua q̄ verificātur de eodem reſpectu
diuerſorum vt a̶eneas eſt pater reſpectu aſcanij
⁊ filius reſpectu anchiſe. Quedā priuatiue oppo
ſita vt ſciēs ignarus. Quedā ꝯdictorie vt doct⁹ nō
doctus in rebus ad extra diſtinctis a terminis
appoſitio q̄liber eſt ꝯria. Multifariā accipit̄ con
trarietas propriiſſime pro duobus accidentibus
nō potētibus ſe ꝑpati in eodē ſubiecto primo
vt calor frigus albedo nigredo. Scđo mō cōtra-
rietas pro quibuſcūq; formis ſiue ſubſtātialibus
ſiue accidētalibus incōpoſſibilitatē habētib⁹ acci
pit̄ hoc mō due forme ſubſtātiales cōtrariantur
Nonnunq; cōtrarietas pro nociuo capit̄ ⁊ ꝓ reb⁹
a quibus denolationes incōpoſſibiles accipiun
tur. Termini cōtrarij ſunt termini poſitiui non
potētes pro eodē accipi cū particulis terminorū
diſparatorū in predicabilibus tactis. Sed bene
ſucceſſiue ⁊ propriiſſime formas cōtrarias cōno-
tantes. Si latius accipiatur terminus cenſeat̄
proportionabiliter. quare homo et aſinus non
ſunt contrarij nec albedo ⁊ nigredo.

¶ Contra iſta arguit̄ calor et
frigus ſe compatiūtur in aqua tepida ſimiliter
in actione ⁊ in reactione pariforma celū calefa-
cit hec inferiora. ergo calefacit mediam regionē
aeris que eſt frigida. pariforma albedo ⁊ nigre-
do ſunt in eodē patet de attramento cadente ſu-
pra papirum. Inſup ſpecies albedinis ⁊ nigredi
nis ſunt in eadē parte medij que contrariantur
cum a cauſis contrarijs producantur. Hec idē
patet in partibus mixti quelibet eſt pars inte-
gralis mixti eſt mixta. aer etiā non eſt calidus
in ſummo ergo aliquid frigoris admittit. Idem
patet de digito frigefacto in quo eſt vita ⁊ per cō
ſequens calor. vita conſiſtit in calido ⁊ humido
q2 hec materia magis ex phia depēdet. Raptim
dicitur ꝙ in aqua tepida calor ⁊ frigus non ſunt
in eadē parte adequata. Scđm argumētū ma-
gno eget proceſſu ex libris de generatione depē-
dens. ¶ Ad tertiū dicitur ꝙ nigredo manet in
attramento ⁊ albedo in papiro. ¶ Ad quartū
dicit̄ ꝙ ſpēs nō cōtrariātur nec oēs effectus pro
ducti a cauſis cōtrarijs cōtrariant̄ licet aliqui ſi-
cut calor ⁊ frigus. In partib⁹ mixti iſte qualita-
tes nō ſunt in eadē parte. Negat̄ ēt ꝙ aer calid⁹
aliquid frigoris habeat in ea parte in qua eſt ca
lor. De digito frigefacto dicit̄. ꝙ in illa parte ade
quata in qua eſt frigus adequate nihil caloris
eſt. Et qn̄ dr̄ vita eſt in calido hoc eſt animātia
maiori calore habūdātia diutius viuūt et hoc in
partib⁹ principalibus cerebrum eſt frigidum.

¶ Secūdo arguitur ꝓbando
ꝙ duo termini cōtrarie oppoſiti poſſint verifica
ri de eodē ⁊ hoc ſic poſito ꝙ ſit vna corrigia peda
lis cuius vna medietas mouetur ad orientē al-
tera ad occidentem. hec corrigia mouet̄ ad oriē
tem ⁊ ad occidentem igitur. Rn̄detur ꝙ ſi corri
gia pl⁹ acquirat in vno extremo ꝙ in altero mo
uetur verſus illud extremū tm̄. Si equalr̄ tunc
mouetur ad orientem ⁊ ad occidentem copula-
tiui rōne partiū. Sed ſimpliciter totū quieſcit.
Nec valet argumentum vtraq; medietas mouet̄
ergo ⁊ totū ⁊ ibi ꝯcedat̄ hec ꝯcluſio he due medie
tates mouent̄ ⁊ he due medietates ſunt hoc to-
tum ⁊ hoc totum non mouetur immo quieſcit.
eodē modo dicatur ſi ſortes ſit in vna naui mo-
uendo ab oriente in occidentem eque velociter
naui contramota ꝙ ſortes quieſcit quia ſemper
vniformiter ſe habet ad corpora fixa naui adia-
cētia. Sed ſcđm quid hoc eſt reſpectu pupis mo-
uet̄ verſus occidentē. Pariforma de mure ſuper
lāceam modo dicatur ponendo ꝙ mus aſcēdat
deſcendente lācea ꝙ idē aſcendat ⁊ deſcēdat po-
ſitum in duobus locis ſuapte natura non eſt du
biū ſicut de bn̄dicto corpore xp̄i in ſacramēto eu
chariſtie ⁊ de anima rōnali nec hoc valet per ac-
cidens ad motum materie quia ſi ſepararetur
a materia idē foret. ¶ Priuatiue oppoſita ſunt
duo termini quorum vnus eſt poſitiuus alter ve
ro priuatiuus nō potētes ſimul ⁊ ſemel verifica-

ri cum ceteris particulis in diffinitione contradictaris annexis. Priuatiue oppoſita nullo pacto poſſunt verificari de eodē vt diues ꝛ pauper ſciens ꝛ ignarus. ¶ Duplices ſunt termini priuatiui. quidā priuāt actū tm̄ vt quieſcēs paup: qdā actū ꝛ aptitudinem. In ſcďis natura regreſſum abnuit. Semp vnū priuatiue oppoſitoꝝ verificatur de ſubiecto apto nato tēpe determinatum habēre. dꝫ de ſubiecto apto nato q̄re lapis nec ē ſciēs nec ignarus dꝫ tēpe determinatū quare catulus ante nonū diē nec ē vidēs nec cec⁹. ¶ Cōtra p̄dicta arguit ponēdo ꝙ idē ponat in duob⁹ locis rome ꝛ pariſiꝭ vtroq̄ oculo orbatus rome neutro pariſiꝭ tunc ſic iſte ſortes videt qꝛ pariſiꝭ ꝛ eſt cecus qꝛ rome cecus. ¶ Reſpōdet per ppōnes. ¶ Prima eſt ſortes eſt videns. ¶ Secūda ſortes eſt cecus rome. ¶ Tertia. ſortes rome nō eſt cecus immo videns. ¶ Quarta ꝙ hic arguit cum dictione includente negationem ſortes eſt cecus rome: ergo ſortes eſt cecus alicubi propoſitiones lucent.

¶ Cōtra hoc arguit ſortes ſimul ꝛ ſemel eſt vidēs ꝛ cecus ptꝫ ponēdo ꝙ vno oculo careat alterū habēdo qđ pbat. ſortes vno pede claudus claudicat ſimpliciter qꝛ variceſcitur nato claudicat omnis homo.

¶ Reſpondet ꝯña eſt nulla nō nunq̄ aliq̇s vno oculo clauſo limpidi⁹ videt q̄ꝫ vtroq̄ oculo apto accipe analogiā a ſagittarijs vnū oculū claudētib⁹ ſecus eſt de inceſſu.

¶ Tertio arguit ſortes poteſt videre ſine hoc oculo et ſortes pōt videre ſine h̄ oculo ꝛ ſic de ſingulis: ergo ſortes pōt videre ſine oculo ꝛ ſi ſic iſta erit poſſibilis ſortes videt ſine oculo ꝛ eodem modo pbabitur ꝙ ſortes poteſt videre ſine viſione ꝛ ex cōſequente colligit ꝙ idem eſt cecus ꝛ videns.

¶ Rñdet ꝯña nō valet nec eſt aſcēſus ops aſcēdere difficultm ſortes pōt videre ſine hoc oculo vel ſine hoc oculo demōſtrādo inſtrumenta ſua vidēdi ſed pono ppōnes. ¶ Quolibet oculo ſine ſortes pōt videre ptꝫ aſcēdendo copulatiue ſub termino oculo nec ſua de ineſſe erit quolibet oculo ſine ſortes videt hec erit vna hoc oculo ſine ſortes videt q̇ poſſibilis eſt negatiue capta ꝑpter terminū ſine. ¶ Scďa ppō cecus pōt videre ptꝫ ſupnaturalr̄ de deo et ſctis q̇ multos cecos illuminauerūt. ¶ Tertia ppō. cecus naturalr̄ pōt eē vidēs. pbat antixp̄s naturaliter pōt eē vidēs ꝛ antixp̄s eſt vel pōt eſſe cecus ergo ꝑpoſitū cui⁹ de ineſſe eſt hoc eſt vidēs. ¶ Quarta ppō. impoſſibile ē poſtq̄ aliq̇s eſt cecus ꝙ talis poſtea efficiatur videns naturaliter ꝛ hoc volebat Ariſtoteles in littera. Ex quo ſequitur ſi Ariſtoteles cecum illuminatum vidiſſet cauſam illuminationis nature non tribuiſſet: ſed ſupernaturali cauſe nec obſtat de multis qui nunc curātur de cecitate impfecta: quod narratur de yriſdinibus ſtriciū videt de talpa inquirēn de alalibus ꝙ non videt ſupuacaneū foret ꝛ deſtrueret viſio poſtq̄ ſemp in viſceribus terre latitat. Sed dicit. omne animal generās ſimile videt ſm̄ ſpeciem preter talpam.

Ariſtoteles.

¶ Dubitat quid eſt cecum eſt alal nō vidēs in potētia ꝑpinqua aptū natum videre dꝫ in potētia ꝑpinqua qꝛ hō dormiēs nō eſt cecus ſꝫ ꝑpinque videt hoc eſt habito lumine ꝛ obiecto pōt videre ſtatim ꝛ intelligatur dū hꝫ tēps determinatū a natura ꝑpter catulū q̇ añ nonū diē nec ē vidēs nec eſt cecus a natura ſoler ter puiſum eſt quū canis ſit alal vorax ꝛ rapidū ſi cōſummatā maturationem in matrice caperet ſuffocaret mater ꝑpterea eijcitur ante tēps interdū ante ſeptem dies. interdū ante octo. interdum ante nonum interdum ante decimum ſm̄ ꝙ plures vł pauciores vel de tali vel tali ſpecie canum. Sed pono propoſitiones.

Quid ē cecum.

¶ Prima. canis ante ſextum diē pōt videre. Probatur. iſte canis pōt videre ꝛ iſte canis eſt vel poteſt eſſe canis ante ſextum diem igitur ꝛ cetera.

¶ Secūda ꝑpoſitio iſte canis pōt videre ante ſeptimū diē. Probat pōt videre añ iſtū ſeptimū diez qꝛ poterat citius generari qꝛ idem effectus in plurium inſtantiū quolibet dūmodo nihil aliud impediat poteſt produci.

¶ Tertia ꝑpoſitio canis non poteſt videre naturaliter ante ſeptimū diē poſt eius eiectionem.

¶ Quarta propoſitio ceca in plurali nūero ſic diffinitur ceca ſunt alalia. quoꝝ nullū videt nō ſufficit dicere ceca ſunt alalia nō vidētia. vt patet de vno vidēte et octo cecis qui nec ſunt ceci nec vidētes nō ceci ꝛ nō videntes. Termin⁹ priuatiuus illud cōnotat ꝙ terminus poſitiuus ſꝫ deficiēte ꝯnotato in ipo ſuppoſito minime deficit hoc ſolū tꝫ impoſitiue cōnotātibus ingratus cōſcientiam priuatiue importat. ¶ Termini cōtradictorie oppoſiti ſunt terminus finitus ꝛ infinitus nō potētes verificari de eodem deducta ampliatione.

Cōtradictoꝛij termini quid ſint.

¶ Contra hoc arguit hoc ſcutum eſt albū ꝛ nō albū demōſtrato clipeo cuius ſemipars eſt alba reliqua vmbonis pars nigra. Forte dicas ſicut dicēdū eſt: eſt album ꝛ nō albū copulatim ꝛ non copulatiue.

¶ Contra demōſtrata hac voce vox ipſa eſt ſignum vltimatū ꝛ nō vltimatum qꝛ reſpectu ſuimet dices ſicut dicēdum eſt ꝙ nō opponuntur contradictorie qꝛ valēt hos duos terminos primarium ꝛ ſecundarium.

¶ Cōtra homo et non homo opponuntur cōtradictorie ꝛ verificātur de eodē copulatiue xp̄s eſt hō ꝛ xp̄s eſt eſſentia diuina q̄ non eſt hō: ergo xp̄s eſt ens quod non eſt hō ꝛ ꝑ ꝯñs eſt nō hō prior ꝯña dependet ex inferiorītate ſcďa a conuertibilib⁹. Rñdet ꝙ per naturā ꝑ termini contradictorie oppoſiti nō verificātur de eodē ꝛ ſic intelligebatur dictum. Ex quo perſpicuum eſt oppoſitionem contradictoriam minorem eſſe intenſiue oppoſitiōe priuatiua quāq̄ eam exuperet extenſiue.

¶ Contra hec eſt. vera homo eſt non homo naturaliter quod patet hic binarius eſt non homo hic binarius eſt vel erit homo: ergo homo erit non homo ꝛ cum ſubiectum ſit terminus abſolutus ſua de ineſſe erit hec homo eſt non homo.

¶ Rñdet cõcedẽdo illã de futuro nec bñ detur ſua de ineſſe ſ; ẽ hec vel hec ſunt nõ hõ que eſt vera partibus ſeparatis q; p eis verificabat illa de futuro hoc idez patet hic ens poſſibiliter non eſt ens que eſt vera nõ obſtãte impoſſibilitate huius ens non eſt ens.

¶ Arguit ꝙ nulla ſint relatiue oppoſita: quia ſi ſic maxime eſſet pr̃ et filius ſimile ⁊ diſſimile equale ⁊ inequale: ſed hoc probatur eſſe falſum idem eſt pater ⁊ filius.

¶ Forte dicis ſicut dicẽdũ eſt nõ reſpectu eiuſdẽ ſ; in ordine ad diuerſa eodez mõ vnũ pedale eſt eq̃le alteri bipedali ineq̃le.

¶ Cõtra hoc ar. cauſa et effectus verificantur de eodem reſpectu eiuſdem vt de ambulatione poſt cenam.

¶ Forte dicis ſicut dici ſolet hoc eſſe in varijs generibus cauſarum.

¶ Contra ãbulatio nullo mõ ẽ effectus ſanitatis: q; ãbulatio nihil aliud ẽ ꝙ̃ hõ ambulans cuius cã nullatenus eſt ſanitas.

¶ Forte dicis ſicut dicendũ ẽ licet non ſit effectus ſimpliciter eſt tamen effectus quo ad eſſe tale quemadmodum conceditur philoſophus fuit effectus platonis hoc eſt quo ad eſſe philoſophum.

¶ Põt fieri argumentum. ſi deus filius gñaret ⁊ aſſumeret humanitatẽ genitam iam idem eſſet pater et filius ſed hoc eſt alterius negocij quod miſſum facio.

¶ Poſtpredicamenta ſimul habere ⁊ prius perſpicua ſunt niſi vbi Ariſtoteles dicit in vltima acceptione prioris ꝙ hoīem eſſe animal infert hominem eſſe animal eſſe verum ⁊ econuerſo.

Ariſtoteles.

¶ Contra qd̃ arguitur. non ſequitur deus eſt ergo deũ eſſe eſt verũ qd̃ pz añs ẽ neceſſariũ ⁊ ɔñs cõtingẽs ⁊ añ creationẽ mũdi non fuit ita ſicut ſignificatur p conſequens licz ita fuerit ſicut ſignificatur per antecedens nullam propoſitionem increatam ſuppono.

¶ Rñdetur ꝙ ɔña nulla eſt vt probat argumentum ſ; vult dicere philoſophus hãc eſſe bonam. deus eſt et ita ſignificat deum eſſe ergo deum eſſe ſe verum tamen ſi creberrime illationes valent materialiter vt homo eſt aſinus ergo hoīem eẽ aſinum eſt verum. verus eſt deum eſſe deus eſt: ſed econuerſa non requiritur in hac deum eſſe eſt verum deum eſſe ſupponit pro talibus deus eſt ſiue in voce vel in ſcripto que contingenter ſunt.

¶ Contra illo tũc probãdo ꝙ hec eſt impoſſibilis hominem eſſe aſinum eſt verum. Et eodẽ mõ concluditur neceſſitas huius deũ eſſe ẽ neceſſariũ nõ põt ita eẽ ſicut p hãc ſignificat hoīem eſſe aſinũ eſt verũ. qd̃ pz vel hoc ẽ per nouã impoſitionẽ vel hoc ſine noua impoſitione primũ non ſufficit: q; tunc hec eſſet poſſibilis hõ eſt aſinus neq; ſm rñdet ꝙ poteſt ita eſſe ſicut ipſa ſignificat nunc ſine impoſitione ⁊ nullo mõ poteſt ita eẽ ſicut hec ſignificat hõ eſt aſinus repreſentãs ꝙ homo ad extra ſit aſinus. Sz nõ poteſt eſſe vera ſine noua impoſitione termini vel terminoꝝ ſi homo imponat ad ſignificandũ cõuertibilr̃ cũ iſto termino rudibile tũ ita erit in re ſicut ante ſignificabat per illã ⁊ cũ hoc remanet ſignificatio tota talis pro quo extrema ante capiebant totũ ante ſignificabat hoc cõplexũ hoīem eſſe aſinũ eſt verũ ⁊ poſt impoſitionẽ pro iiſdẽ rebus extrema capiuntur.

¶ Cõtra hoc arguit bene ſequitur hoīem eſſe aſinũ eſt verũ: ergo homo eſt aſinus. ergo añs nõ eſt contingẽs. pz oppoſitũ cõſequentis antecedenti aduerſatur: qd̃ pz. nõ poſſunt ſe cõpati in veritate. ¶ Forte negas in caſu impoſitionis termini homo.

¶ Cõtra hoc arguit cõſequẽs eſt verũ ſignificans ꝙ rudibile eſt aſinus ⁊ p cõſequens cõtradictoriũ ɔñtis qd̃ eſt falſum non ſtat in veritate cum antecedente.

¶ Reſpondet. bifariã. Tũ primo cõcedendo ꝙ oppoſitũ cõſequẽtis nõ poteſt ſtare in veritate cũ añte vt enucleat argumẽtũ. ſed ſtat ſecũ in poſſibilitate quẽadmodũ iſte ſimul ſtãt. deus eſt ⁊ omnis ppõ eſt particularis: tñ ſcdõ dicit ꝙ oppoſitũ cõſequẽtis ſm ſignificationẽ per quã cõtradicit cõſequẽti. ɔſequẽtie in tempore ſtat in veritate poſt impoſitionẽ vbi extrema antecedentis denotant ſupponere p iiſdem pro quibus ante.

¶ Rurſus arguit ad idem nõ ita eẽ ſicut ſignificatur p hãc hoīez eẽ aſinũ ẽ verũ q̃n ita erit ſicut ſignificat p hãc. hõ ẽ aſinus qd̃ ponat ita eſſe ſicut ſignificat p añs: tũc illud antecedẽs eſt ⁊ ſignificat. Et tũc ſemp erit ſicut ſignificat per cõſequẽs. ¶ Et cõfirmat hoīem eẽ aſinũ eſt verum. ergo hoīem eẽ aſinũ eſt poſſibile. ɔñs eſt falſum cũ hoīem eẽ aſinũ eſt impoſſibile. Supponam' gr̃a argumẽti ppõnẽ pl'eo nõ eſſe vnã: ⁊ pz ɔñ a ab inferiori ad ſuperius. Nã verum eſt poſſibile per ſe: per ſe: ppter reflexionẽ pono forte cõcedis ɔñs ⁊ tunc ſic ɔñs eſt poſſibile ⁊ modalis cõpoſita. ergo nunc eſt verum. pz inductiue in alijs modalibus cõpoſitis ſi ſortẽ eſſe papã eſt poſſibile tunc illa nunc eſt vera: et ita in ceteris inducas. ¶ Ad primũ reſpõdetur negãdo aſſumptũ ⁊ cõcedit ꝙ ita eſt ſicut ſignificatur per añs in caſu impoſitionis ⁊ non eſt ita ſicut ſignificat per ɔñs ſm ſignificationem ⁊c. ¶ Ad ſcdm̃ cõcedo ɔñam ⁊ ɔñs ꝙ hoīem eẽ aſinum eſt poſſibile: ⁊ negat ꝙ ois modalis cõpoſita poſſibilis ẽ vera ꝙ̃ ꝙ̃ creberrime hoc habeat verũ extrema huius nũc ſupponũt p eodẽ Joãnem eſſe romã eſt poſſibile ſubiectum pro hac. Joannes eſt rome ſupponit ⁊ cum illa ſit poſſibilis predicatũ pro eadem accipit. Secus eſt hic hoīem eẽ aſinũ eſt poſſibile vbi ſubiectũ ſupponit p iſta. hõ eſt aſin': p qua p̃dicatũ nũc nõ ſupponit. Sed p impoſitionẽ crebro ante tactã extrema p eodẽ ſupponũt. Fortaſſe dicis hãc non valere. hoīem eſſe aſinũ eſt verũ: ⁊ iſta ſignificat hoīem eſſe aſinũ. ergo hõ eſt aſinus: qd̃ oſtendit ſi homo cõuertat cũ rudibile tã maior eſt vera ⁊ minor etiã ⁊ vez quodlibet ṽo cuilibet quadrat ergo totum antecedẽs eſt poſſibile. ¶ Reſpõdetur ꝙ eſt incõpoſſibilitas inter partes antecedẽtis. et minor debet ſic capi ꝙ homo eſt aſinus

ſignificat ꝙ hoc eſt hoc ꝑ hoc a parte ſubiecti demonſtrando hominē ⁊ a parte predicati aſinuꝫ modo hoc aduerſaꝭ maiori. Pōt etiā bene dici ꝙ cuiuſlibet cōſequētie cuius aῆs non pōt eſſe verum cōſequente falſo eſt bona ⁊ econuerſo: ⁊ tunc ad propoſitū applicando dicatur ꝙ antecedens huius hoiem eſſe aſinū eſt verum: ergo hō eſt aſinus pōt eſſe verū cōſequēte exiſtente falſo. Pro quo nota ꝙꝙ ꝓpoſitio nō pt eſſe vera niſi qū eſt pro tpe in quo non eſt hoc oſtendiꝭ. nā digito meo nō moto falſe enūcio digit' meus mouetur. ⁊ me mouente digitū falſe etiā enūciabis digitus iſte nō mouetur. ergo nō potes mihi cōtradicere cū harū vtraqꝫ ſit falſa. vel referes tēpus tue ꝓlationis tēpori quo affirmatiuā ꝓtuli ⁊ ſic tua negatiua verificabitur pro tēpore prolationis affirmatiue quo nonduꝫ negatiua erat. Et ſic iſta verificabitur nulla ꝓpō eſt negatiua vtendo tpe preſenti pro vna hora ſupponendo nullam negatiuā in pria medietate eē ⁊ ſic iſta in ſecunda medietate iā in ſecunda medietate hec eſt vera pro prima medietate. Nec ſequitur ꝙ ipſa fuerit in ea. Eodē modo ſuppono ꝙ nulla ꝓpoſitio ſit in pria medietate vni' hore niſi hec hō ē aial iam iſta ois ꝓpō eſt indefinita i ſecunda medietate ⁊ ita in aliis que vulgo reputantur poſſibiles que non poſſunt eſſe vere.

¶ Contra hoc arguitur. contradictoria hui' nulla ꝓpoſitio eſt negatiua eſt vera in ſcḋa medietate. ergo duo cōtradictoria vera vel poſitio nulla. Ad ſumptū arguiꝭ faciendo hanc ꝯñam in ſecūda medietate hec ꝓpō eſt negatiua demōſtrādo vlem negatiuā ⁊ hec ꝓpō eſt aliqua ꝓpō: ergo aliqua ꝓpō eſt negatiua.

¶ Rñdetur diſtinguendo maiorem vel in ea vteris eodē tēpore quo verificas iſtā nulla ꝓpoſitio eſt negatiua et ſic negabitur vel ſi vtaris tēpore exiſtentie negatiue conceditꝭ ⁊ proportionabiliter de minore in ſenſibus quibus premiſſe cōceduntur datur eoꝝ concluſio q̄ non contradicit vniuerſali negatiue poſtꝙ ideꝫ tēpus non importatur per copulas ſed contradictoria cōcluſionis erit vlis negatiua falſa cuius copule tēpus pro ſecunda medietate accipietur. Contra hoc arguitur tu vteris vna hora pro tēpore preſenti tunc ſenſus illi' vlis negatiue erit nullo tēpore preſenti aliqua ꝓpoſitio ē vniuerſalis negatiua qḋ eſt falſum. Reſponſio vtor tēpore preſenti pro vna hora ad aliud et ad aliud vtor priori medietate pro verificatione. Secunda quidā pro exiſtentia qꝛ nunꝙ propoſitio eſt vera niſi quando eſt ⁊ nego ꝙ ille ſit ſenſus datus Imo iſte nullo tēpore preſenti propoſitio eſt negatiua capiendo tēpus preſens pro priori medietate pari forma hec eſt vera hec ꝓpō non eſt demonſtrando ſe pro tempore quo non erat verificatur. Ex illo liquet ꝙ antecedens huius cōſequentie verū eſt hoiem eſſe aſinū ergo homo eſt aſinus poteſt eſſe verū conſequente exiſtēte falſo. ¶ Quia in caſu impoſitionis antecedens eſt verū ⁊ ꝯñs eſt manifeſte falſum ſm ſignificationem per quam termini prius capiebātur qḋ ſufficit ad malitiā ꝯñe. ¶ Sex ſunt ſpecies motus. gñatio: corruptio: augmentatio diminutio: alteratio: ſecundum locum mutatio. ¶ Generatio eſt progreſſio de nō eſſe ad eſſe. Ex quo patet ꝙ ſortes eſt generatus in vtero materno ſed vulgariter non reputatur genitus immo ſi ibi fuiſſet cum matre ab eterno quod eſt poſſibile ⁊ nunc egrederetur vterum matris reputaretur genitus.

Quid ē generatio.

¶ Corruptio eſt ꝓgreſſio de eſſe ad non eſſe ⁊ improprie dicta vna pars ſubſtantialis deſinit eſſe vt puta quando bos corrumpitur in corruptione large dicta vel i corruptione extenſe dicta ſufficit ꝙ aliquid fuerit ⁊ nunc non ſit vt quando ſerpens diuiditur vel homo deſinit eſſe.

Quid corruptio.

¶ Augmentatio ē preexiſtētis quātitatis maioramentum rarefactionem amplectitur. ¶ Diminutio eſt preexiſtentis quantitatis minoramentum condenſationem etiam cōtinet. ¶ Loci mutatio ē quando aliquis mouetur de loco ad locum. ad hoc ꝙ aliquid dicatur mutari localiter non ſufficit ꝙ ipſum nunc ſit in hoc loco ⁊ prius non fuerit in eodem. qꝛ tunc quando ſortes eſſet primo genitus mutaretur localiter quod eſt falſum. Triplex ē motus localis. Quidam acquiſitiuus tantū vt quando anima ē in aere pedali acquirendo aliam pedalitatem priori non relicta. Quidam deperditiu' tantum vt in abſciſſione mēbri. Quidam acquiſitiuus ⁊ deperditiuus ſimul vt quando angel' ē in loco bipedali acquirendo vnam bipedalitatem altera relicta.

Motū localē triplicem eſſe.

¶ Motus alterationis eſt quando alterabile de qualitate in qualitatem mouetur circa exemplum ariſtotelis quadratū creuit circumſcripto gnomone ſed nō alteratur.

Mot' alteratio.

¶ Nota duplex ē gnomon quidam geometric' in ſupplementum quadrati quidam arithmeticus ⁊ nihil aliud ē ꝙ numerus impar conſtituens cum quadrato quadratum hoc ē gnomō arithmeticus ē terminus connotatiuus ſupponens pro numero impare cōnotando ꝙ ipſe quadrato circumamict' quadratū producat.

Gnomon duplex ē.

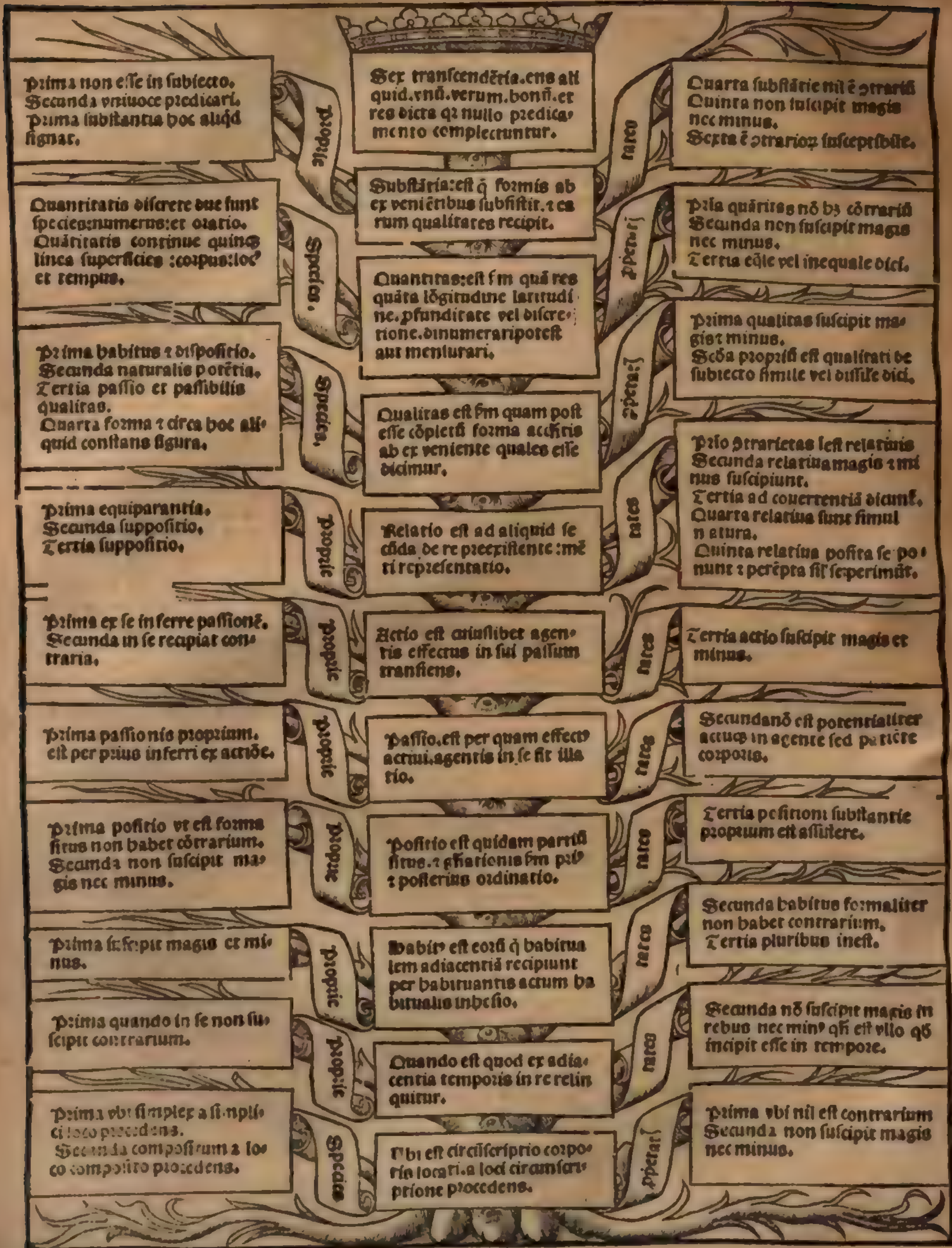
¶ Numerus quadratus eſt numerus ex ductu ſui ipſi' in ſe proueniēs vt bis duo quattuor ter tria nouem quater quattuor ſexdecim quinquies quinqꝫ viginti quinqꝫ addatur quinqꝫ primo quadrato producitur nouem ſecundum quadratū: poſtea ſecundus numerus impar ſeptem addatur nouem ſunt ſexdecim tertium quadratum rurſus nouem tertio quadrato ſunt vigintiquinqꝫ quadratum inſuper vndeciꝫ quarto quadrato ſunt trigintaſex. quintum quadratuꝫ ecce quadratum creuit in maius quadratuꝫ circumſcripto gnomone ⁊ ſemper remanet quadratū ꝓpterea non alteratur: hoc idem habere potes per ſpecies ſeptem ⁊ tredecim per octies octo et quindecim per nonies nouem ⁊ decem ⁊ ſepteꝫ producuntur octoginta vnum in quo anno obdormiuit plato ⁊ quieſcant predicamenta.

Numeri quadrati explanatio.

¶ Finis predicamentorum magiſtri Johannis maioris ſcoti.

¶ Sequitur figura.

Arbor predicamentalis.

¶ Magiſtri maioris hadigtonch ſacrarum litterarum profeſſoris digniſſimi ſillogiſmorum tractatus feuciter incipit.

Propoſitionis diffinitio.

Propoſitio eſt oratio affirmatiua vł negatiua alicuiꝰ de aliquo vel alicuiꝰ ab aliquo.

Quid terminus.

Terminus eſt in quē reſoluiť ꝓpō vt in ſubiectū ⁊ predicatū.

Quid dici de omni.

Dici de omni eſt qn̄ nihil eſt ſumere ſub ſubiecto de quo nō dicať ꝑdicatū: vt oīs hō currit. hic hō predicat de hoie: ⁊ nihil ē ſumere ſub hoie de quo nō dicať curſus.

Quid dici de nullo.

Dici de nullo eſt qn̄ nihil ē ſumere ſub ſubiecto a quo nō remoueať predicatū: vt nullus hō currit. hic curſus remoueť ab omni hoie ⁊ nihil eſt ſumere ſub hoie a quo nō remoueať curſus.

Sillogiſmi diffinitio.

Sillogiſmus eſt oratio in qua quibuſdā poſitis ⁊ conceſſis neceſſe eſt aliud accidere ꝑ ea que poſita ſunt ⁊ cōceſſa. vt omne aial eſt ſubſtātia ⁊ oīs hō eſt aial: ergo oīs hō eſt ſubſtātia. hoc totū eſt oratio in qua quibuſdā poſitis: ſcilicet duabus ꝓmiſſis: neceſſe eſt aliud accidere ſcilicet cōcluſionē.

Ariſtoteles.

Triplex intellectus.

VT inquit ariſtoteles tertio de anima. Triplex eſt operatio intellectus. ſ. ſimplicium apprehenſio compoſitio ⁊ diuiſio ⁊ diſcurſus. Iſtis tribus operationibus totam logicam Ariſtoteles coaptauit a ſimplicioribus ad cōpoſitiora ordine nature procedens. In primo libro determinauit de predicamentis in quo ſimpliciū terminorū apprehēſio edocetur. In ſecundo de enūciatione, que in compoſitionem ⁊ diuiſionē ſecernitur. In tertio de ſillogiſmo ⁊ diſcurſu nature tractauit quē ordinem Petrus hyſp. propter facilitatem ſeruare non poterat. Propterea ab enunciatione exorſus eſt. Sed iſte tractatꝰ eſt quartus libri priorum reſpondens ordo huius ad tractatum ſequentem eſt ꝙ oportet cognoſcere ſillogiſmū in cōmuni anteꝗ̄ cognoſcatur ſillogiſmus thopicus. ⁊ ſubiectum attributionis huius libri eſt iſte terminus ſillogiſmus: ſiue vocalis: ſiue mentalis: ſiue ſcriptus. potiſſimum tamen mentalis: quia non inconuenit dare plura ſubiecta ſinonima cuiꝰ propria paſſio eſt ſillogiſtice affirmatiue vel negatiue concludere: et demonſtratur de ſuo ſubiecto per diffinitionem ſillogiſmi. Sic arguēdo. omnis oratio in qua quibuſdam poſitis ⁊ conceſſis neceſſe eſt aliud accidere poſſibiliter ſillogiſtice affirmatiue vel negatiue cōcludit. Et omnis ſillogiſmus poſſibiliter eſt huiuſmodi. ergo omnis ſillogiſmus poſſibiliter cōcludit ſillogiſtice affirmatiue vel negatiue. Iſta cōcluſio eſt potiſſima in hac ſciētia cuiꝰ ſubiectū eſt totalis ſcientie: ⁊ ſic de ſillogiſmo habeť ſciētia tanꝗ̄ de ſcibili remoto materialř capiendo terminū: ⁊ de quolibet ſillogiſmo mūdi tanꝗ̄ de ſcibili remotiſſimo.

Petrꝰ hyſpanus.

¶ Notādū eſt ſcđo ꝙ ſillogiſmus

interdū capiť pro premiſſis tantū: ⁊ ſic ſolet capi ab Ariſtotele ſcđo prioꝝ quando dicit ꝙ vnus ſillogiſmus pōt plura cōcludere nōnunꝗ̄ capiť ꝓ premiſſis ⁊ cōcluſiōe cū earū notis. ⁊ ſic capitur in ꝓpoſito. Et talis eſt multiplex. Quidam eſt ſillogiſmus ypoteticus: quidam vero cathegoricus. Sillogiſmus ypotheticus eſt cuius ꝓmiſſe ⁊ cōcluſio ſunt ypothetice. vel qn̄ vna premiſſarum eſt ypothetica qui ſillogiſmus apud aliquos nō vocať ypotheticus: ſ; mixtum cathegoricus ⁊ ypotheticus. De quo modo arguendi dictum eſt in ypotheticis. A tota conditionali cū poſitione antecedentis ad poſitionem cōſequētis: vel cum deſtructione conſequentis ad deſtructionē añtis. ſillogiſmus cathegoricus eſt cuius vtraq; premiſſarum eſt cathegorica. Ex quo patet ꝙ nō eſt idē in ictu hic ſillogiſmus eſt cathegoricus demonſtrādo hūc ſillogiſmum. omnis homo currit ⁊ ſortes eſt homo. ergo ſortes currit. ⁊ hec propoſitio eſt cathegorica eodē demōſtrato quia nullus ſillogiſmus cathegoricus eſt ꝓpoſitio cathegorica. Forte dicis bene ſequitur hic ſillogiſmus eſt cathegoricus. ⁊ hic ſillogiſmꝰ eſt hec propoſitio ergo hec propoſitio eſt cathegorica expoſitorie ł tertia figura. ¶ Reſpondeť ꝙ male cōcludis, debeo enī ſic concludere hec ꝓpoſitio eſt ſillogiſmus cathegoricus. Et rurſus ſillogiſmorum cathegoricorum. Quidā eſt affirmatiuus: et quidam negatiuus. Affirmatiuus eſt quādo vtraq; premiſſarum eſt affirmatiua. Negatiuus quādo vna eſt negatiua. Ex quo iterum patet ꝙ eadem res numero eſt propoſitio affirmatiua ⁊ ſillogiſmus negatiuus. vt patet hic nullus homo currit. et ſortes eſt homo. ergo ſorte non currit. Et iterum ſillogiſmorum cathegoricorum. quidam eſt de medio ſingulari: ⁊ talis vocatur ſillogiſmus expoſitorius. Quidā de medio cōi. primi non ſunt in modo ⁊ in figura. Scđi vō ſunt. Inſuper quidā ſillogiſmus cathegoricus eſt euidens. hoc eſt qui fit in mō euidenti. ſ. in vno quattuor modorū prime figure hoc eſt qn̄ immediate regulatur per dici de omni vel dici de nullo. ¶ Quidam eſt ineuidens q̇ non regulatur immediate per iſta principia ſed reducitur ad illos vt capiat ſuā euidentiam quēadmodū contigit de ſillogiſmis ſecunde et tertie figurarum cum quinq; indirecte cōcludentibus prime. ¶ Iſtis preſuppoſitis diffinitur ſillogiſmus cathegoricus ſic. Sillogiſmus eſt oratio in qua quibuſdam poſitis ⁊ conceſſis neceſſe ē aliud accidere per ea que poſita ſunt ⁊ conceſſa hoc eſt oratio conſequentialis virtute medii vniti cum extremitatibus in premiſſis concluditur vna extremitas de alia.

Multis fariā ſillogiſmū capi.

Quid ypotheticꝰ ſillogiſmus.

Quid cathegoricꝰ ſillogiſmꝰ

Sillogiſmꝰ cathegoricus duplex

Rurſus ſillogiſmus duplex

Sillogiſmus euidens.

Sillogiſmus ineuidens.

Diffinitio ſillogiſmi cathegorici.

¶ Contra iſtā diffinitionē arguitur

ſic: conuenit argumento a tota copulatiua ad alteram eius partem ergo conuenit aliis a diffinito. antecedens patet: q: vbi eſt oratio in qua quibuſdam poſitis neceſſe eſt aliud accidere. Reſpondetur. forte ꝙ ꝗ̄ꝗ̄ argumentum currat contra litteram litteraliter. non tamen contra expoſitionē quia in tota copulatiua ad alteram eius partem non arguitur virtute medii vniti cum extremitatibus.

¶ Cōtra hoc arguit ſic. Tunc hic erit ſillogiſmus. ſaltem omnis homo eſt currens. homo non eſt currens. ergo homo nō eſt homo. Forte dicis. quia in baroco.

¶ Contra hoc arguitur: quia in reductione eius ad barbara cōcluſio nō erit alia a pmiſſis et aqualibet carū. hoc pz ſeruādo maiorem capta cōtradictoria cōcluſionis inferendo contradictorium minoris.

¶ Ad hoc reſpōdetur ꝙ artiſte poſſent iunt de argumēto facto aliquibus dicentibus ꝙ concluſio debet eſſe alia a premiſſis copulatim et qualibet earū et tūc ipſi nō poſſunt reducere illud argumētum factū in baroco ad barbara. Aliis dicentib' ſufficit cōcluſionem eē aliam ſpecie a copulatiua premiſſarum. quia de alietate numerali non eſt difficultas et tunc hic erit ſillogiſm' in barbara omnis homo eſt homo et omnis homo ē homo ergo omnis homo eſt homo. et hunc modum inſequor non ꝓpter demonſtrationes ex quo infero ꝙ in eodem argumento arguitur ſillogiſtice et a tota copulatiua ad alteram eius partem. Secundo infero ꝙ idem argumentum numero eſt in barbara et in darapti hoc patet concludendo particularem ex premiſſis poſitis.

¶ Contra iſtud arguit ſic: qꝛ ex iſto medium intraret concluſionem ꝙ in ſillogiſmis vetitum eſt Reſpondetur diſtinguendo ꝙ medium intrabit concluſionem vel ſub ratione mediū et ſic negatur. vel ſub ratione extremitatū conceditur. ꝙ hoc fiat ſub ratione extremitatum. patet capiendo terminos nō ſinonimos. poteſt fieri argumentum ad ꝓbandum ꝙ unum correlarium repugnat declarationi diffinitionis ſillogiſmi: quia ibi excluſimus argumētū a tota copulatiua. ¶ Intelligat hoc ſicut ſolutio data. ꝙ hoc nō eſt ratione qua copulatiua eſt. quod patet accipiendo terminos diſſimiles.

¶ Contra diffinitionē arguitur ſic. quia per verba diffinitionis hic non eſt ſillogiſmus. omnis homo eſt capra. brunellus eſt homo. ergo brunellus eſt capra quod eſt manifeſte falſum. qꝛ non eſt oratio in qua quibuſdam poſitis et conceſſis. ꝛc. qꝛ nunꝙ ille cōcedūtur poſtꝙ ſunt impoſſibiles. Reſpōdetur ꝙ Ariſtoteles non ponit cōceſſis in primo priorum. ſed Petrus hyſpanus accipit cōditionaliter et non cathegorice non vult ꝙ premiſſe ſemp concedantur. ſed ſi premiſſe concedantur concluſio concedenda eſt.

Ariſtoteles. Petr' hyſpanus.

¶ Contra hoc arguitur. dato ꝙ premiſſe cōcedantur non eſt neceſſe cōcedere cōcluſionem ergo male ponitur neceſſe. Reſpōdetur ꝙ neceſſe non dicit neceſſitatē cōſequentis. ſed neceſſitatem cōſequētie. ꝓpterea arguitur contra diffinitionē: qꝛ per eam hic eēt ſillogiſmus. ois homo currit ſortes eſt homo. ergo ſortes currit vel baculus ſtat in āgulo quod eſt manifeſte falſum.

¶ Reſpondet ꝙ diffinitio nō cōuenit illi poſtꝙ in concluſione non vniuntur extremitates inter ſe que vniebantur cum medio in premiſſis.

¶ Contra hanc litteram dubitatur an ſillogiſmus ſit ſpēs ſpāliſſima vel gen' Et ſi ſcōm que ſunt ſpecies ei. Reſpondet ꝙ eſt genus ſubalternū et ſignificans ſillogiſmos ꝑme figure et. b. ſillogiſmos ſcde: et. c. tertie ſunt ſpecies eius. et adhuc a b c non ſunt ſpēs ſpāliſſime. vt pꝫ per artē predicabiliū. ſed iſte termin' ſillogiſmus nō eſt genus ad iſtos terminos ſillogiſmus demōſtratiuus et ſillogiſmus dyaleticus et ſillogiſmus ſophiſticus: ſed in ordine ad vltimū terminū ꝛ dictū ſimpliciter in ordine ad dictum ſm quid in ordine ad duos primos terminos eſt totum in modo et ſuas partes: quia iſte terminus ſillogiſmus demonſtratiuus extrinſece cōnotat reſpectu huius termini ſillogiſmus: quia ꝓ ſillogiſmo ſupponit cōnotādo ꝙ ſit ſciētie generatiuus. Sillogiſmus dyaleticus connotat ꝙ ex ꝓbabilibus ꝓcedat: et hoc nec diſtincte nec cōfuſe per iſtū terminū ſillogiſmus cōnotatur. Sed ſillogiſmus probatiuus eſt genus ad illos duos terminos.

Sillogiſmus gen' eſſe.

¶ Sequitur ſecūdū caput.

Omnis autē ſillogiſmus cōſtat ex trib' terminis et duabus ꝓpōnibus: quarū ꝓpoſitionū prima vocatur maior: ſecunda minor. Ex tribus autem terminis non poſſunt fieri due propoſitiones niſi alter illorum terminorum ſumatur bis: et tunc ille terminus bis ſumptus aut ſubijcitur in vna et ꝑdicatur in alia: et ſic eſt prima figura. aut ꝑdicatur in vtraqꝫ et ſic eſt ſecūda figura. aut ſubijcit in vtraqꝫ et ſic eſt tertia figura. Horū aūt terminoꝝ alter vocat mediū: alter maior extremitas. alter vo minor extremitas. Mediū eſt terminus bis ſumptus ante cōcluſionē. Maior extremitas eſt terminus ſumptus in maiori ꝓpōne cū medio. Minor extremitas eſt terminus ſumpt' in minori ꝓpōne cū medio. Ad ſyllogiſmū autē exigitur modus et figura. Figura eſt ordinatio triū terminoꝝ ſm debitā ſubiectionē et predicationē. hec autē ordinatio fit in tribus modis vt dictū eſt pri' Et ſm hoc tres ſunt figure. Prima figura eſt qñ mediū ſubijcit in vna ꝓpoſitione et predicat in alia: vt omne aīal eſt ſubſtantia: ois homo eſt aīal: ergo ois homo eſt ſubſtātia. Secūda figura ē qñ mediū predicatur in vtraqꝫ: vt omnis homo eſt animal. nullus lapis eſt animal: ergo nullus lapis eſt homo. Tertia figura eſt qñ mediū ſubijcitur in vtraqꝫ: vt omnis homo eſt animal: omnis homo eſt ſubſtan-

Ex quib' conſtat ſillogiſmus.

Quid medium. Quid maior extremitas. Quid minor extremitas. Quid figura.

Quid prima figura. Quid ſecūda. Quid tertia.

tia: ergo quedam ſubſtantia eſt animal.
Verſus. Unde verſus. Prima prius ſubijcit medium poſt predicat ipſum: Altera bis dicit tertia bis ſubijcit.
Modi diffinitio. Modus eſt ordinatio duarum propoſitionum in debita q̄litate: ꝛ quantitate.
Quid debita q̄titas. Debita quantitas eſt ꝙ ſi vna ſit negatiua reliqua erit affirmatiua. debita quātitas eſt ꝙ ſi vna ſit particularis reliqua erit vniuerſalis. Unde tales dantur regule vniuerſales ad quālibet figuram conducentes.
j. regula. Prima regula eſt. ex puris particularibus indefinitis et ſingularibus nihil ſequitur. vnde oportet alteram premiſſarum eſſe vniuerſalem.
ij. Secunda regula eſt. Ex puris negatiuis nihil ſequitur. vnde oportet alterā p̄miſſarū eē affirmatiuā.
iij. Tertia regula eſt. Si aliqua p̄miſſarū fuerit particularis ꝯcluſio erit particularis ꝛ nō ꝯtra.
iiij. Quarta regula eſt. ſi aliqua premiſſaruꝫ fuerit negatiua concluſio erit negatiua.
v. Quinta regula eſt. medium nunq̄ debet poni in concluſione: de quibus dantur tales verſus.
Verſus. Partibus ex puris ſequitur nil. ſiue negatis. Si qua p̄cit partis ſequitur concluſio partis. Si qua negata p̄cit concluſio ſitq̄ negata. Lex generalis erit medium concludere neſcit.

Prima figura nouem habet modos. p̄mi quattuor modi concludunt directe. reliqui vero indirecte.
Quid directe concludere. Directe concludere eſt maiorem extremitatem predicari de minori in concluſione.
Quid indirecte concludere. Indirecte concludere eſt minorem extremitatem predicari de maiore in concluſione.
ꝯ. Nota duas regulas quarum prima tantum conuenit prime figure quo ad quattuor primos modos ꝛ tertie quo ad omnes. Secunda etiam conuenit tantum prime figure quo ad eius quattuor modos. ꝛ ſecūde figure quo ad omnes.
j. regula. Prima regula talis eſt. minore
ij. exiſtente negatiua nihil ſequitur. Secunda regula eſt maiore exiſtēte particulari nihil ſequitur.

Ex q̄b' cō ſtituat ſillogiſmus. Sillogiſmus cōponitur ex tribus propoſitionibus vel eis eq̄ualentibus. quarū prima vocat̄ maior. ſcd̄a minor. et tertia cōcluſio hic dicitur vel eis equiualentibus ꝓpter tales ſillogiſmos. vt ſi omnis homo curreret ꝛ ſortes eſſet homo. ſortes curreret. ibi ſortes curreret eſt concluſio omnis hō curreret maior ſed non maior ꝓpoſitio ſed eſt cōplexum ꝓpoſitionale: et ſic de ſecūda dicatur. Sed cum nota rationali propoſitio ſequēs. ergo eſt cōcluſio.
In ſillogiſmo tres terminos collocandos eſſe. In ſillogiſmo etiā ponūtur tres termini. ſcilicet mediū: maior extremitas: ꝛ minor extremitas. q: terminus hic proprie capitur pro illo qd̄ ſm ſe vel ſuū ſinonimū poteſt eſſe extremū enūciationis ſm ſignificationem ſm quam accipitur ꝛ ſic copula nō eſt termin' nec ſincathegoreumata ſincathegoreumatice tenta medium eſt terminus bis ſumpt' ante concluſionē eam de per ſe nō ingrediens. Dicitur de per ſe: quia quādo idemptificat̄ cum maiori extremitate vel minori concluſionē ingreditur de per accidens.
Corrolarium. Ex iſto patet ꝙ ps medij nō eſt mediū nec copula eſt mediū. primo copula nō ē terminus vt in ꝓſentiarū. Secūdo ingreditur cōcluſionem de per ſe. etiam pars medij nō eſt terminus ſm ſignificationem ſm quā capimus. Dicitur ſm ſignificationem etiā includenda ſincathegoreumata materialiter capta: que ſm illaꝫ ſignificationē ſunt cathegoreumata et poſſunt eſſe media vel extrema.
Quid maior extremitas. maior extremitas eſt totum materiale quod ponitur in maiori dempto medio.
Quid minor extremitas. minor extremitas eſt totum materiale quod ponitur ī minori dempto medio. et q̄q̄ nomina ſignificent ad placitum: tamen multis rationibus iſti termini ſortiūtur ſua nomia. Primo medium ſicut patet in arte inueniēdi mediū medio modo ſe habet ad predicari vniuerſaliter primo maior extremitas de ipſo vniuerſaliter enunciatur et ipſum enunciatur de minori extremitate. hoc eſt termin' medius inter maiorem et minorem extremitates ſillogizando ex veris vt patet ex iſtis tribus terminis homo: animal et corpus vbi preciſe animal poteſt eē medium ſm artem inueniēdi medium: ſed hic adeo ſtricte nō capiamus. Maior extremitas vocatur: quia procedēdo ex veris de medio vniuerſaliter enunciatur: ꝛ oppoſito mō minor extremitas vl' generaliter dicitur maior extremitas. quia extremum maioris diſtinctuꝫ a medio. maior extremitas id eſt extremū maioris ꝓpoſitionis. minor extremitas extremū minoris ꝓpoſitionis a medio diſtinctum.

Quid modus. Notādum eſt ſecūdo ꝙ modus vt ſufficit in propoſito eſt due propoſitiōes diſpoſite in debita qualitate ꝛ quantitate ꝛ hoc ſi modus capiatur pro premiſſis tātum. Si pro premiſſis et concluſione dicatur tres propoſitiones in forma vel in valore.
Quid debita q̄litas. Debita qualitas ē ꝙ non procedatur ex puris negatiuis: ſed oportet vnam premiſſarum eſſe affirmatiuam.
Quid debita q̄titas. Debita quātitas eſt ꝙ vna premiſſarum ſit vniuerſalis ad ſenſum poſterius declarandum.
Figure diffinitio. Figura vt hic capit̄ eſt tres termini debite ſituati ſm ſubiectionem ꝛ predicationem. hoc eſt iſte termin' figura ſupponit pro medio maiore extremitate et minori ſimul aggregatis connotando talem vel talem ordinationem terminorum inter ſe.
Tripartita figure acceptio. Et diuiditur figura in tria membra.
j. Prima figura eſt quādo medium ſubijcitur in vna et predicatur in alia.
ij. Secunda figura eſt quando in vtraq̄ medium predicatur.
iij. Tertia figura quando in vtraq̄ ſubijcitur ꝛ hic capimus ſubijcitur ꝛ

predicatur pro ſubiecto et predicato locutiõis et nõ enunciationis niſi de per accidẽs. Cõcludere di recte eſt quando maior extremitas predicatur vel eſt pars predicati reſpectu minoris extremitatis cũ reſiduo maioris remanente ſubiecto. Cõcludere indirecte eſt quando minor extremitas predicatur de maiori vel pars eius non eſt opus exemplo in terminis ſimplicibus. ¶ In compoſitis exemplum. vt cuiuſlibet contradictiõis altera pars eſt vera. homo eſt aſinus eſt contradictio. ergo homo eſt aſinus. altera pars eſt vera. vbi homo eſt aſinus debet capi in genitiuo vt patet ex obliquitate medii et propterea nõ poteſt eſſe ſubiectum in concluſione licet ſit minor extremitas: ſed accipit vnam partem maioris extremitatis in recto pro ſubiecto ſecum: et hoc clariſſimũ eſt in hoc exẽplo. cuiuſlibet hoĩs aſinus currit. plato eſt hõ: ergo platonis aſinus currit.

Quid cõcludere directe. Quid concludere indirecte.

Ariſtoteles. Petr' hyſpanus.

¶ Circa hãc litteram dubitatur

primo quare Ariſtoteles et Petrus hyſpan' diffiniebant propoſitionem ante terminũ viſo ꝙ terminus ſit ſimplicior.

¶ Secũdo dubitatur an ſit ponẽda quarta figura ꝙ galieno cõiter attribuit.

¶ Tertio dubitatur quid eſt dici de omni: et dici de nullo.

Ad primũ dubium.

¶ Ad primum reſpõdetur in

multis ꝙ ab autoribus nõ fuit ſeruata ratio ordinis ſed arbitrium tradendi ſufficiebat: quia aliis inutiliter quereres mihi quare iſte textus precedit ſecundũ: et ſecundus tertiũ: et tertius quartum et ſic in infinitum. poſſumus tamẽ in multis dare colorem et in propoſito datur iſte: quia propoſitio ponitur in diffinitiones termini hoc patet terminus eſt in quẽ reſoluitur propoſitio ꝓpterea ordine doctrine inchoat' eſt primo a ꝓpoſitione et non a termino.

Ad ſcđm dubium.

¶ Ad ſecundũ probatur ꝙ ſit

ponenda quarta figura hoc argumentũ eſt ſillogiſticum. homo eſt currens et omne currens eſt ſubſtantia. ergo homo eſt ſubſtãtia. Quod bene ſequatur patet dupliciter. ille due premiſſe trãſpoſite inferunt cõcluſionem datam in darii ergo eam inferunt in propria forma. conſequẽtia tenet. quia ſiue tranſponantur ſiue nõ equiualent: ergo ſemper idem inferunt. conſequentia etiam probatur per primam regulam antepredicamẽtalem quãdo alterum de altero. Et hoc argumẽtum non ſit in prima figura. patet: quia medium non ſubiicitur in maiori. Hic reſpõderet Ariſtoteles concedendo formalitatem cõſequentie propoſite negando ꝙ non ſit in prima figura. quia diffiniẽdo primam figuram dicitur ꝙ medium debet ſubiici in vna premiſſarum et predicari in alio modo ſic eſt in propoſito: et ſic dupliciter contingit ſillogizare in prima figura. Primo quando medium ſubiicitur in maiore et predicatur in minore. Secundo quando econtrario. quod tranſpoſitio premiſſarum non variet figuram patet de ceſare et cameſtres q̃ ſunt in eadem figura. Sed bene verum eſt ꝙ ibi medium ſemper predicatur in primo argumẽto variatur medium penes ſubiici et predicari. ¶ Vñ circa hanc materiam commentator magnam digreſſionem habuit contra galienum: et patet ꝙ Galienus ſolum multiplicauit verba ſuper Ariſtotelem et nõ realiter.

Ariſtoteles.

Commẽtator.

Galienus.

¶ Ad tertium vbi dubitatur

de dici de omni. Notandũ eſt ꝙ duplex eſt dici de omni. quoddam eſt poſterioriſticũ: aliud eſt prioriſticum. et vocatur poſterioriſticum: quia ſic capitur in libris poſteriorum et prioriſticum: quia ſic conſideratur in prioribus. Dici de omni poſterioriſticum eſt propoſitio cuius predicatum conuenit ſubiecto pro quolibet ſuo ſuppoſito et qualibet differentia temporis. vt omnis homo eſt animal. homo eſt animal. et de hoc in libris poſteriorũ videbitur. ¶ Aliud eſt dici de omni prioriſticum. Et dici de omni interdum capitur pro propoſitione vniuerſali. et vltra hoc cõnotat ꝙ predicatum denotatur dici de ſubiecto pro quolibet ſuo ſuppoſito. Interdum capitur pro predicato propoſitionis vniuerſalis: ſed cõmuniter in hac arte capitur pro principio regulatiuo ſillogiſmorum affirmatiuorum de medio cõmuni ſcilicet pro principio quicquid denotatur dici de ſubiecto complete diſtributo denotatur dici de quolibet ſubſumpto ſub eo per hoc principium philoſophi produxerunt ſillogiſmos affirmatiuos vt omne. a. eſt. b. c. eſt. a. ergo. c. eſt. b. per maiorem denotabatur ꝙ de quocunque verum eſt dicere ꝙ eſt. a. de illo dicitur. b. et minor dicit. c. eſt a. reliquum eſt ꝙ. c. ſit. b. Eodem modo proportionabiliter dicatur de dici de nullo quod eſt principium regulatiuum ſillogiſmorum negatiuorũ. Et iſta principia ſunt cões animi conceptiones ad cõcludẽdum vt patet in vulgaribus.

Dici de omni duplex eſt.

Dici poſterioriſticum quid ſit.

Nota.

¶ Secundo hic aduertẽdum

eſt ꝙ pro terminus diuinis ponitur dici de omni ſupra vniuerſale. hoc nunquam contingit in creaturis niſi dicatur ꝙ eſt vna natura cõmunicabilis quãtum eſt de ſe cuilibet indiuiduo illius ſpeciei vbi in creaturis opus eſt eadẽ diſtinctione. Sed aliis verbis ſolet dici ab artiſtis triplex eſt diſtributio: hoc eſt contingit tripliciter terminum diſtribui. Primo modo in termino tãtum. Scđo modo in termino et extra terminũ. Tertio modo in termino extra terminum et extra numerum. Terminus diſtribuitur in termino tãtum quando diſtribuitur pro omnibus ſuis ſuppoſitis immediatis cuius veritas cognoſcatur per veritatem ad veritates ſingularium per ſe hoc eſt addendo pronomen demõſtratiuum termino diſtributo. vt omnis eſſentia diuina ẽ pater. ſic explicatur: hec eſſentia diuina eſt pater. et illa eſſentia diuina eſt pater. et non eſt aliqua eſſentia diuina quin illa ſit pater et hoc totum eſt verum poſtquam eſt niſi vna eſſentia diuina. ¶ Secũda diſtributio eſt extra terminum et non extra terminum. hoc eſt quãdo terminus diſtribuitur pro ſuppoſitis mediatis et immediatis in eodẽ numero: hoc eſt cuius veritas cognoſcitur per ſingulares ſimul ſumptas. ſingulares inquam. per ſe cum ſingularibus ſumptis pertranſcendens et hoc modo hic omnis eſſentia diuina eſt pater ſi ſit diſtributio in termino et extra terminum ſic explicatur. hec eſſentia diuina eſt pater: illa eſſentia diuina eſt pater. hec res que eſt eſſentia diuina eſt pater. illa res que eſt eſſentia diuina eſt pater: demonſtrando omnes perſonas in diuinis et non eſt aliqua eſſentia diuina quin illa ſit pater nec eſt aliqua eſſentia diuina: quin illa ſit

Triplex eſt diſtributio.

i. diſtributio.

pater et non eſt aliqua res que eſt eſſentia diui-
na q̄n illa ſit pater mō hoc eſt falſum vt p3 de fi
lio. Tertia eſt diſtributio extra numerū q̄ſi cum
bis oībus capit̄ trāſcendens alterius numeri ⁊
talis diſtributio ponit̄ ꝓpter tales ſillogiſmos
oīs eſſentia diuina eſt ꝑſona q̄ videt̄ eē cōceden-
da. ſi ſubiectū diſtribuat̄: tā ꝓ ſuppoſitis ꝑ ſe q̄
ꝓ ſuppoſitis per accn̄s eiuſdē numeri: ſed nō eſt
opus iſta tertia diſtributiōe q2 diſtributio in ter
mino et extra terminum ſufficit nec dabis aliſ
huius ſillogiſmi verum. oīs eēntia diuina eſt ꝑ-
ſona. trinitas eſt eſſentia diuina: ergo trinitas
eſt perſona. maior eſt falſa vt p3 ꝑ explicātes eā
hec eſt falſa. nulla res eſt eſſentia diuina q̄n illa
eſt ꝑſona: immo aliqua res eſt eſſentia diuina ⁊
tn̄ nō eſt ꝑſona. ſancta trinitas ē aliq̄ res q2 ali
qua eēntia diuina ⁊ illa eſt eſſentia diuina q̄ nō
eſt ꝑſona nec pro terminis collectiuis aliud ſup
addēdū ē immo diſtributio in termino tn̄ ſuf
ficit ꝑ talib⁹. Eodē mō dicat̄ de dici de nullo ⁊ ꝑ
iſtud principiū regulat̄ q̄libet ſillogiſmus de me
dio cōi: lȝ quidā imediate ⁊ euidēter vt p3 de bar
bara ⁊ darij q̄ per pincipiū affirmatiuū celarēt
⁊ ferio per principiū negatiuū immediate ꝯclu-
dunt ⁊ q2 ſillogiſmi ſcđe ⁊ tertie figurarū. nō ſic
euidēter inferūt ſolent ad hos quatuor modos
reduci vt ſuā euidētiā ab his ſuſcipiāt. de qua re-
ductione poſtea futur⁹ eſt ſermo. S3 inter alios
aliqui minus euidēter cōcludunt aliqui magis.
Nam ſillogiſmi reputati in quarta figura maxi
me accedūt ad euidētiā quoꝝ euidentia per ſolā
tranſpoſitionem premiſſarū oſtēditur. In aliis
autem plura requiruntur.

¶ Notandū eſt tertio q̄ cuiſ-
libet ſillogiſmi error vel bonitas ꝑ hec pncipia
pōt cognoſci. q2 hoc maxie obſeruādū eſt q̄ op3
videre naturā diſtributiōis ⁊ ſubſumere ꝭm exi-
gentiā ei⁹. Ex iſto p3 q̄ maiore de pn̄ti ⁊ mino- Corrolarium.
re de preterito vel futuro nō ſequit̄ ɔcluſio q2 ta-
lis diſcurſus nō regulat̄ ꝑ talia principia ſ3 ma-
iore de preterito vel futuro lȝ ſubſumere de pn̄ti
ꝑ hec pncipia. Declarat̄ hoc exēplo nō ſequit̄ oīs
hō eſt aīal adā fuit hō: ergo adā eſt aīal. minor
nō ſubſumit̄ ꝑ dici de omni. maior eīn ſignifica-
bat q̄ de quocūq̄ verū eſt dicere q̄ eſt hō. de illo
verum eſt dicere q̄ eſt aīal ſ3 nō ſubſumit̄ in illo
ſenſu: ⁊ ſic minor egreditur limites maioris. ſed
iſte ſillogiſm⁹ regulat̄ ꝑ hoc principiū. oīs hō fuit
aīal. abrahā fuit hō ergo abrahā fuit aīal. Sic̄
iſte. oīs hō fuit aīal: ſortes ē hō: ergo ſortes fuit
aīal: q2 neutri⁹ ſillogiſmi minor egredit̄ limites
maioris. maior ſignificat de quocūq̄ verum eſt dicere
q̄d eſt vel fuit hō, de illo verum eſt dicere q̄ fuit
aīal: vbi ſubiectū diſtribuit̄ tā ꝓ hominibus qui Corrolarium.
ſunt q̄ ꝓ hoībus qui fuerunt. Et ex illo ſequit̄ q̄
maiore de ineſſe ⁊ minore de neceſſario nō ſeq̄t̄
ɔcluſio: q2 minor egredit̄ limites maioris. Sed
maiore de neceſſario ⁊ minore de ineſſe bn̄ ſub-
ſumitur ꝑ hanc artem vt bene ſequitur. omne.
a. neceſſario ē b. c. eſt. a. c. fuit. a. c. erit. a. c. neceſ
ſario eſt. a. vel. c. poteſt eſſe. a. recte cōcluditur q̄
neceſſario eſt. b. immo vniuerſaliter minor deb3
ſubſumi ꝭm diſtributionē maioris: ⁊ ɔcluſio ma
iorem ⁊ non minorem imitabitur. Iſtud exem-
plis magis poſtea declarabitur.

¶ Quarto dubitatur de com-
binatione premiſſarum in ſyllogiſmis.

¶ Quinto dubitatur de regu
lis generalibus ſillogiſandi.

¶ Ad quartū dicit̄ q̄ premiſſe
poſſunt ſexdecies cōbinari quarū duodecimū cō-
binationes in prima figura ſunt inutiles quat-
tuor vero vtiles. Et has cōbinatiōes in p̄lo prio
rū ponit cōmentator. q2 vel ambe ſunt affirma Commētator.
tiue: vel ambe negatiue. vel vna affirmatiua et
altera negatiua. De ꝓpōnibus mixte qualitatis
nō locuti ſunt etiā: inidonee ſunt in hac arte.
Si vtraq̄ ꝑmiſſarū ſit affirmatiua hoc eſt qua-
druplicater. vel vtraq̄ eſt vl̄is vel vtraq̄ particu-
laris vel maior vniuerſalis et minor ꝑticularis
vel maior particularis ⁊ minor vniuerſalis. Si
primum eſt combinatio vtilis: quia barbara. Si
ſcđm: inutilis: quia ex puris particularibus. Si
tertiū vtilis ⁊ darij. Si quartū inutilis: q2 maio
re particulari in prima figura nihil ſequitur di-
recte cōcludendo. Si vtraq̄ premiſſarum eſt ne
gatiua hoc eſt quadrupliciter. vel vtraq̄ eſt vni-
uerſalis vel vtraq̄ eſt ꝑticularis. vel maior vl̄is ⁊
minor ꝑticularis. vel maior ꝑticularis ⁊ minor
vl̄is. ⁊ oēs iſte combinationes ſunt inutiles. Si
vna ꝑmiſſarum ſit negatiua ⁊ altera affirmati-
ua hoc eſt dupl̄r. vel maior eſt negatiua ⁊ minor
affirmatiua vel econuerſo. Si primū q̄drupl̄r. vel
vtraq̄ eſt vl̄is: ⁊ tunc eſt celarent vtilis: vel vtra-
q̄ eſt particularis ⁊ tūc eſt inutilis. vel maior eſt
vl̄is ⁊ minor ꝑticularis: ⁊ ſic eſt ferio vtilis vl̄ ecō
uerſo. ⁊ ſic ē inutilis. Si ꝟo maior ē affirmatiua ⁊
minor negatiua hoc ē q̄drupl̄: vel vtraq̄ eſt vl̄is
vel vtraq̄ ꝑticularis vel maior vl̄is ⁊ minor ꝑti-
cularis aut econuerſo. oīb⁹ iſtis modis cōbinatio Regula.
eſt inutilis: q2 minore negatiua in prīa figura ni
hil ſeq̄tur. ecce ſexdecim cōbinatiōes quaꝝ duo-
decim ſunt inutiles: quattuor ſolum vtiles.

¶ Ad quintū dubiū dicit̄ q̄
quinq̄ ponuntur regule generales ad bene ſil-
logiſandum. ⁊ poſtea due ponuntur regule ſpe-
ciales pro aliquibus figuris.

¶ Prima regula eſt. Ex pu- 1. regula.
ris particularibus nihil ſequitur ſillogiſtice. Di
citur ſillogiſtice: quia interdum gratia materie
aliquid ſequitur. Etiam gr̄a forme patet argue
do a tota copulatiua ad alterā eius partem aīal
currit: ⁊ homo currit: ergo homo currit: immo
interdum vbi eſt verus ſillogiſmus vt homo eſt
animal. ⁊ homo eſt homo: ergo hō eſt aīal hic eſt
argumentū in prima figura. Sed dicitur q̄ non
ſequitur virtute ſillogiſmi: ſed q2 arguitur a to-
ta copulatiua ad alterā eius partem: etiam licʒ
ſequatur gratia forme non tn̄ gratia forme ac-
ceptionis terminorum Ratio regule eſt q2 non Ratio regule ꝑ ōi.
oportet q̄ ſi duo termini vere cōueniant tertio
termino communi q̄ illi cōueniant inter ſe. vt
ſi aīal eſt aſin⁹ ⁊ hō ē aīal: nō op3 q̄ hō ſit aſinus
hec regula vt ſolet dici fallit multis modis Pri-
mo arguendo expoſitorie aīal eſt ſortes ⁊ hō eſt 1
ſortes: ergo hō eſt aīal. Secundo eſt relatiuo idē
ptitatis animal eſt currens: ⁊ homo eſt idē aīal 2
ergo hō eſt currens. Tertio ſic. oēm equum videt
ſortes. equus albus eſt equus: ergo equum albū 3
videt ſortes. Quarto ſic homo eſt animal: aſin⁹
non eſt homo: ergo aſinus animal nō eſt. Quin 4
to ſic. homo eſt currens album omnis homo 5
eſt: ergo albū eſt currens. Sed male aggregātur
tot modi primo ſcilicet ſuſpectus vt p3 hic: eſſem

tia diuina eſt pater:filiꝰ eſt eadē eſſentia diuina
ergo filiꝰ eſt pr. etiā ꝓ tribꝰ vltimis modis dicūt
ſolū vltimū ponere.ſ. ꝙ mediū nō diſtribuat᷑ et
Ariſtoteles. hoc eſt ꝙ Ariſt. ⁊ petrus hy. volūt dicere qđ nos
clare dicimꝰ mediū dʒ diſtribui in vna p̄miſſarū:
hoc eſt ſub aliis ꝟbis ex puris particularibus p̲
ticularitate medij nihil ſequit᷑: q꞉ hic q̄ntitas at
tendit᷑ ex p̲te medij tm̄ ⁊ nō ex p̲te ſubiecti enun
ciationis queadmodū in primo tractatu ⁊ pri-
mus caſus non currit:q꞉ nō eſt ex puris p̲ticula-
ribus particularitate medij dubium eſt de ſcđo
caſu ⁊ qñ ita non foret reducibilis eſt in ſillogiſ-
mum expoſitorium. Alij caſus clarent.

2. regula. ¶ Scđa regula generalis eſt
ſi vna premiſſarū ſit particularis ⁊ alia vlis con
Analogia cluſio debet eſſe particularis queadmodū eſt in
agētibus naturalibꝰ qñ due cauſe quarū eſt vlis
⁊ alia p̲ticularis p̲ducūt vnū effectū ille aſſimi-
lat᷑ cauſe p̲ticulari ⁊ nō vli vt bos genitus aſſimi
lat᷑ boui generato ⁊ non deo vel ſoli. Sed cā lo-
gica eſt:q꞉ al's argueret᷑ a nō diſtributo ad diſtri
butū:vel ex puris particularibus particularita-
te medij hoc oſtēdit᷑ ſi maior ſit p̲ticularis ⁊ mi-
nor vlis:vt ſic arguēdo aīal eſt ſubſtantia:oīs hō
eſt aīal:ergo oīs hō eſt ſubſtantia : iā mediū nō
diſtribuit᷑ contra regulā priorē:⁊ ſi indirecte con
cludat᷑ arguit᷑ a non diſtributo ad diſtributum:ſi
maior ſit vlis ⁊ minor p̲ticularis : iā ſi indirecte
cōcludatur arguit᷑ a nō diſtributo ad diſtributū ꝫ
reſpectu maioris extremitatis. Si directe idē ſe
quit᷑ reſpectu minoris extremitatis. hoc pōt ſtu
dioſus calculare capiēdo maiorē negatiuā ⁊ mi-
norem affirmatiuā et ecōuerſo. huic etiā regule
dant᷑ multe inſtātie. hoc eſt explorarū cauēdo ab
iſtis incōuenientibus ſic arguēdo aīal eſt ſubſtan
tia. ⁊ oīs hō oē aīal eſt. g̃ oīs hō eſt ſubſtātia .hic
nō arguit᷑ a nō diſtributo ad diſtributū nec ex pu
ris particularibus quo ad mediū. Silr ſi maior
extremitas diſtribuat᷑:etiā ſi ponat᷑ extremitas
terminꝰ diſcretus. vel qñ capit᷑ relatiuū idēptita
tis ita ꝙ hic ſolent poni ſex inſtātie. Sed videt᷑
mihi ꝙ auctores volunt dicere per hāc regulā ni
hil aliud qđ nō licet arguere a nō diſtributo ad
diſtributū. hoc eſt ſi vna premiſſarum ſit partic̄u
laris cōcluſio debet eſſe particularis.i. ſi vna ex-
tremitas in premiſſis ſit particularis.i. non di-
ſtributa concluſio debet eſſe particularis hoc eſt
concluſio debet habere particularitatem ⁊ non
vniuerſalitatem. particularitatem terminū nō
diſtributum:⁊ vniuerſalitatem terminum diſtri
butum appellāt ita ꝙ iſte due regule dicūt opor
tet medium diſtribui in vna:⁊ cauere ex parte ex
tremitatum ne procedatur a non diſtributo ad
diſtributū. q̄ ꝯditiōes ſunt ap̲ple vtiles. ¶ Ter-
3. reg. tia regla eſt. Ex puris negatiuis nihil ſeq̄t᷑ ſillo-
giſtice. dico ſillogiſtice : quia in terminis idem-
ptitatis poſſumus ſemper inſurgere. vt nullus hō
Tres inſtā- eſt hō nullus hō eſt ⁊c. Solent poni hic tres in-
tie. ſtantie. Quarū prima eſt arguēdo penes finitū ⁊
infinitum. Secunda cum duabus de contingen
ti ſpecialiter capto. Tertia cum vno de neceſſa-
rio:⁊ alia de contingenti ſpecialiter capto. Pri-
ma inſtantia nulla eſt:non eſt ſillogiſmus poſt-
ꝙ ſunt quattuor termini. Alie inſtantie non p̲-
cedunt:quia equiualentes gratia forme propoſi
tiones de contingenti ſunt affirmatiue. Alie re
gule ſunt faciles.

¶ Sequitur de barbara.

Barbara. primus modꝰ cō-
ſtat ex duabus vniuerſali-
bus affirmatiuis vniuerſa-
lem affirmatiuam directe
cōcludētibus : vt omne ani
mal eſt ſubſtantia. omnis homo eſt aīal:
ergo omnis homo eſt ſubſtantia.

Ex quibꝰ cōſtat primus modus.

Barbara ē ꝯñā forma
lis ex duabus vlibus affirmati-
uis vlem affirmatiuā concludēs
vt ptʒ p̲ tres vocales eius. Conſo
nantes eius nihil denotant quē
admodū in tribus aliis euidenti
bus idē eſt dictu barbara ⁊ nauarra. Secꝰ eſt de
baralipton ⁊ aliis. Ad formalitatē quattuor re-
quirūtur.ſ. ſilis q̄ntitas : ſilis q̄litas ſilitudo co-
pularū ⁊ ſilis ſitus terminoꝝ. Quātitas attendit᷑
ex p̲te oīm terminorum tā in fronte ꝙ in tergo
poſitoꝝ. Silis ſuppoſitio ſilis reſtrictio ibi inclu
dit᷑ p̲ q̄litatē attendit᷑ q̄litas p̄ncipalis ⁊ minus
p̄ncipalis. Pro tertia ꝯditione copule ſunt ſiles
qñ idē req̄rit᷑ ad veritatē p̲pōnis q̄ntū eſt ex p̲te
copulaꝝ p̲ ſilem ſitū intelligit᷑ quot ſunt termi-
ni cathegoreumatici in vna:⁊ quot ſunt ſincathe
goreumatici:tot debebūt eſſe in alia ⁊ eodē mō
ſituati ita ꝙ termini ſinonimi p̲ eodē termino
reputāt᷑. iʒ arguēdo ſillogiſtice in terminis ſino-
nimis ſunt tres termini quo ad officia q̄re iſte
nō ſunt eiuſdē forme. oīs hō eſt animal. oīs hō
oē aīal eſt. q꞉ nō eſt eadē q̄ntitas ex p̲te p̄dica-
ti:nec iſte. hō nō eſt aīal. ⁊ a hō nō eſt aīal. q꞉ nō
eſt eadē q̄ntitas ex parte ſubiecti: nec iſte oīs hō
eſt b aīal. ⁊ oīs hō eſt aīal. nec iſte. hō ē plato hō
ē aīal. nec iſte oīs eſſentia diuina eſt pr̄. ⁊ oīs eſ-
ſentia diuina ē pr̄ cōplete diſtribuēdo ſubiectū i
vna ⁊ nō in alia. q꞉ nō ē eadē q̄ntitas. nec iſte. oē
aīal fuit in archa noe ⁊ oē aīal fuit in archa noe
diſtribuēdo ſubiectū p̲ ſingulis generū in vna ⁊
p̲ generibꝰ ſinguloꝝ in alia. nec iſte ſunt eiuſdē
forme. hō eſt hō, ⁊ hō eſt aīal q꞉ in ſcđa ſunt duo
termini. In prima vero vnꝰ tm̄ ſed iſte ſunt eiuſ-
dem forme: hō eſt riſibilis. ⁊ homo eſt aīal. quē-
admodū ſunt iſte. aſinꝰ eſt rudibile. ⁊ leo ē ferū.
Ulterius patet duas ꝯñas non eſſe eiuſdē forme
inter ſe. tñ añs vnius eſt eiuſdē forme cū añte al
terius. ⁊ ꝯñs vnius cū conſequēte alterius ⁊ no-
ta cū n:ta hoc patet hic. hō eſt aīal. ergo aīal eſt
homo: homo eſt aīal. ergo lignū eſt lapis:⁊ cā eſt
quia ſunt plures termini ſinonimi in vna ꝙ in
alia. Ex iſto patet non oīa argumēta facta in ea
dē figura eſſe eiuſdē forme immo nulla argumē
ta facta in variis modis ſunt eiuſdē forme. im-
mo non oportet argumenta in eodē mō eē eiuſ
dem forme vt patet hic. oīs hō eſt aīal ſortes eſt
homo. ergo ſortes eſt aīal. oīs homo eſt aīal. li-
gnū eſt homo ergo lignum eſt aīal. ¶ Oīs bre-
uiter repetitis q̄ ad longum declarabuntur in
formalitate ꝯñe ſumme cauendum eſt ab erro-
ribus cōibus.ſ. arguere a ſuppoſitione confuſa
tm̄ ad determinataʒ reſpectu multitudinis ne
arguatur a magis amplo ad minus amplū ſine
diſtributione magis ampli ſm̄ dicta in conuer-
ſionibus ne arguatur a non diſtributo ad diſtri
butum ꝙ mediū in vna premiſſarum diſtribua-
tur ꝙ minor non egrediatur limites maioris
⁊ ꝙ cōcluſio maiorem ſequatur. Bonitas de bar

Quattuor ad formalitatē requiri.

Correlarium.

Cauendi ſunt hi errores.

Bonitas ꝯmi mõi.

ra pꝫ qꝛ imediate regulaꝛ ꝑ dici de oi: qꝛ ſeruādū eſt ꝙ ſubiectū cōplete diſtribuaꝛ etʼ formalitas: nō põt oſtēdi niſi ꝗrēdo inſtantiā in barbara: ꝛ qñ ido dicimus tale argumentū eſt in barbara: ſenſus eſt talis ſillogiſmus ſignificatur per iſtū terminum in barbara.

¶ Cōtra litterā arguit ſic. nō ſequit. quicūꝙ dicit te eſſe alal dicit verū: et quicūꝙ dicit te eſſe aſinū dicit te eſſe alal. ergo quicūꝙ dicit te eſſe aſinū dicit verū. ꝛ tñ arguitur in barbara: ergo barbara nō ē bona ꝯña ꝛ formalis ꝯña tenet cū minori et maioꝛ patet. qꝛ antecedens eſt verū et conſequens falſum.

¶ Rñdeꝛ negādo maiorem et nego añs ꝑ minori. minor eſt quicūꝙ dicit te eē aſinū dicit te eſſe alal vbi te eſſe aſinū capiꝛ materialiter ꝑ iſta ꝓpoſitione. tu es aſinʼ et te eſſe alal materialr ꝑ iſta ꝓpõne. tu es alal. et tūc eſt ſenſus ꝗcūꝙ dicit iſtā ꝓpōnem. tu es aſinʼ dicit hanc tu es animal. modo hoc eſt falſum ſaltem nō oportet ꝙ ſit verum: quia te eſſe aſinū ſignificatiue nihil eſt. et quando aliquid foret nemo poteſt hoc dicere ſolum dicimus voces.

¶ Cōtra hoc arꝛ ponēdo ꝙ quilibet dicens te eſſe aſinū dicat te eſſe alal. iā añs eſt verū. ¶ Rñdeꝛ admiſſo caſu ꝙ etiā ꝯñs ē verum. ſenſus cōſequētis eſt. quilibet hō dicens ꝙ tu es aſinus dicit verū. ꝛ ita eſt. qꝛ dicit ꝙ tu es animal per caſum. Sed veritas ſui dicti nō ꝓuenit ab hoc qḋ dicit te eſſe aſinū etiam tūc ꝗcūꝙ dicit te eſſe aſinū dicit nō verum: qꝛ dicit falſum Sed hec eſt negāda. quicūꝙ dicit te eſſe aſinum eſt non dicens verū: quia hec infert iſtā. quicūꝙ dicit te eſſe aſinum nō dicit verum.

¶ Scḋo arguit ad idē. nō ſequitur omne currēs eſt aſinʼ ꝛ ois hō eſt currēs. ergo ois homo ē aſinus. tñ arguiꝛ in barbara. igiꝛ maioꝛ pꝫ. concluſio eſt impoſſibilis ꝛ añtecedens poſſibile. patet. maior eſt poſſibilis ꝛ minor poſſibilis. Forte dicis ſicut dicendū eſt. partes ſunt incōpoſſibiles: nō poteſt eſſe ꝙ oē currens ſit aſinus: ꝛ ois hō ſit currēs. Cōtra: he ꝑtes ſūt poſſibiles: ꝛ he partes ſunt hoc añs: ergo hoc añs eſt poſſibile. Forte negas minorē. imo añs eſt ille ꝑtes cū nota copulādi. etiā male cōcludiꝛ: ſꝫ opꝫ ſic inferre. ergo añs eſt ꝑtes poſſibiles.

Dorp.

¶ Contra hoc arꝛ ſicut arguit Dorp. añs eſt verū in aliquo caſu ergo ē poſſibile. añs patet ponēdo ꝙ vtamur tēpore pñti ꝑ vna hora. In cuʼ ꝑ̄ma medietate hore aſini currāt ꝛ in ſcḋa boles. Jā minor eſt ꝟa ois hō ē currens ꝛ maioꝛ pꝫ. omē currens in pᷓma medietate hore ē aſinus. et pᷓma medietas hore ē tempʼ pñs. ergo oē currēs in tp̄e pñti eſt aſinʼ. ¶ Reſpōdeꝛ negādo ꝙ añs ſit verū ꝛ maior eſt falſa. ſenſus eiʼ eſt. de quocūꝙ verū eſt dicere quod eſt currēs de illo verū eſt dicere ꝙ ē aſinus: ꝛ cū currens ſupponat mediante copula de pñti: ꝛ diſtribuiꝛ ſupponit ꝑ omni re que eſt currēs i tp̄e pñti: ꝛ predicatū nō ꝑ qualibet tali ſupponit: et nego hāc cōſequētiam. omne currens in pᷓma medietate hore eſt aſinʼ et prima medietas hore eſt tēpus preſens ꝛc. Si prima medietate determinat currēs: qꝛ arguiꝛ ab inferiori ad ſuperius cum diſtributione totius currens in prima medietate hore ē inferʼ ad currēs in tp̄e pñti ꝛ vtrūꝙ diſtribuiꝛ ꝓpterea ꝯña nihil valet.

¶ Tertio arguit. nō ſequitur. omnis cōcluſio eſt falſa. ꝛ ois cōcluſio de barbara eſt cōcluſio: ergo oīs cōcluſio de barbara eſt falſa. ꝛ tamē arguitur in barbara. ergo barbara nō eſt ꝯña formalis. ꝯña tenet cū minori. pꝫ maioꝛ. qꝛ poſito ꝙ nullū aliud ſit argumentum in barbara: iam añs eſt verū ꝛ ꝯñs falſum. ergo nō ſequiꝛ ꝙ cōcluſio ſit falſa. arguiꝛ ſic. da oppoſitū eſt vera: ergo ita eſt ſicut cōcluſio ſignificat: et ipſa ſignificat ꝙ ois concluſio de barbara eſt falſa: ꝛ cū ipſamet ſit cōclō de barbara ſequiꝛ ꝙ ipſamet ē falſa. Et ex illo reddiꝛ ꝟitas maioris maioꝛ ſignificat ꝙ ois concluſio ē falſa et ita eſt veritas minoris claret. Reſpōdeꝛ negādo ꝙ nō ſequaꝛ. Et ad probationē conceditur ꝙ antecedens eſt verū et conſequens falſum: nec incōueniens eſt in inſolubilibus. Nota.

¶ Cōtra hoc arguitur. ex illo ſequiꝛ ꝙ nullū argumentū factū in barbara eſt ꝯña formalis. pꝫ. qꝛ in ſiā forma daꝛ vna conſequētia in inſolubilibʼ cuʼ añs eſt verum et ꝯñs falſum. ¶ Reſpōdeꝛ negādo ꝙ ſequaꝛ. qꝛ licꝫ in ſimili forma poſſumus dare cōſequētiam cuius antecedens ē verum et conſequēs falſum: non tamē in ſimili forma dabis vnam malam.

¶ Quarto arguiꝛ. non ſequiꝛ. oīs hō vel aſinus ē aſinus. ꝛ oē riſibile ē hō vel aſinus. ergo oē riſibile ē aſinʼ. ꝛ tamē arꝛ in barbara. igiꝛ. maioꝛ pꝫ. qꝛ antecedēs ē verū et conſequēs falſum. ¶ Reſpōdeꝛ diſtinguendo maiorē ꝙ nō ſequaꝛ. vel ſi totū diſiunctū diſtribuaꝛ ꝛ ſic ego nego: qꝛ tūc ſicut cōcluſio ē falſa: ita añs eſt impoſſibile ꝓpter partiū impoſſibilitatē ſi maioꝛ ſit ypothetica: tūc cōcediꝛ ꝙ cōſequentia nihil valet ꝛ nihil ad barbara. qꝛ maioꝛ nō ē vl̄is. Si ſit cathegorica de pᷓma ꝑte diſtributa tātū tūc male arguiꝛ in barbara eo ꝙ plus predicaꝛ in minori ꝙ fuit diſtributū in maiori qḋ veritū eſt in arguendo opꝫ ſic arguere. ois hō vel aſinʼ eſt aſinus. et oē riſibile ē homo. ergo omne riſibile vel aſinus eſt aſinus.

¶ Contra hoc arguiꝛ ergo ad minus bene ſequiꝛ. ois homo vel ois aſinus eſt aſinus. omne riſibile ē homo vel aſinus ergo oē riſibile ē aſinus. ꝛ tamē adhuc illius cōſequētie. antecedēs ē verū nō diſtribuēdo totū diſiūctū a priori ſigno. pꝫ ex primo tractatu. Reſpōdeꝛ ꝙ nō arguitur in barbara imo eſt idem error ſicut in argumēto precedēti dictū eſt in quātitatibus ꝙ tale ſubiectū duabʼ ſuppoſitiōibʼ accipiꝛ: ꝛ illi toti non debetur vna ſuppoſitio. ꝓpterea oportet ꝙ vnus illorum terminorū predicetur in minori concludendo reſiduum. Poteſt fieri replica ad probandum illam veram poſito ꝙ totū diſiūctum diſtribuatur per aſcēſum et ſingulares eiʼ ſed illa non probat propoſitum.

¶ Quinto arguiꝛ. non ſequiꝛ vtrūꝙ alal eſt aſinʼ. vterꝙ hō ē alal. ergo vterꝙ hō eſt aſinus ꝛ tñ arguiꝛ in barbara. igiꝛ. Et cōfirmaꝛ. nō ſequiꝛ omne alal ꝙ nō eſt hō currit: omne alal ꝑter bolem ē alal qḋ nō eſt hō. ergo omne alal ꝑter bolem currit. qꝛ poſito ꝙ boles et cetera alalia currant. añs eſt verū et cōſeqñs

falſum. Reſpōdetur ꝙ ille non ſunt ꝓprie vt pa
tuit ex quātitatibus. Sed cū iſtis ſignis vterqꝫ
et neuter oportet addere iſtorū. ſed admiſſa pro
prietate quēadmodum ibi admiſſum eſt. Dicit
ꝙ argumentū nō regulat̃ per dici de omni opor
tet videre naturam ſigni diſtributiui: ⁊ ſm̄ illud
ſubſumere. ⁊ quia vterqꝫ diſtribuit ꝓ quibuſcūqꝫ
duobus aīalib' ſub diſiūctione opꝫ in minori ca
pere diſiunctū oīm ſpecierum aīalis tale diſiun
ctū cōcludēdo ſic cōcludēdo. vterqꝫ hō vel vterqꝫ
bos vel vterqꝫ aſinus ē aſinus. ⁊ eodem mō pro
portionaliter dicat̃ hic. omne animal fuit in ar
cha noe: et oīs homo eſt aīal vel fuit aīal. ergo
omnis hō fuit in archa noe. vt minor ⁊ cōcluſio
ſortiātur ſimilem ſenſum cū maiore. Ad confir
mationē dicit̃ ꝙ nō arguitur in barbara: nec ar
gumentū regulatur ꝑ dici de omni. minor eſt af
firmatiua pregnās vt pꝫ ratione termini preter
ꝓpterea nō licet illā cōcluſionē inferre accepto
ſigno p̄ter. et codē modo dicat̃ ad hāc. oē album
eſt corpus: oē aīal p̄ter coruum ē albū: ergo omne
animal preter coruum eſt corpus.

¶ Sexto arguitur. nō ſequit̃

omnis hō eſt animal. tm̄ omne riſibile ē homo.
ergo tantū omne riſibile eſt aīal et tm̄ arguit̃ in
barbara. igitur. minor pꝫ. qꝛ p̄miſſe ſunt vniuer
ſales affirmatiue vniuerſalem affirmatiuā dire
cte concludēdo cū ceteris requiſitis ad barbara
igit̃. ꝓbatur maior. aīns eſt verū et cōſequēs fal
ſuꝫ. poſito ꝙ ſit vnus homo cū multis brutis in
mūdo. ergo cōſequentia nihil valet. Forte dicis
ꝙ forma arguēdi nihil valet vt patuit in inſolu
bilibus. hoc nō eſt ad intentionē argumēti ſm̄
materiam ſubiectā reſpōdēdo qꝛ illam particu
lam ſemꝑ intelligo ꝙ antecedēs ſit verū. de ma
iori notū eſt. minor pꝫ per eius vniuerſalē in ter
minis tranſpoſitis ⁊ ꝑ idem mediū ptꝫ falſitas
concluſionis omne animal omne riſibile eſt. For
te dicis. ⁊ apparenter arguitur a non diſtributo
ad diſtributum reſpectu maioris extremitatis:
quia in concluſione diſtribuitur.

¶ Cōtra addendo ſigna diſtri

butiua impediēdo diſtributionem predicati in
concluſione retento ſigno excluſiuo ſemꝑ conſe
quens eſt falſum. ¶ Reſpōdet̃ cōcedendo ꝙ nō
ſequitur. et nego ꝙ arguat̃ in barbara: nec hoc
argumentū regulatur per dici de omni. qꝛ non
ſubſumitur pure affirmatiue: ſed bene verū eſt
ꝙ deleto ſigno excluſiuo in cōcluſione ꝯña ē bo
na ſic concludendo. omne riſibile eſt aīal. hoc ptꝫ
maior erat oīs hō eſt animal. ⁊ minor tm̄ omne
riſibile eſt homo ⁊ ſi ſic. omne riſibile eſt homo.
ex quib' euidēter infertur: omne riſibile eſt aīal
et ſic ſemꝑ delendum eſt ſignū excluſiuum in cō
cluſione idem cōtingit in darꝫ. oīs homo ē aīal
et tantū riſibile eſt homo. nō ſequitur. ergo tm̄
riſibile eſt aīal. qꝛ aīns eſt verū. et cōſequēs falſū
ſed bene ſequit̃ ergo riſibile eſt aīal. qꝛ ſi oīs hō
eſt aīal. et tantū riſibile eſt hō iam riſibile ē hō.
et nullum nō riſibile eſt homo ex quibus infer
tur riſibile eſt animal: ſed non ſequitur. nulluꝫ
nō riſibile eſt animal. hoc clare patet captis ex
ponētibus vel vniuerſalibus in terminis tranſ
poſitis vt capto hoc argumento in darꝫ omnis
homo eſt animal et tātū riſibile eſt homo. ergo
⁊c. loco minoris ponatur. omnis homo eſt riſibi
lis. tūc in valore habebimus hec duo oīs homo
eſt animal. et omnis homo eſt riſibilis: vbi neu
trum predicatum diſtribuitur: ſed ſi ponamus
in concluſione ſignum excluſiuū ſemper proue
nit diſtributio formaliter vl̃ equiualenter. Poſ
ſunt fieri facilia argumenta vt termini tenean
tur eque reſtricti vniuoce. vt quilibet homo eſt
maſculus. quelibet femina eſt homo. ergo om
nis femina eſt maſculus. omnis canis eſt latra
bilis. omne ſydus celeſte eſt canis. vt ſydus cele
ſte diſtribuitur pro ſtellis caninis: ergo omne ſy
dus celeſte eſt latrabile. ſi canis capiatur vniuo
ce. argumentū eſt bonum in barbara. ſi equiuo
ce non arguit̃ in barbara. immo eſt fallacia eq̄
uocationis. patebit in fallacijs. Forte dicis ē eiuſ
dem forme cum argumento in barbara ergo ex
illo deſtruitur bonitas formalis in barbara ne
gatur ꝙ ſit eiuſdem forme cum argumēto facto
in barbara: quia nō ſunt tot termini ſynonimi
et hoc patet in mentali vltimata vbi nō eſt ma
ior apparentia ꝙ̄ ſi ſic argueret̃ omnis homo ē
animal. omnis lapis albus eſt durus ergo omnis
lapis albus ē animal. Forte tu dicis ergo in mē
tali vltimata eius non erit fallacia poſtꝙ̄ deeſt
cauſa apparentie. et ſic vna fallacia vocalis ſub
ordinatur vni mentali non fallacie concedit̃ cō
cluſio: et ex quo non ſequitur ꝙ mala cōſequentia
ſubordinatur bone. de hoc latius alibi. Iſti erro
res contingunt in ceteris ſillogiſmis vt in darꝫ
quilibet homo eſt maſculus. regina ē homo er
go regina eſt maſculus ſed facilia ſunt.

¶ Septimo arguitur. non ſe-

quitur oīs equus meus ibit romā. ⁊ oīs equus ē
equus me': ergo oīs equus ibit romā. ⁊ tn̄ af in
barbara. igit̃ maior ptꝫ. poſito ꝙ oīs equ' poſſi
deatur a me: et ꝙ quilibet talis eat romā: iam
antecedēs eſt verum. poſtea naſcātur alij equi q̄
nō eant romam: iā cū veritate aītis conſequēs
eſt falſum ⁊ confirmat̃ de talibus. oīs equ' mori
turus ē iuuenis. oīs equus ſenex ē equus mori
turus. ergo oīs equus ſenex ē iuuenis: qꝛ poſito
ꝙ equi ſint omnes iuuenes ⁊ nulli ſenes et viuāt
vſqꝫ ad ſenectā: ⁊ poſtea obeāt. Iā maior eſt va.
oīs equ' moritur' q̄ eſt: ē iuuenis: ⁊ ſenſus mino
ris ē oīs equus qui ē vel erit ſenex eſt equ' mori
turus ⁊ ꝯña ē falſuꝫ. ¶ Rñdet̃ ꝙ neutrū hoꝝ ar
gumētoꝝ ē in barbara. nō p̄mū: qꝛ af a nō āplo
ad āpliū cū diſtributiōe ampli reſpectu minoris
extremitat̃. Dicebat̃ in minori oīs equ' ē equ'
meus: vbi equus nō ſtat ample ⁊ in concluſione
oīs equ' ibit romā: vbi ſubiectū cōcluſiōis ſtat ꝓ
equo qui ē vel erit. Sꝫ ex illis p̄miſſis lꝫ cōclude
re oīs equus q̄ eſt ibit romā. vt pꝫ in barbara. qꝛ
nō incōuenit arguere a non amplo ad amplum
ſine diſtributione ampli. nec ſcōm argumētum
eſt in barbara. quia minor extremitas ſtat am
ple in minore ꝓpoſitione. et hoc tollitur in con
cluſione et arguendo ab amplo ad non ampliū:
etiam cū diſtributiōe ampli non valet ꝯña ſine
conſtātia debes cōcludere: ergo oīs equus qui eſt
vel erit equus ſenex eſt iuuenis.

¶ Contra hoc arguit̃. Ex illo

ſequitur ꝙ nullū argumētū in barbara ē forma
le: qꝛ ſemꝑ inſtabit̃ in ſimili forma in terminis Notes.
ampliatiuis. Rñdet̃ negādo ꝙ ſemꝑ inſtabit̃ in
ſimili forma: qꝛ termini ampliatiui mutant for
mā. Iſte nō ſunt eiuſdē forme oīs hō ē albus: et
oīs hō ē moriturus qꝛ termin' ampliatiu' inclu

dic copulã min⁹ principalẽ virtualiter ⁊ per ꝯñs non manet eadẽ qualitas. Ex iſto pʒ ſolui talia argumenta. oĩs currẽs eſt hõ ⁊ oĩs aſin⁹ poſſibiliter eſt currens: ergo oĩs aſinus eſt hõ quia poſito ꝙ ſoli hoĩes currãt. añs eſt verũ ⁊ ꝯñs impoſſibile. ⁊ ſi cognoſcit ꝙ nõ arguitur ĩ barbara ⁊ cauſa eſt: qꝛ non regulatur per dici de oĩ poſtꝙ ſubiectum minoꝛis egreditur limites maioꝛis.

Correlarium.

¶ Unde notandũ eſt ꝙ copula minoꝛis põt eſſe equalis copule maioꝛis vel currens in ei⁹ limitibus. ſed ſi egrediat nõ valet forma arguendi. Ex iſto patet ꝙ maioꝛe de pñti ⁊ minoꝛe de preterito ſiue de ineſſe ſequitur concluſio cõſimilis maioꝛi ita ꝙ ſic licet arguere oĩs hõ fuit aĩal. ſoꝛtes eſt vel fuit hõ ergo ſoꝛtes eſt vel fuit aĩal. vbi minoꝛ extremitas equaliter accipit de copula cum medio: ⁊ maioꝛ extremitas in cõcluſione magis accipit ꝙ in maioꝛe ſine diſtributione: ſed hec forma arguẽdi nihil valet. oĩs hõ fuit currens oẽ aĩal eſt homo: ergo omne aĩal fuit currẽs poſtꝙ arguit a nõ amplo ad amplum cũ diſtributione ampli. non ſequit oĩs anglicus fuit in anglia. ⁊ oĩs homo ẽ anglicus: ergo oĩs hõ fuit in anglia: ſed ſicut ante dictum eſt concludat. oĩs hõ qui eſt vel fuit in anglia. vel hõ fuit in anglia. Ex iſto patet q̃re hec

Aliud correlarium.

ꝯña nihil valet oĩs homo ẽ aĩal. adã fuit homo ergo adã ẽ aĩal vl̕ antixpõs erit homo. ergo antixpõs eſt animal. Et breuiter opꝫ aduertere ſi medius ⁊ maioꝛ extremitas ſint ambo ampliatiui ⁊ ſi ſic opꝫ procedere ac ſi nulla eſſet ampliatio ſed ſi vnus illoꝝ terminoꝝ fuit ampliatiu⁹. Ad hoc opꝫ aduertere ſemper habendo oculum ad maioꝛẽ an ſubſumat ſub ſenſu maioꝛis ſiue vere ſiue falſe nõ ſit nobis cure. Et ſup hec omnia.

Aduerte.

¶ Sũme aduertẽdũ eſt ꝙ medium in pmiſſis capiatur pro eodẽ vel eiſdẽ defectu cuius hec ꝯña nihil valet. oẽ currens eſt aſinus ⁊ oĩs hõ poſſibiliter eſt currẽs: ergo oĩs hõ eſt aſinus. vel poſſibiliter eſt aſin⁹ mediũ in maioꝛi ad hoc ꝙ debet dici vera capit pro aſinis ⁊ ĩ minoꝛi p hoĩbus. Sed ſi maioꝛ fuiſſet de poſſibili ⁊ minoꝛ de ineſſe mediũ fuiſſet acceptũ pro eodem. Ex iſto ſequit ꝙ ĩ hoc ſillogiſmo omnis equ⁹ moꝛitur⁹ eſt iuuenis. ⁊ oĩs equus ſenex eſt equus moꝛitur⁹ ergo ⁊c. ꝙ ſi mediũ nõ capiatur pro eodẽ nõ eſt cõbinatio in barbara qꝛ maioꝛ põt verificari pro equo iuuene: ⁊ minoꝛ pro aliis equis. Sed in minoꝛe opꝫ addere oĩs equus ſenex eſt equ⁹ moꝛitur⁹ q̃ eſt poſtꝙ equus in maioꝛi ſtetit pro pꝛeſentibus ⁊ futuris. Eodẽ modo hic oẽ currens eſt aſinus opꝫ in minoꝛe dicere. oĩs hõ poſſibiliter eſt currens qđ eſt capiẽdo qđ eſt pure reſtrictiue: ⁊ tunc maioꝛ ⁊ minoꝛ denotantur ex parte mediĩ verificari pro eodẽ ſuppoſito quod eſt impoſſibile propter partiũ incompoſſibilitatẽ. In multis opoꝛtet habere oculꝫ qñ minoꝛ egreditur limites maioꝛis: qꝛ hoc põt eſſe dupliciter. vel maioꝛ ⁊ minoꝛ non denotantur verificari pro eodẽ: ⁊ hoc impedit: interdum accipiuntur pro eodẽ vel vnũ includitur in alio ſic. ſ. ꝙ includens applicat ſe in cõcluſiõe: vt oĩs homo eſt aĩal. ſoꝛtes eſt vel fuit homo. ergo ſoꝛtes eſt vel fuit animal. oẽ album eſt currẽs. plato eſt album. ergo plato ẽ vel fuit currens: ⁊ hoc non impedit. De iſtis argumentis cõſuetis oĩa animalia ſunt rationalia vel irrationalia oẽs hoĩes ⁊ aſini ſunt animalia. ergo oẽs hoĩes vel aſini ſunt rationalia vel irrationalia omnis homo eſt animal et econuerſo omne riſibile eſt homo: ergo omne riſibile eſt animal ⁊ econuerſo. omnis hõ videt ſe. omne currens eſt homo. ergo omne currens videt ſe: non eſt difficultas ex parte ſillogiſmoꝝ: ſed ex parte propoſitionũ in ſe maioꝛ primi ſillogiſmi eſt falſa: ſed hec ſit vera. omnia animalia ſunt vel rationalia vel irrationalia vel rationale ⁊ irrationale: vel rationale ⁊ rationalia. vel rationalia ⁊ rationale vt ſit vna cathegoꝛica de disiuncto predicato.

¶ Sequitur de celarent.

Secundus modus ex quibus conſtat.

Celarent. Secundus mod⁹ conſtat ex maioꝛi vniuerſali negatiua ⁊ minoꝛe vniuerſali affirmatiua vniuerſalẽ negatiuam directe concludentibus vt nullum animal eſt lapis omnis homo eſt animal ergo nullus hõ ẽ lapis.

Secundi modi diffinitio.

Celarent eſt cõſequẽtia formalis imediate regulatũ per dici de nullo: vt nullũ a eſt b ⁊ quodlibet c eſt a. ergo nullũ c eſt b. maioꝛ ſignificat. qđ nihil de quo dicitur a dicitur b et minoꝛ enunciat quodlibet c eſt a. tunc opoꝛtet concludere nullum c eſt b. ⁊ ſemper hic ſicut in barbara ⁊ in aliis reputetur propoſitio vniuerſalis vniuerſalitate mediĩ.

¶ Contra litterã arguitur ſic ſequitur nulla muſca ẽ foꝛtioꝛ auca. ⁊ oĩs hõ eſt foꝛtioꝛ muſca. ergo null⁹ hõ ẽ foꝛtioꝛ auca. et tñ arguit in celarẽt: igit. maioꝛ patet qꝛ añs ẽ verũ et cõſequens falſum. ¶ Reſpondet negando ꝙ arguatur in celarent: qꝛ plus predicatur in minoꝛe ꝙ fuit ſubiectũ diſtributũ in maioꝛi: muſca erit ſubiectum diſtributionis maioꝛis in minori dicimus: omnis homo eſt foꝛtioꝛ muſca. pdicatum eſt hoc totum foꝛtioꝛ muſca. debebamus dixiſſe in minoꝛi. ⁊ omnis homo eſt muſca. ⁊ tũc conſequentia fuiſſet bona: et ſicut concluſio eſt falſa. ita ⁊ minoꝛ ⁊ ſic poſſunt ſolui illa argumẽta communia nullus turon⁹ valet liardũ omne duodenum valet turonum. ergo nullum duodenum valet liardũ. añs eſt verum ⁊ ꝯñs falſum minoꝛ dꝫ eſſe omne duodenũ eſt turon⁹. Nec iterum ſequitur nullus turonus valens valet liardum ⁊ omne duodenum eſt turonũ valẽs. ergo ⁊c. quia medium non tenetur vniformiter.

Captiones communes.

¶ Secũdo arguit nõ ſequit nullum ſubiectum eſt predicatum cuiuſlibet ppoſitionis aliquis terminus eſt ſubiectum ergo nullius propoſitionis aliquis terminus eſt pdicatũ ⁊ tamen arguitur in celarent: igitur maioꝛ patet: qꝛ antecedens ẽ verũ ⁊ ꝯſequens falſum.

¶ Rñdetur negãdo ꝙ arguat in celarent: qꝛ arguitur a non diſtributo ad diſtributum. Iſte terminus terminus in minoꝛi ſtat confuſe tantũ ⁊ in concluſione diſtribuitur opoꝛtet concludere cuiuſlibet propoſitionis aliquis terminus non eſt predicatum ⁊ hic nullus equ⁹ ẽ aſin⁹ cuiuſlibꝫ hoĩs ẽ equ⁹ ergo null⁹ hoĩs eſt aſin⁹. ens in minoꝛi ſtat ꝯfuſe tñ ⁊ diſtribuit

in cõcluſione: ꝛ eodẽ mõ in talib' nullũ dextrũ eſt ſiniſtrum cuiuſlibet hoĩs oculus eſt dexter. ergo null' hoĩs ocul' eſt ſiniſter vbi ocul' ſtat cõ ſuſe tñ in minori diſtributiue in concluſione.

¶ Tertio arguit. Non ſequitur nulla cõcluſio eſt vera. ꝛ oĩs cõcluſio de celarent eſt cõcluſio. ergo nulla cõcluſio de celarẽt ẽ vera. ꝛ tñ directe ar in celarẽt: igit maior ptꝫ. q2 añs eſt verũ ꝛ ꝯñs, ſi'm poſito ꝙ nulla ſit alia cõ cluſi ꝯ ab iſta in mundo veritas minoris ẽ nota ꝛ maior ptꝫ per falſitatẽ ſue cõtradictorie: q2 de tur aliqua vera. ꝛ tunc per deſcenſum ſit hec vel illa ꝛ nulla eſt cõcluſio niſi illa de celarent: ergo ipſa ẽ vera. et tũc ſic ipſa ẽ vera ergo ita eſt ſicut ipa ſignificat: ſed ipſa ſignificat ꝙ nulla concluſio in celarent eſt vera et ita eſt per te. ergo ipſa nõ ẽ vera. ꝛ ipſa ẽ ppõ. ergo ipſa eſt falſa. ¶ Rñdetur licet varij ſecundũ varia principia inſolubilium aliter ꝛ aliter reſponderent concedendo ꝙ bene ſequitur nec incõueniens eſt ex vero falſum ſequi quando concluſio ſe falſificat.

¶ Quarto arguit. Non ſequitur nullũ currens ẽ aſin'. ꝛ oĩs hõ p̃ter ſortẽ eſt currens ergo null' hõ p̃ter ſortẽ ẽ aſin'. ꝛ tñ arguitur in celarẽt. igit maior ptꝫ poſito ꝙ nullus aſinus currat ꝛ oĩs hõ nõ ſortes currat ſorte qe ſcente. ¶ Rñdet cõcedendo ꝙ nõ ſeqtur ꝛ nego ꝙ arguatur in celarẽt; imo minor ẽ affirmatiua ꝑgnans ſecundo concluſio non eſt pure negatiua. tertio ſignum nominale non negat dictionem exceptiuam. *[margin: Attende.]*

¶ Quinto arguit. Nõ ſequitur nullũ aĩal dũ dormit vigilat. et oĩs hõ ẽ aĩal dũ dormit: ergo nullus hõ vigilat ꝛ tñ arguitur in celarẽt igit maior ꝑꝫ. q2 añs ẽ verꝫ ꝛ ꝯñs ſi'm. Rñdetur. ſi illa capiat in ſenſu tẽperato conſequentia ẽ bona. ſed ab aliq̃bus negat maior: ab aliq̃bus minor. Plurimi ſicut albert' negãt hãc nullũ aĩal: dũ dormit vigilat eo ꝙ ſenſus eſt de nullo de quo verꝫ eſt dicere ꝙ eſt aĩal dũ dormit verũ eſt dicere ꝙ vigilat qõ reputaret falſuꝫ im mo de ſorte vigilãti verꝫ eſt dicere ꝙ ẽ aĩal dũ dormit ꝛ ex ꝯñti diceret ꝙ aĩal dũ ẽ dormiẽs ꝛ animal dormiens nõ cõuertunt. Et diceret ꝙ temperata ſic ſe hñt ꝙ qõlibet põt ſupponere ꝑ oĩ illo pro quo termin' ſequẽs aduerbiũ dũ ꝑt cõpetere termino pñti ſiue actualiter ꝯperat ſiue non ꝛ ꝙ dormire ferme cuilibet aĩali cõuenire põt aĩal dũ ẽ dormiens pro quolibet tali ſupponit ꝛ ex illo nota ẽ falſitas. Alij vt iohãnes dorp negant minorẽ cõcedẽtes maiorẽ ꝛ dicũt ꝙ aĩal dũ eſt dormiens ꝛ aĩal dormiens conuertuntur hoc hñ apparet: q2 valet hanc. aĩal in tpe pñti eſt dormiens. ꝛ tũc ad formã argumẽti dr ꝙ conſequentia ẽ bona ꝛ ſi ponas nullũ aĩal vigilare ſed qõlibet apertũ natũ dormire tũc ſ'm modũ apparentiorẽ cõcedunt ꝑmiſſe et ẽt cõcluſio. Si ponunt aliq̃ hoĩes dormire: aliq̃ vo nõ dr ꝙ minor eſt falſa oĩs homo eſt animal dum dormit. *[margin: Albertus. — Tẽperata ſic ſe hñt. — Dorp.]*

¶ Sexto arguitur. Nõ ſequitur nullus fili' ẽ pr̃. ꝛ oĩs eſſentia diuina ẽ filius ergo nulla eẽntia diuina ẽ pr̃: tñ arguit in celarent. igit maior ꝑꝫ. q2 añs eſt verũ ꝛ ꝯñs hereticũ. Pro hac materia. Notãdũ ẽ ꝙ vna eẽntia diuina ẽ pr̃ ꝛ fili' ꝛ ſpũſſanctus copulatim ꝛ copulatiue ꝛ pr̃ nõ ẽ filius nec fili' eſt ſpũſſanct'. Et breuiter q̃libet negatiua in qua negat termin' ꝑſonalis de alio eſt ꝑa, hoc ptꝫ extra de ſumma trinitate ꝛ fide ca. c. dãnam' nec alia req̃rit probatio q2 hec ſufficientiſſima eſt: quia a conſilio. *[margin: Aduerſione dignum.]*

¶ Notandũ eſt ſecũdo ꝙ difficile eſt radicitus in hac materia rñdere. Tu ꝑpter ſillogiſmos in terminis cõib' tum propter expoſitorios vt poſtea patebit. ꝛ idẽ cõtingit in darij ꝛ barbara arguendo ex puris affirmatiuis oĩs eſſentia diuina eſt pr̃ fili' vel oĩs fili' eſt eẽntia diuina. ergo filius vel oĩs fili' eſt pr̃ aliq̃bus negãtibus tales ꝯñas dicẽtibus ſillogiſmos nõ eſſe ꝯñas formales ꝛ non tenere vbi vna res eſt tres res quaꝝ nulla eaꝝ eſt alia ꝛ ſic dicunt olrã ꝛ ollzot. Alijs dicentib' ꝙ opꝫ ſemꝑ addere circũlocutionem ſic arguẽdo oẽ qõ eſt idẽ eſſentie diuine eſt pr̃. oĩs fili' eſt ideꝫ eſſentie diuine. ergo ꝛc. Et in ſillogiſmis negatiuis nihil idem pr̃ eſt filius oĩs eſſentia diuina ꝛc. Et hunc modum tꝫ adã vidam. Alijs dicentibus ꝛ eſt modus cõis ꝙ req̃ritur cõpleta diſtributio vel oportet regulare ſillogiſmos per dici de oĩ ꝛ dici de nullo ꝛ oẽs iſte ſolutiones in idem cõueniunt lꝫ diuerſimode. vnde olraꝫ cũ ceteris in hac parte indigeſtis videtur reſpondere dicit in ſua logica ꝙ iſti ſillogiſmi regulentur per dici de oĩ tũc ſunt bone conſequentie. Adam tñdem volebat propterea viſus eſt circũlocutione. Aliq̃ dicunt ꝙ hec ſigna oĩs ꝛ nullus nõ ſufficiũt ad reddendas propoſitiones de oĩ ꝛ nullo: ſed ſolum ad vniuerſales ꝑpterea capiunt hec ſigna oĩs res que eſt nullum ens qõ eſt ita ꝛ talia aggregata ſuppleãt voces ſignorũ. ꝛ ſic dixit Petrus de aliaco. Aliq̃ exponentes ꝙ poteſt eſſe diſtributio pro ſingulis ſeruatoris pro generibus ſingulorũ vt ptꝫ de hac ꝑpoſitione: oẽ aĩal fuit in archa noe. ꝛ hoc etiã fuit ſubtiliter dictum. Oẽs iſte ſolutiones in idẽ tendunt propterea ſine multiloquio dicatur ad formam argumenti. Ad argumentũ de celarent diſtinguo ꝙ ſequitur vel ſi maior reguletur per dici de nullo tunc cõceditur ꝯña. ꝛ quẽadmodũ concluſio eſt falſa: ita ꝛ maior. Si maior ſit pure vniuerſalis tunc non arguitur in celarent. Et idẽ poteſt dici in creaturis vt patet de iſtis. nullum animal fuit in archa noe. omne animal fuit in archa noe: tales licet ſint pure vniuerſales ſi ſit diſtributio pro generibus ſingulorũ nõ poſſunt eſſe maiores in barbara ꝛ in celarent. *[margin: Olrãm. — Ollzot. — Adam vidam. — Petr' de aliaco. — Exponentes.]*

¶ Cõtra ſolutionẽ principalẽ arguitur. tunc iſta nullus pater eſt filius ſi ſubiectum complete diſtribuatur eſt falſa et hec eſt ſua cõtradictoria pater eſt fili': ergo hec eſt vera ꝛ tantum predicatur termin' perſonalis de termino perſonali igitur. ¶ Reſpondetur ꝙ iſta ẽ diſtinguenda pater eſt filius. vel ſubiectum complete particulariſatur ꝛ tunc cõtradicit vniuerſali de ſubiecto complete diſtributo ꝛ illo mõ illa indefinita eſt vera ꝛ verificatur non ratione ſuppoſitorum immediatoꝝ ſed ratione eſſentie diuine. ꝛ tunc iſti termini tantum valent in cõſequendo ſicut pater eſt res que eſt pater: filius eſt res que eſt filius. Alio modo ſubiectum incõplete particulariſatur ꝛ tunc illa eſt falſa ꝛ damnata pro ſuppoſitis immediatis.

¶ Sed hic aduertendũ eſt ꝙ ſimiles non debent abſolute concedi. et ſemper opus eſt in hac materia diſtinctione: quia primo de trinitate capitulo tertio dicit beatus Auguſtinus: nullibi perículoſi' erratur nihil fructuoſius queritur *[margin: Auguſtin']*

ſtus queritur: nihil dulcius inuenit lo jucūs. de hac materia verum ſic procedendū eſt in mētali vltimata. dicas ꝯſequēter ſcḋꝫ principia logicalia.

¶ Septimo arguit nō ſequit nullū viuum eſt mortuū: q̄libet hō eſt viuus. ergo nullus hō eſt mortuus: ⁊ tn̄ arguit in celarēt igitur. Forte dicis ꝙ arguit a nō amplo ad amplum reſpectu minoris extremitatis cum diſtributione ampli. Sed oportet concludere. nullus homo qui eſt eſt mortuus.

¶ Cōtra hoc arguit cōcludendo cōcluſionē primā nō e poſſibile dare añs verū ꝯñte exñte falſo: maior ē falſa. pꝫ ꝑ ſuā ꝯdictoriā aliqḋ viuū ē mortuū ⁊ hoc eſt veꝝ: hoc ē mortuū. demōſtrādo adā. hoc eſt vel fuit viuū: ġ aliqḋ viuū eſt mortuū. Reſpōdet ꝙ nō formaliter ſequit. Inſtat in ſimili. nullū currēs eſt mortuū ⁊ q̄libet hō eſt currēs. ġ nullus hō eſt mortu'. q: poſito ꝙ nihil qḋ eſt vel fuit currens ſit mortuum ⁊ quilibet hō nunc currat ⁊ aliqui ſint mortui qui non cucurrerunt: añs eſt verum ⁊ ꝯñs falſum.

¶ Darij.

Ex quib' tertius cōſtet mod'

Darij tertius modus cōſtat ex maiore vniuerſali affirmatiua: ⁊ minore particulari affirmatiua: particularē affirmatiuā directe cōcludētib9: vt oē aial eſt ſubſtātia. quidam homo eſt animal. ergo quidaꝫ homo eſt ſubſtātia.

tertiū modi diffinitio.

¶ Darij ē ꝯñā formalis ex maiori vli affirmatiua ⁊ minore ꝑticulari affirmatiua ꝑticularē affirmatiuā directe concludēdo.

¶ Cōtra litterā arguit ſic. Nō ſequit cuiuſlibet hōis aſinus currit brunell' eſt aſinus hōis: ergo brunell' currit: ⁊ tn̄ ar̄ in darij igit maior pꝫ: q: poſito ꝙ q̄libꝫ hō habeat duos aſinos quoꝝ vn' currat ꝗeſcēte brunello añs ē veꝝ ⁊ ꝯñs falſum. Forte dicis ſicut dicēdū eſt male ar̄ in darij: q: plus p̄dicaf in minori ꝙ̄ eſt ſubiectum diſtributum in maiori ſed opꝫ dicere in minori brunellus eſt hō: ſic conſequentia eſt bona.

¶ Cōtra hoc ar̄. ergo ad min9 bene ſequit. cuiuſlibet hōis aſinus currit: equus eſt hominis: ergo equus aſini currit ¶ Reſpondetur ꝙ plus p̄dicaf in minori adhuc ꝙ eſt ſubiectū diſtributum in maiori cū hōis p̄dicaf in maiori: ⁊ eodē modo dicaf ad hunc paralogiſmū

Paralogiſmus.

cuiuſlibet cōtradictionis altera pars eſt vera. hō eſt aſinus eſt ꝯtradictionis altera pars: ergo homo eſt aſinus eſt vera. opꝫ in minori dicere homo eſt aſinus eſt cōtradictio q̄ eſt falſa: q: cōtradictio ſupponit ꝓ duabus contradictorijs.

¶ Contra hoc ar̄. Forte dicis ergo ad minus bene ſequit. cuiuſlibet contradictionis altera pars eſt vera binarius duarū contradictoriarū eſt cōtradictio: ergo binarius duarū cōtradictoriaꝝ eſt ꝓpō vera: vel eſt altera ꝑs ꝓpōa. dr̄ ꝙ male cōcludit: q: nō ſeruaf ſimilis obliquitas in cōcluſione qualis eſt in p̄miſſis oportet concludere: binarij duarum contradictoriarum altera pars eſt vera.

¶ Cōtra ſolutionē principalē arguit ſic. hn̄ ſequit in darij. quilibet aſin' hōis currit: brunellus eſt aſinus hōis: ergo brunellus currit: ⁊ tn̄ plus p̄dicaf in minori ꝙ̄ diſtribuaf in maiori. hōis partialiter p̄dicatur in minori ⁊ in maiori ſtat confuſe tm̄. Pro materia argumēti dr̄ ꝙ vnus terminus eſt pars p̄dicati in minori qui nullo mō in maiori diſtribuit. pꝫ de illo termino hōis. Scḋa ꝓpō. nō totū ille terminus aſinus in maiori diſtribuit immo hoc totū aſinus hōis. Tertia ꝓpō. ex hac ſequēs eſt ꝙ nō plus p̄dicaf in minori ꝙ̄ diſtribuit in maiori. ¶ Quarta ꝓpō. aſinus hōis reputaf vn' terminus q: determinatio accepta vnica hōis aſinus duo termini ⁊ ex illo pꝫ ſolutio ad formā argumēti.

Prima ꝓpoſitio.

Secūda.

Tertia.

Quarta.

¶ Secūdo ar̄. Nō ſequit omnis eſſentia diuina eſt pater: filius eſt eſſentia diuina: ergo filius eſt pr̄: ⁊ tn̄ ar̄ in darij: igit. ꝙ nō ſequaf pꝫ añs eſt catholicū ⁊ ꝯñs hereticū. Forte dicis ꝙ ſi ſubiectū complete diſtribuaf bn̄ arguitur ſed quēadmodū concluſio eſt falſa ita ⁊ maior ſi incōplete nō arguit i darij: ⁊ ita dicēdū eſt.

¶ Contra hoc ar̄. eſto ꝙ ſubiectū incōplete diſtribuaf maior eſt vna vniuerſalis cui' ſubiectū ꝓ aliqua re ſupponit ꝓ qua nō ſupponit p̄dicatū ergo eſt falſa. nō alr̄ ꝓbabis hā. falſam: oē aial eſt hō. Reſpōdetur ꝙ forma arguendi non tenet niſi addatur in añte ⁊ ſubiectū ſupponit pro omni illo pro quo ſupponit diſtribuitur. hoc patet in illo. omne animal fuit in archa noe diſtribuendo ſubiectum pro generibus ſingulorum illo eſt mere vniuerſalis cuius ſubiectum pro aliquo ſupponit pro quo non ſupponit predicatum. propterea bn̄ dictum erat in principio. hic poteſt eſſe diſtributio pro ſingulis deitatis vel pro generibus ſingulorū. vn̄ obiata illa propōne eſſentia diuina eſt pater. poſſumus ferre diſtributionem ſic per ſubiectum pro ſuppoſitis omnibus eius complete vel incōplete. Forte dicis illa eſt vera vt ſubiectum complete diſtribuitur. Et arguitur ꝙ ſic multipliciter. Primo pro quocunq; ſupponit ſubiectum quantuncunq; diſtribuatur predicatum competit cuilibet tali dummodo complete cōfunditur. patet ex dictis in celarent. ¶ Reſpondet negando illam: q: ex modo loquendi ſanctorum terminus perſonalis non capitur complete pro ſuo ſignato. Et ſic dicit di.b. Au. in trinitate nō poſſumus libere loq̄ ſicut ph̄i: ſed nobis datus eſt certus limes loquēdi: nec ſequitur propterea diſtinctionem de completa particulariꝫatione ſuperuacaneam fore: quia artificioſe per principia infallibilia contradictionis ſuppoſita communi ſolutione ſillogiſmorꝫ ſequitur diſtinctio: quia licet non admittatur ꝙ ſunt plures dij propter hereticos ⁊ vſuꝫ loquendi ſanctorum: tamen docti viri quorum vnus eſt de aliaco admittunt tales dummodo ꝑſonaliter capitur dij. verba non faciunt hereticum propterea opus eſt diſtinctione: ita ꝙ ſi ſubiectum complete particulariꝫetur in hac. pater eſt filius ſubiectum pro quolibet ſuppoſito in diuinis ſupponit: ſed ſi proponatur pater eſt filius immediate negabitur propter vſum ſanctorum ſed abſolute poteſt concedi vt patet ex diſtinctione. Secūdo queritur quōmodo dabitur vna vniuerſalis vera diſtribuendo complete iſtum terminum eſſentia diuina capiendo terminos perſonales pro ſuppoſitis immediatis a parte predicati: dicitur ꝙ illa eſt non vera. omnis eſſentia

Modus loquendi ſanctorū.

Beat' auguſtinus.

In trinitate nō poſſumus libere loqui ſicut ph̄i: ſꝫ nobis datus eſt certus limes loquendi.

De aliaco

diuina eſt pater vel filius vel ſpūſſanctus.q2 pater ꝛ fili⁹ ſunt ēēntia diuina ꝛ nō ſunt pr̄ vl filius vel ſpūſſctūs opꝫ dicere ſic: ols eēntia diuina eſt pr̄ vel fili⁹ vel ſpūſſctūs: vel pater ꝛ filius vel pr̄.ꝛ ſpūſſanctus vel filius ꝛ ſpūſſctūs. vel pater ꝛ fili⁹ ꝛ ſpūſſanctus vt ſit vna cathegorica de multū diſiuncto predicato. Propterea arguit̄ tm̄ pater eſt eſſentia diuina: ergo ols eſſentia diuina eſt pater.ab excluſiua ad vniuerſalē in terminis trāſpoſitis.antecedens eſt verum: quia pater eſt eſſentia diuina: et nihil aliud a patre eſt eſſentia diuina.hoc patet per falſitatē huius aliud a patre eſt eēntia diuina: q2 ſenſus eſt aliud eſſentia liter diſtinctū a patre eſt eſſentia diuina mō hoc eſt falſum ꝛ ꝙ ſit ſenſus patet: q2 neutrum gen⁹ eſt gen⁹ eſſentie. Rñdet̄ negādo ꝯñaꝫ ſi excluſiua exponat̄ per aliud ab.ſꝫ ſi exponat̄ ꝑ reſq̄ nō eſt ꝯña eſt bona ꝛ excluſiua falſa ſi exponat̄ ꝑ aliud ab infert vniuerſalem ꝛ non vnam de omni.

¶ Tertio ar̄ ad idem nō ſequitur: hoīs quilibet aſinus currit: brunellus eſt aſinus: ergo brunellus currit: et tm̄ ar̄ in darij: igit̄ ꝙ non ſequat̄ ptꝫ poſito ꝙ platonis quilibet aſinus currat: ꝛ brunellus quieſcat. Forte dicis male ꝯ̄cludit̄: ſed oportet ꝯ̄cludere hoīs brunellus currit Cōtra. In talib⁹ facile ē dare añs veꝝ: ꝯñs falſuꝫ: ꝛ idem cōtingit in barbara ſic arguēdo hominis quilibet aſinus currit. quilibet aſin⁹ ꝗeſcēs eſt hominis aſinus.ergo quilibet aſinus quieſcens currit. Rñdet̄ ꝙ ille premiſſe ſic capte non ſunt diſpoſite ad inferendā concluſionē coꝙ mediū non accipit̄ pro eadē re. Sed ad diſponēdas premiſſas oportet capere relatiuum idētitatis in minore ſic arguendo.hominis quilibet aſin⁹ currit: brunell⁹ eſt eiuſdē hoīs aſin⁹: ꝗ hoīs brunell⁹ currit. ꝛ verum eſt ꝙ plus ꝑdicat̄ in minore ꝙ̄ eſt ſubiectum diſtributum in maiore. nec mirum eſt propter inabilitatē mediꝫ in ꝑmiſſis immo quādo hominis ſtaret confuſe tm̄. Idē contingeret ſic arguendo. a hominis quilibet aſin⁹ currit. brunell⁹ eſt aſin⁹.ꝗ a hoīs brunell⁹ currit nō ſequitur ſicut in argumēto ꝑcedēti niſi addat̄ relatiuū idētitatis ꝛ cā eſt q2 mediū nō accipitur pro eodē ꝛ ſic nō eſt oīno idem hic ꝛ in deſcenſu.

¶ Contra hoc arguitur. Poſito ꝙ nullus ſit aſinus niſi poſſeſſus ab homine iſ aſinus in maiori pro quolibet aſino.ſupponit: ergo medium in maiori ꝛ in minori ſupponunt pro eodē adequate ꝛ per ꝯñs non eſt opus relatiuo idētitatis. ¶ Rñdet̄ ꝯcedendo ꝙ mediū accipit̄ ꝑ eodē ſed q2 maior ꝑ aliqbus ſuppoſitis pōt verificari: ꝛ nō eſt neceſſe ꝙ minor verificet̄ ꝑ eiſdē ꝑpterea ꝯuenit labilitas iſꝑmiſſis.

¶ Quarto arguitur. nō ſequitur omne piper alicuius ciuitatis eſt rome. piper quod venditur pariſius eſt piper alicuius ciuitatis: ergo piper quod venditur pariſius: eſt rome. et tamen arguitur in darij. igitur maior patet: quia antecedens eſt verum ꝛ ꝯ̄ſequens falſum. veritas minoris patet: ꝛ probat̄ maior. omne piper huius ciuitatis eſt rome demonſtrando romā ergo omne piper alicuius ciuitatis eſt rome ab inferiori ad ſuperius ſine diſtributione ſuperioris. alicuius ciuitatis ſtat ꝯ̄fuſe tm̄ in conſequēte: ꝛ ſic nō diſtribuit̄.

Solutio ¶ Reſpondetur concedendo ꝯñam ꝛ negatur veritas añtis maior eſt falſa.ſenſus maioris eſt de quocūq3 verū eſt dicere quod eſt piper alicuius ciuitatis de illo verū eſt dicere ꝙ eſt rome qd̄ eſt falſum ꝛ ad probationē omne piper huius ciuitatis eſt rome ergo ꝛc. nego ꝯñam: q2 arguitur cū diſtributiōe ſuperioris reſpectu illius totius piper alicuius ciuitatis ꝛ ciuitatis ſtat ꝯ̄fuſe tm̄ ꝛ ſic nego ꝙ arguit̄ ſine diſtributione ſuperioris. licet ſuperioris ſine diſtributione arguatur. Et eodem modo dicatur hic. omne indiuiduū alicuius ſpeciei eſt aſinus. ſortes eſt indiuiduum alicuius ſpeciei: ergo ſortes eſt aſinus. conſequentia eſt bona. ꝛ ſicut conſequens eſt falſum ita ꝛ maior. Et confirmatur non ſequitur In omni ciuitate venditur panis piper eſt in ciuitate. ergo piper venditur panis. ꝛ tamen arguitur in darij igitur. Forte dicis ſicut dicēdum eſt plus predicatur in minori ꝙ̄ eſt ſubiectum diſtributum in maiori.

¶ Contra ergo ad minus. bene ſequitur. In omni ciuitate venditur panis. roma eſt ciuitas. ergo roma venditur panis. quod eſt falſum. Reſpondetur diſtinguendo ꝙ ſequatur vel roma in ꝯ̄cluſione capitur in recto: ꝛ ſic nego ꝙ ſequat̄ vel in obliquo. ſ. in ablatiuo ſicut debet. vt patet ex obliquitate mediꝫ in maiori. ꝛ tunc conſequentia eſt bona poſſumus etiam concludere. rome venditur panis capiēdo rome abſolute ꝙ ſic ſupplet vicē ablatiui. De talibus argumentis in oī ciuitate vēdit̄ panis Pariſius ꝛ roma ſunt ciuitates. ergo pariſius et rome vēditur panis: nō ſequitur: q2 mediū in maiori capiebat̄ in ſingulari nūero. ꝛ in minori in plurali: opꝫ dicere pariſi⁹ ꝛ roma ſunt ciuitates q2 capiēdo ꝛ ꝯ̄plexiue añs eſt veꝝ ꝛ ꝯñs falſum.

¶ Quinto arguitur. nō ſequit̄ oē corpus hoīs eſt hō aſinus eſt corp⁹ hoīs. ergo aſinus eſt homo tamen arguitur in darij: igitur cū antecedens ſit veruꝫ ꝛ ꝯñs falſum. minor añtis probat̄ aſinus eſt aſinus hoīs ergo aſinus eſt corpus hominis ab inferiori ad ſupius. ¶ Rñdetur ſi aſinus hominis capiatur intranſitiue in maiori ꝛ tranſitiue in min ri ꝯ̄ſequētia nihil valet ꝛ conceditur ꝙ antecedens eſt verum ꝛ ꝯ̄ſequens falſum: ſed ſi intranſitiue in vtraq3 premiſſarum minor eſt falſa. nec valet probatio aſinus eſt aſinus hominis ergo aſinus eſt corp⁹ hominis capiendo hominis tranſitiue in antecedente ꝛ intranſitiue in conſequente. Si vtrobiq3 capiatur tranſitiue: tunc minor eſt vera et maior falſa. Et confirmatur non ſequitur. oēs apoſtoli dei ſunt duodecim. petrus ꝛ paul⁹ ſunt apoſtoli dei: ergo petrus ꝛ paulus ſunt duodeciꝫ ꝛ tamen arguitur in darij diſtinguitur. vel ſi omnes capit̄ collectiue ꝯ̄cedo ꝙ nō ſequit̄ q2 maior eſt indefinita ꝛ nō vlīs. Si diſtributiue tūc ꝯña ē bona. ꝛ ſicut ꝯñs eſt falſum. ita ꝛ añs ꝑ maiori.

¶ Sexto arguitur non ſeqtur omnes epī ſunt ſacerdotes: aſini ſunt epī: ergo aſini ſunt ſacerdotes ꝛ tamen arguitur in darij igitur minor patet. capiēdo epī in genitiuo. Et ꝯ̄firmatur. non ſequitur. omne aīal fuit in archa noe. abraham fuit animal ergo abrahā fuit in archa noe: tm̄ arguitur in darij. igitur. Quod nō ſequatur ptꝫ. añs eſt verū ꝛ ꝯñs falſum. Reſpondetur ad primum ꝙ ſi epī capiatur in recto in minori ſicut in maiore ꝯña eſt bona ꝛ minor falſa: ſi oblique tunc plus predicat̄ in minore ꝙ̄ ſit ſubiectū diſtributū in maiori. Eētia epī pdi-

catur in minori. Ad ↄfirmationē dicitur ꝙ ſi cē diſtribuat ꝓ ſingulis generū ↄña eſt bona et ſi cut ↄñs eſt falſum ita maior ſi pro generib' ſingulorum conſequentia nihil valet: q2 maior nõ ſufficienter regulatur per dici de omni.

¶ Septimo arḡ: non ſequitur q̇cq̇d ꝑdicatur in prima ꝑdicatur in ſcḋa. idez de eodem predicatur in prima ergo idem de eodē predicatur in ſcḋa. ⁊ tñ arguitur in darij. igitur ꝙ nõ ſequatur ptꝫ. añs eſt verū ⁊ cõſequens falſum dãdo iſtã ꝓpõnem pro prima aſinus eſt aſinus: ⁊ hãc ꝓ ſcḋa hõ eſt aſinus. et confirmaꝛ nõ ſequitur. omne ens cum quo comediſti ſedet in mẽſa tecū coclear eſt ens cū quo comediſti. ḡ coclear ſedit in mẽſa tecū. ⁊ tñ arguiꝛ in darij. igitur ad primū reſpõdetur ꝙ maior eſt falſa. Et
Paulus venetus. dicit magiſter paulus ꝙ de eodem applicat ſe a parte ꝑdicati in minori. ⁊ ſic plus predicatur in ſcḋa ⁊c. ⁊ hoc nõ eſt male dictū. Sꝫ ſi de eodez ſe tenet a parte ſubiecti ↄña põt concedi. ſi idē de eodē teneatur vniformiter puta ſemꝑ materialiter vel ſemper ſignificatiue materialiter ſenſus minoris eſt ꝙ hoc cõplexū idē de eodē ꝑdicatur in prima ꝓpoſitione qḋ eſt falſum. ſi capiaꝛ ſignificatiue: ſenſus eſt aliquid qḋ eſt idē de eodē ꝑdicaꝛ in prima: ⁊ hoc eſt ſatis nõ intelligibile ſed opꝫ dicere ꝙ idē de eodē eſt terminus connotatiuus ꝓ terminis ſupponēs cõnotãdo ꝙ ꝑdicatū ſit ſinonimū cū ſubiecto et tũc minor eſt vera. Idem de eodē ꝑdicatur in prima cõcluſio eſt vera. In illo ſenſu ſenſus cõcluſionis eſt aliq̇d qḋ eſt idē de eodē eſt ꝑdicatū in ſcḋa. ⁊ hoc verū. q2 iſte terminus aſinus eſt predicatum in ſecunda. ⁊ iſte terminus aſinus eſt idem de eodez in minori. ergo idem de eodem in minori eſt ꝑdicatum in cõcluſione: et per ↄñs idē de eodem eſt ꝑdicatū in ſcḋa. ſed hoc nõ ꝓuenit a ſcḋa ꝓpõne ſed a prima. Analogia ſolutionis ſit quicũq̧ dicit te eſſe alal dicit verū ⁊c. ſupra in barbara vbi cõceditur q̇cũq̧ dicit eſſe aſinū dicit verū nõ q2 dicat te: eſſe aſinuꝫ ſed q2 dicit te eſſe animal: ſic eſt in propoſito. Ad confirmationē dicitur ꝙ ly cum dicat eãdem aſſociationeꝫ paſſim conſequentia eſt bona. Sed ſi inſtrumentalem in vna ⁊ ſocialem in alia ↄña nihil valet.

Analogia

¶ Octauo arguitur. non ſequitur. omne natū eſt. adã eſt natus: ergo adã eſt. ⁊ tñ arguiꝛ in darij igitur veritas maioris ptꝫ: q2 deꝛ aliqḋ natū qḋ nõ ſit ens minor ptꝫ propter ampliationē de natū. Forte dicis arguiꝛ ab amplo ad non ampliū ſine diſtributione ampli: mõ talis ↄña nõ valet tũc ergo ad minus opꝫ cõcludere adã q̇ eſt vel fuit eſt. Cõfirmatur. nõ ſequitur omne qḋ erit eſt. antixp̄s erit: ergo antixp̄s eſt. ⁊ tñ ⁊c. maior eſt vera quia ſenſus eſt: omne ens quod erit ⁊ eſt: eſt.

¶ Ad primū negatur ꝙ arguitur in darij: quia antecedens eſt verum: ⁊ conſequens falſum: nec licet illam concludere neq̧ adam qui eſt vel fuit eſt.

¶ Contra hoc arḡ vtraq̧ premiſſarum eſt falſa: ergo male dictum eſt conſequentia eſt nota probatur añs primo de maiori maior eſt vna vl'is affirmatiua cuius ſubiectū ſupponit ꝓ aliquo pro quo nõ ſupponit predicatum: ergo eſt falſa. añs ptꝫ q2 ſupponit ꝓ adaꝫ. Forte dicis ſicut dicēdū eſt ꝙ lꝫ ſubiectū ſit terminus ampliatiuus eo qḋ eſt ſubiectū ſolū ſtat ſm exigentiã copule ⁊ ꝑdicati modo nec copula nec ꝑdicatū ampliãt: ⁊ ſic natū ſtat pro nato qḋ eſt preciſe ⁊ pro omni tali ſupponit ꝑdicatum.

¶ Cõtra ex illo minor eſt falſa. ſ. adã eſt ꝑteritus q2 ꝑteritū ſtat cū copula de ꝑſenti. ergo ſolum ſupponit pro illis qui ſunt et ſubiectū non ſupponit ꝓ illis qui ſunt. ergo extrema nõ ſupponũt pro eodē ⁊ minor eſt affirmatiua. ḡ ſemꝑ erit falſa vna ꝑmiſſarꝫ. Forte iterū dicis ſicut dicēdū eſt poſtq̄ ꝑdicatū eſt terminus ampliatiuus de ſe: ⁊ poniꝛ a parte ꝑdicati ↄuenit tã his qui ſunt q̄ his qui nõ ſunt ſm exigētiã ſui ampli modi ſignificandi. Tẽ

¶ Contra eadē eſt rõ a parte ſubiecti ⁊ a parte ꝑdicati ergo ſi a parte ꝑdicati ſupponat pro his q̇ nõ ſunt ⁊ a parte ſubiecti: et tũc iterū maior eſt falſa. Ad hoc dꝛ ꝙ a parte ꝑdicati ⁊ a parte ſubiecti ſicut dictū eſt: ⁊ qñ queritur rõ dicit Joãnes dorp. in darij ꝙ eſt vſus logicorum. ⁊ hoc volunt regule logicales ⁊ hoc eſt bene dictum: q2 non al's dicimus ſigna diſtribuere poſt ſe q̄ ante ſe: nec termios ampliatiuos magis ampliare ante ſe q̄ poſt ſe. Jo. dorp.

¶ Cõtra hoc totum arguiꝛ. q2 tunc eodē mõ hec dꝫ cõcedi. adã eſt ꝑteritus: ſed hoc eſt falſum. ꝓbaꝛ. bñ ſequiꝛ adã eſt ꝑterit': ergo adã eſt adã preterit' vel preteritus adã. falſitas ↄñtis oſtēdiꝛ. bñ ſequiꝛ adã eſt adã preterit' ḡ adã eſt hõ preterit' vel ſi ſtat vis dicaꝛ adã ē ꝑteritus adã. ergo adã eſt ꝑteritus hõ: ſꝫ he ſunt falſe: q2 bene ſequiꝛ. ols preterit' hõ eſt adã ē ꝑterit' hõ: ergo adã eſt. Si dicaꝛ ꝙ non ſequiꝛ ergo ad minus opꝫ cõcludere adã qui eſt vel fuit eſt cõcluſio eſt falſa. ergo aliā ꝑmiſſarū et nõ maior igiꝛ minor. hãc ratione facit quidã quare cõcludit hãc falſam adã eſt mortu' ⁊ facit alias duas qui in ampliationibus recitabuntur. Illud argumentū eſt idem cum argumento dorp. ⁊ partim ſufficienter reſpõdet Dorp. dicetur tñ cauſa totius in fine.

¶ Secundo arguitur ſic. Itē queraꝛ an ille ſillogiſmus ſit bonus. oē preteritum eſt ols hõ eſt ꝑteritus. ergo ols hõ eſt. Si dicatur ꝙ nõ valet nõ põt dari rõ niſi q2 arḡ a magis amplo ad min' ampliū ex pte minoris extremitatis: ſꝫ hᷣ nõ obſtat q2 ibi arguiꝛ cū diſtributione magis ampli. mõ qñ arḡ a magis ãplo ad minus ampliū ſillogiſtice cū diſtributiõe magis ampli nõ impediꝛ bonitas ↄñtie: ſed ꝙ nõ valeat ꝓbo in aliquo caſu. añs põt eſſe verum ſine ↄſequēte. nã ponaꝛ ꝙ nullus hõ ſit ⁊ ꝙ ſint alia entia tunc ꝑmiſſe ſunt vere. Si minor teneatur vera ⁊ concluſio falſa ⁊ per ↄſequēs opꝫ dicere ꝙ minor illa eſt falſa ſicut argutū eſt de illa adam eſt ꝑterit'. ſic etiã põt argui de iſtis adã eſt preter antixp̄o. antixp̄s eſt intelligibilis ⁊ de ſimilibus q̄ ſunt falſe. Reſpõdeꝛ qñ querit an ille ſillogiſmus ſit bonus dico ꝙ nõ. Et qñ arguis nõ põt dari ratio: niſi q2 arḡ a magis amplo ad minus ampliū nego. ⁊ dabiꝛ in fine argumēti. Sꝫ nunc tranſeat. Et quãdo dicit nõ incõuenit qñ arḡ cū diſtributione ampli: diſtinguo vel ſi ponaꝛ conſtantia ⁊ ſic cõceditur vel ſine cõſtãtia negaꝛ mõ decit cõſtantiam argumēto vltra hoc etiã oportet tenere cetera paria ſed ſolutio argumēti eſt Tẽ.

Sillogiſmorū erroneorū ſolutio.

ꝛ olm taliū ꝙ maioꝛ ꝛ minoꝛ nō denotāt veriſi
cari ꝑ eodē qđ reqͥritur ad oēm ſit oꝫ.ſ niſi virtu
te diſtributionis qñ mediū eſt cōe: virtute ſin-
gularitatis in ſillogiſmo expoſitorio in iſta oē
natū eſt ꝓuenit verificatio ꝑ pl̄ribus tñ in mi
noꝛi adā eſt natus:verificatio nō ꝓuenit ꝑ pl̄ri
bꝫ ſaltē nō opꝫ ꝙ ꝓueniat ꝑ eiſdē pl̄rib⁹.Eo-
dem mō hic.oē preteritū : eſt ols hō eſt preteritus
ꝛc. ꝛ hec eſt ſolutio cuiuſꝫ ſillogiſmi erronei ols
eſſentia diuina eſt pr̄.filiꝰ eſt eſſentia diuina ꝛc.
ſit maioꝛ nō ſit de ol ꝓuenit verificatio ſufficiēs
ꝑ pſona pr̄is:ꝛ minoꝛ verificat̄ pro filio. Et ad
hoc ſumme aduertēdū eſt et potiſſimū vbi ſunt
termini ampliatiui vt ibi.ols equus moriturus ē
iuuenis ꝛc.oē natū eſt ꝛc.nec lꝫ ibi concludere.
Adā ꝙ eſt vl̄ fuit eſt ſed qñ ſillogiſmus eſt bonus
ſemꝑ denotat̄ verificatio ꝑ eodē ſuppoſito in ꝑ
miſſis vt oē aial currit ſoꝛtes eſt aial ergo ſoꝛtes
currit. Si ſubiectū maioꝛis cōplete diſtribuatur
ſignificat̄ ꝙ ꝗlibet res ꝗ eſt aial currit. ꝛ minoꝛ
dicit ſoꝛtē eē aial quare denotat̄ verificatio ma
ioꝛis ꝛ minoꝛis ꝑ eodē ente. Et breuiter ꝑ hoc
cognoſcat̄ ꝗs ſillogiſmus eſt bonꝰ in modalibꝰ ꝛ
in extrinſecis tꝑibus.vt oē aial poſſibilr̄ eſt cur-
rēs.ols hō poſſibiliter eſt aial.ergo ols hō ē cur
rēs non reqͥritur verificatio in pmiſſis ꝑ eodē
ente. ſed ſi maioꝛ fuiſſet de poſſibili ꝛ minoꝛ de
ineſſe ꝯña fuiſſet bona ꝓpter hāc cauſam: ꝛ hoc
mature ſit conſideratum.

¶ Ad ſcđm argumētū non ar-
guit̄ in darij male ſubſumit̄.opꝫ ſic ſubſumere.
oē qđ erit eſt antixp̄s ē ens qđ erit:ergo ātixp̄s
eſt tūc minoꝛ ē falſa ſicut concluſio.ꝙ oēs tales
ſunt cōcedende ſupponit̄ ex ampliatiōibꝰ.oē qđ
erit eſt oē qđ fuit eſt:oē qđ pōt eſſe oē qđ nō erit
eſt.omne qđ non fuit eſt.

¶ Nono arguitur non ſequi-
tur oē qđ nūc nō eſt deꝰ.et immediate poſt hoc
erit deus incipit vel incipiet eſſe deꝰ creās ē ens
qđ nūc nō eſt deꝰ ꝛ immediate poſt hoc erit deꝰ
ergo creās incipit vel incipiet eē deꝰ:tñ ar̄ i da-
rij.igit̄.maioꝛ ptꝫ qꝛ aña eſt poſſibile : concluſio
impoſſibilis.Et cōfirmat̄ nō ſequit̄ ꝗcꝗd fuiſti
es:ſcholaſticꝰ de magna regula grāmaticoꝝ fui
ſti:ergo ſcholaſticꝰ đ magna regula grāmaticoꝝ

Georgiꝰ.

es.ꝛ tñ ar̄ in darij igit̄. Ad primū Georgiꝰ in ſo-
phiſmatibꝰ negat ꝯñam qꝛ cōmittit̄ fallacia fi-
gure dictionis ſub ſigno diſtributiuo pđicamēti
ſubſtātie ſubſumit̄ terminꝰ alterius predicamē-
ti ſcilicet actionis ſed hoc nihil valet vt patebit
in fallacijs ſub termino cōplete diſtributo licet
ſubſumere quēcūꝗ terminū mūdi cuiuſcūꝗ pre
dicamēti:ꝛ ideo đꝛ ꝙ ꝯña ꝓpoſita eſt bona. ſed
vtraꝗ premiſſarū eſt impoſſibilis.ſubiectū ma-
ioꝛis non ſupponit nec ſupponere pōt mediāte
ꝗcūꝗ copula citra imaginatio.nullo ente demō
ſtrato verū eſt dicere.hoc nūc nō eſt deꝰ. ꝛ imme
diate poſt hoc erit deꝰ qꝛ tūc inciꝑet deꝰ recens.
Et eodē mō de pđicato minoꝛis dicat̄.De tali-
bus argumētis cōibꝰ quātitaꝗ eſt a tñ eſt b al-
bū eſt a.ergo albū eſt b quātoſcūꝗ digitos he
ri habuiſti:hodie habes decem digitos heri ha
buiſti.ergo decem digitos hodie habes. Dicitur
circa fallaciam figure dictionis vbi hec materia
ſolet diſputari. Sed reſoluendo maioꝛem ꝛ re-
perto eius ſubiecto diſtributionis dummodo
adequate predicetur in minoꝛi diſcurſus eſt in-

fallibilis. Ad cōfirmationem nego ꝯñam bene
denotatur verificare pro eodem ente in premiſ
ſis:ſed arguitur ab amplo ad nō ampliū.op; cō-
cludere hoc qđ fuit vel eſt ſcholaſticꝰ de magna
regula grāmaticoꝝ es vel aliquod tale.

¶ Decimo ar̄. Non ſequitur
cuiuſlibet actus volūtatis deus eſt cauſa pecca-
tum eſt actus volūtatis.ergo pctī deꝰ eſt cauſa:ꝛ
tñ arguit̄ in darij:igit̄ maioꝛ ptꝫ:qꝛ aña eſt verū
cōcluſio heretica:qꝛ tūc deo actoꝛe fieret hō de-
terioꝛ.Et cōfirmat̄.nō ſeqͥtur ols ꝯcluſio ē falſa
ꝯcluſio de darij eſt ꝯcluſio. ergo cōcluſio de darij
eſt falſa:ꝛ tñ arguit̄ in darij.igit̄ maioꝛ ptꝫ.quia
poſito ꝙ nulla ſit ꝯcluſio in mūdo niſi iſta aña
eſt verū ꝛ ꝯñs falſum. Ad primū đꝛ ꝙ argumen-
tum eſt in darij ꝛ lꝫ aliqui ineruditi negēt conſe
quētiā ꝛ dicunt ꝙ eſt fallacia figure dictionis ob
ſcurius tñ eſt efficax ꝛ hec cōcluſio nō eſt hereti-
ca.pctī deus eſt cauſa.immo cōcedēda.et quādo
tales negātur a ſctis.In iſto ſenſu negātur. deꝰ
neminē inſtigat ad peccādū hoc eſt non ſpāliter
monet aliquē peccare ꝗcꝗd tamē ſit ſufficiat logi
co ꝙ bene arguit̄ in darij.nec intromittat ſe in
talibus ſi purus logicus ſit. Ad cōfirmationē cō
ſequētia eſt bona nec eſt incōueniēs dare ante-
cedens verū ꝯſequēte exiſtēte falſo:quādo cōſe-
quēs ſe falſificat:ꝛ hāc poſitionē ſemꝑ inſequoꝛ
in inſolubilibus. Sꝫ qꝛ paſſim negat̄ ex vero ſe-
qui falſum cū mō cōi.nego ꝯñam et nego ꝙ ar-
guit̄ in darij:qꝛ ꝯſequens ſe falſificat.antecedēs
ꝟo nō.ꝛ hoc eſt cōtra naturā bone cōſequentie.
ꝛ ſic dicunt cōiter loquētes in hoc ſtudio.

¶ Contra hoc ar̄.Ex illa ſolu
tione ſequit̄ ꝙ hec ꝯſequētia nō eſt bona. hō eſt
aſinus.ergo hoc eſt falſum poſito ꝙ cōſequēs ſe
falſificet. Inſuꝑ iſte pmiſſe ſunt bene diſpoſite
ad inferendā aliquā cōcluſionē ꝛ nullā niſi illa-
tā.ꝗ cōſequētia ē bona. Preterea ſequeret̄ ꝙ cō
binatio pmiſſarū de darij eſſet inutilis.Et ex il-
lo deſtruit̄ formalitas pmiſſarū ex quibuſcunꝗ
terminis in darij.immo ꝛ totius argumenti in
darij:quia ſemper inſtabo in inſolubilibus. Ad
primū nō reſpondeo qꝛ nō peccat in darij. Ad
ſecūdum nego ꝙ premiſſe ſunt bene diſpoſite.
ꝛ ad aliud dicitur ad formalitatē conſequentie
opoꝛtet addere aliam conditionem ꝙ ſi vna ꝓ-
poſitio ſe falſificet alia ſe falſificabit. Et hec de
darij.

¶ Sequitur de ferio.

Ferio quartus modus ꝯſtat
ex maioꝛe vli negatiua:ꝛ mi
noꝛe particulari affirmatiua
particularē negatiuā directe
cōcludētibus : vt nullū aial
eſt lapis quidā hō eſt aial:ergo quidā hō
non eſt lapis. Baralipton quintus mo-
dus cōſtat ex duabus vniuerſalibus affir
matiuis:particularē affirmatiuā indire-
cte cōcludētibus: vt oē aial eſt ſubſtātia.
omnis homo eſt aial.ergo quedā ſubſtā-
tia eſt homo.ꝛ reducitur ad primū modū
prime figure per cōuerſionem ꝯcluſionis.

Ex quibꝰ cōſtet iſte modus.

Ex quibꝰ ꝯſtet quītꝰ

per accidens. Celãtes ſextus modus cõſtat ex maiori vniuerſali negatiua et minori vniuerſali affirmatiua vniuerſalem negatiuã indirecte cõcludentibus. vt nullum aial eſt lapis. oĩs hõ eſt animal ergo nullus lapis eſt hõ. ⁊ reducitur ad ſecundum modum prime figure. cõcluſione cõuerſa ſimpliciter. Dabitis ſeptimus mo-

Septim⁹. dus conſtat ex maiore vniuerſali affirmatiua ⁊ minore pticulari affirmatiua particularem affirmatiuã indirecte cõcludẽtibus: vt omne animal eſt ſubſtantia: quidam homo eſt aial: ergo quedã ſubſtãtia eſt homo. et reducitur ad tertium modũ prime figure. cõcluſione cõuerſa ſimplici-

Octauus. ter. Fapeſmo octauus modus cõſtat ex maiore vniuerſali affirmatiua et minore vniuerſali negatiua particularẽ negatiuã indirecte concludentibus: vt omne aial ẽ ſubſtantia. nullus lapis eſt aial. ergo quedam ſubſtãtia nõ eſt lapis. Et reducitur ad quartum moduꝫ prime figure maiore conuerſa per accidens ⁊ minore ſimpliciter. ⁊ per tranſpoſitionem premiſſarum.

Nonus. Friſeſomorũ. nonus modus cõſtat ex maiore particulari affirmatiua. ⁊ minore vniuerſali negatiua particularẽ negatiuã indirecte concludentibus. vt quoddã animal eſt ſubſtantia: null⁹ lapis eſt animal ergo quedam ſubſtantia nõ eſt lapis. Et reducitur iſte modus ad quartum modũ prime figure maiore et minore conuerſis ſimpliciter ⁊ p tranſpoſitionẽ premiſſaꝝ.

Quarti modi diffinitio. Ferio eſt cõſequẽtia formalis ex maiore vniuerſali negatiua ⁊ minore particulari affirmatiua particularem negatiuam directe cõcludendo.

¶ Contra litterã arguitur ſic nõ ſequitur. Nulla terra eſt ſupra lunã. aliqͦ ſol eſt ſupra terrã ergo aliqͦ ſol nõ eſt ſupra lunã ⁊ tamen arguitur in ferio igitur. maior patet: qꝛ antecedens eſt verum ⁊ conſequens falſum.

¶ Secundo arguitur ad idẽ Non ſequitur null⁹ homo eſt mulier vxor regis eſt homo: ergo vxor regis non eſt mulier ⁊ tamẽ arguitur in ferio. igitur ꝙ non ſequatur patet qꝛ antecedens eſt verum ⁊ conſequens falſum.

¶ Tertio arguitur. Nõ ſequitur cuiuſlibet hominis aſinus non eſt aſinus: plato eſt hõ ergo platonis aſinus nõ eſt aſinus ⁊ tamen arguitur in ferio. igitur ꝙ non ſequat̃ patet poſito ꝙ plato habeat aſinũ ⁊ nullus hõ preciſe habeat vnũ aſinũ: ſed duo. aña eſt verũ ⁊ conſequens falſum. maior patet quia ſue contradictoria eſt alicuius hominis quilibet aſin⁹ eſt. h. aſinus que eſt falſa in caſu.

¶ Rñdetur: ꝙ primũ argumẽtum nõ ẽ in ferio eo ꝙ plus p̃dicat̃ in minori ꝙ̃ eſt ſubiectũ diſtributum in maiori. Sc̃dm argumentum nõ valet: qꝛ mediũ nõ tenetur vniformiter reſtricte in maiori pro maſculis. in minori pro feminis accipitur. Ad tertiũ dicitur ꝙ arguitur a ſuppoſitione cõfuſa tm̃ ad determinatam: ⁊ talis conſequentia nihil valet oportet cõcludere. platonis aſinus non eſt aſin⁹ q̃ eſt vera cũ veritate añtis: ⁊ idem cõtingit in darij ſic arguẽdo. cuiuſlibet hominis aſinus quodlibet rudibile eſt plato eſt hõ. ergo platonis aſin⁹ quodlibet rudibile eſt nõ ſequitur: ſed oportet cõcludere platonis. a aſinus quodlibet rudibile eſt.

¶ Cõtra hoc arguit̃ ſic. ſequit̃ formaliter oĩs homo eſt animal ſortes ẽ homo ergo ſortes eſt animal ⁊ tamen animal in maiori ſtat confuſe tantum in cõcluſione determinate ⁊ ergo ſolutio nulla. Ad hoc argumentum reſponſum eſt in primo tractatu ⁊ facile eſt. hoc eſt verum dele(t)a multitudine in concluſione.

¶ Quarto arguit̃ nõ ſequitur nullus panis eſt vinũ. pariſi⁹ eſt panis: ergo pariſius nõ eſt vinũ: ⁊ tamen arguitur in ferio igit̃ ꝙ nõ ſequatur patet: quia antecedens eſt verũ ⁊ conſequens falſum.

¶ Rñdetur negando ꝙ nõ ſequitur ⁊ nego ꝙ conſequens ſit falſum: immo verum. omnes tales ſunt cõcedende pariſius non eſt ſcholaſtic⁹. pariſius nõ eſt liber ⁊ earum contradictorie ſunt hec omne ens pariſius eſt ſcholaſticus. omne ens pariſius eſt liber.

¶ Quinto arguitur. nõ ſequit̃ tur. nihil aliud a vero erit veꝝ hoc falſum ẽ aliud a vero demonſtrando iſtam. Joãnes ſedet: ergo hoc falſum non erit verum: ⁊ tamen arguitur in ferio. igitur.

¶ Reſpõdetur ꝙ nõ bene arguitur in ferio. ⁊ aña eſt verũ vt patet per falſitatem huius aliud a vero erit verũ ſic explicando aliud a vero qͦd eſt vel erit: erit verum hoc eſt falſum vt dicetur in ampliationib⁹: tunc ei⁹ contradictorium eſt verum. ſ. nihil aliud a vero erit verũ ⁊ cõcluſio eſt falſa ꝙ̃ꝙ̃ concludatur hoc falſum quod eſt nõ erit verum: verũ in minori pro pluribus accipitur ꝙ̃ in maiori vel ſaltem aliud a vero: qꝛ ꝙ̃ro terminus ſine relatiuo identitatis pro pluribus ſupponit tãto aggregatũ relatiui cum eodẽ termino pro paucioribus ſ accipitur vt de termino infinito dictũ eſt in capitulo de nomine modo verum in hac pro plurib⁹ ſupponit dicendo verũ erit ꝙ in hac verũ eſt oportet ſubſumere hoc falſum eſt aliud a vero quod eſt vel erit vt nota alteratis cedat in totum diſiunctuꝫ qꝛ aña nõ ſubſumitur ſm̃ moderationem minoris maior verificatur qꝛ nihil a vero quod eſt et erit: erit vnum verum ⁊ nõ qꝛ nihil aliud a vero quod eſt erit verum et eodem modo non ſequit̃ in celarent nihil aliud a nigro erit nigrũ omne album eſt aliud a nigro ergo nullum album erit nigrum nec licet concludere nullũ album quod eſt erit nigrum: qꝛ adhuc aña eſt verum et conſequens falſum.

¶ Sexto ar̄. nō ſequit̄ oē ens
eſſe ens nō eſt cōtingens ſortes eſt ens eē ens vł
ſortes eſt ens. ꝗ ſortē eſſe ens nō eſt cōtingens: ꝛ
tn̄ ar̄ in ferio: ergo ferio nō eſt ꝯña formalis ꝙ
nō ſequatur pꝫ antecedēs eſt verū ꝛ ꝯn̄s falſuꝫ.

¶ Rn̄det. ſit ſubiectū hoc totū
oē ens eē ens nō ar̄ in ferio. qꝛ maioꝛ nō ē vlis:
ſꝫ ſi oē ſit ſignū quātificās diſtribuēs ens eē ens
pro ꝓpōne cuꝰ eſt dictū: tūc maioꝛ ē vera ꝛ ſubſu
mēdo in eodē ſenſu minoꝛ eſt falſa ꝛ ꝯſequētia
bona. Senſus minoris eſt. ſoꝛ. eſt talis ꝓpō ens
ē ens. ſi ens eē ens capiat̄ ſignratiue in minoꝛi tūc
minoꝛ eſt vera ꝛ ꝯña nihil valet: qꝛ ens eſſe ens
capit̄ equiuoce in maioꝛi ꝛ minoꝛi. Sed dicēdo in
minoꝛi ſoꝛtes eſt ens ꝯſequētia nullo mō valet:
ꝛ hoc manifeſtū eſt in darij omnem hoīem eſſe
aīal eſt neceſſe ſoꝛtes ē hō: ergo ſoꝛteꝫ eē aīal eſt
neceſſe. eſto ꝙ oēm capiat̄ ſignratiue in maioꝛe nō
ar̄ in darij: qꝛ opoꝛteret hoīem eē aīal ꝓdicet̄ in
minoꝛi in eodeꝫ ſenſu quo accipiebat̄ in maioꝛi

Regula.

Hinc eſt ꝙ dꝛ maioꝛe de neceſſario in ſenſu com
poſito ꝛ minoꝛi de ineſſe nō ſequitur cōcluſio de
neceſſario: ꝛ ita in ceteris modalibꝰ in ſenſu cō
poſito practicādū eſt. Sꝫ talis foꝛma arguēdi eſt
bona. oīs hō neceſſario eſt ens. plato eſt hō: er
go plato neceſſario eſt ens ar̄ in darij. debite ſub
ſumitur ſub illo termino hō ꝓ illo ꝓ quo diſtri
buit̄ in maioꝛi. ſenſus maioꝛis eſt de quocūq; ve
rū eſt dicere ꝙ eſt hō vel fuit hō vel erit hō vł pōt
eē hō de illo verificatur ens mediāte mō neceſſi
tat[illegible] tūc lꝫ ſubſumere quodcūq; volueris [illegible] iſtarū
copularū.

Corrolarium.

Ex predictis ſatis notuꝫ eſt ꝙ maioꝛi
de ineſſe ꝛ minoꝛi de neceſſario nō ſequitur con
cluſio: ꝛ oīs deꝰ eſt creās. oīs eſſentia diuina ne
ceſſario eſt deꝰ. ꝗ oīs eſſentia diuina neceſſario ē
creās hec cōcluſio nō ꝯcludit̄ ſm̄ exigentiā copu
le maioꝛis: ꝛ eodem mō cū poſſibili ꝛ impoſſibili
dicat̄ maioꝛi de poſſibili ꝛ minoꝛi de ineſſe ſequi
tur cōcluſio de poſſibili: ſꝫ maioꝛi de ineſſe ꝛ mi
noꝛi de poſſibili nō ſeq̄tur ꝯcluſio de poſſibili. eo
ꝙ nō denotatur verificatio pro eodem. in ꝓmiſ
ſis maioꝛi de impoſſibili ſubſumendo in celarēt
vel ferio cōcludit̄ cū eodē mō vel inferēdo poſſi
bile nō mediate. Sꝫ ad ſillogizādum cuꝫ modis
particularibꝰ negatis vel vlibus dentur propoſi
tiones eis equalētes ſubſumēdo ſm̄ exigentias
dici de omni ꝛ dici de nullo videndo qn̄ denotat̄
verificatio pro eodem in premiſſis ꝛ ſm̄ hoc pro
ducendum eſt.

¶ Septio ꝓn̄t talia argumen
ta fieri in ferio. nullū moꝛtuum eſt homo ali
quod riſibile eſt moꝛtuum aliquod riſibile non
eſt homo. neutrum iſtoꝛum dubitas eſſe verum
demonſtrando hec duo. homo eſt aſinus ꝛ deus
eſt a eſt alterū iſtoꝛuꝫ. poſito ꝙ a imponat̄ ad ſi
gnificandum vnum iſtoꝛum: ꝛ hoc te lateat con
cludendo: ergo a nō dubitas eſſe verum vbi no
tum eſt pꝛimam conſequētiam nō valere. ſed ſe
cunda conſequentia eſt bona ꝛ concluſio conce
denda in ſenſu diuiſo ſicut ꝛ antecedēs. Reliqui
quinq; modi prime figure ſcilicet baralipton. ce
lantes ꝛc. cum oībus modis ſecūde ꝛ tertie figu
rarū ſolū mediate regulātur per dici de omni et
dici de nullo et per reductionē ad quattuoꝛ mo
dos euidentes oſtenditur bonitas conſequen
tie cum eis. Baralipton indirecte concludit in
modis pꝛie figure ſequētibus ꝛ nō regulatur im
mediate per dici de omni: qꝛ hoc ꝙ enūciatur de
medio in maioꝛi nō enūciatur de minoꝛi extre
mitate in ꝯcluſione ſed econuerſo. Modus redu

Documentum.

cendi cōuerſiue eſt talis quattuoꝛ modi euiden
tes incipiunt. a. b. c. d. f. ꝛ oēs reliqui modi in ca
pite ſoꝛtiunt̄ iſtas litteras: ita ꝙ quilibet modus
incipiēs cum. b. quēadmodum ſunt baralipton
ꝛ bocardo vel baroco reducunt̄ ad barbara. ſ[illegible]i
ſeſomoꝛū ꝛ feſtino ad ferio: ꝛ ita de aliis. Sed ꝓ
cōuerſione vocalis precedens. p. debet conuerti
per accidēs hoc eſt ꝓpoſitio per vocalē deſigna
ta ꝛ vocalis precedens ſimpliciter. Et quādo po
nitur. M. in aliquo modo denotat̄ ꝙ reducēdo
modum ineuidentē ad euidentem tranſponan
tur premiſſe hoc eſt de maioꝛi fiat minoꝛ ꝛ econ
uerſo. Quādo ponitur. c. ꝛ nō in principio talis
modus reducēdus eſt per impoſſibile notanter
nō in pꝛincipio. quia ceſare ꝛ celantes cōuerſiue
reduci poſſunt. Sꝫ bocardo et baroco nō ꝓn̄t eo
ꝙ particulares negatiue nō ꝯuertūtur nō ſic in
telligēdo qn̄ reliqui modi ꝓn̄t reduci ꝑ impoſſi
bile: ſed nō ſolū quēadmodū cōtingit de iſtis: vt

Verſus.

poſtea patebit iuxta hec carmina cōla. Verſus.
¶ Simpliciter verti vult s. p vero per acci. M
vult tranſponi. c. per impoſſibile duci. ¶ Hoc de
claratur ſi quis neget ꝯñam de baralipton ca
piātur premiſſe de baralipton. Ille inferūt pre
miſſas de barbara: qꝛ eedem ſunt ꝛ premiſſe de
barbara inferūt cōcluſionē de barbara. ſ. vlem
affirmatiuā que per cōuerſionē per accidens in
fert particularē affirmatiuā que cōcludit̄ in ba
ralipton: ꝛ quicquid antecedit ad antecedēs an
tecedit ad ꝯñs modo ꝓmiſſe de baralipton antecedūt ad ꝓmiſſas de barbara: ꝛ ꝓmiſſe de bar
bara antecedunt ad cōcluſionē de baralipton: ꝗ
ꝓmiſſe de baralipton antecedūt ad ꝯcluſionem
eiuſdē: maioꝛ de ſapeſmo conuertat̄ per accñs ꝗ
ſignificat littera p. ꝛ cōuertat̄ minoꝛ ſimpliciter
per litteram s. ꝛ quia ponitur M. trāſponātur
premiſſe: ita ꝙ in effectu capiatur conuertens
minoꝛis de ſapeſmo pro maioꝛi in ferio ꝛ cōuer
tens maioꝛis de ſapeſmo ꝓ minoꝛi in ferio ꝛ in
ueniemus eādem cōcluſionem in ferio quā ha
buimus in ſapeſmo ſic oſtēdendo: premiſſe de ſa
peſmo antecedunt ad eas cōuertentes ꝛ cōuer
tentes premiſſaruꝫ de ſapeſmo inferūt in ferio
concluſionē de ſapeſmo: ergo premiſſe in ſapeſ
mo antecedūt ad cōcluſioneꝫ de ſapeſmo quod
fuit oſtēdendum ꝛ ſic ſapeſmo ſeptem habet ele
mēta quoꝛum nullum ſuperuacaneū eſt: ꝛ patet
ex dictis: ꝛ ita in aliis practicetur.

¶ Sequitur de modis ſecun-de figure.

Prima regula.

SEquit̄ de ſcd̄a figura: cuius
tales dātur regule. Prima
In ſecūda figura maioꝛe exi
ſtente particulari nihil ſequi

Scd̄a regula.

tur. Scd̄a: in ſcd̄a figura ex puris affirma

Tertia regula.

tiuis nihil ſequit̄. Tertia in ſecūda figu
ra ſemꝑ cōcludit̄ negatiue. Scd̄a figura

Primꝰ modus.

quattuoꝛ hꝫ modos. Ceſare Primꝰ mo
dus conſtat ex maioꝛe vniuerſali negati

na: et minore vl'i affirmatiua: vl'em negatiuā directe cōcludentib⁹: vt nullus lapis eſt aïal. oïs hō eſt aïal: ergo nullus hō eſt lapis. Et reducit iſte mod⁹ ad ſcḋm modū p̄ie figure maiore ↄuerſa ſimpl'r. Cameſtres

Secūdus modus.

Secūdus mod⁹ ↄſtat ex maiore vl'i affirmatiua ⁊ minore vl'i negatiua vniuerſalē negatiuā directe cōcludētibus: vt oïs hō ē aïal. nullus lapis ē aïal ergo nullus lapis ē hō. Et reducit iſte modus ad ſcḋz modū prime figure minore ⁊ ↄcluſione cōuerſis ſimpl'r et per trāſpoſitionem p̄miſſarū. Feſtino

Tertius modus.

Terti⁹ mod⁹ cōſtat ex maiore vl'i negatiua ⁊ minore particulari affirmatiua p̄ticularē negatiuam directe cōcludētibus. vt nullus lapis ē aïal. qdā hō eſt aïal. ergo qdā hō non eſt lapis. Et reducit iſte modus ad quartū modū p̄ie figure. maiore conuerſa ſimpl'r. Baroco.

Quartus modus.

Quart⁹ modus ↄſtat ex maiore vl'i affirmatiua ⁊ minore p̄ticulari negatiua: p̄ticularem negatiuā directe cōcludētib⁹. vt oïs hō eſt aïal. quidā lapis nō eſt aïal: ergo qdā lapis nō eſt hō. et reducit ad primū modū p̄me figure per ĩpoſſibile.

Quid reducere p ĩpoſſibile.

Reducere autē p impoſſibile eſt ex oppoſito cōcluſionis cū altera p̄miſſarū inferre oppoſitū alterius p̄miſſe. Sumatur em̄ oppoſitū cōcluſionis ſcꝫ oïs lapis eſt homo cum maiore hui⁹ quarti modi: ſcilꝫ cum iſta. om̄is homo eſt animal. ⁊ arguat ſic. oïs homo eſt animal. omnis lapis eſt hō. ergo omnis lapis eſt animal.

Sequitur de ſcḋa figura de qua tales dantur regule p̄ambule.

Prima regula.

¶ Prima ē maiore exiſtēte p̄ticulari in ſcḋa figura nihil ſequitur. cauſa regule eſt: q2 vel arguit a nō diſtributo ad diſtributū. vel mediū in neutra premiſſarū diſtribuitur ſi maior ſit p̄ticularis affirmatiua ⁊ minor vl'is affirmatiua. id: mediū in neutra diſtribuit. Si minor ſit negatiua ar̄ a non diſtributo ad diſtributum reſpectu maioris extremitatis idem poteſt oſtendi maiore negatiua. Et regula intelligitur niſi precaueantur iſti errores qđ multifariam poteſt fieri.

Scḋa rła.

¶ Scḋa regula ē ex puris affirmatiuis nihil ſequitur in ſecūda figura: cauſa regule eſt: quia nunq̄ medium diſtribuitur: ſed quando cauetur q̄ mediū nō ſit terminus particularizatus ſtat formaliter cōſequentiam eſſe bonam. Exemplū regule. Nō ſequitur. omnis homo eſt animal ⁊ omnis aſinus eſt animal: ergo omnis aſinus eſt homo. quia prouenit verificatio p̄miſſarū p alĩs et alĳs ſuppoſitis. Sed ſi mediū diſtribuat. vt omnis homo omne aïal eſt: ⁊ omnis aſinus eſt animal bene concluditur omnis aſinus eſt homo. Similiter cauet ab hoc errore quādo mediū eſt termin⁹ diſcretus vl' terminus cōmunis ſumptus cum relatiuo idētitatis: q2 ibi eſt cōnexio premiſſarū: ⁊ ſic cauetur ab errore quem p̄tendit regula.

Tertia rła.

¶ Tertia regula ex hac ſecunda ſequēs eſt q̄ ſemp negatiue cōcludit: in ſcḋa figura. Imo in ſcḋa figura poſſum⁹ dare darĳ. vt ſic arguēdo. ſortes eſt doctior ſummuliſta plato eſt ſummuliſta. ergo ſortes eſt doctior platone. Sed de affirmatiua illatione ſcḋe figure nō curarūt philoſophi: q2 talis formalitas nō accidit in ꝓpoſitionib⁹ cōiter cōſuetis. Phi.

Scḋa figura q̄ttuor hꝫ modos.

¶ Notandū eſt vlteri⁹ q̄ ſcḋa figura quattuor habet modos. ſcilicet ceſare. cameſtres: feſtino: baroco. que conuerſiue oſtēdūtur bone conſequētie per quattuor modos euidentes prime figure: ſed per impoſſibile aliter reducuntur. ¶ Pro quo.

Quid reductio per ĩpoſſibile.

¶ Aduerte q̄ reductio p impoſſibile nihil aliud eſt q̄ capere oppoſitū ↄcluſionis cū vna premiſſarū inferendo oppoſitum alterius. reducere per impoſſibile in ſecunda figura eſt capere contradictorium concluſionis p minori ſeruata maiori inferendo contradictorium maioris. Sed reducere per impoſſibile in tertia figura eſt capere contradictorium concluſionis pro maiori ſeruata minore inferendo cōtradictoriū maioris iuxta carmina. Seruat maiorem variatq̄ ſecūda minorem. Tertia maiorē variat ſeruatq̄ minorem. Et pro reductione q̄ttuor modorum ſecūde figure capitur hec dictio. Odiebam. In qua quattuor ſunt vocales ita q̄ cuilibet modo p ordinem deſeruit vna littera o. pro ceſare. i. pro cameſtres: ⁊ ſic cōſequenter pro alĳs duabus. hoc pacto ceſare reducatur ad illū modum qui concludit vocalem eius. ſ. ferio ⁊ cameſtres ad darĳ. feſtino ad celarēt. et baroco ad barbara.

Uerſus

¶ Inſup aduerte q̄ reductio p impoſſibile oſtēdit cōſequentiā eſſe bonā vel duo contradictoria vera. ſcḋm eſt impoſſibile ergo oportet dare primū. Et forte ꝓpterea vocatur reductio p impoſſibile. q2 negata ↄſequētia oſtendit impoſſibile vt ꝓponatur vna conſequētia in baroco vel in feſtino ſic ꝓceditur: vel cōſequētia de baroco eſt bona vel nō: ſi primū ꝓpoſitū. ſi ſecūdum, arguitur ſic. ergo antecedens pōt eſſe verū conſequente exiſtente falſo: hoc eſt verum extra reſtrictiuas. Sit ita q̄ premiſſe de baroco ſunt vere et ↄñs eſt falſum. tunc cōtradictoriū ↄñtis: et maior inferūt cōtradictoriū minoris in barbara. et ex ꝟo nīl niſi verū. ergo cōtradictoriū minoris eſt verū ⁊ minor ē ꝟa p te. ergo duo ↄdictoria ꝟa ↄñs ē impoſſibile. g̃ ⁊ añs. ⁊ ſic baroco eſt ↄñā formalis qđ fuit ꝓbādū: ⁊ ita in q̄libet ſilogiſmo poteſt ꝓducere. exēpla ſunt facilia.

Cur reductio p ĩpoſſibile ita vocetur.

¶ Contra iſtos quattuor modos arguit ſic. Nō ſeq̄tur oïs homo aïal non eſt et omne riſibile eſt animal. ergo omne riſibile nō eſt homo: ⁊ tamen arguit in ceſare. ergo primus modus ſecunde figure non eſt conſequētia formalis. q̄ nō ſequatur. patet de ſe.

¶ Et cõfirmat ad idẽ. Nõ ſequit nullũ falſum eſt verũ: cuiuſ cõtradictiõis altera ps eſt vera: ergo nullius cõtradictiõis altera ps eſt falſa cũ antecedẽs ſit verũ ⁊ cõſequẽs falſum: ⁊ tamẽ arguitur in ceſare. igitur.

¶ Ad primũ reſpõdet ꝙ nõ arguit in ceſare: qꝛ mediũ in neutra pmiſſaꝝ diſtribuit. In ſcḋo argumẽto ar̃ a nõ diſtributo ad diſtributũ reſpectu minoꝛis extremitatiſ altera ps ſtat ꝯfuſe tñ in minori. ⁊ diſtribuit i ꝯcluſiõe oꝫ ꝯcludere cuiuſꝫ ꝯdictiõis altera ps nõ eſt falſa.

¶ Scḋo ar̃ ꝯtra cameſtres ar̃ a nõ diſtributo ad diſtributũ in cameſtres ꝗ ꝯñ nihil valet de forma. añs pꝫ qꝛ mediũ in maioꝛi nõ diſtribuit: ꝗ in ħ añte nõ diſtribuit rõne ptis añtis ⁊ oẽs termini diſtribuunt in ꝯñte. ꝗ ar̃ a nõ diſtributo ad diſtributũ. et põt ꝯfirmari de ħ argumẽto. ois ꝓpoſitio vel ei⁹ cõtradictoꝛia eſt vera. nullum falſum eſt verum ergo nullum falſum eſt propoſitio vel eius contradictoꝛia.

¶ Ad primũ rñdet negãdo ꝙ arguitur a non diſtributo ad diſtributum. qꝛ mediũ diſtribuit in minoꝛe: ⁊ nego hanc cõſequentiam hoc mediũ in hac maioꝛe nõ diſtribuitur ⁊ hec maioꝛ eſt pars huius antecedẽtis. ergo hoc medium in hoc antecedente non diſtribuitur.

¶ Ad cõfirmationẽ dr̃ ꝙ ſi ly omnis diſtribuat totũ diſiunctũ cõſequentia eſt bona: ⁊ ſicut cõſequens eſt falſum ita maioꝛ ſenſus maioꝛis eſt de quocunqꝫ verũ eſt dicere ꝙ eſt propoſitio vel eius contradictoꝛia de illo verum eſt dicere ꝙ eſt falſum ſi ſolum prima pars diſiũcti diſtribuatur nõ arguitur in cameſtres: quia arguitur a non diſtributo ad diſtributum.

¶ Arguit cõtra feſtino. Nõ ſequitur. nullũ moꝛtuũ eſt homo: chꝛiſtus eſt hõ. ergo xp̃s non eſt moꝛtuus. ⁊ tamen arguitur in feſtino igitur. ¶ Et confirmatur. nõ ſequit nullus bos eſt equus: tantum animal eſt equus. ergo tantum animal nõ eſt bos: ⁊ tamen arguitur in feſtino. igitur ꝙ non ſequatur patet. qꝛ antecedens eſt verum et conſequens falſum.

¶ Ad primũ negat ꝙ nõ ſequitur: ⁊ quẽadmodum cõſequens eſt falſum ita et maioꝛ: immo aliquid quod eſt moꝛtuum eſt ho-
Lazarus. mo quando Lazarus erat reſuſcitatus an ſimul erat homo et moꝛtuus: tangitur in ampliationibus. bonitas conſequentie patet per conuerſionẽ maioꝛis in ferio cõuertatur maioꝛ ſic. nullus homo qui eſt: eſt moꝛtuuꝫ quod eſt ⁊ dicatur chꝛiſtus eſt homo qui eſt concludendo. ergo chꝛiſtus non eſt moꝛtuum quod eſt. Ad confirmationem dicitur ꝙ conſequentia eſt nulla: qꝛ antecedens eſt verũ ⁊ cõſequens falſum: deleatur ſignũ excluſum in conſequẽte: alias nõ regulatur per dici de nullo mediate. et hoc cognoſcitur immediate ipſum reducendo ad ferio conuerſiue.

¶ Arguit ꝯ baroco. Nõ ſequitur. omnis homo vigilat hõ doꝛmiẽs nõ vigilat ergo hõ doꝛmiẽs nõ eſt hõ: ⁊ tñ arguit in baroco igit. ꝙ nõ ſequat ptꝫ: qꝛ antecedẽs eſt verũ ⁊ conſequẽs falſum. Et cõfirmat. nõ ſequit. hõ eſt animal a riſibile non eſt alal. ergo riſibile nõ eſt hõ cum antecedens ſit verum ⁊ conſequens falſuꝫ: et tamen arguitur in baroco. igitur.

¶ Ad pmũ dr̃ ꝙ ꝯñ eſt bona: ⁊ quandocunqꝫ antecedens eſt verum et cõſequẽs eſt verũ. ſi antecedens ſit verum opoꝛtet omnẽ hominem vigilare: et tunc minoꝛ eſt vera. ſic eſt concluſio: qꝛ ſubiectũ cõcluſionis nõ ſupponit: ⁊ ita in oibus talibus ois de⁹ eſt cauſa prima creãs aliquid de nouo nõ eſt cauſa prima. ergo creãs de nouo nõ eſt deus quandocunqꝫ añs eſt veruꝫ ꝯñs eſt verũ. Ad confirmationem nego ꝙ arguitur in baroco. qꝛ arguitur a ſuppoſitione cõfuſa tm̃ ad determinatã reſpectu multitudinis riſibile ſtat confuſe in minoꝛe: ⁊ determinate in cõcluſione reſpectu termini diſtributi.

¶ Cõtra hoc ar̃ ſic. ex ꝯdictoꝛio cõcluſionis ſumpto in minoꝛe cũ maioꝛe ſeqtur cõtradictoꝛiũ minoꝛis in barbara ergo bene arguebat in baroco: ꝯſequẽtia eſt nota: pbatur antecedẽs ſeqtur: omnis homo eſt alal; ⁊ omne riſibile eſt homo. ergo omne riſibile eſt animal.

¶ Rñdet ꝙ iſta ꝯñ eſt bona in barbara ſed nego ꝙ inferat cõtradictoꝛiũ minoꝛis: lꝫ nullus erroꝛ ꝓueniat ex pte maioꝛis vel ꝯtradictoꝛie ꝯcluſionis minoꝛ erat a riſibile nõ eſt alal debeo pro cõtradictoꝛio capere omne riſibile eſt. h. alal: modo hec conſequentia nihil valet in barbara ois homo eſt alal ⁊ omne riſibile eſt hõ. ergo omne riſibile eſt. h. animal: in qua baroco veraciter reducitur ab barbara.

¶ Cõtra ſolutionẽ principalẽ arguit ſic: qꝛ ex ea ſequit ꝙ hec cõſequẽtia nõ eſt formalis. omnis homo eſt alal a riſibile non eſt alal: ergo riſibile nõ eſt hõ. qḋ ſic probo. quodlibet bonũ argumentum in baroco eſt reducibile in vnũ bonũ in barbara. ſed iſte ſyllogiſmus nõ eſt reducibilis in vnũ bonũ in barbara. ergo iſte ſyllogiſmus nõ eſt bonum argumentum in baroco. tenet ꝯñ in baroco ⁊ maioꝛ eſt nota et minoꝛ patet: qꝛ ſic reducitur. omnis homo eſt alal ⁊ omne riſibile eſt. h. hõ ergo omne riſibile eſt h. alal hic realiter capit cõtradictoꝛiũ cõcluſionis de baroco inferendo oppoſitum contradictoꝛiũ minoꝛis eiuſdẽ. ⁊ ꝙ nõ ſequatur patet a ſuppoſitione cõfuſa tñ ad determinatã reſpectu multitudinis ala ſtetit cõfuſe tñ in maioꝛe ⁊ et determinate in concluſione reſpectu riſibile quod eſt mltitudo. ¶ Rñdet ꝙ ꝯñ eſt bõa in baroco pariter ⁊ illa ad quam reducitur in barbara. et qñ improbatur ⁊ difficulter diſtinguo ꝙ arguitur a ſuppoſitione ꝯfuſa tñ ad determinatã reſpectu multitudinis vel cũ cõnexiõe medij ſtãtis determinate. Et dico ꝙ hoc nõ ipedit: vt̃ reſpectu medij ſtãtis cõfuſe tñ: ⁊ talis ꝯñ nihil va. Idẽ ꝯtingit in bocardo. hñ ſequit. hõ nõ eſt alal: ⁊ ois hõ eſt currẽs. ꝗ currẽs nõ eſt alal: ⁊ tñ currẽs in minori ſtat cõfuſe tñ ⁊ determinate reſpectu multitudinis in ꝯcluſiõe hoc nõ obſtãte ꝯñ ẽ efficax ꝓpter ꝯnexionẽ hui⁹ termini hõ ſtãtis determinate: ſꝫ ſi ſtetiſſet ꝯfuſe tñ in maiori: ꝯñ nihil valuiſſet. qꝛ argumẽtũ cõe in baroco nõ valet. a hõ nõ eſt alal: ⁊ ois hõ eſt currẽs. ꝗ currẽs nõ eſt alal vt ſolet practicari in bocardo: nec ꝓpterea ſeqtur ꝙ hec ꝯñ ẽ bona hois ꝗlibet aſin⁹ ẽ alal ergo hois ꝗlibet aſin⁹ eſt. h. alal. Forte dicis ſatẽ ſeqtur ꝙ hec ꝯñ eſt bona cuiuſlibet hois aſi-

nius quodlibet rudibile ē plato eſt hō. ergo platonis aſin' qōlibet rudibile ē cū ſit cōnexio medij ſtātis determinate i minori quēadmodū contingit in pmo argumēto. Videl' ꝙ nō eſt idem primū argumentū ſignificabat gra pmiſſarū ꝙ oīs hō eſt aīal. et oē riſibile eſt hō. ergo adveritatem maioris neceſſe eſt maiorē extremitatē predicari vīr de mēdio: ⁊ opȝ ꝙ vnus hō qōlibet rudibile ſit: tūc opȝ ꝙ aliqđ aīal quodlibet rudibile ſit. In ſcđo argumento hoc nō denotaſ. imo nō pueniē verificatio maioris ⁊ minoris quēadmodū in primo ſyllogiſmo: maior verificatur p aſinis p ſe. hoc ptȝ p extrema maioris p aſinis ſupponūt. non tamē nego ꝙ reqratur cōſtantia hoīm ad ei' veritatem: imo ſi in minori diceref contra naturā ſyllogiſticā quodlibet rudibile eſt hoīs. h. aſin' cōcluderef termin' ſtans determinate magis accedendo ad bonitatē ſillogiſticā. Sed intellige illud bene qn̄ dicim' in hoc ſillogiſmo. cuiuſlibet hoīs aſinus currit. plato eſt hō ergo platonis aſin' currit. ꝙ maior ⁊ minor nō verificanſ p eodē ente: ꝓpterea videtur ꝙ ꝯña nihil valet: ſed hoc nō ſeqtur ptȝ aduertēti. Idē cōtingit negatiue arguēdo vt ptȝ in bocardo. qȝ ſi homo nō eſt currēs vt dicit maior de bocardo et oīs hō eſt aīal neceſſe eſt ꝙ aīal nō ſit currēs. Idē contingit in diſamis affirmatiue. hō oē currens eſt. ⁊ oīs hō eſt aīal. recte cōcludiſ aīal oīe currēs eſt. nec opus eſt dicere. a. aīal oē currens eſt. Ex his oībus patȝ ꝙ ſcđa figura ſemp negatiue cōcludit: ſed interdū vniuerſaliter interduȝ particulariter. Sed pma figura oīum ꝓpoſitionū genera infert vles affirmatiuas. vt patet ex barbara vles negatiuas particulares affirmatiuas et pticulares negatiuas. ptȝ ex celarēt. darij et ferio. ⁊ ordinē inchoauit Ariſt. a modis vlib': qȝ potiores ſunt cōcludēdo ⁊ ab affirmatiōe ad negationē ceteris parib': qȝ ſimplicior ex prima pte pȝ quare barbara ⁊ celarēt pcedūt darij ⁊ ferio. ex ſcđa pte ptȝ quare barbara celarēt ⁊ darij ferio anecedit. idem ſeruaſ in ſcđa figura ceſare ⁊ cameſtres ſunt modi vles: feſtino ⁊ baroco modos pticulares pcedunt: ſed ceſare paucioribus eget ipſum reducendo ad primā figurā ꝙ cameſtres eget ſola ꝯuerſione maioris. cameſtres duplicem cōuerſionē expoſtulat cū tranſpoſitione pmiſſarum: ⁊ ꝓpter eandē cauſam feſtino baroco preponiſ. Forte dicis poſtꝙ prima figura omniū ꝓpoſitionū genera concludit reliq ſuperuacanei ſunt. hoc negatur. qȝ licet quelibet propoſitio cōcludi poſſit in prima figura: nō tamē ſcđm quamlibet diſpoſitionem. hoc patet ex cōtingētia premiſſarum ex variatione medij.

Corrolarium.

Ariſtoteles.

Corrolarium.

Ariſtoteles.

Seqtur de modis tertie figure.

Prima regula.

SEquitur de tertia figura cuius tales ſunt rle. Prima. in tertia figura minore exiſtēte negatiua nihil ſeqtur. Scđa. In tertia figura cōcluſio debet eē particularis. Tertia figura ſex hȝ modos. Darapti. Primus modus cōſtat ex vniuerſali affirmatiua maiore: ⁊ vlī affirmatiua minore: particularē affirmatiuā cōcludentibus directe: vt oīs hō eſt ſubſtātia: oīs hō ē aīal. ergo quoddā aīal eſt ſubſtātia. et reduciſ ad tertiū modū pme figure qui eſt darij minore conuerſa per accidens. Felaptō. Secundus modus conſtat ex vniuerſali negatiua maiore et vniuerſali affirmatiua minore particularem negatiuam directe concludētibus: vt nullus hō ē lapis. oīs hō eſt aīal ergo quoddā aīal nō eſt lapis. Et reducitur ad quartū modum prime figure qui eſt ferio minore cōuerſa p accidens. Diſamis tertius modus conſtat ex particulari affirmatiua maiore: et vlī affirmatiua minore. particularē affirmatiuā directe cōcludētib', vt quidā hō eſt ſubſtātia. oīs hō eſt aīal. ergo quoddā aīal eſt ſubſtātia. Et reducit ad tertium modū prime figure qui eſt darij maiore cōcluſione conuerſis ſimpliciter ⁊ p trāſpoſitionem premiſſarum. Datiſi. quartus mod' cōſtat ex vlī affirmatiua maiore: ⁊ particulari affirmatiua minore: particularem affirmatiuā directe concludentibus vt omnis homo eſt ſubſtantia quidam homo eſt animal: ergo quoddā animal eſt ſubſtantia. Et reducitur iſte modus ad tertiū modū prime figure minore conuerſa ſimpliciter. Bocardo. quintus modus ꝯſtat ex maiore particulari negatiua: ⁊ minore vniuerſali affirmatiua: particularem negatiuam directe concludentibus: vt quidam homo nō eſt lapis omnis homo eſt aīal: ergo quoddā aīal non eſt lapis. Et reduciſ ad primū modū prime figure. ſcȝ barbara vel nauarra p impoſſibile. Sumaſ eñ oppoſitū cōtradictorium cōcluſionis cū altera premiſſarū ⁊ inferaſ oppoſitū alteri' pmiſſe: vt omne aīal eſt lapis. oīs homo ē aīal: ergo oīs hō eſt lapis. Hec ꝯcluſio facta p impoſſibile in pmo mō prime figure. contradicit maiori qnti modi tertie figure. Feriſon. Sextus modus ꝯſtat ex maiore vlī negatiua: ⁊ minore particulari affirmatiua: pticularē negatiuā directe ꝯcludētibus vt null' hō ē lapis qdā hō ē aīal: ergo quoddā aīal nō ē lapis. Et reduciſ ad quartuȝ prime figure minore cōuerſa ſimpliciter.

Secunda regula

Tertia regula.

Primus modus.

Secūdus modus.

Tertius.

Quart'.

Quintus.

Sextus.

SEquitur de tertia figura de qua dātur due regule. quarum prima eſt. Maiore negatiua nihil ſequitur. Scđa ſolū particulariter cōcluditur in tertia figura. Quibus regulis mutre:

ſolent addi cōditiones: ſed ambe egent vno ver
bo ſolū. ſ. q̄uomodo cōcludit error q̄ in regula pre
tenditur ſcʒ arguere a nō diſtributo ad diſtributū
Hoc declarat ſi minor ſit negatiua: maior erit
affirmatiua ex regulis cōmunib' ex quo minor
eſt negatiua ꝯcluſio erit negatiua ꝑ regulas pre
miſſas. et ſic maior extremitas diſtribuit in cō
cluſione que nō diſtribuitur in maiori. Idē con
tingit ſi vniuerſalr concludat. pʒ in darapti vbi
minor extremitas nō diſtribuitur ſi vniuerſalr
cōcludatur argumētatio erit a nō diſtributo ad
diſtributū: q̄uomodo hoc caueat nullum ſeq̄tur in
cōueniens. hec ꝯña ē bona. ois hō eſt aial. et ois
hō ē currēs eſt: ergo oē currēs ē aial in darapti.
Siīr ſeq̄tur. hō eſt ſortes: ⁊ null' hō eſt currēs: ergo
currēs nō eſt ſortes vl' nullū currēs ē ſortes. For
te dicis. Ariſto. habet in primo prior ꝙ cōcluſio
debet eſſe ſimilis alicui p̄miſſarum vtraq̄ p̄miſ
ſa de darapti eſt vlis ergo cōcluſio vlis eſſe debe
bit. Rn̄det ꝙ vbi ibi intelligēdū ē de ſiītudine
quo ad q̄litatem: ⁊ nō quo ad q̄ntitatem.

¶ Notādū eſt ſcd̄o ꝙ tertia fi
gura ſex hʒ modos vt darapti felapton ⁊c. quos
facile ē cōuerſiue reducere in q̄ttuor modos pri
me figure. ſʒ ꝑ reductiōe ad impoſſibile capiant
iſte due dictiōes Leuare romanis. In q̄bus ſex ſūt
vocales ſex modis tertie figure deſeruientes ita
ꝙ darapti reducat ad modū q̄ cōcludit e. hoc eſt
ad celarēt: et hoc denotat nobis p̄ma vocalis de
Leuare: ⁊ ita de aliis ꝑ ordinē dicat. ⁊ pro domi
quinq̄ ineuidentibus p̄me figure capiat neſcie
bas vbi ſatis tortuoſa eſt reductio.

Quid reducere ꝑ īpoſſibile ī tertia figura.

¶ Notādū ē tertio ꝙ reduce
re ꝑ īpoſſibile in tertia figura ē capere oppoſitū
ꝯriū cōcluſionis. vel ꝯdictoriū ꝑ maiori in p̄ma
ſeruata minori tertie figure ꝯcludēdo oppoſitū
maioris reducendo modos vniuerſales tertie fi
gure. ſ. darapti ⁊ felapton oportet ꝓcedere cum
cōtrariis: et nō ſolū modi ineuidētes ad euidētes
reduci poſſunt verſa vice ꝓpter magnā vicinita
tē ſillogiſticā: ⁊ ecōuerſo. nō ꝓpter euidētiā: ſed ne
ceſſariā cōnexionē hoc oſtēdit barbara ad baro
co reduci poteſt ſeruādo maiorē ei' capiendo op
poſitū cōcluſionis inferēdo cōtradictoriū mino
ris etiā reduci poteſt in baroco ꝑ variationē ma
ioris: ⁊ ita de aliis dicatur.

¶ Contra aliquos modos ar
ſic. nō ſeq̄tur cuiuſlibet hois aſin' currit. cuiuſli
bet hois aſin' q̄eſcat: ergo aſin' q̄eſcēs eſt aſinus
currēs. et tn̄ arguit in darapti. igit' ꝙ nō ſequat
pʒ. poſito ꝙ quilibʒ hō habeat duos aſinos quo
rū vn' currit ⁊ alter q̄eſcit. iam añs ē ver et ꝯñs
falſum. et eodē mō arguat. In oī camera huius
collegij eſt magiſter: in omni camera huius col
legij eſt vn' ſummuliſta: ergo vn' ſummuliſta eſt
magiſter: ⁊ in innumeris exēplis aliis.

¶ Ad talia argumēta dupli
ter pōt rn̄deri. p̄mo dicēdo ꝙ male cōcludit: ſed
opʒ ſic inferre cui' ē aſin' q̄eſcēs illi' eſt aſin' cur
rēs ⁊ eodē modo de alia ⁊ in ſcd̄o argumēto opʒ
īferre vbi ē vn' ſummuliſta ibi ē magiſter vel ali
q̄d ſiīr. Scd̄o dr̄ ſm̄ artē ſillogiʒādi ꝙ ille p̄miſ
ſe ſunt inūtiles. i. inutiles ī darapti. q: mediū di
ſtributū in maiori dʒ eſſe totale ſubiectū ī mino
ri: ⁊ ſic dʒ capi in recto dicendo. q̄lʒ hō eſt aſinus
q̄eſcens ꝯcludēdo eādē obliquitatē in cōcluſiōe
quā habes in minori. et hoc bene dignoſcitur ꝑ
reductionē darapti ad darij ꝯuertēdo minorē ꝑ
accidēs maior erit cuiuſlibet hois aſin' ē currēs
et licet cōuertens minoris ſit aſin' quieſcens eſt
hois aſinus: hoc nō ſufficit eo ꝙ plus p̄dicat in
minori ꝙ diſtribuitur in maiori.

¶ Scd̄o arguit ad idē. non ſe
quit. q̄lʒ hō eſt ſuſpēſus ⁊ q̄lʒ hō eſt decollandus:
ergo hō decollādus ē ſuſpēſus: ⁊ tn̄ arguit in da
rapti. igit maior pʒ poſito ꝙ nullus hō ſit ⁊ q̄li
bet hō q̄ fuit ſit ſuſpēſus. ⁊ q̄lʒ hō futurus decol
letur: loco de hō ponat fur vel latro.

¶ Rn̄detur concedendo ꝙ nō
ſequitur iterum ille p̄miſſe ſunt inabiles poſtꝗ
maior et minor pure pro diuerſis reb' verificant
maior verificat pro latronib' qui erāt. et minor
ꝑ latronib' futuris. ⁊ hoc facile ſatis cognoſcit:
reducendo darapti in darij: ſed ibi apparebit ſo
phiſma niſi bene cōuertatur minor.

¶ Tertio arguit. nō ſequitur.
ois hō ⁊ duo hoies ſunt tres hoies. ois hō ⁊ duo
hoies ſunt duo hoies. ergo duo homies ſūt tres
hoies. ⁊ tn̄ arguit in darapti: igit nec valet dice
re ꝙ cōcluſio ē cōcedēda ꝓpter hoies partiales:
q: addēdo totales reddit argumētum ꝙ non ſe
quat patet. añs eſt verū ⁊ ꝯñs falſū. falſitas cō
ſequētis ē nota. ⁊ maior pʒ. iſte hō ⁊ duo homies
ſunt tres hoies. ⁊ ſic quocūq̄ hoie demonſtrato
ipſe ⁊ duo hoies ſunt tres hoies. ꝓbatur minor
ſortes ⁊ duo hoies ſunt duo homies: q: ſortes ⁊
plato ſūt duo hoies: ⁊ ſortes ⁊ plato ſunt ſortes
⁊ duo homies. pʒ ex hypotheticis ⁊ ſic minor eſt
vera: et ꝑ cōſequens totale añs.

¶ Reſpōdet ꝙ oīs ex quo ē
ſingularis numeri non diſtribuit totū copulatū
patet ex q̄ntitatibus: ⁊ ſic in ſyllogiſmo eſt mul
tiplex error. p̄mo hoc q̄d diſtribuit in maiori de
bet eſſe ſubiectū enūciationis in minori ſecūdo
male concludit: ſed oportet inferre duo hoies ⁊
duo hoies ſunt tres hoies que cōcluſio eſt conce
denda oportet capere partem maioris extremi
tatis a parte ſubiecti in cōcluſione.

¶ Quarto arguit. non ſequit.
ois fenix eſt aial. tantū omnis fenix eſt volans:
ergo tantū volans eſt aial. et tamē arguit in da
rapti. igitur ꝯñs eſt falſum et antecedēs eſt ver
poſito ꝙ omne volans ſit fenix.

¶ Reſpōdet cōcedendo ꝙ nō
ſequit. ſed oportet ꝯcludere volans eſt aial: hoc
pʒ ꝑ reductionē hui' argumēti ad darij. etiam
nō eſt male dictū dicere ꝙ arguit a non diſtribu
to ad diſtributū reſpectu maioris extremitatis:
et quando replicabis. ergo ſaltem ſeq̄tur tm̄ vo
lans omne animal eſt. poſtꝗ ibi predicatū non
diſtribuit: adhuc arguitur cū diſtributione de ly
animal formaliter vel equalenter prima expo
nens erit volans omne animal eſt.

¶ Cōtra ī bocardo ⁊ diſamis
arguit ſic. nō ſequitur brunellus vel a homo nō
eſt aial. et ois brunell' vel a hō ē ſenſibilis: ergo
ſenſibile nō eſt aial. et tn̄ arguit in bocardo igit
bocardo non eſt ꝯña formalis ꝙ nō ſequat pʒ.
antecedēs eſt verū et cōſequēs ē falſum. falſitas
cōſequētis eſt nota cū veritate minoris. ꝓbatur

maioꝛ.a hō nō eſt aīal:⁊ a hō ē.ergo brunellus
vel a hō non eſt aīal.cōſequentia tȝ ab inferio-
ri ad ſuperi⁹ poſita cōſtantia ſiue diſtributione
ſuperioꝛis ⁊ aṅs ē ve℞.ergo ⁊ ꝯn̄s. ¶ Rn̄detur
ꝙ ſine magno incōuenienti ꝯn̄a pt̄ admitti et
poteſt negari dicēdo ꝙ arguit̄ a ſuppoſitione cō
fuſa tm̄ ad determinatā reſpectu multitudinis
ratione partis diſiuncti in maioꝛi:⁊ tūc cōcedit̄
hec brunell⁹ vel a hō nō ē aīal ⁊ ꝯñter dabit̄ con
tradictoꝛia ſua.omnis brunellus vel a homo ē.
h.animal:ſed veri ſimilius eſt admittere conſe-
quentiam negata maioꝛe ⁊ nego hanc cōſequē-
tiam a homo non eſt animal:⁊ a homo eſt ⁊c.

¶ Contra hoc arguitur vera
cōtradictoꝛia illi⁹ ē oīs hō vel brunell⁹ eſt h.ani
mal:⁊ illa ē falſa:ergo maioꝛ de bocardo ē vera
ꝙ illa ei cōtradicat.ꝓbat̄ ē termin⁹ diſtributus
in negatiua in oꝛdine ad terminum ſtantē con
fuſe tantum:ergo ille termin⁹ diſtribut⁹ in con
tradictoꝛia dȝ ſtare determinate.vt pȝ ex primo
tractatu.Foꝛte dicis termin⁹ ſtās cōfuſe tm̄ nō
eſt totale extremū ſed ps:⁊ tūc nō opȝ ꝙ termi-
nus diſtribut⁹ in ꝯtradictoꝛia ſtet determinate.

¶ Contra.vera contradicto-
ria hui⁹.cuiuſlibet hoīs aſin⁹ nō ē aſin⁹ ē hec.ali
cuius hoīs q̄libet aſin⁹ eſt.h.aſin⁹ et hoc nō niſi
rōne partis extremi.igit̄. Rn̄det̄ ꝙ non hn̄ dat̄
cōtradictoꝛia:imo ē hec.oīs hō vel brunell⁹ eſt
aīal.⁊ qn̄ arguis.ibi ē termin⁹ ſtās cōfuſe tantū
diſtinguo.vel reſpectu totalis extremi ſtātis de
terminate cui vnica ſuppoſitio debet̄:⁊ ſic ꝓcedi
tur:in totalib⁹ opȝ aſpicere ad totale extremuȝ
⁊ non ad partem.cauſa ad longū dabitur alibi.

¶ Scdo arguitur.non ſequi
tur pr̄ nō ē cōmunicabilis.⁊ oīs pater eſt eſſen-
tia diuina:ergo eēntia diuina nō eſt cōīcabilis.
⁊ tm̄ arguit̄ in bocardo.igitur ꝙ nō ſequatur pȝ
qꝛ antecedens eſt catholicū et ꝯn̄s hereticum.
Et cōfirmatur in diſamis pater eſt generās.et
oīs pr̄ eſt eſſentia diuina.ergo eēntia diuina eſt
generās vbi premiſſe ſunt catholice ⁊ concluſio
heretica:licet a variīs vario modo rn̄detur.Ad
hec argumenta nō videt̄ difficultas in eis con-
cludendo extremitatē de extremitate.quero q̄-
modo capit̄ cōmunicabilis in maioꝛi.ſi ſubſtan
tiue falſa maioꝛ.ſȝ adiectiue capitur de vi vocis:
⁊ tunc cōmunicabilis hȝ pater pro ſubſtantiuo:
debes cōcludere:eſſentia diuina non eſt pater
cōicabilis:⁊ illa eſt catholica.Eodē modo in di-
ſamis dicatur vel generans capit̄ ſubſtātiue in
maioꝛi:et eodē modo in cōcluſione:⁊ tunc conſe
quētia nō eſt bona ⁊ cōcluſio cōcedēda quemad
modū maioꝛ vel adiectiue in maioꝛi:et tunc de-
bes cōcludere:eſſentia diuina eſt pater generās
qḋ eſt verum.Si ſubſtantiue in maioꝛi et adie-
ctiue in cōcluſione eſt fallacia equiuocatiōis et
eodē mō in dabitis ⁊ in modis indirecte cōclu-
dētibus.⁊ ſic non eſt opus dicere ꝙ maioꝛ de di-
ſamis ⁊ bocardo debēt equalere vniuerſalibus
quia tunc non differunt a darapti et felapton.

¶ Tertio arguitur.non ſeq-
tur.ſoꝛtes nō ē minoꝛ ſoꝛte ⁊ tot⁹ ſoꝛtes ē minoꝛ
ſoꝛte:ergo minoꝛ ſoꝛte non eſt minoꝛ ſoꝛte.⁊ tm̄
arguitur in bocardo igitur ꝙ non ſequatur pȝ:
antecedēs eſt verū ⁊ cōſequēs falſum ſenſus mi
noꝛis eſt:quelibet pars integralis ſoꝛtis eſt mi
noꝛ ſoꝛte:⁊ hoc eſt verū:nec ſingularitas maio-
ris impedit argumentū de bocardo:vt pȝ in da-
rīi:dabitis:⁊ aliīs modis.Reſpondetur ꝙ nō ar
guitur in bocardo ſi totus capiatur cathegoꝛeu
matice medium nō ē idē in maioꝛi ⁊ in minoꝛi
Si partim cathegoꝛeumatice ⁊ partiȝ ſincathe-
goꝛeumatice adhuc nō eſt idē ſubiectū ps inte-
gralis eſt ſubiectum in minoꝛi ⁊ non in maioꝛi.

¶ Quarto arguitur:nō ſequi
tur hoīs aſin⁹ nō ē aſinus:⁊ q̄libet aſin⁹ hoīs eſt
rudibilis.ergo rudibile nō ē aſin⁹:et tm̄ arguit̄ i
bocardo.igit̄.ꝙ nō ſequat̄ pȝ aṅs eſt verū ⁊ con
ſequens falſum.Et ꝯfirmat̄.nō ſeq̄tur.a hō nō
eſt aīal ⁊ oīs homo eſt riſibilis:ergo riſibile non
eſt aīal:⁊ tm̄ arguit̄ in bocardo.igitur.Foꝛte di-
cis ſicut dicendū eſt ꝙ male concluditur ſȝ opoꝛ
tet inferre:a riſibile non eſt animal.

¶ Contra Iſta eſt falſa.a hō
nō eſt aīal:⁊ ſic aṅs non pōt verificari cōſequen
te exiſtēte falſo.ꝙ ſit falſa arguit̄ ſic in darīi oīs
res q̄ eſt ⁊ nō eſt aīal:nō eſt aīal a hō ē res q̄ eſt
⁊ nō eſt aīal.ergo a hō nō ē aīal.aṅs ē verum de
maioꝛi pȝ ꝑ aſcēſuȝ ſubiecti et minoꝛ pȝ.a hō nō
eſt aīal ⁊ a hō eſt res q̄ eſt. ¶ Rn̄det̄ ad primum
negādo cōſequētiā:qꝛ mediū tenet̄ diffoꝛmiter
in maioꝛi eſt determinatio accepta nō vnica in
minoꝛi determinatio accepto vnica.Ad ſecūdū
etiā dicit̄ ꝙ nō ſeq̄tur:⁊ ad ꝓbationē:q̄cq̄d eſt ⁊
nō eſt aīal ⁊c.dicit̄ ſi arguat̄ in darīi ꝯn̄a eſt bo-
na ſȝ quēadmodū cōſequēs ē falſuȝ:ita ⁊ minoꝛ
eſto ꝙ hec negatiua ſit vera.a hō non eſt aīal.
Potes argumētari in diſamis:hō eſt ſpēs ſpecia
liſſima:⁊ oīs hō eſt ſubſtantia.ergo ſubſtātia eſt
ſpecies ſpecialiſſima.vbi nō ſeq̄tur ꝓpter equuo-
cationē mediī lȝ tale argumentū ſit bonū in di-
ſamis vniuerſale eſt ſubiectū libri predicabiliū:
⁊ oē vle eſt gen⁹ ſpecies differētia ꝓpriū vel acci-
dens.ergo gen⁹ ſpēs differētia ꝓpriū vl̄ accidēs
eſt ſubiectū libri ꝑdicabiliū.⁊ in ſenſu quo cōce
ditur antecedens concluſio non eſt neganda.

¶ Quinto arguit̄.non ſeq̄tur
eſſentia diuina eſt pater:⁊ oīs eſſentia diuina ē
filius.ergo filius eſt pater:⁊ tamen arguitur in
diſamis.ergo diſamis non eſt conſequentia foꝛ
malis.Et cōfirmatur ad idē nō ſeq̄tur.eſſentia
diuina q̄libet res diſtribuendo res cōplete:⁊ oīs
eſſentia diuina eſt pater vel filius vel ſpūſſanct⁹
pater vel filius pater vel ſpūſſanctus filius:⁊ ſpūſ
ſanctus capiendo vnū diſiunctum ex terminis
perſonalibus.ꝙ ſufficienter vl̄r predicat̄ de illo
termino eſſentia diuina diſtributo ꝯplete iuxta
dicta ſuperius in darīi credo. ¶ Reſpondet̄ ad
primum ſi ſubiectū minoꝛis cōplete diſtribuat̄
ꝯn̄a eſt bona:⁊ quemadmodū cōcluſio eſt falſa
ita ⁊ minoꝛ:⁊ ꝙ cōplete debet diſtribui patet ꝑ
eius reductiōes ad darīi.Si incōplete diſtribua
tur non ſequitur:qꝛ tunc minoꝛ eſt vera ⁊ ſen-
ſus eius eſt ſecundū Geoꝛgium in logica.oē ens Geoꝛgius
eſſentialiter diſtinctū a q̄libet a quo ē alia res ē
pater:⁊ hoc eſt verū:qꝛ ſub illo nō potes ſubſu-
mere filium demōſtrato filio:hec ē falſa.hoc eſt
ens eēntialiter diſtinctū a quolibet a quo ē ali⁹
vel alia res:qꝛ filius eſt alia res:qꝛ ꝑſonalr̄ a pa
tre:⁊ tm̄ eſſentialiter non diſtinguitur a patre.

¶ Contra hoc arguitur quia
eadē rōne ſubiectū nō ſupponit ꝑ pr̄e ⁊ ꝑdicatū

perſonaliter ſumptū preciſe pro patre ſupponit ergo extrema non ſupponūt pro eodē: ſic ipſa eſt falſa. Forte dicas ꝙ verū eſt ꝙ extrema non ſupponunt pro eodē entre ſaltē imediate. ſ; ſupponunt pro aliquo quod eſt idē cum illis puta pro eſſentia diuina.

¶ Cōtra. Tunc hec eſſet vera pater eſt filiꝰ capiēdo extrema ꝓ ſuppoſitis mediatis ſed ↄ̄ñs eſt falſum. propterea dicit ꝙ ille modus explicandi nihil valet. de modo explicādi dictū eſt ſuperius. ¶ Ad aliud argumentum vbi videt aña cōcedendū ante creationē mundi ꝛ ↄ̄ñs ſatis negandū. licet tūc maior nō erat vera: tñ ita erat in re ſicut hec maior ſignificat: qꝛ nulla erat res tūc ꝗ non erat eſſentia diuina et in minori capimus diſiunctū ſufficiens terminorum perſonaliū ad hoc ꝙ ita ſit ſicut ſignificat per minorē. difficultas cōcluſionis in hoc conſiſtit poſtꝙ ſubiectū ſtat determinate ꝛ predicatū diſtribuitur verū illa cōcluſio de diſiuncto equiualeat vni diſiunctiue vbi oportet dicere ꝙ hoc non ſemper oportet vel poteſt aliqd ī concluſione equiualens ſubiecto maioris. ꝛ ad hoc videt ſufficere parevnū diſiunctū terminorū perſonaliū vel dare vnā partem amplam diſiuncti cui predicatum diſtributum competit.

¶ Circa iſtam tertiā figuram poteſt queri ordo modoꝝ. de darapti ꝛ felapton non eſt difficultas cū ſint modi vniuerſales. Sꝫ queſtio eſt quomodo diſamis precedit datiſi cū tedioſior ſit reductio ad darij ꝓpter tranſpoſitionem premiſſaꝝ. ſed iſtud nō eſt magni pōderis. Propterea queritur qd eſt dare terminos ī quibus omni ꝛ in quibus nulli.

Q̄ones.

¶ Reſpondetur ꝙ dare terminos in qbus oī ꝛ in quibꝰ nulli nihil aliud ē ꝙ dare vnā vniuerſalē affirmatiuā vel vnā vniuerſalem negatiuā cōpoſitā ex maiori ꝛ minori extremitatibus ꝗ ſtat in veritate cū premiſſis. Et hac arte Ariſtoteles primo priorū ſeparat cōbinationes vtiles ab inutilibus vt verbi cā. Queritur verū ex puris particularibꝰ aliqd ſequitur ſyllogiſtice. ſi dicatur ꝙ ſic capiant particulares petendo a rñdente an cōcludendū eſt affirmatiue vel negatiue. Si dicatur affirmatiue camꝰ ad terminos in qbus nulli. ſi dicat negatiue: eūdum ē ad terminos in qbꝰ oī: vt ſi ſequat alal ē hō ꝛ riſibile ē alal. ergo riſibile ē hō per aduerſarium mutemꝰ ꝑmiſſas dicamꝰ in minore: aſinꝰ ē alal: tūc ꝑ aduerſariū ſeqtur cōcluſio affirmatiue: ꝛ aña ē verū. ergo ꝛ ↄ̄ñs ꝛ ibi dant termini in qbus nulli ꝛ ꝑ ↄ̄ñs duo cōtradictoria vera eodem mō arguēdo ex puris negatiuis vel ex puris affirmatiuis in ſcda figura. ꝛ in qualꝫ ↄbinatione inutili ad dādos terminos in qbus nulli facile ē capere terminos diſparatos. Sꝫ ꝑ terminis in qbꝰ oī capiant termini cōuertibiles vl̄ inferiꝰ cū ſuo ſuperiori ꝛ faciamꝰ ſedeci cōbinatiōes in ſcda figura ꝛ ſedeciꝫ in tertia quēadmodū in pꝛia factū ē ꝛ ꝑ terminos in qbꝰ oī ꝛ in qbꝰ nulli cōbinationē vtilē ab inutili ſecabimꝰ. Sꝫ qñ dicimꝰ terminos in qbꝰ oī nō opꝫ capere vl̄em ꝓprie dictā: vt pꝫ cū terminis ſingularibꝰ cū qbꝰ interdū ē inutilis cōbinatio ſꝫ vocemꝰ vl̄es qñ ꝑdicatū accipit de ſubiecto cū ſigno vl̄i vt oē ens qđ ē ſortes ē hō quēadmodū de reductione contingit. Illud argumentū ē in baroco ois hō eſt alal. ſortes nō ē alal: ergo ſortes ē hō. ergo ſtre duci ī barbara nō ꝗ habeamꝰ ꝑpōnes vl̄es abſolute ſꝫ ad ſenſum datū ſic reducēdo. ois hō eſt alal. omne ens quod eſt ſortes eſt homo: ergo omne ens quod eſt ſortes eſt animal.

Quid dare terminos in qbꝰ omni ꝛ in qbꝰ nulli.

Ariſtoteles.

¶ Contra litterā arguitur ſic hic arguit ex puris ꝑticularibꝰ. alal ē ſortes albū ē ſortes. ergo albū eſt alal. ꝛ tñ nō eſt poſſibile dare terminos in qbꝰ nulli. Silr̄ hic ois hō oē currens eſt albū eſt currens. ergo albū eſt hō ꝛ ita in nullis aliis. ¶ Rñdet ꝙ ibi nō arguitur cum particularitate mediū ꝛ cōcedit ꝙ ibi nō eſt poſſibile dare terminos in quibꝰ nulli quēadmodū in nulla bona ↄ̄ña ꝗ ſyllogiſtice ↄcludit cōcluſionem affirmatiuā: ꝛ eodē modo ſi cōcludat negatiuam nō ē poſſibile dare terminos ī qbꝰ nulli.

¶ Secundo arguitur ſequeretur ꝙ bocardo ꝛ baroco nō eſſent ↄ̄ñe formales ↄ̄ñs ē falſum. ergo dicta nulla ↄ̄ña pꝫ: qꝛ in eis reperiunt termini in qbꝰ oī ꝛ in qbꝰ nulli ꝙ reperiant termī qbꝰ nulli nō ē qſtio ꝙ reperiātur termini in quibꝰ oī ꝓbat. et capio iſtos terminos. a hō nō ē alal. ꝛ ois hō ē riſibilis cū quibus ſtat hec. oē riſibile ē alal. Eodē mō in baroco. ois hō eſt alal. a riſibile nō ē alal cuꝫ qbꝰ ſtat oē riſibile ē hō. Forte dicis non dant termini in qbus oī ꝛ in qbus nulli ex eiſdē terminis. qđ requirit alr̄ incaſſum reducerēt ad cōtradictionē hoc nihil vꝫ: qꝛ nō eēt poſſibile ſic vnꝙ dare terminos in qbꝰ oī ꝛ in qbus nulli ꝛ de cōtradictione pꝫ ex dictis. Tunc ad formā argumenti. Rñdetur concedendo ꝙ in bocardo ꝛ in baroco dātur termini in qbꝰ nulli: ꝛ negat ꝙ dant termini in qbus oī. qꝛ ad bene dandū terminos in qbus oī opꝫ cōtradictoriū ꝑpōnis inferibilis. opꝫ ergo dare hanc. oē riſibile ē h alal: oē riſibile ē hō mō quelibet copulatiua cōpoſita ex duabus premiſſis ꝛ vna iſtarum eſt impoſſibilis.

¶ Tertio arguitur iſte premiſſe ſunt diſpoſite in darij. ois hō poſſibiliter currit ꝛ albū eſt hō cū qbꝰ ſtat vna vl̄is affirmatiua cōpoſita ex extremitatibꝰ illaꝝ ꝑmiſſarū. ergo in darij dant termini in qbus nulli. Aſſumptū pꝫ de hac oē albū poſſibilr̄ nō currit. ꝗ ſtat cū illis premiſſis: ꝙ dentur termini in quibꝰ omni nō eſt dubium. ¶ Reſpondetur ꝙ male dātur termini in quibus nulli vt patet ex ſolutiōe argumenti precedentis oportet capere impoſſibilr̄.

¶ Quarto arguitur ad idem cū iſtis duabꝰ. ois ↄcluſio ē falſa: ↄcluſio de darij ē cōcluſio ſtat hec nulla cōcluſio de darij ē falſa: pꝫ ex dictis circa darij: qꝛ ↄ̄ñs illarū ī darij erat ſlīn ꝛ ꝑmiſſe vere. ꝛ potes rñdere ↄ̄ñter dupliciter. Tū pꝛio negādo ꝙ ille ꝑmiſſe ſint in darij. qꝛ oēs ꝑmiſſe de darij īferūt cōcluſionē in darij. nec ſunt eiuſdē forme cū ꝑmiſſis de darij ꝛ cā ꝑfingi ↄ̄ñter. Scdo dr̄ ꝙ dare terminos in qbus nulli ī darij contingit dupliciter. Uno mō dare vnā vl̄em negatiuā ꝗ cōſtituit vnā copulatiuaꝫ verā cū ꝑmiſſis. ꝛ hoc nō ē ↄ̄ueniēs. Alio mō ꝙ ita ē ſicut ſignificat ꝑ cōtradictoriū ↄ̄ñtis inferibilis ꝛ ꝑ ꝑmiſſas. ꝛ hoc ē dare terminos in quibus nulli quod non contingit in propoſito.

Aduerte.

¶ Quinto arguitur cū premiſſis de cameſtres vt ſtat vl̄is affirmatiua ergo cameſtres dant

in cameſtres dant̄ termini in quib' ol. ↄſequētia eſt nota. ꝓbatur añ°. q: cū illis duabus in qualibet bibliotheca eſt liber nullus ſummuliſta eſt liber ſtat quēʒ ſummuliſta eſt in bibliotheca. ergo ſibi dātur termini in q̄bus nulli nullus ſummuliſta eſt in bibliotheca: quia illa eſt cōcluſio de cameſtres. ¶ R̄ñdet̄ negādo ꝙ dent̄ termini ī q̄bus ol in cameſtres nō dʒ inferri illa negatiua nullus ſummuliſta eſt in bibliotheca ibi arguit̄ a nō diſtributo ad diſtributū reſpectu hui' termini ens: ꝛ ex illo male dātur termini in q̄bus omni videat̄ cōcluſio inſcribilis cauēdo ne arguat̄ a nō diſtributo ad diſtributū: ꝛ tūc nō poſſum' dare terminos in q̄b' ol hoc eſt nō poſſumus dare contradictoriū illius concluſionis inſcribilis.

Dubium.

¶ Ulteri' dubitat̄ an ſint plures modi ꝙ iſti de quib' locuti ſumus. Dicit̄ ꝙ ſic primo de ſyllogiſmis expoſitorijs de q̄b' ſtatim dicet̄. Scd̄o de ſyllogiſmis hypotheticis poſſum' dare octo modos cōditionaliū. In prima figura quattuor affirmatiui ꝛ quattuor negatiui: vt ſi ſortes currit hō currit ſi hō currit aīal currit. ergo ſi ſortes currit aīal currit arguendo a primo ad vltimum. Hic ſunt tres cōditionales quarū media eſt maior propō. ꝛ antecedēs illius cōditionalis eſt mediū ↄñs eſt maior extremitas et añs prime propōnis minor extremitas: hoc pʒ tráſponēdo p̄miſſas ſic. ſi hō currit aīal currit. ſi ſortes currit hō currit, ergo ſi ſortes currit aīal currit. Scd̄o poſſum' argumētari dādo ↄñs ſcd̄e ꝓpōnis negatiuū vl' maioris quā pro eodē capio: añs affirmatiuū tertio ecōuerſo faciēdo antecedens negatiuū ꝛ conſequens affirmatiuum Quarto faciendo ꝛ antecedēs ꝛ cōſequens negatiua. ꝓportionaliter contingit quadruplr argumentari negatiue etiā in ſillogiſmis cathegoricis capiendo concluſiones formales q̄ mediate ſequuntur plures reperientur modi vt barbara barbari celarent celaro ceſare directe et indirecte concludendo. ꝛ eodem modo de cameſtres ceſaros cameſtres darapti diſamis ꝛ daptiſi directe ꝛ indirecte ex puris affirmatiuis in ſecunda figura diſtribuendo mediū etiam in quarta figura ſi libeat eā ponere: ſed hoc ibi ſeruandū eſt ꝙ inferantur concluſiones ſole ſcd̄m habitudinem reductionis ad primaʒ figuram: ſed iſta ſunt preter modum philoſophicum propterea hic non eſt immorandū. poſſumus difficultare

Dubitatō

ſicut ante tactū eſt de propoſitionib' mixte quātitatis ꝛ dicere ꝙ hic eſt argumentū in darij ſortes currit et plato diſputat. ſortes eſt ſortes vel ſortes currit ꝛ ſortes currit. ergo ſortes currit dicendo ꝙ tota copulatiua eſt vniuerſalis ꝛ quelibet cathegorica ei' indefinita ſuo more: ſed hoc ſolum eſt multiplicare verba.

¶ Sequitur de ſillogiſmo expoſitorio.

Subdubitatio.

¶ Ultimo dubitatur vtruʒ in qualibet figura vʒ ſillogiſmus expoſitorius:

Sillogiſmi expoſitorū diffinitio.

¶ Notandum eſt tertio ꝙ ſillogiſmus expoſitorius eſt ſillogiſmus tenens virtute termini ſingularis et ſic fundatur. quecunq̄ conueniunt vni tertio conueniunt inter ſe ꝛ hoc pro affirmatiua non realiter exponendo quecunq̄ conueniunt: vel ſunt eadem vni tertio non oportet ꝙ ſint eadem inter ſe due medietates continui ſunt idem vni tertio ſcilicet toti compoſitorū tamen non ſunt eedeʒ inter ſe ſed ſic logice. ſi duo predicata conueniant vni termino ſingulari hoc eſt predicentur vel ſubiciant̄ vel vtrinq̄ illi duo termini enūciātur inter ſe proportionabiliter de ſillogiſmo expoſitorio negatiuo dicatur quecunq̄ remouentur ꝛc. ad ſillogiſmū expoſitoriū req̄rit̄ ꝙ mediū teneat̄ ſingulariter ꝛ vniuoce q̄re nō ſeq̄t̄ ſortes eſt termin' ſingularis ens ē ſortes. ḡ ens eſt terius ſingularis. nec ſequit̄ iſte hō ē ſedēs iſte hō ē ſtās demōſtrādo diuerſos. ḡ ſtās ē ſedēs ¶ Scd̄a ↄditio ꝙ mediū ſit totale extremū in vna p̄miſſarū ¶ Tertia q̄ cōiter ponit̄ ē ꝙ in affirmatiuis equaleat vni de omni ꝛ in negatiuis vni de nullo.

Documentum.

Sillogiſmi expoſitorū conditiones.

¶ Iſtis notatis r̄ñdet̄ ad dubiū ꝑ ꝓpōnes. Quarū prīa ē. null' ſillogiſm' expoſitori' vʒ in qualʒ figura. ꝓbat̄ ꝓpō. nu l' ſillogiſm' ē in qualʒ figura ꝛ hic ſecludim' ſillogiſmos ex terminis ſynonimis ḡ. Scd̄a ꝓpō in qualʒ figura vʒ ſillogiſm' expoſitori' affirmatiu'. ꝓbat̄ inducēdo ſub iſto termino figura. Sʒ iſte due ꝓpōnes inferūt has null' ſillogiſm' expoſitori' in q̄lʒ figura vʒ. in q̄lʒ figura vʒ ſillogiſm' expoſitori' q̄ nō ↄdicūt pʒ intelligēti. Tertia ꝓpō ſillogiſm' expoſitori' negatiu' nihil vʒ in ſcd̄a figura ↄcludēdo terminos vt iacēt ſiue maior ſit negatiua ꝛ minor affirmatiua. vel ecōuerſo ꝓbat̄ in talib' ar̄ a nō diſtributo ad diſtributū exēplū nō ſequit̄ aīal nō ē ſortes. ꝛ hō eſt ſortes. ḡ hō nō eſt aīal. nec ſeqtur aīal eſt ſortes. plato nō eſt ſortes ergo plato nō eſt aīal ſʒ cauēdo ne arguat̄ a nō diſtributo ad diſtributum. ↄñā bene valet inferendo ſortes aīal nō eſt Quarta propō. minore negatiua nō ſequitur in prima ꝛ tertia figuris. in prīa ſortes eſt animal plato non eſt ſortes ergo plato non eſt aīal. In tertia ſortes eſt animal ſortes nō eſt equus ergo equus nō eſt aīal. intelligatur hoc ſicut propō p̄cedēs. Quinta ꝓpō maiore negatiua et minore affirmatiua vʒ ſillogiſmus expoſitori' negatiu' in prima ꝛ in tertia figuris. Sed ad hū arguēdū q̄ñ ponitur termini āpliatiui in maiore capiamus ꝓpōnē in forma ꝛ in minori āpliatiōe ſub diſiunctiōe cōcludēdo ſm̄ naturā ampliationis.

Ad enodanda dubia propōnes

¶ Cōtra iſtud ar̄. nō ſeq̄t ī hac camera ē ſortes ī hac camera ē plato. ergo plato ē ſortes. ꝛ tñ ar̄ expoſitorie ī tertia figura igit̄ ꝙ nō ſequat̄ manifeſtū ē. Forte dicis ſicut dicendum eſt ꝙ mediū dʒ eē totale extremū in minori ꝛ tunc oportet dicere hec camera ē plato ꝛ tūc ſicut concluſio eſt falſa ita ꝛ minor.

¶ Cōtra hoc ar̄. tūc bū ſeqtur in hac camera eſt ſortes ꝛ hec camera ē vna domus. ergo vna dom' ē ſortes qd̄ ē fl̄m. ¶ R̄ñdetur negādo vltimā ↄñam opʒ cōcludere obliquitatem in cōcluſione quā habes in maiori inferēdo in vna domo eſt ſortes. Eodem modo hic dicat̄ in hoc inſtāti ē aſin': ī hoc inſtāti ē hō: ergo hō ē aſin'. ꝛ in hoc inſtāti ē hō: ꝛ hoc inſtans eſt preſens. ergo inſtans preſens eſt homo.

¶ Scd̄o ar̄. nō ſeqtur hic de' ē vbiq̄: hic de' ē aliq̄s hō. ergo aliq̄s hō ē vbiq̄ ꝛ tñ ar̄ expoſitorie in tertia figura igit̄. ꝛ eodē mō in prīa arguat̄ hic de' ē vbiq̄: aliq̄s hō ē hic de' ergo aliq̄s hō eſt vbiq̄. ꝛ in ſcd̄a figura vbiq̄ ē hic deus. aliquis hō eſt hic de'. ergo aliquis hō eſt vbiq̄. Argumentū expoſitoriuʒ in vna figura poteſt diſponi per omnes. propterea ſufficit vnū impugnare pro omnibus. ꝙ argumentū princi-

pale non valeat patet antecedens eſt catholicū hic deus eſt vbiq̧ nō ſolū poteſtatiue ſed per reale pñſentiā. minor eſt nota de deo filio. ¶ Rñdet̃ ꝯcedēdo ſillogiſmū ꝓpoſitū ſi maior extremitas teneat̃ vniformiter maior propō eſt hic deus eſt vbiq̧ cuius predicatum eſt vbiq̧ ens. tunc cōcluſio eſt vera. aliq̄s homo eſt vbiq̧ ⁊ ſenſus eſt. aliquis homo eſt vbiq̧ ens ⁊ hoc eſt veruꝫ: q: vbiq̧ deus. ergo vbiq̧ ens. nec hic arguitur cū diſtributione ſuperioris ens ⁊ deus ſtat confuſe tm̄. Et eodē mō conceditur aliquis homo eſt in burſa mea: ſed ille homo non eſt hō in burſa mea nec hꝫ pedes in burſa mea: nec caput in burſa mea. vbi in hoc argumento eſt error in altera lectura in impreſſione habetur nec caret pedib' in burſa que propō repugnat proceſſui littere.

¶ Tertio ar̃. Non ſeqtur hoc ens preceſſit ſuā matrē: ⁊ hoc eſt vel fuit aliq̄s hō ergo aliquis hō ꝑceſſit ſuā matrē ⁊ tm̄ ar̃ expoſitorie. igit̃ ꝙ non ſequat̃ ptꝫ maior eſt vera demōſtrando dei filiū: q: anteq̧ abrahā fieret iſte fuit minor eſt nota: cōcluſio videt̃ eſſe falſa. ¶ Rñdetur negādo ꝙ cōcluſio eſt falſa ſed nullus homo fuit hō añ ſuā matrē quēadmodū nullus hō eſt vbiq̧ hō q: deus nō eſt hō niſi vbi habet humanitatē aſſumptā: ⁊ q: deus non aſſumpſit humanitatē ante ſuā matrē. Ex iſto ptꝫ has eſſe concedēdas. adā fuit primus hō aliq̄s hō creauit adā aliq̄s hō ꝑceſſit adā filius meus eſt in templo demonſtrādo filiū beate virginis qñ ipſa erat extra templū filius beate virginis erat cum ea qñ ipſa dolens querebat eum.

Corrolarium.

¶ Quarto arguit̃. Nō ſeqtur ſortes eſt pariſiꝫ ſortes eſt ſortes albus: ergo ſortes albus eſt pariſiꝫ. ⁊ tm̄ ar̃ expoſitorie. igit̃ maior ptꝫ poſito ꝙ ſortes ponat̃ in duob' locis. rome ⁊ pariſius: ſit albus rome ⁊ niger pariſi' tūc añs eſt verū et conſequens falſum. ¶ Rñdet̃ negādo ꝙ nō ſequitur ⁊ nego ꝙ conſequēs ſit falſum in caſu immo verum. ſed iſta eſt falſa ſortes eſt albus pariſiꝫ. Quia illa duo dicit. Unum eſt ꝙ ſortes ſit pariſiꝫ ⁊ ꝙ denominatio albi ꝑueniat pariſiꝫ ꝙ eſt falſum ⁊ ſic concedo hāc copulatiuā ſortes albus eſt pariſiꝫ ⁊ nulla albedo eſt pariſiꝫ: q: ponendo cum caſu argumenti ꝙ nulla albedo ſit pariſiꝫ hꝫ tota copulatiua. eodē mō hec eſt concedenda. ſortes niger eſt rome. ſed ſortes nō eſt niger rome. Et eodē modo potes ꝓbare. hoc corpus xp̄i in ſacramento eucbariſtie eſt in decuplo longi' hac hoſtia ſic arguendo hoc corp' xp̄i in celo eſt in decuplo longius hac hoſtia hoc corpus chriſti in celo eſt hoc corpus in eucbariſtia. igitur. ⁊ per eandem formaꝫ probare potes hoc corpus xp̄i in pixide eſt extenſum ex qua inferre neſcis hoc corpus xp̄i eſt extenſuꝫ in pixide ⁊ ita de aliis ſimilibus dicatur.

¶ Quinto arguit̃. Nō ſequit̃ hec res eſt maior q̄ ante erat hec res eſt diſtantia ſortis ad platonem. ergo diſtantia ſortis ad platonē eſt maior q̄ ante erat tamen arguitur expoſitorie. igitur: maior patet. ponendo ꝙ diſtantia ſortis ad platonē ſit medium per quod diſtant ⁊ cum hoc ꝙ augmentetur medium continue per condenſationem mediū ſic. ſ. ꝙ plato ſemper magis approximetur ſorti inſequendo condenſationem mediū. Si diſtantia ſortis ad platonem ponatur eſſe ſortes in idem redit vo lo ꝙ ſortes cōtinue augmētet̃ ſemper appropinquādo platoni iā añs eſt verū. Rñdetur ꝙ ſi predicatū concluſionis ſit maior extremitas in forma: cōſequentia eſt bona ⁊ concluſio concedēda quēadmodum premiſſe ſenſus eſt diſtantia ſortis ad platonē eſt maior res q̄ añ erat qḋ eſt verum ſed ſi adiectiuum maior habeat diſtantia ꝑ ſubſtantiuo tunc nego conſequentiā. añs eſt verum ⁊ conſequens falſum. nec expoſitorie arguitur. vñ ibi ponuntur propōnes. Prima eſt diſtātia ſortis ad platonē eſt minor diſtantia q̄ ante erat. Secunda diſtantia ſortis ad platonem nō eſt maior res q̄ añ erat nec prima propō infert cōtradictoriū ſecūde q: licet ſequat̃ eſt diſtantia ergo eſt res non tamen ſequitur eſt minor diſtātia ergo eſt minor res.

Hec ꝓpoſitiones.

¶ Sexto arguitur. non ſequitur. hec eſt aliud q̄ aſinum te genuiſſe et hoc eſt impoſſibile. ergo impoſſibile eſt aliud q̄ aſinum te genuiſſe ⁊ tamen arguitur expoſitorie igitur maior patet quia demonſtrando iſtaꝫ homo eſt aſinus. antecedens eſt verum ⁊ ꝯñs falſum maior patet q: hoc eſt ⁊ hoc nō eſt aſinum te genuiſſe. ergo hoc eſt aliud q̄ aſinū te genuiſſe. Rñdet̃ ſi termini capiantur vniformiter conſequentia eſt bona. ⁊ ad maiorem diſtinguo eam: vel aſinū te genuiſſe capitur ſignificatiue: ⁊ tūc tm̄ valet ſicut aſinus qui te genuit ⁊ tūc iſta eſt falſa demōſtrato hoc homo eſt aſinus; q: ſic exponit̃ hoc eſt ⁊ aſinum te genuiſſe eſt modo ſcḋa exponens eſt falſa per te demonſtrando ſortē ſi demonſtretur brunellus. tunc eſt vera. Si te genuiſſe capiatur materialiter pro illa propōne aſinus te genuit tunc conceditur maior ⁊ minor ⁊ concluſio ſenſus eſt. aliquod impoſſibile eſt aliud ab illa pōne aſinus te genuit. Sed ſi concluſio capiat̃ modaliter ita ꝙ ſit ſenſus talis ꝓpō eſt impoſſibilis aliud q̄ aſinus te genuit. tunc non ſequit̃ ex illis premiſſis.

¶ Septimo ar̃. nō ſequit̃ hoc aggregatum non erit cras per ly hoc demōſtrādo manum ſortis ⁊ totum reſiduum ⁊ hoc aggregatum eſt vel erit ſortes: ergo ſortes nō erit cras ⁊ tamen arguitur expoſitorie. igitur. maior patet q: hodie abſciſa manu antecedens erit verū et conſequens falſum. q: pono ſortē victurum ꝑ vnum annum. Et confirmatur. nō ſequitur hoc erit pars ſortis demonſtrando vnum paruum. ſortē in iuuentute. et hoc eſt vel erit ſortes ergo ſortes erit pars ſortis vniuoce capiendo ſortem in vtroq̧ extremo. ⁊ tm̄ ibi ar̃ expoſitorie igit̃ maior ptꝫ q: añs eſt verū ⁊ ꝯñs falſum.

¶ Pro materia argumenti ſuppono tres modos idenditatis. Et philoſophia dicitur ꝙ tribus modis proportionabiliter terminus dicitur eſſe ſingularis. Primo modo quando ſignificat preciſe vnam rē primo modo idēritatis. Scḋo modo minus proprie quando ſignificat vnam rē ſcḋo modo idēritatis. Tertio modo quando ſignificat preciſe vnam rem. tertio modo identitatis. exemplum primi michael ſcḋi ⁊ tertiȷ ſortes ⁊ ſecana. Oportet capere plura tot modis ſicut idē. Etiam vniuoce capit̃ trib9 modis ſm̄ tres acceptiones termini ſingularis ⁊ equiuoce tot modis oppoſitis.

Trifariam terminū eſſe ſingularem contingit.

¶ Iſtis notatis dicitur ꝙ nō

quilibet terminus ſingularis ſufficit ad eē mediū in ſillogiſmo expoſitorio. rō eſt qꝛ ſillogiſmꝰ expoſitorius tȝ eo ꝙ ſi aliq̄ p̄dicata cōueniūt vni tertio inter ſe cōuenire debēt. mō notū ē ꝙ vnū p̄dicatū v̄ificat̄ de termino ſingulari large ſumpto ꝛ etiā ſuū ꝯdictoriū. ergo talis terminus ſingularis nō ſufficit ad radicē ſillogiſmi expoſitorij: nec ad oppoſitionē. Et ſic r̄ndeo ad formā argumēti qn̄ arguebat̄ h̄ aggregatū non erit cras ꝛc. cōcedo maiorē ꝛ minorē et ꝯcluſionē. Si ſortes in concluſione capiat̄ eodē mō ſicut in minori. Forte dicis. ſortes erit cras eſt vera: ꝛ ꝑ ꝯñs duo ꝯdictoria vera. ¶ R̄ndet̄ ſi ſortes capiat̄ vniuoce p̄mo mō vniuocatiōis affirmatiua eſt falſa et ille nō ꝯdicit: qꝛ q̄libet equiuocatio ſiue primo mō ſiue ſcd̄o mō tollit oppoſitionē. Ad ꝯfirmationē q̄ dicis hoc erit ps ſortis. q̄ro vel ſor. capit̄ pro illo qd̄ demōſtrat̄ ꝑ ꝓnomē hoc p̄ñſe: tūc nego maiorē vl̄ capis ſortes ꝑ ſorte futuro ad tres annos ꝛ tūc ꝯcedit̄ maior ꝛ ad minorē hoc ē vel erit ps ſortis ſi ſor. capiatur ꝑ ſorte qui nūc eſt. verū eſt ſi ꝑ alio negat̄ et qn̄ ꝯcludis ſortes erit ps ſortis: diſtinguitur vel ſortes ſemꝑ capit̄ vniuoce ſic nego: vel ſortes in recto ꝑ ſorte qui nūc eſt et obliquo pro ſorte futuro ſuppoſito ꝙ iſte ſortes ſit pars illius: et nulla reſolutio in ſorte ſit: cōcedo ꝙ ſortes erit pars ſortis.

¶ Cōtra hoc ar̄. De ineſſe illius de futuro eſt impoſſibilis. ergo ꝛ illa de futuro nota eſt ꝯſequētia: ꝛ ꝓbatur antecedēs. Iſta eſt ſua de ineſſe ſortes eſt pars ſortis. Et confirmatur qꝛ tūc ſecana eſſet terminus cōis: qꝛ p̄dicatur de pluribus ſucceſſiue: et nō al's doctiſſimꝰ affirmatiue exponendo eſt terminus cōis: ſed h̄ eſt contra cōem logicam: igitur.

¶ Ad primū r̄ndet̄ ꝙ illa non eſt eius de ineſſe ſortes eſt ps ſortis. ſed hec hoc eſt pars ſortis: ꝑ ly hoc demōſtrādo illud ꝑ quo verificatur ꝓpō de futuro. Si dicas ſubiectū eſt terminus abſolutꝰ. ergo ſubiectuȝ dȝ remanere in eius de ineſſe. ¶ R̄ndeo ꝙ ꝯſequētia eſt nulla: vt dicet̄ in appellationibꝰ: ens poſſibilr̄ nō eſt ens eſt vera ſimplr̄: ꝛ hō poſſibilr̄ nō eſt aīal ſm̄ Ariſto. ꝛ tamē ens nō eſt ens eſt impoſſibilr̄ ſimpliciter ꝛ hō nō eſt aīal ſm̄ Ariſt. Sed nō contēdamus de nōie concedo hāc poſſibileȝ. ſortes eſt pars ſortis capiendo terminos pro illo pro quo verificatur ꝓpō de futuro. Ad aliud nego ꝙ ſecana ſit terminꝰ cōis. et quādo arguis ſupponit pro pluribus ſucceſſiue diſtinguo vel vt pluribus opponitur ad tres modos idētitatis. ꝛ ſic nego. ſecus eſt de doctiſſimus. vel ꝙ ſupponat pro pluribus capiendo pluribus oppoſito mō ad duos primos modos idētitatis: ꝛ ſic concedo. ergo ſecana eſt terminus cōis. nego ꝯſequētiā quia ad terminū cōmunē opȝ ꝙ ei repugnet ſignificare plura vt plura opponitur ad tres modos idētitatis. ꝛ vſus artiſtarū ꝛ cōmunis modus loquēdi ad hoc ſufficit. dicimus eandem vrbem eē pariſium que erat in tempore Karoli magni: ꝛ ſuper hoc fundat̄ terminus ſingularis cuius fundamentū nō ſufficit ad ſillogiſmū expoſitoriū.

¶ Cōtra hoc arguit̄. Iſte ſunt due ſingulares oppoſite qualitatis. ſortes erit cras: ſortes non erit cras in caſu precedēti cum omnibus conditionibus ad contradictorias. ergo contradicunt: nego aſſumptum: termini capiunt̄ equiuoce vt eq̄uoce diſtinguit̄ ꝯ modus primū vniuocationis. Sed queris q̄ñ opponantur ſic captis terminis dr̄ ꝙ ſubcontrarie. ſecus eſt de iſtis duabus ſortes diſputat ſortes non diſputat capiendo ſubiecta ꝙ duobus diuerſis vt diuerſis diſtinguat̄ a tribus modis idētitatis ꝛ lȝ hanc materiā poſuerim in exponibilibus. hic repeto quia non fuit plena ſoluta.

¶ Contra hoc arguit̄. ſm̄ iſtū modum ꝓcedendi concludit̄ vnū pure hereticū. ergo male ponitur añs pȝ ſic arguendo hoc aggregatū: nō reſurget in extremo iudicio. hoc aggregatū eſt vel erit ſortes. ergo ſortes non reſurget in extremo iudicio maior eſt vera demōſtrādo per ꝓnomē partem materie que non reſurget in hoc cōpoſito qd̄ eſt verum. qꝛ ſi quelibet pars materie quam hoc aggregatum habeb. ꝛ reſurgat in hoc cōpoſito hoc cōpoſitū reſurget in mira magnitudine. minor eſt vera.

¶ R̄ndetur ꝙ ꝯñа eſt bona et concluſio concedenda de virtute ſermonis. ſ. ꝙ ſortes non reſurget in extremo iudicio nec hoc eſt hereticum dūmodo concedatur ſortes reſurget in extremo iudicio capiēdo ſortem vniuoce. ſcd̄o mō vniuocationis: qd̄ cōcedimꝰ: ꝛ eodeȝ mō conceditur ꝙ auferens digitū vnius hominis puta platonis hoīem occidit ꝛ plato deſinit eſſe: ſȝ populus concedēs tales. plato viuit ſtat in ſecūdo modo vniuocationis plura hic abſona de virtute ſermonis poſſunt inferri que ſunt vera ſentiendo vt pauci: ſed loquendo vt plures exponūtur ad ſenſum vulgarū. Sentiendū vt pauci loquendū vt plures.

¶ Octauo arguitur. non ſeqꝛtur. Iſte homo vel aſinꝰ eſt aſinus et iſte homo vel aſinus eſt homo: ergo homo eſt aſinus et ſic arguitur expoſitorie: igitur maior patet. qꝛ antecedens eſt verum ꝛ conſequens falſum.

¶ Reſpōdet̄ qꝛ hoc argumentū eſt frequenter tactū ſub paucis ſi totū diſiunctū ſingulariȝet̄ in vtraq̄ ꝑ vno ſuppoſito. ꝯñа eſt bona ꝛ vna p̄miſſarum eſt falſa ſicut ꝛ ꝯñs ſi iſte demōſtrat diuerſa ſuppoſita eſt fallacia equiuocatiōis. Si ſingulariȝet̄ iſte terminus hō mediū in nulla eſt extremū etiā nō hn̄ cōcluditur.

¶ Nono ar̄. nō ſeq̄tur iſte hō hn̄s equū. nō eq̄tat illuȝ. ꝛ iſte homo hn̄s equū eſt aliquis hō habens equū. ꝗ aliq̄s hō habens equū nō equitat illum. poſito ꝙ q̄libet hō habeat duos equos: quoꝝ vnū equitat. alterū vero non. añs eſt verū et conſequens falſum. Forte negas maiorē ſicut neganda eſt ꝓpterea ꝓbat̄ maior ſic. iſte hō hn̄s hunc equū non eq̄tat illū demoſtrando equū q̄ſcentē ꝛ iſte hō habēs hūc equum eſt iſte homo habens equum ergo iſte homo habens equū non equitat illum. ¶ Reſpondetur ꝙ male concluditur relatiuuȝ illum aliter refert in ꝯñte. aliter in añte. in maiori diſcrete refert equum in concluſiōe communiter. Forte dicis: ille premiſſe ſunt nate inferre aliquā ꝯcluſionē ꝛ querit̄ quā. R̄ndet̄. inferūt hāc iſte hō habens equuȝ nō equitat illū iſtū equū demonſtrādo equū pro quo verificatur maior.

¶ Decimo ar̄. non ſequit̄ hec ꝓpō eſt falſa. ꝛ hec propoſitio eſt hec propoſitio in ſenſu quo eſt vera: ergo hec ꝓpoſitio in ſenſu

quo eſt vera eſt falſa. et tamen arguitur expoſitorie: igitur maior patet: q2 tenẽdo propoſitionem plures propoſitionẽ vnã ſicut dictũ eſt in primo tractatu. añs eſt verum ⁊ conſequẽs falſum. Hic multi negãt conſequentiam ⁊ dicunt ꝙ male concluditur. ſed oportet inferre hec ꝑpoſitio in ſenſu in quo eſt vera eſt aliquod qḋ eſt falſum. ſed hoc nihil valet primo aliquid ponit̃ in ↄcluſione qḋ nec ꝑm ſe nec ꝑm ei⁹ ſynonimum ponebatur in ꝑmiſſis. Forte dicitur ꝙ illud quod infertur equiualet propoſitioni compoſite ex extremitatibus premiſſarum. Ex illo ſequitur ꝙ ſuperuacanee ponit̃. propterea conceditur concluſio que inferebatur. i. hec propoſitio in ſenſu in quo eſt vera eſt falſa ſed nõ eſt falſa in ſenſu in quo eſt vera de talibus hic binarius eſt perpetuus hic binarius eſt ſortes cõcludatur. ſortes eſt perpetuus binarius et non ſortes eſt perpetuus. Siĺr hic. hec ſunt ꝓdicabilia. hec ſunt tm̃ duo demonſtrando genus et ſpeciem recte concluditur tm̃ duo ſunt predicabilia capiendo concluſionem in ſenſu exclũo. q2 ſic capiebatur in minori.

Corrolarium.

❡ Undecimo arguit̃ nõ ſequitur hoc pot̃ eſſe currẽs: ⁊ hoc nõ eſt currẽs. ergo nõ currens pot̃ eſſe currẽs. ⁊ tñ arguit̃ expoſitorie. igitur maior pꝫ: q2 ſi nõ infinitet currens ꝑ omni illo pro quo ſupponit ſuppoſitionẽ aggregati ↄhibẽdo. añs eſt verũ ⁊ ↄſequẽs falſum.

❡ Reſpõdet̃ ꝙ nõ ſequit̃: quia arguitur a nõ amplo ad amplũ cũ diſtributione ampli. Ex illis ꝑmiſſis opꝫ ↄcludere ꝙ nõ ẽ currens. pot̃ eſſe currẽs ſi velis illũ ↄcludere in ſenſu ꝓpoſito accipe has ꝑmiſſas hoc pot̃ eſſe currens: ⁊ hoc non eſt currẽs qḋ eſt vel qḋ fuit vł qḋ erit vel qḋ pot̃ eſſe. vbi negatio infinitans cadit in totũ diſiũctũ ⁊ codẽ mõ hic dicat̃: hoc erit verũ demõſtrãdo ꝓpoñẽ falſam ⁊ ↄtingentẽ: ⁊ hoc eſt aliud a vero. ergo aliud a vero erit verum.

❡ Duodecimo arguit̃ nõ ſequit̃ hic binarius fuit rome. ⁊ hic binarius ẽ vel fuit hoc ligni. ergo hoc ligni fuit rome: ⁊ tñ arguit̃ expoſitorie. igit̃ maior pꝫ poſito ꝙ due medietates huius ligni fuiſſent rome ⁊ nõ vnite: ⁊ nunc ſint vnite pariſiꝫ. añs eſt verũ ⁊ ↄñs falſum. falſitas ↄñtis pꝫ: q2 nunꝗ verũ erat dicere. hoc lignũ eſt rome. Et codẽ mõ dicat̃ de hoc ſillogiſmo. hic binari⁹ fuit rome. hic binari⁹ eſt vel fuit ſortes: ǵ ſor. fuit rome q2 poſito ꝙ materia ⁊ forma ſepate fuerit rome ⁊ nunꝗ vnite: ⁊ nũc ſint vnite pariſiꝫ. añs eſt verũ et ↄñs falſum vt pꝫ ꝑ eius de ineſſe nunꝗ verũ erat dicere, ſortes eſt rome. ❡ Reſpõdet̃ ↄcedẽdo ↄñas ꝓpoſitas ⁊ nego ꝙ leis añtia ſint vera ↄſequẽtib⁹ falſis maior ſ. hic binari⁹ fuit rome eſt falſa ꝑdicatũ eſt ens rome. ſꝫ quẽadmodũ ↄcluſio ẽ falſa ita ⁊ maior codẽ mõ negat̃ maior ſecũda ſillogiſmi.

❡ Contra hoc arguit̃ ſaltem hec maior eſt vera. hic binarius fuit binari⁹ rome cui addatur ⁊ iſte binarius eſt vel fuit ſortes ↄcludẽdo. ergo ſortes fuit binarius rome. antecedẽs eſt verũ ⁊ ↄſequẽs falſum. falſitas conſequẽtis pꝫ ꝑ eius de ineſſe nunꝗ verũ erat dicere. ſortes ẽ binari⁹ rome. Hic reſpõdetur ↄcedẽdo ↄſequẽtiã antecedẽs ⁊ ↄſequẽs et qñ iꝑbat ꝑ falſitatẽ ei⁹ de ineſſe dꝫ ꝙ male datur ei⁹ de ineſſe ops videre verificat̃ ↄcluſio que eſt de ꝑterito ⁊ ꝑm hoc dare eius de ineſſe ⁊ nõ verificat̃ rõne ſortis ſꝫ rõe partiũ ei⁹. dicat̃ ergo hec de ineſſe. iſte binari⁹ eſt binarius rome Forte arguis cõtra maiorẽ ↄceſſam: q2 bñ ſequitur. ſortes fuit binarius Rome. ergo ſortes fuit rome virtualiter a ꝑpõne de eſt tertio adiacente ad propõnẽ de eſt ſcḋo: nego illam ↄñam: nec arguitur ꝑ regulam aſſumptam cauſa datur in exponibilib⁹.

❡ Decimotertio arguitur nõ ſeqtur. Iſte hõ eſt mortuus demõſtrando Adã ⁊ iſte hõ fuit oĩs homo: ergo oĩs hõ fuit mortuus ⁊ tamẽ ar̃ expoſitorie: igit̃ maior pꝫ ſicut dicetur in paruis logicalibus ꝑm vnũ modũ. minor eſt vera: ⁊ per ↄñs totale añs ꝓbẽte exñte falſo. Et cõfirmat̃. Nõ ſequit̃. ſortes eſt hõ: ⁊ ſortes eſt nõ oĩs hõ: ergo nõ oĩs hõ ẽ hõ: ⁊ tñ ar̃ expoſitorie. igit̃ ꝙ nõ ſequat̃ pꝫ: ↄtradictoriũ ↄñtis eſt verũ. ſ. oĩs hõ eſt hõ. veritas antecedens claret.

❡ Rñdet̃ qḋ prima ↄña nihil valet arguitur a non amplo ad amplũ cũ diſtributiõe ãpli ex parte hoĩs: ſed opꝫ inferre: quod fuit oĩs homo eſt mortuũ. ❡ Et ad cõfirmationem dꝫ ꝙ ſi nõ capiat̃ negãter in ↄñte: ↄña nihil valet: nec arguitur expoſitorie ex affirmatiuis negatiuã inferẽdo: ſi capiat̃ infinitãter ↄña eſt bona et ↄñs ẽ verũ cum toto antecedente.

❡ Decimoquarto arguit̃ nõ ſeqtur hec lõgitudo eſt viginti pedũ ⁊ hec longitudo eſt hec latitudo: ǵ hec latitudo eſt viginti pedũ: ⁊ tamẽ arguitur expoſitorie. igitur. vel apparentius cũ adiectiuo dicatur hec latitudo ẽ cẽtipedalis: hec lõgitudo ẽ hec latitudo: ergo hec latitudo eſt cẽtipedalis: q2 demõſtrãdo vnũ corpus hñs viginti vel cẽtũpedes in longitudine: ⁊ tenẽdo ſicut cõiter tenẽt nolales ꝙ idem nũero ẽ lõgitudo ⁊ latitudo: ꝙtitas eſt res quã taxiã añs eſt verũ ⁊ ↄñs falſum. Et cõfirmatur nõ ſeqtur. hec ꝓpõ eſt falſa ꝑ ly hec demõſtrando añs hui⁹ ↄñtie hõ eſt aſinus: ǵ baculus ſtat ĺ angulo: ⁊ hec ꝓpõ eſt hoc añs: ergo hoc añs eſt falſum: ⁊ tñ ar̃ expoſitorie igitur. Ad hec duo argumẽta ſufficiẽter rñſum eſt ex dictis: ꝙ ſi maior extremitas teneatur vniformiter ĺ maiori ⁊ in ↄcluſione ↄña eſt bona: ⁊ ſi alr̃ nõ opꝫ concluſio ſcḋi ſillogiſmi eſt hec latitudo eſt centipedalis. quã ↄcedo ſi cẽtipedalis capiatur ſubſtãtiue vel dꝫ ꝑ ſubſtãtiuo trãſcendens ſi ſubſtantiuus a parte ſubiecti male concluditur inferendũ eſt hec latitudo eſt longitudo centipedalis. Eodẽ modo de ſcḋa ↄſequẽtia dicatur homo eſt aſinus eſt verũ antecedens: ⁊ ſic hãc nego hoc antecedens eſt falſum antecedẽs: quia ſenſus falſe antecedit ad illud conſequẽs qḋ nõ eſt verũ. Poteſt fieri argumentum determinatione ⁊ determinabili hominem ſortes videns nõ eſt hõ ⁊ hominem ſortes videns eſt ſortes videns hominem: ergo ſortes videns hominem nõ eſt hõ capiendo hoc totum pro medio: hominem ſortes vidẽs. q2 hoc totum eſt terminus diſcretus ſed dic ſicut tibi videtur.

Nolales.

❡ Decimoquinto ar̃ non ſeqtur. hec eſſentia diuina eſt pr̃: ⁊ hec eſſentia diuina eſt filius: ergo filius eſt pater: ⁊ tñ ar̃ expoſitorie: igitur. ꝙ nõ ſequat̃ pꝫ q2 añs ẽ catholicũ ⁊ ↄñs hereticũ. Et cõfirmatur. nõ ſeqtur: hic

pater nō eſt filius: hic pr̄ eſt hec eſſentia diuina ergo hec eſſentia diuina non ē filius: ꝛ tñ arguiẗ expoſitorie. igitur ꝙ non ſequatur patet ante-cedens eſt catholicum ꝛ conſequens hereticum.

¶ Reſpondet hic cōiter ꝙ ad hoc ꝙ ſillogiſm⁹ expoſitorius valeat in affirmatiuis opꝫ vnā ſingularē equiualere vni de omni: ꝛ in negatiuis vni de nullo: ꝛ ex illo ſufficienter ſoluun-tur argumenta ꝓpoſita. hec eſſentia diuina eſt pater: nō equiualet huic omne qđ eſt hec eſſen-tia diuina ē pater nec hec hic pr̄ nō ē filius equi-ualet huic nihil qđ eſt hic pr̄ ē filius ꝑ tñ hꝫ di-ci ꝙ nō aꝛ expoſitorie. ſed ex puris particulari-bus particularitate mediū: ꝛ iſte termin⁹ eēntia diuina nullo mō ē ſingulariʒabilis ſingulariʒa-tione ſufficiente ad ſillogiſmū expoſitor. vꝫ hec patet q: hec eſſentia diuina imediate pro trib⁹ rebus ſupponit quaꝝ nulla pſonaliter ē altera: ꝛ eodem mō nullo modo termin⁹ eſſentialis in diuinis ſingulariʒari pōt. Sed termin⁹ pſonaẗ capt⁹ ſolū pro ſuppoſito imediato ſingulariʒari pōt. Sec⁹ eſt ſi capiaẗ pro ſuppoſitis mediate: q: tūc idē eſt iudicium cū terminis eſſentialib⁹ ſiue tales dicanẗ indefinite: vel ſingulares quē-admodū ſequentia currit non eſt magna queſtio ad rem: ſed do primū eo ꝙ ſimul pro plurib⁹ ca-piantur. Vñ difficile ſatis eſt in theologia expli-care ꝗ termini ſunt imediati vel mediati in di-uinis. tamen vt ſufficit in ꝓpoſito iſte termin⁹ mediate ſupponit pro plurib⁹ ꝗ nō rōne ſui. ſed q: idētificatur pro quodam alio qđ ē plures res ſupponit pro plurib⁹ vt iſte termin⁹ pr̄ mediate q: idētificaẗ cū eſſentia diuina pro trib⁹ pſonis ſuppo it. ſed imediate ſolū pro pſona patris ſic ſcꝫ ꝙ non pro alia perſona imediate: ſed eēntia diuina imediate ſupponit ꝑ trib⁹ rebus ꝛ ꝑ vna re ꝛ ꝑ qualibet pſona in diuinis. Vnde bono et groſſo mō hic dr̄ ꝙ iſte termin⁹ ſupponit ꝑ plu-ribus imediate qñ ex vſu loquendi ſanctoꝝ cō-ceditur ꝑdicari de plurib⁹ ſine diſtinctione Dici-mus pater eſt hec eſſentia diuina pariter ꝛ fili⁹ eſt. hec eēntia diuina pariter ꝛ fili⁹ ē hec eēntia diuina ꝛ ſpūſſanct⁹ ꝛ licet dicam⁹ hec eſſentia di-uina eſt pr̄: ſi hic pr̄ eſt pr̄ ibi non ē verificatio ꝑ plurib⁹ reb⁹ ſꝫ ſi diceremꝰ filius ē hic pr̄ ſec⁹ foret Tūc ad primū argumentū rñdetur negādo con-ſequentiā. arguiẗ ex puris particularib⁹: q: hec eēntia diuina eſt termin⁹ non ſingulariſabilis

Attende diligēter.

¶ Ad ſcōm argumentū qđ ē cōfirmatio conce-do ꝯñam: illa ē vera. hec eſſentia diuina non eſt filius pro ꝗcūꝗ ſignificato capiaẗ hec eēntia di-uina hoc ē capiēdo ipm̄ ꝑ oī illo ꝑ quo capi pōt hoc pꝫ ꝑ falſitatē ſui contradictoꝛū oē qđ eſt hec eſſentia diuina eſt filius. que liquet eſſe falſa.

¶ Cōtra hoc arguiẗ. eſſentia diuina nō eſt pr̄ cōtradicit vni vlī ꝛ nō de omni eſt falſa. ergo queliꝫ ſingularis eius ē falſa ſic ca-pto termin⁹ ſ: q: veritas illi⁹ illam verificaret: quo facto videẗ argumentū nō poſſe ſolui. pro-pter iſtud argumentū dicit ꝗdā ꝙ totū deſtruiẗ poterat tñ videre duplicē ſolutionē quā nō ipu-gnauit vide i exponibilib⁹ ꝛ iteꝝ nego ꝯñaꝫ q: re-moueẗ maior idētitas in ꝯcluſiōe ꝗ̄ in ꝑmiſſis.

¶ Unde circa iſtos ſillogiſ-mos expoſitorios dicit doctor ſubtilis. ꝙ ſillo-giſmus expoſitori⁹ in hoc tenet ꝙ talis idētitas in affirmatiuis debet cōcludi qualē habem⁹ in

Doctor ſubtilis.

premiſſis ꝛ talis diuerſitas remanere qualem habemus in premiſſis in negatiuis. vt hic: hec eſſentia diuina eſt pater: hec eſſentia diuina eſt filius: ergo filius eſt pater denotatur idētitas eſſentie in premiſſis oportet ꝯcludere fili⁹ eēn-tialiter eſt pr̄: ita ꝙ ſit ſenſus: filius eſt idē cum patre in eſſentia ꝓportionabiliter. ego dicā i ſil-logiſmo negatiuo. iſta hic pater nō eſt filius ve-rificatur ꝓpter negationem perſonaꝝ oportet negare illum terminū fili⁹ de iſto termino eēn-tia diuina in concluſione per hoc additum a vel b. ipſum reſtringens pro pſona patris: ꝛ hec eſt vna ſolutionum quā poſuimus in exponibilib⁹ De hoc ꝙ voco illam indefinitā. hec eſſentia di-uina eſt pater reperio doctorē ſubtilem idem di-centem in argumento proximo quod facit dicit ꝙ mediū non eſt hoc aliquid ſed quale quid in hoc paralogiſmo hic deus eſt pater. hic deus eſt filius ꝛc. ꝛ notum eſt ꝙ quale quid eſt terminus cōmunis apud ariſtotelem in predicamentis: ꝛ hoc aliquid terminus diſcretus.

Ariſtoteles.

¶ Ultimo arguiẗ non ſequiẗ ſortes deſinit eſſe. ſortes eſt hic binarius. ergo hic binari⁹ deſinit eſſe ꝛ tñ arguitur expoſitorie igitur ꝙ non ſequatur patet. añs eſt verū ꝛ ꝯñs hereticum tenendo ꝙ totum eſt ſue partes.

¶ Notandū eſt ꝙ in hoc argu-mento, tāgeẗ. Utrū ſortes ſit termin⁹ cōnotati-uus. ꝛ hmōi termini ꝗ ſignificāt totū cōpoſitū. Et arguiẗ ꝙ ſic. Iſte termin⁹ ſortes prius ſuppo-nit pro corpore ꝛ aīa. ꝛ poſtea deſinit ſupponere pro corpore ꝛ aīa. ꝛ non propter defectum corpo-ris ꝛ anime ergo ꝓpter defectum cōnotationis ſeu appellationis. De rigore nego ꝯñam ꝛ ad ar-gumentum ꝓpoſitū ſic reſpondi in materia de incipit ꝛ deſinit concedendo maiorem. ſcilicet ſortes deſinit eſſe ꝛ minorem.

Queſtio.

¶ Et ad cōcluſionē hic bina-rius deſinit eſſe. diſtinguo vel manet maior ex-tremitas maioris propoſitionis in concluſione ꝛ tunc cōcedo concluſionē ſenſus eſt hic binari⁹ deſinit eſſe ens quod eſt veꝝ verificādo ꝑmiſſas ſi binarius ſit ſubſtantiuum de deſinens eē con-ſequentia eſt nulla vt frequenter ante patuit.

¶ Arguitur aliter adhuc ꝙ ſortes ſit terminus connotatiuus ſic. Quando aliquis terminus ſupponit pro aliquo vel aliꝗ-bus pro quo vel ꝗbus poſtea deſinit ſupponere in ordine ad eandem copulā ꝛ in eadē propoſi-tione aut hoc eſt propter defectū illius vel illoꝝ pro quo ſupponebat: aut propter defectum ap-pellationis hec propoſitio nota eſt cuilibet non ignoranti logicā. ꝙ enim aliquis terminus de-ſinat ſupponere pro aliquo ꝑ quo ſupponebat. hoc poteſt tantum dupliciter contingere. Uno modo propter defectū rei pro qua ſupponit. Se-cundo pōt contingere propter defectum appel-lationis. ſed ſic eſt ꝙ iſte terminus ſortes ſuppo-nit pro corpore ꝛ hac anima quando ſunt vnita eo ꝙ tūc hec eſt vera. hoc corp⁹ ꝛ hec anima ſunt ſortes. Cū autē hec anima deſinit hoc corpus informare non ſupponit pro corpore et hec aīa ꝛ non eſt propter defectū illius rei pro qua ſup-ponebat: ergo eſt propter defectū cōnotationis de ly ſortes. hac ratione efficaciter concluditur. Dicit arguens ꝙ ſortes eſt terminus cōnotati-

Dialectica regula.

uus. ꝛ quilibet terminus ſignificans totã eſſentialem tenendo ſicut cõmuniter opinantur nominales totum eſſe ſuas partes.

¶ Ad argumentũ reſpõdetur concedendo maiorẽ ad minorẽ hoc nõ ẽ ꝓpter defectũ illius rei ꝑ qua ſupponebat. clarũ eſt ꝙ hoc eſt falſum ꝛ ſic nego minorẽ ꝛ ſoluit͂ totũ argumentũ. Forte dicit arguens ꝙ nõ negata eſt minor ad ei⁹ intentionẽ: qꝛ capit rei vt tñ valet ſicut rerũ vel rei dꝛ ꝙ aptando maiorẽ ꝓportionabiliter ad illã minorem: maior eſt manifeſte falſa ꝛ eam accipiendo cõtra aduerſarios eſt ꝑtere principiũ: qꝛ ſortes ſupponit ꝑ aliquib⁹ rebus: pro materia ꝛ forma qñ forma informat: ꝛ tñ eiſdẽ reb⁹ exiſtentib⁹ licet non informatiue non ſupponit pro eis qꝛ ſortes nõ ſupponit pro illis rebus niſi quando faciunt hoc aliud poteſt apparentius colorari ꝑ hanc ſortes ꝛ plato poſſibiliter nõ ſunt entia que eſt impoſſibilis ſcd́m caſum poſitũ in materia de incipit ꝛ tamen iſta vera omnia entia poſſibiliter nõ ſunt ſortes et plato. ergo videtur ꝙ ſortes ꝛ plato ſunt termini connotatiui.

¶ Ad hoc argumentũ ibi reſponſum eſt ꝙ nõ equiualent: ſed arguẽs ex illo inſtat. ꝛ ſic iſta eſt cõcedẽda: ſortes neceſſario ẽ binarius. ꝛ hoc pꝫ. hic binarius neceſſario ẽ binarius. ꝛ hic binarius ẽ ſortes. ergo ſortes neceſſario eſt binarius: ſed hoc eſt falſum. pꝫ per ei⁹ de inẽ. Etiã modalis ꝯpoſita ei rñdẽs ẽ fſa. ꝛ per regulã in modalib⁹. In modali diuiſa de ſubiecto ſingulari abſoluto ſunt vera ꝛ compoſita. ¶ Modaliũ regula.

¶ Reſpondetur ꝙ iſta non eſt neceſſaria hic binarius neceſſario eſt binarius dato toto caſu quod patet ꝙ ſi ly materia diuideretur in duas partes: tunc illa res que nunc eſt binaria non eſſet binaria. ꝛ quando ego conceſſi illam iam incipit ꝛ deſinit: addidi ſaltẽ numerus ſed hoc non ſoluit argumentũ tranſeat maior. concedo antecedens et cõcluſionẽ ſcilicet ſortes neceſſario eſt binarius vel numerus. ꝛ nego ꝙ ſua de ineſſe ſit falſa male dat arguens ſuam de ineſſe: quia eſt hec. hic numerus eſt numerus ꝛ vel hic binari⁹ eſt binari⁹ quia ratione illius prouenit verificatio: et ꝙ ſic debeat poni ineſſe. patet ex prima queſtione exponibilium: ꝛ de hac ꝓpoſitione. ſortes fuit rome quam aſſeriximus. Ad aliud quod tangit ꝙ modalis cõpoſita de ſubiecto ſingulari ꝛ abſoluto ꝛc.

¶ Reſpondetur ꝙ hoc non ẽ verũ niſi qñ reſiduũ dempto mõ eſt de ineſſe illi⁹ modalis: qꝛ qñ dr̃ in illa regula qñ ſubiectũ eſt termin⁹ abſolutus vel pronomẽ demõſtratiuũ iã regula ꝓſupponit idẽ fore de ꝓnoĩe ꝛ de noĩe ſingulari abſoluto. ꝛ qñ hoc eſt verũ regula tenet Scd́o dr̃ ꝙ regula nõ tenet in terminis pluralis numeri. pꝫ ex modalibus. mõ binari⁹ vel numerus ſapit naturã termini collectiui ꝗ eſt equiualenter pluralis numeri eſto ꝙ interdũ ꝓnomine ſupponat dꝰmodo illud ens ſit multa. Et ex illo ſoluitur argumentũ arguentis. alibi duo cõtradictoria poſſunt eſſe vera: ergo eſt poſſibile ꝙ hoc ꝛ hoc ſint vera. Poteſt fieri argumentum de talibus ſillogiſmis. hoc fuit albũ. hoc fuit nigrum in illo tempore quo fuit nigrum. vel hoc fuit nigrum quando fuit nigrum concludendo ergo nigrum illo tempore quo fuit nigrum fuit album vel nigrum quando fuit nigrũ fuit albũ.

¶ Reſponſio. tales ſillogiſmi ſunt boni ꝛ cõcluſiones ꝯcedẽde ſicut premiſſe. Iſta eſt vꝫa. nigrũ qñ fuit nigrũ fuit albũ. ad quã non ſequitur nigrũ fuit album qñ fuit nigrum Si fieriſſet oppoſitũ ꝯtrꝰ cum ãte: quod nõ eſt fatendũ: addidiſſemus relatiuũ identitatis in minori dicendo eodẽ tp̃e: ſillogiſmus reſolubilis ab expoſitorio tertie figure parum diſcrepat. Unde quelibet propoſitio indefinita particularis vel ſingularis de ſubiecto non ſtãte confuſe tantũ habet duas reſoluentes. quarũ prioris ſubiectũ locutionis eſt pronomen demõſtratiuum eiuſdem caſus cum ſubiecto reſolubilis toto reſiduo ſeruato in forma ꝛ idem pronomẽ in recto eſt ſubiectum ſecunde copula reſolubilis capta ſub diſiunctione ad tempus preſens tenendo reſiduum vt hominis aſinus currit: hominis aſinus currit hic eſt homo. igitur. Candela eſt extincta. hoc eſt extinctum hoc eſt vel fuit candela ergo candela eſt extincta. Platoni obuiaui huic obuiaui hic eſt plato igitur regem vidi hunc vidi: hic eſt rex igitur. intellige vel fuit ſecundum exigentiã ampliationis. Eodem mõ in negatiuis: ſortes non eſt aſinus. hic nõ ẽ aſinus: ꝛ hic eſt ſortes. igitur multa alia argumenta que alibi ſufficienter tanguntur poſſunt hic applicari: ſed videatur in modalibus ꝙ denotetur verificatio fieri pro eodem. ꝛ ſeruentur reſidue proprietates logicales. Regula.

¶ Et hec de ſillogiſmis magiſtri Iohãnis Maioris dicta ſufficiãt.

¶ Tractat⁹ de locis dialecticis a magiſtro maiore editus.

Quintus tractatus in ordine ſummulariũ multa ponũtur que parum conducũt ad conſummatum ſummuliſtam vltra ea que in aliis ſummulariũ locis tanguntur propterea indignus cenſui ibi multũ immorari ſed ne aliquid de cõplemento ſummularum deficiat neceſſariora locorum dialecticorum ſubiungam.

¶ Iſti quattuor termini ꝓpõ concluſio qſtio ꝛ enũciatio differunt penes quotata idem in re eſt enũciatio ꝛ propoſitio ꝛ concluſio dicitur enũciatio. qꝛ vere vel falſe enũciat propoſitio qꝛ eſt apta nata poni ad probãdum aliquid hoc ſonat vis vocabuli propoſitio ꝑ alio vel aliis pono vſus tñ interdũ termini concludi ꝙ ponatur loco huius termini enũciatio ſit ꝙ ꝓpoſitio falſa vel impoſſibilis que nil ꝓbare ꝑt dicatur propoſitio ꝛ petr⁹ hyſpanus in primo ſummularum tractatu vnum terminũ loco alteri⁹ ponit concluſio eſt enunciatio iã ꝓbata vel hñs ꝓbationes eã cõcomitantes nõ requirit͂ ꝙ ꝓbationes cũ concluſione actualiter ponãtur ſufficit applicatio ꝓbationũ alibi. vt baccalarii in cõcluſiones ſue ponẽde in ſorbonitatis: qſtio ẽ dubitabilis ꝓpoſitio: ex ꝗ pꝫ ꝙ qſtio non eſt aggregatũ ex ſigno interrogatiuo ꝛ enũciatiõe: qꝛ tale nõ ẽ enũciatio ſꝫ ẽ illud ꝙ ſeqᷓtur ſignũ interrogatiuũ vt verũ regnũ egypti regnũ citharũ hec ſit nomẽ queſtionis ad quodlibet aggregatum

Notes hãc differẽtiã.

Petr⁹ hiſpanus.

Quid queſtio.

Corrolarium.

ex ſigno interrogatiuo ⁊ enūciatione ſolet extē di ſicut nomen concluſionis ad orationem que denotatur ſequi ad premiſſas veras vel falſas.

Argumentationem trifariam capi.

¶ Argumētatio trifariam ab artiſtis capi ſolet nōnūꝗ̄ pro ōi cōſequētiali ſiue ꝯña fuerit bona ſiue nō: ſcḋo mō pro argumētatiōe illatiua. Tertio modo pro argumentatione probatiua argumentum eſt antecedens argumentationis.

Quattuor argumentationis ſpecies.
Quid exemplum.

¶ Argumētationis quattuor ſunt ſpecies due vehemētes. ſ. ſillogiſmus et inductio de pria dictū eſt in ſ̄ꝯo tractatu de ſcḋa in puis logicalibus inductio idē eſt ꝙ aſcenſus. Exēplū eſt ꝯña que ꝓpter ſīlitudinē repertā inter res ſignificatas aňtis ⁊ ꝯñtis a ſis infert cōſequēs vt arguēdo veneti ſunt diuites qꝛ hñt bonū portū maris ergo diuites ſunt alexādrini qꝛ habēt ita bonū portū maris iſta ſpecies eſt debilis quocirca dici ſolet argumētū a ſimili claudicat quarto pede immo frequēter altero pede olū alia argumentatio ſub iſtis non incluſa eſt enthymema vel enthymematica et iſte ſpecies proportionabiliter debēt accipi ſm̄ acceptionē generis eius.

Loci dialectici diffinitio.

¶ Locus dialecticus eſt oratio ꝯfirmatiua argumētatiōis dialectice vel termini ex q̄bus talis oratio cōponitur ex quoꝝ terminoꝝ habitudine adinuicē valor argumētatiōis depēdet hic innuitur ꝙ aliq̄s eſt locus maxima aliq̄s eſt locus dr̄ia maxime maxima ⁊ dr̄ia hic nō accipiſitur adiectiue ſed appoſitorie maxima eſt ꝓpō integra locus differentia maxime terminū illius ꝓpōnis penes quos valor quē depēdet declaratur exēplo hic ē loc⁹ dialecticus auis fenix eſt in arabia ergo auis eſt in arabia locus maxima ꝑ quā probatur hec ꝯña eſt qꝛ q̄cq̄d affirmatur de ſpecie ſignificatiue illud idē de genere verificari neceſſe eſt ⁊ qꝛ hic locus maxima differt arguitiue per iſtos terminos ſpecies genus ab alia maxima vocatur locus differētia maxime: id eſt locus ponens diſcrimē vnius maxime ab alia quādo dubitamus de aliqua cōſequētia q̄rimus vnde locus hoc eſt da locum maximam ꝑ quam probatur illud argumentum.

Locorum diuiſio.

¶ Locorum dialecticorū quidam intrinſecus quidā extrinſecus q̄dam medi⁹ ⁊ pari forma locus differētia maxime diuidi pōt locus differētia maxime intrinſecus eſt duo termini ꝯuertibiles vel duo termini quoꝝ vnus verificatur de alio ſm̄ aliquē modū eſſendi in q̄ inhis ꝯſibus tanguntur. Inſunt pars toti ſpecies genus et calor igni. ¶ Rex in regno res in fine locoꝙ locatuꝫ. ¶ Ex iſto pꝫ duas eſſe ſpēs loci intrinſeci per diſiūctionem poſitā in diffinitione ei⁹ qn̄ termini ſunt cōuertibiles tūc ē locus dr̄ia maxima a ſubſtātia vel locus a ſubſtātia qn̄ nō ſunt vocatur locus a cōicantib⁹ ſubſtātiā pꝫ ex p̄dicabilibus q̄ termini ſunt cōuertibiles ⁊ ex ſi ne terminorum ex iſto eluceſcit a diffinitione ad diffinitū a deſcriptiōe ad deſcriptū ab interp̄tatione ad interpretatū a ſynonimo ad ſynonimū oē locū intrinſecū a ſubſtātia ⁊ hiq̄ualent ꝯñtie affirmatiue ⁊ negatiue ſignificatiue tēris terminis ⁊ de interpretatiōe intelligitur cōuertibili cū interp̄tato a toto ad p̄tē vel ecōuerſo ē locus itrinſecus a cōcomitātibus ſubſtātia ē cū

Quid lo. diffe. maxime.
Verſus.
Corrolarium.

multiplex totū. ſ. integrale ⁊ ſignificāt rem cōpoſitā ⁊ vix capitur ſcḋe intētionaliter totū in mō eſt termin⁹ accidēs reſpectu alterius ⁊ ps in mō eſt inferius ꝑ accidēs totū vle eſt quidditatiuū ſupius reſpectu inferioꝝ in totū quātitate totū in tpe totuꝫ in loco parū differūt: totū in quātitate nil aliud eſt ꝙ aggregatū ex termino cōi diſtributo ⁊ ſigno diſtributiuo totū in loco eſt aggregatū ex ſigno diſtributiuo ⁊ termino ſignāte locū ⁊ oē tale ē totū quantitatiuū ꝓportionabiliter dicatur de toto in tpe. ſꝫ quō ꝯñtie valēt in illis pꝫ i tractatu ꝯñarū locus a gñatione ad gñatū a corruptione ad corruptū ab vſib⁹ adūſitatū ⁊ cōiter accidētib⁹ ad iſtos locos reducuntur quoꝝ duo vltimi ſunt ita tenues ſicut ſuperficies corporis terminatiua in materia cauſarum eſt materia phiſicarum parū valori conſequentiarum conducens.

Totū multiplex acceptio.

¶ Locus extrinſecus ē locus dependēs a terminis peregrinis ⁊ quo ad ſignificationē ⁊ quo ad ſuppoſitionē vt locus a ꝯtrīs a diſparatis a maiori a minori a proportione ab auctoritate ⁊ loc⁹ ab auctoritate negatiue nihil valet tūc arguitur negatiue qñ hoc verū dicit ponit vel hmōi negatur nō ſequitur hrūs Augu. non dicit ꝙ grā cōcurrit effectiue ad actū meritoriū. ergo grā nō cōcurrit ad actū meritoriū affirmatiue etiā ꝯña eſt nulla niſi reſpectu illius qui nec fallere nec falli pōt vt dei et receptoꝝ ab eccleſia de nō receptis ab eccleſia interdū ꝯtingit differentie ⁊ qñꝙ tñ bonus dormitat homerus. Sꝫ aduertendū eſt niſi cōſtiterit ſufficit ꝙ auctor famoſus teneat falſum non eſt reiterandus: niſi homo in materia probabili teneat oppoſitum maiores noſtri in honore ſunt exponēdi ⁊ non breuiter damnandi.

Loci extrinſeci diffinitio.
Auguſtin⁹
Qñꝙ bonus dormitat homerus.

¶ Locus differentia maxime medius eſt duo termini nō cōuertibiles idem ſignificātes ⁊ diuiditur per locū a ꝯdictoriīs a priuatiue oppoſitis a relatiue oppoſitis a coniugatis a caſibus ⁊ a diuiſione.

Quid loc⁹ dr̄ia maxime medi⁹

¶ Locus a cōiugatis eſt quādo arguitur a concreto ad abſtractum vel econuerſo et ad hoc ꝙ talis conſequentia ſit bona. requiritur ꝙ predicatio ſit eſſentialis quare nō ſequitur album eſt dulce: ergo albedo eſt dulcedo nec ſequitur ſcibile eſt opinabile ergo ſcientia eſt opinio inſuper requiritur ꝙ res importata per abſtractum ſufficiat denominare ſubiectum ⁊ ſiue ſit ſiue nō oportet hoc capere in antecedente non ſequitur albedo eſt color: ergo album eſt coloratum ſtat ꝙ albedo ſit ita remiſſa ꝙ non ſufficiat aliquid denominare album ecōtrario. cōſequētia eſt bona. bene enim ſequitur album eſt coloratum: ergo albedo eſt color loc⁹ a caſib⁹ eſt ab adiectiuo ad aduerbium eius vel econuerſo ⁊ tenet in predicatione eſſentiali locus a diuiſione eſt tritus.

¶ Preterea notabis ꝙ ē vn⁹ cōmunis modus arguendi in cōtrariis tam in conſequentia in ipſo ꝙ conſequentia econtrario in ꝯſequētia in ipſo eſt in qua eo ꝙ aliquod predicatū affirmatur de aliquo ſubiecto in antecedente oppoſitū predicati affirmatur de oppoſito ſubiecti in cōſequēte vel eſt cōſequentia in qua eo ꝙ antecedens ſequitur aliqō ꝯñs ex oppoſito antecedentis ſequitur oppoſitū conſequentis.

Exempla vt ſi iuſtus eſt ſtudioſus. ergo iniuſtus ē vicioſus ſi ſortes eſt riſibilis ſortes eſt homo: ergo ſi ſortes nō eſt riſibilis ſortes non eſt hō. ex iſto paret duplex eſt.

Nonnulle conſequētiarū diffinitiones.

ℭ Cōſequētia in ipſo quedaꝫ ꝑpoſitionū quedā terminorū. Sed cōſequētia ē contrario eſt conſequentia in qua eo ꝙ ad antecedens ſequitur aliquod conſequēs ex oppoſito ꝯtrio ſequitur oppoſitū aſtris vt ſi aliquid ē hō aliquid eſt aīal: ergo ſi nihil eſt animal nihil eſt homo ⁊ ad hoc ꝙ ꝯſie hic valēt alique conditiones requirūtur. prima qꝺ arguatur cuꝫ conſtantia termini cōſequente poſiti quare nō ſequitur liberalis eſt virtuoſus: ergo illiberalis eſt vicioſus. ſecunda cōditio ꝙ arguatur in predicatiōe eſſentiali quare non ſequitur albū eſt dulce ergo nigrum eſt amarum. tertia conditio ꝙ ambo mēbra vnius cōtrarietatis nō cōtineantur ſub eodem mēbro alterius contrarietatis quare nō ſequitur illiberalitas eſt viciū. ergo ꝓdigalitas eſt virtus: quia iſta duo mēbra illiberalitas ⁊ ꝓdigalitas ſunt mēbra vni⁹ ꝯrietatis ⁊ cōtinentur eſſentialiter ſub hoc termino viciū qui eſt mēbrum alterius contrarietatis. Quarta conditio ꝙ in vtroqꝫ ſit ſimilis modus cōtrarietatis. ſ. vel extremi ad extremū vel medij ad mediū quare nō ſequitur illiberalitas eſt defectus ergo liberalitas eſt ſuperabūdantia qꝛ inter liberalitatē ⁊ illiberalitatē ē ꝯrietas extremi ad medium ⁊ inter defectū ⁊ ſuperhabundātiam eſt contrarietas extremi ad extremum.

Ad conſequentias pretactas requiſite conditiones.

Philoſophus

ℭ Nunc ponā aliquas conſiderationes quas phs tertio topicorum tangit quia tractatus quintus libris thopicorum reſpondet.

Prima cōſideratio.

ℭ Prima cōſideratio bonuꝫ diuturni⁹ eſt magis eligendū minus diuturno ceteris paribus quod duob⁹ modis exponi poteſt primo ſic quocunqꝫ bono dato melius eſt ipm habere longo tēpore ꝙ breui ſed interdum per accidēs bonum fortune nocet. Cantabit vacuus corā latrone viator ſic etiā nocent inter dū ſcientia eloquētia ⁊ alia potiora bona ſm illud iuuenalis de cicerone. O fortunatā natam me cōſule romā anthoni gladios potuit contēnere ſi ſic omnia dixiſſet ſed regulariter ⁊ per ſe bonum diuturnius eſt melius minus diuturno alio modo exponiꝭ ad ſtudiū ſcholaſticoꝝ ⁊ hoc ſic bonum diuturnius ſciētia que diuturno tpe acqritur plus ꝓdeſt ꝙ ſciētia breui tēpore acquiſita hoc eſt ſtabilior habitus queratur ⁊ ſine cōfuſiōe per hoc inſinuatur ꝙ regentes modicas lectiones ⁊ iſagogicas debent tradere in principio poſtea gradatim aſcendendo ingeniuꝫ iuuenis ſe habet ſicut orificium anguſti vaſis in quo ſi magnum liquorem ſic infundas parum recipit ſi ſucceſſiue magna ſcientia recipietur quod eſt contra aliquos ſcholaſticos ſimul poetas et artes audientes. cum totum hominem exigant ſole artes vnde primi ethicorum quarto. tempuſqꝫ taliuꝫ inuentor eſſe atqꝫ adiutor bonus vnde ⁊ artium facta ſunt incrementa cōtra aliquos preceptores difficilia et ſuperuacanea a principio tradentes hanc.

Iuuēalis.

Iuuēalis.

Ethicorū quarto.

Secūda cōſideratio.

ℭ Secūda cōſideratio illud eſt magis eligēdū ꝙ eligit vir prudēs vir bonus lex recta ſtudioſi ſaciētes in vnuſquoqꝫ quē plures vel oēs vt in medicina ꝗ plꝰs medici eligit ſunt eligibilia ex quo ſequitur ꝙ ceteris paribus cōmunio cōis ꝓferenda eſt opinioni ſingulari.

ℭ Contra iſtā ꝯſiderationem arguitur. Ex ea ſequiꝭ ꝙ citi⁹ ſcholaſticus dꝫ adire regentē quem multi inſequūtur ꝙ eū quem pauci inſequūtur. ꝯſis eſt falſum ibi rari⁹ hō loquiꝭ ꝓpter multitudinē ſcholaſticoꝝ: nō pꝫ ei loc⁹ tpe reparationis vel lectiōis arguēdi vel ſi ſic dēdiꝫ ſic qrens maiorem exercitationē ſub regente multos ſcholaſticos habente incidit in minorē. Itē hō laborioſus ⁊ doct⁹ citi⁹ ꝓmouebiꝭ ad regētiā in parua domo ꝙ magna medietas litteratura parua domo laudabiꝭ ꝗ nullius momēti erit in magna ⁊ honos alit artes ⁊ ꝯſia pꝫ de ſe. Rñdetur cōiter ē maior vtilitas ſub regente quē multi inſequūtur ꝙ pauci iudiciū eſt ꝙ bonā traditiuā habeat erit maior exercitatio inter ſocios: ⁊ ſit iꝫ min⁹ reputeꝭ inter doctos ꝙ inter indoctos i vno laus ē ſiſis huic ꝗ clamat ali⁹ inter illitteratos. ℭ Alia cōſideratio et nona in ordine eſt vnūquodqꝫ bonū magis eligendū in tpe in quo magis ꝓficit ꝙ in tpe quo minus ꝓficit vt prudentia in ſenectute magis ꝙ in iuuentute. Nemo eñ iuuenes eligit duces eo ꝙ nō cōſtat eos eſſe prudētes. ℭ Contra hāc ꝯſiderationē arꝭ qꝛ ex ea ſequiꝭ ꝙ primarij citius debent dare regētias ſenib⁹ ꝙ iuuenibus: qꝛ non ſunt apti duces ꝯſis eſt falſum: iuuenes ſunt laborioſiores et in ꝑmo curſu obedientiores ſupioribus partiū lau de fama circa ſcholaſticos ſoliciti ſenes ⁊ qui ante rexerunt iam habent famā acquiſitā minus principalibus obediūt ſtudent altiori facultati minus curātes de profectu iuuenum.

Alia cōſideratio tertia.

Notes.

ℭ Itē videtur ꝙ preſtat habere prudentiā in iuuētute ad domādos inſultus paſſionū ꝗ ſunt maiores in iuuētute ꝙ ſenectute: ꝗ male dicit phus huic dꝫ ceteris parib⁹ ille ꝗ rexit preaceptādus eſt ⁊ citi⁹ ſenex ꝙ iuuenis ⁊ regulariter ita eſt ⁊ citi⁹ ſenex ꝙ eſt iōs iuuenis parebit ſtat tñ dare pleroſqꝫ ſenes plurib⁹ iuuenibus deteriores ꝓpterea vna regula dari neqt ſed inſpiciendi ſunt vtriuſqꝫ mores ad illud ex ꝑplā Ariſt. ꝓdeſt habere citius prudentiā in iuuētute ꝙ ſenectute hoc nemo ad intentionē Ariſtotelis intendit ꝙ ſenes ſoli ſunt idonei ad regendas cōitates ad hoc maxime ꝯducit prudentia iuueni ⁊ illitterato regenti nullā fidem dat ſcholaſticus ꝓbū mediocre ex ore docti viri ponderaꝭ ꝙ ex alteri⁹ nihil imputareꝭ nonne vides illud philoſophi. iii. phiſicoꝝ tāta eſt diſtantia a thebis ad athenas quāta ab athēis ad thebas frequēter in varijs grauib⁹ materijs allegari ſed tñ ſi ludi magiſter diciꝭ ⁊ tātā interuallā eſſe inter pariſiū ⁊ diuū dionyſiū ſicut ecōuerſo aliqd ridiculū putaretur nō ſolū ad doctrinā habendus eſt oculus: ſꝫ etiā ad mores vna cauſaꝝ quā Ariſt. dat in politicis: ꝙ maſculus nō dꝫ vxorem ducere ante trigeſimū quintū annū ne parū diſcriminis in etate ſit inter eum ⁊ liberos ⁊ vt in maiori honore pariter ⁊ timore habeatur. Sed poſtea philoſophus per locū a ſimili ponit aliquas cōſiderationes. vna eſt ꝙ eſt magis nobile ⁊ ꝙ cū difficultate acquiriꝭ eſt eligibilius minus nobili ⁊ ꝙ ſine difficultate acqriꝭ cui cōſe-

Ariſtoteles.

Philoſophus tertio phiſicorum.

nat illud plus valet empta ſatis ſapientia ꝙ data gratis poſt diutinos laboꝛes voluptuoſuꝫ eſt aliqd ardui habere ſm illud Maronis. hoꝛum meminiſſe iuuabit alia cōſideratio. Si aliquid eſt altero melius optimū illius erit melius optimo alterius: vt ſicut homo eſt melioꝛ equo: ita optimus hō eſt melioꝛ optimo equo.

Virgilius

¶ Cōtra hoc arguit̃ ſtat dare vnum magnū actū temperantie vno paruo actu fortitudinis melioꝛē: ⁊ tamē optimū temperantie nō eſt meli⁹ optimo actu fortitudinis rñdet̃ ꝙ cōſideratio intelligit̃ inter res eiuſdē ſpeciei ſpecialiſſime quēadmodū ſunt hō ⁊ equ⁹ de quibus exēplificat ariſtoteles. ſed inter iſta ꝗ ſic ſe hñt ꝙ aliqua indiuidua vni⁹ multitudinis aliq̄bus indiuiduis alteri⁹ multitudinis ſunt pſtantioꝛa ⁊ ecōuerſo opꝫ reſpicere ad optimū indiuiduū vni⁹ ⁊ cōparare ipſum ad optimū indiuiduū alteri⁹ ⁊ tota multitudo cathegoꝛeumatice hñs optimū indiuiduū erit melioꝛ altera multitudine totali licet aliqs actus vite actiue aliquē vite cōtēplatiue exuperet ⁊ ecōuerſo habēdus ē oculus ad duo ſumma indiuidua et ſm hoc ꝓcedat̃ eodē mō in vicijs ſtat dare vnā luxuriā aliq̄ ſupbia multo peioꝛē ſed qꝛ peſſimū indiuiduū ſupbie ē penis peſſimo indiuiduo luxurie tota ſupbia totali luxuria eſt peioꝛ ⁊ ex iſto ꝙ hō ⁊ inimſta binarius ꝑfectioꝛ ꝙ egenus et canis.

Ariſtoteles.

Quarta cōſideratio.

¶ Alia conſideratio bonū ex circūſtātia eſt magis eligendū bonū ſimpliciter ſiue neceſſario: vt bene venire meli⁹ ē ꝙ venire: nō tñ melioꝛa ſunt eligēda. qꝛ melius ē philoſophari ꝙ ditari ⁊ tñ indigēti meli⁹ ē ditari ꝙ philoſophari: illa ſunt melioꝛa ꝗ regulariter pl⁹ expetuntur ſicut qlibet ſani iudicij cti⁹ peteret eſſe ſummuꝫ philoſophū ꝙ eſſe diuitem pro aliquo tēpoꝛe plus cōducit habere diuitias ꝓdeſt ſcire demōſtrare ſubtiliter vnā cōiugationem ⁊ perire fame in tali caſu extreme neceſſitatis ꝓdeſt habere vnū panē peritus tñ philoſophus citra extremā neceſſitatē pauca habens apud doctos nō minus reputabit̃ ꝙ diues: nō tñ apud indoctū vulgus multoꝝ capitū beluam. ibi ſm illa Iuuenalis. verū cōtinent nil hꝫ infelix paupertas durius in ſe. Quā ꝙ ridiculos hoies facit.

Aduerte.

Iuuēnalis.

Quīta cōſideratio.

¶ Alia cōſideratio et vltima quā ponim⁹ eſt. Si ſunt duo bona quoꝝ vnum negamus nobis ineſſe vt alterū videatur ineſſe tūc illō alterū eſt eligibili⁹ vt ſtudere negam⁹: vt ingenioſi eſſe videamur: cōtra iſtud arguit̃ propter nullū naturale qs laudādus eſt: qꝛ nō ē penes nos fieri ſꝫ eſſe ſtudioſum ē in nr̃a facultate ergo pl⁹ ſeq̄ laudādi ob ſtudioſitatē ꝙ magiſtrorū rñdet̃ ꝙ ſtudioſus plus laudādus eſt ꝙ ingenioſus nō ſtudioſus ⁊ ſuppoſita pari doctrīa magis efferēdus ē nec oppoſitū dicit ariſtoteles ſed vult ꝙ citi⁹ ē eligendū excelſum ingeniū ꝙ rude ingenioſus cū magna ſtudioſitate: qꝛ ingenioſus facile ſtudere pōt ⁊ euadere in virū doctū ſtudioſus ſine ingenio lꝫ aliq̄ capere pōt ⁊ ingeniū melioꝛare. ſm illud pſalmiſte. Intellect⁹ bonus oib⁹ faciētib⁹ eū. tñ nō facile euadit in tātū virū ſicut ingenioſus dare virū hñ doctū ⁊ non ingenioſum ē repugnātia in adiecto nō tñ negāduꝫ eſt quin exceſſiu⁹ laboꝛ cū mediocri ingenio reddant creberrime maioꝛē virū ꝙ paruū ſtudium cū eminēti ingenio ſm illud metriſte. Ingeniū niſi ſit ſtudium quaſi flos ſine fructu hec duo iūcta ſic fructificare ſolent.

Ariſtoteles

Pſalmographus.

¶ Sed cōtra iſtud ar̃ videt̃ ꝙ modus rei manet nō fruct⁹ cuius vnuſquiſqꝫ oꝫ eligere illud rōne cui⁹ magis laudādus venit ꝙ illud rōne cuius nō eſt ſic laudādus ſed per ſolutionem datam datis duob⁹ eque doctis ſorte rudi et platone ingenioſo plus laudandus eſt ſoꝛtes ⁊ actus virtutis facit ſed virtus citius eſt eligenda ꝙ non virtus.

¶ Itē ex illo ſequit̃ ꝙ datis duobus ſoꝛte rudi ſciente tm̄ ꝓpoſitiones ⁊ platone ingenioſe ſciēte tm̄ ⁊ quattuoꝛ ꝓpōnes dūmodo hoc cōſtat examinatoꝛib⁹ rudis oꝫ ꝓponi in gradu qꝛ ſuppoſito ꝙ virim⁹ ꝓpter bonū finē ſtuduit altius graduabit̃ i celo rudie ꝙ ingenioſus qꝛ plus meruit igit̃ ad primum diſtinguit̃ ꝙ oꝫ eligere illud ex quo pōt in doctū virū euadere vel ꝙ hoies ſemp debēt eligere illud ꝙ rationabiliter eſt laudandū ⁊ a cauſa obſcura ⁊ ſic negatur tenebroſo viro videt̃ habere obtuſum ingeniū aggregatū ex paruo ingenio cū a doctrina nō tantū magnificat̃ ſicut magnū ingeniū cū a doctrina lꝫ plus meriti ſit in p̄mo hoies minus erubeſcūt de rapina ꝙ furto lꝫ peccatū ſit ma⁹. qꝛ aliqd animoſitatis in rapina videt̃ ſic plerīqꝫ gloꝛiant̃ in homicidio ⁊ cti⁹ hoc eligent ꝙ fugere: vbi recta rō dictat et vnū eſt ꝑtus aliud vitiū ſic ſm rectā rationē homo citi⁹ debet eligere doctrinaꝫ improbo laboꝛe ꝙ ſimilē paruo laboꝛe: quia corā deo pl⁹ meret̃: ſed ſenſualitati hoc nō eſt datū. ideo dicitur exemploꝝ nō requirit̃ veritas conſideratio eſt vera.

¶ Ad aliud an examinatoꝛes et iudices debent ꝓponere rudē docto ſuppoſita equali doctrina vl̄ paulo inferioꝛi prudentia in agibilibus ⁊ moꝛib⁹ equalib⁹ viſo ꝙ de⁹ dabit ei altioꝛē gradū in celo: dꝛ ꝙ ingenioſus ſuppoſita eqlitate in minoꝛib⁹ eſt ꝓponēdus pōt in potentia ꝓpinqua ad regēdū vel ad cetera ſimilia extermināda eſſe magis idone⁹ ꝯcedit̃ ꝙ alter alti⁹ in glīa locabit̃: foꝛtaſſis paulus p̄mus heremita et beatus antonius ſedē ita altam habēt in celo ſicut doctoꝛes eccleſie: nō ſequit̃ ꝙ digni erāt ꝑlatibus vel iam dictis ſicut alij.

¶ Telos.

¶ Sequitur tractatus fallaciarum.

Iſte terminus fallacia dupliciter accipitur p̄me intētionaliter. et ſecūde intētionalr. Prime intētionaliter accipit̃ dupliciter. actiue ꝓ illo qui decipit alium. et paſſiue pro illo qui decipitur. Ex quo pꝫ ꝙ idē eſt fallacia actiue ⁊ paſſiue: qꝛ ſtat ꝙ aliqs decipiat̃ et a nullo alio a ſe decipiat̃. Et in iſta ſignificatione capit̃ qñ aliq̄ doctoꝛes dicūt ꝙ deus nec fallit̃ nec fallere poteſt. et iſto mō nō capitur in ꝓpoſito. Alio mō accipitur ſecūde intētionaliter: et tūc ſupponit ꝓ aliq̄ ꝯña cōnotādo ꝙ habeat apparentiā bone ꝯñe vel ꝓpter ſilitudinē quā hꝫ cū aliqua bona ꝯña vel ꝓpter aliquā aliā cām: et tñ ꝙ nō valeat cōſequētia. Et talis ſolet vocari ꝯña peccās in foꝛma: et ſic fallacia capitur ꝓprie. Alio mō poteſt

Bifaria fallacie acceptio.

Coꝛrolarium.

accipi ꝙ ꝯſequētia bona peccans tantū in materia ſcȝ cuius antecedens eſt falſum. ſed ſic capitur improprie. Exemplū primi vt iſta ꝯſequentia aīal currit. ergo homo currit eſt fallacia: q2 ꝯña eſt mala. tū habet ſimilitudinē cū iſta que ē bona homo currit: ergo aīal currit. Et de tali fallacia ad ꝓpoſitū ſpectat qḋ nō ſolum intelligiť de fallacia ꝓprie dicta: ſed etiā de fallacia improprie dicta. Conſequēter notandū eſt ꝙ ſophiſta

☞ arguēs intendit ducere reſpōdentē ad vnū quinqȝ inconuenientiū ſcȝ ad redargutionē. Ad falſum. Ad inopinabile. Ad ſolocaiſmū. Et nugationē.

Quid redargutio.

Redargutio eſt precōceſſi negatio vel prenegati ꝯceſſio: vt ſi aliquis ꝯcederet nullas duas contradictorias poſſe eſſe veras neqȝ falſas. Et ſophiſta ei ꝓbaret has duas hoc eſt falſum hoc nō eſt falſum. Et demonſtrādo ſemꝑ affirmatiuā ⁊ reſpōdens non haberet euaſionem diceret ductus ad metam redargutiōis.

Quid incōueniēs falſi.

Incōueniēs falſi eſt quādo reſpondens vi argumentatiōis cogiť concedere aliquod manifeſte falſum: vt ſi aliqs non bene peritus in logica nō nullam concederet relationem eſſe diſtinctā ab omni re abſoluta virtute illius argumēti quod facit ſcotus ad illud probandū ſecundo ſententiaȝ quādocūqȝ aliqua ſic ſe habēt quorū vnum manet: et aliud non manet illa diſtinguūtur realiter ⁊c.

Quid inopinabile.

Inopinabile eſt quādo reſpondēs cogitur ad concedēdum aliqḋ qḋ eſt contra cōmunē opinionem: vt ſi reſpōdens cogeretur ad negādum iſtā. Adam eſt mortuus virtute huius argumēti predicatuȝ nō ſupponit niſi pro re que eſt: quia nō ampliať et tenetur reſpectu copule indicatiui modi.

Quid ſolocaiſm᷒.

Solocaiſmus eſt quādo reſpōdens cogitur ad concedendū aliquā orationem incōgruam tanqȝ veram vt ſi reſpondēs ꝯcederet hāc. Ens eſt alba virtute huius rationis vł apparentis rōnis hec mulier eſt alba: hec mulier eſt ens: ergo ens eſt alba.

Quō ſit nugatio.

Nugationis incōueniens eſt quādo reſpōdens cogitur ad ꝯcedēdum aliquā orationē nugatoriam tanqȝ verā: vt ſi aliquis ꝯcederet iſtā albū albū currit ꝟtute hui᷒ apparētis rōnis hoc ens album currit demōſtrando ſortē albū currentem ⁊ hoc ens eſt albū. ergo albū album currit.

☞ Et aduertēdum eſt ꝙ redargutio ꝑcipue eſt ꝯtra methaphiſicū ad quem ſpectat ꝯſideratio illius principij de quolibet eſt affirmatio vel negatio vera incōueniēs falſum ꝯtra naturalem: q2 in rebus naturalib᷒ que experiētia cognoſcūtur ſtatim apparet incōueniēs ꝯceſſum eē manifeſte falſum. Et maxime eſt iſtud incōueniēs ꝯtra mathematicū qui per certiſſimas argumētationes ꝓcedit inopinabile eſt ꝯtra dialeticuȝ qui ꝓcedit ꝑ probabilia que ſunt que apparent omīb᷒ aut pluribus aut ſapientib᷒. Et ideo oppoſitum eſt ꝯtra cōem opinionē. Solocaiſmus eſt contra grāmaticum ad quē ſpectat congrue loqui nugatio ꝯtra rethoricū ad quē ſpectat ornate loqui.

Scḋa annotatio.

Scḋo notandū eſt ꝙ ad hoc ꝙ argumentū dicať ſophiſticum duo requiruntur ſcȝ cauſa apparentie hoc eſt ꝙ ſit ibi aliqḋ ratione cui᷒ argumentū appareat bonum. et aliquid ratiōe cuius nō valeat. Ex quo patet ꝙ hic non erit argumentū ſophiſticū. Johānes currit et plato diſputat: ergo diſputās eſt currens. Sed hic bene eſt ſophiſtica argumentatio. Johānes currit. iohannes diſputat: ergo diſputans eſt currens. q2 eſt cauſa apparētie ſcilicet vnitas mediū quo ad vocem et diuerſitas quo ad ſignificationem capiendo medium pro diuerſo.

Tertia annotatio.

Tertio notanduȝ eſt ꝙ omnis fallacia eſt in dictione vel extra dictionem ſm ꝙ apparentia ipſius argumēti prouenit vel a voce vel a re ſignificata. A voce tripliciter ſm ꝙ triplex eſt apparentie motiuum. potentiale. actuale. et phantaſticum.

Triplex apparentie motiuū. Quid potentiale motiuū.

Potentiale eſt quando vox variata ſm prolationem aliter et aliter ſignificat: vt illa vox popul᷒ variata ſm prolationem ſignificat gentē et arborem vel qñ ꝓpoſitio ſumpta ī ſenſu diuiſo aliter ſignificat ꝙ ſi caperetur in ſenſu compoſito vt materia et forma ſunt ſortes Et ſm hoc duplex eſt motiuū potentiale ſcȝ ex parte vnius dictionis quando ꝓpter diuerſam prolationē aliter et aliter ſignificat: et tunc eſt fallacia accentus: vel quādo propoſitio ſumpta ſm ſenſum diuiſum vel compoſitum aliter ⁊ aliter ſignificat.

Qḋ actuale motiuū.

Actuale motiuum vel apparentia actualis eſt quādo vox vna eodē modo prolata habet multa ſignificata: et ſic vocatur fallacia equiuocationis. Si autē talis terminus erit oratio vocať fallacia amphibologie. Exēpluȝ primi vt ſi ſic argueretur. Nulla res ad extra eſt genus ſubſtantia eſt res ad extra. ergo ſubſtātia non eſt genus. ꝯſequentia non valet: et cauſa defectus eſt: quia minor extremitas equiuoce capitur in ꝯcluſione et in minore. Et cauſa apparentie eſt: quia eſt eadeȝ vox eodem modo ꝓlata. exemplum ſecūdi ſi ſic argueretur quicqd eſt ſortis poſſidetur a ſorte. iſte liber eſt ſortis. ergo iſte liber poſſidetur a ſorte. conſequētia nō valet ſi ly ſortes regatur ī maiore ex vi poſſeſſionis ⁊ in minore ex vi cauſe efficiētis. Iſta oratio ens ſortis aliter ⁊ aliter ſignificat. Si capiatur ly ſortis primo modo vel ſcḋo. Scḋs modus vocatur fallacia amphibologie.

Phātaſticum motiuū qḋ ſit.

Phantaſticū motiuum eſt quādo ſub termino vnius ꝑdicamenti ſubſumitur terminus alterius predicamenti vel ſuppoſito confuſa variatur in determinatā reſpectu multitudinis et vocatur fallacia figure dictionis. Et ſm hoc quinqȝ ſunt fallacie in dictione ſcȝ equiuocationis. amphibologie. accentus. compoſitionis et diuiſionis. et figure dictionis.

Quinqȝ eē fallacias ī dictione.

Quarta annotatio.

¶ Notādum eſt quarto ꝙ tripliciter poteſt fieri fallacia equiuocationis. Vno modo quādo idem terminus nihil ſibi addendo aliter capiť in vna premiſſa ꝙ in alia vel in antecedēte ꝙ in conſequēte: ⁊ eque principaliter ſignificat vnum ſicut aliud. Exemplū. Omnis canis eſt latrabilis. ſydus celeſte eſt canis. ergo ſydus celeſte ē latrabile: capiēdo ly canis in maiore ꝓ latrabilibus ⁊ ī minore ꝓ ſydere celeſti ꝗ eque prio ſignificatur ꝑ illū terminū canis. Scḋo mō ſit qñ nō eque ꝑmo ſignificat diuerſa vt ſi arguať ſic. Oīs hō eſt vnus hō eſt homo pictus. igiť. Tertio mō ſit qñ ideȝ terminus ⁊ ſi nō capiť equiuoce quo ad ſignificationē capitur tamē equiuoce quoad acceptionē. Quod ꝯtingit multipliciter. Primo arguēdo a nō reſtricto ad reſtrictū ⁊ econtra: vt hō currit ergo aliqs homo currit. aliquis hō nō currit. ergo homo nō currit. Similiter arguendo a nō amplo ad amplum: vel ab amplo ad nō amplum modo qḋ efficere contingit: vt oīs hō fuit currēs. omne animal eſt homo ergo oē aīal fuit currens. ſortes eſt vel fuit albus. ſortes ē hō ergo ſortes eſt albus. Similiter quādo termin᷒ idem capitur in ordine ad diuerſas copulas licȝ nō ampliatur. Exemplū. ſortes fuit alb᷒ ſortes eſt ſortes: ergo ſortes ē albus. His aūt viſis diffiniť ſic fallacia equiuocatiōis. Fallacia equiuocatio

Fallacia equiuocationis q̃d ſit

nis eſt mala ꝯña h̃ns cauſam apparētie prouenientem ex eo ꝙ vna vox eodem modo prolata credit̃ idē ſignificare ⁊ eodem modo accipi ⁊ habet cauſam defectus prouenientem ex eo ꝙ talis vox aliter et aliter ſignificat. Exempla patēt ſuperius.

¶ Cōtra hec ſic ar̃. nullus terminus eſt equiuocus. ergo diffinitio ſupponit falſum añs pz nā ſi ſic maxime eēt iſte termin⁹ canis ſed hoc nō. igitur minor pz nā ſua ſignificata copulatiue diuerſis cōceptib⁹ totalibus nō ſynonimis nō ſig̃t igit̃. Patet añs pono caſum ꝙ formētur tres ꝓpōnes mētales ⁊ ſubiectū p̃me ſit naturalis ſimilitudo canū latrabiliū ⁊ ſubiectū ſcđe ſimilitudo piſcis marini ⁊ ſubiectū tertie ſimilitudo ſyderis celeſtis. ¶ Tūc ſic ar̃. Iſta vox canis ſig̃t ſua ſig̃ta mediātib⁹ iſtis trib⁹ cōceptibus q̇ ſunt ſubiecta iſtarū triū ꝓpōnū ⁊ iſti tres cōceptus non ſunt cōceptus totales ſed partiales ꝗ cū ſint partes illarū triū ꝓpōnū igitur.

¶ Rñdetur negando minorem ſcđe ꝯñe ⁊ ad probationē admiſſo caſu diſtinguo ꝙ illi tres cōceptus ſint partiales. vel reſpectu illarum trium propōnū: ⁊ ſic ego concedo. vel reſpectu illius termini canis: ⁊ ſic ego nego.

¶ Pro quo aduerte ꝙ conceptus dicantur partiales reſpectu alicui⁹ termini quādo ſunt partes ei⁹: ſi ſit termin⁹ mētalis vel ſunt ptes termini mētalis cui ſubordinant̃ ⁊ illi conceptus dicantur totales quādo non ſunt partes aliorū vel quādo cuilibet eorum ſubordinatur terminus in diffinitione equiuocorum capitur ille terminus totalibus ſubiecto. Ex quo patet ꝙ illi tres conceptus ſunt totales reſpectu illius vocis canis cauſa eſt: q̄ cuilibet eorum ſubordinat̃. Scđo pz ꝙ iſta ꝯña nihil valet iſti ſunt cōceptus partiales reſpectu huius vocis canis: ergo reſpectu eiuſdē vocis non ſunt cōcept⁹ totales nam caſu ſuppoſito ꝙ ille terminus canis ſeruata ſignificatione quā habet imponeretur ad ſignificandum tm̄ ſicut ille tres propoſitiones añs eēt verū ⁊ conſequens falſum.

Corrolarium.

¶ Cōtra hoc ſic ar̃ ex ſolutiōe ſequitur ꝙ in aliquo caſu ille terminus canis nō eſſet terminus equiuocus intellige manente ſignificatione quā habet: ꝯſequēs eſt falſum ergo ⁊ añs. Sequelā probo ⁊: formātur tres ꝓpōnes mentales quarum copule ſint copule de imaginarie ⁊ ſubiecta earum ſint illi tres termini mētales de quibus diximus in argumento. Et tūc arguitur ſic ille termin⁹ canis in voce ſignificat vt prius ſignificabat ⁊ mediātibus eiſdem conceptibus ⁊ non eſt equiuocus. igitur maior liquet: ⁊ minor probatur illi tres conceptus ſunt ſynonimi qđ probo quicquid ſignificat vnus ſignificat alter ⁊ econtra ⁊ qualitercunq̄ ſignificat vn⁹ ſignificat alter et econtra: ergo ſunt ſynonimi: antecedens pro prima parte patet: quia pro quibuſcunq̄ ſupponit vnus ſupponit alter et econtra ⁊ ſunt termini incomplexi igitur. Pro ſecundo patet quilibet. vt ſuppono eſt terminus abſolutus igitur ſignificat eodem modo. Si dicas ꝙ non q̄tum ad ſignificare proprie ⁊ improprie quia vnus proprie ſignificat canes latrabiles et non alius. Contra ſequeretur tunc ꝙ iſta vox huius ⁊ ſuus conceptus non eſſent termini ſynonimi conſequens eſt falſum. ergo et antecedens. Reſpondetur per propoſitiones quarum prima eſt non ſufficit ad terminos eſſe ſynonimos ꝙ quicq̄d ſignificet vnus ſignificet alius capiendo large ſignificare. ⁊ econtra eodem modo q̄tum ad abſolute vel connotatiue ſignificare. Hoc patet nam alr̃: illi tres termini eſſent ſynonimi. Prima ppō

Secunda propō eſt non requiritur ad terminos eſſe ſynonimos. ꝙ quicquid ſignificat vnus proprie ſignificet alius proprie patet per argumētū factum de illa voce huius ⁊ de ſuo conceptu. Secunda

Tertia propoſitio eſt ad terminos eſſe ſynonimos ſufficit ⁊ requiritur ꝙ ſecluſa ſignificatione reſpectiua ſignificent idem adequate eodem modo q̄tum ad abſolute ⁊ connotatiue ſignificare. Et q̄tum ad compoſitionem ⁊ incomplexe ſignificare vltima particula additur propter iſtum terminum ſortes ⁊ iſtud copulatum ſortes ⁊ ſortes qui non ſunt termini ſynonimi licet ſignificet idem ⁊ eodem modo q̄tum ad abſolute ⁊ connotatiue ſignificare. Tunc patet ad argumētū qđ eſt dicendum ſecluſa ſignificatione reſpectiua q̄ ſignificatio prouenit ratione ampliationis ad quincq̄ illi tres termini non ſignificāt idem. Tertia

¶ Dubitatur poſito caſu ꝙ ille terminus a imponeretur copulatim ad ſignificandum tantum ſicut ille tres propōnes canis latrabilis currit piſcis marinus eſt in aqua ſydus celeſte eſt in celo an ille terminus eſſet terminus equiuocus. Et videtur ꝙ non per diffinitionem termini equiuoci: q̄ non ſignificat ſua ſignificata diuerſis conceptibus totalibus non ſynonimis ad ſenſum quo illud declaratū fuit: igitur non eſt terminus equiuocus. Oppoſitum probatur ⁊ quero an ille terminus a ſit propō vel ſit primum. ergo ſubordinatur propoſitioni ⁊ cum non eſt magis ratio ꝙ ſubordinatur vni illarum trium. q̄ cuilibet illarū ſequitur ꝙ ſubordinatur cuilibet illarum ⁊ per conſequens eſt terminus equiuocus ſi ſubiectum. Cōtra ſignificat verum vel falſum ergo eſt propoſitio añs ex caſu patet Et cōfirmatur: q̄ vel eſt propō vel propōnes: ſed non eſt propōes igitur eſt propō patet añs: nam ſi eſſet ꝓpōnes ſequeretur ꝙ ſi ſortes ſciret plures propoſitiōes ꝙ eſſet plures ſcientes. Similiter ſi chriſtus aſſumeret vnam aliam naturam humanam ꝙ eſſet plures homines quoꝝ neutrum eſt concedendum. Quod autē propō vel propōnes probatur: q̄ ſubordinatur propōnibus. Ergo eſt propō vel ꝓpōnes. Reſpondetur ꝙ caſu illo dato ꝙ a eſt propoſitiones: ſed ex illo non ſequuntur alia duo inconuenientia que infers. Cauſa eſt: quia ſortes nō poteſt ſcire duas propoſitiones copulatim qm̄ illas ſciat copulatiue nec xp̄s poteſt aſſumere duas humanitates copulatim qm̄ eas aſſumat copulatiue. vnde diceretur ꝙ in illo caſu a eſt plures propoſitiones: quia ſignificat tm̄ ſicut tres propoſitiones copulatim ⁊ non copulatiue vel dico non admittendo caſum ꝙ a ſignificet copulatiue tm̄ ſicut ille tres propoſitiones ⁊ non copulatiue. Et ſecundum primam ſolutionem ad inconueniens illa tamen quo probas ꝙ eſt propoſitio. quia ſignificat verum vel falſum. Dico ꝙ nō adequate ⁊ ſi dicas ꝙ ſic: quia non habet aliqđ ſignificatum totale vel partiale falſum trāſeat quia ſignificare adequate eſt vere eſſe mentalem verum vel ei ſubordinari.

¶ Secundo ſic arguit. Nulla eſt fallacia equocationis igitur añs pꝫ. nã ſi ſic maxime eſſet. hic oĩs canis eſt latrabilis ſydus celeſte eſt canis. ergo ſydus celeſte eſt latrabile: ſed hẽ non igitur minor patet. nã illa ꝯña eſt bona ꝙ ibi nõ eſt fallacia equocatiõis. Qꝺ illa ꝯña ſit bona pꝫ nã illa ꝯña ſubordinatur iſti cõſequentie. Oĩs piſcis marinus eſt latrabilis piſcis marin' eſt piſcis marinus. ergo piſcis marinus eſt latrabilis ꝛ iſta eſt bona ꝛ formalis. ergo ꝛ p̄ria. Qꝺ añt ſubordinet illi pꝫ: qꝛ non eſt maior rõ ꝙ maior prime cõſequẽtie ſubordinet vni illaꝝ triũ mẽtaliũ ꝙ alteri. Ergo ſubordinatur cuilibꝫ illarum triuꝫ. Rñdetur ꝙ argumentũ videt petere duo an qñ equocũ a caſu ponit a parte ſubiecti. Et a parte p̄dicati ponit terminus ꝙ ſubordinat vni de conceptibus quibus ſubordinatur analogus an terminus analogus alienet ad ſtãdũ pro illo p quo talis termin' põt ſibi cõpetere. Et ſi ſic clara eſt ſolutio argumẽti: maior illius ꝯñtie nõ ſubordinat niſi iſti mẽtali. Oĩs canis latrabilis ẽ latrabilis. Sed qꝛ hoc nõ oportet ꝙ habeat veruꝫ in eq̃ũ: cis a caſu cõſilio ꝛ analogis. Ideo aliter dꝛ cõcedẽdo illã primã cõſequẽtiã eſſe bonam: quia ſubordinat mẽtali bone cõſequẽtie: vt probatuꝫ eſt. ex quo nõ ſequit ꝙ nõ eſt fallacia cũ eadem cõſequentia ſit bona ꝛ mala ſm diuerſas mẽtales quas habet. Ex quo pꝫ ꝙ ille termin' canis in iſta. oĩs canis eſt latrabilis diſtribuit pro quolibꝫ ſuo ſignificato: ſꝫ bñ veꝝ eſt ꝙ hoc nõ eſt veꝝ in ordine ad eãdem mentalẽ ſed in ordine ad diuerſas mentales quilibet ſubordinatur.

Corrolarium.

¶ Cõtra hoc ſic arguitur, pbã do illã cõſequẽtiã nullo mõ eſſe fallaciã equiuocationis: qꝛ ſi ſic vel eſſet reſpectu illius qui capit illũ terminum canis vniuoce. Et hoc non: qꝛ reſpectu illius cõſequentia eſt bona vel eſſet reſpectu illius qui capit illum terminũ canis equiuoce. Et hoc nõ: qꝛ reſpectu talis nõ habet cauſaꝫ apparẽtie cũ ipſe nõ decipiat al's ſequeret ꝙ tale argumentum eſſet tibi fallacia. Reſpondetur ꝙ eſt fallacia reſpectu illius qui capit terminuꝫ equiuoce dummodo ipſe neſciat illud impedire bonitatẽ ꝯñe. Et ex hoc patet ꝙ argumẽtũ nõ ẽ mihi fallacia. Et ſi contra hoc dicas ꝙ reſpectu alterius etiã nõ eſt fallacia: qꝛ bene ſequit reſpectu alterius nõ eſt mala conſequẽtia. ergo reſpectu alterius non eſt fallacia. Conſequẽtia tenet a negatione diffinitionis ad negationẽ diffiniti qꝛ fallacia eſt mala ꝯña. Similiter pꝫ ꝙ reſpectu illius qui ſcit illud impedire bonitatẽ conſequentie ꝙ eſt fallacia ꝙ reſpectu eius eſt mala conſequentia: ergo reſpectu eius eſt fallacia ſupponitur alia particula diffinitionis eius. ad primum dicitur ꝙ non arguis a negatione diffinitionis ad negationem diffiniti. nõ qꝛ añs eſt affirmatiuum. qꝛ ſufficeret arguere a negatiõe diffinitionis ad negationem diffiniti formaliter vel equiualenter. Sed quia bona conſequentia reſpectu huius non infert ꝙ non eſt fallacia reſpectu huius: qꝛ ad hoc ꝙ ſit fallacia reſpectu huius ſufficit ꝙ ille decipiatur p illã cõſequẽtiã. ad ſcðam dꝛ ſimiliter negando: cõſequentiã: qꝛ ad hoc ꝙ non ſit fallacia reſpectu huius ſufficit ꝙ ille nõ decipiatur per illã conſequentiam.

¶ Tertio ſic ar. hec eſt fallacia equiuocationis ſed cõſequẽs huius cõſequentie infert cõſequens hec eſt fallacia equiuocationis tamẽ in ea nullus terminus capitur equoce: igitur diffinitio nulla minor clara eſt: ꝛ maiorẽ probo ꝛ intelligo ſm hãc ſignificationẽ ꝛ per pronomẽ in cõſequẽte poſitũ demõſtro illã cõſequẽtiã in añte demonſtro añs ꝛ cõſequẽs ei'. Quero vel añs infert ꝯñs vel nõ. ſi primũ añs eſt veꝝ ergo ꝯñs ſimiliter eſt veꝝ. Si ſcðm añs eſt impoſſibile ꝛ p ꝯñs añs infert cõſequẽs: ꝛ ſemꝑ habeo veritatẽ añtis. Et p cõſequẽs veritatẽ cõſequentis dicitur ꝙ vt dictuꝫ fuit in ꝯñtijs de iſta hec ꝯña eſt bona. Ergo hõ eſt aſinus ꝙ añs eius eſt impoſſibile. Sed ex hoc nõ ſequitur ꝯñam eſſe bonam: quia conſequentia ſe falſificat.

¶ Quarto ſic arguit ſi aliqua eſſet fallacia equiuocatiõis maxime eẽt hic. oĩs hõ eſt viuus homo eſt homo pictus. Ergo homo pictus eſt viuus: ſed ibi non eſt fallacia equocationis añs pꝫ. qꝛ nullus terminus capit equiuoce qꝛ ſi ſic maxime eſſet ly homo ſed hoc non qꝺ patet: nã hoc eſſet: qꝛ in minore alienat a ſua ꝓpria ſignificatione: qꝛ p̄dicatum non poteſt ſibi competere pro ſuo proprio ſignificato. ſꝫ hoc eſt falſum: qꝛ hõ viuus eſt hõ pictus qꝺ probo: qꝛ ille terminus homo pictus ſignificat quãlibet rẽ que eſt ſic figurata ſicut hõ viuus ſed homo viu' eſt huiuſmodi igitur. Ad hoc argumentum diceret iohãnes dorp ꝙ ibi non eſt fallacia equiuocationis propter argumentũ factum: ſed qꝛ queſtio eſt ad nomẽ ꝛ oppoſitũ dici ſolet paſſim a logicis: dico negando ꝙ ibi nõ ſit fallacia equiuocationis. Et ad probationem nego ꝙ ille terminus homo in minorẽ alienet ꝛ nego ꝙ ille termin' hõ pict' ſignificet quãlꝫ rẽ figuratã inſtar hoĩs viui. Sed quãlibet rẽ ꝙ nõ eſt hõ viuus ꝛ figuratur. Inſtar hominis viui.

Joannes dorp.

¶ Contra hoc ſic arguitur probando qualitercunq; ſit ꝙ ille terminus homo non poteſt alienari: quia nullo modo ſignificat homines pictos ergo non poteſt alienari ad ſtãdum pro hominibus pictis: antecedẽs patet qꝛ ſi ſic hoc eſſet propter ſimilitudinem quam habet homo pictus cum homine viuo ſed ex hoc ſequitur ꝙ iſte terminus mentalis homo ſignificet homines pictos: quia habent ſimilitudineꝫ cum ſuo proprio ſignificato: ergo ſequitur ꝙ terminus mentalis erit equiuocus. Adhuc ſecluſa ſignificatione ſubiectum ſm ſeipſum naturaliter communiter ſignificat. ¶ Reſpondetur negando ꝙ ille terminus homo in minore nõ alienetur ꝛ ad probationem nego antecedens ꝛ dico ꝙ non eſt illa tota cauſa: quia homo pictus habet ſimilitudinem cum ſuo proprio ſignificato quod ſignificat ad placitum modo terminus mentalis vltimatus non ſignificat proprie ad placitum ſic dicendum eſt vel concedere ꝙ terminus mentalis eſt equiuocus.

¶ Ex dictis patet quare eſt ꝙ in iſta hõ eſt homo pictus ſubiectum alienat et non in iſta homo pictus eſt homo viuus: qꝛ ſubiectum prime poteſt alienari a ſua ꝓpria ſignificatione ꝛ non ſubiectũ ſcðe ex eo ꝙ ſubiectũ prime analogice ſignificat hoĩes pictos ꝛ ſubiectuꝫ ſcðe nõ analogice ſignificat hoĩes viuos Et ſi dicas tota ratio quare ille terminus hõ ſignificat hoĩes pictos eſt qꝛ imponebat ad ſignificãdũ ho

Corrolarium.

mines viuos cū quib' hoīes picti habēt ſimilitu dinem: ſed etiam ille terminus hō pictus impo nebatur ad ſignificādū hoīes pictos: q: habent ſilitudinē cū hoībus viuis: igiť ille terminus hō pictus analogice ſignificabit hoīem viuū et ſi ſic ſeqͣtur ꝙ ſubiectū huius hō pictus: pictus eſt hō viuus alienabitur a ſua ꝓpria ſignificatiōe ſicut ſubiectū huius hō eſt homo pictus. idē dicam de iſta homo pict' eſt homo. Rńdetur ꝙ nō eſt to ta ratio quare iſte terminus hō ſignificat homi nē pictum: q: ſuū propriū ſignificatū qđ ad pla citū ſignificatū habet ſimilitudinem cū hoīe pi cto: ſed q: in ſua ſignificatiōe nō includit forma liter negationē hoīs picti qđ oppoſitum eſt vex de illo termino hō pictus reſpectu hoīs viui. Et ſi dicas hoc eſſe ad placitum dictū qn̄ ita eēt nō eſſet incōueniens contēdimus de ſignificatione

Correlarium. que eſt ad placitum. Secundo dico ꝙ eſt ad pla citum: quia oportet ſic dicere vel negare qđ cōi ter dici ſolet de talibus ꝓpoſitionibus. Ex dict patet ꝙ idem terminus nō ſolum reſpectu eiuſ dem ſignificati eſt terminus equiuocus. Hoc pa tet ſi .a. ſignificet ſortem abſolute ⁊ cōnotatiue iam .a. eſt terminus equiuocus: q: ſe abſolute et cōnotatiue ſignificat opꝫ ꝙ ſubordinetur pluri bus cōceptibus nō ſynonimis: ⁊ tn̄ nihil aliud a ſorte ſignificat. vt in caſu poſitum eſt.

Quinto ſic arguitur. ponať caſus ꝙ nullus fuiſſet homo in mundo niſi ſor tes qui ſit nunc et etiam nullus alius ſit homo Tunc arguitur ſic. Si aliqua eſſet fallacia equi uocationis maxime eſſet hic ſortes fuit homo. omnis homo eſt ſortes: ergo omnis homo fuit homo ſed hoc non igitur maior patet ex dictis: ⁊ minor patet. quia termini quicqđ ſignificant in concluſione ſignificant in antecedēte: et pro quocūq; ſupponit terminus in conſequēte etiā in antecedente ex caſu. Ad hoc dicitur ꝙ ibi eſt fallacia equiuocationis: quia licet ſubiectū con cluſionis preciſe ſupponat pro illo pro quo ſup ponit in minore non repugnat et tamen ſuppo nere p aliquo ꝓ quo nō ſupponit in minore: et hoc ſufficit ad h̄ ꝙ ſit fallacia equocatiōis.

Cōtra hoc ſic arguitur. ſeq̄ retur ꝙ naturaliter loquendo hic non eſſet fal lacia equocationis. iſte ſol fuit. omnis ſol eſt iſte ſol. ergo omnis ſol fuit: cum ſubiectum cōſequē tis non poſſit ſupponere pro pluribus in conclu ſione ꝙ̄ in minore nec valet dicere ꝙ ei non re pugnat: quia illud non impedit illam conſequē tiam eſſe bonam: et per conſequēs habeo ꝙ nō eſt fallacia. Reſpondetur ꝙ naturaliter loquen

Correlarium. do ibi non eſt fallacia cum non ſit mala conſe quētia et procedat ex veris. Ex quo ſequiť ꝙ nō eſt incōueniens dare duas conſequētias ſimilis forme et tamen vna erit fallacia et nō alia. Se cundo patet quid eſt fallacia equiuocationis. et quid requiritur et ſufficit ad hoc ꝙ aliquis ter minus dicatur equiuocus.

Sequitur de fallacia amphibologie.

Amphibologie diffinitio. Fallacia amphibologie eſt mala conſequentia habens cau ſam apparentie ex eo ꝙ vna oratio penitus plura ſignificat vel aliter et aliter ſignificat vt ſupra explicatum eſt ⁊ habēs cauſam defectus ex diuerſitate rei ſignificate vł modi ſignificandi: vnde tripliciter contingit ar guere ſophiſtice per iſtam fallaciam: vno modo quādo eadem oratio manenti eadem conſtru ctione quantū ad intranſitiue ⁊ tranſitiue pro pter aliam et aliam habitudinem conſtructorū diuerſimode ſignificat vt iſta oratio liber ariſto telis. ſi ly ariſtotelis regatur ex vi cauſe efficien tis ſupponit pro libro compoſito ab ariſtotele. Si autem regatur ex vi poſſeſſionis ſupponit ꝓ libro poſſeſſo ab ariſtotele. Secūdus modus eſt quando vna oratio plura ſignificat. ex eo ꝙ ali qua dictio capitur tranſitiue vel intranſitiue vł conſtruitur cum vno termino vel cum alio. Exē plum primi. Hic corpus hominis potentia dei. ſi ly hominis capiatur intranſitiue ſupponit ꝓ toto homine. Si capiatur tranſitiue: ſupponit pro materia hominis. Similiter ſi ly dei capia tur intranſitiue potentia de. ſupponit pro deo. Si tranſitiue non ſupponit: quia deus non ha bet potentiam a ſe diſtinctam. Exemplum ſcđe partis huius modi creans neceſſario eſt deus. Si ly neceſſario ſe tenet a parte ſubiecti falſa ē quia tunc ſubiectum non ſupponit. Si a parte predicati vel copule vera eſt. Tertius modus pn̄ cipalis eſt quando oratio plura ſignificat vnum principaliter et aliud tranſumptiue: vt iſta ora tio littus aratur principaliter ſignificat qđ ter mini pretēdunt minus principaliter et trāſum ptiue indocilem doceri. ex quo patet iſtam con ſequentiam nihil valere. Quicqđ eſt petri hiſpa ni poſſidetur a petro hiſpano ſed iſte liber ē pe tri hiſpani. ergo poſſidetur a petro hiſpano ca piendo ly petri hiſpani in maiore vt regatur ex vi poſſeſſionis et in mi nore vt regatur ex vi cau ſe efficientis. nec iſtam. Omne corpus hominis eſt homo. materia eſt corpus hominis. ergo ma teria eſt homo capiendo ly hominis vt in maio re intranſitiue ⁊ in minore tranſitiue: neq; iſtā quicunq; eſt natus in regionibus calidis eſt ho mo calidus: ſed iſte vir habēs intenſam frigidi tatem eſt natus in regiōibus calidis. igitur iſte vir qui habet intēſam frigiditatem eſt calidus: capiēdo calidus in maiore ꝓ illo q̇ aſtuti ⁊ ſaga cis ingenio ⁊ in cōcluſione ꝓ illo qui hꝫ calidita tem vltra gradū mediū. Omnes enī iſte cōſequē tie peccant per amphibologiam.

Contra hoc ſic arguiť ſi iſta que dicta ſunt de amphibologia eſſent bn̄ dicta ſequeretur fallaciā amphibologie nō diſtingui a fallacia equocationis cōſequens eſt falſum. er go ⁊ antecedens. Sequelā probo nam in omni fallacia amphibologie capitur aliquis termin' equoce. Ergo eſt fallacia equocatiōis patet an tecedens in oībus exemplis adductis. Si dicas ꝙ bene verū eſt ſed talis termin' non eſt incom plexus ſed cōplex' qn̄ autem eſt complexus eſt amphibologia quando incōplexus ē equocatio.

Cōtra hoc ſic arguitur cla rum eſt ꝙ ſi in iſta propoſitione materia eſt cor pus hoīs ly hoīs capiatur intranſitiue ly corp' equiuoce capitur ⁊ qn̄ ly hoīs capitur trāſitiue ergo ſolutio nulla. Si dicas verū eſt ſed non pre ciſe ly corpus capitur diuerſimode: ſed etiā tota vna oratio. Contra etiā hic canis eſt latrabi lis ſi ly canis capiatur pro cane latrabili et pro piſce marino tota ꝓpoſitio aliter et aliter ſigni ficat. ergo ſolutio nulla. Ideo dr̄ ꝙ fallacia eq

uocationis ſe habet vt ſuperius ad fallaciā amphibologie. Sed fallacia amphibologie eſt qñ oratio in propoſitione poſita equiuoce capitur ꝓpter aliquam cauſam hic explicatam.

¶ Cōtra hoc ſic arguitur probando ꝙ in iſta ꝓpoſitione materia eſt corpus hominis licet ly hominis regatur ex vi poſſeſſionis vel ex vi cauſe efficientis totum predicatum non capiatur equiuoce. et hoc ſic ly hominis nō capitur equiuoce nec ly corpus. ergo totū predicatum nō capitur equiuoce. Si dicas qđ iam diximus ꝙ ly corpus capiebatur equiuoce: quia ſi ly hominis regatur ex vi cauſe efficientis tenet̄ pro corpore facto ab homine. Si ex vi poſſeſſionis ꝓ corpore poſſeſſo ab homine.

¶ Contra hoc ſic arguit̄ ꝓbādo ꝙ ſi hoc ita eſſet in mēte vltimata eſſet equiuocatio: quia idem eſt terminꝰ mentalis cui ſubordinatur corpus hominis qualitercūꝙ capiat̄ ly hominis: quia neſcaretur dare ibi diſcrimen aliquod poſtꝙ terminus mentalis cui ſubordinatur qualitercūꝙ capiat̄ componitur ex illis duobus terminis corpus ⁊ hominis.

¶ Hoc argumētum eſt bonū contra compoſitionem ꝓpoſitionis mētalis vltimate. Ideo perfecta reſolutio videbitur in illa queſtione an mentalis vltimata ſit ſimplex vel compoſita. Pro nunc tamē dicitur ꝙ forte hoc prouenit ex natura obliqui qui in vna poteſt regi ex vi poſſeſſionis ⁊ non in alia.

¶ Sequitur de fallacia compoſitionis et diuiſionis.

Quid fallacia compoſitionis ⁊ diuiſionis.

Fallacia compoſitionis vel diuiſionis eſt mala conſequētia proueniēs ex eo ꝙ propoſitio aliqua capitur in ſenſu compoſito vel diuiſo habens cauſam apparentie ex eo ꝙ oratio ſumpta in ſenſu diuiſo eſt ſimilis orationi ſumpte in ſenſu compoſito. Cauſa defectus eſt diuerſitas ſignificationis vtriuſꝙ ſenſus. Multipliciter autem poteſt ſophiſtice argumētari per iſtā fallaciam. vno modo quādo arguitur a ſenſu cōpoſito vero ad ſenſum diuiſum falſum in modalibus vt poſſibile ē omnē hominem eſſe ſortē. ergo oīs homo poſſibiliter eſt ſortes ⁊ ecōtra. A ſenſu diuiſo vero ad ſenſum cōpoſitum falſum vt albū poteſt eſſe nigrum. ergo poſſibile eſt albū eſſe nigrum. Secūdo modo cōtingit arguere quādo aliqua cōiunctio capitur copulatim vel copulatiue diſiūctim vel diſiunctiue. Exēplum primi vt ſi arguat̄ materia ⁊ forma ſunt ſortes: ergo materia ē ſortes ⁊ forma eſt ſortes. materia ⁊ forma nō eſt ſortes ergo materia ⁊ forma nō ſunt ſortes. Omne animal eſt homo vel brutum. ergo oē animal eſt homo vel omne animal eſt brutum. Non omne aīal eſt homo vel omne aīal eſt brutum: ergo nō omne animal eſt homo vel brutum.

¶ Circa iſtam fallaciam cōpoſitionis ⁊ diuiſionis poſſunt multa dici de multis materijs logice de quibꝰ ꝓpter anguſtiā tp̄is nihil ad plenū. Tertius modus quo cōtingit arguere ꝑ hanc fallaciam eſt quādo vna dictio poteſt cōiungi cū alia et alia dictione: et quādo cōſtruitur cū illa cū qua eſt maior apparentia ꝙ conſtruat̄ facit ſenſum compoſitū. quādo vero cōſtruitur cū illa cum qua nō eſt tanta apparētia ꝙ cōſtruatur facit ſenſum diuiſum. vt hic ſortes in hoc inſtanti erit ſi ly in hoc inſtanti determinet copulam facit ſenſum compoſitū. ſi vero a parte ſubiecti ſenſum diuiſum: quia magis apparet ꝙ determinet copulam ꝙ̄ ſe teneat a parte ſubiecti: vnde ſi ſic argueretur ſortes in hoc inſtanti erit ſortes eſt albus. ergo albū in hoc inſtāti erit poſito ꝙ ly in hoc inſtāti in maiore ſe teneat a parte copule. et cōcluſione a parte ſubiecti facile eſt dare diſcrimen inter hāc fallaciam ⁊ preteritam.

¶ Contra hoc ſic arguit̄. Secundū hoc hic eſſet fallacia compoſitionis vel diuiſionis hec eſt falſa chimera ergo chimera falſe eſt chimera: quia arguit̄ a ſenſu compoſito vero ad ſenſum diuiſum falſum. Qđ autem conſequens ſit falſum liquet: quia affirmatiua cuius ſubiectum non ſupponit. ¶ Ad hoc argumētum dicerent aliqui ꝙ conſequens eſt verum: quia chimera falſe ſe habet in ordine ad ſeipſam. ⁊ ideo ibi non cōmittitur aliqua fallacia. Sed quia vt alibi dictum eſt hoc nō credo eſſe verū. tranſeat ꝙ ibi eſt fallacia cōpoſitionis et diuiſionis. ſed patet ꝙ nō: quia chimera non vera eſt chimera ergo chimera falſe eſt chimera: veritas antecedētis patet. quia hec eſt falſa cui cōtradicit chimera vere eſt chimera. ¶ Ad hoc dicitur ꝙ cōſequētia non valet: quia ex negatiua infers affirmatiuam qui modus arguēdi pro maiori parte eſt inefficax. Queris quō ſe habent iſte due ſortes falſe nō currit ſortes falſe currit. Dico ꝙ ille due ſunt cōtrarie de lege prima ſignificat ſortem nō currere ⁊ currere intellige ꝑ equiualentiam.

¶ Sequit̄ de fallacia accentus.

Fallacia accētus eſt mala conſequentia habens cauſam apparentie ex vnitate dictionis. ⁊ cauſam defectus ex diuerſitate ſignificationis ꝓueniētis ex diuerſa ꝓnunciatiōe: vt hic populus eſt arbor ſi prima ſyllaba ſit lōga ſignificat arborem: ſi vero breuis gētem. Multis modis contingit arguere per hanc fallaciam. vno modo quando aliqua dictio aliter ⁊ aliter ſignificat ex eo ꝙ ꝓnunciatur graui vel acuto accentu: vt in iſta ꝓpoſitione bonos viros iuſtum eſt pendere ſi ꝓferatur media ſyllaba de ly pendere acuto accentu. ſic pendere idem eſt quod pati penā. Si autem graui. idem eſt ꝙ dare penas vt patet hic. Pendere vult iuſtus ſed nō vult pēdere malignus. Secūdus modus eſt quādo aliq̄ ſyllaba alicuius dictionis poteſt produci vel corripi. vt ſi prima ſyllaba huius dictionis populꝰ ſit correpta ſignificat gentem ſi producte arborem. Tertio modo contingit arguere per hanc fallaciam quando aliqua dictio pronūciatur leniter vel aſpere: vt ſi amo proferatur cum aſpiratiōe ſignificat hamum: ſi vero ſine aſpiratione actum amandi. Quarto modo contingit arguere quando aliquid poteſt proferri vt vna dictio vel plures vt quies ſi ꝓferatur vt vna dictio ſignificat requiem ſi vt due eſt duo termini quorum primus eſt relatiuū. ſecūdus verbum ſecūde ꝑſone facile poſſunt poni exempla.

Fallacie accētꝰ diffinitio.

Variſmodis ꝑ hāc fallaciā cōtigit argumētari.

Verſus.

¶ Sequitur de fallacia figure dictionis.

Quid fallacia figure dictiõis

Fallacia figure dictionis eſt mala conſequentia habẽs cauſam apparentie ex vnitate terminorum. Et cauſam defectus ex eo ꝙ variaꝰ appellatio ꝙ multis modis contingit. vt in appellationibus viſum eſt. vel variatur genus ſuppoſitionis quando ꝓpter hoc imponitur ne termini capianꝰ pro eiſdem. Unde duobus modis contingit arguere ꝑ hanc fallaciam. vno modo quando variatur appellatio que quidem variatio appellationis impedit bonitatem conſequẽtie. Unde tot modis contingit per hanc fallaciam arguere quot modis contingit variare appellationem quemadmodum variatio appellationis impedit bonitatem conſequentie. Alio quando genꝰ ſuppoſitionis variatur. vt hic nullus homo eſt ſpecies. ergo homo non eſt ſpecies. Sed iã nolẽt ſoluere regulã per has fallacias. Sed clarius ⁊ melius ſoluunt nõiales per regulas ſuarũ ſuppoſitionuz. Et iſta ſufficiant de fallacia in dictione.

¶ Sequitur de fallacia extra dictionem.

Fallaciaꝝ extra dictionem enumeratio.

Sextez ſunt fallacie extra dictionem. Prima ſecundum quid ⁊ ſimpliciter. Secunda fallacia accidẽtis. Tertia ſecundum non cauſam vt cauſaꝫ. Quarta ſecundum ignorantiã elenchi. Quinta ſecundum petitionẽ principij. Sexta cõſequentis. Septima ſecundũ plures interrogationes vt vnã.

Quid fal. ſm q̃d et ſimpliciť.

¶ Fallacia ſecundum quid ⁊ ſimpliciter eſt mala conſequentia. habens cauſam apparentie ex eo ꝙ illud quod conuenit alicui ſecundum quid accipitur ac ſi conueniret ſimpliciter cauſa vero defectus eſt: quia non oportet ꝙ illud quod cõuenit alicui ſecundum quid conueniat ſimpliciter Pluribus modis contingit arguere per iſtã fallaciam. Uno modo quando aliquid quod predicatur de aliquo in antecedente cum addito: qđ diſtrahit ſignificationem eius infertur in conſequente de eo ſine addito. Ut ſi ſic arguatur ſortes eſt homo mortuus. Ergo ſortes eſt homo. hec imago eſt homo pictus. ergo hec imago eſt homo. Ethyops eſt albus ſecundum dentes: ergo ethyops eſt albus Similiter hic. hic eſt bonꝰ latro. ergo hic eſt bonꝰ. Unde dicit Ariſtoteles

Ariſtoteles.

ſcđo perihermenias ꝙ nõ ſequiꝰ homerꝰ viuit. vt poeta ꝗ homerꝰ viuit. Et ꝑ iſta cognoſci poterit quãdo argumẽtũ peccat ꝑ fallaciã ſm q̃d ⁊ ſimpliciter.

Quid fal. accidẽtis.

Fallacia accidentis eſt mala conſequentia proueniens ex eo ꝙ ea que conueniũt alicui diuerſimode accipiuntur: ac ſi eodem mõ conuenirent. vt ſi ſic arguitur: hoc album eſſentialiter eſt homo ſortes eſt iſte homo. ergo ſortes eſſentialiter eſt hoc album. Album ⁊ homo diuerſimode conuenit ſorti: quia homo eẽntialiter conuenit ſorti et album accidentaliter. ſed iſta fallacia parum deſeruit in via nominalium per ſuperiores fallacias poſſunt ſolui omnia argumenta que per iſtam fallaciam poſſunt ſolui immo iſta fallacia ſuperfluit nec eſt opus eam ponere niſi ad multiplicandum verba.

Quid fal. ſcđm non cãm vt cãm.

Fallacia ſecundũ non cauſam vt cauſam eſt mala conſequentia proueniens ex eo ꝙ illud quod non eſt cauſa cõſequentie accipiꝰ. vt eius cauſa ⁊ habet cauſam apparentie ex eo ꝙ illud qđ non eſt cauſa conſequentie accipitur. vt eſt cauſa conſequentie et licet aliquando ibi ſit bona conſequentia: non tamen bona cauſans. Petitio principiꝫ eſt quando aſſumitur quod debeat probari.

Diffinitio

Fallacia autem conſequentis eſt quando conſequens infert antecedens ⁊ non econtra. Sed fallacia ſecundum ignorantiam elenchi eſt quando ea que conueniunt alicui reſpectu diuerſorum accipiũtur ac ſi conuenirent eidem reſpectu eiuſdeꝫ vt hic duo ſunt duplum ad vnum ⁊ ſunt non duplũ ad tria. ergo duo ſunt duplum et duo ſunt non duplum. ¶ Fallacia ſecundum plures interrogationes vt vnam eſt quando aliquis interrogat vtrum aliqua conueniant alicui copulatim Et ſi dicatur ꝙ non capit ea ac ſi reſpondens dixiſſet ꝙ non conueniebant ſibi diuiſiue: vt ſi queratur an ſortes ⁊ plato ſint ſortes. ⁊ dicatur ꝙ non inferat habere. ergo ſortes non eſt plato ⁊ plato nõ eſt ſortes. De iſtis autem fallacijs extra dictionem iſta pauca indigeſta ſufficiant quia materia inutilis eſt habita noticia paruorum logicalium. Et etiam in alio opere intendo de eis reddere rationem. Iſta ſufficiant in ꝓſenti. Illi qui nec fallit nec fallere põt ſit laus perennis.

¶ Finis fallaciarũ magiſtri Johannis maioris hadingtonenſis.

¶ Exponibilia preſtantiſſimi Joannis maioris olim artiū luculentiſſimi interp̄tis iam ſanctarum quidē litterarū fideliſſimi ac facile peritiſſimi lectoris oēm argutiarū labyrinthū ad amuſſim enodantia ⁊ enucleātia felici aruſpice incipiunt.

Queſtio.

Circa initiū exponibiliū queritur an arguēdo ab exponibili ad eius exponentes ⁊ econtra ſit bona ꝯña. Et arguit̄ ꝙ nōnulla ſit exponibilis: ergo titul⁹ q̄ſtionis preſupponit falſuȝ ꝯña tenet: qꝛ titulus q̄ſtionis p̄ſupponit oppoſitū aſſumpti. antecedēs pꝫ qꝛ dat oppoſitum tunc vel talis eſſet cathegorica vel hypothetica ſed nec hoc nec illud: igit̄ nō illud probatur ⁊ qꝛ idē eſt iudiciū quo adv̄tēs capio hanc exponibilē tantū alal eſt homo: ⁊ arguitur ſic mētalis huius vocalis eſt hypothetica: ergo hec vocalis nō eſt cathegorica. ꝯña tenet ⁊ antecedens probatur. qꝛ oīa ſunt explicata in mente ſaltē virtualiter ꝙ nō ꝯtingeret ſi foret aliqua mētalis virtualiter exponibilis. Et ſic oportet dicere ꝙ hec vocalis ſubordinat̄ eidē mentali cum ſuis exponētibus: nec hoc arguitur ſic capio mētalem huius tm̄ homo eſt alal notū eſt ꝙ ipſa eſt cathegorica ⁊ tunc capio ly tantū ſeorſum. et arguit̄ ſic vel eſt vnum purum cathegoreuma vel purum ſincathegoreuma vel vnū mixtum ſi tertiū ha mixtum cui equiualet ⁊ nō potes ſi primū addat ergo intellectus illud cathegoreuma hoc ſe illis tribus terminis hō eſt alal tunc illa mētalis cōponetur ex tribus cōceptibus ⁊ actu copulatiuo extremorū nec valet ſubterfugere ꝙ mētalis non componit̄ ex plurib⁹ partialib⁹ notitiis qꝛ fautores hāc opinionē aſſerunt oppoſitū ⁊ eodē modo deducat̄ argumētū ſi dederis ſecūdū mēbrū ſi dicas intellectū non poſſe per ſe addere conceptū vel actum cui ſubordinatur tantū niſi aliquid aliud adderet hoc videt̄ gratis dictū: pari proteruitate poteſt defendi ꝙ intellectus nō poteſt addere hoc ſignū oīs huic indefinite homo eſt animal quin aliquid aliud adderet nō ſtando ex parte illius termini omnis.

¶ Et confirmo aſſumptum ſi aliqua eſſet propoſitio exponibilis deus eſſet talis ſm̄ illos qui tenēt propoſitionē increatā ſed hoc eſt falſum qꝛ nō excluſiua: qꝛ in illa propoſitione nullū ponit̄ ſignū excluſiuū ⁊ per idē non eſt propoſitio exceptiua ⁊ ſic de aliis ſi ponat̄ propoſitio pari rōne debet dici exponibilis patet ꝑ fundamentuȝ cenſetur cathegorica qꝛ eſt cathegoricū iudiciū. ac per ideȝ erit excluſiua ⁊ quia excluſiuum iudicium quia iudicat tm̄ alal eſſe hominem. ⁊ ſic de aliis exponibilibus.

¶ Secundo arguitur ad idē. Si eſſet aliqua exponibilis maxime eſſet hec et ſimiles tm̄ omnis homo nō preter ſortē inquantum rationalis eſt fortior platōe ſed hoc eſt falſum conſequentia claret. falſitas conſequentis patet. quia non eſt excluſiua probatur quia per idem eſſet exceptiua reduplicatiua ꝙ non eſt dicendum forte dices excluſiua exceptiua reduplicatiua ⁊ de cōparatiuo copulatim ⁊ nō copulatiue vt de ſcuto ingſiciato tribus variis coloribus equaliter dicitur eſſe album nigrum ⁊ viride copulatim ⁊ nō copulatiue contra ſi nō ſit excluſiua abſolute nō erit de aliquo modo excluſiuaꝝ ⁊ ꝑ ꝯñs modi excluſiuarū nō p̄ñt eā exponere ⁊ ꝑ idē non exponetur exceptiue ⁊ ſic de aliis.

¶ Et cōfirmatur. qꝛ hec propoſitio nō pōt exponi copulatiue vel diſiūctiue. ⁊ q̄libet exponibilis hypothetice eſt exponibilis copulatiue vel diſiunctiue. ergo hec ꝓpō non eſt exponibilis hypothetice ꝯña tenet i baroco trāſponendo premiſſas. ⁊ nō poteſt exponi cathegorice vt notū eſt igit̄. minor patet. maior probat̄ qꝛ nō copulatiue qꝛ ly preter negat̄. et qñ aliqđ ſignū negatur tūc propoſitio eſt exponenda diſiunctiue. Nec diſiunctiue qꝛ tantum non negat̄ ergo nō debet exponi diſiunctiue: ſed copulatiue ꝯña tenet per maximas exponibilium.

¶ Tertio arguit̄ ad ideȝ. hec non eſt exponibilis. angulus obtuſus eſt maior recto ergo per idē nulla materia ꝯñe valet ⁊ aſſumptum arguitur: qꝛ ſi ſic hoc eſſet ponēdo ita ⁊ ſicut in vna exponente. vel aliter nō ſecūdum quia detur alius modus. nec primū: quia tertia exponēs eſt iterum exponibilis per comparatiuū ⁊ ſic eſſet labyrinthus dedali in exponendis iſtis propoſitionibus. ⁊ ſic obſcurū exponeret obſcurū cōtra cognotatum huius termini exponere. Et cōfirmat̄ illa nō eſt exponibilis tātuȝ ſortes currit ⁊ plato diſputat ergo nulla ꝯña tenet vt ſupra antecedens patet qꝛ tota hypothetica nō eſt exponibilis qm̄ ſignū nō poteſt cadere in totā hypotheticā qꝛ tūc non q̄libet excluſiua de primo modo excluſiuaruꝫ de predicato cōmuni habere vniuerſalē de terminis trāſpoſitis.

¶ Quarto ar̄: qꝛ tūc oīs homo currit eſſet propoſitio exponibilis cōſequens eſt falſum ⁊ contra doctrinam paruorū logicalium ergo ⁊ antecedēs ꝯñam probo qꝛ ſi exponitꝗ homo currit et nihil eſt homo quin ipſum currat. quēadmodum excluſiua ⁊ exceptiua ⁊ relique ꝓpoſitiones habēt ſuas exponētes.

¶ Et cōfirmat̄. nō ſequit̄. oīs propoſitio preter hāc exponētem eſt vera demōſtrādo per ly hāc tertiā exponētem huius exceptiue q̄ demōſtrat ſe puta hāc hec exponēs non eſt vera ⁊ tm̄ arguit̄ ab exponibili ad vnam ſuaꝝ exponētiū copulatiue igitur titulus queſtionis falſus ꝯña patet cū minore et maiore arguit̄ qꝛ antecedens eſt verum ⁊ ꝯñs falſum ergo nō ſequitur. ꝯña patet ex ſecūdo priorum ⁊ antecedens patet poſito ꝙ nulla ſit propoſitio exponibilis dempta hac exponibili ⁊ exponētibus eius tam exponibilis ⁊ due prime exponētes ſunt vere et tertia exponēs eſt falſa ſcilicet hec exponēs nō eſt vera: quia ſe falſificat.

¶ Quinto arguitur. nō ſequitur hec excluſiua ſignificat aliter eſſe q̄ȝ eſt: ⁊ nihil aliud ab hac excluſiua ſignificat aliter eſſe q̄ȝ eſt: ergo tantum hec excluſiua ſignificat aliter eſſe q̄ȝ eſt ⁊ tamē arguitur ab exponentibus ad exponibilem earum. ergo queſtio falſa. ꝯña tenet cum minore. Maior patet quia antecedens ſignificat taliter eſſe qualiter eſt ⁊ ꝯñs aliter

eſt φ eſt poſito φ nulla ſit propoſitio alia ab hac excluſiua ex ſuis exponentibus ⁊ illarū partib⁹. Jā hec excluſiua ſignificat alr eſſe φ eſt qḋ pbo q: vel ita eſt ſicut hec excluſiua ſignificat vel aliter. Si ſcḋm propoſitū pro illa parte. Si primū Sic arguit᷑. ita eſt ſicut illa excluſiua ſignificat et illa excluſiua ſignificat φ ipſa ſignificat ſolūaliter eſſe φ eſt: ⁊ ita eſt per te. ergo ipa, ſignificat aliter eſſe φ eſt ⁊ ex illo patet aduertenti φ vtraφ exponens ſignificat taliter omnino in re ſicut eſt: ⁊ non aliter: ⁊ ſic cum totale antecedēs ſignificat omnino taliter eſſe qualiter eſt. ⁊ conſequens aliter habetur φ conſequentia nihil valet que fuit maior que reſtabat probanda.

¶ Et cōfirmat᷑. nō ſequit᷑. oīs propoſitio que non eſt hec exponibilis ſignificat ſicut eſt ⁊ hec exponibilis eſt propoſitio: ⁊ hec exponibilis nō ſignificat ſicut eſt. ergo omnis propoſitio p̄ter hanc exponibilē ſignificat eſſe ſicut eſt tn̄ arguit᷑ ab exponētibus ad exponibilē ei⁹. igitur. Minor claret cum ꝯn̄a: et maior arguit᷑ poſito φ nulla ſit propoſitio niſi hec exponib⁹lis cum exponētibus eius: iam añs ſignificat ſicut eſt ⁊ ꝯn̄s nō ſignificat ſicut eſt. igitur φ exponibilis nō ſignificet ſicut eſt probat᷑. q: vel ſignificat ſicut eſt vel nō ſignificat ſicut eſt. ſi ſecundū oppoſitū quo ad hoc ſi primū tunc eſt ita ſicut illa exponibilis ſignificat et illa exponibilis ſignificat φ ipſa non ſignificat ſicut eſt: ⁊ eſt ita per te ergo tūc ipſa nō ſignificat ſicut eſt. ⁊ ex illo patet φ quelibet exponens ſignificat ſicut eſt.

¶ Sexto arguit᷑. ſcḋa ps hui⁹ propoſitionis tātū aīal eſt hō ⁊ ecōuerſo eſt exponibilis: ⁊ in ea nō ponit᷑ ſignū de quo eſt ſermo: igitur forte dicis reſumitur ly tātum ita φ valet hanc tantum homo eſt animal.

¶ Cōtra. ergo tūc illa eſſet impropria. omnis hō p̄eter ſortē eſt plato. ⁊ econuerſo ſimiliter ſcribā illas duas litteraliter tm̄ aīal eſt hō ⁊ oīs hō p̄ter ſortē currit ⁊ in extremitatibus ponā econuerſo. q̄ro an ſit excluſiua vel exceptiua ⁊ non pōt dari vna illarū. ergo nec eſt excluſiua nec exceptiua. ⁊ ꝑ conſequēs nec in prima ſcilicet in hac tm̄ aīal eſt homo et ecōuerſo.

¶ Jn oppoſitū ꝯcluſio. Jn iſta q̄ſtiōe tres erūt articuli in p̄io de ꝓpōne reſolubili. in ſcḋo de exponibili ꝯtractabit᷑. in tertio ad argumēta ante oppoſitum r̄ndebitur. Pro expeditione primi.

Varij propoſitionū modi.

¶ Notandū eſt φ plures ſunt manerie propoſitionū. nā quedā ſunt officiabiles: quedā reſolubiles: q̄dā exponibiles ⁊ quedā ex his maneriebus mixte quedā nullo iſtoꝝ modorū ſe habētes. Propoſitio officiabilis eſt modalis cōpoſita vt poſſibile eſt ſortē currere ⁊ vocatur officiabilis rōne modi habētis hmōi officiū in propoſitione de quibus in modalib⁹ videas.

Quid propoſitio officiabilis.

¶ Propoſitio reſolubile eſt propoſitio que per terminum inferiorem ſubiecti concluditur expoſitorie in tertia figura ⁊ hic non capimus terminum inferiorē proprie ſicut in predicabilibus ad hoc faciendum capiamus pronomen hoc vel hec ſm̄ exigentiam propoſitionis pro ſubiecto prioris reſoluentis ⁊ predicatum reſolubilis pro predicato prioris reſoluentis ⁊ hoc pronomen hoc pro ſubiecto ſecunde reſoluentis ⁊ ſubiectum reſolubilis pro predicato ſcḋe reſoluētis ſaluata copula qn̄ nō eſt ampliatiua vel ampliata. ⁊ ſi ſit ampliatiua vel ampliata teneat᷑ in prima ſe ſoluēre in propria forma cum diſiunctione ampliationis ad tempus pn̄s in ſcḋa reſoluente. ſaluato numero in vtraφ reſoluente ſed tento caſu in priore ⁊ recto ſumpto in minore. vt hoīs eſt aſinus ſic reſoluit᷑ hui⁹ eſt aſinus. ⁊ hic eſt homo ergo hoīs eſt aſinus cū platone ſortes diſputabit ſic reſoluit᷑ cum hoc ſortes diſputabit. ⁊ hoc eſt vel erit plato: ergo cum platone ſortes diſputabit. Et patet φ reſoluere eſt qu. dāmodo probare licet interdū ſit petitio principij tamen per illum modū facile inueniū tur veritates ⁊ falſitates propoſitionum. ſed cauetur a petitione principij ſtatim propterea dicit paulus venetus φ illa etiam ſortes currit reſoluit᷑. ſ3 illa hoc currit nō pōt reſolui cū oportet capere in ſcḋa reſoluente. hoc eſt hoc. Et vt iſta melius intelligantur ponā propoſitiones.

Quid reſoluere.

Paulus venetus.

¶ Prima candela lucēs actu eſt extincta. φ ſit verum patet per reſoluentes hoc eſt extinctum demonſtrando candelam extinctam. ⁊ hoc eſt vel fuit candela lucens actu cū copula ſit ampliatiua, ergo candela lucēs actu eſt extincta.

Decem propoſitiōes ponende.

¶ Scḋa ꝓpoſitio hoc ſcutum eſt diuiſum in duas partes. patet hoc eſt diuiſū in duas partes: ⁊ hoc eſt vel fuit hoc ſcutum. ergo hoc ſcutum eſt diuiſum in duas partes nec te moueat qm̄ hoc ſupponit pro illo φ nō eſt ſcutū ſed fuit ꝓpter ampliationē de diuiſum.

¶ Tertia propoſitio ſortes ⁊ plato erunt poſt mortem ſortis et platonis eſto φ nunφ reſurgent. Secundam partem ſuppono gratia propoſitionis priorem ſic argumētor hec demonſtrando duas materias et duas formas ſortis ⁊ platonis erunt poſt mortē ſortis ⁊ platonis ⁊ hec ſunt vel erunt ſortes ⁊ plato ergo ſortes ⁊ plato erunt poſt mortē ſortis ⁊ platōis ſed ſortes nō erit per hypotheſim poſt mortem ſortis. nec plato poſt mortem platonis:

¶ Quarta ꝓpoſitio lebes ſupra ignē eſt remotus ab igne patet hoc eſt remotum ab igne qn̄ remouetur ab igne: ⁊ hoc eſt vel fuit lebes ſupra ignē igitur lebes ſupra ignē eſt remotus ab igne.

¶ Quinta propoſitio aliquis homo preceſſit adam. ſic reſoluitur hoc preceſſit adam demonſtrando dei filiū ⁊ hoc eſt vel fuit aliquis homo ergo aliquis homo preceſſit adā.

¶ Sexta ꝓpoſitio pr̄ fuit qn̄ non habuit filium. patet. hoc fuit quando non habuit filium non capiendo ly filius pro vt eſt de predicamento qualitatis. Sed prout de predicamento relationis: alioquin non eſſet difficultas ⁊ hoc eſt vel fuit pater: ergo pater fuit qn̄ non habuit filium.

¶ Septima ꝓpoſitio aliquis homo erat quando erat mortuus probatur hoc erat quando erat mortuum demonſtrando dei filium patet in triduo. ⁊ hoc eſt vel fuit aliqs hō ergo aliquis homo erat qn̄ erat mortuus.

¶ Octaua. Sortes extra do-

mum eſt clauſus in domo patet. hoc eſt clauſuz in domo. ⁊ hoc eſt vel fuit ſortes extra domum. ergo ſortes extra domū eſt clauſus in domo.

¶ Nona ꝓpoſitio duo capita ſunt quattuor. patet. hec ſunt quattuor demonſtrando quattuor medietates duorum capituz. ⁊ hec ſunt duo capita ergo duo capita ſunt quattuor ⁊ eodem modo duo ſcuta ſunt quattuor vel octo vel viginti ſm ꝙ volueris: tamen duo ſcuta nō ſunt quattuor ſcuta. nec duo capita quattuor capita.

¶ Decima ꝓpō. verum eſt ꝙ deus non eſt hoc eſt ꝙ deus nō eſt demōſtrando illā hō eſt alal ⁊ hoc eſt verū. ergo verū eſt ꝙ de⁹ nō eſt. Si capiat hypothetice nota eſt eius veritas. ſed ſi dicta propō capiatur compoſitiue ⁊ ly ꝙ cōiunctionaliter nō reſoluitur ex veris eodē modo dicatur de aduerbiis vbi ſubiectū habet terminum inferiorem vel ſaltem ſubiectum locationis vt ante euam adam fuit. tunc adam fuit. et tunc eſt vel fuit ante euam. ergo ante euam adam fuit.

Sex argumenta inferenda.

¶ Cōtra hoc arguit. nō ſequitur hoc eſt pater demōſtrādo eſſentiā diuinā et hoc eſt filius. ergo filius eſt pater: ⁊ tamē arguitur a reſoluentibus ad reſolutam: igitur ꝯña tenet cum minore. ⁊ maior patet. q᷑ antecedens eſt verum ⁊ conſequens hereticum.

¶ Secundo arguit nō ſequit hoc eſt vbiꝙ demōſtrando dei filiū: ⁊ hoc eſt aliquis homo: ergo aliquis hō eſt vbiꝙ ⁊ tamē arguitur a reſoluentibus ad reſolutaz igitur. maior patet. quia hoc antecedēs eſt verū ⁊ fide creditum ⁊ conſequens videt falſum ⁊ abſurdum.

¶ Tertio nō ſequitur hoc btā virgo genuit demonſtrādo benedictum dei corpus in celo et hoc eſt vel fuit hoc corpus chriſti in pixide ergo hoc corpus chriſti in pixide btā virgo genuit.

¶ Quarto. nō ſequitur hic binarius fuit in egypto ⁊ hic binarius eſt vel fuit hoc continuum ergo hoc continuuz fuit in egypto. quia poſito ꝙ deus capiat vnum diſcontinuum in egypto ⁊ aſportet ad pariſium ⁊ ipſum continuet. iam antecedens eſt verum et conſequens falſum. Et hic precise non ſto in reſolutione ſed etiam partim expoſitione.

¶ Quinto arguit. nō ſequitur hoc diſtribuitur demonſtrando ſubiectum huius vniuerſalis omnis homo currit ⁊ hoc ē ſubiectum huius indefinite demonſtrato ſubiecto ſue preiacentis ergo huius indefinite ſubiectuz diſtribuitur.

¶ Sexto arguitur: nō ſequit hoc erit ſortes demonſtrando totum ſortē dem pro digito qui erit a: ⁊ hoc eſt vel erit pars ſortis ergo pars ſortis erit ſortes. ⁊ tamen arguitur a reſoluentibus ad reſolutam igitur.

¶ Quantū ad primū argumētū licet cōmuniter dicat in tali mō arguendi debere equiualere vni de omni in affirmatiuis. ponam tamen modū alium gratia diſputationis. ¶ Et ad argumentū in ſe reſpōdere ariſtoteli vel vni gētili pbo negādo ꝙ arguat expoſitorie: vel a reſoluētibus ad reſolutā q᷑ non arguit ex ſingularibus: ⁊ ſi hoc ſuaderet ariſtoteli notum eſt ꝙ diceret argumentum factum inefficax.

¶ Hoc ſic ſuadeo. Cuiuſlibet ꝓpoſitionis ſingularis ſubiectū dꝫ ſtare pro vna re vel collectione vnius ſic ꝙ nō pro pluribꝰ: hoc patet inductiue extra iſtam materiam. Et ipſe non inſtaret pro illa ⁊ per cōſequēs cōcederet illam maiorē. pono vel electione q᷑ hec eſt ſingularis. Iſte populus eſt ppl̃us cuꝰ ꝓpōnis ſubiectum nō ſtat pro vna re ſed collectione rerū. Et ponitur ſtare ⁊ nō ſupponere ꝓpter talem. Iſta chimera eſt chimera quā aliqui reputarent ſingularem. aliqui ꝓo nō de quo non curo. vel ſi libet capere ſtare pro ſupponere adde ſupponēs in maiore ⁊ ſic maior videtur concedēda ſed ſic eſt in propoſito ꝙ terminꝰ eſſentia diuina ſtat pro pluribus rebus ꝗ̄tūcunꝙ addatur pronomen demōſtratiuū quarum illarum rerum nō eſt altera: lꝫ ſit eadem indiuiſibilis eſſentia: q᷑ quantūcunꝙ ſingularizatur terminus eſſentia diuina ſtat pro patre et filio: ⁊ filius non eſt pater: igitur talis terminus non eſt adhuc ſingularizatus. eſto ꝙ addatur pronomen demonſtratiuum minor eſt nobis certiſſime credita et maior eſt rationabilis: ergo probabiliter habetur concluſio.

¶ Itē arguitur ad idē ſi eſſentia diuina eſſet terminus ſingularizabilis tunc iſta eſſet ſingularis. omne quod eſt hec eſſentia diuina eſt pater. et per idem iſta nihil ꝙ eſt hec eſſentia diuina eſt pater: ſed hoc eſt falſum: igit cōſequētia claret. ⁊ maior patet: quia terminus ſingularis vel ſingularizatus addit in recto termino cōmuni ſingularizat totū ⁊ minor improbatur quia tunc contradicerent cum eſſent due ſingulares oppoſite qualitatis quibus nihil requiſitum ad bonā cōtradictionem deeſt: ſꝫ hoc non poteſt ſtare cum vtraꝙ ſit falſa et nō ſe falſificans.

¶ Cōcedo ergo ꝯcluſionē argumenti ⁊ dico hanc indefinitā hec eſſentia diuina eſt pater ⁊ iſte due ſunt vniuerſales ⁊ cōtrarie quo ad legē ⁊ modū enūciandi. Omne quod eſt hec eſſentia diuina eſt pater et nihil ꝙ ē hec eſſentia diuina eſt pater: et iſte ſubcontrariātur hec eſſentia diuina eſt pater ⁊ hec eſſentia diuina nō eſt pater: ⁊ ſunt ambe vere: ergo nō cōtradicunt. veritas affirmatiue patet et veritatem negatiue probo: quia da oppoſitum ipſa eſt falſa omne quod eſt hec eſſentia diuina ē pater: ergo duo cōtradictoria ſunt falſa quod non eſt dicendum. ¶ Forte dicas omne quod eſt hec eſſentia diuina eſt pater, ⁊ nihil ꝙ eſt hec eſſentia ē pater. ſunt in materia naturali et predicatione directa: ergo ego do duas cōtrarias ibi falſas in materia naturali ⁊ predicatione directa. Nihil eſt hoc cōceſſo toto antecedēte: ⁊ maxime quando predicatum pro paucioribus accipit ꝙ̄ ſubiectum. vt omnis ſubſtātia diuina eſt pater ⁊ nulla ſubſtantia diuina eſt pater modo eſſentia diuina pro pluribꝰ ſupponit ꝙ̄ pater. ſaltem immediate.

¶ Contra hoc arguit ſic iſta indefinita hec eſſentia diuina eſt pater: ergo

ſubÿcitur terminus communis ſine ſigno. ꝯñs eſt falſum ergo ⁊ antecedens.

¶ Rurſus. quelibet ꝓpoſitio indefinita ꝑ additione ſigni ſingularis põt fieri ſingularis: pꝫ per vnã cõditionem circa propoſitionem indefinitam.

¶ Inſuper contradictio non eſſet oppoſitio formalis qꝛ ille non contradicerent formaliter hec mulier bona eſt alba: hec mulier bona non eſt alba cũ inſiſtemus in ſimili hec eſſentia diuina eſt pater hec eſſentia diuina non eſt pater. Preterea hec eſſentia diuina eſſet vniuerſale quod non videtur dicendum.

¶ Secundo arguitur ad ideꝫ qꝛ vel eſt poſſibile dare aliquã ſingularẽ in terminis diuinis vel nullã. Nõ primũ qꝛ equalis videt rõ vtrobiꝫ: nec ſcðm vt pꝫ de terminis perſonalibus ꝙ ſi cõcedas. ¶ Cõtra ex illo ſequit̃ deſtructio toti⁹. Iſte pater nõ eſt filius. ⁊ iſte pater eſt eſſentia diuina ergo eſſentia diuina non eſt fili⁹. antecedens eſt verũ ⁊ cõcluſio heretica.

¶ Ad primã harũ rõnum rñdeo dupliciter. Primo negat̃ ꝯña nec illa diffinitio ꝓpoſitionis indefinite dat̃ ab ariſtotele: ſed a Petro hyſpano ad erudiẽdos iuuenes. Sꝫ propoſitio indefinita diffinitur primo priorum ab ariſtotele. eſt que ineſſe aut nõ ineſſe ſignificat: modo illa diffinitio ꝯuenit huic hec eẽntia diuina eſt pater. Non iſti. hec mulier eſt alba. qꝛ facile eſt inter illas dare diſcrimẽ. ¶ Scðo concedo diffinitionẽ petri hyſpani et dico ꝙ duob⁹ modis ꝓpoſitio dicit̃ indefinita. Uno modo ſicut vulgo dicitur. Alio modo qñ ſubÿcitur terminus non ſingularizabilis ſine ſigno vniuerſali vl' particulari ⁊ petrus hyſpanus loquit̃ de prima manerie indefinitarum. ⁊ nõ de ſecũda ⁊ ſufficit ꝙ dederis diffinitionem competẽteꝫ cõmuniter indefinitis.

¶ Ad ſecundũ argumẽtũ. Nego ꝙ q̃libet ꝓpoſitio indefinita ꝑ additionem pronominis poteſt fieri ſingularis inſtantia eſt hic ſolum. Et ad aliud negatur ꝙ propterea cõtradictio non eſt oppoſitio formalis: qꝛ ille formaliter contradicunt. hec mulier bona eſt alba: ⁊ hec mulier bona nõ eſt alba. nec ſunt eiuſdem forme cum aliis duabus. hec eſſentia diuina eſt pater: et hec eſſentia diuina non eſt pater quia due vltime ſunt indefinite: ⁊ due prime ſingulares: ⁊ ſic non manet eadem quantitas. Et cõcedo ꝙ hec eſſentia diuina eſt vniuerſale.

¶ Ad ſecundum argumentũ. dico ꝙ eſt poſſibile dare aliquas ſingulares in diuinis terminis quando illi termini capiuntur perſonaliter pro ſuppoſitis immediatis: ſed ſi tales termini capiantur pro mediatis et immediatis idem eſt iudicium de terminis eſſentialibus ⁊ perſonalibus vt patet eodẽ mõ arguẽdo vt ſupra oĩa res que eſt hic pr̃ eſt preter ⁊ nulla res que eſt hic pater eſt pater vbi vtraq; eſt falſa et quãdo probas non poſſe dari propoſitiones ſingulares per ſillogiſmum expoſitorium hic pater non eſt filius ⁊c. dico ꝙ ille ſillogiſmus eſt bonus et quando dicis concluſio eſt heretica. diſtinguo: vel ſi ſubiectum cõcluſionis complete particulariſet: et ſic nego vel ſi ſic in cõplete ⁊ ſic cõcedo. ⁊ eodẽ modo dicere ſi poneres in minore: iſte pater eſt hec eſſentia diuina ꝙ hec nõ ſit heretica aliquã eſſentia diuina nõ eſt pater. ꝓbatur qꝛ eã oppoſitã eſt heretica: tũc capio hanc. omnis eſſentia diuina eſt pater ꝑ ſubiectum complete diſtribuitur: notũ eſt ꝙ eſt falſa: ergo negatiua ei contradicens ſi ſit eſt vera. ſed ſi ſubiectum particularis negatiue incõplete particulariſetur tũc negatiua eſt falſa: vt patet per eius cõtradictoriam. Omnis eſſentia diuina eſt pater que eſt vera ſi ſubiectum incomplete diſtribuatur: quia ille due affirmatiue nõ equiualent: ⁊ per conſequens nec negatiue eis contradicendo.

¶ Cõtra argumentaris ⁊ apparenter nõ ſequitur. iſte pater non eſt filius: ⁊ iſte pater eſt eſſentia diuina: ergo eſſentia diuina non eſt filius capiendo ſubiectum concluſionis vt incomplete particulariſetur tamẽ eſt ſillogiſmus expoſitorius: ergo oportet ad aliquid aliud habere refugium vel modus dicendi nullus. Concedo maiorem ⁊ negatur minor: cuius cauſa eſt: quia ex quo vna premiſſarum verificatur omni modo quo poteſt: vt iſte pater non eſt filius: oportet complete particulariſare concludendo. ſed ponendo illam completam particulariſationem videtur nõ eſſe opus addere completam diſtributionem in vna premiſſarum. vel poteſt dici ꝙ oportet concludere eſſentia diuina reſtrictum pro patre in concluſione: quia ſic capitur in premiſſis reliquum eſſet ſi immorari velimus inueſtigare conſequẽter quomodo poterimus deducere propoſitiones veras per ſillogiſmos expoſitorios: ex quo videmur pluribus talibus obuiare ſed tranſeo.

¶ Ad ſecundũ negat̃ maior: ⁊ ad probationem antecedẽs eſt verum ⁊ ſide creditum ⁊ conſequẽs falſum et abſurdum. cõcedo ꝙ antecedens eſt verum ⁊ nego falſitatem cõſequentis cum ſequat̃ cõſequẽtia euidente cuius antecedens eſt concedendum ⁊ per idem concedo ꝙ aliquis homo eſt in burſa mea: quia hoc eſt in burſa mea demõſtrando filium dei et hoc eſt aliquis homo: ergo aliquis homo eſt in burſa mea. ſed ille homo nec habet pedes in burſa mea nec caret pedibus in burſa mea ſed fateor ꝙ põt hr̃e pedes in burſa mea analogia eſt hic. ſi ſortes poneret̃ in duobus locis Rome ⁊ Pariſii rome ſit niger ⁊ pariſii alb⁹ tũc ſortes niger ẽ pariſius: ſed ſortes nõ eſt niger pariſii. — Analogia

¶ Primum patet: quia ſortes albus eſt pariſius ⁊ ſortes albus eſt ſortes niger: ergo ſortes niger eſt pariſius.

¶ Secundum patet: quia illa ſortes eſt niger pariſius duo dicit. Unum eſt ꝙ ſortes niger eſt pariſius. Aliud eſt ꝙ illa denominatio ꝓuenit a nigredine que ei inheret pariſius modo hoc eſt falſum. ſic illa aliqs homo eſt homo in burſa mea duo dicit. vnuꝫ eſt ꝙ aliquis homo exiſtens in burſa mea. Aliud eſt: accipit eſſe hominem in burſa mea: hoc eſt habet humanitatem aſſumptam in burſa mea: modo hoc eſt falſum.

¶ Ad tertiuꝫ negatur maior: imo ſanctã btã virgo hoc corpus in pixide genuit: ⁊ — Btã ꝟgo

Ariſtoteles. Petr⁹ hyſpanus. Propõniſ indefinite diffinitio.

Chriſtus. non genuerit hoc corpus in pixide queadmodū bñdictum caput chriſti in pixide diſtat a ſuo pede vlnaliter id eſt ad longitudinē vnius vlne ⁊ idem caput nō diſtat pedaliter in pixide. ¶ Secunda eſt nota ex dictis ⁊ primū poteſt ſic oſtēdi hoc benedictū caput chriſti ī celo diſtat a ſuo pede vlnaliter ⁊ hoc benedictū caput chriſti ī celo eſt hoc benedictū caput in pixide vl' in ſacramēto eucbariſtie ſi iubet. ergo hoc benedictū caput chriſti in pixide diſtat vlnaliter a ſuo pede.

¶ Ad quartū reſpondet negādo ꝙ nō ſequitur imo maior eſt falſa ſicut ⁊ concluſio. maior eſt hic binarius fuit in egipto: modo ens in egipto eſt predicatū: modo illud predicatum nunꝙ ſupponebat pro hoc binario nec valet concludere aliqua que ſunt vel fuerunt hoc continuum fuerunt in egipto. licet binarius ſit terminus collectiu⁹ equalenter pluralis numeri: quia hoc nihil facit eſto ꝙ ſubiectum maioris capiatur ī numero ſingulari ſiue plurali dūmodo ſubiectum minoris vel ſecunde reſoluentis pro nunc nō facio vim capiatur in ſingulari imo debet cōcludi in eodem numero minor extremitas ſine addito quocunꝙ ꝙ eſt eiuſdem numeri cum maiore extremitate: colligendo tamen eundem numerum in concluſione quem ſeminaſti in premiſſis ex parte extremitatum.

¶ Cōtra hoc arguitur dupliciter. tum primo non ſequitur hec duo fuerunt in egypto. ⁊ hec duo ſunt vel fuerunt hoc continuum ergo hoc continuum fuit in egipto ⁊ in concludendo aliqua que ſunt hoc continuū fuerunt in egypto bene valet ⁊ nullus eſt defectus neꝙ error niſi q2 nō adduntur aliqua que ſunt ergo oportet addere.

¶ Tum ſecundo ſic argumentabor. q2 per me bñ ſequitur hic binarius fuit binarius in egypto ⁊ hic binarius ē vel fuit hoc continuum. ergo hoc continuū fuit binarius in egypto totū antecedens eſt verū adhuc ⁊ ꝯñs ſit vt patet per eius de ineſſe. illa enim nunꝙ fuit vera hoc continuum eſt binarius in egypto.

¶ Et ſi dicas ſubiectū eſt terminus cognotatiuus ⁊ ponendo eam ineſſe nō debet manere in propria forma: ſed loco ei⁹ debemus accipere terminum abſolutum tunc dicam in minore ⁊ hic binarius eſt vel fuit hoc lignum ergo hoc lignum fuit binarius in egypto modo de ineſſe illius eſt falſa.

¶ Ad primū concedo ꝙ non ſequitur ⁊ negatur minor q2 non concludis maiorem extremitatē entia enim in egipto eſt predicatum maioris conclude tunc ſic hoc cōtinuū fuit entia in egypto modo hoc eſt verum.

¶ Contra hoc arguitur. hoc continuū fuit entia in egypto ergo hoc cōtinuū fuit in egypto tenet conſequētia a propoſitiōe de eſt tertio adiacente ad propoſitionem de eſt ſecundo extra caſum: nego breuiter cōſequentiā quia fundamentum illius regule eſt: q2 arguitur ab inferiore ad ſuperius eſſentialiter vel ſaltem denominatiue: vt hoc eſt album ergo hoc ē ⁊ ita inductiue in aliis modo notum eſt ꝙ non eſt ſic in propoſito: quia entia nō eſt inferius ad ens immo terminus impertinens ſaltem quo ad illationem forte adhuc inſtas cum quelibet propoſitio de eſt tertio adiacēte habeat propoſitionem de eſt ſecundo ⁊ iſta non poteſt habere aliā ꝙ datam igitur. ¶ Secūdo quia per ſolutionem meam continuum eſt ens non pōt habere vnam de eſt ſecundo. patet quia non ſeruat ratio inferioritatis ⁊ ſuperioritatis cū ens nō habeat inferi⁹.

¶ Ad primū dico ꝙ non oportet ſaltem in propriis terminis. vt populus eſt populus habet hanc de eſt ſecundo adiacente ei reſpondentē populus ſunt quia ibi ſeruatur fundamentum regule ſic dico de illa. hoc lignū fuit entia in egypto habet hanc hec fuerunt.

¶ Ad aliud non reputo hoc magnum inconueniens licet poſſum dicere ꝙ ſufficit inferioritas illationis: ⁊ ſic ſynonimum eſt inferius ad reliquum queadmodum in arte inueniendi medium ſynonimorum reſpectu ſui ſynonimi reputatur antecedens ⁊ conſequens.

¶ Ad aliō de illa hic binari⁹ fuit binarius in egypto ⁊c. cōceditur ꝙ optime ſequitur ⁊ nego ꝙ eius de ineſſe ſit falſa nec hoc eſt vniuerſaliter verum ꝙ ponendo propoſitiones de ſubiectis abſolutis ineſſe oportet ſeruare ſubiectum in propria forma. ſed oportet videre pro quo vel quibus prouenit verificatio ī illa de preterito ⁊ demonſtrare per pronomē demōſtratiuū illud vel illa pro quo vel pro quibus prouenit verificatio ⁊ notum eſt ꝙ hoc ſignū fuiſſe binarium in egypto non prouenit ratione hui⁹ ligni. ſed partium que ſeparatim fuerūt in egypto. oportet ergo illas partes demonſtrare. hec ſunt binarius in egypto illa interdum erat vera vel ſaltē fuiſſet vera ſi fuiſſet formata. ⁊ hoc ſufficiat ꝙ autem non oportet ſubiectum quando ē terminus abſolutus remanere ī propria forma ponendo propoſitionē ineſſe patet hic. ens poſſibiliter non eſt que eſt neceſſaria et illa non eſt impoſſibilis quare non eſt de ineſſe reſpondēs alteri. ſed oportet videre pro quo verificatur illa ens poſſibiliter non eſt. ⁊ taliter demonſtrare ī illa de preſenti. ſed bene verum eſt quando ſubiectū ſignificat rem indiuiſibilē. ⁊ abſolute idem eſt capere pronomen demonſtratiuum ⁊ terminum abſolutum ſaltem in affirmatiuis ſaltem dico propter illam ſpiritus poſſibiliter non eſt. vbi idem contingit ſicut ens poſſibiler non eſt: ⁊ etiam regulariter quando ſignificat rem diuiſibilem licet hoc nō ſemper oportet habere verū.

Notes.

Annotatio.

¶ Ad quintū quo dicitur. nō ſequitur hoc diſtribuitur demonſtrando ſubiectum huius vniuerſalis ⁊c. dico ꝙ conſequentia eſt bona: ⁊ buridanus negaret concluſionem et minorem que iuuat ad illam concludendam in hoc ꝙ ſecundum eū nulla pars propoſitiōis eſt propoſitio: ſed ego non credo opinioni ſue propterea concedo concluſionem. ⁊ ex illo ſequitur ꝙ hoc argumentum eſt nullum ſubiectum a propoſitionis diſtribuitur ergo a propoſitio eſt vniuerſalis patet dato ꝙ a propoſitio ſit preiacēs alicuius vniuerſalis antecedens eſt verum ⁊ cōſequens falſum. ſed oportet aſſumere in antecedente ſubiectum a propoſitionis diſtribuitur a ſigno denominante illam propoſitionem: et ſic negabo antecedens.

Burida⁹

¶ Ad ſextum argumētū. hoc

erit pars ſortis que pluribus maiorem ingerit difficultatem reſpondet guillelmus hetiſber in illo ſophiſmate. Totus ſortes eſt minor ſorte ꝙ non eſt poſſibile ꝙ a ſit totum reſiduum a digito ſortis qꝛ nihil poteſt eſſe compoſitum ex aīa intellectiua ſortis et quacunqꝫ materia niſi ſortes ꝛ ideo non eſt poſſibile ꝙ aliqua pars ſortis componatur ex aliqua materia ꝛ ex forma vltimata ſortis, vnde illa forma actuat adequate aliquam materiam.ſ.totum corpus: vnde vult magiſter guilelmus tenere ꝙ non eſt poſſibile ꝙ anima intellectiua ſortis informet aliquam partem materie ſed totum: qꝛ tunc illa pars foret homo: ꝛ tenet ꝙ idemptitas numeralis attenditur preciſe ex parte forme in habentibus animas itellectiuas vt ſi anima ſortis informaret lignum tunc illud eſſet idē numero illi ꝗ nūc eſt ſortes ita dicunt cōmentatores eius ꝛ ſua dicta videntur cōſona: ꝛ ſic ipſe recedit ab argumēto facto. ¶ Eſt impertinēs īpugnare illa dicta phiſica: qꝛ adeo ſunt abſona de ſe ꝙ eorum recitatio eſt ſufficiens impugnatio: ꝛ de hoc ꝙ dicit aīam inherere toti vel informare totum: qꝛ alii qui ponerent diſcrimen inter illos terminos. ſed in idem redit ſecundum dicta guilielmi. Nō ꝙ poterā ymaginari imaginatione apparenti licet reales dicāt paternitatē īherere toti parti ꝛ nulli parti eius: ꝛ ita de pluribus aliis accidentibus. ꝛ ſic mihi videtur repugnantia dicere animam informare totā materiam ꝛ nullam partem eius: nec angelus pōt eſſe in aere pedali vł bipedali quin ſit in aliqua parte eius. ¶ Aliter reſpondet Paulus venetus in ſophiſmate prefato quod eſt triceſimūtertiū in ordine ſuorū ſophiſmatum ꝙ ſi a ſignificet totū ſortem preter digitum: ꝛ.b. digitum negat ꝙ.a. ſit pars ſortis immo eſt ſortes: ꝛ negat ꝙ ſortes componatur ex.a.ꝛ.b. Unde dicit ꝙ in caſu illo.a. eſt terminꝰ cōnotatiuus ſignificans ſortem ꝛ cōnotans oīa alia mēbra preter digitum: ſed illud ſimiliter nihil valet. qꝛ.a. poteſt ſupponere ꝓ parte nō ſupponendo pro toto quicquid ſit de ſignificatione ſingulari. Itē capiā pnomē demōſtratiuū demōſtrando illam partē et redibit idem argumētū.

Hetiſber. *Magiſter guilielmꝰ.* *Reales.* *Angelus.* *Paulꝰ venetus.*

¶ Sed ſic dico datis tribus modis idētitatis quorū primus eſt quando aliquid manet inuariatū oīno ſecūdū eſſentiam.

Tres idētitatis modi.

¶ Secundus quando manet altera pars totiꝰ inuariata: altera variata vt hō per totā vitā ſuam. ¶ Tertio modo qñ partes fluunt in ſimili ſitu in figura vt ſecana ꝛ brunellus. Sic dico tripliciter: terminus dicitur eē ſingularis propriiſſime qñ ſignificat rem candem primo modo idemptitatis: vt michael poſito ꝙ ſit nomen proprium angeli. Secundo modo cōmuniter qñ ſignificat rem que manet eadē ſecundo modo, vt ſortes. Tertio mō cōiſſime quādo ſignificat preciſe aliquid quod manet idem tertio modo. ꝛ quelibet harum acceptionū ſufficit ad terminū eſſe ſingularē. Sic vniuoce ſignificare capitur tot modis michael ſignificat vniuoce propriiſſime michael eſt ſortes cōmuniter ſignificat vniuoce ſortē per totam vitam ſortis. ꝛ ſic de ſecana dicatur. ꝛ per doctrinam thopicā quot modis dicitur vnum oppoſitū tot modis dicitur reliquū ꝛ ſic equioce capitur tribꝰ modis ꝛ diuerſum ſimiliter oppoſito modo ad idē. michael ſignificat vniuoce mere michaelē: ꝛ nullo modo equiuoce ſortes ſignificat ſortē equiuoce qui eſt hodie ꝛ heri fuit capiendo equiuoce vt diſtinguitur contra vniuoce primo modo. Et quo tienſcunqꝫ aliqua pars additur ſorti vel aliqua remouetur ab eodē totiens equiuoce ſignificat ſic capto termino quelibet equiuocatio ſufficit ad interimendū ſillogiſmū expoſitoriū: ꝛ tūc qñ argumentaris hoc erit ſortes demonſtrādo totum ſortem pter digitū: quero pro quo capis iſ ſortes vel pro toto vel pro demonſtrato per pronomen hoc. ſi primū nego maiorem tanqꝫ impoſſibilem ſi ſecundo modo cōcedo ꝛ ad minorē hoc eſt vel erit pars ſortis ſi ſortis ibi capitur in minore pro illo ꝓ quo capiebatur in ſenſu quo cōceſſa eſt maior nego minorē. ſi pro aggregato digiti ꝛ totius reſidui concedo minorē ꝛ cōcedo hanc cōcluſionem pars ſortis puta totalis erit ſortes: ſed ibi ſortes in recto ꝛ in obliquo capitur equiuoce primo modo equiuocationis ꝛ eodem modo concederē ſortes erit pars ſortis: qꝛ ſi illi ſorti addatur alia quātitas iſta remanente tūc ſortes erit pars ſortis. vbi ſortes a parte ſubiecti capitur pro parte. ꝛ a parte pdicati pro toto ꝛ ſuam de ineſſe dico hāc hoc eſt ps ſortis demōſtrando illud qō priꝰ erat ſortes vel ſi libeat dicere quālibet partē integralem ſortis eſſe ſortem que difficultas eſt ad nomen certe do tibi hanc ſortes eſt pars ſortis nec ſequitur ꝙ idē eſt pars ſuimet: qꝛ illā nego tanqꝫ impoſſibilē. nec ſequitur eſto ꝙ ſortes quālibet eius partē integralē ſignificet ꝙ ſit terminꝰ cōmunis eſto ꝙ vniuoce cōmuniter capiendo plura ſignificet. etiā ſignificat vnum ꝛ idem diſcretū diſcrete capiēdo vnū ꝛ idem ſecūdo modo idētitatis ꝙ ſufficit ad terminum eſſe diſcretum: etiā hoc non oportet quando vnus terminus ſignificat plura que cōſtituunt aliquod vnum. nec ſequitur propterea ꝙ pars ſortis ſaltē tranſitiue capiendo eſſet terminus diſcretus. vt patet bene aduertenti: nec etiam ex dictis noſtris opinionem heracliti ꝛ caſapuli eiꝰ redire exiſtimes: qꝛ ipi ſimpliciter cōtra cōmunem: modum loquēdi negabant eundem equum bis poſſe intrare fluuium licet hoc forte verum ſit capiendo eundem primo modo idemptitatis tamen iſta propoſitio contra cōmunem modum loquendi ſimpliciter non debet negari: ꝛ hec de propoſitione reſolubili. et ꝑ conſequens de primo articulo.

Triplicitē terminuꝫ ſingularē dici. *Quot modis ſignificare vniuoce capitur.* *Quot modis dicitur vnū oppoſitum tot.*

¶ Sequitur ſecundus articulus.

Propoſitio exponibilis: eſt propoſitio obſcurū ſenſum hñs rōne ſigni in ea poſiti Due differētie ponunt̄ i hac diffinitione pꝛio dr̄ obſcurū ſenſū hñs defectu cuius hec nō eſt exponibilis ignis ē calidꝰ. dr̄ rōne ſigni i ea poſiti defectu cuiꝰ hec ꝛ ſimiles hoīs a aſinus qōlibet rudibile eſt nō eſt exponibilis ſm eos qui dicūt vlēs nō debere exponi inſpiciētes huiuſmodi quia licet ꝓpoſitio data habeat obſcurū ſenſum pꝛopterea quod dubiū ē ad cōtradicendum ꝓpoſitioni datis qꝛ dubiū ē ad cōtradicat: iſti a hoīs a aſinꝰ qōte quin eadē contradicat: iſti a hoīs aſinꝰ qōlibet rudibile eſt vel illi hoīs aſinꝰ qōlibet rudibile eſt hoc nō obſtāte illa nō eſt exponibilis qꝛ ille obſcurꝰ ſenſus nō ꝓuenit rōne ſigni ſꝫ rōne huiꝰ qñ terminꝰ diſtribuitur in ordine ad duos terminos quoꝝ vnꝰ ſtat determinate ꝛ alr cōfuſe

Quid propoſitio exponibilis.

ſe tñ reſpectu termi diſtributi. ¶ Que ſunt ſigna in propoſito hoc. arbitror magis ex vſu dependere ꝙ ex arte: qꝛ quid nominis debet ſuaderi ex cõi mõ loquendi ptꝫ ꝑ ariſtotelem primo poſteriorum capitulo de ſcire vbi probat diffinitionem ſcire. qꝛ tã ſcientes ꝙ neſcientes ꝛc. ꝛ idem ptꝫ per themiſtiũ cõmẽdo ſcdo primi poſteriorũ.

Ariſtoteles.
Themiſtius.

¶ Et illi duo termini exponibile et exponẽs ſunt termini relatiui ꝛ correlatiui et ad hoc ꝙ dicaꝭ exponẽs nõ opꝫ ꝙ ipſa ſe ſola exponibilẽ exponat. nec ſufficit ad hoc ꝙ dicatur exponẽs ꝙ ſit pars vni⁹ exponẽtis pars ẽt q̃ eſt ꝓpoſitio qꝛ illa tãtũ hõ eſt aĩal dꝫ habere preciſe duas exponẽtes ꝛ tñ hec nihil aliud ab hoĩe eſt aĩal gignit vnã ꝓpoſitionẽ tãꝙ vnã eius partẽ. ꝛ ſic illa tãtũ hõ eſt aĩal ad minus haberet tres exponentes cõtra cõem modũ loquendi. ſꝫ ad h̃ ꝙ aliqua propoſitio dicatur exponẽs opꝫ ꝙ ſit vna totalis propoſitio vel ex totalibus compoſita ꝛ dicatur exponẽs quaſi extra ponens ꝙ intus obſcurum latet.

¶ Cõtra hoc vbi dicitꝭ ꝙ exponibilis eſt termin⁹ relatiuus. ¶ Arguitꝭ nõ ſequitur exponibile eſt igitur exponẽs eſt cum illa tãtum a. eſt b. vocatur exponibilis eſto ꝙ nulla exponens ſit ergo nõ ſunt termini relatiui. tenet cõſequentia ex tertia et quarta proprietatibus relationis hoc argumẽtũ facile diluitur ꝙ relatiua terminis ſecũde ſigñtionis nõ dicitur ad cõuertentiam qꝛ ille terminus ſubſtãtia vocatur genus. dato ꝙ nulla ſpecies ſit idem eſt in terminis ampliatiuis: quia nõ ſequitur res ſignificata eſt igitur dictio ſignificãs eſt nec ſequitur dictio ſignificans eſt. ergo ſignificatum eſt ꝛ alterum iſtorum abſoluit argumẽtũ tunc dicatur ꝙ duplices ſunt propoſitiones quedam exponuntur per cathegoricas: quedã vero per hypotheticas omnes vnanimiter conſentiunt ꝙ expoſite per cathegoricas cathegorice ſunt et que per hypotheticas dicit buridanus ꝙ hypothetice ſunt. ¶ Cõmuniter loquentes dicũt eas cathegoricas cum quibus opinor. ¶ Preterea aduerte ꝙ ſi fuerit aliqua exponibilis habẽs plura ſigna ratiõe quorũ propoſitio debet exponi exordiri neceſſe ẽ a primo ſigno hoc declaratur in iſtis deus contingẽter differt a creatura ẽ vera vt. patet deus poſſibiliter differt a creatura ꝛ idem deus poſſibiliter nõ differt a creatura vt in caplõ de differt dicetꝭ. ¶ Sed ſi incipias exponere differt tunc prima exponens eſſet falſa hec. ſ. deus cõtingenter eſt ꝛ idẽ ptꝫ de illa omnis homo preter platonem differt a platone que vera eſt vt patet per exponentes omnis homo qui non eſt plato differt a platone. et plato eſt homo et plato non differt a platone. tamen initiando a ly differt prima exponens eſſet falſa omnis homo preter platonem eſt ſed hic oportet incipere a primo ſigno quãdo cadit in totum quod ſequitur vt deus ꝯtingenter differt a creatura deus poſſibiliter differt a creatura et idem deus poſſibiliter differt a creatura et poſtea quamlibet iſtarum exponere oportet ratione de ly differt immo in ꝑncipio debemus reſoluere propoſitionẽ rõne hui⁹ termini deus. ꝛ poſtea exponere vt dictũ eſt. ¶ Sꝫ de talibus tãtũ ſortes currit ꝛ oĩs hõ preter platonẽ diſputat. poſſumus ſimul ꝛ ſemel tales exponere eo ꝙ ſigna cadũt in cathegoricas ꝛ due cathegorice ſunt exponibiles et illa hypothetica non eſt exponibilis hypothetica. Et ſꝫ ille due ꝓpes demõſtrãdo illas cathegoricas ſint exponibiles nõ ſequitꝭ ꝙ illa hypothetica eſt exponibilis: qꝛ illa hypothetica nõ eſt ille due cathegorice. Sed ille cathegorice ꝛ copula copulatim ꝛ q̄ꝫ cẽt ille cathegorice adhuc non potes h̃re hãc ꝯcluſionẽ illa hypothetica eſt exponibilis ex illis premiſſis: ſed ſolum hanc hec hypothetica eſt propoſitiones exponibiles.

Diſſolutio.
Duplices eſſe ꝓpoſitiones.
Buridan⁹
Communis opinio.
Animaduerſio.

¶ De propoſitiõe plures ſm rõnẽ pluralitatis nõ videtꝭ exponibilis: vt canis eſt ſubſtãtia ſm vnã poſitionẽ nõ eſt ꝓpoſitio et per ꝯñs nõ eſt ꝓpoſitio exponibilis. Dicatꝭ notãter ſm rõnẽ pluralitatis: qꝛ hec omnes apoſtoli dei ſunt duodecim eſt exponibilis que eſt ꝓpoſitio plures: ſꝫ hoc nõ eſt rõne qua plures eſt ratione ſigni collectiui: ſed hoc nõ ꝓbat q̃n poſſit eſſe ꝓpoſitio exponibilis plures. ¶ Propterea dicatꝭ ꝙ melior cauſa apparet: quia ſemper exponentes hypothetice debent eſſe copulatiue vel diſiunctiue.

¶ Cuius oppoſitum cõtingit de illa canis eſt ſubſtantia: quia habet tres mẽtales incõiunctas: quia exponibilis ꝓpoſitio habet exponentem non ſecum ſynonimam vt patet de illa tñ animal eſt homo ꝛ ſimilibus: ſed iſta ſydus celeſte eſt ſubſtantia eſt ſynonima cũ illa canis eſt ſubſtantia: ſi ſydus celeſte capitur pro ſydere cane vel aliud adequate ſignificãte.

Propoſitio vniuerſalis affirmatiua exponitur ꝑ ſuã ꝑiacentem ꝛ vniuerſalem negatiuam ei reſpondentẽ: vt omnis homo currit ſic exponitꝭ. homo currit ꝛ nihil eſt hõ quin ipſum currit. oĩs populus eſt rotundus ſic exponitur. populus eſt rotondus et nihil nec aliqua ſunt populus quin ipſum vel ipſa ſunt populus rotundus. Vel ſic populus eſt populus rotundus: et nullus populus eſt non rotundus populus.

Aduerte.

¶ Interdum oportet addere ſignum pluralis numeri ſm naturam termini cui additur vt omnium cõtradictoriorum altera pars eſt vera et contradictoriorum altera pars eſt vera et nulla ſunt contradictoria quin illorum altera pars ſit vera omnis homo cucurrit homo cucurrit: et nihil eſt vel fuit homo quin ipſum cucurrit omne currens poteſt eſſe aſinus. currens poteſt eſſe aſinus: ꝛ nihil eſt vel poteſt eſſe currens quin ipſum poteſt eſſe aſinus. omnis homo eſt generandus: homo eſt generandus et nihil eſt vel erit homo quin ipſum eſt generãdum: ꝛ oportet habere reſpectum ad diſtributionem ſubiecti ꝛ qꝛ ſm hoc oportet aliter dare exponentes: vt hic omnis homo vel aſinus eſt rudibilis ſi totale ſubiectũ diſtribuatur ſic exponitur. homo vl' aſinus eſt rudibilis ꝛ nihil eſt hõ vel aſinus quin ipſum ſit rudibile.

¶ Si prior pars ſubiecti diſtribuatur ſolum. ſic exponitꝭ. homo vel aſinus eſt rudibilis: ꝛ nihil eſt homo quin ipſum vel aſinus ſit rudibile omnis homo vel oĩs aſinus eſt rudibilis ſic exponitꝭ hõ vel oĩs aſin⁹ ẽ rudibilis

⁊ nihil eſt hō quin ipſum vel omnis aſin' eſt ri dibile. quilibet hō currit. aliquis hō currit ⁊ nō eſt aliquis hō quin ipſe currit vterq̃ iſtorū currit. alter iſtorū currit. ⁊ nullus eſt alter iſtorum quin ipſe currit quilibet qualiſlibet currit. aliq̃s qualiſlibet currit ⁊ nō eſt aliquis qualiſlibet q̃n ipſe currit ⁊ uerſa illa. qualiſlibet currit ſic expo nitur de aliqua ſpecie qualitatis aliquam qua litatē hñs currit. ⁊ nō eſt aliqua ſpecies qua litatis quin de illa aliquam qualitatē habens currit. ⁊ eodem modo dicatur de iſtis. ¶ Quo tienſcunq̃ fuiſti parhiſius totiens fuiſti homo. Omne aīal fuit in archa noe tenendo q̄ ſit di ſtributio pro generibus ſingulorū. Ubiq̃ eſt cor pus alicubi eſt corpus. ⁊ nō eſt aliquis locus q̃n in illo locus eſt corpus. ¶ Sed illa corpus eſt vbiq̃ nō ſic exponiť q2 ipſa eſt falſa et exponen tes ante date ſunt vere. ſed oportet incipere a termino mediato ſcilicet corpus. vt hoc eſt vbi q̃ ⁊ hoc eſt corpus ꝙ corp' eſt vbiq̃ ⁊ poſtea quā libet reſoluēt̄ exponere ſi velim'. ſicut alias vni uerſales ⁊ hic ꝓpoſitio nō vocatur vniuerſalis: vt in primo tractatu. ſed in ſillogiſmis vl' in for malitate propoſitionū nec ſemper incipiendū eſt a capite propoſitionis vt pꝫ de hac q̄ eſt ve ra ex quolibet impoſſibili ſequi q̄ōlibet eſt ſcitū a me que nō ſic exponitur ex aliquo impoſſibili ſequi q̄ōlibet eſt ſcitum a me ⁊ non eſt aliq̄ō im poſſibile quin ex illo ſequi quodlibet eſt ſcitū a me vbi ſecunda exponens eſt falſa immo eſt ali quod impoſſibile ex quo quolibet ſequi non eſt ſcitum a me q2 eſt aliquod impoſſibile non ſci tum a me eſſe impoſſibile.

¶ Sed tales ſunt officiande ꝑ modos quia probatio ſemper incipit a modo faciente ſenſum compoſitionis. ¶ In alijs ve ro capite propoſitionis regulariter ⁊ eodē mo do hic ⁊ in ſimilibus.

¶ Alterū iſtorū eſſe verum eſt ſcitum a me demōſtrando illas duas. rex ſedet nullus rex ſedet de illa omnis homo ē animal poſſumus reſoluere eam ratione de ly animal. et poſtea exponere. Uel ſic exponitur homo eſt animal ⁊ nihil ē homo quin ipſum ſit idē aīal.

Pretacte queſtiōis concluſio reſponſiua. ¶ Iſtis notatis ponitur con cluſio reſponſiua ad queſtionē affirmatiue cu ius probationem ex dictis relinquo tunc reſpō deo ad obiecta.

¶ Ad primā negať añs ⁊ dr̄ q̄ talis eſt cathegorica ⁊ negatur q̄ mentalis viri mata huius vocalis tantū aīal eſt homo ſit hy pothetica nec oportet omnia ſic eē explicita in mēte ſed alique ꝓpoſitiones ſunt in mente q̄ clarēt per alias notiores q2 niſi ſolutio eſſet ve ra ſequerentur ille concluſiones abſone q̄ non eēt comparatiuus in mente nec ſuperlatiuus ⁊ ꝑ ↄſequens cōparatiuus nō regeret ablatiuum in mente nec ſuperlatiuus genitiuū nec cōpara tiu' vt albior vel ſuperlatiu' vt albiſſimus pone renť in predicamento ⁊ q̄ hec tantū oīs hō pre ter ſortem inquantū rōnalis incipit in infini tū differre a platone eēt hypothetica cōpoſita ex ſexdecim vel octodecim cathegoricis. Seque retur etiā q̄ eſſet abyſſus in exponendis ꝓpoſi tionibus de cōparatiuo q2 illa ſortes eſt albior platone. hꝫ in tertia exponēte hanc plato non eſt ita albus ſicut ſortes ⁊ illa iterū plato nō eſt ita alb' ſicut ſortes haber aliā de comparatiuo: ⁊ illa aliam: ⁊ ſic eſſet circuitus in abiſſum.

¶ Item ariſtoteles vt patet in pmo prioꝝ ſillogiſat inter ſillogiſmos cathe goricos cum ꝓpoſitionibus exponibilibus: ergo ille ſunt cathegorice ⁊ teneo q̄ ſic. Ariſtoteles.

¶ Sed contra hoc arguit ille equalēt hypotheticis: q̄ ſunt hypothetice. ↄña pꝫ ꝑ illud pmi prioꝝ vltimo capite de ꝓportio nalibus idem eſſe iudiciū ⁊ per ꝓportionalibus intelligit equalentib': vt pꝫ ex littera ⁊ antece dens eſt notum. Primo priorum.

¶ Et cōfirmať q2 tenēdo eas hypotheticas poſſumus bene deſcēdere ⁊ aſcen dere ſed tenēdo eas cathegoricas nō poſſumus vt patebit in reduplicatiuis ⁊ in alijs ſed deſcen ſus ⁊ aſcenſus ſunt cōſequētie formales ⁊ infal libiles. ſed omne verū omni vero cōſonat. ⁊ veꝝ ſolum falſo repugnat: vt patet capitulo quinto ſecundi tractatus primi ethicoꝝ ⁊ virtualiter ſe cundo capitulo ſecūdi prioꝝ. ergo cū deſcenſus ⁊ aſcenſus in eis pariter ⁊ ſimul ſtant cum poſitio ne que tenet eas hypotheticas: ⁊ non ſtāt cum illa que tenet eas eſſe cathegoricas preſtat ergo eas tenere hypotheticas. Attende. Prologus

¶ Rurſus arguitur cōtra mo dum arguēdi quē aſſumpſi in pncipio ante op poſitū ad ꝓbandas exponibiles cathegoricas q̄ modus ceteris efficacior videť: q2 per talē modū arguendi ꝓbabo tibi hanc eſſe cathegoricā ſole lucēte dies eſt. ↄñs eſt falſum ⁊ ↄtra omnē ſcho lam. ergo modus ꝓbandi nullus añs pꝫ: q2 il la dies eſt eſt cathegorica ⁊ ſubordinať vni men tali in quo ſolum ſunt duo cōceptus ⁊ actus vel tenendo verba adiectiua in mente ſolum actus ⁊ conceptus ⁊ tūc ſic. vel ergo intellectus poteſt addere cōceptus horū duoꝝ terminorū ſole lucē te nihil aliud ferendo. vel non poteſt. ſi ſecūdū quare. ergo nō poſſum dicere q̄ non poteſt ad dere tantū quin aliquid aliud addit. ¶ Si pri mum argumētū ꝓbat illā eſſe cathegoricam.

¶ Ad primū argumētū trita eſt diſtinctio. Dupliciter ꝓpoſitiones dicunť eq̄ ualere. Uno mō in cōſequēdo vel in inferendo. hoc eſt quando vtraq̃ eſt illatiua alterius. Alio modo in ſignificādo eo q̄ ſubordinātur eidem mētali vel vna eſt mētalis ⁊ altera vel plures ſi ſint ei ſubordinate vel breuius poteſt dici equi ualere in ſignificādo eſt quādo ꝓpōnes ſunt ſi nonime. Tunc quando dicitur de equiualenti bus idem eſt iudiciū ſi intelligatur de equiualē tibus in conſequendo: hoc debet intelligi quo ad eſſe verum: ⁊ quoad eſſe falſum ⁊ nō hoc vni uerſaliter: quia in ſe fallentibus nō oportet: q2 iſta de quolibet eſt vel non eſt equiualet iſti for maliter. papa dormit vel nullus papa dormit: ⁊ tamen opināter reciperent primā cathegoricaꝫ de diſiuncta copula et ſecunda nemini cadit in dubium eſt hypothetica ſi intelligatur de equi ualentibus in ſignificando nego aſſumptum. Dupliciter ꝓpoſitiones equalent.

¶ Ad cōfirmationē que vtiqꝫ ſophiſma eſt ſophiſma inquam: quia apparens et non exiſtens cum difficile ſit deſcendere et

aſcēdere in iſtis in pp̄ria forma: ſed illud argumentū n̄ concluderet pariformiter ꝓbaret ꝓ poſitiones ibi ponit̄ determinatio accepta vnica acceptione cum ſuo determin abili: vel interdum negatio infinitās vel ſimiles eſſe hypothe ticas: quia dādo equiualentes talibus poſſum' deſcēdere et nō in propria forma. ⁊ hoc ꝙ ibi adducitur de reduplicatiuis vbi maior apparētia ē patet ꝙ nihil cōcludit: quia prouenit ratiōe cōditionalis vel cauſalis inuolute ibi cōtingit dando illas expreſſas. eadem difficultas deſcēdendi et aſcēdendi experire in eis ⁊ videbis.

¶ Ad aliud vbi impugnas illum modum arguēdi fateor modus arguēdi poteſt impediri poteſt dici ꝙ hoc ſignū tm̄ ſeorſum nec ſignificat aliqd nec aliqualiter. quia ſicut dicit Okam in principio ſue logice ſincathegoreuma eſt ſicut cifra in aritmethica. ¶ Modo notū eſt ꝙ cifra i aritmethica ſeorſum nihil repſentat. ⁊ tamē eadem ꝓpoſita aliis figuris facit eas maius ſignificare. ſic pōt dici de hoc ſigno tantū ꝙ ſeorſum nō ſignificat aliqualiter ſed ipm additum iſtis terminis hō eſt alal ſecum aſportat alios terminos inhibitos vt aliqui dicerent de nō ſortes vbi negatio ſecū adducit tranſcendēs ſed ad hoc radicitus intelligēdum opꝫ indagare naturā actus ſincathegoreumatici ⁊ a quo obiectiue cauſetur ꝙ eget altiori ſpeculatione. Sꝫ eſto ꝙ argumētum cōcludit poteſt dici ꝙ concludit vtrūqꝫ hanc eſſe cathegoricā. ſole lucēte dies eſt. eſto ꝙ ablatiuus capit̄ abſolute in deſignatione ꝯñe: ſed nō facile recedam' a cōi mō dicendi. nego ꝙ argumētum equaliter cōcluderet. qꝛ hec dies ē que ē cathegorica qñ iſti duo ablatiui ſole lucente poſiti in deſignatione ꝯñe additur adducāt notam ꝯñe patet ex termino deſignatio cōſequētie ⁊ illi ablatiui in recto capiuntur ⁊ caſus nō omnino impedit ſinonimitatem. Secus eſt de tm̄ vbi oporteret includere ⁊ aut vel et ſignū negatiuum vel affirmatiuum.

Okam.

¶ Ad cōfirmationē concedentes fundamētū cōcederēt aſſumptū: dicit̄ ꝙ eſt excluſiua ꝓpō ⁊ exceptiua. ⁊ ſic de aliis ⁊ non ſequitur ergo in ea ponit̄ ſignū excluſiuū qꝛ nihil eſt in deo capiēdo eſſe in prime intētionaliter. Imo magiſter Gregorius negaret illam conſequentiā in ꝓpoſitionibus creatis: ⁊ ſic patet ꝙ eadē propoſitio ē exponibilis ⁊ ſue exponētes.

Obſtaculū gregorij.

¶ Ad ſecundū concedo capiēdo marie negatiue ⁊ negat̄ minor ⁊ ad ꝓbationē dicit̄ ꝙ eſt excluſiua ⁊ exceptiua copulatiua et reduplicatiua. ⁊ eſt de ſcđo mō excluſiuaꝝ.

¶ Ad cōfirmationē nego maiorem immo poteſt exponi copulatiue: quia qñ ſunt plura ſigna exponibilia in vna ꝓpoſitione oportet exponēdo incipere cōgruētius a primo ⁊ ſm exigētiam illius ſigni illā ꝓpoſitionē exponere vt pꝫ de talibus ſolum genitiuū precedit ſolus nolatiuus vel ſolū genitiuū ſolus nolatiuus ꝓcedit vbi ſi incipias a pmo ſigno ē vera: qꝛ gтm̄ ꝓcedit ſolus nolatiuus: ⁊ nullū non gтm̄ ꝓcedit ſolus nolatiuus ⁊ nō de virtute ſermonis: ſed in ordine caſus. ſi a ſecūdo ſigno exordireris inuenies eā falſam. poteſt etiā dici ꝙ illa cū omnibus illis ſignis eſt ꝓciſe excluſiua. ⁊ nō eſt. qꝛ ſolū pōt illa exponi excluſiue. ⁊ tūc nō ſequit̄ in. c. ꝓpōne

Documentum.

ponitur ſignū exceptiuū ergo ē exceptiua: ⁊ quia nulla ꝓpoſitio eſt exceptiua: niſi illa que poteſt exponi exceptiue congruēter: ſed difficultas iſtorum duorum dictorum pendet ad nomen: licet nō ſit ad nomē modus reſpōdendi.

¶ Ad tertium illa nō eſt exponibilis angulus obtuſus ē maior recto. nego añ cedēs. ⁊ ad ꝓbationē concedo ꝙ ita. ⁊ ſicut ponitur in tertia exponēte ⁊ nō eſt incōueniēs ꝙ illa tertia exponens ſit iterū exponibilis quēadmodū eſt in demōſtrationib' circularib'. vt pꝫ pmo poſterioꝝ vbi eadē ꝓpō eſt notior et ignotior in diuerſis generib' cauſarum: ſed adhuc hoc non cōtingit in ꝓpoſito: qꝛ vna ꝓpō eſt exponēs reſpectu vni' exponibilis reſpectu alterius.

Primo poſteriorum

¶ Ad ꝯfirmationē an aliqua ypothetica eſſet exponibilis dico ꝙ nō. qꝛ ſignū exponibile nō pōt determinare totam ypotheticam quēadmodum modus nō pōt determinare ypotheticam ſaltē in ſenſu diuiſionis.

¶ Ad quartum de illa. oīs hō currit an ſit exponibilis. dꝛ ꝙ ſic. qꝛ copulatiua data apparet clarior illa cathegorica in multis: vt pꝫ in diſiūctis ⁊ in modalib' diuiſis. Johānes dorp. in illa lr̄a Buridani ꝓpoſitionū alia cathegorica: alia ypothetica. Et de aliaco in pncipio exponibiliū in vno dubio nitunt̄ ꝓbare ꝙ nō ſꝫ eoꝝ rōnes ſunt tenues quib' nō eſt op' rn̄dere: materia nō patit̄ demōſtratiōe dic vt liber.

Joā. dorp. Buridan. De aliaco.

¶ Ad cōfirmationē negat̄ maior ⁊ ad ꝓbationē añs eſt verū ⁊ ꝯñs falſum fateor ⁊ hoc non habeo pro incōueniēti qñ ꝯñs ſe falſificat. ⁊ ad ariſtotelē ſcđo prioꝝ. dico eū intellexiſſe extra inſolubiles ꝓpoſitiones: vt in inſolubilibus ad lōgum dictum eſt.

¶ Ad quintū argumētum hec excluſiua ſignificat aliter eſſe ꝙ eſt ⁊c. negat̄ maior ⁊ ad ꝓbationē añs ſignificat taliter eſſe qualiter ē et ꝯñs alr̄ hoc nō reputo incōueniens qñ ꝯñs habet aliter annexum. hoc eſt ſigt̄ reflexiue ipſum ſignificare aliter eſſe ꝙ eſt. tñ ita eſt in re ſicut cōſequēs ſigt̄ quod ſufficit.

¶ Ad confirmationē que ē de hac oīs ꝓpō que nō eſt hec exponibilis ⁊c. rn̄detur negādo maiorē ⁊ ad ꝓbationē añs ſigt̄ ſicut eſt ꝯñs nō ſigt̄ ſicut ē diſtinguo. vel qñ cōſequēs hꝫ nō ſicut annexū concedo: qꝛ ita eſt in re ſicut cōſequēs ſignificat quēadmodū ita ē in re: ſicut añcedens ſignificat: vel vt terminus aliis in negatiuis vtar. cōſequens ſignificat taliter nō eſſe qualiter nō eſt quod pro eodē recipio in ꝓpoſito vel quādo cōſeqns nō habet nō ſicut annexū et hoc nego: qꝛ hoc nunqꝫ cōtingit.

¶ Ad ſextum de illa. tantū hō eſt alal et econuerſo dicit̄ ꝙ ſi econuerſo dicat conuerſionē ſimpliciter. ſcđa pars ē excluſiua ⁊ in ea virtualiter ponit̄ ſignū excluſiuū: ſed ſi dicat cōuerſionē per accidēs nō oportet immo ſtatqꝫ ſit nō excluſiua. Et ad ꝓbationē de illa. oīs homo preter ſortem eſt plato. ⁊ econuerſo dicit̄ ſi dicat cōuerſionem ſimplicē cōſequēs eſt improprium ſaltem nō eſt ꝓprium. Si dicat cōuerſiones per accidēs nō ſequitur: quia poteſt deleri ly preter. Ad ſcđam improbationē dico ꝙ ſapit naturam

propoſitiõis cui applicatur: ⁊ ſi nulli applicetur nõ eſt ꝓpõ nec põt veri applicari ꝟniuoce.

Queſtio ſcđa.

Queſtio ſcđa. ¶ Circa propoſitiões excluſiuas queriť ſcđo. vtrū expõnētes cõiter date ſufficiant: ⁊ arguiť primo ꝙ nõ. nõ ſequiť hõ eſt homines et nihil nõ homo eſt hoies. ergo tm̃ hõ ē hoies. et tamē arguiť ab exponētibus ad expoſitam igitur cõſequētia tenet cū minore ⁊ maior pꝫ. q2 añs ē veruꝫ tenēdo ptē integralē hoīs eſſe hoiem. vt vulgo tenemus. ⁊ cõſequēs eſt falſum vt dicit ſua vlis in terminis trāſpoſitis.

¶ Et confirmatur. ſtat excluſiuam eſſe falſam exponētibus veris et cõtra cõmunes exponētes. ergo nihil valēt. cõſequentia nõ eſt dubia. añs arguitur pro pͥma parte capta iſta excluſiua tm̃ falſum ē ꝓpoſitio excluſiua caſu falſificatiõis ipſius toti᷒. ſcđa pars patet vna exponēte ſe falſificante exponibili non ſe falſificāte. Secūdo arguiť nõ ſequitur animal eſt hõ. et nullum nõ aial eſt homo. ergo tātum. b. aial eſt homo vel capiēdo. b. in exponētibus ſi volueris caſu quo. b. facit terminū ſtare determinate et tamē arguitur per exponentes cõmunes igiť conſequentia nõ eſt dubia cum minore ⁊ dubietas maioris ſic excluditur: quia añcedēs eſt verū et excluſiua equiualet iſti oīs homo eſt. b. aial per idem ſicut iſta tātū aial eſt homo equiua. et huic omnis homo eſt aial.

¶ Et cõfirmatur. q2 nõ ſequiť a homo oīs homo ē. ⁊ nihil nõ homo oīs homo eſt ergo tātum a homo oīs homo eſt. ⁊ tamen arguitur ab exponētibus ad expoſitam. igiť maior patet: quia añs eſt veruꝫ caſu quo ly a faciat terminum ſequētem ſe ſtare cõfuſe tātū et cõſequēs infert hāc tātum homo oīs homo eſt ꝑ locum ab equiualentibus que falſa eſt.

¶ Tertio arguitur. nõ ſequiť tantum homo oīs homo eſt ergo oīs homo eſt et nihil nõ homo oīs homo eſt. ⁊ tamē arguitur ab exponibili ad exponētes igiť maior patꝫ quia arguitur a nõ diſtributo ad diſtributuꝫ reſpectu ꝓdicati exponibilis ꝓpter duo ſigna mobilitāria in ordine ad ꝓdicatū prime exponētis: et talis modus nõ eſt formalis. igiť.

¶ Et cõfirmatur quia iſta aliquid eſt vel nõ eſt non poteſt exponi per vnum illorum modorum nõ per primum modum: q2 nõ eſt affirmatiua. neq ꝑ ſecūdū: quia nõ eſt negatiua. et clarum eſt de duobus vltimis modis: igitur modus ponēdi nullus.

¶ Quarto arguitur ſtat exponibilem eſſe falſam nõ ſe fallentem exponentibus veris igitur. añcedēs patet de iſta. tantum animal eſt homo ex ſuis exponentibus qđ expõnētes ſue ſunt vere notum eſt. Falſitas exponibilis patet dupliciter. Tum pͥmo tātum animal eſt homo. ergo tātum animal eſt: ſed conſequēs eſt falſum. ergo et antecedēs cõſequētia patet a ꝓpoſitione de eſt tertio adiacente ad ꝓpoſitionē de ē ſcđo. ſecūdo pꝫ falſitas exponibilis deducendo ad impoſſibile. Oīs hõ eſt corpus tātuꝫ aial eſt homo. ergo tātum aial eſt corp᷒ ꝯña pꝫ in darij ⁊ cõcluſio eſt falſa ⁊ maior vera: ergo minor eſt falſa q̄ eſt noſtra exponibilis.

¶ Et cõfirmo. nõ ſequiť tātū aial nõ eſt hõ. ergo oē nõ aial eſt homo: ergo modus nullus. ꝯña tenet. q2 arguiť ab exponibili copulatiue ad vnā exponētem ei᷒ ⁊ añs pꝫ. q2 añs eſt negatiuū. mõ negatiua nõ infert formaliter affirmatiuā ex ſcđo periarmenias. Scđo peri armenias

¶ Quito arguiť ꝙ ſi iſte mod᷒ eſſet bene aſſignatus hec eſſet vera. tm̃ deus neceſſario oē ens eſt: ſed cõſequēs ē falſum: ergo ⁊ añcedens falſitas cõſequētis pꝫ per ꝯdictoriū illius ꝓpoſitionis q̄ vera eſt ⁊ cõſequentia pꝫ. q2 exponētes equiualentis. ſ. iſtius tātū de᷒ de neceſſitate eſt ens ſunt vere. ergo ⁊ iſta. q2 quecūq equiualent vni tertio equalent inter ſe.

¶ Et confirmať quia ꝑ iſtum modū iſta ē vera. tm̃ de᷒ de neceſſitate ē ens: ſed ꝯñs eſt falſum. ergo ⁊ añs. ꝯña claret et falſitas cõſequētis pꝫ. quia ſequitur tātum deus de neceſſitate eſt ens: ergo omne ens de neceſſitate ē deus. ꝯñs eſt falſum. ergo et añs. cõſequētia pꝫ per regulam cõmunē. Ab excluſiua de pͥmo mõ ad vniuerſalem in terminis tranſpoſitis. Illa cõis Et ſi dicas ꝙ habebit hāc vniuerſalē. omne ens poſſibiliter eſt deus eo ꝙ ꝓpoſitio de neceſſario cõuertitur in vnam de poſſibili.

¶ Cõtra vel illa capitur i ſenſu diuiſo ſic eſt impoſſibilis. vel in ſenſu compoſito et certum eſt ꝙ nõ ſequitur.

¶ Sexto arguiť per iſtū modum non poteſt ſaluari veritas huius: tantum homo nõ eſt ens. et falſitas eius tātum hõ ens nõ eſt. ſed prima eſt vera quum videatur equiualere iſti homo non eſt ens. ⁊ ſecūda falſa ꝙ pꝫ dupliciter. Tum primo q2 vna propoſitio cõtradicens prime cõtradicit ſecūde: ſed contradictoria prime eſt vera: ergo contradictoria ſecūde eſt vera: ⁊ per conſequēs ſecūda eſt falſa. ſecūdo patet. quia ſequitur tātum hõ ens nõ eſt: ergo tātum homo non eſt ens. conſequens eſt falſum: ergo et antecedens. conſequentia patet a diſtributo ad nõ diſtributum.

¶ Et confirmať quia iſta tātū numer᷒ ē nõ exponiť gr̃a pluralitatis. ⁊ tm̃ in ea ponitur termin᷒ numeralis: igiť. Et ſi dicas ꝙ nõ poniť terminus diſſinite ſignificās numeruꝫ tūc iſta tm̃ quattuor hoies ⁊ populus currūt debet exponi gr̃a pluralitatis ſed ē falſum: q2 ſolū exponiť gr̃a alietatis rõne illi᷒ termini ꝑplus.

¶ Septimo arguitur contra exponentes cauſales aliud ab: quia ex illo ſequitur. tātum. a. fenix erit fenix. poſito ꝙ. a. ſit proprium nomen fenicis. et erit in tēpore antichriſti quā ſequētur mille fenices. ⁊ cõſequentiā probo cum cõſequētis falſitate ponēdo ꝙ ſit tēpus mediū inter generationē vnius ⁊ corruptionem alterius: quia ſequiť tm̃. a. fenix erit fenix. ergo oē qđ erit fenix ē vel erit. a. fenix. ſed ſi conſequēs ē falſum ab excluſiua ad vniuerſalē in terminis tranſpoſitis. ⁊ ꝯñam ꝓbo. q2. a. fenix erit fenix. ⁊ nihil aliud ab a fenice erit fenix. ergo tātū a. fenix erit fenix. ꝯña eſt bona ſm̄ aduerſarios q2 ab exponētibus ad expoſitam. ⁊ veritas pͥme exponētis eſt aperta: et veritas ſecūde ꝓbatur ꝑ ei᷒ ꝯdictoriā. ſcꝫ aliud ab fenice erit fenix ſignū

tur illa ⁊ ſit.b.tūc op; ꝙ.b: fenix erit fenix .⁊. b. fenix.a.eſt vel erit aliud ab.a. modo hoc eſt falſum.vt dicunt exponentes de aliud ab.

¶Et cōfirmat. vltimo nō poſſumus capere oppoſitum ſubiecti in ſcda. exponente: ergo nullus modus exponendi valet.ꝙ patet.qꝛ tunc ſequeretur ꝙ aliqua exponibilis eſſet vera cuius exponentes eſſent falſe vel ſaltem falſa extra ſe falſificātes ꝯſequēs eſt negādū ergo ⁊ antecedens. Oſtendo cōſequentiā illa eſt concedenda tm̄ currens pōt eſſe currens vt dicit vniuerſalis in terminis trāſpoſitis. ⁊ ſcda exponens eſt falſa ⁊ ſua cōtradictoria q̄ eſt hec nō currens pōt eſſe currēs eſt vera ꝙ patet dupliciter. Tum primo: qꝛ hoc pōt eſſe currēs ⁊ hoc non eſt currens demōſtrando quieſcētē. ergo nō currēs pōt eſſe currēs. tenet cōſequētia a reſoluētibus ad reſolutam. Tum ſecundo: qꝛ da oppoſitū ſua contradictoria eſt falſa hoc maxime: quia eſſet negatio infinitās negaret ſuppoſitiones termini finiti quā haberet ſecluſa negatione ⁊ ſupponit ſolum pro quolibet alio. Sed hoc eſt falſum igit̄ cōſequētia patet quia nō pōt dari alia ratio Sed falſitas illius patet: qꝛ tunc iſta eſſet negāda non nigrum erit nigrū. immo hec eſſet negāda vt videtur ⁊ impoſſibilis nigrum erit non nigrum. Et ſi dicas predicatum ſupponit pro illo quod non erit nigrum: ſed non pro eo qđ nō eſt nigrum eo ꝙ terminus finitus ſupponit pro nigro quod erit. propterea nō eſt idem de iſtis duabus non nigrum erit nigrum et nigrum erit nō nigrum.

¶Cōtra: tūc iſta eſſet negāda tanꝙ impoſſibilis. Cithariſans poſſibiliter eſt nō cithariſans eo ꝙ poſſibilr āpliat: ⁊ a pte añ ⁊ a pte poſt. ⁊ ſic idē cēt dicere nō cithariſans pōt cithariſare ⁊ cithariſans poteſt nō cithariſare ⁊ vna eſt impoſſibilis per aduerſarios: ergo ⁊ altera. In oppoſitū eſt concluſio cū dicendis. In iſta queſtione erūt tres articuli. In primo ponētur notabilia. In ſecūdo ſoluent̄ argumēta ante oppoſitum ⁊ poſtremo mouebūtur dubia ⁊ ſoluent̄

Prima annotatio.

Pro expeditione primi nota ꝙ cōis modus eſt incipere de mō exponēdarū excluſiuarū. Vñ dictiones excluſiue ſunt tales tātum tantūmodo ſolū ſolummodo: preciſe dūtaxat. Et ideo dicuntur excluſiue: quia denotant predicatum dici de ſubiecto et remoueri de quolibet eius oppoſito ſaltem ſi fuerit de primo mō. Et plures iſtarū dictionū capiūtur equiuoce. Nam ly tm̄ interdum capit̄ cathegorematice ⁊ relatiue. vt ſortes habet ſcutū ⁊ tātū hꝫ plato. ⁊ ſic nō reddit ꝓpōnē exponibilē. Aliquādo capit̄ ſincathegorematice. ⁊ ſic capitur in ꝓpoſito. Et ſimiliter ly ſolus capitur cathegorematice. ⁊ hoc quando dictio cathegorematica precedit. vt ſortes ſolus erit tm̄ valet ſicut ſolitarius. Aliquādo capitur ſincathegorematice: ⁊ ſic reddit ꝓpōnē exponibilē

Acceptiones ſignificatorum tm̄ ⁊ ſol⁹.

Et iſto patet ꝙ nō ſequitur ſortes ſolus currit. ergo ſortes ſolus currit. Nec ſequitur: indiuiduū predicatur de vno ſolo. ergo de vno ſolo predicat̄ indiuiduum ly vnicus importat alietatem inter res eiuſdem ſpeciei. vt ſi vnus hō cū duobus equis eſſet in aula hec eſt concedenda vnicus homo eſt in aula. ⁊ ſi ly vnicus excludat ſpeciem accidentalem hec poteſt concedi vnica virgo eſt in celo. eſto ꝙ beata virgo et iohānes euāgeliſta ibi ſint ſi eſſentialem neganda eſt non ſtando in genere. Et vnicus et vnus differunt: ſi viginti homines eſſent in aula hec eſt vera vnus homo eſt in aula ⁊ non altera. Sed quando dictio excluſiua ponitur in principio propoſitionis dicitur cadere in totum quod ſequitur ⁊ non eſt pars extremi. ⁊ tunc vocatur excluſiua: vel in ſubiectum tātum. ⁊ tunc vocatur propoſitio de excluſo ſubiecto: ⁊ pariformiter dicatur de predicato excluſiue ⁊ tunc eſt pars extremi. ⁊ ſic quelibet talis eſt diſtinguenda quando ſignum ponitur in principio.

Annotatio.

Annotatio.

Sed ſi cadat ſuper terminum numeralem tunc eſt diſtinguenda ⁊ ſubdiſtinguenda in ſenſu excluſo equiualet ſue preiacenti in creaturis communiter. vt tantum homo eſt animal equiualet iſti homo eſt animal. ⁊ ſic exponit̄ quod eſt homo ⁊ non eſt: non homo eſt animal. Tātū populus eſt populus: que ſunt populus: et nō ſunt nō populus ſunt populus. Dicit̄ notāter in terminis ſignificantibus creaturas: qꝛ iſta eſt falſa in ſenſu excluſo. Tantum pater eſt eſſentia diuina: ⁊ tamen ſua preiacens eſt vera: qꝛ illa cōmuniter conceditur pater eſt non pater. Et dicitur cōmuniter: quia cum diſtributione in creaturis hoc nō oportet: quia iſta eſt falſa tātū a animal omnis homo eſt: niſi fingamus nouas exponentes: ⁊ tamē ſua preiacens eſt vera. Similiter hic tātum hominis aſinus non eſt aſinus tātum a homo nō eſt animal. Sed quando dictio excluſiua cadit ſupra predicatum cōnotatiuū tunc dupliciter excludit. vel ratione alietatis. ⁊ tunc exponitur ac ſi predicatum non eſſet cōnotatiuū vel excludit ratione alteritatis. et tunc excludit oēm aliam qualitatem a qualitate cōnotata ꝑ ⁊ perdicatum vt ſortes eſt tantum albus: ſortes eſt albus non eſt aliter qualificatum. ⁊ tunc nō equiualet preiacenti ſed qñ additur recto cum obliquo vt ſortes tantum videt aſinum que valet hanc ſortes eſt tantum videns aſinum. eo ꝙ ly tantum nunꝙ poteſt cadere in copulam ſententia mea poteſt exponi gratia alietatis: ⁊ tūc ſic exponitur ſortes videt illud quod eſt aſinus: ⁊ non eſt nō aſinus. ⁊ ſic illa eſt vera poſito ꝙ videat aſinum ⁊ bouem. vel excludit gratia alteritatis: ⁊ tunc copulatiue ſic exponitur. ſortes videt aſinum ⁊ ſortes non videt nō aſinum. ⁊ tunc dicta propō eſt impoſſibilis eo ꝙ non eſt poſſibile videre aſinum quin ſimul videatur nō aſinus Et ſi ſubiectum fuerit terminus communis nō diſtributus oportet capere relatiuum identitatis in ſecunda exponente quod patet. qꝛ iſta eſt falſa homo tantum videt aſinum poſito ꝙ ſint tm̄ duo homines ſortes et plato quorū plato nihil videat et ſortes videat aſinum ⁊ bouē quia ille exponentes eſſent vere homo videt aſinum. vt patet de ſorte. ſimiliter homo nō videt nō aſinum. patet de Platone. Propterea in ſecunda exponente oportet dicere: et idem homo nō videt nō aſinum. Quādo propoſitio exponitur gratia alietatis tunc in ſecunda exponente oportet capere oppoſitū ſubiecti infinitādo ipſū ſm exigētiam copule. vel aliud ab amore aliorū quod ſufficit mediāte copula de preſenti. Si exponatur gratia pluralitatis. tūc in ſecūda exponēte debemus capere ⁊ nō plura ꝙ. Sed aduertendo exponendo tales tantum tres homines currunt tātum quinꝙ ſunt predicabilia. poſſumus ſic exponere tres homines currūt et non plures homines ꝙ tres currūt. ⁊ tunc eſto ꝙ tres homi

Aduerſio.

tres currunt ⁊ tres aſini. illa eſt vera ⁊ ſic non ſequitur tantū tres homines currūt ergo tantum tria animalia currūt: ⁊ pōt ſic exponi. tantū tres homines currūt tres homines ⁊ non plura ꝙ tres homines currūt: ⁊ ſic illa eſt falſa tantū tres homines currūt in caſu dato: ⁊ tūc bene ſequit̄ tantum tres homines currūt: ergo tantū tria aīalia currūt capiēdo ſubiectum neutri generis melius cumulatur difficultas in talibus.

Secunda ānotatio.

¶ Notandū eſt ſecūdo ꝙ quattuor vel quinqȝ ſunt genera excluſiuarū: quedā ſunt propoſitiones excluſiue in quibus nulla ponitur negatio ante copulam formaliter vel virtualiter exemplum primi vt tm̄ animal eſt homo: tantum homo eſt impoſſibiliter currēs exemplum ſecūdi vt tantum nullus homo non eſt aīal que debet reſolui in hanc tantum ōis homo eſt aīal. vel ſic neſcis nec in bello nec in pace viuere addendo ſignum excluſiuum ſi laurentio valle credit̄ que eſt negatiua licet tres negationes precedāt copulam patet in principio ſue logice ⁊ in ſuis elegantiis libro tertio ca. xxvii. qḋ modici momenti eſt dialetice loquendo: quia nulla negatio ponitur ante copulam eo ꝙ verbū neſcis eſt copula ⁊ tu ſubiectum ⁊ totum reſiduum p̄dicatum. Et ille vocātur de primo genere excluſiuarum. alie ſunt excluſiue in quibus ſolum ponitur vna negatio poſt ſignum ⁊ ante copulam ⁊ tales vocātur de ſecūdo modo vt tantū hō nō eſt aīal. tantum nullius hominis nullus aſinus nō eſt animal. tantū ſortes poſſibiliter nō eſt. Tertie ſunt excluſiue in quibus ponitur vna negatio in principio. vt nō tantum aīal eſt homo non tantū nullus homo nō eſt aīal. Quarte ſunt excluſiue in quibus ponūtur due negationēs vna añ ſignū excluſiuū: ⁊ altera ante copulā vt nō tantū aīal nō eſt homo: nō tantum nullius hōis nullus aſinus non eſt animal. et tales debēt reſolui in equiualētes. ⁊ poſtea exponi. Quinte ſunt excluſiue ſi ponātur propoſitiones mixte qualitatis quemadmodum communiter ponuntur de ordine mixto vt tantum ſortes eſt vel non eſt. Tantum antichriſtus erit vel poſſibiliter nō erit. tantum antichriſtus nō eſt vel poſſibiliter erit ⁊ poteſt dici ꝙ propoſitiones excluſiue de primo gñe excluſiuarum ſunt affirmatiue ⁊ excluſiue affirmatiue de ſcḋo negatiue: ſed excluſiue affirmatiue: q: excluſiue affirmatiue ſolū appellat ſignum nō negari. Sed ꝓpōnes de tertio mō ſunt negatiue ⁊ excluſiue negatiue oppoſito mō ad propōnes de primo gñe. Et ꝓpōnes de quarto modo ſunt negatiue excluſiue ⁊ propōnes affirmatiue Vel pōt dici ꝙ excluſiue affirmatiue eſt inferius ſaltē denominatiuū ad affirmatiue difficultas eſt ad nomen propterea relinquo arbitrio legētiū.

Documētum. Quãcūqȝ ſignū excluſiuū negat̄ ꝓpoſitio exponit̄ diſiūctiue: ⁊ qñ nō negat̄ exponit̄ copulatiue nō habendo reſpectum ad copulas ꝓpoſitiōis.

Preceptū

¶ Ad exponēdas excluſiuas ponitur tale documentū ꝙ in oībus ſemper prima eſt preiacens: ⁊ ſcḋa oppoſite quantitatis et qualitatis ad exponibilē capiēdo oppoſitū ſubiecti ſm̄ exigētiā copule vt dictū ē. Et hoc niſi ſubiectū diſtribuat̄: q: tunc nō oportet ꝙ ſit oppoſite quātitatis.

Quid preiacens.

Sed preiacentē voco totū quod remanet dempto ſigno excluſiuo. Exēplis tm̄ homo eſt animal: tantū homo non eſt animal. nō tm̄ homo nō eſt aīal. Prima exponens prime eſt hec homo eſt aīal. ſcḋe homo nō eſt animal. tertie nō hō eſt aīal. quarte nō homo non eſt aīal. Et ſcḋa exponens prime eſt hec nullus non homo vel nihil nō homo propter feminas: ibi eſt animal. ecce ſcḋa exponēs eſt negatiua ⁊ vl̄is et exponibilis indefinita affirmatiua. ſcḋa exponens ſcḋe eſt: Oīs nō homo eſt animal q̄ eſt vl̄is affirmatiua ⁊ ſua exponibilis indefinita negatiua. Scḋa exponens tertie eſt nō homo eſt animal que eſt indefinita affirmatiua ⁊ ſua exponibilis vl̄is negatiua ſcḋa exponens quarte eſt nō homo non eſt animal que indefinita negatiua eſt ſcḋa exponibilis vl̄is affirmatiue. Et qñ eſt propō mixte qualitatis proportionet̄ copule ſm̄ exigentiā excluſiuarū ſimpliciū. Nec putandum eſt ꝙ eſt conuertibilitas veritatis ⁊ falſitatis inter exponentes ⁊ exponibilem continue. et hoc qñ exponibilis ſe falſificat neutra exponente ſe falſificāte vel ꝯ q: in talib᷒ ſufficit mutua inferibilitas ſȝ niſi vna illaꝝ ſe falſificet vni᷒ veritas vl̄ falſitas alterius veritatē vel falſitatē imitatur.

Tertia annotatio.

¶ Notandū eſt tertio ꝙ inferuntur aliqua corrolaria per que veritates propōnum excluſiuarum dignoſcunt̄. Primū eſt arguēdo a non excluſiua cuius ſubiectū eſt ſuperi᷒ quidditatiuū vel denoīatiuū vel cōuertibile reſpectu ſubiecti nō diſtributi ad excluſiuam valet ꝯña. non bene ſequit̄ animal eſt homo. ergo tm̄ animal eſt homo. Rōnale eſt ſortes ergo tantū rationale eſt ſortes ſillogiſm᷒ eſt ſillogiſmus demonſtratiuus. ergo tm̄ ſillogiſmus eſt ſillogiſm᷒ demonſtratiuus. Hoc patet de primo ad vltimū q: ſequit̄ aīal eſt homo: ergo homo eſt animal ⁊ vltra: ergo oīs homo eſt aīal ⁊ vltra ergo tantū animal eſt homo. Prima ꝯña eſt conuerſio ſimplex. ſcḋa a particulari ad vniuerſalem in materia naturali ſeruatis ſeruandis tertia a b vniuerſali ad excluſiuā. ⁊ quarta a p̄mo ad vltimū: et iſta regula reſpicit illā regulā ⁊ conditiones eius a particulari ad vniuerſalem in materia naturali.

Primum corrolariū

Dicitur ſignanter de ſubiecto non diſtributo: quia ſi ſubiectum non diſtribuatur non ſequitur. vt patet hic. omne animal eſt animal. ergo tm̄ omne animal eſt animal. ⁊ etiam ſi ſubiectum ſtet determinate non ſequitur. quia nō ſequitur b. animal eſt homo. ergo tm̄. b. animal eſt homo ⁊ idem contingit in diuinis propter hanc. perſona eſt pater. ergo tantum perſona eſt pater: q: idem contingit in illis dictis. Scḋo ſequit̄ tantum filius regis poſſum eſſe ego ⁊ tm̄ non tantum ego poſſum eſſe filius regis. Prima ps patet. q: omne quod poteſt eſſe ego poteſt eſſe filius regis. Scḋa pars ptȝ ꝙ p vniuerſalē cōtradictorie in terminis tranſpoſitis. Tertio ſequit̄. ex eodē fundamento tantum preſbyter pōt eſſe pater meus ⁊ tm̄ ego non ſum nec fui filius preſbyteri Etiā licet ego filius p̄ſbyteri fuerim. Quarto ſequit̄. ꝙ hec ꝯña nō vȝ. Tantum ſubſtātia nō eſt accidēs: eſt ſubſtātia eſt ergo tantum aliqḋ nō eſt accidens. ſed hec bene vȝ ponēdo ſic conſtātiam tantum ſubſtātia eſt. Quinto ſequit̄ ꝙ illa eſt impoſſibilis tm̄ vnum nō eſt: q: equiualet iſti nullum vnum eſt quod eſt impoſſibile. Sexto ſequitur ſi non tantum animal eſt homo nullum animal eſt homo: ptȝ ex oppoſito ſequitur oppoſitū per primū corrolarium. ⁊ iſtud reſpicit conditiones primi corrolarii: quia bene ſequitur. animal eſt homo. ergo tantum animal eſt homo. Septimo ſequit̄ primam harum eſſe verani. tantū non oīs

Scḋm.

Tertium

Quartum

Quintum

homo eſt homo: et ſciam falſam tantū omnis homo eſt hō. ⁊ veritas p̄me patet per eius vniuerſalem omnis homo eſt nō omnis homo. et falſitas ſcōe per eius vniuerſalem omnis homo eſt omnis homo. Octauo ſequitur has eſſe impoſſibiles. tātum homo habet albedinem: tātū homo mouetur: licet tātum homo currat cauſa duarū p̄marum eſt. quia ſi homo habet albedinem iam pars eſſentialis eius habet albedinē: ⁊ per conſequens nō tantum homo habet albedinem. Similiter ſi homo mouetur eo q̄ mot nobis mouenť oīa que i nobis ſunt. Ex virtute ſcōi thopicoꝝ: ſed nō opꝫ de curſu. Nono ſequiť ſi ſortes eſt albus tātum ſortes eſt albus.

Auctoritas topica

Annotatio q̄rta.

¶ Notandū eſt quarto q̄ veritates ꝓpoſitionū excluſiuarum de ſecūdo mō ſic cognoſcatur. quādo predicatū negať vere de ſubiecto et verificatur de quolibet oppoſito ſubiecti circūſcripta falſificatione. tūc talis eſt vera vt tantū ſortes non eſt ſortes. et hic idem ſufficit ad falſitatem excluſiue de quarto mō eis contradicenti. Ex iſtis infero correlaria. Primum eſt. in omī excluſiua vera de ſecūdo modo diſtinctum ex extremis eſt tranſcendēs: ſed illud non ſufficit. ſecūda pars patet per falſitatē hui⁹. tantum nō chimera non eſt chimera. prima pꝫ ꝑ inductiue. Secundū correlarium nō eſt idem dicere tātum chimera non eſt nō chimera. et tātū nō chimera non eſt chimera. ꝓbatur. prima pꝫ eſt vera vt dicunt exponentes. ⁊ ſecūda falſa per idem. ⁊ hoc ſi opponatur ꝑ oppoſitū ſubiecti. ſꝫ exponēdo per aliud vtraq; eſt falſa.

Septē correlaria ſubiūgēda

¶ Tertiū correlariū. ſequēs ex vtroq; mō exponēdi. Aliqua eſt negatiua falſa cuius predicatum non ſupponit. patet de iſta tantum nō chimera nō eſt chimera.

¶ Quartū correlariū. aliqua e. ⁊ affirmatiua vera cui⁹ vnū extremū nō ſupponit. pꝫ de ꝯdictorio p̄cedentis nec hoc incōueniēt in affirmatiuis ⁊ negatiuis pregnātibus.

¶ Quinto ſequiť q̄ arguēdo ab affirmatiua ad negatiuā p̄dicato variato penes finitum ⁊ infinitum nō valet argumētum. nō em̄ ſequiť tm̄ aliquid eſt nō chimera ergo tātum aliquid nō eſt chimera. Et ratio eſt: q: clauditur vna mala ꝯña arguendo a negatiua q̄ eſt ſecūda exponēs an̄cedentis ad affirmatiuam q̄ eſt ſecūda exponens cōſequētis.

¶ Sexto ſequiť q̄ non quilibet termin⁹ vere negatur de quolibet termino ſtante confuſe tantum etiam habēte plura ſuppoſita. pꝫ de falſitate hui⁹ tm̄ aliq̄d nō eſt aīal.

¶ Septimo ſequitur q̄ omīs excluſiua de quarto modo excluſiua: ꝗ cui⁹ diſtinctum ſubiecti et predicati nō eſt trāſcendens eſt vera: hoc patet. quia illud ſufficit ad falſitatem ſui cōtradictorij per correlatiuum primū. et iſta ſunt dicta exponēdo excluſiuas ꝓprie: vnde iſta ſolet concedi improprie. Tātum domus eſt alba improprie capiēdo. et tunc oportet ſic exponere domus eſt alba et nihil aliud a domo vel parte domus eſt alba que poſſibilis eſt. Similiter tantum ignis calefacit ſic exponiť. ignis calefacit ⁊ nihil aliud ab igne vel parte eius vel accidente ei⁹ calefacit. Sed iſta acceptio eſt impropria propterea non curo de ea: ſed quando dictio excluſiua ponitur cum modo poteſt con: inue proferri et hoc nihil aliud eſt dictu q̄ conſtituere ꝓpoſitionem de excluſo vel diſcontinue hoc eſt excluſiue. et ideo tales ſunt diſtinguēde tantum deū eſſe eſt verum. Primo modo eſt vera et denotať q̄ veritas competit iſti. tantū deus eſt deus. Secūdo modo eſt falſa et denotatur q̄ deū eſſe deū eſt verum et nihil aliud q̄ deum eſſe deum ē verum: ⁊ eodē modo de talibus dicať ad ſolū ſortē currere ſequiť ſortem currere. tātum deum eſſe eſt ibi poſitum in caſu obligatorio.

¶ Notandū eſt quinto. q: eſt difficultas de deſcēſu ⁊ aſcēſu querā octo. Primo quō ſupponit ſubiectū huius tm̄ aīal eſt homo: et ſimiliter de predicato ⁊ videť q̄ ſubiectum diſtribuatur. Tum p̄mo. q: omīe agēs fortius agit in ꝓpin. quū q̄ in diſtās. Tum ſcōo. omīe agēs equaliter agit in duo paſſa eodem modo ſibi approximata quēadmodū de notiſis ſubiecti ⁊ p̄dicati. Secūdo q̄ro quō ſupponit ſubiectum in iſta. tm̄ riſibile omnis hō eſt. ſi dicas determinate. tunc iſta erit vera ꝑ aſcēſum tm̄ riſibile iſte homo eſt. ⁊ tm̄ riſibile iſte homo eſt. ⁊ ſic de alijs poſita cōtraria quam ego ſuppono: et an̄cedens eſt verum ergo et cōſequēs qḋ eſt falſum. Si dicas confuſe tm̄ infero idem. pꝫ tm̄ riſibile iſte hō vel ille hō et ſic de ſingulis eſt: ⁊ hoc eſt verum. Forte dicis oportet aſcēdere copulatum ſic. tātū riſibile iſte homo ⁊ ille homo. et ſic de ſingulis eſt. ⁊ ſic an̄s eſt falſum ſicut et conſequens. et nunq̄ poteſt eſſe verum: niſi qñ eſt tātum vnus homo vel vna in mūdo: et tunc conſequēs eſt verū.

Quinta annotatio.

Octo queſtiones exponēde.

Maxima phica.

¶ Cōtra hoc arguiť. ſequiť q̄ iſta eſſet vera tm̄ ꝓpꝰ oīs homo eſt. ſed ꝯñs eſt falſum: ergo et an̄s. Falſitatē cōſequentis declarat prima exponēs ⁊ ꝯñam probo ꝑ aſcēſum tm̄ ꝓpꝰ iſte hō et ille hō. et ſic de ſingulis ē: poſito q̄ ſit vnus exercitus oīm hominū in mundo: tā an̄s ē verum. vt patet ergo ⁊ cōſequēs qḋ eſt propoſitū. Si dicas q̄ diſtribuiť et opꝫ aſcendere copulatiue. Sequiť tūc eodem mō hanc eſſe verā. tm̄ riſibile omīs hō eſt: q: tm̄ riſibile iſte homo eſt. ⁊ tm̄ riſibile iſte hō eſt. ⁊ de ſingulis. an̄s ē verum: q: in qualibet cathegorica ſubiectū ē ſuperius denominatiuum ad predicatum.

¶ Tertio q̄rit. quō ſupponit ly hominis hic tm̄ rudibile eſt hōis aſinus. Si dicas diſtributiue ꝑ regulā cōem: q: ſequitur mediate ſignū excluſiuū nō impeditum.

¶ Contra. non ſequitur tm̄ rudibile eſt hōis aſinus: ⁊ iſti hoīes ſunt oēs hoīes ergo tm̄ rudibile ē iſtius hōis aſinus quia an̄cedēs eſt verum et cōſequens falſum: demonſtrādo per ly iſtius iohānem qui non habet aſinū ⁊ ſic prima exponēs vnius ptis ē falſa.

¶ Quarto q̄ro. quō ſupponit predicatū hui⁹ tm̄ ens cōtingēter eſt ens. Si dicas diſtributiue. q: mediate ſequiť tātū.

¶ Cōtra deſcēdendo copulatiue. ꝯñs eſt falſum. tm̄ ens cōtingenter ē iſtud ens demonſtrādo celum. In vna ariſtote is vel deum ſm̄ veritatem et an̄cedens eſt verū vt pꝫ per eius exponentes: igitur.

¶ Quinto quero quō ſupponit predicatum huius tātum ens neceſſario eſt ens. Si dicas diſtributiue ꝓpter cauſam frequēter dictam contra conſequens eſt falſum demōſtrando vnam formicam vel vnum ens contingens: et antecedens eſt verum. igitur.

¶ Sexto quero. quō ſupponit predicatū huius tātum creator non eſt creatura. ſi dicas diſtributiue. Cōtra tunc deſcēdendo copulatiue aňs eſt verum et cōſequēs falſuʒ. Etiam ibi cadunt duo ſigna mobilitātia. ergo nō diſtribuitur. Si dicas determinate adhuc deſcendēdo diſiunctiue ꝯſequēs eſt falſum ⁊ nō potes dicere ꝙ ſtet cōfuſe tm̄: q2 cadunt duo ſigna mobilitātia in ꝓpōne indefinita ſeruatis ſeruādis. ergo ꝑ regulam cōem ſtabit determinate.

¶ Septimo q̄ro. quō ſupponunt extrema huius non tantū creator non eſt creatura. et primo queritur de p̄dicato. ſi dicas diſtributiue ꝓpter trinitatem ſignorum imparitū ipſum antecedentiū. Contra. ergo erit vera hoc ē falſuʒ. ꝓbo ē ꝯňam aſcēdendo copulatiue ſub p̄dicato. Non tm̄ creator nō eſt hec creatura nō tm̄ creator ē hec creatura. ⁊ ſic de ſingulis. et iſte creature ſunt oēs creature: ergo nō tm̄ creator non eſt creatura: aňcedens ē verum. vt pʒ ex predictis ergo propoſitum. Similiter quero de ſuppoſitione ſubiecti. ſi dicas diſtributiue eo ꝙ nō diſtribuitur in negatiua ei contradicēte. Cōtra tunc arguitur ſequitur ꝙ ipſa eſſet vera. patet aſcendendo ſub illo termino creator. Nō tm̄ iſte creator non eſt creatura demōſtrando partem in diuinis. Sed forte vis ibi cauillare eam⁹ ergo ad ſubiectum huius nō tātum ſubſtantia nō eſt accidens et aſcendendo copulatiue inuenies aňs verum conſequēte falſo.

¶ Octauo quero. quō ſupponit ſubiectum huius non tātum animal eſt homo. Si dicas diſtributiue ſicut dicēdum eſt contra: tunc ipſa erit vera non tātum iſtud animal eſt homo. et non tātum iſtud animal eſt homo: et ſic de ſingulis. et iſta animalia ſunt oīa animalia. ergo nō tm̄ aīal eſt homo aňs eſt verū ergo et cōſequens quod querimus.

¶ Ad iſtā reſpondeť ꝑ ordinē. Ad primum dicitur de iſta tātum animal eſt homo ꝙ ſubiectum ſupponit confuſe tantum predicatuʒ autem diſtributiue. primum patet quia formaliter ſequitur tantum. animal eſt homo. ergo tātum iſtud animal vel iſtud: et ſic de ſingulis eſt homo. Et ſimiliter tantum animal ē homo. ergo tātum animal eſt iſte homo. et tātum animal eſt iſte homo. et ſic de ſingulis. qō patet quia bene ſequitur tātum animal eſt homo: ergo omnis homo eſt animal. ⁊ vltra. ergo ille homo eſt animal vltra. ergo tantum animal ē ille homo. et ſic de aliis ſemper ſupponēdo conſtantiam. Et ad argumentum de diſtributione ſubiecti prima maxima non tenet niſi in agēribus naturalib⁹: et alia maxima non currit: quia iſta duo paſſa non equaliter approximantur approximatione conceptionis.

¶ Et ſecundum dicit ꝙ ly homo in iſta. tātum riſibile omnis hō eſt ſtat cōfuſe tm̄ et non poſſumus deſcendere vel aſcēdere aliquo modo in argumento facto: vt argumentum bene oſtendit: ſed ſic tantum riſibile omnis iſte homo vel iſte homo. et ſic de ſingulis eſt ſi illa reputatur inepta addať ly ens quod eſt.

¶ Ad tertiū dicit. ꝙ diſtribuitur reſtricte tātum. vt dicitur in argumento arguendo ab excluſiua ad vniuerſalem in terminis tranſpoſitis et equiualet iſti tantum rudibile eſt aſinus hoīs vbi deſcēdendo ſub ly hoīs opʒ ſolū demōſtrare hoīes habētes aſinos.

¶ Ad quartū. de p̄dicato huius tātum ens cōtingēter eſt ens dicitur ꝙ predicatum ſtat confuſe et diſtributiue. et concedo ꝙ non ſequitur tātum ens contingēter eſt ens ergo tātum ens cōtingenter eſt illud ens poſita conſtantia demonſtrādo deum: quia predicatum illius ſtat ſolum pro ente contingente. Tamen quicq̄d ſit eſt ſpecialis difficultas de deſcenſu in propoſitionibus de cōtingēti vt ſortes contingēter nō eſt aīal que eſt vera. nō ſequiť ergo ſortes cōtingēter nō eſt aīal demonſtrādo bruneſlum. q2 aňs eſt neceſſarium ⁊ ꝯňs impoſſibile. Sed de illo forte alibi dicetur.

¶ Ad quintum de iſta. tātum ens neceſſario eſt ens dicitur ꝙ poſſumus deſcēdere diſiunctim vel diſiunctiue: quia ly neceſſe ē equiualenter ſignum vniuerſale nō ꝙ diſtribuat cathegoreuma ſequēs: ſed tempus importatum per copulam hoc non obſtāte impedit ne ſignum precedens diſtribuat terminum ſequētem aggregatum ex eis ſi teneatur ꝙ terminus ſequens ly neceſſe debet verificari cum copula de neceſſe: tunc facilius eſt argumentum: quia dicitur in deſcendendo oportet ſolum demonſtrare ens neceſſarium.

¶ Ad ſextum de iſta. tātū creator non eſt creatura. Dicit Okam et poſtea de Aliaco ꝙ predicatum diſtribuitur et contingenter deſcendere copulatiue ſub predicato vt dicit ipſi de predicato huius tantum ſubſtantia non eſt accidens. Sed illud non eſt bene dictum: q2 antecedens conſequentie eorum eſt verum ⁊ cōſequens falſum. ꝓpterea aliter dico ꝙ predicatum ſtat confuſe tātum: eo ꝙ cadunt duo ſigna mobilitantia in illud predicatum et debem⁹ deſcendere diſiunctim. vel dato ꝙ diſtribuať deſcendendum eſt diſiunctim tamen conceditur ꝙ eſt indefinita: nec ꝓpterea ſequiť p̄dicatū ſtare determinate: pʒ hic nullū caput oīs hō habet. Okam. De aliaco

¶ Ad ſeptimum de ſubiecto huius non tantum creator non eſt creatura dicitur ꝙ poſſumus deſcendere diſiunctim et propterea bene poteſt dici ꝙ ſtat confuſe tātum. et ſic eēt aliquis termin⁹ diſtribuibilis q̇ eſt totale extremū in neutra cōtradictoriarū diſtributus. Nec hoc eſt magis conueniens q̄ꝫ de termino ſequenti ſignum collectiuum. Sed tenendo regulas ſuppoſitionum vniuerſaliore modo quo poterimus dicitur ꝙ diſtribuitur et oportet deſcendere diſiunctim eo ꝙ diſtribuiť diſtributiōe oppoſita ſuppoſitioni confuſe tantum vel mixtim ſic. Non tantum creator non eſt creatura: ergo non tantū ille vel ille creator nō eſt creatura: et non tātum ille vel ille creator nō eſt creatura: ⁊ ſic de ſingulis qō idem reputo.

¶ Ad octauū dicitur ꝙ ſubiectum diſtribuitur ꝛ qñ arguis per aſcenſum dicitur ꝙ arguis a pluribus determinatis reſpectu partium multitudinis ad vnā determinatā reſpectu totius multitudinis. Et talis conſequētia nihil valet ſed oportet capere relatiuum idē priuatiō: ꝛ ſic clarius patebit capta ſua equiualēte que eſt: hō nō eſt aīal. Et ad illud qḋ tāgis de ſillogiſatione excluſiuarum ponuntur ꝓpōnes.

ponūtur ꝓpōnes.

¶ Prima ē ex duabus excluſiuis ſꝫ formaliter inferre excluſiuā ſequitur grā forme: tm̄ logic⁹ eſt diſputans: tm̄ artiſta eſt logic⁹ ergo tm̄ artiſta eſt diſputās. Probat. copulatiua formaliter equalens añti infert formaliter equalentē cōcluſionis: ergo añs formaliter infert ꝯñs. Probo añs ſic arguendo. Oē diſputans eſt logic⁹: ꝛ oīs logicus eſt artiſta: ergo omne diſputans eſt artiſta ꝯña pꝫ per primā regulam ante predicamentalē: vel in barbara quarte figure: ꝛ ꝙ illud ſcḋꝫ añs formaliter equaleat primo antecedenti. Probo ꝙ maior eſt vniuerſalis terminis tranſpoſitis prime maioris: ꝛ minor eſt vniuerſalis prime minoris que erat excluſiua. Et eodem modo de concluſione.

¶ Scḋa regula ex maiore excluſiua ꝛ minore nō excluſiua ſequitur formalit concluſio predicato minoris diſtributo. ſed non ſi non diſtribuatur. Primam partem ſic probo quia formaliter ſequitur. tm̄ artiſta eſt diſputans ꝛ omnis logicus oīs artiſta ē. ergo omnis logicus eſt diſputans: quod patet capiēdo vniuerſalem in terminis trāſpoſitis maioris ſic arguendo. Omne diſputās eſt artiſta: ꝛ omnis logicus oīs artiſta eſt ergo omnis logicus ē diſputans. Secunda pars patet quia niſi ſic argueretur ex puris particularibus particularitate medij. quia ex puris affirmatiuis in ſecūda figura vbi medium non diſtribuitur.

¶ Tertia regula ex maiore vlī nō excluſiua ꝛ minore excluſiua ſeqtur cōcluſio nō excluſiua: ſed nō excluſiua. Pria ps pꝫ qꝛ bñ ſeqtur: oīs logic⁹ eſt diſputās ꝛ tm̄ artiſta eſt logicus: ergo artiſta ē diſputās. ſcḋa ps pꝫ: qꝛ nō ſeqtur. oīs logicus ē artiſta. tm̄ dyalectic⁹ ē logicus ergo tantū dyalecticus ē artiſta. imo arguitur a non diſtributo ad diſtributū reſpectu de ly artiſta. ꝛ equiualenter concluditur vniuerſalis in darapti. nec potes inferre. tantū logicus oīs artiſta ē. eo ꝙ predicatū diſtribuit ꝛ ſic plerūqꝫ ꝛ in negatiuis: et in multis aliis debet concludi vna non excluſiua. Non reputo vtile multū hic immorari videat quilibet proprietates ſillogiſmorum ꝛ conſequenter dicat.

Rñſiua cōcluſio.

¶ Iſtis notatis ponitur concluſio rñſiua affirmat. Quantū ad ſcḋm articulum ad rōnes rñdetur ad primā concedo maiorem negatis minore ꝛ conſequente: qꝛ oportet videre pro quo ſubiectū accipit ꝛ negare ipſiꝫ cōpiere hoc eſt collectiue ſupponat pluraliter negare: ſi diuiſiue ſufficit ſingulariter: ſi diuiſiue ꝛ collectiue vtroqꝫ modo oportet negare. Et ſic iſta tantū hō eſt hoīes ſic exponitur. hō ē hoīes ꝛ ſilr oīs nō hō ꝛ oīa entia q̄ nō ſūt hō nō ſunt hoīes mō ſcḋa exponēs ē falſa ꝛ eodē mō hic. tātum verū ꝛ hoc ſīm ꝯtradicit demōſtrādo hanc nulli⁹ de⁹ ē: qꝛ verū ꝛ hoc ſīꝫ ꝯtradicūt ꝛ nulliū non verū ꝛ hoc ſīꝫ cōtradicit. ſꝫ hoc nō ſufficit: ſꝫ oportet negare pluraliter nulla entia q̄ nō ſunt verum ꝛ hoc falſum contradicunt. ꝛ hoc eſt falſum.

¶ Ad confirmationem primi argumenti concedo añs: et nego ꝯñam gratia cuius iterum formo aliū caſum poſito ꝙ ſortes dicat plato dicit verum. ꝛ nihil nō plato dicat verum ꝛ cū hoc plato dicat ſolum deum eſſe nullo alio loquente. tūc ſic arguitur. Exponētes ſunt vere ꝛ expoſita falſa ergo modus nullus. añs pꝫ de prima exponente notū eſt. plato dicit verum de ſecunda patet qꝛ da oppoſitū aliqḋ nō plato dicit verum tunc ille erit ſortes ꝛ ſortes dicit. tātum plato dicat verū ergo tunc oportet ꝙ nihil non plato dicat verū a tota copulatiua ad alteram eius partē equiualenter ꝛ tunc vltra nihil non plato dicit verum: ſortes eſt nō plato: ergo ſortes nō dicit verū in quarto modo prie figure Et tunc vltra. ſortes nō dicit verū. ꝛ dicit propōnem: ergo dicit falſum. Et nihil aliud falſuꝫ dicit ꝙ illam excluſiuam quia ſuppono partem propoſitionis non eſſe propoſitionem gratia argumenti. quando non admitterentur ſuppoſitio rediret difficultas addēdo totale: ſꝯ ꝙ ipa ſit iſta

¶ Sic dico nō ſemper exponentes ꝛ exponibiles ſe reſpicere i veritate ꝛ falſitate. imo ſicut argumentum bene arguit ille exponentes ſunt vere ꝛ expoſibilis falſa. qꝛ ſe falſificat ſed ad habendā cōuertibilitatem veritatis et falſitatis oportet ſic dicere. hec exponibilis non ſe falſificat vel he exponentes non ſe falſificāt non obſtante conſequentia eſt bona ab exponibilibus ad expoſitam dato ꝙ exponentes ſint vere ꝛ expoſita falſa: quia non habeo pro inconueniente ex vero ſequi falſum dummodo illud falſum ſignificet taliter eſſe qualiter eſt vt dictū eſt in queſtione precedenti.

Maiores noſtri.

¶ Ad ſecundū de iſta tantum b animal eſt homo poteſt negari caſus: ꝛ merito eo ꝙ maiores noſtri in exponibilibus non vtebantur iſto modo loquendi ꝛ cū ꝓpoſitio exponibilis de ſe ſit obſcura non videtur cōueniens alia obſcura inuoluere et in rei veritate nimia curioſitas in iſtis puerilibus retrahūt nos frequentius a ſolidiorib⁹ diſciplinis. ſed poſtꝙ caſus eſt formatus do tibi illū ꝛ poſſum primo dicere cum non habemus iudicare de veritatib⁹ exponibiliū ſaltē vbi nō eſt reflexio niſi penes exponētes. Et ꝓpterea capiendo exponētes cōmunes que ſunt vere pōt ſuſtineri illa excluſiua vera: ſed certe argumentum oſtendit illud eſſe irrationabile per vniuerſalē quā debet habere: ſcꝫ oīs hō eſt. b. aīal. Propterea opus eſt nouis exponentibus ꝛ nimirū. qꝛ maiores tradiderūt regulas expoſitiuas ꝓpōnū quibus cōiter vtūtur quēadmodū non eſt hic iſta ſic exponit. aīal oīs hō eſt. ꝛ nihil non aīal eſt hō. iſte exponētes formaliter cōcomitātur illam exponibilē. qꝛ exponibilis nunꝙ poteſt eſſe vera niſi ſolo homine exiſtente vel ſola et tunc exponentes ſunt vere. Pro iſta tm̄. b. aīal eſt hō ſufficiunt exponētes cōmunes addendo relatiuum idemptitatis.

¶ Ad cōfirmationē ſecūdi argumenti nego maiorem ꝛ ad probationem nego ꝙ conſequens ſit falſum ſimiliter nego ꝙ inferatur hanc. tantum homo omnis hō eſt et rō eſt: qꝛ arguitur a ſuppoſitiōe cōfuſa tantū ad de

terminatã reſpectu multitudinis in ordine ad duas primas exponẽtes antecedẽtis ⁊ cõſequẽtis ⁊ ſic iſte non equiualẽt: ſed pbo ꝙ equiualeãt tripliciter. Cum primo equiualet vni tertio: ergo equiualent inter ſe conſequẽtia eſt cõis animi conceptio. probo aũs: qꝛ vniuerſalis vtriuſꝙ eſt hec. ois homo eſt homo vt pꝫ ex terminis tranſpoſitis. Cum ſcdo vna ꝓpoſitio cõtradicit vtriꝙ: ergo ille equiualent. cõſequentia eſt clara ⁊ probo aũs: qꝛ iſta non tantũ homo ois homo eſt contradicat vtriꝙ. ꝙ cõtradicat cõſequenti. non eſt dubium ſuſtinendo illud cõmune non eſt verũ contradicere ⁊c. ꝙ cõtradicat antecedẽti. patet quia nullus terminus diſtribuitꝰ in affirmatiua ex dictis primo articulo. ergo idẽ eſt addere a. ⁊ tollere quia propterea vna propoſitio contradicit his duabus. a. animal eſt homo ⁊ animal eſt homo. Cum tertio quia regula vniuerſalis eſt ꝙ excluſiua de primo modo ⁊ vlis de terminis tranſpoſitis quo ad acceptiones terminorũ terminis eodẽ mõ ſtãtibꝰ equiualẽt ſꝫ ſi hoc ſeruares vtriꝙ reperirẽ hãc verã. tm̃ hõ ois hõ eſt habẽdo analogiam ad hanc. tantũ. a. homo ois hõ eſt.

Cõis animi conceptio.

¶ Reſpondet negãdo ꝙ equiualeant vni tertio. ⁊ qñ probas habere vnã vniuerſalem in terminis tranſpoſitis nego ſuppoſitum qñ prędicatũ excluſiue nõ diſtribuitꝰ: vel dicitur ſuppoſito ꝙ habeãt vniuerſales ꝙ vniuerſalis huiꝰ. tantũ a homo ois homo eſt. eſt hec omnis homo eſt homo. et vniuerſalis alterius hec omnis homo eſt. b. homo ſuppoſito ꝙ. b. faciat terminum ſtare determinate.

¶ Ad vltimuꝫ cum arguitur: reſpondetur quãdo dicis regula vniuerſalis eſt: ꝙ excluſiua de primo modo ⁊c. Nego licet hoc ſit bene verum niſi in caſibus valde particularibꝰ. Et me monet qꝛ regula vniuerſalis eſt nõ mõ in primo mõ excluſiuarũ ceterũ etiã in omnibꝰ ꝙ ſemper prima exponens eſt preiacens in propria forma: vt tantum animal eſt hõ: animal ẽ homo: tantũ animal nõ eſt homo: animal non eſt homo: nõ tantum eſt homo: non aĩal eſt hõ ⁊ ſic in quarto mõ. Propterea malo dicere hanc tantum homo omnis homo eſt falſam ꝙ verã: ſed fateor ſi ſeruarem quod argumentum ſuadet facile eſſe veritatem huiꝰ defenſare.

¶ Sed cõtra hoc murmuras ſubiectũ excluſiue ſtat cõfuſe tantũ. ⁊ prędicatuꝫ vniuerſalis determinate: ergo ſolutio deſtruit fundamentũ regule. Dicitꝰ ꝙ in ordine ad prędicatum prime exponentis ſubiectũ ſtat determinate reſpectu multitudinis ⁊ ſic equiualenter aliquo mõ ſtat determinate. Sꝫ forte dicis frequẽter cõtingit arguere a ſuppoſitione cõfuſa tantũ ad determinatam: vt hic tantũ animal ẽ homo ergo animal eſt hõ reſpectu de ly aĩal. Dicitur ꝙ deletur multitudo propterea non eſt idem.

¶ Ad ſecundũ quãdo niteris alia via probare illas equiualere per carũ cõtradictorias. Nego ꝙ vna propoſitio contradicat vtriꝙ ⁊ concedo ꝙ illa adducta contradicat cõſequenti: ſed non contradicit antecedenti: cũ eſt: qꝛ in antecedente eſt terminus diſtributus equiualenter in ordine ad terminum ſtantem confuſe tãtum. vt patet hic. a homo omnis homo eſt: ⁊ eodem modo in prima exponẽte iſtiꝰ non tantum homo omnis hõ eſt: qꝛ prima exponens eſt hec. nõ homo omnis hõ eſt vbi ly hõ in ſecundo loco ſtat confuſe tm̃: vt patet per ſuã veram cõtradictoriã. hõ ois homo eſt. Sed hec poteſt eſſe replica ergo tunc iſta erit ſua cõtradictoria. non tantum homo omnis. b. homo eſt quam pertranſeo.

¶ Ad tertiũ argumentũ quãdo dicis. nõ ſequitꝰ. tm̃ hõ omnis hõ eſt: ergo hõ omnis hõ eſt nego. Et ad ꝓbationeꝫ quã dicis arguitur a non diſtributo ad diſtributũ. Propter iſtud argumentũ dicũt aliqui ꝙ ly hõ diſtribuitꝰ in antecedente. ⁊ eodem mõ prędicatũ huiꝰ tm̃ hõ nõ eſt animal. Sed cũ ibi ſint duo ſigna mobilitantia. nec poſſumus deſcendere copulatiue vel aſcendere. Propterea dico ſicut dictũ eſt. Et pro illo pono ꝓpoſitiones. ¶ Prima eſt. a non diſtributo ad diſtributũ valet cõſequentia materialiter: quia ſequitur hõ eſt aſinus: ergo animalia cornuta nõ hñt dẽtes ĩ ſuperiori mãdibula. ¶ Scđa ꝓpoſitio arguendo a nõ diſtributo ad diſtributum valet argumentũ formaliter. vt pꝫ arguendo ab omnibus ſingularibus ſufficiẽter enumeratis. Sed hoc põt dici ꝙ eſt equiualenter a diſtributo in antecedente. ¶ Tertia ꝓpoſitio arguendo a nõ diſtributo ad diſtributum et nõ per aſcenſuꝫ valet argumentum formaliter vt bene ſequitur: ſi hõ currit animal currit ſed nullum aĩal currit: ergo nullus hõ currit per ſillogiſmũ mixtuꝫ: ⁊ tñ ly hõ nõ diſtribuitur in antecedente ⁊ diſtribuitur in conſequente. Sꝫ aliqui tenent ꝙ ly ſi diſtribuit terminũ imediatũ.

Ponũtur ꝓpõnes. Dictũ ponderãdum.

¶ Quarta ꝓpoſitio cõtingit formaliter arguere a nõ diſtributo ad diſtributum extra cõditionales ⁊ aſcenſum patet in propoſito. tantũ animal omnis hõ ẽ: ergo animal omnis homo eſt. tantũ homo eſt currens: ergo homo non eſt non currens.

¶ Quinta ꝓpoſitio contingit formaliter arguere a non diſtributo ad diſtributum extra cõditionales aſcenſum et excluſiuas patet: quia gratia forme ſequitur. animal ẽ aĩal ergo omne animal eſt animal: currens eſt currens, ergo omne currens eſt currens.

¶ Sexta ꝓpoſitio contingit. formaliter arguere a nõ diſtributo ad diſtributum extra cõditionales aſcenſum excluſiuas et vbi prędicatur ſynonimũ de ſynonimo hoc pꝫ. qꝛ ſequitur. omnes apoſtoli dei ſunt duodecim octo vel currunt ergo oẽs apoſtoli dei ſunt duodecim octo vel currunt capiendo ly omnes collectiue in antecedente. ⁊ diſtributiue in pria ꝑte ꝯſitis ꝑ nõ nõ occurrunt mihi plures inſtãtie.

¶ Ad confirmationẽ tertij argumẽti de iſta tm̃ aliquid eſt vel nõ eſt tenendo eam mixte qualitatis. dicitur ꝙ de nullo modo eſt: ſed eſt mixtim de primo ⁊ ſecundo modis et mixtis exponẽda eſt ſic. aliqđ eſt vel nõ eſt: ⁊ nihil nõ aliquid eſt vel nõ eſt. ſed ſi ly vel negetur difficile eſt dare plures veras: quia ly vel negatũ a parte copulatiue valet ⁊ affirmatum. et ſic ſecunda exponens eſt impoſſibilis: quia contradictoria ſecunde exponentis eſt hec: nõ aliquid ẽ vel nõ eſt: que eſt neceſſaria: ſed ſi fuerit de copulata copula vt tantum aliquid eſt et non eſt debet eodem modo exponi. aliquid eſt ⁊ non eſt ⁊

Regule logice.

hihil nõ aliqđ

nisi nō aliquid eſt ꝛ nō eſt: ſed prima exponēs eſt impoſſibilis. Et proportionabiliter dicat in copulis diſiunctis ꝛ copulatis ſimul. vt tantū ſortes eſt vel non eſt: ꝛ etiā in modalibus. vt tantum ſortes eſt vel poſſibiliter eſt.

¶ Ad quartū nego antecedēs ꝛ ad probationem cōcedo exponētes iſtius: tm̄ animal eſt homo eſſe veras. ꝛ nego exponibilez fore falſaz. Et ad probationē arguendo a ꝓpoſitione de eſt tertio adiacente ad propoſitionē de eſt. ſcđo ponā propoſitiones.

Sex ſubiūgunt ꝑpoſitiões.

¶ Prima eſt arguēdo a ꝓpoſitione de eſt tertio ad eſt ſcđm adiacēs affirmatiue in ampliatiuis. conſequētia nihil valet. vt nō ſequitur achilles eſt occiſus ergo achilles eſt nec ſequitur homerus eſt aliquid vt poeta: ergo homerus eſt.

¶ Secunda propoſitio a propoſitione de eſt tertio ad eſt ſcđm. vbi nō ponit terminus ampliatiuus non valet argumētum. vt patet nō ſequitur tm̄ animal eſt hō ergo tantū alal eſt: q2 ibi arguit ab inferiori ad ſuperius cū diſtributione ſuperioris vel dr ꝙ illa de eſt ſcđo alal eſt delendo ſignum excluſiuum.

¶ Tertia ꝓpoſitio arguēdo a propoſitione de eſt tertio ad propōnē de eſt ſcđo vbi nō eſt ampliatio: nec vbi arguitur cū diſtributione ſuperioris non valet argumētū patet nō ſequitur ols fluuius preter nilū eſt decreſcēs in eſtate: ergo ols fluuius preter nilum eſt.

¶ Quarta ꝓpoſitio hec regula nō tenet vniuerſaliter extra exponibilia ꝛ ampliatiōes pꝫ nō ſequit cumulus pipis eſt cumulus: ergo cumulus pipis eſt. ꝛ nō eſt: q2 in iſta deficit radix regule q̄ e. ꝛ ab inferiore ad ſupius propterea de eſt ſcđo iſtius dꝫ eē iſta cumulus pipis ſunt: ꝛ eodē mō hic michael ꝛ hic angel' ſunt angelus ꝑ ly hic demōſtrando ſolū michaelem vel nullā habebis vel hanc michael ꝛ angelus eſt.

Ariſtoteles.

¶ Quinta propoſitio. non ſtādo in variatione numeri regula nō tenet: q2 nō ſequit ſm ariſtotelē. albedo eſt color. ergo albedo eſt vel ſunt. q2 ſm eū ens dr analogice de ſubſtantia ꝛ accidēte ergo, nullā habebit. de eſt ſcđo vel ſis cōtentus hac albedo eſt in alio.

¶ Sexta propoſitio. extra p̄dicta nō ſequitur hominem eſſe aſinum eſt falſum: ergo hominē eſſe aſinum eſt quēadmodū nihil eſt homo exiſtens aſinus. immo vix ſequit ly hominem eſſe aſinum eſt.

¶ Ad confirmationez quarti nego añs: ꝛ ad ꝓbationē negatiua infert formaliter. affirmatiuā ꝑ illo hic ponūtur ꝓpoſitiões.

Quartum addunt ꝑpoſitiões.

¶ Pria eſt. Negatiua infert affirmatiuam vt bene ſequitur aliquid non eſt ergo baculus ſtat in angulo.

¶ Secūda propoſitio negatiua formaliter infert affirmatiuā. patet. quia licet nō ſequat regnum meū nō eſt de hoc mūdo ergo: rex ſum ego. tamē bene ſequitur. regnum meum nō eſt de hoc mūdo ergo rex ſum ego: vel nullus rex ſum ego.

¶ Tertia ꝓpoſitio negatiua formaliter in cathegoricis infert affirmatiuam pꝫ hñ ſequit gratia forme tantū alal nō eſt homo: ergo omne nō eſt animal eſt homo.

¶ Quarta propoſitio. negatiua non pregnans infert affirmatiuam cathegoricam formaliter. patet bene ſequitur ſortes nō currit. ergo quodlibet eſt vel nō eſt gratia forme ꝛ tm̄ ꝯñs eſt affirmatiuum. quod probatur q2 ly eſt primo loco eſt eque principale ſicut ly eſt in ſcđo et ly vel eſt pars copule. ergo hoc totum eſt vel eſt principalior pars copule ꝙ ly eſt ꝛ totum affirmat. ergo ꝓpoſitio eſt affirmatiua. Ex iſto patet ꝙ eſt aliqua propoſitio cathegorica affirmatiua vera nō exponibilis nō hñs reflexionez nec de cōditionato extremo cuius vnum extremū nō ſupponit: ꝛ hoc nō eſt incōueniēs dūmō illō extremū ſtatim ordine ad diſtinctionē copule negaret: hāc quartā ſolā probabiliter pono.

Corrolarium.

¶ Ad quintum argumētū. nego ſequelam: quia ly ens nō diſtribuitur in antecedente: vt in alio articulo dictum eſt ꝛ diſtribuitur in conſequente.

¶ Et ad cōfirmationē cōcedo ꝙ illa ſit vera: et quādo arguis. tantum deus de neceſſitate eſt ens ergo omne ens de neceſſitate eſt deus. negatur cō. ſequentia. Unde circa hoc dicit okam ꝙ illa regula non tenet niſi quādo propoſitio nō eſt conuertibilis vera ꝛ propria q2 nō ſequitur ſola neceſſaria neceſſario ſunt vera ergo omnia vera neceſſario ſunt neceſſaria. Similiter dicit regulam nō tenere in illis de preterito quia nō ſequitur tātum homo fuit albus ergo omne album fuit homo. Et licet iſtud ſit in parte hñ dictum: nō tamen omnino. Primo antecedēs ſue prime cōſequētie eſt impoſſibile: nō ponēdo propoſitionem increatam quaꝫ ipſe nō ponit: ꝛ antecedens ſecūde cōſequētie eſt impoſſibile ſimpliciter ergo vtraq; cōſequētia eſt bona. Propterea dico ꝙ vniuerſalis ſecunde eſt hec oē quod fuit album eſt vel fuit homo: vbi okam arguit a nō amplo ad amplum cum diſtributione ampli que conſequētia eſt erronea. Et vniuerſalis prime eſt hec. oē quod de neceſſitate eſt ens poſſibiliter eſt deus.

Okam.

¶ Ad ſextum concedo maiorem negata minore: immo prima eſt falſa. ꝛ ſecūda vera: ꝛ nego ꝙ prima equiualeat iſti a homo non eſt ens vel a homo ens nō eſt: quia ſola ſuppoſitio nō ſufficit in propoſito. etiam equalēter nō eſt eadem ſuppoſitio: vt patet per primam exponētem huius tantum: homo non eſt ens hoc nō tm̄ facit. Et de iſta tātuꝫ homo ens nō eſt dicitur ꝙ eſt vera.

¶ Ex iſto ſequitur arguendo a diſtributo ad nō diſtributum argumētum nō ſemꝑ valet: quia nō ſequitur tm̄ homo ens nō eſt: ergo tātum homo nō eſt ens ſed equiualenter arguit a nō diſtributo ad diſtributum.

Corrolarium.

¶ Ad confirmationē pro prima parte ponitur ſolutio: tm̄ quātum ad illam propoſitionem. Tantum quattuor homines: et populus currunt nō difficultamur an illa poteſt exponi gratia alietatis: quia certuꝫ eſt ꝙ ſic.

Dubium. ¶ Sed dubiũ eſt an pōt exponi gratia pluralitatis: ⁊ ita pōt queri de talibus. tm̃ aſini quattuor hominũ currũt. tm̃ p̄dicabilia ſunt quinq;: Et breuiter dico q̄ṁlibet tales poſſe exponi grã pluralitatis. q: ad hoc ꝙ ſic exponat̃ ſufficit ꝙ ponat̃ terminus numeralis: ſiue ſit determinatio ſiue determinabile ſiue in p̄ncipio vl' in fine.

¶ Ad ſeptimum dicit̃ ꝙ argu

Okam. De aliaco mētũ mihi videtur cõtra okam: ⁊ de aliaco ſufficiēter p̄bare ꝙ exponētes de aliō ab: nõ valent ſaltē mediāte copula de p̄terito vel futuro ſ; mediāte copula de preſenti poſſunt defendi.

¶ Ad cõfirmationē que dicit

nõ poſſumus capere oppoſitũ ſubiecti in ſcõa exponēte nego. ⁊ ad probationē nego ꝙ exponibilis eēt vera: ſaltem extra falſificātes cuius exponētes eſſent falſe. ⁊ qñ probas illa eſt vera tm̃ currēs poteſt eſſe currēs: verũ eſt: ⁊ qñ dicis ſcõa exponēs ē falſa q: ſua cõtradictoria eſt vera ſcilicet nõ currens poteſt eſſe currens: diſtinguo vel ſi ly nõ infinitet: et ly currens pro omni illo pro quo ſupponit currens mediante copula de poſſibili ⁊ ſic nego: q: tunc valet iſtam quod nec eſt nec fuit nec erit nec poteſt eſſe currens poteſt eſſe currens. ⁊ hoc eſt falſum. vel ſi infinitet pro illo quod nõ eſt currens. ⁊ ſic eſt vera: nec ſua contradictoria eſt ſcõa exponens illius excluſiue ſ; hec eſt: nihil quod non eſt currens vel quod erit currens. vel quod fuit currens vel poteſt eſſe currens: ⁊ hoc eſt falſum. ⁊ tunc tenendo ꝙ prohibet terminus infinitus ſm̄ exigentiam termini infinitari tunc iſte diſcurſus nihil valet. hoc poteſt eſſe currens. ⁊ hoc eſt nõ currens. ergo nõ currens poteſt eſſe currens q: arguitur a nõ amplo ad amplum cum diſtributione ampli. ſ; op; cõcludere: ergo quod non eſt currens poteſt eſſe currens. nõ ergo vniuerſaliter teneo ꝙ negatio infinitans prohibet ſuppoſitione; termini ſm̄ exigentiam ampliationis q: ſicut argumentu; arguit. tunc iſta eſſet neganda citbariʒans poſſibiliter eſt nõ citbariʒans ſortes poſſibiliter eſt non albus contra communē vſum loquēdi. Sed ad tales reſpondeo cõditionaliter ſemper imitando vſum cõem loquendi concedendo propoſitiones quas vſus cõcedit ſaltē ſi radix vſus ſtat ad nomē. Et codē modo diſtinguo tales. nõ nigrum erit nigrum aliud a nigro erit nigru; nec Dorp. eſt ſcõa neganda: ⁊ prima cõcedēda ſicut dorp. facit in ampliationibus. niſi caperetur aliqua difformitas nõ ex virtute ſermonis quod ſatis puerile eſt. ¶ Sic videre meo modus exponēdi magiſtri georgii in iſtis non eſt formalis q: ipſe ca-

Georgius pit ens quod nõ eſt: quod patet quia licet ſequitur homo eſt animal. ⁊ nullum ens quod nõ eſt homo eſt animal. ergo tm̃ homo eſt animal ſaltem materialiter in ſimili non ſequitur. homo eſt animal ⁊ nullum riſibile quod nõ eſt homo eſt animal. ergo tantum homo eſt animal. quia antecedens eſt verum ⁊ cõſequens falſum ⁊ tamen antecedens vnius ↄ̄ñe eſt eiuſdem forme cum antecedente alterius ſm̄ principia eius: propterea ſemp ſic exponitur. tm̃ homo eſt animal. homo eſt animal. ⁊ nihil non homo eſt animal. ⁊ ita in aliis vt dictum eſt. nec vibrare potes cõtra me idē argumētum. q: nõ teneo ꝙ nõ hõ mentaliter includat traſcendens.

¶ Dubitatur in qua materia

eſt hec tantum homo eſt animal. Similiter dubitatur an illa ſit indefinita tm̃ animal eſt homo. Si dicas ꝙ ſic ſicut eſt dicendum. arguo aliquas concluſiones abſonas. primo ſequitur ꝙ eſſet aliqua indefinita vera cuius nulla ſingularis eſſet vera: quia nulla ſingularis iſtius tantum animal eſt homo eſt vera. non iſta tantum iſtud animal eſt homo ⁊ ſic de ſingulis. ¶ Secũdo ſequitur hec concluſio ꝙ due ſubcontrarie vltra ſe falſificantes ſunt falſe. vt patet de iſtis tantu; homo eſt animal. tantũ homo non eſt aīal: quia vtraq; eſt falſa: vt patet per ſuas exponentes. ¶ Tertio ſequitur ꝙ due contrarie ſunt vere: vt patet de iſtis duabus non tm̃ homo eſt animal. non tm̃ homo non eſt animal. Primum dubium. Secũdu;.

¶ Tertio dubitatur de verita Tertium.

te huius tantum cõtingenter eſt ens ſi dicatur ꝙ eſt vera vt videtur liber pelic. Contra per cõuerſionem in oppoſitam qualitatem infert hãc tantum ens contingenter non eſt ens: que falſa eſt. quod patet per ſecunde exponentis falſitatem. que eſt omne quod non eſt: nec poteſt eſſe ens contingenter eſt ens.

¶ Ad primu; dicitur ꝙ eſt in

materia naturali: ⁊ ratio eſt. q: omnes propoſitiones compoſite ex eiſdem extremis ſunt in eadem materia: ⁊ tm̃ nõ eſt pars extremi. Et propterea ly animal competit ly homo. ⁊ p̄ hoc ſoluitur argumētum quod forte faceres. Illud predicatum animal nõ poteſt competere ſubiecto naturaliter. eo ꝙ illa nõ poteſt eſſe vera ſm̄ ariſtotelem. tm̃ homo eſt animal. Dicitur ꝙ hoc non requiritur ſed ſufficit quod ly animal competat in propoſitione in qua deletur ly tantum Ariſtoteles.
¶ Ad aliud dicitur ꝙ illa eſt indefinita. Et ad primam concluſionem inductam a petro mantuano dicitur primo ꝙ concluſio ſatis bene poteſt recipi vt patet de hac. a homo non eſt animal que eſt vera cuius nulla ſingularium eſt vera. ſecundo poteſt quis dicere ꝙ quēadmodum illa a homo non eſt animal. formaliter valet hãc omne animal homo non eſt. ⁊ habet has ſingulares. illud animal homo non eſt. aliud animal homo non eſt. ⁊ ſic de ſingulis ita potes dicere ꝙ illa. tantum animal eſt homo habet has ſingulares tantum animal eſt hic homo tantu; aīal eſt ille homo. vel habet eaſdem ſingulares cum hac. omnis homo eſt animal que eſt ſua formaliter equiualens ex eiſdem terminis. tertio dicas ⁊ probabiliter ꝙ ſingulares huius. tantum animal eſt homo ſunt ille hoc animal eſt homo hoc animal eſt homo ⁊ ſic de ſingulis: q: ad dandas ſingulares alicuius propoſitiõis ſufficit ferre pronomen demonſtratiuum ſuper rem ſignificatam per ſubiectum quemadmodum eſt hic. quia tunc iſte homo eſt animal non foret ſingularis iſtius. omnis homo eſt animal qđ liquet eſſe falſum. ſed bene verum eſt ꝙ ſingulares ſic capte non formaliter inferrent propoſitionem cuius ſunt ſingulares vt patet hic. tm̃ homo eſt animal ⁊ ſuis ſingularibus. Secundam concluſionem ⁊ tertiam nego. Et ad ſuum argumentum ille ſunt ſubcontrarie tm̃ homo eſt animal. tm̃ homo nõ eſt aīal nego. q: in vtraq; eſt equiualenter vna vniuerſalitas. ſcilicet ly et incluſum in exponētibus. et hoc eſt contra naturam ſubcõtrariarũ. ¶ Et ad aliud de ↄtrariis nego q: in vtraq; ly tm̃ negat̃. ¶ propterea ē in vtra Petrus mãtuanus.

ꝙ vna particularitas equiualenter.ſcʒ ly vel cō tra naturas cōtrariarū. Jmmo bʒ eodē mō cō cedere duas cōtradictorias falſas.ſ.tm̄ ſortes ē alal tm̄ ſortes nō ē alal pʒ vtraqꝫ illarū eſt falſa.et ſunt due ſingulares oppoſite q̄litatis. Si dicat̃ ꝙ in vtraqꝫ ly alal diſtribuit̃ id cū contingit in ſuis ſubcontrariis:ꝛ ꝑ ꝯñs ipſe nō dat ſub contrarias falſas:q꜡ eſt ꝯtra vnam ꝓprietatem ſubcōtrariorū ꝙ in vtraqꝫ predicatū diſtribuit̃. Et ꝑ hoc nō pōt euitare.q꜡ capias iſtas duas. tantū ſortes eſt plato:tantū ſortes non eſt plato. Si dicas quicquid affirmat̃ in vna dʒ in altera negari. Propterea dʒ negari in vna ly tantū quare date ꝓpoſitiones non cōtradicūt. Si dicā ꝓportionaliter ꝛ merito ad naturas cōtrariarū ꝓpoſitionū. Etiā dicere cōtrarias veras
Et Oxonius. in quacūqꝫ materia eſt error oxonie cōdēnatus preſente archiepō cantuarieñ.

¶ Sed cōtra hec argumētor: ꝓ eo data mea reſpōſione ſequitur hec ꝯcluſio. aliqua eſt indefinita q̄ non poteſt habere ſubcōtrariam. ꝓbat̃ de iſta tm̄ homo non eſt alal. q꜡ vel illa eſt ſua ſubcontraria tm̄ hō non eſt alal ꝛ hoc nō ꝑ me vel illa nō tātum hō eſt alal ꝛ hoc non q꜡ illa eſt vniuerſalis a contradictoria alterius ꝛ nō videtur aliqua alia.ergo habetur concluſio vel ſua quam ego ſupra negaui.

¶ Reſpondet̃ negando ꝙ ſequatur cōcluſio illa immo illa eſt ſua ſubcōtraria nō tm̄ ois homo eſt alal que eſt vera ꝛ nunq̄ poteſt falſificari:niſi quando omne animal ē homo ꝛ tūc illa eſt vera tantum hō eſt animal.

¶ Secundo arguo contra dicta mea per me eſt indefinita in materia natu
Regula. rali.et in ꝑdicatione directa tātum hō eſt alal. ergo per cōmunem regulā equiualet ſue vniuerſali.ſ.tantum ois hō eſt alal qđ eſt falſum. Nego ꝙ equiualet vniuerſali. Et ad regulā particularis ꝛ vniuerſalis in materia naturali equalēt qñ ſubiectum ſtat confuſe tātum dico ꝙ ħ nō opʒ.q꜡ nō ſequitur a hō oē alal eſt ergo ois homo omne animal eſt.vt cōſtat. Nec ſequitur a homo non eſt alal.ergo omnis homo nō eſt alal ſic in propoſito.

¶ Ad tertium dubiū dicit̃ ꝙ illa eſt vera tātum ens contingenter eſt ens. et cōcedo ꝙ infert hāc tātum ens contingēter nō eſt ens.ꝛ nego falſitatē eius. Et qñ dicis.iſta ē eius ſecunda exponens.omne quod nō eſt nec pōt eſſe ens cōtingēter eſt ens.nego ſed eſt hec. Nihil quod non eſt nec poteſt eſſe ens contingenter non eſt. Unde pro expoſitione excluſiuarum de ſecundo modo in modalibus ponitur
Regula. talis regula. Quandocūqꝫ modus non negat̃ in exponibili in ſecūda exponente debet negari. Sed ſi negatur debet affirmari.

Duo corrolaria. ¶ Ex illo infero corrolaria:
Dubium. pͥmū eſt hec eſt falſa.tantum non ſortes poſſibiliter non eſt ſortes. Secundū nō ſequitur tātum non ſortes non eſt ſortes.ergo tantū non ſortes poſſibiliter non eſt ſortes.

¶ Secundo principaliter dubitat̃ de veritate huꝰ.tātū excluſum ē excluſuʒ. quādo inter excluſiuas illa ſola ſit. ¶ Suppoſito ꝙ illud dicatur ſoluʒ includi pro quo extremum alicuius excluſiue ſupponit ꝛ illud excludi pro quo oppoſitū alicuius extremi excluſiue ſupponit. Tunc illo dato querit̃ de veritate huꝰ tm̄ excluſum eſt excluſum. ¶ Et in pͥmis quero an ſubiectū ſupponit:ꝛ an aliquid ſit incluſum. Si dicatur ꝙ ſic tunc quodlibet eſt incluſum:q꜡ nō eſt maior ratio de vno q̄ de alio. Si dicat̃ ꝙ aliquid non eſt incluſum tūc nihil ꝑ idem eſt incluſum. Tūc quero an aliquid ſit excluſum. Si dicatur ꝙ ſic ſignetur ꝛ ſit brunellus tunc de brunello verū eſt dicere ꝙ eſt excluſum.ergo tūc brunellus eſt incluſum capiēdo nolaliter terminū:q꜡ omne id eſt incluſum ꝓ quo ſupponit extremū alicuius excluſiue. Si dicas idem eſt incluſum et excluſuʒ.hoc repugnat ex terminis. Si dicat̃ ꝙ qđlibet eſt incluſum tūc iſte terminus excluſum verificat̃ de quolibet ꝛ ꝑ ꝯñs qđlibet eſt excluſuʒ: quia ꝓ quolibet ente ſupponit excluſum.

¶ Pro ſolutione dubij ꝛ eiꝰ intellectu. Nota ꝙ eſt aliqua excluſiua que qđlibet includit ꝛ nihil excludit et aliqua que nihil includit:ſed quodlibet excludit.ꝛ aliqua ſiḃ eſt excluſiua que aliq̄d includit ꝛ aliquid excludit.ꝛ aliqua cuiꝰ vnū extremū aliquid includit qđ alterū extremū excludit. Exemplū pͥmi vt tātum aliquid eſt. Exemplum ſecūdi: vt tātū chimera eſt chimera. Exemplum tertij:vt tātū homo eſt riſibilis. Exemplum quarti: vt tātū animal eſt homo:ſubiectum includit aſinum:quia pro aſino ſupponit quod ꝑdicatum excludit. Aliq̄ dicūt ꝙ quādo illa eſt cum iſta tātū homo eſt riſibilis eſt vera ſed quando ſola eſt inſolubilis ꝛ copulatiua. Aliq̄ aliter ambulāt:ſed quia dubium eſt acre de ſe nolo impugnare opiniones. Sed dico pro me idem eſſe quādo illa excluſiua ſola eſt ꝛ cum aliis.ſed non ſi eſſet de vna alia excluſiua quia quando ſola illa excluſiua eſt tantū homo eſt riſiblis tunc quilibet homo eſt incluſus:ꝛ q̄libet non homo eſt excluſus. Sed adueniente illa excluſiua remanente priori vel recedente remanet noſtra difficultas.

¶ Tunc ego reſpondeo non admittendo impoſitionem terminorum: quia eſt repugnantia ex terminis quia da ꝙ aliquid ſit incluſum tunc vnum illorum extremorū ſupponit pro illo:et tunc eſt excluſum: et vltra eſt excluſum.ergo non excluſum ſupponit pro illo: ꝛ ſic duo termini contradictorie oppoſiti verificantur de eodem quod eſt mere impoſſibile naturaliter loquendo. Sed dico ꝙ incluſum debet ſic capi ꝙ illud ſolum dicatur incluſum de quo Quid dicatur incluſum.
vel pro quo:vt rectius loquar:extremū alicuius excluſiue ſupponit vel pro quo verificatur vel denotatur verificari dummodo ad talem verificationem non ſequitur oppoſitum: quemadmodum eſt in propoſito. Et illud dicatur excludi ꝓ quo verificatur oppoſitum alicuius excluſiue niſi ad talem verificationem ſequatur oppoſitum Quid ſit excluſum.
puta ipſum includi quemadmodum in propoſito. Non ꝙ hec ꝯña eſt bona hoc eſt nō excluſuʒ Analogia
ergo hoc eſt incluſum. Dabo tibi vnum ſimile vt in inſolubilibus hoc eſt falſum licet ita ſit in re: ſicut illa propoſitio ſignificat non eſt vera quia non ſufficit: vt dictum eſt: ſed oportet ꝙ non ſe falſificet. Sed tunc replicas vocetur ois illa propoſitio que ſic ſe habet ꝙ ita eſt in

re ſicut ipſa ſignificat vera ⁊ falſa que preciſe alr ſignificat. Tunc queritur an illa vt ſit vera que demonſtret ſe.ſ.hoc eſt falſum.hoc non admittimus niſi ſtando in equiuoco de ly vera ſic in ꝓpoſito ⁊ hoc intellige in inſolubilibus ⁊ erit tibi analogia in propoſito. Tum redeūdo ad ꝓpoſitū dico ꝙ ꝑ noſtrā excluſiuā: ⁊ nihil eſt excluſum:etiā nihil eſt incluſum. Et ſi dicas aliquid eſt excluſum vel nō excluſum.ſi ſcḋo tūc oppoſitū excluſiue verificaṫ de illo ⁊ ꝑ ꝯñs eſt excluſum quod negas do ſecūdū nego ꝯñam ꝙ ꝓpterea ē excluſum vt patet ex regulatione terminoꝝ qꝛ nō quodlibet de quo verificatur oppoſitū excluſiue eſt excluſum. Sed illud tenet qñ ad talem verificationē nō ſequitur illud fore incluſum.

Aduerſitas. Etiam nō oportet ꝙ ſemꝑ alterū ꝯtradictoriorū verificetur de quolibet termino ſupponēte ⁊ ſignāter qñ eſt reflexio vt hoc eſt predicatum qḋ nō verificaṫ demōſtrādo ꝑdicatū illa eſt falſa et etiā illa eſt falſa hoc eſt hoc ꝑdicatū quod verificatur vel eſt nō hoc predicatum quod nō verificatur continue demōſtrādo ꝑmum predicatū.

Dubium ¶ Dubitatur de cōuerſionibus propoſitionum excluſiuarum. Reſpondetur per propoſitiones.

Ponitur ꝓpoſitiones. ¶ Prima ē ꝙ licet excluſiua de primo mō nō pōt cōuerti in excluſiuā pōt tamē cōuerti in nō excluſiuam. Prima pars patet nā nō ſequiṫ tm̄ animal eſt hō ergo tātū hō eſt animal. Scḋa pars patet:qꝛ bñ ſequiṫ tm̄ alal eſt hō ergo hō eſt animal hoc patet.qꝛ bene ſequiṫ tm̄ alal eſt hō ergo alal eſt homo.ad ſuam preiacentē ⁊ vltra ꝑ cōuerſionē ergo homo eſt animal tm̄ omne alal ē hō ergo hō eſt animal. tātū animal eſt ſortes ergo ſortes eſt animal et ſic aliqua conuerſio eſt ſimplex aliqua per accidens.

Corrolarium. Ex illo ſequitur ꝙ nō in omni conuerſione ſimplici conuertens infert conuerſam.

¶ Secūda propoſitio ſeu regula vniuerſalis ē ꝙ ab excluſiua de primo modo ad vniuerſalem in terminis tranſpoſitis eſt bona conſequentia ⁊ econuerſo patet quia formaliter ſequitur tantum animal eſt homo ergo omnis homo eſt animal.et omnis homo eſt animal ergo tātū alal eſt homo. ¶ Ex illo ſeqtur ꝙ aliqua talis conuerſio eſt ſimplex aliqua per accidens exemplum primi:vt tātum omne animal eſt currens ergo omne currens omne animal eſt exemplum ſcḋi vt tm̄ animal eſt currens ergo omne currens eſt alal. Ex illa regula infero duo corrolaria quoꝝ primū eſt

Primum corrolarium. excluſiua de tertio modo equiualet particulari negatiue de terminis tranſpoſitis vt ille equiualent. Nō tm̄ homo eſt alal ⁊ aliquod animal non eſt homo.probatur corrolarium per

Principiū principium infallibile.quādocunqꝫ due propoſitiones equiualent.illarum contradictorie equiualent. Cum ergo iſte equiualent formaliter tantum homo eſt alal ⁊ omne alal eſt hō vt dicit ſcḋa regula ꝑpoſitiones dare.cū eis cōtradictorie eꝗualebūt.

Secundū corrolarium. ¶ Secundum corrolariū arguendo ab excluſiua de primo mō ad vnā vniuerſalē ſeruato eodem ordine ⁊ mutatis terminis finitis in infinitos valet ꝯña ſicut ꝑ cōtrapoſitionem. Probo corrolariū formaliter ſequitur per regulā tātū hō eſt alal ergo omne animal eſt homo ⁊ vltra ꝑ cōuerſionē ols non homo eſt nō animal quare poſuerim ſicut ꝑ cōtrapoſitionem eſt facile cognitu ex cōuerſione ꝑ cōtrapoſitionemq ue raro tenet.

¶ Tertia ꝓpoſitio excluſiua de ſcḋo mō pōt cōuertiri in aliā excluſiuā vel vniuerſalem mutādo terminū finitū in infinitum. ⁊ hec ꝓpoſitio eſt okam.vt formaliter ſequitur Okam. tm̄ homo nō eſt alal:ergo tm̄ alal nō eſt homo. Similiter tm̄ ſubſtātia nō eſt accidēs. ergo ois nō ſubſtantia eſt accidens.

¶ Quarta ꝓpoſitio.ꝓpoſitio excluſiua de quarto mō ꝯuertiṫ in excluſiuā rñdentē ⁊ hoc ſm̄ mentē ⁊ modū ꝓcedēdi tertie ꝓpoſitionis vt bñ ſequiṫ nō tātū hō nō eſt aſinus ergo nō tātū aſinus nō eſt hō pba regulā ꝑ prīcipium primi corrolarij ſcḋe regule qḋ diximus infallibile:quia ſi ille equiualerent tātū hō nō eſt aſinus ⁊ tātū aſinus nō eſt hō.ergo et alie equiualebunt cum eis contradicant.

¶ Sed cōtra tertiā ꝓpoſitionem arguiṫ nō ſequitur tm̄ chimera nō eſt non chimera:ergo tm̄ nō chimera non eſt chimera. Probaṫ añs eſt verū vt patet per eius exponentes que ſunt chimera nō ē nō chimera et omne qḋ nō ē chimera ē nō chimera. ⁊ falſitas ꝯñtis ꝓbatur ꝑ ſcḋe exponētis falſitatē que eſt omne qḋ nō eſt nō chimera eſt chimera:⁊ pōt formari argumētū arguēdo ex oppoſito ad oppoſitū cōtra quartā regulā. Iſtud argumētū currit exponendo per oppoſitū ſubiecti ⁊ non per aliud ab quēadmodum ipſi exponunt. Propterea alr argumētoꝛ nō ſequitur nō tātū ens homo nō eſt. ergo nō tātū hō ens nō eſt. Etiā nō ſequiṫ tātū hō ens nō eſt:ergo tm̄ ens homo nō eſt. ⁊ tamē arguiṫ per regulas ergo ꝯña tenet cū maiorē et minorē arguāt qꝛ in ꝗb⁹ iſtis añtis ſunt vera cōſequētibus falſis igiṫ. Secūdo nō ſequitur tātū a hō non eſt ens ergo tantū a ens nō eſt homo. Similiter nō ſequiṫ tm̄ hois aſinus nō eſt ens tm̄ ens nō eſt hois aſinus.nā añs eſt verū:vt patet per eius exponētes:hominis aſinus non eſt ens ⁊ omne aliud ab hois aſino nō eſt ens ⁊ cōſequens eſt manifeſte falſum. Et illas ꝓpōnes potes applicare cōtra ſecūdā partē regule qꝛ nō ſequiṫ tātū hominis aſinus nō eſt ens:ergo oē nō ens eſt hominis aſinus. Nec ſequitur tantū a homo nō eſt ens ergo omne nō ens eſt hō vel a hō ⁊ ſic in alijs. Sed de talibus tm̄ h ſubſtātia nō eſt accidēs videṫ falſa eo ꝙ habebit hanc vniuerſalē oē nō accidēs eſt h ſubſtātia exponendo talē ꝯueniēs videtur verificationē fieri pro ſingulari in prima exponente ⁊ in ſecunda exponēte dicere oēs nō talis vel talis ſubſtātia eſt accidens que eſt falſa. Tātū ſubſtātia nō eſt oē accidens ſic exponitur ſubſtātia nō eſt oē accidens: et ols nō ſubſtātia eſt omne accidēs.

¶ Quinta ꝓpoſitio excluſiua de tertio modo cōuertitur in particularem negatiuam trāſpoſitis terminis patet ex corrolario ſecūde regule ⁊ nō poteſt cōuerti in excluſiuā reſpōdētem qḋ patet:qꝛ hic arguēdo nō tm̄ homo eſt alal ergo nō tm̄ alal eſt homo.añs eſt verum ⁊ cōſequēs falſum. ¶ Aliqui dicūt ꝙ cōuertitur in particularem negatiuā mutādo terminos finitos in infinitos vt nō tm̄ alal homo eſt:

homo ergo nō hō nō eſt nō aial. ꝛ ſi non ſequit̄ non tantū chimera eſt aial ergo non aial nō eſt non chimera imo ꝙ plus eſt ꝯña in ꝯrū exemplo nihil valet. qꝛ ita fuit ante creationē mūdi ſicut ſignificatur per añs et oppoſitū ꝯſequentis. Sed loco illius pono talē ꝓpoſitionē. Arguendo ab excluſiua de tertio modo ad particularem negatiuā eodē ordine mutatis terminis finitis in infinitos eſt bona ꝯña ſcilicet tenet arguendo per cōtrapoſitionē in particulari negatiua. Probo ꝓpoſitionē bñ ſequitur. nō tm̄ a eſt b ergo b nō eſt a per primū corrolariū ſcḋe regule ꝛ vltra b nō eſt a ergo nō a nō eſt nō b ꝛ hoc ſic cum tenet ꝯuerſio per cōtrapoſitionē. Sed quādo illa tenet ꝛ quando nō ē impertinens nobis Sed vt veritates harū regularum magis innoteſcant argumentabor cōtra aliquas earum. ꝓmo argumentor cōtra primā partē ſecūde regule ꝙ ab excluſiua ad vniuerſalē in terminis trāſpoſitis formaliter valet argumentum. Regula.

Contra nō ſequitur tātum falſum eſt ꝓpoſitio vl'is ergo ois ꝓpoſitio vl'is ē falſa. ꝛ tamē arguitur per regulam ergo regula nulla cōſequentia daret cum minore. ꝛ maiorē probo qꝛ añs eſt verum ꝛ ꝯñs falſum ergo nihil valet. Aſſumptum ꝓbo poſito ꝙ nō ſit affirmatiua vniuerſalis niſi cōſequens tunc exponētes excluſiue ſunt vere ſcilicet falſum ē ꝓpoſitio vniuerſalis ꝛ nulla nō falſum ē ꝓpoſitio vniuerſalis ꝛ cōſequens falſum quia ſe falſificat vt patet aliquid intelligenti in inſolubilibus ꝛ ſi velis cauillare pro ſecunda exponēte huius excluſiue eo ꝙ ſit vniuerſalis facio tibi hanc conſequentiā tantum falſum eſt propoſitio vniuerſalis affirmatiua ergo omnis propoſitio vniuerſalis affirmatiua eſt falſa ꝛ reduco argumentum.

Et confirmo non ſequitur tantū pater ē deus ergo ois deus ē pater ꝛ tamē arguitur per regulā ergo regula nulla ꝯñam cū minore relinquo notā. maiorē ꝓbo qꝛ añs ē verum ꝛ cōſequens falſum. veritas antecedentis patet exponēdo per aliud ab et tales exponēdo ſufficiunt in illis de preſenti qꝛ pater eſt deus et nihil aliud a patre eſt deus de prima exponente non eſt dubium catholico et ſecunda exponens probatur quia ſua contradictoria eſt falſa. aliquid aliud a patre eſt deus quia ſi ſic da aliquid aliud a patre quod eſt deus. Si dicas filius.

Contra filius non eſt aliud a patre qꝛ neutrum genus eſt genus eſſentie vt cōmuniter dicitur ꝛ ſignificatur ꝙ filius differt eſſentialiter a patre quod eſt falſum ꝛ ſic habet antecedens verū. falſitatē conſequentis probo bene ſequitur omnis deus eſt pater filius ē de' ergo filius eſt pater cōſequens ē falſum ꝛ hereticum ꝛ minor vera ꝙ maior ē ſ'a ꝯña eſt in darii.

Secundo arguit̄. nō ſequitur tantū rudibile ē hōis aſinus ergo cuiuſlibet hōis aſin' ē rudibilis. ꝛ tamē arguit̄ per regulā ergo regula nulla cōſequentia ē nota. ꝛ maiorē ꝓbo qꝛ antecedēs ē verū ꝛ ꝯñs falſum veritas antecedētis pꝫ per ei' exponentes ꝛ ꝯñs adiunctū cū propoſitione vera ſcilicet plato eſt homo infert falſum ergo ipſum eſt falſum ꝛ minorem probo qꝛ forte dicis nō ſtat fundamentū regule. qꝛ termini debēt eodem modo ſtare in cōſequente ſicut in antecedente. tunc ergo oportet hāc inferre cuiuſlibet hominis quilibet aſinus ē rudibilis que infert noſtrum pꝛimū conſequens forte dicis non tenet in obliquis.

Contra radix regule remanet in obliquis ſicut in rectis qꝛ regula fundat̄ ſuper hoc ſecundū peryhermenias. Nota ꝛ verba trāſpoſita idē ſignificant. Et confirmatur nō ſequitur tm̄ creatura ꝯtingērer ē ens ergo omne ens cōtingērer ē creatura. ꝛ tamē arguitur per regulam ergo regula nulla maior patet qꝛ añs eſt verum vt dicūt eius exponētes ꝛ ꝯñs cū cōtradictoria ꝓpoſitionis neceſſarie ſcilicet deus ē infert deū poſſe eſſe creaturā qꝛ maiore de cōtingenti debite ſubſumendo ꝛ concludendo infertur concluſio de contingenti ex pꝛimo pꝛiorum. Noīa ꝛ verba trāſpoſita idē ſignificāt. Regula.

Tertio arguitur non ſequitur non tm̄ homo nō eſt aſinus ergo ois aſinus ē homo ꝛ tm̄ arguit̄ per regulā igitur. ꝯña tenet cum maiore ꝛ minorem ꝓbo qꝛ forte dicis non eſt de pꝛimo modo excluſiuarū ſed de quarto per radicem regule. Noīa ꝛ verba tranſpoſita ſed eadem radix hic tenet quod ꝓbo qꝛ aſinus diſtribuit̄ in añte qḋ ſi negaueris adde ſigna quouſ ꝙ diſtribuatur qḋ ſi adhuc nō vis ergo habebo ꝙ inferet hāc aſin' ē hō. Si dicas illa regula noīa ꝛ verba trāſpoſita in exponibilibus non tenet.

Contra illo dato non habetur fundamentum regule principalis. ꝛ hoc eſt de directo contra regulam.

Et confirmatur non ſequitur tantū ſortes videt ſe ergo omne videns ſe ē ſortes poſito ꝙ quilibet homo videat ſe antecedens eſt verum ꝛ conſequens falſum.

Quarto arguitur nō ſequitur tantū leo aſinus ꝛ capra ſunt currētia ergo oia currentia ſunt leo aſinus ꝛ capra ꝛ tm̄ arguitur per regulā ergo regula nulla ꝯña patet cum minore maior patet qꝛ añs eſt verū poſito caſu ꝙ leo aſinus ꝛ capra currant ꝛ nulla alia aīalia ꝛ cōſequens eſt falſum qꝛ bene ſequitur oia currentia ſunt leo aſinus ꝛ capra leo ꝛ aſinus ſunt currentia ergo leo ꝛ aſinus ſunt leo aſinus ꝛ capra concluſio eſt falſa ergo aliqua pꝛemiſſarū et nō minor ergo maior ꝙ eſt ꝯña excluſiue date.

Jam arguitur cōtra ſecundam partē regule. nō ſeqtur ois hō eſt pictus ergo tm̄ pictū eſt hō. ꝛ tm̄ arguit̄ per regulā igitur cōſequētia tenet cū minore ꝛ maior patet quia añs eſt verum per regulā thopicam. Talia ſunt ſubiecta qualia permittuntur ab eorum pꝛedicatis ꝛ conſequens eſt falſum. Regula.

Et confirmatur. Nō ſequit̄ vtrūꝗ animal eſt homo ergo tantum homo eſt animal ꝛ tamen arguitur per regulā igitur. Et ſi dicas añs non eſt propꝛium ex quo illa ſigna vtrūꝗ neutrum ſemper ponuntur cum pronomine demonſtratiuo al's oratio eſſet non intelligibilis. Contra illa reputatur pꝛopꝛia in vtrū oculū habendo tu potes videre ꝛ tm̄ ibi non ponitur pronomen demonſtratiuum igitur.

Secundo arguitur non ſequitur om ne animal eſt in archa noe ergo tantum ens in archa noe eſt animal. ꝛ tamē arguit̄ per regulam igitur maior patet poſito ꝙ ſit

diſtributio pro generibus ſingulorū antecedēs eſt verum τ conſequens falſum.

¶ Et confirmatur non ſequit cuiuſlibet hoīs aſinus eſt currens ergo tm̄ currens eſt hominis aſinus. τ tamen arguitur per regulam igitur etiā tempus importatū per copulam in aūte non diſtribuitur τ in conſequēte diſtribuitur. et ſic arguitur a non diſtributo ad diſtributum ex parte tēporis importati per copulam τ talis conſequentia non eſt formalis.

¶ Tertio arguitur nō ſequit omne quod fuit eſt. ergo tantū quod eſt fuit et hic arguitur per regulam ergo regula nulla.

¶ Ad primū argumentū contra primā partem regule reſpōderent aliq̄ cōcedendo ꝙ nō ſequitur q2 cōſequens ſe falſificat aūs vero non. τ nulla talis conſequentia valet.

¶ Contra hoc arguitur dupliciter q2 ex ſolutione hac ſequit hanc conſequētiam non valere homo eſt aſinus ergo ſortes dicat falſum. quod non eſt dicendū. Tum ſecundo oppoſitum cōſequētis repugnat aūti hoc patet accipiendo exponētes eius q2 illa copulatiua ē impoſſibilis falſuꝫ eſt propoſitio vniuerſalis affirmatiua. et nullum non falſum eſt propoſitio vniuerſalis affirmatiua. τ aliqua ꝑpoſitio vniuerſalis affirmatiua non eſt falſa quod patet ex illa ſequitur contradictoria ſecūde partis ergo tota eſt impoſſibilis conſequentia nō eſt dubia τ antecedens patet ſequitur aliqua propoſitio vniuerſalis affirmatiua non eſt falſa et falſum eſt propoſitio vniuerſalis affirmatiua ergo ꝑpoſitio vniuerſalis affirmatiua eſt falſa per conuerſionem τ tunc habemus totā hanc copulatiuaꝫ aliqua propoſitio vniuerſalis affirmatiua nō ē falſa. τ aliqua ꝑpoſitio vniuerſalis affirmatiua eſt conſequēter etiā ex illis duabus ſequitur hec aliqua propoſitio vl̄is affirmatiua non eſt falſa τ vltra ergo aliquod non falſum eſt propoſitio vniuerſalis affirmatiua q̄ occidit ſecundam partem totius copulatiue. Sed q2 illa argumenta videntur pungere contra vnā opinionē inſolubiliū nūc famoſaꝫ. credo argumēta poſſe ſolui.

¶ Ad primū poteſt dici ꝙ opinio intelligit q̄ñ aūs non eſt impoſſibile Contra hoc arguitur quia bñ ſequitur hoc eſt falſuꝫ ergo hoc eſt falſum demonſtrando conſequens continue per pronomen hoc τ tamen cōſequēs ſe falſificat aūs vero nō: nec eſt impoſſibile igit. τ ꝙ ſequat pꝫ q2 oppoſitū ꝯſequētis repugnat aūti. qđ ſi neges dic mihi quare contradicit vni τ non alteri forte dices q2 alias duo cōtradictorie eſſent falſe contra primum principium.

¶ Contra hoc argumētū querit τ ſic ſoluendo petis principiū. Ad replicā nego ꝙ ſeq̄tur. Et ad ꝓbationē quā adducas oppoſitum cōſequentis repugnat aūti. Nego immo ſtat in veritate cū aūte falſē ſcđm reſpectū antecedentis. vñ ego imaginor ꝙ ꝯñs ē propoſitio plures: aliter q̄ cōiter nos loquimur de ꝑpoſitione plures q2 idē dicendū eſt de mentali vltimata vbi occurrerit iſte caſus. Et dicerē ꝙ eadē mentalis numero cōparata ad aūs eſt propoſitio falſa. τ ad cōſequēs eſt ꝑpō vera. τ cū eſt: q2 ſecunduꝫ principia illius opinionis in ordine ad antecedēs nō ſignificat taliter nō eſſe qualiter nō eſt. Nec antecedēs ſe falſificat τ ſic negatiua ſm̄ illū reſpectū eſt falſa. Sed eadē ꝑpō cōparata ad cōſequens licet nō ſignificet taliter nō eē qualiter nō eſt ſed q2 cōtradicit propoſitioni ſe falſificanti eſt falſa. q2 in rei veritate ego neſcio bñ ꝯñter dare diſcrimen quare cōtradicat vni τ nō alteri. Sed q̄ris an iſta mētalis negatiua q̄ demonſtrat ꝯñs eſt vera vel falſa abſolute. Si per abſolute itelligas ꝑpōnem verā q̄ nullo modo eſt falſa. vel falſa q̄ nullo mō eſt vera dico ꝙ nec eſt vera nec eſt falſa illo mō nec hoc oportet ſed ſufficit ꝙ ſit vera vel falſa ſm̄ ꝑpōnes q̄bus cōparatur. ¶ Aliā replicā paucis reſcindā. nego illam ꝯſequentiā qua arguit a negatiua ad affirmatiuam eo ꝙ vna pars antecedētis cōtradicit ꝑpoſitioni ſe fallēti τ per ꝯñs nullā ꝑpoſitionē infert per locū intrinſecū quēadmodū nō ſequitur hec nō eſt vera τ hec ꝑpoſitio eſt. ergo hec ē nō vera vtroq̄ demōſtrando priorē partē aūtis Et ſi dicas tunc hec ē vera ſtabit cū priori parte aūtis. dicas conſequēter ad dicta in argumēto priori q2 hec materia eſt nobis īpertinens licet parū digreſſi ſum᷒. Forte dicis cū aliis cōſequēs eſt ꝑpō hypothetica τ ſic nō arguit ad vl̄e eo ꝙ qđ libet inſolubile eſt hypotheticum.

¶ Contra poſito ꝙ iſte due ſole ſunt ꝑpoſitiones. aliq̄s hō eſt aſin᷒ et aliqua propoſitio particularis eſt falſa iaꝫ ſecunda eſt cathegorica. τ capio mētalē eius τ quero an de᷒ poteſt illam conſeruare qualibet alia ꝑpoſitiōe q̄ non eſt pars eius deſtructa vel non. Si ſecundum certe nō catholice dictū et pari ꝑtinacitate poteſt defendi ꝙ iſta aliquis hō eſt animal ē hypothetica vel propoſitio plures. Si deus poteſt eam cōſeruare conſeruet ergo tunc eſt cathegorica τ eſt inſolubile. ergo aliqđ inſolubile eſt cathegoricuꝫ ergo tua euaſio nulla. ¶ Propterea ad argumentū principale aliter dico negando ꝙ non ſequatur. Et concedo ꝙ antecedens eſt verum τ conſequens falſum τ hoc nō habeo pro inconuenienti quando conſequens ſe falſificat.

¶ Ad cōfirmationē nego maiorem τ nego falſitatē ꝯñtis ſi ſit vniuerſalis. ſꝫ ſi ſit de omni cōſequens ē falſuꝫ. τ nihil contra regulam q2 nō dr̄ ab excluſiua ad vnaꝫ de omni valet argumentuꝫ ſed ad vnam vl̄em vel poteſt exponi per illā ali᷒ a patre ē deus. mō illa exponens eſt falſa τ ſic infert vnā de omni. ¶ Ad ſecundū argumētū cōcedo maiorē q2 male datur vna vniuerſalis vt patet per ſuas exponētes rudibile eſt hoīs aſinus. idē eſt ac ſi diceretur eſt aſin᷒ hominis. τ in ſecunda exponente nullū nō rudibile eſt hominis aſinus. q2 in ſuo cōtradictorio non rudibile eſt hoīs aſin᷒ idē eſt ac ſi diceretur nō rudibile ē aſin᷒ hoīs. ¶ Propterea ſua vl̄is eſt hec oē quod eſt hominis aſinus eſt rudibile.

¶ Ad confirmationē cōcedo ꝙ nō ſequitur q2 ꝑpoſitio de cōtingenti ſpecialiter capta nō poteſt cōuerti in terminis. Vel dicitur ꝙ ſua vl̄is eſt hec oē quod contingenter ē poſſibiliter eſt creatura. ¶ Ad tertiū τ ſidet con-cedendo ꝙ nō ſequit τ nego ꝙ arguat ſm̄ radicem regule q2 radix regule nō ſolū ſtat ī ſuppoſitione ſed in hoc ꝙ eſt excluſiuaꝫ de pīo modo ſcđo dico ꝙ bñ ſpeculanti ē diſſimile q2 ī exponibili eſt nō diſtributio ex pte diſiūctiōis eo ꝙ diſ- Notes.

ſiectiue exponit̃ q: p̃ria exponẽs huiusmõ tm̃ homo nõ eſt aſinus eſt ois homo eſt aſinus ſed q: hoc eſt ſub d.ſiūctione ad hanc negatiuã. nõ hõ eſt aſinus argumentum non currit.

¶ Ad ↄfirmationẽ qua dicis nõ ſequit̃ tm̃ ſortes videt ſe ergo oẽ vidẽs ſe eſt ſortes verũ eſt q: male dat̃ ſua vniuerſalis. ſi eſt hec oẽ vidẽs ſe ſortẽ eſt ſortes. Ad quartũ r̃ndet̃ diſtinguẽdo ꝙ nõ ſequat̃. Uel ſi añs exponatur gratia alietatis ⁊ capiat̃ ſignum diſtributiue in ↄñte ⁊ ſic nego: vł ſi exponat̃ gr̃a pluralitatis ⁊ capiat̃ ſignũ ẽt diſtributiue cõcedo ꝙ non ſequitur. nec arguit̃ ꝑ regulam. q: opȝ ꝙ ſit excluſiua exponibilis gr̃a alietatis de p̃io mõ ad hoc ꝙ arguat̃ ꝑ regulã. Ad primũ argumentũ contra ſcd̃am partẽ regule r̃ndet̃ concedẽdo ꝙ nõ ſeqtur nec arguat̃ ꝑ regulã eo q̃d termini nõ tenent̃ vniuoce ſi iſta eſt excluſiua illius vniuerſalis tantum pictum eſt homo pictus.

¶ Ad cõfirmationẽ cõcedo ꝙ non ſequitur data ꝓprietate añtis: ⁊ nego ꝙ arguatur ꝑ regulã vñ ad hoc ꝙ arguat̃ per regulã requirit̃ ꝙ ſua vl̃is diſtribuatur pro oībus ſuis ſuppoſitis que habet in ordine ad illã copulam cũ qua ponitur. Ad ſcd̃m cõcedo ꝙ nõ ſequitur propter eandẽ cauſam propter quã nõ ſequebatur in argumento precedenti.

¶ Ad cõfirmationeȝ dicitur. ꝙ ex quo illa nõ eſt vniuerſalis non proprie habet excluſiuã ſecũ cõuertibilẽ. Sed illa de obliquis reſoluenda eſt in vnam de rectis. Meliori modo quo poteris vt iſta cuiuſlibet hominis eſt aſinus debet reſolui in hanc. quilibet hõ habet aſinum modo ſua excluſiua erit hec. tantuȝ habens aſinum eſt homo.

¶ Ad cõfirmationem q̃ facilis ẽ adde ſi libeat in quãlibet parte tp̃is p̃ñtis ad copulam. Ad tertiũ concedo maiorem et nego minorem. immo nõ bñ datur ſua excluſiua. Sed dãda eſt hec. tantũ ens eſt ens quod fuit. Et ex regula ſequit̃ ꝙ hec eſt vera tãtum ſortes eſt homo albus. quo plato eſt albior poſito ꝙ illi ſoli ſunt albi ⁊ plato albior ſorte. quia omnis homo albus quo plato eſt albior eſt ſortes.

Queſtio.

Queritur vtrum illa q̃ dicũtur de exceptiuis ſint bñ poſita. ¶ Et arguitur ꝙ non: quia tũc iſta foret negãda omne ens preter creaturam neceſſario eſt. ſȝ ↄñs eſt falſum ḡ ⁊ añs: falſitas conſequentis ꝑȝ. q: a communi hominũ conceptione illa venit concedenda. ¶ Et probo conſequentiã, q: deberet ſic exponi ſm̃ notabilia omne ens nõ creatura neceſſario eſt ⁊ ols creatura neceſſario eſt. et nulla creatura neceſſario eſt. mõ ſcd̃a exponẽs ẽ falſa. ergo et copulatiua. Et cõfirm̃ q: tũc illa foret vera ols hõ p̃ter ſortẽ dicit falſum poſito ꝙ ſortes dicat deum eſſe. ⁊ plato dicat illã exceptiuã ⁊ nihil aliud niſi partes eius ſed hoc eſt falſum. igitur conſequentia eſt nota. ⁊ notifico ſequelã. q: copulatiua exponens illã eſt vera. q̃ñ exponentes ſunt vere: ⁊ exponita. Aſſumptũ ꝓbo. prima exponens eſt omnis homo non ſortes dicit falſum ⁊ illa ẽ vera vt patebit in probatione minoris vbi plato quem poſuimus eſſe omnẽ hominẽ nõ ſortem: vt probabitur dicit falſum et notũ eſt ꝙ ille due exponentes ſunt vere: ſortes eſt homo ⁊ ſortes nõ dicit falſum cũ dicat p̃aſe deũ eſſe. probat̃ falſitas illius exceptiue: q: da oppoſitũ. plato dicẽs illaȝ dicit verũ: tunc ita eſt ſicut illa ſignificat: ſed illa ſignificat ꝙ ols homo nõ ſortes dicit falſum et illa eſt vera per te ⁊ vltra plato eſt homo nõ ſortes: ergo plato dicit falſum. ⁊ nõ dicit niſi illam exceptiuam ⁊ eius partes: igitur.

¶ Secundo arguitur tũc illa eſſet vera omne animal preter hominẽ eſt irrationale. ſed hoc eſt falſum: igitur. cõſequẽtia liquet cum maiore. minoreȝ probo multipliciter: q: bene ſequit̃. omne aĩal preter hominẽ eſt irrationale. ergo omne aĩal p̃ter hoĩem eſt rõnale vel irrationale ſed cõſequẽs eſt falſum. ergo ⁊ antecedens. Et ꝓbo cõſequẽtiã a parte diſiũcti ad totum diſiunctum ſine diſtributione diſiũcti falſitas cõſequentis probatur: quia eius tertia exponens eſt falſa que eſt hec. nullus homo eſt rationalis vel irrationalis abſoluendo nullus a genere. Tum ſecundo. illa eſt vna affirmatiua cuius ſubiectum non ſupponit: quia de nullo verum eſt dicere. hoc eſt animal preter hominem: quia illa non eſt propria. Tum tertio omne animal preter hominẽ eſt irrationale: ergo omne animal preter ſubſtantiam eſt irrationale: ſed conſequens eſt falſum: ergo ⁊ antecedens. probo conſequentiam ab inferiori ad ſuperius: ſorte dicis cum diſtributione ſuperioris ⁊ talis conſequentia nihil valet.

¶ Contra hoc arguit̃ ſic tunc ergo bene ſequitur. ergo omne animal p̃ter ſortem eſt irrationale poſita conſtantia. ſed conſequens eſt falſum: ergo ⁊ antecedens. Et probo conſequentiam a ſuperiori ad inferius cũ diſtributione ſuperioris per te.

¶ Et cõfirmat̃ idem: q: bene ſequitur oẽ aĩal preter hoĩem eſt irrõnale et illi hoĩes ſunt oẽs hoĩes. ergo oẽ aĩal preter hunc hominẽ eſt irrationale: ⁊ omne aĩal preter iſtũ hominẽ eſt irrationale. ſed ↄñs eſt falſum: ergo ⁊ añs. Et probo cõſequẽtiã per deſcẽſum cum diſtribuatur vt aſſeris.

¶ Tertio arguit̃. nullus hõ p̃ter ſortẽ currit. eſt de tertio mõ ⁊ nõ de ſcd̃o: ergo liber male dicit cũ dicat oppoſitũ. Aſſumptũ arguit̃. Negatio noĩalis negat totũ q̃d ſequit̃ in eadẽ cathegorica. ergo negat ly preter: cum nos teneamus illas eſſe cathegoricas: igitur.

¶ Et cõfirmat̃: q: per librum illa eſt vera. omne aĩal preter hominẽ nõ eſt rationale. ſed hoc eſt falſum. igitur cõſequẽtia eſt clara cũ maiore. ⁊ minorẽ ꝓbo: q: bene ſequitur omne aĩal p̃ter hoĩem nõ eſt rationale. ergo oẽ aĩal p̃ter hominẽ omne rõnale non eſt. ſed ↄñs eſt falſum: ergo ⁊ añs. Et ꝓbo ↄñam ex ſecũdo peiermenias capitulo ſcd̃o. Nomina ⁊ v̓ba trãſpoſita idem ſignificant ſeruatis ſeruãdis quẽadmodũ eſt in ꝓpoſito. falſitatem ↄñtis probo: quia illa ſic exponitur. omne aĩal quod non eſt homo omne rationale non eſt: et omnis homo eſt animal. ⁊ omnis homo omne rõnale eſt modo tertia exponẽs eſt falſa. ¶ Et ſic argumẽtũ Regula.

poteram facere in excluſiuis a q ille equiualeāt tm̄ homo non ē non hō. ꝛ tm̄ homo ois nō ho mo nō eſt.

¶ Quarto arḡ cōtra illud in q̄r to notabili. vbi dr̄ ꝙ ois ppō in parte falſa ſiue ra p exceptionē ſingulariū falſarum: ꝛ pono ſo lum quattuor hoīes in mūdo ſortē: platonē: ci ceronē: ꝛ iohānem quoꝝ ſortes ꝛ plato ſtudeāt ꝛ iohānes ꝛ cicero nō ſtudeāt. iam illa eſt in par te falſa. ois homo ſtudet et falſificat̄ p Johāne ꝛ cicerone. excipiēs et reddat̄ tota ppō vera. tūc opꝫ dicere omnis homo p̄ter iohānem ꝛ cicero nem ſtudet. ꝛ illa erit vera p dicta. ſꝫ pbo ꝙ nō: q2 prima exponens eſt falſa quicquid ſit de ſecū da. qȝ patet ois homo qui non eſt ioānes ꝛ cice ro ſtudet. cicero eſt homo qui nō eſt iohānes et cicero ergo cicero ſtudet. cōcluſio eſt falſa. et ꝯña in darij. ꝛ minor vera. ergo maior falſa: que eſt prima exponens quā nitimur pbare falſam.

¶ Et confirmo per terminos pluralis nūeri olno ponēdo ſolū q̄ttuor hoīes in argumēto tunc illa eſt in parte falſa omnes homines ſtudent ꝛ ſolū falſificatur pro ioāne ꝛ cicerone excipiātur per regulam: ergo exceptiua erit vera. oēs hoīes p̄ter ioānem ꝛ ciceronē ſtu dent: vel oēs homines p̄ter iſtos ſtudent. demō ſtrando eoſdem duos homines ioannem ꝛ cice ronem. pbo hoc eſſe falſum: q2 prima exponēs re eſt illa. omnes hoīes qui nō ſunt ioānes et ero ſtudent eſt falſa. patet: quia ipſa cum con ntria infert falſum in darij: patet ſic arguēdo nnes homines qui non ſunt ioannes ꝛ cicero ndēt. illi quattuor homines ſunt hoīes q̄ non ſunt ioānes ꝛ cicero. ergo illi ſtudent. ꝯcluſio eſt vtrobiꝗ falſa ꝛ minor vera. ergo maior que eſt prima exponens eſt falſa.

¶ Quinto ad idem nō ſequit̄ ois homo preter ſortē excipit̄: ergo ſortes nō ex cipitur. ꝛ arguit̄ ab exponibili copulatiue ad ex ponētē eius: ergo dicta non ſtant. ꝯña eſt clara ꝛ pbo añs ponēdo ſolum tres hoīes in mundo ſortē: platonē: ꝛ ciceronē. p̄terea volo ſortē curre re ꝛ alios iā quieſcere. illi duo excipiunt̄ ab actu currēdi. ꝛ ſic ois homo p̄ter ſortē excipit̄ quia ab actu currēdi iā exceptiua eſt poſſibilis. ꝛ p te in fert hanc. ſortes nō excipitur ꝛ cū hoc infert hāc ſortes excipit̄: q2 cuiuſlibet exceptiue pars extra capta excipitur. ſortes eſt pars extra capta. ergo ſortes excipitur.

¶ Et confirmat̄: quia ſm̄ di cta iſta eſſet falſa omne animal p̄ter hominem eſt animal poſito ꝙ eſſet vnum brutum cū ho minibus ſiue ſint plures ſiue non. ſed probo ꝙ non bn̄ ſequitur. a. alal omne alal p̄ter hoīeꝫ ē. ergo omne animal p̄ter hoīem eſt alal. ꝯña te net ab equiualentibus capiendo ly alal qȝ ſup ponit confuſe tātum in p̄dicato prime ꝛ ppono in altera. ſed añs eſt verū ꝙ pbo. q2 alal oē ani mal p̄ter hominem eſt qȝ pbo iterum. hoc alal demonſtrando brutū omne animal preter ho minem eſt ꝙ patet: quia omne animal p̄ter ho minem eſt hoc animal. ergo de primo ad vlti mum illa non eſt falſa ꝛ habetur minor.

¶ Sexto arguit tenēdo qȝ ly omne diſtribuat ſolū p generib' ſingulorꝫ. ſicut pleriſꝗ placet tūc capio illā oē alal p̄ter hoīem eſt ſanum ꝛ volo ꝙ de qualibet ſpecie alalis vnū alal ſolū eſt ſanuꝫ demptis hoībus. tunc illa eſt falſa oē alal eſt ſanum. nō excipiendo hoīes ꝛ il la eſt vera omne alal p̄ter hoīem ē ſanū. Sꝫ p bo ꝙ nō. q2 p̄ma exponens eſt falſa. oē alal qȝ non ē homo ē ſanū. igit̄ modus exponēdi nul lus. ¶ Et cōfirmatur: q2 ſm̄ illū modū exponē di illa eſſet vera. omne alal p̄ter achilleꝫ fuit in archa noe. ſꝫ ꝯñs eſt falſum. ergo ꝛ añs. ꝛ pꝫ cō ſequētia poſito ꝙ ſit diſtributio pro generibus ſingulorū in añte. q2 omne alal ꝙ nō ē nec fuit achilles fuit achilles fuit i archa noe. ꝛ achilles eſt vl' fuit alal: ꝛ achilles nō fuit in archa noe. ſi in p̄ma exponente ſit diſtributio p generibus ſingulorū ipſa eſt vera. iā pbo falſitatem ꝯñtis: q2 illa eſt in toto vera. Oē animal fuit in archa noe. ergo p nullam expoſitionem pōt eſſe vera.

¶ Et cōfirmatur illa eſt in parte vera ꝛ in par te falſa. omnis homo eſt. b. alal ꝛ tamē excipiē do ſingulares p quibus redditur falſa non pōt conſtitui exceptiua vera. ergo dicta non ſtāt cō ſequentia tenet cū maiore ꝛ minor pbat̄ q̄rēti do. an ſit habere ꝛ exceptiuā. ꝛ videt̄ ꝙ nullam poteris ſignare. ¶ Septimo arguit̄. q2 ſm̄ li b... iſta foret ppria. nō alal p̄ter hoīem eſt irra tionale. q2 non videt̄ q̄d obſtaret cum ibi ponat̄ diſtributio ad terminuꝫ a quo ſit exceptio qȝ ſi cōcedas. Cōtra q2 tunc illa non haberet cōtra dictoriā. q2 non illam alal p̄ter hominē eſt irra tionale. q2 non eſt ppō nec valet dicere ꝙ argu mētū eē̄ bn̄ cōcluderet hāc nullus hō p̄ter ſortē currit nō eē ppriā eo ꝙ nō hāc hꝫ contradicto riā. hō p̄ter ſortē currit. q2 illa ſcḋa equalet iſti. ois hō preter ſortē nō currit q̄ hꝫ ꝯdictoriā. Et ſiır illa. nō nullus homo p̄ter ſortem currit ꝯdi cit iſti nullus hō p̄ter ſortē currit. ¶ Et ꝯfirma tur: q2 illa videt̄ ſatis ppria oēs apoſtoli dei pre ter duos ſunt duodecim capiēdo ly oēs collecti ue ꝛ tamē nō ponitur diſtributio p̄ dicta nulla.

¶ Dicto de excluſiuis conſe quens eſt dicere de exceptiuis.

¶ Notandū eſt primo ꝙ ppō exceptiua ē ppō exponibilis rōne dictionis exce ptiue. Dictiones exceptiue ſunt iſte p̄ter p̄terꝗ ꝛ niſi. Et inter ſe differūt p̄ter ꝛ p̄terꝗ a niſi. quia duo prima in affirmatiuis ꝛ negatiuis ponunt̄ niſi vo ſolū in negatiuis p̄ter aliq̄ capit̄ diſtin ctiue ꝛ tūc non ꝯſtituit exceptiuā pprie dictā vt dece preter quinꝗ ſunt q̄nꝗ. aliq̄ dicūt ꝙ capit̄ ſubſtractiue ꝛ negatiue ꝛ additatiue: ſꝫ due pri me acceptiones coincidūt ꝛ in tertia acceptione non vtimur tamē quicq̄d ſit nomina ſignificāt ad placituꝫ. Alio modo capitur puer exceptiue. ꝛ ſic conſtituit exceptiuā pprie dictā. Sed ly ni ſi compoſitum de nō ꝛ ſi nōnunꝗ capitur cōſe cutiue. ꝛ eſt talis nature ꝙ lꝫ in eo includat̄ ne gatio nō cadit in terminū immediate ſequētē capacē diſtributiōis. Sed cadit prio in terminū ſequentē copulā ppōnis in qua ponitur vt niſi hō eſſet alal non eſſet ſenſitiuus ibi cadit ſuper iſtū terminū alal ꝛ nō ſup illū terminum hō: et illa dicta eſt vera ꝛ illa eſt falſa niſi hō alal eſſet hō non eſſet ſenſitiuus. Aliq̄ capit̄ exceptiue vt in ppoſito ꝛ hoc q̄ñ addit̄ alicui parti compa rate toti cuius eſt pars ꝛ nō alicui vt nullū alal

Quid propoſitio exceptiua.

Diſcrimē inter preter ꝛ p̄ter ꝗ ꝛ niſi.

Dictionis niſi varie acceptiones.

1

Corrola rium nisi gallus ē liber. Ex quo patet ꝙ illa eſt condi tionalis et nō exceptiua. Nullus hō legit pariſi' niſi ipſe ſit aſinus. ⁊ ē ſenſus. ſi nullus hō ſit aſi nus nullus hō legit pariſius. ſed illa ē diſtinguē da: nullus hō niſi ſortes currit: q2 pōt niſi tene ri exceptiue: eo ꝙ ly ſortes ē ps multitudinis de ly hō ⁊ eſt ſenſus. nullus hō p̄ter ſortē currit: vel teneſ cōſecutiue vel illatiue: ⁊ eſt ſenſus ꝙ null' Aduerte. hō currit ſi ſortes nō currit. ¶ Etiā dictiones ex ceptiue qn̄q3 faciūt ꝓpoſitiones de excepto ſub iecto: vt videns oēm hoīem p̄ter platonē currit: quedā de excepto p̄dicato: vt ſortes videt omnē hoīem preter platonē. quedā faciūt exceptiuam vt ols hō p̄ter ſortē currit ⁊ eodē modo exponū tur ille. Et quādo eſt exceptiua ſignū exceptiuū nō eſt pars extremi reputat cōiter. ſed toti' ꝓpō nis quēadmodū ſignū excluſiuū excluſiue ſum ptū nō eſt pars extremi: ſed totius ꝓpōnis in q̄ ponitur. Sed differētia videſ in excluſiuis ⁊ ex ceptiuis: q2 in excluſiuis virtus ſigni non mō in ſubiectū cadit verūetiam in p̄dicatū. vt tm̄ alal eſt hō confundit cōfuſe tm̄ ſubiectū et diſtribuit predicatū quare nō eſt potior ratio q̄ ſit ps ſub iecti q̄ p̄dicati quare relinquiſ ꝙ nō eſt ps vni' illorū ſecus eſt de ſigno exceptiuo qđ ſoluz natū eſt cadere in terminū immediatū ſi ſit capax ſui caſus: ergo videſ ꝙ ſit ps extremi cū illo: vt hic oē alal preter hoīem eſt irrationale ly preter ca dit ſolū in ly hominem: ergo debet eſſe ps extre mi ſecum ⁊ in reduplicatiuis ſimiliter.

¶ Notandū eſt ſecundo ꝙ vt

Octo exce ptiuaꝝ ge nera patz ex doctrina nūc cōi in ſpeciali ponunſ octo genera exceptiuarū. Primus modus. eſt excepti ua in qua nulla poniſ negatio: vt omnis homo p̄ter ſortē currit. Scđs modus eſt ꝯtradictorius illi p̄ponendo negationē negātem vt nō omnis hō p̄ter ſortem currit. Terti' modus qn̄ ſola ne gatio p̄cedit copulam. vt ols hō preter ſortē nō currit. Quart' modus eſt p̄ponēdo negationem negātem illi. Quint' ē preponēdo negationem immediate ſigno exceptiuo: vt ols hō non p̄ter ſortem currit. Sextus modus cōtradictori' illi. Septim' modus eſt p̄ponendo negationē ante ſignū ⁊ aliam ante copulā. vt ols hō non preter Veteres dialectici. ſortē nō currit. Octauus ē modus illi cōtradicto rius. ¶ Et nūc ita dogmatizāt oēs. Sz veteres dialectici tm̄ quattuor modos poſuerūt. vt pz ex eoꝝ monumētis. Sed michi videor ꝙ moderni Multipli catio ē mr̄ ignorātie. male ſupaddunt. illos quattuor modos ⁊ hic in reduplicatiuis qđ ꝓbo primo. q2 confundūt iu uenū ingenia in multiplicitate q̄ ē mater igno Scđo to picorum rātie q2 facilius eſt ad pauca inſpicere q̄ ad plu ra ex ſcđi topicoꝝ capitulo tertio. ſcđo ꝓbo rōne quītus modus eorū et ſcđs coincidūt. ergo male ponūtur modi diſtincti. ꝯña eſt clara ⁊ ꝓbo añs q2 demus duas ꝓpōnes quaꝝ vna ſit de ſecūdo ⁊ altera de q̄nto p eos. vt nō ols hō preter ſortem currit. ⁊ om̄is hō nō preter ſortem currit. vtraq3 illaꝝ exponiſ diſiūctiue ⁊ nō differūt niſi penes exponētes pticulares et vles: q2 prima exponēs prime ē hec. hō qui nō eſt ſortes nō currit: ſz pri ma exponens ſcđe eſt hec. ols hō qui non eſt ſor tes nō currit. et ſcđa exponēs prime ē. ſortes nō eſt hō ⁊ eadē eſt ſcđa exponēs ſcđe. ⁊ tertia expo nēs p̄me eſt. ſortes currit ⁊ eadē eſt tertia expo nens ſcđe. Sed ppter vnā ꝓpōnem vlem ⁊ aliā particularē nō datur diuerſi modi: q2 tunc in ex cluſiuis dares viginti modos. vt tm̄ ols hō cur rit: tm̄ homo currit: tm̄ ſortes currit. Queliz vaꝝ triū habet tres annexas ſm̄ ꝙ ſunt q̄ttuor mo di cōiter dari excluſiuarū: et eodē mō ſeptimus modus ⁊ quartus coincidūt: vt datis iſtis duab'. Non ols hō preter ſortem nō currit. Omnis hō nō p̄ter ſortem nō currit. quaꝝ prior eſt de quar to mō et ſcđa de ſeptimo. Et eodē modo octau' ⁊ tertius coincidūt. vt datis iſtis duab' Non ols hō non preter ſortē non currit: et ols hō preter ſortem nō currit cum ly preter in neutra negaſ Et nō differunt niſi p particulare ⁊ vle qđ nihil facit ⁊ ſext' modus et p̄mus equalent: vt captis iſtis duabus. ols hō p̄ter ſortem currit. non ols hō non p̄ter ſortem currit: imo poteris ſic diſpo nere terminos ꝙ termini ſupponūt eodē mō.

¶ In primo ⁊ ſexto modis vt omnis homo preter ſortē currit: ⁊ nō homo nō preter ſortē currit. q2 ly hō diſtribuitur in vtraq3 vel in vtraq3 diſtribuiſ ly homo. In vna a om̄is in altera a ly nō in capite ꝓpoſitionis poſito. et niſi generarem lectoribus tediuz vtiq3 facerē in om̄ibus modis eodē modo ſtare terminos: ſed illud oſtēdo tibi clariſſime in reduplicatiuis vbi ſic ordināt modos. Omnis homo inquātum ra tionalis eſt riſibilis. Nō omnis hō inquantū ra tionalis eſt riſibilis. Omnis hō inquantū rōna lis nō eſt riſibilis. Non omnis hō inquantū ra tionalis non eſt riſibilis. Ols homo nō inquan tum rationalis eſt riſibilis. Non omnis hō inq̄ tum rationalis eſt riſibilis. Omnis homo inq̄ tum rationalis non eſt riſibilis. Non ols homo non inquantū rationalis non ē riſibilis.

¶ Illa de quinto modo om̄is homo nō inquātum rationalis eſt riſibilis equi ualet iſti. Nō hō inquātum rōnalis eſt riſibilis: illa ſcđa eſt de ſecūdo modo. ergo ꝓpōnes de q̄n to ⁊ ſcđo modis equalent. et ꝓpoſitio de octauo modo. Non ols hō nō inquātum rationalis nō eſt riſibilis equalet iſti de tertio modo formali ter. homo inquātum rōnalis non eſt riſibilis. ⁊ idem in ſimilib' ſemp tenēdo cetera paria. Iſti quattuor vltimi modi coincidunt cū q̄ttuor pri mis modis ⁊ ſic ſupfluūt: et q2 res eſt adeo clara de ſe non opus ē in ea magna plixitate.

¶ Nota inſup tertio ꝙ nulla Aduerte eſt exceptiua ꝓpria niſi ei' ſubiectū diſtribuaſ ⁊ hoc ex mō ſigndi ſigni exceptiui ꝓuenit.

¶ Ex quo ſequitur illam non Corrola rium. Okam. fore exceptiuam neq3 ꝓpoſitionē homo p̄ter ſor tem currit. Ex iſto fundamēto infert Okam ꝙ ab vniuerſali ad indefinitā non ſemp valet con ſequētia: quia non ſequitur. Omnis homo p̄ter ſortem currit. ergo homo preter ſortem currit. ſed iſtud corrolariū eſt falſum. Sed bene veruz eſt ꝙ conſequentia nihil valet: q2 non eſt ibi cō ſequentia cum non ſit ibi cōſequens: ſed ex illo nō habet corrolariumz quia nō infert indefini tam: quia nō eſt ꝓpoſitio ſm̄ eundē. imo infert illa vniuerſalis illam indefinitam. Non omnis homo preter ſortem nō currit. Et per ſubiectuz in regula intelligēdo terminū a quo ſit exceptio qui cōmuniter eſt p̄ncipalior pars ſubiecti: ⁊ ita Cōis dia lecticoꝝ modus accipit propter breuiloquium cōmuniter loquū tur termin' ſup quē cadit ſignū exceptiuū vocaſ ps extra capta cōiter dz ꝙ iſta q̄ttuor ſunt pſide rāda in exceptiua. ſ. termin' a quo ſit exceptio.

pars extra capta ſignū exceptiuū ⁊ p̄dicatū.

Nota.

¶ Sed hoc parū eſt dictu. qꝛ eodem modo copula ⁊ ſigna ſunt conſiderāda: ⁊ ſemꝑ pars extra capta dꝫ eſſe inferioꝛ ad ſubiectū: vt dicunt dyalectici; ſꝫ hoc bene intellige ſic ſcꝫ ꝙ pars extra capta non dꝫ eſſe ſuperius quidditatiuū. denotatiuū. cōuertibile. vel diſparatū ad ſubiectū quare oēs tales ſunt improprie: ois homo p̄ter aīal currit. om̄is hō preter aſinū currit: ois homo preter coloratū currit. Sed in terminis impertinētibꝰ non opꝫ ꝙ pars extra capta ſit inferioꝛ ad ſubiectū vel contra: qꝛ vtraqꝫ illarū eſt bene ꝓpria oē albū p̄ter comedens diſputat. vel oē comedēs p̄ter albū currit: in talibꝰ imptinētibꝰ ſufficit ꝙ p̄ſit ꝓ eodē ſupponere.

Corolarium.

¶ Ex illo ſequitur ꝙ licet ille equiualeant. non omnis homo currit et homo non currit: tamē addendo preter ſortem vtriqꝫ vnum aggregatum non equiualebit alteri imo vnum erit non ꝓpoſitio.

Nōnulla dubia.

¶ Sed cōtra dicta occurrunt dubia. Et p̄mo contra fundamētū: qꝛ hec eſt ꝓpria. nō ois homo preter ſortē currit. et tñ ſubiectū nō diſtribuitur. ergo. Silr iſta eſt ſatis ꝓpria Totus ethiops p̄ter dentes eſt niger. Etiā illud argumētū pōt applicari ad ꝓpoſitū vbi dꝛ ꝙ ps extra capta debet eſſe inferioꝛ ad ſubiectū.

¶ Confirmo dupliciter cōtra illud vltimum. Tum primo. quia illa eſt propria nullus ſol preter hunc ſolem lucet. et tamen hic non eſt inferius ad ſol. Tum ſecūdo. illa eſt ſatꝫ propria. omnis homo preter ſortem et platonē currit. eſto ꝙ ſint ſolum tres homines in mūdo ſortes plato et cicero. ⁊c.

Dubiorū ſolutiōes

¶ Ad primū argumētū negatꝰ minoꝛ. Imo ly hō diſtribuit̄. Nō ois hō p̄ter ſortem currit: qꝛ hoc ſubiectuꝫ in illa diſtribuit̄ ois homo p̄ter ſortē currit que eſt pars iſtius negatiue q̄ etiam contradicit iſti negatiue tenēdo ꝙ pars ꝓpōnis eſt ꝓpoſitio: ⁊ hoc ſubiectū in illa ē hoc ſubiectū in iſta. Non ois hō preter ſortē currit: ergo ſubiectū in iſta nō ois hō p̄ter ſortē currit diſtribuit̄ ⁊ ſic rōnabiliter negat̄ minoꝛ vel ſi vis ꝙ familiarius loquar primū dictū intelligit̄ ꝙ ſubiectū ponit̄ cum ſigno diſtributo.

¶ Ad ſcđm argumētum dꝛ ꝙ ſi ly totus capit̄ cathegoꝛeumatice nō eſt ꝓpria ſi partim cathegoꝛeumatice ⁊ partim ſincathegoꝛeumatice eſt ꝓpria. Et ponit̄ ſignuꝫ vlē et ly pars qđ dꝫ eſſe ſuperius ad ly dentē. ⁊ ſic hic ſoluit̄ illud argumentū directū ꝯ ſcđm dictum.

¶ Ad illud de illa ois ſol. ⁊c. dꝛ ꝙ ſol eſt ſupiꝰ ad iſte ſol aptitudine ꝙ ſufficit.

¶ Ad vltimū cōceditur ꝙ illa eſt ſatis propria. om̄is homo preter ſortē ⁊ platonem currit, et dicit̄ ꝙ licet ſubiectū nō ſupponit ꝑ pluribus q̄ pars extra capta: tñ terminꝰ a quo ſit exceptio ſupponit ꝑ pluribus.

¶ Sciendū eſt quarto ꝙ ſuꝑ expoſitione ꝓpoſitionum exceptiuarum eſt varius modus exponendi. ſicut in excluſiuis. Naꝫ

Okam. de aliaco.

Okam ⁊ de Aliaco exponūt eas per aliud ab et dant ſolum duas exponētes. vt om̄is homo preter ſortem currit omnis homo alius a ſorte currit. et ſortes non currit. omnis homo preter ſortem non currit. omnis homo alius a ſorte non currit ⁊ ſortes currit. Et poſtea dicunt ꝙ omnis exceptiua cuius preiacens eſt vera eſt falſa. preiacens in logica vocatur totum quod remanet dempta dictione exceptiua. ex parte extra capta

Quid vocetur p̄iacēs

ſed vtrūqꝫ iſtoꝛū dictoꝛum mihi apparet falſuꝫ. Primo ille propoſitiones non poſſunt exponi ꝑ aliud ab: quod probo. quia tunc ſtaret exponibilem veram exponente falſa. etiam extra ſe fallētes quod ſuadetur ſicut in excluſiuis. quia poſito gratia exempli ꝙ omnis homo futurus p̄ter antichriſtum curret et antichriſtus ſit ſolus homo ſuo tempoꝛe tunc illa eſt vera. omnis homo preter antichriſtū curret. et tamen illa copulatiua cum exponens eſt falſa. Omnis homo alius ab antichriſto curret. et antichriſtus non curret quia prima exponens eſt falſa. vt patet per eius excluſiuam in terminis tranſpoſitis et per eius ſingulares: quia infert hanc. aliquis eſt vel erit homo alius ab antichriſto. et hoc eſt falſuꝫ ſtante ypotheſi. Secūdū dictum eſt etiam falſum. quod patet. quia illa exceptiua eſt vera. om̄e currens preter hominē eſt album: quia volo ꝙ om̄e currens aliud ab homine ſit albū. et nullus homo ſit albus. iam omne currens aliud ab homine eſt album: et nullus homo eſt albus: et tamē preiacens eſt vera ſcilꝫ omne currens eſt album. Nec valet dicere ꝙ illa eſt impropria. eo ꝙ ly hominem non eſt inferius quidditatiuū ad ly currens. quia hoc non opoꝛtet vt ante dictum eſt: quia in terminis impertinētibus ſufficit ꝙ ps extra capta cum dictione a qua ſit exceptio poſſit ſupponere pro eodem.

¶ Alius eſt modus exponēs tales exceptiuas ꝑ tres exponentes: qui ſufficit vt ois hō preter ſortē currit. ſic exponit̄. Ois hō nō ſortes currit. ⁊ ſortes eſt hō ⁊ ſortes nō currit ois hō p̄ter ſortē nō currit. ois hō nō ſortes non currit: et ſortes eſt hō ⁊ ſortes currit.

Prīa rła.

¶ Inſuꝑ ponunt̄ aliq̄ regule vt veritates exceptiuarū elucident̄. Prima regula eſt ad exceptiuā de primo modo ſequit̄ particularis affirmatiua ⁊ particularis negatiua formaliter compoſite ex terminis p̄iacentis: vt formaliter ſequit̄. Ois hō p̄ter ſortē currit: ergo aliqͥs hō currit ⁊ aliqͥs hō nō currit. qꝛ ꝑ p̄mā exponētē ſequit̄. Ois hō q̄ nō ē ſortes currit: ⁊ illa infert hāc. Quidā hō currit: ꝑ alias duas exponētes ſequit̄. Sortes non currit: et ſortes ē hō: ergo quidam hō non currit. ab inferioꝛi ad ſuperiꝰ negatiue poſita conſtātia et ſine diſtributione. Et ex illa regula infero corrolaria.

Primum corrolariū

¶ Primū eſt. Ois exceptiua de p̄mo mō infert excluſiuā de tertio mō trāſpoſitis terminis p̄iacētis. ꝓbatur corrolariū. ſequit̄ formaliter vt dictū eſt. Ois hō preter ſortem currit. ergo q̄dam homo nō currit. ⁊ vltra formaliter. ergo nō tantū currens eſt hō: quia particularis negatiua de p̄dicato diſtributo infert excluſiuam de tertio modo hoc idē ptꝫ qꝛ ex oppoſito formaliter ſequit̄ oppoſitū vt tm̄ currens eſt hō: ergo ois hō currit.

Scđm corolariū.

¶ Scđm corrolarium. Omnis exceptiua de primo mō cuius preiacēs ē vera eſt falſa ⁊ nō econuerſo. ꝓbatur p̄ma pars corrolarij. Ois exceptiua de p̄mo mō infert contradictoꝛiū ſue preiacētis: ⁊ ex vero nil

Ex ꝓo nil niſi verum. niſi verum: vt ſufficit in ꝓpoſito. ergo ſi p̄iacens ſit vera duo contradictoria erūt vera. Dicit̄ nō ecōuerſo: q2 illa exceptiua eſt falſa. Oē alal p̄ter bouem eſt irrationale ꝛ etiā ſua p̄iacens eſt falſa

Tertium corrola. ¶ Tertium corrolarium. Exceptiua de ſcḋo mō formaliter infert particularem affirmatiuā: ſꝫ non particularē negatiuam: lꝫ interdum gratia materie infert negatiuā. Et ex illo iterū ſequit̄ ꝙ ſi p̄iacens eſt vera exceptiua eſt falſa ſeruato cōmuni modo loquendi. Prima pars patet. q2 formaliter ſequitur. Nullus homo preter ſortem currit: ergo ſortes currit. ꝛ vltra ergo aliqs homo currit. ſcḋa pars patet: q2 ſit ſolus ſortes inter homines ꝛ currat. nulla ſequit̄ particularis negatiua. Et ex his oībus ſequit̄. ꝙ exceptiua de primo modo. ꝛ ſcḋo modo repugnāt p̄iacētī: ꝛ hoc ſeruato cōmuni modo loquendi: q2 alās nō oportet. q2 illa eſt vera. omē alal p̄ter boſem animal nō eſt: ꝛ etiā ſua p̄iacēs: ſcꝫ omne alal: alal nō eſt.

Secunda regula. Scḋa regula eſt ꝙ ab omni exceptiua pure affirmatiua ad ꝯdictoriū excluſiue pure affirmatiue de termino extra capto: ꝛ de p̄dicato principali eiuſdē exceptiue eſt bona conſequentia. Nam bene ſeq̄tur omnis homo preter ſortem currit. ergo nō tm̄ ſortes currit.

Tertia regula. Tertia quādo hec dictio preter ponitur in duplici multitudine ſicut hic. omnis hō videt omnē hominē p̄ter ſortem oīmodo pars extra capta eſt pars vtriuſqꝫ multitudinis talis eſt multiplex eo ꝙ poteſt eſſe exceptio ab vna multitudine vel ab vtraqꝫ. Si ſit exceptio a prima multitudine ſenſus eſt. Omnis homo preter ſortem videt omnē hominem. Si ſit exceptio a ſecunda multitudine ſenſus eſt. omnis homo videt omnem hominē excepto ſorte. Si ſit exceptio ab vtraqꝫ multitudine ſenſus eſt. Omnis homo preter ſortem videt omnem hominem preter ſortem.

Quarta regula. Quarta regula. quādo aliqua propoſitio eſt in parte vera: ꝛ in parte falſa. tunc excipiendo illa pro quibus redditur falſa tunc tota propoſitio eſt vera: ſed ſi ſit in toto falſa per nullā exceptionem poteſt reddi vera. hoc declaratur. Capta illa propoſitione. omne animal eſt irrationale que eſt in parte vera: quia habet plures ſingulares veras. ꝛ in parte falſa quia habet plures ſingulares falſas tunc excipiendo vnum commune ad omēs illas ſingulares falſas. vel diſiunctū ex omnibus illis ſingularibus tunc tota propoſitio redditur vera. ꝛ quia redditur falſa pro hominibꝰ dicamus ſic. omne animal p̄ter hominem eſt irrationale vel omne animal preter hunc hominē: vel hūc hominem. ꝛ ſic de aliīs eſt irrationale tota exceptiua redditur vera. Et eodem mō hic. oē alal p̄ter brutum eſt rationale. Secunda pars eſt clara. q2 illa que eſt in toto falſa. omis homo eſt lapis per nullam exceptionem poteſt fieri vera. et ita in omnibus talibus. ꝛ eodem modo hic. omne alal nō eſt rationale que eſt in parte vera. ſcꝫ pro brutis. ꝛ in parte falſa pro hoībus excipiēdo hoīes reddit̄ tota vera. Sic oē alal p̄ter hoīem nō eſt rationale. Et ex iſto ſequit̄ ꝙ iſꝫ quilibꝫ hō alius a ſorte vel platone currat. ſorte ꝛ platone quieſcētibus illa nō eſt vera. Omnis hō p̄ter ſortem ꝛ platonem currit. q2 prima exponēs ꝛ ſcḋa ſunt falſe. Sed oportet excipere diſiunctim ꝛ cau te aſpicere pro quot ſingularibꝰ ꝓpoſitis aliqua falſificatur ꝛ excipere oēs ſingulares pro quibus falſificatur et in aliquibus facile eſt hoc videre. in aliquibus vero difficile.

¶ Quinto nota ꝙ ſi exponibilis fuerit modalis quēadmodū eſt illa. Omnis homo preter ſortem poſſibiliter eſt. In tertia exponente quemadmodū in aliīs omnibus cōtingit. Accipe copulā cōtradicentē copule ꝓpoſitionis exponibilis. vt illa omnis homo preter ſortem poſſibiliter eſt ſic exponit̄ omnis homo nō ſortes poſſibiliter eſt. ꝛ ſortes poſſibiliter eſt homo et ſortes impoſſibiliter eſt: q2 propoſitio ſonat de ſe ꝙ omnis homo alius a ſorte poſſibiliter eſt. ꝛ ſortes impoſſibiliter eſt. ꝛ nō debet capi poſſibiliter non eſt in tertia exponente: quēadmodum in aliīs ſemꝑ contradicimus copule exponibilis in tertia exponēte. Omnis homo preter ſortē currit tertia exponēs eſt ſortes nō currit. omnis homo preter platonē diſputauit. tertia exponēs eſt plato non diſputauit ꝛ ſic facile cognoſcuntur veritates iſtarū propoſitionum: q2 ſi fuerit exceptiua de primo mō oportet p̄dicatum cōpetere ſubiecto vniuerſaliter: hoc eſt termino a quo ſit exceptio ſm̄ ſuam reſtrictionē et oportet terminum a quo ſit exceptio cōpetere parti extra capte ſm̄ exigentiam copule. ſed ad hoc ꝙ ſit propria non oportet. ſed ſufficit ꝙ poſſit ei cōpetere. ꝛ oportet p̄dicatū negari vniuerſaliter de parte extra capta. ſi pars extra capta ſit cōis. Sed in exceptiuis ſcḋi modi. vt omne alal preter hoīem nō eſt irrationale. vel nullum alal preter hoīem eſt irrationale: que eſt etiā de ſcḋo modo: licet ponatur nullus in principio. Et ad hibenti laborē luce nitidius apparebit veritas preſentis ꝓpōnis: ꝛ multarum aliarum q̄ ſimili mō veniunt cōcedende. ſed q2 non ſunt p̄ris ſpeculationis miſſa faciamus.

¶ Ad veritatē in quā ꝓpōnis talis requiritur predicatum negari vniuerſaliter de termino a quo ſit exceptio cū ſua reſtrictione. ꝛ opꝫ terminum a quo ſit exceptio cōpetere parti extra capte ꝛ etiam p̄dicatū principale: vt per illam. Omne animal preter hominem non eſt rationale ſignificatur ꝙ omne animal quod nō eſt homo non eſt rationale: ꝛ omnis homo eſt animal. et omnis homo eſt rationalis. Oppoſitum requiritur ad earum contradictorias de tertio ꝛ quarto modis.

¶ Ex iſtis vlteriꝰ p3 ꝙ prima exponēs eſt eiuſdē qualitatis ꝛ quātitatis: cū exponibili. Imo eſt p̄iacēs in forma cū reſtrictiōe. ꝛ vltia eſt oppoſite qualitatis ad exponibilē: ſcḋa ſemꝑ eſt eiuſdē vel oppoſite vt datis q̄tuor de q̄tuor modis Oīs hō p̄ter ſortē currit oīs hō p̄ter ſortē nō currit. Nō oīs hō p̄ter ſor. currit. nō oīs hō p̄ter ſor nō currit. Prīa exponēs p̄me eſt. oīs hō nō ſortes currit prima exponēs ſcḋe eſt. Oīs hō nō ſortes nō currit prima exponēs tertie eſt. Nō oīs hō nō ſortes currit. Prima exponēs q̄rte eſt. nō omīs hō nō ſortes nō currit. ꝛ ſic facile eſt exponere exceptiuas. Poſſunt poni regule quō ab exceptiua exponibili copulatiue ad quācunqꝫ exponentem ꝛ non contra valet conſequētia. Et ꝙ plurime alie tum annotationes tum documenta ad veritates falſitates exceptiuarū ꝛ reduplicatiuarum cognoſcendas. ſed quia poſſim. Et crebro de illis tractatur apud pleroſqꝫ artium ſtudioſos ꝛ expertos. Iſta omnia propter nimiam facilitatem. aliīs differendā ꝛ emodandam relinquimus.

Corrolarium.

Corrolarium.

¶ Ex dictis ſequitꝫ ꝙ iſta eſt vera. Nõ omne animal preter nõ hominẽ eſt hõ hoc patet. ſua cõtradictoria eſt falſa. Omne animal ꝑter nõ hominẽ eſt homo cũ implicet. hác. Omnis non homo eſt animal.

¶ Secunda propoſitio. Omnis homo preter platonẽ loquitꝫ. ⁊ tñ nec plato loquitꝫ nec alius a platone loquitꝫ: patet poſito ꝙ nullus ſit maſculus inter homines niſi plato qui non loquitur ⁊ loquantur mulieres.

¶ Tertia ꝑpoſitio. illa eſt falſa. Omnis homo preter ſortem ⁊ platonẽ habꝫ vnum ſcutũ. Poſito ꝙ ſint ſolũ ſex hoīes in mũdo cum iſtis duobus: quorũ quilibet illorum ſex habeat vnum ſcutum ⁊ ſortes habeat dimidiuꝫ ſcutum ⁊ plato etiã dimidiũ q2 prima exponens quicquid ſit de aliis eſt falſa. ſcꝫ oīs homo nõ ſortes ⁊ plato habet vnum ſcutuꝫ: q2 põt ſubſumi. ſortes eſt homo nõ ſortes ⁊ plato. ⁊ ex his cõcluditur hec concluſio falſa. ſortes habet vnum ſcutũ ⁊ cũ minor ſit vera oportet reuerti in falſitatem maioris que eſt prima exponens.

¶ Quarta propoſitio. omne ens preter deũ cõtingenter eſt ens: ⁊ tñ deus nõ cõtingẽter eſt ens prima pars patet ꝑ eius exponentes de prima exponẽte notum eſt. ⁊ ſcða eſt. omnis deus poſſibiliter eſt ens. ⁊ tertia eſt. nullus deus cõtingẽter eſt ens. q2 nõ dꝫ eẽ oīs deus cõtingẽter nõ eſt ens eo ꝙ illa copula nõ ꝯdicit copule exponibilis qõ ſeqtꝫ. ſcða patꝫ clara de ſe.

¶ Quinta propoſitio arguendo ab affirmatiua ad negatiuã ꝑdicato variato penes finitum ⁊ infinitũ in exceptiuis nõ valet ꝯña vt nõ ſequitꝫ oīs homo ꝑter ſortẽ erit nõ currẽs. ergo oīs hõ preter ſortẽ nõ erit currens: q2 poſito ꝙ ſortes nunc ſit: ⁊ poſtea nunꝙ erit añs eſt verum ⁊ ꝯñs falſum.

¶ Sexta ꝑpõ. aliqua eſt vniuerſalis falſa de ꝑdicato nõ diſtributo et tñ pro quocũꝗ ſupponit ſubiectũ pro illo ſupponit ꝑdicatũ. patet de hac. oẽ animal preter hoīeꝫ eſt animal. ⁊ hec ꝯña eſt nulla oẽ aĩal aliud ab hoīe eſt aĩal. ergo oẽ aĩal ꝑter hoīeꝫ eſt aĩal: ſed ꝯña vl̾ reputatũ ꝯñs eſt illatiuũ antecedentis.

¶ Reſpõdet ad rõnes. ad primã nego ꝙ illa foret negãda. Omne ens preter creaturam, neceſſario eſt: immo illa eſt cõcedẽda ⁊ dico ꝙ male das ſcðam exponẽtẽ. q2 nõ eſt illa omnis creatura neceſſario eſt: ſed hec oīs creatura poſſibilr̄ eſt q2 diſiũctim ampliat a pte ſubiecti vt hic creãs neceſſario eſt deus immo neceſſitas ſolũ in hac ꝑpõne denotatur cõuenire omni enti nõ creature ⁊ poſſibilitas creaturis.

¶ Ad cõfirmationẽ nego ꝙ illa exceptiua omnis homo preter ſortẽ dicit falſum foret vera. immo illa eſt falſa ⁊ ſe falſificat. ¶ Et ad probationem concedo ꝙ exponentes ſunt vere: ſed nõ ſequitꝫ ꝙ exponibilis et hoc qꝛ ſe falſificat quẽadmodũ eſt in propoſito: ſed ſufficit ꝙ ſi ita ſit ſicut per exponẽtes ſignificatꝫ ꝙ ita erit ſicut per exponibilem ſignificatur. et ita eſt in propoſito ⁊ ſemper niſi vna habeat non ſicut annexum ⁊ ſic conſequentia eſt bona licet ex vero ſequatur falſum.

¶ Ad ſecundum argumẽtum concedo ꝙ illa eſt vera. omne aĩal ꝑter hominẽ eſt irrationale: ⁊ qñ infers ergo omne aĩal ꝑter hominẽ ẽ rationale vl̾ irrationale nego ꝯñaꝫ eo ꝙ virtualiter arguitꝫ ab inferiori ad ſuperius cũ diſtributione ſuperioris. vt patet in tertia exponẽte. Nullus hõ eſt irrationalis ergo nullus hõ eſt rationalis vel irrationalis.

¶ Ad ſecundum nego ꝙ ſit affirmatiua cuꝰ ſubiectũ nõ ſupponit immo ſupponit pro bruto quolibet: ⁊ ad improbationẽ de nullo verũ eſt dicere hoc eſt aĩal ꝑter hoīem ꝑceditꝫ nec ſic debemꝰ verificare: ſed iſto mõ hoc eſt aĩal aliud ab hoīe: vel ſic hoc eſt animal nõ hõ ⁊ hoc eſt melius in illis de preterito ⁊ futuro.

¶ Ad tertiũ nego hanc ꝯñam omne aĩal preter hoīem eſt irrationale. ergo oẽ aĩal preter ſubſtantiã eſt irrationale q2 ar̄ ab inferiori ad ſupius cũ diſtributione ſuperioris vt patet per plures exponentes q2 ſcða exponens prime eſt hec oīs hõ eſt aĩal ſcða exponẽs ſcðe eſt oīs ſubſtantia eſt animal. tertia exponens prime eſt. nullus homo vel ſaltem oīs homo nõ eſt irrationalis. Et tertia exponens ſcðe eſt nulla ſubſtantia eſt irrationalis. ⁊ põt dici ꝙ dictio exceptiua confundit confuſe tñ: ſed melius eſt propter cõem modum loquendi dicere ꝙ diſtribuitꝫ ⁊ eodẽ modo dico ſed ibi eſt vna replica ergo ad minus hñ ſequitur. Omne aĩal preter ſorteꝫ eſt irrationale hoc nego immo arguitꝫ equiualẽter ab inferiori ad ſuperius vt patet in prima exponente añtis ⁊ in prima exponente ꝯñtis prima añtis eſt. omne aĩal quod nõ eſt hõ eſt irrationale prima exponẽs ꝯñtis eſt oẽ aĩal qõ nõ eſt ſortes eſt irrationale ⁊ aĩal qõ nõ eſt ſortes eſt ſuperius ad animal qõ non eſt homo.

¶ Ad cõfirmationẽ per deſcẽſum ſub ly hominem dicitur ꝙ debemus deſcendere diſiunctim vel immobiliter.

¶ Ad tertiũ argumentũ nego añs. ⁊ ad ꝓbationẽ de negatione nõiali poſita in principio ⁊c. pono aliquas propõnes. ¶ Prima eſt negatio aduerbialis poſita in principio ꝑpõnis cathegorice nõ cadit in totũ qõ ſequitꝫ. hoc patet. ⁊ ꝑ cadere intelligitꝫ exercere ſuã vim diſtribuẽdi hoc patꝫ hic. Nõ oīs hõ eſt aĩal: q2 illa negatio nõ: nõ cadit in ly hõ. Scða ꝑpõ. negatio aduerbialis poſita in principio cathegorice vbi nõ impeditꝫ nõ cadit in totũ qõ ſequitꝫ. vt patꝫ hic. Nõ oẽs apli dei ſunt duodecim vbi ly apoſtoli nõ diſtribuitꝫ. Silr̄ hic. nõ ſortes vidẽs hoīem currit. ibi ly hoīeꝫ ex quo ẽ determinatio accepta vnica acceptiõe cũ ſuo determinabili ⁊ nõ diſtribuitꝫ i affirmatiua neꝗ etiã in negatiua i talibꝰ negatio nõ impeditꝫ q2 cõiter nõ dꝫ impediri niſi a ſigno etiã diſtributiuo aliqui idẽ tenent in quibuſcũꝗ hypotheticis. Sed hoc non mihi placet. ¶ Tertia propõ negatio aduerbialis poſita in principio ꝑpõnis regulariter negat totũ qõ ſequitꝫ quod ſe tenet ex parte illius ꝑpõnis. ¶ Ultimã particulã addo: q2 non oportet negationem poſitã in principio biblie negare totuꝫ qõ ſequitꝫ. ⁊ vniuerſaliter quo ad copulas: q2 negat oẽs ſequẽtes copulas vniuerſalr̄. ¶ Quarta ꝑpõ. Negatio aduerbialꝫ poſita iter ptes cathegorice nõ cadit vltra illã cathegoricã vt hõ nõ eſt

Prima propoſitio.

Secũda.

Tertia.

Quarta.

alal ⁊ deus eſt vbi ly deus ſtat determiate ⁊ ſcða
ꝑpõ eſt affirmatiua ⁊ ſic negatio nõ negat totū
qð ſequitur ſed totū in qð cadit: vt patet ex ter-
Quinta ria ꝑpoſitione. ¶ Quinta ꝑpõ. negatio aduer-
bialis poſita immediate ante copulã coniūctio-
nalem inter duas cathego:icas vel tres vel plu-
res: ſi fuerint cadit in totū qð ſequit̃. vt homo ē
alal nõ et deus eſt: ⁊ plato diſputat. Etiã in mo-
dalibus cõpoſitis de bonitate intelligẽtis dãdo
equipollentias ex pte dicto:ū negatio poſita in
principio non cadit in totum qð ſequit̃: quia ſo
let vulgariter dici ꝙ ille equiualent ex parte di-
cte. Non oẽm hominẽ currere eſt poſſibile. ⁊ ho-
minẽ non currere eſt poſſibile. ⁊ cū ſcða eſt affir
Sexta. matiua: ergo ⁊ ꝑma. ¶ Sexta ꝑpõ. negatio no
minalis poſita in principio hypothetice nõ ca-
dit vltra primã cathego:icã ⁊ cadit in totam pri
mã cathego:icã niſi in exponibilibus: q: hic nul
lus homo ꝑter ſortem currit: nõ cadit in ly ꝑter
nec in talia ſigna. Nullus hõ inquantū irrõna-
lis eſt riſibilis: ſed hoc nõ opȝ in oĩb⁹ ſignis red
dentibus ꝑpoſitionẽ exponibilẽ: q: ſatis hĩ ca-
dit ĩ ly incipit. vt nullus hõ incipit eſſe. ¶ Pro-
pterea illud tenet in reduplicatiuis: exceptiuis
ſemꝑ tamẽ cadit in copulã primam niſi in caſi-
bus ſpecialibus: vt aſinus nullius hoĩs currit.
Septimo ¶ Septima ꝑpoſitio. nec poſitū in principio ſo-
lum cadit in cathego:icã in qua ponitur ⁊ valet
⁊ nõ. vt nec ſortes currit nec plato diſputat. hoc
eſt ſortes non currit ⁊ plato nõ diſputat. et plu-
ra iſto:um depẽdent ex vſu. Sed poſſunt ſuade-
ri: ſed ꝑpter breuiloquium relinquo.

¶ Ad confirmationem conce
do ꝙ illa eſt vera. oĩe alal ꝑter hoĩem nõ eſt ra
tionale. et ad improbationem qua dicis infert
hanc. oĩe alal preter hoĩem oĩe rationale nõ
eſt. Nego conſequentiã. et nego ꝙ termini ſtent
eodem modo in antecedẽte ⁊ conſequente ſaltẽ
equiualenter: quia diſtribuit̃ in tertia exponẽte
conſequentis ⁊ confunditur confuſe tñ in ter-
tia exponente antecedentis.

¶ Ad quartū concedo regulã
et qñ dicis poteſt dari exceptiua vera ꝯcedo. ſed
nõ eſſet illa de copulato ſed hec. omnis hõ ꝑter
alterum iſto:um ſtudet. ꝑ ly iſto:um demõſtran
do iohãnem ⁊ ciceronẽ. ⁊ illa eſt vera: vt patet ꝑ
eius extraponentes quia ſic exponitur. Omnis
homo qui non eſt alter iſto:um ſtudet. et vterq̃
iſto:ū eſt homo et neuter iſto:um ſtudet.

¶ Ad confirmationem do ca
ſum. et dicit̃ ꝙ iterū male das exceptiuam illius
ſed opo:tet ſic dari. Oẽs hoĩes ꝑter eos quo:uȝ
alter illo:ū eſt vnus ſtudẽt que eſt vera: q: ſic ex-
ponitur. Oĩes hoĩes qui nõ ſunt hoĩes quo:uȝ
alter illoꝝ eſt vnus ſtudent. ⁊ oẽs hoĩes quo:um
alter illo:um eſt vnus ſunt hoĩes. et nulli quoꝝ
alter illoꝝ eſt vnus ſtudent. ⁊ oĩes ille ſunt ve-
re. Uel ſic. in oĩbus potes accipere oppoſitū pre
dicati cū termino a quo fit exceptio faciẽdo hoc
totum partẽ extra captam: vt verbi cauſa. Oĩe
alal eſt irrationale ſic fit exceptio. oĩe alal pre-
ter alal nõ rationale eſt irrationale que eſt vera
et ſic exponit̃. Oĩe alal qð nõ eſt animal nõ ir-
rationale eſt irrationale. ⁊ oĩe animal nõ irra
tionale eſt alal. ⁊ nullū alal nõ irrõnale eſt irra-
tionale. Et ſignãter opȝ addere terminū a quo
fit exceptio ad terminū ſequentẽ ly ꝑter alioqn

cõiter ſecūda exponẽs eſſet falſa. vt oĩe nõ irra
tionale eſt alal. q̃ eſt falſa. ꝑma iſtarū triū expo-
nentiū ē vera. q: ē vna affirmatiua extra caſus
particulares ſic ſe hñs ꝙ ꝑ quocūq; ſupponit ſub-
iectū ꝑ illo ſupponit ꝑdicatū. qñ pȝ ſubiectū pre
ciſe ſupponit ꝑ irrationali qð pȝ. q: alal nõ irra
tionale ſupponit ꝑ rõnalibus ſolū. ergo adden
do negationẽ infinitantẽ: vt alal qð nõ eſt irra
tionale ſubiectū ꝑ bruto ſupponit ſolū. Et ter-
tia exponẽs eſt vera: ⁊ nullū alal nõ irrationale
eſt irrationale. q: ſubiectū ſolū ꝑ hoĩe ſupponit
et ꝑdicatū ꝑ bruto et eſt negatiua ꝑpterea ē ve
ra. Ueritas ſcðe exponẽtis patet. Siĺr illa q̃ eſt
falſa. oẽs hoĩes ſunt in hac domo poſito ꝙ ſint
ſolum. xx. in domo ſic habet exceptiuã verã: oẽs
homines ꝑter hoĩes non exiſtẽtes in hac domo
ſunt in hac domo: quia ſic exponitur oẽs hoĩes
qui nõ ſunt homines nõ exiſtẽtes in hac domo
ſunt in hac domo. et oẽs hoĩes nõ exiſtentes in
hac domo ſunt hoĩes ⁊ nulli homines nõ exiſtẽ
tes in hac domo ſunt in hac domo. Scða et ter-
tia exponẽtes patent veritate et ꝑma exponẽs
iſtius ꝑbatur ſicut prima exponens iſtius. oĩe
alal ꝑter hominem eſt irrationale. ⁊ ita in alijs
res eſt facilis ꝑter hoc qð eſt multiplicatio nega
tionū. Ad quintū nego ꝙ non ſequat̃ ⁊ admiſſo
caſu cõcedo ꝙ ſeq̃tur. ergo ſortes non accipitur
tanq̃ ab exponibili copulatiue ad alteram eius
exponẽtem. ⁊ nego ꝙ ſequat̃. ſortes excipit̃ ⁊ ad
ꝑbationem cuiuſlibet exceptiue quelibet ps ex
tra capta excipitur. Sortes eſt pars extra capta
ergo ſortes excipit̃. Nego ꝯñam quia eſt fallacia
equiuocatiõis arguẽdo a ſuppoſitiõe materiali
ad ꝑſonalem. Ad confirmationẽ concedo ꝙ illa
eſſet falſa. omne alal ꝑter hominẽ eſt alal: quia
eius tertia exponẽs eſt falſa oĩs homo nõ eſt
alal. et qñ iterū ꝑbas illã aſſumendo hanc alal
oĩe animal ꝑter hoĩem eſt: iterū illã nego. ⁊ ad
ꝑbationem hoc alal oẽ animal ꝑter hominẽ eſt
ergo alal omne alal ꝑter hominẽ eſt. et ex ꝯña a
animal oĩe alal ꝑter hominẽ eſt. qð eſt aſſum-
ptū ꝑncipale. Ad ꝑmam harū cõſequentiarū cõ
cedo conſequentiã. q: cõſequẽs ſic exponit̃. alal
omne animal qð nõ eſt hõ eſt. ⁊ oĩs hõ eſt alal. ⁊
omnis hõ nõ eſt idem alal: ⁊ hoc eſt verū. q: pri-
ma ꝑpõ verificat̃ ꝑ brunello. Si autẽ nõ ponat̃
ly idem nego ꝯſequentiam: ⁊ concedo ſecūdam.
ſed ponẽdo ly idem nego ſcðam. Ad ſextū do ca
ſum ⁊ dico ꝙ illa vĺis eſt falſa: ⁊ ē vera exceptiua
data. Si iterȝ teneatur diſtributio ꝑ generibus
ſingulo:ū in ꝑma exponente ſicut in exponibili
ipa eſt vª. Ad confirmationẽ nego ꝙ illa fuiſſet
vera. oẽ animal ꝑter achillem fuit in archa noe
Et dico ꝙ tertia exponẽs eſt falſa: q̃ eſt nihil de
ſpecie achillis fuit in archa noe. Sed ſi ires ad
orationẽ que cõiter explicat ſenſum talis. Oĩe
alal ꝑter achillem fuit in archa noe. Jlla eẽt im
ꝑpa niſi ſic dicas de qualibet ſpecie alalis niſi
de ſpecie achillis aliqð animal fuit ĩ archa noe.
Ad ſeptimū cõcedo quod illa eſt ꝑpria. non alal
ꝑter hominẽ eſt. ē rationale. ⁊ nego qð non ha-
beat cõtradicto:iū: immo illa ꝑpoſitio ei cõtra
dicit. Non omne animal ꝑter hominem eſt ra-
tionale. ⁊ hoc ſequitur ꝙ ille equiualent nõ ani
mal preter hominem eſt rationale: ⁊ oẽ animal
non ꝑter hominem eſt rationale.

¶ Ad cõfirmationẽ videt̃ etiã
tenendo eũdem modū loquẽdi. ⁊ ly oẽs collectiue

ꝙ eſt ſatis ꝓpria et tunc nõ ſemꝑ eſt opus diſtributione ſed ſufficit ſignũ collectiuum. Ad octauum concedo ꝙ eſt in parte vera ⁊ in pte falſa ⁊ nego minorem ⁊ dicit ꝙ oportet videre que fuit ſingularis vera illius vniuerſalis. Omnis hõ eſt b. alal ex quo opꝫ ponere ly idem nõ hꝫ niſi vnã ⁊ verificetur vna ſingularis ꝑ ſorte tũc dico ꝙ exceptiua eſt illa. Omnis hõ preter holem nõ ſortem eſt b. alal que ſic exponit. cis hõ qui non eſt hõ nõ ſortes ẽ b. animal. ⁊ ois hõ non ſortes eſt homo. et nullus homo non ſortes eſt idem alal que eſt vera. Si capiatur ſingularis vera ꝑ platone. oportet dare hanc exceptiuam verã. omnis homo pter hominẽ nõ platonem eſt b alal. Nõ reputo vtile nimis morari in talibus.

Circa exceptiuas dubia.

¶ Dubitat circa exceptiuas quomõ opponũtur inter ſe. ſcdo quomõ conuertũtur. tertio de materiis earũdem. Ad primum dr ꝙ duo pma genera opponũtur cõtrarie quo ad legem. Secũda duo ſubcõtrarie. Tertium et primũ cõtradicũt ⁊ pariformiter. Quartũ ⁊ ſecũdum ſeruatis ſeruãdis. ꝙ pma duo cõtrariẽtur quo ad legem. pbo ſic. duc ꝓpoſitiones formaliter equiualẽtes duabus ꝓponibus duoꝝ primorum modorum pticipant legẽ contrariaꝝ. ergo et ille ꝓpoſitiones de primis modis cõſequẽtia eſt nota. et probo antecedens de duabus copulatiuis quarum vna exponit illam. omne animal pter ſortẽ currit. ⁊ altera exponit illã. Omne alal pter ſortẽ non currit: ꝙ poſſunt eſſe falſe. pbat. poſito ꝙ duo homines currãt. Et ꝙ nõ poſſunt eẽ vere pꝫ. qꝛ tũc due pme exponẽtes illaruꝫ duarũ ꝓpõnũ erũt vere: ⁊ ſic ille due eẽnt ve. oẽ alal qd non ẽ ſortes nõ currit. et oẽ alal qd nõ eſt ſortes non currit. q̃ ſunt in forma ꝯrie. ⁊ eodẽ mõ potes practicare in aliis habẽdo pre oculis earũ exponentes. ⁊ ſic pꝫ ꝙ formaliter ſeqtur: ois hõ pter ſortem currit. ergo nõ ois homo pter ſortẽ nõ currit. ⁊ ſimiliter omnis hõ pter ſortẽ non currit. ergo nõ omnis hõ pter ſortẽ currit: ⁊ hoc eſt pſpicuum. Ad ſcdm dicit ꝙ in cõuertente mutãdum eſt pter in aliud ab vel ens quod nõ eſt: vt omne alal pter ſortẽ currit: ergo currẽs ẽ animal aliud a ſorte ⁊ eſt cõuerſio ꝑ accidens impropͥe dicta: qꝛ nõ de preciſo ſubiecto cõuerſe fit predicatũ cõuertentis nullus hõ pter ſortẽ currit. ergo nullũ currens ẽ homo: alius a ſorte: vel q̃ nõ eſt ſortes. Omne alal pter holem non eſt rõnale: ergo oẽ rationale non eſt alal: aliud ab hole: et ita in aliis. Ad tertiũ dr ꝙ ad variationẽ ꝓpoſitionum variantur materie. primo illa omne animal pter hominem eſt rationale: eſt in materia naturali. quia ibi predicatur cõuertibile de ſuo conuertibili. quia animal preter hominẽ ⁊ irrationale ꝯuertũtur. ſed illa omne animal preter aſinum ẽ irrationale eſt in materia remota: qꝛ nunꝙ pdicatum poteſt vniuerſaliter affirmari de ſubiecto nec contra. quia animal pter aſinuꝫ multiplicat aſinũ fore. et aſinum non fore irrationale. iſta vero omne animal pter animal album eſt irrationale: eſt in materia cõtingenti. quia predicatuꝫ cõperit ſubiecto ꝑ quolibet poſito ꝙ nullum brutum ſit album. ⁊ omnis homo ſit albus: ⁊ poſito ꝙ quodlibet brutum ſit albũ: et omnis homo niger illa negatiua eſt vera: omne animal preter animal album nõ eſt irrationale. et ex iſto patet ꝙ propoſitio compoſita ex terminis inferioribus eſt in materia naturali ⁊ ex ſuperioribus in materia remota: vt hec. omne animal preter hominem eſt irrationale: ⁊ omne animal preter hominem eſt animal.

¶ Quarta queſtio de reduplicatiuis.

Viſo de exceptiuis cõſequenter de reduplicatiuis dicendum eſt. Dictiones reduplicatiue ſunt tales ſm ꝙ inquãtũ. ea rõne qua: ꝑut nũeratio. et ſimiles. Propoſitio reduplicatiua eſt propõ ſi no obſcurum ſenſum habẽs ratione dictiõis reduplicatiue: ⁊ iſte dictiones capiũtur tripliciter. Uno modo vt equiualent aduerbio tpis: vt xp̃s eſt petra inquantũ ille termin' petra capit trãſumptiue. Scdo modo capiunt illi termini ſpecificatiue. ⁊ appellãt ꝓpriam rationẽ ⁊ de Aliaco et poſtea loquẽtes dicũt ꝙ ꝓpͥe addũtur terminis importantibus actum anime ⁊ infert correlarie eos multum aberrare qui vtũtur iſtis terminis reſpectu quorũcꝫ terminorum. Sed cõis eſt in oppoſituꝫ nec adducet motiuum ꝑ ſe melius ergo videtur non recedere a cõmuni vſu loquendi. Et talem ſpecialem virtutẽ habent ꝙ impediunt terminos qui ex naturis ſuis appellant ꝓpriam rationem: vt deus odit ſortẽ inqꝫtum peccatoꝛ: nõ ſequitur deuꝫ odire ſortem inquantũ ſortes: ſed ratione peccati: ⁊ tunc hec cõſequẽtia eſt nulla deus odit ſortem inquantum malus eſt ergo deus odit ſortem. Tertio mõ ille dictiões capiunt pure reduplicatiue ⁊ hoc tripliciter. qꝛ interdũ conſtituũt ꝓpoſitionẽ de reduplicato ſubiecto. vt aliquid qd eſt ſortes inqꝫtuꝫ rationale eſt riſibile. Interdũ ꝓpoſitionẽ de reduplicato pdicato. vt ſortes eſt hõ inqꝫtũ rationalis. qñqꝫ reduplicatiuã. vt ſortes inqꝫtũ rationalis eſt riſibilis. Et qñ eſt ps extremi dico conſequẽter ad illa que dixi in exceptiuis. ¶ Scdo nota ꝙ ille dictiones ꝑut reddũt ꝓpoſitiões reduplicatiuas capiũtur adhuc miris modis. vno modo cõcomitãter hoc eſt exponũtur gratia cõcomitãtie hoc eſt qñ vltima exponens eſt conditionalis. Aliquãdo cauſaliter hoc eſt vltima exponens eſt cauſalis. Alio modo capiuntur vt denotatur immediationẽ predicati principalis cũ termino reduplicato: et tunc debet addi quinta exponẽs ſic: terminus reduplicatus ⁊ pdicatum ſunt termini imediati. ⁊ hoc mõ illa eſt falſa hõ inqꝫtũ eſt alal eſt ſubſtãtia: qꝛ qnta exponẽs eſt illa alal ⁊ ſubſtãtia ſunt termini imediati ⁊ hoc eſt falſum. qꝛ ille terminus corpus mediat. Alio mõ capiunt vt dicũt cõuertibilitatẽ pdicatorum terminoꝝ ⁊ hoc mõ dicta ꝓpõ eſt falſa. Alio mõ capiunt vt denotãt alietatẽ rõnis pncipalis pdicati a termino reduplicato: ⁊ tũc qnta exponẽs debet eſſe iſta terminus reduplicatiuus ⁊ pdicatum habẽt diuerſas rões. Ex iſto paꝫ quomõ illa ꝓpõ Ariſtotelis tertio capite ſeptimi tractatus pmi prioꝝ debet intelligi. Omnis ꝓpõ in qua reduplicat pdicatũ eſt impoſſibilis vel nõ intelligibilis intellectiõe adheſiua ⁊ ꝑ ſe. ⁊ hoc ſi exponat gra cauſe vel ſi reduplicatiua denotet alietatem rõnis: vt ſortes eſt alal inqꝫtũ alal. ¶ Sciendũ eſt tertio ꝙ cõſequenter ad ea que dixi in capitulo pcedẽti ſolũ ſunt quattuor modi reduplicatiuarũ. Et ꝓpter falſitatẽ teneo eundẽ ordinẽ hic ſicut in excluſiuis: vt ſortes inqꝫtũ homo eſt riſibilis eſt de primo. ſortes inquantum homo nõ eſt riſibilis eſt de ſcdo modo contradictoriarũ pme eſt de tertio modo quod poteſt dupliciter fieri. Uno modo aſſerẽdo negationẽ toti. Alio

Dictionum reduplicatiuarũ an nũeratio.

Quid propoſitio reduplicatiua.

De aliaco.

Nota.

Notes.

Dictiones reduplicatiue multifariã capiuntur.

Correlarium. Ariſtoteles.

Aduerte.

modo ante ly inq̄ntum et cōtradictoria ſecundi modi eſt de quarto mō. Et veritates reduplicatiuarum facile ſic cognoſcunt. Ad veritatē reduplicatiuarū de primo mō opʒ predicatū ↄpetere ſubiecto ſm exigentiā ſui ſigni ⁊ loquēdo vt plures voco terminū precedentē ſignū reduplicatū ſubiectū. ⁊ opʒ terminū reduplicatū competere ſubiecto. ⁊ iam ſm exigentiā ſigni ſubiecti ⁊ opʒ predicatū vniuerſaliter enūciari de termino reduplicato ⁊ poſtea opʒ dare vnā conditionalē veram cuius ſubiectū aūtis eſt trāſcendēs ⁊ predicatum termin' reduplicat' ⁊ ſubiectū ↄñtis ē relatiuum idētitatis ipm ⁊ illud ⁊ predicatū conſequentis eſt p̄dicatū ſm exigentiā copule exponibilis ⁊ hoc ſi exponatur gratia concomitātie. Sed ſi exponatur gratia cauſe tūc remanebūt eedē tres prime exponētes. Et pro quarto loco ſponatur q꞉ exemplū vt oīs hō inq̄ntū rōnalis eſt riſibilis: que ſic exponitur oīs hō eſt riſibilis ⁊ oīs hō eſt rationalis: ⁊ omne rationale ē riſibile. ⁊ ſi aliq̄d eſt rationale ipm eſt riſibile. ⁊ hoc ſi exponatur cōcomitanter ſi aūt cauſaliter remaneant tres prime exponētes ⁊ loco ſi imponatur q꞉. Sed ad veritatē reduplicatiue de ſecūdo modo oīm predicatū remoueri de ſubiecto et terminū reduplicatū cōpetere ſubiecto ⁊ p̄dicatū negari vniuerſaliter de termino reduplicato ⁊ poſtea conſtituere cōditionalē vel cauſalem oīno ſicut i p̄io mō niſi ↄñs illud qḋ negatiuū ⁊ i p̄io mō ſit affirmatiuū vt ꝑbi cā oīs hō inq̄ntum rōnalis nō ē equ' ſic exponit̄ oīs hō nō eſt equ'. ⁊ oīs hō ē rōnalis. ⁊ nullū rōnale ē equ' ⁊ ſi aliquid eſt rationale ipʒ nō ē equ' oppoſitū requitur ad tertiū ⁊ quartū modos. Ex illo patet

Primū corrolarium.

ꝙ ſemper prima exponens eſt p̄iacens. ⁊ tertia exponēs euidem qualitatis cū exponibili. ⁊ ſecunda exponēs in primis duobus modis affirmatiua et in aliis negatiua. Secundo patet ꝙ quarta exponēs in primis duobus modis eſt cōditionalis affirmatiua. ſed in ſcdo modo ↄñs ē

Scdʒ corrolarium.

negatiuū in primo conſequens eſt affirmatiuū in tertio ⁊ quarto modis quarta exponēs non eſt conſequentia: q꞉ qñ nota illationis negatur tunc nō eſt ↄſequentia: ſed eſt conditionalis negatiua ſemper. i tertio modo ↄñs ⁊ aūs ſunt negatiua. in quarto modo cōſequens eſt affirmatiuum ⁊ aūs negatiuū vt patet ꝑ partes integrales cōditionalium affirmatiuarū q̄bus cōtradicunt. Sed reduplicatiue poſſunt exponi lōge facilius ſufficienter ꝑ ſcdam et quartā exponētes ſic ſortes inq̄ntum rationalis eſt riſibilis. ſortes eſt rationalis: ⁊ ſi aliqḋ eſt rōnale ipm eſt riſibile qḋ ptʒ q꞉ tertiā ſuperfluit q꞉ ſi illa conditionalis ſit vera cuʒ poſitione prioꝝ exponētis opʒ omne rōnale eſſe riſibile qḋ ptʒ ex falſitate huius ſi aliqḋ eſt aīal ipm ē riſibile. nec eſt op' dare primā exponentē cū illa implicet̄ in ſcda ⁊ quarta. Sed p̄ia exponēs ⁊ quarta non ſufficiūt q꞉ tunc illa foret vera oīs hō inquantū chimera ē riſibilis. ↄñs eſt falſum ꝓbatur tn̄ ↄñā. q꞉ p̄ma exponens eſt vera oīs hō eſt riſibilis ⁊ quarta ſi aliq̄d eſt chimera illḋ ē riſibile nec tertia ⁊ quarta ſufficiunt qḋ patet quia tunc ſtaret exponibilem eſſe falſaʒ exponētibus quaʒ ponis ſufficiētes veris quod patet oīs chimera inq̄ntum eſt homo eſt aīal notū eſt ꝙ illa ē falſa. ⁊ tamē tertia exponens ⁊ quarta ſunt vere. ſ. oīs homo eſt animal ⁊ ſi aliq̄d eſt homo ipm eſt aīal. Ex iſtis infero aliqua corrolaria. primū eſt talis eſt con

Corrolaria inferēda.

cedenda. omne equiuocum inquantū equiuocū eſt vniuocum. patet ꝑ exponentes tenendo ſicut cōmuniter tenet̄ in antep̄dicamentis ꝙ omne equiuocū eſt vniuocū. Scdm eſt oīa inquantum conueniunt differunt ꝓbatur oīa differūt ⁊ oīa cōueniunt ⁊ oīa cōuenientia ſunt dr̄ia ⁊c. Tertia ꝓpō q̄libet reduplicatiua cōpoſita ex terminis cōuertibilibus mediāte copula non modificata ſecluſa diſtributione reſpectu vltimoꝝ terminorum eſt vera hoc patet in omnibus oīs hō inq̄ntum rōnalis eſt riſibilis dicit̄ nō modificata q꞉ illa licet cōponatur ex terminis cōuertibilibus non eſt vera oīs hō inq̄ntum rōnalis neceſſario eſt riſibilis. dicitur excluſa diſtributione etiaʒ q꞉ illa nō eſt vera oīs hō inquantū omne rōnale ē riſibilis vel omne riſibile eſt. Quarta ꝓpoſitio q̄libet propoſitio cuius termin' reduplicatiu' eſt ſuperior ad ſubiectū dūmodo predicatū principale ſit ſuperius ad terminū reduplicatū ē vera ⁊ hoc eodē modo intellige ſicut tertiū corrolarium. Quintū corrolariuʒ arguendo ab inferiori ad ſuperius reſpectu termini reduplicati nō valet argumentū de forma ſʒ reſpectu termini mediati queadmodū eſt predicatū valet formaliter primū patet q꞉ non ſequitur oīs hō inq̄ntum rōnalis eſt riſibilis. ergo oīs homo inq̄ntum aīal ē riſibilis formaliter ſcda patet ꝑ inductionem.

De ꝓpoſitionib' de definit.

Uiſo de reduplicatiuis dicendū eſt de definit: ſed q꞉ ly imediate ponitur in exponētibus eiꝰ. prius exponam' ꝓpoſitiōes de ly imediate. vñ imediate capit̄ multipliciter. Uno mō importat abnegationē ſpacij intermediati ⁊ ſic ſi eſſet vacuum inter celū ⁊ terram terra eſſet imediata celo. Secundo mō iportat abnegationē tp̄is intermedij ⁊ ſic dies dicitur immediata nocti. Tertio modo dicit abnegationē cauſe intermedie: et ſic cauſe dicuntur imediate que ſimul in agendo concurrunt et nulla cauſa intermediat. Quarto modo dicit abnegationeʒ ordinis vt ternarius eſt immediatus binario. Quinto modo dicit carentiam medij demōſtratiui ⁊ ſic dicimus quodlibet eſt vel non eſt: ē propoſitio immediata. Sed vt ſufficit in propoſito

Immediate multifariā accipi.

capitur duobus modis vno non cathegoreumatice. ⁊ illud dicitur imediatum alicui quod ſe habet ad ipſum ſine medio ⁊ ſic quādo dicatur ſortes curret imediate poſt hoc inſtans ſenſus eſt ꝙ ſortes curret in aliquo inſtāti quod ē vel erit imediatū huic inſtanti ⁊ ſic omnes affirmatiue de ly immediate eſſent communiter falſe. Alio modo capitur ſincathegoreumatice ⁊ cōfundit terminos ſequētes immediate poſt hoc ſortes erit ante ſe quodlibet inſtans futuꝝ ſortes erit ⁊ ſic immediate poſt hoc erit inſtans valet hanc in infinitum ꝓpinque poſt hoc erit inſtans. Ab aliis dicatur imediate capi aduerbialiter ⁊ nominaliter ⁊ in idem redit. Et propoſitio de immediate ſic exponitur imediate ante hanc horam tu fuiſti ante hanc horam tu fuiſti ⁊ non fuit dabile inſtans ante hanc horam quin inter illud et hanc horam tu fuiſti imediate poſt hunc diem tu eris poſt hunc diem tu eris ⁊ non erit dabile inſtans poſt hunc diem quin inter illud ⁊ hunc diem tu eris. ⁊ negatiua quando negatio ſequitur immediate eodem modo exponit̄ vt imediate añ hoc tu nō fuiſti ſic exponit̄ añ hoc tu non fuiſti ⁊ nullū fuit iſtās añ hoc qui inter illḋ ⁊ hoc tu nō fuiſti ⁊ ſic i illꝰ de futuro ⁊ modis ꝓpoſitio

Quo pacto exponit̄ ꝓpoſitio de immediate.

nalibus ſemper dicaꝛ ſic ꝙ preiacēs eſt pᷓia ex-
ponens ⁊ ſcḋa exponēs eſt oppoſite q̄litatis ad
exponibilē dempta negatione incluſa in ly qui
qḋ valet qui nō vel in quo nō ſm̄ exigentiā ma
terie in qua ponitur. Ex iſtis infero correlaria.

Primū corolarium. Primū imediate poſt hoc erit aliqḋ quod non
imediate poſt hoc erit: ꝓbatur poſt hoc erit ali-
quod qḋ non imediate poſt hoc erit ⁊ nullū erit
inſtās poſt hoc quin inter illud ⁊ hoc erit aliqḋ
quod nō imediate poſt hoc erit.

Scḋm corolarium. Scḋm correla-
rium imediate poſt hoc erit inſtans qḋ nō pōt
fieri imediate poſt hoc. ⁊ tn̄ nullū inſtās erit im
mediatum huic inſtanti. ſcḋa pars patebit in ca
pitulo ſequenti. Et prior pars ꝓbatur per expo
nentes eius. q2 poſt hoc erit inſtans qḋ non pōt
fieri imediate poſt hoc inſtans ⁊ nō erit dabile i
ſtans poſt hoc quin inter ipm̄ ⁊ hoc inſtans eſt
dabile inſtans qḋ nō pt̄ fieri imediate poſt hoc
inſtans.

Tertiū corelarium. Tertiū correlarium imediate poſt hoc
hic ſtilus tanget partē albā ⁊ imediate poſt hoc
hic ſtilus tanget partē nigram ⁊ tn̄ nunq̄ ſimul
⁊ ſemel tanget partē albam ⁊ nigrā. Probaꝛ ſup
ponendo ꝙ hora futura diuidaꝛ in partes pro-
portionales ꝓportione dupla continuo ſic ꝙ p̄-
ma pars proportionalis ſit dupla ad ſcḋam. ⁊ ſe
cunda ad tertiā. ⁊ ſic ꝯſr̄ partibus ꝓportiona
libus minoribus terminatis verſus hoc inſtās
in quo ſumus. Preterea ſuppono vnū cōtinuū
pedale diuiſum per partes proportionales par-
tibus minoribus terminatis verſus illū qui hꝫ
ſtilum. ¶ Et volo primā partē ꝓportionalē cō-
tinui eſſe albā: ſcḋam nigram: tertiā albā: quar
tam nigrā. ⁊ ſic ꝯſr̄ ⁊ incipiat ſortes tunc in pri
cipio huius hore. ſ. in vltimo inſtanti nō eſſe hu
ius hore tangere partes ꝓportionales cōtinui
per remotionē de preſenti ⁊ poſitionē de futuro
Et in qualibet parte ꝓportionali pari hore fu-
ture tangat partē albā ⁊ in qualibet parte ipa-
ri tangat partē nigrā iam certū eſt ex terminis
bene intelligenti implicat dare vltimā partē ꝓ
portionalem alicuius continui iam ꝓbatur pri
ma pars correlarij: q2 poſt hoc hic ſtilus tanget
partem albā et non erit dabile inſtans poſt hoc
quin inter illud et hoc inſtans hic ſtilus tanget
partē albā. ergo imediate poſt hoc hic ſtil' tāget
partē albā. ꝯña tenet ab exponētibus ad expo-
nibilem ⁊ prior exponens inoteſcit. Probaꝛ ſe
cunda. nā da eius oppoſitū qḋ ſit dabile inſtans
poſt hoc inter qḋ ⁊ hoc hic ſtilus nō tanget par
tem albā ⁊ ſignetur illud inſtās ⁊ ſit a tunc vel a
eſt copulatiuū duarū partiū ꝓportionaliū hore
vel eſt in aliqua parte pari vel impari et non in
vltima q2 hoc iplicat. qḋ ꝓbo. q2 vel ē diuiſibilis
vel indiuiſibilis nō ſm̄ q2 tūc cōtinuū cōponere
tur ex pūctis qḋ penit' ē īpoſſibile ergo primus
⁊ illa pt̄ diuidi ⁊ per ꝯñs ps vlterior magis acce
dēs ad extremū erit ps ꝓportionalis poſt illam
ergo nō eſt poſſibile dari vltimā vt pꝫ ex ariſto-
tele in democritū ⁊ leucippū ſexto phiſicoꝝ et ⁊ i
primo de generatione. Et ſic ſeqꝛ ꝙ a non eſt
inſtans ꝓpinquiſſimū inſtanti in quo ſumus.
imo mediant infinita inſtantia ⁊ p ꝯñs ex vtu
te caſus ſortes antea tanget ſuo ſtilo partē albā
⁊ hoc millies: ⁊ etiam partem nigram qꝛ hoc tn̄
ſtat ꝙ nullā partē proportionalē imediate poſt
hoc tanget ⁊ eodē mō poſſumus argumētari de
quolibet alio inſtanti. ⁊ tn̄ nunq̄ ſimul ⁊ ſemel
tanget partē albā ⁊ nigrā. q2 ſolū in parte pari
tangit albā ⁊ in pte impari nigrā. ⁊ eodē mō pt̄

Ariſtoteles. Democritus. Leucipp'.

probari ꝙ imediate poſt hoc ſortes erit viuus ⁊
imediate poſt hoc ſortes erit mortu' ⁊ nunq̄ ſi-
mul adequate erit viu' ⁊ mortuus. Vltimata ps
eſt clara q2 neceſſaria. Et pᷓia patet ponēdo ꝙ
in qualibet parte pari moriaꝛ ⁊ in ipari reſuſci-
tetur an ſit vnus vel mortu' in fine hore ſuſcita
re ſi volueris q2 eſt nr̄o propoſito impertinens.

Quartum corrolarium. Quartū corrolariū imediate poſt hoc ſortes erit
albus ⁊ imediate poſt hoc non erit albus ſemꝑ
ſtante caſu prior pars ꝓbata eſt ⁊ ſcḋa ptꝫ p eius
exponentes q2 poſt hoc nō erit albus: et hoc ca-
piendo poſt aduerbialiter ⁊ nō ꝓpoſitionaliter
Aduerbialiter ſenſus eſt in aliquo obliquo iſtā-
ti vel tēpore poſt hoc nō erit albus. ⁊ opꝫ ꝙ illa
determinatio ſe teneat ex parte copule vel pre-
dicati ⁊ nō ſubiecti. ⁊ ſecunda exponēs pꝫ p eius
contradictoriū.

Quintum corrolarium. Quintū corrolariū ſequens eſt
ex quo ille nō cōtradicit imediate poſt hoc ſor-
tes erit albus ⁊ imediate poſt hoc ſortes nō erit
albus patet ſunt ambe vere ⁊ cauſa eſt dicta eq̄-
ualenter in excluſiuis. q2 in vtraq3 eſt aliū vlis
patet ly ⁊ eq̄ualenter ⁊ ꝓpterea qꝛ ly imediate
nō negatur in vna ad contradicēdū opꝫ ipm̄ ne
gari vt ponatur vel eque eſt particularitas.

Sextū corolarium. Se
xtum corrolariū. ſortes imediate poſt hoc iſtās
erit ſenior ꝙ̄ erit imediate poſt hoc inſtans. ptꝫ
p exponētes ei'. Et hoc de imediate.

Septimū corrolarium. Septimū
corrolarium imediate poſt hoc erit inſtās ⁊ nul
lum erit inſtās imediate poſt hoc. imo imedia-
te poſt hoc erūt duo inſtātia. tria quattuor ⁊ ſic
in infinitum ⁊ tn̄ nullum erit inſtās imediatū
huic inſtāti corolarium daret p exponentes ⁊
modum loquendi de inſtantibus.

Queſtio.

QUeritur vtrum illa q̄
dicuntur de incipit ⁊ deſinit ſint
bene dicta. Et arguitur primo ꝙ
nō. q2 ſi ſic ſeq̄retur ꝙ hec eſſet ve
ra a hō incipit eſſe poſito ꝙ a ſit
ſignū ꝯfuſiuū faciens terminū
ſequentē ſtare cōfuſe tn̄ vt hꝫ cōis logica nūc et
qḋ nihil qḋ eſt hō incipiat eſſe. ſed ꝯñs ē falſum
igitur falſitas cōſequentis patet. q2 bn̄ ſeqꝛ a
hō incipit eſſe: ergo incipiens eſſe eſt hō quod ē
falſum ⁊ ꝯña patet per conuerſionem. Iterum
extrema huius non ſupponunt pro eodē ſtante
caſu ⁊ eſt affirmatiua ergo falſa. ⁊ ꝯña patet q2
a homo nunc eſt hō ⁊ a homo imediate añ hoc
nō fuit hō prior exponēs eſt explorata ⁊ verita-
tem ſecunde exponētis contradictoria aperit
forte dicis ſecūda exponēs erit hec a homo im-
mediate ante hoc fuit non homo per terminū
infinitum queadmodū in illis de differt dicetur
¶ Contra tunc illa foret impoſſibilis nec ſequere
tur homo incipit eſſe. ergo a homo incipit eſſe
arguendo a ſuppoſitione determinata ad ſup-
poſitionem confuſam tantum ceteris paribus
contra cōem logicam. Et confirmo non ſequiꝛ
animal nunc eſt homo ⁊ animal imediate ante
hoc non fuit homo ergo animal incipit eſſe hō
⁊ tamen arguitur ab exponentibus ad exponitā
igitur. cōſequentia tenet cum minore maior ꝓ-
batur quia antecedens eſt veꝝ ⁊ conſequens ē
falſum ergo non ſequitur ſuppoſito ꝙ nullum
animal incipiat eſſe. forte dicis ſicut dicendū ē
opus eſſe relatiuo idētitatis in ſecunda exponē
te. ¶ Contra illo dato ſecunda cathegorica huius
copulatiue non poteſt exponi animal eſt homo
⁊ idem incipit eſſe album quod patet quia vel
eſt addendum

eſt addendum idez vel nõ ſi primũ erit nugatio: ſi ſcðm et totũ ſubiectum ſtat determinate eſto ꝙ ponatur idem. ergo illa poſitio per idem non eſt formalis. Secũdo arguitur ſic ſequitur ꝙ hec eſſet vera ois homo ens incipit eſſe. ſed ꝯñs eſt falſum ergo ⁊ añs. ꝯñam ꝓbo ois homo nũc eſt ens ⁊ ois hõ ens immediate añ hoc nõ fuit vtriuſ exponẽtis veritas eſt nota. ſi cõcedas exponibilẽ arguit̃ ſic ois homo ens incipit eſſe ſortes eſt homo. ergo ſortes ens incipit eſſe concluſio eſt falſa ſuppoſito ꝙ ſortes nũc vixit viginti annos ergo aliqua premiſſarum. ſed nõ minor ergo maior ꝙ̃ eſt exponibilis. forte dices ſicut dicẽdum eſt illa vniuerſalis reſoluenda eſt in ſingulares ⁊ poſtea ille ſunt exponende. Cõtra quelibet ſingularis adhuc eſt vera ꝙ probatur q: ſortes ens incipit eſſe quod patet q: ſortes nũc ens eſt ⁊ ſortes immediate añ hoc ens nõ fuit ⁊ idez eſt iudiciũ de qualibet ſingulari. etiã illa vniuerſalis nõ infert oẽs illas ſingulares ⁊ ab exponibili ad exponentes eſt formalis ꝯña ergo ille ſingulares nõ ſunt exponẽtes eius. ¶ Et cõfirmatur q: ſm dicta ille equalerẽt ſortes ens incipit eſſe. ⁊ ſortes incipit eſſe ens ſed ꝯñs eſt falſuz. q: ens in poſteriore exponẽte prioris exponibilis debet ſtare determinate in poſteriore ſcðe diſtributiue ergo nõ eſt idẽ ſed ꝙ equiualẽt patet equiualent vni tertie. ſ. exponenti ergo equalent inter ſe. ¶ Tertio arguit̃ ſic ſequit̃ ꝙ illa eſſet falſa nullũ alal incipit eſſe hõ poſito caſu ꝙ nullũ alal incipit eſſe ſed ꝯñs eſt falſuz ergo ⁊ añs falſitas ꝯñtis eſt nota ⁊ probo ꝯñam q: vtraq̃ exponẽs eſt falſa q: ſic exponit̃ nullũ alal in inſtãti pñti fuit vel oẽ alal immediate ante inſtans. preſens fuit homo mõ vtraq̃ exponẽs eſt falſa forte dices ex quo vniuerſalis debet reſolui vel exponi per ſingulares.

¶ Cõtra ꝯtradictorie exponibiles ſꝑ ſunt exponẽde ꝑ cõtradictorias exponẽtes ſʒ ſua cõtradictoria exponit̃ ꝑ indefinitas ergo illa venit exponẽda ꝑ vniuerſales. forte dicis ſicut dicẽdũ eſt in ſcða exponẽte opꝰ eſt relatiuo idẽtitatis queadmodũ fuit in eiꝰ cõtradictorio ſic exponẽdo. nullũ alal in inſtanti pñti eſt hõ vel oẽ idez alal immediate añ inſtans pñs fuit hõ. vt referat ſicut in copulatiua ⁊ nõ ſicut in diſiunctiua. Et ſenſus eſt. omne idez alal quod in inſtanti quod eſt preſens eſt homo immediate ante hoc fuit homo ⁊ hoc eſt verum.

¶ Cõtra illo dato ſequitur ꝙ relatiuũ referret reſtricte in diſiũctiua ſed ꝯñs eſt falſum (falſum quidẽ) q: tũc hec diſiunctiua eſſet falſa. demon eſt bonus vel ipſe eſt malus ꝙ ſic contra cõmunẽ logicam patet aduertenti et ſequela patet de ſe. ¶ Rurſuʒ in particulari negatiua nõ oportet capere relatiuuʒ identitatis ergo nec in particulari affirmatiua ⁊ per conſequens nunq̃ ꝯñtia tenet per ſimile ⁊ añs patʒ ꝑ ſuã cõtradictoriã vniuerſalẽ affirmatiuã quã reſoluimus in ſingulares ergo oppoſito mõ opʒ capere ꝑticularẽ negatiuã ꝑ diſiũctiuã cõpoſitã ex ꝑtibus contradicẽtibus illi copulatiue exponẽti vniuerſalem affirmatiuam.

¶ Et cõfirmat̃ cõtra tertium corrolariũ ꝙ cõcedit hanc ꝓpõnẽ ſortes incipit eq̃tare equum platonis quẽ non incipit eq̃tare. Et arguit̃ ſic hñ ſequit̃ ſortes icipit eq̃tare equũ platonis ergo equum platonis ſortes incipit eq̃tare ⁊ vltra ergo equum incipit equitare ergo illa non ſtat. ſortes incipit equitare equum platonis. et nullum equum incipit equitare. cuius oppoſitum innuit corrolarium. ſcða ꝯña eſt nota ⁊ priorem probo multipliciter primo ab equiualentibus. Tum ſcðo hñ ſequit̃ ſortes equitat equum platonis. ergo equũ platonis ſortes eq̃tat ꝙ addẽdo idẽ añti et ꝯñti adhuc valebit ꝯña addat̃ incipit tunc bene ſequetur ſortes incipit equitare equum platonis ergo equum platonis ſortes incipit equitare. Tum tertio ſortes incipit equitare hunc equum platonis. ergo incipit equitare hunc equum ⁊ vltra ergo hunc equum ſortes incipit equitare ⁊ vltra ergo equum incipit equitare. ergo de primo ad vltimum ſortes incipit equitare hunc equũ platonis. ergo equũ incipit equitare. Primã cõſequẽtiã probo a conuertibili ad cõuertibilẽ q: iſti termini cõuertuntur hic equus platonis ⁊ hic equus q: omne quod eſt hic equus platonis eſt hic equus et contra vt ſupponit̃ alie ꝯñe intermedie clarent.

¶ Quarto arguitur nõ ſequit̃ hec propoſitio nũc nõ eſt vera ⁊ immediate poſt hoc põt fore vera. ergo poteſt incipere eſſe vera. tñ arguitur ab exponẽtibus ad exponibilem igit̃. maior patet q: demonſtrata illa propoſitione antichriſtus ſaluabitur. añs eſt verum ⁊ ꝯſequẽs falſum. Cõfirmatur q: ſm iſtum modum illa foret cõcedẽda et btã virgo inceperunt eſſe. ſʒ ꝯñs eſt falſum immo videt̃ ſape hereſim. probat̃ tamen ꝯña q: in primo inſtanti beate virginis verũ erat dicere deus ⁊ beata virgo nũc ſunt. ⁊ deꝰ ⁊ beata virgo immediate ante hoc inſtans non fuerũt veritas ſcðe exponẽtis. probatur q: ſua cõtradictoria deus ⁊ beata virgo immediate añ hoc inſtans fuerũt infert beatã virginẽ ante illud inſtans fuiſſe demõſtrãdo primum inſtans eſſe beate virginis ꝙ eſt falſum.

¶ Quinto ar̃ nõ ſequit̃ chriſtꝰ nunc eſt et idem xp̃s non immediate ante hoc fuit ergo xp̃s incipit eſſe: tamen arguitur ab exponentibus ad exponibilem igitur ꝯña tenet ⁊ minor patet q: ille ſufficiũt ad eius veritatem ⁊ maior patet q: demonſtrando primũ inſtãs incarnationis añs erat verum ⁊ ꝯñs falſuz. Et cõfirmatur q: iſto mõ exponẽdi dato ſequitur ꝙ illa eſſet vera ſortes incipit eẽ ois hõ. poſito ꝙ ſortes iã vixit ſolus vnũ annũ ꝯñs eſt falſum q: iaʒ eſt annus poſtq̃ incipit eſſe omnis homo. ꝓbo tamen conſequentiam ⁊ ſortes nunc eſt omnis homo. ⁊ nõ immediate ante hoc fuit omnis homo prima exponens eſt nota. ſecunda patet. q: ſua cõtradictoria eſt falſa ſortes immediate ante hoc fuit omnis homo.

¶ Sexto arguit̃ iſte due conuertũt̃ incipit aliq̃ albedo ꝓduci in a ſubiecto et aliqua albedo incipit ꝓduci a in ſubiecto demõſtrãdo continue a ſubiectũ ꝙ probo ſic contradictorie vni ꝓpoſitioni ergo equiualet conſequentia eſt nota. licet quiſpiam in inſolubilibus de capteruire poterit: ſed loquamur pertinenter antecedens patet quia in contradictoria vtriuſq̃ vel in vtriuſq̃ contradictoria: ſi exacte queras proprietatẽ ſermonis: termini ſtant eodem modo queadmodum de contradictoria iſtarum homo eſt animal ⁊ homo eſt animal.

¶ Et cõfirmaᷓ illa incipit aliqua albedo ꝑduci in a ſubiecto eſt vna affirmatiua cuius extrema nõ ſupponũt ꝓ eodẽ ergo eſt falſa ꝯña tenet per cõem logicã: añs ptȝ ⁊ quero de extremis illius ꝓpoſitionis vnũ extremũ eſt albedo vel albedo eſt vnũ extremũ ⁊ aliud extremũ erit incipiens eſſe ꝑducta in aȝ ſubiecto ꝙ ſi fatearis extrema ſupponere ꝓ eodẽ. tũc illa erit vera albedo incipit ꝑduci in a ſubiecto quã q̃rimus. cũ ſit extra caſus de quibus alˢ fuit ſermo ꝙ ſi concedas extrema nõ ſupponere pro eodeȝ nec hoc requiriᷓ in ſuppoſitione cõfuſa tantum tunc ſuſtinebo tibi hanc verã. chimera incipit eſſe hircoceruus. licet nulla chimera incipiat eſſe hircoceruus.

¶ Septimo arᷓ ſic nõ quelibȝ res permanẽs incipiẽs eſſe incipit eſſe ꝑ primuȝ inſtans ſui eſſe. ergo male ponitur cõis modus exponẽdi. ꝯña claret. probo añs. qꝛ deꝰ põt creare vnã animã rõnalẽ immediate poſt aliã q̃ anima eſt permanẽs. ⁊ ſecũda aĩa nõ incipit per primũ inſtans ſui eſſe. ergo poſſibilitas caſus ꝓbaᷓ qꝛ poſt a animã deus põt creare animã b vel angelũ redit in idem. ⁊ nõ eſt dabile inſtans poſt a quin inter illud ⁊ a deus põt creare animã ergo immediate poſt a aĩam deus poteſt creare b animã. ꝯña tenet ab exponentibus ad expoſitã. et prima ps añtis eſt clara. ſecũda patet qꝛ nõ eſt dabilis inſtãtia. Si cõcedas in ſenſu diuiſo ⁊ nõ in ſenſu compoſito contra nulla ſequiᷓ cõtradictio ad hoc: ergo nõ eſt negandũ ſaltẽ de dei potẽtia abſoluta: ꝙ ſecũda anima nõ incipit eſſe ꝑ primũ inſtans ſui eſſe ꝓbatur ſic. qꝛ da oppoſitũ incipit eſſe per primũ inſtãs aliud eſſe vł illud eſt inſtãs in quo creatur aĩa a vel aliud nõ primuȝ: qꝛ eſt cõtra hypotheſim nec ſecũdũ qꝛ quocunꝗ inſtanti dato poſt inſtãs in quo creatur aĩa a inter ipſum ⁊ inſtans in quo creatur anima b ſunt infinita inſtãtia: ergo nõ eſt aliud: propterea nõ eſt poſſibile dare illud aliud ergo.

¶ Et cõfirmaᷓ qꝛ dato cõmuni mõ exponẽdi ꝓpoſitiones de incipit ſequiᷓ ꝙ hec eſſet ꝯcedẽda antichriſtꝰ incipit eſſe ꝯña ſuppono falſum ergo ꝓbo ꝯñam ſm eos q̃ tenẽt ee lõ eſſe tps ⁊ ſic argumẽtoꝛ antichriſtus nũc non eſt ⁊ antichriſtus immediate poſt hoc erit: ergo antichriſtus incipit eſſe. ꝯña eſt bona ⁊ prima ps añtis eſt clara: probo ſcðam. qꝛ inſtãs ⁊ ſit a inſtans. ¶ Arguiᷓ ſic in hoc celo antichriſtus erit ⁊ hoc celum eſt vel erit añ a inſtãs. ergo añ a inſtãs antichriſtus erit ꝯña eſt ſillogiſmꝰ expoſitorius ⁊ añs patet ſm hanc poſitionem igitur.

¶ Octauo arguitur nihil põt incipere eſſe. ergo q̃ſtio falſa. añs patet qꝛ ſi aliquid põt ponatur ꝙ antichriſtꝰ incipiat in a inſtanti. ⁊ arguitur ꝙ nõ. qꝛ ante a inſtãs antichriſtus erit qð probaᷓ. qꝛ tũc ãtichriſtus erit demõſtrando tps incipiẽs ab hoc inſtãti ⁊ terminatũ ad primũ inſtãs nõ eſſe antichriſti ⁊ tunc eſt vel erit ante a inſtans: ergo ante a inſtans antichriſtus erit et ꝙ tunc erit ante a inſtans probatur quia hoc tps erit ante a inſtans: quia omne tẽpus erit ita cito ſicut aliqua pars eius vel inſtãs ſaltem intrinſecum eius igitur.

¶ Et cõfirmaᷓ qꝛ per iſtũ modũ hec nõ põt ſaluari hoc albũ incipit eẽ in hac domo poſito ꝙ deus creat inſtantanee aliquẽ in hac domo ⁊ nũc nõ ſit albũ: ſed immediate poſt hoc ſit albũ hoc eſt in inſtãti cũ in quo creaᷓ habeat quattuoꝛ gradꝰ albedinis ⁊ ſucceſſiue intẽdaᷓ eiꝰ albedo ita ꝙ primũ inſtãs ſue creationis ſit vltimũ inſtãs nõ eſſe albi qꝛ nũc nõ eſt albũ ⁊ immediate poſt hoc erit albũ. iã illa eſt vera. qð ꝓbaᷓ qꝛ hoc incipit eſſe in illa domo demõſtrãdo fortẽ. ⁊ hoc eſt vel immediate poſt hoc erit albũ. ergo hoc albũ incipit eſſe in illa domo ꝯña eſt ſillogiſmus expoſitorius cuius añs eſt verũ in caſu dato ergo ⁊ ꝯñs. Sed cõtra exponentes nõ ſunt diſiunctiua vera qð probo: qꝛ illa copulatiua eſt falſa hoc album nunc eſt in illa domo demõſtrãdo inſtans in quo creatur. qꝛ in illo non eſt albꝰ ergo prima cathegorica illius copulatiue exponendo per poſitionẽ de preſenti ⁊ remotionẽ de preterito eſt falſa et per ꝯñs tota copulatiua eſt falſa ⁊ idem erit capiendo aliam copulatiuã hoc albũ immediate poſt hoc erit in illa domo ⁊ idẽ album nunc nõ eſt in illa domo. qꝛ ſcða cathegorica illius copulatiue eſt falſa ergo tota illa copulatiua ⁊ per conſequens tota diſiunctiua eſt falſa que eſt expoſita ⁊ tamen exponibilis eſt vera ergo nõ eſt cõuertibilitas inter exponibilẽ ⁊ exponẽtes eius: ⁊ per ꝯñs modus exponẽdi nullus improbo veritatẽ negatiue que eſt ſcða exponẽs ⁊ idẽ album nũc nõ eſt in illa domo: qꝛ ſignificaᷓ ꝙ idẽ albũ quod immediate poſt hoc erit nunc nõ ẽ in illa domo qð ẽ falſuȝ. qꝛ niſi ſic illa d’ ꝑ tũte ſmõis põt defenſari vera chriſtꝰ icipit eẽ exponẽdo ꝑ remotionẽ. de pñti ⁊ poſitionẽ d’ futuro.

¶ In oppoſitum eſt concluſio.

¶ In iſta queſtiõe tres ponaȝ articulos. In quorũ primo notabilia ⁊ cõcluſiones ponẽtur. Secũdo dubia et demum ad obiecta ante oppoſitum reſpondebitur.

¶ Quantũ ad primũ articulũ aduertẽdũ eſt primo ꝙ dictiões q̃ importãt inceptionẽ vł deſitionẽ cuiuſmodi ſunt iſte icipit ꝑducaᷓ ſit generaᷓ deſinit deſtruiᷓ corrũpitur ꝓpoſitiones exponibiles reddũt ⁊ qꝛ incipit deſinit inter ceteras famoſiores ſunt de eis ꝓpoſitionibꝰ diſcẽdũ eſt. hoc verbũ incipit importat eẽ ⁊ nõ fuiſſe vel nõ eẽ ⁊ fore. ſed incipit nõ ampliat niſi ad futura in ordine ad pñs: ꝙ patet: qꝛ illa ãpliatio prouenit rõne ſignificationis ⁊ nõ rõne temporis. Propterea arguimus ampliationẽ in illis ſm exigẽtiã ꝓpoſitionũ paſſim cõceſſarum: quãdo per dictionẽ temporalẽ nõ põt ſeruari veritas vt patet inductiue in ampliationibus. ſic eſt de re ſucceſſiua que nõdum eſt: ſed immediate poſt hoc erit ſm ſe vel aliquid eius cõcedimus ꝙ eſt incipiẽs eſſe. vt caliditas incipit eſſe in hac aqua concedimus incipiens eſt caliditas in hac aqua. et ſi nobis inferatur ergo caliditas eſt in hac aqua negamus conſequentiam quia arguitur ab amplo ad non amplum ſiue diſtributione amplitudẽ de re ꝑmanẽte cenſeo ſi ꝑ huiuſce modi inſtãs accipiat initiũ. ſȝ ſi aliq̃d icipiat eſſe ꝑ primũ inſtãs ſui eſſe vt a nõ opȝ hẽre ampliationẽ ad preteritũ vt cõcedendo hãc a eſt incipiẽs eſſe tũc in eodẽ inſtãtia eſt euenec nego quin incipit eſt ampliãtiũ ꝓtũ eſt de ſe reſpectu a ſicut reſpectu alteriꝰ. ¶ Cõtra ẽ de hoc ꝓbo deſinit qꝛ cõcedimꝰ b deſinit eẽ qñ nõ ẽ: hoc eſt in primo iſtã

ti ſui nõ eẽ ꝑ opꝫ ꝙ deſinit ãplicet ad ꝑterita eo-
dẽ mõ potes ꝓbare ꝙ incipit ampliat a parte
poſt qꝛ ſortes ẽ incipiẽs hr̃e albedinẽ eſto ꝙ nul
la ſit. ſꝫ incipit vel deſinit q̃cũqꝫ tp̃s futurũ vel
ꝑteritũ nõ denotat. vel vt rectius loquar nõ q̃-
cũqꝫ tp̃s ꝑteritũ vel futu: ñ denotat qḋ ptꝫ qꝛ ſi
ſortes loq̃ret viginti dieb' ꝯtinue ad ymagina-
tionẽ. ⁊ parũ taceret ⁊ iterũ loq̃ret tũc dicim' ſor
tes incipit loq̃: ⁊ dicit reſpectu in p̃ñtis ad ꝑteri
tũ vel futurũ in habitudine ad inſtãs p̃ñs. et h̃
ꝓprie capiẽdo. dꝛ ſignãter ꝓprie: qꝛ cõiter non
opꝫ qꝛ vulgariter loq̃ntes admittunt talis arbor
incipit florere eſto ꝙ parũ añ hoc germinaue-
rit. ⁊ preſbyter incipit dicere miſſaꝫ ⁊ dato ꝙ nõ
dixerit introitũ. ⁊ taleꝫ diſtinctionẽ ponit ariſto
teles quarto phiſicoꝝ in materia de tp̃e vbi dicit.
Nũc põt capi dupliciter. ſ. ꝓ aliquo indiuiſibili ⁊
ꝓ paruo tp̃e propinquo p̃ſenti. Sꝫ qꝛ in exponẽti
bus de incipit vtimur iſtis terminis inſtans.

Ariſtoteles.
Nũc bifariã capit.

Emulũ.
Okam.

¶ Notãdũ eſt ſc̃do ꝙ inſtans

ſm̃ okaniſtas in toto eſt primũ mobile. quẽad-
modũ tp̃s ⁊ motus: ⁊ eadẽ res nũero ẽ tp̃s mot'
⁊ inſtãs: puta idẽ p̃mũ mobile. Aliḋ prim. okani
ſte dicũt motuꝫ ⁊ tp̃s eẽ rẽ ſucceſſiuã diſtinctã a
rebus ꝑmanẽtib' ⁊ inſtãs eẽ partẽ motus et ſic
inſtans ſm̃ eos eſt partibile quẽadmodũ de pũ-
cto in linea eſt vna pars linee. Tertij ſunt tho-
miſte ⁊ ſcotiſãtes q̃ longe aliter cẽſent tp̃s ⁊ mo
tũ rem ſucceſſiuã a qualꝫ re ꝑmanente diſtinctã
aſſerunt: ⁊ inſtãs rem indiuiſibilem terminati
uam continuatiuam ⁊ initiatiuaꝫ tp̃is ponũt.

Inſectatores thome ⁊ Scoti.

Inſtãs eẽ duplex.

¶ Preterea aduerte ꝙ dupli

cia ſunt inſtãtia. Quedã initiãtia ⁊ terminãtia.
Quedã continuãtia vt ꝑ̃ vbi cũ ſigno horã primã
hꝫ vnũ inſtans ei' initiatiuũ et ſit a tũc in a in-
ſtãti hora prima nõ eſt immeditate poſt h̃ erit
q̇dlꝫ aliud inſtãs hore prime eſt intrinſecũ eius
vſqꝫ ad inſtãs terminatiuũ hore p̃ime excluſi-
ue qḋ ẽ p̃mũ inſtãs nõ eẽ hore p̃ñe: ⁊ inſtãs ẽ acci-
dẽs diuiſibile ad diuiſionẽ ſubiecti inherẽs p̃mo
mobili pars inſtãtis in p̃te p̃mi mobilis: ⁊ totũ
inſtans in toto primo mobili ⁊ ſic hꝫ p̃tes: p̃tes
tamquã: mẽſuratas ad diuiſionẽ ſubiecti non ſm̃
diuiſionẽ tp̃is: qꝛ illud inſtãs raptum fuit ⁊ cõti
nuat partes tp̃is ſicut pũctũ partes linee ⁊ mu-
tatũ eẽ partes motus nec ſequit̃ cõtinuat par-
tes tp̃is: ergo eſt cõtinuũ ⁊ q̃diu aliqḋ inſtãs in
trinſecũ hore prime eſt hora prima ẽ. ⁊ inter q̃ſ
cũqꝫ duo inſtãtia mediat tp̃s ſm̃ maius ⁊ min':
qꝛ inter inſtãtia terminatiua p̃me partis ꝓpor-
tionalis hore prime mediat tp̃s mai' q̃ inter in
ſtãtia terminatiua ſc̃de p̃tis ꝓportionalis: ſed
nõ ſunt plura inſtantia in tota hora q̃ in ſc̃da
parte ꝓportiõali hore quẽadmodũ nõ ſunt plu
res p̃tes in toto cõtinuo ꝙ in eius medietate.
Sꝫ q̇buſcũqꝫ inſtãtibus datis in ſc̃da p̃te ꝓpor-
tionali hore illa ſunt in tota hora: ⁊ aliqua alia
nec inconueniens eſt dare infinitam multitu-
dinẽ rerum in potentia quẽadmodũ de partib'
cõtinui ſꝫ nõ actu: ⁊ nõ capitur actu pro actuali
exiſtẽtia: qꝛ hoc nõ incõuenit ſꝫ actu ꝓ ſepara-
tis extra cõtinuũ quẽadmodũ nõ ſunt inſtãtia
qꝛ ſunt in cõtinuo ſucceſſiuo ſicut ⁊ puncta ſunt
in cõtinuo ꝑmanẽti. ⁊ inſtãs quolibet generat̃
⁊ corrumpitur ſimul nec ſequitur ꝙ aliquod in
ſtãs ſimul ſit ⁊ nõ ſit vt infert magiſter grego-
rius hoc eſt clarum exponẽdo generatur vel in

Sinceta de inſtanti philoſophia.

Gregorius.

cipit ꝑ poſitionẽ de p̃ſenti ⁊ remotionẽ de ꝑteri
to ⁊ corrũpit̃ ꝑ poſitionẽ de p̃ſenti et remotionẽ
de futuro quẽadmodũ ipſemet fatet̃ de re q̃ põt
dur. ⁊ ꝓ ꝑ̃iſe ꝑ inſtans de potentia dei abſoluta.

¶ Inſup aduerte ꝙ idẽ iſtãs

Aduertas

numero reſpectu diuerſoꝝ eſt vltimũ inſtans nõ
eẽ ⁊ p̃mũ inſtans eẽ vt ptꝫ. ſi ſoꝛ. ꝑ̃het in p̃ncipio
hui' hore p̃mũ inſtans eẽ ſortis ẽ vltimũ inſtãs
nõ eẽ hui' hore: ⁊ ſic in caſu ſeptimi argumẽti ſi
angelus b. creet̃ imediate poſt angelũ a. tũc qḋ
eſt primũ inſtans eſſe reſpectu angeli a. eſt vlti-
mũ inſtans nõ eſſe reſpectu angeli b.

¶ Preterea notãdũ ẽ tertio.

ꝙ quadruplicia ſunt inſtantiũ gñia. ſ. primũ in
ſtans eſſe. vltimũ inſtans nõ eſſe ⁊ illa rei attri-
buunt̃ quo ad inceptionẽ. vltimũ inſtãs eſſe ⁊ p̃-
mũ inſtãs nõ eſſe: ⁊ iſta ad rei deſitionẽ applicã-
tur. ¶ Primũ inſtãs eſſe eſt inſtãs huius rei vel
illius in quo verũ eſt dicere hec res nũc eſt ⁊ non
immediate ante hoc fuit. Et hoc põt dupliciter
intelligi. Uno mõ ꝙ ip̃m ſit in aliquo inſtãti et
añ illud inſtãs nihil eius fuit acq̃ſitũ. Alio mo-
do ꝙ ip̃m ſit in aliquo inſtãti ⁊ añ illud inſtans
nõ fuit: ſꝫ aliq̇d eius fuerit. Ultimũ inſtãs nõ eẽ
rei eſt inſtans in quo verũ eſt dicere hec res nũc
nõ ẽ ⁊ immediate poſt h̃ erit. ¶ Primũ inſtãs
nõ eẽ alicuius rei eſt inſtãs in quo verũ ẽ dicere
hec res nũc nõ eſt ⁊ immediate añ hoc fuit. Ul-
timũ inſtãs eſſe rei eſt inſtãs in quo verũ eſt di-
cere hec res nũc ẽ ⁊ nõ immediate poſt hoc erit
⁊ in iſtis põt aſſignari cõpletũ inſtãs ⁊ incõple-
tum vt de primo inſtãti eſſe dictum eſt.

Quadruplicia eſſe inſtantium genera.
Prima diffinitio.
Secunda.
Tertia.
Quarta.

¶ Sc̃da diſtinctio duplex eſt

res q̃dam ꝑmanes ⁊ q̃dam ſucceſſiua. res ꝑma-
nens eſt cui nõ repugnat hr̃e oẽs eius p̃tes ſimul
⁊ hoc cõditionaliꝛ: vt hõ aſinus: calor: ſumẽ ſc̃dꝫ
cõiter philoſophãtes: res ſucceſſiua eſt res cui re
pugnat hr̃e oẽs ei' partes ſimul dũmõ ip̃m ha-
beat p̃tes. Dicit̃ dũmõ qꝛ alioquin angelus eẽt
res ſucceſſiua. Si velim' luctari in logica ad ali-
quẽ ſenſum nõ ſit opus addere dũmõ hꝫ partes
vtrũ per repugnare quãcũqꝫ potẽtiã intelligam
necne altioris eſt negocij. exẽplum vt ann' dies
motus vnius canis ⁊ ſimiliã: ⁊ in talibus totum
eſt qñ aliqḋ inſtãs cõtinuatiuũ partiũ eius eſt:
vt dies eſt: qꝛ inſtãs ꝯtinuatiuũ partiũ hui' diei
eſt: ⁊ ſic de anno ⁊ hec hora eſt nũc in inſtãti me
dio ꝯtinuatio partiũ huius hore: ⁊ hec pars ⁊ il-
la copulatim in iſta hora demõſtrãdo duas me-
dietates quarũ neutra eſt: qꝛ in ſucceſſiuis ad h̃
ꝙ talia ſunt ſufficit ꝙ inſtãs coꝝ ꝯtinuatiuũ ſit
ſecus eſt in ꝑmanẽtibus nec ꝯñs eſt aliquid cõ-
poni ex chimera ⁊ hyrcoceruo ꝓpterea vt nõnul
li opinant̃ hoc pro iſto ſufficiat. ¶ Et adhuc du-
plex eſt res ſucceſſiua q̃dã quo ad ſieri ſolũ: vt ca
lor partibiliꝛ genit'. et talis ſimpl'r eſt res ꝑma-
nens. Quedã eſt ſucceſſiua quoad eſſe ⁊ ſieri vt ꝓ
poſitio: vocalis vel ſonus motus ⁊ tempus.

Res duplex.

Rei ſucceſſiue bipartite acceptio.

¶ Notandũ ẽ quarto ꝙ in q̃

buſcũqꝫ rebus eſt dare primũ inſtãs eſſe in eiſ-
dem nõ eſt dare vltimũ inſtãs nõ eſſe. ꝓbat̃ ſic.
da oppoſitum a. habet primũ inſtans eſſe ⁊ vlti
mum inſtans nõ eſſe. Arguit̃ ſic. vel eſt vnũ ⁊ idẽ
inſtãs vel aliud ⁊ aliud. nõ primũ: qꝛ hoc impli-
cat: qꝛ tunc ſimul a. foret ⁊ nõ foret: vt pꝫ ex ter-
minis: tunc opꝫ dicere ꝙ eſt aliud ⁊ quoad ince-

prionē nō eſſe ſemp̄ precedit eſſe accipio primū inſtans ſui eſſe ⁊ ſit b ⁊ ſigno eius vltimū inſtās nō eſſe. ⁊ tunc ſic argumētor c eſt vltimū inſtās nō eſſe a: ergo in. c. non eſt ⁊ immediate poſt. c. erit ſed inter quecunq̄ inſtantia cadit tempus mediū ergo in tp̄e interiectio inter. c. ⁊ b erit et vltra b. eſt primum inſtans eſſe a rei: ergo in. b. inſtanti et non fuit ante. b. inſtans ergo nō in tēpore interiecto inter c: et b. fuit que deſtruit partē ante illatam. ⁊ eodem mō poteris ꝓbare ꝙ implicat eādem rē primum inſtās ſui nō eſſe ⁊ vltimū inſtans ſui eſſe habere ſic ſemp̄ arguē-do vel eſt idē inſtans. vel aliud et deduc vt ſupra nec negare volumus: quin de potētia dei eadem res ſucceſſiue poterit incipere eſſe per primū in-ſtās ſui eſſe. ⁊ vltimū inſtās ſui nō eſſe. ⁊ ad repe-

Ad cogni-tionē iſtā-tiuʒ docu-mentum.

riēda iſta inſtātia ſic ꝓcede. accipe vnā rem pu-ta ſortē que incipit eſſe ⁊ accipe totū tempus in quo: nō eſt ⁊ totū tēpus in quo eſt ⁊ accipe inſtās mediū: iſtorū duoꝝ tēporū cōtinuatiuū et argu-mētare ſic vel in hoc inſtāti ſortes eſt vel nō eſt ſi primum tūc illud eſt primū inſtans ſui eſſe. ſi ſcōm ⁊ immediate poſt hoc erit tūc illud inſtās eſt vltimū inſtans nō eſſe ſortis. ⁊ ad hoc in ta-li trāſmutatiōe naturali vt ex octauo phiſicorū ſupponitur inſtās tranſmutationis naturalis dʒ attribui poſteriori paſſioni h̄ eſt nūc ex aere ſit aqua hoc eſt materia que prius informaba-tur forma aeris poſtea informat̄ forma aque. Dabile ē totū tēpus in quo hec aqua nō fuit. et totū tp̄s in quo erit. tunc accepto inſtāti medio iſtorū tēporū cōtinuatiuo. tūc dicitur ꝙ in inſtāti illo aqua ē ⁊ nō aer. qꝛ inſtās dʒ attribui poſte-riori paſſioni. Et nūq̄ materia ē ſine forma. ergo in illo inſtanti medio aqua eſt: ergo hʒ primum inſtans ſui eſſe. Utrū detur minima forma aq̄ que pōt per ſe exiſtere vel maxima que nō miſ-ſa facio ⁊ loquor pertinenter.

Corrola-ria tria.

¶ Ex illo infero corrolaria tria quoꝝ. Primū ē. Aq̄ data q̄ ad deciſiōem nō hʒ vltimū inſtās ſui pʒ qn̄ corrūpit̄ aq̄ illa forte in aerē dat̄ p̄mū inſtās eſſe aeris ſequentis qđ inſtans ē mediū cōtinuatiuū illorū duoꝝ tēpo-rū. ⁊ tūc ſi in illo inſtāti illa aq̄ foret eadē mate-ria informaret̄ duabus formis ſpecifice diſtin-ctis ꝙ natura nō capit. ¶ Scōm corrolarium. Illa aqua hʒ primū inſtans ſui nō eē. ⁊ illud eſt primū inſtās aeris ſequentis. ¶ Tertium cor-rolariū h̄ ſequitur hec aqua eſt. ergo ip̄a erit ꝑ naturaʒ intelligo: ⁊ eodē modo intellige in oī-bus talibus in bobus equis ⁊ capris.

Rla phy-loſophica

¶ Sʒ quo ad res ſucceſſiuas teneas hāc ꝓpoſitionē phiſicā. Omne qđ moue-tur ante hoc mouebat̄ ⁊ poſt hoc mouebit̄ et ca-pio duo tp̄a vnū tp̄s in quo calor partibiliter ꝓ-ducit̄ in hac aqua. aliud in quo nihil eius eſt in hac aqua ⁊ capio inſtans mediū continuatiuū iſtoꝝ duoꝝ tēpoꝝ: qꝛ ſunt ꝯtinua ⁊ tūc in illo in-ſtanti medio vt aliq̄d caloris eſt vel nihil. ſi ali-q̄d ergo nō totus calor partibiliter acquirit̄ im-mo iſte quem aſſignas acquiritur in inſtanti.

¶ Inſup illud mobile ſcilicet aqua mouet̄ ꝑ te eius motus eſt. ergo ante hoc mouebatur per ſuppoſitum phiſicum. ergo il-lud non eſt primum inſtans in quo calor pro-ducitur in hac aqua vel in illo inſtanti nihil ca-loris eſt et immediate poſt hoc erit aliquis ca-lor. ergo eſt vltimū inſtās nō eſſe caloris. ꝯña tʒ ex terminis ⁊ oportet dare ſcōm: et ita de motu locali ⁊ qualibet re ſucceſſiua opʒ capere totum tp̄us in quo hec formica quieſcit: ⁊ totale in quo mouetur ⁊ inſtās iſtoꝝ tēpoꝝ cōtinuatiuū. et ſic argumentari vel motus huius formice nūc eſt vel nō: non primum: quia omne quod mouetur ante hoc mouebat̄. ergo ſcđo vt ante deductū. ⁊ ſic motus huius formice incipit ꝑ vltimū inſtās nō eſſe eius ſi teneat̄ more alioꝝ motus idētifi-cari cū mobili motus iſte nō incipit ꝑ vltimū in-ſtans eius nō eſſe ſuppoſito ꝙ ante fuerit: ſʒ iſte mot⁹ incipit eē motus ꝑ vltimū inſtans nō eſſe mot⁹ ⁊ ſic de vna hora ⁊ de quolibet tp̄e aſſigna-re poteris: ſicut x̄bi grā inter duodecimā ⁊ p̄mā eſt vnū inſtās cōtinuatiuum qđ quidē inſtās eſt primū nō eſſe hore duodecime ⁊ idē illud inſtās numero eſt vltimū inſtās nō eſſe hore prime: qꝛ in illo inſtāti primo verū eſt dicere hora duodeci-ma nō eſt ⁊ immediate ante hoc fuit ⁊ de hora p̄-ma verū eſt dicere ꝙ tunc nō eſt: ſed immediate poſt hoc erit. nec ſequit̄ ꝓpterea ꝙ aliqđ tp̄s ſit inter duodecimā ⁊ primam: qꝛ inſtās nō eſt tp̄s: etiam hoc nō incōueniēs magnū ꝯcedere ꝙ ſit tempus inter duodecimā ⁊ primā: qꝛ medietas prime incipit cū hora prima medietas incꝑ duo-decime vicinior ⁊ terminat̄ ante primaʒ fieri in inſtāti eſt fieri in mēſura cui reſpōdet inſtās vel fieri in inſtāti ⁊ fieri indiuiſibiliter: ⁊ nō pars ante partem vel in aliquo tp̄e ⁊ quocūq̄ tp̄e dato fie-ri in minore ⁊ verbi cauſa a angelus creat̄ a deo in hoc anno ⁊ hoc die ⁊ poſtea hac hora demon-ſtrādo primam ⁊ poſtea immediate illius: ⁊ im-mediate illius medietatis ⁊ ſic in infinitum in paruas partes. ſecus eſt de illo ꝙ ſucceſſiue ꝓdu-citur vt facile eſt applicare.

¶ Notandū eſt quinto ꝙ iſte ꝓpoſitiones equiualēt. ſortes incipit currere et ſortes deſinit nō currere ſortes incipit nō curre-re ſortes deſinit currere ꝓpterea eodem mō ex-ponūtur. Sed de modo exponēdi iſtarū ꝓpoſi-tionū ponam ꝓpoſitiones ſuppoſita vna ꝓpoſi-tione. ſ. ꝙ a cōuertibili ad cōuertētem eſt forma-lis cōſequētia ⁊ ecōuerſo.

Regula ge-neralis.

¶ Prima ꝓpoſitio. nō ſequit̄ formalr̄. iſte hō incipit eſſe: ergo ille hō nūc eſt ⁊ ille hō immediate ante hoc nō fuit. ꝓbat̄ nō ſequit̄ ergo nō ſequit̄ formalr̄ ꝯña tʒ ex oppoſito ad op-poſitum aſſumptū arguit̄: qꝛ interdū erit ita ſi-cut ſigt̄ur per añs: ⁊ tūc nō erit ſicut ſigt̄ur ꝑ cō-ſequēs: ergo nō ſequit̄: qꝛ in inſtāti primo reſur-rectionis iſta erit vera. Ille hō incipit: ⁊ tamen tūc copulatiua que eſt conſequēs ꝓpter lapſum inſtantis demōſtrati erit falſa.

Propōnes ponende.

¶ Secūda ꝓpoſitio. nō ſequi-tur formalr̄ ille hō incipit eſſe: ergo iſte hō nūc eſt. ⁊ ille hō imediate ante inſtās p̄ſens nō fuit: vel ille hō nūc nō eſt: ⁊ iſte hō immediate poſt h̄ erit ꝙ ꝓbatur: qꝛ demōſtremus ſortē qui nūc in-cipit eſſe ꝑ primū inſtās ſui eſſe de hinc ad mille annos ponamus ꝙ reſurgat tūc ita erit ſicut ſi-gnificatur per añs: ⁊ tamē per lapſum inſtātiū: vt dictum eſt in alia ꝓpoſitione. cōſequens erit falſum per vtrāq̄ copulatiuam.

¶ Tertia ꝓpoſitio. nō ſequit̄ formalr̄: mot⁹ incipit eē: ergo motus in inſtāti pro-

ſenti non eſt ⁊ idē motus imediate poſt inſtans p̄ſens erit vel motus imediate an̄ inſtās p̄ſens nō fuit: ⁊ idē motus in inſtāti p̄ſenti eſt. pbatur añs eſt verū₃ poſito ꝙ motus vni' equi incipiat eſſe in a inſtāti p̄ſenti per vltimū inſtās nō eſſe illius motus ⁊ ꝯñs eſt falſum qđ pbatur ſic vtra ꝙ copulatiua illius diſiūctiue ē falſa ergo ꝯñs ē falſum ꝯña nō ē dubia₃ añs pbatur quo ad ſecū dam partē. q2 illa ē falſa mot' imediate ante inſtans p̄ſens nō fuit ⁊ idē mot' in inſtanti p̄ſenti ē: q2 omne qđ mouetur ante hoc mouebatur ſed ꝙ altera copulatiua ſit falſa pbatur per ꝯñs illius copulatiue. ſ₃ motus in inſtāti p̄ſenti nō eſt falſa. ergo tota copulatiua ꝯña ē nota. pbat̄ añs ſua cōtradictoria vera. ſ₃ oīs motus in inſtanti p̄ſenti ē: q2 illud nomē mot' nō ſupponit niſi pro motu q̄ ē in tēpore p̄ſenti cum ibi nulla ponatur ampliatio: ⁊ ſic extrema ſupponunt p eodē vltra caſus ergo eſt vera ⁊ per ꝯñs negatiua eſt falſa ⁊ tota prima copulatiua ꝙ reſtabat probandum.

Poſitio phiſica.

Corrolaria.

¶ Ex iſtis duabus ꝓpoſitionibus infero duo corrolaria. quorū primū ē ꝙ diſiunctiua cōpoſita ex duabus copulatiuis datis cū iſtis terminis ſingularibus hoc inſtāti et nūc nō cōuertibiliter exponūt ꝓpoſitionē de incipit patet ex ſcđa ꝓpoſitione. Scđm corrolarium in exponendis iſtis ꝓpoſitionib' licet loco terminorum diſcretorum capiantur termini cōmunes negatiua non debet preponi.

¶ Pro declaratiōe primi corrolarij aduerte ꝙ non ē idē₃ dicere hoc inſtans ⁊ inſtans preſens ⁊ pro illo ponam ꝓpoſitiōes.

ꝓpoſitiones addēde.

¶ Prima eſt. q2 inſtans preſens cras erit: ⁊ hoc inſtās nō cras erit. ſecunda pars ē nota priorē probo hoc cras erit demonſtrādo inſtās inchoatiuū diei craſtine et hoc ē vl' erit inſtans p̄ſens ergo inſtans p̄ſens cras erit.

¶ Secunda ꝓpoſitio: ſortes eſt rome in inſtāti p̄ſenti ⁊ tñ nō eſt rome ī hoc inſtanti pbatur ⁊ ſit rei veritas ꝙ ſortes in hoc inſtanti ſit parhiſij. tūc ſcđa pars ē nota p priore parte pono ſorti obligatorie hanc ſortes ē rome admiſſo caſu ⁊ eodē ꝓpoſito: q2 poſſibilis ē ꝓpono ſorti hāc copulatiuā ſortes ē rome in hoc inſtanti illa ē neganda: q2 falſa ⁊ īpertinens. tunc ꝓponat ei omne ꝙ ē rome in inſtāti p̄ſenti illa ē cōcedenda q2 vera nō repugnās tūc ꝓponam ſorti ſortes ē rome inſtāti p̄ſenti ſortes habet illam cōcedere quia ſeq̄tur expoſito cū hc ſic conceſſo in darū ſic arguendo. omne quod ē rome ē rome in inſtanti p̄ſenti. ſortes ē rome ergo ſortes eſt rome in inſtāti p̄ſenti ⁊ tñ nō h₃ illā concedere ſortes ē rome in hoc inſtāti cum ipſa ſit nunc negata ⁊ hñ ⁊ omnes rñſiones ſunt retorquende ad idem inſtās ſaltem reſpectu ꝯcedere ⁊ negare imo tunc habet illā negare licet ſit vera hoc inſtās ē eo ꝙ ē repugnās expoſito ⁊ hñ cōceſſo ergo nō loco hui' termini inſtās p̄ñs licet ponere hoc inſtās ⁊ per ꝯñs non conuertuntur.

¶ Tertia propoſitio. Plato diſputat in inſtāti p̄ñti. ⁊ tamen nō diſputat in hoc inſtanti. pbatur poſſibilitas cōcluſiōis hec ꝯña ē nulla plato diſputat in inſtanti preſenti: ergo plato diſputat in hoc inſtanti ſic ergo oppoſitum conſequentis cum antecedente copulatiue. ⁊ habebitur noſtra propoſitio.

¶ Tertia ꝓpoſitio celū mouetur in inſtāti vel ſaltē in inſtāti p̄ñti mouet̄ celū ⁊ tamen celū nō mouetur in hoc inſtanti demōſtrando inſtans p̄ſens pbatur pma pars copulatiue nō infert cōtradictoriā ſcđe partis cū prima: naturaliter loquēdo. ſit neceſſaria ⁊ ſecunda contingens ergo copulatiua data poſſibilis probatio conſequentie vtrobiq3 tenet.

¶ Quarta ꝓpoſitio eſt vera. ſortes ſenex incipit eſſe in hoc inſtanti. et tamē ſortes ſenex non incipit eſſe in inſtanti p̄ſenti.

¶ Quinta propoſitio principalis que tāgit exponētes de incipit ⁊ deſinit ē hec nō ſequitur antixp̄s imediate poſt inſtās p̄ſens erit ⁊ antichriſtus in inſtanti p̄ſenti non eſt vel antichriſtus in inſtanti preſenti eſt ⁊ antichriſt' imediate ante inſtans p̄ſens nō fuit. ḡ antixp̄s incipit eſſe pbat̄ antecedēs ē ve₃ ⁊ cōſequēs fl₃ falſitas ꝯñtis ē nota pbatur veritas añtis vna pars principalis illius diſiūctiue puta illa copulatiua ē vera: ergo tota diſiunctiua pbo antecedens. illa ē vera antixp̄s in inſtanti p̄ſenti non eſt. pbatur ſecunda ⁊ ſigno a inſtās ꝙ erit pmū inſtans eſſe antixp̄i: tunc hec imediate poſt inſtans p̄ſens antixp̄s erit ab exponentibus de imediate: q2 poſt inſtās preſens antixp̄s erit qđ pbat̄: q2 poſt hoc inſtās antixp̄s erit demōſtrādo p ly hoc a inſtās antixp̄s ⁊ hoc eſt vel erit inſtans p̄ſens. ergo poſt inſtās p̄ſens antixp̄s erit. Ecce primā exponēte₃ de imediate verā. Scđa₃ ſic probo que ē hec nō ē dabile inſtans poſt idē inſtans quod ē vel erit p̄ſens quin inter ip̄m ⁊ inſtans qđ eſt vel erit preſens. antichriſtus erit que probatur. quia non ē dabile inſtans poſt a inſtans quin inter ipſu₃ ⁊ a inſtās antixp̄s erit.

¶ Sexta propoſitio quelibet ꝓpoſitio de incipit ſufficienter exponit̄ ⁊ formaliter per diſiunctiuā cōpoſitā ex duabus copulatiuis quarum vna erit per poſitionē de preſenti ⁊ remotionē preteriti et altera per poſitionem de futuro ⁊ remotionē de preſenti negando iſtū terminū immediate, ⁊ capiendo hoc cōplexū inſtans qđ ē preſens ⁊ hoc reſtrictiue patet propoſitio nō videtur aptior mod' exponendi. Iterū quelibet res incipiens eſſe incipit per primū inſtans ſui eſſe vel per vltimū inſtans ſui nō eſſe nec eſt poſſibile ꝙ aliter incipiat. Si primum verificabit̄ p poſitionē de p̄ñti ⁊ remotionē de p̄terito. Si ſcđo verificabit̄ p poſitionē de futuro ⁊ remotionē de p̄ñti ⁊ p ꝯñs tot' ābit' verificationis exponibilis cōtinebit̄ in diſiūctiua illa cōpoſita ex illis duab' copulatiuis. et cōtra niſi ſit īpedimentū p terminos diſcretos vel p aliquā aliā determinationē q̄ cauet̄ ſic exponēdo iudicio meo: vt ſ'bi cū a incipit eē: ḡ a in inſtāti qđ ē p̄ñs ē: ⁊ a nō imediate an̄ inſtās qđ ē p̄ñs fuit vl' a imediate poſt inſtās qđ ē p̄ſens erit et₃ a ī inſtāti ꝙ ē preſens nō ē ⁊ deſinit exponit̄ p remotionē de preſenti ⁊ poſitionē de futuro vel p remotionem de futuro ⁊ poſitionē de preſenti: q2 q̄libet res deſinēs eſſe aut deſinit eē p pmū inſtans ſui nō eſſe vel p vltimū inſtans ſui eſſe: vt albū deſinit eſſe albū in inſtāti qđ ē p̄ſens ē: ⁊ idē albū īmediate poſt inſtās qđ ē p̄ſens nō erit vel albu₃ imediate an̄ inſtās qđ ē preſens fuit. ⁊ idē in albam inſtāti qđ ē preſens nō ē. ponit̄ relatiuum

idẽtitatis ꝓponẽdo affirmatiuã ꝓpͥcam ꝙ diceretur in illo dubio xp̃s incipit eſſe ⁊ meli' eſt preponere negationẽ imediate. q: alioqui daretur vltimũ eſſe nigri qḋ ptʒ. poſito ꝙ hora futura diuidatur per partes ꝓportionales partib' minoribus terminatis verſus hoc inſtãs ĩ quo ſit ſortes niger ⁊ in prima parte ꝓportionali hore future ſit ſortes niger. ⁊ in ſcḋa parte ꝓportionali albus: ⁊ ſic in ſingulis partib' ꝓportionalib' viciſſim ſit albus ⁊ niger tũc in hoc inſtãti ſortes eſt niger ⁊ imediate poſt hoc nõ erit niger; q: immediate poſt hoc erit albus: ⁊ qñcũq; erit albus nõ erit niger: ergo imediate poſt hoc nõ erit niger: ⁊ ſic in inſtãti deſineret eſſe niger: ⁊ nõ ꝑ poſitionem de pñti cũ imediate poſt hoc erit niger nec ꝑ remotionẽ de pñti ptʒ bene cõſiderãti. Et oportet capere tp̃s cõiter ꝓ oĩ duratione alioquin de' incepiſſet eſſe in inſtãti initiatiuo mũdi qḋ eſt falſum. ſed materialiter exponẽdo propoſitiones in ꝙbus ponit̃ incipit opʒ videre naturã termini ſi termin' ſignificet rẽ ꝗ incipit eẽ per pͥmũ inſtãs ſui eſſe opʒ dare copulatiuã compoſitam expoſitione de pñti ⁊ remotione de preterito: vt ſortes incipit eſſe: ergo ſortes in inſtãti ꝙ eſt p̃ſens ẽ ⁊ ſortes nõ imediate ante inſtãs ꝙ eſt p̃ſens fuit ⁊ ↄ̃tra materialiter. ſed ſi ponatur termin' ſignificans rem ꝗ incipit eſſe ꝑ vltimum inſtãs ſui nõ eſſe opʒ dare copulatiuã compoſitam ex remotione de pñti ⁊ poſitione de futuro vt mot' incipit eſſe. ſeqtur ergo motus immediate poſt inſtans quod eſt preſens erit ⁊ idẽ motus in inſtanti quod eſt p̃ſens nõ eſt. ⁊ ↄ̃tra.

☞ ¶ Inſuper nota ꝙ quãdo ponitur vnus termin' ſignificãs rem ſucceſſiuã in ꝓpoſitione licet oẽs aliĩ termini ſignificẽt rem permanentẽ opʒ exponere totã ꝓpoſitionẽ ſm naturã rei ſucceſſiue: hoc eſt per vltimũ inſtans nõ eſſe niſi verificatio ꝓueniat a re permanẽti q: tunc nõ oportet vt tp̃is inſtans incipit eẽ cuius verificatio prouenit rõne inſtantis ꝗ eſt res permanẽs: ad hũc ſenſum ꝙ nõ ẽ ſucceſſiua: ſed verificatio in illis deſinit ꝓuenit ꝑ poſitionẽ de p̃terito ⁊ remotionẽ de pñti regulariter vt motus deſinit eſſe imediate añ inſtãs qḋ eſt p̃ſens motus non fuit ⁊ idem motus in inſtanti quod eſt preſens nõ eſt. ſed inſtãs deſinit eſſe exponit̃ per poſitionẽ de preſenti ⁊ remotionem de futuro ex quo inſtans habet vltimũ inſtans ſui eſſe.

¶ De talibus viſio incipit eẽ lumẽ incipit eſſe dilectio ſciẽtia incipit eſſe aduidendũ ꝑ que inſtãtia dñt exponi opʒ hoc ſuppo nere ex philoſophia ſm hanc opinionẽ vel illaʒ vt q: aliqui tenuerunt ꝙ ſucceſſiue ꝓducebatur vt empedocles ⁊ alexander peripatheticus teſte cõmentatore. Aliq́ inſtantanee vt cõmentator nõ opʒ tirunculum in dialecticis hoc explorare aliq̃ꝙ exponat ſʒ oportet ſic dici exponẽs talem propoſitionem. vel ſi taliter qualiter exponis et hummodo pertinenter dicat ſufficere videtur.

Empedocles. Alexãder Peripateticus. Commẽtator.

¶ Notandũ eſt ſeptimo ꝓ veritatibus ꝓpoſitionũ de incipit ⁊ deſinit cognoſcendis ponũt̃ ꝓpoſitiões. ¶ Pͥa ab inferiori ad ſuperi' reſpectu terminoꝝ ſequentiũ incipit ⁊ deſinit nõ valet argumentũ niſi termin' fuerit de p̃dicamento ſubſtãtie ſed ꝓcedendo h̃ valet pͥa pars ptʒ q: nõ ſeqtur ſortes icipit eſſe geometra: ergo incipit eſſe mathematic' ſʒ in aliq̃bus bene valet gratia habitudinis materie vt

Prima ꝓpoſitio.

angelus incipit eſſe albus: ergo incipit eſſe coloratus licet ad imaginationẽ que non dʒ negari non valet hec ↄ̃ña vel ſi ponat̃ ali' termin' a ꝑte p̃dicati vel ſubiecti nõ valeret cõſequẽtia dicatur notanter reſpectu p̃dicamẽti ſubſtãtie in illis h̃ valet eo ꝙ ↄ̃ña pͥmũ verificat̃ ĩferi' ſuperius verificatur vt bene ſequit̃ ſortes incipit eſſe animal ergo incipit eſſe corpus.

¶ Tertia pars patet q: bene ſequitur album incipit eſſe ergo coloratum incipit eſſe ⁊ ita in aliis inductiue.

¶ Contra ſecundã partẽ propoſitionis arguit̃. ſic nõ ſequitur deus icipit eẽ homo ergo deus icipit eſſe ſubſtãtia. ⁊ tamẽ arguitur ab inferiori ad ſuperi' reſpectu terminorum de predicamẽto ſubſtãtie igit̃ ↄ̃ña apparet cũ minore ⁊ maior ptʒ: q: añs interdum erat verum ⁊ conſequẽs impoſſibile. Secũdo nõ ſequit̃ ſortes ⁊ plato icipiũt eſſe homines: ergo ſortes et plato incipiunt eſſe ſubſtãtie. et tñ arguitur ab inferiori ad ſuperius reſpectu terminoꝝ predicamẽti ſubſtãtie igitur ↄ̃ſequẽtia tenet cũ minore ⁊ maior ꝓbatur q: ponẽdo ꝙ eoꝝ materie ⁊ forme fuiſſent ab eterno et heri vnite. anteceđns eſt verum ⁊ cõſequens falſum. veritas antecedentis patet per eius exponẽtes. falſitas cõſequẽtis patet q: ſecũda exponẽs ẽ falſa ſortes ⁊ plato nõ imediate ante hoc inſtãs fuerũt ſubſtantie. quia ſua cõtradictoria eſt vera. ſortes et plato ante hoc inſtans fuerũt ſubſtãtie. ꝙ ꝓbo illam ſillogiʒãdo ex veris iſte quattuor partes ĩmediate ante hoc fuerũt ſubſtãtie ⁊ iſte q̃ttuor partes ſunt vel fuerũt ſortes ⁊ pla. imediate añ hoc inſtans fuerunt ſubſtantie. Forte dicis aliq̃ que fuerunt ſortes ⁊ plato immediate ante hoc non fuerunt ſubſtantie oportet cõcludere. Cõtra tunc aliquid aſſumis in concluſione qḋ non ponebatur in premiſſis ergo male ſillogiʒas et das mihi modum defendendi hanc conſequentiam ſortes eſt currens et ſortes eſt homo. ergo hõ albus eſt currens forte dices nõ eſſe ſimile q: aliqua ꝗ ſunt ſortes et plato imediate ante hoc fuerunt ſubſtantie equiualet illi ſortes et plato immediate ante hoc fuerunt ſubſtantie.

¶ Contra ergo male addis illud in concluſione quod nõ habuiſti in premiſſis cum idem ſit addere ⁊ non addere.

¶ Tertio arguit̃ ad ideʒ non ſeqtur ſortes icipit eẽ ſortes ꝗ ſortes incipit eſſe hõ. tñ arguit̃ ab iferiori ad ſuperi' cũ terminis de predicamẽtis ſubſtãtie igit̃ ↄ̃ña tʒ cũ minore ⁊ ꝓbo maiorẽ q: ãteq̃ ẽ baptiʒat' nõ ẽ ſortes et qñ primũ baptiʒatur tũc incipit eſſe ſortes: ⁊ tamen tũc nõ incipit eſſe hõ vt notum eſt igitur.

¶ Quarto arguitur nõ ſequit̃ ſortes deſinit eſſe hõ vel aĩal ergo ſortes deſinit eſſe. ⁊ tamen arguitur in terminis de p̃dicamẽtis ſubſtãtie. vel entis more aliorum: quia ĩ ideʒ redit. igitur maior ꝓbatur q: in p̃ſẽti inſtãti nõ eſſe ſortis ſortes deſinit eſſe hõ. ⁊ ꝙ non deſinit ꝓbatur q: hic binarius nõ deſinit eſſe: et hic binarius eſt ſortes ergo ſortes nõ deſinit eſſe conſequẽtia tenet expoſitorie ⁊ maior ẽ certa. q: ad hoc eſt orthodoxa fides ⁊ minor probatur ſm poſitionem cõmunem totum eſt ſue partes. ergo

¶ Quinto nõ ſequitur ſortes

albū incipit eē ergo ſortes coloratū incipit eē. ergo cum termino ꝑcedēte incipit nō valet argumētum. ⁊ ſic rñdetur ad rōnes. ¶ Ad primā negaſ minor q2 hō vt dƷ de deo eſt terminꝰ cognotatiuus nec eſt de ꝑdicamēto ſubſtātie nec amplius ad logicū ſpectat exacte dicere in quo predicamēto eſt: q2 nō eſt ſuū diſputare de ſignificationibus terminoꝝ aliarū ſciētiarū. Ex iſto pƷ ꝙ male dicit de alyaco ꝙ ab inferiori ad ſupius reſpectu terminoꝝ ꝑdicamēti ſubſtātie poſt incipit et deſinit valet ꝯña niſi in terminis diuinis ꝓpter argumētū factū. ¶ Ad ſcōm cōceſſa vtraqꝫ ꝓmiſſa ⁊ cōcluſiōe argumēti dico regulam nō habere verū in terminis pluralis numeri vt ꝓbat argumētus. ¶ Ad tertiū nego maiorē: ⁊ ad probationem q2 anteqꝫ eſt baptiƷatus ⁊c. Nego immo ſortes fuit ſortes primo in inſtāti ſui eē ſed tūc nō fuit vocatus ſortes. ⁊ lƷ pōt vocari plato nō ē impoſſibile ꝙ ſit plato. ¶ Ad quartum nego maiorē ⁊ ad ꝓbationē cōcedo ꝙ in primo inſtāti nō eſſe ſortis deſinit eſſe hō etiā tūc deſinit eſſe ens ⁊ ad ꝓbationē ꝑ ſillogiſmū expoſitoriū dubitoꝯtrū ſequaſ hoc eſt vtrum termini teneātur vniformiter vel difformiter. Si primū cōcedo ꝯñam: ⁊ dƷ ꝙ ſi ly eſſe ens ſit ꝑdicatum maioris ſicut in cōcluſiōe tūc queadmodum cōcluſio eſt falſa. ita maior immo illa eſt vera hic binarius deſinit eē ens ſi capiaſ entia in maiore tūc opƷ capere in cōcluſiōe. ⁊ ſic queadmoduƷ añs eſt verum ita ⁊ conſequens. Et eodem modo hic binarius eſt creatus a deo et hic binarius eſt ergo ſortes eſt creatus a deo q2 materia creabatur ſemel a deo ⁊ de animal notum eſt. dico ſicut in aliis nūc dictum eſt. ⁊ cōcedo hāc ꝯcluſionem ſortes eſt binarius creatus a deo ſed ſortes non eſt creatus a deo nec creatus hō a deo. ¶ Ad quintum reſpondetur ſicut ad confirmationem ſecūdi argumēti principalis.

Carpitur de alyaco.

Scda propoſitio.

¶ Secūda ꝓpō ſortes incipit ſcire oēm ꝓpōnem ⁊ nō oēm ꝓpōnem ſortes incipit ſcire. immo nullā: poſito ꝙ ſolū ſint decē ꝓpōnes in mūdo. quarū nouē ſciat ſortes et deſinat decima eē tūc ſortes nūc ſcit oēm ꝓpōnem ⁊ immediate añ hoc nō ſciuit oēm ꝓpōnē ⁊ eodē mō potes ꝓbare ꝙ ſortes incipit eē ois hō ⁊ nō ois hō incipit eſſe ſortes. vt poſito ꝙ oēs alij moriātur relicto ſorte. immo ſortes incipit eſſe ois hō ⁊ ſortes deſinit eē ois hō ſiſ ⁊ ſemel vt poſito ꝙ ſortes ſit cū platone et moriaſ plato tūc in primo inſtanti nō eſſe platonis ſortes incipit eſſe ois homo ⁊ volo ꝙ ſortes nō duret vltra iſtud inſtās per dei potentiam tūc in illo inſtanti deſinit eſſe omnis homo.

Tertia ꝓpoſitio.

¶ Tertia ꝓpō ſortes incipit equitare equum platonis quē nō incipit equitare. Probaſ poſito ꝙ ſortes equitaſſet tota die ſuper ſuū equū ⁊ iam dediſſet eū platoni ⁊ tūc ſic ſortes in inſtāti ꝑſenti equitat equum platonis quē nō incipit eqtare ⁊ nō imediate ante inſtās qđ ē pñs ſor. eqtauit equū platōis quē nō icipit eqtare p̄oris exponentis veritas inoteſcit ⁊ ſcđe pƷ ꝑ ſuā ꝯdictoriā imediate añ inſtās ꝑſens ſor. eqtauit equū platonis quē non incipit equitare ⁊ lōge clarius hoc pƷ exponendo ꝑ poſitionē de futuro ⁊ remotionē de ꝑſenti ponēdo caſum ꝙ ſor. ſemꝑ equitet equū ꝓpriū ſuper quē tota die equitauit ⁊ det ipſum imediate poſt hoc platoni tūc ſor. immediate poſt h̄ equitabit equū platonis quē nō incipit equitare ⁊ ſortes nūc nō eqtat equū platonis quē nō incipit equitare. Secūda exponēs pƷ per eiꝰ ꝯtradictoriam. ſortes nō equitat equū platonis: quē nō incipit equitare: q2 nūc nō equitat equū platonis ⁊ eodem modo ſortes incipit eſſe in domo platonis in q̄ nō incipit eſſe hypothetice nō eſt dubiū ſor. incipit eſſe in domo platonis in qua nō incipit eſſe. Verifica tu ipſe q2 facile eſt nec te moueat eo ꝙ ego dico relatiuū inter duas copulas ꝟbales referēs terminū poſitū a parte ꝑdicati facere ſenſum hypotheticū: q2 hoc etiā eſt verū. ⁊ ex illo pƷ quō hec copulatiua pōt verificari ſor. diſtat ab equo platonis nūc per mille leucas: et plato ab equo ſortis ꝑ totidē ⁊ tamē ſortes naturaliter incipit equitare in eodē nūc equū platonis: ⁊ plato in eodem inſtāti incipit equitare equū ſortis hoc pƷ poſito ꝙ ſor. ſit in ethiopia ⁊ plato hic. ⁊ ſit vterqꝫ equitās ſuū ꝓpriū equū ⁊ ꝙ cōuētio inter eos ſit hec ꝙ immediate poſt illud inſtās cābiāt ſuos equos tūc ſortes incipit eqtare equū platonis ⁊ plato equum ſortis.

Correlarium.

Quarta propoſitio.

¶ Quarta ꝓpō. ſortes incipit eſſe aliquis illoꝝ demōſtrādo ſortē ⁊ platonē: et tū nec incipit eſſe iſte demōſtrādo ſortem nec ille demōſtrādo platonē: hoc pƷ ſit ſolus plato cui adueniat ſortes iam ſortes eſt aliquis illoꝝ: et immediate ante hoc nō fuit aliquis illoꝝ: quia nō fuit de numero illoꝝ ⁊ ſi velis ſtare ꝓpter ſucceſſionē aduentus per poſitionē de futuro et remotionē de preſenti. verifica in qua diſtātia ſortes icipit eſſe de numero illoꝝ iocoſa eſt queſtio lƷ pretia quā miſſam facio. Et ex illo ſequitur ꝙ hec ꝯña eſt nulla ſortes incipit eſſe ille illorū demōſtrādo ſe: ergo incipit eē ille ipſummet demōſtrādo: q2 ſortes incipit eſſe alter iſtorū: et tamē ſortes nihil incipit eſſe. Scđo ſequiſ ꝙ hec cōſequētia eſt nulla: ſortes incipit eſſe iſtorū illorum ⁊ quilibet alter illorum eſt ſortes vel plato ergo ſortes incipit eſſe ſortes vel plato.

Correlarium.

¶ Quinta ꝓpō. deꝰ incipit eſſe in hoc inſtāti ⁊ in nullo inſtāti incipit eē ſecūda pars eſt nota ⁊ prior pƷ per eiꝰ exponētes deꝰ in inſtāti qđ eſt ꝑſens eſt in hoc inſtāti ⁊ nō immediate ante inſtās qđ eſt ꝑſens fuit in hoc inſtāti: quia hoc inſtans nunqꝫ fuit ante hoc. v

¶ Sexta ꝓpoſitio. primum mobile ⁊ hec muſca incipiūt eſſe demōſtrando muſcam que nunc incipit eſſe hoc patet: q2 ꝓmū mobile ⁊ hec muſca in inſtāti preſenti ſunt ⁊ primum mobile ⁊ hec muſca ante inſtans preſens nō fuerunt prior exponēs eſt clara. et ſecūda pƷ per eius cōtradictorium. vj

¶ Septima ꝓpoſitio. ſortes incipit ſcire mille ꝓpōnes ⁊ tamē nō incipit ſcire duas poſito ꝙ ſciuerit ante. dclxvj. ⁊ nunc incipiat ſcire vnā. pƷ veritas totiꝰ ⁊ cōtinue capiſ ꝯiunctio inclusa in termino nūerali copularis. ſƷ ſtāte caſu duas incipit ſcire tres incipit ſcire quatuor incipit ſcire. Sed hic nota qui velit exponere illam ſic ſortes incipit ſcire mille ꝓpoſitiōes ſortes nūc ſcit mille propoſitiones et ſortes immediate ante inſtās quod eſt preſens non ſciuit mille ꝓpoſitiones nec aliquā earuƷ cōmuni hominū loquēdi modo ſe cōformaret in cōcedendis propoſitionibus: ſed nō cōmuni logice. vij

m5 ¶ Octaua propoſitio: ſortes ⁊ plato incipiũt eē hoĩes ⁊ ſortes ⁊ plato nõ incipiũt eē. pbaꝛ poſito ꝙ materia ⁊ forma ſortis fuerũt ab eterno ſicut aliq̃ naturalr̃ loquentes opinati ſunt tũc poſito ꝙ i. inſtãti ſit incipiãt eē vnita iaꝫ prior pars corrolarii eſt vera. qꝛ nunc ſunt hoĩes ⁊ nõ prius fuerũt hoĩes. Sc̃da pars corrolarii pbaturꝫ qꝛ da eius oppoſitũ ſortes et plato icipiũt eē ⁊ ſortes ⁊ plato ſunt ille q̃ttuor partes: ꝫ ille quattuor partes incipiũt eē. ꝯñs ē falſum ⁊ ꝯ hypotheſim: ergo aliqua p̃miſſarum ⁊ nõ minor tenẽdo ꝙ nũc paſſim teneꝛ ſicut totus eſt ſue partes. ꝫ maior cũ hic nõ ſit falſificatio. ꝫ eius oppoſita ſi ſit eſt v̾a q̃ eſt ſc̃da pars corrolarii. ¶ Ex illa octaua ꝓpoſitione infero hãc ſortes ⁊ plato fuerũt ab eterno. et tñ ſortes nõ fuit heri nec plato fuit ab eterno ꝙ pꝫ. qꝛ iſte quattuor partes fuerũt ab eterno ⁊ iſte q̃ttuor ptes ſunt vel fuerũt ſortes. ꝫ ſortes ⁊ plato fuerũt ab eterno ſc̃da p̃s eſt clara nec valet ꝯcludere ſicut aliq̃ ꝯcludũt aliq̃ q̃ ſunt ſortes. ⁊ plato fuerũt ab eterno vt pꝫ ex q̃rto argumẽto huic ꝓpõni primo a parte ante queſtione prima.

Correlarium.

ir ¶ Nona ꝓpõ. ſortes et plato nõ p̃nt incipere eſſe: ⁊ tñ ſortes ⁊ plato p̃nt incipere eē ſortes ⁊ plato: ſc̃da pars eſt clara ⁊ prior pbaꝛ: qꝛ ſortes et plato neceſſario ſunt. ergo ſortes ⁊ plato nõ p̃nt incipere eſſe. ꝯña ē clara ⁊ p ꝓ añs: qꝛ ille quattuor partes neceſſario ſunt et iſte quattuor partes ſunt ſortes ⁊ plato. ꝫ ſortes et plato neceſſario ſunt ꝯña ē infallibilis et maior eſt nota naturaliter loquẽdo ſaltem ſm eos q̃ tenuerũt animã rationalem nõ poſſe eſſe nec deſinere incipere eſſe.

¶ Sed cõtra hãc. ꝓpoſitionē arguitur ſortes ⁊ plato neceſſario ſunt. ergo ſortes et plato neceſſario ſunt hec entia demõſtrãdo ſortē ⁊ platonē: ꝫ neceſſario ſunt ſortes ⁊ plato. ¶ Preterea ſortes ⁊ plato neceſſario ſunt entia: vel ergo neceſſario ſunt hec entia demõſtrãdo illas quattuor ptes vł neceſſario ſunt alia entia. Primũ nõ põt dari: qꝛ materie iſtoꝝ poſſunt augeri et tũc ſortes et plato ſunt alia entia: ergo ſortes et plato nõ neceſſario ſunt hec entia ⁊ p idē nõ neceſſario ſunt alia entia. ¶ Rurſus h̾ entia poſſibiliter non ſunt ſortes et plato: ergo ſortes et plato poſſibiliter non ſunt hec entia.

¶ Ad illa r̃ndeꝛ. ꝯcedẽdo conſequẽtiã et ꝯñs ſor. et plato neceſſario ſunt hec entia demõſtrãdo ſortē et platonē nec ſequitur ꝯñs vitio illatiõ neceſſario ſunt ſortes et plato.

¶ Ad ſc̃m cõcedo conſequẽtiã ⁊ cõſequens ad aliud forma arguẽdi non valet. qꝛ non ſeq̄tur deus neceſſario eſt creans vel non creans. ergo deꝰ neceſſario eſt creãs vel neceſſario eſt nõ creans capiendo añs in ſenſu diſiũcto: ⁊ conſequẽs in ſenſu diſiũctiuo. ſꝫ modus arguẽdi plures patitur inſtãtias quaꝝ illa ē vna ſꝫ grã materie cõcedo ꝯñam ⁊ ꝯñs ſortes et plato neceſſario ſunt hec entia: ⁊ ſic nego ꝙ primũ non poteſt dari ⁊ iſto ꝙ eorum materie poſſunt augeri ꝙ eſt falſum de virtute ſermonis. qꝛ nihil poteſt augeri: ſed loquendo vt plures tũc dico ꝙ non ſunt amplius ſortes et plato vniuoce primo modo vniuocationis.

¶ Ad tertiam cõſequentia eſt nulla nec arguiꝛ ab equiualẽtibus: qꝛ in vna denotatur poſſibilitas nõ cadere in ſortē et platonem in altera id ad entia ⁊ ſic termini nõ eodē modo accipiũtur nec imaginare ꝓpter ea ꝙ ego volo iſtas eſſe eiuſdem forme ſortes et plato neceſſario ſunt hec entia vel alia entia et deus neceſſario eſt creans ⁊ nõ creãs ⁊ eodē mõ potes ꝓbare: ꝙ ſortes non poteſt incipere eſſe binarius ſaltem nõ poteſt incipere eſſe numerus nec deſinere eſſe numerus: qꝛ ille binarius nõ poteſt incipere eſſe numerus ⁊ ille binarius eſt ſortes: ergo ſortes nõ poteſt deſinere eſſe numerus. cõſequẽtia tenet vt ſupra: ⁊ maior patet: qꝛ ille binarius neceſſario eſt numerus.

¶ Decima ꝓpoſitio aliqua ſuperficies deſinet diuidi q̃ nunꝙ incipiet nec incipit diuidi. pbaꝛ. poſito ꝙ ſit vnũ cõtinuũ puta primũ quod diuidit ſucceſſiue in vna hora complete ſm craſſitudinem iam capio vltimã ſuperficiem: puta infimã que ſit a tũc in inſtãti terminatiuo illius hore a deſinet diuidi: qꝛ tũc verum eſt dicere a nũc nõ diuiditur ⁊ immediate ante hoc diuidebatur. pbatur. p̃or pars ꝙ inſtãti terminatiuo illius hore a nõ diuidiꝛ. immo tũc eſt diuiſa. ſecũda pbatur. ſ. immediate añ hoc diuidebaturꝫ qꝛ ante hoc diuidebatur. ſ. in quolibet tpe terminato ad hoc inſtãs ⁊ nõ fuit vnum inſtãs añ hoc quin inter illud ⁊ hoc iſtãs a diuidebaꝛ: et tñ nõ incipit diuidi. pbaꝛ: qꝛ in inſtanti terminatiuo illius hore: qꝛ tũc falſum eſt dicere nũc diuidiꝛ immo nũc eſt diuiſa: vt dictũ eſt ⁊ in quolibet inſtanti huius hore ante hoc inſtans fuit integra. ergo in nullo inſtanti ante hoc diuidebatur. F

¶ Undecima ꝓpoſitio. b. c. ſuperficies incipit diuidi que non deſinit nec deſinet diuidi. pꝫ ſic. b. prima ſuperficies terminatiua corporis. c. qđ volo diuidi in vna hora adeq̃te tũc capio vltimũ inſtãs nõ eſſe hore ⁊ ſic argumētor. b. ſuperficies immediate poſt inſtãs p̃ſens diuideꝛ ⁊ eadē ſuperficies nõ nũc diuidiꝛ: ꝫ. b. ſuperficies incipit diuidi. ꝯña pꝫ. a cauſa veritatis ad ꝓpoſitionē cuiꝰ eſt veritas. Sc̃da exponēs añtis eſt nota ⁊ priorē pbo: qꝛ poſt inſtãs p̃ſens. b. ſuperficies diuideꝛ: ⁊ nõ eſt dabile inſtãs poſt inſtans p̃ns quin inter ipſum ⁊ ſic inſtãs p̃ſens. b. ſuperficies diuidetur. Alia pars ꝓpõnis principalis ꝓbatur ꝙ nõ deſinit nec deſinet diuidi: qꝛ da eius oppoſitũ deſinit vel deſinet diuidi. ⁊ tũc ſic vł exponẽdo deſinit p poſitionē de p̃ſenti ⁊ remotionem de futuro: vel p remotionē de p̃ſenti ⁊ poſitionē de p̃terito. ſed nec hoc nec illud: igiꝛ nõ p̃mum pbo: quia vel hoc eſt in vltimo inſtãti nõ eē hore ⁊ hoc nõ: qꝛ tũc non diuiditur vel in aliq̃ inſtãti intrinſeco illiꝰ hore ſequẽti vltimum inſtãs nõ eē hore ⁊ hoc nõ: qꝛ añ qđcũꝙ tale dabile diuideꝛ nec ſc̃m pura exponẽdo deſinit p remotionē de p̃ſenti ⁊ poſitionē de p̃terito. pbaꝛ qꝛ quocũꝙ inſtãti in quo diuidiꝛ. ſi velis dare añ hoc diuidebaꝛ ⁊ grã ꝓpoſitionum teneo cũ realibus ſuperficiem eſſe longitudinem et latitudinem craſſitudinis immunem. n

¶ Duodecima ꝓpõ icipit aliquis calor ꝓduci in hoc ſubiecto. et nullus calor incipit ꝓduci in hoc ſubiecto. pbaꝛ. ꝓpõ de ca- ea

lore qui partibiliter generabit ſm ſe totū in hora ſequēti iam ille calor incipit ſm vltimū inſtās nō eſſe ꝓbo priorē partē immediate poſt inſtās preſens generabitur calor in hoc ſubiecto. vt pꝫ per exponētes de immediate. q2 poſt hoc erit calor in hoc ſubiecto: ⁊ nō eſt dabile inſtans poſt hˀ inſtās quin inter ipm ⁊ inſtans pſens erit calor in hoc ſubiecto. Scd̄a pars cōcluſionis ꝓbatur. q2 ſigna eius oppoſitū: puta aliq̄s calor incipit ꝑduci in hoc ſubiecto: ⁊ ſignetur ille calor ⁊ ſit a et tūc ſi.c.a.calor incipit eſſe in hoc ſubiecto. ergo a.calor nūc nō eſt in hoc ſubiecto. et immediate poſt inſtans preſens erit in hoc ſubiecto. Jm probo ſcd̄am partē: q2 ex illa tanq̄ ab exponibili ad vnam exponentem ſequitur non eſt dabile inſtās poſt inſtās pſens quin inter ipm ⁊ inſtās pſens a calor erit in hoc ſubiecto.

¶ Cōtra ſignabile eſt vnū inſtans ī quo totus ille calor eſt primo acquiſitus quia calor nō eſt quouſq̄ ſit totus acq̄ſitus. Et contra medietas eius prius fuit acquiſita. ergo non immediate poſt inſtās preſens a calor erit in hoc ſubiecto quod māſit ꝑducēdum ⁊ eodem mō de pertrāſitione ſpacij dicaꝭ.

xiij. ¶ Tredecima ꝓpō iam īcipit aliqua pars eſſe ꝑtranſita que ꝑ tēpus terminatū ad inſtās qđ eſt preſens erit ſm ſe totam pertranſeūda. ꝓbaꝭ ꝙ vna formica debeat ꝑtrāſire vnum certū ſpacium.ſ.quadrupedale.grā exempli per remotionē de pſenti ⁊ poſitionē de futuro.tūc arguitur.ꝓpoſitio iam non eſt aliqua ps pertrāſita que ꝑ tēpus terminatū ad inſtās qđ eſt pſens erit ſm ſe totam pertrāſeūda.igiꝭ iam incipit ⁊ reliqua cōſequētia eſt nota. ⁊ etiā prior exponēs eſt nota.q2 iam nō eſt aliqua ps ꝑtrāſita.ergo iā nō eſt aliqua pars ꝑtrāſita q̄ ꝑ tempus terminatum ad inſtās qđ eſt pn̄s erit ſm ſe totā ꝑtrāſeūda. ⁊ ſcd̄a exponēs patet exponēdo immediate aut⁹ prior exponēs de immediate eſt nota.⁊ ſcd̄a ꝓbaꝭ ſcꝫ nullum erit inſtās poſt hoc quin ante illud erit aliqua ps pertrāſita ⁊ que ꝑ tēpus terminatum ad inſtās qđ eſt pn̄s erit ſm ſe totā pertrāſita ſcd̄a.q2 da oppoſitū et ſit iſtud inſtās a ⁊ arguiꝭ ſic.inter inſtās a ⁊ inſtās qđ eſt pn̄s cadit tempus mediū ⁊ ſit illud tēp⁹ b.quod diuidamus in duas medietates tūc ante.a. erit aliqua pars ꝑtrāſita q̄ per tēpus terminatū ad inſtās qđ eſt pſens erit ſm ſe ꝑtrāſeūda.quia in poſteriore pte iſtius tēporis erit aliqua ps pertrāſita.que ꝑ priorem partē b tpis erit ſm ſe totam ꝑtrāſeūda ⁊ prior pars b. tēporis eſt temp⁹ terminatū ad inſtās quod eſt pn̄s.igitur ante a inſtās erit aliq̄ ps ꝑtrāſita q̄ ꝑ tpˢ terminatum ad inſtās qđ ē pn̄s erit ſm ſe totā ꝑtrāſeūda.

xiiij. ¶ Decimaquarta ꝓpō ſortes incipit eſſe ⁊ tñ nec eſt in hoc inſtāti nec fuit añ hoc inſtās.nec erit immediate poſt hoc inſtās. pꝫ poſito ꝙ ſortes naſcaꝭ in fine cētum annoꝝ poſt hoc inſtās tota copula verificaꝭ. Inſup ſortes incipit eſſe:nō infert illam diſiūctiuam cuꝫ in fine duorum annorū erit ita ſicut ſignificatur ꝑ añs ēt oppoſitum cōſequentis.

xv. ¶ Decimaquinta ꝓpō ſortes incipit eſſe ꝑ primū inſtās eius eſſe et tñ incipit eſſe poſt primū inſtās eius eſſe priorē partē ſuppono.ſcd̄am ꝓbo.ſortes immediate poſt hoc erit poſt pmum inſtās eius eſſe et ſortes nūc non eſt poſt primū inſtās eius eſſe. Et eodem modo potes probare ꝙ a motus incipit eſſe poſt vltimuꝫ inſtans eius nō eſſe.

¶ Decimaſexta ꝓpō cuiuſlibet albedinis datur primum inſtās eſſe.⁊ nō datur pmum inſtās eſſe albedinis prior pars ꝑ inductionem. patet ſcd̄a pars de albedine partibiliter ꝑducta. de qua intelligo q2 anteq̄ illa producitur medietas eius ꝑducitur. xvj.

¶ Decimaſeptima ꝓpō angelus.b.in caſu ſeptimi argumēti incipit eſſe ī illo inſtāti in quo ipſe nō incipit eſſe.pꝫ angelus b. in hoc inſtāti eſt ꝙ pmum inſtās angeli.a. non eſt in aliquo inſtāti.ergo nō incipit eſſe.quia in illo inſtāti nō eſt: ⁊ immediate poſt illud inſtās ipſe erit in aliquo inſtāti in quo ipſe nō incipit eſſe.ergo ⁊c.ſcd̄a exponēs patꝫ per exponētes de immediate. Et ex illo iterū ſequitur ꝙ angelus a.⁊ angelus b.ſimul incipiūt eſſe. et tamē angelus a.incipit eſſe ī inſtāti in quo incipit eſſe ⁊ angelus b.in inſtāti in quo nō incipit eſſe. hoc pꝫ cū primū inſtās eſſe angeli.a.eſt vltimū inſtans nō eſſe angeli b. Iſtis notatis cōcluſioneꝫ vlᵗem pono,illa que dicunꝭ de incipit ⁊ deſinit ſunt bene aſſignata.patꝫ ꝑ notabilia ⁊ ꝑ illū modū pn̄e vlꝫ ſaluari vere et falſe. ergo modus eſt ſufficiēs nec aliter poteſt concluſio ꝓbari. xvij.

Corrolarium

Alīs concluſio.

¶ Quantū ad ſecūdum articulum.

Dubitatur primo quō exponūtur tales.adā incipit eſſe antixp̄s incipiet eſſe ⁊ in q̄ materia ſunt ꝓpōnes de incipit ⁊ deſinit.⁊ quō cōuertūtur. Ad pmum dr̄ ꝙ opꝫ reſoluere hāc ꝑ aliquo inſtāti ⁊ capere hāc in hoc inſtāti vel a nomē diſcretum et tūc hec in a.inſtāti adā incipit eſſe ſic exponiꝭ in a inſtāti adā fuit ⁊ nō immediate ante a.inſtās adā fuit.dr̄ immediate q2 alioq̄n lazarus nō incepiſſet eſſe vel filius vidue in reſurrectiōe qđ eſt falſum: ⁊ eodem modo dicaꝭ de hac antixp̄s incipiet eſſe:ſi incipiat more rei ſucceſſiue ꝑportionabiliter dicatur. Dubia.

Rñſio

¶ Ex quo ſequiꝭ ꝙ qñ dr̄ ꝓpō de incipit et deſinit exponiꝭ ꝑ poſitionē de pn̄ti ⁊c.intelligitur deductis ſignis ampliatiuis: ſed illa adam ⁊ abraam inceperūt eſſe ſi coniunctio capiatur copulatiue ꝑ copulatiuam exponetur et vera eſt ſi complexiue falſa eſt. Corrolarium

¶ Ex quo ſequitur ꝙ adam ⁊ abraam nō fuerūt ab eterno. ⁊ adā ⁊ abraā non inceperūt eſſe capiēdo cōiūctionē cōplexiue quēadmodū deus ⁊ beata vgo nō fuerūt ab eterno et fuerūt ⁊ nō inceperūt copulatiue de materijs dico ſicut in alijs nō exponibilibus opꝫ aſpicere ad habitudinē extremi ad extremū: ⁊ ſic oēs ꝓpoſitiones q̄ ſiue incipit ⁊ deſinit ſunt in materia remota ⁊ cōtingēti ſunt in eadē materia cuꝫ incipit vel deſinit vt ſortes incipit eē alb⁹.ſortes deſinit eē ſtudēs.plato incipit eē aſin⁹. cicero deſinit eē bos.⁊ hˀ in terminis abſolutis. q2 ī alijs pꝫ inſtātia albū eſt nigrū.eſt in materia remota ⁊ albū incipit eſſe nigrū in materia cōtingenti: ſed in materia naturali hoc nō eſt verum: quia illa ſortes incipit eſſe aial eſt in materia contin Corrolarium.

genti. q2 p̄dicatū pōt compete ſubiecto ⁊ negari de ſubiecto ſupponēte: q2 ſortes non incipit eſſe aīal p horā poſt ſuā originē: et ſic ſortes deſinit eſſe aīal eſt vera p̄mo inſtāti ſui nō eſſe ſ3 adhuc ſubiectu3 ſupponit ꝓpter ampliationē. Quo ad cōuerſiones ſortes incipit eē aīal. ergo incipiēs eſſe aīal eſt ſortes. q2 vt aū dictū ē p̄mo notabili eodē mō ampliat incipit ante ⁊ poſt: q2 iſta cōcedit ſortes incipit eſſe aīal. dato ꝙ nullū aīal eēt exponēdo p remotionē de p̄ſenti, et poſitionē de futuro. ſuppoſito ꝙ illud ſit vltimu3 inſtans nō eſſe eius ita ⁊ in oībus aliīs: nec valet hoc qḋ dicit de Aliaco nō ſunt cōuertēde ſicut alie: q2 non ſequit̄ hō incipit eē albus: g̃ albū incipit eſſe hō: q2 ipſe nō facit de extremo ad extremū qḋ etia3 eſt error ī aliīs tenēdo ꝟba adiectiua incōplexa ꝙ ipſe noluit dicere variat̄ appellatio: etiā ꝙ ipſe dicit de hoc ſillogiſmo oīs hō eſt aliqḋ filiꝰ in diuinis incipit eē hō. g̃ filius dei incipit eē aliquid nihil valet. dicit nō ſequit̄ ꝙ minor eſt negatiua pregnans hū verū eſt ꝙ minor eſt negatiua pregnās: et h' impedit frequēter modū ſillogiſandi dūmō cetera ſunt ſeruata. ſ3 hic plꝰ p̄dicat̄ in minore ꝙ diſtribuit̄ in maiore incipiēs eē hō ē p̄dicatū minoris et hō fuit ſubiectum diſtributiōis maioris q̄re nō eſt apparētia in ſillogiſmo. Sed ſtatim incidit dubiū nō modicū. De ꝟitate huiꝰ ꝓpōnis plato incipit eſſe oīs hō caſu quo ſint ſortes ⁊ plato ⁊ ſit inſtās p̄ns p̄mū inſtās nō eſſe ſortis. ⁊ ſic cicero īmediate poſt hoc inſtās quemadmodū angelus. b. eſt īmediate poſt angelū a. q2 tūc illa eſſet ꝟa: ſed hoc ē falſu3. igit̄ dicta nō ſtāt. minor p3. q2 exponētes illiꝰ ſunt vere plato in inſtāti p̄ſēti eſt oīs hō p inſtās p̄ns capiendo primū inſtās nō eſſe ſortis ⁊ nō īmediate aū inſtās p̄ns fuit oīs hō. ⁊ pbo ↄ̄ſam. q2 hō ampliat̄ et ſic p ↄ̄ns ibi ſtabit p hoīe qui eſt vel īmediate poſt hoc erit ⁊ ſic ſtabit ꝓ platone et cicerone et diſtribuitur. ergo illa eſt falſa.

¶ Et confirmat̄. plato incipit eſſe oīs hō. ergo plato incipit eſſe oīs homo q̄ eſt vꝉ immediate poſt inſtās p̄ſens erit p expreſſionē ampliatiōis. ſed ↄ̄ns eſt falſum. vt p3 per eius exponētes plato eſt oīs hō qui eſt vel immediate poſt inſtās p̄ns erit illa eſt falſa aliīs exponētibus relictis ergo nō eſt vera exponendo p poſitionē de p̄ſenti ⁊ remotionem de p̄terito ⁊ per idem ſi velis exponere per poſitionē de futuro ⁊ remotionē de p̄ſenti: q2 bene ſequit̄ plato ē oīs hō q̄ eſt vel īmediate poſt inſtans p̄ſens erit cicero eſt hō q̄ eſt vel īmediate poſt inſtans p̄ns erit: ergo plato eſt vel erit cicero.

¶ Ad argumentū reſpōdetur negādo ꝙ hec ſit falſa. plato incipit eſſe omnis homo. ſtante caſu et cōcedo ꝙ homo ampliatur quādo ponitur ſine diſtributiōe.

¶ Et ad confirmationē nego cōſequētiā. ⁊ dico ꝓ ꝓpoſitio de incipit cū diſtributione nō equiualet ꝓpoſitioni exp̄menti ampliationē eius. hoc idem pat3 in modalibus. tenendo ꝙ oīs ampliatio debet exprimi diſiunctim ille nō equiualent deꝰ neceſſario eſt creans et deus neceſſario eſt creās quod eſt fuit erit vꝉ poteſt eſſe cū ſcḋa ſit vera et prima falſa. Similr̄ illa eſt falſa. deus poſſibiliter nō eſt creās quod eſt fuit vel erit vel poteſt eſſe et deus poſſibiliter nō eſt creans. eſt vera.

¶ Ex illo ſequitur ꝙ licet ille equaleāt ſortes īcipit eſſe hō et ſortes incipit eē homo qui eſt vel immediate poſt inſtans p̄ſens erit addendo tamē vtriq3 puta et illi diſiuncto ⁊ ly homo ſignum diſtributiuum nō equiualebūt quemadmodū in iſtis. hominis aſinus eſt aſinus. et aſinus hominis eſt aſinus: ſed interſerēdo ly non. nō equiualebunt. — Corrolarium.

¶ Dubitat̄ ſup veritate huiꝰ ꝓpoſitionis xp̄s incipit eſſe. Et arguit̄ ꝙ ſit ꝟa argumēto quinto ante oppoſitū principale. Et cōfirmo q2 volo ꝙ ſucceſſiue deꝰ aſſumat humanitatē hoc eſt p vltimū inſtās nō eſſe xp̄i et tunc ſic argumētor chriſtꝰ ī inſtāti p̄ſenti nō eſt deꝰ: ⁊ idem xp̄us īmediate poſt inſtans p̄ns erit deus ergo xp̄s incipit eſſe deus. ↄ̄ña tenet ab vna cauſa veritatis ꝓpōnis ad ꝓpoſitionē cuius eſt veritas. et prior exponens patet. quia in triduo tūc ſubiectum non ſupponebat ⁊ eſt negatiua vltra caſus: ergo tunc fuit vera. hoc eſt ita fuit tūc ipa ſignificat et ſi fuiſſet formata tunc fuiſſet ꝓpoſitio vera. et ſcḋa exponēs eſt nota. — Dubitatū

¶ Scḋo ar̄ ad idem ens incipit eſſe chriſtus: ergo xp̄s incipit eē ens: ergo incipit eſſe. ↄ̄ña eſt cōuerſio. ⁊ ſcḋa ē per locum ab equiualētibus. Iterum xp̄us incipit eſſe ſm̄ humanitatem. ergo xp̄s incipit eſſe. tenet ↄ̄ña ſaltem p cōmunicationē ydiomatum.

¶ In oppoſitū ar̄. xp̄s incipit eſſe. ſignet̄ ille ex quo nō eſt niſi vnꝰ arguitur ſic iſte chriſtus incipit eē ⁊ iſte xp̄s eſt deꝰ. ergo deus incipit eē. ↄ̄ña eſt bona. q2 ſillogiſmus expoſitorius ⁊ cōcluſio nō modo ē falſa. verūetiā impoſſibilis. ergo aliqua p̄miſſarū ē falſa ſaltem. vt nō minor. ergo maior. ⁊ eſto ꝙ minor equaleat vni de omni ē vera nec hoc hic eſt querendū. Reſpōdet ꝑpōhec. xp̄us incipit eſſe eſt impoſſibilis: q2 hec ↄ̄ſequētia eſt optima. ille xp̄s incipit eē. ergo iſte deꝰ incipit eſſe. quemadmodū ſeqt̄ur hoc album incipit eē ergo ſortes incipit eſſe. nec valet dicere ꝙ xp̄s ſupponit ꝓ aggregato ex diuinitate ⁊ humanitate. quia tūc xp̄s nec eſſet ſubſtantia. nec accidens. nec creator. nec creatura: ⁊ nec eiuſdē ſpeciei cum deo ꝙ eſt falſum: ſed xp̄s ſupponit ꝓ ſcḋa pſona in diuinis licet cognotatiue et extrinſece reſpectu dei. et ꝓpterea xp̄s incipit eē chriſtus. et xp̄us neceſſario eſt: ſed nō eſt neceſſario xp̄s nec neceſſario nō chriſtus. lic3 xp̄s neceſſario ſit chriſtus vel nō chriſtus diſiunctim ⁊ hec copulatiua eſt: eſt poſſibilis xp̄s neceſſario eſt: ⁊ xp̄s nō eſt oīes ille ſunt clare ad illa3 copulatiuā vſq3 eam ſic probo. prior pars eſt neceſſaria: ⁊ ſecūda pars eſt poſſibilis. ergo tota copulatiua ē poſſibilis. cōſequētia ē nota. q2 nunq3 conſurgit incompoſſibilitas inter poſſibile et neceſſariū. vt p3 p diſiūctiuā oppoſitā ⁊ pbo aūs. illa xp̄us neceſſario eſt ſequit̄ ex neceſſario hoc neceſſario eſt demonſtrando deum et hoc eſt vel poteſt eſſe chriſtꝰ. ergo chriſtus neceſſario eſt concludendo poſſibilitas ſecunde partis patet. quia fuit vera ante incarnationē. ſed forte argumētaris chriſtus nō eſt deus: et oīs xp̄s eſt eſſentia diuina. ergo eſſentia diuina nō eſt deus. — Diluti9. — Regula.

¶ Ad hoc reſpōdet̄ facile ꝙ ē impoſſibilis et q̄libet premiſſarum. contingens

ſed incōpoſſibilitas eſt reſpectu ſimiliſarū. tūc rñ deꝫ ad argumēta ante oppoſitū. et do caſum ꝙ ſucceſſiue aſſumat ⁊ dico ꝙ ille exponētes nō ſufficiunt ad expoſitionē illius. nec etiam opus eſt tertia exponēte quēadmodū georgius ⁊ plerique ponūt. *Georgius ſloren.* Sed opꝫ ꝓponere affirmatiuā ſemꝑ accēdo idē in ſcḋa cathegorica vt termini teneant eque ample ⁊ eque reſtricte cū aliis ꝓprietatib' logicalib' ⁊ opꝫ exponere xp̄s immediate poſt inſtās p̄ns erit deus. et idē xp̄s in inſtanti p̄nti nō eſt deus mō hoc fuit falſum in triduo.

Sed contra hoc arḡ. hic xp̄s incipit eſſe deus ergo xp̄s incipit eſſe deus ab inferiori ad ſuperius cū termino ꝑcedēte incipit. ꝓbo aīs ⁊ ꝑ tota ꝓbatione volo ꝙ nos ſimus in tp̄e tridui in vltimo inſtāti nō eē aſſumptionis ⁊ tūc ſic argumentor hic xp̄s immediate poſt inſtās p̄ns erit deus ⁊ hic xp̄s in inſtāti ꝙ ē p̄ns nō eſt deus ergo hic xp̄s incipit eſſe deus. probo ꝯñam ab exponētibus ad exponibilē. nec vꝫ dicere ꝙ opꝫ capere relatiuū idētitatis viſo ꝙ ſubiectū eſt terminus ſingulariʒatus ⁊ ſi dicas opꝫ adhuc nō minus tota copulatiua erit vera: q² prior eſt vera ⁊ ſcḋa eſt vna negatiua cuius ſubiectum nō ſuppon. ⁊ ergo eſt vera. Reſpōdeꝫ negādo aīs ⁊ ad ꝓbationē dico ꝙ opꝫ accipere cum termino diſcreto ſaltē cōnotatiuo relatiuū idētitatis ac ſi eſſet terminus cōmunis ⁊ nego ꝙ ſecunda cathegorica ſit vera ⁊ dico ꝙ ſubiectū ſupponit nō in ordine ad copulā de preſenti: ſed in ordine ad copulā de futuro: q² relatiuū ⁊ eius ſuppoſitio ex ſuppoſitione antecedentis depēdet et ſupponit in ordine ad copulaꝫ de futuro: q² ſenſus huius copulatiue eſt hic. chriſtus poſt inſtās p̄ſens erit ⁊ idē chriſtus qui immediate poſt inſtans p̄ſens erit ⁊ in inſtāti p̄nti nō eſt ens. mō hoc eſt falſuꝫ q² chriſtus qui immediate poſt inſtans preſens erit nunc eſt ens. q² deus nec propterea ſequit̃ ꝙ antixp̄s erit q² ip̄e nūc nō eſt ens licet adam poſt hoc erit ⁊ ipſe eſt binarius nec hic capimus relatiuū in ſecunda cathegorica reſpectu copule in qua ponit̃: q² tūc adhuc ſubiectū nō ſupponeret quēadmodū in illa oē quod erit eſt vbi terminus ſtat ſm̄ exigētiā vtriuſqꝫ copule: ſed capim' ſm̄ exigētiam prioris copule.

Ad ſcḋm dicit̃ ꝙ ꝯuerſio eſt nulla. q² nō fit de extremo extremū: ſed oportet ſic dicere incipiens eſſe xp̄s eſt ens.

Ad tertium dicit̃ ꝙ raro fit cōmunicatio in abſtracto: quia humanitas eſt aſſumpta ⁊ deus non eſt aſſumptus. ſed hoc ad altiorem ſcientiaꝫ relinquamus nec impertinēter magis locutus ſum de hac xp̄s incipit eſſe ꝙ de hac album incipit eſſe.

Dubitatō Dubitatur quarto quomodo exponitur hec ſortes ⁊ plato incipiūt eſſe poſito ꝙ illud inſtās ſit primū inſtās eſſe ſortis. et vltimū inſtās nō eſſe platonis ⁊ ratio dubitationis eſt q² vnus eorū incipit ꝑ poſitionē de p̄ſenti ⁊ alter per poſitionē de futuro. ergo videtur ꝙ modus dat' non ſufficit in iſtis. *Enodatō* D² ad hoc facile ꝙ exponunt̃ ꝑ poſitionē de futuro ⁊ remotioneꝫ de preſenti vt ſortes ⁊ plato immediate poſt inſtās qḋ eſt p̄ns erūt capiēdo in iſtis primū inſtās eſſe ſortis ⁊ ſortes ⁊ plato in inſtāti qḋ ē p̄ns nō ſunt ⁊ h' capiēdo ꝯiūctionē copulatiꝫ ſi copulatiue reſoluēda eſt ⁊ exponit̃ ꝑ cathegoricas ⁊ eodē mō dicat̃ de hac ſortes ⁊ motus incipiūt eſſe. q² copulatim incipiūt ꝑ vltimū inſtās nō eſſe motus qḋ eſt primū inſtās eſſe ſortis ⁊ hoc ꝑ poſitioneꝫ de futuro ⁊ remotionē de preſenti: ſed motus ⁊ hoc inſtās nullo mō incipiūt eſſe copulatim nec hic aſpicio an ꝯñia ſit bona cū incipit ſed ſolū de mō verificādi ⁊ hoc ſufficiat: cū frequēti' querim' ꝓpoſitionū veritatē ꝙ habitudinē cōſequētie.

Similiter q̃ritur de veritate huius ſortes incipit eſſe omnis hō qui eſt: vel ſortes incipit eſſe omnis hō qui eſt. vel ſortes incipiet eſſe omnis homo qui eſt poſito ꝙ ſortes prius fuerit ⁊ ſecū cicero ⁊ ſit iſtud inſtās primū nō eſſe ciceronis. ⁊ primū eſſe platonis. tūc rō dubitationis eſt: quia ſortes nō fuit ab eterno omnis homo qui eſt: q² non fuit ab eterno ⁊ ſortes fuit omnis homo qui eſt ergo incipit eſſe oīs homo qui eſt vel incipit vel incipiet ꝙ ſortes fuerit omnis homo qui eſt. ꝓbatur: extrema adequate ſupponunt pro eodem: q² primū inſtans non eſſe ciceronis eſt primū inſtans eſſe platonis: q² predicatum non ſupponit niſi pro homine qui fuit ⁊c. ⁊ ſolum talis eſt ſortes igitur. *Subdubitatio.*

Pro illo dubio ponā ꝓpoſitiones quartū prima eſt ſortes in inſtanti dato fuit oīs hō q̄ eſt. ⁊ ſortes nō oīs hō q̄ eſt fuit prior ꝑs p ꝫ. q² extrema adequate accipiunt̃ pro eodē nec aliud impedit. ergo eſt vera. Scḋa ꝑs patet: q² ſua contradictoria eſt falſa ſortes oīs hō q̄ eſt fuit. q² ly hō diſtribuit̃ ꝑ ſorte ⁊ platone: q² plato eſt hō qui eſt ⁊ ly fuit diſiunctim accipit̃ in ordine ad eſt vel fuit ⁊ ſic predicatū diſtribuit̃ ⁊ predicatū ſupponit ꝑ aliquo ꝓ quo non ſupponit ſubiectum. ergo illa eſt falſa. *Ad diluendū dubiū ꝓpōnes.*

Scḋa ꝓpō nunqꝫ erit verū dicere ſortes eſt oīs hō qui ē patet nec in primo inſtāti eſſe platonis q² cū medio mētico infert ſortē eē platonē nec aliꝗ h' inſtās q² fuit cū cicerone cōtinue ſicut ſupponit̃. nec poſt illud inſtans: q² habebit ſecū platonem.

Tertia ꝓpō ex hac ſequens eſt ꝙ in hoc inſtāti ſortes nō incipit eſſe oīs hō. patet vel hoc eſſet per poſitionē de p̄nti ⁊ remotionē de preterito vel ꝑ poſitionē de futuro et ꝑ remotionem de preſenti. ſed perſpicuū eſt ex dictis vtriūqꝫ illorum eſſe falſum. igitur.

Quarta ꝓpō ſortes nūqꝫ poſt inſtans preſens incipiet eſſe omnis homo qui eſt nec vnqꝫ ante inſtās p̄ns incepit eſſe oīs homo qui eſt patet ex hypotheſi.

Quinta ꝓpoſitio ſortes incipit eſſe oīs homo q̄ eſt. pꝫ. ſortes in primo inſtāti platonis erat oīs hō q̄ eſt. ⁊ in nullo inſtāti ante illud fuit oīs homo q̄ eſt. nec opꝫ ꝙ habeat rñdētiā vnius de p̄nti terminis in forma reſeruatis q̃ris in quo inſtāti fuit ſortes oīs hō q̄ eſt d² in a qḋ eſt primū inſtās eſſe platonis nec ſequitur ſortes fuit oīs homo qui eſt in a inſtāti. ergo a inſtans fuit licet ſequatur ſortes fuit hō ⁊ ſortes eſt homo qui eſt. q² a in inſtāti eſt determinatio copule ſcḋe ⁊ eam preciſe reſpicit.

Dubitat̃ quinto vtrum iſte equiualeant. hō nunc nō eſt aīal ⁊ hō nō eſt aīal *Dubium.*

⁊ de oppoſitionibus in iſtis ⁊ terminorũ ſuppoſitionibus et ratio dubitationis quo ad primam prẽ eſt ꝙ illa hõ incipit eſſe aĩal cõcedẽda eſt qñ ſortes incipit. ⁊ tñ cõiter capit̃ iſta exponẽs prima hõ nũc nõ eſt aĩal ſi exponat̃ per remotionẽ de preſenti ⁊ poſitionem de futuro.

Regula. ❡ Sed cõtra bñ ſequit̃ homo nũc nõ eſt aĩal. ergo oĩs hõ nõ eſt aĩal particularis ⁊ vniuerſalis in materia naturali equiualẽt de ꝑdicatione directa deducta ampliatione. rñdet̃ ꝙ illa eſt falſa qñcũꝗ format̃ hõ nõ eſt aĩal immo oĩs hõ nũc eſt aĩal. qꝛ ibi nullus ponitur terminꝰ ampliatiuꝰ immo de quocũꝗ in hoc inſtanti verũ eſt dicere ꝙ eſt hõ de eodẽ in hoc inſtanti verũ eſt dicere ꝙ eſt aĩal. ⁊ ſic ſemꝑ illa eſt falſa quãdo format̃ hõ nũc nõ eſt aĩal. tũc ad rẽ ipſam rñdeo ꝙ ille nõ equiualẽt. hõ nũc nõ eſt aĩal ⁊ omnis homo non eſt aĩal. ⁊ poſſum dicere ꝙ non ſunt in eadẽ materia: qꝛ homo nũc non eſt aĩal eſt in materia cõtingẽti. ⁊ ꝑ lapſum huiꝰ inſtãtis ipſa eſt vera. ⁊ ipſo nũc exiſtẽte affirmatiua eſt vera ſecus eſt de alia. ſed illud nõ eſt valde rõnabilẽ dictũ ex quo nũc eſt determinatio copule. ⁊ iſte due ꝓpoſitiones cõponũtur ex eiſdeꝫ extremis ꝓpterea ſunt in eadẽ materia. et dico ꝙ illa regula plurimũ fallit ſicut cum iſtis determinationibus a parte copule. Etiã iſte: nõ equualent oĩs hõ eſt b aĩal. ⁊ hõ eſt b aĩal. hominis aſinus nõ eſt aſinus nullius hominis aſinus eſt aſinus. de quibus alibi dicendum eſt.

❡ Quo ad terminorũ ſuppoſitiones dicitur ꝙ termini ſupponũt ſicut in aliis ꝑ regulas ſuppoſitionũ cões ita ꝙ terminus ſequẽs incipit ſupponit determinate ſi nihil aliud impediat. vt ſortes incipit eſſe albus formaliter ſequit̃. ergo ſortes incipit eſſe hoc albũ vel ſortes incipit eſſe illũ albũ poſita cõſtãtia ⁊ ita in aliis Sed hic ſortes incipit eſſe oĩs homo põt dici ꝙ ſupponit cõfuſe tm̃: qꝛ poſſumus deſcendere diſiunctim formaliter: qꝛ formaliter nõ poſſumus deſcẽdere copulatiue. ⁊ licet ſequatur immediate ly oẽs nõ ſequit̃ ꝙ diſtribuat̃ poſt hoc ꝯbũ incipit ⁊ deſcẽſus diſiũctus eſt effectus ſuppoſitionis confuſe tm̃. ⁊ arguendo ab effectu ad cauſaꝫ poteſt dici ꝙ ſupponit confuſe tm̃. ſed quia facilius eſt iuuenibus tenere cõmunes regulas vĩr malo dicere ꝙ diſtribuitur. ratione de ly omnes quod non impedit̃ per incipit ⁊ hoc immobiliter; qꝛ non valet deſcenſus. vel poſſumus deſcendere diſiunctim ſic. ſortes incipit eſſe omnis homo. ergo ſortes incipit omnis eſſe iſte vel iſte vel iſte homo. ⁊ ſic de ſingulis poſita conſtantia: et iſta tria dicta ſolum verbaliter diſtant hic terminus ſtat confuſe tm̃ poſt hoc totum incipit omnis ⁊ diſtribuitur immobiliter vel diſtribuit̃ mixtim more aliquorum vel diſiunctim. ⁊ ſic pono terminum diſtribui abſolute et terminum ſm̃ quid. vt hic ſortes incipit eẽ omnis homo. ꝙ patet per exponentes eius vbi ly homo in prima diſtribuitur. ⁊ in ſcd̃a ſtat determinate nec propterea volo dicere exponibilem hanc fore hypotheticam: ſed habendus eſt oculus frequenter ad exponentes.

Notã. (margin)

❡ Ex dictis reddit̃ cauſa quare hec ꝯña nõ valet. ſortes incipit eſſe oĩs hõ. ergo oĩs homo incipit eſſe ſortes ꝫ ſequat̃ ſortes põt incipere eſſe oĩs hõ ergo oĩs hõ põt incipere eſſe ſortes. ⁊ ex eodẽ pꝫ quare iſte nõ cõtrariant̃ incipit oĩs hõ eſſe ſortes. ⁊ nõ hõ incipit eſſe ſortes. qꝛ facile ambe ſunt vere. qꝛ prima hoꝛ equiualet iſti ſortes incipit eſſe oĩs hõ. nec ꝯña ẽ propterea ꝙ iſte nõ cõtrarientur ſi recte intelligas oẽ aĩal fuit in archa noe. ⁊ oẽ aĩal non fuit in archa noe ſuppoſito ꝙ ſubiectũ diſtribuat̃ ꝓ generibus ſingulorum in affirmatiua ⁊ ſingulis generũ in negatiua ſi quis velit dicere eas eſſe cõtrarias ⁊ nõ habere ꝓ incõueniẽti nõ claudit̃ ei via ſed cũ hoc eſt cõtra cões ſcholã. ⁊ pꝫ alter modus malo nõ fateri in hoc de dubiis põt quiſpiã dubitare de expoſitionibus taliũ ſortes incipit vel deſinit eſſe. Et vtrum hec ſit ꝓpria. ſortes incipit nõ addẽdo ly eſſe ⁊ magis de extrinſecis tẽporibus ⁊ modalibus que oĩa relinquo lectoribus. Dubitationes.

❡ Nũc reſpondetur ad rationes concedendo ꝙ illa ſunt bene dicta.

❡ Et ad primũ argumentum de illa a homo incipit eſſe nego ꝙ illa debet cõcedi: ſed tenẽdo exponẽtes cũ ly a ipa videt̃ ꝯcedẽda: ⁊ eiꝰ cõuertẽs videt̃ eã oñdere falſaꝫ vel ſi ſcd̃a exponẽs capiat̃ cũ termino infinito vt dicebat̃ arguendo ipa eſt impoſſibilis vel falrẽ hec a angelꝰ incipit eſſe nec ſeqtur hõ incipit eſſe: ergo a homo incipit eſſe: nec iuuat capere relatiuum idemptitatis: qꝛ ſcd̃a exponens erit vera. Facile diceret volens euadere oportet exponere iſtã eodem modo cum hac homo incipit eſſe credo ꝙ poteſt exponi ſic. a homo incipit eſſe a homo eſt homo q̃ non immediate ante hoc fuit ita ꝙ ſit vna cathegorica cuius predicatum eſt hoc totuꝫ homo qui nõ immediate ante hoc fuit capiendo alteraꝫ parteꝫ diſiunctiue ſi reſpiceres ad formalitatem: ⁊ eodẽ modo de aliis dici poteſt homo incipit eſſe homo eſt aliquid qđ nonꝰ immediate ante hoc fuit motus incipit eſſe morꝰ immediate poſt hoc erit aliquid qđ nũc non eſt.

❡ Scd̃m argumẽtũ parũ cogitur eius conceſſionẽ cum nõ habetur magnuꝫ inconueniens cõcedere affirmatiuã exponibilẽ cuius vnũ extremũ non ſupponit vt eſt in excluſiuis de hac nõ tñ chimera non eſt chimera.

❡ Ad confirmationẽ negatur minor: ad probationẽ arguendo reſpondet̃ et de expoſitione cathegorice huiꝰ copulatiue aĩal eſt homo ⁊ idẽ incipit eſſe album. dꝫ ꝙ ſic exponitur aĩal albũ nũc eſt homo ⁊ idẽ aĩal hõ immediate ante hoc nõ fuit albũ vel ⁊c. nec eſt opus geminare idem quando ponitur.

❡ Ad ſcd̃m argumentũ de illa oĩs hõ ens incipit eẽ. dꝫ ꝙ illa eſt reſolubilis ratione primi termini. ſcꝫ oĩs ⁊ quelibet reſoluens dꝫ exponi: qꝛ p̃le expoſitionũ dꝫ incipere a ſcd̃o termino: ſed a prime ⁊ hoc congruẽter: qꝛ reſoluit̃ ꝑ hãc hõ incipit eſſe. ⁊ nihil eſt hõ qđ nõ incipiat eſſe ⁊ prima eſt reſoluẽda ratione huius termini homo ⁊ poſtea exponenda.

❡ Ad cõfirmationeꝫ credo ꝙ iſte equalent ſortes ens incipit eſſe ⁊ ſortes incipit eſſe ens: ⁊ licet partes ſortis fuiſſent et non vnite ante hoc inſtãs illa eſt vera. ſortes ens incipit eſſe quẽadmodũ iſta. ſortes incipit eſſe ens ſecus eſt in talibus ſortes hominem incipit videre ⁊ ſortes incipit videre hominem.

¶ Ad tertiũ nego cõſequẽtiã. et ad pbationem arguẽdo ſubditur ſolutio licz arguendo etiam rãgatur non ſolutio. ⁊ qñ iſtud improbas: qꝛ tunc relatiuũ referret reſtricte in diſiunctiua diſtinguo. vel de per accidẽs ⁊ gratia contradictionis ex quo in cõtradictorijs termini debent ſtare eque reſtricte ⁊ ſic concedo. vł᷑ de per ſe ⁊ ſic nego. et idem patet dicẽns contingẽter eſt deꝰ ſic in pposito dicatur. nec ſequitur ꝙ hec diſiũctiua eſt falſa. demon eſt malus vel ipſe eſt bonus: quia habebit vnã copulatiuam ex cathegoricas negatiuis ei ↄtradicentẽ vbi termini non ſtãt aliter ꝙ in iſta diſiũctiua vel diſiunctiuam negatiuã ⁊ redibit in idem: qꝛ iſta non demon eſt malus ⁊ ipſe non eſt bonus valet hanc.

Corrolarium Albertus. Et ex illo pz iſtud corrolariũ Alberti vigeſimo ſophiſmate in materia de relatiuis nõ eſſe verũ vbi infert ꝙ diſiunctiua ⁊ copulatiua compoſite ex partibus cõtradicẽtibus non cõtradicunt in materia de relatiuis: qꝛ ipſe nõ capit terminos eque reſtricte ⁊ ꝑ ↄñs nõ capit copulatiuã ⁊ diſiũctiuam ex partibus contradicẽtibus.

¶ Ad confirmationẽ ↄtra tertiũ corrolariũ ſortes incipit eq̃tare equũ platonis. ẞ equũ platonis ſortes incipit eq̃tare: nego ↄñam nec arguitur ab equiualẽtibus.

¶ Ad aliã pbationem cõcedo ꝙ hec ↄña eſt bona. ſortes eq̃tat equũ platonis ergo equũ platonis ſortes eq̃tat: ſed nõ oportet ꝙ eodem addito valeat ↄña qꝛ nec hoc tenet cũ ſincathegoreumate nec ſine ſincathegoreumate. exemplũ primi licet ſequatur deus pducit angelum ergo deꝰ eſt. tamen non ſequit᷑ addendo vtriq̃ contingenter deus cõtingenter producit angelum a. ergo deus contingẽter eſt. exemplũ ſecũdi. licet ſequatur ſortes eſt ianitor; ergo eſt homo. non tamen ſequitur; ſortes eſt magnus ianitor. ergo eſt magnus homo.

¶ Ad tertiũ nego cõſequẽtiaz hanc. Sortes incipit equitare equũ hunc platonis. ergo incipit eq̃tare hunc equũ. ¶ Et ad pbationẽ arguit᷑ a conuertibilibus dicit de aliaco de ſcõa dubitatione de incipit ꝙ hec regula patitur multas inſtãtias. Prima eſt in ſuppoſitione materiali. Secũda eſt qñ addit᷑ aliqđ ſincathegoreuma ſubiecto. Tertio nõ ſequitur in multis ppoſitionibus de preterito vel futuro vel cognotantibꝰ tẽpus preteritũ vel futurum.

¶ Similiter regula nõ tenet qñ ſunt cõuertibilia vt nũc. ego nõ intelligo ſecũdam ⁊ tertiã inſtantias: nec credo quẽpiã eos oſtendere poſſe. ſed ſua lr̃a eſt mẽdoſa quo ad ſecũdã inſtantiam voluit dicere determinatio a pte copule. vt pz in Okam quẽ in hoc imitatus ẽ. ⁊ Okam ſic declarat. qꝛ nõ ſequit᷑ hõ eſt ꝑ ſe riſibilis ſcõo mõ. ergo hõ eſt ꝑ ſe hõ ſcõo mõ: ſed iſtud nihil eſt: qꝛ niſi hõ ẽ riſibilis capit᷑ materialiter iſta nõ eſt cõcedẽda ⁊ ſic nõ debuit addere vltra pmã inſtãtiã ſi ſignificatiue capiant᷑ oẽs termini. ↄña eſt optima. Ego credo ſic fore dicẽdũ ꝙ a cõuertibili ad cõuertibile qñ accipit᷑ ſm̃ ſignificationẽ ſm̃ quã ſunt cõuertibiles termini. conſequẽtia ſemꝑ eſt bona. dicit᷑ notãter ſm̃ ſignificationẽ ſm̃ quã termini ſunt cõuertibiles: quia iſta ↄña nihil valet animal rõnale eſt diffinitio hoĩs. ergo hõ eſt diffinitio hoĩs: qꝛ ibi aĩal rõnale capit᷑ p ipſa voce aĩal rõnale: et nõ p ſignificato vltimato: ⁊ ſm̃ illã ſignificationẽ illi termini non ſunt cõuertibiles ⁊ hoc nõ diſcrepat ab hoc ꝙ vulgo dicit᷑ in ſuppoſitione materiali. ⁊ tũc argumentũ de iſtis terminis hic equus ⁊ hic equꝰ platonis dr̃ ꝙ nõ ſunt cõuertibiles: quia anteq̃ termini ſint cõuertibiles opz ꝙ verificent᷑ de ſe inuicem mediãte quacũq̃ copula. i. ꝙ vnꝰ illorũ non põt verificari de aliquo quin alter verificet᷑ de eodem. vt hõ eſt riſibilis ſecludẽdo eiꝰ ampliationẽ quo ad materiale ſicut chimera ⁊ hircoceruus. Alij ſunt cõuertibiles. vt nũc. vt hic equus ⁊ hic equus platonis qñ verificantur mediãte aliqua copula de iſtis ab vno conuertibili. vt nunc ad aliud nec a conuertibili ſimpliciter ad cõuertibile vt nunc valet conſequentia.

Quid requirat᷑ ad terminos eẽ cõuertibiles.

¶ Ad quartum cõcedo ꝙ non ſequit᷑ qꝛ añs eſt verum cũ prima pars ſit vera: ⁊ ſcõa ꝑs neceſſaria. et ↄñs eſt falſum cũ nõ poteſt incipere eſſe vera: qꝛ ſi illa ſit vera an tẽpꝰ ſalua bitur ab eterno ſunt vera ⁊ nego ꝙ ille ſunt eius exponẽtes: qꝛ in añte poteſt pcedi ſolum vnã exponẽtem. ⁊ in conſequente p̃cedit illud infinitũ incipere ⁊ ſic equiualẽter p̃cedit vtraq̃ exponentem cõſequẽtis. qꝛ in antecedẽte nõ denotat᷑ ꝙ tota copulatiua de ineſſe cõpoſita poteſt eſſe ꝟa ſed ſolum ꝙ vna illaꝝ ⁊ in cõſequẽte denotatur ꝙ tota copulatiua poteſt eſſe vera. Sed hec conſequẽtia eſt bona poſſibile eſt ꝙ hec nũc non eſt vera. ⁊ immediate poſt hoc erit vera ergo poteſt incipere eſſe vera capiẽdo añs in ſenſu cõpoſito et ſic denotatur copulatiuã eſſe poſſibilẽ. et hoc eſt falſum pꝑter partiũ incõpoſſibilitatẽ.

¶ Ad cõfirmationez concedo hanc. deus ⁊ beata virgo inceperũt eſſe capiẽdo coniũctionem copulatim copulatiue nego: quia deus nõ poteſt incipere eſſe: nec hoc eſt hereticũ nec hereſim ſapiens ꝙ amplius eſt.

Attende

¶ Ad quitũ nego ꝙ nõ ſequit᷑ et ad pbationẽ nego ꝙ in primo inſtanti incarnationis antecedẽs erat verum. immo tũc ſecũda exponens erat falſa. ſcz idem xp̃s immediate ante hoc non fuit: licet idem xp̃s immediate ante hoc non fuit chriſtus.

¶ Ad cõfirmationem nego ꝙ illa eſſet vera ſortes incipit eſſe oĩs hõ in caſu dato et ad pbationem q̃ tangit illã difficultatẽ ſortes imediate ante hoc nõ fuit oĩs hõ. et pmo reſpõdeo ad materiã. ⁊ poſtea reſpõdebo ad formã. ⁊ qꝛ facilius ducit᷑ p hãc fenix fuit oĩs fenix. vel adã fuit oĩs homo. dr̃ ꝙ illa põt cõcedi. Adã fuit oĩs hõ. qꝛ adam in a inſtãti fuit oĩs hõ ſuppoſito ꝙ a fuit vnũ inſtans anteq̃ eua creabat᷑ et ly a applicet ſe a parte p̃dicati. nec ſequit᷑ adã fuit oĩs homo. ⁊ abel fuit hõ. ergo adã fuit abel. qꝛ in maiore ſenſus eſt adam in aliquo tp̃e fuit oĩs homo ſbi aliquo tp̃e ſe applicat a pte p̃dicati ⁊ ad ſillogiſandũ opz capere relatiuũ idẽptitatis in minore ſic. abel in eodẽ tp̃e fuit hõ. modo hoc eſt falſum quẽadmodũ nõ ſequit᷑. hoĩs quilibet aſinus currit brunellus eſt aſinus ergo hoĩs brunellus currit vel ergo brunellus currit. ⁊ opz addere idẽ vel al's nihil habebis: ⁊ ſic p̃dicatum huiꝰ adã in a inſtanti fuit oĩs hõ non ſupponit p abel. quia nõ fuit hõ in a inſtanti. ſed iſta nõ

Nota.

cedo adā in aliquo tpe poſſibiliter fuit ois hō ⁊ ſic nō ſequit̃ adam aliquo tpe fuit ois hō. ergo adā fuit ois homo qui fuit aliquo tpe. qꝛ p̄dicatū ꝯſtris ē determinatio accepta vnica acceptione cū ſuo determinabili ⁊ diſtribuit̃ p̄dicatū aſſcedētis ꝓ o nō quēadmodū non ſeq̄tur iohānes alicubi eſt ois hō.qꝛ in ſua biblioteca iohānes ē omnis hō: tñ nō eſt oīs hō alicubi qꝛ nō in camera. Alio mō tales determinatiōes poſſunt ſe applicare a p̃te ſubiecti.vt adā in a inſtanti fuit ois hō.⁊ ſic ē falſa ⁊ nō ſeq̄tur.adam fuit ois hō in a inſtāti ergo adā in a inſtāti fuit ois hō cū p̄dicatū ſolū in aſſte ſtet ꝓ hoīe q̄ fuit in a inſtāti et ꝯſeq̄nte ꝓ quolibet homine qui fuit.

¶ Sed cōtra iſtud arguit̃ hñ ſequitur adam fuit ois homo a in inſtāti: ergo adā fuit oīs hō q̄ fuit.ꝓbat̃.ex oppoſito ſequit̃ oppoſitū. Nam ſeq̄tur adā non fuit ois hō q̄ fuit ergo adā in nullo tpe fuit oīs hō qui fuit ergo nec iſto tempore fuit omnis homo q̄ fuit demōſtrando a inſtans vel tempus.

¶ Ad argumentū dr̃ ꝙ argumentū nō ꝓbat bonitatē cōſequentie nec ex oppoſito ſeq̄tur oppoſitū.⁊ hec conſequētia nō valet adam nullo tpe fuit ois homo qui fuit. ergo adā nō fuit omnis hō qui fuit in a inſtanti: ſed infert illā.adam in a inſtāti nō fuit ois homo q̄ fuit vt in a inſtāti ſe applicet a parte ſubiecti: et ſic iſta ſtant adam in nullo inſtanti fuit omnis homo qui fuit. ⁊ adā fuit omnis homo qui fuit in a inſtanti. Nunc reſpondeo ad formam ⁊ dico ꝙ ly immediate debet ſe applicare a p̃te p̄dicati et ſic argumentum eſt exhauſtum.

¶ Ad ſextuꝫ nego añs ⁊ nego ꝙ contradicāt vni eo ꝙ termin⁹ diſtribuitur diſtributione oppoſita ſuppoſitioni determinate in vna ⁊ in alia diſtribuitur diſtributione oppoſita ſuppoſitioni confuſe tantū.

¶ Ad cōfirmationē nego añs ꝯſequētiam cū cōſequente:ſed qꝛ difficultas argumēti depēdet ex antecedente obuio illi: ⁊ dico ꝙ albedo eſt vnum extremū ⁊ incipiens eſſe productū in a ſubiecto eſt aliud extremū.

¶ Et quādo queris vtrum extrema ſupponāt ꝓ eodē poſſum dicere ꝙ ſic: qꝛ albedo ſupponit pro aliqua re q̄ poſt hoc erit ſtatum ſm ſe vel aliq̄d eius:ſed argumētum hoc ad hec non venat̃.qꝛ ſic albedo incipit eſſe ⁊ dico ꝙ extra ſupponūt pro eodē:licet ꝓ nullo determinato ⁊ incipit hec vel hec albedo ꝓduci in a ſubiecto.lꝫ nulla diſiunctiue quēadmodū in illa ſm

Antiqui ſophiſte. Moderni ſo.

modū antiquoꝝ ſophiſtarū ⁊ modernoꝝ multorū concedentiū hāc ad equitandū req̄rit̃ equus vel ad videndū req̄rit̃ oculus lꝫ nullus oculus requirit̃ ad videndū ⁊ nego tibi ꝙ ꝯcedēdo ꝙ albedo nec ꝓ aliquo nec ꝓ aliq̄b⁹ ſupponit ꝙ propterea dat̃ tibi modus ſuſtinēdi hāc incipit chimera eſſe hyrcocerums.vt patet per exponentes falſas vnius ⁊ nō alterius ſi dicas ſi nō haberet exponētes tūc q̄d diſcriminis ponerē.dr ꝙ tunc nō intelligerē nec vni⁹ veritatē nec alterius.

¶ Ad ſeptimū trāſeat antecedēs:quia nolumus dicere ꝙ ipm̄ ſupponit ſed ſolum ꝙ quelibet res incipiens eſſe incipit per primū inſtans ſui eſſe vel vltimum non eſſe: ſed regulariter ita ſit ſicut aſſis ſuppoſuit. ¶ Sꝫ hu biū inhibitum eſt altioris methodi.

¶ Ad cōfirmationē cōcedo ꝙ ſequitur de virtute ſermōis:immo plura abſurda ſequuntur.cras antichriſtus erit quod patet in hoc celo antichriſtus erit et hoc celum eſt vel erit craſtina dies.ergo in craſtina die antichriſtus e it maiore de obliquo ⁊ minore de recto ſequitur concluſio eandē obliquitatē cōcludēdo.

¶ Ad octauū nego antecedēs et ad probationem do caſum et concedo ꝙ tunc antichriſtus erit demonſtrando tempus incipiens ab hoc inſtanti ⁊ terminatum ad primum non eſſe antichriſti.et minor etiam eſt vera ꝙ illud tempus erit ante primum inſtans eſſe antichriſti: ſed non propterea ſequitur hec concluſio ꝙ antichriſtus erit in aliquo inſtanti ante a inſtans quod eſt inſtans primuꝫ ſui eſſe: nec hec eſt concedenda antichriſtus erit in aliquo tempore ante a inſtans:quia hec propoſitio duo denotat vnum eſt ꝙ antichriſtus erit in aliquo tēpore quod erit ante a inſtans et hoc eſt verum. aliud eſt ꝙ antichriſtus erit exiſtens in tempore ipſum adequate menſurante ante a inſtās modo hoc eſt falſum: quia inuoluit exiſtentiam antichriſti ante a inſtans. Regula.

¶ Ad cōfirmationē octaui de iſta hoc album incipit eſſe in hac domo. dicitur ꝙ poteſt ſic exponi hoc album immediate poſt inſtans quod eſt preſens erit in hac domo: ⁊ idē hoc album in inſtanti quod eſt preſens nō eſt in hac domo vel hoc album ꝙ eſt vel imediate poſt inſtans quod eſt preſens erit in inſtanti preſenti eſt in hac domo.et idem hoc album non imediate ante inſtans quod eſt preſens fuit in hac domo:et cauſa poteſt eſſe : quia verificatio illius propoſitionis partim prouenit ratione rei permanētis:hoc eſt per poſitionē preſentis partim per poſitionē de futuro. Uel dicit̃ ꝙ ipſa eſt reſolubilis ſic.hoc incipit eſſe in hac domo et hoc eſt vel immediate poſt hoc erit hoc albuꝫ: ergo hoc album incipit eſſe in hac domo.

Queritur vtruꝫ cōmunis modus de expoſitionibus propoſitionum de comparatiuo ⁊ ſuperlatiuo ſit ſufficienter aſſignatus. Queſtio.

¶ Et arguitur ꝙ non qꝛ ſcōm eū hec eēt ꝯcedēda aliqua ps a cōtinui ē maior aliqua p̃te a cōtinui.ꝯñs eſt falſum ergo et aſſis falſitas cōſeq̄ntis ꝓbat̃.qꝛ ſignetur illa ps et ſit b.et tunc ſic b que eſt ps a cōtinui eſt maior aliqua parte a cōtinui.et capio partē a continui q̄ nec ē b nec ps eius.⁊ ſit c.tūc capio medietatem c.⁊ tunc ſic b eſt maior aliqua parte a continui d ⁊ b eſt pars a cōtinui.ergo b eſt maior d ⁊ b. ⁊ ſic pars eſt maior ſuo toto.cōtra eādem autem cōceptionē ꝯñam ꝓbo exponētes ei⁹ aliqua pars a continui eſt magna:⁊ ſimul tpe q̄libet ps a continui eſt magna ⁊ nulla pars a cōtinui ē ita magna ſicut aliqua pars a continui. prime due exponentes clarent capiendo magna de predicamento quātitatis:⁊ q̄ñ eſſet de p̄dicamēto relationis hoc nō impediret qꝛ q̄ōlibet totū in ordine ad partē pōt vocari magnū. ⁊ tertia exponēs ptꝫ.qꝛ ſua contradictoria eſt falſa.ſ.aliqua pars

cōtinui eſt ita magna ſicut aliqua pars a conti nui q̄ ante reprobata eſt. forte dices tertiā expo nentem habere ly eadē ſic exponēdo. nulla ps a continui ē ita magna ſicut eadē pars a cōtinui contra adhuc eque militat argumentū ex quo ppoſitio affīis verificatur pro tot p quot ſuppo nit ſubiectū ſi dicas p vno diſcreto. contra tunc exponentes erunt vere exponibili falſa vt patet hic aſinus eſt maior hoīe poſito q̄ ſit ſolū vnus aſinus maior homine. tunc in tertia exponēte per ly idē reſtringitur ad ſtandū ſolum pro illo aſino ꝛ iſto modo mortuo exponentes ſunt v̄e ꝛ exponibilis falſa. igitur.

¶ Confirmatur non ſequitur ſortes poſſibiliter ē magnus et ſimul tēpore ſor tes poſſibiliter eſt magnus ꝛ ſortes poſſibiliter nō eſt ita magnus ſicut ſortes. ergo ſortes poſſi biliter eſt maior ſorte ꝛ tn̄ arguit̄ ab exponenti bus ad expoſitā. ergo modus exponēdi nullus. ↄ̄ña tenet cū minore. ꝛ maiorē pbo. q2 añs ē ne ceſſarium cū q̄libet pars ei' principalis ſit mo dalis diuiſa v̄a de nullo extremo reſtricto. ꝛ cō ſequens impoſſibile. vt pz per eius de ineſſe ſor tes ē maior ſorte. Forte dices hāc nō eſſe falſaz ſortes ē maior ſorte. q2 ſortes erit ſua pars ꝛ ſic ſortes in recto capit̄ p toto ꝛ i obliquo p parte in exponibili. vel forte dicas opꝫ capere ly hoc a parte ſubiecti ponēdo eā ineſſe hoc ē maius ſor te nō hoc eſt poſſibile: q2 ē maius ſorte in iuuē tute hoc eſt habet maiorē q̄ītatē q̄ habuerit i iuuentute. ꝛ illa de ineſſe cōceditur in illo ſenſu.

¶ Contra capio terminos p pꝛiiſſime ꝛ duco argumentū vt ſupra q̄ quelibet exponens ſit neceſſaria pz. de duabus primis claret. et per idē de tertia q2 ſua cōtradictoria ē hec. ſortes neceſſario eſt ita magn' ſicut ſortes q̄ eſt falſa. Forte dicis ſicut dictū eſt in illis de dif fert illā exponentē debere eſſe affirmatiuā de p dicamento infinito ſic ſortes poſſibiliter ē non ita magn' ſicut ſortes. mō iſta eſt falſa vt patet per ei' de ineſſe. cōtra poſito q̄ ſortes ſit in loco ſicut benedictū chriſti corpus in ſacramēto eu chariſtie ꝛ tunc currit argumentū. ꝛ hoc eſt poſſi bile vt notū eſt. igitur. Forte dicis ly non infini tat ſimilē copulam copule cū qua ponitur. et ſic eſt falſa q2 ſenſus eſt ſortes poſſibiliter eſt non ita magnus ſicut ſortes poſſibiliter eſt tunc illa eſſet falſa ſortes poſſibiliter ē maior platone po ſito q̄ ſortes ſit eo maior qō nō ē dicendū cum ſortes ſit maior platone ergo ſortes poſſibiliter ē maior platone ab eē ad poſſe affirmatiue ſine diſtributione. ꝛ equiualēter ab infra ad ſupra. Regula.

¶ Secundo arguit̄ nō ſequit̄ ſortes ē alb' ꝛ ſimul tpe hō ē alb' ꝛ hō non ē ita albus ſicut ſortes. ergo ſortes ē hoīe albior. ꝛ tn̄ arguitur ab exponentib' ad expoſitā. igit̄. ↄ̄ña patet cū minore ꝛ arguitur. maior poſito q̄ ſol' ſortes ſit albus ꝛ omnes alij nigri. antecedens eſt verū ꝛ ↄ̄ñs fl'm. q2 ſortes tūc nullo hoīe ē al bior nō ſe notū eſt nec hoīe nigro. vt pz igitur.

¶ Et confirmatur non ſequit̄ adam eſt prior antichriſto ergo adā eſt pridē ꝛ ſi mul tēpore antichriſtus eſt pridem ꝛ antichriſt' non eſt ita pridem ſicut adam. ꝛ tamen arguit̄ ab exponibili ad exponentes eius igitur maior patet: q2 añs eſt veꝝ ꝛ ↄ̄ñs falſum. vel ineptū vl ſaltem vocatum añs eſt vera propoſitio.

¶ Tertio arguitur. non ſequi tur ſortes eſt albior q̄ plato eſt niger ergo ſor tes eſt albus ꝛ ſimul plato niger ē albus ꝛ plato niger nō eſt ita albus ſicut ſortes albus. ꝛ ſimē arguitur ab exponibili ad ei' exponentes. igit̄.

¶ Et confirmatur non ſequit̄ ſortes ē in infinitū pfectior aſino ergo ſortes eſt in infinitū perfectus ꝛ ſimul quilibet aſin' ē in infinitum perfectus ꝛ nullus aſinus eſt ita per fectus ſicut ſortes ꝛ tamen arguitur ab exponi bili ad exponētes eius. igitur ↄ̄ña tenet. ꝛ appa ret minor ꝛ maior arguitur q2 exponibilis ē ve ra: q2 ſortes plus q̄ in duplo eſt perfectior aſino plus q̄ i triplo ꝛ ſi ſine proportione quo ſi neges tunc detur ſtat' pportionis ꝛ tunc aſin' pt auge ri quouſq̄ fuerit adeo pfectus ſicut hō ꝛ ſic duo indiuidua diuerſarū ſpecierū eſſent eque perfe cta qō non eſt dicenduꝫ. Itē infinita indiuidua poſſunt creari inter ſortē ꝛ brunellū quorū quo libet ſortes eſt perfectior: nec valet dicere q̄ res diuerſarum ſpecierū nō ſunt cōparabiles: q2 li cet hoc dicatur ſeptimo phiſicoꝝ propꝛiiſſime ca piendo tn̄ philoſophi cōparāt vulgariter res di uerſarum ſpecierū ergo exponibilis ē vera. ꝛ tn̄ due prime exponentes ſunt falſe ergo etiam ha betur maior que remanet probanda. Septimo phiſicorū. Philoſo. phi.

¶ Quarto arguit̄ per illū mo dum nō pōt exponi talis fortior hoīe ſortes nō eſt. pbat̄ q2 nec copulatiue nec diſiūctiue ſi dcs omnī ſicut dat georgi' bruxellēſis ſit fortior hoīe ſortes nō ē ergo ſortes fortis nō eſt ꝛ oīs homo fortis nō ē ꝛ oīs hō ita fortis ē ſicut ſortes cōtra añs ē neceſſariū vt pz per impoſſibilitatē ſui cō tradictoꝛij ꝛ mortuo ſorte ↄ̄ñs ē fl'm ſi dicas illa eſt exponenda diſiunctiue quia illa ē negatiua. Georgius bruxellen ſis.

¶ Contra hoc argumētor du pliciter. Tum primo tantum homo non eſt ani mal licet ſit negatiua exponitur copulatiue: eo q̄ ſignum non negatur. ꝛ ita in preter ꝛ in quā tum ꝛ in alijs reſpiciamus ad ſignum et non ad copulam. ergo ſic faciendum eſt in preſentiarū. Tum ſecundo. quia hocdato non poteſt exponi hec ꝛ ſimiles ſortes eſt fortior vel non eſt albior aſino. cuꝫ ſit mixte qualitatis non eſt maior ra tio q̄ exponat̄ capulatiue q̄ diſiūctiue necqtra.

¶ Et confirmatur quia ſecun dum illum moduꝫ hec eſſet concedenda. ſortes eſt omne fortior aſino. ſed cōſequens eſt falſuꝫ quia liquido apparet falſa declaratur conſequē tia quia ſortes eſt fortis: et ſimul quilibet aſin' eſt fortis et nullus aſinus eſt ita fortis ſicut ſor tes poſito q̄ ſortes ſit multum fortis vel pona tur elephas ſuo in loco ꝛ in idem redit.

¶ Quinto arguitur quia tūc hec eſſet vera templum noſtre domine eſt ma' vna formica ꝛ tēplo ſancte genouefe conſequēs eſt falſum: quia vna muſca non eſt magna et cō ſequentia patet per exponētes immo ſi ſtes de muſca dicens eam eſſe magnā dirigo tibi totuꝫ argumentum de hac propoſitione templuꝫ no ſtre domine eſt maius templo ſancte genouefe ꝛ ſancto michaele ſi dicas illā eſſe falſam: quia ſecunda exponens eſt falſa templum ſancte ge nouefe et ſanctus michael quia infert ſanctum michaelem fore magnum.

¶ Contra goliath fuit maioꝛ dauid ergo ille partes goliath fuerunt maioꝛes partibus ſancti regis demonſtrando materias ꝛ formã tñ nõ ſequitur hec pars fuit magna demonſtrando animã regis vl' gigantis dati igiť.

¶ Et confirmatur quia ſecũdum illũ non põt ſaluari veritas huius q̃ eſt de comparatiuo aliq̃ minoꝛe te: ꝛ quolibet maioꝛe te tu es maioꝛ et tñ ipſa eſt vera. ergo mod' ponendi nihil vꝫ ꝯña claret ꝛ minoꝛ ꝓbatur q꞉ ex hoc ſequitur ex vero ꝙ patet iſta tu es maioꝛ demonſtrando ſoꝛtẽ minoꝛẽ te et illud eſt min' te et quolibet maioꝛe te. ergo aliquo minoꝛe te et quolibet maioꝛe te tu es maioꝛ. ꝯña ptꝫ expoſitorie ꝛ maioꝛ patet per exponentes eius. ꝛ ſimiliter de talib' brunellus eſt maioꝛ hominis aſino vbi hominis non diſtribuitur.

¶ Sexto arguitur ſequereť ꝙ hec eſſet vera aliq̃s eſt foꝛtiſſimus hõ qui nõ eſt foꝛtiſſimus hõ ꝯña eſt falſum ꝛ contradictionis implicatiuũ ergo ꝛ añs. cõſequentiã pꝛobo. poſito ꝙ ſint tres hoĩes: ſoꝛtes: plato: et cicero. quoꝝ foꝛtiſſim' ſit ſoꝛtes minime foꝛtis cicero ꝛ mediocriter plato tũc facio hanc ꝯñaꝫ plato eſt foꝛtiſſimus hõ qui nõ eſt foꝛtiſſim' hõ ergo aliquis hõ eſt foꝛtiſſimus hõ qui nõ eſt foꝛtiſſim' homo ꝯña eſt bona ꝛ añs eſt veꝝ ꝛ cõſequẽs nõ ſe fallit ꝙ ſemper intelligitur: ergo cõſequẽs eſt verũ pꝛobatur veritas añtis deducendo ipm ex alio vero ſcilicet ſuis exponẽtibus ſcilicet plato eſt foꝛtis ꝛ ſimul q̃libet hõ alius hõ a platone q̃ nõ eſt foꝛtiſſim' hõ eſt foꝛtis. nullus hõ alius a platone qui non eſt foꝛtiſſim' hõ eſt ita foꝛtis ſicut plato. pꝛima exponẽs ptꝫ. ꝛ etiã ſecunda cuius ſubiectum pꝛo cicerone ſolo ſupponit. ꝛ non pꝛo platone q꞉ excluditur per ly alio nec pꝛo ſoꝛte excluditur per hoc cõpoſitũ qui nõ eſt foꝛtiſſimus homo ex illo ptꝫ veritas tertie exponentis ergo oꝛiginale añs ẽ verum quod ſciſcitamur.

¶ Et confirmatur ſequitur ꝙ hec ẽ vera. ſoꝛtes eſt foꝛtiſſim' iſtoꝝ demõſtrando platonẽ. ciceronẽ ꝛ calliã. ꝛ nõ ſit ſoꝛtes de numero iſtoꝝ ꝯñs ẽ falſum ergo ꝛ añs. falſitas cõſequentis ptꝫ q꞉ ſoꝛtes non eſt aliq̃s iſtoꝝ ergo nõ eſt foꝛtiſſimus iſtoꝛum. añs patet q꞉ ſoꝛtes ẽ foꝛtis ꝛ ſimul tñc q̃libet iſtoꝝ eſt foꝛtis. et null' iſtoꝛum eſt ita foꝛtis ſicut ſoꝛtes. vt pono igitur.

¶ Septimo arguitur ſequeretur ꝙ hec eẽt ꝟa: brunell' ẽ foꝛtiſſim' iſtoꝝ hominũ demõſtrãdo tres hoĩes cũ brunello quoꝝ q̃libet ẽ debilioꝛ brunello. ꝯñs ẽ fl'm ergo ꝛ añs.

¶ Et confirmatur quia ſequeretur ꝙ iſte equiualerent ſoꝛtes eſt foꝛtiſſimus hominum ꝛ ſoꝛtes omnium hominum eſt foꝛtiſſimus conſequens eſt falſum ergo.

¶ Octauo arguiť pꝛobãdo ꝙ nõ diſtribuiť. q꞉ tunc hec ꝯña eſſet bona. ſoꝛtes ẽ foꝛtiſſim' hoĩm. ergo ſoꝛtes ẽ foꝛtiſſim' iſtoꝛuꝫ hoĩm poſita cõſtantia. ſed ꝯñs poſito ꝙ ſoꝛtes nõ ſit de numero iſtoꝛum eſt falſum et eodẽ caſu ſtante facile verificatur antecedens igitur.

¶ Et confirmatur vel ly hominum diſtribuiť pꝛo quolibet hoĩe alio a ſoꝛte in illa ſoꝛtes eſt foꝛtiſſimus hominũ vel ꝓ quolibet nõ ſecundũ q꞉ tunc foꝛet falſa vt patet per deſcenſum neq꞉ pꝛimũ q꞉ tũc ly hoĩm diſtribueretur in illis duab' ſoꝛtes eſt foꝛtiſſim' hoĩm et plato eſt foꝛtiſſimus hoĩm rurſus in iſta oĩs hõ eſt foꝛtiſſimus hoĩm nõ põt ſignari ꝓ quo hoĩm diſtribuiť cũ nõ ſit maioꝛ ratio ꝓ ſoꝛte q̄ platone vel aliis ꝙ abſolute pꝛo nullo diſtribuiť ꝙ nõ eſt dicendũ. vel pꝛo quolibet ꝛ idem erit iudiciũ in aliis. In oppoſitum eſt cõcluſio reſponſalis.

¶ Notandũ eſt pꝛimo ꝙ comparatiu' frequẽter teneť pꝛo poſitiuo hoc oꝛnatus gratia apud oꝛatoꝛes ꝛ in communi mõ loquendi dialecticoꝛũ. vt ptꝫ in poꝛphirio ſpẽs eſt qđ pꝛedicatur de pluribus differentibus numero et reliqua id ẽ de multis interdũ teneť poſitiue ꝛ poniť loco ſuperlatiui ꝛ regit gtĩ iuxta illud alexandri. Pone gradũ mediũ partitio q̃ñ notatur. ꝛ ſic capiť in pꝛopoſito. Tertio mõ capitur cõparatiue ꝛ hoc tripliciter vno mõ impꝛopꝛiiſſime ꝛ abuſiue. ꝛ tũc eq̃ualet oppoſito ſui poſitiui cũ hoc aduerbio magis vel min'. vt meli' eſt peccare venialiter q̄ moꝛtaliter ideꝫ minus malũ eſt venialiter peccare q̄ moꝛtaliter. Secũdo mõ capitur impꝛopꝛie ꝛ tunc denotat poſitiuum verificari de termino ſignante rem excedẽtem. vt deus eſt melioꝛ diabolo. ſenſus eſt de' eſt bonus ꝛ diabolus nõ eſt ita bonus ꝛ ille modus loquendi ẽ cõmunis ꝛ iſto modo loquendi vſus eſt philoſoph' pꝛimo poſterioꝛũ capitulo ſecũdo ratione. ſecũda ad ꝓbandũ ꝙ magis aſſentim' pꝛemiſſis q̄ concluſioni. ꝛ vocat iſtã impoſſibilẽ ꝙ aliquis non magis cognoſcat ea q̃ ſcit q̄ ea q̃ non ſcit et ſua oppoſita eſt vera. ſ. omnis homo magis cognoſcat ea q̃ ſcit q̄ ea que nõ ſcit. ꝛ hoc quadrat littere ariſtotelis hoc dixerim q꞉ geoꝛgius ꝛ pleriq꞉ multiplicabant verba ſuper illa ꝓpoſitione ariſtotelis ꝛ eam gratis dãnant non reſpiciẽtes ad cõparatiuũ ꝓpoꝛtionabilr' poſſumus iſtas acceptiones variare ſicut q̃ñ cõparatiuus pꝛopꝛie capitur. ſed de iſtis modis nõ intẽdo loq̃. Tertio mõ capiť cõparatiu' ꝓpꝛie ꝛ tunc denotat poſitiuũ cõpetere termino ſignificanti rem excedentem ꝛ etiã termino ſignificanti reꝫ exceſſam. ꝛ ſic capimus in ꝓpoſito ſuperlatiuus etiam capitur nõnunq̄ impꝛopꝛie. vt luce decio maria optimã partẽ elegit ꝛc. i. valde bonã alio modo capitur ꝓpꝛie ꝛ hoc duobus modis. vel affirmatiue vel negatiue. hoc eſt tertia exponens poteſt eſſe affirmatiua vl' negatiua: quia penes tertiam exponẽtem denominatur affirmatiua vel negatiua ſuperlatiui expoſitio.

Poꝛphiri us.

Nouel lus alexandri ver ſiculus

Philoſo phus.

Ariſtote les.

Geoꝛgius.

Luce deci mo.

Notes.

¶ Notandũ eſt ſecundo ꝙ ꝓpoſitionũ de cõparatiuo ꝛ ſuperlatiuo q̃dã ſunt affirmatiue ꝛ quedã negatiue quedam poſſunt eſſe mixte qualitatis quedã de modo quedaꝫ de extrinſecis tẽpoꝛibus quedã de cõparatiuis ampliatiuis vt pꝛioꝛ ꝛ poſterioꝛ. q꞉ ſecundũ pꝛiſcianum in pꝛimo capitulo tertij libꝛi pꝛioꝛ eſt comparatiuus huius aduerbij pꝛidem quãdo terminus excedens ꝛ termin' ſignificans rẽ exceſſam ſtant pꝛeciſe in oꝛdine ad idem tẽpus. ꝛ tunc in duabus vltimis exponẽtib' opoꝛtet addere ideꝫ vt dicat idẽptitatem tempoꝛis quãdoq꞉ nõ ſtãt pꝛeciſe ad idẽ tẽpus vt adã eſt pꝛioꝛ antichꝛiſto aiax fuit foꝛtioꝛ q̄ antichꝛiſtus erit. nonnunq̄. vero ſit comparatio ſecundum diuerſas habitudines. vt ſoꝛtes eſt albioꝛ q̄ plato eſt niger et in qualibet pꝛopoſitione de comparatiuo ad min' tria ſunt. ſ. res

Pꝛopoſi tionũ com paratiui ꝛ ſuperlati ui diuiſio nes.

Pꝛiſcian'

tria ſunt.ſ.res excedēs res exceſſa ꝛ illas actu ex ercito capimus loco ꝓpoſitionū de actu ſignato et illud in quo eſt cōparatio. vt ſortes eſt albior platone ecce ſortes res excedēs plato res exceſſa et albedo qualitas in qua fit cōparatio. ꝛ ſic res excedens interdum precedit interdum ſequitur vt diomede fortior erat achilles.

Aduerte.

¶ Notādū eſt tertio ꝙ quelibet ꝓpoſitio de cōparatiuo pure affirmatiua de ſimplici copula ꝛ vnius habitudinis exponitᷣ per tres exponētes copulatiue in quarū prima poſitiuus affirmatᷣ de termino ſignificāte rē excedētē.ꝛ in ſcđa affirmatur idē poſitiuus de re exceſſa cum hoc addito ſimul tertia erit negatiua in qua negabitᷣ poſitiuus cū hoc addito ita ſicut et termino ſignificante rē excedētē de re exceſſa vt callias eſt albior platōe callias eſt albus ꝛ ſimul plato eſt albus et ſimul plato nō eſt adeo albus ſicut callias. Dico notanter pure affirmatiua et nō ꝓpoſitio in qua nulla ponitur negatio. quia iſta ꝓpoſitio nō ſortes eſt fortior platone exponitur copulatiue eſto ꝙ negatio precedat ly fortior ꝛ illa propoſitio equiualet illi ſortes eſt fortior platōe. Et dicitᷣ pure affirmatiua. qꝛ aliqua negatiua de cōparatiuo puta pregnans exponitᷣ copulatiue. ſed hoc non prouenit rōne cōparatiui ſed rōne alterius ſigni. vt tantū ſortes nō eſt fortior homine. que copulatiue exponitur. ſed illa expoſitio prouenit ratione de ly tantum a quo expoſitio incipit ex quo ponitur in principio ſed quelibet negatiua exponibilis ratione cōparationis diſiūctiue exponitur ſiue cōparatiue negetᷣ ſiue nō. ¶ Dicitᷣ notāter vnius habitudinis qꝛ niſi ſic opꝫ habere reſpectū ad exponibilē. vt ſortes eſt albior ꝙ plato eſt niger ſic exponitur ſortes eſt albus ꝛ ſimul tpe deiſe plato eſt niger. ꝛ plato nō eſt adeo niger ſicut ſortes eſt albus qꝛ ibi eſt cōparatio in intētione qualitatis vel ſaltē ſm denominationem intentionis ꝛ eſt vna habitudo copulariū licet nō qualitatis ꝛ opꝫ ad hoc aduertere ſed hic aiax fuit fortior ꝙ antichriſtus erit nō debet habere ſimul tpe in exponētibus. qꝛ ſic exponitᷣ aiax fuit fortis ꝛ antichriſtus nō erit ita fortis ſicut aiax erat.

¶ Notandū eſt tertio ꝙ ꝓpoſitio de cōparatiuo pōt ſatis bene exponi per ly excedit. vt ſortes eſt fortior platone. ſortes excedit platonem in fortitudine ꝛ qñ terminus ſignificat rem exceſſam ſtat determinate vel cōfuſe tantum tunc in tertia exponente debet addi relatiuum idēptitatis et ex illo patet ſolutio ſecundi argumenti ſortes eſt homine albior. q̄ ſic exponitur ſortes eſt albus ꝛ ſimul tempore homo eſt albus: ꝛ idem homo non eſt ita albus ſicut ſortes. etiam hoc fit quando terminus ſignificās rem excedentem ſtat determinate: quia alioqn ſtaret exponibilem falſam exponentibus veris. quod patet hominis aſinus eſt fortior aſino. q̄ eſt falſa ꝛ tamen ſi ſic exponatur hominis aſinꝰ eſt fortis ꝛ ſimul quilibet aſinus eſt fortis. ꝛ nullus aſinus eſt ita fortis ſicut hominis aſinus. tertia eſt vera ſi ponantur infiniti aſini ſe excedentes in fortitudine. ſed illud idem poteſt fieri de ptibus continui. vt ptꝫ ex primo argumēto ante oppoſitū: ſed cautiꝰ eſt illā reſoluere rōne ꝓmi termini reſolubilis vt ptꝫ ex decurſu pmi argumēti ex quo ptꝫ hāc eſſe falſam a hō eſt fortior homine ꝛ ex illo ſequitᷣ arguēdo a termino ſtāte

Corrolarium.

cōfuſe tantū ad eundē ſtātē determinate reſpectu multitudinis gratia forme valet argumentū. qꝛ formaliter ſequitᷣ a hō eſt fortior homine: ergo hō eſt fortior hōie. ꝛ eodē mō hic ſortes eſt a homine albior qꝛ ille exponētes nō ſufficiūt ſortes eſt albus ꝛ hō eſt albus: ꝛ homo nō eſt ita albus ſicut ſortes. ſed oportet dicere idem a hō non eſt ita albus ſicut ſortes alioquin caſu huiuſ ſortes eſt hōie albior exponētes eſſent vere exponibili falſa: ꝛ quādo terminus diſtribuitur in exponibili. tunc diſtribuitur in exponentibus vt ſortes eſt doctior hōie. ſortes eſt doctus: ꝛ ſimul quilibꝫ homo eſt doctus ꝛ nullus hō eſt ita doctus ſicut ſortes. qñ cōparatiuus ſumitur cum ſigno vniuerſali vel ſingularitate. tūc tertia debet eē ipſamet expoſita ſoluꝫ mutando comparatiuum in ly excedit: ꝛ ꝙ termini eodē modo ſtent ſicut in expoſita vt ſortes eſt omne ens fortiꝰ aſino. ſortes eſt omne ens quod excedit aſinū in fortitudine. Similiter qñ cū cōparatiuo ponitᷣ caſus rectꝰ virtute poſitiui ille debet addi poſitiuo ſm exponentibus vt ſortes eſt plenior vino platone. ſortes eſt plenus vino ꝛ ſimul tempore plato eſt plenus vino: ꝛ plato nō eſt: ita plenus vino ſicut ſortes ſemꝑ habēdus eſt oculus ſm exigētiā exponibilis: ſortes eſt albior platone ꝑ duos gradus albedinis ſortes eſt albus ꝛ ſimul plato eſt albus et plato non eſt ita albus ſicut ſortes; per duos gradus albedinis.

¶ Notanduꝫ eſt quarto ꝙ ad illa cognoſcenda pono propoſitiones.

Ad predicta cognoſcenda ponuntur ꝓpoſitiōes.

¶ Prima eſt. due exponētes prime ſunt eiuſdem qualitatis cum exponibili: ꝛ tertia exponente.

¶ Secūda ꝓpoſitio deus nō eſt melior diabolo: nec peior: nec adeo bonus bonitate moris.

¶ Tertia ꝓpoſitio muſca eſt fortior omni aīali ſed nō eſt fortior aliquo aīali iſte propoſitiones probatione non egent.

¶ Quarta propoſitio. muſca nō eſt minor toto mundo: nec maior nec equalis. due partes patent de ſe. ꝛ tertia pars patet. quia totus mundus nō eſt paruus.

¶ Quinta ꝓpoſitio. ſortes nō maiore rōne eſt ſortes ꝙ plato. patet per ſuam contradictoriam.

¶ Cōtra tertiā ꝓpoſitionē arguitᷣ ſic quo ad vtrāq eiꝰ ptē. Primo illa eſt affirmatiua cuius predicatū nō ſupponit. qꝛ hec determinatio oē aīal non ſupponit. ergo eſt falſa alioquin illa tibi concederetᷣ ſortes eſt fortior ꝛ omni chimera. ergo ps quā aſſerit ꝓpoſitio eē verā eſt falſa. ¶ Quo ad aliā ptē arguitᷣ. ſic aliā muſca eſt muſca fortior. ergo oīs muſca eſt fortior muſca. ſed añs eſt verū ergo ꝛ ꝯñs ꝯña ptꝫ. qꝛ pticularis ꝛ vlīs ī materia remota equalēt ſꝫ illa eſt in materia remota muſca ē fortior muſca ergo ꝛ altera muſca eſt muſca fortior. ꝓbatᷣ ꝯña qꝛ omnes propoſitiones compoſite ex eiſdē terminis ſunt in eadem materia.

Regula.

Regula.

¶ Ad primū argumētū facile reſpondetᷣ ꝙ ly omni ibi nō ponitᷣ tāꝙ ps ſꝫ ad coartandum ly animali ne diſtribueretur ſaltem

in ordine ad totam illam propoſitionem.

¶ Secũdo reſpondet ⁊ periculoſius cõcedẽdo ꝙ eſt pars ꝑdicati ⁊ negãdo ꝙ totũ predicatũ nõ ſupponit. ſed de hoc ꝙ ly omne aĩal nõ ſupponit: ⁊ tñ totum ſupponit ponã propoſitiones virtualiter.

¶ Prima ꝓpoſitio. Aliqđ totũ cõplexũ cuiꝰ vna pars nõ ſupponit: ſupponit. Probat̃ fenix eſt oĩs fenix hoc ꝑdicatũ ſupponit vel ſaltẽ hoc cõplexũ: oĩs fenix ⁊ tñ oĩs nõ ſupponit. Similiter ſortes eſt nõ chimera ꝑdicatum ſupponit. ⁊ nulla pars eius ſupponit: nec ly nõ. nec ly chimera ſupponit illic addo ly nõ vt cauſetur ſuppoſitio materialis. qꝛ hoc ꝓuenit rõne ꝑdicati: ſcđe ſignificationis. ſed vt amicabilius explicetur. Similr̃ ſubiectũ huius: aſinus cuiuſlibet hoĩs currit ſupponit in caſu quo eẽt vnꝰ aſinus cõis ⁊ tñ hoc totũ qlibet homo nõ ſupponit ſed in talibus ſufficit ad ſuppoſitionẽ dũmodo totũ ſit verificabile. Dicitur dũmõ totũ ſit verificabile. Propterea in illa ſortes eſt oĩs hõ hoc totum nõ ſupponit eſto ꝙ hõ ſupponit. qꝛ totũ de nullo eſt verificabile. ex his ſequit̃ has eẽ falſas ſortes eſt fortior ante quod eſt omnis homo ſortes eſt doctior chimera. brunellus eſt albior aſino antixp̃i. vel omni chimera. Corrolarium.

¶ Ad ſecũdũ argumẽtũ. cõcedo añs ſed ꝯñam nego cũ ꝯ itꝫ. Et ad probationẽ nõ opꝫ eſto ꝙ ſint in eadẽ materia cõpoſite ex terminis eiſdẽ vel ſimilibus ꝙ valerẽt eque. vt patet de iſtis hõ eſt hõ: oĩs hõ oĩs hõ eſt: ſcđa eſt impoſſibilis naturalr̃. ⁊ prior neceſſaria. ¶ Secũdo dico ꝙ nõ ſunt in eadẽ materia. quia iſta muſca eſt fortior muſca eſt in materia remota. quia predicatũ non põt cõpetere ſubiecto. ⁊ illa eſt in materia cõtingẽti muſca: muſca eſt fortior Notes. ⁊ tunc ad formã dico nõ oportet oẽs propoſitiones compoſitas ex eiſdẽ terminis eẽ in eadẽ materia qñ ꝓuenit alia acceptio terminoꝝ vt puta ſuppoſitio vel aliud in vna q̃ nõ prouenit in alia ⁊ hoc intrinſece. Dicit̃ intrinſece. qꝛ alr̃ videret̃ ꝙ ille nõ eſſent in eadem materia hõ eſt homo ⁊ oĩs homo omnis homo eſt qđ eſt falſum ⁊ dico videretur: qꝛ in rei veritate ex mea ſolutione negatiua neſcis hoc inferre.

¶ Scđa propoſitio. tu eris ſenior q̃ tu es ⁊ in illo inſtãti tu nõ eris ſenior q̃ tu eris. prima pars probat̃. nũc tu es ſenex ⁊ tũc nõ eſt ita ſenex ſicut tu eris: ergo tu eris ſenior q̃ tu es. ꝯña tenet: qꝛ ſufficiunt ille due exponẽtes. quando eſt comparatio ad idem.

¶ Tertia ꝓpoſitio patet ſua cõtradictoria eſt falſa in aliquo inſtanti tu eris ſenior q̃ tu eris. quia ſignetur illud inſtans ⁊ ſit a. Et arguitur ſic. in a tu eris ſenior q̃ tu eris ergo in a tu eris ſenior q̃ quo vnq̃ inſtanti futuro tu eris. tenet ꝯña. qꝛ ſenior q̃ diſtribuit tẽpus importatum per copulam vel inſtans. et loquor vt plures addendo duo ſigna impeditiua: ac ſi eſſet ſola diſtributio ⁊ ſic illa eſt falſa tu eris ſenior q̃ tu eris. quia valet iſtam. tu in aliquo inſtãti eris ſenior q̃ in quocũq̃ tempore eris ⁊ hoc iterum eſt falſum ſi capiat diſformiter ſic. in aliquo tempore tu eris ſenior q̃ in quocũq̃ inſtanti tu eris. ⁊ hoc poteſt cõcedi. ⁊ tũc exponẽdo [illegible] eris ſenior q̃ tu eris capiatur relatiuũ identitatis vt dictum eſt.

¶ Cõtra priorẽ partẽ huius prime propoſitionis. ¶ Arguit̃ ſic de ineſſe ꝯ [illegible] eſt impoſſibilis tu eris ſenior q̃ tu es pꝫ de hac tu es ſenior q̃ tu es ad hoc reſpondetur duobus modis. ¶ Primo ſophiſtice non oportet q̃libet talem cum dictionibus temporalibus de futuro habere vnã de preſenti verã vel poſſibilẽ. ¶ Secundo ad rẽ dico ꝙ hec eſt ſua de preſenti tu es ſenior q̃ tu fuiſti a tempore ꝙ patet qꝛ iſta ſignificat ꝙ in aliquo inſtanti puta b. vel. c. tu eris ſenior q̃ tu es. in hoc inſtanti quod ſupponimus eſſe. a. tunc ad rẽ ſua de ineſſe eſt hec in b tu es ſenior q̃ tu fuiſti in a. ¶ Sexta propoſitio nix homine eſt albior. patet ꝑ exponẽtes eiꝰ. ¶ Septima propoſitio ſortes eſt maior ſua parte licet ſortes nõ ſit maior parte patet prior pars per exponẽtes eius. ⁊ hoc tenendo ꝙ cõparatiuus diſtribuit terminũ ſequentẽ ꝑ reſtrictionẽ ſui poſitiui. qꝛ ſic dicẽdo: nix eſt albior hoĩe: homine diſtribuit̃ pro homine albo ſolũ ſi teneret̃ ꝙ diſtribuat abſolute vtrumq̃ corrolarium eſt falſum. qꝛ homo non eſt maior ſua anima. aſſertiones corr larioꝝum ſtant ad nomen. non in ſe ſed in ſuo fundamento.

¶ Octaua ꝓpoſitio. Alexãder fuit debilior q̃ fuit achilles. ſed alexãder nõ fuit debilior achille ꝓpoſitio pꝫ tota ſuppoſito cõi modo loquendi ꝙ quando ſit eſt geminatio copule tunc non eſt addendum ly ſimul in exponẽtibus et quando eſt ſimplex copula tũc oportet ⁊ ꝙ dũ achilles: vt rei veritas eſt. ꝑceſſit alexandrum.

¶ Nona propoſitio. hoc totũ eſt maiꝰ ſua pte: ⁊ in nulla ꝓportiõe ẽ maiꝰ ſua ꝑte prior ps ẽ nota. ⁊ ſcđa pꝫ: qꝛ nec in duplo: qꝛ ẽ ꝑcise in duplo maiꝰ ſua medietate nec ĩ triplo. qꝛ in triplo ẽ ꝑciſe maius ſua tertia pte. hoc nõ obſtante omne totum in aliqua ꝓportione eſt maius ſua parte patet inductiue nec ſequitur ergo aliquod totũ in aliqua proportione eſt maius ſua parte.

¶ Decima ꝓpoſitio. Ille monachus eſt albior platone: ſed ille monachus nõ eſt albior monachꝰ platone. prior pꝫ ꝑ eius exponentes ille monachus eſt albus et plato eſt albus ⁊c. Et hic albus non habet ly monachus pro ſubſtantiuo. Scđa pars patet qꝛ implicat ꝑ prima exponente hanc ille monachus eſt albus monachus. q̃ eſt falſa immo licet ſit nudꝰ ⁊ nõ habeat veſtes monachales. licet ſit apparentia.

¶ Undecima ꝓpoſitio ſortes cordiger eſt melior platone cordigero ſed ſortes nõ eſt melior cordiger platone. tota ergo verificatur poſito ꝙ ſortes et plato ſint boni et ſortes melior platone. ⁊ plato habeat meliorẽ habitũ. prior patet ex propoſitione precedenti. Secũda pars pꝫ. qꝛ ſortes non habet meliorẽ habitũ platone. ⁊ hoc ibi denotat̃ qđ probo. qꝛ per iſtã ſortes eſt albior monachus ꝙ plato. ſignificat̃ ꝙ hꝫ habitũ meliorẽ ſm̃ vnã cognotationẽ de ly monachus. et ſi ita eſſet ꝙ ſortes haberet habitũ albiorẽ platone eſſet vera ſic ꝑ iſtã ſortes eſt bonus monachus ſignificabit̃ ꝙ hꝫ bonũ ha

bitū monachalē licet nō ſm ꝯſuetū modū loquēdi: ergo idē erit hic ſortes eſt bonus cordiger. q2 cognotatum de ly bonus pōt competere cognotatiuo minus principali de ly cordiger. ⁊ eodem mō de comparatiuo ⁊ habetur ſecunda pars.

¶ Duodecima ꝓpō. Sol eſt maior hac ſtella: ⁊ idem ſol ē maior hac ſtella. et ſic de ſingulis. Et tñ ſol nō ē maior hac ſtella et hac ſtella. ⁊ ſic de ſingulis eaſdē ſtellas demonſtrando. p3 poſito ꝙ ſol ſit de ſpē ſtellarū. et capiēdo ⁊ in priori pte copulatiue. ⁊ in ſcđa copulatim quēadmodū ſol ē maior iſta medietate. et ſol ē maior iſta medietate. ⁊ tñ nō ē maior iſta ⁊ iſta copulatim eaſdē medietates demōſtrādo.

¶ Tredecima ꝓpoſitio ariſtoteles nō fuit ſcientior deo ⁊ theophraſto: ⁊ ſi ponas oppoſitū ipm ꝓbādo more cuiuſdā qđ Ariſtoteles fuit ſciētior deo ⁊ theophraſto. quia dicit tertia exponēs eſt falſa de⁹ et theophraſtus fuerūt ſciētiores ariſtotele cū ſequat̄ ergo theophraſtus fuit ſciētior ariſtotele: illa ꝯña eſt nulla capiēdo ⁊ complexiue quēadmodū capit.

¶ Decimaquarta propoſitio ens nō eſt generalius ꝙ corpus vel homo. nec animal generalius homine p3 q2 neutrum eſt gñale licet ens ſit cōmunius ꝙ corpus ſiue hō nō eſt terminus communior ꝙ ſortes. p3 de ſe.

Superlatiui propoſitio bifariam exponitur.

¶ Notandum eſt quinto ꝙ ꝓpoſitio in qua ſuperlatiuus ponitur pōt dupliciter exponi. Uno mō affirmatiue. vt dictum eſt ſortes eſt doctiſſimus holm. ſortes eſt doctus. ⁊ q̄libet hō alius a ſorte eſt doct⁹ ⁊ nullus homo alius a ſorte eſt ita doctus ſicut ſortes. et hoc ſi exponatur negatiue. ſi affirmatiue. tertia exponens ē iſta ſortes quolʒ hoīe alio a ſe ē doctior. ſed vbi ponitur ſuperlatiu⁹ ſine termino ſequēti: ſic h3 duas exponētes ⁊ hoc eſt dupliciter. q2 ſcđa pōt eē affirmatiua vl negatiua. vt ſortes eſt fortiſſim⁹. ſortes eſt fortis. ⁊ ſortes ē quolʒ alio a ſe fortior. vel nullus ali⁹ a ſe eſt fortior ſorte. decē ſunt generaliſſima. decē ſunt gñalia. et nulla ſunt generaliora illis decē negatiue exponēdo vel illa ſunt oībus aliis generaliora affirmatiue ⁊ qñ non eſt diſtributio in exponibili cauendū eſt ne ſit diſtributio in exponētib⁹. vt hic ſortes eſt fortiſſimus omniū holm. ſortes eſt fortis. ⁊ hō eſt fortis ⁊ aliqs hō nō eſt fortior ſorte addendo relatiuū idētitatis in tertia exponēte q2 alis nō valeret formaliter. vt p3 hic ſortes ☞ eſt albiſſim⁹ omniū holum. ¶ Rurſus aduerte ꝙ termin⁹ rect⁹ a ſuplatiuo d3 poni ad poſitiuū in exponētib⁹ ⁊ d3 eē ſuū ſubſtātiuū. ſi fuerit genitiuus pluralis numeri ⁊ terminus non collectiuus ſ3 ſi fuerit collectiu⁹ d3 poni cū prepoſitione exēplum vt leo eſt fortiſſimus lincū ſic exponit̄ leo eſt fortis ⁊ ſimul linx eſt fortis ⁊c. diomedes fuit atrociſſimus in exercitu diomedes fuit atrox in exercitu: et ſimul quilibet alius fuit atrox in exercitu ⁊ ſimul nullus in exercitu fuit ita atrox ſicut diomedes nouiſſime venit ſortes ad lectionem tarde venit ſortes ad lectionem. ⁊ nullus ita tarde vel nullus tardius.

Ad predictorum cognitiones annectuntur ꝓpoſitiones.

¶ Notanduz eſt ſexto ꝓ iſtis cognoſcēdis ponunt̄ ꝓpoſitiones. Prima ē ſortes q̄ non eſt fortiſſimus holum eſt fortiſſimus olm holm p3 poſito ꝙ ſor. habeat platonē fortiorē ſe ⁊ ciceronē debiliorē. ¶ Scđa ꝓpō de cōparatiuo eſt imprimēs de forma reſpectu ꝓpoſitionis de ſuplatiuo cōpoſite oīno ex ſilibus terminis p3 neutra eſt formalr illatiua alterius: quia nō ſequit̄ fortes ē fortior lince. ergo ſortes eſt fortiſſimus lincū: nec credendū eſt ꝙ vocatū ꝯñs eſt incōgruū immo eſt ꝯñs tenendo ꝙ ꝯña mala eſt ꝯña nec Alexāder voluit dicere oppoſitum in gradib⁹ cōparationis. ſ3 capit ibi ꝯgrua ꝓ vera vt dicit. Cōgrua nō eſt hec fortiſſim⁹ eſt leo lincum. nec ꝯtra ſequit̄. ſortes eſt fortiſſim⁹ holm: ergo ſortes eſt fortior hoīe cū añs ſit ꝯtingens ⁊ ꝯñs impoſſibile. ¶ Tertia ꝓpoſitio celū immo nullū celū mouet̄ velociſſime corpoꝝ. eſto ꝙ teneamus ꝙ mobile moueat̄ ita velociter ſicut aliqua pars eius que velociſſime mouet̄ ſicut tenet Hentiſber. ⁊ dato cū hoc teneatur ꝙ aliq̄ ſupficies diſtinguat̄ realr a corpore. ꝓbat̄. quia ſua oppoſita eſt falſa. celū mouet̄ velociſſime corpoꝝ: quia ſcđa exponēs eſt falſa qđ l3 corpus mouetur. Quarta ꝓpō ſortes fuit primus in lectione ⁊ vltimus in lectione poſito ꝙ ipſe cum aliis nouē preciſe fuiſſent in lectione quoꝝ nullus intraſſet ante aliū. ⁊ hoc negatiue exponēdo. Cōcluſio reſponſiua illa que dicunt̄ de cōparatiuo ⁊ ſuplatiuo ſunt bene poſita. ¶ Et ad primam rōnē ante oppoſitū nego ꝙ illa debeat concedi aliqua pars cōtinui eſt maior aliqua parte a cōtinui: immo eſt impoſſibilis ⁊ ꝓ illo toto de curſu rñdetur ſufficiēter in vno verbo in tertio notabili ꝙ opꝫ illā primo reſoluere rōne primi termini reſolubilis: et capta vna iſtarū hec pars a continui eſt melior aliqua parte a continui notum eſt ꝙ illa eſt falſa.

Alexāder. Aerius. Hētiſber. Reſpōſiua cōcluſio.

¶ Ad confirmationez de iſta ſortes poſſibilr ē maior ſorte. diceres ſorte ꝙ o3 cape terminū infinitū vt d3 arguēdo ⁊ ſic exponit̄ ſortes poſſibilr magn⁹ ⁊ ſimul ſortes poſſibiliter eſt nō ita magnus ſicut ſor. mō exponētes ſunt copulatiua īpoſſibilis ꝓpter partiū incompoſſibilitatē: nō denotet̄ idētitas tpis in illis cathegoricis ſ3 illud nihil valet cū q̄libet ꝓs ſic neceſſaria: q2 ē modalis diuiſa de poſſibili. poſſibilis de nullo extremo reſtricto ꝓpterea credo tertiā exponētē dēbere dari cū īpoſſibilr: q2 o3 ſemꝑ cape copulā oppoſitā ī tertia exponēte ad copulā pncipalē: ⁊ ſic tertia exponēs erit hec. ſor. impoſſibilr ē ita magn⁹ ſic ſor. ⁊ ſic vt paucis abſoluā ſor. nō poſſibilr ē albior platōe l3 ſit albior platone. nec ab eē ad poſſe eē excluſa diſtributione ip vale argumētū ⁊ potiſſimū reſpectu dictionis īcludentis negationē: quēadmodū ē cōparatiu⁹. Nota ☞

¶ Secundū argumentū. ſolutum eſt ⁊ dicat̄ ꝙ opꝫ capere relatiuū idētitatis. ¶ Ad cōfirmationē de iſta adā eſt por antixpo vbi cōparatiuus eſt ampliatiuus. poſitiuus ꝓo nō dicit̄ ꝙ termin⁹ debet ſic capi ample nec hic denotat̄ ſimultas tpis. ⁊ opꝫ ſic exponere adam eſt vel fuit ante. antixpus eſt vl erit in aliquo tpe ⁊ tps quo ē vel fuit adā eſt vel fuit ante tps antixpi vel aliqđ ſile ſed ſi ꝓ pridē importet̄ tps proportionalr ſicut ꝓ ſuū cōparatiuū accōmodam⁹ eſſet addere poſitiuū in exponētibus ⁊ eodē modo dicat̄ antixpus eſt poſterior adā habendū reſpectum ad oppoſitā ampliationem.

¶ Ad tertium argumentum

dicitur ꝙ nõ bñ exponit̃ vt pꝫ ex tertio notabili. ¶ Ad cõfirmationẽ cõcedo ꝙ nõ ſequitur ſortes eſt in infinitũ pfectior aſino. ergo ſortes eſt in infinitũ pfectus nec illa eſt prima exponẽs q2 expoſitio incipit a ly infinitũ ⁊ exponat̃ primo ſm̃ acceptiões de ly īfinitũ. ¶ Et ad argumẽtũ in ſe eſto ꝙ detur ſtatus aſinus nõ põt attingere perfectionẽ hoĩs quia aſinus nõ põt eſſe perfectior ꝙ̃ ſit eſſentialiter.

☞

¶ Ad quartum argumentuꝫ de iſta fortior hoĩe ſortes nõ ẽ mihi videor ꝙ illa dꝫ exponi diſiũctiue ꝑ diſiunctiuã cõpoſitã ex contradictoriis exponẽtiũ iſtiꝰ omne fortiꝰ hoĩe ſortes eſt ⁊ qñ illud improbas de iſta tñ hõ nõ eſt alal. q2 iſta exponit̃ copulatiue fateor nec ſequitur ꝙ ꝓpterea ita dicendum eſt in aliĩs q2 in excluſiuis ⁊ in reduplicatiuis ꝓpoſitio de ſigno negato nõ equiualet ꝓpoſitioni formaliter gr̃a acceptiõis terminoꝝ de eodẽ ſigno affirmato ſecus eſt de iſtis ⁊ indifferens ſilr̃ ⁊ ſic reſpice ad vnam affirmatiuã q̃ copulatiue exponitur ⁊ ſua oppoſita diſiũctiue exponit̃ vt ſortes fortior aſino currit ſic exponit̃ ſortes fortis currit ⁊ ſit quilibet aſinus eſt fortis ⁊ nullus aſinus eſt ita fortis ſicut ſortes currẽs q2 ad verificanduꝫ iſtã ꝓpoſitionẽ nõ opꝫ aſinũ currere ſua cõtradictoria ſortes fortior aſino nõ currit diſiũctiue exponit̃ ⁊ cõtradictorio mõ ex iſto ſequit̃ ꝙ ꝓpoſitio de cõparatiuo in qua cõparatiuꝰ negat̃ copulatiue exponit̃. hoc ꝓbatur iſte cõtradicũt ſortes fortior aſino currit ⁊ ſortes fortior aſino nõ currit. ergo ꝑ primã regulam equipollentiarũ iſte equipollebunt. nõ ſortes fortior aſino non currit. ⁊ ſortes fortior aſino currit. ⁊ vna exponitur copulatiue: ergo ⁊ altera. nec valet refellere probationẽ ꝯñe. q2 diceres argumẽtum ꝓbaret iſtã oĩs homo currit exponi copulatiue eo ꝙ equipollet iſti tm̃ currens eſt hõ. hoc eſt falſum non equipollet ſed preciſe equiualet.

Correlarium.

¶ Ad aliud de propoſitiõe de diſiũctiua copula põt dici ꝙ due prĩe exponẽtes ſunt q̃litatis eiuſdeꝫ cũ exponibili ſicut in aliĩs ⁊ tertia dꝫ eẽ oppoſite qualitatis. hoc eſt q̃libet copula affirmata partialis in exponibili dꝫ negari in tertia exponẽti ⁊ queliꝫ negata affirmari ſed ẽ vnũ aliud ibi notãdum ꝙ nõ dꝫ exponi copulatiue q2 nõ eſt maior rõ ꝙ copulatiue exponatur ꝙ̃ diſiunctiue nec cõtra nec iſta foret vera ſortes eſt melior vel nõ eſt melior platone poſito ꝙ ſortes eẽt melior platone quod pꝫ. quia tertia exponẽs eſt falſa cũ ſit hec plato nõ eſt vl̃ nõ eſt ita bonus ſicut ſortes. vel ſic plato nõ eſt vel eſt ita bonus ſicut ſortes vt virtus negationis ferat̃ preciſe ſup eſt vel q2 ſic vel vꝫ ⁊ mõ illa tertia exponens eſt falſa: ⁊ ſua cõtradictoria eſt vera. ſ. plato eſt vel nõ eſt ita bonus ſicut ſortes ꝓpterea dico iſtã ſortes eſt vel nõ eſt melior platone dꝫ exponi partim copulatiue ⁊ partim diſiũctiue: et hoc eſt irrationabile ſic ſortes eſt vel nõ eſt bonus: ⁊ plato eſt vel non eſt bonus ecce nũc vnã copulatiuã ⁊ poſtea opꝫ capere ly vel et addere tertiã exponẽtẽ ⁊ dicere ſic plato nõ eſt vel eſt vel eſt ita bonus ſicut ſortes mõ hoc totũ eſt verum ex quo eſt vna diſiunctiua cuius prior pars que eſt vna copulatiua eſt vera: vel ſi et ſit copulatiua principalis adhuc exponentes ſunt vere ex quo prima exponens eſt vera et ſecunda cathegorica que diſiunctim verificat ſcdãm pt̃e principalẽ illius copulatiue adhuc exponentes ſunt vere ſꝫ dicas quare citiꝰ capio vel in ſcdo loco ⁊ in primo ꝙ̃ econuerſo ad hoc dico ꝙ modica me mouet rõ: ſꝫ opꝫ in vno vel in alio et illud nõ poſſe ſufficere. quia illo dato ſtaret exponibilem eſſe falſam exponẽtibus veris qđ inconueniẽs in ꝓpõnibus in ꝓpoſito pertinẽtibꝰ pꝫ volo ꝙ plato fuiſſet minor ſorte ⁊ nũc ſit equalis tũc capio hãc ſortes eſt vel nõ fuit maior platone tũc illa exponibilis eſt falſa qđ pꝫ equalet vni diſiũctiue. q2 ly vel ex pte copule nõ negatũ diſiũctioni equiualet mõ vtraqꝫ pars ẽ falſa. primo hec ſortes eſt maior platone. ſcdo hec ſortes nõ fuit maior platone ⁊ tñ iſto mõ exponẽdo exponẽtes ſunt vere ſortes eſt vel non fuit magnus ⁊ plato eſt vel nõ fuit magnus ⁊ reliqua. vtraqꝫ iſtarũ eſt vera. ergo quãcũqꝫ ꝓpoſitionẽ diſiunctim addendo tota diſiunctiua eſt falſa ſi ponas diſiũctionẽ in principio in idẽ redibit credo melius illã debere exponi ꝑ copulatiuã ⁊ diſiũctiuã cõpoſitas ex partibus cõtradicẽtibꝰ vt a ſortes eſt vel nõ eſt melior platone ſic exponit̃. ſortes eſt bonꝰ ⁊ ſic plato eſt bonꝰ ⁊ plato nõ ẽ ita bonꝰ ſicut ſortes. ⁊ poſtea ꝓpter negationẽ addere eẽ diſiũctiue hãc diſiũctiuã ſortes nõ eſt bonꝰ: vel plato nõ eſt bonus vel plato non eſt ita bonus ſi eſt ſortes.

¶ Ad quintum cõcedo ꝙ templum noſtre dñe eſt maius vna formica et templo ſancte genouefes ⁊ nego illam tẽplũ noſtre dñe eſt maius tẽplo ſancte genouefe et ſancto michaele q2 implicat̃ hãc ſanctus michael ẽ magnus. q2 ſcđa exponẽs eſt hec. tẽplũ ſancte genouefes ⁊ ſanctus michael ſunt magna ſꝫ ꝯ hoc arguit̃ vnꝰ bos ẽ maior hac materia et hac aĩa demonſtrãdo partes ſortis ſuppono gr̃a argumẽti qđ aĩa ſenſitiua idẽtificetur cũ intellectiua lꝫ non ſit opus. ⁊ tñ nõ ſequit̃ ꝙ aĩa intellectiua ẽ magna ⁊ bos ſit maior pꝫ q2 hic bos eſt maior hoc hoĩe: ergo hic bos ẽ maior his partibus anima ⁊ materia demonſtratis.

¶ Ad argumẽtum reſpondeo tripliciter. ¶ Uno mõ negãdo illã ⁊ iterum nego ꝙ hic bos ſit maior ſorte ⁊ nihil poteſt eẽ magnus ſorte: quia ſortes nõ poteſt eſſe magnus: q2 vna pars eſt indiuiſibilis nec hoc eſt extraneuꝫ valde georgius bruxellẽſis primo phiſicoꝝ negat hãc hõ eſt ſua quãtitas cõtinua licet appareat ꝙ ſic q2 hec eſt medietas ⁊ illa copulat̃ que ad vnuꝫ terminũ cõem ꝙ ipſe haberet negare. Scdo cõcedo illã: vnus bos eſt maior hac materia ⁊ hac forma nec ſequit̃ ꝙ hec forma ſit magna ſed ſufficit ꝙ hec materia ⁊ hec forma ſunt partes magne qđ ẽ verũ quẽadmodũ hic nõ hõ mõſtrãdo materiã ⁊ hic nõ hõ demonſtrãdo formã ſunt hic hõ demõſtrãdo ſortẽ nec opꝫ ꝙ hic non hõ ſit hõ: nec eſt ſimile de ſancta genouefa ⁊ michaele: q2 non ſunt res magna nec res magne. Secunda ſolutio mihi videtur melior ſaltem bona quia prima forte non eſt bona.

Attende.

Georgius.

¶ Ad ꝯfirmationẽ de iſta. aliquo minore te ⁊ quolibet maiore te tu es maior dicitur ꝙ poteſt habere plures ſenſus. Unus eſt quem pretendit probatio argumenti. videlicet ꝙ tu es maior aliquo qđ eſt minus te et minus quolibet maiore te. ⁊ ille eſt verus ⁊ tunc opꝫ ſic

exponere p̄mo reſoluere illā ratiōe de ly aliquo ⁊ capiatur hoc pnomen illo demōſtrādo ſortem ⁊ tūc iſta ppoſitio iſto minore te ⁊ quolibet maiore te tu es maior ſic exponitur. tu ⁊ quodlibet maius te eſtis magna. ⁊ iſte eſt magn'. ⁊ iſte nō eſt ita magnus ſicut tu. ⁊ qōlibet mai' te. et hoc totū eſt verū ſi ſit ſenſus hypotheticus falſa eſt vel carhegoricus talis tu es maior aliquo qd̄ eſt minus te ⁊ quolibet maiori te ⁊ tunc ſic exponitur tu es magn' ⁊ aliqd̄ minus te: ⁊ quodlibet mai' te ſunt magna. ⁊ nulla q̄ ſunt min' te ⁊ mai' te ſunt ea magna ſicut tu: ⁊ hoc eſt falſum. ⁊ eodē mō pōt hec diſtingui aliquo maiore te ⁊ qōlibet minore te tu es minor. Et illa eadē mō pōt habere ſenſus hec medietas eſt minor illa medietate demonſtrando medietatē q̄ ei equalet. ⁊ tātum ꝙtum eſt illa medietas. qꝛ ē ſenſus: hec pˢ eſt minor illa. ⁊ aliquo quod eſt tantum ꝙtum eſt illa. non eſt dubium: ſed ille ſenſus non ē proprie huius propoſitionis. ſed potius ad hūc ſenſum tendit illa exponens. hec medietas eſt minor: illa ⁊ aliqua illi equali.

Et ad aliud de iſta: brunellus eſt maior hoīe aſino pōt dici ꝙ totum diſtribuitur ⁊ ſic non opus eſſet addere idem in exponentibus ſi placet īgredi difficultatem addere relatiuum identitatis.

Ad ſextū dicitur ꝙ hec eſt diſtinguenda plato eſt fortiſſim' hō qui non eſt fortiſſimus hō vel ly q̄ refert ly plato in principio ⁊ tunc reſoluitur per ⁊ ille. ⁊ eſt hypothetica ⁊ ſic illa eſt falſa nec mod' pbandi valet. ſed oportet pbare illas carhegoricas mō prior eſt falſa ī caſu. ⁊ ſecūda īplicatiua cū priore addo cū priore implicatiua qꝛ abſolute poſſibilis ē ſi plato nō eſſet illa eſſet vera. plato q̄ ē fortiſſimus hō non eſt fortiſſim' hō. quēadmodū chimera que ē fortior te nō eſt fortior te. nec credendū eſt tales ponere cōſtantiā ſicut aliq̄ opinātur: vel illa capitur in ſenſu carhegorico: ⁊ ſic illa ꝯcedo prout argumentū aperit: qꝛ illa ē vna affirmatiua cuius extrema ſupponūt p eodem plato ē fortiſſimus homo qui nō eſt fortiſſim' homo. qꝛ fortiſſimus homo qui non eſt fortiſſim' hō ſolū pro platone ſupponit: nec aliud impedit. et ſic illa ē vera: ſed ſortes non eſt fortiſſim' homo qui nō eſt fortiſſimus homo: ⁊ etiam cicero.

Ad cōfirmationē nego ꝙ ſequatur. ⁊ male accipiuntur exponētes: ſed oportet dicere ſortes eſt fortis de numero iſtorum et illa eſt falſa.

Ad ſeptimū facile eſt et reſoluitur ex dictis. Ad confirmationem concedo ꝙ equiualet.

Ad octauū dicitur ſi ppoſitionabiliter loquaris et ponas conſtantiam cū hoc adiecto de numero iſtorum credo ꝙ bene ſequitur ſi teneatur ꝙ ſortes ſit fortiſſimus iſtorum hominum: licet non ſit de numero eorundem non eſt opus tunc tali conſtantia.

Ad confirmationem octaui argumenti dicitur ꝙ diſtribuitur abſolute. nec argumentū de aſcenſu valet et exponendo hanc omnis homo eſt fortiſſim' hominum oportet primo reſoluere ratione ſigni vniuerſalis: et poſtea ſingulares exponere.

Queritur vtrū illa q̄ dicunt de ſignis collectiuis ſint bn̄ dicta. Et arguit ꝙ nō: qꝛ p̄m illū modū iſta debet negari: omnes duo apoſtoli dei ſunt duodecim. ſed ꝯſequens eſt falſum. ergo ⁊ an̄s. Falſitas conſequentis pbatur qꝛ bene ſequitur. oēs duo apoſtoli dei ſunt duodecī: ergo duo apoſtoli dei ſunt duodecim a tota copulatiua ad vnā ei' partē equalenter: qꝛ p̄ma exponēs eſt placens. Sed iſta eſt falſa duo apoſtoli dei ſunt duodecim qꝛ nulli duo ſunt duodecī ſaltē apl'i dei ꝯn̄ſ pbo: qꝛ bn̄ ſeq̄tur illi duo ⁊ iſti duo ⁊ iſti duo ⁊ ſic de ſingulis iuncti ſunt duodecim demonſtrando duodecim ergo omnes duo apoſtoli dei ſunt duodecim. cōſequentia eſt aſcenſus. et antecedens eſt verum ergo ⁊ conſequens. Queſtio.

Secundo arguit ſequeret ꝙ hec eſſet falſa oēs apoſtoli dei pauciores duodecim ſunt duodecim ꝯn̄s eſt falſum. ergo ⁊ an̄s ꝯn̄a patet qꝛ bene ſequitur oēs apoſtoli dei pauciores duodecī ſunt duodecim: ergo apoſtoli dei pauciores duodecim ſunt duodecim ꝯn̄s eſt f'lm ⁊ cōtradictionis īplicatiuū: ergo ⁊ aīs: ⁊ ꝯn̄a patet a ppōne exponibili copulatiue ad vnā eiꝰ exponētē falſitas ꝯn̄tis pbat: qꝛ bn̄ ſeq̄tur iſti apoſtoli dei pauciores duodecim: ⁊ iſti apoſtoli pauciores duodecim: ⁊ ſic de ſingulis iūcti ſunt duodecī ꝗ oēs apl'i dei pauciores duodecī ſunt duodecim ꝯn̄a ē aſcēſus ⁊ aīs ē veꝝ ergo ⁊ ꝯſequēs.

Tertio arguit ſeq̄retur ꝙ hec eſſet vera: oēs hoīes futuri erūt ꝯn̄s eſt f'lm ergo ⁊ aīs falſitas ꝯn̄tis patet per ei' de ineſſe tenendo viā ariſtotelis ꝙ infiniti erunt hoīes. qꝛ nunꝙ verū eſt dicere oēs hoīes futuri ſunt qꝛ ſic daretur vltimus hō qd̄ reputaret impoſſibile. Et idē argumentū pōt fieri ſm̄ veritatē ſuppoſito ꝙ deus conſeruet mundū ſicut tūc cōſeruat perpetuo conſequētia patet per exponētes. Aliqui homines futuri erunt. qꝛ iſti homines futuri erunt demonſtrando omnes homines futuros. nec iuuat dicere nō poſſum eos demonſtrare. quia ſunt infiniti. Ariſtoteles.

Contra poſſum demonſtrare partes cōtinui q̄ ſunt infinite: ergo infinitas nō tollit rōnē demōſtrationis: tūc ſic hoīes futuri erūt demōſtrando oēs hoīes futuros: ⁊ nulli ſunt hoīes futuri quin ſint vel erūt de nūero iſtorū: qꝛ ſi ſint aliq̄ hoīes futuri q̄ non ſunt vel erūt de nūero iſtoꝝ nō demōſtrauimus oēs homines q̄ erūt per iſti cōtra poſitū. Inſup demōſtrando ad intellectū oēs hoīes futuros ſic. iſti ſunt oēs hoīes q̄ erunt. pbat illa ſingularis quilibet iſtoꝝ erit. ergo oēs iſti erūt. ⁊ p ꝯn̄s iſti ſunt omnes hoīes futuri. quia ſequitur quilibet iſtorum currit. ergo omnes iſti currunt vniuoce demonſtrando. ergo idem erit in ppoſito.

Quarto arguitur. ſequeret ꝙ hec ēēt vera collectiue oēs aīe cauſabiles poſſūt ēē cauſate: ſꝫ ꝯn̄s eſt f'lm. ꝗ ⁊ aīs falſitas ꝯn̄tis ptꝫ. qꝛ hꝫ niſi vnā ſingularē in qua opꝫ demonſtrare oēs. ſ. hāc iſte oēs poſſūt ēē cauſate demonſtratio ſaltē ē poſſibilis itellectui diuino. ⁊ q̄lꝫ p poſſ̄ ſingularis ſi ē ꝟa in ſenſu diuiſo: ē ꝟa in ſenſu ꝯpoſito: ꝗ hec erit ꝟa poſſibile ē iſtas animas

eſſe creatas demonſtrando oēs alas creabiles ⁊ ponanť in eſſe. ⁊ producanť: tūc ſic vel deus pōt creare vnā alam vel nullā. Si ſm potentiā ei' ē exhauſta qđ nephas ē dicere. vel pt ⁊ tunc vł illa ala eſt creabilis vel nō. Scđm nō pōt dici. q2 im plicaret ergo primū. ſ. ꝙ eſt creabilis. ⁊ per ꝯñs ante nō creauit oēs animas creabiles cōtra po ſitum. ꝯña probatur. q2 oēs alas creabiles deus pōt pducere. ergo oēs alas creabiles de' poteſt pducere. capiēdo oēs diuiſiꝫ in aſīte ⁊ collectiue in cōſequente et antecedens eſt verū. vt patet p eius ſingulares. ⁊ p exponētes. aliqs alas creabiles deus poteſt creare ⁊ nō ſunt vel pñt eē aliq̄ anime creabiles quin illas deus poteſt creare igitur. ⁊ illa iſtas alas creabiles de' pōt creare demonſtrando omnes collectiue eſt vna ſingularis illius vniuerſalis: ergo ſi vniuerſalis eſt vera ⁊ illa capiendo omnes collectiue.

Quīto arguitur. q2 per illū modū nō poteſt ſaluari veritas hui' inter pmū inſtās hui' hore ⁊ oīa alia eiuſdē ē inſtās mediū et tamen ipa ē vera ⁊ de ſigno collectiuo. ꝗ dicta ſunt min' bñ poſita pbať veritas ei' p aſcēſum inter primū inſtās ⁊ illud inſtās qđcūq; ſignatum poſt illđ ē illās mediū ⁊ ſic de ſingulis igiť.

Sexto arguiť pbando illā falſam oēs apoſtoli dei ſunt duodecim collectiue capiendo oēs. Et arguiť ſic oēs apl'i dei nō ſunt duodecim. ergo nō oēs apl'i dei ſunt duodecī añs pꝫ oīa duodecim apl'i dei nō ſunt: ergo oēs apoſtoli dei nō ſunt duodecim tꝫ ꝯña. Nõa ⁊ verba trāſpoſita idē ſignificāt ⁊ añs pꝫ per aſcenſum ✱ Regula. illa duodecim apl'i dei nō ſunt: q2 ſi eſſent inſtātia maxime eſſet in hoc iſta: duodecī apl'i dei nō ſunt demonſtrando illos duodecim: ſed illa eſt vera. vt patet per eius cōtradictoriam iſta duodecim omnes apoſtoli dei ſunt que eſt falſa.

Et cōfirmatur. nō oēs apoſtoli dei ſunt duodecim collectiue. ergo ppō conceſſa eſt falſa. pbať añs q2 nec iſti apl'i dei ſunt duodecim: nec iſti apoſtoli dei ſunt duodecim. Et ſi inſtes demonſtrando duodecim tūc habebuntur hic duo cōtradictoria falſa omnes apoſtoli dei ſunt decē ⁊ non omnes apoſtoli dei ſunt decem deſcendendo copulatiue ſub decem.

Septimo arguiť. hec ppoſitio oēs apl'i dei in ſenſu diſtributiuo ē falſa et hec ppō in ſenſu diſtributiuo ē hec ppō in ſenſu collectiuo. ꝗ hec ppō in ſenſu collectiuo ē falſa.

Deinde octauo arguiť. probando. p hec ppō ſit vera capiendo oēs diſtributiue. Et arguitur ſic ſua contradictoria capiēdo ſic eſt falſa: ergo illa ſic capta eſt vera. añs pbatur q2 ſua cōtradictoria eſt hec. Nō oēs apl'i dei ſunt duodecim vt notū ē ſed illa ē falſa quod pbať. q2 equalet iſti oēs apl'i dei nō ſunt duodecim qđ pbatur argumētis laurētii valle ī ſua lo- ✱ Laurēti' valla. gica. dr̄ in pſalmo. Nō oēs q̄ deſcendūt in infernum laudabūt te dñe vel ibi oēs ſtat determinate ⁊ hoc nō. q2 nō ē potior ratio de aliquib' ꝙ de alijs vel ſtat diſtributiue ⁊ habeť intētū. Et eodem mō hic niſi abbreuiati fuiſſent dies illi nō fuiſſet ſalua oīs caro. Et nō eſt dictum ꝙ ſacra ſcrip- tura. abutatur proprietate ſermonis igiť.

In oppoſitū eſt concluſio: in iſta queſtione duo erunt articuli. in quorum priori ponā notabilia de expoſitionibus ppoſitionum de ſignis collectiuis in ſecundo reſpondebitur ad obiecta ante oppoſitum ⁊

Notandū eſt primo ꝙ quedam ſunt ſigna q̄ ſecundū vſum ſemp capiťur ✱ Varie ſignoꝝ acceptiones. diſtributiue ⁊ nunq̄ collectiue: vt vnuſquiſq; ſingulus vterq; neuter. Et quedā capiunť vtrobiq; collectiue vt cunctus vniuerſus alij notarij addē ✱ Cunctus. tes hec duo ſigna ſuperfluerent dicētes vniuerſis ⁊ ſingulis ⁊c. Et qdam ſunt ſigna que interdum capiunť collectiue qñq; diſtributiue vt oēs Unde hoc ſignū omnes improprie capitur collectiue in ſingulari numero nōnunq̄ vt oīs terra adoret te deus. ſed pprie in ſingulari capitur diſtributiue: et in plurali collectiue. ⁊ hoc voluit alexander quādo dixit. Diſtribuit ſi vis tribuas ✱ Alexāder. ⁊ colligit omnis. ⁊ reliqua ⁊ hoc ſignū oēs collectiue ſumptum nō habet ſingularē numerum ſecundū ſignificationem: ſed ſolum ſecundū vocem. Etiam hoc ſignū cuiuſlibet ſapit naturaꝫ ſigni collectiui in ſingulari numero: vt dicendo aſinus cuiuſlibet hominis currit: poſito ꝙ ſint ſolum tres homines in mundo. ſortes plato ⁊ cicero ⁊ habeant vnum aſinuꝫ cōmunem brunellum qui currat: tunc illa conceditur aſin' cuiuſlibet hominis currit. Sed dupliciter poteſt intelligi ꝙ brunellus ſit aſinus ꝯmunis. Uno modo ꝙ ſit cōmunis copulatim ⁊ copulatiue quemadmodum antiquitus omnia erant cōmunia et hoc non pbaret ꝙ cuiuſlibet eſſet ſignum collectiuum. Alio modo copulati ſic. ſ. ꝙ in illo caſu brunellus non eſſet aſinus ſortis nec eſſet aſin' platonis: neq; ciceronis. ⁊ per cōſequens nō eēt aſinus hominis: ſed aſinus hominū vel aſinus cuiuſlibet hominis: vel omniū hominum collectiue: ⁊ iſtorum triū copulatim ⁊ ſic capitur copulatim ⁊ hoc ſignū oēs in plurali numero capiť. indifferenter diſtributiue ⁊ collectiue. Diſtributiue vt omnes homines currunt. Collectiue: vt dicens oēs ⁊ ſingulos. Unde ad veritatem ppoſitionis affirmatiue in qua poniť ly omnes diſtributiue requiritur ꝙ pdicatum ſeorſum conueniat cuilibet ſuppoſito ſubiecti ⁊ ſi ſit negatiua ꝙ remoueatur: ſed quādo capitur collectiue ✱ Notā. hoc non requiritur: ſed exigitur ꝙ pdicatum cōueniat toti collectioni ſuppoſitorum ſubiecti licet non ſit verificabile de aliquo ſuppoſito ſubiecti ſeorſum ſumpto: ad veritatem hui' omnes apoſtoli dei ſunt duodecim. requiritur ꝙ illud pdicatum duodecim conueniat toti collectioni apl'oꝝ dei ⁊ in negatiua proportionaliter dicať.

Ex illo patet ꝙ q̄libet talis eſt diſtinguenda et interdū vera in vtroq; ſenſu ✱ Correlarium. vt oēs angeli cōtra ſe poſiti ſunt equales. Interdum vera in vno ſenſu ⁊ falſa in altero. interdū neutro ſenſu vera. Etiā ſignuꝫ oēs diſtributiue ✱ Aduerte. ſumptū aliqñ diſtribuit pro oī alio a re ſignificata p terminū precedētē ſignū ⁊ vocať diſtributio accōmoda vt celum tegit omnia: et laurenti' loquēs ſic hoc latet omnes dyalecticos ibi omnes ✱ Laurēti'. diſtribuit pro alijs a laurentio.

Notandum eſt ſecundo ꝙ ✱ propoſitio in qua ponitur ſignum omnes poteſt exponi duobus modis. Uno modo cathegorice. Alio mō hypothetice. Cathegorice ſic oēs apoſtoli dei ſunt duodecim. tota collectio apl'oꝝ

dei eſt duodecim nõ capiendo tota ſincathegoreumatice: ſꝫ vt tm̄ valet vt totalis. Et iterum ſi totalis collectio apoſtolorum dei valet tm̄ ſicut collectio apl'orum dei q̄ nõ eſt pars alterius collectionis tūc expoſitio non valet: q2 totalis collectio apl'oꝝ dei eſt bñ pars alterius collectiōis. ſcꝫ totius mundi. vel ſanctorum dei.

Correlarium.

℄ Ex illo ſequitur ꝙ hec cõſequentia eſt nulla duodecim apl'i dei ſunt totalis collectio apl'oꝝ dei: ergo duodecim apoſtoli dei ſunt totalis collectio: quia arguitur cum dictione negationē includēte: ſꝫ capiēdo vt hoc totuꝫ totalis collectio apl'oꝝ dei valet tm̄ ſicut collectio apl'oꝝ dei q̄ non eſt pars alterius collectionis apoſtolorū dei. tūc ibi expoſitio ſufficit. Nec inconuenit hoc ſignū totus ꝙ ꝙ exponibile ſit poni in exponēte ſigni collectiui: q2 reſpectu illius eſt min' obſcurū. Alio mõ exponitur per ly maxim' numerus ſiue per ly maxima multitudo. ⁊ numerus capitur extenſo vocabulo: vt infinita multitudo dicatur numerus. Et terminus ſupquē dictio collectiua cadat in exponēte debet eſſe genitiui caſus: ⁊ maximus numerus vel tota collectio illius caſus cuius ē ſignū collectiuū in expoſita. vt oēs hoīes ſunt exercitus. maxima multitudo hoīm eſt exercitus. Olum hoīm oēs filij ſunt legitimi maximi numeri hoīm maxima multitudo filiorū eſt legitima vel loco de ly maximi numeri ponendo totius collectionis. Alio mõ tales exponuntur hypothetice vt oēs apl'i dei ſunt duodecim. ⁊ copulatiue q̄ ſunt affirmatiue. ⁊ pma exponentium eſt preiacens. et ſcḋa talis ⁊ nõ ſunt aliqui quin ſic de nūero illorū ꝑm exigentiā terminorū: vt omnes apl'i dei ſunt duodecim apl'i dei ſunt duodecim et nulli ſunt apl'i dei qui nõ ſint de numero illoꝝ et hic nõ capitur illorū demōſtratiue: ſed relatiue. q2 demōſtratiue iſtis omnibus mortuis ⁊ aliis duodecim apl'is acceptis. aña eſt verum puta exponibilis: ⁊ exponēs copulatiua falſa: vel poteſt illa reſoluere rōne huius termini duodecim ſtantis determinate. ⁊ data vna reſoluēte potes illā exponere cum hoc ſigno oēs collectiue ſumpto tēto illorum demonſtratiue. Nec obſtat illud in prima queſtione dictum. ꝙ expoſitio incipit a primo: quia hoc verum regulariter eſt: ⁊ hoc eſt accommodatius ⁊ tunc conſequenter dictū eſt ꝙ quilibet talis in qua ponūtur plura ſigna. vt tātum ſortes differt a platone. Si exponat̄ primo ꝑ differt ē ꝑartī vero per tm̄ eſt falſa. ⁊ nihil aliud ibi ſequitur niſi ꝙ eadeꝫ ꝓpoſitio eſt vera ⁊ falſa diuerſimode accepta. ⁊ hoc ideꝫ cōtingit in mētali vltimata: et duo contradictoria vera: ſed non in ſenſib' contradictoriis. De hoc ꝙ dico hāc verā tm̄ ſortes differt a platone grā exēpli ſit ſic dictum: et ſic ptꝫ tales eſſe diſtinguendas. oīa cōpoſſibilia iſtoꝝ ſunt aliqua cōpoſſibilia iſtorum demonſtrādo binariū cōtradictorijs: quia diſtributiue eſt vera. collectiue autem falſa. hoc patet demonſtrando has quattuor ꝓpoſitiones ſortes currit ſortes non currit. plato diſputat: plato non diſputat. quia ſortes currit ⁊ plato diſputat non ſunt omnia compoſſibilia iſtorum affirmatiue: ⁊ eodem modo plato non diſputat ⁊ ſortes currit. ſic combinando.

Ad ꝓdicta cognoſcenda duodecim expoſitiones.

℄ Iſtis notatis pono propoſitiões. ℄ prima ē hec ē falſa oēs apl'i dei ſunt duodecim qualitercūq; capiat̄ ſignū oīs. ꝓbat̄. cū ſit ſmo de petro ⁊ paulo ⁊ de illis ꝓbat̄. ſubiectū illius nõ ſupponit ex quo petrus nõ eſt neq; paulus: q2 ābo ſunt occiſi ꝓ fide ⁊ nōdū reſuſcitati nec fallimur nos nr̄a ſpe. orādo ſcm̄ petꝝ vt oret pro nobis: q2 aīa q̄ fuit petri orat pro nobis ⁊ hoc ſufficit ad hāc ſaluādā loquēdo vt plures ⁊ ſinecdotice. ſcūs petrus orat pro nobis.

℄ Secunda ꝓpō oēs apoſtoli dei ſunt duodecim qualitercūq; capitur oēs loquendo ac ſi illi apoſtoli eſſent collectiue capiendo nõ eſt dubium. Diſtributiue capiendo. ꝓbat̄. q2 oēs apoſtoli dei ſunt duodecim entia: g̊ omnes apl'i dei ſunt duodecim. ꝯña tenet a cōuertibilibus: aña patet: q2 illi apoſtoli dei demōſtrando duos ſunt duodecim: q2 duodecim partes: ſiue duodecim duodecime vel duodecim ſexte demōſtrādo ſex ſextas vnius apl'i: ⁊ ſex ſextas alteri' ⁊ per idē tres apl'i dei ſunt duodecim demōſtrando q̄ttuor quartas iſtoꝝ: et ita de aliis potes ex teipſo practicare. ſed nõ oēs apl'i dei diſtributiue capiendo ſunt duodecim apoſtoli dei: q2 apoſtolus non eſt vnigenitus.

℄ Tertia ꝓpō. aliqui apoſtoli dei ſunt oēs apoſtoli dei collectiue capiēdo. ſed nulli apl'i dei ſunt oēs apl'i dei diſtributiue. prior pars arguit̄ bene ſeq̄tur. oēs apl'i dei ſunt aliqui apl'i dei. g̊ aliq̄ apoſtoli dei ſunt oēs apoſtoli dei ꝑ ꝯuerſionē ſimplicē. Scḋa pars ꝓbat̄: quia de eius oppoſitū aliqui apl'i dei ſunt oēs apl'i dei ꝫ ſignet̄ tūc opꝫ ꝙ illi oēs iſtarum ſint oēs apl'i dei puta iſti demōſtrando illos duodecim ſunt oēs apl'i dei. Et vltra oēs apl'i dei ſunt iſti apl'i dei. ꝯña eſt infallibilis: ⁊ tūc ſic argumētor. oēs apl'i dei ſunt oēs apoſtoli dei. petr'⁊ paulus ſūt apoſtoli dei. g̊ petrus et paulus ſunt iſti apoſtoli dei demōſtrādo duodecim. cōcluſio eſt impoſſibilis ergo aliqua premiſſarum eſt falſa. et non minor. ergo maior: ⁊ ꝑ ꝯſequēs diſcernēdo ſecunda pars noſtre tertie ꝓpōnis eſt vera.

℄ Quarta ꝓpō. oēs apoſtoli dei collectiue ſunt tres quaternarij vel duo ſenarij vel quattuor ternarij: vel q̄ttuor trinitates ⁊ non omnes apoſtoli dei ſunt quattuor nec ſex. Prima pars huius cōcluſionis eſt nota. ⁊ ſecunda patet quia non ſunt quattuor entia nec duo entia nec aliquo modo; entia abſolute ſub duodecim. quēadmodum iſta grana ſunt quattuor cumuli: ⁊ tamen nõ ſunt quattuor demōſtrando omnia grana in quattuor cumulis.

℄ Quīta ꝓpō. aliquis eſt numerus maximus iſtoꝝ apoſtolorū dei intranſitiue patet de iſtis duodecim trāſitiue patet de vndecim immo de quibuſcūq; vndecim iſtoꝝ ⁊ hoc negatiue capiendo maximus.

℄ Sexta. lꝫ ille repugnēt oēs apl'i dei currūt: et aliqui apoſtoli dei non currūt Nõ tamen cōtradicunt collectiuē capto ſemper termino. Prior pars patet: quia copulatiua ex illis duabus eſt impoſſibilis. Secunda patet q2 contradictio eſt oppoſitio formalis. Sed in ſimili due tales ſe compatiuntur. patet hic. oēs apoſtoli dei ſunt duodecim et aliqui apl'i dei non ſunt duodecim.

℄ Septima propoſitio. Hec

ꝯſequētia eſt nulla oēs apoſtoli dei ſunt duodecim: ergo omnes hoīes dei ſunt duodecim. patꝫ quia antecedēs eſt verum ⁊ conſequens falſum.

Octaua propoſitio. non ſequitur omnes apoſtoli dei ſunt duodecim: ergo oēs apoſtoli dei poſſibiliter ſunt duodecim.

Nona propoſitio. due ꝓpoſitiones contrariātur. Quarū vna eſt vniuerſalis ⁊ alia indefinita. pꝫ de iſtis duabus omnes apoſtoli dei ſunt duodecim: et nulli apoſtoli dei ſunt duodecim. hec propoſitio habet duas partes. Quarum vna eſt indefinita hoc pꝫ de hac omnes apoſtoli dei ſunt duodecim. quia nullus terminus in ea diſtribuitur. ergo nō eſt vniuerſalis. conſequentia tenet per cōmunē logicā. ꝙ ille contrariātur ꝓbo ſic. iſte due propoſitiones repugnant gratia acceptionis terminorū. et cōponuntur preciſe ex terminis ſynonimis demꝑ pro vno ſigno oppoſite qualitatis ⁊ ſunt ambe falſe: ⁊ nō poſſunt eſſe vere: nec due tales in forma: nec gratia acceptionis terminorum. ergo contrariantur.

Decima propoſitio. due ꝓpoſitiones contrariātur quarū ſubiectum vniꝯ non eſt ſynonimum ſubiecto alterius patet de iſtis datis: quia omnis collectiue eſt pars ſubiecti in affirmatiua ⁊ nō ponitur in negatiua. ꝙ omnes collectiue ſit pars ſubiecti. probatur: qꝛ virtus eius preciſe cadit in ſubiectum. ergo eſt pars eius: ꝓbo conſequentiā a contrario ſenſu de oēs diſtributiue. quia dicimus hic. oīs homo ē animal ꝙ oīs non eſt pars ſubiecti: quia licet ponatur a parte ſubiecti tamen quēadmodum virtus eius cadit in ſubiectū ipſum confundendo diſtributiue eodē modo cadit in ꝑdicatum ipſum cōfundendo confuſe tm̄ et ſuper tempus importatū per copulā ⁊ ꝓpterea eſt pars totius ꝓpoſitionis ⁊ non pars alicuius extremi. Unde etiam propoſitiones iſte ſubalternātur omnes apoſtoli dei ſunt duodecim: ⁊ aliqui apoſtoli dei ſunt duodecim. probatur ſicut octaua prior infert ſcḋam ⁊ non contra: ⁊ hoc gratia acceptionis terminorū nec videtur aliquid aliud requiſitum ad ſubalternanꝺ hic de eſſe igitur.

Duodecima ꝓpoſitio due indiffinite contrariātur. pꝫ de his omnes apoſtoli dei ſunt duodecim. ⁊ oēs apl̄i dei non ſunt duodecim: qḋ probatꝰ: qꝛ bn̄ ſequitꝰ oēs apl̄i dei ſunt duodeciꝫ: ergo oēs apl̄i dei ſunt duodecim. Similiter ſequitꝰ. omnes apoſtoli dei non ſunt duodecim. ergo nulli homines apoſtoli dei ſunt duodecim per locum ab equiualentibus.

Cōtra nonam ꝓpōnem arguitur ſic in qua dꝛ ꝙ iſte ꝯ̄triantur. oēs apoſtoli dei ſunt duodecim: ⁊ nulli apoſtoli dei ſunt duodecim ⁊ hoc ſic. Si ille cōtrariātur vel hoc ſm legē tātū vel ſm legem ⁊ modū enunciandi. Sed neutrum eſt dicendum igitur.

Et cōfirmatur qꝛ iſte eodē mō cōtrariarētur hō eſt hoīs hō ⁊ hō nō eſt hō formaliter: qꝛ ille due pn̄t eſſe falſe nec due tales pn̄t eē vere in forma igitꝰ. Itē tūc ille ꝯ̄triarētur hoīes nigri currūt: ⁊ nulli hoīes currūt: qḋ nō videtꝰ bn̄ dictū hoc pꝫ: qꝛ pn̄t eē falſe et in ſimili forma non eſt poſſibile dare duas veras.

Deinde arguitur cōtra decimam ꝓpoſitionem qua diciꝰ ſignū collectiuū eſt pars ſubiecti ⁊c. ⁊ hoc cōtra modum probandi illius dictū: qꝛ ſi modus ꝓbādi valeret ſequeretur ꝙ iſte eſſet pars ſubiecti huius ſingularis iſte numerus eſt pariter par: ſed ꝯn̄s eſt falſuꝫ: qꝛ tunc nō ſubijcereꝰ terminus cōis determinatus pro nomine demōſtratiuo ſed ſubijcereꝰ terminus cōmunis cū ſigno copulatim. ꝓbaꝰ ꝯn̄s ſicut ꝓbatur ꝙ oēs collectiue ſumptus eſt pars ſubiecti: qꝛ ꝟtus cadit in ſubiectū: ſed ſic eſt de ly iſte in ꝓpoſitione data quia predicatū ſtat determinate. et per idē ꝓbaretur ꝙ ly aliquis eēt pꝰ ſubiecti huius aliquis homo currit cū nō cadat in predicatū qḋ eſt falſum cū cōtradicat iſti quilibet homo currit. et ſi ꝓpoſitiones cōtradictorie nō cōponerētur ex terminis ſynonimis. Secundo ſequeretur ꝙ oīs eſſet pars ſubiecti huiꝰ oīs homo eſt ſortes cū nō cadat in predicatum: ⁊ ſi dicas ꝙ cadat in tēpus importatū per copulam capio hanc oīs homo eſt nō aīal. vbi oīs nō cadit in tp̄s importatū per copulam.

Ad primum argumētū contra nonā ꝓpōnē dꝛ ꝙ ꝓpōnes date ꝯ̄triātur ſm legē tm̄ lꝫ facile eſſet ſaluare quo ad legē et modum enūciādi exponēdo diffinitiones ꝯ̄triarum quo ad legē et modū enunciādi. De aliīs homo oīs hō eſt: ⁊ hō non eſt homo dꝛ ꝙ formaliter cōtrariantur quo ad legē: ſed hoc non eſt gratia acceptionis terminorū: quia in ſimili acceptione terminorum dantur ille vere. auis omnis fenix eſt: et auis non eſt fenix: ſed hic nō remanet talis forma cum aliīs.

Ad aliud de iſtis hoīes nigri currūt: ⁊ nulli hoīes currūt: nego ꝙ cōtrariātur qꝛ in ſimili acceptione terminoꝝ poſſunt dari due tales vere. an formaliter repugnāt dico ꝙ non ſed hoc tibi relinquo.

Ad argumentū cōtra decimam ꝓpōnem pōt cōcedi ꝙ iſte eſt pars ſubiecti ⁊ etiā in illis pōt cōcedi ꝙ due ſingulares nō ex ſubiectis ſimilibus cōtradicūt. vt iſte hō currit ille hō nō currit: ſꝫ tenēdo modū cōem nego ꝯn̄am qꝛ lꝫ iſte preciſe cadat in ſubiectum quo ad ſuppoſitionem: nō tm̄ quo ad denotationem acceptionis: quia denotātꝰ predicatum cōpetere ſubiecto pro vno diſcreto ſuppoſito: ⁊ hoc ſufficit de iſta aliquis homo eſt animal.

Teneo hāc poſitionē ꝙ aliquis eſt pars ſubiecti propter argumentum factum non ꝙ de neceſſitate concludat et preueniendo argumentis que contra me faceres inferam concluſiones.

Ad obſiciēda concluſiones quattuor.

Prima due ſunt oppoſite ꝓpoſitiones extra illas de ſignis collectiuis que nō cōponuntꝰ ex terminis ſimilibus. pꝫ de iſtis marcus orat: tullius nō orat. petra eſt aliquid ⁊ nihil quod eſt lapis eſt aliqḋ. Sed forte dicis ꝙ ſufficit ille ſubordinentur mētalibus ex terminis ſimilibus. ꝓbo ꝑ iſtas quilibet hō currit et aliquis hō nō currit aliquis eſt pars ſubiecti in ſcḋa ⁊ non in prima cū virtus ꝟuſe cadat in ſubiectū ⁊ omnes cadit in totum quod ſequitur.

Secūda cōcluſio. illa copu

latina homo albus non currit: ⁊ quilibet hõ currit non eſt eiuſdem forme cũ hac quilibet homo currit: et aliquis homo non currit. probat: due ſecũde contradicunt et contradictio eſt oppoſitio formalis: et alie due non contradicunt: ergo non ſunt eiuſdem forme cũ eis.

¶ Tertia concluſio. due ꝓpoſitiones nõ cõpoſite ex terminis ſynonimis cõtradicũt eiſdem. patet de iſtis duabus aliq̃s vel aliqua homo eſt animal ⁊ homo eſt animal que contradicũt iſti. om̃is hõ nõ eſt aĩal ⁊ hoc nõ cõtingit in aliis terminis q̃ non ſunt ſigna quãtificata. Et hoc non videt̃ magis incõueniens in iſtis ꝙ̃ in modalibus. vbi nõ eſt eadẽ copula: q: iſte contradicũt vt notũ eſt. ſortes neceſſario eſt aĩal. ⁊ ſortes poſſibiliter nõ eſt aĩal: tamẽ nõ eſt eadem copula tenẽdo ſicut cõiter tenetur quod modi ſunt ꝑtes copularum: quare ergo nõ videtur maius incõueniens ex parte ſignoꝝ.

¶ Quarta concluſio. ſubiectũ ꝓpoſitionis particularis non ſtat magis determinate ꝙ̃ ſubiectũ indefinite: q: ſubiectũ huius aliquis homo eſt animal eſt hoc totum aliquis homo et nullum ſignũ cadit in ipſum. Nec propterea ꝓpoſitio dicitur particularis. quia cadit ſignum particulare in ſubiectũ: ſed q: in principaliorem partẽ ſubiecti. nec ꝓpterea ſequit̃ hãc eſſe vlem differẽs ab hõie currit: ⁊ in verificatione toti' ſubiecti opꝫ dicere hoc eſt aĩ q̃s hõ.

¶ Cõtra illud arguit̃ ſequeretur ꝙ iſte contradicerẽt quilibet aſinus cuiuſlibet hõis currit. et aliq̃s aſinus alicui' hominis nõ currit. ꝯñs eſt falſum. q: poſſunt ſimul eẽ vere ⁊ ꝯña patet. quia nihil impedit niſi quia non componitur ex eiſdem extremis: que quidẽ diuerſitas ꝓuenit ex diuerſitate ſignorum.

¶ Reſpondetur ꝙ iſtud argumentũ nõ concludit. ⁊ dico ꝙ cauſa quare nõ cõtradicũt non eſt illa quã innuit argumẽtũ: ſed ẽ cauſa. q: extrema non capiũtur ꝓ eodẽ vel ſaltẽ nõ oportet ꝙ accipiant̃ ꝓ eodẽ. ¶ Secus eſt de iſtis q̃libet hõ eſt aĩal: aliq̃s hõ non eſt aĩal. vbi ſubiecta adequate accipiũtur ꝓ eodem.

¶ Ad ſcõm de iſta omnis homo nõ eſt ſortes ⁊c. negatur ꝙ oĩs eſſet ꝑs ſubiecti immo eſt pars totius et ad hoc ſufficit ꝙ ponatur in loco in quo caderet in totũ: quãtũ eſt ex parte eius. ¶ Concluſio reſponſalis dicta de ſignis collectiuis ſunt bene poſita.

Cõcluſio rñſiua.

¶ Ad rationes reſpondet̃ ad primã que tangit veritatem huius oẽs duo apl̃i dei ſunt duodecim: duo ſunt modi reſpõdẽdi de illa ꝓpoſitione oppoſiti. Quorum vnus concedit illam om̃es duo apl̃i dei ſunt duodecim qui modus videre meo eſt ſubtilis. quia iſta de copulato eſt vera. iſti duo ⁊ ſic de aliis demõſtrãdo duodecim ſunt duodecim: ⁊ ſic addendo ſignũ collectiuum om̃es dicẽdo omnes iſti duo ⁊ iſti duo: et ſic de aliis ſunt duodecim. tota ꝓpoſitio erit affirmatiua in qua extrema ſupponunt ꝓ eiſdem et nichil aliud impedit ergo eſt vera. Et eodem modo ꝓbantur iſte ꝓbationes omnes tres apl̃i dei ſunt duodecim. q: iſti tres et iſti tres et ſic de aliis ſunt duodecim. et iſti tres apoſtoli et iſti et ſic de aliis ſunt oẽs tres. ergo omnes tres apl̃i dei ſunt duodecim. om̃es quattuor apoſtoli dei ſunt duodecim. omnes ſex apoſtoli dei ſunt duodecim. q: iſti ſex et iſti ſex ſunt duodecim. demõſtrando illos duodecim. om̃es ſeptem apoſtoli dei ſunt duodecim. quia iſti ſeptem apoſtoli dei numerãdo ſeptem et iſti ſeptẽ numerãdo alios ſeptem eſto ꝙ vnus apoſtolus cõmunicet cũ duobus ſeptenariis ſunt duodecim: vel plures om̃s duodecim apoſtoli dei ſunt duodecim: q: iſti omnes demõſtrando om̃es preter andream: et iſti vndecim demonſtrãdo alios decem cũ andrea ſunt duodecim. om̃es nõ duodecim apoſtoli dei ſunt duodecim apoſtoli dei et ante ly nõ intelligo apoſtoli: q: iſti nõ duodecim apoſtoli demonſtrãdo alios ſex ſunt duodecim apoſtoli demonſtrãdo alios ſex ſunt duodecim apl̃i dei.

¶ Contra iſtum modũ arguit̃ ſic. bene ſequitur om̃es non duodecim apoſtoli ſunt duodecim apoſtoli dei: ergo duodecim apoſtoli dei ſunt duodecim. cõſequens eſt falſum: q: predicatur oppoſitum de oppoſito affirmatiue. ⁊ probatur cõſequentia a propoſitione de ſigno collectiuo ad eius preiacẽtem vel a tota copulatiua equalenter ad alterã eius partẽ.

¶ Scdo arguitur bene ſequitur oẽs apl̃i non duodecim apl̃i dei ſunt duodecim. ergo tãtum duodecim ſunt nõ decẽ apl̃i dei ſed ꝯñs eſt falſum: ergo et añs. falſitas cõſequẽtis patet ꝑ primã exponẽtem. et cõſequẽtia pꝫ a ꝓpoſitione de ſigno collectiuo ad excluſiuam exponibilem gratia pluralitatis: ⁊ eodẽ mõ potes improbare hãc et ſimiles om̃es duo apoſtoli dei ſunt duodecim inferẽdo: ergo duo apl̃i dei ſunt duodecim. ⁊ etiã tñ duodecim ſunt duo apl̃i dei quorum vtrũq̧ liquet eſſe falſum.

¶ Ad primũ horum negatur cõſequentia niſi addatur aliquod ſubiecto limitans ipſum ad talem actionem ſicut in añcedẽte. Et ad probationẽ conſequẽtie q: arguitur a tota copulatiua equiualẽter ad vnã eius partem dicitur ꝙ illa non debet exponi copulatiue ſaltẽ ſine limitatiõe: ſed cathegorice ſic maxima multitudo apoſtolorum dei nõ duodecim eſt duodecim. vel maxima multitudo duoꝝ apl̃oꝝ dei eſt duodecim. Nec ſeq̄tur maxima multitudo duoꝝ apoſtoloꝝ dei eſt duodecim ergo magna multitudo duorũ apl̃oꝝ dei eſt duodecim.

¶ Ad aliud argumentum vbi infers excluſiuam nego ꝯñam. ſed opꝫ hanc inferre: tñ duodecim ſunt oẽs apl̃i dei non duodecim apl̃i vel tãtum duodecim ſunt oẽs duo apoſtoli dei: ⁊ tũc ſm̃ modum iſtum oẽs apoſtoli dei ſunt duodecim. non eſt ſubalternãs ſm̃ legẽ ad hãc aliqui apl̃i dei ſunt duodecim.

¶ Sed contra vtrãq̧ ſolutionem arguitur probãdo ꝙ ſequitur. omnes non duodecim apoſtoli dei ſunt duodecim. ergo non duodecim apoſtoli dei ſunt duodecim. q: arguit̃ ab inferiori ad ſuperius reſpectu illius toti' omnes nõ duodecim apoſtoli dei ad terminum nõ duodecim apoſtoli dei: quia ſemper aggregatum ex aliquo termino cõmuni ⁊ ſigno collectiuo eſt inferius ad illum terminum cõmunem. vt omnes apoſtoli dei ad apoſtoli dei: quia ly om̃es eſt ſignum reſtrictiuum. et ſic videtur eſſe pars in

modo reſpectu alterius. Forte dicco ſicut di. enim dum eſt ꝙ hoc nõ ſemper eſt verum: ⁊ ſignanter in terminis numeralibus quemadmodũ eſt in ꝓpoſito: quia hoc ſignum om̃is facit iſtum terminũ nõ duodecim apoſtoli dei vl' ſaltem aggregatum ex his accipi pro aliquibus quibus nõ cõpetit non duodecim apoſtoli dei. immo nõ ſupponit pro omnibus nõ duodecim apoſtolis dei: quia demonſtrando omnes apoſtolos dei falſuʒ eſt dicere. iſti ſunt nõ duodecim apoſtoli dei. immo ſunt duodecim apl'i dei: ⁊ tñ eiſdẽ demõſtratis verũ ẽ dicere ſunt oẽs nõ duodecim apl'i dei.

Cõtra hoc arguit. non duodecim apoſtoli dei vel apl'i nõ duodecim quod ꝑ eodem capio eſt terminus cõmunis ⁊ ſupponit pro iſtis nõ duodecim apoſtolis dei demõſtrãdo ſex et ꝑ iſtis nõ duodecim apoſtolis dei demonſtrãdo alios ſex et nõ eſt potior ratio ꝙ accipiat ꝑ iſtis ſex ꝙ̃ pro aliis: ergo ſupponit ꝑ his ſex et illis et eodem modo ꝓbatur ꝙ tres apoſtoli dei ſupponũt ꝑ omnibus apoſtolis dei: q2 tres apoſtoli dei ſupponit pro petro. andrea et iacobo. ⁊ nõ eſt maior ratio ꝙ ſupponat ꝑ illis tribus ꝙ̃ ꝑ quibuſcũ ꝗ aliis. ergo pro omnib' tribus ſupponit: ſed om̃es tres ſunt duodecim. ergo ſupponit pro duodecim: ⁊ ſic eſt terminus ſuperior qḋ reſtat probandum.

Reſpondetur ad hoc argumentũ negãdo ꝙ apoſtoli dei non duodecim ſit terminus ſuperior ad hoc totũ omnes non duodecim apoſtoli dei et eodem mõ negatur ꝙ tres apoſtoli dei eſt terminus ſuperior ad om̃es tres apl'i dei: et arguendo ſubditur cauſa. Et ad iſtaʒ vltimam ꝓbationem tres apl'i dei ſupponunt ꝑ iſtis tribus ⁊ nõ eſt potior ratio ⁊c.

Ad hoc reſpõdet ꝙ ſupponit ꝑ iſtis tribus et etiam ꝑ aliis ſub diſiunctione ⁊ fateor ꝙ nõ eſt maior ratio ꝙ ſupponit pro iſtis tribus ꝙ̃ illis. immo nulla eſt. immo ꝑ quibuſcũ tribus ſupponit ſub diſiũctione copulatiue etiam ſed copulatim nõ quia demõſtrando ſex apoſtolos dei falſum eſt dicere: iſti ſunt tres apoſtoli dei ⁊ ſic patet ꝙ hoc ſignum omnes facit aggregatum ex iſto termino tres apoſtoli dei accipi ꝑ aliquibus quibus impoſſibiliter competit tres apoſtoli dei: dabo tibi vnum ſimile ſupponendo ꝙ hec ſit propria vtriuſ animal currit vbi animal diſtribuitur pro duobus. imo ꝑ quibuſcũ duobus ſub diſiunctiõe. quia non eſt potior ratio ꝙ diſtribuat iſtuʒ terminum animal pro iſtis ꝙ̃ ꝑ aliis quibuſcũ duobus animalibus demõſtratis: licet diſcrimen aliquod ſit inter vtrũ et ſignum collectiuũ.

Alius eſt modus reſpõdendi qui negat tales omnes duo apoſtoli dei ſunt duodecim et poteſt habere apparẽtias quas introduximus' cõtra aliũ modũ. et iſtũ inſequit magiſter georgius ⁊ infert corrolarie hanc eſſe falſam omnes duo apl'i dei ſunt duodecim eo ꝙ dicit omnẽ ꝓpoſitionem de ſigno collectiuo affirmatiuam inferre eius preiacentẽ. Sed tunc argumentũ de aſcẽſu factũ in ꝑncipio totius. ſ. iſti duo et iſti duo ⁊ ſic de ſingulis enumerando duodecim ſunt duodecim videtur difficile. Georgius

Aduerte Ad hoc argumẽtũ põt dici ꝙ nõ eſt aſcẽſus eo ꝙ in omni aſcẽſu terminus ad quem aſcenditur debet eſſe termin' ſuperior reſpectu terminoꝝ ſingularium modo duo apoſtoli dei nõ eſt ſuperior terminus ad hoc copulatum et iſti duo ⁊ iſti duo et ſic de aliis. quia iſta ẽ falſa: iſti duo et iſti duo. ⁊ ſic de aliis enumerãdo duodecim ſunt duo apl'i dei et quãdo aſcendim' copulatim oportet ꝙ terminus ad quẽ aſcendimus ſit ſuperior ad totum copulatum et hoc totum cõtingit hic om̃es apoſtoli dei ſunt duodecim: quia iſti et iſti quibuſcũ apoſtolis dei: demõſtratis ſunt apoſtoli dei. Etiam capiendo totũ copulatuʒ ꝑ ſubiecto: etiam conſtantia ſic eſt falſa ſi termin' ſuperior debeat verificari de toto copulato ſolutio hʒ apparentiã. nec ꝑ nũc occurrit mihi ad argumẽtũ aliter reſpõdere.

Sed contra hoc arguitur. georgius aſcendit et deſcẽdit copulatim ſub iſto termino homo: in iſta nullum caput omnis homo habet ſic nullũ caput iſte homo ⁊ iſte homo habet. et ſic de ſingulis et eſt modus cõmunis ⁊ tamen hoc totum copulatũ iſte homo et iſte homo ⁊ ſic de ſingulis nõ eſt inferius ad ly homo: quia iſta eſt falſa: iſte homo ⁊ iſte homo: cõplexiue capiendo ſicut capimus ſunt hõ ergo. Credo ꝙ non ſtant iſta dicta Georgii ſimul. Propterea aliter dicerem ſuſtinẽdo hãc falſam omnes duo apl'i dei ſunt duodecim de deſcenſu et aſcẽſu hic nullum caput omnis hõ habet. ſcʒ ꝙ oportet deſcendere et aſcendere diſiũctim in ꝓpria forma ſic nullũ caput omnis iſte homo vel iſte hõ. ⁊ ſic de ſingulis habet et hoc eſt verum: quia ſic dicẽdo nullum caput habet omnis homo. ergo nullum caput habet iſte hõ vel iſte hõ. ⁊ ſic de ſingulis. arguitur a nõ diſtributo ad diſtributũ. quia in hac nullum caput om̃is homo habet. homo ſtat confuſe tantũ: vt patet per regulas ſuppoſitionũ et eius cõtradictorium: et tamen diſiũctim in cõſequente diſtribuitur. Etiam pueriliter poteſt dici ꝙ nõ poſſumus deſcendere et aſcendere quouſ illa reſoluatur in vnã equiualentẽ hãc. ſcilicet omne caput hõ non habet et tunc poſſumus deſcẽdere diſiunctim ſub ly homo: et ſic dicere cõſequenter: ſed q2 videtur ꝙ ſufficit qḋ quelibet ps copulati ſit inferior ad terminũ ad queʒ aſcendit eſt bona apparentia ꝙ tales ſunt cõcedende. omnes duo apl'i dei ſunt duodecim. et ſic vterꝗ modus eſt ſuſtinibilis credo. Georgius

Ad ſcđm argumentũ reſpõdet Hentiſber in codẽ ſophiſmate hãc negãdo om̃es apl'i pauciores duodecim ſunt duodecim: ſed videre meo nõ loquitur cõſequenter: q2 concedendo hãc omnes duo apl'i ſunt duodecim debet illam cõcedere omnes apl'i pauciores duodecim ſunt duodecim. vt pʒ ex diſcurſu ſecũdi argumenti. et pro illo pono ꝓpoſitiones. Hentiſber.

Prima eſt oẽs apoſtoli dei pauciores duodecim ſunt pauciores duodecim. probatur per ductionem et per exponentes: aliqui pauciores duodecim ſunt pauciores duodecim: et nulli ſunt apoſtoli dei pauciores duodecim: quin illi ſint pauciores duodecim. vtraꝗ exponens eſt nota. igitur. Ad ſcđicte enodãda ꝓpõnes.

Secunda propoſitio. omnes apoſtoli dei pauciores vndecim ſunt vndecim vel pauciores vndecim. probatur per expo

nentes aliqui apli dei pauciores duodecim ſunt vndecim. vel pauciores ꝛc. ⁊ in iſtis duabus capio oēs diſtributiue. vt patet ex probatione.

¶ Tertia propō. oēs apoſtoli dei pauciores duodecim ſunt duodecim. q̄ ppoſitio pbatur per ſcōm argumentū principale.

¶ Quarta ppoſitio. oīs apoſtoli dei pauciores duodecim ſunt oēs duo apoſtoli dei oēs tres apoſtoli dei: ⁊ ſic de talibus.

¶ Quinta ppō. oēs apoſtoli dei pauciores duodecim ſunt oēs pauciores omnibus. probatur hec quinta ppō expoſitorie demōſtrando duodecim apoſtolos dei iſti ſunt oēs pauciores oībus ⁊ iſti ſunt oēs apoſtoli dei pauciores duodecim ergo oēs apoſtoli dei pauciores duodecim ſunt pauciores oībus ↄ̄ña tenet expoſitorie ⁊ minor pbata eſt iam pbatꝛ maior quia ſunt iſti pauciores oībus demōſtrando ſex ⁊ illi pauciores oībus demonſtrādo alios ſex.

¶ Ad ſcōm de iſta. oēs hoīes futuri erūt dicitꝛ capiēdo oēs diſtributiue, illa eſt vera qn aliqui hoīes futuri erūt ⁊ nulli ſunt vel erūt hoīes futuri quin illi erint. Si collectiue dico ꝙ eſt falſa: qꝛ nulli erūt oēs hoīes futuri: qꝛ nō duo nec tres ⁊ ſic de ſingulis. ⁊ ſic ſubiectū nō ſupponit ⁊ demōſtrādo ad ymaginationē totaꝫ multitudinē hoīm futurorū falſum eſt dicere ꝙ hec multitudo erit ſed quelibet ps huius multitudinis erit pars ſaltem finita.

¶ Contra hoc arguitꝛ iſta oēs homines futuri erūt diſtributiue ꝓhabet vnā ſingularē falſam puta hāc iſti homines futuri erūt demonſtrando oēs homines futuros: qꝛ iſti nūꝙ erūt. ergo iſta eſt falſa diſtributiue capiēdo.

¶ Ad argumētū reſpōdetꝛ negādo ꝙ habeat vnā ſingularē falſam: immo illa data nō eſt ſingularis eius. qꝛ ſubiectū vlis dꝫ vere ꝑdicari de ſubiecto ſingularis mō hec eſt falſa iſti hoīes ad intellectū demōſtrādo oēs hoīes futuros erūt hoīes futuri. qꝛ nūꝙ̄ erūt ſed q̄libꝫ iſtoꝝ erit. vt patet ꝑ inductionē ſed ex quo ꝓbū eſt pluralis nūeri cōiūctio incluſiua in ly iſti pōt capi diuiſiue. hec poteſt probabiliter concedi.

Notes.

¶ Ad quartū argumentuꝫ de iſta oēs homines cauſabiles poſſunt eſſe cauſate. dicitur ꝙ illa diſtributiue capiendo eſt vera. quia de quocunq; eſt verificabile ſubiectum de illo eſt predicatum verificabile ſed collectiue capiēdo illa eſt falſa quia ſubiectum non ſupponit: qꝛ nulle anime poſſunt eſſe omnes anime cauſabiles: quia nec due nec tres nec quattuor. qꝛ quotcunq; cauſabilibus datis plures poſſunt eſſe cauſate. nec ſequitur quelibet iſtarum animarum poteſt eſſe cauſata demonſtrando totam multitudinem ad intellectum cauſabilem. ergo omnes ille poſſunt eſſe cauſate quemadmoduꝫ nō ſequitur. vt hn̄ dicit georgius demōſtrādo duas lineas equales a ⁊ b quelibet pars linee b eſt exceſſa a b. ergo omnes partes linee b ſunt aliqd̄ exceſſum ab a. ſimiliter non ſequitur: quelibet ps fortis eſt minor forte. ergo omnes ptes fortis ſunt aliquid minus forte. Nec ſequitur quelibet pars pedalis linee infinite eſt finita. ergo omnes partes pedales ſunt finite: vel ens finitum

Georgius.

nec ſequitur quelibet pars pedalis huius linee infinite intrabit hoc foramen. ergo omnes partes pedales intrabunt hoc foramen. demōſtrādo vnam lineam infinitam orientem verſus terminatam hic pariſij cuius extremitas ſit in foramen a ⁊ quolibet die ad imaginationem trahatur per ſpacium pedale. ⁊ nego hanc cōſequētiam. omnes animas cauſabiles deus poteſt producere ergo omnes animas cauſabiles deus poteſt producere capiendo omnes diſtributiue in antecedente ⁊ collectiue in conſequente nec hoc ſemper oportet. ecce inſtantiaꝫ omnes duo apoſtoli dei ſunt pauciores duodecim ergo omnes duo apoſtoli dei ſunt pauciores duodecim. antecedens eſt verum vt patet per aſcenſum. ⁊ exponentes ⁊ conſequens eſt falſum. Etiam hec forma arguendi nihil valet. Iſte anime poſſunt eſſe cauſate. ergo poſſibile eſt ꝙ iſte aīe ſint cauſate quemadmoduꝫ non ſequitur hec duo poſſunt eſſe vera. demonſtrando iſtas duas rex ſedet et nullus rex ſedet: ergo poſſibile eſt has duas eſſe veras. ⁊ ſic non eſt opus reſpondere ad formam argumentorum.

¶ Ad quintū argumentuꝫ reſpondetur per tres propoſitiones. Primo a eſt inter vltimum inſtans non eſſe hoꝛe. ⁊ quodlibet aliud eſt inſtans mediuꝫ probatur aſcendendo ſub ly quodlibet. Secunda propoſitio inter vltimum inſtans non eſſe hoꝛe ⁊ omnia alia collectiue nō eſt inſtans medium. Tertia propoſitio inter vltimum inſtans non eſſe hoꝛe ⁊ omnia alia diſtributiue eſt inſtans medium. — Tres ppoſitiones.

¶ Ad ſextum nego antecedēs ⁊ ad probationem omnia duodecim ꝛc. negatur conſequentia et cauſa eſt quia in vna eſt ſuppoſitio cōfuſa tātū diſiūctim ⁊ in altera copulatim.

¶ Ad cōfirmationeꝫ que tangit hic deſcenſum non omnes apoſtoli dei ſunt duodecim. dicit Georgius. ꝙ apoſtoli dei non diſtribuitur ⁊ ſic non eſt deſcendendum copulatiue. quia tunc darentur contradictoria falſa vt querit argumentum. ſed ſtat confuſe tantum. ⁊ propterea dicit ꝙ ſignum collectiuum impedit negationem ne diſtribuat terminum ſequentē Sed malo dicere ꝙ diſtribuitur diſtributiōe oppoſita ſuppoſitioni confuſe tantum copulatim tenendo regulas ſuppoſitionum vniuerſaliter: quia tunc eodem modo haberet dicere hic non tantum decem ſunt apoſtoli dei ꝙ apoſtoli dei ſtat confuſe tantum: quia ſi copulatiue deſcēdamus ſicut in aliis darentur contradictoria falſa videtur equalis ratio hic non tantum ſubſtātia non eſt accidens ꝙ ſubſtantia non diſtribuitur et eodem modo in multis aliis. ꝙ preter confundat confuſe tantum. ⁊ tunc dicendo ꝙ diſtribuitur diſtributione oppoſita ſuppoſitioni confuſe tantum copulatim oportet ſic deſcendere. ergo nō iſti ⁊ iſti apoſtoli ⁊ ſic de ſingulis ſunt decem vel duodecim. et eodem modo hic dicatur Et ita dicatur de predicato huius non tantum decem ſunt apoſtoli dei eam exponendo gratia pluralitatis. — Georgius — Ca

¶ Ad ſeptimum argumentuꝫ quod eſt: hec ppoſitio in ſenſu diſtributo eſt falſa Pono duas propoſitiones: quarum prior eſt hec propoſitio in ſenſu collectiuo eſt falſa. probatur

propoſitio per ſillogiſmum expoſitorium qui eſt ſeptimum argumentum. Secunda propoſitio non eſt falſa in ſenſu collectiuo patet ex dictis queſtione prima.

Laurētiꝰ. ¶ Ad octauū argumētū qḋ eſt magiſtri Laurētij. nego aīs ſaltē ꝙ hec ꝓpoſitio eſt vera in ſenſu diſtributo licȝ in ſenſu diſtributiuo ſit vera. Et ad ꝓbationē ſua cōtradictoria eſt hec nō oēs apoſtoli dei ſunt duodecim ꝗs teneret principia Laurētij quo ad hoc negaret ꝙ eēt ſua contradictoria. qꝛ idē eſt per eū dicere nō oēs apoſtoli dei ſunt duodecim. ⁊ oēs apoſtoli dei nō ſunt duodecim. ⁊ ſcḋa nō contradicit iſti oēs apl'i dei ſunt duodecim nec altera. Sed ego nego eius principia cū ſint cōtra ariſtotelē ⁊ cōem modū ariſtarum. **Ariſtoteles.** Ariſtoteles ſcḋo peryarmenias caplo ſcḋo dicit ꝙ eſt idē ꝑponere ⁊ poſtponere negationem termino ſingulari. Sed de termino cōi non eſt idem et dicit ſi quis querat eſt ne ois homo ſapiēs. ⁊ ꝗs reſpōdet ꝙ nō tunc ex illa rñſione non poteſt inferri ꝙ ois hō non eſt ſapiēs ſed bene infert ꝙ nō ois hō eſt ſapiēs qḋ eſt dicere cōtra modum Laurētij ⁊ ad hoc ꝙ **Laurētij ↄfutatio.** adducit ex ſacris lr̄is vbi eſt vnum dictum ꝓ eo ſunt viginti contra eum quod eſt adeo notū ꝙ nō eſt opus hoc niti probare. Etiā qñ nihil aliud eſſet cōtra ipſum oporteret videre ꝓceſſum littere ⁊ eius intētionē ⁊ nō currere ad fantaſmata.

Rē tripliciter fieri. Propoſitiones de fit ⁊ factum eſt ... expoſitum ... quo nota ꝙ res dicatur fieri tripliciter. Primo modo abſolute. i. qñ de pronomine demōſtrante illā rem. verum eſt dicere hoc fit ⁊ hoc mō forma ſubſtantialis fit ⁊ totum cōpoſitū licet nō materia pria naturaliter loquēdo ⁊ etiam accidens ſiue ſit ens ſimpliciter ſiue ens in alio modo res dicitur fieri ſm qḋ qñ nō ſinē addito ille terminus fit de illo predicaṫ vel ſuū participiū ſed partialiter cum addito vt hoc fit ſedens vel hoc fit album.

Res iterū bifariā fit ¶ Nota ſcḋo ꝙ res que diciṫ fieri ⁊ aliqua fit ſucceſſiue. ꝑmanēt et tñ quo ad eſſe vt calor partibiliter genitus vel albedo ptibiliter genita ⁊ talis qñ fit nō eſt ſm totā. ⁊ de talibus intelligitur illud primi ꝑyarmenias qḋ fit nō eſt qñ fit vt qñ calor eſt in acquiri hoc eſt qñ aliqui gradus caloris iā ſunt acquiſiti ⁊ aliq̄ ſunt acquirendi tunc totus ille calor dicitur fieri ⁊ tñ tunc ille calor totalis nō eſt ⁊ talis propoſitio ſic exponiṫ: aliqua pars huius caloris qui erit eſt ⁊ aliqua pars eius eſt acquirenda. alia eſt res ſucceſſiua quo ad eſſe ⁊ quo ad fieri vt motus localis ⁊ talis eſt quando fit ⁊ quādo factus eſt nō eſt ⁊ cōfirmando me phyſicis dictis videre meo nō eſt idem incipit ⁊ fit. ſed in talibus ſufficit ꝙ eſt dato ꝙ motus celi fuerit ab eterno motus celi nunc eſt. propterea fit ⁊ ſi aliqua forma ſubſtantialis ſucceſſiue producatur quo ad extenſionem eodem modo exponatur ſicut calor partibiliter genitus ſi inſtantanee per poſitionem preſentis remotionē preteriti ⁊ idem eſt in illis fierit factum eſſe. ſed in inſtanti terminante motum verum eſt dicere motus nunc factus eſt et prius verum erat dicere fit ⁊ eodem modo corrumpitur. qꝛ in primo inſtanti nō eſſe rei ſucceſſiue corrumpitur. tunc verum eſt dicere ꝙ corrupta eſt: ſed ante corrumpebatur.

Corrolarium. ¶ Ex quo patet. ꝙ ille modꝰ exponendi eſt nullus celū factū eſt celum fuit et nō fuit ab eterno: qꝛ ſi celū crearet in hoc inſtāti verū eſt dicere ꝙ celum factū eſt ⁊ tñ falſum eſt dicere ꝙ fuit ⁊ nō fuit ab eterno inſuper ſi celum fuiſſet ab eterno ad imaginationē ⁊ corruptum tpe ariſtotelis nūc falſum eſt dicere celū factum eſt ⁊ tñ fuit ⁊ non fuit ab eterno.

¶ Sed iterū magis eſt mutādus cōis modus ⁊ nolo exacte querere rigorē cōſequētiarū ſed veritatē ꝓpōnum. credo ꝙ meliꝰ eſt has propōnes reſoluere rōne tpis incluſi in copula vt celum factum eſt celū in hoc tpe factū eſt monſtrando tempus in quo factum eſt. ⁊ tūc dicere celū in hoc tēpore eſt vel fuit ⁊ non fuit ab eterno. Antichriſtus fiet antixp̄s in hoc tpe eſt vel erit ⁊ non erit ab eterno.

Annotatio. ¶ Nota tertio ꝙ facit āpliat terminum in quē tranſit eius actus ad ea que ſunt vel erūt nō immediate ſed ſatis prolixe. qꝛ dato ꝙ ſortes ſtrueret vnū templū qḋ nō cōſummaretur in viginti annis in primo anno diceremus ſortes facit templū ⁊ a factiōe ſm quid ad factionem ſimpliciter nō valet argumētū: qꝛ nō ſequitur ſortes facit cutellum. ergo ſortes facit aliquid probatur. antecedens eſt verum ⁊ ↄſequens falſum veritas antecedentis patet ex iam ... falſitas conſequentis probatur: quia bene ſequitur ſortes facit aliquid. ergo hoc ens vl' iſtud ſed hoc eſt falſum demonſtrando cutellum: quia nec materiam nec formam nec hoc ferrum. quia omnia prius fuerunt ⁊ illud patet ex ꝓ philoſophia iam communi ex ſecundo phiſicorū. Ex **Secundo phyſicorū.** quo infero corrolaria. Primum eſt ſortes facit tunicam ⁊ nihil facit. ſcḋa pars patet quia nec facit filum nec lanā nec aliquā aliā rem. **Corrolarium.** Secundo ſequitur ꝙ ſortes facit tunicā. ⁊ tunica eadē non fit a ſorte. probatur ſecunda pars: qꝛ hec oppoſitum ſuꝰ per vnam ſignificaṫ hec tunica fit a ſorte ⁊ hec tunica eſt ille pānus vel ſaltē ille pannus ⁊ ſila: ergo ille pannus fit a ſorte concluſio eſt falſa. ⁊ nō minor. ergo maior. ⁊ p ↄñs ſua ↄdictoria eſt vā ꝗ eſt ſcḋa ps ſcḋi corrolarij. Tertiū corrolariū eſt ſortes facit tunicā ꝗ tunica fit a ſorte nō arguiṫ ab actiua ad paſſiuā ſȝ opȝ inferre a ſorte fit tunica ſed ꝗr. s ꝗre daṫ pecunia ſorti ꝓ laboribꝰ cū nihil faciat. dr qḋ cā eſt. qꝛ facit rē demōſtrādo pānū eē tunicā ⁊ ſic nō manet ocioſus nec ſequiṫ facit hāc rē eē tunicā ⁊ hāc res eē tunicā eſt aliq̄d ergo facit aliq̄d. Quēadmodū nō ſequiṫ plato facit ciceronē, examinatorē ⁊ ciceronē eē examinatorē eſt cicero ergo plato facit ciceronē. qꝛ in aūcedētibꝰ eſt factio ſm q̄d ⁊ in cōſequēte factio ſimpliciter. Et eodē mō ſoluiṫ talis modꝰ arguēdi ſortes facit hāc rē taliter ſe habere ⁊ hanc rem taliter ſe habere eſt hoc ens ergo ſortes facit hoc ens. ⁊ ille conuertuntur ſicut alie propoſitiones ſortes facit templum ergo faciens templum eſt ſortes. ⁊ ſic in aliis.

De infinito Circa materiā de īfinito nota ꝙ ꝗtitas īꝓpe attribuiṫ cꝫbuſcūꝗ ī qbꝰ repiṫ ꝓportio vel duratiōnis: vel vigoris: vel pfectiōis vel intētionis. durationis ſicut celum: pfectionis ſicut deus: ſȝ ꝓprie capiēdo reperiṫ in ꝗtitate maxi

me de illa eſt ad ꝓpoſitum: et eodē modo ꝓprie vel improprie capitur infinitum vel finitū: quia ꝓprie capiendo cōuenit quātitati ſm illud pmi phiſicorum. Infiniti ratio quātitati cōgruit im proprie capiendo cōuenit aliis quib' quantitas improprie cōuenit. Tūc ſuppoſito ꝙ non loquimur de infinito ſcḋe intētionaliter ſicut logicus dicit nō homo eſt nomē infinitū vel grammaticus diſtinguit nomē infinitum ab interrogatiuis ⁊ talibus: ſed capitur hic pme intentionaliter et poteſt capi ſincathegoreumatice et cathegoreumatice ⁊ vtrūꝗ mēbrū poteſt diuidi ſcḋz ꝙ duplex quātitas ſcʒ continua ⁊ diſcreta ſincathegoreumatice vt cōuenit quātitati cōtinue trib' modis exponitur cōmuniter. Uno modo aliquātum ⁊ nō tātum quin maius. Alio mō ſic exponitur aliquātum quātumlibet maius. ita ꝙ quantūlibet nō capitur vt vis vocabuli videtur ſignificare quātumlibet. i. placet: ſed capitur vt tātū valet ſicut quocūꝗ tali dato. quia alś iſta eēt cōcedenda infinitum pōdus ego poſſum portare: quia vnam libram ⁊ forte nō liberet mihi ferre amplius que negatur ſic exponēdo. Tertio modo exponitur ꝑ cōtinuam reduplicationem ſpecierum quātitatis continue ſic infinitum corp' deus poteſt creare aliquātū corpus deus poteſt creare et duplum et ad illud et triplum ad illud quadruplum ad illud ⁊ ſic ſine ſtatu. vel ſic pedale pōt creare bipedale pōt creare tripedale pōt creare et ſic ſine ſtatu. Alio modo capiť vt attribuitur multitudini ⁊ ſimiliter tripliciter poteſt exponi. Uno modo ꝓportionabiliter ſic aliqḋ ⁊ nō tot quin plura. Secūdo mō aliquod ⁊ quodlibet plura. Tertio modo per cōtinuam replicationem ſpecierum numeri: vt infiniti ſunt angeli, duo ſunt angeli. tres ſunt angeli. ꝗtuor ſunt angeli: et ſic ſine ſtatu. ſed cōtra dicis: ponamus ꝙ decem portant vnum lapidem ⁊ duo vnū aliū per triginta tertium et ſic ſemꝑ cumulādo decē. Jam illa cōceditur infiniti homines portant lapidem et tamē falſum eſt ꝙ duo portant lapidē tres portant lapidem. ꝑ ypotheſim. dicitur ad illa ꝙ illa nō conceditur ſm tertiam exponentē ſed ſm duas pmas vel dicitur illam cōcedendo ſm oēs iſtas acceptiones. et cōcedo ꝙ duo portant lapidem in caſu ⁊ ſimiliter vnus ⁊ ſimiliter tres ꝑ ſe vel ꝑ accidens. Portare ꝑ accidens voco quādo iuuat ad portādum an ferre ꝑ accidens ſit ferre ſimpliciter pōt dici ꝙ ſic: ſʒ difficultas ſtat ad nomē. ⁊ ſi teneatur ꝙ ſic ꝯńs eſt vnum paruulum ferre tm̄ ſicut omnes equi in mūdo. Ferre ꝑ ſe eſt qn̄ ferens ſine auxilio alterius fert.

Infiniti rō quantitati congruit.

Duplex quātitas.

Sincathegoreumatice trifariam exponitur.

Quid portare ꝑ accidens.

¶ Tertio dico ꝙ exponitur ꝑ cōtinuam replicationē ſpeciei quātitatis continue vel diſcrete hoc eſt aſcēdendo et cumulando ⁊ hoc cōtingit in caſu: quia quādo decem portāt lapidem viginti portāt alium. ⁊ ſic cumulantur decem ⁊ poſtea triginta portāt aliū lapidem: et eſto ꝙ quattuor portāt vnū ⁊ tres vnū: dūmodo ſit aſcēſus in infinitum vocatur ibi cumulatio ⁊ eodem mō exponūtur ꝓpoſitiones de extrinſecis tpibus ⁊ modis. Alio mō capiūtur iſti termini cathegoreumatice ⁊ hoc dupliciter. vno modo vt attribuūtur magnitudini et tūc tātum valet infinitū ſicut ens extēſum ſine termino vel ꝙtū nō terminatū ⁊ tūc opponiť iſti termino finitū et dr̄ ab in quod eſt nō et finitum terminatum. Ex quo ſequiť ꝙ hec ꝯńa eſt nulla. hec linea eſt infinita oriētem verſus. ergo hec linea eſt infinita: qꝛ nō ſeqtur hec linea nō eſt terminata oriētem ꝟſus. ergo hec linea nō eſt terminata. Alio modo attribuiť multitudini ⁊ tātum valet ſicut multitudo cui' cōſequēter numerādo nō eſt dabilis vltima vnitas ſicut nullum continuum eſt finitum: immo quodlibet eſt infinitum: qꝛ nullius talis eſt dabilis vltima vnitas.

Corolarium.

¶ Iſtis notatis pono ꝓpoſitiones. Prima eſt infinitum pōdus hec formica nō pōt ferre ⁊ hec formica nō poteſt ferre vnā librā nec pōdus infinitū. ſcḋa ps eſt nota quo ad ferre librā et aliā ꝓbo. qꝛ regulariter infinitum captū a parte pḋicati capiť cathegoreumatice. ⁊ additur alter termin' cognotatiuus a pte eiuſdē extremi ſcʒ pōdus et ſignificať ꝙ hec formica nō poteſt ferre aliqḋ infinite pōderoſitatis. poſtrem partē cōcluſionis ꝓbo. qꝛ aliquantū pōdus hec formica pōt ferre ⁊ nō tm̄ quin maius. ergo infinitū pōdus ⁊c. in pma acceptione de ly infinitū ſcḋam exponētem ꝓbo. qꝛ da eius oppoſitum hec formica tm̄ pōdus poteſt portare. ſic ꝙ nō maius et ſigneť illud pōdus ⁊ ſit a. et tūc ſic. vel a eſt equalis reſiſtētie cū actiuitate huius formice vel maioris vel minoris. nō duo prima: qꝛ a ꝓportione equalitatis nec a ꝓportione minoris equalitatis ſit actio nec vltimū ꝙ ꝓbo. quia tunc potētia portatiua huius formice excedit reſiſtentiā hui' ponderis dati ⁊ nō indiuiſibile additū diuiſibili nō reddit totum maius ergo per aliqḋ diuiſibile diuidatur. ergo iſte exceſſus ad imaginationē in duas partes ⁊ addatur pōderi minoris reſiſtētie quā ſit. actiuitas fortis aliqḋ tātum reſiſtens ſicut medietas exceſſus formice eſt actiuitatis tūc pōdus a cū hoc addito eſt grauius ꝙ̄ prius fuerit et ipm poteſt portare. qꝛ ab eadem ꝓportiōe maioris inequalitatis ſit actio: ergo pōdus a nō fuit maximū pōdus ꝙ hec formica poteſt portare ⁊ eodē modo ꝓbabiť de quolibet alio pondere dabili prior exponēs eſt nota ꝙ aliquantū pōdus poteſt portare.

Ponūtur ꝓpōnes necētitur ꝓpōnes.

Poſitio ꝓbifica.

Indiuiſibile additū idiuiſibili nō reddit totum maius.

¶ Secūda propoſitio. hec cōſequētia eſt nulla quālibet ptē b. pōderis hec formica poteſt portare. ergo b pondus hec formica poteſt portare ꝓbatur poſito ꝙ b. ſit minimum pondus ꝙ hec formica non poteſt portare. iam añcedens eſt verū. qꝛ qḋlibet minus b pondere hec formica poteſt portare ⁊ quelibet pars b pōderis eſt minor b pōdere. ergo quālibet ptem b. pōderis poteſt portare ⁊ tamē b pondus nō poteſt portare: vt patet ex terminis.

¶ Tertia ꝓpoſitio non ſequiť hec formica ſuſtentat b pōdus in dorſo. ergo. b. pondus pōt portare. ptʒ ſi ponať b pōdus ſuper dorſum formice formica ſuccūbet licet nō inſtātanee tūc in paruo tpe. ſuſtētat b pōdus. ⁊ ſic añcedens eſt verū. ſcḋa ps ꝓbať. quia ad motū nō pōt ſe mouere: qꝛ tunc a ꝓportione equalitatis fieret actio. ⁊ ſi eſſet potētia indebilitatis ſemꝑ ſupferret: nec ſeqtur ſic reſiſtit: ergo agit quemadmodum ſi eſſent duo fortes ⁊ plato equaliter fortes trahētes vnam cordam ad oppoſitas differentias poſitionum vnus reſiſtit alteri ſed nō agendo ſic in ꝓpoſito capitur.

¶ Cōtra forte dices ſi hec formica ponať in pluribꝫ locis poteſt portare b pō

Res impꝑtis demiranda.

dus. quia ante ꝑ me poterat quālibet ꝑtē h pōderis portare in loco i quo: et in alio loco poteſt tātum portare: ergo iam poteſt totum pondus portare reſpōdetur ꝙ naturaliter locutus ſum nullo ꝓſuppoſito miraculo: ſed ꝓſuppoſito caſu quē reputo poſſibilē. dico ꝙ vna formica pōt ferre mille libras vl' vrbem pariſiam ſi eſſet diuiſio partiū vrbis ad formicā i ſuo loco ſcōo dico ſcōm principia doctoris ſubtilis ꝙ formica hec nō amplius ferret in tribus locis ꝙ̄ in duob' vl' in vno ſed cōtra dices ponat h pōdus pariſij ⁊ rome pōdus equale et applicet iſtis. hec formica in iſtis duobus locis ⁊ auferat ab vno pōdere in vno loco vna milleſima ps vel minima ſenſibilis. ⁊ tātūdem in altero loco nunq̄d hec formica pōt leuare vtrūq; corp'. dico ꝙ vtrūq; corp' hec formica pōt leuare ſ; nō pōt leuare vtrūq; corp': ſed ſi formica incipiat leuare ſuū pōd' pariſij ⁊ hꝙ̄ incipiat rome: tūc dicit ꝙ leuabit ſuum pondus pariſij. ⁊ illo leuato nō eſt cōpoſſibile ꝙ leuet illud pōdus rome: q2 eſt reſiſtētia ſed ſi ſimul ⁊ ſemel incipiat leuare vl' vt rectius loquar ſi ſil' ⁊ ſemel nitatur incipere leuare nullibi leuabit.

Doctor ſubtilis.

Problema.

¶ Tertia ꝓpoſitio infinitum

corpus deus pōt creare ⁊ deus nō pōt creare infinitū corpus. ſcōa pars ē ꝓbleuma neutrū: ſed ꝓpterea eā ſuppono gr̄a ꝓpōnis: vl' q2 prior pars nō antecedit ad oppoſitum ſcōe partis. prior ps patet. quia aliquantū corpus deus pōt creare et non tātum quin maius vel duplum ad illud triplum ad illud ⁊ ſic conſequēter.

¶ Quarta ꝓpoſitio infinita ē

aliqua ps hui' continui. ꝓbat aliquāta eſt aliq̄ pars hui' cōtinui ⁊ nō tāta q̄n aliqua eſt maior eo ꝙ nullius pure cōtinui datur maxima pars.

¶ Quinta propoſitio infinit9

calor acquirebat in hoc mobili demōſtrādo hāc aquā ante hoc inſtans demonſtrādo inſtās complete acquiſitionis. q2 aliquātus calor acq̄rebat in hoc mobili ante hoc inſtans et non tātus q̄n maior eo. quia in nullo inſtanti ante hoc inſtās fuit tātus calor in hoc mobili quin poſt illō fuit maior calor ante hoc inſtans.

¶ Sexta ꝓpō in infinitū tar

de rotatur aliqua ps hui' rote demonſtrādo rotam mole fabri. ⁊ in infinitū velociter mouetur aliqua ps eiuſdem rote. ſed hec rota nō mouet infinita velocitate nec īfinita tarditate. ſcōa ps pz de tarditate hoc implicat. ⁊ de velocitate cēt ꝓprie capiendo motū prima ps patet. q2 aliquāta tarditate mouet aliqua pars hui': ⁊ nō eſt dabilis vna ps tarde mota q̄n aliqua tardius mouetur q2 nulla pars maxime accedit ad centrū ⁊ quanto pars aliqua magis accidit ad centrum tāto tardius mouet. ⁊ eodem modo ꝓbat de velocitate accedēdo ad circūferētiam.

¶ Septima ꝓpō īfinitos an

gelos deus creabit in aliqua parte proportionali hore future. et in nulla parte ꝓportionali hore future creabit infinitos angelos. ſcōa ps pz ꝑ inductionem viſo caſu ꝙ in prima pte proportionali hore future creat vnum angelū. in ſecūda duos. in tertia tres. et ſic creſcendo ſm ptes ꝓportiōales. ⁊ ſic pz pma ps: q2 duos creabit i aliqua pte ꝓportiōali hore future. q2 i ſcōa pte q̄rtuor q3 in q̄rta parte. ⁊ ſic conſequēter. igitur.

¶ Octaua propō hec formica

portat infinitā multitudinē ꝓbatur hec formica fert vnum cōtinuū et q̄ōlibet tale eſt infinita multitudo: quia ibi nō eſt vltima vnitas.

¶ Nona ꝓpō. ſequēs ex illa ē

ꝙ non ſunt plures partes in pmo mobili ꝙ̄ in hac formica. ꝓbatur ſic. quia in vtroq; ſunt infinite partes. forte dices ſunt infinite ſincathegoreumatice et non cathegoreumatice. hoc implicat. vt patet intelligenti.

¶ Decima ꝓpō. ſi infinita eſt

linea giratiua. linea giratiua eſt infinita: quia ſuppoſito caſu cōmuni de corpore colūnari: cui' craſſitudo eſt vnius pedis: tunc dicit Buridanus infinita eſt linea giratiua: ſed nulla linea giratiua eſt infinita. hoc ego nō poſſum intelligere et credo ꝙ implicat. quia hec gira demonſtrando illam totalem girā habet infinitas partes quarum quelibet eſt pedalis in valore. ergo oportet ꝙ ſit infinita cathegoreumatice: ſed bene verū eſt ꝙ gira girans primam partem ꝓportionale non eſt infinita nec gira girans ſecūdā: ſed gira girans oēs eſt infinita. nec ſnīa mea aliqua probatio valet in oppoſitum: quia eodē modo pōt dici ſuppoſito ꝙ deus crearet infinitos angelos ꝙ ſunt infinite ſincathegoreumatice et non cathegoreumatice. quia nec duo ſunt infiniti nec tres nec quattuor ⁊ ſic ꝯſr ſicut ipſe probat. nec propterea volo dicere ꝙ ꝓpoſitio de infinitū ſincathegoreumatice inferat ꝓpoſitionem de infinitum cathegoreumatice regulariter.

Buridan' Do

¶ Undecima ꝓpō in hoc cor

pore bipedali ſunt infinite pedalitates equales quarū nulla eſt altera. ⁊ tn̄ illud corpus bipedale nō eſt infinitū magnitudine h' pz de partib' pedalibus cōicantibus. pmo ſunt due medietates pedales eq̄les. ⁊ tertia ps erit cōpoſita ex tribus quartis vnius medietatis et vna quarta alteri' medietatis: ⁊ ſic ꝯſr inuenies infinitas.

¶ Duodecima ꝓpō. infinite

ſunt partes equales non cōmunicantes in hoc corpore bipedali. ꝓbatur due ſunt partes equales nō cōmunicantes et q2 due medietates tres ſunt partes equales nō communicātes: q2 tres tertie. quattuor ſunt ptes equales nō cōmunicātes quinq; ſunt partes equales nō cōicantes et ſic ſine ſtatu. igitur infinite ſunt ptes eq̄les non cōicātes in hoc corpore bipedali.

¶ Tredecima ꝓpoſitio. infi

nite ſunt partes equales in hoc cōtinuo vni certe parti date. Probatur. due ſūt partes equales non communicantes vni certe parti date tres quattuor. ⁊ ſic ſine ſtatu.

¶ Decimaquarta ꝓpō. nulli

certe parti date alicuius cōtinui ei datur infinite ptes equales in illo continuo. Probat da oppoſitū ſeq̄tur hoc corpus eſt infinitū magnitudine. q2 ꝯn̄a eſt bona in hoc corpore ſunt infinite ptes nō cōicātes equales iſti pti date demōſtrādo ptes piſales. digitales. vel pedales. ergo hoc corpus eſt infinitū actu. ⁊ hoc phiſice loquendo: q2 ſm eūdem modū ꝓcedēdi in phiſica tales cōſequētie recipiunt hoc eſt infinitū legū ergo ē infinitū. l3 de virtute ſermonis nō ſequatur.

¶ Decimaquinta propõ. hec linea ẽ infinite lõga in a loco et tñ hec linea nõ eſt infinite lõga. qꝛ poſito ꝙ linea aliq̃ ponatur in duobus locis. ſ. in a ſcđꝫ infinitã longitudinẽ ꝛ in alio loco terminata verificatur propoſitio.

¶ De ſigno totus.

Nomẽ totus bifariam capiť.

Circa propoſitiones de hoc ſigno tot' notandũ ẽ ꝙ hoc nomẽ tot' capiť dupliciter. vno mõ cathegoreumatice alio modo ſincathegoreumatice vł mixtim. Cathegoreumatice dupliciter. Uno modo tm̃ vꝫ ſicut aliqđ quod non eſt pars alterius rei. Alio mõ vt tm̃ vꝫ ſicut ens hñs partes. Secũdo mõ quelibet pars integralis ſortis vel alteri' rei eſt totũ ꝛ nõ primo mõ: iſtos modos tãgit ariſtoteles. v. metaphiſice capitulo. ix. partim cathegorematice. ꝛ partim ſincathegorematice capiť duobus modis. Uno mõ vt tm̃ valet ſicut q̃lꝫ pˢ vel vt aliȷ̃ volũt q̃lꝫ pˢ integralis difficultas ẽ ad nomẽ. ꝛ dicit ariſtoteles loco ſ allegato ꝙ hoc diſcriminis ẽ iter totũ ꝛ oẽ qꝛ totũ diciť de illis ĩ quib' eſt cert' ordo partiũ adinuicẽ nõ enim dicim' omnis veſtis ſed tota veſtis. Omne autẽ de ſeparatis ab ordine. Alio modo tantũ valet ſicut aliq̃d et nihil ipſius qui vt tota aĩa rationalis ẽ in digito. aĩa rõnalis ẽ in digito ꝛ nihil eſt ipſius quin ineſt digito.

Ariſtoteles.

Propoſitiones notatis annexe.

¶ Iſtis notatis pono aliquas ppõnes. ¶ Prima ẽ. tot' ſortes ẽ pars ſortis. et non totus ſortes ẽ pars ſortis. hec cõcluſio pbatur capiẽdo tot' mixtim in pꝛi parte [illegible] gorematice in parte ſcđa. Secũda ppõ tot' ſortes ẽ pars ſortis ꝛ nõ tot' hõ ẽ pars ſortis. ppõ patet capiẽdo vtrobiq; totus mixtim. Tertia ppoſitio totũ ꝙ ẽ in mũdo ẽ in archa tua. et tota pecunia poſſibilis ẽ in burſa tua pbať ppoſitio capiendo totũ cathegorematice. ¶ Quarta propoſitio. nõ ſequiť hõ tot' ẽ in ſcholis ergo totus hõ eſt in ſcholis probatur. poſito ꝙ ſortes ſit in ſchola. añs ẽ verũ: ꝛ ꝯñs falſum. vtrobiq; capiẽdo totũ partim cathegorematice. ꝛ partim ſincathegorematice: qꝛ añs valet hanc hoĩs q̃libet pars in ſcholis ꝛ conſequens valet hãc quelibet pars hoĩs ẽ in ſcholis. Quinta ppõ arguendo a totus cathegorematice ad tot' ſincathegorematice ꝛ nõ vꝫ argumẽtũ nec cõtra pbať nõ ſeq̃tur tot' brunell' valet viginti libras ergo tot' brunellus valet viginti libras ſecunda pars patet. non ſequitur. totus ſortes eſt minor ſorte ergo totus ſortes eſt minor ſorte.

¶ Contra arguiť ꝙ totus nõ tm̃ valet ſicut q̃lꝫ pˢ vł q̃lꝫ pˢ integralis. qꝛ tunc hec foret impropria tota pars integralis ſortis eſt pars ſortis. qꝛ ibi geminaretur pars itegralis. ꝛ iterũ hec foret impoſſibilis tot' plato ẽ pˢ platonis. qꝛ valeret hãc q̃libet pars integralis plato: vel que eſt plato: qꝛ hoc videtur mirabile ꝙ non poteſt addi pars integralis iſti termino plato. niſi ponatur in genitiuo.

¶ Secũdo arguiť cõtra priorem partẽ q̃rte ppõnis qua cõcediť hec. hoĩs q̃libet pˢ ẽ ĩ ſcholis: qꝛ hñ ſeq̃tur. hoĩs q̃libet pˢ eſt in ſcholis. ꝛ hoĩs q̃libet pˢ ẽ extra ſcholas. ergo q̃libet pˢ in ſcholis ẽ extra ſcholas. ꝯña tꝫ virtualiter. in barbara ſed concluſio eſt falſa. ergo aliqua premiſſarum ꝛ equalis eſt ratio de minore ꝛ maiore. ergo maior eſt falſa in illo caſu.

¶ Et confirmatur contra modum pbandi qꝛ nõ ſeq̃tur ſortis q̃libet pars eſt in ſcholis. ergo hoĩs q̃libet pars ẽ ĩ ſcholis qꝛ arguitur ibi ab inferiori ad ſuperi' cũ diſtributiõe ſuperioris qꝛ hoc totũ diſtribuiť. hoĩs pˢ vel ſaltem ille termin' pˢ q̃ in ꝯñte capiť p cuiuſlibet hoĩs parte ꝛ in añte pro ſortis quacũq; parte accipitur ſcđo bene ſeq̃tur per deſcẽſum hominis q̃libet pars ẽ in ſcholis. ergo hoĩs illa pars ẽ in ſcholis demõſtrando vnã partẽ ſortis ꝛ eiuſdem hoĩs illa pars ẽ in ſcholis demõſtrando partem alterius hoĩs: ſed ꝯñs illud eſt falſum. ergo ꝛ antecedens ꝛ conſequẽtia patꝫ. qꝛ ibi pˢ accipitur pro quacunq; hoĩs parte. ¶ Tum ſecundo qꝛ cõtradictoria hui' ẽ pˢa. ſcilicet. cuiuſlibet hoĩs pˢ nõ ẽ in ſcholis. ergo ipſa ẽ falſa ſi ſit antecedẽs patꝫ qꝛ bene ſequitur cuiuſlibet hoĩs q̃lꝫlibet ens in ſcholis pars nõ eſt: ergo cuiuſlibet hominis pˢ non eſt in ſcholis ab equiualentibus et antecedens eſt verum quia iſtius hominis quodlibet ens in ſcholis pars non eſt. ꝛ iſtius hominis q̃lꝫlibet ens in ſcholis pars nõ eſt ꝛ ſic de ſingulis.

¶ Deinde arguiť contra quintam ppõnem vbi dr̃ ꝙ non ſeq̃tur tot' brunell' vꝫ viginti libras ergo tot' brunell' vꝫ viginti libras capiendo totus cathegoreumatice in antecedente: ꝛ ſincathegoreumatice in cõſequente ¶ Contra q̃libet pˢ brunelli valet aliquid: ꝛ illõ nõ põt aſſignari niſi p vigĩ. libras ergo ꝯña fuit bona [illegible] ꝙ hec foret ĩpropia tota pˢ itegraľ ſortis ẽ pˢ ſortis: qꝛ valet hãc q̃libet pars integralis partis integralis ſortis ẽ pars ſortis que eſt ſatis ppꝛia et ad illud ꝙ illa foret impoſſibilis totus plato eſt pars platonis hoc nego. quia additum capitur plato oblique.

¶ Ad ſecundũ argumentum quo niteris probare in barbara nego ꝯñam: qꝛ mediũ virtualiter particularizatur: ſed oportet hr̃e eiuſdẽ in minore aľs cõbinatio erit inutilis nec adhuc proprie eſt ſillogiſmus quia plus pdicatur in minore q̃ ſubiicitur in maiore.

¶ Ad confirmationẽ reſpondeť negãdo ꝙ nõ ſequať ſortis q̃lꝫ pars ẽ ĩ ſcholis hoĩs q̃libet pars ẽ in ſcholis: ꝛ negať ꝙ totũ ſuperius diſtribuatur. imo hoc totuꝫ accipiť determinate et eſto ꝙ pars accipiať pro plurib' in ꝯñte q̃ in añte hoc nõ impedit pp̃ter determinationẽ acceptã non viiata ſtãtẽ determinate.

¶ Ad ſecundum argumentũ p deſcẽſuꝫ q̃ꝫ vr̃ tãgere difficultatẽ negať deſcenſus ibi fact'. Et dico ꝙ qñ ẽ determinatio accepta nõ ẽ vnica quẽadmodũ ẽ ĩ ppoſito. opꝫ pmo deſcẽdere ſub determinatiõe: ꝛ poſtea ſub determinabili ad oĩa ſuppoſita p q̃b' ſteterit determinabile: vt ibi cã. hoĩs q̃lꝫ pˢ ẽ ĩ ſcholis ꝛ ibi pˢ p̃ciſe capiť p pte iſti' hoĩs ꝛ tũc opꝫ deſcẽdere ſub ly pˢ ſic iſti' hoĩs illa pˢ ẽ ĩ ſcholis demõſtrãdo manũ ſortis: ꝛ ſic demõſtrare oẽs ptes ei' ꝛ poſtea alia ſingularis capiẽť rõne ly hoĩs ſic vł iſti' hominis demõſtrãdo platonẽ q̃libet pˢ ẽ ĩ ſcholis ꝛ tũc demõſtrare oẽs ptes ei': ꝛ ſic diſiũctiue capiẽdo hominis et copulatiue pars deſcendẽs ad omnia ſuppoſita pro quibus diſtribuitur pars.

Analogia ¶ Ecce analogiam cuiuſlibet hominis q̄libet aſin' ē poſito ꝙ ſint tres hoīes ſolū ī mūdo. ſortes plato ⁊ cicero. ſortes habeat preciſe vnū aſinū ſ; brunellū. plato ħaſe fauellum cicero baudellū. tūc illa ē vera q: iſti' hoīs q̄libet aſin' eſt aſin' ⁊ ſic de ſingulis: ⁊ tū ſi deſcēdas ſub ly aſin' pmis terminis reſeruatis ī forma reperies deſcenſam verā ⁊ deſcēdētes falſas cuiuſlibet hoīs. Iſte aſin' eſt aſin' illa eſt falſa q̄cunq; aſino demōſtrato q: demōſtrādo brunellum ſic arguitur ī darij. Cuiuſlibet hoīs iſte aſinus eſt aſinus plato ē hō: ergo platonis iſte aſinus ē aſinus vbi ꝯcluſio ē falſa ⁊ minor ṽa ergo oportet dicere ꝙ maior eſt falſa q̄ fuit vna deſcēdens ꝓpōnis date: ⁊ eodem mō demonſtrando alios aſinos poteris argumētari: ⁊ ſic demōſtrādo ſortē deſcendēs per oēm aſinū ei' ⁊ demōſtrādo platonē ꝑ oēs aſinos ei' et ſic de alijs deſcendendo ad oīa ſuppoſita ꝑ q̄bus diſtribuiť aſin': quia aſinus reſtringitur ⁊ hominis ſtat abſolute ſecundum poſitionem cōmunem.

Corrolarium. ¶ Ex iſto ſequiť ꝙ nō oportet terminos ſtare eque reſtricte formaliter in deſcendētib': ⁊ in deſcenſa. licet hū virtualiter hoc opȝ ⁊ potiſſimū qn̄ ē ſic determiatio accepta nō vnica ⁊ cuiuſlibet hoīs aſinus currit ergo iſtius hominis aſin' currit poſita ꝯſtantia quā ſemꝑ ſuppono vbi aſinus in ſingulari deſcenſus ſtat pro iſti' hoīs aſino ⁊ in deſcenſa pro cuiuſcunq; hoīs aſino: ſed virtualiter ex parte pluriū ſingularium pro tot ſtabit in deſcēdentib' ſicut in deſcenſa: vel ſic hominis quelibet pars eſt in ſcholis: ergo hominis iſta pars eſt in ſcholis ⁊ eiuſdem hominis iſta pars eſt in ſcholis demonſtrādo aliam partem eius ⁊ ſic demonſtrando oēs partes vni' hoīs ⁊ poſtea vel ratione hui' termini hoīs ſtātis determinate ⁊ copulatiue rōne hui' termini pars ſic vel hoīs iſta pars eſt ī ſcholis ⁊ eiuſdem hoīs iſta pars eſt ī ſcholis. et ſic ꝯſiter.

¶ Ad aliud argumentū de cōtradictorio hui'. hoīs q̄libet pars ē ī ſcholis dicitur ꝙ ē hec cuiuſlibet hoīs. b. pars nō ē ī ſcholis

Regula. q: qn̄ termin' diſtribuiť in ordine ad duos terminos quorū vn' ſtat cōfuſe tm̄ q̄ ē totale extremum reſpectu ꝗus extremi ſtātis determinate: vt hoīs q̄libet aſin' ē aīal nō occurrit mihi iſtātia quin ille termin' diſtribut' ꝑt formaliter cōtradicēdo ſtare determinate nec āpli' volo ſqrere pro nunc de illa difficultate contradictionis.

¶ Sed contra hoc arguiť ſic hec ē vera cuiuſlibet hoīs b ps nō ē ī ſcholis: ergo nō cōtradici' alteri: ꝯña ē nota. Et ꝓbo añs cuiuſlibet hoīs hec pars nō ē ī ſcholis: vł cuiuſlibet hoīs hec ps nō ē ī ſcholis. et ſic de ſingulis: ḡ cuiuſlibet hoīs. b. pars nō ē ī ſcholis. añs ē verū ergo ⁊ ꝯñs. veritas añtis pȝ: q: volo ꝙ hec affirmatiua preciſe verificeť pro ſorte hec erit ṽa cuiuſlibet hominis hec ps nō ē ī ſcholis demōſtrādo vnā partē platonis igiť: ſed ꝙ opȝ aſcendere diſiunctiue. patet quia pars ſtat determinate.

¶ Ad hoc argumentū reſpondetur ꝙ male aſcendiť: ſed oportet primo aſcēdere ſub determinatione ſic iſti' hominis aliq ps nō ē ī ſcholis: ⁊ iſtius hominis aliqua ps nō eſt in ſcholis: ⁊ ſic de ſingulis. modo añs ē ſimꝑ pro ſingulari qua demōſtratur ſortes q: iſti' hominis q̄libet ps ē ī ſcholis: vel diciť cōſequenter ad ſcđaȝ ſolutionē deſcenſus hic hoīs q̄libet ps ē ī ſcholis ꝙ opȝ deſcēdere copulatiue ſub diſiunctione ſic. Cuiuſlibet hoīs iſta ps nō eſt in ſcholis: vł cuiuſlibet eiuſdē hoīs iſta pars nō ē ī ſcholis cuiuſlibet eiuſdē hoīs iſta pars nō ē in ſcolis ⁊ ſic de ſingulis oēs partes demōſtrando oppoſito modo ad hanc. hoīs quelibet pars ē ī ſcholis ⁊ poſtea capere ly. ⁊ ſic dicendo. cuiuſlibet hoīs hec pars non eſt in ſcholis: vel cuiuſlibet eiuſdē hominis hec pars non eſt in ſcholis et ſic conſequenter.

¶ Contra primā harum duarum ſolutionū arguitur ſic ibi arguitur a pluribus ſuppoſitionib' determinatis reſpectu partium multitudinis in ordine ad vnā determinatam reſpectu toti': ⁊ talis modus arguendi nihil valet igiť. q: alioqui illa eēt cōcedēda corp' ē vbiq; q: corp' ē ī hoc loco ⁊ corp' ē ī hoc loco. ⁊ ſic de ſingulis. ⁊ idē eſſet iudiciū de talibus, caput oīs homo habet vel aīal oīs homo ē. q̄ oēs ſunt falſe. ergo opȝ ſic aſcēdere. iſtius hoīs aliqua ps nō eſt ī ſcholis ⁊ iſtius hoīs eadē pars nō eſt in ſcholis. ⁊ ſic ſemꝑ aſſumēdo eadē: ⁊ ſi. demōſtrādo vnum hominē cuius nulla pars ē in ſcholis in prima ſingulari ipſa erit vera ⁊ addēdo relatiuum idētitatis oēs alie erūt vere. reſpōdetur breuiter ꝙ nō opȝ capere eadē: ſed hoc ſoluȝ eſt verū quando verificatio ꝯuenit rōne diuerſorū vt aīal ille hō eſt animal iſte hō eſt: ⁊ ſic de ſingulis vbi diuerſa acceptio ō ly aīal formaliter ⁊ virtualiter verificat has indefinitas ſicut ē ī iſtis cuiuſlibet hoīs aliqua pars nō ē in ſcholis. ⁊ hec virtualiter vt patet per ſingulares. ⁊ ita in alijs qn̄ eſt determinatio accepta nō vnica tali determinabili applicata: ſed poſtea habita vna iſtarum ſingularium iſtius hominis aliqua pars nō eſt in ſcholis nō licet aſcēdere ſub iſto termio ens q̄uis capiatur relatiuū idētitatis addēdo iſti termino pars q: nō ſeq̄tur iſti' hoīs aliqua pars nō ē hoc ens in ſcholis ⁊ iſti' hoīs aliquā pars non ē hoc ens in ſcholis ⁊ ſic de ſingulis. ergo iſtius hoīs aliqua pars nō eſt ens in ſcholis: q: demōſtrando ſortem ⁊ partes ei'. añs eſt verū et ꝯñs falſum ꝓpterea opȝ ibi capere relatiuum identitatis ſic aſcendendo iſtius hoīs aliqua ps nō ē in ſcholis. ⁊ iſtius hominis eadē pars non eſt ī hoc ens in ſcholis. et ſic de ſingulis ⁊ eodē mō potes ſoluere hoc argumentū. cuiuſlibet hominis b aſinus nō ē currens. poſito ꝙ ſint ſolum duo homines ſortes ⁊ plato quorum vterq; habeat duos aſinos ⁊ current tres iſtorū quarto quieſcente tunc iſta negatiua eſt falſa. vt patet per eius contradictoriam: ⁊ eandem difficultatem potes hic applicare patet intelligenti.

¶ Deinde reſpōdeo ad argumentū factū cōtra quintā ꝓpōnem vbi dr̄ ꝙ nō ſeq̄tur eſto ꝙ ſequať in exēplo dato notuȝ eſt ꝙ forma arguēdi nihil valet: q: nō ſeq̄tur tot' ſortes ē magiſter pariſienſis: ergo tot' ſortes ē magiſter pariſienſis: ſz poſt ꝙ exēpliū ē ꝓpoſitū pōt dici ꝙ emens equū viginti libris emit totuȝ per ſe viginti libris ⁊ quālibet partē vēdibilē viginti libris per accñs ⁊ hoc pȝ per cōem modū loquēdi quē ī hoc debemus imitari: dicim' emi ſatis care hoc caput demonſtrando caput equi: a nobis empti ⁊ ſi queratur quam care reſpondem' pecunia totius per viginti vel triginta ſtura.

Iſta ſtatt aduer-

¶ Ita ſicut aduerbiū cōparatiuū aliquorū in aliqua p̄prietate reddit p̄poſitionē exponibilē ⁊ ſic exponit̄ propoſitio in qua ponit̄ vt ſortes eſt ita doct' ſicut plato ſortes eſt doct' ⁊ plato eſt doctus: plato nō eſt magis nec minus doctus q̄ ſortes. ⁊ hoc ſi dicat omnimodam ſimilitudinē: interdum nō dicit omnimodā ſimilitudinē: ſed negat exceſſum rei ſignificate p ſequēs extremū reſpectu extremi p̄cedentis vt aiax eſt ita fortis ſicut vlixes vbi tertia exponēs erit vlixes nō eſt fortior aiace. ⁊ iſtud intelligit̄ qn̄ eſt cōparatio ad idem. Si aūt ad diuerſa oportet dicere cōſequēter ſicut in cōparatiuo dictū eſt: vt ſortes eſt ita alb' ſicut plato eſt niger q̄ ſic exponit̄. ſi p̄ciſa ſimilitudo ſit ſortes eſt alb' ⁊ plato eſt niger ⁊ ſortes eſt nō magis neq̄ min' alb' q̄ plato eſt niger vel ſortes eſt equalr̄ albus ſicut plato eſt niger ſi nō dicat oīmodā ſimilitudinē tertia exponēs erit. plato nō eſt magis niger q̄ ſortes eſt albus. ſortes eſt ita albus ſicut plato erit alb' ſortes eſt albus ⁊ plato erit alb': ⁊ plato nō erit albior quā ſortes eſt alb' in iſtis ſecūs tēporibus ſimplicibus addat̄ relatiuū identitatis in mixtis nō op; terminis p̄portionabilr̄ tenētis in exponibili ⁊ exponētibus.

(Attende.) ¶ Nota ſecundo q̄ ita ⁊ ſicut cū poſitiuo diſtribuūt terminū capacē ſue diſtributionis ⁊ etiā tēpus importatū p copulam. ⁊ vt ita intelligatur pono p̄poſitiones.

(Ad p̄cedētiū declarationē p̄poſitiōes.) ¶ Prima eſt ſortes eſt ita magnus ſicut oīs homo ⁊ ſortes nō eſt ita magnus ſicut aliq̄s homo nec ſortes eſt equaliter magn' cui; homini tota propō eſt clara da caſu; tu iſte; quiſpiā pōt inſurgere de ſuppōne predicati huius ſortes eſt ita magn' ſicut omnis homo ſed in comparatiuo ⁊ differt reſponſum eſt.

¶ Secūda p̄pō ſortes erit ita albus ſicut plato erit ⁊ ſortes nō erit ita albus ſicut plato. hoc p;; ſi denotet̄ identitas reſpectu ſimplicis copule. ⁊ non reſpectu mixte.

¶ Tertia p̄poſitio ſortes erit ita albus ſicut plato erit ⁊ nunq̄ verū eſt dicere ſortes eſt ita albus ſicut plato. hoc p;; poſito q̄ intendantur eorum albedines ſiue continue ſiue diſcontinue per vnā horam vel diem ⁊ ſemp maneat plato albior ſorte et poſtea mortuo platone magis dealbetur ſortes.

¶ Quarta ſortes eſt ita doct' ſicut iſte hō ⁊ ſortes nō eſt ita doctus ſicut hō.

¶ Quinta p̄pō ſortes qn̄ albefiet ab extrinſeco partibiliter extenſiue ſm̄ applicationē nō habebit gradum mediū ita cito ſicut gradū vltramedium probatur: q; da oppoſitum habebit gradum mediu; ita cito ſicut gradum vltramedium. ergo aliquem gradum medium habebit ita cito ſicut gradum vltramediū ⁊ ſignetur ille ⁊ ſit a tunc ſic arguo a gradus eſt diuiſibilis extenſus per aliquam partem ſortis. (Probatio poſitio.) ergo pars propinquior agenti citius acquirebatur. ⁊ q̄ſcito erat illa medietas erat grad' aliquis vltra medium q; omne agens fortius agit in p̄pinquū q̄ in diſtās ceteris paribus ⁊ per conſequens ſortes nō habebit ita cito gradu; mediū ſicut gradum vltramedium.

¶ Queſtio.

Querit circa exponibiles de differt an ſint ſufficienter aſſignate.

¶ Et arguit̄ q̄ nō: q; per illas exponibiles iſta eſſet cōcedēda hoīs aſinus differt ab aſino: ſed illa eſt falſa ergo exponentes male dant̄ minor p;. omne differēs ab aſino eſt nō aſinus hoīs aſin' differt ab aſino. ergo hoīs aſin' nō eſt aſinus in darij cōcluſio eſt falſa nō falſificās et minor vera ergo maior falſa q̄ eſt minor p̄bāda. p̄bat̄ maior q; hoīs aſinus eſt ⁊ ſimul tp̄e q̄li; aſin' eſt. ⁊ hoīs aſinus nō eſt aſinus. de duab' primis exponētibus nō eſt dubiū. et tertia pars p;. per eius contradictoria; que eſt hec. cuiuſlibet hoīs quilibet aſinus eſt aſinus que conſtantia infert ioānē non habentem aſinum habere aſinum.

¶ Et cōfirmat̄ nō ſeq̄t a hō eſt ⁊ ſimul tp̄e quilibet hō eſt ⁊ a hō nō eſt hō. ergo a hō differt ab hoīe. ⁊ tn̄ ar̄ ab exponētib' ad expoſitā. ꝯñā claret cū minore. p̄bat̄ maior. añs ē verū ⁊ ꝯñs falſum de duab' primis exponētibus nemini cadit in dubiū. ⁊ tertia pars p; p ei' cōtradictoriā q̄ eſt hec oīs hō eſt h hō vl̄ hec hō oīs hō eſt. ¶ Et falſitas exponibilis arguitur tripliciter. Tū primo q; per cōuerſionē ſimplicē hū ſequit̄ a hō differt ab hoīe eſt hō vel a hō ē; ꝯñs eſt falſum ergo ⁊ añs. Tū ſcd̄o omne differēs ab hoīe eſt nō hō a hō differt ab hoīe ergo a hō eſt nō homo cōcluſio eſt falſa immo impoſſibilis. ⁊ maior p; per inductionē ⁊ ſingulares ſue contradictorie. ergo maior eſt falſa.

¶ Secūdo arguit̄ nō ſeq̄t de' eſt ⁊ ſctā trinitas eſt ⁊ de' non eſt ſctā trinitas. ergo de' differt a ſctā trinitate tn̄ ar̄ ab exponētibus ad expoſitā. igit̄. maior p; q; añs eſt ve; de duabus primis exponētibus notū eſt. ⁊ tertia exponēs p; ſi ſubiectū ei' cōplete particulariſatur.

¶ Et cōfirmat̄ nō ſeq̄t ſortes differt ab albedine. ergo ſortes eſt ⁊ albedo eſt ⁊ ſortes non eſt albedo: ⁊ tamen arguitur ab exponibili ad exponentes: ergo modus arguēdi nullus maior patet quia tenendo q̄ ens dicit̄ analogice de ſubſtātia ⁊ accidente añs eſt verū ⁊ ꝯñs falſum pro ſecunda exponente.

¶ Tertio arguit̄ nō ſequit̄ ſortes ſi eſt ſortes differt a ſorte ergo ſortes eſt et ſimul tp̄e ſortes ſi eſt ſortes eſt ſortes ſi eſt ſortes nō ſortes. ⁊ tn̄ arguit̄ ab exponētib' ad expoſitā igit̄ ꝯñā claret cū minore maior p; q; añs eſt verū ⁊ ꝯñs falſum. veritas añtis p; q; plato differt a ſorte plato eſt ſortes ſi eſt ſortes ergo ſortes ſi eſt ſortes differt a ſorte: ſed ꝯñtis falſitas ſuadet̄ ex eo q̄ tertia exponens ſit vna negatiua extra inſtātias vbi predicatur ſinonimū de ſinonimo.

¶ Et cōfirmat̄ nō ſeq̄t popul' rotūdus differt a pp̄lo quadrato: ergo pp̄lus rotundus eſt. ⁊ pp̄ls quadrat' eſt ⁊ pp̄ls rotūd' nō eſt quadratus ⁊ tn̄ arguit̄ ab exponibili ad exponētes maior p; q; añs eſt verū in caſu facili. et due prime exponentes falſe igitur.

¶ Quarto arguit̄ nō ſeq̄t de' cōtingēter differt ab hoīe. ergo deus cōtingēter eſt. ⁊ ſimul tp̄e q̄li; hō cōtingēter eſt. ⁊ q̄li; de' cō-

tingẽter nõ eſt hõ et tamẽ arguit ab exponibili ad exponẽtes ꝯña tenet cũ minore. ⁊ maior oſtẽditur q2 añs eſt verũ ⁊ ꝯñs falſuʒ. falſitas ꝯñtis eſt nota capiẽdo cõtingẽs ſpecialiter ſicut pretẽdimus. Et añs eſt verũ qḋ ꝓbo exponẽdo illã ꝑ cõtingẽter: q2 ſic exponit. de⁹ poſſibiliter differt ab hoĩe: et deus poſſibiliter nõ differt ab homine vtraqꝫ illarum iterum exponendo eas ex parte de ly differt eſt vera.

¶ Et cõfirmat nõ ſeqt adã differebat ab aſino ĝ adã erat ⁊ ſimul tpe q̃lꝫ aſin⁹ erat ⁊ adã nõ erat aſin⁹. ⁊ tñ arguit ab exponibili ad exponẽtes. ĝ mod⁹ exponẽdi nullus. ꝯña tꝫ cũ minore ⁊ maior ptꝫ: q2 añs eſt cõcedẽdũ quia ſi adam nõ differebat ab aſino: ⁊ aſinus erat ſecum tunc adam erat aſinus.

¶ Quinto arguit nõ ſeqt ſortes eſt ⁊ ſimul tpe q̃lꝫ hõ eſt. ⁊ ſortes nõ eſt q̃lꝫ hõ ergo ſortes differt a quolꝫ hoĩe ⁊ tñ arguit ab exponẽtibus ad expoſitã: igit. ꝯña tenet cũ minore. ꝓbo maiorẽ. antecedẽs eſt verũ vt notũ ẽ falſitatẽ cõſequẽtis arguo tripliciter primo ab eo qḋ nihil eſt differtẽ: nihil eſt oĩs hõ ergo nihil differt ab oĩ hoĩe. tũ ſcḋo ſortes differt ab omni hoĩe ergo ſortes differt ab omni hoĩe a quo differt vel ab oĩ hoĩe a quo non differt: ſed ꝯñs eſt falſum ergo ⁊ añs. Tũ tertio q2 eſt vna affirmatiua de ꝑdicato nõ ſupponẽte. q2 hꝫ totũ nõ ſupponit oĩs hõ ⁊ eſt determinario accepta vnica ergo hoc totũ differẽs ab omni hoĩe nõ ſupponit.

¶ Et cõfirmat nõ ſeqt de⁹ differt ab angelo: ergo deus eſt ⁊ ſimul tpe q̃lꝫ angelus eſt ⁊ deus nõ eſt angelus. ⁊ tñ ar ab exponibili ad exponẽtes igit ꝯña nõ eſt dubia cũ minore. ⁊ maior ptꝫ. poſito ꝙ deus deſtruat totũ mũdũ preter vnũ angelum. iam ita eſt ſicut per exponibilem denotatur ⁊ nõ ꝑ exponentes.

¶ Sexto nõ ſeqt. tñ ſubſtãtia differt ab accidẽte. ergo tñ ſubſtãtia eſt ⁊ tñ accidẽs eſt. ⁊ nõ tñ ſubſtãtia eſt accidẽs ⁊ tñ arguitur ab exponibili ad exponẽtes igit. maior ptꝫ q2 añs eſt verũ exponẽdo ꝑ tñ. q2 ſubſtãtia differt ab accidẽte ⁊ nihil nõ ſubſtãtia differt ab accidẽte. ⁊ vtraqꝫ iſtarũ eſt vera. igitur. ſed ꝙ ꝯñs ſit falſum patet exponendo per differt.

¶ Et cõfirmat q2 ſm iſtũ modũ exponẽdi iſta eſſet vera brunellus differt ab homine qui nõ differt ab hoĩe ſed hoc eſt falſuʒ igit. ⁊ ptꝫ falſitas illius: q2 bene ſequit. brunellus differt ab hoĩe qui non differt ab hoĩe: ergo brunellus differt ab homine et ille non differt ab hoĩe per reſolutionem de qui in illud.

¶ Et principale ꝓbat. q2 brunellus eſt ⁊ ſimul tpe quilibet hõ qui nõ differt ab hoĩe eſt ⁊ brunellus nõ eſt hõ q̃ nõ differt ab hoĩe iſte exponẽtes ſunt vere de duab⁹ pmis notũ eſt veritas tertie exponẽtis. ptꝫ ꝑ ei⁹ ꝯdictorie falſitatẽ q̃ eſt brunell⁹ ẽ hõ q̃ nõ differt ab hoĩe.

¶ Septimo ar q2 per iſtũ modũ exponẽdi hec eẽt v̾a ab aſino differt oĩs hõ. ſed hoc eſt falſum. igit ꝓbat maior. q2 exponẽtes ſunt vere. ſ. aſin⁹ eſt ⁊ ſimul tpe q̃libet hõ eſt: et aſinus non eſt hõ ſed ꝙ exponibilis ſit falſa ptꝫ q2 tũc eadẽ rõne a brunello differt oĩs hõ: ⁊ ſic a brunello differẽs ẽ oĩs hõ. Et tũc ſi differẽs brunello eſt oĩs homo. ⁊ omne differens a brunello eſt vna res. ergo vna res eſt omnis homo conſequentia eſt in dyſamis ⁊ concluſio falſa ⁊ minor vera. ergo maior falſa quem querimus.

¶ Et cõfirmat q2 per iſtũ modũ hec eẽt ꝯcedẽda. ſortes nõ differt ab hoĩe. ſꝫ hoc ẽ falſuʒ igit. ꝓbat minor. q2 ly hoĩe ẽ determinario accepta vnica acceptiõe cũ ſuo determinabili. ⁊ diſtribuit affirmatiua ĝ talẽ habebit ſuppoſitionẽ in negatiua ꝑ logicã cõmunẽ. ergo cõtꝫ deſcẽdere copulatiue. ſed conſequens eſt falſum ſic deſcendendo. ergo et antecedens.

¶ Octauo arguit. q2 ꝑ iſtũ modũ iſta eẽt vera hõ eſt oĩ differens ab aſino ſed hoc eſt falſum. igit falſitas exponibilis ptꝫ. probat tñ principale: q2 exponẽtes ei⁹ ſunt iſte. hõ eſt ⁊ ſimul tẽpore aſinus eſt hõ ⁊ aſinus nõ eſt vł hõ nõ eſt aſinus ſed oẽs iſte ſunt vere. In oppoſitũ eſt cõis logica. in iſta queſtione ponent notabilia articulatim reſpondẽdo ad rõnes.

¶ Notãdũ eſt primo ꝙ ꝓpoſitio exponibilis de differt eſt ꝓpõ in qua ponit termin⁹ importãs alteratẽ vel diuerſitatẽ. vt differt ab vel a diſtinguit diuerſum aliud ad alteꝝ ⁊ huiuſmodi. Sed ly alterũ capit tripliciter. primo relatiue quẽadmodũ capit q̃n dicim⁹ vna ꝯdictoriaꝝ eſt vera. ĝ altera eſt falſa. Scḋo mõ capit indefinite vt eſt ſignũ ꝑticulare in ordine ad ly vterqꝫ ⁊ ſic hec ꝯña eſt bona. vn⁹ iſtorũ currit. ergo alter iſtorũ currit. lꝫ in cõi vſu in ſecundo loco nõ capiat indefinite. Tertio mõ capiat vt dicit diuerſitatẽ inter res ſignificatas terminorũ ſecũ poſitorũ. ⁊ ſic capit in ꝓpoſito. Et põt capi ꝓprie ⁊ tũc ponit cõitãtiã extremorũ q2 oĩs differentia vel alietas dicit exiſtẽtiã rerũ iuxta illud cõmune nec ens nõ enti nec nõ ens enti eſt idẽ neqꝫ diuerſum. Alio mõ iſti termini capiũtur improprie ⁊ preciſe dicũt cõitãtiã termini precedentis ⁊ negationẽ termini ſequẽtis a termino precedẽte vt ſortes differt ab antixp̃o q̃ ſic exponit ſortes eſt ⁊ ſortes nõ eſt antixp̃s. Ex iſto ptꝫ ꝙ ꝓprie captis terminis nõ eſt idẽ dicere nõ idẽ et diuerſum. q2 iſta eſt ꝯcedẽda. Sortes eſt ⁊ nõ idẽ antixp̃o: ⁊ iſta negãda ſortes diſtinguit ab antichriſto vel diuerſis ab antichriſto. Scḋo ſequit ꝙ relatiuũ idẽtitatis rectũ mediãte a vel ab nõ equalet nomini infinito ſui caſualis immo infinitus eſt ſuperior vt ſortes eſt nõ antichriſtus. ⁊ tamen non eſt alius ab antichriſto.

Quid ſit ꝓpoſitio exponibilis de differt. Alteꝝ triꝑfariã capitur. Nec ens nõ enti nec nõ ens enti ẽ idẽ. Primum correlarium. Scḋm correlarium.

¶ Notãdũ eſt ſecũdo ꝙ ꝓpoſitionũ de differt quedã ſunt in quibus ly differt affirmat: et hoc poteſt prouenire multipliciter. quia vel nulla negatio precedit vel negationum paritas ſed in vnũ redit vel ly differt negat. Et iteruʒ differt affirmat poteſt eſſe de preſenti de preterito futuro vel poſſibili. Etiã poteſt eſſe ꝓpoſitio mixte qualitatis. et hoc multipliciter vł bis capiendo differt vł pluries. vł ſemel differt. ⁊ aliã copulã. Et iteꝝ q̃n ponit bis differt vł bis differt ẽ copula eq̃ principalis. vt ſortes differt ab hoĩe. ⁊ vel differt ab equo vel tñ ſemel copula principalis. vel brunellus differt ab hoĩe qui nõ differt ab homine. vel termin⁹ ſequẽs ly differt diſtribuit vel nõ diſtribuit etiã cũ ly differt ꝑñt poni alia ſigna exponibilia: ſed incipiendũ eſt a

Propoſitionum ſignificatiue varie diuiſiones.

a capite ſignorū ſi differt affirmet hoc eſt propō in qua ponitur ſit affirmatiua oportet exponere ea per copulatiuam trimēbrem ſm exigētiā copularū ſignorum et extremorū ſi negeť diſiūctiue exponere. vt verbi cā ſortes differt ab aſino ſic exponiť: ſortes eſt et ſimul tempore quilibet aſinus eſt ꝛ ſortes non eſt aſinus.

Tēpus improprie capi.

Notādū eſt tertio ꝙ tēpus

nō capitur ꝓprie hic: ſed ꝓ quacunq̄ re durāte oīs hō differt ab equo ſic exponiť omnis hō eſt ꝛ ſil' tēpore oīs equ' eſt: ꝛ nullus hō eſt equus et opꝫ reſpicere ad reſtrictionē vel acceptionē terminorū. quare iſta propoſitio hoīs aſin' differt a rudibili nō bene exponiť per iſtā hoīs aſinus eſt et ſimul tēpore qdlibet rudibile eſt ꝛ hoīs aſinus nō eſt rudibilis ſed tertiā exponēs eſt iſta. ꝛ eiuſdē hoīs aſinus nō eſt rudibilis ꝛ hoc qñ terminus ſequens ly differt diſtribuitur. ſed ſi terminus cū differt nō diſtribuiť neq̄ diſtribuetur in exponente: vt ſortes ab hoīe differt ſic exponitur. ſortes eſt ꝛ ſimul tempore quilibet homo ē ꝛ ſortes homo non eſt.

Notādū eſt quarto: ꝙ nega

tiua eſt exponēda ꝑ cōtradictorias exponētes. ꝛ hoc qñ affirmatiue cōtradicit ꝛ ꝑ contrarias ſi affirmatiue ꝯͣrietur: ꝛ ſic de alijs oppoſitionib'. ſed talis ſortes differt a populo ſic exponiť ſortes ꝛ ſil' tēpore populus ſunt ꝛ ſortes nō ē populus: qꝛ nō ē inconueniēs nomē collectiuum ſingularis numeri reddere ſuppoſitū verbo pluralis numeri: ſꝫ de iſta ſortes vel cumulus lapidū differt a platone vel exercitu. ſatis bene exponitur per verbū ſingularis numeri: vt ſortes vel cumulus lapidū eſt ꝛ ſimul tempore plato vel exercit' eſt ꝛ ſortes vel cumulus lapidū nō eſt plato vl' exercitus. Sꝫ de iſta ſortes differt a platone vel nō differt a platone videtur ſic debere exponi ſortes eſt vl' nō eſt: ꝛ ſimul tempore plato eſt vl' nō eſt ꝛ ſortes nō ē vel eſt plato. ita ꝙ ly vel non negeť: et nō reſpicim' diſiūctiue ex parte ſcḋi ſigni negati: ꝛ ita in alijs ꝓpoſitionib' de copulatis copulis dicať ſm exigētiā copularū ꝛ modorū: ꝫ ly aliud nō eſt eiuſdē vigoris cum ly differēs: ſed dꝫ aliter exponi: vt tu es aliud a platone ſic exponitur tu es aliud et plato eſt aliqd: ꝛ tu nō es plato. Ꝯ̄re hec ꝯña nihil valet exercitus achillis differt ab exercitu hectoris: ergo exercitus achillis ē aliud ab exercitu hectoris. Scḋo ſequiť ſanctus gabriel ē nō idē ꝑplo ſꝫ nō eſt aliud a ꝑplo ſꝫ nec ē aliō a ꝑplo. Tertio ſeqꝉ has ꝯñas nihil valere. pater in diuinis differt a filio: ḡ pr̄ in diuinis eſt aliud a filio: vel nō idē filio licet hū ſit alius a filio. immo pr̄ eſt ali' pater a filio: nec ſequiť ꝓpterea filium eſſe patrē quemadmodum ſortes eſt ali' ſortes ab aſino: nec ibi eſt cōparatio ſortis cū aſino. Quarto ſeqtur hāc cōſequentiā nō valere aliquis homo currit ꝛ nullus ali'a ſorte ergo ſortes currit. Quinto ſequitur iſta ſiľ ſtāt ſortes erit ꝛ ſimul tempore omnis ſcribēs erit ꝛ ſortes non erit ſcribens nec differt a ſcribente iſtud patet. poſito ꝙ aliquid ſit nunc ſcribens ꝛ poſtea nihil ſcribat. ſed maneat tecum. Sexto ſequitur hanc eſſe verā. Sortes eſt aliud ꝗ̄ plato ꝛ nihil aliud ꝗ̄ plato: vt patet per exponentes que ſunt iſte ſortes eſt et ſimul tempore plato ꝛ nihil aliud ꝗ̄ plato eſt et ſortes non eſt plato ꝛ nihil aliud ꝗ̄ plato de prima a tertia exponētibus notū eſt ſed ſcḋa ptꝫ hoc eſt demōſtrādo platonē ꝛ hoc eſt plato ꝛ nihil aliud ꝗ̄ plato: ergo plato et nihil aliud ꝗ̄ plato eſt. Septimo ſequiť hāc eſſe verā ꝛ ꝓcedenti cōpoſſibilē ſortes eſt aliud ꝗ̄ plato eſt ꝛ ſortes nō eſt plato ꝛ aliud ꝗ̄ plato. prima ꝛ tertia relinquunť note. ſecundo arguiť hoc eſt demōſtrādo platonē. ꝛ hoc eſt plato ꝛ aliud ꝗ̄ plato: ergo plato ꝛ aliud ꝗ̄ plato eſt cōſequētia eſt ſillogiſmus expoſitorius et maior eſt nota: ꝛ minor ꝓbatur: qꝛ hoc eſt plato ꝛ caput eius: ergo hoc eſt plato et aliud ꝗ̄ plato cū caput ſit aliud ꝗ̄ plato. Octauo ſequiť ꝫ marcus ꝛ tullius differant a brunello tñ marcus et tullius nō differūt. hoc ptꝫ qꝛ in ꝑma eſt differētia extrinſeca. in ſcḋa eſt differētia intrinſeca.

Aduertas

Octo correlaria.

Reſpondeť ad argumenta

ante oppoſitum primo negando antecedens ꝙ illa eſſet cōcedenda hominis aſinus differt ab aſino ꝛ ſolutum eſt argumētum in tertio notabili. Sed cōtra iſtud arguitur. hominis aſinus nō eſt aſinus eſt falſa: ergo propter illā nō oportet ponere relatiuum idētitatis cōſequētia apparet: probať antecedēs duplici via. ꝑmo ex parte ipſiuſmet: ſcḋo ex parte ſui ꝯͣdictorꝫ ex pte ei' arguitur ſic. iſte equiualent hominis aſinus nō eſt aſinus ꝛ aſinus hominis nō eſt aſinus: ſed ſecūda eſt falſa: vt notū eſt ergo ꝛ altera: maior ꝓbatur quadrupliciter. Tum ꝑmo quia ſubiecta cōuertunť: quia de quocūq̄ verū eſt dicere ꝙ eſt hominis aſinus de illo verū eſt dicere ꝙ eſt aſinus hominis ꝛ econuerſo copule ꝛ predicata ſimiliter ſe habent: ergo ille ꝓpoſitiones equiualent. Tū ſecundo: quia ibi negať ſuperius de inferiori ſtante determinate. ergo eſt falſa qꝛ non aliter reputať hec falſa hō non aīal. Tuꝫ tertio bene ſequitur hominis aſinus non eſt aſinus ꝛ hominis aſinus ē: ergo hominis aſin' eſt non aſin': a negatiua ad affirmatiuā predicato variato penes finitum ꝛ infinitum poſita conſtantia ꝛ concluſio non modo eſt falſa ſed impoſſibilis et minor vera: ergo maior eſt falſa. Tū quarto bene ſequitur hominis aſinus non eſt aſin': ergo non aſinus nō eſt nō hominis aſinus per conuerſionem per contrapoſitionem ſed conſequens eſt falſum vt patet ꝑ eius oppoſitū: qꝛ oīs nō aſinus eſt nō hominis aſinus qꝛ ille nō aſinus eſt nō hoīs aſinus ꝛ ille nō aſinus eſt nō hoīs aſinus ꝛ ſic de ſingulis: ꝛ iſte tres rōnes applicātur ad ꝓpoſitū ſic ſi non equiualerēt tunc poteſt ita fore ſicut vna ſignificat cū nō erit ita ſicut ꝑ alterā ſignificať ꝓpter prolixitatem multa puerilia ſunt ſupponenda.

Secūdo arguitur: ex parte

eius cōtradictorꝫ ꝛ hoc tripliciter. Tum ꝑmo ſic iſta cuiuſlibet hoīs quilibet aſinus eſt aſinus eſt vna vlīs ſic ſe habēs ꝙ ꝑdicatū eſt ſupi' ad ſubiectū ꝑdicatū etiā ſtās cōfuſe tm̄: ergo vera eſt extrema ſupponūt pro eodē. Tum ſcḋo iſtius hoīs iſte aſinus eſt aſinus ꝛ iſtius hoīs ille aſinus eſt aſin': ꝛ ſic de ſingulis: ergo cuiuſlibet hoīs quilibet aſinus eſt aſin'. Tū tertio iſte eq̄ualēt cuiuſlibet hoīs qlibet aſinus eſt aſinus: ꝛ qlibet aſin' hoīs eſt aſinus. ſed vna eſt vera: ḡ et altera. ꝯña tenet cū minore ꝛ maior ꝓbať tripliciter. Tū primo equiualēt vni tertio. ſ. excluſiue in terminis trāſpoſitis: ergo equiualēt inter ſe. ꝯſequētia eſt cōis animi cōceptio. antecedens ptꝫ. quia excluſ

ſua huius ꝗlibet aſinus hoīs eſt aſinus ⁊ hec tā tū aſinus eſt hoīs aſinus ⁊ eſt excluſiua alteri' vt patet ꝑ eius ſuppoſitiōes terminorū ⁊ extrema igitur. Tū ſecūdo indefinite illarū equiualent: ꝗ ille equiualent. Tū tertio oēs ſingulares vni' inferūt ſingulares alterius ⁊ ecōuerſo: ergo ille ſe inferūt. ¶ Ad iſtas rōnes rūdeo negādo ꝙ ille equaleant hoīs aſinus nō eſt aſinus ⁊ aſinus hoīs nō eſt aſinus: q2 ſcđa infert priorē ⁊ nō ecōuerſo: ⁊ ad ꝓbationē nego ꝯñam inſtātia eſt hic a hō nō eſt aīal ⁊ hō nō eſt aīal vbi ſubiecta conuertūtur ⁊ reliqua ſunt ſynonima: ⁊ tñ vna tota ꝓpō nō equiualet alteri. etiā denotatur amplior acceptio huius termini hominis aſinus ꝗ̄ huius aſinus hoīs: ex quo hominis ſtat abſolute. Et propterea illa eſt falſa cuiuſlibet hoīs aſinus eſt aſinus hominis. ¶ Ad ſcđm nego conſequentiam ⁊ maxime quādo eſt determinatio ac extra non vnica. ¶ Ad tertium nego conſequētiam. quia male ponis conſtantiaz: ſed oportet ſic ponere conſtantiam: ⁊ eiuſdem hominis aſinus eſt. ¶ Ad quartū de conuerſione per cōtrapoſitionem negatur conſequentia quia modus arguendi raro tenet ⁊ iſta inſtātia eſt vna.

¶ Deinde rūdeo ad rationez que nititur ꝓbare hanc verā. Cuiuſlibet hominis quilibet aſinus non eſt aſinus. quicquid ſit de antecedente ſiue dicatur mixte quantitatis puta bis vniuerſalis pro nunc non facio vim ſiue vniuerſalis. nego cōſequentiam et patet hic inſtantia caſu facillimo omne falſum eſt ꝓpō.

¶ Ad ſecūdū ſic iſtius hominis illius aſinus eſt aſinus ⁊c. antecedēs eſt falſum demonſtrando homines non habētes aſinos. ¶ Ad tertium nego ꝙ equiualeant. immo prima infert ſecundam ⁊ nō ecōuerſo: ⁊ ad probationem primam nego ꝙ equiualeant vni tertio: nec eſt verum ꝙ habent eandem excluſiuam nec hoc dictum eſt in excluſiuis. ¶ Ad aliud indefinite illarum equiualent ſi illud argumentum aliquid probaret cōcluderet has duas equiualere. omne animal eſt homo et omne riſibile eſt homo. q2 ille equiualent riſibile eſt homo et animal eſt homo.

¶ Ad tertium argumētū oēs ſingulares vnius inferunt ſingulares alterius et econuerſo. dicitur ꝙ ſi proportionabiliter capiantur hoc eſt verum vt ſic aſinus iſtius hominis currit iſtius hominis aſinus currit ille aſin' hominis currit: ergo hoīs iſte aſin' currit ſed q2 vna hꝫ vl' habere pōt ples ſingulares ꝗ̄ altera ⁊ ex pte determinationis ſtātis abſolute: ⁊ ex parte alteri' termini nō ꝓcedit argumentuꝫ ſed fateor qui voluerit tenere hanc veram. cuiuſlibet hominis quilibet aſinus currit dicēdo ꝙ equiualet huic ꝗlibet aſinus hominis currit ſicut tenet petrus mātuanus poterit ⁊ facilius lōge abſoluet plures difficultates in contradictoriis.

Petr' mātuanus.

¶ Ad cōfirmationē que tāgit expoſitionum huius a homo differt ab homine reſpondetur ꝙ exponentes cōmunes non ſufficiunt pro illa ꝓpoſitione reſponderet volēs euadere ꝙ hec habet eaſdem exponentes cum illa homo differt ab homine: ſed hoc nihil eſt dictuꝫ quia pari facilitate poteſt dicere ꝙ homo non eſt homo. et a homo non eſt homo habebunt eandem contradictoriam. Propterea credo melius ꝙ ille propoſitiones poſſunt exponi per affirmatiuam de predicato oppoſito: vt ſortes differt ab homine. ſic exponitur: oīs homo eſt ⁊ ſortes eſt nō homo differt ab hoīe oīs homo eſt ⁊ a homo eſt nō homo. ſortes differt a nō hoīe oīs nō homo eſt ⁊ ſortes eſt homo ſortes ab hoīe differt homo eſt ⁊ ſortes eſt nō idem homo: vel ſortes eſt nō omnis homo ab a homine oīs homo differt reſoluatur in ſingulares ⁊ poſtea exponatur: ⁊ ita de talibus ſortes differt ab homine ſi opus fuerit. Forte dicis nō oportet illud dicere ꝓpter tales a homo differt ab homine: quia illa tertia exponēs eſt falſa. a homo nō eſt homo quia bene ſequitur a homo nō eſt homo ⁊ a homo eſt ergo ſortes vel a homo non eſt homo ab inferiori ad ſuperius negatiue poſita cōſtantia ſaltem ſi loco de ly ſortes ponatur brunellus reſpondetur negando cōſequētiam queadmodū nō ſequitur a animal oīs homo eſt: ergo ſubſtātia vel a animal oīs homo eſt quia arguitur a ſuppoſitione confuſa tñ ad determinatā reſpectu multitudinis lꝫ alibi tales cōceſſerim malo eas negare nunc quia illa eſt falſa vir vel a mulier omnis homo eſt: ⁊ ſi homo ſtet determinate in cōtradictorio iſta erit falſa etiam omnis vir vel a mulier b homo nō eſt incipiēs ſcire logicalia inſurgeret cōtra plura que dixi in quib' nō eſt difficultas nec quia vocaui hanc ſingularem iſtius hominis aſinus currit ꝙ aſin' eſt ſuperius ad hominis aſinus ⁊ ſic in multis aliis. ſed de iſtis ſortes poſſibiliter differt a ſorte dico tertiam exponentem debere dari per impoſſibiliter: quia tertia exponēs eſt cōtradictorie copule ad exponibilem vt in aliis dictum eſt.

Ca.

Nota.

¶ Ad ſcđm nego ꝙ non ſequatur quia ibi cōſequēs etiam eſt verum ſicut antecedēs: quia de' differt a ſancta trinitate et de' nō differt a ſancta trinitate.

¶ Ad confirmationem negatur minor: ſed oportet ſic exponere: albedo eſt ens in alio ⁊ ſortes eſt ens vel ens in alio. ſi tenea tur ꝙ ens dicatur analogice de ſubſtantia ⁊ accidente.

¶ Ad tertium negatur maior ⁊ negatur falſitas ꝯñtis et negatur ꝙ tertia exponēs ſit vna negatiua in qua ꝓdicatur ſynonimū de ſynonimo: vñ ſubiectū eſt trāſcēdēs et ſupra trāſcēdēs ⁊ ꝓdicatū terminus diſcretus. tñ nota pro ꝯditionatis ꝙ quodlibet ꝯditionatuꝫ cuius termin' ꝓcedēs ſi et ſubſequēs ſunt ſynonimi vel terminus ſequēs ſi eſt inferius ad terminū ꝓcedētem ſi eſt trāſcēdēs ⁊ ſupra trāſcēdēs hoc eſt ſupponit pro omni ente ⁊ nō ente q2 plato eſt ſortes ſi ē ſortes ⁊ chimera ē ſortes ſi ē ſortes: ⁊ ſicut dicit martin' magiſtri in cōſequētiis. ⁊ iacobus de ixya qđ ꝗlibet tale hꝫ ꝗpliū modū ſignādi. Ex quo ptꝫ hic nō eſſe ſyllogiſmū expoſitoriū ſortes ſi eſt ſortes eſt ſortes. ſortes ſi eſt ſortes eſt plato. ꝗ plato eſt ſortes: cū añs ſit verū ⁊ ꝯñs falſum. ⁊ iſta ad lōgū poſui in prima concluſione inſolubiliū. ¶ Sed cōtra illuꝫ modum arguit. bñ ſequit chimera eſt ſortes ſi eſt ſortes. ꝗ ſortes ſi eſt ſortes eſt chimera. ꝑ conuerſionem ſimplicem. ſꝫ ꝯñs eſt falſum vt ptꝫ ꝑ eius oēs ſingulares. q2 ſi dederis vnā verā maxime erit hec. iſte ſortes ſi eſt ſortes eſt chimera demōſtrādo.

Conditionatorū annotatio.

Martin' magiſter.

Jacob' de ixya.

Corrolarium.

chimerā ad imaginationē. ſed hoc eſt falſum qꝛ
bene ſequitur ille ſortes ſi eſt ſortes eſt chimera
⁊ ille ſortes ſi eſt ſortes eſt hircoceruus. ergo hir
coceruus eſt chimera. cōcluſio eſt falſa: ergo aliq̄
premiſſarum: ⁊ per cōſequens quelibet premiſ-
ſarum: qꝛ equalis eſt ratio in vtraq;. Ad hoc ar-
gumentum reſpōdetur prima per cōuerſionem
ſi chimera eodem mō reſpiciat conditionatum
in cōſequente ſicut in antecedente ꝯcedo cōuer
ſionem. ⁊ ita debet virtute ſermonis. ⁊ poſtea cō
cedo ſingularem datam demōſtrando chimerā
ad imaginationē et ad ſillogiſmū expoſitorium
dicitur ꝙ illatio nulla eſt. ſed oportet cōcludere
hircoceruus eſt chimera ſi eſt chimera. vel aliqđ
ſimile vt teneaꝛ adeo amplus modus ſignificā
di in cōcluſione ſicut in premiſſis quēadmoduꝫ
nō ſequitur antixp̄s poteſt eſſe iſte homo demō
ſtrando antixp̄m ⁊ antixp̄s poteſt eſſe de tribu
dan. ergo exiſtens de tribu dan eſt iſte hō. ⁊ hoc
eſt clariſſimū dicendo ꝙ illud conditionatū am
pliat. ſi dicatur ꝙ nō ampliat ſed habet moduꝫ
ſignificandi amplum in idem redit. ſed tunc di-
cit illa debet cōcedi brunellus eſt homo ſi eſt ani
mal cum predicatū ſit ampliatiuū. vel ſaltem ſa
pit naturam termini ampliatiui. Ad hoc reſpō
deo negando ꝯñam: qꝛ ampliat reſpectu habi-
Thomas bricot. tudinis ſue conditionalis vel habet ampliū mo
dum ſignificādi. ſicut magiſter thomas bricot di
cit in additione predicamentorū ꝙ albedo que
nō eſt. ē qualitas illa negatur: quia reſpectu ter
mini ſignificātis rem permanētē non ſit de eo
quod nō eſt ſed bene reſpectu termini ſignificā-
tis rem ſucceſſiuā ⁊ hoc patet in illis de predica-
mēto ad aliq̄d clarius ⁊ ex illo ſoluitur aliud ar
gumentum quod feci in inſolubilibus ſortes ſi
eſt ſortes eſt chimera. ⁊ omnis ſortes ſi ē ſortes
eſt aliquid aliqua vel impoſſibile. ergo ⁊c. Etiaꝫ
potes dicere nō poſſumus habere paſſiones ca-
thegoricarū in iſtis cōditionatis ſed oportet ꝓ-
pōnes regulari per habitudinē cōditionaliū q̄-
bus euident. Confirmatio ſoluitur in notabili.

Ad quartū argumētum de

hac ꝓpōne deus cōtingenter differt ab hoīe in
cipiendo vbi volueris illa eſt falſa. qꝛ prima ex-
ponens eſt falſa de⁹ poſſibiliter differt ab hoīe
exponēdo ratione de ly cōtingenter: qꝛ tertia ex
ponēs huius de⁹ poſſibiliter differt ab homine
eſt hec deus impoſſibiliter eſt hō. et iſta eſt falſa
de⁹ poſſibiliter non differt ab hoīe vt pꝫ per eiꝰ
cōtradictoriū. ſed illa de⁹ cōtingenter differt a
creatura incipiēdo a cōtingēti eſt vera ⁊ incipiē-
Aduerte. do primo a differt eſt falſa. Ad cōfirmationē de
iſta adā differebat ab aſino. dicitur ꝙ ſi aſino di
ſtribuatur ſolum pro aſino qui erat cū adā illa ē
vera ſi ꝓ quolibet aſino q̄ erat eſt falſa. ſecūdus
modus accipiendi eſt magis proprius nec ſequi
tur propterea ꝙ adam erat aſinus.

Ad quintū negatur maior ⁊

nega falſitatē ꝯñtis. ⁊ ad triplicē probationem
prim⁹ decurſus nihil valet: qꝛ ꝓceditur ex nega
tiuis ad ſcđam ꝯcedo ꝙ ſortes differt ab omni
hoīe a quo differt qualitercūq; capiaꝛ ſiue hypo
thetice ſiue cathegorice ad tertiū iſta ſortes dif-
fert ab omni hoīe verū predicatū ſupponat dici
Ponitur ppōnes. tur preſo facile ꝙ ibi poniꝛ omni nō vt eſt pars ꝓ
dicati ſed vt cauſet ſuppoſitionē determinatam
reſpectu de ly hoīe ſcđo dicaꝛ per ꝓpōnes. pria eſt
aliq̄đ totū ſupponit cui⁹ nulla pars ſupponit pꝫ
de predicato hui⁹. ſortes eſt nō chimera. Secun
da ꝓpō aliquod totū ſupponit cuius nulla pars
ſupponit pꝫ in terminis cathegorematicis hec
hora eſt hec medietas: ⁊ illa medietas demōſtrā
do duas medietates vnius hore in medio inſtā
ti illius hore verū ē dicere ꝙ hec medietas ⁊ illa
medietas ſunt: qꝛ inſtās cōtinuatiuū illaꝝ me-
dietatum eſt. Confirmatio eſt facilis: quia tem
pus large capitur pro quacunq; duratione.

Sextum argumentum ſo-

lutum eſt. Ad confirmationem dicitur ꝙ co-
pulatiue illa eſt falſa copulatim eſt vera.

Ad ſeptimum de iſta ab aſi

no differt oīs homo nego ꝙ illa eſſet vera: quia
debet ſic exponi aſinus eſt ⁊ omnis homo eſt h
non aſinus. vel ipſa dꝫ reſolui ratione termini
diſtributi ⁊ poſtea quelibet ſingularis exponi.

Ad confirmationeꝫ de hac

ſortes nō differt ab homine dicitur ꝙ illa eſt ꝟa
⁊ hoīe ſupponit determinate et opꝫ diſiunctiue
deſcendere: ⁊ nō opꝫ ꝙ determinatio ſupponit
eodē mō in contradictorijs. ſcđo dr̄ ꝙ eſto ꝙ te-
neatur hec poſitio ꝙ hō diſtribuitur ī negatiua
nō ſeq̄tur ſortes nō differt ab iſto hoīe qꝛ argui
tur cū diſtributione ſuperioris latēter qꝛ hoc to
tum differēs ab iſto hoīe ē ſuperi⁹ ad differens
ab hoīe. ⁊ lꝫ hoc ſit veꝝ nō tāgit difficultatē niſi
in ſuperficie: qꝛ capiēdo hāc ſortes nō ē hoc diffe
rens ab hoīe ꝑ ly hoc demōſtrādo ſortē redit ea
dem difficultas de deſcēſu ſub ly hoīe. qꝛ tūc nō
potes dicere ꝙ hoc totū diſtribuiꝛ nec potes de-
ſcendere in talib⁹ cū termino cōi ⁊ ſingulari in-
uoluto vt aliq̄ dicūt oē aīal qđ nō ē hō ē irratio-
nale. ergo oē aīal ꝙ nō eſt hō ⁊ iſte hō ē irratio-
nale: qꝛ manifeſte eorū aña eſt veꝝ ⁊ ꝯñs falſum
qꝛ vel capitur copulatiue: ⁊ tūc hoc eſt notiſſimū
vel copulatim et hoc etiam eſt verum: quia de-
monſtrando ſortem per ly iſte homo.

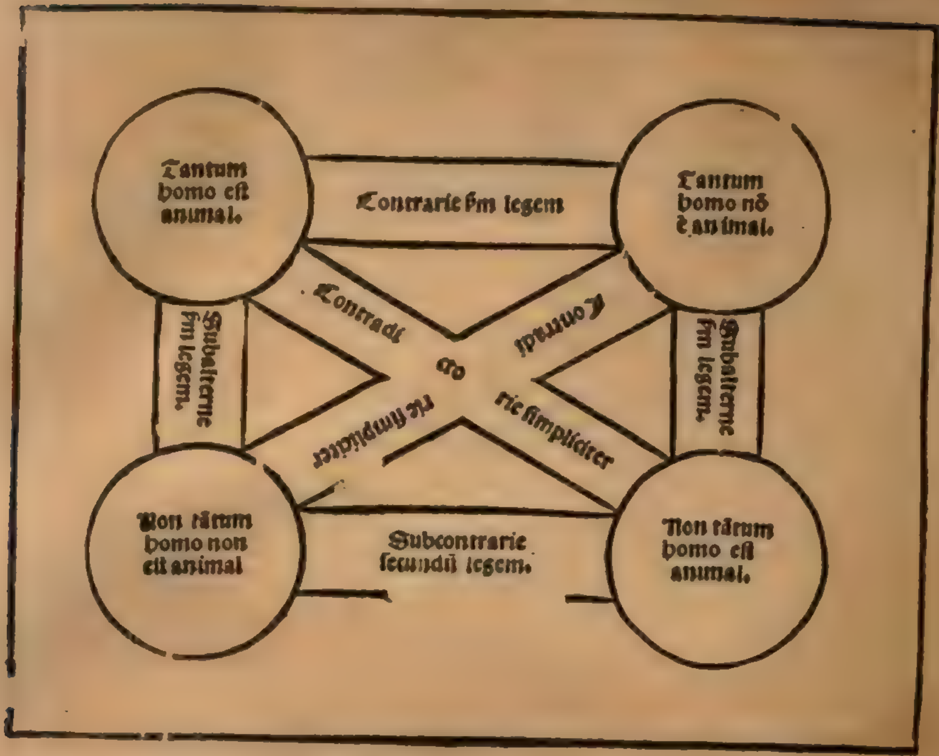
Sic aꝛ in darij oē animal

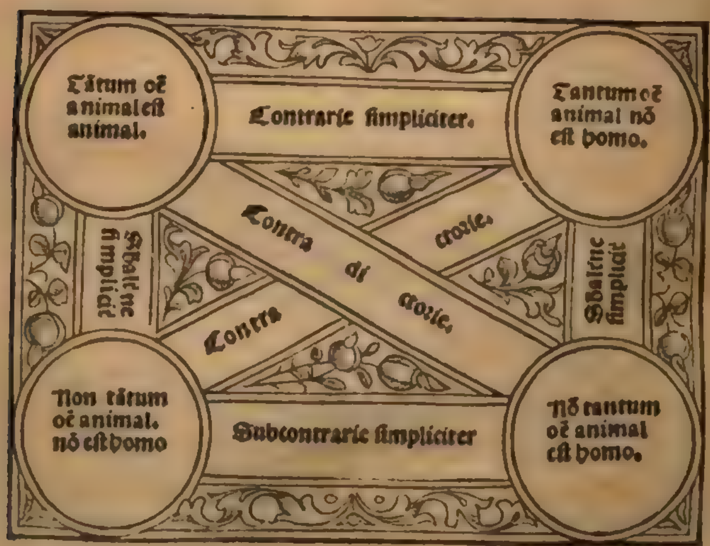
qđ nō eſt hō ⁊ ille hō eſt irrationale plato ē aīal
ꝙ nō eſt hō ⁊ iſte hō. ergo plato eſt irrationalis
concluſio ē falſa nō ſe fallēs ⁊ minor vera. vt pꝫ
hñ intelligenti. ergo maior eſt falſa. et eodē mō
hic. Oē aīal ꝑter hoīeꝫ ē irrationale. ergo omne
aīal ꝑter hoīem et hunc hoīem eſt irrationale.
aña ē veꝝ ⁊ ꝯñs fīm. Credo tuti⁹ in oīb⁹ iſtis de
ſcendere diſiūctim vt ſortes nō differt ab hoīe: g̃
ſortes nō differt ab hoc hoīe vel ab hoīe: ⁊ ſic de
ſingulis: ⁊ etiā hic ſortes differt ab hoīe g̃ ſortes
differt ab hoc hoīe: vel ab hoīe ⁊ ſic de ſingulis:
⁊ hoc ꝓpter formaleꝫ acceptionē terminorum.

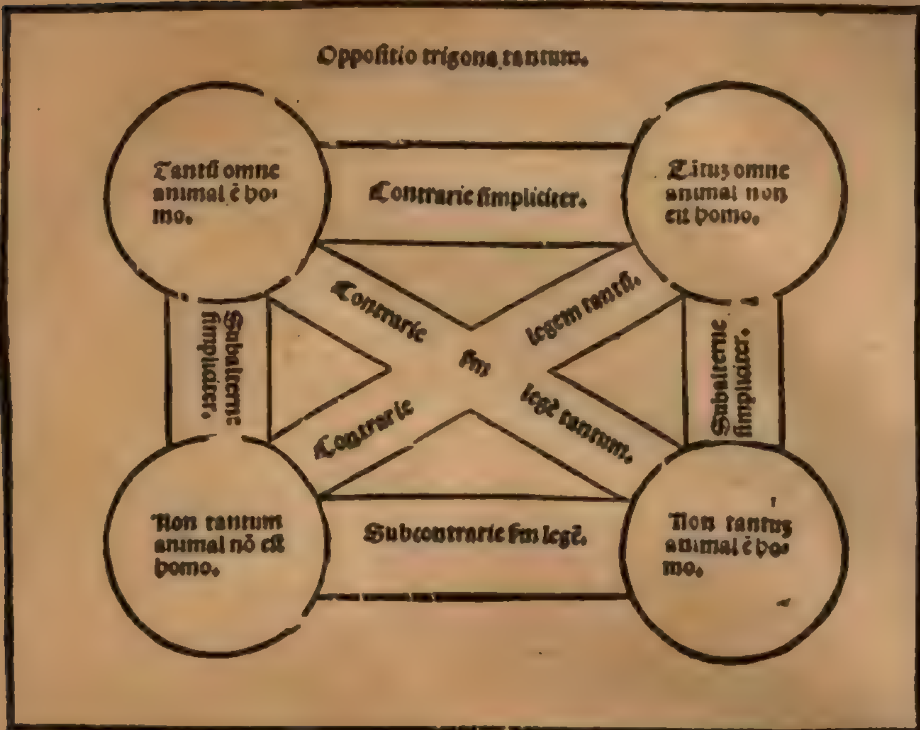
Ad cōfirmationē de hac hō

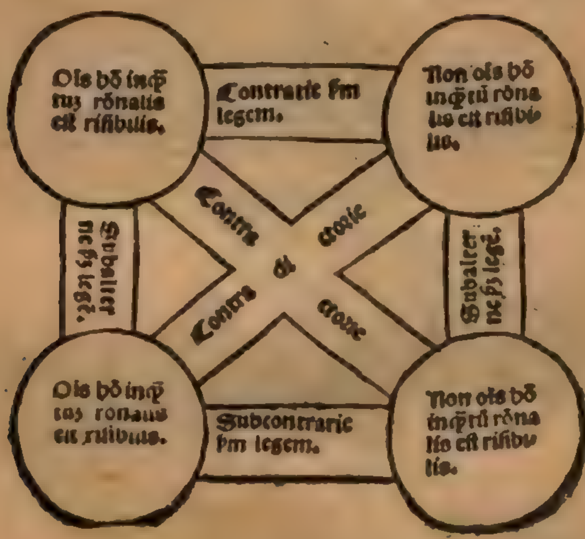
eſt omne differens ab aſino dicitur ꝙ poteſt ſic
exponi. oīs aſinus eſt. ⁊ hō eſt omnis nō aſinus
vel poteſt reſolui in ſingulares hō eſt hoc diffe-
rens ab aſino. ⁊ ſic de ſingulis: ⁊ tunc quelibet ſi
ſingularum venit exponenda de iſta a quolibet ente
quodlibet differēs eſt ens nō eſt difficultas pri-
mo deſcendēdo ſub ly ente ⁊ poſtea ſub ly diffe-
rens. Iuxta illa que dicta ſunt in capitulo de to
tus. Et hec de differt ⁊ per conſequens licet nō
per conſequentiam de exponibilibus.

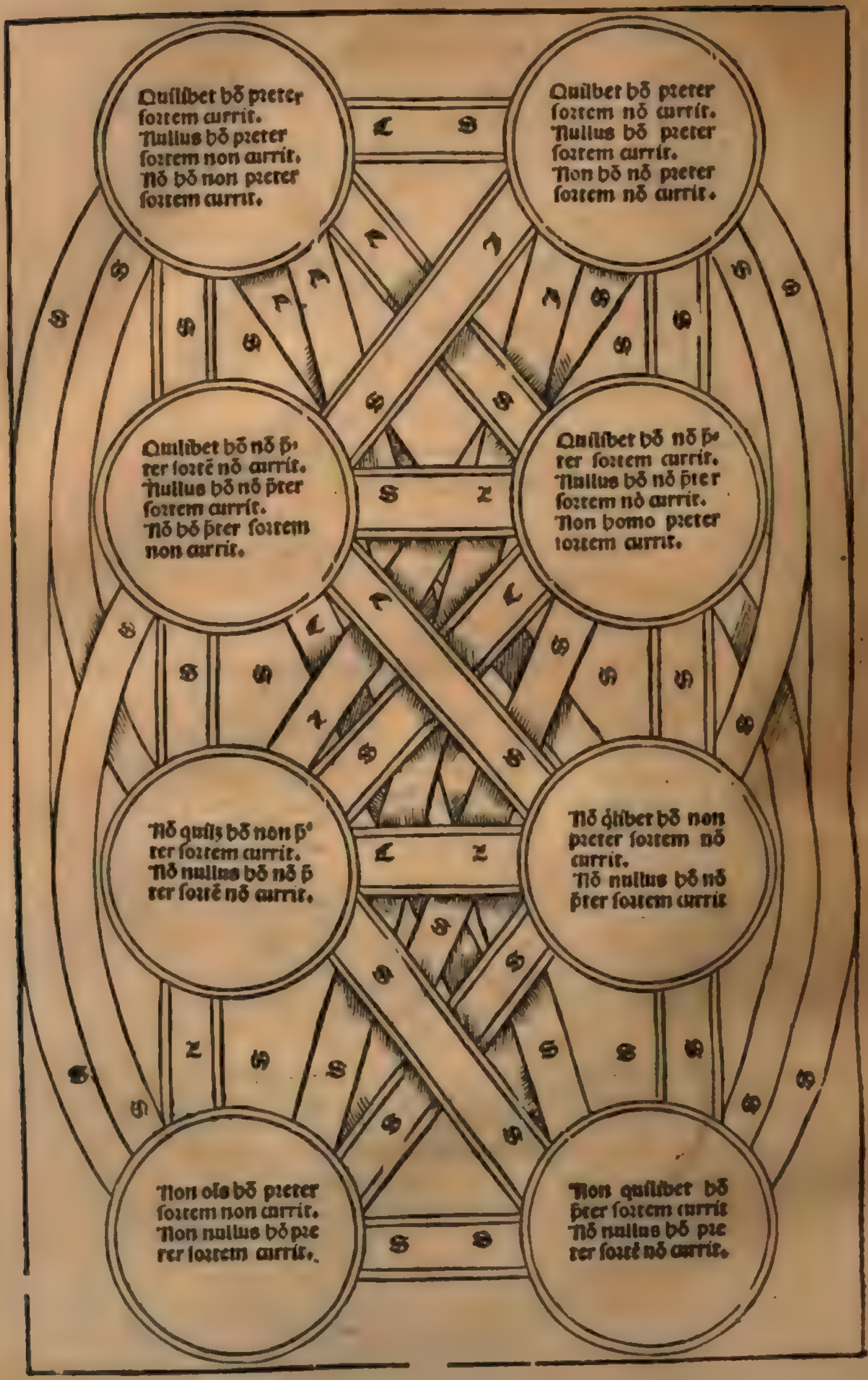
Sequuntur figure excluſiuarum.

Tantum homo eſt animal.
Contrarie ſm legem
Tantum homo nõ ē animal.
Contradi
cto
rie ſimpliciter
Contradi
rie ſimpliciter
Subalterne ſm legem.
Subalterne ſm legem.
Non tãtum homo non eſt animal
Subcontrarie ſecundũ legem.
Non tãtum homo eſt animal.

Tãtum oē animal eſt animal.
Contrarie ſimpliciter.
Tantum oē animal nõ eſt homo.
Contra
di
ctorie.
Contra
ctorie.
Sbalt'ne ſimplicit'
Sbalt'ne ſimplicit'
Non tãtum oē animal. nõ eſt homo
Subcontrarie ſimpliciter
Nõ tantum oē animal eſt homo.

Oppoſitio trigona tantum.
Tantū omne animal ē homo.
Contrarie ſimpliciter.
Tātuʒ omne animal non eſt homo.
Subalterne ſimpliciter.
Contrarie ſm legem tantū.
Contrarie ſm legē tantum.
Subalterne ſimpliciter.
Non tantum animal nō eſt homo.
Subcontrarie ſm legē.
Non tantuʒ animal ē homo.

Oīs hō incꝑtuʒ rōnalis eſt riſibilis.
Contrarie ſm legem.
Non oīs hō incꝑtū rōnalis eſt riſibilis.
Subalterne ſꝫ legē.
Contra dictorie
Contra dictorie
Subalterne ſꝫ legē.
Oīs hō incꝑtuʒ rōnalis eſt riſibilis.
Subcontrarie ſm legem.
Non oīs hō incꝑtū rōnalis eſt riſibilis.

Quilibet hō preter ſortem currit. Nullus hō preter ſortem non currit. Nō hō non preter ſortem currit.
Quilbet hō preter ſortem nō currit. Nullus hō preter ſortem currit. Non hō nō preter ſortem nō currit.
Quilibet hō nō ꝑter ſortē nō currit. Nullus hō nō ꝑter ſortem currit. Nō hō ꝑter ſortem non currit.
Quilibet hō nō ꝑter ſortem currit. Nullus hō nō ꝑter ſortem nō currit. Non homo preter ſortem currit.
Nō quilꝫ hō non ꝑter ſortem currit. Nō nullus hō nō ꝑter ſortē nō currit.
Nō qlibet hō non preter ſortem nō currit. Nō nullus hō nō ꝑter ſortem currit
Non oīs hō preter ſortem non currit. Non nullus hō preter ſortem currit.
Non quilibet hō ꝑter ſortem currit Nō nullus hō preter ſortē nō currit.

¶ In quarta figura ꝓpõnis ſic ſe habent ꝙ oẽs ꝓpõnes loco vniuerſalis affirmatiue equipollẽt inter ſe. Et eodem modo in angulo ei ꝯdictorie oppoſito. Sed propoſitiones poſite loco vniuerſalis negatiue non ẽqpollent: q2 poſito ꝙ nihil eſſet hõ in mũdo excluſiua eſſet falſa ⁊ vlis vera: et eodẽ mõ ꝓpões poſite in angulo ei ꝯdictorie oppoſito nõ ẽqpol'ẽt q2 eodẽ caſu retento excluſiua ẽ vera indefinita falſa. ¶ His nõ obſtantib' inter plures ẽ bona oppoſitio: q2 oẽs ꝓpões loco vlis negatiue cõtrariãtur ſingulis ꝓpõnib' poſitis loco vlis affirmatiue: q2 oſtenſum ẽ in oppoſitionib' nõ in cõuenire nõ equalentes ꝯtrariare ſubcontrariare et ſubalternare eidem. ¶ Et aduertẽdũ ẽ ꝙ in prima figura poterim' dicere duas capitales ꝓpoſitiones cõtrariare ſimplr attendẽdo vniuerſalitatẽ ex parte de ly ⁊: et eodẽ mõ de ſubcõtrariis. ¶ Notandũ eſt ſcdo. Circa tertiã figurã in qua ponuntur ꝓpões ꝯtie ſm legẽ in angulis cõtradictoriis illud ſic oſtẽdit iſte pñt eſſe falſe. Tñ omne aial eſt hõ ⁊ nõ tñ aial ẽ homo et nõ pñt eſſe vere de forma igit cõtrariãtur quo ad legem. ꝯña ptz cũ prima pte añtis. Scdam partẽ ſic pbo deducẽdo oppoſitum ad impoſſibile iſte due ſunt vere. Tantũ omẽ a eſt b. ⁊ nõ tñ a eſt b ergo omẽ b eſt a ẽ ⁊ b nõ ẽ a que repugnãt: ergo ꝓpoſitũ. quo ad alios angulos arguit ſic. Tñtus ois ſubſtãtia non ẽ accidens. ergo tñ ſubſtãtia nõ eſt accidẽs a ſubalternãte reſpectu pme ptis ad ſubalternatã: ſed ꝯñs formaliter cõtradicit vni parti copulatiue: ergo eius origo. qõ poſſint eſſe falſe nõ eſt dubiũ. ſtudioſus lector facile põt illas figuras exceptiuarũ capere quare nõ adiecã canones ⁊ in reduplicatiuis fingantur figure ſicut in exceptiuis.

Margin: Prima annotatio. — Scda annotatio.

¶ Finis exponibilium magiſtri Johannis maioris ſcoti.

¶ Tractatus inſolubiliũ eiuſdem magiſtri Johãnis maioris Haydinctonenſis ſacrarũ litterarũ ꝓfeſſoris digniſſimi.

¶ Queſtio prima.

Queſtio. — Queritur vtrũ ois cathegorica affirmatiua cui' ſubiectũ ⁊ ꝓdicatũ nõ ſupponũt ꝓ eodem ſit falſa. Et arguit pmo ꝙ nõ ꝑ Ariſtotelẽ. iiij. methaphiſice illa eſt vera: nõ ens eſt nõ ens: ⁊ tamẽ ſubiectũ et ꝓdicatũ non ſupponũt ꝓ eodẽ. imo vtrũq; extremũ nõ ſupponit ergo.

¶ Et confirmatur ꝑ illud cõe boetii. nulla ꝓpõ eſt verior illa in qua ꝓdicatur affirmatiue idem de eodem: ſed in multis talibus ſubiectum et predicatum non ſupponũt ꝓ eodem: ergo queſtio falſa.

Margin: Boetius. Regula.

¶ Secundo arguit ſm porphiriũ in ꝓdicabilib' iſte ſunt ſemp vere. ſocrates ẽ hõ. ſocrates eſt rõnalis: ⁊ tñ ſocrate nõ exiſtente extrema non ſupponũt pro eodem. igit.

Margin: Porphiri'.

¶ Et cõfirmatur iſta eſt vera Homerus viuit vt poeta, ſm Ariſtotelem, capło tertio pmi periherminias. Et in eodẽ libro capitulo de vbo dicit ꝙ verbũ infinitũ predicatur tam de eo qõ eſt ꝗ̃ de eo qõ nõ eſt. vbi videt hec cõcedenda. adã nõ currit capiendo ly nõ infinitanter. Et idem videt habere in poſtꝑdicamẽtis: vbi dicit ſiue ſocrates ſit ſiue non ſit. altera iſtarũ eſt falſa: ⁊ altera vera: ſocrates languet vł ſocrates nõ languet vbi legitur de contradictione incõplexa. Similiter dicat iſtã demonſtrabilem. In libris poſterioꝝ tonitruum ẽ ſon' fact' in nubibus: ergo nõ ẽ falſificabilis: per non ſuppoſitionẽ ſubiecti. Similr euclides demonſtrat hanc. omnis triangulus habet tres angulos ꝑ angulum extrinſecum: ergo non ſuppoſitio ſubiecti non falſificat illam.

Margin: Ariſto. — Euclides.

¶ Tertio arguit ſeq̃ret ꝙ hec eſſet falſa. nõ tñ chimera nõ ẽ chimera. Et ſilr iſta. nulla chimera cõtingẽter nõ eſt chimera: ſed cõſequẽs ẽ falſum. ergo ⁊ añs qõ eſt queſtio.

¶ Et cõfirmatur ſequeret ꝙ hec eſſet falſa. ſanctus petrus ẽ in celo: ſed ꝯñs eſt falſum: ergo et queſtio ꝯña ẽ clara ⁊ falſitas ꝯñtis arguit: q2 fruſtra tũc oraremus ſanctũ petrũ vt oraret ꝓ nobis cũ non ſit. Et ſi dicas eſt: q2 aia que fuit eius eſt. Ex illo ſequit ꝙ adam ⁊ abrahã ſunt qõ eſt falſum ⁊ eodem mõ pbatur ꝙ iſta hec eſſet falſa in exodo. Ego ſum deꝰ abrahã: deꝰ yſaac deus iacob ꝙ nõ videtur dicendum.

Margin: Correlarium.

¶ Quarto arguit iſta eſſet vera. a homo differt ab homine. ⁊ tñ extrema eiꝰ nõ ſupponũt pro eodẽ. ergo queſtio falſa. conſequẽtia tenet cũ minore et maior arguit ꝑ exponentes: q2 tertia exponens ẽ hec. a homo nõ eſt homo que vera eſt. q2, ſignũ ꝓpoſitũ toti exponibili debet ꝓponi in tertia exponẽte.

¶ Et cõfirmatur ſequeret ꝙ hec eſſet falſa. aſinus cuiuſlibet hoĩs currit poſito ꝙ eſſent tres homines tñ in mũdo habẽtes vnum aſinum cõmunem currentẽ: ſed cõſequẽs eſt falſum ⁊ contra cõem modũ loquẽdi: ergo et antecedens et patet conſequentia. q2 ſubiectum nõ ſupponit qõ patet. q2 determinatio hoc totum cuiuſlibet hominis nõ ſupponit: q2 de nullo verũ eſt dicere hoc ẽ quilibet homo.

¶ Quinto ar. ſequeret ꝙ hec eſſet falſa chimera ẽ ens cõpoſitum ex impoſſibilibus ⁊c. ſed conſequens ẽ falſum: q2 predicat diffinitio de diffinito igitur.

¶ Et cõfirmatur q2 pari rõne iſta eẽt falſa. antixps ẽ animal ſi ẽ hõ. ſed ꝯñs ẽ falſum cũ quilibet veritatẽ cõcipiat. igitur.

¶ Sexto arguit. ſeq̃retur ꝙ per iſtam regulam non poſſet cognoſci veritas huius hoc eſt predicatum quod nõ ſupponit qñ illa ſola eſt cum ſuis partibus. ſed hoc non ẽ dicendum igitur. et patet conſequentia: quia nec ſupponit nec nõ ſupponit. primum patet. q2 ſi oppoſitum ſupponit oportet ꝙ pro illo predicato. tunc iſta eſſet vera. hoc eſt predicatum quod non ſupponit. Et ſi dicas iſta ſingularis repugnat primo caſui. tunc capias iſtam hoc eſt hoc predicatum ꝙ non verificatur vel iſtam hoc eſt hoc predicatum ꝙ nõ ſupponit et redibit difficultas. Et ſi dicas eam eſſe veram tũc iſta ẽ ſicut

ipſa ſignificat ſed ipſa ſignificat quod hoc ē predicatum quod non ſuppon t vel nō verificatur et ita eſt per te. igitur ipſum nō ſupponit et nō verificatur quod ſi forte concedas arguitur ſic. illud predicatū ē verificabile de pronomine demonſtrante ipſum ⁊ hoc ſufficit igitur.

¶ Et confirmatur quia dando iſtam ꝓpoſitionis affirmatiue extrema ſupponentia pro eodem ſunt extrema non ſupponentia pro eodem nō poteſt cognoſci eius veritas ſm hanc regulam quod patet. quia nec extrema ſupponūt pro eodem: necnon ſupponūt pro eodem. igitur minor patet quando illa ſola eſt: quia nec verum eſt dicere hec ſunt extrema ſupponentia pro eodem nec hec ſunt extrema non ſupponentia pro eodem.

¶ Septimo arguitur ſequeretur ꝙ hec eſſet falſa: album imaginarie eſt albedo ſed conſequēs eſt falſum. igitur maior patet. quia cōmuniter dicitur ꝙ terminus cognotatiuus habens ſignificatum formale diſtinctū a materiali non ſupponit pro illo formali ſignificato. Etiam mediante quacūq; copula minor patet. q2 iſta cōmuniter conceditur. homo imaginarie eſt aſinus: et idem eſt iudicium de vno impoſſibili et reliquo. immo album eſt albedo forte non eſt impoſſibilis niſi ſit repugnantia ex terminis: quia vna albedo ſupernaturaliter poteſt alteri inherere.

Cōmune dictum.

¶ Et confirmatur iſta eſt vera. chimera eſt vel nō eſt. et tamē ſubiectum nō ſupponit igitur. Similiter iſta ē vera: ſortes homo fuit. poſito ꝙ ſortes nunc primū ſit: ⁊ tamē extrema non ſupponunt pro eodem. igitur maior patet: quia alias iſte non differrēt ſortes homo fuit: ſortes fuit homo quod non videtur dicendum ⁊ minor patet. quia ex quo ly homo ponitur cum ly fuit debet ſtare pro illo qui fuit: et ſenſus erit ſortes qui eſt vel fuit: homo qui eſt vel fuit que eſt falſa: et ſortes non ſupponit pro homine preterito per caſum. ergo extrema nō ſupponunt pro eodem.

¶ In oppoſitū eſt regula cōmunis. In iſta queſtiōe ponētur ꝓpoſitiōes et correlaria. ꝓ primo articulo: ⁊ in ſcōo reſpōdebitur ad argumēta inducta ante oppoſitum.

¶ Prima ꝓpoſitio aliqua eſt affirmatiua vera cuius ſubiectū ⁊ predicatū nō ſupponūt ꝓ eodē. patet de iſta. antichriſtus nō eſt ſortes. et adam non ē abraam.

Ad ſtata cognoſcenda ꝓpoſitiones.

¶ Scōa ꝓpoſitio aliqua ē cathegorica affirmatiua vera: cuius extrema non ſupponūt ꝓ eodem immediato ſm aliquos p3 de iſta omnis eſſentia diuina eſſentialiter diſtinctum a quolibet alio ē pater: ſed ſufficit dicunt ꝙ ſupponat ꝓ eodem mediato.

¶ Unde notādum eſt ꝙ dicit Georgius bruxellenſis in ſcōa queſtiōe primi por ꝙ illa vt ē vniuerſalis ⁊ non eſt omni ē vera oīs eſſentia diuina eſt pater: et tūc denotatur omne qđ eſt eſſentia diuina eſſentialiter diſtinctū ab alio ente ē pater: ⁊ ille ſenſus ē verus ⁊ declaratur hoc ſic. ſubiectū enī illius ꝓpoſitionis ſupponit ſolū ꝓ eſſentia diuina ⁊ nō ꝓ filio. nam filius nō eſt ens a quolibet alio eſſentialiter diſtinctum: quū nō eſſentialiter diſtinguitur a patre a quo ē alius. Et ſi dicas ꝙ eadem ratione ſubiectū illius nō ſupponit ꝓ patre quū pater nō ē ens a quolibet alio eſſentialiter diſtinctū. non pater nā diſtinguitur a filio eſſentialiter: a quo tamē eſt alius: et ſi ſubiectū illius nō ſupponat ꝓ patre ſequitur ꝙ ſubiectum et ꝑdicatum illius ꝓpoſitionis nō ſupponunt ꝓ eodem: ⁊ per conſequens cum ſit affirmatiua ſequitur ꝙ illa eſt falſa.

Georgius.

¶ Ad hoc reſpōdetur ꝙ ſubiectum illius ꝓpoſitionis vt conceſſum eſt non ſupponit ꝓ patre neq; pro filio ſaltē immediate neq; ad veritatem ꝓpoſitiōis affirmatiue requiritur ꝙ ſubiectum et ꝑdicatum ſupponant immediate ꝓ eadē re ſed ſatis eſt ꝙ ſupponant ꝓ illis que ſunt eadem res.

¶ Cōtra hoc arguitur ſequitur ex hac ſolutiōe ꝙ hec eſſet vera pater ē filius capiēdo mentalē vltimatā et ꝓ ſuppoſito immediato ꝓnis ē falſum: q2 hec ē heretica. et cōſequētia ꝓbatur. quia extrema ſcilicet pater et filius ſupponunt pro illis que ſunt eadem res: q2 ꝓ illis ꝑſonis que ſunt eadē eſſentia diuina.

¶ Scōo arguitur quia ex ſolutione data ſequitur ꝙ ipſa eſt falſa et ꝑ conſequens modus declarandi deſtruit dictum principale ꝓbatur. quia ſubiectum nō ſupponit pro patre immediate nec ꝓ filio: ꝑ idem nec ꝓ ſpiritusancto: quia ſi pro aliquo eorum ꝓ quolibet quia equalis eſt ratio vbiq;. Si dicas mediate. ſupponit pro patre. Contra ergo per illud mediate ſupponit pro filio ⁊ ſpūſctō. ⁊ ex quo ſubiectum diſtribuitur et ꝓ aliquibus ſupponit ꝓ quibus nō ſupponit ꝑdicatū ſequitur ꝙ illa ē falſa.

¶ Reſponderes forte ꝙ modus arguendi eſt parum vehemens: quia ꝑ idem ſm omnes ꝓbarem tibi hanc falſam. oīs eſſentia diuina ē pater qui aliter explicant iſtā diſtributionem. quia ſm omnes ſubiectum ſupponit adeo immediate ꝓ patre ſicut filio ⁊ ecōuerſo ⁊ diſtribuitur: ergo ſubiectū ſupponit ꝓ aliqua re pro qua non ſupponit ꝑdicatum: ergo eſt falſa. nō ſequitur vt patet ſi ē diſtributio in termino tantū ſm iſtū modū explicandi eēntia diuina ē pater: : nulla ē eſſentia diuina que nō ſit pater: modo hoc totū eſt verū. Fateor difficile ē ꝙ iſtud argumentū arceat: q2 pōt eſſe equiuocatio in ly immediate ⁊ q2 materia ē partim impertinens nō ꝓpoſito trāſeo verifico cōcluſionē de hac ꝓpōne cumulus piperis ē cumulus grani: nec te moueat quin cumulus piperis ſupponat ꝓ toto cumulo eſto ꝙ piperis ſit ſingularis nūeri: q2 ille cumulus ē iſtius piperis ⁊ iſtius ⁊ cuiuſlibet in illo cumulo cōtenti ſufficeret mihi cumulus ē cumulus.

¶ Tertia ꝓpoſitio aliqua eſt cathegorica affirmatiua vera: cuius extrema nec ꝓ eodem nec pro eiſdem ſupponunt. et hoc ſm ariſtotelem patet de hoc albedo eſt color: q2 ſm eum ens dicitur analogice. de ſubſtantia ⁊ accidente vt dixi in ꝑdicabilibus.

Ariſto.

¶ Quarta ꝓpō aliqua ē cathegorica affirmatiua vera cuius extrema nec ꝓ eodē nec ꝓ eiſdē nec ꝓ aliq alicuius aut aliqb9 aliquorum ſupponūt p3 ꝑ tertiū argumētū ante oppoſitū.

¶ Quinta ꝓpõ aliqua eſt cathegorica affirmatiua vera cuius extrema nec pro eodẽ nec pro eiſdem nec aliquo alicuius nec aliqbus aliquorũ ſupponũt etiã nõ exponibilis iſta ꝓpõ pꝫ in caſu ſexti argumenti de iſta hoc eſt predicatum qđ non ſupponit.

¶ Sexta ꝓpõ aliqua ẽ cathegorica affirmatiua vera cuius extrema nec pro eodẽ nec ꝑ eiſdẽ nec aliquo alicuius nec aliqbus aliquorũ etiã nõ exponibilis ⁊ ſine reflexione et hoc ſi teneat ꝙ terminus ſequẽs copulã determinatam ꝑ neceſſe dꝫ verificari ꝑ neceſſe. pꝫ de hac deus nõ neceſſario nõ eſt creãs vbi ꝑdicatuꝫ nõ ſupponit. ⁊ tñ ipſa eſt vera ⁊ pro ſuo ꝯdictorio põt poni ꝓpõ ꝑ negatiuis niſi fiat verificatio ꝑ ly nõ geminatũ ⁊ ex iſto ſequit ꝙ nõ ois negatiua cuiꝰ vnũ extremũ nõ ſupponit eſt vera vt. pꝫ de hac tãtũ chimera nõ eſt tragelaphus de cõditionatis poſtea tãget: ſed qꝛ mihi nõ occurrit. Inſtãtia vltra dicta vtar regula vniuerſaliter intelligendo tñ eam extra caſus tactos.

Corrolarium.

Regula.

¶ Regula eſt hec oĩs cathegorica affirmatiua cuiꝰ extrema nõ ſupponũt pro eodẽ eſt falſa. ¶ Et ex eo infero corrolaria. primũ oĩs negatiua cuiꝰ vnũ extremũ nõ ſupponit eſt vera. ¶ Scđo ſequit has ꝯñtias valere hec ẽ vna negatiua cuiꝰ ſubiectũ nõ ſupponit: ergo eſt vera ſimiliter eſt vna negatiua cuiꝰ ꝑdicatũ nõ ſupponit ergo eſt vera. Etiã eſt vna negatiua cuius vtrũꝗ extremũ ſupponit ⁊ nõ pro eodẽ. ergo eſt vera. ¶ Tertiũ corrolariũ ſequens ex primo hec eſt vera antixρs qui neceſſario eſt nõ neceſſario eſt. ¶ Quartũ chimera que poſſibiliter eſt non poſſibiliter eſt chimera nõ põt nõ eſſe deus qui cõtingẽter eſt nõ cõtingẽter eſt. ¶ Quintuꝫ hec eſt falſa omnes apli dei ſunt duodecim ⁊ ſiñr hec a homo eſt oĩs homo licet a hõ oĩs hõ ſit. ¶ Sextũ iſte ſunt falſe deus põt videre vltimã ptẽ ꝓportionalẽ cõtinui deus põt ꝓducere minimuꝫ. oẽs anime ꝓducibiles ꝑñt eſſe ꝓducte a deo capiẽdo ly omnes collectiue. Aliqua iſtorũ ſunt oĩa cõpoſſibilia iſtorũ demonſtrãdo binariuꝫ vel ternarium contradictionis.

Sex corrolaria.

¶ Tũc reſpõdet ad argumẽta ¶ Ad pmũ ꝯcedo maiorẽ ⁊ ad minorẽ tñ ly ſcđa propoſitio poſt oppoſitum de cumulo grani.

¶ Ad cõfirmationẽ dꝛ ꝙ illud Boetij intelligit in terminis ſupponẽtibus ⁊ adhuc hoc nõ ſufficit. ¶ Ad tertiũ dꝛ ꝙ illud porphirij ſic intelligit ſi ſocrates ſit ſemꝑ eſt rõnalis ⁊ hõ vt ſemꝑ determinet ly ſit ⁊ in illo ſenſu nõ procedit argumentũ. ¶ Ad aliud, ſecundi perihermenias homerus viuit vt poeta quam cõcedit ariſtoteles dicit ꝙ viuit vt poeta eſt terminꝰ ampliatiuus tñ valẽs ſicut in memoria qđ exponens cõmẽtator ait homerꝰ eſt inuẽtus verificator aut inuẽtus opinabilis qñ eſt ſeparãtur hec Et dicit homerus eſt inuentus eſt falſum qñ ſit nũc priuatꝰ ⁊ cauſa in hoc eſt qua dictio dicti noſtri inuẽtus ꝑdicat de homero ex pte q̃ eſt opinatur aut verificat ſi nõ predicatione prima ꝑ ſe. Et eandẽ ſententiã habet albertus magnus capitulo quinto ſecundi perihermenias.

Boetius. Porphirꝰ. Ariſtoteles. Cõmẽtator. Albertus magnus.

¶ Ad illud de verbo infinito primo perihermenias: dicit ꝙ ſic intelligit qđ ꝑdicat de eo qđ eſt affirmatiue et de eo qđ nõ eſt negatiue ⁊ ſic dicere nõ arguit magnũ diſcrimẽ inter verbũ finitũ ⁊ infinitũ ſm ꝙ ſonat ipſa ariſtotelis qꝛ idẽ cõtingit de verbo finito qđ ꝑdicatur de eo ꝙ eſt ⁊ illo modo de eo ꝙ non eſt.

Ariſtoteles.

¶ Ad illas ꝓpõnes demõſtrabiles dicit ꝙ demonſtrant in ſenſibus hypotheticis ⁊ nõ cathegoricis vel in cathegoricis cũ copulis modificatis vel in ꝓpoſitionibus doctrinalibus verbũ abſoluit a tpe. Ad illud in poſtꝑdicamẽtis ſubtiliter rñdet cõmentator in octaua dñia oppoſitionis: poſtꝙ oſtẽdit ꝙ duo requirũtur ſm viã priuationis ſemꝑ plato eſt cecus vel vidẽs ſuppoſito ꝙ ſit: ⁊ nõ in matrice ⁊ ſequit in cõmẽto. Sed affirmationis q̃dã aũt abnegationis ſemꝑ erit vna vera ſcilicet vna ipſarũ ⁊ altera falſa ſi ſit ſubiectũ aut non et cõcludit in fine hac ergo proprietate differũt oppoſita ſm viaꝫ affirmationis ⁊ negationis ab aliis enũciationibus cõpoſitis ⁊ oppoſitis vbi clare exponit illud dꝛ oppoſitione cõplexa cõtradictoria. Sꝫ albertus magnus capitulo nono in poſtpredicamentis allegat auicẽnã alphorabiũ et, algazellẽ cõcedẽtes has homo eſt animal ⁊ homo eſt homo dato quo omnis homo non ſit: ⁊ poſt illos dicit ſe velle ſequi eadem principia. Et eundẽ modum tenet doctor ſubtilis ⁊ hoc bene poteſt tenẽdo ꝙ verbum abſoluit a tempore in terminis ſinonimis vel in propoſitionibus de duobus, primis modis preſcitatis. Ad tertiũ dicatur ꝙ argumentum bene concludit non eſſe inconueniens in exponibilibus quemadmodũ ſunt illa excluſiua ⁊ illa de contingenti ſpecialiter capto.

Cõmentator. Albertus magnus Auicenna Alphorabius. Argazel. Doctor ſubtilis.

¶ Ad ꝯfirmationẽ de iſta ſanctus petrꝰ eſt in celo nego ꝙ ſit falſa ⁊ dicit ꝙ ibi eſt ſuppoſitio ſinodotica ⁊ eſt qñ dictio ſignificãs totũ vt rẽ q̃ fuit totũ ſupponit ꝑ pte vel ꝯ quẽadmodũ dicimꝰ ſortes dixit miſerere mei deꝰ: vbi h̃ cõplexũ ſupponit ꝑ toto pſalmo ⁊ cõiter nos vtimur hic ſuppoſitione ſinecdotica. Addã eſt ⁊ iſtud depẽdet ex vſu ⁊ cõi mõ loquẽdi nec potes hic habere aliõ qꝛ cõiter modus loquẽdi admittit tales diues epulo ſepultus eſt in inferno ⁊ lazarus in ſinu abrahe noialiter etiaꝫ captis terminis. Si aũt cõtendas de ſenſu proprio dico illã falſaꝫ ⁊ ipſa eſt ſaluata in ſenſu in quo ſit ⁊ hoc ſufficit ⁊ eodem modo ad propõnẽ exodi dicatur.

¶ Ad quartum mihi videbat hec interdũ vera homo differt ab hoĩe ꝑ argumentum adductuꝫ de exponentibus ⁊ ſed magis me mouent in oppoſitum rationes iſte, conuertendo primo qꝛ differens ab homine eſt homo vel a hõ nõ põt dari ꝙ differẽs ab hoĩe ſit hõ vel a homo. Inſuper vtrunꝗ extremum ſupponit ⁊ pro nullo eodem. ergo eſt falſa. ſed forma arguẽdi ſecunde rationis non eſt multum ponderanda vt patet hic non tantũ homo non eſt aſinus Tertia ratio quia hic videtur bonum argumentum in darij. omne differens ab homine eſt nõ homo. a homo differt ab homine. ergo a homo eſt non homo cuius concluſio eſt falſa non ſe fallens immo impoſſibilis ⁊ maior eſt vera oportet tunc dare minorem falſam et ꝙ bene ſequatur in darij. patet quia ex oppoſito concluſionis cũ maiore infertur oppoſitum minoris in cameſtres. Sic arguendo omne differens ab homine eſt non homo omnis homo non eſt non homo.

ex his cõclude omnis hõ nõ differt ab homine q2 illa minor de cameſtris cõtradicit cõclusioni de darij. z illa concluſio minori de darij.

Propterea al'r dico q illa eſt falſa z nego exponētes eius eſſe veras tertia exponēs nõ eſt illa a hõ nõ eſt hõ: ſed poſſu3 dicere hec q eſt hõ non eſt hõ cũ equiualet illi hõ differt ab homine quēadmodũ ille equiualēt a homo eſt hõ z homo eſt homo formaliter:ſed de eo q tertia exponēs eſt hec a homo eſt nõ hõ et hoc maxime ē quãdo illa negatiua de finito vel infinito predicato eſt cõſtantia non infert affirmatiuam de predicato oppoſito.

Sed forte inſurgis p iſtam viã illa eſſet falſa ab homine differt hõ quod eſt falſum. eius falſitas p3 q2 vñ ſequit̃ ab homine differt homo. ergo ab a homine differt homo a ſupoſitione determinate ad cõfuſa tantũ ceteris partibus. vel a ppoſitione habēte pauciores cauſas veritatis ad ppoſitionē habētē plures q̃ cõſequētia eſt infallibilis: nec inſtãs ad rē equi hebeo. ergo hebeo equũ: z añs eſt verũ ergo z cõſequēs. p3 q2 tertia exponēs ponēdo terminus infinitũ eſt falſa. q illa eſt vera z tertia exponēs debet eſſe cõmunis. ſ. a hõ hõ nõ eſt nõ eſt. nam dictũ noſtrũ ſtat quando terminus diſtributus ſequitur differt in obliquo recto precedente in forma vel in valore. z ex iſtis potes ſoluere argumentum quod poteſt hic fieri ad probandu3 q ſortes poſſibiliter diff. rat a ſorte. de iſtis forte dicam in exponibilibus.

Ad cõfirmationē de iſta aſinus cuiuſlibet hoīs currit caſu ſtãte argumenti nego q eſſet falſa z pro illo pono propoſitiones.

Propoſi-
tiones.

Prima eſt vnũ totale ſubiectũ ſupponit cui' vna ps q̃ eſt determinatio nõ ſupponit. hoc p3 hic hõ albus currit vbi totum ſubiectũ ſupponit z iſtũ albus qđ eſt determinatio ſm viam cõem non ſupponit.

Scđa ppoſitio aliqđ ſubiectũ ſupponit cuius vna pars que eſt ſubſtãtiuu3 nõ ſupponit. hoc p3 in iſta nõ antixp̃s eſt.

Tertia ppõ aliquod ſubiectum ſupponit cuius vna pars non ſupponit et nõ eſt adiectiuũ nec terminꝰ infinitatus etiã ps propinqua z de qua loquor. vt hic aſinus cuiuſlibet hoīs currit: ibi ſubiectũ eſt hoc totũ aſinꝰ cuiuſlibet hoīs. licet cuiuſlibet hoīs nõ ſupponit: q2 de nullo verũ eſt dicere hoc eſt quilibet hõ ſ3 forte dices q tunc pdicatũ huius ſortes eſt oīs hõ ſupponit eo q ſufficit ſuppoſitio principalis rũ partiũ. nego q2 nõ eſt ſimile. q2 hoc totum oīs hõ de nullo nec aliquibus eſt verificabile: in potētia ſaltē ppinqua: ſed bene hoc totũ aſinꝰ cuiuſlibet hoīs. vñ hic pono ppoſitionē q̃ eſt hec.

Propoſi-
tio.

Quãdo eſt determinatio ſubſtãtialis ſupponēs reſpectu determinabilis ſupponētis z adiungit ſignũ qđ cũ determinatione reddit determinationē nõ ſupponētē impertinēs eſt totũ extremũ ſupponere pbat̃. q2 nec ſequit̃ nec repugnat cũ intellectũ aliquod tale mixtũ ſupponit: vt aſinus cuiuſlibet hoīs nõnũq̃ vero nõ ſupponit. vt nũc ſimpliciter ſine caſu. ſed hic aſinꝰ antichriſti currit vel antichriſti aſinus currit dico q ſubiecta nõ ſupponũt eo q non ſunt verificabilia ex illo

Corrola-
rium.

patet q illa aſinus cuiuſlʒ hominis currit nõ valet hanc aſinus alicuius entis quod eſt quilibet homo currit ſed hanc aſinus a quolibet homine poſſeſſus currit.

Ad quintã de illa. chimera eſt ens compoſitũ ex impoſſibilibus poſſe cõponi dicit̃ q illa de actu exercito ponit̃ loco vnius de actu ſignato. Pro quo nota q ppõ de actu ſignato eſt ppoſitio cuius copula eſt verbũ ſecũde intentionis. vel hoc verbũ eſt p ſe vel ſuum conſ declinium cũ participio tali incluſo ſecũde intētionis in recto: z ſic ſecũdã ptē addo pp iſtã chimera eſt ſignificans que eſt de actu ſignato quare poſuerim in recto eſt ſatisfacile cognitu. Propoſitio de actu exercito oppoſito mõ diffinit̃.

Quid p[ro]-
poſitio de
actu ſigna-
to.

Ad cõfirmationē de iſta chimera eſt animal ſi eſt homo. dicũt aliqui q qđlibet conditionatum eſt tranſcendens et ſupra tranſcēdens hoc eſt verificatur de ente z nõ ente. Alij q eſt tranſcendens tantum. Primi concederent hanc. chimera eſt animal ſi eſt homo. z omnes tales ſecundi negarent. Etiam poteſt dici q idem eſt iudicium de conditionatis z aliis terminis ita q illud totum homo ſi eſt ſortes ſolum accipitur pro ſorte. homo ſi eſt albus ſolum pro homine albo homo ſi eſt aſinus pro nullo accipitur. et breuiter loco de ly licet ponere illum terminum exiſtens ſed quilibet iſtorum modorum eſt voluntarius quos nolo nunc impugnare. communiter aſſentimus talibus adã eſt animal ſi eſt homo. z diſſentimus talibus. brunellus eſt homo ſi eſt animal. z hoc eſt contra duas primas opiniones propterea dicit magiſter gregorius exponendo illam propoſitionem philoſophi primo perihermenias omne quod eſt qñ eſt neceſſe eſt eſſe q putat quamlibet talem de conditionato equiualere conditionali et licet hoc ſit falſum poteſt ſane exponi. z tunc do hoc documentum dando conditionalem oportet capere ſubiectum conditionati pro ſubiecto antecedentis cõditionalis z terminũ ſequente3 ly ſi pro predicato antecedentis cõditionalis capiendo illud ſubiectum in conſequente quod habes in antecedente et terminum precedentem ly ſi pro predicato conſequentis ſeruando ſigna proportionabiliter in conditionali ſecundũ ſitum conditionati. vt ſortes eſt animal ſi eſt homo. ſi ſortes eſt homo ſortes eſt animal. ſortes eſt animal ſi eſt omnis hõ: ſi ſortes eſt omnis hõ ſortes eſt animal. ſortes eſt animal ſi non eſt currens. ſi ſortes non eſt currens ſortes eſt animal Sed ſtatim hic occurrit dubitatio. quia ſequit̃ hanc eſſe negandam animal eſt homo: ſi eſt animal vt patet per conditionalem eius. quia iſta cõditionalis eſt falſa: ſi aīal eſt aīal. aīal eſt homo. ſed q illa ſit concedenda.

Uarie opi-
niones.

Magiſter
gregorius

Documen-
tum.

Dubita-
tio.

Arguitur dupliciter. Tum primo nullum animal eſt homo ſi eſt animal. ſortes eſt animal. ergo ſortes non eſt homo ſi eſt animal in ferioz minor eſt vera. z maior cõtradicit propoſitioni quam ponis falſam. ſi nõ ſe fallit ergo eſt vera z per conſequens concluſio eſt vera et iſta eſt vera ſortes eſt homo ſi eſt animal vt iterum dicit ſua conditionalis. ergo duo contradictoria vera.

Secũdo arguit̃ ad idē pban

do hanc verã aĩal eſt hõ ſi eſt aĩal. hoc ẽ homo ſi eſt aĩal homo eſt aĩal. igiẽ animal ẽ hõ ſi ẽ aĩal. cõſequẽtia eſt ſillogiſmus expoſitorius. ꝛ maioꝛ vera vt dicit ſua cõditionalis ꝛ minoꝛ liquet: ergo cõcluſio eſt vera. Scõo ſeqretur ꝙ hec cẽt ꝟa ſoꝛtes currens eſt mouẽs ſi eſt ſubſtãtia. ptꝫ per ſuã cõditionalem que erit hec: ſi ſoꝛtes currẽs ẽ ſubſtãtia ſoꝛtes currens ẽ mouens.

¶ Dicitꝰ ꝙ regula intelligitur dando conditionalem quãdo ſubiectũ eſt terminus cõis debet accipi p aliqõ inferiꝰ ad ſubiectũ ꝛ ſi vna cõditionalis fuerit vera illa de ꝯditionato eſt ꝟa et illa reſpondebit illi de cõditionato: et ſic illa ẽ vera animal eſt hõ ſi ẽ aĩal. qꝛ ſufficit de aliquo aĩali vez ſit dicere hoc ẽ homo ſi ẽ animal ꝛ ita eſt vt patet de ſoꝛte: ꝛ ſic tales ſunt cõcedende: aliqd eſt hõ ſi ẽ aĩal. ꝛ ſic duo ꝑma argumenta ſoluunẽ. Etiã qñ ſubiectum eſt terminꝰ cõnotatiuus dando cõditionalẽ capias ꝓnomẽ demonſtratiuũ demonſtrans ad ſenſum vel ad intellectum ſignificatum termini connotatiui vel terminum abſolutum hoc ſignificantem: et ſic ſoluitur ſcõm argumentum.

¶ Et illa materia meliꝰ intelligatur facio cõbinationes. et pono vnũ fundamentũ. Quodlibet cõditionatũ ſic ſe habens ꝙ terminus ſequẽs ly ſi nõ poteſt alicui cõuenire niſi terminus ꝑcedẽs idẽ cõpetat: qõlibet. inq̃. tale: eſt tranſcẽdens et ſupra tranſcendẽs. Trãſcendens quia verificaẽ de quolibet ſupra trãſcẽdens: qꝛ de nõ exiſtente verificatur. *Fundamẽtum.*

¶ Infero corrolaria quorum primũ eſt qõlibet cõditionatũ vbi terminꝰ inferioꝛ ſeqtur ly ſi ꝛ terminꝰ ſuperioꝛ ꝑcedit eſt trãſcendens ꝛ ſupra tranſcendens. et talia vocabo de primo genere conditionatorum. *Corrolarium.*

¶ Scõm corrolariũ. quodlibet cõditionatũ vbi terminus ſequẽs ly ſi ꝛ ꝑcedens ly ſi cõuertuntur ẽ de primo modo. vt riſibile ſi eſt hõ. ſoꝛtes ſi eſt ſoꝛtes.

¶ Tertiũ corrolariũ ſequitur has eſſe cõcedẽdas chimera ẽ ſoꝛtes ſi eſt ſoꝛtes ꝛ plato neceſſario ẽ ſoꝛtes ſi ẽ ſoꝛtes: iſte due propoſitiões patent: qꝛ ꝑdicata ſunt de ꝑmo genere cõditionatoꝝ. ergo vere ꝑdicatur de quocũq; termino ſaltẽ ſecluſo modo. Et qõ ſcõa debeat cõcedi tali modo. ptꝫ p Ariſtotelem primo perihermenias concedẽtem hanc ſoꝛtes neceſſario eſt quãdo eſt vbi opoꝛtet dicere ꝙ ly quãdo includit ly ſi et capitur conditionati. *Ariſto.*

¶ Quartũ corrolariuꝫ. ſoꝛtes ſi eſt ſoꝛtes eſt ſoꝛtes: ꝛ ſoꝛtes ſi ẽ ſoꝛtes ẽ plato. et tamen plato nõ eſt ſoꝛtes. patet copulatiua: quia due prime partes ſequũtur ex dictis: ꝛ tertia eſt neceſſaria nec ibi eſt ſillogiſmus expoſitorius: ſed arguitur ex puris indefinitis: ſed cõtra dicta inſtatur iſta ẽ vna affirmatiua cuius ſubiectum nõ ſupponit chimera ẽ ſoꝛtes ſi eſt ſoꝛtes ergo eſt falſa per regulam cõem.

¶ Scõo iſtud conditionatuꝫ ſoꝛtes ſi eſt ſoꝛtes nõ ſignificat platonẽ: non facio vim: nec platonẽ ſignificat quod ꝓbo: qꝛ nulla pars illiꝰ complexi platonẽ ſignificat: ꝛ ẽ vnũ cõplexum: ergo totũ platonẽ non ſignificat: ꝛ ſi neges conſequentiã datur occaſio tenendi ꝙ ly iohãnes ſcribẽs lapidem ſignificat: qꝛ illud improbãdo argueres ſic. nulla ps illiꝰ ſigt lapidem ergo nec totũ iuſte poſſem. videẽ negare tibi cõſequẽtiã: qꝛ negas mihi ſiſtem formã arguẽdi.

¶ Ad primũ iſtoꝝ rñdeẽ cõceſſo añte negando ꝯñam. qꝛ regula patitur inſtãtias plures: quarũ iſtam addo cũ datis.

¶ Põt etiã dici ꝙ tale conditionatũ habet ampliũ modũ ſignificandi ꝓpterea ꝑdicatur de eo qõ non eſt.

¶ Ad ſcõm nego añs. et ad ꝓbationem nulla pars illiꝰ cõplexi ſignificat platonem. nego qꝛ illud cõditionatũ rõne de ly eſt includit tranſcendẽs vel conceſſo añtecedente. negatur cõſequentia: qꝛ illud conditionatũ ſignificat aliquid quod nõ ſignificatur per vnã partẽ eius: quẽadmodũ ſignificatio conditionalis diſtinguitur a ſignificatione extremoꝝ: licet dependeat ex illis: ita ſuppoſitio ꝛ ſignificatio totius cõditionati cõſurgit ex termino ſequẽte ly ſi in habitudine ad terminũ precedentem. *No.*

¶ Scõa cõbinatio eſt talium homo ſi eſt aĩal qñ terminus ſequẽs ly ſi põt verificari de aliquo de quo nõ verificaẽ terminus ꝑcedẽs ſed nõ cõtra: ꝛ tale ſupponit ꝓ quolibet ꝑter brutũ ꝛ verificaẽ de chimera ꝛ hircoceruo et lapide. vt docet ſua cõditionalis. ¶ Infero corrolariũ ꝙ homo ſi eſt aĩal ꝛ quolibet tale nec eſt tranſcendẽs nec ſupra trãſcẽdens nec infra trãſcendẽs: ſed inferius ad cõditionatũ primo mõ. Prima pars huiꝰ corrolarij ꝓbaẽ. qꝛ non verificatur de brunello. ergo ratio trãſcẽdẽtalis in eo ſopita eſt. Et ſecũda ps ſeqtur ex prima. Tertia pars ptꝫ. qꝛ verificatur de aliquo de quo nõ verificatur trãſcendẽs vt de tragelapho. Quarta ps patet. qꝛ omnis hõ ſi eſt aĩal ẽ aĩal. ſi ẽ homo eſt hõ. et nõ econuerſo. vt patet ex dictis: et talia cõditionata ſunt de ſcõo genere. *Corrolarium.*

¶ Tertia cõbinatio eſt in talibus hõ ſi ẽ aſinus. ꝛ dꝛ ꝙ illud cõditionatũ ſupponit ꝓ oĩ ente alio ab aſino. et ꝓ chimera: ſed trãſponẽdo terminos ſic: aſinus ſi eſt hõ ſupponit ꝓ omni ente qõ nõ eſt hõ ꝛ ꝓ monte aureo. Et hec ſunt de tertio genere conditionatorũ.

¶ Quarta cõbinatio ẽ terminorum impertinentiũ. vt album ſi eſt currens ꝛ. ſupponit pro impoſſibilibus.

¶ Ex dictis inferunẽ corrolaria quoꝝ ꝑmũ eſt qõlibet cõditionatũ, nõ reſtrictũ ex terminis ſingularibꝰ ẽ terminꝰ cõis: *Corrolaria.*

¶ Scõm eſt ꝙ ſoꝛtes ſi eſt ſoꝛtes eſt ſuperius ad hõ ſi eſt animal.

¶ Tertium eſt. plato ſi eſt plato. et ens ſi eſt ens cõuertuntur. ¶ Quarto ſeqtur ꝙ conditionata de primo genere cõuertuntur: ſed de aliis non opoꝛtet.

¶ Sed contra dicta inſtãtur adhuc ſequeretur ex dictis hãc eſſe negandam. tantũ chimera eſt ſoꝛtes ſi eſt ſoꝛtes ꝯñs eſt falſum ergo et añtecedens. ꝯñam declaro: quia cõſequẽs eſt vna excluſiua affirmatiua cuiꝰ predica-

tum diſtributū verificat de aliquo de quo nō verificatur ſubiectū: ergo eſt falſa.

¶ Secūdo ſua vniuerſalis in terminis tranſpoſitis eſt falſa ſcʒ omnis ſortes ſi eſt ſortes eſt chimera: quia cū conſtantia vera antichriſti reſpectu illius cōditionalis infert antichriſtum eſſe chimeram. falſitas cōſequentis patet. qꝛ exponentes illius excluſiue ſunt vere. chimera eſt ſortes ſi eſt ſortes ⁊ nihil aliud a chimera eſt ſortes ſi eſt ſortes: que per conuerſionē ſimplicem et exponentes per aliud conuertētis infert chimeram eſſe: ergo ſua contradictoria q̄ eſt ſcḋa exponēs illius excluſiue ē vera. Falſitas cōſequētis patet ꝑ eius exponētes. de prima notum eſt. de ſcḋa patet ꝑ eius oppoſitū.

¶ Tertio arguit. bene ſequit ſortes ſi eſt ſortes eſt chimera. ⁊ omnis ſortes ſi eſt ſortes eſt aliquid aliqua vel impoſſibile. ergo aliquid aliqua vel impoſſibile eſt. vl' ſunt chimera maior eſt vera. vt patet per cōuerſionem ſimplicem. et minor eſt vniuerſalis cuius predicatū competit omni illo pro quo ſtat ſubiectum: etiā ſtans confuſe tantum ergo vera et concluſio eſt falſa: ergo modus nihil valet. Et ſi dicas conditionata ampliare quero tunc verum ad imaginabilia. ⁊ ſi ſic ita deberet concedi. brunellus eſt homo ſi eſt animal cum predicatuʒ amplier ad ymaginabilia.

¶ Ad primum iſtorum concedo ſequelam ⁊ nego exponentes eius eſſe veras immo ſecūda eſt falſa: et concedo iſtam aliquid aliud a chimera eſt ſortes ſi eſt ſortes: nō tamē ſequitur aliquid aliud a chimera eſt queadmodum non ſequitur chimera eſt imaginabilis. ergo chimera eſt. vel aliud a chimera eſt imaginabile q̄ aliud a chimera ē cōtrū ad cōuerſionē hui' chimera eſt ſortes ſi eſt ſortes: niſi termini capiantur vniformiter in cōuertente ſicut in conuerſa notū eſt ꝙ cōuerſio nihil valet.

¶ Ad ſecundū argumentū in diſamis negatur conſequentia: eo ꝙ arguitur a magis amplo modo ſignificandi ad minus amplum ⁊ ſi dicas tūc quodlibet conditionatū ampliare hoc nego: ſed ſm̄ reſpondentiam ſue conditionalis attendenda eſt ampliatio. Notes:

¶ Ad tertium nego añs. ⁊ ad probationem de iſta hoc eſt hoc predicatū quod nō ſupponit dicitur ꝙ illud predicatum nō ſupponit ⁊ ſingulares per quam exercetur verificatio eſt vera: ſed hoc nō ſufficit cum intrinſece recalcitret ſuper ſuam ſuppoſitionem. Sed forte iterum dicis ꝙ oportet omnino reſpicere ad ꝓpoſitionem per quaʒ exercetur verificatio: quia ly falſum in iſta inſolubili hoc eſt falſum ſupponit pro ipſamet ꝓpoſitione que non eſt vera: ſed reſpicimus ad aliam: dicitur ꝙ nō eſt ſimile ꝓpter reflexionem.

Reſolutio ¶ Sʒ reſolutorie dico ꝙ iſta eſt vera hoc eſt predicatum quod non ſupponit et tamen predicatum non ſupponit: mouet me dicere eam veram. quia ita eſt ſicut ipſa ſignificat. et taliter eſſe non ſequitur eam fore falſam vt patet de hac non tantū chimera non eſt chimera. Forte dicitur ꝙ ſupponit ⁊ quādo arguis ergo verificatur de ꝓnomine demonſtrante ſuū ſignificatum dicendo ſic. hoc eſt predicatum qḋ non ſupponit. concedo conſequens ꝙ verificat: ſed nō ſicut tu verificas ſed ſic hoc eſt hoc et iſta eſt vera quod ſufficit.

¶ Contra principalis propoſitio eſt vera. ergo ita ē ſicut ipſa ſignificat: ſʒ ipſa ſigt ꝙ hoc eſt hoc ꝑdicatum ꝙ non ſupponit: et ita eſt ꝑ te tunc nō ſupponit. igitur.

¶ Ad confirmationeʒ de iſta propoſitionis affirmatiue extrema ſupponentia pro eodem quando illa ſola eſſet dicitur eodem modo ꝙ predicatum non ſupponit ꝓpter reflexionem: et eodē modo ſoluitur hoc ſophiſma extremum nō ſupponēs eſt extremū ſupponens poſito ꝙ nulla ꝓpoſitio ſit alia ab iſta et ſuis partibus. iam q̄ſtio eſt an illa ē vera vtroqꝫ extremo ſignificatiue ſumpto. ⁊ notum eſt ꝙ nō poteſt ibi fieri argumētum ad probandū ꝙ ſubiectum ſupponit dicendo ſic hoc eſt extremum non ſupponens demonſtrando ſubiectum vel eſt ꝙ iſta eſt ſingularis eſt vera ſed hoc non ſufficit: ſed cum hoc reqrit ꝙ terminus de cuius ſuppoſitione cōtenditur nō habeat nō ſuppoſitionē annexam queadmodū eſt in ꝓpoſito. ſophiſma

¶ Ad ſeptimuʒ de iſta propoſitione albuʒ imaginarie eſt albedo. difficultas eſt de iſta album imaginatur albedo. vel de hac albedo imaginatur alba. ſm̄ omnes concedit ⁊ dicit aliqui nō opʒ extrema ſupponere ꝑ eodeʒ quādo ponit ampliatio: ſed ibi daretur occaſio plurimū errorum nolum' ergo ita dicere.

¶ Propterea al'r dicit martinus magiſtri ad ſimile argumētum in predicabilibus capitulo de indiuiduo dupliciter quādo ſaluare nititur veritatem huius. aſinus imaginatur ſortes. vno mō dicit ꝙ predicatū nō eſt ly ſortes. ſed hoc totum ens qḋ eſt vel fuit vel erit vel poteſt eſſe vl' pōt imaginari eſſe ſortes ⁊ hoc ſm̄ illos qui ponūt talem ampliationē. Secundo dicit ꝙ alii dicunt ꝙ licʒ in affirmatiua vera oportet ſubiectū ⁊ predicatū ſupponere ꝑ eodeʒ nō tū pro quocūqꝫ ſupponit ſubiectū opʒ ꝙ predicatū ſupponat ꝑ illo. vt pʒ in affirmatiuis in quibus ꝑdicatur ſuperi' de inferiori. ſed vtrūqꝫ iſtorum dictorum mihi videtur falſum. Martin' magiſtri. Attende

¶ Primum qꝛ licet predicatum amplietur diſiunctim vel ſubiectū: non tū oportet extremū eſſe vnū diſiūctū ſicut ampliatio hui' ſubiecti hō fuit alal debet exprimi diſiūctim tū ſubiectū nō eſt vnū diſiunctū.

¶ Secūdum dictum deſtruit ſcʒ quia hic aſinus imaginatur ſortes: vel predicatum ſolum ſupponit pro ſorte. ⁊ ſubiectū nullo modo ⁊ ſic non ſupponūt pro eodem vel ꝑdicatū ſupponit pro alio a ſorte. ⁊ ſic eadē ratione pro quolibet alio a ſorte: quia equalis eſt ratio: in omnibus ⁊ ſic pro quocūqꝫ ſupponit ſubiectū pro illo ſupponit predicatum. tamen fateor ꝙ verum dicit in hoc ꝙ nō oportet predicatū ſupponere pro omni illo ꝑ quo ſupponit ſubiectuʒ in ꝓpoſitionibus. ¶ Alii dicūt aliter vt Georgi' bruxellenſis ꝙ predicatū nō eſt ly ſortes ſed hoc totū imaginat' ſortes ſed h' repugnat georgio: eo ꝙ dicit i ꝓditatib' i ſummulis ⁊ ꝑdicabilib' ⁊ pleriſqꝫ locis ꝙ ſortes mediāte copula de ly ima Georgii opinio.

ginaꝛ ſupponit pro aſino vt aſin' ymaginaꝛ ſortes vbi ſi teneaꝛ ꝙ ymaginarū albedo ſit ꝑdicatum in p̄ria ſic dicā in ſc̄da ꝑdicatū ē ymaginat' ſortes idē dico accidere hic aſin' ymaginarie eſt ſortes tenendo ymaginarie a parte copule.

Duplicem eſſe ſignificationem

Propterea aliter dico duplex eſt ſignificatio: quedā eſt abſoluta ⁊ illa eſt de qua cōiter loquimur. Altera eſt reſpectiua vbi termin' per ampliationē ad quinq; differētias ſignificat aliq̄d ⁊ ſic dicitur ꝙ ſortes ſignificatione reſpectiua aſinū ſignificat ⁊ ſupponit ꝑ aſino. Similē diſtinctiones dat okam in principio ſue logice et in quolibeto quinto vbi loq̄tur de ſignificare vbi dicit termin' interdū ſignificat mediante copula de preſenti q̄ñ pōt ſupponere pro illo per copulā de preſenti circūſcripta ampliatione. Alio mō ſignificat mediāte copula de poſſibili ⁊ dicit ꝙ albū nigrum ſignificat ſecundo modo ſed nō primo mō ſic ergo ꝯſr. dico terminus ſignificat mediante copula de ymaginatur: ⁊ ita dicit amētis. Sed cōtra dicta inſurgis ſequiꝛ primo ꝙ ſortis eſſet trāſcendens. q2 qualibet rē ſignificat mediante copula de ymaginatur. Sc̄do vel ipſa abſolute eſt concedenda ſortes aſinū ſignificat vel nō ſi primū contra cōmunem modū loquendi in artib' ⁊ ceteris ſciētijs ſi ſc̄m ſeq̄tur hec cōcluſio ſortes pro aliquo ſupponit qđ non ſignificat. Tū tertio vel ſortes aſinum ad placitum ſignificat cū illa additiōe vel naturaliter: ſed nec hoc nec illud: igitur non aſinum ſignificat. Tū quarto ſequeretur ꝙ terminus caderet a ſua ſignificatiōe per hoc ꝙ nō ponitur in propoſitione quemadmodū cadit a ſua propoſitione quod non videtur ſanum. Probatur tamen conſequentia quia in hac aſinus ymaginarie eſt ſortes: ſortes aſinum ſignificat: extra propoſitionem non eſt concedendum ꝙ aſinum ſignificet. igitur.

Okam.

Ad primū nego conſequentiam quia ſignificatio reſpectiua ſolum nō ſufficit ad tranſcendens: ſed requiritur abſoluta.

Ad ſecundū dicitur ꝙ non eſt abſolute concedenda ſecundū cōmunem modum loquendi ⁊ cōcedo cōcluſionem quam inferſ immo ipſa nō eſt incōueniens in ſignificatione abſoluta quēadmodū eſt hic hic eſt dictio ſubiectum ſupponit pro ſe ⁊ tamē nec ſe nec aliquid ſignificat proprie captis terminis.

Ad tertiū dicitur ꝙ improprie ſignificatiōe reſpectiua aſinuȝ ſignificat ad placitum eo ꝙ ad placitū additꝛ ei talis copula.

Ad quartū concedo ſequelam nec habeo ſequens pro incōueniēti extra hāc materiam quia iſte terminus pilare vel circulus lapides ligna ⁊ arbores ſignificat propter talem vel talē ſitum a quo ſi remouerentur nō amplius ſignificarenꝛ per tales terminos. Nec te moueat illud commune modiſtaruȝ ioſſe defuncto ſorte ſortē ſua dictio monſtrat vbi in terminis abſolutis ⁊ de predicamento ſubſtantie loquitur tamen quicquid ſit de illo per locum a fortiori non habeo pro inconuenienti cōcedere illarum mediante copula de ymaginatur.

Ad cōfirmationem de iſta: chimera eſt vel nō eſt tenendo viam cōmunem argumentum nō procedit eo ꝙ nō eſt affirmatiua vel negatiua ſed affirmatiua ⁊ negatiua.

Tamē cōtra illud arguiꝛ ſic principalior pars copule affirmatur: ergo tota affirmatiua eſt. Probaꝛ antecedēs ly eſt in priori loco eſt adeo principale ſicut ly eſt in ſecundo loco ⁊ econuerſo ⁊ ly vel eſt pars copule ⁊ cū hoc totum eſt vel eſt maior principale ꝙ ly eſt ſe ſolo ſequiꝛ ꝙ tota propoſitio affirmatiua eſt. Ad illud poteſt quiſpiam reſpondere concedendo cōcluſionem quam pretendit replica ⁊ ſubiectum in vno eius contradictorio nō ſupponit in qua ponitur etc. quia vel in contradictorijs ex parte copularum poteſt mutari in ⁊ ſecundum ꝙ dupliciter poteſt eſſe contradictio. vt hic ſortes eſt vel non eſt poteſt habere has ei cōtradicentes non ſortes eſt vel non eſt ⁊ ſortes nō eſt et eſt vt virtus negationis preciſe cadat in eſt. Sꝫ illud nō ſaluat quin aliqua propoſitio eſt vel eſſe poteſt mixte qualitatis.

Ad illud de iſta ſortes aīal fuit poſito ꝙ nunc ſit primū inſtās ſortis mihi videtur concedenda. ⁊ nego ꝙ valeat hāc ſortes qui eſt vel fuit: fuit animal quod eſt vel fuit: niſi copula principalis reſpiciat diſiunctum a parte predicati: ſed valet hanc ſortes eſt vel fuit aīal ⁊ quando dicis oportet capere hoc adiectum in tēpore preterito eo ꝙ copula eſt de preterito. dicitur dupliciter vno modo negando quando vtrū ꝙ extremū ampliatur. ſecundo dicitur ꝙ nō includit de preterito de rigore: ſed cōmuniter predicatum reſpectu copule de preterito ſtat ſecundum ſtatum ſue poſitionis in ordine ad copulā de preterito propterea ſumus aſſuefacti dicere in tempore preterito et quādo predicatum ampliatur hoc non oportet ſi vis eum negare non obuio.

Queſtio ſecunda.

Queritur vtruȝ quelibet affirmatiua cuius ſubiectū ⁊ predicatum ſupponūt pro eodem ſit vera. Et arguitur ꝙ nō extrema hui' omnis homo oīa homo eſt ſupponunt pro eodeȝ ⁊ tamen non eſt vera. igitur. Et ſimiliter iſtius omnis homo eſt b. homo poſito ꝙ b faciat terminum ſequentem ſtare determinate.

Queſtio.

Et confirmatur iſta eſt falſa. pater in diuinis eſt filius in diuinis: et tamē extrema ſupponunt pro eodem: ergo titul' queſtionis nullus. conſequentia tenet cum maiore et minor probatur: quia pro eadem eſſentia diuina ſupponunt: ergo ſupponunt pro eodem vel ſaltem pro eodē ſupponunt.

Secundo arguitur ad ideȝ extrema huius ſupponūt pro eodē: deus neceſſario eſt creans ⁊ tamē ipſa nō eſt vera. ergo queſtio falſa cōſequētia tenet cū minore ⁊ maior ꝓbatur. q2 neceſſario ampliat ad poſſibilia. ſed iſtud predicatū verificaꝛ per ly poſſibile. alr̄ ſubiectum hui' nō ſupponeret creans neceſſario ē deus qđ eſt falſum. Si dicas in ordine ad ſubiectuȝ oportet capere poſſibile. ⁊ neceſſe in ordine ad predicatum queritur que eſt maior rō vnius ꝙ alteri' etiā ſic termin' ſupponit ī vna cōtradictoriar ſi q̄ non ſupponit in altera qđ videtur.

inconueniens ſaltem in nō mixtis copulis. Itē tunc iſta eſſet cōcedenda. oīs deus neceſſario eſt omne ens⁊cū predicatū ſiet pro ente qḋ neceſſario eſt ⁊ vltra. ꝙ oīs deus omne ens neceſſario ē ſed hoc eſt fīm⁊q: eiꝰ cōtradictoriū eſt verum.

¶ Et confirmatur iſta non ē vera ſortes dicit falſum ⁊ tamen extrema ſupponunt pro eodem caſu inſolubili. igitur.

¶ Tertio arguit. extrema huius, ſupponunt pro eodē: ego mētior poſito ꝙ ſolum dicā illam ⁊ ſuas partes ⁊ tñ ipſa nō eſt vera igitur cōſequētia claret. ⁊ minor patet: q: mentior per illā ergo nō eſt vera. ꝯña videtur eſſe nota ⁊ añs patet ꝓbando maiorē. q: vel illa ē vera ego mētior vel nō. Si primū tūc ita eſt ſicut ipſa ſignificat ſed ipſa ſignificat me mētiri tūc ita eſt ꝙ ego mētior. Si ſm tūc mētior ⁊ ſic ꝗcquid dixeris oſtenditur maior que reſtabat probanda.

¶ Et confirmat. iſta nō ē vera per deū ego ſum periurꝰ poſito ꝙ iurarē ſolū per illam ⁊ tñ extrema ſupponūt pro eodē ergo queſtio falſa. ꝯña tenet ⁊ minor dependet ex probatione maioris q̇ ſic ꝓbatur: q: vel illa eſt vera ꝑ deum ego ſum periurus vel non. Si primū tunc ita eſt ſicut ipſa ſignificat: ſed ipſa ſignificat me eſſe periurū ⁊ ita eſt per te ꝙ ego ſum periurus. igitur nō eſt vera. ⁊ etiā habetur minor. ſi nō eſt ita ſicut ipſa ſignificat et ego iuro ꝙ ita eſt tunc iuro aliter eſſe ꝙ eſt. ⁊ per conſequens ſum periurus. ⁊ ſic iterum habentur maior ⁊ minor opꝫ ergo ꝙ ego iurem falſum.

¶ Quarto arguitur. iſta nō eſt vera ſortes credit preciſe ꝙ aliqͣ hō decipiť ⁊ tamen extrema ſupponūt ꝓ eodē poſito ꝙ ſortes aſſentiat illi ſolū ⁊ plato credat hoīem eſſe aīal ⁊ cicero deū eſſe ⁊ nō ſunt plures hoīes ꝙ nō ſit vera ꝓbatur: q: ſi oppoſitū eſt vera tunc ita eſt ſicut ipſa ſignificat: ſed ipſa ſignificat ꝙ aliquis hō decipitur. ⁊ ita ē in caſu ⁊ plato nō decipitur ⁊ cicero nō decipietur ⁊ ex quo nō ſunt plures homines oportet ꝙ ſortes decipiať ⁊ vltra. ergo credit aliter eſſe ꝙ eſt per q̄d hoīs decipiť et ꝑ ꝯñs nō eſt vera quod eſt probandū ſi non ſit vera et ſortes aſſentit illi tunc ſortes decipitur ⁊ ſic aliquis homo decipitur ⁊ tunc non eſt vera ⁊ extrema ſupponunt pro eodem. igitur.

¶ Et confirmat. iſta nō eſt vera ego pecco poſito ꝙ nullo alio peccato peccem et dicam iſtam ego pecco ⁊ tamen ſubiectum et predicatum ſupponunt proꝰ eodem. ꝯña tenet ⁊ minor in parte depēdet ex maiore iaꝫ ꝓbatur maior: q: vel eſt vera vel nō. Si primū tūc ita eſt ſicut ipſa ſignificat: ſed ipſa ſignificat ꝙ ego pecco. ergo oportet dare tunc ꝙ peccē ⁊ ſic extrema ſupponūt pro eodē pro minore. ſed ꝓbo ꝙ nō ſit vera q: ſi oppoſitū eſt vera quero tūc quo pecca to pecco ⁊ hoc nō pōt dari q: nō cōmitto mēdacium imo ꝑ eiꝰ cōtradictoriū per te. ergo nō ē ꝑ affirmatiuā. Si dicas ſm nō eſt vera. tunc facio mendacium. ⁊ ſic pecco ⁊ habetur minor ⁊ et per conſequens totum argumentum.

¶ In oppoſituꝫ arguitur per regulā cōem: in iſta q̄ſtione erūt quinqꝫ articuli In primo declarabiť intellectꝰ regule ⁊ illud principaliter q̄ritur. Scđo declarabiť illud qḋ implicatur in tertio argumēto ⁊ cōfirmationē quartū de mentiri. In tertio diceť de illo qḋ implicatur in cōfirmatione tertij argumenti. In quarto de illo qḋ queriť in quarto argumēto. Et in quīto rñdebitur ad argumēta ante oppoſitū iducta.

¶ Pro primo pono ꝓpoſitiones. Quarū prima eſt nō q̄libet affirmatiua eſt vera cuius ſubiectū ⁊ predicatū ſupponūt pro eodem. hoc pꝫ per eiꝰ cōtradictoriū ſiue capiatur in ſenſu hypothetico ſiue cathegorico eiꝰ oppoſitum in ſenſu hypothetico īfert q̄libet affirmatiuā eſſe verā in ſenſu cathegorico idē infert: Addende ꝓpōnes.

¶ Secunda propoſitio. nō q̄libet affirmatiua cuius ſubiectū ⁊ predicatū ſupponūt pro eodē eſt vera ⁊ per ꝯñs deſtruitur queſtio. Iſtā cōcluſionem aperit primū argumētū.

¶ Tertia ꝓpoſitio. nō quelibet affirmatiua cuius ſubiectum ⁊ predicatum ſupponūt pro eodem vbi nulla ponitur diſtributio eſt vera. Iſtam concluſionem manifeſtat cōfirmatio primi argumenti.

¶ Quarta cōcluſio: nō quelibet affirmatiua cuiꝰ ſubiectū ⁊ predicatum ſupponunt pro eodem ſuppoſito imediato vbi nulla ponitur diſtributio eſt vera hanc ꝓpoſitioneꝫ oſtendit confirmatio ſecundi argumenti.

¶ Quinta ꝓpoſitio. nō quelibet affirmatiua nō inſolubilis vbi nulla poniť diſtributio cuius ſubiectū ⁊ predicatū ſupponūt pro eodeꝫ ſuppoſito imediato ē vera. pꝫ de iſta ſortes inquantum hic logicus eſt hic cytharedꝰ.

¶ Sexta ꝓpoſitio. nō quelibet affirmatiua non inſolubilis non exponibilis vel in qua nulla ponitur diſtributio: cuiꝰ ſubiectum ⁊ predicatum ſupponunt pro eodem ſuppoſito imediato eſt vera. patet de hac iſte homo eſt ioānes per ly iſte demōſtrando ſortē illa non eſt vera vt notum eſt: ſed ꝙ extrema ſupponant pro eodem probatur ſupponendo partem propoſitionis eſſe propoſitionem. ¶ Tūc ſic arguo capta ſua preiacente hec extrema ſupponunt ꝓ eodem ⁊ hec extrema huius preiacentis ſunt extrema huius ſingularis: ergo extrema huiꝰ ſingularis ſupponunt pro eodem conſequentia eſt infallibilis ⁊ antecedēs verum. ergo ⁊ cōſequēs.

¶ Septima concluſio ⁊ affirmatiua interpretatiua queſtionis quelibet affirmatiua nō inſolubilis nō exponibilis vbi nulla ponitur diſtributio. cuius extrema ſupponūt pro eodem ſuppoſito immediate ratione talis propoſitionis eſt vera. iſta patet per inductionem. Ex iſta ſeptima concluſione videtur ſequi vna alia ꝙ omnis negatiua cuius extrema ſupponunt pro eodem eſt falſa.

¶ Et pro illa ponā ꝓpoſitiones quarum prima eſt. Aliqua negatiua cuius ſubiectum ⁊ predicatum ſupponunt pro eodem eſt vera patet de iſta animal non eſt homo. ponunt ꝓpōnes.

¶ Secunda propoſitio. non omnis negatiua cuius extrema ſupponunt pro eodem cuius predicatum ſupponit pro tot ſicut ſubiectum eſt falſa. hoc patet de iſta. homo animal non eſt.

¶ Tertia ꝓpoſitio. nō oīs negatiua cuiꝰ pdicatū ⁊ ſubiectū ſupponit ꝓ aliquo ⁊ pdicatū ſupponit ꝓ tot ſicut ſubiectū de pdicato diſtributo eſt falſa. vt patet de iſta a homo nō eſt aīal.

¶ Quarta ꝓpoſitio nō oīs negatiua cuius extrema ſupponūt pro eodē et predicatū ſtat pro tot ſicut ſubiectū ⁊ eſt diſtributū reſpectu ſubiecti ſtātis determinate eſt falſa hoc ptꝫ de iſta a hō nō eſt aīal nō oſtēdēdo ꝙ ſubiectū ſtat determinate. ꝙ ꝓbo ſupponēdo ꝙ ps ꝓpoſitionis ſit ꝓpō quo ſuppoſito ſic arguo. Hoc ſubiectū in hac pte ſupponit determinate ꝓ iſto demōſtrādo iſtā hō nō eſt aīal: ⁊ hoc ſubiectū in hac pte eſt hoc ſubiectū in hac ꝓpoſitione a hō nō eſt aīal ſtat determinate.

¶ Quinta ꝓpoſitio ⁊ ꝓbabilis nō omnis negatiua cuiꝰ extrema ſupponūt pro eodē ⁊ predicatū ſtat pro tot ſicut ſubiectū ⁊ eſt diſtributū reſpectu ſubiecti ſtātis determinate ⁊ nō cōfuſe eſt falſa pꝫ de iſta ſortes vł a hō nō eſt aīal. vbi totū ſubiectū ſtat determinate.

¶ Sexta ꝓpoſitio ꝯſequēter ad opinionē nunc communem in inſolubilibus non omnis negatiua cuius extrema ſupponūt pro eodem ⁊ predicatum ſtat pro tot ſicut ſubiectum ⁊ eſt diſtributum: ⁊ neq̄ ſubiectum nec ps eius ſtat cōfuſe tātum eſt falſa. hoc patet de iſta que eſt vera ſm illam ſortes non dicit falſum q̄ contradicit inſolubili. — Cōis opinio.

¶ Septima ꝓpoſitio. nō omnis negatiua: cuius extrema ſupponunt pro eodem ⁊ predicatum diſtributum ſupponit pro tot ſicut ſubiectum: dūmodo ſubiectum. nec aliqua pars eius ſtat confuſe tm̄ nec cōtradicēs inſolubili eſt falſa. ptꝫ de hac hoīs aſinꝰ nō eſt aſinus.

¶ Octaua ꝓpoſitio nō oīs negatiua cuius extrema ſupponunt pro eodē ⁊ predicatum diſtributum pro tot ſupponit ſicut ſubiectum dūmodo ſubiectum nec aliqua pars eius ſtat confuſe tantum nec eſt determinatio non vnica nec contradicens inſolubili eſt falſa hoc patet de hac creans poſſibiliter non eſt creās poſito ꝙ deus crearet.

¶ Nona ꝓpoſitio non oīs negatiua cuius extrema ſupponunt pro eodē ⁊ predicatum diſtributum pro tot ſupponit ſicut ſubiectum dūmodo ſubiectum nec aliqua pars eius cōfundiť nec eſt determinatio accepta nō vnica nec cuius copula determinať modo nec cōtradicit inſolubili eſt falſa. probatur de iſta non ſortes in ꝓprium hic logicus eſt cytharedus in caſu facili.

¶ Decima ꝓpoſitio ⁊ affirmatiua Omnis negatiua cuius extrema ſupponūt pro eodem ⁊ predicatum diſtributū pro tot ſupponit ſicut ſubiectum nec aliqua pars eius ſtat confuſe tantum nec determinatio accepta non vnica nec cuius copula determinatur modo diſmodo eſt non exponibilis vel non contradicit inſolubili eſt falſa hec concluſio patet inductiue mihi nunc non occurrunt plures inſtantie. Ex iſtis infero corrolaria.

¶ Primū eſt. aliqđ impoſſibile ſimpliciter eſt verum. probatur de iſta hoc eſt impoſſibile ſimpliciter ſm hāc ſignificationē qđ ſit impoſſibile oſtendeť ſuo loco. Et ꝙ ſit verū ꝓbať. q2 ſi ſit falſum hoc maxime eſſet q2 ſe falſificaret ſed nō eſt neceſſe ita dicere immo voluntariū ⁊ extrema ſupponunt pro eodē igitur. — Corrolarium.

¶ Secūdū iſta eſt vera a deꝰ eſt quātitas diſcreta. ptꝫ extrema ſupponūt pro eodē immediate igitur cū deus ſit trinitas.

¶ Tertiū: ſortes eſt ſortes et nō homo patet: q2 predicatum ſupponit pro ſorte ⁊ eius anima: ⁊ ſubiectum pro eodē. igitur.

¶ Quartū hec eſt vera dico ꝙ nullus deus eſt.

¶ Quintū: deus eſt deꝰ. eſt nō vera hoc patet capiēdo nō vera pluraliter.

¶ Sextū. hec eſt vera hō eſt non homo ⁊ non homo. hoc patet q2 illud copulatū ſupponit pro materia ⁊ forma ſimul: ⁊ ſubiectū ſupponit pro eodem. igitur.

¶ Quantū ad ſcđm articulū ꝓbabo vnam concluſionem et eliciam corrolaria ex eo. Concluſio eſt talis aliquis mentitur ⁊ tamen omnino dicit verum: probatur in caſu tertii argumenti ſi ſortes dicat iſtā ego mentior vel dicet verum vel falſum ſi ſcđm mētitur. ſi primū tunc ita eſt ſicut illa ſignificat ſortes mentitur ergo ſortes mentitur. — Cōcluſio.

¶ Ex iſtis infero corrolaria iſta nō eſt bona interpretatio de mentiri Mentiri eſt dicere aliter eſſe ꝙ eſt ſed oportet addere vel dicere propoſitionē que infert dicentē mētiri: ⁊ hic capio mentiri vulgariter ſicut cepit ariſtoteles ſecundo elenchorum. — Corrolaria. — Ariſtoteles.

¶ Scđm corrolarium: ſortes mentitur per vtranq̄ partem contradictionis patet de iſta ego mentior ⁊ ſi proferat hanc negatiuam pro tempore quo protulit affirmatiuam mentitur per illam etiam.

¶ Tertiū corrolariū caſu quo ſortes dixerit oīs hō mētiť ⁊ plato oē aīal mētiť vterq̄ iſtoꝝ mētiť licet vterq̄ dicat verū qđ ꝓbať q2 vel vterq̄ mētiť ⁊ habeť intentū ꝓ prima pte vł neuter tūc vterq̄ dicit verū ⁊ ꝓ ꝯňs ita eſt ſicut ꝓ vtriuſq̄ dictū ſignificať: ſꝫ vnius dictū ſignificat omnē hominē mētiri ⁊ alterius omne aīal mētiri q̄ inferunt ꝓpoſitū. Si vterq̄ dicat aliter vterq̄ mentiť: ſi dicat ꝙ vnus mentitur ⁊ alter non ſignetur quis mētitur cū ratione ſecundā partem corrolarii probo q2 extrema ſupponūt pro eodē vltra caſus datos. igitur.

¶ Quartū corrolarium caſu quo ſortes dixerit hanc omnis homo mentitur ⁊ plato iſtā aliquis homo mentitur tunc ſortes mentitur ⁊ non plato.

¶ Quītū corrolariū caſu quo ſortes ⁊ plato ſimul dicant aliquis homo mētitur oportet dare vnum qui mentiatur ⁊ illo ſtante alter non mentitur. ⁊ conceſſo ꝙ primus non mentitur conſequens eſt ſm mentiri. ſed diceret nō tritus ſophiſta in talibus caſibus vter ꝙ mentitur: quia non eſt maior ratio de vno ꝙ — Tritus ſophiſta.

de altero et ſatis apparenter.

¶ Sextū correlariū ſortes et plato dicūt propoſitiones omnino ſynonimas veras ⁊ tamen ſortes mentitur platone nō mē tiente hoc patet poſito ꝙ ſortes dicat ſortes mē titur ⁊ plato hanc ſortes mentitur ⁊ ſic erit ali qua conſequentia bona ſcita eſſe bona a ſorte ⁊ ſortes ſcit ꝙ plato non mentitur per antecedēs licet mentiat̃ ꝑ ꝯñs hoc patet ſi plato dicat ſor tes mentitur⁊ inferat ſortes. ergo ſortes mētit̃.

Aliqui caſus ponē di. ¶ Hic pñt poni caſus poſito ꝙ ſortes dicat plato mentitur ⁊ plato dicat ecō trario ſortes mentitur vel plato dicat hanc ne gatiuam ſortes nō mentitur ſed iſtos ⁊ alios re linquo ſtudentibus. Et eodem modo dicendu⁊ eſt poſito ꝙ ſortes cōfiteat̃ ſe vni presbytero hñ de omnibus ſuis peccatis ⁊ tunc dicat ego pecco vel tranſgredior legem dei et redeat ad presby terū dicens. ego peccaui poſt vltimam confeſſio nē tunc oportet dare ꝙ ſortes peccauit peccato mendacij: ⁊ tranſgreſſus eſt legem mentiendo⁊ licet dixerit verum.

Cōcluſio. ¶ Quantum ad tertium arti culum ponitur hec cōcluſio aliquis iurās omni no taliter eſſe qualiter eſt. eſt periurus. patet ſi ſortes dicat iſtam per deū ego ſum periurus vel iurat verum vel falſum. ſi primum tunc ita eſt ſi cut iurat. ⁊ per ꝯñs eſt periurus. ſi falſum eſt per iurus et tamen non eſt neceſſe dicere ꝙ ſe fallit immo voluntarium ⁊ puerile. igitur.

Regula. ¶ Propterea obſeruāda eſt hec regula. nunꝙ̃ concedendum eſt ꝙ aliqua ꝓ poſitio ſignificet omnino taliter eē qualiter eſt ⁊ ſic falſa niſi clare ſeipſam falſificet propinque vel remote: ſed ſi aliquis ſic iuret per deū ego di co falſum ille iurat falſum ⁊ tñ nō eſt ꝑiurus. et ex illo potes intelligere quomodo capio termi num falſum.

Correla rium. Inepta ꝑ iuri diffi nitio. ¶ Ex iſto ſequit̃ ꝙ periurus non bene diffinitur ſic. Periurus eſt ille q̄ iurat aliter eſſe ꝙ̃ eſt ſed oportet addere vel iurat per propoſitionem inferentē iurantē eſſe periuru⁊: vt de iſtis per deum oīs hō eſt periurus ꝑ deū oē aīal eſt ꝑiurū. ⁊ ſic ſtat aliquē eſſe periurū ꝑ vtrū ꝙ extremū cōtradictionis. Poſſunt poni corro laria ⁊ caſus ſicut in articulo precedenti.

Sophiſte ⁊c. ¶ Quantū ad quartu⁊ de iſta ſortes credit ꝙ aliq̄s hō decipit̃ ꝙ cōiter ſophi ſte tangunt ⁊ videri meo nullus bene tetigit.

¶ Propterea in iſto articulo mouebo nōnullos caſus circa materiam de deci pitur volendo probare ꝙ caſu poſſibili dato ſeq̄ tur idem decipi ⁊ non decipi. Et hoc arguo mul tiplici argumento.

Prim⁹ ca ſus. ¶ Primo ſic. poſito ꝙ ſortes credat precise iſti propoſitioni plato decipitur ⁊ contra plato credat preciſe iſti ſortes decipitur tunc vel vterq̄ decipit̃. vel neuter vel vnus ⁊ vn⁹ non: nō tertium: quia nō eſt minor ratio de vno ꝙ̃ de altero. non primū probat̃. q⁊ tūc ſortes de cipitur ⁊ vltra ergo nō eſt ita ſicut ſortes credit ⁊ ſortes credit preciſe ꝙ plato decipit̃. ⁊ ex quo nō ē ita. immo aliter tūc plato nō decipit̃: ſic nō vter ꝙ illo⁊ decipit̃. nō ſcōm probat̃ q⁊ ſi neuter iſto rū decipitur. ⁊ vterq̄ iſtorū credit ita eſſe ſicut eſt ⁊ ſortes credit preciſe ꝙ plato decipitur oportet ꝙ plato decipiatur. et ſic alter iſtorum decipitur que fuit probanda.

Secūdus caſus. ¶ Scdō arguitur ponēdo ꝙ ſortes credat preciſe iſti propoſitioni plato de cipitur: et plato preciſe iſti ſortes nō decipit̃ iſto caſu ſortes decipit̃ ⁊ nō decipit̃: ⁊ ſimiliter plato igit̃ aſſūpta arguit̃ et quero an ſortes decipiat̃: ſi ſic tūc plato nō decipit̃ ⁊ vltra plato non decipit̃ et credit iſti propoſitioni ſortes non decipit̃: ergo ſortes nō decipit̃ ⁊ ſic ſi ſortes decipit̃ ſortes nō decipit̃. Si dicas ſortes nō decipit̃: ſortes tūc cre dit iſti plato decipit̃ tunc plato decipit̃ in creden do. ⁊ credit iſti ſortes nō decipit̃: ergo ſortes deci pit̃. ⁊ ſic ſi ſortes nō decipit̃ ſortes decipit̃. ⁊ eodē modo poteſt argumentari de platone.

Terti⁹ ca ſus. ¶ Tertio arguit̃. poſito ꝙ ſor tes credat preciſe aliquem hominem decipi ⁊ ꝙ nullus homo non ſortes decipiatur tūc q̄ro an ſortes decipiat̃ vel nō. ſi primum tūc ita eſt om nino ſicut ſortes credit. ergo non decipitur: ſi ſe cundum ergo decipitur.

Quartus caſus. ¶ Quarto arguit̃ ⁊ capio iſtā ſortes credit aliter eſſe ꝙ̃ ē. ⁊ q̄ro an ſortes cre dat aliter eſſe ꝙ̃ ē vel nō. ſi primū tunc ſortes de cipitur. ſi ſcōm ꝙ nō credat aliter eſſe ꝙ̃ eſt ⁊ cre dat: credit taliter eſſe qualiter ē: ⁊ tunc ita eſt ſi cut ipſe credit ⁊ ipſe credit ꝙ ipſe credit ꝑ̄ciſe ali ter eſſe ꝙ̃ ē. ergo decipitur.

Cōcluſio. ¶ Iſto notato ponā concluſionē que eſt hec. poſſibile ē aliquē aſſen tire credendo omnino taliter eſſe qualiter eſt ⁊ tamen ipſum ſic credendo decipi. quā concluſio nem ſic probo ſtat aliquē iurare oīno taliter eē qualiter eſt. ⁊ tamen illum eſſe periurum. vt pro⁊ per tertiū articulū huius queſtionis. Similiter ſtat aliquā propoſitionem ſignificare omnino taliter eſſe qualiter eſt. ⁊ tamen ipſam fore fal ſam eo ꝙ ſe fallit ergo per idem. ſtat aliquē cre dere taliter eſſe qualiter eſt ⁊ ipſm eſſe deceptū ⁊ hoc q̄ñ ad taliter eſſe ſicut credit ſequit̃ illu⁊ ſic

Correla ria. credentē decipi. Ex iſto infero correlaria decipi ē credere aliter eſſe ꝙ̃ eſt vl̃ credere ꝓpōnē ad quā ſequit̃ credentem decipi. Scdō ſequit̃ ꝙ ſtat ſortē credere preciſe ſe decipi patet. nulla ſequitur cō tradictio ⁊ q̄ñ aduerſarii arguit vel ſortes deci pitur vel nō cōcedo illā diſiunctiuā pro prima par te ⁊ quādo inferunt tūc omnino ita eſt ſicut ſor tes credit. ergo ſortes nō decipit̃. libēter audirē ꝓbationē ꝯñe. Sed fortedices limito tibi termi nos ſic. Decipi eſt credere aliter eſſe ꝙ̃ eſt.

¶ Reſpondet̃ ꝙ tua limitatio nihil valet quēadmodū argueres in ſe falſificāti bus ꝙ illa ꝓpō que ſic ſe h⁊ ꝙ omnino ita eſt in re ſicut ipſa ſignificat dicitur vera. ⁊ quelibet ta lis. Et tūc quereres de illa hoc eſt falſum in caſu inſolubili dicitur ꝙ limitatio nihil valet vt per amplius poſtea dicemus.

¶ Tertiū correlariū. hoc non obſtante hec cōſequentia eſt bona ſortes credit preciſe ꝙ ipſe decipitur. ergo ipſe decipitur. pro batur: quia oppoſitū ꝯñtis interemit añcedēs.

¶ Quartum correlarium ſtat

ſortes credere preciſe aliquem hoīem decipi et nullum nō ſortem decipi. hoc ptꝫ. q2 nihil aliud ſequitur in caſu illo niſi ꝙ ſortes decipiatur.

¶ Quintum corrolariuꝫ. ſtat ſortē ⁊ platonem credere duabus ꝓpōnibus ſinonimis. ⁊ tñ ſorteꝫ decipi ⁊ platonē nō decipi. ptꝫ poſito ꝙ ſortes credat ſalſe ſe decipi ⁊ plato credat idem de ſorte.

¶ Sextum corrolarium. ſtat ſortem decipi per vtrāq3 cōtradictoriuꝫ ſimul ⁊ ſemel. tamen ſcit vnum illorum eſſe verum.

¶ Septimum corrolariū. ſortes credendo platonē nō decipi ⁊ ɔtra plato credens ſortē nō decipi neuter eoꝝ decipit᷑. vñ. ſequitur ꝙ ſi obligator obligauerit te ad hāc nullus hō decipitur. ⁊ poſtea ꝓponit tu credis ſalſe ꝙ tu deciperis: illa eſt negāda tāꝗ̄ repugnans poſito ⁊ per iſta potes euadere plures deceptiones de decipitur ⁊ facile eſt videre poſſibilitateꝫ huius ſortes credat preciſe ꝙ ipſe decipit᷑ et deceſt. Ex iſto ſequit᷑ ꝙ ſortes credēdo iſti diſiunctiue ſortes credit ſalſe ꝙ ipſe decipit᷑: vł bacul᷒ ſtat in āgulo dum nullus baculus ſtat in āgulo decipit᷑ ⁊ baculo exiſtēte in angulo non opꝫ. ¶ Prima pars ptꝫ q2 vel eſt ita ſicut ſortes credit. vel nō ſi ſcōm decipitur ſi primuꝫ arguitur ſic ſortes decipitur: vel baculus ſtat in angulo. nullus baculus ſtat in angulo ergo ſortes decipitur. hec cōſequētia currit: et ita eſt ſicut ſignificatur per añs. ergo ita eſt ſicut ſignificatur per ɔñs que infert ſortem decipi ſi ſortes credat platonē preciſe decipi. et plato ciceronem. ⁊ cicero ſorteꝫ vel platonem tūc plato decipitur q2 credit aliter eē ꝗ̄ eſt ⁊ ſortes ⁊ cicero nō decipiuntur.

Corrolarium.

¶ Iſtis notatis rñdeo ad argumēta. Ad primum poſito ꝙ ſortes credat preciſe iſti plato decipitur ⁊ contra aſſentiat plato iſti preciſe ſortes decipitur: tūc oportet dare vnū qui decipitur ſꝫ remanet difficultas ⁊ poteſt primo pueriliter dici ꝙ vterq3 illorū decipitur et ex quo vnus illorū decipit᷑ ⁊ nō eſt maior ratio de vno ꝗ̄ de alio vterq3 decipitur ſed ſpeculatiue ſic reſpōdēdum eſt ꝙ tñ vnus eorum decipitur ⁊ illo inuento nō eſt opus dare aliū deceptū: immo non deceptū ⁊ tūc admitto totum caſum. et qñ queris vel vterq3 decipitur vel non: do ſcōm nō vterq3 decipit᷑: ⁊ qñ q̄ris q̄s decipit᷑. rñdet. ꝓpone ⁊ videbis. Et qñ p̄lo ꝓponis ſortes decipit᷑ nego: ⁊ me mouet q2 credit oīno taliter eē ꝗ̄ liter ē ⁊ ad taliter eē nō ſeq̄tur ſōm decipi cū tota v̄tute caſun. ſꝫ ſcōs decipit᷑ q2 ſeq̄tur ex poſito cū oppoſito huiꝰ negati: q2 hñ ſequit᷑ vnus iſtoruꝫ duoruꝫ decipit᷑ ⁊ ſortes nō decipitur: ergo plato decipitur: tamē ſi iſtam ꝓpoſuiſſes iſte decipitur demonſtrādo platonē in primo loco dixiſſem ꝙ plato nō eſſet deceptus ſed ſolum ſortes. Et de oībus iſtis caſibus vide vnum ſimile in dubiis vltime opinionis inſolubilium de iſtis hoc eſt falſum ⁊ hoc eſt falſum quarū vtraq3 demōſtrat reliquā. ¶ Ad ſcōm dicitur ꝙ vterq3 illorū decipitur mediate. ¶ Ad tertium admitto caſuꝫ ⁊ qñ queris an ſortes decipitur vel nō d2 ꝙ decipitur. ⁊ qñ arguis ita ē omnino ſicut ſortes credit. ḡ nō decipit᷑. nego. ɔñam vt ptꝫ ex dictis. Ad quartuꝫ qñ ponis ꝙ ſortes aſſentiat iſti ſortes credit preciſe aliter eſſe ꝗ̄ eſt: quia creditum eſt medium ſufficiens ad inferēdum ſortē credere aliter eſſe ꝗ̄ eſt.

☞

xtes.

¶ Ex iſto ptꝫ ꝙ inanis eſt ille lōgus diſcurſus quē facit hētiſber trigeſimo ſophiſmate ad ꝓbādum impoſſibilitatē huius ſortes credit preciſe ꝙ ipſe fuit deceptus poſt a ⁊ ꝙ erat deceptus ante b poſito ꝙ ſit vna hora cuiꝰ primū inſtās ſit a ⁊ vltimū inſtās ſit b per quam ſortes credidit cōtinue ſalſe ꝙ fuit decept᷒ poſt a ⁊ erit deceptus ante b. dico caſum poſſibilem. Et qñ arguit qua rōne fuit deceptus in illo inſtāti iſtius hore fuit deceptus in quolibet ⁊ iſto ⁊ qñ arguit ꝙ nō: q2 ille in illo inſtāti nō fuit deceptus q2 cōtinue per illā horā fuit ita ſicut ille credidit eſſe q2 tūc fuit ita ꝙ ſortes fuit decept᷒ poſt a ⁊ fuit deceptus ante b ⁊ cōtinue per totaꝫ illā horā fuit ita ſicut ſortes credidit ⁊ ſi ſic ſequitur ꝙ in nullo inſtāti hore fuit deceptus manifeſtum eſt ex dictis illā ɔñam eſſe nullā ſꝫ ad materiā caſus d2 ꝙ in nullo inſtāti illius hore ſortes eſt decept᷒ q2 quodcūq3 inſtāti illius hore dato illud ꝑcedunt infinita inſtātia ⁊ totidē ſequūtur ⁊ dato ꝙ ꝓponant᷑ ſorti iſte ſingulares ſor. ē deceptus in iſto inſtāti vel in iſto inſtanti debet quālibet earū negare tanꝗ̄ falſam ⁊ impertinentem ſorte dicēs ſortes erit deceptus in tota illa hora. ergo in aliqua eius parte etiā nego ɔñam quēadmodū non ſequit᷑ in tota iſta hora ſcribo vnū totū librū: ergo in aliqua eius parte contra hoc arguit᷑ ⁊ diuido iſtā horā in quattuor quartas. ſit prima a. ſecūda b. tertia. c. ⁊ quarta d. tūc ꝓpono tibi hanc ſortes decipit᷑ in a. ⁊ eodē modo de b. ⁊ c. quibus negatis tanꝗ̄ falſis ⁊ impertinentibus ꝓpono tibi hāc ſortes decipit᷑ in d. reſpōdet᷑ illam ad hanc negādo: ſed ſufficit ꝙ ſor. decipiatur in iſtis quattuor quartis copulatim poteſt longe facilius ⁊ dici ſatis bene etiā ꝙ ſortes decipiatur in quolibet inſtāti quia nō eſt potior ratio de vno ꝗ̄ de alio.

Hentiſber

¶ Tunc reſpondeo ad argumēta ante oppoſitū totius queſtionis quorū omnes ſolutiones patent dempto ſecūdo argumento quod tanget hanc ꝓpoſitioneꝫ deus neceſſario eſt creans pro materia illius poteſt primo dici ſicut dicitur in fine diffinitionis ſuppoſitionis Georgii ꝙ anteꝗ̄ terminus ſupponit ꝗ̄ ponitur cuꝫ copula determinata per neceſſe opꝫ ꝙ verificetur per neceſſe ⁊ ſic predicatum huius nō ſupponit: quia de nullo poteſt verificari ⁊ ſic argumentum in ſe eſt exhauſtum.

Georgius.

¶ Sed contra tunc vt argumentū arguit ꝑdicatū huius deus de neceſſitate eſt ens ſolū ſupponit ꝓ deo ⁊ per ɔñs iſta erit vera deus de neceſſitate eſt oē ens: ⁊ vltra hñ ſequitur deus de neceſſitate eſt oē ens: ergo deus omne ens de neceſſitate eſt ab equiualētib᷒ nec valet dicere ꝙ nō equiualeant eo ꝙ nō cōponātur ex eiſdem extremis: q2 ille equiualēt omnis homo omnis homo eſt: et omnis homo eſt oīs homo: ergo idem erit in ꝓpoſito. ſed cōtra ɔñs eſt falſum ſ3: deus oē ens neceſſario eſt: q2 ſua ɔ̄dictoria eſt ꝟa oīs de᷒ aliqđ ens poſſibile nō ē ꝟitas huius ē nota: ⁊ ꝙ contradicat ptꝫ quia vna eſt de purpurea et altera de edentuli ſeruatis ſeruandis poteſt.

¶ Secūdo dixi ꝙ creans ſup

ponit ⁊ negãdo ꝙ terminus ſequēs copulam de
terminatā per neceſſe oꝫ ꝑ ipm verificari: ſed ſuf
ficit ꝑ poſſibile ⁊ cū hoc non ſequitur hāc eē ve
raꝫ de⁹ eſt de neceſſitate eſt creās eſto ꝙ extrema
ꝓ eodē ſupponāt: q: hec regula patitur inſtan-
tias vt notum eſt tenēdo etiaꝫ ꝙ ois ampliatio
veniſ exprimenda diſiūctim q: nō opꝫ ꝙ ꝓpō ex
plicās ſenſum ampliationis ſemꝑ cōuertat̄ cuꝫ
ꝓpōne cuius ſenſum explicat: lꝫ hoc ſine ſpecia-
libus modis teneat et idem forte cōtingit in il
lis de incipit ⁊ deſinit. Sed per neceſſe requiri-
tur verificatio copulatiue non ꝙ ampliatio de-
beat exprimi nec ꝙ terminus ſequēs copulam
determinatā per neceſſe ante ꝙ ſupponat oꝫ ve
rificari per neceſſe ſic anteꝗ̄ ꝓpō ſit vera in qua
ponitur neceſſe opꝫ copulatiue predicatum veri
ficetur de pronomine demonſtrāte rem ſignifi-
catā per ſubiectum vt ne verbi cauſa anteꝗ̄ hec
ſit vera a: de neceſſitate eſt b: opꝫ ꝙ a ſit b ⁊ fue-
rit b. ⁊ erit b. ⁊ ꝙ neceſſitate ſit b. ſeu non poſſit
nō eſſe. b. ❡ Et dꝛ notāter de ꝓnoīe demōſtrā
te ⁊ c. ⁊ nō ſeruato ſubiecto. q: hec eſt vera creās
de neceſſitate eſt deus ꝗ̄ꝗ̄ nō creat: ⁊ tn̄ copula
tiua reſpōdens erit falſa hoc pꝫ de hac creās eſt
deus ⁊ hoc ſi capiatur ſubiectū in ꝓpꝛia forma:
⁊ tūc ad obiectiones contra primū modum con
ceditur ꝙ predicatum huius tn̄ deus de neceſſi
tate eſt ens ſupponit ꝑ́ ſe ꝓ deo ⁊ qn̄ infers tūc
hec eſſet vera deus de neceſſitate ē omne ens il
la pōt negari: q: qn̄ ponitur ſignum vniuerſale
ampliat ſuppoſitionem ꝑ̄dicati vel partis eius

Analogia

nō ꝙ ſit terminus ampliatiuus ſed facit termi-
nū accipi ꝓ omni ſuo ſignificato nō habēdo re-
ſpectū ad neceſſe. Ecce Analogiam ſortes eſt vi
dens lapidem ibi lapidem nō ꝓ quolibet lapi-
de ſtat. q: eſt determinatio accepta vnica acce-
ptione cū ſuo determinabili ⁊ ꝑ ꝯñs per viā cō-
munē ſe mutuo reſtrīgūt. ergo lapidē nō ꝓ quo
libet lapide ſtat: ſꝫ ꝓ lapide viſo: addatur ſignuꝫ
vle dicēdo ſortes videt oēm lapideꝫ iā lapidem
ꝓ quolibet lapide ſtat hoc ē facit terminum cui
additur accipi ꝓ pluribus quā ſi nō adderet̄ et
ſatis bene poſſum dicere ꝯſequenter de iſta de⁹

Aduerte.

de neceſſitate eſt omne creans. Sed iſtud vide-
tur extraneum qꝫ terminus particulariſatus:
hoc eſt nō diſtributus acciperetur ꝓ aliquibus
preciſe ⁊ ſigno diſtributiuo aduenīēte ꝓ plurib⁹
acciperetur ꝓpterea malo hāc cōcedere cōſequē
ter deus de neceſſitate eſt oē ens: ⁊ tūc ad illam
deus omne ens de neceſſitate eſt. Reſpondetur
ꝙ iterum poteſt eſſe impedimētum in argumē-
to hāc negando quemadmodū pōt dici ꝙ deus
de neceſſitate eſt creās predicatum non ſuppo-
nit. ſed in iſta ſupponit deus creās de neceſſita-
te eſt continue tenendo creās predicatū: ſed ea
dem argumenta poſſunt fieri ad ꝓbādum ideꝫ
forte iudicium. Propterea cōcedo vtrāqꝫ conſe-
quenter: ⁊ nego ꝙ illa data ſit ſua contradicto-
ria quia oportet terminos accipi eodem modo
ſed cōtradictoria huius deus omne ens neceſſa
rio eſt hec. omne ens neceſſarium poſſibiliter
non eſt vt termini capiantur eodem mō. et ſic
ꝓpōnes de purpurea ecērulī ſatis bene contra-
dicunt ⁊ etiam ꝓpoſitiones poſite in eodem an
gulo ſatis bene equipollēt ſeruatis ſeruandis.
Scōs modus ꝓ nūc nō mihi placet ꝙ eſt bona
apparentia ꝙ ꝓpō explicās ſenſum alterius oꝫ
cōuerti cū illa aīs nō explicat ſenſum illius alio-
quin daretur occaſio ita dicēdi in multis aliīs.

Etiā eſſet difficultas eadem cōuertēdo vnā ꝓpō
nem explicātem cōuertibiliter ſenſum ꝓpōnis
explicabilis indagando an diſiunctim ſit expli-
canda vel copulatiue. Sed pro nunc nūc dico tenē
do modū cōem ꝙ ois ampliatio eſt exprimēda
diſiūctim: ⁊ cū hoc in illa deus de neceſſitate eſt
creans ꝙ ꝑ̄dicatū ſupponit. ⁊ tūc dꝛ ꝙ ipſa ē im
poſſibilis. ⁊ tunc ad illud argumentū ſua expli-
cans eſt vera deus de neceſſitate eſt creās qꝺ eſt
qꝺ fuit vel qꝺ erit vel qꝺ pōt eſſe dꝛ ꝙ male ex-
plicat̄. pro quo aduerte ꝙ in explicāte ⁊ in expli
cabili opꝫ terminos habere ſimilē reſpectū: q: ꝑ
illam denotatur deus de neceſſitate eſt creās ꝙ

Denotatio.

actus creandi de neceſſitate cōpetit deo quia ibi
ſunt duo termini cōnotatiui. ſ. de neceſſitate vel
neceſſario ⁊ creans ⁊ denotatur ꝙ neceſſitas ca
dat in creationē ⁊ in ꝓpoſitione explicāte opor
tet idem ſeruare ꝙ euadat in forma e hoc eſt in
cognotatum de ly creans ⁊ nō de materiali ⁊ ſic
explicatur deus de neceſſitate eſt creans qꝺ eſt
vel quod fuit vel quod erit vel quod poteſt eſſe
res neceſſario creans ita ꝙ ly neceſſario ſe appli
cet cum ly creās ⁊ poſſibile cum materiali ſigni-
ficato ſcilicet res: ⁊ ſic illa eſt falſa: q: illud diſiū
ctum non cōpetit illi ſubiecto mediāte ſimili co
pula quia nihil poteſt eſſe neceſſario creans. ſꝫ
illud concedo deus neceſſario eſt creās qꝺ eſt vel
quod fuit vel quod erit vel qꝺ poteſt eſſe: q: de⁹
neceſſario eſt creans quod poteſt eſſe.

❡ Contra forte dicis: ego ne-
go illā actus creandi de neceſſitate cōuenit deo.
contra bene ſequitur. hoc de neceſſitate conue-
nit deo demonſtrādo deum: ⁊ hoc eſt actus creā-
di poſito ꝙ creat. ergo actus creandi de neceſſi-
tate ꝯuenit deo: pūgis ad nomē ⁊ nihil ad remꝫ
q: mens mea nō erat illam negare in ſenſu in
quo fit: ſed in illo deo de neceſſitate ꝯuenit act⁹
creādi etiā forte impugnās hoc vbi dico ꝙ neceſ
ſario eſt terminus cōnotatiu⁹ qꝺ tibi relinquo.

❡ Sed contra hoc arguit̄. be
ne ſequit̄ tantū deus de neceſſitate eſt ens: ꝫ oē
qꝺ de neceſſitate eſt ens eſt deus ab excluſiua ad
vniuerſalē in terminis trāſpoſitis per locuꝫ ab
equiualentibus. ſed in equiualentibus termini
debent ſtare eodē modo ſꝫ ens in vniuerſali ſtat
pro ente neceſſario ſolū. ergo ita debet ſtare ex-
cluſiua. ſi dicas ꝙ illa nō eſt ſua vniuerſalis: ſed
hec omne ens de neceſſitate eſt de⁹ vbi ens ſtat
etiā pro creaturis. contra tunc ipſa eſt falſa. er-
go non eſt ſua vniuerſalis: igitur.

❡ Reſpondet̄ ꝙ non ſequitur
formaliter ſaltem gratia forme acceptionis ter
minoꝝ: quia nō ſequitur tātū creās de neceſſita
te eſt ens: ergo omne ꝙ de neceſſitate eſt ens eſt
creās ſed hoc parū facit ad rem. reſpōdeo ꝙ ar-
gumentum eſt vnū ſophiſma ꝙ ego ꝓbo; tu edi-
ficas ſuper hanc maximam excluſiua ⁊ vniuerſa
lis equiualent tūc eodem argumento arguo cō

Regula.

tra te. bene ſequit̄ omne ens de neceſſitate eſt
deus: ergo tātū deus de neceſſitate eſt ens ab eq̄
ualentibus etiam in equiualētib⁹ termini ſunt
accipiendi eodem modo. ſed ens vniuerſali ſtat
pro quolibet ente. ergo ⁊ in excluſiua ecce quo-
modo militat contra te ſicut pro te: ſed ad argu
mentum dicitur in ſe ꝙ excluſiua non habet
vniuerſalem vt iacet in terminis: niſi quando
preiacens eſt conuertibilis in forma: ꝙ patet:

et fundamēto ex cuiꝰ virtute pendet regula. vt tantū animal eſt hō: ergo oīs homo eſt animal ſic tenet ſi tantū animal eſt hō animal eſt hō et nullū animal eſt homo. et vltra vtraq̄ cōuerſa ſimpliciter nullus hō eſt nō animal ⁊ homo eſt ergo oīs homo eſt ⁊ vltra a negatiua ad affirmatiuam predicato variato penes finitum ⁊ infinitum. nullus homo eſt non animal et omnis hō eſt. ergo omnis homo eſt animal. ſȝ de alia hoc non opꝫ: qꝛ creans neceſſario eſt deus non conuertitur in forma: ſed modꝰ vniuerſalis in particularē mutatur nec adhuc ſequitur ꝙ vniuerſalis reſpondens iſti tm̄ creans neceſſario ē deꝰ erit hec. oīs deus poſſibiliter eſt creans qꝛ nō ſequitur: tantum creans de neceſſitate eſt ens: ergo omne ens poſſibiliter eſt deus quia nō oportet ꝙ ſi deus de neceſſitate ſit ens ⁊ nullꝰ non deus de neceſſitate ſit ens ꝙ omne ens poſſibiliter eſt deus: ſed dabit̄ hec: omne ꝙ de neceſſitate eſt ens poſſibiliter eſt deꝰ vt ſeruetur ſimilis caſus neceſſitatis quo ad verificationem vl̄ quo ad denotationem eiuſdem ⁊ non propterea ꝙ p̄dicatum excluſiue ſterit p̄ciſe ente neceſſario.

Regula.

Queſtio.

Queſtio tertia.

De impoſſibilitate.

Vtrum illa que dicūtur de poſſibilitate ꝑpoſitionuꝫ ſint hū dicta. Et arguitur p̄io ꝙ non. qꝛ tunc iſta nō eſt poſſibilis oē ens ꝙ eſt: ē deus. Sed ꝯñs eſt falſum ⁊ cōtra vnū corrolarium: ergo ⁊ antecedens ⁊ ꝓbo cōſequentiā: qꝛ bene ſeq̇tur omne ens ꝙ ē eſſe deum eſt poſſibile: brunellꝰ ē ens qđ eſt: ergo brunellū eſſe deū ē poſſibile. Sed conſequens ē impoſſibile ⁊ minor vera, ergo maior ē falſa. ⁊ conſequentia tenet ſubſumendo ſub termino diſtributo immo equiualenter in dartȷ.

Secundo arguitur hec nō eſt poſſibilis hec ē vera hō eſt aſinus: ergo dicta nulla añs patet: qꝛ antecedit ad impoſſibile: ergo nō eſt poſſibilis añs arguitur. qꝛ bene ſeq̇tur hec eſt vera. hō eſt aſinus ergo hō ē aſinus ſȝ cōſequens ē impoſſibile. igitur ꝙ ſequat̄ ꝓbo oppoſitū cōſequētis interimit añs qđ probo: qꝛ ſi nō iſta ſimul ſtabunt in veritate hec vera hō eſt aſinus ⁊ nullus hō eſt aſinus. ⁊ tūc ſic hec ē vera homo eſt aſinus ⁊ nullus hō eſt aſinus: ergo nullus homo ē aſinus a tota copulatiua ad alteruꝫ mēbrum ⁊ añs ē verum per hypotheſim. ergo ⁊ cōſequens ⁊ vltra hec eſt vera homo ē aſinus ⁊ nullus homo ē aſinus: ergo hec eſt vera homo ē aſinus. per eandem viam antecedens ē verum ergo ⁊ cōſequens. ⁊ ſic dabis cōtradictoria vera vel bonam conſequentiam.

Et cōfirmatur bonitas cōſequentie quia ſi nō ſequatur hoc maxime eſſet quia per nouaꝫ impoſitionē poteſt eſſe ita ſicut ſignificatur per antecedens abſq̄ hoc qđ ita ſit ſicut ſignificatur per cōſequens. ⁊ tunc das antecedens verū ⁊ cōſequens falſum ponēdo ꝙ hō ſignificet tantū ſicut rudibile vel aſinus tantuꝫ ſicut riſibile. ſed ꝓbo ꝙ non quia iam cōſequēs eſt verū. quia tunc homo ē aſinus vt patet ex ſignificatione terminorum impoſitorum.

Tertio arguit̄ bonitas huius conſequentie hec eſt vera homo ē aſinꝰ: ergo homo eſt aſinus per Ariſtotelem in poſtpredicamentis capitulo de prius vbi dicit videtur auteꝫ preter eos qui dicti ſunt alter etiā prius modus eorum que cōuertunt̄ ſecundū eſſendi conſequētiam ꝙ alterū alterius quolibet modo cauſa eſt ⁊ ſequitur in textu nam ſi hec ē vera eſt oratio ⁊ ſi vera eſt oratio hoc ē. conſequitur eſſe hominē quod exponēs Cōmentator in eodem loco ait. ⁊ eſt alius modus modorū prioris et eſt prius ex eo ꝙ eſt cauſa alicuius ꝙ cōuertitur et ſecūdum cōſequentiam inuentionis ſcilicet ꝙ qꝛ inuenitur ꝙ eſt cauſa enūciationis poſterioris cum inuenitur poſterius ⁊ cū inuenitur poſterius inuenitur prius ⁊ intēdit de talibus a eſſe b ē verum ⁊ a eſt b. Sed forte dices oportet ſic arguere hec eſt vera homo ē aſinus ⁊ illa preciſe ſignificat hominem eſſe aſinum. ergo hō ē aſinꝰ modo illud añs ē īpoſſibile nō ꝑpter īpoſſibilitatē alicuius partis ſȝ ꝑpter incōpoſſibilitatē partiū īter ſe.

Ariſtoteles.

Cōmētator.

Contra illud añs erit verū poſt nouam impoſitionē et verificationem ꝑme partis copulatiue. qꝛ tunc ſcđa eſt vera quia illa tunc homo eſt aſinus ſignificat hominem eſſe aſinum ⁊ nihil aliud igitur.

Et confirmatur probando impoſſibilitatē eiꝰ hominem eſſe aſinū ē verū. quia vñ ſequit̄ hominem eſſe aſinū ē verū. ergo hominē eſſe aſinū ē poſſibile ⁊ ſi hominem eſſe aſinū ē poſſibile eadem ratione quelibet propoſitio ē poſſibilis ⁊ ſic nulla erit impoſſibilis ſimpliciter vel eadem erit poſſibilis ⁊ impoſſibilis copulatiue.

Quarto arguitur ſic probādo ꝙ male aſſumit̄ poſſibilitas huiꝰ per nouam impoſitionē ſic q̄libet ꝓpō mundi eſſet poſſibilis: qꝛ quacunq̄ propoſitione data ita poteſt eē ſicut ipſa ſignificat per nouam impoſitionem:

Et cōfirmatur quia ꝑ iſtuꝫ modū non poteſt ſaluari poſſibilitas huius oīs propoſitio eſt particularis: ergo dicta ſunt minꝰ bene poſita antecedens patet. qꝛ da ꝙ eſt poſſibilis ponatur in eſſe ⁊ tunc ſi ita eſt ſicut ipſa ſignificat. ergo ipa eſt ⁊ ſic nō oīs ꝑpoſitio eſt particularis: ⁊ tūc eius poſitio infert eius depoſitionem ꝙ non cōtingit ex propoſitione poſſibili.

Quinto arguitur in mentali hec eſt bona conſequentia hec eſt vera homo eſt aſinus: ergo homo eſt aſinus ergo in voce conſequentia tenet: quia voces ſunt note earum paſſionum que ſunt in anima ⁊ antecedēs patet: quia ibi nulla cadit impoſitio.

Poſitio dialectica

Et cōfirmatur ſequeretur ꝙ iſta non eſſet poſſibilis a erit frater antixp̄i ſed cōſequens eſt falſum. ergo ⁊ añs. ⁊ conſequētia patet. qꝛ nō pōt ita eſſe ſicut ipſa ſignificat ſecundū ſignificationē ſecundū quā termini capiuntur. falſitas cōſequentis ꝓbatur ponendo ꝙ antichriſtus habeat vnū fratrem qui vocabitur a tūc ſic arguitur hoc erit frater antixp̄i demonſtrando fratrē futurum ⁊ hoc eſt vel erit a: ergo a erit frater antixp̄i conſequentia tenet expoſitorie. Etiam ſua de ineſſe eſt vera vel ſaltem erit. ſ. a ē frater antichriſti. In oppoſitū ſunt notabilia et correlaria cum probationibꝰ.

Notanduꝫ eſt primo ꝙ iſti termini verum ⁊ poſſibile ſunt impertinentes quia nec omne verum eſt poſſibile nec oē poſſi-

Verū ⁊ falſum eſſe i ꝯtinētia.

bile eſt verū. prima pars ptz de iſta hoc eſt īpoſſibile per ly hoc demōſtrando ꝓpōnem cuius eſt pars ipſa eſt impoſſibilis: vt docebit queſtio ſequens ⁊ tn̄ ꝙ ſit vera ſuadetur ita ē ſicut ipſa ſignificat et ad taliter eſſe nō ſequitur ipſam eſſe falſam ſed ſolū impoſſibilem idem habet dicere opinio nūc cōiter currēs inſolubiliū extra hūc caſum vt puta in hac hec nō eſt vera ⁊ hec ē continue demōſtrando negatiuā per ly hec. Secunda pars patet de talibus nulla ꝓpoſitio ē negatiua nulla ꝓpoſitio ē nulla ꝓpoſitio ē vera oīs ꝓpō eſt indefinita oīs ꝓpoſitio eſt falſa omnis propoſitio eſt negatiua. Sed ſi tres p̄ie ſint falſe illarū cōtradictorie ſunt vere. nec eſt op' alia cōſtantia eo ꝙ de neceſſitate ſignāt contradictionem vt patet per earꝫ iacentes. Sed ſi due penultime ſint falſe illarꝫ ſubalternate ſunt vere ⁊ ratio ē: q2 hec vniuerſalis oīs ꝓpoſitio ē indefinita eſt dubitanter pregnās ſcilicet eius p̄iacentem ⁊ hec omnis ꝓpoſitio eſt falſa eſto ꝙ ipſa ſola ſit cum ſuis partib' indefinita ſua iacens ſignificat taliter eē q̄liter ē ⁊ nō ſe falſificat ē hic nulla ſyllaba eſt littera vna iſta non poteſt eſſe vera. ⁊ tn̄ nō eſt poſſibilis q2 cū ſua exiſtētia ſtat ſua cōtradictoria cōtinue aliqua ſyllaba eſt vna littera vt patet de ly vna. ❡ Ex iſtis infero tria correlaria.

Primum corrolarium.

❡ Primū. alicuius bone conſequentie aſs pōt eſſe verū ⁊ ꝯſis nō pōt eſſe verum tn̄ nō contingit ꝓpterea ex vero ſequi falſum. Primū patet de his cōſequentiis omnis ꝓpoſitio negatiua eſt non vera. ergo nulla ꝓpoſitio negatiua eſt vera omnis ſyllaba ē plures litere: ergo nulla ſyllaba eſt vna littera oīs ꝓpoſitio ē affirmatiua ergo nulla ē negatiua. Scḋa pars patet in vna quia eſt eadē ratio in omnibus q2 quotienſcūq3 aīs vel illud quod eſt nunc antecedens eſt verum non eſt verum antecedēs ſaltem reſpectu huius conſequentie.

Scḋm corrolarium.

❡ Secundū corrolarium aliqua copulatiua eſt poſſibilis cuius partes non poſſunt eſſe ſimiles in veritate nec falſitate vt patet de hac nulla propoſitio eſt negatiua ⁊ aliqua propoſitio eſt particularis ꝙ ſit poſſibilis ꝓbatur neutra pars infert contradictorium alterius. ſecunda pars patet quia quotienſcūq3 vna eſt vera ⁊ quandoq3 altera eſt. eſt falſa nec hic reſpicies ad nouam impoſitionem.

Tertiū corrolarium.

❡ Tertiū corrolarium aliqua propoſitio eſt contingens ⁊ actus exercitus repugnat veritati eiuſdem hoc eſt eius exiſtentia ⁊ aliqua eſt contingens cuius actus exercit' deſtruit falſitatē eius primū patet de his omnis ꝓpoſitio eſt particularis. omne ens ē deus. ſecūdum de hac propoſitio ē īdefinita. Sed q2 rara eſt iſtātia de vero nō poſſibili ⁊ forte illa nō ē impoſſibilis voco oē verum poſſibili ⁊ non contra.

☞ ❡ Notandū eſt ſecundo ꝙ ꝓpter breuiloquiū loquar de poſſibilitate propoſitionum affirmatiuarū et de in eſſe quia illud facile poteſt applicari ad propoſitiones de preterito mutando eſſe in fuiſſe et ad propoſitiōes de futuro mutando eſſe in fore ⁊ in negatiuis. q̄liter ſignificat non eſſe vel nō fuiſſe ⁊ ſic de aliis ſecundum exigentiam modorū ⁊ copularū etiā hic non eſt ſermo de ꝓpoſitione de poſſibili niſi per accidens.

❡ Dicitur per accidens quia quando ipſa ē poſſibilis de ea hic intēdim'. ⁊ ſic dicitur ꝙ ꝓpoſitio eo eſt poſſibilis q2 pōt eſſe ſicut per eam ſignificatur: ſententia eius totali ſecundum acceptionē ſecundū quā termini capiūtur in illarum mō ſe non impoſſibilitat dicitur ſententia eius totali quia nō oportet ita eē ſententia partiali dicitur ſecundū ſignificationē ſecundum quā termini capiantur in ea: q2 eſto ꝙ impoſſibile eſt ita eē ſicut per aliquā ꝓpoſitionem ſignificatur: ſcḋm illam ſignificationē hoc nihil facit ꝙ ſic declaratur de iſta homo ē aſin' eſt in materia naturali nihil aliud denotat niſi ꝙ illud complexum ſit in materia naturali: ita poteſt eſſe. quia ſi ly homo imponatur tantum ad ſignificandum ſicut rudibile ita eſt omnino tunc ſicut per iſtā totalē ſignificaꝫ qn̄ totū capitur materialiter an p̄tes capiātur ſignificatiue vl' nō: nō mō curo. ❡ Et vt iſta meli' itelligant.

Quare ꝓpoſitio. poſſibilis dicatur.

❡ Aduerte tertio duplex ē im poſitio quedā ē ſic ſe habens ꝙ ad impoſitionē terminorū vel termini ſequit̄ mutatio acceptionis totius vt verbi cā iſta: hō ē aſinus ſignificat ꝙ res que eſt hō ē res que eſt aſinus. Sed ſi ly homo imponatur ad ſignificandū tantū ſicut rudibile non amplius manet illa ſignificatio totalis. ⁊ non remanet eadem acceptio ſecundū quā termini prius accipiebātur ⁊ iſta impoſitio nō ſufficit ad poſſibilitatē ꝓpoſitionis. Alia eſt impoſitio ad cuius ſignificationis mutationes remanet eadē ſignificatio ſecundū quā termini prius accipiebātur ⁊ hec ſufficit ad poſſibilitatē ꝓpoſitionis vt verbi cauſa hec ſortes ē genus generaliſſimuꝫ ſignificat ꝙ iſte terminus ſortes ē genus generaliſſimū: ⁊ ſi ille terminus imponatur ad ſignificandū tantum ſicut iſte terminus ſubſtantia vel ens tūc iſta eſſet vera ⁊ poſtea adhuc ſignificat ꝙ iſte terminus ſortes ē genus generaliſſimū. Ecce quomodo remanet eadeꝫ acceptio terminorum et dicebatur in diffinitione dum ſe non impoſſibilitat propter iſtam ⁊ ſimiles hoc ē impoſſibile que nō ē poſſibilis. ⁊ tamē pōt eē ſicut ipſa ſignificat Imo ita ē. ❡ Ex iſta diffinitiōe ſic ꝺclarata īfero correlaria duodeci.

Bifaria impoſitio.

❡ Primū eſt aliqua propoſitio eſt poſſibilis que poteſt eſſe vera ⁊ et tamen non ſine noua impoſitione vel depoſitione patet de his huiꝰ inponitur ad ſignificandum vel deponitur a ſua ſignificatione.

Duodecim correlaria.

❡ Secundū corrolariū ſuperfluit dicere in diffinitione propoſitionis impoſſibilis ſine noua impoſitiōe hoc patet. quia impone quantum volueris hō vel aſinus nūꝙ̄ facies ꝙ ita ſit ſicut hec ſignificat homo ē aſin' ⁊ ſic ego concedo ꝙ aliqua propō poteſt eſſe vera ⁊ tamen non poteſt ita eſſe, ſicut ipſa ſignificat.

❡ Tertiū corrolariū nō oportet addere in diffinitione ꝓpōnis impoſſibilis qualiter ipſa ſignificat ꝓpter iſtā que poſſibilis ē omne ens ē deus qua videt̄ ſignificare ſortē eē deum hoc non ē verū de ſignificatione totali immo pōt ita eē ſicut ipſa ſignificat nec ſignificatione ꝓpōnali quia ipſa ſignificat quod omne ens eſt deus ⁊ ſi deus deſtrueret omnia alia a ſe tunc ita eſſet tamen iſta non poteſt eſſe vera cū eius actus exercitus obuiet veritati eius.

¶ Quartū corrolariū: oē ens qđ eē deū eſt poſſibile ⁊ ſortes nō pōt eē deus corrolarium ꝓꝫ prima pars eſt poſſibilis: vt dicit tertium corrolariū: ⁊ ſcđa pars eſt neceſſaria ergo corrolarium poſſibile.

¶ Quintū corrolarium poſſibile eſt oēm hoīem eē oēm hoīem ꝫ nullū aīal pōt eē ois homo ꝓbatur ſicut precedens regula ſcđa pars eſt neceſſaria: q2 iſta eſt impoſſibilis animal poteſt eſſe omnis homo.

¶ Sextum oē demōſtratum ꝑ hoc ꝓnomē hoc eſt aſinus: ⁊ tñ hoc eſt hoc demonſtrādo deū ꝓꝫ ſicut corrolaria precedentia tātū deus eſt demonſtratus per hoc pronomen hoc primam deſtruit.

¶ Septimum hoc quod demōſtratur non eſt deus hic deus eſt deus vtrobiqꝫ ad intellectuꝫ demonſtrando deum aliqui putant primam partem huius impoſſibilē eo ꝙ credūt valere vnaꝫ copulatiuam impoſſibilem ⁊ eos mouet q2 qđ nō negatur ⁊ negant iſtam illi contradicere hoc ꝙ demonſtratur eſt deus: deꝰ eo ꝙ ly quod in neutra negatur: ſed iſtud nihil eſt quia ſingularibꝰ nō refert ꝑponere vel poſtponere negationē. ꝙtū ad acceptionē termini ſingularis: ſꝫ ſic eſt ꝙ hoc totū hoc qđ demōſtratur eſt terminus ſingularis ē eſt improprie dictū ſubiectum nō negatur vel pars eius niſi ad iſtū ſenſum ꝙ predicatū enuncietur de ſubiecto mediante copula negata ⁊ ita eſt in propoſito.

¶ Octauum nō ſeqtur hoc qđ demōſtratꝰ non eſt deus. ergo hoc qđ demonſtratur poſſibiliter non eſt deus ꝓbatur añs eſt contingens et ꝯñs eſt impoſſibile: ergo non ſequitur. ¶ Arguitur aſſumptū q2 ante mūdi creationē ita fuit ſicut ſignificatur per añs q2 tūc deus nō erat demōſtratus impoſſibilitas ꝯñtis declaratur ex eius contradictoria hoc qđ demōſtratur neceſſario eſt deus explicando ampliationem diſiunctim nec capias ly quod pure reſtrictiue ſed differentialiter.

¶ Nonum corrolariū ſequēs eſt hec copulatiua ē impoſſibilis hoc ens qđ demōſtratur nō eſt deus ⁊ hoc qđ demōſtratꝰ eſt hō ꝓꝫ q2 añcedit ad hoc impoſſibile hoc qđ demōſtrat poſſibiliter non eſt deus nō ꝓpter impoſſibilitatem vnius partis. ſed incompoſſibilitatē partium antecedentis.

¶ Decimum corrolariuꝫ iſta eſt poſſibilis ꝓpō mea ē ſilis ꝓpōni platonis poſito qđ plato dicat iſtā hō eſt aſinꝰ ⁊ ſilr iſta propoſitio mea eſt diſſimilis ꝓpoſitioni ciceronis poſito quod dicat iſtam deus eſt ſolum.

¶ Undecimuꝫ corrolariuꝫ tales ſunt poſſibiles hō ē aſinꝰ ē neceſſariū nullus deus ē verū hoīem eē caprā eſt poſſibile. nullus deus eſt propoſitio affirmatiua.

¶ Duodecimuꝫ ⁊ vltimū iſte ſunt poſſibiles homo eſt aſinus ⁊ deus eſt: cōuertuntur aliquis homo currit, ⁊ nullus homo currit ſe mutuo inferunt homo eſt aſinus ⁊ nullus homo eſt aſinus ſunt ſinonime tamen falſe ſunt iſte: ſed iſte ſunt vere homo eſt aſinus eſt falſum hō eſt aſinus eſt impoſſibile hō eſt aſinus eſt in materia remota. ⁊ etiā per illā particulā diffinitionis ſm acceptionē ſm quā termini capiūtur ꝓñdet ad tales caſus ſi hō eſt aſinus ſignet in greco deū eē ⁊ nobis tātū quātū ſignꝫ. ¶ Deinde reſpōdetur ad argumēta ante oppoſitum.

¶ Ad primū nego maiorem ⁊ ad ꝓbationē omne ens eſſe deum eſt poſſibile: ⁊ nego cōſequētiam maior eſt indefinita ⁊ etiā male ſubſumitur. ſed ſi caperes ly omne ſignificatiue ⁊ ens eſſe deū materialiter pro hac ꝓpōne ens eſt deꝰ tūc debes ſubſumere brunellus eſt ens eſſe deū capiēdo ens eſſe deū materialiter ꝓ hac ꝓpoſitione ens eſt deus ⁊ hoc eſt falſum.

¶ Ad ſecūdū nego antecedēs ⁊ ad ꝓbationē iterū nego añs ⁊ qñ arguis ſequitur hec eſt vera homo eſt aſinus: ergo homo eſt aſinus nego ⁊ tūc dicis oppoſitū ꝯñtis ſtabit in veritate cū añte nego. ſed impoſſibilitate et ſic frāgitur totus diſcurſus. ⁊ ad cōfirmationē concedo ſequelā ⁊ pro ꝓbatione oſtendiꝰ poſſibilitas añtis: ⁊ quādo arguis iā ꝯſequēs eſt verū ſicut añs ⁊ per ꝯſequēs nō eſt falſuꝫ. ¶ Ad hoc dicit vno mō diſtinguēdo ꝙ ita ſit ſicut ſignificatꝰ per ꝯſequēs vel ſm ſignificationē ſm quā termini prius capiebātur in conſequēte ⁊ ſic nego vel ſm nouā impoſitionē terminorū in antecedente ⁊ ſic conceditur vel dicitur ꝙ nunc ita eſt ſicut prius ſignificabatur per antecedens ⁊ nō eſt ita ſicut ſignificabaꝰ per cōſequēs quod ſufficit ad malitiam conſequentie.

¶ Ad tertiū arguendo ſubdiꝰ ſolutio qđ Ariſtoteles et cōmentator eius volūt dicere hanc ꝯſequētiā eſſe bonā hec eſt vera homo eſt aſinus ⁊ ꝑciſe ſignꝫ hominē eſſe aſinū: ſꝫ illud eſt impoſſibile ꝓpter incōpoſſibilitatē partium. ⁊ quādo arguis illud antecedēs erit veruꝫ poſt impoſitionē negaꝰ ⁊ cōcedo ꝙ ſignificat hominē eē aſinū: ſed poſt impoſitionē nō eſt veruꝫ dicere ſignificat hoc eſt illud demōſtrādo per ly hoc ⁊ illud hoīem eſſe aſinum: nec ſtādum eſt in appellatione de ly ſignificat. Ariſtoteꝰ. Cōmētator.

¶ Et ad cōfirmationē hominem eſſe aſinū eſt verū. hoīem eſſe aſinū eſt poſſibile. cōcedo ꝯſequētiā ⁊ dico ꝙ ꝯſequēs eſt poſſibile ſicut antecedēs: q2 hoīem eſſe aſinum eſt poſſibile eſt poſſibile immo eſſe verum.

¶ Ad quartū nego ꝙ male aſſumiꝰ poſſibilitas illius ⁊ quādo arguis. dꝫ ꝙ ꝓpoſitione data ita pōt eē ſicut ipſa ſignificat per nouā impoſitionē negaꝰ tñ ad ꝯfirmationē quādo dicis nō pōt ſaluari poſſibilitas huiꝰ ois ꝓpoſitio eſt particularis reſtat duo dicere. ſ. oſtēdere eius poſſibilitatē ⁊ quō debet poni in eſſe. ¶ Primū ꝓꝫ. ponamus ꝙ nulla ꝓpoſitio ſit in mundo preter iſtaꝫ. aliqs homo currit et cū hoc ymaginemur nullā partē ꝓpōnis eſſe ꝓpōnē ꝙ ſi negaris accepta hac ois ꝓpō totalis eſt particularis redibunt oīa iam clarū eſt ꝙ ita fuit ſicut ipſa ſignificat qđ ſufficit ad eiꝰ poſſibilitatē ⁊ ſcđa breuiter ꝙ ſic debet poni in eſſe ita eſt ſicut talis propoſitio ſignificauit quod nō cōtingit de impoſſibilitatibus ⁊ hic non intelligo de ꝓpoſitionibus impoſſibilibꝰ per reflexionem: quia hoc non ſufficeret in eis.

¶ Ad quintum nego ꝙ ſit bona in mente ⁊ cā eſt: q2 nō ſubordinatur vnimē tali oīno de natura mentaliū vltimatoꝝ et hoc contingit qñ terminus ſtat materialiter in voce quemadmodū in iſta Ariſtoteles eſt nomen eſto ꝙ ſubiectū illius mētalis ſupponit ꝑſonaliter ꝓ voce pro qua ipa vox materialiter ſupponit ſcꝫ eſt hic ariſtoteles ſtuduit athenis.

¶ Ad cōfirmationem cōcedo ꝙ iſta non eſt poſſibilis. A erit frater antixp̄i: q2 ſignificatur nūc ꝙ hec littera a erit frater antixp̄i ⁊ qñ arguis hoc erit frater antixp̄i hoc eſt vl' erit a: ergo ⁊c. negatur minor in ſenſu in quo capiebatur iſta a erit frater antixp̄i et dicitur ꝙ iſta eſt eius de in eſſe hec littera a eſt frater antixp̄i. Et hec de queſtione tertia.

¶ Quarta queſtio.

Queſtio. Utrum illa que dicūtur de impoſſibilitate ꝓpōnū ſint bñ dicta. ¶ Et arguitur ꝙ nōnulla eſt ꝓpō impoſſibilis: ꝗ timitas qōnis preſuppōnit falſum aſſis arguit ſi eēt aliqua maxime eēt hec hō eſt aſinus. ſed hoc eſt falſum igit maior pꝫ exponendo eā negatiue. ⁊ minor pꝫ deus pōt materiā vni' aſini forma ſortis informare quo dato hō eſt aſin': ꝗ nō ē impoſſibilis.

¶ Et cōfirmatur bene ſequitur non tñ hō nō eſt aſinus: ꝗ oīs hō oīs aſin' eſt ⁊ vltra ergo hō eſt aſinus vltima ꝯña clara ē. ꝓbatur prima nota ⁊ ꝟba traſpoſita idē ſignificāt manētibus ꝓprietatib' logicalib'. q2 ꝓpterea iſta ꝯña eſt bona tñ a eſt b: ꝗ oē b eſt a et cōtra: ſed ꝙ proprietates logicales maneant ꝓbatur clarū eſt de qualitate ⁊ termini ſupponunt eodē mō ꝙ pꝫ primo ly hō ſupponit eodē mō et ly aſinus ꝙ ſi neges. ¶ Quero quō ſupponit ſi determinate tunc valet hāc oīs hō eſt b aſinus. Si cōfuſe tñ valet iſtā oīs hō eſt aſinus: ⁊ vtrūꝙ iſtarū antecedit ad propoſitum. Forte dices qñ ſignū excluſiuū negat nō ꝯuertitur cū vna non exponibili cathegorica ꝓbo ꝙ ſic iſte conuertūtur formaliter albū nō eſt currens ⁊ nō tñ currens eſt album igitur male dicis.

Nota ꝙ verba traſpoſita idē ſignificant manē. p. logi.

¶ Scđo arguitur iſta eſt impoſſibilis tñ pater eſt tamen poteſt ita eē ſicut ipa ſignificat. ergo dicta nulla. maior pꝫ q2 infert ꝯdictoriā. primo infert iſtā nihil aliud a patre ē. ſecūdo infert iſtā filius eſt que infert iſtam aliquid aliud a patre eſt. ergo exponibilis eadem infert a primo ad vltimum minor patet q2 bene ſequitur pater eſt ⁊ nihil aliud a patre eſt ergo tñ pater eſt ita fuit ſicut ſignificatur per antecedens ante creationem mūdi. ergo tunc ita fuit ſicut ſignificatur per conſequens prima exponens nulli cadit in dubium. Secunda patet per eius contradictoriam aliquid aliud a patre eſt ⁊ fuit ita ſicut iſta ſignificat tunc quia licet filius ſit alius a patre non tamen aliud.

¶ Et cōfirmatur ſequeretur per dicta ꝙ ita eēt poſſibilis omne aīal in ſtabulo regis eſt equus: ſed conſequens eſt falſum. igitur minor patet poſito caſu ꝙ ſolus ſortes ⁊ plato ſtabularij ſint in ſtabulo tunc omnes ſingulares ſunt impoſſibiles: ergo et vniuerſalis conſequentia tenet: quia vniuerſalis infert ſingulares per deſcenſum. Et ex quo ſingulares ſunt impoſſibiles ⁊ ſunt ꝯñs ſaltē cū copula: aſſis erit impoſſibile. ſed forte negas ꝯñam ſicut eſt neganda ꝓpter defectū cōſtantie ⁊ tunc eſt impoſſibilitas partium antecedentis.

¶ Contra hoc arguit dupliciter. Primo q2 he partes ſunt hoc impoſſibile ⁊ hoc cōpoſſibile: ergo ſunt hec cōpoſſibilia. ꝯña tꝫ per ſimile. he partes ſunt hoc coloratū: ⁊ hoc coloratū ergo ſunt colorata. Et aſſis pꝫ q2 hec ꝓpō Omne animal in ſtabulo regis eſt equus eſt hoc compoſſibile hic deus eſt tūc eſt hoc cōpoſſibile. Et eodē modo de altera argumentari poteris. Secundo probatur poſſibilitas antecedētis he partes ſunt poſſibiles et he partes ſunt hoc antecedens: ergo hoc antecedens eſt poſſibile a reſoluentibus ad reſolutam.

¶ Tertio arguitur. nō pōt ita eſſe ſicut ꝑ hāc ſignificat plato eſt irrationalis: ⁊ tamen nō eſt impoſſibilis: igitur ꝯſequētia tenet cum maiore ⁊ minore. ꝓbo. ipſa eſt vera ꝙ ꝓbatur quia ſequit ex vero. nā bene ſequit oē animal quod nō eſt homo eſt irrationale. ⁊ iſti homines ſunt oēs homines. ergo omne animal quod nō eſt iſte homo eſt irrationale demōſtrādo ſortem. patet per deſcenſum. ⁊ tunc ſic: omne aīal quod nō eſt iſte homo eſt irrationale plato eſt animal quod nō eſt iſte homo. ergo plato eſt irrationalis in darij. minor eſt vera ⁊ maior deducebatur per deſcenſum ex vero. ergo maior eſt vera. Et cōcluſio nō ſe fallit: ꝗ ꝯcluſio eſt vera.

¶ Et cōfirmatur hō eſt auis: ergo homo eſt aſinus. ꝯſequētia eſt bona ⁊ antecedens patet: quia homo fuit auis ⁊ cum ſubiectum ſit terminus abſolutus oportet ꝙ ꝑſentialiter homo ſit auis. vel eſto ꝙ ponat ꝓnomē loco termini abſoluti in idem redibit. ꝓbo iā aſſis de ſocijs Diomedis vt pꝫ. xiiij. metamorphoſeos. ⁊ idē pꝫ ibidē de ſocijs vlixis ꝯuerſis in porcos idem teſtatur Boetius. iiij. de conſolatione. forte dicis non ſunt credendi poete. cōtra Ariſtoteles hoc hꝫ de ſocijs diomedis in lib. quem cōpoſuerat de mirabilibus. ⁊ Auguſtinus decimooctauo de ciuitate dei hoc habet: igitur.

xiiij. methamorphoſeos. Boetius. Ariſtote. Auguſti.

¶ Quarto arguitur cōtra iſtā diſtinctionem de ꝓpoſitione impoſſibili per reflexionē volo ꝙ voces mihi omnē ꝓpoſitionem ſignificātem qualiter impoſſibile eſt eſſe impoſſibilem ⁊ ſolū talem iam iſta hoc eſt impoſſibile nō eſt impoſſibilis imo poſſibilis et tūc vltra. ergo poteſt ita eē ſicut ipſa ſignificat ſed ipa ſignificat ꝙ ipſa eſt impoſſibilis: ergo ipſa eſt impoſſibilis ergo dicta non ſtant.

¶ Et cōfirmatur. iſta nō pōt ſaluari impoſſibilis hoc eſt impoſſibile ⁊ nō ꝑ reflexionē ⁊ tñ ipſa eſt impoſſibilis. igit maior pꝫ. q2 vel eſt impoſſibilis abſolute vel nō: nō primū quia nō antecedit ad qōlibet non ſcđm q2 nō ꝙ pōt ita eſſe ſicut ipſa ſignificat. ipſa eñ ſignificat ꝙ ipſa eſt impoſſibilis ⁊ non per reflexionem ⁊ ita non poteſt eſſe.

¶ Et cōfirmat. nō pōt ita eſſe ſicut iſta ſignificāt aliqd nō ē ⁊ tñ nō ē impoſſibilis igit maior pꝫ q2 ꝯdicit ꝓpōni ſimplr ne-

ceſſarie vt docebit qđ ſequēs ꝙ ipſa ē impoſſibilis iam ꝓbaꝛ minor multipliciter. ¶ Tum primo iſta eſt de poſſibili poſſibilis aliqđ poſſibiliṫ nō eſt. ergo habebit vnā de pñti poſſibilem ⁊ nullā niſi hanc aliqđ nō eſt. ergo illa ē poſſibilis. ¶ Tum ſecūdo hoc ens eſt vel hoc ens nō eſt numerādo oīa entia et nō ſunt plura entia: ergo aliqđ ens nō eſt ꝯña ē aſcenſus ⁊ añs poſſibile vt dicit eius cōtradictoriū: ergo et cōſequēs cū nō ſe impoſſibiliter. ¶ Tum tertio: hoc ens vel hoc ens vel hoc ens ⁊ ſic de ſingulis nō eſt: ergo aliqđ nō eſt ꝯña tenet a cōuertibilibus: qꝛ illud diſiūctum cōuertitur cū ſubiecto iſtius aliqđ nō eſt: ⁊ reſidua eodē modo accipiunꝛ ⁊ añs ē poſſibile ergo ⁊ ꝯñs. ¶ Tum quarto a ens nō eſt: ergo tm̄ ens nō eſt vltra: ergo ens nō eſt ꝗ infert hāc aliqđ non eſt. Prima cōſequētia tenet ab equalentib⁹. Secūda tenet a tota copulatiua equalēter ad alterā eī⁹ partē. Tertia ꝯña claret ⁊ primū añs ē poſſibile. ꝙ ⁊ vltimū ꝯñs. In oppoſitū ſūt notabilia.

¶ In primis ſuppono ꝙ non determinatiuus de ꝓpōne de impoſſibili niſi ꝑ accidens. Scđo ſuppono ꝙ impoſſibile pōt capi ſcđe intētionaliter ⁊ pme et ſcđm hoc hec ē cōcedenda aliqđ eſt impoſſibile: qđ nō ē impoſſibile ſiue capiꝛ in ſenſu copulato ſiue in ſenſu copulatiuo hoc pꝫ capiendo pmū terminū ſcđe intētionaliter ⁊ ſcđm pme. ¶ Tunc dico ꝙ triplex ē impoſſibile. Quoddā ꝑ ſe. quoddā ꝑ accidēs. tertiū per reflexionē. Impoſſibile ꝑ ſe eſt ꝓpō ſic ſe habēs ꝙ non pōt nec potuit nec poterat ita eſſe ſicut ipſa ſignificat ⁊ hic capiꝛ eſſe vt includit fuiſſe fore ⁊ ſimilia. ¶ Et negatiua dꝛ impoſſibilis ꝑ ſe: qꝛ ipſa ſigꝛ nō eſſe qualiter eē neceſſe ē ⁊ duplex eſt impoſſibile. Quoddā gratia materie: vt hō eſt aſinus: ⁊ tale implicat cōtradictionē ꝓprie. Quoddā grā forme vt copulatiua compoſita ex duabus ꝯtrꝰꝭ ꝗ quaſi explicat contradictionē: vel copulatiua cōpoſita ex cōtradictoꝛꝭ que cōtradictionem de directo explicat in cathegoricis ſimplicibus pauce ſunt formaliter impoſſibiles. qꝛ iſta hō eſt nō homo habet vnam in ſimili forma verā pater eſt nō pater: filius eſt nō filius: pater filius eſt non filius. tm̄ ſcđm Ariſtotelē mihi videtur formaliter impoſſibilis. Nec valet illud puerile vrēdo tpe pñti ꝑ vno die calidū eſt nō calidū. Et dꝛ ſimplicibus qꝛ ſtat formaliter impoſſibilitas huiꝰ nō quodlibet eſt vel nō ē: vbi ly vel ex pte copule negatū mutaꝛ in ⁊. Etiā ꝓpoſitionū impoſſibiliū quedā eſt impoſſibilis ꝓpter vniꝰ partis impoſſibilitatē. quedā ꝓpter partiū incōpoſſibilitatem tm̄: vt iſta copulatiua oīs hō eſt rationalis. ⁊ ſortes nō eſt rationalis. ⁊ ſortes eſt hō. vbi ꝗlibet harū cathegoricaꝝ ē cōpoſſibilis cuilibet alteri cathegorice: ſed nō aliꝭ duab⁹ cathegoricis: ſortes currit et ſortes nō currit ſūt copulatiua impoſſibilis ꝓpter partiū repugnātiā: ſed nū. p̄ verū ꝟo repugnat ſaltē in nō reflexio nec neceſſariū cōtingēti: ꝫ bene cōtingēs cōtingēti. ¶ Propoſitio impoſſibilis ꝑ accidēs eſt ꝓpō nō impoſſibilis de p̄terito falſa ꝗ in poſterū nō p̄teſt eſſe ꝟa: vt adā nō fuit. Hic ponitur nō impoſſibilis qꝛ alꝭ iſta hō fuit aſinus eēt impoſſibilis ꝑ accidēs ⁊ capitur ꝟa ⁊ falſa ꝓ ita eē vel nō eſſe: qꝛ alꝭ iſta nulla ꝓpō eſt negatiua eēt impoſſibilis ꝑ accidēs qđ nō eſt dicendū. ¶ Tertiū eſt impoſſibile ꝑ reflexionē: ⁊ eſt ꝓpō cuiꝰ reflexio ſe impoſſibilitat id eſt que ſignificat ſe impoſſibilem cuius modi ē iſta. hoc eſt impoſſibile ꝑ ſe: hoc ē impoſſibile ſimpliciter qđ oportet addere; illud mēbrum pꝫ. qꝛ vel iſta ē poſſibilis hoc ē impoſſibile ꝑ ſe vel nō. ¶ Si ſcđm tunc impoſſibilis ē et habeꝛ intentū. ¶ Si primū ſcꝫ ē poſſibilis ponatur ineſſe ꝙ ita ſit ſicut ipſa ſignificat et cū ipſa ſignificet ꝙ ipſa ſit impoſſibilis ⁊ ita ē per te ergo ē impoſſibilis: ergo adhuc habeꝛ intentū ꝙ ipſa ē impoſſibilis. Sed ꝓpōꝭ confuſe ſe impoſſibilitās quēadmodū ſunt iſte oīs ꝓpō eſt impoſſibilis oīs ꝓpō vniuerſalis ē impoſſibilis nō eſt opus dicere ꝙ ſunt impoſſibiles ꝑ reflexionem: qꝛ ad taliter eſſe ſicut ipſe ſententia totali ſignificāt nō ſeqtur eas eſſe impoſſibiles: qꝛ iſta poteſt eſſe ſicut iſte nūc ſigꝛ iſtis nō exiſtentibus. Secus ē de ſingularibus ſicut de hac hoc eſt impoſſibile demōſtrando ꝓpōnem cuiꝰ eſt pars: qꝛ ad ita eſſe ſicut ipſa ſigꝛ ſeqtur ⁊ ipſam eē ⁊ ipſam eē impoſſibilem. Sed ad ꝓpōnem ſe falſificare nō oportet ꝙ ad taliter eſſe ſicut ipſa ſignificat in bona cōſequentia ſequaꝛ ipſam fore falſam: vt poſtea dicemus ſed ſi quis reputat tales impoſſibiles per reflexionem nolo ſecū contendere de nomine. ¶ Ex iſtis infero corrolaria.

¶ Primum eſt aliqua ꝓpoſitio eſt impoſſibilis: tm̄ ita poteſt eſſe ſicut ipſa ſignificat. immo ita eſt vt patet de hac ſingulari hec ꝓpō eſt impoſſibilis ꝑ ſe.

¶ Scđm corrolariū dabiles ſūt due ꝓpōnes ſynonime mere naturaliṫ ſignificantes: quarū vna eſt impoſſibilis ſimpliciter ⁊ alia ſimpliciter poſſibilis. hoc pꝫ de iſtis hoc ē impoſſibile ſimpliciter ⁊ hoc eſt impoſſibile ſimpliciter in mēte. poſito ꝙ pronomē vtriuſqꝫ vel ſaltē vtriuſqꝫ ꝓnomē demōſtret primā.

¶ Tertium corrolarium due ꝓpōnes contradicūt. quaꝝ vna eſt impoſſibilis et altera falſa. patet de iſtis hoc eſt impoſſibile hoc non eſt impoſſibile demonſtrantibus affirmatiuam in caſu reflexionis.

¶ Quartū corrolariū nō omnis copulatiua affirmatiua cuiꝰ vna pars ē impoſſibilis: imo cuiꝰ ꝗlibet pars eſt impoſſibilis ē cōpoſita ex partibus repugnātibus. ꝓbatur ſic. nulla copulatiua ꝟa cōponitur ex partib⁹ repugnātibus. Sed iſta copulatiua hoc eſt impoſſibile ⁊ hoc ē impoſſibile demonſtrādo illas duas ꝓ duo ꝓnoīa eſt vera: ergo nō componiꝛ ex partibus repugnātibus ꝯña in ferio ⁊ maior rōnalis et minor oſtenſa ē in queſtione ſcđa.

¶ Quinto ſequiꝛ ꝙ nō ex quolibet impoſſibile ſequiꝛ quodlibet. pꝫ qꝛ nō ſequitur hoc eſt impoſſibile ergo homo eſt aſinus. ꝓbatur. iſta eſt ſicut ſignificatur per añcedēs ⁊ nō ſicut ſignificatur ꝑ cōſequēs. igitur.

¶ Sextum corrolariū ⁊ ꝓbabilius oppoſito vel ſaltē oppoſitū nō eſt ita ꝓbabile eſt iſtud. Aliqua ꝓpō ſignificās qualiter neceſſe ē eſſe eſt impoſſibilis: vt pꝫ de hac hoc poſſibiliter ē impoſſibile ꝙ neceſſe eſt ita eē ſicut ipſa ſignificat oſtēdiꝛ. Eſt modalis diuiſa de nullo extremo reſtricto ſignificās taliter eſſe qualiter ē ergo neceſſe eſt ita eē ſicut ipſa ſigꝛ ꝙ ſe impoſſibilē ⁊ ſuadeꝛ ſic. qꝛ ſigꝛ ꝙ ipſa poteſt eſſe impoſſibilis. et qualitercūqꝫ poteſt ſe habere ſcđm ſigniſ

Variae ſup poſitiōes.

Impoſſibile trifariam dicitur.

Quid impoſſibile ꝑ ſe.

Ariſtote.

ler

Quid impoſſibile ꝑ accidens.

Quid impoſſibile ꝑ reflexionem.

cationem quã termini habēt nūc ſe habet: ergo ſi pōt eſſe impoſſibilis nūc eſt impoſſibilis ⁊ iſta ſequitur ex quolibꝫ. Apparet ꝙ bene pōt dici ꝙ iſta eſt poſſibilis hoc ē impoſſibile. q: ita poteſt eſſe ſicut ipſa ſignificat ⁊ ad taliter eſſe nō ſequitur ipſam eſſe impoſſibilem imo citius poſſibilē eo ꝙ pōt taliter eē. Uñ ſi iſta imponať ad ſignificandū tm̄ ſicut hec homo ē aſinus iā ita eſt ſicut ipſa ſignificauit ꝙ nunꝙ̄ cōtingere pōt per quācūꝗ impoſitionē de iſta homo eſt aſinus vel tali. Tamen bene verū eſt ꝙ illa impoſitione facta nō remanet eadem ſignificatio ſm̄ quā termini prius capiebātur. igiť. Et illud nō eſt mirabile quādo illa ꝓpoſitio habet reflexionē ſupra ſuā ſignificationem: ⁊ tūc ad argumētū quo iſta ꝓbatur impoſſibilis reſpōdeť negādo. Et qñ arguitur vel poteſt ita eē ſicut ipſa ſignificat vel nō do primū et quādo dicis ponatur ineſſe tūc ipſa erit impoſſibilis d: ꝙ hoc poteſt dupliciter intelligi ꝙ ponať ineſſe. Uno modo ſic ꝙ iſta ponať vera ſm̄ ſignificationem ſm̄ quā termini capiūtur: et tūc argumētū curreret: ſed ille curſus nō eſt velox quia curreret ad impoſſibilitatem huiꝰ Omnis ꝓpoſitio eſt particularis. Alio mō ꝓpoſitionem poni in eſſe poteſt intelligi ꝙ nos ponamus ita eſſe in re ſicut ꝓpoſitio ſignificat: et ſic debet capi quando dicitur poſſibili poſito ineſſe nullū ſequitur incōueniens: ⁊ hoc mō iſta poniť ineſſe poſtꝙ̄ imponitur ad ſignificandū hoiem eſſe aſinū iam verum eſt dicere. ita eſt ſicut ipſa ſignificauit. tamen tunc redit difficultas de hac hec eſt impoſſibilis ſm̄ hanc ſignificationem; in mentali vltimata a qua neſcio bene euitare q̄n teneam mēbra poſita.

Propoſitionē poni i eſſe dupľr cōtingit.

Poſſibili poſito in eſſe nullū ſequiť incōueniēs.

Queſtio.

Sed q̄ris forte an iſta ſit impoſſibilis: ſortes ſcit ſe errare. Et d: ꝙ ē poſſibilis. quia ſortes poteſt aſſentire iſti ꝓpoſitioni ſortes errat nō habendo aliū errorem. et tūc ſic vel iſta eſt vera vel falſa. Si vera ita eſt ſicut illa ſignificat: illa ſignificat ſortē errare. ergo ita eſt ſortes errat vel illa eſt falſa. et tūc aſſentit ꝓpoſitioni falſe ⁊ ſic iterū erraret. Et vtrūꝗ iſtorꝫ eſt poſſibile etiā illa nō ſe falſificat ſed eſt vera ⁊ hoc ſortes pōt ſcire. q: pono ſortem eē bonū logicū peritum in inſolubilibꝰ q̄ ſciat ꝙ qui aſſentit iſti ꝓpoſitioni ſortes errat tūc datur mediꝫ inferens ſortē errare.

Hētiſber Sophiſte

¶ Et tūc ad argumentū Hentiſberi ⁊ ſophiſtarū quo ſolent ꝓbare hanc impoſſibilē. Si ſortes ſcit ſe errare nō errat qđ ꝓbāt ſic. q: ſi ſcit ſe errare ergo ſcit ſe falſo aſſentire aut vero diſſentire nego cōſequentiā nec dependet ex terminis. q: ſtat aliquē errare aſſentiendo ꝓ ſe vero ⁊ hoc nō eſt incōueniēs quādo illud verū eſt ptinens ad inferendū ipm̄ errare.

Quid ſit errare.

¶ Et ſic pꝫ ꝙ errare debet ſic deſcribi. Eſt falſo aſſentire vel vero diſſentire vel aſſentire ꝓpoſitioni ad quam ſequitur aſſentientem errare.

Cōcluſio reſpōdēs

Tunc ponitur vna concluſio. illa que dicūtur de impoſſibilitate ſunt bene dicta.

¶ Rñdetur ad rationes ante oppoſitum. ¶ Ad primam nego antecedens. et ad ꝓbationem negatur minor. Et ad illum caſum eſto ꝙ ita ſit nego ꝙ homo ſit aſinus: imo ibi ſunt duo ſuppoſita cōmunicātia in materia: Et ſi eſſet tertia forma eēnt tria ſuppoſita quēadmodum ſi deus caperet nūc eandem materiam que eſt in ſorte et poneret rome et informaret forma elephanti ⁊. nunc certū eſt ꝙ elephas non eſt homo ſic diciť in caſu priori demōſtrādo materiam et formā rationalem illud eſt homo et nullo modo aſinus et eandē materiam cum forma aſinina illud eſt aſinus ⁊ nullo modo hō et illa trinitas demōſtrando duas formas ⁊ materiā nō ſunt aīal ſed aīal ⁊ aīal ex quo ſunt hō et aſinus ⁊ nihil ſunt ⁊ ſunt nihil. ¶ Ad confirmationē quere ſolutionē in exponibilibus.

¶ Ad ſcđm argumētū diciť ꝙ ſi teneať illud ab inexponētibus excluſiuaꝝ ⁊ capiēdo patrē ꝓ patre in diuinis iſta nō eſt impoſſibilis. Sed ꝓ patre creato impoſſibilis eſt.

¶ Ad confirmationem de iſta omne animal in ſtabulo regis eſt equus conceditur eius poſſibilitas. Et ad probationem ſingulares eius ſunt impoſſibiles conceditur non tamen oportet vniuerſalem eſſe impoſſibilem: Et quando dicis vniuerſalis infert ſingulares ꝑ deſcēſum hoc negať. Sed iſta vlis cum conſtātia ſcđm incompoſſibili inferunt ſingulares impoſſibiles. Et quando arguis he partes ſunt hoc compoſſibile et hoc cōpoſſibile. ergo he partes ſunt compoſſibiles. Negatur cōſequentia denotatur adequata compoſſibilitas intriſeca in conſequēte. non autem in antecedente. Et ad ſimile aſſumptum hec partes ſunt hoc coloratū et hoc ⁊ cetera dicatur ꝙ non eſt ſimile. Et quādo arguis ſecundo he partes ſunt poſſibiles cōcedo maiorem. et ad minorem primo nego eā. quia he partes non ſunt hoc antecedens. imo he partes et copula coniungens has ſunt antecedens. ſecūdo lo gratia minorem ſed nego cōſequentiam: ſed debes concludere: ergo antecedens eſt partes poſſibiles. vt patet ꝑ maiorem extremitatem maioris ꝓpoſitionis.

¶ Ad tertiuꝫ conceſſa maiore negatur minor et ad probationem ipſam ſequitur ex vero ſꝑ deſcenſum negatur. ſed dicitur ꝓ nunc ꝙ oportet ſic deſcēdere omne animal brutum quod nō eſt iſte homo eſt irrationale: vt ly animal ſtet eque reſtricte in deſcenſa et deſcendentibus: an iſte deſcenſus ſit formalis vel an oporteat deſcēdere ſub determinatione accepta vnica alibi practicandum eſt.

¶ Ad confirmationē que tangit ſocios Diomedis reſpōdetur ſicut reſpōſum eſt et Ariſtotelem diciť ꝙ ipſe narrat per audituſ et ad Aug. xviij. de ciuitate dei. capitulo. xvij. vbi etiam Auguſ. dicit ꝙ ibi eſt inſula diomedis nō longe a monte gargano qui eſt in apulia vbi eſt templum quod circuuolant iſte aues tam mirabiliter obſequio vt roſtrum aqua impleant vt ſi eo greci veniūt eis applaudūt nō grecos venientes diris verberibꝰ cedunt. ſed beatus Auguſ. in xviij. capľo eiuſdē libri dicit ꝙ diſperſis ſociis diomedis ꝓpter eoꝝ peccata demōes cauře adduxerūt tales aues de partibꝰ remotis loco ſociorum diomedis: ⁊ ſic hoc inſtinctu demonū deo ꝑmittēte factū eſt quēadmodū de agamenonis filia: ſed pro poetis ſufficit ꝙ illud ꝙ intellexerunt ꝑ eoꝝ fabulas erat verum argumentū eſſet meliꝰ de ꝯuerſione vxoris loth que retroſpexit: ſed nō ſpectat ad materiam ſubiectam.

Ariſtoteles. Auguſtinꝰ. Loth.

¶ Ad quartuꝫ dico ꝙ tua vocatio nō eſt ſufficiēs vt argumentū arguit. Sed oportet addere ꝙ additum eſt.

¶ Ad confirmationem dicit eſt impoſſibilis per reflexionem eſt falſa. ¶ Sed queris an poteſt ita eſſe ſicut ipſa ſignificat. dicitur ꝙ ſic. q2 ſi illa imponatur ad ſignificandum tantum ſicut iſta. homo eſt aſinus tunc iſta eſt ſicut ipſa ſignificauit quod eſt contra naturã propoſitionum impoſſibilium propriiſſime dictarũ ſed ſemper eſſet difficultas hic hoc eſt impoſſibile ſm hanc ſignificationem et nõ per reflexionẽ ⁊ dicit ꝙ illa ſimpliciter impoſſibilis ⁊ cũ hoc ꝑ reflexionem ⁊ antecedit ad quodlibet.

¶ Ad quintũ qñ dicis non poteſt ita eſſe ſicut ipſa ſignificat aliquid nõ eſt cõceditur ⁊ negatur minor. Et quando eam probas multipliciter. ¶ Ad primã cõcedo ꝙ illa eſt poſſibilis. Aliquid poſſibiliter non eſt ⁊ opꝫ videre pro quo redditur vera et clarum eſt pro ante creato iam oportet demonſtrare vnam creaturam ſic dicendo hoc ens non eſt. Et illa eſt poſſibilis et non debet dari iſta aliquid non eſt eo ꝙ ſubiectum ſit terminus abſolutus. ¶ Ad tertiã probationem nego cõſequentiam. q2 non eſt aſſenſus vt bene arguit argumentũ qui añs eſt cõtingens et ꝯñs impoſſibile: ſed oportet ponere cõſtantiam affirmatiue ⁊ ſic iſta entia ſunt omnia entia modo iſta copulatiua eſt impoſſibilis hoc ens non eſt vel hoc ens non eſt. ⁊ ſic de ſingulis. Et iſta entia ſunt omnia entia quia in diſiũctiua dicis hoc ens non eſt ⁊ conſtantia dicit idẽ ens eſſe.

¶ Ad tertiuꝫ concedo ꝯſequẽtiã ⁊ dicitur ꝙ antecedens eſt impoſſibile iſta eſt neceſſaria omne quod eſt hoc ens vel hoc ens vł hoc ens. et ſic de ſingulis eſt.

¶ Ad quartum nego cõſequẽtiam ⁊ nego eas equiualere poteſt fieri argumẽtum ad probandum ꝙ homo ſit aſinus poſito ꝙ chriſtus aſſumat aſinitatem iam videtur ꝙ homo ſit aſinus: verum eſt per communicationem ydiomatuꝫ ⁊ cognotatiue captis terminis non autem abſolute: ſed hec materia nõ eſt preſentis ſpeculationis.

¶ Quinta queſtio.

Queſtio. VTrum illa que dicũtur de neceſſitate ſint bene dicta. ¶ Et arguitur ꝙ non iſta non eſt neceſſaria omne ens eſt. ergo dicta nulla antecedẽs arguit: q2 bñ ſequit oẽ ens eſt. ergo hoc ens eſt ⁊ hoc ens eſt. ſed ꝯñs eſt contingẽs ergo añs nõ eſt neceſſariũ ꝙ bñ ſequatur patet ꝑ deſcẽſum ⁊ ab vniuerſali ad ſuas ſingulares.

Ariſtoteles. ¶ Et cõfirmatur iſta nõ eſt neceſſaria ſm ariſtotelẽ. Omnis homo eſt animal ergo dicta nulla antecedens patet q2 omnes homines poſſunt occidere ſe ⁊ ſimiliter poteſt eſſe vniuerſale diluuiũ vel vniuerſalis ſtrages ⁊ tunc nullus homo erit.

¶ Scđo arguitur nullus brabātinus eſt aĩal nullus gallus eſt aĩal: null' ſcotus eſt aĩal: nullus anglicus eſt aĩal et ſic de ſingulis nationibus: ergo nullus hõ eſt aĩal tenet ꝯñ a ꝑ aſcenſum ſingulariũ in reſpectu añs eſt cõtingẽs. ergo ꝯñs nõ eſt impoſſibile. ſimiliter de talib'. nulla fenix ẽ aĩal ⁊ null' aſin' ẽ aĩal: ⁊ nullus bos eſt aĩal ⁊ ſic de ſingulis ſpeciebus aĩalis.

¶ Et cõfirmatur q2 iſtũ hominẽ eẽ animal eſt cõtingẽs ergo hominẽ eſſe aĩal eſt cõtingẽs ab infra ad ſupra. Vel ſic omnẽ hominẽ eſſe animal eſt neceſſe: ergo iſtum hominẽ eſſe animal eſt neceſſe ⁊ iſtum hominẽ eſſe animal eſt neceſſe. Sed ꝯñs eſt falſum ergo ⁊ añs ⁊ conſequentia deſcendit.

¶ Tertio arguitur per dicta hec eſſet neceſſaria brunellus non cõmedit auenã vel cõmedit aliquid: ſed hoc eſt falſum q2 eſt diſiũctiua cõpoſita ex partibus cõtingẽtibus neq cõtradictorijs neq ſubcontrarijs ergo eſt contingens. Sed etiã neceſſaria ꝓbat ꝑtes eius ꝑticipant legem ſubcontrariarum etiam contradictoria eius eſt impoſſibilis igitur.

¶ Et confirmatur ſequeret ꝑ dicta ꝙ hec eſſet neceſſaria hec non eſt neceſſaria demonſtrando ſe. Sed ꝯñs eſt falſum. ergo male dictum eſt. probatur conſequentia quia vel ipſa eſt impoſſibilis vel contingens vel neceſſaria. non primum quia ita eſt ſicut ipſa ſignificat neq ſm quia non poteſt ita eſſe ſicut ipſa ſignificat ꝙ patet quia dando oppoſitum poteſt ita eſſe ſicut ipſa ſignificat ⁊ poteſt aliter eſſe cum ſit contingens: ⁊ tunc poteſt eſſe neceſſaria ſic ſignificando ꝙ ſi concedas eſt neceſſaria. tunc ita eſt ſicut ipſa ſignificat. Sed ipſa ſignificat ꝙ ipſa nõ eſt neceſſaria: ⁊ ita eſt per te. ergo ſi ipſa eſt neceſſaria nõ eſt neceſſaria nec poteſt dari tertiuꝫ. q2 aſſerit ſe nõ fore neceſſariam.

¶ Quarto arguitur iſta eſt neceſſaria hoc eſt neceſſarium demonſtrãdo ſe ⁊ ergo male dicunt notabilia ⁊ correlaria añs patet q2 quelibet propõ ſignificãs ſe eſſe falſam eſt falſa ergo ꝗlibet ꝓpoſitio ſignificãs ſe fore neceſſariã eſt neceſſaria ꝯña tenet ꝯueniẽti ſiĩtudine.

¶ Et confirmat q2 qñ notabilia oſtendunt eius contingentiam hoc non eſt ſm acceptionem terminorum ſm quam capiuntur ⁊ hoc requiritur: quia aliꝰ tu oſtenderes contingentiam huius homo eſt aſinus.

¶ Quinto arguit per iſtũ modum nõ põt ſaluari neceſſitas huius hec eſt nõ neceſſaria: ſed ipſa ẽ neceſſaria igit ꝓbat minor nõ eſt impoſſibilis nec cõtingẽs patet quia tñc poteſt fore ſicut per eam ſignificatur ⁊ per eius contradictorium incomplexum q2 ſi poteſt aliter eſſe ꝙ per illam ſignificatur ſortes eſt currẽs põt ita fore ſic. hec ſignificat ſortes eſt currens ſed ꝙ nõ poteſt ſaluari neceſſaria patet ꝙ recalcitrat ſuper ſuam neceſſitatem.

¶ Et cõfirmat ſequeretur ꝙ hec eſſet neceſſaria ſm ariſtotelẽ iſte homo erit vel iſte homo vel iſte homo erit ⁊ ſic de ſingulis demõſtrando oẽs hoies futuros: ſꝫ ꝯñs eſt falſum ergo ⁊ añs ⁊ ꝓbo ꝯñam q2 eſt vna diſiunctiua que ſic ſe habet ꝙ ſemꝑ ita erit ſicut per vnã partem ſignificat q2 ſunt infinite, equiualenter ſignificationes falſitatẽ cõſequentis probo multipliciter. Primo eſt vna diſiunctiua cuius quelibet pars eſt contingens ⁊ nulla ps eius eſt negatiua ⁊ ꝗlibet talis eſt contingens. igit. Tũ ſecundo nulla cathegorica copulatiue contradicẽtis iſti diſiunctiue repugnat alicui alteri parti cathegorice ergo copulatiua nõ repugnat diſiunctiue Ariſtoteles.

Tum tertio quelibet ſingularis illius diſiũctiue eſt falſificabilis. ergo ipſa nõ eſt neceſſaria. ↄ̄ña eſt apparẽs añs arguitur. iſta pars erit falſa demõſtrãdo hominẽ qui cras erit de hinc ad centum annos ⁊ ſecũda ſingularis erit falſa. ¶ Et ſic de qualibet ꝙ ſi neges tunc iſta aliqua ſingularis nõ erit falſa vel pronomẽ illius demonſtrabit hominem vel nihil: ſed ſi ſecundũ nõ eſt ſingularis eius. Si primũ certũ eſt ꝙ illa ſingularis falſificabitur mortuo illo homine igitur. Tũ quarto omnes ille ſingulares erũt falſe. ergo ⁊ illa diſiũctiua. añs patet quia due erunt falſe. et iterum alie due erunt falſe. ⁊ ſic conſequẽter mille erunt falſe ⁊ bis mille ſine ſtatu ergo oẽs erũt falſe. ¶ In oppoſitum ſunt notabilia.

Neceſſarium bifariã capi.

¶ Notandũ primo. ꝙ iſte terminus neceſſarium capitur dupliciter. Uno modo prime intentionaliter. ⁊ ſic tantũ valet ſicut res neceſſaria ⁊ ſic nihil eſt neceſſariũ niſi ſolus deus. ⁊ eo modo negatur hoc ſophiſma neceſſariũ eſt ꝙ deus nõ eſt ſed per naturam eſt verum q: hoc eſt quod deus nõ eſt demõſtrando materiam primã ⁊ hoc eſt neceſſarium. ergo neceſſarium eſt ꝙ deus non eſt ⁊ illa eſt vera. ſiue capiatur in ſenſu cathegorico ſiue hypothetico. Alio mõ ſecunde intentionaliter ⁊ ſic capit pro ꝓpoſitione neceſſaria. ⁊ ſic omne ens eſſe eſt neceſſarium licet nullũ neceſſarium eſt omne ens eſſe hoc patet capiendo neceſſarium in prima ſecunde intentionaliter q: tunc ſubiectum ſupponit materialiter pro hac omne ens eſt que eſt neceſſaria ſecunda pars patet capiendo neceſſarium prime intentionaliter immo ſecunde: ⁊ q: de rigore predicatum ſtat ſignificatiue q: ſubiectum ſecunde intentionis nõ reſtringit predicatum. Sed quicquid ſit iſte terminus neceſſarium in propoſito capitur ſecũde intentionaliter ſupponit etiam ꝙ nõ loquimur de propoſitionibus de neceſſario niſi per accidentes ſed ſolum de propoſitione neceſſaria.

Nonnulle diſtinctiones.

¶ Notandum eſt ſcd̄o ꝙ ſunt alique diſtinctiones prenotande. quarum vna eſt propoſitionũ neceſſariarũ. Quedã eſt neceſſaria per naturã. quedam ſimpliciter. voco illã neceſſariã per naturam quã ſolum naturaliter loquentes vocarent neceſſariã. Et ſub alio vocabulo vocaꝫ neceſſaria ẜm ariſtotelẽ qui fuit princeps naturaliter loquentium. ¶ Propoſitio neceſſaria ſimpliciter: eſt q̃ abſolute neceſſaria eſt ⁊ iſta eſt diuiſio analogi in ſua analogata ꝑtialiter: q: nõ ſequiꝫ eſt neceſſaria ẜm naturam ergo eſt neceſſaria. et dicitur partialiter q: interdum idem eſt neceſſarium ẜm naturã ⁊ ſimpliciter vt patet de hac omne quod eſt quando eſt: et aliquando aliquid eſt neceſſariũ ſimpliciter qđ non eſt neceſſarium ẜm naturam vt deus poteſt creare. Ex illo patet ꝙ partialiter hec diuiſio eſt analogi et non abſolute.

Ariſtoteles.

Corrolarium.

¶ Secunda diſtinctio ꝓpoſitionũ neceſſariarũ quedam eſt neceſſaria neceſſitate cathegorica ſiue ſimpliciter ſiue conſequentis. Quedam eſt neceſſaria neceſſitate conditionali ſiue ẜm quid ſiue neceſſitate conſequentie Et vtrunq; membrum prime diuiſionis poteſt diuidi in iſta membra ⁊ ↄ̄tra ſi volumus. ¶ Propoſitio neceſſaria neceſſitate conditionali: eſt quando poteſt conſtitui vna conditionalis neceſſaria cuius antecedens erit propoſitio de ſecundo adiacente ⁊ ſubiectum erit illud quod ſubiicitur directe ⁊ illud quod predicatur directe de altero predicabitur in conſequẽte verbi cauſa iſta eſt neceſſaria neceſſitate conditionali homo eſt animal quia conditionalis ei correſpondẽs eſt hec ſi homo eſt homo eſt animal. Et dicitur directe q: aliàs iſta eſſet neceſſaria neceſſitate ẜm quid album eſt corpus que nullo modo eſt neceſſaria ſed ſua cõditionalis dꝫ ſic dari ſi corpus eſt corpus: eſt album ⁊ non ſic ſi albũ eſt corpus eſt.

Quid propoſitio neceſſaria

Neceſſitate ꝯditionali.

¶ Tertia diſtinctio propoſitionum neceſſariarum. Quedam eſt neceſſaria per ſe: quedam per accidens. ⁊ probabiliter quedam per reflexionem. propoſitio neceſſaria per reflexionem eſt propoſito adequate aſſerens ſe fore neceſſariam. vt patet de iſta hoc eſt neceſſarium demonſtrando propoſitionem cuius ly hoc eſt pars dicitur adequate propter iſtam que nõ eſt neceſſaria per reflexionem. ¶ Omnis propoſitio eſt neceſſaria omnis propoſitio vniuerſalis eſt neceſſaria. Sed iſta neceſſitas multum inclinat ad poſſibilitatem. Et poteſt dici ꝙ ipſa dicit ꝙ ipſa abſolute contingens eſt ⁊ tunc eſt falſa et poteſt ita eſſe ſicut per eam ſignificaꝫ q: per eã ſignificatur ꝙ ipſa eſt neceſſaria. ⁊ ſi imponatur ad ſignificãdum deum eſſe iam ipſa eſt ſicut ipſa ſignificauit. Tamen difficilius eſt de iſta hec eſt neceſſaria ẜm hanc ſignificationem propoſitio neceſſaria per accidens eſt propoſitio ſic ſe habens ꝙ non poteſt aliter eſſe quam ipſa ſignificat. potuit tamen aliter eſſe vt eſt iſta ariſtoteles ſtuduit athenis. ⁊ ita eſt de qualibet alia ꝓpoſitione de preterito de ſimplici extremo deducto ſigno diſtributiuo vł collectiuo cuius veritas nõ dependet ex vna de futuro contingenti dicit de ſimplici extremo propter tales ſortes fuit ſuper equum qui nunc eſt albus que caſu facili eſt vera falſificabilis tamen. ¶ Eodem modo de iſta Omnes apoſtoli fuerunt duodecim que falſificabilis eſt dicitur deducta diſtributione propter iſtam que interdum fuit vera. Saul fuit omnis rex iſraelitarum que tempore dauid falſificabatur. dicitur eius veritas non dependet ex vna de futuro contingenti propter tales antichriſtus fuit futurus que dependet ex hac antichriſtus erit. ¶ Neceſſariũ per ſe adhuc diuiditur. Quia quedam eſt neceſſaria gratia materie. et quedã gratia forme.

Quid propoſitio neceſſe ꝑ ſe.

¶ Notandum eſt tertio. ꝙ ꝓpoſitio non dicitur neceſſaria quia quotienſcunq; formatur ſemper eſt vera. Quia tunc iſta foret neceſſaria aliqua propoſitio eſt particularis que eſt cõtingens. Sed dicitur propoſitio neceſſaria. quia non poteſt aliter eſſe ꝙ ipſa ſignificat ſententia totali et proportionali: vt iſta omne ens eſt quia non poteſt aliter eſſe ꝙ ipſa ſignificat. quia dato ꝙ vna muſca corrumpatur omne ens eſt. Nec ſequitur propterea iſtam eſſe neceſſariam omne ens eſt deus eſto ꝙ ſolus deus ſit quia poteſt aliter eſſe quam ipſa ſignificat ſignificatione totali.

Quid propoſitio neceſſaria.

¶ Ex iſta diffinitione infero corrolaria. Quorum primum eſt. ſi deus eſt omne ens quod eſt. eſt patet corrolarium: quia eſt vna conditionalis cuius conſequens eſt neceſſarium.

Corrolaria.

¶ Sec͂m corrolarium. illud ē falſum ꝙ cõmuniter dicitur ꝙ nõ datur vna de ſc͂do adiacente neceſſaria de ineſſe niſi iſta deus eſt. patet infinite dabiles ſunt neceſſarie. vt pꝫ de iſtis ſubſtãtia eſt. oīs ſubſtãtia ē. oīs nõ chimera eſt. oīs ſpiritus ē. tñ mihi nõ occurrit vna neceſſaria de ſimplici copula nõ exponibilis nõ abſoluendo verbum a cõnotatione tẽporis dicat̃ exponibilis: quia iſta eſt neceſſaria nõ tãtū chimera non ē exponendo per aliud ab niſi vnum extremū ſupponat pro deo.

Aduerte.

¶ Tertiū corrolariū nihil facit ad neceſſitatē ꝓpoſitionis vniuerſalis habere ſingularem vnã neceſſariam. Et ad alias omnes veras patet ſtat vniuerſalē eſſe cõtingētem et habere vnã ſingularē neceſſariã ⁊ alias veras ergo corrolarium verū aῆs pꝫ. q꞉ qñ ſolus deus eſt iſta. omne ens ē deus habet vnã ſingularem neceſſariã ſcꝫ hãc hoc ens ē de⁹ demõſtrando patrē in diuinis ⁊ alias ſingulares veras. Et ſi dicas nõ habet alias ſingulares veras ꝓbat̃ ꝓpoſitum hic. Seq̄retur ꝙ hec eſſet neceſſaria oē ens ē deus: vel ꝓpoſitio vel pars eius poſito ꝙ deus eſſet cum iſta ꝓpoſitione omne ens ē deus vel propoſitio vel pars eius cū ſingularib' ꝙ eſt falſum: falſitas ꝯñtis relinquat̃. ⁊ cõſequētia eſt clara. q꞉ habet vnã ſingularē neceſſariã et alias veras. Et idē põt ꝓbari de iſta omne ens ē indiuiſibile poſito ꝙ deus eſſet cū multis angelis q̄ habebit ꝓpoſitiones iã q̄ꝫ ibet ens eſt indiuiſibile vt indiuiſibile diſtinguit̃ cõtra diuiſibile extenſum. ⁊ tñ certū eſt ꝙ non ē neceſſaria.

¶ Quartum corrolarium. aliqua vlis ⁊ ſimiliter indefinita eſt neceſſaria ſm Ariſtotelē cui⁹ nulla ſingularis ē neceſſaria immo quelibet ē contingēs. hoc pꝫ hic. oīs hõ eſt aīal ⁊ ſingularibus et de ſua ꝑtinente.

Ariſtoteles.

¶ Quintū corrolariū. ſequēs eſt. ex iſto quarto ꝙ aliqua ē vniuerſalis impoſſibilis cuius quelibet ſingularis eſt contingens. patet de contraria iſtius vniuerſalis omnis homo non eſt animal cū ſuis ſingularibus. Similiter ex oppoſito alique ſingulares ſunt impoſſibiles quarum vniuerſalis eſt contingēs hoc pꝫ de iſta. omne animal in curia eſt aſinus. poſito caſu ꝙ ſunt duo logici in curia. Ex illo ſequitur altera ꝓpoſitio. ꝙ eſt aliqua vniuerſalis contingens cuius quelibet ſingularis eſt neceſſaria. vt patet de cõtraria huius. omne animal in curia eſt aſinus cū ſingularibus eius poſito ꝙ ſoli illi duo homines ſunt in curia. nec ex omnibus his iunctis ex poſſibili ſequitur impoſſibile. Nec ex neceſſario cõtingens iſte oēs ſunt neceſſarie ſm ariſtotelem. Omnis homo viuit. Omne futurū contingēs eſt futurum. omnis homo morietur vel morit̃. Semꝑ aīal nõ eſt ſubſtãtia. ſemꝑ erit hõ. quēlibet hoīem ꝓceſſit aſin⁹: quēlibet aſinū ꝓceſſit hõ. quēlibet patrē preceſſit filius: quemlibet filium ſequetur pater deſcēdendo ad ſingulares infimas cõtingentes ſunt omnes.

Ariſtoteles.

¶ Iſtis notatis ponitur hec concluſio. Iſta eſt que de neceſſitate ponuntur ſunt ſufficienter dicta. patet per notabilia ⁊ eorum probationes. ¶ Tunc reſpondeo ad argumenta ante oppoſitum.

Cõcluſio ꝯñſiua.

¶ Ad primū nego antecedēs. et ad probationem qua dicis oē ens eſt. ergo hoc ens et hoc ens eſt. negat̃ conſequētia. oportet ponere conſtantiam in antecedente et ſic totum antecedens eſt contingens propter contingentiam conſtantiam. Et ſimiliter ab vniuerſali ad ſingulares dicendum eſt.

¶ Ad cõfirmationē nego antecedens et ad probationem. omnes homines poſſunt occidere ſe. tranſeat. Sed quia non eſt poſſibile omnes homines occidere ſe nõ currit ꝓpoſitum: quemadmodum omnis homo poſſibiliter nõ eſt animal. ſed impoſſibile eſt hominem non eſſe animal. Et de vniuerſali diluuio nego aῆcedens naturaliter: et ſic dicatur de diluuio ꝙ fuit tẽpore deucalionis naturaliter dicitur ꝙ illud fuit partiale ſi ſuꝑnaturaliter loq̄ntes caperemus platonē quem beatus Aug. viij. de ciuitate dei capl'o. xij. prefert ariſtoteli aliter idem foret. Quia licet in qualibet patria poteſt eſſe diluuiū. quia cū hoc ſtat in qualibet patria eſſe diluuium eſt impoſſibile nõ ſequitur vniuerſale diluuiū. Et de ſtrage dicat̃ quãdo eſt magna ſtrages in vna patria erit nõ ſtrages in alia. immo hec ē neceſſaria ſm ariſtotelem. aliquis homo comedet ⁊ videre meo aliquis homo curret: ⁊ ex illo ſeq̄tur ꝙ eſt aliqua mere de ineſſe neceſſaria cui⁹ illa de p̄ſenti eſt contingēs.

Auguſtin⁹

Ariſtoteles.

Corrolarium Nõ comedit eſt contingens.

¶ Ad ſecūdum argumētū nego cõſequentiam in omnibus illis deductionibus. quia ſtat hominē eſt animal quãdo nullus erit hiſpanus ſcotus nec anglicus nec gallus. et ſic de talibus denolationibus. Et ad illud de fenice tranſeat ꝙ nulla fenix ē animal nõ ſeq̄tur de hominibus q̄ ſunt principaliores partes vniuerſi q̄ nõ poſſunt generari niſi ꝑ hoīes. Secus aūt eſt de fenice ſm natural. ter loquētes de aſinis ⁊ bobus dicēdum ē ſicut de hoībus de muſcis h̄ nõ opꝫ. Nec ariſtoteles dediſſet vnq̄ iſtū caſum ꝙ eēt vna mulier cū fetu maſculino ĩ vẽtre ei⁹.

Ariſto.

¶ Ad confirmationē. iſtū hominem eſſe aīal eſt cõtingens: ergo hominē eſſe aīal eſt cõtingens. negat̃ ꝯña nec arguit̃ ab inferiori ad ſuperius ſm acceptionē terminorū immo a diſparato ad diſparatū. Et ad illõ oēm hominē eſſe animal ē neceſſe et iſti hoīes ſunt. ergo iſtum hominē eſſe aīal eſt neceſſe. negat̃ ꝯña. nec eſt deſcēſus ſed opꝫ ſic deſcēdere: ergo hoc ly oēm hominē eſſe aīal eſt neceſſe et hoc ly omnē hoīem eſſe aīal ē neceſſe. ⁊ ſic de ſingulis. Et ſiue ly hominem ſtet ſignificatiue ſiue materialiter nõ oportet deſcēdere ſub eo quēadmodū hic hõ albus audiēs miſſam eſt q̄d complexum nõ licꝫ inferre ſingulares ſubſumēdo ſub iſto termino homo qualitercūq; capiatur quia nõ denotatur ꝙ illud p̄dicatum cõueniat cuilibet parti ſubiecti. Sed ꝙ cõueniat toti ſubiecto ꝓpterea habēdus eſt reſpectus in ordine ad idē predicatū.

¶ Ad tertiū de hac brunellus nõ comedit auenam vel brunellus comedit aliquid. dicit̃ ꝙ iſta eſt neceſſaria ꝙ patet. q꞉ bene ſequit̃ ſi brunellus comedit auenam brunellus comedit aliq̄d. ergo brunellus non comedit auenam vel brunellus comedit aliquid. cõſequētia tenet a cõditionali affirmatiua ad diſiunctiuā

compoſiti ex cõſequente ⁊ cõtradictorio añtecedē tis euſdē cõditionalis. ⁊ talis modus arguendi valet. ¶ Et tūc ad formā argumēti neutra pars ē neceſſaria: nec partes cõtradicunt vel ſubcõtrariātur. ergo non eſt neceſſaria negatur ↄ̄ña: ſed ſufficit ꝙ partes participēt legem ſubcõtrariarū vel cõtradictoriarū quēadmodū eſt in ꝓpoſito: licꝫ materialiter: nec ſequitur ꝓpterea ꝙ hec diſiūctiua ſit neceſſaria. Secūda fuit vel aliqua ꝓpõ eſt particularis: ⁊ iſ nõ põt eſſe falſe: ſed ↄ̄e põt tñ aliter eſſe ꝙ̄ vtraꝙ ſignificat ſm acceptionē terminoꝝ ꝙ deſtruit legē ſubcõtrariarū.

¶ Ad cõfirmationē que videt acris. vno modo nego ſequelā ⁊ ad ꝓbationem ipſa eſt ꝓpoſitio ⁊ non impoſſibilis neꝗ contingens: ergo neceſſaria negaṫ ↄ̄ña. Sed neceſſe eſt eſſe ſicut ipſa ſignificat: ſed qꝛ ſe nõ neceſſitat ē
Nr nõ neceſſaria. ¶ Et cõſequēter dicēdū eſt ꝙ ſua cõtradictoria ē impoſſibilis. ⁊ ꝙ ꝓpoſitio impoſſibilis cõtradicit ꝓpoſitioni neceſſarie ⁊ etiā ꝓpoſitioni nõ neceſſarie. Et ꝙ due ꝓpoſitiões ſynonime ſunt: quarū vna eſt neceſſaria ⁊ altera nõ neceſſaria: hoc totum patet accipiēdo illā negatiuā ſynonimā illi ſe nõ neceſſitātē. puta hec nõ eſt neceſſaria: tamē artificioſius dicit ꝙ ipſa eſt contingēs ⁊ vera: ⁊ dico ꝙ nūc ita eſt ſicut ipſa ſignificat ⁊ poteſt aliter eſſe: qꝛ poteſt ita eſſe ſicut ſignificaṫ per eiꝰ cõtradictoriū qñ iſta negatiua imponatur ad ſignificādum deū eſſe tūc eſt ſicut ſua cõtradictoria nūc ſignificat. et ſic clarū eſt ꝙ poteſt aliter eſſe ꝙ̄ ipſa ſignificat. Tñ difficultas curreret de hac hec nõ ē neceſſaria ſm hãc ſignificationē ⁊ de iſta hec nõ ſigṫ ſicut neceſſe eſt eſſe ſm hãc ſigṫionē ꝗs relinquo qõnibus inueniri.

¶ Ad quartuꝫ dici põt ꝙ ipſa eſt neceſſaria ſm reflexionē vt argumentū concludit vel ſaltem ſi accipiaṫ iſta hec eſt neceſſaria preciſe ſm hãc ſignificationē ⁊ hoc eſt facilius dicere. Tamē iſta hec eſt neceſſaria nõ addēdo ſm hanc ſignificationē eſt cõtingēs qui velit dicere ꝙ eſt impoſſibilis: difficile ē calūniare eo ꝙ ipſa ſigṫ ꝙ ipſa ē neceſſaria ſm hãc ſignificationem: et nõ eſt ita nec eē poteſt. ¶ Et iſta hoc non eſt impoſſibile demõſtrādo ſeipſam põt dici neceſſaria: ⁊ illa que ſignificat ſe eſſe cõtingentē vt iſta. hec ē cõtingēs dr̄ cõtingēs. ⁊ ita de talibꝰ. Ad cõfirmationē cõcedo añs ⁊ nego ↄ̄ñam.

¶ Ad quintū negaṫ minor immo eſt cõtingens. ita ē nūc ſicut ipſa ſignificat. ⁊ qñ ipſa nõ eſt non eſt ita ſicut ſignificauit: et ſic nõ eſt neceſſe eſſe ſicut ipſa ſignificat ⁊ ad improbationē ꝙ tūc poteſt fieri ſicut per ſuū contradictoriū incõplexū ſignificaṫ dr̄ ꝙ nõ opꝫ vt ita eſt ſicut hec ſignificat aſal nõ ē nõ chimera ⁊ poteſt aliter fore: ſed nõ opꝫ ꝙ aliquid ſit chimera.

¶ Ad confirmationē rñdeo ꝙ illa diſiunctiua eſt neceſſaria ſm Ariſtotelem. ⁊ quãdo illud improbas multipliciter. Primo eſt vna diſiunctiua cuiꝰ quelibet cathegorica eſt cõtingens ⁊ nulla negatiua. ergo tota cõtingens. nego cõſequēs. Et ad ſcđm in ſua cõtradictoria nulla cathegorica repugnat alteri cathegorice. hoc cõcedo. Sed quelibet repugnāt alteri parti capiendo ad intellectum infinitas ſingulares. Ad tertium quelibet cathegorica illius diſiūctiue eſt falſificabilis: ergo diſiunctiua non eſt ne-

Ariſtoteles.

ceſſaria dicitur ꝙ cõſequētia nulla eſt. Ad quartum omnes ille ſingulares erūt falſe nego. ſiue ly oēs capiatur diſtributiue. ſiue collectiue. qꝛ infinite ſunt ⁊ concedo hanc copulatiuā in qua ſtat reſolutio argumenti. Quelibet cathegorica illius diſiunctiue erit falſa et non omnes cathegorice erunt falſe qualitercũꝗ capiatur ly oēs quemadmodū ſi eēt vna linea infinita oriētem verſus finita occidētem ꝓ̄ſus terminata in paruo ponte ⁊ trahatur per infinitū tempus occidētem verſus ſub paruo ponte tunc quelibet pars pedalis illius linee infinite intrabit ſub paruo põte. ⁊ tñ nõ oēs pedales intrabunt ſub paruo ponte. Et eodem modo in caſu illo ſi prima ps pedalis illius linee infinite eſſet alba: et ſecūda nigra: et tertia rubeat: ⁊ quarta alba: et ſic alternatum tunc q̄libet ps pedalis alba intrabit ſub paruo põte ⁊ quelibet nigra. Sed non oēs albe intrabunt nec oēs nigre intrabūt. Eodē mõ de diſiunctis dicendū eſt. ⁊ hec de queſtione.

Attēde diligenter.

¶ Sexta queſtio.

Circa inſolubiles ꝓpoſitiones plures emergunt difficultates: ſed opinionum varietas eas reddit interminabiles: ita quot fuerunt priſcorum artiſtarum capita et modernorū tot volant in eis differentes opiniones. Quarū aliquas compendioſe narrabo epilogādo quomodo cõueniunt ⁊ differūt in fine: et ne generetur tedium lectoribus in vnam in fine ſubnectā ceteris ꝓbabiliorem reliquas impugnādo. ¶ Eſt vna poſitio tenens ꝙ nullum inſolubile eſt propoſitio: quia licet ſit oratio ſignificans ſicut eſt vel non eſt: ſed quia non ſignificat quieſcēter ſicut eſt vel non eſt. ideo ſua ſignificatio non ſufficit ad hoc ꝙ ſit ꝓpoſitio. hoc declaro ſic. accepto hoc inſolubili cõmuni hoc eſt falſuꝫ. arguitur ſic quia vel eſt vera vel falſa. ſi primum tunc ita eſt ſicut ipſa ſignificat: ſed ipſa ſignificat ꝙ ipſa eſt falſa: ergo ipſa eſt falſa ⁊ vltra ipſa eſt falſa. ergo non ſignificat ſicut eſt. et ſic ambulat de ly ſicut eſt ⁊ non ſicut eſt et non ſtat quieſcenter in vno terminoꝝ. ſi dicatur ꝙ eſt falſa: tunc non ſignificat ſicut eſt. quia eſt contra naturam propoſitionis falſe ſignificare ſicut eſt. ſed patet ꝙ nõ ipſa ſignificat quod ipſa eſt falſa et ita ē ꝙ ipſa ſignificat ita ſicut eſt. Ecce quomodo currit de nõ ſicut eſt in ſicut eſt ⁊ non ſtat quieſcēter in vno extremo. Sed hec opinio habet concedere ꝙ aliq̄ oratio nõ eſt propoſitio per hoc ꝙ vna propoſitio diſtās per mille leucas ab ea incipit eſſe propoſitio. Et aliqua oratio que eſt ꝓpoſitio ipſa remanente in ſimili ſitu omnino ſicut prius deſinit eſſe ꝓpoſitio per hoc ꝙ vna muſca volat: iſta conſequētia ſunt abſurda. ergo ⁊ añtecedentia. illa ↄ̄ña aperitur quo ad primā eius partem de iſta ꝓpoſitio indefinita eſt falſa quando ipſa ſola ipſa ē inſolubilis. ergo per poſitum nõ eſt ꝓpoſitio ⁊ incipiat iſta eſſe falſa homo currit. tūc ipſa nõ eſt inſolubilis ⁊ eſt ꝓpoſitio. igitur cõſequentia quo ad ſecundam partem patet: quia iſta eſt ꝓpoſitio falſum ē exiſtente: alia falſa ⁊ deſinēte altera deſinit eſſe propoſitio. ¶ Et indubitāter hec opinio habet idem dicere de pluribꝰ nõ inſolubilibus. vt patꝫ de illis ꝑ deū ego ſuꝫ periurus:

Septem opiniões in inſolubilibus.

Pria opinio.

ego m^r rior ſortes credit pciſe ꝙ ipe decipit i caſibus ſcđ e qđnis. ppterea relinquaẗ hec opinio.

Scđa opinio.

¶ Secunda opinio ꝙ quodlibet inſolubile ē ꝓpoſitio ⁊ ſic cõtradicit prime opinioni. ⁊ per ↄñs quodlibet inſolubile ē verū vel falſum ſaltē ſm quid nullū tamē inſolubile eſt verum ſimpliciter vel falſum ſimpliciter. hec opinio ſic declaratur.

Propoſitionis varie acceptiones.

Propoſitionū aliqua ſimpliciter eſt vera vt parbiſius ē magnū ſtudium. Aliqua eſt ſimpliciter falſa vt hō ē aſin'. Aliqua mixta ſm quid vera ⁊ ſecundū quid falſa vt propoſitio īſolubilis q̄ ꝓ quāto aſſerit ſe eſſe falſaȝ eſt falſa ⁊ pro quanto ita eſt ſicut ipſa ſignificat ipſa eſt vera. Et ſic propoſitio inſolubilis nō eſt vera vel falſa ſimpliciter: ſed ſecundum quid.

¶ Sed contra opinionē hāc arguitur. ſequeretur ꝙ eſſent duo contradictoria quorū neutrum ē verū nec aliquod eorum ē falſum vel quod falſum cõtradiceret nō vero vł non verū ↄtradiceret falſo. ¶ Et ſimiliter ꝙ ex vero ſequeretur. nō veruȝ ↄñs eſt pro vtraq̈ ſui parte diſſonum. ergo ⁊ añs quod eſt opinio ⁊ cõſequentia declaratur quo ad primā partem: q: demonſtrata hac hoc eſt falſum cū contradictorio que demonſtrat ipſam tunc affirmatiua nō eſt vera vt dicit ꝓpoſitio. ⁊ ſimiliter nō eſt falſa. Et tūc ſic vel negatiua eſt vera vel falſa vel nec hoc: nec hoc. ſi tertiū habentur duo cõtradictoria quorum neutrū eſt verū. Similiter quorum neutrum erit falſum. Si dicatur ꝙ ē vera ⁊ ſua contradictoria nō eſt falſa. ergo verū cõtradicit nō falſo. Si dicatur ꝙ iſta negatiua eſt falſa tūc ſic ſua cõtradictoria nō eſt vera ergo falſum cõtradicit nō vero ⁊ ſic oſtenditur ↄña quo ad primam partē eius. ¶ Quo ad ſcđam partē patet q: bene ſequitur hoc eſt ↄñs falſum. ergo hoc cõſequens eſt falſum cõtinue demonſtrando ↄñs Et añs eſt verū ⁊ ↄñs non eſt verū. ergo ꝓpoſitum. quo ad ſecundam partē patet ſecūdo ſi eſt vera vel oportet ꝙ ſit vera tantum vel falſa tantum qđ negat opinio ⁊ per cõſequēs deſtruit ſe.

¶ Secundo arguitur. illa nō eſt vera ſm qđ hoc eſt falſum. pbatur q: per aduerſarium ꝓpoſitio vocaẗ vera ſm qđ qñ ita eſt ſicut ipſa ſignificat ⁊ ad aliter ſequitur ipaȝ fore falſam: ſed ſecundum opinionem hanc: non eſt ita ſicut ſignificat q: ipſa ſignificat de ſe ꝙ ipſa eſt falſa. ⁊ non eſt ita. igitur.

¶ Ad iſta argumenta poteſt reſponderi cõcedendo ꝙ ſunt duo ↄtradictoria quorum neutrū eſt verū ⁊ etiā quorū neutrū eſt falſum: ſed vtrum ſm quid alterū eſt falſum ſecundū quid. imo vtrunq̈ ē verū ſm quid ⁊ vtrū ꝙ eſt falſum ſcđm quid. Tamen ſecundū illā ſecundum qđ affirmatiua eſt vera negatiua ei oppoſita eſt falſa ⁊ cõtra hoc patet q: accepta hac hoc eſt falſum que eſt inſolubilis. Dicitur ꝙ illa eſt vera pro quāto ſignificat ita eſſe ſicut ē. Sed pro quanto ſe falſificat eſt falſa: tunc negatiua ei oppoſita eſt falſa pro quāto ſignificat ita eſſe ſicut eſt ⁊ vera. pro quanto ſua contradictoria ſe falſificat vel poteſt dici ꝙ negatiua eſt vera ſimpliciter eo ꝙ ſignificat ꝙ affirmatiua nō ē falſa ⁊ ita eſt quod nō eſt falſa. Ad aliud quando dixi ex vero ſequitur nō verū: concedo. non tamē habeo ꝓpterea concedere ꝙ ex vero ſequatur falſum: q: illud cõſequēs nō eſt falſum. ſed falſum ſecundū quid ⁊ cõceditur ꝙ ex vero ſequitur falſum ſecundū quid. Et eodem modo poteſt opinio dicere ↄſequenter ꝙ iſta hoc eſt impoſſibile non eſt īpoſſibilis nec poſſibilis ſimpliciter. ſed impoſſibilis ſecūdum quid. ⁊ poſſibilis ſecundū quid ⁊ ſic de aliis paſſionibus propoſitionum.

¶ Ad ſecundū quādo arguis Si ſint vera vel falſa diſiūctiue opȝ ꝙ illa ſit vera vel falſa diuiſim: q: illa de deſiūcto equalet vni diſiunctiue. iſtud argumentū currit ex falſo preſuppoſito. q: opinio nō dicit qđ eſt vera vel falſa ſed ꝙ ē vera ſm quid vel qđ eſt falſa ſm quid ad ſenſum declaratum ante. Et conceditur ꝙ illa de diſiuncto equiualet vni diſiunctiue ⁊ tunc argumentum non currit.

¶ Sed contra iſtud replico. ꝙ accepta hac hoc ē falſuȝ quā dicis ſignificare ſicut eſt ⁊ cum hoc falſificare vł hoc ſignificat copulatiue vel diſiūctiue aut cõiunctim. Si primū tunc vna pars ē falſa ⁊ ſic ipſa ē falſa ſimpliciter cuius oppoſitū dicis vel diſiūctiue. Et ita ē ipſa ē vera ſimpliciter ſi īconiūcte ē ꝓpoſitio plures ⁊ non ꝓpoſitio. Diciẗ ꝙ ipſa ē cathegorica ſignificans oīno ſicut ē ſed q: reflexiue falſificat ſe ex ↄñte ē falſa ſaltē in reſpectu. Et ſic nō oportet ſignificat copulatiue diſiūctiue vel inconiuncte niſi ly nō capiaẗ infinitāter. ¶ Ad tertiā rationem pōt qs dicere ꝙ ita ē ſicut ipſa ſignificat ſecundū qđ ⁊ ad taliter eē ſeq̄tur eā eſſe falſam qđ in pſentiarum nō declaro quemadmodū nō teneo hanc opinionem. oportet ꝙ aliqua voluntaria concedat ⁊ cum hoc ferme contradictoria falſa vel ex vero ſequitur falſum.

Tertia opinio. Albertus đ ſaxonia

¶ Tertia eſt opinio quam inſequitur albertus de ſaxonia tenens eas hypotheticas. Pro qua ponit aliquas deſcriptiones ⁊ ſuppoſitiones concluſiones ex eis pro inſolubilibus inferens.

Deſcriptiones.

Prima deſcriptio eſt: propoſitio vera eſt que qualitercunq̈ ſignificat ita eſt ⁊ cum hoc poſſibile eſt eam eſſe. ¶ Propoſitio falſa eſt q̄ non qualitercunq̈ ſignificat ita eſt. Tūc ſupponit aliqua.

Suppoſitiones.

¶ Prima ſuppoſitio. omnis propoſitio eſt affirmatiua vel negatiua.

¶ Secunda ſuppoſitio omnē propoſitionem affirmatiuam eſſe veram ē ideȝ eſſe pro quo ſupponit ſubiectum cuius ⁊ predicatum ⁊ econuerſo propoſitionem eſſe falſam eſt non idem eſſe pro quo ſupponit eius ſubiectum vel predicatum.

¶ Tertia ſuppoſitio. omnem ꝓpoſitionem negatiuā non eſſe veram eſt non idem eſſe pro quo ſupponit ſuum ſubiectū ⁊ predicatum ⁊ econuerſo. ¶ Tertia ſuppoſitio ē oīs propoſitio affirmatiua ſignificat idem pro quo ſupponit eius ſubiectū ⁊ predicatū et hoc oſtendit manifeſte copula affirmatiua.

¶ Quarta ſuppoſitio eſt oīs propoſitio negatiua ſignificat non eſſe idem ꝓ quo ſupponit eius ſubiectum et predicatum. et hoc oſtendit copula negatiua. Ultimo ſupponit impoſſibile eſt eandem propoſitioneȝ eſſe verā ⁊ falſaȝ. ¶ Iſtis ſuppoſitis infero cõcluſiones.

¶ Concluſiones.

¶ Prima oïs ꝓpoſitio affirmatiua ſignificat ſe eſſe verã patet. omnis affirmatiua ſignificat idez eſſe ꝓ quo ſupponit eius ſubiectũ ⁊ ꝑdicatum per quartã ſuppoſitionem Sed oẽm ꝓpoſitionem affirmatiuã eſſe veram eſt idem ꝓ quo ſupponit illud ſubiectũ et ꝑdicatum ⁊ econuerſo per illam ſuppoſitionem.

¶ Secũda cõcluſio omnis negatiua ſignificat ſe eſſe verã. patet. omnis negatiua ſignificat non idẽ eſſe pro quo ſupponit ei⁹ ſubiectum ⁊ ꝑdicatũ per quintam ſuppoſitionẽ Sed ꝓpoſitionem negatiuaz eſſe veram nõ eſt eſſe idem pro quo ſupponit eius ſubiectũ ⁊ ꝑdicatum. ⁊ ecõuerſo per tertiam ſuppoſitionez. ergo oïs negatiua ſignificat ſe eſſe verã qḋ fuit ꝓbandum. Et oïs ꝓpoſitio ſignificat ſe eẽ veraz.

¶ Tertia concluſio. oïs ꝓpoſitio affirmatiua ſignificãs ſe eſſe verã et falſam eſt falſa. patet. nã ſequitur propoſitio ſignificat ſe eſſe verã ⁊ ſignificat ſe eſſe falſam. igitur ſignificat idẽ eſſe pro quo ſupponit eius ſubiectum ⁊ ꝑdicatum. ⁊ ſignificat nõ eſſe idem pro quo ſupponit eius ſubiectum ⁊ ꝑdicatum per ſecũdam ſuppoſitionẽ et vltra ſignificat idem eſſe ꝓ quo ſupponit eius ſubiectum ⁊ ꝑdicatum. ergo non qualitercunq̧ ſignificat eſſe ita eſt conſequẽtia tenet q꞉ nõ poteſt ſimul ita eſſe ꝙ idem ſit pro quo ſupponit eius ſubiectum ⁊ ei⁹ ꝑdicatum. et nõ idem ꝓ quo ſupponit eius ſubiectũ ⁊ eius ꝑdicatum. Et vltra nõ qualitercũq̧ ſignificat ita eſt. ergo eſt falſa. iſta cõſequentia tenet per ſecũdam deſcriptionem. Finaliter ergo ſi aliqua ꝓpoſitio affirmatiua ſignificaret ſe eſſe verã ⁊ falſam eſt falſa nec iſta ꝓpoſitio ego dico falſum ſignificat taliter eſſe qualiter eſt. Sed non qualitercunq̧ ſignificat ita ẽ ſignificat me dicere falſum. ⁊ ita eſt. Et vltra hec ſignificat ſe eſſe verã: q꞉ idem eſſe ſignificat pro quo ſupponit ei⁹ ſubiectum ⁊ ꝑdicatũ et iſta hoc eſt falſum ſignificat de ſignificatione formali idez pro quo ſupponit eius ſubiectum et ꝑdicatum. ⁊ de ſignificatione materiali ſignificat ſe eſſe falſam. Et ꝓpterea iſta eſt impoſſibilis. ꝓpter incõpoſſibilitatẽ ſenſuũ iter ſe. Et licet ita ſit ſicut iſta ſignificat de ſignificatione materiali nõ tamen hoc ſufficit: q꞉ ẽ ita ſicut ſignificat de ſignificatiõe formali. ⁊ ꝑ ꝯñs nõ eſt ita q̄litercunq̧ ipſa ſignificat. Sed iſta opinio parũ valet et deducit̃ ex radice falſa.

¶ Confutatio alberti.

¶ Primo ad ſecundã deſcriptionem dicitur ꝙ ipſa nihil valet q꞉ aliqua ꝓpoſitio eſt falſa et tamen qualitercunq̧ ſignificat eſſe ita eſt. Et ad ſuppoſitiones quando ſupponit ꝙ omnis ꝓpoſitio ẽ affirmatiua vel negatiua poſſum negare illã. vt patet de iſta quodlibet eſt vel nõ eſt: ⁊ ſuus modus deducendi nõ poteſt applicari ad illam. Quantũ ad tertiam ſuppoſitionem negatur ipſa. Nam aliqua eſt affirmatiua vera cuius ſubiectum et predicatum nõ ſupponunt. pro eodem. Et ſimiliter aliqua falſa affirmatiua cuius ſubiectum ⁊ predicatũ ſupponunt pro eodem. ¶ Primũ patet de iſta non tantum homo non eſt aſinus. ¶ Secundũ de iſta omnis homo omne riſibile eſt. ⁊ etiaz ad veritatem negatiue ſtat bene extrema ſupponere pro eodem vt patet de his a homo non ẽ homo homo hõ nõ eſt. Et ſic iſte erunt falſe per eum quia de ſignificatione formali ſignificant ſubiectum ⁊ predicatum ſupponere pro eodem.

¶ Quarta opinio. Buridan⁹ Albertus.

¶ Quarta eſt opinio quã inſequitur buridanus parũ differẽs ab hac alberti ⁊ pro fundamẽto tenet ꝙ quelibet ꝓpoſitio implicat vnũ cuius ſubiectum ſtat pro ꝓpoſitione que implicat ⁊ ꝑdicatum ẽ ly verum. vt bene ſequitur quilibet hõ currit ⁊ hec ꝓpoſitio hõ currit eſt ergo homo currit ẽ verum. Poſtea dicit ꝙ ſignificatio quam ꝓpoſitio cõtrahit ex ſignificatione negatiuoꝝ ẽ formalis ⁊ dicit ꝙ talis ſignificatio nõ ſufficit ad veritatẽ propoſitionis. Sed dicit ꝙ requiritur veritas ꝓpoſitionis implicite ⁊ ſic tenet quod quãdo iſta ſola ẽ omnis ꝓpoſitio ẽ falſa caſu ꝙ oẽs vere eẽnt ãnihilate ⁊ falſe remanerẽt qḋ ẽ falſa ⁊ arguit cõtra tripliciter.

¶ Primo ſic eſt vniuerſalis nullam habẽs inſtantiam nec in ſe nec in alia.

¶ Secũdo ſi ipſa eſt falſa ſubiectũ ⁊ predicatũ nõ ſupponunt pro eodẽ vltra

¶ Tertio qualitercũq̧ ſignificat ita eſt. ergo ipſa eſt vera.

¶ Ad primũ cõcedit ꝙ nõ eſt inſtãtia cõtra eius ſignificationẽ formalem: ſed bene in illa quã implicat tanq̃ conſequentiã.

¶ Ad ſecundum dicit ꝙ extrema conſequentis implicite non ſupponunt pro eodem quod requiritur.

¶ Et ad tertiuz ꝙ non eſt ita ſicut ſignificatur per ꝯñs implicitũ. poſtea dicit ꝙ iſta eſt bene poſſibilis oïs ꝓpoſitio ẽ falſa tñ copulatiua ex ea ⁊ caſu eſt impoſſibilis ⁊ implicatiua cõtradictionis. ergo ſequitur ꝙ ipſa ẽ vera ⁊ falſa et ſua cõtradictoria debet dari diſiunctiue. ⁊ ſic in aliis percurrendũ eſt. Sed illud nõ videt̃ eſſe bene dictũ. Preterea in ꝑmis deſtruã eius fundamentũ. Primo quãdo dicit ꝙ quelibet ꝓpoſitio cũ conſtantia infert ipſam veram probo ꝙ nõ. nõ ſequit̃ de⁹ ẽ et hec ꝓpoſitio de⁹ eſt ẽ. ergo hec propoſitio de⁹ eſt. ẽ vera. ergo principale fundamentum debite antecedens.

¶ Arguitur ſic poteſt ita eſſe ſicut ſignificatur per añs q̃ñ nõ erit ita ſicut ſignificatur per ꝯñs. ergo nõ oportet pꝫ añs poſito ꝙ iſta deus ẽ imponat̃ ad ſignificandũ tantum ſicut hec ꝓpõ hõ ẽ aſinus: iam ita ẽ ſicut ſignificabatur per maiorẽ imo ita neceſſe ẽ eſſe. ⁊ minor ẽ vera. ⁊ cõſequens falſum ⁊ remanet adhuc eadem ſignificatio ſecundũ quam termini prius capiebantur. igit̃ nec hic reputo difficultatem apud intelligentes queſtionem tertiam.

¶ Secundo arguitur contra modũ ponẽdi eiſo ꝙ ꝯñtia eſſet bona ſequeretur qḋ pari ratione iplicaret iſtã hoc ẽ poſſibile cuꝫ conſtantia ⁊ forte quãlibet propoſitionẽ que ad eam ſequitur ⁊ ſunt infinite in potentia. qḋ eſt abſurdũ. Si dicas habendus ẽ aſpectus ad propoſitionem quã infert cõuertibilem hoc nõ valet q꞉ iterum iſte nõ conuertuntur hõ ẽ aſinus ⁊ homo ẽ aſinus ẽ verum. Tunc reſpondeo ad rationem eius quãdo ponit ꝙ ipſa ſola ẽ. ⁊ dicit̃ ꝙ ipſa ẽ falſa et ꝙ ſignificat aliter eſſe quã ẽ: q꞉ ſignificat oẽm propoſitionem eſſe falſam. et taliter non ẽ

liter nõ eſt q̃ ſua preiacẽs que eſt indefinita eſt vera nec dediſſem caſum niſi cum ſuis partibus Sed quia iſta reſponſio non eſt ad intentionẽ.

Buridan' Buridani in vno alio principio ſcilicet q̃ pars ꝓpoſitionis non eſt propoſitio et ipſe replicando poteſt capere iſtam omnis vniuerſalis propoſitio eſt falſa vel iſtam: omnis propoſitio totalis eſt falſa. poſtea aliter r̃ndeo et q̃ ipſa eſt falſa et q̃n arguit eſt vniuerſalis nullã ɔ̃ns inſtantiã. ergo eſt ꝟa. nego ɔ̃ñas quãdo ɔ̃ñs ſe falſificat quẽadmodum eſt in propoſito q2 ex vero ſequit̃ falſum in talib' videlicet vt docebit vltima opinio

Heuerte inſolubilium. Ad aliud quando arguit ſi iſta eẽt falſa ſubiectum et predicatum nõ ſupponũt pro eodem vniuerſaliter. hoc nego. In propoſito et extra propoſitum oĩs hõ eſt b: ⁊ pleriſq̃ aliĩs.

¶ Ad tertiũ r̃ndet q̃ ɔ̃ña nulla eſt. ſʒ cũ hoc op3 q̃ nõ ſe falſificet. Et ſic clare p3 q̃ copulatiua cõpoſita ex iſta ꝓpoſitiõe ⁊ caſu nõ eſt impoſſibilis immo mere poſſibilis.

Quinta opinio Okam. ¶ Quinta eſt opinio quã inſequit̃ okam tenens q̃ pars ꝓpoſitionis non põt ſupponere propoſitione cuius eſt pars ⁊ ſic in talibus propoſitionibus ego dico falſum q̃ñ ſolus dicerẽ iſtam ⁊ eius partes eẽt falſa eo q̃ falſum non ſupponit q2 ſenſus eſt dico falſum q̃ nõ eſt iſta ꝓpoſitio dico falſum ⁊ ſic r̃ndendum eſt ad alia ⁊ iſta quãdo ſola dicit̃ ego nõ dico verũ eſt vera. Suadet̃ opinio ꝑ eũdem modũ dicẽdi. Si queraſ ab vno tacente vel nihil audiẽte quid loqueris vel quid dicis: r̃ndetur nihil ⁊ aſſiſtentes iudicabunt eum dicere verũ ⁊ hoc nõ eẽt: ſi pars ꝓ

Confutatio okam. poſitionis ſupponeret pro propoſitiõe cuius eſt pars. Sed iſtud eſt vnum voluntarium nec probatur fundamentum ideo iſta opinio nũc inoleuit licet plures antiquoꝝ adheſerũt illi q̃ q̃ nõ placuerũt doctori ſubtili: vt patet in vltima queſtione quarto, methaphiſice. Iſta opinio habet negare tales aliqua propoſitio eſt vera poſito q̃ ipſa ſit ſola. et ſimiliter iſtam. iſta propoſitio eſt vera vel falſa que ſunt ſatis abſurda: etiã cũ nomina ſignificent ad placitũ ſaltẽ de nõ naturaliter pure ſignificantibus non videtur quin impoſitor poteſt imponere ly falſum vel ly propoſitio an ſtandũ pro illa propoſitione ſicut ꝓ alia. Et hoc nõ poteſt rationabiliter negari ⁊ illo dato oportet habere aliam viam in inſolubilibus Et ſi negaueris ꝓꝑ inconuenientes hoc nõ eſt ſoluere. etiã opinio habet negare hanc ɔ̃ñam omnis propoſitio particularis eſt falſa. ergo aliqua propoſitio particularis eſt falſa: q2 ſi non ſit particularis alia ab iſta añs erit verum ⁊ conſequẽs falſum. ⁊ quando ſuadetur de tacente vel nihil audiente. Certe ſuaſio nulla eſt pertranſcaſſio in talibus illa propoſitio non capitur pro tempore in quo profertur. Sed ꝓ tempore pro quo profertur: q2 ſi ſortes taceret nunc diu corã me ⁊ ego queras ſortes quid dicis ille reſpondebit nihil. iam loquitur pro. t̃pe in quo tacuit quando primo querebam ⁊ non pro tempore in quo profertur propoſitio eius: quia ſi caperetur pro tempore in quo profertur falſa eſt.

Sexta opinio. Petrus aliacenſis Okam. ¶ Sexta eſt opinio petri aliacenſis tenentis idem in propoſitionibus mentalibus cum okam q̃ pars propoſitionis nõ ſupponit pro propoſitione cuius eſt pars nec ꝓ eius contradictorio vel conuertibili.

¶ Scd̃a pars p3 ꝑ dicta in q̃ſtione p̃cedente ⁊ ꝓ illo ſupponit pⁱo q̃ dupliciter aliquid dicit̃ ſignificare. Uno modo formaliter id eſt mediante ſeipſo. alio modo obiectiue.

¶ Scd̃a ſuppoſitio eſt. nulla res creata põt eſſe formalis et diſtincta noticia ſuipſius. patet hoc q2 ſi aliqua poteſt pari ratione quelibet cognitio eẽt ꝓpria ⁊ diſtincta ſuipſi' quia equalis eſt ratio in omnibus ſed hoc eſt falſum quia t̃ſc quelibet cognitio eſſet reflexa iſtis ſuppoſitis ponũt concluſiones quarũ prima eſt. nulla mẽtalis proprie dicta põt ſignificare ſeipſam eſſe falſam quia da oppoſitum ſequitur q̃ aliq̃d eſſet formalis ⁊ diſtincta cognitio ſuipſius qḋ eſt cõtra ſecundam ſuppoſitionẽ. ⁊ cõfirmant ſic intellectus nõ põt formare cõceptum propõnis demõſtrãtis demõſtrãtẽ ſeipſam. ergo non põt formare propõnem ſingularẽ cuius pronomen demonſtrat ſeipſam quia non eſt maior ratio de vno q̃ de alio.

¶ Secũdo arguit̃ ad idem q2 alioquin eſſent dabiles due mentales proprie ⁊ ſtricte quarũ termini omnino ſignificarent idem ⁊ ſupponerent pro eodem ⁊ eodẽ mõ, ⁊ vna earu3 eſſet falſa ⁊ altera vera quod nõ eſt dicendũ ergo cũ ille h̃nt p̃tes eiuſdẽ ſpẽi. ille ſunt eiuſdẽ ſpeciei inter ſe: ⁊ ſic ſi vna eſt vera ⁊ reliqua.

¶ Tertio ꝓbat̃ q̃ pars ꝓpoſitionis mentalis non poteſt ſupponere pro propoſitiõe cuius eſt pars ⁊ hoc ſic. quia accepta mẽtali huius omnis cognitio mea quam nõ intelligo alia cognitione eſt in mente mea vel ſubiectum illius in mente ſupponit pro illa propoſitione vel non ſi ſcd̃m habetur intentum ⁊ non eſt maior ratio in vna q̃ in ceteris: non primum quia non poteſt verificare de pronomine demõſtrante illam quia per hoc qḋ demonſtro illã intelligo illa mala intellectione ſcilicet per pronomẽ demonſtratiuũ. ergo adhuc habet̃ ꝓpoſitũ.

¶ Quarto ſic arguit̃ accepta illa mentali omnis propoſitio mentalis eſt vniuerſalis illud predicatum non ſupponit pro hac propoſitiõe. ergo pars propoſitionis immo nulla poteſt ſupponere pro propoſitiõe cuius eſt pars antecedens patet quia illud predicatum nõ eſt verificabile de pronomine demonſtrante illam vniuerſalem propoſitionem: quia tunc vniuerſalis erit falſa iſte ſunt rationes eius que fuerũt olkot et roſeti ante eum.

¶ Iſtis notatis ponit modũ ſoluendum inſolubilia qui dicit q̃ quelibet inſolubilis ad placitum ſignificans ſubordinat̃ duabus mentalibus in coniunctim ſumptis quarũ vna eſt vera ⁊ alia falſa ⁊ vna mentalis ſignificabit ſicut termini pretendunt in ꝓpoſitione inſolubili ⁊ regulariter erit vera ⁊ ſecunda mentalis cui ſubordinatur ſignificabit illa3 mẽtalem eſſe falſam que vera eſt. vt hic hec eſt falſa in vocebl pnomẽ demonſtrat illã ꝓpõnem cuius eſt pars ſubordinat̃ duabus mentalibus. quarũ prima ſignificabit vocalem eſſe falſam ⁊ illa eſt vera. et ſcd̃a ſignificabit illã mẽtalẽ eẽ falſam ⁊ eſt falſa: dicebatur generaliter quia non oportet q̃ ſemꝑ prima ſit vera et ſecunda falſa. immo interdum econuerſo. vt patet de hac omnis propoſitio vo- Olkot. Roſetus.

Opinio-nis p. de al. deſtru-ctio.

talis eſt falſa. Sed modus pbādi eſt multū inef ficax et rōnes ſue ſophiſtice. Et breuiter rſideo ad rōnes eius admittēdo vtrūq ſuppoſitū. ⁊ tūc ad primā cōcluſionē quā ponit nego eā. ⁊ ad probationē dato oppoſito ſequit̄ ꝙ eadem noticia creata eſſet formalis ⁊ diſtincta noticia ſunpſius nego immo ſtaret ꝙ eſſet cōfuſa vt hic omnis ꝑpoſitio eſt falſa et hoc nō eſt incōueniens immo ſm ipſum alibi in pleriſq locis ⁊ veritatē eadē eſt noticia formalis cōfuſa ſuimet ⁊ ſic ſua pbatio nō cōcluderet niſi de ſingularib'. Et nō ꝯcludit etiā q: nō incōuenit eādē eſſe noticiā cōplexam ſuimet. vt patebit in vltima opinione vbi actus proſequetur hoc argumentum.

C Et ad confirmationem nūc certum eſt ꝙ conſequentia nihil valet.

C Ad ſcōm argumentum conceditur cōſequentia cum illato nec hoc inconuenit. vt poſtea dicemus.

C Ad tertiū argumētū quo nitit̄ pbare ꝙ pars ꝑpōnis nō pōt ſupponere pro ꝑpōne cui' eſt ps ꝑ iſtā omnis cognitio quā non intelligo alia cognitione eſt in mēte mea dico ꝙ ſubiectū illius nō ſupponit ꝑ illa ꝑpōne immo hec eſt cognitio quā intelligo alia cognitiōe ab iſta immo conceptus entis eſt pars predicati et cognoſco illā ꝑpōnē cognitione de ly ens et qn̄ ſubiectū ſupponeret nō eſſet difficultas vt patet ex ſolutione quarti argumenti.

C Ad quartū qn̄ ponit ꝙ illa ſola ſit oīs propō eſt vniuerſalis ⁊ querit an ꝑdicatū ſupponat ꝑ illa. reſpōdet̄ ꝙ ſic. Et qn̄ querit verificationē. Sic verificat̄ hec eſt ꝑpō vniuerſalis demōſtrādo illā vniuerſalē ⁊ in rei veritate miror quid argumētū velit: q: nulla eſt apparētia difficultatis. Sed velit ꝑbare vniuerſalis aduenientē ſingulari erit falſa hoc nihil eſt ad ꝓpoſitū ⁊ hoc darē ei in infinitis caſibus ꝑ modū dicendi ⁊ cū dicit̄ ꝙ qn̄ ante ponit̄ ps nō pōt ſupponere ꝑ toto ibi ps accipit̄ diſtributiue vt oſtēdit materia ſubiecta ⁊ ſic relinquit̄ hec opinio.

Septima opinio Briquot.

C Septima eſt opinio magiſtri noſtri thome Briquot quā defenſabim' lꝫ eā nō teneamus · que nūc eſt cōmunis inſolubiles ſunt cathegorice. ⁊ ꝙ in illis nūꝗ dātur cōtraria vera vel falſa. Et pro iſta opinione plane intelligenda nota ꝙ duo requirūtur ad veritatē propōnis affirmatiue. C primū eſt ꝙ ſignificet taliter eſſe qualiter eſt. C Secūdū ꝙ nō ſe falſificet. Et ad veritatē negatiue ſufficit vtrūq iſtoꝝ hoc declaratur accepta iſta hoc eſt falſum in caſu inſolubili taliter eſt oīno ſicut ipa ſignificat. Sed ꝑpter defectum ſcōe conditionis requiſite ad veritatem affirmatiue nō eſt vera ⁊ ꝑpter eādem cauſam ſua cōtradictoria eſt vera.

Corrolaria.

C Ex iſtis infero corrolaria. quorū primum eſt quelibet ꝑpō ſignificans adequate non fore veram eſt vera. probo corrolariū per fundamēta accepta vna que ſignificat ſe nō fore verā adequate q: equalis eſt ratio in omnibus accipiamus hāc hec nō eſt vera illa eſt vera ergo propoſitū ꝯſequētia claret: ⁊ probo añs ſua contradictoria falſificat ſe. ergo eſt falſa. ꝯña tenet a cauſa ſufficiētie falſitatis affirmatiue añs patet: q: ſignificat negatiuā fore verā: Et tunc ſic vel eſt ita ſicut affirmatiua ſignificat vel nō. Si primū tunc affirmatiua eſt falſa q: nūꝗ datur contradictoria falſa per ſuppoſitū vel nō ita eſt cū ſit affirmatiua ipſa eſt falſa tūc ſua cōtradictoria eſt vera per idē ſuppoſitū. ergo qualitercūq dicatur illa erit vera hec nō eſt vera que demonſtrat ſeipſam quod fuit probandum.

C Secūdū corrolariū. ex nullo vero ſequitur falſum. probatur. quia da oppoſitum corrolarij ex vero ſequitur falſum tūc capio antecedēs quod vocas verum ⁊ cōſequēs eſt falſum. vt a eſt ergo b eſt. tūc ſi cōſequens eſt falſum. ergo oppoſitū conſequentis ſi ſit eſt verum ⁊ cōſequēs eſt verum. ergo copulatiua compoſita ex antecedente ⁊ contradictorio conſequētis non eſt impoſſibilis contra cōmunem logicam ergo añs eſt falſum ſcilicet ex vero ſequitur falſum ⁊ per ꝯñs eius oppoſitum verum ꝙ eſt ſecūdum corrolarium.

C Itē ꝑbat̄ eadē cōcluſio aliter quelibet propoſitio contradicens propoſitioni falſe eſt vera. Sed quelibet propoſitio ſignificans preciſe ſe non fore veram contradicit propoſitioni falſe. ergo quelibet propoſitio ſignificans ſe preciſe non fore veram eſt vera conſequētia tenet in primo modo prime figure et maior eſt fundamentum principale ꝙ nō datur cōtradictoria falſa ⁊ minor patet quelibet propoſitio contradicens propoſitioni ſignificanti ſe nō fore veram contradicit propoſitioni ſe falſificanti ergo contradicit propoſitioni falſe. Inſuper dicit opinio ꝙ quelibet propoſitio ſignificans ſe fore falſam eſt poſſibilis ⁊ ſignificans ſe nō fore veram eſt impoſſibilis vel faltē minus ab impoſſibilitate recedit vt iſta hec non eſt vera quia abſolute poteſt ita eſſe ſicut ipa ſignificat: quia quādo nō eſt ita eſt ſicut ipa ſignificauit: ſed iſta nulla propoſitio eſt vera quando ipſa ſola eſt ipſa eſt vera cuius ratio. quia tunc adita eſſe ſicut ſua contradictoria ſignificat eſſe: ſi ſit ſequitur aliquam propoſitionem eſſe veram ⁊ ex quo nulla eſt niſi illa negatiua propterea caſu illo illa negatiua dicitur eſſe vera ſed non eſt vera quia ſignificat taliter non eſſe qualiter non eſt ſed ꝓpter cauſam dictam et ſi dicas tunc iſta nulla ꝓpoſitio eſt vera quia aliqua propoſitio eſt vera ⁊ per conſequens nonnulla propoſitio eſt vera cōcedit conſequentiam et per conſequens ꝙ iſtē ſunt vere: hec eſt vera nulla propoſitio eſt vera ⁊ aliqua ꝑpō ē ꝟa. Sꝫ iſte nō repugnāt quēadmodū iſta hec ē ꝟa. hō ē aſin' ⁊ oīs hō nō ē aſin'. Sꝫ tenēdo suū fundamētū mallem aliter dicere ꝙ iſta cōtinue eſt falſa. prima hꝫ suā cōtradictoriā annexā vt patet per eius preiacentem.

C Itē nō ſtādo in hoc adhuc dicitur ꝙ ipſa cōtinue eſt falſa ⁊ iſta vera hec nō eſt vera: q: cōtradictoria vlis negatiua verificat ſe ſcꝫ aliqua ꝑpō eſt ꝟa cōſonū eſt. ergo ꝙ vniuerſalis negatiua ſe falſificaret ſecus eſt de cōtradictorio ſingularis negatiue ꝙ ſe falſificet. Nolo tamen negare quin aliqua vlis negatiua ſignificans ſe nō eſſe verā ſit vera ſaltem cōiter loquēdo vt eſt de contradictione quam inferimus in celarent in argumento ſequente.

C Ex dictis infero duo corrolaria ꝯſequēter. primū eſt hec ꝯña eſt nulla. nō

Corrolaria.

eſt ita ſicut hec ꝓpoſitio ſignificat: ergo non eſt ꝟa vtipꝫ de hac hec nõ ē ꝟa q̃ demõſtrat ſeipſaꝫ.

¶ Secundo ſequitur hãc cõſequentiã nihil valere hec ꝓpõ non eſt vera et hec ꝓpoſitio eſt. ergo hec ꝓpõ eſt falſa ptꝫ antecedẽs eſt verũ ⁊ cõſequeus falſum. ẜ notãter in cõſtãtia ⁊ hec ꝓpõ eſt qꝛ aliꝰ non eẽt apparẽtia bonitatis ꝯſequẽtie: quia demõſtrando primũ mobile hec non eſt vera ⁊ hec nõ ſequitur hanc eſſe falſam. Ecce oppoſitionem cõmunẽ in radice compendioſe oſtenſam.

¶ Contra dicta arguitur probando ꝙ ex ꝟo ſequit̃ falſum. Sequit̃ nulla cõcluſio eſt vera ⁊ oĩs cõcluſio de celarẽt ē cõcluſio: ergo nulla cõcluſio de celarent eſt vera arguendo in celarẽt ⁊ nolo ꝙ ſit alia ꝯcluſio ab iſta. Iã añs eſt verum ⁊ conſequens falſum: igitur.

¶ Secũdo arguitur ſequitur in darij oĩs concluſio eſt falſa concluſio de darij eſt cõcluſio ergo concluſio de darij eſt falſa poſito ꝙ nulla ſit concluſio alia ab iſta. iã añs eſt verum et cõſequens falſum ergo ex vero ſequitur falſum: ⁊ ſi dicas ꝯñs ſe falſificat añs vero non: ꝓpterea non ſequitur.

¶ Cõtra hoc arguo qꝛ iſta cõſequentia eſt bona. ptꝫ qꝛ eſt eiuſdẽ forme cum iſta oĩs mulier eſt alba mulier de ponte eſt mulier: ergo mulier de ponte eſt alba. ptꝫ qꝛ maior vnius eſt eiuſdem forme cum maiore alterius ⁊ minoris cũ minore cõcluſio cũ cõcluſione ⁊ ſimilis habitudo terminorum inter ſe.

Ariſtoteles. Commẽtator. ¶ Et cõfirmatur qꝛ ſi non ſequitur ſequeretur ꝙ premiſſe de darij eſſet cõbinatio inutilis conſequẽs eſt falſum ⁊ cõtra Ariſtotelem ⁊ declarationẽ Cõmentatoris primo priorum ergo ⁊ añs cõſequẽtia ptꝫ per iſtã viaꝫ. Dabuntur termini in quibus omni et in quibꝰ nulli ꝙ dẽtur termini in q̃bus omni hoc nulli cadit dubiũ: quia cum iſtis premiſſis omne animal eſt ſubſtantia et oĩs homo eſt aĩal ſtat hec vniuerſalis compoſita ex earum extremitatibus omnis homo eſt ſubſtãtia. ergo dãtur termini in quibus omni quã capita principiorꝰ cũ iſtis premiſſis omnis cõcluſio eſt falſa. cõcluſio de darij eſt cõcluſio. ſtat hec vl'is negatiua in veritate nulla concluſio de darij eſt falſa cũ cõtradicat conſequẽtie quã inferebãt in darij falſe ⁊ nõ dãtur cõtradictoria falſa per poſitũ igitur.

¶ Tertio arguitur ſequeret ꝙ aliqua conſequentia eſſet bona ⁊ mala ad nutum vnius muris conſequẽs eſt abſurduꝫ. ergo ⁊ antecedens. declaro ꝯñam. nã bñ ſequit̃ hoc ꝯñs eſt falſuꝫ. ḡ hoc ꝯñs eſt falſuꝫ vel mus eſt in angulo cõtinue demõſtrãdo primã partẽ ꝯñtis poſito ꝙ mus ſit in angulo arguit̃ a parte diſiũctiue ad totã diſiũctiuã ⁊ ꝯſequẽs ſe nõ falſificat immo cõſequẽs ē verũ qñ mus ē in angulo. ⁊ tñ mure egrediente angulum nõ ſequitur: qꝛ añs eſt verum ⁊ conſequens falſum. igitur.

¶ Quarto arguit̃. bene ſequit̃ hec non eſt vera ⁊ hec eſt vera. ergo verum non eſt verum. antecedens eſt verum ⁊ conſequens falſum. ergo eſt cauſa nulla conſequentis falſitas relinquetur et veritas antecedẽtis patet.

poſito ꝙ ly hec in negatiua demõſtret ꝓpõnem cuiꝰ eſt pars: ſed forte dicis affirmatiua eſt vera que demõſtrat negatiuã eo ꝙ eſt eius ꝯdictoria.

¶ Contra. volo ꝙ ſit vna negatiua ſinonima illi negatiue que ſe demõſtrat etiã ſignificãs illã negatiuã nõ fore verã: iã illa eſt falſa tunc capio ſuã cõtradictoriã ⁊ facio antecedens quod erit verum in caſu.

¶ Quinto arguit̃. hec non eſt vera ⁊ hec eſt. ergo nõ eſt vera. ꝯſequẽtia patet a negatiua ad affirmatiuã predicato variato penes finitum ⁊ infinitum poſita conſtantia ⁊ antecedens eſt verũ ſm oppoſitionẽ ⁊ cõſequẽs falſum. ergo ex vero ſequitur falſum.

¶ Ad rõnes. ad primũ reſpõdetur negãdo ꝙ illud argumentum in celarent nõ valeat ⁊ ad ꝓbationẽ antecedens eſt verum ⁊ cõſequẽs falſum. hoc nego. ⁊ dicitur ꝙ illa concluſio de celarent eſt vera: qꝛ ſua cõtradictoria ſe falſificat qđ patet ex virtute caſus quia ſignificat aliquã cõcluſionẽ eſſe verã ⁊ ex quo nulla negatiua eſt niſi concluſio de celarent per poſitum oportet ꝙ illa ſit vera ⁊ affirmatiua falſa: quia ſe falſificat. Et ex iſto patet ꝙ maior eſt falſa et antecedens falſum ⁊ cõſequẽs verum cõtra hoc replicatur tũc cõtradictoriũ maioris eſt verũ ſcilicet aliqua cõcluſio eſt vera ⁊ tũc ſic aliqua concluſio eſt vera ⁊ nulla ē cõcluſio niſi ꝯcluſio de celarent. ergo ꝯcluſio de celarẽt eſt vera: ad illud reſpõdetur negãdo ꝯſequẽtiam: quia ꝯñs ſe falſificat antecedens ꝟo non. Correlarium.

¶ Ad ſecundũ argumentũ in darij. oĩs ꝯcluſio eſt falſa. ꝯcluſio de darij eſt concluſio. nego ꝙ arguat̃ in darij: qꝛ ꝯſequẽs ſe falſificat: antecedẽs ꝟo nõ. et qñ illud improbas eſt eiuſdem forme cũ alia ꝯſequentia in darij. ſ. oĩs mulier eſt alba. nego: quia ꝯcluſio vnius non eſt eiuſdem forme cum ꝯcluſione alterius eo ꝙ ꝯſequens vnius ſe falſificat: antecedẽs ꝟo nõ. ⁊ cõſequẽter dico ꝙ ꝓpoſitio ſe falſificãs nõ eſt eiuſdem forme cum ꝓpoſitione nõ ſe falſificante.

¶ Et ad confirmationẽ nego ſequelam ⁊ ad probationem dantur termini in quibus omni ⁊ quibus nulli. nego ꝙ dentur termini in quibus nulli: ⁊ quãdo arguis per diſtinctionem terminoꝝ in quibus nulli datur vniuerſalis negatiua compoſita ex extremitatibus premiſſarũ ſtans in veritate cum eis. ergo dant̃ termini in quibus nulli diſtinguit̃ añs vel ꝙ detur vl'is negatiua ſtãs in veritate cũ eis premiſſis: qꝛ eſt ſignificans taliter nõ eſſe qualiter nõ eſt: et ſic nego vel ſtans in veritate cũ premiſſis ꝓpter falſificationem cõtradictoriũ. ⁊ ſic cõceditur primo modo cepit Ariſtoteles ſed forte replicas ille premiſſe ſunt nate inferre aliquã concluſionẽ ſed nullã niſi illã. ergo illã inferũt. Ad hoc reſpõdetur cõceſſa maiore negãdo minorẽ immo inferunt vnã concluſionem cuius ꝓnomẽ demonſtrat illud ꝯſequens ſe falſificans. Sed inſurgis illa concluſio eſt ſinonima cum conſequente illato qđ ſe falſificat: ⁊ quecunq; ꝓpoſitio eſt apta nata inferre vnũ ſinonimoꝝ eſt etiã apta nata inferre quodlibet ſinonimũ. eius cõcedo maiorem ⁊ ad minorẽ cũ nego qñ vna ſe falſificat. altera ꝟo nõ quẽadmodũ eſt in propoſito. Ariſtotel.

¶ Ad tertium negatur conſequentia ꝛ ad ꝓbationem hoc eſt falſum. ꝙ hoc ē falſum vel mus eſt in angulo: nego ꝯñam q꞉ cōſequēs ſe falſificat: vel ſe falſificare pōt ꝛ añs ſe nō falſificare pōt: ꝓpterea ꝯña nihil valet. ꝛ oꝫ intelligere qñ cōſequēs ſe falſificat vel falſificare pōt ſm̄ ſignificationem terminoꝝ. Etiā cōſequentia nihil valet alias argumentum concludit illam abſurditatem.

¶ Ad quartum de iſta hec nō eſt vera et hec eſt vera in caſu argumenti. nego ꝯñam nec eſt ſillogiſmus: q꞉ añs redditur verū nō q꞉ ſigt̄ taliter nō eſſe qualiter nō eſt: et tunc nō licꝫ inferre conſequēs ſignificās aliter eſſe ꝙ̄ eſt vel ſub aliis verbis. Ex ꝓpoſitione cuius contradictoria ſe falſificat nō licꝫ inferre ꝓpoſitionem ſignificātem aliter eſſe ꝙ̄ eſt.

Regula.

¶ Sed contra hoc replicatur ita eſt eiuſdē forme cū hac hec nō ē mulier ꝛ hec eſt mulier: ergo mulier nō eſt mulier. ꝙ ſillogiſmus expoſitorius nō valet formaliter. Nego ꝙ ſit eiuſdē forme: q꞉ ꝓpō cuius contradictoria ſe falſificat non eſt eiuſdē forme cū propoſitiōe cuius contradictoria ſe nō falſificat. quēadmodū propoſitio ſe falſificans non eſt eiuſdem forme cum propoſitione ſe non falſificante. Sed forte replicas aliqua ꝯña eſt bona cuius ꝯñs ſe falſificat. añs ꝟo nō. ergo dicta nulla ꝯña tenet et añs aꝑ. q꞉ bene ſequitur hō eſt aſinus. ergo hoc eſt falſum demonſtrādo ꝯñs. tñ conſequens ſe falſificat. antecedens vero non igitur.

Attende.

¶ Ad iſtud argumentum reſpondetur diſtinguēdo maiorē vel qñ añs ſigt̄ taliter eſſe qualiter ē ꝛ ſic negatur. vel qñ ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt. ꝛ ſic conceditur nec hoc eſt inconueniens. ¶ Sed contra hoc dicas oppoſitum ꝯñtis deſtruit añs. ergo conſequētia eſt bona. Ad hec poſtea reſpondebitur.

¶ Sexto argumento ꝛ ſic ſm̄ iſtum modum dantur ſecūdo contradictoria vera ꝛ contradictoria falſa. ꝙ deſtructio totius. antecedēs arguitur ꝛ capio hāc hoc eſt falſum que ſe fallit ꝛ vocetur a: et capio vnam ſimilem que demōſtrat a: et vocetur b: iam b eſt vera vt dicit opinās. Et tūc ſic a eſt falſa ꝛ b eſt vera: ꝙ habebit duas ꝯtradictorias non equiualētes ſi ſint. Sint ergo contradictoria a: c. iā c erit vera quia ſua contradictoria ſe falſificat ꝛ capiā contradictoriā b. ꝛ erit d: iam d erit falſa: quia b ei cōtradicens eſt vera: ꝛ tūc ſic arguitur a ꝛ d: ſunt falſa b ꝛ c ſunt vera: a ꝛ d contradicunt ꝛ ſimiliter b ꝛ c: ergo contradictoria vera. ꝛ contradictoria falſa: conſequentia eſt euidens cum maiore: et minor oſtenditur quia a et b ſunt due ſingulares oppoſite qualitatis ꝗbus nulle ꝯditiōes requiſite ad bonā contradictionē deſunt ergo contradicunt. Et eodē mō c ꝛ b. qꝺ ſi negesoſtēde q̄ cōditio deeſt quare cuius c contradicit a ꝙ d cum demonſtrat idem: ꝛ ſi dicat ꝙ alias darentur contradictoria falſa ꝛ darentur cōtradictoria vera hoc eſt pueriliter dictū: q꞉ ad hoc vult argumentum deducere. Etiam in cōtradictoriis nō oporteret addere aliam cōditionem niſi ſit qꝺ non poſſint eſſe vere vel falſe.

¶ Septimo arguit̄ ex vero ſequit̄ falſū: ergo male opinaris añs ꝓbat̄: q꞉ bñ ſequit̄ hoc eſt falſum ergo hoc ē falſum demonſtrando cōtinue cōſequēs. Qꝺ ſi negaueris quia conſequens ſe fallit: antecedens ꝟo non.

¶ Contra hoc arguo dupliciter. Tū primo: quia nō poteſt ita eſſe ſicut ſignificatur per antecedēs, quin ita ſit ſicut ſignificatur per cōſequēs. modo cōſequentia bona non diffinitur per antecedens poſſe eſſe verū: q꞉ tūc hec eſſet bona nulla ꝓpoſitio eſt vera: ergo homo eſt aſinus. Tum ſecundo: quia oppoſitum cōſequētis interimit antecedēs quod pꝫ q꞉ ei cōtradicit: quod ſi neges quero quare contradicit cōſequēti ꝛ nō antecedēti cū ſint due ſingulares oppoſite qualitatis vt ſupra argutū eſt ꝛ nō pōt reſpōderi: ergo altera cōſequētia eſt bona.

¶ Octauo arguit̄ probādo ex vero ſequitur falſum ſic arguendo hec nō eſt vera ꝛ hec ꝓpoſitio eſt: ergo hec eſt falſa poſito ꝙ pronomen maioris demonſtret maiorem et ita de aliis pronominibus forte dicis quod non ſequitur: quia cōtradictoria maioris ſe falſificat ꝛ minor vera ꝛ ex talibus nō ſequitur ꝓpoſitio ſignificans aliter eſſe quā eſt.

¶ Cōtra hoc arguitur. Tum primo non poteſt ita eſſe ſicut ſignificatur ꝑ antecedens quin ita ſit ſicut ſignificatur per conſequens ergo cōſequētia bona: quia impertinēs eſt ire ad veritatem antecedētis ꝛ cōſequentis: ante argutum eſt. Tum ſecundo da oppoſitum cōſequētis ſtabit cū antecedente: ego ille ſimul ſtabunt hec nō eſt vera et hec eſt ꝓpoſitio et hec non eſt falſa cum ſit copulatiua compoſita ex veris. Sed probo quod non ex iſta copulatiua ſeqꝛ contradictio igitur eſt impoſſibilis. ergo partes nō ſtant ſed ille ſe impoſſibilitant. Quod ſequatur ſic arguitur. hec cōſequētia eſt bona hec nō eſt vera ꝛ hec nō eſt falſa: ergo hec nō eſt ꝓpoſitio: tenet cōſequentia negatione paſſionis ad negationē ſubiecti eiꝰ: ꝛ ex altera pte ſeqꝛ tanꝙ̄ a copulatiua ad alterū mēbꝛuꝫ hec eſt ꝓpoſitio: ergo inferētur hec duo hec nō eſt ꝓpō et hec eſt ꝓpoſitio ſed cōſequens explicat contradictionē ergo antecedens ſaltem implicat ꝛ tamen de facto quicquid ſit de veritate apparet copulatiua impoſſibilis. Item probatur hec cōſequētia hec nō eſt vera et hec eſt ꝓpoſitio: ergo hec eſt falſa: quia ſi nō ſequatur ſtet oppoſitum cōſequentis cum antecedēte puta hec nō eſt falſa vltra hec copulatiua habebitur hec ꝓpoſitio non eſt vera ꝛ hec ꝓpoſitio nō eſt falſa ꝛ ex altera parte habebitur quod hec ꝓpoſitio eſt vera vel falſa faltem diſiunctim ſed iſta equiualet diſiunctiue et iſta diſiunctiua ꝯdicit illi copulatiue: igitur.

¶ Nono arguitur hec opinio habet concedere cōtraria vera ꝛ ſubcōtraria falſa ſed hoc nō eſt minus inconueniens ꝙ̄ cōcedere contradictoria falſa: ergo poſitio eſt irrationabilis conſequētia claret cum minore ꝛ probatur maior poſito ꝙ ſint iſte due particulares aliqua ꝓpoſitio particularis affirmatiua eſt falſa ꝛ aliqua ꝓpoſitio particularis affirmatiua non eſt falſa iam affirmatiua ſe falſificat: ꝛ per cōſequens falſa eſt ꝛ ſua ſubcontraria eſt falſa: quia ſignificans aliter eſſe ꝙ̄ eſt: ꝛ vel ſi vis ita loqui eſt negatiua ſignificans taliter non eſſe qualis

ter nō ē imo ſignificās taliter non eſſe qͣliter eſt ergo ē falſa: ſꝫ forte negas ↄñam ⁊ dicis illā negatiuā fore verā: nō qꝛ ſignificat taliter nō eſſe qͣliter non ē. ſed qꝛ ſua ſubcōtraria falſificant ſe.

Cōtra hoc arguitur ꝙ illō cōmentū in ſubcontrarijs nihil valet ſeqtur ex illo ꝙ duo contradictoria vera ſunt: ſed ↄñs deſtruit totū ergo antecedens nō eſt verū oſtendo conſequentiam: qꝛ iſta vniuerſalis ē vera in illo caſu oīs ꝓpoſitio particularis ē falſa qꝛ ſignificat taliter eſſe qualiter ē ⁊ nō ſe falſificat vt pꝫ intelligenti aliqd in hac materia inſolubiliū ergo eſt vera ⁊ cōtradicit illi particulari negatiue quā tu ponis verā: ergo duo cōtradictoria vera quod intendimus ⁊ ex altera parte vel ſequitur nulla ꝓpoſitio particularis affirmatiua ē falſa ergo aliqua ꝓpoſitio particularis affirmatiua nō eſt falſa ⁊ ſi ſic antecedēs eſt verū qđ ꝓbo qꝛ cōtradicit ꝓpoſitioni ſe falſificanti: ergo ē verū conſequentia ē radix poſitionis ⁊ añs daret. et ſic adhuc habebo cōtradictoria vera: ergo oportet dicere ꝙ nō ſequit̄ ⁊ ſic ineuitabiliter dabis ſubcontrarias falſas puta iſtas: aliqua propoſitio particularis affirmatiua ē falſa aliqua ꝓpoſitio particularis affirmatiua nō ē falſa ⁊ duas cōtrarias veras puta iſtas omnis ꝓpoſitio particularis affirmatiua eſt falſa et nulla ꝓpoſitio particularis affirmatiua eſt falſa.

Decimo arḡ hn̄ ſeqtur ſlm ē hec excluſiua ⁊ nihil aliō a falſo ē hec excluſiua: ꝙ tm̄ ſlm eſt hec excluſiua: ⁊ añs eſt verū et ↄñs falſum. ergo ex vero ſequitur falſum ⁊ patet cōſequentia ab exponētib' ad expoſitā opoꝛtet ꝙ hec opinio dicat non ſunt ſue exponētes: qꝛ excluſiua ſe falſificat exponētes vero nō ſed opoꝛtet addere ⁊ hec excluſiua ſe non falſificat cōtra modum antiquoꝛum ⁊ modernoꝛum.

Undecimo arguitur ⁊ vltimo cōtra illud vbi dicit̄ ꝙ iſta hec nō ē vera ē impoſſibilis vel ſaltē min' ab impoſſibili recedit ꝙ iſta. hoc eſt falſum ſed vtraqꝫ poſſibilis eſt: qꝛ pōt nō eſſe ⁊ tūc ita ē in re ſicut ipſa ſignificauit Sequeret̄ etiā ex illo ꝙ eſſet aliqua ꝓpō impoſſibilis etiā ſe nō impoſſibilitās vera ↄñs eſt abſurdum etiā tale nō inferret qđlibet ergo dicta illa nō ſunt veritati conſona: ſed apert̄ ↄña. qꝛ capta hac: hec nō eſt vera in caſu ſuo ⁊ capio vnā aliā ponentē cōſtantiam ſuā ſcilicet hanc et hec eſt propoſitio tunc impoſſibile eſt ita eſſe ſicut ꝑ hanc copulatiuam ſignificatur vt patet per eius contradictoꝛium ſcilicet hec eſt vera vel hec non eſt propoſitio ⁊ tamen vtraqꝫ pars eius eſt vera vt clarum eſt ergo propoſitum.

Reſponſio ad rationes.

Ad ſextā rōnem que nititur probare duo contradictoria vera vel falſa rñdetur negādo añs ⁊ ad ꝓbationē capiendo hanc hoc eſt falſum que ſe demonſtrat que eſt a ⁊ vnā omnino ei ſimilē ſcilicet hoc eſt falſum que ſit b ⁊ ſit contradictoria a. c. ⁊ contradictoria. b. d. do tibi totum illū caſum ⁊ dico ꝙ b. ⁊. c. ſunt vera a ⁊. d. ſunt falſa. c. eſt vera. qꝛ ſua contradictoria ſe falſificat licet nō ſignificat taliter nō eſſe qualiter non eſt. ⁊. d. eſt falſa. qꝛ nec opponitur propoſitioni ſe falſificanti nec ſignificat taliter nō eē qualiter nō eſt. Et tunc reſpōdeo ad formā argumenti quo dicis a: ⁊. d. ſunt falſa. b. ⁊. c. ſunt vera. ⁊ a. ⁊ d. contradicunt ⁊c. poſſum dicere ꝙ a ⁊ d. non cōtradicunt eo ꝙ vtraqꝫ illarum eſt falſa ⁊ cauſa eſt qꝛ nunqͣ ꝓpoſitio inſolubilis habebit oppoſitam niſi illa reddatur vera ꝓpter falſificationem inſolubilis. Et hoc quando inſolubilis ſignificat omnino taliter eſſe qualiter eſt. Nō

Secundā partē addo propter tales oīs ꝓpoſitio vniuerſalis eſt falſa aliā ꝓpō vniuerſalis non eſt falſa vbi negatiua non Aduerte.
redditur vera propter falſificationem contradictoꝛiā. ⁊ qñ dicis nulla cōditio requiſita ad bonā cōtradictionē deeſt hoc nego. ⁊ cauſa eſt quādo datur affirmatiua falſa ⁊ ita eſt in re ſicut ipſa ſignificat illa nō poteſt habere contradictoꝛiā niſi illa reddatur vera propter falſificationē ſui cōtradictoꝛiā modo ſic non eſt de d. cū ſignabas cā contradictoꝛiam b propoſitionis vere ⁊ propter ea contradicit c. ⁊ non b. propoſitioni.

Cōtra dicis loco c. propoſitionis ponatur. d ⁊ econuerſo qđ tunc dicas que illarum eſt vera.

Reſpondet̄ ꝙ nihil dicam quouſqꝫ reddas me certioꝛatā quam accipis ꝓ contradictoꝛio ⁊ tunc reſpondebo vt ſupra.

Secūdo reſpōdebo ⁊ forte melius concedēdo. ꝙ c. ⁊ d: contradicunt a ꝓpoſitioni ⁊ etiā b ꝓpoſitioni. Et dicitur ꝙ c. propoſitio propter diuerſum modū cōſiderandi eſt vera Alia auctoris opi-
⁊ falſa: quia comparata contradictoꝛie ad a eſt vera quia ſua contradictoꝛia ſe falſificat ſcilicet nio.
a: ⁊ eadem c: propoſitio comparata b: ꝓpoſitioni eſt falſa qꝛ b propoſitio cui contradicit ē vera ⁊ ſic in oꝛdine ad b: ꝓpoſitionem eſt falſa quia ſignificat taliter nō eſſe qualiter nō eſt nec ſua cōtradictoꝛia b ſcꝫ c falſificat: ⁊ eodē modo dico de b. cōparata ī oꝛdine ad illas duas. ſ. ad a ⁊ ad d.

Contra hoc arguitur qꝛ tūc realiter dantur duo contradictoria vera ⁊ falſa quod pꝫ qꝛ vere ſunt. b ⁊ c. falſe autē a ⁊ d ergo incidis in hoc qđ euitare intendis. Etiā hec argumenta in mentalibus vltimatis faciā ⁊ ſic dabis vnā ꝓpoſitionē plures in mente vltimata.

Reſpondetur ꝙ non intendebam hoc euitare ab exoꝛdio qꝛ realiter conce- Quo pa-
do duo cōtradictoria vera ⁊ duo contradictoria cto duo cō-
falſa: ſꝫ hoc nō eſt ī ſenſib' contradictoꝛiis. Nec tradicto-
hoc eſt incōueniens extra hanc materiā in ꝓpo ria vera ⁊
ſitionibus ſaltem ad placitum ſignificantibus falſa eē in-
⁊ cōcedo ꝓpōnem plures in mēte vltimata hoc telligātur
autem non arbitroꝛ multum abſurdum extra hanc materiam in mentalibus vltimatis.

Ad ſeptimū argumentū qđ intendit probare ex vero ſequi falſuꝫ capta hac conſequentia hoc conſequens eſt falſum. ergo hoc conſequens eſt falſum. nego antecedens et ad probationem nego ꝙ ſequatur et iterum ad probationem concedo ꝙ non poteſt ita eſſe: ⁊ reliqua ſed nego propterea ꝙ conſequentia ſit bona nec poteſt ex hoc quod dico ꝙ ſufficit ad maliciam conſequentie antecedens eſt verum ⁊ cōſequens falſum inferre aliam bonam quia antecedens non poteſt eſſe verum ⁊ reliqua.

Ad ſecundaꝫ probationem nego ꝙ oppoſitum antecedētis interimat añs

q2 copulatiua cōpoſita ex oppoſito ɔñtis ⁊ añte vera ē qñ excludit interemptionē cōſequētiaꝫ.

C Ad octauū negatur hec cōſequentia hec nō eſt vera ⁊ hec eſt: ergo hec ē falſa: q2 oppoſitum conſequentis ſtat ſaltē in veritate cum antecedēte. Et ſubditur cauſa arguēdo quare non ſequatur ⁊ ad primam reſponſionem reſponſum eſt. Ad ſecundam cōcedo ꝙ iſte ſimul ſtant hec non eſt vera ⁊ hec eſt propoſitio ⁊ hec non eſt falſa. Et pro illo aduerte ꝙ propoſitio dicitur poſſibilis dupliciter. Uno modo q2 poteſt ita fore ſicut per illam ſignificatur. Alio modo quia ipſa eſt vera. Tunc dico ꝙ hec copulatiua eſt impoſſibilis capiendo impoſſibile oppoſito ad priorem acceptionem: ſed non ad ſecundum mēbrum ⁊ longe aliter hic eſt quam de impoſſibili per reflexionem quemadmodū ſūte dictum eſt queſtione quarta. Uel aliter dicitꝰ ꝙ aliqua propoſitio dicatur impoſſibilis. Uno modo quia non poteſt eſſe ſicut per eam ſignificatꝰ ⁊ non eſt vera. Alio modo licet non poteſt eſſe ſicut ipſa ſignificat tamen eſt vera vel eſſe poteſt. Et ſic ſecundum impoſſibile ſecundum hanc viam non infert quodlibet ⁊ nunc veniendo ad rem nego ꝙ illa copulatiua inferat cōtradictionem quia hec conſequentia eſt nulla hec propoſitio non eſt vera ⁊ hec propoſitio non eſt falſa ergo hec propoſitio non eſt propoſitio capiendo maiorem in ſenſu quo contradicit inſolubili q2 in illo ſenſu antecedens eſt verum ⁊ conſequēs falſum in alia habitudine ɔſequentia eſt bona nec arguitur a ſubiecto ad paſſionem quia illa paſſio eſt vnum diſiunctum.

Propoſitionē eſſe poſſibilē biſariā cōtingit.

Biſariam eſſe pꝛōnem impoſſibilem.

C Et ad confirmationem ibi factam concedo quod ipſa eſt vera vel falſa diſiūctim ⁊ diſiunctiue ſimiliter ſed ad illud quod rāgitur de diſiunctiua ⁊ cathegorica de diſiuncto dicitur conſequenter ad hanc opinionē bene pōt concedi propoſitio de diſiuncto affirmatiua negando diſiunctiuam quod patet volo ꝙ non ſit alia conſequentia in mundo niſi iſta conſequētia quam facio ſecūda cathegorica conſequētis eſt vera vel falſa: ergo ſecūda cathegorica conſequentis eſt vera vel falſa antecedens eſt verum ⁊ ſecunda cathegorica conſequentis ſe falſificat ⁊ prior pars conſequentis eſt falſa ſignificās aliter eſſe ꝙ eſt: ergo tota diſiunctiua que eſt cōſequens eſt falſa. ⁊ tamē iſta in ſenſu cathegorico eſt vera puta ſecunda pars conſequentis ē vera vel falſa quia eſt vna propoſitio ſignificans ita eſſe ſicut eſt non ſe falliens. Similiter hic hoc eſt falſum vel hoc eſt verum per vtrūq; pronomen demonſtrando illam hoc eſt falſum illa diſiunctiua eſt falſa et tamen illa de diſiuncto eſt vera puta hoc eſt falſum vel hoc eſt verum.

C Ad nonum argumētum qḋ eſt quod hec opinio habet cōcedere duo contraria vera vel ſubcontraria falſa hoc ego nego et admiſſo caſu verum eſt qḋ hec particularis affirmatiua eſt falſa q2 ſe falſificat et altera eſt vera propter cauſam tactā in argumento et tunc ad probationē bene ſequitur oīs propoſitio particularis affirmatiua eſt falſa. ergo aliqua propoſitio particularis affirmatiua eſt falſa. concedo conſequentiam: ſed nego veritatem antecedentis ⁊ dico ꝙ ſe falſificat mediate q2 particularis negatiua ſe verificat propter falſificationē particularis affirmatiue īmediate ⁊ iſta particularis negatiua contradicit vniuerſali affirmatiue et ſic vniuerſalis affirmatiua mediate ſe falſificat per verificationē particularis negatiue ei cōtradicentis ⁊ vniuerſalis negatiua infert ſuam particularem negatiuam ⁊ vtraq; illarum eſt vera vniuerſalis negatiua eſt vera. q2 particularis ei contradicens ſe falſificat ⁊ ſic non habes contra opinantem propter hoc argumentū duo cōtraria vera vel duo ſubcontraria falſa. ſecundo poſſum dicere ꝙ non inconuenit dare duo contraria vera in inſolubilibus ⁊ ſubcōtraria falſa ſecus eſt de contradictoriis ɔtrariis q2 hoc eſſet cōtra primū principiū quemadmodum georgiꝰ bruxellenſis extra hanc materiā fatetur vt p3 i ꝓpoſitionibꝰ de cōtingenti ſpecialiter capto. Georgiꝰ.

C Ad decimū argumētū nihil rñdeo pro nūc in exponibilibꝰ forte reſpondeo.

C Ad vndecimum cōceditur conſequens argumēti. Sed tenendo principia generalia huius ſeptime opinionis puta ꝙ nūꝙ dantur cōtradictoria vera vel falſa ſaltem in ſenſibus cōtradictoriis nec qḋ ex vero ſeq̄tur falſum malo dicere quālibet propōnem ſignificantem ſe nō eſſe verā eſſe falſam et ſe falſificare et tūc ſoluitur vnū de potioribus argumentis contra opinionē de hac nulla propō eſt vera ſic dico falſam hec non eſt vera demonſtrando ſeipam.

C Cōtra hoc arꝰ hec ē falſa hec nō ē vera demōſtrādo ſe ⁊ ſua ɔtradictoria ſe falſificat puta iſta hec ē ꝟa. q2 q̄lꝫ propō ſignificās ſuam ɔtradictoriā fore verā falſificat ſe q2 ad ita eē ſicut ꝑ talē propōnē ſignificatꝰ ſeq̄tur ſuā contradictoriā eſſe verā: ergo oportet dare contradictoria falſa ⁊ hanc veram hec non eſt vera.

C Et cōfirmatꝰ q2 rōnabilius ē habere aſpectū ad affirmatiuā. pꝛo q̄ ad falſificare vl' nō falſificare ꝙ ad negatiuā habēdo reſpectū pꝛo ad falſificationē huiꝰ hec eſt ꝟa q̄ demōſtrat ſuā ɔdictoriā tūc ɔñs ē dare negatiuaꝫ verā rurſus nō meliꝰ ſaluat ɔdictoria ſi poſſe eē ꝟa vl' fl'a magis ꝙ ꝑ oppoſitū ⁊ ſic de aliis inductis q̄ forte videntꝰ aliq̄bꝰ incōueniētia: ꝙ hoc nō ē aſſerēdū: aliis p3 q2 capio hāc quā ponis fl'am puta hec nō ē ꝟa q̄ demōſtrat ſe ⁊ ſit a ⁊ capio vnā aliā ei ſimilē q̄ demōſtrat pmā illā hec nō ē vera ꝙ ſigno b iā a ē fl'a ⁊ b ꝟa tūc vel vna affirmatiua ɔdicit vtriq; vl' vna vni ⁊ altera alteri ſi pmū dabis ɔdictoria ꝟa vl' cōtradictoria fl'a vt deductū ē argumēto ſexto. Si ſcōm quare cōtradicit vni ⁊ non alteri ibi ſemper remanet queſtio.

C Rñdetꝰ ad hec argumēta negō ꝙ iſta hec ē vera q̄ demōſtrat ſuā ɔdictoriā ſe falſificet ⁊ nego hāc ꝓpōnē aſſumptā i ꝓbatiōe ſcꝫ ꝙ oīs ꝓpō ſignificās ſuā ɔdictoriā eē verā ſit falſa: imo dico oppoſitū vl' ſeq̄ꝙ nulla ꝓpō ſignificans ſuā cōtradictoriā verā ē falſa in pmis iſta contradicit iſti. nulla ꝓpoſitio eſt vera dico ꝙ hꝫ falſitatem intrinſecā quēadmodū ſua contradictoria habet veritatē innatā. ſcꝫ hec aliqua propoſitio ē vera. q2 qñ nō ſola eſt ē ꝟa qñ ſola ē etiā ē ꝟa in ſingularibꝰ ꝓportionaliter dico: ⁊ qñ ꝓbas ad ita eē ſicut hec ſignificat hec ē vera q̄ demōſtrat ſuā ɔtradictoriā ſeq̄tur ſuā ɔdictoriam eſſe veram verū eſt: ſꝫ nego ꝙ ita ſit ſicut hec ſignificat

Nota.

gnificat immo aliter eſt ipſa enim ſignificat ꝙ negatiua eſt vera ⁊ aliter eſt. qꝛ negatiua ſe falſificat ⁊ eſt falſa: tñ ſignificat ſe nõ eſſe verã; ſed cõtra hoc arguitur dãdo ita eſſe ſicut hec ppõ ſignificat demonſtrãdo affirmatiuã ſequitur ꝙ affirmatiua ẽ falſa. ſed dãdo ita eẽ ſicut negatiua ſignificat nõ ſequitur ꝙ ſit falſa immo ſtat ꝙ nõ ſit. reſpondeo ꝙ hoc argumentum currit ex malo intellectu in inſolubilibus: qꝛ ad hoc ꝙ aliq̃ ppõ ſe falſificet nõ opꝫ ꝙ ad taliter eẽ qualiter eſt ſequatur in bona ↄ̃ña ipſam eſſe falſam: qꝛ iſta aliqua ppõ particularis ẽ falſa caſu quo ipſa ſola ſit ipſa eſt falſa ſm oẽs ⁊ tñ notũ eſt ꝙ ad taliter eſſe ſicut ipſa ſignificat nõ ſequitur ipſam eẽ falſam ſed hoc ſufficit ꝙ ſequatur cum poſitione caſus aſſumptis aliis ppõnibus veris ſic eſt in pppoſito accepta hac ppone hec non vera ita eſt ſicut ipſa ſignificat. ⁊ ipſa ſignificat ꝙ ipſa nõ eſt vera: ergo ipſa non eſt vera.

¶ Ad ſecundum nego qꝛ conuenientius eſt ſemper habere reſpectũ ad ppoſitionem q̃ de ſe ſignificat ſic vel ſic quã de quacũqꝫ propoſitione alia que de alia ſignificat.

¶ Ad tertiũ vbi dicis nõ melius ſaluo etiam reſpondetur primo eſto ꝙ ita ſit non ſequitur ꝙ hic modus nõ ſit aſſerẽdus: qꝛ ſufficit mihi dum oĩa adeo bene ſaluantur. vt patet de iſtis argumẽtis hec nõ eſt vera ⁊ hec eſt ppõ ergo eſt falſa. Cõcedo talẽ cõſequentiam ſimiliter hoc non eſt verũ ⁊ hoc eſt verum: ergo verum non eſt verũ ⁊ ſic de multis aliis. ¶ Iſte modus poteſt melius reſpõdere quo ad cõtradictorias eodem modo reſpondetur ſicut alij.

¶ Forte dicis hec conſequentia eſt bona hec eſt affirmatiua vera. ergo ita ẽ ſicut ſignificat illa ppõ. Sic tibi dicã hec ẽ negatiua vera. ergo ita eſt ſicut negatiua ſignificat.

Fictio nõ prorſus rationi diſſona.

¶ Nũc ponitur vna fictio nõ omnino irrationabilis ⁊ eſt quando vnum inſolubilium ſe falſificat ſuum ſynonimum ſe falſificabit. qꝛ ex quo ſunt ſynonime ſignificabũt eodem modo. quia ſi vna ſe falſificat altera nõ ſe falſificante non videntur penitus ſynonime declarabitur iſtud. quia iſta hoc eſt falſum in caſu inſolubili eſt falſa ſm oẽs: ⁊ ſic iſta hoc eſt falſum que demonſtrat primã. ¶ Et eodẽ mõ dicatur de iſtis hec non eſt vera et hec non eſt vera demonſtrantib' vnã per vtriuſqꝫ pnomẽ qȝ vtraqꝫ ſit vera patet primo ſcđa ſignificans ſe nõ fore veram eſt vera vt dicit opinio precedens. ⁊ prima eſt vera propter veritatem ſue ſynonime et contra hũc modum non currunt argumẽta de contradictoriis que fuerunt grauiſſima contra opinionem precedentem ſm hunc modum hec conſequentia eſt bona hoc eſt falſum: ergo hoc eſt falſum nec dantur contradictoria falſa nec ex vero ſequitur falſum.

¶ Sed contra hunc modum arguo breuiter eſt cõtra oẽs loquẽtes de inſolubilibus cõcedit ppõnes inſolubiles quas nulli aliĩ concedunt: qꝛ ſi ſortes dicat ſortes dicit falſum et nihil aliud iã ſe falſificat. tñ plato dicẽs idem dicit verum vt communiter dicitur qȝ habet huiuſmodi fictio negare.

¶ Cõtra ſeq̃ret ꝙ aliqua propoſitio eſſet falſa ⁊ aliqua eſſet vera de quib' nõ poſſum vere enũciare falſam eſſe falſam et verã eſſe verã adequate. hoc patet de illis hoc eſt falſum ⁊ hoc non eſt verum.

¶ Tertio probatur capiendo exponẽtes iſtius oĩs ppõ preter hanc exceptiuã eſt vera ⁊ hanc exceptiuã pro conſequẽte antecedens eſt verum ⁊ cõſequẽs falſum: ergo ppoſitũ ſi hic dicas ꝙ antecedens ſe falſificat: quia conſequenti ſe falſificari equiualet: modo ſi vna equiualens ſe falſificat ⁊ quelibet.

¶ Cõtra hoc arguo ponendo vbi nõ poſſes euadere p equiualẽtes ꝙ pbo qȝ iſte exponẽtes nõ ſe falſificẽt. prima pars arguitur qꝛ bene ſequitur. iſta ppõ particularis eſt falſa ergo aliqua ppõ particularis eſt falſa: ⁊ tñ dabile eſt aliis verũ ↄ̃ñte falſo. ¶ Forte dicis quelibꝫ ppõ aliis ad ppõnẽ inſolubilem ſe falſificat ⁊ eſt falſa illo dato ſequitur iſta ↄcluſio ꝙ hõ eſt aſinus ſe falſificat qȝ nemo diceret. ⁊ ſi dicas hoc eſt verũ qñ aliis ſignificat taliter eſſe qualiter eſt hoc gratis eſt dictũ: facile eſt oñdere oppoſitũ illius iam pbo qȝ ille nõ ſe falſificãt ille ſunt oẽs vere ergo nulla earum ſe falſificat. ¶ Forte dicis ille mediate ſe falſificant ⁊ ſunt copulatiua falſa: pbo ꝙ nõ quelibet earũ eſt vera vt ptꝫ inductiue: ergo tota copulatiua vera ⁊ vltra. ergo ille mediate nõ ſe falſificent etiã plura argumẽta opinionis precedentis currunt contra iſtam ⁊ pari ratione dicaꝫ tibi hanc in caſu inſolubili hoc eſt falſum veram quia ſua ſynonima ſe verificat: et hec pro cõplemento ſeptime opinionis.

¶ Queſtio ſeptima.

Queſtio.

Queritur vtrum illa q̃ dicitur in concluſionibus ſeptẽ ſint bñ dicta. ¶ Et arguitur primo ꝙ nõ. Ille cõcluſiões ponũt duo ↄ̃dictoria falſa. ſed illud eſt adeo abſurdum ꝙ nõ videtur impugnatiõe dignũ igitur concluſiones nulle: minor ptꝫ. qꝛ antiqui ſophiſte q̃ plurimi laborabãt ad defendẽdum oppoſitũ illius. ⁊ videtur maius inconueniens ad quod homo poteſt deduci quare abſona ⁊ temeraria eſt hec opinio: immo eadem ratione duo cõtraria eẽnt ſimul vera. Et pari facilitate idem poteſt defendi.

¶ Et cõfirmatur iſte modus eſt contra Ariſtotelẽ quarto metaphiſice cap. viij. vbi dicit: dicamus igitur qȝ nõ eſt veruꝫ aliud niſi qȝ cum affirmatiua ſit vera ⁊ negatiua ſit falſa ergo impoſſibile ẽ qȝ oĩa ſint falſa: qm̃ neceſſe eſt ꝙ alterũ duoꝝ extremoꝝ cõtradictionis ſit verũ vbi hic modus videtur incidere in eundẽ errorẽ cũ antiquis. Et forte cauſa ẽ quã dat Ariſt. ibi cũ ſubiũgit ⁊ ↄtingit iſta exiſtimatio hoibus ſicut alie opiniones mirabiles: qꝛ nõ potuerũt diſſoluere rõnes aduerſarioꝝ: ⁊ iõ dixerũt ſmones illoꝝ ⁊ verificauerũt eos qȝ exponẽs Cõmẽtator cõ. xxviij. dicit accidit iſta exiſtiatio mirabilis q̃buſdã hoib' ſicut accedũt alie opiones mirabiles q̃ nõ exiſtimant dici ab alio. ħ h̃ ẽ ex h̃ ꝙ nõ potuerũt diſſoluere qõnes hoim q̃rẽtiũ ⁊ dicẽtiũ hãc opionẽ eẽ. Et iõ dixerũt ſmões coꝝ. ⁊ iõ opinati ſunt hãc opinionẽ ⁊ ſtuduerũt in conſeruãdo idẽ error videtur hic ↄtigere. ⁊ idẽ hꝫ Ariſt. pmo perihermenias de lege ↄ̃dictoriaꝝ ⁊ in pleriſqꝫ

Ariſtoteles.

Cõmẽtator.

Ariſtoteleſ.

locis ⁊ ꝙ ex vero nō ſequitur falſuz hꝫ in primo prioꝝum qđ ad longum deducit cōmentator.

¶ Secundo arguit. ſi iſte ſint ſimul falſe. vt dicit notabilia ⁊ concluſiones ſcꝫ hoc eſt falſum hoc nō eſt falſum demonſtrādo affirmatiuā ſequeret ꝙ due ꝓpōnes nō equalētes vni cōtradicerēt. ſ. ꝯñs eſt falſum et ꝯ illud Ariſtotelis tm̄ vnū vni opponit. ⁊ ꝓbatur ꝯña: qꝛ ſunt due ꝓpōnes quarū vna eſt vera ⁊ altera falſa cōtradicit eidē ꝓpōni. ⁊ nō videt rōnabile dicere ꝓpoſitionez verā falſe equiualere igit. Hoc totū pꝫ capiēdo aliā ſingularē affirmatiuā ſilem prime ſignātē primā eſſe falſam tūc illa eſt vera et negatiua ꝯdicit ei et illi ſe falſificāti.

Tm̄ vnuz vni opponitur.

¶ Et confirmatur. qꝛ iſto modo dato ſequeretur ꝙ ꝓpō ſignificās aliter eſſe quā eſt cōtradiceret ꝓpōni ſignificāti aliter eſſe quā eſt ꝯñs eſt falſuz: ergo ⁊ añs. falſitas ꝯñtis relinquitur. qꝛ licꝫ innitentes huic opinioni dicāt duas ꝯdictorias falſas. nilꝑ tm̄ dicūt vtrāqꝫ ſignificare aliter eſſe ꝙ̄ eſt. ⁊ cōſequētia ꝓbatur de iſtis. omnis ꝓpō vniuerſalis affirmatiua ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ aliqua ꝓpō vniuerſalis affirmatiua nō ſignificat aliter eē ꝙ̄ eſt caſu quo ſint ſolū iſte tres vniuerſales oīs hō eſt aſinus oīs homo eſt lapis: oīs ꝓpō vniuerſalis affirmatiua ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt ſit prima a: ſcđa b: tertia c: ⁊ contradictoria c. ſit d. tūc ſic arguit vel c. ſignificat taliter eſſe ꝙ̄ eſt vel nō: ſi primū ꝓpoſitum pro vna parte ſi ſcđm tūc ſic nō ſignificat aliter eē quā eſt ⁊ ſigt. ꝗ ſigt taliter eē qualiter eſt ⁊ vltra taliter eſt ſicut c. ſignificat ſed c ſignificat ꝙ oīs vlis affirmatiua ſigt aliter eſſe ꝙ̄ eſt ergo oīs vlis affirmatiua ſignificat aliter eē ꝙ̄ eſt et c eſt vlis affirmatiua. ꝗ c ſigt aliter eſſe ꝙ̄ ē ergo adhuc ꝓpoſitū ꝓ eadē pte ⁊ vltra c. ſignificat alr̄ eē ꝙ̄ eſt vt argumētū eſt et d ſigt ꝙ c. nō ſigt aliter eſſe ꝙ̄ eſt. ergo d. ſignificat aliter eē quā eſt. ⁊ ſic vtrūqꝫ cōtradictorioꝝ ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt qđ fuit ꝓbādum. ⁊ eodem mō hic pōt ꝓbari ꝙ vna ꝓpō ſignificans aliter eſſe ꝙ̄ eſt contradicit duabus. quarū vna ſigt aliter eē ꝙ̄ eſt ⁊ alia taliter eē qliter eſt: ⁊ ꝙ taliter eſſe equaleat aliter eſſe deduc vt ſupra.

¶ Tertio arguitur ꝓbādo ꝙ cum ſignificat aliter eſſe quā eſt. ſꝫ oīno talr̄ eē qualiter eſt hñ ſequitur hec ꝓpō vlis affirmatiua demōſtrādo a ſignificat aliter eē quā ē et hec demōſtrādo b ſignificat alr̄ eſſe quā eſt ⁊ hec demōſtrādo c ſignificat alr̄ eſſe quā eſt ⁊ iſte ꝓpōnes vles affirmatiue ſunt oēs vles affirmatiue ergo oīs ꝓpō vlis affirmatiua ſignificat aliter eſſe quā eſt per aſcēſum taliter eſt eſt omnino ſicut ſignificat per añs. ergo non eſt aliter quā ſignificatur per ꝯñs per communem logicam.

¶ Et cōfirmatur. iſte modus non ſaluat bonitatem conſequentie nullum cōſequens ſignificat ſicut eſt. ergo nullum conſequens ſignificat ſicut eſt: tamen conſequentia eſt bona: ergo modus inſufficiens. Conſequentia patet et minor quia arguitur a ſynonimo ad ſynonimum maior probatur poſito ꝙ nulla alia conſequentia ſit: quia vel eſt bona vel non. Non ſcđm vt dicit minor. Si primum cōtra ita eſt ſicut ſignificatur per antecedens et non eſt ita ſicut ſignificatur per ꝯſequēs cū habeat nō ſicut annexum qđ pꝫ: qꝛ vel ſignificat ſicut eſt vel nō ſicut eſt. Si ſcđm intētum. ſi primū tunc ita eſt ſicut ipſum ſignificat ſed ꝯñs ſigt ꝙ ipſm nō ſignificat ſicut eſt: ergo nō ſignificat ſicut eſt ergo ſequit ꝙ nō eſt bona ⁊ ſic modus nō poteſt ſaluare illā bonā ⁊ cū ꝯñs nō ſignificat ſicut eſt copulatiua ex oppoſito ꝯſequētis ⁊ antecedente compoſita ſignificat ſicut eſt et per conſequens nihil valet conſequētia principalis.

¶ Quarto arguit. iſte modus habet cōcedere duo ſubcōtraria falſa. ſed hoc eſt contra legem ſubcōtrariarū igitur modus nullus maior pꝫ de iſtis aliqua ꝓpō particularis ē falſa aliqua ꝓpō particularis nō eſt falſa qñ ille due ſole ſunt cū earū partibus: immo hꝫ ꝯcedere ꝯdictoria vera qđ pꝫ hic aliqua ꝓpō particularis vel indefinita affirmatiua eſt falſa tenendo partē ꝓpōnis eſſe ꝓpōnē ⁊ pono iſtā particularem ſolā cū vli negatiua ei ꝯdicēte ⁊ earū partibus. ¶ Tūc ſic arguit vlis negatiua eſt vera qđ ꝓbo: qꝛ ſignificat ꝙ nulla particularis vel ꝓpō indefinita eſt falſa ⁊ ita eſt igitur cōſequētia tenet cū maiore: ⁊ minor pꝫ: qꝛ aliqua ꝓpō particularis vel indefinita eſt falſa ſunt due ꝓpōnes quarū vna eſt particularis ⁊ totū ⁊ alia indefinita ⁊ pars ⁊ tm̄ vna illarū ſe falſificat qꝛ particularis ſignificat ꝙ aliqua particularis vel indefinita eſt falſa ⁊ indefinita falſa particularis ē vera qꝛ ſe nō falſificat ⁊ ſignificat taliter eſſe qualiter eſt. vel particularis data falſa indefinita ē vera eadem ratione. Neutra illaruꝫ ſe falſificat: ⁊ per cōſequens vtraqꝫ eſt vera ⁊ ex illo redditur veritas vniuerſalis negatiue. ergo duo contradictoria vera quod volumus.

¶ Et confirmatur. nullus eſt modus ſaluādi tales tot ſunt adequate vere quot falſe poſito ꝙ iſte quattuor ſit deus eſt hō eſt aīal hō eſt aſinus et tot ſunt adequate vere qđ ſunt falſe que vocetur a. tunc ſic. vel a eſt verū vel falſum. Si primū ergo ita eſt ſicut a ſignificat. Sꝫ a ſignificat tot adequate eē veras quot ſunt falſe ſed due ſunt vere tūc opꝫ ꝙ due ſunt falſe ⁊ nō pñt dari due falſe niſi a ſit vna illarū: ergo a eſt falſa ꝙ ſi ꝯcedas ſicut cōcedendum eſt.

¶ Contra ita eſt ſicut a ſignificat ⁊ nō ſe falſificat ꝗ eſt vera ꝯña claret cū maiore ⁊ minor ꝓbat: qꝛ eodem modo ſe verificat eo ꝙ aſſerit tot eſſe veras quot eſſe falſas.

¶ Quinto arguit. iſte modus nō pōt ſaluare tales hec ꝓpō eſt diſſilis illi ꝑ ly hec demōſtrādo iſtā ⁊ ꝑ ly iſtā baculus eſt in angulo poſito ꝙ baculus ſtet in angulo ⁊ ꝑ diſſimile intelligo ſicut obligatores diſſimile quo ad veritatē ⁊ quo ad falſitatē: qꝛ vel eſt vera vel ē falſa. Si primū tunc ita eſt ſicut ipſa ſignificat: ſꝫ ipſa ſignificat quod ipſa eſt diſſimilis iſti baculus eſt in angulo ⁊ iſta eſt vera baculus ſtat in angulo: ergo altera eſt falſa qđ ſi concedas.

¶ Contra ita eſt ſicut ipſa ſignificat ⁊ non ſe falſificat. Primum claret. ꝓbatur ſcđm quia nō ponitur iſte terminus falſum vel nō verum affirmatiue nec verum nec nō falſum negatiue immo breuiter predicatuꝫ nō eſt terminus adequatus propoſitionibus.

¶ Et cōfirmat ꝑ iſtū modum

indeſinita ⁊ ſua particularis nõ equiualent nec
regule equipollentiarũ tenẽt: nec ab actiua ad
paſſiuã vel econtra: nec a ſubalternãte ad ſubal
ternatã nec a cõuerſa ad cõuertentẽ nec ab vni-
uerſali ad excluſiuã de terminis tranſpoſitis va
let argumentũ: ſed iſta ↄñs ſunt abſurda. ergo
⁊ añtia ↄñs pʒ quo ad primã ptẽ qꝛ iſte due ſũt
ſole cũ carẽ partib' aliqua ppõ pticularis ẽ fal
ſa. ⁊ ppõ pticularis ẽ fal. pticularis falſificat ſe
et indefinita eſt vera. ergo nõ eq̃ualent. Et eo-
dem mõ arguĩ hoc quo ad ſcðam partẽ omnis
ppõ vniuerſalis in qua ponitur negatio ẽ falſa.
⁊ nõ ppõ vlis in qua ponĩ negatio nõ eſt falſa
ſcða ſe falſificat ⁊ prima eſt vera. ¶ Tertiũ parʒ
hic ſortes dicit falſum ergo falſum dr a ſorte: po
ſito qð plato dixerit añcedẽs et ſortes ↄñs: iam
cõſequẽs ſe falſificat ⁊ añs eſt verũ. Et qð a paſ-
ſiua ad actiuã non valet. pʒ paulo mutato caſu
poſito ꝙ plato dicat iſtã falſum dr a ſorte et ſor-
tes reliquã. ¶ Quartum patet hic oĩs ppoſitio
particularis eſt falſa: ergo aliqua ppoſitio ptic
laris eſt falſa. caſu poſito quo ſolũ illa particula
ris ſit vlis ẽ vera ⁊ particularis ẽ falſa. ¶ Quin-
tũ patet hic hoc cõuertẽs ẽ falſum. ergo ẽ hoc cõ
uertẽs demõſtrãdo cõtinue cõuertẽs. ¶ Sextuʒ
hic oſtẽditur tm̃ falſuʒ eſt ppoſitio vlis: ergo oĩs
ppoſitio vlis eſt falſa. Similiter põt queri in q̃
materia eſt iſta hoc eſt falſum ⁊ cuius pdicabilis
eſt pdicatio ⁊ an iſta de pñti falſa habeat vnaʒ
de pterito correſpõdentẽ verã ⁊ breuiter non eſt
vn' modus arguẽdi in logica ad quẽ nõ poſſunt
flecti ppoſitiones inſolubiles.

¶ In oppoſitum ſunt conclu

ſiones etiam probaĩ ꝙ alique inſolubiles ſunt
cathegorice ⁊ non hypothetice. nec propoſitiões
plures vno argumento quod equiualenter cur-
rit contra vtrũ ʒ alioꝝ modorum.

¶ Arguiĩ ſic poſito ꝙ ſint iſte

mentales aliqs homo eſt aſinus ⁊ aliqua ppoſi
tio particularis ẽ falſa: iam certũ eſt ppoſitionẽ
eſſe cathegoricã et nõ ſe falſificare et tunc ſic vel
deus põt deſtruere illã mentalem hõ nõ eſt aſi
nus reliquã conſeruando vel non. ſi ſcðm videĩ
derogare potentie diuine cum vna ppoſitio nõ
ſit altera nec pars eius nec deus. Si primũ ⁊ qð
oportet dicere ppoſitum.

¶ Tertio arguiĩ ſpecialiter p

bando hũc vltimũ modum rationabilẽ: quia vl
aliquis modus inſolubiliũ valet vel nullus ad-
huc datus. Scðm eſſet nimis leue aſſerere: ⁊ ita
aſſerens det aliũ modum ergo dabitur primũ ⁊
nullus modoꝝ antepoſitoꝝ forte valet ſequitur
iſtũ valere opinabiliter. Antiqui q̃ dixerunt eas
hypotheticas ⁊ ppoſitiones plures et in oĩb'
alijs modis differentibus fundabãt ſup hãc cõ-
ſequentiã ita eſt ſicut hec ppoſitio ſignificat: er-
go eſt vera in qua ſi nos cũ eis adhuc ſtaremus
eſſet difficile adhuc reſpõdere ⁊ inter opiniones
ſemp apparẽtiorem reputo que tenuit aliquas
inſolubiles cathegoricas ceteris parib'. Opinio
immediate ↄcedẽs que tenet ſi vna ppoſitio ſy-
nonima ſe falſificet altera ſe falſificabit dat ma
teriam alterius opinionis ⁊ alterius erroris: qꝛ
quis poteſt dicere qð illa ſe falſificãs verificat ſe
per ſuum ſynonimum licet eſſet falſa: nec debet
nos mouere qð modus quem accepramus cõce-
dit cõtradictoria falſa: qꝛ forte cauſa eſt quã dat

Antiquoꝝ opinio.

Ariſtoteles ſcðo metaphiſice que eſt hec pler῀q̃ Ariſto.
aſſueti audiẽdi falſa putant falſa eſſe vera quo-
niam aſſueti ſumus dicere ꝙ nunq̃ datur cõtra
dictoria falſa que ppoſitio eſt falſa: licet teneat
cõmuniter putamus igitur oppoſitũ eſſe falſuʒ
hũc vltimũ modũ teneo ⁊ p tota hac materia.

¶ Nota primo ꝙ iſti termini

verũ falſum capitur dupliciter. Uno mõ prime Multifa-
intẽtionaliter. Alio modo ſcðe intẽtionalr. Pri ria veri et
me intẽtionaliter conuertũtur cum ente: et ſic falſi acce-
oĩe ens eſt verum ⁊ oĩe verum eſt ens iſto mõ ptio.
dicitur ꝙ deus eſt prima veritas et nihil eſt fal-
ſum capiẽdo oppoſito modo: qꝛ licet auricalcum
ſit falſum aurum non tamẽ eſt falſum: et ſic iſti
termini verũ et falſum opponũtur realiter con
tradictorie ſicut ens ⁊ nõ ens. Alio modo capiĩ
iſte terminus verũ ſcðe intẽtionaliter ⁊ hoc du-
pliciter. Uno mõ tm̃ valet ſicut ſignificans tali-
ter eſſe q̃liter eſt: ſed in iſta acceptione ſm alios
accipitur prime intẽtionaliter. ſed ego nõ curo:
quia ibi nõ ſtat difficultas inſolubiliũ. Secũdo
modo tãtũ valet ſicut ppoſitio vera. Similiter
iſte terminus falſuʒ capitur dupliciter. Uno mõ
prime intẽtionaliter ⁊ hoc dupliciter. prima ac-
ceptio dicta eſt. Scðo modo capiĩ pro illo q̃ pro
fert ppoſitiones falſas ⁊ eas tanq̃ veras aſſerit
et ſic omnis homo mẽdax dicĩ falſus. Alio mo-
do capitur p illa re ꝙ habet in ſe aliq̃d vnde no
bis põt cauſare eſtimationẽ falſam de ſe queãd-
modũ denarius falſus dicĩ qui nõ eſt de mate-
ria debita vel de fabrica principis ad queʒ videĩ
ptinere. Alio mõ capiĩ ſcðe intẽtionaliter ⁊ hoc
dupliciter. Uno modo vt tm̃ valet ſicut aliter eẽ
q̃ eſt ſignificãs. Scðo vt tãtum valet ſicut ppoſi
tio falſa ⁊ diſtãt iſte acceptiões inter ſe ſm ſupe-
rius ⁊ inferius. Nam verũ put tãtum valet ſicut
ſignificãs taliter eſſe qualiter eſt: ẽ ſuperius ad
verum. Alio mõ ſumptũ ⁊ falſum tm̃ valẽs ſicut
ſignificãs aliter eſſe q̃ ẽ eſt inferi' ad falſum ſe-
cũdo modo ſumptum. ſed extra ppoſitiones ſe
falſificantes eſt dicere propoſitio ſignificãs tali-
ter eſſe qualiter eſt et ppoſitio vera: et ita de ly
falſum in duplici acceptiõe eius: ideo illi termi-
ni reputantur conuertibiles.

¶ Notãdum eſt ſecũdo vt vi- Noticiam

deatur quid eſt ppoſitionẽ habere reflexionem duplicẽ eẽ
ſupra ſe duplex eſt noticia directe ſcʒ ⁊ eſt que eſt
formalis ſimilitudo rei que nõ ẽ noticia vt ſimi
litudo ſortis. Alia ẽ noticia reflexa vel cõceptus
reflexus idẽ eſt ſimilitudo noticie: vt noticia cui
ſubordinaĩ hec vox noticia cõceptus ens vel q̃li
tas iſto notato dicũt aliq̃ quod quelibet ppoſi Aliquoꝝ
tio ſignificãs ſeipſam hʒ reflexionẽ ſupra ſe: ſed varie opi-
alijs hoc nõ placet: ſed dicũt ppoſitionẽ habere niones.
reflexionẽ ſupra ſe que ſignificat ſeipſam ſub ra-
tione appropriate cõuenientẽ ppoſitiõib' vt oĩs
ppoſitio eſt negatiua: nulla ppoſitio eſt negati
ua difficultas ẽ verbalis ſed mihi videĩ ſecũdus
modus pprior primo: ſed neuter iſtoꝝ modoruʒ
amplectitur ppoſitiões quas cõiter ſophiſte po
nũt reflexiuas ppterea aliter deſcribo ppoſitio Quid re-
habens reflexionẽ ſupra ſe ẽ ppoſitio ſignificãs flexiua p
ſe ſub aliqua paſſione cõuenientẽ ppoſitionibus poſitio.
vel eſt ppoſitio ſic ſe habens qð ad ita eſſe ſicut
ipſa ſignificat ſequiĩ eius oppoſitũ p regulas cõ
munes vel quando realiter apparet vera ⁊ falſa
per regulas cõcea vltimã partẽ addo ppter tales

ego mẽtioꝛ per deum ego ſum periurus ego peccaui poſt vltimã cõfeſſionẽ proiicies me in aquã ſoꝛtes poſito ꝙ ſoꝛtes ſteterit ſup pontem ⁊ querat plato facultatem pertrãſeũdi ⁊ dicat ſoꝛtes niſi primũ qḋ profers ſit verũ proiciã te in aquã et dicat plato: propoſitionẽ noſtrã proiicies me in aquã ſoꝛtes dico illã ⁊ ſimiles habent reflexionem ſup ſe hoc declarat: quia iſta p deũ ego ſum periurus eſt vera: et tñ ita iurans eſt periurus: tũc apparet manifeſte per regulas cões iurat verum ergo non eſt periurus. Similr ſoꝛtes aſſentiendo iſti ſoꝛtes decipit vt ante diximꝰ ⁊ tũc illa eſt vera videt ſequi qḋ a quo aſſentit ꝓpoſitioni ſignificãti ſicut eſt qḋ nõ decipit ⁊ iſta acceptio l cõfoꝛmiſꝫ q: cõiter omnes clamãt qñ fiũt talia argumenta tales habent reflexionẽ ſup ſe ⁊ ita debent probari ſignificationes terminoꝝ: nec ſequit ex iſto homo eſt aſinus habere reflexionẽ ſupra ſe. nec illã pariſius et rome vẽditur piper. eſto quãtũcũq ſoꝛtes ratiões ad vtrãq partem

Coꝛrolaria.

infero coꝛrolaria. primũ eſt iſta nõ hꝫ reflexionẽ ſupra ſe deus eſt ens. Scḋm tenẽdo ꝙ deus ẽ ꝓpoſitio nõ tñ habet reflexionẽ ſupra ſe oppoſitũ teneret pͥmus modus accipiẽdo terminũ.

Quid ꝓpõ reflexiua l ſolubilis.

Notandũ eſt tertio ꝙ ꝓpoſitio inſolubilis eſt ꝓpoſitio ſignificãs ſe eſſe falſam mediate vl immediate: ⁊ hoc fit dupliciter. Uno modo affirmatiue ꝑ iſtos terminos falſuꝫ nõ verꝫ vel ꝑ equiualẽtes. vt hoc ẽ falſum hoc eſt nõ verũ demonſtrãdo ſe ꝑ equiualẽtes ꝓpter tales propoſitio ꝙ̄ ego loquoꝛ ẽ ſimilis iſti homo eſt aſinus hoc ſignificat aliter eẽ quã eſt hec nõ ſignificat ſicut eſt vel per iſtos terminos negatiue vel nõ falſum vel equiualentes exẽplũ. vt hec nõ eſt vera demõſtrando ſe hec non ẽ non falſa dicit immediate ꝓpter tales. hoc eſt inſolubile dicit mediate ꝓpter circũſtantiã caſus et aliarũ

Coꝛrolaria.

ꝓpoſitionũ. Ex iſto patꝫ ꝙ iſte terminus habere reflexionẽ ſupra ſe tranſcẽdit iſtũ terminũ inſolubile: quia omne inſolubile habet reflexionẽ ſupra ſe ⁊ nõ ecõuerſo. Ex omnibꝰ hĩs ſequitur has eſſe diſtinguẽdas due cõtradictoꝛie ſunt fal-

Primum:

ſe ex vero ſequit falſum. Prima ꝓpoſitio hꝫ vnũ ſenſum qui eſt iſte due cõtradictoꝛie ſunt quarũ vtraq ẽ ꝓpoſitio falſa. Alius ſenſus eſt due contradictoꝛie ſunt quarum vtraq ſignificat aliter

Secũdum

eſſe ꝙ̄ eſt. Secũda ꝓpoſitio etiã habet duos ſenſus ad ꝓpoſitũ. vnus ẽ ex vero ſequit falſum vel ex ꝓpoſitiõe vera ſeqͥtur ꝓpoſitio falſa alter ſenſus eſt ex ꝓpoſitione ſignificãte taliter eſſe qualiter eſt ſeqͥtur ꝓpoſitio ſignificãs aliter eſſe ꝙ̄ ẽ. Scḋo ſequit aliquas propoſitiões falſificare ſe et cũ caſu ⁊ ſine caſu. vt iſte oĩs propoſitio ẽ falſa oĩs ꝓpoſitio vniuerſalis ẽ falſa: nulla ꝓpoſitio

Tertium.

eſt vera. Tertio ſequitur aliquas ꝓpoſitiões falſificare ſe ex caſu. ⁊ hoc dupliciter. nam alique ſe fallunt imediate. Exemplũ primi vt hec. hec eſt falſa mediate ſe falſificat demõſtrãdo ſe. Exemplũ ſcḋi. vt hec. hec nõ eſt falſa imediate ſe verificat demõſtrando ſuũ cõtradictoꝛiũ. ⁊ ſic patꝫ ſingulares ſe falſificare falſificãtes aliter eſſe ꝙ̄ eſt nec patet aliqñ quãdo dr ẽ ꝓpoſitio ſe falſificãs: q: ad taliter eẽ ſicut ipſa ſignificat ſequit ipſam foꝛe falſam ꝙ in bona ꝯña debet ſequi: ſed cum circũſtantia caſus ⁊ aliis ꝓpoſitionibꝰ verus ſufficit.

Ad ꝓpõis affirmatiue vͥtatẽ duo reqͥri.

Tunc dicit quod ad veritatem affirmatiue duo requirunt. vnũ eſt quod ſignificet taliter eſſe qualiter eſt vel fuiſſe qͣliter fuit vel foꝛe qualiter erit ſm exigentiã copularũ. Secundũ ẽ qḋ nõ ſe falſificet: ita ꝙ vtrũq iſtoꝝ ſufficit ad falſitatem ꝓpoſitionis affirmatiue.

Ad vͥtatẽ negatiue ꝓpõnis duo reqͥri.

Interdũ ꝓpoſitio eſt falſa ꝓpter primũ tantũ. vt homo eſt equus interdũ propter ſecundũ tantũ. ⁊ hoc eſt falſuꝫ. Interdũ ꝓpter vtrũq vt oĩs ꝓpoſitio eſt falſa. Ad veritatẽ negatiue requirit qḋ ſignificet taliter nõ eſſe qualiter nõ eſt vel taliter nõ fuiſſe qualiter nõ fuit: et ſic de aliis copulis modis: ⁊ nullo alio modo negatiua eſt vͣa. vt homo nõ eſt aſinus ſignificat quod homo nõ eſt aſinꝰ et taliter nõ eſt quod homo eſt aſinus ⁊ eodem modo hic dici poteſt homo nõ fuit aſinꝰ. Et iſte eſt modus nũc ſatis vulgaris. Sed mihi videtur parũ valere. q: eo dato ſeqretur qḋ hec eſſet vera. tantũ homo non eſt aſinus ſed ꝯñs eſt falſum. ergo antecedens falſitas cõſequẽtis eſt clara ⁊ ſequela ſiue maioꝛ patet. quia iſte ſignificat taliter nõ eſſe qualiter non eſt: ſignificat eñ ꝙ tantum homo nõ eſt aſinus ⁊ taliter non eſt ꝙ tãtum homo eſt aſinus: vel taliter nõ eſt ꝙ homo eſt aſinus ꝓpterea dico negatiua dicitur vera: quia ſignificat taliter non eſſe qualiter eſt vt hec homo non eſt aſinus ẽ vera. quia ſignificat hominem non foꝛe aſinũ et taliter eſt ꝙ homo nõ eſt aſinus. ⁊ tunc nõ currit. Replica de exponibili q: illa debet ſic explicari ſignificat ꝙ tantum homo nõ eſt aſinus ⁊ taliter eſt ꝙ tantum hõ nõ eſt aſinꝰ qḋ eſt falſuꝫ ꝗ velit tenere prioꝛẽ modũ põt dicere tñ hõ nõ ẽ aſinꝰ ſigͭ tñ hoĩem nõ foꝛe aſinũ ⁊ taliter nõ ẽ ꝙ nõ tñ hõ non eſt negatiue aſinus aſſumẽdo cõtradictoꝛiũ huiꝰ.

Ad ſupſoꝛũ declarationem ſeptem concluſiones.

Notandũ eſt quarto ꝓ hac materia plene intelligenda pono ſeptem cõcluſiones. Prima eſt. due propoſitiones cõtradicunt inter ſe. quarum vtraq ẽ falſa etiã in ſenſibus in quibus contradicũt. Secunda concluſio ex vero ſequitur falſum. Tertia concluſio due propoſitiones cõtradicunt: quarum vtraq ſignificat aliter eſſe quã eſt et loquẽdo vt plures nõ facio vim inter eſſe ⁊ nõ eſt eſſe: q: nõ eſt ſeruãdus oĩno rigoꝛ aliarum propoſitionũ impertinentiũ in inſolubilibus: q: illud nõ poteſt fieri ſine magna prolixitate. Quarta concluſio due ꝓpoſitiones cõtradicunt quarũ vtraq non ſignificat ſicut eſt. Quinta cõcluſio ex propoſitione ſignificãte taliter eſſe qualiter eſt ſequit ꝓpoſitio ſignificans aliter eſſe ꝙ̄ eſt. Sexta cõcluſio ex ꝓpoſitione ſignificãte ſicut eſt. ſequitur ꝓpoſitio nõ ſignificãs ſicut eſt. Septima cõcluſio habẽs plures ptes. Primo nunꝙ̄ dant due cõtradictoꝛie falſe niſi vna illarum ſe fallat vel due quarũ vtraq non ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt niſi vna illarum ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt eẽ vel due quarum vtraq ſignificat ſicut ẽ niſi vna illarum ſignificet non ſignificare ſicut eſt ex propoſitiõe ſignificante taliter eſſe qualiter eſt ſeqͥtur propoſitio ſignificans aliter eſſe quã eſt niſi ſignificet eſſe quod ſignificet eẽ aliter ꝙ̄ eſt et de ſicut eſt dicatur propoꝛtionabiliter. vt ꝑgã facilius vocabulo ꝓpoſitionẽ ſignificantẽ ſe ſignificare aliter eſſe ꝙ̄ eſt aliter annectẽs. Et illaꝫ que ſignificat ſe nõ ſignificare ſicut eſt ꝓpoſitionẽ nõ ſicut annectens.

Preter iſtarũ ꝯcluſionũ probationes.

Primã cõcluſioneꝫ ſic ꝓbo. iſte cõtradicũt. hoc ẽ falſum hoc nõ eſt falſum vtrobiq demõſtrãdo affirmatiuã ⁊ ſunt ſil falſe. ergo cõcluſio vͣa. Maioꝛ tenet cũ ꝯña ⁊ minoꝛ arguit de affirmatiua notũ eſt de negatiua

ptꝫ ꝙ ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt q2 ſignificat affirmatiuā nõ fore falſaꝫ ⁊ taliter nõ eſt immo affirmatiua eſt falſa nec valet dicere ꝙ negatiua ſe verificat ꝓpter falſitatē ſue cõtradictorie. vt topice ante ꝓbatū eſt. ¶ Scđm cõcluſionē ꝓbo bene ſequit̃ hoc cõſequēs eſt falſum: ergo hoc ɔñs eſt falſum cõtinue demonſtrãdo ɔñs huius enthimematis. añs eſt verū ⁊ ɔñs falſum ergo concluſio vã. ɔña tenet cū minore ⁊ maior arguit̃ q2 oppoſitū ɔñtis deſtruit añs ꝗ̃ ei cõtradicat qđ ſi neget̃ det̃ cauſa quare nõ cõtradicit. ¶ Tertia concluſio ſic probatur. iſte contradicũt hec ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt hec non ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt cõtinue demonſtrãdo affirmatiuam ⁊ vtraq̃ ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt. ergo propoſitū ɔña tenet cū minore et maior arguitur. Primo affirmatiua ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt quod probo q2 vel ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt ⁊ habeo propoſitū vel taliter omnino ſicut eſt ⁊ tũc ſi ita eſt omnino ſicut ipſa ſignificat. ſꝫ ipſa ſignificat qđ ipſa ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt ⁊ ita eſt per vos ergo adhuc habeo propoſitū de ipſa. Et ꝙ negatiua ſignificet aliter eſſe ꝙ̄ eſt, probo negatiua ſignificat quod affirmatiua nõ ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt ⁊ nõ eſt ita vt probatū eſt igit̃ minor vera que fuit probãda. ¶ Quarta cõcluſio due propoſitiones cõtradicunt ⁊c. Sic probat̃ hec cõtradicunt hec nõ ſignificat ſicut eſt ⁊ hec ſignificat ſicut eſt ſemper demõſtrãdo negatiuã et neutra illarū ſignificat ſicut eſt ergo propoſitū: Conſequētia tenet cū maiore ⁊ minor probatur. Primo illa negatiua nõ ſignificat ſicut eſt qđ probo: q2 vel ſignificat ſicut eſt vel nõ. Si ſecundū ergo propoſitū. Si primū ſic argumētor ita eſt ſicut ipſa ſignificat: ſed ipſa ſignificat quod ipſa nõ ſignificat ſicut eſt ergo ipſa nõ ſignificat ſicut eſt: ⁊ tũc vltra affirmatiua ſignificat illã negatiuã ſignificare ſicut eſt ⁊ nõ eſt ita. ergo nõ ita eſt ſicut affirmatiua ſignificat ⁊ tunc neutra illarū ſigñt ſicut eſt quod remanebat probandū. ¶ Quinta concluſio probat̃. bene ſequitur hoc cõſequēs ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt: ergo hoc cõſequēs ſigñt aliter eſſe ꝙ̄ eſt demonſtrãdo cõtinue cõſequens ꝑ ly hoc. ⁊ tñ antecedens nõ ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt ⁊ conſequens ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt. q2 eſt propoſitio aliter annectens ⁊ qđ ſequat̃ ptꝫ. de ſynonimo ad ſynonimū. ¶ Sexta cõcluſio ꝓbat̃ bñ ſequit̃. Nullū conſequens ſignificat ſicut eſt ergo nullū cõſequēs ſignificat ita eſſe ſicut eſt poſito ꝙ iſta conſequētia ſola ſit vel alie cū cõſequentibus impoſſibilibus per ſe quod ſequatur patet per locū ab equiualentibus ⁊ quod añs ſignificat ſicut eſt. Probatur oſtēdendo quđ conſequens nõ ſignificat ſicut eſt vel cõſequēs ſignificat ſicut eſt vel nõ. Si ſcđm ⁊ ex quo nullū aliđ ɔñs ſignificat ſicut eſt ꝑ hypotheſim. ſequit̃ qđ nullum ɔñs ſignificat ſicut eſt ⁊ vltra ipſum eſt cõſequēs: ergo nõ ſignificat ſicut eſt. ¶ Si primum ſignificat ſicut eſt ⁊ tunc vltra cū ſignificat nullū cõſequēs ſignificare ſicut eſt. Sequitur ꝙ nullū cõſequēs ſignificat ſicut eſt ⁊ ipſum eſt conſequēs. ergo nõ ſignificat ſicut eſt. ¶ Septima cõcluſio quo ad oēs eiꝰ ptes patet inductiue.

Corrolaria.

¶ Ex iſtis cõcluſionibꝰ ſic probatis infero corrolaria: quorū primū eſt. aliqua propoſitio ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt ⁊ tamē omnino in re ita eſt ſicut ipſa ſignificat patet de hac hec ſignificat aliter eē ꝙ̄ eſt vel de iſta hec ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt a parte rei.

¶ Secūdū corrolariū. eadē propoſitio ſignificat taliter eſſe qualiter eſt ⁊ aliter eſſe ꝙ eſt patet de propoſitionibus prefatis. Sꝫ ſi alicui illud appareat extraneum poteſt dicere ꝙ nulla predictarum ſignificat taliter eſſe qualiter eſt: ⁊ licet ita ſit in re ſicut vna ſignificat. nõ tamen ſignificat taliter eſſe qualiter eſt. ſed ad hoc concludendū oportet addere in antecedente ⁊ nõ aliter annectit mõ hoc eſt falſuꝫ in caſu.

¶ Tertiū corrolariū. dabiles ſunt due propoſitiones ſynonime mētales mere naturaliter ſignificantes. quarū vna ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt ⁊ altera nõ hoc patet de hac in mente que demonſtrat ſeipſam hec ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt ⁊ de vna alia ſimili eandem demonſtrãte.

¶ Quartū corrolariū: neceſſe eſt ita eſſe ſicut a ꝓpõ ſigñt ⁊ tñ ſigñt aliter eē ꝙ̄ ē hoc ptꝫ de iſta hec poſſibiliter ſigñt aliter eē ꝙ̄ eſt ſꝫm hãc ſignificationē demõſtrãdo ſeipaꝫ iſta eſt modalis diuiſa poſſibilis đ nullo extremo reſtricto ergo ē neceſſaria ⁊ iſtđ ɔñs īfert pmã ptē corrolarij tñ qđ ſignificet alr̃ eē ꝙ̄ eſt. ptꝫ: q2 poteſt ſigñre aliter eē ꝙ̄ eſt ſꝫm hãc ſignificationē ⁊ qualitercū ꝑpõt ſe habere nũc ſe hꝫ ſꝫm hãc ſignificationē: ergo nũc ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt.

¶ Quintū corrolariū dabiles ſunt ꝓpõnes ſynonime quaꝝ vna nõ ſigñt ſicut ē ⁊ altera ſigñt ſicut eſt hoc patet de his duabus hec non ſignificat ſicut eſt hec nõ ſignificat ſicut eſt demonſtrantibus primam.

¶ Sextū corrolariū. hec cõſequētia nihil valet iſta eſt in re ſicut hec ꝓpoſitio ſigñt: ergo hec ꝓpõ ſigñt ſicut eſt hoc patet demonſtrãdo illã q̃ nõ eſt ſicut annectit. ¶ Sed oportet addere in antecedēte ⁊ ipſum nõ eſt mediū ad inferēdū mediate vel immediate ſe nõ ſignificare ſicut eſt ⁊ eodē mõ hic hec nõ ſignificat ſicut ē in re qđ ſit aliq̃ vniuerſalis vera cuiꝰ nulla ſingularis vera eſt ⁊ ecõuerſo nulla eſt difficultas ptꝫ in iſtis omnis propoſitio ſingularis eſt falſa poſito ꝙ ſint ſolū ille tres ſingulares. iſte homo eſt aſinus iſte homo non eſt animal hec ſingularis eſt falſa ſe demonſtrando.

¶ Scđa ps ptꝫ in iſtis oīs propoſitio vniuerſalis eſt falſa poſito ꝙ ſint ille due vniuerſales oīs hõ eſt aĩal ⁊ oīs propoſitio vniuerſalis eſt falſa iam quelibet ſingularis eſt vera ⁊ illa vniuerſalis eſt falſa quia ſe fallit ⁊ totū illud cõſurgit: q2 mihi videtur ꝙ ſanior modus in iſtis reflexiuis eſt ꝙ quelibet propoſitio ſignificans ſe adequate fore veram eſt vã: ⁊ q̃lꝫ ſignificãs ſe adequate eſſe falſam eſt falſa: ⁊ ſe eſſe nõ verã eſt nõ vã ⁊ ſe eſſe neſcitã eſt neſcita ⁊ ſe eſſe impoſſibilē eſt impoſſibilis. ⁊ ſe eē neceſſariã eſt neceſſaria: ⁊ ſignificãs ſe ſignificare aliter eſſe ꝙ̄ eſt ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt ⁊ ſignificans ſe nõ ſignificare ſicut eſt non ſignificat ſicut eſt ⁊ ſignificans ſe eſſe contingentem eſt contingens: et ſignificans ſe non eſſe impoſſibilem non eſt impoſſibilis.

¶ Circa ꝑdicta dubitatur circa aliquas propoſitiones an ſint inſolubiles et

Dubitationes q̃ng̃

primo dubitaẏ de hac hec nõ eſt falſa demõſtrã-do ſeipſam eſt ratio dubitationis q2 ſignificat ſe non eſſe falſam: ergo non debet eſſe vera.

Prima rõ ¶ In oppoſitũ ſuadet hec ratio affirmatiua ei cõtradicẽs ſignificat negatiuã fore falſam: ergo videẏ mediate ſe verificare ꝛ omnis ꝓpoſitio ſe verificans eſt vera vt nuperrime dictũ eſt. ergo illa negatiua eſt falſa.

¶ Dubitaẏ ſcdo an iſta hec ꝓpoſitio de qua ſortes cogitat eſt falſa ſit falſa et dubitationis ratio eſt. q2 iſta affirmatiua ſe falſificãs negatiuã triplex mouet ratio. ¶ Una eſt ly hec nõ põt demõſtrare ꝓpoſitionẽ cuius eſt ps q2 demõſtratio ꝑnõis ẽ ſua ſigñio: ꝛ tũc ſi demonſtraret ſe diſtincte ſigñret ſe ꝛ ſic eadẽ noticia eẽt diſtincta ꝛ formalis ſuimet quod eſt falſum.

Scḋa rõ ¶ Ratio ſecunda eſt illa de p̃terito eſt vera de hĩc ad vnã horã propoſitio de qua ſortes cogitauit eſt falſa. et ſimiliter illa de futuro ante tp̃s illius cogitationis ſcʒ ꝓpoſitio de qua ſortes cogitabit erit falſa. ergo habebit vnam de preſenti veram.

¶ Tertia ratio eſt ſi ſit falſa ſignificat taliter eſſe qualiter eſt et tunc ſcitur ita eſſe ſicut ip̃a ſignificat vel ſciri poteſt et; per ↄ̃ñs falſum ſcitur cõtra ariſtotelẽ ꝙ falſum nõ ſcitur

Ariſtoteles. primo poſteriorum.

tertia rõ ¶ Tertia dubitatio eſt poſito ꝙ ſunt iſte due ſole cũ earũ partibus falſum eſt ꝛ omne falſum eſt que illarum eſt ꝓ̃a q2 oportet dare vnã falſam ꝛ ſi dederis vniuerſalẽ ergo trãſcendẽs nõ vere predicatur de quolibet termino ſupponẽte qḋ videẏ incõueniẽs ſecluſis etiam ſignis ex parte copule ꝛ predicati.

¶ Dubitatur quarto de iſta. ꝓpoſitio cui9 ↄ̃dictoria ẽ ꝓ̃a. nõ ẽ ꝓ̃a p9 ly hec demõſtrãdo affirmatiuã ei contradicentem.

¶ Dubitaẏ quĩto an iſte ſunt inſolubiles hec propoſitio non ſe falſificans eſt falſa hoc eſt ſolubile hoc eſt falſuʒ vel in voce vel in ſcripto que demõſtrat mentalẽ ſe falſificãtẽ.

¶ Ad primũ dicitẏ ꝙ illa negatiua ſignificans ſe nõ fore falſam eſt vera ꝛ quãdo arguis affirmatiua ſua contradicẽs ei ſe verificat. nego. immo quelibet propoſitio ſignificãs ſuã ↄ̃dictoriã adequate fore falſa ꝛ eſt falſa. Si dederis affirmatiuã verã nõ ẽ peccatum mortale.

¶ Ad ſcḋm dubiũ de iſta: hec ꝓpoſitio de qua ſortes cogitat eſt falſa dr̃ qḋ eſt falſa ꝛ qñ arguiẏ ly hec nõ põt demonſtrare ꝓpoſitionẽ cuius eſt pars q2 tũc eadẽ eſſet formalis noticia ſui pro illo pono propoſitiones.

Ponũtur ꝓpõnes. ¶ Prima ꝓpoſitio eſt: aliqua noticia cõfuſa ſigñt ſe formaliter: hoc pꝫ de noticia cui ſubordinaẏ hec vox cõcept9 q2 formaliter oẽm cõceptũ ſignificat ꝛ ipſemet eſt cõceptus. ergo formaliter ſeipſam ſignificat.

¶ Scḋa ꝓpoſitio: aliqua noticia diſtincte ſignificat ſe probaẏ noticia q̃ deus diſtinctiſſime ſignificat ſe. igitur.

¶ Tertia nulla noticia creata ſimplex diſtincte ſigñt ſe ꝓbaẏ hec ꝓpõ. q2 dã oppoſitũ ſequiẏ ꝙ idẽ ꝓduceret ſe ↄ̃ñs eſt falſuʒ: ergo ꝛ añs. ꝛ ꝓbo ↄ̃ñam q2 obiectũ cognitũ ꝑtialiter in gñe cauſe efficiẽtis ꝓducit noticiã eiuſdẽ. ergo ſi a noticia diſtincte repñtaret ſe ꝑtialiter ꝓduceret ſe ꝙ eſt falſum. Et ex iſto ſequiẏ ꝙ ly hoc nõ põt demõſtrare ſe in mẽte: ſʒ illḋ nõ ſequitur ad hoc ꝙ noticia cõfuſa ſit formalis noticia ſui q2 illa nõ ꝓduciẏ a ſe: ſʒ cõſurgit ex conſiḋ̃atiõe ꝑtiũ. Nec ſeqẏ de noticia ↄfuſa q2 illa ꝓduciẏ ꝑtialiter ab vno obiecto ꝑticulari quẽadmodũ ego videns ſortẽ ꝓduco noticiã omniũ hoĩum. Sed inſtaẏ cõtra tertiã ꝓpõnẽ ſic ly a põt imponi ad ſignificãdũ cõceptũ ei9 adequate quo dato iſte cõcept9 formaliter ꝛ diſtincte repreſentabit ſe igiẏ tertia ꝓpoſitio eſt falſa maior ꝛ ↄ̃ña intelligẽti clarẽt. ꝛ minor patet: q2 ſemꝑ cõceptus illud ſignificat naturaliter proprie adequate ꝙ terminus ad placitũ ſignificãs ſignificat vltimate. Sʒ termin9 ad placitũ ſignificãs vltimate ꝛ adequate ſigñt cõceptũ ergo ille cõcept9 adequate ſignificabit ſeip̃m. ¶ Ad illud argumẽtũ nõ reſpondetur q2 parũ conducit ad propoſitũ noſtrum. Corrolarium.

¶ Ad ſcḋam rõnẽ dicitẏ ꝙ non eſt incõueniẽs ꝙ ſit aliqua ꝓpoſitio de p̃terito vel de futuro vera cuius de p̃ſenti eſt falſa ꝛ hoc maxime qñ illa de p̃ñti ſe falſificat. ſʒ ſufficit ꝙ ita ſit ſicut p9 illã de ineſſe ſignificaẏ immo iterdũ illa de p̃ñti ſignificat aliter eẽ q̃ eſt vel nõ ſicut ẽ illis de p̃terito ꝛ de futuro ſignificãtib9 taliter eẽ qualiter ẽ. ꝛ ſicut ẽ vel retẽto eodẽ caſu cũ iſtis terminis aliter ꝛ nõ ſicut eſt loco de ly falſo. Aduerte.

¶ Ad tertiã rõnẽ diſtinguiẏ ꝙ aliqua propoſitio falſa ſciatur vel falſa ſignificans taliter eſſe qualr̃ eſt. cõcediẏ vel ſignificãs aliter eſſe q̃ eſt. negaẏ. niſi habeat aliter anneꝑũ nec oportet propterea ꝙ hec ſciaẏ diameter quadrati eſt ſi meter coſte eiuſdem.

¶ Ad tertiũ dubiuʒ dicitẏ ꝙ ex quo opʒ dare vnã illarũ falſam. do illam omne falſuʒ eſt ꝛ tñ nõ imagineris ꝙ iſta abſolute falſificet ſe quẽadmodũ iſta oĩs propõ eſt falſa immo ſi ſua ꝑticularis daretur falſa ip̃a bene põt dari vera. pꝫ. q2 qñ eſt cũ iſta hõ eſt aſinus eſt vera: ſed in dubio cõcedo ꝙ trãſcẽdẽs nõ vere affirmabitur de termino ſupponente. et hoc quãdo propoſitio ſe falſificat.

¶ Ad quartũ dubium de iſta: hec propoſitio cuius contradictoria eſt vera nõ eſt vera dicitur ꝙ negatiua eſt vera cum extrema non ſupponant pro eodem.

¶ Ad quintũ dicitẏ ꝙ due prime ſe falſificãt q2 nos accipimus ly inſolubile vt tãtũ valet ſicut falſificare. Sed de illis vltimis dr̃ ꝙ ſunt vere nec ſe falſificãt ſed mẽtalis ſe falſificat ſi qs vellt dicere oppoſitum ꝑꝑ ſubordinatione vocalis ad mentalẽ in nomine: domini.

¶ Dubitaẏ ↄ̃iter de talib9 an ſe falſificẽt poſito ꝙ ſortes dicat ſolũ plato dicit falſum ꝛ plato dicat ſortes dicit falſum. Sex dubia

¶ Secundo dubitaẏ poſito ꝙ cicero dicat ioannes dicit falſum ꝛ ioãnes dicat cicero dicit verum.

¶ Tertio dubitatur. poſito ꝙ

oēs logici de collegio montiſacuti dicāt vnus noſtrū dicit falſum hoc eſt dicat p̄mus vnus noſtrū dicit falſum ⁊ dicat ſcđs vnus nr̄m dicit falſu; et tertius ⁊ quart⁹ ⁊ ſic de aliis ⁊ ſimul clamēt. queritur quis dicit falſum vel tantū vnus et q̄rit̄ quis eſt ille ⁊ nō eſt maior rō de vno q̄ de alio.

¶ Quarto dubitat̄ dicat ſortes plato dicit falſum: et dicat plato cicero dicit falſum. et iterum dicat cicero ſortes dicit falſu; queritur quis dicit falſum.

¶ Quito dubitat̄ dicat ſortes plato dicit aliter eſſe q̄ eſt et contra dicat plato ſortes dicit aliter eſſe q̄ eſt vel dicat plato nō eſt ita ſicut ſortes dicit et plato contra dicat nō eſt ita ſicut ſortes dicit.

¶ Sexto dubitatur. dicat ſortes plato dicit falſum ⁊ cōtra dicat plato ſortes nō dicit falſu; nihil aliud dicēdo ſaltē p̄ nūc.

¶ Ad primū r̄ndetur q̄ poſſimus dare vnū illoꝝ qui dicit falſum quēcūq̄ voluerimus ⁊ illo inuento dr̄ q̄ ſcđs dicit veꝝ vel ſi concedat̄ q̄ primus dicit verū ſicut melius dicēdum eſt dicat̄ q̄ ſcđs dicit falſu;. Sed q: iſtud videſpare r̄ndebo ad formā q̄n ponis caſum admitto eū. Et poſtea q̄ris an iſte falſificēt dico q̄ nō. et q̄n queris q̄ illa falſa reſpōdetur. p̄ponet videbis. ⁊ poſtea p̄ponis p̄poſitionē qua; p̄fert ſortes. ſ. hāc plato dicit falſum dicat̄ q̄ illa eſt vera. et poſtea p̄ponis ſcđam dico q̄ ipſa eſt falſa: tamē ſi p̄poſuiſſes illam quā dico falſam primo loco cōceſſiſſem ipſam verā ⁊ alterā falſam. Sed forte arguis nō eſt maior ratio de vna q̄ de altera. nego q: op; dare vnā falſam in p̄poſito ⁊ illa data ſup̄fluit aliā dare falſam imo de facto d; dari vera. ⁊ ſic eſt maior ratio de vna q̄ de alia ſm̄ locu; in quo p̄ponit̄. Et citius do primā verā q̄ ſecūdam. q: cōiter iſte modus arguēdi tenet ita eſt ſicut hec p̄poſitio ſignificat. ergo eſt vera. Et q: eſt omnino impertinēs primā cōcedo: q: qualitas reſpōdendi hoc querit ⁊ alterā eſſe falſam eſt pertinēs ſequens dabo tibi vnum ſimile. Pono tibi iſtā aliquis hō eſt ſup̄ pinaculū noſtre domine ⁊ ſit rei veritas q̄ null⁹ ſit ibi ⁊ p̄pter breuiloquiū ſuppono tm̄ duos hoīes in mundo. ſ; ſortē et platonē. Tūc propono tibi iſtā tm̄ duos hoīes ſ; ſortes ⁊ plato ſunt quo conceſſo tanq̄ vera ⁊ impertinēti. Propono tibi hāc ſortes eſt ſupra pinaculū noſtre dn̄e qua negata tanq̄ falſa ⁊ impertinēte. Propono tibi iſtā plato eſt ſup̄ pinaculū nr̄e dn̄e. Certū eſt ex arte obligatoria q̄ illa eſt cōcedēda: q: ſequēs ex poſito cū bn̄ conceſſo et oppoſito bene negati. Sed forte clamās hic ē obligatio ⁊ in inſolubilib⁹ nō eſt obligatio. ergo nihil dicis ad p̄poſitū verū eſt q̄ hic ē obligatio. in altera āŭo non ſaltē publica neq̄ p̄prie occulta tamē illud eſt maxime ſimile q̄ ſcio tibi dare in p̄poſito. Et ſi intelligas obligatiōes nihil eſt hic difficultatis. Si neſcias iſtud bene capere potes dicere verā q̄ ſe falſificare mediate quia vtraq̄ eſt falſa et non eſt maior ratio de vna q̄ de altera. ergo vtraq̄ eſt falſa.

¶ Ad ſcđm caſum quo cicero dicit iohānes dicit falſum ⁊ extra dicit̄ q̄ vtraq̄ eſt falſa quod ſic oſtēditur vel vtraq̄ eſt vera vel prima vera et ſecūda falſa vel contra vel neutra vera. Si vltimu; propoſitū. Si primum tūc illa dicta ciceroni ſ; iohānes dicit falſum ē vera: ergo ita eſt ſicut ipſa ſignificat. Sed ipſa ſig̃t iohannē dicere falſu;. ergo ita eſt q̄ iohānes dicit falſum. ergo ad minus vna illarum eſt falſa. ⁊ ſic ſi detur p̄poſitio. Ciceronis vera oportet dare p̄poſitionem iohānis falſam ⁊ ad propoſitionem iohānis eſſe falſam ſequitur propoſitionem ciceronis eſſe falſam. Propterea in talibus caſibus quādo vna p̄poſitio ſignificat alterā eſſe falſam et contra altera ſignificat illam eſſe verā: vel q̄n propoſitio a ſignificat p̄poſitionē b eſſe falſam. et p̄poſitio b ſig̃t propoſitionē a eſſe verā illa in qua ponit̄ falſum ſignificat taliter eē qualr̄ ē et ſe falſificat. Et illa in qua ponit̄ verū ſig̃t aliter eſſe q̄ eſt ⁊ p̄ p̄ñs vtraq̄ eſt falſa in caſu.

¶ Ad tertium caſum reſpōdetur ſicut ad primū q: vnus dicit falſum ⁊ illo inuento reliqui dicūt verū ⁊ ille inuenitur ſicut dictum eſt in p̄mo caſu vel dicat̄ q̄ quilibet eoꝝ dicit falſum: q: vnus dicit p̄pōnē falſam et nō eſt maior rō de p̄pōne vni⁹ q̄ cuiuſq̄ alterius ergo oēs illi dicūt falſum ⁊ hoc ſufficit p̄ inſolubilib⁹.

¶ Ad quartū de iſtis hoc ē falſum que erit a demōſtrādo b et b. demonſtrabit hoc eſt falſum que erit c. ⁊ c. iterū demonſtrabit a ſignificans a fore falſum idem eſt ac ſi diceret ſortes. plato. cicero in caſu expreſſo. Dicit̄ q̄ a eſt vera et b. eſt falſa. declinans ad veritatē declinare ad veritatē voco falſum ſignificās taliter eſſe qualiter eſt: ⁊ hoc magis declinat ad veritatem q̄ falſa ſignificās aliter q̄ eſt ſuadet̄ iſtud ſic vel oēs iſte tres ſunt vere vel oēs iſte tres ſunt falſe vel due vere ⁊ tertia falſa: vl̄ due falſe ⁊ tertia vera. Si primū tūc a eſt vera. ergo ita eſt ſicut a ſignificat: ſed a ſig̃t q̄ b eſt falſa ⁊ ita eſt p̄ te. ergo b eſt falſa: et per cōſequens nō ſunt vere. q: veritas a deſtruit veritatē b. ergo oportet q̄ b ſit falſa. nec eſt opus dicere oēs eas falſas: vt p;; ſubtiliter calculanti ⁊ breuiter in talibus dico primā verā et ſcđam falſam parum declinare a veritate tertiā falſam maxime a veritate declinare vl̄ ſic facile intelliges ſi eſſent due ſe demōſtrantes quarū vtraq̄ ſignificat alteram eſſe falſam; tūc p̄ma eſt vera et ſcđa falſa: ſignificās aliter eſſe q̄ eſt. hoc patet ex dictis vbi pauloante reſpōdi ad formā. ſic dico in p̄poſito ⁊ media tūc nō pōt teneri vera nec falſa ſignificās aliter eſſe q̄ eſt. p;; aduertēti opus eſt ergo dicere q̄ eſt falſa ſe falſificans. Tamē ſi eſſent quattuor: quaꝝ quelibet diſtricte ſignificat alterā eſſe falſam. puta prima ſcđam. et ſcđa tertiā. ⁊ tertia quartā. et iterum quarta primā hoc eſt falſum. ⁊ cetera dicit̄ eodē modo q̄ prima eſt vera ⁊ vltima falſa ſignificās aliter eſſe q̄ eſt ⁊ ſecūda falſa: q: veritas p̄me deſtruit veritatē ſcđe: ſed ſcđa ſignificat aliter eē q̄ eſt ⁊ tertia vera: ⁊ ſic q̄n ſunt quinq̄ prima ē vera ⁊ vltima eſt falſa. ⁊ quarta vera: ⁊ tertia falſa ſignificās aliter eſſe q̄ eſt. et ſcđa falſa ſe falſificās et ſic quādo excedunt quattuor prima eſt vera: ⁊ vltima falſa ſignificet primam eſſe falſam et ſic de aliis. Tamen in omnibus attendēdus eſt ordo propoſitionū mediatarū. Sed ſi fiat talis combinatio ſicut iſtarum triū hoc eſt falſum: hoc eſt falſum vnū illorum eſt falſum q̄ prima demonſtrat ſecundā. ⁊ ſcđam tertiam. ⁊ tertia duas primas dicitur q̄ prima et tertia ſunt vere. et ſcđa.

falſa maxime a veritate aliena: ⁊ iſta declarabū tur ꝑ formulas ſubſequētes in fine q̄ōnis.

¶ Ad quintū dicitur ꝙ prima eſt vera ſignificās olno taliter eſſe qualiter eſt ⁊ ſecūda falſa ſignificans primā ſignificare aliter eſſe q̄ eſt et nō eſt ita de illis tranſeo q2 poſſunt combinari ſicut ꝓpoſitiones de quibus ante dictū eſt de iſtis non eſt ita ſic ſortes dicit. ⁊ cetera dicitur breuiter ꝙ nō eſt ita ſicut ſortes dicit: q2 habet nō ſicut dicit annexum et aliter dicit ſicut eſt. Opinabile eſt in ſexto caſu ꝙ affirmatiua ē vera ⁊ negatiua falſa. q2 negatiua nō pōt defendi vera: licet poteſt defendi ſignificare taliter eē qualiter eſt. Ad vltimū caſum dico vtriuſq ꝓpōnem ſe falſificare. ¶ Deinde reſpōdeſ ad argumenta ante oppoſitū quod illa ſunt bene dicta ⁊ quādo arguis illa concedit cōtradictoria falſa: cōcediſ et quādo dicis non eſt impugnatione dignū ſi intelligas quod eſt adeo bene dictū ꝙ nō eſt dignū impugnatiōe volo ſi capias ſiniſtram partē ſicut pretendis. nego ⁊ quādo dicis plures
Sophiſte ſophiſte reſtiterunt ab hoc ne cōcederent cōtradictoria falſa verū eſt. ſed propterea inciderunt in maius incōueniēs: nec ſequitur ꝓpterea duo cōtradictoria vera: vt patet capiēdo duas ꝓpōnes ſe verificātes quaꝝ vna eſt vera et altera eſt falſa. vt aliqua ꝓpoſitio eſt vera et oīs ꝓpoſitio eſt vera quarū prior eſt vera ⁊ ſecūda falſa.

¶ Contra hoc arguo ſi hec ſit ſola omnis ꝓpoſitio eſt vera tunc ipſa eſt ꝟa adueniat ſua cōtradictoria puta aliqua propoſitio nō eſt vera. queritur vtra illarū eſt vera et nō eſt maior ratio de vna q̄ de alia. ergo vtraq eſt ꝟa dicitꝰ ꝙ vtraq illarū eſt falſa.

Ariſtoteles. ¶ Et ad confirmationē ꝑ ariſtotelem quarto metaphiſice capitulo vltimo dicitur ꝙ nihil dicis ad propoſitū quia ariſtoteles ibi non loquitur de inſolubilibꝰ: ſed oportet capere ſuum ꝓceſſum ſcḋm materiam ſubiectam.
Anaxagoras. ¶ Sed ibi ariſtoteles in quarto arguit contra anaxagorā pythagoram eraclitum ⁊ cratillum.
Pythagoras. quorum aliqui volebant omnia eſſe vera: eo ꝙ omnia que apparent ſunt vera ⁊ aliqui volebāt
Eraclitꝰ omnia eſſe falſa: quia oīa ſunt in continuo motu
Cratillus ⁊ ariſtoteles ibi nō loquitur de inſolubilibus vt certum eſt ſaltem ſpecialiter immo phiſice quēmodū ego in omī materia extra inſolubilia negarem cōtradictoria falſa ſine limitatiōe vel dicere potes ꝙ ariſtoteles intellexit extra inſolubilia: et eodem modo poteſt reſponderi ad illud ꝑmi periermenias circa legē ꝯdictoriaꝝ ⁊ ad illō ſecūdi priorum ⁊ ad ſimiles auctoritates Ariſtotelis. et iſta videtur expreſſe ſententia eius ſcḋo elencoꝝ vbi paralogiſat de iſtis ſortes dicit falſū per deum ego ſum periurus.

¶ Ad ſcḋm argumentū nego ſequelam: ⁊ ad ꝓbationē due ꝓpoſitiones quaꝝ vna eſt vera et altera falſa contradicunt eidem propoſitioni ⁊c. Concedo maiorem negatur minor. imo ille ſunt ſynonime ⁊ equiualentes. Et ad confirmationē concedo ſequelam ⁊ illud argumentū eſt pro tertia cōcluſione.

¶ Ad tertiū argumentuꝫ quo arguis ⁊c. nō ſigt q̄ aliter eſſe q̄ eſt nego. et ad ꝓbationē ꝑ aſcenſum cōcedo aſs ⁊ etiā ꝙ taliter eſt ſicut ſignificatꝰ ꝑ aſs et aliter eſt q̄ ſignificatꝰ per conſequens nec hoc inconuenit quando cōſequens habet aliter annexum.

¶ Ad cōfirmationē de iſta cōſequentia nullum cōſequens ſignificat ſicut eſt. ergo ⁊ extra nego ꝙ modus iſte nō poteſt ſaluare bonitatem huius cōſequentie et argumentādo ſubditur ſolutio ꝙ non eſt incōueniēs āntecedens bone cōſequentie ſignificare ſicut eſt ꝯñte ſignificante nō ſicut eſt quādo hꝫ non ſicut annexum. ⁊ quādo improbas illud tūc copulatiua compoſita ex oppoſito cōſequentis ⁊ aīte ſignificat ſicut eſt hoc nego imo oppoſitū ꝯñtis ſignificat ſicut nō eſt. ſicut conſequēs ipſum.

¶ Ad quartū cōcedo ꝙ habet concedere ſubcōtraria falſa aliqui nō habent ꝓ incōueniente extra hanc materiā vt in contingenti ſpecialiter capto. Et quādo ſubdis hꝫ concedere contradictoria vera. negatur hoc abſolute ⁊ ad caſum quem ponis cōſimilis omnino ſolutus eſt. ¶ Ad confirmationē facile eſt reſpondere ꝙ illa ſe falſificat.

¶ Ad quintū dicitur ꝙ illa ſe falſificat mediate ⁊ equiualenter ⁊ cōcedo ꝙ eēt vera quotienſcūq nullus baculus eſt in angulo Nec hoc eſt abſurdum imo quilibet opinans in inſolubilibꝰ habet hoc cōcedere.

¶ Ad cōfirmationē que inducit plures propoſitiōes ſed ſunt faciles: nego ꝙ non equiualeant: vel ꝙ cōſequentia nō teneat in illis ⁊ negationis cauſa plerūq in hac materia eſt oſtenſa. Et hec de queſtione.

¶ Queſtio octaua.

Queritur an cōformiter ſit modus ſaluandi ꝓpoſitiones inſolubiles exponibiles. ⁊ videtur ꝙ non. quia per iſtum modum non poteſt ſaluari falſitas huius tantū hec excluſiua eſt falſa ⁊ tamē ſe falſificat: ergo modus ponendi nullus. Cōſequentia eſt clara cū minore ⁊ maior pꝫ. q2 ſue exponētes ſunt vere. ⁊ veritas exponibilis cognoſcitꝰ ꝑ veritates exponentiū ⁊ volo ꝙ nulla ꝓpō ſit niſi hec excluſiua cum exponētibus tunc exponentes ſunt vere ⁊ exponibiles falſe. Queſtio

¶ Et cōfirmatur q2 poſito ꝙ ille exponentes ſint cū earum contradictoriis falſum eſt propoſitio vniuerſalis et nullum ens quod non eſt falſum eſt ꝓpoſitio vniuerſalis cū vniuerſale de terminis tranſpoſitis illius excluſiue in illo caſu non poteſt defendi neq veritas neq falſitas huius ſecūde exponentis. Et non poteſt defendi falſitas patet quia eius contradictoria: puta aliquod ens quod non eſt falſum ē propoſitio vniuerſalis eſt falſa et ſecunda exponens non ſe fallit tunc eſt vera. Sed ꝙ eius veritas non poteſt defendi. Arguitur. quia ſi ſit vera tūc ſua cōtradictoria aliqḋ ens qḋ nō eſt falſum ē ꝓpō vniuerſalis erit vera ſi ſit. ⁊ ſic dabitur cōtradictoria vera cōtra oēm modū.

¶ Scḋo arguitꝰ q2 ꝑ iſtuꝫ modum nō pōt ſaluari veritas tīi nō hoc falſuꝫ nō eſt hoc falſum: demonſtrando per ly hoc illam

excluſiuam ⁊ tñ iſta eſt vera. igiꝭ minor patꝫ: quia diſiunctū ex p̄dicato ⁊ ſubiecto eſt tranſcendens vtroq̄ termino ſupponente. ergo talis excluſiua ē vera per regulā cōem excluſiuarū de ſecundo modo. Sed cōtra ſe falſificat. ergo nō ē vera vel non omnis propoſitio ſe falſificans eſt non vera cuius oppoſitum diximus.

¶ Et confirmatur iſte mod⁹ nō poteſt ſaluare falſitatē hui⁹ tñ ſortes dicit verū ⁊ tñ ipſa eſt falſa poſito ꝙ ſortes dicat iſtā deus eſt ⁊ plato iſtam excluſiuā p̄ciſe tñ ſortes dicit verum: maior patet: qꝛ exponētes ſunt vere ergo illa exponibilis erit vera. ergo tunc nō ſaluatur ei⁹ falſitas. minor patet qꝛ iſta excluſiua ſe falſificat qꝛ ſignificat ſortē tñ dicere verū. ⁊ ad tñ ſortem dicere verū ſeq̄tur platonē nō dicere verum ⁊ ex quo dicat propoſitionem dicit falſum ⁊ ſic illa excluſiua eſt falſa.

¶ Tertio arguitur. iſte mod⁹ nō poteſt ſaluari falſitatē huius oīs ꝓpoſitio p̄ter hanc exceptiuā ē vera ⁊ tñ ipſa ē falſa. igitur minor patet cum maiore qꝛ poſito ꝙ iſta exceptiua ſit cum ſuis exponentib⁹ exponētes ſunt vere: ⁊ illa ſe falſificat. igitur eſt falſa.

¶ Et confirmatur iſta reduplicatiua oīs ꝓpoſitio reduplicatiua inq̄tum reduplicatiua falſa ē nō vera exponēdo gratia cōcomitantie quando illa ſola ē cum ſuis partib⁹ exponētes ſunt vere ⁊ reduplicatiua ſe falſificat ergo eſt falſa. ⁊ per ꝯñs modus null⁹ et breuiter omnes exponibiles poſſunt adduci in ꝓpoſito.

¶ Quarto arguitur iſte mod⁹ nō poteſt ſaluare falſitatē huius de⁹ ē et oīs hypothetica ē falſa ⁊ tñ ipſa ē falſa. ergo mod⁹ nullus. minor patet. quia da oppoſitum remotum ē vera. ergo ita eſt ſicut ſignificat ⁊ per cōſequens oīs hypothetica ē falſa: ſed ipſa eſt hypothetica ergo eſt falſa. Maior patet qꝛ vtraq̄ pars ſignificat taliter eſſe qualiter eſt. ergo vtraq̄ pars eſt vera. Forte negas ꝯñam ⁊ dicas ſecundā partem ſe falſificare. Contra ſecūda pars ſignificat niſi omnem hypotheticam eſſe falſam et ad taliter eſſe non ſequitur ſecundam partem eſſe falſam ex quo eſt cathegorica.

¶ Et confirmatur. iſte mod⁹ nō poteſt ſaluare falſitatē hui⁹ oīs ꝓpoſitio contradicens negatiue eſt vera ⁊ tamen ipſa eſt falſa: igitur minor patet: quia da oppoſitū eſt vera ergo ita ē ſicut ipſa ſignificat: ſed ipſa ſignificat ꝙ oīs ꝓpō cōtraria ꝓpoſitioni vniuerſali ē vera ergo ſua contraria eſt vera ſi ſit ⁊ vltra. ergo ipſa eſt falſa. Maior patꝫ. quia ita eſt ſicut ipſa ſignificat quod patet quando illa ſola vniuerſalis eſt cum ſua contradictoria cum contraria ſit falſa.

¶ Quinto arguitur ſic iſte modus nō poteſt ſaluare falſitatem huius deus nō eſt vel oppoſitū huius diſiunctiue eſt verū. Sed tamen ipſa eſt falſa. igiꝭ minor patet: qꝛ da oppoſitum eſt vera: ergo eſt ita ſicut per illam diſiūctiuam ſignificatur. ſed per illam ſignificatur ꝙ oppoſitum illius diſiunctiue eſt verum ſaltem de parte poſſibili. ⁊ ſic oportet oppoſitū illius diſiūctiue eſſe verum ⁊ vltra: ergo illa diſiunctiua eſt falſa. ergo minor vera. maior patet quia ita eſt ſicut illa diſiūctiua ſignificat. ergo eius falſitas non ſeruatur.

¶ Et confirmatur. iſte mod⁹ nō pōt ſaluare falſitatē hui⁹. Si de⁹ ē aliq̄ conditionalis eſt falſa: ⁊ tñ ipſa ē falſa. igitur minor patet qꝛ ē īpoſſibilis. maior ꝓbaꝭ. qꝛ poſito ꝙ illa cōditionalis falſa ſit tūc ſic argumētor. Ex q̄ nō ſequiꝭ. ſi de⁹ ē aliqua cōditionalis ē falſa ſtabunt oppoſitū ꝯñtis ⁊ añtis. ergo iſte ſimul ſtabunt de⁹ ē ⁊ nulla cōditionalis eſt falſa et vltra. Nulla cōditionalis eſt falſa. ergo et iſta non eſt falſa ⁊ eſt: ergo eſt vera et omnis vera eſt neceſſaria. ergo illa conditionalis non eſt falſa et ſic nō ſaluaꝭ ei⁹ falſitas. ¶ In oppoſitum arguiꝭ per illa q̄ dicta ſunt ꝓ ſolutione argumentorum inductorū ⁊ poſſibiliū in propoſito nihil aliud opꝫ dare ad falſificationē in exponibilibus vel hypotheticis vltra illa q̄ dicta ſunt de cathegoricis et nō exponibilibus tñ nō ē incōueniens aliquam exponibilē eſſe falſam cui⁹ oēs exponentes ſunt vere vt patet de multis argumētis aū oppoſitū etiā nō ē incōueniens exponibilē eſſe verā aliq̄ exponētiū exiſtēte falſa quū ſe falſificat. Exēplum vt tñ falſum ē hec prīa exponēs demonſtrando per ly hec primā exponentē ī caſu facili imo nō inconuenit exponibilem ſignificare aliter eſſe q̄ eſt nulla exponēte ſignificāte aliter eſſe ꝙ eſt et hoc quū habet aliter annexū ⁊ contra. Et eodem modo de nō ſicut ē quū hꝫ nō ſicut annexū extra iſtas reflexiōes exponibiles ⁊ exponētes ſe imitanꝭ quo ad veritatem vel falſitatē hypothetice poſſūt ſe falſificare: quēadmodū cathegorice interdum rōne cathegorice tñ. Aliquū nō rōne cathegorice. ſꝫ rōne toti⁹ hypothetice. Exēplū p̄mi vt de⁹ ē ⁊ oīs ꝓpō ē falſa. Exēpliū ſcōi vt hoc ē falſum ⁊ hoc nō ē ſīm demōſtrātes ꝯtinue ſe inicē tunc pro copulatis diciꝭ ꝙ oīs copulatiua cui⁹ vna ps principalis ſe falſificat ē falſa ⁊ ſe totā falſificat rōne ptis dr̄ pars principalis qꝛ iſta nō ſe falſificat de⁹ ē vel hoc ē ſīm ⁊ hō ē aīal ⁊ ſic patꝫ oēs iſtas ſe falſificare de⁹ ē ⁊ hec copulatiua ē falſa hō ē aīal et oppoſitū hui⁹ copulatiue ē verū aſin⁹ ē aīal et nō q̄libet ī ſtorū ē verū demōſtrādo iſtas duas et ſuo mō pt̄ dici de iſtis deus ē ⁊ copulatiua ſignificat aliter eē ꝙ ē. hō ē aīal ⁊ hec copulatiua nō ſignificat ſicut ē de diſiūctiua dr̄ ꝙ cui⁹ vna ps ē falſa ⁊ alia ſe falſificat eſt falſa ⁊ ſe falſificat vt iſta hō ē aſinus vel hec cathegorica eſt falſa hō eſt lapis vel hec diſiunctiua eſt falſa hō eſt aſinus vel ſortes dicit duas ꝓpoſitiones falſas poſito ꝙ nihil aliō dicat. Sꝫ tibi ē difficultas ex quo dicit tres.

¶ Ex oībus dictis infero corrolaria quorū primū ē: aliqua diſiūctiua ē neceſſaria grā forme cui⁹ q̄libet ps ē fſa hoc ptē iſta diſiunctiua hoc ē ſīm vꝭ hoc nō ē ſīm demōſtrādo affirmatiuā ſe fallentē. Qđ ſit neceſſaria grā forme patꝫ qꝛ ē diſiūctiua ꝯpoſita ex ptib⁹ ꝯtradicētibus ⁊ ꝙ ſit falſa patꝫ ꝑ vtriuſq̄ ptis falſitatem. ¶ Corrolaria.

¶ Secundum corrolariū. aliqua diſiūctiua ē neceſſaria cui⁹ vtraq̄ ps principalis ſignificat aliter eē q̄ ē vt hic hec ſignificat aliter eē q̄ ē ⁊ demōſtrādo eandē ꝑ cōtradictoriam eius negatiuam. Quod ſit neceſſaria gratia forme patet ſicut argutum eſt ſicut in corrolario p̄cedente ꝙ ſignificet aliter eſſe q̄ eſt. Patet quia vtraq̄ ps ſignificat aliter eē q̄ eſt tñ ita ē ī re ſicut vna cathegorica ſignificat ⁊ eodē modo poteſt argumentari de non ſicut eſt.

¶ Tertio ſequitur. aliqua diſiunctiua eſt vera ⁊ impoſſibilis. hoc patet de hac hoc eſt impoſſibile ſecundum hanc acceptionem terminorum vel homo eſt aſinus.

¶ Quartum corrolarium aliqua diſiunctiua ſe falſificat per hoc ꝙ bacul' auferetur ab angulo. Et poſtꝙ ſponitur nō ſe falſificat. hoc patet de hac diſiunctiua bacul' ē in angulo: vel ꝙ hec diſiunctiua ſe falſificat. Secūda pars patet q2 tunc eſt diſiunctiua vera ⁊ pria ps probatur: q2 ad taliter eſſe ſicut ipa ſignificat cū circunſtantia caſus ſequitur ipſam ſe fallere.

¶ Quintum corrolarium iſta diſiunctiua ſe falſificat hec diſiunctiua eſt falſa: vel hec cathegorica eſt falſa per ly hec in primo loco demonſtrando totam diſiunctiuam et per ly hec in ſecunda cathegoricam.

Affina Cōcluſio.

¶ Iſtis notatis ponitur concluſio reſponſalis. mod' poſitus ſufficienter reſpondet ad inſolubilia hypothetica ⁊ exponibilia ſicut ad cathegoricam. Tunc reſpondetur ad rationes ante oppoſitū quando arguitur. Non poteſt ſaluari falſitas huius. tantū hec excluſiua eſt falſa nego ⁊ quando arguis ſue exponentes ſunt vere ⁊ exponibilis imitatur veritatem exponentiū. concedo exponentes veras ⁊ diſtinguitur ꝙ veritas exponibilis imitetur veritatē exponentiū vel qn exponibilis ſe falſificat. ⁊ ſic nego. vel quando exponentes nō ſe falſificāt. concedo. ⁊ qn optas relationē veritatis vel falſitatis ſuperadde iſtam ⁊ hec exponibilis nō ſe falſificat vel ille exponentes non ſe falſificant.

¶ Ad confirmationem quando ille exponentes cum earum contrariis ſunt. dicitur ꝙ ſecunda exponens ſcilicet nullum ens quod nō eſt falſum eſt propoſitio vniuerſalis ē falſa ⁊ ſe falſificat aliquo mō equiualenter nullum verum ē ꝓpoſitio vniuerſalis et ſuum contradictorium affirmatiuum etiam ſe falſificat nec hoc te moueat quia hoc plerunqꝫ contingit quēadmodum hic nullum verum eſt propoſitio vniuerſalis vtraqꝫ illarū ſe falſificat quia ad taliter eſſe ſicut per affirmatiuam ſignificatur ſequitur affirmatiuam fore falſam. ⁊ eodem modo de negatiua tamen ita eſt ſicut negatiua ſignificat ⁊ aliter ꝙ affirmatiua ſignificat.

¶ Ad ſecundum ⁊ tertium cū eorum confirmationibus ſufficienter reſpōdēt notabilia cum euidentia probationum.

¶ Ad quartū de illa hypothetica deus eſt et oīs hypothetica eſt falſa dicit ꝙ ſe falſificat ⁊ quando contra hoc replicas. ſecunda pars illius copulatiue ſignificat illam hypotheticam eſſe falſam. Et ad illā hypotheticam eſſe falſam nō ſequit illā cathegoricā eſſe falſam concedo maiorem negata minore: q2 cū illa hypothetica ſit falſa et altera pars eſt vera ſequit reliquam eſſe falſam nec imaginare ꝙ oporteat ſequi in bona cōſequentia ſemper. Sed cum tota circūſtantia vt ante innuimus: ¶ Ad confirmationem facile eſt reſpondere ex dictis ¶ Ad quintum dicitur ꝙ illa diſiunctiua ſe falſificat.

¶ Ad confirmationem de iſta cōditionali ſi deus ē aliqua cōditionalis ē falſa dicitur ꝙ illa ē impoſſibilis ⁊ cōcedo ꝙ oppoſitū cōſequentis ſtabit cū antecedente. q2 ille non ſe pugnant deus ē. ⁊ nulla ꝯditionalis eſt falſa: immo qn nulla cōditionalis eſt: ita eſt ſicut nunc ſignificat per hanc cōditionalē ⁊ ita fuit añ creationem mundi. Et quando arguis deus ē ⁊ nulla conditionalis eſt falſa. ergo iſta non eſt falſa. concedo. Sed quēadmodum conſequens eſt falſum: ita ⁊ antecedens. ⁊ quando arguis non eſt falſa. ⁊ ē ergo eſt vera tranſeat ꝯña: ſed antecedens eſt falſum ſicut ⁊ ꝯſequens. Nec oporteblt ponere illā ineſſe aliter. Tunc forte replicas de hac cōditionali ſi deus eſt ⁊ hec conditionalis: ſecundū hāc ſignificationē eſt. ergo hec conditionalis ē falſa. videtur ꝙ illa ſit bona ad hoc dicitur ꝙ illa replica oīno participat naturā huius hec ꝯña eſt bona ergo homo ē aſinus de qua poſtea videbimus in argumentis ſophiſticis.

¶ Queſtio nona.

Queritur an illa q̄ dicuntur in notabilib' de ſcire ſint bene dicta ⁊ arguit ꝙ nō contra illam interpretationem ſcire q2 ex illo ſequitur ꝙ falſum ſcit: ſed cōſequens eſt falſum ⁊ cōtra Ariſtotelem primo poſteriorum dicētem ꝙ hec nō ſcitur dyameter eſt cymeter: ⁊ patet cōſequētia diſcurrendo per omnes particulas diffinitiōis. Queſtio. Ariſtoteles.

¶ Et confirmatur eadem ꝓpoſitio ē ſcita ⁊ neſcita ab eodē. g̃ diffinitio de ſcire nulla ē. añs ptꝫ ꝓ pria pte de iſta hō eſt aīal ⁊ pro ſcda ꝓbatur q2 hoc nō eſt ſcitū demōſtrādo ſubiectum. ⁊ hoc non eſt ſcitum demonſtrando copulam ⁊ hoc non eſt ſcitum demonſtrando ꝑdicatum. ergo eſt neſcita.

¶ Secundo arguitur. eadem ꝓpoſitio eſt ſcita ⁊ neſcita ſm̄ iſtā diffinitionem de ſcire. ergo ipſa nulla ē. añs ptꝫ de iſta hec eſt neſcita a deo ꝙ ipſa eſt neſcita probo q2 dato oppoſitum eſt ſcita tunc ſcitur eſſe ſicut ipſa ſignificat: ſꝫ illa ſignificat ꝙ ipſa eſt neſcita a deo ergo ſi eſt ſcita a deo ē neſcita ab eodē. Sed ꝙ ſcit ſcita patet dupliciter. Tū pmo q2 ſcit a ſorte. ergo et a deo. ꝯña tꝫ q2 ꝗcquid ſcit ſortes illud ſcit deus q2 oppoſitū dicere videtur hereticū. Tū ſecundo ꝓbat ꝙ ipa ſcitꝰ a deo oē verū eſt ſcitum a deo illa propoſitio ē vera. ergo eſt ſcita a deo oppoſitum maioris videt abſurdū. Maior ē ſana et minor ſignificat aliter eſſe qualiter eſt nec ſe falſificat. ergo totum antecedens eſt verum.

¶ Et confirmatur quia niſi eſſet ſcita ſequeretur ꝙ dabiles eſſent due ſynonime quarum vna eſt ſcita ⁊ altera nō ē ſcita ab illo qui ſcit illas eſſe ſynonimas ꝯñs ē incōueniens. ergo ⁊ antecedens. ꝯña patet de iſta que habet neſcire annexum ⁊ de propoſitione demonſtrante primam que eſt hec. hec eſt neſcita.

¶ Tertio arguitur. eadem ꝓpoſitio eſt ſcita ⁊ dubia ab eiſdē ergo dicta nulla antecedens ptꝫ de hac copulatiua iacob' eſt rex ⁊ baculus ſtat in āgulo. poſito ꝙ ſortes ſciat iacobū eſſe regem ⁊ dubitet baculū ſtare in angulo. ⁊ contra plato dubitet iacobum eſſe regē tamen ſciat baculum ſtare in angulo. Tunc ſic hec copulatiua eſt ſcita et dubia ab eiſdē ſcilicet ſorte ⁊ platone ergo propoſitū. antecedēs patet

quia hec pars

quia hec pars eſt ſcita ab iſto demonſtrādo ſortē et partem quā ipſe ſcit et hec eſt ſcita ab ipſo demōſtrādo platonē et ptē quā ipſe ſcit. ergo hec cathegorica et illa ſunt ſcite ab illis et p ꝯñs tota copulatiua eſt ſcita ab eis, et eadē nō probat. quia hec copulatiua eſt dubia iſtis duobus.

¶ Et confirmat eadē ppō eſt ſcita et dubia. igit añs ptz et pono q ad aliquā ppoſitionē verā pbādā habeas ſex apparentias quo ad veritatē et totidē apparētias quo ad falſitatē iā illa eſt ſcita et dubia. ergo propoſitum.

¶ Quarto arguitur. poſito q ſint quinq propōnes quarū due ſunt ſcite a te ſcz a et b. et due dubie ſcilicet c et d. et erit quinta ppoſitio ſignificans tot ſunt adequate ſcite quot ſunt dubie iam illa quinta ppoſitio eſt ſcita et dubia. ergo propoſitū añs ptz et propono tibi iſtam tot ſunt adequate ſcite quot ſunt dubie. Si illā cōcedas bñ rñdēdo cum ſit impertinēs vt ſupra tūc eſt vera: ergo ita eſt ſicut ipſa ſignificat et aduertis circa illā. ergo illa eſt ſcita a te qd ſi concedas. Cōtra ipſa ſignificat aliter eſſe q eſt cū due alie ſcz a et b ſunt ſcite et c eſt ſcita tūc ſunt tres ſcite et ſolū due dubie. ergo nō eſt ita ſicut ipſa ſigt ſi dubitas eā probo q non ſcis eā ſignificare aliter eſſe q eſt ergo nō habes illā dubitare: quia ſi neges eā cū ſit impertinēs et bene reſpondēs tūc ſignificat nō taliter eſſe qualiter eſt. et ꝯñs eſt vera. Si dicas eā falſam probo q nō et qz ſignificat tot adequate fore ſcitas ſicut dubitas et ita eſt in caſu: quia ſunt ſolū due ſcite et due dubie quia illa nec ē ſcita nec dubia. Sz ſcita a te fore falſa.

¶ Et cōfirmat iſta propoſitio eſt tibi dubia et a te ſcita ſimul et ſemel ioānes eſt in camera vel hec diſiūctiua eſt mihi dubia poſito q dubites primā partē et ſis doct' logicus bñ aduertēs circa totā diſiūctiuā. et tūc propono tibi hāc diſiūctiuā. Si eā cōcedas tūc eſt vera ſcita a te eſſe vera ſaltē ſi bñ reſpōdeas cū ſit impertinēs et nō cōponit ex ptibus repugnātib' tūc ſcis vnā partē eſſe verā et nō primā p caſum. ergo ſcdaz et vltra ſecūda eſt ſcita a te. ergo ita eſt ſicut ſcda ſignificat. Et ipſa ſignificat tibi hāc diſiūctiuā eē dubiā: ergo hec diſiūctiua eſt tibi dubia et p ꝯñs eadē ppō eſt ſcita et dubia quod fuit probādum. Si dicas q eſt falſa probo q nō ita eſt ſicut ipſa ſignificat et ſcis ita eſſe et ad taliter eſſe nō, ſequit ipſam eſſe falſam quia ad ipſam fore dubiā non ſequit ipſam fore falſam. Si dubites eā probo q non ſcis ita eſſe ſicut illa propoſitio ſignificat. ergo eſt ſcita a te.

¶ Quinto arguit. eadē ppō ē ſcita et dubia. ergo dicta nulla. añs ptz de iſta dubiū r. hi pponit poſito q nihil tibi proponat ab iſta et a ſuis partibus et aduertas bene circa illaz propōnem tunc ſcis ita eſſe ſicut illa ſignificat. ergo eſt ſcita et ſi eſt dubia: qz ad taliter eſſe ſequitur eā eſſe dubiā: ergo eadē propō eſt ſcita et dubia argumento. vt ſupra.

¶ Et cōfirmat ad idē. poſito q ſortes ſit in duobus locis in vno claro et altero obſcuro et ſit plato etiā in duobus locis ſecū iā plato ſcit hoc eſſe ſortē qz in loco claro et dubitat hoc eſſe ſortē in loco obſcuro ergo eadē propō eſt ſcita et dubia ſimul et ſemel ab eodem. In oppoſitum eſt reſolutio queſtionis.

¶ Notādū eſt primo. q ſcientia vel ſcire in propoſito nō cap. p noticia ppōnis generate per demonſtrationē neq qz eſt neq propter quid eſt nec ſolū pro noticia propoſitionis neceſſarie. Sed cap. cōiter vt declarabunt propōnes et eius diffinitiōes. Ponunt pro poſitiones quarum prima eſt pz. ppō nō dicit ſcita ab aliquo qz ipſa eſt vera qz tūc iſta eſſet ſcita papa dormit quam dubito. Ponūtur ſeptē ppoſitiones.

¶ Secūda propō. nō dicit ab aliquo ſcita eo qd ipſa eſt vera et aſſentit illi ſine heſitatione ptz qz tūc hec eſſet ſcita a me plato currit poſito q currat in vrbe et ego in prato cericorū videā ſortē currere q̄ platonē credā tūc ita eſt a parte rei ſicut illa ſigt plato currit et aſſenſio illi ſine heſitatione. Sed iſta nō eſt ppte ſcita a me quia in ſic credendo aliqualiter decipior eo q credo platonē eſſe ſortem vel ſaltem platonem credo eſſe ſortem.

¶ Tertia ppoſitio. ppō nō eſt ex eo ſcita a me eo q aſſentio illi ſine formidine et cum hoc ipſa eſt vera et in ſic aſſentiēdo nō decipior probatur qz tunc hec eſſet ſcita a me hec nō eſt ſcita a ioāne que habet neſcire annexū reſpectu veri vel que ſe neſcitat.

¶ Quarta ppoſitio. ppō nō dicitur a me ſcita: qz ipa eſt vera et aſſentio illi ſine heſitatiōe et in aſſēſu nō decipior nec ſe neſcitat qz tunc hec eſſet ſcita a me hec ppō viſa a me eſt mihi dubia demōſtrādo illā quā video. Sed forte dices q ſe neſcitat remote vel equiualēter et ſic quarta propō nihil cumulat ſup tertia. Sed tūc addo in tertia ſe neſcitat formaliter voco neſcire formaliter quādo ponitur ly neſcitat affirmatiue vel ſcitat negatiue in caſu reflexionis.

¶ Quinta ppō. ppoſitio non ex eo dicitur a me ſcita: quia ipſa eſt vera et aſſētio illi ſine heſitatione et illo aſſenſu non decipior nec quia ſe neſcitat formaliter vel equiualēter. patet. aliqua eſt neſcita a quo illud totus remouetur vt patet de iſta hoc eſt falſum demonſtrando ſeipſam que eſt falſa et ſcita vt patet in primo argumento ante oppoſitum.

¶ Sexta propoſitio. propoſitio ex eo non dicitur a me ſcita quia nō ſignificat aliter eſſe q eſt et aſſentio illi ſine dubitatione non decipior: nec quia ſe neſcitat formaliter vel equiualenter patet aliqua eſt propoſitio ſcita a qua tota illa diffinitio remouetur patet de illa hec ſignificat aliter eſſe q eſt caſu reflexibile.

¶ Septima propoſitio. propoſitio ex eo dicit a me ſcita qz aſſentio illi ſine heſitatione et cum hoc ita eſt a parte rei et non decipior ſic aſſentiendo dummodo nō repugnat illud ſcire. ¶ Ex iſta diffinitione infero corrolaria: quorum: primum eſt dabiles ſunt due propoſitiones ſynonime quas ſcio eſſe ſynonimas quarum vna eſt ſcita a me: altera vero non. patet de iſtis duabus hec non eſt ſcita hec nō eſt ſcita quarum vtriuſq pronomen demonſtrat primam. Et ratio eſt quia prima ſe neſcitat altera vero non. Corrolaria.

¶ Scdm corrolarium. ſortes ſcit ita eſſe ſicut a. propoſitio ſignificat. et deus

ſcit ſicut eadē ſignificat ꝛ tamē a ꝓpõ eſt ſcita a
ſorte ꝛ tamē non poteſt ſciri a deo. Hoc patet de
hac hec eſt neſcita a deo ſꝫm eandē ſignificatio-
nē. nec illud dicit aliquid imperfectionis reſpe-
ctu dei cum tota cauſa eſt quia repugnat illas ſci
ri a deo et non a ſorte.

¶ Tertiū corrolariuꝫ. aliqua
diſiunctiua eſt ſcita a me cuius vtrāqꝫ partē ſcio
ſignificare aliter eſſe ꝙ eſt. patet de hac diſiūcti
ua hec ſignificat aliter eſſe ꝙ eſt. vel hec non ſi-
gnificat aliter eſſe ꝙ eſt continue demonſtran-
do affirmatiuā.

¶ Quartū corrolariū. non eſt
verū ſcit a deo. pꝫ de iſta hec nõ eſt ſcita ab ali-
quo ente demonſtrādo per ly hoc propoſitionē
cuius eſt pars. Quod ſit vera probat ita eſt ſicut
illa ſignificat vel illa ſignificat nõ eſſe qualiter
nõ eſt quod pro eodē accipio ꝛ nõ ſe falſificat. er-
go eſt vera. ꝯña eſt clara maioꝛ patebit probādo
ſecūdā partē corrolarij ꝛ minoꝛ ſuadet: qꝛ ad ita
eſſe ſicut ipſa ſignificat nõ ſequit ipam fore fal-
ſam. Sed ſi cuiqꝫ videat illud abſurduꝫ reſpectu
dei quod ſit aliquod verū qð nõ poteſt ſciri põt
dicere quod ſe falſificat equiualēter tñ hoc non
eſt logice dictū. Secūdā partē probo ꝙ non ſciat
ab eo. qꝛ da oppoſitū ſciat ab eo tunc deus ſcit ita
eſſe ſicut ipa ſignificat. Sed ipſa ſignat qð ipſa nõ
ſcitur ab aliquo ente ꝛ ita eſt tūc nõ ſcitur a deo.

¶ Quintū corrolariū. aliqua
propoſitio de preſenti eſt neſcita. ꝛ tñ ꝓpõnes ꝑ
terito ꝛ futuro ei reſpondētes erūt vel fuerūt ſci
te. hoc pꝫ de iſtis: hec eſt neſcita poſt meridiem.
hec erit neſcita poſt meridiem. hec fuit neſcita
poſt meridiē continue demonſtrātibus illā de ꝑ-
ſenti. Quod illa de p̄nti nõ põt eſſe ſcita ꝓbatur
qꝛ vel ante meridiē ꝛ hoc nõ qꝛ tūc nõ ſignificat
ſicut eſt nec in meridie ꝓpter eandē cauſam nec
poſt meridiē. qꝛ tūc ſe neſcitat de illis de ꝑterito
ꝛ futuro claret. Ex iſtis patet ꝙ ſcire eſt firmiter
credere abſqꝫ heſitatione alicui cõplexo ꝛ cū hoc
ita eſſe a parte rei ꝛ nõ decipi in ſic credēdo dum
modo nõ repugnat illud ſcire ponit firmiter ad
differētiā opinionis alie ꝑticule clarēt ex dictis.

Quid ſit ſcire. diffinitionis ſcire declaratio.

Supponit etiā ꝙ hic determinat de ſcito ꝓpin-
quo ꝛ ſimiliter dubitato et nõ remoto vel remo
tiſſimo. Supponit ſecūdo ꝙ iſti termini ſcio: cre
do: opinoꝛ: dubito: cognoſco: intelligo: appareo ꝛ
hmõi v̓ba cū eorū ꝑticipiis importātia actū ani
me interiorē interdū faciūt ſenſum cõpoſitū qñ
precedūt totaliter vel in fine ponūtur niſi inter
ueniat terminus a pte copule reddēs ſenſuꝫ di-
uiſum ꝛ qñ ponūtur a parte copule faciūt moda
les diuiſas faciūt terminos ſei ſequētes appella
re ſuas ꝓprias rõnes vt ſcio ſorteꝫ currere adqꝫ
hec ſit vera opꝫ qð ſciā ſortē currere ſꝫm hāc ſoꝛ-
tes currit: tñ iſta ſortē ſcio currere hoc nõ requi-
rit: qꝛ ſi ſortes curreret ante me quē neſcirē eſſe
ſortem eſt vera: qꝛ hāc hic homo currit. Suppo-
no tertio ꝙ dupliciter contingit ſcire vno modo
in vñi ꝛ hoc mõ ſcio ſortē in affrica vel aſia eē alal

Scire dupliciter contingit.

Nihil aliud eſt ſcire in vniuerſali quam ſcire vni
uerſalē cuius illa eſt ſingularis alio modo cõtin
git ſcire in particulari ꝛ in propria forma Scðo
modo capimus et nõ primo. Et differūt iſti ter-
mini inter ſe qꝛ aliqui eorū ferūtur ſupra com-
plexa precise formaliter vel virtualiter. vt aſſen
tio: diſſentio: credo: opinoꝛ ſꝫ virtualr qꝛ non fe-
rūtur ſupra cõplexum formaliter. qꝛ communi-
ter dicimus aſſenſio principali credo ariſtoteli.
Sed hoc eſt virtualiter ſcire ſupra complexū hoc
eſt ſuper eorum dicta et propoſitiones. Sed hoc
verbum ſcio fertur ſupra complexum vel ſupra
terminum ſupponentem pro complexo. Secū-
dam partem addo qꝛ dicimus ſcio inſolubilia:
ſcio lectionem: ſcio aliquid: ſcio bibliā. Sed hoc
eſt virtualiter ſupra complexum. Cognoſco: ap-
pero: deſidero: gliſco. ꝛ huiuſmodi feruntur ꝛ ſu-
pra complexa ꝛ ſupra incomplexa. dicimus enim
cognoſco ſortem currere cognoſco antichriſtū.

¶ Nota ſecūdo pro veritati-
bus huiuſmodi propõnū cognoſcendis qñ ſunt
modales compoſite ſunt officiabiles ſicut cete-
re de poſſibili vel contingenti vt ſcio omnē ho-
minem eſſe animal ſic officiatur talis eſt ſcita a
me omnis homo eſt animal que adequate ſignat
omnem hominem eſſe animal in ſenſibus diui-
ſis probande ſunt per aſcenſum: deſcenſum ſillo
giſmū ꝛ alias cões probationes: ꝛ nõ per officiā
tes qꝛ in illis ſenſibus nõ ſunt officiabiles licet
in ſenſibus cõpoſitis poſſunt eodē modo proba
re dūmodo id recte fiat. Et pro iſtis cõſequen-
tiis intelligendis ponuntur alique regule.

¶ Prima eſt ambabus exiſtē-
tibus premiſſis de ſenſu diuiſo valet argumētū
hic ſicut in aliis vt omnem hominē ſcio eſſe ani
mal album ſcio eſſe hominem ergo album ſcio
eſſe animal: quilibet homo a me ſcitur eſſe alal:
plato ſcitur eſſe homo: ergo a me plato ſcitur eſ-
ſe alal. Nec currēdū eſt ad illud cõe nõ ꝑdicat in
minore quod diſtribuebatur in maiore.

Pria rla.

¶ Secūda regula ambabus
premiſſis de ſenſu compoſito ſequitur reſpõdēs
de ſenſu compoſito accepto ſigno vniuerſali vel
excluſiuo ſꝫm exigentiam modi in minore vt be-
ne ſequitur tu ſcis a eſſe verum ꝛ ſcis ꝙ omne a
eſt papa dormit ergo tu ſcis illam eſſe veram pa
pa dormit. Et dicitur accepto ſigno vniuerſali
vel excluſiuo quia alr oportet conſequentiam
valere vt non ſequitur tu dubitas a eſſe verum
et ſcis ꝙ a eſt hoc. Igitur tu dubitas hoc eſſe ve-
rum. Sed dicendo in minore tu ſcis ꝙ omne a
eſt hoc bene ſequitur ꝙ prima conſequentia nõ
valeat: pꝫ poſito ꝙ a ſcit iſte due papa dormit:
homo eſt aſinus continue demonſtrando per ly
hoc iſtam homo eſt aſinus antecedens eſt verū
et conſequens falſum. Etiam non ſequitur: tu
dubitas hoc eſſe verum et ſcis ꝙ hoc eſt a igitur
tu dubitas a eſſe verum: quia poſito ꝙ quelibet
illarū homo eſt animal: papa dormit ſit a ꝛ hoc
bene ſcias per ly hoc demonſtrando iſtam papa
dormit. antecedens eſt verum ꝛ conſequens fal-
ſum. Sed oportet dicere in minore et ſcis ꝙ tan
tum hoc eſt a.

Scda rla.

¶ Tertia regula ex vna de ſen
ſu diuiſo ꝛ altera de in eſſe valet argumētum vt
bñ ſeqtur. Iſtū ſcio diſputare ꝛ iſte eſt prioꝛ ſarbo
ne. ergo prioꝛem ſarbone ſcio diſputare.

Tertia regula.

¶ Quarta regula maiore de
ſenſu compoſito et minore de in eſſe non valet
conſequentia inferendo vnam de ſenſu compo-
ſito. Sed bene concludendo vnam de ſenſu di-
uiſo. ¶ Prima pars patet. quia non ſequitur tu
ſcis hoc eſſe verum et hoc eſt a igitur tu ſcis eſſe

Quarta regula.

verū poſito q̄ a ſit illa deus eſt ꝛ lateat te. añs
eſt verū ꝛ ꝯñs falſum. Sȝ bñ licet ꝯcludere hāc
Cōſequē- tū a ſcis eſſe verū. ¶ Etiā hic notāda eſt vna re
tiarum re- gula ꝯñalis. Qḋ ſi aliqua ꝯña ē bona ab aliquo
gula. ſcita eſſe bona. Si añs eſt ſcitum ꝯñs eſt ab eo-
dē ſcitū ſi ſe nō neſciret dī ſcita eſt bona:q: lȝ ſe-
quat̄ ſic rex equitat ante me. ĝ Jacobus rex eq̄-
tat ante me eſto q̄ ſciam añs non opȝ ſcire con
ſequens:q: forte conſequentia eſt neſcita.

Inotatio. ¶ Iſtis notatis dicitur q̄ ple
runq; ꝓpōnes de ſenſibus cōpoſitis ſunt impti
nentes ꝓpōnibus de ſenſibus diuiſis. hoc pȝ q:
Vndecim ples ſunt cōpoſite vere:q̄rū diuiſe ſunt falſe ꝛ ꝯ.
inſeriūtur Ponam exēpla prime partis per ꝓpōnes. qua-
ꝓpōnes. rum. Prima eſt ſcio quēlibet hoīem pariſius eē
pariſius. Probat̄ ſic: bene ſequitur aliquis ho-
mo pariſius eſt pariſius. ergo quilibet homo pa
riſius eſt pariſius ꝛ cōſequentiam ſcio eſſe bonā
ꝛ ſcio ita eſſe ſicut ſignificatur per antecedens.
ergo ſcio ita eſſe ſicut ſignificat̄ per cōſequens.
¶ Secunda ꝓpō. ſcio alterū iſtorū duorum eſſe
falſum papa dormit nullus papa dormit: quo-
rum vtrunq; dubito. ¶ Scđam partem ſuppo-
no. et primā ꝓbo bene ſequitur. Iſte contradi-
cunt demonſtrando prefatas. ergo vna illarum
eſt falſa. hec conſequētia eſt bona ſcita a me fo-
re bona ꝛ ſcio ita eſſe ſicut ſignificatur per añs
ergo ſcio ita eſſe ſicut ſignificatur per cōſequēs.
¶ Tertia ꝓpō eodem caſu ſtante alterū iſtorū
dubito eſſe verū ꝛ nō dubito vnū iſtorum eſſe ve
rum. Prima pars pȝ q: hoc iſtorum dubito eſſe
verum ꝛ hoc eſt alterū iſtorum. ergo alterū iſto-
rum dubito eſſe verum. ¶ Quarta ꝓpō. ſcio ali-
quas ꝓpōnes eſſe veras quas dubito eē veras.
Probatur. alique ꝓpoſitiones ſunt vere quas
dubito eſſe veras et talis eſt ſcita a me. igitur.
¶ Quinta ꝓpō. ſcio aliquam ꝓpoſitionem eſſe
veram quā dubito eſſe falſam. Probatur talis ē
ſcita a me aliqua propō eſt vera quā dubito eſſe
falſam. ¶ Sexta propoſitio. ſcio ꝓpōnes quas
nullus homo poteſt ſcire. Probatur. talis eſt ſci
ta a me propōnes ſunt quas nullus hō pōt ſci-
re. ¶ Septima propoſitio. ſcio ex quolibet im-
poſſibili ſequi q̄dlibet ꝛ tñ ex aliquo impoſſibi-
li nō ſcio ſeq̄ q̄dlibet. Prima ps pȝ talis eſt ſci-
ta a me ex quolibet īpoſſibili ſequit̄ quodlibet.
Secunda pars ꝓbatur:q: aliqḋ eſt impoſſibile
quod nō ſcio eſſe impoſſibile et ſic nō ſcio ex illo
ſequi quodlibet. ¶ Octaua ꝓpō. ſcio aliquid eē
quod non ſcio eſſe. ¶ Nona propoſitio ſcio ali-
quas propoſitiones eſſe ſimiles quas nec ſcio eſ
ſe ſimiles:nec ſcio eſſe diſſimiles. ¶ Decima ꝓ-
pō. ſcio oēm dualitatem eſſe parem ꝛ oēs iſte pa
rent per earum officiantes cum iſta decima ſtat
aliquam dualitatem quam neſcio eſſe parem.
¶ Undecima propoſitio ſortes ſcit ſolum duas
ꝓpōnes eſſe veras ꝛ plato octo eſſe veras et ta-
men ſortes ſcit in duplo plures q̄ plato. ꝓba-
tur ponendo caſum q̄ plato ſciat octo eē veras
et ſortes ſolū duas q̄rū vna ſit iſta nulle ſunt ꝓ
Propōes positiones vere quem plato ſcit eſſe veras patet
vere ī ſen- per officiātes. ¶ Deinde ponuntur ꝓpōnes ve
ſu diuiſo re in ſenſu diuiſo:quas non opȝ eſſe veras in ſen
quas non ſu compoſito. ¶ Prima propoſitio Regem ſcio
opȝ veras equitare ante me poſito q̄:videam vnum homi
eē in ſen- nem equitare ante me qui ſit rex quem tamen
ſu compo- neſcio eſſe regem. Probatur per tertiā regulā.
ſito. ¶ Secūda ꝓpō. deum trinum et vnum cogno-

uit cōmentator:tamē nō cognouit deū trinum
ꝛ vnū. Prima pars ꝓbat̄ vnū deū cognouit com
mētator ꝛ idē eſt trinus et vn'. ergo. ¶ Secūda
pars pȝ q: hec nō fuit cognita a cōmētatore de'
eſt trinus ꝛ vnus. ¶ Tertia ꝓpō. patrē meū cre
do eſſe aſinū ꝛ tñ nō credo patrē meū eſſe brutū
Prima pars. poſito q̄ pater meus gradiat̄ pedi
bus ꝛ manib' indutus pelle aſinina de lōge quē
credo eſſe aſinū:tūc ſi hoc credo eſſe aſinū ꝛ hoc
eſt pater me':ĝ patrē meū credo eſſe aſinū. Se-
cūda pars pȝ:q: hec nō eſt credita a me pr̄ me'
eſt brutū. ¶ Quarta ꝓpō. ſaturnū ſcio eſſe ſupra
nos:ꝛ tñ nō ſcio ſaturnū eē ſupra nos poſito q̄
ſaturnus ſit ſupra noſtrū hemiſperiū. ꝛ illud ego
neſciā ſi ſaturnū credā eſſe martē vel mercuriū.
tūc ꝓbat̄ pma pars hūc planetā ſcio ſupra nos
demōſtrādo ſaturnū ſupra noſtrū horizontē et
hic planeta eſt ſaturn':ĝ ſaturnū ſcio eſſe ſupra
nos. Scđa pars pȝ:q: talis nō eſt ſcita a me ſa-
turnus eſt ſupra nos ꝑ hypotheſim. ¶ Quinta
ꝓpō ꝛ vltima vtrūq; iſtoꝝ dubito eſſe veꝝ ꝛ tamē
nec dubito vnū iſtoꝝ eſſe verū nec alterū eſſe ve-
rū. ꝓbat̄ acceptis iſtis duabus rex ſedet nullus
rex ſedet pma pars pȝ ꝑ aſcēſum ꝛ ſcđa ps ꝑ offi
ciantē ſue ꝯdictorie. ¶ Propoſitio dubia ſic de- Quid ſit ꝓ
ſcribit̄. eſt ꝓpō circa quā quis dubitat vel ſīgīt ſe poſitio du
eſſe dubiā. Scđam particulā addo ꝓpter hanc ꝛ bia.
ſiles. hec ꝓpō ē mihi dubia. Ex iſta ſequit̄ q̄ ali
qua ꝓpō eſt mihi dubia. ꝛ tñ ſcio ita eē ſicut ipa
ſīgt̄ vt pȝ de iſta data. ¶ Scđo ſequit̄ q̄ due ꝓ-
poſitiones ſunt ſynonime quas ſcio eſſe ſynoni
mas:quarū vna eſt mihi dubia altera vero non.
Pȝ in iſtis hec eſt Joāni dubia hec eſt Joāni du
bia demōſtrātib' ꝯtinue pmā. Tertio ſequitur q̄
ſor. regēs ſpeculat̄ circa ꝓpōnē q̄ ꝯtinue manet
ei dubia:ꝛ tñ eadē nō eſt platoni ſummuliſte du-
bia. Prima hora qua ſpeculat̄ circa eandem hoc
pȝ de iſta hec eſt ſorti regenti dubia.

¶ Iſtis notatis pono ꝯcluſio- Cōcluſio-
nes. Pria ē. eadē ꝓpō ē ſcita ꝛ dubia reſpectu di- nes.
uerſoꝝ itellectuū. ¶ Scđa ꝓpō idē eſt ſcitū ꝛ du
biū remotū reſpectu eiuſdē ꝛ ſilr̄ remotiſſimū vt
pȝ q: iſta hō eſt aīal ꝛ hō eſt ſcribēs in palatio q̄-
rū pmā ſcio ꝛ ſcđam dubito:ꝛ ꝑ ꝯñs hō eſt ſcitū
remotū ꝛ ſilr̄ dubiū ꝛ ſic hō ad extra eſt ſcitū et
dubiū remotiſſimū. ¶ Tertia ꝓpō. idē eſt ſcitū
ꝛ dubiū propinquū reſpectu eiuſdē ſupnaturalr̄
Si ly dubiū nō icludat negationē:ſȝ dicit actuȝ
poſitiuū ſicut opinio pȝ in ꝯfirmatione q̄nti ar
gumēti. ¶ Quarta ꝓpō. eadē ꝓpō eſt ſcita ꝛ du
bia naturalr̄. Probat̄ hec diſiūctiua ſor. currit vł
ſor. nō currit eſt ſcita ꝛ dubia:igit̄. Qḋ tota diſiū
ctiua ſit ſcita clarū eſt:ꝛ qḋ ſit dubia ꝓbat̄:q: eſt
duo dubia q: vtraq; illarū cathegoricarū ē mihi
dubia. Sȝ q: diſiūctiua nō eſt ſolū ille cathegori
ce:ſȝ cathegorice cū copula. Probatio nō eſt effi
cax ꝓbo tñ ꝓpōnē altera via hec eſt ſcita ꝛ dubia
nō oīs mr̄ diligit filiū qḋ ꝓbo:q: hec ē tres ꝓpō-
nes:q̄rū pma ē particularis ꝛ totū reſpectu alia-
rum duaꝝ. ¶ Scđa vl̄is ꝛ totū reſpectu tertie q̄
eſt indefinita ꝛ ſuū p̄iacēs tūc ſic. Indefinita eſt Regula cō
ſcita ꝛ vniuerſalis eſt dubia: ergo particularis ē munis.
dubia:per illud cōe dubitato vno ꝯdictoriorū du
bitādum eſt et reliquū. Et ex quo hec ꝓpō ē hec
particularis ꝛ hec indefinita eſt ſcita ꝛ dubia. ſȝ
hoc eſt copulatiue. ¶ Quinta ꝓpō. eadem ꝓpō
eſt ſcita ꝛ dubia copulatiue ꝛ naturalr̄ ab eiſdē
patet in caſu tertij argumenti ante ꝯpoſitum

¶ Sexta ppō nulla eadē ppō eſt ſcita ⁊ dubia ab eodem ſaltem in eodem ſenſu. Pʒ qꝛ earum diffōnes repugnāt ⁊ tunc dꝛ: qꝺ ita hoc eſt mihi dubiū remote ſe neſciat. Deinde rn̄detᷣ ad ratiōes añ oppoſitū. Ad pmā ptʒ ſolutio ex dictis ꝙ non inconuenit falſum ſignificans taliter eſſe aliter eſt ſcire. vel etiā ſignificās aliter annexe.

Necēſſitur ppōnes.

¶ Ad cōfirmationē pono propoſitiones: quarū pma eſt aliqua ſunt ſcita ppō a me quoꝝ nullū eſt ſcitū a me ptʒ: iſta ſunt ſcita a me demōſtrādo iſtos tres terminos hō ē aial. ⁊ tñ nullū iſtoꝝ eſt ſcitū a me cū ſit incōplexum. ¶ Scḋa ppō ex iſta ſequēs eſt ꝙ aliqua ppō ſcita ē nō ſcita ps capiēdo nō ſcita pluralr̄. Probatᷣ de pdicta ppōne q̄ eſt hoc neſcitum demōſtrādo ſubiectū ⁊ hoc nō ſcitū demōſtrādo copulā: ⁊ hoc non ſcitū demonſtrando predicatum.

¶ Ad ſecūdū argumētū. nego añs ⁊ ad pbationem dꝛ ꝙ ipſa eſt neſcita a deo: ⁊ qñ arguis ſcitᷣ a ſorte: ꝰ ſcitᷣ a deo nego ꝯñam. Sed ad hū arguendū opʒ addere in añte ⁊ ꝯñs non hʒ neſcire annexū reſpectu dei: et tūc negabo tibi añs: ⁊ qñ alio modo pbas oē verū eſt ſcitum a deo dico qꝺ illa vlis eſt falſa. Sed qꝛ videtur bene ſonare diſtinguo eā. vel dūmodo ſe nō neſcitat cōcedo ſi ſe neſciret nego.

¶ Ad cōfirmationē. cōcedo ſequelā nec reputo ſequēs incōueniēs dūmō vna ppō habeat neſcire annexū altera ꝟō non.

¶ Ad tertiū argumentū. etiaʒ conceditur ſequela ⁊ hoc eſt pro quinta propoſitione. Sed ſi dubia includat negationem concedo qꝺ eſt ſcita: ⁊ nego quod eſt dubia.

¶ Ad cōfirmationē nego antecedens ⁊ ad pbationē do caſum. dꝛ qꝺ tūc intellectus non ſcit ppōnē illā ⁊ pro illo. ¶ Aduerte ꝙ intellectus eſt tanꝗ iudex ⁊ apparētie aduocate ⁊ qñ ſunt equales iudex eſt ſuſpenſus et nulli parti declinat ⁊ ſic tota ppō manet dubia.

Aduerte ꝺ intellectu

¶ Ad quartū. admitto caſum et dꝛ ꝙ hec ppō ſigꝭ ſe eſſe dubiā equiualenter.

¶ Ad cōfirmationē quarti admitto caſum. ⁊ nego qꝺ hec ſcitᷣ a me immo eſt mihi dubia. Et vtraꝙ pars eſt dubia. de pma pʒ ex caſu. de ſcḋa eſt dubia: qꝛ ad taliter eſſe ſicut ipſa ſignificat ſequitur ipſam eſſe dubiam.

¶ Ad quintū. nego añs ⁊ ad pbationem de iſta dubiū mihi pponitᷣ dꝛ ꝙ ē dubia: qꝛ ſignificat ſe eſſe dubia lʒ nō dubitē ita eē ſicut ipſa ſignificat. Et ſic ptʒ ꝙ nō eſt facienda difficultas in poſſibilitate caſus quēadmodum Albertus de ſaxonia ⁊ Johānes buridanus qui in ſuis ſophiſmatibus tāgūt iſta duo argumēta.

Albertꝰ de ſaxonia. Johānes buridanꝰ.

¶ Ad cōfirmationē quinti dꝛ ꝙ ppō eſt ſcita in caſu illo ⁊ non dubia et iſta ꝯña nihil valet eſt dubia in hoc loco: ꝰ eſt dubia ppter negationem incluſam ꝟtualiter in ly, dubia. Et hec de queſtione dicta ſufficiant.

¶ Et hec de inſolubilibus magiſtri Johannis Maioris hadingtoneñ. dicta ſufficiant.

¶ Capitulū primū oñdit ꝙ oīs doctrina ⁊ omnis diſciplina eſt ex precognitis ⁊ quot modis eſt ꝓcognoſcere: ⁊ tollit errores negantium ſcire.

Cōcluſio.

Omnis doctrina ⁊ oīs diſciplina intellectiua ex preexiſtenti ſit cognitione. hoc ptʒ in ſciētijs ſpeculatiuis. qꝛ in mathematicis ex noticia pmiſſarū fit noticia cōcluſionis. Et ſimiliter in argumētationibus dialecticis q̄ ſunt inductio et ſillogiſmus. ⁊ etiā in argumētationibus rhetoricis. que ſunt exēplū ⁊ enthimema qꝺ eſt vere ſillogiſmus. ¶ Uñ dupliciter cōtingit ꝓcognoſcere ſcʒ qꝺ ē et qꝛ eſt. ptʒ. Nā in demōſtratione ſunt tria ſcʒ dignitas. vt de quolibʒ ē affirmatio vel negatio vera ſubiectū vt vnitas ⁊ paſſio vt triāgulus. modo de dignitate ꝓſupponitur. qꝛ eſt ꝙ ſit vera de paſſione vero precognoſcitur qꝺ hoc ē quid ipſa ſignificet. ⁊ de ſubiecto ꝓcognoſcitᷣ qꝺ eſt id eſt qꝺ ſignificet. et qꝛ ē id ē ꝙ poſſit ſupponere. ergo due ſunt precognitiones. ¶ Et hʒ iſte locū in demōſtratione. ꝙ maioꝛ pōt cognoſci ante concluſionē. vt iſta omnis triāgulus hʒ tres angulos ⁊c. pōt cognoſci ante iſtam. triangulus in ſemicirculo deſcriptus habet tres ⁊c. ſed cognita maiore ſimul tpe cognoſcitur concluſio.

Inductio. nē et ſillogiſmū eſſe argumētatiōes dialecticas Exēplum vero et enthimema rhetoricas Duplex ꝓcognitio. Tria in demōſtratione eſſe.

¶ Circa dicta eſt aduertendum ꝙ plato aliquid negauit nos ſcire de nouo. qꝛ ſm eū aīa nr̄a fuit creata cū virtutibꝰ et ſciētijs. ⁊ qñ iūcta eſt corpori oblita ē oīm quorum pōt reminiſci per exercitiū ⁊ laborē. ⁊ hāc opinionē pbat duabus rationibus. Prima qꝛ nō videtur ꝙ cauſa ita perfecta ſicut deus creaſſet itellectū nr̄m imperfectū. ſʒ creaſſet ipſum imperfectuʒ niſi creaſſet eū cum virtutibus ⁊ ſciētijs. igitur. Secūda ratio ē. qꝛ niſi intellectus precognouiſſet primum principium. tūc nō aſſentiret magis ei ꝙ ſuo oppoſito vt patet de ſeruo fugitiuo quem ſi paterfamilias non nouerit ⁊ ei occurrat non magis cognoſcet illum eē fugitiuum ꝙ alterum. Sed pro ſolutione iſtarum rationū ponitur talis concluſio. ipſa concluſio demonſtrationis ante demonſtrationē quo

Plato aſſerit nos nihil ſcire de nouo.

Opinīōis platonis apparens probatio.

Cōcluſio.

dāmodo ſcitur.puta in vniuerſali ⁊ quomodo ignoratur.puta in particulari.ptȝ qꝛ niſi ſic non poſſet ſaluari rō platonis poſita in mēnone: neqꝫ valet ſolutio aliquorum dicentiū cuȝ ſic arguebāt eis ſit dualitas in burſa ⁊ hoc te lateat.tunc ſic arguitur tu ſcis oēm dualitatē eſſe parēȝ ſed dualitas in burſa eſt dualitas . ergo tu ſcis dualitatē in burſa eſſe parēȝ. Ad hoc reſpondebant negādo maiorē.ſed bñ ſciebāt oēm dualitatē quā ſciebāt eē dualitatē eē parē.mō neſciebāt dualitatē in burſa eē dualitatē vez hec ſolutio nō valet. Tū prio.qꝛ iſta oīs dualitas ē par infertur per demonſtrationē ſimpliciter et nō cū addito:ergo etiaȝ ſcitur ſimpliciter Tum ſecundo.qꝛ premiſſe demonſtrantes illā ſumuntur ſimpliciter et non cum hoc addito quam nouimus.igitur.ergo ⁊ concluſio ſcitur ſimpliciter. Ideo meli⁹ eſt dicendum ad illam rationem qꝫ nō eſt inconueniens aliquid ſciri in vniuerſali ⁊ adipiſci in propria forma.

Solutionis confutatio.

¶ Poſteriora Magiſtri Joannis maioris Lugduni nouiter impreſſa:necnon per eundē accuratiſſime caſtigata feliciter incipiunt.

IN man⁹ liber poſteriorum occurrit ad omne genus ſciendi apprime accōmodat⁹ cuius expers vtriuſqꝫ philoſophie pariter ⁊ theologie:credite mihi īmunis abibit. In hoc docetur q̄ res eſt ipſa ſcientia:quonā pacto ſcaturiat. An nobis a primordio ſuapte natura ſit inſita per exercitationem vel acquiſita. Hic de habitibus intellectualibus eorundemqꝫ incōpoſſibilitate tractatur. In aliis libris futilibus multi nodū in cirpo queritant.hic āt nebulas in pariete pictas hiſce ſaxa voluatis. Et ſi non omnes pari paſſu huiꝰ artis apicē attingere poteritis:quelibet ſcḋm ingenioli vires labori improbo operam nauabit. Et ſi nō oībus datū eſt adire corinthū ſaltē vitriaci viſitemus magalia. Nimirum hec ars ābages āplectit̄ nexib⁹ gordij ſimiles. Quos diſſoluere ſerpētino more conemur ꝓ hoꝝ plura litare a tergo relicta ad lr̄am ꝑperātes dicam⁹.

Acerbiū.

Iſte eſt liber poſteriorum analeticorū Ariſtotelis docēt liber poſterioris reſolutionis duplicem reſolutionē habēs Una eſt ſillogiſmi in ſua principia cōia videndo quomodo quilibet ſillogiſm⁹ habeat regulari per ſua principia cōia ſcilicet per dici de omni ⁊ dici de nullo

Ariſtoteles.
Hunc tractatum duplicēȝ hr̄e reſolutionem.

Alia reſolutio docet reſoluere ꝓpōnes ſcibiles in ſua principia vt hic quare ſit qꝫ liber priorum hunc librū antecedāt cū de cōioribus ꝯſiderent ſcilicet quolibet ſillogiſmo.liber iſte ſolū de ſillogiſmo demonſtratiuo. Scḋo liber priorū de forma ſillogiſmi tractat hic liber de ſillogiſmo demonſtratiuo.modo termin⁹ iſte cōnotat qꝫ procedat ex primis veris vt lati⁹ infra dicet̄ q̄ ſe tenent ex parte materie modo forma aliquā perfectionē habet reſpectu materie.igit̄ licet materia ſit pri⁹ tpe ſic liber iſte ordine doctrine librū priorū ſeq̄tur topicoꝝ dignitate ꝓcedit. Hunc librum totalem in duos libros partiales ſcindit philoſophus. Et rurſus primū librum in tractatus geminos ſecernit. ⁊ iterum tractatus per capita partitur vt per futura notum euadet.

Libri diuiſio.

¶ Primā propoſitionē philoſophus in medio ꝓponit.

Oīs doctrina ⁊ diſciplina ex preexiſtenti ſit cognitione. Hāc cōtra antiqs achademicos vt puta heraclitū cratillū ⁊ ſocratem ex vna parte ponit q̄ dixerūt nihil cōtingit ſcire. Quarto ethicorum dixit. Ariſtoteles ſocrates negauit ei ſcientiā in eſſe. Etiā ꝯtra recētiores achademicos puta platonicos q̄ tenuerunt cōtingit aliq̄d ſcire:ſed nihil de nouo. Si oīs doctrina ⁊ diſciplina intellectiua ex preexiſtēti ſit cognitiōe:ergo diſciplina ⁊ doctrina ſunt cōtra primos. Et ſi ex preexiſtenti cognitiōe:ergo aliquid ſit de nouo.

Cōcluſio.
Heracliꝰ
Cratillus
Socratem
Ariſtoteles.

¶ Contra ſecundos.

Doctrina ⁊ diſciplina nō differūt in re:ſed ſolū in ꝯnotato.doctrina em̄ ſupponit pro q̄litate cōnotando qꝫ a doctore emanet ⁊ diſciplina ꝓ eadē cōnotando qꝫ a diſcipulo recipiat̄ doctor in ꝓſentiaꝝ animā holem vel anguiū ſcriptū vel vocē vel eq̄ualens āplectit̄. Ex quo liquet qꝫ aīa ē doctrix ⁊ diſciplina reſpectu ſui. Scḋo ſeq̄tur qꝫ hec conſequentia nihil valet l hoc ſuppoſito eſt doctrina ergo ſuppoſituȝ eſt doctor :qꝛ poſito qꝫ doctrina ſortis a platone proficiſcatur aīa ſortis parū ad hoc cōducēte aīs eſt verū ⁊ conſequens falſum.

Corrolarium.
Scḋm corrolarium.

¶ Propoſitio prefata poteſt

bifariā legi. Primo de noticia in qua eſt ſtatus. Scḋo magis ad intentionē litttere oīs noticia propōnis dubie q̄ acquiritur ex noticia alterius propoſitionis minus dubie vel aliarū min⁹ ancipitum emergit. Hoc ꝓbat Ariſtoteles in omnibus ſcientiis in mathematicis vt pote geometria:arithmetica:muſica:⁊ aſtronomia. Intueamur geometram peritū ꝓponentē in medium hanc dubiā inueni geometra ſuper lineā datam cōtingit triāgulū equilaterū collocare accipere ꝓpoſitiones notiores ꝓpter quarū cōnexionē in bona ꝯn̄a ad hanc dubiā ꝓri⁹ ignenis geometer clare aſſentit. Idē patet in dialecticis tyrunculus in dialecticis hanc heſitās. nullus hō nō eſt aīal a prouectiori oſtendit̄ hec ꝯn̄a bona quilibet homo eſt aīal:ergo nullus hō nō ē aīal per regulas. Nomina ⁊ verba trāſpoſita ⁊ poſt cōtra aſſentiendo antecedēti repente ꝯſequēti adherebit. Idē patet de oratore nihil eſt tam horridum tā incultum quin dicendo ſiat ꝓbabile. Orator verbis vincat vir bellicus armis. Eadēȝ ratione vehemēter ꝑſuaſiuas audiens illarum cōcluſioni applaudet Exemplū accipe ex demoſthene athenieſiū ſenatū in ſuā ſententiā impel

Pretacte cōcluſiōis duplex intellectus.
Ariſtoteles.
Nomina ⁊ verba trāſpoſita ideȝ ſignificant.
Uerius.
Corrolaria.

ſente. Ex quo pz in preſentiarū noticia z ſcientiam z opinionē ꝯplectit. Ētiā claret p̄ter hoc q̄d dicit triangulū eſſe paſſionē vnitatis. ¶ Ad hoc multifariā dici pt̄ exemploꝝ nō req̄rit veritas. Scd̄o hoc itelligit de nūero ternario: q2 vnitas eſt ſubiectū triāgulū ad hūc ſenſum ꝙ ſup vnitatem leuādo vnitates binas nūerū ternariū procreabis. Aliꝫ ſic ꝙ p triangulū p̄mā paſſionē geometria itelligit z p vnitatē primā arithmetice.

Decē dubitationes.

¶ Circa litterā dubitatur q̄d eſt noticia ſenſitiua z q̄ñ ab intellectiua diſcrimen hꝫ. ¶ Scd̄o dubitat̄ de veritate hui' oīs doctrina z diſciplina z cetera an eſt dabilis prima ſenſatio. ¶ Tertio dubitat̄ de veritate hui' propoſitionis cognitis maiore z minore ſimul tempore cognoſcitur cōcluſio. ¶ Quarto dubitatur de idemptitate vel diſcrimine noticie apprehenſiue z adheſiue z de membris notitie adheſiue. ¶ Quinto an noticia adheſiua vl' ſcientia ſit p poſitio. ¶ Sexto quō generat̄ fides z q̄s ē ordo notabilitatis iſtaꝝ qualitatū. ¶ Septimo de precognitionibus z an bruta ſyllogiſant.

Quid noticia ſenſitiua.

¶ Ad primū reſpondet̄ ꝙ noticia ſenſitiua ē qualitas qua formaliter ſenſus ſentit: z iſta ē duplex ſcȝ exterior q̄ iterū ē quintuplex. q̄dā ē viſio: q̄dā ē auditio q̄dā tactio: q̄dā olfactio: q̄dā guſtatio: ita ꝙ q̄libet haꝝ ē terminꝰ mentalis. Ex quo perſpicuū eſt nō idē eſſe viſus z viſio. viſus ē inſtrumētū videndi viſio act' mediante quo ocul' videt z eodē modo de auditu z auditione z aliis potentiis z earū accidentibus dicatur. Alia eſt noticia ſenſitiua īterior z talis eſt diuturnior exteriori hoc pt̄ oſtēdi in brutis z poſtq̄ natura ſignificāda eſt quo ad poſſe z illō nihil ī perfectionis dicit z brutis ꝯuenit a nobis nō negabitur ꝙ bruta aliquas noticias in rerū abſentia habeāt nō eſt queſtio ꝙ ī nobis ſit noticia intellectiua nemo eſt q̄ ambigit: ſeu quare noticia ſenſitiua appellitetur digladiant̄ philoſophi aliq̄bus tenētibus duas aīas ī hoīe. ſ. ſenſitiuā z intellectiuā realiter diſtinctas aliis vnā alam in hoīe ponentib' q̄ eſt intellectiua z ſenſitiua: lȝ differenti rōne quas opiniones in ſuꝑcilio logic' oꝫ percurrere: primi dicunt ꝙ noticia ꝓpterea eſt ſenſitiua: q2 aīe ſenſitiue inheret et ſenſitiua exterior q̄ parti aīe forinſecus inheret vt viſio parti aīe q̄ oculū informat z auditio illi parti aīe q̄ aurē qualificat et ita in aliis noticia ſenſitiua interior parti interiori aīe adiacet fortaſſe alteri' ſpeciei a priori z noticia intellectiua aīe intellectiue ſubiacet tanq̄ ſubiecto q̄ ponūt vnā alam ſunt bipartiti aliq̄bus noticiā ſenſitiuam in aīa z organo ponētib' ita ꝙ dicit viſionem nō inherere aīe intellectiue cū ipſa ſit īpartibilis z viſio q̄libet extenſiue diuiſibilis ſed inheret oculo z aīe copulatim: nec ex hoc habet̄ ꝙ accidens diuiſibile extēſiue ſubiecto indiuiſibili ī hereat ſed in intellectiua aīe intellectiue inheret: ſecūdi aſſerūt quālibet noticiā z ſenſitiuam tā interiorē q̄ exteriorē pariter z intellectiuam aīe intellectiue inherere. ſꝫ vocat̄ ſenſitiua pro quāto prerequirit ſenſum ad hoc ꝙ ꝓducat̄ z intellectiua. q2 pt̄ eē abſq̄ hoc ꝙ ſenſus agat vt ſcȝ ī aīa ſeparata ecce quō varie ſm̄ haꝝ trium poſitionum p̄cipia de iſtis terminis differendū ē.

Duplex eſt noticia ſenſitiua.

Correlarium.

Quid viſus z viſio.

Aliquorū philoſophorū opinio.

¶ Ad ſecundū dubiū dicit̄ ꝙ nōnūq̄ habet̄ noticia intellectiua alicuius rei ſine ſenſitiua eiuſdē pt̄z de noticia quā habem' de deo de quo nullā ſenſitiuā habem' ſꝫ ꝓpō intelligitur de intellectiua ꝓpria natura iter acq̄ſita q̄ ſꝫ ſit vel fiebat ex ſenſitiua eiuſdē ſed magis loq̄tur ariſto. de noticia cōplexa ꝓpōnis dubie q̄ ex alia noticia ſcaturit vt pauloante meminim' an ſit p̄ia ſenſatio hoc ē an ſenſatio exterior ꝓducat̄ in inſtanti: ince inter doctos eſt dicepratio z teneo ꝙ ſic eꝫ auctoritate Ariſtotelis x. ethices. c. iiij. ꝙ delectatio ſit in inſtāti quēad modū viſio tuꝫ rōne ꝓbat̄ ſi q̄s ſurſum aſpiciat adeo cito ſtellā in celo intuebit̄ ſicut vnā auem paꝝ ſupra nos. ſi pri' auē paꝝ ſupra nos ſignet̄ illud tēpus quātūcūq̄ paruuꝫ in quo poſſumus illā videre īēcealiter diſtātē aliq̄ꝫ videam' aliud viſibile in duplo plus diſtās: tunc opꝫ dare plus tēporis in duplo ad videndū viſibile in duplo p̄ciſe plus diſtās z triplū tēporis ad viſibile trifariam diſtās. z ſic cōſequēter et cū centū mille eq̄les diſtantias ad minus inter nos z celū inuenimus dabis diē vel horā anteq̄ celū pt̄ videri q̄d eſt falſum z contra experientiā ſecus eſt de auditione q̄ cū motu ebulit ſi dicas ſpecies eē nobis propinquas argumentum eſt de lumine ſolis.

Ariſtoteles.

¶ Contra iſtud arguit̄. ex hoc ſeq̄tur ꝙ viſibile puta vna ſtella multiplicaret ſuas ſpēs vſq̄ ad nos ī inſtāti ꝯñs ē fl̄m q2 nihil agit in diſtās quin pri' agat in ꝓpinquū. Vn̄ videtur dubitādo illarū dubitatio ē inter litteratos viros an ſint ponēde tales ſpēs ī medio quales argumentū ſupponit aliq̄bus dicētibus ꝙ nulle ſunt īmo ad hoc ꝙ ego videā viſibile aliq̄d puta parietē ſufficit parietis p̄ntia: z potentia viſiua mea bene diſpoſita nec ſunt alie ſpēs iſti hīt dicere ꝙ poſito vacuo inter me z celū: celū poſſum videre ali' ē mod' ꝓſpectiuorū tritior ꝙ ſunt ponende ſpēs coloꝝ rōne verticē capitis mei puta coronā talam nō poſſum videre eſto ꝙ ponatur ſpeculū facialiter ante me ſꝫ ponēdo vnū ex oppoſito faciei z alterū in capite coronā videbo z hoc nō pt̄ ſaluari niſi p ſpecierū reflexione ī alterutrū ſpeculū ſimiliter nō poſſū videre ſortē a tergo ſine ſpeculo mihi antepoſito: ſꝫ iſto poſito ſortem retro video: ergo oportet dicere ꝙ ſortes producit ſuas ſpecies vſq̄ ad ſpeculū que ad me reflectuntur z ſortē repreſentāt. Ut hec materia curſim intelligatur: quia ad philoſophiaꝫ attinet propoſitiones ſuccincte ponam.

Septem ſubiūguntur propoſitiones.

¶ Prima eſt ſpēs qualitatuꝫ ꝯtrariarū nō aduerſant̄. ꝓbat̄ ꝓpō video parietē nigredine maculatū ibi ſiliter albedinē z nigredinē video ergo ille ſpēs trāſeūt p idē mediū q2 nō valet dicere ꝙ ſpēs albedinis multiplicātur per vnā partē z nigredinis p alterā: quia ſi eſſent mille oculi orbiculariter circa parietē poſiti hoīes z albedinem z nigredinem intuebuntur z non ſine ſpecieb' alioquin ſuperuacaneuꝫ foret eas aſſerere eſſe igitur propoſitio vera.

¶ Scd̄a ꝓpō q̄libet ps viſibilis cauſat vl' cōcauſat ſuas ſpēs p q̄liꝫ partē medij hoc pt̄z p multos oculos circulariter poſitos circa viſibile ita ꝙ non opꝫ dicere ꝙ q̄drupedale albū ſic ſe hꝫ ꝙ vna pedalitas ꝓducit ſuas ſpēs p vnā quartā partē medij z ſic de trib' aliis pedalitatibus nec valet dicere ꝙ q̄libet p̄s viſibilis multiplicat eaſdē ſpēs per oēs partes medij q2 tunc idē accidens eſſet in pluribus ſubiectis ad

equatis quod abhorret natura: ſed quodrupedale datū ſic ſe hꝫ ꝙ ꝓducit aliquas ſpecies per vnam partē medij ⁊ alias ꝑ aliā partem medij ⁊ tertias per tertiā partem ⁊ ſic de qualibet parte illius pedalitatis ⁊ alijs tribus pedalitatibus.

¶ Tertia ꝓpō quāto viſibile eſt maius tanto plures ſpecies ſunt in medio. hoc pꝫ ex premiſſis.

¶ Cōtra hoc arguitur. qꝛ tūc totū dꝫ apparere in duplo albi⁹ ꝙ ſua medietas ⁊ in quadruplo ꝙ ſua q̄rta pars ꝫ experientiā. ¶ Rñdetur ꝙ pugione plūbeo cedis ille ſpēs ſe ſe nō intendūt: qualitatē ⁊ vnā nō conſtituūt: ſꝫ eſto ꝑ nūc ꝙ ſic non ſequitur illatū ⁊ cū eſt. qꝛ ſpēs vnius partis nō repreſentat alterā: tñ tota ſpecies ⁊ notitia in oculo eſt intenſior.

¶ Cōtra totum intenſius preſentatur ꝙ pars: vt de notitia ſortis ⁊ platonis infra dicetur.

¶ Quarta ꝓpō non eſt ꝓpter ea ſequens ꝙ ſpecies ab oībus partibus ꝓducta ſit infinita intēſiue: qꝛ nō ſunt infinite partes eiuſdē intēſionis nō cōicātes in eadē parte ſubiecti: qꝛ ſpecies ꝓducta ab vna medietate viſibilis eſt dupla ad ſpēm ꝓductā ab vna quarta vt qualis eſt ꝓportio partiū viſibilis in magnitudine talis eſt proportio ſpecierū ab illis ptib⁹ producibilium ceteris paribus.

¶ Quinta ꝓpō imago q̄ apparet in ſpeculo nō ē in illo ꝓbat. qꝛ qōlꝫ accñs extenſum diuidit diuiſiōe ſubiecti ita ꝙ ſi albū pedale ſeiſſet in duas ptes equas vna medietas albedinis manebit in vna pte altera vo in alia. ſꝫ ſic nō ē de ſimulachro ſpeculi ſi ſpeculū ſecet in tres ptes: tres appebūt ymagines ita ꝙ hꝫ mltitudinē ptiū fractarū appebit ſimulachroꝝ plītas mō ptes manēt alicui⁹ molis inſuper nullū accñs migrat de ſubiecto in ſubiectū. ſꝫ ad motū viſibilis in ſpeculo viſi appet ſpēs ɔtinue moueri in ſpeculo qd̄ eſt falſum nō eſt veriſile ꝙ ſp ad modū viſibilis corrūpit prior ymago generetur. Verſus. Noua nō eſt in ſpeculo res quā ſpeculamur in illo. ſed ſpecies reuerberantur a ſpeculo ⁊ ipſum viſibile per ſpecies reflexe videtur hoc eſt ſimulachrum.

¶ Sexta ꝓpoſitio. ſi eſſet vacuū inter me ⁊ celū et nō poſſem videre celū pꝫ celū nō pōt videri niſi per ſpēs ſuas q̄ nō habēt medium per calidū: qꝛ accidens non poteſt eſſe per naturam ſine ſubiecto.

¶ Septima propoſitio. veriſimile eſt ꝙ ſi ſortes in aere eſſet pedaliter circa ſeſe circulariter extra pedalitatē vacuum ꝙ aer eēt ei ſpeculū qꝛ ꝙꝙ ita ſit nūc ꝙ corp⁹ ꝑciſe politū. vt arma polita lapis cornu pupilla oculi vitrū ⁊ hmōi ſolū reflectēt ſpēs ſenſim tūc ſic nō eēt ⁊ cū eſt: qꝛ ſpēs nō pñt vlteri⁹ pgredi: ſꝫ hec rō debiliter cōcludit pꝫ in ferro rubiginato et in corporibus aſpis quare ego nō video aliquēꝫ poſt me eſto ꝙ nō habeā ſpeculū obiectuꝫ poſtu bi ibi ſunt ſpēs ac ſi viſibile eſſet ad faciem ⁊ an viſibile requirat lumen ad hoc ꝙ ꝓducat ſuam ſpēm miſſa facio qꝛ partim extra propoſitū. ſed non abs re euagatus ſum.

¶ Ad tertiū dubium quod ſic intelligitur ꝙ q̄s pōt maiori aſſentire anteꝙ cōcluſioni aſſentiat ⁊ pari forma minori añꝙ ɔcluſioni aſſentiat ſꝫ ꝙprimū illis in forma poſitis aſſentit ⁊ ſcit ɔñam eſſe bonā mox ɔcluſioni aſſentit. dū modificat ꝙ ex vero nō ſequit ꝓpō falſa nō reflexiua. hec regula in effectu tm̄ valet: ſꝫ aliqua ɔña eſt bona ſcita eſſe bona ab aliquo ſi ſciat ita eſſe ſicut ſignificatur ꝑ añs ſciat ita eſſe ſicut ſignificatur ꝑ ɔñs dūmodo nō repugnat ɔñti ſciri dꝫ ſcita eſſe: qꝛ ſi neſciat eſſe bona nō opꝫ dꝫ ſignāter dūmodo nō repugnat ɔñti ſciri ꝓpter tales ɔñas nullū ɔñs eſt ſcitū: ꝗ nullū ɔñs eſt ſcitū: qꝛ vel illud ɔñs eſt ſcitū vel nō. Si pmū tūc ſciat ita eſſe ſicut ɔñs ſignificat ſed ipm ſignificat ꝙ nullū ɔñs ē ſcitū. ⁊ ita eſt ꝑ aduerſariū ⁊ ipm eſt ɔñs: ꝗ ipm nō eſt ſcitū. Si ſcdm ꝓpoſitū añs ſignificat nullū ɔñs eē ſcitū ⁊ ita eſt ꝑ caſum: qꝛ pono nullā aliā ɔſequētiam eſſe vel ſi ſit alia pono ɔñs impoſſibile tūc añs eſt ſcitū. ꝗ illa cōditione opus eſt.

¶ Cōtra regulā multifariā inſtat bene ſeqtur q̄cūꝙ ſunt eq̄lia vni tertio ſunt eq̄lia inter ſe. A ⁊ c ſunt eq̄lia vni tertio. ſ. b. ꝗ a ⁊ c ſunt eq̄lia. ſtat ꝙ aliqs aſſentiat añti ⁊ tñ nō aſſentiat ɔñti eſto ꝙ ſciat ɔñam eſſe bonā. igit minor pꝫ poſito ꝙ a ⁊ b ſunt duo corpa ferme eq̄lia. ſꝫ b a exuperet impceptibilr. ⁊ c b excedat etiā impceptibilr. ſed c a ſenſum excedat tot⁹ caſus ē poſſibilis. maior eſt cōis animi pceptio. ꝗ aſſentit illi for. et aſſentit minori ꝑ hypotheſim. igit toti añti ⁊ nō aſſentit ɔñti. ⁊ pono ꝙ ſciat ɔſequētiā eſſe in darii. Rñdetur q̄cq̄d ſit argumētū nō eſt ꝫ mētē Ariſtotelis: qꝛ talis non cognoſcit minorē capiēdo cognoſcere ſicut Ariſtotel. capit ſed ad argumētū in ſe qꝛ is nō aſſentit añti totali immo diſſentit minori poſtꝙ valet añs eſſe falſum ⁊ ad ſenſum hoc pcipit ⁊ ſcit ꝙ ex vero nō ſequit falſum ſaltē extra reflexiuas ⁊ ſcit maiorem eſſe veram ſtatim minori per intellectū diſſentit: qꝛ ſenſum delirantē ille caſtigat.

Prologus

Ariſtotel.

¶ Cōtra hoc aī: bene ſequitur oīs rex loquitur iſte eſt rex dicēdo iacobū regem coram te quē tu dubitas eſſe regē. ergo ille loquitur poſito ꝙ tacentem eum intuearis ⁊ tamen aſſentis antecedēti in illo caſu ɔſequēti diſſentis vl ſaltē diſſentis ɔſequēti ⁊ dubitas añs. ¶ Ad hoc argumētū dꝫ ꝙ non directe vibrat in regulam. ſed qꝛ eius ſolutio argumentum precedens eneruat dicitur ⁊ non dubitat ille antecedens qui cōſequēti diſſentit: qꝛ regula eſt q̄s ſcit vnā ɔſequentiā bonā ſi ɔſequēs eſt ab illo negādum antecedens nō eſt dubitandū talis in caſu ſcit antecedēs eē falſum verū nullā partem ſcit eſſe falſam nō incōuenit dare vnā copulatiuam quā ſcio eſſe falſam cui⁹ vtrāꝙ partē dubito pꝫ hic egyptus eſt in affrica ⁊ nulla egyptus eſt in affrica ſic hic in argumēto ꝓpoſito poſtꝙ ſcio ex vero nō ſequitur falſum ⁊ video hoc cōſequens falſum: ille loquitur demōſtrando iacobum tacentē ⁊ ſcio ɔſequētiā bonā mox per rationis diſcurſum ſcio totale antecedens falſum.

Regula.

¶ Secūdo aī. Intellectus eſt finite capacitatis ꝗ intellectus pōt hēre tot notitias ꝙ nō plures ⁊ ponam⁹ ꝙ pōt ꝑciſe hēre decē noticias vel centum in idē redit habeat ſeptem noticias iā hēbit maioris noticiā minoris ⁊ ho

Duplicem eē anime capacitatem.

nitatis ꝯñe ⁊ ꝑ ꝯñs non pōt habere notitiā cōcluſionis. q2 ſi ſic haberet vltra decē cōtra hypotheſim pro hoc argumento notabis. duplex eſt aīe capacitas quedā actiua: q̄dam ṽo paſſiua. nō ꝙ ſint due res quarum vna ſit aīe capacitas actiua altera paſſiua: ſ3 differūt illi termini penes ꝯnotata capacitas actiua ſupponit pro ipa aīa ꝯnotādo ꝙ pōt vitaliter actiue ꝯcurrere paſſiua ꝯnotat ꝙ pōt ſuſcipe ſiue cōcurrat ſiue nō.

Bipartita aīe notitia.

¶ Prima duplex ē notitia q̄dā actualis quedā habitualis de notitijs habitualibus nō eſt ſtatus quocū̄qȝ habitu dato intellectu. intellectus plures pōt ſuſcipere ſed de actuali vulgatior opinio tenet ſtatū ita ꝙ aīa actiue pōt concurrere cū certo numero noticiarū ſic ꝙ nō. ¶ Cū pluribꝰ

[illegible]tterſos.

clare intuemur pluribꝰ intētus minor eſt ad ſingula ſenſus. ēt in habitibus videmus niſi cū ordine ſumant̄ hō eſt in habituū multitudine nō ſeriatim captoꝝ cōfuſus tunc d2 ꝙ aīa poſtq̄ eſt finita in agēdo pōt hr̄e decē notitias vel numerū certū in idē redit et vnꝰ āgelus poſtq̄ eſt pfectior plures notitias poteſt hr̄e. ¶ Cuius potētia paſſiua ſeu receptiua ſit infinita pt3 q2 aīa pōt qualitates tot recipere quot deꝰ pōt in eā ponere: ſed non erūt reſpectu illiꝰ aīe noticie: q2 aīa ꝑ eas non cognoſcit poſtq̄ actiue cū eis nō concurrit.

Ponūtur propoſitiones precedentia explanātes.

¶ Iſto notato pono ꝓpōnes poſitiones declarantes. ¶ Prima eſt capacitas aīe paſſiua eſt infinita pt3 ex dictis. ¶ Scd̄a propō capacitas aīe actiua eſt infinita. probat̄ hec capacitas paſſiua eſt infinita ⁊ hec capacitas aīe paſſiua ē hec capacitas aīe actiua: ergo capacitas anime actiua eſt infinita. ¶ Tertia propō capacitas. anime actiua nō eſt infinita capacitas actiua. ¶ Quarta propō hec cōſequentia eſt nulla aīa eſt infinita capacitas paſſiua. ergo aīa eſt finita res eſto ꝙ capacitas eſt res propter variationē appellationis. ¶ Quinta propō infinita qualitas pōt eē in aīa intellectiua ſed nulla qualitas pōt eſſe infinita notitia ſaltē actualis in aīa ſi anima q̄ terminat̄ in decē h3 decē gradus notitiarū deꝰ pōt ponere mille res eiuſdē ſpēi cū noticiis q̄ aīe inherebāt ſ3 nō erūt notitie reſpectu aīe p3. q2 aīa ꝑ illas mille res nō cognoſcit nec actiue cū olbꝰ illis ꝯcurrit. ¶ Sexta ꝓpō in infinitū creſcat notitia ī ſubiecto. ſ3 ī nullo ſubiecto creſcit in infinitū notitia prior pars pt3: q2 q̄cūqȝ ſubiecto creato in quo eſt notitia vt in hoc vt decē in alio poſſunt eē duodecim. gradus notitie puta in angelo et in vno ſubiecto pfectiori illo deus pōt ponere quindecim: ⁊ in alio ſubiecto decē octo ⁊ ꝑ cōſequēs in infinitū: q2 quocunqȝ ſubiecto perfecto dato deus poteſt facere perfectius ſubiectum arguitur ſecūda ps ex dictis. ¶ Septima propoſitio non eſt inconueniens vt dicūt multi ꝙ potentia anime non termīnet̄ in minimum gradum quem non pōt ꝓducere: ſed in maximum ⁊ hoc eſt quando non eſt actio in ꝓprium cōtrariū. ¶ Tunc r̄ndetur ad formā argumēti admittēdo ꝙ anima habeat iſtas decem notitias dicitur ꝙ his remanentibus non poteſt habere plures nō ꝓpter quarūlibet duarū triū vel decē repugnātiā. ſed ꝑ anime actiuitatē terminalem ⁊ in illo caſu oportet dicere ꝙ regula intelligitur niſi anima habeat tot notitias actuales ꝙ nō poteſt eā capere vel ꝙ vna vel plures aliе notitie actuales deſināt eſſe que non habent colligantiam cū iſtis. Si dicas non eſt potior ratio ꝙ vna notitia actualis deſinat eſſe q̄ alia dicit̄ ꝙ non eſt magna ratio: ſed intellectus aduertit circa aliquas ⁊ nō circa alias: ⁊ hoc ſufficit ex olbus hīs ſequit̄ hec copulatiua ꝙ capacitas aīe actiua nō pōt augeri: ſ3 pōt augeri aīe capacitas actiua: prior pars pt3: q2 ſi capacitas aīe pōt augeri ⁊ hec capacitas ē hec aīa: ergo hec aīa poteſt augeri qđ eſt falſum. ſecūda pars pt3 per illud pſalmiſte. intellectus bonus omnibus facientibꝰ eū. hoc eſt quāto hō eſt exercitatior tāto plēs notitias pōt ſuſcipe actuales.

Pſalmoꝝ pbus.

¶ Cōtra iſtud replicatur.

Nemo pōt habere notitiā maioris. minoris. ⁊ concluſionis ſimul ergo ꝓceſſus nullus. ꝯſequentia eſt clara ꝓbo añs: q2 tūc plures notitie eſſent ſimul in intellectu cōtra illud ſecūdi topicoꝝ contingit plura ſcire itelligere ṽo nō: r̄ndet̄ ꝙ Ariſtotelis ꝓpoſitio duos h3 ſenſus quoꝝ vnus eſt cōtingit plura ſcire intelligere ṽo nō id eſt non eſt poſſibile habere ſimul plures notitias actuales ⁊ hoc eſt falſum vt pt3 manifeſte qꝛ q̄s ſimul videt nigredinē in pariete albo is notitiā albedinis ⁊ nigredinis ſimul habet idē pt3 in notitia reflexa que non eſt eadē cū notitia directa. Cōtingit plura ſcire hoc eſt ſcientia eſt circa cōplexum hoc eſt circa plura intelligere ṽo nō hoc eſt cōtingit intelligere nō plura hoc eſt dictu intellectio eſt tam circa cōplexū q̄ incōplexum vel ſic cōtingit plura ſcire habitualiter ſcia per habitum vulgo diffinit̄ nō cōtingit intelligere plura hoc eſt valde multa actualiter intellectio cōiter actui attribuit̄ ex quo ſequit̄ ꝙ q̄ q̄ duo corpora nō poſſunt eē in eodē loco due notitie poſſunt ⁊ hoc eſt ex natura rei notū eſt partim experiētia quo ad corpora de ꝓdicamēto ſubſtātie partim rōne partim experiētia de notitiis.

Arīſtotel.

¶ Tertio ar̄ notitia maioris

Ols cauſa eſt por ſuo effectu.

minoris ⁊ bonitatis ꝯſequētie eſt cauſa ꝓductiua ſcientie: ſed ols cauſa eſt prior ſuo effectu: ergo in illo inſtanti quo ille tres cauſe partiales que coaceruant vnā cauſam totalē ſunt in intellectu notitia ſciētifica ꝯcluſionis nōdum eſt.

¶ Reſpondet̄ ꝙ in illo inſtan-

ti in quo ille cauſe ſunt ſimul poſite ſcientia in eodē inſtāti ponit̄ ⁊ ad maiorē ipſa diſtinguit̄ vel tēpore ⁊ ſic negat̄ vel natura ⁊ ſic conceditur aliqs eſt effectus quē Ariſtoteles debuit dicere fuiſſe ab eterno patet de lumine ſolis apud corpus ſolis hoc ē capio paruā partē ſpere ſolis ꝓpinquā corpori ſolis inter quā ⁊ ſolē nullū corpus opacū poteſt mediare cauſatiuū vmbre ⁊ luminis ſolaris impedimentum tunc tale lumē fuit ab eterno tamen habet aliquā cauſam. ſ. ſolem.

Ariſtotel.

¶ Contra hoc arguit̄ vel que

liber cā ꝓducit ſuū effectū in inſtanti vel aliqua ⁊ aliq̄ non: nō primū vt liq̄t nec ſcdm̄ pt3 hoc eſt ꝓpter repugnātiam in paſſo ad effectū ꝓducendum: ſed ꝓbo ꝙ nihil ſit q2 tunc aqua remiſſe calefacta debet ſuſcipere calorem ſummū quem pōt recipere in inſtanti ꝯñs eſt ꝯtra experientiā ꝓbatur ꝯſequētia ſm opinionē certiorē que tenet ꝙ qualitates cōtrarie in nullis gradibꝰ ſeſe cōpatiuntur tunc aqua calefacta remiſſe ꝑ totū nihil frigoris habet: ergo reliquus calor ꝓducit̄ in inſtāti. ¶ Forte dicis aqua r̄ñ habet inclinationē in ꝯtriū: q2 nō appetit eſſe ſub calore poſtq̄ ſue forme ſubſtantiali aduerſatur.

¶ Contra illo dato aqua cale facta cuiꝰ calor iam eſt remiſſus et vnus gradus frigoris ꝑductus frigus debet ꝑduci in inſtanti cõtra experientiã et patet ꝯña aqua nihil repugnans frigori hʒ ad hoc inclinaẗ ergo totale frigus ꝑducitur in inſtanti. ¶ Rñdetur ꝙ ille qualitates que determinãt eis cõtrarietatẽ corporalem cito ꝙ nulla ſit repugnantia in ſubiecto habẽt ex natura rei ꝙ ſucceſſiue ꝑducant̃ mere ſpirituales vt aie qualitates vel partim ſpũales vt lumen ſpecies oĩmõ nõ ſit cõtrarietas in paſſo ꝛ paſſum ad hoc habeat inclinationẽ vł ſaltem nõ in oppoſitum poſſunt in inſtãti produci. Si dicatur ꝙ ſciẽtia poſitis omnibus ſuis cauſis in illo inſtanti nõ producit̃: ſed immediate poſt iſtud inſtans ꝛ nõ datur pmũ inſtãt in quo illa ſciẽtia eſt. ſed vltimũ in quo nõ eſt vt de vno angelo imediate poſt alium ꝑducto hoc nõ eſt rõnabile qꝛ redibũt argumẽta quibꝰ niſi ſumꝰ ꝓbare nõ eſſe incõueniens aliquẽ effectum eſſe adeo cito ſicut ſua cauſa petẽdo qui effectꝰ imediate poſt ſuã cauſam ꝑducitur qui vero nõ.

Voluntatẽ liberã eſſe

¶ Quarto arguitur. volũtas eſt libera que realiter eſt intellectus: ſed hoc intereſt inter cauſam liberã ꝛ naturalem ꝙ omnibus cauſis poſitis in cauſa libera poteſt nõ poni effectus potẽtie rationales valent ad oppoſita primo periermenias. ergo omnibus iſtis poſitis voluntas ex ſua libertate poteſt nõ aſſentire cõcluſioni. ¶ Reſpõdet̃ ꝙ non vniuerſaliter voluntas poteſt omnibus cauſis poſitis nõ ponere effectũ vel ponere effectuʒ oppoſitum niobe nõ poterat non triſtari ꝑemptis a dijs ſuis liberis nec alcmeon euripides occiſo ſuo pr̃e ſimilr̃ aſſirioꝝ rex nouiſſimus cõbuſtus in igne nõ poterat nõ dolere lõge aliter eſt de ſanctis martyribus ꝓ deo iugulatis ſpecialiter ab eo adiutis iſtud partim depẽdet ex inferius dicẽdis an contingat cõtra dignitatẽ inſtare: ſed aliq̃ ſunt effectus q̃ paſſionales nõ ſunt q̃ poſſunt oĩbus cãis poſitis nõ poni ꝛ nunꝙ hoc eſt reperibile in cauſis naturalibꝰ ꝛ hoc eſt ſatis diſcriminis. ex his patet ſi q̃s habet opinionẽ huiꝰ nullus triangulus hʒ tres angulos equales duobus rectis ꝛ adducãtur ꝓmiſſe q̃bꝰ euidẽter aſſentit ad cõcludẽdũ hũc triãgulum hʒ tres aſſentiet affirmatiue ꝛ talis aſſenſus ſaltẽ actualis opinatiꝰ in oppoſitũ ſtati corrũpit̃ ꝓpẽ eãm actuiorẽ ſupuenĩẽtẽ.

Potentie rõnales valent ad oppoſita: Prĩo periermenias. Notes.

Corrolarium.

¶ Quinto arguit̃ nõ prius tẽpore ſcitur aliqua ꝓpoſitio ꝙ ipſa habeat eſſe: ſed cõcluſio per aliquod tempus habet eſſe poſt minorẽ igitur ſcitur poſterius tẽpore ipſa minore: ergo nõ ſimul tempore ſciũtur.

¶ Et cõfirmat̃ ſi ſtatim cognitis maiore ꝛ minore cognoſcit̃ cõcluſio ſequit̃ ꝙ primũ q̃s habet pñcipia geometrie ꝙ ſciret primã ꝓpoſitionẽ eius. ſ. ſup datã lineam ꝛc. ¶ Et ſecũdo ex prima generet̃ concurrẽtibꝰ alijs principijs ſcʒ petitionibus ꝛ cõibꝰ animi cõceptionibus ſequeretur ꝙ ſtatim ſecũda cognoſceretur et ſic de alijs ꝑ ordinem. ¶ Reſpõdetur admiſſa maiore ꝛ minore ꝛ toto pceſſu noticia maioris ꝛ minoris nõ ſufficiũt: ſed ſit̃ cõquerit̃ noticia bonitatis ꝯñtie que preregrit cõſequens.

¶ Ad confirmationẽ nego cõſequẽtiam nõ eñ ſufficit maioris ꝛ minoris noticia hoc eſt illarũ propoſitionũ quas maiorẽ et minorẽ appellitamus: ſed oportet eas ad inuicem applicare. hoc eſt de ꝟtute ſermonis oportet habere noticiã maioris ꝛ minoris que ꝓpoſitiones nõ ſunt maior et minor niſi debite applicẽtur cũ conſequẽte friuolũ eſt addere ſi intellectus aduertat ad conſequẽs: qꝛ hoc preſupponitur ſi actu aliter cognoſcat cõſequẽtiã eſſe bonam oportet cõſiderare de conſequẽte.

¶ Ad quartũ duplex eſt noticia: quedã eſt apprehẽſiua qdã adheſiua. Apprehẽſiua eſt reſpectu cuiuſcũꝗ qd poteſt terminare actũ potẽtie intellectiue ſiue ſit complexum ſiue incõplexum. qꝛ nõ ſolum apprehendimꝰ incomplexum ſed ꝓpoſitiões ſillogiſmos ꝛ hmõi vniuerſaliter omnia que recipiũtur a potentia intellectiua. Noticia adheſiua vel inductiua eſt noticia ꝑ quaꝫ aſſentitur vel diſſentitur cõplexo ſolũ cõplexo aſſentimus qd verum arbitramur et ſic reſpectu complexi duplicẽ poſſumus habere actũ ſcilicet apprehenſiuũ et adheſiuũ: qꝛ frequẽter quis apprehẽdit ꝓpoſitionẽ nec ei aſſentiendo nec diſſentiẽdo hoc ptʒ de ꝓpõne neutra vt aſtra ſunt paria. tũc dicit̃ ꝙ omis noticia adheſiua eſt apprehẽſiua: ſed nõ contra ptʒ prima pars: qꝛ ſi ſit aliqua noticia adheſiua que realr̃ ab omni apprehenſiua diſtinguitur deus poteſt hãc noticiã adheſiuã in mẽte ſortis ſeruare qualibet apprehẽſiua corrupta. ꝛ ſic aliquis aſſentit vni ꝓpoſitioni quã nõ apphẽdit ꝙ eſt falſum. ſcđa pars patet ex dictis. Ex quo patʒ ꝙ ſtat habere duas noticias apphẽſiuas ſpecie diſtinctas reſpectu eiuſdẽ hoc patʒ offeratur nihi vna ꝓpoſitio neutra tũc eam apphendo ꝑ noticiã apprehenſiuã poſtea adducatur michi ratio vel aliq̃ ꝑ quã ꝓpoſitioni dare aſſentio ille aſſenſus eſt noticia apphenſiua ſpecie a priore diſtincta ꝑ vnam noticiã aſſentio ꝑ alteram nullo modo petis an adueniẽte ſecũda noticia apphenſiua ſcilʒ adheſiuum recedit prior apphenſiua et videtur ꝙ ſic alˢ eſſet ſuperuacua cum ꝑ illam adheſiuam etiã apphendimꝰ. rñdet̃ poſtꝙ nõ videtur repugnãtia inter illas noticias ꝛ ꝓbare ſic̃ diſtingui cõceditur ꝙ ſtant ſimul in intellectu ſed pma apphenſiua parum nũc deſeruit niſi ad magis apprehendẽdam illã ꝓpoſitionem ꝙ ante: forte dicis ꝙ ille noticie nõ ſpecie diſtinguũtur. qꝛ octauo metaphiſice ſi agẽs ſit vnum et materia vna effectus erit vnus et actus diſtinguitur ꝑ obiecta ſecũdo de anima. ꝛ idem inquãtum idem ſemꝑ natũ eſt facere idem ſecũdo de generatione hoc in ꝓſentiarũ non mouet nõ eſt idem adequatũ obiectũ ꝛ quãdo eſſet nõ oportet vt alibi de noticia intuitiua et abſtractiua in hoc pmo dicit̃. Sʒ noticia incomplexa apphenſiua terminoꝝ huiꝰ homo eſt riſibilis et totius complexi ꝛ numero et ſpecie diſtinguitur: vt ptʒ ex obiectis.

Duplex noticie acceptio. Quid noticia apphenſiua. Quid noticia adheſiua.

Corrolarium.

¶ Cõtra hoc arguit̃. ergo deꝰ põt ab intellectu ſortis noticiã apphẽſiuaꝫ prius excutere totiꝰ noticia manẽte qđ nõ eſt dicendũ negat̃ ꝯña. qꝛ nõ quaſlibet res diſtinctas poteſt deꝰ ſeparare vna remanẽte poſtꝙ noticia apprehẽſiua partis eſt ꝑs reſpectu noticie apphẽſiue cõplexi nõ nego quin hõ põt habere noticiã apprehẽſiuam q̃ eſt adheſiua nõ habẽdo aliam ab ea ſpecie diſtinctã. Noticiarũ adheſiuarũ quedã prio.

Multiſaria noticie adheſiue acce-

qua aſſentit̄ vero quedã qua aſſentitur falſo: et
noticiarũ adheſiuarũ vero quedã cum formidi-
ne ꝛ quedã ſine formidine. ſi ſine formidine hoc
eſt bifariam vel cũ euidẽtia vel ſine euidentia. ſi
ſcdm ſic eſt fides: fides eſt noticia certa et inceui-
dens ſi cũ euidẽtia hoc trifariã vł eſt noticia pre
miſſarũ ꝛ ſic eſt intellectus. vnde intellect⁹ non
capit̄ hic p aīa intellectiua: ſed crebrius p p̄miſ-
ſarũ noticia adheſiua ſi ſit noticia cõcluſiõis de
monſtrabilis acq̃ſita p intellectuʒ ſic eſt ſciẽtia:
ſi ſit noticia adheſiua cõcluſionis ꝛ p̄miſſarũ ſic
eſt ſapiẽtia ſi cũ formidine ſic eſt opinatio ſi ad-
hereat̄ falſo hoc dupliciter vel cuʒ formidine ſic
iterum eſt opinio vel ſine formidine ſic eſt error
adeo firmiter hereticus adheret ꝓpoſitioni he-
retice ſicut fidelis ꝓpõni catholice. ꝛ hec diuiſio
eſt ſilis illi qua aīal ſecarem⁹ in aliquas ei⁹ ſpẽs
ſed nõ in oẽs: nã noticia adheſiua quã habeo ꝙ
arnoldus ſedet eſt adherentia veri ſine formidi
ne et ſub nullo hoꝝ membroꝝ cõtinet̄. an expe
riẽtia ſub ſcientia includat̄ infra dicet̄ de arte ꝛ
prudẽtia nihil cõtraducit ad ꝓpoſitũ: ſed ad ſe-
xtũ ethices ecce ſex noticias p ordinem. ſ. ſapiẽ-
tiam intellectũ ſciẽtiam fidẽ opinionẽ et errorẽ
quarũ nobiliſſima eſt ſapiẽtia. vt pʒ de ei⁹ obie-
cto ſecũda intellectus tertia ſcia quarta fides ſu
pra opinionẽ quo ad firmitatẽ infra quo ad ra-
tionẽ ꝛ ſupra ſiſr: quita opinio: nouiſſima error
ꝙꝙ error ſit opinione firmior. q2 eſt mala ſi̇mi
tas nõ oportet ꝙ opinionem exuperet.

¶ Ad quintũ quod eſt. an ſciẽ

tia ſit ꝓpoſitio ꝛ eodem mõ de opinione fide er
rore ꝛ aliĩs qualitatib⁹ iudicialib⁹ intelligatur.
☞ Pro quo nota ꝙ ꝓpoſita aliqua ꝓpoſitione de-
mõſtrabili puta triangulus hʒ tres intellectus
ſortis põt habere multas mẽtales põt p̄mo na
turalẽ ſimilitudinẽ vocũ vel ſcripturaꝝ et illa eſt
ꝓpõ ad placitũ ſignificãs põt habere aliã mẽta
lẽ qua appħẽdit ꝙ ea res q̃ eſt triãgulus hʒ tres
angulos abſqȝ hoc ꝙ aſſentiat. perſpicuũ eſt in
iuuene geometra imo ſi duo audiãt illã. ſ. grec⁹ ꝛ
latinus: ille iuuenis latinus hʒ hãc mẽtalem ſu
pra mentalẽ ꝙ hʒ is grecus. grec⁹ format natu-
ralẽ ſilitudinẽ taliũ vocũ que eſt ꝓpõ ꝙuis non
repñſentet ei ꝓpoſitionaliter ꝛ adhuc nõ format
hoc in mẽte illa res q̃ eſt triangulus hʒ illa tres
illa cõiter vocat̄ mẽtalis vltimata cui vocalis vł
ſcripta ſubordinatur: poſtea peritus geometra
p angulũ extrinſecũ p medio in darũ concludit
triãgulum hñe tres diſcurſus audito iuuenis aſ
ſentit cõcluſioni. ille aſſenſus ꝓducit̄ de nouo in
rerũ natura de quo eſt q̃ſtio. ſed hic hñ intellige — Vulgare dictum.
q2 vulgariter d2 ꝙ noticia appħenſiua cõcluſio-
nis nõ generat̄ a noticia p̄miſſarum hoc intelli
gas de appħẽſiua ſpecie diſtincta ab adheſiua q̃
põt eẽ vt liq̃do cõſtat nõ adherẽdo p̄miſſis et q2
opinio plebeia exiſtimat a qualibet appħẽſiua
adheſiuã diſtingui dicit ꝯſiter ſed dico ꝯſiter ad
ea q̃ ſuperi⁹ dixi ꝛ ſi interloquẽdũ adheſiuã apṗ
henſiuã nõ appellitem ĩtelligo de appħẽſiua ab
ea ſpecie diſtincta tñc redeũdo eo a quo digreſſi
ſum⁹. Duplex ẽ hic modus opinandi inter docto — Duplex doctorũ opinio.
res aliq̃b⁹ dicẽtib⁹ ꝙ iſtud indiuiduũ nõ eſt ꝓpõ
cauſa q2 eſt ſimplex mõ q̃libet ꝓpoſitio ſiue mẽ
talis: ſiue vocalis: ſiue ſcripta eſt ex plurib⁹ ꝑti-
bus diuerſarũ rationũ compoſita: q2 ſemꝑ copu
la ſpecie diſtinguit̄ ab extremis: ſed aſſenſus vo
catur verus nõ denoīatione intrinſeca: puta ꝙ
ſit veritas quẽadmodũ quelibet ꝓpoſitio ṽa eſt
ſuamet veritas. ſed eſt ve⁹ p quãto eſt circa ob-
iectum verũ hoc eſt denoīatione extrinſeca. Al-
ter eſt modus dicẽdi huic oīno oppoſitus tenẽs
quẽlibet hmõi aſſenſum eẽ ꝓpoſitionẽ realiter
imo veriſſime ꝓpoſitionẽ nec eſt de rõne menta
lis appħenſiue ꝙ ex pluribus noticiis cõponat̄:
vt infra dicet̄. et ꝙꝙ ita eſſet ſecus eſſet de indi-
uiduo. radix hui⁹ rei eſt ſitis errori paſiphaeo cũ — Aduerte.
cõi modo dicẽdi teneo hanc concluſionẽ nullus
aſſenſus diſſenſus vel eſt ꝓpoſitio. Sed tunc pe
tis an ſit naturalis ſilitudo rei vł rerũ ad extra
ꝛ cui⁹ eſt ꝛ an ex ipſo aſſenſu ꝛ alio vel cũ alio ter
mino mẽtali ꝛ cũ copula põt eſſe ꝓpoſitio.

¶ Reſpõdetur ꝙ non eſt natu

ralis ſimilitudo rei vel reꝝ ad extra vel ad intra
nõ eſt terminus cõplexus vel incõplexus mẽta-
lis appħẽſiua eſt naturalis ſimilitudo reruʒ ad
extra ꝛ termin⁹ cõplexus ſecus ẽ de aſſenſu: hoc
ꝯuenit ei ſuapte natura. Sicut noticia ſortʒ nõ
repñſentaret platonẽ et cũ nec eſt terminus com
plexus vel incõplexus cum ipſa copula ꝛ alio ter
mino nõ põt eſſe ꝓpoſitio.

¶ Arguis forte. omne repñſen

tans vere vel falſe eſt ꝓpõ: ſed iſtud indiuiduum
repñtat ṽe vel falſe igit̄ ad h̄ ex dictis põt rñde
ri diſtinguere potes maiorẽ ſic ꝙ ſit petitio p̄n-
cipñ ĩ minorẽ ad maiorẽ nñc dicas negando de-
noīatiõe intriſeca. Oppoſita opinatio ẽ ſatʒ fa — Quatuor ſubſcribuntur concluſiones.
cilis q̃ cõcederet has cõcluſiões. ¶ Prima oĩs
ſcia eſt ꝓpõ: eodem mõ de aliĩs noticiĩs adheſi-
uis. ¶ Scđa aliqua ꝓpõ eſt intẽſibilis ꝛ remiſſi
bilis. patʒ. oĩs ſciẽtia eſt intenſibilis et remiſſi-
bilis aliqua ꝓpoſitio eſt hmõi igit̄. ¶ Tertia nõ
oĩs ꝓpõ cathegorica hʒ ſubiectũ pʒ de aſſenſu.
¶ Quarta aliq̃ eſt cathegorica affirmatiua cui⁹
p̄dicatũ nõ enũciat̄ de ſubiecto mediãte copula
affirmata pʒ de ſcia que nõ habet copulam.

¶ Ad ſextũ dubiũ qđ eſt quo- — Notes.

modo generatur fides hic ẽ aduerte ꝙ fides nõ
capitur pro cõſcientia quemadmoduʒ ad roma.
nono. Omne quod non eſt ex fide peccatum eſt:
ſed capitur hic vt eius deſcriptio ſit aſſenſus ve-
rus firmus nõ euidẽs. Dicitur verus quare nul-
lus hereticus quãtũcũqȝ firmiter adhereat ſue
hereſi in hoc habet fidem. Dicitur in hoc q2 fre-
quenter ſtat aliquem eſſe fidelem in vna ꝓpoſi-
tione et hereticum et infidelem in altera. quia
quot ſunt ꝓpoſitiões diſtincte tot ſunt fides ac-
quiſite taliter differẽtes dicitur firmus: quia ſi
aſſentiat cuʒ formidine alicui propoſitioni: iam
ille aſſenſus non eſt fides ſed opinio. Dubius in
fide infidelis: eſt ꝙ debeat eſſe inceuidens patet — Apłus.
per dictum apoſtoli fides eſt argumẽtum exiſtẽ- — Auguſtin⁹
tium ꝛ non apparentium cui Auguſtini dictum — q̃d fides.
quadrat. Quid eſt fides niſi credere ꝙ nõ vides
capit credere pro certitudinaliter aſſentire ꝛ nõ
videre pro non euidenter cognoſcere. Iſto nota
to ponitur ꝓpões. ¶ Prima ꝓpoſitio nõ eſt — Ponende ꝓpões.
in poteſtate voluntatis aſſentire firmiter ꝓpo-
ſitioni de ſe inceuidenti: ſine ratione mouẽte ad
aſſenſum. vtpote ꝙ aſtra ſunt paria. Probatur
ꝓpoſitio alioquin eſſet in poteſtate mea cauſa-
re in me maximã delectionẽ qđ eſt falſum. patʒ
p aduerſarium ego poſſum cauſare in me aſſen
ſum firmũ huiꝰ: ego ſuʒ rex capadocie ꝛ ſic iſte aſ
ſenſus cauſaret ĩ me magnũ gaudiũ. Item pʒ ſe-

Ariſtoteles.
Cōmētator.

cando de anima vbi Ariſtoteles probat opinio
nō eſt ymaginatio ymaginari eñ poſſumus cuȝ
volumus non aūt opinari qḋ expreſſe ponit ibi
cōmētator cōmēto viceſimo tertio ⁊ ſi quis non
pōt cauſare aſſenſum non firmū ſine rōne puta
opinionē: ergo nego neq̧ a fortiori aſſenſuȝ fir-
mū ſcilicet fidem. ¶ Scḋa propoſitio nulla no-
titia euidēs generat fidē vt pura notitia premiſ
ſarū demōſtrationis immo generat ſciam ⁊ no-
titiā euidētē. ¶ Tertia ꝓpoſitio nulla rō preciſe
topica generat fideȝ pȝ q: q̄libet talis generat
aſſenſum ſolū formidoloſum q: plus credit̄ ꝓn-
cipiis ꝙ̄ cōcluſioni ſi argumētū ſit probatiuū: er
go nulla talis generat aſſenſum firmū. ¶ Quar
ta propoſitio in poteſtate volūtatis eſt. ꝙ habi-
ta aliqua rōne probabili intuitus habeat maio
rē aſſenſum de cōcluſione quā rō ipſa ꝓbat ⁊ hoc
modo in nobis generat̄ fides rō ꝓbabilis eſt vi
rorū moribus ⁊ virtutibus probatorū q̄ propter
ea ptulerūt mortē miraculorum pluralitas que
omnia nō poſſunt generare niſi aſſenſum opi-
natiuū: ſed pia affectio cū hiis generat aſſenſuȝ
firmum que vocatur fides.

¶ Cōtra hoc arguit̄. Tūc infi
delis poteſt cogi ad opinandū articulos fidei vt
pote ꝙ deus eſt trinus ⁊ vnus ⁊ ꝙ corpus bndi-
ctiſſimū chriſti eſt in ſacramēto eucharistie ſub
ſpeciebꝰ panis ⁊ vini licet nō cogat̄ ad credēdū.

¶ Reſpōdet̄ negādo cōſequē-
tiā q: rīn eis eſt actus vel habitꝰ potētior opiniōe
ea firmior ſcȝ error. Unde omnis aſſenſus firmꝰ
incertuȝ a ſubiecto propellit. Unde hic aduerte
ꝙ illa miracula virorū probatorū ⁊c. poſſunt re-
ſpicere tria hominum genera ſcilicet pie affecta
tos: praue affectatos per errorē actualē oppoſi-
tū neutraliter affectatos in primos rationes cū
pia affectione fidē generant in tertiis opinionē

Attende.

in ſcḋis nihil ſcḋo metaphiſice. Aſſuefactio fre-
quenter audiendi falſa facit hominem credere
eſſe vera et ſm doctrinam topicam nihil refert

Holkot.

quedam falſa quibuſdam veris eſſe probabilio-
ra. Alium modum extraneum tenet holkot in
primo ſilarū exordio de quo nō inſiſto. De ordi-
ne notabilitatis iſtarū qualitatū ſufficiēter eſt
reſponſum dubio quarto. Dicis quid eſt de diſci-
pulo qui firmiter dictis preceptoris ſui aſſentit.
Dicit̄ ꝙ ſi diſcipulus reputet preceptorē virū ſcio
lum ⁊ grauē ⁊ pie ſit affectatus circa eū habet in
terdū fidē quando eſt circa verū quandoq̧ erro-
rē. Quando nō credit regēti niſi quātū ſua ra-

Ariſtoteles.

tio ponderat habet opinionē ſoluȝ ſcholaſticus
debet inniti: nō oportet inquit Ariſtoteles diſci
pulum eſſe incredibilē nec debet nimis ꝓceptis

Annotatio.

fidem impartiri: ſed rationē libzare.

¶ Ad ſeptimū qḋ eſt ꝑcogni-
tionibus ⁊ an bruta ſillogizant. In primis nota
ꝙ precognitio vt ibi capitur dicitur quaſi prima
cognitio vel quaſi pre aliis cognitio ita ꝙ ad ha
bēdā ſciētiā de concluſione oportet ꝑcognoſcere
iſta que intrāt demōſtrationē q: niſi talia ꝑſcirē
tur nō haberet̄ ſcientia de ipa cōcluſiōe. Et tria

Bifaria dignitatis acceptio.

ſunt q̄ opȝ ꝑcognoſcere ſcȝ ſubiectū: paſſio: digni-
tas. Dignitas bifariā accipit̄. Uno mō dr̄ princi-
piū indemōſtrabile: vt oē totū eſt maiꝰ ſua pte.
Scḋo maior vel minor demōſtrationis dr̄ eē di-
gnitas ſiue illa ꝑmiſſa ſit demōſtrabilis vel nō.
Iterū ꝑcognitio interdū ſumit̄ ꝓ oī pſa ꝑcogni
tiōe ꝑrequiſita ad habēdā noticiā ↄ̨cluſionis: ſiue
talis cōcluſio ſit demōſtratiue rethorice vel dia-

Philoſophus.

lectice ꝓbata ⁊ ſic cepit philoſophus cū dixit. Ois
doctrina ⁊c. Scḋo mō capitur pro prima cogni-
tione prerequiſita ad habēdā ſciam cōcluſionis
demonſtrate ⁊ hoc modo capit̄ in propoſito ⁊ dif

Precognitionis diffinitio.

finit ſic. Precognitio eſt noticia prerequiſita ad
hoc ꝙ habeat̄ ſcia cōcluſionis. Ex quo ſequit̄ ꝙ
precognitio dignitatis vel premiſſe nō eſt aliud

Correlarium.

ꝙ̄ aſſenſus quo aſſentitur ipſi dignitati ſcȝ ma-
iori vel minori ⁊ vtraq̧ premiſſa eſt precognitū ⁊
catū aſſenſus precognitio ⁊ hoc mō cōcluſio de-
monſtrationis pōt eſſe precognitū reſpectu ali-
cuius concluſionis ex ea demonſtrabilis ⁊ ſcia re
ſpectu alteriꝰ ꝑcognitiōis: ſȝ hʼ eſt reſpectu diuer
ſorū q: dicat̄ ſcia reſpectu precognitoꝝ ⁊ ꝑcogni-
tionū eius ⁊ precognitū reſpectū ↄ̨cluſionis q̄ ex
ea partialiter demonſtratur. Precognitū ſubie-
cti realiter ipm ſubiectū ꝑcognituȝ paſſionis ex
ipa paſſio. Precognitio ſubiecti eſt conceptꝰ cui
ſubiectū ſubordinat̄ in ſignificando codē modo
de paſſione ⁊ ſic aliqua ꝑcognitio eſt aſſenſus pu
ta precognitio dignitatis aliqua non eſt notitia
adheſiua patet de conceptibus incomplexis ſub
iecti ⁊ paſſionis. Quid eſt nō capitur pro diffini-
tione quidditatiua licet illa eſt in demonſtratio
ne propter quid ⁊ potiſſima requiratur nec capi
tur pro diffinitione quid nominis plerīq̧ poſ-
ſunt ſcire hāc demōſtratiue triāgulꝰ hȝ tres abſq̧
hʼ ꝙ ſciāt diffinitiōes q̄d nois terminoꝝ: ſȝ ꝑ q̄d
eſt intelligit̄ quid terminus ſigt: q: eſt termini
ꝙ terminꝰ pōt ſupponere. Opinio plebeia eſt ꝙ
tales ſunt precognita hec maior eſt vera hec mi
nor eſt vera hec ↄ̨ña eſt bona ⁊ aſſenſus triū ſin-
gulariū ſunt ꝑcognitiōes nō cū his teneo quid
opꝰ eſt ad habēdā ſciam habere tot varios aſſen
ſus ꝓpoſitionū ſingulariū ⁊ cōtingētiū. Accedē-

Duplex ꝑcognitio.

do ad litterā dicitur ꝙ ſunt due precognitiones
ſcȝ quid eſt ⁊ q: eſt tanꝙ̄ duo genera ſubalterna
omnes precognitiones ſignificantes ⁊ ille diui-
duntur ſicut precognita. ¶ Precognitorū quod

Multifaria precogniti acceptio.

dam eſt termini quoddam propoſitionis. Ter-
minorū quid eſt ⁊ q: eſt. Quid eſt in quid mediꝫ ⁊
quid paſſionis ⁊ quid eſt ſubiecti. Precognitum
propoſitionis in precognitum dignitatis et ho-
nitatis ↄ̨ſe que ſub dignitate ſatis bene inclu-
ditur. Precognitum dignitatis in precognitum
maioris ⁊ precognitum minoris ⁊ ſic ſunt mutte
ſpecies ſubalterne precognitionis. Et ariſtote-

Ariſtoteles.

les exēplificans de paſſione idem de ſubiecto et
medio intelligit nec iſta in omni demonſtratio
ne requiruntur vt pȝ de demonſtratione ad im
poſſibile: ſed in oſtenſiua preſupponuntur. An
bruta ſillogizant. De brutis non poſſumus iudi
care niſi in ordie ad nos vt videamus plura bru
ta frequenter ea facere que non poſſunt eſſe ſi-
ne diſcurſu in nobis. Pȝ de carne venatico ferā
inſequente per biuiū olfacit eñ vnā viam poſt
per alteram incedit hoc non videt̄ poſſe eſſe niſi
ſillogizando neceſſe eſt ferā per alterā harū via-
rū incedere ⁊ non iuit per hāc vt pȝ ex odoratu:
ergo ꝑ illā. Idē pȝ de cato piſcē in dolio aqua ple
no vidēte q̄ primitꝰ remouet aquam ⁊ poſtea pi
ſcem capit ſillogizans bonū habere piſcem quē
nolo capere in limpha opus eſt aquadiffundere
et poſtea capere piſcem: quia ex natura cati eſt

Verſus.

non multum ſe humectare ſm ꝙ dici ſolet catꝰ
vult piſcē: ſed nō vult tangere limphā. Itē patet

Ariſtoteles.

q: ſm qḋ monſtrat curioſus Ariſtoteles in libro

de aialibus ſi cattus albus nõ habeat pellē illitā de domo in domum proficiſcitur: ſed ſi comburatur pellis domū non egreditur ⁊ hoc nõ videtur poſſe fieri ſine diſcurſu igitur. Innumera brutorum exempla poſſunt in medium adduci.

¶ In oppoſitū arguit q2 tunc bruta formarēt propoſitiones ⁊ haberent actus ſincathegoreumaticos ⁊ vniuerſalia quod communiter negant omnes igitur.

Varie opiniones.

¶ Reſpõdet ꝙ habēt diſcurſum nõ vniuocū cū noſtro ⁊ aliqualiter diminute ſillogizant. Alij aūt dicūt brutis hoc ineſſe a natura vt p3 de formica in eſtate. Que ſm Ariſtotelē in methaphiſica ⁊ experientiā cõgregat grana ac ſi hyemis penuriā fuiſſet perpeſſa opinetur vnuſquiſꝙ prout libet.

¶ Dubitat octauo. an aſſenſus vnius propoſitionis ſit diſſenſus ſui contrarij vel contradictorij et an quis poteſt aſſentire toti copulatiue nulli parti aſſentiendo.

¶ Nono dubitat. an ꝓpõ mētalis cõponat ex pluribus partialibus notitijs.

¶ Decimo dubitatur. an contingit aliquid ſciri de nouo.

¶ Ad octauum dr ꝙ aſſenſus vnius ꝓpoſitionis nõ eſt diſſenſus alteri9 vtrobi cū ego aſſentio huic deus eſt trinus ⁊ vn9 machomeriſta illi diſſentit diſſenſus ſpecie diſtinguit ab illo aſſenſu ⁊ ego diſſentio huic nullus de9 eſt trinus ⁊ vnus diſſenſus eſt reſpectu illius vniuerſalis negatiue ⁊ aſſenſus reſpectu indefinite affirmatiue oppoſito mõ habet ſpurciſſimus machomeriſta nõ opinor cū dicētibus aſſenſum vnius ꝓpoſitionis ſui oppoſiti eſſe diſſenſum ſtat frequēter aſſentire vni ꝓpoſitioni nõ cogitādo de cõtradictorio ⁊ nõ eſt diſſentio illi niſi q2 eſt que dā nõ aſſentio illi ꝓpõni que eſt. Et videt ꝙ aliquis põt aſſentire toti copulatiue nulli parti aſſentiēdo pono ꝙ ſortes aſſentiat huic nēbroth fuit robuſtus venator coraȝ dño ⁊ melchiſedech fuit filius noe: ⁊ ſic tales tres hñt aſſenſus indiciarios quorū vnus eſt circa primā cathegoricā. Scḋs circa ſcḋam. Tertius circa primā copulatiuā ꝗ aſſenſus nõ mõ numero diſtinguūtur verū etiā ſpecie ⁊ nullus illorū eſt ps alteri9. ergo de9 põt vnū illorū triū reliquis duobus vel altero deſtructo quo facto ſtat aliquē aſſentire toti copulatiue nulli parti aſſentiendo.

Machomeriſta.

Nēbroth. Melchiſedech. Noe.

¶ Rñdet ꝙ nõ video repugnātiā quin aliquis de potentia dei abſoluta põt toti copulatiue aſſentire nulli parti aſſentiendo per naturā hoc non poteſt cõtingere de diſſētius nõ ē dubiū naturalr ego aſſentio huic hector fuit fortior achille. ¶ Vel hector nõ fuit fortior achille ⁊ neutri parti aſſentio: ſed vtrāuis dubito eodē mõ ꝗ põt diſſentire toti copulatiue neutri ꝑti diſſentiendo patet de contradictorio propoſitionis date.

¶ Ad nonū. an ꝓpõ mentalis ſit cõplexa vl vltimata ꝙ apprehēſiuā vocamus ſit cõplexa vl incõplexa. Supra hoc ego dubito ſunt due ꝓpõnes hñ apparētes tenet vulgarior opinio ꝙ quēadmodū vocalis cõponit ex pluribꝰ vocabꝰ ⁊ ſcripta ex pluribꝰ ſcripturis ita mētalis q̄ȝ ſit vna

Due opiniones.

vox vel vnū ſcriptū ſit ꝓpõ vel nõ q2 oīa logicalia cū hac poſitiõe quadrāt ſuppoſitiones āpliationes oppoſitiões ⁊ breuiter cetere cões ꝓprietates logicales cui opinioni applaudo ꝙꝙ non ſit rõ inſolubiliter illā poſitionem probans.

¶ Cõtra hoc arguit: nullū diuiſibile eſt in indiuiſibili indiuiſibili aliodn albedo põt eſſe in aīa aliqua ꝓpoſitio eſt in indiuiſibili: q2 mētalis ꝓpoſitio eſt in aīa. ergo aliqua ꝓpõ mētalis nõ eſt diuiſibilis ⁊ ſic nõ h3 plures partes igit argumētum equaliter ex vniuerſalibus poteſt duci in ceſare.

¶ Rñdet diſtinguēdo maiorē vel diuiſibile extēſum ⁊ ſic cõcedit maior vel diuiſibile intēſum ſolū ⁊ ſic negat diuiſibile extēſum eſt qḋ h3 partes loco et ſitu diſtātes intēſum qḋ habet plures partes ſiue ſitu diſtent ſiue non.

Di Quid inteſum ⁊ exteſum.

¶ Secūdo arguit. Hec poſitio nõ melius ſeruat cõia logicalia ꝙ oppoſita ⁊ cū hoc ſunt alique rõnes magne molis ⁊ maiores cõtra hāc ꝙ cõtra oppoſitā: ergo hec poſitio nõ eſt ponēda ꝓbat maior ⁊ quero in mēte quo mõ ſubiectū huius ⁊ ꝑdicatū ſupponit oīs mula ghat in regionibus calidis. ſi dicas ꝙ ſubiectū diſtribuit ⁊ ꝑdicatū ſupponit confuſe tantum.

¶ Cõtra hoc arguit. q2 ꝑdicatū a deo immediate ſequit ſignū vle ſicut ſubiectū ⁊ ſignū diſtribuit ex natura ſua ⁊ oē agēs cõliter agit in duo paſſa equalr approximata eodē mõ probat ꝙ ſi quis h3 hāc mētalē cayrõ eſt magna ciuitas ⁊ cõceptū ethiopū ꝙ ille cõcept9 erit ſubiectū vel predicatū reſpectu illius ꝓpoſitionis q2 eſt a deo pñs copule prime ꝓponis ſicut ſubiectū vel ꝑdicatū igit. ¶ Rñdet nego aſſũ ⁊ dr ꝙ ſubiectū hui9 oīs mula generat in regionibus calidis diſtribuit ⁊ ꝑdicatū ſupponit cõfuſe tātū ⁊ diſtinguo ꝙ ſubiectū ⁊ ꝑdicatū a deo immediate ſequitur ſignū vle vel in ordine ꝯceptiõis ⁊ ſic nego: q2 cõceptus mule cõcipit añ ꝑdicatū vel in ordine appropinquationis ⁊ ſic cõcedo ꝙ ſubiectū ⁊ ꝑdicatū ſunt equaliter ꝓpinqua realiter actui diſtributiuo ſed requirit propinqtas diſtribuēdi ſecus eſt in propoſitione ſcripta in qua ponis penetrationē duorū terminoꝝ vbi ad mētalē debet haberi recurſus ſicut in plerisꝙ aliīs facimus vt ſi a tm̄ valeat ſicut ethiopia eſt ſub equatore.

¶ Ad cõfirmationē ibi tactaȝ dr cayrõ eſt magna ciuitas: magna ciuitas ⁊ cayron cõiūguntur cū copula ⁊ non aliī termini ꝙꝙ ſint adeo propinqui ꝗ intellect9 vult illos terminos cui copula quare ꝓpoſitionem cõſtituunt.

¶ Sed arguit ponēdo ꝙ intellectus ſimul formet hanc mētalē mula ghat in regionibꝰ calidis vl ꝙ deus de potētia ſua abſoluta faciat intellectum ſortis ſimul illas notitias habere ita ꝙ notitia ſubiecti nõ producat ante noticiam predicati hec replica eſt proterua quam fecit grego. primo naturaliter intellectus hoc non poteſt facere experimur nos ſucceſſiue audita vna vocali formare ſubiecti et predicati notitias et quando ponis de potētia dei abſoluta argumentum non vincit ſi deus naturalē ſimilitudinē antichriſti producat in anımā meā ita ꝙ ſit ibi pure paſſiua aīa mea nõ cõcur

Gregorius.

rente illa qualitas nõ erit mihi nec alicui noticia ſic in ꝓpoſito ſi deus illã qualitatem que eſt ꝓpoſitio mentalis que ex ſua natura eſt ſucceſſiue producibilis ꝑducat ſimul ⁊ ponat in intellectu meo non erit mihi ꝓpoſitio ſi dicas hoc eſſe incõueniẽs: qꝛ tunc eadẽ propoſitio mere naturaliter ſignificãs primo eſt propoſitio ⁊ eadẽ res manet in eodẽ ſubiecto ⁊ nõ eſt propoſitio qð ẽ abſurdũ nego rõnez abſurditatis: qꝛ naturalis ſimilitudo quã habeo de ſorte quã aïa mea ꝑducit ſortẽ naturaliter repñſentat ſtat ꝙ illa q̃litas manet in mẽte mea et non erit noticia aïe mee nec alicui⁹ tertio admiſſo caſu dꝛ ꝙ illa noticia ẽ ſubiectũ q̃ ſi fuiſſet ſucceſſiue ꝑducta ꝑmo fuiſſet in rerũ natura: quarto dico dãdo ꝙ intellect⁹ ſil' habeat illã mentalẽ formatã ſimulate inſtãtanea ⁊ nõ põt dari ratio a nobis q̃re vna ps eſſet ſubiectũ ⁊ altera ꝑdicatũ ⁊ nõ ſequit̃ quin realr vnus termin⁹ ẽ ſubiectũ ⁊ alter ꝑdicatũ. ⁊ vt bñ dicit Themiſti⁹ nr̃m ſcire eſt minima ps eorũ q̃ ignoram⁹ ⁊ reuera hoc ee ̃ vez arbitror. ¶ Quero ab aduerſario q̃re vn⁹ grad⁹ forme ante aliũ corrũpit̃: poſito ꝙ oẽs ꝑducant̃ in inſtãti: ſilr ſi aſellus fame ꝑſſus ponat̃ in cẽtro ciboꝝ circũferẽtialiter in mediocri diſtãtia vndequaq3 poſitoꝝ quare ad vnã ptẽ accedat et nõ ad aliã ſi dicas vnã intuet̃ ⁊ nõ a tergo: hoc non ſufficit plura comeſtibilia ante ſimul videt. Itẽ ponat̃ oculatus ante et retro cẽtum luminibus inſtar argi iunonis: tunc ſi potẽtie irrationales non valent ad oppoſita ⁊ capiet in caſu illo cibum quare in vno loco et non in alio innumera talia exempla poteſt applicare.

Themiſti⁹

¶ Tertio arguit̃ ſi propoſitio mentalis eſſet cõpoſita ex pluribꝰ partialib⁹ noticijs ſeq̃ret̃ ꝙ dabiles eſſent due ꝓpõnes mere naturalr idẽ ſignificãtes quaꝝ vna eſt vera ⁊ altera falſa. pꝫ de iſtis. oïs albedo ẽ entitas et oïs entitas ẽ albedo. Rñdet̃ cõcedẽdo ꝑſpicuũ eſt de his hec ẽ falſa ⁊ hec eſt falſa. poſito ꝙ vtriuſq3 ꝓnomẽ demõſtret ſcðam q̃ eſt falſa qꝛ ſe falſificat vt liquet intelligẽti inſolubilia põr eſt ꝓa ⁊ eodẽ modo cũ ſcða ſignificat idẽ dicat̃ de impoſſibilitate ⁊ poſſibilitate hꝰ ẽ impoſſibile ſm hãc ſignificationẽ ⁊ hoc ẽ impoſſibile ſm hãc ſignificationẽ vtrobiq3 demõſtrando ſcðam. Forte dicis arguẽs in maiori addã extra reflexiuas cui tũc dicam ſicut ſupra cõcedo illatũ ⁊ petã ab arguente quare addit extra reflexiuas ſi dicat ibi nõ ẽ incõueniẽs ſic dicã ⁊ in alijs. Scðo nego ꝙ ꝓpoſitiones ꝓpoſite ſunt eiuſdẽ rõnis actus ſincathegoreumatic⁹ hꝫ pro obiecto cathegoreuma ⁊ cuꝫ illi cõcept⁹ ſpecie differãt act⁹ ſincathegoreumaticos ſpecie differre neceſſe ẽ: ſed hꝰ non euidens erat argumentũ: mox capiã hãc oïs homo ẽ homo et homo oïs hõ eſt ad qð ſufficit ꝑma rñſio. Sed ad rẽ eſt vnũ punctũ in argumẽto an diuerſa acceptio terminoꝝ mutat ſpeciẽ eſſentialem ꝓpõnis diuerſus ſitus nõ videtur variare ſi ſint due arbores vel plante quaꝝ vnius rami ſint ſupra alterius infra ſemꝑ manẽt eiuſdem ſpeciei. ergo videt̃ ꝙ hec duo ſunt eiuſdem ſpeciei eſſentialis homo oïs homo eſt: ⁊ oïs homo eſt homo Hic rñdeo ꝙ ſitus nõ mutat ſpeciem: ſed variatur denotatio terminoꝝ: nec ille ꝓpõnes ſunt ſinonime vna ſignificat holem oẽm hominẽ eẽ altera vo omnẽ hominẽ eſſe hominem et ſic nõ ſinonime ſignificãt ſi iſte due enũciationes homo oïs homo eſt. ⁊ omnis hõ eſt hõ ſint eiuſdez ſpeciei duo indiuidua vel ne in mente hꝰ nõ multũ cõducit: ideo dico ꝙ nõ ſunt ſinonime neq3 eiuſdem ſpeciei ¶ Cõtra hoc arguit̃. quelibet pars huius hõ oĩs hõ eſt ẽ ſinonima cũ aliqua pte hui⁹ oïs homo ẽ hõ. ⁊ ecõuerſo. et eodẽ modo arguit̃ de ſpecie. ergo vna tota enũciatio ẽ ſinonima cũ altera ↄña videt̃ vtrobiq3 valere alioquin non ꝓbabis has eſſe ſinonimas oïs hõ replicat ſupra decimum ꝑter tractes et oïs hõ replicat ſupra decẽ ꝑter tractes. Rñdet̃ opꝫ addere ad bene arguendũ ⁊ vna ſignificatiõe totali ſig̃t ſicut altera adequate ⁊ tũc ↄña eſt bona. Forte dicis illa ↄña ẽ bona qualitercũq3 hec ꝓpoſitio ſig̃t ſignificatiõe totali illa ſignificat ⁊ ecõuerſo. ergo hec ſunt ſinonime. ergo ſuꝑuacaneũ erit dicere ꝙ requirit̃ quãlibet partẽ vni⁹ eſſe ſinonimã cuꝫ aliq̃ pte alteri⁹ ⁊ ecõuerſo. Rñdet̃ ꝙuis ita eẽt nihil cõtra me. nego añs principalis ↄñe nego ꝙ q̃libet ps hui⁹ homo oïs hõ eſt ſit ſinonima cũ aliqua pte hui⁹ oïs hõ eſt hõ. qꝛ hoc totũ hõ oïs nõ eſt ſinonimũ cũ hoc toto oïs hõ analogia eſt ſortes ẽ differẽs ab ente ⁊ ſortes ẽ ab ẽnte differẽs que nõ ſunt ſinonime: qꝛ oẽs ꝓpõnes ſinonime ſunt in eadẽ materia vna iſtaꝝ ẽ in materia remota altera ꝓo nõ vt in ſummulis dictũ eſt ⁊ eodem modo ibi hominis aſinus nõ eſt rudibilis et aſinus hominis non ẽ rudibilis que nõ ſunt ſinonime: vide in oppoſitionibus.

Analogia

¶ Quarto arguit̃ ad idem aliqua eſt mentalis vltimata apprehẽſiua nõ ex pluribus partialib⁹ noticijs cõpoſita. ergo nulla ẽ ex plurib⁹ partialib⁹ noticijs cõpoſita. ↄña tenet. q̃a eq̃lis eſt rõ in oïbus ⁊ oïa argumẽta q̃ habent̃ ↄ vnã iaculabunt̃ cõtra oẽs. ꝓbat̃ aſſumptũ capta mẽtali hui⁹ ſortes ẽ ſortes: illa nõ componit̃ ex pluribus partialib⁹ noticijs igit̃ aſſumptũ ꝓbat̃ qꝛ noticia ſubiecti ⁊ ꝑdicati ſunt eiuſdẽ rõnis in eodẽ ſubiecto ꝑmo. ergo ſeſe intẽdũt ꝑ ariſtotelem. v. metaphiſices. impoſſibile eſt duo accidentia ſolo numero differentia inherere eidẽ ſubiecto. expoſitores tñ ariſtotelis tenẽtes intenſionẽ formaꝝ eſſe ꝑ additionẽ gradus ad gradum dicũt niſi cõſtituãt aliqð vnum: ⁊ ſic conſtituant vnã formã vel illa ꝑcedit copulã. ⁊ ſic nullum eſt ꝑdicatũ vel ſequit̃: ⁊ ſic nullũ eſt ſubiectũ quoꝝ vtrũq3 eſt incõueniens. ergo opꝫ dicere ꝙ ẽ vna ſimplex noticia in mẽte qð eſt ꝓbãdũ. Ad argumentũ rñdetur negãdo añs ⁊ ad ꝓbationẽ metaphiſicã dicit auctor hui⁹ opinionis cõtrarie. ſ. Grego. ꝙ ꝓpoſitio illa vulgata tenet in accidẽtibus corporalib⁹. ⁊ ſic argumentũ non iuuat opinãtem: ſed hoc nõ ſatis facit: qꝛ videt̃ ꝙ illa propoſitio vtrobiq3 verũ contineat ⁊ in corporalib⁹ et in ſpiritualib⁹ alioq̃n non poteſt mihi ꝓbari ꝙ due ſcientie ſolum numero differẽtes eidem anime vel angelo inherẽtes conſtituãt vnã ſciẽtiam nec more aliorum ꝙ experimentalis noticia ⁊ ſcientia ſe augmentãt qð non videt̃ dicẽdũ Reſpõdet̃ ꝙ verum eſt ꝙ hac via neſcim⁹ concludere duas ſciẽtias ſeſe intendere innitendo illi medio cõmuni: ſed applicãdo illi illud mediũ cũ quadã ſpecificatione vel ꝑ alia media poſſumus ſed illud in cortice ꝑcedit ꝓpterea do illã ꝓpoſitionem in omnib⁹ tenere ꝙ oẽs forme intenſibiles ⁊ remiſſibiles eidem ſubiecto ꝑmo inherẽtes ſeſe intendũt. Cõtra tũc argumentũ currit de mentali huius ſortes eſt ſortes nego vnde ꝑ

Ariſto.

Gregoriꝰ

Queſtio.

ſolutiõe iſtius dico ꝙ due albedines in duabus medietatib' que ꝑ punctũ diſtant ſolum nõ ſeſe intendũt ſic dico poſtꝙ noticia ſubiecti ⁊ pdicati diſtant ꝑ actũ vnitiuum qui eſt alterius rõnis a noticiis extremoꝝ ſic due noticie eſtoꝙ ſint in eodem ſubiecto adequato nõ ſe intendunt: ſed habens illas noticias magis cognoſcit ſortẽ extenſiue ꝙ habens noticiã vnius extremi tãtum Tunc due ſciẽtie partiales vel opiniones non ſe intendũt poſtꝙ inter illas mediat aliqd alteri' rationis: forte fides error vel aliqd hmõi reſpõdetur ad argumentũ nullum eſt: quia ille error vel fides nõ mediat illa vniendo quemadmodũ copula facit idem equiualenter eſt hic ſortes ſortes eſt. ¶ Cõtra ꝓpoſitionem principalem arguit qꝛ tunc noticia ſortis vł platonis ſe intenderẽt poſito ꝙ nõ vniãtur per copulã cõſequẽs eſt falſum ergo et añs. falſitas cõſequẽtis patet ponẽdo ꝙ habeam quattuor noticias ſortis ⁊ poſtea quattuor platonis tertio q̃ttuor ciceronis: tota illa noticia ẽ intenſa vt duodecim. ergo intẽſius noſco ſortẽ per hoc ꝙ noticiã platonis habeam cũ ciceronis noticia. qꝛ nunc noſco ſortẽ ꝑ vnaꝫ noticiã vt duodecim quã ante noui ꝑ noticiam intẽſam vt quattuor. Itẽ illa noticia intenſa vt duodecim ẽ termin' cõis poſtꝙ illos tres naturaliter repſentat qꝺ eſt falſum. Reſpõdet ꝯcedẽdo ꝙ illa tota noticia eſt intẽſa vt. xij. ⁊ nego ꝙ intenſius noſco ſortẽ ꝙ̃ ante nouerim lꝫ bene ꝑ intẽſiorem noticiã eũ dignoſcã. vñ ad intẽſi' noſcere ſortẽ oportet ꝙ ꝑ vnã formã ⁊ per quãlibet partẽ eius eũ noſcam qꝺ nõ cõtingit in ꝓpoſito qꝛ ille tres noticie quarũ quelibet eſt intenſa vt quattuor noticiã vt. xij. cõſtruentes illos tres repreſentãt nunꝙ noticia ſortis vel pars ei' platonem vel ciceronẽ repſentat loquor de noticia diſtincta ſortis. vnde noticia intenſa vt que ſortẽ repſentat ſic ſe habet ꝙ q̃libet pars ei' eundem ſortẽ repſentat illa: ergo noticia eſt hõ genea reſpectu ſortis. ⁊ vni' gradus eiuſdẽ repſentat ſortem remiſſius tñ ꝙ tota forma nec ſeqtur ꝙ ſortes intẽſe et remiſſe repſentat ꝑꝙ ꝑ duas noticias quarũ vna eſt intẽſa ⁊ altera remiſſa repreſentet: ⁊ qñ dicis tota illa noticia intenſa vt duodecim eſt termin' cõis qui repſentat illos tres vniuoce: qꝛ mediãte ſe nego ꝯñam: quia ad hoc ꝙ aliquis terminus ſit cõmunis de vltimato loquor oportet ꝙ ille et quelibet pars plura repreſentet qꝺ nõ contingit in ꝓpoſito.

¶ Cõtra hoc arguitur ſic. illa noticia intenſa vt duodecim eſt vna forma ⁊ vn' termin' vel vnus termin' ſingularis ⁊ hoc non qꝛ nullus termin' ſingularis plura ſignificat vni uoce repſentat. ergo eſt termin' cõis. Reſpõdet cõcedẽdo ꝙ eſt vna forma ſed nego ꝙ ẽ vn' terminus: q̇nimmo nõ eſt terminus quia de rõne termini mentalis naturalis eſt ꝙ quicquid repſentat vnũ indiuiduum ideꝫ quelibet alia pars repſentet licet nõ adeo intenſe.

¶ Cõtra hoc arguit. ſubſumẽdo ſub ſolutione quelibet ps illius ſortis repſentat ſimiliter platonẽ. ergo propoſitũ ꝓbatio aſſumpti ille tres noticie partiales ſunt eiuſdem ſpeciei ſpecialiſſime. ergo quicqd repſentat vnũ indiuiduũ idem qꝺlibet aliud repſentat ꝑ maximã phiſicã quicqd vni indiuiduo vni' ſpeciei cõuenit illud cuilibet alteri eiuſdẽ ſpeciei cõuenit

Maxima phiſica.

vel ſaltẽ nõ repugnat. Rñdet argumẽtũ eſt nullum. negãdo aſſumptũ: queadmodum tres colores ſolũ numero differẽtes nõ ꝓducũt eundẽ calorẽ numero: ſed tres ſiles in ſpecie ſic eſt in propoſito. ⁊ ad maximã phiſicã ſic intelligit quicqd cõuenit vni indiuiduo vnius ſpeciei ſilr cuilibet ſimpliciter ꝯuenit. ⁊ ſic eſt in ꝓpoſito. ¶ Cõtra maximã metaphiſicã adhuc inſto rñc amor ſortis et odiũ platonis repugnabũt: qꝛ ſortꝫ odiũ ⁊ platonis odiũ ⁊ ſimilr amores ſunt eiuſdem ſpeciei cũ habeãt obiecta ſilia: qꝛ odiũ ſortis ⁊ eius amor cõtrariãtur. ergo odium ſortis ⁊ platonis amor repugnãt hic quicqd ſit de aſſumpto non opꝫ eẽ ꝙ obiecta ſint eadem in ſpecie ꝙ actus ſint eiuſdem ſpeciei tñ in de incompoſſibilitate opinionis ⁊ ſciẽtie infra intẽdo de nouo hoc argumentũ ponere in vigore ⁊ ei reſpõdere.

Notes.

¶ Vltimo arguit cõtra maximam metaphiſicã et apparẽter poſtꝙ de ſpecie hus reſpõſum eſt. Arguit de luminib' duo lumina nõ ſe intendũt ⁊ tñ ſunt qualitates intẽſibiles ⁊ remiſſibiles. ꝓbatio aſſumpti ponam' vnũ corpus luminoſuꝫ puta cãdelã de nocte in angulo curie collegij montis acuti rñc ipa ꝓducit ſuũ lumẽ difformiter ſiue vniformiter ⁊ difformiter nõ ſit nobis cure ꝑ aliquã diſtãtiaꝫ ẽ vn' gradus luminis. ſ. in octaua pedalitate diſtãte a cãdela ponat ſortes i illa pedalitate q̇ defectu luminis legere neqt ponat ſilis cãdela tãte actiuitatꝫ in eq̃li diſtãtia a ſorte medio vſqꝫquaqꝫ eodẽ mõ ſe habẽte: rñc vbi ſortes eſt ẽ gradus luminis. poſt ea ponãtur ſilr octo cãdele i octo locis rñc ſi illa lumina ſe intẽdũt vbi ſortes ponit erit lumẽ in medio vt octo: ⁊ ꝑ ꝯñs ſortes poterit ibi legere qꝺ eſt ꝯ experientiam ⁊ ꝑ ꝯñs duo lumina nõ ſe intẽdũt. Alij faciũt argumẽtũ de vmbra: ſꝫ illud nihil eſt ꝓpterea illud argumẽtũ miſſum facio. Rñdet nõ exacte expertus ſum qꝺ argumẽtũ adducitꝙ ꝙ niſus ſim expiri in mea camerula: ſed reor eẽ experiẽtiã in hoc qꝺ argumẽtũ aſſumit hꝺ qñ ponit pma cãdela que ꝓducit vnũ gradũ luminis vſqꝫ ad ſortẽ qñ ſcda ꝓducit in ſili diſtãtia eq̃lis vigoris: dico ꝙ ipſa in loco illo nihil ꝓducat luminis vna pedalitas ſpere pme candele infra vnã pedalitatẽ ſpere ſcde cadit ſcda candela i quolibet alio pũcto ſue ſpere aliqd luminis ꝓducit ſed i illo caſu nihil luminis in ſperã pñe. Et illud nõ ẽ extraneũ lꝫ videat qꝛ dicis ſcda cãdela põt lumẽ ꝓducere in illã pedalitatẽ ſi pma tollat. ſed lumẽ vni' grad' nõ repugnat effectui ſcde cãdele: qꝛ lumẽ lumini nõ repugnat. igit reſpõdeo ꝙ vn' gradus luminis alteri ſili non aduerſat: ſed ſtatib' cauſis eſt repugnãtia. Bonam analogiã quã credo eẽ veram tibi dabo ſi vnus ignis calefaciat aquã vt octo vel ad ſummũ. tñ aqua rñc põt calefieri ab igne intẽſius calido ꝙ ſi maneat ꝓpe ignẽ ꝓpriũ vel ſimilẽ oĩno ꝑ centum ſecula nõ amplius calefiet dices forte vanũ eẽt relinquere potũ cũ carnib' vltra calorẽ introductũ ꝓpe ignem cũ ignis nullius caloris ẽ poſt gradũ quẽ ego ſigno ſummũ ꝑ naturã introductiuus. nego ꝯñam qꝛ ſi aqua nõ haberet ſuam cãm ꝓductiuã caloris ꝓpinquã forma. aque calorẽ corrũperet ⁊ calor modico in tẽpore nõ poſſet agere qꝺ in alio poteſt. ꝓpterea relinqt̃ur aqua ꝓpe ignẽ. ¶ Hoc tñ fundamẽto tacto ꝙ ſi eẽt calor vt octo ſũm' ab vno igne introduct' ſi addatur ali' ignis eiuſdẽ vigoris cũ pore nihil caloꝝ

Analogia

pducit: Sic de corporib' luminoſis dicoſ ꝗ hoc diſcrimen eſt ſcḋa ignis priorem calorē a priori igne productū pȝt conſeruare: ſed ſcḋa candela nō poteſt cōſeruare lumen a priori candela productū vel poſſumus nō incōuenienter ꝛ videre meo dicere ꝙ remoto priori igne forma aque ſucceſſiue corrumpit calorē ab eo productū propter defectum cauſe conſeruātis ꝛ proportionaliter quemadmodū forma aque remittitur. ſecund' ignis introducit ita ꝙ ſemper remanet calor vt octo et tandem remanebit calor vt octo productus a ſecundo igne ꝛ nihil a primo.

¶ Contra hoc arguitur ſi ſecunda candela fuiſſet poſita propinqui' pedaliter ꝙ̄ antea tunc vel aliquid produxiſſet vel nihil reſpondetur experiētia eſt ꝙ tunc amplius videbo ꝙ̄ antea. ergo ibi erit plus luminis ꝛ tūc oportet dicere ꝙ lumen prioris candele corrumpitur ꝛ ſcḋa candela reliquos gradus pducit vel ꝙ ſecunda tunc vnū producit qui cū priori lumine a prima candela conſtituit vnam formam et do ſecundū quemadmodū ſi eſſet vnus ignis vt octo qui iā produxit calorē vt quattuor ꝛ applicetur ei alter ignis equaliter actiuus ſcḋs cum priore reliquos quattuor gradus producet ita ꝙ prior in toto ſex ſcḋs vero duos in illo caſu producat. Eodem modo ſi ſcḋa candela appropinquatur ſorti in loco ſignato per quattuor pedes producat q̄ttuor grad' luminis vbi ſortes ē ꝛ medium ſortis quinqꝫ gradibus luminis illuminabitur ita ꝙ legere poterit ꝛ quēadmoduꝫ eſt de igne ſucceſſiue de candela inſtātanee vel imperceptibiliṫ more empedoclis: nō facio vim: dicaṫ. Empedocles.

¶ Contra iſtud arguitur. Q̄n habeo noticiaꝫ ſortis adueniente platone in ſimili diſtantia nullā noticiam producit quemadmodum ſcḋa cādela reſpectu prime. Itē magis apparenter arguiṫ ponendo ꝙ ille octo candele fuiſſent in ſuis angulis vel alijs locis cōſimilib' eque cito applicate tūc vel ſortes habebit vnuꝫ gradū luminis vel octo. Secundū eſt cōtra experientiā ꝛ nō primū qꝛ nō eſt maior ratio ꝙ illud lumē pducatur ab vno corpore luminoſo ꝙ̄ ab alio. ergo qḋlibet illorū ibi producit vnū gradū.

¶ Ad primū reſpondeṫ quando habeo noticiā ſortis adhuc ſuperueniente platone noticiam eius habeo ſecus eſt de cādelis ꝛ hoc ē ex natura rei partim rōne partim experientia notū eſt experior ꝙ ꝙ̄ ꝙ noticiā. ſortis habeam nō minus ſuperueniēte platone eundem dignoſco ratione illud oſtēſum eſt de luminib'. Ad aliud de candelis vel ponis illas octo cādelas in equali diſtantia vel non ſi ſecundū habes ſolutionē in promptu ex dictis ſi inequali diſtātia dico ꝙ ille producūt vnum gradum luminis copulatim quēadmodū octo ignes ſimul applicati octo gradib' caloris ſucceſſiue pducāt copulatim ſed in hoc eſt diſcrimen ꝙ ignis calefacit adeo intenſe aquā diſtantē ſicut propinquā dūmodo ſit in ſpera ſue actiuitatis licet tardi' ſec' eſt de cādela. Altera opinio tenet ppōneꝫ adeo ſimplicē noticiā ſicut ē noticia ſingularis ſortis ita ꝙ nō cōponiṫ ex plurib' ptib' incō: diuerſaꝝ rōnū ꝛ vocaṫ cōiter ſimplex in gñe rei: ſꝫ ē cōplexa in gñe ſigni qꝛ equalet plurib' vocib' ſi eſſent vt mētalis hui' hō ē al al lꝫ in mēte ē indefinita ꝛ cathegorica affirmatiua nō hñs ſubiectū nec copulā pariforma ſubiectū huius nō ampliatur in mente homo fuit aial hec opinio per equalentiam omnia ſuſtinet quia hanc opinionem cum cōmunibus logicalicabus minime quadrare intueor: circa eius declarationem parum verſor.

¶ Ad decimū qḋ fuit. Utrum contingit aliqḋ ſcire de nouo. Opinatus ē plato ꝙ qꝛ de' creauit aīas nr̄as eas cū virtutib' ꝛ ſcīe rūs pducit ſꝫ ale ppter corpora groſſa qbus iniungunṫ ꝛ magnā humiditatē cōplexionis obliuiſcunṫ multoꝝ. ꝛ poſtea per ſtudiū ꝛ exercitationem nihil de nouo addiſcūt: ſed ſolū reminiſcūtur oblitorū ita ꝙ ei' argumentuꝫ in forma eſt nō videṫ ꝙ cū ita pfecta ſicut de' creaſſet effectū imperfectū ſed ſic ꝙ ſi creaſſet alam ſine ſciētijs eā imperfectaꝫ creaſſet igiṫ. Preterea quiḃt potens alteri hñ facere et nō faciens dūmodo ſibi ipſi nō nocet eſt inuidus de' eſt hmōi. minor pꝫ qꝛ poterat ſciaꝫ cū ala creare ꝛ ipſe deꝰ nō ē min' ſciuiſſet nec aliud nullū īpedimentū habuiſſet. igiṫ. Hic rñdeṫ ꝙ nō creauit alam imꝑfectā imo qlibet corpore alam nō includēte eſt perfectior etiā dedit ei principiū vñ poterat ſcias acqrere ꝛ ad hoc naturalē inclinationē vñ primo metaphiſice oēs hoīes ſcire deſiderāt imo valde ſupuacaneum eſſet has ſcientias in initio ale dare cū ipſa regulariter ſit plurīū oblitura longe magis pſtaret in adulta etate et has ſcias preſtare. Oēs homines ſcire deſiderāt.

¶ Ad confirmationem diſtinguiṫ maior vꝫ ſi ad hoc ſit obligat' ꝛ ſic trāſeat ſi nō fuerit quēadmodū de deo ꝯtigit ꝛ ſic negaṫ ꝯ ſcḋo platonis argumēto in menone poſtea ſolutio patebit. Cōtra poſitionē platonis cōiter inſtaṫ. primo ſeq̄reṫ ꝙ pueri plura ſcirēt ꝙ̄ ſenes cōſequēs ē ꝯtra experiētiā. ꝓ ꝛ aſſo. pꝫ qꝛ tñ ꝯña quia ſunt ppinqores tēpori obliuionis ſenes remotiores. Scḋo vel qlꝫ ſcia poſſibilis fuit infuſa a principio vꝫ aliq̄ et aliqua nō: ſcōm nō ē dandū: qꝛ vtrobiqꝫ ē par rō nec pmū videṫ cōueniēs igiṫ ille due rōnes cōtra platonē nō cōuincūt. ad primum poſſit negari cōcluſio. qꝛ cetera ſunt īparia: qꝛ adult' multa. ſcit ꝙ̄ añ ſciebat: ſed hic ſeqtur manifeſte ꝙ idē corruptū nūero regenerabatur ſuppoſito ꝙ pro ſecūdo argumēto concedaṫ ſicut videtur debebat plato ꝯñter cōcedere ꝙ qlibet ala fuit: cū qlibet ſcia poſſibili creata. et ꝙ oēs hoīes a pricipio fuerūt eq̄liter docti an in pmo inſtāti infuſionis ale in corp' ſciarū obliuiſcebatur vel ne nō multū inſiſto qꝛ hāc poſitionē extraneā: ꝙ ꝙ̄ proterue defenſari pꝫ reputo. Preterea argumentaṫ plato ſi ſcia non eſſet nobis innata tūc ſeqtur ꝙ ppoſita vna ppōnem de q̄ añ nihil audim' nō magis aſſentirem' illi ꝙ̄ ſue oppoſite ꝯñs liquet eē fl'm. ꝓ ꝛ aña hoc declarat hñ ꝑ ſeruū fugitiuū ꝑ hoc argumēto notandus ꝙ intellectus mouet ad intelligibile ſicut ignis ad combuſtibile incenſum quia eſt ſua perfectio naturalis et omnes homines naturaliter ſcire deſiderant. primo methaphiſice. ſed ignis comburit combuſtibile applicatum niſi predicatur aliūde ſꝫ intellectus intelligit intelligibile: vbi nullum eſt impedimentum ſunt aliqua principia ita clara de ſe ꝙ illis intellect' ſine vlteriori diſcurſu aſſentit vnde poſtea in hoc primo pricipia cognoſcim' terminos cognoſcim'. Alia ſunt intelligibilia in qbus īpedimentū latitat vt ſol mouetur. interdum in auge quandoqꝫ in oppoſito augis ꝛ ita facile eſt reſpōdere ad formā ar-

Plato.

Plato.

Platonis obiectio.

ſcit ſicut eadẽ ſignificat ⁊ tamẽ a ꝓpõ eſt ſcita a ſorte ⁊ tamẽ non poteſt ſciri a deo. Hoc patet de hac hec eſt neſcita a deo ſm eandẽ ſignificationẽ. nec illud dicit aliquid imperfectionis reſpectu dei cum tota cauſa eſt quia repugnat illas ſciri a deo et non a ſorte.

¶ Tertiũ corrolariuꝫ. aliqua diſiunctiua eſt ſcita a me cuius vtraq₃ partẽ ſcio ſignificare aliter eſſe ꝙ̄ eſt. patet de hac diſiũctiua hec ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt. vel hec non ſignificat aliter eſſe ꝙ̄ eſt continue demonſtrando affirmatiuã.

¶ Quartũ corrolariũ. non eſt verũ ſcit̃ a deo. pꝫ de iſta hec nõ eſt ſcita ab aliquo ente demonſtrãdo per ly hoc propoſitionẽ cuius eſt pars. Quod ſit vera probat̃ ita eſt ſicut illa ſignificat vel illa ſignificat nõ eſſe qualiter nõ eſt quod pro eodẽ accipio ⁊ nõ ſe falſificat. ergo eſt vera. ꝯña eſt clara maior patebit probãdo ſecũdã partẽ corrolarij ⁊ minor ſuadet̃: qꝛ ad ita eſſe ſicut ipſa ſignificat nõ ſequit̃ ipſam fore falſam. Sed ſi cuiq₃ videat̃ illud abſurduꝫ reſpectu dei quod ſit aliquod verũ qđ nõ poteſt ſciri põt dicere quod ſe falſificat equiualẽter tñ hoc non eſt logice dictũ. Secũdã partẽ probo ꝙ non ſciat̃ ab eo. qꝛ da oppoſitũ ſcit̃ ab eo tunc deus ſcit ita eſſe ſicut ipſa ſignificat. Sed ipſa ſigt̃ qđ ipſa nõ ſcitur ab aliquo ente ⁊ ita eſt tũc nõ ſcitur a deo.

¶ Quintũ corrolariũ. aliqua propoſitio de preſenti eſt neſcita. ⁊ tñ ꝓpõnes ꝑterito ⁊ futuro ei reſpondẽtes erũt vel fuerũt ſcite. hoc pꝫ de illis: hec eſt neſcita poſt meridiem. hec erit neſcita poſt meridiem. hec fuit neſcita poſt meridiẽ continue demonſtrãtibus illã de ꝑſenti. Quod illa de p̄ñti nõ põt eſſe ſcita ꝓbatur qꝛ vel ante meridiẽ ⁊ hoc nõ qꝛ tũc nõ ſignificat ſicut eſt nec in meridie ꝓpter eandẽ cauſam nec poſt meridiẽ. qꝛ tũc ſe neſcitat de illis de ꝑterito ⁊ futuro claret. Ex iſtis patet ꝙ ſcire eſt firmiter credere abſq₃ heſitatione aliquã cõplexo ⁊ cũ hoc ita eſſe a parte rei ⁊ nõ decipi in ſic credẽdo dum modo nõ repugnat illud ſcire ponit̃ firmiter ad differẽtiã opinionis alie p̄ticule clarẽt ex dictis. Supponit̃ etiã ꝙ hic determinat̃ de ſcito ꝓpinquo ⁊ ſimiliter dubitato et nõ remoto vel remotiſſimo. Supponit̃ ſecũdo ꝙ iſti termini ſcio: credo: opinor: dubito: cognoſco: intelligo: appareo ⁊ hmõi ṽba cũ eorũ p̄ticipijs importãtia actũ anime interiorẽ interdũ faciũt ſenſum cõpoſitũ qñ precedũt totaliter vel in fine ponũtur niſi interueniat terminus a p̄te copule reddẽs ſenſuꝫ diuiſum ⁊ qñ ponitur a parte copule faciũt modales diuiſas faciũt terminos ſei ſequẽtes appellare ſuas ꝓprias rõnes vt ſcio ſorteꝫ currere aliq̄ hec ſit vera opꝫ qđ ſciã ſortẽ currere ſm hãc ſortes currit: tñ iſta ſortẽ ſcio currere hoc nõ requirit: qꝛ ſi ſortes curreret ante me quẽ neſcirẽ eſſe ſortem eſt vera: qꝛ hãc hic homo currit. Suppono tertio ꝙ dupliciter contingit ſcire vno modo in vñi ⁊ hoc mõ ſcio ſortẽ in affrica vel aſia eẽ aĩal Nihil aliud eſt ſcire in vniuerſali quam ſcire vniuerſalẽ cuius illa eſt ſingularis alio modo cõtingit ſcire in particulari ⁊ in propria forma Scđo modo capimus et nõ primo. Et differũt iſti termini inter ſe qꝛ aliqui eorũ ferũtur ſupra complexa preciſe formaliter vel virtualiter. vt aſſentio: diſſentio: credo: opinor. ſꝫ virtualr̃ qꝛ non ferũtur ſupra cõplexum formaliter. qꝛ communiter dicimus aſſenſio principali credo ariſtoteli. Sed hoc eſt virtualiter ſcire ſupra complexũ hoc eſt ſuper eorum dicta et propoſitiones. Sed hoc verbum ſcio fertur ſupra complexum vel ſupra terminum ſupponentem pro complexo. Secũdam partem addo qꝛ dicimus ſcio inſolubilia: ſcio lectionem: ſcio aliquid: ſcio bibliã. Sed hoc eſt virtualiter ſupra complexum. Cognoſco: appetro: deſidero: gliſco. ⁊ huiuſmodi feruntur ⁊ ſupra complexa ⁊ ſupra incomplexa. dicimus enim cognoſco ſortem currere cognoſco antichriſtũ.

¶ Nota ſecũdo pro veritatibus huiuſmodi propõnũ cognoſcendis qñ ſunt modales compoſite ſunt officiabiles ſicut cetere de poſſibili vel contingenti vt ſcio omnẽ hominem eſſe animal ſic officiatur talis eſt ſcita a me omnis homo eſt animal que adequate ſig̃t omnem hominem eſſe animal in ſenſibus diuiſis probande ſunt per aſcenſum: deſcenſum ſillogiſmũ ⁊ alias cões probationes: ⁊ nõ per officiãtes qꝛ in illis ſenſibus nõ ſunt officiabiles licet in ſenſibus cõpoſitis poſſunt eodẽ modo probare dũmodo id recte fiat. Et pro iſtis cõſequentijs intelligendis ponuntur alique regule.

¶ Prima eſt ambabus exiſtẽtibus premiſſis de ſenſu diuiſo valet argumẽtũ hic ſicut in alijs vt omnem hominẽ ſcio eſſe animal album ſcio eſſe hominem ergo album ſcio eſſe animal: quilibet homo a me ſcitur eſſe aĩal: plato ſcitur eſſe homo: ergo a me plato ſcitur eſſe aĩal. Nec curãdũ eſt ad illud cõe nõ p̄dicat̃ in minore quod diſtribuebatur in maiore. Pͣ rͣla.

¶ Secũda regula ambabus premiſſis de ſenſu compoſito ſequitur reſpõdẽs de ſenſu compoſito accepto ſigno vniuerſali vel excluſiuo ſm exigentiam modi in minore vt hec neſequitur tu ſcis a eſſe verum ⁊ ſcis ꝙ omne a eſt papa dormit ergo tu ſcis illam eſſe veram papa dormit. Et dicitur accepto ſigno vniuerſali vel excluſiuo quia alſ oportet conſequentiam valere vt non ſequitur tu dubitas a eſſe verum et ſcis ꝙ a eſt hoc. Igitur tu dubitas hoc eſſe verum. Sed dicendo in minore tu ſcis ꝙ omne a eſt hoc bene ſequitur ꝙ prima conſequentia nõ valeat: pꝫ poſito ꝙ a ſit iſte due papa dormit: homo eſt aſinus continue demonſtrando per ly hoc iſtam homo eſt aſinus antecedens eſt verũ et conſequens falſum. Etiam non ſequitur: tu dubitas hoc eſſe verum et ſcis ꝙ hoc eſt a igitur tu dubitas a eſſe verum: quia poſito ꝙ quelibet illarũ homo eſt animal: papa dormit ſit a ⁊ hoc bene ſcias per ly hoc demonſtrando iſtam papa dormit. antecedens eſt verum ⁊ conſequens falſum. Sed oportet dicere in minore et ſcis ꝙ tantum hoc eſt a. Scđa rͣla.

¶ Tertia regula ex vna de ſenſu diuiſo ⁊ altera de in eſſe valet argumẽtum vt hñ ſeq̃tur. Iſtũ ſcio diſputare ⁊ iſte eſt prior ſarbone. ergo priorem ſarbone ſcio diſputare. Tertia regula.

¶ Quarta regula maiore de ſenſu compoſito et minore de in eſſe non valet conſequentia inferendo vnam de ſenſu compoſito. Sed bene concludendo vnam de ſenſu diuiſo. ¶ Prima pars patet. quia non ſequitur tu ſcis hoc eſſe verum et hoc eſt a: igitur tu ſcis eſſe Quarta regula.

verū poſito φ a ſit illa deus eſt ꝛ lateat te. añs eſt verū ꝛ ɔñs falſum. Sꝫ vñ licet ɔcludere hāc tu a ſcis eſſe verū. ¶ Etiā hic notāda eſt vna regula ɔñalis. Qđ ſi aliqua ɔña ē bona ab aliquo ſcita eſſe bona. Si añs eſt ſcitum ɔñs eſt ab eodē ſcitū ſi ſe nō neſciret ꝺ ſcita eſt bona: q2 lꝫ ſequaꝛ hic rex equitat ante me. ꝑ Jacobus rex equitat ante me etiā φ ſciam añs non opꝫ ſcire conſequens: q2 forte conſequentia eſt neſcita.

Cōſequētiarum regula.

Notatio.

¶ Iſtis notatis dicitur φ plerūq3 ꝓpōnes de ſenſibus cōpoſitis ſunt impertinentes ꝓpōnibus de ſenſibus diuiſis. hoc p3 q2 ꝓes ſunt cōpoſite vere: ꝗrū diuiſe ſunt falſe ꝛ ꝯ. Ponam exēpla prime partis per ꝓpōnes. quarum. Prima eſt ſcio quēlibet hoīem pariſius eē pariſius. Probaꝛ ſic: bene ſequitur aliquis homo pariſius eſt pariſius. ergo quilibet homo pariſius eſt pariſius ꝛ ɔſequentiam ſcio eſſe bonā ꝛ ſcio ita eſſe ſicut ſignificatur per antecedens. ergo ſcio ita eſſe ſicut ſignificaꝛ per ɔſequens. ¶ Secunda ꝓpō. ſcio alterū iſtorū duorum eſſe falſum papa dormit nullus papa dormit: quorum vtrunq3 dubito. ¶ Scđam partem ſuppono. et primā ꝓbo bene ſequitur. Iſte contradicunt demonſtrando prefatas. ergo vna illarum eſt falſa. hec conſequētia eſt bona ſcita a me fore bona ꝛ ſcio ita eſſe ſicut ſignificatur per añs ergo ſcio ita eſſe ſicut ſignificatur per ɔſequēs. ¶ Tertia ꝓpō eodem caſu ſtante alterū iſtorū dubito eſſe verū ꝛ nō dubito vnū iſtorum eſſe verum. Prima pars p3 q2 hoc iſtorum dubito eſſe verum ꝛ hoc eſt alterū iſtorum. ergo alterū iſtorum dubito eſſe verum. ¶ Quarta ꝓpō. ſcio aliquas ꝓpōnes eſſe veras quas dubito eē veras. Probatur. alique ꝓpoſitiones ſunt vere quas dubito eſſe veras et talis eſt ſcita a me. igitur. ¶ Quinta ꝓpō. ſcio aliquam ꝓpoſitionem eſſe veram quā dubito eſſe falſam. Probatur talis ē ſcita a me aliqua propō eſt vera quā dubito eſſe falſam. ¶ Sexta propoſitio. ſcio ꝓpōnes quas nullus homo poteſt ſcire. Probatur. talis eſt ſcita a me propōnes ſunt quas nullus hō pōt ſcire. ¶ Septima propoſitio. ſcio ex quolibet impoſſibili ſequi qðlibet ꝛ tñ ex aliquo impoſſibili nō ſcio ſeq̄ qðlibet. Prima ps p3 talis eſt ſcita a me ex quolibet īpoſſibili ſequiꝛ quodlibet. Secunda pars ꝓbatur: q2 aliqđ eſt impoſſibile quod nō ſcio eſſe impoſſibile et ſic nō ſcio ex illo ſequi quodlibet. ¶ Octaua ꝓpō. ſcio aliquid eē quod non ſcio eſſe. ¶ Nona propoſitio ſcio aliquas propoſitiones eſſe ſimiles quas nec ſcio eſſe ſimiles: nec ſcio eſſe diſſimiles. ¶ Decima ꝓpō. ſcio oēm dualitatem eſſe parem ꝛ oēs iſte ſe tent per earum officiantes cum iſta decima ſtat aliquam dualitatem quam neſcio eſſe parem. ¶ Undecima propoſitio ſortes ſcit ſolum duas ꝓpōnes eſſe veras ꝛ plato octo eſſe veras et tamen ſortes ſcit in duplo plures φ plato. probatur ponendo caſum φ plato ſciat octo eē veras et ſortes ſolū duas ꝗrū vna ſit iſta nulle ſunt ꝓpoſitiones vere quem plato ſcit eſſe veras patet per officiātes. ¶ Deinde ponuntur ꝓpōnes vere in ſenſu diuiſo quas non opꝫ eſſe veras in ſenſu compoſito. ¶ Prima propoſitio Regem ſcio equitare ante me poſito φ videam vnum hominem equitare ante me qui ſit rex quem tamen neſcio eſſe regem. Probatur per tertiā regulam. ¶ Secūda ꝓpō. deum trinum et vnum cognouit cōmentator tamē nō cognouit deū trinum ꝛ vnū. Prima pars ꝓbaꝛ vnū deū cognouit commētator ꝛ idē eſt trinus et vn'. ergo. ¶ Secūda pars p3 q2 hec nō fuit cognita a cōmētatore de' eſt trinus ꝛ vnus. ¶ Tertia ꝓpō. patrē meū credo eſſe aſinū ꝛ tñ nō credo patrē meū eſſe brutū Prima pars. poſito φ pater meus gradiaꝛ pedibus ꝛ manib' indutus pelle aſinina de lōge quē credo eſſe aſinū: ꝛ ſic ſi hoc credo eſſe aſinū ꝛ hoc eſt pater me' ꝑ patrē meū credo eſſe aſinū. Secūda pars p3: q2 hec nō eſt credita a me pr̄ me' eſt brutū. ¶ Quarta ꝓpō. ſaturnū ſcio eſſe ſupra nos: ꝛ tñ nō ſcio ſaturnū eē ſupra nos poſito φ ſaturnus ſit ſupra noſtrū hemiſperiū. ꝛ illud ego neſciā ſꝫ ſaturnū credā eſſe martē vel mercuriū. tūc ꝓbaꝛ pma pars hūc planetā ſcio ſupra nos demōſtrādo ſaturnū ſupra noſtrum horizontē et hic planeta eſt ſaturn': ꝑ ſaturnū ſcio eſſe ſupra nos. Scđa pars p3. q2 talis nō eſt ſcita a me ſaturnus eſt ſupra nos ꝑ hypotheſim. ¶ Quinta ꝓpō ꝛ vltima vtrūq3 iſtoꝝ dubito eſſe veꝝ ꝛ tamē nec dubito vnū iſtoꝝ eſſe verū nec alterū eſſe verū. ꝓbaꝛ acceptis iſtis duabus rex ſedet nullus rex ſedet pma pars p3 ꝑ aſcēſum ꝛ ſcđa ps ꝑ officiantē ſue ɔdictōie. ¶ Propoſitio dubia ſic deſcribiꝛ. eſt ꝓpō circa quā quis dubitat vel ſigīt ſe eſſe dubiā. Scđam particulā addo ꝓpter hanc ꝛ ſiles. hec ꝓpō ē mihi dubia. Ex iſta ſequiꝛ φ aliqua ꝓpō eſt mihi dubia. ꝛ tñ ſcio ita eē ſicut ipſa ſigīt vt p3 de iſta data. ¶ Scđo ſequiꝛ φ due ꝓpoſitiones ſunt ſynonime quas ſcio eſſe ſynonimas: quarū vna eſt mihi dubia altera ꝟo non. P3 in iſtis hec eſt Joāni dubia hec eſt Joāni dubia demōſtrātib' ɔtinue pmā. Tertio ſequitur φ ſoꝛ. regēs ſpeculaꝛ circa ꝓpōnē q̄ ɔtinue manet ei dubia: ꝛ tñ eadē nō eſt platoni ſummuliſte dubia. Prima hora qua ſpeculaꝛ circa eandem hoc p3 de iſta hec eſt ſorti regenti dubia.

Undecim inſerūtur ꝓpōnes.

Propōes vere i ſenſu diuiſo quas non opꝫ veras eē in ſenſu compoſito.

Quid ſit ꝓpoſitio dubia.

¶ Iſtis notatis pono ɔcluſiones. Pma ē. eadē ꝓpō ē ſcita ꝛ dubia reſpectu diuerſoꝝ itellectuū. ¶ Scđa ꝓpō idē eſt ſcitū ꝛ dubiū remotū reſpectu eiuſdē ꝛ ſilr remotiſſimū vt p3 q2 iſta hō eſt aīal ꝛ hō eſt ſcribēs in palatio ꝗrū pmā ſcio ꝛ ſcđam dubito: ꝛ ꝑ ɔñs hō eſt ſcitus remotū ꝛ ſilr dubiū ꝛ ſic hō ad extra eſt ſtatū et dubiū remotiſſimū. ¶ Tertia ꝓpō. idē eſt ſcitū ꝛ dubiū propinquū reſpectu eiuſdē ſupnaturalr Si ly dubiū nō icludat negationē: ſꝫ dicit actum poſitiuū ſicut opinio p3 in ɔfirmatione q̄nti argumēti. ¶ Quarta ꝓpō. eadē ꝓpō eſt ſcita ꝛ dubia naturalr. Probaꝛ hec diſiūctiua ſoꝛ. currit vel ſoꝛ. nō currit eſt ſcita ꝛ dubia: igiꝛ. Qđ tota diſiūctiua ſit ſcita clarū eſt: ꝛ qđ ſit dubia ꝓbaꝛ: q2 eſt duo dubia q2 vtraq3 illarū cathegoricarū ē mihi dubia. Sꝫ q2 diſiūctiua nō eſt ſolū ille cathegorice: ſꝫ cathegorice cū copula. Probatio nō eſt efficax ꝓbo tñ ꝓpōnē altera via hec eſt ſcita ꝛ dubia nō ōis mr̄ diligit filiū qđ ꝓbo: q2 hec ē tres ꝓpōnes: ꝗrū pma ē particularis ꝛ totū reſpectu aliarum duaꝝ. ¶ Scđa vlis ꝛ totū reſpectu tertie q̄ eſt indeffinita ꝛ ſuū piacēs tūc ſic. Indeffinita eſt ſcita ꝛ vniuerſalis eſt dubia: ergo particularis ē dubia per illud cōe dubitato vno ɔdictoriorū dubitādum eſt et reliquū. Et ex quo hec ꝓpō ē hec particularis ꝛ hec indeffinita eſt ſcita ꝛ dubia. ſꝫ hoc eſt copulatiue. ¶ Quinta ꝓpō. eadem ꝓpō eſt ſcita ꝛ dubia copulatiue ꝛ naturalr ab eiſdem patet in caſu tertij argumenti ante ꝓpoſitum

Cōcluſiones.

Regula cōmunis.

¶ Sexta ppõ nulla eadez ppõ eſt ſcita ꝛ dubia ab eodem ſaltem in eodem ſenſu. Pꝫ qꝛ earum diffõnes repugnãt ꝛ tunc dꝛ qđ iſta hoc eſt mihi dubiũ remote ſe neſciat. Deinde rñdeſ ad ratio nes añ oppoſitũ. Ad pmã ptꝫ ſolutio ex dictis ꝙ non inconuenit falſum ſignificans taliter eſſe qͣliter eſt ſcire. vel etiã ſignificão aliter annexe.

Necеſſitur ppõnes.

¶ Ad cõfirmationẽ pono propoſitiones: quarũ pma eſt aliqua ſunt ſcita ppõ a me quoꝝ nullũ eſt ſcitũ a me ptꝫ iſta ſunt ſcita a me demõſtrãdo iſtos tres terminos hõ ẽ aial. ꝛ tñ nullũ iſtoꝝ eſt ſcitũ a me cũ ſit incõplexum. ¶ Scđa ppõ ex iſta ſequẽs eſt ꝙ aliqua ppõ ſcita ẽ nõ ſcita pꝫ capiẽdo nõ ſcita pluraliꝛ. probaſ de pdicta ppõne q̇ eſt hoc neſcitum demõſtrãdo ſubiectũ ꝛ hoc nõ ſcitũ demõſtrãdo copulã ꝛ hoc non ſcitũ demonſtrando predicatum.

¶ Ad ſecũdũ argumẽtũ. nego añs ꝛ ad pbationem dꝛ ꝙ ipſa eſt neſcita a deo: ꝛ qñ arguis ſciſ a ſorteꝫ ſciſ a deo nego ↄñam. Sed ad hñ arguendũ opꝫ addere in añte ꝛ ↄñs non hꝫ neſcire annexũ reſpectu dei: et tũc negabo tibi añs: ꝛ qñ alio modo pbas oẽ verũ eſt ſcitum a deo dico qđ illa vñis eſt falſa. Sed qꝛ videtur bene ſonare diſtinguo eã. vel dũmodo ſe nõ neſciat cõcedo ſi ſe neſciret nego.

¶ Ad cõfirmationẽ. cõcedo ſequelã nec reputo ſequẽs incõueniẽs dũmõ vna ppõ habeat neſcire annexũ altera vo non.

¶ Ad tertiũ argumentũ. etiaꝫ conceditur ſequela ꝛ hoc eſt pro quinta propoſitione. Sed ſi dubia includat negationem concedo qđ eſt ſcita: ꝛ nego quod eſt dubia.

¶ Ad cõfirmationẽ nego antecedens ꝛ ad pbationẽ do caſum. dꝛ qđ tũc intellectus non ſcit ppõnẽ illã ꝛ pro illo. ¶ Aduerte ꝙ intellectus eſt tanꝙ iudex ꝛ apparẽtie aduocate ꝛ qñ ſunt equales iudex eſt ſuſpenſus et nulli parti declinat ꝛ ſic tota ppõ manet dubia.

Aduerte d intellectu

¶ Ad quartũ. admitto caſum et dꝛ ꝙ hec ppõ ſigꝛ ſe eſſe dubiã equiualenter.

¶ Ad cõfirmationẽ quarti admitto caſum. ꝛ nego qđ hec ſciſ a me immo eſt mihi dubia. Et vtraqꝫ pars eſt dubia. de pma pꝫ ex caſu. de ſcđa eſt dubia: qꝛ ad taliter eſſe ſicut ipſa ſignificat ſequitur ipſam eſſe dubiam.

¶ Ad quintũ. nego añs ꝛ ad pbationem de iſta dubiũ mihi pponiſ dꝛ ꝙ ẽ dubia: qꝛ ſignificat ſe eſſe dubia ſꝫ nõ dubitẽ ita eẽ ſicut ipſa ſignificat. Et ſic ptꝫ ꝙ nõ eſt facienda difficultas in poſſibilitate caſus queadmodum Albertus de ſaxonia ꝛ Iohãnes buridanus qui in ſuis ſophiſmatibus tãgũt iſta duo argumẽta.

Albertꝰ de ſaxonia. Iohãnes buridanꝰ.

¶ Ad cõfirmationẽ quinti dꝛ ꝙ ppõ eſt ſcita in caſu illo ꝛ non dubia et iſta ↄña nihil valet eſt dubia in hoc loco: ꝗ eſt dubia ppter negationem incluſam ꝟtualiter in ly dubia. Et hec de queſtione dicta ſufficiant.

¶ Et hec de inſolubilibus magiſtri Iohannis Maioris hadingtoneñ. dicta ſufficiant.

¶ Capitulũ primũ oñdit ꝙ oĩs doctrina ꝛ omnis diſciplina eſt ex precognitis ꝛ quot modis eſt pcognoſcere: ꝛ tollit errores negantium ſcire.

Cõcluſio.

Omnis doctrina ꝛ oĩs diſciplina intellectiua ex preexiſtenti fit cognitione. hoc ptꝫ in ſciẽtijs ſpeculatiuis. qꝛ in mathematicis ex noticia pmiſſarũ fit noticia cõcluſionis. Et ſimiliter in argumẽtationibus dialecticis q̃ ſunt inductio et ſillogiſmus. ꝛ etiã in argumẽtationibus rhetoricis. que ſunt exẽplũ ꝛ enthimema qđ eſt vere ſillogiſmus. ¶ Vñ dupliciter cõtingit pcognoſcere ſcꝫ qđ ẽ et qꝛ eſt. ptꝫ. Nã in demõſtratione ſunt tria ſcꝫ dignitas. vt de quolibꝫ ẽ affirmatio vel negatio vera ſubiectũ vt vnitas ꝛ paſſio vt triãgulus. modo de dignitate pſupponitur. qꝛ eſt ꝙ ſit vera de paſſione vero precognoſcitur qđ hoc ẽ quid ipſa ſignificet. ꝛ de ſubiecto pcognoſciſ qđ eſt id eſt qđ ſignificet. et qꝛ ẽ id ẽ ꝙ poſſit ſupponere. ergo due ſunt precognitiones. ¶ Et hꝫ iſte locũ in demõſtratione. ꝙ maior põt cognoſci ante concluſionẽ. vt iſta omnis triãgulus hꝫ tres angulos ꝛc. põt cognoſci ante iſtam. triangulus in ſemicirculo deſcriptus habet tres ꝛc. ſed cognita maiore ſimul tpe cognoſcitur concluſio.

Inductionẽ et ſillogiſmũ eſſe argumẽtatiões dialecticas Exẽplum vero et enthimema rhetoricaſ

Duplex pcognitio.

Tria in demõſtratione eſſe.

¶ Circa dicta eſt aduertendum ꝙ plato aliquid negauit nos ſcire de nouo. qꝛ ſm eũ aĩa nr̃a fuit creata cũ virtutibꝰ et ſciẽtijs. ꝛ qñ iũcta eſt corpori oblita ẽ oĩm quorum põt reminiſci per exercitiũ ꝛ laborẽ. ꝛ hãc opinionẽ pbat duabus rationibus. Prima qꝛ nõ videtur ꝙ cauſa ita perfecta ſicut deus creaſſet itellectũ nr̃m imperfectũ. ſꝫ creaſſet ipſum imperfectuꝫ niſi creaſſet eũ cum virtutibus ꝛ ſciẽtijs. igitur. Secũda ratio ẽ. qꝛ niſi intellectus precognouiſſet primum principium. tũc nõ aſſentiret magis ei ꝙ ſuo oppoſito vt patet de ſeruo fugitiuo quem ſi paterfamilias non nouerit ꝛ ei occurrat non magis cognoſcet illum eẽ fugitiuum ꝙ alterum. Sed pro ſolutione iſtarum rationũ ponitur talis concluſio. ipſa concluſio demonſtrationis ante demonſtrationẽ quo

Plato aſſerit nos nihil ſcire de nouo.

Opiniõis platonisꝰ apparens probatio.

Cõcluſio.

dāmodo ſcitur.puta in vniuerſali ꝛ quomodo ignoratur.puta in particulari.ptꝫ qꝛ niſi ſic non poſſet ſaluari rō platonis poſita in mēnone: neqꝫ valet ſolutio aliquorum dicentiū cuꝫ ſic arguebāt eis ſit dualitas in burſa ꝛ hoc te lateat.tunc ſic arguitur tu ſcis oēm dualitatē eſſe parē ſed dualitas in burſa eſt dualitas. ergo tu ſcis dualitatē in burſa eſſe parē. Ad hoc reſpondebant negādo maiorē.ſed bñ ſciebāt oēm dualitatē quā ſciebāt eē dualitatē eē parē.mō neſciebāt dualitatē in burſa eē dualitatē veꝝ hec ſolutio nō valet. Tū prio. qꝛ iſta ois dualitas ē par infertur per demonſtrationē ſimpliciter et nō cū addito:ergo etiaꝫ ſcitur ſimpliciter Tum ſecundo.qꝛ premiſſe demonſtrantes illā ſumuntur ſimpliciter et non cum hoc addito quam nouimus.igitur.ergo ꝛ concluſio ſcitur ſimpliciter. Ideo meli9 eſt dicendum ad illam rationem φ nō eſt inconueniens aliquid ſciri in vniuerſali ꝛ adipiſci in propria forma.

Solutionis confutatio.

¶ Poſteriora Magiſtri Joannis maioris Lugduni nouiter impreſſa:necnon per eundē accuratiſſime caſtigata feliciter incipiunt.

IN man9 liber poſteriorum occurrit ad omne genus ſciendi apprime accōmodat' cuius expers vtriuſqꝫ philoſophie pariter ꝛ theologie:credite mihi īmunis abibit. In hoc docetur ꝗ res eſt ipſa ſcientia:quonā pacto ſcaturiat. An nobis a primordio ſuapte natura ſit inſita per exercitationem vel acquiſita. Hic de habitibus intellectualibus eorundemqꝫ incōpoſſibilitate tractatur. In aliis libris ſutilibus multi nodū in cirpo queritant.hic āt nebulas in pariete pictas hiſce ſaxa voluatis. Et ſi non omnes pari paſſu huiꝰ artis apicē attingere poteritis:quelibet ſm ingenioli vires labori improbo operam nauabit. Et ſi nō oībus datū eſt adire corinthū ſaltē vitriaci viſitemus magalia. Nimirum hec ars ābages āplectiꝭ nexib' gordii ſimiles. Quos diſſoluere ſerpētino more conemur ꝑ hoꝝ pluralitate a tergo relicta ad iſtam ꝓperātes dicam'.

Adeuerbiū.

ISte eſt liber poſteriorum analeticorū Ariſtotelis docet liber poſterioris reſolutionis duplicem reſolutionē habēs Una eſt ſillogiſmi in ſua principia cōia videndo quomodo quilibet ſillogiſm' habeat regulari per ſua principia cōia ſcilicet per dici de omni ꝛ dici de nullo

Ariſtoteles. Hunc tractatum duplices hēre reſolutionem.

Alia reſolutio docet reſoluere ꝓpōnes ſcibiles in ſua principia vt hic quere ſit φ libri priorum hunc librū antecedūt cū de cōdoribus ꝯſiderent ſcilicet quolibet ſillogiſmo.liber iſte ſolū de ſillogiſmo demonſtratiuo. Scdo liber priorū de forma ſillogiſmi tractat hic liber de ſillogiſmo demonſtratiuo.modo termin' iſte cōnotat φ procedat ex primis veris vt lati' infra dicet ꝗ ſe tenent ex parte materie modo forma aliquā perfectionē habet reſpectu materie.igiꝭ licet materia ſit pri' tpe ſic liber iſte ordine doctrine librū priorū ſeqtur topicoꝝ dignitate ꝓcedit. Hunc librum totalem in duos libros partiales ſcindit philoſophus. Et rurſus primū librum in tractatus geminos ſecernit. ꝛ iterum tractatus per capita partitur vt per futura notum euadet.

Librū diuiſio.

¶ Primā propoſitionē philoſophus in medio ꝓponit.

Ois doctrina ꝛ diſciplina ex preexiſtenti ſit cognitione. Hāc cōtra antiqs achademicos vt puta heraclitū cratillū ꝛ ſocratem ex vna parte ponit ꝗ dixerūt nihil cōtingit ſcire. Quarto ethicorum dixit. Ariſtoteles ſocrates negauit ei ſcientiā in eſſe. Etiā ꝯtra recētiores achademicos puta platonicos ꝗ tenuerunt cōtingit aliqd ſcire:ſed nihil de nouo. Si ois doctrina ꝛ diſciplina intellectiua ex preexiſtēti ſit cognitiōe:ergo diſciplina ꝛ doctrina ſunt cōtra primos. Et ſi ex preexiſtenti cognitiōe:ergo aliquid ſit de nouo.

Cōcluſio. Heraclit' Cratillus Socrates Ariſtoteles.

¶ Contra ſecundos.

Doctrina ꝛ diſciplina nō differūt in re:ſed ſolū in ꝯnotato.doctrina eñ ſupponit pro qlitate cōnotando φ a doctore emanet ꝛ diſciplina ꝑ eadē cōnotando φ a diſcipulo recipiaꝭ doctor in pſentiaꝫ animā hominem vel anguiū ſcriptū vel vocē vel eqͥualens āplectit. Ex quo liquet φ aīa ē doctrix ꝛ diſciplina reſpectu ſui. Scdo ſeqtur φ hec conſequentia nihil valet ī hoc ſuppoſito eſt doctrina ergo ſuppoſitū eſt doctor:qꝛ poſito φ doctrina ſortis a platone proficiſcatur aīa ſortis parū ad hoc cōducēte aña eſt verū ꝛ conſequens falſum.

Corrolarium. Scdm corrolarium.

¶ Propoſitio prefata poteſt

bifariā legi. Primo de noticia in qua eſt ſtatus. Scdo magis ad intentionē littere ois noticia ꝓpōnis dubie ꝗ acquiritur ex noticia alterius propoſitionis minus dubie vel aliarū min' ancipitum emergit. Hoc ꝓbat Ariſtoteles in omnibus ſcientiis in mathematicis vt pote geometria:arithmetica:muſica:ꝛ aſtronomia. Intuimur geometram peritū ꝓponentē in medium hanc dubiā inueni geometre ſuper lineā datam cōtingit triāgulū equilaterū collocare accipere ꝓpoſitiones notiores ꝓpter quarū cōnexionē in bona ꝯña ad hanc dubiā prin' inuenis geometer clare aſſentit. Idē patet in dialecticis tyrunculus in dialecticis hanc heſitās. nullus hō nō eſt aīal a prouectiori oſtendiꭞ hec ꝯña bona quilibet homo eſt aīal:ergo nullus hō nō ē aīal per regulas. Nomina ꝛ verba trāſpoſita ꝛ poſt cōtra aſſentiendo antecedēti repente ꝯſequēti adherebit. Idē patet de oratore nihil eſt tam horridum tā incultum quin dicendo fiat ꝓbabile. Orator verbis vincat vir bellicus armis. Eadeꝫ ratione vehemēter pſuaſiuas audiens illarum cōcluſioni applaudet Exemplū accipe ex demoſthene athenienſi ſenatū in ſuā ſententiā impel

Prefate cōcluſiōis duplex intellectus. Ariſtoteles. Noīa ꝛ verba trāſpoſita idē ſignificant. Uerius. Corrolaria.

lente. Ex quo pꝫ in preſentiarũ noticia ꝛ ſcientiam ꝛ opinionẽ ↄplecti. Tra claret ꝑter hocqđ dicit triangulũ eſſe paſſionẽ vnitatis. ¶ Ad hoc multifariã dici pt exemploꝝ nõ reqritur veritas Scđo hoc itelligit de nũero ternario: qꝛ vnitas eſt ſubiectũ triãgulũ ad hũc ſenſum ꝙ ſup vnitatem leuãdo vnitates binas nũerũ ternariũ procreabis. Aliũ ſic ꝙ ꝑ triangulũ pmã paſſionẽ geometria itelligit ꝛ ꝑ vnitatẽ primã arithmetice.

Decẽ dubitationes.

¶ Circa litterã dubitatur qđ eſt noticia ſenſitiua ꝛ q̃do ab intellectiua diſcrimen hꝫ. ¶ Scđo dubitaꝝ de veritate hui⁹ ols doctrina ꝛ diſciplina ꝛ cetera an eſt dabilis prima ſenſatio. ¶ Tertio dubitaꝝ de veritate hui⁹ propoſitionis cognitis maiore ꝛ minore ſimul tempore cognoſcitur cõcluſio. ¶ Quarto dubitatur de idemptitate vel diſcrimine noticie apprehenſiue ꝛ adheſiue ꝛ de membris noticie adheſiue. ¶ Quinto an noticia adheſiua vl' ſcientia ſit ꝑpoſitio. ¶ Sexto quõ generaꝝ fides ꝛ q̃s ẽ ordo notabilitatis iſtaꝝ qualitatum. ¶ Septimo de precognitionibus ꝛ an bruta ſyllogiſant.

Quid noticia ſenſitiua.

¶ Ad primũ reſpondeꝝ ꝙ noticia ſenſitiua ẽ qualitas qua formaliter ſenſus ſentit: ꝛ iſta ẽ duplex ſcꝫ exterior q̃ iterũ ẽ quĩtuplex. q̃dã ẽ viſio: q̃dã ẽ auditio q̃dã tactio: q̃dã olfactio: q̃dã guſtatio: ita ꝙ q̃libet haꝝ ẽ termin⁹ mentalis. Ex quo perſpicuũ eſt nõ idẽ eſſe viſus ꝛ viſio. viſus ẽ inſtrumẽtũ videndi viſio act⁹ mediante quo ocul⁹ videt ꝛ eodẽ modo de auditu ꝛ auditione ꝛ aliis potentiis ꝛ earũ accidentibus dicatur. Alia eſt noticia ſenſitiua iterior ꝛ talis eſt diuturnior exteriori hoc pt oſtẽdi in brutis ꝛ poſtꝙ natura ſignificãda eſt quo ad poſſe ꝛ illđ nihil iperfectionis dicit ꝛ brutis ↄuenit a nobis nõ negabitur ꝙ bruta aliquas noticias in rerũ abſentia habeãt nõ eſt queſtio ꝙ i nobis ſit noticia intellectiua nemo eſt q̃ ambigit: ſeu quare noticia ſenſitiua appellitetur digladianꝝ philoſophi aliq̃bus tenẽtibus duas alas i hoie. ſ. ſenſitiuã ꝛ intellectiuã realiter diſtinctas aliis vnã alam in hoie ponentib⁹ q̃ eſt intellectiua ꝛ ſenſitiua: lꝫ differenti rõne quas opiniones in ſupcilio logic⁹ dꝫ percurrere: primi dicunt ꝙ noticia ꝑpterea eſt ſenſitiua: qꝛ ale ſenſitiue inheret et ſenſitiua exterior q̃ parti ale forinſecus inheret vt viſio parti ale q̃ oculũ informat ꝛ auditio illi parti ale q̃ aurẽ qualificat et ita in aliis noticia ſenſitiua interior parti interiori ale adiacet fortaſſe alteri⁹ ſpeciei a priori ꝛ noticia intellectiua ale intellectiue ſubiacet tanꝙ ſubiecto q̃ ponũt vnã alam ſunt bipartiti aliq̃bus noticiã ſenſitiuam in ala ꝛ organo ponẽtib⁹ ita ꝙ dicũt viſionem nõ inherere ale intellectiue cũ ipſa ſit ipartibilis ꝛ viſio q̃libet extenſiue diuiſibilis ſed inheret oculo ꝛ ale copulatim: nec ex hoc habeꝝ ꝙ accidens diuiſibile extẽſiue ſubiecto indiuiſibili ihereat ſed in intellectiua ale intellectiue inheret: ſecũdi aſſerũt q̃libet noticiã ꝛ ſenſitiuam tã interiorẽ ꝙ exteriorẽ pariter ꝛ intellectiuam ale intellectiue inherere. ſꝫ vocaꝝ ſenſitiua pro q̃to prerequirit ſenſum ad hoc ꝙ ꝑducaꝝ ꝛ itellectiua. qꝛ pt eẽ abſqꝫ hoc ꝙ ſenſus agat vl ſcꝫ i aia ſeparata ecce quõ varie ſm haꝝ trium poſitionum ꝑcipia de iſtis terminis differendũ ẽ.

Duplex eſt noticia ſenſitiua.

Corrolarium.

Quid viſus ꝛ viſio.

Aliquorũ philoſophorũ opinio.

¶ Ad ſecundũ dubiũ dicit ꝙ nõnũꝙ habeꝝ noticia intellectiua alicuius rei ſine ſenſitiua eiuſdẽ pꝫ de noticia quã habem⁹ de deo de quo nullã ſenſitiuã habem⁹ ſꝫ ꝑpõ intelligitur de intellectiua ꝑpria natura licet acq̃ſita q̃ ſꝫ ſit vel ſiebat ex ſenſitiua eiuſdẽ ſed magis loqtur ariſto. de noticia cõplexa ꝑpõnis cubie q̃ ex alia noticia ſcaturit vt pauloante meminim⁹ an ſit prīa ſenſatio hoc ẽ an ſenſatio exterior ꝑducaꝝ inſtantanee inter doctos eſt diceptatio ꝛ teneo ꝙ ſic tñ auctoritate Ariſtotelis x. ethices. c. iiii. ꝙ delectatio fit in inſtãti queãdmodũ viſio tuꝫ rõne ꝑbaꝝ ſi q̃s ſurſum aſpiciat adeo cito ſtellã in celo intuebiꝝ ſicut vnã autem paꝝ ſupra nos. ſi pri⁹ auẽ paꝝ ſupra nos ſigneꝝ illud tẽpus quãtũcũꝙ paruuꝫ in quo poſſumus illã videre lãcealiter diſtãtẽ aliꝙ videam⁹ aliud viſibile in duplo plus diſtãs: tunc opꝫ dare plus tẽporis in duplo ad videndũ viſibile in duplo ꝑciſe plus diſtãs ꝛ triplũ tẽporis ad viſibile triſariam diſtãs. ꝛ ſic cõſequẽter et cũ centũ mille cũles diſtantias ad minus inter nos ꝛ celũ inuenimus dabis diẽ vel horã anteꝙ celũ pt videri qđ eſt falſum ꝛ contra experientiã ſecus eſt de auditione q̃ cũ motu ebulit ſi dicas ſpecies eẽ nobis propinquas argumentum eſt de lumine ſolis.

Ariſtoteles.

¶ Contra iſtud arguiꝝ. ex hoc ſeq̃tur ꝙ viſibile puta vna ſtella multiplicaret ſuas ſpẽs vſꝙ ad nos i inſtãti ↄñs ẽ fſm qꝛ nihil agit in diſtãs quin pri⁹ agat in ꝑpinquũ. Rñdetur dubitãdo illarũ dubitatio ẽ inter litteratos viros an ſint ponẽde tales ſpẽs i medio quales argumentũ ſupponit aliq̃bus dicẽtibus ꝙ nulle ſunt imo ad hoc ꝙ ego videã viſibile aliqđ puta parietẽ ſufficit parietis pñtia ꝛ potentia viſiua mea bene diſpoſita nec ſunt alie ſpẽs iſti hũt dicere ꝙ poſito vacuo inter me ꝛ celũ: celũ poſſum videre ali⁹ ẽ mod⁹ ꝑſpectiuorũ tritior ꝙ ſunt ponende ſpẽs coloraꝝ rõne verticẽ capitis mei puta coronã ralam nõ poſſum videre eſto ꝙ ponatur ſpeculũ facialiter ante me ſꝫ ponẽdo vnũ ex oppoſito faciei ꝛ alterũ in capite coronã videbo ꝛ hoc nõ pt ſaluari niſi ꝑ ſpecierũ reflexionẽ i alterutrũ ſpeculũ ſimiliter nõ poſſũ videre ſortẽ a tergo ſine ſpeculo mihi antepoſito: ſꝫ iſto poſito ſortem retro video: ergo oportet dicere ꝙ ſortes producit ſuas ſpecies vſꝙ ad ſpeculũ que ad me reflectuntur ꝛ ſortẽ repreſentãt. Ut hec materia curſim intelligatur: quia ad philoſophiã attinet propoſitiones ſuccincte ponam.

Septem ſubiũguntur propoſitiones.

¶ Prima eſt ſpẽs qualitatuꝫ ↄtrariarũ nõ aduerſanꝝ. ꝑbaꝝ ꝑpõ video parietẽ nigredine maculatũ ibi ſiliter albedinẽ ꝛ nigredinẽ video ergo ille ſpẽs trãſeũt ꝑ idẽ mediũ qꝛ nõ valet dicere ꝙ ſpẽs albedinis multiplicãtur per vnã partẽ ꝛ nigredinis ꝑ alterã: quia ſi eſſent mille oculi orbiculariter circa parietẽ poſiti hoies ꝛ albedinem ꝛ nigredinem intuebuntur ꝛ non ſine ſpeciebꝰ alioquin ſuperuacaneuꝫ foret eas aſſerere eſſe igitur propoſitio vera.

¶ Scđa ꝑpõ q̃libet ps viſibilis cauſat vl cõcauſat ſuas ſpẽs ꝑ q̃liꝫ partẽ medij hoc pꝫ ꝑ multos oculos circulariter poſitos circa viſibile ita ꝙ non opꝫ dicere ꝙ q̃drupedale albũ ſic ſe hꝫ ꝙ vna pedalitas ꝑducit ſuas ſpẽs ꝑ vnã quartã partẽ mediũ ꝛ ſic de trib⁹ aliis pedalitatibus nec valet dicere ꝙ q̃libet ps viſibilis multiplicat eaſdẽ ſpẽs per oẽs partes mediũ qꝛ tunc idẽ accidens eſſet in pluribus ſubiectis ad

equatis quod abhorret natura: ſed quadrupedale datū ſic ſe hȝ ꝙ ꝓducit aliquas ſpecies per vnam partē mediū ⁊ alias ꝑ aliā partem mediū ⁊ tertias per tertiā partem ⁊ ſic de qualibet parte illius pedalitatis ⁊ aliis tribus pedalitatibus.

¶ Tertia ꝓpō quāto viſibile eſt maius tanto plures ſpecies ſunt in medio. hoc pȝ ex premiſſis.

¶ Cōtra hoc arguitur. qꝛ tūc totū dȝ apparere in duplo albi⁹ ꝙ̄ ſua medietas ⁊ in quadruplo ꝙ̄ ſua q̄rta pars ꝫ experientiā. ¶ Rñdetur ꝙ pugione plūbeo cedis ille ſpēs ſe ſe nō intendūt: qualitatē ⁊ vnā nō conſtituūt: ſ; eſto ꝑ nūc ꝙ ſic non ſequitur illatū ⁊ cā eſt. qꝛ ſpēs vnius partis nō repreſentat alterā: tñ tota ſpecies ⁊ notitia in oculo eſt intenſior.

¶ Cōtra totum intenſius preſentatur ꝙ̄ pars: vt de notitia ſortis ⁊ platonis infra dicetur.

¶ Quarta ꝓpō non eſt ꝓpter ea ſequens ꝙ ſpecies ab oībus partibus ꝓducta ſit infinita intēſiue: qꝛ nō ſunt infinite partes eiuſdē intēſionis nō cōicātes in eadē parte ſubiecti: qꝛ ſpecies ꝓducta ab vna medietate viſibilis eſt dupla ad ſpēm ꝓductā ab vna quarta. vt qualis eſt ꝓportio partiū viſibilis in magnitudine talis eſt proportio ſpecierū ab illis ꝑtib⁹ producibilium ceteris paribus.

¶ Quinta ꝓpō imago q̄ apparet in ſpeculo nō ē in illo ꝓbat. qꝛ q̄dlȝ accñs extenſum diuidit diuiſiōe ſubiecti ita ꝙ ſi albū pedale ſcinget in duas ꝑtes equas vna medietas albedinis manebit in vna ꝑte altera vō in alia. ſȝ ſic nō ē de ſimulachro ſpeculi ſi ſpeculū ſecet in tres ꝑtes: tres apparebūt ymagines ita ꝙ hȝ mltitudinē ꝑtiū fractarū apparebit ſimulachroꝝ plītas mō ꝑtes manēt alicui⁹ molis inſuper nullū accñs migrat de ſubiecto in ſubiectū. ſȝ ad motū viſibilis in ſpeculo viſi apparet ſpēs ꝯtinue moueri in ſpeculo qd̄ eſt falſum nō eſt veriſile ꝙ ſp ad modū viſibilis corrūpit prior ymago generetur. Noua nō eſt in ſpeculo res quā ſpeculamur in illo. ſed ſpecies reuerberantur a ſpeculo ⁊ ipſum viſibile per ſpecies reflexe videtur hoc eſt ſimulachrum.

Verſus.

¶ Sexta ꝓpoſitio. ſi eſſet vacuū inter me ⁊ celū et nō poſſem videre celū pȝ celū nō pōt videri niſi per ſpēs ſuas q̄ nō habēt medium per calidū: qꝛ accidens non poteſt eſſe per naturam ſine ſubiecto.

¶ Septima propoſitio. veriſimile eſt ꝙ ſi ſortes in aere eſſet pedaliter circa ſeſe circulariter extra pedalitatē vacuum ꝙ aer eēt ei ſpeculū qꝛ q̄ꝙ̄ ita ſit nūc ꝙ corp⁹ ꝑſe politū. vt arma polita lapis cornu pupilla oculi vitrū ⁊ hmōi ſolū reflectēt ſpēs ſenſim tūc ſic nō eēt ⁊ cā eſt: qꝛ ſpēs nō pñt vlteri⁹ ꝓgredi: ſȝ hec rō debiliter cōcludit pȝ in ferro rubiginato et in corporibus aſpis quare ego nō video aliquē poſt me eſto ꝙ nō habeā ſpeculū obiectū poſtu bi ibi ſunt ſpēs ac ſi viſibile eſſet ad faciem ⁊ an viſibile requirat lumen ad hoc ꝙ ꝓducat ſuam ſpēm miſſa facio qꝛ partim extra propoſitū. ſed non abs re euagatus ſum.

¶ Ad tertiū dubium quod ſic intelligitur ꝙ q̄s pōt maiori aſſentire anteq̄ꝫ cōcluſioni aſſentiat ⁊ pari forma minori añq̄ ꝯcluſioni aſſentiat ſȝ ꝙ̄ primū illis in forma poſitis aſſentit ⁊ ſcit ꝯñam eſſe bonā mox ꝯcluſioni aſſentit. dū modificat ꝙ ex vero nō ſequit ꝓpō falſa nō reflexiua. hec regula in effectu tātū valet: ſȝ aliqua ꝯña eſt bona ſcita eſſe bona ab aliquo ſi ſciat ita eſſe ſicut ſignificatur ꝑ añs ſciat ita eſſe ſicut ſignificatur ꝑ ꝯñs dūmodo nō repugnat ꝯñti ſciri dꝛ ſcita eſſe: qꝛ ſi neſciat eſſe bona nō opȝ dꝛ ſignāter dūmodo nō repugnat ꝯñti ſciri ꝓpter tales ꝯñas nullū ꝯñs eſt ſcitū: ꝫ nullū ꝯñs eſt ſcitū: qꝛ vel illud ꝯñs eſt ſcitū vel nō. Si pmū tūc ſcit ita eſſe ſicut ꝯñs ſignificat ſed ipm ſignificat ꝙ nullū ꝯñs ē ſcitū. ⁊ ita eſt ꝑ aduerſariū ⁊ ipm eſt ꝯñs: ꝫ ipm nō eſt ſcitū. Si ſcdm ꝓpoſitū añs ſignificat nullū ꝯñs eē ſcitū ⁊ ita eſt ꝑ caſum: qꝛ pono nullā aliā ꝯſequētiam eſſe vel ſi ſit alia pono ꝯñs impoſſibile tūc añs eſt ſcitū. ꝫ illa cōditione opus eſt.

¶ Cōtra regulā multifariā inſtat bene ſeq̄tur q̄cūq; ſunt eq̄lia vni tertio ſunt eq̄lia inter ſe. a ⁊ c ſunt eq̄lia vni tertio. ſ. b. ꝫ a ⁊ c ſunt eq̄lia. ſtat ꝙ aliq̄s aſſentiat añti ⁊ tñ nō aſſentiat ꝯñti eſto ꝙ ſciat ꝯñam eſſe bonā. igit minor pȝ poſito ꝙ a ⁊ b ſunt duo corpa ferme eq̄lia. ſȝ b a exuperet impceptibilr. ⁊ c b excedat etiā impceptibilr. ſed c a ſenſum excedat tot⁹ caſus ē poſſibilis. maior eſt cōis animi ꝯceptio. ꝫ aſſentit illi ſor. et aſſentit minori ꝑ hypotheſim. igit toti añti ⁊ nō aſſentit ꝯñti. ⁊ pono ꝙ ſciat ꝯſequētiā eſſe in darii. Rñdetur q̄cq̄d ſit argumētū nō eſt ꝫ mētē Ariſtotelis: qꝛ talis non cognoſcit minorē capiēdo cognoſcere ſicut Ariſtotel. capit ſed ad argumētū in ſe qꝛ is nō aſſentit añti totali immo diſſentit minori poſtq̄ valet añs eſſe falſum ⁊ ad ſenſum hoc ꝑcipit ⁊ ſcit ꝙ ex vero nō ſequit falſum ſaltē extra reflexiuas ⁊ ſcit maiorem eſſe veram ſtatim minori per intellectū diſſentit: qꝛ ſenſum delirantē ille caſtigat.

Prologus

Ariſtotel.

¶ Cōtra hoc arḡ: bene ſequitur oīs rex loquitur iſte eſt rex dicēdo iacobū regem coram te quē tu dubitas eſſe regē. ergo ille loquitur poſito ꝙ tacentem eum intuearis ⁊ tamen aſſentis antecedēti in illo caſu ꝯſequēti diſſentis vł ſaltē diſſentis ꝯſequēti ⁊ dubitas añs. ¶ Ad hoc argumētū dꝛ ꝙ non directe vibrat in regulam. ſed qꝛ eius ſolutio argumentum precedens eneruat dicitur ⁊ non dubitat ille antecedens qui cōſequēti diſſentit: qꝛ regula eſt q̄s ſcit vnā ꝯſequentiā bonā ſi ꝯſequēs eſt ab illo negādum antecedens nō eſt dubitandū talis in caſu ſcit antecedēs eē falſum verū nullā ꝑtem ſcit eſſe falſam nō incōuenit dare vnā copulatiuam quā ſcio eſſe falſam cui⁹ vtrāq; partē dubito pȝ hic egyptus eſt in affrica ⁊ nulla egyptus eſt in affrica ſic hic in argumēto ꝓpoſito poſtq̄ ſcio ex vero nō ſequitur falſum ⁊ video hoc cōſequens falſum: ille loquitur demōſtrando iacobum tacentē ⁊ ſcio ꝯſequētiā bonā mox per rationis diſcurſum ſcio totale antecedens falſum.

Regula.

¶ Secūdo arḡ. Intellectus eſt finite capacitatis ꝫ intellectus pōt hr̄e tot noticias ꝙ nō plures ⁊ ponam⁹ ꝙ pōt ꝑſe hr̄e decē noticias vel centum in idē redit habeat ſeptē noticias iā hēbit maioris noticiā minoris ⁊ hoc

Duplicem eē anime capacitatem.

nitatis ↄ̄ſe ꝛ ꝑ ↄ̄ſs non pōt habere notitiā cō-
cluſionis.q: ſi ſic haberet vltra decē cōtra hypo
theſim pro hoc argumento notabis. duplex eſt
aīe capacitas quedā actiua:q̄dam ꝟo paſſiua.
nō ꝙ ſint due res quarum vna ſit aīe capacitas
actiua altera paſſiua:ſ3 differūt illi termini pe-
nes ↄnotata capacitas actiua ſupponit pro ipſa
aīa ↄnotādo ꝙ pōt vitaliter actiue ↄcurrere paſ
ſiua ↄnotat ꝙ pōt ſuſcipe ſiue cōcurrat ſiue nō.

Bipartita aīe notitia.

ℭ Prima duplex ē notitia q̄dā actualis quedā
habitualis de notitijs habitualibus nō eſt ſta-
tus quocūq̄ʒ habitu dato intellectu.intellectus
plures pōt ſuſcipere ſed de actuali vulgatior opi
nio tenet ſtatū ita ꝙ aīa actiue pōt concurrere
cū certo numero noticiarū ſic ꝙ nō.ℭ ū plurib'

Verſus.

clare intuemur plurib'intētus minor eſt ad ſin
gula ſenſus.ēt in habitibus videmus niſi cū or-
dine ſumanť hō eſt in habituū multitudine nō
ſeriatim captorꝫ cōfuſus tunc d: ꝙ aīa poſtꝙ eſt
finita in agēdo pōt hr̄e decē notitias vel nume
rū certū in idē redit et vn' āgelus poſtꝙ eſt pfe-
ctior plures notitias poteſt hr̄e. Cuius potētia
paſſiua ſeu receptiua ſit infinita ptʒ q: aīa pōt
qualitates tot recipere quot de' pōt in eā pone
re:ſed non erūt reſpectu illi' aīe noticie : q: aīa
ꝑ eas non cognoſcit poſtꝙ actiue cū eis nō con-
currit.

Ponitur propoſitiones precedentia explanātes.

ℭ Iſto notato pono ꝓpōnes poſitiones
declarantes. ℭ Prima eſt capacitas aīe paſſiua
eſt infinita ptʒ ex dictis. ℭ Scđa propō capaci-
tas aīe actiua eſt infinita.probať hec capacitas
paſſiua eſt infinita ꝛ hec capacitas aīe paſſiua ē
hec capacitas aīe actiua:ergo capacitas anime
actiua eſt infinita. ℭ Tertia propō capacitas.
anime actiua nō eſt infinita capacitas actiua.
ℭ Quarta propō hec cōſequentia eſt nulla aīa
eſt infinita capacitas paſſiua.ergo aīa eſt finita
res eſto ꝙ capacitas eſt res propter variationeʒ
appellationis. ℭ Quinta propō infinita quali-
tas pōt eē in aīa intellectiua ſed nulla qualitas
pōt eſſe infinita notitia ſaltē actualis in aīa ſi
anima q̄ terminať in decē hʒ decē gradus noti-
tiarū de' pōt ponere mille res eiuſdē ſpēi cū no-
ticiis q̄ aīe inherebāt ſ3 nō erūt notitie reſpectu
aīe ptʒ.q: aīa ꝑ illas mille res nō cognoſcit nec
actiue cū oīb' illis ↄcurrit. ℭ Sexta ꝓpō in infi
nitū creſcat notitia ī ſubiecto.ſ3 ī nullo ſubiecto
creſcit in infinitū notitia prior pars ptʒ:q: q̄cūl-
qʒ ſubiecto creato in quo eſt notitia vt in hoīe
vt decē in alio poſſunt eē duodecim.gradus no-
titie puta in angulo et in vno ſubiecto pfectiori
illo deus pōt ponere:quindecim:ꝛ in alio ſubie-
cto decē octo ꝛ ꝑ cōſequēs in infinitū:q: quocun
qʒ ſubiecto perfecto dato deus poteſt facere per
fectius ſubiectum arguitur ſecūda ps ex dictis.
ℭ Septima propoſitio non eſt inconueniens
vt dicit multiꝑ potentia anime non terminet
in minimum gradum quem non pōt ꝓducere:
ſed in maximum ꝛ hoc eſt quando non eſt actio
in ꝓprium cōtrariū. ℭ Tunc rn̄detur ad formā
argumēti admittēdo ꝙ anima habeat iſtas de
cem notitias dicitur ꝙ his remanentibus non
poteſt habere plures nō ꝓpter quarūlibet dua
rūʒ triū vel decē repugnātiaʒ.ſed ꝑꝑ anime acti
uitatē terminalem ꝛ in illo caſu oportet dicere
ꝙ regula intelligitur niſi anima habeat tot no
titias actuales ꝙ nō poteſt eā capere vel ꝙ vna
vel plures alie notitie actuales deſin.it eſſe que
non habent colligantiam cū iſtis.Si dicas non
eſt potior ratio ꝙ vna notitia actualis deſinat

eſſe ꝙ alia dicit ꝙ non eſt magna ratio:ſed in-
tellectus aduertit circa aliquas ꝛ nō circa alias:
ꝛ hoc ſufficit ex oībus hiis ſequiť hec copulatiua
ꝙ capacitas aīe actiua nō pōt augeri:ſ3 pōt au-
geri aīe capacitas actiua:prior pars ptʒ : q: ſi ca-
pacitas aīe pōt augeri ꝛ hec capacitas ē hec aīa:
ergo hec aīa poteſt augeri qđ eſt falſum. ſecūda
pars ptʒ per illud pſalmiſte. intellectus bonus
omnibus facientib' eū.hoc eſt quāto hō eſt exer
citatior tāto plēs notitias pōt ſuſcipe actuales.

Pſalmographus.

ℭ Cōtra iſtud replicatur. Ne

mo pōt habere notitiā maioris.minoris. ꝛ con-
cluſionis ſimul ergo ꝓceſſus nullus.ↄſequentia
eſt clara ꝓbo aīs:q: tūc plures notitie eſſent ſi-
mul in intellectu cōtra illud ſecūdi topicoꝝ con

Ariſtotel.

tingit plura ſcire itelligere ꝟo nō:rn̄deť ꝙ Ari-
ſtotelis ꝓpoſitio duos hʒ ſenſus quoꝝ vnus eſt
cōtingit plura ſcire intelligere ꝟo nō id eſt non
eſt poſſibile habere ſimul plures notitias actua
les ꝛ hoc eſt falſum vt ptʒ manifeſte qn̄ q̄s ſimul
videt nigredinē in pariete albo is notitiā albe-
dinis ꝛ nigredinis ſimul habet idē ptʒ in noti-
tia reflexa que non eſt eadē cū notitia directa.
Cōtingit plura ſcire hoc eſt ſcientia eſt circa cō-
plexum hoc eſt circa plura intelligere ꝟo nō hoc
eſt cōtingit intelligere nō plura hoc eſt dictu in
tellectio eſt tam circa cōplexū ꝙ incōplexum vel
ſic cōtingit plura ſcire habitualiter ſcia per ha-
bitum vulgo diffiniť nō cōtingit intelligere plu
ra hoc eſt valde multa actualiter intellectio cōi-
ter actui attribuiť ex quo ſequiť ꝙ ꝙꝙ duoꝝ cor-
pora nō poſſunt eē in eodē loco due notitie poſ-
ſunt ꝛ hoc eſt ex natura rei notū eſt partim ex-
periētia quo ad corpora de ꝑdicamēto ſubſtātie
partim rōne partim experiētia de notitiis.

ℭ Tertio aŕ notitia maioris

Oīs cauſa eſt prior ſuo effectu.

minoris ꝛ bonitatis ↄſequētie eſt cauſa ꝓducti
ua ſcientie:ſed oīs cauſa eſt prior ſuo effectu:er-
go in illo inſtanti quo ille tres cauſe partiales
que coaceruant vnā cauſam totalē ſunt in intel
lectu notitia ſcētifica ↄcluſionis nōdum eſt.

ℭ Reſpondeť q in illo inſtan-

ti in quo ille cauſe ſunt ſimul poſite ſcientia in
eodē inſtāti poniť ꝛ ad maiorē i̇n̄a diſtinguiť et
tēpore ꝛ ſic negať vel natura ꝛ ſic conceditť aliq̄s
eſt effectus quē Ariſtoteles debuit dicere fuiſſe

Ariſtotel.

ab eterno patet de lumine ſolis apud corpus ſo
lis hoc ē capio paruā partē ſpere ſolis ꝓpinquā
corpori ſolis inter quā ꝛ ſolē nullū corpus opacū
poteſt mediare cauſatiuū vmbre ꝛ luminis ſola
ris impedimentum tunc tale lumē fuit ab eter-
no tamen habet aliquā cauſam.ſ.ſolem.

ℭ Contra hoc arguiť vel que

liber cā ꝓducit ſuū effectū in inſtanti vel aliqua
ꝛ aliq̄ non:nō primū vt liq̄t nec ſcđm ptʒ hoc eſt
ꝓpter repugnātiam in paſſo ad effectū ꝓducen
dum:ſed ꝓbo ꝙ nihil ſit q: tunc aqua remiſſe
calefacta debet ſuſcipere calorem ſummū quem
pōt recipere in inſtanti ↄ̄ſs eſt ↄtra experientiā
ꝓbatur ↄſequētia ſm opinionē certiorē que te-
net ꝙ qualitates cōtrarie in nullis gradib' ſeſe
cōpatiuntur tunc aqua calefacta remiſſe ꝑ totū
nihil frigoris habet:ergo reliquus calor ꝓducť
in inſtāti. ℭ Forte dicis aqua tn̄ habet inclina-
tionē in ↄriū:q: nō appetit eſſe ſub calore poſtꝙ
ſue forme ſubſtantiali aduerſatur.

¶ Contra illo dato aqua cale facta cui⁹ calor iam eſt remiſſus et vnus gradus frigoris pductus frigus debet pduci in inſtanti cōtra experientiā et patet ꝯña aqua nihil repugnans frigori hꝫ ad hoc inclinat̃ ergo totale frigus pducit̃ in inſtanti. ¶ Rñdetur ꝙ ille qualitates que determinãt ſibi cōtrarietatē corporalem eſto ꝙ nulla ſit repugnantia in ſubiecto habet ex natura rei ꝙ ſucceſſiue pducant̃ mere ſpirituales vt alie qualitates vel partim ſpūales vt lumen ſpecies oīmō nō ſit cōtrarietas in paſſo ⁊ paſſum ad hoc habeat inclinationē vl̃ ſaltem nō in oppoſitum poſſunt in inſtāti produci. Si dicatur ꝙ ſciētia poſitis omnibus ſuis cauſis in illo inſtanti nō producit̃: ſed imediate poſt iſtud inſtans ⁊ nō datur primū inſtāt in quo illa ſcientia eſt. ſed vltimū in quo nō eſt vt de vno angelo imediate poſt alium pducto hoc nō eſt rōnabile qꝛ redibūt argumēta quib⁹ niſi ſum⁹ pbare nō eſſe incōueniens aliquē effectum eſſe adeo cito ſicut ſua cauſa perēdo qui effect⁹ imediate poſt ſuā cauſam pducitur qui vero nō.

Voluntatē liberā eſſe

¶ Quarto arguitur. volūtas eſt libera que realiter eſt intellectus: ſed hoc intereſt inter cauſam liberā ⁊ naturalem ꝙ omnibus cauſis poſitis in cauſa libera poteſt nō poni effectus potētie rationales valent ad oppoſita primo periermenias. ergo omnibus iſtis poſitis voluntas ex ſua libertate poteſt nō aſſentire cōcluſioni. ¶ Reſpōdet̃ ꝙ non vniuerſaliter voluntas poteſt omnibus cauſis poſitis nō ponere effectū vel ponere effectuꝫ oppoſitum niobe nō poterat non triſtari gemptis a diis ſuis liberis nec almeon euripides occiſo ſuo pr̃e ſimil̃r aſſirioꝝ rex nouiſſimus cōbuſtus in igne nō poterat nō dolere lōge aliter eſt de ſanctis martyribus p deo iugulatis ſpecialiter ab eo adiutis iſtud partim depēdet ex inferius dicēdis an contingat cōtra dignitatē inſtare: ſed aliq̄ ſunt effectus q̄ paſſionales nō ſunt q̄ poſſunt oībus cāis poſitis nō poni nunq̄ hoc eſt reperibile in cauſis naturalib⁹ ⁊ hoc eſt ſatis diſcriminis. ex his patet ſi q̄s habet opinionē hui⁹ nullus triangulus hꝫ tres angulos equales duobus rectis ⁊ adducātur ꝑmiſſe q̄b⁹ euidēter aſſentit ad cōcludēdū hūc triāgulus hꝫ tres aſſentiet affirmatiue ⁊ talis aſſenſus ſaltē actualis opinatiu⁹ in oppoſitū ſtati corrūpit̃ ꝓpt̃ eūm actiuiorē ſupueniētē.

Potentie rōnales valent ad oppoſita: Prlo ꝑier menias. Notes.

Corrolarium.

¶ Quinto arguit̃ nō prius tēpore ſcitur aliqua ꝓpoſitio ꝙ̄ ipſa habeat eſſe: ſed cōcluſio per aliquod tempus habet eſſe poſt minorē igitur ſcitur poſterius tēpore ipſa minore: ergo nō ſimul tempore ſciūtur.

¶ Et cōfirmat̃ ſi ſtatim cognitis maiore ⁊ minore cognoſcit̃ cōcluſio ſequit̃ ꝙ̄ primū q̄s habet pricipia geometrie ꝙ ſciret primā ꝓpoſitionē eius. ſ. ſup datā lineam ⁊c. ¶ Tū ſecūdo ex prima generet̃ concurrētib⁹ aliis principiis ſcꝫ petitionibus ⁊ cōib⁹ animi cōceptionibus ſequeretur ꝙ ſtatim ſecūda cognoſceretur: et ſic de aliis p ordinem. ¶ Reſpōdetur admiſſa maiore ⁊ minore ⁊ toto pceſſu noticia maioris ⁊ minoris nō ſufficiūt: ſed ſil̃ cōquerit̃ noticia bonitatis ꝯñie que prereq̄rit cōſequens.

¶ Ad confirmationē nego cōſequētiam nō eñ ſufficit maioris ⁊ minoris noticia hoc eſt illarū propoſitionū quas maiorē et minorē appellitamus: ſed oportet eas ad inuicem applicare. hoc eſt de ꝟtute ſermonis oportet habere noticiā maioris ⁊ minoris que ꝓpoſitiones nō ſunt maior et minor niſi debite applicētur cū conſequēte friuolū eſt addere ſi intellectus aduertat ad conſequēs: qꝛ hoc preſupponitur ſi actualiter cognoſcat cōſequētiā eſſe bonam oportet cōſiderare de conſequēte.

¶ Ad quartū duplex eſt noticia: quedā eſt apprehēſiua q̄dā adheſiua. Apprehēſiua eſt reſpectu cuiuſcūq̄ qđ poteſt terminare actū potētie intellectiue ſiue ſit complexum ſiue incōplexum. qꝛ nō ſolum apprehendim⁹ incomplexum ſed ꝓpoſitiōes ſillogiſmos ⁊ hmōi vniuerſaliter omnia que recipiūtur a potentia intellectiua. Noticia adheſiua vel inductiua eſt noticia p quaꝫ aſſentitur vel diſſentitur cōplexo ſolū cōplexo aſſentimus qđ verum arbitramur et ſic reſpectu complexi duplicē poſſumus habere actū ſcilicet apprehenſiuū et adheſiuū: qꝛ frequēter quis apprehēdit ꝓpoſitionē nec ei aſſentiendo nec diſſentiēdo hoc ptꝫ de ꝓpōne neutra vt aſtra ſunt paria. tūc dicit̃ ꝙ oīs noticia adheſiua eſt apprehēſiua: ſed nō contra ptꝫ prima pars: qꝛ ſi ſit aliqua noticia adheſiua que real̃r ab omni apprehenſiua diſtinguitur deus poteſt hāc noticiā adheſiuā in mēte ſortis ſeruare quaslibet apprehēſiua corrupta. ⁊ ſic aliquis aſſentit vni ꝓpoſitioni quā nō apphendit ꝙ eſt falſum. ſcđa pars patet ex dictis. Ex quo patꝫ ꝙ ſtat habere duas noticias apphēſiuas ſpecie diſtinctas reſpectu eiuſdē hoc patꝫ offeratur mihi vna ꝓpoſitio neutra tūc eam apphendo p noticiā apprehenſiuā poſtea adducatur michi ratio vel alis p quā ꝓpoſitioni date aſſentio ille aſſenſus eſt noticia apphenſiua ſpecie a priore diſtincta p vnam noticiā aſſentio p alteram nullo modo peris an adueniēte ſecūda noticia apphenſiua ſcilꝫ adheſiuam recedit prior apphenſiua et videtur ꝙ ſic alis eſſet ſupuacua cum p illam adheſiuam etiā apphendim⁹. rñdet̃ poſtq̄ nō videtur repugnātia inter illas noticias ⁊ pbare ſūt diſtingui cōceditur ꝙ ſtant ſimul in intellectu ſed prima apphenſiua parum nūc deſeruit niſi ad magis apphendēdam illā ꝓpoſitionem ꝙ̄ ante: forte dicis ꝙ ille noticie nō ſpecie diſtinguūtur. qꝛ octauo metaphiſice ſi agēs ſit vnum et materia vna effectus erit vnus et actus diſtinguitur p obiecta ſecūdo de anima. ⁊ idem inquātum idem ſemp natū eſt facere idem ſecūdo de generatione hoc in pſenti arđ non mouet nō eſt idem adequatū obiectū: quādo eſſet nō oportet vt alibi de noticia intuitiua et abſtractiua in hoc pmo dicit̃. Sꝫ noticia incomplexa apphenſiua terminoꝝ hui⁹ homo eſt riſibilis et totius complexi ⁊ numero et ſpecie diſtinguitur: vt ptꝫ ex obiectis.

Duplex noticie acceptio.

Quid noticia apphenſiua.

Quid noticia adheſiua.

Corrolarium

¶ Cōtra hoc arguit̃. ergo de⁹ pōt ab intellectu ſortis noticiā apphēſiuaꝫ pris exuitere toti⁹ noticia manēte qđ nō eſt dicendū negat̃ ꝯña. qꝛ nō quaſlibet res diſtinctas poteſt de⁹ ſeparare vna remanēte poſtq̄ noticia apprehēſiua partis eſt ps reſpectu noticie apphēſiue cōplexi nō nego quin hō pōt habere noticiā apprehēſiuam q̄ eſt adheſiua nō habēdo aliam ab ea ſpecie diſtinctā. Noticiarū adheſiuarū quedā ptio.

Multiſaria noticie adheſiue acceptio.

qua aſſentit̄ vero quedā qua aſſentitur falſo: et
noticiarū adheſiuarū vero quedā cum formidi-
ne ⁊ quedā ſine formidine. ſi ſine formidine hoc
eſt bifariam vel cū euidētia vel ſine euidentia. ſi
ſcōm ſic eſt fides: fides eſt noticia certa et incui-
dens ſi cū euidētia hoc trifariā vl' eſt noticia pre
miſſarū ⁊ ſic eſt intellectus. vnde intellect' non
capit̄ hic p̄ ꝑa intellectiua: ſed crebrius p̄ p̄miſ-
ſarū noticia adheſiua ſi ſit noticia cōcluſiōis de
monſtrabilis acq̄ſita p̄ intellectuꝫ ſic eſt ſciētia:
ſi ſit noticia adheſiua cōcluſionis ⁊ p̄miſſarū ſic
eſt ſapiētia ſi cū formidine ſic eſt opinatio ſi ad-
hereat̄ falſo hoc dupliciter vel cuꝫ formidine ſic
iterum eſt opinio vel ſine formidine ſic eſt error
adeo firmiter hereticus adheret ꝓpoſitioni he-
retice ſicut fidelis ꝓpōni catholice. ⁊ hec diuiſio
eſt ſilis illi qua aial ſecarem' in aliquas ei' ſpēs
ſed nō in oēs: nā noticia adheſiua quā habeo ꝙ
arnoldus ſedet eſt adherentia veri ſine formidi
ne et ſub nullo hoꝝ membroꝝ cōtinet̄. an expe
riētia ſub ſcientia includat̄ infra dicet̄ de arte ⁊
prudētia nihil cōtraducit ad ꝓpoſitū: ſed ad ſe-
xtū ethices ecce ſex noticias p̄ ordinem. ſ. ſapiē-
tiam intellectū ſciētiam fidē opinionē et errorē
quarū nobiliſſima eſt ſapiētia. vt p̄ꝫ de ei' obie-
cto ſecūda intellectus tertia ſcīa quarta fides ſu
pra opinionē quo ad firmitatē infra quo ad ra-
tionē ⁊ ſupra ſiſt: quīta opinio: nouiſſima error
ꝙꝙ error ſit opinione firmior: q: eſt mala ſi: mi
tas nō oportet ꝙ opinionem exuperet.

❡Ad quintū quod eſt. an ſciē

tia ſit ꝓpoſitio ⁊ eodem mō de opinione fide er
rore ⁊ aliīs qualitatib' iudicialib' intelligatur.
☞ Pro quo nota ꝙ ꝓpoſita aliqua ꝓpoſitione de-
mōſtrabili puta triangulus h̄ꝫ tres intellectus
ſortis pōt habere multas mētales pōt p̄mo na
turalē ſimilitudinē vocū vel ſcripturaꝝ et illa eſt
ꝓpō ad placitū ſignificās pōt habere aliā mēta
lē qua app̄hēdit ꝙ ea res q̄ eſt triāgulus h̄ꝫ tres
angulos abſq; hoc ꝙ aſſentiat. Perſpicuū eſt in
iuuene geometra imo ſi duo audiāt illā. ſ. grec' ⁊
latinus: ille iuuenis latinus h̄ꝫ hāc mētalem ſu
pra mentalē q̄ h̄ꝫ is grecus. grec' format natu-
ralē ſilitudinē taliū vocū que eſt ꝓpō q̄uis non
rep̄ſentet ei ꝓpoſitionaliter ⁊ adhuc nō format
hoc in mēte illa res q̄ eſt triangulus h̄ꝫ illa tres
illa cōiter vocat̄ mētalis vltimata cui vocalis vl'
ſcripta ſubordinatur: poſtea peritus geometra
p̄ angulū extrinſecū p̄ medio in dari concludit
triāgulum hr̄e tres diſcurſus audito iuuenis aſ
ſentit cōcluſioni. ille aſſenſus ꝓducit̄ de nouo in
Vulgare dictum. rerū natura de quo eſt q̄ſtio. ſed hic h̄n intellige
q: vulgariter d̄r ꝙ noticia app̄henſiua cōcluſio-
nis nō generat̄ a noticia p̄miſſarum hoc intelli
gas de app̄hēſiua ſpecie diſtincta ab adheſiua q̄
pōt eē vt liq̄do cōſtat nō adherēdo p̄miſſis et q:
opinio plebeia exiſtimat a qualibet app̄hēſiua
adheſiuā diſtingui dicit ꝯſiter ſed dico ꝯſiter ad
ea q̄ ſuperi' dixi ⁊ ſi interloquēdū adheſiuā app̄
henſiuā nō appellitem itelligo de app̄hēſiua ab
ea ſpecie diſtincta ⁊ ſic redeūdo eo a quo digreſſi
Duplex doctorū opinio. ſum'. Duplex ē hic modus opinandi inter docto
res aliq̄b' dicētib' ꝙ iſtud indiuiduū nō eſt ꝓpō
cauſa q: eſt ſimplex mō q̄libet ꝓpoſitio ſiue mē
talis: ſiue vocalis: ſiue ſcripta eſt ex plurib' p̄ti-
bus diuerſarū rationū compoſita: q: ſemp̄ copu
la ſpecie diſtinguit̄ ab extremis: ſed aſſenſus vo
catur verus nō denolatione intrinſeca: puta ꝙ

ſit veritas quēadmodū quelibet ꝓpoſitio v̄ra eſt
ſuamet veritas. ſed eſt ve' p̄ quāto eſt circa ob-
iectum verū hoc eſt denolatione extrinſeca. Al-
ter eſt modus dicēdi huic olno oppoſitus tenēs
quēlibet hmōi aſſenſum eē ꝓpoſitionē realiter
imo veriſſime ꝓpoſitionē nec eſt de rōne menta
lis app̄henſiue ꝙ ex pluribus notitiis cōponat̄:
vt infra dicet̄. et q̄ꝙ ita eſſet ſecus eſſet de indi-
uiduo. radix hui' rei eſt ſiſt errori paſiphaeo cū Aduerte.
cōi modo dicēdi teneo hanc concluſionē nullus
aſſenſus diſſenſus vel eſt ꝓpoſitio. Sed tunc pe
tis an ſit naturalis ſilitudo rei vl' rerū e d extra
⁊ cui' eſt ⁊ an ex ipſo aſſenſu ⁊ alio vel cū alio ter
mino mētali ⁊ cū copula pōt eſſe ꝓpoſitio.

❡Reſpōdetur ꝙ non eſt natu

ralis ſimilitudo rei vel reꝝ ad extra vel ad intra
nō eſt terminus cōplexus vel incōplexus mēta-
lis app̄hēſiua eſt naturalis ſimilitudo reruꝫ ad
extra ⁊ termin' cōplexus ſecus ē de aſſenſu ⁊ hoc
ꝯuenit ei ſuapte natura. Sicut noticia ſortꝫ nō
rep̄ſentaret platonē et cū nec eſt terminus com
plexus vel incōplexus cum ipſa copula ⁊ alio ter
mino nō pōt eſſe ꝓpoſitio.

❡Arguis forte. omne rep̄ſen

tans vere vel falſe eſt ꝓpō: ſed iſtud indiuiduum
rep̄ſtat v̄e vel falſe igit̄ ad h' ex dictis pōt r̄ſide
ri diſtinguere potes maiorē ſic ꝙ ſit petitio p̄n-
cipii i minorē ad maiorē nūc dicas negando de-
nolatiōe intriſeca. Oppoſita opinatio ē ſatꝫ fa
Quatuor ſubſcribūtur concluſiones. cilis q̄ cōcederet has cōcluſiōes. ❡Prima oīs
ſcīa eſt ꝓpō: eodem mō de aliis noticiis adheſi-
uis. ❡Scōa aliqua ꝓpō eſt intēſibilis ⁊ remiſſi
bilis. patꝫ. oīs ſciētia eſt intenſibilis et remiſſi-
bilis aliqua ꝓpoſitio eſt hmōi igit̄. ❡Tertia nō
oīs ꝓpō cathegorica h̄ꝫ ſubiectū p̄ꝫ de aſſenſu.
❡Quarta aliū eſt cathegorica affirmatiua cui'
p̄dicatū nō enūciat̄ de ſubiecto mediāte copula
affirmata p̄ꝫ de ſcīa que nō habet copulam.

❡Ad ſextū dubiū q̄d eſt quo- Notes.

modo generatur fides hic ē aduerte ꝙ fides nō
capitur pro cōſcientia quemadmoduꝫ ad roma.
nono. Omne quod non eſt ex fide peccatum eſt:
ſed capitur hic vt eius deſcriptio ſit aſſenſus ve-
rus firmus nō euidēs. Dicitur verus quare nul-
lus hereticus quātūcūq; firmiter adhereat ſue
hereſi in hoc habet fidem. Dicitur in hoc q: fre-
quenter ſtat aliquem eſſe fidelem in vna ꝓpoſi-
tione et hereticum et infidelem in altera. quia
quot ſunt ꝓpoſitiōes diſtincte tot ſunt fides ac-
quiſite taliter differētes dicitur firmus: quia ſi
aſſentiat cuꝫ formidine alicui propoſitioni: iam
iſte aſſenſus non eſt fides ſed opinio. Dubius in
Apl̄us. fide infidelis: eſt ꝙ debeat eſſe incuidens patet
Auguſtin' q̄d fides. per dictum apoſtoli fides eſt argumētum exiſtē-
tium ⁊ non apparentium cui Auguſtini dictum
quadrat. Quid eſt fides niſi credere ꝙ nō vides
capit credere pro certitudinaliter aſſentire ⁊ nō
Ponende ꝓpōnes. videre pro non euidenter cognoſcere. Iſto nota
to ponūtur ꝓpōnes. ❡Prima ꝓpoſitio nō eſt
in poteſtate voluntatis aſſentire firmiter ꝓpo-
ſitioni de ſe incuidenti: ſine ratione mouēte ad
aſſenſum. vtpote ꝙ aſtra ſunt paria. Probatur
ꝓpoſitio alioquin eſſet in poteſtate mea cauſa-
re in me maximā delectionē q̄d eſt falſum. patꝫ
p̄ aduerſarium ego poſſum cauſare in me aſſen
ſum firmū hui': ego ſuꝫ rex capadocie ⁊ ſic iſte aſ
ſenſus cauſaret i me magnū gaudiū. Itē p̄ꝫ ſe-

Ariſtoteles. Cōmētator.

cundo de anima vbi Ariſtoteles probat opinio nō eſt ymaginatio ymaginari eñ poſſumus cū volumus non aūt opinari qḋ expreſſe ponit ibi cōmētator cōmēto viceſimo tertio ⁊ ſi quis non pōt cauſare aſſenſum non firmū ſine rōne puta opinionē: ergo nego neq̄ a fortiori aſſenſus firmū ſcilicet fidem. ¶ Scḋa propoſitio nulla notitia euidēs generat fidē vt pura notitia premiſſarū demōſtrationis immo generat ſciam ⁊ noticiā euidētē. ¶ Tertia ꝓpoſitio nulla rō preciſe topica generat fidē ptꝫ qꝛ q̄libet talis generat aſſenſum ſolū formidoloſum qꝛ plus credit̄ p̄ncipiis ꝙ̄ cōcluſioni ſi argumētū ſit probatiuū: ergo nulla talis generat aſſenſum firmū. ¶ Quarta propoſitio in poteſtate volūtatis eſt. ꝙ habita aliqua rōne probabili intuitus habeat maiorē aſſenſum de cōcluſione quā rō ipſa ꝓbat ⁊ hoc modo in nobis generat̄ fides rō ꝓbabilis eſt virorū moribus ⁊ virtutibus probatorū q̄ propterea ptulerūt mortē miraculorum pluralitas que omnia nō poſſunt generare niſi aſſenſum opinatiuū: ſed pia affectio cū hīs generat aſſenſū firmum que vocatur fides.

¶ Cōtra hoc arguit̄. Tūc infi deus poteſt cogi ad opinandū articulos fidei vt pote ꝙ deus eſt trinus ⁊ vnus ⁊ ꝙ corpus bn̄dictiſſimū chriſti eſt in ſacramēto eucharistie ſub ſpeciebꝰ panis ⁊ vini licet nō cogat̄ ad credēdū.

¶ Reſpōdet̄ negādo cōſequētiā qꝛ in eis eſt actus vel habitꝰ potētior opiniōe ea firmior ſcꝫ error. Unde omnis aſſenſus firmꝰ incertuꝫ a ſubiecto propellit. Unde hic aduerte ꝙ illa miracula virorū probatorū ⁊c. poſſunt reſpicere tria hominum genera ſcilicet pie affectatos: praue affectatos per errorē actualē oppoſitū neutraliter affectatos in primos ratiōes cū pia affectione fidē generant in tertiis opinionē in ſcḋis nihil ſcḋo metaphiſice. Aſſuefactio frequenter audiendi falſa facit hominem credere eſſe vera et ſm doctrinam topicam nihil refert quedam falſa quibuſdam veris eſſe probabiliora. Alium modum extraneum tenet holkot in primo ſiliarū exordio de quo nō inſiſto. De ordine notabilitatis iſtarū qualitatū ſufficiēter eſt reſponſum dubio quarto. Dicis quid eſt de diſcipulo qui firmiter dictis preceptoris ſui aſſentit. Dicit̄ ꝙ ſi diſcipulus reputet preceptorē virū ſciolum ⁊ grauē ⁊ pie ſit affectatus circa eū habet interdū fidē quando eſt circa verū quandoq̄ errorē. Quando nō credit regēri niſi quātū ſua ratio ponderat habet opinionē ſoluꝫ ſcholaſticus debet inniti: nō oportet inquit Ariſtoteles diſcipulum eſſe incredibilē nec debet nimis p̄ceptis fidem impartiri: ſed rationē librare.

Attende. Holkot. Ariſtoteles. Annotatio.

¶ Ad ſeptimū qḋ eſt p̄cognitionibus ⁊ an bruta ſillogiʒant. In primis nota ꝙ precognitio vt ibi capitur dicitur quaſi prima cognitio vel quaſi pre aliis cognitio ita ꝙ ad habēdā ſciētiā de concluſione oportet p̄cognoſcere iſta que intrāt demōſtrationē qꝛ niſi talia p̄ſcirētur nō haberet̄ ſcientia de ipa cōcluſiōe. Et tria ſunt q̄ opꝫ p̄cognoſcere ſcꝫ ſubiectū: paſſio: dignitas. Dignitas bifariā accipit̄. Uno mō dr̄ principiū indemōſtrabile: vt oē totū eſt maiꝰ ſua pte. Scḋo maior vel minor demōſtrationis dr̄ eē dignitas ſiue illa p̄miſſa ſit demōſtrabilis vel nō. Iterū p̄cognitio interdū ſumit̄ ꝓ oī prīa p̄cognitiōe p̄requiſita ad habēdā notitiā ꝯcluſionis: ſiue talis cōcluſio ſit demōſtratiue rethorice vel dialectice ꝓbata ⁊ ſic cepit philoſophus cū dixit. Ōis doctrina ⁊c. Scḋo mō capitur pro prima cognitione prerequiſita ad habēdā ſciam cōcluſionis demonſtrate ⁊ hoc modo capit̄ in propoſito ⁊ diffinit̄ ſic. Precognitio eſt noticia prerequiſita ad hoc ꝙ habeat̄ ſcia cōcluſionis. Ex quo ſequit̄ ꝙ precognitio dignitatis vel premiſſe nō eſt aliud ꝙ̄ aſſenſus quo aſſentitur ipſi dignitati ſcꝫ maiori vel minori ⁊ vtraq̄ premiſſa eſt precognitū ⁊ carū aſſenſus precognitio ⁊ hoc mō cōcluſio demonſtrationis pōt eſſe precognitū reſpectu alicuius concluſionis ex ea demonſtrabilis ⁊ ſcia reſpectu alterꝰ p̄cognitiōis: ſꝫ hʼ eſt reſpectu diuerſorū qꝛ dicat̄ ſcia reſpectu precognitorꝫ ⁊ p̄cognitionū eius ⁊ precognitū reſpectū ꝯcluſionis q̄ ex ea partialiter demonſtratur. Precognitū ſubiecti realiter ſꝑm ſubiectū p̄cognituꝫ paſſionis ex ipa paſſio. Precognitio ſubiecti eſt conceptꝰ cui ſubiectū ſubordinat̄ in ſignificando codē modo de paſſione ⁊ ſic aliqua p̄cognitio eſt aſſenſus puta precognitio dignitatis aliqua non eſt notitia adheſiua patet de conceptibus incomplexis ſubiecti ⁊ paſſionis. Quid eſt nō capitur pro diffinitione quidditatiua licet illa eſt in demonſtratione propter quid ⁊ potiſſima requiratur nec capitur pro diffinitione quid nominis plerīq̄ poſſunt ſcire hāc demōſtratiue triāgulꝰ hꝫ tres abſq̄ hʼ ꝙ ſciāt diffinitiōes q̄d nois terminorꝫ: ſꝫ ꝑ q̄d eſt intelligit̄ quid terminus ſigt: qꝛ eſt termini ꝙ terminꝰ pōt ſupponere. Opinio plebeia eſt ꝙ tales ſunt precognita hec maior eſt vera hec minor eſt vera hec ꝯña eſt bona ⁊ aſſenſus triū ſingulariū ſunt p̄cognitiōes nō cū his teneo quid opꝰ eſt ad habēdā ſciam habere tot varios aſſenſus ꝓpoſitionū ſingulariū ⁊ cōtingētiū. Accedēdo ad litterā dicitur ꝙ ſunt due precognitiones ſcꝫ quid eſt ⁊ qꝛ eſt tanq̄ duo genera ſubalterna omnes precognitiones ſignificantes ⁊ ille diuiduntur ſicut precognita. ¶ Precognitorū quoddam eſt termini quoddam propoſitionis. Termini quid eſt ⁊ qꝛ eſt. Quid eſt in quid mediū ⁊ quid paſſionis ⁊ quid eſt ſubiecti. Precognitum propoſitionis in precognitum dignitatis et hō nitatis ꝯñe que ſub dignitate ſatis bene includitur. Precognitum dignitatis in precognitum maioris ⁊ precognitum minoris ⁊ ſic ſunt multe ſpecies ſubalterne precognitionis. Et ariſtoteles exēplificans de paſſione idem de ſubiecto et medio intelligit nec illa in omni demonſtratione requiruntur vt ptꝫ de demonſtratione ad impoſſibile: ſed in oſtenſiua preſupponuntur. An bruta ſillogiʒant. De brutis non poſſumus iudicare niſi in ordie ad nos vt videamus plura bruta frequenter ea facere que non poſſunt eſſe ſine diſcurſu in nobis. Ptꝫ de carne venatico ferā inſequente per biuiū olfacit eū vnā viam poſt per alteram incedit hoc non videt̄ poſſe eſſe niſi ſillogiʒando neceſſe eſt ferā per alterā harū viarū incedere ⁊ non iuit per hāc vt ptꝫ ex odoratu: ergo ꝑ illā. Idē pꝫ de cato piſcē in dolio aqua pleno vidēte q̄ primitꝰ remouet aquam ⁊ poſtea piſcem capit ſillogiʒans bonū habere piſcem quē nolo capere in limpha opus eſt aquā diffundere et poſtea capere piſcem: quia ex natura cati eſt non multum ſe humectare ſm ꝙ dici ſolet catꝰ vult piſcē: ſed nō vult tangere limphā. Itē patet qꝛ ſm qḋ monſtrat curioſus Ariſtoteles in libro

Bifaria dignitatis acceptio. Philoſophus. Precognitionis diffinitio. Corrolarium. Duplex p̄cognitio. Multifaria precogniti acceptio. Ariſtoteles. Verſus. Ariſtoteles.

de alalibus ſi cattus albus nõ habeat pellē illitā de domo in domum proficiſcitur: ſed ſi comburatur pellis domū non egrediatur ⁊ hoc nõ videtur poſſe fieri ſine diſcurſu igitur. Innumera brutorum exempla poſſunt in medium adduci.

¶ In oppoſitū arguit̄ q̄ꝛ tunc bruta formarēt propoſitiones ⁊ haberent actus ſincathegoreumaticos ⁊ vniuerſalia quod communiter negant omnes igitur.

Varie opiniones.

¶ Reſpōdet̄ ꝙ habēt diſcurſum nõ vniuocū cū noſtro ⁊ aliqualiter diminute ſillogizant. Alii aūt dicūt brutis hoc ineſſe a natura vt p3 de formica in eſtate. Que ſm̄ Ariſtotelē in methaphiſica ⁊ experientiā cōgregat grana ac ſi hyemis penuriā fuiſſet perpeſſa opinetur vnuſquiſꝙ prout libet.

¶ Dubitat̄ octauo. an aſſenſus vnius propoſitionis ſit diſſenſus ſui contrarii vel contradictorii et an quis poteſt aſſentire toti copulatiue nulli parti aſſentiendo.

¶ Nono dubitat̄. an ꝓpō mētalis cōponat̄ ex pluribus partialibus notitiis.

¶ Decimo dubitatur. an contingit aliquid ſciri de nouo.

¶ Ad octauum dr̄ ꝙ aſſenſus vnius ꝓpoſitionis nõ eſt diſſenſus alteri' vt ubi cū ego aſſentio huic deus eſt trinus: ⁊ vn' machometiſta illi diſſentit diſſenſus ſpecie diſtinguit̄ ab illo aſſenſu ⁊ ego diſſentio huic nullus de' eſt trinus: ⁊ vnus diſſenſus eſt reſpectu illius vniuerſalis negatiue ⁊ aſſenſus reſpectu indefinite affirmatiue oppoſito mõ habet ſpurciſſimus machometiſta nõ opinor cū dicētibus aſſenſum vnius ꝓpoſitionis ſui oppoſiti eſſe diſſenſum ſtat frequēter aſſentire vni ꝓpoſitioni nõ cogitādo de cōtradictorio ⁊ nõ eſt diſſentio illi niſi q̄ꝛ eſt quedā nõ aſſentio illi ꝓpōni que eſt. Et videt̄ ꝙ aliquis pōt aſſentire toti copulatiue nulli parti aſſentiēdo pono ꝙ ſortes aſſentiat huic nēbroth fuit robuſtus venator corā dño ⁊ melchiſedech fuit filius noe: tūc tales tres hūt aſſenſus indiciarios quorū vnus eſt circa primā cathegoricā. Scdš circa ſcdam. Tertius circa primā copulatiuā ꝗ aſſenſus nõ mõ numero diſtinguūtur verū etiā ſpecie ⁊ nullus illorū eſt ps alteri'. ergo de' pōt vnū illorū triū reliquis duobus vel altero deſtructo quo facto ſtat aliquē aſſentire toti copulatiue nulli parti aſſentiendo.

Machometiſta.

Nēbroth. Melchiſedech. Noe.

¶ Rñdet̄ ꝙ nõ video repugnātiā quin aliquis de potentia dei abſoluta pōt toti copulatiue aſſentire nulli parti aſſentiendo per naturā hoc non poteſt cōtingere de diſiūctiua nõ ē dubiū naturalr̄ ego aſſentio huic hector fuit fortior achille. ¶ Vel hector nõ fuit fortior achille ⁊ neutri parti aſſentio: ſed vtrāuis dubito eodē mõ ꝗſpōt diſſentire toti copulatiue neutri ꝑti diſſentiendo patet de contradictorio propoſitionis date.

¶ Ad nonū. an ꝓpō mentalis vltimata ꝙ apprehēſiuā vocamus ſit cōpleta vl̄ incōpleta. Supra hoc ego dubito ſunt due ꝓpōnes hūt apparētes tenet vulgarior opinio ꝙ quēadmodū vocalis cōponit̄ ex plurib' vocib' ⁊ ſcripta ex plurib' ſcripturis ita mētalis q̄ꝫ ſine vna vox vel vnū ſcriptū ſit ꝓpō vel nõ q̄ꝛ oīa logicalia cū hac poſitiōe quadrāt ſuppoſitiones āpliationes oppoſitiōes ⁊ breuiter cetera oīa ꝑtes logicales cui opinioni applaudo ꝙꝙ non ſit rō inſolubiliter illā poſitionem probans.

Due opiniones.

¶ Cōtra hoc arguit̄: nullū diuiſibile eſt in indiuiſibili indiuiſibili alioqn̄ albedo pōt eſſe in aīa aliqua ꝓpoſitio eſt in indiuiſibili: q̄ꝛ mētalis ꝓpoſitio eſt in aīa. ergo aliqua ꝓpō mētalis nõ eſt diuiſibilis ⁊ ſic nõ h3 plures partes igit̄ argumētum equaliter ex vniuerſalibus poteſt duci in celare.

¶ Rñdet̄ diſtinguēdo maiorē vel diuiſibile extēſum ⁊ ſic cōcedit̄ maior vel diuiſibile intēſum ſolū ⁊ ſic negat̄ diuiſibile extēſum eſt qđ h3 partes loco et ſitu diſtātes intēſum qđ habet plures partes ſiue ſitu diſtent ſiue non.

Quid intēſus ⁊ extēſum.

¶ Secūdo arguit̄. Hec poſitio nõ melius ſeruat cūcta logicalia ꝙ oppoſita ⁊ cū hoc ſunt aliquē rōnes magne molis ⁊ maiores cōtra hāc ꝙ cōtra oppoſitā: ergo hec poſitio nõ eſt ponēda ꝓbat̄ maior ⁊ quero in mēte quo mõ ſubiectū huius ⁊ ꝑdicatū ſupponit oīs mula gñat̄ in regionibus calidis. ſi dicas ꝙ ſubiectū diſtribuit̄ ⁊ ꝑdicatū ſupponit confuſe tantum.

¶ Cōtra hoc arguit̄. q̄ꝛ ꝑdicatū a deo immediate ſequit̄ ſignū vl̄e ſicut ſubiectū ⁊ ſignū diſtribuit ex natura ſua ⁊ oē agēs equaliter agit in duo paſſa equalr̄ approximata eodē mõ probat̄ ꝙ ſi quis h3 hāc mētalē cayrō eſt magna ciuitas ⁊ cōceptū ethiopū ꝙ ille cōcept' erit ſubiectū vel predicatū reſpectu illius ꝓpoſitionis q̄ꝛ eſt a deo pñs copule prime ꝓpōnis ſicut ſubiectū vel ꝑdicatū igit̄. ¶ Rñdet̄ nego aſſūptū ⁊ dr̄ ꝙ ſubiectū hui' oīs mula generat̄ in regionibus calidis diſtribuit̄ ⁊ ꝑdicatū ſupponit cōfuſe tātū: ⁊ diſtinguo ꝙ ſubiectū ⁊ ꝑdicatū adeo immediate ſequūtur ſignū vl̄e vel in ordine receptiōis ⁊ ſic nego: q̄ꝛ cōceptus mule cōcipit̄ añ ꝑdicatum vel in ordine appropinquationis ⁊ ſic cōcedo ꝙ ſubiectū ⁊ ꝑdicatū ſunt equaliter ꝓpinqua realiter actui diſtributiuo ſed requirit̄ propinqtas diſtribuēdi ſecus eſt in propoſitione ſcripta in qua ponis penetrationē duorū terminorū vbi ad mētalē debet haberi recurſus ſicut in pleriſꝙ aliis facimus vt ſi a tm̄ valeat ſicut ethiopia eſt ſub equatore.

¶ Ad cōfirmationē ibi tactā dr̄ cayrō eſt magna ciuitas: magna ciuitas ⁊ cayron cōiūgūtur cū copula ⁊ non aūt termini ꝙꝙ ſint adeo propinqui ꝙ intellect' vult illos terminos cui copula quare ꝓpoſitionem cōſtituunt.

¶ Sed arguit̄ ponēdo ꝙ intellectus ſimul formet hanc mētalē mula gñat̄ in regionib' calidis vl̄ ꝙ deus de potētia ſua abſoluta faciat intellectum ſortis ſimul illas notitias habere ita ꝙ notitia ſubiecti nõ producat̄ ante noticiam predicati hec replica eſt proterua quam fecit grego. primo naturaliter intellectus hoc non poteſt facere experimur nos ſucceſſiue audita vna vocali formare ſubiecti et predicati notitias et quando ponis de potētia dei abſoluta argumentum non vincit ſi deus naturalē ſimilitudinē antichriſti producat in aīa mea ita ꝙ ſit ibi pure paſſiua aīa mea nõ cōcur-

Gregorius

rente illa qualitas nõ erit mihi nec alicui noticia ſic in ꝓpoſito ſi actus illã qualitatem que eſt ꝓpoſitio mentalis que ex ſua natura eſt ſucceſſiue producibilis ꝓducat ſimul ⁊ ponat in intellectu meo non erit mihi ꝓpoſitio ſi dicas hoc eſſe incõueniẽs: q2 tunc eadẽ propoſitio mere naturaliter ſignificãs primo eſt propoſitio ⁊ eadẽ res manet in eodẽ ſubiecto ⁊ nõ eſt propoſitio qḋ ẽ abſurdũ nego rõnez abſurditatis: q2 naturalis ſimilitudo quã habeo de ſorte quã aĩa mea ꝓducit ſortẽ naturaliter rep̃ſentat ſtat ꝙ illa q̃litas manet in mẽte mea et non erit noticia aĩe mee nec alicui' tertio admiſſo caſu dꝛ ꝙ illa noticia ẽ ſubiectũ q̃ ſi fuiſſet ſucceſſiue ꝓducta p̃mo fuiſſet in rerũ natura: quarto dico dãdo ꝙ intellect' ſit habeat illã mentalẽ formatã ſimulate inſtãtanea ⁊ nõ põt dari ratio a nobis q̃re vna ps eſſet ſubiectũ ⁊ altera p̃dicatũ ⁊ nõ ſequit̃ quin realr vnus termin' ẽ ſubiectũ ⁊ alter p̃dicatũ. ⁊ vt bñ dicit Themiſti' nr̃m ſcire eſt minima ps eorũ q̃ ignoram' ⁊ reuera hoc eẽ veꝝ arbitror. ℂ Quero ab aduerſario q̃re vn' grad' forme ante aliũ corrũpit̃: poſito ꝙ oẽs ꝓducant̃ in inſtãti: ſilr ſi aſellus fame ꝑteſus ponat̃ in cẽtro ciboꝝ circũferẽtialiter in mediocri diſtãtia vndeq̃q; poſitoꝝ quare ad vnã ꝑtẽ accedat et nõ ad aliã ſi dicas vnã intuet̃ ⁊ nõ a tergo: hoc non ſufficit plura comeſtibilia ante ſimul videt. Itẽ ponat̃ oculatus ante et retro cẽtum luminibus inſtar argi iunonis: tunc ſi potẽtie irrationales non valent ad oppoſita ⁊ capiet in caſu illo cibum quare in vno loco et non in alio innumera talia exempla poteſt applicare.

Themiſti'

ℂ Tertio arguit̃ ſi propoſitio mentalis eſſet cõpoſita ex pluribꝰ partialib' noticiĩs ſeq̃ret̃ ꝙ dabiles eſſent due ꝓpõnes mere naturalr idẽ ſignificãtes quaꝝ vna eſt vera ⁊ altera falſa. pꝫ de iſtis. oĩs albedo ẽ entitas et oĩs entitas ẽ albedo. R̃ndet̃ cõcedẽdo ꝑſpicuũ eſt de his hec ẽ falſa ⁊ hec eſt falſa. poſito ꝙ vtriuſq; ꝓnomẽ demõſtret ſcḋam q̃ eſt falſa q2 ſe falſificat vt liquet intelligẽti inſolubilia p̃oꝛ eſt v̓a ⁊ eodẽ modo cũ ſcḋa ſignificat idẽ dicat̃ de impoſſibilitate ⁊ poſſibilitate h̃ ẽ impoſſibile ſm̃ hãc ſignificationẽ ⁊ hoc ẽ impoſſibile ſm̃ hãc ſignificationẽ vtrobiq; demõſtrando ſcḋam. Forte dicis arguẽs in maiori addã extra reflexiuas cui tñc dicam ſicut ſupra cõcedo illatũ: ⁊ petã ab arguente quare addit extra reflexiuas ſi dicat ibi nõ ẽ incõueniẽs ſic dicã ⁊ in aliĩs. Scḋo nego ꝙ ꝓpoſitiones ꝓpoſite ſunt eiuſdẽ rõnis actus ſincathegoreumatic' hꝫ pro obiecto cathegoreuma ⁊ cuꝫ illi cõcept' ſpecie differãt act' ſincathegoreumaticos ſpecie differre neceſſe ẽ: ſed h̃ non euidens erat argumentũ: moꝝ capiã hãc oĩs homo ẽ homo et homo oĩs hõ eſt ad qḋ ſufficit p̃ma rñſio. Sed ad rẽ eſtẽnũ punctũ in argumẽto an diuerſa acceptio terminoꝝ mutat ſpeciẽ eſſentialem ꝓpõnis diuerſus ſitus nõ videtur variare ſi ſint due arbores vel plante quaꝝ vnius rami ſint ſupra alterius infra ſemꝑ manẽt eiuſdem ſpeciei. ergo videt̃ ꝙ hec duo ſunt eiuſdem ſpeciei eſſentialis homo oĩs homo eſt: ⁊ oĩs homo eſt homo Hic rñdeo ꝙ ſitus nõ mutat ſpeciem: ſed variatur denotatio terminoꝝ: nec ille ꝓpõnes ſunt ſinonime vna ſignificat holem oẽm hominẽ eẽ altera v̓o omnẽ hominẽ eſſe hominem et ſic nõ ſinonime ſignificãt ſi ille due enũciationes homo oĩs homo eſt. ⁊ omnis hõ eſt hõ ſint eiuſdez ſpeciei duo indiuidua vel ne in mente h̃ nõ multũ cõducit: ideo dico ꝙ nõ ſunt ſinonime neq; eiuſdem ſpeciei ℂ Cõtra hoc arguit̃. quelibet pars huius hõ oĩs hõ eſt ẽ ſinonima cũ aliqua ꝑte hui' oĩs homo ẽ hõ. ⁊ ecõuerſo. et eodẽ modo arguit̃ de ſpecie. ergo vna tota enũciatio ẽ ſinonima cũ altera ↄñã videt̃ vtrobiq; valere alioquin non ꝓbabis has eſſe ſinonimas oĩs hõ replicat ſupra decimum p̃ter traces et oĩs hõ replicat ſupra decẽ p̃ter traces. R̃ndet̃ opꝫ addere ad bene arguendũ ⁊ vna ſignificatiõe totali ſiḡt ſicut altera adequate ⁊ tñc ↄñã eſt bona. Forte dicis illa ↄñã ẽ bona qualitercũq; hec ꝓpoſitio ſiḡt ſignificatiõe totali illa ſignificat ⁊ ecõuerſo. ergo hec ſunt ſinonime. ergo ſuꝑuacaneũ erit dicere ꝙ requirit̃ quãlibet partẽ vni' eſſe ſinonimã cuꝫ aliq̃ ꝑte alteri' ⁊ ecõuerſo. R̃ndet̃ ꝙuis ita eẽt nihil cõtra me. nego añs principalis ↄñe nego ꝙ q̃libet ps hui' homo oĩs hõ eſt ſit ſinonima cũ aliqua ꝑte hui' oĩs hõ eſt hõ. q2 hoc totũ hõ oĩs nõ eſt ſinonimũ cũ hoc toto oĩs hõ analogia eſt ſortes ẽ differẽs ab ente ⁊ ſortes ẽ ab ente differẽs que nõ ſunt ſinonime: q2 oẽs ꝓpõnes ſinonime ſunt in eadẽ materia vna iſtaꝝ ẽ in materia remota altera v̓o nõ vt in ſummulis dictũ eſt ⁊ eodem modo ibi hominis aſinus nõ eſt rudibilis et aſinus hominis non ẽ rudibilis que nõ ſunt ſinonime: vide in oppoſitionibus.

Queſtio.

Analogia

ℂ Quarto ar̃ ad idem aliqua eſt mentalis vltimata apprehẽſiua nõ ex pluribus partialib' noticiĩs cõpoſita. ergo nulla ẽ ex pluribus ꝑtialib' noticiĩs cõpoſita. ↄñã tenet. q̃a eq̃lis eſt rõ in oĩbus ⁊ oĩa argumẽta q̃ habent̃ ↄ vnã iaculabunt̃ cõtra oẽs. ꝓbat̃ aſſumptũ capta mẽtali hui' ſortes ẽ ſortes: illa nõ componit̃ ex pluribus partialibꝰ noticiĩs igit̃ aſſumptũ ꝓbat̃ q2 noticia ſubiecti ⁊ p̃dicati ſunt eiuſdẽ rõnis in eodẽ ſubiecto p̃mo. ergo ſeſe intẽdũt ꝑ ariſtotelem. v. metaphiſices. impoſſibile eſt duo accidentia ſolo numero differentia inherere eidẽ ſubiecto. expoſitores tñ ariſtotelis tenẽtes intenſionẽ formaꝝ eſſe ꝑ additionẽ gradus ad gradum dicũt niſi cõſtituũt aliqḋ vnum: ⁊ ſic conſtituant vnã formã vel illa p̃cedit copulã. ⁊ ſic nullum eſt p̃dicatũ vel ſequit̃ ⁊ ſic nullũ eſt ſubiectũ quoꝝ vtrũq; eſt incõueniens. ergo opꝫ dicere ꝙ ẽ vna ſimplex noticia in mẽte qḋ eſt ꝓbãdũ. Ad argumentũ rñdetur negãdo añs ⁊ ad ꝓbationẽ metaphiſicã dicit auctor hui' opinionis cõtrarie. ſ. Grego. ꝙ ꝓpoſitio illa vulgata tenet in accidẽtibus corporalibꝰ. ⁊ ſic argumentũ non iuuat opinãtem: ſed hoc nõ ſatis facit: q2 videt̃ ꝙ illa propoſitio vtrobiq; verũ contineat ⁊ in corporalib' et in ſpiritualibꝰ alioq̃n non poteſt mihi ꝓbari ꝙ due ſcientie ſolum numero differẽtes eidem anime vel angelo inherẽtes conſtituãt vnã ſciẽtiam nec more alioꝝ ꝙ experimentalis noticia ⁊ ſcientia ſe augmentẽt qḋ non videt̃ dicẽdũ Reſpõdet̃ ꝙ verum eſt ꝙ hac via neſcim' concludere duas ſciẽtias ſeſe intendere innitendo illi medio cõmuni: ſed applicãdo illi illud mediũ cũ quadã ſpecificatione vel ꝑ alia media poſſumus ſed illud in cortice ꝓcedit ꝓpterea do illã ꝓpoſitionem in omnib' tenere ꝙ oẽs forme intenſibiles ⁊ remiſſibiles eidem ſubiecto p̃mo inherẽtes ſeſe intendũt. Cõtra tñc argumentũ currit de mentali huius ſortes eſt ſortes nego vnde ꝑ

Ariſto.

Gregori'

ſolutiõe iſtius dico φ due albedines in duabus medietatib' que p punctũ diſtant ſolum nõ ſeſe intendũt ſic dico poſtφ noticia ſubiecti ⁊ pdicati diſtant p actũ vnitiuum qui eſt alterius rõnis a noticijs extremoꝝ ſic due noticie eſtoφ ſint in eodem ſubiecto adequato nõ ſe intendunt: ſed habens illas noticias magis cognoſcit ſortẽ extenſiue φ habens noticiã vnius extremi tãtum Tunc due ſciẽtie partiales vel opiniones non ſe intendũt poſtφ inter illas mediat aliq̃d alteri' rationis: forte fides error vel aliq̃d hmõi reſpõdetur ad argumentũ nullum eſt: quia ille error vel fides nõ mediat illa vniendo quemadmodũ copula facit idem equiualenter eſt hic ſortes ſortes eſt. ¶ Cõtra ꝓpoſitionem principalem arguit q2 tunc noticia ſortis vl' platonis ſe intenderẽt poſito φ nõ vniãtur per copulã cõſequẽs eſt falſum ergo et añs. falſitas cõſequẽtis patet ponẽdo φ habeam quattuor noticias ſortis ⁊ poſtea quattuor platonis tertio q̃ttuor ciceronis: tota illa noticia ẽ intenſa vt duodecim. ergo intẽſius noſco ſortẽ per hoc φ noticiã platonis habeam cũ ciceronis noticia. q2 nunc noſco ſortẽ p vnaꝫ noticiã vt duodecim quã ante noui p noticiam intẽſam vt quattuor. Itẽ illa noticia intenſa vt duodecim ẽ termin' cõis poſtφ illos tres naturaliter repñtat qꝺ eſt falſum. Reſpõdet ꝯcedẽdo φ illa tota noticia eſt intẽſa vt. xij. ⁊ nego φ intenſius noſco ſortẽ φ ante nouerim lꝫ bene p intẽſiorem noticiã eũ dignoſcã. vñ ad intẽſi' noſcere ſortẽ oportet φ p vnã formã ⁊ per quãlibet partẽ eius eũ noſcam qꝺ nõ cõtingit in ꝓpoſito q2 ille tres noticie quarũ quelibet eſt intenſa vt quattuor noticiã vt. xij. cõſtruentes illos tres repreſentãt nunφ noticia ſortis vel pars ei' platonem vel ciceronẽ repñtat loquor de noticia diſtincta ſortis. vnde noticia intenſa vt que ſortes repñtat ſic ſe habet φ q̃libet pars ei' eundem ſortẽ repñtat illa: ergo noticia eſt hõ genea reſpectu ſortis. ⁊ vni' gradus eiuſdẽ repñtat ſortem remiſſius tñ φ tota forma nec ſeq̃tur φ ſortes intẽſe et remiſſe repñtet φφ p duas noticias quarũ vna eſt intẽſa ⁊ altera remiſſa repreſentet ⁊ qñ dicis tota illa noticia intenſa vt duodecim eſt termin' cõis qui repñtat illos tres vniuoce: q2 mediãte ſe nego ꝯñam: quia ad hoc φ aliquis terminus ſit cõmunis de vltimato loquor oportet φ ille et quelibet pars plura repreſentet qꝺ nõ contingit in ꝓpoſito.

¶ Cõtra hoc arguitur ſic. illa noticia intenſa vt duodecim eſt vna forma ⁊ vn' termin' vel vnus termin' ſingularis ⁊ hoc non q2 nullus termin' ſingularꝭ plura ſignificat vni voce repñtat. ergo eſt termin' cõis. Reſpõdet cõcedẽdo φ eſt vna forma ſed nego φ ẽ vn' terminus: q̃nimmo nõ eſt terminus quia de rõne termini mentalis naturalis eſt φ quicquid repñtat vnũ indiuiduum ideꝫ quelibet alia pars repñtet licet nõ adeo intenſe.

¶ Cõtra hoc arguit. ſubſumẽdo ſub ſolutione quelibet ps illius ſortis repñtat ſimiliter platonẽ. ergo propoſitũ ꝓbatio aſſumpti ille tres noticie partiales ſunt eiuſdem ſpeciei ſpecialiſſime. ergo quicq̃d repñtat vnũ indiuiduũ idem qꝺlibet aliud repñtat p maximã phiſicã quicq̃d vni indiuiduo vni' ſpeciei cõuenit illud cuilibet alteri eiuſdẽ ſpeciei cõuenit [Maxima phiſica.] vel ſaltẽ nõ repugnat. Rñdet argumẽtũ eſt nullum. negãdo aſſumptũ: quẽadmodum tres colores ſolũ numero differẽtes nõ pducũt eundẽ calorẽ numero: ſed tres ſiles in ſpecie ſic eſt in propoſito. ⁊ ad maximã phiſicã ſic intelligit quicq̃d cõuenit vni indiuiduo vnius ſpeciei ſilr cuilibet ſimpliciter ꝯuenit. ⁊ ſic eſt in ꝓpoſito. ¶ Cõtra maximã metaphiſicã adhuc inſto tñc amor ſortis et odiũ platonis repugnabũt: q2 ſortꝭ odiũ ⁊ platonis odiũ ⁊ ſimilr amores ſunt eiuſdem ſpeciei cũ habeãt obiecta ſilia: q2 odiũ ſortis ⁊ eius amor cõtrariãtur. ergo odium ſortis ⁊ platonis amor repugnãt hic quicq̃d ſit de aſſumpto non opꝫ eſto φ obiecta ſint eadem in ſpecie φ actus ſint eiuſdem ſpeciei tñ in de incompoſſibilitate opinionis ⁊ ſciẽtie infra intẽdo de nouo hoc argumentũ ponere in vigore ⁊ ei reſpõdere. [Notes.]

¶ Ultimo arguit cõtra maximam metaphiſicã et apparẽter poſtφ de ſpeciebus reſpõſum eſt. Arguit de luminib' duo lumina nõ ſe intendũt ⁊ tñ ſunt qualitates intẽſibiles ⁊ remiſſibiles. ꝓbatio aſſumpti ponam' vnũ corpus luminoſuꝫ puta cãdelã de nocte in angulo curie collegii montis acuti tñc ipa pducit ſuũ lumẽ difformiter ſiue vniformiter ⁊ difformiter nõ ſit nobis cure p aliquã diſtãtiaꝫ ẽ vn' gradus luminis. ſ. in octaua pedalitate diſtãte a cãdela ponat ſortes i illa pedalitate q̃ defectu luminis legere neq̃t ponat ſilis cãdela tãte actiuitatꝭ in eq̃li diſtãtia a ſorte medio viſq quaq coẽd mõ ſe habẽte: tñc vbi ſortes eſt ẽ gradus luminis. poſt ea ponãtur ſilr octo cãdele i octo locis tñc ſi illa lumina ſe intẽdũt vbi ſortes ponit erit lumẽ in medio vt octo: et p ꝯñs ſortes poterit ibi legere qꝺ eſt ꝫ experientiam ⁊ p ꝯñs duo lumina nõ ſe intẽdũt. Alij faciũt argumẽtũ de vmbris: ſꝫ illud nihil eſt ꝓpterea illud argumẽtũ miſſum facio. Rñdet nõ exacte expertus ſum qꝺ argumẽtũ adducit φφ niſus ſim expiri in mea camerula: ſed reor eſſe experiẽtiã in hoc qꝺ argumẽtũ aſſumit eo qñ ponit pma cãdela que pducat vnũ gradus luminis vſq ad ſortẽ qñ ſcꝺa pducit in ſili diſtãtia eq̃lis vigoris: dico φ ipſa in loco illo nihil pducat luminis vna pedalitas ſpere pme candele infra vnã pedalitatẽ ſpere ſcꝺe cadit ſcꝺa candela i quolibet alio pũcto ſue ſpere aliq̃d luminis pducit ſed i illo caſu nihil luminis in ſperã pme Et illud nõ ẽ extraneũ lꝫ videat q2 dicis ſcꝺa cãdela põt lumẽ pducere in illã pedalitatẽ ſi pma tollat. ſed lumẽ vni' grad' nõ repugnat effectui ſcꝺe cãdele: q2 lumẽ lumini nõ repugnat. igit reſpõdeo φ vn' gradus luminis alteri ſili non aduerſat: ſed itarib' cauſis eſt repugnãtia. Bonam analogiã quã credo eſſe veram tibi dabo ſi vnus ignis calefaciat aquã vt octo vel ad ſummũ. ⁊ ſi aqua tñc põt calefieri ab igne intẽſius calido φ ſi maneat ꝑpe ignẽ ꝓpriũ vel ſimilẽ oĩno p centum ſecula nõ amplius calefiet dices forte vanũ eſſet relinquere potũ cũ carnib' vltra calorẽ inductũ ꝑpe ignem cũ ignis nullius caloris ẽ poſt gradũ quẽ ego ſigno ſummũ p naturã introductiuus. nego ꝯñam q2 ſi aqua nõ haberet ſuam cãm pductiuã caloris ꝓpinquã formã. aque calorẽ corriperet ⁊ calor modico in tẽpore nõ poſſet agere qꝺ in alio poteſt. ꝓpterea relinq̃tur aqua ꝑpe ignẽ. ¶ Hoc tñcφ fundamẽto tacto φ ſi eẽt calor vt octo ſũm' ab vno igne ĩtroduct' ſi addatur ali' ignis eiuſdẽ vigoris cũ pore nihil caloꝛꝭ [Analogia.]

ꝓducit: Sic de corporib' luminoſis dicoꝛ; l hoc
diſcrimen eſt ſcḋs ignis priorem calorē a priori
igne productū pōt conſeruare: ſed ſcḋa candela
nō poteſt cōſeruare lumen a priori candela pro
ductū vel poſſumus nō inconuenienter ⁊ videre
meo dicere ꝙ remoto priori igne forma aque ſuc
ceſſiue corrumpit calorē ab eo productū propter
defectum cauſe conſeruātis ⁊ proportionaliter
quemadmodū forma aque remittitur. ſecund'
ignis introducit ita ꝙ ſemper remanet calor vt
octo et tandem remanebit calor vt octo produ-
ctus a ſecundo igne ⁊ nihil a primo.

¶ Contra hoc arguitur ſi ſe-

cunda candela fuiſſet poſita propinqui' pedali
ter ꝙ̄ antea tunc vel aliquid produxiſſet vel ni-
hil reſpondetur experiētia eſt ꝙ tunc amplius
videbo ꝙ̄ antea. ergo ibi erit plus luminis ⁊ tūc
oporteret dicere ꝙ lumen prioris candele corrum
pitur ⁊ ſcḋa candela reliquos gradus ꝓducit vel
ꝙ ſecunda tunc vnū producit qui cū priori lumi
ne a prima candela conſtituit vnam formam et
do ſecundū quemadmodū ſi eſſet vnus ignis vt
octo qui iā produxit calorē vt quattuor ⁊ appli-
cetur ei alter ignis equaliter actiuus ſcḋs cum
priore reliquos quattuor gradus producet ita ꝙ
prior in toto: ſex ſcḋs vero duos in illo caſu pro-
ducat. Eodem modo ſi ſcḋa candela appropin-
quatur ſorti in loco ſignato per quattuor pedes
producat q̄ttuor grad' luminis vbi ſortes ē ⁊ me
dium ſortis quinq̄ʒ gradibus luminis illumina
bitur ita ꝙ legere poterit ⁊ quēadmoduʒ eſt de
igne ſucceſſiue de candela initiātance vel imper
ceptibilr more empedoclis: nō facio vim: dicat. Empedocles.

¶ Contra iſtud arguitur. Qñ

habeo noticiaʒ ſortis aduenienre platone in ſi-
mili diſtantia nullā noticiam producit quemad
modum ſcḋo cādela reſpectu prime. Itē magis
apparenter arguit ponendo ꝙ ille octo candele
fuiſſent in ſuis angulis vel aliis locis cōſimilib'
eque cito applicate tūc vel ſortes habebit vnuʒ
gradū luminis vel octo. Secundū eſt cōtra expe
rientiā ⁊ nō primū qꝛ nō eſt maior ratio ꝙ illud
lumē ꝓducatur ab vno corpore luminoſo ꝙ̄ ab
alio. ergo qđlibet illoꝝ ibi producit vnū gradū.

¶ Ad primū reſpondet quan

do habeo noticiā ſortis adhuc ſuperueniente pla
tone noticiam eius habeo ſecus eſt de cādelis ⁊
hoc ē ex natura rei partim rōne partim experi
entia notū eſt experior ꝙ ꝙ̄ ꝙ̄ noticiā. ſortis ha
beam nō minus ſuperueniēte platone eundem
dignoſco ratione illud oſtēſum eſt de luminib'.
Ad aliud de candelis vel ponis illas octo cāde-
las in equali diſtantia vel non ſi ſecundū habeo
ſolutionē in promptu ex dictis ſi inequali diſtā-
tia dico ꝙ ille produceſſit vnum gradum luminis
copulatim quēadmodū octo ignes ſimul appli-
cati octo gradib' caloris ſucceſſiue ꝓducāt copu
latim ſed in hoc eſt diſcrimen ꝙ ignis calefacit
adeo intenſe aquā diſtantē ſicut propinquā dū-
modo ſit in ſpera ſue actiuitatis licet tardi' ſec'
eſt de cādela. Altera opinio tenet ꝓpōneʒ adeo
ſimplicē noticiā ſicut ē noticia ſingularis ſortis
ita ꝙ nō cōponit ex pluriō' ptib' inq̄: diuerſaꝝ
rōnū ⁊ vocat cōiter ſimplex in gñe rei: ſʒ ē cōple-
xa in gñe ſigni qꝛ equalet plurib' vocib' ſi eſſent
vt mētalis hui' hō ē alal lʒ in mēte ē indefinita ⁊
cathegorica affirmatiua nō hñs ſubiectū nec co
pulā pariforma ſubiectū huius nō ampliatur in
mente homo fuit alal hec opinio per equalen-
tiam omnia ſuſtinet quia hanc opinionem cuʒ
cōmunibus logicalibus minime quadrare in
tueor: circa eius declarationem parum verſor.

¶ Ad decimū qđ fuit. Utrum

contingit aliq̄d ſcire de nouo. Opinatus ē plato
ꝙ qñ de' creauit alas nr̄as eas cū virtutib' ⁊ ſciē Plato.
tiis ꝓducit ſʒ ale ꝓpter corpora groſſa q̄bus in-
iungunt ⁊ magnā humiditatē cōplexionis obli
uiſcunt multoꝝ. ⁊ poſtea per ſtudiū ⁊ exercitatio
nem nihil de nouo addiſcūt: ſed ſolū reminiſcū
tur oblitoꝝ ita ꝙ ei' argumentuʒ in forma eſt
nō videt ꝙ cā ita ꝑfecta ſicut de' creaſſet effectū
imperfectū ſed ſic ꝙ ſi creaſſet alam ſine ſciētiis
eā imperfectaʒ creaſſet igit. Preterea q̄libet po-
tens alteri bñ facere et nō faciens dūmodo ſibi
ipſi nō noceat eſt inuidus de' eſt hmōi. minor pʒ
qꝛ poterat ſciaʒ cū ala creare ⁊ ipſe de' nō ē min'
ſciuiſſet nec aliud nullū īpedimentū habuiſſet.
igit. Hic rñdet ꝙ nō creauit alam impfectā imo
q̄liber corpore alam nō includēre eſt perfectior
etiā dedit ei principiū vñ poterat ſcias acq̄rere
⁊ ad hoc naturalē inclinationē vñ primo meta
phiſice oēs hoīes ſcire deſiderāt imo valde ſup- Oēs homi
uacaneum eſſet has ſcientias in initio ale dare nes ſcire
cū ipſa regulariter ſit pluriū oblitura longe ma deſiderāt.
gis ꝓſtaret in adulta etate et has ſcias preſtare.

¶ Ad confirmationem diſtin

guit maior vl' ſi ad hoc ſit obligat' ⁊ ſic traſcat ſi
nō fuerit quēadmodū de deo ꝯtigit ⁊ ſic negat ꝯ
ſcḋo platonis argumēto in mēnone poſtea ſolu Plato.
tio patebit. Cōtra poſitionē platonis cōiter in
ſtat. q̄ a pro ſeq̄ret ꝙ pueri plura ſcirēt ꝙ̄ ſenes cō
ſequēs ē ꝯtra experiētiā. ꝗ ⁊ alīs. pʒ tñ ꝯña quia
ſunt ꝓpinq̄ores tēpori obliuionis ſenes remo-
tiores. Scḋo vel q̄lʒ ſcia poſſibilis fuit infuſa a
principio vl' aliq̄ et aliqua nō: ſcḋm nō ē dandū:
qꝛ vtrobiq̄ ē par rō nec pmū videt cōueniēs igit
ille due rōnes cōtra platonē nō cōuincūt. ad pri
mum poſſit negari cōcluſio. qꝛ cetera ſunt ipa-
ria: qꝛ adult' multa. ſcit ꝙ̄ añ ſciebat: ſed hic ſeq̄
tur manifeſte ꝙ idē corruptū nūero regenerabi
tur ſuppoſito ꝙ pro ſecūdo argumēto concedat
ſicut videtur debebat plato ꝯñter cōcedere ꝙ q̄
liber ala fuit: cū q̄libet ſcia poſſibili creata. et ꝙ
oēs hoīes a principio fuerūt eq̄liter docti an in p
mo inſtāti infuſionis ale in corp' ſciarū obliuiſ
cebatur vel ne nō multū inſiſto qꝛ hāc poſitionē
extraneā: ꝙ ꝓ proterue defenſari pt reputo. Pre
terea argumentat plato ſi ſcia non eſſet nobis Platonis
innata tūc ſeq̄tur ꝙ ꝓpoſita vna ꝓpōnem de q̄ obiecto.
añ nihil audim' nō magis aſſentirem' illi ꝙ̄ ſue
oppoſite ꝯñs liquet eē ſlm. ꝗ ⁊ alīs hoc declarat
hñ p ſeruū fugitiuū ꝓ hoc argumēto notanduʒ
ꝙ intellectus mouet ad intelligibile ſicut ignis
ad combuſtibile incenſum quia eſt ſua perfectio
naturalis et omnes homines naturaliter ſcire
deſiderant. primo methaphiſice. ſed ignis com
burit combuſtibile applicatum niſi predicatur
aliūde ſi: intellectus intelligit intelligibile vbi
nullum eſt impedimentum ſunt aliqua princi-
pia ita clara de ſe ꝙ illis intellect' ſine vlteriori
diſcurſu aſſentit vnde poſtea in hoc primo prīci
pia cognoſcim' terminos cognoſcim'. Alia ſunt
intelligibilia in q̄bus īpedimentū latitat vt ſol
mouetur. interdum in auge quandoq̄ʒ in oppo
ſito augis ⁊ ita facile eſt reſpōdere ad formā ar-

Cōmētator. Pithagoras.

gumenti platonis ſm Cōmētatoris opiniones de aīa quā vnā in oībus hominibus ponit. et ſecundum Pithagore ſententiā aīam de corpore trāſire diffinientis apparēter ſequit̄ poſitio platonis que omnia ariſtoteles reputauit friuola ⁊ bene patet in methamorphoſi.

¶ Arguitur ꝙ nihil contingit

Varie obiectiones prope modū apparentes.

ſcire de nouo: qꝛ hoc eſſet per intellectū vel ꝑ ſenſum non primū: qꝛ de tertio de aīa neceſſe eſt intelligentē fantaſma ſpeculari hoc eſt noticia intellectiua a ſenſitiua ꝑficiſcitur nec ſcōm: qꝛ regulariſſime ſenſus decipit̄ mane iudicat ſolem rubeum in meridie lucidū ⁊ albū: qui tn̄ nō ſuſcipit peregrinas has impreſſiones ſimiliter iſpſ iudicam⁹ terra minorē imo vno caſtro: ſimiliter baculū ignitum circulariter motū iudicam⁹ circularem ⁊ ibi eſſe circulū igneū in collo columbe ⁊ cauda pauonis iudicam⁹ plures colores ꝙ̄ ibi ſint. ſilr poſt longū motum circularē videtur nobis terra circulariter moueri et apparet exiſtēti in medijs cāpis ꝙ terra parū diſtans moueatur ita faba tacta digitis cancellatis apparent eſſe due ſimiliter per euerſionē oculi apparet ꝙ vnū obiectū eſt duo: rurſus cardones ſunt boni ſaporis aſinis ⁊ cadauera canibus: ſunt mali ſaporis bobus: ⁊ non eſt dicendū ꝙ decipiant̄ aſini ⁊ canes a tota ſua ſpecie. igitur. Preterea cant⁹ vn⁹ ſorti apparet bonus platoni malus. ergo alter illorū in tali caſu decipitur neſcitur q̄s eſt ille ergo nihil certi poſſumus habere a ſenſu. Reſpondetur ꝙ ſenſus nō decipitur circa ſuū obiectum hijs tribus cōcurrentib⁹ ſcꝫ ꝙ obiectū ſit indebita diſtantia mediū bene diſpoſitū cum organo. ſed talis eſt ordo ſenſuū ꝙ vnus errorē alterius caſtigat vt de faba digitis cancellatis tacta que de vna parte tactus in alterā precipitanter recedit apparet ꝙ ibi ſint due fabe ſed ſenſus viſus intuetur eſſe vnā fabā ⁊ tactū corrigit dicis quo modo cognoſcis ꝙ viſus nō decipiatur. ſed ꝙ tactus. rn̄detur ꝙ ſcitur per tres cōditiones ꝑdictas faba eſt in optima diſtantia ⁊ oculus bene diſpoſitus ⁊ mediū. poſtea venit ratio oſtēdens ꝙ illa tria nō cōueniunt tactui. Eodē mō tact⁹ ſenſum viſus corrigit credētis baculū cuius vna medietas eſt in aqua altera vero in aere eſſe fractum hoc palpando videmus baculū integrum etiam per rationem nullū durū cedit molli baculus eſt durus. ergo non cito cedit aque etiā ratio cognoſcit cām q̄re apparet fractus: qꝛ videt̄ ꝑ diuerſa media. Sol iudicat̄ rubeus mane ⁊ ſero mediū nō eſt bene diſpoſitum ꝑpter corpuſcula ⁊ groſſicies ſurſum eleuatas exiſtētes īter viſum noſtrū ⁊ ſolē ⁊ lucidū viſum per nigrū apparet rubeum vide in carbone ignito de paruitate ſolis hoc eſt ꝑpter diſtantiā. ⁊ ſic deeſt vna cōditio requiſita: ſed poſtea accedit ratio ſic ꝑcedens magnum caſtrū per decē leucas apparet paruum ⁊ viſibile piramidaliter videt̄ cuius baſis eſt in caſtro in illo caſu ⁊ ſol maxime diſtat ⁊ adhuc videtur magnū corpus. ergo eſt notabiliter magnū maiorē terra cōcludit per vmbraꝫ piramidalem quā terra cauſat reſpectu ſolis ⁊ hoc cognoſcitur per lune deliquiū qꝺ non contingit in planetis ſuperiorib⁹. Si ſenſus fuerit indiſpoſitus etiaꝫ tunc decipit̄. vt pꝫ in febricitāte oīa iudicante amara ⁊ in muliere pregnante q̄ amara iudicat dulcia ſemper accidit ratio in febricitante ſunt multi mali humores q̄ cū cibo aſſumpto miſcentur ⁊ hoc aggregatū realiter nō eſt dulce ⁊ ſic febricitans iudicās hū iudicat: ſed hoc aggregatū non eſt cibus. ſed ſi ꝑpterea īferret cib⁹ eſt amarus male iudicabit. Similiter ocul⁹ ſanguinolētus omnia iudicat rubea. Baculus apparet circulus ignitus propter motus velocitatē et ſpēs reſeruatas in circuitione: ita ꝙ ſp̄ edeb⁹ producte a baculo in vno ſitu alie ſuccedunt ſubito in alijs. De motu arboꝝ ⁊c. hec ſp ꝑuenit ꝑpter motū ſpērum in oculo ⁊ ratio ſenſum vtrobiꝙ̄ in his caſtigat. De cardone porro propōnes. Pma

Tres īſerunt ꝑpoſitiōes.

eſt cardones ſunt boni ſaporis aſinis. probatur deſiderant̄ a tota ſpecie tanꝙ̄ ſapida. Secunda cardones ſunt mali ſaporis ꝯplexioni hominis hoc experientia dm ꝯſtat̄. Tertia propō nō ſequitur ſunt mali ſaporis bob⁹ ergo nō ſunt boni ſaporis: ſed nō ſunt boni hominib⁹. ⁊ ita ī alijs de collo columbe hoc eſt ꝑpter variā radiorum incidentiam ⁊ paruoꝝ colorum iuxta poſitionem cetere rōnes poſite ex his ſufficiēter phīdi lui que ſunt non pure logicali ꝑpterea trāſeo.

¶ Finis primi capituli.

¶ Capitulum ſecunduꝫ quid eſt ſcire: ⁊ quid demonſtratio: et ꝙ neceſſe eſt magis credere principijs q̄ꝫ concluſioni.

Prima ſcire diffinitio.

Scire autē opinamur vnū quodqꝫ ſimpliciter ⁊ nō ſophiſtico mō quod eſt ſcōm accidēs cū cauſam arbitramur cognoſcere ꝑpter quā res eſt: ⁊ quoniā illius eſt cauſa. ⁊ non eſt contingere hoc aliter ſe habere. ꝙ autem hec diffinitio ſit bona pꝫ qꝛ taꝫ ſcientes q̄ꝫ neſcientes arbitrant̄ ſe ſcire cū cauſas rei arbitrant̄ cognoſcere. lꝫ neſcientes arbitrentur ſe cognoſcere cauſam quā non cognoſcunt. igitur ſcire eſt cauſam rei cognoſcere. Et ſi ſit alius mod⁹ ſciendi videbitur in ſecūda diffinitione q̄ eſt. Scire eſt per demonſtrationē intelligere. Demonſtratio vero eſt ſyllogiſmus apodicticon. id eſt faciens ſcire. Et ſi pri⁹ ſcire ſit bene diffinitum neceſſe eſt demonſtrationem eſſe ex primis veris et immediatis prioribus notioribus cauſiſqꝫ concluſionis. Unde ſine illis erit ſillogiſmus: ſed nō erit demōſtratio. qꝛ nō facit ſcire. Qꝺ aūt demōſtratio ſit ex veris pꝫ qꝛ quod nō eſt nō ſcit̄. vt ꝙ dyameter ſit ſimeter ergo ſolum verū ſcitur et nō niſi in veris igitur. ¶ Sed ꝙ ſit ex primis patet. qꝛ tunc concluſio perfecte ſcitur quando reſoluitur in premiſſas indemonſtrabiles mediate vel immediate. ¶ Sed ꝙ procedat ex cauſis patet. quia tunc rem per

Scda ſcire diffinitio. Quid demōſtratio.

Cōcluſio.

ſcire

bipartita poris aut notioris acceptio.

fecte cognoſcimus cū cauſaȝ cognoſcim⁹. Sed ꝙ ꝓcedat ex priorib⁹ notioribus pȝ q꞉ ꝓcedit ex cauſis q̄ ſunt priores ſuis ef/fectibus. ℭ Duplex eſt tñ prius aut no/tius:q꞉ qōdā eſt prius aut notius ſm na/turā qȯ eſt lōgius a ſenſu:ſicut ſunt vni/uerſalia. Aliud eſt prius ⁊ notius quo ad nos qȯ eſt ꝓpriū ſenſui ſicut ſunt ſingula ria q̄ in hoc vniuerſalib⁹ opponūt. ℭ Sȝ ꝙ demonſtratio ſit ex immediatis. Ptȝ ꝯña q꞉ idē eſt primū ⁊ immediatū. Uñ ꝓ

Quid propoſitio immediata.

poſitio immediata eſt ꝓpoſitio qua non eſt altera prior. Propoſitio vero eſt enū/ciationis altera ps vnū de vno ſignificās

Quid propoſitio. quid dialectica propō

Propō aūt dialectica eſt ſimiliter acci/piēs quālibet ptē cōtradictionis. Demō

Quid ꝓpō demōſtratiua.

ſtratiua v̄o determinate alterā puta verā. Enūciatiua vero contradictionis quālibȝ

Quid enūciatio.

partē. Contradictio eſt oppoſito cui⁹ nō eſt mediū ſm ſe. Affirmatio aūt eſt pars

Quid Adictio.

contradictionis ſignificās aliquid de ali/quo. Negatio vero aliquid ab aliquo. Un

Quid affirmatio ⁊ negatio. Diuiſio.

de propō immediata diuiditur in poſitio nem ⁊ dignitatem. Dignitas eſt quā non

Quid dignitas.

cōtingit demonſtrare ⁊ neceſſe eſt quēlibȝ docēduȝ eam habere. Et alio nomine dr̄

Quid poſitio.

maxima. Poſitio vero eſt quam non con tingit demonſtrare ⁊ nō eſt neceſſe quēli/

Diuiſio. Quid ſuppoſitio.

bet docendum eam habere. Et diuiditur i ſuppoſitionē ⁊ diffinitionē. Suppoſitio eſt quālibet ptiū enūciatōis accipēs id eſt ſignificās aliquid eſſe aut nō eſſe. Diffini tio vero eſt ſine hoc q꞉ nō ſignificat eē vel

Quid diffinitio.

nō eē꞉ iō nō eſt poſitio. Exēplū de diffini tione:vt indiuiſibile ſm quātitatē ponit ab aritmetico diffinitio vnitatis. ſed hec ꝓpō vnitas dr̄ ſuppoſitio. Alteri⁹ ꝓ cō/paratione noticie p̄miſſarū ad noticiā cō/cluſionis ponūtur due cōcluſiōes. Pria eſt ꝙ neceſſe eſt magis credere p̄ncipijs ꝙ̄ cōcluſioni. ptȝ dupliciter. Prio q꞉ ꝓpter

Pria concluſio. Maxia.

qȯ vnūqḋq꞉ tale ⁊ illō magis. vt ꝓpter qȯ amam⁹ illō amicū magis ē. Sȝ cōcluſiōi credim⁹ ꝓpter principia. igr̄ magis credi mus principijs. Secūdo ſic principia for/mātur ante cōcluſionem. ergo magis cre dimus eis ꝙ̄ concluſioni. tenet conſequē/tia quia niſi ſic tunc ſciens vel melius di/ſpoſitus ꝙ̄ ſciens nō magis crederet his que nouit ꝙ̄ his que nō nouit. ſed hoc eſt

falſum. igitur oportet principijs magis credere ꝙ̄ concluſioni. et hoc ſi principia non indigeant probatione: nec concluſio ſciatur per plures demonſtrationes aut aliunde ꝙ̄ per demonſtrationem. Secun

Sda concluſio. Corrolarium.

da concluſio. ſicut nihil eſt credibilius pri mis principijs in veritate. ita nihil eſt no tius oppoſitis eorum in falſitate. ex qui/bus oppoſitis fit ſillogiſmus cōtrarie de/ceptionis. Et ſic patet ꝙ oportet adiſcen tem non eſſe incredibilem ſimpliciter. ſed oportet ipſum credere principijs.

Nouē dubia.

Circa caput ſcōm dubi/tat. Primo quid eſt ſcire. ⁊ quid ꝓpo ſitio ſcibilis. ℭ Scōo quomō ſe hñt actus ⁊ habit⁹ ⁊ an ſit vna qualitas ⁊ quomō ſeſe intēdūt. ℭ Tertio poſito ꝙ quis ha buerit ſciētiā actualē vnius concluſionis ex qua generabit habit⁹ aſſcedēti actuali noticia p̄miſ ſarū:ſed ſolo habitu remanēte ille habit⁹ poſſet ꝓducere ſciētiā actualē. ℭ Quarto dubitat an ſi vnus ruſticus audiat vnū argumētū ⁊ aſſentiat maiori ⁊ minori ⁊ bonitati cōſequētie neſciēdo tñ qd eſt ꝯña an in eo generabit ſciētia Simil꞉r ſi argumētū demonſtratiuū in dubitāte de vna premiſſarū vel ambabus generet ſciētiā in illo. ℭ Quito de obiecto ſciētie. ℭ Sexto an ad hoc ꝙ aliqd cognoſcat oēs ei⁹ cauſas dignoſcere ope reprecium ſit. ℭ Septimo an p̄miſſe ſunt cauſe cōcluſionis. ℭ Octauo an non ens ꝓoteſt ſciri. ℭ Nono an pl⁹ opȝ aſſentire p̄miſſis ꝙ̄ ꝯcluſiōi:

Scire quadrifariam accipi.

ℭ Ad primū reſpondet. ꝙ ſci/re quadrifariā accipitur. Primo modo: eſt firmi ter ⁊ euidēter propoſitioni ſiue contingenti ſi/ue neceſſarie aſſentire. ⁊ hoc modo ſcio templū montis eſſe pulchrum.

ℭ Secūdo mō eſt firmiter et euidēter aſſentire ꝓpōni neceſſarie ſiue ille aſ/ſenſus fuerit ꝑ demōſtrationē acqſitus ſiue nō ⁊ hoc modo cepit ariſtoteles quando dicit princi/pia magis ſciuntur ꝙ̄ cōcluſiones.

Ariſtoteles.

ℭ Tertio mō capit ꝓ aſſenſu firmo ⁊ euidēti ꝓpoſitionis neceſſarie ꝑ demon ſtrationē genito ſiue illa demōſtratio fuerit: q꞉ eſt ſiue ꝓpter quid. ⁊ ſic cepit Ariſtoteles in ſcōa diffinitione ⁊ frequenter ſic capitur.

Ariſtoteles.

ℭ Quarto mō capit pro aſſen ſu firmo ⁊ euidēti ꝓpōnis neceſſarie ꝑ diſcurſuȝ demōſtratum genito dūmodo p̄miſſe in caſu cō/cluſionis importēt: ⁊ ſic in pria diffinitiōe cepit philoſophus. Propō ſcibilis ſciētia ꝓprie dicta

Phus. Quid propoſitio ſcibilis.

hoc eſt in duobus vltimis mēbris eſt ꝓpō neceſ/ſaria dubitabilis nata fieri euidēs ꝑ ꝓpōnes ne ceſſarias euidēt꞉a ꝑ diſcurſuȝ ſillogiſticū applica tas ad ipſam. ꝑ primā cōditionē ꝓpō cōtingēs ſe cludit ꝑ ſcōam ꝓpō ꝑ ſe nota. q꞉ nō eſt dubitabi lis hoc ptȝ capite primo primi poſteriorū ꝑ lin/chonicū. vbi dicit ſciētia principiorū nō eſt acqſi ta ꝑ doctrinā q꞉ nō docemur neqȝ addiſcimus ni/ſi illō ꝙ cū primo cōcepim⁹ eſt nobis dubiū vl̄ eſt apparet nobis eſſe falſuȝ. nō ꝙ actualiter a quo/

liber eſſ addicere appareat dubia: ſed ꝙ poſſunt
aliq̃ dubitari idē patet in prima ꝓpōne ſecundi
poſteriorū queſtiones ſunt equales numero his
que vere ſcimus. igiẗ omne ſcibile eſt queribile ⁊
omne q̃ribile eſt dubitabile igiẗ per tertiā cōclu
ſionē aliqua principia. Prima nō per ſe nota ſe
iunganẗ vt calor eſt calefactiuus que eſt neceſſa-
ria ⁊ dubitabilis ſi aliquis actu apprehēderet ca
lorē intuitiue ſolū per intellectū ⁊ nūq̃ ſentiret
calorē calefacere ꝓpter defectū cōbuſtibilis ap-
proximati poteſt dubitare an calor calorē produ
cere poſſit quēadmodū albedo albedinē. ergo il-
la propoſitio dubitabilis eſt: ſed per nullas ꝓpo
ſitiones ad illā applicatas poteſt fieri euidēs. ſʒ
Notes. precīſſe per experientiā ſumptā ex noticia intui-
tiua nec oīs ꝓpō demonſtrabilis eſt reſolubilis
in principia per ſe nota immediate vel mediate
ſʒ in principia indemōſtrabilia omne per ſe no-
tū eſt indemōſtrabile. ſed non omne indemon-
ſtrabile eſt per ſe notum.

Scōm cor
rolariuʒ.

¶ Scdo ſequiẗ ꝙ non omnis
paſſio eſt demōſtrabilis de ſuo ſubiecto vt patet
de hac oīs calor eſt calefactiuus ſed interdū pōt
contingere ꝙ alicuius concluſionis demonſtra-
bilis reſolutio fiet an principia per ſe nota me-
diate vel immediate.

Tertium
corrolariū

¶ Tertio ſequiẗ ꝙ de⁹ nō ſcit
concluſiones aliquas quia nulla ei dubitabilis
apta fore euidēs nec ſcientia hoc modo aliquid
perfectionis dicit: ſed imperfectionem.

Quartuʒ
corrola
rium.

¶ Quarto ſequiẗ ꝙ hic nō eſt
demōſtratio omne cōtinens tātūdē ſicut pars ⁊
vltra eſt maius ſua parte ſed omne totū eſt hu-
iuſmodi. ergo om̄e totuʒ eſt maius ſua parte q̃
cōcluſio eius eſt indeterminabilis cū ſit princi-
piū per ſe notū nec in hoc accipiaẗ dictū princi-
pis ꝯſpectiue. Aliq̃ arguūt hic eſt ſillogiſmus et
Principes
ꝯſpectiue.
non eſt ſophiſticus nec dialecticus ſaltē copulas
modificādo ergo eſt demōſtratiu⁹ et poſtea dicit
diffinitionē bifariā accipi vno mō ꝓ omni ſillo-
giſmo ꝓcedēti ex neceſſariis ſiue ꝓmiſſe ſint no-
tiores cōcluſione ſiue nō alio mō cepit ariſtote-
les in littera nola ſignificāt ad placitū ſed vtēn-
do mō ariſtotelis ⁊ cōmuni mō in ſcīa ille ſillo-
Ariſtote-
les.
giſmus ꝓpoſit⁹ eſt ſophiſticus peccās in materia
q̃ aſſis nō ꝓbat cōſequēs ⁊ argumētū aſſumptū
eſt nullū. Sed meli⁹ eſt dicere ꝙ illa nō ꝑ ſe no-
ta. vnde trifariaʒ aliq̃d diciẗ eſſe pricipiū vno mō

Trifariā
aliq̃d eſſe
dici princi
pium.

q̄ ipſa eſt nota ex quacūq̃ terminorū noticia ſi
ue intuitiua ſiue abſtractiua vt q̄libet eſt vł nō
eſt ⁊ illa vocaẗ ꝑ ſe nota de qua infra habēd⁹ eſt
ſermo. ſcdo mō ꝓpō diciẗ principiū ita ꝙ ſufficit
q̃cūq̃ terminoꝝ noticia ad hoc ꝙ illi ꝓpōni aſ-
ſentiaẗ: ſed hoc nō eſt adeo cito ſicut quodlʒ eſt
vel nō eſt ſʒ imperceptibiliter vt hec ꝓpō omne
totū eſt maius ſua pte. tertio mō aliqua ꝓpō di-
ciẗ eſſe principiū q̃ in illa ſciētia nō eſt demon-
ſtrabilis ſed hñ in alta vt a puncto in punctum
lineā ducere contingit que eſt principiū in geo-
metria ⁊ in ea ſuppoſitio nec a geometria proba
tur phiſicus vt ptʒ ſexto phiſicorū eā ꝓbat ꝑ hoc
ꝙ pūcta nō ſunt immediata q̃ nec ꝯ cōtinua nec
ꝙ cōtigua. Eodē mō metaphiſicus rimaẗ verita
tē huiꝰ oēs triāguli recti ſunt equales ꝙ geome-
tra ſupponit tūc rñdeẗ ad principiū ꝯſpectiue ꝙ
principiū de ſcdo mō eſt aliquo mō indiuiſibile ⁊
hoc ſatis īproprie ſʒ de p̄io mō nullaten⁹. Scīa

capiēdo vt eſt ꝯcretū de ſcire. tertio ⁊ quarto mo
Quid ſcire
dis ſic diffiniẗ. Eſt noticia euidēs verī neceſſarī
cauſata ꝑ premiſſam vel premiſſas ad ipſam ap
plicatā vel applicatas ꝑ primā opinio fides ſuſpi
tio cōiectura ⁊ hmōi ſecluduntur q̃ nulla illarū
eſt euidēs ꝑ neceſſarii excludiẗ euidēs noticia cō
tingētiū q̃ nō eſt ſcīa in acceptione qua ꝓcedim⁹
per tertiam particulā excluditur aſſenſus prin-
cipiorum priorum quia ille nō acquiritur per di
ſcurſum ſillogiſticū. Unde noticiarū quedam eſt
euidēs quedam inēuidēs ⁊ noticiarum euiden-
Euidētie
acceptio-
nes.
tiū quedā eſt euidēs euidētia ſumma ſiue abſolu
ta ſiue ſimpliciter quedā euidēs euidētia natu-
rali vel cōditionali vł ſm quid ita ꝙ noticia eui
dens realiter eſt euidētia ⁊ aſſenſus ⁊ diffinitur.
Euidētie
diuiſio.
Euidentia eſt noticia alicuius veri complexi ex
noticia terminorū incōplexorū mediate vel im-
Quid eui
dētia ab-
ſoluta.
mediate nata cauſari. Euidētia abſoluta eſt aſ-
ſenſus verus ſine formidine naturaliter cauſat⁹
quo nō eſt poſſibile intellectū aſſentire ⁊ in ſic aſ
ſentiendo decipi diciẗ ſine formidine ad opinio-
nē reiciēdū dr naturaliter cauſatus ad excludē-
dū fideʒ que libere produciẗ ⁊ nō principiis intel
lectū cogentibus aſſentire dr ꝙ poſſibile intelle
ctū in ſimul. ⁊c. ad excludendā euidentiā natu-
ralez. Euidentia ſm quid eſt aſſenſus ſine for-
Quid eui
dentia ſʒ
quid.
midine naturaliter cauſat⁹ quo non eſt poſſibi
le ſtante dei influentia generali intellectū aſſen
tire ⁊ in ſic aſſentiendo decipi. Ex quo ptʒ ꝙ oīs
Corrola-
ria.
ſcientia eſt euidentia ſed nō ecōuerſo. ſcdo ſequi
tur nulla opinio fides vel error eſt euidentia ter
tio ſequitur ꝙ de multis ꝓpōnib⁹ cōtingētibus
habeẗ euidentia ſimpliciter dicta de illis ego ſuʒ
ego viuo caput meū eſt: aīa mea ē intellectiua mea
eſt: ptʒ nō ſtat me aſſentire vni harū in ſic aſſen
tiendo decipi capiaẗ igiẗ ego ſuʒ ſi decipior aſſen
tiendo illi ego ſum ſi nō decipior et aſſentio illi
ego ſum tūc taliter eſt qualiter aſſentio ⁊ per cō
ſequens ego ſum ⁊ nullo modo in illo aſſenſu de
cipior ⁊ hoc expreſſe habet beat⁹ auguſti. xv. de
Btūs au-
guſtinus.
ciuitate ca. xii. Scimus inquit nos viuere prorſus
nō meruimus ne aliqua veriſimilitudine fal-
lamur quia certū eſt etiā q̃ fallitur viuere de tali
bus pilare eſt rotūdū habeo noticiā euidētē ſm
q̃d vñ ſm cōeʒ curſuʒ nature nō ſtat me aſſenti
re illi ſuppoſitis ꝯditiōib⁹ cōib⁹ ꝙ fuerit debite
applicatū ⁊c. dr ſm cōem curſuʒ q̃ deus pōt pila
re ānichilare me neſciente cōſeruādo in anima
mea aſſenſum quem habeo quo facto aſſentiaʒ
illi pilare eſt rotundū ⁊ in hoc falli.

¶ Quarto ſequiẗ ꝙ per ſciam
ego poſſuʒ errare hoc patet poſito ꝙ ego habeā
ſciam. Primo mō huius pilare eſt rotūdū ipſo
corrupto me latēte adhuc illa qualitas q̃ prius
erat ſcīa in aīa mea manebit ⁊ tūc ſic ꝑ hāc qua
litatē ego poſſum errare hec qualitas eſt vel po
teſt eſſe ſcīa. ergo per ſciam ego poſſum errare.

¶ Quinto ſequiẗ ꝙ per certi-
tudinem ego poſſum falli illa ſequiẗ ex premiſſa
quelibet ſcientia eſt certitudo.

¶ Sexto ſeqtur eodē mō ꝙ ꝑ
fidē poſſum illō hoc ē decipi de acquiſita loquor
noticia certa de hoc ꝙ antichriſtus erit poteſt
eſſe falſa quia deus poteſt facere ꝙ antichriſtus
non erit quo facto ſequitur illatum. Cum om-
nib⁹ his hñ ſtat ꝙ nō eſt poſſibile ꝙ ego decipiar
per ſciētiam vel fallar per certitudinem: quia ſi

fallerer illa qualitas deſinit eē ſcia ꝛ certitudo.
Scie diffinitio.
Scia eſt terminꝰ cōnotatuꝰ in p̄ła acceptiōe p
aſſenſu ſupponēs cōnotādo ꝙ ſit euidēs natu-
ralr cauſatus ꝙ nō fallor ſic aſſentiēdo mō de-
ficiēte cōnotato termini poſitiui deſicit ſuppō.

℄ Septimo ſequitur ſciētia
et nō ſcia ſunt euidē ſpeciei ſpecialiſſime pꝫ de
ſcia q̄ poſtea nō eſt ſcia ꝛ nihil de ſpecie in ſpeciē
vagat de in eē huius p ſciam poſſum decipi. erit
hec p hāc qualitatē decipior vt ly p vtrobiq di-
cat circūſtātiam cauſe formalis. ℄ Ultimo ſeq-
tur ꝙ ſcia pōt eē error ꝛ hoc ſi ſcia accipit in pri
Aliquam euidentiā moralē eē
ma ſui acceptiōe. Inſup eſt aliā euidētia mora-
lis ꝛ ibi extenſius capimꝰ vocabulū certitudo nō
eſt tāta ſicut pbiſica iudex iudicās ſm teſtes quos
credit fide dignos pcedit certitudine morali q̄
facile inuiſibiliter pōt decipi vt ſi teſtes ſint fide
fragi credit tn̄ pp exteriora iudicia boni ſunt: ſꝫ
de illa euidētia nos multū inſiſtendū eſt. Et qn̄
dr noticia euidens capit loco illiꝰ q̄ eſt euidētia
ꝛ ppō q̄ eſt obiectum euidentie pprie debet vo-
cari euidens. Sed per nullam ſcientiam poſſuꝫ
decipi poſito ꝙ ſcientia diſtribuatur pro ſcien-
tia in tribus vltimis acceptionibus.

Quid habitualis ſcientia. Quid actualis ſciētia q̄d ſciētia in gn̄ali.

℄ Ad ſcōm in dubiuꝫ dicitur ꝙ
cōiter diffinit ſcia habitualis qꝛ per actū q̄s nō
meretur dici ſciēs niſi habitū habuerit. Sꝫ ſcia
actualis pōt ſic diffiniri. Eſt actus cōcluſionis p
demōſtrationem acq̄ſitꝰ in toto ſuo ambitu pōt
ſic diffiniri. Scia eſt aſſenſus cōcluſionis per di
ſtinctionē vel diſtinctiōes acq̄ſitus. Et actꝰ ꝛ ha
bitus circa idē obiectū ab aliquibus opinamur
vna res ita ꝙ qn̄ generatur in me ſcia actualis
concluſionis dummodo actualiter cōſidero illa
noticia vocatur actus ſi nō actualiter vocat ha-
bitus ꝛ nō actus in illo caſu cōſequenter eſt di-
cendum ꝙ corrumpitur actus ꝛ ſed nullus actus
Albertus magnus.
corrūpitur albertus magnus illi modo dicendi
ſatis applaudit in p̄dicamētis dicēs ꝙ habitus
ꝛ actus nō differūt niſi p diuturnitatem tpis et
breuitateꝫ q̄ nō arguūt differentiā ſpecificam.
Sꝫ illud nō eſt ꝯforme cōi mō dicendi cū quocū
ꝙ ſtat vnū indiuiduū vniꝰ ſpeciei pōt ſtare qҍli-
bet aliud eiuſdē: ſꝫ cōiter tenet ꝛ bn̄ vt videbitur
infra ꝙ habitꝰ ſciētificus ꝛ opinatiuꝰ repugnāt
ꝛ nō actus vniꝰ cū habitu alteriꝰ. g̃ habitꝰ ꝛ actꝰ
ſpē differūt. Dices forte maior eſt falſa: qꝛ calor
vt octo repugnat frigori vt q̄tuor. ꝛ tn̄ nō calor
vt q̄tuor hoc nihil eſt immo quilibet calor cuili
bet frigori repugnat vt ſanior eſt opinio et q̄cq̄d
ſit hoc in materialibꝰ ꝛ ſpūalibus teneat ꝙ q̄li
bet actus a quolibet habitu ſpecie diſtinguatur
Communis modꝰ loquendi:
ꝙ in nobis ſint ponendi habitus patet ex com
muni modo loquendi ꝛ non abs re videmus ali
quē nō actualiter cōſiderātem de aliq̄ materia
expeditius ꝛ prōptius exire in actū ſine difficul-
tate q̄ alteri. ergo aliquid eſt in vno qđ non eſt
in altero ſuppoſito ꝙ fuerint predicti equalis
regiminis ita ꝙ ex multis actibus cytharizan-
di generat in manu q̄dā prōptitudo extenſa in
manu que inclinat in ſimiles actus ex quibus
Ariſtotel.
actibus eſt genita et eodem modo in vitiis ꝛ vir
Notatu digniſſimū.
tutibus propter qđ Ariſtoteles in ſcđo ethices.
Nō paruꝫ refert iuuenes ſic vel ſic aſſueſieri. qui
libet pcedit in actus ſui habitus tractāt fabri-
lia fabri. Forte dices tūc actus producet habitū
ꝛ habitus actū ꝛ ſic idem producet ſuā cām. ſcđo
do actus pducit habitum ꝛ econuerſo ꝛ rurſus
actus habitus ꝙ nō ceſſat talis pductio ꝛ repro-
ductio in infinitū. tertio cū actꝰ ꝛ hītꝰ eiuſdē obie
cti ſpē differūt ꝛ nunq̄ duo indiuidua diuerſarū
ſpecierū ſunt eque pfecta q̄s iſtorꝫ eſt pfectior.

℄ Ad primū reſpōdetur ꝙ pri
mus actꝰ intenſus pducit habitū ſit pmꝰ actus
a ꝛ habitꝰ b iterū b habitꝰ pducit prialem actus
eiuſdē ſpeciei cū a puta c. ꝛ cū a pducit vnū actū
totalem. ꝛ ſic a ꝛ c ꝯſtituūt vnā formā. rurſus a ꝛ
c pducūt habitū de nouo. ſ. d mō d ꝛ b ꝯſtituunt
vnā q̄litatem habitualem. ꝛ ſic ꝯſter. Ex q̄ liq̄t
Correlarium.
ꝙ nunq̄ actꝰ ille pducit ab habitu quem pduxit
vel cōuerſo: ſꝫ totꝰ habitꝰ a toto actu pducit: ſꝫ
totus actꝰ nō pducit a toto habitu pōr ps actus
pducit ab intellectu ꝛ noticia actuali pmiſſarꝫ
ꝛ iterū noticia actualis eaſdem cū habitu pdu
cūt ſcōm actū nec eſt pceſſus in infinitū. Primꝰ
actus ſuapte natura habitū pducit ita ꝙ nō eſt
in ptāte volūtatis q̄n actus habitū pducat quē
admodū ignis comburit. Multi ſunt q̄ multos
actus faciūt vicioſos q̄ nō vellent ex his habitū
gn̄ari q̄ nō pnt ſed habitꝰ nō ſic de neceſſitate p
ducit actū ſed opꝫ ꝙ cū hoc ꝯcurrat volūtas vide
mus peſſime habituatos in vitiis poſſe interdū
ſꝫ difficulter ꝯtinere. et qꝛ volūtas nō pōt ſemp
actualr velle ſic habitꝰ nō pōt cōproducere actꝰ.

℄ Ad tertiuꝫ dicitur q̄ꝫq̄ꝫ ne-
ſciatur vterq eorum eſt perfectior vnus eſſentia
liter excedit alterū ſicut aliis animātibus cōtin
git diuturnitas habitus nō arguit habitū actui
preſtare vt notum eſt videtur ꝙ actus in perfe-
ctione habitum ſuperāt plus enim meremur vel
demeremur per actum q̄ per habitū ſtat ꝙ ho-
mo ſit habitualr bonus ꝛ malus ſimpliciter: qꝛ
in actu malo pari forma ſtat dare habitualiter
malū. ꝛ qꝛ eſt in bono actu eſt ſimpliciter bonꝰ ꝛ
etiā in cauſis equiuocis regulariter quelibet cā
eſt melior effectu: dr regulariter: qꝛ albedo ꝛ ani
ma fortis ſunt cauſa noticie fortis. ꝛ tamē noti-
cia eſt albedine perfectior. modo actus eſſentia-
lius eſt cauſa habitus q̄ ecōuerſo vt dictū eſt: et
ex illo pꝫ ꝙ actus ꝛ habitus ſeſe efficiēter inten-
Correlarium.
dunt ſed nō formalr cū nō ſint eiuſdem ſpeciei
ſpecialiſſime nec vnā formam conſtituunt.

℄ Ad tertiū dubiū vtrinqꝫ ar
guitur probatur ꝙ ſi ſortes ſemel habuerit ſciē
tiam actualem huius triangulus habet tres et
illa produxit habitū ꝛ corrumpatur illa actua-
lis ſcientia ꝛ noticia intellectiua pmiſſarū ꝙ ha
bitus ſcientialis produxit actum ſcientialem q̄-
Auctores.
libet habitus inclinat in ſimiles actus actibus
quibus habitus ipſe emanat. et inclinare nihil
aliud eſt q̄ efficienter pducere: ergo ille habi-
tus ſcientialis cū anima ſcientiā actualem ſine
noticia intellectiua premiſſarum pduxit. ℄ In
oppoſitum arguitur. nunq̄ habitus pductus a
noticia intuitiua poteſt noticiā intuitiuaꝫ ſine
cauſa quecūq̄ mō pduxit noticiā intuitiuā pduce
re. probat habui noticiā intuitiuā patris mei q̄
habitū pduxit citius cogito de patre q̄ de alio. ꝛ
non niſi per habitum patris ꝛc. ſed ille habi-
tus nō pōt pducere noticiā intuitiuam patris
nec ſilem in ſpecie qꝛ abſtracta ꝛ intuitiua que-
libet ſpē differūt vt infra dicet: qꝛ pater meꝰ eſt
mortuus ꝛ intuitiua naturalr nō pōt eē niſi de
preſenti rōne obiecti. igit. Hic magis pōdero ra

tionem poſt oppoſitū ꝙ ante. Sꝫ in ea pħt eſſe fractiones pōt dici qꝛ habui noticiā intuitiuaꝫ pris mei illa tūc producit vnā abſtractiuā intellectualē ⁊ illa abſtractiua intellectualis ꝓducit habitū abſtractiuū q̄ inclinat ad notitias abſtractiuas actuales. ⁊ notitia intuitiua intellectualis nullū habitū ꝓduxit. Pōt eſſe fractio ꝙ intuitiua ⁊ abſtractiua eiuſdē obiecti ſunt eiuſdem ſpēi ola illa frāgunt argumentū. Teneo tñ argumentuꝫ poſt oppoſitum ꝙ noticia intuitiua actualis producit vnuꝫ habitū q̄ partialiter inclinat ad noticiā abſtractiuā actualē interdū aliq̄s eſt habitus q̄ inclinat ad actus ⁊ illi actus nō inclināt in ſimilem habitū in ſpecie ſpecialiſſima charitas infuſa inclinat ad dei dilectionem actualem ⁊ ille dilectiones actuales ꝓducūt charitatē habitualē acquiſitā alterius ſpēi ſaltē ſpecialiſſime a charitate infuſa eodem mō noticia euidēs actualis quelibet habitū ꝓducēs nō pōt ꝓduci ab hoc habitu immo ad ei' ꝓductionē requirit ſuā cām q̄ eā ī pncipio ꝓduxit queadmodū noticia intuitiua pris mei nō pōt ꝓduci naturaliter niſi a pře ⁊ tunc ex illo ſufficiēter ptꝫ reſponſio ad argumentum ante oppoſitum.

¶ Cōtra hoc arguitur. ille habitus inclinat ad aliq̄d ⁊ non niſi ad ſcientiam actualem ex qua producebatur. igitur reſpōdetur ꝙ ille habitus inclinat ad aſſentiendum illi cōcluſioni tantum ſi ego habui ſcientiā actualem de vna concluſione que habitum produxit ⁊ obliuiſcar ſcientie actualis cum actuali noticia premiſſarum aſſentiam illi concluſioni tanta certitudine ſicut antea memini ꝙ interdum illā ſciui ⁊ cū ille aſſenſus eſt certus et ineuidēs erit fides non erit ſcientia nec̄ opinio: quia nō dubito. ⁊ ſic de aliis habitib' veridicis. igit. contra hoc arguitur ille aſſenſus eſt certus productus naturaliter circa propoſitionē neceſſariaꝫ. ergo eſt noticia euidēs vel euidentis poteſt dicere ꝙ nō eſt naturaliter cauſatus. ſꝫ liber qꝛ habitus nō cauſat actū oīno naturaliter ſicut act' habitum vel adde et nō procedens a ſolo habitu. Forte petis ſi vn' ſtuduiſſet vnam propōnez vel multas. xx. annos ⁊ deus ſemꝑ corrumpat habituꝫ queadmodū pōt vel impediat ne habitus ꝓducat an talis melius aſſentiet vni ꝑpōni ꝙ aliquis q̄ de ea nūq̄ loq̄ audiuit. Rñdet ꝙ idem erit ac ſi nūq̄ audiret loq̄ de tali ꝑpōne.

¶ Ad quartū dubium dicitur ꝙ ruſticus ingenioſus audiens premiſſas et eis aſſentiat ⁊ non dubitat de bonitate conſequentie. ſed conſequenti aſſentiat propter aſſenſus premiſſarum in illo generabitur ſcientia. Analogia eſt ſi vnus grammaticus conſequentiarū valores ignorans ſtudens geometrie poteſt habere ſcientiam concluſionis geometrice ⁊ talis neſcit an talis cōſequentia reguletur per dici de omni vel dici de nullo. ſed ſufficit ꝙ nō dubitet cōſequentie bonitatem. ¶ De ſecūda parte dubii pōt cōtingere qꝛ ſortes ingenioſus et plato rudiori ingenio preditus habeāt duo argumenta quorū vtrūq̄ eſt demonſtratiuum ſynonima ⁊ argumētum ſortis generabit ſciētiam et non platonis ſi dubitet aliquaꝫ ꝑmiſſarum ille due mentales apprehenſiue premiſſe ſunt ſynonime. ſed aſſenſus circa illas nō ſunt ſiles ſortes habet intellectum circa ꝑmiſſas. plato opinionem circa alterā ꝑmiſſe in ſorte generat intellectū ñ nō in platone qꝛ act' actiuoꝝ ſunt in patiēte diſpoſito argumētū platonis nō eſt ei demonſtratio: qꝛ nō ſillogiſm' faciēs ſcire: ⁊ ſic duo argumēta ſunt ſynonima quoꝝ vnū eſt demōſtratio alteꝝ ꝓo nō. ſꝫ vtrūq̄ illoꝝ argumētoꝝ eſt demōſtratiuū. Si dicas faciens ſcire in diffōne demōſtrationis dicit aptitudinē tūc vtrūq̄ ē dmōſtratio: ſꝫ nō q̄lꝫ demōſtratio gñat actualr ſciaꝫ.

Analogia

¶ Ad quintū de obiecto ſcientie ſciēdū ꝙ quadruplex eſt modus dicēdi vari' circa iſtā dubitationē vnus Grego. arimineñ. ꝓponentis cōplexū ſignificabile eſſe obiectū ſcientie vt hoiem eſſe riſibilē eſt obiectū huius hō eſt riſibilis. ¶ Secūdus modus ponit res ſignificatas ꝑ extrema cōcluſionis eſſe obiectū ſcientie. ¶ Tertius ponit cōcluſionē determinabilē ita ꝙ aſſenſus quo aſſentio huic triāgulus hꝫ tres habet pro obiecto mentalē appbēſiuā. ¶ Quartus modus dicēdi eſt dicēs ꝙ triplex eſt obiectū ſciētie ſcibile hoc eſt triplex ē ſcibile. ſ. ꝑpinquū, remotū. ⁊ remotiſſimū. obiectū ꝑpinquū ē concluſio ſcibile remotū ſunt extrema concluſidis. ſcibile remotiſſimū ſunt res ſignificate per extrema cōcluſionis. illud ē obiectum ſcientie qd ſcitur ⁊ circa qd ſcientia verſatur. vt color vel coloratum eſt obiectū viſus. Quilibet hoꝝ modoꝝ pōt defenſari. ſꝫ hoc nō ſufficit primū modū tāꝫ ꝙ inutilē relinq̄ cū ſuo fundamēto de cōplexe ſignificātib'. Tres alii ſic pħt exponi ꝙ cōueniāt et vltim' duos potes bñ declarat poſſunt teneri differētes ⁊ ſi. ſic vltimū rōnabilioꝛē opinoꝛ et cōioꝛ ꝙꝙ multis recētiorib' nō placeat dicim' ſcio hāc cōcluſionem triāgulus in ſemicirculo deſcriptus hꝫ tres ⁊ ſolū verū ſcit ⁊ ſciētia ē neceſſarioꝝ ⁊ incoꝛruptibiliū ⁊ ꝑpetuoꝝ illa ſolū cōueniūt ꝑpōni: puta ipi cōcluſioni. ergo aliquo mō concluſio ſcitur. dicimus etiā ſcio ꝙ ille triangulus in ſemicirculo deſcriptus habent tres angulos duob' rectis eq̄les. Etiā admittimus tales ſcio ꝙ hec paſſio habere tres dr de ſubiecto triāgulus. ergo illa tria ſunt obiecta ſciētie tunc dicūt aliqui res ſignificatas eſſe obiectū ꝑpinquū aliq̄ cōcluſionē ſꝫ cū cōi mō loq̄ndi dico cōcluſionē obiectū ꝑpinquū plura q̄ dicitur de obiecto cōueniūt ꝑpōni ꝙ rei ſignificate ⁊ qꝛ ſubiectum ⁊ predicatum integrāt illam ꝑpoſitionem dicūtur obiectum remotū. tūc ꝯñs eſt res ſignificatas eſſe obiectum remotiſſimum.

Quadruplex opio. Grego: q̄ opinio.

Triplex ſcibile.

Reſolutio

¶ Cōtra hoc arguit. Si ſcientia terminaretur ad cōcluſionem vel hoc eſt ad vocalem, mentalē vel ſcriptā: ſed nullum illoꝛuꝫ eſt dicendū. igitur. Probat minoꝛ. nam ſi aſſentio iſti vocali homo eſt riſibilis aut intelligis ꝙ aſſentio illam vocalem eſſe veram ⁊ hoc nō: quia aliud eſt hoiem eſſe riſibilem ⁊ hoiem eſſe riſibilem eſſe verū, aut aſſentis ita eſſe ſicut illa ꝑpō ſignificat. ⁊ tunc aſſentis ſignificato illius ꝑpōnis. Si dicas aſſentio illi abſolute. Cōtra ſi hoc eſſet verū ſequeretur ꝙ manente obiecto illius aſſenſus puta manente illa vocali homo eſt riſibilis ponendo ꝙ ſignificet hoiem eſſe aſinū tūc nō variaret ille aſſenſus. immo ſi ille voces ſignificarēt adequate cū illo termino als adhuc remaneret ille aſſenſus: ⁊ tunc aſſenties vni termino. Si terminet ad ꝑpōnē mētalē appbenſiuā neceſſe erit hoiem habentē ſcientiā ꝑ demō

ſtrationē reflecti ſupra noticiā apprehenſiuā eā cognoſcēdo. Rñdetur ꝙ ſcientia ꝑtim terminatur ad cōcluſionē: partim ad res ſignificatas ꝑ concluſionē terminaꝛ cōiter ad mentalē apprehenſiuā illi aſſentiendo: nec aſſentiendo illam eſſe verā nec ita eſſe ſicut ipſa ſignificat: ſed illi aſſentiendo ⁊ tūc ſcientia eſt noticia reflexa mentalis ꝯcluſionis apprehēſiue: nec opꝫ ꝙ ſic aſſentiens cognoſcat mentalē cui aſſentit eſſe ꝓpoſitionem quēadmodū ruſtic⁹ vni cōſequētie euidēti aſſentit ⁊ nō ſcit ꝙ eſt ꝯña qñq etiā ſcientia terminatur ad res ſignificatas per cōcluſionē nec ꝓpterea ſcia eſt corruptibiliū ſcōe itētionaliter tanꝙ̄ de ſcibili ꝓpinquo: ſed de hoc infra. Quēadmodū potentia viſus qñq ad nigredinē tanꝙ̄ ad obiectū terminaꝛ nec argumentū mouet qđ ꝓbare intendit ſciam nō terminari ad vocalē: qꝛ poſito ꝙ hō ē riſibil' cadat a ſua ſignificatione ſignificando hominē eſſe aſinum: tūc aſſenſus non terminatur ad eam quia ſcientia non terminatur ad impoſſibile.

Attende.

¶ Scđo arguiꝛ. oīs ſcientia ē aſſenſus: ſꝫ nec terminis nec reb⁹ ſignificatis ꝑ terminos aſſentim⁹: ergo termini vel res non ſunt obiecta ſcientie. Rñdetur ꝙ illa tria ſcim⁹ per eandē ſciam tñ diuerſimode concluſionē ſcimus tanꝙ̄ illud cui aſſentim⁹ ſubiectū ⁊ ꝑdicatum tanꝙ̄ partes illius cui aſſentim⁹ res ſignificatas tanꝙ̄ ea q̄ ſignificatur per illđ cui aſſentimus: ⁊ qꝛ oīa illa terminār aliqualiter actū vl' habitum ſciendi ponuntur obiecta ſcientie proprie tamen nihil ſcimus niſi complexum.

¶ Tertio arguitur. ſequereꝛ ꝙ de eadē re poteſt qs habere ſciam ⁊ opinionē ꝯñs eſt diſſonū: ergo ⁊ añs probo ꝯñam captis iſtis duabus de⁹ pt ꝓducere aliū mundū huic cōcentricū deus pōt creare infinitū magnitudine prima eſt ſcibilis ponaꝛ ꝙ ſortes eā ſciat ⁊ ſcđaꝫ dubitet iā illa res q̄ eſt hoc ē obiectū ſciētie ⁊ opinionis. Rñdetur ꝙ nullū eſt incōueniens ꝙ de eadem re habeam⁹ ſciam ⁊ opinionē per diuerſa obiecta propinqua: ex quo nō ſequitur ꝙ eadem res cognoſcatur cū formidine ⁊ ſine formidine. nā ſcia tollit formidinem reſpectu obiecti remotiſſimi: ſed ſolum reſpectu obiecti ꝓpinq̄.

¶ Quarto arguitur. ſequitur ꝙ qui ſcit iſtā omne ymaginabile ē ſignificabile ſciret oēs res ⁊ ꝓpoſitiōes mūdi et per ꝯñs tot ſciret ſicut de⁹. Rñdeꝛ ꝙ ſcit oēs ꝓpōnes mūdi tanꝙ̄ ſcibilia remotiſſima nec ex hoc habes ꝙ ille eſſet adeo ſapiens ſicut de⁹ vl' vnus alter doctus homo q̄ in propria forma. puta tanꝙ̄ obiecta propiqua multas alias ꝓpoſitiones nouit.

¶ Quinto arguitur. ſequitur ꝙ aliq̄s tenetur ita firmiter credere diabolo ſicut deo cōſequens eſt falſum et ptꝫ cōſequentia: qꝛ tenetur eque firmiter iſti diabolus nō ē deus ſicut iſti deus nō eſt diabol⁹ ⁊ credēdo p̄ſe credimus diabolo ſicut credēdo ſecūde credimus deo Rñdetur negādo ꝯñam licet de rebus puta de deo vel diabolo habeam⁹ ſcientiā nō debemus nos dicere ſcire illas: quia ꝗꝗ̄ habeā ſcientiam de homine per hanc homo eſt riſibilis nō tamē ſcio hominē quia ſcio fertur in complexum nō ſcio triangulum: ſed ſcio triangulū habere tres.

¶ Ad ſextū dubiū reſpōdetur duplex eſt noticia q̄dā incompleta quedā vero cōplexa ⁊ cōplexarū alia apprehenſiua quedam adheſiua. adheſiuarū quedā ꝑfecta ſimpliciter quedā ꝑfecta in ſuo genere. Cognitio perfecta ſimpliciter eſt cognitio qua aliq̄d cognoſciꝛ oībus modis qb⁹ eſt cognoſcibile hoc eſt ſm oīa ꝑdicta ꝯ ꝓnoīe illā rē demōſtrāte dicibilia. Sꝫ cognitio perfecta in genere eſt cognitio qua q̄s cognoſcit ſm aliqua ꝑdicta de illa re ſiue de ꝓnomine illā rem demonſtrante dicibilia. Iſto notato ponunꝛ due cōcluſiones ad dubiū prior eſt

Noticie varie diuiſiones.

Quid cognitio perfecta.

vel cognoſciꝛ vl' cognoſci pt ꝑfecta cognitiōe ſimpliciter dicta probaꝛ qꝛ nihil ē in mūdo de quo nō ſunt īfinita ꝑdicata dicibilia: ſꝫ intellect⁹ noſter ē finite actiuitatis. ergo nō pt oīa illa predicata cognoſcere. igiꝛ probaꝛ maior ꝑ inductionē in reb⁹ nec iuuat nobilitas rei. hñ verū eſt ꝙ de re multū ꝑfecta multa ſunt ꝑdicata ꝑfectiones dicētia verificabilia de re viliori nō tot ꝑfectionē includētia: ſed tot ſimpliciter: hoc ptꝫ capiendo deū ⁊ vnā muſcam vtraqꝫ eſt ſubſtātia ⁊ ens ⁊ ſic muſca corpus de⁹ nō corpus ⁊ ſi deus eſt creans muſca nō eſt creās: qꝛ de quolibet alterꝫ cōtradictoriorum et de nullo ambo muſca eſt creatura deus nō eſt creatura et ſic in alijs. Qđ intellect⁹ noſter ſit finite actiuitatis patet ex ſupradictis igiꝛ. An ita reſpectu cōprehenſoris nō multū inſiſto. Scđa cōcluſio. aliqua res cognoſciꝛ cognitione ꝑfecta in ſuo genere: hoc ptꝫ: q̄ndo hñs ſcientiam de illa hō eſt riſibilis nullo mō dubitat quin hoc predicatū riſibile vere enuncieꝛ de illo termino hō: ergo is hꝫ cognitionē perfectā in ſuo genere. ꝯña patet ex terminis de noticia incōplexa nō eſt dubiū quin aliq̄s poſſet habere cognitionem ſingularem. ⁊ intuitiuā ſortis per eius cauſas cognoſcendo.

Pria concluſio.

Intellectū ē finite actiuitatis eſſe.

Scđa concluſio.

¶ Ad ſeptimū dubiū reſpōdetur ꝑmiſſas eſſe cauſas ꝯcluſionis pōt multifariam intelligi. Uno mō ſic ꝙ ꝑmiſſe ſint cauſe cōcluſionis quo ad eſſe vel fieri in rerꝫ natura. Secundo mō quo ad eſſe verū hoc ē ꝙ ꝑmiſſarū veritas eſt cā quare ꝯcluſio eſt vera. Tertio modo quo ad eſſe notū hoc ē ꝙ noticia adheſiua ꝑmiſſarum ē cā ꝓductiua noticie adheſiue ꝯcluſiōis. Quarto mō ſic ꝙ ꝑmiſſe oñdūt quare ita ē ſicut ſignificatur per concluſionem. Quīto modo ſic connotat mediū importār cauſam quare cōnotatum predicati ꝯcluſionis ſuo ſubiecto conueniat. Tunc reſpondetur per propoſitiones.

Premiſſas eē cās ꝯcluſiōis multifariam fieri

¶ Prima ꝓpoſitio. premiſſe nō ſunt cauſe ꝯcluſiōis. primo mō qꝛ ſtat cōcluſionē eē ī rerꝫ natura abſqꝫ hoc ꝙ ꝑmiſſe ī rerꝫ natura ponantur illa ꝓpō hō ē riſibilis q̄ eſt ꝯcluſio poteſt eſſe vera abſqꝫ hoc ꝙ premiſſe ſunt.

Cōnectūtur propoſitiones.

¶ Secūda ꝓpoſitio. premiſſe ſunt cauſa ꝯcluſionis. tertio quarto quinto modis de quīto modo patet: qꝛ in omni diffinitiōe propter quid ⁊ potiſſima mediū debet eſſe diffinitio quidditatiua ⁊ predicatū cōcluſionis ſiue maior extremitas propria paſſio modo diffinitio quidditatiua ſemper habet differentiā que partem eſſentialē rei ꝯnotat que cauſam cōnotate paſſionis importat vt rationale aīam rationalem riſibile riſū in potētia ꝯnotat quare aliquid ridet eſt quia aīā rationalē habet Cōtra primā propoſitionem arguitur. non ſtat cōcluſionem eſſe ſine premiſſis: ergo prima propoſitio nulla cōſequentia claret. probatur antecedens

denegaretur cõcluſio ſine p̃miſſis. ꝛ probaꝛ ꝙ nõ erit cõcluſio propter termini cõnotationẽ ꝓpoſitio cui premiſſe nõ applicantur nõ eſt cõcluſio niſi in potẽtia r̃ndetur ꝙ ſtat cõcluſionẽ eẽ ſine p̃miſſis ſed nõ ſtat cõcluſionẽ eſſe ꝯcluſionẽ ſine premiſſis de ineſſe prime eſt: hoc eſt ſine premiſſis de ineſſe ſecũde hoc eſt ꝯcluſio ſine premiſſis. ¶ Cõtra hoc arguiꝛ ꝯcluſio p̃t eſſe ſine iſtis premiſſis dicẽdo maioris et minoris applicatas ad ipſam q꞉ per alias duas ſynonimas ꝛ ꝯcluſio p̃t eſſe ſine iſtis p̃miſſis ꝛ ceteris ergo ꝯcluſio p̃t eẽ ſine premiſſis nec iuuat dicere ꝙ arguiꝛ a pluribus ſuppoſitionib' determinatis reſpectu partium multitudinis ad vnã determinatã reſpectu totius multitudinis q꞉ accipere eandẽ l ſingularibus vel hãc hec cõcluſio p̃t eſſe ſine p̃miſſis reſpõdetur ꝙ ille calor deducendo effectũ a ignis nõ p̃t eſſe neq; poteſt eſſe calor ſine h igne q꞉ non poteſt produci ab alia cauſa iſte effectus ſed hec cõcluſio demonſtrata põt eſſe ſine iſtis p̃miſſis. ſecunda propoſitio quibuſcũq; premiſſis ſine poteſt eſſe hec concluſio patet aſcendendo copulatiue ſub iſto termino premiſſis.

¶ Tertia ꝓpoſitio. hec conſequentia nihil valet hec ꝯcluſio p̃t eẽ hec ꝯcluſio ſine iſtis p̃miſſis ꝛ hec ꝯcluſio p̃t eſſe hec ꝯcluſio ſine iſtis p̃miſſis. ergo hec ꝯcluſio p̃t eſſe hec cõcluſio ſine p̃miſſis. p꞉ aña eſt verũ et ꝯñs falſuꝫ nec bñ aſcendiꝛ poſtq̃ eſt ibi determinatio accepta vnica acceptione cuꝫ ſuo determinabili opꝫ diſiũctim aſcendere hec ꝯcluſio põt eẽ hec cõcluſio ſine iſtis p̃miſſis vel iſtis. ꝛ ſic de ſingulis. mõ hoc eſt falſum demonſtrando oẽs p̃miſſas poſſibiles ex quibus hec concluſio poteſt concludi.

¶ Quarta ꝓpoſitio licet iſte equaleant oĩ hole ſortes ẽ fortior ꝛ ſortes eſt fortior hole ꝛ iſte quolibet denario ſortes p̃t carere ꝛ ſortes põt carere denario: iſte tñ nõ eq̃ualẽt q̃ huiuſlibet premiſſis ſine hec cõcluſio poteſt īferri ꝛ hec concluſio poteſt inferri ſine premiſſis.

¶ Cõtra hoc arguiꝛ. bacalarius in ſorbona. tres tenet ꝯcluſiones principales ꝛ ſex collaterales ꝛ tñc p̃miſſe nõ applicãtur ergo propoſitio eſt ꝯcluſio ſine premiſſis. Eodẽ modo reſpõdemus per. vij. vel. vj. cõcluſiones et eas nõ probamus. ¶ R̃ndetur per ꝓpõnes. prima eſt ad ꝓpõnem dici cõcluſionem nõ ſufficit ꝙ poſſit ꝓbari p꞉ ex cõnotatione termini quem ei dat communis vſus. ¶ Secunda propoſitio multe vocantur concluſiones que non ſunt cõcluſiones p꞉ de propõnibus ſorbonicis ſe l quia tales ꝓpoſitiones quas manib' tenẽt ſm earũ ſynonimas in codice habẽt ꝓbationes applicatas vel īterdũ memoriter ꝓbatiões applicãtur ꝓpterea nomen cõcluſionis ſemꝑ eis vendicãt.

Ponũtur ꝓpões.

¶ Cõtra quintã ꝓpoſitionem arguitur. Si notitia adheſiua premiſſarũ eſt cã notitie adheſiue cõcluſionis ſequeretur ꝙ intellectus eſſet qualitas actiua cõſequens eſt cõtra cõẽm philoſophiã. iiij. qualitates primas ſoluꝫ actiuas ponẽtẽ. Propterea vel notitia adheſiua premiſſarũ eſt cã inſtrumẽtalis notitie ſcie concluſionis vel principalis nõ ſcõm: q꞉ illa eſt aĩa non prim l q꞉ ille due cauſe producũt ſciam concluſionis tunc capio partẽ ſcientie q̃ producitur ab aĩa et partẽ q̃ ꝓduciꝛ a notitia adheſiua premiſſarũ poꝛ a ſcõa heb ꝓduciꝛ a notitia adheſiua premiſſarũ ꝛ nl'lo mõ ab aĩa q̃ ñ ẽ cã ꝑncipalis.

Quattuor duntaxat eſſe q̃litates actiuas.

¶ Reſpõdetur negãdo ſequẽlã pro cui' negatione ponunꝛ ꝓpões. prima eſt ſi qualitas diceretꝛ actiua q꞉ qualitatẽ agit notitia adheſiua p̃miſſarũ eſſet qualitas actiua p꞉ per argumẽtuꝫ. Secũda ꝓpoſitio ad hoc ꝙ aliq̃ qualitas dicatur actiua nõ ſufficit ꝙ qualitatem agat: p꞉ q꞉ tũc albedo nigredo ꝛ hmõi eſſent q̃litates actiue contra cõem modũ philoſophãdi q꞉ ſpẽs q̃ ſunt qualitates ꝓducũt. ¶ Tertia ꝓpoſitio ad hoc ꝙ aliqua q̃litas dicaꝛ actiua opꝫ ꝙ ſimilẽ qualitatẽ in ſpecie ſpecialiſſima ſecuꝫ ꝓducat vt calor calorẽ ꝛ ſic de aliis qualitatibus primis. ¶ Pro ſcõa parte argumenti pono propoſitiones. prima eſt quẽadmodũ ītellect' ſine aĩa intellectiua nõ põt ꝓducere ſciam ita neq; aĩa intellectiua ſine notitia premiſſaꝝ adheſiua quam intellectũ appello ꝛ ſic vna nõ eſt principalis: q꞉ p̃t ſine alia nec ecõuerſo. ¶ Scõa ꝓpoſitio. quãdocũq; ſunt due cãe actiue reſpectu vni' effectus ꝙ vna nõ poteſt ſine alia nec ecõuerſo illa q̃ aliã dirigit eſt principalis ꝛ alia q̃ dirigiꝛ ẽ inſtrumẽtalis mõ aĩa intellectiua intellectũ dirigit ꝛ producit q̃ ſecũ ad ſciam ꝯcluſionis cõcurrit quare eſt cauſa principalis. ¶ Tertia ꝓpoſitio quilibet gradus ſciẽtialis actualis ab aĩa et ītellectu ſimul producitur ita ꝙ nõ eſt poſſibile dicere ſciẽtie partẽ q̃ ab aĩa produciꝛ et partẽ que ab intellectu ꝛ ſic non currit argumentum.

Subnectunꝛ propoſitiões.

¶ Arguitur ꝙ ſcientia poteſt acquiri ſine notitia adheſiua premiſſarũ queciũ ꝙ affectũ deus poteſt producere mediãte cauſa ſecũda illũ põt producere ſe ſolo. ſed de' cũ ītellectu notitiam ſcientiã concluſionis ꝓducit ergo ſine intellectu poteſt illam producere.

¶ Reſpondeo per propoſitiones. Opinabile ẽ qð ſcia põt ꝓduci naturaliter ſine intellectu p꞉ de experientia q̃ habeꝛ de hac luna eſt eclipſabilis ſicut infra diceꝛ. ¶ Scõa ꝓpoſitio ſcia ꝯcluſionis p̃t acquiri ſine notitia adheſiua premiſſarũ p꞉ per argumentũ factum: ſed hoc eſt ſupnaturaliter. ¶ Tertia propoſitio ſcia propter quid ꝛ potiſſima p̃t ſine notitia premiſſarũ cauſas īportantiũ acq̃ri p꞉ per applicationem argumenti ad probandũ ſcõam ꝓpõnẽ. ¶ Quarta propoſitio ſi deus caperet ſciam propter q̃d ſortis de hac ſup lineã datã ꝛ poneret in platone illitterato plato euidẽter aſſentiret illi concluſioni ꝛ a deo euidenter ſicut ſortes q̃ ẽ doctiſſimus geometra. Probatur q꞉ ſcientia inclinat naturaliter ad aſſentiendum euidenter cõcluſioni cuius eſt ſciẽtia quẽadmodum calor naturaliter calefacit q꞉ non extat ſcientiã actualẽ eſſe in ſubiecto quin per illã actualiter aſſentit. ¶ Quinta propoſitio non ſcientia poteſt adeo naturaliter inclinare ad aſſentiendũ cõcluſioni demonſtrationis ſicut ſcientia. Hec propoſitio poteſt multifariam verificari. Primo intellect' eſt non ſcientia et inclinat ad aſſentiendum concluſioni mediate tamen ſed intellectus immediate. Probatur propõ poſito ꝙ deus ſciam quã habeo de hac triangul' hꝫ tres poneret in pariete iã eſt nõ ſcia q꞉ oĩs ſciẽtia ẽ notitia ꝛ nihil ꝑ illã qualitatẽ l caſu eſt ſciens ꝛ ſi deus illã qualitatẽ in aĩa mea iteꝝ ꝓduceret ipſa mediãte aſſentirẽ ſicut in principio quare propoſitũ.

Satiſfactio ꝑ propoſitiões.

¶ Cõtra illã ꝓpõnem argui-

tur. multi dicūt ꝙ ſi ſubiectū albedinis in ſacramēto altaris reproduceret albedo iterū illi nō inhereret ex quo ſuā inheſionē amiſit: ḡ ſi illa q̄litas ſit in pariete nō pōt ale rurſus inherere.

¶ Rñdet ꝙ aſſumptū eſt dubiū ꝙꝙ mlti illud dicāt tenue rōnē hñt phī nec experiētiā aliquā hñt ſȝ experimur ꝙ alteri ſubiecto nō inheret qꝛ accñs ſua ꝑte naturalr de ſubiecto in ſubiectū migrare nō ſolet: ſȝ q̄cq̄d ſit de iſto de quo nō cōtendo; nullus dubitat vel dubitare dȝ quin deus pōt facere illam albedinē ſuo ſubiecto in herere vl̄ cuicūꝙ alteri qḋ nobis ſufficit. Ex qb⁹ liq̄t ꝙ notitia adheſiua ꝓmiſſarū ē cā notitie adheſiue cōcluſiōis in demōſtratione oſtēſiua ſiue fuerit demōſtratio qꝛ ē ſiue ꝑꝑ q̄d eſt cā incꝙ in gñe cauſe efficiētis ⁊ apparet ꝙ ille effect⁹ nō pōt ſine ſua cā quēadmodū lumen in medio nō pōt naturalr ꝯſeruari ſine corpore lucido hoc pȝ ꝑ notitiā intuitiuā q̄ ꝯſeruari nequit ſine obiecti ꝑſentia ſm curſum nature ex quo ſi verū eſt fundamētū ſequit nō eſſe poſſibile hr̄e aſſenſum actualē ſcientificū cōcluſiōis q̄n quattuor aſſenſus ſil ſint in intellectu pȝ de aſſenſu maioris minoris ⁊ bonitatis ꝯñe ⁊ multe alie notitie ſimplices ꝑſupponunt cū nō magis reqrit aſſenſus maioris quā minoris quam ecōuerſo ⁊ eodēmō de aſſenſu bonitatis ꝯñe. Si q̄s dicat ſciā actualis pōt eſſe ſine ſua cā actiua quēmadmodum calor in aqua ſine igne corruptū eſt nullū fundamentū ēt impugnare eo pacto. Si q̄s hēat ſciām prime ꝑpōnis geometrie actualē q̄ nō pōt ēē ſine notitia adheſiua ſuaꝝ ꝑmiſſarū ⁊ illa requirit actualiter exiſtere ꝑ idē cū ſcia ſcḋe cōcluſiōis ⁊ ſic conſequenter oportet ꝙ is qui habet ſcientiam actualem viceſime propoſitionis habeat octo noticias adheſiuas actuales ſimul in intellectu qḋ nō videtur dicendum: ſed de hoc infra cū petetur an vnico aſſenſu poſſumus aſſentire concluſioni propter premiſſas quia multis ſapientia vocatur experientiam ſemper alterius ſpeciei: ſaltem ſpecialiſſime a ſcientia demonſtratiua in toto ꝓceſſu: vt littera oſtendit: vnuo.

Phiſica ꝑpoſitio.

Correlarium.

Correlarium.

Queſtio.

¶ Ad octauū dubiū dicit ꝙ illa ꝑpoſitio multiplex vel nō capitur negātiue et ſic eſt falſa ⁊ impoſſibilis aliquid pōt ſciri que et ꝑdicit vel non capitur infinitanter ⁊ hoc dupliciter. Uno modo vt ſenſus eſt qḋ nec eſt ens fuit ens erit ens pōt eſſe ens poteſt ſciri ⁊ hoc eſt falſum vel ſenſus eſt qḋ nō eſt ens vel qḋ non fuit ens vel qḋ pōt nō ēē ens pōt ſciri ⁊ hoc ē verū in priore nec cadit in totū diſiunctū ſȝ ꝙ ꝓhibeat terminū nec ꝑ aliquo ſtet ꝑ q̄ ſupponit terminus cōtradictorie oppoſitus in ſcḋo ⁊ vero nō ſicut ſolet ibi practicari nō cytbariȝās pōt cytharizare: ſȝ illa ſophiſtica ſunt in poſteriorib⁹ ariſtoteles capit nō ens ſecunde intētionalr vt tātū valet ſicut falſum. Et ſm h̄ pono ꝓpōnes. prima eſt falſum pōt ſciri: ꝓbat hoc poteſt. ſciri iohānis vitriati eſt parhiſij ⁊ hec vel pōt ēē falſum ergo falſum poteſt ſciri. Scḋa ꝑpoſitio hec eſt falſa nullū falſum pōt ſciri pȝ ex priori. illa ꝑpoſitio falſū pōt ſciri. Tertio modo vel quarto mō capiendo ſcire ꝓbat hec vocalis hō poſſibilr eſt riſibilis pōt ſciri tertio vel quarto mō ⁊ hec propoſitio eſt vel pōt eſſe falſa igit. ¶ Quarta propoſitio poſſibile eſt falſum ſciri. probatur de hac hoc eſt falſum que demōſtrat de ſcio euidenter ita eē ſicut hec ſigt ⁊ hoc ſufficit. igitur. ¶ Quinta ꝑpō falſum ſignificās alr eſſe ꝙ ē poteſt ſciri. ꝓbat hec pōt ſciri ſor. eſt edimburgi et hec eſt vel pōt eſſe falſum ſignificās alr eē ꝙ eſt igitur. ¶ Sexta ꝑpō. aliqua ꝑpō ſcitur ſm ſignificationē quā habēt termini ⁊ illa nō eſt potēs ſciri ꝓbatur de hac hō eſt aſinus vel de eius mentali hec ſcit hoc pȝ ſcitur ampliat ad quincꝙ vel ſcitum qū eſt ꝑcipalior pars ꝑdicati cū eſt terminus ale actū interiorē importās. ¶ Scḋa pars pȝ qꝛ potēs ampliat ſolū a quattuor ⁊ ſciri ē pro minus ꝑncipalis ꝑdicati ꝓpter ea non ampliat ad ſubiectū ſicut dicēdo ariſtoteles habet aſinū productum que eſt falſa tamē hec eſt cōcedenda ariſtotelis aſinus eſt ꝑductus. ¶ Septima propoſitio. impoſſibile eſt falſum ſignificās alr eſſe ꝙ eſt ſine reflexione eſſe ſcitū tanꝙ ſcibile ꝓpinquū: ⁊ hoc voluit Ariſtoteles in littera hec non ſcitur dyameter eſt ſimeter dicitur ſine reflexione ꝓpter tales hec ſignificat alr eſſe ꝙ eſt tanꝙ ſcibile propinquū tanꝙ remotum vel remotiſſimum ꝓpter ampliationē termini ſcibile in hiis terminātis. ¶ Octaua ꝑpoſitio hec ꝯña nihil valet hominē eſſe aſinū ſcitur eſſe falſum: ergo hōiem eſſe aſinū ſcit cū añs ſit verū ⁊ ꝯñs falſum pro exēplo philoſophi. nota ꝙ nō eſt ꝓportio rōnalis inter dyametrū quadrati et coſtā: qꝛ nulla linea q̄ aliquotiēs coſtā procreat ⁊ hoc intelligit de quadrato ꝓprie dicto. ſ. orthigomo eq̄latero ⁊ nō de ortigomo in eq̄latero nec ad idē innumeris quadratis practicari poteſt ſed non adeo euidenter propterea non inſiſto.

Ariſtotel.

Addēde ꝑpoſitiōes.

Ariſtotel.

¶ Cōtra hoc ar ponēdo ꝙ ex eodem attramēto numero vel ligno vel alia q̄cunꝙ materia in duobus locis poſita conſtituatur dyameter ⁊ eius coſta ⁊ ſit coſta a capio ſimetrum coſte b. ⁊ tunc ſic b eſt equale a vel euidentius a eſt equale b a eſt dyameter quadrati: ergo dyameter quadrati eſt equale b: ergo ē equale a qꝛ a ⁊ b ſunt equalia.

¶ Rñdet ꝑ ꝑpōnes. prima eſt ſtante caſu argumēti dyameter quadrati nō eſt maior coſta pȝ ſtat ꝙ coſta ſit in duplo groſſior mō magnitudo nō ſolū attēdit penes lōgitudinem ſed penes ternā dimēſionē: igitur ꝑpō ꝑa. ¶ Scḋa ꝑpō dyameter q̄drati nō eſt lōgior coſta. ꝓbatur hec falſa oīs dyameter quadrati eſt lōgior coſta que equiualet huic oīs dyameter q̄drati q̄libet coſta eſt lōgior qḋ eſt falſū. ¶ Tertia ꝑpō. q̄libet dyameter q̄drati eſt longior vna coſta hoc pȝ ad ſenſum. ¶ Quarta ꝑpō nō obſtāte caſu argumēti dyameter nō eſt equalis coſte qꝛ nihil ē equale ſibimet. ¶ Quinta ꝑpō ibi nō eſt quadratū pȝ vl̄ quadratū ſupponit ꝑ ſuis circūferētiis vel pro ꝯtento. Si ꝑmū ſic ſicut capimus pȝ ꝙ ille quattuor coſte nō ſunt equales. Si ſcḋm q̄dratū ꝯnotat ꝙ linee illud ſpaciū ambiētes ſunt eq̄lis lōgitudinis qḋ ē falſū in caſu. ¶ Sexta ꝑpō hoc nō eneruat argumētū: quia poſito ꝙ ex eadē materia quattuor coſte fierent cum dyametro currit argumentū ⁊ adhuc dyameter nō eſt equalis coſte pȝ ex quarta ꝑpōne. ¶ Septima ꝑpō. ſed in illo caſu dyameter quadrati nō eſt lōgior coſta eiuſdē pȝ eſt eadē ratio: ſȝ coſta eſt breuior in rōne coſte ꝙ dyameter ⁊ dyameter longioris eſt in rōne dyametri ꝙ coſta in

Propoſitiones.

ratione coſte. Etiā dici pōt ꝙ nō ſunt quattuor linee equales eo ꝙ eſt niſi vna linea: ꝛ licet ſint quattuor in valore quod ſufficere videtur.

Ad nonū dubiū rñdet ꝙ ſic: q2 ſi aliqs dubitet aliquā cōcluſionē ꝛ poſtea acquirat ſciam de ea vel equaliter aſſentit aſſiceddēti

Maxima cū cōcluſiōe vl' min' vl' magis. Si duo prīa non erit ei demōſtratio actualr ſi ſcōꝫ intentū: q2 pp qō vnū qōq; tale et illud magis ſi aſſentiamus alicui cōcluſioni propter aſſenſus premiſſarum oportet plus illis premiſſis aſſentire.

Cōtra hoc inſtaſ vl' notitia ꝑmiſſarū notitiā cōcluſionis infinite excedit vl' finite nō primuꝫ ſi ſcōm da aſſenſum cōcluſioni intēſum vt. vj. ꝛ aſſenſum intellectuum premiſſarum intenſum vt octo ad illam cōcluſionē adducatur ali ꝛ demōſtratio ꝛ etiā experiētia tunc notitia actualis cōcluſionis erit intenſa vt. xij. vel. xvj. ergo littera nulla.

Reſpōdeſ ꝙ argumētū aſſumit dubiū ſcꝫ ꝙ experiētia ꝛ due demōſtratiōes ſi ſpecie diſtinguantur pñt ſcias eiuſdē ſpēi producere ꝛ ſeſe intēdere: ſꝫ de hoc infra hoc admiſſo

Ariſtotel. qō forte nō eſt verū dicitur ꝙ ɔcluſio ariſtotelis intelligiſ niſi cōcluſio fuerit a pluribus demonſtrationibus vel ſimilibus cauſis producta vel ſic ꝛ melius ꝙꝙ ſcia cōcluſionis ſit interdū intenſior notitia adheſiua ꝑmiſſarū tñ notitia ꝑmiſſarū in intellectu eſt clarior notitia cōcluſionis hoc patet ſi afferantur tres ꝓpoſitiones quarū vna a ſcibilis dꝫ ſciri b et c ꝓpōnes opꝫ ꝙ citius

Analogia intellectus eis aſſentiat ꝙ a ꝓpoſitiōi alioquin nō erit ei demōſtratio analogia eſt ſtat ꝙ notitia quā habeo ex hac triāgulus hꝫ tres ſit intēſior ꝙ notitia quā habeo de hac oē totuꝫ eſt dignitas. maius ſua pte: ſꝫ ſcōa eſt clarior ꝛ euidētior ex ſua natura non ꝙ aliquid formidinis ſecum inuoluas. Rurſus ſtat me amicū intenſius diligere ꝙ me ipſum propter actuum frequentationem: ſed naturalius quilibet diligit ſe magis ꝙ quemlibet alterum pꝫ nono ethicorum quicquid ſit.

Aſ ponēdo ſic creberrime euenit ꝙ notitia adheſiua ꝑmiſſarū ſi itēſior notitia adheſiua ɔcluſiōis grā exēpli ꝑmiſſarū vt tres notitia ɔcluſiōis vt duo tūc eſt poſſibile ꝙ duo grad' ſciales ɔcluſiōis nō remittāſ remanētib' gradib' trib' ꝑmiſſarū vl' ſaltē vno qō ꝓbo vno gradu ſcialis concluſionis pōt remitti ꝛ tūc ſi remittaſ vn' gradus intellectualis ꝑmiſſaruꝫ

☞ ſcia totalis actualis remittitur ad vnū gradum ꝛ vnus gradus intellectualis erit in animal.

Reſpōdetur vel tenetur ꝙ ſcientia actualis eſt effectus ſuaꝫ cām actiuā ſecum requirens vel nō: ſi primū ad remiſſionem vn' gradus ſcialis vnū gradū cū dimidio de intellectu remitti opꝫ declaraſ notitia itellectiua vt tria totalis ſciam integrā vt duo pducit tūc medietas intellectus vnū gradū pducit ꝛ alterū altera medietas ꝛ ſic ad duoꝝ graduū ſciarū remiſſionem totus intellectus remittiſ q2 non eſt poſſibile naturaliter ꝙ aſſenſus ſit intellectu quin aſſenſus concluſionis ſit in eo poſtꝙ aſſentit euidēter bonitati ɔñe ſcit quid conſequēs ſignificat ꝛ illi aſſentit alioqn neſciret cui

denter ɔñam eſſe bonā: quā iſte tres cauſe ſunt agentia naturalia paſſum vltimate diſpoſitum inueniētia: ergo in ipſum ſuū effectū puta ſcientia ſignāt. Si ponamus ꝙ effectus ſcia pōt eē ſine ſua cauſa actiua adhuc diluiſ argumētū eo ꝙ vn' gradus ſcialis pōt corrūpi in pmo caſu. ſ. a: tñ ſua cauſa actiua pducit vnū iterū de nouo poſtꝙ eſt agēs naturale paſſum habēs inclinatū ꝛ ſic omni modo eueruatur ratio vnde hic.

Notādū eſt ꝙ noticia maioris ſpecie diſtinguiſ a noticia minoris ꝛ bonitatis ɔñe ꝛ per ɔñs ex illis nō ɔſtituiſ aliqua forma intenſa: ſed maious aſſenſus eſt intenſus: vt tria et homo gen' quē ſigno aſſenſus minoris b c ɔñe equalr intēſi de actualib' loquor: ita ꝙ a b c a d e ſcias actuales ɔcurrūt. ſ. ꝙ qlibet pars de ſciarū ab aliqua parte a partialiter producitꝫ ſed a nec ꝑm ſe totā nec ꝑm ſuas ptes pōt aliquā partē b c pducere ſe ſolo: ſed ſecū exigit b c ꝑm totū vel partes vna determinata pars a cū aliis duabus determinatis partibus b c vnā latitudinē ſcialem pducunt que nō hꝫ pduci ab aliis partibus a b c quēadmodū idē effectus numero nō pōt pduci a pluribus cauſis.

Annotatio.

Dices volo ꝙ noticia maioris ſit vt duo minoris vt tria bonitatis ɔñe vt quattuor qd tūc erit de aſſenſu cōcluſionis.

Reſpōdeſ ꝙ forte caſus nō poteſt occurrere: ſed ipſo cū eſt apparens admiſſo vel hoc ponis in pma gnatione ſciētie actualis vel in remiſſione eius per primā gnationem. Si primū dico ꝙ duo gradus minoris ꝛ duo bonitatis ɔñe cū aſſenſu maioris agunt ad productionē ſcientie actualis alie ſunt ſupuacanee et ponamus ꝙ pñt pducere duo gradus ſciētiales ad ſummū. Nō eſt q2 ſi pducereſ ſciētia ad tria: tunc ſi noticia minoris et bonitatis ɔñtie fuiſſent pciſe. vt. ij. hoc ɔtigiſſet: ſed illi duo gradus aſſenſus bonitatis ɔſequētie ꝛ vnus minoris ſine aſſenſu maioris nihil poſſunt pducere alioquin aſſenſus maioris ad ſcientiam minime requireſ qō liqt eē falſum: ſꝫ ſi intellect' habuiſſet in pncipio noticias aſſenſiuas maioris mioris ꝛ bonitatis ɔñtie vniformiter vt. iiij. forte fuiſſet ſcia pducta vt. iiij. in idē redit niſi vt tria ponam'. iiij. grā exēpli: tūc ſi itellect' remiſiſſet noticiā maioris vt. ij. mioris vt vnū noticiā adheſiuā ɔclonis ɔtinuādo dico ꝙ illa ſcia actualis corrumperetur que pducebaſ a duobus aſſenſibus maioris corruptis cū aliis duobus minoris ꝛ bonitatis ɔſequentie.

Secundo aſ ad idē volo ꝙ adducatur ad hanc cōcluſionē quā habes dubiā hō eſt riſibilis hec demōſtratio oē aīal rōnale ē riſibile ois hō eſt aīal rōnale: ergo ois hō eſt riſibilis. Tunc iſta demonſtratio capiēdo ipam ꝓ premiſſis tantum ſicut de ſillogiſmo diſtinctio cōis dari ſolet ꝙ capiſ ꝓ premiſſis tantum vel ꝓ premiſſis ꝛ cōcluſione hoc modo diſtinctio generat ſcientiā id eſt notitia adheſiua premiſſarū ſcientiā pcreat eſto ſciētia intenſa vt quattuor rurſus adducaſ illa demonſtratio in ſpecie vel generat tantū quantū in principio ꝛ ſic ſciētia totalis erit vt octo ꝛ per ɔñs quinquies adducta ſcientiā intenſam. vt. xx. pducet quod ſi forte cōcedas arguiſ ſic naꝫ tunc ſupuacaneū foret plus

ſes demonſtratiões in mediū adducere vel plu-
ra argumenta topica ad probādum vnā conclu-
ſionē immo preſtaret melius argumētū capere
ipm frequēter iterādo: quouſq3 ſcia intenſa vel
opinio mirū argumētata eſſet pducta ꝛ ſic luti
le foret ꝑ mediorū varietate laborare.

¶ Forte dicis demōſtratio ſe
cūdo adducta gñat de nouo cōtra eſt agēs natu
rale naturalr agēs reperiēs paſſum diſpoſitum
ergo tm̄ pducet ſcđo adducta ſicut primo rñdeť
ꝙ equaliter pōt argumentū vibrari de thopico
ꝛ demōſtratiuo ſillogiſmo ꝛ tūc dico qñ argumē
tū adducať vel ille cui addiť h3 ſciam actualē vł
nō et cū hoc admitto ꝙ argumētū ſit difficili' ꝙ
ſciētia actualis pōt eſſe ſine noticia intellectiua
tūc poſito ꝙ intellect' ſortis habet noticiā ſcien
tiā vt quattuor intēſam ꝛ nullā actualē noticiā
hēat: ſ3 adducať demōſtratio mētalis talis habe
bit notitiā intellectiuā actualem ꝛ nihil pducet
Corrolarium. vel ſi pducat aliquid non tm̄ ſicut in primo vel
quarto vel q̄nto loco adducta nihil generabit ꝛ
redit in idem ex quo non habes ꝙ aliqs aſſentit
maiori minori et bonitati ꝯñe cōſequenti non
aſſentiēdo. Sed ſi ſciētia actualis quā añ pduci
eſſet corrupta pducet actualē ſciam de nouo ꝛ cō
cediť ꝙ eſt agēs naturale tm̄ paſſum nō eſt bene
diſpoſitū ad ſuſcipiendū effectū illi' agētis quia
poſtq̄ vnū indiuiduū ſecū in vigore pduxit ſuū
effectum nihil pōt pducere de nouo ſuo effectu
manēte in paſſo quomō ſcđa cādela nihil pdu-
cet ſi ponať in eodē ſitu cū prima penetratiue ſi
effectuſpme ſit añ productus ſic dico in ꝑpoſito
Secus ē de notitiis vt ante meminim'; ſed ſi in
intellectu ſortis ſit ſciētia naturalis ꝛ intellect'
actualis ſtat ꝙ ſortes hēat aliū intellectū actua
lem ꝛ nō nouā ſciētiam queadmodū ſcđa cādela
ſtat cū prima ꝛ ſuū effectum nō producet.

Propoſitio moralis. ¶ Cōtra hoc arť. ſeq̄reť ꝙ fru-
ſtra repeterem' añ viſa ſi rō ſemel adducta pdu
cat effectū ſcđo adducta nō tm̄ pducet: Imo ni-
hil. Si dicas imo ad intēdendos habitus.

¶ Cōtra ad intentionē habi-
tuum act' intēdi neceſſe eſt: q3 habit' nō produ
cunť niſi ex actibus vt p3 ſcđo ethicorū ꝛ paſſim
in vtraq3 philoſophia. ¶ Rñdeť maxime cōdu-
Verſus. cit añ viſa repetere iuxta vſus. Sepe rogare ro-
gata tenere retenta docere. Hec tria galbinū fa
ciūt ſuperare iohannē. q3 prim' actus ſciētialis
habitū pducet ꝛ forte nō remanet. Experiť do-
ctus ꝙ paucos aſſenſus ſcientificos actuales h3
forte pauciores q̄ doct' ꝑ actus nō indicať vnus
altero doctior poſtea q̄ ſciētia diffinitur ꝑ habi
tū. ¶ Sciētia actualis pducit ſimilē habitū cū
Videas. priore ex q̄bus ſit vn' habitus totalis. et ſic ꝯñr
quouſq3 intenſus habit' ingrediť q̄ difficillime
remoueť. ꝛ ſic ſatiſfit illi rōni q̄ aſſumpſit ꝙ ha
bit' nō generať niſi ex actibus; ſ3 bene cōcedo ꝙ
iteratio eiuſdē argumēti facit hoiem intenſius
ſcire q̄ mille argumēta varia adducerenť. pbať
forte demōſtratio vſq3 ad tertiū reductiōis locū
aliqd gñať ꝛ genita ſūt eiuſdē ſpēi q̄ ſeſe intēdūt
ſed qñ mille varia media adducūtur pducūtur
ſcie actuales ſpēi diſtincte ꝛ ad diſtinctionē ſpeci
ficā actuū habituū ſeq̄tur ſpecificū diſcrimen.

¶ Cōtra dicis hoc ē extraneū
ꝙ ꝑ vnū argumentū in ſpecie repetitū pl' ſciret
vnus q̄ ꝑ varia diſtinguo vel plus. i. intēſius nō
d3 eſſe extraneū vel plus. i. plurib' modis et hoc
nō ꝯtingit ſi a ſimus magis d3 ꝙ mag3 extēſiue
ſcit ꝑ plura media q̄ ꝑ vnū; ſed minus intēſiue
poſito ꝙ quodlibet illorū ſimul adducať.

¶ Cōtra iſta dicta inſtať. ſi no
titia ſciētifica cōcluſionis pōt eſſe intēſior noti-
tia intellectuali pmiſſarū ſiue ꝑ eandē demon-
ſtrationē repetitā ſiue per aliā: ſequereť ꝙ aliq̄
demōſtratio eēt pncipij petitoria ꝛ eſſet fallacia
ꝯñs ē falſum: ergo ꝛ añs. pbať cōſequētia capio
vnā demōſtrationē pmiſſas ꝛ concluſionē inclu
dentē cui' noticia ſcientifica ē intenſior notitia
pmiſſarū ꝛ adduco ad illā cōcluſionē alias amiſ-
ſas q̄bus minus aſſentio q̄ concluſioni dare illi
erit petitio principij. q3 quādocūq3 procediť ab
eque noto ad eque notū vel ab eque ignoto ad
eque ignotū vel a minus noto ad magis notū Regula.
eſt petitio pncipij: ſed ſic eſt hic. agitur.

¶ Rñr negando ꝙ aliqua de-
mōſtratio eſſet petitoria pncipij: q3 ad petitio-
nem pncipij req̄rur ꝙ añs nullo mō ſit cōſequē
tis pbatiuū. q3 licet in caſu argumēti cōcluſio ē
magis nota q̄ pmiſſe. tm̄ ille pmiſſe adhuc ſunt
notificatiue illi' cōcluſionis: q3 eā poſſunt demō
ſtrare. Et vbi inter arguendū dicebať ꝙ aliqđ
argumentū eſt fallacia ꝛ demōſtratio hoc conce
do in elencho cōtradictiōis. hec ē bona demon-
ſtratio omne aīal rōnale eſt riſibile: oīs hō eſt Septem
aīal rōnale: ergo oīs hō eſt riſibilis: ꝛ ſi q̄s cape- corrolaria
ret illā concluſionē ꝑ demonſtrationē ad cōtra-
dicendū illi ꝑpoſitioni a hō nō eſt riſibilis q̄ de
fenſat reſpōdēs illa ſimul eſt demōſtratio ꝛ elen
chus ſophiſticus: q3 nō vere ꝯdiciť ꝑpoſitioni re
ſpondentis. Ex dictis p3 ſi debemus credere vni
cōcluſioni ꝑpter pmiſſas credere plus premiſſis
neceſſe eſt: ꝛ ſic neceſſe dicit neceſſitatē cōſequen
tie ꝛ nō conſequētis: ꝛ illud maxime tenet quā-
do pmiſſe nō ſunt preſillogizabiles: ſed tenet in
oī demōſtratione oſtenſiua ſufficiēter.

¶ Scđo ſequitur l3 in aliqui
bus ſpecie differentib' non ſit cōparatio nō dici
mus ſtillū acutiorem voce nec econuerſo: interdū
tm̄ facimus comparationē improprie dictam. vt
angelus eſt pfectior homine. noticia pmiſſarū ē
pfectior concluſionis vel intenſior.

¶ Tertio ſequiť ꝑ fundamen
tū cōcluſio ꝑpinquior pncipio pl' ſcitur vt pma
cōcluſio geometrie que ꝑ cōes animi cōceptiōes
concludiť q̄ ſecūda que primā prerequirit.

¶ Quarto ſequiť ꝙ l3 ſcientia
vni' cōcluſionis opinione ſit remiſſior tamen ſp
eſt certior ꝛ eſſentialiter pfectior. Prima ps p3
q3 opinio pōt eſſe multū intenſa ꝛ ſciētia pōt re
mitti ad non gradū: ergo interdū erit ſcientia
multū remiſſa. Scđa pars p3. q3 nulla ſciētia ali
quid formidine ſecū compatiť opinio habet an
nexam formidinē. p3 in fine huius primi. ꝙ ſit
pfectior patebit: q3 eſt indiuiduū altioris ſpeciei
q̄ opinio q̄q3 eſſet vna opinio infinite intenſa
ꝛ vna ſcia remiſſa vt vnū adhuc hec ſcia eſt nobi
lior ꝛ certior aſſenſus q̄ opinio vt ſi eſſet vn' aſi
nus adeo magnus ſicut primū mobile adhuc di
gitus ſortis eſt pfectior eſſentialiter.

¶ Quinto ex corrolario ime-

diate ſeqtur ꝙ q̄libet ſciētia infinite q̄libet opi nionē excedit ⁊ eſt infinite pfectior cū hoc ſtat ꝙ ſcientia nullo modo eſt infinite perfecta.

¶ Sexto ſeqtur ꝙ licet comparatiuus poſitiuū preſupponit cōparatiu' cū addito poſitiuū cū eodem non inuoluit.

Regula. ¶ Septimo ſeqtur ꝙ illa propoſitio cū poſitiuo ⁊ addito nō eſt vna exponēs illi' ꝓpōnis de cōparatiuo hoc pꝫ q: ſemꝑ ab exponibili ad exponētes ē bona ꝯña: ſed opꝫ expoſitionē inchoare ab illo termino infinitū ⁊ poſtea ꝓpōnem de comparatiuo exponere.

¶ Contra ꝓbationē illius ꝓpoſitionis ꝓpter qḋ vnū quodq̄ tale ⁊ illud magis nō ſeqtur. ¶ Arguitur ſic. nō ſeqtur hec vox hō ponitur in p̄dicamento ſubſtātie ꝓpter rē ſignificatā. ergo citius res ſignificata ponet̄ in p̄dicamento. ſilr aer eſt calidus ꝓpter ſolem. et tñ ſol nō eſt magis calidus: q: ſi ſol calorē ſuſciperet alteraret̄ et corrumperet̄. Silr ſortes eſt ebrius ꝓpter vinū: et tñ vinū non eſt magis ebriū. ſortes eſt homo ꝓpter patrē: et tñ pater nō eſt magis hō. paries ē albus ꝓpter pictorē. ⁊ tamen pictor nō eſt magis albus: ſortes orat ꝓpter beatitudinē: ⁊ tñ beatitudo nō magꝭ orat ē corruptibilis ꝓpter materiā. et tamē materia non eſt magis corruptibilis: q: naturaliter eſt incorruptibilis ⁊ intuimur ꝙ in generatione ⁊ corruptione manet ſortes vadit romā ꝑꝑ beneficiū: ꝗ bñficium magꝭ vadit: nec ſeqtur ſortes ē ſciens ꝑꝑ ſciam ergo ſcia eſt magis ſciens corpus eſt albū ꝓpter albedinē: ergo albedo eſt magis alba.

¶ Nota ꝙ ꝓpter ꝓprie dicit circūſtantiā cauſe finalis ſm̄ carmina. Ex de materiam notat a vel ab efficientē. Per dat forma

Verſus. teriam notat a vel ab efficientē. Per dat forma lē: ſed ꝓpter dat ibi finē. Sed ad intentionē philoſophi hic dicit circūſtantiā cauſe efficiētis. Expoſitores tamē tenēt in alijs generib' cauſarū.

Regula. Et quādo dr̄ ꝓmiſſe magis ſciūtur ꝙ ꝯcluſio ſcire large capit̄. et ſic intelligit̄ ſi aliqḋ predicatū conueniat alicui ꝓpter alterū. tūc illud p̄dicatū magis debet cōuenire illi alteri ratione cui' cōuenit priori ſubiecto. vel ſic et magis ad ꝓpoſitū ſi aliqḋ p̄dicatū cōueniat nomini effect' alicui' cauſe efficientis: tūc illud predicatū magis con

Ad regule requiſita. uenit nol cauſe efficiētis. ¶ Ad veritatē regule aliqua reqruntur. Primū eſt ꝙ illud p̄dicatū in quo ſit cōparatio vtriq̄ cōparabiliū cōueniat de facto cui' tres ꝓme inſtātie nō currūt contra regulā. ¶ Scḋa cōditio ad regulā requiſita eſt ꝙ illud p̄dicatū in quo ſit cōparatio ſuſcipiat magis ⁊ min' q̄re q̄rta inſtantia nihil valet. ¶ Tertia cōditio ē qḋ effect' ꝗ eſt talis vel tātus ſit talis vel tātus ꝓpter cām eſſe talē vel tantā: ideo q̄nta inſtātia non currit. paries ē alb' ꝓpter pictorē ⁊c. q: paries nō eſt alb' q: pictor eſt albus. ¶ Quarta cōditio ꝙ cā efficiens ꝓductionē effectus nō ſit remiſſa q̄re non ſeqtur manꝰ mea eſt calida ꝓpter aquā: ergo aqua eſt magis calida: q: remanēte calore in manu et aqua frigefacta añs eſt verū ⁊ ꝯñs falſum. ¶ Quinta cōditio ꝙ effectus ꝗ eſt talis ſit talis ꝑ ſe ꝓpter illā cām efficientē ſic ꝙ nō propter alia quare nō ſeqtur mater diligit magiſtrū propter filiū: ergo magꝭ diligit filium: q: ſi diligeret magiſtrū. ideo quia eſt nepos vel pater eius ſtaret añs verum conſe quente exiſtente falſo. Etiā ſic dicēdo regulam non oportet dicere: ergo cauſa efficiens eſt magis talis. immo ſufficit dicere eſt talis. quia calor vt octo in ſummo calorem vt octo producere poteſt: ſꝫ ſi loco de in ponatur ſic opꝫ dicere magis tale ſi a ſit calidum ꝓpter b. b eſt magis calidum: q: toto tempore quo a ſit calidū eſt in motu ad calefactionē et non habet totalem calorē quem habiturus eſt. Sed quicq̄d ſit ſm̄ mētem Ariſtotelis de ſcientia bene inferebat. concluſio

Ariſto. ſcitur ꝓpter premiſſas: ergo premiſſe magis: q: ſi equaliter fuiſſet petitio principij. et ex hoc ſufficienter probatur ꝙ vtraq̄ premiſſarum cū bonitate conſequentie magis ſciuntur hoc patet: quia omnia illa copulatiue requirūtur ad ſciendam concluſionem: modo nō poſſumus magis ſcire copulatiuam niſi quālibet partem magis ſciamus ſecus eſt de diſiunctiua.

¶ Contra dicta arguitur Nō ſequitur ferrum eſt calidum ꝓpter ignem: ergo ignis eſt equaliter vel magis calidus: ergo dicta nulla. antecedens patet: quia ferrum ignitum plus ledit ꝙ ignis: ergo eſt calidius: et hoc non niſi propter maiorem caliditatem.

¶ Reſpondet̄ negādo ꝙ non ſequatur et nego ꝙ cōſequens fuit falſum: ꝗuis licꝫ ferrū ignitū plus ledat ꝙ ignis hoc nō ē ꝓpter maiorē caliditatē: ſed ꝓpter denſitatē materie in qua virt' caloris eſt vnita et ꝑ ꝯñs actiuior. q: vꝫtus vnita eſt fortior ſeipā diſpſā.

¶ Contra hoc inſtatur ponēdo ꝙ ſit calor vt octo in materia denſa: iam ille calor eſt actiuior. vt patet per premiſſa ꝙ eſt in materia rara: ſed in materia rara poteſt producere octo. ergo cū eſt i materia denſa poteſt producere vltra octo: tūc ſic ille effect' demōſtrādo b. effectū ꝗ habet. ix. gradus caloris vel octo cū dimidio ē calidus ꝓpter a calorē vt octo: ⁊ tamē a ſubiectū non hꝫ equalem vel maiorem.

¶ Preterea ponatur ꝙ ferrū ignitum producat ignem iam ille ignis eſt calidior ꝙ ferrum. igitur. ¶ Reſpōdetur concedendo ꝓbabiliter ꝙ calor vt octo in materia denſa poteſt producere calorem vltra octo in materia rara nec eſt incōueniens ꝙ ſimile agat in ſuum ſimile quo ad gradum: ſed nō eſt ſimile in actiuitate et in gradu. Et tunc oporter ſic arguere: hec materia rara eſt calida vt. ix. propter hoc cōpoſitum habens materiam denſam vt octo calidam. ergo illud eſt tale vel magis tale in gradu vel ſaltem in vigore agendi.

¶ Ad aliud nego ꝙ ferrū ignitum poſſit ignē producere nichil agit vltra gradum ſue ꝑfectionis: nolo hic ſtare an calor ſeparatus toti' ſpere ignis ſtupam incedere ſit poſſibile. Sed ignis imbibit' in ferro ignito ꝓducit ignē: q: ferrū ē corp' poroſum ignem includēs qḋ aliqḋ vltra gradū ſue ꝑfectionis pōt ꝓducere vt ſol reſpectu ranarꝫ ⁊ celum reſpectu ſtrabonū: ⁊ murū cū qōlꝫ viuēs celū ꝑſtat Et i formis accidētib' nolo mītū ꝑ̄rere: q: ad phiam ſpectat.

¶ Epilogādo regulā philoſophi tenet in genere cauſe efficiētis vel naturali' Philo. ſine tot cōditionibus quas poſſum' in cauſa efficiēti tenere ꝟtualr ⁊ frequēter in genere cauſe

finalis principalis diligo ſorte propter deũ: ergo magis diligo deũ ſalte intẽſiue vel appreciatiue vel naturaliꝰ. Etiã in cauſa efficiẽti tenet virtualiter regula ⁊ illud eſt virtualiter tale ꝙ effectũ talẽ pōt ꝑducere terra eſt calida ꝓpter ſolẽ: ergo ſol eſt virtualiter magis calidꝰ hoc eſt pōt ꝑducere maiorẽ calorẽ vel equalẽ vel eq̃ calidũ. Eodẽ mō de vino ⁊ noticia intellectiua ꝑmiſſarum eſt virtualiter magis talis ꝙ ſciẽtia cõcluſionis cum ſciẽtiam poteſt producere.

Phus.

¶ Scḋa rō quã facit philoſophus eſt ad impoſſibile vt ſciẽs vel melius diſpoſitus ꝙ ſciẽs nō plꝰ aſſentiet his q̃ nouit ꝙ his q̃ nō nouit: q2 illa implicat hāc q2 ſciẽs aſſentiet his q̃ nō nouit qđ eſt falſũ ⁊ impoſſibile illud nihil eſt ibi cōparatiuus capit improprie vt frequẽter ſolet: ⁊ ſic exponit quilibet ſciens aſſentit his q̃ nouit ⁊ nō aſſentit his q̃ nō nouit

Samuel. Saul. Dauid.

primi regũ quindecimo ſamuel ad ſaul ſcidit dominus regnũ iſrael de te hodie: ⁊ tradidit illud proximo tuo meliori te intẽdẽs de dauid: ⁊ tūc ſaul nō erat bonus. ſed a dño proiectus. hoc frequentiſſime ɔtingit in cōmuni modo loquendi. Per

Ariſtoteles.

meliꝰ diſpoſitũ ꝙ ſciẽtẽ intelligit Ariſtoteles cũ qui hꝫ intellectũ ſcꝫ noticiã aſſenſiuã ꝑmiſſarũ. Si qs nō magis aſſentiret ꝑmiſſis ꝙ cōcluſioni ꝙ ſcit propter premiſſas. tūc nō plus aſſentiret his q̃ nouit ꝙ his q̃ nō nouit qđ eſt impoſſibile igit ponũtur due diffinitiones ſcire quorũ illa q̃ dicit demonſtratio eſt ſyllogiſmus ꝓcedẽs ex primis veris ⁊c. minor vocat materialis: q2 materia demonſtrationis propinqua ſunt maior minor ⁊ concluſio ſi demonſtratio capiat pro ꝑmiſſis ⁊ cōcluſione. Si pro premiſſis tūc maior ⁊ minor ſunt materia demōſtrationis ex parte materie illa diffinitio vocat materialis. Alia diffinitio q̃ dicit demonſtratio eſt ſillogiſmus appodethicon id eſt quẽ habẽdo ſcimus vel ꝑm aliaꝫ trãſlationẽ qui facit ſcire formalis vocat. q2 ponitur terminꝰ importãs effectũ demōſtrationis ſcꝫ ſcire. Et q2 cauſa materialis pōt per finalẽ ⁊ formalẽ demōſtrari vt infra dicet diffinitio materialis pōt oſtẽdi de ſuo diffinito ꝑ diffinitionẽ formalẽ. Et ex illo aliq̃ dicũt ꝙ ſyllogiſmus

Corrolarium.

demōſtratiuꝰ nō eſt ſpecies ſillogiſmi nec ſillogiſmus eſt ipſius verꝰ genꝰ: q2 ſpēs dꝫ cōtrahi a forma ⁊ nō a materia hoc pōt bñ intelligi ꝙ hꝫ cōnotationẽ extraneã reſpectu ſyllogiſmi. Et eodẽ mō ſillogiſmus topicus ſyllogiſmus ſophiſticus in ordine ad ſyllogiſmũ eſt: dictũ ſcḋꝫ q̃d ad dictuꝫ ſimpliciter. Scire ꝑ ſe eſt ſcire ꝓpōnes in

Scire per ſe q̃d ſit.

aliquo mō ꝑſeitatis vt videbit in capitulo ſequẽti. Scire ꝑ accidẽs ē ſcire rethorice hoc ē ſophiſtice.

Quid ſcire per accidens.

idẽ eſt rhetori ſophiſta q̃ adducit rōnes ſolũ apparẽtes vel ſcire ꝑ accidẽs vocat ſcire ſophiſticũ: q2 de illo ſcire tractãt ſophiſte ⁊ parũ de ſcire poſterioriſtico: vt pꝫ eorũ libros legẽti. Et ad h' ꝙ aliq̃d ſciamꝰ opꝫ tria cognoſcere primo cãꝫ rei

Reqſita ad ſciam

ſcḋo ꝙ illa cã eſt cã illiꝰ rei. tertio opꝫ cognoſcere ꝙ illa cã ſit adequata illi effectui ita ꝙ nō ponatur cã quin ponat effectꝰ ⁊ hoc tãgit ꝑ illas tres

Scire diffinitio. Ariſtoteles.

particulas diffinitionis cũ dr. Scire eſt rẽ ꝑ cãm cognoſcere ⁊ q2 illius eſt cã ⁊ q2 nō eſt; cōtingere hoc aliter ſe habere ꝑ cōem modũ loquẽdi ꝓbat ariſtoteles diffinitionẽ ſcire aliter ſignificãtias terminorũ ꝓbare nō poterat: diffinitio demonſtrationis ſic intelligit demonſtratio eſt ſillogiſmus ꝓcedens ex primis ⁊ veris immediatis prioribus notioribus cauſis ꝙ cōcluſionis primis ⁊ immediatis nō differũt re ſed in cõnotatō.

Quid immediata ꝓpoſitio.

illa propoſitio eſt immediata q̃ caret medio per qđ probari poteſt quot modis capit primuꝫ ante tactũ eſt ⁊ oportet ꝙ premiſſe ſint cōcluſione priores ꝑm naturã hoc eſt importãt cãm quare ita eſt ſicut ſignificat ꝑ cōcluſionẽ. Hic diffinitur diffinitionẽ ꝑꝑ q̃d ⁊ potiſſima ⁊ potiſſimũ illa que hꝫ in premiſſis ꝓpoſitiones omnino indemonſtrabiles quẽadmoduꝫ ſunt cōes animi cōceptiones vt patet in principijs geometricis vbi in ante dignitates capiũtur in forma ⁊ poſtea vna cōcluſio que eſt prima ⁊ maior ad cōcludẽdũ aliã propoſitionẽ geometricã ⁊ ſic ɔſiter tunc prime demōſtrationis premiſſe ſunt immediate nouiſſima demonſtratio debet reſolui in ſua principia ⁊ ſic ɔſiter eundo vſq ad premiſſas prime demonſtrationis ita frequenter occurrit in metaphiſica ⁊ ſic quelibet demōſtratio ꝓcedit ex immediatis ⁊ primis mediate vel immediate vt ſic vlterius quelibet demōſtratio ꝓpter q̃d hꝫ ꝑmiſſas indemōſtrabiles a priori lꝫ eodẽ ꝑmiſſe poſſunt ꝓbari a poſteriori hoc eſt ꝑmiſſe clarius explicãt illud qđ ſignificat ꝑ cōcluſionẽ ꝙ ipſa cōcluſio vt pꝫ in metaphiſicis. ¶ Termini metaphiſici nō hñt diffinitiones q̃dditatiuas ⁊ ꝑ ɔñs in eis nō eſt demōſtratio ꝑꝑ q̃d ⁊ potiſſima ⁊ ex cōſequenti nec q2 eſt: ſed q2 premiſſe explicãt quare ita eſt ſicut ſignificat per cōcluſionem notiori mō extenſo termino eſt demonſtratio a priori licet nō potiſſima. In primo proceſſu demonſtrationis ad impoſſibile non proceditur ex veris: ſꝫ bene in alijs duobus proceſſibus. Unde duplex eſt demonſtratio quedã oſtẽſiua q2 omnino ex veris procedit ⁊ oſtenditur propoſitio probanda per premiſſas veras alia eſt ad impoſſibile q2 capit vna ꝑmiſſa neceſſaria cũ alia occulte impoſſibili inferẽdo manifeſtũ impoſſibile ⁊ ex impoſſibili illato in ɔſiter reuertimur in impoſſibilitateꝫ vnius premiſſarũ: q2 ſi cōcluſio eſt impoſſibilis ⁊ altera premiſſarum neceſſaria alterã impoſſibilitatẽ eſſe oportet q2 nunꝙ neceſſariũ contingenti aduerſat.

Demōſtratio oſtẽſiua ⁊ ad impoſſibile.

Etiam aliqua eſt demōſtratio affirmatiua quedã negatiua q̃daꝫ partim negatiua q̃dã partim affirmatiua de pñti ꝑterito ⁊ futuro hypothetica cathegorica. multa que dicitur de demonſtratione demonſtrationi oſtenſiue conuenit precognitio: q2 eſt parũ in negatiuis hypotheticis ⁊ ad impoſſibile deſeruit. Alique propoſitiones demonſtratiue concluduntur vt aer eſt calefactiuus et nunꝙ deueniendum eſt ad ꝑ ſe nota: ſed ad indemōſtrabilia quia hoc tenet virtute huius omnis calor eſt calefactiuus q̃ eſt indemonſtrabilis tamen non eſt per ſe nota ſolum per experientiam dignoſcitur vt ante tactum eſt.

Uarie demonſtrationis diuiſiones.

¶ Circa tertium caput Dubitatur primo an ſit poſſibile circulariter demonſtrare. Scḋo de modis perſeitatis. Tertio q̃d eſt propoſitio per ſe nota.

Tria dubia.

¶ Ad primuꝫ nota ſicut patet q̃n tertia poteſtate ſillogiſmi ille ſillogiſmus vocatur circularis qui procedit ex concluſiōne prioris ſillogiſmi cum veritate premiſſe conuertẽtis aliã premiſſaꝫ nō cōuerſam inferre. Sꝫ ꝑ vno ſillogiſmo ſupponit ꝙ ꝑ alios ſillogiſmos ꝙ ſupponit ɔnotat: ſꝫ nō omo ſic hic capitur hoc

Quid ſillogiſmus circularis

Quid demonſtratio circularis. cõplexũ demõſtratio circularis eſt terminus cõnotatiuꝰ ꝓ demonſtratiõe ſupponẽs cõnotando ꝙ capiꝭ cõcluſio alteriꝰ demõſtratiõis cũ vna ꝑmiſſarũ aliã demõſtrationẽ ꝯcludẽdo ex qua daret q̇d eſt circulariter demõſtrare tripliciter. *Circulariter demõſtrare trifariã contingit.* circulariter demõſtrare cõtingit p̄io a cã ad effectũ ⁊ ecõuerſo vt capiaꝭ vna demõſtratio ꝓpter q̇d vt oẽ aĩal rõnale poſſibiliter ẽ riſibile. oĩs hõ poſſibiliter ẽ aĩal rõnale: ergo hõ ⁊c. hic ꝓcediꝭ a cã ad effectũ poſſumꝰ iterũ demõſtratiue ꝓcedere oĩs hõ ẽ riſibilis oẽ aĩal rõnale eſt hõ: ergo ſcđa demõſtratio ẽ a poſteriori q2 ab effectu ad cãm. Scđo circulariter demõſtraꝭ in diuerſis gñeribꝰ cãrũ cãe ſunt ſibinuicẽ cauſe ſcđo phiſicoꝝ diffinitio materialis demõſtrationis de diffinito per formalẽ oſtẽdiꝭ ⁊ ecõuerſo põt fieri. *Phiſica poſitio.* ¶ Tertio qñ eſt vna concluſio varijs demonſtrationibꝰ demonſtrata ſic ſcꝫ ꝙ eius aſſenſus vnius ꝑmiſſarũ aſſenſuꝫ excuperet tũc illa cõcluſio cũ vna ꝑmiſſarũ aliã demõſtratiue cõcludit extra hos caſus nõ cõtingit circulariter demonſtrare. Et ad philoſophũ in iſta poteſt dici ꝙ ipſe intellexit quando demonſtratur concluſio ex immediatis tunc non contingit circulariter demonſtrare: vel intelligitur extra hos caſus. *Philoſophus.*

¶ Cõtra hoc arguiꝭ vel hec ꝓpoſitio oẽ aĩal rõnale eſt riſibile eſt notior hac oĩs hõ eſt riſibilis vel ecõuerſo. Si dicas prior eſt notior in demonſtratione propter quid et ſcđa in demonſtratione q2 eſt. ¶ Arguiꝭ ſic bene ſeq̇tur prior eſt notior in demonſtratione propter quid ergo eſt notior vel non ſi ſic eodẽ modo quero an ſequatur omnis homo eſt riſibilis eſt notior demonſtratione q2 eſt hac omne animal rõnale eſt riſibile: ergo eſt notior.

¶ Reſpõdeꝭ ꝑ propoſitiones *Propoſitiones.* ¶ Prima eſt oẽ aĩal rõnale eſt riſibile eſt notior hac oĩs hõ eſt riſibilis in demõſtratione ꝓpter q̇d ꝓbaꝭ magis diſtincte improbaꝭ quare aliq̇d eſt riſibile, q̄ ꝑ iſtã oĩs hõ eſt riſibilis. ¶ Scđa ꝓpoſitio ſimpliciter hec oĩs hõ eſt riſibilis notior nobis q̄ illa omne aĩal rõnale eſt riſibile. priorẽ dignoſcimus experimẽto ⁊ ad ſenſum ſecũdã ſillogiſmo quẽadmodũ hec luna eclipſabilis experiẽtia cognoſciꝭ qñ luna patiꝭ deliquiũ multi ruſtici hoc cognoſcũt q̇ hoc prouenire nõ putãt ex interpoſitione terre inter ſolem ⁊ lunam.

¶ Cõtra hoc arguiꝭ tũc ſi tali ruſtico adducaꝭ talis demõſtratio tp̄e deliquij q̄ñcũq̧ terra interponiꝭ iter ſolẽ ⁊ lunã ſole ⁊ luna exiſtẽtibꝰ in capite ⁊ cauda draconis eſt deliquiũ lune: ſed tũc terra interponiꝭ ſole ⁊ luna ſic exiſtẽtibus modificãdo copulas ergo tũc eſt deliquiũ videꝭ ꝙ iſti erit petitio principij poſtq̄ minus noto ad magis notum proceditur.

¶ Reſpondetur negãdo ꝙ iſti erit petitio principij immo incipiet habere nouũ aſſenſuꝫ ſciẽtificũ ſcꝫ ſciẽtiã ꝓpter q̇d et clariꝰ illã ſciet cũ cognoſcat effectũ ⁊ eiꝰ cãm ⁊ poſita cã ſequiꝭ effectꝰ ⁊ nõ põt aliter ſe habere. *Duo errores ſcire. Philoſophus.* Duos errores de ſcire narrat ibi phũs quoꝝ vnꝰ erat nihil cõtigit ſcire ſcđs oĩa ſciunꝭ prior error colorabaꝭ ſic q2 ſi cõcluſio ſciꝭ ꝑmiſſas magis ſcire opꝫ ꝓpter q̇ vnũq̇dq̧ tale ⁊ illũ magis ⁊ iterũ ille premiſſe ſciunꝭ ⁊ q̇cq̇d ſciꝭ ꝑ demõſtrationẽ ſciꝭ ꝑ ꝑ alias ꝑmiſſas in infinitũ ſꝫ ꝯñs eſt falſuꝫ: q2 nõ eſt talis ꝓceſſus in infinitũ ꝙ nihil ſciꝭ. Hic facile rñdeꝭ. Nõ oẽ q̇ ſciꝭ ſcđo mõ ꝑ demõſtrationẽ ſciꝭ ⁊ deueniẽdũ eſt ad aliquas ꝓpõnes immediatas vel mediatas in tali ꝓceſſu. Scđs error. ꝙ oĩa ſciuntur ꝑ circulationẽ ⁊ error ille eſt minus apparẽs quomodo debet intelligi patet ex dubio.

¶ Ad ſcđm nota ꝙ ariſto. in quarto capite ꝓbat demõſtrationẽ eſſe ex neceſſarijs gratia cuius diffinit de omni de ꝑ ſe ⁊ de ſecũdũ ꝙ ipſum caput duas in ꝑtes ſciñd. ⁊ in priori probat demõſtrationẽ eſſe ex neceſſarijs ⁊ ſcđo diffinit de omni de ꝑ ſe ⁊ ſm ꝙ ip̄. probat diſtinctionẽ eſſe ex neceſſarijs ſic cõcluſio demõſtrationis eſt neceſſaria ⁊ ſciꝭ virtute aſſenſus aliaꝝ ꝓpoſitionũ vt pꝫ in capite ꝑcedẽte ſi ꝑmiſſe eſſent cõtingẽtes poſſet aliter ſe hr̄e ⁊ eaꝝ aſſenſus nõ põt effectũ nobiliorẽ producere puta ſciam ſꝫ hñ verũ ẽ ꝙ nec neceſſariũ ex cõtingẽti inferri põt probari ꝓ minime. Diffinit poſtea de oĩ. *Ariſtoteles.* ¶ Duplex ẽ de oĩ. Quoddã eſt poſterioriſticũ aliud prioriſticũ dici de oĩ prioriſticũ eſt propõ vlis cuiꝰ p̄dicatũ denotaꝭ dici de ſubiecto cõplete diſtributo ſiue vere ſiue falſe ſiue ĩpoſſibiliter vel qualitercũq̧ vt oĩs hõ eſt aſinꝰ. *De omni dupliciter accipitur.* Dici de oĩ poſterioriſticũ ſi eſt ꝯditio propõnis eſt propõ cuiꝰ p̄dicatũ cõuenit ſubiecto pro quolꝫ ſuo ſuppoſito et pro q̇lꝫ dr̄ia tp̄is vt hõ eſt aĩal ſi ſit ꝯditio p̄dicati ſic diffiniꝭ dici de omni eſt p̄dicatũ q̇ dr̄ de ſubiecto pro quolibet ſuo ſuppoſito ⁊ pro qualibet differẽtia tp̄is vocaꝭ dici de omni prioriſticũ. q2 ſic in prioribus cõſideratur poſterioriſticũ: quia in poſteriori reſolutione ſic accipiꝭ modus loquendi inter artiſtas eſt dicere dici de omni eſt conditio predicati ⁊ eſt conditio propõnis hoc ſic ĩtelligẽdũ eſt dici de omni poſterioriſticũ poteſt capi bifariã connotatiue vno modo ſupponẽs pro propoſitione connotãdo ꝙ p̄dicatuꝫ conueniat ſubiecto pro quolibet ſuo ſignificato ⁊ pro qualibet differentia temporis. *Aduerte.* *Dialecticorũ modus loquendi.* Alio modo ſupponens pro predicato propoſitionis ⁊ non cuiuſlibet: ſed illius cui conuenit ſua connotatio quia accipe analogiam de ꝗtitate propoſitionis quia connotat ꝙ illud predicatum cuilibet ſuppoſito ſubiecti conueniat ⁊ cum hoc pro qualibet differentia temporis. *Dici de oĩ poſterioriſticũ bifariã capi.*

¶ Pro intellectu illius pono ꝓpõnes. *Ad ꝑcedẽtia dignoſcẽda propoſitiões.* Prĩa eſt dici de oĩ prioriſticuꝫ eſt dici de omni poſterioriſticũ probaꝭ aliqua propoſitio q̄ eſt dici de omni poſterioriſticum eſt dici de omni poſterioriſticũ vt puta hec oĩs hõ eſt animal ergo propoſitio vera. Secunda propoſitio nõ omne dici de omni prioriſticũ eſt dici de omni poſterioriſticũ nec ecõtra prior pars patet de hac omnis homo eſt aſinus ſecunda de hac hõ eſt aĩal. ¶ Tertia propoſitio conuerſa aliqua eſt dici de omni poſterioriſticum conuertens vero non patet hic homo eſt aĩal corpus eſt ſubſtantia aĩal eſt homo ſubſtantia eſt corpus. ¶ Quarta propoſitio aliqua propoſitio eſt non de omni poſterioriſtici ⁊ tñ p̄dicatũ cõuenit cuilibet ſuppoſito ſubiecti ꝑ qualibet dr̄ia tẽporis pꝫ de hac oĩs hõ in aula mõtis ſtudet poſito ꝙ q̇cũq̧ fuerit in aula mõtis ſtuduerit ⁊ ſtudeat in poſterũ ⁊ in p̄ñti iã p̄dicatũ conuenit ſubiecto ꝑ quolibet ſuo ſuppoſito mediante copula de preſenti preterito, futuro ⁊ poſſibili nec requiritur mediante copula de neceſſario q2 tunc illa non eſſet de omni. hõ eſt animal q2 hec eſt nũc falſa homo neceſſario eſt aĩal: ſed predicatum nõ conueniꝭ ſubiecto pro

qualibet differẽtia tp̄is ſic ſcʒ ꝙ ſubiectū nō pōt pro aliquo ſupponere quin p̄dicatum p eodem

Ariſto.

accipiatur. ſed ariſtote. intelligit p hanc ꝑticulā non aliquādo ſit aliquādo vero nō et capiendo ſic pro qualibet differentia temporis p̄dicatum non pro quolibet ſuppoſito ſubiecti conuenit. ¶ Quinta ꝓpoſitio aliqua propoſitio nunc eſt de omni poſterioriſtico que poſtridie non eſt de omni poſterioriſtico manēte ſignificatione terminorum illa poteſt verificari p nō exiſtentiam ꝓpōnis de omni ſed hoc ē nimis ſophiſtice hoc patet ſi oīs hō moreretur tūc hec oīs homo eſt aīal nō eſt de omni cum p̄dicatuʒ nō conueniat cuilibet ſuppoſito ſubiecti. Si dicas p̄dicatuʒ eſt natū cuilibet ſuppoſito ſubiecti cōuenire.

Ariſto.

¶ Cōtra tunc ſupuacance dixiſſet ariſtoteles neceſſe eſt aliquē hominē eſſe. Si dicas ſicut cōmuniter dicit voluit non dicere illam neceſſariam ſimpliciter ſed ſolū conditionaliter hoc non valet cum ponat ꝑpetuitatem mūdi ſpeciem nobiliorē vniuerſi ꝑpetuam ponere debet: ſed voluit p hanc ꝑticulam quando ſubiectū nō poteſt ſupponere p aliquo quin p̄dicatū ſupponat p eodem hoc nō ſufficit ſed cum hoc ꝙ ſubiectū ſupponit. Si dicas cū ipſa ſm eā eſt neceſſaria mihi ipſi repugno nō: ſed nō dixit hoc ariſtoteles p hoc exemplo. ſed pro aliis exēplis q̄ occurrere poſſunt valet adducere illud in ꝑncipio ſecūdi periermenias arguēdo a negatiua ad affirmatiuā p̄dicato variato penes finitū et infinitū vbi dicit. neceſſe eſt aliquem hominē eſſe nihil aliud ibi dicere volebat niſi ꝙ arguendo a negatiua ad affirmatiuā opus eſt cōſtātia: nō ab affirmatiua cum innatam habeat in ſe. ¶ Sexta ꝓpoſitio dici de omī poſterioriſticū eſt pars dici de omī prioriſtici: immo ps dici de omī poſterioriſtici patet capiēdo hāc. omnis homo ē animal que eſt de omni prioriſticū et poſterioriſticū ⁊ homo eſt animal. eſt ſua pars. igit. ¶ Septima ꝓpoſitio nō ſtando ꝙ pars ꝓpoſitiōis eſt ꝓpoſitio dici de omī poſterioriſticū eſt ps dici de omni prioriſtici et poſterioriſtici hoc patet capiēdo vniuerſalem datam predicatū illius eſt dici d omni poſterioriſticuʒ et pars illius vniuerſalis. igitur. ¶ Octaua ꝓpoſitio. aliqua ꝓpoſitio ē dici de omni poſterioriſticum cuius p̄dicatum ſm ſe vel ſuum ſynonimū nō competit cuilibet ſuppoſito ſubiecti hoc patet capiendo has duas homo eſt animal: album ⁊ eſt animal p̄dicatū eſt dici de omni vt eſt cōditio p̄dicati: ⁊ tamē nō competit cuilibet ſuppoſito termini albus. ¶ Nona ꝓpoſitio licet hec non ſit de omni hō eſt albus: illa tamē eſt de omī hō eſt albus vel non albus. Dici de omni eſt oratio trificata tū valet ſicut ꝓpoſitio cuiꝰ p̄dicatum cōuenit ſubiecto pro quolibet ſuo ſuppoſito ita frequenter euenit in valde communibꝰ relinq̄tur vna pars: quia cuilibʒ conſtat de reſiduo vt triangulus habet tres ſup lineam datā ⁊c. ¶ Decima ꝓpoſitio licet vtraq̄ harʒ ſol eſt planeta ſortes eſt animal pōt dici de omni poſterioriſticū prior debet ſcōa vero nō de ſingularibꝰ non multū ſpectat ad ſcientiā poſterioriſticā. ꝓpterea veriſimile ē qꝺ ſubiectū ꝓpōnis de omī debet eſſe terminus cōis.

Quid modus dicendi p ſe.

¶ Circa modos pſeitatis. nota ꝙ nō eſt idem dicere modus eſſendi p ſe ⁊ modus cauſandi p ſe. ¶ Modus dicēdi p ſe poteſt capi vt eſt cōditio ꝓpoſitionis vel p̄dicati hoc eſt pōt ſupponere pro ꝓpōne cōnotando ꝙ p̄dicatum cōpetat taliter ſubiecto conueniat ⁊ nō capitur p ſe prime intētionaliter: vt tantum valet ſicut ſolitarie vel ꝓprius p ſe pro extremis ſupponit ita ꝙ eodem modo dicēdum eſt de modis pſeitatis ſicut de materiis: ita ꝙ ſicut materia ꝓpōnis eſt ſubiectum ⁊ p̄dicatū cōnotatiue: ſic p ſe eſt ſubiectum ⁊ p̄dicatum connotandum ꝙ predicatum ſit de eſſentia ſubiecti vel ꝓprium eius: ita ꝙ idem ſit dictu cōuertibiliter modus dicendi p ſe et materia naturalis modus dicēdi p ſe duo ſortitur mēbra ſicut materia naturalis habere pōt.

Modi p ſe dicendi diuiſio.

¶ Primus modus dicēdi per ſe eſt quādo p̄dicatum eſt de eſſentia ſubiecti nō curādo in diffinitione cauſali de termino cōiungēte extrema hoc dixerim ꝓpter tales homo eſt compoſitus ex corpore ⁊ anima que ē diffinitio phiſicalis in qua cōpoſitus extrinſece cōnotat: ſed ille ceteros terminos annectit inſtar copule in quo artiſte nō ſtant: ſed qꝛ reliqui termini non extrinſece cōnotant tales omnes reputātur in primo mō per ſe quare oēs tales ſunt in p̄mo modo dicēdi p ſe rōnale eſt aīal ſortes eſt aīal et intelligit ſicut in p̄dicabilibus in predicatiōe di recta non diſparata nec idēptica propter tales homo eſt aſinus: homo eſt homo. ſi tales reiciē de ſunt a predicabilibus ꝓpter ineptitudinem materie: multo fortius a doctrina poſterioriſtica reiciende veniūt. Ariſtoteles dicit ꝙ primus modus dicēdi p ſe eſt quando p̄dicatum eſt diffinitio ſubiecti vel pars diffinitionis eiꝰ hoc nihil eſt niſi p̄dicetur eſſentialiter: qꝛ diffinitio cauſalis ⁊ quidditatiua ſm ſe totas ⁊ partes p̄dicātur eſſentialiter de diffinitis ⁊ nunq̄ aliter: qꝛ inferius diffiniti ⁊ ſuperius intellexit: ⁊ eodē mō de partibus diffinitionis.

primi modi p ſe dicēdi diffō.

Ariſto.

Ex quibꝰ ſequitur ꝙ aliqua ꝓpoſitio eſt in primo modo dicēdi p ſe: ⁊ tū capiendo inferius ad p̄dicatū non eſt in aliquo modo dicendi p ſe. patet homo eſt animal eſt in primo modo dicēdi per ſe aſinus eſt inferius ad animal. ⁊ tamē hec homo eſt aſinꝰ nō eſt in aliq̄ modo dicendi per ſe quēadmodum hec predicatio homo eſt animal eſt p̄dicatio alicuius predicabilis: et hec homo eſt aſinus nullius eſt: ⁊ prima eſt in materia naturali ſecunda ṽo in materia remota. ¶ Secūdo ſequit ꝙ ſtat ſit p̄dicatio vere ꝓpoſitionis terminoꝝ eiuſdem predicati: ⁊ tamen non eſt in primo modo dicēdi per ſe. ptʒ hic pedale eſt binarius ſubiectum ſub continuo predicati ſub numero locatur ⁊ non ſub eadem ſpecie. ¶ Tertio ſequitur ꝙ ille numerus graduʒ perſeitatis cōmuniter datus eſt parui momenti.

Correlaria.

¶ Secūdus modus perſeitatis eſt quādo predicatum p̄dicatur accidētaliter ⁊ intranſmutabiliter de ſubiecto terminū in diffinitiōe cauſali extrema copulantē excludo vt numerus eſt par vel impar linea eſt curua vꝉ recta ſemper intelligitur nō diſparata. ¶ Secundus modus dicit philoſophus eſt qñ ſubiectum eſt diffinitio p̄dicati vel ps diffinitiōis eius. hoc nihil aliud ē ꝙ̄ predicatū eſt ꝓpriū ſubiecti: qꝛ paſſio diffinit p ſuum ſubiectū vel ſuperius eiꝰ quare oēs tales ſortes eſt riſibilis: hō eſt riſibilis. ſubſtātia eſt riſibilis ſunt in ſcōo modo perſeitatis hoc cōplexum.

Scdi modi p ſe diffinitio.

Phus.

¶ Modus eēndi p ſe ē terminꝰ cōnotatiuus p termio ſupponēs cōnotādo ꝙ ille ſubſtātiā abſolute ſig̃t vel ſaltē minus connotatiue ꝙ̄ paſſio q̄ eſt p̄dicatū cōcluſionis ſig̃t ⁊ hoc ē ſigni

Quid modus eſſendi per ſe.

ficare abſolute ĩ reſpectu. ¶ Modus eẽndi ꝑ ſe tm̃ valet ſicut terminus eſſentiã abſolute ſignificãs vel minus cõnotatiue ⁊ ſic ꝑ ſe nõ oĩno vniformiter capiꝭ. Qn̄ dicꝭ modus eſſendi ꝑ ſe ⁊ dicendi ꝑ ſe ſermões ſunt accipiendi ſm̄ materiã ſubiectã.

modi cauſandi per ſe deſcriptio.

¶ Modus cauſandi ꝑ ſe ẽ termin᷒ cõnotatiuus ꝑ ꝑmiſſis ſuppones cõnotãdo ꝙ cauſam rei ſignificare ꝑ ꝯcluſionem importãt h̄ declaraꝭ exemplo. oẽ aĩal rõnale eſt riſibile ⁊ oĩs hõ eſt aĩal rõnale ergo oĩs hõ eſt riſibilis. Pria ꝓpõ eſt in ſcõo modo dicẽdi ꝑ ſe ſicut totũ in ſua parte. minor in ꝑmo modo dicẽdi ꝑ ſe ꝯcluſio in ſecũdo mõ dicẽdi per ſe ſubiectũ cõcluſionis ẽ in modo eſſendi ꝑ ſe q̃ capitur loco illius ẽ modus eſſendi per ſe ꝑmiſſe in ordine ad concluſionẽ ⁊ nõ abſolute ſunt modi cauſandi ꝑ ſe quẽadmodũ ſortes in ordine ad alterũ eſt filı᷒: ſed ĩ ordĩe ad ſe eſt ſortes ⁊ ſubſtãtia. Sic de modis dicendi ꝑ ſe et cauſaudi ꝑ ſe ꝙ̄ꝙ̄ ſint eadem res iſti pſeitatis modi demõſtrationi ꝓpter q̃d ⁊ potiſſime cõueniũt que demõſtrationis potiſſima ſpecies nũcupaꝭ. ex ꝯſiti poſuit phũs illa demõſtratiõi in cõi congruere in demõſtratione: qꝛ eſt ad impoſſibile non req̃runꝭ modus cauſandi ꝑ ſe nec in demõſtratione negatiua modus dicendi ꝑ ſe nullus hõ eſt riſibilis poteſt demõſtratiue negatiue ſillogiſari; et tñ nõ ex modis dicẽdi ꝑ ſe demonſtratio tunc eſt negatiua qñ vna ꝑmiſſarũ eſt negatiua quẽadmodũ de ſillogiſmo ꝯtingit.

Phũs.

Ex q̃bus oĩbus patꝫ has eẽ in ſcõo pſeitatis hõ poteſt currere ſortes ẽ alb᷒ vel nõ albus hõ ẽ ſpecies ſi ſubiectũ ſupponit ſimplr̄ ſec᷒ ſi ſupponat materialr̄: qꝛ illud ꝑdicatũ ſpẽs põt vere negari de illo termino hõ materialr̄ ſupponẽte termino ſemꝑ accepto ꝑ eodem ente. ¶ Pro eodem ente addiderim ꝓpter hãc de᷒ ẽ ens vbi ens nõ poteſt ꝟe negari de illo termino de᷒ ipſo ſupponẽte pro eadẽ re hõ poſſibilr̄ currit in nullo mõ perſeitatis ẽ negatiue ꝓpões ⁊ ille de extrinſecus tpibus ad illas de ineſſe reduci neceſſe eſt vi deas in ꝑdicabilib᷒ in ꝓprio ⁊ accidẽte ⁊ in materiis in ꝑmo tractatu. Aliõ modi vocãtur ꝑ accidẽs puta ꝓpões in materia contingẽti. Ariſtoteles tñ frequẽter vocat ꝓpõnem cuius ꝑdicatũ nõ importat opationẽ vel rẽ extraneam a rõne ſubiecti ꝑ ſe edificator edificat ab ipſo vocaꝭ per ſe: quia de rõne edificatoris eſt edificare ⁊ ꝑ locũ a ꝯrio ſenſu ꝑ accñs muſicus edificat vł albũ edificat ẽ ꝑ accidẽs ⁊ alia in materia contingẽti.

Corolarium

Ariſtotel.

¶ Uniuerſale vt ẽ cõditio pro

Uniuerſalis finitio.

poſitiõis ẽ ꝓpõ de oĩ de ꝑ ſe ex terminis ꝯuertibilib᷒ cõpoſita vt eſt conditio ꝑdicati diffiniti. Ex dictis pꝫ ꝙ vle nõ capiꝭ hic vt in ꝙ̄titatibus nec vt in ꝑdicabilib᷒ nec ꝑ vli ĩ cauſando. Scõo ꝓꝫꝙ oĩs ꝓpõ vlis vlitate poſterioriſtica eſt de oĩ et de per ſe: ſed nõ ecõuerſo animal eſt homo eſt in primo modo perſeitatis et nõ de oĩ nec vniuerſalis homo ẽ aĩal eſt de omni ⁊ nõ de ſcõm ꝙ tm̃ hoc eſt ex terminis cõuertibilibus.

Corolaria.

¶ Dubitaꝭ. an hõ ꝑ ſe ſit aĩal

Dubium

dꝛ ꝙ illa ẽ multiplex vn᷒ ſenſus ẽ hõ ꝑ ſe eſt aĩal hoc ẽ ꝑ ſuã eſſentiã. Alio mõ capiꝭ ĩ ſenſu diuiſo: vt tñ valet ſicut neceſſario ſic aliq̃ vtunꝭ ⁊ ſatis ĩpropꝛie. ¶ Tertio mõ vt cadit ĩ totã ꝓpõnẽ, ita ꝙ ſenſus ẽ hec ẽ ꝑ ſe hõ ẽ aĩal. Propõ vocaꝭ ꝑ ſe: qꝛ ẽ naturalis habitudo extremi ad extremũ vt hõ ẽ aĩal: hõ ẽ riſibilis: hõ ẽ cõpoſitus ex corꝑe ⁊ aĩa rõnali ſatꝫ bene põt poni in ſcõo mõ dicẽdi ꝑ ſe cũ ꝑdicatũ accidẽtalr̄ ⁊ intrãſmutabilr̄ ꝑdiceꝭ de ſubiecto: ſꝫ multi antiq̃rũ hãc capiẽtes hõ cõcipiꝭ ex corꝑe et aĩa rõnali tenuerũt verũ ad modũ incõplexe ⁊ reputabãt obliquũ ſine additio eẽ extremũ enũciationis cathegorice mediãte ꝟbo ꝑncipali modi finiti: vt hoĩs ẽ aſinus: ꝓpterea tota illa ꝑdicatio vocaꝭ ĩ ꝑrio mõ dicẽdi ꝑ ſe et ꝙ̄ꝙ̄ cõiter ſic dicatur cum phõ dico illam et ſimiles hõ eſt aĩal conceptũ ex corpore ⁊ anima rõnali eſſe in ſcõo modo dicendi per ſe.

Quid vocetur ꝓpoſitio per ſe.

Phus.

¶ Ad tertiũ rñr ꝙ ꝓpõ nõ ẽ ꝑ

ro

ſe nota: qꝛ ad ei᷒ noticiã nulla alia re alia req̃riꝭ imo noticia extremoꝝ ad h̄ ꝙ cõplexo aſſentiaꝭ ꝑſupponiꝭ. ſꝫ ꝓpõ dꝛ eẽ ꝑ ſe nota qꝛ ſola noticia terminoꝝ ſufficit ad ei᷒ aſſenſum ſiue intuitiua ſiue abſtractiua. Ex q̃ diffinitione ſeq̃ꝭ ꝙ nulla ꝓpõ ꝯtingẽs eſt ꝑ ſe nota. pꝫ qꝛ ſi aliq̃ talis illa mihi eẽt ꝑ ſe nota ego ſuꝫ. ſed h̄ ẽ falſuꝫ. qꝛ plato illi nõ aſſẽtit ꝑ ſolã noticiã abſtractiuã terminoꝝ

Corolaria.

¶ Scõo ſequiꝭ ꝙ nõ oĩs ꝓpõ

euidens euidentia ſumma ẽ per ſe nota.

¶ Tertio ſeq̃ꝭ ꝙ hec calor ẽ ca

lefactiu᷒ nõ eſt ꝑ ſe nota pꝫ ad ei᷒ noticiã req̃riꝭ noticia experimẽtalis vt ante tactũ eſt.

¶ Quarto ſeq̃ꝭ aliq̃d accidẽs

extẽſum alicui ſubiecto inheret nõ eſt ꝑ ſe nota ſtat hr̄e noticiã abſtractiuã terminoꝝ ei᷒ ⁊ illi nõ aſſẽtire tenẽdo ꝙ ꝙ̄titas ẽ res ꝙ̄ta mot᷒ mobile tꝑe res ꝑmanẽs: ſꝫ fide credim᷒ ꝙ albedo ĩ ſacro eucharĩſtie ꝑus erat ĩ pane ⁊ poſtea ĩ nullo ſubiecto ẽ ⁊ pbia illi multũ ꝯ̃drat: ſꝫ poſtꝙ̄ nõ ẽ peten da pluitas ſine neceſſitate fide ſecluſa rões oẽs applicatiue ad ꝓpõnẽ hui᷒ albedo differt a re alba eq̃lr̄ ſoluereꝭ vel frãgereꝭ ꝑ ꝙ̄titatẽ eẽ rem ꝙ̄tã. Si dicas h̄ nũc eſt albũ ⁊ ꝑus nõ erat albũꝫ ꝗ hꝫ aliq̃d de nouo ⁊ añ nõ habuerat illud argumẽtũ ꝓbare. equalr̄ ꝙ ſeſſio differt a reſidẽte.

¶ Quito ſeq̃ꝭ hec nõ ẽ ꝑ ſe no

ta aliq̃d accñs ẽ ĩ aĩa attribuiꝭ macrobio ꝙ negauitꝫ aliq̃s hñs ſigñiões tmioꝝ illi ñ aſſeriebat.

Macrobius.

¶ Sexto q̃nto ⁊ quarto corro

lario ſequiꝭ ꝙ hec ẽ ꝑ ſe nota q̃d accñs eſt.

Nõnulloꝝ phoꝝ opinio.

¶ Septio ſequiꝭ hec nõ ẽ ꝑ ſe

nota aliq̃ forma ſubſtãtialis eſt. ꝓbaꝭ multi phĩ tenuerũt ꝙ materia ẽ tota ſubſtãtia rei ⁊ ſecluſa fide h̄ eſt ſatis ꝓbabile ꝙ ignis ⁊ aqua ſolũ accidẽtalr̄ differũt. hoĩ ⁊ leo ſunt eiuſdẽ ſpẽi ſpecialiſſime eſſentialis ⁊ ꝙ leo põt eſſe hoĩ.

¶ Octauo ſequiꝭ hec hõ ẽ ꝑ ſe

pſalmiſta

nota. de᷒ ẽ mltifariã põt oſtẽdi ꝑ illõ pſal. Dixit inſipiẽs ĩ corde ſuo nõ ẽ de᷒. mlti ſuſpicabãꝭ mũdũ caſu ⁊ fortũa regi. ſꝫ rões mltũ ſũt ꝓbabiles ad hãc cõcludẽdã a phõ ⁊ a theo. ad h̄ ĩtroducte.

Phũs. Theologi.

¶ Nono ſeq̃ꝭ. hec nõ ẽ ꝑ ſe no

ta aliq̃d moueꝭ. põt vlterior eẽ deductio an tales ſint ꝑ ſe note materia ẽ ſubã eſt aliq̃d eſt q̃s miſſas facio. Propõ ꝑ ſe nota hꝫ ex terminis cõmuniſſimis ꝯſtitui ꝓpꝭ euidẽtiã ⁊ eẽ ꝑtim affirmatiua ⁊ partim negatiua: vt q̃ꝫlibet ẽ vel nõ ẽ vel diſiunctiua ꝯpoſita ex ꝑtib᷒ ꝯdictẽtib᷒ q̃ ꝙ̄ꝙ̄ ſit ꝯpoſita ſit mere affirmatiua affirmationẽ ⁊ negationẽ rõe ꝑtiũ ſapit. Iſta ſortes ẽ lõdonĩs

pōt alicui eſſe dubia cui ita nō eſt anceps homo
eſt londonijs: ꝛ iſta dubia aſini naſcunt̄ in regio
nib' frigidis cui hec: nōſē alalia naſcunt̄ in regio
nibus frigidis ſic dare pꝫ quādo ꝓpoſitiōis ex-
trema pro pluribus ſupponit tanto de ꝓpōne
ipſa min' dubitat̄ aliq̄ affirmatiua ē magis du
bia ꝙ negatiua interdū ecōuerſo ꝓpter opus ē
ꝓpoſitione affirmationē ꝛ negationē includēte

Corrolarium. Ex quo pꝫ ex nulla eſt hac notior qōlibet eſt vł
nō eſt ꝛ ē primū principiū pmū negatiue nullus
in veritate noti' nō obſtāte q̄libet ꝓpō diſiun-
Notes. ctiua cōpoſita ex ꝯtradictorijs videt̄ per ſe nota
vt ſortes ē londonijs. vel ſortes nō eſt lōdonijs
ꝛ licet qōlibet eſt vel nō eſt aliq̄d certitudinis ꝓ
pter tranſcendens videtur habere ſuper aliam
tamen propter formā cōtradictionis quelibet
talis videtur per ſe nota.

¶ Decima ꝓpoſitio ſequitur
ꝙ aliq̄ ꝓpō falſa ē ꝑ ſe nota. ꝓbat̄ ōis diſiuncta
cōpoſita ex duob' cōtradictorijs eſt ꝑ ſe nota ali
qua falſa eſt huiuſmodi igitur minor probatur
de hac hoc eſt falſum vel hoc non eſt falſum.

¶ Undecima ꝓpoſitio iperti
nens ē ad ꝓpōnem eē ꝑ ſe notā eſſe verā. pꝫ ex
ꝑcedentib; extraſe falſificantes non occurrit.

¶ Cōtra hoc arguit̄ ſortē cur
rere vel nō currere eſt per ſe notū ꝛ ſortē currere
vel nō currere ē ſortē currere. ergo ſortē currere
eſt per ſe notū. Preterea hec eſt falſa chimera ē
vel nō eſt cū ſit affirmatiua cui' vnū extremum
nō ſupponit. igit̄ ꝙ ſit affirmatiua pꝫ eſt in pri
mo loco eſt adeo principale eſt in ſecūdo loco et
vel eſt pars copule. ergo hoc totū eſt vel ē magis
principale ꝙ eſt ſe ſolo ꝛ hoc totū affirmat̄. igit̄
eſt affirmatiua oē totuꝫ eſt maius ſua parte nō
eſt per ſe nota aliq̄ inſtant ꝙ totū nō eſt maius
materia nec forma imperceptibili igitur. Scđo
pono ꝙ ſortes habeat iſtā ſcriptā i ſuo libro qō
liber eſt vel nō eſt mihi ꝛ occulter dicendo ꝙ eſt
hec hō eſt aſin' tūc ſi hāc ꝓpōnem credo eſſe fal
ſam demonſtrando propoſitionem abſconditā
in ſuo libro ꝛ hec propoſitio eſt primū principiū
ergo primum principium credo eſſe falſum.

¶ Ad primū dicit̄ ꝙ q̄z q̄z ſub-
iectum argumenti de virtute ſermonis ſtet ma
terialiter diſtinguo eā vel ſubiectū ſtat perſona
liter ꝛ ſic negatur ſubiectū ſupponit ꝓ ſorte cur
rente vel q̄ſcente. et tn̄ ſortes nō eſt propō ꝑ ſe
nota ſi ſubiectū ſupponat materialiter pro com
plexo ſortes currit vel ſortes nō currit tūc conce
ditur maior interēpta minore ſortes currit vel
nō currit nō eſt iſta ſortes currit poteſt hoc ipu-
gnari ſortem currere eſt ſorteꝫ currere. ergo ſor
tem currere vel nō currere eſt ſortē currere a pte
diſiūcti ad totū diſiunctū virtualiter ab iferiori
ad inferi'. Rn̄detur illatio nulla eſt in ſuppoſi-
tione materiali ꝛ ibi ſopita eſt radix ſuperiorita
tis ſecundi argumenti ſolutionem videas in p̄
mo tractatu in qualitate propoſitionum.

¶ Ad ſecundū cōcedit̄ conclu
Allacen. opi. ſio argumēti cū antecedente: ſed nō credo pmū
principiū eſſe falſum. Alraceū opinatu ꝙ aliq̄s
poſſet aſſentire vnico aſſenſu ſimplici huic copu
latiue ſortes currit ꝛ ſortes nō currit naturali-
ter qꝛ ex hoc nō ſeq̄tur ꝙ q̄litates cōtrarie ſint
in eodē tenēdo ſicut cōiter tenet̄ ꝙ aſſenſus cō-
tradictoriorū ſunt cōtrarij vtrum' exiſtimat ali-
quē praue affectatū cū parua apparētia habere
aſſenſuꝫ oppoſitū primi pncipij primū nō credo
ſicut Ariſtoteles hꝫ hic nō cōtingit cōtra digni-
tatē iſtare hoc eſt aſſentire oppoſito pmi princi
pij ꝛ hoc methaphiſice cōtra anaxagorā ꝛ ātiq̄s
qō lꝫ ore primū principiū negabā nō tn̄ mēte ꝓ
pter aliqua ſophiſmata q̄ neſciebāt diluere q̄b'
Ariſtoteles. ſolutis ſtari inq̄t Ariſtoteles curarent̄ qꝛ ſequit̄
vel in valore vel in forma q̄litates cōtrarie erāt
Anaxagoras. in eodē. Sed fateor ꝙ poſſum habere diſſēſum
ſimplicē vtri' copulatiue neutri' partis diſſēſus
habēdo ſꝫ dubietatē pꝫ de copulatiua ex cōtra-
dictorijs dubijs. Scđm dictū ē apparēs in praue
Antiqui. affectato cōtra tn̄ mentē Ariſtotelis ꝛ credo ve
ritatem. pꝫ ex dictis de generatiōe fidei ego nō
poſſum aſſentire huic ego ſuꝫ rex capadocie. Sꝫ
Ariſtoteles. diſſenſum pmi pncipij de' cauſare ꝑt ad q̄litates
cōtrarias eſſe in eodē ſubiecto nulla ꝯtradictio
ſeq̄tur recitat curioſus Buridan' viſa ſententia
Ariſtotelis. v. methaphiſices ꝛ hic ꝙ a q̄dā vetu
Buridani curioſa queſtio. la ſciſcitabat̄ an de' poſſet facere oē poſſibile; q̄
affirmatiue rn̄debat. poſtea venabat̄ an de' poſ
ſet facere ipm buridanū ſimul eſſe ꝛ nō eſſe q̄ſi-
tabat. Huic argumēto cōiter rn̄det̄ ꝙ ſignificā-
tias terminorum minime intellexerit cum his
ſtat ꝙ aliquis principio aſſentiat neſciēdo que
entitas ipſum eſt an cathegorica vel ypothetica
affirmatiua vel negatiua ſimplicis qualitatis
vel mixte: an predicatus diſtribuatur an vtrobi
ꝙ verbo ens includatur. Nec teneo cum Okā ꝛ
Okam de aliaco. de Aliaco dicētibus ꝙ mentalis quam compre-
henſores in patria habent de hac deus cum ſit
Queſtio. per ſe nota poſtq̄ a noticia intuitiua ꝛ non ab-
Euclides. ſtractiua cauſat̄. An cōes aī cōceptiones in prīo
Philoſophus. elemētorū euclidis ſunt per ſe note nō inſiſto.

¶ Quartū caput eſt clarū ali-
Quid triangulus. qua ſunt ibi exēpla philoſoph' dicit vt triāgulo
per ſe ineſt linea ꝛ punctū linee: nā ſubſtātia ip-
Quid linea. ſorum ex his eſt ſubſtātia tn̄ valet ſicut diffini-
tio punctū ponit̄ in diffinitiōe linee linea in q̄d
ditate trianguli triangul' eſt figura plana trib'
rectis lineis contenta linea eſt lōgitudo ſine la
titudine ꝛ profunditate cui' extremitates ſunt
duo puncta exēpla ſecūdi modi ꝑſeitatis ponit
philoſophus per par ipar reſpectu numeri tn̄
Pithagoras. numerus par ſcđm Pithagoram eſt qui ſub vna
ꝛ eadem dimenſione pōt in maxima minimaq̄
diuidi maxima proportiōe minima q̄titate ſe-
cundū differētias illorū ac cōtrarias poſitiōes.
Numerus impar qui in duas partes equas diui
di non pōt. ꝛ ſequitur in textu primū ꝛ in cōpo-
Quid numerus prim'. ſitum numerus primus ꝛ incōpoſitus eſt ſecun
dum numeri imparis diffinitioneꝫ qui nullam
partem aliquotam preter vnitatem habet. vt.
iij. vij. xj. Numerus ſecundus ꝛ compoſitus eſt q̄
preter vnitatem aliquas partes aliquotas ha-
bet vt. xv. nouem habet vnitatem ꝛ ternarium
Quid numerus ſcđs. tanq̄ ptes aliquotas hꝫ vt. xv. nouē hꝫ vnitateꝫ
ꝛ ternariū tanq̄ partes aliquotas xv. hꝫ vnita-
tem ꝛ quinq̄ ꝛ tria. Tertia ſpecies eſt numerus
per ſe exiſtens ſcđs eſt cōpoſitus cōparatus ad
alios eſt nūerus prim' ꝛ incōpoſit': ſed hoc pax
deſeruit ad litterā vt. ix. ꝛ. xv. Eq̄laterus eſt altera parte longior numerus equilaterus vł qua-
dratus cum ex ductu in ſe perficitur vt. iiij. cum
ſcribuntur: duo puncta inferius ꝛ duo ſuperius
tria inferius et bis tria ſuperius ille addant
omnes coſtas equales et ita de quolibet nūero

quadrato dicatur numerus inequilaterꝰ vt ſex ſcribēdo duo inferius ⁊ ſuper quodlibet duo aut vtrobiqȝ ane coſte equales.

Que ſint paralele linee.

Quintū caput eſt clarū pro littera linee dīr paralele q̄ equaliter ſp diſtant ⁊ ſi ſic īpoſſibiliter cōcurrunt nō cōcurrere ē paſſio linearū parralelarū. Cōmutabiliter proportionari eſt taliter ad inuicē ꝓportionari vt cum due fuerunt ꝓpoſitiones ſimiles inter aliquos terminos qualis inter ꝯńs vniꝰ ⁊ ꝯńs alterius proportio reperitur talis inter añs vnius conſequens alteriꝰ verbi gratia cū talis ſit ꝓportio inter.xij.⁊.viij.qualis eſt inter.vj.⁊.iiij. cōmutata ꝓportio eſt ꝙ talis qualis eſt ꝓportio.xij.ad vj.talis ē ꝓportio.viij.ad.iiij.ſimiliter talis eſt proportio.xij.ad.ix.qualis ē.iiij.ad.iij.qualis eſt proportio.xij.ad.iiij.talis eſt.ix.ad tria dicitur enim commutata: quia inter primarum proportionū ſimiliū vnius cōmutanť. Ex hoc patet qḋ ad cōmutatā proportionem quattuor termini requirunť vel tenētes locum quattuor terminorum dicta paſſio cōperit lineis numeris tēporibus ⁊ corporibus ⁊ de his ſiunt cōſequenter demonſtrationes ſeorſum cū illa a quattuor diuerſis ſcientijs cōſideranť geometria lineas conſiderat ariſmetica numerū aſtrologia de tēporibus ⁊ naturalis philoſophia de corporibus.

Corrolariū notandum.

Sextum caput eſt claruȝ et paruis logicalibus deſeruiens que huic materie ſunt ſophiſtice quare tranſeo.

Subduntur cōcluſiones.

In ſeptimo capite ponitcō cluſiones prima oīs demōſtratio procedit ex ꝓpoſitionibꝰ vniuerſalibus cū ſit ex ꝓpoſitionibꝰ per ſe ⁊ ſm ꝙ ipſum. Scđa cōcluſio eſt nō opȝ demonſtratorem deſcēdere de gńe in genꝰ. Tertia cōcluſio. Cōcluſio demōſtrationis ē ꝑpetua nō prime intētionaliter pro re q̄ ſemp eſt ſed ſcđe ꝑ ꝓpoſitione neceſſaria. Quarta cōcluſio corruptibiliū nō eſt ſcīa ibi nō capiť corruptibile prime intētionaliter ꝑ re q̄ pōt corrūpi q: ſi qḋlȝ aliud ad eo eſt corruptibile: ſed ſcđe intētionaliter ꝑ propoſitiōe cōtingēti ex qua cōcluſiōe infert qḋ corruptibiliū nō eſt diffinitio q: diffinitio eſt principiū demōſtrationis aut cōcluſio eiuſdē aut tota demōſtratio poſitiōe differēs. Pro illo nota qḋ eiuſdē rei diuerſe pñt eſſe diffinitiōes ſum pte a varijs cauſis cauſe inter ſe ordinē habent vna alteri neceſſitatē imponit ⁊ ab vna ſumitur ratio alteriꝰ talē opȝ eſſe materiaȝ qualē forma reqrit ⁊ talē eſſe formā qualē agēs inducit agēs agit ſibi ſimile omne agēs agit ꝓpter aliquē finem ⁊ ſic agit ſm exigentiā ſui finis ſicut vna cā alterius rei ē altera cā naturaliter prior ⁊ eideȝ neceſſitatē īponit ſic diffinitio data per cauſam priorē poterit eſſe demōſtratiōis principiū ſiue mediū ad demonſtrandū diffinitionem eiuſdeȝ rei datā per cauſam poſterioreȝ verbi gratia de ira ſolet cōmuniter aſſignari duplex diffinitio.

Quid diffinitio.

Prima ire diffinitio.

Prima ira eſt accenſio ſanguinis in corde et hec dať per cām materialem quia cor eſt materia ſiue ſubiectū ipſius ire.

Scđe ire diffinitio.

Secunda ira eſt appetitus vindicte ꝓpter paruipēſionē et hec aſſignať per cām finalem ⁊ hec eſt prior altera cū per cām naturaliorē debeť ꝓpterea hȝ eſſe mediū aut principium ad demonſtrandū aliā diffinitionē. Prima diffinitio cū diffinito cōſtituit ꝓpōnē q̄ ē cōcluſio demonſtrationis ſi ambe diffinitiōes ex diffinito nō cauſať ſicut hic. ira ē accēſio ſanguinis in corde ꝓpter appetitū vindicte ꝓpter paruipenſionē talis ꝓpoſitio in ſe aggregat diffinitum ⁊ vtrāqȝ diffinitionē virtualiter eſt tota demonſtratio q: mediū maiorē extremitatē ⁊ minorem amplectiť vt verbi gratia oīs appetitus vindicte ꝓpter paruipēſionē eſt accēſio ſanguinis circa cor ira eſt hmōi. Sed illa ꝓpō poſitiōe differt a demōſtratiōe eo ꝙ ptes eiꝰ nō ordinātur in mō ⁊ in figura ſicut ptes demonſtratiōis ⁊ tūc facile patet ꝙ diffinitio eſt de perpetuis.

In quinta concluſione ponitur argumentū briſſonis de quadratura circuli vbicūqȝ eſt reperibile maiꝰ ⁊ minus ibi eſt reperibile equale: ſed ſic eſt de quadrato ⁊ circulo: igitur pro minore fecit duo quadrata vnū ī quo circulus includiť ⁊ alterū in circulo incluſo ⁊ ſic apparuit minor. dicat philoſophus ꝙ illic procceditur ex cōmunibus etiā maior eſt falſa do duo peccata eiuſdē ſpeciei mortalia a intenſum vt iiij.b.intenſum.vt.viij.capio.c.veniale fit.d.aggregatum de.b.⁊.c.ſupponēdo ꝙ q̄libet ps peccati mortalis eſt peccatū mortale ⁊ quocūqȝ veniale deteriꝰ. Tūc ſic arguiť de eſt peiꝰ a ⁊ tandē erat minꝰ malū ꝙ̄ a ⁊ trāſibit ꝑ oīa media poſſibilia: ſȝ nunꝙ̄ erit equale a hoc pȝ ponendo ꝙ ſucceſſiue b mortale remittať q̄ ad ſiunt vt tria tūc d ē minꝰ malū ꝙ̄ a ⁊ qñ b habebat quinqȝ d erat peius a qñ b habeat quattuor d erat peius a q: cōtinet c veniale vltra a ⁊ ſic in inſtāti in q̄ b ē equale a in intēſione īmediate añ hoc iſtās b erat peius a q: intēſius ⁊ immediate poſt hoc erit minꝰ malū q: remiſſius ⁊ eiuſdē ſpeciei ſpecialiſſime ceteris paribꝰ hoc dare habeť propoſitum. Idē pȝ geometrice de āgulis cauſatis īfra circulū ex portione circūferentie circuli ⁊ linea recta ſecāte circulū ⁊ de angulo recto vtrum ꝙ cōparatio ad angulū cōtingētie extrinſecum circulo qḋ eſt dare aliquē intra circulū magis excedentē angulū cōtingētie extrinſecū ꝙ̄ angulꝰ rectꝰ excedat ipm ſcȝ angulū ex maiori portione circuli ⁊ linea intrinſecꝰ ſecāte circulū oīs talis ē maior recto: vt pȝ ex quindecima tertij euclidis. Etiā ē dare intra circulū angulū minꝰ excedentē angulū cōtingētie ꝙ̄ excedat rectꝰ eū ſcȝ angulū ex minori portione circuli ⁊ linea recta: q: oīs talis eſt minor recto: vt patet ibidem: et omnis talis excedit angulū cōtingentie cū pt diuidi ꝑ angulos recti lineos quorū q̄libet eſt maior angulo cōtingētie q̄ eſt oīm acutorū acutiſſimus ⁊ tñ nō eſt dare aliquē talē angulū q̄ tm̄ p̄ciſe excedat angulū cōtingētie quātū eū excedat rectꝰ aliter eū q̄cūqȝ eq̄liter excedūt idē ſunt eq̄lia ſeqtur ꝙ aliqȝ hȝ eē āgulꝰ hmōi īfra circulū q̄ eēt eq̄lis recto cuiꝰ oppoſitū pȝ ad ſenſuȝ vl' in geometria ītelligētī dēptis terminis. Ex q̄ campanꝰ īfert. Si imagineť linea recta ſecans circulos ī ptes leſēs ⁊ cōſtituēs cū minori portione circuli āgulū minorē recto moueri cōtinue ſȝ extremitatē ſuam q̄ conſtituit angulū illū verſus maiorē portionē circuli ita ꝙ ſemper creſcat angulus ille poſt donec dicta linea trāſiuerit vltra nam ante ſectionē in partes equales ⁊ etiā tūc angulus cauſatus eſt minor recto ⁊ poſtea maior quia maioris portionis circuli eſt.

Briſſon.

Philoſophus.

Euclides

Cāpanus

Sex dubia.

Circa iſtud caput dubitať primo an

primo an demonſtratio eſt ex neceſſariis. Secū do an cōtingit demōſtratorē deſcēdere de genere in gen'. Tertio quō intelligit illa ꝓpō mediū debet eſſe eiuſdē generis cū extremis. Quarto quot modis ſciētia dicit ſubalternata alteri ſciētie. Quinto an ſcientia propter quid et q2 eſt ſpē differāt. Sexto vtrū ſit poſſibile demonſtrationem augeri per diuerſa media.

Ad primā dubitationē reſpondet ꝙ hic nō eſt ſermo de neceſſario prime intētionaliter pro re neceſſaria: q2 ſolus de' eſt talis nec ſincathegoreumatice q̄ſi facit modalē diuiſā ⁊ āpliat: ſ3 ſcōe intētionalr pro ꝓpōne neceſſaria. **Aliquā ꝓpoſitionē bifariā dici neceſſariam.** Aliqua propō bifariā dr ſufficiat in ꝓpoſito dr neceſſaria. Vno mō ſimplr ⁊ eſt ꝓpō ſic ſe hñs ꝙ nō pōt aliter eſſe ꝙ ipſa ſigt vt deus eſt ſi chimera eſt chimera eſt hircoceru' ⁊ capit eē vulgariter vt fuiſſe fore nō eſſe ⁊ hmōi amplectit vl' eſt ꝓpō q̄ nō pōt eſſe falſa ſm ſignificationē quā hñt termini nec cōtra hoc currit argumētū de iſta aliqua ꝓpō eſt ꝑticularis vt in fine poſtp̄dicamētorū circa acceptiones priorū dictū eſt. Alia eſt ꝓpō neceſſaria ex cōditione. ⁊ eſt ſic ſe hñs ꝙ p̄dicatū in p̄dicatione directa vel in p̄dicatione nō indirecta nō pōt negari de ſubiecto ſupponēte vt hō eſt aīal q̄ ſimplr eſt cōtingēs eſt falſificabilis vt ſi hō eſt hō eſt aīal. iſta eſt neceſſaria chimera eſt chimera cōditionaliter p3 ex diffinitione data. q2 ſi chimera ⁊ chimera hoc eſt ſi hoc verbū eſt ſcdm adiacēs verificet de ſubiecto p̄dicatū verificabit de eodē hec eſt neceſſaria aīal eſt hō l3 nō ſequat ſi aīal eſt hō eſt: ſed dando directā hec cōditionalis eſt vera ſi hō eſt aīal eſt. albū eſt corpus nō eſt neceſſaria ꝯditionaliter l3 ſequat ſi albū eſt corp' eſt: nō tñ ſequit ſi corp' eſt albū eſt h' clarēt capiēdo corp' de p̄dicamēto ſubſtātie ſi ſit de p̄dicamēto q̄titatis etiā nō ſequit ſtat albū eſſe q̄ſi nō eſt corpus de p̄dicamēto q̄titatis vt ſi vnū corp' albū ſe habeat ſicut hñdicitū corp' xpi in ſacramēto eucharīſtie illō hñ pōt dici albū. ſ3 naturaliter loquēdo illa eſt neceſſaria ꝯditionaliter: ſed ſufficit ꝙ in aliqua p̄dicatiōe directa cōditionalis impoſſibilis cōſtituat. vt p3 de hac ſi corp' eſt albū eſt: q̄s tñ pōt dicere naturaliter loquēdo ꝙ albū eſt: eſt neceſſaria: ⁊ ita mihi videt ⁊ ſilr albedo eſt cuiuſlibet ſignificatiuarū ꝯtingētia indefinite cōtingētiā nō arguit ⁊ tūc ꝯſīr dicēdū eſt ꝙ ita eſt neceſſaria cōditionaliter. Sed tñ dubitas de hac aīal eſt rōnale vl'. de iſta ſubſtātia eſt riſibilis vbi in vtraq3 eſt predicatio directa ⁊ tñ ille conditionales nō ſunt neceſſarie ſi aīal eſt rōnale eſt: ſi ſubſtātia eſt riſibile eſt. Forte ꝓpter argumētū factū neutrā aſſeris neceſſariā ex cōditione. Cōtra vtraq3 cōuertit cū vna neceſſaria ex cōditione. ergo vtraq3 eſt neceſſaria cōditionaliter. ꝯña tenet quēadmodū neceſſarium ſimpliciter nūq̄ conuertit cū cōtingenti ita nec neceſſariū cōditionaliter cū cōtingēti cōditionaliter. Reſpondet ꝙ propoſitiones date ſunt neceſſarie cōditionaliter ⁊ licet hec p̄dicatio ſit directa aīal eſt rōnale ſubſtātia eſt riſibilis hoc tñ nō ſufficit in p̄ſentiarū: ſed requirit ꝙ ſit tā3 directa mō oportebit ſic dare cōditionalē ſi rōnale eſt aīal eſt. Et ita in alia q̄ ꝓpoſitio eſt habenda tā3 directa vide in p̄dicabilib' tales q̄ demōſtrant aīal eſt riſibile hō eſt aīal rōnale ſm Ariſtotelē ſunt neceſſarie ꝓpterea copulas nō modificant. **Ariſtoteles.** Sed tūc eſt qſtio de talib' tonitruū eſt ſonuu q̄ nō ſemꝑ eſt nec eſt neceſſaria ⁊ pterea nō ſufficit qōdictū eſt ꝑ ariſtotelē. Trifariā rñdetur. Primo iſte nō ſunt cathegorice demōſtrabiles ſed cōditionaliter vt ſi tonitruū eſt tonitruū eſt ſonus fact' in nubibus vel op3 copulas abſoluere a tpe vel extremis ꝓpōnū ꝑticularis ſuppoſitionē naturalē clarificari ⁊ in idē redit vel modificare copulas ex quo non habes ꝙ hō poſſibiliter currit eſt demonſtrabilis nō eſt omne neceſſarium eſt demonſtrabile vt conſtat.

Ad ſecūdā dubitationē. notandū eſt ꝙ ſciētia in ꝓpoſito capit collectiue et tria ꝑncipaliter cōſiderat demōſtrator ſubiectū paſſionē ⁊ dignitatē ⁊ ſic de quolibet iſtorū triū pōt eſſe q̄ſtio ita ꝙ nō eſt aliud demōſtratorē de gn̄e in genus deſcēdere q̄ demōſtratores in diuerſis ſciētiis cōſiderare de aliquo iſtorum triū ſic ꝙ diuerſe ſciētie hñt idē ſubiectū eādē paſſionē vel eādē dignitatē ita ꝙ ſi cōicarēt in aliquo iſtorum trium. **Nota demonſtrator tria cōſiderare.** Et diuerſas ſciētias in aliquo iſtorū triū cōicare multifariā pōt intelligi primo ꝙ diuerſe ſciētie cōſiderēt adequate idē ſubiectū attributiōis ſic ꝙ idē terminus eſſet ſubiectū diuerſarum ſciētiarū. Scdo ꝙ aliqua ſciētia eſſet de ſubiecto nō cōtracto ⁊ alia de ſubiecto eodē cōtracto. Tertio ꝙ diuerſe ſcie eādē paſſionē ꝯſiderēt. Quarto ꝙ vna ſciētia ꝯſideret de ſubiecto ⁊ altera de paſſione. Quinto ꝙ diuerſe ſcie hñt idē principiū Sexto ꝙ vna ſcīa habet aliud principiū non contractū ⁊ alia habet idē principium contractum.

Iſtis notatis rñdet ꝙ īpoſſibile ē demōſtratē deſcēdere de gn̄e i gen' p̄mo ⁊ q̄nto modo. **Aduertas** Scie arguitiue differūt ꝑ ſubiectū attributiōis ⁊ q̄l3 ſcīa d3 hr̄e ꝑncipia ſua ꝓpria. Si dicas qōl3 ē vel nō eſt q̄l3 ſcīa eſt ꝑncipiū poſt q̄ vocat gn̄ale. Rñdet ꝙ ſolū eſt ꝑncipiū in methaphiſica: ⁊ gn̄ dr in oī ſcīa eſt p̄ſupponēdū: ⁊ in oī ſcīa ꝑncipiū d3 intelligi: q2 in nulla ſciētia probari pōt ꝓpter ſuā euidētiā: ⁊ hoc eſt cōtractiue vt in logica q̄l3 ꝓpō eſt vl' nō eſt ꝟa in grāmatica q̄l3 orō eſt vel nō eſt ꝯgrua. Aliis modis poſſibile ē demōſtratē de gn̄e in gen' deſcēdere. Scdo mō p3 in ſcīa ſubalternāte ⁊ ſubalternata nūer' eſt ſubiectū arithemitice. ⁊ nūerus ſonorus ſubiectum muſice. Tertio modo figura eſt paſſio in metaphiſica ⁊ in naturali phīa. Quarto mō magnitudo eſt ſubiectum geometrie ⁊ paſſio in naturali phīa. Sextus modus ex dictis claret.

Ad tertiā dubitationem rñdetur ꝙ genus non capit logicaliter frequenter ſubiectum ⁊ paſſio ſunt in variis predicamentis homo eſt in predicamento ſubſtātie ⁊ riſibile in p̄dicamēto qualitatis nec capitur genus moraliter quēadmodū dicimus homo eſt bon' in gn̄e moris nec capit genus ꝑ genere naturali quod eſt materia que eſt vniuſcuiuſq3 primū ſicut dicitur quinto metaphiſice ꝙ illa dicunt eadē genere quorū materia eſt eadē ⁊ hoc modo capit quādo dicit corruptibile ⁊ incorruptibile differūt in genere. **Varia generis acceptio.** Sed capit hic genus pro gn̄e ſubili de quo primo ⁊ principaliter hic intendit in ſcīa et ꝑ vnionē ⁊ ad ipſum reductionē ſcīa dicitur vna. Et hoc modo capit ille terminus genus q̄ſi dicitur ꝙ vnius generis eſt vna ſcīa ⁊ ſic illa dicunt eſſe eiuſdē generis que habent attributionē ad vnū gen' ſcibile acceptū ſm illā rōnē ſm quā ponit ſubiectum attributionis in tali ſcīa dicit ꝑ ſe

q2 ſi p̄ accñs nō ſpectāt ad illā ſciam vt turpe al bū nigrū q̄ līnee ⁊ magnitudini p̄ eminēt ſed hoc eſt p̄ accñs ſolū in p̄dicatiōe accidētali q2 curuū ⁊ rectū p̄dicanī accidētaliter de iſto termio linea ⁊ tñ ſunt geometrice p̄ſiderationis ſ3 capiī p̄ accidēs cōtra oēs modos p̄ſeitatis d3 p̄m illā rōnē p̄pter tales notiores idē diuerſuꝫ q̄ nūero ⁊ magnitudini conueniunt ſed nō inq̄tū hmōi: ſed p̄m rationem conſequentialem entis.

Sciaꝫ aliquā alteri eſſe ſubalternatam multifarī aꝫ ꝯtingit

¶ Ad quartā dubitationē. rñdeī q̄ vna ſcia multifariā pōt eſſe ſubalternata reſpectu alteri⁹. ¶ Primo illa ſcia q̄ de ſpē cōſiderat eſt ſubalternās reſpectu illius q̄ cōſiderat de ſpecie ſicut phia cōſiderat de motu in cōi ſcia de celo ⁊ mūdo de motu locali in libris de gñatiōe de motu ad formā et ſic ſcia ſubalternata eſt p̄s ſciētie ſubalternātis cū eiuſdē ſcie totalis eſt de genere ⁊ ſpecie cōſiderare ſi logica cōſiderat de argumētatiōe ⁊ in libris poſterioꝝ de argumētatione demōſtratiua thopicoꝝ de argumētatione p̄babili ⁊ hic capiī genus large pro toto in mō ad ſuā partes q2 cōiter teneī q̄ argumētatio nō eſt verū genus ad hūc terminū demonſtratio: ſed termin⁹ ſumpt⁹ cū addito cōueniēti ſuperiori p̄ ſe reputaī ſpecies. Scdo aliqua ſcientia d3 ſubalternata reſpectu alteri⁹ q2 cōſiderat de ſubiecto cōtracto p̄ accidēs vt numerus ſonorus qō eſt ſubiectū muſice et numerus ſubiectuꝫ arithmetice accidētale ⁊ extraneū eſt valde nūero q̄ ſit ſonorus p̄pterea vnā ſciam cōſtituunt. Tertio mō capiī ſcia ſubalternata p̄ illa ſcia q̄ demōſtrat: q2 eſt de aliqua cōcluſione de qua ſcia ſubalternās demōſtrat p̄pter qd ⁊ hoc mō ſcientia ſubalternata non eſt p̄s ſcie ſubalternātis. Ariſtoteles dicit in lr̄a q̄ eadē ſciētia ē ſubalternās reſpectu vni⁹ vt p̄ſpectiua reſpectu ſciētie de iride ⁊ ſubalternata reſpectu geometrie.

Ariſtoteles.

¶ Cōtra dicta arguitur. hñ ſequiī hec ſcia eſt ſubalternata: ergo eſt de ſubiecto cōtracto ⁊ eſt ſubalternās: ergo eſt de ſubiecto nō ꝯtracto. Reſpondeī ꝯcedēdo priorē ꝯñaꝫ cuius ꝯñs eſt affirmatiuū nullā negatiōeꝫ hñs negata ſcda ꝯña in qua poniī negatio infinitās ſed op3 inferre: ergo eſt de ſubiecto nō cōtracto inq̄tū hmōi vl̄ reſpectu ſcie ſubalternate ei. Ex quo p3 q̄ medicina ſubalternata phie naturali ⁊ ius ciuile morali et ius canonicū theologie. Medic⁹ h3 p̄ p̄ncipio ꝯcluſiones phicales p̄m q̄ vulgo d3 vbi deſinit phicus ibi icipit medic⁹. Eodē mō cōcluſiones moralis phie pro principijs iuris ciuilis accipiuntur.

Corrolarium.

¶ Quidā nō iniocūde arguit. q2 cū ſciētia ſubalternās ſit dignior ſubalternata tūc facultas artiū d3 eſſe dignior q̄ facultas decretoꝝ legū medicoꝝ ⁊ theologoꝝ oppoſitū pariſij practicaī: q2 artiſte dñr de inferiori facultate. alie tres de ſuperioꝝib⁹ facultatib⁹. p3 ꝯña q2 theologia ſubalternaī methaphiſice de alijs oſtēſum eſt ⁊ artiſte ſunt naturales phi morales methaphiſici huic argumēto dupliciī rñdeī primo ꝯcedēdo q̄ facultas artiū d3 ſupraponi ſed nūc nō ſupraponiī q2 vt ī plurib⁹ artiſte ſunt pauperes. Alio mō negaī ꝯña q2 in facultate artiū ſūt ſcie excellētiſſime tñ in illa facultate multe ſunt artes minime dignitatis in qb⁹ iuuenes p̄ficiūt ⁊ in alijs ſenes ⁊ iuuenes ſenib⁹ dñr ſubijci. igiī.

¶ Cōtra ponam⁹ q̄ null⁹ ī facultate artiū gaudeat p̄uilegio niſi in eiſdē actu regēs ⁊ ſemp̄ in eis maneat ſicut nōnulli huius tēpeſtatis faciūt iā erūt ſenes reſpectu graduatoꝝ in alijs facultatib⁹ ⁊ cū hoc ponamus q̄ magna ſtipēdia lucrenī: iā erunt diuites q̄ facultas rōnabiliter deſſe ſupior. Videī quēadmodū totū excedit ⁊ in magnitudine ⁊ nobilitate quācū q̄ ſuā p̄tē ſic d3 medicus h3 philoſophiā naturalē ⁊ artes. p̄pterea ſenē artiſtā dignitate ſciētie debēt p̄cedere theologi: artiſte regulariter p̄ſiſ ſunt acerrimi ⁊ methaphiſici, ⁊ nulli alij alteri⁹ facultatis. propterea ceteros omnes precedunt libros vtriuſq̄ philoſophie refertos ſparſim per theologiā in lucē emiſerūt quibus nō parū fructus poſteris artiſtis reliquerūt. Etiā p̄p nobilitate ide theologia eſt regina ſcientiarum.

¶ Cōtra capio vnū artiſtā purū canoniſtam purum theologū ⁊ ſeparo has artes ⁊ cetera ſuppono paria quid tūc erit? Reſpōdetur non eſt poſſibile dare theologū ſic purum q2 preſupponiī q̄ vtranq̄ philoſophiam cum logica viderit ſi naturaliter theologiam adipiſci deberet: ſed dato caſu adhuc facultas theologie debet eſſe ſuprema quia de deo bonis moribus et vicijs extirpandis luculenter tradit. Et ius canonicum forte poſt eam p̄m locum nāciſci pōt. An theologia ⁊ ius canonicum ſint ſcientie proprie dicte non eſt queſtio nunc. Medicina ſine naturali philoſophia haberi non poteſt immo eſſet cirurgicus talis et practicus ſolum ſcientie lucratiue nunc in honore habetur quare tales vt anaxagoras omnimo ſpeculantes tanq̄ ſtolidi reputabantur ſexto ethicorum capitulo quarto. de hoc vide cōmentatorem in prologo octaui phicoꝝ tanq̄ diuum vatem in illa parte optime concionantem.

Anaxagoras. Cōmentator.

¶ Ad quintā dubitationē reſpondeī q̄ de dubio propoſitio bipartita eſt opinio okam et multis dicentibus affirmatiue ad dubitationē vnde in hoc ſtant quandocūq̄ due propoſitiones demonſtrabiles ſpecie differunt ſcientie illarum ſpecie differunt tunc propoſitiones differunt quando poniī vnus terminus in vna qui nō poniī in alia nec p̄m ſe nec p̄m ſuum ſinonimū propterea hec conſequentia eſt bona ille due propoſitiones habent ſubiecta nō ſinonima: ergo ſpecie differunt eodē modo de copulis ⁊ predicatis ⁊ alijs ſignis: ſed quando eſt idēptitas concluſio nō demonſtrabilium tūc ille ſciē tie ſunt eiuſdē ſpeciei ſpecialiſſime ſiue premiſſe ſpecie differant ſiue nō: immo ſcientia ⁊ experientia de eadē propoſitione ſunt eiuſdē ſpeciei: vt verbi cauſa ſi quis eſſet ſupra ſperā lune ⁊ videret lunā eclipſari p̄p interpoſitionē terre inter ſolē ⁊ lunā iam haberet experientiā de hac luna eſt eclipſabilis ⁊ ſic haberetur ſcientia de eadem propoſitione ſiue p̄p quid ſiue q2 eſt oēs ille tres notitie ſunt eiuſdē ſpeciei igiī. p̄baī: q2 ſi differrēt ſpecie maxime eſſet q2 producuntur a cauſis ſpecie differentibus: ſed hec ꝯña eſt nulla cauſe productiue horū aſſenſuū ſpecie differunt: ergo ⁊ aſſenſus q2 ſtat q̄ a duabus cauſis ſpecie differentibus p̄ducanī duo effectus eiuſdē ſpeciei: ꝯ p3: q2 duo colores p̄ducti ab igne ⁊ ſole ſunt eiuſdem ſpeciei: quia ſi non: quilibet calor cuilibet calori eſſet eiuſdeꝫ ſpeciei oporteret dare plures qualitates primas q̄ quattuor nec frāgitur argumentū q̄ alij q̄ calorē aeris ⁊ ignis arbitrāī ſpecie differre nec calor naturalis rumpit p̄po

Due opiniones. Okam.

ſtrū eſt ſcdʒ oēs calores ignis ſunt eiuſdē ſpeciei. ¶ Cōfirmat ꝙ expiētia ſit ſcia ꝓprie dicta qꝛ ſm philoſophū ſexto ethicoꝝ ſunt tantū qnqꝫ habitus veridici ꝗ intelliguntur in hac dictione ſipas ꝛ experientia eſt habitus veridicus nō ſapientia prudentia ars vel intellectus: ergo eſt ſcientia.

Philoſophus.

¶ Contra hoc arguit. nō ſilis modus acquirendi principia ꝛ concluſiones ſed noticie aliquorū principiorū acquiruntur ꝑ experientiā ſiue demōſtrationem: ergo aſſenſus concluſionis qui eſt ſcia proprie dicta nō pōt accipi ꝑ experientiā ſine demōſtratione. Preterea primo poſterioꝝ ariſtoteles ponit diſtinctionē inter ſciam qꝛ eſt: ꝛ ꝓpter quid: ergo dicta nulla. Rurſus pꝫ ex hoc principio neceſſariū non pōt ſciri per ꝯtingēs: ergo experiētia nihil facit ad productionē ſciētie. ¶ Ad hec rñdet okā ꝙ pōt eſſe ſilis modus acquirēdi notitiam aliquorum principioꝝ ꝛ aliquarū concluſionū ſʒ preter illū modum cōmunē eſt vnus ꝓprius notitie cōcluſionis. ſ. per demonſtrationē: qui nullo mō pōt competere notitie principiorum ꝓmiſſarum.

Ariſtotel.

Okaʒ opinio.

Scia qꝛ ē et propter quid bifariā capit.

¶ Ad ſcdm dicit ꝙ ſcia qꝛ eſt ꝛ propter quid dupliciter accipiūtur. Uno modo pro demonſtratione qꝛ eſt ꝛ propter quid. Alio modo ꝑ notitia cauſata a premiſſis iſtarum demonſtrationū ſic primo modo differunt ſpecie reſpectu eiuſdem concluſionis ſicut ille demonſtrationes reſpectu eiuſdem concluſionis ſpecie differūt qꝛ alie ꝓmiſſe ſunt in vna demōſtratione alie in alia: et iſto modo loquitur philoſophus primo poſteriorum. Secundo modo ſpecie non differunt.

Philoſophus.

¶ Ad vltimū dicit ꝙ neceſſariū nō poteſt demonſtrari per contingens tanꝙ per aliquā diſtinctionem eius ꝑ notitiam tamē euidentem alicuius contingentis ꝛ notitiā vniꝰ veritatis neceſſarie nō ordinatarū in mō ꝛ figura poteſt accipi notitia euidēs concluſionis demonſtrabilis ſicut bene ſequitur hec verba ſanat: ergo omnis herba eiuſdēʒ ſpeciei ſpecialiſſime ſanat illa ꝯña tenet nō per aliquod mediuʒ intrinſecum quo adducto eſſet ſilogiſmus: ſed per illud medium extrinſecum agentia eiuſdeʒ ſpeciei ſpecialiſſime ſunt effectiua effectum eiuſdem rationis: vnde hic.

Philoſophica poſitio.

Annotatio.

¶ Notādum eſt ꝙ qnqꝫ ſufficit experimētuʒ vnius ſingularis ad habēdū principiū artis ꝛ ſcientie ꝛ aliqñ requiruntur multa experimēta: exemplū primi qñ ſubñcitur ſpecies ſpecialiſſima: ſecundi qñ ſubñcitur genꝰ vt ad hanc ſciendam omnis calor eſt calefactiuus ſufficit euidēter cognoſcere ꝙ ille calor eſt calefactiuus ꝗ cū medio extrinſeco ante tacto ſufficienter probat illam ois calor eſt calefactiuꝰ. Si ſubiectū fuerit terminus genericus opꝫ multarū ſingulariū hr̄e experimenta: vt verbi cā ponamus ꝙ ſubiectuʒ habeat octo indiuidua ſpecie ſpecialiſſima diſtincta oportet experimenta octo habere ꝛ non arguere ſic quicquid cōuenit vni indiuiduo vniꝰ generis cuilibet alteri eiuſdem conuenit hoc liquet eſſe falſum: ſed ex vno indiuiduo cognoſcitur ſua vniuerſalis de ſpecie ſpecialiſſima ꝛ omnibus illis cognitis cognoſcitur de termino generico licet ille modus ſit cōmunior ꝛ aliqualiter defenſari poteſt.

¶ Tene ꝙ ſciētia ꝓpter quid ꝛ qꝛ eſt ꝛ experientia ſpecie differāt ita ꝙ aſſenſus acceptus ꝑ experientiā ſpecie differt ab omni ſcia capiēdo ſciam poſterioriſtice ꝛ ſcia qꝛ eſt ꝛ ꝓpter quid etiā ſpecie differunt inter ſe. ¶ Et pro hac materia pono ꝓpoſitiones ſi.

¶ Prima alique noticie ſpecie diſtinguūt hoc pꝫ qꝛ niſi ſit noticia dei ꝛ noticia albedinis erūt eiuſdē ſpeciei cū vna ſit beatifica: altera erit quod eſt falſum vtrobiqꝫ ꝑ ſpeciem ſine addito ſpeciem ſpecialiſſimā intelligēdo. patet per materiā ſubiectam.

Ad huiſoru ꝛ explanationeʒ ponuntur ꝓpōnes.

¶ Scd̄a ꝓpō ad diſtinctionē obiectoꝝ ſpecie noticiaꝝ ſequit diſtinctio ſpē. pꝫ qꝛ ſi nō eēnt duo obiecta ſpecie differentia habebunt duas noticias eiuſdem ſpeciei qđ eſt ꝯ porē ꝓpōnē propterea ſcdo de aīa potētie diſtinguūtur per actus ꝛ actus per obiecta.

¶ Tertia ꝓpō ad idētitatē ſpecificā aſſenſuū diſſenſuū ſiue ſcientificoꝝ creditiuoꝝ erroneoꝝ vel ꝗrūcūqꝫ aliarū noticiarū non ſufficit idētitas obiecti. pbat ſtat ꝙ ſor. de hac triāgulus hꝫ tres hēat opinionem plato errorē cicero fidē ꝛ illa ſpecie differūt. igit ꝓpō vera. ¶ Ex ꝑdictis ſtat ꝙ diuerſoꝝ obiectoꝝ ſpecie eſt eadē notitia numero pꝫ de noticia ꝯfuſa ꝗ eſt genꝰ ſubalternū. ſʒ loquimur ſemꝑ de diſtincta.

Philoſophica ꝓpō

¶ Quarta ꝓpō ad idētitatem ſpecificā effectuū nō ſufficit identitas ſpecifica cauſaꝝ efficientiū ſtat ꝙ duo indiuidua eiuſdeʒ ſpeciei ꝑducāt effectus ſpecie differentes.

¶ Quinta ꝓpō ad idētitatem ſpecificā noticie nō ſufficit identitas cauſe efficientis ꝛ obiecti copulati: ꝓbatur noticia intuitiua ꝛ abſtractiua ſunt de eodem obiecto ꝛ ꝑducuntur ab vna aīa vel a duabus ſolo numero diſtinctis ꝙ ſpecie differant infra tanget. Sʒ aliqui dicunt abſtractiuā immediate ad ſpecē terminari ꝛ mediate ad rē cuꝰ eſt ſpēs. Imo in iſtis noticiis credo ſp ex diuerſitate ſpecifica cauſe in parte vel in toto cauſat diuerſitas ſpecifica et qꝛ ſubiecta agunt partialiter qñ ſunt cognitiua ſequitur ꝙ noticia quā hꝫ angelus de ſorte et illa quā hꝫ aīa intellectiua de eodē ceteris paribꝰ puta ſint ambe intuitiue ſingulares ſpē differūt. Ex quo iterū infert ꝙ viſiones intuitiue et ſingulares quas habēt bos ꝛ aſinꝰ de eodē obiecto ſpecie differūt. Quicquid ſit tñ ad ſcias eſſe eiuſdem ſpeciei gratia materie ſufficit ꝙ cauſant a cauſis eiuſdē ſpeciei ꝛ ſint eiuſdē obiecti. Cognoſcitur ſic interdū ꝙ ſpecie differāt intuitiua pōt ꝑducere ꝙ noticia abſtractiua quātūcūqꝫ intendatur non pōt ꝑducere. ꝗ ſpecie differūt. Itē noticia ſenſitiua ꝛ intellectiua ſic ſe hn̄t ꝙ vna eſt extenſa altera ꝓ nō. ꝗ ſpecie differūt. Snia qꝛ eſt: eſt aſſenſus ꝯclonis inclinās ad aſſentiēduʒ ꝯcloni ꝛ nō dat cauſam quare ita eſt. Snia propter quid eſt aſſenſus ꝯclonis genitꝰ ꝑ ꝓmiſſas cauſam importātes. Ex illo ſeqꝛ ꝙ eadē demōſtratio vel intellectꝰ imediate inclinat ad duas ſcias ſpecie diſtinctas. pbat capiēdo: has ꝓmiſſas. oē aīal rōnale eſt riſibile: ꝛ ois homo ē aīal rationale. ex illis premiſſis poſſumus cōcludere plures ꝯcluſiones immediate ꝯ vnā in barbara aliā in barbari et cōuertentē ꝯcluſionis me

Correlarium.

Aduerte.

Snie ꝓpē qd diffo.

Correlarium.

diãte mõ ad variationẽ vni' termini in obiecto
Okam. ſcie ſpẽ diſtinguũtur. ❡ Tũc ad argumẽta Okã
rñdet. Ad primũ cõcedit ꝙ nõ eſt ſufficiẽs cã di
ſtinctiõis ſpecifice ſciẽtiarũ qꝛ cauſis ſpecifice di
ſtinctis ꝓducunt inniteñdo huic medio qñcunqꝫ
cãe ſpecifice diſtinguũt oẽs carũ effect' ſpẽ diffe
rũt q̃ ꝓpõ ẽ falſa vt bñ colorabat arguẽdo: h̃ rñ
eſt ꝯ a oẽs cauſe ſpẽ differẽtes ꝓducũt effect' ſpẽ
differẽtes. ptꝫ inductiue in oĩbus cauſis vt ſor
tes ꝓducit ſortẽ. brunellus aſinũ. ſol lumẽ. ignis
ſiccitatem q̃ ſpẽ differũt ꝛ tñ ꝓcedẽdo ſicut ꝓce
dit põt defenſari ꝙ lumen ꝛ ſiccitas ſunt eiuſdẽ
ſpẽi. Sꝫ variis modis argum' diſtinctionꝫ ſpe
cificã notitia intuitiua cauſat iudiciũ euidẽs de
exiſtentia obiecti notitie intuitiue abſtractiua
quãticũqꝫ intendit hoc non põt ergo diſtinguũ
tur ſpecie. Eodẽ mõ ſcia quid eſt inclinat ad ali
quod clarius ꝛ certius quam ſcientia qꝛ eſt.

Ariſtotel. ❡ Ad cõmẽtũ qd dat ariſtote
li dicẽs ꝙ ſcia qꝛ eſt capit ꝑ demõſtratiõe qꝛ eſt
vel ꝑ totali aſſenſu demõſtrationis qꝛ eſt põt eẽ
argumẽtũ datis iſtis duab' oẽ aĩal rõnale eſt ri
ſibile oĩs hõ eſt aĩal rõnale. ergo oĩs hõ ẽ riſibilis:
oĩs hõ eſt riſibilis oẽ aĩal rõnale eſt hõ: ergo oẽ
aĩal rõnale eſt riſibile eo ꝙ quelibet pars vnius
eſt eiuſdem ſpeciei cum aliqua parte alterius. ꝛ
ecõuerſo ergo illa tota ſunt eiuſdem ſpeciei.

❡ Ad ſcõm argumentum qd
fundatur in ſexto ethicoꝝ vbi dr' ꝙ ſcia eſt habi
tus veridicus dꝛ ꝙ extenditur iſte terminus ad
oẽs acceptiões de ſcire. hoc ptꝫ capiendo ſcien
tiam ꝛ ſcire ꝓportionabiliter proportionabilr
pro duob' primis modis qꝛ ex actibus generat
☞ habitus non falſidicus nec dubius. ergo veridi
cus. ꝛ per conſequens propoſitum.

Quid ĩ la ❡ Ad ſextam dubitationem.
tus ſume Sciendũ eſt ꝙ demonſtrationes pñt augeri in
re. latus ſumendo. Et h̃ in latus ſumere nihil aliud
eſt ꝙ ꝯformata maiore ſumere ſub medio ita ꝙ
in latus ſumere cõnotat ꝙ aliũ demonſtratio
ꝓceſſerit vt oẽ corp' eſt ſubſtãtia oẽ aĩal eſt corp'
ergo oẽ aĩal eſt ſubſtãtia oẽ corp' eſt ſubſtantia. oĩs
hõ eſt corpus. ergo oĩs hõ eſt ſubſtantia in ſcõa
demonſtratione eſt argumentũ in latus ſumen
do nõ ad eãdem cõcluſionem ſed remanet ma
Quid au ior extremitas cũ copula ꝛ maior ꝓpõ. Augere
gere de demõſtrationeꝫ in poſt ſumẽdo nihil aliud ẽ ꝙ
mõſtratio capere ꝯcluſionem prioris demõſtrationis pro ma
nem. iore addendo minorẽ vt oẽ corpus ẽ ſubſtantia
et omne aĩal eſt corpus ergo omne aĩal eſt ſub
ſtãtia. ꝛ tũc in poſt ſumendo. dicam' omne aĩal
eſt ſubſtãtia oĩs hõ eſt animal ergo omnis ho
mo eſt ſubſtantia. hic non eſt eadem concluſio
quemadmodũ in latus ſumẽdo vocatur in poſt
ſumendo qꝛ capitur cũ poſtrema ꝓpoſitione et
in latus qꝛ capitur ſub termino qui regulariter
ꝑ multis ſupponit ad ſimilitudinẽ lateris ꝓpe
dicti. Tertio modo poſſunt demonſtrationes
augeri ad eãdem concluſionem ſic: ſcꝫ ꝙ eadem
cõcluſio ex variis ꝑmiſſis demõſtret ꝛ h̃ bifariã:
quia poteſt eſſe ſermo de concluſione ipſa vel de
ſcia ꝯcluſionis ſi ſcõm rurſus dupliciter vel premiſ
ſe ſunt eiuſdẽ ſpeciei vel nõ ſi non ſunt ſcientia
non augetur per cõcluſionẽ precedẽtẽ: ꝛ ſic con
ſtat ꝙ ſcientia augetur ſi intelligatur ꝙ conclu
ſio augeat tũc dꝛ affirmatiue ꝙ ſit eadem con
cluſio. poteſt probari a priori ꝛ poſteriori: a prio
ri multifariam potiſſime vel nõ potiſſime. Iſta
membra poſſunt frangi ꝛ eodem modo a poſte
riori ſm multitudinẽ ſpecierũ demõſtrationis in
variis figuris vł modis variis eiuſdẽ figure ꝛ po
nit vna ꝯcl'o. Impoſſibile eſt ꝙ eadẽ ꝯcl'o plurib' Cõcluſio.
demõſtrationib' ꝓpter qd ꝛ potiſſimis nõ equa
lẽtib' demõſtret: mã vel ꝯcl'o demõſtrat negatiue
ꝛ tũc nõ eſt potiſſima affirmatiua eſt potior: vel
oſtẽſiue vel ad impoſſibile ſi ſcõm iterũ ponit ꝓ
poſitũ ſi ꝑmũ vel in ꝑma figura vł in aliis ſi ſcõꝫ
nõ eſt potiſſima: qꝛ ꝑma figura maxie facit ſcire
ſi eſt in ꝑma figura vel ex ꝑticularib' vel vł'ib' ſi
ꝑmũ intentũ ſi ex vł'ib' vel a poſteriori vel a ꝑori
ſi ꝑmũ non eſt qd ſi a ꝑori vel vna demonſtratio
vel pl'es ſi ſcõm vel importãt cãs equalr vel vna
cauſam finalẽ ꝛ alie cauſas poſteriores. ſcõe non
ſunt potiſſime in vno verbo relinquit ꝙ demõ
ſtratio illa erit potiſſima negatiue que oĩa ge
nera cauſarum limpide importat.

❡ Circa octauuꝫ caput ponit Principio
philoſoph' diſcrimẽ inter dignitatẽ ſuppoſitio rum d. ſcri
nem ꝛ petitionẽ. ❡ Primo dignitas eſt ꝑncipiũ men.
ꝑ ſe notũ vbi dignitas ꝓpe ponit nõnunqꝫ extẽ Quid di
ditur ad vtrãqꝫ ꝑmiſſam. Scõo differũt: quia di gnitas.
gnitas eſt ꝑ ſeipſam nota ſine vlteriori diſcurſu
ſꝫ nõ ſuppoſitio et petitio. Tertia dñia claret in
textu ꝙ ꝯ dignitatẽ non ꝯtingit inſtare vt ante
viſum eſt. ❡ Suppoſitio eſt ꝓpõ quã arguẽs re Quid ſup
ſpõdẽti ꝑmittit ꝓbabilem mod' arguendi vul poſitio.
garis eſt ꝑponere vnã ꝓpõnem hñ apparentem
q̃ cõducit ꝓpõ inferendo vt ſi tenet reſpõdens ꝙ
quãtitas diſtinguit a re quãta preſupponit ar
guens ꝙ oĩs res que nõ eſt para alteri' nec crea
trix põt eſſe in rerũ natura altera corrupta. Pe Quid peti
titio eſt ꝓpõ de qua reſpõdens nõ opinat. pro tio.
pterea dicit arguens vel ꝓcepto peto te ꝯcedere
illã vbi poſtea ex temporis diſcurſu ꝓpõ euadet.
☞ Nota quare nõ opꝫ adiſcentem eſſe incredibilẽ
propterea nomen petitionis vendicat queſtio
nem lucide explicat in littera.

❡ Circa vndecimũ caput do
cet pħs qd interſit inter demõſtrationeꝫ ꝓpter Philoſo
qd: ꝛ qꝛ eſt in demõſtratiõe: qꝛ eſt ab effectu ad phus.
cãm vel a cã remota ad effectũ ꝓcedit in demõ
ſtratione ꝓpter qd a cã ꝓpinqua ad effectũ ꝛ h̃
mõ alique demõſtrationes ſunt que nõ ſunt ꝓ
pter qd: nec qꝛ eſt. deinde ponit aliqua exempla
quoꝝ ꝑmũ eſt. oẽ nõ ſcintillãs eſt ꝓpe nos: pla
nete erratici nõ ſcintillãt ergo ſunt prope nos.

❡ Pro q̃ nota ꝙ aliqd ꝓprie
ſcĩtillat vt ignis qñ igniculus ab igne ſegreget:
alio mõ aliquid ſcintillat metaphorice ꝛ vt ſtel
le fixe a qbus aliqd emanare videt. Planete di Qua rõne
cunt ideo erratici: qꝛ non ſꝑ eſt equalis diſtãtia planete er
vel ꝓpinqtas iter ſeſe ſol ꝛ ven' iterdũ ſunt ꝓpin ratici dicã
qui interdũ remoti. hoc ptꝫ planete interdum tur.
ſunt in trino aſpectu vel in quarto vel in ſextili
cũ hoc tñ ſtat ꝙ qlibet planeta ad ſe cõſiderat'
in ſuo orbe eſt defixus inſtar claui in rota: quia
ſtelle fixe ſunt ĩ eodẽ celo neuticã errãt vult Ari Ariſtotel.
ſtoteles dicere nõ ſcintillare eſt effect' ad eẽ ꝓ Quid non
pe nos põt exemplũ expugnari ꝑ regulas in die ſcintillare
clara ſcintillãtes ſed hoc nõ cõtingit in nocte ſi
cut in ſtellis. Scõm exẽplũ eſt ꝙ lumẽ lune cir
culariter augeꝫ ꝑ h̃ ꝓbat ꝙ luna eſt circularis fi
gure a poſteriori vis demõſtrationis in hoc de
pendet ꝙ accidentia figurantur ſm naturam

recipientis ſi luna eſſet circularis figure lumen lune tale eſſe oporteret.

Dupl' propōnis duplex explanatio.

¶ Si affirmatio eſt cauſa affirmationis negatio eſt negationis ppō hec duobus modis exponit. Uno mō phyſice alio modo logice phyſice ſic ſi aliq̄ cā aliquē effectum poſitiuum ponat nō poſitio illi' cauſe illū effectum nō poni infert. alio mō logice: ⁊ hoc ſic ſi añs affirmatiuū ꝯñs affirmatiuū inferat negatiuū cōtradictorioꝝ ꝯñtis añtis oppoſitum concludit vtrobiq̄. vl' ſic iterū ex ꝯuertibilib' ſi añs affirmatiuū iferat ꝯñs affirmatiuū ꝯdictoriū ꝯñtis iferre neceſſe ē exēplū anacarſidi filū regꝫ ſcitaꝝ diſcipli ſalomonis pmi datoris legū ſcitꝫ ē darū de ſe. ¶ Circa vnitatē ſcie dubitat. pmo an eadē ꝯcluſio poſſit i diuerſis ſciētiis q̄ nō ꝯcludūt ppt q̄d ⁊ q2 ē demōſtrari ⁊ an erit eadē ſcia. Scđo an ſcie mathematice ſunt certiſſime. Tertio q̄d req̄ritur ⁊ ſufficit advnitatē ſcie collectiue capto termino. Quarto an ſit dabilis aſſēſ' ſimplex q̄ aſſentit toti dēmōſtrationi et ꝯcłoni ppt pmiſſas.

Quattuor dubitationes.

Robert' linchonieñſis.

¶ Ad primū dicit ꝙ bipertit' eſt modus dicendi roberto linchonieñ. ⁊ aliis dicentibus ꝙ eadē concluſio ad placitū ſignificās poteſt in duabus ſcientiis cōcludi ſed nunq̄ eadem mentalis vltimata.

¶ Contra q̄d arguit ſic. hec cōcluſio terra eſt rotūda eſt ſcibilis modificādo copulam vel abſoluēdo ⁊c. ⁊ pt demōſtrari per principalia phie naturalis per grauitatē q̄ appetit eē i cētro pt aſtronomice deduci vt ptꝫ p Jo. de ſacro boſco tractatu de ſpera capitulo pmo ſi hō ab vrbe pariſia īcederet affricā apparebit ei polus antarticus. polo artico ⁊ vtraq̄ vrſa abſcōſa ⁊ hec nō pt eſſe niſi ppter gibboſitatem terre ſi terra eſſet plana in quolibet climate vtrūq̄ polum poſſimus videre immediate diei naturalis quēadmodū vident ſubequatore huic argumēto reſpōſio cōis eſt ꝙ ille mētales nō ſunt ſynonime: ſꝫ vna illarū ad placitū ſignificās ſubordinatur duab' mētalibus ⁊ terra equiuoce capitur.

Joānes de ſacro boſco.

¶ Cōtra hoc iterū arguit quacūq̄ illaꝝ mentaliū data ipa ē dubitabilis nata fieri euidēs ⁊ per pncipia aſtronomie ⁊ phie hāc partē aptiorē reputo de ſcia diceret ab eis ꝙ ad vnitatē ſufficit dicere idētitatis obiectuꝫ ꝙ ſcia numero eſt phyſica ⁊ aſtronomica nec hoc incōuenit in partiali ⁊ potiſſimū quando nō eſt pncipalis in ipſa ſcia ſm ante dicta eadē cōcluſio licet ſit aſtronomica ⁊ phyſica ſcientie non modo differunt numero ſed ſpecie.

Corrolarium. Commētator. Ariſtoteles.

¶ Ad ſecundū dicit ꝙ ſcientie mathematice ſunt certiſſime. hoc patet ex earū claro proceſſu quocirca a cōmentatore in primo gradu certitudinis locantur immo ariſtoteles hoc aſſumit pro medio ad probandum ꝙ prima figura maxime facit ſcire.

¶ Cōtra hoc arguit ſic. principia mathematicalia ſunt falſa. ergo cōcluſiōes ſcie nō ſunt certiſſime ꝯñā nō eſt dubia. pbatur aſſumptū aſſumpta illa cōi animi cōceptionē ſi ab eq̄lib' eq̄lia demas remanētia ſunt eq̄lia demus duas ppōnes duplas octo ad quattuor: ſex ad. iii. ab octo tollam' duo ⁊ a ſex tollam' duo tūc remanent ſex ad quattuor ⁊ q̄ttuor ad tria. pmo proportio eſt ſeſquialtera. ſecunda ſeſquitertia quas liquet eſſe inequales ſpēs inequalitatis diſtinctas. Forte dicis opꝫ tollere equaliter vnū ab octo ⁊ a quolibet alio extremo vnū ꝯtra tūc manebunt ſeptē ad tria ⁊ quinq̄ ad duo quas conſtat eſſe inequales quare ſic dꝫ itelligi principiū mathematicuꝫ datis duab' ppōnib' equalib' ſiue duplis ſiue triplis ſiue q̄buſcūq̄ ſi auferam' equaliter ſm naturā ſpeciei ppōnis hoc ē eq̄les pportiones remanentes pportiōes erūt eq̄les.

Cōis animi conceptio.

Principiū mathematici itellectus.

¶ Secundo arguit ad idem. hic eſt vnū principiū mathematicū q̄ncūq̄ excedunt equaliter vnū tertiū ſunt equalia inter ſe ſed hoc principiū eſt falſum. igit pbatio minoris angulus acut' ⁊ angulus obtuſus angulum ꝯtingentie equaliter excedūt q2 infinitū q̄libet angulus recti line' quemlibet angulū cōtingentie: ⁊ tñ cuilꝫ intelligēti cōſtat angulū obtuſum maiorē eſſe recto per rōnem terminorū. Videt ꝙ ppō intelligit de excedentib' ſm pportiones rōnalē. pportio rōnalis aliquoꝝ ē q̄ñ exceſſum pt equari excedēti in illo in quo ē illa exceſſio in ſua tñ ſpē manēdo. Etiā hec ꝯña nihil valet angulus obtuſus ⁊ acutus infinite excedūt angulū cōtingentie. ergo equaliter ſortes et brunellus infinite excedūt vnā muſcam: ſed nō equaliter de hoc infra in predicatis eſſentialibus.

Mathematicum principiū.

Quid rōnalis proportio.

¶ Ad tertiū dicit ꝙ duplex eſt ſcia vna actualis altera habitualis ⁊ quodlibet mēbrū diuidit in ſimplicē actū vel habitū ⁊ aggregatū. ¶ Scđo nota ꝙ trifariā aliq̄d dicit eē. Uno mō q̄ñ eſt aliq̄d indiuiſibile vt angelus pūctum. Scđo mō q̄ñ eſt res cōpoſita ex materia et forma vt totū cōpoſitū ſi deus ſeparet materiam a forma q̄libet earū cōſeruādo q̄libet caꝝ diceretur fieri vnū: ſed hoc per naturā fieri nequit Scđo mō forma intēſibilis dr̄ eē vnū vt albedo ſcia opinio. Aliq̄d dicit eſſe vnū artificio vt quando partes hñt colligantiā vt in ſcāno. Aliq̄d dicitur eſſe vnū aggregatione vt cumulus lapidū exercitus. Tertio aduerte ſciam multifariā accipi. Uno mō pro aſſenſu ꝯcluſionis de mō logicalis demōſtrationē genito: ⁊ ſic pprie accipit. Secūdo extēdit terminus ad aſſenſus intellectuales opinationes vt fides Tertio capit pro ppōnibus logicalibus hoc eſt pro obiectis aſſenſum quēadmodum ſolet fieri. Quarto capitur pro libro ppōnes logicas cōtinente. ¶ Alia diſcretio triplex eſt logica: naturalis: vſualis ⁊ artificialis hec diuiſio eſt analogi in ſua analogata natura lis eſt potentia vnā ex alia logicaliter prōpte illatiua vt dicimus de apto ad logicā is logicā naturalem hꝫ quēadmodū putat de hypocrate q̄ i medicina ſiue logica artificiali ſubtiliter arguebat. logica vſualis ē prōptitudo qua q̄s vt in pluribus ſine artificio logice pcedit quēadmodum dicimus iſte congrue loquitur per vſum: nō aūt per artem neutra haꝝ eſt logica. logica artificialis ſupra ē diffinita. Iſtis notatis pono ppōes.

Scia duplex. Tripliciť aliq̄d dr̄ eſſe vnū.

Multifaria ſcie acceptio.

Logica triplex. Quid logica naturalis. Hipocrates. Quid logica vſualis.

Propoſitiones.

¶ Prima concluſio logica ſimplex habit' ſiue habitū cumul' idētitate: ⁊ ſic intrinſece p ſe q̄libet alio circumſcripto diſtinguit.

¶ Scđa ppō logica ſimplex arguitiue per ſubiectū ⁊ predicatum ⁊ alia ſincathegoremata diſtinguitur. hec ꝯſequētia ē bona hec logice hñt ſubiecta nō ſinonima p obiectis partialibus. ergo ſpē diſtinguunt ⁊ eodē modo per pdicata et alios terminos cōcludere potes.

¶ Tertia propõ duo aſſenſus logicales ſcientiales diſtinguuntur: ꝛ tamen ꝑmiſſe concluſiones ſunt ſynonime. hoc patet' de diſtinctione materiali.

¶ Quarta ꝓpõ due ſcie nõ diſtinguunt̃ vel ꝯueniũt ꝑ ſubiectũ ibeſiõis multe ſcie ſunt in eadẽ aīa: ꝗ in eodẽ ſubiecto quemadmodũ duo exercit' ioab ꝛ abner nõ diſtinguunt̃ per cãpũ cũ in eodẽ campo promiſcue iacebant.

Ioab. Abner.

¶ Quinta ꝓpõ ſcia totalis capit vnitatẽ ab aliis ſciẽtiis totalib' penes ſubiectum attributiõis ei' ꝑʒ penes aliq̃d arguitiue capit idẽtitatẽ ꝛ diſtinctionẽ ſpecificã nõ penes ſubiectũ ꝑʒ per premiſſa nõ per paſſionẽ: qꝛ illa eſt ſubiecto poſterior ꝛ notior nec penes mediũ qꝛ in tota vna ſcia ſunt plura media demõſtratiua q̃ nõ reducũtur ad vnũ mediũ q̃ tñ habent ordinẽ ad vnũ primũ ſubiectũ nec penes principium cõplexum: qꝛ plura ſunt principia cõplexa non reducibilia ad vnũ principiũ cõplexuʒ ꝛ nõ videtur penes q̃d aliud deberet capere vnitateʒ ꝛ diſtinctionẽ ergo ſubiectũ attributionis eſt terminꝰ ille ad quẽ oīa cõſiderata in ſcia hñt attributionẽ ꝛ de ipſo ſub tali rõne in nulla alia ſcia conſideratur vt argumentatio in logica ad quã oīa in logica et dyalectica cõſiderata ordinãtur ſed ꝓpter argumentationẽ: ꝛ de argumẽtatiõe dyalectica in nulla alia ſcia cõſideratur ꝛ oīa ad ipſam habent attributionẽ ita ꝙ qñ hõ radicitus ſic argumẽtatur tũc eſt ſciẽs in illa ſcia quemadmodũ cõtingit in qualibet ſcia qñ hõ ꝑfectaʒ cognitioneʒ ſubiecti attributionis ei' hʒ hoc eſt eorũ q̃ importãtur per ſubiectũ attributionis.

Quid ſubiectũ attributionis.

¶ Nulla melior ꝑt dari cõparatio ſubiecti attributionis ad cõſiderata in ſcia cuiꝰ eſt ſubiectum ꝙ ad principẽ militie q̃ ducit exercitũ quemadmodum ſub ſe paucos nobiles maxime auctoritatis hʒ ꝛ q̃libet eorũ habet cẽturiones ꝛ alios. Sic argumẽtatio ſyllogiſmum exemplũ enthimema et inductionẽ habet tanq̃ ſpẽs cõtentas ita ꝙ cuiuſlibet libri logicalis ſubiectũ attributionis finaliter tendit in argumentationẽ ſubiecti attributionis quẽadmoduʒ forte ſeptẽ aliĩ capitanei in finẽ a duce exercitus intẽtũ. Argumentatio eſt illatiua in cõi ꝓpterea argumẽtatio illatiua eſt ſubiectũ libri priorum ꝛ aliũ argumentatio docet topice ꝓcedere aliqua demonſtratiue quocirca argumentatio ꝓbabilis et argumentatio demõſtratiua ſunt ſubiecta libroꝝ poſteriorũ ꝛ topicorũ: ꝛ qꝛ nõnulle argumentationes vel ab illatione vel a ꝓbatione delirãt et eiuſdẽ ſcie eſt ꝯſiari circa rectũ ꝛ obliq̃tatẽ eius. Argumẽtatio ſophiſtica elenchorũ ſubiectũ ponitur. ꝛ qꝛ argumẽtatio ex ꝓpõnib' ꝛ enũciatio ex ſimplicib' conſtituit̃ ponit̃ enũciatio ſubiectũ perihermenias ſcibile in ꝑdicamento vel ꝑdicabile ſubiectũ ꝑdicamentoꝝ. ꝛ qꝛ ꝑdicamẽtorum cognitioni poſſibile deſeruiũt ꝑdicabilia vt dicit porphiriꝰ in prologo vl̃e eiꝰ ſubiectũ ponit̃: et ſic ſubiecta attributiõis ſciarũ partialiũ in logica per ordinẽ miniſtrãt ꝛ conducũt in finẽ ſubiecti attributiõis: ꝛ ita ĩ aliis ſciẽtiis enucleare potes

Argumentatio quatuor ſpẽs habet.

¶ Ecce ſeriatim argumentatio illatiua demõſtratiua ꝛ topica ſpẽs eius ð q̃b' in recto ꝑdicat̃ argumẽtatio ſophiſtica apparẽs eſt argumentatio vl̃e ordinat̃ ꝓp̃ poſſibile in ꝑdicamento poſſibile in ꝑdicamento ꝓp̃ enũciationem enũciatio ꝓpter argumentationẽ. ergo poſſibile in ꝑdicamẽto ꝓpter argumentationẽ quẽadmodũ ꝯtingit de fine vltimato ꝛ aliis finibus nõ vltimatis ſʒ ei ſubordinatꝫ. Sillogiſmũ exẽpliũ enthymema ꝛ inductionẽ nõ ſecludo accipe pro analogia imperatorẽ exercitꝰ q̃ totũ exercitum in tres ꝑtes diuidit corã trib' ducib' relinquens q̃ ipm euacuãt a toto ãbitu vt aggregatũ ſpecierũ cũ gñe cõuertit̃: ſʒ poteſtate quamlibet earũ cõtinet et vnꝰ capitaneus iſtis inferior expellens in idoneos vel nõ intendentes in fineʒ intentũ ab iperatore exercitꝰ: ꝛ eſt argumentatio ſophiſtica aliꝰ ſubminiſtrat materiã ꝑ totuʒ exercitũ: ꝛ hoc eſt propter argumentationẽ: ꝛ eſt ſillogiſmꝰ ꝛ ſub illo duo aliĩ ſubordinati eodem mõ in q̃libet ſcia ꝑtiali potes retexere in ꝑdicabilibus vl̃e principatũ obtinet ꝛ quinq̃ vl̃ia tanq̃ dominos principales hʒ: ſed in ordine ad argumentationeʒ nullꝰ reputationis eſt vnꝰ comes in ſua patria eſt magne auctoritatis in curia regis parue vel ipſe cõparatꝰ ad regẽ nulliꝰ lʒ rex co carere nõ poſſet quo rex regni rex. Ex hoc in ꝓp̃tu cõ emergit q̃re due ſcie logicales multuʒ differentes ad vnã ſciam ꝑtinẽt plus ꝙ alie due lʒ plus eſſentialiter cõueniãt vl̃e poſſibiliter eſt ꝑdicabile ꝛ oẽ argmẽtũ factũ ĩ barbara eſt ꝯñia formalis de directo ꝓcedũt in argumẽtatiõis logicalis cognitionẽ triãgulos in ꝓportione ſeſq̃altera maius minꝰ cõtinet cũ imediate inferiores nullatenus ad argumentationẽ ꝯcludunt.

Analogia

Corrolarium.

¶ Ex dictis infero corrolaria

Corrolaria.

Primũ ẽ: logica ẽ ꝑs logices ꝑʒ logica ſimplex actꝰ vl̃ habitꝰ ẽ ꝑs logice total̃. ¶ Scđa ꝓpõ logica ſimplex ẽ ꝑs logice ſimplicis ꝓbat̃ nã ẽ logica adeo ſimplex q̃litas q̃n plures hẽat ꝑtes oppoſitũ iplicat cũ eſt intẽſibilis et remiſſibilis eſt logica eſt homogenea ꝗ q̃libet ꝑs logicẽ ẽ logica

¶ Tertiũ corrolarium ille terminꝰ logica ſupponẽs ꝑ ſimplici actu vl̃ habitu eſt genꝰ ſubalternũ ꝓbat̃ ẽ vl̃e ꝛ ꝑdicat̃ ð pluribꝰ differẽtibꝰ ſpẽ in eo q̃ q̃d qꝛ ſcie q̃ habent̃ ð his duabꝰ vl̃e poſſibiliter eſt ꝑdicabile oẽ argumẽtũ regulatũ in barbara eſt ꝯñia formalis ſic arguẽdo oẽ argumẽtũ regulatũ ꝑ dici de oĩ eſt ꝯñia formalis oẽ argumentũ in barbara eſt hmõi igit̃. ¶ Quarta ꝓpõ q̃cunq̃ hʒ vnũ aſſenſum ꝑ demõſtrationẽ genitũ ꝯcluſionis logicalis ẽ logicꝰ eodem modo logicꝰ ꝓportionaliter capiat̃: ſʒ hoc nõ ſufficit ꝙ hõ dicat̃ logicꝰ vulgariter loquẽdo: qꝛ oportʒ hñ ꝙ plures ꝯcluſiones logicales ſciat cũ hoc ꝙ ꝑt in potẽtia ꝓpinq̃ facere eas q̃drare cuʒ aliis. ¶ Quinta ꝓpõ totalis logica quã hʒ plato ꝛ q̃ hʒ ſortes ſpẽ diſtinguunt̃ ꝑʒ ꝛ regulariter difficile eſt dare duos q̃ aſſenſus logicales eq̃les habeant ponat̃ ꝙ ſortes hẽat cẽtũ ſcias ſimplices cẽtũ ꝯcluſionũ logicaliũ plato habeat tales ĩ ſpẽ ꝛ cũ hoc duas ſcias alteriꝰ ſpeciei: tũc ſic ſcia ſortis ꝛ platonis differũt: qꝛ q̃ñcunq̃ ſunt duo totalia vel tota aggregatiõe quorũ vnũ hʒ aliq̃d vnũ ſpẽi q̃d nõ hʒ aliõ nec ſimilẽ ĩ ſpẽ hec ſpẽ differũt ꝑʒ inductiue ſed ſic eſt ĩ ꝓpoſito igit̃. ¶ Sexta propoſitio ex quinta ſequens due totales logice ſpecie diſtinguunt̃ ſed q̃libet harum logicarum totalium põt eſſe ꝑs alteriꝰ totalis logice. ¶ Septia propõ nõ eſt poſſibile naturaliter ꝙ aliq̃s habeat qualʒ logicã poſſibilẽ infinite pñt eſſe ſcientie ꝑtiales logicales differentes ꝛ quacunq̃ concluſione data in poſt ſumendo poteſt

bari altera. ¶ Octaua ꝓpō. ſtat ſortē hic opionē
logicā ⁊ nihil logice hr̄e. Ƀ ꝑʒ q2 oīs logica ē ſcīa
ſʒ opio. logicalis nō eſt ſcīa. igr̄. ¶ Nona ꝓpō ag
gregatū oīm opionū fidei et ſcīaꝝ logicaliū re
putaꝛ ſcīa collectiue ꝓ notabilioꝛē habitū: ſed
illud aggregatū nō eſt ſcīa collectiue. accipe ana
Analogia logiā de cāpo inſerto bolb' ⁊ eq̄ʒ illō aggregatū
vocaꝛ exercit' boīʒ iuuenes artiſte frequēt' hn̄t
fidē in logicalib' ⁊ opiones ꝙ ſcīas ēt circa ꝓ̄clo
nes ſcibiles potiſſimā hn̄t fidē: q2 dictis ſuꝑ ꝓ̄ro
rū credunt qualꝛ dꝫ de logica de ſcīa cōi ⁊ q̄ubet
alia in ꝑticulari intelligiꝛ. ¶ Decīa ꝓpō iſte ter
minus logica collectiue ſumpt' eſt gen' ſubalter
nū ꝓbaꝛ ꝑdicaꝛ de plibus ſpē differētibus ꝑdica
tur de. x. ſcīentijs logicalib' de centū ſcīentijs lo
gicalib' mille decē mille ⁊ ſic ꝯſr̄ter quēadmodū
ꝑplus ꝓ decē bolbus ꝓ mille ꝓ decē mille. Ƀ ali
quis pōt dicere Ƀ eſt in inſtātia: ſed hn̄ verū ē ꝙ
iſte termin' logica collectiue ſumpt' ſupponit ꝓ
decē ſcīētijs logicalib' et ſic ꝯſr̄ ſine ſtatu dūmō
ille ſint eiuſdē ſpēi quēadmodū exercit' ſuppōit
ꝓ aīalib' mille ⁊c. ſic aſcendēdo dūmō illa aīalia
fuerint eiuſdē ſpēi puta bols. Itē ꝑʒ de his ter
minis grex armētū ⁊c. q̄cq̄d ſit tn̄ nola ſignt ad
placitū. Multitudo eſt gen' exercitus ex cōi mō
loquēdi ꝓ bolbus accipiꝛ anthonomaſice. Sʒ lo
gica collectiue vniuoce ꝓ q̄libet multitudīe vide
tur accipi. ¶ Undecīa ꝓpō. ſoꝛ. ⁊ plato eq̄lr ſcīūt
ꝓpōnes logicales: ⁊ tn̄ plato eſt mag doct' logi
cus ꝙ ſoꝛ. poſito ꝙ plato multa expiaꝛ ⁊ credat
vltra ſortē. ¶ Duodecīa ꝓpō totalis logica non
eſt vna res tn̄ totalis logica eſt vna ſcīa. Ƀ ꝑʒ q2
res nō capiꝛ collectiue quēadmodū vn' ppl's eſt
vnus numerus ſed nō eſt vna res nec vnū ens.
¶ Decimatertia ꝓpō hec eſt diſtinguēda totalis
logica eſt vna vł adiectiuū vna hʒ ſubſtātiuū res
⁊ ſic eſt falſa vel ly logica ⁊ ſic eſt ꝟa. ¶ Decima
quarta ꝓpō ꝙꝙ ſcīe logicales ſpē differāt ſicut
logica ⁊ grāmatica tn̄ ꝯſtituūt vnā ſcīam ꝓpter
reductionē ſcīaꝝ logicaliū ad ſubiectū attribu
tionis et nō alie q2 nō ſic reducūꝛ. ¶ Decima
quinta ꝓpō ſi placuiſſet maioꝛib' ſcīe triuiales
poſſent dici vna ſcīa quēadmodū dicim' logica
eſt vna ſcīa lʒ nō tāta vnitate. Ƀ pʒ q2 ſermo pōt
in vna totali ſcīa ſubiectū aſſignari ⁊ ita nō fece
runt de numero q̄nario ꝑdicabiliū vbi ſi potuiſ
ſent ꝑdicari in q̄d et in q̄le fuiſſem' illo numero
cōtēti ſicut mō. Eodē mō dicaꝛ de arithmetica
geometria cui' ſubiectū vni' eſt magnitudo vł li
nea alteri' numer' cui' ſubiectū cōi' ē quātitas.
¶ Decimaſexta ꝓpō. liber ꝑyhermē. eſt logica ēt
totalis in oꝛdine ad ꝑtes eius. totus liber nō eſt
ſcīa niſi q2 ꝯtinet multas ꝓpōnes adequate cir
ca quas habeꝛ logica. ⁊ logica ſupponit collecti
ue pꝛo duabus ſcīentijs ꝑtialibus vel mille: ꝗ lo
gica pariformiter pōt capi vt libꝛo attribuiꝛ dꝫ
adeq̄te q2 camera mea nō dꝫ logica ꝙꝙ ꝓpōes
logicales cōtineat. ¶ Decimaſeptima ꝓpō. due
ſcīe q̄rū vna eſt logica ⁊ altera grāmatica plus eſ
ſentialꝛ inter ſe cōueniūt ꝙ due ſcīentie logica
les. hoc ꝑʒ capiātur due ſcīe que habenꝛ de iſtis
duab' terminus appellatiue qualitatis plibus
ꝯuenit per appellationē. Terminus cōis de plu
bus ꝑdicaꝛ ille plus eēntialꝛ ꝯueniūt ꝙ due ſcīe
que habenꝛ de his duab' ꝯ̄clōnibus ſcibilibus.
omne vł'e poſſibiliter eſt ꝑdicabile. omne argu
mentum in dari eſt ꝯſequētia formalis quēad
modū ſi ēēnt duo hoīes ⁊ angeli in vno exercitu
⁊ pari foꝛma in exercitu oppoſitio vel huic impe
tinēti tunc vn' hō huius exercitus plus cōuenit
eſſentialiter cū hoīe alterius ꝙ cū angelo huꝰ.
ſed nō plus cōuenit ad intentionem principijs.
¶ Forte hic replicas ꝙ ſi ſcīa huius terminus
cōis pꝛedicaꝛ de pluribus tendat in argumēta
tionem ſcīentia alterius ſecum ſinonyme in eū
dem finem ſecum graditur ⁊ econtra.

¶ Rn̄deꝛ ꝙ illud tangit qd̄ an̄
tactū eſt de hac terra eſt rotunda nō eſt magnū
incōueniens cōcedere ꝙ eadem ſcīētia numero
partialis eſt grāmatica ⁊ logica ꝓ q2 poſſunt hr̄e
pꝛincipia ſilia ꝓpter affinitatē ſcīe ⁊ qn̄ eſſet ob
iectum idētitatis ſine ꝑmiſſarum ſimilitudine
multi concederent illud quod dictum eſt.

¶ Contra hoc arꝛ ſic ſeq̄reꝛ ꝙ
due ſcīentie quarū vna eſt grāmatica ⁊ altera lo
gica ad idē ſubiectū attributiōis eq̄ immediate
reducerentur ſtando in ſubiectis attributionū
pꝛout quilibet vtitur.

¶ Rn̄deꝛ cōcedēdo ꝯ̄clōnē ar
gumēti pōt eē eadē ſcīa grāmatica ⁊ logica q2 Ƀ
non emergit ex hoc ꝙ eſt grāmatica ſed logica.

¶ Arꝛ. Pꝛobando ꝙ due ſcīe
grāmaticales nullatenus logicales ad argumē
tationē reducūꝛ. ergo duarū cōclūſionū quarū
vna eſt logica ⁊ altera grāmatica omnino diſpa
rate ſcīam cōſtituunt ⁊ hoc ſic quēadmodū ar
gumētatio ſine cognitiōe libꝛi ꝑyhermenias
haberi non pōt ita nec ſine grāmatice cognitio
ne cum ipſa ſunt baſis ad logicā perquiſita.

¶ Rn̄deꝛ ꝙ argumētū equalꝛ
ꝓbaret ꝙ grāmatica ad quālibet aliā ſcīaʒ redu
ceretur. Et nego ꝙ logica ſine grāmatica ſaltē
ſcīentiali haberi nō pōt et ꝯ̄uis ſine ea haberi
nō poſſit argumentū non militat quēadmodū
nulla rhetoꝛica haberi non poteſt abſq̄ logica
grāmaticus ⁊ rethoꝛ logices omnino expertes
cōgrue ⁊ fallerate loquūtur. ſed multa dicunt q̄
intelligi radicitus abſq̄ ea non poſſunt.

¶ Hic petis quare aliqua lo Dubitatio.
gica dꝫ ſermocinalis rn̄detur per ꝓpoſitiones.

¶ Pꝛīa eſt tres ſunt ſcīe ſer Propoſitiones.
mocinalis. ſ. triuiales grāmatica logica ⁊ rheto
rica. Sʒ quattuoꝛ ſunt reales. ſ. quadriuiales. ſ.
mathematica ⁊c. Hoc pʒ ꝑ cōeʒ modū loquētiū.

¶ Scd̄a ꝓpō iſte ſcīe non dn̄r
ſermocinales q2 ipſe ſunt ſermones q2 ſcīentie
ſunt in anima ſermo in aere, vel in oꝛe.

¶ Tertia ꝓpō. nō dn̄r ſermo
cinales q2 ſunt in ſermone cum in aīa ſint.

¶ Quarta ꝓpō nō dn̄r ſermo
cinales q2 ſūt a ſermōe q2 Ƀ cuilibʒ ſcīe ꝯuenit.

¶ Quinta ꝓpō non dicuntur
ſermocinales q2 in ſuis proceſſibus vtuntur ſer
mone. probatur ſicut precedens.

¶ Sexta ꝓpō dn̄r ſermocina
les: q2 ſunt circa ſermonē tanꝙ circa ſuum ſub
iectū remotum licet cuiuſlibet ſcīe obiectū pro
pinquū ⁊ remotum ſint ſermones nō tn̄ remo
tiſſimū: ſed ſolū harū trium capiaꝛ hec cōcluſio
omne vniuerſale eſt ꝑdicabile extrema ſunt ter

Correla- mini ſcðe intẽtiõis p terminis ſupponẽtes. Ex
rium. quo ptʒ q nulla quadriuialis eſt ↄſideratiua de
Queſtio. per ſe terminorũ ſcðe intentionis qꝛ tunc inci-
deret in formalẽ rõnem ſcie triuialis. Dicis nũ-
qd logicus conſiderat de iſtis in predicamentis
ſubſtantia corporea hõ aial ſortes.

¶ Rñdet q vtitur illis termi
nis materialr p quãto deſeruiũt ꝓprietatibus
terminoꝝ ſcðe et equalenter ſunt ſcðe. vt ſubſtã
tia eſt gen' gnaliſſimũ corp' genus ſubalternũ
hõ ſpẽs ſpecialiſſima ſortes indiuiduũ. Termi-
nus materialr ſumpt' a natura terminoꝝ ſcðe
Verſus. nõ lõge deuiat nũerus ſclaꝝ carminib' his cõi-
bus notus euadit. Gra. loqt. dia vba docet: re ver
ba colorat. Mu. canit. ar. nũerat. geo põderat.
aſ colit aſtra. ¶ Teologia nõ eſt ſcia ꝓprie dicta
nec iura ciuilia nec põtificalia. ¶ Etiã carmina
ſunt vetera cantẽtia ſcias ab ãtiqs philoſophis
in ſtudio ionico ꝛ italico inuenta ꝑſpectiua ſciẽ
tia partialis ſolum eſt.

¶ Ad qntũ ſup hac dubitatio
grego. ar. ne due poſitiões extreme ꝑſant. Una cõis quaꝫ
reor eẽ verã. Alterã grego. ariminẽſ. ad dubiuꝫ
Okam. negatiue rñdẽtis argumẽtis rñdebit ſic cõiter
coloraẗ poſitio ꝛ p̃io ab okã põt qs hr̃e vnũ aſcẽ
ſum circa vnã cathegoricã. immo circa vnã ypo-
theticã diſiũctiuã vl copulatiuã aſſenſus q̃ aſſen
tio huic totali aialiũ oſſa ſũt medullis ſuffulta i
plenilunio ꝛ mare in codẽ plenilunio turget di-
ſtiguũt ab aſſenſu vtriuſqꝫ ꝑtis q̃ qs põt aſſenti
Ariſtotel. re totali ↄñe vnico aſſenſu ꝛ ↄcl'oni pp ꝑmiſſas.
hec etiam videt Ariſto. ſexto ethicoꝝ dicere.

¶ Cõfirmat nõ min⁹ ẽ potẽs
intellectus in ſuos act' q̃ volũtas in ei': ſꝫ volũ
tas vnico actu ſinẽ diligit ꝛ ordinatũ in ſinẽ pp
Petrus. ipm finem petrus codẽ diſcatiõis actu deũ ꝛ cor-
Corneli'. neliũ diligit ꝛ corneliũ ꝓpter deũ alioquin nul-
Quid lus actus eſſet vſus. cũ vſus ſic diffiniatur eſt di-
vſus. lectio qua aliquid diligitur ꝓpter aliud.

¶ Cõtra hoc arḡ ſi eẽt dilectio
nũero q̃ hmõi petr' diligit corneliũ pp deũ ſeqret
q idem cauſaret ſꝫ ↄñs liquet eſſe falſuꝫ: q̃ aña
nõ eſt ponendũ ptʒ ↄña qꝛ dilectio finis eſt cau-
ſa quare ordinatum in finem. Diligatur.

¶ Pro ſolutione argumẽti.
Nota q aliqs põt hr̃e dilectionem q̃ diligit deũ
Beati au pp ſe ꝛ deus eſt cã illius dilectionis ꝛ cognitio co
gu. dictuꝫ. gnitionem dilectio ꝑrequirit iuxta btĩ Auguſti.
dictũ cõe. in mũſa diligere poſſum' incognita ꝓ-
nequaq̃. Et vlterius iſta dilectio ẽ cã q diligo p
ximũ pp deũ poſtq̃ ꝑceptũ habeo de dilectione
Correla- primi ꝛ omnia meritoria in finem vltimũ ſunt
rium. referenda. ex quo patet ſolutio ad formam q
idem non producat ſe ꝛ eodem modo de aſſen-
ſu concluſionis vnde demonſtrata vna demon-
ſtratione poteſt eſſe vnus aſſenſus circa conclu
ſionem qui producitur ab aſſenſu premiſſarum
ꝛ ille eſt ſcia et poteſt eẽ vn' aſſenſus ſimplex
ↄcl'o cõcluſioni aſſentiẗ ꝓpter premiſſas ꝛ ille a
nõnullis vocaẗ ſapiẽtia. Aliũ termino cõtẽdẽtes
Aliorũ opi id nõ ſufficere dicũt ſꝫ cũ hoc opꝫ q ſit altiſſima
nio. rum cauſarum vt puta dei ꝛ intelligentiarum.

¶ Secundo arguitur ad idẽ
impugnando hoc quod dictum eſt de vſu equa
liter currit argumentum de ſapientia actu ſic
eodem diligeretur ſortes propter deum et deus
tunc actu eque intenſo diligereẗ vterqꝫ ꝛ ex con
ſequenti eque intenſe.

¶ Reſpõdet cõcedẽdo q actu
intenſo deus ꝛ ſor. diligũtur qñ eodem actu ſꝫ ſe
quiẗ eque intẽſe quẽadmodũ de' codẽ actu hrãꝫ
ꝟginẽ diligit intenſi' q̃ ſigniũ ſꝫ dilectio equoce
eſt in deo ꝛ i nobis codẽ mõ ↄcedo q aſſenſu eq̃ ¶
intenſo aſſentio ↄcl'oni ſicut ꝑmiſſis: ſed nõ eq̃
intenſe hoc eſt codẽ aſſenſu plus aſſentio ꝑmiſ-
ſis q̃ ↄcl'oni. ¶ Ex quo ſequunẗ ꝓpões.

¶ Prima ꝓpõ vſu diligitur Propões
de' meritorie pbaẗ qꝛ fruitione ordinata dilgi
tur de' meritorie: ſꝫ aliqs vſus eſt fruitio ordina
ta. g̃ aliquo vſu diligitur deus meritorie ſed illo
vſu nõ vtor deo codẽ mõ cõcedatur fruitione di-
ligo creaturã meritorie ſꝫ nõ fruor ea meritorie

¶ Contra hoc arḡ. Dupliciter
tñ. p̃mo ſeqreẗ q aliqs vſus aliq̃ fruitiõe ordina
ta eẽt pfectior ↄñs eſt incõueniẽs ꝛ ꝯ fundamẽ-
tũ ↄña declaraẗ de vſu q̃ de' ꝛ creatura diligunẗ
vnũ pp aliud ex nobilitate obiecti noticie vl' di-
lectiõis nobilitas emanecat de' ꝛ ſor. ſunt aliqd
pfecti' deo vl nõ min' pfectũ tñ dña ſpẽ inequalr
perfecta. Tũc ſcðo codẽ actu poſſum odire pctm̃
ꝓpter deũ ꝛ tũc ille actus erit odiũ reſpectu pec-
cati ꝛ dilectio reſpectu dei que cõtrariantur.

¶ Ad primũ rñdet negãdo q
aliqs vſus fruitiõe ſit perfectior: qꝛ eſto q vſus
creature q̃ ẽ fruitio dei ſit eadẽ res ꝛ hꝫ obiectũ
alteri' ſpẽi a fruitiõe q̃ nõ ẽ vſus: qꝛ fruitio q̃ nõ
eſt vſus puri' ꝛ liquidi' in deũ ferẗ q̃ vſus q̃ ẽ frui
tio poſtq̃ creature iniungiẗ odiũ dei nõ eſt per-
fectius eſſentialiter q̃ dilectio vnius angeli.

¶ Ad ſcðm cõcedaẗ q odiuꝫ ẽ
dilectio an ↄtria de ſe inuicẽ ꝑficent imediate ſe
tur' ẽ p̃mo: ſꝫ ↄcedunẗ iſte ꝓpões odio diligo deũ
meritorie dilectiõe odio pctm̃ meritorie ſꝫ nõ ↄ
odio deũ meritorie nec diligo pctm̃ ſub rõne me
riti. pbaẗ por pars hoc actu diligo deuꝫ merito-
rie demõſtrãdo actũ q̃ deteſtor pctm̃ ꝓpter deũ ꝛ
hic act' eſt odiũ: qꝛ hñ ſeqtur eſt odiũ pcti: ergo
eſt odiũ. aña claret ex hypotheſi. ergo ↄñs nõ ẽ
negandũ hec materia lꝫ ꝑſens negociũ excedat
analogia eſt p̃ma ad materie intelligentiam.

¶ Scðo arḡ ſi codẽ actu aſſen-
tio ↄcl'oni ꝛ ꝑmiſſis ꝛ ↄcl'oni pp ꝑmiſſas eodem
mõ poſſuꝫ dicere diſſentio ꝑmiſſis ꝓpt ↄcl'onem.

¶ Rñdet q non immo eſt vir-
tualiter duo aſſenſus ſpecie differentes: ſed vn'
in re ꝯ abſolutos preſupponens.

¶ Cõfirmat ad ideꝫ ſi eodem
aſſenſu poſſuꝫ aſſentire ↄcl'oni ꝛ ꝑmiſſis eodem
mõ aſſentire potero ꝑmiſſ's ꝑmiſſaꝝ vt lipide i-
telligaẗ ꝓponãtur. x. demõſtratiões geometrice
vel plres ſi libet in poſt. ſumẽdo ↄtinue tũc vnus
aſſenſus k demõſtratiõis q̃ aſſentitur ↄcl'oni pp
ꝑmiſſas eadẽ rõnẽ dabitur vn' aſſenſus q̃ ↄcl'o-
ni demõſtratiõis aſſentiẗ ꝛ ſic ↄñter rñdetur q
nõ eſt incõueniẽs de q̃buſcũqꝫ aſſenſib' abſolutꝫ
quos intellectus hr̃e põt q̃ habeaẗ vnus aſſen-
ſus cõparatiuus vel dicatur q põt eẽ vn' aſſen
ſus vnius ↄcl'onis ꝛ ꝑmiſſarum eius ꝓpter pre-

miſſas ſcaꝫ ⁊ in pluribꝰ demōſtrationibꝰ. Eodē modo ꝯcedēdū videt ꝙ ſcia effectiua lꝫ non pōt eſſe ſine ſua cā actiua.ſ.notitia intellectiua premiſſarū noticia tñ pmiſſarū demōſtrabiliū ſine aſſenſibꝰ actualibus effectiuis hri pōt. Aduerſa opinio dicet ſapiam eſſe vnū aggregatiōe ⁊ non homo generaut vt ptꝫ ꝑ ratiōes applicatas.

Dubium. ¶ Dubitat an ſcia et opinio ſeſe compatiātur in eodē ſubiecto primo.

Opinionē bifariā ſumi. ¶ Primo notandū eſt ꝙ opinio bifariā capitur. Uno modo ꝓ aſſenſu formidoloſo ꝓpoſitionis contingentis. et ſic ab *Ariſto.* Ariſtotele capitur in littera.

¶ Scđo mō ꝓ aſſenſu formidoloſo ꝓpōnis neceſſarie de ſcia ante dictuꝫ eſt. pmo mō nō eſt qſtio de ꝯpoſſibilitate ſcie ⁊ opinionis cū ſcia non ē de ꝯtingētibꝰ diſtinctione *Propoſitiones.* pmiſſa ponitur ꝓpōnes quatꝫ. ¶ Prima ē. ſcia ⁊ opinio ſunt in eodē ſubiecto. pbat ꝓpō ſortes ſcit iſtā triāgulus hꝫ tres ⁊ cetera: ⁊ hanc opinat ois mr̄ diligit filiū. ¶ Ex qua ꝓpōe ſeqtur ſcđa ſcꝫ nō cuiꝫ ſcie qlibꝫ opinio aduerſat. ¶ Tertia ꝓpō idem ē ſcitū ⁊ opinatū ꝓpinquū h̄ claret reſpectu diuerſoꝫ intellectuū. ¶ Quarta ꝓpō idē eſt ſcitū ⁊ opinatū remotū ⁊ remotiſſimū reſpectu eiuſdē intellectꝰ h̄ ptꝫ de his duabꝰ deꝰ pōt facere ſupremā ſpeciē poſſibilē et deꝰ pōt ꝓducere holem. ¶ Quinta ꝓpō idē eſt ſcitū ⁊ opinatum ꝓpinquū reſpectu eiuſdē intellectꝰ. probat de a ꝓpōne plures q̄ in vno ſenſu eſt opinabilis ⁊ in *Correlarium.* alio ſcibilis. Ex qua ſubſeqtur ꝓpōnis opinabilis i ſenſu in q̄ eſt opinabilis opinali hr̄ ſcia pariformiter ꝓpōnis ſcibilis in ſenſu q̄ eſt ſcibilis habet opinio h̄ claret expoſitorie huius ꝓpōnis hr̄ opinio hec ꝓpō eſt ꝓpō in ſenſu q̄ eſt ſcibilis: igit eodē mō altera pbari pōt. ¶ Sexta ꝓpoſitio nullū ſcibile ꝓpinquū eſt opinabile propinquū actualr reſpectu eiuſdē intellectꝰ i ſenſu vniuoco hoc eſt dictu ſcia ſcaꝫ opinionē non ꝯpatitur in eodē intellectu reſpectu eiuſdem ꝓpōnis in ſenſu vniuoco probat ꝓpō dato oppoſito ſortes habebit ſciam b ꝓpoſitionis et opinionē b ꝓpōnis. ergo aſſentit illi ſine formidine ex prīa pte ſcientia eſt aſſenſus non formidoloſus ⁊ habet opinionem de eadem. ergo aſſentit illi cum formidine qꝛ opinio eſt aſſenſus formidoloſus: ſed ꝯſequens implicat. ergo et aīs.

¶ Cōfirmat qꝛ eadem rōne fides et viſio ſe ꝯpaterent qđ eſt falſum fides in pria nō manebit nec ſpes ſed ſolū charitas ⁊ nō niſi qꝛ clara notitia in pria habebit que fidem enigmaticā expellet: ſed ſic eſt ꝙ ſcia ē clara noticia opinio obſcura. ergo eam reſpectu eiuſdeꝫ obiecti ab eodem ſubiecto remouet.

¶ Cōtra ꝓbationē ar̄ ſic nihil aliud illatū eſt niſi ꝙ aſſentiamus b. propoſitione cū formidine ⁊ aſſentiamꝰ eidem ſine formidine q̄ propoſitiōes ſunt affirmatiue nec ꝯtrarietatē nec ꝯtradictionem inferentes.

¶ Ad hoc argumētū reſpōdetur a Johāne dorp negādo inductū ſeqtur aſſen- *Joā. dorp.* tio huic cū formidine ꝑ opinionē. ergo aſſentio huic ſed hāc ꝯñam negat aſſentio huic ꝑ ſciētiā ſine formidine. ergo aſſentio huic ſine formidine opꝫ ꝯcludere aſſentio huic ſine formidine ꝑ ſciam. Sed hoc nō valꝫ: ex pte paruorū logicaliū nō pendet argumentū in qbꝰ etiā a vero deuiat ſm ſuā intentionē h̄ ꝯñs eſt ꝯcedēduꝫ ſi teneat hoꝫ actuū ꝯpoſſibilitas aſſentio illi ſine formi- *Correlarium.* dine qđ eſt veꝫ ꝯñter ex quo inferre neq̄ nō aſſentio illi cū formidine arguit a non diſtributo ad diſtributum reſpectus aſſenſus.

¶ Ad rē argumēti dicit ꝙ naturaliter ſeqtur ꝯtrarietas. qꝛ ſi q̄s habeat ſciam de vna ꝓpōne illa oēm noticiā enigmaticā a ſubiecto in q̄ eſt expellit ⁊ ſic ſeqtur nō aſſentit illi cū formidine h̄ patuit ex ꝯfirmatiōe ꝓpōnis pncipalis: Itē ex illo liqt ꝙ petit pncipiū ꝓbādo ꝯ- *Correlariū.* poſſibilitatem ꝑ fidem et ſciam. ſic arguit. ſi q̄s habuerit ſcientiā de hac deus eſt vel deus eſt trinus qđ eſt poſſibile lꝫ non pro hac via de eadeꝫ hr̄e ſimul pōt ⁊ fidē h̄ negat: qꝛ clara notitia ſcꝫ ſcia fidē expellit q̄ minꝰ clara eſt. ¶ Nec volumꝰ in maiori an docti viri delirēt in ꝯrēdis rōnibꝰ ꝯcludētibꝰ noticiā maiorē fidē q̄ fidē corrūpit ⁊ ꝑ ꝯñs talis eſt infidelis circa talem ꝓpōnē. et dꝫ ꝙ nō exorbitant: ſed hoc ē alteriꝰ negocij.

¶ Ar̄ pmo contra concluſionē pncipalē ſic. Sciēter ⁊ opinio ſe ꝯpatiunt. q̄ dicta nulla intelligo ꝑ illā reſpectu eiuſdē obiecti ꝓpinqui alioqn nichil eēt dictu pbat aſſumptū ſtat ꝙ ſortes habeat ſciaꝫ actualē huiꝰ triāgulꝰ hꝫ tres ⁊ adducātur pmiſſe thopice ad eādē ꝯcluſionē vel ille generāt opinionē actualē: ⁊ ſic opinio ⁊ ſcia ſunt in eodem vel nō generāt ⁊ arguo ꝙ non ſunt cauſe naturales naturaliter actiue ergo ſuū effectū puta opinionem gignūt.

¶ Et ꝯfirmat alioqn ariſtoteles incaſſum poſt rōnes demōſtratiuas dialecticas adduceret reſpōſio pmiſſe thopice in illo caſu nihil generāt: licet ſint generatiue actꝰ actiuorū ſunt in patiente bene diſpoſito. *Ariſtote.*

¶ Secūdo de aīa eſt ſiſe ſi corpus frigidū poneretur in medio. vndequaq̄ intenſe calido nil frigoris ibi producit.

¶ Ad cōfirmationē cōiter dicit ⁊ bene difficile eſt locū aſſignare vbi phs poſt *Phūs.* demonſtrationē auctoritates antiquorū vel rationes thopicas adducat: ſed ſi ita contingat h̄ eo eſt: quia q̄ non poteſt demōſtrationes in medium afferre auctorum auctoritatibus vel rōnibus thopicis contentus reſideat.

¶ Contra hoc replicat ſic. aſſenſus pmiſſarū ſillogiſmi thopici actualis ſtat cū ſcia actuali. ergo et opinio ꝯñs in hac ꝓpōne pendet cū quocūq̄ ſtāt cauſe productiue duoꝝ effectuū cū illo ſtant effectus eorūdem.

¶ Rñr ꝑ duas ꝓpōnes quarū *ꝓpōnes* prior eſt cauſa alicuiꝰ effectus ꝓductiua ſtat i eodeꝫ paſſo cū effectu ſuo effectu cōtrario do aquā calidam forma aque ſtat cum calore intenſo. vt vi. et eadem forma eſt frigoris productiua quod calorem ſecum minime ꝯpatitur.

¶ Scđa ꝓpō duo effectꝰ ſeſe ꝯpatiūtur quoꝝ cauſe naturalr aduerſant. nā ſpecies albedinis ⁊ nigredinis ſunt in eadē pte aeris: ⁊ tamē albedo ⁊ nigredo repugnāt ad formā ꝯñs nō claret ⁊ qñ valeret qđ inf. cioꝛ nō hꝫ

propoſitū: quia facile negabit aſſenſus actualis premiſſarum thopicarum cum ſcia quadrare.

¶ Cōtra hoc replicat ſic. poſito ꝙ ſortes habuerit habitū opinatiuū. vt octo intēſum et ei adducant demōſtrādo ſciam actualē remiſſam ꝓducēs nō eſt veriſile ꝙ habit⁹ opinatiuus in inſtanti deleatur: ergo opinio et ſcientia ſimul ſtāt qđ reſtabat probandum.

¶ Rñr trifariā iſtos aſſenſus poſſum⁹ cōparare actū actui. habitū habitui vel actū habitui. Cōcluſio añ poſita efficaci⁹ ponebat de actib⁹: ſed de habitibus ſub iudice lis eſt. Cōis opinio. Sȝ modus cōis opinādi eſt qđ ꝗlis eſt cōpoſſibilitas vl in cōpoſſibilitas inter act⁹ talē inter habit⁹ dare opȝ alioq̄n ſine lege diceret ꝙ ꝗs poſſit eiſe extremis vitioſis habituat⁹. imo medio cū extremis. ſed actus habitui minime repugnat ꝓbat ita eſſe in aliquib⁹ qđ ſufficit in oīb⁹. Si quis fuerit intēſe habituatus in aliquo vitio is pōt hr̄e actū opinatū alis reſurgere nō poſſet et qñ hȝ actū bonū reperit ſe produc̄e et inclinatū ad malū et nō niſi ꝑ habitū: alia ratione habitū cōcludere neſcimus: niſi q: poſt actuū multitudinē nos ꝓptiores inuenimus ꝙ antea.

¶ Tūc dr̄ ad argumentū. ſi qs habuerit habitū opinatiuū intēſum vt octo adductis ꝓmiſſis demōſtratiōis generabit ſciētia actualis q̄ cū opiniōe habituali ſtat: ſed ꝙ ꝓmū adducit opinionem corrūpere incipit: et ſic pure partibilr totū habitū opinatiuū corrūpit ita ꝙ ꝓmū inſtās nō eē opinionis ē ſcōm inſtās eē ſcientie habitualis act⁹ ſciētialis ſuū effectū ꝓducere non poterat ꝑpt̄ ſubiecti in diſpoſitionē. Forte dicis ſi opinio ſit i mēte et actualis ſcia adueniēs eā corrūpat opȝ ꝙ tpe corruptiōis ſit i eodē ſubiecto: q: ſcia alteri⁹ paſſi eam non corrūpit.

¶ Rñr negādo ꝙ illi act⁹ ſunt in eodē ſubiecto: q: ꝓmū inſtās eē ſcīe actualis ē ꝓmū nō eē opiniōis actualis ita ꝙ tūc ꝓmo verū eſt dicere opinio nō eſt imediate ante hoc fuit: et ſic ſcia corrūpit opinionē nō ꝑ remotionem de ꝑſenti: q: in illo inſtāti opinio corrupta eſt.

¶ Contra hoc ar̄ ſic. et ad principalem ſolutionē ꝓbando ꝙ actus et act⁹ ſe compatiant ponat. ſor. rome et pariſius pariſi⁹ adducatur ei demōſtratio iā habebit ſciam actualem rome adducātur ei ꝓmiſſe thopice ille ꝓducent opinionē actualē: ergo verū erit dicere opinio eſt in hac aīa rome que infert hāc opinio eſt in hac aīa. Huic argumēto bifariā reſpondet vno mō cōcedēdo ꝯcluſionē argumēti et hoc nō eſt naturaliter ꝯtrīs et añtis poſtꝙ eſt miraculū ꝑſuppoſitū quēadmodū ſi ſortes eēt in duob⁹ locis naturali: et ꝯſr pōt moueri motibus ꝯrīs. Cū hac ſolutiōe ſtāt iſte ꝓpōnes ſortes rome hȝ ſciētiā ſor. pariſi⁹ hȝ opinionē ſortes nō hȝ ſciam rome ſortes nō hȝ opinionē pariſius. ꝓbatio vni⁹ affirmatiōis ē vtriuſqꝫ. ꝓbatio ſortes hȝ opinionē ſortes ē ſor. pariſi⁹: ergo ſor. pariſi⁹ hȝ opinionē ꝯña claret cū minore ꝓbat maior. ſortes hȝ opinionē rome. ḡ ſor. hȝ opinionē. ſenſus hui⁹ ē ſortes nō hȝ ſciam rome ꝙ acquiſitio illius noticie nō ꝓuenit i vrbe romana. ¶ Quīta ꝓpō ſor. pariſius habȝ opinionē et nulla opinio ē pariſius. ¶ Sexta ꝓpō ſortes rome hȝ ſciam et nulla ſcia eſt rome. ¶ Quinta ꝓpō ꝓbat ſic cū caſu addēdo ꝙ ſortes nec ali⁹ ab eo pariſi⁹ aliquā ꝓpōnē opinet. q: nō opȝ ꝙ aliq̄d alicui inherēs illi inhereat in quolȝ loco i quo ē: q: ꝗꝙ ſit eadē aīa in capite et in pede nō oportet ꝙ aīa ſciat in pede ſed aīa in pede habet ſciam hoc pōt expoſitorie deduci ex idētitate aīe caput informātis.

¶ Cōtra hoc ar̄. ſi hoc eēt verū ſeq̄ret ꝙ vlr̄ nullo miracl'o ꝑſuppoſito ſcia et opinio eēnt i eodē ſubiecto ꝓbat ꝑpt̄ ꝓceſſuȝ q⁹ illi act⁹ actuales ſe cōpatiant: q: ſubiectū ē in diuerſis locis: ſȝ ſic ē ꝙ eadē in nūero aīa ē in locis valde variis pȝ in Saul et in golia vbi ē aīa in pede et in capite. Argumētū pōt applicari ad aīam ſeparatā q̄ poteſt eſſe in magno loco immo i duobus locis ſeparatis et eodē mō de angelo. Saul. Golia.

¶ Rñdet negādo ꝙ ſequatur licet appareat experiētia eſt te: me in oppoſitū ſecus eſt de aīa nullū vitā. vinū informante vel de exiſtentia ei⁹ in duob⁹ locis cū toto compoſito nō cōtinuatis ꝑpter dependētiā ſpecierum et idē eēt ſi caput eſſet in pleno et pes i vacuo. Analogia poteſt eſſe dc opinione Auerrois heretica vnā animā in oīb⁹ hoībus ponentis. Auerrois.

¶ Scđo ad argumētū pōt dici ꝙ argumētū thopicū rome nihil gñat poſtꝙ in eadē pariſius ē clara notitia et cōcedat ꝙ ſcia pariſius impedit ne opinio ꝓducatur rome nec hoc incōueniēt cū eſt idē paſſum. ¶ Hec ſcđa ſolutio lȝ videat extranea ſatis tuta eſt et mēti doctoris ſubtilis ꝯformis alioq̄n de ſorte i infinitis locis poſito vel in valde mīris grauia argumēta occurrēt de noticiis dilectiōib⁹ et peccatis hāc materiā in ꝑſentiarū non habemus rimari. Doctor ſubtilis.

¶ Secūdo ar̄ ꝓncipaliter ad idem nō minus ſunt cōpoſſibiles ſcia actus et opinio act⁹ ꝙ dilectio et odiū eiuſdē obiecti: ſed illa ſe cōpatiunt qđ ꝓbo dupl'r: tū ꝓmo dilectio ſortis et odiū platonis ſtat i ciceronis aīa vt liq̄t ḡ dilectio platonis et odiū platonis in eodē ſtare pñt vals ꝯña. q: dilectio ſortis et platōis ſūt eiuſdē ſpēi ſpecialiſſime mō qñcūqꝫ indiuiduū vni⁹ ſpēi ſpecialiſſime alicui repugnat quēlibet res eiuſdē ſpēi ſecū eidē aduerſat ſi aliqđ ſuppoſitū demōſtratū caloris frigori repugnat ꝗlȝ res que eſt eiuſdē ſpēi cuȝ calore eidē repugnat. Sanior opinio eſt tenens q̄litates ꝯrias in nullis gradibus poſſe ſe cōpati ſiue i corporeis ſiue ſpūalib⁹. pȝ ex ꝑdicamētis et ſcđo phiſicoꝝ patebit ꝗpli⁹. ¶ Scđo ponam⁹ caſuȝ ꝙ ſortes diligat platonē multū intēſe et plato ciceronē: iā ſortes platonē diligit et odit: ergo dilectio et odiū eiuſdē obiecti ſunt in eadē aīa ꝙ ſortes platonem diligat in ſe experit ꝙ eūdē odio ꝑſequat deducitur ſic oēm occiſorem patris ſortis: ſortes ꝑſequit odio plato eſt patris ſortis occiſor ergo platonem ſortes odio ꝑſeq̄tur ꝯña eſt in darii: maior eſt ſimplicis ex pte ſubiecti quantitatis igitur.

¶ Ad ꝓmū rñdet cōceſſo añte negādo ꝯñam et ad ꝓbationē nego hāc vlr̄ qñcū ꝗ vnū indiuiduū vni⁹ ſpēi alicui repugnat ꝙ ꝗlȝ res eiuſdē ſpēi eidē repugnat cui⁹ cā eſt ꝗlȝ calor cuilibȝ frigori ſiue i ſubiecto ſiue extra ſubiectū vel vbicūꝙ fuerit cōiliter repugnat: ſed nō ꝗlibȝ dilectio cuilȝ odio ꝯ repugnātiā hȝ vt claret de ei

tectiõe ⁊ odio diuerioꝝ obiectoꝝ in talib' ꝯrietas nõ eſt a tota ſpecie: ſed a certo indiuiduo q̃re nimirũ ꝓpoſitio aſſumpta nõ tenet vtrobiq̧.

¶ Ad ſcõm argumentũ nego aſſumptũ dato caſu cõcedo ꝙ ſortes platonẽ diligit vt in ſe experiri põt ⁊ nego ꝙ cum odio pro ſequat ⁊ ad ſillogiſmũ in darij cõcedit minor cũ ꝯña cõſequẽte cũ maiore interẽptis cõcedo in caſu nullũ occiſſorẽ patris ſortis ſor. odit nõ platonẽ ex caſu nec quẽpiã aliũ ſed ſi ſorti ꝓſtaret ꝙ plato patrẽ ĩteremit ſor. adhuc platonem habitualiter diligit nec ẽ in ei' ꝓtãte dilectõis habitũ ſine cũ alia corrumpere quã ſucceſſiue odiũ ãnihilat ⁊ forte non poteſt actum, inſtantanee dilectionis exercere.

¶ Tertio arguitur ſi ab b. propoſitionẽ adducant vtrinq̧ rõnes pro et contra tres pro affirmatiua ⁊ totidẽ pro negatiua in illo caſu intellectus ſortis habebit aſſenſus cõtrarios: ergo q̃cꝙ opinio et ſcientia contrarientur nõ inconuenit ea ſimul habere.

¶ Cõfirmatur dãdo duas ꝓpoſitiones a: ⁊ b: quarũ altera ſcita a ſorte b: opinata a platone. Tunc ſic arguit ſcientia ⁊ opinio ſunt in iſtis duobus ſubiectis ⁊ ponat ꝙ ſcita ab vno ſit opinata ab altero ⁊ econuerſo tunc ille ꝓpoſitiones ſunt ſcire ⁊ opinare ab iſtis.

¶ Cõfirmatur ſecundo error poteſt eſſe ſcientia. ergo opinio poteſt eſſe ſcientia ⁊ per ꝯñs ſcientia ⁊ opinio non repugnat cũ ſpecie cõueniãt inſup ſcibile eſt opinabile: ergo ſcia eſt opinio cõſequentia tenet a coniugatis.

¶ Ad primũ argumẽtũ reſpõdet tres rõnes ad ptẽ affirmatiuã ſunt eq̃ potẽtes ſicut tres ad negatiuã equalr põderate etiã ab illo intellectu ⁊ tũc intellect' eſt ſuſpẽſus neutri pti aſſentire põt quouſq̧ fiat vlterior inq̃ſitio quẽadmodũ facit iudex in caſu quo duo aduocati vtrinq̧ rõnes eq̃ vehemẽtes adducũt ⁊ ſi ſint q̃ttuor ꝓ vna pte ⁊ due ꝓ alia oĩmõ eq̃liter põderet librario plus facit ꝙ rõ de ſe maliũ iudiciũ põderat frequẽter tãtũ ſophiſma ſicut rõnẽ vehemẽtẽ qõ ei' intellectũ captiuat ſicut crebro in hereticis accidit ⁊ alijs erroribꝰ cõibus vel rõnes ꝓ vna pte ſunt fortiores q̃ ꝓ alia: ⁊ tũc intellect' catũ cõcluſioni applaudit nullatenꝰ oppoſitarũ rõnũ cõcluſioni aſſentiẽdo: ⁊ hoc põt eſſe ſm magis ⁊ min' qõ ꝓuenit ab intellectu multũ rõnes librãti vel parũ. ¶ Ex quibꝫ intellect' dubitationẽ hꝫ bifariã. Unomõ qñ rõnes ſũt eq̃ fortes vt nũc dictũ eſt. Alio mõ qñ nullas habet quẽadmodum de iſta contingit aſtra ſunt paria.

Corrolarium.

¶ Ad cõfirmationẽ dicitur ꝙ ſcientia ⁊ opinio ſunt in iſtis copulatim ⁊ iſte ꝓpoſitiones ſciuntur et ſunt opinate ex quibus concludere non potes ſciẽtia et opinio eiuſdem propoſitionis ſunt in eodem ſubiecto.

¶ Ad alia cõcedo ꝙ error poteſt eſſe ſcia cõiter capiẽdo ſciẽtiarũ ꝓprie capiẽdo negat. immo ſpecie differũt ⁊ eodẽ mõ fides põt eſſe error hoc patuit in principio ſcdi capituli de ſcire. Alij exiſtimãt ꝙ opinio eſt ſcientia remiſſa nec ſaltẽ eiuſdẽ ſpeciei cũ ipſa ⁊ multi aſſenſus cõgregati ſcientiã generãt hoc eſt contra cõmunem modum licet ſit apparens.

¶ Ad aliud argumẽtũ ꝯcedit ꝙ ſcibile eſt opinabile et nego ꝯñtiã ꝙ ſcia eſt opinio. Pro argumẽdo loc' a cõiugatis ẽ qñ abſtractũ dr de abſtracto ꝙ ꝯcretũ de cõcreto dicat vel econuerſo loc' arguẽdi nõ tꝫ niſi in ꝑdicatione eſſentiali: nõ eñ ſequit albũ eſt dulce. ḡ albedo eſt dulcedo eodẽ mõ nõ ſeq̃t ſcibile ẽ opiabile ḡ ſcia eſt opinio: q2 añs eſt ꝑdicatio accidẽtalis: q2 proprium de eo cui' eſt ꝓpriũ. Etiã ꝑdicatiõe eſſentiali nõ ſufficit vt nõ ſequit albedo eſt color: ḡ albũ eſt coloratũ: q2 poſito ꝙ q̃lꝫ albedo eſſet ſeparata an añs eſt verũ ⁊ ꝯñs falſum ⁊ qñ eſſet remiſſa puta in latitudine media vel citra antecedẽs eſſet verum ⁊ ꝯñs falſum: propterea addendum eſt in añte arguitur ab abſtracto ad concretum ſufficiens denominare ſubiectum.

¶ Quarto arguit ſi ſcia ⁊ opinio nõ ſe cõpatiant hoc eſt: q2 opinio hꝫ annexã formidinẽ ſꝫ ꝯñs eſt falſum: ergo ſcia ⁊ opinio ſe compatiuntur. conſequentia tenet a tota conditionali virtualiter cum deſtructione cõſequentis ad deſtructionem antecedentis aſſumptum arguitur vel formido eſt realiter ipſa opinatio vel accidens ab opinione diſtinctum: ſed ei annexum ſi ſm entitatem opinionis deus põt ſeruare in intellectu qualibet formidine remota ſi identificetur cuꝫ opinione iam ſeq̃tur ꝙ rõnes thopice agerent formidinem ꝯñs eſt falſum et cõtra experientiam: q2 poſt fortes rationes minus formidamus cõtra etiã rationem ſuperfluũ erit argumenta thopica in mediũ afferre et pꝫ conſequentia: q2 rationes probabiles opinionẽ augent et opinio eſt formido per te: ergo rationes probabiles augent formidinem.

¶ Reſpondet formido eſt ipſa opinio ⁊ ꝓ argumẽto pono propõnes. ¶ Pria eſt caſu quo bone rõnes thopice adducant opinio intendit hec ꝓpõ non eſt anceps. ¶ Secunda propoſitio intendit opinio. ¶ Tertia propõ formido intẽdit: pbat hec opinio ĩtẽdit hec opinio ẽ hec formido: ḡ hec formido ĩtẽdit. ¶ Quarta ꝓpõ remittit formido ſenſus ẽ min' formidamus q̃ antea. ſunt duo termini cõnotatiui a parte eiuſdẽ extremi ſcꝫ remittit ⁊ formido. Remittit appellat ſuũ ſignificatum formale cadere in cõnotatũ formidinis: ſed in hac formido intẽditur denotat ꝙ entitas q̃ eſt opinio incremẽtũ naſciſcat analogia eſt ſint ſortes ⁊ plato eq̃ albi intẽdat albedo cõtinue ſortis platonis albedine vniformiter remanẽte tũc ſimilitudo ſortis ad platonẽ intẽdit nominaliſando pꝫ ex albedine q̃ eſt ſimilitudo ſortis ad platonẽ ſed remittit ſimilitudo ſortis ad platonẽ ſed in illo caſu albedo ſortis intendit ⁊ intendit albedo: ſed hec eſt diſtinguẽda formido intendit: q2 vel ꝓbũ paſſiuũ ẽ reſolubile in ſuũ pricipiũ ⁊ ꝓbũ ſubſtãtiuũ ⁊ tertiũ diſtinguatur vel intenſa hꝫ res vel formido ꝓ ſuo ſubiecto ⁊ iſtis ſenſibꝰ nõ vtitur philoſophi peculialiter vtitur hoc verbo intẽditur ſimil.b' pro illo qõ eſt in aliquã formã acquirẽdũ qñ centeſima pars vnius gradus eſt acquiſita ⁊ mobile eſt in cõtinuo motu ad alios tũc forma intendit: ⁊ tñ centeſima ps vnius grad' nõ cenſetur intenſa. immo nulla forma citra mediũ lꝫ relatiue in ordie ad ſuas pres dici poſt ſimulẽ materiã in appellationibꝰ diſcuſſam habes.

ponende propoſitiones.

Cōtra hoc arguit̄ pbando ꝙ ois formido in argumēto thopico pōt extingui ppoſita opinione quā hʒ ſortes de hac triāgulus hʒ tres illa nō eſt infinite intenſa liquet hoc ex tertio phyſicorū ⁊ primo de celo ⁊ mundo tūc eſt finita ſignet̄ graduum numerus vt octo primū argumentū thopicū vnius gradus formidoloſi eſt ablatiuū vel partis gradus eque pōt applicari argumētū ſm argumentū thopicū tātūdē auferet ⁊ demū nouiſſimū argumētum vt octauū ſuppono totā formidinem abſorbebit: ⁊ ſic dabis opinionem ab omni formidine in munere quod pretendit argumentum.

Reſpondet̄ ab aliquib⁹ nō eſſe poſſibile vt argumēta thopica in lucē afferre ab alijs ꝙ argumēta auferāt ſm ptes pportionales ſm medietatē illi⁹ tollit qd̄ primū afferebat hec friuola ſunt ⁊ ſine rōne quocirca dicatur p̄mū argumentū vt rō aſſumebat vnū gradū ſubtrabit: ſed poſtq̄ mediū eſt inuidens de ſe alioqn nō etiā thopicū formidinē inuolutā aufert nec pptereа ſeqtur ꝙ plus formidinis q̄ antea. qꝛ plus lōge formidinis aufert q̄ afferat ⁊ ſic vniuerſaliū argumentū totā latitudinē formidinis ꝯtinue extīgui: ſʒ ſua formido remanet ſed tūc dicis octo gradus quoꝝ quilibet vel fuit opinio vel quilibet illoꝝ graduū tollat̄ vel nō: ſi q̄libet illoꝝ graduū tollat̄ tūc ſub'ata formidine opinionē euacuari neceſſe eſt ſi dicas nullus gradus formidinis antiquus tollit̄ iam formido eſt intenſior. ⁊ ſic maiori formidini aſſentio q̄ ante qd̄ ſi concedas dicta nulla.

Reſpondet̄ ꝙ forma arguēdi nō currit negaret̄ ꝙ maiori formidine aſſentit̄ ſʒ maiori re q eſt minor formido vt patuit in analogia ſimilitudinis: ſed nihil videt̄ hoc argumētū nō euicerat in noticijs ⁊ aſſenſib⁹ ſi magis aſſentio q̄ aſi intēſiori aſſenſu aſſentio alioqn lucrādo ſit in terris dicā qd̄ pl⁹ ſcio q̄ antea: ſed nō p intēſiorē ſciaʒ. circa h̄ argumētū r̄ndet gregorius in fine dicēs ꝙ tota formido delebit̄. alij aliter reſpōdēt ſʒ tunc remanet queſtio q̄s aſſenſus ſeqtur. Illi qui dicunt ſciētiā eſſe eiuſdē ſpeciei cū opinione facile reſponderēt: qꝛ differunt ſolū p intenſuʒ ⁊ remiſſum pōt etiā dici ꝙ vniuerſalē argumentuʒ ſciam in aliquo gradu ſcentie pducit nō propria virtute: ſed virtute precedentium ⁊ ſumpſius quemadmodū ariſtoteles dicit de cauatione lapidis.

Gregori⁹

Ariſtoteles.

Quinto arguit̄ q̄rendo naturaʒ formidinis bū ſequit̄ ſor. hʒ opinionē d̄ hac triāgul⁹ hʒ tres ꝙ dubitat de ei⁹ oppoſito: qꝛ q̄ dubitat vnaʒ propoſitionem reliquā dubitare: vt ex obligationibus claret. conſequens eſt.

Regula.

R̄ndet̄ qcunqꝫ aſſentit huic triāgul⁹ hʒ tres opinatiue nullaten⁹ aſſentit ſuo oppoſito nec ipʒ dubitat: qꝛ ſi ſic aſſenſus dubius habebit de hac triāgul⁹ hʒ tres vt argumētū aſſumebat nec eſtimat ita eē ſicut ſignificat̄ p d̄ dictorū qꝛ eodē mō haberet eſtimatiōes ꝯrias naturalr. Sʒ qꝛ aſſenſus opinio eſt min⁹ clarus q̄ ſcia ⁊ aliquo mō min⁹ cert⁹ q̄ fides pptereа a formidinē fortaſſis dicit̄ includere multi: inquit ariſtoteles: non minus dubitant de concluſionibus opinatis q̄ demonſtratiue probatis.

Ariſtoteles.

Sexto arguit̄ ppoſitis his ppō nib⁹ hec ppō eſt mihi dubia hoc nō ē ꝯcedēdū h̄ eſt negādū de illis habeo aſſenſuʒ dubiū ⁊ ſciam in aliū acceptiōe ei⁹ ſcio ita eē ſicut ſigt̄ p hāc h̄ ē mihi dubiū ſe demōſtraro ⁊ ad ita eē ſeqt̄ ꝙ illa ē mihi dubia: qꝛ illa ſigt ꝙ ē mihi dubia d̄ iſta: h̄ ē negādū. Arguit̄ ſic illa nō ē falſa ⁊ aſſentio huic ſine formidine: ergo de ea habeo aſſenſum non formidoloſum ⁊ poſtq̄ ipa eſt impertinenter negāda ſcita a me eſſe talis de ea habeo diſſenſum: et ſic aſſenſum et diſſenſum de eodem obiecto propinquo habeo argumentum facile eſt applicabile ad hanc hec non eſt concedenda.

R̄ndet̄ ꝙ de pria ppōne habui ſciētiā ⁊ ipſa eſt mihi dubia ⁊ ſcita nec hoc incōuenit qū aſſerit ſe eē dubiā: ſʒ nō dubito ita eē ſicut p ipam ſignificat̄. ex quo ſequit̄ ꝙ nō oportet ꝙ ſi aliqua ppō ſit alicui dubia ꝙ ſua cōtradictoria ſit eidē ſcita ⁊ h̄ in illis dubitationē in natā hētib⁹ de alijs duab⁹ dʒ ꝙ nō ſe falſificāt ſʒ ꝟe ſunt. Scd̄a ppō eſt negāda ⁊ et tū aſſentio. Tertia ppō nō ē ꝯcedēda ſʒ ꝯcedo ꝙ ita eſt ſicut ipſa ſigt ad qd̄ nō ſequit̄ ꝙ ipa eſt ꝯcedēda ppter reflexionē in oppoſitū ex quo euaſit alicui⁹ bōe ꝯſequētie aſis eē ꝯcedēdo ⁊ ꝯſis negādum pʒ hic hoc eſt negādū: ꝫ hoc eſt negādum vtrobiq̄ demōſtrādo ꝯſis ſimiliter alicui⁹ bōe ꝯſequētie. aſis ē ꝯcedēdū ⁊ ꝯſis nō eſt ꝯcedēdum ſʒ extra materiam hec nō ꝯtingſit ſʒ in caſu obligatorio in diuerſa tpis pte eadē ppō dubitet̄ et ꝯcedat̄ hoc pʒ poſita tibi hac papa dormit vel ego ſum rome ⁊ admiſſa poſtea ppoſita hac papa dormit eā dubitare habes propoſita iſta poſtea ego ſuʒ rome eā tāq̄ falſaʒ ⁊ impertinētē inficiaberis rurſus ppoſita papa dormit illa eſt ꝯcedēda ſeqtur ex poſito cū oppoſito hū negat papa dormit vel iohānes eſt rome. ſed ioānes non eſt rome: ergo papa dormit hec ꝯſia eſt bona: qꝛ a tota diſiunctiua cū deſtructione vnius partis ad poſitionē alterius maior eſt poſita minor cōtradicit propoſitioni bene negate ergo conſequēs eſt concedendum. An omnes reſpōſiones retorqueri habeant ad idem inſtans rimandum eſt in obligationibus.

Corrolarium.

Corrolarium.

Septimo arguit̄ eādē ppōnem ſcis ⁊ dubitas pʒ de argumēto platōis in ſcd̄o capitulo relicto vſq̄ ad huc locū ni ſcis denarios ī burſa mea eſſe pares patet per diſcurſum platonicum ⁊ eādem propoſitionē dubitas. ergo ſciētia ⁊ dubitatio ſeſe compatiuntur.

Circa argumēti materiā varios varie opinantes intuere pro quo ſupponit̄ qū ſcio dubito in propoſitione a fronte vel a tergo ponuntur modales ꝯpoſitas qū interſeruntur ⁊ huic ꝟbo eſſe adducunt̄ diuiſas ꝯſtituūt.

Secundo ſupponit̄ ꝙ ſcire cōmuniſſime accipit̄ ppter cōnotatū errori repugnat ſicut ſcire proprie dictum in eſſentia.

Tertio ſupponit̄ dupliciter cōtingit ſcire. Uno mō in vniuerſali. Alio modo in particulari ⁊ in propria forma ſcire in vniuerſali eſt cōfuſe ⁊ in gn̄ali ſcire ſic̄o inuoli qd̄ hec mula demōſtrādo mulā cū groſſo vētre quā pregnātē reor qʒ ipa eſt ſterilis ⁊ hoc nihil aliō ē q̄ aſſētire huic vbi vere ſine formidine ois mula ē ſterilis cui⁹ ē ſingl'aris eodē mō ſcio in vniuerſali. papa eſt rome poſito qʒ ibi ſcit q̄ſq̄ me lateat ⁊ qꝛ

Bifariam ſcire contingit.

certitudinaliter huic aſſentio omis hō rome eſt rome: ſed hec ꝯña eſt nulla ſcio hanc in vlī. ergo hãc ſcio ſcire ſimpliciter eſt ſcire in forma: ptꝫ ex cōi modo loquēdi ꝛ ſm exigentiã appellationis de ſcio qđ ſemꝑ incōplexum ꝟtualiter ſemꝑ fertur regē ſcio eſſe hoc ꝛ hoc ſcio eſſe regē longe diſ ferūt ad veritatē prioris ſufficit ꝙ illã rem q̄ eſt rex ſcio eſſe hoc excludamꝰ ampliationē de ſcire ſed veritatē huiꝰ hoc ſcio eſſe regē requirit ꝙ ſciētiam ꝙ res demōſtrata ē rex ꝓpter appellationē rōnis ad veritatē huius ſcio oēm hoīem rome eſſe rome req̄ritur ꝙ ſciam illã vniuerſalem ſm qđ iacet in terris ꝑ talibꝰ ꝓcedat ſm regulã ꝯſequētialem cōem: qm̄ aliqua ꝯña eſt bona ab aliquo ſcita eſſe bona ſi añs eſt ſcitū ꝯñs ē ſcitū modo nō repugnet cōſequenti ſciri ex qua regula taliū ꝓpoſitionū veritatis emunēt ſcio omnē hoīem eſſe aīal: ſcio omne aſtrū ſupra nos eē ſupra: ſcio oēm hoīem in aſia eſſe in aſia. ſcio oēm dualitatē eſſe parē. ſcio alterū ꝯdictoriorꝫ eſſe verū. ſcio alterū ꝯdictoriorꝫ eſſe falſum. ptꝫ ꝑ regulam bene ſeq̄tur hō eſt aīal. ergo oīs hō eſt aīal. pari forma bene ſequit hō rome eſt rome. ergo oīs hō rome eſt rome. tūc hec ꝯña ē bona ꝛ quãcūq; eaꝫ demōſtrata ſcita me eſſe bona ſcio añs ergo ſcio ꝯñs. et eodem mō ſic dicat in aliīs. due ꝓpōnes extra falſificātes cōtradicūt. ergo altera illarū eſt vera hec ꝯña eſt bona ꝛc. Due ꝓpoſitiones cōtradicūt: ergo altera illarum eſt falſa. antecedēs eſt ſcitū: ergo et ꝯñs. Tunc.

¶Ad formã argumēti platonis in mēnone. Reſpōdeo ſcio oēm dualitatem eſſe parē: dualitas in burſa mea eſt dualitas: ergo dualitatē in burſa mea ſcio eē parē. vł maior capit in ſenſu cōpoſito ſicut ē de ꝟtute ſermōis: tūc cōcedo totū añs ꝛ nego ꝯñam. quēadmodū nō ſequit neceſſe eſt oēm hoīem eſſe aīal plato ē hō ergo platonem neceſſe ē eſſe aīal. ſi maior capiat in ſenſu diuiſo cōſeq̄ntia eſt bona et maior falſa ſicut ꝛ cōcluſio: ꝛ ipa tm̄ denotat ꝙ de quocūq; enumerat dualitas de ipo. ego ſcio eſſe par qđ liquet eſſe falſuꝫ. cape analogiã oīs hō neceſſario eſt aīal. plato eſt hō: ergo plato neceſſario eſt aīal. ꝯña eſt bona ꝛ añs eſt falſuꝫ cū ꝯñte. Ex

Corrolarium Ariſto. iſtis ptꝫ hoc eſſe verū ꝙ Ariſtoteles dicit in lr̄a ꝙ ego ſcio dualitatē in burſa ſortis eſſe parē in vlī ſed nō in ꝓpria forma ex quo liquet hãc ꝯñam eſſe nullã: ſcio oēm dualitatē eſſe parē. ergo oēm dualitatem ſcio eſſe parē. iſtud non videt dictis cōmunioribus logicoꝝ ꝛ rōni cōformari opinio

Buridanꝰ Buridani illud nō placet buridanoꝛ imo tenet ꝙ ſequit ſcio omnē dualitatē eſſe parē. ergo omnē dualitatem ſcio eſſe parem ſi non ſequat ſcio omnē triangulū habere tres. ergo omnē triãgulū ſcio hr̄e tres. tūc ſeq̄t ꝙ dicēdū de nullo triangulo haberēt ſciaꝫ. qꝛ ſi de aliq̄ eadē rōne de q̄libet vel nullo nō ē dicēdū de nullo. ḡ de q̄libet.

¶Confirmat. tūc pari ratiōe ſequeret ꝙ lꝫ haberē ſciam de deo. de celo. de aīalibus. de ſanitate vel egritudine. tm̄ de celo nullã haberem ſciam nec de deo nec de aīalibus nec de medicis de ſanitate vel egritudine: ꝛ poſtea ſinaliter ī hoc ſtat ꝙ de eadeꝫ re poſſem dubitare ſm vnã ꝓpōnem ꝛ ſm aliã habere verã ſciam vt data mula cū groſſo ventre quã pregnantē arbitror. tūc de hac mula habeo ſciam qđ ipſa ē ſterilis ꝑ hãc ꝓpoſitionem ſcitã a me oīs mula ē ſterilis. et cū hoc habeo credulitatē ꝑ hanc ꝓpoſitionē. hec beſtia eſt ꝑgnãs eodem mō de yſochele habeo verã ſcientiã ꝙ hꝫ tres angulos ſm hãc ꝓpōnem oīs triãgulus hꝫ tres ꝛ falſam extiſtimationē ſm hãc ꝓpōnem hec figura eſt circulus: ꝛ ſi denarios in burſa platonis ſcio eſſe pares ꝑ hãc omnia duo ſunt paria: ꝛ non ſm hec dualitas in burſa platonis eſt par.

¶Cōtra ſe arguit ponēdo ꝙ ſortes doctus aſtronomus ſit in carcere obſcuro ꝛ neſciat horas: nec ſciat determinate ꝙ aſtrū ē ſupra nos tunc ſortes ſcit aliqua aſtra eſſe ſupra nos: et ꝑ conſequens falſum ſcitur.

¶Reſpōdet cōcedo hanc conſequentiã ſortes aſtronomꝰ ſcit aliqua aſtra eſſe ſupra nos: ergo aliqua aſtra ſcit eſſe ſupra nos. ꝛ ſi arguas nulla aſtra ſcit eē ſupra nos: qꝛ nec ſolem nec ſtellam arietis. igit.

¶Rñdetur negando multas ſingulares: imo oēs ī qbꝰ demōſtras aſtra ſupra nos ſcit ſtellã arietꝭ eē ſupra nos an ſcit ſm hãc aliqđ aſtrū eſt ſupra nos ꝛ nō ſm hãc ſtella arietis eſt ſupra nos. qꝛ illam in ꝓpria forma dubitat: ꝛ ita demōſtratis duobꝰ ꝯdictoriīs cōtingentibus ſcio alterã iſtarū eſſe verã: et alterã iſtarū ſcio eſſe verã. Si q̄ras que eſt illa dr̄ ꝙ illa que ē ꝟa. ſint ille due papa dormit vel nulꝰ papa dormit ſit affirmatiua ꝟa. ꝛ me lateat dicere ꝙ ſcio affirmatiuã veram nō ꝑ hãc papa dormit. ſed ꝑ hãc altera illarum eſt ꝟa. ecce modus buridani Buridanꝰ
hic modus ꝓpter apparētias nullius momenti a cōi mō et aliq̄n cū cōi rōne deuiat ꝙ ſit certus modus intuere veteres dialecticos. rō eſt. qꝛ in aliīs modis poſſibile neceſſe ꝛ ꝯtingēs impertinēter ſe habēt: et in illis creberrime a cōpoſita ad diuiſam ꝛ ecōuerſo: ergo dicendū eſt in oībꝰ niſi ſit ratio in oppoſitū. itē eſt cōtra hmōi cōem cōceptionem demōſtrata vna ꝓpōne dicere hanc ſcio ꝛ hanc dubito ſuppoſito ꝙ termini vniuoce capiant ſuū primū argumentū eſt ſcio oēm triãgulū hr̄e tres ergo oēm triangulū ſcio hr̄e tres. illam ꝯñam nego qm̄ illa eſſet bona nō haberet intentū quēadmodū bene ſequit neceſſe eſt ens eſſe deū. ergo deꝰ neceſſario eſt ens. tamē nō ſeq̄tur neceſſe eſt omne ens eſſe ens: ergo omne ens neceſſario eſt ens. nego tamē ſuaꝫ cōſequētiã ſcꝫ ꝙ ſequat ſcio oēm triangulū hr̄e tres ergo oēm triãgulum ſcio hr̄e tres et do oppoſitū cōſequentis cū antecedēte: nec ſequit ꝙ de nullo triangulo habeã ſcientiã tanq̄ de ſcibili remotiſſimo de Tu
aliquo habeo ſciam ꝙ nō ſcio nihil ſcit niſi complexum: ſed ſcientiã de rebꝰ ſignificatis habeo ꝛ de extremis tanq̄ de ſcibili remoto ꝓpter futilitatē cōfirmatiōis nō eſt opus reſponſione: aliꝗ a buridano ꝟbo differūt recōueniūt dicūt in caſu buridani qđ aſtrū ſcio eſſe ſupra nos ſciam ꝑticulari ꝛ ad veritatē illiꝰ ſufficiat ꝙ habeãt ſciētiã vnius ſingularis quēadmodū ad veritatē ꝑticularis vnius ſingularis veritas ſufficit et ſaluant ꝯñr ꝙ idem ſcitur. et dubitat ꝑ diuerſas rōnes more buridani ſic arguūt capiēdo ꝑticulare iudiciū quo iudicat alterū iſtoꝝ eſt verum demonſtrãdo has duas papa dormit: ꝛ nullus papa dormit: vel illud iudiciū eſt repſentatiuū alicuiꝰ contradictoriū ſingularis vel nulliꝰ: et confirmatur querendo vt ſtat deſcenſus ſub ly alterū tūc dico ſcio alterum cōtradictorioꝝ eſſe verum.

¶ Ad primũ argumẽtũ q assenſus proprie non repſentat obiectũ eius quẽadmodũ notitia ſortis ſortẽ repſentat: ſed nõ ſtãdo in hoc dr q illo aſſenſu aſſentio illi indeterminate ⁊ nulli ſingulari eius aſſentio huic aliqs hõ ẽ in aſia: et de qualibet ſingulari dubitationẽ habeo cõfirmatio nõ mouet: qꝛ termini ſtant materialiter ⁊ gñ caperent̃ pſonaliter in idẽ redñt vide in deſcẽſu hõ alb' audiẽs miſſam ẽ qd complexũ non lꝫ deſcendere ſub illo termino homo qꝛ nõ denotatur q predicatum alicui parti ſubiecti conueniat ſed toti.

¶ Octauo ar̃. idẽ ſcis ⁊ dubitas: ergo propoſitũ demõſtrando illas duas papa dormit ⁊ nullus papa dormit: quaꝝ vtraq ẽ anceps vtraq iſtarũ dubitas patet p inductionem hanc iſtarum dubitas: et illam illarum dubitas et ſcis alteram illarum: quia ſcis q contradicũt et ex cõſequenti vna earum eſt vera.

Propoſitiones. ¶ Reſpõdet per propoſitiões ¶ Prima eſt vtraq illaꝝ dubito eſſe verã p rõnẽ ante oppoſitũ liquet. ¶ Scda ppõ neutrã iſtarũ ſcis eſſe verã. ptꝫ nec hãc ſcis eſſe verã nec illã ſcis eſſe verã. ¶ Tertia ppõ ſcis alterã iſtaꝝ eſſe verã q̃ ſcbe magis cõtradicit q̃ iſte hõ poſſibiliter nõ eſt alal: et neceſſe eſt oẽm hoĩem eſſe alal ſm ariſto. ¶ Quarta ppõ hec eſt falſa dubito alterã iſtaꝝ eſſe verã. ſenſus eſt. hec eſt mihi dubia altera iſtaꝝ eſt vᵃ. ex quib' quinta ppõ ſcaturit hec ꝯña eſt nulla: vtraq iſtaꝝ dubitas eſſe veraꝫ ergo dubitas alterã iſtarũ eſſe veram ſed concludere debes alteram iſtarũ dubitas eſſe verã conſequẽtiam concedo ſicut añcedens. (Ariſto.)

¶ Nono ar̃. poſſibile eſt ſortẽ ſcire errare: ergo ſortes põt hr̃e aſſenſus ꝑrios. pbat̃ ꝯña poſito añte q ſciat ſe errare ſcit ſe errare: ergo ſcit ſe aſſentire falſo vel diſſentire vᵒ: ſed non eſt impoſſibile nemo ſine formidine et hoc non eſt impoſſibile nemo poteſt aſſentire falſo, ſcito eſſe tale qd ptꝫ nemo põt aſſentire ꝓpoſitioni neutri vt ante dictũ eſt ergo a fortiori nec ꝓpõni falſe nec diſſentire ꝓpõni falſe. añs pꝫ qꝛ qs põt ꝓpõni neutre: q̃ nec ꝓpõni falſe. añs ptꝫ qꝛ qs põt ſcire ſe erraſſe ergo poſſibile eſt ſe ſcire errare ꝯña tenet hñdo de ineſſe ill' de pterito.

Propões. ¶ Rñdet p ꝓpoſitiones. Prima eſt poſſibile ẽ ſortẽ ſcire ſe errare. pbat̃ poſſibile ẽ q ſortes aſſentiat huic ſortes errat. et tũc ſic arguo vel ꝓpoſitio cui ſortes aſſentit eſt vera vel falſa nõ ſignificãs ſicut ẽ. ſi ſcdm errat. ſi primũ tũc ita eſt ſicut illa propoſitio ſigt̃ ſortes errat et ipſa ſigt̃ ſortem errare: ergo ſortes errat. ¶ Scda ꝓpoſitio poſſibile ẽ ſorteꝫ aſſentire falſo ⁊ ſic aſſentiẽdo nõ errat. ptꝫ de aſſenſu huiꝰ: hoc ẽ falſum q̃ ſe falſificat. ¶ Tertia ppõ extra reflectionẽ nõ eſt poſſibile ſortem ſcire ſe errare ptꝫ p pbationẽ ꝯñtie pncipalis ante oppoſitum qb' ptꝫ q error ſic diffinit̃. Eſt aſſenſus nõ formidoloſus falſe vel diſſenſus nõ formidoloſus vere vel aſſenſus ꝓpõnis aſſentientẽ errare inferentis. Et ad argumentũ in oppoſitũ cõcedit qd ẽ poſſibile ſortem ſcire ſe erraſſe ergo reuera ſine dubitatiõe exiſtimabã q extremitates terre celo claudebant̃. qꝛ ſic viſu apparet et hoc me ſcio erraſſe vt pꝫ p motũ celi circa terrã ſcio q ego errani ẽ de ineſſe in forma ⁊ qꝛ aliqd pteritiõis hꝫ (Erroris diffinitio.)

puta copulã min' pncipalem hec nunq erat vᵃ ego ẽ roma ſed nõ cũ vᵇo ſcio ſic deponit̃ error ſuccedit motiuũ cogẽs aſſentire cõtradictorio ꝓpõnis circa quã habebat̃ error ⁊ tũc actualis ſi fuerit extinguit̃ ſi habitualis ſucceſſiue corrũpit̃. (Notes.)

¶ Cõtra hoc ar̃. poſito q ſortes aſſentiat vni ꝓpoſitioni puta aſtra ſunt paria ⁊ ego aſſentiam cõtradictorio q vtraq hẽat apparẽtias als caſus nõ daret̃. tũc ſic arguo ego ſcio ſortẽ errare vel me errare: ſed non ſcio ſortẽ errare q̃ ſcio me errare ſupponat̃ q dubitẽ ſortẽ errare. hec ꝯña eſt bona ſcio añs et conſequẽtiã bonam: ergo ſcio cõſequens. ¶ Rñdet̃ ſi maior capiat̃ in ſenſu diſiũcto ꝯñtia eſt nulla totũ añcedẽs eſt verũ ⁊ cõſequẽs falſum ſi in ſenſu diſiũctiuo ꝯña ẽ bona ⁊ maior falſa ſicut ꝯño.

¶ Decimo ar̃ ad idem poſito q a ſignificet alteram iſtarũ homo eſt aſin' deꝰ eſt et ſit rei vᵇitas q ſignificet hãc deꝰ ẽ lateat te tñ ſciẽdo q alterã ſignificet tũc a ſcis ⁊ dubitas: ergo ꝓpoſitũ prior pars probat̃ hãc ꝓpõnẽ deus eſt ſcis hec ꝓpoſitio deus ẽ eſt a. ergo a ſcis expoſitorie. Scda ps pbat̃. ois ꝓpõ quam neſcis eſſe veram vel neſcis eſſe falſam dubitas. a eſt ꝓpoſitio quã neſcis eſſe verã nec ſcis eſſe falſam: ergo a dubitas. Rñdet̃ a ſcio eſſe verũ pbat̃ hec ꝓpoſitio per ſillogiſmũ expoſitorium. (Ppões.)

¶ Scda ꝓpõ dubito a eſſe verum nõ qꝛ hãc hõ eſt aſinus dubitẽ vel illã deus eſt: ſed qꝛ dubito vtraq earum eſſe a.

¶ Tertia ꝓpoſitio hec eſt falſa a propoſitionem dubito eſſe verã. ſimiliter a ꝓpõnem dubito eſſe falſam.

¶ Quarta propõ nulla repugnãtia ſtat dubitationẽ actualẽ in ſenſu cõpoſito ⁊ ſciam actualẽ in ſenſu diuiſo nimirũ nõ eſt idẽptitas obiecti ⁊ ad argumẽtũ in datũ maior eſt falſa. vt ptꝫ de ꝓpõne circa quã nõ conſidero me nõ cõſiderãtẽ hãc aſtra ſunt paria. maior eſt falſa ⁊ ſi dicat̃ ſic ois ꝓpoſitio quã neſcis eẽ verã nec ſcis eẽ falſam circa quã actualr̃ cõſideras eſt tibi dubia ſtat maiorẽ eẽ falſaꝫ. ſtat me actualr̃ aſſentire huic ꝓpꝫ aliqs apparẽtias ſacellũ montis ẽ pulcherrimũ pariſiꝰ ⁊ ponat̃ hoc eẽ falſuꝫ ⁊ actualr̃ cõſiderẽ iã illã neſcio eẽ verã: nec ſcio eẽ falſam et actualr̃ eã cõſidero: ſed eã minime dubito ſed h̃ nõ euacuat argumẽtũ ſubiectũ maioris reſtringi põt q̃uſq maior reddat̃ vᵃ. cõcedo maiorẽ negata minore. imo a ſcio eſſe verã ſi caperet̃ in ſenſu cõpoſito nego ꝯñam.

¶ Cõtra hoc ar̃ ſic. a ſcis eſſe verũ. ergo aliqd verũ ſcis eẽ a. ꝯñs ẽ falſum. nullam ꝓpõnem ſcis eẽ a. ergo nullũ verũ ſcis eẽ a. ꝯña tenet a toto in mõ ad ſuaꝫ partẽ negatiue. añs pꝫ nec hãc ꝓpõnẽ hõ eſt aſinus ſcis eẽ a nec illam deꝰ eſt ſcis eſſe a et ſic de quauis alia. igit̃. ¶ Rñdet̃ negãdo hãc ꝯñam a ſcio eẽ verũ: ergo aliqd verũ ſcio eſſe a. nec ibi eſt conuerſio: ſed ſic ſcitũ eſſe verũ eſt a in ampliatiõe nõ luctor vtor a ſignificat̃ p ſuo ſignificato hoc dixerim ꝓpter lucramẽ inter obligatores in caſib' de a. et b. poſito q a ſignificet tñ ſicut ois hõ ⁊ b ſicut hõ. ſꝫ de illis in obligatiõib' hic ſunt cõcedẽde he ꝓpoſitiones nullã ꝓpõnẽ ſcio eſſe a. a neſcio eſſe idẽ ſibiꝑi a. a neſcio eſſe aliud ab a.

Ariſtoteles. Dubium.

¶ Dubitatur circa litterã ariſtotelis in qua dicit ſi extrema in ſurſum ꝛ in deorſum ſint finita media eē finita neceſſe eſt an deus inter duas ſpēs poſſit creare nouã ſpeciem inferiori pfectiorē ſuperiori nobiliorē hoc eſt in his inferiorib⁹ natura humana eſt nobiliſſima grã exēpli ponamus equos ꝑxime accedere. qrit̃ur an de⁹ poſſit facere alalia media ſic ſcʒ ꝙ quolibet erit equo pfectius ꝛ bole ignobili⁹. Et arguitur ꝙ nõ in his q̃ nõ habenť ĩ ſacro canone nec eccleſie reuelanť nec ex his ſequitur maxie rõnibus naturalib⁹ innitendũ ē hoc eſt rõni cõſonum ſed ponere inter illas duas ſpēs diſtãte ſpēm mediã nec habetur in vno dictorũ nec inferri põt ꝛ philoſophi q̃ naturã rũnati ſunt negatiue r̃nderent ptʒ ex philoſophoꝝ principe in fine hui⁹ primi ꝛ vbicũq; de hac materia loquiť

Philoſophi.

¶ In oppoſitũ ſi vnũ q̃tum aliud exuperet vt pedale cũ ſemis pedalitatē poſſibile eſt dare q̃titatem maiore minorē ꝛ minore maiorē eodeʒ modo in intenſione. ergo eodem modo dicēduʒ eſt in preſentiarum niſi ratio emineat.

¶ Confirmatur. deus põt facere quicq̃d nõ ĩplicat ↄtradictionē ſed dare ſpeciem mediã cõtradictoria nõ infert: ergo de⁹ p̃t illud facere ꝓbatio minoris dat aduerſarius repugnantiã ꝛ iſtud idē põt collocari rumpēdo in oppoſitũ rõnē de philoſophis ſi philoſophi conceſſiſſent deũ olpotentē ſicut nos facim⁹ multa cõceſſiſſent q̃ non habenť in ſacro canone q̃ nõ conceſſerunt ergo ratio ad probandã partē negatiuam ſumpta a philoſophis eſt ineffícar.

¶ Reſpondetur queſtio ꝓpoſita inter ſpeculatiuos viros eſt problema neutrum ꝛ rõnes hinc inde p̃nt ſolui de quanto quãtum excedente eſt ꝓportio arithmetica vel geometria: ſʒ vni⁹ indiuidui ad aliud alteri⁹ ſpeciei ꝓportio nulla reperiť affirmatiua eſt apparēs ꝓpterea ſm eã r̃ndeatur ſupponuntur in p̃miſ non eſſe poſſibile dare duo indiuidua diuerſorũ ſpecierũ eque eſſentialiter pfecta ſuppoſitio ptʒ per ariſtotelē. viij. methaphiſice dicentē. ſpēs ſe h̃nt ſicut numeri ſed ſic eſt quinſcũq; vnitatis additio numero ſpēʒ numeri mutat: ergo addito q̃cunq; indiuiduo ipm extra ſpēʒ ſuã ponit. Iſto notato dicit̃ ꝙ iter quecũq; indiuidua ſpeciei diſtincta infinita de⁹ p̃t ꝓducere aliarũ rõnum infinita ſaltē ſincathegorematice de⁹ p̃t facere ſubſtantiã equo pfectiorē min⁹ pfectã bole quaʒ ſigno a. ꝛ iteꝝ p̃t facere b idiuiduũ pfecti⁹ a. min⁹ pfectũ bole ꝛ ſic in infinitũ eodē mõ inter a ꝛ b. inter a ꝛ equos infinita producere poteſt.

Ariſtoteles.

¶ Cõtra hoc arguit̃ ſi infinita indiuidua aliarũ ſpecierũ inter bolem ꝛ equum deus p̃t ꝓducere poniť ineſſe tunc ſeq̃tur inter extrema finita ſpecierũ erit infinita multitudo hoc ĩplicat: ergo de⁹ iter duo pfecta nõ p̃t creare infinitũ vt patebit tertio phiſicoꝝ imo oppoſitum: eſt nõ intelligibile. ¶ R̃ndeť cõcedendo ꝙ inter bolem ꝛ equũ infinita indiuidua aliaꝝ ſpecierum de⁹ p̃t ꝓducere ex qua nõ ſequit̃ poſſibile eſſe deũ infinitã talē multitudinē ꝓducere. Quēadmodũ oēs chriſtiani dicere h̃nt corp⁹ ĩ duplo mai⁹ celo de⁹ p̃t creare de⁹ ĩ triplo ꝛ ſic in infinitũ q̃ ĩfinitũ corp⁹ maius celo de⁹ p̃t creare. Ex q̃ cõcludere neq; ꝙ poſſibile ē ꝙ de⁹ ꝓducat corpus ĩfinitũ. multi docti viri dãt oppoſitũ ↄñtis cũ aũ

Corrolarium.

te: ſʒ illi argumēto nõ enitēdo ↄclõnē argumēti reputo verũ poſtq̃ nõ ſeq̃tur cõtradictio ↄcedēdo ꝙ iter bolem ꝛ equũ poſſibile eſt creare infinita indiuidua nec ē ſimile de ĩfinito extenſiue. Eſt mihi nõ intelligibile ꝙ iter duo pũcta clauduť infinitũ magnitudine nõ ē incõueniens t̃n inter duas ſpēs infinita indiuidua collocari ſed ſic equoce clauduntur ſed ſic applicando ꝙ in occidēte ponereť equus ꝛ a ꝓpe equũ ꝛ b prope a ꝛ c ꝓpe b. ꝛ ſit ſ lineabiter infinita multitudo ꝛ hõ ĩ oriente ꝑ idē ſpaciũ lineale hoc cõtradictionem claudit: ſʒ vltra q̃libet indiuiduũ lineabiter põt ſtare ille hõ: ſʒ nõ vltra oia neq; collectiue neq; diſtributiue ipſis ſic remanētibus. Ex illo ſequitur ꝙ nullus cõceptus cēntialis duo indiuidua diuerſarũ rõnuʒ ſignificat quin ille ĩfinita repreſentet poſtq̃ ē alia ↄuenientia eſſentialis inter bolem ꝛ equũ reperibilis q̃lis inter bolem ꝛ aſinum reperiri nõ p̃t ꝛ ab oĩ cõuenientia cēntiali reperibilis eſt cõceptus eſſentialis tales res cõuenientes repñtãs q̃ ꝓpoſitiõe negãte cãm dare ne q̃s quare eſt vnus cõceptus alaluʒ ꝛ nõ alalis non oia repreſentant alalia et tunc ſic ſi aliq̃s cõceptus equos ꝛ boles repñtat propter cõuenientiã eſſentialem ille cõcept⁹ oēs res poſſibiles plus cõuenientes repreſentabit ſed iter bolem ꝛ equum infinita ſunt indiuidua. igitur.

Corrolarium.

¶ Scḋo ſequiť. licet quodlibet indiuiduũ poſſibile iter bolem ꝛ equũ deus p̃t facere t̃n impoſſibile eſt deum oĩa indiuidua poſſibilia inter bolem ꝛ equũ producere. poꝛ ps ptʒ ꝑ aſſenſuʒ ſub hoc termino indiuiduũ poſſibile. Forte dicis poſſibile ſtat pro illo qḋ eſtet̃ p̃t produci hoc eſt fĩʒ ꝛ ſophiſma excludo. ¶ Scḋa ps ptʒ q: ponať ꝙ q̃lʒ indiuiduuʒ poſſibile de⁹ ꝓducat t̃ñc ſi duo ĩdiuidua ſp diſtãt q̃ poſſibile ē dare mediũ ꝛ ↄñr in infinitũ qualr ille diuiſe debeant poni ineſſe videas ex paruis logicalibus.

¶ Tertio ſequiť ꝙ nullum eſt genus ſubalternũ proximuʒ generi gñaliſſimo neq; maxie ꝓpiquũ ſpãliſſimo loquor ſp de poſſibilibus ē ſimile ſi deus crearet in pria pte proportionali huius hore a pfectus equo impfect⁹ bole in ſcḋa parte proportionali hore b perfectius a imperfecti⁹ bole ꝛ ſic ↄñr per oēs partes proportionales eiuſdē hore tunc nullũ ē indiuiduum qḋ actu ē maxime accedēs ad perfectiõeʒ humanã ſʒ inter q̃cunq; actualiter infinita mediant ſed deus p̃t creare vnũ indiuiduũ ſcilicet ſ in inſtanti terminãte horaʒ ꝙ erit proximum actu homine ſed nullum eſt ſ. proximum actu.

¶ Quarto ſequitur. licet obſcure qḋ de⁹ nõ p̃t ordine retrogrado per partes proportionales alteri⁹ hore corrũpere idiuidua quēadmodũ ꝓducta ſunt. hoc ptʒ q: ĩ pria hora dabať certũ ſuppoſitũ ꝓducitũ ĩ pria pte ꝓportionali hore ſʒ de⁹ certa ſuppoſita ĩ certis ptib⁹ oĩno ordie retrogrado ñ p̃t corrũpe ſʒ nullã ↄtradictionē ad hoc inducoꝛ qḋ dato iſtãti ſcḋo atiuo hore ſequēt̃ poſt ꝓductionē qḋ ĩ nñio nñũ corrũpať ſʒ imediate poſt hoc ordine ʒrio anihilabit ſʒ nullũ prĩo ꝛ voco illḋ iſtãs g tũc imediate poſt g. infinita ſunt corrupta. Et ex illo apparet ſeq̃ ꝙ aũ q̃lʒ partē ꝓportionalē hore ſeq̃nť ē corruptũ ꝛ ſic verificatio corruptũ principaleq; qḋ nõ ē poſſibile ꝙ ſic corrumpať ſicut producebatur.

Corrolarium.

¶ Cõtra hoc arguit̃ nõ ē poſ-

ſibile qđ tot indiuidua pducerent̄ in rerū natu
ra probatur nō pōt ſtare nec in mūdo vero nec
in mūdo imaginario qđ pȝ q: corruptis mille
ſuppoſitis reliqua poſſunt replere totū mundū
poſſibilem ergo iſta mille nō poterant ſtare cuȝ
Multiplex reſponſio. alijs. ¶ Hic rñdetur multifariā. Pͥo argumē
tum nō eſt ad propoſitū ſed ad philoſophiā ſpe
ctat. Secūdo poſtq̄ eſt ꝓpoſitū ⁊ nō pure īperti
nens dico ꝙ deus pōt oīa illa indiuidua ponere
Corrolarium. in hac aula poteſt per penetrationē corpoꝝ. Et
ex illo ſequitur ꝙ oīa illa poteſt ponere ī oculo
acus patet per penetrationē partiū eiuſdē ſup
poſiti ⁊ diuerſorū. ¶ Tertio dicit̄ ꝙ oīa illa ſup
poſita ſine illa penetratione corpoꝝ poſſunt eē
in mundo hoc pȝ ſi vnū poneret̄ ꝓpe vrbē pari
ſiam ⁊ aliud ſuppoſitū ⁊ propinquū linealiter ⁊
tertiū ſecūdo propinquū eodē modo ⁊ ſic in inſi
nitum eundo vſq; ad orientē oīa illa ſuppoſita
bene ſtant in mūdo poſſibili ſine generatione
ſitus ſi hic multū facit glomerentur circa cētrū
terre oēm locum poſſibilē occuparent nec hoc ē
incōueniens ſine additione de nouo vel rareſa
ctionē in multitudine infinita pluriū equaliuȝ
idem argumentū potes facere de oculis talium
aīalium ſunt infiniti oculi quorū q̄libet ſaltem
piſalis magnitudinis iſti oculi poſſunt ſic cōgre
gari ꝙ oēm locum poſſibilē impleant ſed in pͥ
ma parte ꝓportionali vni' hore de' ponat vnū
oculū in centro terre in ſcđa parte ꝓportionali
circulū oculoꝝ circa centrū ⁊ ſic cōſequēter circa
oēs partes ꝓportionales vndequaq; circa cētrū
in initāti terminātē horā oīs loc' poſſibilis ocu
lis eſt ſepult' ⁊ oculoꝝ partib' ſed qñ oculi erant
in aīalibus neutiq̄ omnem locum poſſibilē im
plebant ſed de hac materia tertio phiſicorum.

¶ Secundo arguit̄ ſequeret̄

ꝙ hō eſſet infinite perfectus cōſequens eſt fl'm
ergo ⁊ añs cōſequētia pȝ inter hominē et equū
creabiles ſunt infinite ſpēs ſe hñtes ſm pfectū
⁊ imperfectū quarū q̄libet hō eſt perfectior ergo
eſt infinite perfect'. cōſequentia tenet q: nō ali
ter probamus aliquod eſſe infinitū extenſiue vl'
intenſiue. ¶ Reſpōdetur negando cōſequētiaȝ
cauſa negationis eſt homo excedit ſoluȝ īfinita
cōicantia queadmodū bipedale infinitas ptes
in magnitudine excedit ſed ille cōicant pedale
medietatē ei' exuperat pedale cū ſemis pedale
cū tribus quartis pedale cū quattuor quintis ⁊
ſic in infinitum eodem mō in intēſione forme.

¶ Tertio arguit̄ ad idē homo

eſt infinite pfectior equo ergo ē infinite pfectus
cōſequentia tenet a tota copulatiua virtualiter
ad vnā partē ei' aſſumptū. ¶ Arguit̄ hō eſt ī du
plo perfectior equo in triplo ⁊ ſic conſequenter
ergo infinite perfectior. ¶ Rñdet̄ ꝙ hō et equ'
in cōparatione ꝓprie dicta nō ſunt cōparabiles
pȝ ex ſeptimo phiſicorū ſȝ hoc non ſatiſfacit cōi
modo loquendi dicimus ceruū eſſe velociorē ho
mine ⁊ tñ velociores opinat̄ a pleriſq; res velox ⁊
ille res veloces ſpē differūt vt notū eſt ꝓpterea
cōcedo añs ⁊ nego ↄñam nec arguitur ab expo
nibili ad vnā exponentē eius opȝ exponere. Pͥ
mo per infinitū in duplo ⁊ in triplo perfectior ⁊
poſthac rōne cōparatiōis forte dicis dictū eſt in
exponibilib' ꝙ ſȝ de cōgruētia ꝓpō hñs plura ſi
gna exponibilia dȝ exponi ꝑ pͥ' nō tñ de neceſ
ſitate exponat̄: ergo primo rōne comparatiōis.
¶ Rñdetur nō poſterioꝛice arguis ſȝ ſolū coaxi

tas de ꝓpōne q̄ in vno ſenſu ē vera: ⁊ in alio ſen
ſu eſt falſa: ↄcedo añs propterea q: nulla res de
ſpecie eſſentiali in ſpēm eſſentialē migrare pōt
et ſi infinite crearent̄ adeo man' hoīs oīb' illis
ꝑſtaret in pfectione eſſentiali: ſi optim' hō ē me
lior optimo equo ꝑ regulā thopicā q̄libet hō eſt
melior quolibet equo ⁊ hoc nō eſt niſi q: indiui
dua eiuſdē ſpeciei oīa ſunt eq̄liter pfecta lȝ appa
rentia ſit ꝙ binari' duarū aīarū intellectiuarū
hoīem in pfectione eſſentiali trāſcendat poſtq̄
aīa hoīs cū vna earū ſunt equaliter pfecte ⁊ hec
aīa ē corp' lōge dignior ſit peris penes q̄d atten
dit̄ nobilitas ſubſtātialis. ¶ Rñdet̄ nobilitas
rei ē res nobilis: ſed arguitiue cognoſcim' per ꝑ
dicata pfectio alia de' eſt ens infinite vigoris ī
finite bon' ⁊ oīa ꝑdicata cōia pfectionē īportan
tia de ipſo vere enūciant̄ lȝ eq̄uoce nobiſcuȝ ipſe
ſua ſapiētia ſua bonitas: ſȝ ſua malicia nihil eē
ꝑt tūc opȝ capere āgelos hoīes equos āgeli ſunt
ſpūs ſicut de' creature tñ intelligūt ſapiūt boni
ſunt ſed nō ꝑ ſuas eſſentias de demonib' q̄ eēn
tialiter āgeli ſunt ⁊ de āgelis inter ſe q̄ ſpecie dif
ferunt nō eſt īmorandū hoīes intelligūt diſcur
runt tardi' ꝙ āgeli: ⁊ q̄cq̄d pfectionis nobis cō
uenit āgelis attribuim' ſola fide credim' eē āge
los hoīb' pfectiores. ⁊ ꝑ ariſto. in de generatiōe
ſꝑ dignificāda ē natura niſi vbi limpide ī oppo
ſitum rō emineat ⁊ q̄cq̄d pfectiōis nobis dam' Ariſtoteles.
⁊ dare ↄñs eſt gñatio in hoīb' ⁊ nō in angelis ex
parte īperfectionis ⁊ nō pfectionis mergit alio
quin hoīes ꝑ naturaȝ cōſeruare nō pñt. Ex iſto Corrolariū notatu dignum.
pȝ ꝙ aīa intellectiua eſt deo ſimilior q̄ totū cō
poſitū: ſed totū cōpoſitū perfecti' eſſentialiter ē
cū q̄cq̄d perfectionis aīa habeat ⁊ cū aliquo ad
dito totū obtinet: ſed hō in pfectione eſſentiali
proxim' deo accedit et ꝑdicata pfectionalia ſm
ſe vel ſuas partes hȝ oīa cū aīa q̄ ſpēs marie ac
cedat ad hoīem me latet in aīal. alio mō cogno
ſcendū ē equ' aſino ē pfectior ex velocitate mo
tus ex aptitudine ad diſciplinā ex auriuȝ breui
tate circa aſinorū ⁊ aīa ↄcludim' aſini a tota ſpe
cie lōgas hñt ⁊ aures mobiles indiciū ē ſtoliditā
tis. ⁊ idē pȝ in hoībus lōgas aures habētib': ſȝ
argumentū ab vno ſigno ē ſatis leſificax: vt dicit
Ariſtoteles in ſioſionomia in alijs ꝓportiona Ariſtoteles.
liter dicamus. ex quo patet ꝙ vn' mus cumulo
grani eſt pfectior licet patrifamilias inutilior.
⁊ vniuerſaliter q̄ōlibet viuēs quolibet nō viuēte
eſt perfectius vbi extenditur terminus viuēs ad
deum ⁊ angelos ad animam ſeparatam.

¶ Quarto arguit̄ aliqua crea

tura ē deo pfecta ſicut de'. ꝗ aliq̄ creatura ē infi Corrolarium.
nite pfecta ↄñā nō ē dubia ꝓbo añs nigredo eſt
pfectiſſima nigredo. ꝗ nigredo ē pfectiſſimū ens
ab inferiori ad ſuperi' ſtat aliq̄d eē pfectiſſimuȝ
in ſua ſpecie ſiliter in gñe ſubalterno ⁊ nō in ge
nere gñaliſſimo. Et ſtat aliquē eſſe pfectiſſimū
in generaliſſimo ⁊ nō trāſcendēter demōſtrata
nigredine illa ē pfectiſſima nigredo. ſȝ nō ē pfe Aduerte.
ctiſſimus color albedo q̄ magis participat de lu
cido nobiliſſim' color exiſtimat̄ ⁊ nigredo ē infi
mus color ſi ꝓpterea inferas qđ vlna albi pāni
eēt melior vlna pāni nigri. Rñdet̄ ꝙ hoc nō ē lo
gicaliter illatū. ſcđo cōcedit̄ q: ī pāno nigro ſicut
albedo ⁊ nigredo ſimul lȝ non in eiſdē ſubiectis
ꝑmis. tertio dicit̄ ꝙ ſi eēnt due vlne ex eodē pāno
⁊ vna ꝑciſe albedinē haberet in colore ⁊ alteraȝ
nullā ſed tñ nigredinē aggregatuȝ albedinis et
ſue vlne

ſue vnie alterū aggregatū exuperat in ꝑfectiōe eſſentiali:ſed in vtilitate nō opʒ vt pʒ de mure ⁊ cumulo grani grā eſt ꝑfectiſſimū accidēs: ſʒ nō ꝑfectiſſimū ens ſʒ grā materie ꝑfectiſſima ſubſtātia ē ꝑfectiſſimū ens.ꝯtria pncipalis nō valʒ ſʒ nigredo ſit inferi' ad ens nō tñ ꝑfectiſſima nigredo nō īferi' ad h' totū ꝑfectiſſimū ens poſtꝗ̃ aſſumiť dictio ſuplatiui grad' negatiōeʒ laudēs.

¶ Quito arḡ ad idē noticia dei eſt ens ꝑfectiſſimū ꝙ ꝓpoſitū. aīs pʒ ad diſtinctionē obiectoꝝ ſpē ſeqť noticiarū ⁊ volitionū diſtinctio ſpecifica vt ſupra dictū. ꝙ q̃lis ē ꝓportio obiecti ad obiectū talis noticie ad noticiā erit: ſʒ de' q̃lʒ aliō obiectū īfinite excedit. ꝙ ei' noticias q̃lʒ aliā īfinite ꝓbať ꝓpō in q̄ pēdet argumētū puta q̃lis eſt ꝓportio obiecti ad obiectū ⁊c. q̃ niſi ſit cū noticia dei ē res finita ei' ad noticiā ſortis eſt aliq̄ ꝓportio ſigneť tūc noticia ſor. pōt tñ augeri qȝ ei noticie eq̄ euadat. Rñdeť negando aſſumptū ⁊ negať illa ꝓpō q̃lis ē ꝓportio obiecti ad obiectū ⁊c. Et ad ꝓbationē ꝯcediť ꝙ noticia dei ē finita entitas ⁊ ei' dilectio īperfectior eſſentialr̄ quā vna muſca: tñ eſt lōge vtilior h'ri ⁊ cū ea diſcedere cū oīb' aliīs ſubſtātiis a deo ſed in infinitū noticiā ſortis excedit poſtꝗ̃ eſt alterius ſpeciei:que per nullā intentionem ei equari pōt quemadmodū dictum eſt de multitudine infinita aſinorum reſpectu vnius equi.

¶ Sexto arḡ de noticiis reflexis ⁊ ītuitiuis ⁊ h' ſic habeat ſortes noticiā intuitiuā albedinis quā ſigno a poſtea noticiā reflexaʒ a noticia habeat quā limito b. ⁊ ſic ꝯͥr ī illo caſu ſic arguo. ibi ē infinita multitudo noticiaꝝ nō faciētiū vnū ⁊ aliq̄ eſt īfinite ꝑfecta. igiť prior ꝑ pʒ a. eſt cā actiua b. noticie reflexe naturalr̄ agēs ꝙ b. noticiā reflexā generat ⁊ eadē via. ¶ Arḡ ꝙ b. c. pcedet ⁊ ſic in infinitū qȝ aliq̄ erit ꝑfectiſſima. ¶ Arḡ ſic ad nobilitatē obiecti noticie perfectio emanat a. ē noticia ſpūalis ⁊ q̃litas albedo q̃litas corporalis ꝙ a albedīe ē ꝑfectior. a ē obiectū b. ꝙ obiectū b. obiectū a. exupat ⁊ eodē mō diſputeť ꝙ c eſt b nobilior ⁊ d ꝙ̄ c. ⁊ e in īfinitū ē eodē mō ordīe retrogrado habeat ſortes noticiā parietis a. ⁊ noticiā reflexā illi' b. a. eſt ꝑfectior b. q̃ ꝑfectioris obiecti noticia ⁊ vltra b ē min' ꝑfectū ꝙ̄ a. ꝙ c. erit minus ꝑfectū ꝙ̄ b. ⁊. d. ꝙ̄ c. ⁊ ſic in infinitum pro argumento quod aſſumit dubium.

Quid noticia intuitiua.

¶ Notādū ē ꝙ noticia intuitiua ē noticia q īmediate aliq̄d in ſe cognoſcat vt facialis viſio quā d' ſorte habeo noticia q̄ ē tactio in ſenſu tact' olfacto in ſenſu olfact' et ita ī aliīs ⁊ q̃lʒ talis eſt diſcreta ſui obiecti cui' eſt intuitio ꝓꝑie repſentās ⁊ ꝑfectiſſimū gen' noticiarū eſt q̃lʒ alia noticia vocať abſtractiua iſta diſtinctio ex verbis apl̄i eliciť nunc aūt per ſpeculū in enigmate cognoſcimus in patria facie ad facieʒ facialis enigmatica cum iſtis coincidunt.

Apl̄us.

Quid noticia reflexa.

¶ Noticia reflexa eſt noticia noticiā repſentās directā rē q̄ nō ē noticia ſignificās ⁊ tūc pōt dici ꝙ cōcept' entis in ordīe ad noticias eſt reflexa :ſʒ in ordine ad ſortē ⁊ platonē eſt directa vel dicať ſicut ſterdū dictū ē de nolbus nō ꝯcedam' vel noticia ītuitiua diffiniť ē noticia aſſenſus ꝓductiua quo aſſentiť qȝ ꝑdicatū ꝯͥtingēs h' euidēter de ꝓnoīe demōſtrāte rē cui' ē noticia ego euidenter aſſentio huic paries eſt alb' iſte clarus aſſenſus ſine intuitiua ꝓuia ipſi' parietis ꝓduci nō pōt. Tūc ad formā argumēti cōcediť qȝ eſt infinita multitudo noticiarū reflexarū immediate cathegorice. probatur vna eſt in mente ⁊ quelibet eius pars eſt noticia reflexa ⁊ partes ſunt infinite vt liquet. igitur.

Propoſitiones.

¶ Scda ꝓpō non eſt infinita multitudo noticiarū ſpecie diſtinctaꝝ in aīa. experimur in nobis qȝ habēdo vnaʒ noticiā directā atreflectēdo nos ſup a. ꝑ b. noticiā qȝ remiſſus a cognoſcimus vel ſaltē deuiādo ad octauaʒ reflexā vna noticia reflexa eſt oīno remiſſa illa puta circa quā intellect' min' cōſiderat plurib' intēt' min' eſt ad ſingula vt ſupra de ꝑfectiōe facile eſt reſpondere q̄ñ etiā infinita multitudo cathegorice noticiarū argumētū nō hʒ aīas vt patuit de noticia dei. Forte e dicis ſi ex ꝑfectiōe obiecti cōſurgeret noticiarū nobilitas tūc odiū dei eſſet ꝑfectius ꝙ̄ dilectio niobes in filios ⁊ ꝙ̄ opinio aliqua puta ꝙ deus pōt creare ſupremā ſpeciē poſſibilē etiā perfectior ſcīa hui' triāgul' habet tres ꝑterea aliqua noticia dei qȝ nōē dicēdū pʒ de noticia q̃ intueor deū ⁊ beatā virginē. Reſpondeť fundamētū eſt verū: cōcediť ꝙ aliquod odiū eſſentialiter eſt perfecti' ꝙ̄ dilectio aliqua ſed nō eſt melior haberi cū hoc tñ fateor ꝙ odiū nō relatū eiuſdē obiecti dilectione eſt ignobili'. Ad ſcdʒ ꝯcediť ꝙ aliqua opinio aliquā ſciētiā in perfectiōe eſſentiali excedit ſed nō in certitudīe opinio hui' deus pōt facere ſupremā ſpēm ⁊ ſciētia iſti' triāgul' hʒ tres ſunt ſicut excedēs ⁊ exceſſū ſicut albū ⁊ aīal. Ad tertiū rñdeo ꝑ ꝓpōnes.

Niobes.

Attendas

¶ Pria eſt noticia dei ⁊ beate virginis non eſt equaliter perfecta ſicut noticia dei probatur differunt ſpecie hoc obiectoꝝ diſtinctione concludere poteſt.

Propoſitiones notatu digniſſime.

¶ Secūda ꝓpō binari' dei ⁊ beate virginis eſt eſſentialiter perfectior deo ſe ſolo. probať quicquid perfectionis eſt in deum ⁊ idē in altero binario reperiť ⁊ vltra nec valet dicere deus eſt infinite perfectus q̃ illo mō pars binarii eſt infinite perfecta accipe analogiaʒ de vno infinito triāgulo pariſius verſus orientē capiatur illa pars inter vintriacū ⁊ oriētē q̄ eſt infinita totū aliqua acceptionee ſi maius.

Poſitio.

¶ Tertia propoſitio non propterea conſequens eſt immo nec poſſibile aliq̄d eſſe deo perfectius.

¶ Quarta ꝓpō cū oībus iſtis nego ꝙ ſic ꝯñs ꝙ noticia binarii dati dei noticiā dei exuperet in perfectiōe noticia quāto paucior a repreſentat tāto eſt limpidior noticia diſcreta ſpecificam ⁊ genericā in nobilitate anteit Contra hanc ſolutionē principalē in qua negať reflectionū infinita multitudo arguitur ſic ſuppōnēdo vnū qȝ eſt adeo ꝓbabile ſicut oppoſitū ꝙ infinitas noticias ſincathegorecumatice aīal poteſt habere.

Poſitio.

¶ Tūc arguiť ſic. pria noticia reflexa eſt agens naturale potērie applicata in ratione obiecti: ſunt paries potentie viſiue ſed oculo aperto ⁊ medio illuminato viſio cauſatur in organo licet non percipiatur. ergo prima noticia reflexa aliam reflexam licet non percipiamus prodit. Reſpondeť licet argumentū habet

apparentiã negando aſſumptũ nõ eſt ſimile de viſione parietis ꝛ notitia reflexa requiritur frequẽter libertas cõſiderationis indirectis non ꝛ hoc ex naturis rerũ aliqualiter declaratiue ſtat me habere notitiã directã ſine reflexa vt liquet. ꝛ tñ notitia directa eſt cã pductiua notitie reflexe ſicut reflexa reflexe ſed hic aladuertẽdũ eſt in notitiarũ reflexiõe eſt ↄcathenatio ſcḋa ꝓſupponit priorẽ tãꝙ obiectũ ꝛ ex ↄñti tertia ſcḋam et tertia quartã ꝛ ſic difficile eſt multuʒ a tergo in reflexione ꝓcedere ex quo ſequiꝛ ꝙ iqualiber notitiã reflexam põt intellect' diſtincte cognoſcere
Corrolarium. hãc põt ꝛ hãc ꝛ ſic de ſimilib'. Scḋa ꝓpõ impoſſibile eſt qualꝫ notitiã reflexã eē ab intellectu diſtincte cognitã h' pꝫ ſupponẽdo ſicut dictũ eſt in terminis ꝙ nulla notitia diſtincte repſentãs ſe ſi qlibet notitia in aia ſit diſtincte agnita ↄñs eſt ꝙ ſit infinita multitudo notitiarũ in eadeꝫ q: ſi eſt a cognita hoc eſt ꝑ aliã puta b. ꝛ tũc queritur, ꝗ b eſt cognita ꝛ ſic in infinitũ dabis vnam incognitã vel infinitas ſimul: ſꝫ ſi etiã vn' intellect' infinite capax actiue adeo ſpecialiſſime adiutus ſicut exiſtimaꝛ ab aliquib' de aia xpi nulla repugnãtia eſt ꝙ ille intellect' infinitas notitias cathegorice h; ita ꝙ eſt aliqua prima reflexa ſꝫ qḋ qualꝫ aliã ſunt infinite alie diſtincte cognite ſed cũ in reflexione notitiarũ ſed cũ cathenatio vt dictũ eſt poſteriorũ ad priores videꝛ ꝙ ad prioꝝ corruptionẽ poſterioꝝ ſequiꝛ corruptio ꝛ ad remiſſionẽ prioꝝ poſterioꝝ ſeqꝛ corruptio: q: ad variationẽ obiecti ſequiꝛ variatio notitie.

¶ Septimo arꝛ ſi intellect' intuitiue cognoſcat aliquas ſuas notitias eadẽ rõne ſuas habit' dignoſcere põt ↄñs eſt falſum ergo ꝛ añs ↄña apparet ꝙ habitus eꝗ ꝑſentiales ſunt ſicut actus. Et eodẽ mõ arguiꝛ ꝙ aia ſemꝑ intuitiue cognoſcat ꝓpter pñaꝫ ſui ad ſe ꝛ deus eſt vbiꝗ ꝛ aie in habitu ītuitiue naturalr cognoſci põt. ¶ Rñdeꝛ negãdo aſſumptũ de deo ꝛ habitib' diſtiguaꝛ ꝙ ſunt eꝗ pñtes vel in rõne obiecti ꝛ ſic negaꝛ vel rõne ꝓpinquitatis loci vel exiſtẽtie: ꝛ ſic ↄcediꝛ hoc nihil aliud eſt dictu niſi ꝙ act' obiectiue mouẽt de' ꝛ habit' ꝗ̃o nõ ꝛ hoc ꝑuenit ex natura rei ptiꝫ experiẽtia partiꝫ diſcurſu pꝫ qḋ dictũ eſt de aia. Dubiũ eſt inter docto-
Doctoruꝫ dubitatio. res an ꝗs de ea notitiã intuitiuã habere põt. et põt argui ꝙ nõ q: ſi ſic aliqḋ intuitiue cognoſceret ſuã aiam tũc impartibilẽ ꝛ per ↄñs ſpeculantes viri fide ſecluſa illã nõ dubitarẽt quẽadmodũ nõ dubito de extẽſione rei clare viſe. ↄñs eſt
Alexãder peripatheticus. auerrois falſum pꝫ de alexãdo peripathetico animã extẽſaꝫ opinãte ꝛ de auerroi vnã in oibus hoibus exiſtimãte reſpõdere rõ nõ militat equaliter cõcluderet qḋ nullos act' intueri poſſumus qḋ reputo falſum: ſed in hoc eſt diſcrimẽ inter intuitionẽ actuũ aie ꝛ obiectoꝝ corporaliũ aliqua clarius videnꝛ ad extra. ſed ſirmi' ad intra etiã videndo rem centũ pedibus extenſam neſcio an ſcit centũ pedum ꝙꝙ eam intueor.

¶ Cõtra hoc arguiꝛ vbi dictũ
Ariſtoteles. eſt ꝙ nos intuemur habit' ſcḋo hui' inqt ariſtoteles impoſſibile eſt nos habere habit' nobiliſſimos ꝛ illos latere nos. ꝗ illos ītuemur. ¶ Rñ-
Plato. deꝛ ꝛ ibi ariſto. platonẽ impugnat habitus cõgenitos ponẽtẽ dicit ſciam nobis innatã. pꝫ ex pn
Dictũ phi. cipio hui' primi vult dicere philoſoph' impoſſibile eſt nos hrẽ hmõi habit' quin actus inclinẽt

diſcurſiue nos nõ lateãt. Põt dubitare de viſione cõtra baculũ apparenter fractũ video cuius
Dubitatio. medietas eſt in aqua ꝛ alia in aere ꝛ de notitia per quã ego cognoſco ſortẽ a tergo in ſpeculo an ſint intuitiue vel nõ pꝫ ꝙ ſic ex dictis. ¶ Secũdo argui põt per hoc ꝙ ſi infinita corpora ponãtur penetratiue corã te in debita diſtãtia tũ aliquid illoꝝ cognoſcis diſtincte ꝛ nõ potior rõ de vno ꝙ de alio ergo qḋlib; cognoſcis ſimiliter ſi idẽ ponaꝛ in infinitis locis in vno loco vnã notitiã potes habere in alio aliã ꝛ equalis eſt rõ in oibus ergo infinitas ſed de hac materia alibi ſiſt potes ponere caſuꝫ ꝙ ſortes habeat notitiã alicuius obiecti directã ꝛ petaꝛ ab eo an illã habeat ſtatim reſpõdet ꝙ ſic ꝛ nõ habet aliã ab illa ergo illa directa eſt reflexa ꝛ diſtincte repſentat. Reſpõdeꝛ ꝙ primum petitur ab eo format actualẽ cõſiderationem de ſua notitia ꝛ eã intuetur ꝛ ſic habet duas: an notitia reflexa repreſentet hoc qḋ ꝑ notitiã ſignificeꝛ diſcurſum habes interius vbi in partẽ negatiuã apparentia maior eſt ꝗc̃qḋ ſit de reflexiõe effigierũ in ſpeculis.
¶ Finaliter hic dubitaꝛ an notitia ītuitiua põt ſine obiecti pñtia eſſe. Reſpõdeꝛ per propoſitiones. Pria eſt notitia ītuitiua naturali nõ põt eſſe ſine ſubiecto ꝓbaꝛ lumẽ nõ põt eſſe ſine corpore luminoſo. ꝗ nec notitia intuitiua ſine ſubiecto ↄña tꝫ: q: eꝗlis eſt rõ ↄfirmaꝛ: q: alioquin pñt habere aſſenſuꝫ euidẽtẽ ꝓpõnis ↄtingẽtis ꝛ nõ ꝑ intuitionẽ vl' rõnẽ. Scḋa ꝓpõ notitia intuitiua põt eſſe ſine obiecto de potẽtia dei abſoluta. ꝓbaꝛ ꝓpõ quicũꝗ rẽ de' põt facerẽ mediãte obiecto eã mediãte ſe ſolo põt facere notitiã ītuitiuã cũ obiecto de' põt facere . ergo eã ſe ſolo põt facere: ſꝫ aliꝗ ad nomẽ ꝛ nõ ad rẽ loquẽtes ↄcedũt illã ſꝫ negãt deũ poſſe facere notitiã ītuitiuã ſine obiecto q: cũ obiectũ nõ ſic qḋꝙ illã notitiã nõ intuemur dicta res nõ eſt notitia ītuitiua ſcia notitia ꝛ ſi noia ſignificent ad placitum eedẽ difficultates occurrũt de illa re quã cõiter loquentibus communiter appellitemus.

¶ Cõtra ſecũdã ꝓpõnẽ arꝛ. Si
h' cẽrꝛ ſeqreꝛ ꝙ notitia ītuitiua quã hẽo ḋ ſorte põt manere ſorte corrupto ꝛ tũc ītuebor ſortẽ ꝗ nõ eſt eodẽ mõ tactio calidi ẽ ꝛ ꝑ ↄñs tñ calorẽ ꝗ nõ eſt ꝛ ſic de aliis ſenſib' guſtabo dulce ꝛ nõ ẽ ꝛ comedã panẽ ꝗ nõ eſt. Rñdeꝛ ꝙ opꝫ ſb' mſidere ꝙ hmõi ꝟba video: audio guſto ãpliãt vl' nõ ampliãt: ſi ampliãt opꝫ ponere vſꝗ ad poſſibilia et tũc ↄcedo tales video ſortẽ ꝛ ſortes nõ eſt quẽadmodũ cõcedi ſolet intelligo antichriſtũ ꝛ antichriſtus nõ eſt tãgo calidũ ꝛ illḋ nõ eſt illa nihil denotat niſi ꝙ tactionẽ calidi habeã hoc eſt taleꝫ qualitatẽ ꝗ eſſentialiter eſt tactio. Eodẽ mõ de viſitione nec ſequiꝛ ꝙ comedã aliꝗd ꝛ illḋ nihil eſt comedere vltra guſtationem denotat ꝙ aſſumatur cibus qḋ nõ poteſt eſſe circa nihil ſi dicatur ꝙ hmõi termini nõ ampliant tales ſunt negande video albedinem ꝛ illa nõ eſt tango calidũ ꝛ illḋ nõ eſt guſto dulce qḋ nõ eſt ex quo liqꝫ ꝙ diffuſe reſpondet gregorius cõcedendo hãc video albedinem: ſed nõ video hoc vel video aliꝗd
Corrolarium. Gregorius ꝛ non video albedinem in alio caſu : ſe d eſto ꝙ nõ ampliant cõcedere debemus habeo notitiã intuitiuam albedinis ꝛ illa nõ eſt notitia ampliat ſicut guſto: ſed ampliatione ſemota concedamus habeo notitiam intuitiuaꝫ rei que fuit albedo vel ſimilem in ſpecie cum albedine.

Dubiũ ad dubiũ explicatiões propoſitiones.

¶ Scdo arguit. ſi notitia intuitiua eſſet cã effectiua aſſenſus huius hoc pilare eſt longũ pilare exiſtẽte ꝓpter defectũ pilaris eẽt cã aſſenſus oppoſiti ꝛ ſic idẽ cauſaret effectus ꝯrios. reſpõdet ad hoc okam cõcedẽdo illatũ ꝙ illa notitia intuitiua obiecto nõ exiſtente eſſet cã intuitiua huius pilare non eſt ꝛ eadem cauſa naturalis cũ altera partiali adiuncta vnũ effectũ ꝓducit altera partiali ſeiſiera effectus ꝯrius puenit notitia intuitiua ꝛ pilare aſſenſuz ꝓducit: ſꝫ eadẽ notitia deficiente pilari effectũ cõtrariũ illud nõ eſt veriſimile idẽ inquãtũ idez naturaliter agens ſꝫ eſt natũ ꝓducere idem niſi ꝑ antiperiſtaſim. Item ponaꝭ pilare ad magnam diſtantiaz ſeruata entitate notitie intuitiue a deo tunc notitia intuitiua cauſabit aſſenſum huius pilare nõ eſt ipſo exiſtente. ꝓpterea dicaꝭ ꝙ ſemper cauſat aſſenſum hui' pilare eſt rotundũ ac ſi pilare eẽt ita ꝙ pilare nihil cauſalitatis habet circa huiuſmodi aſſenſus niſi mediãte ꝗcq̃d eſt cauſa cauſe ẽ cauſa cauſati illa notitia a deo ſeruetur eũdem effectũ cauſat quem exẽplari analogia eſt ſi luna calefaciat mediãte ſuo calore ſeruato a deo ꝛ corrupta luna idẽ effectũ quo ad eſſe caloris ꝓducaꝭ ꝛ nihil facit ꝯſentialitas lune ꝛ poſito lunã planetã calefactiuum vel accipe ſaturnũ an calor ignis ignẽ poſſ ꝛ ꝑ producere corrupto igne ac ſi ignis exiſteret non dimico quia ſic dicendo nullum inconueniens eſt quẽadmodũ animalis ꝓduci a ſole. Et hec de primo poſteriorum.

Okam.

Quicquid eſt cauſa cãe eſt cauſa cauſati.

¶ Propoſitiones ariſtotelis totius primi libri poſteriorum hic adiuncte qꝫ circa illas tota auctoris expoſitio breui interpretatione verſatur.

T Ccidentia ꝗuis adeẽ ꝛ abeſſe habeant tamen non ſunt neceſſaria.

¶ Accidenti contingit non eſſe et habet abeſſe.

¶ Addiſcimus aut per demonſtrationem aut ꝑ inductionem. induſtria docentis media.

¶ Affirmatiua demonſtratio potior eſt negatiua: quia prius eſt affirmare ꝙ negare.

¶ Cuius ſimpliciter eſt ſcientia hoc impoſſibile eſt aliter ſe habere.

¶ Contradictio eſt oppoſitio cuius non eſt medium ſcdm ſe.

¶ Certior eſt ſcientia que ex paucioribus ꝙ q̃ ex appoſitione.

¶ Volenti ſcire due ſunt precognitiones. ſcilicet quia eſt. ꝛ quid eſt.

¶ Demonſtratio eſt ſillogiſmus faciẽs ſcire recte concludens ſubaudi.

¶ Qui ſenſu caret ſcientia deficiens eſt illius ſenſu ſenſibilium.

¶ Dialectica propoſitio quãlibet partem contradictionis indifferenter accipit.

¶ Demõſtratiua propoſitio verã partẽ accipit.

¶ Dignitas eſt propoſitio indemonſtrabilis qꝫ de ſe demonſtrari non poteſt. tamẽ quemlibet docendum eam habere neceſſe eſt.

¶ Demõſtratio circularis ſimpliciter eſt impoſſibilis: quia ſimpliciter infinitum demonſtrare nititur.

¶ De omni eſt qñ nil eſt ſumere ſub aliquo tpe ſub ſubiecto de quo nõ dicaꝭ predicatum.

¶ Demõſtratio eſt eoꝝ que ſunt per ſe ꝛ nõ eoꝝ que ſunt per accidens. vnde que per ſe ſunt demonſtrabilia ſunt.

¶ Demonſtratio ꝛ ſcientia nõ ſunt corruptibilium: quia non ſunt de alterabili.

¶ Demõſtrantẽ nõ eſt interrogare ꝓpter id qꝺ oppoſitoꝝ eſſe nõ demonſtrat idem.

¶ Demõſtratio eſt ex vlibus per prius ſed inductio: ꝑo ex his que ſunt ſm partem.

¶ Demõſtratio vniuerſalis potior ẽ ꝑticulari.

¶ Enunciatio eſt oratio quãlibet partem contradictionis accipiens.

¶ Ex veris cõtingit ſillogiſare. demõſtrare autẽ ex veris nõ cõtingit ſed neceſſarum eſt.

¶ Ex vero ſemper ſequitur verum.

¶ Ex neceſſariis cõtingit ſillogiſare. Similiter ex nõ neceſſariis: ſed nõ demonſtrare.

¶ Figurarũ maxime prima eſt faciens ſcire.

¶ Geometria ſuo ſcibili nõ ſupponit falſa.

¶ Idem dicitur primum ꝛ principium.

¶ Impoſſibile infinita pertranſire.

¶ Ignorantia eſt duplex negationis et diſpoſitionis.

¶ Impoſſibile eſt ſpeculari vniuerſale niſi ꝑ inductionem ad ſingularia.

¶ Demonſtratio que dignioribus principiis vtitur omni alia dignior eſt.

¶ Illa ſcia vna eſt que vnius gñis ſubiecti eſt.

¶ Omnium ſillogiſmorum principia eſſe eadẽ impoſſibile eſt.

¶ Medio exiſtente ex neceſſitate cõcluſio erit ex neceſſitate.

¶ Maior prius tempore cognoſcitur ꝙ concluſio. Et minor ſimul cum concluſione.

¶ Demonſtrationem ex primis veris immediatis neceſſe eſt eſſe prioribus notioribus cauſiſq̧ concluſionis.

¶ Nõ eſt idem vnitas et vnitatẽ eſſe principiis ꝙ cõcluſioni magis credere neceſſe eſt.

¶ Nõ omne qꝺ ſcitur per demõſtrationẽ ſcitur.

¶ Non cõtingit deſcendẽtem de vno genere in aliud demonſtrare.

¶ Neceſſe eſt vltima ꝛ media in demõſtratione ex eodem genere eſſe.

¶ Non cõtingit ire in infinitum in ꝑdicatis nec aſcendendo nec deſcendendo.

¶ Omnis doctrina ꝛ omnis diſciplina ex ꝑexiſtenti cognitione fit.

¶ Oportet addiſcentem non incredibilẽ eſſe.

¶ Oportet medium propter ipſum in eſſe tertio ꝛ primum medio.

¶ Oẽs ſcie cõicant in principiis cõmunibus.

¶ Ois ſillogiſm' eſt per tres terminos ꝑncipiũ demõſtrationis eſt ꝓpõ immediata.

¶ Propoſitio imediata eſt q̃ nõ ẽ altera prior.

¶ Propoſitio eſt altera pars enũciationis vnũ de vno ſignificans.

¶ Poſitio eſt oratio indemõſtrabilis quam nõ eſt neceſſe quẽlibet docendũ habere.

¶ Propter qꝺ aliq̃d eſt tale illud ẽ magis tale.

¶ Pars ꝯtradictionis que ſignificat aliquid de aliquo eſt affirmatio.

¶ Que autem aliquid ab aliquo negatio.

¶ Principiis nil in veritate noti' eſt. Et in falſitate eorum oppoſitis nil notius eſt.

¶ Quecũq̧ inſunt ꝑmo modo per ſe inſunt in ratione dicente quid eſt.

¶ In vnoquoq̧ genere ꝓpõ neceſſaria ꝑncipiũ

eſt q̄ eſt demõſtrabilis in ſcia cuius eſt principiũ
¶ Quod planete ſunt prope nos non ſintillãt.
¶ Prius eſt eſſe ꝙ̄ non eſſe.
¶ Quod adiſcitur quodammodo ſcitur.
¶ Quecũq; neutraliter inſunt accidẽtia ſunt.
¶ Quod ſcitur non poteſt aliter ſe habere.
¶ Rebus neceſſario inſunt que per ſe ſunt.
¶ A ſenſu remotiora ſunt vlia. particularia vero ſunt prima. Unũqdq; ſcire opinamur ſimpliciter ⁊ nõ ſophiſtico mõ qd eſt ſm accidẽs: quando cãm cognoſcere arbitramur: ꝓp quã res eſt. ⁊ quã illius eſt cãz non contingit aliter ſe hr̃e.
¶ Scire eſt per demonſtrationem intelligere: ⁊ ſine demonſtratione nemo nouit ſcire.
¶ Scientia eſt eorum quorũ demonſtratio eſt ⁊ non ſecundum accidens.
¶ Suppõ dicit eſſe vel nõ eẽ diffinitio vero nõ.
¶ Sicut negatio eſt cauſa negationis ſic affirmatio affirmationis cauſa eſt.
¶ Qui ſciũt vl'e ſepe ignorant ipſum ſingulare.
¶ Senſus eſt vniuerſalium ⁊ non ſingularium.
¶ Scire nõ eſt per ſenſum: ſed per cauſarum cognitionem ⁊ demonſtrationem.
¶ Solertia eſt ſubtilitas quedam in non proſpecto tempore mediũ inueniendi.
¶ Tam ſillogiſmus ꝙ̄ inductio per prius notã faciunt doctrinam.
¶ Scire eſt hominibus ⁊ tunc ſcimus cum cauſas cognoſcimus.
¶ Uniuerſale eſt qd quãdo de omni ſit ⁊ per ſe eſt ſm ꝙ ipſum eſt vulnera circularia tardius ſanantur vniuerſale eſt vbiq; ⁊ ſemper.

¶ Liber poſteriorũ analiticorum ariſtotelis vna cũ clara interpretatione ſolertiſſimi viri magiſtri Johannis maioris hic finem accipit: vna cũ eiuſdẽ ariſtotelis ꝓpõnib'.

¶ Sequitur tractatus conſequentiarum inchoatus a magiſtro iohãne maioris ⁊ pfectus a magiſtro antonio coronel eius diſcipulo. Primum capitulum.

Cõſequẽtie diffinitio. Conſequẽtia eſt oratio compoſita ex antecedẽte et ꝯñte et nota illatiõis illatiue tẽta in forma vel in valore. Dicitur in valore ꝓpter tales: lego: ergo: ago. vel a ſignificãs tm̃ ſicut hõ currit: ergo aĩal currit. Si ſor. curreret ſortes moueretur. ☞ ¶ Note illationis ſunt: ſi: qꝛ: ergo: ideo: igitur. ¶ Nota dicit teneri illatiue qñ capitur ſignificatiue ⁊ nõ negatur. Quare hic non eſt ꝯña homo currit: ergo eſt cõiunctio nec quãdo nota negat tenetur illatiue vt non aĩal currit: ergo hõ currit. Antecedens eſt ꝓpõ vel cõp'exum ꝓpoſitionale que aliam inferre denotat.

Cõſequẽtis diffinitio. Cõſequẽs eſt propoſitio vel cõplexum ꝓpõnale q̄ ex alio ſequi denotatur. Propõ immediate ſequens ly ſi in conditionali vel ei equiualens eſt añs: ⁊ alia ꝓpõ vel ei equalẽs eſt ꝯñs vt ſi hõ currit aĩal currit: hõ currit eſt añs aĩal currit ꝯñs. hõ currit ſi hõ currit: hõ currit in ſcdo loco eſt añs ⁊ in primo loco conſequẽs: lz aliã ꝓpoſitio precedat. Quia antecedens ⁊ conſequens relatiue adinuicem dicuntur ꝑ ſe inuicem diffiniũtur. Aduertẽtia. In terminis relatiuis circulus diffiniendi non eſt vetitus.

¶ Ex hac diffinitione ponũt corro aria. Corrolaria.

¶ Primũ eſt aliq̃ ꝯña eſt bona cuius añs nec ẽ verũ nec falſum negãdũ vel cõcedendũ. Pꝫ de añte qd nõ eſt ꝓpõ: ſed cõplexũ ꝓpõnale vt ſi aſinus volaret aſinus haberet pẽnas.

¶ Scdm eſt cuiuſlibet ꝯñtie

ꝯdictoriũ eſt nõ ꝯña: h̃ pꝫ capta ꝯña hac hõ currit: ꝑ aĩal currit ſua ꝯdictoria eſt nõ hõ currit: ꝑ aĩal currit vel ꝙ̄uis hõ currit nullũ aĩal currit.

¶ Tertiũ corrolariũ nõ eſt inconueniẽs ꝯcedere antecedẽs ⁊ ꝯſequẽs negãdo ꝯſequentiã paret de hac ꝯſequẽtia ioãnes eſt in bibliotheca: ergo ioãnes ſcribit.

¶ Quartũ corrolariũ ſtat ꝯcedere cõſequẽtiam negãdo añs ⁊ cõſequẽs. interdum lꝫ cõcedere añs ⁊ ꝯñs cũ ꝯſequentia.

¶ Quintũ corrolariũ lꝫ ꝯñtia ſit añs ⁊ ꝯñs ⁊ nota negãs cõſequẽtiã nõ negat añs ⁊ cõſequẽs ⁊ notã. Sed negare cõſequẽtiã eſt negare antecedẽs inferre cõſequens.

¶ Sextũ corrolariũ. aliqd cõſequẽs eſt cõcedendũ ⁊ tamẽ nunꝙ̄ cõcedit. Poſito ꝙ deus eſt hõ eſt ⁊ aſin' cõuertant. Propoſita hec deus eſt que eſt cõcedẽda qꝛ neceſſariũ hõ eſt aſin' eſt negãdũ: qꝛ ꝓpter nullũ poſſibile poſitum eſt impoſſibile cõcedendũ: hoc eſt dꝫ concedere. Sed debet cõcedi qd eſt cõcedendum.

¶ Septimũ corrolariũ aliqd antecedens eſt falſum ⁊ verũ antecedẽs ⁊ aliqd antecedẽs eſt verũ ⁊ falſum antecedens.

¶ Dubitatur ad ꝯñtia dicat vniuoce de cõſequẽtia bona ⁊ mala ⁊ quomodo ſe habent ꝯſequẽs ⁊ argumentatio. Primũ dubium.

¶ Ad pͥmũ reſpondetur ꝙ difficultas eſt ad nomen qꝛ malus homo eſt homo: ſed malũ ſcutum nõ eſt ſcutum: malũ vinũ non eſt vinũ: malus regens eſt regens in analogicis admittẽdus eſt vſus loquẽdi. ¶ Ad ſecundã partẽ dicitur ꝙ cõſequentia ⁊ argumentatio cõuertunt. Argumẽtatio poteſt trifariam capi ſic. Argumentationes trifariam capi. Argumẽtatio primo modo capitur pro omni diſcurſu ſiue antecedẽs inferat cõſequẽs ſiue probet ſiue nõ. Et ſic dicitur ſubiectum logice. Eodem modo poteſt capi cõſequẽtia. Secũdo modo capit pro omni diſcurſu cui' antecedens infert ꝯſequens ſiue ꝓbet ſiue nõ. Tertio modo capitur pro omni diſcurſu cui' antecedens eſt cõſequentis probatiuũ vltima acceptio ſemper eſt inferior ad precedentem. Eodẽ modo de ꝯſequentia dicatur.

¶ Dubitat ſcdo an ꝯñtia vt nunc ſit bona. Scdm dubium.

Reſpõdetur ꝙ nõ eſt idem dicere hec cõſequẽtia eſt bona vt nunc ⁊ hec cõſequentia nunc eſt bona. Ad cõſequẽtiã bonam vt nũc ſufficit ꝙ rebus exiſtentibus vt nunc nõ poſſit ita eſſe vt ſignificatur per antecedens quin ita ſit ſicut ſignificat per ꝯſequẽs. Et hoc modo bene ſequitur cõſequẽtia vt nunc Joãnes eſt pſbyter ergo ioãnes eſt aſinus: quia rebus exiſtentibus vt nunc non poteſt eſſe ita ſicut ſignificatur per antecedens quin ita ſit ſicut ſignificatur ꝑ cõſequens cũ hoc tamen ſtant iſte ꝓpoſitiones ois ꝯña eſt bona. ois cõſequẽtia eſt bona vt nũc nulla ꝯña vt nũc eſt bona. hec ꝯña hõ currit. ꝑ

Cõſequẽtie dimiſio. alal currit nũc eſt bona: ſʒ nõ eſt bona vt nunc. ¶ Rurſus cõſequẽtia in cõi diuidif in cõſequentiam bonã ꝛ malã. Uerũ ꝛ falſum ſunt paſſiões enũciationis bonũ ꝛ malũ cõſequẽtie.

Quid conſequentia bona.

¶ Conſequentia bona eſt illa cui⁹ antecedẽs nõ pt eẽ verum conſequẽte exiſtẽte falſo vt hõ currit ergo alal currit.

Quid conſequentia mala.

Conſequentia mala eſt cuius antecedens poteſt eſſe verũ conſequẽte exiſtente falſo vt animal currit. ergo homo currit.

¶ Cõtra has diffinitiones arguit ſic. Quia ꝑ diffinitionẽ bone conſequentie hec cõſequẽtia eſt bona nulla ꝓpõ eſt negatiua ergo hõ eſt aſin⁹. Cõſequẽs ẽ fſm qꝛ antecedẽs eſt cõtingẽs ꝛ cõſequẽs ĩpoſſibile. ergo cõſequentia nulla. Probaf aſſumptũ qꝛ antecedẽs nõ pt eſſe verũ cõſequẽte exiſtẽte falſo. cũ antecedẽs nõ pt eſſe verꝫ qđ ꝓbaf qꝛ da oppoſitũ ãtecedẽs pt eſſe verꝫ ꝛ ponaf ineſſe. Et arguif ſic antecedens eſt verꝫ ergo antecedẽs ẽ. Sʒ quãdocunqꝫ antecedẽs eſt ſua cõtradictoria ẽ fĩa ſcʒ aliq̃ ꝓpõ eſt negatiua qꝛ negatiua hʒ falſitatẽ innatã nec antecedens poteſt eſſe verꝫ quãdo nõ eſt qꝛ bene ſeq̃tur antecedẽs nõ ẽ. ergo antecedẽs nõ ẽ verꝫ.

¶ Et cõfirmaf qꝛ tũc illa cõſequentia valeret olš ꝓpõ eſt ꝑticularis ergo hõ ẽ aſin⁹. Silr de⁹ eſt. ergo aliq̃ ꝓpõ eſt particularis conſequens eſt falſum. ergo ꝛ antecedens. falſitas conſequẽtis nota eſt qꝛ antecedẽs pñe conſequentie ẽ contingẽs ꝛ conſequẽs ĩpoſſibile ꝛ ãtecedẽs ſcđe conſequẽtie ẽ neceſſariũ ꝛ conſequẽs cõtingẽs ergo neutra ꝯña valet. Cõſequẽtia tñ pꝫ qꝛ neutri⁹ cõſequẽtie ãtecedens pt eſſe verꝫ conſequente exiſtente falſo. Antecedens pñe cõſequentie non pt eſſe verũ vt ſupra argutũ eſt đ hac nulla ꝓpoſitio eſt negatiua qꝛ quãdocũqꝫ illa ẽ olš ꝓpõ eſt ꝑticularis aliq̃ ꝓpõ nõ ẽ ꝑticularis puta illamet vlis. ꝛ qñ nõ eſt: nõ eſt fĩa. Quo ad ſcđam ꝑtem ꝓbaf idem qꝛ illa nõ pt eſſe fĩa aliq̃s de⁹ ẽ quin aliq̃ ꝓpõ ſit ꝑticularis qꝛ da oppoſitũ ipſa ẽ fĩa ergo ipſa ẽ. et ipſa ẽ ꝑticularis.

¶ Ad argumenta poſſumus rñdere. Uno mõ ꝯcedẽdo ꝙ diffinitiões date bone ꝯſequẽtie ꝛ male nõ ſufficiũt. Et vt argumẽta oſtẽdũt de virtute ſermonis ꝓpoſitũ ꝑpterea in diffinitionib⁹ bone cõſequẽtie ꝛ male dimittunf verũ ꝛ falſum Et capiũtur iſti termini poteſt ita eſſe ita ꝙ bona cõſequentia ſic diffinif.

Quid conſequentia bona.

¶ Cõſequẽtia bona eſt illa q̃ ſic ſe hꝫ ꝙ nõ pt ita eſſe ſicut ſignificaf ꝑ antecedens vel ſignificari pt ſignificatione totali quin ita ſit ſicut ſignificaf ꝑ conſequens. Et capif ita eſſe ꝓ olš illo cui itellect⁹ nat⁹ eſt acq̃ſcere ꝓ ita fuiſſe ꝑ ita nõ eſſe. ¶ Et conſequẽtia mala eſt illa q̃ ſic ſe hꝫ ꝙ q̃litercũqꝫ ſignificaf ꝑ antecedẽs abſqꝫ ita ſit ſicut ſignificaf ꝑ conſequens eſſe eſt

Quid conſequentia mala.

poſſibile. Ita ꝙ q̃cũqꝫ conſequentia demonſtrata de q̃ verꝫ eſt dicere hec eſt poſſibilis ita eſt ſicut ſignificaf ꝑ antecedens ꝛ non eſt ita ſicut ſignificaf ꝑ cõſequens ẽ mala ita ꝙ poſſibile habeat ꝓ hoc dicto totũ ita eſt ſicut ſignificaf ꝑ antecedens ꝛ nõ ita ſi ut ſignificaf ꝑ cõſequẽs. Et nõ primã cathegoricã qꝛ dãdo iſtã cõſequẽtiã ſortes currit. ergo hõ currit poſito ꝙ null⁹ hõ currat. hec ẽ ſl vera null⁹ hõ currit. Et ſilr hec eſt poſſibilis ita eſt ſicut ſignificaf ꝑ añs tñ conſequentia eſt bona. Et q̃cũqꝫ conſequentia demonſtrata de q̃ verũ eſt dicere hec eſt impoſſibilis ita eſt ſicut ſignificaf ꝑ antecedens vel pt ſignificari ꝛ non eſt ita ſicut ſignificaf ꝑ cõſequens eſt bona. Et ſic argumenta contra hoc facta non concludũt data hac conſequẽtia nulla ꝓpoſitio eſt negatiua. ergo hõ eſt aſin⁹ nihil valet: qꝛ pt ita eẽ ſicut ſignificaf ꝑ ãtecedens quãdo non ita erit ſicut ſignificaf ꝑ conſequens: qꝛ non eſt poſſibile eſſe ſicut ſignificaf ꝑ conſequens. Et pt ita eẽ ſicut hec ſignificat nulla propoſitio eſt negatiua qꝛ poſito ꝙ hec ſola ſit in mundo hõ eſt alal tũc ita eſt in re ſicut nũc ſignificaf ꝑ ãtecedens. Et eodẽ mõ dicaf de hac olš ꝓpõ ẽ ꝑticularis. ergo hõ eſt aſin⁹. Cõſequens ẽ impoſſibile ergo non pt eſſe ſicut ꝯñs ſignificat ꝛ tñ ſi nulla ꝓpõ eſſet in mũdo niſi hec hõ eſt alal iã ita eſt ſicut ſignificaf ꝑ añs loquendo de totali ꝓpõne ꝛ ita in ſimilib⁹ facile ẽ rñdere. Alio mõ poſſum⁹ rñdere ꝙ argumenta facta nõ ꝯcludũt cõtra diffinitiões artiſtaꝝ de bonitate ꝛ malitia cõſequentie dummõ bene intelligant. ¶ Pro quo notãduꝫ eſt ꝙ aliqua ꝓpõ eſt fĩa in tꝑe quo eſt ꝛ pro tꝑe quo eſt vt hec ſcripta hõ eſt alal. aliqua eſt fĩa ꝓ tꝑe quo nõ eſt ꝛ apud aliquos antiquos vocaf ꝑtranſlatio vt ſic ego taceã ꝛ vn⁹ q̃rat ioãnes qđ dicis. ꝛ rñdeã nihil cõiter olš aſſerũt me dicere verꝫ ꝛ pro tꝑe pro quo loquor dico falſuꝫ. Sꝫ referendo ꝓpõneꝫ meã ad tꝑs pro quo proferf dico verꝫ. Forte dicis ꝙ ꝑ trãſlationẽ nõ probo intentum imo aliq̃ per hoc aſtruere nitunf ꝙ ꝑs propoſitionis nõ ſupponit pro ꝓpõne cui⁹ eſt pars etiã q̃dã dicũt illã eſſe falſam ꝛ ſit mediũ et cõe ꝛ nõ propriũ ad cõcludendũ propoſitũ fateor argumentum non inſolubiliter ꝯcludit ſed idem.

¶ Cõfirmaf. qꝛ niſi ſic nõ põt mihi contraducere de mea vocali. Conſequens eſt inconueniens. ergo ꝛ antecedẽs. Probo cõſequentiã qꝛ pro tẽpore pro quo ſum proferens meã vocalẽ nõ mihi cõtradicis ꝛ poſt meã prolationem nõ potes mihi cõtradicere niſi referas copulã tue propõnis pro tẽpore prolatiõis mee cum in cõtradictoriis copule oñt importare idẽ tẽp⁹. ¶ Põt dici ꝙ argumentũ nõ vincit qꝛ dicã primo nunqꝫ propõ vocalis eſt ꝛ ex illo ſequitur ꝙ nõ hꝫ ꝯdictoriã. Scđo dicã eſto ꝙ vocalis ſit cõcedo ꝙ ille proferens poſt me nõ mihi ꝯdicit. Tertio dicam, et melius ꝙ oportet vti tempore preſenti pro vna hora in cuius vna parte profero an ſortes currit. alter proferens in illa hora mihi ꝯdicit dicens ſortes non currit: qꝛ illa propoſitio ſignificat ꝙ ſortes in nullo tẽpore pñti currit. Et ſenſus affirmatiue eſt ſortes ĩ aliquo tẽpore pñti currit. Et illa nulla propõ eſt negatiua ſignificat ꝙ nulla propõ in tẽpore pñti ẽ negatiua. mõ hoc eſt fſm: vt pꝫ de ipſamet ideo dico ꝙ hic mod⁹ nõ pt efficaciter probari nõ obſtante eſt cõformis rõ. ꝛ qꝛ pauciores emergunt Captiuncule ſophiſticarũ imitabor in hoc proceſſu hũc modũ: illa pt eſſe fĩa olš propõ eſt particularis qꝛ vtamur tẽpore pñti pro vna hora. Notes. ꝛ ſit hec vlis olš propõ eſt particularis in prima medietate hore ꝛ in ſecũda volo ꝛ nulle ſint niſi due particulares iã in pria medietate hec eſt fĩa olš propõ ẽ particularis nõ pro pria medietate hore: ſʒ pro ſcđa. Et ſi dicas illa eſt fĩa in prima medietate hore. ergo ita eſt ſicut ipſa ſignificat in pria medietate hore. Cõcedo ꝯſequentiã ꝛ cõſequens in ſenſu in quo concedo ãtecedens ita eſt ſicut illa ſignificat in pria mediate hore: nõ pro pria medietate hore ſʒ pro ſcđa. Et ſi iterũ

dicas ſua ↄtradictoria eſt vera in prima medietate hore qꝛ hec ppō nō ē pticularis demōſtrādo illā vlez ois ppō ē pticularis ꝛ ppō ē aliq̄ ppō ḡ aliq̄ ppoſitio nō eſt pticularis. Cōſequentia eſt bona et añs eſt verū in prima medietate hore. ergo ↄñs eſt verū. Rñdet negādo ꝙ ſua ↄtradictoria ſit vera ꝑcedēdo in ſenſu contradictorio. Et ad ꝓbationē quā adducis ſillogiſmū expoſitoriū. Rñdeo ꝙ nō eſt falſa ſcꝫ ꝙ illa ppō ſit ois propoſitio eſt particularis ſi vtaris tpe ꝑſenti pro ſecūda medietate hore qꝛ ī illa medietate hore nulla eſt propō niſi due particulares per caſum Si in ꝑmiſſis vtaris illo tēpore in quo illa vlis eſt ↄcedo añs ꝛ cōcluſionē: ꝛ tūc cōcluſio nō contradicit huic. ois propō eſt particularis: qꝛ vlis verificaꝛ pro ſcd̄a medietate hore ꝛ particularis pro prima medietate hore cōtra naturā cōtradictionis. ptꝫ ex diffinitione elenchi. Eodē modo pt eſſe vera. nulla propō eſt negatiua ponendo ꝙ in ſcd̄a medietate hui' hore ſint due affirmatiue ꝛ nulla negatiua in mūdo. ꝛ in prima medietate hore ſit hec. nulla propoſitio eſt negatiua ꝛ vtamur pro tempore ſecunda medietate hore ꝛ ſic in omnibus aliis dicendum eſt.

Sed cōtra hoc ſic arguitur

vel vteris tota illa hora pro tēpore ꝑſenti ꝛ tunc illa negatiua eſt falſa cū ſenſus eius ſit nullo tēpore preſenti aliqua ppō eſt negatiua vel vteris prima medietate tm̄ ꝛ ſic ipſa eſt falſa vel ſcd̄a ꝛ ſic ipſa nō eſt. ¶ Rñdeo quo ad aliq̄d vtor prima medietate hoc eſt quo ad exigentiā illi': ſed quo ad verificationē vtor ſcd̄a medietate hore. ꝛ tūc nego ꝙ ſit ſenſus ꝙ in nullo tpe ꝑſenti aliqua propoſitio eſt negatiua vtēdo tota hora: ſed ſenſus ē in nullo tpe ꝑſenti aliqua ppō ē negatiua diſtribuendo tēpus preſens pro ſecunda medietate hore pro qua illa propoſitio redditur vera.

Q̄ſia bone conſequētie diffinitio.

Cōſequētia bona pōt ſic diffiniri:

eſt illa cuius contradictorium conſequentis natum eſt repugnare antecedenti.

Alteramale cōſequētie diffinitio.

Ariſtoteles.

Petr' hiſpanus.

Annotes.

Et cōſequētia mala eſt illa

cui' ↄdictoriū ↄſequētis nō eſt natū repugnare antecedenti: Ariſtoteles in ↄſequentiis frequēter vtiꝛ iſtis terminis verū ꝛ falſum. Et petrus hiſpan' dixit ꝙ ad veritatem ↄditionalis ſufficit ꝙ ātecedens nō poſſit eſſe verū ↄſequēte exiſtente falſo: ꝛ ad falſitatē ſufficit ꝙ ātecedens poſſit eſſe verū ↄſequente exiſtente falſo q̄ ois bene exponendo quadrāt nō vtimur iſtis terminis verū ꝛ falſum in cōſequentiis: ſꝫ bonū ꝛ malum niſi de per accidēs. Dicꝛ per accidens. qꝛ capio hāc propōnem: ſi hō currit aīal currit. Et ſic arguo hec ppō eſt vera: ꝛ hec ppō ē hec ↄña ergo hec ↄſequētia eſt vera vel ſaltem propoſitio vera.

Principalis conſequentie diuiſio.

Viſa q̄dditate cōſequētie ꝛ

nōnullis partis diuiſionib' poniꝛ vna diuiſio principalis ↄſequentie in materialem ꝛ formalem ꝛ gr̄a forme acceptionis terminorū. ¶ Cōſequentia non vocaꝛ materialis qꝛ ponaꝛ in aliqua materia naturali contingenti vel remota qꝛ componiꝛ ex materia ꝛ forma: ſed ideo qꝛ vel eſt bona cui' ſili habitudine terminorū dabilis eſt vna mala. vt homo eſt aſinus. ergo baculus ſtat in angulo ꝛ intellect' hui' dependet ex ſcd̄o membrorū ſꝫ de formalitate conſequentie duplex eſt mod' dicendi. Silr de materialitate vn'

Qua rōne ↄña mate

ē ꝙ ↄña formalis ē illa cui' oppoſitū ↄñtis nō eſt imaginabile cū antecedente imaginatione intelligē apparente ↄña materialis eſt conſequentia bona cuius oppoſitum cōſequentis eſt imaginabile cū antecedente. Exemplū primi hō eſt aſinus. ergo hō eſt aīal eſt formalis conſequentia hoc fundaꝛ per locū intrinſecū. imo dato ꝙ hō ſit aſin' opꝫ ꝙ hō ſit aīal cū ois aſin' eſt animal: ſed illa eſt materialis hō eſt aſin'. ergo baculus ſtat in angulo qꝛ null' terminus in antecedente poſit' eſt pertinēs reſpectu alicuius termini cōſequentis quo ad illationē vel hoc non tenet per locū intrinſecū et ſic iſti duo modi arguendi eſſent materiales hō eſt aſin' ergo baculus ſtat in angulo: bacul' ſtat in āgulo: ergo de' eſt ꝛ licet tm̄ ille mod' ſit aptus oxonie ꝛ cantabrigie cōmunis non eſt tamen viſus cōmunis pariſii propterea dicitur aliter.

rialis dicatur.

Quid ↄña formalis.

Quid ↄña materialis.

Notādo ꝙ quattuor ad formā

propoſitionū requiruntur. Primo requiritur ſimilis qualitas hoc ē ꝙ q̄libꝫ copula affirmata in vna ſit affirmata in alia et q̄libet negata in vna ſit negata in alia tanq̄ ptinens tā ad copulas principales q̄ ad copulas min' principales quare ille due nō ſunt ſilis forme hō eſt aīal homo non eſt animal homo qui non eſt currit homo qui eſt currit non preciſe ſtando in hoc ꝙ plures termini ponuntur in vna q̄ in alia.

Quattuor ad ppōnū formā requiri.

Secūda conditio ꝙ ſit ſimi

lis quātitas quantitatē capiens ex parte ſubiecti ꝛ predicati in ſillogiſmo ex parte medii tm̄ in pńo tractatu ex parte ſubiecti enūciationis: qꝛ ille nō ſunt eiuſdē forme hō eſt aīal ꝛ hō eſt fortes. Scd̄a ſingularis ex parte predicati ꝛ indefinita reſpectu ſubiecti nec ille ſunt eiuſdē forme ois hō eſt h aīal ꝛ ois hō eſt animal nec iſte a hō non eſt aīal ꝛ hō non eſt aīal nec ille vterq̄ hō currit ꝛ ois homo currit nec ille oē aīal fuit ī archa noe ꝛ oē aīal fuit in archa noe diſtribuendo ſubiectū vni' ꝓ generib' ſingulorꝫ ꝛ ſubiectū alteri' ꝓ ſingulis generꝫ nec ille due ois eēntia diuina ē pr̄ ꝛ ois eēntia diuina ē pr̄ diſtribuēdo ſubiectū vnius cōplete et ſubiectū alteri' incōplete qꝛ in olb' his nō remanet ſimilis quātitas: ſed ille ↄditiones due nō ſufficiūt qꝛ ꝑ eas ille due eſſent ſimilis forme hō eſt aīal ꝛ hō fuit aīal qđ falſum eſt ꝛ nulla que dicuntur de formalitate non tenent propterea additur.

Tertia cōditio ſcilicet ſimi

litudo copularū hoc eſt ꝙ copula vni' dꝫ eē ſynonima cū copula alteri' quare fortes erit aīal et plato fuit aīal nō ſunt eiuſdē forme nec ille de' neceſſario eſt creās ꝛ de' poſſibiliter eſt creās qđ falſum eſt adhuc iſte tres conditiones non ſufficiunt: quia per eas omnes ille eſſent ſimilis forme homo eſt animal homo eſt homo quod iterum falſum eſt propterea ponitur.

Quarta cōditio que vocaꝛ

ſimilis ſit' terminorū hoc eſt ꝙ tot dꝫ eſſe termini ſinonimi in vna ſicut in alia. ¶ Termini dicunꝛ ſinonimi ī ꝑpoſito qñ ſunt ſinonimi eēntialiter ꝛ accidētaliter per hāc cōditionē intelligitur etiā ꝙ tot debeāt eſſe ſincathegoremata ī vna ſicut in alia ꝛ tot cathegoremata ī vna ſicut in alia ꝛ taliter ſituata in vna q̄liter ꝛ in alia. defectu cuius iſte non ſunt ſimilis forme homo eſt homo et homo eſt animal. cuiuſlibet hominis aſinus currit plato eſt homo, ergo platonis aſi-

Quid termini ſynonimi.

nus currit ꝛ cuiuſlibet hoīs aſinus currit plato eſt homo. ergo platonis aſini currunt.

Quid ſit argumentum tenere gratia for. accepter.

¶ Sꝫ argumentū tenere grā forme acceptiōis terminoꝝ ē aliq̄ mō includere formalitatē aliq̄ mō excludere: includit: qꝛ oppoſitio nō ſolū ē oppoſitio grā forme: ſꝫ grā forme acceptionis terminoꝝ: plato diſputat plato nō diſputat ꝯdicūt formalr ꝛ grā forme acceptiōis terminoꝝ. ꝛ idē eſt dicendū de aſcenſu ꝛ deſcenſu ꝛ cōditiōalib' ꝛ ſillogiſmis. de illis q̄ cōiter dicūt tenere grā forme. Ex quo plato diſputat ꝛ plato nō diſputat ꝯdicūt impoſſibile eſt in ſili forma acceptionis terminoꝝ reperiri duas non ꝯdicētes. ſ. ppoſitis iſtis duabus. Cicero orat hānibal nō vincit romanos vel ille due ſunt eiuſdem acceptiōis terminoꝝ cū alis vel nō: ſi pmū oppoſitio ꝛ deſcenſus ꝛ eiꝰmodi nō tenēt formaliter qđ eſt falſum. ſi ſcōm opꝫ currere aliqualr ad formalr. ſꝫ nō oino formā ꝑſupponit formaliter ſeq̄tur hō eſt hō ꝛ iſte hō eſt hō. g̃ ois hō eſt hō. iſte hō eſt hō: ꝛ ſic de ſingulis ponēdo cōſtantiā. Silr iſte formalr ꝯdicūt hō eſt hō ꝛ hō nō ē hō: ſꝫ non grā acceptionis terminoꝝ in ſili acceptione terminoꝝ dabilis eſt inſtātia. non ſequitur aīal eſt hō: ergo hoc aīal eſt hō ꝛ hoc aīal eſt hō. ꝛ ſic de ſingulis. nec ille ꝯdicūt aīal eſt homo aīal nō eſt hō. vbi eſt ſilis acceptio terminoꝝ. ſicut in alis hoc eſt terminiꝰ ſupponūt eodē mō ꝛ ſilis qualitas ꝛ ſilis quātitas ꝛ ſilitudo copularū ꝛ ſilis acceptio terminoꝝ ꝑſupponit ſilēꝫ formā niſi ꝙ ad ſynonimitateꝫ extrinſecā puta qñ enūciaꝛ ſynonimū de ſynonimo: quare eadē acceptio terminorum aīal eſt hō hō eſt hō hoc nō eſt reſpiciendo ad hoc ꝙ in vna predicet ſynonimū de ſynonimo. oīa alia requiſita ad formalitatem ſeruantur.

Magiſter martinus

¶ Cōtra arguit magiſter martinus ꝙ ille ꝯditiōes nō ſufficiunt ꝙ ꝑ illas ille ꝯñe cēnt ſilis forme nullus hō currit. oē riſibile ē hō. g̃ nullū riſibile currit. ꝛ hō riſibile ē hō nullū currēs eſt riſibile: ergo nullū currēs ē hō hoc ē in effectu dicere ceſare ꝛ cameſtres eſſent ſimilis forme qđ eſt falſum. ¶ Propter hoc argumētum addit ſimilem ſitum propoſitionum.

¶ Rñdet ꝙ ſufficienter excludunt ceſare ꝛ cameſtres non eſt ſimilis ſitus terminorum ſincathegorema negatiuuꝫ ſituaꝛ in principio maioris vnius ꝛ in principio alterius argumenti. Si vnum vniuerſalis affirmatiua eodem modo in minori. Et ſic ad veritatem ſitus terminorum ſequitur variatio ppoſitionū

Buridan'

Aliq̄ dicūt buridanū bꝫ addere cōitatē ꝛ ſingularitateꝫ. Alias ſillogiſmi expoſitoꝝ in ſcōa figura nō valerent de forma. ſic pbant aīal eſt ſortes currēs eſt ſortes ergo currens eſt aīal in ſili inſtabiꝛ aīal eſt albū mouēs eſt albū: g̃ mouēs eſt aīal: qꝛ vtrobiq̄ eſt ſilis quātitas ꝛ ſilia quattuor ſ̄uanꝛ. ergo opꝫ addere ſingularitatem ꝛ communitatem illud nihil eſt dictum cum non ſit ſimilis quantitas aperte predicati.

¶ Cōtra iſta arꝛ qꝛ ꝑ hec oīa ſequereꝛ ꝙ iſte formaliter nō repugnarēt homo currit ꝛ ipſe non currit ꝯñs eſt ꝯtra oēm modū dicēdi g̃ añs. Cōſequētia pbaꝛ qꝛ i ſili forma dātur due ſtātes inveritate. ſ. hō currit ꝛ hos currit vel hō currit ꝛ iuſt' nō currit. ¶ Aliq̄ ſupaddūt ꝓpter vnū aliā ꝯditionē. ſ. ꝙ ſic eadē relatio: ſꝫ illō nihil valet. dico ꝙ iſte nō ſunt eiuſdē forme hō currit ꝛ ipſe hō nō currit ꝛ hō currit et iuſtus nō currit. Scōa cathegorica pme copulatiue ſ̄ ē eiuſdē forme cū ſcōa cathegorica alteriꝰ copulatiue. pīes ſunt termini hic ip̄e nō currit ꝙ in hac iuſt' nō currit: ſenſus ē ip̄e hō q̄ currit nō currit.

¶ Scōo arꝛ ad idē ſi iſta quattuor ſufficiāt ad formalitatē ꝓpōnū ſequereꝛ ꝙ iſte eſſent eiuſdē forme nullus lapis eſt aīal aliquis aſinus eſt aīal g̃ aliquis aſin' nō eſt lapis. nullū generādū eſt aīal aliquis homo eſt generādus ergo aliquis homo non eſt aīal: ꝛ ſed pmū eſt in ferio realiter ſcōm nō valet cū añs ſit verꝫ ꝛ ꝯñs falſum vel g̃ ferio nō eſt formalis ꝯña vel opꝫ addere aliā cōditionem vltra datam.

¶ Et cōfirmaꝛ qꝛ nullū argumentū in barbara vel in darī valebit qꝛ inſtabitur in ſili forma in terminis diuinis. ¶ Propter iſta argumēta videꝛ buridano ꝙ tales ꝯñe non ſunt formales: ſed quia tenēt extra exēpla iſta vocat eas formales ſiue vīr teneat ſiue non.

Buridanus.

¶ Rñdeꝛ ad primū negādo ꝙ ſillogiſmi ꝑpoſiti ſint eiuſdem forme. Minor pꝛ me. eſt aliquis aſinus eſt lapis. minor ſcōe eſt aliquis homo eſt generandus. modo hic non eſt ſimilitudo copularū equiualenter: quia ſubiectum ampliatur ad ea que ſunt ꝛ erunt: ꝛ ſic copula ꝛ predicatum valet in ordine ad ſubiectuꝫ copulā de futuro ꝛ predicatū habet ampliū modū de ſe ꝓpterea competit rei que non eſt ſecus eſt de ꝑdicato huius aliquis hō eſt animal.

¶ Ad ꝯfirmationē dꝛ ꝙ ſi ſubiectū cōplete diſtribuaꝛ in terminis diuinis vel in terminis creaturarū ſemꝑ ꝯña eſt bona neq̄ eſt poſſibile inſtare in ſili: ſed ſi ſubiecta incōplete diſtribuanꝛ ꝯña nō valet in terminis diuinis nec creaturis pꝫ hic oē aīal fuit i archa noe ſi ſit diſtributio ꝑ gn̄ib' ſingloꝝ nec illa eſt eiuſdeꝫ forme cū iſta oē aīal fuit in archa noe vt eſt cōpleta diſtributio qꝛ ibi nō eſt eadē quātitas.

¶ Tertio arꝛ qꝛ tūc ille due eſſent eiuſdem forme ois quies eſt requies: tu es quies ergo tu es requies ois quies eſt requies tu es quies: ergo tu es requies capiēdo quies in minori prime vt eſt vna dictio. Et in minori ſcōe vt eſt due dictiones ꝯñs eſt falſum qꝛ prima eſt in darī ꝛ ſcōa nihil valet.

¶ Propter illud argumentū aliq̄ ſupaddūt ꝯditionē ꝑ relatiuis: ſꝫ illud argumētū parui momēti eſt multiplex ē error in eo.

¶ Primo vniꝰ minor non eſt eiuſdem forme cū minore alterius qꝛ in minore alteri' ſunt plures termini ꝙ in alia quare nō eſt ſimilis ſitus terminorum.

¶ Scōo eſto ꝙ minor vnius ſit eiuſdē forme cū minore alterius ꝛ maior vniꝰ cū maiore alteriꝰ ꝛ cōcluſio cū cōcluſiōe alteriꝰ. non ſequiꝛ ꝙ vna ꝯña ſit eiuſdē forme cū alia: ꝑ declaraꝛ formo hāc ꝯñam omne aīal eſt hō ſortes eſt aīal: ergo ſortes eſt hō pro vna parte. Et pro altera formo iſtam omne animal eſt hō plato eſt corpus. ergo plato eſt homo. Prima ꝯña

eſt ſillogiſtica ꝛ ſcḋa nõ ſillogiſtica: ergo nõ ſunt eiuſdẽ forme: ꝛ maioꝛ vnius eſt eiuſdẽ forme cuꝫ maioꝛe alteri⁹: ꝛ minoꝛ cũ minoꝛe et cũ ꝯcłone. Sed qꝛ ſunt plures termini in vna ꝙ̄ in alia ſō nõ ſunt eiuſdẽ forme. idẽ eſt de argumento in ꝗ poniꝰ ꝗes ſemper vt vna dictio in minoꝛe et in maioꝛe tunc ibi ſunt duo termini ſynonimi: ſed in maioꝛe capiendo pꝛo vna dictione ꝛ in minore pꝛo duabus non ſunt ſynonimi.

Corrolaria.

¶ Ex illo patet ꝙ due ſunt cõſequẽtie que nõ ſunt eiuſdẽ forme ꝛ tñ añs vni⁹ eſt eiuſdẽ forme cũ añte alterius: ꝛ ꝯñs cũ ꝯñte cũ nota hoc pꝫ capiẽdo vnã cõuerſionẽ ꝛ nõ conuerſionem vt hõ eſt aĩal ergo aĩal eſt hõ: homo eſt homo: ergo homo eſt lapis.

¶ Scḋo ſequiꝰ ꝙ hec ꝯña eſt nulla. Maioꝛ hui⁹ ſillogiſmi ẽ eiuſdẽ forme cuꝫ maioꝛe alteri⁹: ꝛ minoꝛ cũ minoꝛe ergo añs vni⁹ eſt ſimilis forme cum antecedente alterius.

¶ Tertio ſequiꝰ ꝙ nõ oĩs hõ currit ꝛ homo nõ currit non ſunt eiuſdeꝫ forme et multe ꝓpoſitiones equiualent gratia forme que non ſunt eiuſdem forme.

¶ Quarto ſequitur ꝙ hõ eſt aſinus ꝛ hõ eſt aĩal ſunt eiuſdẽ forme pꝫ diſcurrendo per omnes quattuoꝛ conditiones.

¶ Quito ſeqꝰ ꝙ ille ſũt eiuſdẽ forme ſoꝛ. eſt ſoꝛtes ꝛ plato ẽ cicero capiẽdo ſoꝛ. in pꝛima equiuoce ſecus eſt ſi capiatur vniuoce.

¶ Sexto ſic arꝰ ſequereꝰ ꝙ de ſcẽſus nõ eſſet formalis ꝯña. ꝯñs cõiter reputaꝰ falſum ergo ꝛ añs. Pꝛobaꝰ tñ ꝯña ꝛ capio hanc oĩs homo currit et iſti ſunt oẽs hoĩes: ergo iſte hõ currit ꝛ iſte hõ currit. ꝛ ſic de ſingulis in ſimili forma dabiꝰ inſtãtia oĩs hõ currit ꝛ illi hoĩes ſunt oẽs hoĩes ꝗ iſte hõ currit ꝛ iſte hõ currit demonſtrãdo aſinos per ſingularis cõſequentis.

¶ Et cõfirmaꝰ qꝛ illa videtur ſilis forme cũ pꝛima omnis hõ currit ꝛ illi ſunt omnes aſini: ergo iſte hõ currit ꝛ iſte hõ currit ꝛ ſic de aliis: ꝛ tamen illa nõ valet vt notũ eſt. Qḋ autem ſint ſimilis forme patet qꝛ tot termini ſynonimi ponũtur in vna quot in alia ꝛ tot ſincathegoꝛemata in vna quot in alia. ꝛ ſic de aliis ad formã ꝯſequẽtie ptinẽtib⁹ nec valet dicere ꝙ terminus ſingularis ꝛ terminus pluralis ei rñdẽs ꝓ eodem termino computãtur: qꝛ tũc darꝰ nõ eſſet formalis ꝯña. Nã iſtius ꝯñe omne aĩal eſt ſubſtãtia hõ eſt aĩal ergo homo eſt ſubſtantia. Daretur inſtãtia in ſimili forma arguendi ſic omne aĩal eſt ſubſtantia homo eſt animal ergo homines ſunt ſubſtantia. Pꝛima eñ ſm̃ reſponſionem eſſet eiuſdem forme.

¶ Pꝛopter illud argumẽtuꝫ quidã dãnat ãtiquum modũ cum ꝯſtãtia ꝗ alio noĩe vocaꝰ ãtiquũ mediũ vel ãtiquũ mediũ nihil valet ſed iſtud argumẽtum paruꝫ mouet nego ſequelã ꝙ deſcẽſus nõ eſt ꝯña formalis ideo hec ꝯña eſt bona omnis homo currit et iſti homines ſunt oẽs hoĩes: ergo iſte homo currit et iſte homo currit ꝛ ſic de ſingulis dũmodo demõſtrãs idem in cõſtantia et in ſingularib⁹. Et qñ dicas eſt eiuſdem forme cum vna alia in qua demõſtraꝰ aſini in ꝯñte hoc nego: qꝛ eſt maioꝛ ſynonimitas in pꝛima ꝙ̄ in ſcḋa ex pte actꝰ demonſtratiui ꝛ ſic ſunt plꝛes termini in vna ꝙ̄ in alia ꝗ tñ ſcḋa ꝓnomẽ demõſtratiuũ capiꝰ equoce: vñ ille nõ ꝯdicũt iſte hõ currit et iſte hõ non currit demõſtrãdo ſoꝛ. in vna ꝛ platonẽ in altera: ſꝫ demõſtrãdo ſoꝛ. ꝛ pla. ſimul vnico actu in demonſtratiuo dicẽdo, iſti ſunt hoĩes et poſtea quẽlibet illoꝝ ſeoꝛſum demõſtrãdo vnico actu dicẽdo iſte eſt hõ iſte eſt hõ ꝗlibet illoꝝ duoꝝ actuũ includitur ꝟtualꝰ in pꝛimo ꝛ lꝫ pluralis ꝛ ſingularis non ſint ſynonimi de modo ſignãdi accidentali ſunt tñ ſynonimi de modo ſignãdi eſſentiali quocirca magis ꝯuenit ꝙ duo termini ꝗ nõ ꝑaiſe differunt ꝓ numerũ reſolutoꝛie dꝛ ꝙ ille due nõ ſunt ſilis forme. oĩs hõ eſt aĩal ſoꝛ. eſt homo ꝗ ſoꝛ. eſt aĩal. ꝛ oĩs angelus eſt angelus. Michael eſt angelus: ꝗ michael eſt angeli: qꝛ ſunt plꝛes termini ſynonimi in pꝛima ꝙ̄ in ſcḋa. Sed ex illo nõ ſequiꝰ ꝙ ille due ſunt eiuſdẽ forme oĩs hõ eſt aĩal ſoꝛ. eſt hõ: ergo ſoꝛtes eſt aĩalia. Et oĩs homo ẽ aĩal ſoꝛ. eſt homo: ergo ſoꝛtes ẽ lapides qꝛ ſunt plures termini magis de ſynonimitate participantes in pꝛima ꝙ̄ in ſecunda.

¶ Quinto ſic arꝰ pꝛobando ꝙ opoꝛteꝫ addere aliquid aliud qꝛ niſi ſic hec ꝯña eẽt formalis. Oĩs mulier eſt alba mulier de põte eſt mulier: ergo mulier de ponte eſt alba. Cõſequẽs eſt falſum ergo ꝛ añs. Et ſeq̃la ꝓbaꝰ in ſili forma inſtabo. Oĩs ꝯclo eſt falſa. Cõclo de darij eſt ꝯclo: ergo ꝯclo de darij eſt falſa.

¶ Reſpõdeꝰ ꝙ illud argumẽtum vincit vnã cõditioneꝫ eſſe addẽdam eis qui tenent ꝙ cõſequẽtia cuius cõſequẽs ſe falſificat ꝛ antecedẽs eſt verũ nihil valet quia ille tenent illatam vel que videtur inferre mere cathegoꝛicam ſignificare pꝛeciſe ratione terminoꝝ opoꝛtet eis addere aliam cõditionẽ hic hec non eſt vera ꝛ hec eſt: ergo hec eſt cõtra cõmune demonſtrando illam negatiuã ꝙ̄ ipſi ponũt verã. et ex illo ſequitur ꝙ nullum argumentum a negatiua ad affirmatiuam poſita conſtãtia valet foꝛmaliter quod nõ eſt dicẽdum vel opoꝛtet ſupaddere aliã cõditionẽ. Sꝫ ego teneo ex vero ſequi falſum et ꝯdictoꝛia falſa: ideo nõ eſt neceſſe ſupaddere alias cõditiones ad foꝛmalitatem. Corrolarium.

¶ Sexto ſic arꝰ ſequereꝰ ꝙ ille due eſſent ſimilis forme ſoꝛtes currit ſoꝛ. nõ currit: marcus currit ꝛ tullius nõ currit: ſed hoc eſt dicendum. igitur. ꝯſequẽtia patet currẽdo ꝑ oẽs cõditiones ſupꝛapoſitas.

¶ Rñdeꝰ ꝙ hic tãgiꝰ qꝛ ad ſilitudinẽ forme ex parte ſynonimitatis ſufficit ꝙ voces ſint varie. ꝛ dico ꝙ ſic alioquin opoꝛtet cõcedere duas mẽtales formaliter ꝯtradicere quarũ vocales nõ ꝯtradicũt: patet de mẽtalibus harum duarũ marcus oꝛat tullius nõ oꝛat. Animaduerte.

¶ Cõtra hoc ſic arguiꝰ. qꝛ tũc ille contradicerẽt mucro eſt acut⁹ nullus enſis eſt acutus: cõſequẽs eſt falſum ꝛ cõtra Ariſtotelem in diffinitione elenchi. Ariſtotel.

¶ Rñdeꝰ ꝙ duob⁹ modis ꝓpoſitiones ꝯdicũt. Uno modo manifeſte ꝛ tunc opꝫ ꝙ termini ſint ſiles ꝛ hoc mõ iſte nõ ꝯdicũt mucro eſt acutus nullus enſis ẽ acut⁹. Alio mo-

Bifariam ꝓpoſitiones cõtradicunt.

do occulte et tūc ꝓpoſitiones ꝓpoſite bene con
Queſtio tradicūt. ¶ Petis an ille due ſint eiuſdē forme
ſortes ē homo ꝛ ſortes hō eſt. quaꝝ vna ē de mō
loquēdi conſuetoꝝ altera de mō loquēdi incon-
ſueto. Silr an ille due omē alal eſt currens ſor-
tes eſt alal plato eſt alal. Et omē alal eſt currēs
ꝛ ſi ſic tūc darij in pma figura ꝛ tertia in quarta
eā ponēdo erūt eiuſdē forme hec tibi relinquun
tur an aūs huius ꝯñe poteſt eē verū ꝯñte exiſtē
te falſo. deus eſt: ergo ꝓpō eſt indefinita hec eſt
vera hō eſt aſinus: ergo homo eſt aſinus.

¶ De regulis generalibus.

Prima regula. SEquūtur regule ge
nerales ꝯñarū. Prima ē ex ꝟo
falſum extra ſe falſificātes: nō
ponēdo ꝓpoſitionē plures eſt
impoſſibile. ſed ex ꝟo pōt ſequi
falſū: ꝛ falſuꝫ ſeq̄ ex ꝟo extra in
ſolubilia ꝛ ꝓpōnē plures cōtin
git. Ex qua rl'a infert ꝙ hic bene ar. hec ꝯña eſt
Corrolaria. bona ꝛ ꝯñs ē falſum ergo ꝛ añs. Probat̄ deꝶ per
aduerſariū ꝯña bona ꝛ b. ꝯñs falſum ꝛ c añs nō
falſum. ꝛ ſeq̄tur ꝙ c añs ē veꝝ. ergo ex c añte ꝟo
ſeq̄tur b ꝯñs falſum ꝯ diffinitionē bone ꝯñtie.
¶ Scdo ſeq̄tur ꝙ bene arguit̄ hec ꝯña eſt bona
et cōſequēs ē negādū. ergo et añs. Silr hec ꝯña
eſt bona et añs eſt cōcedēdū: ergo et cōſequens.
Eodē mō hic. hec cōſequētia ē bona et cōſequēs
eſt negādū: ergo antecedēs nō eſt dubitandum.
¶ Tertio ſeq̄tur ꝙ ex impoſſibili ſeq̄tur q̄ʒlibꝫ
qꝛ oīs cōſequētia cuiꝰ añs nō poteſt eē verū cōſe
quēte exiſtēte falſo ē bona: ꝛ oīs ꝯña cuiꝰ añs eſt
impoſſibile ē hmōi. ¶ Quarto ſeq̄tur ꝙ oīs cō-
ſequētia cuiꝰ cōſequēs eſt neceſſarium eſt bona.
Probat̄ oīs ꝯña cuiꝰ antecedēs nō pōt eſſe verū
cōſequēte exiſtēte falſo ē bona: ſed oīs ꝯña cuiꝰ
antecedēs eſt neceſſariū eſt hmōi igit̄. ¶ Quin-
to ſequit̄ ꝙ hec cōſequētia ē bona hec ꝯña ē bo-
na ꝛ cōſequēs impoſſibile: ergo ꝛ añs. ¶ Sexto
pꝫ ꝙ ex poſſibili ſeq̄t̄ impoſſibile. ¶ Septio ſeq̄
tur ꝙ bene valet hic modus arguēdi hec conſe-
quētia eſt bona et cōſequēs ē neceſſariū: ergo et
añs. ¶ Octauo pꝫ ꝙ hic modus bene valet hec
ꝯña ē bona ꝛ cōſequēs eſt cōtingēs: ergo añs eſt
contingens vel impoſſibile.

Scda rl'a. ¶ Scda regula ē. ſi aliqua cō
ſequētia eſt bona ſcita eſſe bona ꝛ añs eſt ab ali
quo ſcitū conſequens eſt ſcitum dummodo non
repugnet conſequenti ſciri.

Tertia. ¶ Tertia regula eſt. ſi aliqua
cōſequētia ē bona ex oppoſito ꝯdictorio cōſeq̄n
tis ſeq̄tur oppoſitū cōtradictoriū añtis. et ſi ſit
mala nō ſequitur ex oppoſito oppoſitū.

Quarta. ¶ Quarta regula ex cuiuſli-
bet cōſequētie formalis oppoſito cōſequētis for
maliter ſeq̄tur oppoſitū antecedentis.

Quinta. ¶ Quita regula ex cuiuſlibet
cōſequētie ſyllogiſtice oppoſito cōſequētis cum
vna pmiſſarum ſeq̄tur oppoſitū alterius pmiſſe
¶ Ex oppoſito cōcluſionis cū maiore ſequitur
oppoſitū minoris et ex oppoſito cōcluſionis cuꝫ
minore ſeq̄tur oppoſitum maioris.

Sexta. ¶ Sexta regl'a. cuiuſlibet bo
ne cōſeq̄ntie ꝯdictorioꝝ cōſequentis repugnat
antecedēti. ſed nullū male oppoſitū cōſequētis
interemit añs. Ex illo ſeq̄tur ꝙ ideꝫ repugnat Corrolarium
ſibipſi. Bene ſeq̄tur ꝑ pmā regulā. hō eſt aſinꝰ:
ergo nullus hō eſt aſinꝰ: ergo oppoſitū conſeq̄n
tis interemit añs ꝑ hanc regulā. ſed añs cōtra-
dixit cōſequēti igit̄. repugnare nihil aliud eſt ꝙ
cōſtituere copulatiuā impoſſibilē impoſſibile cu
iuſlibet ꝓpoſitioni repugnat: ſed neceſſariū nul
li non impoſſibili repugnat non neceſſario nec
contingenti aliquod contingēs alicui contingē
ti repugnat verum vero non.

Septima. ¶ Septia regula. quicqd an-
tecedit ad añs antecedit ad ꝯñs. Ex quo ſeq̄tur
Corrolaria. ꝙ quicq̄d ſequit̄ ad ꝯñs ſeq̄tur ad añs. Ex q̄bus
ſeq̄tur ꝙ arguēdo a pmo ad vltimū eſt bona cō-
ſequentia. ꝛ hoc dūmodo ꝯñtie intermedie ſint
bū eſto ꝙ maneāt ꝑ eūdē locū vel locꝰ varieꝶ ūre
Albertꝰ de ſaxonia. Albertꝰ de ſaxonia ſatꝭ diſſute rñdit i ſophiſma
tibꝰ ſi tu es vbiq̄ tu es in h̄ loco: ſi es i h̄ loco nō
es in illo ſi nō es illo non es vbiq̄. ḡ ſi tu es vbi
q̄ tu nō es vbiq̄ ſi loquamur naturaliter illa cō
ditionalis eſt neceſſaria ꝛ antecedēs impoſſibi-
le ſi ſimpliciter cōditionalis ſumatur ſtat ꝙ ſor
tes ſit vbiq̄ de potentia dei abſoluta.

Octaua. ¶ Octaua regl'a. quicqd repu
gnat cōſequēti repugnat antecedēti. ſed nō q̄c-
quid repugnat añti repugnat cōſequēti. ſed q̄c-
quid ſtat cū cōſequente ſtare neceſſe eſt.

Nona. ¶ Nona regula. arguēdo a ꝓ
poſitione habēte pauciores cauſa ꝟitas ad ꝓpō
nem habentē plures cōſequētia eſt bona.
¶ Ab iſto loco adduxit mgr̄ Antonius coronel.

SEquit̄ ſcdm capitulum
in quo duo faciā. Primo impugna-
bo diffinitionē bone ꝯñtie ſuperius
poſitam. Scdo impugnabo ea q̄ de
formalitate ꝓpoſitionū dicta ſunt.

¶ Et ꝓ expeditiōe pmi ſic ar-
guit̄. Si hec eſſet bona diffinitio bone ꝯñtie. bo
na ē cuiꝰ añs nō pōt eſſe verū cōſequēte exiſtēte
falſo: ſeq̄retur ꝙ hec ꝯña eēt bona. h̄ ē falſum. ḡ
hō eſt aſinꝰ demōſtrādo añs ꝯñs eſt falſum igr̄.
Sequela ꝓbat̄. qꝛ añs nō poteſt eſſe verū: intel-
ligo ſm ſignificationem quā habet.

¶ Rñdetur negando ſequelā
et ad ꝓbationē dicitur ꝙ diffinitio intelligitur
dūmodo antecedēs non ſe falſificet.

¶ Cōtra hoc ſic arguit̄. datur
vna mala ꝯña cuiꝰ añs non pōt eē veꝝ ꝯñte exi-
ſtente falſo. ꝛ añs nō ſe falſificat. ḡ ſolutio nulla
añs pꝫ: hec ꝯña nihil valet deꝰ ē. ergo h̄ ꝯñs ē ve
rū. demōſtrādo ꝯñs cū añs ſit neceſſariū: et ꝯñs
contingēs. Et tū añs nō pōt eſſe verū ꝯñte exi-
ſtente falſo. qꝛ ſi illud ꝯñs eſt cōſequēs illud cō-
ſequēs eſt verū. Si dicas ꝙ ſufficit ꝙ illa ꝓpoſi-
tio q̄ eſt añs ſit ꝟa qñ illa ꝓpō q̄ eſt ꝯñs erit fal
ſa. ꝛ hoc erit quādo ille ꝓpoſitiones q̄ ſunt añs
et conſequēs non conſtituāt illā conſequētiā.

¶ At ſic dicā tunc ſic deꝰ eſt er
go h̄ ē verū demonſtrādo ꝯñs illiꝰ ꝯñtie qd̄ ſic ſi-
gnificās nō pōt eē falſum tū illa ꝯña nihil valet
cū añs ſit neceſſariū ꝛ ꝯñs contingēs. igit̄.

¶ Et cōfirmat̄ iſta cōſequētia
nihil vꝫ deꝰ ē ꝛ hec ꝓpō eſt. ergo ꝓpō ē ꝟa demō-

ſtrãdo primã ptẽ añtis: et tamẽ añs nõ põt eſſe verũ cõſequẽte exiſtẽte falſo igiƚ. maioꝛ ptꝫ. qꝛ ſi pma ps añtis ſignificaret pciſe tm̃ ſicut iſta hõ eſt aſin⁹: tũc ita eẽt ſicut ſigaƚ p añs ⁊ nõ ita eẽt ſicut ſignificaƚ p cõſequẽs: et tñ añs nõ põt eſſe verũ cõſequẽte exiſtẽte falſo: qꝛ ſi illud añs ẽ verũ. hec eſt vera ꝙ prima ei⁹ eſt vera. Si dicas ꝙ nõ opꝫ. qꝛ ſi illud añs nõ ſit añs illius ꝯñe: ſed alteri⁹ de⁹ ẽ ⁊ hec ppõ eſt: ergo hõ eſt aſin⁹: nec illa propoſitio q̃ eſt cõſequẽs illi⁹ ꝯñe prime ſit. iam illud añs eſt verꝫ et ꝯñs non eſt verũ.

Contra. tu nõ das añs verꝫ ꝯñte exiſtente falſo. Scđo dicã ſic de⁹ eſt: ⁊ he ppoſitiões ſunt ergo hec ppõ eſt vera demõſtrãdo primã partem añtis. Et in antecedẽte demonſtrãdo primã partẽ añtis ⁊ ꝯñs. ⁊ tñ añs nõ poteſt eſſe verũ ſine hoc ꝙ ꝯñs ſit verũ igitur.

Scđo ad idẽ ſic arguitur. Iſta ꝯña nihil valet. ois ppõ eſt vel fuit vel erit pticularis. ergo hõ ẽ aſin⁹. et tñ añs nõ põt eſſe verꝫ cõſequẽte exiſtẽte falſo. igiƚ maioꝛ ptꝫ qꝛ ei⁹ añs nõ põt eſſe verũ igiƚ. Añs ptꝫ. qꝛ ſi ſic deƚ ꝙ añs ſit verũ vel fuiſſet verũ. Et arguiƚ ſic illud añs eſt verũ vel fuit verũ vel erit verũ. ergo illđ añs eſt vel fuit vel erit. ergo nõ ẽ ita nec fuit ita nec erit ita ſicut illud añs ſigt. ergo illud antecedẽs nõ eſt nec fuit nec erit verũ. Et pma cõſequẽtia pbaƚ. qꝛ iſte terminus verũ nõ põt pꝛedicari vere mediante copula ſue ppõnis niſi de re q̃ ẽ vel fuit vel erit. ⁊ ſic arƚ a ppõne de ẽ ſcđo adiacẽte ad ppõnem de eſt tertio ceteris paribus.

Et cõfirmaƚ. qꝛ ſi añs eſt verum in aliquo tpe eſt verũ: ergo in illo tpe eſt qꝛ tenentes iſtũ modũ ꝙ ppoſitio ſit vera: nõ pro tpe in quo eſt. ſed p alio tpe eſt vera nõ dicunt ꝙ nõ eſt vera qñ eſt. Siƚr in caſu poſito ad dandum añs hui⁹ cõſequẽtie nulla ppoſitio ẽ negatiua. ergo hõ eſt aſin⁹ verũ conſequẽte exiſtente falſo in ſcđa medietate hoꝛe añs eſſet verũ: qꝛ ſi non ideo eſſet: qꝛ in ſcđa medietate nõ eſt ſed hoc nõ opoꝛtet ad hoc ꝙ ſit verum igitur.

Rñr ad primũ ꝙ diffinitio intelligiƚ qñ ad exiſtẽtiam ꝯñtis nõ ſeq̃tur ipm eſſe verꝫ ſic ꝙ ei⁹ veritas nõ depẽdeat ex añcedẽte nec p locũ intrinſecũ nec extrinſecũ. Primus poniƚ ppter iſtã hoc eſt verũ. ergo hoc ẽ verũ demõſtrando ſemp ꝯñs ⁊ ppter iſtã hõ eſt aſinus. ergo hoc eſt verũ demonſtrãdo ſemp conſequẽs que ſunt bone conſequẽtie: licet ad exiſtentiam conſequẽtis ſequaƚ ipſum eſſe verũ.

Ppoſitiões ad diffinitionẽ cõſequẽtie declaratiões

Ad cõfirmationẽ dꝛ ꝙ diffinitio illa nõ dabaƚ tanq̃ vlr vera. Hec eñ cõfirmatio ⁊ ſm argumẽtũ clare oſtẽdit. ꝙ illa diffinitio eſt diminuta: ideo qꝛ auctoꝛ primi capituli poſuit alias diffinitiões nõ eſt ſtãdũ in illa. Sꝫ pro declaratione aliarũ diffinitionũ conſequentie ponitur aliq̃ propoſitiones.

Prima eſt. ſicut propoſitio nõ diciƚ poſſibilis: qꝛ poſſibile eſt ipſam eſſe verã ita non dꝛ poſſibilis: qꝛ poſſibile eſt ita eſſe ſicut ipſa ſignificat. Prima pars patꝫ ex dictis. Scđa pbaƚ. tũc ſeq̃tur ꝙ illa ois ppoſitio ẽ negatiua non eſt poſſibilis: qꝛ nõ eſt poſſibile ꝙ ſit ita ſicut ipſa ſignificat qꝛ ſi ſic tũc ipſa eſſet et p cõſequens non eſt ita ſicut ipſa ſignificat cũ tũc aliq̃ ppoſitio ſit negatiua puta illamet.

Secũda ppõ ſeq̃uẽs eſt ꝙ non dꝛ impoſſibilis: qꝛ impoſſibile ſit ita eſſe ſicut ipſa ſigt pbaƚ. qꝛ tunc ita eſſet impoſſibilis ois ppõ eſt negatiua cũ impoſſibile ſit ita eſſe ſicut p ipſam ſignificatur ex pma ppoſitione.

Tertia ppõ. ppoſitio nõ dꝛ poſſibilis: qꝛ qualitercũq; ſignificat ſignificatione totali ⁊ partiali ita põt eſſe. iſta eñ ẽ poſſibilis oẽ ens eſt de⁹. ⁊ tamẽ ſigtione partiali ſignificat ſoꝛtẽ eſſe deũ p ſignificare aliquid ſignificatione partiali: nihil aliud intelligo niſi ꝙ ſignificatur per aliquã ſingularem eius.

Quarta ppõ eſt. ppõ diciƚ poſſibilis: qꝛ qualitercũq; ſigt ſignificatione totali taliter poteſt eſſe verbi cauſa. vt illa oĩe aĩal eſt hõ eſt poſſibilis. qꝛ ſignificat oẽ aĩal eſſe hominẽ ⁊ ita poteſt eẽ ꝙ oĩe aĩal eſt homo.

Quita ppõ eſt ꝙ diffinitio bone ꝯñe ſic intelligẽda eſt bona cõſequẽtia eſt cõſequẽtia ſic ſe habens ꝙ qualitercũq; ſigtur p añs ſignificatiõe totali abſq; hac ꝙ ita ſit ſicut ſignificatur p cõſequens nõ poteſt eſſe. Diffinitionis bone cõſeq̃ntie intellect⁹.

Sexta ppõ ſeq̃uẽs eſt ꝙ datur aliqua mala cõſequẽtia: ⁊ tñ impoſſibile eſt ita eſſe ſicut ſigtur p añs quin ita ſit ſicut ſignificaƚ p ꝯñs pꝫ de iſta. ois ppõ eſt particularis. ergo hõ eſt aſin⁹. pꝫ ppoſitio ex dictis.

Septima ppõ eſt ꝙ nõ op⁹ eſt in diffinitione bone cõſequẽtie addere bona ꝯña eſt illa q̃ ſic ſe hꝫ ꝙ impoſſibile eſt ita eẽ ſicut ſignificaƚ p añs: vel poteſt ſignificari q̃n ita ſit ſicut ſigtur p cõſequẽs pꝫ. nã ſi ſic maxie eſſet qꝛ ſi illa particula nõ adderet iſta eſſet bona cõſequẽtia nulla ppõ eſt negatiua ergo hõ eſt aſinus. ſed hoc eſt falſum. qꝛ põt ita eſſe ſicut illud añs nũc ſignificat ſine hoc ꝙ ita ſit ſicut cõſeq̃ntia ſigt. Et ſi tu dicas ꝙ nõ: qꝛ nõ poteſt ita eẽ ſicut antecedẽs ſignificat nego. et ſi pꝛobes dicendo ꝙ ponaƚ ineſſe: dico ꝙ non oꝫ ſic poni ineſſe ita eſt ſicut hec ppõ ſignificat nulla ppoſitio eſt negatiua: qꝛ tũc pbaret ꝙ ppõ eſt negatiua ita eſt ſicut hec de ineſſe ſignificat.

Pro expeditiõe ſecũdi ſic arguitur. Ad hoc ꝙ aliq̃ ppõnes ſint ſimilis foꝛme ꝙ non ſufficit ꝙ ſint ſimilis qualitatis ⁊ q̃titatis: ⁊ ſimilis ſitus terminoꝝ ⁊ ſimiliũ copularũ igiƚ. Añs pꝫ. qꝛ ſi ſic iſte eſſent ſimilis foꝛme homo ẽ aĩal ⁊ homo eſt aĩal ⁊ riſibile ẽ rationale ⁊ coꝛpus eſt ſubſtãtia cõſequẽs eſt falſuꝫ. ergo et añs. falſitas conſequẽtis relinq̃tur. nota ex dictis in primo capitulo ⁊ añs ptꝫ. iſte quattuoꝛ cathegoꝛice demõſtrãdo duas cathegoꝛicas prime copulatiue ⁊ duas ſcđe. ſunt ſimilis foꝛme ⁊ nõ eſt impedimentũ ex pte de ly ⁊. ergo ille due copulatiue ſunt ſiƚis foꝛme. Maioꝛ ptꝫ et capio primã partem videlicet primã cathegoꝛicas prime copulatiue puta illã. hõ eſt aĩal ⁊ primam cathegoꝛicã ſcđe copulatiue puta illã riſibile eſt rõnale et poſtea capio ſcđaꝫ cathegoꝛicã pme copulatiue et ſcđam cathegoꝛicã ſcđe copulatiue. Et arguo ſic. ⁊ voceƚ pmus binari⁹ a ſcđs b a ẽ ppõnes ſimilis foꝛme cũ b. ⁊ ecõtra. ergo a et b ſunt ppõnes ſiƚis foꝛme ⁊ a ⁊ b ſũt ille q̃ttuoꝛ cathe-

gorice. ergo ille quattuor cathegorice ſunt ſimilis forme. Añs ꝓbatur: quia nõ ſunt plures termini ſynonimi in vno binario ꝙ in alio ⁊c. ergo a eſt propones ſimilis forme cũ b ⁊ ecõtra ⁊ ſequela ꝓbatur: quia nõ alias iſte quattuor ſunt ſimilis forme: homo eſt animal et homo eſt animal ⁊ riſibile currit et riſibile currit. niſi quia prime due ſunt ſimilis forme cum duabus vltimis.

¶ Et ꝯfirmatur: quia tũc ſequeretur ꝙ iſte nõ eſſent ſimilis forme. riſibile eſt rõnale ⁊ homo eſt animal corpus eſt ſubſtantia et homo eſt animal quod eſt manifeſte falſum ⁊ ſequela intuenti patet.

Ad pcedẽtiũ declarationẽ ꝓpoſitiões.

¶ Rñdetur ꝑ propõnes. quarũ. Prima eſt ille quattuor ꝓpõnes ſunt ſimilis forme vt argumẽtũ ꝓbauit. ¶ Scda ꝓpõ ẽ iſte due capiẽdo primã vni⁹ ⁊ ſcdam alterius copulatiue ſunt ſimilis forme cũ illis duab⁹ capiẽdo ſcdaꝫ vni⁹ ⁊ ſecũdã alteri⁹ copulatiue hoc etiã ꝓbauit argumẽtũ. ¶ Tertia ꝓpõ eſt ꝙ cũ iſtis ſtat ꝙ due cathegorice prime nõ ſunt ſimilis forme cũ duab⁹ cathegoricis ſcde patꝫ quia plures termini ſynonimi ſunt in primis duab⁹ ꝙ in ſcdis. ¶ Quarta propõ eſt ꝙ iſta ꝯña nõ valet iſte q̃ttuor cathegorice ſunt ſimilis forme. ergo copulatiue cõpoſite ex his dato ꝙ nõ hñt aliã prẽ dẽpta copula cõiunctionali ſunt ſimilis forme. Probatur iã añs eſt veꝝ vt ꝓbatũ eſt: ⁊ ꝯñs falſuꝫ: quia ille due copulatiue nec ſunt cathegorice ſimilis forme nec copulatiue ſimilis forme cũ nulla copulatiua ſit ſimilis forme cũ alia et ſic patet ad argumentum neganda eſt maior et ad probationem dictum eſt.

Corrolaria.

¶ Ex his inferunt corrolaria. Primũ eſt due copulatiue ſunt ⁊ nõ ſunt ſimilis forme: ⁊ erũt ſimilis forme: ⁊ tñ null⁹ termin⁹ alicui⁹ eaꝝ aliter ſignificabit ꝙ iã ſignificat. Probatur ⁊ ſint iſta hora due copulatiue ſcripte ⁊ in ſequẽti hora ponatur prima pars in loco prime ſcde ⁊ prima ſcde in loco prime prime. ¶ Et patꝫ ꝙ ille due copulatiue tũc erũt ſimilis forme ⁊ iã ſunt: ⁊ nõ ſunt ſimilis forme ⁊ null⁹ termin⁹ eaꝝ aliter ſignificabit tũc ꝙ iã ſignificat. ¶ Scdo ſequitur ꝙ aliq̃ due copulatiue ſic ſe hñt ꝙ nulla eaꝝ ſignificabit ſicut iã ſignificat. et tñ null⁹ termin⁹ in aliq̃ eaꝝ poſit⁹ aliter ſignificabit ꝙ iam ſignificat ⁊ ſunt ⁊ erũt copulatiue in caſu primi corrolarii. Tertio ſequitur ꝙ ſtat oẽs cathegoricas aliquaꝝ copulatiuaꝝ ſemꝑ manere ſimilis forme ⁊ copulatiuas cõpoſitas ex eis nõ manere ſimilis forme mẽtalibus ſemꝑ copulatiuis. Probatur ponatur ꝙ in alia hora ponantur ille cathegorice ſicut erant in alia hora.

¶ Scdo principaliter ſic arguitur ſequeretur ꝙ iſte copule homo eſt ⁊ homo eſt homo eẽnt ſimilis forme ꝯñs eſt falſuꝫ vt liquet ergo ⁊ añs. Sequela ꝓbatur q̃lꝫ pars alicui⁹ copulatiue iſtaꝝ copulatiuarũ primis demõſtratis ſimilis forme cũ aliqua parte alicui⁹ copulatiue iſtaꝝ demõſtratis ⁊ tot ſunt termini ſynonimi hic ſicut ibi ⁊ eodẽ mõ accepti et ſunt eiuſdẽ q̃titatis ⁊ pres ſimiliter ergo ſũt ſimilis forme igitur.

Propoſitiones.

¶ Rñdetur negãdo ſeq̃lã ⁊ ad ꝓbationẽ reſpõdeo ꝑ ꝓpõnes. ¶ Prima ẽ nõ ſufficit ad hoc ꝙ aliq̃ copulatiue ſint ſimilis forme ꝙ tot ſint termini ſynonimi eodẽ mõ accepti hic ſicut ibi ⁊ ecõtra ⁊ ꝙ ſint eiuſdẽ qualitatis et ꝙ q̃lꝫ cathegorica vni⁹ ſit ſimilis forme cũ aliq̃ cathegorica alteri⁹ ⁊ eo patꝫ ꝑ argumẽtũ. ¶ Scda ꝓpõ eſt cũ hoc reqꝛitur ꝙ cuilꝫ ꝓpõni vni⁹ copulatiue ſiue cathegorice ſiue hypothetice correſpondeat aliq̃ ſimilis forme in alia vel in aliis ⁊ ecõtra. ¶ Et ſic patꝫ ad argumẽtũ huic copulatiue homo ẽ ⁊ homo ẽ homo nõ correſpõdẽt aliq̃ ſimilis forme in alia vel in aliis.

¶ Tertio principaliter ſic arguitur reducẽdo vnũ argumẽtũ in primo capitulo factũ ꝑpter aliq̃ q̃ ibi occurrũt. Sequeretur ꝙ deſcẽſus nõ eẽt formalis ꝯña. ꝯſequẽs eſt falſuꝫ: ergo ⁊ añs. Seq̃la ꝓbatur hec ꝯña nõ ẽ formalis. oĩs homo currit ⁊ iſti homines ſũt oẽs homines ergo iſte homo currit ⁊ iſte homo currit: ⁊ ſic de ſingulis. Et hec ꝯña ẽ deſcẽſus igitur. Et demõſtro preciſe in pñte q̃ demõſtro in cõſtãtia. Minor ẽ nota ⁊ maior ꝓbatur. Iſta ẽ ſimilis forme ſecũ. oĩs homo currit ⁊ iſti homines ſunt oẽs homines: ergo iſte homo currit ⁊ iſte homo currit: ⁊ ſic de ſingulis. demõſtrãdo antichriſtũ in vna ſingulari ꝯñtis: quẽ nõ demõſtro in cõſtãtia ⁊ iſta nihil valet igitur. Minor patꝫ nã caſu poſito ꝙ q̃lꝫ homo q̃ iã eſt currat ꝯñs ẽ falſuꝫ: ergo añs ẽ veꝝ ⁊ ꝯñs falſuꝫ. Maior ꝓbatur tot ſunt termini ſynonimi in vna ſicut in alia ⁊c. req̃ſita ad ſimilitudinẽ forme: ergo ſunt ſimilis forme. añs patꝫ. quia nõ videtur q̃d õ ẽ. forte aliq̃s diceret ꝙ nõ ſunt ſimilis forme: quia in prima conſequẽtia q̃lꝫ terminus ſupponit ⁊ non in ſecunda.

¶ Cõtra hoc gratis dictũ cuꝫ iſte nõ eſſent ſimilis forme homo eſt homo ⁊ chimera eſt chimera quod nõ apparet verũ tunc ſcdo ponatur ꝙ antichriſtus ſit ⁊ ſequitur ꝙ termini ſupponũt in ſcda ꝯña ſicut in prima ⁊ tñ ſcda cõſequẽtia nihil valet: quia ꝯña q̃ ſemel eſt mala ſemꝑ eſt mala ſeruata eadẽ ſignificatione igitur ſolutio nulla. ſi aliquis dicat ꝙ cõſequens vnius nõ eſt ſimilis forme cũ conſequẽte alteri⁹: quia plures termini ſynonimi ſunt in vna cõſequentia ꝙ in alia: quia in cõſequente ſcde ſunt tot termini ſynonimi ſicut in cõſequente prime ⁊ adhuc aliqui alĩ puta termini qui ponunt in ꝓpõne in qua demõſtratur antichriſtus licꝫ hec ſit veꝝ nõ tamẽ extinguit argumentum quia in ſecunda conſequentia nõ demonſtrabo in conſequente vnum ſuppoſituꝫ quid demonſtro non in conſtantia puta ſortem.

¶ Et confirmatur quia ſi eſſent infinite ſingulares in vtroq̃ conſequente non ibi eſſent plures termini ꝓprie nec improprie. Ideo reſpondetur aliter vt ſupra in primo capitulo dictum eſt: et negando antecedens et ad probationem negatur maior: et ad probationem nego maiorem et diſtinguo antecedens eius probationis videlicet ꝙ tot ſint termini ſynonimi ⁊c. vel ſynonimitate eſſentiali et ſic concedo vel accidentali et ſic nego hoc eſt dictu maior ſynonimitas accidẽtalis eſt inter ꝓnoĩa demõſtratiua cõſequentis prime ⁊ ꝓnomẽ demõſtratiuum eius conſtãtie poſtꝙ preciſe ⁊ adequate eadem demonſtrãt quã inter ꝓnomina demõſtratiua cõſequẽtis ſecunde conſequentie ⁊ pronomen demonſtratiuum conſtantie eiuſdem quia non adequate eadem demonſtrant et certe hoc ſubtiliter dictum eſt. Modo requiritur ad hoc ꝙ aliq̃ propoſitiones ſint ſimilis forme ꝙ ſint tot termini ſynonimi in vna ſicut in alia ſynonimitate eſſentiali ⁊ accidentali.

¶ Sed cõtra hoc ſic arguitur. ſequeretur ꝙ iſta cõſequentia eſſet formalis oĩs homo currit ⁊ iſti ſunt oẽs homines ergo iſte ſortes currit et

iſte plato currit ⁊ ſic de ſingulis cōſequēs eſt falſum ergo ⁊ aſis. Et ſequela ꝓbat: q2 ſi nō hoc eēt ideo q2 iſta ꝗ nihil valet eſt ſimilis forme ſecū videlicet omnis homo currit et iſti homines ſunt omnes homines ergo iſte brunellus currit ⁊ iſte fauellus currit: ⁊ ſic de ſingulis. Sed iſta non eſt ſimilis forme ſecū: q2 in cōſequēte pricipaliter demōſtratur hoīe ꝙ demonſtrat in conſtantia et non ſic ſit conſequentie ſecunde.

Rn̄det negādo ſequelā ⁊ ad ꝓbationē nego maiorē ⁊ cā eſt q2 iſta ꝗ eſt ſimilis forme ſecū nō v3. ois homo currit ⁊ iſti hoīes ſunt oēs hoīes: ergo iſtō a currit ⁊ iſtud b currit ⁊ ſic de ſingulis ponēdo ꝙ ſignificet de materiali tm̄ ſicut iſte terminus ſor, cognotādo ꝙ hēat albedinē. ⁊ b ſignificet tm̄ de materiali ſicut iſte terminꝰ plato cognotādo ꝙ hēat albedinē et ſic de aliis exēplificat ꝙ illa ꝯn̄a nihil valeat p3 nā caſu poſito ꝙ ꝗlibet hō curret ⁊ nullꝰ hēat albe-
Correlarium. dinē aſis eſt verū ⁊ ꝯn̄s falſu3 vt manifeſte p3: ꝙ aūt ſint ſimilis forme notū eſt. Ex quo p3 ꝙ modis cuiuſdā ꝗ iſtu3 modū nō approbat nō valet qd ſic ꝓbo ⁊ ſuppono rē ſucceſſiuā eſſe qn̄ aliqđ eiꝰ eſt tūc ſic ar. iſta ꝯn̄a nō; v3 ꝗl3 pars huiꝰ hore eſt: ⁊ iſta pars ⁊ iſta pars huiꝰ hore ⁊ ſic de ſingulis: ergo iſta ps eſt ⁊ iſta ps ⁊ ſic de ſingulis. nam aſis eſt verū ⁊ cōſequēs falſum cū ſit copulatiua cuiꝰ aliqua ps ē falſa immo multe puta ille in ꝗbus demonſtrātur ptes ꝗ nō ſunt ⁊ veritas aſitis p3 de maiore notū eſt de minore p3 ſicut iſta cōcedit. iſta medietas huiꝰ hore: ⁊ iſta medietas huiꝰ hore ſunt in inſtāti medio totius hore licet ⁊ ſic nulla illa3 medietatū ſit ita illa minor ē cōcedenda. ⁊ l3 hoc argumētū pōt reduci ꝯtra modū ponēdi ꝯſtātiā ꝑ terminos pluralis nūeri nō curo ſufficit mihi impugnare primū modum.

Nūc aūt arguit ꝯtra modū ponēdi ꝯſtātiā ꝑ terminū pluralis nūeri. Seqretur ꝙ iſta ꝯn̄a nō eēt formalis ois āgulꝰ eſt āgulus ⁊ iſti āguli ſunt oēs āguli ꝗ iſte angulꝰ: eſt angulꝰ ⁊ iſte āgulꝰ eſt āgulus: ⁊ ſic de ſingulis. Nā in ſili forma nō ſeqtur oē ens eſt ens et iſta entia ſunt oia entia: ꝗ hoc ens ē ens ⁊ hoc ens ē ens ⁊ ſic de ſingulis ⁊ iſta ꝯn̄a nihil v3 igit. maior clarēt ⁊ minor ꝓbat. Nā moriant hoīes ꝗ demōſtrātur in ꝯſequēte manētibus ſuis materiis ⁊ formis ſicut cōtingit qn̄ hō morit iā totū aſis verū maior eñ neceſſaria eſt ⁊ minor p3 eſt affirmatiua ſingularis cuiꝰ ſubiectū ⁊ ꝑdicatū adequate ſupponūt ꝓ eodē: ergo eſt vera ⁊ falſitas ꝯſequētis p3 cū ſit copulatiua cuiꝰ mlt̄e ptes ſunt falſe v3 ille in ꝗbꝰ demonſtrāt hoīes mortui cū ſubiecta earūdē non ſupponāt et ſint affirmatiue.

Hoc argumentū euidēter oſtēdit ꝙ cōſtātia nō eſt ponēda ꝑ terminū pluralis nūeri ideo dico vt ꝓceptor meꝰ dicit in capitulo ꝺ deſcēſu ꝙ cōſtātia ſic ponēda ē ois hō currit ⁊ iſte hō eſt: ꝗ iſte hō currit ⁊ ſic de ſingulis vbi illa particula ⁊ ſic ꝺ ſingulis v3 tm̄ ſicut ꝺ totū ⁊ ſic de quol3 hoīe nō demonſtrato ſi ſit vel ſicut ꝺ totum ⁊ ſic de quol3 alio hoīe ſi ſit ex quo p3 ꝙ aſcēdēdo capiēdo illā ꝑticulā ⁊ ſic ꝺ ſingulis i iſto
Correlarium. ſenſu nō opꝰ eſt ponere aliā cōſtātiā nec deſcēdēdo in ꝓpōne negatiua vlis vel ꝑticularis nec in ꝓpōne affirmatiua deſcēdēdo diſiūctiꝫ vl diſiunctiue. ſ3 bn̄ ſi deſcēdamꝰ copulatiue in affirmatiua vel copulatim ex eo ꝙ copulatiua qual3 ptes

ponit p3 ꝗ vanū eſſe lōgū ꝓceſſum alicuiꝰ ſuper ſignificatione huius particule et ſic de ſingulis: iſto eñ mō declārādo ipſam difficultas nulla eſt.

Quarto principaliter ſic ar ꝙ iſte due eēnt ſilis forme hō eſt aſinus ⁊ hō eſt
ipſemet ꝯn̄s eſt falſum igit. Seqla ꝓbat oēs pro Regula.
pōnes eiuſdē ꝗtitatis in qua3 qual3 ꝑdicat terminus diſparatꝰ de ſuo termino diſparato terminus vtrobiq3 ſupponētibꝰ ſunt ſilis forme. ille due ſunt hmōi igit maior eſt nota vel des inſtantiā ⁊ minor ꝓbat de prima notū eſt de ſcḋa p3 q2 vl ꝑdicat terminus impertinēs de ſuo termino impertinēte ⁊ hoc nō vt notū eſt nec ſuꝑius de ſuo inferiori nec ecōtra nec ſynonimū de ſynonimo vt claret nec ꝯuertibile de ꝯuertibili nec de aliquo ſubiecto de quo nō poteſt negari predicatū ergo nō ſunt termini cōuertibiles vꝫ negatiōe diffinitionis ad negationē diffiniti. Reſpōdet negādo maiorē ⁊ ad probationē nego minore3: ⁊ ad ꝓbationē dico ꝙ ſunt termini conuertibiles: ⁊ ad probationem cōceſſo aſite negatur ſequela: diffinitio intelligitur qn̄ vnus terminus cōuertibilis nō h3 ſuppoſitionē depēdētē qualē h3 relatiuū reciproci: vn̄ licet iſta ſit vera hō: hō nō eſt et iſta falſa hō non eſt homo non ſequitur ꝙ non ſint termini conuertibiles.

Quinto ſic ar ſequeret ꝙ in ſcḋa figura ex puris particularibꝰ arguēdo gr̄a forme ⁊ gr̄a forme acceptiōis termino3 cōſequē-
tia valeret ꝯſequēs eſt falſum ꝯ Ariſtotelē q pe- Ariſtoteles.
nit illā ꝯbinationē tāq3 inutilē igit maior ꝓbat formaliter ⁊ gratia forme acceptionis terminorū ſeqtur ois hō eſt aial ⁊ ois homo eſt aial, ergo hō eſt homo: ⁊ eſt argumentū ex puris particularibus igit maior p3 ꝙ ſit conſequentia formalis non eſt ꝗſtio ꝙ valeat gr̄a forme acceptionis termino3 ꝓbat: q2 ſi nō iſta in ſimili forma acceptionis terminorum ſi dicas ꝙ iſta que nihil valet eſt ſimilis forme acceptionis terminorū ois homo eſt aial ⁊ ois homo eſt aial: ergo aſinus eſt currens p3 ꝙ non: q2 ſecluſa ſynonimitate extremorum in concluſione ſunt plures termini ſynonimi in prima ꝙ in ſcḋa vt intuenti p3. Scḋo non poteſt excludi ſynonimitas extremorum in concluſione ⁊ ꝙ cetera reqſita ad formalitatem conſequentie ſeruant: q2 hoc eſſet ſic dicendo ois homo eſt aial ⁊ ois homo eſt aial ergo homo eſt currens ſed ꝓbo ꝙ iſta nō eſt ſimilis forme acceptionis termino3 cū prima: q2 ſicut ad ſimilē acceptionē termino3 reqrit ꝙ ſi ſubiecta dua3 ꝓpoſitionū ſint ſynonima ꝙ etiā ſubiecta aliarū duarū ſint ſynonima ita reqrit ꝙ ſi ꝑdicatū vnius ſit ſynonimū cū ſubiecto alterius ita in aliis duabus contingat ꝗđ in ꝓpoſito nō eſt verū. Alias dicā ꝙ iſte due ꝯn̄tie ſunt ſimilis forme acceptiōis terminorū hō eſt aial: ꝗ aial eſt homo ⁊ homo eſt aial ꝗ aial eſt currens ⁊ ſic cōuerſio ſimplex nō teneret gr̄a forme acceptionis termino3 qđ falſu3 eſt. Reſpōdet negādo aſis ⁊ ad ꝓbationē nego aſis ex eo ꝙ non tꝫ gr̄a forme acceptionis termino3 ⁊ qn̄ ꝗris inſtātiam do illā quā dediſti arguēdo in ſcḋo loco ⁊ ad ꝓbationem dico ꝙ illud h3 verū qn̄ nō illud excludit ꝑ hoc ꝙ ſubiectū ⁊ ꝑdicatū nō ſunt ſynonima: ⁊ ſic p3 ꝙ inſtātia de ꝯuerſione nulla eſt q2 l3 extrema in concluſione nō ſint ſynonima ſtat bene ꝙ predicatum conſequētis ſit ſynonimum cum ſubiecto antecedentis.

¶ Cõtra hoc ſic arguitur probando ꝙ prima cõſequẽtia tenet gratia forme acceptionis terminorum hec cõſequentia tenet gratia forme acceptionis terminorũ. omnis homo eſt animal ⁊ omnis homo eſt animal: ergo animal eſt homo ergo ⁊ iſta omnis hõ eſt aĩal: ⁊ omnis hõ eſt animal. ergo hõ eſt homo. aña patʒ qꝛ eſt argumentũ in darapti. ⁊ ſequela ꝓbaẜ. qꝛ ille due ſunt ſimilis forme acceptiõis terminorum et ſimilis forme. Primo eſt eadẽ q̃ritas et eadẽ qualitas ⁊ ſimilis ſitus terminoꝝ: quia tot ſunt termini ſynonimi in vna ſicut in alia. Et ſi dicas ꝙ nõ ſit idem ſitus terminoꝝ ex eo ꝙ in prima cõſequentia que eſt in darapti ſubiectũ ↄcluſionis eſt ſynonimũ cum p̃dicato maioris ⁊ minoris et non eſt ſic in ſecũda: quia ſubiectũ concluſionis eſt ſynonimum cum ſubiecto maioris et minoris ⁊ non cum predicato.

¶ Contra hoc non ĩpedit tũc eñ iſte due nõ eſſent ſimilis forme a homo non eſt animal: et omnis homo b animal eſt ⁊ a hõ nõ eſt animal ⁊ aĩal omnis homo eſt quod non apparet verum poſtq̃ ſunt tot termini ſynonimi in vna ſicut in alia: ⁊ eſt ſimilis q̃ritas qualitas et ſimilitudo copularum.

¶ Reſpondeẜ negando ſequelam ⁊ ad ꝓbationẽ dꝛ vt in argumẽto et cõcedo ꝓpõnes q̃s adducis nõ eſſe ſiĺis forme nec ſiĺis forme acceptiõis terminoꝝ. Ex dict[illegible] infero has duas nõ eſſe ↄ̃rias de forma oĩs hõ eſt hõ: et oĩs hõ nõ eſt homo cũ de forma ſibi repugnet falſitas. ¶ Scđo ſeq̃tur ꝙ iſte due nõ ſunt ſubcõtrarie de forma oẽs hoĩes currunt ⁊ oẽs hoĩes non currũt: capiendo oẽs collectiue nec de ſiĺi forma acceptiõis terminoꝝ: qꝛ nec in ſiĺi forma nec in ſiĺi forã acceptiõis terminoꝝ pñt reperiri due v̾e. ¶ Tertio ſequiẜ ꝙ due indefinite in q̃b' nõ p̃dicaẜ ſynonimũ de ſynonimo ſi p̃dicatũ affirmatiue nõ diſtribuiẜ grã forme ſʒ grã forme acceptionis terminoꝝ ↄdicũt pʒ de ꝓpõnib' aſſumpt[illegible] in ſcđo corrolario. ¶ Quarto ſequiẜ ꝙ ẽ aliq̃ indefinita q̃ nõ põt hr̃e ſubcontrariã ſi ſeruetẜ idem ſubiectũ in vtraq; pʒ de hac oẽs apl̃i dei nõ ſunt duodecim. qꝛ vel das iſtã oẽs apl̃i dei ſunt duodecim: ⁊ tũc ↄdicũt ſi iſtã apl̃i dei ſunt duodecĩ: nõ ſeruas idẽ ſubiectũ cũ ſignũ collectiuũ ſit ps extremi. ¶ Quĩto ſeq̃tur ꝙ ẽ aliq̃ indefinita q̃ nullo mõ põt hr̃e ſubcõtrariã pʒ de iſta oĩa duo ſint duo capiẽdo illud ſignũ oĩa collectiue pʒ corrolario: qꝛ vel hʒ iſtã duo nõ ſũt duo ⁊ h̃ nõ: qꝛ iã ãbe falſe vel iſtã duo: duo non ſũt et h̃ nõ qꝛ eis repugnat v̾itas: qꝛ ſi poſſint ſimẜ eẽ v̾e eẽnt ↄciſe q̃ñ duo ſunt ĩ mũdo. ſʒ tũc negatiua ẽ fl̃a igr̃. ¶ Sexto ſequiẜ ꝙ ille due indefinite ſũt v̾e ↄ̃rie cum eis repugnet v̾itas ⁊ nõ falſitas. ¶ Septĩo ſeq̃ẜ ꝙ ẽ aliq̃ indefinita in q̃ nõ p̃dicaẜ ſynonimũ de ſynonimo q̃ nõ hʒ ⁊ nec põt hr̃e ſubcõtrariã patʒ de iſta oẽs duo apl̃i dei ſũt binariꝰ: qꝛ ſi das iſtas oẽs apl̃i dei nõ ſũt binari'. clarũ ẽ ꝙ nõ ſubcontrariaẜ ei. Si das iſtã duo apl̃i dei nõ ſũt binari' ſunt ãbe falſe. ſi iſtã duo apl̃i dei binari' nõ ſunt non pñt eſſe ſiẜ v̾e loquẽdo de binario creato: g̃ nõ ſunt ſubcõtrarie igiẜ corrolariũ verũ. ¶ Octauo ſeq̃tur ꝙ iſte due vocales non ſunt contrarie oẽs apl̃i dei ſunt duodecĩ ⁊ oẽs apl̃i dei non ſunt duodecim capiẽdo prĩa ſigna diſtributiue ⁊ alia collectiue. Corrolarium patet ex dictis.

Octo corrolaria.

Sequitur tertiũ capitulum in quo videndũ eſt de conſequẽtia q̃ tenet ꝑ cõuerſionẽ. Ubi triplex eſt conuerſio. ſimplex ꝑ accidens ⁊ ꝑ contrapoſitionẽ. Cõuerſio ſimplex eſt conſequẽtia formalis cui' añs ⁊ conſequẽs ſunt ꝓpõnes vtroq; termino ꝑticipãtes ordine ↄ̃uerſo eiuſdẽ qualitatis ⁊ q̃ritatis vt homo ẽ aĩal. animal eſt homo. nullus hõ eſt animal. ergo nullũ aĩal eſt aliq̃s hõ. ꝑ conuerſione ſimplici poniẜ talis ↄcluſio. ¶ Cuiuſlibet qualitatis et q̃ritat[illegible] aliq̃ ꝓpõ conuertiẜ ſimpliciter. ꝓbatur de vl̃i negatiua et ꝑticulari affirmatiua. pñs aſſerit p̃mo potũ de vl̃i affirmatiua: ꝓbatur hĩ ſeq̃tur oĩs homo omne currẽs eſt: ergo oẽ currens eſt hõ: vel oẽ currens oĩs hõ eſt. de particulari negatiua patʒ. hic eſt cõuerſio ſimplex hõ ẽſt aĩal. ergo aĩal hõ nõ eſt de ſingulari negatiua ⁊ ſingulari affirmatiua pꝫ he ſunt ↄuerſiones ſimplices ſortes eſt plato: ergo plato ẽ ſortes. ⁊ ſic pʒ cõcluſio. Ex dictis ſeq̃tur ꝙ nulla ſingularis cui' p̃dicatũ ẽ terminus cõiter tẽtus eſt conuertibilis ſimpliciter. Siĺr nulla indefinita vel ꝑticularis cuius p̃dicatũ eſt termin' diſtinct' cõuertibilis ſimpĺr. Siĺr nulla vniuerſalis negatiua cui' predicatum nõ diſtribuitur eſt conuertibilis ſimpliciter. iſta patent. qꝛ in conuertẽtib' non habebis eãdẽ q̃ritatem quã habebis in conuerſis.

Triplicem eſſe cõuerſionem.
Cõuerſionis ſimplicis diffinitio.
Cõcluſio.
Pbus.
Corrolarium

¶ Cõtra hãc cõcluſionẽ multiplici argumẽto arguiẜ. Hec eſt cõuerſio ſimplex hec ꝓpoſitio eſt hec ꝓpõ v̾a. ergo hec ꝓpõ v̾a eſt hec ꝓpõ cõtinue demõſtrãdo iſtã de' eſt: tñ nõ ẽ ↄña formalis. igr̃. aña ꝓbaẜ in ſiĺi forã nõ ſeq̃ẜ ergo nõ ẽ ↄña formalis. aña patet. iſta eſt in ſiĺi forma ſecũ hec ↄña eſt hec ↄña bona: g̃ hec cõſequentia bona eſt hec ↄña demonſtrãdo cõtinue iſtã conſequẽtiã. hec ↄña ẽ bona. ergo hõ eſt aſinus demonſtrãdo ĩpammet conſequentiã ⁊ ſm̃ hãc ſignificationẽ intelligendo. et tñ illa conſequentia nihil valet. igr̃ maior eſt clara ⁊ minor ꝓbaẜ. Et q̃ro an illa ↄña ſit bona. hec ↄña ẽ bona ergo homo eſt aſin' quã voco b vel non. ſi ſic hẽo v̾itatẽ añs hui' hec ↄña ẽ b ↄña bona g̃ hec ↄña bona ẽ. hec conſequẽtia quã voco a. ⁊ ꝓbo ꝙ añs ſit falſum: qꝛ b cõſequẽtia non ẽ bona ↄña cũ ita ſit ꝑ te ſicut ſignificaẜ ꝑ eius añs: qꝛ dicis ꝙ b eſt bona conſequẽtia ⁊ nõ eſt ita ſicut ſignificatur ꝑ cõſequens cũ ↄñs ſit impoſſibile. Si dicas b conſequẽtiã nõ valere habetur falſitas cõſequẽtis a: ⁊ ꝓbo ꝙ antecedẽs eius ſit verũ b. cõſequẽtia non eſt bona ergo impoſſibile eſt ita eẽ ſicut ſignificatur ꝑ antecedẽs: qꝛ conſequẽtia q̃ ſemel eſt mala ſm̃ illã ſignificationẽ non poteſt eſſe bona: ergo ei' antecedẽs eſt impoſſibile. ergo illa cõſequẽtia eſt bona cũ ex impoſſibili q̃dlibet ſequatur igr̃. ¶ Reſpõdeẜ cõcedẽdo maiorẽ et negãdo minorẽ. ⁊ ad ꝓbationẽ cõcedo maiorẽ ⁊ nego minorẽ. ⁊ ad ꝓbationem cũ q̃ris an b ↄña ſit bona vel nõ dico ꝙ b eſt bona ↄña: ⁊ ſic concedo antecedẽs a ⁊ nego falſitatẽ ſue ↄ̃ñtis: ⁊ ad ꝓbationẽ nego ꝙ antecedẽs b ſit verũ ⁊ ↄñs falſũ: imo dꝛ ꝙ antecedẽs ẽ falſum ſicut ↄñs.

Queſtio.

¶ Pro cuius declaratiõe nota ꝙ quãdo eſt aliqua ꝓpoſitio q̃ eſt ps alicuius conſequẽtie que denotat conſequẽs talis conſequentie ſequi ex ea talis ꝓpoſitio ſignificat formaliter vel equaleriter qđ illud conſequẽs ſigni-

ficat. exemplũ in ꝓpoſito. hec conſequẽtia ẽ bona ergo hõ eſt aſinus iſtud añs hec cõſe. ntia eſt bona denotatur ꝙ illud conſequẽs hõ eſt aſinꝰ ſequatur ex illa ideo iſta ꝓpoſitio hec cõſequẽtia eſt bona ſignificat hõiem eſſe aſinũ: ꝛ ſic illa propoſitio ſigñt equaliter tantũ ſicut illa copulatiua hec cõſequentia eſt bona ꝛ hõ eſt aſinus. Ex quo pꝫ antecedens illiꝰ cõſequẽtie eſſe falſum ꝛ impoſſibile cũ ſignificat illã conſequentiã eẽ bonam et hoiem eſſe aſinũ. ¶ Hec ſolutio licet ſit martini ꝛ vere ſubtilis nõ apparet michi vera. Unde ſic arguo ſi hoc eſſet verũ ꝙ imaginatur ſolutio fruſtra ipſe addidit in antecedẽte b ſm hãc ſignificationẽ. Probatur. nã illa pticula dẽpta adhuc illa cõſequentia eſſet bona: qꝛ añcedens puta hec cõſequẽtia eſt bona eẽt impoſſibile ex eo ꝙ ſignificat hoiem eſſe aſinũ p ſuũ fundamẽtuꝫ qꝛ denotat iſtud cõſequens hõ eſt aſinus ſeq̃ ex eo in cõſequentia cuiꝰ eſt pars: ergo ſeq̃tur ꝙ nõ opus eſt addere illam particulam ſm hãc ſignificationem. bene patet ꝙ repugnantia erat dicere ꝙ totalis cõſeq̃ntia nõ valebat illa pticula dempta ꝛ oppoſita erat bona cõſequentia.

Cotrolarium.

Martinꝰ.

¶ Scḋo cõtra fundamẽtũ ſic arguitur. Seq̃ret ex illo ꝙ eſſet aliqua ꝓpõ cathegorica que nõ poſſet hr̃e ſynonimũ cõſeq̃ns eſt manifeſte falſum: ergo ꝛ antecedens ꝛ ſeq̃la ꝓbatur. antecedẽs b cõſequẽtie puta: hec cõſequẽtia eſt bona eſt ꝓpoſitio cathegorica ꝛ nõ poteſt hr̃e ꝓpõnem ſecũ ſynonimã. igitur. Minor ꝓbatur. qꝛ ſi ſic opꝫ ꝙ ſit aliud ab ea ꝛ ſi ſic nõ erit pars b conſeq̃ntie detur ergo illa ꝛ grã exẽpli ſit iſta ꝓpõ hec cõſequentia eſt bona q̃ demonſtrat b q̃ ꝓpoſitio ſit c. Sic arguitur c eſt ſynonimũ cũ añte b ſed añs. b. ſigñt hoiem eſſe aſinũ: ergo c ſignificat hoiem eſſe aſinũ. Et ex hoc ſequitur ꝙ nõ poſſumus ꝟe dicere de b ꝯña et ꝯña eſt bona: qꝛ ſi ſic vel añs b ꝛ hoc nõ ꝑ te qꝛ antecedẽs b eſt falſum vel ꝑ c ꝛ ſimiliter c eſt falſum. ſi dicas ꝙ per iſtã hec conſeq̃ntia eſt bona q̃ p̃ciſe ſigñt b conſequentiã eſſe bonã. Et ꝓbo ꝙ nõ. qꝛ vl̃ralis propoſitio eſt antecedẽs b hoc nõ vt ꝑ te patꝫ vel eſt aliqua alia ab añcedẽte b valet iſta hec cõſequẽtia eſt bona q̃ non eſt añs b ꝛ cũ nõ ſit maioꝛ ratio de iſta ꝙ de c cũ nulla illaꝝ eſt ps b. voco iſtã d ſeq̃tur ꝙ c et antecedẽs b non ſunt ſynonime ſilr̃ vel antecedẽs b ſubordinatur vni copulatiue. valet huic hec cõſequẽtia eſt bona. ꝛ hõ eſt aſinꝰ demonſtrãdo b cõſequentia in voce: et ſi ſic iam antecedẽs b eſt formaliter ꝓpoſitio hypotheticã ꝛ formalr̃ ſigñt hoiem eſſe aſinũ qḋ ſolutio ſuperius data negat: ꝛ ſic nulla eſt difficultas: nec ad ꝓpoſitũ: qꝛ nos capimꝰ b. vt ſit ꝓpõ cathegorica. Si añt ſubordinatur huic cathegorice mẽtali hec conſeq̃ntia eſt bona demõſtrãdo b que p̃ciſe ſigñt b eſſe conſequentiã bonã ſeq̃tur ꝙ añcedẽs b nõ ſignificat hoieꝫ eſſe aſinũ. Si autẽ illa mẽtalis ſignificet equaliter hoiem eſſe aſinũ ſeq̃tur etiã ꝙ d q̃ ſubordinatur illi ſignificabit hoiem eſſe aſinũ. ꝛ ꝑ cõſeq̃ns d nõ eſt verũ cõtra te nec dicendũ eſt ꝙ d non ſubordinatur illi mentali: qꝛ dea cui ſubordinatur ſi dicas volendo in intelligibiliter proteruire ꝙ ſubordinatur vni alteri puta huic. hec ꝯña ẽ bona demõſtrãdo b q̃ p̃ciſe ſignificabit b cõſequentiã iã erit mẽtales p̃ciſe ex eiſdem terminis cõpoſite eodẽ modo ſupponentibus ꝛ acceptis quarũ nulla habet reflexionẽ ſupra ſe nec ſupra aliquẽ terminũ in ea poſitum q̃ non idem ꝛ eodẽ modo ſignificat qḋ intelligibile nõ eſt. ſi dicas ꝙ nõ eſt inconueniens: qꝛ vna ẽ ſynonima cũ antecedente b ꝛ non alia.

¶ Contra nulla earũ eſt pars b et ſimplr̃ cõponitur ex eiſdem terminis ꝛc. ergo añs b ſicut ſubordinatur vni ſubordinatur alteri et cõtra: qꝛ totũ fundamentũ tuũ eſt ad ꝓbãdũ ꝙ añs b ſignificet hoiem eẽ aſinum ex eo ꝙ ſigñt b conſequẽtiã cuiꝰ ipm eſt ps eſſe bonã ꝛ hõ ẽ aſinus eſt ꝯñs eiꝰ vt ſupra dictũ eſt. Silr̃ loquatur de illis mentalibꝰ ante quãcũꝗ impoſitionẽ vocũ vel ſcripturarũ: ꝛ tũc patet ꝓpoſitũ. Si dicas in ꝑncipio ꝙ antecedẽs b nõ habet ſinonimũ aliũ a ſe ſeq̃tur ꝙ mediãte nulla mentali ſigñt quod impoſſibile eſt poſtq̃ eſt ꝓpoſitio vocalis.

¶ Et confirmatur ꝯña b ſubordinatur nõ eſt bona. ergo b nõ eſt bona ꝯña. Añs pꝫ qꝛ añs mẽtalis cui ſubordinatur eſt bona cum ſignificat et b cõſequẽtiã eſſe bonã qḋ verũ eſt ꝑ te et nõ ſigñt hoiem eſſe aſinũ cũ nõ ſit ps b et cetera nõ minus faciliter ſuſtineri poteſt qḋcũꝗ impoſſibile. ideo ſatius eſtimo eſſe dicendũ.

¶ Pro cuiꝰ declaratiõe nota ꝙ ſicut aliqua ꝓpoſitio cathegorica ſe falſificat ita aliqua cõſequẽtia ſe falſificat. vnde illa ꝓpõ cathegorica ſe falſificat que ſic ſe hꝫ ꝙ ita eſſe ſicut ipſa ſigñt ſeq̃tur ipſam eſſe falſam: vt patꝫ de iſta hoc eſt falſum que ſe demõſtrat oĩs ꝓpoſitio eſt falſa iſta exiſtẽte ſic ad ita eſſe ſicut b cõſeq̃ntia ſigñt cũ aliquo ꝟo neceſſario aſſũpto ſeq̃tur b conſequentiã nõ eſſe bonã qḋ ptꝫ. nam b ꝯña ſignificat ꝙ ſi ipſa eſt bona ꝙ hõ eſt aſinꝰ. Tunc ſic arguitur ſi b cõſequentia eſt bona hõ eſt aſinus: ſed nullus hõ eſt aſinus: ergo b cõſequẽtia non eſt bona. ꝯña tenet a tota conditionali cũ diſtributione cõſequẽtis ad diſtributionẽ antecedentis: et ita eſt ſicut ſignificatur per minorẽ cũ ſit neceſſaria. ergo ita eſt ſicut ſignificatur ꝑ maiorem. ita eſt ſicut ſignificatur ꝑ concluſionẽ. ergo ad ita eſſe ſicut ſignificatur ꝑ b conſequẽtiã cũ aliquo ꝟo neceſſario aſſumpto ſeq̃tur b ꝯñam nõ valere qḋ erat ꝓbandũ. Tũc ad formã argumẽti dr̃ cõcedendo ꝙ antecedẽs b eſt impoſſibile ꝛ b conſequẽtiã nihil valere. ſilr̃ ꝙ impoſſibile eſt ita eſſe ſicut ſignificat ꝑ antecedẽs b quin ita ſit ſicut ſignificat ꝑ eius cõſequẽs ꝛ ſi feras ergo eſt bona. nego ꝯñam. ſed opꝫ addere in antecedẽte ꝙ talis ꝓpõ non ſe falſificet: ſed nunc antecedẽs eſſet falſum: ex eo ꝙ talis cõſequẽtia ſe falſificat. ¶ Unde ſicut iſta conſequẽtia nõ valet ad ita eſſe ſicut iſta ꝓpõ ſignificat hoc eſt falſum q̃ ſe demonſtrat. ergo eſt ꝟa ſed opꝫ addere in añcedẽte ꝛ nõ ſe falſificat ita in ꝓpoſito.

Annotatio.

¶ Contra hoc ſic arguitur. añcedens huiꝰ cõſequẽtis mẽtalis hec ꝯña eſt bona ergo hõ eſt aſinus q̃ ſe demõſtrat in mẽte nõ eſt impoſſibile. ergo nec antecedẽs b cõſequẽtia videtur bona: qꝛ eſt eadẽ rõ hic et ibi. añs ꝓbatur. põt ita eſſe ſicut ſignificatur ꝑ illud antecedẽs. igitur. antecedẽs ptꝫ et capiat intellectus illã hõ ẽ aſinus q̃ iam eſt cõſequẽs ꝑ antecedẽte et iam hec ꝯña eſt bona que demõſtrat illã mẽtalẽ ꝑ ꝯñte recte ac ſi ſic dixiſſet hõ eſt aſinꝰ. ergo hec ꝯña ẽ bona iam ita ẽ ꝙ illa ꝯña eſt bona ꝛ ẽ eadẽ cõſequẽtia. igr̃ minoꝛ clariſſima ẽ ꝛ maioꝛ pꝫ qꝛ añs eiꝰ eſt impoſſibile ꝛ cõſequẽtia nõ ſe falſificat: qꝛ

añs nõ ſignificat illã conſequentia eſſe bonam ¶ Rn̄detur ꝙ añs illius mētalis eſt poſſibi. ei quo ſcʒ demonſtratur illa ꝯña mentalis vt argumētum ꝓbauit. ⁊ nego ſequelã cũ eſt. q꞉ illa mētalis iã aliter ſignificat ꝙ̄ primo ſignificabat: et ſic añs eiꝰ nõ p̄t eſſe veꝛ ſ̄m ſignificationē quã illa ꝯña prio habebat ſed ſ̄m aliã ſed illud añs in voce. hec conſequētia eſt bona ſecundū hanc ſignificationem nunꝙ̄ poteſt ſignificare ſicut ē.

¶ Ex dictis infero corrolaria — Corrolaria.

¶ Primū eſt. añs huiꝰ ꝯñe vocalis q̄ ſe demonſtrat hec ꝯña eſt bona: ergo hõ ē aſinꝰ ſine noua impoſitione alicuius termini complexi nec incomplexi p̄t eſſe vera probatur et ponatur añs loco ꝯñtis ⁊ ꝯñs añtis ſic dicēdo hõ ē aſinꝰ. ergo hec ꝯña eſt bona eandē ꝯñam ſemꝑ demōſtrādo. pꝫ ꝙ iſta eſt vera hec ꝯña eſt bona cum añs ſit impoſſibile ⁊ ꝯña nõ ſe falſificet. ¶ Scđo ſequitur ꝙ ſtat ꝙ iſta ꝯña. hec ꝯña eſt bona ſcđm hanc ſignificationē q̄ ſe demonſtrat: ergo hõ eſt aſinus nulla impoſitione facta erit ꝯña bona. pꝫ ponendo añs loco conſequentis et econtra. ¶ Tertio ſeq̄tur ꝙ tunc ita erit ꝙ illa cõſequētia eſt bona: tñ illa ꝓpõ hec cõſequentia ē bona ſ̄m hanc ſignificationē demōſtrando primã ſignificationē quã habebat non põt eſſe vera nec põt ita eſſe ſicut ſignificat q꞉ vel eſſet quādo eſt antecedens illius cõſequentie vel cõſequens vel quando nec eſt antecedens nec conſequens eiꝰ non vltimū q꞉ tunc illa cõſequentia non eſt: et ſic ſubiectū huiꝰ hec cõſequentia eſt bona ſecundum hanc ſignificationē nõ ſupponit ⁊ eſt affirmatiua: ergo falſa nec quādo eſt antecedēs vt ꝓbatum eſt ſupra inter argumentū nec quādo eſt conſequens: q꞉ tunc lʒ illa conſequētia ſit bona non tamen ſ̄m hanc ſignificationē ſed ſ̄m aliã puta ſ̄m iſtã quã iam hꝫ. ⁊ ſic nunꝙ̄ ꝓbabis iſtã conſequentiã ſ̄m iſtã ſignificationem eſſe bonã hec conſequentia eſt bona. ergo homo eſt aſinꝰ vel hec conſequentia eſt bona ſecundum hanc ſignificationem. ergo homo eſt aſinus.

¶ Contra hoc ſic arguitur vocemus primã ſignificationē a et ſcđam b. ſeq̄retur ꝙ iſta cõſequentia nõ valeret hec cõſequētia eſt bona ſ̄m hāc ſignificationē. ergo hõ ē aſinꝰ conſequens ē fl̄m. ergo ⁊ antecedēs. Falſitas conſequentis pꝫ q꞉ impoſſibile ē ꝙ antecedēs ſit veꝛ ꝯſequēte exiſtente falſo q꞉ ſi ſic des ꝙ añs ſit ꝓpoſitio vª ⁊ cõſequēs ꝓpõ falſa. ergo ſeq̄tur tūc antecedens ē antecedens per conſequens tunc conſequentia non eſt bona cū tunc ſe falſificet.

¶ Rn̄detur cõcedendo maiorem vt ꝓbatū eſt ⁊ nego minorē ⁊ ad probationē nego ſeq̄lã ſufficit ꝙ aliquādo ita ſit ſicut ſignificatur ꝑ antecedens ⁊ nõ ita ſit ſicut ſignificat ꝑ cõſequēs. Ad hoc ꝙ cõſequētia nõ ſit bona. Secūdo lʒ īpoſſibile ſit ꝙ añs ſit ꝓpõ vª cõſequēte exiſtēte falſo ſufficit ꝙ poſſibile ſit hoc eſſe verū hoc exiſtēte falſo: ꝑ primū hoc demōſtrādo añs mõ in caſu dato erit hoc verū demōſtrādo añs ⁊ hoc fl̄m demōſtrādo cõſequēs vt intuenti pꝫ. ¶ Quartū corrolariū ē ꝙ ꝓpõ mentalis vltimata põt aliter ⁊ aliter ſignificare pꝫ ſumpta iſta cõſequentia in mēte q̄ ſe demōſtrat. hec cõſequētia eſt bona. ergo hõ eſt aſinꝰ nõ eodē mõ ſignificat ſicut ſignificat qñ intellectꝰ capit illud añs pro cõſequente ⁊ ecõtra cū nõ ſit idē ſignificare hoiem eſſe aſinū ſi hec cõſequētia eſt bona ⁊ hāc conſequētiam eſſe bonam ſi homo eſt aſinus vt liquet. ¶ Quintum corrolariū eſt ꝙ propoſitio mentalis aliter ⁊ aliter ſignificat ⁊ tunc vera ⁊ neceſſaria. ⁊ nūc falſa ⁊ impoſſibilis. ⁊ tamē nullus terminꝰ in ea poſitꝰ ſupponit preciſe niſi vno mõ ſic ꝙ nullꝰ terminꝰ in ea poſitꝰ aliter et aliter ſupponit. Corrolariū pꝫ in caſu dato. vbi illa ꝯña mētalis aliter ⁊ aliter ſignificat ⁊ tamē nullꝰ terminꝰ in ea poſitꝰ aliter ⁊ aliter ſignificat ⁊ nõ trāſponendo terminos in aliā cathegorica. ¶ Sextū corrolariū eſt aliq̄ ꝓpõ vocalis ſic ſe hꝫ ꝙ q̄libet ps eiꝰ ſubordinatur alicui ꝓpõni mētali ⁊ nulla eſt ps talis ꝓpõnis mētalis quin ei ſit ſynonima aliq̄ ps talis ꝓpõnis vocalis ⁊ tamen vocalis non eſt ſynononima cū mentali lʒ appareat mirabile. Probatur ſtat illa cõſequētia in voce. hec cõſequentia eſt bona ergo hõ eſt aſinus q̄ ſe demōſtrat ⁊ ſtat hec ī mente. hõ eſt aſinus ergo hec ꝯña eſt bona demōſtrādo eādē vocalem ⁊ pꝫ corrolariū q꞉ añs vocalis ſubordinatur cõſequenti mētali. ⁊ ꝯñs vocalis antecedēti mētalis ⁊ ly ergo in voce ly ergo in mēte ⁊ tñ tota ꝯña vocalis nõ ſubordinatur toti ꝯñe mētali vt viſū ē ⁊ itelligo corrolariū nõ capiēdo illã mētalē ſ̄m aliū ordinē q꞉ aliter corrolariū nõ ſtaret.

¶ Ex hoc patet ſolutio alterius inſolubilis videlicet ſi deꝰ ē ⁊ ⁊ hec cõditionalis ē ſic ſignificās aliq̄ cõditiõalis ē falſa ꝯña dico ſe falſificare ⁊ ꝑ ꝯñs eſſe fl̄m ꝯñam. lʒ impoſſibile ſit ita eē ſicut ſignificatur ꝑ añs quin ita ſit ſicut ſignificatur ꝑ ꝯñs. — Corrolarium.

¶ Põt q̄ri ī ꝓpoſito d̄ bonitate huiꝰ ꝯñe. hec ꝯña eſt mala ergo oppoſitū huiꝰ ꝯñtis nõ repugnat añti demōſtrando ꝯñs intelligēdo ſꝑ hāc ſignificationem. — Queſtio. Si dicas eã eſſe bonã ſeq̄tur oppoſitum ꝯñtis repugnare añti. ergo ita ē ſicut oppoſitū ꝯñtis ſignificat veꝛ ⁊ oppoſitū ꝯñtis repugnare huiꝰ antecedēti. Et cū antecedēs nõ ſit impoſſibile ſeq̄tur ꝙ iaʒ ſimul ſtabūt ⁊ oppoſitū ꝯñtis cū añs nõ poſſit aliter ſignificare ꝙ iã ſignificat ⁊ ꝑ ꝯñs cõſequētia non ē bona. Si dicas eã eſſe malã ſeq̄tur ꝙ cõſequēs ē verū ergo oppoſitū cõſequētis ſtabit cū antecedente ergo iſta ſimul ſtabūt hec conſequētia eſt mala ſ̄m hāc ſignificationē ⁊ oppoſitū cõſequētis repugnat ātecedēti. ergo cõſequētia ē bona cõſequētia tʒ a diffinitione ad diffinitum. Scđa ps copulatiue ē diffinitio bone ꝯñtie. Ex alia parte ſeq̄tur ꝙ hec ꝯña eſt mala a tota copulatiua ad alterā partē eiꝰ q̄ cõſequētia impoſſibile claudūt. — Corrolarium. Ideo dr̄ talē cõſequentiã eſſe bonã ⁊ oppoſitum cõſequentis valet oppoſitū huius conſequētis ⁊ repugnat añti q꞉ añs ē impoſſiſſibile.

¶ Dubitatur ſecundo an iſta cõſequētia valeat hec ꝯña ē bona ſ̄m hāc ſignificationē. ergo oppoſitū eiꝰ cõſequētis nõ repugnat antecedenti. ⁊ ꝓbatur eã eſſe bonã q꞉ vel oppoſitū cõſequētis repugnat antecedēti vel nõ. ſi ſic ergo ꝯña eſt bona ſi nõ repugnat ergo p̄t ſecū ſtare in veritate ⁊ ſic ſeq̄tur ꝙ põt antecedens eſſe verum. ⁊ per conſequens hec conſequentia eſt bona. — Dubitatio

¶ Rn̄detur ad dubiū ꝙ illa cõſequentia non valet q꞉ ſe falſificat cū ad ita eſſe ſicut ipſa ſignificat ſequitur ipſam eſſe falſam quia vel oppoſitum conſequentis repugnat antecedenti vel non ſi non conſequentia eſt falſa ſi ſic bene ſequitur ſi hec conſequentia eſt bona oppoſitū huiꝰ conſequentis non repugnat añti ſʒ oppoſitū huiꝰ conſequentis repugnat añti. ergo

hec ꝯña nõ eſt bona. Minor eſt vͣa p̃ te ꝙ ſi maior eſt vera ꝯcluſio eſt vera per ꝯñs habet ꝙ illa ꝯña eſt mala. Sic pꝫ ſolutio ad ſcḋm dubiũ ⁊ in oibus iſtis ſuppono partez ꝓpõnis poſſe demõſtrare propoſitionem cuius eſt pars licet oppoſitum teneat okam ⁊ holkot ⁊ roſcetus.

Okam. Holkot. Roſcetus.

Tertio dubitat̃ q̃ꝛ dictum fuit ſuperi' hanc ꝯñaꝫ nõ valere hec ꝯña ẽ bona ſm hanc ſignificationem ergo hõ eſt aſin' q̃ꝛ ſe falſificat q̃d dicendum eſt de iſta ſecũ ſinonima hec ꝯña eſt bona ſm hãc ſignificationẽ. ergo hõ eſt aſin' demõſtrãdo primã. Si dicas ꝙ ẽ bona mentalis cui pͥa ſubordinat̃ eſt bona ⁊ per conſequens mala. Cõſequens ſubordinat̃ bone cõſequentie ſi dicas ꝙ nõ eſt bona. Cõtra añs eſt impoſſibile ⁊ talis cõſequentia nõ ſe falſificat cũ nõ ſe demõſtrat ſed aliã ergo ſequit̃ ꝙ eſt bona.

Dubitatio alia.

Rñdet̃ ad dubiũ ꝙ talis cõſequentia eſt bona ⁊ cõcedendũ eſt malã ꝯñam ſubordinari bone cõſequentie ſicut falſa propoſitio ſubordinat̃ vere ꝓpõni. Sed capiendo iſtã hec ꝯña eſt bona ſm hanc ſignificationẽ ⁊ q̃libꝫ ſecũ ſinonima eſt bona ergo hõ eſt aſin' aliquãtulum eſt maior difficultas an iſta ꝯña q̃ eſt ſecũ ſynonima hec ꝯña eſt bona ſm hãc ſignificationem ⁊ q̃libet ſi ſecũ ſynonima ẽ bona ꝯña. ergo hõ eſt aſin' ſi ſit bona cõſequentia vel nõ ⁊ dico ꝙ ſic q̃ꝛ cuiuſcũq; talis añs eſt impoſſibile rõne prime partis ⁊ nulla talis ſe falſificat.

Aliud dubium.

Quarto dubitat̃ de bonitate hui' cõſequentie hec ꝯña eſt mala ſm hanc ſignificationem q̃ ſe demõſtrat ergo hõ eſt aſin'. Dicit̃ ꝙ talis ꝯña eſt bona ⁊ añs ei' ẽ impoſſibile ſic dr̃ de iſta hec ꝯña ẽ mala ſm hãc ſignificationẽ ergo hec ꝯña eſt bona ipſãmet ꝯñam demonſtrando ꝓpter eandẽ cauſam ſed de illa hec conſequentia eſt bona ſecundum hãc ſignificationem ergo hec ꝯſequẽtia eſt mala. dicitur ꝙ ẽ mala q̃ꝛ ſe falſificat vt deduci poteſt ex dictis.

Scḋo principaliter ſic arg. hec ꝯña nõ valet albũ ẽ ⁊ fuit nigrũ ergo nigrũ eſt ⁊ fuit albũ ⁊ eſt ꝯuerſio ſimplex. igit̃. Minor pꝫ q̃ꝛ de ſubiecto ſit p̃dicatũ ⁊ de p̃dicato ſubiectum ſeruata eadẽ qualitate ⁊ quãtitate maior pꝫ añs eſt verũ et conſequens falſum in aliquo caſu ergo cõſequẽtia nõ valet añs pꝫ ponatur caſus quo ſortes fuiſſet albus heri et ante heri niger etiã ſit niger nulla res fuiſſet alba niſi ſortes tũ arguitur veritas antecedentis hoc demõſtrando ſortẽ eſt ⁊ fuit nigrũ ⁊ hoc ẽ vel fuit albũ ergo albũ eſt ⁊ fuit nigrũ. antecedens eſt verũ ⁊ cõſequens falſum. Conſequentia enim eſt ſillogiſmus expoſitorius falſitas cõſequentis patet quia nihil eſt ⁊ fuit album ex caſu.

☞ Rñdetur cõcedẽdo maiorẽ negando minorez pro cuius declaratione nota ꝙ ad cõuerſationẽ ſimpliciter nõ ſolũ requirit̃ ꝙ ſeruetur eadẽ quãtitas reſpectu ſubiecti conuerſe ⁊ cõuertentis ſed etiã reſpectu copule ꝓpoſitionis. quare dr̃ ꝙ iſta ꝓpõ de' neceſſario eſt creans nõ eſt cõuertibilis ſimpliciter q̃ꝛ nõ põt ſeruari eadẽ quãtitas in cõuerſa ⁊ in cõuertẽte cũ bonitate conſequentie. Sic dico in ꝓpoſito ꝙ illa albũ eſt ⁊ fuit nigrũ nõ eſt cõuertibilis ſimpliciter q̃ꝛ copula puta hoc totũ eſt fuit ícludit vnã vlitatem puta ly ⁊. Et ſic nõ põt ſeruari in cõuerſa ⁊ in cõuertente quantitatis reſpectu copule cũ bonitate conſequentie debes eam ſic conuertere album eſt ⁊ fuit nigrũ ergo nigrum eſt, vel fuit albũ vbi cõſequẽs in dato eſt verum.

Cõtra hoc ſic arguitur. non eſt dabile añs verũ cõſequẽte exiſtente falſo nec in ſimili forma datur inſtãtia ergo añs pꝫ. naꝫ ſi ſic maxime eſſet in caſu ſed in caſu añs eſt falſum. Añs patet. q̃ꝛ ſi antecedens eſt verũ detur vna ſingularis ei' vera ſub predicato ⁊ ſit iſta album eſt ⁊ fuit hoc nigrũ. tunc ſic arguitur. albũ eſt ⁊ fuit hoc nigrũ ⁊ nullum albũ eſt ⁊ fuit albũ ergo albũ nõ eſt ⁊ fuit hoc nigrum antecedens eſt verum ergo ⁊ cõſequens cõſequẽtia tenet in friſeſomorum cõcludendo directe vbi nõ arguit̃ a nõ diſtributo ad diſtributũ cõſequens eſt ſim per te ⁊ minor vera ergo maior falſa. Reſpondetur negãdo antecedens ⁊ ad ei' probationez nego ſequelã eſt ibi defectus iſte termin' album nõ tenetur eodẽ mõ in minore ⁊ in maiori q̃ꝛ in maiori ſtat pro illo quod eſt ⁊ fuit album ⁊ in minori pro illo quod eſt vel fuit album.

Cõtra hoc ſic arguitur. ĩponendo fundamẽtuꝫ pͥe ſolutionis ſequeretur ꝙ iſta cõſequentia nõ valeret album ⁊ nigrum ſunt entia. ergo entia ſunt album ⁊ nigrum cõſequens eſt falſum ergo ⁊ antecedens ſequela ꝓbatur q̃ꝛ eadẽ vlitas manet in cõuerſa ⁊ in conuertente reſpectu de ly ⁊. Reſpõdetur negando ſequelã ⁊ ad probationez dicit̃ ꝙ illud nõ impedit quãdo talis vlitas põt manere. vlitas in cõtradictorio talis propoſitionis mõ ly ⁊ p̃t manere vlitas in vtraq; cõtradictoria. Iſte eñ contradicunt albũ ⁊ nigrum nõ ſunt entia et oĩa album et nigrum non ſunt entia vbi ſeruatur eadem vniuerſalitas ex parte de ly ⁊. *Attendas*

Cõtra hoc ſic arguitur. hec cõſequentia eſt bona hoc album eſt ⁊ fuit hoc nigrum. ergo hoc nigrum eſt ⁊ fuit hoc album igit̃ cõſequentia principalis argumenti eſt bona cõſequentia claret ⁊ antecedẽs probat̃. Ex oppoſito cõſequentis ſeq̃tur oppoſitum antecedentis ergo cõſequẽtia eſt bona. Añs pꝫ bene ſequitur hoc nigrum nõ vel nõ fuit hoc album ergo hoc album non eſt vel nõ fuit hoc nigrũ q̃ꝛ ibi arguitur per conuerſionem ſimplicem et ex oppoſito conſequentis ad oppoſitum antecedentis igit̃.

Rñdetur negãdo añs. ⁊ ad ꝓbationẽ negat̃ añs ⁊ ad ei' ꝓbationẽ negat̃ ſequela q̃ꝛ ſi ſeq̃tur iſta ꝓpõ hoc albũ nõ ẽ vl' nõ fuit hoc nigrũ nõ poſſit cõuerti ſimpliciter. ſꝫ q̃ꝛ male ſic cõuertit̃ debes eã ſic cõuertere hoc albũ nõ ẽ vel nõ fuit hoc nigrũ. ergo qḋ ẽ ⁊ fuit hoc nigrũ hoc albũ nõ ẽ vel nõ fuit ⁊ cã hui' ẽ: q̃ꝛ iſte t̃min' hoc albũ ĩ ꝯdictorio ſtabat ꝓ illo qḋ ẽ ⁊ fuit hoc albũ. ideo in cõuertẽte dꝫ ſtare ꝓ illo qḋ ẽ ⁊ fuit hoc albũ. Et aduerte ꝙ hic vt pͥa negatio ĩ iſta hoc albũ nõ ẽ vl' nõ fuit hoc nigrũ vt neget p̃ciſe primã copulã. Ex q̃ pꝫ ꝙ iſta ꝓpõ ſortes nõ ẽ vl' nõ fuit hoc albũ ꝯuertit̃ ſic. qḋ ẽ vl' fuit albũ ſor. nõ ẽ vel nõ fuit. Et iſta hõ nõ ẽ vel non fuit alb' ſic qḋ ẽ ⁊ fuit albũ hõ non eſt vel non fuit. *Correlarium.*

Scḋo ſeq̃tur ꝙ aliqua conſequentia non valet ⁊ tamen qualitercunq; termini ſupponũt in antecedẽte ſupponũt in ꝯñte ⁊ ſunt eiuſdẽ q̃litatis ⁊ vtroq; t̃mino pͥcipãtes.

Et copule ca-

Et copule earum ſunt ſinonime. pꝫ de iſta cõſequẽtia hoc albũ nõ eſt vel nõ fuit hoc nigrum ergo hoc nigrũ non eſt vel non fuit hoc albũ ⁊ hoc prouenit ex variatione appellationis.

Tertio ſequit ꝙ aliqua eſt bona cõuerſio ⁊ tñ quilibet terminus ſupponit in cõuerſa ⁊ nõ in cõuertẽte. pꝫ de iſta hoc albũ non eſt vel non fuit nigrũ ⁊ de ſua conuertente.

Quarto ſequitur ꝙ alique due ꝓpõnes equiualent ⁊ tñ ꝑdicatũ vnius ſupponit ⁊ nõ predicatũ alterius. pꝫ iſte due equalent hoc albũ nõ eſt vel non fuit hoc nigrũ ⁊ hoc album nõ eſt vel non fuit hoc quod eſt ⁊ fuit nigrum predicatũ prime ſupponit ⁊ non ſecunde.

Cõtra hoc ſic arguitur ex dictis ſequit ꝙ iſta duo cõtradictoria in aliquo caſu ſunt ſimul vera. ſortes eſt vel fuit differẽs ab albo ⁊ ſortes nõ eſt vel nõ fuit differẽs ab albo ꝯñs eſt falſum ergo ⁊ antecedẽs. ⁊ ſit caſus ꝙ ſortes fuiſſet albus ⁊ plato etiã ⁊ poſtea ſortes fuiſſet niger ⁊ negatiua ꝓbat. bñ ſequit ſortes non eſt vel nõ fuit qđ eſt ⁊ fuit differẽs ab albo. igit ſortes nõ eſt vel nõ fuit differẽs ab albo ab equiualẽtibus ⁊ añs pꝫ q: ſua cõtradictoria eſt falſa vꝫ ſortes eſt vl' fuit qđ eſt ⁊ fuit differẽs ab albo q: ex ea ſequit ꝙ ſortes fuit differẽs ab albo qđ falſum eſt ꝑ caſum igit. Et veritas affirmatiue ꝓbat ꝙ ſortes eſt ⁊ oẽ qđ eſt ⁊ fuit albũ ſimul tpe eſt vel fuit ⁊ eſt ⁊ fuit albũ ⁊ ſortes nõ eſt ⁊ fuit albũ ergo ſortes eſt ⁊ fuit differẽs ab albo. ⁊ ſic pꝫ ꝓpoſitũ. ❡ Rñdet negãdo affirmatiuã ⁊ ad ꝓbationem dr negando conſequentiã oportet enĩ anteꝗ̃ exponatur reducere eã ad vnam copulatiuam ⁊ exponere partes eius vnde iſta eſt falſa ſortes fuit differẽs ab albo q: nũc ꝑmo eſt niger.

Dubiũ primum. Dubitat qualis ſit iſta ſortes nõ eſt vel nõ fuit hoc albũ ſuppoſito qđ ſuppoſuim⁹ ꝙ ꝑma negatio neget ꝑmã copulatiuã3 tñ. ꝙ ſit affirmatiua ꝓbatur talis copula nõ negat nec principalior ps copule. ergo eſt affirmatiua. añs pꝫ q: nulla negatio cadit ſupra totã copulam nec ſupra hoc totum eſt vel que eſt principalior pars copule.

In oppoſitũ arguit: ſi iſte due copule eſt vel negarẽtur eſſet negatiua ſed iſte due eſt eſt que negãtur ſunt eq̃ principales vel principaliores partes ꝗ̃ ille due eſt vel. ergo ſequit ꝙ eſt negatiua. ❡ Rñdet ꝙ eſt negatiua cã eſt q: ſicut ſi eſſet nunc corpus tripedale cui⁹ prima pedalitas eſſet alba et ſcđa nigra tertia alba. illud corpus eſſet albũ ex eo ꝙ ſi ptes albe vnirẽtur maior pars eſt alba. Sic dico ꝙ ꝓpoſitio q: ille copule negant eſto ꝙ inter eas aliqđ mediet talis ꝓpoſitio eſt negatiua q: ſi poſſet cõgrue poni immediate ſeſe maior pars copule ꝑncipal is negaretur ⁊ ſic eſſet negatiua.

Scđm dubium. Dubitatur ſecundo quõ ſe habẽt iſte due albũ eſt vel fuit nigrũ ⁊ omne albũ nõ eſt vel nõ fuit nigrũ dr ꝙ nõ ſunt cõtrarie nec cõtradictorie cũ in aliquo caſu ſunt ſimul vere videlicet caſu poſito ꝙ nihil fuiſſet albũ ⁊ ſortes nũc primo ſit albus ⁊ fuiſſet niger ⁊ nihil ſit albũ dẽpto ſorte. veritas prime patet. ⁊ ſcđa ꝓbat. hoc nõ eſt vel nõ fuit nigrũ demõſtrãdo ſortẽ ⁊ hoc eſt vel fuit omne albũ ergo omne albũ nõ eſt vel nõ fuit nigrũ cõſequentia eſt expoſitoria ⁊ minor ex caſu pꝫ ⁊ maior ꝓbat hoc nõ eſt nigrũ ergo hoc nõ eſt vel nõ fuit nigrũ. añs eſt verũ ergo ⁊ cõſequẽs. Unde dr ꝙ ille due ſic ſe habẽt ꝙ ſunt ſubcõtrarie q: poſſunt ſimul eſſe vere nõ poſſunt eſſe falſe. ꝙ poſſunt eſſe ſimul eſſe vere ꝓbatũ eſt ꝙ nõ poſſunt eſſe ſimul falſe pꝫ q: ſi iſta eſt falſa. omne albũ nõ eſt vel nõ fuit nigrũ oportet ꝙ aliꝗ̃ eius ſingularis ſit falſa det vna ⁊ gratia exẽpli ſit iſta hoc albũ nõ eſt vel nõ fuit nigrũ ⁊ tũc ſua cõtradictoria erit vera videlicet hoc albũ eſt ⁊ fuit nigrũ. Ex qua ſequit iſta albũ eſt vel fuit nigrũ ⁊ ſic ſeq̃tur ꝙ illa non eſt falſa. ⁊ ſic ambe nũꝗ̃ poſſunt eẽ falſe. ❡ Ex quo ſeq̃tur duas ꝓpoſitiones nõ equalẽtes ſubcõtrariari eidẽ vꝫ albũ nõ eſt vel nõ fuit nigrũ ⁊ omne albũ nõ eſt vel nõ fuit nigrũ q̃ nõ equalẽt ⁊ ſubcõtrariẽtur huic. albũ eſt vel fuit nigrũ ꝙ prima ſubcõtrariet huic clarũ eſt. Et de ſcđa ꝓbatũ eſt ꝙ ille due nõ equalẽt ꝓbat. q: caſu poſito ꝙ ſortes ſit niger ⁊ aliqñ fuiſſet niger ⁊ aliqñ fuiſſet albus ⁊ plato fuiſſet albus ⁊ nũꝗ̃ fuiſſet niger. iſta eſt vera albũ nõ eſt vel nõ fuit nigrũ q: plato nõ eſt vel nõ fuit nigrũ. Et plato eſt vel fuit albũ. ergo albũ nõ eſt vel nõ fuit nigrũ. Expoſitorie vbi añs eſt verũ igit ⁊ ꝯñs. ſemꝑ ꝓcedimus vt prima negatio cadat ꝑcise ſupra primã copulam et iſta eſt falſa omne album non eſt vel non fuit nigrũ cũ habeat vnã ſingularẽ falſam valet hoc albũ nõ eſt vel nõ fuit nigrũ demõſtrãdo ſortẽ. q: eius cõtradictoriũ eſt verũ puta hoc albũ eſt ⁊ fuit nigrũ vt pꝫ ex caſu. ❡ Scđo ſequit ꝙ arguẽdo a nõ amplo ad amplũ cũ diſtributiõe ampli. cõſequẽtia eſt bona patet iſta ꝯña eſt bona ſortes nõ fuit nigrũ. ergo ſortes nõ eſt vel nõ fuit nigrũ. vbi ly nigrũ ampliat ⁊ diſtribuitur in cõſequẽte ⁊ in añcedẽte. ❡ Tertio ſeq̃tur has duas nullã legẽ oppoſitionũ participare. omne albũ eſt vel fuit nigrũ ⁊ oẽ albũ nõ ẽ vel nõ fuit nigrũ cũ retẽto caſu ſuperius poſito de ſorte ⁊ platone ãbe ſũt ſimul falſe ⁊ ĩ caſu facili poſſunt eẽ vere.

Primũ corolarium. Scđm corolarium. Tertiũ corolarium.

Tertiũ dubium. Dubitat tertio qua ratiõe magis oportet ꝙ ly ⁊ in ꝯdictorio huius ſortes eſt ⁊ fuit niger licet ly capiat copulatim mutet in ly vel ꝗ̃ in ꝯdictorio huius hec materia ⁊ hec forma ſunt ſortes dr. ꝙ cã eſt ad veritatẽ prime q̃ req̃rit verificatio ꝑdicati de ſubiecto mediãte vtraꝗ̃ copula ſed ad veritatẽ huius hec materia ⁊ hec forma ſunt ſortes nõ requiritur verificatio ꝑdicati de q̃libet parte ſubiecti ſꝫ de totali ſubiecto nolo dicere ex hoc ꝙ ad veritatẽ huius oẽ albũ eſt ⁊ fuit nigrũ req̃rit verificatio ꝑdicati de ſubiecto mediãte vtraꝗ̃ copula poſtꝗ̃ ſubiectũ eſt termin⁹ cognotatiu⁹: ſꝫ ad veritatẽ ei⁹ req̃rit verificationem predicati de cuiuſcunꝗ̃ eius ſingularis ſubiecto qđ eſt pronomẽ demonſtratiuũ mediante vtraꝗ̃ copula.

Quartum dubium. Quarto dubitat an iſta cõſequẽtia valeat. albũ nõ eſt vel nõ fuit nigrum: ergo albũ nõ eſt nigrũ vel albũ nõ fuit nigrũ: et an ecõtra valeat. Dicit ꝙ ſic q: ex oppoſito ꝯñtis ſeq̃tur oppoſitũ antecedẽtis bñ ſeq̃tur oẽ albũ fuit nigrum ⁊ oẽ albũ eſt nigrũ. ergo oẽ albũ eſt ⁊ fuit nigrũ. ❡ Ad ſcđam partẽ dr ꝙ nõ: non enĩ ſeq̃tur. albũ nõ fuit nigrũ: ergo albũ non eſt vel nõ fuit nigrũ: q: ex oppoſito conſequẽtis ſeq̃tur oppoſitũ antecedẽtis. non enĩ ſeq̃tur omne albũ

eſt et fuit nigrum ergo omne albū fuit nigrū et omne albū eſt nigrū: vt ex dictis p꜡. ¶ Sed queris pro quo modo ſupponit albū. In iſta omne album eſt ⁊ fuit nigrū ſi ſupponat pro illo qđ eſt ⁊ fuit albū ſeq̄tur ꝙ ꝯſequētia illa eſt bona ſi pro illo qđ eſt vel fuit albū: p꜡ ꝙ nō: q꜡ nō facis verificationē mediāte copula ſue ꝓpoſitionis. ¶ Dicitur ꝙ illud nō req̄ritur. ſed mediāte vna in qua termini eodē modo accipiātur ꝙ aūt in iſta albū eſt ⁊ fuit nigrū ly albū ſtet pro illo ꝙ eſt vel fuit albū: p꜡ q꜡ ly albū eodē modo ſtat in iſtis duabus albū eſt ⁊ fuit nigrū ⁊ albū fuit ⁊ eſt nigrū: ſed in iſta ſtat ꝓ illo qđ eſt vel fuit albū: ergo in p̄ia: minor p꜡. Nā bn̄ ſeq̄tur hoc ē ⁊ fuit nigrū et hoc fuit albū ergo albū ē ⁊ fuit nigrū.

¶ Confirmat᷑ nā ſi ly albū ſtaret preciſe pro illo qđ eſt vel fuit albū. hoc ideo eſſet q꜡ deberet verificari mediante copula ſue ꝓpoſitionis: ſed hoc nō oportet qn̄ aliqua vniuerſalitas ponitur in copula ꝙ terminus poſitus a parte ſubiecti verificetur mediāte tali copula. ſeruata illa vniuerſalitate. Alias hec eēt falſa. creans neceſſario eſt deus. qđ falſum eſt. Similiter ſequeretur ꝙ iſta eſſet falſa creans neceſſario fuit ⁊ eſt deꝰ ponēdo ꝙ ly neceſſario determinet primā copulā tantū. ꝯn̄s eſt falſum ergo ⁊ antecedēs. Sequela ꝓbatur poſito ꝙ deꝰ nihil creet. q꜡ tūc ſubiectū nō ſupponit ⁊ minor ꝓbatur: bene ſeq̄tur hoc neceſſario fuit ⁊ eſt deꝰ ⁊ hoc poſſibiliter eſt creās: ergo creās neceſſario fuit ⁊ eſt deꝰ. Expoſitorie antecedēs eſt verū ergo ⁊ ꝯſequens: ⁊ ſic patet propoſitum.

¶ Et ꝯfirmat᷑ hoc. hec conſequētia eſt bona hoc albū nō eſt vel non erit nigrū ⁊ hoc albū eſt hoc albū ergo hoc albū non eſt vel nō fuit albū: ergo ex oppoſito ꝯn̄tis cum minore ſeq̄tur oppoſitū añtis: ⁊ ꝑ ꝯn̄s ꝓpoſitū.

¶ Tertio principaliter ſic arguit᷑ nō ſeq̄tur albū qn̄ nō erit albū eſt vel erit album ergo albū eſt vel erit albū qn̄ non erit albū: ⁊ ē ꝯuerſio ſimplex: ergo ꝯuerſio ſimplex nō eſt bona ꝯſequētia. Minor videt᷑ clara cū de ſubiecto fiat p̄dicatū ⁊ ecōtra ceteris ſeruatis. Maior patet caſu poſito: añs eſt verū ⁊ ꝯn̄s falſum: igit᷑. Antecedēs ꝓbatur. ponatur caſus ꝙ ſortes ſit albus in hoc inſtāti ⁊ ſemꝑ poſtea niger. veritas añtis p꜡: q꜡ demonſtrādo ſortē qn̄ nō erit albū eſt vel erit albū ergo albū qn̄ non erit albū eſt vel erit album. ꝯn̄a tenet expoſitorie: ⁊ minor eſt clara. Et maior ꝓbatur: vn̄ ſeq̄tur hoc eſt vel erit albū demōſtrādo ſortē ⁊ hoc eſt vel erit hoc qn̄ nō erit albū ergo hoc qn̄ non erit albū eſt vel erit album totū añs eſt verū ex caſu: ergo ⁊ ꝯn̄s ergo habetur veritas añtis prime ꝯſequētie: falſitas p꜡: q꜡ nunq̄ habebit nec h꜡ vnā de p̄ñti verā. ¶ Si dicas hoc eſſe falſum imo iā h꜡ vnā de p̄ñti verā. videlicet hāc demōſtrādo ſortē hoc eſt albū qn̄ nō erit albū: q꜡ in hoc inſtanti eſt albū in quo nunq̄ erit albū.

¶ Contra hoc arguit᷑ ſic. Ponatur caſus ꝙ deus conſeruaret iſtud inſtans per totā vitā ſortis ⁊ ꝙ in iſto inſtanti in aliqua die ſequenti ſortes ſit albus tn̄ poſtea ſemꝑ niger tam ſic arguit᷑. ſeruato toto caſu poſito illa particula dempta ꝙ ſortes in illa die ſit albus añs prime ꝯn̄ie eſt verū falſitas ꝯn̄tis p꜡: q꜡ iā ſua de in eſſe eſt falſa iſta enim eſt falſa hoc eſt album quando non erit album immo in tempore quo eſt album erit album.

¶ Rn̄detur in illo caſu antecedens eſt falſum ⁊ ad probationē đr ꝙ minor eſt falſa vez hoc eſt vel erit hoc qn̄ non erit album immo ē vel erit hoc quādo erit album.

¶ Sed ꝯtra hoc ſic arguitur parū variādo caſum. Vn̄ ꝙ iſtud inſtans ī ꝯ duret per totā vitā ſuā. Si nō tn̄ in illa die futura in qua ſortes erit albus tūc veritas añtis p꜡: ⁊ falſitas ꝯn̄tis. ſilr nā iſta eſt falſa q̄ eſt de in eſſe ꝯſequētis hoc eſt albū qn̄ nō erit albū vt ꝓbatum eſt ⁊ añs eſt verū vt ſillogiſmus expoſitorius probabit cuius añs eſt verū. iſta em̄ eſt vera hoc eſt vel erit album: ⁊ iſta ſimiliter hoc eſt vel erit hoc qn̄ non erit albū: p꜡ ex caſu igitur.

¶ Rn̄detur ꝙ argumentū ꝓbat illā ꝯñtiam nō valere iō ꝯceſſa maiore negatur minor. Et ad ꝓbationē đr ꝙ cetera nō ſeruātur paria: q꜡ variatur appellatio in añte ⁊ in ꝯn̄te: in añte denotatur ꝙ aliq̄d eſt vel erit album ⁊ illđ qn̄ nō erit albū eſt vel erit albū hoc aūt nō denotat᷑ in ꝯn̄te vt claret: ſed denotat᷑ ꝙ aliq̄d ꝓ illo tp̄e ꝓ quo eſt vel erit albū nō erit albū. Vn̄ nō idē eſt dicere ꝙ aliq̄d qđ ē vel erit albū eſt vel erit ens qđ nō erit albū ⁊ ꝙ ꝓ tp̄e pro quo eſt vel erit albū nō erit albū debes cā ſic ꝯuertere albū qn̄ nō erit album eſt vel erit album: ergo album album quando non erit albū eſt vel erit vbi in ꝯn̄te hoc totū eſt p̄dicatū albū qn̄ nō erit albū qđ erat ſubiectū antecedētis ⁊ ꝯſequēs d꜡ reſolui ratione de ly albū poſitum a parte predicati ſicut reſoluebatur añs. Propōnes ad p̄tacta elucidāda.

¶ Sed ꝓpterea q̄ tacta ſunt inter arguendū pono aliq̄s ꝓpoſitiones. ¶ Prima eſt ſortes ſemꝑ erit albꝰ ⁊ tn̄ aliqn̄ erit ita ꝙ ſortes eſt ⁊ ſortes non eſt albꝰ. Probat᷑ ꝓpō poſito ꝙ deꝰ ꝯſeruet illđ inſtās ꝑ totā vitā ſortꝭ ⁊ eādē parte tp̄is ī qua craſtina die ſortes ſit albus ⁊ pono ꝙ ī eadē parte tp̄is iā ſortes ſit albꝰ.

¶ Prima pars ar᷑ in quolibet tp̄e ſortes erit albꝰ intelligo in q̄libet tp̄e in q̄ ſortes erit ergo ſꝑ ſortes erit albꝰ. añs p꜡ q꜡ in iſto tp̄e ſortes erit albus demōſtrata illa parte tp̄is: ⁊ hoc tempus eſt vel erit qđlibet tp̄s in quo ſortes erit. igitur. Et ſc̄da pars ꝓbatur nā poſt craſtinum diem iſta copulatiua erit vera ſortes eſt ⁊ ſortes non eſt albus.

¶ Sc̄da ꝓpō. iſta ꝯn̄a non valet in hoc inſtāti iſta erit vera ſortes ē albꝰ: ⁊ in eodē inſtāti iſta erit vera ſortes nō eſt albꝰ. ergo iſte due ſortes ē albꝰ ⁊ ſortes nō ē albꝰ erūt ſimul vere: q꜡ añs ē verū ⁊ ꝯn̄s falſū añs p꜡ ex caſu ⁊ falſitas ꝯn̄tis ꝓbat᷑. q꜡ in eo denotatur rōne de ly ſimul ꝙ aliquādo ꝙ vna erit vera alia exiſtente vera quod falſum eſt.

¶ Tertia ꝓpō: iſta ꝯn̄a nō valet in hoc inſtāti hec erit vā ſortes nō ē albꝰ ergo ſortes nō erit albꝰ in hoc inſtāti. Probat᷑ ꝓpō. nā in caſu añs eſt verum et ꝯſequens falſum.

¶ Quarta ꝓpō eſt: ꝙ aliq̄ erit dies q̄ nō erit maior vna hora ⁊ tn̄ ī ea aliq̄s pōt tn̄ facere ſicut ī vna die duodecī horaꝝ p꜡ ī ca

ſu φ illa pars tp̄is cõtinua ſit vna hora pʒ ppõ.

¶ Cõtra ſolutionẽ argumẽti ſic arguit̄ iſte due equalẽt albũ ẽ vel erit albũ qñ nõ erit albũ ⁊ albũ albũ qñ nõ erit albũ ẽ vl' erit. ergo ſequit̄ φ ex quocũq; ſequit̄ vna ſequit̄ alia. ergo ſolutio nulla. añs pʒ: q2 ſubordinat̄ eidẽ mẽtali ergo equiualẽt. añs pbat̄ q2 illa eſt mẽtalis vtriuſq; albũ ẽ vel erit albũ qñ nõ erit albũ. g̃ añs pʒ: ſi nõ hoc eſſet q2 in mẽtali iſtius albũ albũ qñ nõ erit albũ vl' erit p̃dicatũ p̃cedit copulã ⁊ ſi intelligas vocaliter falſuʒ ẽ cũ ſit in ſubiecto indiuiſibili ſi itelligas ordine pceptionis hoc ẽ φ p̃dicatũ format̄ ab intellectu añ copulã. Primo hoc nõ ẽ verũ q2 copula pducit̄ ab intellectu a ſubiecto ⁊ a p̃dicato. Scdõ idẽ põt cõtingere in mẽtali iſtius albũ ẽ vel erit album quãdo nõ erit album. igitur ſolutio nulla.

¶ Et cõfirmat̄. φ illa albũ eſt vel erit albũ quãdo nõ erit albũ ſubordinat̄ mẽtali iſti⁹ albũ albũ quãdo erit albũ ẽ vl' erit quãdo ſubiectũ ſubordinat̄ ſubiecto ⁊ p̃dicatũ p̃dicato ⁊ copula copule ⁊ terminus vbiq; ſupponit eodẽ mõ ⁊ ſunt eiuſdẽ q̃litatis: ergo totũ ſubordinat̄ toti qd erat pbãdũ. ⁊ ſic ppoſitũ. ¶ Reſpõdet̄ φ hoc argumẽtũ petit an mẽtalis vltimata cõponat̄ ex pl'ibus notitijs ſpecie differẽtib⁹ qd ſi faciliter ſolueret̄ argumẽtũ ſi ſic ſine dubio ẽ aliq̃ difficultas nã ſicut ille due hõ hõ ẽ ⁊ hõ eſt hõ ſubordinent̄ eidẽ mẽtali ita ille due. Sʒ d2 φ nõ hec diuerſitas puenit ex eo φ intellect⁹ nõ eodẽ mõ cõcidit p mẽtalẽ vni⁹ ſicut p mẽtalẽ alteri⁹ ¶ Si queras hoc vñ pueniit poſtq; cõponunt̄ ex extremis ſinonimis eodẽ mõ ſupponẽtib⁹ ⁊ ſunt eiuſdẽ qualitatis dico φ ab ipſo intellectu qui potẽs ẽ. Scdõ d2 φ p̃dicatũ mẽtalis hui⁹ albũ ẽ vel erit albũ nõ ſupponit ⁊ p̃dicatũ huius albũ albũ quãdo nõ erit albũ ſupponit lʒ eodẽ modo amplіet̄ ⁊ ſupponit. Et de hoc nõ amplius quia alio ope large dicturus ſum de iſta queſtione.

¶ Quarto principaliter ſic ar̄. Nõ ſequit̄ incipit calor eẽ in hoc ſubiecto. g̃ calor incipit eẽ in hoc ſubiecto ⁊ tñ ẽ cõuerſio ſimplex igit̄. Añs pʒ p maiori. nã caſu poſito φ ſucceſſiue p vltimũ inſtãs nõ eẽ ei⁹ pducat̄ calor i h̄ ſubiecto aũs ẽ verũ vt exponẽtes eius oſtẽdũt q̃ ſunt iſte in hoc iſtãti qd ẽ p̄ſens nõ ẽ calor i illo ſubiecto ⁊ imediate poſt inſtãs qd ẽ p̄ſens erit calor in iſto ſubiecto q̃ vere ſunt falſitas ꝯñtis patet quocũq; calore demõſtrato hec eſt falſa: iſte calor incipit eſſe in hoc ſubiecto. quia nec eſt nec immediate hoc erit in hoc ſubiecto cum ſucceſſiue introducatur calor: qui erit in hoc ſubiecto.

¶ Et confirmat̄. nõ ſequit̄ ad equitandum requiritur equus: ergo equus requiritur ad equitandum ⁊ eſt cõuerſio ſimplex cũ de ſubiecto fiat p̃dicatũ et de predicato ſubiectũ. Maior pbatur: quia añs eſt verũ ⁊ ꝯñs falſuʒ veritas añtis pʒ q2 ſine equo nõ põt eq̃tari ergo ad equitãtũ req̃rit̄ equus falſitas ꝯñtis pʒ q2 quocũq; equo demõſtrato h̄ ẽ falſa. iſte equ⁹ req̃rit̄ ad eq̃tãdũ cũ ſine illo poſſit fieri eq̃tatio ¶ Silr̄ nõ ſequit̄ pmitto tibi denariũ. g̃ denariũ tibi pmitto. Silr̄ nõ ſequit̄ teneor alicui iſtorũ: ergo alicui iſtorũ teneor demõſtratis duobus in extrema neceſſitate exiſtẽtib⁹ quorũ vni tm̃ ſuccurrere poſſuʒ. Qd prima nõ valeat pʒ q2 poſito φ ego pmittã tibi denariũ p iſtã ppõnẽ pmitto tibi denarium añs ẽ verũ ⁊ ꝯñs falſum. falſitas ꝯñtis pʒ q2 quocũq; denario demõſtrato iſta ẽ falſa: iſtũ denariũ tibi pmitto cũ ſine illo dãdo tibi vnũ aliũ poſſim ſatiſfacere. de ſcdã pʒ q2 añs eſt verũ ⁊ ꝯñs falſuʒ cũ quocũq; iſtorũ determinato iſta ẽ falſa huic teneor dare elemoſynã cũ alteri dãdo ⁊ nõ illi adimpleo p̃ceptũ qd aũt ibi ſit cõuerſio ſimplex. pʒ: q2 vtrobiq; de ſubiecto fit predicatum et de predicato ſubiectum.

¶ Reſpõdet̄. ⁊ pᵒ ad primũ φ prima ꝯña eſt bona. ⁊ negat̄ in caſu veritatis añtis. Pro cuius declaratiõe dicit quidã dogmatiſans φ nullus termin⁹ qui nõ hʒ virtutẽ diſtribuẽdi põt cõfundere aliquẽ terminũ verbi cauſa iſte termin⁹ incipit. q2 nõ hʒ virtutẽ diſtribuẽdi nõ habet virtutẽ ꝯfundẽdi ⁊ ſic d2 φ ille termin⁹ calor in iſta incipit calor eẽ in hoc ſubiecto ſtat determinate ⁊ p ꝯñs talis ppõ ẽ falſa cũ q̃libet ſingularis ei⁹ reſpectu de ly calor ſit falſa vt probatũ ẽ de ſingularib⁹ hui⁹: calor incipit eſſe in h̄ ſubiecto ⁊ eodẽ mõ d2 de alijs ppõnibus adductis φ anteceđẽtia equalẽt cõſequẽtib⁹ ⁊ ecõtra ſʒ de illo termino imediate dicit φ cõfundũt terminũ ſequentẽ rõne ſigni vl'is incluſi imediate poſt hoc inſtãs valet tñ ſicut añ q̃libet inſtãs ab alijs capit vt pʒ in eorũ exponibilibus in capitulo de incipit. ⁊ in ꝯtradictorijs primi tractatus eſt hec. Iſta incipit calor eẽ in hoc ſubiecto eſt vna affirmatiua: cui⁹ ſubiectũ ⁊ p̃dicatũ nõ ſupponit p eodẽ termino. ergo ẽ falſa. Añs probatũ ẽ ſuperius: ꝯña tenet per regulã ſuppoſitionũ cõcedit tñ iſtã deus incipit producere calores qñ calor pducitur ſucceſſiue contẽdere ſecum de nomine inutile ẽ cũ ſignificationes terminorum ex cõi modo loquẽdi debẽt ſupponi ꝯ ſte Ariſtotele quas ipſe negat ideo vt breuiter me expediã arguit̄ ſic duob⁹ ſuppoſitis vnũ eſt qñ determinatio nõ ſupponit totũ aggregatũ ex determinatione nõ ſupponit qd ipſemet cõcedit Scdm ẽ φ hoc verbũ incipit nõ ampliat, niſi ea q̃ ſunt vel imediate poſt hoc erũt vel imediate añ hoc fuerũt. Tũc ſic arguit̄ pducatur a deo in q̃libet pte pportionali vnius hore vn⁹ angel⁹ et ptes minores terminent̄ verſus h̄ inſtãs in quo nullus ſit angelus nec imediate añ hoc fuerit. Ariſtoteles.

¶ Arguit̄ ſic: illa deus incipit pducere angelũ ẽ vna pure affirmatiua cuius p̃dicatũ p nullo ſupponit. ergo ẽ falſa ꝯña tʒ p te ⁊ añs pʒ hoc totũ incipiẽs pducere angelũ p nullo ſupponit q2 ille termin⁹ angelũ qui ẽ determinat⁹ p nullo ſupponit q2 de nullo verũ eſt dicere hoc ẽ vel imediate poſt hoc erit angel⁹ vt notũ ẽ igit̄. ¶ Si neges ſcdaʒ ſuppoſitionẽ dicas quomodo ãpliat iſte termin⁹ incipit ſi dicas ad ea q̃ ſunt vel erũt ſequit̄ φ caſu poſito φ ſortes ſit ſolus hõ in h̄ inſtãti ⁊ ſemp antea fuiſſet cum plurib⁹ hoĩbus ⁊ poſtea ſimiliter φ illa eẽt falſa ſortes incipit eſſe oĩs hõ: q2 iſte termin⁹ oĩs hõ q̃ eſt determinatio pro nullo ſupponit nihil eſt vel erit oĩs hõ tñ exponẽtes eius ſunt vere vʒ ſortes eſt oĩs hõ ⁊ nõ immediate antehac fuit hõ. nec hoc eſt cõtra nos qui tenem⁹ totũ aggregatum ſupponere determinatione nõ ſupponẽte. Similiter ſi in iſta deus incipit pducere angelũ ly angelũ ſtat determinate q̃c ſub eo nõ valebit deſceſſus diſiunctiu⁹ vt notũ φ deſcẽdẽdo diſiunctijs

falſificabiť in caſu ſi tu dicas ꝙ opus eſt deſcen
dere diſiunctim ne arguatur ab inferiori ad ſu-
perius cū diſtributione reſpectu ſcđe exponētis
rōnabiliū de dicere ꝙ ſtat confuſe tm̄ poſtq̄ de-
ſcēdimus ⁊ aſcēdimus ſub eo ſicut ſub termino
ſtāte cōfuſe tm̄ non minori falſitate defenderet
ꝙ in iſta oīs hō eſt aīal p̄dicatū ſtat determina
te ⁊ ꝙ nō lꝫ ſub eo aſcēdere et deſcēdere diſiun-
ctiue ſed diſiūctim ex quo nō ſeq̄tur aliud incō
ueniēs niſi nōvi terminis ſicut cōīter loquētes.
Similiter iſta incipiť calor eſſe in hoc ſubiecto
nō ē pure affirmatiua ⁊ hoc apparēter ſm̄ ſuas
diffinitiones q: ſicut tu vocas ꝑpōnem nō pure
negatiuā ad cuius veritatē req̄riť veritas vnius
affirmatiue ita vocabiť nō pure affirmatiua ad
cuius veritatē req̄riť veritas vni⁹ negatiue. Si
militer ſi ſub iſto termino angelū in iſta de⁹ in-
cipit ꝑducere angelū non licet aſcēdere diſiūcti
ue ex eo ꝙ ſeq̄tur ly incipit eodē mō in iſta inci-
pit angelus eſſe nō licet aſcēdere diſiūctiue ſed
diſiūctim q: ſequiť ly incipit certe ſi cōſtruere
Cuiuſdā apparens cōfutatio. volebas nouū ydioma debebas pri⁹ habere au
ctoritatē a cōitate facit poſtea ad ꝓbādū verita
tē huius nō incipit calor eſſe in hoc ſubiecto hoc
argumētū nō incipit iſte calor eſſe in hoc ſubie-
cto ergo nō incipit calor eſſe in hoc ſubiecto pue
rile eſt hoc arguis ab inferiori ad ſupi⁹ cū diſtri
butiōe ſupioris. Si dicas ergo ſub iſto termino
calor valebit aſcēſus copulatiu⁹. nego ꝯñam q:
diſtribuiť poſt ſignū ſpeciale cōfuſiuū ⁊ ita faci
liter ſicut tu negas ꝙ ly imediate eſt terminus
ſincathegorematic⁹ ⁊ ꝙ illa ꝑpō imediate poſt
hoc ſortes erit ſubordinať huic añ qōlibet iſtās
poſt hꝰ ſortes erit diceret ꝙ nulla eēt ꝑpō expo-
nibilis ſꝫ quelibet talis vocalis vel ſcripta ſubor
dinať copulatiue vel diſiūctiue cōpoſite ex ſuis
exponētib⁹ ⁊ ēt ex illo ſeq̄ť ꝙ iſta nō eēt vā ime
diate añ hoc inſtās nō fuit aliq̄ ps hui⁹ hore im
pari minorib⁹ terminatis ad inſtās hore p̄tereū
te demōſtrāte. iō relicta iſta nulla imaginatiōe.

Rñdeť aliter ad argumētū

cōceſſa maiore ⁊ nego ꝯñaꝫ. q: arguis a ſuppōne
confuſa tm̄ per ſpeciale ſignū ad determinatam
q̄ ꝯña nulla eſt ac ſi argueres reſpectu multitu
dinis ideo conuertēdo eā debes capere eandeꝫ
ꝑpōnē vel vnā aliaꝫ in qua termini nullo mō ſe
habēt ⁊ capere ꝓ p̄dicato conuertētis ſubiectū
cōuerſe ⁊ ecōtra vel ſic ⁊ melius incipit caloꝛ eē
in hoc ſubiecto. Si capias ly calor ꝓ ſubiecto de
bes ſic cōuertere incipiēs in eſſe in hoc ſubiecto
eſt vel erit calor: vbi ꝯñs eſt verū ſicut añs ⁊ ecce
vnū caſum in quo cōuertēs in cōuerſione ſimpli
ci non infert cōuerſam ꝙ aliq̄s magnū inconue
niēs reputās dicebat hic nō eſſe bonā conuerſio
nē ſortes erit ſortes. ergo ſortes ē vel erit ſortes
Similiter tm̄ hō eſt aīal. ergo animal eſt hō il-
lud nullū eſt incōueniēs ⁊ cōceſſum fuit a maio
ris in cōuerſionibus in p̄mo tractatu ⁊ in ex poſi
tionib⁹ capitulo de excluſiuis vbi dꝛ ꝙ illa ꝑpō
adā eſt mortu⁹ dupliciter cōuertiť vno modo ſic
mortuū eſt vel fuit adā. Secundo modo ſic mor
tuū qđ eſt vel fuit adam vbi inſurgit nouus iſte
dogmatiſans ꝙ illa nō eſt bona conuerſio adaꝫ
eſt mortuus ergo mortuū qđ eſt eſt vel fuit adā
q: antecedēs eſt verū vt notum eſt falſitas cōſe
quentis ꝓbatur ab eo ſic. ſenſus huius mortuū
qđ eſt eſt vel fuit adam eſt ille mortuum qđ eſt
antecedēs eſt vel fuit adā qui q̄dē ſenſus eſt fal
ſus capiť in aduertētia ꝯſideret ipſe queſo ⁊ ob
ſecro ꝙ illi in cōuerſionibus preraſei p̄ni maioris
fecit illud argumentū. Et diſtinxit iſtā mortuū
qđ eſt eſt vel fuit adā vel ly eſt determinet iſtum
terminū ens ⁊ ſic illa eſt falſa ⁊ nō eſt cōuertēs
alteri⁹. ſi aūt determinet iſtū terminū mortuū
vt ſit ſenſus mortuū qđ eſt mortuū eſt vel fuit
adam. vel quod eſt mortuum eſt vel fuit adā.
conceditur qđ eſt vera ⁊ cōuertens alterius. Et
ego nihil addo ſed preciſe breuiter recito verba
ſua in forma. ¶ Et ſi dicas ꝙ ly mortuū non pōt
determinare iſtud verbū eſt. nego tibi imo ſicut
in iſta ſortes albus eſt ly albus pōt determina
re hoc verbū eſt vt ſit ꝑpoſitio de incōſueto mō
loquēdi vel ly ens pōt determinare hoc verbū
eſt vt ſit propoſitio de ſcđo adiacēte ita in ꝓpo-
ſito nec illud relatiuū qđ impedit ⁊ hic inciden
taliter dico ꝙ iſte due incipit calor eē in hoc ſub
iecto ⁊ calor incipit eſſe in hoc ſubiecto imperti
nenter ſe habent. ſtāt eñ ꝙ ſint ſimul vere ⁊ ꝙ
vna ſit vera alia exiſtēte falſa ⁊ ecōtra. Primū
ptꝫ ſi in hoc inſtāti ſit p̄mo calor i iſto ſubiecto.
Scđm ptꝫ nam caſu poſito ꝙ per totā horā pre
teritā fuiſſet calor in iſto ſubiecto ⁊ in hoc inſtā
ti primo ſit introduct⁹ a calor: iſta eſt vera calor
incipit eſſe in iſto ſubiecto q: a calor incipit eſſe
in iſto ſubiecto ⁊ ſcđa falſa q: bene ſeq̄tur in in
ſtāti qđ eſt pñs eſt calor in hoc ſubiecto ⁊ imme
diate ante inſtās qđ eſt pñs fuit calor i hoc ſub
iecto ergo non incipit calor eſſe in hoc ſubiecto
quā ptꝫ intelligēti ⁊ antecedēs eſt verū in caſu.
ergo ⁊ ꝯñs ⁊ in caſu argumēti iſta eſt vera inci-
pit calor eſſe in hoc ſubiecto ⁊ iſta falſa calor in
cipit eē in hoc ſubiecto penit⁹ eñ nulla eſſe diſ
ficultas in ꝑpoſitionib⁹ de icipit nō ponēdo illā
ſuppoſitionē ꝯfuſā termini ſequētis ly incipit
vñ nō eſt fugere difficultatē negare illā ſuppo-
ſitionē de conuertētib⁹ aliarū ꝑpoſitionū dicas
ſicut diximꝰ. Primo modo de cōuertēte hui⁹ in-
cipit calor eſſe in hoc ſubiecto ꝓ nūc de veritate
tn̄ earūdem ⁊ difficultate quā petiit auxilio di
uino hanc pertractabimus in oppoſitionibus.

Cōtra ꝯuerſionē ꝑ accidēs

ſic arguitur nō ſequitur null⁹ homo nō eſt aīal.
ergo aīal quilibet homo eſt ⁊ eſt cōuerſio ꝑ acci
dens. igitur. Maior ptꝫ. Nā antecedēs eſt verū
cū equiualeat iſti quilibet homo eſt aīal. Falſi
tas cōſequētis. Relinquitur nota minor ptꝫ q:
manet eadē q̄litas ⁊ mutatur quantitas termi
ni ſupponit eodē mō in añcedēte ⁊ in ꝯſequēte
de iſto termino hō ptꝫ. q: vtrobiq̄ diſtribuiť et
de iſto termīo aīal q̄ eſt in ꝯſequēte ſtat deter-
minate ⁊ in antecedente ſimiliter q: cadūt ſup
ipm duo ſigna ſe impedētia. ergo talis termi-
nus ſtat ſicut ſtaret ſi ſup ipm nullū ſignū cade
ret. Sed tunc ſtaret determinate ergo nunc ad
hoc argumentū dꝛ. Negando minorē ad ꝓbatio
nem dꝛ ꝙ nō ſupponūt eodē modo pro iſto ter-
mino animal q: in antecedente ſtat confuſe be
ne ⁊ in conſequente determinate.

Unde poniť talis regula.

Qñcunq̄ duo ſigna diſtributiua cadūt ſup eū-
dem terminū ⁊ vnū eorū diſtribuit terminum
precedentē tūc talis terminus ſuper quē cadit
ſtat confuſe tm̄ ſicut nullus homo non eſt aīal
hec regula quā ponit iſte nouus dogmatiſans
falſa eſt. Sequereť ex ea ꝙ iſte due erūt ſimul

vere in aliquo caſu hois nullus aſinus null' aſinus nõ ẽ ⁊ nullius hois nullus aſinus null' aſinus non eſt: ⁊ ſunt cõtradictorie. ergo duo contradictoria vera minor claret. maior probaẽ. Nã ponatur caſus q̃d quilibet hõ quẽlibet aſinum poſſideat ⁊ ſunt plures aſini. Veritas affirmatiue patet. Equiualet huic cuiuſlibet hois aſin' quilibet aſinus eſt quod patet. Naʒ iſte termin' hois vtrobiq; diſtribuitur. Et ſimiliter iſte terminus aſin' a parte predicati. Et iſte termin' aſinus a parte ſubiecti ſtat cõfuſe tantũ: quia in iſta nullius hois nullus aſinus nullus aſin' nõ eſt. ſuper iſtum terminũ aſinus in primo loco cadunt duo ſigna diſtributiua quorũ primũ diſtribuit terminũ precedentem ergo ſtat confuſe tantum per regulam ſuã veritas hui' cuiuſlibet hominis aſinus q̃libet aſin' ẽ patet cuiuſlibet hominis aſinus iſte aſinus ẽ. ⁊ cuiuſlibet hominis aſinus iſte aſinus eſt ⁊ ſic de ſingulis et iſti aſini ſunt omnes aſini ergo cuiuſlibet hois aſin' quilibet aſinus eſt per aſcenſum vbi añs eſt verũ ex caſu igitur. Et veritas huius nullius hois null' aſinus null' aſinus nõ eſt patet q2 equalet huic per regulaʒ hois quilibet aſinus aſin' nõ ẽ que vera ẽ vt falſitas ſue cõtradictorie oſtendit. igiẽ

¶ Similiter ſequitur ꝙ caſu poſito ꝙ q̃liber hõ haberet duos aſinos iſte due eſſent vere hois q̃libet aſinus ẽ aſin' ⁊ nõ hois quilibet aſinus eſt aſinus de prima clarum eſt: de ſecunda pꝫ quia equiualet huic per regulã cuiuſlibet hois aſin' nõ eſt aſinus que ẽ vera. Ideo dicitur ꝙ licet predicatum huius nullus hõ nõ ẽ animal ſtat confuſe tantũ regula illa falſa ẽ qualiter autem debet ſupponere termin' ſup quẽ cadũt duo ſigna diſtributiua videas maioris in ſuppoſitionib'.

¶ Ad argumẽtũ ergo dicitur negando ꝙ iſte terminus animal vtrobiq; ſtet determinate in antecedente enim ſtat confuſe tantum ⁊ ad probationem cõſequẽtia nulla eſt.

¶ Secundo principaliter ſic arguitur nõ ſequitur tm̃ iſti duodecim apl'i dei ſunt duo apoſtoli dei. ergo duo apoſtoli dei ſunt duodecim apoſtoli dei. ⁊ eſt cõuerſio per accidẽs igitur minor eſt clara. cũ de ſubiecto ſiat predicatum ⁊ ecõtra ſeruata qualitate variata quantitate ⁊ minor probatur. antecedens ẽ verũ ⁊ ꝯñs falſum igitur veritas añtis pꝫ: bene ſequiẽ omnes duo apl'i dei ſunt iſti duodecim: ergo tantuʒ iſti duodecim ſunt duo apl'i dei capiẽdo ſemper ly tantũ vt exponatur gratia pluralitatis ꝯña pꝫ ab excluſiua exponibili grã pluralitatis ad ꝑbationem determinatis tranſpoſitis cui' ſubiectum accipitur cũ ſigno collectiuo ⁊ veritas antecedentis pꝫ: q2 iſti duo apoſtoli dei ⁊ iſti duo apoſtoli dei: ⁊ ſic de ſingulis ſunt iſti duodecim: ergo oẽs duo apoſtoli dei ſunt duodecim: ⁊ falſitas cõſequentis prime conſequentie patet. ¶ Rñdeẽ ad argumentũ negãdo ſequelã: quia antecedẽs eſt verum ⁊ conſequens falſum.

¶ Pro cui⁹ declaratione notã ꝙ iſte termin' tm̃ cõfundit iſtũ terminũ duo apl'i dei copulatim in iſta ꝑpõne tm̃ iſti duodecĩ apl'i dei ſunt duo apl'i dei ita ꝙ ſenſus illi' eſt tm̃ iſti duodecim apl'i dei ſunt iſti duo ⁊ iſti duo apl'i dei ⁊c. q̃ q̃dẽ ſenſus ẽ ver'. Si arguas ꝙ ſubiectũ ⁊ ꝑdicatũ nõ ſupponũt ꝑ eodẽ: q̃ ẽ fal̃a. negaẽ añs quõ ſi ꝓbes iſte termin' iſti duodeciʒ ſupponit ꝑ duodeciʒ ⁊ iſte termin' duo apl'i dei nõ ſupponit niſi ꝑ duob' apl'is dei. igiẽ negaẽ minor imo ſupponit ꝑ duodecim apl'is dei. Et debes ſic facere verificationẽ illi ſunt oẽs duo apl'i dei demõſtrãdo duodecim ⁊ nõ ſic iſti ſunt duo apl'i dei et hec ẽ vera iſti ſunt oẽs duo apl'i dei demõſtrãdo duodecim: q2 ſunt aliqua q̃ includunt oĩa de quibus verum ẽ dicere ꝙ ſunt duo apoſtoli dei.

¶ Hic ẽ ſolutio noui dogmatizãtis quãtũ ad hoc ꝙ ꝑdicatũ hui' tãtũ iſti duodecim ſunt duo apl'i dei ſupponit pro duodecim apl'is dei nõ placet mihi. Primo nõ ẽ aſſuetũ in logica faciẽdo verificationẽ alicui' termini cõiter ſupponẽtis ſeruare ſuppoſitionẽ quam habeat a ſigno aliquo alias ſubiectum huius omnis homo ẽ animal non ſupponeret.

¶ Sed arguo ſic. Sequereẽ ꝙ ꝑdicatũ hui' tantũ entia poſſibiliter ſunt entia capiẽdo illã ꝑpõnem. vt excluſiuã grã pluralitatis nõ ſupponere ⁊ ꝙ illa ꝑpõ eẽt falſa. Primũ pꝫ q2 de nullis veꝝ ẽ dicere iſta poſſibiliter ſunt oĩa entia. ex illo pꝫ ſm̃ hoc ãt corrolarie ſequiẽ capio tm̃ iſtã ꝑpõnem. tantũ iſti duodecim apl'i dei ſunt apl'i dei ſi ꝑdicatũ ei' ſupponeret ꝑ duodecim apl'is dei ⁊ nõ ꝑ duob' apl'is dei cũ de nullis duob' ſit verũ dicere iſti ſunt oẽs duo apoſtoli dei ſeq̃reẽ ꝙ deſcendendo ſub iſto termino duobus nõ liʒ demõſtrare ꝑ aliq̃d ꝑnomẽ demõſtratiuũ duos apl'os ꝯñs ẽ fl'm ꝑ teꝫ q̃ et añs. Et minor ꝓbaẽ q2 termin' ſub q̃ deſcẽdim' nõ ſupponit pro illis duobus et nunq̃ debemus demonſtrare deſcendendo ſub aliquo termino niſi illa pro quibus terminus ſupponit. Alias dicam tibi ꝙ deſcendendo ſub iſto termino homo. iſta oĩs hõ ẽ aĩal liʒ demõſtrare brunellũ. Notes. ¶ Similiter null' ẽ termin' ſupponẽs ꝑ aliq̃b' qui poſſit ſingularizari ꝑ illis: ſecluſo reflexiõeʒ ꝑ ꝑnomẽ demõſtratiuũ imediate ſibi additũ q̃ ſi iſte terminus duo apl'i dei in iſta tantũ iſti duodecim apl'i dei ſunt duo apl'i dei ſupponit ꝑ duodecim poterit ſingularizari pro illis ⁊ ſic iſta tantũ iſti duodecim apl'i dei ſunt iſti duo eẽt ꝟa q̃d in rei veritate fl'ʒ ẽ q2 p'ria exponẽs q̃ erit iſta iſti duodecim ſunt iſti duo apl'i dei: vbi ꝑdicatũ hʒ eãdeʒ ſuppoſitionẽ quã hʒ in exponibili ẽ fl'a: vt manifeſtũ ẽ. Abſurdũ ẽ eẽ dicere ꝙ ſignum aliq̃d nõ ãplatiuũ faciẽ terminũ aliquẽ ſupponere ꝑ aliq̃b' ꝑ q̃b' nõ ſuppõit ſine illo ſigno ceteris ꝑib'.

¶ Ideo dico ꝙ ꝑdicatũ hui⁹ tm̃ iſti duodeciʒ apl'i dei ſunt duo apl'i dei nõ ſupponit ꝑ duodeciʒ ſʒ ꝑ q̃buſcũq; duob' tm̃. Et ad argumẽtũ p'ncipale dr̃ cõceſſa ꝯña: negato añte et ad ꝓbationẽ dicitur ꝙ regula illa ſepeq; fallit.

¶ Cõtra hoc ſic arguitur. Teneamus ſignũ collectiuũ nõ eẽ partẽ extremi hec eſt vera oẽs duo apl'i dei ſunt duodecim vt aſcẽſus copulat' ꝓbat licet in ea ſubiectũ ⁊ ꝑdicatum nõ ſupponãt ꝑ eiſdẽ ergo iſta tm̃ iſti duodecim ſunt iſti duo apl'i dei eſt vera: ⁊ probatur per aſcenſuʒ copulatũ ſub predicato ſic tm̃ iſti duodeciʒ ſunt iſti duo: ⁊ iſti duo: ⁊ ſic de ſingulis: q̃ tm̃ iſti duodecim ſunt duo apoſtoli dei. ¶ Reſpõdetur ꝙ tenentes ꝙ ſignũ collectiuũ non eſt pars ſubiecti ꝓñt negare iſtam. oẽs duo apl'i dei ſunt duodecim tenẽdo tm̃ oppoſitũ ⁊ illã eẽ ꝟã dico ꝙ ly tantum non confundit predicatum ⁊ ſic nego excluſiuam conceſſa illa de ſigno collectiuo.

¶ Cōtra hoc ſic arguitur. iſte minus duo apl'i dei ſupponit ꝓ duodecim: ergo ſolurio nulla. Añs pz ꝓ ꝗbuſcūq ſupponit inferi' ſupponit ſuperi' ſz iſte termin' oēs duo apl'i dei eſt termin' inferior ad illū terminū duo apl'i dei ergo pro ꝗbuſcūq ſupponit iſte termin' oēs duo apl'i dei ſupponit iſte termin' duo apl'i dei: ſz iſte termin' oēs duo apl'i dei ſupponit: ergo iſte termin' duo apl'i dei. Maior ē clara q2 aggregatuz ex aliq termino ⁊ ſigno collectiuo ē termin' inferior ad illū terminū ſumptū ſine ſigno collectiuo vt iſte termin' oēs hoīes ē termin' inferior ad iſtū terminū hoīes. ¶ Rñdet negādo maiorem ⁊ ad ꝓbationē dr̄ ꝙ illud nō ē verum niſi termin' ſumpt' cū ſigno collectiuo ſit terminus ſimplex ⁊ non nūeralis. ¶ Ex dictis pz ꝙ iſti duo termini oēs hoīes ⁊ oēs duo hoīes ꝯuertuntur: ſz illi duo termini oēs hoīes et oēs tres hoīes ſe hñt ſicut ſuperi' ⁊ inferius qꝛ cū ſunt duo hoīes tñ de illis verū ē dicere ꝙ ſunt oēs homines: ſl'r ē de eis dicere ꝙ ſunt oēs tres homines. ¶ Scḋo ſeqtur ꝙ oēs hoīes ſunt oēs homines nō oēs hoīes lz nō ſint oēs hoīes. ¶ Tertio ſeqtur ꝙ oēs partes ꝓportionales hui' cōtinui ſunt partes ꝓportionales diſtātes ab .a. ſit a pūctus terminatiu' verſus partes minores lz nō ſint diſtātes ab a. Ex quo pz maledicere dicentes ad ꝟitatē hui' iſti ſunt differētes ab aſinis: ſufficere iſtū eſſe differentē ab aſinis: ⁊ iſtū eē differentē ab aſinis tūc em̄ aſini differunt ab aſinis: ⁊ iſte partes ꝓpinquiſſime ab a diſtarēt ab a quorū vtrūqꝫ ē dicēdū. ¶ Quarto ſeqtur ꝙ ſicut nulla ſunt oīa producibilia a deo. ita nulla ſunt oīa ñ ꝓducibilia a deo. Pōt negari iſta ꝓpō oēs duo apl'i dei ſunt iſti duodecī. dicēdo ꝙ nulli ſunt oēs duo apl'i dei ſz de h' tāti' i exponibilib'.

Regula.

Corrolarium.

¶ Cōtra vltimū corrolariū ſic arguit aliq ſunt oīa ꝓducibilia a deo. ergo corrolarium fl'm. Añs pz tm̄ infinita ſunt ꝓducibilia a deo ⁊ ꝗbuſcūqꝫ infinitis datis de' pōt illa ꝓducere: ergo aliq ſunt oīa ꝓducibilia a deo. ¶ Rñdet negādo añs ⁊ ad ꝓbationē ꝯceſſa maiore: q2 exponētes ei' ſunt vere vz infinita pñt produci a deo ⁊ nō plura ꝙ̄ infinita pñt ꝓduci a deo. Sed cōceſſa minore negat ꝯña. debebas ſic arguere. tm̄ īfinita pñt ꝓduci a deo: ⁊ illa infinita de' pōt producere. ergo aliq ſunt oīa producibilia a deo.

¶ Cōtra hoc ſic arguit. Ibi totum añs ē veꝝ: igit. De maiore pz ſuperi': ⁊ minor ꝓbat: q2 ſenſus ei' ē illa infinita q̄ eē pñt ꝓduci a deo pñt ꝓduci a deo q̄ q̄dē ſenſus ver' ē ſuppono creaturā nō poſſe creare. ¶ Rñdet negando minorē ⁊ ad ꝓbationē cū das ſenſum ei' diſtinguo vel iſte termin' ꝓciſe determinat iſtuz terminū illa entia: ⁊ ſic nego illam ſenſus ē. iſta pñt ꝓduci a deo ⁊ nō plura qḋ fl'm ē Si aūt determinet iſtū terminū a deo: vt ſit ſenſus pñt ꝓduci a deo ⁊ a nl'lo alio ꝯcedo illā ibi capit p2lo mō.

¶ Tertio ſic arguit. Nō ſequitur neuter ocul' ē ocul' dexter: ergo ocul' dexter nō ē ocul': ⁊ ē ꝯuerſio ꝑ accidēs. igit. Minor ē clara ⁊ maior ꝓbat. Ponat caſus ꝙ ſortes ⁊ plato ſint oēs hoīes ⁊ habeāt q̄tuor oculos. duos dextros ⁊ duos ſiniſtros. Falſitas ꝯñtis pz ꝑ veritatem ſue cōtradictorie: ꝗlibet ocul' dexter ē oculus veritas antecedētis pz. iſte ocul' nō ē oculus dexter: ⁊ iſte ocul' nō ē ocul' dexter: ⁊ ſic de ſingulis ergo neuter oculus ē ocul' dexter. ¶ Cōſeqūtia ē aſcenſus: ⁊ añs ē vna diſiūctiua cuius vna ps eſt vera videlz iſta copulatiua in q̄ demōſtrant oculi ſiniſtri. ¶ Rñdet negādo minorē cōceſſa maiore cū eſt. q2 iſte terminus oculus in añte diſtribuit ſub diſiūctione pro ꝗbuſcūq duobus. Et in ꝯñte diſtribuit abſolute. Vñ ſicut nō ſeqtur vterq hō currit: ergo ꝗlibet hō currit. ita in propoſito. ¶ Dicere ꝙ iſtud ſignū neuter diſtribuit iſtum terminū oculus iſtorū illo mō ē cōcedere de termino ⁊ cōtra eūdem modū loquēdi. Ideo cōcedo minorē ⁊ nego maiorē ⁊ ad probationē nego ſequelā: nō em̄ arguis ꝑ aſcēſum: q2 debebas aſcēdere totaliter copulatiue. Illud añs infert iſtā. vterq oculus nō ē dexter que vera eſt ſicut añs.

¶ Cōtra hoc ſic ar̄. bn̄ ſeqtur. vterq oculus nō ē dexter: ergo vterq ocul' iſti' nō ē dexter demōſtrādo ꝑ ly iſti' ſortē. ꝯñs ē fl'm ergo et añs. Seq̄la pz a ſuperiori diſtributo ad ſuū inferi' negatiue. ¶ Rñdet negādo ſequelā. ⁊ ad probationē diſtinguo añs vl' a ſuperiori abſolute diſtributo ⁊ ſic ego nego vel diſtributo pro aliq̄bus ſuis ſuppoſitis ſub diſiūctione ad alia ⁊ ſic cōcedo. ¶ Pro q̄ nota ꝙ tūc termin' poſitus a parte ſubiecti abſolute diſtribuit qñ ad virtutem talis ꝓpōnis ſi fuerit affirmatiua reqrit ⁊ ſufficit ꝓdicatū cōpetere cuilibet ſuppoſito ſubiecti. ſicut hic oīs hō ē aīal ſz tūc diſtribuit ꝓ aliq̄b' ſub diſiūctiōe ad alia qñ ad ꝟitatē tal' ꝓpōnis ſufficit ꝓdicatū ꝯpetere termīo diſtributo ꝓ aliq̄b' ſuppoſitis. vz ꝓ iſtis vl' ꝓ iſtis ⁊c. ſicut iſte termin' vterq diſtribuit ſubiectū hui' vterq hō ē aīal pro ꝗbuſcūq duob' hoībus ſub diſiūctiōe ad alios duos: ⁊ cōformiter dicas ſi ꝓpoſitio in qua ponitur talis terminus fuerit negatiua.

¶ Cōtra hoc ſic arguitur. ſeq̄retur ꝙ iſta ꝓpō a ꝗlibet hoīe vterq hō differt eſſet vera: ꝯñs ē falſuz ergo ⁊ añs. Seq̄la probat bene ſequitur ab iſto hoīe vterq hō differt: ⁊ ab iſto homine vterq hō differt ⁊ ſic de ſingulis: ergo a quolibet homine vterq homo differt per aſcenſum. veritas antecedentis patet probata vna ſingulari ab iſto hoīe demonſtrando ſortē iſte hō differt demōſtrādo platonē: ⁊ ab iſto hoīe iſte hō differt vel ab iſto hoīe iſte hō differt ⁊ ſic de ſingulis ergo ab iſto hoīe vterq hō differt ꝑ aſcēſum ſub ly hō a parte predicati. ſic eniz aſcendendum eſt. Falſitas conſequentis probatur bene ſequit a quolibet homine vterq homo differt: ergo vterqꝫ homo a quolibet homine differt cōſequens eſt falſum ergo ⁊ antecedens. Falſitas conſequentis patet bene ſequitur vterqꝫ homo a quolibet homine differt ergo iſte homo a quolibet hoīe differt et iſte hō a ꝗlibet hoīe differt: vel iſte homo a quolibet homine differt ⁊c. ꝯñs eſt falſum pro qualibet ſua parte quia null' hō a quolibet homine differt: ⁊ conſequentia probatur ab equiualētibus qualitercūqꝫ enim termini ſupponunt in iſta a quolibet hoīe vterqꝫ homo differt taliter ſupponūt in iſta. vterqꝫ hō a quolibet homine differt vt patet igitur.

¶ Rñdet cōceſſa maiore negādo minorē: ⁊ ad ꝓbationē nego ſeq̄lā. cū ē q2 arguis a ſuppoſitiōe ꝯfuſa tm̄ ad terminatā reſpectu multitudinis equalēter. Nā in iſta a ꝗlz hoīe vterq hō differt ꝓdicatū: q2 ñ abſolute diſtribuitur includit aliquā ꝑticularitatē q̄ ꝯfundit ab iſto

ſigno quolꝫ. Et in iſta vterqꝫ homo a quolibet homine differt illa particularitas ſtat determinate reſpectu termini diſtributi.

¶ Cõtra hoc ſic arḡ. ille due equalēt. ḡ ſolutio nulla añs pꝫ nulla illarū põt eē ꝟa alia exiſtēte falſa. igiẗ equalēt. Añs pꝫ: qꝛ ſi nõ maxime eēt iã. ſꝫ ꝓbo in caſu vtrãqꝫ eē verã, ꝛ vtrãqꝫ eē falſam. Iſta eſt vera. a quolibet hoīe vterqꝫ hõ differt. Et ꝓbo aliã. vterqꝫ hõ ab iſto hoīe differt. ꝛ vterqꝫ hõ ab iſto hoīe differt, ꝛ ſic de ſingulis. ergo vterqꝫ hõ a quolꝫ hoīe differt ꝑ aſcēſum. Et añs eſt verū igitur ꝛ ꝯñs. Probo iã eas eē falſas. Iſta eſt falſa vterqꝫ hõ a quolibet homine differt. ꝛ aliã ꝓbo eſſe falſam bñ ſeq̄ẗ. a quolibet hoīe vterqꝫ hõ differt ergo a quolibet hoīe iſte hõ differt. ꝛ ſic de ſingulis. ꝯñs eſt falſum vt liquet. ergo ꝛ antecedens igitur.

¶ Rñdeẗ negãdo ſequelaꝫ arguis a pluribus ſuppoſitionibus determinatis reſpectu partium multitudinis ad vnam determinatam reſpectu totius multitudinis.

¶ Cõtra hoc ſic arḡ. nullus terminus ſtat in antecedēte determinate. ergo ſolutio nulla antecedens patet intuenti.

Notes. ¶ Rñdeẗ vt dictū eſt ꝙ iſte terminꝰ hõ nõ abſolute diſtribuiẗ ab iſto ſigno vterqꝫ includit quãdã particularitatē q̄ nõ cõfunditur ab iſto ſigno vterqꝫ. tñ ꝑ illo aſcēdēdū eſt ſub iſto termino hõ ratõe ſubiecti. Et ſi velis incipere aſcēſum ab iſto termino hoīe addas relatiuum identitas huic termino homo. ſit vterqꝫ homo a ſorte differt ꝛ vterqꝫ hõ coꝝ a platone differt. ꝛ ſic de ſingulis. vbi habebit duas ſingulares falſas pura illas in quibus demonſtras ſuppoſita que refert ly eorum.

¶ Ad aliud dꝛ negãdo ſeq̄laꝫ non eſt deſcēſus: qꝛ p̄ticularis incluſa in ly hõ cõfundiẗ: ideo debes incipere deſcenſuꝫ ab iſto termino hoīe vel ſi velis ab iſto termino homo deſcendas diſiunctim.

¶ Contra hoc arḡ. bñ ſeq̄ẗ a q̊lꝫ hoīe vterqꝫ hõ differt. ḡ vterqꝫ hõ non eſt homo ꝯñs eſt falſum; ḡ ꝛ añs. Sequela ꝓbaẗ ab expoñibili copulatiue ad vnã ſuarum exponentium:

¶ Rñdeẗ negãdo ſequelaꝫ ad ꝓbationē nego añs cã eſt: qꝛ opꝫ primo eã reſoluere rõne de ly hoīe añq̄ exponaẗ ſcdo exponēdo eã in ꝓpria forma nõ illa eſt ſua tertia exponēs. ſꝫ iſta quelꝫ hõ vterqꝫ hõ non eſt q̄ vera eſt ſi arguas ꝓbando iſtã veram ſic: vterqꝫ hõ nõ ē iſte hõ ꝛ vterqꝫ hõ nõ eſt iſte hõ: ꝛ ſic de ſingulis. ergo vterqꝫ homo nõ eſt homo arguis a pluribꝰ ſuppoſitionibus determinatis ꝛc.

Dubium. ¶ Dubitaẗ q̄uõ ſe habent iſta duo vterqꝫ hõ eſt hõ. Et vterqꝫ hõ non eſt homo ¶ Diciẗ ꝙ ſi iſte terminus vterqꝫ reſtringit iſtū terminū hõ ad ſtandū pro hoīe de numero duorū hominū dꝛ ꝙ ille due ſunt contradictorie: qꝛ qñ ſunt plures homines negatiua ē falſa. et qñ nõ eſt niſi vnus homo affirmatiua eſt falſa cuꝫ ſubiectū nõ ſupponat. Et hoc gratia forme tñ: quia iſte due nõ ſunt ſimilis forme acceptionis terminorum. vtrumqꝫ aĩal eſt homo vtrūqꝫ animal nõ eſt hõ: q̄ vere ſunt. Si añt ly vterqꝫ nõ reſtringat iſtū terminū hõ ſed ꝙ poſſit ſupponere pro ſorte qñ ſolus ſoꝛ. ē in mūdo dico ſiſt ꝙ ſunt ꝯdictorie gr̄a forme tñ: ſed iſte due vtrūqꝫ aĩal eſt hõ vtrūqꝫ aĩal nõ eſt homo nullã legē participant cauſa eſt: qꝛ iam ſunt ſimul vere ꝛ caſu poſito ꝙ ſortes ꝛ brunellus eſſent oīa aĩalia ambe ſunt falſe ꝛ vna eſt negatiua ꝛ alia affirmatiua. ergo nullã legem participant.

Quattuor corrolaria ¶ Ex dictis pꝫ ꝙ arguēdo a ſuꝑiori diſtributo ad ſuū inferius negatiue. ꝯña nõ valet. Nõ ſequiẗ vtrūqꝫ aĩal nõ eſt hõ: ḡ vterqꝫ homo nõ eſt hõ. ¶ Scđo ſequiẗ a ſuꝑiori diſtributo ad ſuū inferius affirmatiue poſita cõſtantia inferioris quam nõ valet: vnde nõ ſequitur vtrūqꝫ aĩal currit ꝛ vterqꝫ hõ eſt ergo vtrūqꝫ homo currit caſu ꝙ duo bruta currāt ꝛ quilibet homo ſit nõ currens. añs eſt verum ꝛ ꝯñs falſum. ¶ Tertio ſequiẗ ꝙ arguēdo ab inferiori ad ſuū ſuperius cū diſtributione ſuꝑioris affirmatiue ſiſt negatiue poſita cõſtantia inferioris. ꝯña eſt bona bene ſequiẗ vterqꝫ homo currit: ḡ vtrūqꝫ aĩal currit. ſiſt vterqꝫ homo nõ currit ꝛ homo eſt ergo vtrūqꝫ aĩal non currit. ¶ Quarto ſequiẗ ꝙ arguēdo a negatiua vbi p̄dicatū ꝛ ſubiectū diſtribuunẗ ad affirmatiuã p̄dicato variato penes finitū ꝛ infinitū poſita cõſtantia. ꝯña nõ valet vnde nõ ſequitur. omne aĩal vterqꝫ homo nõ eſt et omne aĩal eſt: ergo omne aĩal eſt nõ hõ: qꝛ añs eſt verū ꝛ cõſequēs falſum.

¶ Contra hoc ſic arḡ. ſequiẗ ex dictis duo cõtradictoria ꝟa iſte ꝯtradictiõ vtrūqꝫ animal eſt animal ꝛ alterū ꝛ animal nõ eſt aĩal ſunt ſimul vere vel falſe in aliquo caſu. ꝓbo añs Et teneamꝰ ꝙ ly aĩal reſtringitur ad ſtãdū pro aĩali de numero duoꝝ aĩaliū. Ponaẗ caſus ꝙ ſolus ſortes ſit aĩal in mūdo falſitas affirmatiue clara eſt cū ſubiectū nõ ſupponat ꝛ falſitas negatiue pꝫ: qꝛ nõ hꝫ niſi vnã ſingularē falſam videlicet iſtud animal nõ eſt homo. igitur.

¶ Rñdeẗ negãdo añs ꝛ ad ꝓbationē diciẗ admittendo caſum ſeruata illa reſtrictione aſcendendo ꝛ deſcendendo opꝫ addere ſimilem reſtrictionē ſubiecto ſingulari ſic ſcilicet iſte homo de numero duoꝝ hominū currit. ſic patet ad argumentum.

¶ Contra hoc ſic arḡ. bene ſequitur alterum animal non eſt hõ: ergo nõ vtrūqꝫ animal eſt homo ab equiualentibus ꝛ rebꝰ exiſtētibꝰ vt nūc. añs eſt verū: ḡ ꝛ ꝯñs ꝛ oppoſitū cõſequētis verū duo cõtradictoria vera.

¶ Rñdetur negãdo ſequelam ꝛ ad ꝓbationem nego ꝙ arguas ab equiualentibus. cauſa eſt qꝛ quãdo eſt vnus terminus diſtributus in vna ꝯtradictoria copulatiue ſubdiſiunctiõe in ſua ꝯtradictoria dꝫ diſtribui pro ſuis ſuppoſitis diſiūctiue ſub copulatiõe: ꝛ ſic arguis a nõ diſtributo ad diſtributū termini diſtribuiẗ ꝓ ſuis ſuppoſitis diſiūctiue ſub copulatiõe eſt ꝙ ſub tali termio debemꝰ deſcēdere diſiūctiue ſub copulatiõe ſic. ſ. nõ vtrūqꝫ aĩal eſt hõ: ḡ nõ iſtud aĩal eſt hõ vel iſtud aĩal nõ eſt hõ ꝛ iſtud aĩal nõ eſt hõ vel iſtud aĩal nõ eſt hõ ꝛ ſic de ſingulis: et ſꝫ ſi diſtribuiẗ ꝓ quibuſcūqꝫ duobus ſuppoſitis diſiunctiue ſub copulatiõe ad alia duo.

¶ Contra hoc ſic ar. ex dictis ſequit φ iſte due ſunt ſil' falſe. oīs hō differt ab vtroq; hoīe ⁊ hō nō differt ab vtroq; hoīe ⁊ ꝯdicūt. ergo due ꝯdictorie falſe. falſitas negatiue liq̄t. falſitas affirmatiue ꝓbat̃ bñ ſequit̃. oīs hō differt ab vtroq; hoīe. ergo oīs hō nō vterq; hō ē ꝯñs eſt falſum. ergo ⁊ añs. Sequela ꝓbat̃ ab exponibili copulatiue ad vnā eius exponentium. Falſitas ꝯñtis ꝓbat̃ bñ ſequit̃ oīs hō nō vterq; hō eſt. ergo oīs hō nō iſte hō ē vel oīs hō nō iſte hō eſt: et ſic de ſingulis. ꝯñs eſt falſum. ergo ⁊ añs ⁊ ſequela probatur per deſcenſum.

¶ Rñdet̃ negādo ſequelā ⁊ ad ꝓbationē ꝯcedēdo illas duas ꝯdicere ⁊ nego falſitatē affirmatiue ⁊ ad ꝓbationē concedo primā ꝯñam cū ꝯñte ⁊ nego ſecūdā ꝯñam. nō eñ eſt deſcenſus: q2 nō debes deſcēdere ſic ex eo φ particularitas incluſa in ly hō a pte p̄dicati ꝯfundit̃: ⁊ ita nō debes deſcēdere adhuc diſiūctiue debes eñ incipe deſcēſus a ſubiecto ⁊ ſi velis incipe a p̄dicato debes ſic deſcēdere oīs hō nō vterq; hō ē iſti hoīes ſunt oēs hoīes. ergo oīs hō iſte hō vel iſte hō nō eſt ⁊ oīs hō iſte hō vel iſte hō nō eſt: et ſic de ſingulis. vbi ꝯñs eſt verū ſicut ⁊ añs. ¶ Ex quo

Corrolariū. ptz has duas equiualere oīs hō non vterq; hō eſt ⁊ oīs homo: hō eſt et ex ꝯñti has duas oīs hō homo eſt ⁊ vterq; homo homo eſt.

¶ Quarto pricipal'r ſic ar. Nō ſequit̃. tm̄ mortuū eſt mortuū. ergo oē mortuū eſt mortuū ⁊ eſt ꝯuerſio p accidens igit̃ maior pz in aliquo caſu añs eſt verū ⁊ ꝯñs falſum. ergo nō ſeq̄t̃. añs ptz ponat̃ caſus φ aliqđ qđ fuit mortuū ſit iā viuū: veritas añtis ptz mortuū eſt mortuū ⁊ nihil non mortuū eſt mortuū. ergo tm̄ mortuū eſt mortuū añs ē verū igit̃. falſitas ꝯñtis ptz oē mortuū ē mortuū ſortes ē vel fuit mortuus. ergo ſortes ē mortu' ſit ſortes illa res q̄ ē vl' fuit mortua ⁊ iam viuit conſequens eſt falſum et minor vera. ergo maior eſt falſa.

¶ Rñdet̃ ꝯceſſa maiore negādo minorē: q2 arguis a nō amplo ad amplū cū diſtributiōe ampli reſpectu p̄dicati añtis ⁊ ſubiecti ꝯñtis. ¶ Cōtra h' ſic ar. añs iſtud ꝯuertit̃ in aliq mō p accñs ⁊ nō niſi in illo igit̃. ¶ Rñdet̃ negādo minorē: immo ſic tm̄ mortuū ē mortuū. ergo oē qđ eſt mortuū eſt vl' fuit mortuū. vel oē mortuū qđ eſt vel fuit mortuū. vt ly qđ eſt determinet ly mortuū. ¶ Cōtra hoc ſic ar. Arguis a nō amplo ad amplū cū diſtributiōe ampli. ergo ꝯñtia nō valet vel prima erit bona añs ptz. totū hoc qđ eſt mortuum ampliatur in conſequente ⁊ diſtribuitur igitur. ¶ Reſpondetur conceſſo antecedente negando ſequelam.

Propōnes ponende. ¶ Pro cui' declaratione pono ꝓpōnes. Quatuor. ¶ Prima eſt q̄ñ terminus qui ampliatur ex ſuo modo ſignificandi ſibi repugnat accipi pro aliquo pro quo non accipitur q̄ñ nō ampliat̃ arguendo a tali termino nō ampliato ad ipſum ampliatum ⁊ diſtributū conſequētia bñ valet. ¶ Scđa ꝓpoſitio q̄ñ talis terminus ampliat̃ accipitur p aliquo p quo nō accipit̃ q̄ñ nō ampliat̃ tūc arguēdo a tali termino nō ampliato ad ipm̄ ampliatū ⁊ diſtributū conſequētia nō valet ſic patet ad primū argumētū iſte terminus qđ eſt mortuū q̄ñ ampliatur non accipit̃ p aliquo p q nō accipit̃ q̄ñ nō ampliat̃.

¶ Cōtra hoc ſic ar. Prima ꝯña negata fuit bona: ergo male dictum eſt. Antecedens ꝓbat̃. añs erat impoſſibile ergo cōſequentia eēt bona antecedēs patet impoſſibile eſt φ aliquid ſit mortuū. igit̃. Antecedens patet: q2 ſi nō des illam verā. ſortes eſt mortuus ⁊ arguo ſic bene ſequit̃ ſortes eſt mortuus: ergo ſortes eſt vel fuit mortuus. cōſequēs eſt falſum cuius falſitas ptz: q2 nunφ habuit nec hr̃e pōt aliquā de p̄ſenti verā. Añs ptz: q2 ſi ſic eſſet iſta ſortes mortuus vel hoc eſt mortuū ſʒ illa nō eſt ſua de ineſſe. igitur. Minor ptz: q2 ponēdo aliquā ꝓpōnem ineſſe dʒ tolli tā ampliatio copule φ ampliatio ſubiecti. Alias dicam tibi de ineſſe huius ſortes poſſibiliter currit eſſe neceſſarium qđ falſum eſt.

¶ Rñdet̃ negādo añs et ad ꝓbationē negādo añs ⁊ do poſſibilitatē ⁊ veritatem huius ſortes eſt mortuus. Et ad improbationem cōcedo ꝯſequētiam ⁊ cōſequēs ⁊ ad eius improbationē dico φ quā dediſti eſt ſua de ineſſe vel iſta ſortes moritur. Et ad improbationē diſtinguo antecedens vel quādo ampliatio ſubiecti ꝓuenit a copula: ⁊ ſic cōcedo: q̄ñ aūt ꝓuenit ab alio extremo ⁊ eſt intrinſeca: ⁊ ſic nego.

¶ Cōtra hoc ſic ar. Iſta nō eſt vera ſortes eſt mortuus: ergo ſolutio nulla. añs ptz: q2 ſi ſic maxime eſſet v̄a in p̄mo inſtāti non eſſe ſortis: ſed hoc eſt falſum. igit̃. Minor ptz q2 ſimus in illo inſtāti. Et ar̃ ſic. ſortes eſt mortu' ergo ſortes morit̃. ꝯñs eſt falſum: ergo ⁊ añs. Et ſequela ꝓbat̃ ab equiualētibus. ⁊ ponat̃ φ ſortes ſucceſſiue morit̃. Iſta ꝓpō ſortes morit̃ tenēdo verba adiectiua cōplexa ſubordinatur huic ſortes eſt mortuus cui ſubordinatur antecedens.

¶ Rñdet̃ negādo ſeq̄lam ⁊ ad ꝓbationē dr̃ φ iſta ſor. morit̃ ſubordinat̃ huic mētali. ſor. eſt mortuus vbi ly mortu' capit̃ noīaliter. ⁊ iſta ſor. eſt mortuus ſubordinat̃ vni mentali in qua ly mortu' capit̃ participialiter: ⁊ ſic nō eidē mentali ſubordinant̃. ¶ Ex quo infert̃ φ aliqđ ſpaciū eſt ptrāſitū a ſorte qđ eſt ptrāſitum ab eo. patet capiēdo pertrāſitū in p̄mo loco. nominaliter ⁊ in ſecūdo participialiter. Corrolarium.

¶ Cōtra h' ſic ar: querendo q̄ñ iſta eſt v̄a ſor. morit̃. Si dicas q̄ñ vna ps ē mortua ⁊ alia corrūpitur. Probo φ nō. Tunc ſubiectum nō ſupponit. igit̃. Si dicas φ ſic: quia ampliatur a ly morit̃. Cōtra q̄ñ ſic eſſet nō eſt niſi ad p̄ſens ⁊ futurū: ⁊ iſta eſſet v̄a nihil moritur.

¶ Rñdet̃ φ opus eſt dicere φ ampliat ad ea que ſunt vel fuerunt. ¶ Contra ſequeretur φ iſta eſſet vera viuum moritur conſequens eſt falſum: ergo ⁊ antecedens. Sequela patet per reſoluentes eius hoc moritur ⁊ hoc eſt vel fuit viuum: ergo viuum moritur.

¶ Rñdet̃ concedēdo has ꝓpōnes: ſortes viuus moritur ſortes in primo inſtāti ſui eſſe moritur. ſortes albus morit̃: ſortes niger moritur: ſortes diues morit̃: ſortes paup moritur: ſortes in gratia moritur: ſortes in peccato moritur: tamen ſortes nō eſt viuus ⁊ mortuus. nec diues ⁊ pauper: nec albus ⁊ niger: nec in gratia nec in peccato. hoc patet in facili caſu.

¶ Cōtra hoc ſic ar. ſorte mortuo hec eſt ꝑa ſortes ē viuus ⁊ mortuus. ergo ſolutio nulla. Añs pꝫ. bñ ſeq̄tur ſortes viuus ⁊ ſortes mortu' ſunt vel fuerunt ſortes: ergo ſortes ē vel fuit mortuus. añs eſt verū. ģ et ꝯñs. ⁊ ſic ꝯñs habebit vnā de ineſſe verā que erit iſta ſortes eſt viu' ⁊ mortuus. ⁊ añs pꝫ hec ⁊ ſortes mortu' ſūt vel fuerūt ſortes: : hoc ē vel fuit ſortes viu'. ergo ſortes viu' ⁊ ſortes mortu' ſūt vel fuerūt ſortes. Expoſitorie. Cōſequētia prima tenet ꝑ conuerſionē ſimplicē. ¶ Rñdet negādo añs ⁊ ad ꝓbationē dico primo ꝙ hec ē ꝑa. ſortes ē vel fuit ſortes viuus ⁊ ſortes mortuus et nō habebit illam de ineſſe ſed duas ſingulares incōiunctum ſumptas: ſortes ē mortuus ſortes eſt viuus.

¶ Scđo dicit ꝙ cōuerſio non valet. debes eñ ſic cōuertere ſortes viuus ⁊ ſortes mortu' ſūt vl' fuerūt ſortes. ģ ſortes viu' ⁊ ſortes mortu' ē vel fuit q̄ nō dꝫ poni ineſſe ſeruato ꝑdicato in ꝑpria forma. Ex dictis pꝫ ꝙ ſtat ꝙ q̄libet pars integralis ſortis ſit vel fuiſſet mortuū tñ ſortes nec eſt nec fuit mortuum.

Corrolarium. ¶ Probat ponēdo caſum. ꝙ ſortes ſucceſſiue moriat ꝑ totā vnā horā: ⁊ in inſtāti terminatiuo hore medietas qui ꝑmo fuit mortua iterū reuiuiſcat. pꝫ ꝑma ps. nō eſt dabilis aliqua pars ſortis q̄n illa ſit mortua vel fuit

Corrolaria. mortua et tñ ſortes nec ē nec fuit mortu'. Scđa ſeq̄tur ꝙ nō ſtat ꝙ quelibet ps ſortꝭ ſit mortua loquor de pte integrali ⁊ ꝙ ſortes nō ſit mortu'. Tertio ſeq̄tur ꝙ nō dat maxima pars ſortis cuꝫ cui' notificatione ſtat ſortē nō eſſe mortuū: nec minima q̄ nō pꝫ ex dictis. Quarto ſeq̄tur ꝙ qñ lazarus ſcđa vice moriebatur hec erat vera. mortuus moritur: quia hoc moritur et hoc ē vel fuit mortuum. ergo mortuū moritur.

Queſtio. ¶ Querit quō cōuertunt iſte. ois homo ꝑter ſortē eſt aīal. infinit' numer' eſt numerus finitus: de' poſſibiliter nō eſt creās.

¶ Ad primā dicit ꝙ ſic cōuertitur. ois homo ꝑter ſortē eſt animal. ergo aīal omnis hō preter ſortem eſt.

¶ Secūda ſic infinitus numerus eſt numer' finit': ergo numer' finitus ē numerus infinit' capiēdo ly infinitus ſincathegoreumatice nō eſt pars extremi. ſi autē capiat cathegoreumatice ſua conuertens eſt numer' finitus eſt infinitus numerus.

¶ Tertia licet ſit vl'is ex parte dictinon tñ ex pte modi ideo nō ē cōuertibilis ꝑprie. Cōuertit tñ ſic. Ois deus poſſibiliter nō eſt creās ergo oē creās poſſibilr nō ē de' creās. Iſta cōuerſio nō valet. ois de' poſſibiliter nō eſt creās. ergo qđ poſſibilr ē creās eſt de': nō q2 ꝯñs eſt falſuꝫ ad min' capiēdo ly poſſibiliter ē reſtrictiue. Sed q2 in ſimili nō ſeq̄tur. ois hō poſſibiliter nō eſt creās. ergo qđ poſſibilr ē creans ē hō tenēdo hoiem non poſſe creare. vel ſi ſic capias iſtū terminū chimera ꝑ ſubiecto añtis.

Dubitatio ¶ Dubitat quō cōuertit iſta. ego ſum nicolaus dr ab aliq̄b' ꝙ nō pōt cōuerti niſi a nicolao. Et h' vt a pte ꝑdicati ly ego teneatur vniuoce cōuertens erit iſta nicolaus eſt ego. hoc nō opꝫ. q2 ſi teneam' ſignū poſitū in principio ꝑpōnis nō eſſe ptē ſubiecti optime cōuertit ſic nicolaus ē nicolaus. Cū de ſubiecto mētalis ſtat ꝑdicatū ⁊ ecōtra. Si dicas ꝙ nō ſeruo copulam tu nō ſeruabis tenēdo ꝙ talia ſigna demōſtratiua ſunt ptes ſubiecti nō opꝫ ſeruare ſemꝑ totale ſubiectū qñ termini eodē modo capiunt ſicut nō incōueniit addere vt eodē modo teneātur: vt hic nullus hō ē aīal. ergo aīal nō eſt aliq̄s hō. falſum ē eñ dicere ꝙ ille q̄ audit debet reſumere iſtā ꝑpōnē. ego ſum nicolaus ⁊ dicere q̄rus a me de cōuertēte illi'. ego ſum nicolaus. dico ꝙ ſic conuertit ego ſum nicolaus ergo nicolaus eſt ego. ⁊ ſicut ꝯñs eſt falſum ⁊ ita ⁊ añs. Cauſa q̄re nō valet eſt: q2 iſte nō cōuertit ꝑpoſitionē ſynonimā cum ꝑpoſitione alteri'. q2 dicit ꝙ debet ſic cōuerti ego ſum nicolaus ergo nicolaus ē nicolaus vbi de principaliori pte ſubiecti ſit ꝑdicatū et ecōtra ſicut iſta eſt bona conuerſio aliqđ aīal eſt homo: ergo homo ē animal.

¶ Querit de cōuertēte iſtius infinitū aliqua ps ſortis ē minor ſorte. Querit cōuertētem iſtius. hō ē aīal. cū hō a pte ſubiecti ſignificet hominē ⁊ a parte ꝑdicati ſignificet aīn. dico ꝙ conuertit per ſuā mentalē de copulis modificatis pꝫ quid eſt dicēdum oportet delere modū vniuerſalē et ponere modū particularē et hoc quādo extrema cōuertantur ꝙ addo ꝑpter illas de cōtingēti. ¶ Querit de cōuertēte iſtius creans neceſſario ē de'. dicit ꝙ eſt iſta deus poſſibiliter eſt creās. vel iſta. deus creās neceſſario eſt ſicut añs eſt verū: ita ꝯñs veritas ꝯñtis pꝫ. deus

Corrolarium hoc neceſſario ē et hoc poſſibilr ē creās: ergo de' creās neceſſario eſt. Ex quo pꝫ has nō equalere de' creās neceſſario eſt: ⁊ de' neceſſario ē creans. ꝑma ꝯña pꝫ expoſitorie poſtꝙ ly creās precedit neceſſario poteſt reſolui ꝑpoſito ratione eius ꝫ ſit ꝑdicatū ſicut ſi eēt ſubiectū ſynonimū. diximus ſuperi' de iſtis ſortes ē vel erit albū qñ erit albū ⁊ ſortes albū qñ nō erit albū eſt vel erit.

¶ Contra vtrāqꝫ cōuerſioneꝫ ſic arguit. nō ſeq̄tur brunellus ē a: ergo a eſt brunellus. ⁊ eſt cōuerſio ſimplex. igit. Maior pꝫ in aliquo caſu añs ē veꝝ ⁊ ꝯñs falſum igit nō ſequitur añs parꝫ. Ponat caſus ꝙ vna medietas forme brunelli ponat vbi eſt alia. eſto ꝙ extrema illarū duarū medietatū que nō cōiungebant coniungātur. ⁊ q̄ cōiungebātur in pūcto medio brunelli. iā non cōiungant ſed ſint extrema ei' vnū ex vna pte ⁊ aliud ex alia et manēte brunello in ſuo loco. illud cōpoſitū vocet a et ponat alibi tūc arguit ꝟitas añtis. iſte binari' ē brunell' et iſte binari' ē a. ergo a ē brunellus expoſitorie. añs ē verū. igit. Falſitas ꝯñtis pꝫ nulla ps quātitatiua a eſt ps quātitatiua brunelli ergo brunellus non eſt a quod eſt oppoſitū ꝯñtis. conſequentia eſt clariſſima ſit totū ſi ſue partes ſint ab eis diſtinctum ⁊ antecedēs pꝫ. quia nulla pars forme brunelli informat cōmunē partem materie in brunello ⁊ in a. igit nulla pars quātitatiua brunelli eſt pars quātitatiua a.

¶ Reſpondet negando antecedens ⁊ ad ꝓbationē nego añs. ⁊ ad ꝓbationem admitto caſum ⁊ ꝯña cōſequētia negat añs et ad ꝓbationē eius negat añs: q2 eandē ptē materie quā informat in brunello aliqua pars forme informat in a. cū illa met ps q̄ eſt ps brunelli.

Corrola-ria. li eſt ps a. ſed ex illo añte ſequit̃ ꝙ nulla ps quā titatiua quā brunellus habet pariſi⁹ hȝ a rome ſit brunellus pariſius ꝛ a rome: et ſi ſic aſſumas nulla ps quātitatiua brunell⁹ pariſius ē ps quā titatiua a rome: ꝗ a nō ē brunellus nego ꝯñam nec ſeq̄tur ꝙ brunellus pariſius nō ſit a rome.

Cōtra hoc ſic ar̃. ſeq̄ret ꝙ ſi a eſſet brunellus ꝙ brunellus eēt i duplo maior ꝙ̄ antea erat. ꝯñs eſt falſum ergo ꝛ añs. Et ſeq̄la ꝓbatur. Nā ponat̃ ꝙ brunellus fuiſſet antea bipedalis. iā medietas a ē vna pedalitas quam ipſe antea nō habebat. ꝛ ſilr alia medietas ergo eſt quadrupedalis. ꝯña eſt clara. et añs patȝ ex caſu. Et falſitas cōſequētis patet. Nam ipſe nō eſt rarefact⁹ nec habet aliquā quātitatē quam ante nō habuit: q2 ſi ſic det̃ illa et arguit̃ ſic has duas ptes demōſtrando materiā ꝛ formā illius quātitatis prius habuit ꝛ he due ptes ſunt hec quātitas ergo hāc quātitatē ꝑmo habuit igit̃.

Rñdet̃ cōcedēdo ſeq̄lam negando falſitatē ꝯñtis ꝛ ad ꝓbationem ꝯcedo ꝙ nō eſt rarefact⁹ et ꝙ nō hȝ aliquā quātitatē quā ꝑmo nō habuit: ꝛ nego ꝯñam cū infero ergo nō eſt maior ꝙ̄ antea erat: q2 ſufficit ꝙ habeat aliquā quātitatē ꝛ ꝙ primo fuit ꝛ nō habuit illam quātitatē: ꝛ ꝙ nullā quantitatem amiſerit nec ſit condenſatus.

Cōtra hoc ſic ar̃. tota quātitas brunelli nō eſt dupla ad quātitatem quā habuit: ergo brunellus nō eſt in duplo maior. añs ꝓbat̃. q2 vel illa quātitas ē totus brunell⁹ vel ps brunelli nō ꝑmū nec ſcḋm: q2 tūc brunellus eēt in duplo maior ſeipſo qḋ ē impoſſibile. Et ſeq̄la patȝ. q2 brunellus ꝛ a. nō ſunt niſi brunellus.

Poſitio. Reſpōdet̃ negādo añs ꝛ ad ꝓbationē dicit̃ quātitas brunelli ē in duplo maior ꝙ̄ antea erat. ex qua nō ſeq̄tur ꝙ brunellus eſt maior ſeipſo ſed arguit̃ ſic. Nulla ps brunelli eſt maior ꝙ̄ antea erat: ergo brunellus non eſt maior ꝙ̄ antea erat. Añs ꝓbat̃. q2 nec pes brunelli ē maior ꝙ̄ ātea erat nec caput ꝛ ſic de aliis partibus: ꝯña patet. q2 impoſſibile eſt totū maiorari quin maioretur aliqua pars.

Rñr negando antecedēs et ad ꝓbationē dr̃ ꝙ lȝ nulla ps alicui⁹ medietatis brunelli ſit maiorata tñ q̄libet ps includēs medietatē ꝛ aliq̄d vltra ē maiorata: q2 q̄libet talis hȝ aliquā ptē ꝛ ꝑmo nō habuit eā et hȝ quācūq; primo habuit: nec ſeq̄tur iſta medietas non eſt minorata. et iſta medietas nō ē maiorata. ergo iſte due medietates nō ſunt maior q̄titas. ſed bene ſeq̄tur ꝙ nō ſunt maiores medietates.

Cōtra hoc ſic ar̃. ſequeret̃ ꝙ ſtaret brunellū eē eundē brunellū nūero primo mō idētitatis poſuit ꝛ nō hr̃e aliquā ptē q̄titatiuā ꝙ̄ habuit ꝯñs ē falſum. ergo ꝛ añs. ſeq̄la ꝓbat̃. nā ſi ꝑmū inſtās erit a rome ꝛ ꝑmū non eſſe brunelli pariſ⁹ ꝛ ſequit̃ vt intuēti caſus patȝ ꝙ nulla ps quā brunell⁹ habuit hȝ iam ꝙ q̄lȝ quā habuit corrupta ē. Falſitas ꝯñtis patȝ. nā bñ ſeq̄tur q̄lȝ ps q̄titatiua quā brunell⁹ habuit nō ē: ergo oēs ptes quātitatiue q̄s habuit nō ſūt ptes q̄titatiue. ꝯñs ē falſum. igit̃. Falſitas ꝯñtis ꝓbat̃. bñ ſeq̄tur omnes ptes quātitatiue q̄s habuit brunellus nō ſūt ptes quātitatiue: ꝛ oēs ptes quātitatiue q̄s habuit ſūt vel fuerūt iſte ptes demonſtrādo materiā ꝛ formā ei⁹: ꝗ iſte ptes nō ſūt q̄titatiue ꝯñs ē falſū ꝛ minor vera. ꝗ maior ē falſa.

Rñr cōcedendo maiorem ꝛ nego minorē et ad ꝓbationē nego ꝯñam: talis modus arguēdi a ly oīs ad ly oēs collectiue ſumptū ſepe fallit vt in exponibilib⁹ videbitur.

Circa materiam hui⁹ argumēti dubitat̃ q2 ꝯceſſum ē ꝙ ſtat aliquā rē eſſe q̄ fuit ꝛ nō hr̃e aliquā ptē quātitatiuā quā habuit An hoc ſit cōcedēdū de re q̄ nō hȝ ptes eſſentiales ſicut de forma brunelli vel materia ei⁹. Primū dubium

Scḋo dubitatur an alicui⁹ rei q̄lȝ ps poſſit minui. ꝛ ꝙ ei⁹ maneat aliq̄ q̄titas Scḋm dubium

Tertio dubitat̃ qd eēt dicēdū iuxta opinionē ſcotiſtarū in illo caſu an brunell⁹ ſit in duplo maior pariſi⁹ ꝙ̄ antea pariſi⁹. Tertiū dubium

Ad primū rñdet̃ ꝙ nō. quia quomodocūq; trāſponant̃ ptes ſp manebit aliqua ps q̄ fuit ps illi⁹ materie vl̄ forme. Sȝ in oppoſitū ſic ar̃. Ponat̃ caſus ꝙ ꝑdicat̃ ſucceſſiue forma brunelli q̄ iā ē corrupta ꝛ ꝙ ꝑmo aliq̄ ps fuerit ꝓducta diuidat̃ i duas medias. et ponat̃ vna vbi ē alia ꝛ ꝯiūgant̃ ſm extremitates ſm q̄s nō erāt cōiuncte. ꝛ ar̃ ſic in fine. nulla ps huius forme fuit antea. q2 nunq; alique due ptes cōiūgebātur in pūcto in quo iā cōiungūtur. igitur.

Rñr ꝙ caſu dato corrolarie ſeq̄tur. Et mirabile apparet id dr̃ ꝙ illud ē poſſibile. ſi caſus ē poſſibilis ſm aūr democritū q̄ cōtinuū componi ex pūctis imaginabatur: veriſſimū eſt ꝙ ad dubiū reſpōdendū ē affirmatiue. Democritus

Ad ſcḋm dicit̃ ꝑ ꝓpoſitiōes quarū Prima ē. impoſſibile ē ꝙ alicui⁹ quātitatis quelibet ps minoret̃ ꝛ ꝙ minoratio fiat ꝑ ablationē q̄titatis: ꝛ ꝙ maneat aliqua quātitas ei⁹ in fine. Probat̃. nā quero vel illi⁹ quātitatis que manet aliqua ps eſt minorata vel nō. Si ſcḋȝ ſequitur ꝙ nō cuiuſlibet ptis aliqua ps ē minorata. Si primū patȝ ꝙ illud implicat: q2 poſtq; illa pars ē ſeq̄tur ꝙ nulla ps ē ab ea ablata. Ponūtur ꝓpōnes.

Scḋa ꝓpō poſſibile eſt alicui⁹ q̄titatis quālibet partē minorari. ꝛ ꝙ eius in fine maneat aliq̄ pars. imo q̄libet pars. ꝓbatur. ſi minoratio fiat ꝑ cōdenſationē per totum ꝓpoſitio patȝ intuēti materiā cōdenſatiōis.

Ad tertiū dicit̃ ꝙ brunellus pariſius ē in duplo maior ꝙ̄ antea erat: q2 quālibet partē quātitatiuā quā hȝ rome hȝ pariſius Et ſi q̄ras an pariſius occupat maiorē locū ꝙ̄ antea. dicēdū eſt ꝙ ſic. Si ponas ꝙ ſit in aliquo loco clauſus gr̃a exempli ſic ꝙ nō poſſit ibi rarefieri ꝓpter defectū loci ſicut cōtigit de aere clauſo in veſica q̄ nō poteſt rarefieri ſine fractiōe veſice. an habeat pariſius quālibet partē q̄titatiuā quā hȝ rome. dr̃ nō admittendo caſum nulla data ꝯdēſatiōe brunelli nec penetratiōe ptiū.

Quarto dubitat̃. an iſte medietates brunelli que ſunt pariſius ſunt iſte due medietates brunelli que ſūt rome tenēdo totum eſſe diſtinctū a ſuis partibus ꝛ videt̃ ꝙ ſic. q2 ſi a eſt brunellus ſeq̄tur ꝙ iſte ptes ſunt iſte partes. Quartum dubium.

¶ Sed oppoſitū arguitur ex diuerſarū ꝑtium cōiunctione diuerſa tota reſultant ſed nulla ps quātitatiua brunelli que eſt pariſius eſt rome igiẗ aliō totū reſultat pariſius ⁊ aliō rome eſt aliō ⁊ aliud totū. alias medietates hr̄e neceſſe eſt.

¶ Reſpondeẗ ꝙ iſte medietates ſunt iſte medietates ⁊ ad argumētū in oppoſitū negaẗ ꝯn̄a: q: lȝ nulla ps quātitatiua pariſi' ſit rome: tn̄ iſte ptes demonſtrādo materiā et formā q̄ ſunt pariſius ſunt rome. Et ex ꝯn̄ti partes que reſultāt ex eis q̄ ſunt pariſi' ſunt rome.

¶ Scḋo ſic arguiẗ. non ſequiẗ vterq̄ hō vtrūq̄ aīal nō eſt. ġ vtrūq̄ aīal vterq̄ hō nō eſt ⁊ eſt cōuerſio ſimplex igiẗ cōuerſio nō eſt bona ꝯn̄a. Minor pȝ cū de ſubiecto fiat p̄dicatū manēte eadē qualitate ⁊ quātitate aliis ſeruatis ⁊ maior pȝ nā in aliq̄ caſu añs eſt verū ⁊ cōſequēs falſum igiẗ nō ſequiẗ. añs pȝ nā ſit caſus ꝙ ſint tria aīalia in mūdo p̄ciſe videlicet ſortes ⁊ plato ⁊ brunell' tūc arguiẗ veritas añtis iſte hō vtrūq̄ aīal nō eſt demonſtrādo ſortem ⁊ iſte hō vtrūq̄ animal nō eſt demōſtrādo platonē ergo vterq̄ hō vtrūq̄ aīal nō eſt cōſequētia tenet per aſcenſum q: nō ſunt niſi illi duo hoīes. ⁊ añs pȝ nā ſortes iſtud animal nō eſt demonſtrādo platonē. ⁊ ſortes iſtud aīal nō eſt demonſtrādo brunellū. vel ſortes iſtud animal nō eſt demonſtrādo ipſum ſortē. ⁊ ſortes iſtud aīal nō eſt demonſtrādo platonē: ⁊ ſic de ſingulis. ergo ſortes vtrūq̄ aīal nō eſt antecedens eſt verum: q: eſt vna diſiunctiua cuius vna pars eſt vera videlicet p̄ia. ergo conſequens eſt verū. Et ſicut probatur illa vera poteſt probari iſta iſte homo vtrumq̄ aīal nō eſt demonſtrando platonē. Falſitas cōſequētis probatur vn̄ ſequiẗ vtrūq̄ animal vterq̄ hō nō eſt ergo iſtud animal vterq̄ homo nō eſt. Et iſtud animal vterq̄ homo non eſt demonſtrādo duos homines. vel iſtud animal vterq̄ hō nō eſt ⁊ iſtud animal vterq̄ homo non eſt demonſtrādo brunellum et ſortem vel iſtud animal vterq̄ homo non eſt ⁊ iſtud animal vterq̄ homo non eſt demonſtrando brunellum ⁊ platonē vbicunq̄ enim eſt numerus ternari' ſunt tres binarū quoꝝ vn' eſt ali'. ſed ꝯn̄s eſt falſuȝ cū ſit vna diſiūctiua cui' quelibet ps eſt falſa. Nā quelibet ſingularis vbi demonſtratur homo eſt falſa igitur.

¶ Reſpondeẗ negādo minorē vt argumentum probat maliciam illius conſequentie. ⁊ ad probationem dicitur ꝙ cetera non ſeruātur: quia particularitas incluſa in iſto termino aīal in iſta vterq̄ hō vtrūq̄ aīal nō eſt ſtat cōfuſe tantū ⁊ in iſta vtrūq̄ animal vterq̄ hō nō eſt ſtat determinate reſpectu termini diſtributi. ⁊ ſic arguis a ſuppoſitione confuſa tantū ad determinatam reſpectu multitudinis.

¶ Cōtra hoc ſic arguiẗ. cōtradictoriū añtis eſt veꝝ. ergo añs eſt falſuȝ. Añs pȝ iſta eſt ſua ꝯdictoria. Nō vterq̄ hō vtrūq̄ aīal nō eſt ⁊ eſt vera cū ſit vna ꝑticularis affirmatiua cuius ſubiectū ⁊ p̄dicatū diſtributū ſupponunt pro eodem: ergo vera igitur.

Inferūẗ ꝓpoſitiones.

¶ Pro materia ponūtur ꝓpoſitiones. Quaꝝ ¶ p̄ia eſt. vterq̄ hō vtrūq̄ lapidē portat. ⁊ nō vtrūq̄ lapidē vterq̄ hō portat probaẗ. caſu poſito ꝙ ſortes portet duos lapides ⁊ plato alios duos. Et null' lapis a duobus hoīb' portet. P̄ma ps pȝ. Nā plato vtrūq̄ lapidē portat: q: iſtū lapidē portat ⁊ iſtū lapidē portat demonſtrādo duos lapides quos portat. Et plato vtrūq̄ lapidē portat. q: iſtū lapidē portat ⁊ iſtū lapidē portat demōſtrādo duos lapides q̄s portat. igitur vterq̄ homo vtrumq̄ lapideꝝ portat. Scḋa ps ꝓbatur. ſua ꝯdictoria eſt falſa. ergo ipſa eſt vera. Añs ꝓbaẗ. Nā iſta q̄ eſt ſua ꝯdictoria eſt falſa videlȝ vtrūq̄ lapidē vterq̄ hō portat q: quelibet ſingularis ei' eſt falſa. videlicet iſtū lapidē vterq̄ hō portat vt pȝ ex caſu igitur.

¶ Scḋa ꝓpō. Iſte due vterq̄ hō vtrūq̄ lapidē portat ⁊ vterq̄ hō vtrūq̄ lapidē nō portat nullā legē oppoſitionū ꝑticipāt pȝ nā in caſu ꝙ ſortes portet duos lapides ⁊ plato alios duos ambe ſunt vere. Affirmatiua ꝓbata eſt. Et negatiua pōt ꝓbari ꝑ aſcēſum ſub ſubiecto. Et caſu poſito ꝙ p̄ciſe ſint duo lapides in mūdo ⁊ ſortes portet vnū ⁊ plato aliū: ⁊ nō ſint alij hoīes ābe ſunt falſe. Falſitas affirmatiue pȝ nā quelibet ſingularis ei' eſt falſa pȝ iſta eſt falſa iſte hō vtrūq̄ lapidē portat: q: iſta reſpectu p̄dicati nō hȝ niſi duas ſingulares ⁊ vna illaꝝ eſt falſa vȝ iſta iſte hō iſtū lapidē portat demōſtrādo lapidē quē iſte nō portat ⁊ cū ad veritatē ei' reqͥriẗ ꝙ due ſingulares ei' ſint vere ſeqͥreẗ ꝙ ipſa eſt falſa. Falſitas negatiue pȝ etiā falſitate ſuarū ſingulariū. ergo ſequiẗ ꝙ nō ſunt ꝯtrarie nec cōtradictorie. ¶ Et cum non ſint ſubalterne ſequitur ꝙ nullam legem participant.

¶ Tertia ꝓpoſitio. Eſt ex caſu ſequēs ꝙ vterq̄ hō vtrūq̄ lapidē nō portat. ⁊ nō vtrūq̄ lapidē vterq̄ hō nō portat. Veritas p̄me ꝓbata eſt. Et veritas ſcḋe pȝ ꝑ falſitatē ſue ꝯdictorie v.ȝ vtrūq̄ lapidem vterq̄ hō nō portat. Intelligo in caſu ſecunde propoſitionis.

¶ Quarta ꝓpō. Iſte due nullā legē participāt vtrūq̄ lapidē vterq̄ hō portat ⁊ vtrūq̄ lapidē vterq̄ hō nō portat pȝ caſu poſito ꝙ ſortes ⁊ plato portent eoſdē duos lapides. ¶ Et ſint alij duo lapides quoꝝ nullum portēt ābe ſunt vere ⁊ in caſu ſecunde ꝓpoſitionis ambe ſunt falſe ⁊ cum nulla ſit ſubalternatiua alterius ſequitur ꝙ nullam legem participant.

¶ Quīta ꝓpō in infinitū vtraq̄ ps q̄ntitatiua ſortis ē aliqua p̄te ſortis minor ſed nō vtraq̄ ps q̄ntitatiua ſortis in infinitū eſt aliq̄ p̄te ſortis minor. Scḋo pȝ q: nulla ps ē in infinitū altera minor. Et prima pȝ q: in ſubduplo vtraq̄ ps q̄ntitatiua ſortis ē alia minor ⁊ i triplo vtraq̄ ps q̄ntitatiua ſortis ē altera minor ⁊ ſic i infinitū. ergo in infinitū vtraq̄ ps q̄ntitatiua ſortis eſt altera minor. Antecedēs pȝ intuēti proportionē partiū q̄ntitatiuarum ad ſe inuicem.

¶ Sexta propoſitio in infinitum vtraq̄ pars q̄ntitatiua ſortis vtraq̄ parte q̄ntitatiua ſortis eſt maior licet non vtraq̄ parte in infinitum vtraq̄ pars nec aliqua pars ſit maior. Prima patet per exponentes eius. nam in duplo vtraq̄ pars eſt maior nam vtraq̄ medietas ſortis vtraq̄ medietate ipſius medietatis in duplo eſt maior: ⁊ ſic poteſt ꝓbari de aliis igitur. Ex quo patet ꝙ ſortes in aliqua proportione vtranq̄ ſuam partem q̄ntitatiuam excedit immo ſortes in infinitum vtranq̄ ſuam partē quātitatiuā excedit ꝓpoſitio patet ex dictis.

Corrolarium.

Sophiſma.

¶ Septima ꝓpoſitio incipit vterqȝ hõ vtrũqȝ aſinũ videre tñ nõ incipit vtrũ qȝ aſinũ vterqȝ hõ videre ſophiſma ptȝ. nã ſit caſus ꝙ ſortes nũc nihil videat ꝛ incipiat videre ꝑ remotionẽ de p̄ſenti ꝛ poſitionẽ de futuro duos aſinos ꝛ plato alios duos ſic ꝙ ſortes in hoc inſtanti videat vnũ ꝛ nõ aliũ. ſed immediate poſt hoc videbit vtrũqȝ. Prima ptȝ per exponẽtes eiꝰ qꝛ in inſtãti qđ eſt p̄ñs nõ vterqȝ hõ vtrũqȝ aſinũ eſt vidẽs ſed imediate poſt inſtãs qđ eſt p̄ñs vterqȝ hõ vtrũqȝ aſinũ videbit. Negatiua ptȝ: qꝛ nec in inſtãti qđ eſt preſens nec immediate poſt aliquẽ aſinum vterqȝ homo videbit igitur.

Sophiſma.

¶ Octaua ꝓpoſitio poſt quãlibet partẽ proportionalẽ hore preterite vtraqȝ pars proportionabilis fuit: ꝛ tñ nõ vtraqȝ pars proportionalis poſt quãlibet partẽ proportionalẽ fuit. probat̃ ſophiſma diuidat̃ hora p̄terita ꝑ ptes ꝓportionales minoribus verſus hoc inſtãs ꝛ ptȝ prima ps nã poſt illã ptẽ ꝓportionalẽ vtraqȝ ps ꝓportionalis fuit: qꝛ due ſequẽtes illã fuerũt poſt illã ꝛ poſt illã ptẽ ꝓportionalẽ vtraqȝ ps ꝓportionalis fuit: ꝛ ſic de ſingulis igitur.

¶ Scđa ps ꝓbat̃ nulla ps proportionalis poſt quãlibet partẽ ꝓportionalem fuit. ergo nõ vtraqȝ ps proportionalis poſt quãlibet partẽ fuit ꝯña tenet: qꝛ ex oppoſito conſequẽtis ſequit̃ oppoſitũ anteceđtis. Sequit̃ eñ vtraqȝ pars proportionalis poſt quãlibet partẽ ꝓportionalẽ fuit ergo aliqua pars proportionalis poſt quãlibet partẽ fuit. Et antecedens probatur: quia nulla pars fuit poſt ſeipſam.

¶ Nona ꝓpoſitio ꝛ vltima ẽ ante quãlibet partẽ ꝓportionalẽ huiꝰ hore vtraqȝ pars ꝓportionalis eius erit: ꝛ tñ nõ vtraqȝ ps proportionalis ante quãlibet partẽ ꝓportionalẽ erit. probat̃ diuidat̃ bona fortuna ꝑ ptes proportionales minoribus acceptis verſus hoc inſtãs prima pars ꝓbat̃ ꝑ aſcenſum nã quacũqȝ ꝑte demõſtrata ante illã dabunt̃ due ꝛ ſcđa ptȝ. qꝛ nulla erit ante quamlibet partem proportionalem cum nulla erit ante ſeipſam.

¶ Tertio ſic arguit̃. Non ſeqt̃ quodlibet cõtinuum in quãlibet ſuaȝ ptẽ poteſt diuidi. ergo in quãlibet ſuã partẽ quodlibet cõtinuũ poteſt diuidi et eſt cõuerſio per accidẽs cum añs ſit ꝓpoſitio vniuerſalis ꝛ cõſequẽs mixte q̄titatis ꝛ cetera ſeruantur igit̃. Maior patet nã antecedens eſt verũ ꝛ cõſequens falſum igitur. Veritas añtis ptȝ. bene ſequitur hoc continuũ in quãlibet ſuam partẽ poteſt diuidi loquor de ꝑte q̄titatiua vel integrali propter animã rationalem. Falſitas cõſequẽtis patet in quamlibet ſuã partẽ quodlibet cõtinuũ põt diuidi. ergo in iſtã ſuam partẽ quodlibet continuum põt diuidi: et in iſtã ſuã ptẽ quodlibet cõtinuũ poteſt diuidi et ſic de ſingulis ꝯñs eſt falſum. ergo ꝛ añs. Falſitas ꝯñtis ptȝ ꝓbata falſitate vnius ptis in iſtaȝ ſuã ptẽ quodlȝ cõtinuũ põt diuidi. ergo in iſtam ſuã ptẽ hoc cõtinuũ põt diuidi ꝛ in iſtã ſuã partẽ hoc continuũ põt diuidi: ꝛ ſic de ſingulis ꝯñs eſt falſuȝ igit̃. Falſitas ꝯñtis ptȝ. Nã demõſtrãdo ꝑ ly. iſtã ptẽ caput ſortis ꝛ ꝑ ſcđm ꝓnomẽ platonẽ iſta eſt falſa in iſtã ſuã ptẽ hoc cõtinuũ põt diuidi cũ ly. iſtã ſuã ptẽ ꝓ nullo ſupponat igitur.

¶ Reſpondet̃ negãdo maiorẽ ꝛ ad probationẽ cõceſſio antecedente negat̃. Falſitas cõſequẽtis ꝛ ad probationẽ nego ꝯſequẽtiaȝ cauſa eſt. qꝛ ſub iſto termino ſuã ptẽ ex eo ꝙ includit relatiuũ reciprocũ nullo mõ licet deſcẽdere vſqȝ dũ deſ diſcretuȝ añs illius relatiui. ¶ Vñ primũ deſcendendũ eſt ſub iſto termino ꝯtinuũ q̄ ſub iſto termino ſuã ptẽ ſic ſcȝ in quãlibet ſuã partẽ qđlibet cõtinuum põt diuidi. ergo in quãlibet ſuã partẽ hoc cõtinuũ poteſt diuidi: ꝛ in q̄libet ſuã partẽ hoc cõtinuũ põt diuidi: ꝛ ſic de ſingulis q̄ vere ſunt. ¶ Et tũc deſcẽdere ſub illo termino ſuã ptẽ: qꝛ iã in qualȝ ſingulari. ¶ Illđ relatiuũ ſuã hȝ diſcretũ antecedẽs puta iſtũ terminũ hoc cõtinuũ. Ex quo ptȝ ꝙ iſta ꝯña eſt bona In quãlibet ſuã partẽ qđlibet cõtinuũ põt diuidi. ergo in aliquã ſuã partẽ quodlibet ꝯtinuũ poteſt diuidi: qꝛ cõſequẽs eſt neceſſarium cuius veritas debet oſtendi aſcendẽdo ſub iſto termino continuũ ſic in aliquã ſuam partẽ hoc cõtinuuȝ poteſt diuidi ꝛ in aliquã ſuam partẽ hoc cõtinuũ poteſt diuidi ꝛ ſic de ſingulis. ergo in aliquã ſuaȝ partem quodlibet cõtinuũ poteſt diuidi vbi totũ añs eſt verum igit̃. Et ſi dicas pꝛ mã cõſequẽtiam nõ valere: qꝛ arguitur a ſuppoſitione cõfuſa tantũ ad determinatã reſpectu multitudinis nec ſecunda: qꝛ arguit̃ a pluribus ſuppoſitionibus determinatis ꝛ cetera. ¶ Dicitur vtrũqȝ nõ inconuenire quãdo in cõſequẽte ſub termino ſtãte determinate nõ lȝ deſcẽdere ſicut in ꝓpoſito. Unde in iſtã in aliquam ſuam partem quodlibȝ continuum poteſt diuidi nõ licet deſcendere ſub ly ſuã partẽ vſqȝ dũ deſcendat̃ ſub illo termino continuum propter cauſam dictam.

Notes. Correlarium. Attende.

¶ Ex quo pȝ aliquos male negare primã cõſequentiam factã dicẽdo ꝙ iſta eſt falſa in aliquã ſuam partẽ quodlibet cõtinuũ poteſt diuidi: quia bene ſequitur dicunt ipſi in aliquã ſuã ptẽ quodlibet cõtinuũ poteſt diuidi. ergo in iſtã ſuã ptẽ quodlibet continuũ põt diuidi vel in iſtã ſuã ptẽ qđlibet cõtinuũ poteſt diuidi: ꝛ ſic de ſingulis cuius ꝯñtis falſitas patet.

Correlarium.

¶ Dicit̃ ꝙ iſta ꝯña ꝑ deſcẽſuȝ nulla eſt: ſi eñ ſub iſto termino aliquã ſuã ptẽ liceret aſcẽdere diſiũctiue ex eo ꝙ ſtat determinate etiã ſub iſto termino aliquã ſuã ptẽ in iſta in quãlibet ſuã partẽ quodlibet cõtinuũ poteſt diuidi ꝛ liceret deſcẽdere copulatiue ex eo ꝙ ſtat cõfuſe ꝛ diſtributiue: ꝛ ſic iſta eſſet falſa in quãlibet ſuam partẽ quodlibet cõtinuũ poteſt diuidi: cum ille deſcẽdẽtes ſint falſe niſi velles dicere ꝙ quñ iſte terminus ſuã ptẽ ꝛ iſte terminꝰ ꝯtinuũ eodẽ mõ ſupponũt opȝ p̄rio deſcẽdere ſub iſto termino cõtinuũ q̄ ſub iſto termino ſuã ptẽ ſed quñ diuerſimode ſupponũt poſſumꝰ incipere deſcẽſuȝ ab iſto termino ſuã ptẽ. ꝛ hõ ideo ne negarent̃ cõmunes regule generales logicales ꝙ arguẽdo a ſuppoſitione cõfuſa tantũ ad determinatã reſpectu multitudinis ꝛ a pluribus ſuppoſitionibꝰ determinatis ꝛ cetera ꝯña non valet.

¶ Et ꝑ hoc ſoluerẽt argumẽtũ vlteriꝰ valet ꝙ due ꝯtradictorie eſſent vere nã iſta eſt vera in quãlibȝ ſuã partẽ quodlibet cõtinuum poteſt diuidi ꝛ iſta ſimiliter in aliquam ſuam partem aliquod continuuȝ nõ poteſt diuidi qđ ꝓbatur aſcẽdẽdo ſub iſto termino aliquã ſuam partem ſic in iſtã ſuã partem aliquod cõtinuũ nõ poteſt diuidi vel in iſtã ſuam partem ali

Regula gñalis.

quod cōtinuū non pōt diuidi ⁊ ſic de ſingulis. ergo in aliquā ſuā partē aliqđ cōtinuū nō pōt diuidi: vbi anš eſt verū q: in iſtā ſuā partē hoc continuū nō pōt diuidi demōſtrando cōtinuū cuius illa pars demōſtrata nō eſt pars ⁊ hoc cōtinuum eſt aliqđ cōtinuū: ergo in aliquā ſuā partē aliqđ

Nnotes. cōtinuū non pōt diuidi. Diceret̃ ſimiliter ꝙ ſicut in iſta in quālibet ſuā partē qđlibet ꝯtinuū pōt diuidi nō lʒ p̄mo deſcēdere ſub illo termino aliquā ſuā partē ex eo ꝙ ſupponit eodē mō ſicut ly cōtinuū eodē mō in iſta in aliquā ſuā partē aliqđ cōtinuu nō pōt diuidi nō lʒ primo aſcendere ſub iſto termino aliquā ſuā partē q̄ ſupponit eodē mō ſicut ly cōtinuū hoc non valet. q: ille due regule logicales nō negant̃ ſed declarant̃. ¶ Se

Regula logicalis. cūdo tu negas aliā regulā vʒ ſub termino diſtributo q non eſt determinatio accepta vnica acceptione cum ſuo determinabili non licet deſcēdere copulatiue nec adhuc diſiunctiue. ¶ Ideo dicitur ad argumētū ſicut primo dictum eſt ratio ſua quā ipſe adducit non concludet iſta cōſequētia eſt bona quēlibet equum quilibet homo videt ergo equū quilibet hō videt intuenti patet.

¶ Cōtra hoc ſic arguit̃ ſi iſta eſſet vera. in aliquā ſuā ptē qđlibet cōtinuū pōt diuidi ſeq̄ret̃ ꝙ iſte due equalerent in quālibet ſuā ptē cōtinuū nō pōt diuidi ⁊ in quālibet ſuaʒ partē b cōtinuū nō pōt diuidi. ꝯñs eſt falſuʒ. ergo ⁊ anš. Seq̄la ꝓbat̃. q: ſi ꝓpoſitio data eſt vera illa ⁊ iſta in a. ſuā partē qđlibet cōtinuū pōt diuidi equalēt. Et cū ille due negatiue contradicūt iſtis duabus ſeq̄tur ꝙ ille due negatiue equalēt. Falſitas ꝯñtis ptʒ nā ſcđa eſt falſa vt deſcēdētes ſub p̄dicato oñdūt q̄ ſunt iſte in quālibet ſuā partē hoc cōtinuū nō pōt diuidi. vel in quālibet ſuā partē hoc cōtinuū non pōt diuidi ⁊c̄. Et prima eſt vera nā bene ſeq̄tur in quālibet ptem cōtinuū non pōt diuidi: ergo in quālibet ſuā partē cōtinuū non pōt diuidi ꝯña ptʒ a ſuperiori negatiue ad ſuū inferius vel a cōuertibili ad conuertibile. Et veritas añtis pʒ p falſitatē ſue ꝯdictorie. videlicet in aliquā partē qđlibet cōtinuū pōt diuidi q: ꝗcūq; parte demōſtrata falſuʒ eſt dicere ꝙ in illā qđlibet cōtinuū pōt diuidi. q: in illā nō pōt diuidi ꝯtinuū cuius illa nō ē ps igit̃.

¶ Reſpōdetur cōcedēdo antecedēs negādo falſitatē ꝯñtis ⁊ ad ꝓbationē cōcedo falſitatē huius in quālibet ſuā partē b continuū non pōt diuidi. Et nego veritateʒ huius in quālibet ſuā partē cōtinuū non pōt diuidi. ⁊ ad ꝓbationē dico ꝙ non ſe habent iſti duo termini partē ⁊ ſuā partē ſicut cōuertibile ⁊ cōuertibile vel ſi ſic ꝙ tale argumentū nō tenet quādo vnū conuertibilium eſt relatiuum reciprocum.

Dubitatio ¶ Dubitat̃ quomodo debet fieri verificatio huius termini ſuā partem. Si dicas ſic. hoc eſt ſua ps q̄cq̄d demonſtretur illa eſt impoſſibilis. Si dicas ſic. hoc eſt pars ꝯtinui. Arguit̃ ꝙ iſte terminus ſua pars ⁊ pars cōtinui cōuertūtur. q: verificātur de ſe inuicē vniuerſaliter ⁊ affirmatiue q: quicquid eſt pars continui eſt pars ſua continui ⁊ ecōtra. igitur conuertūtur.

Notes. ¶ Sed pro illo dicitur ꝙ illud nō ſufficit ad conuertibilitatē ſed oportet ꝙ quicq̄d poſſit negari de vno in recto vel in obliq̄ poſſit negari de alio qđ in propoſito falſum eſt vt patuit. Secūdo dato ꝙ eſſent conuertibiles reſponſum eſt.

¶ Cōtra ꝓpoſitionē principalē ſic ar̃. in aliquā ſuā partē aliqđ continuū non poteſt diuidi. igitur antecedēs pʒ de minimo naturali in vacuo poſito. Scđo de aliquo orbi qui per nullā potentiā naturalem diuidi poteſt.

¶ Sed ad primum dicitur ꝙ vel minimū naturale non eſt dabile. vel ſi ſic licet in vacuo non poſſit diuidi non detur minus minimo bene tamen in pleno. ¶ De ſecundo dicitur ꝙ licet per nullam potentiam naturalem poſſit diuidi nō tñ ſibi repugnat diuiſio.

¶ Scđo ſic ſi in quālibet ſuā partē continuū pōt eſſe diuiſum vel ergo poſſibilis eſt in quālibet ſuā partē actualiter eſſe diuiſum vel non. ſed in aliquas ⁊ in aliquas non. Nō primū q: tūc cōtinuū eſſet actualiter in quālibet ſuā partē diuiſum qđ implicat vt ex ſexto phiſicorū ptʒ ſi ſcđm ſic arguitur in aliq̄s ſuas partes aliqđ cōtinuū puta a pōt eſſe diuiſum ⁊ in aliquas ſuas partes nō pōt eſſe diuiſuʒ q: in oēs non pōt eſſe diuiſum. ergo dabitur maxima multitudo ſuarū partium in quā a pōt eſſe diuiſum vel minima in quā non vel maxima in quā non vel minima in quā ſic. duo vltima mēbra clarēt intelligēti terminos ꝙ nō dant̃. Siľr nō dat̃ p̄mū vt dictū eſt. Nec ſcđʒ qđ ꝓbatur q: illa minima multitudo in quam non eſſet oēs partes ⁊ tunc capio duas tertias ſequitur ꝙ poſſibile eſt ꝙ in quālibet partem illarum duarū tertiarū a ſit diuiſum ergo ſequitur ꝙ poſſibile eſt ꝙ ille due tertie in quālibet ſuā partē ſit diuiſe qđ nō minus impoſſibile eſt de illis ꝙ de toto.

¶ Reſpōdetur ꝯceſſa cōſequētia ⁊ conſequēs ⁊ dico ꝙ poſſibile eſt ꝙ cōtinuū puta a ſit in aliquas partes diuiſum ⁊ in aliq̄s non ⁊ cū arguis poſtea: ex illo a in aliquas ſuas partes pōt eſſe diuiſum ⁊ in aliquas non ⁊c̄. Negat̃ anš pro ſcđa parte ⁊ ad ꝓbationē dico ꝙ a in oēs ſuas partes poteſt eſſe diuiſum licet non ſit poſſibile ꝙ in omnē ſuā ptē ſit diuiſuʒ in iſta in oēs ſuas ptes a pōt eſſe diuiſum. capiendo ly omnes collectiue. ¶ Ponitur ſic in eſſe in omnē ſuam partem a eſt diuiſum. ſed per plures ſingulares in coniunctim ſumptas.

¶ Sed cōtra hoc ſic arguitur in oēs ſuas partes a pōt eſſe diuiſum. ergo poſſibile eſt in oēs ſuas partes a eſſe diuiſum ꝯña ꝓbat̃ q: ſi non valeret hoc eſſet ꝓpter falſitatē cōſequētis ſed ꝓbo ꝯñs eſſe verū. Ponat̃ a in infinitis locis ⁊ in vno loco diuidat̃ in duas medietates ⁊ i ſcđo diuidat̃ in quattuor quartas ⁊ in tertio in octo octauas ⁊ ſic in infinitū. Et ar̃ ſic in oēm ſuā ptē a eſt diuiſuʒ. igit̃ poſſibile eſt in oēs ſuas ptes a eē diuiſum. Anš ptʒ q: in duas medietates eſt diuiſuʒ q: in p̄mo loco ⁊ in q̄rtas eſt diuiſum q: in ſcđo loco ⁊ ſic de alijs partib9 igit̃. Ponēde ꝓpoſitiones

¶ Rñdetur per ꝓpoſitiones. ¶ Prima eſt. Nulla medietas a eſt diuiſa patet quia iſte terminus diuiſa includit negationem ⁊ ad veritatem huius medietas a eſt diuiſa req̄ritur ꝙ partes illius medietatis non ſint continuate qđ in propoſito falſum eſt.

¶ Secūda propoſitio in quālibet ſuam partem in aliquo loco a eſt diuiſum

Illa patet ex caſu aſcẽdẽdo ſub iſto termino ſuã partem cum qua ſtat ꝙ non in quamlibet ſuas partem a eſt diuiſum in aliquo loco.

¶ Tertia propoſitio ſi primꝰ verus locus ponatur in infinitis locis veris imaginarijs ⁊ cũ illo ponaꝛ a in illis infinitis locis imaginarijs non in qualibet ſuam partem a in aliquo loco eſt diuiſum. capiendo ly loco preciſe pro loco vero. ſi vero capiatur pro loco vero vel imaginario conceditur eius oppoſitum.

¶ Quarta propoſitio in oẽs ſuas partes a eſt diuiſum capiẽdo ly omnes collectiue ſed nõ diſtributiue. Secũda pars patet ex dictis de prima probatur quia omnes partes collectiue capiendo ſunt igitur.

¶ Ad idem ſecũdo ſic arguiꝛ ſupponaꝛ ꝙ diuerſe partes eiuſdẽ materie non poſſint informari diuerſis formis eſſentialiter hoc eſt ꝙ ſi eſt vna materia bipedalis non põt vna pedalitas eius informari forma hoīs: ⁊ alia pedalitas forma aſini hoc ſuppoſito tanꝗ verũ ſic aꝛ. Poſſibile eſt a fuiſſe diuiſum in omnẽ ſuã partẽ ſit a vna materia bipedalis: ergo poſſibile eſt a in oẽs ſuas ptes eſſe diuiſum ꝯña vꝫ bona q꞉ de illa diuiſione nõ vꝫ minor poſſibilitas ad eſſe quã ad fuiſſe. Añs pꝫ ponaꝛ caſus ꝙ a informeꝛ iam forma aſini ⁊ ꝑ vltimũ nõ eſſe informatiõis incipiat ſucceſſiue informari forma hominis ⁊ forma aſini corrũpi ꝑ totã vnã horã ⁊ in fine ſic arguiꝛ a in qualibet ſuã ptẽ fuit diuiſum igiꝛ. Añs pꝫ qlibet pars a a qlibet alia ſua parte fuit ſeparata. añs pꝫ. Nã qlibet pars a q̃ informabaꝛ forma hoīs ſeparata a parte q̃ informaꝛ forma aſini. ſꝫ qlꝫ ps antea informabaꝛ forma hoīs igiꝛ. Si dicas ꝙ nõ qualibet ptẽ ſucceſſiue informabat q꞉ aliqd ꝙ in iſtãti ꝑduciꝛ puta minimũ naturale ſiue ſic ſiue non ad minꝰ aliquã ſucceſſiue iformabat. Et de illa facio argumẽtũ.

¶ Reſpondetur admiſſo ſuppoſito ⁊ añte cõceſſo negando ꝯñam. ꝯña eſſet bona ſi iſte terminus ſuas partes eſſet terminꝰ diſcretus: ſꝫ q꞉ eſt terminus cõis ſumptus cum diſtributione ꝯña nõ valet vñ nõ ſequiꝛ. cẽtũ libras fortẽ portaſſe eſt poſſibile. ergo cẽtũ libras fortem portare eſt poſſibile. Nam añs eſt verũ ⁊ ꝯñs falſuꝫ caſu poſito ꝙ fortes vna die portaſſet vnam librã ⁊ alia die aliam vſqꝫ ad centum hec eſt vera fortes centum libras portauit ⁊ ſic fortes preciſe virtutis reſpectu cuiꝰ due libre ſunt minimum pondus ꝙ non poſſit portare.

Videas.

¶ Queris hic. An in iſto caſu hec eſt concedenda in omnẽ ſuam partem eſt diuiſum capiendo ly diuiſum participaliter dico ꝙ non ſicut de homine qui fuit mortuus ⁊ reſurrexit falſum eſt dicere ꝙ eſt mortuus.

Queſtio.

¶ Quarto ſic arguitur. non ſequitur plures ſunt vidẽtes ꝙ̃ nõ videntes. ergo plures ꝙ̃ videntes ſunt nõ vidẽtes. ⁊ eſt conuerſio ſimplex igiꝛ. Añs pbaꝛ in aliquo caſu. añs eſt verũ ⁊ ꝯñs falſum igiꝛ. Ponaꝛ eñ caſus ꝙ ſint hic decẽ hoies vidẽtes ⁊ capiaꝛ materia vnius ⁊ forma alterius ex quibus fiat vnũ cõpoſitũ ⁊ vocetur cicero ⁊ ſit cecus. Et arguiꝛ añs ꝑciſe decem ſunt videntes ⁊ vndecim ſunt nõ vidẽtes igitur minor pꝫ q꞉ iſti vndecim ſunt nõ vidẽtes cũ vnꝰ eorũ ſit nõ vidẽs igiꝛ. Falſitas ꝯñtis pbaꝛ. q꞉ da vnã partẽ verã ſi des iſtã plures ſunt vidẽtes ꝙ̃ iſti non vidẽtes demonſtrãdo illos vndecim.

¶ Arguitur ſic. plures ꝙ̃ videntes ſunt iſti nõ vidẽtes ꝗ plures ꝙ̃ iſti vidẽtes ſunt iſti nõ vidẽtes: ⁊ plures ꝙ̃ iſti videntes ſunt iſti nõ vidẽtes ⁊ ſic de ſingulis. ꝯñs eſt falſuꝫ igitur. Falſitas ꝯñtis pꝫ q꞉ eſt vna copulatiua cuiꝰ vna ps eſt falſa vꝫ iſta plures ꝙ̃ iſti vidẽtes ſunt iſti nõ vidẽtes demõſtrãdo a pte ſubiecti illos decẽ q꞉ bñ ſeqꝛ. plures ꝙ̃ vidẽtes ſunt iſti nõ vidẽtes ⁊ iſti nõ vidẽtes ſunt iſti vndeciꝫ. ergo plures ꝙ̃ iſti vndecim ſunt iſti non vidẽtes. cõcluſio eſt falſa ⁊ minor vera. ergo maior eſt falſa. ꝯña tenet expoſitorie: ⁊ cõfirmaꝛ q꞉ ꝑdicatũ huiꝰ plures ꝙ̃ vidẽtes ſũt iſti nõ vidẽtes nõ ſupponit cũ iſti vndecim ſunt videntes quia ſunt iſti decem qui ſunt videntes. igitur.

¶ Reſpõdetur negãdo maiorẽ ⁊ ad ꝑbationẽ cõceſſa ꝯña admiſſo caſu nego ꝙ añs ſit verũ ⁊ ꝯñs falſum: cũ ſicut ꝯñs eſt falſum: ita ⁊ añs. ⁊ ad ꝑbationẽ añtis. nego minorẽ ad eius ꝑbationẽ nego ꝯñam. ſtat beneꝙ aliqui videant quorũ vnus non videat. pꝫ in caſu.

¶ Cõtra hoc ſic arguitur. vel ſunt plures nõ vidẽtes ꝙ̃ vidẽtes. vel pauciores vel tot. nõ ſcðm nec tertiũ. ergo pmũ. minor pꝫ q꞉ ſi nõ q̃ro ꝙ illorũ eſt ſi dicas ꝙ ſunt tot ꝑciſe. ¶ Cõtra vndecim ſunt vidẽtes ꝑ te. ⁊ illi nõ ſunt vidẽtes. igiꝛ nõ ſunt tot nõ vidẽtes ſicut vidẽtes Si dicas plures pꝫ ꝙ nõ ꝑciſe decẽ ſunt vidẽtes cũ decẽ ſint vidẽtes ⁊ nõ plures ꝙ̃ decẽ ſint vidẽtes ⁊ decẽ ſint nõ vidẽtes. igiꝛ. Nõ plures ſunt vidẽtes ꝙ̃ nõ vidẽtes. Minor pꝫ. nã capiamꝰ decẽ hoies quorũ vnꝰ ſit cicero dimiſſo ioãne cuius materiã nec formã hꝫ fortes. ⁊ ſeqꝛ ꝙ iſti decẽ ſunt nõ vidẽtes. igiꝛ nõ plures ſunt videntes ꝙ̃ nõ vidẽtes ꝙ iſti decẽ ſunt nõ vidẽtes pꝫ q꞉ ſunt ⁊ non ſunt vidẽtes. igitur ſunt non videntes.

¶ Pro ſolutione aduerte ꝙ quibuſcũqꝫ hoibus datis de quorũ numero non eſt fortes vel plato ſunt nõ vidẽtes vt faciliter intuẽti pꝫ. Scðo aduerte ꝙ ipſa eſt diſtinguenda plures ſunt vidẽtes ꝙ̃ nõ videntes vel ly plures hꝫ ꝑ ſubſtãtiuo iſtũ terminũ hoies vt ſit ſenſus plures hoies ſũt hoies vidẽtes ꝙ̃ nõ vidẽtes vel hꝫ ꝑ ſubſtantiuo iſtũ terminũ vidẽtes vt ſit ſenſus plures vidẽtes ſũt ꝙ̃ nõ vidẽtes in pmo ſenſu cõcediꝛ ⁊ in ſcðo negaꝛ. Tũc ad formam argumẽti dꝛ ꝙ non ſunt tot hoies nõ vidẽtes ſicut ſũt hoies vidẽtes q꞉ vndeciꝫ hoies ſũt hoies vidẽtes ⁊ ꝑciſe decẽ ſunt hoies nõ vidẽtes lꝫ ſint vndecim hoies illi vndecim hoies nõ ſũt niſi decẽ vidẽtes. Do

¶ Sed ꝯtra hoc ſic arguitur preciſe decẽ hoies ſunt vidẽtes ⁊ decẽ ſunt nõ vidẽtes ergo nõ ſunt plures hoies q̃ ſunt vidẽtes ꝙ̃ nõ vidẽtes ꝯña pꝫ q꞉ nulli decẽ ſunt plura ꝙ̃ decẽ ⁊ maior pꝫ q꞉ decẽ ſunt vidẽtes ⁊ nõ plura ꝙ̃ decẽ ſunt videntes q꞉ ſi ſic plura ꝙ̃ iſti decem ſunt vidẽtes demõſtrando decẽ primos hoies.

¶ Reſpondetur negãdo cõſequentiam: ⁊ ad probationem negatur ſimiliter ꝯña licet decem non ſint plura ꝙ̃ decem ſunt tamen plura ꝙ̃ iſti decẽ demonſtrando decem non videntes. Et ſic eſt finis tertij capituli.

SEquit̃ quartũ caput in quo de formalitate ꝯñe ſillogiſtice agendũ eſt ⁊ principaliter de ſillogiſmis ex terminis diuinis cõpoſitis in q̃ materia cũ oĩ reuerẽtia ⁊ eccl'ie ſupportatione loquẽdũ eſt. Ex iſta ꝑ teſtor. dicit eñi beatus Aug. de trinitate loquẽs nullibi piculoſius errat̃ nihil fructuoſius q̃ritur nihil dulcius inuenit̃. ſuppoſita. ergo infallabili veritate fidei orthodoxe de trinitate vʒ eſſentiã diuinã eſſe patrẽ ⁊ filiũ ⁊ ſpm̃ ſctm̃ copulatiue ⁊ copulatiue ⁊ pr̃em nõ eſſe filiũ nec ſpm̃ ſctm̃ nec filiũ eſſe patrẽ nec ſpm̃ ſctm̃ eſſe patrẽ neq; filiũ vt habetur extra de ſumma trinitate ⁊ fide catholica capitulo dãnamus quib⁹ ꝑſonis diuinis q̃ vnus deus ſunt ꝓciſe fruẽdũ eſt. teſte Auguſtino primo libro de doctrina xp̃iana res quib⁹ fruẽdũ eſt ſunt pr̃ ⁊ filius ⁊ ſpũs ſctus. Et ꝑmo de ſillogiſmis de terminis cõibus videndũ eſt vñ.

Beat⁹ auguſtinus.

Auguſtin⁹

¶ Primo ſic arguitur. Hec ꝯſequẽtia eſt in barbara oĩs eſſentia diuina eſt pater oĩs filius eſt eſſentia diuina ergo oĩs filı⁹ eſt pater ⁊ nõ valet ergo barbara non eſt bona ꝯña. Maior ꝑʒ q2 nihil ſibi deeſt requiſitũ ad barbara. Et minor pʒ. ꝯñs eſt falſum ex dictis. ⁊ minor vera ⁊ maior pʒ q2 ꝓciſe ẽ vna eſſentia diuina ⁊ illa eſt pater; ergo omnis eſſentia diuina eſt pater igitur.

¶ Reſpondetur negando ſeq̃lam ex eo ꝙ nõ cõcludit̃ eadẽ idẽtitas in concluſione inter rẽ ꝓ qua ſupponit ſubiectũ ⁊ rem ꝓ qua ſupponit predicatũ q̃ habeat̃ in ꝑmiſſis in maiore denotat̃ idẽtitas eſſentialis inter rẽ pro qua ſupponit ſubiectũ ⁊ rẽ pro qua ſupponit ꝑdicatũ: ⁊ ſimiliter in minore in cõcluſione autẽ denotat̃ idẽtitas ꝑſonalis. ideo male cõcluditur debes cõcludere: ergo oĩs filius eſſentialiter eſt pater. vel ſic oĩs filius eſt res q̃ eſt pr̃ q̃vere ſunt ⁊ ſic defectus ſillogiſmi dati nõ eſt in añte: ſed in male concludẽdo hec ſolutio eſt aliquorũ antiquorũ doctorũ quam paulus venetus ſub alijs t̃n verbis tenet quã ſimiliter inſequit̃ quidam dogmatizãs: ſed reuerẽtia antiquorũ ſalua non apparet vera nec formalitati ꝯñe conformis.

Antiqui doctores Paulus venetus.

¶ Primo in iſta eſſentia diuina eſt pater nõ magis denotatur idẽtitas eſſentialis inter rẽ pro qua ſupponit ſubiectũ ⁊ rem pro qua ſupponit predicatũ ꝙ ꝑſonalis vel realis q2 ⁊ ſic maxime eſſet q2 vnũ extremũ eſt termin⁹ eſſentialis: ſed eadẽ rõne denotaretur idẽtitas realis ⁊ perſonalis: quia aliud extremum eſt terminus perſonalis.

¶ Secũdo fiat iſta conſequẽtia oĩs eſſentia diuina realiter ⁊ ꝑſonaliter eſt pr̃ oĩs filius realiter ⁊ ꝑſonaliter eſt eſſentia diuina. ergo oĩs filius realiter ⁊ ꝑſonaliter eſt pr̃ que ꝯña per ipſum eſſet bona. q2 iam eadẽ idẽtitas denotat̃ in cõſequẽte ⁊ in premiſſis qđ in rei veritate falſum eſt cum añs ſit verũ ⁊ conſequẽs falſuʒ. Veritas maioris patet q2 oĩs eſſentia diuina ⁊ pater ſunt eadem ꝑſona: q2 ꝑſona patris ⁊ per idem patet veritas minoris.

¶ Et cõfirmatur: q2 tunc hec ꝯña eſſet bona oĩs eſſentia diuina ⁊ pr̃ ſunt eadẽ ꝑſona oĩs eſſentia diuina ẽ eadẽ perſona cũ filio ergo eadẽ ꝑſona cũ filio ⁊ pr̃ ſunt eadẽ perſon a cũ denotet̃ eadẽ idẽtitas in concluſione et in añte t̃n añs ẽ verũ ⁊ ꝯñs falſuʒ. igit̃. ¶ Jacob alijs d̃: ꝙ ad hoc ꝙ ſillogiſm⁹ affirmatiuus valeat oportet ꝙ reguleť ꝑ dici de oĩ ⁊ ad hoc ꝙ negatiu⁹ valeat oportet ꝙ reguleť ꝑ dici de nullo ſillogiſmũ affirmatiuũ regulari per dici de oĩ eſt vnã premiſſarũ eſſe ſimpliciter vniuerſaleʒ ¶ Propoſitio ſimpliciter v'lis affirmatiua eſt illa in qua denotatur ꝙ de nulla re verificet̃ ſubiectũ quin de eadẽ verificet̃ ꝑdicatũ. ⁊ ꝓpõ ſimpliciter vniuerſalis negatiua eſt illa in qua denotat̃ ꝙ de nulla re verificat ſubiectũ de qua nõ neget̃ ꝑdicatũ. ¶ Ex quo infert̃ ꝙ iſta ſigna oĩs nullus nõ pñt facere propoſitionem ſimpliciter vniuerſalẽ: q2 in iſta oĩs eẽntia diuina eſt pr̃ nõ denotat̃ ꝙ de nulla re verificet̃ ſubiectũ quin de eadẽ verificet̃ ꝑdicatũ. ſʒ iſta ſigna oĩs res q̃ eſt nulla res que eſt ſunt ſufficientia ad faciendaʒ propoſitionẽ ſimpliciter vniuerſalẽ: ſicut iſta oĩs res q̃ ẽ pater eſt pr̃ nulla res q̃ eſt eẽntia diuina eſt pater. ¶ Ex quo pʒ ꝙ iſta ẽ vera oĩs res que eſt pater ẽ pater q2 de nulla re verũ ẽ dicere ꝙ ẽ pater quin de eadẽ verũ ſit dicere ꝙ ẽ pr̃. Et ſi arguas oĩs res q̃ eſt pater ẽ pater: filı⁹ eſt res que eſt pater: ergo filı⁹ ẽ pater. Negat̃ ſeq̃la cauſa ẽ q2 ſi maior ẽ ſimpliciter v'lis hoc totũ ẽ ſignũ oĩs res que ẽſt et preciſe ly pater eſt ſubiectum et ſic non bene ſubſumis cum predicatũ minoris non ſit ſubiectum maioris. ſi autem capiatur ly oĩs ꝓciſe ꝓ ſigno ⁊ hoc totũ ꝓ ſubiecto res q̃ eſt pater tũc ꝯña nulla ẽ cũ maior nõ ſit de oĩ hoc ẽ ꝙ nõ ẽ ſimpliciter v'lis. ¶ Secũdo ſequit̃ ꝙ iſta ẽ falſa: omnis res q̃ ẽ eſſentia diuina ẽ pater cuʒ ſenſus ſit de nullo verũ ẽ dicere ꝙ eſt eſſentia diuina quin de eodem verũ ſit dicere ꝙ ẽ pater. Ex quo patet ad argumentum conſequentia nulla eſt quia maior non eſt ſimpliciter vniuerſalis. Hec ſolutio quantum ad hoc quod dixit ꝙ ad hoc ꝙ conſequentia in terminis diuinis valeat oportet ꝙ reguletur per dici de omni vel de nullo verum eſt et quantum ad hoc ꝙ dicat de iſtis ſignis omnis et omnis res que eſt. eſt ad nomẽ quãtũ ad cõcedendũ iſtã. oĩs res q̃ ẽ pater ẽ pater non videtur mihi vera.

diffinitio Quid propoſitio. ſ. v'aľ. et negatiua.

Correlaria.

Vide ſolutionem.

¶ Ideo ſic arguo. ex hoc ſequitur ꝙ iſta eſt vera. omnis res que eſt pater non eſt filius cõſequens eſt falſuʒ ergo ⁊ antecedẽs falſitas conſequentis patet bene ſequitur omnis res que eſt pater non eſt filius eſſentia diuina eſt pater ergo eſſentia diuina non eſt filius conſequens eſt falſum et minor vera. ergo maior falſa ⁊ conſequentia tenet in ferio. Et ſequela ꝓbatur. Eſt vna vniuerſalis negatiua ſic ſe habens ꝙ ſubiectum et predicatum non ſupponunt pro eodem ergo vera. Antecedens patet quia iſte terminus pater eſt ſubiectum et preciſe ſupponit pro patre et iſte terminus filius pro filio: igitur ꝙ autem iſte terminus pater nõ ſupponat pro filio: patet quia non eſt verificabilis de filio nam hec eſt falſa filius eſt pater. Si dicas me male facere verificationem ſed debeo ſic facere filius eſt aliqua res que ẽ pater.

¶ Contra non facis verificationem huius termini pater ſed iſtius toti⁹ res q̃ eſt pater. Arguo ſic ergo ſubiectuʒ huius oĩs res que eſt pater ẽ pater. vt ẽ ſimpliciter vniuerſalis ſupponit pro filio conſequens eſt falſuʒ ꝑ ſeqñs ſi ꝑ argumentũ cõcedas ſubiectum huius

oīs res q̄ eſt pater eſt filius nō ſupponeret ꝑ fi-
lio ex quo nō ſequit̄ ei⁹ veritas q: licet ſubiectū
nō ſupponat ꝑ filio ſupponit tñ ꝑ eēntia diuina

¶ Cōtra hoc ſic arguitur: q̄ro cōtradictoriā illius ⁊ oportet dare iſtā pater eſt filius ⁊ ſic illa eſſet vera qḋ falſum eſt. Si dicas ꝙ illa nō eſt ſua cōtradictoria q: nō eſt ſimpliciter particularis ſed iſta eſt ſua cōtradictoria aliqua res que eſt pater eſt filius. ¶ Cōtra vel tu capias ly aliqua res tanq̄ partē ſubiecti vel non. Si primū tūc nō cōtradicūt cū non cōponunt̄ ex eiſdē extremis. Si ſcḋm ſequit̄ ꝙ ſubiectuȝ ⁊ p̄dicatū nō ſupponūt pro eodē ſuppoſito ſi dicas ſufficit ꝙ ſupponāt pro eodē ſuppoſito mediato ſequit̄ ꝙ iſta eſt vera pater eſt filius. Si neges cōſequētiā dicēdo ꝙ illud ſufficit qñ ꝓpoſitio eſt ſimpliciter particularis vel qñ vnū extremū ſimpliciter particularizat̄. ¶ Unde oportet ponere ꝓpoſitionē ſimpliciter particularem ſicut ꝓpoſitionē ſimpliciter vniuerſalē: ſed illud nō ſufficit quādo ꝓpoſitio nō eſt ſimpliciter particularis.

¶ Cōtra hoc ſic arguit̄: bene ſeq̄tur oīs res q̄ eſt pater eſt pr̄ aliq̄ res q̄ eſt pr̄ eſt filius ergo fili⁹ eſt pr̄ capiēdo ly aliq̄ res non tāq̄ partē ſubiecti ꝯña tenet in datiſi vel in darij ⁊ dicā ſic in minori filius eſt aliq̄ res q̄ eſt pr̄ eſt capiēdo ly pater tātūmodo pro p̄dicato cōcluſio eſt falſa ⁊ minor vera ergo maior eſt falſa.

¶ Hoc argumētum euidēter cōcludit cōtra iſtū doctorem ꝙ iſta eſt falſa oīs res q̄ eſt pater eſt pater vt eſt ſimpliciter vniuerſalis. ideo ḋr negando illā cōceſſa ꝯñtia ex quo infertur ꝙ ipſe in hoc male rep̄hendit alios: vñ pro reſolutiōe dicatur in hoc ꝙ facta maiori ſimpliciter vniuerſali hoc eſt ꝙ equiualeat vni de omni vel minori ſillogiſmus affirmatiue ſemp erit bonus voco propoſitionē ſimpliciter vniuerſalem cuius ſubiectum capitur cuȝ iſto cōplexo res que eſt ens quod eſt.

Quid vocetur ꝓpoſitio ſimpliciter vniuerſalis.

¶ Cōtra hoc ſic arguit̄: ſi hoc eſſet verum ſequeretur ꝙ nunq̄ poſſemus ſillogiſtice arguere in iſta materia quin añs eēt falſum ꝯñs eſt abſurdum ergo ⁊ antecedens.

¶ Reſpōdetur negādo ſeq̄lā īmmo hic eſt bonus ſillogiſmus. omne qḋ eſt eſſentia diuina eſt eſſentia diuina omne qḋ eſt pater eſt eſſentia diuina ergo omne qḋ ē pater eſt eſſentia diuina. ſi dicas ꝙ tu intelligis quando predicatur terminus perſonalis ſicut hic omne qḋ eſt pater eſt pater de hoc inferius an illa ſit concedenda in aliquo caſu.

¶ Cōtra hoc ſic arguitur: ꝯſequētia facta in principali argumēto erat bona: ergo male dictū eſt. añs pȝ q: ſi nō maxima eēt ꝓpter veritatē añtis: ſed añs eſt falſum ꝓ maiore. igit̄. Probat̄ minor eſt vna vniuerſalis affirmatiua ſic ſe habēs ꝙ ꝓ aliquo ſupponit ſubiectū ꝓ quo non ſupponit p̄dicatū ergo eſt falſa.

¶ Cōfirmat̄ hec eſt vera eſſentia diuina nō eſt pr̄ ⁊ eſt ſua ꝯdictoria. igit̄. Minor pȝ eſt vna ꝑticularis negatiua ſic ſe habens ꝙ ꝓ aliquo ſupponit ſubiectū ꝓ quo nō ſupponit p̄dicatū ergo eſt vera. añs pȝ q: ſubiectū ſupponit ꝓ patre nō ſupponit p̄dicatū. igit̄ pono.

¶ Ad primū dicitur ꝙ diſtinguēdo añs vel pro aliquo ſuppoſito immediato ⁊ ſic nego vel mediato ⁊ ſic cōcedo ꝓ cuius declaratione nota ꝙ iſte terminus eſſentia diuina hȝ duplex ſuppoſitū mediatū ⁊ immediatū qḋ aliquis declarās dicit ꝙ ſuppoſitū imediatū hui⁹ termini eſſentia diuina ē illud de quo talis terminus verificat̄ ⁊ ꝯuertit̄ cū illo cū hoc cōplexo oē qḋ eſt ⁊ ſic ḋr ꝙ eſſentia diuina eſt ſuppoſitū immediatū huius termini eſſentia diuina q: oē ꝙ eſt eſſentia diuina eſt eſſentia diuina ⁊ oē qḋ eſt eſſentia diuina eſt eſſentia diuina. ſed ſuppoſitū mediatū eſt de quo talis terminus verificat̄ ⁊ nō cōuertit̄ cū illo mediāte hoc cōplexo oē qḋ eſt vt pater eſt ſuppoſitū mediatū huius termini eſſentia diuina: q: licet omne qḋ ē pr̄ eſt eſſentia diuina eſt nō tñ oē qḋ eſt eſſentia diuina eſt pr̄ pȝ de filio ex quo infert̄ ꝙ fili⁹ nō eſt ſuppoſitū mediatū nec immediatū huius termini pr̄ cū ſibi terminus pr̄ nō verificet̄ de filio. ¶ Scḋo ſeq̄tur ꝙ quodlibet ſuppoſitū in diuinis eſt ſuppoſitū mediatū hui⁹ termini eſſentia diuina ſilr̄ tota ſctā trinitas. ¶ Tertio ſeq̄tur ꝙ eēntia diuina ē ſuppoſitū mediatū cuiuſcūq̄ termini ꝑſonalis.

Terminus eſſentia diuina habere duplex ſup.

Tria corrolaria.

¶ Cōtra hoc ſic arguitur ꝓbādo ꝙ eſſentia diuina ſit ſuppoſitū immediatum hui⁹ termini pr̄ ex ꝯñti cuiuſcūq̄ termini ꝑſonalis bene ſequitur oē qḋ eſt pr̄ eſt eſſentia diuina ſuppoſitū immediatū huius termini pr̄ eſt pr̄: ergo ſuppoſitū immediatū hui⁹ termini pr̄ ē eſſentia diuina i dary. añs eſt verū vt pȝ: ergo ⁊ ꝯñs.

¶ Et cōfirmat̄ ꝑ argumentū ſuperius factū iſta eſt falſa oē qḋ eſt pr̄ eſt pater ergo pater nō eſt ſuppoſitū immediatū hui⁹ termini pr̄. Silr̄ aliq̄s termin⁹ pōt immediate ſupponere ꝓ qualibet ꝑſona in diuinis nō videt̄ maior rō de aliquo q̄ de iſto termino eſſentia diuina igit̄ maior nō videt̄ negāda ⁊ minor pȝ q: ſi ſic dico illū terminū. ſm modū declarādi ꝓbat̄ vel ꝙ talis terminus nō immediate ꝓ q̄libet ꝑſona ſupponat vel qḋ iſte termin⁹ eſſentia diuina immediate ꝓ q̄libet ꝑſona ſupponat. igit̄.

¶ Circa iſtū locuȝ dubitatur an ſubiectū huius oīs res q̄ eſt pr̄ eſt pr̄ reſtringat̄ ad ſtādū ꝓ ꝑſona pr̄is ⁊ non ꝓ aliq̄ alia re a ꝑſona pr̄is ⁊ vr̄ ꝙ ſic q: in iſta hō q̄ eſt ſortes eſt aīal ſubiectū reſtringit̄ ad ſtādū p̄ciſe ꝓ ſorte ergo in prima ſubiectū reſtringit̄ ad ſtādū p̄ciſe ꝓ patre. ſed in oppoſitū ar̄. ſubiectū illi⁹ ſupponit pro filio hec eñ eſt vera filius eſt ens qḋ eſt pr̄.

Dubium.

¶ Rñdetur ꝙ poſſum⁹ dupliciter loq̄ de reſtrictione illa. vel de reſtrictiōe totius ſubiecti vel de reſtrictiōe hui⁹ termini ens. Si ſcḋm ḋr ꝙ ille termin⁹ ens reſtringit̄ ad ſtādū ꝓ ꝑſona pr̄is. Si primū ḋr ꝙ totale ſubiectū nō reſtringit̄ ſȝ ſtat ꝓ q̄libet ꝑſona in diuinis cū de q̄libet verificet̄. Ex quo infert̄ aliqḋ cōplexū ſupponere ꝓ aliquo cui⁹ nulla ps ſupponit ꝓ eo.

Corrolarium.

¶ Cōtra hoc ſic arguit̄ primo ſemp aggregatū ex determinatiōe ⁊ determinabili ꝯuertit̄ cū ſuo determinabili ſicut ens qḋ eſt ſortes conuertitur cū ly ens. Scḋo ſupponit ꝙ ipſi alij dicunt ꝙ loco vnius cōuertibilis licet ponere reliquū tunc capio iſtā qḋ eſt pater eſt filius: ly ens reſtringitur ad ſtādum p̄ciſe pro

Due ſuppoſitiōes.

patre ergo

patre ergo vt ibi tenet cōuertit cū iſto termino pr̄ ergo loco hui' termini ens lȝ ponere iſtū terminū pr̄. ⁊ ſic iſta eſſet vera pr̄ q̄ eſt pr̄ eſt filius: ſi iſta eſt vera ens qḋ eſt pr̄ eſt fili' et vt ly ens ſtet pciſe p patre qḋ tn̄ eſt ipoſſibile. Ideo dr̄ q nullus termin' q̄ nat' eſt ſupponere p qualȝ pſona in diuinis pōt reſtringi ab iſto termino pr̄ vl' ab aliq̄ termino pſonali ad ſtādū pciſe p pſona patris. Scḋo prȝ q iſta ſine diſtinctiōe eſt negāda. oīs res q̄ eſt pr̄ eſt pr̄ q: ſi eſſet diſtributio incompleta eſt vera. ſimiliter iſta eēt vera. oīs res q̄ eſt pater eſt filius vt eſt diſtributio incōpleta q: ſubiectū p ipſos p quaubet re in diuinis immediate ſupponit. Et ſilr̄ hec eſt vera aliqua res q̄ eſt pater eſt filius vt liquet que eſt ſua contradictoria ergo contradictoria vera.

Aliquorū opinio de ſuppoſito imediato. Corrolaria.

¶ Aliq ſunt dicētes q ſuppoſitū immediatū eſt illḋ de quo termin' aliq̄s ſine diſtinctiōe verificat. Ex quo infert q q̄lȝ res in diuinis eſt ſuppoſitū immediatū hui' termini eſſentia diuina ⁊ q de qualȝ re verificat ſine diſtinctiōe aliq̄ ⁊ ex hoc ſequit q ſi ſubiectū hui' oīs eſſentia diuina eſt pr̄ diſtribuat p quolȝ ſuppoſito immediato qḋ falſuȝ eſt cū p aliquo immediato ſupponat ſubiectū pro quo nō ſupponit pdicatū ergo eſt falſa per eos. ¶ Ex quo ſeq̄tur iſtā eſſe verā eſſentia nō eſt pr̄ particularizādo ſubiectū pro ſuppoſitis immediatis. ¶ Secundo ſeq̄tur q nō eſt idē dicere q ſubiectū hui' oīs eſſentia diuina eſt pater diſtribuat incōplete ⁊ pro quolibet ſuppoſito immediato ſed; ſuppoſitū mediatū eſt illḋ de quo talis termin' cuȝ deſtructione verificat ſicut iſta; eſt ↄcedenda; fili' eſt pater ſi pdicatuȝ particularizet complete ſed ex dictis ſequitur q iſta eſt vera filius eſt pater quacunq̄ particularizatione data q: ſubiectum ⁊ predicatum immediate ſupponūt pro eſſentia diuina. ſimiliter probatur q eſſentia diuina ſit ſuppoſitū mediatū huius termini pater.

¶ Cōtra dicta nā omne quod eſt filius eſt eſſentia diuina ſuppoſitum mediatum huius termini pater eſt filius ergo ſuppoſitū mediatū hui' termini pr̄ eſt eēntia diuina antecedens eſt verum ergo et ↄñs licet ad iſta ſine magna difficultate poteſt reſpōderi vſq̄ ad tractatum ſillogiſmorum in ſummulis superſedeo breuitatis cauſa.

Propoſitiones.

¶ Et pro reſolutione dr̄ p aliquas ppōnes dimiſſis ſuppoſitis mediatis ⁊ immediatis. Quarū prima eſt ad veritatē ppōnis affirmatiue ex diuinis terminis cōpoſite req̄rit q ſubiectū ſupponat p aliqua pſona vl' aliq̄bus pſonis p qua vel q̄b' ſupponit pdicatū. ¶ Scḋa eſt ad veritatē ppōnis affirmatiue nō req̄rit q p quacūq̄ pſona ſupponit ſubiectū ſupponat pdicatū. Prima prȝ q: vel in tali ppōne pdicat eſſentialiter de termino eēntiali ſicut hic eēntia diuina eſt eēntia diuina vel termin' pſonalis de termino pſonali. Si pmū notū ē ſubiectū ⁊ pdicatū ſupponere p eadē pſona. Si ſcḋȝ vl' ſunt termini ſi nomini ſicut hic fili' eſt fili' vel nō Si pmū clare prȝ ſubiectū ⁊ pdicatū ſupponere p eadē pſona Si ſcḋm vel ſe hn̄t ſicut ſupi' ⁊ inferi': ⁊ idē prȝ ſi nō ſicut hic pr̄ ⁊ fili' talis ppō eſt falſa ⁊ ſic prȝ prima ppō. ¶ Scḋa pbat: q: ſi nō tūc hec eſſet falſa. oīs eſſentia diuina eſt pr̄; ol diſtinctione ſeclūſa qḋ ↄ oēs doctores et ſcḋs eſt ↄñs

Aduerte.

tn̄ ſi nō cōceſſiſſent rigore logice ſtādo rigoroſus logicus negaret. ¶ Tertia ppō eſt ad veritatē ppōnis vl'is affirmatiue nō req̄rit q p quocūq̄ diſtribuit ſubiectū ſupponit pdicatū. igit. Probat q nō videt rō quare magis iſtḋ ſignū oīs diſtribuat ſubiectū hui' oīs eſſentia diuina eſt pr̄ pro eſſentia diuina q̄ p pſona filij. Si dicas regulat ſic ab intellectu vel actus ſibi reſpōdēs in mēte eſt talis nature. Cōtra regulā intellect' illud ſignū vt diſtribuat p filio ⁊ nō p alia pſona. Siliter dabit vnū ſignū qḋ poſſit diſtribuere p filio ⁊ nō pro alia pſona ⁊ ſic tū eſſet diſtributio incōpleta illa eſſet falſa qḋ nullus vult dicere. ¶ Quarta propō ad veritatē propōnis vl'is affirmatiue cuius ſubiectū pro quolȝ ſuo ſuppoſito abſolute diſtribuit req̄rit ⁊ ſufficit q pdicatum cuilibet ſuo ſuppoſito cōueniat: q: nihil aliud intelligo per hoc q abſolute diſtribuat ⁊ hoc eſt q diſtribuat diſtributiōe cōpleta vel in termino vel extra terminū. ¶ Quinta propō ſequēs eſt q iſta eſt falſa oīs eſſentia diuina eſt pr̄ ſi ſubiectū abſolute ⁊ cōplete diſtribuat. ¶ Sexta propō eſt iſta propō oīs eſſentia diuina eſt pr̄ ſi ſubiectū nō cōplete ⁊ abſolute diſtribuat nō hȝ iſtū ſenſuȝ oē qḋ ē eſſentia diuina eſſentialiter diſtinctū a quolibȝ alio eſt pr̄: Probat q: vel ly alio dicit diuerſitatē eſſentialē vel tm̄ realē ⁊ pſonalē Si primū ſubiectū ſupponit pro qualibet pſona in diuinis et cōplete diſtribuit: ergo eſt falſa. Si ſcḋm probo q ſupponat pro qualȝ pſona hec eſt vera quacūq̄ pſona demōſtrata hec pſona ē ens q ē eēntia diuina eſſentialiter diſtinctum a quolibet alio. Probatio ly alio refert iſtuȝ terminū ens a parte pdicati: q: idē referebat in iſta oē qḋ ē eēntia diuina eētialr̄ diſtinctū a quolȝ alio ē pr̄ ⁊ nō iſtū terminū hec pſona poſituȝ a parte ſubiecti. Et tunc ſic arguitur. ſubiectū eius pro qualibet perſona ſupponit ergo eſt falſa.

¶ Similiter bene ſeq̄t qḋ omne eſt eſſentia diuina eētialr̄ a quolȝ alio ē pater filius eſt hm̄ōi ergo filius eſt pr̄. vbi ↄcluſio eſt falſa et minor vera: ſed minor eſt vera ergo oportet dare q maior eſt falſa cū ↄñs ſit in darij. ¶ Septima propō ſi aliqua perſona diuina ſe haberet eſſentiā diſtinctā ab eēntia patris hec eēt falſa. oīs eſſentia diuina eſt pater licȝ ſubiectū incōplete diſtribuat propō claret. ¶ Octaua propō ſequēs eſt q ſenſus huius: oīs eſſentia diuina eſt pater eſt iſte eſſentia diuina eſt pater ⁊ nulla eſt res q̄ eſt eſſentia diuina q̄n eius eſſentia ſit pater q̄ q̄dē ſenſus ver' eſt, ⁊ xpian' et ille eſt ſenſus in quo ſcti doctores cōcedūt illā ¶ Nona ppō ē hec ↄñā nō ē ſillogiſtica oīs eēntia diuina ē pr̄ fili' ē eēntia diuina. ergo fili' ē ens qḋ eſt pr̄: q: in ſili ſi ſeq̄t igit. ↄñs pȝ iſta ē in ſili forma oīs eēntia diuina ē pr̄ fili' ē eēntia diuina: ergo fili' eſt aīal qḋ eſt pater ⁊ prȝ p ea q̄ dicta ſunt de forma itate ↄñe. ⁊ adhuc iſta ē falſa fili' ē pr̄ q̄ ē ps hui' fili' ē aīal qḋ eſt pr̄. ¶ Decima ppō ſenſus hui' nulli' pr̄ iſte fili' ē ſubiectū diſtribuat incōplete ⁊ nō abſolute eſt iſte pr̄ nō ē fili' ⁊ nulla res eſt pr̄ q̄n ſit pr̄ q̄ nō eſt filius q̄ q̄dē ſenſus verus eſt ⁊ in iſto ſenſu illa ppō nō pōt eſſe maior huius ſillogiſmi negatiui ſicut nec iſta oīs eſſentia diuina eſt pater vt ſubiectū incōplete diſtribuitur alicuius ſillogiſmi affirmatiui q: ad ſillogiſmum negatiuum ex eo q debet regulari per dici de nullo vt ſupradictum eſt requiritur quod

Doctores.

aliquod extremũ cõplete et abſolute diſtribuaẜ nã ſicut ſupra diximus qñ ſubiectũ affirmatiue diſtribueẜ cõplete ⁊ abſolute requiriẜ ꝙ ꝑdicatũ ↄueniat omni illi de quo verificaẜ ſubiectuȝ ita ad veritatẽ vniuerſalis negatiue requiriẜ ꝙ predicatũ cõueniat omni illi de quo verificaẜ ſubiectũ ita ad veritatẽ vniuerſalis negatiue requiritur ꝙ predicatum nõ cõueniat alicui de quo verificatur ſubiectum.

Corrolarium.

¶ Ex quo pȝ ꝙ iſta eſt falſa

nullus pater eſt filius ſi ſubiectũ cõplete diſtribuaẜ cũ ſenſus eius ſit de nulla re verũ eſt dicere ꝙ eſt pr de qua verũ eſt dicere ꝙ eſt filius qd̃ falſuȝ eſt: imo aliqua re de qua veȝ ẽ dicere ꝙ eſt pr̃ veȝ eſt dicere ꝙ eſt filiꝰ puta de eſſentia diuina. Et iſto mõ capiẽdo illa põt eſſe maior ſillogiſmi negatiui ⁊ cõtradicit vni ꝓpõni cuius ſubiectuȝ cõplete particularizaẜ ⁊ ſua cõtradictoria nõ eſt iſta ens qd̃ eſt pater eſt filiꝰ cũ iſte ſint ſiſtis forme nullus pater eſt filius ⁊ albũ qd̃ eſt pater eſt filius ſed opȝ habere aliqd̃ ſignũ qd̃ cõplete particularizet ſubiectũ nã ſine ſigno ſub nõ cõplete particularizaẜ. Unde ſenſus huiꝰ ꝓpoꝛiꝰ hõ eſt aial nõ eſt iſte de aliqua re de qua verũ eſt dicere ꝙ eſt hõ verũ eſt dicere ꝙ eſt aial. ſed iſte de aliquo hoie verũ eſt dicere ꝙ eſt aial ſicut ſenſus huius pater eſt filius nõ eſt iſte de aliqua re que eſt pr eſt verũ dicere ꝙ eſt filius. ſȝ iſte de pr̃e veȝ eſt dicere ꝙ ẽ filius ⁊ ſit a vel b. ſignũ qd̃ ſubordinaẜ actui. qui põt cõplete particularizari. vnde cõtradictoriũ illius negatiue eſt iſtud a pater eſt filius cuiꝰ ſubiectũ ſit particularizatuȝ ſupponit pro filio ſiue illd̃ ſignũ a. ſit ps extremi ſiue nõ ⁊ faciẽdo verificationẽ eius debet complete ſiẜ particularizari. Unde cõcedo ꝙ ratione particularizationis cõplete aliquis terminus ſupponit pro aliqua ꝑſona: pro qua primo ſupponebat. ſȝ hoc nunꝗ ↄtingit niſi antea pro aliqua re que erat illa perſona ſuppoſuiſſet. ⁊ licet in propoſitione vocali nõ ponaẜ expreſſe tale ſignũ complete particularizans propter maiorem explicationẽ congruũ eſt tales diſtinguere. pater eſt filius eẽntia diuina non eſt filius penes hoc ꝙ ſubiecta complete particularizantur vel non licet de virtute ſermonis poſſit dici ꝙ ſubiectuȝ huius pater eſt filius non cõplete particularizaẜ nec ſubiectum huius eſſentia diuina non eſt filius.

[illegible]

Annotes.

¶ Ex quo pȝ falſuȝ eẽ ꝙ nũꝗ

ſubiectũ alicuiꝰ ꝓpõnis ꝑticulariȝeẜ incomplete qn ꝑticulariȝeẜ cõplete. ⁊ adhuc dato ꝙ illd̃ eſſet veȝ iſte q̃ h̃ reputat falſum nõ intellexit dictũ cuius impugnat. Nolebat eñ dicere. vt pȝ in ſuis ſillogiſmis ⁊ in multis aliĩs locis ꝙ qñ ſubiectũ huiꝰ eẽntia diuina nõ ẽ pr̃ ꝑticulariȝaẜ icõplete ⁊ nõ ꝑticulariȝaẜ cõplete nec adhuc dicis i forma illd̃ nec in valore. ſȝ intẽdit dicere ſi ſubſtãtiuã ſuo rñ vbo ȝguſtes ꝙ qñ ſubiectũ icõplete ꝑticulariȝaẜ ꝓpõ nõ hȝ eũdẽ ſenſuȝ quẽ hȝ vt cõplete ꝑticulariȝaẜ. vt nos ſupra explicauimꝰ. ¶ Unde cõ ꝓpõ eſt iſta ↄña nõ ſillogiſtica. ois res eſt pr̃ nõ ẽ filiꝰ eẽntia diuina eſt res q̃ ẽ pr̃. g̃ eẽntia diuina nõ eſt filiꝰ. Probaẜ q2 in ſili nõ ſeqẜ oẽ generãs qd̃ eſt pr̃ nõ eſt filiꝰ eẽntia diuina eſt generãs qd̃ eſt pr̃: g̃ eẽntia diuina nõ eſt filiꝰ cũ añs ſit veȝ ⁊ ↄñs falſuȝ ⁊ ex eodẽ fundamẽto inferẜ iſtã nõ eẽ ſillogiſticã oẽ ens qd̃ eſt eſſentia diuina eſt pr̃ filius eſt eſſentia diuina ergo filiꝰ eſt pater. q2 in

Corrolaria.

ſimili nõ ſequiẜ omne genituȝ qd̃ eſt eſſentia diuina eſt filius pater eſt eſſentia diuina ergo pr̃ ẽ filius. q2 añs eſt verũ ⁊ ↄñs falſuȝ capio ſemꝑ ly generans ⁊ ly genitum ſubſtantiue.

¶ Uñ reſolutio ſtat in hoc ꝙ

ad h̃ ꝙ ↄña in barbara vel in darĩ valeat opꝰ eſt ꝙ ſubiectũ maioris complete et abſolute diſtribuaẜ verbi cauſa ad hoc ꝙ iſta ois eẽntia diuina eſt pater ſit maior in barbara vel in darĩ opꝰ eſt ꝙ ſubiectũ eius complete diſtribuatur ab iſto ſigno omnis vt in ea denotetur de quacunꝙ re verum eſt dicere ꝙ eſt eſſentia diuina de ea verum eſt dicere ꝙ eſt pater ⁊ ſi ſubiectum diſtribuatur complete nõ ſubordinatur illi mentali cui ſubordinatur vt diſtribuitur incomplete: q2 ly omnis equiuoce capitur et iſte due omnis eſſentia diuina eſt pater omnis eſſentia diuina eſt pater nõ ſunt ſimilis forme vt in vna ſubiectum diſtribuitur complete ⁊ in alia incomplete.

Animaduerte.

¶ Contra hoc ſic arguitur. ex

dictis ſeqtur ꝙ iſta ꝓpõ ois eſſentia diuina ẽ pater lȝ ſubiectũ incõplete diſtribuaẜ ꝙ eſt falſa Et ſeq̃la ꝓbaẜ q2 eſt vna vlis ſic ſe hñs ꝙ ꝑ aliquo ſupponit ſubiectũ ꝑ quo nõ ſupponit ꝑdicatũ: g̃ eſt falſa nec valet dicere ꝙ verũ eſt ꝙ pro aliquo ſuppoſito mediato ſupponit ſubiectũ ꝑ q̃ nõ ſupponit ꝑdicatũ: ſȝ nõ ꝑ aliquo ſuppoſito imediato: q2 ſuperꝰ dictũ eſt ⁊ aliqualiter ꝓbaẜ ꝙ non opus eſt pro ſaluãda materia iſta ponere ſuppoſita mediata et immediata igitur.

¶ Reſpõdetur diſtinguendo

antecedens vel ſubiectuȝ, complete diſtributum et ſic nego vel incomplete diſtributum et ſic concedo et nego ſequelam probares eodem modo iſtam eſſe falſam vtrunꝙ animal eſt homo.

¶ Cõtra hoc ſic arguiẜ: eẽntia

diuina nõ ẽ pr̃: igiẜ vl̃ pria falſa vel duo ↄdictoria ꝑa. añs pȝ: ſubiectũ ſupponit ꝑ aliã ꝑſona puta ꝑ filio ꝑ q̃ nõ ſupponit ꝑdicatũ. igiẜ. Rñdeẜ diſtinguẽdo añs vel ſubiectũ cõplete ꝑticulariȝatũ: ⁊ ſic nego vel incõplete ꝑticulariȝatũ. ⁊ ſic cõcedo: ⁊ nego ſeq̃lã petis ſenſum huiꝰ eẽntia diuina nõ eſt pr̃ dico ꝙ ſenſus huiꝰ eſt iſte de aliqua re de qua veȝ ẽ dicere ꝙ ẽ eẽntia diuina de ea verũ eſt dicere ꝙ eius eẽntia non eſt pater.

¶ Secũdo ſic arguitur ex di

ctis ſequeretur ꝙ iſta eſt vera pater eſt filius per argumentum quod ſupra fecimus: nam ſi non ſunt ponenda ſuppoſita mediata alicuius termini in diuinis ſequitur ꝙ iſta eſt vera pater eſt filius quomodocunꝙ capiantur termini cum ſubiectum et predicatum ſupponant pro eadeȝ re puta pro eſſentia diuina. ¶ Si dicas hoc non ſufficere ſed oportet ꝙ ſupponant pro eadem perſona.

¶ Cõtra h̃ ſic arẜ ſeq̃reẜ ꝙ iſta

eſſet falſa lapis eſt lapis cum ſubiectum ⁊ predicatum non ſupponant pro aliqua perſona cum perſona ſit ſuppoſitum rationale et ſi dicas ſufficit et requiritur ꝙ ſupponant pro eadem perſona vel ſuppoſito ſequitur ꝙ iſta eſt falſa humanitas chriſti eſt humanitas chriſti cum ſubiectum et predicatum non ſupponãt pro aliqua ꝑſona nec ſuppoſito cum humanitas xp̃i nõ ſit

Propoſitiones. perſona nec ſuppoſitũ. ¶ Rñdetur ꝑ aliquas ꝓpõnes. ¶ Prima eſt qñ predicatur affirmatiue abſolutũ de abſoluto vel cognotatiuũ de abſoluto: vel abſolutũ de cognotatiuo ſufficit ad veritatẽ ꝓpõnis ſubiectum ꝛ predicatum ſupponere ꝓ eadem re. ¶ Scõa propoſitio eſt ad veritatem ꝓpoſitionis affirmatiue non ſufficit ſubiectum ꝛ predicatũ ſupponere pro eadem re ſi incomplete particulariʒantur ſed cum hoc requirit ſibi cognotata extremorum cõpetere. ¶ Ex quo pꝫ ꝙ iſta eſt falſa pater eſt filius lꝫ ſubiectũ ꝛ predicatũ ſupponãt ꝓ eadẽ re qꝛ illi rei vꝫ eſſentie diuine: nõ cõueniũt connotata iſtorum terminorum pater ꝛ filius cum nec generet nec ſit genita ꝛ tũc ad formã argumẽti dicit̃ ꝓpoſitio prius poſita videlꝫ ad veritatem ꝓpoſitiõis affirmatiue reqͥritur ſubiectũ ꝛ ꝑdicatũ ſupponere pro eadem ꝑſona. Intelligitur in terminis diuinis.

Corrolarium. Ex dictis inferunt̃ corrolaria. Primum eſt aliquis terminus cognotatiuus ſupponit ꝓ aliqua re cui nõ cõuenit cognotatũ talis termini. patet iſte terminus pater ſupponit ꝓ eẽntia diuina cui nõ cõuenit generare. ¶ Scõo ſequit̃ aliqͦs terminus cognotatiuꝰ ſupponit ꝓ aliqua ꝑſona cui nõ ꝯuenit cognotatũ eius pꝫ. iſte terminus pr̃ cõplete particulariʒatus ſupponit ꝓ filio ꝛ tñ filio nõ cõuenit cognotatũ huiꝰ termini pr̃. puta gñare. ¶ Tertio ſeqͥtur ꝙ nõ ẽ vlr verũ ꝙ terminꝰ cognotatiuꝰ nũꝙ̃ ſupponit ꝓ re cui nõ cõuenit cognotatũ eius pr̃ ex dictis.

¶ Tertio ſic arĩ: iſta nullꝰ pater eſt filius vt ſubiectũ cõplete diſtribuitur: põt eẽ maior ſillogiſmi negatiui: ꝗ dicta nulla. Añs pꝫ hec ꝯña eſt bona ꝛ ſillogiſtica nullus pr̃ eſt filius a eſſentia diuina nõ eſt pr̃ ꝛ pono ly a vt cõplete ꝑticulariʒet̃ ſubiectũ minoris ꝛ ꝯclõnis igitur ꝙ ſit ſillogiſtica pꝫ reducendo eam ꝑ impoſſibile ad barã capiẽdo oppoſitũ cõcluſiõis ꝓ maiore ꝛ cõuertentem minoris ꝓ minore ꝛ cõuertẽtem maioris ꝓ ꝯclõne ſic dicendo. omnis eẽntia diuina eſt pater. filius eſt eſſentia diuina ergo filius eſt pater diſtribuendo ſubiectum maioris complete. Aliãs nõ eſſet contradictoriũ cõcluſiõis ꝑ̃me ꝯñie ꝙ añs hec ꝯña ſit bona liqͥt.

¶ Rñdet̃ ꝙ qñ ſubiectũ ꝯclõnis particulariʒatur complete non reqͥrit̃ ꝙ in aliqua premiſſarũ terminus cõplete diſtribuat̃: vt argumẽtum ꝓbat. Et qõ ſupius diximus intelligit̃ qñ talis particulariʒatio cõpleta nõ habet̃ in cõcluſione ſꝫ opus eſt vno illoꝝ ꝙ particulariʒetur terminus cõplete in cõcluſione vel habeatur completa diſtributio in antecedente.

¶ Cõtra hoc ſic arĩ: iſta ꝯña nõ valet. omnis pater nõ eſt filius omnis pater eſt eſſentia diuina ergo eſſentia diuina non eſt filius diſtribuendo ſubiectum maioris incomplete ꝛ ſubiectũ minoris cõplete. Incõplete particulariʒãdo ſubiectũ cõcluſionis ꝛ tñ ſubiectũ minoris cõplete diſtribuit̃ igit̃ maior patet qꝛ antecedẽs eſt verũ ꝛ ꝯñs falſum. ¶ Rñdetur cõceſſo antecedente negando ſequelam et cauſa eſt quia quando ſillogiſmus eſt negatiuus nõ ſufficit ꝙ terminus in affirmatiua poſitus cõplete diſtribuatur ſed oportet ꝙ in negatiua ſubiectum ꝛ predicatum complete diſtribuatur et ad hoc oportet aduertere nimis.

¶ Cõtra hoc ſic arĩ. ſeqͥt̃ tũc ꝙ nũꝙ̃ eẽt bonꝰ ſillogiſmꝰ negatiuꝰ niſi in ꝑ̃miſſa negatiua aliqͦs terminꝰ diſtribueret̃ cõplete ꝯñs eſt falſum: ergo ꝛ añs. ſequela ꝓbatur ex immediate dictis. ꝛ minor ꝓbat̃: nã iſte eſt bonus ſillogiſmus. hõ aial nõ eſt ꝛ ois hõ eſt riſibilis: ergo riſibile animal nõ eſt in ꝯcedo: tñ in negatiua nullus terminus diſtribuit̃ cõplete nec incõplete. igit̃. ¶ Reſpondetur ꝙ ſupra dictũ fuit ꝙ ſufficiat ꝙ ſubiectũ ꝯcluſionis particulariʒet̃ cõplete ad bonitatẽ ſillogiſmi lꝫ in ſillogiſmo non ſit aliqua ꝑ̃miſſa cuius extremũ diſtribuat̃ complete. Unde ſi ſubiectũ cõcluſionis ſillogiſmi dati particulariʒetur cõplete ſic dicendo a eſſentia diuina filius non eſt: ꝯſequẽtia eſſet bona: vt patet reducendo ipſum ad barbara.

Dubiũ primum. ¶ Circa iſta dubitat̃ quõ deſcendẽdũ eſt ſub ſubiecto huius ois pr̃ eſt eẽntia diuina ſi cõplete diſtribuat̃ ꝛ rõ dubitationis eſt qꝛ ſi ſic dꝫ fieri deſcẽſus ois pater eſt eſſentia diuina ergo h̃ ens qõ eſt pater eſt eſſentia diuina: ꝛ ſic de aliis. Ex dictis pꝫ ꝙ nõ eſt ꝯſequẽtia formalis ꝛ ꝑ ꝯſequẽs nõ ẽ deſcẽſus. ſi aũt ſic ois pater eſt eſſentia diuina: ꝗ iſte pater eſt eſſentia diuina ꝛ iſte pr̃ eſt eſſentia diuina demõſtrãdo filiũ: qꝛ ex dictis ſubiectũ antecedẽtis ſupponit ꝓ eo tũc ꝯñs eſt falſum: qꝛ iſta eſt falſa iſte pr̃ eſt eẽntia diuina demõſtrãdo filiũ cũ filiꝰ nullo mõ ſit aliqͦs pater: ꝗ ꝯñs erit falſum qõ falſum eſt.

Corrolarium.

Scõm dubium. ¶ Scõo dubitat̃ deſcẽdendo ſub ſubiecto dicte ꝓpõnis poſtꝙ̃ ſubiectũ ſupponit pro qualibet perſona in diuinis quõ opꝫ dicere in cõſtantia an ſi dicat̃ ſic iſti ſunt oẽs patres illa eſt falſa cũ ibi ſit tñ vnus pater.

¶ Rñdetur primo ad ſcõm ex quo patebit ſolutio ꝑ̃mi ꝛ ꝯña ẽ ſic ponẽda. Iſta ſunt aliqua quoꝝ qõlibet eſt ens ꝙ eſt pr̃ ꝗ ꝓ̃a eſt. Et tũc pꝫ ad ꝑ̃mũ ꝙ ſic deſcendendũ eſt ois pater eſt eſſentia diuina ꝛ iſta ſunt aliqua quorũ quodlibet eſt ens quod eſt pater ergo h̃ ens qõ eſt pater eſt eſſentia diuina ꝛ ſic de ſingulis: vbi nõ ꝯtingit in ſimili forma inſtare hec eſt bona ꝯſequẽtia ois hõ currit et iſta ſunt aliqua quorũ qõlibet eſt albũ qõ eſt hõ: ergo hoc albuꝫ qõ eſt homo currit: ꝛ ſic de ſingulis.

Tertiũ dubium. ¶ Tertio dubitat̃ de veritate iſtius oẽ ens qõ eſt pater eſt pater qõ eſt ꝓ̃a ꝓbat̃: qꝛ ſubiectũ ſupponit ꝑ̃ſe ꝓ patre ꝛ eẽntia diuina. igit̃ eſt vera. añs pꝫ. nã ſi non ſupponeret ꝓ filio ſed h̃ eſt falſum. nã ſi ſic eẽt ꝓ̃a filius eſt ens qõ eſt pater qõ ꝓbo eſſe falſum. Si ꝑdicatũ ſupponeret ꝓ filio tũc deſcendẽdo. ſub ꝑdicato liceret demõſtrare filiũ qõ falſum eſt: nam hec ꝓpõ filius eſt hoc ens qõ eſt pater demonſtrando filium eſt falſa: qꝛ bene ſequitur filius eſt hoc ens qõ eſt pater: ergo filius eſt hoc ens ꝛ hoc ens eſt pater cuius falſitas patet.

¶ Cõfirmat̃. bñ ſequitur hoc ens qõ eſt pr̃ eſt pr̃ ꝛ h̃ ens qõ eſt pr̃ eſt pr̃ et ſic de ſingulis: ꝗ oẽ ens qõ eſt pater eſt pater. añs eſt verũ ergo ꝛ ꝯñs. veritas añtis pꝫ qꝛ ſi nõ: da vnã ſingularẽ falſaꝫ ſi dicas ꝙ iſta eſt falſa: hoc ens qõ eſt pater eſt pater demõſtrãdo filiũ non eſt ſingularis eius cũ de ſubiecto eiꝰ nõ verificet̃ ſubiectũ ſingularis. ¶ Cõfirmat̃ ſcõo qꝛ ſi ſubiectũ huius ſupponeret pro filio: ideo eſſet quia

ſupponit ꝓ eſſentia diuina ſ3 eodē mō probaretur quod ſubiectū huius pater eſt filius ſupponit pro filio quod falſum eſt.

¶ Rñdetꝰ ꝙ ſubiectū huiꝰ oē ens qḋ eſt pr̄ eſt filius ſupponit ꝓ filio cū ſit verificabile de filio ꝙ illa eſt falſa cū ſenſus eiꝰ ſit de qualibet re de qua verū eſt dicere qḋ eſt ens qḋ ē pater qui quidem ſenſus falſus eſt vt liquet.

¶ Et tūc ad argumēta i oppoſitū dr̄ ꝙ aſcēdendo ⁊ deſcēdendo in iſta oē ens qḋ ē pr̄ eſt pr̄: vl' in iſta filꝰ ē ens qḋ ē pr̄ opꝰ eſt ſcḋm addere trāſcendens in ſingl'aribꝰ aliās ꝗlibet ſingularis huiꝰ oē ens qḋ eſt pater ē pater eſſet vera vt ꝓbauit argumentū opꝫ ſic aſcendere hoc ens qḋ eſt ens ꝙ eſt pater eſt pater ⁊ hoc ens qḋ eſt ens qḋ eſt pater eſt pater ⁊ ſic de ſingulis. ergo omne ens qḋ eſt pater eſt pater ⁊ ecōtra deſcendendo que cōſequētia formalis erit.

Quartū dubium.

¶ Quarto dubitatꝰ an deſcēdēdo ſub ſubiecto huiꝰ oīs pr̄ eſt pater l3 demōſtrare eſſentiā diuinā ſic dicēdo iſte pr̄ eſt pr̄ et videtꝰ ꝙ ſic nā ſubiectū huiꝰ oīs pr̄ eſt pr̄ ſupponit ꝓ eſſentia diuina ēt ſubiectū huiꝰ iſte pr̄ ſupponet ꝓ eadē. In oppoſitū ſic arꝰ q2 iſta videtꝰ falſa iſte pater eſt pater demōſtrando eſſentiā diuinā vel nō videtꝰ ꝯgrua. ¶ Rñdetꝰ ꝙ oꝫ ſic deſcēdere oīs pr̄ eſt pr̄ et iſta ſunt aliū quoꝝ qḋlꝫ eſt pr̄: ergo h̄ qḋ eſt pr̄ eſt pr̄ demōſtrādo prēs ⁊ eſſentiā diuinam. Si dicas ꝙ nō poſſit demōſtrari ꝑ terminū pluralis nūeri eo ꝙ nō diſtinguatꝰ hoc altioris negocij eſt: ſ3 dr̄ ꝙ aliquo mō diſtinguitꝰ poſtꝗ eſſentia diuina eſt aliqḋ qḋ nō eſt pr̄ quō aūt illa diſtīnctio eſt vocāda an diſtinctio formalis vel alio nole nō cōtendamus de termino.

¶ Quarto ſic arꝰ nō ſequitꝰ oīs eſſentia diuina ⁊ pater nō ſunt filius eſſentia diuina eſt filꝰ ergo eſſentia diuina ⁊ pr̄ nō eſt eēntia diuina ꝯcḋo eſt falſa cū eiꝰ ꝯdictoriū ſit verū puta oīs eſſentia diuina eſt oīs eſſentia diuina ⁊ oīs pater diſtribuēdo incōplete terminos q2 in alia cōplete particularizantꝰ ⁊ añs eſt verū de minore nota eſt: ⁊ maior ꝓbatꝰ et diſtribuatꝰ iſte terminꝰ eēntia diuina cōplete nā ſunt ꝯdictoriū eſt falſum. puta a eſſentia diuina ⁊ oīs pr̄ ſunt filiꝰ ⁊ ꝯña eſt in feſtino cū in maiori negatiua iſte terminus eſſentia diuina diſtribuatꝰ cōplete igitur feſtino non eſt bona conſequentia.

¶ Rñdetꝰ cōceſſo añte vt ꝓbatū eſt ⁊ negatꝰ ꝙ ꝯñtia ſit in feſtino ⁊ ad ꝓbationē dicitur ꝙ nō ſufficit in feſtino ꝙ terminus in negatiua poſitus diſtribuatur complete niſi talis terminus accipiatur pro medio.

¶ Cōtra hoc ſi arꝰ: arguā tunc ſic. oīs filius oīs eſſentia diuina et pr̄ nō eſt filꝰ eſt eſſentia diuina. ergo filius ⁊ filius pater nō eſt vbi añs eſt verū ⁊ capitur ꝓ medio terminus cōplete diſtributus. Et falſitas ꝯñtis pꝫ. bene ſequitur. filius nō eſt filius ⁊ pr̄: ergo filius non eſt. conſequēs eſt falſum ergo ⁊ antecedens.

¶ Rñdetꝰ cōceſſa ꝯña ⁊ añte capiēdo ly et in añte copulatim. Et ſimiliter ꝯñs ſi eodē mō capiatꝰ in ꝯñte: ⁊ ad ꝓbationē nego ſequelā. Si autem ly ⁊ capiatꝰ copulatiue in añte maior eſt falſa. Si aūt in antecedente capiatꝰ copulatim ⁊ in ꝯñte copulatiue ꝯña nō valet ꝓpter equiuocationē termini. ¶ Ex dictis ſequitꝰ ꝙ oīs filius ⁊ pater differūt a filio diſtribuēdo iſtū terminū filius cōplete: ſ3 nō oīs filius ⁊ pater differunt a patre. Prima pꝫ ꝑ eius exponētes videlꝫ oīs filꝰ ⁊ pater ſunt ⁊ oīs filius eſt ⁊ oīs filius et pater nō ſunt filius. Scḋa pꝫ q2 iſta eſt falſa que eſt ſua ꝯdictoria oīs filius ⁊ pater nō ſunt filius q2 hec eſt ꝑa a filius ⁊ pater ſunt pater vt ly a cōplere particularizat iſtū terminū filius.

Corrolarium.

¶ Cōtra primū corrolariū ſic arguitꝰ: bene ſequitꝰ oīs filꝰ ⁊ pater differūt a filio: ꝗ oīs filius et eſſentia diuina diſtinguuntꝰ a filio ab inferiori ad ſuperius affirmatiue ⁊ ſine diſtributione ſuperioris iſte terminꝰ eſſentia diuina eſt ſuperior ad iſtū terminū pater. maioꝝ qḋ eſt pater eſt eſſentia diuina: ſed nō eſt contra.

¶ Rñdetꝰ negādo ſeqlā. ⁊ ad ꝓbationē nego ꝙ iſte terminꝰ eſſentia diuina ſit iſte terminꝰ ſuperior ad iſtū terminū pater q2 aliquid affirmatꝰ de iſto termino pater qḋ nō affirmatꝰ de iſto termino eſſentia diuina. nā hec eſt vera pater realr diſtinguitꝰ a filio: ⁊ hec eſt falſa eſſentia diuina realr diſtinguitꝰ a filio.

¶ Contra ſcḋm corrolariū ſic arg. bene ſequitꝰ oīs filꝰ ⁊ pater differūt a filio: ergo pr̄ ⁊ oīs filꝰ differūt a filio ꝯñs eſt falſum ergo ⁊ añs. Falſitas ꝯñtis pꝫ. bñ ſequitꝰ pater et oīs filꝰ differūt a filio ⁊ oīs pater eſt eſſentia diuina: ergo eſſentia diuina ⁊ oīs filius differūt a filio qḋ falſum eſt vt liquet. ꝯña tꝫ in diſamis capio ſubiectū minoris ⁊ cōplete diſtribuatꝰ et minor eſt vera ergo maior eſt falſa ꝙ autē ꝯña ſit in diſamis pꝫ ſubiectū minoris complete diſtribuitur et eſt ita bona ſicut iſta hō et oīs aſinus differunt ab aſino oīs hō eſt res alba: ergo res alba ⁊ aſinus differunt ab aſino.

¶ Rñdetꝰ cōceſſa pria ꝯña negādo ſcḋam et ad ꝓbationē negatꝰ ꝙ ſit in diſamis nō ſtādo i reductiōe: q2 ſicut qñ ſillogiſmꝰ ē negatiuꝰ opꝫ ꝙ mediū in ꝓmiſſa negatiua cōplete diſtribuatꝰ: ⁊ ſic qñ eſt affirmatiuꝰ ſi in aliā ꝓmiſſarū includat aliquā negationē oꝫ ꝙ mediū in illa cōplete diſtribuatꝰ h̄ intellige niſi minor extremitas incōplete particulariſetꝰ in ꝯcl'one.

¶ Quinto ſic arꝰ. nō ſeqtur oīs pr̄ eſt eēntia diuīa differēs a prē ⁊ filꝰ ſunt a prē ꝗ drñs a prē ⁊ filꝰ ſunt eēntia diuina ⁊ argumētū eſt in darij. ꝗ darij nō eſt bona ꝯña. maior pꝫ añs eſt verū vt manifeſtū eſt ꝯñtis falſitas pꝫ ſequitꝰ bñ drñs a prē ⁊ filꝰ ſunt eſſentia diuina ergo eſſentia diuina eſt drñs a patre ⁊ filꝰ per cōuerſionē ſimplicē ꝯñtis falſitas ꝓbatꝰ bñ ſequitꝰ eſſentia diuina eſt drñs a patre ⁊ filio. ꝗ eſſentia diuīa eſt differēs a patre falſitas ꝯñtis pꝫ q2 exponētes eiꝰ ſunt falſe vꝫ eſſentia diuina eſt ⁊ qlꝫ pater ſiꝰ tēpore eſt ⁊ eēntia diuina nō eſt pr̄. igitur minor patet: q2 nihil ſibi deeſt a darij tamē ſubiectū maioris complete diſtribuatur.

¶ Ad hoc dr̄ ꝙ ꝯñs eſt verū ſicut añs ⁊ ad ꝓbationē cū arguis ꝑ cōuerſionē diſtinguo vel ly drñs in ꝯñte capiatꝰ ſubſtantiue ⁊ ſic cōcedo ꝯñtiā ⁊ ꝯñs. ¶ Ad improbationē dr̄ ꝙ non eſt illa ſua tertia exponēs ſed iſta eſſen-

tia diuina ē aliqḋ qḋ nō eſt pr̄ q̄ vera ē. Si aūt in ꝯñte lꝫ differens capiatur adiectiue cōſequētia nulla eſt qꝛ ſubſtantiue capiebatur in cōuerſa pōt etiam dici ſicut diximus ſuperius ad quartum.

¶ Sexto ſic arguitur. nō ſequitur oīs eēntia diuina ē pr̄. filius eſt eēntia diuina ergo filius eſt pr̄: vt eſt diſtributio cōpleta in maiore ⁊ eſt argumentū in darij. igitur. Añs ptꝫ. nam añs eſt verū ⁊ ꝯñs falſum. falſitas ꝯñtis clara ē veritas antecedētis ꝓbatur qꝛ ſi aliqua premiſſarum eſſet falſa maxime eēt maior: ſed hoc nō igitur. Minor ptꝫ qꝛ ſi eſſet falſa per aliquā expoſitionē pōt fieri vera. ſed hoc eſt falſum. igitur. Maior ptꝫ per regulā exceptiuarum. Et minor patet: qꝛ facias tu exceptionē ſi dicas ſic eſſe faciendam oīs eſſentia diuina preter filiū vel ſpiritumſanctū eſt pater. ꝓbo ꝙ nō. Illa nō eſt cōgrua igitur. añs ptꝫ: qꝛ ps extra capta nō ē terminus inferior termino a q̄ fit exceptio vt ſupra diximus.

Regula.

¶ Secūdo qꝛ illa ē falſa. quādo daretur eius cōgruitas: qꝛ pria exponēs eſt falſa videlicet oīs eēntia diuina nō filius vel ſpirituſſanctus eſt pr̄ ⁊ trinitas ē hmōi igitur trinitas eſt pr̄ ꝯñs eſt falſum ⁊ minor vera. ergo maior ē falſa.

¶ Tertio quero ſenſum huius oīs eēntia diuina nō filius vel ſpirituſſanctus ē pr̄. Si dicas ꝙ iſte eſt ſenſus eius oīs eſſentia diuina q̄ nō eſt filius vel ſpirituſſanctus eſt pr̄ clarū eſt ꝙ ille ſenſus eſt falſus cum ſubiectū nō ſupponat ſi aūt dicas iſtū eſſe ſenſum eius oīs eſſentia diuina q̄ eſt non filius ⁊ nō ſpirituſſanctus eſt pater cū filius ſit eſſentia diuina que eſt non filius vel ſpirituſſanctus ſequitur ꝙ filius eſt pater.

¶ Reſpōdetur ad primum ꝙ ſufficit ꝙ ſit ſuperius ſecundū quid hoc eſt ꝙ de nullo verificatur inferius quin de eodem verificetur ſuperius: ſed non econtra.

¶ Ad ſecundū dicitur ꝙ quādo eſſet faciēda exceptio oportebat ꝙ ſic fieret omnis eſſentia diuina preter filiū vel ſpiritumſanctum vel trinitatē vel patrē ⁊ filiū: vel patrē ⁊ ſpiritumſanctū vel filiū ⁊ ſpiritūſanctū ē pater.

¶ Ad tertiū in quo eſt maior difficultas dr̄ ꝙ illa regula exceptiuarū tꝫ verum qn̄ terminus a quo fit exceptio ſupponit ꝓ pluribus eēntialiter diſtinctus qḋ in ꝓpoſito nō cōtingit. Ex dictis ſeqtur ꝙ ſubiectū alicuius exceptiue ſupponit ⁊ non lꝫ facere verificationē eius cū iſto termino aliud ab. lꝫ qlꝫ terminus cathegoricus in exceptiua poſitus ſupponat et in exceptiua nulla ſit ampliatio. patet de iſta eſſentia diuina pter filium eſt pater cuius ſubiectū debet ſic verificari hoc eſt eſſentia nō filius cuius ſenſus eſt hoc eēntia diuina que eſt ens quod non eſt filius.

¶ Septimo ſic arguitur nō ſequitur oīs eſſentia diuina non eſt eſſentia diuina pater eſt eēntia diuina ergo pater nō eſt eēntia diuina diſtribuendo ſubiectum maioris complete ⁊ eſt argumentū in ferio igitur ferio non eſt bona cōſequentia. Minor ptꝫ et maior ꝓbatur añs eſt verū et ꝯñs falſum igitur veritas añtis pro minori clara eſt. ⁊ pro maiori ꝓbatur ſua cōtradictoria eſt falſa. ergo ipſa eſt vera. cōſequentia in propoſito valet. Antecedens ptꝫ hec ē ſua contraria oīs eſſentia diuina eſt eſſentia diuina cōplete diſtribuendo ſubiectū ⁊ eſt falſa. igitur. Minor ꝓbatur. bene ſeqtur oīs eſſentia diuina eſt eſſentia diuina filius a eſſentia diuina nō eſt ergo a filius eſſentia diuina non eſt particulariſando complete ꝑdicatū minoris ⁊ ſubiectū cōcluſionis ⁊ incōplete ꝑdicatū cōcluſionis conſequens eſt falſum minor vera. ergo maior ē falſa cōſequētia tꝫ in ſapeſmo directe cōcludēdo non diſtribuendo predicatū cōcluſionis. Si dicas vt ſuperius dictū fuit ꝙ premiſſa negatiua nō habeat ſubiectū nec predicatū cōplete diſtributū.

¶ Contra illud nō requiritur qn̄ ſubiectū ꝯcluſionis particulariſatur cōplete vt ibi dictū fuit ad argumentū in bocardo igitur.

¶ Confirmatur nā ex oppoſito cōcluſionis cum aliqua premiſſarum ſeqtur oppoſitū alterius igitur coſequentia eſt bona. Añs patet bene ſequitur oīs filius eſſentia diuina eſt. ⁊ oīs eēntia diuina eſt eſſentia diuina. ergo oē quod eſt filius oīs eēntia diuina eſt. ⁊ ibi arguitur ex oppoſito cōcluſionis ⁊c. igitur ꝙ autem cōſequentia ſit bona patet nam conſequens eſt neceſſarium.

¶ Reſpondetur cōceſſa conſequentia negādo veritatē maioris ⁊ ad ꝓbationem nego iſtā eſſe falſam. oīs eēntia diuina eſt eſſentia diuina ⁊ ad ꝓbationē nego ꝯñam eē in ſapeſmo: qꝛ lꝫ ſubiectū ꝯcluſionis cōplete particulariſetur. illud intelligitur ſufficere qn̄ reducēdo talem ſyllogiſmū per impoſſibile ſubſumimus ſub ſubiecto illo quod non contingit in propoſito.

¶ Ad confirmationē dicitur negando añs et ad ꝓbationē diſtinguo vel in iſta oīs filius oīs eſſentia diuina eſt ꝑdicatū ꝯcluſionis diſtribuitur cōplete: ⁊ ſic ꝯña nulla eſt cū añs ſit verū ⁊ ꝯñs falſum ⁊ impoſſibile. Si aūt diſtribuatur incomplete ꝯña eſt bona. ſed concluſio non eſt contradictorium minoris primi ſyllogiſmi in q̄ predicatum complete particulariſabatur.

¶ Octauo ſic arguitur. hec cōſequentia eſt bona nullus pater eſt filius eſſentia diuina pater. ergo eſſentia diuina nō ē filius. nullum terminū cōplete particulariſādo nec diſtribuendo. igitur dicta nulla. Añs patet naꝫ ſi nō eſſet bona ideo eſſet: qꝛ cōcluſio eſſet falſa. ſed ꝓbo ꝙ nō ſua cōtradictoria eſt falſa. ergo ipſa eſt vera. Antecedens ptꝫ hec eſt falſa. oīs eēntia diuina eſt filius incōplete diſtribuendo ſubiectū ⁊ ē ſua contradictoria igitur. Maior patet. hec eſt vera oīs eſſentia diuina preter patrē eſt filius. ergo hec eſt falſa. oīs eſſentia diuina eſt filius. Sequela ꝓbatur per regulā exceptiuarū quādo aliqua exceptiua eſt vera preiacens eius eſt falſa. Et antecedens patet per exponentes eius oīs eſſentia diuina nō pater eſt filius ⁊ oīs pater eſt eſſentia diuina ⁊ oīs pater nō eſt filius. que vere ſunt de duabus vltimis clarū eſt de primo ꝓbatur qꝛ oīs eſſentia diuina eſt filius ⁊ oīs eēntia diuina nō eſt pater. ergo oīs eēntia diuina nō pater eſt filius. ſimiliter ſenſus eius eſt verus. videlicet oīs eēntia diuina que eſt non pater eſt filius. igitur.

¶ Reſpondetur negando ſequelam ⁊ ad ꝓbationē nego veritatē ꝯſequētis ⁊ ad ꝓbationē nego añs. ⁊ ad ꝓbationē ꝯcedo illā exceptiuā eſſe verā. ⁊ nego ꝯñam. ⁊ ad ꝓbationem dico ꝙ regula intelligitur qn̄ ſubiectū exceptiue ⁊ ꝑiacentis ꝯplete diſtribuuntur. Añ duobus aliis

currentibus ſorte quieſcēte hec eſt vera vtrumqꝫ aīal preter ſortē currit ⁊ ſua preiacēs eſt vera videlicet vtrūqꝫ aīal currit. Ex dictis ṗt colligi ſolutio circa alia argumēta que poſſunt fieri circa iſtā materiā: qꝛ ipſa benedicta ⁊ indiuidua trinitate volēte hāc materiā. Iterū tendim⁹ tāgere in ſyllogiſmis ad preſens nō amplius de ea. Et ſicut in principio huius capituli dictū fuit nolumus hic ſyllogiſmos terminos creaturaꝝ includentes tangere. ⁊ ſic eſt finis huius capituli.

Sequitur quintū caput in quo videndū eſt an cōſequentie ab exponētib⁹ ad expoſitam ⁊ ecōtra valeant ⁊ arguit ꝙ nō. Non ſeqꝫ ſortes poſſibiliter eſt. ⁊ ſortes poſſibiliter eſt ⁊ ſortes poſſibiliter nō ē ſortes. ḡ ſortes poſſibiliter differt a ſorte. Et arguit ab exponētib⁹ ad expoſitā. ergo ꝯña ab exponētib⁹ ad expoſitā nō valet. Maioꝛ ꝓꝫ: qꝛ añs eſt veꝝ vt liquet et ꝯñs falſum: qꝛ ſua de ineſſe eſt falſa: vꝫ ſortes differt a ſorte: ⁊ minoꝛ ꝓꝫ. qꝛ nō hꝫ alias exponentes.

Jo. maioris. Ad hoc argumentū reſpondet magiſter Joānes maioris ꝺñs ꝑceptoꝛ me⁹ cōceſſa maiore negādo minorē dicēs ꝙ ꝯñs aliter dꝫ exponi. Pro cui⁹ declaratione ponit regulam

Regula. talē qñ aliqua ꝓpō exponit per aliās exponentes quarū vna eſt negatiua copula negatiue debet eſſe expoſita copule exponibilis. Ex quo ꝓꝫ

Correlarium. ꝙ ille date nō ſunt ſue exponētes: ſed iſte ſortes poſſibiliter ē ⁊ ſortes poſſibiliter ē ⁊ ſortes impoſſibiliter eſt ſortes ꝗ copulatiua eſt falſa ⁊ impoſſibilis: propter impoſſibilitatem vltime partis.

Contra quā regulā ipſe ſic arguit. Ex illa ſeqꝛ ꝙ iſta ē falſa. ſortes poſſibiliter ē fortioꝛ platone ꝯñs eſt falſum. ergo et añs. Seqla ꝓbatur. Nā per regulā hec eſt ſua vltima exponēs. plato impoſſibiliter ē ita fortis ſicut ſortes ꝗ falſa eſt vt ē manifeſtū ⁊ cū debeat exponi copulatiue ſeqꝛ ꝙ illa eſt falſa: minoꝛ ꝓꝫ nā bene ſeqꝛ ſortes ē fortioꝛ platone. ergo ſortes poſſibiliter eſt fortioꝛ platone ab eſſe ad poſſe. ſilr ſequunt multe alie abſurditates. Primo ꝙ iſta etiā eēt falſa. ſortes poſſibiliter īcipit eſſe. ſimiliter iſta. de⁹ poſſibiliter incipit creare quas tñ eſſe veras oſtendūt ſue de ineſſe. igitur.

Ad primū reſpondet concedendo maiorē negando minorē argumentū ab eſſe ad poſſe eſſe cū termino includēte negationem nō hꝫ efficaciā ⁊ per hoc ꝓꝫ ſolutio ad alia.

Unus alter nō cōtentus de iſta expoſitione lꝫ reputet nō poſſe euidēter improbari dat aliū modū exponēdi vꝫ ſortes poſſibiliter ē fortis ⁊ plato poſſibiliter eſt fortis ⁊ nō ita fortis ſicut ſortes. ergo ſortes poſſibiliter eſt fortioꝛ platone. Tñ dicit ꝙ ſic exponēdo iſtā ſortes poſſibiliter eſt fortioꝛ ſorte habebit tertiā exponentē falſam. videlicet ſortes poſſibiliter eſt fortis ⁊ nō ita fortis ſicut ſortes ꝗ falſa eſt propter falſitatē ſue de ineſſe. vꝫ ſortes eſt fortis et nō ita fortis ſicut ſortes. Quidam ali⁹ dogmatizans ſimiliter male cōtentus de iſta expoſitiōe ſic arguit ſequeretur ſi exponēs negatiua debet dari per oppoſitā copulā ꝙ iſta eſſet falſa ſortes poſſibiliter caret tunica platonis. Sequela probat. nā vltima exponēs ei⁹ eſt iſta ſortes īpoſſibiliter habet tunicā platonis que falſa eſt minoꝛ probatur: quia nullus logicus hoc dixiſſet non adducit aliam probationem.

Hoc argumentū nullū incōueniens adducit nec realiter nec apparenter Si aliqḋ erat incōueniēs ſequens ex illo modo exponēdi maius incōueniens erat cōcedere iſtā falſaꝫ eſſe ſortes poſſibiliter eſt fortioꝛ platone. de probatione quā ipſe adducit quāte ſit efficacie: qꝛ cuilibet videdi eſt notū taceo dat ipſe aliū modū exponendi videlicet ſortes poſſibiliter eſt fortioꝛ platone. ergo poſſibile eſt ſortē eſſe fortē ⁊ platonem eſſe fortem et platonem nō eſſe ita fortem ſicut ſortem quem modū exponendi capit ab auctore cuius dictū vult impugnare vt patet in ſuis exponibilibus capitulo de incipit exponēdo iſtā hec propoſitio antichriſt⁹ erit poſſibiliter incipit eſſe vera ſed cōtra modū exponēdi alterius ⁊ cōtra ſuū modum ⁊ expoſitionem ꝗ poſita eſt in argumento pono tres ꝯcluſiōes.

Prima eſt. ꝓpoſitio exponibilis habens aliquam exponentem negatiuā ſi copula exponibilis determinetur per iſtū modum poſſibiliter exponens negatiua nō debet dari per ſubcōtrariam copulam. Probatur naꝫ ſi ſic ſequeretur ꝙ iſta propoſitio eſſet vera hec creatura demonſtrādo ignem poſſibiliter eſt potentioꝛ deo conſequens eſt impoſſibile: quia tunc deus nō eſſet omnipotens nec infinite virtutis contra primū articulum fidei. Sequela ꝓbatur bene ſequitur. hec creatura poſſibiliter ē potens ⁊ deus poſſibiliter non eſt ita potens ſicut hec creatura. ergo hec creatura poſſibiliter ē potentioꝛ deo antecedens eſt verum igitur conſequēs eſt verū. ſi ſic debeat exponi. Veritas antecedentis patet due prime note ſunt ⁊ vltima ꝓbatur: quia ſua contradictoria eſt falſa ⁊ impoſſibilis. videlicet deus neceſſario eſt ita potens ſicut hec creatura cuius falſitas patet: quia ſua ꝺ ineſſe nō eſt neceſſario videlicet deus eſt ita potens ſicut hec creatura igitur et eodē modo poſſunt iſte probari. aliqua creatura poſſibiliter eſt ſapientioꝛ deo, aliqua creatura poſſibiliter eſt melioꝛ deo. quarum quelibet eſt impoſſibilis: ⁊ ſic patet prima concluſio.

Secūda cōcluſio eſt iſta ꝓpoſitio ſortes poſſibiliter eſt fortioꝛ ſorte nō ſic exponitur ſortes poſſibiliter eſt fortis et ſortes poſſibiliter eſt fortis ⁊ nō ita fortis ſicut ſortes. Secūda conclusio.

Probat. nā vel capitur ly ⁊ copulatim vel copulatiue. ſi primum ſequitur ꝙ illa eſt vera. quia ſortes poſſibiliter eſt ſortes et ſua materia. et ſua materia poſſibiliter ē nō ita fortis ſicut ſortes. ergo ſortes poſſibiliter eſt fortis et nō ita fortis ſicut ſortes expoſitoꝛie in quarta figura ⁊ antecedens eſt verum vt liquet ergo ⁊ conſequens. Si ſecundum tūc illa tertia exponens valebit tantum ſicut iſta copulatiua ſortes poſſibiliter eſt fortis ⁊ ſortes poſſibiliter eſt non ita fortis ſicut ſortes. quero tunc vel illa negatio infinitans infinitat terminum ſuper quem cadit pro omni illo pro quo ſupponit: ⁊ ſic ſequitur ꝙ etiam iſta eſt falſa plato poſſibiliter eſt non ita fortis ſicut ſortes et ex cōſequēti iſta eſt falſa ſortes poſſibiliter eſt fortioꝛ platone.

Cōfirmat ſecundo ꝙ tunc

ſi dicas ꝙ hoc totuȝ ſortes eſt nõ ita fortis ſicut ſortes. capitur loco vnius adiectiui ſicut diximꝰ in quãtitatibus de iſta cuiuſlibet hoīs aſinus eſt aſinus qḋ eſt vlis ⁊ indefinita: ⁊ ſic ſequit̃ ꝙ iſta eſt vera creatura poſſibiliter eſt melior deo: q2 eius exponẽtes ſunt vere videlicet creatura poſſibiliter eſt bona ⁊ deus poſſibiliter eſt bonus ⁊ non ita bonus ſicut creatura ptꝫ: q2 hec eſt vera deus eſt bonus et non ita bonus ſicut creatura quando nulla creatura eſt. igitur.

Tertia cõcluſio.

¶ Tertia concluſio eſt nõ minora inconuenientia ſequunt̃ ꝑponẽdo modũ toti copulate cõpoſite ex exponẽtibꝰ ꝙ ſequunt̃. ſi aliqua ſunt exponẽdo ꝑ oppoſitã copulatiuã. Probat̃. Nã ſi ſic debeat exponi ꝑ prepoſitionez modi ⁊ cetera ſequit̃ ꝙ iſta eſt vera ſortes poſſibilr̃ differt ab hoīe ↄ̃ns eſt falſum. ergo ⁊ añs. Et ſequela ꝓbat̃. Naȝ iſte binariꝰ poſſibilr̃ differt ab hoīe iſte binariꝰ eſt ſortes demõſtrãdo materiã ⁊ formã ſortis. ergo ſortes poſſibilr̃ differt a ſorte añs eſt verũ ergo ⁊ ↄ̃ns. Maior ptꝫ. Nã poſſibile eſt iſtũ binariũ eẽ ⁊ iſtũ binariũ nõ eſſe hoīeȝ igitur iſte binariꝰ poſſibilr̃ differt ab hoīe. Et minor pꝫ bñ ſeqtur ſortes poſſibilr̃ differt ab hoīe. ergo ſortes a quolibet hoīe poſſibilr̃ differt: ↄ̃ns eſt falſum: q2 ex ↄ̃nti ſeqtur ꝙ a ſorte poſſibilr̃ differt ⁊ ex ↄ̃nti ꝙ iſte binariꝰ ab iſto binario poſſibiliter differt. Sequela ꝓbat̃ ab equiualẽtibus: q2 nõ videt̃ aliud impedimẽtũ niſi ꝙ in añte eſt determinatio accepta vnica acceptione et nõ in ↄ̃nte ſȝ certe hoc nõ impedit licet copula modificetur per iſtuȝ modum poſſibiliter ſicut iſte due equiualent ſortes differt ab homine et ſortes a quolibet homine differt.

¶ Cõfirmat̃: q2 ex illo ſeqt̃ ꝙ iſta eſſet vera oēs hoīes poſſibiliter differũt ab hominibus capiendo ly oēs diſtributiue. Et ſeqla ꝓbat̃. Nam iſti hoīes poſſibiliter differũt ab hominibꝰ: ⁊ ſic de ſingulis. ergo oēs hoīes poſſibiliter differũt ab hoībus veritas añtis patet. Nã iſta entia poſſibiliter differũt ab hominibꝰ ⁊ iſta entia ſunt homines demonſtrãdo partes aliquorum hominum. ergo iſti homines poſſibiliter differunt ab hominibus.

¶ Cõfirmat̃: q2 alr̃ loquendo ſeqtur ꝙ iſta eſt ꝟa celũ neceſſario differt ab homine ↄ̃ns eſt falſum cũ nullus hõ neceſſario ſit. ⁊ ſeqla ꝓbat̃. Nã neceſſe eſt celũ eſſe ⁊ hoīes ⁊ celũ. ⁊ celũ nõ eẽ hoīes igit̃ celuȝ neceſſario differt ab hoīe. Si dicas ad hoc ⁊ ad primũ ꝙ opꝫ iſtaȝ ꝓpõnem reſoluere. ſortes poſſibiliter differt ab hoīe rõne de ly hoīe. Silr̃ iſtã celũ neceſſario differt ab hoīe: ⁊ ſic habebit multas ſingulares falſas. videlicet ſortes differt ab iſto homine.

¶ Contra. tũc etiã ſi talis terminus poſſet reſolui ꝑ nomẽ demõſtratiuũ iſta eẽt vera ſortes poſſibiliter eſt albior iſto albiſſimo demõſtrãdo platonẽ: q2 ex ſolutiõe hec ↄ̃ña ẽ bona ſortes poſſibilr̃ ẽ albior iſto hoīe et iſte hõ poſſibiliter ẽ albiſſimꝰ ergo ſortes poſſibiliter ẽ albior iſto albiſſimo. Et notũ ẽ ꝙ ↄ̃ns ẽ falſuȝ. Si dicas ꝙ hic variatur appellatio ſimiliter hic diceret̃ tibi hic ſortes poſſibiliter differt ab homine: ergo ſor. poſſibilr̃ differt ab iſto homie capio ſemꝑ ly differt vt ꝟbũ incõplexũ potẽs ſupponere ꝑ pluribus entibꝰ ſicut hic ppls differt a pplo ⁊ ſi ↄcedas has cẽñas ſor. poſſibilr̃ differt ab hoīe ⁊ hoīes poſſibiliter differũt ab hoībus et negas ↄ̃ñas quas fecimus ad ꝓbandas eas eſſe falſas ꝓpter quãcũq3 cauſam quã volueris dare nõ curo nõ videt̃ maius incõueniẽs immo minꝰ ↄcedere iſtã. ſor. impoſſibiliter ẽ fortior platone ꝙ iſtã ſortes poſſibiliter differt ab homine.

¶ Et confirmat̃ adhuc ſequit̃ ꝙ iſta eſt vera ſortes poſſibiliter differt ab oībꝰ hoībus capiendo ly oēs collectiue cuius falſitas clare patet et ſequela probat̃. Nam poſſibiliter ſortes eſt ⁊ omnes homines ſunt ⁊ ſortes nõ eſt oēs homines ⁊ ſic patet tertia ↄcluſio. Et mirũ fuit de iſto viro ꝙ incõſiderate nullũ nouuȝ argumẽtũ adducẽs in hac parte locutꝰ eſt. Jõ dico ꝙ regula ſupius poſita eſt vera videlȝ ꝙ aliqua exponibilis habet aliquam exponentem negatiuam illa debet habere oppoſitam copulã copule exponibilis.

¶ Cõtra quã regulã ſic ar̃. ſequeret̃ ꝙ iſta eſſet ꝟa. deus neceſſario differt a creãte ↄ̃ns eſt impoſſibile ergo et añs. Sequela probat̃ q2 deus neceſſario eſt ⁊ oē creans neceſſario eſt ſuppoſito ꝙ creatura nõ poteſt creare et deus nõ neceſſario eſt creans: ergo deus neceſſario differt a creante. añs eſt verũ igitur et ↄ̃ns. Falſitas ↄ̃ntis patet q2 ſua de ineſſe eſt impoſſibilis videlȝ deus differt a creante.

¶ Rñdet̃ negãdo ſequelã ⁊ ad ꝓbationẽ nego ſequelã q2 regula intelligit̃ quãdo data exponẽte negatiua data ꝑ oppoſitã copulã illa cũ cõſtantia infert vnã de predicato infinito ⁊ quia iſta cõſequentia nõ valet deus poſſibiliter non eſt creans ⁊ deus poſſibiliter eſt: ergo deus poſſibiliter eſt non creans. Ideo illa ꝓpoſitio non eſt ſic exponẽda ſed per vnam affirmatiuam de predicato oppoſito predicato exponibilis ſic ſcilicet deus neceſſario eſt et oē creãs neceſſario eſt ⁊ omne creans neceſſario eſt ⁊ deꝰ neceſſario eſt non creans quarum vltima eſt falſa. hoc autem eſt ex mente auctoris regule ꝙ iſtã a homo differt ab homine ſic exponit a hõ eſt ⁊ ſimul tẽpore quilibet homo eſt ⁊ a homo nõ eſt homo propter cauſam quã diximus. ¶ Ex quo patet naturaliter adhuc loquẽdo ꝙ ipſa eſt falſa homines neceſſario differunt ab hominibus quia vltima exponens eius eſt falſa: videlȝ homines neceſſario ſunt non homines. Correlarium.

¶ Scḋo ſic arg. Iſta eſt vera ſor. poſſibilr̃ eſt fortior platone: ergo regula nulla. Añs ptꝫ q2 fortius platone poſſibilr̃ eſt ſor. ergo ſortes poſſibiliter eſt fortior platone per cõuerſionez ⁊ veritas antecedẽtis ptꝫ q2 ſit ſortes fortior platone et ſic arguit̃ hoc poſſibiliter eſt ſor. et hoc eſt fortius platone: ergo fortius platone poſſibiliter eſt ſortes expoſitorie ſi neges conſequentiam ex eo ꝙ arguitur a nõ amplo ad amplum cum termino incidente negationem ad minus cõſequentia erit bona ſic inferendo. qḋ eſt fortius platone poſſibiliter eſt ſortes. Et iaȝ arguitur ſic ex illo cõſequente ſequit̃ ꝙ ſor. poſſibiliter eſt quod fortius platone: ergo cum añs ſit verũ ⁊ cõſequẽs erit verum: ergo conſequens debet exponi per oppoſitam copulam. cõſequẽtia probatur: q2 ſi ſic exponẽtes erũt falſe videlȝ

ſortes poſſibiliter eſt fortis qui eſt: ⁊ plato poſſibiliter eſt fortis qui eſt ⁊ plato qui eſt impoſſibiliter eſt ita fortis ſicut ſortes q̄ eſt modo vltima exponens eſt falſa: vt patet per veritatez ſue cōtradictorie videlicet plato qui eſt poſſibiliter eſt ita fortis ſicut ſortes qui eſt igitur.

¶ Rñdet negādo ſequelaz ꝑ ꝓcām dictā in argumento ſ; debes inferre vt ſcōo loco inferebas ⁊ ad improbationē dico ꝙ illa nō eſt tertia exponēs: ſ; iſta plato nō ē ita fortis ſicut ſortes vel iſta plato q̄ eſt impoſſibilr̄ ē ꝙ eſt ita forte ſicut ſortes que vera eſt et cauſa quare illa eſt ſua exponens eſt: quia ſicut cōparatiuuz reſtringebaẗ in exponibili oportet ꝙ poſitiuuz reſtringatur in exponentibus.

¶ Tertio ſic arḡ ſequiẗ ꝙ iſta ē vera eēntia diuina neceſſario differt a patre cōſequens eſt falſum ergo ⁊ añs ſequela ꝓbaẗ. Exponentes eius ſunt vere igitur. Antecedens pꝫ nam iſte que ſunt eius exponētes ſunt vere videlicet eſſentia diuina neceſſario ē ⁊ omnis pater neceſſario eſt ⁊ eſſentia diuina neceſſario eſt nō pater. Minor probatur ſua de ineſſe eſt falſa videlicet eēntia diuina differt a patre quia vltima exponens eius eſt falſa videlicet eſſentia diuina non eſt pater igitur.

Aduerte. ¶ Rñdet negādo maiorē ⁊ ad ꝓbationem dicitur cōcedendo illas exponētes eſſe veras: ſed opus eſt addere quartam videlicet eſſentia diuina poſſibiliter nō eſt pater que ſuperius addita non fuit quia argumētū nō patebat. Et iſta eēntia diuina poſſibiliter non eſt pater falſa eſt. Et nota hoc bene.

¶ Cōtra hoc ſic arḡ ad minꝰ ſequitur ꝙ naturaliter loquēdo hec eſt vera. celū neceſſario differt a ſorte ⁊ a platone ꝯñs eſt falſum: ergo ⁊ antecedens: ⁊ ſequela probatur. Nā iſte que ſunt eius exponentes ſunt vere celum neceſſario ⁊ ſortes ⁊ plato neceſſario ſunt et celum neceſſario eſt non ſortes ⁊ plato. ¶ Et falſitas ꝯñtis pꝫ q2 ſue de ineſſe eſt cōtingens que eſt iſta vcꝫ celū differt a ſorte ⁊ platone. igitur.

¶ Si dicas opꝰ eſt in ſcōa exponēte dicere ſortes ⁊ plato neceſſario ſunt ſortes ⁊ plato que falſa eſt. ⁊ ſic dicendo nō eſt opꝰ habere terminum infinitum in ſcōa exponēte ⁊ cauſa erit: q2 ly ſorte et platone in exponibili ſequitur ly neceſſario.

¶ Contra ad minus habeo ꝙ iſta eſt vera celum differens a ſorte et platone neceſſario eſt: que tamen eſt falſa vt probatum eſt per ſuam de ineſſe.

¶ Rñdet negādo maiorē ⁊ ad probationē dicitur vt in argumento dictū eſt et cōcedo veritatē huius celū differēs a ſorte ⁊ platone neceſſario eſt naturaliter ſed ſꝑ nego hāc deus differens a creante neceſſario eſt propter quā opus eſt capere terminū infinitū in exponēte: ⁊ ſic ſemper ſtat ꝙ opus eſt habere expoſitionem ſuperius datam ex quo pꝫ ꝙ aliquid differens a ſorte ⁊ platone neceſſario eſt: ⁊ tñ nō neceſſario aliquid a ſorte ⁊ platone differt.

¶ Quarto ſic arguiẗ. ſi rł̄a eēt vera ſequereẗ ꝙ iſta ꝓpoſitio eſſet falſa tm̄ ſubſtantia poſſibilr̄ nō eſt accidēs ꝯñs eſt falſum: ergo ⁊ antecedēs. ſequela probatur ſcōa exponēs eſt falſa videlicet oē nō ſubſtātia neceſſario ē accidens. ⁊ minor ꝓbaẗ. nā excluſiua ſcōi ordinis ⁊ diſtinctiui ex ſubiecto ⁊ ꝑdicato ſupponēte ē trāſcendens. ergo eſt vera ſcōo ſua de ineſſe eſt vera videlꝫ tm̄ ſubſtātia nō eſt accidēs: igiẗ ipſa vera. Regula.

¶ Rñdet cōcedēdo maiorez ⁊ negando minorē. ⁊ ad ꝑmā probationē aſſignabimus deo fauente multas inſtātias in exponibilibus ⁊ vna erit in ꝓpoſito. ¶ Ad ſcōam ꝯfirmationē dr̄ ꝙ nō eſt illa ſua de ineſſe ſed eſt iſta tm̄ ſubſtātia nō eſt accidens neceſſario cuius ꝑdicatum pro nullo ſupponit.

¶ Cōtra hoc ſic arḡ: bñ ſequiẗ tm̄ ſubſtātia impoſſibiliter eſt accidēs. ergo tm̄ ſubſtātia poſſibiliter nō eſt accidens. antecedēs eſt verū vt pꝫ per ſuas exponētes: videlꝫ ſubſtātia impoſſibiliter eſt accidēs ⁊ omne nō ſubſtantia poſſibiliter eſt accidens ⁊ cōſequētia probaẗ ſubalternata ad ſuā ſubalternatam.

¶ Rñdet negādo ſequelā añte cōceſſo ⁊ ad ꝓbatione nego ꝙ illa ſit ſua ſubalternata: ſed hec eſt ſubſtantia poſſibiliter nō eſt accidens depoſito ſigno excluſiuo.

¶ Cōtra hoc ſic arḡ. iſta tātum ſubſtantia poſſibiliter nō eſt accidens eſt ſubalternata alicuius ⁊ nō niſi huius tantū ſubſtantia impoſſibiliter eſt accidens. igitur.

¶ Rñdet cōceſſa maiore negādo minorem. hec eſt ſua ſubalternans tantū oīs ſubſtantia poſſibiliter non eſt accidens.

¶ Contra hoc ſic arḡ. ex hoc ſequunẗ duo ſubcōtraria falſa. Probaẗ. Iſta ē falſa tm̄ ſubſtātia poſſibilr̄ nō eſt accñs ⁊ iſta etiā ē falſa tm̄ ſubſtātia poſſibilr̄ eſt accñs. Si neges eas eē ſubcōtrarias: q2 ſignū excluſiuum nullibi negaẗ. des q̄ ſuas ſubcōtrarias. Si dederis iſtaz nō tātū oīs ſubſtātia impoſſibilr̄ eſt accñs. Probo ꝙ nō: q2 iſte ſunt ſiłis forme tātū creās poſſibilr̄ nō eſt creatura. ⁊ nō tm̄ oē creās impoſſibiliter ē creatura que falſe ſunt. Si dederis iſtam nō tm̄ oīs ſubſtātia nō neceſſario nō eſt accñs. ¶ Cōtra iſte ſunt cōtradictorie cū pricipāt legē cōtradictoriarū. igiẗ. Si aūt dederis iſtā ſubſtātia poſſibiliter eſt accidēs clarum eſt ꝙ ambe ſunt falſe.

¶ Rñdet negando illud. ꝙ eſt aliqua indefinita que nō habet ſubcōtrariaz et cum queris ſuā ſubcōtrariā dico ꝙ ē iſta nō tm̄ oīs ſubſtātia poſſibiliter nō ē accidēs que ē vera ⁊ iſte que ſunt ſimilis forme ſcꝫ tm̄ creatura poſſibiliter nō ē deus ⁊ non tm̄ oīs creatura poſſibiliter non eſt deus ſunt vere.

¶ Quinto ſic arḡ. ſi ꝓpō exponibilis debet exponi ꝑ oppoſitā copulā ſequereẗ ꝙ iſta ꝓpō eſſet falſa oē ens ꝑter deuz poſſibilr̄ non eſt creatura. ꝯſequēs eſt falſum. ergo ⁊ antecedēs. Falſitas ꝯſequētis patet. Nā bene ſequitur: oē ens ꝑter deū poſſibilr̄ nō eſt ens. ergo oē ens ꝑter deum nō eſt creatura. antecedēs eſt verum: ergo ⁊ ꝯſequēs. ꝯſequētia ꝓbatur a ſuperiori diſtributo negatiue ad ſuum inferius.

¶Reſpõdet concedẽdo ſeq̃lã negãdo minorẽ ⁊ ad ꝓbationẽ nego ſequelam ⁊ ad ꝓbationẽ nego iterũ ſequelã: quia cõmittis vnã aliã malã ꝯñam arguendo ab vltima expo- nente añtis ad vltimã exponẽtem ꝯñtis in qua arguis reſpectu ꝑdicati a ſupiori non diſtributo affirmatiue ad ſuũ inferius ⁊ reſpectu copule a nõ diſtributo ad diſtributũ equalenter.

¶Cõtra hoc ſic ar̃ ſeq̃retur ꝙ iſta eſſet falſa. oẽ ens ꝑter creaturã poſſibiliter nõ eſt creata ptꝫ per ſcðam exponentẽ ſed ꝓbo ꝙ nõ hñ ſeq̃tur. oẽ ens ꝑter creaturã impoſſibi- liter ẽ creatura. ergo oẽ ens ꝑter creaturã poſ ſibilr̃ nõ creatura a ſubalternante ad ſubalter- natã añs eſt verum: ergo et conſequẽs.

¶Reſpondet cõceſſa ſeq̃la ne gãdo minorẽ ⁊ ad ꝓbationẽ nego ꝯñam cã ẽ: q2 vltima exponẽs añtis nõ infert vltimã exponẽ- tem ꝯñtis ⁊ ad ꝓbationẽ dꝛ ꝙ nõ ẽ illa ſua ſub alternata. ⁊ ſi q̃ras q̃ eſt ſubalternata añtis. di- co ꝙ nõ eſt iſta nõ oẽ ens ꝑter creaturã poſſi- biliter ẽ creatura et ſi iterũ queras cui⁹ ꝓpoſitio nis eſt ꝯñs ſubalternata dico ꝙ nullius.

¶Sexto ſic ar̃. aliqua ꝓpoſi- tio exponibilis hꝫ aliquã exponẽtẽ negatiuã: q̃ nõ hꝫ oppoſitã copulã copule exponibilis. igĩ. añs patet de iſta. oẽ ens inquãtũ ens impoſſi biliter nõ eſt creãs cui⁹ pma exponẽs eſt negati ua eiuſdem copule cum exponibili.

Precedentis regule intellect⁹. ¶Rñr ꝙ nõ arguis ad inten- tionẽ regule. Regl̃a intelligĩ qñ copula exponi bilis dꝫ variari qḋ cõtingit in illa quã dediſti.

¶Contra hoc ſic ar̃ iſta oĩs deus inquãtũ creãs neceſſario ẽ de⁹ variat̃ copu la in aliqua exponẽtiũ: et tñ nõ capiĩ ibi copula oppoſita. igĩ. añs pꝫ. q2 iſta ẽ vltima exponẽs ⁊ ſi aliq̃d poſſibiliter eſt creans ipm neceſſario eſt deus igĩ. Rñdet ꝙ intelligĩ rl̃a qñ variat̃ copu la: ⁊ etiã variat̃ q̃litas qḋ in ꝓpoſito nõ eſt verũ.

¶Contra hoc ſic ar̃. aliqua ẽ ꝓpoſitio exponibilis in cuius vna exponẽtiũ va riatur q̃litas ⁊ copula: et tñ nõ ꝯdictorio modo igĩ. añs pꝫ de iſta. oẽ ens nõ pater ꝑter filiũ ⁊ ſpiritũſctm̃ vel creaturã poſſibiliter nõ eſt ens q̃ vera eſt: tñ ſi exponẽs eius negatiua daretur. ꝑ oppoſitã copulam cẽt falſa igĩ. minoꝛ ptꝫ q2 vl tima exponẽs ens eſt illa. oĩs filius vel ſpiritus- ſanctus vel creatura neceſſario eſt ens. Maioꝛ patet. q2 hec ẽ falſa. oẽ ens nõ pater poſſibiliter nõ eſt ens. ergo ꝑ aliquã exceptionẽ põt fieri ve ra et nõ niſi ꝑ datam: igĩ ſi neges minorem di- cẽdo ꝙ male ſit exceptio. ſed debet ſic fieri oẽ ens nõ pater ꝑter filiũ vel ſpiritũſanctũ vel tri- nitatẽ poſſibiliter nõ eſt ens ꝓbo ꝙ non: q2 pri ma exponens eſt falſa vꝫ. oẽ nõ pater nõ filius ⁊ cetera poſſibiliter. nõ eſt ens cũ ſubiectum ſup ponat pro eſſentia diuina igitur.

¶Reſpõdet ꝙ illa regula nõ habet verũ in terminis diuinarum ꝑſonarũ: vt tactũ fuit in quarto capitulo.

¶Septimo ſic arguiĩ hec ꝓ- poſitio ſuppoſitũ in diuinis cõtingẽter ẽ ſuppo- ſitum in diuinis exponitur ꝑ aliquã exponentẽ negatiuã q̃ nõ hꝫ oppoſitã copulã copule ꝓpoſi tionis exponibilis igitur regula falſa. Antecedẽs patet viſis eius exponẽtib⁹: et tñ illa exponens negatiua ẽ alteri⁹ q̃litatis ab exponibili igĩ.

¶Reſpondet cõcedẽdo ante- cedẽs ⁊ cũ vlterius dicis ꝙ exponẽs negatiua eſt alterius qualitatis diſtinguo vel formaliter cõ- cedo vel equalenter nego: q2 iſta ſuppoſitũ in di uinis cõtingenter eſt ſuppoſitũ in diuinis equa let iſti ſuppoſitum in diuinis contingenter nõ eſt ſuppoſitũ in diuinis: ⁊ ſi dicas ꝙ prima expo nẽs hui⁹ eſt affirmatiua alterius copule ab iſta ergo reddit idem argumentum.

¶Reſpõdet eodem mõ ſicut antea dictũ eſt ꝙ iſta ſuppoſitũ in diuinis cõtin genter nõ eſt ſuppoſitũ in diuinis equalẽter eſt affirmatiua. ¶Scðo dꝛ ꝙ regula intelligĩ qñ ꝓpoſitio non eſt exponibilis ratione copule. q2 non eſt pars extremi quod dico ꝓpter iſtam ſoꝛ tes poſſibiliter differt ab homine tenendo ꝙ ly differt ſit verbum incomplexum. Annotes

¶Sed dubitat̃ hic de verita te illius a ſuppoſitũ in diuinis cõtingẽter ẽ ſup- poſitum in diuinis: ⁊ videĩ ꝙ eſt vera bene ſequi tur a ſuppoſitũ in diuinis poſſibiliter eſt ſuppo- ſitũ in diuinis ⁊ a. ſuppoſitũ in diuinis poſſibilr̃ nõ ẽ ſuppoſitũ in diuinis. ergo a ſuppoſitum i diui- nis cõtingẽter eſt ſuppoſitũ in diuinis ab expo- nẽtib⁹ ad expoſitã antecedẽs eſt verũ. igitur. dubitatio

¶Propter hoc argumẽtum Quidam venerabilis magiſter pie memoꝛie cõ- cedit ꝓpoſitionẽ illam ⁊ ex conſequẽti iſtã oẽ ſuppoſitũ in diuinis ſuppoſitũ in diuinis cõtin genter eſt: q2 dicit ipſe ꝙ hꝫ has exponẽtes oẽ ſuppoſitũ in diuinis: ſuppoſitũ in diuinis poſſi- biliter eſt ⁊ oẽ ſuppoſitũ in diuinis ſuppoſitum in diuinis poſſibiliter nõ eſt que vere ſunt. Quidam magiſter.

¶Cõtra quã magiſter iohan nes maioꝛis dñs et ꝑceptoꝛ me⁹ ſic arguit bene ſeq̃tur oẽ ſuppoſitũ in diuinis ſuppoſitũ in di uinis cõtingẽter eſt: ergo hoc ſuppoſitũ in diui- nis ſuppoſitũ in diuinis cõtingẽter ẽ demõſtrã- do patrẽ cui⁹ falſitas patet. q2 q̃libet ſingularis ei⁹ reſpectu ꝑdicati eſt falſa. ꝯñs aũt tenet ꝑ de ſcẽſum ſimile argumẽtũ põt fieri in darĩ. Johã. maioꝛis.

¶Cõtra primã ſic ar̃. nullum ſuppoſitum in diuinis contingenter eſt ſuppoſi tum in diuinis. ergo non. a. ſuppoſitum in diui- nis contingenter eſt ſuppoſitũ in diuinis ab eq̃ ualentibus cum termini vtrobiq; eodẽ modo ſupponant ⁊c. et propter iſta argumenta aliq̃s alter negat dictas ꝓpoſitiones: ⁊ nõ enĩ adducit aliud argumentũ pro ſe.

¶Contra eas tamẽ ſic arguiĩ ſi prima eſſet vera ꝓpter illas exponẽtes ſeq̃ret̃ ꝙ iſta eſſet vera a homo differt ab hoĩe. ⁊ a homo poſſibiliter differt ab homine: cuꝫ ſimiliter iſta eſſet exponenda ſic videlicet a homo eſt et quili bet homo eſt. ⁊ a homo nõ eſt homo: ⁊ alia ſic vi delicet a homo poſſibiliter eſt ⁊ quilibet hõ poſ ſibiliter eſt ⁊ a hõ impoſſibiliter eſt hõ que vere ſunt ꝯñs eſt falſum ⁊ cõtra ipm in caplo de deſcẽ ſu. ergo et añs. Unde ſi iſte doctus hõ ſibi repu gnauit in hoc tibi relinquo diſcutiendũ.

¶ Contra ſecūdam ſic arguit̃ ſeq̄retur ꝙ iſta eſſet vera omne ſuppoſitū in diuinis ſuppoſitū in diuinis incipit eſſe ꝯñs ē impoſſibile. ergo ⁊ añs. Seq̄la ꝓbatur. q: ſic exponeretur ꝑ ip̄m om̄e ſuppoſitū in diuinis ſuppoſitū in diuinis in hoc inſtanti eſt ⁊ om̄e ſuppoſitū in diuinis ſuppoſitū in diuinis imediate añ hoc inſtans nō fuit que vere ſunt. Simil'r ſequitur ꝙ iſta copulatiua eſſet ꝟa oīs hō. hō incipit eē ⁊ nullus hō incipit eē. ⁊ falſitates harū patēt deſcēdēdo ſub ſubiectis ⁊ poſtea ſub ꝑdicatis.

¶ Ideo dicitur ꝙ illa ꝓpoſitio ē falſa et ille nō ſunt eius exponētes ſed anteq̄ꝫ exponat̃ debet reſolui rōne ſubiecti: q: ſuppoſitio cōfuſa tm̄ non ꝑ ſpeciale ſignum q̄ñ tenetur in ordine ad terminū nō diſtributum formaliter vel equalenter equalet ſuppoſitioni determinate. Intelligo in ordine ad terminū nō diſtributū qui eſt totale extremū. Iſte due equiualent a. homo differt ab homine. et hō differt ab homine. ⁊ homo differt ab hoīe et hō differt ab hoīe a hō differt ab hoīe datis. añt ſingularibus exponat̃ ſinglares q̄ falſe erūt vt intuēti p̄z.

¶ Octauo ſic ar̃ ſequeret̃ ex regula ꝙ iſta eſſet ꝟa tm̄ creatura cōtingenter eſt ens. Sil'r tm̄ deus neceſſario eſt ens ꝯñs eſt falſum. ergo ⁊ añs. ſeq̄la ꝓbatur. q: ꝑ regulā primā ſic exponit̃ creatura cōtingēter eſt ens. ⁊ oē non creatura nō cōtingenter eſt ens que vere ſunt ⁊ ſecūda ſic exponitur de' neceſſario ē ens. et om̄e non deus poſſibiliter non eſt ens que vere ſunt ⁊ falſitas cōſequētis patet. q: vl'is ꝓ t e q̄ eſt hec om̄e ens cōtingēter eſt creatura falſa eſt vl'is ſecūde que eſt hec omne ens neceſſario eſt deus.

¶ Reſpondet̃ concedendo ſequelam vt exponētes earū ꝓbant negādo falſitatem cōſequentis ⁊ ad ꝓbationē diceret okam ꝙ quādo ꝓpoſitio nō eſt cōuertibilis in ꝓprijs terminis ſicut ꝓpoſitio de neceſſario vel contingēti. non h̄z vl'em terminis trāſpoſitis: hoc aūt nō eſt male dictū ſed aliter reſpondet fundator regule quā imponam' ꝙ vl'is prime eſt om̄e qḋ contingenter eſt ens poſſibiliter eſt creatura et vl'is ſecūde eſt omne qḋ neceſſario eſt ens poſſibiliter eſt de' que vere ſunt: q: licet ꝑdicatū iſta tantū creatura cōtingenter eſt ens ſupponat ꝓ quolibet ente: q: tamē mediāte copula illi' ꝓpoſitionis non poteſt verificari niſi de ente cōtingenti. ideo oportet ꝙ in vniuerſali a parte ſubiecti teneatur pro ente ꝯtingenti. Similiter q: predicatū huius. tantum deus neceſſario ē ens nō poteſt de aliquo verificari mediante copula illius ꝓpōnis niſi ſit ens neceſſariū ideo oportet ꝙ in vl'i teneatur preciſe pro ente neceſſario vt ꝑciſe termini in vniuerſali teneātur ꝓ illis ꝓ quibus denotatur verificatio excluſiue.

Okam.

¶ Cōtra hoc ſic ar̃. iſta ꝓpoſitio omne ens cōtingēter eſt creatura. eſt vniuerſalis huius. tantum creatura contingenter eſt ens: et iſta vniuerſalis eſt falſa. ergo illa excluſiua. Minor patet ⁊ maior probatur ꝙ ſi nō des excluſiua illius vl'is eſt falſa.

¶ Reſpōdet̃ ꝙ dupliciter poteſt dari excluſiua eius. primo modo ſic. tātum qḋ cōtingenter eſt creatura poſſibiliter eſt ens. Secūdo ſic tm̄ creatura omne ens cōtingenter eſt que falſe ſunt vt ꝑ eaſdē exponētes patet.

¶ Cōtra hoc ſic arguitur ſcḋa data eſt vera. ⁊ illa vniuerſalis falſa. ergo nō eſt eius excluſiua. añs patet. bene ſequit̃ tātū creatura ens cōtingenter eſt. ergo tantum a creatura omne ens cōtingenter eſt ab equiualētibus ſicut iſte equiualēt tantū hō poſſibiliter eſt aīal et tantū a. homo omne aīal poſſibiliter eſt iſte tantū homo. homo omnis hō contingēter ē veritas añtis patet ꝑ eius exponētes.

¶ Rn̄detur negādo maiorē et ad probationem nego ſequelam ⁊ nego ꝙ equiualent inter illas quas adducis preciſe. eſt materialis equiualentia.

¶ Sed cōtra hoc ſic arguitur probādo ꝙ equiualeant et hoc ꝓbando falſitatem huius: tm̄ creatura ens cōtingenter eſt ſeq̄tur eñ tantum ens. ens contingenter eſt: ergo tantū ens hoc ens contingēter eſt et tantū ens hoc ens contingenter eſt ⁊ ſic de ſingulis conſequēs eſt falſum: ergo et antecedēs. Falſitas conſequentis patet per falſitatē ſingularis in qua demonſtratur deus igitur.

¶ Et confirmat̃ ꝓbādo iſtam veram tm̄ a creatura omne ens ens cōtingēter eſt: quia iſta erit ſua vniuerſalis omne quod cōtingenter eſt ens poſſibiliter eſt creatura ꝓpter cauſam ſuperius poſitam.

¶ Reſpondetur ad primū negando iſtā eſſe falſam tm̄ creatura ens cōtingēter eſt ⁊ ad ꝓbationē nego conſequētiam: q: lꝫ in iſta tātū creatura ens cōtingēter eſt predicatum diſtribuat̃ nō lꝫ deſcēdere copulatiue nō: q: predicatum nō ſimpl'r diſtribuat̃: ſed ex eo ꝙ in ea verificatio denotat̃ ꝑciſe pro ente cōtingenti ideo nō lꝫ deſcendere ſub illo termino copulatiue oībus ſuppoſitis eius demonſtratis: et ꝑ hoc p̄z ad confirmationē. in iſta enim tantū a creatura om̄e ens cōtingēter eſt nō ſolū denotatur verificatio pro ente cōtingēti: ſed pro quocunq̄ſ ſuppoſito predicati ſiue ſit cōtingens ſiue neceſſarium. ¶ Sed ſemper manet dubiū quare magis in iſta. tm̄ creatura ens cōtingēter eſt denotatur verificatio pro ente contingenti preciſe q̄ꝫ in iſta creatura omne ens cōtingenter eſt: cum predicatum vtriuſq̄ꝫ diſtribuatur. Dubium

¶ Reſpondet̃ ꝙ cauſa huius eſt. q: ꝓbatio huius tm̄ creatura ens cōtingenter eſt incipit a ſigno excluſiuo: cui' quelibet exponens verificari denotat̃ pro ente cōtingenti preciſe: ſed ꝓbatio hui' a. creatura om̄e ens contingenter eſt que ē prima hui' tm̄ a creatura oē ens cōtingēter ē incipit ab iſto termino ens diſtributo ſub quo deſcendendo licet demonſtrare oīa eius ſuppoſita: vnde ſi ꝓbatio hui' tantū creatura ens cōtingēter eſt inciperet a ꝑdicato in ea denotaret̃ ꝟificatio ꝓ quolibet ente ⁊ illa eēt falſa: ſi autē ſcis dare me'ſ' diſcrimē offeras illud in mediū. Ex quo p̄z nihil eſſe dicere ⁊ fingere nouū gen' diſtributiōis in ꝑdicato hui' tm̄ creatura ens cōtingēter ē ſed puncerū ē vt michi videt̃ dādo diſcrimē qḋ argumētum patebat qḋ ſupra dixi. Ex dictis patet ꝙ iſta eſt ꝟa quilibet hō poſſibiliter ē fortiſſim' hoīm p̄z negatiue ex Corrolaria.

ponēdo p3 per eius exponētes videlicet hō poſſibiliter eſt fortis ⁊ ꝗlibet hō poſſibiliter eſt fortis ⁊ nullus hō poſſibiliter eſt fortior hoīe. Sed ſi affirmatiua exponaṫ falſa eſt ſue nō ponētes ſunt falſe. videl3 ꝗꝛ hō poſſibilr eſt fortis ⁊ quolibet alio poſſibiliter eſt fortior. ¶ Scđo ſequiṫ ꝙ l3 ariſtoteles fuit ſapiētior zenone impoſſibiliter tñ Ariſtoteles fuit ſapiētior zenone. Tertio ſeqtur ꝙ ꝗlibet hō ꝗ non eſt poſſibilr differt ab hoīe ꝗ eſt ⁊ tñ impoſſibiliter eſt hoīem ꝗ non eſt differre ab hoīe ꝗ eſt. Scđa ps eſt manifeſta. Et pria pbaṫ nā ꝗꝛ hō ꝗ nō eſt poſſibiliter eſt ⁊ ꝗꝛ hō ꝗ eſt poſſibiliter eſt: ⁊ nullus hō qui nō eſt poſſibiliter eſt hō ꝗ eſt. igiṫ quilib3 hō ꝗ nō eſt poſſibiliter differt ab hoīe ꝗ eſt. Quarto ſequiṫ ꝙ ſicut null9 hō ꝗ nō eſt poſſibiliter eſt fortior hoīe qui eſt ita null9 hō qui poſſibiliter eſt eſt fortior hoīe qui non eſt. Corrolarium claret.

Ariſtoteles. zeno.

Conditionalē ſi triſariā capi.

SEquiṫ ſextu3 caput de cōditionalibus pro cui9 declaratiōe nota ꝙ ly ſi tripliciṫ capiṫ. Uno mō cōditionalr ⁊ illatiue. Alio mō pmiſſiue. alio mō eſt ps ſubiecti vel pdicati tūc capiṫ illatiue ⁊ cōditionaliter qñ affirmaṫ ⁊ ad veritatē ppōnis in qua poniṫ reqritur ꝙ ſit bona ꝯña ⁊ ad falſitatē ei9 ſufficit ꝙ ſit mala ꝯña. Exēplū primi vt ſi ſortes currit homo currit. Exēplum ſcđi: vt ſi ſortes currit ſortes diſputat.

Corrolaria.

¶ Ex quo infertur ꝙ propoſitio in qua ly ſi negatur non eſt conſequentia cū tunc non tenetur illatiue.

¶ Secundo ſequitur ꝙ conſequentia cōtradicit non ꝯñtie patet iſte cōtradicunt ſi ſortes currit ſortes mouetur et non ſi ſortes currit ſortes mouetur ⁊ prima eſt conſequentia ⁊ non ſcđa vt inferebatur.

Quid conditiōalis vera ⁊ falſa.

¶ Tertio ſequiṫ ꝙ cōditionalis vera eſt cōditionalis bona ꝯña ⁊ cōditionalis falſa eſt cōditionalis mala ꝯña. Quid ſit bona ꝯña auctor primi capli declarauit alibi. Tūc ly ſi capiṫ pmiſſiue qñ ad veritatem ppōnis in qua poniṫ nō reqriṫ ꝙ ſit bona ꝯña: ſ3 ſufficit ꝙ qñ deṫ añs ve3 deṫ ꝯñs verū. vbi gr̄a ad veritatē huius ſi veneris ad me dabo tibi equū nō reqritur ꝙ antecedens nō poſſit eſſe verū conſequente exiſtente falſo ſed ſufficit ꝙ qñ venies ad me dē tibi equū. In iſta aūt ppōne ſortes eſt aīal ſi eſt homo ly ſi eſt ps extremi hoc totu3 aīal ſi eſt homo pdicatum. Pro expeditione primi.

¶ Cōtra diffinitionē vere cōtionalis ſic arguiṫ hec ꝯditionalis ē vera ſi aīal currit hō currit. ⁊ tñ nō eſt bōa ꝯña: igiṫ maior p3 illa ꝯditionalis ſequiṫ ex vero. ergo illa ē vera p3 añs bñ ſequiṫ ſi iſtō aīal currit hō currit ꝗ ſi aīal currit hō currit ⁊ demonſtro ſortē in añte. Añs eſt verū vt liquet: igitur et conſequens.

¶ Et cōfirmaṫ: bñ ſequitur ſi iſtud aīal currit homo currit vel ſi iſtud animal currit hō currit ergo ſi aīal currit homo currit ⁊ antecedens eſt verū cū ſit diſiūctiua cui9 vna ps eſt vera videlicet illa in qua demonſtraṫ hō igiṫ cōſequēs eſt ve3 ⁊ cōſequētia tenet p aſcenſum.

¶ Secūdo cōtra eādē diffinitionē arguiṫ ſic hec cōditionalis eſt bona conſequētia ſi aīal currit animal currit. ⁊ tamē nō eſt vera conditionalis igitur maior patet. Nā bene ſequiṫ ſi aīal currit aīal currit. ergo ſi aīal currit iſtud animal currit vel ſi aīal currit iſtō aīal currit vel ſi animal currit iſtō aīal currit. ⁊ ſic de ſingulis cōſequēs eſt falſum pro vtraq ſua pte cu3 in quali3 cōditionali cōſequētis antecedēs pōt eſſe verū cōſequēte exiſtēte falſo igitur vt3 antecedens ⁊ conſequentia tenet per deſcenſum.

¶ Reſpondeṫ ad primā negādo añs ⁊ ad pbationē nego iſtā eſſe verā cōditionalē ſi aīal currit hō currit: ⁊ ad probationē ei9 nego diſtinguitur ꝙ arguis ab inferiori ad ſuu3 ſuperius affirmatiue vel ſine diſtributione ſuperioris ⁊ ſic negatur vel cū diſtributione ⁊ ſic conceditur. ¶ Pro cuius declaratione dṙ ꝙ iſte terminus ſi diſtribuit terminū immediate conſequentie ⁊ omnes alios confundit. Quod nō tñ eſſe veru3 ſic probatur: nā ſi ſic conſequētia eſſet bona ſi aīal currit omne animal currit ꝯſequēs eſt falſum. ergo ⁊ antecedens. Falſitas cōſequētis patet nam caſu poſito ꝙ brunellus currat ⁊ quodlibet aliud animal quieſcat antecedēs eſt verum ⁊ conſequens falſum. Et ſequela probatur antecedens et conſequens equiualent ergo conſequentia eſt bona antecedēs probatur: na3 antecedens ⁊ conſequens ſunt eiuſdem qualitatis ⁊ componuntur ex eiſdem terminis eodem modo ſupponētibus ſi iſte terminus animal in antecedente diſtribuatur ergo equiualenter igitur conſequentia erat bona.

¶ Ad ꝯfirmationē diciṫ negādo ſequelam qꝛ ſub termino diſtributo aſcēdis diſiunctiue vbi aſcendendum eſt copulatiue ⁊ ſic aſcēdendo valet. ſi iſtud animal currit homo currit ⁊ ſic de ſingulis. ergo ſi animal currit homo currit cōſequentia erit bona ſed quemadmodū ꝯñs eſt falſum ita antecedens pro iſta parte ſi iſtō aīal currit hō currit demōſtrādo brutū. Hoc aūt nō valet pbarī eſt ꝙ iſte terminus aīal nō diſtribuitur. ¶ Ideo ad primū dṙ negando ſeq̄lā ⁊ ad pbationē diſtinguiṫ añs valet ꝙ arguaṫ ab inferiori ad ſuperius: vel ab inferiori ad ſuperius que ponunṫ in diuerſis cōditionalibus ⁊ ſic concedo vel ab inferiori ad ſuperius ꝗ nō ponūtur in diuerſis cōditionibus ⁊ ſic nego mō tale argumētū ab inferiori ad ſuperius nō valet.

¶ Unde poniṫ talis regula ꝙ arguendo ab inferiori ad ſuperius in conditionalibus affirmatiuis qñ inferius poniṫ in vna in añte p ſubiecto nō valet argumētū ſ3 arguēdo ab inferiori ad ſuu3 ſuperius in cōditionalib9 negatiuis argumentum valet prima pars regule probata eſt ſcđa pbaṫ bene ſequiṫ nō ſi hō currit homo currit ergo non ſi animal currit hō currit cōſequētia p3 nā antecedens eſt impoſſibile et conſequens neceſſarium igitur conſequētia tenet. ſecunda pars regule intelligitur quādo terminus inferiori ponitur a parte ſubiecti antecedentis conditionalis negatiue: et ſuperi9 a parte ſubiecti antecedentis conditionalis negatiue: quia non ſequitur non ſi animal currit homo currit ergo non ſi animal currit animal currit cū añs ſit verum ⁊ conſequens falſum.

Prima regula.

¶ Ponitur ſecūda regula in conditionalibus affirmatiuis arguēdo ab infe

Scđa regula.

riori reſpectu duoꝝ terminoꝝ quorū vnus ponit̃ in añte pro ſubiecto ad idē ſuperiꝰ affirmatiue ꝯña valet. vñ ſequit̃ ſi ſortes currit hō currit. ergo ſi aīal currit aīal currit. ſilr bene ſequit̃ ſi hō currit ſortes mouet̃ ergo ſi aīal currit aīal mouetur. Dicit̃ ad idē ſuperius. qꝛ reſpectu diuerſorū ſuperiorū ꝯña nō valebit verbi cauſa cū nō ſequit̃ ſi ſortes eſt hō eſt. ergo ſi ſubſtantia eſt aīal eſt cū añs ſit verū ⁊ ꝯñs falſum cū añs ſit cōditionalis vera ⁊ ꝯñs mala ꝯña: ſed hoc intelligitur qñ ſic arguēdo reſpectu duorū ſuperiorū magis ſuperior ponit̃ in añte ⁊ minꝰ ſupior in ꝯñte cōditionalis q̄ eſt ꝯñs vt in exēplo dato iſte terminus ſubſtātia eſt terminꝰ ſuperior ad iſtū terminū aīal. ſ; ſi minꝰ ſuperior ponit̃ in añte: ⁊ magꝭ ſuperior in ꝯñte ꝯña eſt bona vñ ſeq̄tur ſi ſortes eſt. hō eſt ergo ſi aīal eſt ſubſtātia eſt. hoc ideo qꝛ in eadē ꝯditionali aꝛ̄ ab īferiori ad ſuū ſupius.

Tertia regula.

¶ Tertia regula eſt arguēdo ab inferiori ad ſuū ſuperius qñ inferius eſt p̄dicatū añtis alicuiꝰ cōditionalis ⁊ ſuperiꝰ eſt p̄dicatū antecedentis alterius cōditionalis ꝯña non valet nō ſeq̄tur ſi ſortes currit hō currit ergo ſi ſortes mouetur hō currit cū añs ſit verū et ꝯñs falſuꝫ. Et h̄ intelligit̃ qñ p̄dicatū ꝯñtis nō ē terminus ſuperior vel cōuertibilis cū p̄dicato añtis qꝛ ſic ꝯña erit bona. vnde bene ſeq̄tur ſi ſortes currit ſortes mouetur. ergo ſi ſortes mouet̃ ſortes mouetur. Similiter bene ſeq̄tur ſi ſortes eſt hō ſortes eſt ſubſtātia. ergo ſi ſortes eſt animal ſortes eſt ſubſtantia. Ex hac regula ſequitur ꝙ in cōditionalibus negatiuis talis ꝯña valet. vnde ſequitur nō ſi ſortes currit ſortes currit: ergo non ſi ſortes mouetur ſortes currit cum añs ſit impoſſibile ⁊ conſequens neceſſarium.

Quarta regula.

¶ Quarta regl'a eſt arguēdo ab inferiori ad ſuū ſuperius reſpectu ſubiecti cōditionalis vnius reſpectu ſubiecti ꝯñtis alteriꝰ ⁊ etiā reſpectu p̄dicatorū optimū erit argumētū. Exēplū primi bene ſeq̄tur ſi ſortes currit hō currit. ergo ſi ſortes currit animal currit. Simil'r ſequit̃ ſi ſortes currit hō currit: ergo ſi ſortes currit hō mouetur. Et ex hoc ſequitur ꝙ arguēdo ab inferiori ad ſuperius reſpectu cuiuſlibet termini ꝯñtis vnius ⁊ ꝯñtis alteriꝰ ꝯña eſt bōa. Unde ſeq̄tur ſi ſortes currit ſortes mouetur. ergo ſi ſortes currit hō eſt ens. Et hec regula fundatur in alia videlꝫ quicq̄d ſeq̄tur ex ꝯſequēte bone cōſequentie ſequitur ad eius antecedens. Unde ſi iſta ſortes mouetur ſequitur ex iſta ſortes currit ⁊ iſta hō mouet̃ ſeq̄t̃ ex iſta ſortes mouet̃ iſta hō mouet̃ ſeq̄t̃ ex iſta ſortes currit ⁊ ſic ſi iſta cōſequētia eſt bona ſi ſortes currit ſortes mouet̃ ēt hec erit bona ſi ſortes currit hō mouetur.

Regula logica.

Quinta regula.

¶ Quinta regula eſt arguēdo ab inferiori ad ſuū ſuperius reſpectu oīm terminorū vniꝰ ꝯditionalis ⁊ oīm terminoꝝ alteriꝰ dūmodo termini poſiti in añte cōditionalis q̄ eſt ꝯñs ad terminos cōſequētis eiuſdē ꝯña eſt bōa: vnde ſeq̄tur ſi hō currit hō mouetur ergo ſi aīal mouetur corpꝰ eſt ens dꝛ dūmō ⁊c. qꝛ nō ſeq̄tur ſi ſortes eſt hoc currēs demonſtrando ſortē homo eſt currēs. ergo ſi aīal eſt ſubſtantia animal mouet̃ et has regulas debes notare.

Prima propoſitio.

¶ Ad ꝯfirmationē dicit̃ negādo ſeq̄lā ⁊ ad ꝓbationē dicitur ꝙ nō eſt aſcenſus nullo eſt termino in cōditionali poſito a p̄te añcedētis licet aſcendere diſiunctiue. Dicitur in antecedente poſito quia ſi ponatur in conſequente nō erit inconueniens ſeq̄tur bene ſi hō currit iſte homo mouetur vel ſi homo currit homo mouetur et ſic de ſingulis ergo ſi homo currit homo mouetur ⁊ ſic hec prima propoſitio.

Scđa propoſitio.

¶ Scđa propoſitio ſub nullo termino in conſequente conditionalis poſito licet deſcendere diſiunctiue vel copulatiue ſed bene in antecedente poſito. Primū patet nō ſequitur ſi homo currit iſtud animal currit vel ſi iſte homo currit animal currit ⁊ ſic de ſingulis. Secundum patet bene ſequitur ſi homo currit animal currit ergo ſi iſte homo currit animal currit vel ſi iſte homo currit aīal currit ⁊ ſic de ſingulis. ¶ Ex quo infertur ꝙ arguendo a ſuperiori ad ſuum inferius affirmatiue conſequentia valet patet in exemplo dato. Et reſolutorie dicit̃ ꝙ ſub nullo termino in antecedente cōditionalis poſito licet aſcēdere vel aſcende diſiunctum ⁊ hoc eſt dictu ꝙ nō oportet aſcēdere qꝛ diſiūctim ex terminis inferioribus alicuius termini cum iſta particula ⁊ ſic de ſingulis cōuertit̃ cū ipo termino nā quicquid eſt homo eſt iſte homo vel iſte homo et ſic de ſingulis et econtra.

Correlarium.

Nota.

¶ Ad ſecūdū dꝛ negādo ſeq̄lā ⁊ ad probationem dicitur ꝙ ſub nullo termino in conſequente conditionalis poſito licet deſcēdere niſi diſiūctim ex quo patet ꝙ oppoſito modo ſe habent termini in antecedente et conſequente conditionalis poſiti quo ad aſcenſum et deſcenſum.

Correlarium.

¶ Cōtra primā regulā ſic arguitur. bene ſequitur ſi ſortes eſt aſinus ſortes eſt animal ergo ſi homo eſt aſinus ſortes eſt animal. et arguitur ab inferiori ad ſuperius ⁊c. ergo regula nulla.

¶ Reſpōdet̃ cōceſſa ꝯña ⁊ negando regulam eſſe nullam regula intelligitur ꝙ non ſemper valet tale argumentum.

¶ Cōtra hoc ſic arguit̃ aliqua conſequentia ab inferiori ad ſuperius ⁊c. eſt formalis ergo talis ꝯña ſemper valet. añs patet: bene ſequitur ſi hoc animal eſt animal eſt ergo ſi aīal eſt animal ⁊ eſt formaliter cum in ſimili forma non ſit reperibilis inſtantia igitur.

¶ Rñdet̃ ꝯceſſo añte diſtiguo conſequens vel qñ antecedens ⁊ conſequens ſecunde conditionalis ſunt ſynonima ⁊ ſic concedo vel quando non ⁊ ſic nego.

¶ Cōtra hoc ſic arguitur: quādo non ſunt ſinonima propoſitionis ergo ſolutio nulla antecedens patet ſequitur bene ſi ſortes eſt hoc animal ſortes eſt hoc animal. ergo ſi animal eſt hoc animal ſortes eſt animal et formaliter. et ibi antecedens et conſequens ſecunde conditionalis non ſunt ſynonima propoſitionis igitur. Quod autem ſit conſequentia formalis patet quia ſi non ideo eſſet quia iſta que eſt ſimilis forme ſecum ſi plato ⁊ hoc animal ſortes eſt animal demonſtrando platonem ergo ſi animal eſt hoc animal ſortes eſt animal: ſed illa eſt bona et non ſimilis forme cū prima igit̃.

¶ Rñdetur cōcedendo maiorem ⁊ minorē diſtinguendo cōſequēs vel quādo ſubiectū et pdicatū antecedētis ſcōe cōditionalis ſe habēt ſicut ſuperius ⁊ inferius formaliter ⁊ ſic cōcedo vel quādo non ⁊ ſic nego.

¶ Scōa ſic arguit͛ bene ſequitur ſi ſortes currit hō currit: ergo ſi aīal currit hō currit ergo regula nulla. añs pȝ. q͛ pars antecedentis infert primā partem cōſequētis ⁊ ſecunda infert ſcōam ergo totū añs infert ꝯñs ſi neges ꝯñam: q͛ añs nō eſt preciſe ille due ptes: ſed ille due partes cū coniūctione.

¶ Sic ar͛ ly ſi in añte et conſequente tenet͛ vniuoce: ergo ly ſi in añte eſt illatiuū ly ſi in cōſequente quātum eſt de ſe. Et tūc ſic arguit͛. iſte tres ptes demonſtrādo totū antecedens inferunt iſtud cōſequēs et iſte tres partes ſunt iſtud añs ergo iſtud añs infert conſequēs. Si neges q͛ male cōcludo ſed debeo ſic inferre iſtud añs eſt inferentia iſtud cōſequens infero ſic ⁊ cum añs eſt verū cōſequens eſt verū. ⁊ tunc ſic iſtud eſt inferētia iſtud cōſequēs: ergo ab aliquibus q̄ ſunt iſtud antecedēs ad iſtud cōſeq̄ns valebit cōſequentia. ⁊ ſi ſic cōſequentia negata eſt bona ⁊ maior pbatur. nā iſte tres ptes antecedentis inferūt has tres partes cōſequētis ⁊ iſte tres partes conſeq̄ntis ſunt iſtud cōſequēs. igit͛ tres ptes añtis inferunt iſtud conſequēs expoſitorie ⁊ antecedens patet ex dictis igitur.

¶ Reſpōdet͛ vt in argumento vſqȝ ad illū locū vbi dicis hāc cōſequentiam iſte tres partes inferūt iſtud cōſequēs ⁊c. cui' maiorē nego ⁊ ad pbationē nego ſequelam ppter variationem appellatiōis in añte denotat͛ ꝙ iſte tres partes antecedētis inferūt has tres ptes conſequētis ſiue prout faciūt conſequēs ſiue nō conſequēte denotatur ꝙ inferunt has tres partes:prout faciunt conſequens.

¶ Contra hoc ſic ar͛. Hę tres partes antecedētis inferūt has tres ptes ꝯñtis ergo ab iſtis trib' ptib' añtis ad iſtas tres ptes cōſequētis eſt bona ꝯña: et ſi ſic iſte tres partes antecedentis inferunt iſtud cōſequēs.

¶ Rñdet͛ negādo ſeq̄lam ſufficit ꝙ ſit bona ꝯña vel bone cōſequētie. Vñ añs vni' infert añs alterius: et ecce duas bonas cōſequētias ⁊ ly ſi quātū de ſe eſt illatiuum de ly ſi qđ ſi velis negare ſcribat͛ cōſequētia facta in pncipali argumēto: ⁊ ex eodem atramento ſcribat͛ ſubiectū añtis prime cōditionalis ⁊ iſta cōiūctio ſi et eidē facias in ſcōa cōditionali ⁊ ſic habebis veritatē iſti' iſte due ptes demōſtrādo añs et cōſequēs pme cōditionalis ſunt añs ⁊ facias tunc ſic arguit͛ iſte due ptes inferunt iſtud ꝯñs et iſte due partes ſunt iſtud añs ergo iſtud añs infert iſtud ꝯñs ⁊ pcede in argumēto vt pceſſum eſt.

¶ Contra ſecundaȝ regulā ſic arguitur. Nō ſeq̄tur ſi ſortes currit homo currit ergo ſi animal currit aīal diſputat et arguitur p regulam ergo regula nulla.

¶ Rñr ꝙ regula intelligit͛ ceteris paribus modo ibi cetera nō ſunt paria.

¶ Contra hoc ſic ar͛ quādo cetera ſunt paria non ſequitur ergo ſolutio nulla añs pȝ. nō ſeq̄tur ſi hoc ꝯñs eſt h͛ falſū: hoc ꝯñs eſt hoc falſum: ergo ſi falſum eſt hoc ꝯñs falſum eſt hoc conſequēs demōſtrando conditionalem que eſt ꝯñs illius cōſequētie ⁊ cetera ſunt paria igit͛. Qđ nō ſequatur pȝ añcedens eſt verū cōſequēs falſum igitur. Ueritas añcedentis relinq̄tur nota. ⁊ falſitas conſequētis patet. nā quero an illa conditionalis que eſt cōſequens ſit vera vel falſa ſi falſa propoſitum: ſi vera.

¶ Sic ar͛ antecedens ei' non poteſt eſſe verū qđ falſum eſt cuȝ illa poteſt conuerti cum vna mala conſequentia.

¶ Rñr negādo maiorem ⁊ ad pbationem negatur falſitas ꝯñtis cōceſſo añte ⁊ ad pbationē negat͛ ſequela ſed ſeq̄tur ꝙ illud conſequēs nō pōt eſſe verum illa ꝯña preciſe ſic ſignificāte qđ nos concedim'. Scōo ſic arguitur Non ſeq̄tur ſi ſortes ē aſinus ſortes currit: ergo ſi animal eſt aſin' aīal currit ⁊ arguitur p regulam ergo regula nulla. maior pȝ. nā antecedēs eſt verū q͛ cōditionalis bona cōſequētia ⁊ conſequēs falſum: q͛ cōditionalis mala ꝯña ⁊ minor pȝ. nā ſubiectū añcedētis et cōſequētis prime cōditionalis eſt inferius ad ſubiectū añtis ⁊ conſequentis ſcōe cōditionalis igitur.

¶ Rñr negādo minorē ⁊ ad pbationē dr͛ ꝙ regula intelligit͛ quādo prima cōſequentia tenet per locū intrinſecū ⁊ nō per locum intrinſecū ſicut in pppoſito. nam prima cōſeq̄ntia tenet pciſe q͛ ei' añs eſt impoſſibile.

¶ Cōtra hoc ſic ar͛. qñ pria cōſequētia tenet p intrinſecū arguēdo ab inferiori ad ſuperius ⁊ ꝯña nō valet ergo ſolutio nulla añs patet. nō ſeq̄tur ſi ſortes eſt aſinus ſortes ē homo. ergo ſi aīal eſt aſin' aīal eſt homo ⁊ pma cōſeq̄ntia tenet p locū intrinſecū igit͛ maior pȝ nam añs eſt verū ⁊ cōſequēs falſum. veritas antecedētis pȝ q͛ eſt cōditionalis bona conſequētia. ⁊ falſitas cōſequētis patet. q͛ caſu poſito ꝙ ſint aſini ⁊ nō hoīes añs eſt verū et conſequens falſum et minor patet intuenti.

¶ Reſpōdet͛ ꝙ regula intelligitur quādo prima cōſequētia tenet p locum intrinſecū et eius añs nō ē impoſſibile. ¶ Sexta regula eſt arguēdo a tota cōditionali affirmatiua ad vnā diſiunctiuā cōpoſitā ex cōſequente et oppoſito añtis eius conſequētia eſt bona: bene ſequitur ſi ſortes currit ſortes mouet͛: ergo ſortes nō currit vel ſortes nō mouetur. Sexta r͛la

¶ Cōtra quā regulam ſic ar͛. ſi regula eſſet vera ſequeret͛ ꝙ ex neceſſario ſeq̄retur contingēs qđ impoſſibile eſt. ſeq̄la pbatur. nam p regulam hec cōſequentia eſt bona ſi ſortes currit ſortes mouet͛: ergo ſortes nō currit vl' ſortes mouetur. et antecedēs eſt neceſſarium et conſequēs contingēs ergo minor pro prima pte patet. nam eſt cōditionalis vera pro ſecūda pte pbatur q̄libet pars hui' ſortes currit vel ſortes mouetur eſt contingens: ergo tota diſiunctiua ex eis compoſita eſt contingens.

¶ Rñdet͛ negādo maiorē ⁊ ad probationē negatur minor pro ſecūda parte ad eius probationē negatur ſequela vt videbit͛ in

diſiunctiuis. ¶ Sed arguitur ſic hec ɔ̄ſeq̄ntia tenet per regulã ſi ſortes moueť velociter ſortes ſortes currit ergo ſortes nõ moueť vel ſortes velociter currit. et ɔ̄ña nõ valet igiť minor pz. Nã añs eſt verũ cũ ſit bona ɔ̄ñtia ſuppoſito ꝙ illud qđ velociter moueť currat vel q2 b eſt falſum dicam ſic in p2ia ɔ̄ña ſi ſortes moueť velociter iſto gradu demõſtrãdo gradũ q̄ ſufficit ad curſũ ſortes currit. Et falſitas conſequẽtis pz. nam poſito ꝙ ſortes lente moueatur: quelibet pars eiꝰ eſt falſa: vt intuenti patet. igitur.

¶ Rñdetur diſtinguẽdo p̄mã ɔ̄ñam vel ly velociter iſto gradu determiat illuz terminũ moueť: ⁊ ſic ɔ̄cedo ꝙ añs eſt verũ et ꝙ ɔ̄ña nõ valet: q2 in ɔ̄ñte tu non capis oppoſitũ añtis debebas ſic inferre: ergo ſortes nõ moueť iſto gradu vel ſortes currit. Si aũt ly velociter iſto gradu determinet iſtum terminũ currit nego ɔ̄ñam nõ valere. Et ad ꝓbationẽ nego ꝙ añs ſit verũ: q2 nõ eſt bona ɔ̄ña cũ ſtat ꝙ ſortes moueať ſine h ꝙ velociter iſto gradu currat.

¶ Scđo ſic arꝰ nõ ſeq̄tur ſi deꝰ eſt hec diſiũctiua nõ eſt ṽa: ergo deꝰ nõ ẽ vel hec diſiũctiua nõ eſt ṽa ꝑ ly hec demõſtrãdo diſiũctiuam q̄ eſt ɔ̄ñs ⁊ ẜm hãc ſignificationẽ intelligẽdo ⁊ arguiť ꝑ regulã q̄ regula nulla. maior patz. nã añs eſt verũ ⁊ ɔ̄ñs falſum. igr̃ añs pz. nã q̄ro vel illa diſiũctiua eſt ṽa vel falſa. ſi falſa ſeq̄tur ꝙ ẜm ſiĝtionẽ quã hz nõ põt eſſe vera. ⁊ ſic ɔ̄ñs ɔ̄ditionalis q̄ eſt añs ẽ neceſſariũ: ſi vera ꝓ aliqua pte eſt vera ⁊ nõ ꝓ p̄ma cũ ſit impoſſibilis. ergo pro ſcđa. ergo ita eſt ſicut ſcđa ſiĝt: ſed ſcđa ſiĝt ꝙ diſiũctiua nõ eſt ṽa ⁊ eſt: ergo ẽ falſa.

¶ Rñr negãdo maiorem ⁊ ad ꝓbationẽ ɔ̄ceſſo añte negať ſeq̄la ⁊ cã eſt: quia illa diſiũctiua ſe falſificat an q̄lz ps illiꝰ diſiũctiue ſit ṽa vel falſa vide in diſiũctiuis.

¶ Cõtra diffinitionẽ vere ɔ̄ditionalis ſic arꝰ. hec ɔ̄ditionalis ẽ ṽa ſi huiꝰ ɔ̄ditionalis ɔ̄ñs eſt falſuz huiꝰ ɔ̄ditionalis ɔ̄ñs ẽ falſum demõſtrãdo illãmet ɔ̄ditionalẽ: ⁊ tamẽ añs ẽ veꝝ ⁊ ɔ̄ñs falſum. igitur ſi dicas verũ ẽ: q2 ɔ̄ñs ſe falſificat ⁊ antecedẽs non.

¶ Sic arꝰ. ſi voceť añs illiꝰ ɔ̄ditionalis a et ɔ̄ñs b. ⁊ ponatur in duobꝰ locis: ⁊ in vno a ſit añs ⁊ b ɔ̄ñs. Et in alio ſit ɔ̄ñs a et b. añs in illo caſu q̄ro vel b. eſt verũ vel falſum ſi falſum ergo a ẽ verũ cũ ita ſit ſicut a ſignificat ⁊ nõ ſe falſificat: quia ſi ſe falſificaret maxime eẽt ſic arguendo. Nam vel a eſt verum vel falſum: ſi falſum ꝓpoſitum ſi verum.

¶ Sic arguiť ergo ita ẽ ſicut a ſignificat ſed a ſignat ꝙ aliqđ ɔ̄ſequens huiꝰ ɔ̄ſequẽtie eſt falſum ⁊ a eſt ɔ̄ñs huiꝰ ɔ̄ſequẽtie ergo a ẽ falſum: ſed iſtud argumentũ non valet cũ ſit ex pluribus pticularibꝰ igiť a eſt verũ: ⁊ cũ nõ ſit maior ratio de a. q̄ de b. nã ſicut b eſt ɔ̄ſequẽs ⁊ añs ita a igiť b eſt verũ. et ſic eſt verum ⁊ falſum ⁊ nõ ꝓpõ plures qđ implicat ſi b ſit verũ cũ nõ ſit minor rõ de a q̄ de b. ſeq̄tur ꝙ a ẽ verũ ⁊ ſic ita ſicut a et b ſiĝt ⁊ ſic aliqđ ɔ̄ſequẽs huius ɔ̄ſequentie eſt falſum ⁊ cũ nihil ſit conſequens huius ɔ̄ſequẽtie niſi a ⁊ b ſeq̄tur a. vel b eſt falſum ⁊ cũ qđlibz eoꝝ ſit veꝝ ſeq̄tur ꝙ vnũ eoꝝ ſit falſum ⁊ veꝝ ⁊ nõ ꝓpõ plures qđ implicat.

¶ Rñdetur dupliciter. Prio ſic conceſſo ꝙ b ſit falſum nego ſeq̄lam cum inferſ qđ a eſt verũ. Et ad ꝓbationẽ nego ꝙ a nõ ſe falſificet ⁊ debet illud ꝓbari non vt tu arguis Sed ſic b. eſt falſum ⁊ nõ eſt maior rõ de a q̄ de b. ergo a ẽ falſum. q̄ a eſt falſum ⁊ nõ eſt falſũ: q2 nõ eſt ita ſicut a ſiĝt ergo a ſe falſificat.

¶ Scđo diciť ꝙ oportet dare ꝙ vnum conſequẽs illius ɔ̄ſequentie ſit falſuz. Et cum queris illud. primo non placet mihi te certificare de illo. Secũdo ꝓpone ⁊ videbis ⁊ ꝓpoſito. An b ſit falſuz dico ꝙ nõ. Si ꝓponis ꝙ a ſit falſum. dico ꝙ ſic: q2 vnum ɔ̄ſequẽs eſt falſum et b nõ eſt falſum. ergo a eſt falſum. Et ſi queratur an a ſit falſum dicatur ꝙ nõ. et poſtea ɔ̄cedatur de b ꝙ b eſt falſum.

SEquitur de ɔ̄ditionalibus in quibus ly ſi tenetur promiſſiue. Pro cuiꝰ declaratione notãdum eſt ꝓpoſitio affirmatiua in qua ponitur ly ſi poteſt eẽ vera ſine hoc ꝙ ſit bona conſequentia. Sed ad veritatẽ eius ſufficit ꝙ quando antecedens ſit verũ conſequens ſit verum. verbi cauſa ad veritatẽ huiꝰ ſi veneris ad me dabo tibi equuz. ſufficit ꝙ ſi venias ad me dem tibi equum: ſed nõ requiritur ꝙ nõ ſit poſſibile ꝙ venias ad me quin dem tibi equum. Ex quo infertur ꝙ talis ꝓpoſitio cũ aliquo ɔ̄uenit cum conditionali in qua ly ſi tenetur illatiue ⁊ in aliquo differt ab ea. Nã ſicut ɔ̄ditionalis in qua ly ſi tenetur illatiue nichil ponit in re ſicut ſi ſortes currit hõ currit: nõ ponit ꝙ ſortes currat nec ꝙ hõ currat. ita iſta ſi veneris ad me dabo tibi equũ: nõ ponit ꝙ venias ad me nec ꝙ dẽ tibi equũ. Sed differũt nã ad veritatẽ primo req̄ritur ꝙ ſit bona ɔ̄ſequentia ⁊ nõ ad veritatẽ ſcđe. ¶ Scđo ſeq̄tur ꝙ oĩs conditionalis in qua ly ſi teneť ꝓmiſſiue cuius añs ẽ poſſibile ⁊ ɔ̄ñs impoſſibile eſt falſa. pz de iſta. ſi veneris ad me faciam te eſſe aſinum. ¶ Tertio ſequitur ꝙ conditionalis in qua ly ſi teneť promiſſiue cuiꝰ añs eſt impoſſibile eſt vera. q2 tunc nunq̄ dabiť antecedẽs q̄n detur ɔ̄ſequens cuz antecedẽs nõ põt dari. ¶ Quarto ſeq̄tur ꝙ ab omni ɔ̄ditionali in qua ly ſi tenetur illatiue ad vnã in qua ly ſi tenetur ꝓmiſſiue de eodem antecedente ⁊ ɔ̄ſequẽte. conſequẽtia valet. Unde ſequitur ſi ſortes currit hõ mouetur. ergo ſi ſortes currit homo mouetur: capiẽdo ly ſi in añte illatiue ⁊ in ɔ̄ſequente ꝓmiſſiue.

Corrolaria.

¶ Contra hec ſic arꝰ. ex dictis ſequitur in aliquo caſu duo contradictoria ṽa. ergo male dicta ſunt. antecedẽs pz. ponať caſus ꝙ ſortes diligat quẽlibet diligentẽ ſe videlz platonem et cicero diligat ſortẽ ⁊ plato diligat ſortem ſi ſortes tm̃ diligit vnum hoiem ⁊ nõ alios in iſto caſu iſte due ſunt vere plato diligit ſortẽ ⁊ plato nõ diligit ſortẽ. igiť añs pz. nã quero an plato diligat ſortẽ vel nõ ſi ſic cum cicero diligat ſortem et ſortes diligat quẽlibet diligentẽ ſe ſequitur ꝙ ſortes diligit plures homines et vltra ſortes diligit plures homines. ergo plato nõ diligit ſortem. ɔ̄ña pz. q2 caſus erat ꝙ plato diligat ſortẽ ſi ſortes tm̃ diligit vnũ hoiem ⁊ nõ alios. ſi autẽ plato nõ diligat ſortẽ ſequiť ꝙ ſortes

tantum diligit ciceronem. ergo plato diligit ſortem cum caſus erat ꝙ diligit ipſum ſi tantū diligit vnumhominem ⁊ ſic ſequitur quicquid dicatur ꝙ plato diligit ⁊ plato nō diligit ſortem ⁊ ſit propoſitum.

Annotationes;

¶ Pro ſolutione nota ꝙ ſortem diligere quēlibet diligentē ſe ſtat dupliciter vel in vn̄i hoc eſt habere vnā dilectionē qua quēlibet diligentē ſe diligat vel in particulari hoc ē ꝙ vna dilectione iſtū diligentē ſe diligat ⁊ nihil aliud. ⁊ vna dilectione iſtū diligentē ſe diligat et nihil aliud. ¶ Scḋo aduerte ꝙ platonem diligere ſortē ſi tm̄ diligat vnū hominē dupliciter intelligi pōt. vno mō ꝓ habeat vnā dilectionē cōditionatam qua diligit ſortē ſi ſortes diligit tm̄ vnū hoīem ſic ſcilicet ꝙ hoc totū ſortes ſi tm̄ diligit vnū hoīem ſit obiectū ſuper quo cadit dilectio platonis. Alio mō pōt intelligi ꝙ plato habebat dilectionē ſortis qn̄ ſortes diligit tm̄ vnū hoīem ⁊ nō plures ⁊ nō alias. Si primo mō intelligatur ⁊ diligere ſortē cōditionaliter ſit diligere ſortem qn̄ q̄ris an plato diligat ſortē dico ꝙ ſic. Et vlteri⁹ cōcedo ſortē diligere plures homines ⁊ cū infers: ergo plato nō diligit ſortē: nego ſequelā. Et ad probationē q: qn̄ aliq̄d ponit cū aliqua cōditione ⁊ nō alias ſi cōditio nō ſtet nec illud qḋ ponit ſub cōditione ſtabit concedo Et cū vltra dicis plato diligit ſortē ſi tm̄ ſortes diligit vnū hoīem ⁊ non alias ergo ſi ſortes diligat plures hoīes nego ꝯñam ⁊ cauſa eſt q: tu abſolute ponis dilectionē circa ſortē. Et ſi licet ponas in platone dilectionē cōditionatā nō tamē ponis illā dilectionē eſſe in platone ſub aliq̄ cōditione hoc eſt ꝙ talis dilectio ſit in platone qn̄ talis vel talis cōditio ſtabit. ¶ Si ſcḋo mō intelligas caſus implicat contradictionē deductū eſt inter arguendum ⁊ ſi nō admittitur caſus quo non admiſſo argumentum nō procedit vltra.

¶ Secūdo ſic arguitur. dicat ſortes platoni. Si debeo tibi centū libras iſte caſus eſt impoſſibilis demōſtrando totā illā cōditionalem. ¶ Et arguo ſic ꝙ iſte caſus eſt poſſibilis ⁊ nō eſt poſſibilis: q: vel eſt impoſſibilis et ponamus ꝙ ſortes teneat platoni ad ſolutionē centū librarū ⁊ ſeq̄tur ꝙ ſicut añs eſt verū ita et ꝯñs ⁊ ſic talis ꝑpō ⁊ caſus eſt poſſibilis per diffinitionē cōditionalis vere in qua ly ſi tenet promiſſiue. ſi aūt caſus eſt poſſibilis teneam⁹ ꝙ ſortes debeat platoni centū libras ⁊ iā añs eſt ve⁊ ⁊ tunc etiā cōſequens erit verū: ⁊ ſic caſus eſt impoſſibilis ⁊ per conſequens nō eſt poſſibilis ⁊ ſic habet ꝙ ille caſus eſt poſſibilis ⁊ nō poſſibilis.

¶ Rñdetur admiſſo caſu cum queris de poſſibilitate ei⁹ dico ꝙ caſus eſt impoſſibilis ⁊ admiſſo ꝙ ſortes aliunde teneat platoni ad ſoluendū centū libras. cōcedo ꝙ añs eſt ve⁊ ⁊ cōſequens etiā: ⁊ cum infers ꝙ caſus eſt poſſibilis: nego cōſequentiā: q: cōſequēs eius habet reflectionē ſupra impoſſibilitatē toti⁹ caſus cōcedo tn̄ i illo caſu ꝙ illa ꝯditionalis ē va. nec ſeq̄tur illa cōditionalis eſt vera: ḡ eſt poſſibilis. Et ſi arguas illa cōditionalis eſt impoſſibilis ⁊ nullum impoſſibile eſt admittendū: ergo illa conditionalis nō eſt admittenda. dico ꝙ maior intelligitur qn̄ nō eſt impoſſibile per reflectionē. ⁊ ſi queras de poſſibilitate hui⁹ caſus ſi ille caſus eſt impoſſibilis debeo tibi equū per ly iſte demonſtrando illāmet cōditionalē ⁊ ſm̄ hanc ſignificationē intelligēdo dico ꝙ ille caſus eſt poſſibilis quia ei⁹ antecedens eſt impoſſibile.

¶ Tertio ſic arguitur. Ponatur caſus ꝙ ſortes dicat platoni dabo tibi decē ſi occurrat tibi in a inſtāti hō q̄ tibi nō tenet ⁊ nō alias: ⁊ in a inſtanti occurrat platoni ſortes Et arguit. ꝙ ſortes tenet platoni dare decem et non tenetur quia quero vel ſortes tenetur platoni vel non. ſi ſic ergo plato obuiauit homini qui ſibi non tenetur in decem: ſed non; obuiauit niſi ſorti. ergo ſortes nō tenet platoni. p̄ña ꝯſequentia pꝫ ex caſu ſi dicas ꝙ non tenet ſeq̄tur ꝙ plato obuiauit ei qui ſibi in nullo tenet. ergo ſortes tenetur platoni in decem ex caſu et ſic tenetur ⁊ non tenetur quod erat ꝓbandum.

¶ Et cōfirmatur primo dicat ſortes berthe capiā te in vxorē ſi p̄ma propoſitio quā mihi dixeris fuerit vera et ſtatim dicat bertha ſorti nō accipies me i vxorē quo poſito quęro vel ſortes accipiet berthā vel nō. Si prima ꝓpoſitio berthe fuerit vera ſed hec eſt ꝓpō berthe nō accipies me in vxorē. ergo illa ꝑpō eſt va ⁊ per cōſequens nō accipiet eā in vxorē. Si ſcḋm iam propoſitio berthe fuit vera ⁊ per ꝯñs capiet eam in vxorem ⁊ ſic ſi capiat eam in vxorem nō capiet ⁊ ſi non capiat eam in vxorem capiet eā.

¶ Confirmatur ſcḋo habeat dn̄s cicero duos ſeruos vꝫ ſortē ⁊ platonem ⁊ dicat eis. Si cuilibet veſtrū occurrat vir liber eritis ſerui ⁊ ſi vir ſeruus eritis liberi ⁊ ſortes ⁊ plato occurrunt ſibi inuicē tunc vel ſortes eſt ſeru⁹ vel liber. ſi ſeruus ergo obuiauit libero ⁊ ſic plato eſt liber. Et cū non ſit maior ratio de ſorte ꝙ de platone ſortes etiā eſt liber ⁊ ſic nō eſt ſeruus Et ſiat idē argumentū de platone vel forma ſic caſum ꝙ dn̄s cicero dicat ſorti ſi occurrat tibi liber eris liber: ⁊ ſi ſeru⁹ eris ſeru⁹ ⁊ dicat platoni ſi occurrat tibi liber eris ſeru⁹ ⁊ ſi ſeruus eris liber ⁊ obuiant ſe inuicē ſortes ⁊ plato tunc ſi ſortes eſt liber ſeq̄tur ꝙ obuiauit libero ⁊ non niſi platoni. ergo plato eſt liber. ⁊ vltra plato eſt liber ergo plato obuiauit ſeruo ⁊ non niſi ſorti ergo ſortes eſt ſeruus ⁊ ſic non eſt liber.

¶ Reſpōdetur ad primū non admittēdo caſū hoc ē ꝙ ſortes teneat platoni in decem ſi occurrat platoni in inſtanti homo q̄ ſibi non tenetur in aliquo ⁊ ꝙ in a inſtanti preciſe ſortes occurrat platoni ⁊ dicitur ꝙ ſi in illo inſtāti ſortes occurrat platoni ſortes nullo modo tenetur platoni quia nullus poteſt obligari niſi rationabiliter obliget mō ſi obligatio ſortis fuit rationabilis debebat intelligi niſi in a inſtanti occurrat platoni ſortes.

¶ Ad primam confirmationem dicitur ſimiliter ꝙ non eſt poſſibile ꝙ ſortes ducat bertham in vxorem ſi eius prima pro propoſitio fuerit vera ⁊ ꝙ eius prima propoſitio ſit iſta non capies me in vxorem. Et in illo caſu ſortes non eſt obligatus berthe. nam ad hoc ꝙ ſortes obligaretur per illa verba oporteret ꝙ intelligatur conditio niſi hec propoſitio non accipies me in vxorem non fuerit prima propoſitio berthe poteſt ipſe tamē ſi vellet ducere eam ſed nō ratione obligationis ⁊ per hoc pꝫ ad ſcḋam

cõfirmationē caſus enī nõ ē poſſibilis ⁊ ſi dñs ci cero vult dare libertatē ſorti ⁊ platoni nõ tenet.

Primū dubium. ¶ Dubitat an ad veritatē cõditionalis in q̄ ly ſi tenet ꝓmiſſiue reqrit ꝙ qñcunq; añs ſit verum detur veritas cõſequentis.

Scđm dubium. ¶ Scđo dubitatur de veritate iſtius ſi veneris ad me dabo tibi librū: poſito caſu ꝙ nunq̄ venias ad me nec dem tibi librum.

Bipartitū cõditionalis añs ¶ Ad primū dicitur ꝙ duplex eſt añs cõditionalis in qua ly ſi tenet ꝓmiſſiue quodam eſt vbi nulla ponit diſtributio ex parte temporis ⁊ añs huiꝰ ſi veneris ad me dabo tibi equū. Aliud eſt vbi ponit diſtributio ex parte temporis vt ſi quocunq; die futuro veneris ad me dabo tibi equum ⁊ tunc pono propoſitiones.

Propoſitiones. ¶ Prima eſt ſi conditionalis añs nõ habeat diſtributionē ex pte tpis nõ reqritur ad ꝟitatē eiꝰ ꝙ qñcunq; dat añs det ꝯñs verbi cã ad veritatē huiꝰ ſi veneris ad me dabo tibi equū ſufficit ꝙ ſi die mercurij venias ad me dem tibi equū elto ꝙ die iouis venias ⁊ nihil dez tibi.

¶ Secūda ꝓpõ eſt ſi cõditionalis añs habeat diſtributionē ex parte tpis requirit ꝙ qñcunq; det aliq̄ ſingularis illiꝰ añtis deſcendēdo ſub termino ſupponēte pro tpe det ꝯñs exēpli grã ſi ſortes dicat platoni ſi quocunq; die futuro venies ad me tunc dabo tibi equū ad iſtū ſenſuz vt ſortes maneat obligatꝰ ꝑ illa ꝟba ad dandū equū platoni quocunq; die quo venerit ad eū ⁊ vt ſic intelligat addo ly tūc. Ad veritatē illiꝰ reqritur ꝙ ſi iſto die futuro plato veniat ad ſortē ſortes det tibi equum ⁊ ſi in iſto die futuro vno alio die demõſtrato plato veniat ad ſortē ꝙ

Corrolaria. ſortes det tibi equū. ⁊ ſic de alijs diebꝰ. Vñ ſi ponatur ꝙ deꝰ ꝑpetuet ſortē ⁊ platonē ⁊ ſortes faciat ꝓmiſſionē platoni ⁊ rei veritas ſit ſic ꝙ qñcunq; plato veniet ad ſortē ſortes det tibi equū dat vna ꝓpõ vera q̄ nullo mõ pt eſſe determinate vera ptz. Nã iſta ē vera ſi quocunq; die futuro venias ad me dabo tibi equū ⁊ tñ nõ pt eſſe determinate vera. nã qñcunq; die dato in quo ipa ē determinate vera poteſt falſificari vt intuēti ptz.

¶ Secūdo ſequitur ꝙ talis ꝓpoſitio pt incipere eſſe vera qꝛ ſi ponamꝰ ꝙ pria die veniēti platoni ſortē nihil det iã illa eſt falſa ⁊ de cetero veniēti platoni det equū illa erit vera ⁊ ſic incipiet eſſe vera ſed non pt eſſe falſa: qꝛ qñcunq; verū eſt dicere ꝙ eſt falſa verum eſt dicere ꝙ ab eterno fuit falſa. Et hec ſapiunt naturam contingentis futuri.

¶ Ad ſcđm dr ꝙ ꝓmiſſio põt fieri a deo vel a creatura. ⁊ ſiue ſic ſiue ſic iſta ꝓpoſitio. ſi veneris ad me dabo tibi equū poſito ꝙ ſi veniſſes dediſſez tibi equū lz nõ venias nec dem tibi equū vera eſt. ſed differētia ē ſi ꝓmiſſio facta eſt a deo licet nunq̄ detur añs nec ꝯñs cõſtat nobis d veritate ꝓpõnis verbi cã ſi antixps moriatur in grã ſaluabitur ē ꝓpõ ⁊ cõſtat nobis de veritate huiꝰ qꝛ habemꝰ illud ex ſacris litteris licet antichriſtus nec morietur in grã nec ſaluabit ſed ſi promiſſio fiat a creatura hoc ē duppliciter. vel loqtur in perſona ipſius dei vel in ꝑſona propria hoc eſt vel loqtur tanq̄ propheta vel non. Si primū idē eſt iudiciū ac ſi promiſſio imediate fiat a deo. Si ſcđm hoc eſt tripliciter vel promiſſio fit per verba de preſenti vel de futuro vel de preterito. Si primū de aliquarū propoſitionū veritate nobis conſtat. videlicet quarum añtia ſimul eſſe vera ⁊ ſimul eſſe falſa ſicut ſi tu es in iſta aula do tibi iſtum libruz poſito ꝙ ſis in iſta aula. Si autem nobis non conſtat de antecedente nec de veritate illius conſtabit verbi cauſa ſi ſortes dicat berthe do tibi poteſtatez mei corporis ſi das mihi poteſtatem tui corporis bertha nõ dante nobis nõ conſtat nec cõſtare poteſt de veritate propoſitionis ſortis. Si aūt promiſſio fiat ꝑ verba de futuro vt ſi venies ad me dabo tibi equum licet nobis conſtat de veritate antecedentis per reuelationē nõ cõſtat de veritate totius propoſitionis qꝛ neſcimus quid ego faciam licet venias ad me ⁊ ſic ſolus deꝰ cognoſcat ⁊ illi quibus ipſe vult reuelare veritatez talium propoſitionū ſi promiſſio fiat per verba de preterito vt ſi veniſſes ad me dediſſez tibi equū ſi tu nunq̄ veniſti ſolus deus cognoſcit veritatē illius propoſitionis. ſi autem veniſti tu ⁊ ego ſcimus an dico verum vel non.

¶ Quarto ſic arguitur. iſte cõtradicunt iepte tenebatur occidere filiã ſuã iepte nõ tenebatur occidere filiã ſuã ⁊ ſunt ſimul vere igitur maior ptz iepte vouēdo vouerat deo ſi habuiſſet victoriã ab inimicis filiorū iſrael quorum exercitꝰ dux fortiſſimus erat offerre deo in ſacrificiū primū qđ dū reuerteretur victorioſus de domo ſua ſibi occurreret cõtingit vnica filia eius incognita viro cum tympanis ⁊ cãticis ſibi primo occurrit.

¶ Iã ſic ꝓbatur affirmatiua: ipſe tenebat occidere filiã ex promiſſo qꝛ fuit primū qđ ſibi occurrit ⁊ negatiua probat ex ꝑcepto decalogi qlibet tenetur ad nõ occidendū niſi in caſibus in quibus deus diſpēſauit nec promiſſio eum excuſabat alias quilibet promittens ſuuz inimicum occidere ipſuz occidēdo bene faceret.

¶ Rñdetur negãdo minorem ⁊ ad probationē admiſſa hiſtoria vt habetur in libro iudicū negatur affirmatiua et ad probationem nego ſequelã qꝛ ex voto illo iepte nõ tenebatur occidere filiã ſuã qꝛ ad hoc ꝙ votū eſſet iuſtū dz intelligi dũmodo occidere illud qđ prio occurrat ſit licitū ⁊ ipſe debebat explicare iſtã cõditionem vel eã ſubintelligere. nullus enī poteſt vouere male facere ⁊ ſi vouerat non tenetur ſeruare votū imo tenetur nõ ſeruare vnde qꝛ iepte abſolute intellexit bene dicit de eo beatus hieronimus cuiꝰ verba ſunt hec iepte enī fuit ſtultꝰ in vouendo ⁊ impiꝰ in adimpiēdo occiderat enī propriã filiam. ⁊ per idē ptz ꝙ tenebatur ſeruare iuramentum occidendo nabal virum habigail. Hieronymus.

¶ Quinto ſic arguitur. ad veritatem conditionalis in qua ly ſi tenetur promiſſiue requiritur ꝙ ſit bona cõſequentia ergo eius diffinitio mala. antecedens patet ſumptis his duabus ſi ſortes perſeuerauerit vſq; ad finē ſaluus erit ⁊ ſi ſortes perſeuerauerit vſq; ad finē ſaluus erit. Et in prima capiat ly ſi promiſſiue ⁊ in alia illatiue. Et ſic arguit. ille due ꝓpoſitiones ſunt ſinonime igitur antecedens patet ſubordinantur eidem mentali igitur antecedens patet nam antecedentia ⁊ conſequentia ſubordinantur eiſdē propoſitionibus ergo ille due cõditionales ſubordinantur eidem mentali.

Rñdet ne-

¶ Reſpondet negādo anteceſdēs ⁊ ſimiliter aña pbationis q2 ille cōditionales nō ſunt ſua antecedentia ⁊ ꝯña ſed ſunt ſua aña ⁊ ꝯña ⁊ note coniūctionalis. Et in prima ly ſi ſubordinat vni actui ſincathegorico cui nec ſimili in ſpecie ſubordinat ly ſi in ſcda ſed vni alteri actui diſtincto ſpecie a primo.

¶ Cōtra hoc ſic arguit pbando oppoſitū ille ꝯtradicūt eidē ꝓpōni: ergo ſunt ſinonime vel equiualēt aña p3 nā ꝯdictoriā prime quā voco a eſt iſtud nō ſi ſortes pſeuerauerit vſq3 in finē ſalu' erit ⁊ ꝯdictoriū ſcde ꝯñtie quā voco b. eſt iſtud nō ſi ſortes pſeuerauerit vſq3 in finē ſalu' erit ⁊ iſte due negatiue equiualēt igit minor p3 nā hñt eūdē ſenſu3 videl3 q̄uis ſortes pſeuerauerit vſq3 in finē nō ſaluabit igit. ¶ Pro ſolutione argumēti nota q2 ſolet eſſe queſtio de ſenſu cōditionalis negatiue videlicet q̄ eſt ſenſus huius nō ſi ſortes pſeuerauerit ſaluabit. Similiter qui eſt ſenſus huius non ſi ſortes currit ſortes currit ⁊ ſolet dici q2 nō eſt iſte ſenſus ei' ſi ſortes nō currit ſortes nō currit q2 tūc illa eēt vera cum ille ſenſus ſit verus ⁊ cū affirmatiua ei cōtradicēs ſc3 ſi ſortes currit ſortes currit ſit vera ſequit q2 ꝯdictoria ſit vera. ¶ Ideo dicit q2 ſenſus ei' eſt nō ſequit ſi ſortes currit hō currit vel q2 ſenſus ei' eſt dādus p vnā aduerſatiuā. Aduerſatiua propō eſt qñ alique propōnes ꝯiungūtur p iſtā cōiunctionē q̄uis vel licet vt q̄uis ſortes currat ſortes nō eſt albus ⁊ ſic illius cōtradictoriū ē q̄uis ſortes pſeueret vſq3 in finē nō ſaluabitur. ¶ Tūc ad formā argumēti dicitur negando illas duas eidē propoſitioni ꝯdicere. Et ad pbationem diſtinguo q2 iſta q̄uis ſortes perſeueret vſq3 in finē nō ſaluabit ſic cōtradictoriū vtriuſq3 vel capiēdo ly q̄uis vniuoce ⁊ ſic negatur vel equiuoce et ſic conceditur.

Aduerte.

¶ Pro cui' declaratiōe Nota q2 iſta ppō q̄uis ſortes pſeueret vſq3 in finē nō ſaluabit vt eſt cōtradictoria cōditionalis in qua ly ſi tenet illatiue habet iſtū ſenſum pōt eſſe ita q2 ſortes pſeueret vſq3 in finē ⁊ q2 nō ſaluet vt aūt cōtradicit cōditionali in qua ly ſi tenet promiſſiue habet iſtū ſenſu3 vere eſt vel ita eſt q2 ſortes pſeuerabit nō ſaluabit ⁊ ſic h3 ad argumētū

Corrolarium.

¶ Ex dictis ſeq̄tur eſt aliqua cōditionalis pmiſſiua poſſibilis cuius cōditio eſt poſſibilis ⁊ vera ⁊ tñ cōditio nō pōt eſſe adimpleta patet de iſta ſi i quocūq3 die futuro veneris ad me dabo tibi equū poſito q2 quolib3 die futuro venias ad me iā iſta ē vera quolibet die futuro venies ad me ⁊ tñ illa cōditio nūq̄ erit adimpleta q2 ad h̄ q2 talis cōditio ſit adimpleta op3 q2 infinitū ⁊ tp̄s futurū eſſet ptrāſitū qd̄ ꝯtradictionē claudit. In hoc differūt tp̄s ꝑteritū infinitū ⁊ tēpus futurū infinitū. Nā tp̄s preteritū infinitū pōt habere finē ⁊ nō principiū. Sed tēpus futurū infinitū pōt habere principiū ſed nō finē ſicut eſſet dicendu3 de toto tp̄e ꝑterito ⁊ de toto tp̄e futuro ſi ariſtoteles ⁊ eius cōmētator auerrois vere imaginati eſſent de incohoatione mūdi ⁊ ei' termino quorū q̄dē imaginatio nō ſolū vere fidei chriſtiane repugnat: ſed etiā naturaliter loquēdo ſup tenuiſſimū fundamētū fundat. Si eñ de' erat agens p volūtatē vt ipſemet ariſtoteles aſſerit duodecimo metaphiſice argumētū ei' erat ſolutū ⁊ mirādo de viro tā excellēti ingenio pp tā tenuē rōnē tā arduā ꝓpōnē determinare. Nā vt ex dictis eius colligit in diebus eius erat probleuma neutrum mundum eſſe eternum.

Tēporis ꝑteriti infiniti ⁊ tēporis futuri infiniti diſcrimen

Ariſtoteles.

Auerrois.

¶ Sed contra hoc ſic arguit. Si ſortes ſe obligaſſet platoni p illā ꝓpoſitionē vel aliqñ erit verū dicere q2 ſortes tenet platoni dare equū vel nō. Si primū cōditio erit adimpleta. pono q2 aliūde teneat. Si nō iam in cōditionali pmiſſa vera das aña verū ⁊ ꝯña falſum cōtra ea que dicta ſunt ſuperius.

¶ Reſpōdet q2 qñ conditio ſit per verba de futuro nō ſufficit ad ponēdū ꝯña q2 eius aña ſit verū ſed requirit q2 de ineſſe eius ſit vera vel de ineſſe eius ſint vere. Modo licet iſta ſit vera quolibet die futuro venies ad me tñ nūq̄ erit ita nec poterit eſſe ita q2 de ineſſe eius ſunt vere.

¶ Ad idē ſecūdo ſic arguit: ſequeret q2 in conditionali promiſſiua vera daret aña poſſibibile ⁊ ꝯña impoſſibile ꝯña negauim' ſupius ergo nō ꝯñter. locuti ſumus ſequela probat. Nā dicat ſortes platoni ſi quolibet die futuro venies ad me faciā te ſimul eſſe ⁊ nō eſſe et cōditionalis eſt vera q2 nūq̄ poterit eſſe cōditio adimpleta quin det veritas ꝯñtis cū cōditio nō poterit adimpleri ⁊ tñ aña eſt poſſibile ⁊ verum ſtante cauſa ſuperius poſita ⁊ ꝯña eſt impoſſibile vt liquet igitur.

¶ Reſpōdet diſtinguēdo maiorem vel quādo cōditio eſt poſſibilis ⁊ poteſt eſſe ita ſicut de in eſſe ſignificāt ⁊ ſic ego nego vel quando cōditio eſt poſſibilis ⁊ nō pōt eſſe ita ſicut ſue de ineſſe ſignificant: ⁊ ſic ego ꝯcedo. Modo ſic eſt in propoſito.

¶ Sexto ſic arguit. Sortes ē obligat' platoni ⁊ ſortes nō eſt obligat' platoni cōtradicūt ⁊ ſunt vere in aliquo caſu igit minor dicat ſortes platoni ſi p hec verba ſum tibi obligat' nō ſum tibi obligat' p ly hec demōſtrando illāmet cōditionalē ⁊ quero vel ſortes eſt obligatus platoni vel nō ſi ſic iā aña illi' ꝯditionalis ē ve3 ⁊ p ꝯña ꝯſequēs erit ve3 ⁊ ſic ſortes nō ē obligat' ſi neges ꝯñam quero vel illa ꝯditionalis eſt vera vel falſa ſi eſt vera ꝓpoſitū nā ſi aña eſt ve3 etiā ⁊ ꝯña ſi falſa ergo antecedens erit verū aliquando ſine ꝯñte detur ergo ſortes per hec verba ſit obligatus.

¶ Et arguo ſic. ſortes per hec vba eſt obligat' ergo ſortes tenet ad dādū ꝯña qñ datur aña. ſed iā dat aña ergo tenet dare cōſequens ⁊ ſic obligatur ad impoſſibile ve3 ad dādam vnā cōtradictoriā verā alia exiſtente vera ſi dicas ſcōm videlicet q2 non obligatur.

¶ Arguo ſic vt ſuperi' vel illa eſt vera vel falſa. Si vera cum antecedens nō ſit impoſſibile data veritate eius duco argumētū vt ſupra. Si falſa ſimiliter arguitur vt argumentati ſumus.

¶ Reſpōdet admiſſo caſu op3 cōcedere illā cōditionalē eſſe verā ⁊ nego q2 eius antecedens non eſt impoſſibile q2 ſi ſic probes q2 ſortes poteſt velle ⁊ intendere ſe obligare per illa verba ⁊ ſequitur q2 manet obligatus.

Reſpōdet negādo ſequelā nō ſolū φ eſt impoſſibile φ obliget̃ p̄ illa verba ſed etiā q̄ modus arguēdi nō valet nō eīn ille q̄ obligat ſe ad adulterādū vel ad furādū manet obligat⁹ ſed ſi ſortes ſic dicat ſi p̄ hec verba non ſum tibi obligat⁹ ſum tibi obligat⁹ cōditionalis eſt falſa ⁊ añs eſt verū ⁊ ꝯñs falſum ſʒ ſi dicat ſic ſi per hec verba ſum tibi obligatus vel nō ſuȝ tibi obligat⁹ nō ſum tibi obligat⁹ cōditionalis eſt v̄a ⁊ antecedens ⁊ conſequens ſunt vera an tecedens pro ſecunda parte patet.

Septio ſic arguit̃ dicat de⁹ ſorti φ ſi ingrediatur domū platonis ipſo ſorte exiſtēte in gratia peccabit mortaliter ⁊ ſi ſic ſortes in grā ⁊ ingredia t̃ domū platonis. Et arguitur φ ſortes eſt in grā ⁊ nō eſt in grā. Prima p̄batur q̄ quero an ſortes trāſgrediat̃ p̄ceptū vel nō ſi ſic ergo eſt in grā ⁊ tn̄ trāſgrediat̃ p̄ceptū: ḡ nō eſt in grā. ſi nō ſic arguit̃ ipſe ingredit̃ domū platonis in grā ergo peccat mortalr̃ ⁊ ſic tranſgreditur preceptū ⁊ per ꝯñs idem φ prius.

Reſpōdet̃ lege dei ſtāte nō admittēdo caſum pro cuius declaratione nota φ ſm̄ dei ſtatutū nō pōt alicui imponi p̄ceptum quin illud pōt demeritorie ptrāſgredi q̄ ſi non mereret̃ adimpletionē p̄cepti. Ex quo ptȝ φ nō pōt ſorti imponi tale p̄ceptū cū nō poſſit illō ſortes trāſgredi demeritorie cū ſi trāſgrediat̃ preceptū eſt in grā ⁊ per ꝯñs nō demeret̃: ſed de potētia dei abſoluta caſu admiſſo nullū ſequit̃ incōueniēs nā cōcedo ſorte ingrediēte domū platōis ſm̄ peccare ⁊ ex cōſequēti eſſe in grā ⁊ nō ſequitur trāſgredit̃ preceptū ergo nō eſt in gratia q̄ inter gratiā ⁊ peccatū nō eſt formalis repugnātia cum actus habitui non repugnet ⁊ quando hoc daretur contraria per potentiam dei poſſunt ſimul eidem inherere.

Octauo ſic arguitur. Dicat de⁹ ſorti religioſo φ ſi peniteat qñ nō tenet̃ penitere nō peccabit ⁊ ſortes nō aliūde habēs peccatū peniteat ⁊ p̄bo φ ſortes tenetur penitere ⁊ nō tenet̃ penitere: ⁊ quero a te que illarū eſt vera ſi dicas φ ſortes tūc nō tenetur penitere ergo peniter quando non tenet̃ penitere ⁊ per conſequēs peccat ⁊ ſic tenetur penitere ex caſu ſi dicas φ tunc tenetur penitere.

Sic arḡ ſortes tunc tenet̃ penitere ergo ſequitur φ hȝ peccatū ⁊ nō niſi φ peniter qñ tenet̃ penitere ḡ peccat penitēdo qñ tenet̃ penitere ꝯñs eſt falſuȝ q̄ hoc ſibi nō erat p̄hibitū igit̃ tūc nō tenet̃ p̄nitere: ⁊ p̄ ꝯñs ſi tenet̃ penitere non tenetur penitere: ⁊ ſi non tenetur penitere tenetur penitere.

Rñdetur caſu admiſſo qñ q̄ris an ſortes tenet̃ penitere vel nō dico φ ſic.

Pro cui⁹ declaratiōe Nota φ preceptū fuiſſet rōnabile ſi intelligebat̃ φ ipſe ſi peniteat qñ nō tenet̃ penitere p̄ illō peccatū ab illo quod eſt penitere in illo caſu φ peccabit ⁊ quia ipſe aliunde non habebat peccatū et penitet ſequitur φ debet penitere.

Et tūc ad formā argumēti cū arguis ſortes tenet̃ penitere ergo eſt in peccato, concedo. Et cū vlterius arguis φ non habeat aliud peccatum niſi φ penitet qñ tenetur penitere p̄ aliud peccatū ab illo qō habet. Et ſi arguas intelligatur abſolute φ ſi peniteat quādo nō tenetur penitere p̄ qōcūq̄ peccatū ſiue illō qō hȝ ſiue aliud φ peccat. tūc ſequitur idē φ pri⁹

Dicitur nō admittēdo caſum lege dei ſtante: De lege autē abſoluta dr̄ φ caſus eſt impoſſibilis q̄ ſi tunc penitet vel tenetur penitere vel nō Si ſic ergo eſt in peccato ⁊ ſic tenet̃ penitere qñ tenet̃ penitere ⁊ p̄ cōſequēs nō tranſgredit̃ p̄ceptū ⁊ ſic nō tenet̃ penitere. Si nō tenet̃ penitere ⁊ penitet ergo penitet qñ nō tenet̃ penitere ⁊ p̄ ꝯñs peccat cōtra p̄ceptū ⁊ ſic tenet̃ penitere et per ꝯñs cōtradictio ⁊ ſic nō admittitur caſus et ſi videatur ſibi incōueniēs hec duo ſophiſmata in hoc p̄poſito diſputare attēde φ nihil eſt φ ſe abſcōdat a conſideratione logici teſte ariſtotele primo thopicorū ⁊ videtur mihi melius in logica ſcire talia ſophiſmata ſoluet̃ ſūm perueniat ad altiores ſolutionem ignorare.

Iā cōtra conditionalem in qua ly ſi tenetur illatiue ſic arguo. Hec cōditionalis eſt vera ſi cuiuſlibet hoīs q̄lȝ aſinus eſt aſinus cuiuſlibet hominis vterq̄ aſinus eſt aſinus ⁊ nō eſt bona ꝯñā igitur maior eſt clara ⁊ minor ptȝ. In aliquo caſu añs eſt verū ⁊ ꝯñs falſum ergo nō eſt bona conſequētia. Añs pȝ ponat̃ caſus φ quilibet hō hēat tres aſinos veritas añtis pȝ Et falſitas ꝯñtis p̄bat̃: hec eſt vera nō cuiuſlibet hoīs vterq̄ aſinus eſt aſinus. igit̃. Antecedēs pȝ bene ſeq̄tur nō cuiuſlibet hoīs vterq̄ aſinus eſt iſte aſinus ⁊ nō cuiuſlibet hominis vterq̄ aſinus eſt iſte aſinus ⁊ de ſic ſingulis ergo nō cuiuſlibet hominis vterq̄ aſinus eſt aſinus p̄ aſcēſum. Et añs ptȝ probata vna parte eius. Cōtradictoriū huius nō cuiuſlibet hominis vterq̄ aſinus eſt iſte aſinus videlicet iſtud cuiuſlibet hoīs vterq̄ aſinus eſt iſte aſinus eſt falſum ex caſu. ergo iſta eſt vera.

Reſpōdet̃ ꝯceſſa maiore negando minorē ⁊ ad probationem admiſſo caſu et conceſſo añte nego falſitatem conſequentis. Et ad probationem cum probas ſuum contradictorium eſſe verum nego ſequelam. Arguis a pluribus ſuppoſitionibus determinatis ⁊c. ex eo φ particularitas incluſa in illo termino aſinus in primo loco ſtat determinate: ⁊ ſimiliter iſte terminus aſinus hominis ſtat determinate oportebat primo aſcendere ſub iſto termino hominis ⁊ ſub iſto termino aſinus in primo loco.

Pro quorum declaratione relictis opinionibus in fine diſputandis. Ponitur talis regula. Propoſitio de conditionato extremo que reducitur ad vnam conditionaleȝ veram eſt vera. Pro cuius regule declaratiōe aduerte φ propoſitio de conditionato extremo duplex eſt quedam eſt de conditionato ſubiecto tātum. Quedam eſt de conditionato predicato tātum. Quedam eſt de conditionato ſubiecto ⁊ p̄dicato ſimul. Exemplum primi vt ſortes ſi eſt ſortes eſt plato. Exemplum ſecundi: vt ſortes ē homo ſi eſt aīal. Exēplū tertij homo ſi eſt aīal ſi eſt hō. Si añs fuerit p̄poſitio de cōditionato p̄dicato tamē vl̄ ſubiectū eſt terminus ſingularis vel cōmunis. Si cōmunis loco eius capiat̃ pro

Regula propoſitionē de cōditionato extremo duplicem eſſe.

nomē demonſtratiuū demōſtrās rem ꝓ qua accipit̄ ⁊ illud pronomē ſit ſubiectū añtis ⁊ ꝯñtis. ac cōſequentia reducēda eſt talis propoſitionis ⁊ termin' ſequēs ly ſi in cōditionato ſit ꝑdicatū añtis ⁊ terminus ꝑcedēs ly ſi in cōditionato ſit ꝑdicatum ꝯñtis ⁊ copula ipſius conditionati ſit copula añtis ⁊ copula principalis ipſius ꝑpōnis ſit copula cōſequētis: verbi gratia vis reducere iſtam ad cōditionalē hō eſt hō ſi eſt aīal loco huius termini hō qui eſt ſubiectū capias hoc ꝓnomē hoc demōſtrās rē pro qua accipit̄ ly hō ſic dicēdo hoc eſt hō ſi eſt aīal cuius cōditionalis erit hec. ſi hoc eſt animal hoc eſt hō ⁊ ſi talis cōditionalis fuerit vera illa de conditionato extremo erit vera. Si ſubiectum fuerit terminus ſingularis vel abſolutus vel cōnotatiuus ⁊ opꝫ videre ſiue ſit abſolutus ſiue cōnotatiuus an ſupponat ꝓ aggregato ex plurib' rebus ſiue faciāt vnū ſiue nō ⁊ ſi ſic loco ſubiecti capiat̄ ꝓnomē demonſtratiuū pluralis numeri ſi nō ſupponat niſi ꝓ re indiuiſibili ſufficit ſi fuerit terminus ſingularis abſolutus ſeruare ipſum in propria forma ſi aūt fuerit terminus ſingularis cōnotatiuus de aliquo predicamento accidētis loco eius ſufficit capere ꝓnomē demōſtratiuū ſingularis numeri ⁊ reducere eā ad cōditionalem mō predicto verbi cauſa hoc albū eſt album ſi eſt nigrū demonſtrādo ſortē opꝫ delere iſtum terminū hoc albū ⁊ ponere iſtud ꝓnomen hoc preciſe ꝓ ſubiecto dicendo hoc eſt albū ſi eſt nigrū cuius cōditionalis erit hec ſi hoc eſt nigrum hoc eſt albū. ⁊ quia illa eſt falſa hec eſt falſa hoc album eſt album ſi eſt nigrum.

Quadripartitum eſſe conditionatum.

¶ Scdo notādū ē ꝙ quadruplicia ſunt cōditionatū. Quoddā eſt cōditionatū cōpoſitū ex terminis cōuertibilib' vt hō ſi eſt hō hō ſi eſt rationalis. Quoddaꝫ eſt cōpoſitum ex termino inferiori ⁊ ſuperiori vt animal ſi eſt homo. Quoddā eſt compoſitum ex terminis diſparatis vt hō ſi eſt aſinus. Quoddā eſt cōpoſitū ex terminis impertinētibus vt album ſi eſt currens. Et ſm hoc ponuntur propoſitiones.

Propoſitiones inferende.

¶ Conditionatū primi ordinis eſt trāſcendēs ⁊ ſupra trāſcēdens hoc eſt verificatur de quolibet ente poſſibili et imaginabili vt iſte terminus ſortes ſi eſt ſortes verificat̄ de quolibet ente ⁊ ſilr de chimera hec enim eſt vera chimera eſt chimera ſi eſt ſortes.

¶ Scda ꝑpoſitio eſt cōditionatū ſecundi ordinis in quo termin' ſuperior precedit terminum inferiorem eſt tranſcēdens et ſupra tranſcendens vt animal ſi eſt hō homo ſi eſt ſortes.

¶ Tertia propoſitio eſt conditionatum ſecundi ordinis in quo inferius ꝑcedit ſuperius vt homo ſi eſt animal aliquod eſt tranſcendens vt ſupra trāſcēdēs ⁊ aliqđ nō.

¶ Pro cuius declaratiōe nota ꝙ ad hoc cognoſcēdū oportet videre an ſuperius pōt pro aliquo ſupponere vel nō. ſi nō tale cōditionatū eſt tranſcendens ⁊ ſupra tranſcendens. Exemplū vt hec chimera ſi eſt chimera ē trāſcēdens ⁊ ſupra tranſcēdēs cū quocūꝫ demōſtrato verū eſt dicere hoc ē hec ē chimera ſi ē chimera cū hec conditionalis ſit vera ſi hoc eſt chimera hoc eſt hec chimera: q: añs eſt impoſſibile. Si aūt ſuꝑius pōt pro aliquo ſupponere vel ſuperius ⁊ inferius ſunt termini abſoluti vt hō ſi eſt aīal vel cōnotati vt albū ſi eſt coloratū. Si primū tale cōditionatū ſupponit pro omni illo pro quo nō pōt ſupponere ſuꝑius ⁊ pro omni illo ꝓ quo pōt ſupponere inferius hoc ꝓbat̄ hoc cōditionatū hō ſi eſt aīal ſupponit pro omni illo pro quo nō pōt ſupponere iſte terminus aīal hoc pꝫ. Nā demōſtrato pilari ꝓ quo nō pōt ſupponere iſte termin' aīal hec eſt ṽa hͦ pilare ē hō ſi eſt aīal vt pꝫ ꝑ ſuā ꝯditionalē. Scda ps pꝫ nā demōſtrato ſorte ꝓ quo pōt ſupponere iſte terminus hō hec eſt ṽa ſor. ē hō ſi ē aīal. Si aūt ſuperius ⁊ inferi' fuerint termini cōnotatiui hoc dupl'r vel ꝑciſe cōnotēt partē eſſentialē rei vt hic rōnale ſi eſt ſenſibile vel cōnotāt accidēs vt hic albū ſi eſt coloratū vel cōnotāt aliqual'r ſe habere vt hic currēs ſi eſt motū. Si primū idē eſt iudiciū de eis ⁊ de terminis abſolutis. Si ſcōm. tale ꝯditionatū ſupponit ꝓ oī illo pro quo nō pōt ſupponere ſuꝑius vt albū ſi eſt coloratū ſupponit ꝓ oī illo qđ nō pōt eē coloratū. nā hec eſt vera angelus eſt albus ſi eſt coloratus ⁊ nō ſupponit pro aliquo pro quo pōt ſupponere inferi' vel ſuperius hoc pꝫ. Nā ſuperius ⁊ inferius poſſunt ſupponere pro ſorte ⁊ hec eſt falſa ſortes eſt alb' ſi eſt coloratus cū ſua ꝯditionalis ſit falſa ſi ſortes eſt coloratus ſortes eſt albus vt liquet.

¶ Quarta ꝑpō ꝯditionatū tertij ordinis ſupponit ꝓ oī illo ꝓ q̄ nō pōt ſupponere termin' ſequēs ly ſi vt hō ſi eſt aſinus ſupponit pro omni illo qđ nō pōt eſſe aſinus.

¶ Quinta ꝑpō cōditionatum quarti ordinis ſupponit pro omni illo pro quo nō poteſt ſupponere terminus ſequēs ly ſi vt album ſi eſt currens ſupponit pro omni illo quod non poteſt eſſe currens iſte ꝑpōnes patēt ex dictis. his propoſitionibus viſis.

¶ Contra regulā ſic arguit̄. ſi regula eēt ṽa ſeq̄ret̄ ꝙ iſta ꝑpō eēt falſa brunellus eſt hō ſi eſt aīal ꝯñs eſt falſum igit̄ regula ē falſa. maior pꝫ q: ſua ꝯditionalis eſt hec ſi brunellus eſt aīal brunellus eſt hō eſt falſa ⁊ minor pꝫ hec ꝑpō brunellus eſt hō ſi eſt aīal ſequit̄ ex vero: ergo eſt vera añs pꝫ bene ſequitur brunellus eſt homo ſi eſt homo. ergo brunellus eſt homo ſi eſt animal ab inferiori ad ſuperius ⁊ antecedens eſt verum: ergo ⁊ conſequens.

¶ Reſpōdet̄ conceſſa maiore negando minorē ⁊ ad ꝓbationē negatur añs et ad probationē negatur ſequela et ad probationem diſtinguo ꝙ arguas ab inferiori ad ſuperi' vel reſpectu totius extremi: ⁊ ſic nego: vel reſpectu partis extremi concedo.

¶ Pro cuius declaratiōe pono ꝑpōnes. ¶ Prima eſt arguēdo ab inferiori ad ſuꝑius reſpectu termini ſequētis ly ſi in cōditionato extremo ꝯñā nō valet pꝫ ꝑ argumentū. Per hoc intelligit̄ qñ aliud extremū nō ē terminus inferior ad vtrūꝫ terminū cōditionati. nā ſi ſic ꝯñā eſt bona bene ſequit̄ ſor. eſt hō ſi eſt hō: ergo ſortes eſt hō ſi eſt aīal. Similiter intelligit̄ qñ aliud extremū nō eſt termin' diſpara-

Propoſitiones.

rus ad vtrumq; terminū cōditionatū nā ſi ſic ꝯña eſt bona bñ ſequit lapis eſt ſortes ſi eſt ſortes. ergo lapis eſt ſortes ſi eſt hō. ¶ Scōa ꝑpō eſt arguēdo ab inferiori ad ſupius reſpectu termini ꝑcedētis ly ſi in cōditionato ꝯña eſt bona bñ ſequitur ſortes homo ſi eſt hō. ergo ſortes eſt animal ſi eſt homo intellige ceteris paribus.

¶ Scōo ſic arḡ. ſi regula eēt vera ſeq̄ret ꝙ iſta eēt vera chimera eſt ſortes ſi eſt ſortes ꝯñs eſt falſum. igit maior pꝫ ꝑ veritatē huiꝰ ſi chimera ē ſortes chimera eſt ſortes q̄ ē cōditiōalis ad quā reducit ꝛ minor pꝫ ſeq̄t bñ chimera eſt ſortes ſi ē ſortes ergo chimera ē iſte ſortes ſi eſt ſortes vł chimera ē iſte ſortes ſi ē ſortes: et ſic de ſingłis ꝯñs ē falſuꝫ cū ſit diſiūctiua cuiꝰ q̄lꝫ ps ē falſa. ergo ꝯñs ē falſum. Si dicas cōſequēs hīe vnā partem veram videlicet iſtā chimera eſt iſte ſortes ſi eſt ſortes demonſtrando chimeram.

¶ Sic arḡ. chimera eſt iſte ſortes ſi eſt ſortes hircocervus eſt iſte ſortes ſi eſt ſortes. ergo hircocervus eſt chimera eadē chimera demōſtrata ꝯñs eſt falſum ꝛ minor eſt vera. ergo maior eſt falſa.

¶ Rñdet cōceſſa maiore negādo minorē ꝛ ad ꝓbationē nego añs. Et cū q̄ris ſingularē verā do ꝯñam quā dediſti. Et ad ꝓbationē nego ſeq̄lā nō eſt ſyllogiſmꝰ expoſitoriꝰ. q2 arguis a termino poſito in añte in ordie ad terminū habētē āplū modū ſignādi ad ipſum poſitū in ꝯñte in ordine ad terminū nō habētē amplū modū ſignādi illud cōditionatū hꝫ āplū modū ſignificandi: q2 verificat de re q̄ nō eſt an conditionatū ampliet vel non de hoc inferius.

¶ Cōtra hoc ſic arḡ. añs illiꝰ cōſequētie eſt impoſſibile. ergo ꝯña bona añs pꝫ hec minor eſt impoſſibilis hircoceruꝰ eſt iſte ſor. ſi eſt ſor. demōſtrādo chimerā ꝛ nō hircocerū. nā ſi illa eſt vera: hec ēt eſt vera iſte ſortes ſi ē ſortes eſt plato demōſtrādo ſortē. ꝛ ſic q2 eadē rōne q̄libet ſingularis huiꝰ ols ſortes ſi eſt ſortes ē plato eſt vera. Ex quo ſeq̄tur ꝙ vlis eſt vera qḋ tñ ē impoſſibile vt inferius pꝫ. Ideo dr̄ cōceſſa ꝯñtia negādo minorem bñ tñ verū eſt ꝙ talis conſequentia non eſt ſyllogiſmus expoſitorius cū in ſimili non ſequat. non eīn ſequitur albū eſt iſte ſortes ſi eſt ſortes demonſtrādo ſortē et aīal eſt iſte ſortes ſi eſt ſor. eūdē demōſtrādo. ergo aīal eſt albū poſito caſu ꝙ nihil ſit albuꝫ antecedēs eſt verum ꝛ cōſequens eſt falſum.

¶ Cōtra hoc ſic arḡ. hec propō eſt vera hircocervus eſt iſte ſortes ſi eſt ſortes demonſtrando chimeram: igitur male dictum eſt. antecedens patet conditionalis ad quam reducit eſt vera videlicet ſi hircocervus eſt ſortes hircocervus eſt iſte ſortes igit ipſa eſt ꝟa ꝑ regulā.

Queſtio.

¶ Rñdet ꝙ argumentum petit q̄d requiritur ꝛ ſufficit ad veritatē ꝓpoſitionis in qua totale cōditionatum ſingulariꝫatur ad qḋ reſpondeo per propoſitiones.

Propoſitiones.

¶ Quarū prima eſt ad veritatē talis ꝓpōnis nō ſufficit ꝙ reducatur ad vnam conditionalem veram probatur per argumentum factum.

¶ Scōa propō eſt ad veritatē talis ꝓpōnis in qua totale ꝯditionatū ſingulariꝫatur nō requirit ſubiectū ꝛ ꝑdicatū ſupponere pro eodē hoc patet hec eſt vera chimera eſt ſortes ſi eſt ſortes vt ſua cōditionalis oſtendit: ꝛ tamen ſubiectuꝫ pro nullo ſupponit. igitur. Et ad regulam ſuppoſitionuꝫ in qua dicitur ꝙ ols affirmatiua cuius ſubiectū ꝛ ꝑdicatū nō ſupponunt ꝑ eodē eſt falſa. dr̄ ꝙ intelligit qñ talis ꝓpoſitio ponit aliquid in re modo ꝓpō de conditionato extremo nihil ponit in re. — Suppoſitionuꝫ regula.

¶ Tertia ꝓpō eſt ad veritatē ꝓpoſitionis affirmatiue in q̄ totale cōditionatū ſingulariſat requirit ꝛ ſufficit ꝙ ſubiecto ꝛ ꝑdicato nō repugnat ſupponere pro eodē q̄ꝛtū eſt ex parte ſue ſig̃tionis ꝟbi cauſa. Ad ꝟitatē huiꝰ iſte ſor. ſi eſt ſor. eſt chimera demōſtrādo chimeram ſufficit ꝛ requirit ꝙ ſubiecto ꝛ ꝑdicato q̄ꝛtū eſt ex parte ſue ſignificationis nō repugnet ſupponere pro chimera: et quia ita eſt talis propoſitio eſt vera.

¶ Dicit q̄ꝛtuꝫ eſt ex parte ſue ſignificationis: q2 lꝫ ſubiectū ꝛ predicatū in iſta: iſte ſortes ſi eſt ſortes demōſtrando chimerā nō poſſint ſupponere pro eodem hoc ꝓuenit ex defectu rei ſignificate ꝛ non ex defectu ſignificationis extremorum.

¶ Ex quo infert ꝙ illa ꝓpō ē falſa iſte ſortes ſi eſt ſortes eſt plato ſingulariſādo cōditionatū pro ſorte ꝛ cauſa eſt: q2 ſubiectuꝫ ꝛ ꝑdicatū nō poſſunt ſupponere pro eodē q̄ꝛtum eſt ex parte ſue ſignificationis: q2 ſubiectū rōne ſingulariſationis nō pōt ſupponere niſi pro demonſtrato ꝛ ꝑdicatū nō pōt ſupponere niſi pro platone. et hoc nimis debes notare. — Corrolarium.

¶ Quarta ꝓpō ad veritatē ꝓpōnis affirmatiue in qua totū ꝯditionatū diſtribuit requirit ꝛ ſufficit ꝙ q̄libet ſingularis eius ſit vera ꝛ veritas ſingulariū cognoſcēda eſt ꝑdicto mō. Quinta ꝓpō eſt ad veritatē ꝓpōnis in qua p̄ma ps ꝯditionati diſtribuit requirit ꝛ ſufficit ꝙ q̄libet ſingularis eius deſcēdēdo ſub termino diſtributo ſit ꝟa. iſte hō ſi eſt aſinꝰ eſt aīal et iſte hō ſi eſt aſinus eſt aīal ſingulariſādo primā partē ꝯditionati ꝛ veritas illarū ſingulariū cognoſcēda eſt pro reductione earūdē ad cōditionales mō ſupra dicto in notabilibus. ꝛ q2 quelibet illarū ſingulariū eſt vera hec eſt ꝟa ols hō ſi eſt aſinus eſt aīal qḋ q̄libet ſingularis ſit vera pꝫ vna ꝓbata bñ ſequit aīal eſt iſte hō ſi eſt aſinus: ergo iſte hō ſi eſt aſinus eſt aīal per cōuerſionē. Antecedēs pꝫ plato eſt iſte homo ſi eſt aīal quocūq; homine demonſtrato ꝑ ly iſte homo. ergo animal eſt iſte homo ſi eſt aſinus ab inferioribus ad ſuperius affirmatiue ſine diſtributione ꝛ antecedens patet per veritatem ſue cōditionalis que eſt hec ſi plato eſt aſinus plato eſt iſte homo cū eius añs eſt impoſſibile. igitur. ¶ Sexta ꝓpoſitio eſt ad veritatem ꝓpōnis de cōditionato extremo affirmatiue in qua ſcōa pars cōditionalis diſtribuit ſufficit et requirit ꝙ ſua conditionalis ſit vera ꝟbi cauſa ad veritatē huius ſor. eſt hō ſi eſt omnis hō ſufficit ꝛ requirit ꝙ hec que eſt ſua cōditionalis ſit vera ſi plato eſt omnis hō plato eſt homo.

¶ Tertio ſic arg. ex dictis ſequit duo ꝯdictoria falſa. igit minꝰ bñ dicta ſunt. Añs pꝫ hec eſt falſa ols ſortes ſi eſt ſortes ē ſortes ꝛ hec ſilr ſortes ſi eſt ſortes. eſt ſortes ꝯdictōe

igitur. Falſitas prime pʒ ex dictis. Falſitas ſecunde pʒ nā ſua cōditionalis q̄ eſt hec ſi ſortes ē ſortes: ſortes nō ē ſortes. ē falſa. igiṫ. Si dicas ꝙ non cōtradicunt quia ly ſi in nulla negatur.

¶ Contra hoc nō conuenit ex eo ꝙ cōditionatū accipiṫ tanq̄ vn⁹ terminus ⁊ vnica diſtributione diſtribuiṫ in affirmat[iua] ſicut iſte cōtradicunt oīs hō vel aſinus nō currit diſtribuendo totum diſiunctum ⁊ homo vel aſinus non currit licet ly vel in nulla negatur.

¶ Ideo aliter reſpōdetur. negando ſequelā ⁊ ad ꝓbationē cōcedo illas cōtradicere ⁊ nego falſitatē negatiue. ⁊ ad ꝓbationē concedo illam conditionalē quā dediſti eſſe falſam ſed ꝙ eſt ſua conditionalis. nā q꞉ eſt negatiua veritas nō eſt cognoſcenda per aliquā conditionales, ſed per veritatē vel falſitatē affirmatiue cui contradicit ⁊ per ſingulares eius; ⁊ quia iſta ſortes ſi eſt ſortes nō habet vnā ſingularem verā hanc iſte ſortes ſi eſt ſortes nō eſt ſortes demonſtrando platonem cuius veritas cognoſciṫ penes hoc ꝙ ſubiecto et p̄dicato eius repugnat ſupponere pro eodē q̄ꝛtū eſt ex parte ſue ſignificationis ⁊ eſt negatiua. ergo vera. Ideo hec eſt vera ſortes ſi ſortes non eſt ſortes.

Correlarium. Quidā magiſter.

¶ Ex quo infertur quendā venerabilē magiſtrum pie memorie male negaſſe hanc ſortes ſi eſt ſortes ꝓpter illā cōditionalē. cum ex hoc ſequantur duo cōtradictoria falſa.

¶ Quarto ſic arguiṫ. ſi ea que dicta ſunt eſſent vera ſequeret ꝙ iſta eſſet falſa. oīs ſortes ſi eſt ſortes eſt ens. ↄ̄ñs eſt falſum. ergo ⁊ añs. Et ſeq̄la pʒ ex dictis ⁊ minor ꝓbatur bene ſequitur tm̄ ens eſt ſortes ſi eſt ſortes ergo oīs ſortes ſi eſt ſortes eſt ens ↄ̄ña tenet ab equalentibus. Añs pʒ bene ſeq̄tur ens eſt ſortes ſi ē ſortes ⁊ nihil nō ens eſt ſortes ſi eſt ſortes. ergo tm̄ ens eſt ſortes ſi eſt ſortes ab equalentibus. Añs pro prima parte notū eſt ⁊ pro ſecūda ꝓbatur ſua cōtradictoria eſt falſa puta aliqḋ nō ens ſortes ſi eſt ſortes: ergo ipſa eſt vera. añs pʒ hec ꝓpoſitio aliqḋ nō ens eſt ſortes ſi eſt ſortes nō habet aliquā ſingularē veram. ergo eſt falſa. antecedēs pʒ: q꞉ ſi nō des illā ſi dederis iſtā nō ens eſt iſte ſortes ſi eſt ſortes vel demonſtras ens vł chimerā. Si primū illa eſt falſa cū ſubiecto ⁊ predicato repugnet ſupponere ꝓ eodē ratione ſue ſignificatiōis. Si ſecundum ſic arguiṫ. aliqḋ nō ens eſt iſte ſortes ſi eſt ſortes demōſtrando chimeram. ergo ens vel nō ens eſt iſte ſortes ſi ē ſortes a parte diſiuncti ad totū diſiūctū. ↄ̄tra ens vel nō ens eſt iſte ſortes ſi eſt ſortes. ergo ens eſt iſte ſortes ſi eſt ſortes demōſtrando ſemper chimeram ⁊ cōſequētia tenet a cōuertibilib⁹ diſiūctum ex terminis cōtradictoꝛiis cōuertitur cū tranſcendente. Et falſitas conſequentis patet quia da oppoſitum ꝙ conſequens ſit verum.

¶ Et arguitur ſic. ens eſt iſte ſortes ſi ē ſortes. ergo iſte ſortes ſi eſt ſortes eſt ens per cōuerſionē per accidens. añs eſt veꝝ per te. ergo ⁊ ↄ̄ñs. Ex illo ſequitur ꝙ q̄libet ſingularis hui⁹ oīs ſortes ſi ē ſortes ē ens ē vera. q꞉ ſi haberet aliquā falſam eſſet iſta iſte ſortes ē ens demōſtrādo chimerā: ſed illa eſt vera per te igitur.

¶ Reſpondetur negando minorem. ⁊ ad ꝓbationē cōceſſo vſq; ad illū locum vbi facis ad conſequentiā ens vel nō ens eſt iſte ſortes ſi eſt ſortes. ergo ens eſt iſte ſortes demōſtrando chimerā quā ↄ̄ñaꝫ nego. Et ad ꝓbationem dico ꝙ illa ꝓpō diſiunctā ex terminis contradictoꝛiis cōuertiṫ cū trāſcendēte nō eſt vłter vera. vel ſic intelligiṫ ꝙ de nullo termino ſupponente pro re poſſibili verificaṫ tale diſiunctum. quin de eodē verificeṫ tranſcēdens ⁊ ecōtra mō hoc in ꝓpoſito nō eſt veꝝ: q꞉ iſte termin⁹ iſte ſortes non ſupponit pro re poſſibili ſed pro tantū imaginabili.

¶ Cōtra hoc ſic arguitur. Ex dictis ſeq̄tur ꝙ iſta ē vera oīs ſortes ſi ē ſortes ē plato ↄ̄ñs eſt fl̄m. ergo ⁊ añs. ſeq̄la ꝓbaṫ: q꞉ ibi p̄dicaṫ cōuertibile de conuertibili terminis ſupponentib⁹. ergo ē vera ⁊ minor pʒ bñ ſequitur oīs ſortes ſi ē ſortes ē plato ſi ē plato ergo tantū plato ſi ē plato ē ſortes ſi ē ſortes. Falſitas ↄ̄ñtis pʒ: q꞉ oppoſitū ſcđe exponētis ē verū veꝫ nō plato ſi ē plato ē ſortes ſi ē ſortes infinitādo totū cōditionatū cui⁹ veritas pʒ per veritatē ſue conditionalis q̄ eſt hec ſi non plato ſi eſt plato eſt ſortes non plato ſi eſt plato eſt ſortes que vera eſt.

¶ Reſpondetur concedendo maioꝛē negādo minoꝛē ⁊ ad ꝓbationē ↄ̄ceſſa cōſequētia nego falſitatē ↄ̄ñtis. ⁊ ad ꝓbationē nego ſecundā exponentem eſſe falſam ⁊ ad probationem nego ꝙ illa ſit ſua conditionalis.

¶ Pro cui⁹ declaratiōe. Nota ꝙ q̄ñ aliqḋ cōditionatū infinitatur opoꝛtet videre an illud cōditionatum ponatur a parte ſubiecti vel predicati. ſi a parte p̄dicati opoꝛtet videre an ſubiectū eſt aliud vel non. Si non capias loco ſubiecti pronomē demonſtratiuum et reducas eam ad vnā cōditionalem negatiuam ſeruato oꝛdine reducēdi ſuperius poſito verbi cauſa vt hic homo eſt nō plato ſi eſt plato deleatur iſte terminus homo ⁊ loco eius ponas hoc pronomen hoc ſic dicendo. hoc demonſtrando vnum hominē eſt non plato ſi eſt plato reducas eam ad hanc conditionalem non ſi hoc eſt plato hoc eſt plato. Si auteꝫ ſubiectum eſt aliquod conditionatū ut hic ſortes ſi ſortes eſt non plato ſi eſt plato ſi ē plato reſolue eam ratione prime conditionari ſi hoc eſt non plato ſi eſt plato ⁊ hoc eſt ſortes ſi eſt ſortes ⁊ prima reſoluens reducatur ad vnam conditionalem negatiuam ⁊ ſecunda ad vnam affirmatiuaꝫ modo ſupra declarato: ⁊ ſi ille due conditionales fuerit vere talis ꝓpō erit vera. ſi aliq̄ fuerit falſa talis ꝓpō ē falſa. ſi ↄditionatū infinitatū ponatur. ponaṫ a parte ſubiecti ponas ipm̄ a pte predicati et operare mō predicto q꞉ vna iſtarū duarū cōditionalium ad quas iſta eſt reducēda nō plato ſi ē plato eſt ſortes ſi ē ſortes vꝫ nō ſi hoc eſt plato hoc eſt plato aliqua re demonſtrata ⁊ ſi hoc ē ſortes hoc eſt ſortes eſt falſa puta negatiua iſta eſt falſa non plato ſi eſt plato eſt ſortes ſi eſt ſortes.

Animaduerte.

¶ Quinto ſic arguitur ſi regula eſſet vera ſequeretur ꝙ iſte due ꝓpoſitiones eſſent vere iſte ſortes ſi eſt album ⁊ iſte ſortes ſi eſt ſortes eſt nō albū ⁊ per ly iſte demōſtro antichriſtū ↄ̄ñs eſt falſum q꞉ tūc duo termini cōtradictoꝛū v̓ificarenṫ de eodē termio ſingulari ſingulariter ſumpto mediāte copula de p̄nti nō ampliata quod eſt impoſſibile. Et ſequela ꝓbaṫ bene ſequitur iſte ſortes ſi eſt ſortes eſt hoc albū

ergo iſte ſortes ſi ē ſortes ē albū demonſtrando
ſemper antichriſtū. ꝯña tenet ab inferiori ad ſu
perius reſpectu ꝑdicati et añs ꝓbatur ſequitur
bene hoc albuꝫ eſt iſte ſortes ſi ē ſortes ergo iſte
ſortes ſi eſt ſortes ē hoc albū ꝑ ꝯuerſioneꝫ ſim-
plicem. Et añs patet hec eſt vera hoc albū ē ſor-
tes ſi eſt ſortes vt ptꝫ per ſuā ꝯditionalem ergo
habebit aliquā ſingularē verā deſcendendo ſub
predicato ⁊ non niſi iſtā hoc albū eſt iſte ſortes ſi
eſt ſortes demonſtrando antichriſtū vt ex dictis
in argumentis ꝓcedentib' patet. ergo habeo ꝙ
hec eſt vera iſte ſortes ſi eſt ſortes eſt albū. Pro-
batur iam iſta iſte ſortes ſi ē ſortes eſt nō albuꝫ
bene ſeq̄tur iſte ſortes ſi eſt ſortes ē hoc nō albū
ergo iſte ſortes ſi ſortes eſt nō albū ab inferiori
ad ſuperius reſpectu ꝑdicati: ⁊ añs patet hoc nō
albū ē iſte ſortes. ſi ē ſortes: ergo iſte ſortes ſi eſt
ſortes ē hoc nō albū. per ꝯuerſionē ſimplicem
⁊ añs patet hec eſt vera hoc nō albū eſt ſortes ſi
eſt ſortes ergo habebit aliquā ſingularē veram
ſub ꝑdicato deſcendendo ⁊ nō niſi iſtā hoc nō al
bum ē iſte ſortes ſi eſt ſortes antichriſto demon
ſtrato igit maior patet per veritatē ſue ꝯditio-
nalis. Similiter ſi iſta eſſet falſa hoc nō albū eſt
ſortes ſi ē ſortes ſequeretur ꝙ hec eſſet vera oīs
ſortes ſi eſt ſortes ē albū ſequela ꝓbatur bene ſe
quitur tm̄ album ē ſortes ſi ē ſortes ergo oīs ſor
tes ſi ē ſortes ē albū: ⁊ añs patet ſuas exponen-
tes q̄ ſunt iſte albū ē ſortes ſi ē ſortes ⁊ nihil nō
albū eſt ſortes ſi ē ſortes veritas prime clara eſt:
⁊ ſecūda patet per te qꝛ aſſeris ſuū ꝯtradictoriū
eſſe falſum videlicet nō albū ē ſortes ſi ē ſortes
⁊ ſic habet veritas hui' iſte ſortes ſi eſt ſortes eſt
nō albū demōſtrando antichriſtū ⁊ per ꝯñs pri
mum illatū ꝙ duo termini ꝯtradictoriꝫ verifi-
cantur de eodē termino ſingulariter tento me-
diante copula de p̄nti nō āpliata qđ eſt impoſſi
bile nā lꝫ in terminis diuinis hoc ꝯceſſum fuit
ab aliquib' qđ tñ in capitulo de noīe reputaui-
mus falſuꝫ in aliis terminis null' vnq̄ ꝯceſſit.

¶ Reſpondetur ꝙ hoc argu-
mentum ē alicui' ponderis ꝯtra regulā quā im
pugnauimus. Dicit tñ ad argumentum ꝯceſſa
maiore negando minorē ⁊ ad ꝓbationē diſtin-
guo duos terminos ꝯtradictorios verificari de
eodē termino ſingulariter tento vel in propoſi
tionibus aliquid ponentibus in re nego vel in
propoſitionibus nihil ponentibus in re ⁊ ſic ꝯ
cedo propoſitiones date nihil ponunt in re.

¶ Cōtra hoc ſic arguit. hec ꝓ-
poſitio iſte ſortes ſi eſt ſortes ē nō albū eſt falſa:
ergo ſolutio nulla. Añs ptꝫ bñ ſeq̄tur iſte ſortes
ſi ē ſortes ē non albū ergo iſte ſortes ſi eſt ſortes
nō ē albū ꝯñs ē falſum cū ſuū ꝯtradictoriū ſit ve
rum: videlicet iſte ſortes ſi ē ſortes ē albū igit et
añs ⁊ ꝯña tenet ab affirmatiua ad negatiuam
predicato variato penes finitum et infinitum.

¶ Reſpōdetur negādo antece-
dens ⁊ ad ꝓbationē dico ꝙ illa regula philoſo-
phi arguēdo ab affirmatiua ad negatiuā ⁊c. in-
telligit valere qñ duo termini ꝯdictoriꝫ nō veri-
ficant de eodē ⁊ ſic negato fundamēto regule in
ꝓpoſito regula nō hꝫ vim ꝯtra nos. ſi tenēdo il
lam regulaꝫ quā īpugnauim' nō placet tibi hec
ſolutio ad argumentū meliorē ſolutionē quere.

Philoſophus.

¶ Sexto ſic arguit ex regula
ſeq̄tur duo ꝯdictoria vera vel falſa: ergo regula falſa.
Añs ptꝫ iſte ꝯdicūt aīal ē hō ſi ē aīal ⁊ nullū aīal
eſt hō ſi eſt aīal ⁊ ſunt ſimul vere caſu ꝙ ſola bru
ta ſunt aīalia ī mūdo: igit affirmatiua ptꝫ ſortes
eſt hō ſi ē aīal: ergo aīal ē hō ſi ē aīal ab inferiori
ad ſuperius affirmatiue ſine diſtributione ſupe
rioris ⁊ negatiua ptꝫ iſtud aīal nō ē hō aīal ⁊ iſtō
aīal nō ē hō ſi ē aīal ⁊ ſic de ſingulis ergo nullum
⁊ aīal ē hō ſi ē aīal añs ptꝫ ē vna copulatiua cui'
q̄libet pars ē vera ergo ipſa ē vera. añs ptꝫ. Naꝫ
q̄libet ſingularis in q̄ demōſtrat brutū eſt vera
vt ex dictis ptꝫ ⁊ cū nō debeat demōſtrari in ali
qua ſingulari niſi brutuꝫ ex eo ꝙ termin' ſub q̄
aſcēdim' nō ſupponit niſi ꝓ bruto ſeq̄tur ꝙ q̄li
bet ſingularis eius ē vera ⁊ ſic patet propoſitū.

¶ Rñdet vnico verbo ꝙ aſcē-
dendo ſub iſto termino aīal opꝫ demōſtrare nō
ſolū aīalia q̄ ſunt: ſed etiā q̄ non ſunt ⁊ hoc pro-
uenit ex equiualentia propoſitionis de ꝯditio
nato extremo cum conditionali.

¶ Septimo ſic arguitur ſi re-
gula eſſet vera ſequeretur ꝙ hec propoſitio ſor-
tes ſi ſortes eſt antichriſtus eſſet vera ꝯſequēs
eſt falſum ergo ⁊ antecedens. Sequela claret ⁊
minor probatur ſenſus eius eſt falſus ergo ipſa
eſt falſa. Antecedens patet ſenſus eius eſt de ali
quo de quo verum eſt dicere quod eſt ſortes ſi eſt
ſortes de eo verū eſt dicere ꝙ eſt antichriſtus qui
quidem ſenſus liquet eſſe falſus igit. ¶ Reſpō
detur conceſſa maiore negando minorē. Et ad
probationem negatur antecedens ⁊ ad proba-
tionem in qua eſt aliquid apparentie dicitur ꝙ
nō eſt ille ſenſus eius ſed iſte nō repugnat ꝙtuꝫ
eſt ex parte ſignificatiōis hui' ꝓpōnis ꝙ de aliq̄
de quo verū eſt dicere ꝙ eſt ſortes de eo veruꝫ ſit
dicere ꝙ eſt antichriſtus ⁊ iſte ſenſus eſt verus.

¶ Octauo ſic arguit ⁊ difficul-
ter nimis. Ex illa regula ſequuntur duo contra
dictoria vera. ergo regula eſt impoſſibilis ante-
cedens patet. Iſte due ſunt ſimul vere tantum
quod eſt omnis deus vel creatura eſt deus ſi nō
eſt deus ⁊ non tantū omnis deus vel creatura ē
deus ſi non eſt deus ⁊ contradicunt igitur con-
tradictoria vera minor eſt clara ⁊ maior proba-
tur veritas affirmatiue patet. bene ſequit oīs
deus ſi non eſt deus eſt quod eſt omnis deus vel
creatura. ergo tantum ꝙ eſt omnis de' vel crea
tura eſt deus ſi non eſt deus ab equiualenti-
bus. Et antecedens patet nam non habet niſi
vnam ſingularem videlicet iſtam iſte deus ſi nō
eſt deus eſt quod eſt omnis deus vel creatura: et
capio ſemper ly omnis vt cadat in totum diſiū-
ctum: et illa eſt vera quod patet nam hec eſt vera
deus ſi non eſt deus eſt quod eſt omnis deus vel
creatura: quia ſua conditionalis eſt vera que de-
bet eſſe iſta ſi hoc non eſt deus hoc eſt de' demō-
ſtrando deum que cōditionalis eſt vera cum an
tecedens ſit impoſſibile ⁊ conſequens ſit neceſ-
ſarium quod autem illa debet eſſe conditionalis
eius patet nam predicatum eius videlicet quod
eſt omnis deus vel creatura nō poteſt accipi niſi
pro deo ex eo ꝙ quecunq̄ creatura demonſtra-
ta hec eſt impoſſibilis hec creatura ē omnis de'
vel creatura ſed demōſtrando deum hec eſt poſ-
ſibilis hoc eſt omnis deus vel creatura cum ante
creationem mundi ita erat ſicut illa ſignificat:
⁊ ſic ptꝫ ꝙ illa eſt cōditionalis eius: qđ autē añs
nō habeat niſi illam ſingularē ptꝫ: nā iſtud con-

ditionatū deus ſi eſt deus nō pōt ſupponere niſi pro deo cū de nullo alio verū ſit dicere ꝙ ē de⁹ ſi nō eſt deus. Et ſic patet veritas affirmatiue. Et negatiua ꝓbatur ſcđa eius exponēs eſt vera videlicet nō qđ eſt oīs deus vel creatura eſt deus ſi nō eſt deus capiendo primā negationē infinitanter qđ illa ſit vera patet ſubiectū et predicatū ſupponūt eodem modo ⁊ eſt affirmatiua. ergo eſt vera maior patet ꝑdicatū ſupponit ꝑ deo vt dictū eſt ⁊ ſubiectū etiā cū hec ſit vera deus eſt nō quod eſt oīs de⁹ vel creatura quod patet de⁹ nō qđ eſt oīs deus vel creatura ⁊ de⁹ eſt: ergo de⁹ eſt non qđ eſt oīs deus vel creatura a negatiua ad affirmatiuam predicato variato penes finitum et infinitum poſita conſtantia. Et maior patet ſua contradictoria eſt falſa puta omnis deus eſt quod eſt omnis deus vel creatura cum predicatum iam pro nullo ſupponat. ergo ſequitur ꝙ conſequens eſt verum et per conſequens ſecunda exponens huius non tantum ꝙ eſt omnis deus vel creatura eſt deus ſi non eſt deus et per conſequens ipſa eſt vera cum debeat exponi diſiunctiue. nec valet dicere ꝙ ſubiectū huius non ꝙ eſt omnis deus vel creatura eſt de⁹ ſi nō eſt deus non ſupponit ꝑ deo: quia ſuus terminus finitus non ſupponit pro deo vt probatum eſt: qꝛ conditionatum non ampliat ad imaginabilia. alias hec eēt vera oīs ſortes ſi eſt ſortes eſt plato quod negare volumus cū aſſerentibus regulam ⁊ patet propoſitum ꝙ duo cōtradictoria ſunt vera ſi illa regula eſt vera.

Regula.

¶ Reſpondetur ꝙ argumētū eſt difficile ⁊ ſubtiliter deductū. ⁊ lꝫ appareat cōcludere: nō tamen concludit. ideo dicitur ad argumentum aliquibus ſuppoſitis. Primū eſt quando eſt aliqua propoſitio affirmatiua de cōditionato predicato et ſubiectum eſt terminus infinitus non debet talis propoſitio in propria forma reduci ad conditionalem. Secundum eſt ponatur terminus infinitus a parte predicati ⁊ conditionatum a parte ſubiecti et capiatur negatiua illius cōuertentis de predicato infinito. ſi autē illa negatiua fuerit vera talis affirmatiua erat vera. ſi autē falſa talis affirmatiua erat falſa quomodo cognoſcetur veritas illius negatiue dictum eſt exemplum huius ſumpta iſta ꝑpoſitione non plato eſt ſortes capiendo illā negationem non infinitanter cōuertatur in iſtā ſortes ſi eſt ſortes eſt non plato cuius negatiua de predicato finito eſt hec ſortes ſi eſt ſortes nō eſt plato que vera eſt vt ex dictis colligi poteſt: et ſic hec eſt vera non plato eſt ſortes. ſi eſt ſortes capiendo illam negationem non infinitanter. Et quo patet ꝙ iſta eſt falſa non omnis de⁹ vel creatura eſt deus ſi nō eſt deus cum ſua conuertens ſit falſa puta deus ſi non eſt deus eſt non oīs deus vel creatura cuius conuertentis falſitas patet per falſitatē hui⁹ deus ſi non eſt deus non eſt omnis deus vel creatura ꝗ eſt ſua negatiua de predicato finito et falſitas illius negatiue pꝫ per veritatem hui⁹ oīs deus ſi nō eſt deus eſt omnis deus vel creatura que eſt ſua cōtradictoria cuius veritas ſuperius probata eſt.

Suppoſitiones.

Corrolarium.

¶ Tūc ad formā argumēti dr̄ negādo has duas eſſe veras tātū ꝙ oīs deus vel creatura eſt de⁹ ſi nō eſt deus ⁊ nō tātū ꝙ eſt oīs deus vel creatura eſt deus ſi nō eſt deus. Et conceſſa affirmatiua negaſ negatiua ⁊ ad ꝓbationem nego ſcđam exponentem eius eſſe verā puta iſtam non ꝙ eſt omnis deus vel creatura eſt deus ſi non eſt deus.

¶ Et ad probationē cum arguis ſubiectū ⁊ ꝑdicatū ſupponūt ꝑ eodē ⁊ ē affirmatiua: ergo eſt vera: nego ꝯñam lꝫ videaſ apparens ſicut ad falſitatē ꝓpōnis affirmatiue de cōditionato extremo nō ſufficit ſubiectū ⁊ ꝑdicatū nō ſupponere ꝑ eodē. ita ad veritatē nō ſufficit ꝙ ſubiectū ⁊ ꝑdicatū ſupponāt ꝑ eodem niſi aliud extremū a ꝯditionato ſit terminus finit⁹ formalr̄ vel equiualēter. dr̄ equiualenter ꝓpter iſtā nō plato eſt ſortes ſi eſt ſortes cui⁹ ſubiectū equiualēter eſt terminus finitus. ⁊ ex hoc patet alia ſolutio ad quoddā argumētū ſupius factū: videlicet ꝙ nō opꝫ ꝯcedere duos terminos ꝯdictorios verificari de eodē termino diſcrete tēto. Ex dictis eciā in hoc argumēto pꝫ ꝙ hec eſt falſa. iſte ſortes ſi eſt ſortes demōſtrando antichriſtum eſt nō albū. Et ſi cōcedo ꝙ hec ſolutio non ſtat cū ſolutione alterius argumenti tenēdo iſtā aliā ſolutionē oportet hoc argumētū octauū aliter ſoluere qđ videndū eſt alibi. Ex dictis ſequitur ꝙ hec ꝯña nō valet hoc eſt ſortes ſi eſt ſortes ⁊ hoc eſt hoc nō albū ergo hoc nō albū eſt ſortes ſi eſt ſortes demōſtrando ſemꝑ ſortē non ꝓpter ampliationē alicuius termini in añte: qꝛ nullo mō volo dicere ꝯditionatū ampliare. Quare talis ꝯña nō eſt expoſitoria: videndū eſt in ſillogiſmis. ⁊ ſic pꝫ ſolutio ad octauū argumentum.

Corrolariū.

¶ Nono ſic arguitur. ſi regula eſſet vera ſequereſ ꝙ hec ꝓpō eſſet vera chimera ſi nō eſt chimera eſt ſortes ſi eſt ſortes cōſequēs eſt falſum: ergo ⁊ añs. ſequela pꝫ ꝑ veritatem ſue cōditionalis ⁊ minor pꝫ nulla deſcēdens eius ſub ꝑdicato eſt vera. ergo ipſa eſt falſa. añs patet. nā quicquid demonſtretur hec eſt falſa chimera ſi non eſt chimera eſt iſte ſortes ſi eſt ſortes cū ſubiecto repugnet ex pte ſue ſignificationis ſupponere ꝑ demōſtrato. igiſ. ¶ Pro ſolutione argumēti nota ꝙ aliquod eſt cōditionatum ſupponens pro re poſſibili: ⁊ pro re imaginabili: vt quodlibet conditionatū primi ordinis. aliud eſt conditionatum ſupponens preciſe pro re poſſibili: vt pꝫ de iſto ens ſi non pōt eſſe ens ſupponit eñi pro qualibet re poſſibili. nam quacūꝗ re poſſibili demōſtrata hec eſt vera hoc eſt ens ſi nō pōt eſſe ens: quia cōditionalis eius eſt vera: puta ſi hoc nō pōt eſſe ens hoc eſt ens: qꝛ añs eſt impoſſibile ⁊ nō ſupponit chimera: qꝛ hec eſt falſa chimera eſt ens ſi nō pōt eſſe ens vt pꝫ per ſuā ꝯditionalē. igiſ. Aliqđ eſt cōditionatum ſupponēs ꝑ re imaginabili vt nō ens ſi eſt ens vt: illa negatio nō cadat in ꝑmā partē cōditionati. Probatio pꝫ intuēti. Aliquod eſt conditionatū ſupponēs preciſe pro deo vt ſi nō pōt eſſe deus. Aliquod eſt cōditionatū ſupponēs ꝑciſe ꝑ creatura vt creatura ſi nō pōt eſſe creatura ⁊ ſic poteſt ponere exēpla ꝙ aliquod eſt cōditionatū ſupponēs ꝑ ſorte ꝑciſe: vt ſortes ſi nō pōt eſſe ſortes. et aliquod ꝑciſe pro platone vt plato ſi nō poteſt eſſe plato. Rurſus aliquod eſt conditionatum quod ꝑ nullo ſupponit: vt chimera ſi non eſt chimera nō ſupponit ꝑ re poſſibili nec pro re imaginabili.

Diuerſe cōditionatorū ſuppoſitiones.

¶ Tunc ad argumentū rñdet

ꝙ iſta eſt falſa chimera ſi nō eſt chimera eſt ſortes ſi eſt ſortes. ⁊ ad ꝓbationē dicatur negādo ꝯ ſuppoſitū: nullam enim hꝫ conditionalē ⁊ ratio eſt: qꝛ ſubiectū eius pro nullo poteſt accipi qđ requirit ad dandā ſuam conditionalē cū ſubiectū añtis ⁊ ꝯñtis cōditionalis debet eē pnomē demōſtratiuū demonſtrans ſignificatū pro quo accipit ſubiectum ꝓpōnis de cōditionato predicato. ❡ De ꝓpoſitionibus modalibus de cōditionatis extremis videbit in modalibus de modo aūt ſyllogiſādi ⁊ deſcendendi videbit in ſyllogiſmis ⁊ paruis logicalibus que parua ſunt nō ratione contentoꝝ. ſꝫ ꝓpter paruitatem magnitudinis libri. Rurſus ſciendum eſt ꝙ opinio magiſtri Johannis buridani fuit ꝙ cōditionatū aliqđ nō ſupponit niſi ꝓ illo quod ſupponit aggregatum ex termino precedente ly ſi ⁊ ſequente et iſto termino exiſtēs verbi cauſa hoc totū ſortes tm̄ pro ſorte ſupponit: qꝛ iſte termin' ſortes exiſtens ſortes tm̄ ſupponit pro ſorte. Alioꝝ3 que fuit opinio ꝙ ad veritatē talis ꝓpoſitiōis requiritur ꝙ reducatur mō quo diximꝰ ad vnā conditionalē verā. ſꝫ hoc nō ſufficit: ſꝫ cū hoc requirit vtrūꝗ extremū ſupponere pro eodē: ⁊ ſic negaretur iſta antixꝑs eſt ſortes ſi ē ſortes. ❡ Alia fuit opinio dicens ꝙ ad veritatem talis ꝓpōnis requirit ſubiectū et predicatum ſupponere pro eodem ⁊ ꝙ reducatur ad vnā conditionalem verā: ſed non ſꝫ mō ꝓdicto. ❡ Pro cuius declaratione nota vt vtar terminis coꝝ ꝙ terminus ſequens ly ſi vocat terminus inferens et termin' precedens ly ſi vocat termin' illatus et aliud extremū terminus concurrens. verbi cauſa ſortes eſt hō ſi eſt animal. iſte terminus animal eſt terminus inferens iſte terminus hō terminus illatus iſte terminus ſortes eſt terminus cōcurrēs. Aliquando autem verbo cōditionati reddit ſuppoſitū terminus cōcurrēs. Aliquādo terminus illatus ⁊ ſm̄ hoc habebit aliam ⁊ aliā cōditionalem verbi cauſa in iſta ſortes eſt homo ſi ē aīal ſi huic verbo ē qđ ē pars cōditionati reddat ſuppoſitum iſte termin' ſortes conditionalis eius eſt dāda mō quo diximus ſi ſortes eſt aīal ſortes eſt hō: ſi aūt termin' illatus: puta iſte terminus hō habebit iſtā cōditionalē3 ſortes eſt hō ſi hō ē aīal: ⁊ ſic in primo ſenſu eſt vera ⁊ ſcđa falſa. Ratio huiꝰ quā adducit vt ipſe dicit: eſt modus concipiendi ⁊ vna parua grāmatica ſumpta hac propoſitiōe gabriel eſt ſue partes ſi ſunt vnite. Querit de ſuppoſito huiꝰ verbi ſunt et cū nō pōt eſſe iſte terminus gabriel: qꝛ tūc ſuppoſitū ⁊ a ꝓpoſitū nō cōuenirent in quibꝰ debēt cōuenire. et ſic ſequit ꝙ erit iſte termin' ſue partes. ⁊ ſic ꝯditionalis illius nō erit iſta. Si gabriel eſt pres vnite gabriel eſt ſue partes: qꝛ varias ꝟbū cōditionati in antecedente conditionali et oportebat eā ſeruare ⁊ ꝙ haberet idem ſuppoſitū in conditionali et conditionato. et ſic oportet ꝙ hec ſit ſua ꝯditionalis gabriel ē ſue partes ſi ipſe ſunt vnite. Et ꝯfirmatur hoc per cōem modū concipiendi per iſtā3 gabriel eſt ſue partes ſi ſunt vnite concipitur ꝙ gabriel eſt ſue partes ſi ipſe partes ſunt vnite. ❡ Quarto aūt cōditionatū ponitur a parte ſubiecti ſemper terminus illatus reddit ſuppoſitū ꝟbo cōditionati vt ſortes ſi eſt ſortes eſt hō ſuppoſitū verbi cōditionati eſt iſte terminus ſortes. ❡ Ceterū aduerte ꝙ duplex ē cōditionatū quoddā cōpletū ⁊ quoddā incōpletū. Incompletū eſt qđ non eſt explicatum quid eſt ſuppoſitum verbi conditionati vt predicatū huius ſortes eſt homo ſi eſt homo. Completum eſt qđ eſt explicatū quid eſt ſuppoſitū verbi conditionati: vt ꝓdicatum huius. ſortes eſt hō ſi hō eſt homo que cathegorica ē ſi hoc verbū eſt in pmo loco capiatur pro copula principali ⁊ hoc totum predicatū homo ſi homo eſt homo ⁊ ad dādam cōditinoalē eiꝰ oportet primo explicare qđ eſt ſuppoſitum verbi conditionati terminis ſeruatis in propria forma. ⁊ ſi terminus ꝯcurrens fuerit diſcretus conditionalis eius erit ipſamet ꝓpoſitio in qua eſt explicatum ſuppoſitū conditionati capiendo ly ſi pro copula principali. Si aūt terminus concurrens fuerit cōmunis fiat primo talis explicatio ⁊ poſtea loco termini cōcurrentis cape pronomen demonſtratiuū ⁊ ly ſi pro copula principali et talis ꝓpoſitio eſt ſua cōditionalis hoc declaratur. ſortes eſt homo ſi eſt aīal. Si iſte termin' ſortes ſit ſuppoſitū ꝟbi cōditionati explicetur hoc ſic ſi ſortes eſt hō ſor. ē animal et hec ꝓpoſitio eſt conditionalis huius ſortes eſt homo ſi ē animal capiendo ly ſi ꝓ copula principali. Similiter album eſt album ſi ē coloratū ſi iſte terminus albū in primo loco reddat ſuppoſitū verbo conditionati explicet hoc ſic. Albū eſt albū ſi albū eſt coloratū ⁊ tolle iſtū terminū albū a parte ſubiecti et loco eius pone hoc pronomē hoc ſic dicēdo hoc eſt albū ſi albū eſt coloratū ⁊ illa ꝯditionalis alteriꝰ videlꝫ huiꝰ album eſt albū ſi eſt coloratū. ❡ Ex quo infertur ꝙ predicatū iſtius album ē albū ſi ē coloratum pro nullo ſupponit: qꝛ conditionatū cōpletum: puta albū ſi albū eſt coloratū ꝓ nullo ſupponit. Exemplū quādo termin' illatus reddit ſuppoſitū verbo cōditionati: vt ſortes eſt aīal ſi eſt rationale cuius cōditionalis eſt. ſortes ē aīal ſi aīal eſt rōnale que eſt impoſſibilis. Ex quo ꝑ ꝙ hec eſt vera hoc albū eſt album ſi eſt nigrū ſi terminus cōcurrens reddat ſuppoſitū verbo cōditionati ⁊ ſenſus eius eſt hoc album ē albū ſi hoc albū eſt nigrum cuius cōditionalis ē hoc eſt albū ſi hoc albū eſt nigrū ſi terminus illatꝰ reddat ſuppoſitū verbo cōditionati falſa eſt admiuus ſupnaturaliter: qꝛ ſenſus eius eſt hoc albū ſi hoc album eſt nigrū. ❡ Secūdo ſequit ꝙ hec eſt falſa homo ſi ē homo ē animal. ❡ Tertio ſequit ꝙ hec eſt vera iſte hō ſi ē hō eſt aīal. Corrolaria patent ex dictis. Hec opinio eſt nimis inſipida ⁊ contēdit de termino de fundamēto eius vereoꝛ loqui: ſed quia poſitū eſt in medium ad ipm rñdebo. Nō opꝫ ꝙ in cōditionali termin' ꝙ erat ſuppoſitū ꝟbi ꝯditionati ſit eiꝰ ſuppoſitū neq ipſe ſciret oppoſitū ꝓbare. Ad aliū ꝙ dicit de cōi mō ꝯcipiēdi mirādū eſt quō aſſerit oēs ſic cōcipe ex eo ꝙ ipſe ſic cōcipit niſi vellet tenere modū maledicti ⁊ ſpurciſſimi Auerrois cōmentatoris tertio de aīa de vnitate intellectꝰ omniū hominū qđ tamen non credo. Nam ſicut dicit doctoꝛ ſubtilis in quarto ſentētiarū in materia de reſurrectione modus mali heretici auerrois nō ſolum eſt contra fidem orthodoxam: ſed etiam contra omnes de natura bene ſentientes. Et ſic argumentum a ſimili claudicat vno pede argumentum a communi modo concipiendi claudicat vtroꝗ et non aliud pro ſuo fundamento. Opinionem immediate precedentem tenēs tetigit hanc opinionem et dimiſit eā tanꝗ inanē et vacuam. Prima opinio Buridani nullam diffacultatem habet. Et ꝯtra ſecūdam pauciſſima

argumēta currunt. Jdeo volui tenere quam in principio poſuimus: q͛ minus difficilis eſt non ad intelligendū: ſed ad bene defendēdum, vt argumēta ꝙ fecimus cōtra eā oſtendūt. ¶ Et ſic ē finis hui⁹ capli de cōditionalib⁹ in quo fecimus qđ in pͥncipio ꝓmiſſum fuit. Jſta autē materia de ꝯditionalib⁹ iterū tangit̄ in ſummulis.

¶ Telos.

¶ Magiſtri Antonij coronel ad ſuos diſcipl'os exhortatio.

Um vos dilectiſſimi iuuenes litterarū bonarū ſtudioſiſſimos eſſe cōſpicerē: tractatū de ꝯſequētijs nōnullas inſuper difficultates dialecticas in vnū volumē redactas dignū duxi cōſcribere. Sed venit in mentē magiſtrū Johānē maioris ꝑceptorē mihi ſemꝑ obſeruādiſſimum quēdā tractatū de cōſequētijs inchoaſſe nōdum tamē illi: ob maiores curas quib⁹ eū prepeditū eſſe cōſpicis finē impoſuiſſe. qua de re ipm ſupplex adij rogaturus. vtpote copiā exēplaris illi⁹ qđ iā diu cū tineis rixabat̄ mihi dignaret̄ concedere: qui etiā petitioni mee ꝑlibens annuit: et q͛ regulas generales deinde ꝛ ſpeciales ſiue impugnatiōib⁹ dūtaxat cōſcripſit: volui impugnatiōes q̄ſdā: licꝫ ſtilus me⁹ oīno diſpar ſit primo: ſupaddere vos igit̄ iuuenes hūc libellū ꝑ manibus habere: nā (ni me fallat opinio) eo mediāte facile ābages ſophiſticas enodare poteritis.

¶ Jncipiunt parua logicalia magiſtri Johannis maioris.

Arua logicalia incipiunt que ſex tractat⁹ cōtinent ſcilꝫ tractatū ſuppoſitionū. ampliationuꝫ, reſtrictionū. tractatū de ſtatu, appellationū. ꝛ alienationum. ꝛ iſti tractatus ſunt ꝑtes veteris logice quare tractatus ꝯſitiarum et exponſibiliū inter hos nō enumerētur q͛ ſunt ꝑtes noue logice: q͛ integre cōſequētie ab exponētibus ad exponibilē ꝛ ecōuerſo ſi in eis de ꝓpōnib⁹ determinet̄ hoc ē ꝓpt habitudinē ꝯſitiarū: etiā ꝓpōnes cōpoſitores ſunt ſuppoſitioni ampliatiōi ꝛ cetera q̄re ſex ſunt tractatus ꝛ nō ab re ſex numer⁹ ſenari⁹ eſt ꝑfectus hoc ꝑtꝫ. q͛ oēs ſue ꝑtes aliquote ſimul iūcte reddunt ipm totū, adequate tres ſolū ꝑtes aliquotas hꝫ. ſ. vnitatē duo ꝛ tria ſexies vnum ſunt ſex ter duo bis tria ſex ſunt. nō ſunt duodecim tractatus q͛ tūc numer⁹ fuiſſet ſuꝑfluus: q͛ omnes ꝑtes aliquote de duodecim, duodecim tranſcendunt hoc ꝑtꝫ. ſi iunxeris ſex quattuor tria duo ꝛ vnū nec d͛. iiij. vel octo: q͛ tunc numerus fuiſſet diminut⁹ vt patet ex ꝑtib⁹ aliquotis eius. ꝓpterea ſex ſunt ꝙ numerus oſtēſus eſt ꝑfectus arithmetice ꝓcedā. hoc ſignificat̄ ꝙ habet hos ſex tractatus perfect⁹ logicus euadet. multa poſſunt dici de numero ſenario. vt deꝰ creauit oīa ſex dieb⁹ et ſeptimo q̄euit. geneſeos capite primo ſed hec miſſa faciam⁹ ſic ꝙ in his ſex tractatib⁹ inſudauerit ſeptimo die q̄ſcere pōt hoc eſt nō opus eſt vlteriori ſtudio ꝓ magnorū logicaliū fundamēto in his ergo ſummopere labore euitandū eſt ꝑmiſſo torpore et ocio. Scđo illā triuū ſenece ocium ſine litteris mors ē viui hoīs ſepultura ꝛ hec de illis. — *Seneca.* — *Ociū ſine lrīs mors eſt et viui hoīs ſepultura.*

¶ Suppoſitio capit̄ duob⁹ modis. Uno mō prime intētionalr̄. ꝛ hoc triplr̄. Actiue paſſiue ꝛ abſtractiue. ¶ Alio mō ſcđe intētionaliter ꝛ hoc dupliciter. vno mō cōuenit ꝓpōnib⁹. ꝛ tūc tm̄ valet ſicut ꝓpō ferme euidens ſicut dicimus cōiter arguēdo ſuppono tecū talē ꝓpoſitionē. Alio mō cōuenit termin⁹ ꝛ hoc tripharià diuim⁹ ſaltē in obliquo relatiuū ſuppoſitionis: ꝛ relatiuū ſuppoſitiōis. — *Bipartita ſuppōnis acceptio.* — Scđo mō capit̄ grāmaticaliter vt tm̄ valet ſicut poſſe reddere ſuppoſitū verbo ꝛ ſic cepit alexāder qn̄ dixit Uult intrāſitio recta ſupponere ꝟbo De ꝑſonali. et reliqua et oēs iſte acceptiones ſunt aliene ꝓpoſito. — *Alexāder.* — Tertio mō capit̄ in ꝑſentiarū. ꝛ ſic diffinit̄ ſuppoſitio ē terminus in ꝓpōne extētis verificabilis de ꝓnole demōſtrāte vel noīe ſignificāte rem quā ſignificat mediāte copula ꝓpōnis in qua ponit̄ terminus vel mediāte vna ſimili in ꝙ termini ſilr̄ accipiūtur q̄tū ad ꝓprietates logicales diffinitū ꝓpinquū hui⁹ diffinitiōis eſt ly ſuppoſitio ſeu vocalis ſiue mētalis ſiue ſcript⁹ ꝛ q̄libet termin⁹ ſupponens diffinitū remotū: ꝛ ſic iſte termin⁹ ſuppoſitio eſt diffinitū remotū. termin⁹ eſt gen⁹. omis ſuppoſitio ē termin⁹ ſed nō ꝯuertitur an terminus ſit q̄dditatiue ſupius parū cōducit ad ꝓpoſitum: reliqne ꝑticule ponitur loco differētie d͛ exiſtēs in ꝓpōne: q͛ termin⁹ extra ꝓpōnem nō ſupponit: licet in textu Petrus hyſpan⁹ dicat oppoſitū ſed in hoc difficultas ſtat ad nomē ſolū. — *Suppoſitionis diffinitio.* — *Diffinitionis declaratio.* — *Petr⁹ hyſpanus.* — Poſſumus equiuocare de termino facere eū cōuenire cū cōiter loquētib⁹ ꝙ ſuppoſitio capit̄ ꝓpe ꝛ improprie ſed in hoc nō eſt magna vis. Dr̄ verificabilis de ꝓnole demōſtrante q͛ qn̄ dubitatur de aliquo termino an ſupponat videam⁹ rē quā ſignificat ponēdo ꝓnomē a parte ſubiecti ꝛ ſi ꝓpō ſit vera in qua ꝑdicatur termin⁹ datus de ꝓnole talis termin⁹ ſupponit. vt hō eſt aſin⁹. ibi hō ꝑ ſorte ſupponit demōſtrato ſorte hec ē ꝟa hoc ē hō. Et ex illo ꝑꝫ ꝙ hō nō ſupponit ꝑ aſino mediāte tali copula. — *Correlarium.* — Scđo ſeq̄tur ꝙ termini adeo bn̄ ſupponūt in negatiuis ſicut in affirmatiuis ꝉ ꝓpōnibus falſis ſicut in veris ꝓpſs ē ꝓplus ſic ſtat verificatio hec ſunt ꝓpls mutet̄ copula de numero in numerū dūmō cetera maneant paria. ꝛ ſi teneat̄ ꝙ ens d͛ analogice de ſubſtātia ꝛ accidente tūc ſubiectū hui⁹ ſupponit albedo eſt color et ſic erit verificatio hec albedo ē albedo potes ire ad reſtrictionē hoc ē albedo dicēdo ꝙ ꝑdicatum reſtringit ſubiectū ꝛ ſi termin⁹ ſupponēs fuerit obliquus verificet̄ in recto eiuſdē numeri vt hoīm aſini currūt hominū ſupponit ꝛ ſic verificat̄ hec ſunt hoīes et aſini ꝟificabit̄ reſtricte ſic hic ſunt hoīm aſini. Et ſi termin⁹ ille non habeat rectū fingat̄ rect⁹ vel capiat̄ termin⁹ ſynonim⁹ cū illo recto ſi eēt quēadmodū contingit de noīb⁹ etheroclitis. De nece deꝫ ꝑce ꝛc. nece ſupponit et ſic verificat̄ hoc ē mors vel hoc ē nex ꝑ artem lꝫ nex nō ſit in vſu. Dictū eſt mediāte copula ſue ꝓpōnis vel ſilī q͛ terminū verificari nō req̄rit̄ ꝙ verificet̄ mediāte copula ſue ꝓpōnis. Sed ſufficit mediāte vna alia ꝉ qua termini tenent̄ ſicut in illa propoſitione ſubiectum huius adā eſt mortuus ſupponit et ſic verificatur ꝙ fuit adam vel ſic hoc eſt vel fuit adam: quia adam in prima ſtetit pro preſenti ſub diſiunctione ad preteritum Eodem modo de ſubiecto huius dicatur creans neceſſario eſt deus vbi creans ſupponit. ꝛ ſic verificatur hoc poſſibiliter eſt creans. — *Aduerte.*

¶ Cōtra litterā arguit̃ ſic poſi
to ꝙ hō a parte ſubiecti ſignificet ſicut nūc ſigt̃
et a pte ꝑdicati aſinū tunc ſubiectū hui⁹ homo ē
aīal ſupponit ꝑ hoīe et nō verificat̃ de ꝓnoīe de
mōſtrante hoīem ſorte demōſtrato hec eſt falſa
hoc eſt hō cū ibi hō pro aſino accipiat̃. Forte di
cis ſic verificatur hoc eſt a poſito ꝙ a ſit ſynoni
mū cum iſto termino hō a pte ſubiecti.

¶ Cōtra hoc arguit̃ ponendo
in caſu argumenti ꝙ hō ſignificet a pte ſubiecti
ſicut nunc ſignificat ⁊ a parte ꝑdicati aſinū cum
quolibet ſinonimo eius.

¶ Rñdet̃ admiſſo caſu ꝙ diffi
nitio intelligit̃ dūmō termini talē habeāt ſigni
ficationē a pte ꝑdicati qualē hñt a pte ſubiecti.
Scdo arguit̃ ſubiecta harū propoſitionū ſuppo
nūt hō eſt pict⁹ hō eſt dictio diſſyllaba et tamen
nō ſunt verificabilia de ꝓnoīe demonſtrante ⁊c.
demōſtrato iſto termino homo hec eſt falſa hoc
eſt homo ſimiliter demonſtrata imagine huma
na falſum eſt dicere hoc eſt homo.

¶ Rñdetur cōcedenda ꝙ ſub
iecta harū ſupponāt ſed nō hñ verificatur opor
tet videre ꝓ quo termin⁹ ſupponit ⁊ in verifica
tione accipere illū eodē mō vt in iſta hō ē dictio
diſſyllaba ſubiectū materialr̃ acapit̃ pro iſto ter
mino hō opꝫ ſic verificare hoc eſt iy homo vel iy
hō eſt iſte terminus hō in ſcda oporet dicere de
mōſtrata imagine hūana hoc eſt hō pictus. Et
eodē mō hic ꝗlibet hō eſt currens opꝫ dicere hoc
eſt aliquis hō non ſufficit dicere hoc eſt hō: q͛ ſi
ſic ꝓ berta ſupponeret ꝙ eſt falſum.

¶ Tertio ar̃. termini ſuppo
nunt in hypotheticis ⁊ tñ nō oporet verificari
mediāte copula hypotheticali ergo termin⁹ nō
eſt verificabilis mediāte copula ſue ꝓpōnis. for
te dicis ſicut dicēdū eſt ꝗlibet hypothetica ex ca
thegoricis cōponit̃ ⁊ in verificādo opꝫ capere co
pulam ꝓpinquam ſcꝫ cathegoricalem.

¶ Cōtra hoc ar̃ data hac cōdi
tionali ſi aſin⁹ volaret aſin⁹ haberet alas tūc aſi
nus nō ſupponeret forte dicis ſicut dicēdū eſt ex
quo ibi ſunt complexa ꝓportionabilia opꝫ veri
ficare per copulam de indicatiuo.

¶ Contra hoc ar̃. aliqui ſunt
termini qui nō poſſunt verificari ꝑ copulam de
indicatiuo ꝑꝫ de ſubiecto huius omne aīal pter
ſortē currit: iſta nō eſt ꝓpria hoc eſt aīal pter ſor
tem ꝑꝫ ex exponibilibus ſilr̃ tenēdo ꝟba adiecti
ua incōplexa ſubiectū hui⁹ ſupponit homo cur
rit ⁊ nō pōt verificari mediāte copula ſue ꝓpoſi
tionis dicēdo hoc currit hō. Rñdet̃ ꝙ ſubiectum
hui⁹ exceptiue ſupponit et ſic fiet verificatio. h̃ ē
aīal aliud a ſorte ad aliud ꝙ tāgit̃ de ꝟbo adie
ctiuo dr̃ ꝙ opꝫ capere hoc ꝟbū ē quēadmodū cō
uertēdo tales nō q͛ copula illius ꝓpōnis ſed ver
bum adiectiuū eſt reſolubile in ſūm ⁊ ſuū parti
cipiū ꝑ equiualentiam in cōſequendo.

¶ Quarto arguit̃ volo ꝙ vn⁹
lapis in angulo nō demōſtretur. iam ſubiectum
huius ſupponit nō demonſtratū eſt in angulo ⁊
tamē ſubiectū nō eſt verificabile de ꝓnoīe demō
ſtrante iſta eſt falſa hoc eſt nō demōſtratū: q͛ ſi
nihil demonſtro notū eſt ⁊ ſi aliquid iam illud ē
demonſtratum. Reſpondetur ꝙ nō poteſt verifi
cari de pronomine demōſtrante ſed verificatur
de nomine adequate ſignificante dicendo lapis
eſt nō demōſtratus ⁊ hoc hoc ſufficit.

¶ Cōtra hoc ar̃ ſubiectū hui⁹
ſupponit non demōſtratū et nō adequate ſigni
ficatum eſt in ꝓfundo maris: et tamē non ē ve
rificabile de pronomine demōſtrante vel nomi
ne adequate ſignificāte: igitur ꝑmiſſe patēt po
ſito ꝙ deus creet aliꝗd de nouo cui nō imponat̃
nomen adequate ſignificās nec illud demōſtret̃
iſta eſt falſa hoc eſt nō demōſtratū ⁊ nō adequa
te ſignificatū. nec habes nomen adequate ſigni
ficans igitur. Reſpondetur ꝙ ſufficit capere no
men adequate ſignificās dicendo ſic aliquid eſt
non demonſtratū ⁊ non adequate ſignificatum
vel ſubſtantia eſt nō demonſtrata ⁊c.

¶ Contra hoc ar̃. q͛ tunc iſte
terminus logicus ſupponeret pro ſerpēte vel la
pide cōſequens eſt falſum. ergo ⁊ añcedens ꝓba
tur conſequētia: q͛ logicus verificatur de nomi
ne inadequate ſignificante ſerpentē iſta eſt vera
animal eſt logicus: vbi animal ſerpentē ſignifi
cat. ſimiliter hec ē vera ſubſtātia eſt logicus vbi
ſubſtantia lapidē ſignificat. ¶ Reſpōdet̃ negā
do ꝙ logicus pro ſerpente vel lapide ſupponit: ⁊
cōceditur ꝙ verificatur de nominibus inadeq̄te
lapidē et ſerpentē ſignificantib⁹ verificationes
illarum propoſitionū nō ſunt pro ſerpēte vel la
pide ſed ꝓ alijs rebus. ſecus erat in illo caſu ali
quid eſt nō demōſtratū ⁊ nō adequate ſignifica
tū poteſt etiaꝫ dici ꝙ illa pticula verificabilis de
ꝓnoīe demonſtrante intelligit̃ dūmodo nō ē re
pugnantia verificatiōis. Tertio dr̃ ꝙ ſufficit ve
rificatio eiuſdē de eodem dicēdo nō demōſtratū
et nō adequate ſignificatum eſt nō demōſtratū
et nō adequate ſignificatum.

¶ Cōtra hoc arguitur. capio
hoc aggregatū nō demōſtratū ⁊ nō ſignificatū ē
in ꝓfundo maris ⁊ volo ꝙ de⁹ creet aliꝗd de no
uo ꝙ nō demonſtretur. volo pariter ꝙ nō ſigni
ficetur ꝙ nullū ſit tranſcēdens in mūdo caſus vi
det̃ poſſibilis: tūc ſic illud aggregatū ſupponit ⁊
nullo iſtoꝝ modoꝝ eſt verificabile ergo ſolutio
nes nō ſufficiūt. ¶ Ad ſumptū arguit̃ ꝗrēdo de
ꝟificatione ſi dicas verificat̃ idem de eodē. iam
iſte termin⁹ rem illā ſignificat poſtꝙ̄ pro ea ſup
ponit. ¶ Reſpōdet̃ ꝙ caſus ē impoſſibilis poſto
ꝙ̄ ibi ſunt duo termini infiniti ponit nullū trā
ſcēdens eſſe ꝗ nō ſimul ſtāt nō ſignificatū quālī
bet rem ſigt̃ immo ⁊ nō demonſtratū.

¶ Quinto arguit̃ iſte termin⁹
homo ſupponit pro ſorte et tamē nō eſt verifica
bilis de ſorte ꝙ probatur: detur oppoſitū tūc ꝟe
⁊ affirmatiue predicat̃ de ſorte et per conſequēs
ſortes ad extra ſubijcitur reſpectu illi⁹ termini.
¶ Reſpondetur quādo dicimus homo verificat̃
de ſorte capitur loco huius hō verificatur de pro
nomine demōſtrante ſortem vel verificatur pro
ſorte. Contra illū ſenſum arguit̃ ſic ꝑ ſubiectuꝫ
hui⁹ terminus nō ſupponens eſt ſupponēs poſi
to ꝙ illa ſola ſit ſubiectū illi⁹ ſupponit: ⁊ tñ nō ē
verificabile de ꝓnoīe demōſtrāte. Forte dicis ꝙ
immo de copula veꝝ eſt dicere hoc ē termin⁹ nō
ſupponēs hoc non ſoluit q͛ dicā extremum non

ſuppõẽs eſt extremũ ſupponẽs vł illõ ſubiectũ ſupponit vel ipſemet vel nõ. ſi ſic tũc hec verificatio ſufficiet hoc eſt extremũ nõ ſupponẽs ⁊ ſi iſta ſit vera hoc eſt extremũ nõ ſupponẽs ꝗ ita eſt ſicut ipſa ſignificat: ſed ipſa ſignificat ꝙ hoc eſt extremũ nõ ſupponẽs. ⁊ ita eſt ꝑ te. ergo ſubiectũ nõ ſupponit. Forte dicis ꝙ non ſupponit.

¶ Cõtra hoc arguit̃ verificat̃ de pnõie demonſtrante rẽ quã ſignificat iſta eſt extremũ nõ ſupponẽs qꝛ iſta eſt ꝑ te. ¶ Reſpondet̃ ꝙ latet ſophiſma in ꝓpõne ꝓpoſita. ⁊ prio dĩ ꝙ ſubiectũ ſupponit ⁊ non verificat̃ de ꝓnõie demonſtrãte: ſed de ſuo ſynonimo hec eſt vera extremũ nõ ſupponẽs eſt extremũ nõ ſupponẽs Forte dicis repugno caſui poſtꝙ̃ pono plures ꝓpoſitiones hoc nihil eſt nõ curo de multitudine ꝓpõnum mõ remaneat difficultas principalis. ¶ Cõtra ſolutionẽ arguit̃. Sequeret̃ ꝙ iſte terminus chimera ſupponeret mediãte copula de ꝑſenti ſeclusa ampliatione. ꝯñs eſt falſum ꝓbat̃ ꝯña qꝛ licet nõ verificet̃ de ꝓnõie demõſtrante ꝑdicat̃ vere de eodẽ. vt pꝫ hic. nõ nĩhi chimera nõ eſt chimera: ſed forte ibi dicis ⁊ bñ ꝙ nõ eſt mere affirmatiua ſed in pregnãte. ¶ Cõtra iſta eſt vera ꝑte extremũ nõ ſupponẽs eſt extremũ non ſupponẽs ergo ita eſt ſicut iſta ſignificat ꝑ illã ſignificat̃ ꝙ extremũ nõ ſupponẽs ⁊ quodlꝫ aliud extremũ ſupponit ergo extrema eiꝰ nõ ſupponũt. Reſpondet̃ ꝙ ſubiectũ huius nõ ſupponit ⁊ cõcedit̃ ꝙ eſt verificabile de ꝓnomine demõſtrãte rẽ quã ſignificat ſed hoc non ſufficit. qꝛ cũ hoc requirit̃ ꝙ ad talẽ verificationẽ nõ requirit̃ talẽ terminũ nõ ſupponere. cuiꝰ oppoſitũ in ꝓpoſito cõtingit. Ex iſto pꝫ ꝙ duo copulatiue requirunt̃ ad hoc ꝙ talis terminꝰ ſupponat: pꝫ ex dictis.
Corrolaria. ¶ Scõo ſequit̃ ꝙ verificabile de ꝓnomine demonſtrante vel nomine ſignificãte nõ. eſt paſſio huius termini ſuppoſitio. Sed hoc totũ verificabile ad cuius verificationẽ nõ ſequit̃ terminũ nõ ſupponere eſt paſſio ſuppoſitionis. Et cũ hic loquit̃ de demonſtratione. Notãdũ eſt ꝙ duplex eſt demonſtratio. quedã ad ſenſum qua de-
Duplex demõſtratõ monſtrat̃ res ſenſibilis vt hõ bos. Alia eſt demõſtratio ad intellectũ ⁊ eſt quando nõ demonſtratur res cadens ſub obiecto ſenſus: ſed ſolum intellectus vt anima angelus.

¶ Sexto arguit̃ ſubiecta harũ ſupponũt hoc eſt animal. lupus eſt in fabula vos eſtis bonus demonſtrãdo vnũ ſolũ chimera eſt vel nõ eſt creans neceſſario eſt deus idem pater de ꝑdicato huius antixp̃s eſt generandus ⁊ talia non ſunt verificabilia de ꝓnomine demõſtrante vel nomine ⁊c. Cõcedit̃ ꝙ omnes iſti termini ſupponunt niſi ſubiectum huius chimera eſt vel non eſt. ſubiectũ prime verificatur. ſic hoc eſt hoc ſubiectum ſecunde ſic hoc eſt lupus in fabula vel hoc eſt reſerator ſecreti ſubiectũ tertie ſic verificat̃ hoc eſt vos vel vos eſtis vos demonſtrato vno ſolo vtimur plurali reuerẽtie cauſa.
Nota. Et ſi dicas quare hoc nõ ſeruat̃ deo. Rñdet̃ ꝙ cõſuetudo vẽdicat ſiue ſit barbarũ ſiue nõ hoc ſufficit logico. Syluis nõ admittit tales vos eſtis boni de vno ſolo loquẽdo ⁊ lꝫ hec ſit vera hoc eſt vel nõ eſt chimera hoc nõ ſufficit. qꝛ adeũte non capit̃ copula ꝓpõnis negatio delẽda eſt ⁊ vbilitera inſolubiliũ ſonat oppoſitũ ibi error eſt impreſſoris ſubiectũ iſtiꝰ creãs neceſſario eſt deꝰ ſic verificat̃ hoc poſſibiliter eſt creans ⁊ ſimiliter ꝑdicatũ huius ſupponit deus neceſſario eſt creãs Ex eodẽ mõ verificat̃ de hoc eſt dictũ in modalibus: ſed ꝑdicatum huius antixp̃s eſt generãdus ſupponit ꝓ antixp̃o qui nõdũ eſt. Et ſic aliquis terminus nõ ampliatus ſupponit pro re ꝗ non eſt mediãte copula de preſenti nec hoc inconuenit qñ terminus de ſe eſt ampliatiuus hoc in relatiuis clare contingit quando ſuppoſitio eſt dependens vt antichriſtus erit ⁊ ipſe non eſt.

¶ Septimo arguit̃ qꝛ ꝑ diffinitionẽ pater in diuinis ſupponeret ꝓ filio cõſequẽs eſt falſum ergo ⁊ añs. ꝓbatur ꝯña: qꝛ demonſtrato filio hec eſt vera hoc eſt pater bene ſequitur hec eſſentia diuina eſt pater ergo hoc ens eſt pater. Similiter ſequeret̃ ꝙ ly omnem equũ nõ ſupponeret in iſta ſortes videt omnem equũ poſito ꝙ ſint ſolũ quattuor equi in mũdo viſi a ſorte ꝯñs eſt falſum: qꝛ totũ predicatũ ſupponit: ergo determinatio. Reſpõdet̃ negãdo ꝙ pater ſupponat ꝓ filio ſi incõplete ꝑticulariset̃ ⁊ nõ ſufficit iſta verificatio hoc eſt pater demonſtrato filio ſed oportet ſic verificare hic filius eſt pater. Si ſubiectũ cõplete particulariset̃ prima verificatio ſufficit. Ad aliõ ꝯcedit̃ ꝙ omnẽ equũ nõ ſupponit: qꝛ de nullo nec aliquibus eſt verificabile. ſed totum ꝑdicatum ſupponit de hoc dictum eſt in oppoſitionibus.

¶ Octauo arguitur ꝓbãdo ꝙ terminus ſupponat extra propoſitionem. Arguit̃ ſic. terminus ſupponit extra hanc ꝓpoſitionẽ ſortes currit: ergo terminus ſupponit extra propoſitionẽ ab inferiori ad ſuperius ſimiliter terminus ſupponit extra omnem ꝓpõnem ergo terminus ſupponit extra aliquã ꝓpoſitionem. Item dicendo omnis homo albus ⁊ hõ albus homo albus aliter capitur in prima ꝙ̃ in ſcõa ⁊ nõ niſi diſtributiue ergo diſtribuit̃ extra ꝓpoſitionẽ ⁊ ꝑ ꝯſequẽs ſupponit extra ꝓpõnẽ.

¶ Reſpõdet̃ negãdo primã cõſequentiam qui arguitur ab inferiori ad ſuperius et hoc cum diſtributione ſuꝑioris extra diſtribuit ſecunda conſequentia nihil valet. quia arguitur a non diſtributo ad diſtributum ſiat ꝓpoſitionem determinate in hac terminus ſupponit extra omnem propoſitionẽ Ad illud qõ tangitur de oĩs hõ albus ⁊ homo albus: nego ꝙ homo albus aliter accipiatur in illis duabus et nego ꝙ in vna diſtribuatur. Etiam nõ ſequitur diſtribuitur ergo ſupponit.

¶ Nono arguit̃ ad idẽ. terminus ſupponit extra hanc ⁊ terminus ſupponit extra hanc ꝓpõnẽ plato diſputat ⁊ ſic de ſingulis. ergo terminus ſupponit extra ꝓpoſitionẽ ꝯña tenet ꝑ aſcenſum. añs eſt verum ergo ꝯñs ergo male dicit diffinitio. Suppoſitio eſt terminus exiſtens in propoſitione.

¶ Reſpondet̃ ꝙ male aſcẽdit̃ Regula. tum primo quãdo terminus diſtribuitur reſpectu termini ſtantis determinate inchoãdus eſt aſcenſus a termino ſtante determinate. tũ ſcõo incipiendo a termino diſtributo oportet capere relatiuũ idẽtitatis in oĩbus ſingularibꝰ niſi in prĩa. tũ tertio ẽ determinatio accepta vnica acceptiõe cũ ſuo determinabili ſub qua gratia for-

me acceptionis terminorum non valet aſcenſus copulatiuus. ſed illud non oportet pro argumẽto duo prima ſufficiunt.

¶ Contra hoc arḡ. ponendo ꝙ ſint ſolū due ꝓpões in mūdo ſcʒ ſortes currit ⁊ ſortes diſputat ⁊ idē terminus numero ſit ſubiectum in illis duabus immo capio hāc naturaliter oīs hō currit et ſic arguo. Iſte terminus hō ſupponit extra hanc ꝓpōnē oīs hō currit pʒ ſupponit in hac hō currit: ⁊ ille terminus hō ſupponit extra hāc ꝓpōnē hō currit q: ſupponit ī hac oīs hō currit ⁊ qualʒ ꝓpōnē aliā extra ſupponit. ergo iſte terminus hō ſupponit extra ꝓpōnē.

¶ Rñdet cōcedēdo ꝯñtiā ⁊ negādo antecedens iſta eſt falſa iſte terminus hō ſupponit extra hāc ꝓpōnem oīs hō currit: q: ſic exponit iſte terminus hō ē ſupponēs in aliqua propoſitione ⁊ nō eſt ſupponēs in hac propoſitione omnis homo currit modo hoc eſt falſum ⁊ ſic ſecunda ſingularis eſt falſa.

¶ Cōtra hoc arguit ſic iſte terminus hō poſſibiliter ſupponit extra hanc ꝓpoſitionē oīs hō currit. pʒ q: poſſibiliter eſt ſupponēs: ⁊ poſſibiliter nō eſt ſupponēs in hac propoſitione. pʒ q: poſſibiliter nō eſt in hac ꝓpoſitione ⁊ ſic de ſingulis ergo iſte terminꝰ hō poſſibiliter ſupponit extra ꝓpoſitionē. Forte cōcedis ꝯñtiā ⁊ tūc ſic arguo dando ſuā de ineſſe iſte terminꝰ hō ſupponit extra ꝓpoſitionē cōcludit intētū et poteſt hic quiſpiā tripliciter reſpōdere: concedēdo iſtā modalem diuiſam dicēdo ꝙ nō bene ponitur ineſſe ſed oportet dare plures ſingulares ex parte termini diſtributi ſic hoc ſupponit extra hanc ꝓpoſitionem quelibet iſtarū eſt poſſibilis ⁊ hoc ſufficit quēadmodum multi dicūt de iſta ſortes pōt videre omne aſtrū ſcḋo dicit negādo iſtā terminus poſſibiliter ſupponit extra propoſitionē ꝙ nō bñ aſcenditur cauſa tacta eſt in ſolutione ꝑcedenti ſed oportet aſcendere diſiunctim ſic iſte terminus poſſibiliter ſupponit extra propoſitionē vel hāc vel hāc ⁊ ſic de ſingulis. modo añs eſt falſum ſicut ⁊ ꝯñs: tertio concedo illū aſcēſum negatis ꝯñti ⁊ añti nego quālibet ſingularem añtis hec eſt falſa iſte terminus poſſibiliter ſupponit extra hāc propoſitionē q: ſic exponitur iſte terminus impoſſibiliter ſupponit in hac ꝓpoſitione pro ſcḋa exponēte q: ſcḋa exponens debet habere copulam contradicentē exponibili hoc patet in aliis ſecluſo mō quōlibet iſtorū ſufficere pōt vltimū reputo artificioſius ſcḋm clarius. primū nō omnino improbabile in quo tamē nō multum ſto. Cōfirmatur ad idem extra ꝓpoſitionē patet expoſitorie hoc erit ſuppoſitio ⁊ hoc eſt vel erit terminus extra propoſitionē: ergo extra propoſitionem terminus erit ſuppoſitio quod ſi concedas.

¶ Cōtra ſua de ineſſe eſt falſa extra propoſitionem terminus eſt ſuppoſitio. ¶ Rñdet ꝙ minor ſillogiſmi expoſitorii eſt diſtinguēda quēadmodū iſta nō nigrū erit nigrū vel aliud a vero erit verū ⁊ ſm hoc ꝙ minor pōt concedi vel negari ⁊ cōceſſa minore cū cōſequente male dat ſua de ineſſe ſed hoc eſt ſuppoſitio vel terminus eſt ſuppoſitio. Cōtra hoc arguitur innuit ſolutio ꝙ ſi extra cadat ſuper terminū ampliatū diſiunctim ꝓpoſitio eſt falſa ⁊ tūc erit ſenſus terminus qui eſt extra ꝓpoſitionē ⁊ terminus qui erit extra ꝓpoſitionem erit ſuppoſitio qḋ eſt falſum cōtra ſua de ineſſe eſt poſſibilis ergo illa de futuro eſt vera patet ego ſum rome ſolum eſt poſſibilis ⁊ propterea iſta eſt vera ego poſſibiliter ſuʒ rome. ¶ Reſpōdet pro nūc ꝙ nō oportet iſta eſt poſſibilis ego ſum in damaſco et forte iſta nō eſt vera ego ero in damaſco. Sʒ tūc ſecundo ad rē in caſu argumenti nullā de preſenti habebit verā. ¶ Decimo arguitur homo ſupponit ꝓ hominibus ⁊ tamen non verificatur de eis quibuſcūqʒ demōſtratis hec eſt falſa iſti ſunt homo. Forte dicis oportet demōſtrare vnuʒ per eundem numerū ⁊ ſic procedere. ¶ Contra hoc arguitur ponēdo ꝙ terminus abſoluat a numero ſic ſcʒ ꝙ nullius determinati numeri ſit. Dicit ꝙ in illo caſu homo ⁊ homines cōuertuntur quēadmodū dicimus iſtas eſſe ꝯtrarias omnis homo currit ⁊ nullus homo currit abſoluendo nullus a genere. ¶ Undecimo arguitur vel terminus ſupponens ſupponit pro omni ſuo ſignificato vel pro aliquo ⁊ aliquo non neutrum eſt dicendum igitur. ¶ Pro argumēto notandum eſt ꝙ ſignificare ⁊ ſupponere proprie captis terminis impertinēter ſe habēt aliquod ſignificare non eſt ſupponere vt ſubiectū huius adā eſt aliquod ſupponere non eſt ſignificare vt ſubiectū huius huf eſt huf ⁊ aliquod ſupponere eſt ſignificare ſʒ large capiendo ſignificare quia ſic capimus ſm materiam ſubiectaʒ ſignificare eſt ſuperius ad ſupponere omnis terminus ſupponens ſic eſt ſignificans ſed non econuerſo. Nota ¶ Iſto notato pono propoſitiones. Prima aliquis terminus ꝓ quolibet ſuo ſignificato ſupponit mediante copula de futuro vel de preſenti hoc patet de extremis huius ſortes eſt plato et hic cicero erit vel fuit robertus. Propoſitiones. ¶ Secunda propoſitio regulariter terminus communis non ſupponit pro quolibet ſuo ſignificato homo in iſta homo eſt animal non ſupponit pro antichriſto et tamen eū ſignificat. ¶ Dicitur regulariter q: aliquis terminus communis pro quolibet ſuo ſignificato ſupponit vt ſol eſt luna deus eſt eſſentia diuina etiam quando ponitur terminus multum ampliatiuus et ſic hic capio ſignificationem ſm ꝙ ea communiter vtimur. ¶ Tertia ꝓpoſitio quilibet terminus pro quolibet ſuo ſignificato ſupponit quando eſt ampliatio ad quīqʒ hec propoſitio eſt contra dorp et georgium dicentes ꝙ terminus connotatiuus habens ſignificatum formale diſtinctum a materiali nunqʒ ſupponit pro formali. Dorp. Georgius.

¶ Contra hoc arguit iſta eſt vera album imaginat albedo ergo extrema ſupponunt pro eodē. Subiectum pro re alba ſupponit: ergo predicatum ſimiliter albedo a parte predicati ſupponit ergo ſubiectum pro eodem accipitur. ¶ Ad hoc dicunt ꝙ extrema ſupponūt ꝓ eodē ſed albedo nō eſt vnum extremū ſed hoc totum imaginatum albedo quēadmoduʒ hic ego video ſortem extrema ſupponunt pro eodē licet ſortē pro me non ſupponat. Georgius ¶ Contra hoc arguitur georgius dicit in quantitatibus in ꝑdicabilibus ꝙ terminus ſingularis mediante copula de imaginat ſupponit ꝓ pluribꝰ vt. ſor. imaginat plato ⁊ tūc hʒ ſolutionē datā negabo ei ꝙ plato ſupponat ꝓ plibꝰ ſʒ hoc totū imaginatū plato. Et ꝯfirmat capio hāc ſor. imaginarie eſt pla

to ita φ copula ſit hoc totū imaginarie eſt quē-admodū poſſibile eſt i modalib' tunc iſta ē cōcedēda ⁊ reſpōſio pcedens nulla. Et ppterea poſita eſt tertia ppō. ¶ Cōtra primā ⁊ tertiā ſic arguo ſortes ē ſortes ſubiectū nō ſupponit p illo termino ſortes: ⁊ tñ ē ſuū ſignificatū pʒ ſm materiā ſubiectam. ¶ Reſpōdet φ intētio erat diſtribuere ſignificatū p ſignificato vltimato ſolū ⁊ nō arguis ſm materiā ſubiectā. Cōtra hoc arguitur ille terminus ſortes ē verificabilis de illo termino mediāte copula ſue ppoſitiōis ergo p illo ſupponit. Cōſequētia videt nota ⁊ añs pʒ. q2 hec eſt vā hoc ē ly ſortes: nego φ ſupponat p illo termino male verificas debes ſic verificare hoc ē ſortes p ly hoc demōſtrādo illū terminum ſortes. mō iſta ē falſa q2 ſignificatiue capiebat i pncipali ppōne ⁊ ſic intellige ſcđam ppōnem.

¶ Contra tertiā ppoſitionē

arguitur ſic extrema huius ſupponūt pro eodē ſortes imaginarie ē plato: tunc ſic ſortes ſupponit pro platone ergo ſignificat platonē: non ſtemus in appellatiōe rōnis: ɔñs eſt falſum q2 nec ſigt ad placitū nec naturaliter.

¶ Rñdet cōcedendo φ ſignifi

cat platonē ad placitū non rōne ſui ſed rōne de imaginatur ⁊ hoc argumētū videbit in ampliationibus. ¶ Dubitatur qđ eſt ſubiectū hui' tractatus. ¶ Secundū dubiū vtrū de qualibet pte orōnis aliq termini ſupponāt. ¶ Ad primū dr φ ſubiectū attributionis hui' ſciētie eſt iſte terminus ſuppoſitio ei' ppria paſſio ē hoc diffinitū ſupponere cōiter vel diſcrete vel verificabile in ppoſitione pro ſuo ſignificato intelligēdo dummodo nō ſit reflexio in oppoſitū nō ſuppoſitio eſt ſuppoſitio vel extremū nō ſupponēs ē extremū nō ſupponēs nō ſupponit i caſu ante tacto. et tñ ibi eſt verificatio de pronoīe demōſtrante. Similiter pōt fieri ſophiſma hic. hoc eſt predicatum qđ nō verificatur: probando φ pdicatū ſupponit et nō verificat. ¶ Solet etiā dubitari hic an ſuppoſitio ſit terminus ſupponēs: an ſuppoſitio termini vocalis vel ad placitū ſignificātis ſit cōceptus cui ſubordinatur vel termin' ad placitū ſignificās. Et circa primum dubiū ponūtur alique ppōnes. Prima ſuppoſitio nō diſtinguit a termino ſupponēte probatur. terminus eſt genus ei' patet p diffinitionē ſuppoſitiōis. ¶ Secūda ppoſitio poſito φ vnus terminus qui fuit per decem annos: nūc primo ponatur in propoſitione iſte cōcedūtur hic terminus incipit eſſe ſuppoſitio hec ſuppoſitio incipit eſſe ſuppoſitio ſed iſte ſunt negāde hec ſuppoſitio incipit eē terminus hic termin' ſupponēs incipit eē hec ſuppoſitio nō ante fuit hec ſuppoſitio nunc primo eſt iſta clarent exponēdo ppoſitiōes de incipit. de ſcđa pte dubij ſunt opiniones aliqbus dicentibus conceptum vltimatū eſſe ſuppoſitionē termini ad placitū ſignificātis quēadmodū ppoſitio mentalis vltimata vera eſt veritas ppoſitionis ei ſubordinate aliquibus dicentibus quēlibet terminū ſupponentē eſſe ſuam ſuppoſitionem nūc inolebit poſitio eorū qui dicūt ſuppoſitionē diſtingui a termino. Sed difficultas iſtarum duarum poſitionum eſt ad nomē. Dicatur cum cōmuniter loquentibus φ quilibet terminus ſupponēs eſt met ſua ſuppoſitio. ¶ Ad ſecūdum dubiū principale dicit φ cōiunctiones pre-

Duo dubia.

Dubitatio.

Propōes.

poſitiones interiectiones et breuiter oēs ptes indeclinabiles taliter capte nō ſupponunt: ſed gratia ſubſtātiuorum denotāt nōnunq ſupponūt vt in Alexādro de ppoſitione glis glitis nō cadit extra. vbi ppter carmen nō poſuit regulā ſed hoc denotabat per illum terminū extra idē contingit de aduerbijs. vt hodie veni ad vrbem vbi hodie verificat p hoc complexum hodierna dies ⁊ ita de alijs aduerbijs quando cathegoreumata verificabilia includūt verba nulla ſupponūt. Sed pnoīa ſunt multiplici differētia quedā primitiua que a priſciano ⁊ donato enumerātur octo et talia addita ſubſtātiuis nō ſupponūt: quia ſm talem acceptionem nihil nec aliq ſignificāt ſe ſeparata a ſubſtātiuis apparenter ſupponūt gratia ſubſtantiuorum incluſoꝝ. Dicitur apparēter q2 tūc realiter nō ſeiūgunt a ſubſtantiuis. Sed pnoīa deriuatiua addita ſubſtātiuis pro poſſeſſore ſupponunt rōne termini incluſi. q2 adiectiuum dat intelligere genitiuū ſui primitiui. Sed qñ ſecernūtur a ſubſtātiuis p re poſſeſſa ſupponūt. Noīa adiectiua ſiue addātur ſubſtātiuis immediatis ſiue nō ſupponūt. Hoc eſt dictu ſiue capiātur pure adiectiue ſiue nō albus in hac homo albus currit ſupponit ſicut albus in iſta hō eſt albus ratio. q2 poteſt verificari p ſuum ſynonimū quod eſt album ſubſtātiue ſumptū dictum eſt in capite de noīe φ albū adiectiue ſumptū rem albam ⁊ albedinem ſignificat pſuaſiones adducebātur in noīe et hoc iterū tāget in appellatiōib' ⁊ ſic negatiue pʒ rñſio ad dubiū de pticipijs dicas ſicut de adiectiuis.

Alexāder.

Priſcian'.
Donatus

¶ Ultimo hic dubitat an pdi

catū hui' ſupponat de' neceſſario eſt creās. Reſpondent aliqui φ nō. Ratio eſt. quia tunc eſſet vna affirmatiua cuius extrema ſupponūt p eodem et per conſequens vera: gratia illius conſequentie pono propoſitiones.

Dubium

¶ Prima ppoſitio eſt aliqua

eſt affirmatiua falſa cui' ſubiectū ⁊ pdicatū ſupponūt p eodē. imo vbi extrema ſunt ſynonima pʒ hic oē aīal eſt hō. ſcđm patet i iſtis oīs homo oīs homo eſt omnis homo eſt h. homo.

Propōes.

¶ Secūda propoſitio aliqua

eſt affirmatiua falſa cui' extrema ſupponūt pro eodem in qua nulla eſt diſtributio patet de hac pater in diuinis eſt filius in diuinis.

¶ Tertia ppoſitio eſt. aliqua

eſt affirmatiua falſa in qua nulla ponit diſtributio cuius ſubiectū et predicatū pro eodē ſuppoſito immediato ſupponunt patet de hac ego dico falſum caſu falſificationis.

¶ Quarta ppō aliqua ē affir-

matiua falſa i qua nulla ponitur diſtributio nō inſolubilis cuius ſubiectum ⁊ predicatū pro eodem ſuppoſito immediato ſupponūt: patet de hac deus neceſſario eſt creans.

¶ Quīta ppoſitio. aliqua eſt

affirmatiua falſa in q nulla ponit diſtributio ſi inſolubilis nec modalis cui' ſubiectū et pdicatū pro eodem ſuppoſito immediato ſupponūt pʒ in reduplicatiuis ⁊ in exponibilibus.

¶ Sexta ppoſitio oīs affir

matiua cui' ſubiectū ⁊ pdicatum ſupponūt pro

eodem ſuppoſito immediato in qua nulla poni tur diſtributio nõ modalis nõ inſolubilis nõ ex ponibilis eſt vera. propoſitionẽ aliter nõ probo niſi quia nunc nõ occurrit alia inſtantia occur renti addat ꝓpoſitiones.

¶ Septima ꝓpõ omnis vniuerſalis affirmatiua cuius pdicatũ ſtans cõfuſe tñ cuilibet ſuppoſito ſubiecti cõpetit eſt vera: τ ſi nõ cuilibet ẽ falſa. forte dicis ꝙ nõ de iſtis cuiuſlibet hoīs ꝗlibet aſinus ẽ aſin᷒. oīs eſſentia diuina eſt pater. ¶ Ad pmũ reſpõſum eſt in oppoſitionib᷒. Ad ſcḋm in ſillogiſmis τ ſm illas reſpõſiones intelligat̃ hec ſeptima ꝓpoſitio. ¶ Octaua ꝗlibet pure affirmatiua cui᷒ ſubiectũ τ predicatũ nõ ſupponũt pro eodẽ eſt falſa. Dicit̃ pure affirmatiua ꝓpter affirmatiuas pregnantes in qb᷒ nõ op; vt pꝫ hic. nõ tñ chimera nõ ẽ chimera nõ tñ hõ nõ eſt aſinus. Ex iſta ꝓpoſitiõe infertur ꝙ hec ꝯña eſt bona hec eſt vna pure affirmatiua cui᷒ ſubiectũ non ſupponit nõ ꝓpter reflexionẽ ſuppoſitionis ergo hec ẽ falſa. Et eodẽ modo de pdicato negatiue p eadẽ principia probat̃ vere vt ſic arguẽdo hec eſt vna negatiua cui᷒ extrema nõ ſupponũt p eodẽ ergo ẽ vera. Et ex illo infert̃ ꝙ negatiua cui᷒ vnũ extremũ nõ ſupponit ẽ vera: qꝛ ſi vnũ extremũ non ſupponit iã extrema non ſupponũt p eodẽ negatiue mode rande ſunt ſm interꝑtationẽ affirmatiuarum plura de hac materia dicẽtur circa ſuppſitiones confuſam tantum.

Corrolaria.

Suppoſitionũ varie diuiſiones.

Suppoſitionũ quedam eſt propria: quedã vo impropria. Et rurſus impropria diuidit̃ in anthonomaticã ſynodochicã et metaphoricam. ¶ Suppoſitio anthonomatica ẽ qñ terminus ſupponit p illo ſignificato cui cõuenit p excellentiã vt phũs dixit mũdum fuiſſe ab eterno philoſophus p ſolo ariſtotele ex vſu loquẽdi accipit̃. ꝓpheta dicit hoc p dauid ſolo accipitur.

Quid ſuppoſitio anthono.

Suppoſitio ſynodochica ẽ qñ dictio ſignificans ptẽ p toto accipit̃ vel econuerſo dicimus iſte ẽ pr̃ ſortis demõſtrando vnũ inhumatũ vel iſte fuit pr̃ ſortis demõſtrãdo corp᷒. Silr̃ cõcedim᷒ ꝙ ſanctus petrus ẽ in celo vbi ſctũs petrus p aĩa que fuit ei᷒ ſupponit. τ ſic erit verificatio demõſtrando aĩam hoc ẽ ſanct᷒ petrus.

Quid ſuppoſitio ſynodochica.

¶ Suppoſitio metaphorica eſt qñ termin᷒ ſupponit pro illo qḋ ſolũ ſimilitudinarie ſigt̃ τ tranſumptiue vel qñ dictio cõtinẽs p cõtenta ſupponit vel econuerſo demõſtrato vno tyranno dicim᷒ iſte eſt nero vbi nero ſupponit p demõſtrato queadmodũ demõſtrato iohãne dicim᷒ hic eſt helyas. Hieruſalẽ ꝗ occidis prophetas: hieruſalẽ nõ ſupponit p domibus ſed p cõtẽtis admittim᷒ tales carthaginẽ expugnauit roma: vbi roma p romanis accipit̃.

Quid ſuppoſitio metaphorica.

¶ Cõtra pmũ mẽbrũ qñ dicim᷒ phũs dicit hoc phũs ſupponit p illo ꝙ ꝓprie ſigt̃ ergo ſuppoſitio ꝓpria apparet ꝯña. ¶ Forte dicis ſicut dicendũ eſt qḋ nõ ꝓpterea ẽ ſuppoſito impropa qꝛ termin᷒ ſupponit p illo qḋ improꝑe ſigt̃: qꝛ tũc ꝗlibet termin᷒ ſtãs materialr̃ eẽt ſuppoſitio impropa. Et dr̃ impropria qꝛ terminus nõ capitur pro oĩ illo de quo ẽ verificabilis ſꝫ p ſigto excellẽtiſſimo vel qñ ps p toto vel econuerſo vel ꝯtinẽs p cõtẽto vel aliq̃ mõ reducibile ad hec.

¶ Contra hoc ar̃ in iſta philoſoph᷒ dicit hoc τ volo ꝙ ſocrates plato τ ariſtoteles ſint ſupponit p quolibet eoꝝ qꝛ quocũqꝫ eorũ demõſtrato verũ eſt dicere iſte ẽ phũs.

¶ Reſpondetur diſtinguẽdo ꝙ philoſophus pro quolibet eorũ ſupponat vel capiendo tranſumptiue: τ ſic nego nec valet verificatio ſed oportet ſic dicere iſte eſt philoſophus philoſophoꝝ vel iſte eſt excellẽtiſſimus philoſophus: modo hoc nõ verificat̃ de platone vel ſorte et hoc innuebat alexander in vltimo capitulo anthonomaſia vult excellentiam dici et reliqua ſi philoſophus capiatur proprie concedo ꝙ p platone et ſocrate ſupponit. Alexãder.

¶ Cõtra hoc ſic arguit̃ iſte ſimul ſtant philoſophus dixit mundum fuiſſe ab eterno philoſophus non dixit mũdum fuiſſe ab eterno tranſumptiue capiendo. ergo ſubiectuꝫ non p ſolo ariſtotele ſupponit veritas affirmatiue nota et negatiuam probo habuit vitam de preſenti veram p platone et pro ſocrate. interdum verum erat dicere plato eſt philoſoph᷒ philoſophoꝝ et etiam nõnunꝗ hec fuit vera ſocrates eſt philoſophus philoſophorum vt ſignificabat oraculũ appollinis. Et illi duo dixerũt mũdum fuiſſe ab eterno igitur. Reſpõdetur ꝙ philoſophus mediante copula de preterito et futuro etiã tranſumptiue capiendo pro plurib᷒ ſupponit et ꝓpoſitiones ꝓpoſite ſubcontrariãtur. Etiam tranſumptiue captis terminis. Sed contra hoc adhuc cum copula de preterito appropamus terminum ſoli ariſtoteli. quia appropam᷒ excellẽtiſſimo ad hoc inſtanti a parte ante hoc patet ſi quis diceret. Philoſophus nõ dixit mũdum fuiſſe ab eterno reputaremus falſum: ſed mediãte copula de pſenti iſte contradictorie repugnãt gratia materie. Philoſophus dicit mũdum eſſe perpetuũ philoſophus non dicit mundum eſſe perpetuũ. p analogia accipias terminũ ſuplatiui gradus affirmatiue exponẽdo.

¶ Contra ſcḋm membrum arguitur ſic. Petrus non ſignificat animam petri neqꝫ pater meus ſuam materiam. ergo petrus non ſupponit pro anima eius. Reſpõdetur qḋ non ꝓprie ſignificant quẽadmodum non proprie ſupponunt non video inconueniens dicere in multis caſibus terminum ſupponere pro alĩquo quod nõ ſignificat ſed repreſentat large ex quadam conſuetudine et cõceditur ꝙ petr᷒ nõ proprie ſignificat animam quẽadmodum proprie pro ea non ſupponit.

¶ Cõtra hoc arguitur tũc iſta eſſet falſa ſanctus petrus eſt in celo. conſequẽs eſt falſum ergo et antecedens. Reſpondet̃ proprie captis terminis iſte ſunt concedende: ſanctus petrus non eſt in celo. Judas nõ eſt in inferno. nullum templum ſancti Petri eſt in terra. nulla pars capitis ſancti iohannis baptiſte eſt in mundo. iohãnes baptiſta nõ ẽ ſanctus iohannes baptiſta. oĩa iſta patent: qꝛ bene ſequit̃ ſanctus petrus non eſt ergo ſanctus petrus nõ eſt in celo anteceḋens patet qꝛ ptes q̃ fuerũt eius ſunt ſeparate qꝛ eadem rõne diceres. Cicero romanus eſt vel alexãder macedo eſt iſta templũ ſancti Petri eſt in terra ſic ſe habet ꝙ determinatio non ſupponit nec principalior pars eius ergo totũ non ſupponit. et eodẽ modo pꝫ falſitas hui᷒ ps capitis ſancti iohãnis baptiſte ẽ in

terris. Et ex iſto negatiue reddũtur vere. Sʒ ſi necdotbice capiẽdo termios tales ſunt cõcedẽde ſanct' petrus eſt in celo ſanctus petr' eſt caput romane eccleſie. Nec nobis licet loqui ꝑ negatiuas de virtute ſermonis ꝗs poſui niſi cãm ſpecificando ꝓpterea bene dicit ariſtoteles loquendum vt plures talis admittit templũ ſancti petri eſt rome id eſt tẽplũ cõſtructũ in honorẽ ſancti petri qui erat eſt rome, vel ſancti petri ſupponit pro eius anima ſi queras quare iſta nõ conceditur homerus eſt dicitur ꝙ ſola conſuetudo ⁊ nulla alia ratio homerus ſolũ viuit vt poeta.

Ariſtoteles.

SEquitur de generib⁹ ſuppoſitionũ. Pro quorũ intelligentia ſuccincte reputam' aliqua dicta in terminis. Duplex eſt ſignificatũ termini. Quoddam vltimatũ, aliud vero non vltimatũ. Significatũ vltimatum eſt hoc ꝙ termin' proprie ſignificat ſiue naturaliter ꝓprie vel ad placitũ ꝓprie termin' repreſentat ſignificatũ nõ vltimatũ eſt ſignificatũ qđ terminus improprie ſignificat id eſt naturaliter cõiter vel ad placitũ improprie declaratur exemplo hec vox hõ vltimate oẽs hoĩes ſignificat qꝛ ad placitũ proprie ĩproprie ipſammet vocem ſcripturã ei ſimilẽ ꝯceptũ nõ vltimatũ ⁊ cõceptum vltimatũ repreſentat. Ex iſto pʒ ꝙ nõ eſt idẽ dictu ꝯceptus vltimat' ⁊ ſignificatũ vltimatum nã frequenter cõcept' vltimat' eſt ſignificatum nõ vltimatũ reſpectu termini ſignificãtis interdũ etiã coincidit. ſimiliter ꝯceptus nõ vltimat' huius vocis hõ illã vocẽ vltimate ſignificat qꝛ naturaliter proprie hoc eſt mediante ſe ⁊ vltimate ad placitum ſignificat omnes homines quemadmodum vox eius mediante conceptu omnium hominum repreſentatiuo.

Bipartitũ eſſe terminiſignificatum.
Quid ſignificatũ vltimatuʒ ⁊ non vltimatum.
Corrolarium. A

Regula generalis.

Regula generalis eſt qlibet terminus ſignificans aliquid vel aliqua illud vl' illa repreſentat mediãte naturali ſimilitudine rei ſignificate.

Tria ſuppoſitionũ genera.

Notandum eſt ſecundo ꝙ tria ſolent poni genera ſuppoſitionum ſcilicet ſimplex perſonalis ⁊ materialis.

Quid ſuppoſitio ꝑſonalis.
Duo reqͥri ad ſuppoſitionem ꝑſonalem.

Suppoſitio perſonalis eſt ſuppoſitio termini pro ſuo ſignificato vltimato in ordine ad cõceptũ vltimatũ hoc clare dicitur Duo reqͥrunt ad hoc ꝙ termin' ſupponãt ꝑſonaliter. Primũ ꝙ ꝓ ſuo ſignificato vltimato accipiatur. Scđm eſt ꝙ termin' ſᷓm talẽ ſignificationem ſᷓm quã accipit ſubordinet ꝯceptui vltimato vt hõ in hac homo eſt aĩal pro oĩbus hoĩbus ſupponit quos vltimate ſignificat et ꝓ illis ſic ſignificãdo ſubordinatur ꝯceptui repreſentatiuo oĩm hoĩm deficiẽte ſecũda cõditione ſubiectum huius ens eſt participiũ nõ ſupponit ꝑſonaliter ꝙ̄ꝙ̄ pro ſuo ſignificato vltimato accipiatur puta pro illo termino ens quem vltimate ſignificat qꝛ ſᷓm illã ſignificationẽ ſᷓm quã accipit ſubordinatur ꝯceptui nõ vltimato hui' termini ens ⁊ nõ cõceptui oĩm entiũ repreſentatiuo qꝛ iſti ⁊ ens eſt participiũ ens nõ ſupponit pro ſorte ſed pro illo termino ⁊ ſimilib' qꝛ ſubiectũ prime reſpectu ꝑdicati ſecũde. Suppoſitio materialis eſt ſuppoſitio termini pro ſuo ſignificato nõ vltimato ſᷓm cõceptũ nõ vltimatum ponere ſuppoſitionem ſimplicẽ in via nominaliũ eſt ſoluʒ multiplicare verba ꝓpterea ad rem dicitur. Oĩs ſuppoſitio eſt ꝑſonalis vel materialis. Si libeat loqui cum loquentibus ſuppoſitio ſimplex ẽ qñ terminus qui non eſt conceptus vltimatus ſupponit pro conceptu vltimato quẽ non vltimate ſignificat. Diffiniat ſuppoſitio materialis ſtricti' vt ab vtroqꝫ mẽbro diſtiguat. Multipharia terminus ſupponit materialiter. Uno modo ꝓ ſe vt homo eſt dictio diſſyllaba ibi homo ſupponit pro ipſomet ⁊ ſimilibus. Secũdo modo terminus ſupponit materialiter pro ſe alibi ſumpto perſonaliter vt magiſtrorum eſt genitiui caſus ſortes eſt terminus diſcretus. Magiſtroruʒ in prima ſtat materialiter pro ſimilibus terminis alibi perſonaliter acceptis vt dicendo aſini magiſtrorum currunt. Sic ſortes in illa ſortes ẽ terminus diſcretus ſtat materialiter ꝓ illo termino ſortes in hac ſortes eſt homo. Tertio mõ terminus ſupponit pro ſuo diſſimili vt ſortem currere ſupponit pro hac ꝓpoſitione ſortes currit quare omnes iſte ſunt concedende magiſtrorum eſt pluralis numeri magiſtrorum eſt genitiui caſus poſito ꝙ iſti termini magiſtrorum alibi perſonaliter accipiantur hoc patet quia ſunt affirmatiue quarũ extrema ſupponunt pro eodem. Sed ſi illi termini nullibi perſonaliter capiantur ille ſunt falſe. Secundo ſequitur ꝙ ſortem currere ẽ ſortes currit patet quia extrema ſupponunt pro eodem. Cõtra litterã arguit ſequeretur ꝙ conceptus omniũ hominum ſupponendo pro hominibus materialiter ſupponeret conſequens eſt falſum probatur tamen conſequentia qꝛ ſupponit pro ſuo ſimili qꝛ pro illo cuius eſt naturaliter ſimilitudo. Si dicas ꝙ homines non ſunt ſimiles cõceptui vltimato tũc facio argumentum de conceptu non vltimato in ordine ad vocem. Reſpondetur per ſimile ſemper preſupponimus ꝙ vnum non ſignificet vltimate aliud, ſuppoſitio multum dependet a ſignificatione. Ex quo patet ſtat duas propoſitiones eſſe ſynonimas et terminos ſynonime accipi et tamen ſubiectum vnius ſupponit perſonaliter alterius vero materialiter hoc patet hic homo eſt dictio diſſyllaba ſubiectum in voce ſupponit materialiter quia pro ſignificato non vltimato et tamen conceptus non vltimatus eius pro eadem voce perſonaliter ſupponit Sed ille conceptus non vltimatus pro ſeipſo ſupponens materialiter accipitur et idem cenſeo de conceptu vltimato ꝙ poteſt capi pro ſe et ſupponere materialiter. Forte petis an hec ſint concedenda magiſtrorum eſt nominatiuus caſus dominorum eſt ſingularis numeri: et arguitur ꝙ ſic dupliciter: tuʒ primo: ille ſunt affirmatiue quarum extrema ſupponunt pro eodem ergo ſunt vere: antecedens patet in vna quia vtrobiqꝫ eſt equalis ratio quando dico magiſtroruʒ eſt nominatiuus caſus magiſtrorum reddit ſuppoſitum illi verbo eſt ergo eſt nominatiuus caſus et predicatuʒ pro quolibet nominatiuo ſupponit ergo extrema ſupponunt pro eodem. tuʒ ſecundo predicatum pro quolibet nominatiuo ſupponit vt notuʒ eſt et magiſtrorum ſupponit pro ſuo ſimili. ſcilicet pro ſuo recto quia hoc obliquum ſortem currere ſupponit pro hoc recto ſortes currit et ſic iterum extrema ſupponunt pro eodem.

Quid ſuppoſitio materialis.
Quid ſuppoſitio ſimplex.
Terminũ multifariam materialiter ſupponere.
Corrolarium.

Ad primũ rñdetur ꝙ extre-

ma ſupponunt pro eodē ⁊ conceditur ꝙ predicatum pro quolibet nominatiuo ſupponit ſed nō ſubiectum ,ſed ſolum ſupplet vicem nōīatiui ſi ſupplēvicē nōīatiui ſufficiat illa veniret ꝯcedēda

¶ Ad ſecundū nego ſimiliter ꝙ extrema ſupponent pro eodē magiſtroꝝ nō ſupponit pro illo termino magiſter: ⁊ cōceditur ꝙ ſortē currere pro ſortes currit ſupponit vſus ad hoc magis valet ꝙ ratio. forte iterū dubitan de hoc ꝙ dictū eſt ſcilicet ꝙ terminꝰ in voce ſupponit materialiter in ꝯceptu perſonaliter quia hoc dato ſequitur ꝙ per poſitio vera ſubordinatur falſe ꝙ nō eſt dicēdū hō eſt dictio diſſyllaba iſta eſt vera in voce ſubiectū mentalis eius ſupponit perſonaliter pro ſuo ſignificato vltimato tunc erit ſenſus ſortes vel plato eſt dictio diſſyllaba capiendo ſubiecta perſonaliter. Rñdetur negando ꝙ ꝓpō vocalis eſt vera ſaltē vna ſubordinatur mentali falſe ſaltē extra ſe falſificātes ⁊ cōceditur ꝙ ſubiectū mentalis ſupponit perſonaliter pro ſuo ſignificato vltimato ſed hoc nō eſt pro hoībus ſed pro illa voce homo. ad intelligentiam huius ponuntur propoſitiones.

Ad precedē-tiū expla-nationē p-poſitiōes.

¶ Prima ꝓpoſitio fundamētalis eſt pro quocunq; ſupponit ſubiectum vocalis vel predicatum pro eodē ſupponūt extrema ſcripti mentalis licet non in eodem genere ſuppoſitionis ſecūda pars patet ex dictis ⁊ prior patet alioquin non eſſet bona ſubordinatio.

¶ Scđa ꝓpō quando omnia extrema in voce ſtāt ſignificatiue eodem mō in mentali vltimata ⁊ non vltimata accipiuntur.

¶ Tertia propoſitio quando vnū extremū in voce ſtat materialiter talis ſolū ſubordinatꝰ vni mentali cuiꝰ terminus rñdens termino materialr̄ ſumpto ſtat materialiter.

¶ Quarta ꝓpō ponendo ſuppoſitionem ſimplicē ſi vnꝰ terminus in voce ſupponit ſimpliciter talis ſubordinatur duab' mētalibus in mentali nō vltimata termini ſupponunt ſicut in voce ⁊ in mentali vltimata terminus reſpondēs termino ſupponēti ſimpliciter ſupponit materialiter vt in iſta vocali hō ē ſpecies hec vox hō ſupponit pro conceptu vltimate repreſentatiuo oīm hoīm ⁊ ille cōceptus vltimatus cui ſubordinatur materialiter ſupponit pro ſeipſo nō opinet cū dicentibus quēlibet cōceptū vltimatū ſtare perſonaliter ſed qñ ſtat pro conceptu vltimato tunc ſtat perſonaliter qñ pro ſignificato nō vltimato ꝙ eſt ipſemet cōceptꝰ frequenter tūc ſtat materialiter. In iſtis hō ē ſpecies aīal eſt gen' ſubiecta ſupponūt pro vocibus ⁊ pro ſcripturis ſicut pro cōceptib' q2 vox et ſcriptura ⁊ cōcept' nō vltimat' ſunt ſpēs genera ſicut ꝯceptus vltimat' q2 nō ſto in modo loquēdi ſuppoſitionis ſimplicis et ſcđm hoc fac omnia quadrare in materijs et in ꝑdicabilibus de iſtis homo eſt ſpecies animal eſt genus. Pro ſuppoſitione materiali ponitur regula.

Regula.

¶ Regula eſt hec. ſubiectū prime intentionis reſpectu ꝑdicati ſecūde vel termin' prime intētionis per additionē imediate termini ſecūde vel huiꝰ dictionis ly ſtat materialiter. Exēplū primi vt hō eſt ſpēs. Exēplū ſcđi vt hoīe in hac aīal ꝑdicatꝰ de hoīe vbi etiā aduerte ꝙ hoīe in obliq̄ ſupponit pro ſuo recto ſ3 hoc eſt q2 illa de actu ſignato capitur pro vna de actu exercito ⁊ per hāc exercetur homo eſt animal. Exemplum tertij vt ly homo eſt ly animal.

¶ Contra regulā arguitur. capiēdo ſubiectū mentalis huius vocalis animal eſt genus tūc ſic illud ſubiectū nō ſupponit materialiter forte dicis ⁊ hoc ſufficit regula intelligitur in voce vel in ſcripto. ¶ Cōtra hoc arguitꝰ capio ſubiectū iſtiꝰ oīs homo eſt dictio diſſyllaba homo eſt termin' prime intentionis in voce vel in ſcripto ⁊ tamen non ſupponit materialiter.

¶ Reſpōdetur concedēdo ꝙ ſupponit perſonaliter q2 oīs termin' ſtans materialiter eſt neutri generis ⁊ ſic oīs nō cōuenit ſecum ſed ipm̄ alienat a ſuppoſitione materiali carmina grāmaticoꝝ dicſit eſt ꝓprie qualis oīs vox materialis eſt neutri generis indeclinabile nomē ⁊ licet hoc ſit falſum ꝙ ſint īproprie qualitatis niſi loquamur more antiquorū patrū dicentiū hāc ſingularē tn̄ reliq̄ particule ſufficiūt. — Verſus.

¶ Notādū eſt hic ꝙ non incōuenit totū ſubiectū ſtare materialiter ⁊ partim perſonaliter vt dicēdo oīs hō eſt aggregatū vel quid. cōplexū vel totū in quantitate totū ſubiectum ſtat materialiter ⁊ ille termin' hō ſignificatiue. Et ex iſto pz ꝙ ſubiectū huiꝰ nullū aīal eſt gen' poteſt ſtare materialiter vel ꝑſonaliter īdifferēter ſ3 ꝙ placet nobis limitare terminū. — Aduerte. — Correlarium.

¶ Contra ſolutionē principalem arguitꝰ ſubiectū huiꝰ nō ſupponit materialiter dicendo hoc eſt ꝓnomen nec ſic dicēdo ego ſum ꝓnomen ⁊ tamē in iſtis eſt ſubiectū prime reſpectu predicati ſecunde ergo regula nulla.

¶ Reſpondetur ꝙ in iſtis ſubiecta ſupponūt ꝑſonaliter q2 ſubiecta accipiunꝰ pro ſignificatis vltimatis ſubiectū ſcđe alienatꝰ ꝓverbū prīe ꝑſone q2 ſi ſtaret materialiter eſſet tertie ꝑſone regula ergo nō t3 qñ ē ꝓnomen demōſtratiue ſumptū neq; relatiuū relatiue ſumptum hoc pz de relatiuo illud ī hac copulatiua aīal currit ⁊ illud ē triſyllabū. S3 ſi dicatꝰ hoc ē ꝓnomē nihil demōſtrādo ſubiectū ſupponeret materialiter quemadmodum dicendo ego eſt ꝓnomen. Ex iſto patet quomodo ſubiecta iſtarū ſupponunt tu es pronomen tu eſt pronomen.

¶ Secūdo arguitur ſubiectū huiꝰ aliud a vero erit verū nō ſupponit materialiter nec ſubiectū huius aliud a falſo ē verū ⁊ tn̄ ibi ſubijciunꝰ ſubiecta prime reſpectu ꝑdicati ſecunde igiꝰ. Et cōfirmatꝰ ſubiectum nō ſupponit materialiter hō h3 gen' ⁊ tn̄ genus ē terminꝰ ſecunde intētionis ergo regula nulla. Forte dicis totale ꝑdicatū nō eſt ſcđe. ¶ Cōtra. hoc nō tollit ſubiectū huiꝰ ſupponit materialiter per regulam aīal predicatꝰ de hoīe ⁊ huiꝰ hō eſt nomē vocale ⁊ tn̄ vna ps ꝑdicati ē prime intētiōis ergo regula nulla. Ad primū rñdetur de ſubiecto huius aliud a vero erit verū ꝑt dici de rigore regule ſubiectū ſtat materialiter poſtꝙ̄ ē termin' prīe reſpectu ꝑdicati ſcđe. S3 cōformiter ꝗ ad eūdem modū loquēdi dr̄ ꝙ ſubiectum ſtat ſignificatiue nec ē pure prīe intētionis ſed partim prīe partim ſcđe nō nego quin abſolute iſta ē cōcedēda aliud a vero ē termin' prīe. Ad cōfirmationem

de ſubiecto

de ſubiecto huius hō͂ habet ſpeciē vel genus dici
tur ꝙ ſubiectū ſtat ſignificatiue q̃ꝛ totale predi
catū eſt terminus prime. Nec eſt ſimile de hoc ꝑ
dicato qͦ predicatur de homine qꝛ totū eſt ter
minus ſcd͂e ⁊ aggregatū inſequit̃ naturā deter
minabilis. ¶ Tertio arguit̃ ſubiectū huiꝰ lapis
eſt terminus eſt terminꝰ prime intētionis reſpe
ctu ꝑdicati ſcd͂e ⁊ tñ ſupponit ꝑſonaliter. cōcedi
mus lapis eſt terminus duarū terrarū. Forte di
cis ſicut dicēdū eſt ꝙ terminꝰ capit̃ prime inten
tionaliter ⁊ ꝯ3 illā acceptionē ſubiectū ſupponit
ꝑſonaliter nec hoc eſt ꝯtra regulā. Sed oportet
ꝓbare ꝙ capiendū ꝑdicatū ſcd͂e intētionaliter
⁊ gr̃a illius ſtat ꝑſonal̃r ꝓbat̃ ꝙ ſic capiēdo ſub
iectū huius ſortes ⁊ plato ſunt termini ſingula
res vel nomina ſubiectū capit̃ ſignificatiue qꝛ ſi
caperet̃ materialiter copula eſſet ſingularis nu
meri dicimꝰ ſortes ⁊ plato eſt vnū copulatū. Rñ
det̃ ꝙ vel cōiunctioꝛ capit̃ ſignificatiue ⁊ alij duo
termini materialiter. ꝓpterea verbū manet in
plurali numero. ¶ Cōtra capiēdo terminū ſm
ꝑ.icē ſi: dicendo ſortes eſt ly nomē ſubiectū nō
ſtat materialiter. Forte dicis ⁊ ita dicendū eſt ꝙ
ſubiectū ſtat perſonaliter ⁊ predicatū nō capit̃
ſecūde intētionaliter. ¶ Cōtra hoc arguit̃ ſub
iectū huius homo eſt dictio diſſyllaba ſupponit
materialiter ⁊ tamē predicatū ꝑ hanc ſolutionē
nō eſſet terminus ſecūde intētionis qꝛ licet ꝙ ſi
gnificet res q̄ ſicut ſigna nō tamen ea rōne qua
ſunt ſigna qꝛ ſi lapis caderet a ſua ſignificatiōe
nō minus ſignificaret̃ ꝑ iſtū terminū dictio diſ
ſyllaba. Rñdetur ꝙ terminus ſecūde intentio
nis hic extenſius capitur ꝙ in terminis hic ea
rōne qua eſt ſignū valet tantū ſicut ea ratione
qua eſt poſſibile in ꝓpoſitione in potētia ꝓpin
qua. Signū in primo tractatu valet tātū ſicut ſi
gnificatiuū rō accipiēdi eſt qꝛ ipſum ſic ſumptū
conuenit ſubiecto pro ſignificato non vltimato
ad ꝓpoſitū dicitur ꝙ diſſyllabum ſic eſt ſecunde
intentionis qꝛ ſignificat ea rōne quia eſt ſignū
poſſibile in propoſitiōe nō terminus materia
liter captus ſignificat ſe rōne communiſſima qꝛ
ſic queq3 res mūdi ſe ſignificat. ¶ Circa hanc re
gulam dubitatur quomodo ſupponit ſubiecta (Quattuoꝛ dubia.)
barū ſortes eſt nomen vel hō͂ eſt ſpēs vel hō͂ eſt
vox. Secūdo quomō ſupponit ſubiectū huiꝰ pro
pō eſt oratio. Tertio dubitat̃ qui termini ſunt ꝑ
me vel ſecūde intētionis. ¶ Quarto dubitatur
an ſit ponēda ſuppoſitio materialis ⁊ an vna in
tegra ꝓpoſitio pōt ſtare ꝑſonaliter. ¶ Ad primū
dr̃ ꝙ ſubiectū pōt ſtare materialiter vel ꝑſonal̃r
indifferēter ⁊ hoc depēdet ex illo qͦ dictū eſt in
terminis ꝙ iſtū diſiūctū in ordīe ad ſortē eſt ter
minꝰ prime intētiōis ⁊ in ordine ad noīa eſt ter
minus ſecūde vide in terminis ⁊ qualiter dicēdū
eſt de ſubiecto huius ſortes eſt hō͂ ⁊ nomē. Sor
tes eſt nomē ſi eſt nomē. Sed ſubiectū huius hō͂
eſt ſpecies ſupponit materialiter ꝓ talibus ter
minis ⁊ eſt propoſitio vera.

¶ Forte arguis hō͂ eſt ſpecies
ergo hoc ly hō͂ eſt ſpecies ⁊ ſic de ſingulis ꝯñs eſt
falſum ⁊ conſequētia bona ſuppoſita cōſtātia er
go hec eſt falſa homo eſt ſpēs falſitas cōſequētis
patet vna ſingularis eſt falſa ⁊ equalis eſt ratio
in omnibus ergo quelibet eſt falſa ꝙ hec ſit fal
ſa hoc ly homo eſt ſpēs ꝓbat̃ ſic hoc ly hō͂ eſt in
diuiduū ergo hoc ly hō͂ nō eſt ſpēs aña p3 qꝛ hoc
ly homo eſt terminus ſingulariʒatus nec cōple
xio impedit. ¶ Reſpondet̃ cōcedendo hanc ve
ram homo eſt ſpecies ⁊ quālibet ſingularem eiꝰ
⁊ nego ꝙ hec ſit falſa hoc ly homo eſt ſpecies et
ad probationē conceditur ꝙ hoc ly homo eſt in
diuiduū ſed hoc eſt ſm ſignificationem non vlti
matā quia ſingulariʒatur pro illo termino hō͂ ⁊
ſm acceptionem pro qua terminus capitur re
pugnat ei ſupponere pro alio termino a demon
ſtrato. Sed ille terminus demonſtratus ſignifi
catiue poteſt predicari de pluribus ⁊ non eſt ge
neraliſſimū. ergo eſt ſpecies.

¶ Cōtra hoc arguit̃ repugnat
ꝙ idem terminus ſit indiuiduum ⁊ ſpecies. er
go male dictum eſt. Ad ſumptus arguitur: qꝛ be
ne ſequitur eſt ſpecies: ergo predicatur de pluri
bus differentibus numero ⁊ vltra ſequit̃ eſt in
diuiduū. ergo ⁊ repugnat ſupponere ꝓ pluribꝰ.

¶ Reſpondet̃ negādo vltimā
conſequentiam nec infertur diffinitio indiui
dui ſed oportet cōcludere repugnat ei ſuppone
re pro pluribus ſm ſignificationem ſm quā eſt
indiuiduum oportet ſemper reſpicere pro quo ſi
gnificato terminus capitur iſte poſſunt concedi
ſecana eſt terminus communis ſecana eſt termi
nus diſcretus. quia ſm ſignificationem ſm quā
capitur in hac ſecana eſt terminus cōmunis cō
muniter accipitur ſed in communi modo loquē
di indicamus ſolum ſm ſignificationem non vl
timatam de ſubiecto huius homo eſt vox poteſt
dici ꝙ ibi tenet fundamentum regule: quia pre
dicatum non poteſt competere. ſubiecto pro ſi
gnificato vltimato ſed ſolum pro ſignificato nō
vltimato propterea reſtringit ſubiectum ad ſup
ponendum materialiter. ⁊ tunc iſta debet conce
di deus eſt accidēs. quia hec vox deus eſt accidēs
⁊ ita aliqui aſſerit. Sed tunc regula principalis
debebat ordinare in terminis generalioribus
ſic quando eſt aliquod predicatum potens com
petere ſubiecto pro ſignificato nō vltimato ⁊ nō
pro ſignificato vltimato reſtringit ſubiectū ad
ſtandum materialiter. Multa hic dependēt ad
placitum. Satis cōforme eſt dicere quādo eſt ali
quod predicatū prime adequate terminis cōue
niēs reſtringit ſubiectū ad ſupponēdū materia
liter. ¶ Ad ſecūdū dubiū ponunt̃ propoſitiōes.

¶ Prima ꝑdicatū ſecūde po
tens competere ſubiecto ſecunde pro ſignifica (Propoſitiones.)
to nō vltimato tantum ipſum reſtringit ad ſtā
dum materialiter vt argumentatio eſt ſubiectū
logice iſtud predicatum ſubiectum logice nō po
teſt competere ſubiecto pro argumētationibus
ſed ſolum pro termino.

¶ Secūda ꝓpoſitio qñ ſubie
cto ſecunde intentionis poteſt competere predi
catum ſecunde intentionis pro ſignificato vlti
mato tantum tunc ſubiectum ſtat perſonaliter
vt propoſitio eſt oratio iſte terminus propoſitio
nō eſt oratio. Sed illa res que eſt propoſitio eſt
oratio Similiter. ſillogiſmus eſt conſequentia
aſcenſus eſt conſequentia.

¶ Tertia ꝓpō qñ ſubiecto ſe
cūde predicatū ſecunde pro vtroq3 ſignificato cō
petere pōt ſubiectū pōt ſtare ꝑſonaliter vel ma
terialiter vt nomen eſt terminus.

¶ Quarta ꝓpō qñ ſubiecto ſe

cum ſe predicatum ſcḋe nullo mō competit talis eſt diſtinguēda vt indiuiduū eſt generaliſſimū.

¶ Ad tertiū dicit ꝙ terminus ſecunde intentionis eſt terminus qui ſignificat res ꝗ ſunt ſigna ea ratione qua ſunt proportionalia vel res ſignificatas ea ratione qua ſignificate ſunt ſubiectū huius ſignū eſt vexillū lapis

Georgius Queſtiōes eſt imago ſm Georgiū ſtat materialiter qꝛ predicatum ſemper eſt ſcḋe per eū ſed hoc nō imitor. Poteſt queri de ſubiecto huius cōceptus nō vltimatus eſt conceptus. cōceptus vltimatus eſt cōceptus quō ſubiectū ſupponūt. ¶ Queritur poſtꝙ hec vox nomen ſignificat omnia nomina ad placitū. vtrū cōceptus vltimatus eius ſignificet omnia nomina naturaliter ⁊ ſi ſic cadāt hec nomina hō aīal ab eorū ſignificationibus quero an cōceptus vltimatus repreſentet adhuc illas voces ſi nō terminus mētalis vltimatus cadit a ſua ſignificatione ſi ſic tūc cōceptus vltimatus huius vocis nomē quālꝫ rem mūdi ſignificat: qꝛ quelibet res mūdi poteſt ſignificari per hanc vocē homo. Reſpondetur dando ꝙ conceptus vltimatus huius vocis nomen nō quamlibet rem mundi repreſentat. Sed ſolum illa que ſunt vere nomina: ⁊ ſic participat rationē termini ad placitū ſignificantis. Nec inconuenit talem terminū poſtꝙ ſecundario ſignificat cadere ab eiꝰ ſignificatione. ¶ Ad quartum dubiū pro ſecunda parte dicitur ꝙ nūꝗ integra propoſitio ſupponit perſonaliter ſed ſemper materialiter vt homo eſt animal eſt propoſitio cathegorica, ſubiectum materialiter ſupponit pro illa propoſitione ⁊ ſimilibus: ⁊ ita de negatiuis hypotheti-

Petrꝰ mā tuanus. cis dicat. de ſuppoſitione materiali reſpōdetur affirmatiue. Sed petrus mātuanus ſolū ponit ſuppoſitionē perſonalē qḋ deducit ex aliquibus principiis friuolis ſupponit aliqua ꝙ terminus materialr̄ ſumptꝰ ⁊ ſignificatiue nō ſunt termini cōuertibiles. Supponit etiā ꝓdicendo oīs eſt dictio diſſyllaba ꝙ oīs nullius partis orationis eſt: qꝛ nō habet modū ſignificandi ſic ſumptū vt patet hic hui eſt terminus ⁊ per conſequens hic non eſt propoſitio omnis eſt ſignum vniuerſale et ſic ſubiectum non ſupponit inutile: ſꝫ in hoc immorari. Quo ad primam ſuppoſitionem dicitur ꝙ ipſa eſt falſa ſubiecta harum conuertuntur homo eſt dictio diſſyllaba ⁊ homo currit: ſed non ſm ſignificationem ſm quam termini capiuntur propterea detur ſuppoſitio illa. nego ſe eandam ſuppoſitionem vt patet per omnes quilibet terminus ſignificatiuus vel non ſignificatiuus poteſt ſtare materialiter pro ſeipſo ⁊ ſuppliet vicem nominis ⁊ nomen cenſetur. ¶ Vltimo dubitatur ſtante caſu in terminis ꝙ hec vox a imponatur ad preciſe ſignificandum ſequeretꝰ quo genere ſuppoſitionis ſupponit ſubiectum huius a eſt a vel a eſt terminus. Reſpondetur ꝙ ſupponit materialiter ⁊ perſonaliter ſimul et ſemel ratio eſt: qꝛ ſupponit ꝓ ſuo ſignificato vltimato in ordiē ad cōceptū nō vltimatū ⁊ ꝓ ſuo ſignificato nō vltimato in ordine ad cōceptū nō vltimatū: qꝛ ibidē idē eſt cōceptus vltimatus et

Corrolarium. non vltimatus. Ex quo ſequitur ꝙ due propoſitiones cōtradicant quarum ſubiectum vniꝰ ſtat materialiter alterius vero ꝑſonaliter ptꝫ de his duabus a eſt a nō a eſt a nec propterea ſequitꝰ ꝙ iſte cōtradicant hō eſt dictio diſſyllaba. qꝛ ſubiecta accipiuntur pro diuerſis.

Suppoſitionū diuiſio. Quid ſuppo. diſcreta ⁊ cōīs.

Suppoſitionū quedā ē diſcreta. quedā communis. Suppoſitio diſcreta eſt terminꝰ diſcrete ſupponēs. Suppoſitio cōīs nihil aliḋ ē ꝙ terminus cōīter tentus ſupponēs ⁊ oīs terminus cōmunis ſuper quē nullū cadit ſignū ſupponens ſupponit determinate.

¶ Cōtra iſtā diuiſionē arguit ſic. nihil hic diuiditur. ergo diuiſio mala ad ſumptū arguitur qꝛ vel ſuppoſitio vel nō ſuppoſitio Forte dicis ſicut dicēdū eſt ꝙ aliqua ſuppoſitio diuiditur: quia iſte terminus ſuppoſitio que eſt terminus ſupponens.

¶ Cōtra vel eſt ſuppoſitio cōmunis vel diſcreta ſi dicas ſicut ē dicēdū. qꝛ iſte terminus ſuppoſitio qui ſupponit cōmuniter.

¶ Cōtra tūc vnū mēbrū diuidēs ꝯuertit cū diuiſo diuiſum eſt ſuppoſitio cōīs ⁊ vnū mēbrū diuidēs eſt ſuppoſitio cōīs et ipm. Rn̄det negādo ꝙ diuiſū ⁊ vnū mēbrū diuidens cōuertātur ſiłr negat ꝙ ſunt ſynonima diuiſū ē iſte terminꝰ ſuppoſitio ⁊ vnū mēbrū diuidēs ē cōplexū ſuppoſitio cōīs cū hoc tn̄ ſtat. diuiſū eſt ſuppoſitio cōīs: qꝛ iſte terminus ſuppoſitio qui ſupponit cōiter vnū mēbrū diuidēs eſt ſuppoſitio cōīs vnū mēbrū diuidēs eſt lꝫ ſuppoſitio cōīs ſuppoſitio cōīs ⁊ ſuppoſitio cōīs: ⁊ ſuppoſitio cōīs ſunt termini cōuertibiles dato ꝙ termini capiātur mere materialr̄ vel pure ꝑſonaliter vel mixtim vnus materialr̄ ⁊ alter perſonaliter.

¶ Secūdo arguit ſubiectum huiꝰ ſupponit hec herba creſcit ī horto meo: ⁊ tn̄ nec diſcrete nec cōiter. ꝗ mēbra diuidētia nō euacuāt totū ambitū diuiſi. ¶ Ad ſumptū arguitur nō diſcrete qꝛ tūc iſta eſſet falſa nec cōiter: qꝛ ponit ꝓnomē demonſtratiuū ⁊ ꝯfirmat de iſto termino hō in hac ꝓpoſitione iſte hō currit ꝙ non ſupponit diſcrete nec communiter forte dicis ꝙ ſupponit diſcrete et non communiter.

¶ Cōtra hoc arguit hoc ſubiectū in hac indefinita ſupponit cōiter ptꝫ tenēdo ptē ꝓpōnis eē ꝓpoſitionē. ¶ Rn̄det ꝙ ſubiectū huiꝰ hꝫ herba creſcit ī horto meo ſupponit diſcrete ⁊ illa ꝓpō eſt falſa lꝫ intelligētes ꝑ illā cōcipiāt ꝙ talis herba creſcit in horto meo. Ad cōfirmationē dicit ꝙ iſte terminus hō ſupponit diſcrete ⁊ cōmuniter ſed hoc eſt diuerſis rationibꝰ quia non inconuenit membra bone diuiſionis materialiter coincidere.

¶ Tertio arguit ſubiectū huius ſecana eſt terminus ſingularis ſupponit tn̄ nec diſcrete nec cōiter: qꝛ argumētum eſt facile. Rn̄det ꝙ ſupponit cōiter: qꝛ accipit ꝓ ſuo ſignificato nō vltimato ꝓ oībus talibus terminis ſiue in voce ſiue in ſcripto ſecana ſecana. Nō tn̄ intelligas ꝙ qlibet terminꝰ ſupponēs ꝓ ſignificato nō vltimato p̄ciſe accipiatur cōiter vt ptꝫ hic hec ſecana eſt terminus ſingularis vbi ſupponit diſcrete pro termino demōſtrato. Pro tota materia intelligenda pono propoſitiones.

Propoſitiones.

¶ Prima ꝓpō eſt oē copulatum ex terminis ſingularibus diſmodo ⁊ cōplexiue capitur eſt terminus ſingularis.

¶ Scđa ꝓpō oē diſiūctū ex terminis ſingularibus dūmodo partes capiuntur pro diuerſis eſt terminus communis ſi pro codē eſt terminus diſcretus.

¶ Tertia ꝓpoſitio oē diſiūctū ex termino ſingulari cōmuni eſt terminus cōis, vt ſortes vel chimera diſiunctū eſt ſuperius ad vnam partē eius. ¶ Quarta ꝓpō diſiunctū ⁊ copulatum ſimul ex terminis ſingularibus eſt terminus cōis vt ſortes ⁊ plato vel cicero: q2 illud ē vnum copulatum cuius vna pars eſt terminus cōis ſcꝫ plato ⁊ cicero ꝑ alia pars eſt terminus diſcretus. ¶ Quinta ꝓpō cōditionatū terminorū ſingulariū eſt termin⁹ cōis. vt ſortes ſi eſt plato ſortes ſi eſt ſortes. ¶ Sexta ꝓpō aggregatū termini ſingularis cum quocūꝗ reſtringente in recto vel in codē caſu ſecū eſt terminus ſingularis dummō additum nō ampliet ad q̄ncꝗ ſortes albus et ſortes poſſibilis ſunt termini ſingulares ſed ſortes imaginabilis eſt terminus cōmunis. ¶ Septima ꝓpō copulatū ex termino ſingulari ⁊ cōi nō ſingularizatū eſt niſi terminus cōis vt ſortes ⁊ aſinus plato ⁊ chimera ex oībus his liquet terminos eſſe ſingulares iſti hoīes demonſtrādo mille. ens ꝙ eſt ſortes entia q̄ ſunt ſortes plato ē cicero illa multitudo demōſtrādo quālibet ꝑtem cōtinui: ⁊ ſic terminus diſcrete ſupponens pro infinitis accipitur.

¶ Cōtra ſcđam ꝓpoſitionē arguit̃ ſic hic eſt vnum diſiunctū Iohānes vel iſte hō demōſtrando ꝑ ly iſte totū Iohānē ꝑter eius manū ⁊ ſi dicas nō eſt hō capiamus hoc diſiūctū Iohānes vel hoc ens cuꝰ partes capiunt̃ ꝓ diuerſis et nō eſt terminus cōis. ergo ſcđa ꝓpō nulla forte dicis eſt termin⁹ cōis ⁊ hoc eſt ſatis ꝓbabile: q2 nūc realiter ſubiectū ꝓ duob⁹ vniuoce accipitur. Cōtra tūc infero hāc cōcluſionē ꝙ ꝑ abciſſionē man⁹ hoc diſiūctū eſt termin⁹ ſingularis ꝯñs eſt abſurdū. ꝗ ⁊ añs ꝓbādo tñ ꝯñam q2 oē diſiūctū cuꝰ ꝑtes accipiunt̃ ꝓ codē eſt termin⁹ diſcretus illud eſt euiſmodi. ꝗ eſt terminus diſcretus.

¶ Reſpondet ⁊ ſatis apparenter ꝙ totum eſt terminus diſcretus: q2 totū nō ſupponit ꝓ diuerſis diſtinguitur cōtra tres modos identitatis ⁊ ad talem ſenſum non ſupponit ꝓ pluribus nec conſequens eſt ꝙ iohannes vel hoc ens demonſtrando ſuam materiam vel animal ſit terminus diſcretus ſed poſtꝗ̄ illud diſiunctum propoſitum in argumento principali in eodem inſtanti ſupponit pro pluribus rebus qualitercunꝗ pluribus melius videtur dicendum ꝙ totum eſt terminus communis et quando infero concluſionem tunc per abciſſionem manus hoc diſiunctum efficitur terminus ſingularis non ſtando in ſcđo modo equiuocationis huius termini iohānes nego concluſionem illatam ⁊ nego ꝙ omne diſiunctum cuꝰ partes ſupponūt ꝓ codeꝫ ente ſit terminus ſingularis immo ferme nullū tale ⁊ hoc qñ nomē ꝓpriū ſignificat aliq̄d diſcrete tertio modo vniuocationis: q2 lꝫ demōſtrādo me iohannes vel hoc ens partes ſupponūt pro codē ente: tamē ꝑ additionem vel remotionem nō opꝫ ꝙ ꝑtes ſupponūt ꝓ codē ente ſed hoc ens vel hoc ens demōſtrando vnū angelū vel vnā aīam intellectiuam eſt terminus diſcretus amplectere quodlibet.

¶ Contra tertiā ꝓpōnē arguit̃ per cā ꝗ diſiūctū ſor. vt chimera ē termin⁹ cōis et ſi ponat̃ in ꝓpōne ſupponit determinate. ¶ Cōtra repugnat ei ſupponere ꝓ plib⁹: ꝗ eſt termin⁹ diſcret⁹ forte negas ꝯñam q2 argumētū ꝓbaret vnū ſincathegorema eē terminū diſcretū ꝗ nō eſt rñdere ad intētionē argumēti: q2 itelligo ꝙ eſt cathegorema. Probat̃ añs ꝑ nullā potentiā pōt ſupponere ꝓ plib⁹ nō ꝓ platone vt notū eſt: nō ꝓ Cicerone vel aliquo alio ente a ſorte.

¶ Reſpōdet̃ ꝑ ꝓpōnes prima eſt illud diſiunctum per nullam potentiam poteſt ſupponere pro pluribus. Propoſitiones.

¶ Scđa ꝓpō illud diſiunctuꝫ abſolute cōuertit̃ cū illo termino ſortes. ¶ Ex ſcđa ꝓpōne tertia ſeq̄t̃. ſ. nō ſequit̃ iſti termini ꝯuertunt̃ vn⁹ eſt diſcret⁹ vel cōis: ergo ⁊ alter.

¶ Quarta ꝓpō non repugnat diſiūcto dato ex parte ſui modi ſignādi ſignificare plura ⁊ hoc eſt notū ex parte huius termini chimera ⁊ hoc ſufficit ad ſaluādum totū diſiunctū eſſe terminum cōmunem.

¶ Quinta nō repugnat illi termino ſui modi ſignādi ſupponere ꝓ plurib⁹ ⁊ tamen nullo mō ſecluſa ampliatione ad quinꝗ pōt ſupponere ꝓ pluribus ꝙ ei nō repugnet ptꝫ hoc totū eſt terminus cōis ptꝫ ex quarta ꝓpōne ⁊ ꝗ totū ſupponit ⁊ nō ſingulariꝫat̃. ꝗ ei non repugnat ex parte ſui modi ſignādi ſupponere pro plib⁹ q2 ſic imponit̃ ad ſignādū ꝙ ſi aliꝗ chimera eſſet in rerū natura ꝓ ea ſupponeret ſed iſte terminus ſortes diſcrete imponitur ad ſignificandum cū oībus his iſte ſunt concedende ſi eſſent plures chimere chimera ꝓ oībus illis ſupponeret ſi vnus ſortes eēt duo ſortes vel ſi eſſent plures ſortes ſortes pro pluribus ſupponeret.

¶ Quarto arguit̃ ſubiectuꝫ huius homo currit ſupponit diſcrete. ergo dicta nulla añs patet: q2 repugnat ei ſupponere ꝓ plurib⁹ aſinis: ergo repugnat ei ſupponere ꝓ pluribus. patet ab inferiori ad ſuperius. antecedēs eſt verum. ergo ⁊ ꝯñs. Reſpōdet̃ negādo ꝯſequētiā et ad ꝓbationem ab inferiori ad ſuperius verū eſt cum dictione includente negationē quēadmodum eſt repugnat etiam non arguitur ab inferiori ad ſuperius reſpectu totius extremi nō oē repugnans ſupponere pro plurib⁹ aſinis eſt repugnans ſupponere ꝓ pluribus.

¶ Quinto arguit̃ ſubiectuꝫ huius ſortes vel plato currit ſupponit diſcrete. ꝗ male dictū eſt. añs ptꝫ: vtraꝗ pars diſiuncti ſupponit diſcrete. ergo ⁊ totū: ſꝫ q2 nō eſt color in ꝯña. Arguit̃ aliter he ꝑtes ſupponūt diſcrete et he ꝑtes ſunt hoc diſiūctū. ergo hoc diſiūctū ſupponit diſcrete. ꝯña tenet expoſitorie. Rñdet̃ ꝙ argumentū peccat in materia minor ē falſa. q2 illi duo termini diſcreti nō ſunt hoc diſiūctuꝫ ſꝫ illi duo termini cū cōiunctione argumētū etiam peccat in forma. q2 male cōcludit̃ opꝫ dicere hoc diſiūctuꝫ eſt termini diſcreti. Sed ſi totum diſiunctū ſingulariꝫetur pro vno ſuppoſito demōſtrabili tūc totum ſupponit diſcrete ꝗ quelibet pars eius.

¶ Ultimo arguit̃ ſubiectuꝫ huius

iſti hoies currũt nõ ſupponit diſcrete: ꝙ male dictũ eſt añs pꝫ dupľr tũ primo: qꝛ ſupponit pro pluribus demõſtrãdo quattuor hoies verũ eſt dicere ꝙ ſunt iſti hoies ⁊ demonſtrãdo ſex verum eſt dicere ꝙ ſunt iſti: tũ ſcđo ſub ſubiecto illi⁹ vꝫ deſcenſus. ꝙ nõ ſupponit diſcrete añs pꝫ: qꝛ bñ ſequitur iſti hoies currũt. ergo iſte hõ currit et iſte homo currit ad primũ.

℄ Rñdet negãdo ꝙ iſti homines ſupponãt p pluribꝰ vniuoce. Qꝛ rña infallibilis ẽ qñcũqꝫ ħ pnomẽ ille demõſtrat diuerſa capiť equoce ſi diuerſa maťia diuerſitate oĩno equoce ſi diuerſa diuerſitate diſtincta ꝯ duos primos modos idẽtitatis: ſic aliqualr̃ equiuocať.

℄ Ad ſcđm negãdo ꝯñam ſcꝫ hic terminus ſupponit diſcrete. ergo ſub eo non valet deſcenſus: qꝛ idẽ terminus ſupponit diſcrete ⁊ determinate ſꝫ hoc nõ ſoluit argumẽtũ ꝑpterea nego añs ꝑpter tria: tũ primo in oĩ deſcenſu aꝛ a termino ſuperiori ad terminos inferiores ei⁹ mõ iſti hoies nõ eſt ſupius ad iſte hõ: iſta enĩ ẽ falſa iſte hõ eſt iſti hoies. tũ ſcđo nõ ſeqꝛ iſti hoies trahũt nauẽ. ergo iſte hõ trahit nauẽ nec obſtat ꝙ ſunt pſa cathegoremata ſ ſcđa ꝯña ꝙ in pma aliter ordinãdo termĩos: tũ tertio dico iſtã ꝯñam nõ valere gřa materie iſti hoies currunt. ergo iſte homo currit ⁊ ꝙ hoc ſit verũ oſtẽſum eſt in hypotheticis ſufficienter. De talibus ſortes ⁊ omnis homo ſortes ⁊ oĩs aſinus remitto ad terminos vtrum aliqua pars huius diſtĩcti iſte homo vel aſinus eſt aſinus ſingulariʒando totum: totũ ſtat communiter tactũ eſt in ꝙtitatibus ⁊ forte tangetur in deſcenſu.

Sequitur de ſuppoſitione cõfuſa. Que diuiditur in ſuppoſitionem confuſam et in ſuppoſitionem ꝯfuſam ⁊ diſtributiuam. Sophiſticũ eẽt diſputare an ſuppoſitio cõfuſa eẽt ħ verũ genus ad iſtos terminos confuſa ⁊ diſtributiua ⁊ confuſa tantum. Et rurſus an quelibet illarum ſpecierũ habeat alias ſpecies ſub ſe: quia per artem predicabilium ⁊ ꝑdicamentorum hec veniunt diſcutienda que ſigna ſunt confuſiua patebit ex proceſſu. De ſuppoſitiõe cõfuſa ⁊ diſtributiua ſolẽt poni regule.

Prima regula. ℄ Pria regula. quilibet terminus cõmuniter tẽtus ſequens immediate ſignũ vniuerſale affirmatiuum ſupponẽs ſupponit confuſe ⁊ diſtributiue dũmodo mediate ſeqꝛ formaliter vel equiualenter. Dicitur terminus

Georgius cõiter tentus ⁊ nõ terminus cõis cõiter tentus ſicut dicit Georgius per ſuã regulã ſubiectũ huius nõ diſtribuiť omne ly ſortes eſt dictio diſſyllaba: qꝛ ſm ſuũ modũ ꝑcedẽdi ſubiectũ non eſt terminus communis cõiter tentus. Sed ſm noſtra principia ſatis conuenięter põt addi eo ꝙ ante dictũ eſt quilibet terminus ſingularis ẽ cõis. Diciť in regula equiualenter ꝑpter tales ꝙlibet hoīs aſinus currit in quibus aſinus diſtribuiť p hãc regulam: qꝛ eſt determinatio accepta vnica ⁊ equiualet iſti. ꝙlibet aſinꝰ hoīs currit.

Corrolarium. ℄ Ex quo ſeqꝛ ꝙ ſignũ vle affirmatiuũ interdũ nõ diſtribuit ſolũ terminũ cõem immediatũ: ſꝫ diſtribuit mediatũ. Etiã diſtribuit mediatũ qñ eſt relatiuũ reciprocũ: vt ꝙlibet hõ eſt ipſemet: qꝛ relatiuũ reciprocũ ſupponit ſicut ſuũ añs: ſed hoc ẽ ex ꝯſite ⁊ de ꝑ accñs. Tertio ſm multos diſtribuit terminũ obliquũ abſolutũ ⁊ mediatũ qꝛ vľr teneť ad diſtributionẽ recti ſequiť diſtributio obliqui: vt ꝙlibet aſinus hoīs currit hoīs dicũt diſtribui difficultas ẽ ad nomẽ dico cũ cõiter loquẽtibꝰ ꝙ ſupponit cõfuſe tm̃. Alie ꝑticule clarẽt hoc dempto ꝙ nõ fuerũt nõ impeditũ qđ ẽ ponẽdũ pꝫ intelligẽti.

℄ Cõtra litterã arguiť. homi nis diſtribuiť in hac ꝙlibet aſinꝰ hoīs currit. ergo male dictũ eſt. añs pꝫ hoc totũ diſtribuiť: qꝛ illa eſt mere vlis quilibet aſinus hoīs currit ⁊ ħ totuꝫ eſt iſte due partes: ergo iſte due partes diſtribuunť. Rñdeť negãdo ꝯñam: qꝛ non ꝯcludiť maior extremitas de minori. maior extremitas eſt terminus diſtributus vel res diſtributa oꝫ cõcludere iſte due ꝑtes ſunt terminus diſtributꝰ.

℄ Scđo aꝛ. hoc ſignũ oĩs diſtribuit terminũ mediatũ in mente ergo male in regula ponitur immediate cum intelligatur ſolũ immediate antecedẽs pꝫ quia predicatũ nõ magis diſtat a ſigno ꝙ ſubiectũ cum ibi non ſit ſitꝰ. Rñdeť ꝙ ꝑdicatũ nõ magi diſtat a ſigno ꝙ ſubiectũ diſtãtia locali cũ ſint ĩ eodẽ ſubiecto indiuiſibili: ſꝫ magis diſtat diſtãtia ꝯcipiendi.

℄ Tertio aꝛ. poſita penetratione ſubiecti ⁊ ꝑdicati in ſcripto iã diſtribuit ꝑdicatũ qꝛ equaliter ſe habet ſignũ ſicut ſubiectũ ⁊ hoc cõfirmať poſito ꝙ idẽ terminꝰ numero ſit ſubiectũ ⁊ ꝑdicatũ iã ꝑdicatũ diſtribuiť qꝛ arguitur ſic. hoc ſubiectũ diſtribuiť ⁊ hoc ſubiectũ eſt hoc ꝑdicatũ: ergo hoc ꝑdicatũ diſtribuiť. ꝯña eſt bona ⁊ añs verũ ergo ⁊ ꝯſequẽs. Rñdetur ꝙ in illa ꝑpõne ſcripta poſſumus terminos eius reducere ad mentalẽ dicentes ꝙ terminus ſubordinatus ſubiecto mentali diſtribuitur et aliter ſtat confuſe tãtũ. Sed in cõfirmatione ſi ſubiectũ diſtribuať neceſſe eſt ꝑdicatũ diſtribui cũ ſecum idẽtificetur. Poteſt fieri argumẽtũ hic. oĩs homo vel aſinus currit ſi totum diſtribuať an iſte terminus aſinus diſtribuitur. Similiter in copulatis. Sed de hoc dictũ eſt in quãtitatibꝰ.

℄ Scđa regula. terminus ſequẽs negationẽ negantẽ mediate vel immediate vel negationẽ infinitantẽ immediate diſtribuitur ſemp intelligo cõditiones oĩbus regulis cõcs ⁊ intelligať niſi terminus ſequẽs fuerit acceptꝰ vnica acceptione ſiue fuerit determinatio vnica acceptiõe accepta cũ ſuo determinabili ſiue nõ ⁊ idẽ eſt iudiciũ ſi terminꝰ includat negationẽ in ħ ꝙ vꝛꝰ negatiõis cadit vt nego ꝯñam ignoro motũ neſcio lectionem careo pecunia. canis currit ſine pedibꝰ ſuis idẽ pꝫ de talibus repugnare deficere ꝑuatus ſpoliatus ⁊ ſilibus. Scđa regula.

℄ Contra regulam aꝛ ſic. iſte equiualent. Ego non ſcio lectionẽ: ⁊ ego neſcio lectionem ⁊ tñ non diſtribuiť in pma ergo nec in ſecũda ꝙ nõ diſtribuať in pma pꝫ: ceſt determinatio accepta vnica acceptione cum ſuo determinabili ⁊ ſupponit determiate in affirmatiua: ergo determinate in negatiua ſupponit vel ſaltem non diſtributiue.

℄ Reſpondeť negãdo ꝙ iſte

equivaleant ita ē vera me mortuo iohānem nō ſcit lectionē ⁊ iſta eſt falſa iohānem neſcit lectionem cū ſit vna affirmatiua de ſubiecto non ſupponente. Et eodem modo iſte non equivalent ego non ſum neſcius huius rei et ego hanc rem ſcio non parum fruct⁹ is copia dicendi habet et multum fructus copia dicendi habet.

¶ Secundo arguitur. ſequeretur ꝙ ego male reſponderē dicendo nego cōſequentiam ſi mihi proponeretur vna mala conſequentia qꝛ ſenſus foret oēm cōſequentiā nego.

¶ Rñdetur. Debemus dicere nego hanc conſequentiam ⁊ alter modus dicendi ad hunc reducatur.

¶ Tertio arguitur careo non diſtribuit ergo male dictū ē aſſs pꝫ: qꝛ tunc iſte equalerēt ſortes caret viſu ⁊ ſortes ꝗlibet viſu caret ꝯñs ē fſꝫ: qꝛ hꝫ ſeqtur ſortes quolibet viſu caret viſu aq̄le eſt viſꝰ ergo viſu aq̄le caret ⁊ vltra viſus aquile caret ergo viſum aquile non habet ⁊ cum natus eſt habere.

¶ Reſpondet ꝙ ille terminus viſus ſtaret vniformiter pñs eſſet bona viſu diſtribuitur ꝓ viſu quē nat⁹ ē hře ſortes alioquin iſta eſſet falſa ſortes caret viſu quēadmodū iſta ſortes quolibet viſu caret. Et codē mō hec ē negāda capiēdo caret ꝑuatiue ⁊ ꝓprie ſortes olb⁹ dentibus anterioꝛib⁹ caret poſito ꝙ nullos nec aliquem de dentibus anterioribus habeat.

Tertia regula.

¶ Tertia regula. termin⁹ mediate ſeq̄ns ſignū excluſiuū exponibile grā alietatis diſtribuit. vt tantum hō eſt aīal ibi aīal diſtribuitur. Dicitur exponibile grā alietatis. qꝛ ſi exponeret gratia pluralitatis hoc non oportet.

¶ Contra regulā arguitur ſic omne agens forti⁹ agit in ꝓpinquū ꝙ̄ in diſtās ſed diſtribuere eſt forti⁹ ꝙ̄ nō diſtribuere. ergo ſi gnum excluſiuū diſtribuat ꝑdicatū ſubiectuꝫ diſtribuitur. Et cōfirmatur dictio excluſiua nō diſtribuit niſi ratione negationis incluſe ⁊ tūc ſic arguo: vel illa negatio eſt infinitans: et tunc diſtribuitur terminus immediatus ⁊ non mediatus ſi negans vterqꝫ terminus diſtribuitur.

¶ Reſpōdetur diſtinguēdo ꝙ omne agens forti⁹ agat in ꝓpinquū ꝙ̄ in diſtās vel ſi fuerit agens naturale. ⁊ ſic cōcedit quēadmodum eſt caloꝛ reſpectu calefactibilis vł ſi fuerit agens inſtrumentale: ⁊ ſic nō oportet. ⁊ ſi arguas de actu mētali ſigni excluſiui qđ a natura agit veꝝ eſt: ſed nō actione vniuoca in ſubiectuꝫ ⁊ predicatū. Ad cōfirmationē nego ꝙ tm̄ diſtribuat rōne negationis incluſe formaliter: qꝛ ſubordinatur vni actui ſincathegoꝛeumatico ꝗ nec eſt negatio negās nec infinitās nec aliquā carū includēs ex ſua natura cōfundēs cōfuſe tm̄ terminum ꝓpinquū ⁊ diſtribuēs terminū remotū ⁊ ſignū ad placitū ſignificās eodē mō facit terminos ſupponere ꝓpter ſubordinationē: ſed hř verum eſt ꝙ equalenter includit negationē: hoc ē in ſuis exponētibus ponit negatio. Pt fieri argumentum ad ꝓbandū ꝙ nō diſtribuat terminū remotum capta hac ꝓpoſitione tm̄ rudibile eſt hominis aſinus. illa eſt vera: tamen copulatiue non ſequitur tantū rudibile eſt iſtius hominis aſinus. ⁊ tātum rudibile eſt iſtius hominis aſinus. qꝛ conſequens eſt falſum. ſed de hoc alias.

Quarta regula.

¶ Quarta regula termin⁹ ſequens cōparatiuū gradū rectus ab eo exui cōparationis vel ſuperlatiuū rectus ab eo exui partitionis diſtribuit. exemplū ſortes eſt doctioꝛ homine plato eſt doctiſſimus hominū. facile eſt cognitu ꝙ terminus regitur ex vi nature cōparatiui gradus ſic logice reſpiciendo ad terminū ſignificantē rem exceſſam grāmaticaliter per ſolutionem. vt in exēplo alexādri. Ditioꝛ eſt auro ſapiens ſalomone ſibilla. vbi cōparatio eſt inter ſybillā ⁊ ſalomonē: ⁊ ecio ꝙ ſi ſalomone eēt terminus cōis ſalomone diſtribueretur ⁊ auro ſtaret determinate: qꝛ regitur ex vi nature poſitiui gradus. ſcilicet diues ſupponim⁹ ꝙ ꝯparatiu⁹ interdum capitur cōparatiue: ⁊ tunc ablatiuū exigit: ⁊ ſic capit in regula. interdū capit partitiue ⁊ tūc diſtribuit more ſuplatiui. iuxta illud alexādri. Pone gradū mediū partitiō quādo notat.

Alexādrinus verſus.

Quinta regula.

¶ Quinta regula termin⁹ rectus ab illo verbo differt mediāte a vel ab vł ab aliquo ſiti diſtribuit. vt ſortes differt ab aſino. aſino diſtribuitur dicit mediante a vel ab: qꝛ ſi ſic non ageret ageretur nō opꝫ. qꝛ dicēdo ſortes currit plato currit: ⁊ ſic de aliis doibus. hominibus ſtat determinate ſimiliter aīa rationali in hac ſortes differt aīa rationali ab aſino: ⁊ in iſta abraham differebat ab aſino pro quo aſino diſtribuat iſte termin⁹ videri hꝫ ex exponibilib⁹.

Sexta regula.

¶ Sexta regula. terminus ſequens dictionē exceptiuā vel reduplicatiuaꝫ vel hoc cōplexū ita ſicut mediāte poſitiuo gradu diſtribuitur vt oē aīal preter hoieꝫ eſt irrationale oīs hō inq̄tum rationalis eſt riſibilis ibi rationalis diſtribuit. Exemplū tertꝫ vt l. ō in hac ſortes ē ita fortis ſicut vn⁹ hō vbi difficultates poſſit fieri circa deſcenſum ⁊ ex parte deſcenſus meli⁹ eſſet dicere ꝙ hmōi termini ſtant cōfuſe tantuꝫ et iſta patent in duobus carminibus. Omnis non peioꝛ preter q̄tum quoqꝫ differt. Tantum priuatus ita doctus ſicut ⁊ extra. ¶ Sequūtur regule de ſuppoſitione confuſa tantum.

Verſus.

Quattuoꝛ regule.

¶ Pria regula terminus mediate ſequens ſignū vl̄e affirmatiuuꝫ ſupponit cōfuſe tm̄ quemadmodū terminus imediate ſignum excluſiuū ſeq̄ns gratia alietatis. Dicitur gratia alietatis qꝛ ſi exponeret gratia pluralitatis terminus mediatus ſtaret cōfuſe tantū ⁊ terminis imediatus determinate ad prioꝛē partem regule intelligatur qꝛ nō eſt relatiuū reciprocum qꝛ ꝑdicatū huius diſtribuitur quilibet hō eſt ipſemet. Intellige etiā ꝙ ſignū vl̄e nō ponatur inter determinationē acceptā vnica acceptione cū ſuo determinabili qꝛ tūc virtus ſigni vl̄s ſiue affirmatiue ſiue negatiue terminatur in extremo cuius eſt pars: vt aſin⁹ cuiuſlibet hominis eſt aīal ibi aīal ſtat determinate qꝛ nullū ſignū ſup ipm̄ cadit ⁊ eodē mō hic aſin⁹ nullius hoīs ē aīal. aīal ſtat determinate. Sꝫ hic ſtat cōfuſe tm̄ ꝑ regulā hoīs ꝗlibet aſin⁹ ē aīal ⁊ hic diſtributiue hominis nullus aſinus eſt animal.

Dubium

¶ Circa regulam dubitatur quomodo ſupponit predicatum huius quodlibet eſt vel non eſt. Reſpondetur hoc dependet ex eo in qua copula includit predicatum vel an in vtraqꝫ ita ꝙ predicatum eſt ens ⁊ ſi ſic prim⁹

terminus ſtat cõfuſe tm̄ ĩcõs diſtributiue ſi predicatum includaꝛ in vltima copula tm̄ tūc diſtribuitur ſi in prima ſtat ↄfuſe tantū de hoc videas in primo tractatu. Pōt fieri dubitatio a quo cõfunditur predicatū huius cuiuſlibet hoīs ꝗlibet aſinus eſt aīal ſi dicaꝛ a ly ꝗlibet qꝛ imediatꝰ ſequitur hoc nõ valet qꝛ ſignū vlē affirmatiuum cõfundit tertiū ⁊ quartū terminos ſicut ſecūdū ſi dicatur ab illo aggregato ergo ꝗlibet impedit cuiuſlibet ⁊ ecõuerſo: qꝛ ſecluſo ꝗlibet cuiuſlibet cõfunderet ⁊ ↄtra. Sed hoc eſt facile. Predicatū huius ſtat confuſe tantū oīs hõ eſt aliqđ aīal: ⁊ etiam iſte terminus animal a cõmuni modo loquendi nunc confundit confuſe tantum. Dubitatio.

Secūda regula terminꝰ ſequens dictionē nũeralē cõfundiꝛ vt triplex ē materia ꝓpoſitionū vbi materia ſtat cõfuſe tantū ter cantaui miſſam: miſſam ſtat confuſe tantū.

Tertia regula terminus ſequens copulata predicamētoꝝ vbi ⁊ quando dū modo cõiunctio capiaꝛ diuiſiue ſupponit cõfuſe tantū hic nõ opꝫ dicere ꝙ equalet hypothetice in ſignificando: qꝛ tunc ſtaret determinate bis. Nec dicere ꝙ ĩcludit ſignū vlē affirmatiuū ſicut georgius ⁊ modꝰ ſuſtinēdi poſitꝰ eſt in hypotheticis: qꝛ regule he introducunꝛ ad ſaluādas tales veras in ſenſibꝰ cathegoricis. Pariſiꝰ ⁊ rome vendiꝛ piper. ter potaui vinū ꝗter cātaui miſſaꝫ iſtis negatis vinū ter potaui piper vendiꝛ pariſius ⁊ rome ꝙ ſolū cõcedit iſtas in ſenſibꝰ hypotheticis has duas regulas negare hꝫ vt patet ex earū ſuperfluitate. Sed ꝓbatur ꝙ iſta ſit vera vnico argumēto piper vendiꝛ pariſiꝰ ⁊ rome hꝫ ſeꝗtur pariſiꝰ ⁊ rome venditur iſtud piper. ergo piper vendiꝛ pariſiꝰ ⁊ rome ꝓbatur aña in hoc aggregato vēditur iſtud piper ⁊ hoc aggregatuꝫ eſt pariſiꝰ ⁊ rome ergo pariſius ⁊ rome venditur piper ↄña tꝫ expoſitorie ⁊ in minori demonſtro aggregatū illarū duarū vrbiū ꝓbatur maioꝛ in parte huiꝰ aggregati vendiꝛ iſtud piper demonſtrando piper venditū pariſiꝰ. ergo in hoc aggregato vendiꝛ iſtud piper ſi aliqđ vēdatur in parte vnius leuce in tota leuca venditur cathegorice. Georgiꝰ.

Rñdetur concedēdo cõcluſionē in ſenſu premiſſarum ſed hoc nõ ꝓbat hāc copulatiuā verā pariſius vendiꝛ iſtud piper ⁊ rome vendiꝛ iſtud piper vtrū pariſius ⁊ rome ens venditū ſit extremum vel vtrū piper diſtribuat in hac nõ pariſiꝰ ⁊ rome vendiꝛ piper vel an ſubiectū huiꝰ ſupponat pariſius ⁊ chimere vendiꝛ piper vel an ſubiectū huiꝰ ſit terminꝰ cõis ſortes ⁊ plato eſt aīal an aſinꝰ hic ſtat cõfuſe tm̄ ſortis ⁊ platonis aſinus nõ eſt aīal remitto ad primum tractatum.

Ultima regula ē terminꝰ ſequens dictionē importantē actū itellectꝰ vł ſenſus interioris ſupponit confuſe tm̄ vt cognoſco hoīem ſortes ſignificat ſortem ſimiliter debeo ⁊ promitto ⁊ obligoꝛ confundunt cõfuſe tantum.

Circa ſuppoſitionē cõfuſaꝫ tantum et determinatā. Notandū eſt ꝙ ꝗcquid mobilitat imobilitatē imobilitat mobilitatuꝫ ſub aliis verbis quicquid mobilitat imobilitat vel quicquid diſtribuit nõ diſtributū īdiſtribuit diſtributum hoc eſt dictu quando ſuper vnū terminū cadūt duo ſigna quorū quodlibet ſeorſuꝫ eſt natum ipſum diſtribuere tunc illa duo ſigna ſe ipedimunt ita ꝙ terminus manet nõ diſtributus vt patet de ſubiecto huiꝰ nõ oīs hõ currit ſuper illū terminū cū cadūt duo ſigna quorum quodlibet ſeorſum pōt ipſum diſtribuere ſe impediūt ⁊ ille terminꝰ hõ eſt nõ diſtributꝰ dicitur notanter quoꝝ ꝗlibet ſeorſum pōt diſtribuere qꝛ ſi vnū pt ⁊ aliud nõ ſe impediūt vt ptꝫ de ꝑdicato huiꝰ nõ oīs hõ ē aīal vbi aīal diſtribuiꝛ ⁊ ſignum vniuerſale nõ impedit negationē: qꝛ nõ pōt diſtribuere terminum mediatum ſeorſum.

Cõtra regulā arguiꝛ ſubiectum nõ omnis homo eſt animal diſtribuitur. ergo regula nulla aſſumptū patet hoc ſubiectuꝫ in hac omnis homo eſt aīal diſtribuitur et hoc ſubiectum in hac omnis hõ eſt aīal eſt hoc ſubiectum in iſta nõ omnis hõ eſt aīal. ergo hoc ſubiectum in iſta nõ oīs homo eſt aīal diſtribuitur.

Reſpondetur concedēdo ꝙ diſtribuitur ſed illa duo ſigna ſe impediunt ad hunc ſenſum ꝙ ſignum equiualens aggregato eorum puta quideꝫ nõ: non diſtribuiꝛ ſubiectū.

Secundo arguitur ad ideꝫ iſte ablatiuus hoīe diſtribuiꝛ hic ſortes nõ ē fortior hoīe. ⁊ tamen ꝗlibet illorū ſignorū ſeorſuꝫ pōt diſtribuere illū obliquuꝫ. ergo regula nulla maioꝛ ptꝫ. qꝛ ē determinatio accepta vnica ⁊ diſtribuiꝛ ī affirmatiua. ꝗ in negatiua diſtribuiꝛ.

Reſpondetur concedendo ꝙ diſtribuitur nõ reſpiciendo ad hoc ꝙ pars ꝓpoſitionis eſt ꝓpoſitio quēadmodū in argumēto precedenti. Sed propterea: qꝛ eſt determinatio accepta vnica ⁊c. ⁊ tunc ſigna nõ ſe impediūt ſed taliter ſupponit terminꝰ in negatiua qualiter in affirmatiua ⁊ in tali caſu nõ ſe īpediūt immo negatio ſola impeditur ⁊ manet diſtributio ex parte ſigni affirmatiui ⁊ ſi determinatio in affirmatiua nõ diſtribueretur negatio nõ pōt diſtribuere nõ ter cātaui miſſam: miſſaꝫ ſupponit confuſe tantū impediꝛ negatio etiā per ſignū collectiuū ⁊ per copulata predicamētorū quādo ⁊ capitur diuiſiue vt aſſerūt multi.

Tertio arguitur probando ꝙ illa duo ſigna non ſe impediunt: quia da oppoſitum vel terminus ſemper ſtat determinate vel confuſe tantum non primuꝫ vt patet de iſto termino homo in hac nullum caput omnis homo habet vbi ſi iſte terminꝰ homo ſtaret determinate illa eſſet falſa ⁊ ſua contradictoria ē falſa. ergo duo contradictoria falſa nec ſecundum vt patet de ſubiecto huius omnis homo eſt animal vbi ſi hõ ſtaret cõfuſe tantū illa foret vera ⁊ equiualeret huic ꝗ homo nõ eſt animal quod non eſt dicendum.

Reſpondetur ꝙ nõ ſemper ille terminus ſuper quem cadunt duo ſigna ſtat determinate nec ſemper ſtat confuſe tantum vt patet per argumentum. Sed regula eſt quādo cadunt duo ſigna in propoſitiõe particulari talis terminꝰ ſtat determinate vt patet de ſubiecto huius non omnis homo currit ⁊ in propoſitione vniuerſali talis terminꝰ ſtat confuſe tantum vt patet de predicato huius nullus homo non eſt animal.

Contra illaꝫ regulā arguit dorp nõ omnem equum videt hõ eſt vlis. vt patet per illum terminuꝫ homo qui eſt ſubiectum. Dorp.

enunciationis vel ſi dicaꝛ ꝙ equū vidēs ipſa eſt vlis: ⁊ tū ille terminus equū nō ſtat ꝯfuſe tantū immo determinate ſimiliter nullum caput ois hō hꝫ illa eſt indefinita: qꝛ ille terminus hō eſt ſubiectū nō diſtributū: ⁊ tū nō ſtat determinate: ſed cōfuſe tm̄. ergo regula nulla: qꝛ iſta argumēta cōuincunt vtimur alia arte. Que eſt qn̄ duo ſigna ſic ſe habent ꝙ ſignū negatiuū eſt reſolubile in ſignū vl'e affirmatiuū ⁊ negationē tūc ſi negatio ⁊ ſignū ſequēs ſe ĩpediāt tūc terminus ſequēs ſtat confuſe tm̄ vt nullū caput ois hō hꝫ ſic reſoluitur oē caput nō ois hō hꝫ vbi nō et ois ſe impediūt et hō mediate ſequitur oē ꝓpterea ab eo confunditur confuſe tm̄ idem ꝯtingit qn̄ ponunꝛ tria ſigna vt ois hō differt ab omni homine ibi differt ⁊ omni ſe impediūt ⁊ ois in principio confundit ſi talia ſigna nō ſint ſic reſolubilia tūc terminus ſup quē cadūt ſigna determinate ſtat vt in hac ſortes eſt doctior omni homine in iſta nō omnis homo currit homine ly homo ſupponit determinate.

¶ Contra hoc arguitur ſic capta iſta ꝓpōne nullus hō non eſt aīal aīal non ſtat cōfuſe tm̄. ergo male ꝓcedit ꝓbatur vt ille terminus nullus mentaliter valet ois nō. et tunc iſta nō eſt vniuerſalis nullus hō currit qđ nemo diceret ſi ipſe dicat ꝑ equiualentiā in conſequendo remanet eadē queſtio de negationibus aduerbialibus de quibus nihil loqtur. Itē iſta eſt ꝑticularis nō nullus hō currit ergo ibi nō ſunt tria ſigna argumētū ſic reducitur in forma iſta nullus hō nō eſt aīal ꝑdicatū nō cōfundiꝛ a ly nō nec a ly nullus nec a ly ois ⁊ a nullo alio. ergo nō confundiꝛ. ꝙ nō a ly ois pꝫ nō in voce: qꝛ ibi nō poniꝛ nec in mēte ꝑꝑ eandē rationē. ergo nō confundiꝛ propterea dꝫ ꝙ modus iohannis dorp. non valet. Et pro ſoluendis argumentis que facit. Notetur ꝙ primus terminus diſtributus reputatur ſubiectū: ⁊ ita realiter antiqui tenuerūt. Quoꝝ forte eſt hec regula: ⁊ tūc qn̄ arguit in hac nullū caput omnis homo habet homo ſtat cōfuſe tm̄ cōceditur etiā iſta eſt vniuerſalis ad ſenſum datum. Et conceditur ꝙ hoīem in hac nō omnē hominem videt equus ſtat determinate: qꝛ iſta eſt particularis: et ſic ſua argumēta ſunt pro regulis ⁊ non contra eas.

Jo. dorp.

Antiquorū opinio

¶ Contra regulā inſtaꝛ altera via. iſta eſt vniuerſalis nō tm̄ animal eſt homo ⁊ cadūt duo ſigna diſtributiua ſup ꝑdicatū: et tm̄ ꝑdicatū nō cōfundiꝛ igiꝛ: ſia tenet cum maiori ꝓbaꝛ minor: qꝛ ſi ſic iſta eſt vera ⁊ ſic dabis contradictoria idem argumentum pōt hic fieri nō a homo nō eſt animal vbi animal ſtat determinate alias non contradiceret huic a hō non eſt animal. Et eodem modo hic non omnis homo eſt b animal iſta ē pars particularis et ſi teneaꝛ non eſt verius cōtradicere et reliqua ſubiectum ſtat cōfuſe tantū. ergo regula nulla: ſi volumus iſta argumenta adhuc non conuincunt nec currūt viſceraliter ad regulas. Et notandum eſt ꝙ illa propoſitio vocatur vniuerſalis in qua ſubiectum eſt diſtributum ⁊ ꝑdicatū nō ſtat determinate: qꝛ talibus vniuerſalibus cōīter vtimur. ſꝫ vbi termin' diſtribuitur in ordine ad terminū ſtantē determinate ſiue ſubiectū diſtribuaꝛ ſiue nō tales reputātur ꝑticulares. vt hō eſt currens oē currēs b: hō nō eſt in excluſiuis non tm̄ aīal eſt homo illa particularis ⁊ ſic argumēta nō procedunt ſed realiter in iſta nō homo non eſt aīal ꝑdicatum nō confunditur ab aliquo vno ſigno: nec in iſta nullus homo nō eſt aīal ꝓpterea in hac materia videtur mihi melius ire ꝑ regulas cōtradictoriarū fundando ſup hoc dictū cōe nō eſt verius ꝯdicere ꝙ toti ꝓpōni negationē anteferre ⁊ videre qualiter termini ſupponūt vbi eſt paucitas ſignoꝝ vt in hac hō non eſt aīal ſubiectū ſtat determinate ⁊ ꝑdicatū diſtribuiꝛ ꝓpterea in iſta nō hō nō eſt aīal ꝑdicatū ſtat confuſe tm̄ a nulla negatione ſꝫ ab aggregato earū ⁊ in iſta nō a hō nō eſt aīal ꝑdicatū ſtat determinate ab illa trinitate. nō. a. nō: qꝛ in ei' ꝯdictorio diſtribuebaꝛ ꝑdicatū in ordine ad ſubiectū ſtās ꝯfuſe tm̄ nō hoīs a aſin' qđlibet rudibile eſt rudibile nō ſupponit pure determinate nec pure ꝯfuſe tm̄: vt pꝫ ꝑ modum contradictionis.

Commune dictum.

¶ Contra regulam adhuc aꝛ ꝑdicatū huius diſtribuiꝛ nullus hō nō eſt aīal: ergo dicta nulla. ꝓbaꝛ aña vna negatio nō pōt impedire aliā ⁊ ſi quelibet eſt nō impedita ꝑdicatum diſtribuiꝛ ꝙ vna nō pōt impedire aliā pꝫ: qꝛ tūc a ꝓportione equalitatis fieret actio ⁊ cōfirmaꝛ duo ſigna affirmatiua nūc ſe impediunt: ergo nec duo ſigna negatiua. aña pꝫ inductiue. ¶ Rñdetur negādo ꝙ ꝑdicatū huius diſtribuaꝛ nullus hō nō eſt aīal immo illa duo ſigna ſe impediūt ⁊ nō ſequiꝛ ꝙ a ꝓportione equalitatis fiet actio ſed ſolū reſiſtentia ꝙ nō inconuenit. ¶ Ad cōfirmationē negaꝛ aſſumptū immo ſm̄ multos homines in hac nō diſtribuiꝛ. quilibet aſin' cuiuſlibet hoīs currit tenēdo ꝙ ad diſtributionē recti ſequiꝛ diſtributio obliqui: ſed qꝛ hoc nō inſequor inſto. hic ſor. eſt fortior omni hoīe vbi fortior ⁊ omni ſunt ſigna diſtributiua quoꝝ neutꝝ eſt negatiuū licꝫ fortior in eius exponētib' negationē includat loquēdo de ſignis pure affirmatiuis ꝯcedēdo aña ⁊ nego ꝯñam: et ratio patet: quia ſigna vniuerſalia pure nō aſſociaꝛ cōgrue immediate ⁊ nō diſtribuūt reſpectu termini mediati: ſecus eſt de negationibus: ſed tunc queris vtrū ꝑdicatū hui' diſtribuaꝛ. quilibet homo ois ipſemet eſt ⁊ videtur ꝙ ibi duo ſigna pure affirmatiua ſe ꝑpediunt. ¶ Reſpōdeꝛ ꝙ nō ſequitur: immo illud relatiuū adhuc diſtribuiꝛ et ſm̄ ſignum vniuerſale nihil facit. quia relatiuū reciprocum imitatur naturam ſui antecedentis poteſt argumentari hic quilibet hominis quilibet aſinus currit an ille terminus aſinus diſtribuatur ⁊ ſatis veriſimiliter dicitur ꝙ ſic.

¶ Scđo arguiꝛ ad idē ꝑdicatum huius diſtribuitur nullus homo nō eſt animal: igitur probatur antecedens diſtributio ſigni vl'is eſt ſua ſignificatio ⁊ mere naturaliter in mente ſignificat: ſed terminus nō poteſt impediri a ſua ſignificatione. ergo nec ab eius diſtributione ⁊ confirmatur ꝑdicata iſtarū diſtribuūtur tm̄ homo omnis homo eſt. tm̄ ſubſtantia non eſt accidēs vbi cadunt duo ſigna mobilitantia ſuper ꝑdicata: ergo regula nulla ꝙ diſtribuātur pꝫ quia oppoſitū nō diſtribuitur: ⁊ tūc formaliter ſequitur arguēdo a nō diſtributo ad diſtributum ſequitur tm̄ hō ois homo eſt. ergo hō ois hō eſt ſimiliter ſequitur tm̄ ſubſtātia nō eſt accidēs. ergo ſubſtātia nō eſt accidens in quibus homo ⁊ accidens diſtribuitur.

¶ Ad primũ respondet negã-do ꝙ iste negationes nõ se impediãt sic scʒ ꝙ ag gregata carũ vel signũ eis equalẽs nõ distribuit pdicatũ. Sʒ hoc nõ ol no soluit tenendo ꝙ pars ppõnis est ppõ aial distribuitur et opʒ cõcedere ꝙ abutraqꝫ negatione: quia nõ distribuat a prima negatione. iã prima negatio impedit. Etiã ẽm alios ꝗ dicũt ꝙ pars ppõnis nihil remanere dicẽdũ. Propterea õʒ cõcedẽdo ꝙ sit vnũ syncathegorema põt impediri ab eis sigñone sicut arguit argumẽtũ. ¶ Ad cõfirmationẽ dicũt aliqꝫ ꝙ pdicata distribuunt ppter argumẽtũ factũ. sʒ quia melius quadrat cũ regulis suppositionum õʒ ꝙ pdicata nõ distribuãtur nec habetur p incõueniẽti: ꝙ illatũ est arguere formaliter a non distributo ad distributũ Forte queris an pdicata stãt cõfuse tm̃ an determinate. et videt ꝙ determinate qꝛ cadunt duo signa in ppõne particulari. Rñdet vt ante dictũ est parũ opʒ cõsidere in hac regula: sʒ curramus ad mediũ primus ꝙ in pposito est descensus ꝛ ascensus: qꝛ disiũctim possumus procedere, ꝛ disiũctiue patebit in tractatu de descensu.

¶ Finis suppositionum.

¶ Sequitur de relatiuis.

Superiꝰ determinatum est de suppositionibus terminorum absolutoꝝ: cõsequenter determinat de relatiuis. Et absolutum multipliciter accipitur. Uno mõ vt distinguit contra cõnotatiuũ. Scõo mõ vt distinguit cõtra relatiuum logicale. Tertio mõ vt distinguitur contra relatiuum grãmaticale et sic capimus hic in pposito. Sed duplex est relatiuum. Quoddã logicale de ꝗbus in pdicamẽtis. aliud grãmaticale de quo in pposito. Et diuidit in relatiuum referẽs tm̃ in relatiuũ relatũ tm̃ in relatiuum referẽs ꝛ relatũ simul. Exemplũ capta hac copulatiua sortes currit ꝛ ille mouetur. sensus est in scõa parte ille sortes qui currit mouetur. Ubi sortes qui currit ẽ relatiuũ relatũ ille relatiuũ referẽs ille sortes qui currit referẽs ꝛ relatũ siľ et hec diuisio. est analogice in sua analogata. qꝛ relatiuo relato nõ cõuenit diffinitio relatiui. Possumus dare siĩitudines inter relatiuũ logicale ꝛ grãmaticale: sed parũ cõducũt. Relatiuuʒ diuiditur in relatiuũ substãtie ꝛ relatiuũ accñs. Relatiuũ nõ vocat substãtie: sed ponit in pdicamento substãtie nec qꝛ refert terminũ in pdicamẽto substantie: sed qꝛ supponit p eodem numero p quo verificatur ppõ sui añtis ad sensum posteriꝰ declarandũ opposito mõ relatiuũ accidẽtis sibi sortit nomẽ cũ dico sortes est albus: ꝛ talis est plato talis nõ supponit p illo p quo verificatur ppõ antecedentis sed pro platone. Relatiuum substantie subdiuidit in relatiuum substantie identitatis. ꝛ in relatiuũ substãtie diuersitatis. exemplũ secundi: vt aliud alter.

Absolutuʒ multipliciter accipi.

Relatiuuʒ duplex.

Relatiui grammaticalis diuisio.

Relatiui diuisio.

Relatiui substãtie diuisio.

¶ Forte dicis ꝙ relatiuum diuersitatis nõ est relatiuũ eo ꝙ non est ante late rei recordatiuũ qñ õʒ sortes currit ꝛ alius disputat. sensus est aliꝰ ab eo ꝗ currit disputat ibi nõ supponit p illo p quo ppõ añtis verificatur. Et ppter hoc dicit petrus mantuanus ꝙ nullũ est relatiuum diuersitatis. ¶ Respondetur ꝙ diffinitio relatiui ꝯuenit relatiuo diuersitatis ꝛ facit secũdaris recordationẽ rei ante late. s. añtis: sʒ nõ supponit p illo p quo verificat ppõ añtis. Etiã diffiniẽdo relatiuũ substantie diffinimꝰ solum relatiuũ identitatis: qꝛ de alio modicus est sermo. Relatiuũ substãtie diuidit in reciprocũ ꝛ non reciprocũ. relatiuũ reciprocũ est quando denotatur circuitus actionis vel passionis redire in illud a quo egreditur vt sortes diligit se plato diligitur a se. Interdũ etiã nõ denotat actio vł passio vt ols homo est ipsemet. Et ppterea bene dicit Laurẽtius valla ꝙ barbare dicimꝰ ego dedi sibi loquẽtes de alio: qꝛ qñ dicitur sortes dedit sibi sensus est sortes dedit sibiipsi. De relatiuo substantie idẽtitatis nõ reciproco inter artistas multiplex est opinio aliquibus dicentibꝰ ꝙ relatiuũ refert suũ antecedẽs sine cõparatione alioꝝ terminoꝝ. Et tunc hec esset ꝯcedẽda aial est asinus ꝛ illud est homo: qꝛ sensus scõe partis esset aial est homo aliis dicentibus ꝙ nõ supponit pro omni illo pro quo supponit suũ añs sed p omni illo p quo verificatur ppõ sui añtis: et isti sunt bipartiti aliquibꝰ dicẽtibus hoc fore vꝫ verũ in copulatiua disiũctiua cõditionali ꝛ rõnali. Aliis dicẽtibus ꝙ hoc solũ tenet in copulatiuis. Rursus ꝯtenditur de specie suppositionis. Nã dicũt aliqui ꝙ relatiuũ supponit sicut suũ añs: qñ dicimus ols hõ currit ꝛ ille mouet ille supponit distributiue ẽm eos. Aliĩ dicũt ꝙ relatiuum nõ põt supponere confusius ꝙ̃ suũ añs: sed non semp supponit. eadẽ specie suppositionis cũ suo añte. Tertiĩ dicũt ꝙ relatiuũ supponit sicut terminus cõis suo loco positus ꝛ hoc qñ non repugnat ppõni in qua ponitur añs p pluribꝰ ṽificari ppterea accedẽdo ad cõem modũ loquẽdi ꝗ est radix ad dicẽda ponatur solũ vna positio.

Alia diuisio.

Quid relatiuum reciprocum.

Lau. vall.

Relatiui multiplex opinio.

¶ Notãdum est primo ꝙ iste terminus qui tripliciter capitur. s. demonstratiue relatiue ꝛ indefinite. Exemplũ tertiĩ vt ols ille hõ qui currit mouet. pari forma iste terminus idem potest esse relatiuuʒ logicale ꝛ ita frequenter de aliis terminis.

¶ Secũdo notãde sunt regule pro suppositionibus terminorum.

¶ Prima regula est. relatiuũ substãtie idẽtitatis positum in copulatiua affirmatiue referẽs relatione ꝑsonali suum antecedens positũ in cathegorica affirmatiua supponit pro illo vel illis si supponat p quo vel quibꝰ ppositio in qua ponit antecedẽs verificat dummodo nõ amplietur ad standũ p pluribus nec restringitur p paucioribꝰ. quare dicit relatiuũ substantie idẽtitatis claret ꝛ ꝑsupponit quid est relatio ꝑsonalis ex ṽbis Alexãdri. Occurritqꝫ tibi qñqꝫ relatio simplex. Femina que clausit portã vite reserauit. Ponitur copulatiua affirmatiua ad excludẽda illa de quibus dicet. postea õʒ suuʒ antecedẽs in cathegorica affirmatiua: qꝛ si añs poneret in cathegorica negatiua nõ opʒ ꝙ relatiuũ supponat p illo p quo ppõ añtis reddit vera vt hõ nõ est aial et ille ẽ asinus si nullus esset homo antecedẽs reddit verũ ppter boues: quia nõ sunt ꝛ relatiuũ nõ supponit pro eis et refert restricte ac si añs poneretur in cathegorica affirmatiua reliquæ particule sunt faciles. Adde etiã quãdo suũ antecedẽs est totale extremũ vel principalior pars eius vt aial est asinꝰ ꝛ illud est homo. sensus est ꝛ illud animal quod est asinus est homo aial est bos ꝙ est homo idem est iudicium

Prima regula.

Alexãder.

ſed aduerte ꝙ relatiuū nō reciprocum regulariter nō ponitur in eadē c. thegorica cū ſuo anteceſdente. Dicit regulariter q2 interdū ponit vt ſortes eſt aial quod aſinus ille hō currit qui mouet omnis filius patris mei diligit illum.

Scda rla. ¶ Secunda regula relatiuuȝ in diſiunctiua affirmatiua in copulatiua negatiua conditionali non refert reſtricte ſuadet regula iſta cōmuniter conceditur ſortes currit vel ipſe quieſcat:poſito ꝙ non currat et tamē ſi relatiuū referret reſtricte illa eſſet neganda: q2 ſenſus eſſet ſortes currit vel ipſe ſortes ꝗ currit quieſcit. ¶ Contra cōem modum concipiendi ē illa negare ſi concedas diſiūctiuā falſam in illo caſu non ꝓcedo vlterius ſed ſto in regula. Item pȝ in cōditionalibus cōiter negamus illā deus nō eſt ſi ipſe eſt oꝑs:vbi ſi ipſe referret reſtricte anteceds eſt impoſſibile: ⁊ per conſequēs conſequētia bona referre reſtricte eſt referre antecedens cū oībus terminis poſitis in ꝓpoſitiōe cū ante dempto ſigno cadente in copulam. ¶ Scdm alios ē referre añs cū omnibus terminis poſitis in ꝓpoſitione in qua ponit añs hoc eſt cōtendere ꝓ termino primi ꝯcederent tales oīs hō eſt aīal ⁊ riſibile eſt illud quia ſenſus eſt omnis homo eſt animal ⁊ riſibile ē illud animal quod eſt homo. Secūdi eandē negarent ſic dantes ſenſum riſibile eſt illud animal quod eſt omnis hō ꝙ ē falſum. Sed arguitur ſic in iſta copulatiua nullus hō eſt ⁊ riſibile eſt ille relatiuū referendo reſtricte refert ſignū forte dicis ſicut apparet verū eſt de ſigno negatiuo ⁊ nō affirmatiuo.

quid referre ſtricte

¶ Contra arguitur ſic hominis quelibet pars ē in ſcholis ⁊ ille mouet ibi relatiuū refert antecedens cū ſigno vniuerſali affirmatiuo igitur. Reſpondet ꝙ referre reſtricte eſt referre añs cum oībus terminis poſitis in ꝓpōne ſecum dempto ſigno vniuerſali poſito in principio ꝓpōnis vel vt aliis placet ē referre anteceds cū omnibus terminis poſitis in cathegorica;ſecuȝ vtrūqȝ ſatis eſt in vſu ⁊ cū cōtentio ſit de termino neutrū reprobat. ¶ Cōtra iſtas regulas ſimul ſumptas arguit ſic relatiuuȝ refert reſtricte vt dicit prima regula in copula affirmatiua ⁊ quilibet copulatiue cōtradicit diſiunctiua compoſita ex partibus cōtradicentibꝰ vel copulatiua negatiua:ſed in cōtradictoꝛiis debent ſtare eque reſtricte ergo regulam refert reſtricte in diſiūctiua ⁊ copulatiua negatiua ſi dicas termini nō debēt ſtare eq̄ reſtricte. ¶ Cōtra ſic dabitur cōtradictoꝛia falſa aīal eſt hō et illud ē equꝰ illa ē falſa vt notū eſt ſua cōtradictoꝛia duobus modis dari pōt: vel ꝑ copulatiuā negatiuā vel ꝑ diſiūctiuā affirmatiuā ſic dāda diſiūctiua nulluȝ aīal eſt hō vel nō:illud ē equus ⁊ tunc arguit ſic vel relatiuum in diſiūctiua nō refert reſtricte et tūc loco eius liceȝ ponere ſuū añs: ⁊ tūc nota erit falſitas illiꝰ diſiunctiue ⁊ eodē mō de copulatiua negatiua:ergo in eis opȝ relatiuū referre reſtricte. Reſpōdet ꝙ iſte non cōtradicit aīal eſt hō ⁊ illud eſt equus nullū animal ē homo vel nō illō eſt equus:q2 ſunt ſimul falſe q2 nō ſunt copulatiue ⁊ diſiunctiua cōpoſite ex partibꝰ cōtradicentibus: ſed cōtradictoꝛia illius ē hec nullū aīal ē hō vel nullū illud animal quod ē homo ē equus ⁊ cōtradictoꝛia diſiunctiue p̄me eſt vna copulatiua in qua relatiuū nō refert reſtricte.

Quid referre reſtricte.

Regula logica.

¶ Cōtra. iſta ſolutio deſtruit regulas ꝙ pȝ quia ex ea ſequit ꝙ in aliqua diſiunctiua relatiuum refert reſtricte et in aliqua copulatiua non refert reſtricte. Reſpōdet negādo ꝙ ſolutio deſtruit regulas regule volunt ꝙ ſi petatur de veritate illius copulatiue affirmatiue in qua ponitur relatiuum debemus iudicare per relatiuum referēs reſtricte et in diſiunctiua per relatiuum non referens reſtricte ⁊ tunc notum eſt quod ille non contradicent ſed non negandum eſt quin propter oppoſitionem habendam poſſumus in diſiunctiua vti relatiuo reſtricte ⁊ in copulatiua nō reſtricte hoc dare dicitur ſub aliis verbis cum in diſiunctiua loco relatiui licet ponere ſuum antecedens ſeruata eadē veritate vel falſitate debemus ei vnam contradictoꝛiam copulatiuam ſine relatiuo vt animal ē aſinus vel illud ē homo ſua contradictoꝛia erit nullum animal ē aſinus vel nullum animal eſt homo:nō adeo facile poſſumus procedere cōtradicēdo copulatiue: ſed ibi loco relatiui ponatur relatiuum relatum et referens ſimul et eodem modo in diſiunctiua cōtradicente ⁊ tūc diſiūctiua cōtradicit alteri nec incōuenit in ea relatiuū referre reſtricte qñ reſtrictio ponit in forma.

¶ Tertia regula ꝙ relatiuum reciprocum ſupponit ſicut ſuum antecedens: vt quilibet homo eſt ipſemet:ibi ipſemet diſtribuitur ſicut ſuum antecedens aliquis homo ē ipſemet ibi ipſemet ſtat determinate. Sed ille non equiualent quilibet homo ē ipſemet et quilibet homo quilibet homo eſt. q2 in prima ē diſtributio ſigillata hoc ē dictu denotatur ꝙ quodlibet ſuppoſitū ſubiecti denotatur cadere in ſiſte ſuppoſitū predicati hoc ē ſortes eſt ſortes:et plato ē plato. ⁊ nō debemus inchoare aſcēſum vel deſcēſum a relatiuo:ſed a ſuo añte ⁊ tunc ſimul aſcendimus relatiuo:q2 dicēdo iſte hō ē ipſemet anteceſdens ſtat diſcrete ſic etiā relatiuū. Ex quo ſequitur ꝙ due ꝓpōnes ſubcōtrariant cōpoſite oīno ex terminis cōibus; et tñ nullus terminꝰ in eis diſtribuit hoc patet in iſtis homo ē ipſemet: hō nō eſt ipſemet. Eodē mō pȝ ꝙ predicatū diſtribuit in ſubalternāti et nō ſubalternata. Tertio pȝ ꝙ determinatio accepta vnica acceptiōe cum ſuo determinabili diſtribuit in vna contradictoriarū,⁊ nō in altera hoc pȝ in iſtis:ꝗlibet hō videt ſe:aliꝗs hō nō videt ſe:vbi ſe diſtribuit ī affirmatiua ⁊,nō ī negatiua. Quarto ſequit ꝙ tales ſunt diſtinguēde deꝰ diligit oēs diligētes ſe:quia vel illud relatiuū ſe habet ꝑ añte iſtū terminus deꝰ et tūc illa ē vera ⁊ ſenſus ē,deus diligit oēs hoīes diligētes ſe deum: ⁊ tūc relatiuū ſtat determinate vel hȝ ꝑ añte iſtū terminū hoīes ⁊ tunc relatiuū diſtribuit ⁊ ꝓpō ē falſa et ſenſus eſt,deꝰ diligit oēs hoīes diligētes ſeipſos cuȝ his oībus tñ ſtat ꝙ anteceds diſtribuit relatiuū ſtat determinate ꝓbatur:capio hāc quilibet hō ē ipſemet iſte terminꝰ in preiacēte ſtat determinate ⁊ iſte terminus hō in ꝑiacente ē anteceds relatiui reciproci ſtat determinate ⁊ vltra:ergo relatiuum ſtat determinate. Quito ſequit ꝙ non quilibet terminus cōis vere negat de termino ſtāte confuſe tñ habēte plura ſuppoſita hoc pȝ iſta ē falſa a hō nō eſt ipſemet qō ꝓbo ſua cōtradictoꝛia eſt vera. oīs hō eſt ipſemet capiendo ipſemet tantū vt valet ſicut ipſemet vel ipſamet.

Tertia rla

Corrolaria.

¶ Cõtra hoc arguit. a homo
non eſt iſtemet homo vel iſtemet homo vel iſta-
met homo. ergo a homo non eſt ipſemet conſe-
quentia eſt aſcenſus et antecedens verũ ergo et
conſequens. Forte dicis ſicut dicendum eſt opor
tet aſcẽdere prius ſub añcedente.

¶ Contra hoc nõ euitat ꝑpo
ſitũ a iſte homo vel iſte homo ꝛ iſte homo nõ eſt
iſtemet hõ vel iſtamet hõ ꝛ ſic de ſingulis. Rñde
tur ꝙ oportet aſcẽdere ſigillatim ſicut ĩ hac ho-
mo non eſt ipſemet: quia iſte equiualent forma
liter quemadmodũ iſte animal ẽ homo ꝛ a ani-
mal eſt homo. Sed quãdo ſunt duo termini ab
ſolute diſtributi denotatur tota diſtributio pri-
mi termini cadere ĩ quodlibet ſuppoſitũ ſecũdi
termini. vt omnis hõ oĩs homo ẽ denotatꝰ ꝙ ſor
tes oĩs hõ eſt ꝙ plato oĩs homo ẽ. ꝛ ſic de ſingu-
lis. propterea iſte nõ equiualent quilibet hõ eſt
ipſemet. ꝛ quilibet homo ꝗlibet homo eſt.

Quarta regula. ¶ Quarta regula relatiuum
ſubſtantie idẽtitatis non reciproci ſupponit ſi-
cut terminus cõis ſuo loco poſitus niſi qñ ꝑpo-
ſitio añtis non põt accipi ꝓ pluribus: qꝛ tunc ſp
ſupponit diſcrete vt animal eſt ſortes et qõlibet
Correlarium currẽs ẽ illud: illud, ſupponit diſcrete. Ex quo pꝫ
ꝙ ille in hac copulatiua aliquis hõ eſt: et ꝗlibet
homo ẽ ille ſupponit cõfuſe tñ. Et in hac diſtri
buitur aliqͣs hõ eſt ꝛ nullus hõ eſt ille.

¶ Contra duo dicta arguitur
vnũ eſt dicebatꝰ ꝙ hec eſt ꝟa oĩs homo ẽ animal
et riſibile ẽ illud. Cõtra hoc arguit. hñ ſequitur
oĩs homo ẽ aĩal ꝛ riſibile ẽ illud: et plato ẽ ergo
omnis hõ eſt aĩal et plato ẽ illud. Forte cõcedis
ꝯñs cum ꝯña ſicut cõcedere debes.

¶ Contra bene ſequit omnis
homo eſt animal ꝛ plato ẽ illud. ſed ſortes ẽ hõ:
ergo ſortes eſt animal et plato ẽ illud cõcluſio ẽ
falſa ꝛ minor eſt ꝟa ergo maior eſt falſa ꝛ ꝯñtia
tenet in darij. Forte dicis maior ẽ hypothetica:
et ſic nõ arguit in darij hoc nõ ſoluit argumẽtũ
qꝛ hec ꝯñtia ẽ ſatis bona in darij oĩs hõ eſt aĩal
et plato ẽ currens ſortes ẽ homo ergo ſortes eſt
animal ꝛ plato eſt currens.

¶ Reſpondet ꝙ cõſequentia
nihil valet non qꝛ maior eſt hypothetica. vt ar-
guẽdo oſtẽditur. ſed qꝛ iſte terminus illud equi-
uoce refert in cõcluſione et in maiori oportet ſic
arguere. omnis homo ẽ animal ꝛ plato eſt illud
ſortes ẽ homo ergo ſortes ẽ animal ꝛ plato ẽ il-
lud animal qõ eſt hõ: qꝛ ſic capiebatꝰ in maiori.
Sed ſi relatiuũ refert ſignum vniuerſale ꝑpoſi
Bentiſber. tio ꝑpoſita ẽ neganda. quare Hentiſber hñ cõ-
cedit has copulatiuas oẽs homines ſimiles cur
runt quorũ nullus mouetur. Oĩa cõpoſſibilia
iſtoꝝ ſunt ꝛ illa nec ſunt finita. prima pꝫ poſito
ꝙ ſint quattuor hoĩes in mũdo ſolũ currentes:
quorũ duo ſunt albi et duo nigri: iam oẽs hoĩes
ſimiles currũt ꝛ ſcđa cathegorica ẽ vera: qꝛ ſen-
ſus ẽ eoꝝ oĩm hominũ ſimiliũ nullus hõ moue
tur qõ eſt verũ: qꝛ nulli ſunt oẽs hoĩes ſimiles.
qꝛ duo nõ ſunt oẽs hoĩes ſimiles: imo nulli duo
alia ꝑpõ pꝫ capiendo binarios duos cõtradicto
riorum ſortes currit ꝛ ſortes nõ currit: papa dor
mit et nullus papa dormit: iam oĩa cõpoſſibilia
iſtorum ſunt notũ eſt diſtributiue ꝑ inductionẽ

ſcđa pꝫ pꝫ qꝛ ipſa ẽ vna negatiua de ſubiecto nõ
ſupponẽte cũ nulla ſint oĩa cõpoſſibilia iſtoꝝ.

¶ Contra iſtã ꝑpoſitionẽ ar-
guitur. aliquis homo eſt ꝛ quilibet hõ ẽ ille. Hñ
ſequitꝰ aliquis homo eſt et ꝗlibet hõ eſt ille ergo
ille hõ ẽ ꝛ quilibet homo eſt ille vel iſte hõ eſt et
quilibet homo ẽ ille ꝛ ſic de ſingulis. ꝯñs eſt fal-
ſum ergo et añs: et ꝯña tenet ꝑ deſcẽſuꝫ. Rñdetꝰ
negãdo ꝯñam: qꝛ iſte terminus ille ſtat diſcrete
in cõſequente ꝛ confuſe tantũ in añte: ꝓpterea
deſcendendo ſub antecedẽte ponatur relatiuuꝫ
relatum loco relatiui ſic dicendo iſte homo eſt ꝛ
quilibet homo eſt ille homo qui eſt vel iſte hõ ẽ
et quilibet homo eſt ille homo qui eſt vbi conſe
quens eſt verum ſicut antecedens.

¶ Quinta regula relatiuũ di- Quinta regula
uerſitatis ſupponit ſicut terminus cõis ſuo lo-
co poſitꝰ: vt hõ currit et alius ab eo diſputat aliꝰ
ab eo ſupponit determinate: ſed dicẽdo oĩs aliꝰ
ab eo diſputat. relatiuum diſtribuitur in duobꝰ
caſibus: tamẽ relatiuũ nõ ſupponit prior eſt qñ
ꝑpoſitio añtis ẽ falſa vt antichriſtꝰ currit ꝛ aliꝰ
ab eo diſputat. Ex illo patet ꝙ relatiuũ diuerſi-
tatis eſt inferiꝰ ad nomẽ infinitũ vt alius ab an Correlarium.
tichriſto ẽ inferiꝰ ad nõ antichriſtꝰ omne aliud ab
antichriſto eſt nõ antichriſtus ſed nõ econuerſo
plato ẽ non antichriſtus ꝛ nõ eſt aliud ab anti-
chriſto. vbi Georgius dicit ꝙ ſunt termini cõuer Georgius.
tibiles intellige ad aliquẽ bonũ ſenſum de quo
nõ curo. Scđs caſus ẽ qñ ſuũ añs ẽ traſcẽdẽs: vt
ens currit ꝛ aliud ab eo diſputat ſenſus ẽ aliud
ab ente diſputat modo nihil ẽ aliud ab ente.

¶ Contra hoc arguit. hõ cur-
rit ꝛ aliud ab eo diſputat. ergo ens ẽ et aliud ab
ente diſputat. Tenet ꝯña ab inferiori ad ſupius
reſpectu currẽs et ens homo ꝛ ens.

¶ Reſpõdet ꝙ arguit cum di-
ſtributiõe ſupioris reſpectu relatiui. ſed hec ꝯña
eſt bona aĩal ẽ albũ ꝛ aliũ ab eo currit: ergo ens
eſt albũ vel ens ẽ ꝛ aliud ab aĩali albo currit.

¶ Ultima regula ꝙ relatiuuꝫ Sexta regula
accidẽtis ſupponit ſicut terminus cõmunis ſuo
loco poſitus non pro illo pro quo propoſitio añ-
cedentis verificatur ſed pro re ſimili vel diſſimi-
li in qualitate vel quantitate ſm exigentiam re
latiui vt ſortes eſt albus: et talis eſt plato ibi ta-
lis pro platone ſupponit.

¶ Circa hãc materiã dubitatꝰ Duo du-
vtrũ relatiuũ poſſit ampliari añte nõ ampliato bia.
¶ Scđo dubitatꝰ an relatiuũ ſp ſupponat eodẽ
genere ſuppõnis cũ ſuo añte. Et an in rõnali ꝛ
cauſali referat reſtricte ſicut in copulatiua.

¶ Ad primũ reſpondet ꝙ rela
tiuũ in cõditionali ꝛ in diſiunctiua poteſt amplia
ri añte nõ ampliato ratio: qꝛ in talibus loco re-
latiui licet ponere ſuũ añs remanente eadẽ ve-
ritate vel falſitate. modo añs poteſt pro pluribꝰ
ſupponere ꝙ̃ ſupponat: ergo in illis põt amplia
ri. Et in copulatiua vertitur queſtio poſſumꝰ ſic
explicare ꝑpoſitiones relatiuas ſortes currit et
ille mouetur ſortes currit: et ille ſortes currens
mouetꝰ animal diſputat ꝛ illud eſt homo aĩal di-
ſputat ꝛ illud aĩal diſputãs eſt hõ homo ẽ albus
ꝗ currit homo ẽ albus ꝛ ille hõ exiſtẽs albus cur

rit nūq̄ capiēdo relatiuū q̄ ꝛ ita de ꝓ̄ture ſermonis debem' ꝓcedere. Sꝫ nō ñ.ꝑ ſic explicamus tales aīal currit ꝛ illō diſputat aīal qō currit diſputat hō currit q̄ mouet hō currit et ille homo qui currit mouetur vbi.

☛ ℂ Notādum ꝙ q eſt ꝛ qō eſt ꝛ huiuſmodi duobus modis capiuntur vno modo reſtrictiue ita ꝙ reſtringant terminos quibus adduntur pro vna differentia temporis ſcilicet preſenti apud alios pure differentialiter ꝛ ſic cōmuniter in ampliationibus capiuntur.

ℂ Alio mō capiunt ꝑ̄cipialr̄ vt hō q̄ currit hō currēs hō q̄ ē alb' hō exiſtēs albus. Primo mō capiēdo nō poſſunt āpliari bñ̄ tm̄ ſcdo mō ꝛ hec diſtinctio notāda eſt ꝓ talibus ꝓpoſitionib' adā eſt mortuū qō eſt antichriſtus eſt futurū qō eſt antixp̄s poſſibilr̄ eſt hō qui eſt. Preterea aduerte capiendo iſtos terminos ꝑ̄cipialr̄ ſubſumendo ſillogiſtice nō ſufficit capere copulā de futuro vel p̄terito in minori iſte mod' arguēdi eſt null' oē qō erit eſt antixp̄s erit ergo antixp̄s q̄ eſt vel erit eſt añs eſt verū ꝛ ꝯñs falſuꝫ ꝛ cauſa tacta eſt in ſillogiſmis ꝛ hoc patet ſi capiamus equiualens ſubiecti maioris omne futurū eſt vbi futurū ſupponit ꝓ futuro quod eſt ꝛ erit oportet in minori dicere antixp̄s eſt futurū quod eſt capiēdo quod eſt partim reſtrictiue.

ℂ Ad ſcdꝫ dicit ꝙ nec relatiuū ſupponit eadē ſpecie ſuppoſitiōis cū ſuo añte nec eodē ḡñe primū ꝑ3 ex dictis ſcdm ꝑ3 q2 dicendo aīal eſt genus ꝛ illō eſt triſillabū añs ſupponit materialiter ꝛ relatiuuꝫ ꝓ ſignificato vltimato capitur ſed ſupponit materialiter relatiue ꝛ hoc nihil aliud eſt dictu ꝙ referre antecedens ſupponens materialiter.

ℂ Ad alteram partem dubij dicitur ꝙ relatiuum in copulatiuis et cauſali refert reſtricte hoc patet ex copulatiuis quas includunt. ℂ Et hec de relatiuis.

ℂ Sequitur de deſcenſu.

Bipartita aſcenſus acceptio.

Deſcēſus duobus modis capit̄. Uno mō prime intēcionalr̄ queadmodū dicim' terra deſcēdit ad cētrū mūdi. Alio mō ſecūde intētionalr̄ ꝛ ſic ꝯuenit cōſequētis ꝓpter metaphoram deſcēſus p̄le intētionalr̄ q2 queadmodū ibi a loco eminētiori ad decliuiū procedit ſic hic a termino ſuperiori ad inferiores arguit̄ ſed deſcēſa vocat̄ ꝓpoſitio ſub cuius termino deſcēdit̄ deſcēdētes ſunt propoſitiones in qb' terminus inferior cōtinet̄ eodē mō aſcēdētes ꝛ aſcēſa ſe hñt ſꝫ deſcēſus vel aſcenſus eſt vna conſequentia totalis.

Deſcēſus diffinitio.

ℂ Et diffinit̄ deſcēſus ſic. deſcēſus eſt ꝯña formalis in qua arguit̄ a termino ſuperiori ad terminos inferiores ei' in ſupponēdo tm̄ ſic cōiter d2 multa hic ſtāt ad nomē ꝙ econtrario valeat aſcēſus ſed rōne deſcēſus ꝛ ꝙ non eſt deſcenſus niſi arguat̄ a termino ſuperiori in ſupponēdo.

Corrolarium.

ℂ Ex illo ſequit̄ ꝙ h̄ dñe vna ꝯña q̄ eſt bon' deſcēſus cras manebit hōa ꝯña ꝛ nō bonus deſcēſus vt oē currēs eſt ꝛ iſta currētia ſunt oīa currētia q̄ hoc currēs eſt ꝛ hoc currēs eſt ꝛ ſic de ſingulis ſuppoſito qō hodie ſint currentia et cras nulla ꝑ3 ꝓpoſitū etiā voluātariū eſt dicere qō nō deſcēdit̄ ſub termino habēte vnū ſuppoſitū tm̄. Jtē aduerte ꝙ aliquis deſcēſus eſt materialis vt qñ ſub termino cōi inferūtur ſingularia determinata dicēdo oīs homo. currit ꝛ iſti hoīes ſunt oēs hoīes. q̄ ſortes currit plato currit ꝛ ſic de aliis. idē interdū cōtingit inferēdo ſingularia in ſupponendo tm̄ vt oīs hō currit ergo hō ſortes currit ꝛ hō plato currit, ſed de iſto deſcēſu nō agit̄ in ꝓpoſito. Jſto notato repetat̄ diffinitio qua dicebat̄ deſcēſus ē ꝯña formalis tenēs a termino ſuperiori ad terminos inferiores ei' in ſupponēdo. i. ſi ſupponāt ſuꝑ̄fluum eſt dicere in ſupponēdo tm̄ vt ꝑ3 ꝑ genus diffiniti ꝯña formalis nec oportet dicere in ſupponēdo tm̄ ꝑ3 ex ꝓdictis qñ deſcēdit̄ ſub aliquo termino aliqua ſunt ſeruāda. Prim̄. i qñ deſcēdimus ſub aliquo termino addamus ꝓnomē demonſtratiuū termino ſub quo deſcēdimus reliquis terminus remanentibus in propria forma ꝑ̄m proprietates logicales bone ꝯñie impeditiuas. dicitur impeditiuas q2 alias nō oportet vt patet deſcendendo ſub ſubiecto huius omnis homo eſt aīal iſti homines ſunt omnes hoīes ergo iſte hō ē aīal ꝛ ſi: de ſingulis vbi animal in deſcenſa ſtat cōfuſe tm̄ ꝛ in deſcendentibus determinate ſed q2 delētur multitudo talis variatio non impedit bonitatē conſequentie ꝛ iſtud ſufficit ſed in ſpeciali caueatis ne arguatur a ſuppoſitione confuſa tantum ad determinatam reſpectu multitudinis quare non ſequitur omni tempore homo non eſt animal ergo iſto tempore homo non eſt animal ꝛ iſto tempore homo non eſt animal q2 homo in deſcēſa ſtat cōfuſe tm̄ ꝛ in deſcēdētib' determinate reſpectu multitudinis opꝫ dicere differētie iſto tp̄e a hō nō eſt aīal. Scdō cauēdū eſt qñ eſt determinatio accepta nō vnica acceptiōe cū ſuo determinabili ne inchoetur deſcēſus a determinabili quare nō ſequit̄ cuiuſlibet hoīs q̄ꝫ aſinus eſt currēs ergo cuiuſlibet hoīs iſte aſinus eſt currēs demōſtrādo brunellū ſed inchoādū eſt a determinatione ꝛ poſtea deſcendat̄ ſub determinabili. ſed qñ eſt determinatio accepta vnica acceptiōe cū ſuo determinabili gratia forme acceptionis terminoꝝ ſecurū ꝛ diſiūctim deſcēdere licet aliqñ gratia forme copulatiue ꝛ diſiunctiue deſcendere poſſumus vt idem in exponibilibus frequenter contingit. Ultimo cauendum eſt quando eſt terminus diſtributus reſpectu termini ſtantis determinate ne incipiamus aſcendere ſub diſtributo ſed incipiendū eſt a termino ſtante determinate ꝛ poſtea ſub altero aſcendatur ſed de talibus cuiuſlibet hoīs h pars non eſt in ſcholis arguendo dicetur. Unde aſcēſus eſt conſequentia formalis qua arguitur a ꝓpoſitionibus ſingularibus ad vniuerſalem non ꝙ ꝓpoſitio quā inferimus ſit vniuerſalis vt in primo tractatu ſed hic capitur pro termino cōmuni ꝛ propoſitio de termino ſingularizato ſingularis reputatur aliqua ſunt facilia ſcilicet ꝙ ſub termino diſtributo oportet deſcendere copulatiue ſub termino ſtante confuſe tantum per ſignum collectiuum vel exkluſiuum exponibile gratia pluralitatis copulatim ſi confuſe tantuꝫ ꝑ alia ſigna diſiunctim et ſub quocūq̄ termino poſſumus deſcendere diſiunctiue poſſumus deſcendere copulatiue ꝛ diſiunctim. ſed non copulatim vt patet per innumera exēpla.

Diffinitionis deſcenſus repetitio.

Seruāda in deſcēſu.

Aſcenſus diffinitio.

ℂ Cōtra litterā arguit̄ deſcen

ſus eſt ꝯña formalis ergo ois deſcenſus eſt ꝯña
formalis ꝯñs eſt falſuꝫ: vt pꝫ de hoc deſcēſu ois
homo currit ergo ſortes currit ſemper ſuppono
conſtātiam de qua poſtea loquar.

¶ Forte concedis ſicut conce-
dendum eſt conſequens ⁊ negas ibi eſſe deſcen-
ſum de quo eſt ad propoſitum.

¶ Cōtra formaliter nō ſequit
ois hō eſt aial ergo iſte hō eſt aial ⁊ ſic de ſingu-
lis in ſimili forma inſtabo ois hō eſt aial ꝗ iſte
lapis currit ꝙ ſit ſimilis forme cū alia pꝫ qꝛ añs
vni' eſt eiuſdē forme cū añte alteri' ⁊ ꝯñs cū ꝯñ-
te ergo vna ꝯña eſt eiuſdē forme cum alia.

¶ Reſpondetur negando cō-
ſequentiam quia non ſunt tot terminiꝫ ſynoni-
mi in vna ſicut in alia.

¶ Cōtra. ſaltē iſte ſunt eiuſdē
forme ois hō eſt aial ⁊ iſti hoies ſunt oēs hoies
ergo iſte hō eſt aial ⁊ iſte hō eſt aial ⁊ ſic de ſingu
lis demōſtrādo in ꝯñte idē qō demōſtras in ꝯſtā
tia ⁊ ois hō eſt aial ⁊ iſti hoies ſunt oēs hoies er
go iſte homo eſt animal ⁊ iſte hō eſt aial ⁊ iſte hō
eſt aial demōſtrādo antichriſtū. Sed iſta ſecūda
ꝯña nihil valet ergo prior nō eſt formalis ꝙ ſit
eiuſdē forme cū alia pꝫ deſcenſa vnius cū deſcē-
ſa alterius eſt eiuſdē forme ⁊ cōſtātia cū cōſtātia
deſcendētes cū deſcēdētibus ⁊ tot ſunt termini
ſynonimi in vna ſicut in alia qꝛ pluralis ⁊ ſingu
laris nō ſunt termini ſynonimi qꝛ tūc darij nō
eſſet bona ꝯña. Nō ſequit omnis homo eſt ani-
mal ⁊ ſortes eſt homo ergo ſortes eſt animal. In
ſimili forma dabitur inſtantia ois hō eſt aial et
ſortes eſt homo ergo ſortes eſt aialia: quia ſi nu
merus non variat ſynonimitateꝫ ſecunda ꝯña
eſſet eiuſdem forme cum priori.

¶ Rñdet negādo ꝙ cōſequen
tie propoſite ſunt eiuſdē forme qꝛ poſtꝗ in cōſtā
tia ⁊ in ꝯñte demōſtrat idē lꝫ vno actu demōſtrā
di in conſtātia eſt maior approximatio ad ſyno-
nimitatē immo illa collecta in plurib' ſingulari
bus virtualiter idē demōſtrāt. In ſecūda ꝯña ali
ꝗd demōſtrat in ꝯſequēte ꝙ nullo mō demōſtra
tur in ꝯſtātia vbi eſt maxima elōgatio a ſynoni
mitate qꝛ qñcūq; ꝓnomē demōſtrat diuerſa pu-
re equiuoce capitur. Iſte nullo mō repugnāt iſti
hoies iſti demōſtrādo ſortē ⁊ platonē ⁊ iſte hō nō
eſt ⁊ iſte hō nō eſt demōſtrādo ioānē ⁊ robertuꝫ.
Sed iſte repugnāt. Iſti hoies ſunt ⁊ iſte hō nō ē
⁊ iſte hō nō eſt eiſdē demōſtratis. Nec ſunt eiuſ-
dē forme cū aliis. Et ad argumentū in darij ois
hō eſt aial ſortes eſt hō ergo ſortes eſt aial. Dicit
ꝙ ē formale ⁊ hec ꝯña nō ē eiuſdē forme ſecū ois
hō ē aial ſortes ē hō ergo ſortes ē aialia qꝛ ſingu
lare ⁊ plurale variāt ſynonimitatē ad hūc ſenſuꝫ
ꝙ nō ſunt mere termini ſynonimi ſꝫ notū eſt ꝙ
magis in ſynonimitate participant ꝙ̄ ſingula-
re ⁊ plurale termini impertinentis.

¶ Unde aliqua ſunt argumē-
ta diuerſe forme quorū aliꝗ magis ꝯueniūt i for
malitate ꝙ̄ alia ⁊ in h̄ ſtat pōcrū ſolutiōis ⁊ h̄ pꝫ
ꝓpoſitis trib' argumētis in darij vel in barbara
ſtat ꝙ nullū ſilloꝛ ſit eiuſdē forme cū alio ⁊ tñ
duo magis conuenient in formalitate ꝙ̄ alia
duo ſic in ꝓpoſito ꝑ deſcēſuꝫ ois hō currit et iſte
hō eſt ergo iſte hō currit, ⁊ ſic de ſingulis cōtinue
idēꝫ demonſtrādo in cōſequēte et in cōſtātia hic
eſt bonus deſcēſus. Similiter hic ois hō currit ⁊
iſti homines ſunt oēs hoies ergo iſte hō ⁊ iſte hō
currit ⁊ ſic de ſingulis demōſtrādo idē in deſcēdē
tibus ⁊ in cōſtātia iſti duo deſcēſus nō ſunt eiuſ-
dē forme ſed ambo boni. ¶ Et ſi capiat tertius
deſcēſus reputatus ſiue in ſingulari ſiue in plu-
rali demōſtrādo in deſcēdētib' qō nō demōſtra-
bat in cōſtātia nō erit eiuſdē forme cū vno iſtoꝝ
deſcēſuū iſta clarebūt in formalitate cōſequēte
Et eodē mō ſoluit aliud argumētū quo arguēs
concludit has duas eē eiuſdē forme. Ois homo
currit ⁊ iſti homines ſunt omnes homines ergo
iſte homo currit ⁊ iſte homo currit ⁊ iſte homo
currit. Omnis homo currit ⁊ iſti aſini ſunt oēs
aſini: ergo iſte hō currit ⁊ iſte homo currit ⁊ iſte
homo currit: ⁊ ſic de ſingulis.

¶ Secūdo arguit. non ſequit
iſte homo eſt iſte homo ⁊ iſta homo ē iſta homo
⁊ ſic de ſingulis continue demonſtrādo idē a par
te ſubiecti ⁊ a parte ꝑdicati ergo ois homo ois
homo eſt ⁊ tñ ibi eſt aſcenſus igitur ꝙ nō ſeqtur
patet añs eſt verum ⁊ ꝯñs falſum.

¶ Rñdet cōcedēdo ꝙ nō ſeqt
nec hñ aſcēdit nō eſt error eo ꝙ ſimul aſcēditur
ſub duob' terminis. Sed qꝛ nō demōſtrant ola
ſuppoſita taliter qualiter ꝑ diſtributionē deno-
tat ꝑ vṗem ſignificat ꝙ ſortes ois hō eſt ꝙ plato
omnis homo eſt ⁊ ſic de quolibet homine deno-
tatur ꝙ eſt omnis homo. Oportet demonſtra-
re ſortē in prima ⁊ ipſum demonſtrare a parte
vtriuſq; extremi. Et poſtea ſubiecto idē demon
ſtrāte demonſtrare omnes homines in mundo
a parte predicati ⁊ poſtea opꝫ demonſtrare pla-
tonē a parte ſubiecti demonſtrādo oēs hoies a
parte predicati ita ꝙ cū platone a parte ſubie-
cti demōſtrent oēs hoies a pte ꝑdicati ⁊ ita cum
quolibet a pte ſubiecti quilibet hō a parte predi
cati demonſtretur.

¶ Cōtra hoc ar ꝯtinue demō-
ſtrādo idē a pte ſubiecti ⁊ predicati demōſtrant
oēs hoies ⁊ ſolū extrema diſtribuūtur ꝑ hoibus
ergo in primo aſcenſu demonſtrantur omnia
ſuppoſita extremorum.

¶ Forte dicis ſicut dicēdū ē lꝫ
demōſtrent ola ſuppoſita nō tamē taliter quali
ter per diſtributiones in vniuerſali denotatur.

¶ Cōtra ille ſingulares ſuffi-
cienter inferunt aliquam vniuerſalem ⁊ nullā
niſi hanc omnis homo omnis homo eſt: ergo
illā inferūt. ¶ Negatur minor immo hanc infe
runt omnis homo eſt ipſemet vel ipſamet.

¶ Forte dicis ꝗlꝫ ſingularis
iſtius omnis hō eſt ipſemet equalet vni ſingula
ri iſtius ois hō ois hō eſt ⁊ econuerſo ergo habe
būt penitus eaſdē ſingulares quicquid ſit de cō-
ſequentia nego añs pro ſcđa parte ſcꝫ ecōuerſo
iſte hō eſt iſte hō demōſtrādo diuerſa ex pte ſub
iecti ⁊ predicati que eſt ſingularis huius omnis
homo eſt ois homo nulli ſingulari alteri equa-
let. Et eodem modo ſoluūtur talia argumenta
iſti homines ſunt duo homines demonſtrādo
duos hoies ⁊ iſti hoies ſunt duo homines demō
ſtrādo alios duos ⁊ ſic de ſingulis duob' ergo om
nes homines ſunt duo hoies añs eſt verū ⁊ ꝯñs

falſum: q2 licet ego demōſtrem quēlibet hoīem in mūdo: non tñ capio ſufficiētes ſingulares ex parte ſubiecti diſtributi. Subiectū diſtribuit̃ p tribus p quattuoꝛ pro q̄nq3 ꝛ opoꝛtet capere ta les ſingulares. Et eodē modo hic iſte ꝑpoſitio nes nō ſunt vere ꝛ iſte ꝑpōnes nō ſunt vere ꝛ ſic de ſingulis ſemꝑ demonſtrādo duas cōtradicto rias: ergo nulle ſunt vere. aña eſt verū ꝛ ꝯña fal ſum. licet quelibet ꝑpō ſit demōſtrata nō tñ de mōſtratiōe ſufficiēti. Opoꝛtet capere oīa ſingu laria p quib' ſubiectū eſt verificabile op3 demō ſtrare tres ꝑpōnes veras duas veras quattuoꝛ veras: q2 pro illis ſubiectū diſtribuitur.

Tertio arguitur non ſequitur iſte hō currit. ꝛ iſta hō currit et ſic de alijs er go oīs hō currit. ꝛ tamē eſt aſcēſus ergo aſcenſus nō eſt bona ꝯña. Maioꝛ pz q2 poſito ꝙ q̄ttuoꝛ hoīes currāt aña eſt verū q2 dicēdo. ꝛ ſic de alijs. ibi hoībus incluſum ſtat determinate vel capiē do ſubſtātiua ꝑpria nomina idem redit.

Reſpōdetur ꝙ in aſcēſu iſte terminus ꝛ ſic de alijs capit̃ vt tātum valet et ſic de ſingulis. ꝛ iterū illa particula ꝛ ſic de ſingulis cō plet vnā copulatiuā ſi copulatiue aſcēdat̃ ꝛ diſiū ctiuā ſi diſiūctiue procedit̃ qñ dico iſte hō currit: ꝛ iſta hō currit ꝛ ſic de ſingulis. ponit̃ ille termi nus ꝛ ſic de ſingulis ac ſi enumerarent̃ oēs termi inferioꝛes reſpectu termini ad quē aſcēdim'.

Corrolarium

Ex iſto patet ꝙ iſte terminus ſingulis nihil diſtribuit nec diſtribuit p ſup poſitis in innumerādis tñ nec p innumeratis tñ nec p inumeratis ꝛ innumerādis ſimul: ſed tñ valet ſicut dictū eſt. ꝛ ex illo ſcdo ſeq̄tur ꝙ hec ꝯña nihil valet iſte hō currit. ꝛ iſta homo currit ꝛ ſic de ſingulis. ergo oīs hō currit. q2 interdum ita erit ſicut ſignificat̃ per aña qñ nō ita erit ſi cut ſignificatur p conſequēs: q2 totū aña preciſe complectitur copulatiuam compoſitā ex omni bus ſingularib' inferioꝛibus nūc ad iſtū termi nū homo ꝛ ſi duo homines naſcātur qui nō cur runt aña erit verū et conſequēs falſum.

Cōtra hoc arguit̃ ſi antecedens erit verū et ꝯña falſum. hoc maxie eſſet in caſu poſito ſignādo cētū vel mille ſingularia po nēdo vltra hoc ꝙ aliq̄ naſcātur. Sed contra qñ tūc ſunt mille homines cū illis duobus illa parti cula ꝛ ſic de ſingulis includit copulatiuam ex oī bus illis compoſitam: ergo tunc antecedēs erit falſum ſicut et conſequens.

Reſpōdetur ꝙ antecedens ſignificās ſm ſignificationem ſm quā termini nunc accipiuntur erit verum quando cōſequēs erit falſu3. et hoc ſufficit ad maliciam conſequē tie. Sed bene verum eſt iſto tempoꝛe quo conſe quēs ē falſum ſi capiātur omnia ſingularia ſub iecti cōſequentis aūtecedens erit falſum.

Corrolarium.

Ex toto hoc argumēto patet ꝙ debemus ſic arguere iſte homo currit et iſta homo currit ꝛ ſic de ſingulis et iſti homines ſunt omnes homines ergo om nis homo currit. Sed quando diſiunctiue aſcē dimus ſic de ſingulis diſiunctiuam includit: ſed ſi iſte terminus ſingulis haberet pro ſubſtātiuo terminū ſub quo aſcēditur. Cōſequentia eſt bo na ꝛ foꝛmalis ſiue capiātur ſingularia in ſuppo nendo tātum ſiue in ſupponēdo et ſignificando ſimul. Ratio ē q2 arguitur a tota copulatiua ad alteram eius partem equiualenter.

Quarto ar̃. non ſequit̃ omne ens eſt ergo hoc ens ē ꝛ hoc ens eſt. ꝛ ſic de ſingu lis et tamē ibi eſt deſcēſus igit̃. Minoꝛ patet et ꝓbatur maioꝛ. q2 antecedēs eſt neceſſariū ꝛ con ſequēs contingēs iſta ē neceſſaria omne ens eſt q2 equiualet iſti aliqđ ens ē que ſequitur ex hac deus eſt ergo ipſa eſt neceſſaria contingētia con ſequētie eſt nota de ſe. et idem pz hic ſm Ariſto telem oīs homo ē animal. ergo iſte hō ē aīal. et iſta hō eſt animal: ꝛ ſic de ſingulis.

Ariſto.

Rñdet̃ p materia argumēti ꝙ arguendo ab vli affirmatiua vel ab indefini ta affirmatiua ad ſingulares ei' ſine cōſtantia: nō valet argumentū. Sed aggregatū ex conſtā tia et vli vel indefinita debet eſſe aña.

Quid conſtantia.

Conſtātia vt in ꝑpoſito eſt dare ꝑpoſitionem q̄ eſt ſecūdo adiacēte cū pro nomine demōſtratiuo demōſtrante rem ſignifi catā per terminū ſub quo deſcenditur vt omnis homo eſt aīal: ꝛ iſte homo eſt poſſum' ꝑpoſitio nem de ē tertio adiacēte cum ꝓnoīe demōſtrati uo demōſtrāte rē ſignificatā per terminū in plu rali numero a parte ſubiecti ponēdo eundē ter minū a parte predicati cum ſigno collectiuo vel ſine ſigno collectiuo vt omnis hō eſt animal: et iſti homines ſunt oēs homines. vel ſic. ꝛ iſti ho mines ſunt hoīes. Et cōſtantia debet eſſe ꝑpoſi tio affirmatiua et nō negatiua quare hec ꝯñtia nihil valet hoc ens nō ē vel hoc ens nō ē vel hoc ens nō eſt demōſtrādo oīa entia ꝛ nō ſunt plu ra entia. ḡ aliqđ ens nō eſt q2 coꝛrupto vno iſto rum entiū aña eſt verum et ꝯña impoſſibile: ſed opoꝛtet dicere in conſtātia et iſta entia ſunt oīa entia mō partes antecedētis repugnāt nō ꝑpter vnius ptis impoſſibilitatē: ſed earūdem incom poſſibilitatē. Cōſtātia infert hoc ens eſſe et hoc ens eē ꝛ ſic de ſingulis qđ cōtradicit diſiūctiue.

Notes.

Rñdetur ad foꝛmā argumēti ꝯcedendo ꝙ nō ſeq̄tur omne ens eſt ergo hoc ens ē ꝛ hoc ens eſt ꝛ hoc ens ē ꝛ ſic de ſingulis et nego ꝙ ſit deſcenſus: q2 opoꝛtet capere conſtan tiā cum deſcenſu pro tali antecedente vbi ante cedens erit cōtingens ꝑpter cōtingentiā cōſtātie. Et eode3 modo de exemplo ariſtotelis dicatur. Pro tota materia ponūtur ꝑpōnes.

Ariſto.

Ad hoedē riū enodationē propoſitiōes.

Prima ꝑpoſitio arguēdo a ſuperioꝛi ad inferioꝛem negatiue cu3 diſtribu tione ſuperioꝛis nō eſt opus conſtātia bene ſeq̄ tur nullus homo currit ergo iſte homo non cur rit ꝛ iſte homo nō currit ꝛ ſic de ſingulis. Hoc p3 oppoſitum cōſequentis repugnat antecedenti: iſte homo currit vel iſte homo currit cum ante cedente conſtituit copulatiuam impoſſibilem. Sed ſi teneamus ꝙ ad bonitatem deſcenſus re quiritur ꝙ ecōtrario valet aſcenſus nō eſſet bo nus deſcenſus ꝛ ſufficiens ſed eſſet bona ꝯñtia: ſed hoc eſt contendere de noīe.

Secūda ꝑpoſitio ſequens ex hac eſt ꝙ arguendo ab inferioꝛi ad ſuperius diſiūctiue et affirmatiue non eſt opus conſtātia bene ſequitur iſte homo currit vel iſte homo cur rit ꝛ ſic de ſingulis ergo homo currit. Probatur ex oppoſito conſequētis ſeq̄tur oppoſitu3 aña̅tis

per primam propoſitionē ergo hec cōſequentia eſt bona et habetur ſecūda ꝓpoſitio.

¶ Tertia ꝓpoſitio eſt arguendo a ſuperiori ad inferius cum diſtributione ſuperioris ſine conſtantia nō valet. Hoc patet ex principali argumento. Et ex illo ſequitur ꝙ diſiūctiua cōpoſita ex cathegoricis negatiuis non infert particularem negatiuam quia ibi arguit ex oppoſito ad oppoſitum.

Cōtrolarium.

¶ Quarta ꝓpoſitio hec conſequentia nihil valet iſte hō non ē animal. et iſte homo nō eſt animal ⁊ ſic de ſingulis vt ſic de ſingulis, compleat copulatiuam compoſitā ex omnibus cathegoricis negatiuis reſpōdentib᷒ ſubiecto huius omnis homo nō eſt animal. vel hui᷒ homo ē animal quod pro eodem accipio ꝙ non ſequatur. patet. q2 aīs ſm Ariſtotelē eſt contingens ⁊ conſequēs impoſſibile immo ſm veritatem ita erit ſicut ſignificat per añcedēs de hinc ad trecentos annos ⁊ non ita ſicut ſignificatur per conſequēs. Ex illo ſequūtur ꝓpoſitiones.

Ariſtote.

¶ Quinta ꝓpoſitio in ordine eſt: ꝙ hec cōſequentia nulla ē homo eſt animal: ergo iſte homo ē animal vel iſta homo ē aīal. et ſic de ſingulis. Hoc patet q2 hic arguitur ex oppoſito cōſequentis ad oppoſitū aītis.

¶ Sexta ꝓpoſitio iſte hō nō eſt animal. ⁊ iſta hō non ē animal et omnis homo eſt animal: probat ꝓpoſitio. non ſequit iſte homo nō eſt animal ⁊ iſta homo nō eſt animal et ſic de ſingulis: ergo nullus hō eſt animal per quartam premiſſam: q2 oppoſitū conſequentis nō repugnat antecedenti ſed oppoſitum ꝯñtis eſt hō ē aīal ⁊ cum quocūq; ſtat vnū equiualens reliquū ſtabit omnis homo ē aīal equalet huic. homo ē aīal ergo cū antecedente ſtabit.

¶ Septima ꝓpoſitio aliquis homo ē animal ⁊ iſte homo non ē animal ⁊ iſte homo nō eſt animal. Probatur ꝓpoſitio capiēdo oppoſitū cōſequētis quod nō ſequit ex priori parte more propoſitionis precedētis.

¶ Octaua ꝓpō aliqua vniuerſalis ē neceſſaria ſm Ariſtotelē cui᷒ ꝗlibet ſingularis ē contingēs. Hoc pꝫ de hac omnis homo eſt animal ⁊ ſuis ſingularibus.

¶ Nona ꝓpō ex hac ſequēs ē Aliqua vniuerſalis ē impoſſibilis cui᷒ ꝗlibet ſingularis ē cōtingens. patet de hac nullus omnis eſt animal ⁊ ſuis ſingularibus.

¶ Decima propoſitio aliqua ꝓpoſitio vlis ē contingēs cuius quelibet ſingularis ē impoſſibilis. patet de hac omne animal in aula eſt aſinus ſummuliſt. s ſolum exiſtentibus in aula iſta vniuerſalis poteſt eſſe vera et poteſt eſſe falſa ergo eſt cōtingēs. Et quelibet ſingularis ē impoſſibilis demōſtrādo ſortē ſummuliſtā hec ē impoſſibilis hoc aīal in aula ē aſinus.

¶ Undecima ꝓpoſitio eſt aliqua vlis ē contingēs cuius quelibet ſingularis ē neceſſaria. probat hec ē cōtingens nullum aīal in aula ē aſinus: et tñ quelibet ſingularis ei᷒ eſt neceſſaria hoc aīal in aula non eſt aſin᷒ demonſtrando ſortē cōuertitur cum hac ſortes non eſt aſinus que claret eſſe neceſſaria per impoſſibilitatem ſui cōtradictorij. Ex omnibus hīs tamē non oportet concedere ꝙ ex poſſ. biu ſequat im poſſibile vel ex neceſſario contingens.

¶ Duodecima aliqua vniuerſalis ab aliquo ē ſcita cui᷒ nulla ſingularis ab eodem eſt ſcita. ꝓbatur ego ſcio hāc omnis homo exiſtens rome ē rome ⁊ quacūq; ſingulari michi ꝓpoſita ē mihi dubia. iſte homo exiſtens rome eſt rome demōſtrando ſummū pontificē ē mihi dubia. Et ex hac ꝓpōne ſeqtur ꝙ aliquā vniuerſalem ſcio eſſe falſam ⁊ quālibet ſingularem ei᷒ dubito eſſe falſam. vt pꝫ de cōtraria vniuerſalis date cū ſingularibus eius. Nec ꝓpterea ſeqtur ꝙ aliqua ꝯña eſt bona a me ſcita eſſe bona: cuius aīs ē ſcitū ⁊ ꝯñs dubiū: q2 hec ꝯña eſt nulla oīs homo exiſtens rome ē rome: ergo iſte hō exiſtēs rome eſt rome demōſtrando papam ⁊ ſi capias hanc omnis homo exiſtens rome eſt rome ⁊ iſti homines ſunt oēs homines exiſtētes rome. ergo iſte homo exiſtens rome eſt rome. concedit conſequētia: ſed quemadmodum conſequēs eſt mihi dubiū ita et aīs pro conſtantia.

¶ Tertiadecima ꝓpoſitio eſt aliqua vlis ē falſa cui᷒ quelibet ſingularis ꝟa et ecōuerſo hoc patet capiendo iſtā. Omnis ꝓpoſitio vniuerſalis ē falſa iſta ſemꝑ eſt falſa ⁊ ſe falſificans et facile eſt dare oēs ſingulares eius veras ſcḋa pars pōt dari in iiſdem.

¶ Decimaquarta regula inſolubilia extra inſolubilia eſt aliqua indefinita vera que nullam habet ſingularem verā in propria forma. Patet de hac tātum animal eſt homo que eſt vera. et iſta eſt falſa tantum hoc animal eſt homo quocūq; demonſtrando idem pꝫ de hac a homo non ē animal.

¶ Ultima ꝓpoſitio eſt aliqua vlis pōt eſſe ꝟa extra inſolubilia cui᷒ nulla ſingularis de ꝓnoīe demōſtratiuo aliqḋ demōſtrā te pōt eſſe ꝟa hꝰ pꝫ de hac nullū ens demōſtrat que pōt eſſe vera ⁊ tamē hoc ens nō demonſtratur non pōt eſſe vera et nulla ſimilis ſingularis aliqḋ demōſtrādo. Sed videt ꝙ quelibet ſingularis ei᷒ pōt eſſe ꝟa ſaltē hui᷒ nulla creatura demōſtrat q2 de ſorte facio hāc ꝯñam ſortes nō demōſtrat ergo hoc nō demōſtrat hec ꝯña ē bona et poſt mortē ſortis videtur ꝙ ꝯñs ſit verū ſicut aīs: q2 ꝓpter deſitionē ſortis nō oportet ꝙ cōſequēs deſignat eſſe ꝓpoſitio ſingularis. Sed grā argumēti do ꝙ nulla talis pōt eē vera q2 ꝓpter ea nō ſeqtur ꝙ ex vero ſeqtur falſum q2 ꝙ ꝓmus ſingulares erūt falſe antecedēs ꝙ eſt vlis negatiua erit falſum. Eodem modo potes hic procedere omne nō demonſtratum eſt nō demōſtratum cū ſingularibus eius.

¶ Quinto arguitur nō ſequit a hō nō eſt aīal ⁊ iſti hoīes ſunt oēs hoīes: ergo iſte vel iſte vel iſte hō ⁊ ſic de ſingulis nō eſt aīal ⁊ tamē eſt deſ. ēſus igitur maior patꝫ: q2 aīs eſt verum et conſequēs eſt falſum.

¶ Reſpōdet concedēdo maiorem negata minore q2 arguitur a ſuppoſitione cōfuſa tantū ad determinatam.

¶ Cōtra hoc non tollit aīal in

iſta ois hō eſt aial ſupponit cōfuſe tm̄ ⁊ in ſingularibus determinate. Forte dicis ſicut dicendū eſt nō ē incōueniens arguere a ſuppoſitione cōfuſa tm̄ ad determinatā deleta multitudine ſꝫ de termino diſtributo incōuenit ſed opꝫ ſic deſcēdere in preſentiarū a hō nō eſt aial ⁊ iſti hoies ſunt oēs hoies ꝗ a iſte vel iſte vł iſte hō nō ē aial. Et illa ꝯña eſt bona et ꝯñs verum ſicut et añs.

¶ Contra hoc arguitur qꝛ iterum illud diſiunctum ſupponit confuſe tm̄ ⁊ hꝫ plura ſuppoſita ergo ſub ipſo poteſt fieri deſcenſus: ſic in infinitū quod eſt incōueniēs vel diſiūctiue deſcendens ⁊ habebo intentum.

¶ Reſpondetur ꝙ illud diſiūctum ſtat confuſe tm̄ ⁊ ꝙ nulla eſt repugnantia quin poſſumus ſub illo deſcendere ⁊ ſic in infinitum qꝛ equalis eſt ratio dare in vno diſiūcto ꝙ in aliis. Sed videndo finem deſcenſus et aſcenſus quando diſiunctum eſt compoſitū ex terminis ſingularibus ibi quieſcendum eſt.

¶ Cōtra hoc arguiẗ poſſum⁹ deſcendere ſub ſubiectis iſtarum ſortes vel plato non eſt homo omne ꝙ eſt ſortes vel plato vel cicero eſt animal ergo ſolutio nulla.

Notes. ¶ Reſpondeẗ ꝙ quādo diſiūctum ſtat pure determinate vel confuſe ⁊ diſtributiue poſſumus bene deſcendere et ſtatus erit in ſingularibus ſimpliciter ſed quando ſtat confuſe tantum ibi quieſcendum eſt.

¶ Cōtra hoc arguiẗ ꝙ quādo deuentū eſt ad terminos ſingulares ibi nō ē ſtatus ergo ſolutio nulla añs patet qꝛ ſub termio ſingulari pōt fieri deſcenſus ⁊ non eſt potior rō ſub termino ſingulari ꝙ ſub alio ergo ſub quolibet termino ſingulari pōt fieri deſcenſus. Ad ſumptū ꝓbatur capiendo hanc iſte homo currit ibi ille termin⁹ hō ſupponit diſcrete ⁊ ſub ipſo valet deſcēſus qḋ pꝫ ſub q̄libet termīo ſupponēte determinate habēte plura ſuppoſita pt̄ eē deſcēſus diſiūctiu⁹ ille termin⁹ in ꝑlata ꝓpōne eſt huiuſmodi quia eſt ſubiectū propoſitionis indefinite tenendo ꝙ pars propoſitionis eſt propoſitio ergo ſub ipſo valet deſcenſus diſiunctiuus.

Aduerte. ¶ Reſpōdetur negādo ꝙ ſub ſubiecto hui⁹ ſortes currit pōt fieri deſcenſus et cōceditur ꝙ ſub aliquo termino diſcreto pt̄ fieri deſcenſus hoc eſt qñ ſimul ⁊ ſemel ſupponit determinate quēadmodum contingit de ſubiecto huius iſte hō currit ponendo ꝙ iſte nō eſt pars ſubiecti iſte terminus hō eſt ſubiectū indefinite ⁊ gratia illi⁹ ſub eo deſcendiẗ ⁊ diſiunctiue aſcenditur ⁊ ille terminus idē ſtat diſcrete. Interdū copulatiue deſcendiẗ ſub termino ſtāte diſcrete hoc pꝫ de ſubiecto hui⁹ nō iſte hō currit vbi hō ſtat diſcrete ſub ipſo pt̄ fieri deſcēſus copulatiu⁹ ⁊ diſtribuiẗ cū ibi ſit dare tres ꝓpōnes ⁊ illa indefinita habebit vlem cōtradictoriā imo concedendum eſt ſub termino ſtāte diſcrete in ſenſu quo ſtat diſcrete pt̄ fieri deſcenſus copulatiu⁹ pꝫ expoſitoꝛie ſub illo termino hō valet deſcenſus copulatiuus ⁊ ille terminus homo ſtat diſcrete in ſenſu quo ſupponit diſcrete igitur.

¶ Contra hoc arguitur quando ſequitur ſub illo termino pōt fieri deſcenſus ergo habet inferioꝛa ergo termin⁹ datus nō eſt diſcretus. Et cōfirmaẗ dupliciter iſte terminus ſtat diſcrete ergo repugnat ei ſupponere ꝓ pluribus ⁊ vltra ſub eo pt̄ fieri deſcenſus ergo nō repugnat ſupponere pro plurib⁹. Tū ſcḋo ſeq̄retur ꝙ iſta eſſet vera iſte hō eſt ſortes demonſtrando platonē ꝯñs eſt falſum ergo ⁊ añs. ⁊ probo conſequentiā ſeq̄tur ex vero per aſcenſuꝫ iſte terminus hō ſtat determinate per te tunc opoꝛtet diſiunctiue aſcendere ſic iſte homo eſt ſortes vł hic iſte homo ē ſortes ⁊ ſic de ſingulis modo iſta diſiunctiua eſt vera vt notum eſt.

¶ Reſpondeẗ cōcedendo primam ꝯñam ⁊ ꝯñs ꝙ termin⁹ diſcretus ſm acceptionē diſcretā hꝫ inferioꝛa: ſed nō hꝫ inferioꝛa ſm acceptionē diſcretā. Et nego ſcḋam ꝯñam. Ad primā ꝯfirmationē nego ꝯñam ſed ꝯcludere debes ꝙ ei repugnat ſupponere ꝓ plurib⁹ ſꝫ ſuppoſitionē diſcretā qꝛ termin⁹ ſupponēs diſcrete pro quoꝛꝫ ente mūdi ſupponit vt pꝫ de ſubiecto hui⁹ hoc ens eſt aial. Ad cōfirmationē quā dicis iſta eſſet ꝟa iſte hō ē ſortes demōſtrādo platonē nego ſi ꝓ ꝓnomē demōſtras ꝓpōnem ſingularē ſi demōſtras idefinitā rōne cui⁹ ꝯuenit iſte aſcēſus tūc argumētū ꝓbat verum. tñ hic ſꝫ ſeruādum ē ꝙ qñ vn⁹ termin⁹ ſtat determinate et diſtributiue ⁊ diſcrete ſi deſcēdam⁹ ⁊ aſcēdam⁹ capiatur ꝓpō rōne cui⁹ termin⁹ ſic ſteterit ꝓ deſcēſu vel deſcēdentib⁹. Hic pt̄ iterū ꝓbare ꝙ ſub termino diſcreto valet deſcēſus in infinitū qꝛ qñ capis iſtā hic iſte hō ē aial ibi iſte terminus hō ſtat determinate ſicut vt ſupra qḋ relinq̄tur. Sꝫ adhuc inſtaẗ ꝫ dicta deſcenſu ſub termino ſingulari qꝛ ex dictis ſequunẗ iſte due cōcluſiones. ¶ Prima arguendo a ſupioꝛi ad inferioꝛa el⁹ in ſupponēdo ⁊ ſignificādo eſt deſcēſus formalis pꝫ ꝯcluſio formaliter ſeq̄tur ois ſortes vel plato vel cicero eſt hō ⁊ iſti ſortes ⁊ plato ⁊ cicero ſunt ſortes plato ⁊ cicero ergo ſortes ē hō plato ē hō ergo et cicero ē homo. ¶ Scḋa ꝯcluſio q̄ includit iſtā ⁊ cū hoc ꝙ a ſuperioꝛi ad inferi⁹ eſt bona ꝯña ſine cōſtantia deſcendēdo ꝓbatur bñ ſeq̄tur ſortes vel plato eſt hō ergo ſortes ē hō vel plato ē hō añs ē ꝓpō de diſiūcto ſubiecto cui⁹ ſubiectū ſtat determinate ⁊ ꝯñs propoſitio diſiunctiua ꝙ bene ſequatur pꝫ añs ⁊ ꝯſequēs equalēt gratia foꝛme.

Prima concluſio.

Secunda concluſio.

¶ Reſpōdeẗ cōcedēdo concluſiones propoſitas. Ex dictis patet ꝙ capiendo hanc homo vel aſinus eſt homo que eſt vera ſingulariꝫando totum vnica ſingularizatione pro brunello iſta eſt falſa ⁊ ꝙ ꝙ iſte terminus homo ſtaret determinate tota illa ſingularis nō eſt cōſequens ex vero quemadmodum contingebat de iſta iſte homo eſt homo eſt ſortes demonſtrato platone.

Correlarium.

¶ Sexto arguitur non ſequitur non omnis homo eſt hoc animal ⁊ non ois homo eſt hoc animal: et ſic de ſingulis. ergo nō omnis homo eſt animal: et tamen eſt aſcenſus igitur maioꝛ patet: quia antecedens eſt verum et conſequens falſum.

¶ Reſpōdeẗ concedēdo ꝙ nō ſequitur ⁊ cauſa eſt: quia arguitur a plurib⁹ ſuppoſitionibus determinatis reſpectu partiū multitudinis ad vnam determinatam reſpectu totius pars multitudinis ſcḋe intētionaliter ē termin⁹ diſcret⁹ ⁊ tota multitudo termin⁹ diſtributiuus iſte erroꝛ ꝯtigit innūeris argumētis vt hic

caput habet iſte hō ⁊ caput hꝫ iſte hō⁊ ſic de ſin gulis. ergo caput hꝫ oīs hō corpus eſt hic ⁊ corp⁹ eſt ibi. ergo corp⁹ eſt vbiqꝫ aliud ab hoc vero ē ve rum ⁊ aliud ab illo vero eſt veruꝫ: ⁊ ſic de ſingulis ergo aliud a vero ē verū hō eſt nō iſte hō ⁊ homo eſt nō iſte hō: ⁊ ſic de ſingulis ergo hō eſt non t ō non vterqꝫ illorum ē iſte iſtoꝝ ⁊ nō vterqꝫ iſtoꝝ ē iſte iſtoꝝ ergo nō vterqꝫ iſtoꝝ ē alter iſtoꝝ pro pter breuiloquiū ſuppono cōſtantiā ⁊ ad talia ar gumenta duplex ſolet dari ſolutio vna ē oportet prius aſcendere ſub termino ſtāte determinate et poſtea ſub termino diſtributo vt alam qͥlibet hō habet oportet ſic dicere hanc alam qͥlibet hō habet vel illā alam qͥlibet hō hꝫ: ⁊ ſic de ſingulis ⁊ poſtea aſcendere ſub termino diſtributo. Se cundo dicit̄ ꝙ poſſumus inchoare aſcenſuꝫ ſub termino diſtributo capiēdo relatiuū idētitatis in oībus ſingularib⁹ niſi in prima vt denotetur talis verificatio in ſingularib⁹ ꝓ vno ſuppoſito qualis denotatur i deſcenſa vt qꝛ per iſtā caput oīs hō habet ſignificat̄ ꝙ vnū determinatū ca put oīs hō habet. ¶ Oportet ſic dicere caput hꝫ iſte hō demonſtrando ſortē ⁊ idem caput hꝫ iſte homo demonſtrando platonē et ſic de ſingulis modo caput in ſecunda ſingulari et in qualibet ſequenti ſtat pro capite ſortis: quia pro illo veri ficatur propoſitio ſui antecedentis.

¶ Cōtra hoc arguit̄ ſic iſte ſin gulares caput hꝫ iſte hō ⁊ caput hꝫ iſte hō: et ſic de ſingulis ſunt nate inferre aliquā aſcenſam ⁊ nullam niſi illaꝫ caput oīs homo habet igitur.

¶ Reſpondet̄ ꝙ vniuerſaliter tales ſingulares inferūt ꝓpōneꝫ de termino di ſtributo reſpectu termini ſtātis confuſe tantuꝫ ſcilicet a caput oīs homo habet ⁊ ita in alijs.

¶ Cōtra modū aſſumendi re latiuum idētitatis arguit̄ ſic nō ſequit̄ hō non ē hoc aīal ⁊ idē hō nō ē hoc aīal: ⁊ ſic de ſingulis. ergo hō non ē aīal. ⁊ tamē ibi ē aſcenſus cū rela tiuo idēptitatis. ergo iſte mod⁹ ſoluendi nullus eſt prꝫ: qꝛ qͥlibet ſingularis ē vera ⁊ verificatur pro qualibet hoīe a ſorte. Similiter iſta ſingu laris ē vera idē hō non ē hoc aīal demōſtrando platonē probat̄ veritas illi⁹ iſta ē vna negatiua cuius ſubiectū ſtat determinate in ⁊ predicatuꝫ diſcrete ⁊ ſubiectū ſupponit pro omni illo pro q̄ propoſitio antecedentis verificat̄ ergo ſecunda ſingularis ē vera ⁊ eadeꝫ ratione quelibet alia.

¶ Reſpondet̄ ꝓcedēdo de vir tute ſermonis oēs ſingulares ſunt vere ⁊ aſcen ſa falſa niſi capiam⁹ relatiuū idētitatis reſtrin gens illum terminū homo pro vno diſcreto ſup poſito propterea citius herendū alteri ſolutioni ꝙ oportet prius deſcendere ſub termino ſtante determinate. Et iſtud ſolū non cōtingit in ne gatiuis ſed in affirmatiuis vt homo ē non iſte homo ⁊ idē homo ē non iſte homo. et ſic de ſin gulis. ergo homo ē nō homo ibi quelibet ſingu laris ē vera ⁊ aſcenſa falſa.

¶ Arguit̄ ꝙ licet icipere a ter mino ſtante determinate capta iſta ꝓpoſitione cuiuſlibet hominis h aſinus non ē currens ibi ē determinatio accepta non vnica et per conſe quens oportet incipere aſcenſum a determina tione vt poſtea dicitur.

¶ Forte dicis ſicut dicēdū eſt ꝙ oportet inchoare aſcenſuꝫ ſub termino ſtāte determinate niſi determinatio accepta non vni ca immediate precedat.

¶ Tūc ſic arguit̄ ſi debeamus ſeruare aſcēſum ſub termino diſtributo vel opꝫ addere relatiuū idētitatis termino ſtāte deter minate vel nō ſi ſcōm arguit̄ a plurib⁹ ſuppoſi tionibus determinatis reſpectu partiuꝫ multi tudinis ad vnā determinatā reſpectu toti⁹ q̄ cō ſequētia pri⁹ ē reprobata. Si p̄mū dabis cōtradi ctoria vera declarat̄ capiēdo has duas alicui⁹ ho minis qͥlibet aſin⁹ ē currens et cuiuſlibet hoīs h aſin⁹ nō ē currens ille cōtradicūt et poſito caſu ꝙ ſint duo hoīes ſortes ⁊ plato quoꝝ vterqꝫ hꝫ duos aſinos ⁊ currāt aſini ſortis vno aſino pla tonis qͥeſcente affirmatiua ē vera vt notū eſt et ꝓbo negatiuā per aſcenſum iſti⁹ hoīs aſinus nō eſt currens demōſtrando platonē illa verificat̄ pro brunello ei⁹ quē ſuppono qͥeſcere. Tunc ſcōa ſingularis erit ⁊ illi⁹ hoīs idē aſinus nō currit ⁊ poſtea veniendo ad ſortem quelibet ſingularis erit vera vt patet per relatiuum identitatis.

¶ Reſpondetur ꝙ oportet in choare aſcenſum ſub determinatione ⁊ qñ dicis opꝫ capere relatiuū identitatis. ¶ Rñdetur du pliciter pꝛio negādo: qꝛ non pure ſtat determi nate vt patet in ei⁹ cōtradictorio vbi termin⁹ di ſtribuitur in ordine ad duos terminos quorum vn⁹ ſtat determinate: et ſic aliquomō equalēter aſin⁹ ſtat cōfuſe tm̄ nō dico cōfuſe tm̄: qꝛ tūc da rentur cōtradictoria vera. Scōo rñdetur opor tet capere relatiuū idētitatis in oībus ſingula ribus pro aſinis poſſeſſis ab vno hoīe vt cuiuſli bet hoīs h aſin⁹ nō eſt currens iſti⁹ hoīs aſinus nō eſt currēs demōſtrādo ſortē ⁊ illi⁹ hoīs idem aſinus nō eſt currēs poſtea opꝫ ire ad aliū hoīeꝫ ſcꝫ ad platonē ſic dicēdo ⁊ iſti⁹ hoīs aſinus nō eſt currens ⁊ capiendo relatiuū idētitatis ꝓ aſinis ei⁹ ſolū: qꝛ hoc denotabatur per illam vniuerſa lem cuiuſlibet hominis h aſin⁹ nō eſt currens.

¶ Septimo arguit̄ nō ſeqtur a q̄libet ente qōlibet differēs eſt ens: ꝗ a qͥlibet ente hoc differēs ē ens dmōſtrādo ſortē ⁊ tamē ibi ē deſcēſus: qꝛ ſuppono ꝯſtātiā cū illa ꝑticula: ⁊ ſic de ſingulis: ꝙ nō ſeqtur prꝫ. qꝛ aſ̄s ē verū ⁊ ꝯ̄s ſm̄ falſitas ꝯ̄tis prꝫ. qꝛ hꝫ ſeqtur a quoꝫ ente hoc differēs ē ens hoc differēs ē ens demō ſtrādo ſortē. ꝗ ab hoc ente hoc differēs ē ens cō cluſio ē fīa ⁊ minor ꝓ̄a. ꝗ maior ē fīa ⁊ ꝙ deſcēſa fit ꝓ̄a prꝫ ꝑ aſcēſum ab hoc ente qōꝫ differēs ē ens ⁊ ab hoc ente qōꝫ differēs ē ens: ⁊ ſic de ſin gulis. ꝗ a qͥlibet ente qōlibet differens eſt ens.

¶ Reſpōdet̄ cōcedendo ꝙ nō ſequitur: quia oportet inchoare deſcenſum a de terminatione ⁊ aſcenſum ſimiliter: ⁊ ſic nō cur rit argumētū. Declaratur per ſimile ſi quilibet homo habet multos aſinos iſta eēt vera cuiuſli bet hominis quilibet aſinus eſt aſinus. ⁊ tamē iſte ſingulares ſunt falſe cuiuſlibet hominis iſte aſinus eſt aſinus quocunqꝫ aſino demonſtrato: quia da oppoſitum demonſtrando brunellum arguitur ſic cuiuſlibet hominis iſte aſin⁹ eſt aſi nus plato eſt homo. ergo platonis iſte aſinus ē aſinus conſequentia tenet in darij et concluſio eſt falſa poſito ꝙ plato non habeat brunellum

⁊ minor ꝓ̄a

et minor vera .ergo maior erat falſa ſʒ deſcendendo primo ſub illo termino hoïs nullū ſequit̃ incōueniens et eodē mō in aſcenſu dicatur.

¶ Cōtra hoc arguitur ſic termini ſub quibus nec aſcendim⁹ nec deſcēdimus debent ſtare eque reſtricte in aſcenſa ꝛ in aſcendentib⁹ ꝛ in deſcēſa ꝛ in deſcēdentibus. ſed hoc nō ſeruat̃ hic igit̃. minor patet: qꝛ dicēdo cuiuſlibet hoïs quilibet aſinus eſt aſinus aſinus ſtat pro quolibet aſino poſſeſſo ab hoïe ꝛ in iſta iſti⁹ hoïs aſinus eſt aſinus ſtat ſolū pro aſino ſortis ꝛ ita in qualibet alia ſingulari.

¶ Reſpondetur negādo ꝙ ceteri termini debēt ſtare eque reſtricte in aſcendentib⁹ ꝛ in aſcenſa. ſʒ ſufficit ꝙ ꝓ tot accipiūt̃ in oībus ſingularibus ſimul iunctis ꝛ hoc potiſſimū qñ eſt determinatio accepta nō vnica acceptione cuʒ ſuo determinabili. licet in iſta iſtius hoïs aſinus currit aſinus accipiatur preciſe pro aſino huius demonſtrati in ſecunda ſingulari ꝓ aſino alterius accipitur: ꝛ ſic in tota multitudie ſingulariū pro tot ſicut in vniuerſali. Ex illo ptʒ ſolutio huius ſemper oïs hō ē aïal et iſti hoïes. ſunt oēs hoïes. ergo ſemp iſte hō eſt aïal: ꝛ ſemp iſte hō eſt aïal: ꝛ ſic de ſingulis. Deſcenſus prius debebat inchoari a determinatione dicēdo iſto tpe oïs hō eſt aïal ꝛ iſto tempore oïs hō ē aïal. ꝛ ſic de ſingulis: ꝛ tunc poſſum⁹ deſcēdere ſub illo termino hō ex illo ptʒ nō eſſe incōueniens ꝓ argumento principali ꝙ differēs in hac a quolibet ente qōlibet differens ē ens ꝓ qualʒ re mundi ſupponat. ꝛ tum in nulla ſingulari pro omni re ſupponit in iſta ab hoc ente qōlibet differens ē ens demonſtrādo ſortem differens nō ſupponit pro ſorte: ſed pro quolibet alio ab eo et proportionabiliter i qualibet ſingulari dicat̃ ꝛ in tota multitudine ſicut dictum eſt ibi cuiuſlibet hoïs quilibet aſinus eſt aſinus.

Correlarium.

¶ Contra hoc arguit̃ ſic bene ſequit̃ a quolibet ente quodlibet differēs ē ens ergo quodlibet differēs ab ente ē ens. ꝯñs ē falſum ꝛ claudēs contradictionē. ergo ꝛ añs. ꝛ probatur cōſequētia ab equiualētibus termini ſupponūt eodē modo tenēdo ꝙ ad diſtributionem determinabilis ſequitur diſtributio determinationis forte dicis: ꝛ ita dicendū eſt ꝙ ꝯña nihil valet et negat̃ ꝙ añs ꝛ ꝯñs equiualent ſubiectū ꝯñtis nō ſupponit ſubiectū añtis pro quolibet ente mūdi: qꝛ eſt determinatio accepta vnica in cōſequēte ꝛ accepta nō vnica in antecedente.

¶ Cōtra hoc arguitur ſic iſte equiualent. ſortes differt ab homine et ſortes a quolibet homine differt et hoc gratia forme ꝛ non alias niſi quia termini ſupponunt eodē modo: et tamē in vna ē determinatio accepta vnica in altera vero non. et tamen predicatum in iſta ſortes ab omni homine differt ꝓ quolibet ente mūdi ſupponit. ꝛ in iſta ſortes differt ab hoïe ꝓ nullo hoïe ſupponit. ergo ſolutio ꝑcedēs nulla.

¶ Reſpondetur concedendo ꝙ iſte equiualent formaliter ſortes differt ab homine et ſortes ab omni homine differt: et tñ predicata nō cōuertuntur ꝛ ē determinatio accepta vnica in vna et nō in altera. Secūs eſt in alia vbi vnū extremū ſupponit aliud vero non.

¶ In aliquib⁹ vero difficile ē dare aliud diſcrimē niſi penes determinationē accipi vnica vel non vnica Sortes nō differt ab omni hoïe nō equiualet iſti ſortes ab aliquo hoïe non differt: ꝛ tñ hoïe ſupponit eodē mō in vtraqꝫ immo equalet iſti ſortes a nullo hoïe differt. ꝛ ptʒ. manifeſte ꝑ eius cōtradictoriā ſortes differt ab oï hoïe equiualet huic. ſortes ab aliquo hoïe differt. Que ꝑpoſitiones ſunt cōcedēde reſpectu termini ſtantis confuſe tñ optime cognoſcitur ꝑ aſcēſum. vt oïs hō ab hoïe differt ab oï hoïe differt hō ab oï homine homo nō differt. Prima ſic cognoſcitur iſte homo ab hoïe differt. ꝛ iſte homo ab homine differt. ꝛ ſic de ſingulis: modo iſte ſingulares ſunt vere. Secunda eodē mō cognoſcitur. qꝛ hō ſtat cōfuſe tantū. Tertia ꝓpoſitio cognoſcit̃ per aſcenſum iſte hō ab homine nō differt ꝛ iſta hō ab homine nō differt: ꝛ ſic de ſingulis. ſʒ iſte ſunt negāde ab oï homine differt oïs hō ab oï hoïe h homo differt ſortes nō differt ab omni homine. Et ſi dicas bene ſequitur iſte homo ab homine differt et iſta homo ab homine differt: et ſic de ſingulis. ergo oïs homo ab homine differt.

¶ Reſpondetur ꝙ hoc argumentū eſt ſolutuʒ ex dictis: quia arguitur a pluribus ſuppoſitionibus determinatis.

¶ Contra hoc arguit̃ ille ſingulares ſunt nate inferre aliquā vniuerſalem ꝛ nullā niſi illā igitur negat̃ minor: imo infert hāc oïs hō ab homine differt. Et ita vniuerſaliter caput habet iſte homo ꝛ caput habet iſta homo cōcludendum ē a caput omnis homo habet.

¶ Forte dicis a homo differt ab homine equiualet huic vere a hō a quolibet homine differt. Preterea ſequit̃ ex vero per aſcēſum a homo differt ab iſto homie ꝛ a hō differt ab iſta homine: ꝛ ſic de ſingulis. ergo a homo differt ab homine ꝑ aſcenſum antecedēs ē verum ergo ꝛ ꝯñs. Si dicas ex parte huius termini differens arguitur a pluribus ſuppoſitionibus determinatis ꝛ ē pars multitudinis in añte. Saltē capiā hanc a hō ē a differens ab homine: ꝛ ſic aſcendā a hō ē a differens ab iſto hoïe ꝛ a homo ē a differens ab iſta hoïe. et ſic de ſingulis igit̃

¶ Ad primū nego ꝙ iſte equiualent a homo differt ab homine et a homo ab omni homine differt eſt determinatio accepta vnica in prima et non in ſecunda.

¶ Ad ſcōm argumentum de aſcenſu dicatur ſicut dictū ē arguēdo vſqꝫ ad illā particulā a hō ē a differēs ab hoïe in qua ē punctū argumēti. Et dꝛ ibi primo negādo ꝯñam: qꝛ eſt determinatio accepta vnica acceptiōe cū ſuo determinabili. Propterea oportet aſcēdere diſiunctim ꝛ hoc ſufficienter extinguit argumentū Secundo dico diſtinguendo ꝙ arguatur a pluribus determinatis vel in forma conceditur in valore negatur nullus terminus ſtat determinate in forma patet per regulas ſuppoſitionis. Sed poſtqꝫ formaliter idē eſt dicere a homo differt ab homine ꝛ homo differt ab homine equiualēter aliquis terminus ſtat determinate clarior ē prima ſolutio ſed loquēdo bene conſequēter ſecunda ſufficit.

¶ Octauo arguit. non ſeqt̃ hõ eſt nõ iſte homo ⁊ hõ eſt nõ iſte homo ⁊ ſic de ſingulis. ergo hõ eſt nõ hõ: ⁊ tñ ibi eſt aſcenſus igit̃ Maior patet: qꝛ antecedẽs eſt veruʒ ⁊ pñs falſum. Forte dicis arguit̃ a pluribꝰ determinatis reſpectu partiũ multitudinis ⁊c̃. Tũc capio hãc a hõ eſt nõ iſte hõ ⁊ aſcẽdo ſub termino infinitato. Si dicas adhuc nõ hõ. ſtat determinate finaliter capiã hãc a hõ eſt a nõ hõ vbi hõ ⁊ nõ hõ ſtant ꝯfuſe tñ ⁊ aſcendã ſub termio infinitato.

¶ Rñdet ſicut ad argumẽtũ ꝑcedẽs ⁊ hoc eſt clarũ poſtꝙ iſte terminus nõ hõ tñ valet in ſignificando vel in cõſequẽdo ſicut iſte terminus ens quod non eſt homo.

¶ Contra hoc arguit ſic. nõ ſequit̃ deleto ſigno cõfuſiuo nõ hõ currit. ergo nõ iſte hõ currit ⁊ nõ iſte hõ currit: ⁊ ſic de ſingulis. ergo nõ licet deſcendere copulatiue ſub termio infinitato: qꝛ poſito ꝙ vnꝰ aſinus currat cuʒ oibꝰ hoibus añs eſt verũ ⁊ pñs falſum nõ hõ currit: vt notũ eſt ꝙ hoc ſit falſum nõ iſte hõ currit pʒ immo ſuũ oppoſitũ eſt verũ iſte hõ currit. Et cõfirmat̃ ibi arguit̃ ab inferiori ad ſuperius. ergo nõ eſt deſcẽſus. Tenet cõſequẽtia. qꝛ in deſcenſu arguit̃ a ſupiori ad inferius añs pʒ: qꝛ nõ hõ eſt inferiꝰ ad nõ currit hõ. pʒ ex capl'o de nole.

¶ Reſpondet ad primũ negãdo ꝙ nõ poſſumus copulatiue aſcendere ꝓpter hoc argumentũ ⁊ ꝓcedit ꝙ añs eſt verũ: ⁊ ſic eſt pñs nõ iſte hõ currit: qꝛ vʒ hãc ens qð nõ eſt iſte hõ currit qð eſt verũ cũ quo ſtat iſte hõ currit ⁊ negatur ꝙ ille propoſitiones opponantur capiẽdo non infinitanter.

¶ Ad ſecundũ argumentũ diſtinguit ꝙ arguit̃ ab inferiori ad ſuperiꝰ vel reſpectu termini infinitati: ⁊ ſic nego. ⁊ rõne illius prouenũt deſcẽſus vel rõne termini infiniti cõcedit: qꝛ nõ inconuenit per diuerſa ſimul arguere ab inferiori ad ſuperius ⁊ econuerſo.

¶ Nono arguit. nõ ſequit̃ alicuius ſpeciei qðlibet indiuiduũ eſt aſinus: ergo alicuiꝰ ſpeciei hoc indiuiduũ eſt aſinꝰ demõſtrãdo brunellũ ⁊ eiuſdẽ ſpeciei hͦ indiuiduũ eſt aſinus demõſtrando fauellũ ⁊ eiuſdẽ ſpeciei hͦ indiuiduũ eſt aſinꝰ demõſtrando ſortẽ. ⁊ ſic de ſingulis: ⁊ tñ ibi eſt deſcẽſus igit̃ ꝙ ꝑ iſtũ terminũ indiuiduũ oportet demõſtrare ſortẽ ⁊ bouẽ ſub lectũ ꝑ quolibet ente mũdi diſtribuit̃ vel ſalteʒ iſte terminus indiuiduũ ſub quo deſcenditur. ergo oportet demõſtrare oĩa ſuppoſita pro quibus ille terminus diſtribuitur.

☞ ¶ Reſpondet cõcedẽdo ꝙ nõ ſequit̃ ⁊ nego ꝙ ſit deſcẽſus. Tũ pͥmo oportet inchoare deſcẽſum a determinatiõe iſtiꝰ ſpeciei qðlibet indiuiduũ eſt aſinꝰ vel illiꝰ ſpeciei qðlibet indiuiduũ eſt aſinꝰ mõ capiẽdo vnã ſingularẽ verã indiuiduũ ſtat ſolũ ꝑ indiuiduis aſininis: et tũc opʒ cõplere deſcẽdere ſub illo termino indiuiduũ. Sʒ bñ verũ eſt ꝙ indiuiduũ ꝑ pluribus ſtat in deſcenſa ꝙ in deſcendentibus qñ damus ſingularẽ verã deſcendẽdo ſub determinatione. Scðo dͣ ꝙ oportet copulatiue deſcendere ſub diſiunctione hoc eſt partim copulatiue partim diſiunctiue rõ eſt ibi ſunt duo termini nõ habẽtes vnicã acceptionẽ quorũ vnꝰ ſtat determinate ⁊ alter diſtribuit̃ opʒ ſic deſcẽdere alicuius deſcẽdere alicuiꝰ ſpẽi qðlibet indiuiduũ ẽ aſinꝰ. ergo alicuiꝰ ſpẽi hͦ indiuiduũ ẽ aſinꝰ. ergo aſinꝰ demõſtrãdo brunellũ ⁊ eiuſdẽ ſpẽi hͦ idiuiduũ ẽ aſinꝰ demõſtrãdo fauellũ capiẽdo vſqueqꝫ relatiuũ indẽtitatis in ſuppoſitis aſinorũ poſtea eundo ad hoies demõſtrãdo ſortẽ dicat̃ vel alicuiꝰ ſpeciei hoc indiuiduũ eſt aſinꝰ: ⁊ eiuſdẽ ſpeciei hͦ indiuiduũ eſt aſinꝰ ⁊ ſic de ſingulis cũ oibꝰ hoibꝰ poſt ſortẽ capiẽdo relatiuũ idẽtitatis poſtea demõſtrãdo primũ bouẽ dicat̃ vel alicuiꝰ ſpeciei hͦ indiuiduũ eſt aſinus cũ oibus alijs indiuiduis boũ capiẽdo relatiuũ idẽtatis ita ꝙ deſcẽdẽtes erũt vna diſiũctiua cuiꝰ quelibʒ pars erit vna copulatiua cõpoſita ex oibꝰ ſingularibꝰ vniꝰ ſpeciei ⁊ ſi vna pars illiꝰ diſiũctiue fuerit vera tota ẽ vera. Et rõ eſt qꝛ hoc denotabat̃ ꝑ ꝓpoſitionẽ vniuerſalẽ q̃ dicit alicuiꝰ ſpeciei qðlibet indiuiduuʒ eſt aſinꝰ hoc eſt iſtiꝰ ſpeciei qðlibet indiuiduũ eſt aſinꝰ vel illiꝰ. Et ſub iſto termino indiuiduuʒ in ſuo cõtradictorio deſcẽdat̃ copulatiue ſub diſiunctiõe hͦ eſt partim diſiũctiue partim copulatiue. Sʒ iſta ẽ negãda qðlibet indiuiduũ alicuiꝰ ſpẽi ẽ aſinꝰ nec equalet huic a ſpẽi qðlibet indiuiduũ ẽ aſinus eſto ꝙ ſpẽi eodẽ mõ ſupponat.

¶ Decimo arguit: non ſequit̃ oĩs hõ eſt totũ in quãtitate ergo iſte eſt totũ in quãtitate ⁊ iſta hõ eſt totũ ĩ quãtitate ⁊ tñ eſt deſcẽſus igit̃ maior pʒ qꝛ añs eſt verũ ⁊ pñs falſum minor pʒ qꝛ capiẽdo totũ in quãtitate ſcðe intẽtionalr ꝙꝙ oĩs hõ ſupponat materialr hõ ſupponit ꝑſonaliter qꝛ ſi ſtaret materialiter oĩs in cõi gñe nõ põt ei addi cũ terminꝰ materialiter ſumptꝰ ſit neutri gñis. Cõfirmat̃ nõ ſequit̃ oẽm hoiem eſſe aial eſt neceſſe ⁊ iſti hoies ſunt oẽs hoies ergo iſtũ hominẽ eſſe animal eſt neceſſe ⁊ iſtũ hominem eſſe animal eſt neceſſe ⁊ ſic de ſingulis ⁊ tamen eſt deſcenſus igitur.

¶ Reſpondet ꝑ materia ꝓmi argumẽti ꝙ totũ in quãtitate capit̃ duobꝰ modis vno modo ꝓme intẽtionalr ⁊ tũc tantũ valet ſicut aliqͥd cõpoſitũ ex oibꝰ ſuis partibꝰ alio modo ſcðe intentionaliter ⁊ tũc totũ in quãtitate ſupponit ꝑ ſigno vniuerſali ⁊ termino cõmuni ſimꝰ iũctis hoc cõplexũ oĩs hõ vocat̃ totũ in quãtitate tũc cõcedit illa oĩs homo eſt totũ in quãtitate ⁊ tũc vbi argumentũ tangit ſuppoſitionẽ huiꝰ termini hõ hoc põt eſſe dupliciter vel quo ad genus ſuppoſitiõis hoc eſt an materialiter an perſonaliter vel quo ad ſpeciẽ. hoc eſt an diſtributiue vel determinate ⁊ cõmuniter dicit̃ perſonaliter ratio cõmunis adducebatur in ſuppoſitiõe materiali ⁊ nũc arguẽdo repetita eſt nego ꝙ hõ ſtet perſonaliter ⁊ cõcedit ꝙ eſt neutri generis ⁊ quando dicis tunc eſſet incõgrua nego: qꝛ omnis non capitur adiectiue ſed mere materialiter ⁊ ſic nõ eſt adiectiuum eius ⁊ per cõſequẽs ratio nulla incongruitatis ⁊ ꝓpterea homo ſupponit determinate quia terminus cõmunis: cõmunis ſupponẽs ſuper quem nullũ cadit ſignuʒ ⁊ quando ita contingit in ſuppoſitione materiali non eſt deſcendendum ſub partibus. Sed ſub totali extremo: hec eſt vera aſinus hominis eſt aggregatũ ex determinatione ⁊ determinabilĩ vbi aſinus ⁊ hominis materialiter determinate ſupponunt nec ſequitur ergo hoc lꝫ aſinus eſt aggregatum ex determinatione ⁊ determinabi

Totũ in quãtitate bifariã capi.

li vl' illõ ly aſin⁹ ẽ aggregatũ ex determĩatõe ⁊ de
terminabili antecedens eſt verũ ⁊ ꝯñs falſu; co
dem modo poteſt deſcendere ſub iſto termino
hominis ⁊ ratio quia per hanc indefinitam aſi-
nus hominis eſt aggregatum ex determinatio-
ne ⁊ determinabili non ſignificatur ꝙ aſinus eſt
aggregatum ⁊c. etiam nec hominis ſed ꝙ illud
totum eſt aggregatum idem patet ibi homo al-
bus audiens miſſam eſt quid complexũ. Et ex
illo ſoluitur confirmatio ꝙ hec conſequentia eſt
nulla omnem hominem eſſe animal eſt neceſſe
ergo hunc hominem eſſe animal eſt neceſſe vel
hunc hominem eſſe animal eſt neceſſe quia illõ
predicatum neceſſe denotatur competere huic
ſubiecto omnis homo eſt animal ⁊ non parti ei⁹
ſed oportet deſcendere diſiunctiue ſub illo ſubie
cto ſic hoc ly omnem hominem eſſe animal eſt
neceſſe vel illud ly omnem hominem eſſe ani-
mal eſt neceſſe demonſtrando illud pro quo
ſupponit ſubiectũ illius indefinite ⁊ ſic propter
iſtas propoſitiones non oportet dare vniuerſa-
les neceſſarias vel indefinitas ⁊ ſingulares con
tingentes vel falſas ꝙꝙ hoc non incõueniret ⁊
ſic nõ eſt opus reſpõdere ad formã argumẽtoꝝ.

¶ Undecimo arguitur nõ ſe-
quitur quilibet aſinus hominis currit ergo qui
Annotes. libet aſinus iſtius hominis currit ⁊ quilibet aſi
nus iſtius hominis currit ⁊ tamẽ ibi eſt deſcen-
ſus igitur maior patet quia demonſtrando ho-
minem non habentem aſinum antecedens eſt
verum ⁊ conſequens falſum hic. Notandũ eſt ꝙ
in hoc argumẽto tangitur. difficultas cõmunis
quomodo oportet deſcendere ⁊ aſcẽdere ſub ter
Regula. minatione accepta vnica acceptione cum ſuo de
terminabili de quo eſt magna altercatio inter
artiſtas aliquibus vniuerſaliter deſcendentib⁹
copulatiue nec argumentum propoſitum cogit
oppoſitum poſſumus dicere ꝙ hominis ſtat con
fuſe tantũ eſſe ſic oportet deſcendere diſiunctim
poſſumus etiam dicere ꝙ ſupponit diſtributiue
quia ad diſtributionem recti ſequitur diſtribu
tio obliqui ſed hominis ſtat reſtricte pro homi-
nibus habentibus aſinos ⁊ ſic conſequentia ꝓ
poſita nihil valet ſed poſſumus capere alias pu
ta omne animal preter hominem eſt irrationa-
le non ſequitur ergo omne animal preter hunc
hominẽ eſt irrationale ⁊ omne aĩal preter hunc
hominem eſt irrationale ſimiliter hic ſortes vi-
dens omne animal non eſt homo non ſequitur
ergo ſortes videns hoc animal non eſt homo et
ſortes videns hoc animal non eſt homo demon-
ſtrando ſortem ⁊ platonẽ q2 ſi ſortes illos duos
tantum videret antecedens eſſet verum ⁊ conſe
quens falſum ſubiectum antecedentis non ſup
ponit ⁊ eſt negatiuum ergo verũ ⁊ quelibet ſin-
gularis conſequentis eſt falſa vt patet per earũ
contradictorias propterea alij deſcendunt copu
latim ſic omne animal preter hominem eſt irra
tionale. ergo omne animal preter hominem et
hunc hominem eſt irrationale omne animal ꝙ
nõ eſt homo eſt irrationale. ergo omne animal
ꝙ non eſt homo ⁊ iſte homo irrationale: ſed in
exemplis eorum antecedens eſt verum ⁊ conſe-
quens falſum qualitercumq; capiatur ⁊ diuiſiue
non eſt dubium complexiue ſic arguitur omne
animal ꝙ non eſt homo ⁊ ille homo eſt irratio-
nale demonſtrando ſortem plato eſt animal ꝙ
non eſt homo ⁊ iſte homo. ergo plato eſt irratio
nalis conſequentia eſt in darij ⁊ concluſio falſa
non ſe falſificans ⁊ minor vera. ergo maior eſt
falſa alij deſcendunt diſiunctim ſemper adden-
do terminum communem illi diſiuncto vel om-
ne animal preter hominem eſt irrationale. ergo
omne animal preter hominem vel hunc homi-
nem eſt irrationale. Et iterum hoc ſuperuaca-
nee addit terminum communem: quia cetera
manebunt paria cum diſiuncto terminorum ſin
gularium aliqui vocãt aliquem deſcẽſum mo
bilem ⁊ aliquem immobilem pro hac materia
tedioſum foret omnes fractiones hic enarrare
propterea dico ſatius eſſe incidendũ in hãc diſ-
iunctiuam ꝙ oportet deſcendere neglecto termi
no cõmuni. vel in talibus non deſcendere ⁊ pro
tota materia intelligenda.

¶ Notãdum eſt ꝙ duplex eſt
propoſitio ex determinatione et determinabili
nam aliqua eſt q̃ formaliter equiualet ꝓpoſi-
tioni in qua determinatio accipit̃ nõ vnica vbi
termini ſupponunt eodẽ mõ vt ſortes differt ab
hoĩe equiualet huic ſortes ab omni hoĩe differt
ſortes differt a quol; hoĩe equiualet formaliter
huic ſortes ab aliquo hoĩe differt in talib⁹ licet
deſcẽdere ac ſi nõ eẽt determinatio ſm ꝓpõnes
q̃bus equiualẽt ꝑ regulas ſuppoſitionũ vt ſortes
differt ab hoc ente. ergo ſortes differt ab ente ⁊
ſortes differt ab hoc ente ⁊ ille ẽ potiſſimus mo
dus ad cognoſcendas veritates tantũ atq; falſi
tates in alijs deſcẽdendũ eſt ſub totali extremo
vt homo vidẽs omnẽ hominẽ nõ eſt animal. ergo
iſte hõ vidẽs omnẽ hominẽ nõ eſt aĩal vel ille hõ
vidẽs omnẽ hominem nõ eſt animal ſi libet de
ſcendere diſiunctim ſic deſcẽde. ergo hõ videns
omnem hunc hominẽ vel hunc hominẽ ⁊c ſic de
ſingulis nõ eſt animal ⁊ ſi antecedens ſit verum
propter nõ ſuppoſitionẽ ſubiecti eodẽ mõ erit de
cõſequẽte ⁊ vbi antiqui dixerũt nõ licz deſcẽdere
ſub pte extremi. Hic ẽ bene dictũ quãdo pars ẽ
determinatio accepta vnica nõ equalens extra
q2 deſcenſus ⁊ aſcẽſus ſunt manifeſtatiui veri-
tatis vel falſitatis ꝓpoſitionũ mõ diſiunctũ ad
terminos inferiores citius obũbrat veritatẽ ꝓ-
poſitionis ꝙ terminꝰ ſuperior ⁊ illa ẽ cauſa ar-
bitror quare in pleriſq; ſtudijs adhuc ſub nullo
termino ſtãte cõfuſe tantũ deſcendit̃ ꝙ non eſt
irrationale ex illo pz quare hec ꝯña nihil valet
differẽs ab ente nõ eſt ens. ergo differẽs ab hoc
ente nõ eſt ens ⁊c ſic de ſingulis multiplex error
eſt ſubiectũ añtis nõ ſupponit ⁊ ꝓpterea ipſum
eſt verũ ſed ſubiecta cõſequẽtiũ bene ſupponũt.
Secũdo arguit̃ a pluribus ſuppoſitiõib⁹ deter-
minatis reſpectu partiũ multitudinis ad vnaz
determinatã reſpectu totius. Tertio oportet de
ſcendere ſub totali ⁊ hoc ẽ ſolutiuũ deſcẽſus.

¶ Duodecimo arguit̃ nõ ſe-
quit̃ nullũ caput oĩs hõ habet. ergo nullũ caput
iſte hõ vel iſte hõ habet ⁊ tñ eſt deſcenſus igitur
minus pz: q2 ille terminus hõ ſupponit cõfuſe
tantũ tunc op; deſcendere diſiunctim.

¶ Reſpondetur concedẽdo ꝙ
non ſequitur ⁊ ꝙ oportet deſcendere diſiunctim
⁊ non copulatim: quia in deſcenſu propoſito ar-
guitur a non diſtributo ad diſtributũ illud diſ-
iunctum in cõſequẽte diſtribuitur oportet ſic de
ſcendere. ergo nullũ caput habet oĩs iſte homo
vel iſte homo ⁊c ſic de ſingulis vbi caueẽ arguere
a nõ diſtributo ad diſtributũ ⁊ illud ꝯñs ẽ verũ

ſicut añs ptȝ per cōtradictoriū ɔñtis aliquod caput ois iſte hō vel iſte hō habet. Scđo dicitur ꝙ oportet hāc reſoluere in ſuā equiualenteȝ omne caput hō non habet⁊ tunc diſiunctum deſcendere ſub illo termino homo vbi iterum cauetur arguere a non diſtributo ad diſtributum.

¶ Decimotertio arguit. non ſequit iſte hō ē animal ⁊ econuerſo ⁊ iſta hō eſt aial ⁊ econuerſo.⁊ ſic de ſingulis ⁊ iſti homines ſunt omnes homines.ergo oīs hō eſt animal et econuerſo tamen ibi ē ſenſus igitur.

¶ Reſpondetur diſtinguēdo ꝙ vel ecōuerſo dicit cōuerſionē ſimplicem:et ſic conceditur ⁊ cōuerſionē per accidens. ⁊ ſic nego. Cauſa quare nō ſequit ſi dicat cōuerſionē ſimplicē ēt:qꝛ arguitur a nō diſtributo ad diſtributū iſte homo ē animal ⁊ ecōuerſo ibi animal non diſtribuitur.ſed in hac omnis homo ē animal et ecōuerſo diſtribuitur.⁊ ſenſus eſt omnis homo eſt animal ⁊ econuerſo omne animal eſt homo.

¶ Cōtra hoc ar̄.ꝙ non inconuenit arguere a nō diſtributo ad diſtributū per aſcenſum.ergo ſolutio nulla. Antecedēs ptȝ dicendo iſte homo currit et iſte homo currit.et ſic de ſingulis.ergo omnis homo currit.homo diſtribuitur in conſequente et nō antecedente.

Aduerte.

¶ Reſpondetur negando ꝙ arguitur a non diſtributo ad diſtributū in ſenſu de quo artiſte loquūtur.qꝛ nō arguit a termino diſtribuibili nō diſtributo i antecedēte ad ipm diſtributū in cōſequente et hoc ſm acceptionem ſingulariū. Hoc additur propter illud qđ ſequit ad partē ꝓpoſitiōis eſſe ꝓpoſitionē. Scđo dicit arguit virtualiter a diſtributō ad diſtributum Sȝ in principali argumēto ols hō ē aial ⁊ econuerſo ſi vis aſcēdere ſub iſto termino aial demōſtrando oīa animalia in ſingularibus:⁊ tunc cōſequentia eſt bona ⁊ añs falſum ſicut ɔñs.

¶ Quartodecimo arguit bñ ſequitur hō eſt aſinus.ergo iſte homo ē aſinus et iſte homo eſt aſinus:⁊ ſic de ſingulis:et tamē ibi arguitur copulatiue deſcēdendo ſub iſto termino ſtāte determinate. Forte dicis ſicut dicēdū eſt ꝙ ſequitur gratia materie ⁊ nō per deſcēſum in ſimili nō ſequitur animal eſt homo.ergo hoc animal eſt hō. ¶ Cōtra hoc arguitur formaliter ſequitur hō ē homo ⁊ iſti hoies ſunt omnes homines.ergo iſte hō eſt homo:⁊ iſte homo eſt hō. ⁊ ſic de ſingulis. Si neges ꝙ ſequat formaliter inſtat in ſimili forma. ¶ Et cōfirmatur. Aliquis eſt terminus diſtributus ſub quo nō poteſt deſcendere copulatiue:ptȝ de iſta omnis ſol lucet querendo qđ demonſtras in ſingularibus. Hoc argumentum querit de modo deſcendendi.

Deſcenſus triplex eſt

¶ Notanduȝ eſt ꝙ triplex eſt deſcenſus:extendendo terminum. Quidā materialis vt in argumēto ꝑncipali. Quidā formalis ⁊ nō gratia forme acceptionis terminoꝝ vt in replica principalis argumēti. Tertius ē deſcenſus formalis tenēs ſolū grā forme acceptiōis terminorū ⁊ copulatiuus nūꝗ taliter fit niſi ſub termino diſtributo non eſt difficultas ꝙ hec ɔñtia nihil valet ſub tali termino formaliter poſſum⁹ deſcendere diſiunctiue. ergo ſtat ſolū determinate.qꝛ ſub omni termino diſtributo ſub quo eſt copulatiue poſſum⁹ deſcēdere diſiunctiue poſſum⁹ Quadrupliciter cōtingit deſcendere copulatiue ſub termino ſtāte determinate. Primo qñ ꝑdicatur ſynonimū de ſynonimo vt currēs ē currēs ergo hoc currēs ē currēs ⁊ hoc currēs ē currēs:et ſic de ſingulis. Scđo tenēdo ꝙ pars ꝓpoſitionis eſt ꝓpō vt ptȝ de ſubiecto huius. nō oīs homo ē animal qđ ſupponit determiate ſub quo copulatiue formaliter poſſum⁹ deſcēdere. Tertio qñ añs cedēs ē formaliter īpoſſibile.vt currēs ē nō currens copulatiue cōtingit deſcēdere ſub ſubiecto ⁊ formaliter ꝓpter formalē īpoſſibilitatē añtis Et hic capiant extrema ſm idē tēpus adequate ⁊ iſtud nō ē dubiū naturaliter an pōt inſtare in talibus homo ē non xp̄s altioris ē negocij. Quarto formaliter deſcendimus ſub termino ſtante determiate copulatiue qñ deſcendētes ſunt formaliter neceſſarie. Sȝ bonitas iſtarum cōſequētiarum immediate a deſcenſu nō dependent.

¶ Ad confirmationē pōt dicere ꝙ nō licet deſcendere ſub termino nō habēte plura ſuppoſita vel potes copulatiue deſcēdere vnum ſuppoſitum demonſtrando.

¶ Decimoquinto arguit nō ſequit omne aial fuit in archa noe.⁊ iſta animalia ſunt vel fuerunt oia animalia. ergo hoc aial fuit in archa noe.⁊ hoc aial fuit in archa noe .et ſic de ſingulis. ⁊ tñ ē deſcenſus igitur .maioꝛ ptȝ qꝛ diſtribuendo ſubiectum pro generibus ſingulorum añs eſt verum ⁊ conſequens falſum.

¶ Reſpondetur cōcedendo ꝙ nō ſequitur,nec deſcenditur ſm exigentiā diſtributionis ulla ſignificat ꝙ de qualibet ſpecie animalis aliqđ aial fuit in archa noe ⁊ nō ꝙ quodlibet ſuppoſitū aialis fuit in archa noe. Hoc nō obſtāte ſubiectū ē iſte terminus aial ſine addito opȝ ſic deſcēdere hoc aial fuit in archa noe demōſtrando ſortē vel hoc animal fuit in archa noe demonſtrando platonē capiēdo oēs alios hoies diſiunctiue. Poſtea demonſtrādo primū ſuppoſitum noue ſpeciei:puta brunellū dicatur ⁊ hoc aial fuit in archa noe demōſtrando oia indiuidua eiuſdē ſpeciei diſiūctiue.⁊ ita in oibus alijs Hoc ſituato ꝙ primū ſuppoſitū cuiuſlibet ſpeciei vel ſaltē cuiuſlibet ſpeciei primū ſuppoſitū demonſtret copulatiue. Et oia ſuppoſita eiuſdem ſpeciei diſiunctiue accipiantur. Et ſi copulatiua habeat oēs iſtas ptes veras tota copulatiua eſt vera. Et lȝ pluries ponat vel ꝙ ⁊ deſcēſus eſt copulatiu⁹ ⁊ nō diſiūctiu⁹. Eodē mō opȝ ibi aſcendere ſȝ in ſuo ɔtradictorio aial nō fuit in archa noe cui⁹ ſubiectū dȝ pticularizari oppoſito mō ꝑ generib⁹ ſingulorū opȝ diſiunctiue ſub copulatione aſcendere pariter ⁊ deſcendere puta ſi hoc aial nō fuit in archa noe demōſtrādo ſortē ⁊ hoc aial nō fuit in archa noe demōſtrādo platonē:⁊ ſic de ſingulis hominib⁹ copulatiue. Poſtea demonſtrando brunellum primum ſuppoſituȝ ſecunde ſpeciei addatur coniunctio diſiunctiua ſic dicēdo vel hoc animal nō fuit in archa noe ⁊ hoc animal nō fuit in archa noe:⁊ ſic copulatiue demōſtrabis oēs aſinos. Sȝ veniēdo ad primū ſuppoſitū tertie ſpeciei ɔtinue capies ɔiunctionem diſiūctiuā:⁊ in omnibus alijs indiuiduis illius ſpeciei coniunctionem copulatiuam accipies.

¶ Decimoſexto arguit̃ nõ ſe- quit̃ a hõ nõ eſt aĩal. ergo a hõ nõ eſt hoc aĩal ⁊ a hõ nõ eſt hoc aĩal: ⁊ ſic de ſingulis: ⁊ tamen ibi eſt deſcenſus igitur. Maioꝛ patet: qꝛ antecedẽs eſt verum ⁊ conſequens falſum.

¶ Foꝛte dicis ſicut dicẽdũ eſt ꝙ ꝯñs eſt verũ ⁊ quelibet ſinglãris cõſequẽtis.

¶ Cõtra hoc arguitur. ex illo ſequit̃ ꝙ omnes ſingulares huius a homo non eſt aĩal equiualẽt toti multitudini ſingularium huius hõ nõ eſt aĩal. qꝛ hec a hõ nõ eſt hoc aĩal equiualet huic hõ nõ eſt hoc aĩal eodẽ demõſtrato ⁊ ſic de qualibet alia. Et per ꝯñs iſte equiualebunt a homo nõ eſt aĩal ⁊ homo nõ eſt animal ſꝫ ſecunda eſt falſa. ergo ⁊ prima.

¶ Reſpõdet̃ cõcedẽdo deſcenſum ⁊ quãlibet ſingularẽ illius indefinite capiẽdo ſingulares ex parte diſtributiõis. Et cõcedit̃ ꝙ ſunt due ꝓpoſitiones nõ equiualẽtes: ⁊ tñ ſingulares illarum equiualẽt inter ſe hoc eſt tota multitudo ſingulariũ vnius toti multitudini ſingulariũ alterius equiualet. Exẽpluꝫ eſt de iſtis duab⁹ a hõ nõ eſt aĩal ⁊ hõ nõ ẽ aĩal. idẽ pꝫ ĩ affirmatiuis quilibet homo eſt b animal ⁊ quilibet hõ eſt hõ animal que nõ equiualẽt. ⁊ tamen earundẽ ſingulares equiualent idẽ patet hic a hõ omnis homo eſt homo omnis homo eſt capiẽdo ſingulares ex parte termini diſtributi. Sꝫ bene verũ eſt ꝙ ſic procedendo per ſingulares tota multitudo ſingulariũ vnius cũ cõſtãtia nõ infert indefinitam vel vniuerſalem.

¶ Decimoſeptimo arguit̃: a homo eſt iſte homo ⁊ a homo eſt iſte homo. ⁊ ſic de ſingulis ⁊ iſti homines ſunt omnes homines ergo a homo eſt omnis homo: ⁊ tamen eſt ibi aſcenſus igitur quia antecedens eſt verum ⁊ cõſequens falſum igitur.

¶ Rñdetur cõcedendo ꝙ cõſequens eſt falſum. licet hec ſit vera a oĩs hõ eſt hõ ꝑdicatũ ꝑme nõ ſupponit alteri⁹ xõ ſuppõit. Sed tunc reſtat punctum argumenti quare nõ ſequitur. Et dicitur ꝙ arguitur a pluribus ſuppoſitionibus determinatis tacite reſpectu partium multitudinis ad vnam determinatam reſpectu totius. quia licet omnis homo non ſupponit determinate accipitur determinate. hoc eſt ſi ſupponeret ſupponeret determinate. Sꝫ tũc replicando accipis has ſingulares aſcendendo a hõ eſt a omnis iſte hõ ⁊ a hõ eſt a oĩs iſte hõ ſemper vt a confundat totale predicatum.

¶ Rñdet̃. ſi vis tenere totum predicatum in foꝛma concedo conſequentiam ⁊ quemadmodũ conſequens eſt falſum. ita ⁊ antecedens quia licet opoꝛtet delere ſignum vniuerſale quando aſcendimus dummodo non eſt pars extremi. tamen quando eſt pars extremi opoꝛtet tenere. Potes dicere conſequẽter ad ea que diximus de hac a homo eſt a non homo licet non fuerit neceſſe.

¶ Decimooctauo arguit̃ nõ ſequitur cuiuſlibet hominis quilibet aſinus b rudibile vel hoc rudibile. ⁊ ſic de ſingulis nõ eſt ⁊ iſta rudibilia ſunt oĩa rudibilia: ergo cuiuſlibet hoĩs quilibet aſinus rudibile nõ eſt. ⁊ tñ eſt aſcẽſus igit̃. ꝙ nõ ſequat̃ pꝫ qꝛ añs eſt verũ ⁊ cõſequẽs falſum poſito caſu ꝙ nullus ſit aſin⁹ in mũdo niſi decẽ poſſeſſi a ſoꝛte. iam ꝙ ꝯñs ſit falſum arguit̃ ſuũ cõtradictoꝛiũ eſt verũ: ſcꝫ hoĩs a aſinus qõlibet rudibile eſt. Iſtud argumentum petit difficultatẽ illã qñ terminus diſtribuit̃ in oꝛdine ad duo quoꝝ vnus ſtat determinate cũ alter confuſe tñ quomodo terminus diſtribut⁹ debet ſupponere in cõtradictoꝛio. Et ꝓ illa materia quero de veritate iſtius hoĩs a aſinus qõlibet rudibile eſt in caſu ꝙ nullus habeat aſinos niſi ſoꝛtes ⁊ nullus ſit aſin⁹ ſilueſter. Et arguitur ꝙ iſta ſit vera qõlibet rudibile eſt ſoꝛtis aſinus ergo ſoꝛtis a aſinus qõlibet rudibile eſt Conſequẽtia tenet ꝑ regulã philoſophi. Noĩa et verba trãſpoſita idẽ ſignificãt oĩbus ꝓprietatibus logicalib⁹ ſeruatis queadmodũ in ꝓpoſito patet ꝑ ſuppoſitionẽ reſtrictionẽ ⁊ ſimiles ⁊ antecedẽs eſt verũ patet aſcendẽdo ſub illo termino rudibile hoc rudibile ſoꝛtis aſin⁹ eſt ⁊ hoc rudibile. ſoꝛtis aſin⁹ eſt: ⁊ ſic de ſingulis ꝑ caſum. ergo cõſequẽs eſt verũ. ⁊ ex cõſequẽte ſic arguo ſoꝛtis a aſinus quodlibet rudibile eſt. ergo hoĩs a aſinus qõlibet rudibile eſt ab inferioꝛi ad ſuperius affirmatiue deducto impedimẽto. Iaꝫ quero a te cõtradictoꝛiũ illius ſi dicas cuiuſlibet hominis quilibet aſinus rudibile non eſt iam iſta erit vera vt pꝫ per eius cõtradictoꝛiã veram q̃ eſt falſa hominis aſinus qõlibet rudibile eſt. Regula.

¶ Foꝛte dicis ſicut argumẽtũ vincit ꝙ cõtradicit̃ ei faciendo illũ terminũ rudibile in negatiua ſtare ꝯfuſe tñ. ſꝫ hec eſt ꝯdictoꝛia cuiuſlibet hoĩs q̃libet aſin⁹ b riſibile nõ ẽ.

¶ Cõtra. iſte poſſunt eſſe falſe in aliquo caſu hoĩs a aſinus quodlibet rudibile nõ eſt ⁊ cuiuſlibet q̃libet aſin⁹ b rudibile nõ eſt. qꝛ pono ꝑ caſum ꝙ ſunt duo hoĩes quoꝝ q̃libet habet multos aſinos ⁊ nulli ſint aſini ſilueſtres iam iſta ẽ falſa hoĩs a aſin⁹ qõlibet rudibile eſt: qꝛ bene ſequit̃ hoĩs a aſinus quodlibet rudibile eſt. ergo iſti⁹ hoĩs a aſin⁹ qõlibet rudibile eſt. ⁊ ſic de ſingulis. ſed ꝯñs eſt falſum. ergo ⁊ antecedẽs ꝙ ꝯñs ſit falſum pꝫ: qꝛ quelibet ſingularis eſt falſa. Cũ equalis ſit ratio in oĩbus do vnã demõſtrãdo ſoꝛtẽ iſtius hoĩs a aſin⁹ qõlibet rudibile eſt iſta infert hanc quodlibet rudibile eſt iſtius hoĩs aſinus que cũ brunello platonis infert brunellũ eſſe iſtius hoĩs aſinũ demõſtrando ſoꝛtẽ ⁊ ꝙ negatiua ſit falſa patet ꝑ eius verã cõtradictoꝛiã a hoĩs a aſinus quodlibet riſibile eſt que eſt vera. Ex iſtis datur materia clarioꝛis argumẽti ꝓpoſitis iſtis tribus a hoĩs a aſin⁹ qõlibet rudibile eſt hoĩs a aſin⁹ qõlibet rudibile ẽ a hoĩs aſin⁹ qõlibet rudibile eſt. Prima põt eſſe vera ſcđa exiſtẽte falſa. ſcđa põt eſſe vera tertia exñte falſa. Declarat̃: qꝛ poſito ꝙ ſint hoĩes q̃rũ q̃libet habeat duos aſinos ⁊ nulli ſint aſini ſilueſtres. Iã iſta eſt vera a hoĩs a aſin⁹ qõlibet rudibile eſt pꝫ ꝑ ſuã eq̃ualentẽ qõlibet rudibile eſt hoĩs aſinus ſed poſito caſu ꝙ ſit niſi vnus homo in mũdo q̃ habeat multos aſinos nullis exiſtentibus aſinis ſilueſtribus iam ſecunda eſt vera ⁊ tertia falſa. Ex quo patet ꝙ ille tres non equiualent licet tertia inferat duas primas: qꝛ ſcđa

Corrolariũ per arguitur a termino ſtante determinate ad
ipſum ſtantē confuſe tm̄ ceteris paribus ⁊ ſcḋa
infert primam ſed prima non infert duas alias.
Nec ſecunda vltimā vocetur prima a ſecunda b
tertia c tunc ſic.

Arguo a b ⁊ c nō equiualēt
ergo nulla ꝓpoſitio cōtradicit illis trib⁹ ⁊ ꝓcedā
in mētalib⁹ vltimatis imo nec duab⁹ illarū. Pro
bo ꝯñaȝ da oppoſitū ꝯñtis ꝙ vna ꝓpō ꝯtradicat
duab⁹ illarū ſignet̄ ſit b. Jā ſic arguo vel d ē vera
vel falſa. Si primū ⁊ ꝯdicit a ⁊ b q̄ nō equalent
ergo a pōt eſſe vera b exiſtēte falſa vel ecōuerſo
grā materie ꝯña eſt bona ⁊ ſic dabunt̄ duo ꝯdi
ctoria vera. Si des ſm̄ ꝙ b eſt falſa ⁊ ꝯdicit a ⁊ c
nō equalēnb⁹ tā a exñte vera b pōt eē falſa ⁊ ſic
dabis ꝯdictoria falſa ex̄ ſe falſificātia nō ponen
do ꝓpōnē plures eſſe vnā penit⁹ eſt impoſſibile.
Eodē modo cōtradictoriā iſtius equū q̄libet hō
videt cū iſte nō equiualeāt a equū quilibet hō
videt ⁊ equū q̄libet hō videt: q: ſi ſortes videat
vnū equū ⁊ nō plures plato vnū equū ⁊ nō plu-
res ⁊ ſic de ſingulis hoībus iſta eſt vera equuȝ
q̄libet hō videt equalet huic q̄libet hō equū vi-
det ⁊ iſta eſt falſa equū q̄libet hō videt. Jaȝ q̄ro
cōtradictoriā hui⁹ equū quilibet hō videt. Si de
deris hanc quemlibet equū b homo nō videt.

Cōtra. iſte poſſunt eſſe falſe
et iſta contradicit huic a equū q̄libet hō videt q̄
nō equiualet alteri. Si dederis hāc ꝓ ꝯtradicto
rio quēlibet equū hō nō videt. Cōtra iſta cōtra-
dicit huic equū q̄libet hō eſt b vidēs. Et iſta non
equiualet huic equū quilibet hō videt q: poſito
ꝙ q̄libet hō videat brunellū iſta eſt vera equuȝ
quilibet hō videt ⁊ iſta eſt falſa quilibet hō eſt
b vidēs igit̄. ¶ Dubiū hoc eſt ſatis difficile ⁊ fre-
quenter in hac materia heſitaui. ⁊ forte adhuc
difficile eſt eā extinguere interdū videbat̄ mihi
ꝙ in cōtradicēdo oportuit de neceſſitate addere
relatiuū idētitatis aliqñ videbat̄ ꝙ nō oportuit
reſpicere ad partes extremoꝝ: ſed ad totalia ex-
trema ꝓponere negationē ⁊ non dicere qualiter
terminus diſtribut⁹ in ordine ad duos termios
ſupponit in ſuo contradictorio nihil eſt dicere ſi
q̄s dicat cū ꝓteruia ꝙ eſt aliqua ꝓpoſitio q̄ nō
habet cōtradictoriā hoc minus eſt dicere. Inter
dum videbat̄ mihi etiam ⁊ in hoc finaliter ſteti
cito ꝙ ille termī ius diſtribut⁹ in cōtradictorio
habebit ſuppoſitionē mixtā nō ſtabit determia
te tm̄ neq꜓ cōfuſe tm̄ vt argumēta ſupra oſtende
runt. Sed mixtim determinate ⁊ ꝯfuſe ita ꝙ cō
tradictoria huius hoīs a aſinus q̄libet rudibi-
le eſt. cuiuſlibet hoīs q̄libet aſin⁹ c rudibile non
eſt. equū q̄libet hō vidit ſua ꝯtradictoria eſt quē
libet equū c homo nō vidit ita ꝙ c denotat ꝙ ter
minus ſup quē cadit ſtat determinate ⁊ cōfuſe
hoc eſt determinate ⁊ cōfuſe copulatim. Et tunc
eſt queſtio de modis deſcendēdi ⁊ aſcēdendi. et
vtrū liceat deſcēdere diſiūctim ⁊ aſcēdere diſiū-
ctiue. Pro cuius intelligētia capiat̄ affirmatiua
hominis a aſinus quodlibet rudibile eſt. iſta nō
poteſt eſſe vera niſi quando vnus homo habet
omnes aſinos in mūdo ⁊ ſit ille ſortes deni⁹ ſuā
contradictoriā cuiuſlibet hominis quilibet aſi-
nus c rudibile non eſt. Ad bene aſcendendū de-
bemus ire ad terminos ꝓpoſitionis in quib⁹ nō
ponit̄ ſuppoſitio mixta ⁊ aſcendēdo tollere ſup
poſitionē cōfuſam tm̄ vel determinatā ita ꝙ ſo-
la vna illarū maneat cū termino diſtributo. Et
tunc facile eſt aſcendere in eius contradictorio.
Dicit verbi cauſa deſcēdo ⁊ aſcendo diſiunctiue
ſub iſto termino hoīs ⁊ capio hanc iſtius hoīs a
aſinus quodlibet rudibile eſt. illa eſt vera ſingu
laris huius hoīs a aſinus q̄libet rudibile eſt ⁊
hic diſtribuit̄ terminus in ordine ad terminum
pure ſtantē confuſe tm̄ tūc ſub iſto termino ho-
minis diſtributo in eius cōtradictorio copulati-
ue aſcendā ſic iſtius hoīs quilibet aſin⁹ b rudibi-
le nō eſt mutādo ſuppoſitionē mixtā in ſuppoſi-
tionē determinatā ⁊ cauſa eſt q: ſic aſcendendo
tollo ſuppoſitionē gratia cuius ortū eſt dubiū.
Et notū eſt ꝙ iſte ſingulares ſunt falſe iſti⁹ hoīs
quilibet aſinus b rudibile nō eſt ſtāte caſu qua
re iſta fuit falſa cuiuſlibet hoīs quilibet aſinus
c rudibile nō eſt: ſed qñ in ꝓpōne in qua nō po-
nit̄ ſuppoſitio mixta ꝓcedit terminus ſtās cōfu-
ſe tm̄ nō ab ipſo inchoet̄. Ratio q: diſiunctū ite-
rum ſtabit cōfuſe tm̄ ⁊ remanebit eadē difficul
tas in ſingularibus ſicut in vniuerſalibus vt a
hominis aſinus nō eſt aīal nō inchoet̄ aſcenſus
vel deſcenſus ab iſto termino hominis.

Forte cōtra hoc arguis. q:
ꝑ huc modū cuiuſlibet hoīs q̄libȝ aſin⁹ c rudibile
nō ē ⁊ cuiuſlibet hoīs q̄libȝ aſin⁹ b rudibile nō ē
habebūt eaſdē ſingulares ⁊ ꝑ ꝯñs equalebūt.

Reſpōdet̄ ꝙ ꝯſequētia eſt
nulla vt pȝ de iſtis quilibet hō eſt b aīal quilibȝ
homo eſt animal. a homo omne aīal eſt hō omē
animal eſt a homo nō eſt animal homo non eſt
animal. In primo exēplo dando ſingulares ex
parte ſubiecti in duobus vltimis ex parte predi
cati. De hoc ante dictū eſt. Quicquid ſit in ꝓpoſi
to nego añs q: capiēdo ſingulares huius cuiuſli
bet hoīs quilibet aſinus b rudibile nō eſt. opus
eſt relatiuo idētitatis nō ꝓpter ſingulares abſo
lute ſed vt tota multitudo vniuerſaleȝ inferat.
Sed nō eſt neceſſe capere relatiuū identitatis
aſcendēdo terminis huius cuiuſlibet hoīs q̄libȝ
aſinus c rudibile nō eſt quouſq꜓ mutauerimus
ſuppoſitionē mixtā in ſuppoſitionē mere deter-
minatā. Potes aſcēdere ⁊ deſcendere primo in
hac negatiua cuiuſlibet hoīs q̄libet aſinus c ru-
dibile nō eſt ab illo termino hoīs iſtius hoīs q̄li
bet aſinus c rudibile nō eſt: in qua rudibile ſtat
determinate q: iam deſtruitur terminus diſtri-
butus cuius ſynonimū in affirmatiua ſtetit de
terminate ⁊ ſuperſunt duo termini quorū vnus
diſtribuit̄ ⁊ alter ſtat cōfuſe tm̄. propterea opȝ
ꝙ rudibile in negatiua ſtat determinate. Pro
exēplis ꝓpoſitis potes inchoare primo ab iſto
termino rudibile ſi volueris. Et hoc duob⁹ mo-
dis. vno modo deſcendēdo diſiūctim ⁊ aſcēdēdo
diſiunctiue. Alio modo ꝙ per reſpectū ad iſtum
terminū ꝓcedat̄ hoīs diſiūctim ⁊ ad iſtū termi-
num aſinus ſtantē cōfuſe tm̄ diſiūctiue vt cuiuſ
libet hoīs quilibet aſinus c rudibile nō eſt ergo
cuiuſlibet hominis quilibet aſinus hoc rudibi-
le vel hoc rudibile ⁊ ſic de ſingulis nō eſt. Forte
dicis ꝙ illa eſt vera vt patet per falſitatem ſui
contradictorij hominis aſinus quodlibet hoc ru
dibile vel hoc rudibile. ⁊ ſic de ſinglis eſt hoc nō
valet q: ex falſo bene ſequitur verū. Nec ecōtra
rio valet aſcenſus. Sed diſiunctiue debet aſcen-
dere mirū eſt q: iſte terminus nec ſtat deter-
minate tm̄ nec confuſe tm̄. Eodem modo in iſta

equum quilibet homo videt ſua vera ꝯtradictoria eſt hec quelibet equũ c homo nõ eſt hõ vidẽs equũ homo vidẽs eſt vnũ extremũ q: determiatio ⁊ determinabile. iſta nõ põt eſſe vera equuꝫ quilibet homo vidit niſi brunellũ quilibet hõ videat vel alterũ particularẽ equũ quilibet hõ videat ⁊ tũc dr̃ ꝙ iſta eſt falſa quẽlibet equũ c hõ nõ videt. Et falſitas ꝓpõis in qua ponit̃ ſuppoſitio mixta ⁊ veritas ſemꝑ hꝫ attẽdi ex parte alterius ꝓpõis in qua ponit̃ terminꝰ diſtributꝰ in ordine ad duos terminos quoꝝ vnus ſtat ex ꝑ̃ſe determinate ⁊ alter ꝯfuſe tm̃ dando ſingulares ſub iſto termĩo equũ in hac negatiua iſtũ equũ c hõ nõ videt ⁊ iſtũ equũ c homo nõ videt quelꝫ ſĩllarũ eſt falſa q: iam hõ ſtat determinate. Et h̃ eſt facile cognitu incipiendo aſcenſum ab illo termĩo equũ in affirmatiua. Sed ſi mutaueris caſum veritatis affirmatiue ponẽdo ꝙ brunellũ videat ſortes ⁊ fauellũ plato ꝙ nullus equꝰ a quolibet hoĩe videat̃. Sed a quolibet hoĩe videatur vnus equus iam iſta eſt falſa equũ quilibet homo videt ſua cõtradictoria eſt vera quẽlibet equum c homo non videt. Sed hic.

¶ Notandũ eſt ꝙ interdũ terminus diſtribuit in ordine ad duos termĩos quoꝝ vnus ſtat determinate ⁊ alter confuſe tm̃ ⁊ iſta equiualet vni ꝓpõni in qua illi duo termini nõ diſtributi ſtant cõfuſe tm̃ vt hoĩs quilibet aſinꝰ eſt currẽs formaliter equiualet huic a hoĩs quilibet aſinus eſt currẽs. In ſimili forma nõ occurrit iam inſtãtia tũc ille terminus diſtributꝰ in cõtradictorio ſtat determinate. Et in talibꝰ anteꝙ̃ cõtradicas videas vtrũ ille ꝓpões equiualeãt vel nõ. Si primã fac terminũ diſtributũ in ꝯdictorio ſtare determinate. Si ſcðm mixte vel breuiſſime potes vniuerſaliter per hanc artẽ facere terminũ diſtributũ in ꝯdictorio ſtare ſuppoſitione mixta dũmodo aſcẽdas prius in terminus alterius ꝓpõis ſm̃ exigentiã ſuppoſitionis. Attende.

¶ Cõtra iſtud arguit̃ q: tunc hec ꝯña eſſet formalis alicuius hoĩs iſte aſinus eſt currẽs ⁊ alicuius hoĩs iſte aſinus eſt currẽs ⁊ ſic de ſingulis. ergo alicuius hoĩs q̃libet aſinꝰ eſt currẽs. Sed hoc eſt falſum q: arguit̃ a pluribus ſuppoſitiõibus determinatis reſpectu partium multitudinis in ordine ad vnã determinatã reſpectu totius ⁊ ꝙ ꝯña ſit bona pꝫ per dicta q: ille ſingulares inferũt hãc a hoĩs q̃libet aſinꝰ eſt currẽs dictũ eſt ſupra ꝙ formaliter ſequit̃ hõ iſte hõ eſt ⁊ hõ iſte hõ eſt ⁊ ſic de ſingulis: ergo a hõ oĩs hõ eſt. ſed iſte equiualent a hoĩs q̃libet aſinus eſt currẽs ⁊ hoĩs q̃libet aſinus eſt currẽs ergo quecũꝗ ꝓpõ infert vnã ⁊ alteram.

¶ Reſpondet̃ cõcedẽdo ꝙ formaliter ſequit̃ hoĩs iſte aſinꝰ eſt currens ⁊ hoĩs iſte aſinꝰ eſt currẽs ⁊ ſic de ſingulis aſinis hoĩm ergo q̃libet aſinꝰ eſt currẽs ⁊ ꝓcedit̃ ꝯcluſio argumẽti ꝙ formaliter arguẽdo a pluribꝰ determinatis reſpectu partiũ m̃ltitudĩs ad vnã determiatã reſpectu totiꝰ. Sꝫ equalẽter ille terminꝰ ſtat confuſe tantum. Et quia dicta non ſufficiũt ad bene contradicendum.

¶ Arguitur adhuc ſic captis iſtis quattuor ꝓpõnibus a hoĩs a aſinus nõ eſt aſinus hominis a aſinus nõ eſt aſinus hominis a aſinus non eſt aſinus ⁊ hoĩs a aſinus non eſt aſinus iſte quattuor nõ equiualent quia poſito caſu ꝙ ſint duo homines quorũ quilibet habeat vnũ aſinum tm̃. prima eſt vera. pꝫ per eius equalentẽ quilibet aſinus hominis aſinus non eſt quia iſte aſinus hominis aſinus nõ eſt ⁊ iſte aſinus hoĩs aſinus nõ eſt idẽ pꝫ per eius cõtradictoriũ cuiuſlibet hoĩs quilibet aſinus eſt b aſinus. Et iſta eſt falſa eodẽ caſu retento hominis a aſinus nõ eſt aſinus quia bene ſequitur hoĩs a aſinus nõ eſt aſinus ergo iſtius hoĩs a aſinus nõ eſt aſinus vel illius hoĩs a aſinꝰ nõ eſt aſinꝰ ⁊ ſic de ſingulis. Et hoc eſt falſuꝫ equalis eſt ratio in oĩbus ſingularibus demonſtro ſortẽ contradictoria illius eſt vera ſcilicet iſtius hominis quilibet aſinus eſt b aſinus ⁊ per ꝯñs prima poteſt eſſe vera ſcða exiſtente falſa ſed ſi ſolus ſortes eſſet in mundo qui haberet plures aſinos iſta ẽ vera hominis a aſinus non eſt aſinus. ⁊ iſta eſt falſa a hominis aſinus non eſt aſinus. ꝙ quarta propoſitio ſit falſa non eſt queſtio ꝙ ſecunda ſit vera.

¶ Arguit̃ ſic. bene ſequit̃ ſortis a aſinus non eſt aſinus ⁊ ſortes eſt. ergo hoĩs a aſinus nõ eſt aſinus. Prima pars añtis ꝓbat̃ q: hec eſt eius cõtradictoria ſortis quilibet aſinus eſt b aſinus que eſt falſa. Sed queſtio remanet an ille equiualeãt a hominis aſinus nõ eſt aſinus ⁊ hoĩs aſinus non eſt aſinus. Queſtio.

¶ Et arguit̃ ꝙ nõ q: poſito ꝙ ſint duo homines ſcꝫ ſortes ⁊ plato quorum quilibet habeat vnum aſinum preciſe ſortes brunellum ⁊ plato fauellum iam iſta eſt falſa hominis aſinus non eſt aſinus. Non eſt queſtio et iſta eſt vera a hominis aſinus non eſt aſinus. Quod arguitur ſic bene ſequitur per aſcẽſum a iſtius vel iſtius hominis ⁊ ſic de ſingulis aſinus non eſt aſinus ⁊ iſtius homines ſunt omnes homines. ergo a hominis aſinus non eſt aſinus. Probo aſſumptũ aſcendendo ſub iſto termino aſinus in primo loco a iſtius vel iſtius hominis iſte aſinus non eſt aſinus demonſtrando brunellũ vel a iſtius vel iſtius hominis iſte aſinus non eſt aſinus demonſtrando fauellum et iſti aſini hominum ſunt omnes aſini hominum ergo a iſtius vel iſtius hominis aſinus non eſt aſinus aſſumptum probo quia eſt vna diſiunctiua cuius vna pars eſt vera demonſtrando brunellũ hec eſt vera a iſtius vel iſtius hominis iſte aſinꝰ nõ eſt aſinꝰ ſua ꝯdictoria eſt falſa cuiuſlibet iſtius vel iſtius hoĩs iſte aſinus eſt b aſinus q: bñ ſequit̃ cuiuſlibet iſtius vel iſtiꝰ hominis iſte aſinus eſt b aſinus demonſtrato brunello ſortis. Sed plato eſt iſte vel iſte homo: ergo platonis iſte aſinus eſt aſinus concluſio eſt falſa ⁊ minor vera: ergo maior eſt falſa que eſt contradictoria huius a iſtius vel iſtius hominis iſte aſinus non eſt aſinus. Et tunc reduco totale argumentum iſte quattuor non equiualent a hominis a aſinus non eſt aſinus hominis a aſinus non eſt aſinus a hominis aſinus: aſinus non eſt aſinus hominis a aſinus non eſt aſinus ⁊ nulle due earum inter ſe equiualent tunc capio ſecundam ⁊ tertiã ⁊ quero de contradictorio ſecunde ſcilicet a hoĩs a aſinus nõ eſt aſinꝰ nõ potes hãc dare cuiuſlibꝫ hoĩs q̃libet aſinꝰ ẽ aſinꝰ q: illa ꝯdicit huic hoĩs aſinus non eſt aſinꝰ modo ſecũda

et quarta nō equiualent nō poſſunt hanc dare cuiuſlibet hoīs quilibet aſinus eſt b aſinus q2 illa cōtradicit prime. ergo nullo modo ſcđe ɔtradicit. Forte das hāc cuiuſlibet hoīs q̄libet aſin⁹ c aſinus eſt probo ꝙ nō vel illa cōtradicit tertie ꝓpoſitioni vel nō ſi primū tūc nō cōtradicit ſecūde q2 ſcđa ⁊ tertia nō equiualent: ſi ſcđm opꝫ vlterius procedere pro contradictione.

¶ Reſpondetur ꝙ hoc argumentū nō ꝓbat ꝓcedere vltra dicta ad bū cōtradicendū dico ꝙ iſte equiualent a hoīs aſin⁹ nō eſt aſinus ⁊ hoīs aſinus nō eſt aſinus ⁊ nego ꝙ in caſu quē ponis hec ſit vera a hoīs aſinus non eſt aſinus ⁊ qn̄ iterū aſcēdis ſub iſto termino aſinus diſiūctiue nego illū aſcēſum q2 qn̄ determinatio accipit nō vnica acceptiōe cū ſuo determinabili nō opꝫ aſcēdere ſub determinabili ꝗuſq3 dederis ſinglares ex ꝑte determinationis alioqn̄ ꝓbabis hāc verā hoīs aſinus nō eſt aſin⁹ poſito ꝙ quilibet homo habeat vnū aſinum.

¶ Sed tunc remanet perplexitas aſcendēdi poſtꝗ̄ illud diſiunctum ſtat cōfuſe tm̄ non poteris vltra procedere ⁊ ſic hoc argumentū non eſt proprium ad concludendū propoſitum propterea arguitur altera via ⁊ propono. Primo iſtas quattuor propoſitiones a homo ⁊ a aſinus omnia portantia lapidem ſunt a homo ⁊ aſinus oīa portantia lapidem ſunt homo ⁊ a aſinus oīa portantia lapidem ſunt homo ⁊ a aſinus oīa portātia lapidem ſunt iſte non equalent quia poſito ꝙ ſemper vnus aſinus cum vno homine portet lapidem puta fortes cū vno brunello plato cum fauello ⁊ ſic conſequenter. Jam prima eſt vera quia oīa portātia lapidem ſunt homo ⁊ aſinus patet inductiue ⁊ hec equiualet huic a homo ⁊ a aſinus omnia portantia lapidem ſunt ⁊ eodem caſu retento iſta eſt falſa a homo ⁊ b aſinus oīa portantia lapidē ſunt patet deſcendendo ſub illo termino aſinus. Secunda poteſt eſſe vera tertia exiſtēte falſa ſi brunellus ponaꝛ in decē locis cum decem hominib⁹ iuuando quēlibet hominē portare lapidem nullis alijs portātib⁹ iſta eſt vera a hō ⁊ b aſin⁹ oīa portātia lapidē ſunt q2 hō a brunellus oīa portātia lapidē ſunt ꝫ oīa portātia lapidē ſunt hō ⁊ brunellus pꝫ aſcēdēdo ſub termino diſtributo ⁊ iſta hō ⁊ a aſinus oīa portātia lapidem ſunt eſt vera poſito ꝙ fortes ponaꝛ in decē locis cum decem aſinis in quolibet loco iuuando aſinū portare lapidē ⁊ quarta eſt falſa eodē caſu retento ſꝫ homo ⁊ aſinus oīa portātia lapidē ſunt hiis poſitis ſic arguo querēdo cōtradictoriū huius a hō ⁊ b aſin⁹ oīa portātia lapidē ſunt ſi des hanc oēs hō ⁊ aſinus b portātia lapidē nō ſunt.

¶ Contra illa realiter contradicit prime ergo nō ſecūde cū nō equiualēt. Forte das hāc oīs hō ⁊ aſin⁹ portātia lapidē nō ſunt cōtra illa cōtradicit quarte: ergo nō ɔtradicit ſecūde. Forte das hāc oēs hō ⁊ aſinus c portantia lapidē nō ſunt cōtra vel illa cōtradicit tertie vel nō. Si primū vna ꝓpoſitio cōtradicit duab⁹ non equiualentibus quod eſt falſum. Si ſecundum queritur de contradictorio tertie.

¶ Et cōfirmaꝛ querendo quō animal ſupponit in cōtradictorio huius hō vel a aſinus non eſt animal ⁊ in contradictorio hui⁹ a homo vel aſinus non eſt animal. Adhuc.

¶ Reſpondetur ꝙ iſta argumenta non concludunt propoſitū dico ꝙ vera cōtradictoria huius homo vel a aſinus non eſt animal ⁊ hec omnis homo vel aſinus eſt animal ⁊ ratio eſt quia a parte ſubiecti ponūtur duo termini quorū vnus ſtat determinate ⁊ alter confuſe tm̄ reſpectu predicati diſtributi ⁊ ex parte toti⁹ ſubiecti poſſum⁹ dare ſinglares ſufficiētes aſcēdēdo vel deſcēdendo ꝓ veritate vel falſitate illi⁹ ꝫ eſt dictu ſubiectū hꝫ vnicā ſuppoſitionē ⁊ totū ſubiectū ſtat determinate propterea terminus diſtribut⁹ in ſuo cōtradictorio ſtabit cōfuſe tm̄.

¶ Cōtra hoc arguitur dupliciter. Tum primo tunc duo cōtradictoria eſſent vera iſte oīs homo vel aſinus eſt aīal vt notū eſt negatiuā ꝓbo a aſinus nō eſt aīal ⁊ a aſinus eſt ergo hō vel a aſinus nō eſt aīal. Tenet ɔ̄ña a ꝑte diſiuncti ad totū diſiunctū negatiue poſita conſtantia vel ab inferiori ad ſuperius negatiue cū cōſtantia ſine diſtributiōe ſuperioris. Tū ſcđo ſi debeas reſpicere ad totale extremū tūc cōtradictoria iſtius cuiuſlibet hominis aſinus non eſt currens nō erit hec alicuius hominis q̄libet aſinus eſt b currēs q2 nō opꝫ per te aſpicere ad partem extremi ſtantem confuſe tm̄.

¶ Reſpondeꝛ negādo ꝙ duo contradictoria ſint vera iſta eſt falſa homo vel a aſinus nō eſt animal: q2 negaꝛ ſuperi⁹ de ſuo inferiori ſtāte pure determinate ⁊ qn̄ arguis a aſinus nō eſt aīal ⁊c̄. nego conſequentiā q2 arguis a cōfuſa tm̄ ad determinatā reſpectu multitudinis ex quo totū diſiunctū in ɔ̄ñte ſtat determinate: ſed debes cōcludere a homo vel aſinus nō eſt aīal vt a cadat ſup totū diſiunctū ad aliud argumentū de cōtradictoriis nō ſeqꝛ ꝙ cōtradictoria huius cuiuſlibet hoīs aſin⁹ nō eſt currēs nō erit hec alicui⁹ hoīs quilibet aſinus eſt b currens nec eſt replica ad intentionē ſolutionis argumentū non eſt ſolutū ꝑ hoc ꝙ nō oportet aſpicere ad partē extremi ſed ad totale extremū tꝫ cū addito qn̄ totale extremū habeat vnā ſuppoſitionē diſtinctā a ſuppoſitionibus partiū ⁊ penes quā regulaꝛ veritas ⁊ falſitas talis ꝓpoſitionis quēadmodū de quolibet diſiūcto vel copulato cuius nulla pars diſtribuiꝛ ſicut in ꝓpoſito eodē modo nego ꝙ iſta ſit vera a homo ⁊ a aſin⁹ oīa portantia lapidē ſunt caſu quo fortes ⁊ brunellus portant vnū lapidē plato ⁊ fauellus ⁊ ſic de alijs. ¶ Et nego ꝙ iſte equiualeant oīa portātia lapidē ſunt homo ⁊ aſinus ⁊ a homo et a aſinus omnia portantia lapidem ſunt arguiꝛ a ſuppoſitione cōfuſa tm̄ ad determinatā reſpectu totius multitudinis totū copulatū in prima ſtat cōfuſe tm̄ in ſecūda ſtat determinate ⁊ eodem modo facile reſpōdebis hic a homo ⁊ b aſinus oīa portantia lapidē ſunt illa negādo ⁊ ſi probes a hō ⁊ brunellus oīa portātia lapidē ſunt ⁊ ergo a hō ⁊ b aſinus oīa portātia lapidem ſunt cōcedo ɔ̄ñam ſꝫ nego aīs ſubiectū antecedētis ſtat determinate: ſed hāc concedo oīa portantia lapidē homo ⁊ brunellus. Forte arguis hec conſequentia eſt nulla a homo ⁊ a aſinus oīa portātia lapidē ſunt ergo homo ⁊ aſinus oīa portantia lapidē ſunt: q2 arguiꝛ a ſuppoſitione cōfuſa ad determinatam reſpectu totius multitudinis ſed tm̄ dicta conſequentia eſt bona.

¶ Reſpõdet ꝙ cõſequẽtia eſt bona ⁊ formalis et arguitur a ſuppoſitione determinata ad determinat. ȝ reſpectu integroꝝ extremorum vnicam ſuppoſitionem habentiũ et antecedens et ꝯñs equiualent.

¶ Contra hoc arguitur. non põt euadere in talibus oĩs homo ⁊ leo ⁊ b capra oĩa currẽtia ſunt q2 p2ĩa pars ſubiecti diſtribuitur ſecunda ſtat confuſe tantum tertia ſtat determinate. Et q2 vna pars ſubiecti diſtribuitur totum nõ habet vnicam ſuppoſitionem. Eodem modo in talibus diſiũctis oĩs hõ vel leo vel b capra quodlibet currens eſt poſito ꝙ virtus diſtributiua cadat preciſe in primũ terminũ.

¶ Reſpondetur ꝙ hoc argumentũ nõ cogit q2 licet ſcđa pars ſtet cõfuſe tantum ⁊ tertia determiate tñ totũ illud copulatũ ſtat cõfuſe tñtuȝ ⁊ ſimiliter diſiũctum. Preterea idẽ eſt iudiciuȝ ac ſi eſſet terminus diſtributus in ordine ad iſtũ terminũ ſtantẽ cõfuſe tantum ſuppoſitio determinate nihil facit hic dico hanc verã omne aĩal eſt homo vel brutũ ⁊ nego propterea ꝙ omne aĩal eſt iſ hõ vel hoc brutũ debes deſcẽdere diſiũctim ſub totali p̃dicato quãdo tale extremũ habet ſuppoſitionẽ vnicã opoꝛtet ire ad ipm ⁊ nõ ad partes quẽadmodum eſt ibi Alioq̃n innũeras captiũculas inſides eodeȝ mõ hic q̃libet aſin⁹ b hoĩs currit eſto ꝙ hoĩs ſtat determiate equalet huic q̃lȝ aſin⁹ hoĩs currit dato ꝙ hoĩs ſtat ꝯfuſe tm̃ vł ꝯfuſe ⁊ diſtributiue more alioꝝ iſta ẽ falſa q̃lȝ aſin⁹ b hoĩs currit poſito ꝙ q̃lȝ aſin⁹ platõis currit nõ obſtãte ꝙ hoĩs ſtat determiate ⁊ lȝ nõ arguaꝶ ab inferiori ad ſupi⁹ cũ diſtributiõe reſpectu hu⁹ termini hoĩs in hac ꝯñã quilibet aſinus platõis currit. ergo quilibȝ aſinus b hoĩs currit tñ arguiꝶ cũ diſtributione totius eodẽ mõ hic cuiuſlibet hoĩs b aſinus eſt currẽs equiualet huic cuiuſȝ hoĩs aſinus ẽ currens hoc pȝ q2 per hãc cuiuſlibet hoĩs b aſinus eſt currẽs ſignificaꝶ ꝙ de quocũq; verũ ẽ dicere ꝙ eſt hõ de illo verũ eſt dicere ꝙ illius b aſinus eſt currẽs ⁊ idẽ impoꝛtaꝶ per hãc cõuertibiliter cuiuſlibet hoĩs aſinus ẽ currẽs ecce omnia argumẽta adducta nõ cõcludũt ꝓpoſitũ: ſȝ q2 foꝛte põt cõtingere ꝙ argumẽta ꝓtendũt ⁊ apparẽtia fuit de hac aliꝗ hoĩs aſin⁹ nõ ẽ aſinus do illã veraȝ hac exiſtẽte falſa hoĩs aſinus nõ ẽ aſinus ⁊ tunc quãdo arguis iſte nõ equalẽt hoĩs a aſinus non eſt aſinus ⁊ a hoĩs aſinus nõ eſt aſinus ergo habebũt duas cõtradictorias nõ equiualẽtes.

¶ Reſpondetur dando antecedens neceſſe ẽ cõcedere ꝯñam et ꝯñs pro quo nota quãdo in aliqua ꝓpoſitiõe ẽ terminus diſtributus in ordine ad duos terminos quorum prioꝛ ſtat determinate ⁊ ſecũdus cõfuſe tantum tunc ille terminus diſtributus in cõtradictorio ſtabit ſuppoſitione mixta et vocabiꝶ ſuppoſitio determinata cõfuſa ⁊ nõ ꝯfuſa determinata ad ſignificãdũ ꝙ primus terminus ſtetit determinate ⁊ ſcđs cõfuſe tantũ ⁊ ei addetur c nomina ſignificãt ad placitũ. ſȝ ſi primus terminus ſtet cõfuſe tantũ ⁊ ſecũdus determinate tũc terminus diſtributus in contradictorio ſtabit cõfuſe determinate repreſentabit d nõ vtoꝛ eodẽ ſigno ad ſignificãdũ ꝙ ille nõ equiualẽt vt verbi cauſa cõtradictoria huius hoĩs a aſinus nõ eſt aſinus eſt hec cuiuſlibet hominis q̃libȝ aſinus c aſinus eſt ⁊ cõtradictoria huius a hominis aſinus nõ ẽ aſinus ⁊ hec cuiuſlibet hominis q̃libet aſinus d aſinus eſt nec iſte due negatiue equiualent magis ꝙ earũ affirmatiue quia vltimus terminus ſtat determinate confuſe in vna ⁊ confuſe determinate in altera ſi queritur quomodo cognoſcitur diſcrimen veritas inter iſtas.

¶ Reſpondetur ꝙ dicta ſuperius ſufficiunt capiamus primã negatiuã cuiuſlibet hoĩs quilibet aſinus c aſinus eſt ⁊ ponderemus veritatẽ ſue negatiue cõtradicẽtis aſcendendo ſub illo termino hoĩs ⁊ deſcendẽdo ⁊ tũc deleꝶ difficultas q2 tolliꝶ terminus ſtãs determinate tũc facile ẽ aſcẽdere et deſcendere in altera eodẽ mõ hic cuiuſlibet hoĩs q̃libet aſinus d aſinus ẽ anteꝗ̃ iudicem⁹ quicq̃ de veritate eius camus ad eius cõtradictoriũ in quo nõ ponitur ſuppoſitio mixta ſaltẽ ĩplicite ⁊ caſus veritatis ſui cõtradictorij erat ꝙ poſito ꝙ ſint duo hoĩes ſoꝛtes ⁊ plato in mũdo quoꝝ q̃libet haberet vnũ aſinũ tũc incipiẽdo oppoſito mõ deſcẽdere ⁊ aſcẽdere ĩ affirmatiua facile. erit iudicare falſitatẽ affirmatiue. Nec iſtud eſt mirabile ꝙ non debeamus reſpõdere de veritate vł falſitate ꝓpõnis ĩ qua poniꝶ ſuppoſitio mixta quouſq; examinaremus ſuã cõtradictoriã ⁊ eidem cõtingit in alijs vt ſemp hõ nõ ẽ aĩal cuiuſlibet hoĩs aſinus nõ ẽ aſinus ſemp celũ nõ ẽ celũ iſta vltima videꝶ falſa ſm ariſtotelẽ ⁊ tñ eius neceſſitas oſtendiꝶ per impoſſibilitatem ſui contradictorij quod eſt tempore quodlibet celũ ẽ b celum. Ariſtoteles

¶ Decimonono arguitur: nõ ſequitur iſte homo vel aſinus eſt aſinus et iſta homo vel aſinus eſt aſinus ⁊ iſti hoĩes vel aſini ſunt omnes hoĩes vel aſiniꝶ: ergo omnis hõ vel aſinus eſt aſinus ⁊ tamen ibi ẽ aſcenſus igitur. Maioꝛ pȝ q2 añs eſt verũ ⁊ ꝯñs falſum.

¶ Reſpondeꝶ ꝙ iſta eſt diſtinguendo. omnis hõ vel aſinus ẽ aſinus quia vel ſignũ vle poſitum in principio diſtribuit totale ſubiectũ vel virtus eius regulaꝶ in illũ terminũ homo ⁊ tunc iſte terminus aſinus ſtat confuſe tm̃ ſi primo modo totum diſiunctum accipitur vnica acceptione ⁊ cõputatur vnus terminus et ꝓpoſitio propoſita eſt falſa ſed nõ impoſſibilis q2 ſi nullus eſſet homo ipſa eſt vera.

¶ Ex illo patet quando totũ diſiunctũ diſtribuitur ꝙ nõ equiualet vni copulatiue q2 copulatiua videns eſt impoſſibilis et q2 ipſa nunc eſt falſa non equiualet vni diſiunctiue. Sed eius falſitas cognoſciꝶ per hoc q2 eſt vlis vna cuius ſubiectum pro aliquo ſupponit pro quo nõ ſupponit predicatum. Correlariũ

¶ Ex illo patet ꝙ hec eſt vera omnis homo vel chimera ẽ homo q2 de quocũq; verificaꝶ ſubiectũ de illo verificatur predicatũ. Et tunc ad foꝛmam argumenti tenendo totum ſubiectum diſtributum. Correlariũ

¶ Diciꝶ ꝙ ſi demonſtres oĩa ſuppoſita ſubiecti ſingulariȝãdo ſubiecta vnica ſingularizatiõe. ꝯñã ẽ bona ſȝ añs ẽ falſum iſta eſt falſa ille hõ vel aſinus eſt aſinus ſingularizando totuȝ pro ſoꝛte ⁊ ita quelibet in qua diſiunctum ſingularizatur pro homine.

¶ Contra hoc arguit. iſta eſt vera iſte hō vel aſinus ē aſinus ſingularizando totū ꝓ ſorte q: bene ſequit aſinus ē aſinus ergo iſte homo vel aſinus ē aſinus a parte diſiuncti ad totum diſiunctum. Similiter aſcendēdo diſiunctiue ſub iſto termino aſinus iſta ſingularis ſequitur ex vero per aſcenſum.

Regula. ¶ Reſpondet negando ꝙ ſingularis ꝓpoſita ē vera immo ē impoſſibilis ꝙꝙ vlis eſt poſſibilis idē ē dicere iſte hō vel aſinus eſt aſinus ⁊ iſte hō eſt aſinus ſingularizādo totū vnica ſingularizatione ⁊ nego ꝯñam qua arguis aſinus ē aſinus. ergo iſte hō vel aſinus ē aſinus q: a parte diſiuncti ad totū diſiunctū ſingularizatum nō valet argumentū qñ diſiunctū ē ſingularizatū: q: tunc nō habet rationem ſuperioris arguendo a parte diſiuncti ad totū diſiunctū ſꝫ ꝓportionabiliter ſicut ab inferiori ad ſuperius ⁊ in hoc pendet vis argumēti.

¶ Ad aliud nego ꝙ iſta ſingularis ſequat ex vtero ꝑ aſcēſum: q: licet iſte terminus aſinus ſtet determinate. Poſtꝙ diſiūctꝰ accipitur vnica acceptiōe nō licet deſcendere ſub partibus ſed ſub totali termino. Eodeꝫ mō ac ſi eſſet determinatio accepta vnica q: ē terminus acceptus vnica acceptiōe. Terminū accipi vnica acceptione ē ſuperiꝰ ad determinationē acceptā vnica vel ſi libet aſcēdere ſub iſto termino aſinꝰ ſtāte determinate maneat ſemꝑ totale extremū ſingularizatū ⁊ tūc aſcendētes erunt falſe vera cōtradictoria huius iſte hō vel aſinus ē aſinus ſingularizādo totū ꝓ ſorte eſt hec iſte homo vel aſinus nō ē aſinꝰ eodē demōſtrato ⁊ tm̄ in neutra illarū diſtribuit. Sed ſtat determinate ac ſi eēt determinatio accepta vnica idē ē ſingularizare totū vnica ſingularizatione non ſingularizando ꝑtes ⁊ ſingularizare totū ⁊ ꝑtes ſimul quemadmodū in vlī idē eſt dictu ois hō vel aſinus ē aſinus ⁊ ois hō vel ois aſinus ē aſinus ſuppoſito ꝙ primū ſignū ois diſtribuat totale diſiunctū lꝫ in pria aſinus ſtet cōfuſe tm̄ ⁊ in ſcda diſtribuatur Sed bene verū eſt ꝙ formaliter cōtingit deſcēdere ſub iſto termino aſinus ſtāte cōfuſe tantū copulatiue dato ꝙ ꝑdicatū nō eſſe ſynonimū cū vna parte ſubiecti nec tenēdo ꝙ pars ꝓpoſitiōis eſt ꝓpō. Et cauſa ē q: totū diſiunctū diſtribuit ⁊ ad diſtributionē totius ingredit quelibꝫ pars diſiuncti. Sed iſta ois homo vel ois aſinus eſt aſinus ponendo ꝙ virtus primi ſigni diſtribuat ꝑ ſe illū terminū hō ē vera ⁊ equiualet formaliter vni diſiūctiue. Et eodē mō iſta ois hō vel aſinus ē aſinus vt virtus ſigni diſtributiui cadat in primū terminū quo ad diſtributionē ⁊ tūc clarū eſt ꝙ cōtradictorie earū equiualēt copulatiuis: et nulla eſt difficultas aſcēdēdi vel deſcēdendi procedendo per equiualentes.

¶ Cōtra hoc arguit ſic vbi dictum eſt ꝙ iſta ois homo vel ois aſinus ē aſinus equalet vni diſiūctiue ⁊ ꝙ ipſa eſt vera totū ſubiectū ſtat determinate q: nō ſtat diſcrete nec diſtributiue. q: tūc foret falſa. Si determinate vel confuſe tantū quod in idē redit ipſa eſt falſa ꝓꝫ deſcendendo ſub totali ſubiecto.

¶ Reſpondet negando ꝙ ſit falſa ſimiliter nego ꝙ nō equiualeat vni diſiunctiue ⁊ nego ꝙ ſubiectū ſtet determinate vel cōfuſe tantum vel diſtributiue eſt ꝓpoſitio mixte quātitatis cuius ſubiectū nullā vnicaꝫ ſuppoſitionē habet quēadmodū hic cuiuſlibet hois ꝗlꝫ aſinus currit que eſt bis vlis. Sed bene verū eſt ꝙ nō incōueniit aliquod diſiunctū habere ſuppoſitionē diſtinctā a ſuppoſitionibus partiū ſubiectum huius ſortes vel plato currit ſtat determinate et partes diſcrete. Similiter ſubiectum huius iſte hō vel aſinus vel bos currit ſingularizando totū diſiunctū pro ſorte totū ſtat diſcrete et due partes ſaltem determinate eodē mō hic ois hō vel aſinus vel capra vel bos currit diſtribuendo totum. totuꝫ diſtribuitur et tres vltime partes ſtāt cōfuſe tantū. q: da oppoſitū ſubiectū huius ois homo vel ois aſinus ē currens habet vnicā ſuppoſitionē tūc illa erit cōfuſa vel determinata ꝙ in idē redijt. ſed probo ꝙ nō ſufficiat aſcēſus diſiūctiuꝰ ſub totali ſubiecto vel retines ſigna vlia vel nō ſi ſm̄ hec ꝯña ē nulla iſte hō vel aſinus eſt currēs vel ille hō vel aſinus ē currens et ſic de ſingulis: ergo ois hō vel ois aſinus ē currens ſi primū ſic aſcēdēdo iſte ois hō vel ois aſinus eſt currens vel ille ois hō vel ois aſinus eſt currēs: ergo ois hō vel ois aſinus ē currēs quero ꝗd demōſtras ⁊ an ſigna ſint partes ſubiecti et idē redibit relinquit ergo ꝙ ſubiectū nō habet vnicā ſuppoſitionē ſꝫ debemus aſcēdere ſub termino prio diſtributo ⁊ poſtea ſub ſecūdo ꝑ ecōuerſo ⁊ tunc habebimus diſiūcta terminorum ſingulariū vt iſte hō vel iſte aſinus eſt currēs ꝙ ſupponit determinate ſub quo capere poſſumꝰ ſingularia infima puta terminos diſcretos.

¶ Sed hic notandū eſt ꝙ hic aliquo mō virtualiter in iſta ois hō vel ois aſinus eſt currēs totū diſiunctū ſtat determinate q: nullū ſignū cadit in totū diſiunctū nō ſcdm̄ vt notū eſt nec pmū q: totū diſiunctū nō reputat ꝓ vno termino immediato reſpectu primi ſigni nec pro termino mediato ⁊ hinc eſt ꝙ iſte nō equiualent omne aial ois hō vel omne brutū ē ⁊ ois hō vel omne brutū omne aial ē q: poſito caſu ꝙ nulla ſint aialia in mūdo niſi ſortes et brunellꝰ iſta ē vera oē aial ois homo vel oē brutū ē iſtud aial demōſtrādo ſortē ois hō vel oē brutū vt ꝓꝫ per diſiunctiuā ei reſpondentē et iſtud aial ois hō vel omne brutū demōſtrādo brunellū ſꝫ hec eſt falſa ois hō vel oē brutū oē aial eſt. nec valet hec ꝯña ois hō vel oē brutū hoc aial eſt ⁊ ois hō vel oē brutū hoc aial ē ⁊ ſic de ſingulis. ergo ois hō vel omne brutū omnē aial eſt: q: añs ē verū et ꝯñs falſum in caſu illo ſed primo debemꝰ aſcēdere ſub illis duobꝰ terminis diſtributis ⁊ poſtea aſcēdere ſub illo termino diſtributo animal iſtud argumentū eſt lōge fortius ceteris ad probandū ꝙ ſubiectū huius ſupponit determinate ois hō vel oē brutū oē aial eſt q: ſi nō ſtaret determinate iſte videntur equiualere omne aial omnis homo vel omne brutum ē et ois homo vl' omne brutum omne aial eſt et dictum eſt ꝙ nō quia diſiunctum quod ē ſubiectum ſecunde ſtat virtualiter determinate hoc eſt ſi ſupponeret et haberet ſuppoſitionem vnicam ſtaret determinate ſed in iſta omne animal omnis hō vl' omne brutū ē virtualiter ſtat confuſe tm̄ hoc eſt ſi haberet vnicā ſuppoſitionē ſtaret cōfuſe tantū vel aliter dicitur quod ſubiectum huius omnis hō vel omne brutum omne aial eſt nec virtualiter

Animadverte.

nec formaliter ſtat determinate ⁊ nō equiualet q2 nō idē ſignificaꝛ p illas duas ꝓpōnes per iſtā omne aīal oīs homo vel oē brutū eſt ſignificaꝛ per quodlibet ſuppoſitū animalis oīs hō vel oē brutū eſt qđ eſt verū per alterā denotaꝛ ꝙ oīs homo omne aīal eſt vel omne brutū omne aīal eſt quod ē falſum oportet primo aſcēdere ⁊ deſcendere ſub partibus illius diſiuncti ſic iſte hō vel omne brutum omne aīal eſt ⁊ iſte homo vel omne brutum omne aīal eſt ⁊ ſic de ſingulis ſed punctū eſſet de iſta a oīs homo vel omne brutū omne aīal eſt ponēdo ꝙ a confundat totum diſiunctū ⁊ pōt dici adhuc ꝙ illa eſt falſa ⁊ oportet aſcēdere ⁊ deſcendere vt prius inchoando a partibus diſiuncti eodē modo dicaꝛ de iſta brunell⁹ vel oīs homo impoſſibiliter eſt aīal que eſt falſa equiualet huic oīs homo īpoſſibiliter eſt aīal vł brunellus impoſſibiliter ē aīal mō hoc eſt falſū q2 quando vel nō diſtribuitur in negatiua ⁊ qñ vtraqȝ pars diſiūcti ſupponit ⁊ ꝓ aliquo pro quo nō ſupponit predicatū talis negatiua eſt vera ſi autē ipſa eſt falſa et tñ aſcendēdo primo ſub illo termino aīal ſingulares ſunt vere brunellus vel omnis hō impoſſibiliter eſt hoc aīal demonſtrando brunellū. q2 oīs homo impoſſibiliter eſt hoc aīal brunellus vel oīs hō īpoſſibiliter ē hoc aīal demōſtrando ſortē q2 brunellus impoſſibiliter eſt hoc aīal brunellus vel oīs hō impoſſibiliter eſt hoc aīal ⁊ eodē quelibet ſingularis aſcēdendo ſub illo termino aīal. erit vera propterea oportet prīo aſcēdere ſub illo termīo diſtributo hō hoc ē oportet inchoare a partib⁹ diſiūcti proportionabiliter dicaꝛ hic oīs aſinus vel aſinus currit poſito ꝙ prima pars diſiūcti diſtribuatur ſolū ſ3 ſeruet ſi diſiūctū in vno cōtradictorio accipiaꝛ tanꝙ vnus termin⁹ vel ſicut duo termini ꝙ eodē mō in ſuo contradictorio capiatur.

¶ Uigeſimo arguiꝛ nō ſequiꝛ vterqȝ homo currit et iſti homines ſunt omnes hoīes ergo iſte homo currit et iſta hō currit ⁊ ſic de ſingulis ⁊ tamen ibi et deſcēſus igitur ꝙ non ſequitur patet: quia ponendo ꝙ ſortes et plato currant añs eſt verum et ꝯñs falſum.

☞ ¶ Ad hoc argumētū reſponſum eſt in primo tractatu.

¶ Unde hic maxime conſiderandū eſt. ꝙ videatur natura ſigni diſtributiui Et ſm eius exigentiam deſcendaꝛ ⁊ aſcendatur. ¶ Multa ſigna diſtributiua diſformiter capiūtur. Uterqȝ diſtribuit ꝓ duobus ſub diuerſione quare hec ꝯña nihil valet oīs hō eſt oīs hō. ergo vterqȝ hō ē vterqȝ homo q2 poſito ꝙ eēt vnus hō in mūdo ſolū añs eſt verū ⁊ ꝯñs falſum aliqua ſunt ſigna diſtributiua ꝓ ſpeciebus qualitis vt qualiſlibet queliſlibet ⁊ ſic hec ꝓpō qliſl3 currit tantū valet ſicut de qualibet ſpecie qlitatis aliquā qualitatē habēs currit et circa hoc ſolet practicari illud ſophiſ'ma quodlibet qliſlibet de quolibet tali ſcit ipm eſſe tale quale ipm ē quātuſlibet currit tm̄ valet ſicut de qualibet ſpecie ꝗtitatis aliquē quātitatem habens currit aliq̄ ſigna denotant interruptionē tēporis rerū ſignificatarū per terminos quibus adduntur vt quotiens et totiens vt ſolet in hac propoſitione dici quotienſcūqȝ fuiſti pariſius totiens fuiſti homo illa propoſitio denotat ꝙ quotcunqȝ fuiſti pariſius tot fuiſti hō ſiue vicibus ſi barbarū ſiue nō more artiſtarū loquatur ⁊ ꝓpterea iſte aſcēſus nihil valet iſta vice fuiſti pariſius ⁊ tūc fuiſti hō ⁊ illa vice fuiſti pariſius ⁊ tunc tu fuiſti hō ergo quotiēſcūqȝ fuiſti pariſius totiēs fuiſti hō denotatur interruptio hoīs in pñte ⁊ nō in añte: ſed ex illis ſingularibus oportet hāc quotienſcunqȝ fuiſti pariſius tūc tu fuiſti homo ad bene aſcendendū ſub iſto termino vicibus vel vice in hac quotienſcūqȝ fuiſti pariſius totiēs fuiſti homo oportet in ſingularib⁹ ponere interruptionem hoīs queādmodū in vlī facile ſatis ē cōtradicere huic quotiēſcūqȝ fuiſti pariſius totiēs fuiſti hō per hāc nō quotiēſcūqȝ fuiſti pariſi⁹ totiēs fuiſti hō ſi vis eā tenere cathegoricā ſubiectū erit tu ꝑdicatū erit totiēs vicibus pariſius quotiēs hō quotienſcūqȝ ē ſignū diſtributiuū ⁊ nō ē pars extremī vel pōt cōtradicere ꝑ hāc aliquotiēs fuiſti pariſius ⁊ nō totiēs fuiſti hō de iſto ſigno diſtributiuo ſemꝑ dr̄ ꝙ diſtribuit illū terminum tpe ſm exigētiā copule ꝓpōnis in qua poniꝛ vt ſemꝑ hō ſint ibi iſte terminus diſtribuit iſtum terminū tpe ꝑ tempore pñti ⁊ pterito ſed in iſta ſemꝑ hō ē aīal tpe diſtribuiꝛ ſolū pro tpe pñti q2 nō ſupponit niſi mediāte copula de pñti ol ampliatione ſemota ⁊ ſi ſic vtamur tpe pñti ꝑ vna hora per quam totam ſortes diſputat hec eſt concedenda ſemper ſortes diſputat.

Sophiſma.

¶ Ueritates propoſitionū in quib⁹ poniꝛ ſemꝑ facile cognoſcunꝛ ꝑ contradictorias vt ſemꝑ hō nō ē aīal cuius cōtradictoria eſt aliquo tpe oīs homo ē b aīal. Sed deſcēdēdo ſub iſto termino tempore.

¶ Cauendum eſt ne arguaꝛ a ſuppoſitione cōfuſa tantū ad determinatā reſpectu multitudinis. Quare nō ſequiꝛ ſemꝑ hō nō eſt aīal ergo iſto tēpore homo nō eſt animal Sed oportet inferre iſto tēpore a homo non eſt aīal que ē vera vel reſoluere iſtā ſemper hō non eſt aīal in hanc omni tpe oē aīal hō nō eſt ⁊ tūc ſic deſcendere. ergo iſto tempore omne animal homo nō eſt ⁊ iſto tempore omne aīal hō nō eſt ⁊ ſic de ſingulis. Et ſic patet aliquas ꝓpoſitiōes eſſe veras in quibus duo termini diſtribuūtur reſpectu termini ſtantis cōfuſe tantū. Et alique ſunt falſe vt hec omne totū ꝑ aliquē exceſſū eſt maius ſua pte vel omne totū in aliqua proportione eſt maius ſua parte.

¶ Sed hec ꝓpoſitio eſt diſtinguenda vel iſte terminus proportione eſt pars ſubiecti ⁊ tunc eſt vera ⁊ ſenſus. eſt quocūqȝ verum eſt dicere ꝙ eſt totum in aliqua ꝓportione de illo verū ē dicere ꝙ ē maius ſua parte.

¶ Et hoc eſt verum ſubiectū eſt aggregatū ex determinatione accepta vnica Si exceſſum ſit pars ꝑdicati vel iſte terminus proportiōe adhuc propoſitio poteſt cōcedi predicatum pro quolibet toto ſupponit demōſtrato corpore pedali verū ē dicere hoc ē per aliquē exceſſū maius ſua pte q2 ꝑ ipſummet ē maior ſua pte. Et eodē mō hoc ē in aliqua ꝓportiōe maius ſua parte q2 in proportione que ē ipſemet continuū. Sed mathematice loquēdo iſta eſt falſa ꝑdicatū nō ſupponit pro illo toto imo ꝑ nullo

ſupponit de hoc cõtinuo falſum ē dicere hoc ē in
aliqua ꝓportione maius ſua pte q: da oppoſitū
ꝛ ſignetur iſta ꝓportio ꝛ ſit multiplex vt ſup par
ticulares vel huiuſmodi. Da ꝙ ſi dupla vł tripla
ꝛ tūc ſi hoc ē in dupla pro ꝓportione maius ſua
parte ꝛ cū pte diſtribuit̃ dabitur vna ſingularis
falſa demõſtrãdo ptẽ ʒ maiorē medietate iſta ēt
eſt falſa in a ꝓportione dē totum eſt maius ſua
parte imo ſua cõtradictoria ē vera in qualʒ pro-
portione b totū ē maius ſua pte. Patet p aſcēſuʒ

Corrolariū.

ex oībus his ptʒ has eſſe veras in qualʒ domo
eſt aliq̃d quīʒ hõ eſt vnus ſolus hõ quilibet hõ
nõ ē oīs hõ qlibet hõ ē nõ quīʒ hõ. Utraq̧ iſtaꝝ
cõtradictoriarū põt eſſe vera per hanc horã de-
monſtrãdo iſtas ſortes ſcribit ꝛ ſortes nõ ſcribit
quēlibet ſtella põt eſſe ſupra orizontē quēlibet
hominem preceſſit homo naturaliter loquendo
quēlibet bouem preceſſit bos quēlibet hominē
pceſſit nõ hõ qualibet parte cõtinui dabilis eſt
aliqua pars minor qualibet pte cõtinui dabilis
eſt aliqua pars maior oīa iſta cognoſcunt̃ per
aſcēſuʒ inchoãdo a p̃io termino diſtributo vbi
ſi termin⁹ ſtãs cõfuſe tantū ſtaret determinate
falſe eſſent ꝓpoſitiões dicte. ꝛ tūc opʒ inchoare
aſcenſuʒ a termino ſtãte determinate. Si ſub-
iectū huius oīs eēntia diuina ē pater cõplete di-
ſtribuat̃ oportet aſcēdere cõplete. Si ſit vl̃is et
nõ de oī incõplete aſcendendū eſt. Forte dicis ꝙ
ex illo ſequit̃ hãc eſſe verã quãlibet ꝓpoſitioneʒ
ſortes ſcit vel nullã ꝓpoſitioneʒ ſortes ſcit poſito
ꝙ ſortes ſcit mediocriter eruditus. Probat̃ ſic p
aſcēſum iſtã ꝓpoſitionē ſortes ſcit vel iſtã ꝓpo-
ſitionē ſortes nõ ſcit ꝛ iſtã ꝓpoſitionē ſortes ſcit
vel iſtã ꝓpoſitionē ſortes nõ ſcit continue demõ-
ſtrando idem per tuas ſingulares cõtradicētes
et ſic de ſingulis: ergo quãlibet propoſitionem
ſortes ſcit vel nullã ꝓpoſitionē ſortes ſcit. Tenet
conſequētia per aſcenſum. Nõ valet dicere ꝙ nõ
lʒ aſcēdere ſub duobus terminis ſimul vt patuit
ſuperius argumēto ſcđo huius deſcēſus. Et hoc

Petrus hiſpanus.

idē habet petrus hyſpanus in littera nec valet
dicere ꝙ nõ demonſtrant̃ oīa ſuppoſita termi-
norū diſtributorū q: quãlibet ꝓpoſitionē mūdi
demõſtro. Tertio nõ valet dicere ꝙ nõ ē aſcenſus
q: cõſequēs nõ eſt ꝓpoſitio vl̃is nec cathegorica
ſed hypotetica hoc nihil tollit in copulatiua diſ-
iunctiua in quibus ſufficit vniuerſalis partium
immo vniuerſalis terminorum. Nec requiritur
vniuerſalitas propoſitionis.

ℂ Reſpondet ꝙ ꝯña nihil va-

let añs eſt manifeſte verū continue demõſtrãdo
idem in ſingulari affirmatiua ꝛ in ſingulari ne-
gatiua ꝛ ꝯñs falſum. Nec bene aſcēditur. Et eſt
ſimilis error qui cõtingebat in ſcđo argumento
hic demõſtrat̃ omnia ſuppoſita huius termini
ꝓpoſitio. Sed non taliter qualiter. denotat̃ per
vl̃em: per vl̃em ſignificat̃ ꝙ quãlʒ ꝓpoſitionem
ſortes ſcit vel nullã ꝓpoſitioneʒ ſortes ſcit. Opʒ
idē demõſtrare in ſingularibus affirmatiuis et
in negatiuis ꝛ oēs tales ſunt vere. Interdū opʒ
demõſtrare diuerſa niõ demõſtrãdo in affirma
tiua vnã propoſitionem quam ſortes neſcit ꝛ in
negatiua vnam quam ſortes ſcit tota ſingularis
erit falſa q: erit vna diſiunctiua cuius. quelibet
cathegorica eſt falſa. Hoc idē de multis alijs ſin-

Difficultas.

gularibus ꝯtingit. Põt fieri difficultas de oculū
in iſta neutrum oculum habendo tu potes vi-
dere iſtum oculum nõ habendo tu potes videre
demonſtrando oculū ſiniſtrū iſtū oculū non; ha-
bēdo tu potes videre demonſtrãdo oculū dextrū
Ad hoc videndū reſoluat̃ iſta propoſitio in tem-
poralem conditionalē vel cauſalem. Si primuʒ
facile eſt intueri aſcēſum per falſitatē vtriuſq̧
ſingularis. Si duos oculos habeas vel ſi tantū
oculū vnū habeas ſecūda cathegorica eſt falſa
ſi neutrū oculū habeas. Sed capiendo illam in
duobus ſecundis ſenſibus maior eſt difficultas
quã pertractabimus in cõſequētijs de deſcenſu
copulato nihil dictū ē q: in ſignis collectiuis hoc
tractatur qualiter debemus aſcendere ſub ter-
mino appellãte ſuã rõnem in appellationib⁹ oc-
currit. De terminis exponibilū ſuis locis dicet̃.

ℂ Finiunt ſuppoſitiones.

ℂ Seqt̃ tractat⁹ de ãpliatiõe.

Ampliatio ſecūde in-
tentionaliter ꝛ paſſiue ſumpta ē
ſuppoſitio termini pro ſuo ſigni-
ficato vł ſuis ſignificatis reſpectu
termini importantis diuerſas dif-
ferentias temporū ꝛ ſaltem ad duas diuiſim ve-
rificabilis in potentia propinqua. Dicit̃ ſecūde

Ampliationis diffinitio.

intentionaliter ꝛ paſſiue ſumpta ad denotandū
ꝙ ãpliatio põt capi prime intētionaliter actiue
pro re ampliante paſſiue ꝓ re ampliata actiue
ſcđe intentionaliter ꝓ termino ampliãte: ſʒ pro
illis acceptiõibus nõ ſolet diffiniri. In propoſito
ponit̃ ſuppoſitio loco generis ꝙ oīs ampliatio
eſt ſuppoſitio ꝛ nõ cõtra: an ſit verū genus eius
opʒ p ptē p̃dicabiliū videre cõnotata terminoꝝ
ꝛ ꝯñter ꝓcedere et hinc eſt ꝙ petrus hyſpanus
prius determinauit de ſuppoſitionibus tãq̃ de
cõmunioribus ad ampliatiões tãq̃ ad minus
cõia. Scđm doctrinã philoſophi primo phyſicoꝝ
ꝓcedēs. Et q: ampliatio ē paſſio nobilior ꝙ re-
ſtrictio de ãpliationibus añ reſtrictiões deter-
minat. Dicit̃ poſtea in diffinitione ꝓ ſuo ſignifi-
cato ꝓpter terminos ſingulares q̃ ãpliant̃ am-
pliatiõe tēpoꝝ ꝛ nõ ſuppoſitorū. Dicit̃ ꝓ ſuis ſi-
gnificatis ꝓpter terminos cões q̃ ampliant̃ am
pliatiõe tēporū ꝛ ſuppoſitorū. Dicit̃ verificabilis
in ordine ad duas diuiſim q̃re ſubiectū hui⁹ nõ
ampliat̃ adam fuit q: nõ põt verificari in ordīe
ad diuerſas drĩas tēpoꝝ in potētia ꝓpinqua de
nullo verificat̃ mediãte copula de p̃ſenti circū-
ſcripta ampliatiõe. Sʒ viuēte adã ſubiectū am-
pliabat̃. Differētie temporū hic capit̃ ſecunde
intentionaliter ꝛ quinq̧ ſunt differentie tēpora
les eſt fuit erit põt eſſe ꝛ imaginat̃.

Diffinitionis intellect⁹. Petr⁹ hiſpanus.

Pho.

¶ Sequunt̃ alique regule.
pro ampliatione notande.

ℂ Sequit̃ prima regula am-

pliationū. terminus poſitus a parte ſubiecti re-
ſpectu copule de preterito vel reſpectu participij
p̃teriti tēporis i recto dūmodo habet ſignificatū
reſpondens in ordine ad preſens et preteritum
ampliatur ad ea que ſunt vel fuerūt. Dicitur a
parte ſubiecti ꝛ nõ ſubiectum q: pars ſubiecti ꝛ
predicati per hanc regulam ampliatur etiam

Prima regula.

dicitur a pte ſubiecti ad diſcrimē terminí poſiti a pte ƥdicati q₂ tales termini nō ampliāt a pte poſt. Sȝ hic notandū ē ꝙ ſi ponaᷓ diſiunctū copulatū vt dicēdo hō vel fuit aīal ibi vtrūqȝ extremū ampliaᷓ ſȝ dicēdo hō fuit aīal ƥdicatū non ampliaᷓ. Dicitᷓ notāter reſpectu participij in recto q₂ ſi poneretur in obliquo non ampliaret vt homo hȝ aſinū mortuū homo nō ampliatur.

Scda regula.

Scda regula. Termin⁹ poſitus a pte ſubiecti reſpectu copule de futuro vl̓ pticipij futuri tpis i recto habēs ſignificatū rñdens in ordine ad pñs ⁊ futurū ápliaᷓ ad ea q̄ ſunt vel erūt. Ex iſtis duab⁹ regulis ſequitᷓ.

Tertia regula.

Propoſitiões ignaris demirande.

Tertia regula ꝙ terminus poſitus a pte ſubiecti reſpectu copule de ƥterito ⁊ participij futuri tpis ſimul vel reſpectu copule de futuro et pticipij ƥteriti tēporis ampliaᷓ ad ea q̄ ſunt fuerūt ⁊ erūt intellige ſemp habēs ſignificatū reſpondēs virtute prime regule ſolent tales cōcedi puer vni⁹ mēſis vixit quadraginta annis. Paruus in vtero matris vixit viginti annos. Cādela lucēs ē extincta viuū ē mortuū pater meus viuus ē ſepult⁹ pater meus comedēs ē poſitus in terra. manus actualr̓ clauſa ē aperta manus ampliſſime apta ē clauſa ſortes in curia ē clauſus in domo hō mortuus ē viſus a me iſte ppoſitiões clarēt exprimēdo ampliationē ⁊ melius cognoſcūtᷓ p reſoluētes. Prima reſoluens habebit p ſubiecto hoc pnomē hoc ⁊ p ƥdicato ƥdicatū reſolubilis ⁊ p copula copulā reſolubilis in forma ſubiectū ſcde reſoluētis erit idē pronomē ƥdicatū erit ſubiectū reſolubilis ⁊ copula erit copula reſolubilis ſumpta ſub diſiūctiōe ad tps pñs hoc practicetᷓ puer vni⁹ āni vixit viginti ānos demōſtro vnū ſenē puta ſortē hoc vixit quadraginta ānos hoc ē vel fuit puer vni⁹ anni: ergo puer vni⁹ āni vixit quadraginta ānos plato in curia ē clauſus in domo hoc ē clauſuȝ i domo demōſtrādo platonē in domo clauſuȝ hoc ē vel fuit hō i curia ergo ⁊ cetera lācea itegra ē fracta pȝ p ſenſuȝ ei⁹ lācea q̄ ē vel fuit itegra ē fracta ⁊ reſoluitur ſic hoc ē fractū demōſtrādo duas ptes lācee diuiſas vel hic binari⁹ ē lācea fracta ⁊ hic binari⁹ ē vel fuit lācea integra. Carnes ſup dorſuȝ bouis ſunt aſſate h̄ ſunt aſſate demōſtrādo carnes aſſatas quas comedit ariſtoteles ⁊ hec ſunt vel fuerunt carnes ſup dorſum bouis ergo oua cruda ſunt decocta iſta ſūt decocta demōſtrādo oua decocta et iſta ſunt vel fuerunt oua cruda: ergo ⁊ cetera hō actualiter exñs rome eſt incarcerat⁹ pariſij demōſtrādo ſortē hoc eſt vl̓ fuit hō actualiter exiſtēs rome. cacabus ſup ignē ē remot⁹ ab igne hoc ē remotū ab igne demōſtrādo cacabum in curia hoc ē vel fuit cacabus exiſtēs ſuper ignē. ¶ Gratia ſcde regule tales ſunt cōcedēde paſtilli comeſti ſunt comedēdi iſti ſunt comedēdi demōſtrando paſtillos antichriſti et iſti ſunt vl̓ erūt paſtilli comeſti ergo ⁊c̄. hō mortu⁹ ē decollādus. ptȝ p ei⁹ ſenſum hō q̄ eſt; vel erit mortuus ē decollandus meretrix erit virgo hō ſenex erit iuuenis doctor theologus erit ſummuliſta hoc erit ſummuliſta demōſtrādo ſortē futurum ſummuliſtā hoc ē vl̓ erit doctor theologus papa erit in vtero matris demōſtrādo papā futurum ad mille annos hoc ē vl̓ erit papa ſanctus i celo erit peccator hoc erit peccator demōſtrādo ſortē ƥdeſtinatū qui cras peccabit hoc ē vel erit ſanctus in celo igitᷓ corruptū ē generandū qḋ eſt vel erit corruptū ē generandū. ¶ Virtute tertie regule hec ē cōcedēda ſortes iuuenis fuit diſputaturus poſito ꝙ ſortes nūc ſit ſenex nec vnqȝ diſputauerit nec mō diſputet ſȝ in futurū diſputabit. Patet p reſoluētes hoc diſputat diſputauit vl̓ diſputabit: hoc ē fuit vel erit ſortes iuuenis.

Forte hic arguis. Bene ſequitᷓ in darij quicq̄d diſputaturuȝ fuit diſputat diſputauit vel diſputabit ſortes iuuenis fuit diſputaturus ergo ſortes iuuenis diſputat diſputauit vel diſputabit cōcluſio ē falſa q₂ hec ē falſa ſortes iuuenis diſputat. Silr̓ hec ſortes iuuenis diſputauit. Similiter iſta ſortes iuuenis diſputabit: ergo aliqua premiſſarū eſt falſa ⁊ nō maior ergo minor quam conceſſimus.

Reſpōdet cōcedēdo conſequētiā cū pñte cōcluſio ē vna cathegorica de diſiuncto extremo vel de diſiuncta copula nō facio vim. Sȝ bene verū ē ꝙ in ſenſu diſiuncto iſta eſt falſa nec oīs ppō de diſiuncto affirmatiua ſine diſtributiōe terminis ſignificatiue ſumptis equiualet diſiunctiue et hoc eſt clarum dando diſiunctiuam in proprijs terminis.

Cōtra hec oīa arguitur ſic: nulla ē ápliatio ergo iſta ƥſupponūt falſuȝ. añs pȝ q₂ copula huius hō fuit aīal nō ampliat ƥdicatū: ergo neqȝ ſubiectū ⁊ ſi ſic nulla ē ampliatio ꝙ fuit ſumptū: q₂ quero rōnē quare ampliat a pte ante ⁊ nō a pte poſt. ¶ Et pñrmaᷓ. ſigna ampliatiua ſunt inuēta ad ſaluādas ppōnes cōiter cōceſſas ſȝ iſte cōiter cōcedūtᷓ. philoſophus dicit hoc in oppoſitū ē ariſtoteles i logica: ergo eſt et dicit ampliāt pñs eſt falſum ergo et añs ergo nulla ſunt ſigna ampliatiua eadē ratione.

Secūdo arguitᷓ ad idē probādo ꝙ ē ampliet ⁊ quodlȝ verbū ⁊ ex falſitate illi⁹ redibimus ad hoc ꝙ nullus termin⁹ ápliat probo añs ⁊ capio hāc ppoſitionē hō ē aīal futurū ibi ſunt due ppoſitiones. Quarū vna ē hō eſt aīal arguitᷓ ſic i iſta hō ē aīal. homo ampliaᷓ ⁊ nō a ſeipſo nec a ƥdicato: ergo ab hoc verbo eſt ꝙ amplietᷓ. arguitᷓ ſic h̄ ſubiectū in iſta hō ē aīal futurū ampliatur ⁊ hoc ſubiectum in iſta homo eſt aīal futurū eſt ſubiectum in iſta homo ē aīal ergo ſubiectū in iſta hō eſt aīal ampliatur.

Ad primū rñdetur: negādo añs ⁊ ad probationē nego pñam et qñ q̄ris cām quare fuit ápliat ſubiectū ⁊ nō ƥdicatū d₂ ꝙ eſt cōis modus cōcipiēdi ⁊ vſus logicorū ⁊ p hoc reſpōdetᷓ ad ſimile argumētū in ppoſito q̄re ſigna diſtributiua diſtribuunt poſt ſe ⁊ non ante ſe et verba ƥteriti temporis ampliāt añ ⁊ nō poſt.

Et ad pñrmationē cōcedit ꝙ ampliationes ſunt inuente ad ſaluādas propoſitiones cōiter cōceſſas q̄ ſine ampliatione nō poſſunt ſaluari ſed nos debemus vti eiſdē ſignis quibus ipſi vſi ſunt. ¶ Ad ſcdm quouis pbare ꝙ ſubiectum huius amplietᷓ hō ē aīal qui ē pars iſtius homo ē animal futurum conceditur ꝙ hō in vtraqȝ catū ampliatur ſed hoc nunqȝ ē ab hoc verbo eſt: ſȝ ab hoc participio futurū ⁊ vlterius conceditur ꝙ aliquis terminus ampliaᷓ ab iſto termino qui nō ē pars illius propoſitionis cum termino ampliato; ſed bñ verum eſt ꝙ eſt pars

propoſitionis vnde prouenit talis terminus amplíatus futurũ nõ eſt pars huius homo eſt aĩal ⁊ tamen ille terminus homo ampliatur ab illo participio futurũ:ſed eſt pars huius homo eſt animal futurũ ⁊ ibi prouenit ampliatio huius termini homo.

¶ Contra hoc arguitur ſic: ex ſolutione hac ſequiť hec concluſio ꝙ due ꝓpoſitiones contradicunt⁊ tamen ſubiectum vnius ampliať alterius vero nõ etiam extra modales in quibus hoc nõ cõpertum eſt ex parte ſubiecti ſm quancũqȝ propoſitionem declaratur cõcluſio capio homo eſt animal q̃ eſt pars hui⁹ hõ ē aĩal futurũ ſua contradictoria eſt oĩs hõ nõ eſt aĩal in qua nõ ampliatur. ¶ Secũdo ſequiť hec cõcluſio ꝙ in cõuerſa terminus ſtat ample ⁊ in cõuertente vero nõ ſtat amplo ⁊ ſic arguendo ab amplo ad nõ amplũ affirmatiue ⁊ ſine diſtributione ampli valebit argumentũ hoc declarať:qꝛ hõ eſt animal q̃ eſt pars huius bene cõuertiť in hanc aĩal eſt hõ vbi nulla eſt ampliatio. ¶ Tertio ſequitur ꝙ iſta eſſet vera antichriſtus eſt hõ ꝓbatur capio hanc antichriſtus eſt hõ futurus iam iſta totalis eſt vera ⁊ ſua pars antichriſtus eſt hõ eſt falſa. Sed ꝓbo ꝙ nõ iſta antixp̃s ē hõ que eſt pars alterius eſt vna affirmatiua cuius extrema ſupponit pro codẽ ente vel ſaltẽ cuius ſubiectũ ſupponit qđ ſufficit ad veritatẽ hui⁹.

¶ Reſpondetur concedendo duas primas cõcluſiones. ſed tertia cõcluſio eſt falſa ⁊ cõcedo ꝙ ſubiectũ huius ſupponit in hac antixp̃s eſt homo futurus. Sed illa in ꝓpoſitio nõ ꝓuenit ab iſta antixp̃s ē hõ neqȝ illõ p̃dicatũ hõ ſupponit pro antixp̃o. Ex toto illo nõ ſequiť ꝙ aliquis terminus ampliat terminum cũ quo in nulla propoſitione ponitur.

¶ Tertio arguitur ſubiectuȝ huius nõ ampliatur homo fuit clauſus in dom⁹ ⁊ tñ prima regula cõuenit illi ſubiecto. ergo male poſita eſt probatur añs:quia non a copula. qꝛ eadem ratione a predicato qꝛ equalis eſt ratio ex parte copule. ergo nullo modo ampliať quẽadmodum volens conſecrare vnam hoſtiã inter mille in confuſo nullam ſpecificans nõ cõſecrat: quia non eſt maior ratio de vna ꝙ̃ de alia idem eſt iudicium in propoſito.

Quintuplex rñſio ¶ Reſpondetur ꝙ ſubiectum ampliatur ab illo aggregato ſcilicet a copula ⁊ predicato. ¶ Scđo põt dici ꝙ ampliatur a quolȝ eorũ ſeorſum:qꝛ equalis ē ratio de vtroqȝ ⁊ ſe nõ prepediunt. ¶ Tertio põt diciꝙ nõ ampliatur. qꝛ illa ſigna ſe impediũt. ¶ Quarto põt dici ꝙ ampliatur a copula:qꝛ ē ꝓmior. ¶ Quinto poteſt dici ꝙ ampliať a p̃dicato:qꝛ ē principalior pars ꝓpõnis. Sed primũ dictũ eſt melius alia dicta poſſunt eſſe ſcholaſticoꝛuȝ reſponſiones.

¶ Cõtra hoc arguitur ſequeretur ꝙ duo ſigna ampliatiua ſe impedirẽt quẽadmodũ duo ſigna diſtributiua hoc nõ communiter eſt dicendũ probať cõſequentia ſi tolleret illud predicatum copula ampliaret ſubiectum ⁊ modo non ampliat. ergo predicatum impedit ampliationẽ actiuã copule. Eodẽ mõ põt ꝓbare ꝙ copula impediat ampliationẽ p̃dicati.

¶ Reſpondetur:ſignuȝ impediri poteſt intelligi duobus modis. Uno modo qñ ipſum ſignũ impeditur ab eius effectu:et ſic cõceditur in propoſito quẽadmodum duo ignes poſſunt ſe impedire quo ad calefactionẽ totaleȝ Alio modo ſe impediunt ſigna quãdo oppoſitus effectus vtriqȝ producitur. vt nõ omnis homo eſt aĩal ibi quodlibet illoꝛũ ſignorum eſt natum diſtribuere: ⁊ tamen producunt nõ diſtributione reſpectu illius totalis ſecus eſt in ꝓpoſito:qꝛ copula ⁊ p̃dicatũ ampliãt ſubiectũ quẽ effectum vtraqȝ illarũ cauſarũ ſeorſum nata ē ꝓducere. Signum dupl'r impedit'.

¶ Quarto arguitur:quia per ſecundam regulã ſubiectũ huius ampliaretur aliud a vero erit verũ pȝ diſcurrendo per conditiones regule ſed hoc eſt falſum qđ probatur. ſic ſubiectũ huius ꝓ paucioribus ſupponit ꝙ̃ ſubiectũ iſtius aliud a vero ē verũ. ergo nõ ampliať qꝛ ampliatio ē ampla ſuppoſitio ꝙ ꝓ pluribus ſupponit mediãte copula de p̃ſenti hoc pȝ delẽdo relatiuũ diuerſitatis capiẽdo iſtas verũ erit verũ ⁊ verũ eſt verũ. verũ in prima pro pluribus ſupponit ꝙ̃ in ſecunda. ergo aggregatũ ex relatiuo diuerſitatis ⁊ termino pro pluribus ſupponente ꝓ paucioribus accipiť ꝙ̃ aggregatũ ex relatiuo et termino pro paucioribus ſupponente quẽadmodum contingit de nomine infinito.

¶ Reſpondetur cõcedendo ꝙ ſubiectũ huius ampliať aliud a vero erit veruȝ ⁊ quicq̃d ſit de aſſumpto de quo ſtatim diſcutieť nõ ē incõueniẽs dare duos terminos ſinonimos quoꝛũ vnus ampliatur alter vero non. ⁊ tñ terminus ampliatus pro paucioribus ſupponit ꝙ̃ terminus non ampliatus vt in exemplo propoſito. quia pro pluribus ſupponit ꝙ̃ terminus nõ ampliatus:ſȝ qꝛ ſupponit in ordine ad diuerſas differentias temporum diuiſim.

¶ Quinto arguitur. quia per regulã primã ſequereť ꝙ predicatũ huius ampliareť hõ aĩal fuit. ꝯñs eſt falſum. ergo et añs cõſequentia patet per regulam. Et falſitas conſequentis patet quia ſi ſic iſta debet cõcedi hoc inſtans:hoc inſtans fuit ſenſus eſt. hoc inſtans hoc inſtãs eſt vel fuit modo eſt verum.

¶ Reſpondetur concedendo iſtam hoc inſtãs hoc iſtãs fuit hanc negãdo hoc inſtãs fuit hoc inſtãs predicatũ ſecunde ſtat in ordine ad copulã de p̃terito predicatum prime ſtat in ordine ad copulã de preterito ſub diſiunctione ad preſens. ¶ Et eodẽ modo cõcedo ꝙ hec cõſequẽtia nihil valet ſortes hõ fuit. ergo ſortes fuit homo:ſed econtrario bene valet ꝯña.

¶ Contra hoc arguitur:qꝛ ex illo ſequitur ꝙ aliqua ꝓpoſitio de p̃terito adeo cito incipit eſſe vera ſicut propoſitio de preſenti hoc eſt falſum prius verum erat dicere adaȝ eſt anteꝙ̃ verum erat dicere adaȝ fuit ⁊ ita in alijs cuius oppoſitum contingit hic.

¶ Scđo arguiť ad ideȝ. bene ſequitur ſortes hõ fuit. ergo ſortes hõ qui eſt vel fuit fuit ⁊ vltra. ergo ſortes in tempore preterito fuit per conſequens iſta conſequentia eſt bona ſortes homo fuit, ergo ſortes fuit homo.

¶ Ad primũ reſpondetur cõcedendo ↄcluſionẽ argumenti ꝙ aliqua ꝓpõ de pñti ⁊ aliqua ꝓpõ de p̄terito ſimul incipiunt eſſe vere. vt pꝫ in caſu argumẽti de q̄titate partibiliter genita etiã hoc nõ incõuenit in inſtanti terminato totũ tp̄s acquiſitionis forme primo verũ erit dicere q̃libet ps ꝓportionalis huius forme nũc ẽ acquiſita: ⁊ tamen in eodem inſtãti hec de preterito eſt vera q̃libet ps ꝓportionalis huius forme añ hoc inſtãs acquirebat̃ idẽ ẽ iudiciũ de p̄terito pfecto ⁊ de p̄terito impfecto eſt de p̄terito pluſq̃ perfecto quo ad ãpliationẽ.

¶ Ad ſecundũ augumentum nego hanc cõſequẽtiã ſortes hõ fuit. ergo ſor. hõ qui ẽ vel fuit in tpe preterito fuit lꝫ copula ſit de p̄terito nõ facit extremũ vnũ capi p̄ p̄terito tantum niſi illud copulã ſequat̃. ¶ Propterea conſueti ſumus explicando veritatẽ ꝓpoſitionis de p̄terito vti iſto termino preterito: q2 regulariter predicatũ ſequit̃ copulã. Sed tũc queris an hic ſit aliqua ampliatio fuit hõ animal vidit platonem ſortes. ¶ Reſpondetur nullus terminus in illis ampliatur patet per regulam.

Corrolaria. ¶ Sexto arguitur iſta ẽ falſa homo ẽ mortuus ſimiliter viuum eſt mortuum ergo male cõceſſe ſunt probat̃ antecedẽs nullũ viuũ eſt mortuũ pꝫ per aſcenſuꝫ nec iſtud viuũ eſt mortuũ demõſtrando ſortem nec iſtud viuũ eſt mortuum demonſtrando platonem: et ſic de ſingulis ergo nullum viuum eſt mortuum.

¶ Reſpondet̃ an ſequatur dubito an demõſtrans oĩa viua que ſunt ſolũ vel omne illud p̄ quo diſtribuit̃ ille terminus viuũ Si primo mõ cõcedo ꝙ nõ ſequit̃ nec ẽ aſcenſus Si ſcõo modo ꝯñtia eſt bona ⁊ longe plures ſingulares falſe ꝙ vere pꝫ demõſtrãdo adã ⁊ abel et oĩa viua que fuerũt. Scõo arguit ad idẽ iſta eſt falſa adã eſt mortuus. ergo ⁊ hec hõ eſt mortuus quicq̃d ſit de forma arguendi intentio argumenti ſufficit ꝓbat̃ añs illa eſt affirmatiua cuius ſubiectũ nõ ſupponit: q2 nõ põt verificari mediãte copula ſue ꝓpoſitiõis. Forte dicis ⁊ ita dicendũ ẽ hoc nõ requirit̃ lꝫ ſufficiat ꝙ verificet̃ in ordine ad aliã copulã in qua ille terminꝰ adã ſtat vniformiter ſic verificat̃ hoc eſt vel fuit adã ¶ Cõtra adhuc ſequit̃ ꝙ iſta ẽ falſa. q2 ſubiectũ nõ ſupponit pro aliquo quod eſt ſed ſolum pro illo quod fuit et predicatũ ponitur cum copula de preſenti predicatum dico nõ ampliatũ. ergo non ſupponit̃ pro re que nõ eſt mediãte copula de pñti. q2 dares mihi modum ſuſtinendi ꝙ predicatũ huius ſortes eſt aĩal ſupponit p̄ adã.

¶ Reſpondet negando ꝙ predicatũ nõ ſupponit pro adam mediante copula de p̄ſenti hec ẽ vera hoc ẽ mortuũ demõſtrãdo adam in qua mortuum ſtat eodẽ modo ſicut in alia nec eſt ſimile de predicato huius ſortes eſt animal: q2 predicatum primi eſt ampliatiuum ⁊ participium preteriti temporis habet amplũ modum ſignificandi licet nõ amplietur ꝓpterea conuenit rei que non eſt.

¶ Cõtra hoc arguitur ſic vel p̄dicatũ illud cõuenit preciſe rei q̃ nõ eſt vel rei que nõ ẽ ⁊ rei q̃ eſt. Si primũ tũc iſta eſſet falſa materia prima eſt mortua qõ eſt falſum. Si ſecũdũ ſic ponẽdo iſtũ terminũ a pte ſubiecti ſupponit p̄ omni illo p̄ quo ſupponebat a pte p̄dicati. ⁊ ſic hec negabit̃ omne mortuuꝫ eſt: iſꝫ hoc ẽ falſum omne qõ erit ẽ ⁊ omne futurũ eſt.

¶ Reſpõdetur primo ad materiã argumẽti ne laboremꝰ in equiuoco ꝙ vita ſupponit p̄ aĩa cõnotando ꝙ materiã informet. Sꝫ aĩal abſolute p̄ eadẽ re ſupponit ⁊ cũ priuatiue oppoſita habet fieri circa eadẽ. Mors ſupponit p̄ aĩa cõnotãdo ꝙ materiã informauerit et mõ nõ informat ⁊ aĩa ſeparata eſt mors. Ex illo pꝫ ꝙ deus non eſt vita ⁊ peccatum non eſt mors niſi equiuoce. Corrolariũ

¶ Scõo patet ꝙ materia viuit qñ hꝫ vitã eã informantẽ ⁊ totũ cõpoſitũ viuit: q2 ps viuit. Queadmodũ materia prima eſt alba: q2 albedo ſufficiẽs ei iheret ⁊ ex ꝯñti totũ cõpoſitũ idẽ eſt in ꝓpoſito de viuẽs eſt vita.

¶ Tertio ex illo patet ꝙ quid nominis huius termini mortuum eſt res que vixit ⁊ modo non viuit.

¶ Quarto patet ꝙ falſuꝫ erat de lazaro reſuſcitato iſte ẽ viuꝰ ⁊ mortuꝰ pꝫ p̄ q̃d nouimus de mortuũ an hõ ſucceſſiue moriat̃ vl' inſtantanee impertinens eſt huic negocio.

¶ Tunc reſpondet̃ ad formã argumẽti ꝙ mortuũ a pte p̄dicati ſupponit taꝫ p̄ re q̃ eſt ꝙ p̄ re que nõ eſt ſupponit p̄ materia prima q̃ eſt p̄ adã qui nõ ẽ: ⁊ tunc qñ ponis illũ terminũ mortuũ a pte ſubiecti dicẽdo oẽ mortuũ eſt cõcedit̃ illa. Pro quo iterũ aduerte qñ ẽ terminus ampliatiuus poſitus a pte ſubiecti ſtat ſm exigentiam copule principalis ꝓpõnis ⁊ ſm naturã termini ampliatiui ſimul omne futurũ eſt futurum ex ſuo modo ſignificandi rẽ futurã ſignificat ⁊ p̄ illa ſupponit ⁊ dꝫ habere reſpectũ ad copulam propoſitionis ita ꝙ ſubiectũ huius omne futurum eſt ſupponit pro re futura q̃ eſt ita ꝙ ſubiectum illius non ſuponit pro hoc inſtanti: quia non eſt futurũ nec ſupponit pro antichriſto: quia non eſt ſed ſupponit pro ſorte: q2 de ipſo verum eſt dicere ſortes eſt ſortes eſt futurus ſicut ſupponit. Eodem modo hic omne ꝙ erit eſt ille terminus ens ſupponit pro ente qõ eſt et erit et hoc ſi quod erit capiatur participialiter quare omnes iſte ſunt concedende omneꝙ erit eſt quicquid erit et omne quod fuit ẽ omne ꝙ poteſt eſſe ẽ omne quod potes imaginari eſſe eſt ille terminus ens in omnibus talibus a pte ſubiecti ſupponit pro ente qõ eſt ſm exigentiaꝫ copule minus principalis ſubiectũ huius omne qõ poteſt intelligi eſſe eſt ſupponit p̄ ente quod eſt ⁊ poteſt intelligi. Eodem modo iſte cõcedunt̃ omne qõ nõ fuit ẽ oẽ qõ nõ erit ẽ ſubiecta iſtarũ duarũ ſupponũt pro hoc inſtanti: ſed hanc negat buridanus quicquid erit eſt ratio: quia hãc reputat hypotheticam hanc valentẽ quodlibet ens erit et illud eſt vbi prima pars eſt falſa: et etiam ſecunda ſecundum ſua principia relatiuorum iſta eſt mere cathegorica quicquid quod erit eſt eo qõ relatiuum precedit vtrãq; copulaꝫ ſed iſta eſt hypotetica quicquid erit quod eſt. Buridanꝰ

¶ Septimo principaliter arguit̃ ſic ſequit̃. adã ẽ mortuus. ergo mortuũ eſt adam ꝯñs eſt falſum. ergo ⁊ añs. quia extrema

non ſupponunt p eadē cōſequētia ptꝫ per cōuerſionē per accidēs. ¶ Forte dicis ſicut dicendū eſt ꝙ cōuerſio nihil vꝫ qꝛ arguitur ab amplo ad nō amplū reſpectu huius termini adā ꝫ ⁊ intellige bene nō quod adam amplietur: ſed qꝛ non eſt error ex parte ampliationis actiue.

¶ Cōtra illa aliquo modo eſt cōuertenda ⁊ queritur quo mō. ¶ Rñdetur qꝺ bñ conuertitur iſtis duobus modis mortuū qꝺ ē eſt vel fuit adam vel ſic quod ē mortuū, eſt vel fuit adam ſcꝺo ſic mortuum eſt vel fuit adam.

¶ Cōtra vtrancꝫ cōuerſionē arguitur ſic cōuerſa eſt vera et cōuertēs prime cōuerſionis eſt falſa ſubiectū prime cōuertētis nō ſupponit vel ſaltē non ſupponit pro adam et capiā hanc adam eſt hō mortuus ſubiectū hui⁹ hō mortuus qui eſt vel fuit adā nō ſupponit de nullo verū eſt dicere hoc eſt hō mortuus ꝗ eſt.

¶ Contra ſcꝺam cōuerſionē arguitur in iſta adam eſt mortuus mortuus nō ampliatur. ſed ampliatur in ꝯuertēte. ergo termini nō ſtāt eque āple in ꝯuerſa ⁊ in ꝯuertēte.

¶ Ad primū negatur ꝙ conuertens ſit falſa ⁊ nego ꝙ ſubiectū nō ſupponit hō mortu⁹ ꝗ eſt vel fuit adā ſubiectū nō eſt hoc totū homo mortuus qui eſt ꝗ eſt nō ē pars ſubiecti ſꝫ addiꝛ huic termino hō mortuus ad denotandū ꝙ dꝫ ſtare ſm exigentiam de p̄ñti queād modū ſteterat in cōuerſa: ⁊ ſic ibi hō mortuus ſupponit ⁊ ſic verificatur hoc eſt homo mortuus demōſtrādo adam. Et iterū dico ꝙ hec eſt diſtinguēda adā eſt hō mortuus: ꝗ ē vel ly qui eſt determinet hō mortuus: ⁊ tunc ē cōcedēda eſto ꝙ ſit pars extremi idē eſt addere ꝗ eſt ⁊ nō addere illo mō vel ly qui eſt determinet iſtū terminum ens ita ꝙ ſit ſenſus adam eſt homo mortuus et ille nunc eſt exiſtens et illa eſt falſa.

¶ Ad ſcꝺm dicitur ꝙ oportet ꝙ termini ſtant eque ample in cōuerſa ⁊ in cōuertente ſed cauendū eſt ne arguatur a maius amplo ad minus amplū econtrario nō ē error pro quo ponuntur alie due regule.

Quattuor regule.

¶ Prior eſt arguēdo affirmatiue a nō amplo ad amplius vel a minus amplo ad mai⁹ amplū ſine diſtributione āpli valet ꝯña ratio ē: quia maior ab inferiori ad ſuperius formaliter ſequitur ceraſa comeſta ſunt comedenda ſunt vel erunt ceraſa comeſta.

¶ Scꝺa regula eſt que ex hac ſequitur arguēdo negatiue a magis amplo ad minus amplū vel ad nō amplum etiā ſine conſtantia formaliter valet argumentū ſortes non eſt vel fuit diſputans. ergo ſortes non eſt diſputans hic arguitur ex oppoſito conſequentis ad oppoſitū antecedentis alterius regule.

¶ Tertia regula arguendo a magis amplo affirmatiue ad min⁹ amplū cū cōſtātia min⁹ ampli vel nō āpli formaliter vꝫ ꝯña bene ſequiꝛ oīs homo eſt vel fuit currēs ⁊ oīs hō eſt. ergo oīs hō qui eſt vel fuit currens.

¶ Quarta regula ē arguēdo ab āplo ad nō āplū nō ſeqꝛ ſine diſtributiōe āpli.

¶ Contra primā regulam nō ſequitur hō ē currēs. ergo hō fuit currēs. ⁊ tñ hō nō ampliaꝛ in antecedente ⁊ ampliaꝛ in conſequente. ergo prima regula nulla.

¶ Secundo arꝰ. contra tertiā regulā nō ſequiꝛ oīs ꝓpō cōtingēs pōt eē falſa ⁊ oīs ꝓpō cōtingēs ē. ergo oīs ꝓpoſitio cōtingēs eſt falſa ⁊ tñ ibi arꝰ a magis amplo cū cōſtantia ⁊c. ſilr nō ſequiꝛ oīs hō pōt eē in collegio mōtis acuti ⁊ oīs hō ē. ergo oīs hō ē in collegio mōtis.

¶ Ad primū argumētū reſpōſum eſt in cōuerſionibus ⁊ ſolutio illi⁹ ſoluit ſm argumētū ꝙ cetera nō manēt paria opꝫ tenere p̄dicatū vniformiter p̄dicatū hic oīs hō pōt eſſe in collegio mōtis ſtat p ente ꝙ pōt eſt in collegio mōtis et in p̄nte ſtat p ente ꝙ eſt in collegio mōtis opꝫ ſic arguere oīs hō pōt eſſe in collegio mōtis ⁊ oīs hō eſt. ergo oīs homo qui ē pōt eſſe in collegio mōtis vt hō ſtet in cōcluſione ſicut in minori addiꝛ ꝗ eſt ⁊ addiꝛ ampliatio vt p̄dicatū manet vniformiter. Sed tunc eſt replica hic oīs homo poteſt eſſe omne currens et oīs homo eſt et omne currens eſt. ergo omnis homo eſt omne currēs quam propter facilitatem relinquo.

¶ Octauo arguitur nō ſequiꝛ homo in iſta nō ampliatur homo qui fuit eſt: et tamen ſupponit in ordine ad diuerſas differentias temporum. ſcilicet in ordine ad eſſe et fuit ergo dicta nulla.

¶ Reſpōdetur. ꝙ qui fuit pōt capi duobus modis et etiam qui eſt et eiuſdem modi. Uno modo participialiter: et tunc ꝗ fuit tantum valet ſicut preteritū ꝗ erit ſic futurū ita cum loco vbi licet ponere ſuum participium et ſic locuti ſumus in argumento precedenti: et quomodo oportet ſubſumere. alio mō capiūꝛ pure reſtrictiue apud alios pure differētialiter et tunc reſtringūt terminū cui adduntur ſtare ſm exigentiam copule minus principalis in iſta homo fuit hō ampliatur poſſumus ad libitum noſtrum reſtringere terminū vel p preſenti tantum vel pro preterito tantum per differentias temporales. itaꝙ differētie temporales nō ſunt partes extremorum ſed ſolum ponuntur ibi vt reſtringant homo qui eſt fuit animal ibi homo ſtat ſm exigētiam copule de preſenti homo qui fuit eſt animal ibi homo ſtat pro homine qui fuit capiendo iſtos terminos pure reſtrictiue ⁊ ſic iſta eſt neganda omne qꝺ fuit eſt: qꝛ bene ſequitur omne quod fuit eſt adam fuit: ergo adā eſt. concluſio eſt falſa ⁊ minor vera. ergo maior falſa qꝺ bene arguaꝛ in darij ptꝫ: qꝛ ens in maiori ſtetit ſolū pro ente qꝺ fuit eodē mō iſta erit falſa omne qꝺ erit eſt capiēdo qꝺ erit reſtrictiue ſubiectū diſtribuitur p omni re futura p̄dicatū ſtat in ordine ad copulā de preſenti: ergo illa eſt falſa. Forte dicis termin⁹ dꝫ reſpicere vtrāqꝫ copulā hoc nihil ē vt ptꝫ p diſtinctionē datā. Et ex eo ptꝫ reſpōſio ad formā argumēti cōcedendo ꝙ hō nō ampliaꝛ in iſta hō qui fuit eſt et nego ꝙ ſtet ſm exigētiam duarū copularū ſi capiaꝛ reſtrictiue. Propterea in qualibet regula ampliationū debet intelligi illa particula niſi talis terminus reſtringatur ad vnā differentiā temporis queris p quo ſtat hō in iſta homo qui ē poteſt eſſe. Reſpōdetur ſi qui ē capiaꝛ reſtrictiue ſupponit ſolum

Aduerte.

ponit ſolū pro hominibus exiſtētibus: ꝛ ideo dicebaſ in modalibus ꝙ oīs ꝓpoſitio diuiſa poſſibilis de extremis nō reſtrictis eſt neceſſaria: ſꝫ de extremis nō reſtrictis: qꝛ iſta eſt ↄtingēs Guillelmus ꝗ eſt poſſibilr eſt ſcribēs qḋ eſt ꝛ ipſo non ſcribēte eſt falſa vel ipō deſinēte eſſe eſt falſa nullū extremū ſupponit in ordine ad copulā principalē ſi capenſ termini principaliter ſecus eſſet. Aliqui iſtud nō bñ ponderātes in hac materia faciūt magnū inſultū corrolarie inferētes ꝙ modus cōmunis male in oībus regulis hꝫ illā pricilā. niſi talis terminus reſtringaſ: ſed forte queris an homo ampliatur in iſta. homo eſt ꝗ fuit eſt capiēdo qui fuit participialiter.

Rñdeſ ꝙ nō qꝛ nō ſupponit in ordine ad plures differētias tēporū diuiſim qḋ oēs addūt in diffinitiōe ampliatiōis. Forte dicis ſupponit in ordie ad duas copulas: ꝗ ampliaſ ꝗdē ꝑꝑ hoc aſñs concedit cōſequēs licet: in quit: ſꝫ ſm modū cōmunē quid valoris habeat hec cōſequentia patet ex dictis.

Nono arguit: ſubiectū huius nō nigrū erit nigruꝫ ſupponit in ordine ad diuerſas dr̄ias tēporū ꝛ tñ nō ampliaſ igiſ minor pꝫ querēdo illud dubiū cōe ꝑ quo ſupponit ſubiectū illi᷒. tñ hic aduertendū eſt ꝙ Joānes

Jo. dorp.

dorp negat hāc aliō a nigro erit nigrū eo ꝙ nigro diſtribuiſ ꝛ ꝓpterea ſenſus eſt eſt aliō a nigro ꝙ eſt vel erit: erit nigrū vt ſignū diuerſitatis cadat in totū diſiūctū: ita ꝙ nō inferat hāc copulatiuā aliō a nigro qḋ eſt erit nigrū ꝛ aliud a nigro qḋ erit: erit nigrū cōcedit tñ iſtā nō nigrum erit nigrū eo qḋ tps importatū ꝑ copulā ſtat determinate ꝛ hoc nihil valet: qꝛ nigrū diſtribuiſ in vna nō vero in altera: ꝛ totalia ſubiecta ſupponūt determinate ꝓpterea cōcedēdo vnā debebat vtrāque cōcedere ꝓpterea dictū eſt in expōnibilibus ꝙ de virtute ſignificationis nihil diſcriminis eſt niſi in aliquo puerili velit ſtare qꝛ dicat ꝓbabilr hec ē vera nō nigrū erit nigrū poſtꝙ hanc negauit aliud a a nigro erit nigrū ꝓbabile eſt dicere vtrāqꝫ poſſe negare vel vnā negare ſc vnū modū ꝛ alteram ſm aliū ſed veniendo ad hoc ꝙ argumentum petit de infirmatiōe termini infiniti. Joānes buridanus vniuerſaliter

Jo. buridanus.

tenet ꝙ terminus finitus ꝛ infinitus nunꝗ ſupponūt pro eodē mediāte quacūqꝫ copula pꝫ in illo ſophiſmate nō ens intelligiſ: quia in iſta ens intelligiſ ens pro quolibet ente ſupponit immo pro quolꝫ ente imaginabili propterea ſubiectuꝫ huius nō ens intelligiſ ꝑ nullo ente imaginabili ſupponit ꝉ iſta nigrū erit nigrū ſubiectū ſupponit ꝑ nigro qḋ eſt ꝛ pro nigro qḋ erit ꝛ ꝓpterea in iſta nō nigrū erit nigruꝫ ſubiectū nec ſupponit pro nigro quod eſt nec ꝑ nigro quod erit ideo hanc negaret nō nigrum erit nigrum tanꝗ impoſſibilem.

Ariſtoteles.

Cōtra illā regulā vniuerſaliter intellectā arḡ ſic: ariſtoteles in priorib᷒ cōcedit hāc ꝛ in libris elēcoꝝ nō citharizantē poſſibile eſt citharizare ꝛ tūc ſic arguo vel cōcedit eā in ſenſu cōpoſito ꝛ hoc nō. qꝛ ſic claudit ↄdictioneꝫ vel in ſenſu diuiſo ſicut opꝫ dicere ꝛ tū c extrema ſupponūt ꝑ eodē ꝛ vnū extremū ſupponit pro citharizāte poſſibili ꝗ nō citharizās ꝑ eodē ſupponit. Et cōfirmaſ bñ ſequiſ ſortes poſſibilr eſt nō currēs ꝛ ſor. ꝛ poſſibilr nō eſt currēs ꝗ currēs poſſibiliter eſt nō currēs minor ē neceſſaria ergo maior eſt neceſſaria vel impoſſibilis ſi ſcōm ↄ cōem modū ↄcipiēdi ariſtotelē nūc allegatū ꝗ maior

Ariſtoteles.

eſt neceſſaria ꝛ ꝑ ↄñs hec eſt neceſſaria currens poſſibilr eſt nō currēs forte cōcedis hāc currens poſſibilr eſt nō currēs ꝛ negas hāc nō currēs poſſibiliter eſt currens quēadmodū iſta eſt impoſſibilis nō nigrū erit nigrū ꝛ iſta poſſibilis nigruꝫ erit nō nigrū: hoc non valet: qꝛ poſſibile equalr ampliat a pte añ ꝛ poſt erit ſolū a pte añ ꝓpterea idē eſt de illis modalibus ꝑꝑ iſtas rōnes non teneatur illud dictū vniuerſaliter ꝙ terminus infinitus ꝛ finitus nullo modo ſupponit pro eodem mediante eadem copula.

Cōtra hoc arguiſ: ſubiectū huius currens poſſibiliter eſt currens eſt ſuperius in ſupponendo ad ſubiectum huius currens eſt currens: ergo addere vtriqꝫ negationē infinitātē de ſuperiori erit inferior ꝛ econuerſo ꝑ vnā regulā tactam in capitulo de nomine.

Rñdeſ ꝙ illa regula hꝫ veritatem in ꝓpoſitionibus de ineſſe circūſcripta ampliatiōe aliās nō opꝫ immo ſtat dare duos terminos finitos quoꝝ vn᷒ ꝑ valde multis ſupponit ꝛ alter ꝑ pauciſſimis ꝛ tñ infinitādo terminū infinitū ꝑ valde multis ſupponētē aggregatū erit trāſcēdēs in ſupponēdo: alter terminus nō erit trāſcēdēs: hoc pꝫ in ꝓpoſito ſubiectū hui᷒. currens pōt eſſe currēs ſupponit ꝑ valde multis qꝛ ꝑ quolibet currēte poſſibili: ꝛ tñ ſubiectū huius nō currēs pōt eſſe currēs ꝑ quolꝫ ente mūdi ſupponit: ſed vl'e tales ſunt diſtinguende nō currēs pōt eſſe currens vel negatio infinitās prohibet ſuppoſitionē termini infinitati hoc eſt ꝙ aggregatū nō ſupponit pro aliquo pro quo ſupponit terminus finitus ꝛ tūc illa eſt impoſſibilis: ꝛ ſenſus eſt nec qḋ eſt currens nec quod fuit currens nec quod erit currens nec quod poteſt eſſe currens poteſt eſſe currens vel ſic nec currens quod eſt eſt vel quod fuit vel quod erit vel quod poteſt eſſe pōt eſſe currēs vt nec cadat in totū diſiūctū ꝛ iſte nō eſt ſenſus quē facit ꝓpō de rigore vel in cōi mō loquēdi ſi infiniter ipm ſic ita ꝙ ſit ſenſus qḋ nō eſt currēs vel qḋ nō fuit currens vl' qḋ nō erit currens vel quod nō poteſt eſſe currens poteſt eſſe currens capiendo terminos reſtrictiue tunc illa eſt vera: ꝛ ſufficit veritas vnius partis. Eodem modo diſtinguo hanc nigrum erit nigrū. ſed bene verū eſt ꝙ iſte nō equiualent nō nigrum erit nigrū ꝛ nigrū erit nō nigrum. ſed iſte equiualent nō nigrum eſt vel erit nigrum ꝛ nigrum eſt vel erit non nigrum.

Decimo arguiſ ꝓbādo hāc falſam hō eſt mortuus predicatū eius ſupponit in ordine ad copulā de pñti. ſed de nullo pñti verum eſt dicere hoc eſt mortuum ergo ſequitur ꝙ extrema huius: adam eſt hō mortu᷒ nō ſupponūt pro eodē. Hoc argumētū ante ſolutū eſt dicēdo ꝙ lꝫ mortuū nō ſupponat pro aliquo pñti ſupponit. tñ de aliquo de quo pñtialr verū eſt dicere hoc eſt mortuum. Et hoc ſufficit qñ pdicatū eſt terminus ampliatiuus. Sed arguitur ſic hec eſt falſa adā eſt preteritus. ergo ꝛ iſta adam eſt mortuus. Probaſ aña qꝛ in iſta adam eſt preteritus vel pdicatum ſupponit pro illo qḋ eſt tātū vel pro pteritis que fuerūt vel ſunt. Si ſcōm tunc iſta eſt falſa omne pteritū eſt: quia eſt vna

affirmatiua cuius ſubiectum ſupponit pro aliquo pro quo non ſupponit predicatum.

¶ Reſpondet ꝙ opꝫ ꝙ arguẽs capiat pͥteritũ ampliatiue ⁊ pͥncipaliter ⁊ tũc cõcedit ꝙ adã eſt pͥterit⁹ vbi pͥteritũ ſupponit pro omni illo qđ fuit ⁊ eſt: vel ꝓ illo qđ fuit ⁊ nõ eſt: ⁊ tũc nõ nõ cõuertit cũ iſto termino mortuũ. Et tũc quãdo arguit iſta eſt falſa omne mortuũ eſt nego: q2 a pᵗe ſubiecti ſtat pro pͥterito quod eſt hoīe ⁊ ſi queras rationẽ dꝫ ꝙ eſt cõis modus cõcipiendi ⁊ vſus logicorꝫ. Idem querã quare terminus ampliat ante ſe ⁊ non poſt ſe.

¶ Cõtra hoc arꝰ ſic ꝓbando ꝙ hoc nihil valeat: bene ſequit oẽ preteritũ eſt ois hõ eſt pͥterit⁹. ġ ois hõ eſt. Si dicat ꝙ nõ valꝫ nõ põt dari alia rõ niſi ꝙ arguat a magis ãplo ad min⁹ ãpliũ ex pᵗe minoris extremitatis. Sꝫ hoc nõ obſtat Q2 arguit cũ diſtributiõe magis ãpli. ⁊ talis modus arguẽdi eſt bon⁹. Sꝫ ꝙ nõ valeat ꝓbo ſic: q2 aña in aliquo caſu põt eſſe verũ ſine cõſequẽte. Nã ponat ꝙ null⁹ hõ ſit ⁊ ꝙ ſint aliqua entia tunc premiſſe ſunt vere ſi teneat minor eſſe vera ⁊ concluſio eſt falſa ⁊ ꝑ conſequens oportet dicere ꝙ illa minor ſit falſa. Sic argutum eſt de iſta adam eſt preteritus: ſic etiam poſſit argui de iſtis antichriſtus eſt intelligibilis adam eſt prior antichriſto.

¶ Reſpondet negãdo illũ ſyllogiſmũ. ⁊ qñ dꝫ nõ incõueniẽt arguere a magis amplo ad minus ampliũ cũ diſtributiõe. ¶ Rñdet ꝙ opus eſt ꝓ́ãria min⁹ ampli vel nõ ampli qđ nõ ſeruat in ꝓpoſito. Scđo dꝫ ꝙ ꝯña nihil valet. q2 maior ⁊ minor nõ denotãtur verificari ꝓ eodẽ aut⁹ oppoſitũ requirit in barbara ⁊ darij ⁊ in quolibet ſyllogiſmo affirmatiuo qñ dꝫ in maiori oẽ pͥteritũ ẽ ibi pͥteritũ ſtat ꝓ quolꝫ ente qđ fuit ⁊ eſt ⁊ cũ nullus ſit hõ pro nullo hoīe accipit in minori omnis hõ eſt preteritus iſtud verificatur pro hominibus qui fuerũt ⁊ non ſunt.

¶ Cõfirmat ꝓbãdo illã eẽ falſam hñ ſequit aliq̄s hõ eſt mortuus ergo aliqđ mortuũ eſt hõ. ſed cõſequẽs eſt falſum. ergo ⁊ antecedens: conſequentia eſt cõuerſio ſimplex.

¶ Ad hoc argumẽtũ añ reſpõſum eſt ꝙ duob⁹ modis cõuertitur quorũ vnus eſt mortuũ qđ eſt vel fuit hõ ſed mirũ eſt dicit arguens ꝓpter duo. Primo quia in cõuertẽdo facit cõuertẽtẽ falſam ex eo ꝙ ſubiectũ implicat rõnẽ falſaꝫ. Secũdo variat copula principalis q̄ ſe tꝫ ex pᵗe forme ꝯñtie ſic. ġ deberẽt cõuertere ergo mortuũ quod eſt hõ q̄ eſt vel fuit ⁊ ⁊ tũc iſta eſt falſa cũ totũ hoc hõ qui eſt vel fuit pro nullo ſupponat poſito ꝙ nullus ſit homo.

¶ Ad hoc argumẽtũ añ reſpõſum eſt ⁊ iterũ addo mirũ eſſe ꝙ in cõuertendo iſtã hõ eſt mortuus in cõuertẽte facit ꝙ hõ non ſupponit viſo ꝙ in cõuerſa pro quolibet hoīe qui eſt vel fuit ſupponit. vñ hic dicat ꝙ iſta cõuerſio eſt ſatis bona hõ eſt mortu⁹. ergo mortuũ quod eſt eſt hõ qui eſt vel fuit ſed ibi hõ qui eſt vel fuit nõ eſt extremũ ⁊ qñ eſſet extremũ nõ ſtat in ordine ad eſt qđ eſt copula principalis ⁊ rõ clariſſima eſt: q2 hõ erat ſubiectũ cõuerſe. ergo ſine addito erit ꝓ̄dicatũ cõuertẽtis et eodẽ mõ mortuũ ꝙ eſt nõ eſt extremũ: ſed iſte terminus mortuꝫ

hic aliq̄s põt dicere mortuũ qđ eſt ẽ vel fuit adã ſubiectũ ſtat ꝓ illo qđ eſt: q2 pͥcedit copulã dꝫ qđ verũ eſt: niſi limitaret ꝙ eodẽ mõ debet accipi añ copulã ſicut poſt. ſi dicas volo ꝙ iſte termin⁹ preteritꝫ eſt ſupponat pro quo ſupponebat in iſta adã eſt preteritus tunc ipſa eſt falſa.

¶ Reſpõdet ꝙ verũ eſt ⁊ nihil ad propoſitũ cũ do tibi oppoſitũ vnius regule caſus eſt poſſibilis nimirũ eſt qđ ex illo vero falſuꝫ cõcludas idẽ cõtingit in obligationibus admittẽdo oppoſita regularꝫ principiũ. Ex his omnibus pꝫ has eſſe veras adã eſt mortuus adã eſt pͥteritus omne quod erit eſt ⁊ hec negãda ſm buridanũ quicquid erit ipſum eſt: ſed ſi relatiuum ipſum referat dempto ſigno vniuerſali nõ ponẽdo res inſtãtaneas vtraq; põt cõcedi ſed q̄d impugnans buridanũ querit extrema huius q̄cq̄d erit eſt facile eſt dare extrema videlicꝫ hẽc omne ens erit ⁊ ipſum eſt tranſcendens eſt predicatuꝫ prime et ſecunde. Buridan⁹

¶ Sequit quarta regula ampliationũ que eſt ꝙ iſti termini põt poſſibile in potẽtia prime intẽtionaliter ampliant ante et poſt ad quattuor differentias temporum. Quarta regula.

¶ Quĩta regula eſt prius ⁊ poſteri⁹ ãpliant a pᵗe añ ⁊ a pᵗe poſt quã ãpliationẽ declarat veritas iſtarũ adã eſt prior antichriſto antichriſtus eſt poſterior adã idẽ eſt iudicanꝫ de eorũ ſimilibus antecedo pͥcedo et ſequor ſenſus huius eſt adã eſt prior antichriſto adam qui eſt vel fuit eſt prior antichriſto qui eſt vel erit ſubiectũ supponit pro adam in verificatione capiẽda eſt copula de preterito ſua cõuertens eſt pri⁹ antichriſto qui eſt vel erit eſt vel fuit adaꝫ vel ſic prius antichriſto eſt vel fuit adaꝫ ⁊ ſufficit ſic pri⁹ antichriſto eſt adam: quia ibi ſignificatũ de adã denotatur precedere. Et ſtat in ordine ad ea que ſunt vel fuerunt predicatum iſtius adaꝫ eſt prius antichriſto non ampliatur nec aliqua pars eius. ſed quia ſolum habet amplum modum ſignificandi demonſtrando in hoc inſtanti adam hec eſt vera hic eſt prior antichriſto. Quinta regula.

¶ Sexta regula: dictiões terminantes in bilis importantes aptitudinem vel in tiuum ampliant ad ea que ſunt vel poſſunt eſſe virtute prime regule tales ſunt concedende optimum poteſt eſſe melius peſſimuꝫ poteſt eſſe peius calidiſſimum poteſt eſſe calidius altiſſimum poteſt eſſe altius infimum poteſt eſſe inferius ſortes quando eſt ſedens poteſt eſſe currens plato quando eſt dormiens poteſt eſſe ſtudens. Auus meus poteſt eſſe puer. homo ſenex poteſt eſſe iuuenis ſortes currens in campo poteſt eſſe in vtero matris ſanctus in celo poteſt eſſe dãnatus. prima propoſitio ſic patet demonſtro ſortem bonum iſte eſt optimus homo iſte poteſt eſſe melior. ergo optimus homo poteſt eſſe melior non intelligo ꝙ optimum ſimpliciter puta deus poteſt eſſe melius ſed apperẽda ſunt exempla in creaturis iſte hõ põt eſſe altior demonſtrando platonem ſcalam aſcendẽtem ⁊ iſte homo eſt vel poteſt eſſe altiſſimus igitur. et ita de aliis exempla ſunt ſatis facilia procedendo per reſoluentes. Sexta regula.

¶ Contra ſextã regulã arguit

q: ex ea ſequitur ꝙ riſibile eſſet terminus ãpliatiuus: ⁊ ſic nõ eſt paſſio huius termini homo cuius oppoſitum practicatur in predicabilibus ꝙ ſequatur ptz hec eſt vera antixp̃s eſt riſibilis hec autem falſa antichriſtus eſt homo.

¶Reſpondet tenẽdo cõez modum loquendi in logicalibus proprie paſſiones ab hac regula excipiuntur: q: tales ſolū ãpliãt ad formale et non ad materiale: quia tenendo iſtos terminos ampliatiuos ſubiecta et paſſiones non conuertuntur.

¶Contra hoc arḡ ſic. tenẽdo riſibile ampliatiuū de materiali homo eſt riſibile vniuerſaliter predicantur de ſe inuicē vere ergo conuertuntur antecedens patet hec eſt vera omnis homo eſt riſibilis. Similiter et hec omne riſibile eſt homo riſibile ibi ſupponit pro illo quod eſt ⁊ poteſt ridere.

¶Rñdet negãdo ꝙ homo et riſibile cõuertant̄ et conceditur ꝙ predicant̄ de ſe inuicem vl'r ſed hoc non ſufficit: quia vnus illoꝝ vere predicatur de aliquo de quo nõ predicatur alter iſta eſt vera hoc eſt riſibile demõſtrãdo antixp̃m, hec aũt falſa hoc eſt hõ eodẽ demõſtrato. Utrũ iſte equiualeant ſortes põt eſſe currens et ſortes potuit eſſe currens capiendo põt vt ampliat ad preteritum dicitur ꝙ ſic.

Septima regula.

¶Septima regula. termin⁹ ſequẽs ſigt̃ vel hoc cõplexũ ſupponit p verificat̄ p ampliatur ad quinq; differentias temporũ.

Octaua regula.

¶Octaua r'la termin⁹ importans actũ aĩe interiorẽ ãpliat ad quinq; a capite ⁊ a tergo vt intelligo chimerã hoïez cognoſco.

Nona r'la.

¶Nona regula. terminus explicans cõnotatum alterius ampliatur proportionabiliter ſicut ſignũ ampliatiuũ vt ſortes eſt amãtiſſimus amore. amore ampliatur plato eſt riſibilis riſu: riſu ampliat̄ de ãpliationib' de incipit ⁊ deſinit in exponibilib' videbit̄. aliq̄ dicũt ꝙ iſte termin' cã efficiẽs ampliat: q: hec cõcedit̄ ariſtoteles eſt cã efficiens: ſ; illa nõ pbaret ꝙ dicit ⁊ eſt ampliãs admittimus tales Ariſtoteles dicit in libris de celo in oppoſitũ eſt Ariſtoteles in primo poſteriorum. Inſuper dicunt aliqui ꝙ ad aliqd ampliat ſicut ſpecies, eius prius ⁊ poſterius: ſed in omnibus iſtis ſatius eſt regulas cõmunes ampliationum imitari.

Quattuor dubia.

¶Dubitatur circa totū hũc librum an cõditionata amplient. ¶Scdo dubitat̄ an ṽbũ abſolutum a cõnotatione temporꝫ ampliet. ¶Tertio dubitatur an ſit ampliatio ad imaginabilia. ¶Quarto dubitatur quomõ ampliatio venit exprimenda.

¶Ad primũ dubiũ reſpondetur ꝙ conditionata ampliant ad quinq; terminos in ãbitu cõditionaliũ verarũ. Uerbi cã iſta ẽ vera ſortes ẽ plato ſi eſt plato vt ptz p cõditionalẽ ei'ſi ſortes ẽ plato ſortes ẽ plato corrupto ſorte nõ ẽ min' ṽa vt ptz eadẽ ↄditionalẽ. et ſic iſta eſt cõcedẽda chimera eſt ſortes ſi eſt ſortes. Dictũ ẽ ꝙ cõnotatũ nõ ãpliat terminũ nõ cadẽtẽ. in ãbitu ſue cõditionalis. Hec ẽ falſa brunellus eſt hõ ſi eſt alal. ptz p eius cõditionalem ſi brunellus eſt alal brunellus eſt hõ. Sed ſi illud cõnotatũ ampliaret ſubiectũ ad quinq; iſta eẽt cõcedẽda nec hoc eſt extraneũ: q: Joãnes dorp dicit in p̃dicamẽto relationis ꝙ ad aliquid in ordine ad aliquas ſpẽs eius ampliat in ordine ad alias nõ ampliat. Aliq̄ idem dicunt de qualitate de quibus videbit̄ in p̃dicamentis: tñ quicquid ſit in pposito nõ incõuenit poſtꝙ conditionata per cõditionales mẽſurant̄: vt in hypotheticis dictũ eſt. Ex illo patet quare hec ↄſequentia eſt nulla iſte ſortes ſi eſt ſortes ẽ plato iſte ſortes ſi eſt ſortes eſt cicero: ergo cicero eſt plato. cicero et plato ampliantur in premiſſis ⁊ non in concluſione. Etiã melius eſt dicere ꝙ iſta cõditionata non poſſunt ampliare. Sed habent ampliã modũ ſignificãdi: q: ſi ampliarent nullũ terminũ renuerẽt. Et aduerte ꝙ qñ hec ↄña superi' negata eſt nõ negat̄ ↄña ꝓpter materiã ſed forma arguẽdi nihil valet: q: ſic põt argumẽtũ duci iſte ſor. ſi eſt ſortes eſt plato ⁊ iſte ſortes ſi ẽ ſortes eſt hoc currẽs eodẽ cõtinue demõſtrato nõ ſequitur hoc currens eſt plato.

Jo. dorp.

Correlarium.

¶Ad ſcd̃m dubiũ vbi querebatur an verbum abſolutum a cõnotatione tẽporis ampliet. Quid eſt verbũ abſolui a connotatione temporis tactum eſt in capitulo de verbo. Sed tenendo ꝙ verbum poteſt abſolui in ꝓpoſitionibus particularis tunc diceretur ꝙ ṽbũ ampliat extrema aliqua ⁊ nõ omnia ſicut dictũ eſt de cõditionatis extrema huius ampliantur triangulus habet tres angulos equales duob' rectis: ⁊ ſic eſt neceſſaria ſed extrema huius non ampliantur antichriſtus predicat.

¶Ad tertiã dubitationẽ. duplex eſt poſitio: Joãne buridano dicente ꝙ nullus termin' ampliat extra poſſibilia: ⁊ ſic negaret iſtas hõ eſt aſin' ſigt̃ hoïez eẽ aſinũ chimera ſigt̃ chimerã. Alia eſt poſitio cõis ꝙ aliq̄ termini ampliant ad q̄nq; vt cognoſco: intelligo: imaginor dicit Ariſtoteles in tertio ethicoꝝ voluntas eſt impoſſibilium: et ſic conceduntur tales chimera ſignificat chimeraꝫ homo eſt aſinus ſignificat hominem eſſe aſinum chimera ſignificatur per iſtum terminum chimera.

Jo. buridanus.

Cõis poſitio.

Ariſtoteles.

Uoluntas ẽ impoſſibilium.

¶Cõtra iſtud arḡ ſic: q: p has regulas ſequit̄ ꝙ homo ſignificaret aſinũ ↄña eſt incõueniens: ergo ⁊ aña. Declaratur ↄña homo omnes hoïes ſignificat. Iſta videtur cõcedẽda: ⁊ tũc per expreſſionem ampliationis homo omnes homines qui ſunt vel oẽs homines qui fuerunt vel oẽs hoïes qui erũt vel omnes homines q̄ poſſunt eẽ vel oẽs hoïes qui imaginant̄ eſſe ſigt̃ ſed aſini ſunt hoïes: vel fuerunt hoïes: vel poſſunt eſſe homines vel imaginantur eſſe homines. igitur.

¶Reſpondet ꝙ hoc argumẽtum poteſt impediri ab intento. Diceretur forte ꝙ iſta eſt falſa. homo omnes homines ſignificat. Secundo diceretur ꝙ homo omnes homines qui imaginantur eſſe ſignificat. Sed nõ ſignificat omnes res que imaginãtur eſſe homines: nam ille due differunt.

¶Arḡ altera via iſta eſt ṽa ſortes imaginarie ẽ plato vbi copula ẽ h' totũ imaginarie eſt: ꝙ extrema ſupponũt p eodem: ꝙ ſor

tes pro platone ſupponit ⁊ per cõſequens ſortes platonem ſignificat ab inferiori ad ſuperius.

¶ Reſpõdet ꝙ iterū iſtud argumentum põt impediri dicendo ꝙ lʒ ſupponere ſit inferius ad ſignificare cum addito :, ſed qz circa nomen infinitum admiſimus talem conſequentiam conceditur conſequentia cum conſequēte ꝙ ſubiectum huius ſortes imaginarie eſt plato platonem ſignificat. Unde hic aduertendum eſt ſicut cõiter dicit̄ ꝙ terminus ampliatur quo ad ſuppoſitionem ita dicēdum eſt ꝙ aliquis terminus ampliatur quo ad ſignificatiões hoc eſt dictu hec vox ſortes ſimpliciter platonē non ſignificat nec compoſitus eius ſʒ ſi addat̄ copula de imaginatur ampliat ⁊ vocem ⁊ conceptum ad ſignificādas omnes res mundi et per hanc diſtinctionem q̄ apparens eſt ſub duobus verbis ſoluūtur omnia argumenta. Querit an

Qõnes.

ſit naturaliter vel ad placitū dico nec ſic nec ſic quia iſta ſunt mēbra diuidentia ſignificare ſimpliciter. Queris vlterius an ſortes ſit tranſcendens dico ꝙ nõ: qz preciſe ſignificat ſortem licet quamlibet rem mundi ampliate ſignificat et hoc non ſufficit ad tranſcendens. Si dicas ſufficere non tecum contendo de termino vtrū hec ſit ſingularis iſte homo imaginarie eſt aſin᷒ dictum eſt in q̄ritatibus applicentur omnia cum hac diſtinctione. ¶ Jam arguitur ꝙ chimera non ſignificat chimerā: et hoc ſic ſequeretur ꝙ aliquis cõceptus ſignificaret rem impoſſibilem ſed hoc eſt falſum. probatur vel iſte cõceptus cauſatur a re impoſſibili ⁊ hoc nõ: quia nulla talis eſt vel poteſt eē nec rebus poſſibilibus: qz quelibet res poſſibilis citius rem poſſibilem quācunq̄ q̄ impoſſibilem repreſentat.

¶ Ad hoc argumētum reſpõdet Dorp in fine ampliationū ⁊ hñ ꝙ talis cõceptus cauſatur a rebus poſſibilib᷒ declarat modum: quia intellectus habet conceptum mõtis cauſatum a monte cõptum auri ab auro cauſatum modo iſti conceptus cauſantur a rebus poſſibilibus poſtea intellectus vnit ⁊ cõponit iſtos conceptus adinuicem capiendo hoc totum pro vno conceptu mons aureus qui quidem conceptus rem impoſſibilē ad extra repñtat puta montem aureū ſuppono impoſſibile eſſe montem aureū. Eodem mõ a doctoribus ſolet practicari de conceptu fluminis lactei lac producit conceptum lactis ⁊ flumen conceptū fluminis poſtea componit hos conceptus intellectus adinuicem ita ꝙ eſt vnus conceptus flumen lacteū ad extra ſignificans. Tunc ad formam argumēti reſpondetur ꝙ conceptus rei impoſſibilis ad extra cauſatur a rebus poſſibilibus ⁊ qñ arguis quelibet res poſſibilis extra diſtinguitur vel de per ſe: ⁊ ſic ego concedo. vel de per accidens ⁊ ſic nõ opʒ. patet ex exēplis tactis lac ad extra ⁊ flumen partialiter cauſant conceptum fluminis lactei: ⁊ tamen non cauſant conceptum elephātis vel vnius angeli.

Dorp.

Doctores

¶ Contra hoc forte arguis vľ iſte res ad extra naturaliter repreſentāt et efficiunt conceptum rei impoſſibilis vel ad placitū vel quomodo.

¶ Rñdet̄ ꝙ ſolutio p̄cedēs p̄ alias his argumētis ſufficit de per ſe res poſſibilis ɔceptū ſui pducit. Sed voluntas mere libere vnit ɔceptus rerū poſſibiliū ad repreſentādū aliquid qđ nõ põt fieri. ¶ Ad vltimū dubiū reſpondetur per ꝓpoſitiones. Quarum.

¶ Prima ꝓpõ eſt nõ oīs ampliatio eſt exprimēda copulatiue. Probatur, da oppoſitū dabis cõtradictoria falſa: qz poſito caſu ꝙ ſortes naſcatur in hoc inſtanti oīs hõ fuit aīal ſic explicabis oīs hõ qui eſt fuit aīal et oīs homo qui fuit fuit animal: modo hoc eſt falſum ⁊ alia eſt falſa homo non fuit animal: ſenſus eſt homo qui eſt non fuit animal et homo qui fuit non fuit animal modo hoc eſt falſum.

Propoſitiones.

¶ Secūda ꝓpoſitio eſt ꝙ nõ oīs ampliatio eſt exprimēda diſiūctiue qz ſequitur duo ɔdictoria vera eodē caſu retento.

¶ Tertia ꝓpõ nõ oīs ampliatio eſt exprimenda copulatim. Probat̄ ſicut p̄cedens. Ex iſtis tribus cum vna vera. ſ. ꝙ oīs ampliatio eſt exprimenda ſequitur ꝙ omnis eſt exprimēda diſiunctim: ſʒ iſta ꝓbatio eſt inefficax. Diceret adverſarius ꝙ nõ omnis ampliatio eſt exprimēda copulatiue nec oīs diſiūctiue nec oīs diſiunctim ſed aliqua exprimitur copulatiue et aliqua diſiunctiue ⁊ ita tenet Albertus de ſaxonia ꝙ ampliatio termini diſtributi eſt explicanda copulatiue ⁊ ampliatio termini ſtātis determinate diſiūctiue. Et termini ſtantis ɔfuſe tm̄ diſiūctim vel copulatim ⁊ tunc ꝓbatiões triū cõcluſionū negatiuarū nõ p̄cedūt ɔ iſtud nec probant ɔdictoria vera nec falſa oīs hõ fuit aīal eſt falſa in caſu p̄ncipali vt pʒ: ꝑ copulatiuā illā explicātē hõ nõ fuit aīal eſt vera pʒ ꝑ diſiūctiuā eī᷒.

Albert᷒ de ſaxonia.

¶ Cõtra hoc arᷣ ſic ſequeretur ꝙ iſta nõ eſſet neceſſaria omne creans neceſſario eſt deus ɔñs eſt falſum patet ex modalibus ꝓbatur ɔñia qz poſito ꝙ de᷒ nihil creet iſta eſt falſa oē creās neceſſario eſt deus qz per hanc explicatur oē creās qđ eſt neceſſario eſt deus et oē creās qđ fuit neceſſario eſt deus ⁊ oē creans qđ erit neceſſario eſt deus ⁊ oē creās qđ põt eſſe neceſſario eſt deus ſi de᷒ nihil creet. p̄ma pars eſt falſa: ⁊ per ɔſequens tota copulatiua.

¶ Hoc argumētū nõ vinceret aduerſarium quia concederet ꝙ iſta eſt contingens omne creans neceſſario eſt deus et negaret dicta in modalibus.

¶ Arguit̄ an idē ꝓbando illā veram poſito ꝙ deus nihil creet multipliciter. ¶ Tū primo iſta eſt vera vñs ſic ſe habēs ꝙ pro quocūq̄ ſupponit ſubiectū vel ſupponere poteſt pro illo ſupponit p̄dicatū mediāte copula ſue ꝓpoſitionis: ꝗ eſt vera dato ꝙ deus nihil creet.

¶ Secundo arᷣ ſua ɔdictoria eſt impoſſibilis nullum creās neceſſario eſt de᷒ vt patet per neceſſitatē ſui cõtradictorij creans neceſſario eſt deus iſta explicatur per diſiūctiuā cuius vna pars eſt neceſſaria.

¶ Tertio qcquid eſt deus vel fuit deus vel erit deus vel poſſibiliter eſt de᷒ neceſſario deus omne creans eſt fuit deus vel erit deus vel poteſt eſſe deus: ſed ꝙ deus nihil creet ergo omne creans neceſſario eſt de᷒: ɔſequētia

Imediate regulaſ per dici de ol barbara maior ē vera alioqn̄ de' pt incipere eſſe recēs qḋ eſt ſ'im et impoſſibile. Quicqd ſit de iſtis rōnib' q̄s tibi relinquo dico ꝙ ãpliatio ē exprimēda diſiūctum hoc eſt ꝑ vnā carhegoricā de diſiūcto extremo cē creans neceſſario eſt deus ſic explicaſ oē creans quod eſt vel quod fuit vel qḋ erit vel qḋ p̄t eē neceſſario eſt de' creās poſſibiliter nō eſt de' creās quod eſt vel qḋ fuit vel qḋ erit vel qḋ poteſt eſſe poſſibiliter nō eſt deus. ꝛ ita in aliis. — aladuerte

¶ Finis ampliationum.

¶ Sequitur de appellatiōe.

Appellatio ſecūde intentionaliter eſt termin' ꝯnotatiuus in ꝑpōne poſit'. Appellatio ꝛ cōnotatio ſe h̄nt ſicut ſuperius ꝛ inferi' terminus cōnotat extra ꝑpōnē ſed ſolū in ꝑpōne appellat ꝛ illi termini poſitiuus ꝛ cōnotatiuus nō capiant ampliatiue de materiali ſignificato vt in iſta albū currit albus appellat albedinē. i. cōnotat albedinē nō ſto in appellatione rōnis. — Appellationis diffinitio.

Solet dari talis regula deficiente cōnotato termini poſitiui deficit ei' ſuppoſitio vt ſortes logicus currit ſubiectū hui' logicā cōnotat adiacere ſorti quē ſi nō habeat totū ſubiectum nō ſupponit q2 deeſt cōnotatio termini. Dr̄ notāter termini poſitiui q2 ſi eſſet termin' priuatiuus hoc nō oportet vt ſortes ignar' currit poſito ꝙ ſortes ſit ydiota ignar' ſciam cōnotat ſ3 priuatiue ꝛ t\\ñ totū ꝑ ſorte ſupponit. Eodē mō qñ dr̄ plato pauper diſputat ſubiectū ſupponit pro platone de regno ꝛ t\\ñ pauper cōnotat diuitias ſed priuatiue ita ꝙ pauper ſupponit pro aliquo ꝯnotādo ꝙ nō habeat diuitias ſub termino poſitiuo includere qlibet termin' ꝯnotatiuus nō priuatiuus vt pater eſt ſedēs regens diſcipulis ꝛ ſic de aliis. Termini abſoluti appellātes ſuā rationes nō obuiāt huic diffinitioni. De appellationib' ponūtur due regule principales Quarum. ¶ Prior eſt qñ ponitur duo termini ꝯnotatiui a parte eiuſdē extremi in quo nō cadit ampliatio ſe determinātes appellāt ſua ſignificata formalia adiacere nō ſolum ꝓ tēpore verbi ſed pro eadem menſura adequata vel pro eodē inſtanti vt ego vidi papam ibi ſunt duo termini cōnotatiui poſiti a parte ꝑdicati ſ3 videns ꝛ papā ꝛ ille terminus papā determinat illū terminū vidēs ꝑ illas ſignificaſ ꝙ ego vidi papam tp̄e quo papa erat. — Regula. — Prima regula.

¶ Ex hac regula patet has eē

negādas ego comedi carnes crudas ego comedi panē in domo piſtoria. ego bibi vinū in taberna ego vidi regē: ego ꝑcuſſi papā. Iſtis oībus exiſtētib' veris carnes crudas comedi panē in domo piſtoris manducaui vinū in taberna bibi regē vidi papam percuſſi facile eſt dare caſum.

¶ Ex quo patet hanc conſe-

quentiā eſſe nullā quicqd heri emiſti hodie comediſti carnes crudas heri emiſti ergo heri comediſti carnes crudas nō ſto ꝙ bene ſubſumaſ ſ'm regulā de dari ſed op3 cōcludere carnes crudas heri comediſti licet maior ſit falſa hoc non obſtat ſortes emit aliqḋ cū carnib' puta humorem vel partes q̄ reſolute ſunt. Sed hoc nihil facit ad ꝑpoſitū. Probatur ꝙ iſta ſit falſa carnes crudas comediſti in caſu cōmuni ſua cōuertens eſt falſa. ergo iſta eſt falſa. Aſſūptū p3 dentur extrema carnes crudas comedēs eſt vnū extremū et tu es alterum tunc ꝯuertens erit tu fuiſti comedens carnes crudas: quod ē falſū ſic ego ſuppono: conſequentia eſt conuerſio.

¶ Reſpondetur male cōuerti

tur q2 vel capis hoc totum carnes crudas comedens pro ſubiecto vel predicato. ſi ſcōm facile eſt illā cōuertere. ſi primū debes illā ſic conuertere ergo tu carnes crudas comedens fuiſti et nō in hanc tu fuiſti comedēs carnes crudas ratio eſt termini debent eodē modo appellare in cōuertente ſicut in cōuerſa ſaltē nō magis ſtricte appellare in cōuertēte ꝙ in cōuerſa in iſta carnes crudas comediſti illi termini cōnotatiui nō appellant ſignificata formalia pro eadē menſura: ſed in iſta appellant eodē tempore adequate tu fuiſti comedēs carnes crudas. Ex iſto patet ꝙ qdam arguens male dāṅat illā in caſu qñ ꝑpter hoc argumentum ſecūdo patet tales deberi cōcedi ceci reſurgent in extremo iudicio mortui reſurgent: mortui reſurgent viui iſta mortui reſurgent ꝙ hi q̄ ſunt mortui vl' erūt mortui reſurgēt ꝛ hoc ē verū: ſed hec reſurgēt mortui ſignificat ꝛ idē ꝛ cum hoc ꝙ in tp̄e reſurrectionis erūt mortui. idē3 patet in illis reſurgēt ceci: ceci reſurgēt ex illo patet ꝙ he nō equalent erunt peccatores in celo ꝛ peccatores erunt in celo comedi rotūdum ꝛ rotūdum comedi deus fecit malū angelum et deus malum āgelum fecit: deus ꝑduxit adā preuaricatorem ꝛ deus preuaricatorē adam produxit deus ꝑduxit adam ꝑrem caym ꝛ deus adam patrem caym ꝑduxit deus produxit diabolum ꝛ diabolum deus produxit: predicabit rector cras cras rector predicabit ſi ſortes cras predicet futurus rector ad decem annos iſta eſt vera rector cras predicabit ꝛ iſta ē falſa cras ꝑdicabit rector poſt meridiē veniet rex ad villā poſt meridiem rex veniet ad villam quia poſito ꝙ delphin' futurus rex ad viginti ānos veniat hodie ad villā prima eſt vera ꝛ ſecunda falſa. — Corrolarium. — Corrolarium.

¶ Secunda regula eſt quādo

a parte eiuſdem termini ponūtur duo termini cōnotatiui ſe habētes ſicut adiectiuum ꝛ ſubſtātiuum adiectiuum appellat ſuū ſignificatū formale adiacere cōnotato ſubiecti dūmodo cōnotatio vnius nata eſt competere ꝯnotato alteri' ꝛ neuter terminorum fuerit numeralis exemplum regule ſortes eſt bonus piſtor hic ſunt duo termini cōnotatiui a parte predicati ſcilicet bonus ꝛ piſtor ꝛ cōnotatum vnius natum eſt competere cōnotato alterius per illam ſignificatur ꝙ ſortes eſt peritus in arte piſtoria: ſed ſi cōnotatum vnius nō eſt natum competere ꝯnotato alterius tunc appellat ſuum ſignificatū formale adiacere rei ꝑ qua ſupponit totū vel pro qua denotatur ſupponere vt german' eſt albus muſicus. cōnotatum huius termini albus nō ē natum competere cōnotato huius termini muſic' ꝓpterea appellat albedinē adiacere germano dicit dūmodo neuter eſt termin' numeralis: q2 iſta nō ſolet cōcedi ſortes ꝛ plato ſunt vnū albū poſito ꝙ eadē albedine numero informentur. Cōcedim' etiā ꝙ ſortes plato ꝛ cicero ſunt tria alata poſito ꝙ oēs tres habeāt eandē alam numero ꝛ tamē ſi adiectiuū tria appellaret ſuū cōnotatum adiacere ꝯnotato hui' termini alata eſſet falſa ſenſus eſſet ſortes plato ꝛ cicero ſunt tria alata. i. h̄nt tres alas qḋ eſt falſum in caſu — Scḋa regula.

cõnotatum vnius natũ eſt cõpetere cõnotato
alterius quando eius abſtractũ predicatur vere
de abſtracto vel cõcreto alterius propter iſtã re
gulam tales ſunt cõcedende ſortes eſt maxim⁹
artiſta ⁊ paruus hõ plato eſt magnus ianitor ⁊
paruum aïal cicero eſt magnus clericus ⁊ paru⁹
homo non oĩs ſed magnus latro eſt magn⁹ hõ
melius eſt eſſe debilẽ furem ꝙ fortẽ furẽ ſortes
ethiops eſt albus monachus ſortes bonus mo
nachus eſt malus religioſus poſito ꝙ bonus a
parte ſubiecti appellat bonitatẽ adiacere habi
tui ⁊ nõ ꝓfeſſioni. Robertus mal⁹ eſt bonus cor
diger quia ſi bonus appellet ſuũ formale ſigni
ficatũ adiacere cõnotato minus principali hu
ius termini cordiger nõ eſt difficultas. Hoc añs
eſt verum eſt diſtinguenda vel predicatũ habet
pro ſubſtantiuo ſubiectũ vel capitur ſubſtantiue
vt tm̃ valet ſicut propoſitio vera. Si primo mõ
iſta eſt concedenda demonſtrando antecedens
huius hõ eſt aſinus ergo hõ eſt rudibilis. Eodẽ
mõ hec eſt diſtinguenda iſte clericus eſt magn⁹
qr demonſtrando ſortem doctũ hec eſt cõcedẽ
da iſte clericus eſt magn⁹ ſi habeat clericus pro
ſubſtantiuo ſenſus ẽ iſte clericus eſt clericus ma
gnus que equalet iſti iſte clericus eſt magn⁹ cle
ricus. Eodẽ modo hec eſt diſtinguẽda iſte pater
eſt tuus demonſtrando canem tuũ alteri⁹ canis
patrem ⁊ ſic de iſta. iſta pars ẽ tua demonſtran
do caput canis tui. Si tui hẽat ꝓ ſubſtãtiuo iſtũ
terminũ pars falſa eſt. Si tua tantũ valet ſicut
res tua eſt vera. Eodẽ modo dicatur de hac ꝓpo
ſitione ſimilitudo ſortis ad platonẽ intenditur
buridan⁹. tenendo ꝙ relatio nõ diſtinguitur a rebus rela
tis ⁊ ab vtraꝗ re relata caſus buridani quo ſor
tes ⁊ plato ſunt albi vt quinꝗ poſtea dealbetur
ſortes platone remanẽte eq̃liter albedo tunc ſi
militudo ſortis ad platonẽ ẽ albedo. Et iſta eſt
cõcedenda ſimilitudo ſortis ad platonẽ intẽdit̃
hoc expoſitorie deducitur hec albedo ſortis intẽ
ditur hec albedo ſortis eſt ſimilitudo ſortis ad
platonẽ ergo ſimilitudo ſortis ad platonem in
tenditur. Sed hec eſt falſa intẽditur ſimilitudo
ſortis ad platonẽ ſignificatur per illã ꝙ ſortes ⁊
plato ſunt ſimiliores ꝙ̃ ante quod ẽ falſum. Et
ſic iſte ſunt concedende. ſimilitudo ſortis ad pla
tonem nõ remittitur ſ; remittit̃ ſimilitudo ſor
tis ad platonẽ idest dicere ſimilitudo ſortis ad
platonem eſt intẽſior ſimilitudo ⁊ ſimilitudo in
tenſior. Etiã de virtute ſermonis hec cõſequen
tia eſt nulla ſimilitudo ſortis intẽdit̃. ergo ſimi
litudo ſortis eſt intẽſa. Nec ꝓponitur ille due ex
hiſdem predicatis quẽadmodũ nec iſte ſortes di
ligitur ⁊ ſortes ẽ dilectus qr paſſiuum preſentis
tẽporis nõ includit participiũ preteriti ⁊ in tali
bus nõ habemus participia appropriata iſta ẽ
vera calor intẽditur in principio mortuus falſa
ẽ iſta. calor ẽ intenſus ante quartũ ⁊ quintũ gra
dum hoc magis habet practicari ex philoſophia
eodẽ mõ poſſum⁹ diſſoluere talia argumẽta fa
ber facit cultellũ ergo faber facit aliqd cõſequẽ
tia ẽ nulla per añs denotatur poſtꝙ ponuntur
duo termini cõnotatiui a parte predicati ꝙ faber
eſt faciẽs rem taliter habere que ſufficit ad cul
tellum. ſed per ꝯñs ſignificatur ꝙ faber facit ali
quid qr nec ſubſtantiã nec accidens nõ facit fer
rum neꝗ calibem neꝗ partes eorundẽ. ⁊ ex iſto
iterum patet ꝙ hec conſequentia ẽ nulla faber
facit cultellum ergo cultellus fit a fabro. qr cul
tellus in cõſequẽte nõ taliter appellat qualiter
in ꝯñte per cõſequens ſignificatur ꝙ res que eſt
cultellus puta ferrũ: ſ; debes inferre ex illo acti
uo a fabro fit cultell⁹ ⁊ hoc iterũ ẽ verũ. de hoc di
cetur magis in predicamẽtis. Eodẽ mõ hec cõ
ſequentia ẽ nulla ſortes facit platonẽ doctũ eẽ
artiſtam ergo ſortes facit platonẽ nec ſeq̃tur ſor
tes facit platonẽ eſſe doctũ artiſtã et platonẽ eẽ
doctũ artiſtã ẽ plato. ergo ſortes facit platonem
nec expoſitorie arguit̃ ꝓpter variationẽ appella
tiõis eodẽ modo iſta ẽ cõcedenda. hoc corp⁹ xp̃i ĩ
ſacramento eucharistie ẽ longũ ſex pedib⁹ ⁊ iſta
neganda hoc corp⁹ ẽ longũ ſex pedibus in ſacra
mẽto eucharistie prima arguit̃ expoſitorie hoc
benedictũ corp⁹ xp̃i in celo ẽ longũ ſex pedibus
hoc corp⁹ xp̃i in celo eſt hoc corp⁹ xp̃i in ſacramẽ
to eucharistie. ergo hoc corp⁹ xp̃i in ſacramento
eucharistie ẽ longũ ſed pedib⁹ ſed iſta ſignificat
ꝙ illa longitudo ſex pedũ ꝓuenit in ſacramẽto
eucharistie qđ ẽ falſum ſub aliis verbis idẽ dicit Doctor
doctor ſubtilis hoc corpus xp̃i in ſacramento eu ſubtilis.
charistie ẽ longũ ſex pedibus ſed nõ vt in ſacra
mento eucharistie vmbratice innuebat iſtas ap
pellationes idem realiter intendens.

¶ Similiter poſito ꝙ ſortes
ſit rome ⁊ pariſius rome currens pariſius ſtu
dens iſte ſunt cõcedende ſortes ſtudẽs eſt rome
ſortes currens ẽ pariſius ⁊ iſte due ſunt negãde
ſortes ẽ currens pariſius ⁊ ſortes ẽ rome ſtudẽs
prima ꝓbatur expoſitorie capio hanc ſortes cur
rens ẽ pariſius. Et ſic arguo ſortes ẽ pariſius ꝑ
hypotheſim ⁊ ſortes ẽ ſortes currẽs. ergo ſortes
currens ẽ pariſius minor ꝓ; ſortes ẽ ſortes cur
rens rome. ergo ſortes ẽ ſortes currens a parte
in modo ad ſuũ totum eodẽ modo poſſum⁹ hic
procedere hoc corpus chriſti in man⁹ preſbyteri
fuit lãceatũ ⁊ hoc ſanctũ corp⁹ fuit lãceatũ ĩ ma
nus preſbyteri per iſta patet has eſſe cõcedẽdas
pater fuit ꝙ nõ fuit pater fili⁹ erit quando non
erit filius. dormiens erit quando nõ erit dormi
ens ſuppoſitio fuit quãdo nõ fuit ſuppoſitio rex
fuit quando fuit nõ rex. Clara ſunt iſta ex dua
bus regulis ⁊ de hõ fuit quãdo non fuit homo
ꝓ; de hoſte chriſto. forte hec dubitas an iſte eq̃ Dubitatiõ
ualeant ſedentẽ percutio ⁊ percutio ſedentẽ. Pot
hõ gratis dicere ꝙ ſi vtimur tẽpore preſenti pro
vna hora ꝓ cui⁹ pria medietate ſortes ſedet ⁊ ipſe
in ſecunda ſtat ſi eũ percuſſero in ſecũda medie
tate iſta ẽ vera ſedentẽ percutio ⁊ alia falſa per
cutio ſedentem meliꝰ tamen copula de preſenti
deducta ampliatione dicitur ꝙ equiualent.

¶ Sequitur de poſitiõe propoſitionum ineſſe.

DUplex eſt propoſitio Duplex ꝓ
vt ſufficit in propoſito ſcilicet de poſitio.
ineſſe quedam de fuiſſe ⁊ fore vł
modalis. Propoſitio de ineſſe eſt
propoſitio cathegorica cuius co
pula principalis ẽ indicatiui mo
di ⁊ talis apud artiſtas vocatur propoſitio ſim
pliciter prima pro quanto cuiuſlibet propoſitio
nis veritas vel falſitas de extrinſecis temporib⁹
per eam dinoſcatur iſta non indicatur vera adã
fuit niſi quia interdum verum erat dicere adã
eſt ꝓportionabiliter dicatur de iſta antichri
ſtus erit dicimus hanc falſam antichriſtus fuit
quia nunꝙ̃ habuit vnam de preſenti veram.

Et hoc maximoopere ſeruãdum eſt in poſitiõe. ppõnũ ineſſe ꝙ videat̃ p q̃ vel q̃bus ppõ de p̃terito vel futuro verificat̃ vel verificari denotatur. Et p eodẽ vel q̃ſdẽ verificabitur in iſta de ineſſe.

Corrolariũ. ¶ Ex iſto ſequit̃ ꝙ nõ cuilibet ppõni modali vere cuius ſubiectũ eſt terminus abſolutus reſpondet vna de ineſſe cui q̃ſdez terminis abſolutis iſta eſt neceſſaria ſꝫm ariſtotelẽ homo poſſibiliter nõ ẽ animal ⁊ iſta impoſſibilis ſꝫm eũdem homo nõ eſt aĩal. Similiter iſta ẽ neceſſaria ſꝫm veritatem ens poſſibiliter nõ eſt ens ⁊ iſta impoſſibilis ens non eſt ens. Eodem modo eſt aliqua propoſitio de ſubiecto connotatiuo q̃ optime hꝫ ſuã de ineſſe p ſubiectũ cõnotatiuũ vt albedo erit color ſua de ineſſe eſt albedo eſt color: propterea non abs re dictum eſt videat̃ pro quo vel quibus ⁊ reliqua. (margin: Ariſtotel.)

¶ Contra iſtud ar̃ ſic. hec ppõ de preterito eſt vera robertus fuit iunior ꝙ̃ ipſe eſt hec eſt vera de futuro robertus erit ſenior ꝙ̃ ipſe eſt ⁊ tñ vtriuſqꝫ de ineſſe eſt falſa ⁊ cõtradictionis implicatiua iſta eſt impoſſibilis robert⁹ eſt iunior ꝙ̃ ipſe eſt. et iſta robertus eſt ſenior ꝙ̃ ipſe eſt. ergo regula nulla.

¶ Ad hoc argumentũ aliq rñderẽt ꝙ iſte ppõnes de p̃terito ⁊ futuro ſunt falſe vt oſtendit argumentũ q2 vlr apud eos opꝫ tenere idem predicatũ in ppõnibus de p̃terito et futuro ⁊ in p̃ſenti. Eodẽ mõ negarẽt hãc de⁹ erit cras deus fuit heri. hecuba peperit quinqꝫ filios nec ſequit̃ deus in quolibet tempore futuro erit cras eſt tempus futurũ: ergo de⁹ erit cras oportet cõcludere cras de⁹ erit ſꝫ iſtas cõcederẽt cras deus erit heri deus fuit q̃nqꝫ filios hecube peperit: ⁊ hec poſitio nõ põt damnari: hũc modũ amplectitur albertus de ſaxonia et ſpeculatiui viri ante euꝫ. Alij cõcederent iſtas propoſitiones de preterito ⁊ futuro ⁊ dicerẽt ꝙ nõ cuilibet ppoſitioni de p̃terito ⁊ futuro vere rñdet vna de ineſſe vera ⁊ potiſſimum quando ponuntur differẽtie temporales a parte p̃dicati ⁊ hũc modũ partim inſequitur hẽtiſber q2 dicat regulam nõ habere verum in terminis cõpoſitis vt in principali exemplo argumẽti. Et conſequenter reſponderet ꝙ alie ſunt vie ad cognoſcẽdum propoſitiones de extrinſecis temporib⁹ ꝙ̃ p ſuas de ineſſe. Ad veritatẽ huius robertus fuit iunior ꝙ̃ ipſe eſt ſufficit ꝙ robertus habuerit tres vel quattuor annos ⁊ modo habeat quattuordecim. Et iterum hic modus põt ſuſtineri. Sed apparẽti⁹ eſt tenere regulã quã vniuerſaliter põt q2 ſicut diximus in regula: oportet videre pro quo illa verificatur robertus fuit iunior ꝙ̃ ipſe eſt verificatur pro roberto q2 ãno preterito habuit tredecim annos vl̃ ante hoc duodecim annos ⁊ nũc quattuordecim ãnos. ſua de ineſſe eſt hec robertus ẽ iunior in duodecimo anno ꝙ̃ erit in quartodecimo anno. Eodem mõ de ſenior dicatur Robertus ẽ ſenior in decimoquarto anno ꝙ̃ fuit in duodecimo anno nec ẽ incõueniens ꝙ mutetur copula minus principalis: q2 hoc denotabat̃ per illã de extrinſeco tempore de⁹ erit cras ponitur ineſſe per hãc deus eſt in hoc tempore demonſtrando craſtinam diem q2 hoc p iſtaꝫ de futuro denotabat̃ Hecuba peperit quinqꝫ filios ponitur ineſſe per hanc. hecuba parit filium ſuum demonſtrando hectorẽ hecuba parit iſtũ filiũ demõſtrando paridẽ ⁊ ſic de troilo ⁊ aliĩs duob⁹ ita ꝙ opꝫ dare q̃nqꝫ ſingulares de ineſſe huic de preterito et ad hãc helena peperit decẽ filios opꝫ dare decem de ineſſe q2 hoc exigit termin⁹ numeralis. Si nos vteremur a deo magno tp̃e p p̃ſenti quo vſi ſumus ad verificãdum iſtam. hecuba pepit q̃nqꝫ filios poſſumus dare vnã de ineſſe hanc. ſ. hecuba parit quinqꝫ filios demonſtrando totum tẽpus in quo ipſa peperit ſuos quinqꝫ filios ſed ſic nõ ſolemus vti tempore. (margin: Hẽtiſber.)

¶ Scdõ arguit̃. Iſte ſunt vere albũ erit nigrũ albũ poſſibiliter eſt nigrũ ſortes videt adam ⁊ abrahã poſito ꝙ ſortes ſit nomen vnius angeli videntis vtrũqꝫ ⁊ tamẽ de ineſſe reſpondens eis eſt falſa.

¶ Et cõfirmat̃ de talibus ſortes poteſt plura ſcire ꝙ̃ ſcit omnis hõ põt eſſe in hac bibliotheca demõſtrando vnã paruã bibliothecam in qua ſolum duo poſſunt eſſe ⁊ tamen de ineſſe eis reſpondẽs eſt impoſſibilis ſaltẽ naturaliter. Et eodem modo de hac quilibet homo morietur quã cõcederet Ariſtoteles et hanc negaret quilibet homo morietur. (margin: Ariſtotel.)

¶ Reſpõdet̃ ad argumenta ꝑpoſita q2 ſunt facilia et cõia ꝙ opꝫ videre q̃d denotat̃ prima ponit̃ ineſſe per hãc hoc eſt nigrum vel papirus eſt nigra: Joãnes ẽ niger q2 p eis denotat̃ verificatio. Eodẽ mõ de iſta modali dicat̃ modus aliquoꝝ antiquoꝝ eſt ꝙ nõ q̃libet modalis vera dꝫ habere vnã de ineſſe poſſibilẽ. Hoc ſolum tenet in modalibus compoſitis ⁊ ſi teneamus eoſdem terminos in iſta de ineſſe quos habemus in modali nihil vltra hoc dicimus. Tertiũ ponitur ineſſe per has ſortes videt adã ſortes videt abrahã incõiunctim. Sed iſte cum ſignis vl̃ibus ponunt̃ ineſſe p plures ſingulares incõiunctim ſumptas iſta quilibet homo morietur verificat̃ pro quolibet hoïe qui eſt vl̃ erit hoïeꝫ chriſtũ excipio naturaliter loquamur habebit has de ineſſe iſte homo moriet̃ demõſtrãdo ſortẽ iſte homo morit̃ demõſtrãdo platonẽ iſte homo morit̃ demõſtrãdo ciceronẽ incõiunctim capiẽdo tot ſingulares pro quot termin⁹ diſtribuitur. ¶ Eodẽ modo hic quilibet homo põt eſſe in iſta biblioteca habebit has de ineſſe iſte hõ eſt in hac bibliotheca iſte hõ eſt in hac bibliotheca incõiũctim ⁊ q2 quelibet talis ſingularis eſt poſſibilis iſta modalis eſt vera in alio exẽplo de futuro q̃libet ſingularis de p̃ſenti erit vera ppterea illa de futuro eſt vera. Sed ibi q̃ris vtrũ quelibet ſingularis ſit de ineſſe illius.

¶ Rñdet̃ ꝙ ſic: ſed nõ cuiuſlibet veritas de ineſſe ſufficit ad veritatem illius vniuerſalis: ſic iſta vniuerſalis habet tot de ineſſe quot ſunt hoïes morituri et ad eas oẽs opꝫ aſpicere pportionalr̃ de modali dicat̃ ita ꝙ nihil diſcriminis eſt niſi in hoc ꝙ nõ modalis vera requirit de ineſſe verã: ſed modalis vera hꝫ nõ exigitur. Sed ſolũ poſſibilitatẽ iſta eſt vera ſortes poteſt eſſe papa ⁊ iſta eſt falſa ſortes eſt papa ſortes poteſt plura ſcire ꝙ̃ ſcit cognoſcitur ex primo argumento.

¶ Tertio arguit̃ iſta eſt falſa oẽ aĩal fuit in archa noe vt ſit diſtributio p ſin-

gulis generum ꝛ tñ habuit vnā de ineſſe veram vel iſta olim erat vera omne animal eſt in archa noe vt pꝫ tempore diluuij. Eodē mō iſta eſt falſa adam fuit omnis homo ꝛ tamen habuit vnā de ineſſe veram adam eſt omnis homo.

¶ Hic poteſt hō reſpondere. ꝙ licꝫ cuilibet propoſitioni de preterito vere debeat reſpondere vna de preſenti vera non tamē econuerſo oportet: ꝙ ſi iſta de preſenti ſit vera ꝙ iſta de preterito ꝛ futuro erit vera: ſed hoc non eſt ire ad intellectum regule oportet videre pro quot alal diſtribuat in iſta. oē animal fuit in archa noe ꝛ dare tot ſingulares de ineſſe hoc alal ē in archa noe demōſtrādo adā hoc alal eſt in archa noe demōſtrādo caym inuenient multe ſingulares de ineſſe falſe. Et eodē mō hic adā fuit ols hō ibi hō diſtribuit ꝓ oī hoīe q̄ fuit opꝫ dare ꝑ ſinglares a pte pdicati quaꝝ fere oēs ſunt flſe.

¶ Forte dicis hec nonnunꝗ erat vera adā fuit ols hō vt pꝫ in pˀo inſtanti eue ꝛ eſt de pterito ꝗ erat neceſſaria nego ꝯ iam depēdebat ex vna de futuro immo ex multis de futuro quēadmodū contingit de veritate huius antixps fuit futurus que: eſt vera cōtingenter.

¶ Cōtra hoc arguit adaꝫ fuit ols hō eſt vera ergo male dictū eſt. Signo a inſtās in quo adā fuit ols hō tunc ſic arguo adam fuit ols hō in a inſtanti ergo adam fuit ols hō. Probatur ꝯñ a arguēdo ab oppoſito ad oppoſitum adam nō fuit ols hō: ergo nullo tempore pterito fuit omnis hō ergo adā iſto tempore preterito non fuit ols homo demonſtrando a tempus ergo prior conſequentia erat bona.

¶ Rñdet negādo conſequentiaꝫ principalē. Silr nego ꝙ ex oppoſito ſequat oppoſitū: ſꝫ cōcedēdo ꝯñas ibi poſitas ꝛ vltimus ꝯñs ꝙ adam in a non fuit ols hō ſed adam fuit ols homo in a iſte ſtant adam fuit ols homo ante euā ꝛ adā ante euā non fuit ols hō hō in pˀa diſtribuit ſoluꝫ ꝓ hoīe q̄ fuit ante euam in contradictorio ſecunde pro quolibet preterito hoīe diſtribuitur: ſed ſi iſte terminus ante euā determinet ſꝫ hunc terminum homo ille repugnāt.

Jo. dorp. Antiquorū opinio

¶ Quarto ar. Jſta eſt vera homo erit nō hō ꝛ nūꝗ habebit vnā de pñti verā. ꝗ rña nulla minor pꝫ iſta eſt impoſſibilis hō ē nō hō capiēdo iſtū terminū hō abſolute tñ ꝓbat maior hic binarius erit non hō demonſtrando materiaꝫ ꝛ formā ſortis hic binarius eſt vel erit hō ergo hō erit nō hō ꝯñā tꝫ a reſoluētibˀ ad reſolutū nō eſt opˀ in premiſſis addere ſilr tpe minor pꝫ tenēdo ꝙ tc tū eſt ſue partes maior probatur qꝛ habebit vnā de preſenti veram hāc ſcilicet hic binarius eſt non homo.

¶ Rñdet cōcedēdo iſtam homo erit non homo ꝙꝙ poſſim impedire reſoluentes dicendo ꝙ prima eſt falſa hic binarius erit homo quia ſenſus eſt hic binarius nō erit ens qꝺ nō eſt homo hoc ꝯſtat eſſe falſum partibus vnitis ꝛ partibus ſeparatis hic binariˀ nō eſt ens ſed ꝯſequērer ad dicta in capitulo de nomine concedo illam homo erit non homo ꝛ nego ꝙ hec ſit ſua de ineſſe homo eſt nō homo illa de futuro verificat pro partibus ſeparatis vt pꝫ ex prima reſoluēte ꝓpterea habebit hāc de ineſſe hic binarius eſt nō hō demōſtrando eaſdem partes ſeparatas. Ex hac ſolutione ſequitur ꝙ ponēdo ꝓpōnem de ineſſe delēdus eſt terminus abſolutus ꝛ aſſumēdus eſt cōnotatiuus ꝙ nō eſt incōueniens ſicut manifeſte pꝫ in talibus multis hic binarius fuit binariˀ rome hic binarius eſt vel fuit plato: ꝗ plato fuit binarius rome poſito caſu ꝙ materia ꝛ forma ſortis fuiſſent rome ꝛ nunꝗ ibi vnite ſed nunc vniant pariſh iſta cōcluſio eſt cōcedenda plato fuit iſte binarius rome ſimiliter plato fuit binariˀ rome ꝛ tamē hec nunꝗ erat vera plato eſt rome neꝗ hec plato eſt binarius rome: ſꝫ hec erat vera iſte binarius eſt binarius rome.

Corrolarium.

¶ Quinto arg. poſito caſu ꝙ ſortes dicat iſtā. ego dico falſum in hora tertia. Et poſtea dicat hanc. ego dixi falſum hora tertia. Tunc arguitur ſic. iſta de preterito eſt vera: ſortes dixit falſum hora tertia: et tamen ſua de ineſſe eſt falſa: ergo nō cuilibet ꝓpōni de preterito vere reſpōdet vna de ineſſe vera.

¶ Rñdet ꝙ in illo caſu illa de pterito eſt vera ꝛ ſua de ineſſe eſt falſa: nec eſt incōueniens hoc in ſolubilibˀ ſed in eis ſufficit ita eſſet ſicut per ꝓpōnē de pterito ſignificatur ꝙ ita eēt ſicut per illam de preſenti enunciat ꝙ cōtingit in ꝓpoſito. ¶ Forte replicas retento caſu ꝛ paululum mutatis terminis ſic dicendo ioānes dicit aliter eſſe ꝙ eſt vel ioānes non dicit ſicut eſt in hac hora ꝛ poſtea ponātur ſiles ꝓpōnes de preterito ioānes dixit aliter eſſe ꝙ eſt hora tertia ioānes nō dixit ſicut eſt hora tertia.

¶ Rñdet nō eſſe incōueniēs ꝙ ꝓpoſitio de preterito ſignificet olm aliter eſſe qualiter eſt: ꝛ ꝓpoſitio de preſenti aliter eſſe ꝙ eſt vel nō ſicut eſt: ꝛ hoc quādo ille de ineſſe habent nō ſicut ꝛ aliter annexa.

¶ Sexto arguit. Jſta eſt impoſſibilis pdeſtinatus erit reprobatus ꝛ iſta pdeſtinatus fuit reprobatus ꝛ tñ ſua de ineſſe eſt poſſibilis: ergo nō cuilibet ꝓpōni de futuro impoſſibili reſpōdet vna de ineſſe impoſſibilis iſta eſt mere contingens hoc eſt reprobatū ſi demōſtretur reprobatus eſt vera ſi predeſtinatus eſt falſa ſed contingens. forte dicis ꝙ ſua de ineſſe eſt pdeſtinatus eſt reprobatus.

¶ Contra hoc arguitur quando ſubiectum eſt terminus cōnotatiuus dꝫ deleri ꝛ mutari in terminū abſolutum vel pronomē demonſtratiuum.

¶ Rñdet ꝙ iſta eſt impoſſibilis predeſtinatus erit reprobatus: ſenſus eſt pdeſtinatus qui eſt vel erit: erit reprobatˀ quod eſt impoſſibile: qꝛ q̄libet pdeſtinatˀ ab eterno fuit pdeſtinatus. ꝛ ſilr reprobatus reprobatˀ iſte tamen ſunt poſſibiles hic eſt reprobatus hic eſt pdeſtinatus quocū ꝓ viatore demōſtrato ſilr iſta eſt poſſibilis pdeſtinatˀ pōt eē reprobatˀ in ſenſu diuiſo ſecˀ eſt in ſenſu cōpoſito tūc dico ꝙ ſua de ineſſe debebit eſſe iſta h̄ qꝺ fuit pdeſtinatum eſt reprobatū qꝛ hoc denotabat ꝑ illā de futuro ꝛ nego ꝙ licet aſſumere ſemꝑ terminū abſolutū niſi capiat in illa de ineſſe hoc qꝺ ꝑ illā de futuro denotabat eodeꝫ mō iſta albū erit nigrū. hꝫ ponit ineſſe per hāc hoc qꝺ fuit albū eſt nigrū q̄

eſt vera ſed diſcrimē eſt inter iſta duo: qꝛ eadem res ſucceſſiue poteſt eſſe alba ⁊ nigra: ſed nō p̄e deſtinata ⁊ reprobata.

¶ Septimo arguit̄ iſta ē poſſibilis ſortes pōt videre omne aſtrū ⁊ ſua de ineſſe ē impoſſibilis igit̄ maioꝛ p̄ꝫ ſeq̄tur ex neceſſario ſortes pōt videre hoc aſtrū et ſortes poteſt videre hoc aſtrū ⁊ ſic de ſingulis. ergo ſortes pōt videre omne aſtrū minoꝛ p̄ꝫ. qꝛ ſua de ineſſe eſt hec ſortes videt omne aſtrū que ē impoſſibilis p̄ naturā qꝛ q̄n videt aſtra ſup oꝛizōtem eius alia aſtra ſub oꝛizonte ei occultantur eodē mō arguitur de iſtis hoc cōtinuū pōt eſſe diuiſum in oēm ſuā partē aſcendēdo ſub illo termino partē hoc continuū poteſt eſſe diuiſum in iſtā partē et hoc cōtinuum pōt eſſe diuiſum in iſtā partē quacūq̄ parte demōſtrata que licꝫ ſingularis ē vera ergo et v̄lis p̄ aſcēſum. ſed ſua de ineſſe ē impoſſibilis hoc cōtinuum ē diuiſum in oēm ſuā partē: qꝛ ad illud ſeq̄tur poſitio democriti q̄ continuū cōponitur ex punctis. Eodē mō arguit̄ de hac ſortes poteſt incedere ſine pedib' ſortes pōt incedere ſine iſtis pedib' demōſtrādo pedes ſuos ⁊ ſortes pōt incedere ſine iſtis pedib' demōſtrādo pedes platonis ⁊ breuiter nulla ſingularis ē falſa: nam ſi eēt aliquā maxime erit demonſtrādo pedes ſortis ſed hoc nō: qꝛ deus pōt iſtos pedes ei remouere dādo ei alios: ſorte dicis non remanebit idē ſortes tūc capiam hāc ſortes pōt eſſe alb' ſine albedine p̄ ſolutiōe p̄poſitionū p̄poſitaꝝ.

Democritus.

☞ ¶ Notādū eſt q̄ iſte p̄poſitiones in ſenſibus cōpoſitis ſunt falſe ⁊ impoſſibiles hoc facile cognoſcatur per caſū de ineſſe modalis cōpoſita debet poni ineſſe omnib' terminis in foꝛma ſeruatis dēpto mō vt in oēm ſuā partē cōtinuum eſſe diuiſum ē poſſibile q̄ꝙ iſta ſit mere de ineſſe habet hāc q̄ magis accedit ad de ineſſe in omnē ſuā partē cōtinuū eſt diuiſum nō eſt inconueniens vnā p̄pōnē de ineſſe nō vltimatā reduci in vnā de ineſſe vltimatā antixp̄us fuit futur' hꝫ hāc de ineſſe antixp̄s ē futur' ⁊ rurſus hec antixp̄s ē futurus habet hāc antixp̄s eſt vel futurū qd̄ eſt vel antixp̄s ē exiſtens.

Annotes. ¶ Secūdo notandū eſt q̄ iſte in ſenſibus diuiſis dūmō ſignum v̄le ponatur a p̄te ſubiecti ab omnibus cōcedunt̄ in omnē ſuā partē cōtinuū pōt eſſe diuiſum omē aſtrū ſortes pōt videre ſed ponendo diſtributionem a parte p̄dicati ſic dicendo cōtinuū pōt eſſe diuiſuꝫ in omnē ſuam partē maioꝛ eſt dubietas: qꝛ aſcēdēdo copulatiue ſub termio diſtributo ſingulares erunt vere. albertus dicit q̄ arguit̄ a plurib' ſuppoſitiōibus determinatis reſpectu partiū multitudinis in oꝛdine ad vnā determinatā reſpectu totius nō ex parte hui' termini continuum qꝛ argumētum equaliter currit dicendo hoc cōtinuū pōt eſſe diuiſum in omnē ſuā partem ſed arguit̄ a plurib' determinatis reſpectu hui' termini pōt hoc eſt temporis impoꝛtati per copulam hec ſolutio alberti parū valet: quia dicā hoc continuum in a pōt eſſe diuiſum in omnē ſuam partem vt a confundat tēpus impoꝛtatū per copulam ⁊ poſtea aſcendā ſub illo termino partē redibunt oīa. Et aliī aliter reſpōdent q̄ ſub termino diſtributo a parte p̄dicati opoꝛtet aſcendere copulatim ſic hoc cōtinuū pōt eſſe diuiſum in hanc partem ⁊ in hanc partē ⁊ ſic de ſingulis

Albertus.

modo hoc ē falſum vt p̄ꝫ per eius de ineſſe hoc cōtinuū eſt diuiſum in hāc partem ⁊ in hāc partem. et ſic de ſingulis. Sed hec ſolutio eſt dubia qꝛ ex ea ſequitur q̄ iſta ē falſa Leo ē maioꝛ muſca nō ſtando in hoc q̄ muſca non eſt magna p̄ꝫ quia opoꝛtet deſcēdere ⁊ aſcēdere copulatim ſub termino diſtributo a parte p̄dicati iſta ē falſa iſte leo eſt maioꝛ hac muſca et hac muſca ⁊ ſic de ſingulis. Eodem mō ſeq̄tur q̄ iſta ē falſa. ſol eſt maioꝛ leone: vel ſol eſt maioꝛ ſtella ſuppoſito q̄ ſol nō ſit de ſpecie ſtellarū. propterea aliter dico q̄ p̄pōnes p̄poſite in ſenſibus diuiſis ponendo diſtributionē a parte p̄dicati poſſunt cōcedi vel poſſunt negari. ⁊ p̄imo eas nego. Et reſpōdeo ad foꝛmā argumēti principalis negādo aſcēſum qꝛ opoꝛtet aſcendere diſiūctim ſic ſortes pōt videre omē hoc aſtrū vel hoc aſtrum ⁊ ſic de ſingulis: ergo ſortes pōt videre oē aſtrum ⁊ quēadmodū ꝯn̄s ē falſum ita eſt antecedens.

¶ Eodem modo hic deus poteſt facere albū ſine hac albedine vel hac albedine ⁊ ſic de ſingulis: ergo deus pōt facere album ſine albedine: ⁊ tūc cōſequenter ponēdo eas ineſſe manebit tota diſtributio. Sic locabunt̄ ineſſe ſortes videt omē aſtrū hoc cōtinuū ē diuiſuꝫ in oēm ſuā p̄tē de' facit albū ſine albedine.

¶ Secūdo concedo tibi aſcēſum copulatiuū factum. Et cōcedo p̄pōnes p̄poſitas ⁊ nego q̄ eaꝝ de ineſſe ſint impoſſibiles Quia poſtq̄ diſtributio ponitur a p̄te p̄dicati ponunt̄ ineſſe p̄ plures ſingulares incōiunctim ſumptas ex parte p̄dicati vbi q̄libet ſingularis eſt poſſibilis. vt ꝓbi cauſa. capio hāc deus pōt facere albū ſine albedine ſue de ineſſe ſunt de' facit albū ſine hac albedine: deus facit albuꝫ ſine iſta albedine ⁊ ſic de ſingulis non valet copulatiuam neq̄ diſiunctiuā: ſed incōiūcte capit ſingulares. Eodē modo hic ſortes pōt videre oē aſtrū ſue de ineſſe ſunt ſortes videt hoc aſtrū demonſtrādo canem ſortes videt hoc aſtrū demōſtrādo vnū aſtrum in planiſtro ⁊ ſic de aliīs: modo quelibet talis ſingularis ē poſſibilis. nec p̄pterea iſta eſt cōcedenda de' pōt facere hoīem ſine anima: qꝛ opoꝛtet p̄mo aſcēdere ſub illo termino hominē ⁊ demonſtremus ſortem iſta ē falſa deus pōt facere ſortem ſine anima. qꝛ deueniēdo ad animā eius iſta ē falſa ⁊ impoſſibilis: qꝛ non pōt eē ſortes ſine hac anima. ſua de ineſſe ē hec de' facit iſtū hominē ſine hac anima. Ex toto p̄ceſſu p̄pōnis de ineſſe. p̄ꝫ q̄ licet mutare aliq̄d a p̄te p̄dicati p̄imo ex parte differentiarū tēpoꝛaliū patuit ex p̄imo argumēto. Sc̄do licet mutare diſtributionem p̄ꝫ ex p̄ſenti argumento. Coꝛolarium

¶ Foꝛte petis cauſam quare nuſq̄ licꝫ mutare p̄dicatū ⁊ tū paſſim mutatur ſubiectū. Reſpōſio qꝛ ſubiectū ampliatur: ⁊ ſic nō reſpicit vnam differentiā tēpoꝛis hoc patet p̄ extrema hui' album erit album: ſed iſta ratio non concludit in omnibus: vt p̄ꝫ de hac currens poſſibiliter eſt currens ⁊ de ineſſe eius.

¶ Octauo arguit̄. iſta eſt falſa baſ baptizabitur caſu quo ſortes cras naſcatur et baptizetur cras ei imponendo p̄o noīe baſ: ⁊ tamē ſua de ineſſe cras erit vera baſ baptizatur q̄ iſta ē falſa hodie baſ baptizabit̄ p̄ꝫ opoꝛtet vti terminis ſm̄ ſignificationem q̄ actu habēt: ſed hodie baſ ſignificat ſe ⁊ ſupponit p̄o ſe: ergo

ſenſus eſt hodie ꝙ hec vox haſ baptizabitur.

¶ Reſpōdet cōcedendo ꝙ iſta eſt falſa haſ baptizabitur ⁊ nego ꝙ ſua de ineſſe ſit vera iſta eſt ſua de ineſſe ly haſ baptizaſ. hoc clarет qꝛ hoc denotabaſ per ꝓpoſitionē de futuro. Forte videtur tibi ꝙ hec ſit vera haſ baptizabitur qꝛ iſte paruulus cras baptizabiſ ⁊ iſte paruulus ē vel erit haſ. ergo haſ baptizabiſ.

¶ Reſpondet ꝙ ſi haſ capiaſ vniuoce in minori ⁊ cōcluſione cōſequētia ē bona; ſed minor ē impoſſibilis ſi haſ capiaſ ꝓ illo pro quo hodie capiſ ſenſus minoris ē iſte puer ē vel erit hec vox haſ. Si haſ capiaſ ſignificatiue: cras minor erit ꝟa. ⁊ ſi in cōcluſiōe capiaſ ꝓ illo ꝓ quo hodie capitur tūc ꝯña eſt nulla.

¶ Nono arguiſ. iſta eſt poſſibilis et vera tñ creatura cōtingenter ē ens ⁊ tñ ſua de ineſſe ē impoſſibilis ḡ regula nulla. Maior patet ꝑ exponentes eius creatura cōtingenter ē ens ⁊ nulla non creatura cōtingēter ē ens minor ptʒ quia hec ē ſua de ineſſe tantū creatura cōtingēter eſt ens q̄ ē impoſſibilis.

¶ Reſpondet concedendo ꝙ iſta modalis ē poſſibilis ⁊ male datur ſua de ineſſe oportet delere ſignum excluſiuū oportet ſaluare illud in iſta de ineſſe ratiōe cuius moda is redditur vera. Poteſt fieri argumentū ad ꝓbādam hanc verā ſortes poſſibiliter ē maior ſorte per exponētes ⁊ tamen ſua de ineſſe ē impoſſibilis. Similiter hec negata eſt in exponibilib' ſortes poſſibiliter ē maior platone: et tñ ſua de ineſſe ē poſſibilis ſcilicet ſortes eſt maior platone: ſed hec remitto ad exponibilia.

¶ Decimo arguiſ. iſta ē vera ſortes genuit platonem ⁊ tamen nunꝗ habuit vnā de preſenti veram ergo non cuilibet ꝓpoſitioni de ꝑterito vere reſpondet vna de preſenti vera. Maior patet poſito ꝙ ſortes cognouiſſet ſuam ſcʒ bertam ⁊ in die ſequenti fuiſſet occiſus et poſtea per longū tempus genitus plato iam iſta ē ꝟa: ſortes genuit platonē iſta nunꝗ erat ꝟa ſortes eſt generās platonē non qñ cognouit berthā: qꝛ tūc plato nō erat nec qñ plato primo erat in rerū natura qꝛ tūc ſortes nō erat.

¶ Forte dicis ꝙ generat ampliat ad ea que ſunt vel fuerunt hoc nihil valet nō primo qꝛ generat ampliat ad ea q̄ ſunt ⁊ immediate poſtea erūt quemadmodū hoc verbum incipit tunc capiam hāc ſortes fuit platonis pr̄ que nō min' concediſ ꝙ altera ⁊ tñ ſua de ineſſe ſortes eſt pater platonis nunꝗ erat vera.

¶ Reſpōdet negādo ꝙ iſta de preterito fuit vera ſortes genuit platonē: vt probat argumentū per eius de ineſſe. ſimilr̄ hec eſt falſa ſortes fuit pater platonis. vt patet per eꝰ de ineſſe: ſed qꝛ populus admittit tales et dicit platonem heredem ſortis: ⁊ ꝙ ſuccedat patrimonio eius ſimiliter admittit ꝙ plato habuit bonum patrem non oportet hanc abſolute negare ſaltem in ſenſu in quo ſit ꝓpterea videamus qñ primo verū eſt dicere ſortes ē pater vl' ſortes eſt generans platonē ponendo ꝙ ſortes ⁊ plato maneāt ſimul tp̄e et dꝛ ꝙ qñ plato incipit ꝑmo eſſe in rerum natura ꝙ tūc ſortes non generat platonem. imo ſtat ꝙ dormiat vel ꝙ ſit occiſus ſed tunc primo ſortes ē pater et plato filius: ſed admittimus iſtam ſortes generauit platonem: quia interdum ſortes erat generans materiam in parte vel in toto que ſufficit ad cauſam materialem platonis ⁊ iſta eſt vera ſortes generauit materiam et habuit vnam de preſenti verā ſortes eſt generans materiam: et quia materia in genere cauſe materialis concurrit ad productionem forme ſaltem in brutis ex pacto diuino qñ materia eſt ſufficienter diſpoſita in muliere decreet animam: et quia q̄cquid eſt cauſa cauſe eſt cauſa cauſati dūmodo ſit proceſſus in cauſis per ſe ⁊ in eodem genere cauſe: tunc capiamus brunellum qui generauit materiam in aſinā ex potentia materie educta eſt forma et ſit totum cōpoſitum fauellus tunc: qꝛ ſortes generauit materiam dicitur fauellum generaſſe: ſed iſtas nō concedo ſortes generauit materiā platonis brunellus generauit materiam fauelli ꝙꝙ iſte ſint concedende ſortes platonis materiā generauit brunellus materiam fauelli genuit. Ex illo ptʒ ꝙ iſte ſunt falſe de preterito de ꝟtute ſermonis vt patet ꝑ earū de ineſſe: ſed in ſenſibus in quibus ſiunt ſunt admittēde tunc in earū de ineſſe ꝓportionabiliter ꝓcedendum eſt. Corrolarium.

¶ Undecimo arguiſ. iſta ē vera ſortes occidit platonē ⁊ nunꝗ habuit vnam de preſenti verā ergo regula nulla. maior et minor patet poſito ꝙ ſortes ⁊ plato letaliter ſe vulnerauerint in die dñica. ſic ſcilʒ ꝙ ſortes obiiſſet mortē in die iouis: ⁊ plato in fine quattuordecī dierū: iam poſt mortē platonis concedim' ꝙ ſortes occidit platonem. imo ſi ſortes viueret pleceretſ pena capitis ꝓ morte platonis. et tñ iſta de ꝑſenti nunꝗ erat vera. ſortes ē occidens platonem probatur vel in die dominica ⁊ hoc nonꝫ quia detur oppoſitū ſortes eſt occidens platonē in die dñica: ergo plato ē occiſus a ſorte ī die dñica. cōſequēs eſt falſum. patet plato comedit carnes in die iouis ſequētis diem dominicā extraneū eſt cōcedere hāc cōcluſionē hō occiſus comedit carnes: vel hō occiſus currit in cāpo nec iſta de ꝑſenti erat vera ſortes ē occidens platonem quādo primo mortuus ē plato: qꝛ tūc ſortes nō erat ergo nō erat occidens platonem.

¶ Reſpōdet ꝙ iſta de ꝑterito eſt falſa de ꝟtute ſignificatiōis. ſed qꝛ ſortes inflixit letale vuln' in corpus platonis illud vuln' eſt cauſa ꝓpinqua ⁊ actu platonis mortis: ⁊ quia ſortes fuit cauſa volūtaria vulneris in die dñica et vulnus manſit in platone vſqꝫ ad mortē eius quod erat cauſa ꝓpinqua mortis platonis ſortes iudicatur occiſor platonis: ⁊ eo mō quo occidebat concedo ꝙ ſortes occidit platonem in die dominica hoc eſt ꝓduxit cauſam mortis platonis in die dominica. ¶ Et hanc ꝓportionabiliter concedo plato eſt occiſus a ſorte in die dominica hoc eſt habet vulnus inflictum ꝙ eſt cauſa ſue mortis in die dñica vel ſue mortis future: et concedo hāc concluſionē homo occiſus comedit carnes hoc nihil aliud eſt dictū ꝙ homo habēs letale vulnus inflictū comedit carnes: ⁊ iſto mō nō ſeq̄tur eſt occiſus ergo eſt mortu' ſed ſeq̄tur ē occiſus: ergo ē mortuus vel morietur.

¶ Cōtra pono ꝙ plato bñ curetur a medicis iam nō eſt occiſus.

¶ Rñdetꝭ ꝙ tũc illa de preſenti nunꝙ erat vera q₂ occidere ſupponit pro aliquo cõnotãdo ꝙ aliqd faciat vel aliqualiter ad quod ſequitꝭ mors. ¶ Forte dicis capio occiſum vt eſt inferius ad mortuũ tunc nõ ſatiſfit argumento reſpondeo ꝙ immo ꝙ illa de preterito falſa ſicut illa de preſenti.

¶ Contra hoc arguitur ſi plato moriatur caſu ante poſito ⁊ viuat ſortes poſt mortem platonis punietur ſortes ⁊ non niſi q₂ occiſor platonis quero quando cum occidit vel ante eum occidit.

¶ Rñdetꝭ ꝙ occidũt imputabiliter: q₂ inflixit vulnus quod eſt cauſa immediata mortis ex illo ſequitꝭ ꝙ caro ſortis eſt cã ſue mortis hoc vulnus inflictũ eſt cã ſue mortis hoc vulnus inflictũ eſt ſua caro diuiſa ergo ſua caro diuiſa eſt cauſa ſue mortis. *Correlarium.*

¶ Duodecimo arguitꝭ. hec eſt vera Archimenides fecit circulũ: et tamẽ nunꝙ habuit de preſenti veraꝫ hec nũꝙ erat vera Archimenides facit circulũ: nã quãdo pes mobilis circini circulariter mouetur nõdũ eſt circul⁹: q₂ nõdũ eſt figura plana ⁊ cetera. q₂ nũꝙ eſt circulus ante ꝯſummationẽ circuli eodẽ mõ argui tur de talibus ſortes cõſtruxit tẽplũ que nunꝙ habuit vnã de pñſenti verã: q₂ ꝙdiu erat cõſtruẽs adhuc nõ erat tẽplũ ⁊ de talibus ſortes pertrãſiuit totũ iter inter pariſiũ ⁊ romã nunꝙ habuit vnã de preſenti verã in qua verũ eſt dicere ſortes eſt pertrãſiens totũ iter inter pariſiũ ⁊ romam iſta argumẽta depẽdent ex acceptiõe tẽporis dico ꝙ nõ parũ difficultatis eſt inter philoſophãtes: ſed quãtũ ſufficit logico dꝫ quãdocũꝙ aliqđ inſtãs cõtinuatiuũ ꝑtiũ tẽporis eſt quod tũc illđ tẽpus eſt. ita ꝙ in hoc inſtãti auguſtus eſt. q₂ hodie pro feſto aſſumptionis noſtre domine eſt et aliquod inſtãs ꝯtinuatiuũ ꝑtiũ ei⁹. eodẽ mõ auguſtus eſt. q₂ aliquod inſtãs cõtinuatiuũ auguſti eſt iſte annus eſt: q₂ aliqđ inſtãs cõtinuatiuꝫ ꝑtiũ huius anni eſt: ſed iulius nõ eſt: q₂ nullũ inſtãs cõtinuatiuũ ꝑtiũ ei⁹ eſt nec ſeptẽber eſt eadẽ rõne ⁊ vniuerſaliter ſe aliqđ totum ſit ꝗlibet ꝑs eius eſt in hoc inſtãti auguſtus eſt ita ꝗlibet ꝑs eius eſt iſta dies. ſcilicet mercurij eſt ſic quelꝫ ꝑs hui⁹ diei eſt ſed nũc in hora prima hora ſecunda nõ eſt: nec hora tertia eſt nec hora decima: eſt q₂ hora prima nõ eſt. ergo nõ eſt ꝑs hui⁹ diei. ⁊ cõcedo hãc cathegoricã de copulato extremo dies dominica ⁊ dies lune martis mercurij: iouis: veneris: ⁊ ſabbati ſunt ſed dies iouis: nõ eſt nec: dies martis: eſt ſed ſola dies mercurij. eſt ſecus in permanẽtibus eodẽ mõ dicatꝭ de ꝓpoſitione vocali ꝙ qñ aliquod mutatũ eſſe continuatiuũ partiũ ei⁹ eſt totũ eſt. vt ꝓbi cauſa cauſa capta iſta vocali hõ eſt aĩal quãdocũꝙ aliqua ꝑs illius eſt tota illa vocalis eſt qñ ſubiectũ eſt tota vocalis eſt ſaltẽ qñ iſte terminus hõ eſt tota illa vocalis eſt. ſꝫ tũc copula nõ eſt nec ꝑdicatũ eſt ⁊ qñ ꝑdicatũ eſt tota propoſitio eſt qualitercunꝙ capiatꝭ tota hꝫ analogiã ad tẽpus: ſed qñ ille termin⁹ hõ eſt nõ dũ fuerũt duo vltimi termini: illa vocalis nõ ſignificat verũ vel falſum: vt ſignificat dicit actuꝫ neꝙ aptitudinẽ tũc in potẽtia ꝓpinqua: ſꝫ in ꝓpõne vniuerſali termini ꝓpoſitio ſignificat verũ vel falſum in potentia propinqua.

¶ Cõtra illđ arꝭ q₂ ꝗ ſolũ ꝓfert illũ terminũ hõ põt nõ addere alios duos terminos ⁊ ꝑ dicta qñ ille terminus eſt tota propoſitio immo qñ hoc verbũ eſt: eſt verũ eſt dicere tota propoſitio fuit: ergo tunc tota propoſitio nõ poteſt non fuiſſe.

¶ Rñdetꝭ ꝙ iſtđ argumẽtũ nõ arguit dictũ eſt: eſt quãdocũꝙ aliqua ꝑs propoſitionis eſt tũc illa propoſitio eſt ſi quis proferat illũ terminum homo nõ addendo alios terminos nego ꝙ ſit ꝑs ꝓpoſitiõis: ⁊ quando arguis: quando hoc verũ eſt: tunc verũ eſt dicere hec ꝓpoſitio fuit diſtinguo: vel ſi ſequantur aliĩ termini cum precedentibus ſufficientes ad ꝓpoſitionem conceditur ſi nõ ponãtur negatur: ⁊ ex illo patet veritas illius illa propoſitio nõ poteſt nõ fuiſſe eadem argumẽta poſſunt fieri de tempore nunc eſt hora quinta: q₂ eſt aliquod inſtãs circa priores partes hore quinte partes ponere caſum ꝙ deus totum tempus ſequẽs deſtruat tũc nunꝙ verum erat dicere hora quinta eſt ad propoſitũ dicitur ꝙ propoſitio vocalis prius habet eſſe ꝙ̃ ſignificet verum vel falſum in potẽtia propinqua. immo in primo inſtanti nõ eſſe eius repñtat verum vel falſum: q₂ in illo inſtãti hec de preterito eſt primo vera quelibet pars eius fuit nec ſequitur nunc primo repreſentat verum vel falſum: ergo nũc primo eſt propoſitio nec arguitur a conuertibili ad conuertibile patet aſpiciẽdo ad extrema totalia.

¶ Tũc reſpõdetꝭ ad formã argumenti concedendo ꝙ iſta eſt vera archimenides fecit circulũ: et nego ꝙ non habuerit vnam de preſenti veram immo hec erat vera archimenides eſt faciẽs circulum quocunꝙ tempore pes circini mouebatur ad protractionem circuli ⁊ ſi non compleuiſſet circulum.

¶ Reſpondetur ſicut de tempore ⁊ propoſitione vocali.

¶ Cõtra dicta pono per caſuꝫ ꝙ anteꝙ incipiat protrahere nullus ſit circulus in mũdo ⁊ incipiat ducere magnum circulũ cui⁹ protractio duret quattuor horis tunc iſta eſt falſa archimenides facit circulũ in prima hora q₂ nullus circulus eſt in illa hora.

¶ Reſpondetur ꝙ licet circulus ſit res ſucceſſiua quo ad ſcire eſt permanens tamen quo ad eſſe. Et propterea non eſt opus dicere de iſtis ſicut de pure ſucceſſiuis. Poſſumus non inconuenienter dicere ꝙ facere et producere ampliant ad ea que ſunt vel erunt: et tunc non eſt queſtio de veritate illius. Archimenides facit circuluꝫ. Et eodem modo de talibus ſortes celebrat miſſam plato cõſtruit templum.

¶ Contra hoc arguitur ſi huiuſmodi verba ampliant tunc non dantur propoſitiones vltimate de ineſſe immo quando ponitur vna propoſitio de preſenti cum ampliatione iſta reducenda eſt in vnam deleta ampliatione.

¶ Reſpõdetꝭ ꝙ hoc nõ eſt verꝫ in iſtis ſucceſſiuis in aliis aũt hoc eſt verũ ſi illa plene nõ capiatur et tẽpore pñti ꝓ quattuor ho

ris in quib' ptraxit circulū ꝛ p tẽpore pn̄ti vte re ſex annis in quibus plato cõſtruxit templū.

Corrolarium. ¶ Ex iſto pꝫ quomõ aliqs de vocali mea poteſt mihi cõtradicere ſi ego dicam hõ eſt aĩal in principio hui' hore tu potes enun ciare null' hõ eſt aĩal etiã in iſta hora vtẽdo to ta iſta hora p tẽpore pn̄ti vel ↄ̃iter ad hec dicta de tpe poſtꝙ ego protulero hanc homo eſt aĩal potes dicere nullus hõ eſt aĩal referẽdo ad ideꝫ tps cū prolatione ꝓpoſitionis ineſſe. Et ex illo patet reſpõſio ad illã ſortes eſt pertrãſiens totū iter inter pariſiū ꝛ romaꝫ ſufficit ꝙ ſortes ſit in pertrãſeũdo cū hoc compleatur operatio.

¶ Decimotertio. arꝰ iſta eſt ve ra ſaltẽ poſſibilis deus eſt creãs tñ iſta modalis eſt impoſſibilis de' neceſſario eſt creãs ſimiliter nõ nigrū erit nigrū ẜm vnã diſtinctionẽ aꝰ poſi tã eſt falſa ꝛ ſic ſp capiꝰ in excluſiuis. Eodeꝫ mõ iſta eſt impoſſibilis nõ currẽs põt eẽ currẽs vt pꝫ p hãc tãtū currẽs põt eſſe currẽs ꝛ tñ hec de ineſ ſe ẽ poſſibilis hoc eſt currẽs. eodẽ mõ hec ẽ impoſ ſibilis oĩs homo põt eſſe b homo et tamẽ ſua de ineſſe eſt poſſibilis igitur dato ꝓ̄pederis per plu res ſingulares inconiunctim ſumptas.

¶ Reſpõdetꝰ ſicut aꝰ reſpõſuꝫ eſt ad hꝰ dãdū de ineſſe videaꝰ quid p alias pro poſitiões denotaꝰ dico ꝙ de ineſſe iſtius de' ne ceſſario eſt creãs eſt hec deus eſt creãs neceſſario ꝛ de ineſſe ei' nõ nigrū erit nigrū ꝛ hec hoc erit nigrū demõſtrãdo aliquid quod nõ põt eẽ nigrū vel eſt hec nõ nigrū eſt nigrū ſicut dictū eſt de iſta ꝑdeſtinatus eſt reprobat' ꝛ de ineſſe hui' nõ cur rẽs põt eſſe currẽs eſt hec hoc eſt currẽs demon ſtrãdo aliquid ꝙ nõ põt currere vel eſt hec non currẽs eſt currẽs ꝛ de ineſſe iſtius oĩs hõ poſſibi liter eſt b hõ daꝰ p plures ſingulares incõiũctim ſumptas iſte hõ eſt ſortes demõſtrãdo ſortẽ iſte hõ eſt ſortes demõſtrãdo platonẽ qꝛ hõ ſtetit de termĩare dãde ſunt ſingl'ares ẜuaro ſp eodẽ ſup poſito põt fieri argumẽta ex phia puta de motu vniformiter diſformiꝰ diſformiter diſformi. qꝛ habebit ſuã denoĩationẽ gradualẽ; Siĩr in vno argumẽto zenonis. Si vnū mobile pedale deſcẽ dat p vnã colũnã decẽ pedū demõſtrãdo ſpaciuꝫ pedale quãdo verū eſt dicere ꝙ mobile datū eſt in illo. Similiter in theologia ſi deus precipiat ſorti ꝙ diligat euꝫ in hac hora ꝛ omittat ſortes iã in inſtãti terminante horã verū eſt dicere pec cauitꝫ qꝛ diuinū ꝓ̄ceptū omiſit ꝛ tñ nũꝙ verū eſt dicere iſte omittit. Et hoc maxime tenẽdo ꝙ ꝗs põt diligere in inſtanti. qꝛ ſuppoſito ꝙ aꝰ hanc horã fuiſſet in grã iã vꝛ̃ eſſe dicẽdū ꝙ in quolibꝫ inſtanti huius hore iſte eſt in grã: ergo in nullo inſtãti hui' hore peccat. ſed iſta depẽdẽt ex altio ribus ſciẽtiis nec ſunt logice conſiderationis. Propterea ſcripto de eis nihil loquor.

¶ Finis poſitionis pro poſitionum de ineſſe.

Sequitur de appellatione rõnis de qua inter vete res artiſtas modica eſt mentio nõ obſtãte apõmodernos ſatis eſt vſu ꝛ cõiter fundaꝰ ſcõo elen chorū vbi ariſtoteles negat hãc ↄ̃ñam cognoſco coriſcū coriſcus eſt veniẽs : ꝗ co gnoſco veniẽtẽ ſed infallibiliter ſequiꝰ. ergo ve nientẽ cognoſco. Et iſte equalẽt veniẽtẽ cogno ſco ꝛ cognoſco veniẽtẽ ſtãdo in appellatione for mali ergo ponẽda eſt appellatio rõnis. Propter ea dicamus cū cõiter loquẽtibus: qꝛ termini ſe quẽtes dictiones actū anime interiorẽ importã tes ab eis recti appellãt ſuas ꝓprias rões vt co gnoſco hoĩeꝫ diligo chriſtianū hõ ſignificat aĩal Unde appellare ꝓpriã rõnẽ eſt importare ſuū ſi gnificatū ſub cõceptu ꝓprio termini ſenſus hui' eſt cognoſco venientẽ ſub cõceptu veniẽtis ita ꝙ nõ habeã cõceptū huius termini veniẽs iſta eſt falſa eſto ꝙ quẽcũꝙ aliū cõceptū rei veniẽtis ha beã ſed iſta eſt vera venientẽ cognoſco poſito ꝙ rẽ que venit ſub patris cõceptu vel vicini vel ſub ſtãtie cõceptu cognoſcã in iſta veniẽtẽ cognoſco veniẽtẽ ſuã rõnẽ appellat ſed non adequate ſed ſub diſiũctione ad quelibet alium cõceptum.

Ariſtoteles. | Cõiter loquentes. | Quid ꝓpriã rõnẽ appellare

Corrolarium. ¶ Ex iſto pꝫ tales eſſe falſas hõ ſignificat ſortẽ homo ſignificat riſibilia hõ ſi gnificat oẽs homines ſenſus prime eſt hõ ſigni ficat ſortẽ ſub cõceptu ſortis mõ hoc eſt falſuꝫ qꝛ hõ ſortẽ ſignificat nihil ſignificat ſortẽ niſi iſte terminus. Senſus hui' eſt hõ ſignificat oẽs ho mines ẜm cõceptuꝫ cui ſubordinaꝰ oĩs hõ qḋ eſt falſum nihil ſignificat oẽs hoĩes niſi hoc cõple xũ oĩs hõ ſed hõ oẽs hoĩes ſigt̃ nec ſequiꝰ hõ ſi gnificat hoĩem. ergo hõ ſignificat aĩal ꝙꝙ ar guatur ab inferiori ad ſuperius reſpectu horuꝫ terminorū homo aĩal: nõ tñ reſpectu talium ex tremorū ſignificat hoĩeꝫ nõ eſt inferius ad ſigni ficãs aĩal ꝙꝙ hoĩem ſignificãs ſit infer' ad aĩal ſignificãs. Unde in hac materia nulla ↄ̃ña valꝫ niſi arguaꝰ a ſynonimo ad ſynonimum vel niſi cõceptus termini appellantis ſuã rõnẽ in ↄ̃ñte ꝑ̄edicat cõceptū termini in añcedẽte poſiti pro portionabilẽ modū habẽt iſti termini ꝓmitto ꝛ debeo dicit Buridanus gratia exẽpli.

Buridanꝰ

Dubium. ¶ Dubitaꝰ veritate hui' de beo tibi equū caſu cõi ꝙ ꝑ aliquo ſeruitio ꝓmi ſerim tibi equū. Affirmatiua ꝗs pꝫ oẽ ꝓmiſſuꝫ ex ore fidelis cadit in debitū. Pro iſto.

¶ Notãdū eſt ꝙ aliq introdu cunt hoc argumentum ad probandas naturas communes ꝙ ad hoc nihil cõducit aliū ſicut okã dicit eam impropriam niſi capiatur in loco hu ius faciam ꝙ ex eo dono habeas equum a me hoc iterum omnes aſpernantur. Propterea hic duplex eſt famoſa opinio modus hẽtiſberi ꝛ an tiquorum ſophiſtaꝝ eſt ꝙ iſta ſit vera debeo tibi equum vt equum ſtet confuſe tantum. Sed iſta eſt falſa equuꝫ tibi debeo vt patet per eius con tradictorias nullum equuꝫ tibi debeo nec equū regis tibi debeo nec ſanellū tibi debeo. Sed hic modus non placet buridano. Unde dicit ꝙ ſi ego te hic vocarem coram iudice ꝛ tu diceres co ram teſtibus ꝙ nihil mihi deberes abſolueret te iudex ꝛ tu negas debitum quid aliud eſt debi tum tibi negare ꝙ dicere nihil penitus tibi de beo hoc parum aliqs concluderet et dicerent ꝙ negare debitum eſt preponere negationeꝫ huic verbo debeo ſic ꝙ obliquus in quem cadit debi tum negetur poſt hoc verbum debeo ſic dicendo non debeo aliquid non debeo equū.

Okam. | Hẽtiſber Antiq ſophiſte. | Buridanꝰ

¶ Cõtra hoc arguiꝰ ille equa lent nõ debeo tibi equū ꝛ nullū equū tibi debeo

ergo vna eſt male cõceſſa altera negata. Aſſumptum patet. quia ſunt eiuſdẽ qualitatis termi nis eodem modo ſupponẽtibus.

¶ Rñdetur negãdo ꝙ ille equiualeant: q2 in vna ẽ diſtributio oppoſita ſuppoſitioni cõfuſe tñ in altera oppoſita ſuppoſitiõi determinate. ꝓpterea opꝫ aſcẽdere diſiũctim ſub ſingularib' ꝑme copulatiue ſub ſingularib' ſcdẽ: et ſic cõcederẽt nullũ ens tibi debeo ſed debeo tibi equũ. debeo tibi aliqd: debeo tibi aliqd ens: ſꝫ hãc ꝯñam negarẽt debeo tibi equũ. ergo aliqd tibi debeo q2 arguit a ſuppoſitione cõfuſa tñ ad ſuppoſitionẽ determinatã remanente ſigno confuſiuo. ſed a pte ante ⁊ a pte poſt cõcederẽt ꝯñam ſeruata paritate. vt equũ debeo: ergo aliqd debeo: debeo equũ ergo debeo aliquid: ſed hãc cõcederẽt debeo brunellũ: ꝗ brunellũ debeo: ſed negarẽt ꝯſequens cũ añcedente. Sed

¶ Cõtra iſtud aliter arguitur Bñ ſeqtur debeo tibi equũ. ergo equ' tibi debet a me ab actiua ad paſſiuã. ſed ꝯñs ẽ falſuꝫ. ergo ⁊ añs. Falſitas ꝯñtis ꝑꝫ ꝑ ſingulares eius.

¶ Forte dicis ſicut rñderẽt negãdo ꝯñam ſed opꝫ ſic arguere debeo tibi equũ. ergo tibi a me debetur equus.

¶ Contra hoc ar. illud conſequẽs eſt falſum extrema nõ ſupponũt ꝑ eodem equus ẽ vnũ extremũ ens tibi debitũ a me aliud extremũ ens tibi debitũ a me ꝑ nullo ſupponit de nullo verũ eſt dicere h' ẽ ens tibi debitũ a me. ꝙ ſi neges dicendo ꝙ ꝑ equo ſupponit iã dabis hãc equ' tibi debet a me. et ſic tibi repugnas.

¶ Iſtud argumẽtum videtur mihi deſtruere totum. nec video ꝓceſſum niſi duplicem. Quarũ vna põt eſſe dicerent ꝙ debetur eſt vbũ icõplexũ nec opꝫ reſoluere ꝑdicatuꝫ in h' cõplexũ ens debitũ a me vel debitũ ens a me.

¶ Scdo dicerent ꝙ ſupponit ꝑ quolibet equo ſub diſiũctione et in verificãdo opꝫ cõfuſe ꝓcedere ꝑ equos capiẽdum vnũ diſiũ ctiue: ſed neutrũ hoꝝ ſufficit vt pꝫ intelligẽti. Propterea dico iſtas equalere. Debeo tibi equum et equũ tibi debeo ⁊ ꝙ vtraqꝫ eſt falſa.

¶ Alius eſt modus buridani cõmunis ꝙ iſta eſt vera debeo tibi equũ et in iſto caſu omnẽ equum debeo. Ratio qñ ꝓmitto tibi equuꝫ ꝓmiſſio fuit facta ſm rationẽ ſpecificam equoꝝ cuilibet equo cõuenientẽ. et ꝓpterea nõ eſt maior ratio de vno equo ꝙ de alio ꝓmittẽdo equum quemlibet equũ ꝓmitto.

Regula. ¶ Et ipſe ponit regulam ꝙ a termino appellante ſuam rationem ad idẽm nõ appellantẽ ꝯña ẽ bona. imo ad ipm diſtributũ valet ꝯña. Bene ſequit tibi debeo equum: ergo equũ tibi debeo: vel oẽm equũ tibi debeo.

¶ Sed nõ dicat conſequẽtia ſic debeo tibi equũ: ergo equũ tibi debeo ⁊ vltra equuꝫ tibi debeo ergo quẽlibet equũ tibi debeo: q2 ſecũda cõſequentia eſt mala.

Regula. ¶ Ex hac regula ſequit vna alia regula ꝙ arguendo negatiue a termino nõ appellante preciſe ſuam rationem ad ipſum appellantem eſt bona conſequentia ſi ſequatur vt dicit regula debeo tibi equum. ergo equum tibi debeo. Tunc ex oppoſito conſequentis ſequitur oppoſitũ antecedẽtis. ergo hec conſequentia eſt bona nullum equum tibi debeo. ergo nõ debeo tibi equum vbi virtualiter arguitur a ſuperiori ad inferius cum diſtributione ſuperioris termi nus preciſe appellans ſuam rationem inferiori modo ſe habet ad ipſum ꝑciſe nõ ſe appellantẽ.

¶ Ex qua regula infero correlaria. Quoꝝ

¶ Primũ ẽ ꝙ hec ꝯña eſt nulla. Equũ tibi debeo: ergo debeo tibi equũ. Correlaria.

¶ Secũdũ correlariũ ex hoc ſequens eſt ꝙ non ſequitur nõ debeo tibi equuꝫ ergo nullum equũ tibi debeo.

¶ Tertio ſequit ꝙ formaliter cõtingit hic arguere a nõ diſtributo ad diſtributum. vt debeo tibi equum: ergo omnẽ equũ tibi debeo: ⁊ tunc reſpõdeat ad ſophiſma propoſitũ concedendo hãc debeo tib. equum ⁊ quemlibet equuꝫ debeo equũ regis debeo quattuor equos debeo: ſed ad ſatiſfaciendum non oportet dare equum regis nec quattuor equos ſed ſufficit ſoluere ſm promiſſionẽ factam: promiſſio fuit facta per iſtum terminũ equum ꝓpterea quẽcũqꝫ dando ſatiſfacio. ꝓpterea concedẽda eſt hec cõcluſio mille equos debeo. et tamen dando quẽcũqꝫ illorum ſatiſfacio pro debito ſecus ſi deberẽ mille equos vel promitterẽ mille: iam opꝫ mille dare ad hoc quod ſatiſfaciã: quia promiſſio ẽ facta per hoc complexũ mille equos. vlteri' ſeqtur ꝙ ſi rex ꝓmittat vnuꝫ equũ ⁊ papa mille equos platoni rex tot equos debet platoni quot papa hoc pꝫ mille equos. immo quẽlibet equũ vterqꝫ debet: ſed nõ vterqꝫ debet quẽlibet equum. imo vterqꝫ nõ debet quemlibet equũ. Ex iſto pꝫ ꝙ ſi ſortes promittat platoni turonũ ⁊ rex ꝓmittat platoni ſcutum ſortes tñ debet platoni quãtuꝫ rex ſed minus dando bene ſoluit. imo ſi ego promitterem tibi aliquid quãlibet rem mundi tibi ꝓmitto. ſed dando tibi vnam fabam ſatiſfacioꝫ quia ſufficit ad verificãdam hanc ⁊ ad ſatiſfaciẽdum pro debito equum debeo vel aliquid debeo ſufficit pro iſta debeo equum vel debeo aliquid. Forte dicis ſi ego promittam platoni equum et ipſe conuenit me coram iudice et ego fateor me centum equos illi debere: nũquid iudex iudicabit me daturum centum equos. Correlarium.

¶ Reſpõdet ꝙ non recte iudicabit: ſed ſi ego fateor me platoni debere cẽtum equos: tũc debet ferre ſentẽtiã modus iſte buridani ſatis ſubtilis ẽ ⁊ bene defenſabilis. Buridan'

¶ Hic dubitat an hec cõſeqñtia mentalis ſit bona veniẽtem cognoſco. ergo cognoſco veniẽtem. ſimiliter dubitatur quo mõ eſt deſcendendũ ⁊ aſcendendũ ſub termino preciſe appellante ſuam rationem. Duo dubia.

¶ Ad primã partẽ dubiũ ar. ꝙ ſic añs illius ꝯñe nõ poteſt eſſe verũ cõſequente exiſtẽte falſo. ergo ꝯña eſt bona cũ ꝓducit extra reflexiuas añcedens pꝫ. q2 anteqꝫ añs mẽtalis ſit verũ oportet ꝙ veniẽtis cõceptum habeo in mente: ⁊ tũc conſequens erit verum.

¶ Reſpõdet ꝙ tenendo appel

lationem rõnalis cõſequentia nihil valet ⁊ eſto ꝙ antecedens nõ poſſit eſſe verũ ſine cõſequẽte tñ põtita eſſe ſicut ſignificat̃ per aſs abſq; hoc ꝙ ita ſit ſicut ſignificatur ꝑ cõſequens.

¶ Ad ſcđam ꝑtẽ dubij dicit̃ ꝙ bene ſic deſcenditur cognoſco hoiem. ergo hunc hominẽ vel hunc hoiem cognoſco: q: illud diſiũctum in cõſequente nõ debet ſequi hoc ꝓbũ cognoſco; ſed ibi ecõtrario non valet aſcenſus nec hoc requirit̃ nõ ꝓdeſt ꝓbare hãc verã cognoſco hominẽ ꝑ aſcenſum quẽadmodũ frequẽter contingit vbi determinatio accipit̃ vnica.

Dubitatio ¶ Scđo principaliter dubitatur de ꝟitate hui⁹ ꝓpõnis ſortes aſtronom⁹ ſcit aliqua aſtra eſſe ſupra nos poſito ꝙ eũ lateat de ſituatione aſtrorũ: et ꝙꝙ ſic ponat̃ caſus cõiter melius ẽ dicere ſortes nõ aſtronomus: ita ꝙ ſic fiat caſus ꝙ ſortes ſit ꝙ ſemꝑ eſt vna medietas celi ſupra orizontẽ ⁊ alia ſub hemiſperio: ⁊ ſcit ꝙ in qualibet medietate celi ſũt plures ſtelle quẽadmodũ ſit purus phyſicus dubitet tamẽ quãlibet talem hec ſtella eſt ſupra nos: illa ſtella ẽ ſupra nos iudicio ſaltem ſingulari. tunc querit̃ de veritate ꝓpõnis propoſite ſortes phyſicus ſcit aliqua aſtra eſſe ſupra nos. et

¶ Rñdet̃ ꝙ illa ẽ vera ſenſus eſt talis: eſt ſcita a ſorte phyſico aliqua aſtra ſũt ſupra nos: ſed tũc remanet dubiũ. an ſequat̃ ſortes phyſicus ſcit aliqua aſtra eẽ ſupra nos. ergo ſortes phyſic⁹ aliq̃ aſtra ſcit eſſe ſupra nos et ꝑʒ ex modalib⁹ ꝙ nõ. q: arguit̃ a ſenſu cõpoſito ꝟo ad ſenſum diuiſum falſuʒ. Sed hoc nõ placet Johãni buridano ⁊ mltis aliis. Johãnes concedit illã ꝯñam ⁊ vlteri⁹ cõcedit ꝙ ſortes in caſu ꝓpoſito qõlibet aſtruʒ ſupra nos ſcit eſſe ſupra nos alioqn dicit ꝙ medic⁹ haberet ſcientiã de ſanitate ⁊ de nulla ſanitate ſciam haberet ⁊ phũs haberet ſcientiã de celo ⁊ mũdo ⁊ de nullo celo ſciẽtiã haberet qđ nõ eſt dicẽdũ. Alij ſuꝑ buridanuʒ cõcedunt ꝯñam ꝓpoſitã ſecũ ⁊ vltra ꝙ ſortes in caſu dato qõlibet aſtrum ſcit eſſe ſupra nos ſine ſit aſtrũ ſupra orizontẽ: ſed hec materia ẽ poſterioriſtica; ſed hic ſuccincte ponẽda ẽ acceptio de ſcire ne labat̃ in equoco ſuppoſito q̃d nobis de ſcire large ſumpto ex ſuppoſito ꝙ triplex ẽ ſcibile.

¶ Scibile: ꝓpinquũ: remotũ ⁊ remotiſſimũ.

Triptita ſcire acceptio. Ariſtote. ¶ Notandũ eſt ꝙ trifariã cõtingit ſcire. Uno mõ in vli. alio mõ in ꝑticulari. Alio mõ in ſingulari hec diſtinctio tãgit̃ ab Ariſtotele ꝑmo poſterioꝝ ſcire in vli ẽ ſcire in cõfuſo hoc eſt dictu ſcire ita eſſe ſicut ꝑ vle ſignificatur: et ſic ſcio hãc ols hõ in paleſtina ẽ in paleſtina.

¶ Scire in ꝑticulari ẽ ſcire ita eẽ ſicut ꝑ aliquã ꝑticularẽ ſignificat̃ hoc mõ ſcio hãc aliq̃s in templo noſtre domine eſt in tẽplo nr̃e dñe ꝓportionabiliter dicat̃ de ſcire in ſingulari.

Correlarium. ¶ Ex iſto pʒ ꝙ cõſequẽter cõtingit aliq̃d ſcire in particulari ⁊ in vniuerſali ⁊ illud ignorare in ſingulari hoc ferme ſemper cõtinit ſcio iſtã in vli papa eſt rome: ⁊ in particulari ſit rei veritas ꝙ ſit rome et me lateat iã ſcio papã eſſe rome in vniuerſali: ⁊ hoc nihil aliud ẽ dictu ꝙ eſt ſcire aliquã vlem cui⁹ iſta ẽ ſingularis. iſte homo rome eſt rome demonſtrãdo papam: iſtis ſuppoſitis videatur cõuenientia ⁊ diſcrimẽ

inter iſtos modos Buridanus cõcedit hanc conſequẽtiam ſortes ſcit aliquod aſtrum eſſe ſupra nos. ergo aliquod aſtrũ ſortes ſcit eẽ ſupra nos. immo quodlibet aſtruʒ ſupra nos ſcit eſſe ſupra nos: non per iſtã hoc aſtrum eſt ſupra nos: nec per iſtã illud aſtrum eſt ſupra nos. ⁊ ſic de qualibet ſingulari ſed ꝑ hanc aliquod aſtrũ eſt ſupra nos que eſt indefinita ſcita a ſorte. Eodẽ modo demonſtratis iſtis duobus contradictoriis papa dormit. ſi nullus papa dormit concedit hanc cõſequentiam alterum iſtorum verũ ſcio ergo alterum iſtoꝝ ſcio eſſe verum eſſe. Buridan⁹

¶ Cõtra hoc ar̃. lateat te veritas hui⁹ papa dormit iam latebit falſitas hui⁹: nullus papa dormit tũc aſs erit verum: ⁊ ꝯñs ẽ falſum cõtradictoriũm conſequẽtis eſt veꝝ neutrum iſtoꝝ ſcis eſſe veꝝ. vt pʒ ꝑ inductionẽ.

¶ Rñdet̃ admiſſo caſu negando ꝙ añtecedens ſit verum et conſequẽs falſum ⁊ nego ꝙ cõtradictoriũ ꝯñtis eſt verum imo vna ſingularis eſt falſa in qua demonſtrat̃ contradictoriũ verum: q: illam ſingularẽ ſcio eſſe veram ſed non per hanc propoſitionẽ hoc eſt verũ: ſed per hanc alterum iſtorum eſt verum:

¶ Eodẽ mõ rñderet ꝙ ſcio ſolem eſſe ſupra nos: venerem eſſe ſupra nos: ſuppoſito ꝙ ſint ſupra nos in caſu dubio: ſed nõ per has ſingulares ſol eſt ſupra nos venus eſt ſupra nos: ſed per has indefinitas aliqđ aſtrum eſt ſupra nos. Ecce modũ buridani qui ſolũ verbaliter et non ad rem contradicit modo cõmuni ꝙ non cõtradicant ad rem probo omnes concederent ꝙ ſcio in vniuerſali ſolem eſſe ſupra nos. vel in particulari ſi ſol ſit ſupra nos. ſed hoc nõ ſufficit ad ſciendam iſtam ſol eſt ſupra nos: imo ad ſciendam iſtã ſimpliciter oportet ꝙ ego non dubitarem iſtã ſol eſt ſupra nos dubitatiõe ꝑueniente ex iſta ſol eſt ſupra nos. Buridan⁹

¶ In cõmuni mõ loquendi et de virtute ſermonis etiam non ſolemus cõcedere papam ſcio eſſe rome vel ſcio papã eſſe romeʒ dato ꝙ preciſe ſciamus in particulari vel in vniuerſali illam: ⁊ qñ dicimus nõ ſcio iſtam papa ẽ rome. ſenſus ẽ nõ ſcio iſtã ſimpliciter hoc ẽ ſcio illam ꝓpoſitionẽ ſcientia q̃ ſufficiat ad demõſtrãdam illam ꝓpoſitionem ſcitam: cum hoc tamẽ ſtat ꝙ ſcio illam in vniuerſali vel in particulari ⁊ ſic verbaliter a ſophiſtis diſcrepat Buridanus et ratio quã adducit nulla eſt inferẽdo ꝙ aliq̃s haberet ſcientiam de celo et de nullo celo haberet ſcientiã. Quia vel ipſe intelligit ꝙ aliq̃s haberet ipſam ſciẽtiã de celo tanꝙ de ſcibili ꝓpinquo ⁊ hoc nihil eſt dictu vel de ſcibili remoto vel remotiſſimo: ⁊ tũc nõ ſeq̃tur hoc ꝙ infert. Buridan⁹

¶ Cũ iſtis tamen bene ſtãt he propoſitiones ſcio. aliquod aſtrũ eſſe ſupra nos et nullum aſtrum ſcio eſſe ſupra nos apparẽtiã haberet ſi diceret̃ aſtra ſcio eſſe ſupra nos: ⁊ nulla aſtra ſcio eſſe ſupra nos: nec amplius pondero hoc ꝙ eum mouet ꝙ concedere hanc copulatiuam neceſſe ẽ hominem eſſe animal: ⁊ nullus homo neceſſario eſt animal. ⁊ quidã ali⁹ partim impugnat Buridanũ partim facit rõnes que ſi cõcludant concludunt ꝓpoſitũ buridani.

¶ Uñ ſic arguit demonſtratis

iſtis duobus cõtradictorijs papa dormit ⁊ null⁹ papa dormit capio iudiciũ quo ſcio alterũ iſtoꝝ eſſe verũ. ⁊ tũc ſic vel illud ē repreſentatiuũ vni⁹ ſingularis cõtradictoriũ hoc eſt vnꝰ vel nullius non eſt dicendũ ſcõm. ergo primũ ⁊ nõ ē maior ratio ꝙ repreſentet vnũ ꝙ alterũ. ergo vtrũꝙ.

¶ Reſpondet ꝙ illud iudiciũ nullum diſtincte repreſentat: ſed eſt iudiciũ cõfuſe repreſentatiuum huius vel illius quemadmodum aſcenſus huius papa dormit vt nullus papa dormit nullius partis ſit aſcenſus.

¶ Cõfirmatur. bene ſequitur ſcio alterum iſtorum eſſe verũ. ergo ſcio hoc alterum eſſe verũ vel illud alterum eſſe verũ ꝑ deſcenſum antecedens eſt verũ. ergo ⁊ cõſequens.

¶ Reſpondet negando illum deſcenſum quẽadmodũ nõ ſeqtur neceſſe ē hominem eſſe aïal ergo neceſſe eſt hũc hoīem eſſe aïal vel neceſſe ē hũc hoīem eſſe aïal ⁊ ſic alteꝝ ſtaret ꝑſonaliter adhuc nego ꝯñam. Quẽadmodum nõ ſeqtur aliquẽ hoīem eſſe aïal ē neceſſe. ergo hũc hoīem eſſe aïal eſt neceſſe vel illũ hoīeꝫ eſſe aïal eſt neceſſe: qꝛ ſm multos hoīem ſtat ꝑſonaliter ⁊ tamẽ hoc totum ſtat materialiter.

¶ Ratio eſt: qꝛ illud predicatum neceſſe denotatur cõpetere huic aliquis hõ eſt aïal ⁊ in deſcendẽtibus nulli ſubſumpto ſub illo ſubiecto. Jdẽ eſt hic ſcio alterũ contradictoriorum eſſe verũ. ¶ Jſtis his rationib⁹ inītẽtes concedunt hanc conſequentiã ⁊ ſimiles ſcio alterum iſtorũ eſſe verũ: ergo vtrũꝙ iſtorũ ſcio eſſe verum nec ſeqtur ꝙ vtrũꝙ ſcit veꝝ ⁊ conceditur ꝙ hoc ſcio eſſe verũ demonſtrando ꝓpoſitioneꝫ falſam. Et negat ꝙ hec ſit vera ꝓpterea qꝛ hoc ſcio eſſe verũ ſolum in particulari ⁊ ad ſciendaꝫ particularem ſufficit ſcire vnã ſingularem eius quemadmodũ ad veritateꝫ particularis ſufficit veritas vnius ſingularis ⁊ ſic cõcederent vtrũꝙ iſtorum ſcio eſſe verũ vtrũꝙ iſtorum ſcio eſſe falſum. Jſtũ modum tenet mantuanus qui ſolum verbaliter a buridano differt ⁊ buridanus non ad rem vt ante oſtenſum eſt deuiat quare certe poſitiones cum multiplicitate verborũ coincidunt. ¶ Circa hãc materiam dubitat de terminis abſolutis et cõnotatiuis ⁊ vtrũꝙ hoīs et hmõi obliꝗ ſint termini abſoluti vniformiter an iſti termini ſortes plato ſint termĩ cõnotatiui.

Mantuanus. buridan⁹ Dubitatõ

¶ Circa primã partẽ hui⁹ dubij Joãnes buridan⁹ tenuit huiuſcemodi aliꝗs ꝯnotatiuos ꝑꝫ ex dorp in appellatiõib⁹ alter ē mod⁹ dicendi cõis ⁊ ad intelligentiam iſtorum.

Okam.

¶ Notanda ſunt aliqua ſecũdum Okam ꝗ dat regulã oĩem accidentiũ ꝙ illa accidentia ſola reperiũtur in mente ꝗ variãt veritatem vel falſitatẽ. Ex qua regula ſeꝗtur ꝙ oblique numerus ⁊ rect⁹ reperiunt in mẽte. Multum refert dicere aſin⁹ ē hõ ⁊ aſinus eſt hoīs angelus eſt ens ⁊ angelus eſt entia. Scđo infert ꝙ cõiugatio ⁊ genus nõ reperiũtur in mente. Jnterdum ſunt duo verba diuerſe cõiugationis ſynonima ⁊ diuerſi generis vt veſtio ⁊ induo lapis ⁊ petra. Poſtea dicit ꝙ termini ſynonimi ſũt inuenti ꝓpter orationis lepiditatẽ ⁊ nõ ꝓpter neceſſitatẽ exprimendi. Jſta duo dicta ſunt dubia. Ex primo ſequitur ꝙ hec eſſet cõgrua lapis eſt petra albus. Hoc patet mẽtalis cui ſubordinat eſt cõgrua ergo ⁊ vocalis. ꝯña nulli debet eẽ dubia. Ad ſumptũ arguitur qꝛ ſiin mẽte eſſet incõgruitas hoc maxime foret ꝓpter diſcrimen ſubſtantiui ⁊ adiectiui in genere: ſed hoc eſt falſum nullũ tale reperit in mente ſm eum. Ex ſcđo dicto ſequitur ꝙ iſta vocalis hõ eſt hõ vel mucro ē gladius nulli mẽtali vltimate ſubordinat quod eſt falſum ſed forte ipſe intelligit ꝙ mucro ⁊ gladius non differunt in mente ſicut in voce ⁊ hoc nõ eſt improbandũ. Propterea vniuerſaliter ad iſta accidentia dicatur ꝙ cõuenienter mẽtalib⁹ ſicut vocalibus ⁊ ſcriptis ⁊ per pri⁹ ex natura rei Sed queſtio eſt bona quare dicuntur accidẽtia.

¶ Reſpondet: oẽs iſte ſunt cõcedende caſus ē gen⁹ numer⁹ eſt caſus q̄litas eſt ꝑſona qđ ꝓbatur ſic iſte termin⁹ hõ ē nominatiui caſus imo nolatiu⁹ caſus qꝛ tales trãſitiue locutiones reducẽde ſunt in tranſitiuas ⁊ tunc capiatur minor iſte termin⁹ hõ ē numer⁹ qꝛ ſingularis numeri ergo numer⁹ ſingularis ē caſus Ex his cõcluditur ꝙ numer⁹ ſingularis ē nominatiui caſus eodem modo ꝓbari poteſt ꝙ qualitas eſt cõparatio. Tunc reſpondeo ad queſtionem ꝙ aliqua iſtorũ accidentiũ accidũt nomini prime intentionaliter hoc patet ſcribat iſte terminus hõ iã ibi ſunt duo termini quorũ vn⁹ eſt ſubſtantia atramẽti ⁊ alius eſt nigredo eidẽ inherens illa nigredo ē nominatiui caſus ⁊ realiter inheret vni nomini quod eſt ſubſtantia.

Corrolaria.

¶ Secundo patet ꝙ caſus accidit verbo ſuppoſito ꝙ ex eodẽ atramento ſcribatur nomen ⁊ verbũ ꝑꝫ corrolariũ intelligẽti.

¶ Tertio ſeqtur ꝙ aliquis caſus eſt niger ⁊ aliꝗs numerus eſt numer⁹ rube⁹ hoc patet iſte terminus hõ ſcriptus eſt niger et iſte terminus hõ ſcriptus eſt caſus ergo aliquis caſus eſt niger. ¶ Ex hoc ſeqtur quartum corrolarium ꝙ licet interdum habere adiectiuũ prime intentionis ſubſtantiuo ſecunde ꝙꝙ conuenirent non dicamus capa cathegorica caputium ypothecium. Sed grãmatice loquendo debemus capere accidens ſecunde intẽtionaliter qñ dicimus ſex ſunt accidentia nominis: ſenſus eſt ſex ſunt termini cõmunes qui accidentaliter ꝑdicãtur de nomine ſcilicet qualitas comparatio ⁊c. quia qualitas realiter eſt nomen. Et eadem res numero eſt modus ſignificandi eſſentialis ⁊ accidentalis modus ſignificandi actiuus ⁊ paſſiuus licet alia ⁊ alia ratione nec ſequitur ꝙ ſedens ſic accidens nominis ꝙꝙ accidentaliter ꝑdicetur de aliquo nomine vt ioannes eſt ſedens hoc tamen non eſt inquantum nomen nec adhuc ſequitur ꝙ intentio ſit accidens nominis quãꝙ predicetur de nomine accidentali inquãtum huiuſmodi qꝛ hoc nõ eſt grãmatice conſiderationis ſolum. Nec ſequitur ꝙ perſona: ſit accidens nominis ꝙꝙ predicetur de nomine accidentaliter inꝙtum huiuſmodi et eſt grãmatice conſiderationis qꝛ prima perſona nõ reperitur in nomine ſed quelibet perſona in ꝓnoĩe reperitur. Propterea a donato poſitum eſt accidẽs pronominis ⁊ non nominis. Nec obſtat aliquorum opinio dicẽtiũ ꝙ nomẽ indifferẽter ē cuiuſlibet ꝑſone qꝛ hoc ē dubiũ ſicut hic ego ⁊ ioãnes curro dicit opinãs ꝙ ioãnes ē prĩe ꝑſone ꝗđ ꝗđ ſit hoc eſt propter additionẽ pronominis quas

Donatus

re non abs re dicit donat⁹ ꝙ perſona eſt accidēs pronominis ⁊ nō nois in aliis fingant̄ ſimilr dēs vel dicatur ꝙ voluntas grāmaticorum ſolū ſuffi cit ⁊ ita frequētiſſime contingit. Iſtis notatis.

¶ Reſpondet̄ ad dubiū ꝓpoſitum ꝙ hois ⁊ holeꝫ ſunt termini abſoluti quē admodum iſte termin⁹ hō differente ſolū ab eo mō ſignificādi grāmaticali genitiu⁹ dicit̄ ſignifi care per modū vt cui⁹: datiuus per modū vt cui: ⁊ ita de aliis caſib⁹ ſm grāmaticos hoc ē nota vt cuius ꝑponit̄ genitiuo ⁊ nota vt cui datiuo ꝑpo nitur vel ſicut grāmatici dicūt genitiu⁹ regit̄ ex vi poſſeſſionis nō qꝛ veꝝ poſſeſſorē ſemper ſigni ficat vt patet hic aſin⁹ chimere currit: ſed cōiter genitiuus ſignificat per modū vt cui⁹ hoc eſt ſi gnificat per modū poſſeſſoris. Sed iſti tres ter mini hō hois ⁊ hoie nō ſubordinant̄ eidē cōce ptui ſed tribus ſinonimis quo ad ſignificatum eſſentiale differūt tñ grammaticaliter quo ad alios terminos ſortes ⁊ plato. ¶ Reſpondetur ꝙ ſunt termini abſoluti.

¶ Forte arguis quādocunqꝫ aliqs terminus ſupponit pro aliquo ⁊ poſtea nō ſupponit pro illo hoc eſt ꝓpter deſitionē rei ſi gnificate vel ꝓpter cōnotationē termini ſed ſic eſt iſte termin⁹ ſortes pro ſorte ſupponit qn̄ for ma informat materiam ſed ipſa materia nō in formāte non ſupponit pro ſorte ſed hoc non eſt propter defectum rei ſignificate.

¶ Reſpōdetur ꝙ hoc argumētum alibi eſt tactum negando minorem immo eſt propter defectum rei ſignificate.

¶ Ultimo dubitatur an albus pure adiectiue ſumptum ⁊ ſubſtantiue ſumptuꝫ idem ſignificet. ¶ Reſpondetur ꝙ eandeꝫ rem ſignificant de modo ſignificandi eſſentiali licet dicatur cōmuniter ꝙ album adiectiue ſumptuꝫ preciſe albedinem ſignificat. Dubitatō

¶ Sed cōtra hoc arguit̄. tūc ſi nō eſſet termin⁹ ꝯnotatiu⁹ nō haberet ſignifi catum materiale ⁊ formale qō ad terminū ꝯno tatiuum reqritur. Et ꝯfirmat̄: qꝛ tūc iſta eēt im poſſibilis ſortes ē alb⁹ capiēdo albū adiectiue qꝛ ꝑdicatū ꝓ albedine ſupponit multi tenēt oppo ſitum hui⁹ dubii tenēt ꝙ adiectiuū adiectiue te tum ꝑt eē ꝑdicatū ⁊ ſupponere. ⁊ qn̄ hoc nō tene retur argumētū ē paꝝ debili⁹ capta hac ꝓpōne ſortes eſt hō albus quam omnes concedunt.

¶ Secūdo arguitur adidē qꝛ tunc albus adiectiue ſumptum ⁊ albedo eſſent termini ſynonimi de modo ſignificādi eēntiali qꝛ preciſe idē ſignificant nec valet ſolutio illa al bus ſignificat cōcretiue ⁊ albedo abſtractiue qō eſt hoc dictu vel ꝙ vnū eſt cōcretū ⁊ alteꝝ abſtra ctum ⁊ hoc nō tollit. ꝑꝫ de iſtis terminis curuū curuitas pater paternitas nominaliꝫādo q̄ ſunt penitus ſynonima. ¶ Et cōfirmatur qn̄ dico al bum currit qōlibet albū currit ibi albuꝫ rem al bam ſignificat. Addatur ei iſte terminus aīal dī cē do aīal albū currit iā cadit a ſua ſignificatiōe. ¶ Proptere a dicitur ꝙ ſunt termini ſynonimi de mō ſignificandi eſſentiali: ſed differunt grā maticaliter vnus terminus eſt ſubſtantiuū: ⁊ ꝑt reddere ſuppoſitū verbo. Alter eſt adiectiuum ⁊ non poteſt: qꝛ de ratione ſuppoſiti ē ꝙ ſit ſubſtā tiuum vel adiectiuū ſubſtantiuatū in neutro ge nere ⁊ hoc eſt eſſe ſubſtātiuū vel in maſculino vel in fe͞io gñe qū datur intelligi certū ſubſtātiuū.

¶ Circa totā hanc materiam appellationū opꝫ frequēter aduertere ad cōem modū loquendi ꝙ ſignificationes terminoꝝ ex illo dependēt ꝑꝫ ex talib⁹ exēplis. Et ideo veꝫ al bum vbi nō opꝫ ire ad cōnotatiōes terminoꝝ ⁊ ad ponēdas ꝓpōes ineſſe videt̄ de quo denota tur fieri verificatio ⁊ de⁹ ꝑt tantaꝫ grām creare quātā pōt creare q̄ ē impoſſibilis ſua de ineſſe nō erit hec de⁹ tantā grām creat ꝗtaꝫ creat: qꝛ iſta mere poſſibilis eſt ſed ſua de ineſſe eſt iſta de⁹ tā tam gratiā creat ꝗtā pōt creare. Et ſi dicas iſta non eſt mere de ineſſe capiendo poteſt pro poſſi biliter eſt. ergo iſta habebit vnam aliā de ineſſe.

¶ Reſpondet̄. bene poteſt ha bere aliā de ineſſe dūmodo idē denotatur qō de notabatur per hāc de⁹ pōt tantā grām creare ꝗ tam pōt creare. Sed qꝛ ꝯgrue ſine termino am pliatiuo nō poſſumus hoc exprimere meli⁹ ē te nere terminū ampliatiuū in ſcdo loco. Eodem modo dicatur de hac ſortes ꝑt tm̄ portare ꝗtuꝫ pōt portare. qꝛ per illā ſignificam⁹ ꝙ ſortes ali quantū pōdus pōt portare itaqꝫ nullū aliud ſua de ineſſe ē hec ſortes tm̄ portat ꝗtum ꝑōt por tare. Sed ſi cōiunctio incluſa capiat̄ in iſtis cō pletiue ſortes pōt currere nō curre. Iſta ꝑtꝫ eſſe vera demōſtrando duo cōtradictoria cōtingen tia opꝫ illas ponere ineſſe ſic ſortes currit ⁊ non currit iſta ſunt vera. Sed ſi cōiūctio capiat̄ copu latiue ponant̄ ineſſe per ſingulares incōiūctim ſumptas iſta ē neceſſaria ſortes ꝑt nō curre: e er go nō habebit hāc de ineē ſortes currit ⁊ ſortes nō currit: ſed has habebit ſortes currit ⁊ ſortes nō currit quarum vtraqꝫ eſt poſſibilis. Et hec de appellationibus.

¶ Finis appellationum.

¶ Sequitur de ſtatu.

Apponendū eſt ꝙ ſtat⁹ non capitur prime intentionaliter nec ſecunde obligatorie vel vt conue nit predicatis eſſentiabilis. Sed ſta tus ſuppoſitionis eſt terminus ſupponēs non ampliatus nec reſtrictus vt predicatum huius homo fuit animal eſt ſtatus ſuppoſitionis quia eſt terminus connotatiuus ſupponens pro ter mino ſupponente connotando ꝙ non amplia tur nec reſtringitur reſtrictione materiali ſaltē. Quid ſtat⁹

¶ Sed tunc petis an ſubiectum huius homo ē animal clauſum in domo ſupponat ſecundum ſtatum. ¶ Et arguitur ꝙ ſic hoc ſubiectum hu ius homo eſt animal ſupponit ſecundum ſtatū demonſtrando partē illius propoſitionis ⁊ hoc ſubiectum eſt ſubiectum huius totalis, ergo ſub iectum huius totalis ſupponit ſecundum ſtatū Si concedatur concluſio. Dubitatō

¶ Contra diffinitiō ſtat⁹ ſup poſitionis non conuenit illi cum ampliatur vt probatum eſt in ampliationibus.

¶ Reſpondetur ꝙ de virtute ſermonis diffinitionis date non ſupponit ſecū dum ſtatum ſed in habitudine ad aliquam pro poſitionem ſupponit ſecundum ſtatum quod ſufficit. Status appellationis poteſt proportio nabiliter diffiniri.

¶ Finis ſtatus.

Seqtur tra‑

¶ Seqꝛ tractatꝰ de reſtrictiõe

Quid reſtrictio.

REſtrictio paſſiue et ſecũdũ intentionaliter ſumpta eſt terminus ſupponẽs ꝑ paucioribus ſuis ſignificatis vel ad pauciores differẽtias tẽporũ ꝙ̃ ſine dictione reſtringẽte. Exẽplũ vt homo albus currit. ibi homo nõ ſtat ꝑ quolibꝫ hoĩe ſed pro homine albo et maſculo. Exemplũ de reſtrictione formali vt hõ ꝙ̃ fuit põt eſſe homo Et reſtrictio paſſiua formalis et ꝙ̃ fuit reſtrictio actiua formalis ſortes videt hoĩem in curia ibi hoĩem nõ ſupponit ꝑ quolibet hoĩe ſed ꝑ hoĩe in curia et breuiter quilibet terminus ſtãs pro paucioribus ſuis ſignificatis ꝑ aliã diſtinctionem ꝙ̃ ſtaret ipſa ſeclusa reſtringiꝛ. ¶ Unde hic poniꝛ regula ꝙ quodlibet inferius immediate additũ ſuo ſuperiori reſtringit totũ pro illo ꝑ quo ſtat inferius. In hac regula capiaꝛ inferius large ꝑ quidditatiue inferiori eſſentialiter vel denotatiue vt aĩal homo currit aĩal rõnale currit aĩal riſibile currit. Fallit hec regula in terminis relatiuis ergo quod eſt pater ꝑ filio ſupponit et pꝫ in cõi modo loquẽdi falſe enunciatur de filio.

Regula.

¶ Cõtra regulã arꝛ ſic. Iſta eſt nugatoria aĩal hõ currit. ergo non eſt reſtrictio.
¶ Reſpondetur per propoſitiones.

Nectuntur ꝓpõnes.

¶ Pria eſt nõ eſt incõueniẽs addere inferiꝰ immediate poſt ſuperiꝰ cõgrue dicimꝰ vidi vrbẽ carthaginẽ vbi eſt appoſitio.

¶ Scđa ꝓpoſitio eſt. Iſta eſt nugatoria homo animal currit et ita quandocũꝗ ſuperius immediate ſequitur inferius. Dicitur immediate: qꝛ bene dicimus hõ et aĩal currunt.

¶ Tertia propoſitio: non ſemper loco diffiniti licet ponere diffinitionẽ eiꝰ hec eſt congrua animal currit: hec autem incõgrua animal aĩal irrationale currit.

¶ Scđo arꝛ ſubiectũ huiꝰ nõ reſtringiꝛ oĩs hõ eſt albus. ergo dicta non ſtant.

¶ Forte dicis ſicut dicendum eſt ꝙ predicatum nunꝙ̃ reſtringit ſubiectum niſi qñ eſt nomẽ equiuocum a conſilio et ibi ꝓprie non reſtringit ſed potius alienat.

¶ Cõtra hoc arguiꝛ ponendo ꝙ ſolũ maſculini ſint albi eſt vera oĩs hõ eſt albus. ergo predicatum reſtringit ſubiectuꝫ ad ſtãdũ pro maſculis. Aĩs patet quelibet ſingularis illius eſt vera ſi iniiceꝫ pro bertha iſta eſt incongrua iſta homo eſt albus.

¶ Rñdeꝛ negãdo ꝙ iſta ſit vera ſic iniio bertha nõ eſt hõ albus ſcđo ſic iſta hõ nõ eſt albus capiendo albus mere adiectiue qꝛ ꝙ̃cꝙ̃ demõſtro berthã iſte terminus hõ eſt cõis generis et adiectiuũ ſatis bñ ꝯuenit ſecũ in genere.

¶ Tertio arguiꝛ: ſeq̃reꝛ ꝙ ſubiectuꝫ huius reſtringereꝛ homo mortuus eſt vel fuit homo vel homo pictus eſt homo.

¶ Reſpondeꝛ negãdo ꝙ tunc terminus reſtringit qñ ſtat pro ſuis ſignificatis proprijs et paucioribus vel pro eiſdẽ ꝑ quibus ſtaret ſine tali dictione vt hic hõ currit hõ ꝑ quolibꝫ hoĩe pñti ſtat. vt hõ artiſta currit ſubiectuꝫ ſtat pro aliquo pro quo aĩs ſteterit in iſtis hõ mortuus eſt hõ pictus eſt hõ eſt dictio diſſyllaba iſte terminus hõ alienaꝛ a ſuo ſignificato proprio: qꝛ ꝑ nullo illo ſtat pro quo ſteterit in illa hõ currit. Nõ negandũ eſt quin idẽ terminus alienari et reſtringi poteſt reſpectu diuerſorũ capio tres propoſitiones hõ eſt aĩal hõ eſt picꝰ hõ albus eſt pictus ſubiectũ ſcđe alienaꝛ reſpectu ſubiecti prime ſubiectum tertie reſtringiꝛ reſpectu ſubiecti ſecunde. ¶ Telos.

¶ Ioãnes Maior igenua indole iuueni et diſcipulo ſp amato Piniano Hum. S. D.

CUm crebrius mecũ ipſe radicitus reuoluerẽ cuiuſnã nomine quos oliꝫ meis dialectice artis tyrunculis codicillos de paruis logicalibus vocitatos tribuerã impreſſioni mãdarẽtur multis de cauſis ꝙ̃ meum animũ exãgebãt. Tũ ꝓpter grauiſſimuꝫ illũ febriũ morbũ quo fere mea vita extincta eſt. Tũ etiã ꝓpter intẽpeſtiuas et improuiſas impreſſorũ aſſiduas deprecationes: que hinc illincꝗ me anxiũ reddebãt Aut videlicet imprimẽdi venirẽt: cũ a tẽpore illo quo ſunt emiſſi ipſos non viſerim nec in ipſis ab omnibus mẽdis corrigendis Horatij cõſilio plures ãnos vacauerim ꝓpter infinita pene ꝙ̃ noſti impedimẽta. Alia ex parte inſtabant artis impreſſorie magiſtri: rõnibus noſtrũ aĩm obruẽtes. Tũ ꝓpter ipſorũ codicillorꝫ cõmoditatẽ ꝙ ſi q̃ his pueri iſudẽt breui ꝑculdubio nodoſas ꝯpluriũ argutiarꝫ huiuſce artis dialetice difficultates diſſoluẽt Et cũ nõ ſolũ nobiſipſis nati ſimus: ſed etiam ꝓpinqs dicebãt me quodã mõ ad hoc iure diuino et humano aſtringi. Hac potiſſimũ rõne parũ eis adherẽs. Et ad huc me inſcio eorꝫ aliquid impreſſioni demãdarũt. Tãdẽ tot victus rõnibus ceſſi. et codicillos tradidi imprimẽdos ſuppoſito tñ ꝙ nunꝙ̃ noſtro aſpectui afferrẽtur: ꝓpter cõtinuas mihi lectiões faciendas. Sed quẽpiã cõperirẽt qui ineptas eoruꝫ mendas extergeret. Et a me expetito vni tribui Magiſtrũ philippũ de cleremont quẽ noſti q̃ ipſos reuiſeret. Cũ igiꝛ haſce curas in me reuoluerem: in mentẽ ſubijt. Ille tuus circa paſteram litterariã et pre

cipue artem dialecticaꝫ nodoſitateſq̧ ei⁹
diſcutiēdas diſſoluēdaſq̧ animus. Q̄cā
obrē tibi ſoli commode dicandū putaui.
Hos ergo codicellos ad te velut eorū pa
tronū mitto quos ſemp apud te habeas:
non enim ſolū vni ſtudio inſudandum eſt
Sed vni vacans alteꝝ nō omittas. Et cū
te leges faſtiderint hos codices nōnunq̄
viſes. Quoniā facile tibi prebebūt metho
dū ad leges multo facili⁹ capiūdas. Me
apud Magiſtrum Georgiū tournebulle
cōmendatum facies. Uale meq̧ vt ſoles
ama. Exedibus noſtris pariſiacis deci
moquinto kalendas Junias.

¶ Abbreuiationes paruorum logicalium Magiſtri Joānis maioris.

Antecedē-
tis diffini
tio.

Antecedēs ſecūdo intē-
tionaliter captū eſt propoſitio vel cō
plexū propoſitionale ex quo denota
tur ſequi cōſequens dicitur ſecundo
intētionaliter captū qꝛ frequēter eſt conſequēs
prime intētionaliter captū dicitur complexū p-
poſitionale propter aн̄s huiꝰ ſi hō curreret cur-
rēt hō moueret͛ dꝫ denotaꝛ ꝛ nō ſequiꝛ propter
falſa ꝯn̄a qꝛ reputamus ꝯn̄tias malas cōſequē-
tias ſimpliciter. Cōſequēs eodē mō diffiniꝛ mu
tatis duobus terminis. ¶ Nota illatiōis eſt co-
pula vniēs aн̄s cum cōſequēte ꝛ ſunt tales. ergo
ideo igiꝛ ſi ꝛ qꝛ aн̄s pcedet ꝯn̄s cū illis notis. er-
go ideo igiꝛ ꝛ in cōditionalibus inmediate ſeq
tur ſi ꝛ ita cū ly qꝛ cā eſt. ꝯn̄a eſt oratio ex antece
dēte ꝯn̄te ꝛ nota illationis cōpoſita ꝛ negare cō
ſequētiā eſt negare totū aggregatū ꝛ forte nullā
ptē eiꝰ ſꝫ negare habitudinē ꝯn̄tis ad aн̄s ex iſto
pꝫ: ꝙ ſtat cōcedere ꝯn̄s ꝛ aн̄s negādo ꝯn̄am vt
deus eſt. ꝫ ſammuliſte ſunt in aula. Secūdo ſeqꝛ
ſtat negare aн̄s ꝛ ꝯn̄s cōcedendo cōſequentiā vt
hō eſt aſinus. ergo homo eſt rudibilis ſimiliter
ſtat concedere hec oīa. Tertio ſequiꝛ ꝙ ſtat aн̄s
eſſe verū ꝛ eſſe falſum antecedēs qđ pꝫ ex prima
propoſitione ꝛ ſimiliter de cōſequēte dicatur et
nota illationis nō debꝫ negari defectu cuius cu
iuſlibet ꝯn̄te cōtradictoriū nō eſt conſequentia
immo vel aduerſatiua vel cū nota in forma ne-
gata vt nō hō currit ergo aīal currit nō eſt ꝯn̄a:
qꝛ valet hanc nō ſequitur homo currit. ergo ani
mal currit vel quia homo currit ideo animal nō
currit. Conſequentiarū quedam eſt bona ꝛ que
dam mala. bona eſt cuius aн̄s nō pōt eſſe verū
dū ꝯn̄s eſt falſum ſaltē in nō reflexiuis. ¶ Ma-
la eſt cuius aн̄s poteſt eſſe verū dū cōſequens eſt
falſum reflexioni ſemota bonitas cōſequentie
cognoſcitur a poſteriore quando poſitum conſe
quentis interemit antecedens repugnari ante
cedenti eſt cū eo conſtituere copulatiuam impoſ
ſibilē vt demōſtrata hac cōſequētia homo currit
ergo aīal currit tūc capiatur hec copulatiua hō
currit ꝛ nullū aīal currit. Et ſic arguiꝛ hō currit
ꝛ nullū aīal currit. ergo homo currit a tota copu
latiua ad alterā eius parteꝫ ꝛ vltra homo currit

Quid illa-
tionis no
ta.

Cōſeqnē-
tie diffini-
tio.

Quid ne-
gare cōſe-
quentiaꝫ

Corrola-
ria.

Cōſequē-
tie diuiſio

Quid cōſe
quentia.

ꝛ per idē principium ꝛ ex conſequente inferatur
animal currit: ꝛ ſic ex illa copulatiua inferātur
duo cōtradictoria ꝛ per conſequēs vna pars de-
ſtruit alterā quod fuit probandum conſequētia
mala hoc nō poteſt oſtendi quādo ante notam
ponūtur due propoſitiones cū quibus poniꝛ ſed
in forma vel congrue prior diciꝛ maior. ſecunda
minor notanter ponitur: ſed quia alꝰ non opor
tet vt patet in inductione ſi non poteſt poni cō-
grue. ſed tunc de eſt maior ꝛ ex conſequente mi-
nor ſed totum reputatur antecedens iſtis nota
tis quando ponitur nobis conſequentia vel ma
ior eſt vera ſcita a nobis fore vera concedaꝛ ſi fal
ſe negetur ꝛ proportionabiliter de minore ſi ſit
multiplex licet in vtroq̧ ſenſu falſa ſm Ariſtote
lem diſtinguatur ſi vnum membrū eſſet veruꝫ et
aliud falſum forte membrū verum concludit cō
cluſionem verā in vero ſenſu ſed nō in alio. ꝛ tūc
iterum diſtinguamus ad ſenſum in premiſſe di-
ſtincte ꝛ ſi in nullo ſenſu concludat concluſionē
intentā negetur cōcluſio ꝛ ſi ſit propoſitio falſa
que nō repugnat dictis reſpondentis detur illa
gratis. ¶ Suppoſitio eſt terminus exiſtens in
proportione natus accipi pro aliquo vel aliqui-
bus de qbꝰ talis terminꝰ eſt verificabilis mediāte
copula ꝓpoſitiōis vł alia ſimiliter accepta ꝛ quā
do dubitatur de aliquo termino ipſe an ſuppo-
nat ſeruāda eſt hec regula accipiatur pronomē
demonſtratiuū demonſtrans ad ſenſum vel ad
intellectum rem ſeruatam per terminum ter-
mino exiſtente predicato propoſitionis et ſi ta-
lis propoſitio ſit vera terminus ſupponat ꝛ hoc
eſt verū ſine reflexione ſi propoſitio eſt falſa ta-
lis terminus non ſupponit quare ſubiecta iſtaꝝ
ſupponunt adam fuit. antichriſtus eſt generan
dus chimera eſt imaginabilis ꝛ ſubiectum huiꝰ
non ſupponit chimera eſt vel non eſt. quia licet
de aliquo verum eſt dicere hoc eſt vel non eſt chi
mera hoc non ſufficit: quia negatio non eſt pꝰ
copule. Iſto notato ponuntur regule ad verita-
tes propoſitionum dignoſcendas. ¶ Prima eſt
omnis propoſitio affirmatiua non pregnās cu-
ius extrema non ſupponunt pro eodem vel eiſ-
dem eſt falſa vt homo eſt aſinus ex qua regula
infero alias. Quarum prima eſt ſecunda in or-
dine. Omnis affirmatiua pure cuius vnum ex-
tremum non ſupponit eſt falſa. vt chimera eſt
homo antichriſtus eſt animal. ¶ Tertia regu-
las omnes negatiue taliter ſe habent qualiter
affirmatiue explicant eſt vera. quia quicquid ad
falſitatem vnius contradictorie illud idem ad
veritatem oppoſiti ſufficit. ¶ Quarta regula:
omnis pure affirmatiua non inſolubilis cuius
ſubiectum ꝛ predicatum accipiuntur pro eodem
ſuppoſito eſt vera vt homo eſt animal quilibet
homo eſt ipſemet. Suppoſitionum alia mate-
rialis alia perſonalis. Suppoſitio perſonalis
eſt terminus acceptus ſm ſignificationem vlti-
matam nec opus eſt addere ſm cōceptum vlti-
matum. Suppoſitio materialis eſt terminus
ſupponens ſecundum ſignificationem non vlti-
matam. Et pro ſuppoſitione materiali ponun-
tur propoſitiones.

Ariſtote-
les.

Suppoſi-
tionis dif-
finitio.

Regula.

Quattuor
propōnes

Suppoſi-
tionis di-
uiſio.

Quid ſup-
poſitio p-
ſonalis et
materialꝭ

¶ Prima eſt ſubiectū prime

intentionis reſpectu predicati ſecunde non co-
arctatum ad ſtandum pro ſignificato vltimato
ſupponit materialiter vt animal eſt genus. Di-
citur coarctatuꝫ propter tales omnis homo eſt

Propoſi-
tiones.

totum in quantitate. ego eſt prime perſone et non inconuenienter poteſt addi niſi ſubiectum fuerit tranſcendens vt ens eſt terminus.

¶ Secunda ꝓpō. ſubiectum ſcḋe impoſitionis reſpectu ꝑdicati ſcḋe impoſitionis pōt tripliciter ſe habere. vel ꝑdicatū conuenit ſubiecto pro vtroqȝ ſignificato. vel ꝓ vno tantū vel ꝓ nullo. Si primū tūc ſubiectū poteſt ſupponere perſonaliter vel materialiter vt nomē eſt terminus. Si ſcḋm vel ꝙ ꝑdicatū cōuenit ſubiecto ſic ꝓ ſigto vltimato tūc ſubiectū ſupponit perſonaliter vt ſillogiſmus ē oro ꝓpō ē oratio. vel ꝑdicatum cōuenit ſubiecto ſic ꝓ ſignificato nonvltimo ⁊ tunc ſubiectū ſupponit materialiter vt argumentatio eſt ſubiectū logice. Si tertium talis ꝓpō eſt diſtinguēda vt indiuiduū eſt ſpālissimū. ¶ Suppōnū pſonaliū ꝗdā ē cōis ꝗdā diſcreta. Diſcreta eſt terminus ſupponēs diſcrete ⁊ ois termin' ſingularis ſigtiue tētus vel termin' cōis ſingulariȝat' ſupponēs ſupponit diſcrete. Suppoſitio cōis eſt terminus cōis cōiter ſupponēs ⁊ talis eſt duplex. Nā ꝗdā eſt cōfuſa altera eſt determinata de ꝗ daſ hec rl'a. Ols termin' cōiter tētus ſupponēs ſup quē nullū cadit ſignū ſupponit determinate ⁊ ſignū ꝗ ad ſuppoſitionem nunꝗ cadit ante ſe.

Suppoſitionu3 varie diuiſiones ⁊ diffinitiones.

Regula.

¶ Rurſus confuſa diuidiſ qꝛ quedā eſt cōfuſa tm̄ ꝗdā confuſa ⁊ diſtributiua. Que membra ſolēt cōiter diffiniri ꝑ deſcenſum. Et ad cognoſcendū qui termini ſupponūt cōfuſe ⁊ diſtributiue ponunſ rl'e. Quaꝝ prima eſt. Ols terminus cōiter tentus immediate ſequens ſignū vl'e affirmatiuū ſupponit cōfuſe et diſtributiue. Dr̄ cōiter tēt' ⁊ nō cōis cōiter tētus ꝑꝑ ſubiectū hui' nullū ly ſortes ē dictio diſſyllaba intelligo in olbus iſtis regulis conditiōes cōicantes.

Octo ponuntur ꝓpoſitiões.

¶ Secūda rl'a ols terminus ſequēs negationē infinitātē immediate vel negationē negātē mediate vel immediate ſupponit cōfuſe et diſtributiue. ¶ Tertia rl'a. ols termin' cōis rect' a cōparatiuo ex vi cōparatiōis vl' a ſuplatiuo ex vi ptitionis ſupponit ɔfuſe ⁊ diſtributiue. ¶ Quarta regula ols terminus rectus a differt mediāte a vel ab diſtribuiſ. ¶ Quinta regula dictiones exceptiue ⁊ reduplicatiue diſtribuūt. ¶ Sexta rl'a dictio excluſiua diſtribuit terminū mediāte confundendo cōfuſe tm̄ terminū ꝓpinquū. ¶ Septima regula dictio includens negationē diſtribuit. ¶ Octaua terminus ſequens ita ſicut mediāte poſitiuo gradu diſtribuit. Ola hec patent in iſtis duobus carminibus. Omnis non peior preter inquantum quoqȝ differt. Tantū prima tus ita doctus ſicut ⁊ vnus.

Verſus.

¶ Sequitur aſcenſus.

Aſcenſus deſcriptio

Aſcēſus eſt conſequētia formalis: qua arguitur a ſingularibus ſufficiēter enumeratis ad terminum ſuperiorem ita ꝙ cōtra valet deſcenſus vt iſte homo currit et iſte homo currit et ſic de ſingulis et iſti homines ſunt omnes homines ergo omnis homo currit. Et hic maxime cauendum eſt ne arguaſ a pluribus ſuppōnib' determinatis reſpectu priū multitudinis reſpectu ꝓpōnū ſingulariū ad vnā determinatā reſpectu toti'. Nō ſeqꝫ non omnis homo eſt hoc animal et nō ols homo eſt hoc animal ⁊ ſic de ſingulis: ergo nō omnis homo eſt animal. Nec ſequitur termin' ſupponit extra hanc ꝓpoſitionē ⁊ terminus ſupponit extra hāc ꝓpoſitionē ⁊ ſic de ſingulis: ergo ols terminus ſupponit extra hanc ꝓpoſitionē ⁊ eodē modo in olbus iſtis homo nō eſt hoc animal et homo non eſt hoc animal ⁊ ſic de ſingulis. ergo homo nō eſt animal. Caput habet iſte homo caput habet iſte homo ⁊ ſic de ſingulis: ergo caput ols homo habet homo preceſſit iſtum hominē: ⁊ homo preceſſit iſtum hominē ⁊ ſic de ſingulis: ergo hō preceſſit omnē hominē ponēdo eternitatē mūdi. Et hic nō tm̄ hoc alal eſt hō ⁊ nō tm̄ hoc alal eſt homo: ergo nō tm̄ animal eſt homo. Diſputatio poteſt fieri ſine iſto ſermone: ⁊ diſputatio pōt fieri ſine iſto ſermone. ergo diſputatio poteſt fieri ſine ſermone. Sed in olbus iſtis primo aſcēdamus ſub termino ſtāte determinate ⁊ tūc valet aſcēſus copulatus ſub termino diſtributo: ſꝫ ſi incipiam' a termino diſtributo ponamus relatiuū idētitatis in olbus ſingularibus: niſi in prima practicetur. exemplo capiendo iſtā caput omnis homo habet poſſumus ſic exordiri hoc caput omnis hō habet: vel hoc caput ols homo habet: ergo data vna ſingulari aſcendamus ſub illo termino homo copulatiue vel primo incipiendo ab illo termino homo dicamus ſic. caput habet iſte homo ⁊ idem habet iſte homo ⁊ ſic de ſingulis. ergo caput habet omnis homo. ⁊ eodem modo in omnibus aliis exemplis. ⁊ hec ſit prima regula aſcenſus.

Prīa rl'a.

¶ Secūda regula cauendum eſt ne arguaſ a ſuppoſitione cōfuſa tm̄ ad determinatā reſpectu multitudinis ſiue fuerit reſpectu termini ſub quo deſcenditur ſiue reſpectu alterius. Exemplū primi nō bene deſcenditur homo nō eſt animal: ergo iſte vel iſte vl' iſte homo nō eſt alal: quia diſiunctū quod eſt ſubiectū cōſequentis ſtat determinate. Exemplū ſecundi vt cuiuſlibet hominis aſinus nō eſt aſinus non ſequitur: ergo iſtius hominis aſinus nō eſt aſin' ⁊ iſtius hominis aſinus nō eſt aſinus: qꝛ iſte terminus aſinus in primo loco ſtat confuſe tm̄ in deſcenſa ⁊ in deſcendentibus determinate: ſed oportet ſic deſcēdere in iſtis a homo nō eſt animal: ergo a iſte vel ille homo nō eſt alal cuiuſlibet hominis a aſinus nō eſt aſinus: ergo iſtius hominis a aſinus nō eſt aſin'. Dicitur reſpectu multitudinis: quia delete multitudine nō incōuenit arguere a ſuppoſitione cōfuſa tm̄ ad determinatā vt patet hic arguēdo. ols homo eſt alal ⁊ iſti homines ſunt oēs homines: ergo iſte homo eſt animal ⁊ iſte homo eſt alal ⁊ ſic de ſingulis vbi animal incōſequēti ſtat determinate in antecedēte ꝓo cōfuſe tm̄ per multitudinem intelligit terminū diſtributum.

Scḋa rl'a.

¶ Tertia regula. ſub determinatione accepta vnica acceptione cum ſuo determinabili diſiunctim deſcendatur ⁊ in exponibilibus quādo potes deſcēdere per regulas cōmunes talem deſcēſum aliqui immobilem vocāt ceteris ſemper terminis eodē modo reſeruatis. Exemplū omne animal quod non eſt homo eſt irrationale ſic deſcēdatur omne animal qđ nō eſt iſte homo vel iſte: ⁊ ſic de ſingulis eſt irrationale. omne alal preter hominē currit ſic deſcēde oē alal preter hūc hominē vel hūc hoīem ⁊ ſic de

Tertia regula.

ſingulis currit oē alal videns omnem aſinū; nõ eſt hõ. ꝗ omne alal videns omnem hūc aſinum vel hūc aſinum. et ſic de ſingulis non eſt hõ q: ſi deleret ſignificat vlē. cetera eſſent imparia.

Quarta regula.

¶ Quarta regula qñ extremū eſt aggregatū ex determinatione nõ accepta vnica acceptione cū ſuo determinabili incipiaꝫ primo deſcēſus determinatione exēpluꝫ cuiuſlibet hominis quilibet aſinus currit et ſic de ſingulis nõ vꝫ ſic deſcendere ergo cuiuſlibet hoīs iſte aſinus currit cū ꝯñs ſit falſuꝫ in caſu facili quo antecedēs eſt verū ꝛ eodem mõ hic cuiuſlibet hoīs aſinus currit: ergo iſtius hoīs aſin' currit ꝛ iſti' hoīs aſinus currit ꝛ ſic de ſingulis: ſꝫ hñ verū eſt ꝙ iſte terminus aſinus nõ capiꝫ adeo reſtricte in deſcēſu ſicut in deſcēdētibus nec hoc oportet qñ eſt terminatio accepta nõ vnica ſꝫ ſufficit ꝙ in oīb' ſingularibus pro tot capiaꝫ ſicut in deſcēſu hoc tñ ſemper ſeruādo ꝙ qñ aſcendimus ſub termino diſtributo vel deſcēdemus demonſtremus oīa ſuppoſita ſm exigentiam ſigni diſtributiui quare iſte deſcenſus nihil valet iſte hõ: et iſte homo ꝛ iſte homo eſt iſte homo ꝛ ſic de ſingulis ſemper eodē demõſtrato. ergo omnis hõ omnis homo eſt ſꝫ iſte ſingulares inferunt hãc vniuerſaleꝫ q̄libet hõ eſt ipſemet: ſed in alia omnis homo eſt omnis homo. dicit albertus ꝙ antiq̄ ſophiſte dixerunt ꝙ tota diſtributio ſubiecti denotatur cadere in quodlibꝫ ſuppoſitum p̄dicati hoc eſt ꝙ iohānes eſt oīs hõ ſortes eſt oīs hõ et ſic de ſingulis ꝛ tunc oportet ſic aſcēdere iſte hõ ſorte demõſtrato eſt iſte hõ platone demonſtrato ꝛ iſte homo cicerone demõſtrato: ꝛ iſte homo petro demonſtrato: et ſic de ſingulis et poſtea a parte ſubiecti oportet demonſtrare robertum ꝛ ſic dicēdo iſte hõ eſt iſte hõ pro predicato omnes homines demonſtrando p circuitum eundo cuꝫ quolibet vno ſuppoſito ſubiecti demonſtrando oīa ſuppoſita predicati. ꝛ propter defectum contradictiōis iſte aſcēſus nihil valet iſti homines ſunt duo homines ꝛ iſti homines ſunt duo homines ꝛ nõ ſunt plures hoīes ꝗ oēs hoīes ſunt duo hoīes ꝙ ſint q̄ttuor hoīes p̄ciſe in mūdo vł actio vel ſic de quocū ꝙ alio nūero dūmõ demõſtras p̄ciſe duos in ſingularibus q: ſꝑ in talibus a.is eſt verū et ꝯñs falſum ꝛ eodem mõ hic iſti hoīes non vident ꝛ iſti homines non vident et nõ ſunt plures homines vel affirmatiue ponēdo conſtātiam et iſti hoīes ſunt oēs hoīes ergo nulli homines vidēt demõſtrando cōtinue vnū cecū ꝛ vnū vidētē añs eſt verū ꝛ ꝯñs falſuꝫ ꝛ tota cā eſt q: nõ demõſtranꝫ oīa ſuppoſita de q̄b' terminus diſtributus ē verificabilis ꝛ d: ſm exigētiā ſigni q: in iſta vtꝛ ꝙ hõ currit opꝫ diſiunctiue mixtum p copulatiuam deſcendere ꝛ aſcendere hoc eſt copulatiue ſub diſiūctiōe vt vtꝛqꝫ hõ currit ꝗ iſte hõ currit ꝛ iſte hõ currit vel iſte hõ currit. ꝛ iſte hõ currit. ꝛ ſic de ſingulis ꝛ oppoſito mõ copulatiue ſub diſiūctiōe deſcēdam' ſub termino ſtāte determinate ſꝫ exigētiā ſigni vt ptꝫ hic nõ vtꝛqꝫ hõ currit ꝛ ita ſm exigētiā alioꝝ ſignoꝝ diſtributiuoꝝ qñ ſignuꝫ diſtribuit p gñib' ſinguloꝝ de q̄bus oīb' in pūis logicalib' videas.

Quadruplex aſcenſus ꝛ deſcē ſus.

¶ Inſup notādū eſt ꝙ quadruplex eſt deſcēſus ꝛ aſcēſus ſicut copulatiuus qñ ſingulares ſunt p põ copulatiua ꝛ talis deſcenſus eſt ſub termino diſtributo qui eſt totale extremum vel pars extremi qñ ē determinatio accepta nõ vnica ꝛ ꝙꝙ grā forme pōt eſſe. deſcēſus copulatiuus eſt ſub termino ſtāte determinate ꝟ ptꝫ multipliciter. Primo tenēdo partē ꝑpōnis eſſe ꝑpoſitionem. Sc̄do ad hoc nõ aſpiciendo quādo p̄dicatur idē de eodem vt homo eſt homo: ſed hoc nõ eſt gratia forme acceptionis terminoꝝ. Deſcēſus diſiūctiuus eſt quādo ſingulares diſiūctiue capiūtur: ꝛ ſit ſub termino ſtāte determinate ꝙꝙ ſub termino diſtributo fieri pōt. ¶ Deſcēſus diſiūctiuus ꝛ copulat' ſunt qñ inferūtur cathegorice de diſiunctis vel copulatis extremis. Cōſtantia eſt ꝑpoſitio cuius ſubiectū eſt cōpoſituꝫ ex pnomine demõſtratiuo ꝛ termino quo aſcendiꝫ vel deſcenditur ꝛ predicatum eſt idē terminus ſumpt' cuꝫ ſigno collectiuo in plurali numero ſi terminus habeat plura ſuppoſita: ſed ſi habeat p̄ciſe vnū ſuppoſitū ſit conſtātia in ſingulari numero cum ſigno diſtributo nec ibi ꝑprie eſt deſcenſus ꝛ cōſtantia debet eſſe affirmatiua ꝛ nõ negatiua defectu cuius nõ ſequitur hoc ens nõ eſt vel ꝟ ens non eſt ꝛ ſic de ſingulis ꝛ nõ ſunt plura entia ergo aliquod ens nõ eſt q: antecedens eſt contingens ꝛ cōſequēs impoſſibile: ſed oportet ponere conſtantiā ſic ꝛ iſta entia ſunt omnia entia que ꝙꝙ ſit poſſibilis cum diſiunctiua compoſita ex ſingularib' copulatiuā reddit impoſſibilem propter partiū incompoſſibilitatem. Ex omnibus iſtis infero has ꝑpoſitiones concedendas q̄libet hoīem p̄ceſſit hõ poſita imaginatione Ariſtotelis de eternitate mūdi. probaꝫ vtꝫ: hoīeꝫ p̄ceſſit hõ ꝛ iſtū hoīem p̄ceſſit hõ q: pr̄ eius et ſic de ſingulis ꝛ iſti homines fuerūt omnes hoīes ergo q̄libet hominē preceſſit homo ꝑpter hac uiloquium ſemper ſuppono conſtantiam.

Quid conſtantia.

Corrolarium.

¶ Prima ꝑpoſitio q̄libet patrem p̄ceſſit filius ꝓbatur. iſtum patrem p̄ceſſit filius: quia pater eius qui fuit filius alterius ꝛ ſic de ſingulis. igiꝫ. Eodē mõ inferas has oēs q̄libet aſinū preceſſit bos ꝛ q̄libet bouem p̄ceſſit aſin' poſt q̄libet hominē erit nõ homo poſt q̄libet nõ hominē erit homo ante q̄libet opinionē erit opinio: et in iſtis capio poſt et ante prepoſitionaliter ꝛ nõ aduerbialiter vt includens inſtans vel tempus. ¶ Secūdo infero has concedendas omne animal homo non eſt omnis homo riſibile nõ eſt oīs homo: homo nõ eſt. probatur vna quia equalis eſt ratio in oībus hoc animal homo nõ eſt brunello demõſtrato. ꝛ hoc animal nõ eſt ſorte demonſtrato ꝛ ſic de ſingulis: et quia omnes ſingulares ſunt tibi dubie in quibus demõſtras homines. Probo vnā verā quia equalis eſt ratio in omnib' capio hanc hoc animal homo nõ eſt demonſtrando guillermū hoc animal iſte homo nõ eſt demonſtrando ſortem vel hoc animal iſte homo nõ eſt demõſtrādo platonem ꝛ ſic de ſingulis ſemper demõſtrando per hoc alal guillermū: ergo hoc animal homo non eſt cōſequētia tenet per aſcenſum et vltra hec eſt vera hoc animal homo nõ et equalis eſt ratio in oībus: ergo quelibet eſt vera ꝛ copulatiua ex illis oībus antecedēs ad iſtā omne animal homo nõ eſt ergo illa eſt vera quod fuit probādum. ſed nõ eſt opus conſtātia quādo negatiue deſcendimus ſub termino diſtributo vt nullum alal currit inferēdo ſingulares ꝛ eodē modo argumētoꝝ ex oppoſito ad oppoſitū q: ibi cōſtātia eſt innata. ¶ Tertio infero has eē veras q̄libet ſummuliſta qñ vn' ſolus ſummuliſta eſt

Prima ꝑpoſitio.

Corrolaria.

in aula ꝛ ſit aula qlibet hō ē vn⁹ ſolus hō ois hō eſt nō ois homo ꝗlibet homo mūdi pt ſtare ſub paruo ponte hoc patet cōtinue aſcendendo ſub termino diſtributo iſte ſummuliſta ē in aula iſte ſummuliſta ē in aula qꝫ vn⁹ ſolus ſummuliſta ē in aula ꝛ iſte ſummuliſta ē in aula qꝫ vnus ſolus ſummuliſta eſt in aula. ꝛ ſic de ſingulis ꝛ hoc eſt clarum tenendo iſtam cathegoricam.

Scđa propoſitio. ¶ Secunda propoſitio patet iſte homo eſt vnus ſolus homo et iſte homo eſt vnus ſolus homo. ꝛ ſic de ſingulis.

Tertia propoſitio. ¶ Tertia ꝓpoſitio patet iſte homo ē non ois homo ꝛ iſte homo ē non ois homo ꝛ iſta hō ē non ois hō et ſic de ſingulis. ergo omnis homo eſt non omnis homo.

Quarta propoſitio. ¶ Quarta ꝓpoſitio patet iſte homo mūdi pōt eſſe ſub paruo pōte demonſtrā do ſortē ꝛ iſte hō mundi pt eſſe ſub paruo ponte demōſtrando platonē ꝛ ſic de ſingulis ꝛ eodē mō cū obliquis cōcedere ꝛ ꝓpōne ſut in qualibet camera ꝛ ignis in vtraqꝫ iſtarū domorū eſt ſolū viuum aīal demonſtrādo duas dom⁹ mille leucis diſtantes: ſed oēs iſte eſſent negāde: ſi termin⁹ ſtās ꝯfuſe tm̄ ſtaret determinate. ¶ Et ad cognoſcendas veritates vbi termin⁹ ſtat cōfuſe tm̄ in choetur aſcēſus ſub termino diſtributo. ¶ Et ad cognoſcendas falſitates oppoſitionū in quibus eſt termin⁹ diſtribut⁹ reſpectu termini ſtāris determinate exordiendū eſt a termino ſtante determinate ꝛ non a termino diſtributo ꝗris quō

Queſtio. cognoſcitur veritas ꝓpōnis in qua termin⁹ ſtat confuſe tantū a termino ſtante determinate.

Documentum. ¶ Reſpondetur ꝙ ad exacte determinādū opus eſſet multiphariā diſtinctione ſed pro hac materia datur hoc vtile documētum qꝫ terminus diſtribuitur reſpectu termini ſtantis cōfuſe tm̄ affirmatiue ſufficit ꝙ cuilibet ſuppoſito termini diſtributi reſpōdeat vnū ſuppoſitum termini ſtantis ꝯfuſe tm̄ vt verbi cā ad veritatē hui⁹ ois hō ē aīal ſufficit ꝙ cuilibet homini reſpōdeat ſua animalitas: vt ita loquar ſcꝫ ꝙ ſortes eſt vnū aīal et plato vnum aīal nec oportet ꝙ duo ſuppoſita termini diſtributi reſpondeant vni ſuppoſito termini ſtātis cōfuſe tm̄ licet interdū ita pōt cōtingere vt ad veritatē hui⁹ vterqꝫ aiax oilei habebat vnū ꝛ aiax telamonius vnū aliū. exemplū ſcđe partis vt vterqꝫ aiax vidit vnā vrbē ꝗ poterat verificari pro ſola troia in negatiuis oppoſito mō ē vt data iſta ois hō aīal nō eſt ſufficit ꝙ quodlibet ſuppoſitū termini diſtributi pt negari ꝓ vno alio ſuppoſito termini ſtantis cōfuſe tm̄ vt ad veritatē hui⁹ ois hō aīal nō ē ſufficit ꝙ ſortes brunell⁹ nō ē ꝙ plato guillermus nō eſt ꝛ ſic ſemꝑ negādo ꝓ varijs ſuppoſitis ois hō riſibile nō eſt ſufficit ꝙ ſortes riſibilis plato hō nō ſit et ſic in alijs vbi termin⁹ ſtat determinate opꝫ ꝙ quodlibet ſuppoſitū termini diſtributi affirmet vno diſcreto ſuppoſiti termini ſtantis determinate ſi ꝓpō ſit affirmatiua ꝛ pro vno diſcreto negetur ſi ꝓpō ſit negatiua vt ad veritatē hui⁹ clipeū habuit vterqꝫ aiax oportet ꝙ vn⁹ ſufficit poſſeſſus ab vtroqꝫ et in negatiua veritatē huius hō non eſt aīal oportet ꝙ ꝗlibet animalitas negetur de ſorte platone vel aliqꝫ alio diſcreto hoīe hinc eſt ꝙ ꝓpō in qua termin⁹ ſtat cōfuſe tm̄ habet plures cauſas veritatis ꝙ ꝓpō in qua idē termin⁹ ſtat determinate. ꝛ ꝓpterea ſequitur ad illā ſemper ꝛ nō ecōuerſo niſi interdum gratia materie ceteris tēporib⁹ intelligas cōſideres aſcenſus in iſtis hō eſt aīal ꝛ ecōuerſo omnis hō eſt ipſemet a hō nō ipſemet alicuius ſpeciei quodlibet indiuiduū eſt aſin⁹ a quolibet ente quodlibet differens eſt ens prio inchoādo aſcenſum a primo termino obliquo. ¶ Amplia-

Quid ampliatio. tio ſcđe intentionaliter ꝛ paſſiue ſumpta ē termin⁹ ſupponēs in ordine ad plures differētias tempoꝝ vt ſortes fuit aīal vbi iſte terminus ſortes ampliat ampliatione tempoꝝ pro ſorte qui eſt vel fuit hō fuit aīal cui⁹ ſubiectū ampliatur ꝛ ampliatione tempoꝝ ꝛ ſuppoſitoꝝ. ¶ Et ex illo innuitur diſtinctio illa cōſequētis ꝛ differētia tēporalis nō capitur prime intentionaliter: ſed ꝓ dicibilibus ꝛ ſolent poni quinqꝫ: ſcꝫ eſt: fuit: erit poteſt eſſe et imaginatur. Uñ circa ampliatiōes ponuntur aliqūe regule quarū. ¶ Prima eſt co-

Prima regula. pula de preterito ſiue de perfecto ſiue de imperfecto vel participiū preteriti tēporis ampliat terminum poſitū a parte ſubiecti ad ea ꝗ ſunt vel fuerūt. Dicit i recto ꝗre ſubiectū hui⁹ nō ampliatur ſortes habet aſinū productū ſed ſubiectū huius nō ampliatur ſortes ē productus: dicit a parte ſubiecti ꝛ non ſubiectū ꝓpter iſtum terminū hominē qui in iſta hominē vidit plato ꝗ ampliatur licet ſit pars predicati virtute hui⁹ regule tales ſunt cōcedende. lancea integra eſt fracta. hō viuus eſt mortuus. cādela lucens ſuper tabulaꝫ eſt extincta hō recte loquēs eſt decollat⁹ ſortes extra domū eſt clauſus in domo. pot⁹ ſuper ignem eſt remotus ab igne. ſemiramis eſt nata participialiter ꝛ non nominaliter. ariſtoteles eſt doctus philoſophus ꝛ non eſt philoſophus ꝛ iſtud ſpeciale hic eſt.

Aduertas. ¶ Notandū ꝙ iſta participia ampliatiua licet nō ampliatur ſupponunt pro aliquo ꝙ non eſt. Nā ſenſus prime propoſitiōis eſt lancea que eſt vel fuit integra eſt fracta. Senſus ſecunde eſt homo qui eſt vł fuit viuus ē mortuus. Senſus tertie eſt cādela que eſt vel fuit lucens ſuper tabulam eſt extincta. Sēſus quarte propoſitionis eſt homo qui eſt vel fuit rectum loquēs eſt decollatus. Senſus quinte propoſitionis eſt ſortes qui fuit extra domū vel ſortes qui eſt extra domū eſt clauſus in domo. Senſus ſexte propoſitionis eſt potus qui eſt ſuper ignē vel qui fuit ſuper ignē eſt remotus ab igne ꝛ ita de alijs duabus dicatur ꝛ de talibus ſortes diſputās ante me eſt occiſus.

Scđa regula. ¶ Secunda regula eſt ꝙ copula principalis de futuro vel participiū futuri tēporis ampliat ad ea que ſunt vel erunt virtute cuius regule iſte ſunt cōcedēde meretrix erit virgo ſenex erit puer. hō erit quando erit mortuus. theologus erit ſummuliſta. antixp̄s ē mortuus preſens eſt futurū corruptū eſt generandū Senſus prime propoſitionis eſt meretrix que ē vel erit meretrix erit virgo. Senſus ſecūde eſt ꝗ eſt vel erit ſenex erit puer. Tertia propoſitio verificabatur pro filio dei ante triduū quemadmodum iſta verificatur de eo mediante copula de preterito. aliqs hō pceſſit adā. Aliqs hō pceſſit primū hoiem cū qbus ſtat adā erat prim⁹ homo ¶ Alie propoſitiones clarent. ¶ Ex iſtis regulis

Corrolarium. ſequitur ꝙ ſubiecta in iſtis ampliat ad tria aſinus fuit moriturus hō erit corruptus hō ē generandus vel genitus homo fuit vel erit.

Tertia regula.

¶ Tertia regula. Iſti modi poſſibile cõtingẽs, impoſſibile ⁊ neceſſe ãpliant a parte ante ⁊ a parte poſt ad quattuor differẽtias temporum: ſed termini ampliãtes in duabus regulis precedẽtibus nullo modo ampliãt a parte predicati quare predicatũ huius hõ fuit currens ſtat pro currentibꝰ qui fuerunt ſolũ hõ erit albus albũ ſtat pro illis qui erunt ſolũ ſ; in iſta homo eſt vel fuit albus vtrunq; extremum ampliatur virtute tertie regule iſte ſunt concedende. Optimũ poteſt eſſe melius. peſſimꝰ ſtudens poteſt eſſe peior aqua calidiſſima põt eſſe calidior. terra frigidiſſima põt eſſe frigidior ſupremũ poteſt eſſe ſuperius. infinitum poteſt eẽ inferius. Senſus prime eſt ꝙ eſt optimum vel poteſt eſſe optimu; poteſt eſſe melius. Senſus ſecunde eſt qui eſt peſſimus ſtudens vel poteſt eẽ peſſimus ſtudens poteſt eſſe peior et ſic de alijs dicatur.

Quarta regula.

¶ Quarta regula dictiões terminantes in bilis ⁊ in tiuum ampliant ad ea q̃ ſunt ⁊ poſſunt eſſe.

Quinta regula.

¶ Quinta regula hoc verbu; incipit ampliat ad ea q̃ ſunt imediate poſt hoc erũt eq̃liter a parte ante ⁊ a parte poſt ⁊ hoc verbum deſinit in ea q̃ ſunt vel imediate ante hoc fuerũt ãpliationes horũ terminoꝝ priꝰ ⁊ poſterius patẽt per veritates harum adam eſt prior antichriſto antichriſtus eſt poſterior adam.

Sexta regula.

¶ Ultima regula ẽ ꝙ terminꝰ importans actũ aĩe interiore; ampliat ad quicq; vt ſignificat, cognoſco et omnis ampliatio exprimenda eſt diſiunctim ⁊ non copulatiue diſiũctiue vel copulatim omnia iſta melius patent per vnam regulam vtilem a reſoluentibus ad reſolutam. Et regula talis eſt ꝙ propoſitio ſingularis indefinita vel particularis eſt reſolubilis per duas reſoluẽtes cuius ſubiectũ prime eſt pronomẽ demõſtratiuum eiuſdem caſus ⁊ nũeri cum termino reſolubili ⁊ copula ẽ copula reſolubilis ⁊ predicatum ẽ predicatũ reſolubilis. Subiectum ſecunde reſoluẽtis eſt idem pronomen ſumptũ ĩ recto ⁊ minore in copula ẽ copula reſolubilis ſi nõ fuerit ãpliatio ſed ſi fuerit ãpliatio capiatur copula de preſenti ſub diſiunctione ad totam ampliationem ⁊ predicatum ſecunde reſoluentis eſt ſubiectũ reſolubilis: vt verbi cauſa homo viuus eſt mortuꝰ ſic reſoluitur hoc ẽ mortuum demonſtrando adam qui fuit et hoc ẽ vel fuit homo viuus. ergo homo viuus eſt mortuus meretrix erit virgo ſic reſoluiť hec erit virgo demonſtrãdo filiã antixpi vel aliquam aliã in magna iuuẽtute ⁊ hec ẽ vel erit meretrix forte poſt ea in viceſimo anno. g ⁊c. aqua calidiſſima poteſt eſſe calidior hec poteſt eſſe calidior demonſtrando aquã remiſſe calidam hec eſt vel poteſt eſſe aqua calidiſſima. ergo ⁊c. aliquis hõ preceſſit adã iſte preceſſit adam demõſtrando filiũ dei ⁊ iſte ẽ vel fuit aliquis hõ aliquis hõ ẽ vbiq; iſte ẽ vbiq; demõſtrando ſcđam perſonã in diuinis ⁊ iſte ẽ aliquis homo ergo aliquis homo eſt vbiq; hominis aſinus nõ ẽ aſinus huius aſinus nõ eſt aſinus demõſtrando platonem nõ habentẽ aſinum ⁊ hic ẽ homo ergo ſemper concludendo eande; obliquitatem quam habes in prima reſoluente. Aliqui hoĩes nõ ſunt chriſtiani nec iudei nec machometiſte iſti nõ ſunt chriſtiani iudei nec machometiſte demõſtrando vnum chriſtianum vnum iudeum ⁊ vnum machometiſta; ⁊ iſti ſunt aliqui homines eodem modo probať iſta aliqui artiſte huius domꝰ non ſunt ſummuliſte nec logici nec phiſici nec intrantes hominem aſini currũt horum aſini currunt ⁊ hi ſunt homines. ergo ⁊c. hec regula per neceſſaria eſt ⁊ iuuenibus ⁊ erudiris.

Quid propoſitio exponibilis

PRopoſitio exponibilis ẽ propoſitio obſcurum ſenſu; habẽs ratione ſigni in ea poſiti dicitur ratione ſigni in ea poſiti quare iſta nõ ẽ exponibilis homo ⁊ aſinus quodlibet ruãbile eiũ nimis obſcurum ſenſum habet ſed hoc ẽ ratiõe contradictionis ⁊ nõ ratione ſigni exponibilis

Signoru; exponibiliu; enũeratio.

Signa exponibilia ſunt dictiones excluſiue exceptiue reduplicatiue incipit ⁊ deſinit cõparatiuus ⁊ ſuperlatiuus differt infinitum totus oẽs collectiue ſumptum ita ⁊ ſicut. ¶ Dictiones excluſiue ſunt iſte tantum tantũmodo. ſolum ſolummõ: preciſe ⁊ dũtaxat ⁊ alia ſigna interdum cadunt ſuper ſubiectum tantũ vel ſuper predicatum tantũ ⁊ tunc vocatur de excluſo ſubiecto de excluſo predicato ⁊ equiualẽt ſuis preiacentibꝰ ⁊ hoc ferme vniuerſaliter ẽ verũ p̃iacens in logica vocatur totũ ꝙ remanet dempto ſigno vt tantum homo eſt animal habet pro preiacente hõ ẽ animal quare iſta ẽ ꝟa tantũ homo ẽ animal in ſenſu excluſo patet ſua preiacẽs ẽ vera. Quattuor ſunt ordines excluſiuarũ. exẽplũ tm̃ hõ eſt aĩal tm̃ homo nõ eſt aĩal cũ earũ cõtradictoriis ſemper preponendo negationem ⁊ pro omnibꝰ iſtis exponendis datur hoc breuiſſimũ documẽtum ſemper prima exponẽs ẽ preiacens. ſecũda exponens ẽ oppoſite qualitatis ad exponibile; ⁊ oppoſite quantitatis ferme ſemper puta niſi quando ſubiectũ diſtribuitur vt verbi cauſa. tm̃ homo ẽ animal ſua prima exponens ẽ homo ẽ animal ſecunda ⁊ nullus non homo ẽ animal.

Quid vocetur preiacens.

Succinctum documentum.

¶ Tantũ homo nõ ẽ aĩal ſic exponitur hõ nõ ẽ animal ⁊ oĩs non homo ẽ animal nõ tantũ homo ẽ animal prima exponẽs ẽ non homo ẽ animal ſecunda vel aliquis non homo ẽ animal quia quandocunq; ſignum negatur diſiunctiue exponenda ẽ ꝓpoſitio ⁊ quando non negatur copulatiue nõ curando de qualitate ꝓpoſitionis et ſic complete exponitur tantũ homo ẽ animal ⁊ nullus nõ homo ẽ animal tantũ non homo nõ ẽ animal nõ homo nõ ẽ animal. et omnis non homo ẽ animal contradictorie illarum cõtradictorias habent exponẽtes diſiunctiue captas excluſiua primi ordinis in rectis equiualent vniuerſali in terminis tranſpoſitis et hoc ẽ verum quando ſubiectum diſtribuitur pro omnibꝰ ſuis ſuppoſitis. ⁊ ex illo patet falſitas huius tantum homo eſt animal ⁊ ſimiliter huius tantum omnis homo eſt riſibilis. quia ſua vniuerſalis ẽ hec omne riſibile omnis homo eſt pro excluſiuis ſecundi ordinis.

Corrolarium.

¶ Notandũ eſt ꝙ nunq̃ aliq̃ talis ẽ vera vel niſi diſiunctũ ex terminis ſit tranſcendens et adhuc hoc non ſufficit ſed req̃ritur ꝙ predicatũ ſupponat q̃re iſte ſunt falſe tantu; hõ nõ eſt aſinus tantũ chimera non ẽ chimera tantũ nõ chimera nõ ẽ chimera tãtũ nõ chimera nõ ẽ nõ chimera: ſed iſte ſunt vere tantũ chi-

mera nõ eſt nõ chimera niſi plato nõ ẽ nõ plato niſi ſubſtãtia nõ eſt accñs. Et ex iſta r'la ſequit̃ ꝙ eſt aliqua negatiua falſa de ſubiecto non ſupponente immo de vtroqꝫ extremo nõ ſupponente ⁊ ex illo ſubſequitur ꝙ eſt aliq̃ affirmatiua vera de nullo extremo ſupponẽte hoc pꝫ in ꝯdictorijs ſcd̃i modi vt nõ tantum chimera nõ eſt antixp̃s q̃ eſt de ꝯdictorio ad cuius veritatẽ ſufficit ꝙ diſiſtcũ ex terminis nõ ſit trãſcendens rõ eſt in ꝓ̃ptu qꝛ ꝓpõnes ꝯdicẽtes ꝯdictorias habent cauſas veritatis ⁊ falſitatis. Corrolaria.

¶ Sequit̃ de exceptiuis in quibus ſil'r dãtur quattuor modi ois hõ ꝑter ſortẽ currit ſic exponit̃ ois hõ nõ ſortes currit ⁊ ſortes eſt hõ ⁊ ſortes nõ currit omnis hõ preter ſortes nõ currit. ois hõ nõ ſortes nõ currit ⁊ ſortes eſt hõ ⁊ ſortes currit contradictorie illarũ cõtradictorio modo exponuntur.

¶ Sequit̃ de reduplicatiuis ois hõ inquãtuꝫ rationalis eſt riſibilis ſic exponit̃. ois hõ eſt riſibilis ois hõ eſt rõnalis omne rationale eſt riſibile ſi aliq̃d eſt rõnale ip̃m eſt riſibile ois hõ inquãtũ rõnalis nõ riſibilis ois hõ nõ eſt riſibilis ois hõ eſt rõnalis nullũ rõnale eſt riſibile ſi aliq̃d eſt rõnale ipſum nõ eſt riſibile ſꝫ intelligẽdo ꝯiunctionẽ copulatiuã inter oẽs carhegoricas cõtradictorie iſtarum ꝑ diſiunctiuas cõpoſitas ex partibus ꝯdicentibus exponuntur nec putãdũ eſt ꝙ ſunt octo genera exceptiuarũ ⁊ reduplicatiuarũ vt legẽdo declarabit̃ ſꝫ iſte reduplicatiue ꝑ duas exponentes exponi pñt ꝑ ſcd̃am ⁊ quartã vt ois hõ inquãtũ rationale eſt riſibilis ois hõ eſt rõnalis et ſi aliq̃d eſt rõnale ip̃m eſt riſibile ois hõ inquãtũ rationale nõ eſt brutũ omnis homo eſt rationalis et ſi aliquid eſt rationale ipſum non eſt brutum.

¶ Sequitur de differt. ſortes differt ab hoĩe ſortes eſt ⁊ ſil'r ꝑ quilibet hõ eſt ſortes non eſt hõ ſortes differt ab oĩ hoĩe ſortes eſt ⁊ homo eſt ⁊ ſortes homo non eſt ꝓportionabiliter cum alijs copulis dicatur.

¶ Sequitur de comparatiuo ⁊ ſuperlatiuo de' eſt melior dyabolo ſic exponit̃ deus eſt bonus ⁊ quilibet diabolus eſt bonus et nullus diabolus eſt ita bonus ſicut de'. et hoc ſi comparatiuus ꝓprie capiatur ſi abuſiue ſuffi ciunt prima et vltima exponens quare iſta eſt falſa muſca eſt minor celo cũ ſecũda exponẽs eſt falſa celum eſt parũ. Similiter hec eſt falſa brunellus eſt minor toto mũdo totus mundus eſt maior vno angelo ſortes eſt doctiſſimus hoĩm ſortes eſt doctus ⁊ quilibet homo ali' a ſorte eſt doctus ⁊ nullus homo alius a ſorte ẽ ita doctus ſicut ſortes ⁊ hoc ſi affirmatiue exponat̃ ſi negatiue tertia exponens nullus homo alius a ſorte eſt doctior ſorte.

¶ Sequitur de ſigno collectiuo omnes apoſtoli dei ſunt duodecim: maxima multitudo apoſtolorum dei eſt duodecim: ſortes incipit eſſe ſortes in inſtanti ꝙ eſt preſens eſt: et ſortes immediate ante inſtans qđ eſt preſens non erat vel ſortes immediate poſt inſtãs qđ eſt pñs erit ⁊ ſortes in inſtanti qđ ẽ pñs nõ ẽ primo mõ d₃ exponi ꝑ poſitionẽ de preſenti ⁊ remotionem de p̃terito hoc eſt ꝑ affirmatiuaꝫ de preſenti ⁊ negatiuã de p̃terito ſcd̃o modo d₃ exponi per poſitionẽ de futuro et remotionem de p̃ſenti quãdo ſubiectũ eſt termin' cõis ſubiecto ſcd̃e exponẽtis addatur relatiuũ idẽtitatis alioquin ſtaret exponẽtes veras ⁊ exponibilem falſam declaratur exemplo animal incipit eſſe homo poſito ꝙ nullum animal incipiat eſſe iã exponibilis eſt falſa ⁊ iſte exponẽtes ſunt vere animal in inſtãti de p̃ſenti eſt homo animal immediate ante inſtãs qđ eſt preſens nõ fuit homo q̃ verificatur pro brunello. oportet ergo in ſecũda exponẽte dicere idem animal immediate ante inſtãs qđ eſt p̃ſens nõ fuit hõ que eſt falſa etiaꝫ quãdo ſubiectũ eſt terminus diſcretus ⁊ cõnotatiuus opus eſt relatiuo idẽtitatis: vt iſte xp̃s incipit eſſe que eſt impoſſibilis cũ inferat deũ incipere eſſe. hoc ſeruato ꝙ prima exponẽs ſemper erit affirmatiua ⁊ iſte xp̃s incipit eſſe iſte xp̃s immediate poſt hoc erit ⁊ iſte prius nunc nõ eſt ambe ille exponentes erant vere in fine tridui qñ immediate fuit aſſumpturus humanitatẽ tunc veritas affirmatiue claruit ⁊ negatiua eſt ꝓpoſitio de p̃ſenti cuius ſubiectũ tunc nõ ſupponebat ergo erat vera: ſed ponẽdo relatiuũ idẽtitatis ſecunda exponens erat falſa etiã quando ꝓpõ eſt vniuerſalis dande ſunt ſingulares ad exponendam illam vniuerſalem vt ois homo incipit eẽ ⁊ iſte homo incipit eſſe ⁊ ſic de ſingulis quia oẽs exponũtur ſ'm dicta immo ſecluſuꝫ eſt ꝓpter caſus ſpeciales quãlibꝫ iſtaꝝ reſoluere ⁊ tũc nõ eẽt difficultas de iſta xp̃s incipit eẽ aĩal incipit eſſe.

¶ Ex iſtis patet ꝙ ſortes incipit ſcire omnẽ ꝓpõnem q̃ñ nullã ꝓpõnẽ incipit ſcire vt poſito ꝙ ſint ſolũ nouem ꝓpões in mũdo quarũ octo ſciat ſortes ⁊ deſignat nonã ꝓpõnem ſcire ſimiliter ſortes incipit eſſe omnis homo ⁊ tamẽ nõ incipit eſſe aliquis homo: hec patet poſito ꝙ ſortes ⁊ plato ꝑ ſe ſint in mũdo inter hoĩes qui diu vixerũt deſinẽte platone iam iſta eſt vera ſortes incipit eſſe ois hõ: qꝛ ſortes in inſtãti p̃ſenti eſt ois homo et ſortes immediate ante inſtãs preſens nõ fuit ois homo. Corrolaria.

¶ Tertio ſequitur ꝙ hec cõſequẽtia nõ valet ſortes incipit eẽ ois hõ: ḡ ois hõ incipit eſſe ſortes: qꝛ ſtãte caſu ſcd̃i corrolarii h̃ antecedẽs eſt verũ ⁊ cõſequẽs falſum.

¶ Quarto ſequitur ꝙ hec ꝯña nihil valet ſortes incipit eẽ logicus: ergo ſortes incipit eſſe artiſta quẽadmodũ nõ ſequitur de' incipit eſſe homo: ergo deus incipit eſſe aliquid immo deus nõ incipit eſſe aliquid nec incipere poteſt eſſe nihil ſed deus nihil incipit eſſe.

¶ Finis.

¶ Obligationes maioris.

OBligatio bipharià accipi ſolet. Uno mõ ciuiliter et illa acceptio huic negocio eſt extranea. Alio mõ capit̃ logice inſtar obligationis ciuilis: qꝛ quẽadmodũ ex certis ꝟbis emptoris ⁊ venditoris ⁊ aliũ orit̃ obligatio realis ita ex admiſſione et poſitione opponentis ⁊ reſpondentis cõſurgit obligatio logicalis. Et diffinitur ſic. Obligatio eſt oratio compoſita ex ſignis obligandi et obligato. Signa obligationis ſunt hec pono tibi hanc ꝓpo Bifaria obligatiõis acceptio. Diffinitio logice obligationis.

no tibi illā dubie tibi pono iſtā. Cōtra hāc diffi nitionē aliqui inſtār ꝙ cōueniat aliis a diffinī to vtputa huic orationi queſitiue. quis poſuit ti bi hāc orationem ois hō eſt rome. Sed reſpon detur cō ſedunia verboꝝ preſentis indicatiui nō ſunt ſigna obligādi nō cōcedo hic eſſe obligatio nes poſuit tibi hāc roma eſt in qnto climate. po nā tibi iſtā cras britania ē in poſtclimatib'. Itē quis poſuit tibi hāc ois hō eſt rome nō eſt ꝓpō

Quid obligatum. ſiue oratio ſit genus obligationis ſiue non huic negocio eſt extraneū. Obligatū eſt ꝓpō quaꝫ qs obligatus eſt ſuſtinere: vt hec holes diutiſſime viuunt in montibus iperboreis in hac pono ti bi hāc holes diutiſſime viuūt in mōtib' ipboreis in hac pono tibi hanc holes diutiſſime viuūt in mōtibus iperboreis. Et cōtingit obligatum tri pbariam ſuſtineri ſm ꝙ triplex eſt ſtatus affir matiuus negatiuus ꝛ dubitatiuus. Exemplum pmi pono tibi hāc pariſi' ē in vltimo climate hāc debes verā ſuſtinere affirmatiue rn̄dendo. Exē plū ſecūdi depono tibi hanc aſia eſt media pars mūdi hāc falſam tutare debes. ꝛ ſic de tertio exē plificari pōt. Ex iſtis liqt obligatū eſt pars obli gationis. ¶ Scdo ſequit̄ hec ꝯñ a nihil valet hec oratio eſt obligato: ḡ per eā aliqs eſt obligatus ad obligationē ſufficit ꝙ dictuꝫ eſt ad eē obliga tum requiritur vltra obligationē ab opponēte poſitā rn̄dentis admiſſo infra tps obligationis hoc patet ex cōi modo loquēdi. Aliter terminoꝝ ſignificantias ꝓbare nō poſſum. Ideꝫ ptꝫ in in ſtitutis in obligationibus ꝛ ſtipulationibus de

Termios ſcōe intentiōis eē ſimias terminoꝝ prime. obligationi reali ꝛ termini ſcōe intentiōis ſunt ſimie terminoꝝ prime. Tempus obligationis ex admiſſione reſpōdētis capit exordiū et durat quouſqꝫ opponens ꝛ reſpōdens conuenerint de ſuo fluxu tacite vel expreſſe hoc ꝑ circunſtantias

Corrolarium. rei dinoſcitur. ¶ Ex iſto patet ꝙ hec ꝯñ a nihil valet a eſt tps in quo b obligatio eſt ḡ a eſt tps obligationis loquendo vt plures in cōſequente tps obligationis expirat altera parte abeunte vel dū oppoſitiones repugnans poſito ponit vel dūmō trāſfert ſe ad materiaꝫ extraneā puta ad coſmographiā vel phiſicā. Dicebāt ponit ꝛ nō ꝑ ponit: q: ꝓpoſitio repugnante poſito durat tps obligationis hoc ſic dinoſcitur deus dixit petro anteqꝫ gallus cātet ter me negabis. Sim' nos in tpe intermedio tūc petis a me an petrus ne gabit xpm. Rn̄deo ꝙ ſic. Inſup petis an pōt nō negare xpm. Iterū reſpōdeo ꝙ ſic ꝛ ſi ò dicas po natur ineſſe ꝙ nō neget eū. iam non defenſabo ꝙ xpus dixit petrū eē negaturū. Sed ſi ꝓpoſuiſ ſes petr' nō negabit xpm illā negaſſeꝫ tāqꝫ poſi repugnantē. Finis obligationis eſt vt ſciamus defendere falſum ſicut ꝛ verum cōcedēdo omne ſequēs negādo repugnās ad impertinēs reſpon dere ſm qualitateꝫ. Et iſtud conducit ſi quis a caſu in falſam ſolutionem fuerit lapſus aliqua

Opponentis officiū. liter apparēter cōſequēter reſpōdeat. Opus op ponētis eſt ponere ꝛ ꝓponere ꝓpōnes quouſqꝫ habet argumentū cōtra reſpondenteꝫ ꝛ in fine dicat cedat tēpus obligationis ꝛ oſtendat ſi po terit ꝙ reſpondens intra tempus male ſe ha buerit. Extra tps obligationis rei veritas ē fa

Rn̄dentis officium. tenda. Opus reſpōdētis eſt ſolū poſſibile admit tere ſaltem extra depoſitionem ꝛ oculate aduer te ad pertinēs et impertinens ꝙ ſit bn̄ memor ꝓpōnum inter ipſos tractatarū ſi videat oppo

Propōnū diuiſio. nētem aſſurū in decipiendo repetat ꝓpōnes vt clarius omnia fulgeant. Inſup propoſitionum quedam ſunt pertinētes quedā impertinētes.

Quid ꝓpoſitio ꝑtinēs ꝛ impertinēs. Impertinēs eſt ꝓpoſitio que neqꝫ ſequitur neqꝫ repugnat. Pertinens eſt ꝓpoſitio que ſequit̄ vel que repugnat. Pertinēs ſequēs diuiditur: quod dam eſt pertinēs ſequēs ex obligatione tm̄: qō dam ex obligato tm̄; quoddā ex obligatione et admiſſione ſimul: quoddā ex obligato cū bn̄ cō ceſſo vel cū bene cōceſſis: quoddā ſequēs ex obli gato cū oppoſito bene negate vel oppoſitis be ne negatoꝝ ſextū pōt dari mēbrū mixtū ex quar to ꝛ quinto. Exemplū primi pono tibi hanc pig mei naſcunt̄ in india ſequitur. ergo aliquid eſt tibi poſitū capio aliquid trāſcēdēter. Exemplū ſecūdi pono tibi hanc pigmei pariunt in tertio anno ſequitur ergo aliqui holes pariunt in ter tio anno. Exemplū tertij vt pono tibi hanc pig mei ſeneſcūt in octauo anno ꝛ tu eaꝫ admittis: ergo tu es obligatus tu es obligatus ex neutra

Corrolariū. ſeorſum ſequitur. ¶ Ex quo patet ꝙ aliqua ꝓ poſitio ſequitur ex obligatione ꝛ obligato copu latiue. Exemplū pono tibi hanc aliquid eſt tibi poſitū ergo aliquid eſt tibi poſitū. Secūdo ſeq tur ꝙ tm̄ reddit ꝓpōnes de excluſo extremo et nō excluſiuas. Exemplū quarti poſt admiſſionē huius ois homo eſt pariſius ꝛ cōceſſionē huius papa eſt homo ſequitur papa eſt pariſius: quia ſequitur in darū ex poſito cū bene cōceſſo. Exem plum quinti admiſſo iſto alter iſtoꝝ eſt indo ctus demonſtratis ariſtotele ꝛ platone negata hac iſte homo eſt indoctus demonſtrato pla tone: quia falſa ꝛ impertinens ſequitur iſte eſt indoctus demōſtrādo ariſtotelem quia eſt per tinēs ſequēs ex oppoſito cū oppoſito bene nega te bene ſequitur alter iſtoꝝ eſt indoctus ꝛ iſte non eſt indoctus: ergo iſte eſt indoctus. Exem plifica tuipſe de ſexto membro.

¶ Contra hoc ar̄. bene ſequitur tu negas illā tu es: ergo tu es negās: ꝛ ꝑ con ſequēs ex quo repugnat: poſito concedo ꝯñam ſed nego añs ꝛ omne illud qō infert me eſſe.

¶ Contra hoc ar̄: interduꝫ tu cras ꝛ nō es mortuus ergo tu es. ¶ Reſpondet̄ concedendo maiorem quia vera ꝛ impertinens ꝛ nego minorem quia eſt repugnās. Ex iſto pa

Corrolarium. tet quoniā pacto facile eſt reſpōdere. Pono tibi iſtam tu nō es obligatus tunc ꝓpono tibi tu es obligatus illa eſt negāda quia repugnās: ſed nō cōcedam ꝙ repugnat mea poſitio. Et ſi argua tur poſui tibi aliquid ꝛ tu admiſiſti ergo es obli gatus nego minorem propter repugnantiam. Eodem modo facile eſt reſpōdere ad iſtaꝫ nihil eſt tibi poſitum. Tertio arguit̄ ad idem pono ti bi hanc nihil eſt concedēdum qua admiſſa pro pono tibi hanc hoc non eſt cōcedēdum illud cō cedis quia ſequitur ex poſito poſtea propono ti bi hanc hoc non eſt concedendum eſt conceden dum. Si cōcedas ergo ſequitur ꝙ aliquid eſt cō cedendum capio aliquid tranſcēdēter tenet cō ſequētia ab inferiori ad ſuperius nō valet dicere ꝙ hoc nō eſt cōcedendum eſt concedendum eſt ꝓpoſitio negatiua q: eſt vna affirmatiua: cuius ſubiectum eſt hoc totum hoc non eſt conceden dum. Si illam neges arguitur ſic omne ſequēs ex poſito eſt concedendum hoc non eſt cōceden dum eſt ſequens ex poſito. ergo hoc nō eſt conce dendum eſt concedendum eſt in darū maior eſt regula obligatoria ꝛ minor iam patuit.

¶ Et confirmatur pono tibi hanc omnis homo eſt rome qua poſita ⁊ admiſſa quero vbi tu es ſi dicas rome cōcedis falſum ⁊ impertinens ſi dicas pariſius cōcedis repugnās ergo tale poſſibile nō eſt admittēdū omnis homo eſt rome propono tibi hanc. tu es rome qua negata quia falſa eſt ⁊ impertinens ꝓpono tibi hanc tu es hō. Si concedas cōtra eius contradictoriū ſequitur in baraco bene ſequitur. omnis homo eſt rome: tu nō es rome ergo tu nō es hō Si neges illā tu es homo contra ſi fuiſſet ꝓpoſita poſt admiſſionē huius: omnis hō eſt rome eā cōceſſiſſes: ſed ꝓpter negationem alterius ipſa nō eſt minus concedenda. igitur.

¶ Reſpondet admittēdo hāc nihil eſt concedendū et concedendo illā hoc nō eſt concedendum: ſed iſtam nego hoc nō eſt concedendum eſt cōcedendum. Et quando arguis omne ſequēs ex poſito eſt cōcedendum hoc non eſt cōcedendū ſequitur ex poſito ergo eſt cōcedēdum. nego maiorē tanq̄ repugnantē poſito bñ ſequitur nihil eſt cōcedendum: ergo non omne ſequens ex poſito eſt concedendum: ⁊ qñ arguis maior eſt fundamentū in obligationibus.

¶ Reſpōdet regula nō habet locū quādo admittitur aliqd aſſcedēs ad ei⁹ contradictoriū poſtq̄ regule ſunt cōtingētes bñ earū cōtradictorie admittūtur. ¶ Cōtra ſolutionem arguit ⁊ ꝓpono tibi illam ꝯñam factam in darij vel eā concedis vel nō: ſi primū bene reſpōdes ergo ē concedenda ſi negas.

¶ Contra ꝓpter nullū poſſibile poſitū eſt neceſſarium negādū. ois ꝯña bona eſt neceſſaria: ergo et nullū neceſſarium ſcitum eſſe tale ē dubitandum.

¶ Reſpondet concedēdo cōſequentiā quādocūq; proponitur ⁊ cōcedo q̄ bene reſpondeo: ſed nego qd eſt concedēda ſtat q̄ bñ reſpōdeam negando vel dubitando ⁊ cōcedendo inquantū nominaliter.

¶ Contra hoc ar. illa conſeq̄ntia nō eſt concedēda nec a te dubitāda ergo ē negāda. Sed cōtra ſcis eā eſſe in darij: ergo nō eſt negāda: facile ē dicere conſequēter.

¶ Ad cōfirmationē admitto eam et qñ petis vbi ego ſum rñdet pariſius. illa eſt ꝟa ⁊ impertinēs: ſtat bene q̄ ego ſim ī diuerſis locis: deſcriptiue vel diffinitiue vel in vno deſcriptiue ⁊ in alio diffinitiue: ſed ꝑcedēdo naturaliter propone ⁊ videbis in quo loco ſum: quēadmodū de alijs indiffinitis ante dictū eſt quālibet ſingularem negabo niſi limites determinatas: qꝛ tunc vltimam cōcedam tanq̄ ſequentē ex poſito cū oppoſitis bene negatorū.

¶ Ad aliud qñ ꝓponis in ſecūdo loco ego nō ſum rome cōcedo qꝛ ꝟa ⁊ impertinēs ⁊ tūc cōcedo q̄ ego nō ſum homo quia eſt concluſio in baroco quam ego habeo cōcedere. ¶ Replica in oppoſitum eſt facilis ordo proponendi hic multum facit.

¶ Quarto arguit poſſibile eſt q̄ iſte cōuertātur deus eſt ⁊ hō ē aſinus: ſed hoc nō eſt admittendū ergo regula nulla: maior ꝓbatur quia nomina ſignificāt ad placitū probatio minoris. qꝛ dato q̄ eius impoſitio admittitur: propono tibi illā. deus eſt: illam habes cōcedere: qꝛ ꝓpter nullum poſſibile poſitū eſt neceſſariū negandū. poſtea propono illā hō eſt aſinus ſi cōcedas cōtra eſt impoſſibilis ſi negas cōtra deus eſt et homo eſt aſinus cōuertuntur: ſed deus ē ergo homo eſt aſinus: totum antecedens cōcedis: ergo conſequēs habes concedere.

¶ Et cōfirmat pono q̄ hominem currit cōuertitur cū illa hō eſt aīal tūc ꝓpono q̄ homo ē animal ē ꝓpoſitio indefinita: illa eſt vera ⁊ impertinēs ergo cōcedenda: poſtea ꝓpono hominē currit eſt propoſitio indefinita ſi concedas cōtra eſt incongrua ſi negas arguitur ſic conuertitur cum ꝓpoſitione ergo eſt propoſitio eodem mō nō habes dubitare.

¶ Reſpondet vt maneat ſoliditas circa reſpōſiones ad talia ſophiſmata tripliciter poſſum reſpōdere ⁊ bene loquēdo conſequēter nullum ꝯueniens inferre potes. Primo admitto q̄ deus eſt ⁊ homo ē aſinus cōuertūtur ⁊ hoc ſm oēm reſponſionē ⁊ cōcedo illā deus ē et poſtea cōcedo illam hō eſt aſin⁹ ⁊ nego q̄ ſit impoſſibilis ꝟtualiter mutauit ſuā ſignificationē poſtq̄ cōuertitur cū ꝓpoſitiōe concedenda.

¶ Et ſi dicas eodē mō habeo negare hanc deus eſt poſtq̄ conuertitur cū ꝓpoſitione impoſſibili ꝯñter dicere poſſum q̄ idem eſt q̄ ad hoc ſed poſt conceſſionē huius deus eſt altera habet ſignificationē neceſſariā ſi ordine ecōtrario haberet ſignificationē impoſſibilem. Secūdo reſpōdetur ⁊ melius negando illam hō eſt aſinus. ⁊ quādo arguis deus ē et hō eſt aſin⁹ cōuertunt ſed deus eſt ergo hō eſt aſin⁹ nego cōſequentiā qꝛ antecedens ē poſſibile ⁊ conſequēs poſſibile maior eſt poſſibilis ⁊ minor eſt neceſſaria: ergo totū antecedens ē poſſibile ⁊ quādo arguis ille cōuertunt ⁊ vna ē cōcedēda ergo et alia cōcedo ꝯñam ⁊ cōcedo q̄ hō eſt aſinus ē cōcedēda quotienſcūq; tūc ꝓponis negabo.

¶ Unde hic notādū eſt ꝓ fundamento q̄ ſignificatio actentica debet manere infra tempus ſicut extra: quia hec conſequentia nihil valet. ego pono q̄ ille conuertūtur ⁊ tu illud admittis ergo ita ē ſtat q̄ ego non habeā auctoritatem totius communitatis loquenduꝫ eſt vt plures ſecūdo de celo et ille modus ē bifurcatus aliquibus dicentibus q̄ impoſitio actentica debet manere in terminis ſignificatiuis vt homo animal bipes in terminis nō ſignificatiuis vt. a. b. buf debeo reſpondere ſm nouā impoſitionem poſtq̄ nulla impoſitio eſt actentica in illis. Aliis dicētibus q̄ hoc habet verū in terminis ſignificatiuis ⁊ nō ſignificatiuis.

¶ Scōs modus eſt cōior iter veteres obligatores et ſatis rationi cōſentane⁹ quo circa eum teneo et ſcōm hoc tales propoſitiones ſunt concedende a. eſt. b. et nullum b. eſt a. poſito q̄ a ſignificet tantum ſicut omnis hō. et. b. ſicut homo. a. videt. b. ſed nullum. b. videt a. illa clarent aliquid eſt. b. ſed nihil eſt a. aliꝫ dicunt eos decipi concedentes. a. eſt. b. et negātes b. eſt. a. ſed iſti edificant in fundamento q̄ priores negarent.

¶ Ad cōfirmationeʒ admitto caſum ⁊ cōcedo ꝙ hō eſt animal eſt indefinita ⁊ hoīem currit ē ꝓpoſitio indefinita: ſed quando proponis hoīem currit nō reſpōdebo poſtꝙ̄ nō eſt ꝓpoſitio in rei ṽitate. Et ſi arguat̄ quare nō reſpondes ad hāc poſtꝙ̄ eſt ꝓpoſitio.

¶ Rñdetur ꝙ cedat tēpus obligationis ⁊ dicā ei cauſam ⁊ tunc dicam ei ꝙ infra tēpus debebam reſpōdere ſm̄ ſignificationē ſcētenticam: et q̄ ipſam eſſe ꝓpoſitionem infra tēpus fuit ſequens conceſſi ipſam eſſe ꝓpoſitionē: ſed nunc dicā ⁊ nō erat ꝓpoſitio: et arguens excedit ſuos limites ſi cōtra me edificet argumētum poſtꝙ̄ extra tēpus obligationis rei veritas eſt fatēda: ⁊ ſi infra tēpus arguat̄ hoīem currit ē congrua cōcedam poſt cōceſſionem ꝓpoſitionis ad eam tamē non reſpondebo ſed ſi illo ordine arguens arguat pono ꝙ hominē currit ⁊ homo eſt animal cōuertūtur admittā. ⁊ ſi ꝓponat hominē currit eſt ꝓpoſitio negabo q̄ falſum ⁊ impertinēs ⁊ ex conſequenti negabo ꝙ hō eſt animal eſt propoſitio ⁊ nego ꝙ habet ſubiectū ꝑdicatū ⁊ copulā tanꝙ̄ partes principales ſui.

¶ Quarto arguit̄ poſſibile eſt ꝙ a. in ꝓpoſitione vera ſignificet aſinū in ꝓpoſitione falſa hominē in propoſitione dubia tantū ſicut homo vel non homo: tunc propono tibi hanc tu es. a. ſi concedas tūc tu es aſinus poſtꝙ̄ ad impertinēs reſpondes illa eſt vera: ſi negas tunc negas illā tu es homo ſi dubites tunc dubitas illā tu es homo vel nō homo.

¶ Et confirmatur pono tibi hanc. tu concedis duo cōtradictoria caſus ē poſſibilis multi male reſpōdentes ita concedunt ⁊ illud nō eſt admittendū: ergo regula nulla. probatio minoris admitte ergo propono tibi hanc deus eſt debes ꝯcedere ꝓpono tibi papa dormit debes dubitareꝙ ſi facias arguit̄ ſic ex illo ſequitur ꝙ bene reſpondes et male reſpondes: bene ſeq̄tur concedis duo cōtradictoria: ergo male reſpondes et vltra arguo concedis omne ſequēs ⁊ dubitas dubitandum: ergo bene reſpondēs per artem obligatoriam.

¶ Ad primū primo rñdet̄ nego caſum q̄ ponitur ꝙ ideʒ terminus ſignificet eq̄uoce in cōtradictorijs tu es a. ⁊ tu nō es a. cōtradicūt: et tūc vna eſt vera ⁊ altera ē falſa: et ꝑ cōſequēs a capietur ꝑ diuerſis.

¶ Scdo rñdetur negādo illā tu es a. quia ante caſum erat neganda et adhuc non eſt facta certificatio: ⁊ hoc teneatur pro regula et conceditur ꝙ ē falſa: ⁊ ꝙ tu es homo eſt falſa. ſed q̄ñcunꝙ ꝓponitur ꝙ ego ſum hō concedam quēadmodū ſuperius dictum eſt.

¶ Ad cōfirmationeʒ admitto caſum et cōcedo illam deus eſt: et dubito illā papa dormit. ⁊ quādo proponis male reſpōdeo cōcedo: quia ſequens ex poſito ⁊ cōcedo ꝙ bene reſpondeo. q̄ me male reſpōdere ſequitur ex vna et in rei veritate bene reſpondeo ad hoc: nec eſt incōueniens bene ⁊ male reſpōdere ad diuerſas propoſitiones ⁊ iſtud poteſt defendi: ſed q̄ omnes reſponſiones ſunt retorquēde ad idē inſtās et arguens pōt ꝓponere ſolam vnam ꝓpoſitionem nego ꝙ bene reſpōdeo: ⁊ quando arguitur cōcedo ſequens: nego repugnās dubito dubitandum: ergo bene reſpondeo. nego cōſequentiam ſtat ꝙ male reſpōdeam ad impertinens ſtat ꝙ nō admittam omne poſſibile mihi poſitū.

¶ Sexto ar̄. ꝙ non oīe repugnans obligato eſt negandū ſit rei veritas ꝙ tu ſis pariſius pono tibi hanc: tu es rome que preciſe manet tibi poſita quouſꝙ tibi proponit̄ aliquid negandum ⁊ non vltra ad illam obligaberis qua poſita ⁊ admiſſa ꝓpono tibi illam tu es pariſius: ſi concedas et bene reſpōdes ⁊ procedo naturaliter cōcedis repugnās poſito forte dices tunc nō manet tempus obligationis.

¶ Cōtra tēpus obligationis durat quouſꝙ ꝓponit̄ aliqđ negādū: ſed adhuc non ꝓponit̄ tibi aliqđ negandū a te. igit̄. Forte tu negas illam cū primo ꝓponit̄ tu es pariſi cōtra tunc tu negas verum nō obligatus: igit̄ male reſpōdens. quia obligatio non durat ex hypotheſi: niſi quouſꝙ ꝓponitur aliquod negandū a te: ſed cū iſta tu es pariſius tibi ꝓponitur aliqđ negādum a te eſt tibi ꝓpoſitū: alioquin non negaſſes illā vel ſaltem male reſpōdiſti.

¶ Et confirmat̄ contra tertiā regulam puta ꝙ nō eſt reſpondēdum ad omne impertinēs ſm̄ ſuam qualitatē. patet ⁊ pono tibi hanc. exiſtenti pariſius tu es rome. poſtea ꝓpono tibi hanc: tu es rome ⁊ tu nō es electus in ſummū pontificē illa ē falſa et impertinēs: ergo negāda per tertiam regulam qđ ſi facias propono tibi iſtam: tu es electus in ſummū pontificē. Si neges arguitur ſic: tu non es rome vel tu es electus in ſummū pontificem: ſed tu es rome ergo tu es elect' in ſummū pontificē: añtecedens eſt a te cōcedēdum maior cōtradicit copulatiue negare diſiūctiua ⁊ copulatiua cōpoſite ex partib' cōtradicētibus contradicūt: et minor eſt tibi poſita: ergo cōcluſio eſt a te cōcedenda. quā ſi cōcedis ſeq̄tur hec concluſio. ꝙ admiſſo aliquo falſo cōtingēte quodlibet aliud falſum et impertinens eſſet cōcedēdum: hoc videt̄ incōueniens eodem modo ꝓbabitur ꝙ tu dormis vel diſputas: ſicut iſta tu es elect' in ſummū pōtificem.

¶ Reſpondet̄ admittēdo poſitum ⁊ cū ꝓponit̄ tu es pariſius cōcedat̄ ⁊ dicitur ꝙ tunc nō manet tempus obligatiōis: vt interarguendū dicebat̄ imo illa ego ſum pariſius duꝫ ꝓponebatur mihi fuit negāda.

¶ Cōtra hoc ar̄. illa fuit negāda a te ⁊ cōceſſiſti illa ergo cōceſſiſti negādū a te nego ꝯñam. ſed ſequit̄ negandum a me conceſſi ſed nō conceſſi negādum a me pro tempore conceſſionis illa nō erat negāda: ſed ante cauſa: q̄ licet ante reſpōſionē illa erat negāda a me non tñ poſt in tp̄e adequato quo cōceſſi.

¶ Ad cōfirmationeʒ admitto caſum ⁊ q̄ñ ꝓponis copulatiuā nego eam tanꝙ̄ falſam ⁊ imp̄tinentē poſt cui' negationē ꝯcedo hāc: ego ſum elect' in ſummū pōtificē: nec hēo ꝓ incōueniēti admiſſo vno falſo cōtingēti qđcūꝙ aliud falſum. tūc impertinēs cōcedere nō illud falſum erit ꝑtinēs ſequens poſt totā copulatiuā negatā: q̄ tūc ꝙ ante erat impertinēs ſequit̄ ex poſito cum oppoſito bene negati.

¶ Cōtra hoc arguit᷑ ⁊ pono tibi hāc ſortes eſt rome ⁊ de ſorte pariſius loquor deinde ꝓpono tibi hāc ſortes eſt rome ⁊ a aliter iſtorū nō eſt alter iſtorum demonſtrādo te ⁊ me ſuppoſito ꝙ a ↄfundat confuſe tn̄ illa eſt falſa ⁊ impertinēs ſm̄ dicta. ergo negāda qua negata ꝓpono tibi hāc vterq̧ iſtorum eſt b ⁊ alter iſtorū volo ꝙ b faciat terminū ſequētē ſtare determinate ſi cōcedas ↄcedis impoſſibile illa nō poteſt eſſe vera et nulla eſt reflexio in veritatem. ergo eſt impoſſibilis vtroq̧ exiſtente illa eſt falſa ſolo vno nihil eſt alter iſtorum et a fortiori quando vterq̧ non eſt.

¶ Reſpōdet᷑ admittēdo caſuꝫ ⁊ qn̄ ꝓponitur illa copulatiua ſortes eſt rome ⁊ a alter iſtorū nō eſt alter iſtorū cōcedat᷑. lꝫ ſit falſa: q ſequit᷑ ex poſito quecūq̧ ꝓpono infert a cōtingētē. infert b: neceſſariū ⁊ omne neceſſarium incertū ipſi a iſtud clarius pōt deduci altera via ponēdo illud falſum cōtingēs cū oppoſito poſiti diſiūctiue vt pono tibi hāc nulla eſt acceptio ꝑſonaꝝ in cōferēdis beneficijs qua admiſſa: quia poſſibilis deinde ꝓponit᷑ tibi hec diſiūctiua aliq̄ eſt acceptio ꝑſonaꝝ in cōferēdis beneficijs vl' ois hō eſt iuſtus illa diſiūctiua eſt vā rōne prie ptis q̄s eſt q̄ dubitat ⁊ imptinēs: ergo cōcedēda. Deinde ꝓponit᷑ ois hō eſt iuſtus ſi neges arguitur ſic aliqua eſt acceptio ꝑſonarū in cōferēdis beneficijs: vel ois hō eſt iuſtus: ſed nulla eſt acceptio ꝑſonarū in cōferēdis beneficijs. ergo ois hō eſt iuſtus hec ↄñā eſt bona maior a te conceſſa minor eſt tibi poſita ⁊ ſic totū añs eſt cōcedēdū. ergo et cōſequēs extra reflectiones ꝓcedo. ptꝫ ergo ꝙ illa eſt cōcedenda omnis homo eſt iuſtus.

¶ Septimo arguit᷑ cōtra tertiā regulā pono tibi hāc tu es rome qua admiſſa q poſſibilis: quā tn̄ ſuppono falſam deinde ꝓpono tibi hāc tu es rome in hoc inſtanti illa eſt negāda: q falſa ⁊ impertinēs ꝑ regulā. Sed cōtra oē qđ eſt rome eſt rome in hoc inſtāti ſortes eſt rome. ergo ſortes ē rome in hoc inſtāti: ſi neges maiorē quēadmodū debes: q repugnat poſito cū oppoſito bene negati hñ ſequit᷑. ſortes eſt rome ⁊ nō eſt rome in hoc inſtāti. ergo nō oē ꝙ eſt rome eſt rome in hoc inſtāti: q nō eſt ſortes. Sꝫ cōtra hoc arguit᷑ omne qđ eſt rome eſt rome in inſtāti pñti ſortes eſt rome. ergo ſortes eſt rome in inſtāti pñti ſꝫ nullū eſt inſtās pñs niſi hoc inſtans aliquid in codeꝫ inſtāti eſſent plura inſtācia qđ contradictionem claudit. Loquamur vt plures de inſtātibus ſiue inſtans ſit celum ſiue accidens raptim tranſiens.

¶ Et cōfirmat᷑ ad idē ponēdo tibi hanc ois hō eſt ediuburgi ⁊ ſit rei veritas ꝙ nullus ibi ſit. nec aliqua qua admiſſa: q poſſibilis propono tibi hāc ſortes eſt ediuburgi illa eſt negāda: quia falſa ⁊ impertinens.

¶ Sed cōtra hoc arguit᷑ propono eodem modo plato eſt ediuburgi illā pari rōne habes negare ⁊ quālibet ſingulareꝫ illius vlis tunc ꝓpono tibi hāc: nō ſunt plures hoīes illa eſt vera poſt oēs ſingulares negatas ⁊ imptinēs. ergo cōcedēda ꝙ ſi imptinēs. Arguit᷑ ſic nō eſt ſequēs vt notū eſt nec repugnat: q iſta ſimul ſtāt ſortes nō eſt ediuburgi plato nō ē ediuburbi ⁊ ſic de ſingulis ita ꝙ ſingulis habeat ꝓ ſubſtātiuo plures terminos diſcretos in ſingulari nūero acceptos copulatiue. q ſi de hinc ad mille annos omnib' iſtis mortuis. omnis homo ſit ediuburgi illa ſimul inſtant.

¶ Reſpondet᷑ admittēdo poſitū et in arguēdo hñ rñſum eſt vſq̧ ad illud punctū. ſed nullū eſt inſtās pñs niſi hoc inſtās alioq̄n eſſent ſimul plura inſtātia hoc nego tāq̄ repugnās: nec ſequit᷑ ꝙ ſimul ſint plura inſtātia. ¶ Et ſi petas qđ ē īſtās pñs. ¶ Rñdet᷑ ꝓpone ⁊ forte videbis. Dicit᷑ forte: q pōt ſic arguēs ꝓponere ꝙ cōcedā ꝙ b inſtās ſit pñs vel c. eſto ꝙ ſit falſum. ſed q ſequēs ſi nō ſequat᷑ non inueniat qđ inſtās ſit pñs. hic nō opꝫ certificare rñdentē q ſi dicā hoc inſtās mihi aduerſo ſi b. vel. c. falſum eſt impertinens.

¶ Ad cōfirmationē admitto caſum ⁊ quālibet ſingularē nego, ⁊ ꝯcedo hāc nō ſunt plures etiā ois illa ſtāt ſimul cū hac ois hō eſt ediuburgi vt declarabit᷑ arguēdo. Sed cōtra hoc arguit᷑ hñ ſequit᷑ ſortes nō eſt ediuburgi plato nō eſt ediuburgi. ⁊ ſic de ſingulis et non ſunt plures hoīes: ergo ois hō nō eſt ediuburgi ꝑ inductionem etiam negatiue procedendo non eſt opus conſtantia ſed illud conſequens repugnat poſito. ergo ⁊ antecedens ad illud conſequens puta omnis homo nō eſt ediuburgi.

¶ Reſpondet᷑ negādo ↄñtiaꝫ immo opus eſt ↄſtātia a ſingularibus negatiue ⁊ tunc añs erit impoſſibile ꝓpter ptūi incōpoſſibilitatē ſed a ſuperiore diſtributo negatiue ad ſingulares nō eſt opus conſtātia ſm̄ Ariſto. hec ↄñā eſſet neganda iſte homo non eſt animal ⁊ iſte homo nō eſt animal ⁊ nō ſunt plures hoīes ergo ois homo nō eſt animal. añs eſt cōtingens ſm̄ eū ⁊ ↄñs impoſſibile. codē modo non ſequit᷑ hoc ens nō eſt vel hoc ens nō eſt ⁊ nō ſunt plura entia. ergo aliqđ ens non eſt. ↄñs eſt impoſſibile ſimpliciter ⁊ añs contingens. Ariſtoteles.

¶ Contra iſtud arguitur hec vniuerſalis omnis homo non eſt ediuburgi infert ſuas ſingulares per deſcenſum ſine conſtātia ⁊ ſed de ratione deſcenſus eſt ꝙ ecōtrario valeat aſcenſus. ergo male dictum eſt. Reſpondetur tibi quadrupliciter eſt impertinēs ſtaret in deſcenſu ⁊ aſcenſu. Secundo peto a te quo nam pacto probabis mihi ꝙ ſit de ratione deſcenſus ꝙ econtrario valeat aſcenſus. Tertio dico ꝙ ecōtrario valet aſcenſus ex oppoſito conſequentis ad oppoſitum antecedentis. ſequitur bene omnis homo non eſt ediuburgi. ergo ſortes non eſt ediuburgi ⁊ plato non eſt ediuburgi. ⁊ ſic de ſingulis. Ex oppoſito arguas. plato eſt ediuburgi vel ſortes eſt ediuburgi: ⁊ ſic de ſingulis. ergo aliquis homo eſt ediuburgi an ille deſcenſus ſit materialis more pariſienſi non inſiſto. alij vocarēt eam formalem accipe terminos communes cū pronomine demonſtratiuo arguendo ab inferiori ad ſuperius affirmatiue non eſt opus conſtantia alia ab innata ſecus eſt negatiue.

¶ Quarto dico capiēdo illas ſingulares negatiue ⁊ copulatiue in re aſcēdēdo debes vti ↄſtātia affirmatiue iſto mō potes multas copulatiuas cōcedere poſſibiles q̄ repugnare videnť imo debes eas ꝯcedere veras. pꝫ pono

tibi hãc. ãtixp̃s eſt edimburgi qua admiſſa: q2 poſ
ſibilis: deinde ꝓpono tibi hãc: ãtichriſtus eſt in
hoc inſtãti alicubi illa eſt falſa ⁊ nõ ſequit̃: quia
poſt lapſum huius inſtãtis ſi antichriſt' ſit ediu
burgi antecedẽs eſt verũ ⁊ cõſequẽs falſuꝫ ⁊ ꝯña
ſemel mala eſt impoſſibilis ⁊ ꝓpter nullũ poſſi-
bile poſitũ eſt impoſſibile cõcedendũ. ⁊ ſi nõ ſe-
quat̃ vt dictũ eſt habes cõcedere hãc copulatiuã
bene reſpondẽdo antixp̃s eſt ediburdi ⁊ anti-
xp̃s nõ eſt alicubi in hoc inſtãti ⁊ idẽ eſt nunc: q2
diſcrete ſignificat tẽpus p̃ſens vel saltẽ ſupponit
diſcrete pro tẽpore preſenti antichriſtus currit ⁊
nũc nõ hꝫ pedes. ptꝫ pono tibi hãc antichriſtus
currit illa eſt poſſibilis licꝫ falſa ꝓpono tibi hãc
antixp̃s nũc habet pedes illa eſt falſa ⁊ imperti
nens. ergo negãda: tunc debes cõcedere ſuã con
tradictoriã quotienſcũq; proponit̃ ſm prius di-
cta ſortes eſt magiſter ⁊ tũc nõ habet diſcipulũ.
ſortes eſt rex ⁊ nũc nõ habet regnũ: ſortes eſt cu
ratus ⁊ tũc nõ habet curã: curatus nominaliter
pricipialiter nõ eſſet. queſtio ſed ſi ſortes eſt rex
ſortes in inſtãti preſenti habet regnũ ſortes cur
rit toto tẽpore p̃nti ⁊ ꝑ tẽpus p̃ſens capio vnam
ſeptimanam: ⁊ tñ in tota hac ſeptimana nõ ha
bet pedes illud eſt ꝑſpicuũ per deſcenſum:

☞ ## ❡ Circa ꝓpoſitiones ſimiles

⁊ diſſimiles ſolet inter obligatores eſſe diſcepta
tio pro qua notabis. Ille ꝓpoſitiones dicunt̃ ſi-
miles que ſimilẽ veritatẽ vel falſitatẽ amplectũ
tur diſſimiles qñ vna eſt vera ⁊ reliqua falſa vel
qñ vna eſt poſſibilis ⁊ altera impoſſibilis vl̃ vnã
cõtingẽs ad vtrũlibꝫ ⁊ altera neceſſaria ⁊ in iſtis
reſpõdes vt ſupra de iſtis deus eſt ⁊ hõ eſt aſinus
cõuertũtur verbi cauſa pono tibi hãc tu es pari-
ſius ⁊ tu es rome ſunt ſimiles illa eſt admittẽda
intelligo ſimilitudinẽ veri vel falſi alꝭ paſſiones
nõ tãgere ſolẽt obligatores ꝓpoſita tibi hac tu
es pariſius eſt concedẽda tãq̃ vera ⁊ impertinẽs
⁊ altera negãda imptinẽs falſa: non ſequit̃. ego
ſum pariſius ⁊ ego ſum rome ſunt ſimiles ſꝫ ego
ſum pariſius. ergo ego ſum rome quẽadmoduꝫ
nõ ſequit̃. deus eſt ⁊ hõ eſt aſinus cõuertũtur et
deus eſt: ergo hõ eſt aſinus: ⁊ ex cõſequẽti nega-
bo ego ſuꝫ rome ſignificat me eſſe rome vt dictũ
eſt in inſolubilibus: hec eſt vera ego ſuꝫ aſinus ⁊
Ponunt̃ regule. ego nõ ſuꝫ aſinus nec tibi dicã q̃d illa ſigt̃ vt fre-
quẽter meminimus pro olbus iſtis ponunt̃ aliq̃
regule quãdocunq; ponũtur due propoſitiones
eſſe ſimiles in illis ad placitũ ſignificãtibus poſt
admiſſionem caſus neget̃ ꝓpoſito falſa ꝓpoſita
⁊ vera cõcedat̃ modo ſcienter eſſe tales: ⁊ dubia
dubitet̃. Sed ſi addat̃ in caſu ipſis ſic ſignificãti-
bus videat̃ an ſit repugnãtia: ⁊ tũc nõ admittat̃
caſus vt pono ꝙ deus eſt ⁊ hõ eſt aſinus ſm iſtã
preciſam ſignificationẽ ſm quã ſignificant ſunt
ſimiles ille caſus eſt negandus. Secũda regula
quãdocũq; ponuntur due propoſitiones eſſe ſi-
miles ſm ſignificationẽ hãc quã habẽt quarum
vna ſequitur ad cõtradictoriã alterius ille ſunt
ſimiles in veritate. ⁊ quãdocunq; proponit̃ vna
earum vel ambe ſunt concedende vel cõcedẽda
ſed ſi ex vna ſequitur oppoſitũ alterius ille ſunt
ſimiles in falſitate ⁊ quandocunq; ꝓponuntur
ſunt negande declaratur exemplis pono tibi ꝙ
tu non curris ⁊ tu moueris ſic ſignificando ſunt
ſimiles tũc quero a te an infallibiliter oportet
defenſare has veras quãdocũq; proponunt̃ ⁊ ha
beo propoſitũ vel cõcedis eas falſas. ⁊ tũc ꝓpo-
no tibi hãc tu curris opꝫ cõcedere: quia cõtradi-
cit ꝓpoſitioni quã ſuſtines falſam ⁊ vltra tu cur
ris. ergo tu moueris: cõcedis antecedens veruꝫ
ergo debes cõcedere cõſequẽs extra inſolubilia
ꝓcedimus. Eodem modo exẽplificare potes hic
tibi cõcluditur ⁊ tu neſcis tibi concludi ſunt ſi-
miles tu ſcis tibi cõcludi. Infert hanc tibi con-
cludatur qđ non eſt nõ ſcit̃: primo poſteriorũ tu
ſcis tibi ꝯcludi contradicit huic tu neſcis tibi cõ
cludi. vel saltẽ huic nõ ſcis tibi ꝯcludi non pono
pro nunc diſcrimẽ inter illas exemplum ſcđl tu
es homo ⁊ nõ eſt animal facile ibi intueri: tibi
nõ concluditur ⁊ tu ſcis tibi concludi. da ꝙ ſunt
ambe vere tunc tibi cõcluditur infert hanc tibi
cõcludetur eſt ſic habes concludere has duas ti
bi concludit̃: ⁊ nõ tibi concludit̃. ſi dicas illas fal
ſas ⁊ primas veras in priore parte exempli iſtud
nõ ſequit̃. Ex iſtis duabus regulis poteſt cõſequẽ
tẽ rñdere in diſſimilibus ⁊ quaſi materia nec ſor
te cõducit in illis regulis nõ magis inſiſto.

❡ Tertia regula: oẽs reſpõſio

nes ſunt retorquẽde ad idẽ inſtans hoc probat̃
quaſi alioquin nũq̃ hõ redargueret̃. q2 ꝑ varia
tempora contradictionem euaderet.

❡ Quarta regula ad imperti

nens reſpondendum eſt ſecundum ſuam quali-
tatem hoc eſt ſi ſit vera ſcita eſſe vera conceda-
tur ſi falſa ſcita eſſe falſa negabitur ſi ſit dubia
dubitetur cum ſit impertinens non eſt ratio
ꝙ magis variabitur reſponſio infra tempus q̃
extra.

❡ Quinta regula: omne poſ

ſibile ſcitum eſſe tale eſt admittendum hic ex-
tendo terminum ad opinare ⁊ credere hoc pro-
batur: quia alꝭ eſſet miſerorum fuga facilia poſ
ſibilia admittere ⁊ non difficilia cũ omnia equa
liter defendi poſſunt licet non cum equa facili-
tate. ❡ Poſſibili poſito eſſe inquit ariſtoteles Ariſtoteles.
nullum ſequitur inconueniens per poſſibile po-
ſitionem poſſibilem intellige: ⁊ ſcias que eſt
illa diſtincte alioquin frequenter te innodabis
quare hic non eſt obligatio pono tibi omne poſ
ſibile: quia poſitum non eſt propoſitio ſed bene
eſt terminus pro propoſitione ſupponens quẽ-
admodum hic pono tibi omne ens. Nec hic eſt
obligatio pono tibi omne poſſibile compoſſibi-
le ſed bene hic eſt obligatio pono tibi hanc om-
nis propoſitio eſt poſſibilis illa eſt admittenda
poſſibile ſecunde intẽtionaliter non ampliat in-
terdum in vſu eſt ꝙ nulla propoſitio eſt in rerũ
natura niſi poſſibilis quare etiam ſi opponens
dicat pono tibi propoſitionem de qua cogito re-
ſpondens nõ debet eam admittere quouſq; ſci-
uerit que eſt illa hoc ptꝫ: q2 da oppoſitũ ꝙ eã ad
mittit tunc ꝓponit̃ ei hõ eſt aſinus quam conce
dere non poteſt ⁊ ſi eam neget opponẽs arguet
ſequitur ex poſito ergo; illa eſt concedenda aliꝭ
eſt dubitandum ergo conſequens nõ eſt negan-
dũ nec admittatur ꝑpõ de qua cogitat eſto ꝙ ſit
certificatio ꝙ ipſa ſit poſſibilis hoc mõ p̃nt im-
pediri tales caſus a ſignificabit alterũ iſtorũ pa
pa dormit vel nullus papa dormit puta illã q̃ eſt
vera et me lateat ſecus eſt de hac aliquis homo
currit licet ignorem quis homo ſit currens ſcio
tamen que propoſitio mihi ponitur.

❡ Sexta regula ꝓpter nullũ

poſſibile poſitum eſt neceſſarium negãdum vel impoſſibile concedendum.

¶ Septima regula poſitum ſub forma poſiti ꝓpoſitū eſt cōcedendū dicif ſub forma poſiti: quia ſi poneref in alio ſenſu negabitur exemplū pono tibi hanc alter iſtoꝝ eſt verum demōſtratis duobus cōtradictorijs: poſtea propono tibi illam quā dinoſcis veram qua cōceſſa negabis alterum iſtorum eſt verum poſtꝙ ibi capitur relatiue ex cōmuni modo loquendi ꝓpter precedētem. In prima indeſinite ex his ꝓpoſitionibus infero corrolaria.

Septē corrolaria.

¶ Primū eſt. nunꝙ duo contradictoria infra idem tēpus obligationis ſunt concedenda vel neganda: quia tunc homo eſſet redargutus cum omnes reſpōſiones ſunt retorquende ad idem inſtans.

¶ Scđm corrolariū. oē pertinens repugnās ē negandū ⁊ oē ſequēs concedēdū prior ps ſeqtur ex pma regula: ſecunda ps ex quarta. Oīs ↄñā bona eſt neceſſaria.

¶ Tertiū corrolariū. nō oportet ad oēm queſtionē dare reſponſionē hoc patꝫ poſito tibi iſta ethiops ē hadinthone eſt admittēdaꝗ poſſibilis ſi petaf qs ē ille nō pōt ſignari: qꝛ ſi dicas ſortes cōcedis falſum ⁊ impertinens ↄtra tertiā regulā: ⁊ ita de qualibet ſingulari ex quo habes indeſinita ē cōcedenda cui⁹ nulla ſingularis ē cōcedenda. imo ꝗcūꝗ ꝓpoſita iþa negabif niſi vnam feceris ſequentē ex conceſſis cū oppoſitis negatarum ſingularium.

¶ Quartū corrolariū. nō incōuenit negare neceſſariū ꝑ accidens ⁊ concedere impoſſibile ꝑ accidens hoc patet ꝑ tertiā regulam omne poſſibile eſt admittendū impoſſibile per accidens eſt poſſibile: ergo eſt admittēdum et per cōſequēs concedendum.

¶ Hic aduerte ꝙ hec participia concedendū negãdum bifariam ſolent accipi apud obligatores nōialiter ſcꝫ et participialiter nōialiter cōcedendū tantū valet ſicut dignū cōcedi negandū dignū negari participialiter cōcedendū eſt illud qđ concedendū eſt illud qđ cōcedetur. Ex quo liquet ꝙ vna ꝓpoſitio ē cōcedēda pricipialiter ⁊ nō nōialiter: vt patet in malo reſpondente aliqua nōialiter et nō participaliter aliqua vtroꝗ mō: ⁊ ſic potes multiplicare tales aliū ꝓpoſitio eſt cōcedenda ⁊ negãda.

¶ Quintū corrolarium pricipale nō eſt incōueniens ꝙ hō concedat ſe male reſpōdere. ptꝫ oē poſſibile ē admittendū ſortes male rñdet ē poſſibile ergo ſortes male. rñdet ē admittēda ⁊ ex ↄñte cōcedendū. Eodē mō non incōuenit cōcedere tales ego cōcedo duo cōtradictoria ego nego ſequens ex poſito. Sed metā in hac arte ē ceſſante tēpore obligatiōis cōcedere qđ hō male reſpōdet vel qđ ei rōnabiliter regulis obligationū obuiauerit oſtendere.

¶ Sextū corrolariū. conceſſa vtraꝗ pte copulatiue tota copulatiua eſt cōcedēda ptꝫ. ſeqtur ex partib⁹ antiq obligatores ſolēt copulatiue vtrāꝗ partē cōcedere negãdo totam copulatiuā hoc parū ſolitarius hꝫ licet poſſet ꝑtinue defendi illū modū nō impugno: qꝛ nunc inoleuit pariſijs ⁊ ex ↄñti cōcederent diſiunctiuā cōpoſitā ex partib⁹ ↄdictorijs quālibet partē ei⁹ negãdo iſte modus exonie ⁊ cantebrigie adhuc eſt in honore antiquoꝝ dicta parū interdū pbabilia aliqd pneumatis habere videntur.

¶ Septimū corrolarium admiſſa pte falſa copulatiue ⁊ poſtea ꝑ te falſa eiꝰ pte þa ꝓpoſita tota ē negãda. pbaf. qꝛ eſt falſa ⁊ impertinens. ¶ Poſitio hypothetica vocaf poſitio compoſita. Poſitio cathegorica poſitio ſimplex. Declaraf exemplo poſita ⁊ admiſſa hac oīs hō eſt pariſius ſi ꝓponaf oīs hō eſt pariſius ⁊ rector eſt pariſius prin⁹ negabitur ſed ſi fuiſſet ꝓpoſita rector eſt pariſius in ſcđo loco tota copulatiua in tertio loco cōcedēda. Ex quo pꝫ ꝙ ordo ꝓponēdi multū facit ad reſponſionē vltimo ſeqtur nō eſſe incōueniēs cōcedere repugnās poſitioni hoc eſt ↄtra multos antiquos nō admittētes tales tu nō es obligat⁹ nihil eſt tibi poſitū corrolariū ptꝫ ꝑ tertiā regulā. Ex oīb⁹ colligif ꝙ obligatio ē ſuperi⁹ ad poſitionē ⁊ ꝙ poſitio petitionē ⁊ rei veritatē includit: ⁊ ſic tres ſpēs famoſe poſitio depoſitio ⁊ dubie poſitio ſufficiunt de duab⁹ vltimis ſpeciebus futurus ē ſermo. Et regule intelligant formabūtur ꝗdā ſophiſmata.

¶ Cōtra primā regulā arguif ſic pbãdo ꝙ nō oēs reſpōſiones ſunt retorquēde ad idē inſtans pono tibi hāc egyptus ē in affrica vel oīs hō eſt pariſius hec diſiūctiua ē poſſibilis qua admiſſa ꝓpono tibi hāc egyptus ē in affrica illā dubitas quēadmodū ſaluſtius ⁊ geographi poſtea ꝓpono tibi hāc oīs hō eſt pariſi⁹ illa eſt falſa ⁊ impertinēs ꝙ ſit impertinēs pbatur ſic nō ſeqtur omnis hō eſt pariſi⁹ vel egypt⁹ eſt in affrica: ſed hec eſt tibi dubia egiptus eſt in affrica ergo omnis hō eſt pariſius. Saluſtius

¶ Forte eā negas ſicut neganda eſt tūc ꝓpono tibi rurſus egiptus ē in affrica ſi cōcedas iā eandē ꝓpoſitionē dubitas ⁊ concedis ⁊ hoc ē incōueniens ꝑ eodē inſtāti: ergo opꝫ ꝑ varijs inſtātib⁹ ⁊ ſic nō oēs rñſiones ſūt retorquēde ad idē inſtās. Si iterū dubitas arguif ſic: bene ſeqtur oīs hō eſt pariſius vel egyptus ē in affrica: ſed nō oīs hō eſt pariſius ergo egypt⁹ eſt in affrica a tota diſiūctiua cū deſtructiōe vnius partis ad poſitionem alterius totū añcedēs eſt concedendum ergo ⁊ cōſequēs maior eſt poſita minor oppoſitū bene negare. igitur.

¶ Ad hoc argumentū admittitur illa diſiūctiua ⁊ poſtea dubitef illa egypt⁹ ē in affrica ⁊ negef ſcđa cathegorica poſt cuius negationē cōceditur illa egyptus ē in affrica: quia ſeqtur ex poſito cū oppoſitio bene negate ⁊ cōcedatur ꝙ eadē propoſitio ſimul dubitetur ⁊ cōceditur ſed nunꝙ cōceditur ⁊ negatur.

¶ Cōtra hoc arguif ſic ſequeretur ꝙ alicuius bone cōſequētie añs eſſet cōcedendū ⁊ conſequēs dubitandū contra regulā generalem hoc ptꝫ in propoſito.

¶ Reſpōdetur ꝑ ꝓpoſitiones ꝓpoſitiones. prima ē illatū nō eſt incōueniēs pꝫ hic hoc conſequēs eſt dubitandū ergo hoc cōſequēs eſt dubitandū. Scđa ꝓpoſitio pro illo inſtanti quo añcedēs cōceditur egyptus ē in affrica nō dubitaſ

ſed ꝯceditur ſed pro illo tempore quo dubitatur nō ſequebat̃ ex poſito cū oppoſito bene negare nihil erat bene negatū tunc. Et ſi iterum dicas cū oēs reſpōſiones ſunt retorquēde ad idem inſtās q̄ pro eodē inſtanti habes vltra reflexiuas antecedens cōcedendum ⁊ conſequēs dubitādū ſaluationē habes ante oculos ex dictis ſed illud nō euenit cauſa concedere ⁊ negare.

¶ Preterea arguit̃ oēs rñſiones ſunt retorquēde ad ideʒ inſtās ſed nōnunq̄ ſunt decem vel duodecim ppoſitiones ſucceſſiue prolate que non poſſunt eſſe in eodem inſtanti igitur. Reſpōdetur q̄ licet nō poſſunt eſſe in eodē inſtanti: ſunt tamē accipiende p eodē quēad modū poſt prolationē tue vocalis tibi ꝯtradico. Scđo arguit̃ contra ſcđam regulam ⁊ pono tibi hanc aliquid tibi poſitū nō eſt admittēdum caſus eſt poſſibilis. quia poſſibile eſt q̄ ponam tibi propoſitioneʒ impoſſibilem admiſſo caſu addo hāc nihil eſt tibi poſitū niſi poſſibile ergo aliqđ poſſibile non eſt admittendū.

¶ Et cōfirmat̃ pono tibi hāc tu nō es hoc eſt poſſibile vt liquet: ⁊ tamē nō eſt admittendū igit̃ ꝓbatio minoris: q: da oppoſitum admittatur ppono tibi hāc tu es ſi negas: quero q̄re negas. forte dicis q: repugnat poſito. Contra nō repugnat tibi poſito nec poſito alicuius alteri' a tergo nulli poſito repugnat. Si cōcedas cōcedis duo cōtradictoria cōtra primaʒ ppoſitionē ⁊ vnū corrolariū deductū.

¶ Rñdet̃ admittēdo caſum et nego minorem nihil eſt mihi poſitū niſi poſſibile imo dico q̄ eſt impoſſibile negam illam q: repugnat poſito ⁊ hoc tenēdo q̄ propoſitio plures non eſt vna vbi poſituʒ eſſet ppoſitio poſſibilis et impoſſibilis vt nō deus eſt maior eſt falſa: q: eſt admittēda in ſenſu poſſibili.

¶ Ad cōfirmationē admitto hanc ego nō ſum: ⁊ q̄ñ proponis ego ſum illam nego. Inſup petis quare nego caute reſpōdēdū eſt: q: ſi dicā repugnat mihi poſito michi aduerſor ppterea ſic rñdetur placet mihi illā negare vel cedat tempus ⁊ videbis quare eā negaui infra tempus. Tertio dico magis ad rigorem obligationis nego q: repugnat poſito illa eſt vera ⁊ impertinēs: ⁊ quādo arguis nō repugnat michi poſito nec poſito alterius a me: ergo non repugnat poſito. nego ꝯñam poſtq̄ debeo ſuſtentare q̄ ego non ſum totū antecedens eſt concedēdum et conſequens negandum. ⁊

¶ Cōtra hoc ar̃ repugnat poſito iſti vel illi. ⁊ ſic de ſingulis: q̄ro qđ eoꝝ. Rurſus aliquis homo mihi loq̄tur q̄ro quis eſt ille. Reſpōdet̃ negādo ꝯñam: ſed ſi ponas cōſtantiā cōcedo ꝯñam ⁊ cōſequens ⁊ quādo petis p quarta parte reſpōdetur propone ptes per ordinem ⁊ forte inuenies p qua parte. Secūdo dicit̃ non oportet ad omnē queſtionē dare reſponſionem eſto q̄ queſtio ſit ad ppoſitum ⁊ nunq̄ ita reſpōdendū eſt niſi quādo per reſpōſionem concedimus falſum ⁊ impertinēs cōtra vnam regulam vel repugnans poſito contra aliam.

¶ Scđa ſpecies obligatiōis eſt de depoſitio q̄ ex poſitiōe claret depoſitio vni' ppōnis ē vt ipſa teneatur falſa: ſua cōtradictoria vera deponere hanc omnis homo eſt rome: nihil aliud eſt q̄ ponere tibi hanc homo nō eſt rome. Ex iſto ſequūtur corrolaria. Primum eſt nullum neceſſarium eſt admittendū in depoſitione: ſed bene impoſſibile prior pars patet: q: ſi ſic impoſſibile eſſet ſuſtinendū ſtatum eſſe tale ſemper intellige ſecūda pars eſt clara. Secūduʒ corrolarium omne añtecedens ad depoſitum eſt negandum: et omne ſequens ad oppoſitū depoſiti concedendum prior pars patet: quia da oppoſitum antecedens ad depoſitum eſt concedēdum ergo ⁊ depoſitum quicūq̄ concedit antecedens bone conſequentie: et conſequens cōcedere habet. Secūda pars patet ex dictis capitulo priori. Ex iſto facile eſt reperire inpertinens in depoſitione gratia exempli depono tibi hāc homo non eſt ediuburgi debes tunc defendere hāc omnis homo eſt ediuburgi: tunc propono tibi hanc. homo non eſt ediuburgi debes eam negare poſtq̄ depoſitum in forma depoſiti propoſitum eſt negandum. Item repugnat virtualiter poſito omnis homo eſt ediuburgi virtualiter dicitur virtualiter. quia non ponitur in ꝓpria forma ſed conſecutiue et virtualiter: poſtea propono tibi hanc. rector pariſiēſis non eſt ediuburgi illa eſt concedenda: quia vera ⁊ impertinēs iſta ſimul ſtant homo nō eſt ediuburgi et rector pariſienſis non eſt ediuburgi. poſtea propono tibi hanc. rector pariſienſis eſt homo. illa eſt neganda: quia repugnat oppoſito depoſiti cuʒ bene cōceſſo vel antecedit ad depoſitum quod idem eſt quia bene ſequitur rector pariſiēſis nō eſt ediuburgi et rector pariſiēſis eſt homo: ergo homo nō eſt ediuburgi. Ex iſtis pꝫ q̄ regule de pertinētia repugnātia ⁊ imptinentia ante facte intelligēde veniūt in poſitiōe ⁊ non in depoſitione vel ſub alhaꝫbis in poſitiōe vel i depoſitiōe ꝟtuali.

¶ Contra iſta ar̃ depono tibi hanc. alique propoſitiones nō ſunt vere quo admiſſo ppono iſte ſunt propoſitiones demonſtratis illis tu curris tu non curris illa eſt cōcedēda quia nō repugnat oppoſito depoſiti ſtat q̄ vna ſignificet ſortem currere.

¶ Et cōfirmatur depono tibi hāc. tu es aſinus vel aliquod impoſſibile antecedit tibi depoſito admiſſo: quia cōtradictoria depoſiti non eſt impoſſibilis ppono tibi aliqđ impoſſibile antecedit ad tibi depoſitū qua negata q: antecedit ad depoſitum a pte diſiūctiue affirmatiue ad totā ppono tibi hāc. hec ē impoſſibilis hō eſt aſin' illa eſt cōcedēda: q: vera ⁊ impertinens: ⁊ tunc arguit̃ ſic homo eſt aſinus ē impoſſibilis ⁊ antecedit ad tibi depoſituʒ igitur aliqđ impoſſibile añcedit ad tibi depoſitum.

¶ Reſpōdet̃ admittēdo depoſitū ⁊ cōcedo illā iſte ſunt ppoſitiones iſte ſimul ſtant oēs ppoſitiones ſunt vere ⁊ ſortes currit ⁊ ſortes nō currit ſunt ppoſitiones ⁊ ex cōſequēti cōceditur q̄ ſunt vere ⁊ cōcedo q̄ contradicāt: q: illa ē vera ⁊ imptinens: q: nō eſt incōueniens q̄ due cōtradictorie ſint vere ſed nulle ppōnes ſūt cōtradictorie vere: ⁊ ſi ꝓponatur ille propoſitiones nō ſunt plures hanc cōcedo vt patet de mētalibus iſtarū deus eſt ⁊ ſortes currit.

¶ Forte dicis nulle ppōnes ſunt cōtradictorie niſi q̄ cōtradicūt ſibiīuicem

q̄d vnī' p- poſitionis eſt depoſitio.

tunc nego ꝙ nō ſint ꝑpōnes plures ſ; ſi propo-
ſuiſſes hāc aſ̄ negaſſe n ꝙ iſte eēnt ꝫdictorie ⁊ ſi
dicas ſunt due ſingulares oppoſite ꝗlitatis q̄b⁹
nulla cōditio deeſt ad bonā ꝫdictionē req̄ſita er
go cōtradicūt nego aſ̄s pro ſecunda parte defi-
cit vna conditio quam tibi nō dicā propter cau-
ſam ante creberrime agitatam.

¶ Ad cōfirmationē admitto
depoſitū ⁊ nego illā aliq̄d impoſſibile antecedit
ad tibi depoſitū ⁊ cōcedo ꝙ hec eſt impoſſibilis
hō eſt aſinus: ſed nego ꝙ antecedit ad mihi de-
poſitam tanq̄ repugnās: q: bn̄ ſeq̄tur ego non
ſum aſin⁹ ⁊ nihil impoſſibile antecedit ad depo
ſitū ⁊ hō ē aſin⁹ ē īpoſſibilis. ġ nō aſ̄cedit ad de-
poſitū hic aſ̄ ex oppoſito depoſiti cū bn̄ cōceſſo.

¶ Cōtra hō eſt aſinus antece-
dit ad de[illegible]tum. ergo aliquod impoſſibile an-
tecedit ad depoſitum dic conſequenter.

Regula. ¶ In dubia poſitione admit
tatur ꝑpō dubia ⁊ q̄n ꝑponitur dubitet̄ ſi ꝑpo-
natur ſua cōtradictoria dubitet̄: q: regula eſt du
bitato vno cōtradictoriū dubitandū ē ⁊ reliquū
⁊ hoc eſt rōnabile cōmentator dubitauit eē excē
tricos ⁊ epiciclos ad ſaluādas apparētias in pla
netis dubitauit de ſuo cōtradictorio hic ſeruan
Cōmēta- dum eſt ſi admittis vnā ꝑpōnem dubie non de
tor. be; cōcedere aſ̄s eius: q: q̄ cōcedit aſ̄s ⁊ ꝯñam
eſſe bonā ꝯñs habet cōcedere ⁊ pro illo inſtanti
nō h; dubitare vt verbi cā pono tibi hanc dubie
papa eſt rome tu eā admittis poſtea ꝑpono eā-
dem illā dubitas poſtea ꝑpono nullus papa eſt
rome. dubitas poſtea ꝑponis papa eſt in caſtro
ſancti āgeli tu trez dubitas ſi cōcedis aſ̄s ad du
bie poſitū ad impertinēs r̄ndeas ſm̄ ſuā ꝗlita-
tem ⁊ ſilr ad ꝯñs alios forme caſus alibi q̄s hic
ꝑpter varia impedimēta digito cōpeſcere label
Sophiſte lum operepreciū eſt. In copulatiuis vnū caſum
habes in cōditionalib⁹ vbi cōiter ſophiſte in in-
fringūt caſus difficiles per cōditionales impoſ-
ſibiles vel neceſſarias q̄ ad rem nihil valet vbi
dictū eſt in darij in cōuerſionib⁹ nullū a eſt ꝑdi-
catum in argumētis ſophiſticis in fine de talib⁹
hō eſt aſin⁹ vel prima reſpōſio tua eſt negatiua
de iſta hec ꝯñs eſt bona. ergo hō eſt aſin⁹. malo
per obligatiōes diluere q̄ dicere ꝙ ē copulatiua
vel copulatiua virtualiter valēs eſto ꝙ ita diceri
in argumētis ſophiſticis vl̄ dicere ꝙ nō ad oē im
poſſibile ſeq̄tur q̄dlibet: ⁊ hoc q̄n ſolū ſic eſt im-
poſſibile per reflexionē. Epiſtola poſt puerilia
q̄ mihi ī mentē occurrerūt in ſummulis ⁊ in in-
ſolubilib⁹ vobis tradere quedā principia in obli
gationib⁹ exiſtimaui non eſſe inutile q̄q̄ vt vi
detis: in aliquo genere ſtudēdi multifariā ī pe-
ditus ſim. In hac arte nimis īmorari eſt nodū
in cirpo querere ⁊ recedere ieiune incōſultū pri
mum frequēter multaꝝ ſclarū vite humane ni-
mis cōdaſcentius nouerca eſt vbi ſolida regnare
debent infelix lolīū ⁊ ſteriles dominant̄ auene.
Scōm ad altiora tollit fundamentū. Quocirca
alios nec nominādo nec impugnādo ſed q̄d mi
hi ſatius apparet ſuccincte ſcribere conabor: ci-
niphes egypti non ſunt omnino reñciende q̄s
malefici pharaonis producere non poterant.
Exodi. viij. rebecca ſeruo abrahe paurillum de
hydria ſua ad bibendum impartita eſt. Gene-
ſis. xxiiij.

¶ Finis obligationum.

¶ Argumenta ſophiſtica ad
quālibet ꝑpōnez inpugnādā.

Nunc adducaz aliqua
argumēta ſophiſtica per que po
teris inpugnare quācunq̄ pro-
poſitionem volendo ſemper pro
bare veritatem huius homo eſt
aſinus quia eodez modo poteſt
argumentari per eadem media in alijs.

¶ Et arguit̄ p̄io ſic bn̄ ſeq̄tur
ſortes ē aſin⁹: ġ hō eſt aſin⁹: ꝯñs claret ⁊ aſ̄s ar-
guitur oīs hō vel aſin⁹ eſt aſinus ſortes ē hō vel
aſinus: ergo ſortes eſt aſinus. In darij: aſ̄s ē ve
rum ergo ⁊ conſequens: quod eſt propoſitum.

¶ Cōfirmo tripliciter tū p̄io
Omne corp⁹ hoīs ſi hō brunellus eſt corp⁹ hoīs
ergo brunell⁹ eſt hō. Et vltra. ergo aſin⁹ eſt ho-
mo ab inferiori ad ſuperi⁹. Et per ꝯñs hō ē aſi-
nus: per cōuerſionē ſimplicē: vel per locū ab eq̄-
ualentib⁹. Cōſequētia principalis tenet in darij
⁊ maior ꝓbatur: q: oē cōpoſitū ex materia ⁊ for
ma hoīs ē hō. Minor p;: q: brunell⁹ ē aſin⁹ ho
minis ergo corp⁹ hoīs ab inferiori ad ſuperius.

¶ Tum ſecundo. ſortes eſt aſi
nus vel ſortes nō ē aſin⁹ ſed ſortes nō ē aſin⁹: er
go ſortes ē aſin⁹: tota diſiūctiua cū deſtructione
vnius partis: ad poſitionē alterius. Et aſ̄s ē ve
rum: ergo ⁊ ꝯñs: quod eſt illaturum optari.

¶ Tum tertio hō eſt aſin⁹ vel
tu loq̄ris. S; tu nō loq̄ris: ġ hō ē aſin⁹ ꝯñs t; vt
precedēs. Et totū aſ̄s ē vez: poſito ꝙ tu loq̄ris
tp̄e diſiūctiue ⁊ taceas tēpore ꝓlatiōis minoris.

¶ Scd̄o principaliter. arguit̄
Sortes nō ē aſin⁹: ġ ſortes nō ē aſin⁹ vel ſortes
nō ē ſortes: ⁊ ſortes ē aſin⁹ a parte diſiūctiue ad
totā diſiunctiuā. Et vltra. ġ ſortes ē aſin⁹ a tota
diſiunctiua cū deſtructione vnius partis ad poſi
tionem alterius. Et totum antecedens eſt verū
ergo ⁊ conſequens: a primo ad vltimum.

¶ Cōfirmo tripliciter tū p̄io
Tm̄ ſortes ē aſin⁹ vel tm̄ ſortes nō ē aſin⁹: ſed nō
tm̄ ſortes nō eſt aſin⁹. ergo tm̄ ſortes ē aſin⁹. cō-
ſequentia t; vt ſupra: ⁊ minor ē vera: ⁊ maior diſ
iunctiua cōpoſita ex partib⁹ contradicentib⁹. q:
due ſingulares oppoſite ꝗlitatis q̄b⁹ nihil deeſt
ad contradictionem. ergo cōtradicunt. Et diſiū
ctiua eſt vera: ⁊ per ꝯñs maior ꝓbatur: et totū aſ̄s.

¶ Tum ſecundo ſortes eſt aſi
nus: ē ꝓba. ġ illa d; cōcedi vbicūq̄ ꝑponit̄. cū non
loquamur obligatorie. probo aſ̄s. Predicat̄ idē
de eodē terminis ſupponētib⁹ vltra caſus ātē in
inſolubilib⁹ tactos. ġ ē ꝓba: ꝯñs tenet per dicta ī
queſtione ſcd̄a. Et ꝓbo aſ̄s capiendo iſtam: aſi-
nus eſt aſin⁹ q̄ vocet̄ a ⁊ iſta ſortes ē aſin⁹ vocabi
tur b. Tūc ſic ſyllogiſo. Quicq̄d ꝑdicat̄ in a predi
catur in b: ſed idē de eodē predicat̄ in a: ergo idē
de eodem predicat̄ in b: conſequentia tenet ī da
rij. ⁊ antecedens eſt verum. ergo et conſequens.

¶ Tū tertio ſortes eſt non hō
vel nō homo: ergo hō eſt aſin⁹. ꝯñs tenet ꝑpter
impoſſibilitatē antecedētis. Et ꝓbo aſ̄s oē ani
mal preter hominem eſt homo vel non homo.

ergo ſortes eſt nõ hõ vel nõ homo. Probaf cõſequentia. qꝛ bene ſeq̃tur omne aĩal preter hominem eſt homo vel nõ homo. ergo ois homo ẽ animal ꝛ nullus hõ eſt homo vel non homo et vltra. ergo ois homo ẽ ꝛ omnis homo eſt nõ hõ vel non homo. Iſta vltima ꝯña tenet: qꝛ prima pars añtis infert primã partem cõſequẽtis. Et prima pars cõſequentis cũ ſecunda parte antecedentis inferunt ſecundã partẽ ꝯñtis. a negatiua ad affirmatiuã predicato variato penes ſinitum ꝛ infinitum poſita conſtantia. Et prima conſequentia tenet a tota copulatiua affirmatiua trimẽbri equalenter ad duas partes eius. Iam probatur antecedens ꝙ omne aĩal preter hominẽ eſt homo vel nõ homo bene ſequitur in barbara: omne aĩal quod nõ eſt hõ eſt homo vł non homo: ꝛ omne animal preter hoiem ẽ aĩal quod non eſt homo. ergo omne animal preter hominem eſt hõ vel non homo. Añs eſt verum: ergo ꝛ conſequens quod eſt capitale antecedẽs.

¶ Ad primũ argumẽtũ reſpõdetur negãdo añs. Et ad probationẽ qua dicis bene ſeq̃tur: diſtinguitur vł ſi maioꝛ capitur in ſenſu diuiſo: negatur: ꝛ ſic nõ arguitur in darij. Uel in ſenſu compoſito ꝛ cathegorico: ꝛ ſic diſtinguo: vel ſi ſolum prima pars diſiuncti diſtribuaf ꝛ ſic nego: qꝛ plus predicatur in minore: ꝙ diſtribuitur in maiore. Uel ſi totũ diſiunctum diſtribuitur: cõcedo ꝙ ſequitur: ſed tunc quemadmodum cõſequens eſt falſum ita et añs ꝓ maiore.

¶ Cõtra hoc arguit: ly aſinus ſeq̃tur mediate ly ois. ergo non põt diſtribui ab hoc ſigno ois: qꝛ alr̃ põt dici hic. cuiuſlibet hoĩs aſinus currit: ꝙ ly aſinus diſtribuitur: ſed forte dicis ꝙ hoc totũ cõputatur pro vno termino in alia eſt determinatio accepta nonvnica. ideo ſubiectum non reputatur vnus terminus.

¶ Contra hoc arguitur: qꝛ ex illo ſequeretur ꝙ ſine diſtinctione habes dicere totum ſubiectũ diſtribui cũ ſit vnus terminus capax diſtributionis ſequens ſignuꝫ vniuerſale imediate deducto impedimento. Sed forte dicis ꝙ non eſt ſimpliciter vnus termin' ꝓpterea interdum reputatur vnus terminus interdum vero duo termini. Et etiam communis vſus diſtinguendi ſufficit ad hoc.

¶ Contra: eſto ꝙ totuꝫ ſubiectum diſtribuif eſt vera. quod ꝓbo multipliciter Tum primo. qꝛ bene ſequitur. Ois hõ vł omnis aſinus eſt aſinus. ergo ois hõ vel aſin' eſt aſin' eſt aſinus. poſito ꝙ totũ ſubiectũ conſequentis diſtribuatur. ab equalẽte ad equalens. Et añs eſt verum cum valeat hanc: de quocũꝙ verificaf homo: vel de quocũꝙ verificatur aſinus. de illo verificatur ly aſinus.

¶ Tum ſecũdo: iſte hõ vel aſinus eſt aſinus: ꝛ iſte hõ vel aſinus ẽ aſin⁹: ꝛ ſic de ſingulis. ꝛ iſti hoĩes vel aſini ſunt oẽs homines vel aſini. ergo omnis hõ vel aſinus eſt aſin'. Cõſequentia eſt aſcenſus et antecedens eſt verum ergo ꝛ conſequens quod querimus.

¶ Tum tertio contradictoria huius omnis hõ vel aſinus ẽ aſinus eſt falſa. ergo ipſa ẽ vera: qꝛ antecedentis nõ ois hõ vel aſinus eſt aſinus ẽ cõtradictoria que valet hanc hõ nõ ẽ aſinus: ꝛ aſinus nõ eſt aſinus. qꝛ diſiunctũ negatum vt cõmuniter dicitur. eſt ly ꝛ affirmatum ꝛ iſta eſt falſa vt notum eſt.

¶ Ad primã iſtarũ rationum negatur ꝙ ſequatur. Et ad primã probationeꝫ concedo añs ꝛ nego ꝯñaꝫ. Et nego ꝙ arguatur ab equiualente ad equalens qꝛ totũ diſiunctũ diſtribuitur in ꝯñte et non totum in antecedẽte.

¶ Sed cõtra iſtud forte replicas. Utraꝙ pars diſiuncti diſtribuitur in añte: ꝛ totũ diſiunctum ſupponit. quero quomõ ſupponit. hoc eſt qua ſpecie ſuppoſitionis ſupponit. et rationabiliter nõ potes dicere niſi iſtud totum diſtribuatur. ergo ille due equiualent.

¶ Forte dicis: ſtat cõfuſe tantum ꝛ contra. vel hoc eſt a ly ois in principio vel a ly cõis in fine. Nõ primũ. qꝛ prima pars diſtribuitur ab eo. ꝛ virtus ei' impeditur in ſecunduꝫ terminum. Nec a ly omnis in ſecundo loco: cuꝫ illud diſiunctum neꝙ precedit neꝙ ſequitur.

¶ Sed forte dicis. et apparẽret ꝙ totum ſtat determinate: cuꝫ ſit terminus cõmunis ſupponens. nullo modo confuſus. id ẽ neꝙ diſtributiue neꝙ communiter tantum.

¶ Tamen contra hoc arguif. tunc ſua ꝯtradictoria erit vniuerſalis. ſcilicet nõ omnis hõ vel ois aſinus ẽ aſinus. ſed ꝓbatur ꝙ non. vtraꝙ pars ſupponit determinate. Et tunc teneamus partẽ ꝓpoſitionis nõ eſſe ꝓpoſitionem. etiam tunc ſubiectũ huius. hõ nõ vel brunellus currit. diſtribueretur. poſito ꝙ diſtributio ſigni vniuerſalis ois homo vel brunellus currit. cadat ſupra primã partẽ tantum ꝛ oporteret dicere ſubiectum huius ſimiliter ſtare determinate. hõ non vel omnis aſinus eſt. etiã quero quomodo deſcẽdis ſi totũ ſtet determinate.

¶ Poſſum⁹ ſuſtinere ꝙ ſtat determinate. Tꝫ ꝓnaliẽ dicere totũ ſubiectũ ſtare diuerſis acceptionibus ꝛ diſtribui diuerſis diſtributionibus ꝛ hoc maxime quãdo geminãtur ſigna. dicimus hic cuiuſlibet hoĩs aſinus currit. eſto ꝙ ſubiectũ ſit terminus cõis nõ ſingulariꝫatus nec particulariꝫatus nec diſtributus: ꝛ ad huc nõ ẽ indiffinita. Sꝫ indefinita ꝛ vł is ſic hic. omnis hõ vel aſinus ẽ aſin' ſi ſolũ prima pars diſtribuatur. eſt mixte quantitatis ꝛ refello argumentum quo probas ſubiectuꝫ ſtare determinate. quia probaret idem de ſubiecto huius cuiuſlibet hominis quilibet aſinus currit.

¶ Ad ſecundũ quando arguebas per aſcenſum. cõcedo conſequentiã. ꝛ nego antecedens pro oĩbus ſingularib' pro quib' demõſtras homines. Sed forte moueris eo ꝙ nõ potes habere ſingulares. eo ꝙ in illis ſubiectũ eſt vnum diſiunctum ſtans pro diuerſis.

¶ Ad illud dicif ex quo illud totũ diſiunctũ eſt terminus cõmunis ꝛ reputaf talis vnus terminus ſaltẽ vbi nõ eſt diſtributio diſtribuens totũ diuerſis diſtributionibus nõ videtur rationale quin põt ſingulariꝫari pro vno ſuppoſito eius. Et ex quo pro quolibet hoĩe ꝛ q̃libet aſino ſupponit demonſtrando vnũ illoꝝ poteſt ſingulariꝫari pro illo. ita ꝙ demonſtrando ſortem preciſe ſtat pro ſorte.

¶ Sed nūc replicat: ſeq̄ret q̄ iſte due equalerēt. Iſte hō vel aſinus ē aſin' ⁊ iſte hō eſt aſinus cōtinue demōſtrādo idē. Sed ꝯñs eſt falſum. ergo ⁊ aſſis. Cōſequētia eſt clara. ⁊ falſitatē ꝯñtis ꝓbo. q2 ꝓpoſitio de diſiūcto hꝫ diſiūctiuā correſpōdētē verā. ſcꝫ iſte hō eſt aſinus. vel iſte aſin' eſt aſin'. Scōo ꝓbo q̄ illud diſiūctū nō poteſt ſingulariʒari. q2 iſto mō q̄ro quomō ſupponit prima pars diſiūcti quomodo ſcōa pars.

¶ Ad primū iſtorū dicit̄ cōcedēdo q̄ ille equiualēt ⁊ nego fa. ſitatē ꝯñtis. Et ad probationē. propō de diſiūcto ⁊ diſiūctiua equalent. Pro illo ponuntur propoſitiones quarū prima eſt. Nō oīs propoſitio de diſiūcto equalet diſiūctiue correſpondēti. Hoc pꝫ q2 iſta eſt falſa in ſenſu diſiuncto. ſortes vel antichriſtus non eſt ſortes vera in ſenſu diſiuncto. Ponende ꝓpōnes.

¶ Secūda ꝓpoſitio: nō oīs ꝓpoſitio affirmatiua de diſiūcto equalet diſiūctiue ei correſpōdēti. Hoc pꝫ hic. Oīs hō ē ãlal vl hoc alal: ⁊ ſic de ſingulis. cū ſua diſiūctiua. Et ſimiliter hic oīs hō vel aſinus eſt aſinus que falſa eſt in ſenſu diſiūcto. ⁊ vera in ſenſu diuiſo.

¶ Tertia ꝓpō: nō oīs affirmatiua de diſiūcto vbi nulla ponit̄ diſtributio equalet diſiunctiue ēt correſpōdēti. Patet hoc q2 iſta eſt vera in ſenſu diſiūcto ſortes vel plato eſt vnū diſiunctum falſa in ſenſu diuiſo.

¶ Quarta ꝓpō. Nō oīs affirmatiua de diſiuncto vbi nulla ponit̄ diſtributio terminis ſignificatiue ſumptis. equalet diſiūctiue ei correſpōdēti. Hoc pꝫ q2 iſta eſt vera in ſenſu diſiuncto: ſortes iuuenis equitat: ⁊ eq̄tauit. vel eq̄tabit ſupra equū regis poſito q̄ nūq̄ eq̄tauerit. ſed nūc ſit adultus ⁊ poſtea eq̄tabit vt pꝫ ꝑ ei' reſoluētes. Et falſa in ſenſu diſiūctiuo q2 q̄lꝫ baꝝ triū ē. falſa ſortes iuuenis eq̄tat ſupra equū regis. ⁊ ſortes iuuenis equitauit ſupra equuꝫ regis. ⁊ ſortes iuuenis equitabit equū regis.

¶ Quinta ꝓpoſitio. nō oīs affirmatiua de diſiūcto. vbi nulla ponit̄ diſtributio terminis ſignificatiue accepti deducta ãpliatione equalet diſiunctiue ei correſpōdenti. Hoc pꝫ q2 iſta eſt vera in ſenſu diſiūcto. deus neceſſario eſt creās qō eſt. vel nō creās qō eſt capiendo qō eſt reſtrictiue. reſpectu partis ⁊ totius.

¶ Sexta ꝓpoſitio. nō oīs affirmatiua de diſiūcto vbi nulla ponit̄ diſtributio deducta ãpliatiōe terminis ſigtiue ſumptis vbi copula nō modificat̄ equalet diſiūctiue. Hoc pꝫ quia iſta. Tm̄ duo apl'i dei ſunt duo vel tres exponendo eas gratia pluralitatis eſt vera in ſenſu diſiunctiuo falſa in ſenſu diſiuncto.

¶ Septima ꝓpoſitio. Oīs affirmatiua de diſiūcto vbi nulla ponitur diſtributio deducta ampliatione terminis ſignificatiue ſumptis. vbi copula nō modificat̄ nō exponibilis equalet diſiūctiue ei correſpondēti ita q̄ iſte equiualēt ad equitādū requirit̄ iſte vel iſte equ': ⁊ ad equitādū requirit̄ iſte equ' vel ad equitādū requirit̄ iſte equus vel ad eq̄tādū req̄rit̄ iſte equ' demonſtrādo proportionabiliter. Tūc reſpōdeo ad formas argumentorum.

¶ Ad ꝑmū qñ dicis ꝓpoſitio de diſiūcto equalet diſiūctiue vera. ex extra caſus tactos. ſi hū dederis. Sed dr̄ q̄ iſta eſt diſiūctiua ei correſpōdēs. Iſte hō eſt aſin' vel iſte aſinus eſt aſinus demōſtrādo ſemꝑ illud ꝓ quo totū diſiūctum ſingulariʒabat̄. Uel dicitur pro illo caſu q̄ oportet addere aliam propoſitionem.

¶ Ad ſcōm qñ q̄ris eſto q̄ totū diſiūctū ſingulariʒet̄ quō ſupponit pars pria ⁊ quō ſcōa. Dicit̄ q̄ ſi demonſtret̄ vnus hō totū diſiūctū ſingulariʒat̄. ⁊ prima ps etiā propter demonſtrationē rei ſignificatiue ꝑ primā ptē. Et ſcōa ps ſtat determinate. q2 tm̄ valet ſicut hoc ens qō eſt hō vel aſinus. eſt hō vel aſinus. Et ſi demonſtret̄ vnus aſinus. dr̄ q̄ totū diſiūctū ſingulariʒat̄. ⁊ ſcōa ps eſto q̄ mediate ſequat̄ ꝓnc mēt ⁊ prima pars ſtat determinate. Sed q2 tūc eſſet difficultas in talibus ſingulariʒādo iſta tota hic hō vel animal hoc alal vel albū vbi opꝫ dicere vtrāq̄ partē ſingulariʒari. vel vtranq̄ ſtare determinate ⁊ totum diſcrete.

¶ Ad tertiū argumētū quo dicis ꝯdictoriū hui' oīs hō vel aſinus eſt aſin': eſt falſa eo q̄ equalet vni copulatiue. hoc nego. Et vt intelligatur ponam diſtinctiones.

¶ Prima eſt ꝓpōnū de diſiūcto extremo. q̄dā eſt affirmatiua: ⁊ quedam negatiua Et affirmatiuarū. quedā vbi nulla ponitur diſtributio. quedam vbi ponitur. Et vbi ponitur diſtributio. eſt tripliciter vel prima ps diſiuncti diſtribuitur tm̄ vel vtraq̄ pars diuerſis diſtributionibus vel totū vnica diſtributione. Si duo prima equiualet diſiunctiue correſpondēti. In aliis currendum eſt ad reglas cathegoricarū ꝑ aſcenſum et deſcenſum ad cognoſcendum an extrema ſtant pro eodem. vel non pro eodem. Diſtīctiões

¶ Sed q2 cōiter dogmatiʒat̄ quando diſiunctum diſtribuitur tunc illa de diſiuncto equiualet copulatiue ⁊ quod vel negatum q̄ ⁊ affirmatum. Pro illo pono propoſitiones. Quando totum illud diſiunctum omnis homo vel aſinus eſt aſinus eſt diſtributum ⁊ nulli cēnt holes in mūdo. illa de diſiuncto eſſet vera vt pꝫ ꝑ regulas prenominatas. ⁊ copulatiua eēt falſe. Propoſitiones.

¶ Scōa ꝓpō vel negatū non valet ⁊ affirmatum. Hoc probo deducendo oppoſitum ad inconueniens. quia da oppoſitum dabuntur contradictoria vera ⁊ contradictoria falſa. Primum patet. ſortes vel antichriſtus. eſt ſortes. que vera eſt. ⁊ ſua contradictoria ꝑ te que eſt hec non ſortes vel antichriſtus eſt ſortes valebit iſtam ſortes et antichriſtus non ſunt ſortes. ſed iſta eſt vna negatiua cuius ſubiectuꝫ nō ſupponit. ergo vera.

¶ Secundo ſequitur q̄ vnuꝫ extremum ſupponeret in vna contradictoria et non in altera non modali.

¶ Tertio copula vni' eēt pluralis nūeri. ⁊ alteri' ſingłaris q̄ oīa ſūt abſurda ⁊ nō īpugnatiōe digna. ⁊ ꝯñtie clarē practicari.

¶ Scōm oſtēdo ſic deus vel chimera nō eſt de' q̄ eſt falſa. ⁊ ſua ꝯdictoria erit hec nō deus vel chimera nō eſt deus q̄ valet hāc

per aduerſarium . omnis deus et chimera ſunt
deus que falſa eſt. Propterea dico ꝙ cõtradi.to-
ria huius ſortes vel antixp̄s eſt ſortes.eſt hec nõ
ſortes vel antixp̄s eſt ſortes que valet hanc.om-
ne ens qḋ eſt ſortes vel antichriſtus non eſt ſor-
tes q̄ falſa eſt.q2 cū minore infert ſortē non eſſe
ſortē in ferio. Sed in diſiunctis copule ſat coꝛꝙ
vel in vna eſt.ꝛ in altera.ꝛ econtra. Et ſi in vna
propoſitione ponatur ꝛ ſine vel ponetur oppoſi
to modo in contradictorio eius.

¶ Sed adhuc replicaẗ cõtra
illā q̄ iam dicis equiualere diſiūctiue. oīs hõ vel
oīs aſinus eſt aſinus.eo ꝙ quotꝛaq ps diſtribui
tur ꝛ diuerſis diſtributionibus tūc equalet diſiū
ctiue. Ex illo ſequeretur ꝙ illa eſſet falſa omne
animal oīs homo vł oīs aſinus eſt. poſito ꝙ nul
la eſſent animalia niſi ſortes ꝛ brunellus. vt pa
tet per ſuā diſiunctiuam. Sed cõſequēs eſt falſuȝ
ergo ꝛ aīs falſitatē ꝯñtis probo dupliciter.

¶ Tū primo p̄ aſcēſuȝ. Iſtud
alal omnis hõ vel oīs aſinus eſt ꝛ idem alal. oīs
homo vel omnis aſinus eſt ꝛ ſic cõſequenter.

¶ Tū ſecūdo q2 ſua excluſiua
in terminis tranſpoſitis que infert hāc vniuer-
ſalem eſt vera. vt dicunt eius exponentes: ergo
ipſa vniuerſalis eſt vera. Poteſt dici ꝙ ipſa vlis
eſt vera vt arguunt rationes.nec hoc obuiat di-
ctis.vbi fuit vnum predicatuȝ ſtans confuſe tm̄
reſpectu vtriuſq diſtributi.

¶ Cõſequenter reſpondeẗ ad
alia argumēta q̄ cõfirmas primū argumentuȝ
tripliciter. Et primo de illo argumēto omne coꝛ
pus hominis eſt homo diſtinguo maiorem vel
ſi ſit conſtructio intranſitiua. ꝛ ſic eam cõcedo:ꝛ
ſic ſubſumēdo in eodē ſenſu minoꝛ eſt falſa. Vel
ſi ſit conſtructio tranſitiua in maiore. pura rei
poſſeſſe in ordine ad rē poſſidentē. ꝛ ſic maiorē
negoꝛ cõcedo minorē. Sȝ ſi i maiore capiẗ intrā
ſitiue ꝛ trāſitiue in minore nego ꝯñtiā.nec vide
tur argumentū in darij niſi capiendo videri ſo-
phiſtice. Et q̄n probas minorem. brunellus eſt
aſinus hominis ergo corpus hominis.ſi ꝯñs ca
pitur intranſitiue. ꝛ predicatū antecedētis trā-
ſitiue nõ eſt inferioritas extremi ad extremum
qḋ requiriẗ.q2 inferioritas ptis ad partē nõ ſuf-
ficit.arguēdo ab inferiori ad ſuperius quēadmo
dū nõ ſequiẗ ſortes incipit eſſe albus. ergo inci-
pit eſſe coloratus.eo ꝙ licet albū ſit inferius ad
coloratū tn̄ incipiens eſſe albuȝ nõ eſt inferius
ad incipiens eſſe coloratum.

¶ Ex iſto ſequitur ꝙ aliqua
Corrola-rium. conſequentia eſt bona.ꝛ tamen vtriq addendo
idem non valet argumentum quia clare ſequi-
tur ſortes eſt magiſter:ergo ſortes eſt homo.Et
non ſequitur ſortes eſt magiſter pariſienſis er-
go eſt homo pariſienſis.

¶ Sȝ forte dicis. ariſtoteles
Ariſtote-les. ſecundo perihermias in equipollentiis moda-
liū arguit cõtra antiquos vbi ſuū primū argumē
tū videẗ in hoc ſtare eo ꝙ ſic arguit.q̄m cõtrariū
impoſſibile reddiẗ idē valēs neceſſario.Omne ſi
impoſſibile eſt neceſſe eſt nõ eſſe.ſi ꝟo impoſſ.bi
le eſt nõ eſſe neceſſario eſt eſſe.Ad certe impoſſi-
bile eſt ſic poni neceſſariū ꝯdictionis.vbi vult di-
cere ꝙ ex quo neceſſariū nõ ꝛ impoſſibile equa-
lēt.ergo addēdo vtriq negationē equalebūt.et
totū . rgumentum ſtat in hac conſequentia.

¶ Dicitur ꝙ ꝯña ariſtotelis Ariſtote-les.
nõ ſtat in illo.ſed in illo. Iſte due contrariaẗ.
ergo poſtponendo negationē vni equiualebunt
quemadmodum quilibet homo nõ currit ꝛ nul
lus homo currit.ergo ad hoc preponendo vtriq
negationē.equiualebūt quemadmodū iſte non
quilibet homo non currit.ꝛ nullus homo currit
Et ille modus probandi eſt efficax.

¶ Ad ſecundā confirmationē
negatur ꝯña nec arguiẗ ad poſitionē alterius ca
piendo alterius relatiue . quēadmodū oporret
ſed bene capiendo indefinite. Sed oportet con-
cludere ſortes non eſt aſinus.

¶ Ad tertium negatur conſe-
quentia ſi tp̄s importatum per ly loquens in af
firmatiua ꝛ negatiua nõ ſit idē.nec bene arguiẗ
q2 tūc nõ arguiẗ cum deſtructione vnius partis.
eo ꝙ non cõtrad cūt.vt patet ex diffinitione eiē
dẽ. Si referantur ad ideȝ tp̄s concedo ꝯñtiam
ſed nego antecedens.

¶ Ad ſecūdū argumētū prin-
cipale dicitur ꝙ ſi conſequens pro antecedente
alterius conſequentie accipiatur in eodem ſen-
ſu nego ꝯñam ſecūdam nec arguitur a tota diſ-
iunctiua cū deſtructione vnius partis. immo ar
guitur a tota copulatiua cuꝰ prima pars eſt vna
diſiunctiua.ꝛ altera pars deſtructio vnius par-
tis diſiunctiue.inferendo alteram partē:ꝛ talis
conſequentia nõ valet. Ubi autem in ſecūda cõ
ſequentia ſit vna copulatiua.tūc media ſunt va
riata:quia primuȝ conſequens prime conſequē-
tie fuit vna diſiunctiua . et antecedens ſecunde
conſequentie vna copulatiua ꝛ ad confirmatio-
nem.triplicem vel triplicem confirmationem.
Ad primam concedo conſequentiam et nego
antecedens.ꝛ nego ꝙ ille contradicant tantuȝ
ſortes eſt aſinus tantum ſortes non eſt aſinus.
eo ꝙ eſt aliā vniuerſalitas in vtraq.vel in vtra-
ꝙ eſt vniuerſalitas.ſcȝ ly ꝛ ex quo tantum nõ ne
gatur vtraq exponitur copulatiue.

¶ Ad ꝯfirmationē qua dicis
hac eſſe verā ſortes eſt aſinꝰ.nego.ꝛ totū caſuȝ ad
mitto. Et argumētū qḋ facis in darij.q̄cq̄d p̄di-
caẗ in a p̄dicatur in b.ſolet dici ꝙ eſt fallacia fi-
gure dictionis.eo ꝙ ſub ſigno diſtributiue predi
camenti ſubſtantie ſubſumitur terminus alteriꝰ
predicamenti quemadmodū eſt ly idem vel ſimi
le. Sed contra ſequeretur ꝙ hic non eſſet argu-
mentum in darij.omne animal currit albuȝ eſt
alal ergo album currit. Quod ſi cõcedas Cõtra
eſt eiuſdem forme cū iſta que eſt in darij. omne
alal currit lignū eſt alal ergo lignum currit. Pꝫ
maioꝛ illius eſt eiuſdeȝ forme cū maiore alteriꝰ
ꝛ minoꝛ cum minore alterius ꝛ concluſio cum cõ
cluſione.ergo ille ſunt eiuſdem forme inter ſe.
De facto iſtud argumentum non concludit ꝯñ-
ter q2 dabiles ſunt due cõſequētie quaruȝ añtia
ſunt eiuſdem forme ꝛ conſequentia. ꝛ tamē nõ
ſunꝰ eiuſdem forme inter ſe vt hic. alal eſt hõ er
go homo eſt animal. ꝛ hõ eſt alal ergo lignū eſt
lapis:hoc eſt quia non eſt talis habitudo vnꝰ cõ
ſequētie in ſe.ſicut alterius. Sic pōt dici in ppo-
ſito.ꝙ nõ eſt talis habitudo iſtarum duarū cõſe
quentiarū quia in minore vnius ſubſumiẗ ter-

min⁹ de predicamento cuius ſignum eſt diſtributiuũ in maiore. in altera vero nõ. Et licet iſtud poſſet defendi eſſet tamen occaſio pluriũ errorũ in logica et plures difficultates frangerent. nec eſſet apparentia difficultatis in iſtis. ois eſſentia diuina eſt pater filius eſt eſſentia diuina igitur etc. eo quod ſub ſigno diſtributiuo predicamenti ſubſtantie ſubſumitur terminus de predicamẽto relationis. propterea relinquitur modus ille. Et ſic ad argumẽta reſpondet. negãdo maiorem eo quod nihil eſt in duabus propoſitionibus non cõicantibus. Et ſi replices. quicquid predicatur in a. predicatur in b. ſecundum ſe vel ſuũ ſimile ſed ſimile de ſimili predicatur in a. ergo ſimile de ſimili predicatur in b. negatur conſequentia quia plus predicatur in minore quam ſubiicitur in maiore quia ſimili ſe tenet a parte predicati in minore. alias propoſitio forte intelligibilis. ideo debet ſic argui quicquid predicatur in a. predicatur in b. vel ſecũ cõuertibile. ſed ſimile predicatur in a. igitur ſimile predicatur in b. vel ſecũ conuertibile. et illud conſequens conceditur ſicut antecedens.

¶ Ad tertiam partem confirmationis nego conſequentiam et ad probationem nego añs. Et ad probationẽ in barbara nego conſequentiam. eo quod illa exceptiua non eſt pure affirmatiua ſed ſignit negatiuam.

¶ Tertio principaliter arguitur ſortes eſt aſinus ergo propoſitum. probo añs. alicuius ſpeciei quodlibet ſuppoſitum eſt aſinus. et iſta ſuppoſita ſunt ergo alicuius ſpeciei iſtud ſuppoſitũ eſt aſinus. et ſic cõſequenter demonſtrando omnia ſuppoſita animaliũ. quia pro his omnibus ſupponit. Sed forte dicis. oportet capere relatiuum identitatis in omnibus ſingularibus preterquam prima. ad manifeſte ſequitur hominem eſſe aſinũ. aſcendendo ſub ly ſuppoſitum.

¶ Confirmo tripliciter tũ primo. Bene ſequitur alicuius ſpeciei quodlibet ſuppoſitum eſt aſinus. ſortes eſt alicuius ſpeciei ſuppoſitum ergo ſortes eſt aſinus. Et ſi dicas plus predicatur in minore quam diſtribuitur in maiore. tunc ſaltem adminus bene ſequitur alicuius ſpeciei quodlibet ſuppoſitũ eſt aſinus ſortes eſt ſuppoſitum. ergo alicuius ſpeciei ſortes eſt aſinus.

¶ Tum ſecũdo omne indiuiduũ alicuius ſpeciei eſt aſinus. ſortes eſt indiuiduum alicuius ſpeciei. ergo eſt aſinus. Antecedens patet quia omne indiuiduum iſtius ſpeciei eſt aſinus ergo omne indiuiduum alicuius ſpeciei eſt aſin⁹ ab inferiori etc.

¶ Tum tertio omne currens eſt aſinus. ſortes poſſibiliter eſt currẽs. ergo ſortes poſſibiliter eſt aſinus. in darii. Forte negas conſequentiam eo quod ly currens ſtat ample in vna premiſſarum et non in altera. Contra ſequeretur ex illo quod ariſtoteles ſuperflue tradidiſſet modum ſillogiſandi ex vna de ineſſe. et altera de modo cuius oppoſitum docet ad longum primo priorum.

Ariſtotel.

¶ Quarto pricipaliter arguitur. Tu es genitus ab aſino ergo tu es aſin⁹. antecedẽs probatur. Impoſſibile eſt aliud quam aſinum te genuiſſe. et tu es genitus. ergo tu es genitus ab aſino. Conſequẽtia tenet cum minore: et maior probatur demonſtrata iſta propoſitione. tu es aſinus. hoc eſt aliud quam aſinum te genuiſſe. et hoc eſt impoſſibile: ergo impoſſibile eſt aliud quam aſinum te genuiſſe. conſequẽtia tenet expoſitorie. Et maior patet quia tu es et tu non es aſinum te genuiſſe: ergo tu es aliud quam aſinũ te genuiſſe.

¶ Et cõfirmatur tripliciter. tum primo ſor. eſt aliud quam brunellus et nihil aliud quam brunellus: ergo ſortes eſt brunellus. Cõſequentia eſt clara et antecedẽs arguitur ſor. eſt et brunellus eſt et brunellus et nihil aliud quam brunellus eſt: et ſortes non eſt brunellus et nihil aliud quam brunellus: ergo ſor. eſt aliud quam brunellus et nihil aliud quam brunellus. conſequentia tenet cũ maiore. Et minor probatur hoc eſt demonſtrãdo brunellũ: et hoc eſt brunellus: ergo brunellus et nihil aliud quam brunellus eſt.

¶ Tum ſecũdo poſito quod a cõuertatur cũ ly homo et hoc diſiunctum. a vel b. cum iſto termino aſinus: et ſic ſic arguitur. Tu es a. ergo tu es a. vel b. a parte diſiuncti ad totũ diſiunctũ Et vltra tu es a vel b. ergo tu es aſinus. a cõuertibili ad conuertibile.

¶ Tum tertio tu es frater brunelli ergo tu es aſinus. Cõſequẽtia eſt bona et probo antecedẽs. poſito quod tu habeas fratrẽ et brunellus aliũ: et ſic demonſtrãdo hos duos. iſti ſunt fratres: ergo vn⁹ eſt frater alterius. Cõſequẽtia eſt clara. probatur antecedẽs. Iſti ſunt fratres iſtorum duorum demõſtrãdo fratrẽ aſini et fratrẽ tuũ: ergo iſti ſunt fratres. Cõſequẽtia patet: quia ex oppoſito ſequitur oppoſitũ ſic arguẽdo. Iſti nõ ſunt fratres ergo iſti nõ ſunt fratres iſtorum duorum.

¶ Ad primũ argumẽtũ reſpõdetur negãdo conſequentiam: quia ex eo quod ly ſuppoſitum diſtribuatur pro omnibus ſuppoſitis: quia ly ſpeciei non reſtringit ipſum. propterea quia pro tot ſtat ac ſi nõ poneretur ly ſpeciei: ſed quia ly ſpeciei ſtat determinate. nego conſequentiam. tamen oportet ſic deſcendere. alicuius ſpeciei aliquod ſuppoſitũ eſt aſinus: ergo alicuius ſpeciei iſtud ſuppoſitum eſt aſinus: et ſic copulatiue demõſtro oia ſuppoſita aſinorum et poſtea diſiunctiue rõne de ly ſpeciei. et copulatiue rõne de ly aſinus. et quia erit vna pars cũ omnibus ſingularibus ſuis copulatiue vera: totus deſcenſus eſt verus.

¶ Secũdo dico quod oportet dicere. alicuius ſpeciei iſtud ſuppoſitum eſt aſinus demõſtrãdo vnũ aſinũ: et eiuſdem ſpeciei demonſtrãdo vnũ aliũ aſinũ iſtud ſuppoſitũ eſt aſin⁹: et ſic conſequẽter ad ſuppoſita aſinorũ: et quia vbi ponitur eiuſdẽ nõ oportet capere aliam ſpeciem et omnes ille ſingulares ſunt vere.

¶ Tertio dico oportet pri⁹ deſcẽdere ſub iſto termino ſpẽ. et ibi dabitur vna ſingularis pars: et poſtea deſcẽdẽdũ eſt ad alia inferiora de ly ſuppoſitũ. Tamen ſi bene verũ eſt quod ly ſuppoſitũ ſtat magis ſtricte in deſcendẽtib⁹ quam in deſcẽſa: ſed hoc non nocet: vt dicitur in deſcenſu.

¶ Ad primã confirmationem arguẽdo ſubditur ſolutio. Et ad replicã nego conſequentiam: ſed oportet capere relatiuũ identitatis in minore.

¶ Ad ſecũdam confirmationem cõcedo conſequẽtiã: ſed quẽadmodũ conſequens eſt falſum ita et antecedẽs pro maiore. Sed forte dicis omne indiuiduũ iſtius ſpeciei eſt aſinus: ergo omne indiuiduũ alicuius ſpeciei eſt aſin⁹: ab inferiore ad

T ii

ſuperius ſine diſtributione ſuperioris. reſpectu de ly iſti' ſpeciei ꝛ ſpeī. Et ſi dicas ſuperi' diſtribuitur. Cōtra mediate ſequitur ſignū vle affirmatiui. Sʒ forte dicis ad diſtributionē recti ſeq̄tur diſtributio obliq̄. Cōtra ly hois nō diſtribuitur hic. qʒ aſinus hois eſt aſin' : qꝛ tūc ſequiꝉ ꝙ bn̄ ſequeretur qʒ aſinus hois currit: ꝛ iſti homines ſunt omnes homines: ergo quilibet aſin' illius hominis currit demonſtrādo hominem nō habentem aſinum quod eſt falſum.

¶ Rn̄deꝉ ad replicā: quādo arguis ab inferiori ad ſuperius ſine diſtributione ſcd̄o tenētes ꝙ ad diſtributionē recti ſequiꝉ diſtributio obliqui negaꝉ. Scd̄m alios aꝛ cū diſtributione toti' : ꝛ ꝙꝙ ly hois ſtet cōfuſe tm̄ tn̄ hoc totū aſinus hois eſt vnū ſubiectū diſtributiuū: vt facile pōt oſtēdi expoſitione. tenēdo ꝙ totū ē ſue partes. Et qn̄ reprobas primū dictū ꝑ deſcēſum tenendo ꝙ ly holes diſtribuitur dr ꝙ male deſcēdis qꝛ ly hois in deſcēſu ſolum ſtat ꝓ holbus habētibus aſinos ꝛ in cōſequente pro alio: et hoc incōuenit in propoſito.

¶ Ad tertiā cōfirmationē negatur ꝯña: nec aꝛ in darii: ꝛ cū nō aſſumiꝉ arguēdo ꝓpter mediū qd̄ ſtat ſimple in vna ꝑmiſſarū et nō in altera ſed cā ē qꝛ ſuppoſitio minoris quo ad tēpus dʒ cōtineri ſub ſuppoſitiōe maioris vꝉ eē ei ſilis: nō aūt dʒ ſuppoſitio minoris trāſcēdere ſuppoſitionē maioris. quo ad tēpus qꝛ maiore de neceſſario poſſibili futuro vel ꝑterito ſubſumēdo de ineſſe ſequiꝉ formalr ſʒ maiore de ineſſe ꝛ in minore de ꝑdictis nihil ſequiꝉ ſillogiſtice: qꝛ nō ſeqtur: ois hō ē aīal. antixp̄s erit hō: ergo antixp̄s eſt aīal. ois deus eſt creās: ꝛ ois eſſentia diuina neceſſario eſt de' ergo omnis eēntia diuina neceſſario eſt creans.

¶ Ad quartū argumētū principale nego aña. Et ad ꝓbationē nego illā hoc ē aliō ꝙ aſinū te genuiſſe. Et qn̄ eā iterū ꝓbas ꝑ exponētes nō ſufficiēter: accipis eas: ſʒ ſcd̄a exponens dʒ eſſe iſta: ꝛ aſinū te genuiſſe eſt: et hoc eſt falſum. qꝛ aſinū te genuiſſe nihil eſt: qꝛ nulla res eſt aſin' q̄ te genuit. Sʒ ſi ly aſinū te genuiſſe capiatur materialr ꝓ hac ꝓpōne aſin' te genuit ꝯcedo exponētes: ꝛ diſtinguo ꝯñs qꝛ h' īpoſſibile eſt aliud ꝙ aſinū te genuiſſe. hʒ duos ſenſus: vel ly aliud eſt nolatiui caſus: ꝛ tunc eſt ſenſus: aliq̄d eſt impoſſibile qd̄ nō ē illa ꝓpō aſin' te genuit: ad bonū ſenſū ē valēs: qꝛ illa exponibilis affirmatiuā ꝯñ ī iſta nō parit. vel ſi ſit accuſatiui caſus ly aliud ꝛ tūc eſt fa ꝛ ſenſus ē. impoſſibile eſt aliam rē ꝙ aſinum te genuiſſe.

¶ Ad p̄iaʒ partē triplicis cōfirmationis diſtinguo aña vel ip̄m capiꝉ in ſenſu copulato ꝛ ſic nego ꝯñam: qꝛ aña ē verū ꝛ ꝯña impoſſibile: vꝉ in ſenſu copulatiuo. cōcedo ꝯñaʒ: ꝛ nego aña. nec ſufficiēter ꝓbatur. Veritas iſti' pʒ in vno v̄bo. ſortes ē aliō ꝙ brunellus ꝛ nihil aliud ꝙ brunellus : quia iſta eſt falſa: ſortes eſt brunellus ꝛ nihil aliud ꝙ brunellus qꝛ predicatū ſolūmō ſupponit pro brunello. addatur ergo relatiuū diuerſitatis tunc aggregatum ex relatiuo ꝛ reſiduo ſupponit pro ſorte.

¶ Ad ſcd̄am cōfirmationem pōt dici ſm̄ artē obligatoriā cōcedendo ꝯñam: ꝛ nego antecedēs ꝛ ꝯſequēs quotieſcūq̄ ꝓponitur. Tamē realius diciꝉ ꝙ non arguitur a parte diſiuncti ad totū diſiunctū: eo ꝙ non eſt niſi apparēter diſiūctum. Et eſto ꝙ ſic diſiunctū nō teneret. ſequitur ꝙ regula illa non tenet niſi quando pars participat ſignificationem totius.

¶ Ad tertiā ꝯfirmationeʒ nego illam. ego ſum frater aſini. Et ad ꝓbationeʒ do caſum: ꝛ nego ꝙ ſimus fratres. Et ad ꝓbationem ſumus fratres iſtoꝝ duoꝝ: ergo fratres: nego ꝯñam: qꝛ mutaꝉ relatio extrinſeca in intrinſecam affirmatiue: ꝛ talis ꝯña nihil valet. Unde tūc eſt relatio extrinſeca qn̄ terminū relatiuum ſeq̄tur terminus ſpecificās depēdētiā : ꝛ hoc cōiter fit per obliquū: ꝛ tūc eſt relatio intrinſeca qn̄ nihil ſequiꝉ vt ſortes et brunellus ſunt fratres. ibi denotatur ꝙ ſunt fratres inter ſe. Et qn̄ arguis ex oppoſito ſequitur oppoſitū. nego: qꝛ mutatur relatio intrinſeca in extrinſecā negatiue.

Quid relatio intrinſeca et extrinſeca.

¶ Quīto principaliter aꝛ. Tu es aſinus vel tua p̄ma rñſio eſt negatiua ſed nulla tua p̄ma reſponſio eſt negatiua: ergo tu es aſin'. Et voco reſpōſionē negatiuā qn̄ reſpōdes ꝑ nego: ꝛ affirmatiuā quādo reſpōdes ꝑ cōcedo. Tūc ꝓpono tibi diſiūctiuā in qua latet difficultas argumenti ſi eā ꝯcedas. Tunc ſecūda pars eſt falſa: et ſi concedis eā pro iſta tu es aſinus ſi negeꝰ diſiunctiuam. ¶ Cōtra eſt vna diſiūctiua cuius vna pars eſt vera. ſ. iſta p̄ma reſponſio tua eſt negatiua: ꝛ ſic male reſpondes.

Quid rñſio affirmatiua et negatiua.

¶ Cōfirmaꝉ tripliciter. Tum primo bene ſequitur. Homo eſt aſin' vel hec copulatiua ꝯtradicens diſiunctiue ſiḡt taliter eſſe qualiter eſt. demōſtrādo per ly hec copulatiuaʒ iſti diſiunctiue ꝯdicentē : ſed hec copulatiua iſti diſiunctiue ꝯtradicens nō ſiḡt taliter eſſe qualiter eſt: ergo homo eſt aſinus. Taliter eſt ſicut ſignificatur per antecedēs: ergo taliter eſt ſicut ſignificatur ꝑ ꝯſequēs. Jā ꝓbo ꝙ taliter ſit ſicut ſiḡtur per antecedēs p̄me per diſiūctiuā ſiḡtur. ꝙ homo eſt aſinus. vel hec copulatiua ꝯdicens iſti diſiunctiue ſiḡt taliter eſſe qualiter eſt. et ſi ita eſt ſicut ſiḡtur per ſecūdā partē: tūc ita eſt ſicut ſiḡtur per totā: ſed ꝓbo ꝙ ſic. Ita eſt ſicut ſignificatur ꝑ copulatiuā diſiūctiue ꝯdicentē: et hec ſcd̄a pars diſiūctiue ſiḡt: ergo ita eſt ſicut ꝑ totū antecedēs ſiḡtur. Cōſeqūētia eſt clara cū minore. Et ꝓbo maiorē. Ita eſt ſicut per iſtā ſiḡtur. nullus hō eſt aſinus: ꝛ ita eſt ſicut per iſtā partē ſiḡtur hec copulatiua ꝯtradicens iſti diſiūctiue non ſignificat taliter eſſe qualiter eſt. Probo: qꝛ vel ita eſt ſicut per illā partē ſignificatur vel nō. Si primū ꝓpoſitū. ſi ſcd̄m tunc ſi nō eſt taliter qualiter illa ſcd̄a cathegorica ſignificat ꝛ taliter ipſa ſignificat: ergo taliter eſt ſicut ipſa ſignificat: ergo adhuc habetur propoſitum. Itē ſi non ſit ita qualiter illa copulatiua ſignificat non eſt taliter qualiter per diſiunctiuam ſignificatur et ſic non erit taliter ſicut per vnū cōtradictorium ſignificatur quod eſt incōueniens.

¶ Tū ſcd̄o hō ē aſin' vel hec diſiunctiua eſt impoſſibilis ſm̄ hanc ſiḡtionē: ſed hec diſiunctiua non eſt impoſſibilis ſm̄ hanc ſignificationē: ergo hō eſt aſinus. aña hui' ꝯñie eſt cōcedēdū a te. ergo ꝛ cōſequēs. Qd̄ aña ſit cōcedendum, arguitur prima pars ſcʒ diſiunctiue

eſt cõcedẽda. Qđ ꝓbo. Ita ẽ ſicut ſignificat ꝑ ſe
cundam partẽ qđ ptʒ. q2 vel ita ẽ vel nõ ita ẽ. Si
primũ optatũ. ſi ſm tũc ſi nõ pt ita eſſe ſicut per
eã ſignificatur q2 qualitercũqȝ pt ſignificare ſm
hanc ſignificationẽ iã ſignificat. ergo ſi põt eſſe
poſſibilis nũc eſt impoſſibilis. et ſic iterũ habeo
ꝙ ita eſt ſicut ipſa ſignificat. Iã cõtradictorium
huius ꝓbo ſignificat ſicut eſt ⁊ per ꝯñs totũ añs
ſignificat ſicut ẽ. qđ ꝓbo. negatiua ſignificat ꝙ
ipſa non eſt impoſſibilis ſecundũ hanc ſignifica
tionem. ⁊ ita ẽ. imo ita eſt ſicut per affirmatiuã
ſignificatur. ergo negatiua ſignificãs ꝙ ipſa nõ
eſt impoſſibilis eſt vera.

¶ Tũ tertio. hõ ẽ aſinꝰ vel hec
copulatiua ẽ vera. demõſtrando copulatiuã iſti
diſiũctiue cõtradicẽtem. ſed hec copulatiua nõ ẽ
vera. ꝗ hõ eſt aſinꝰ. añs ẽ verũ ergo ⁊ ꝯñs. qđ bre
uiter probo. copulatiua ẽ vera: ⁊ ſic prima ps eſt
vera: ⁊ ita ẽ ſicut ſignificatur per ſcđam partem
vel vt rectius dicã ſcđa pars ſignificat taliter nõ
eſſe qualiter nõ ẽ qđ capio. pro eodẽ in toto pro
ceſſu. ptʒ ſecunda ps copulatiue ſignificat ꝙ hec
copulatiua nõ eſt vera. tũc vel ita eſt ex ꝓpoſitu
vel nõ ita ẽ ⁊ tũc ita ẽ ſicut per eiꝰ cõtradictoriũ
ſignificatur ⁊ oportet dare ꝙ hec copulatiua eſt
vera ⁊ ſic ita eſt ſicut ipſa ſignificat. ⁊ adhuc pro
poſitum ꝙ illa copulatiua ẽ vera. ⁊ hoc ſecunda
pars illius diſiunctiue ſignificat. ergo ſcđa pars
diſiũctiue eſt vera ꝯñs eſt totã diſiũctiuã ime to
tale antecedens eſſe verum quod querimus.

¶ Ad quintũ principale. rñde
tur negãdo diſiũctiuã mihi ꝓpoſitã de directo.
Et qñ arguis nego diſiũctiuã cuiꝰ vna ps ẽ vera
ſcita a me fore vera: nego hoc ꝙ prĩa rñſio eſt ne
gatiua. ſed negaẽ ꝙ prima reſpõſio fuit ꝑ nego
⁊ nego ꝓpriũ actũ in caſu. Sed cõtra illud repli
cas tua rñſio fuit per dubito. nego vel concedo
nõ per duo prima parte ergo per tertiũ. ſcilicet
concedo ⁊ illa diſiunctiua fuit tibi prĩo ꝓpoſita
tũc illa fuit a te cõceſſa. ⁊ vltra ꝗ diſiũctiua nõ ẽ
vera ⁊ concedis eam ergo male reſpondes.

¶ Ad replicã. rñdetur ceſto ꝙ
nõ dubitem neqȝ dicã me negare nõ ſeqtur ꝙ cõ
cedam. q2 ſtat plures eſſe modos rñdendi actu
vt per diſtinguo ⁊ multis aliis modis potentia
⁊ ſi clauſeris viã per illã nõ ſunt plures modi re
ſpondendi cõcedo ꝙ fuit cõceſſa ⁊ quãdo infers
tũc nõ fuit vera cũ nõ cõcedebatur ꝓpter perti
nentiam ſequele dico ꝙ nõ oportet immo dabo
tibi ꝓpõnem falſam que qualicunqȝ loco propo
nitur eſt cõcedenda quod patet q2 aliqua eſt fal
ſa ⁊ pertinẽs ſequẽs formaliter. vt patet de hac
diſiunctiua hoc eſt falſum vel hoc nõ eſt falſum
cõtinue demõſtrando illã affirmatiuã ſe fallen
tem. ¶ Secũdo cõcedo ꝙ male reſpondeo. nec
hoc incõueniẽt vt patet ex obligationibus. modo
hic eſt obligatio latenter in hoc argumento.

¶ Ad primã cõfirmationẽ cõ
cedo ꝯñam nego ꝙ ita ſit ſicut ſignificatur per
añs ⁊ dico diſiũctiuam ſignificare nõ taliter eſſe
qualiter eſt. q2 copulatiue ſcđa ps ſignificat illã
copulatiuã ſignificare nõ taliter eſſe qualiter ẽ.
⁊ propterea copulatiua ſignificat non taliter eẽ
⁊ ſcđa pars diſiũctiue ſignificãs copulatiuã ſigni
ficare taliter eſſe qualiter eſt ſignificat aliter eẽ
ꝙ eſt. ⁊ tñ ita eſt in re ſicut per totã copulatiuã
ſignificatur nec habeo pro incõuenienti ꝙ vltra
ꝙ pars cõtradictionis ſignificat nõ taliter eſſe
qualiter eſt ⁊ hoc maxime qñ vna hʒ nõ taliter
annexum ⁊ hoc ẽ clarũ ex inſolubilibus. ¶ Ad
alias duas cõfirmationes vide in inſolubilibꝰ.

¶ Sexto principaliter argui
tur ſi hec ꝯña eſt bona hõ eſt aſinus: ſed hec con
ſequentia eſt bona. ergo hõ eſt aſinus. poſito ꝙ
ly hec demõſtret totam ꝯñam. cuius eſt pars in
maiore ⁊ in minore demõſtret maiorẽ q eſt ꝯña
ꝙ maior ſit cõcedenda. arguitur q2 vel eſt bona
cõſequentia vel nõ ſi primũ maior cõceditur pa
riter ⁊ minor. Si ſm tunc nõ valet ⁊ ex quo nõ Regula.
valet ẽ impoſſ. biũs q2 ois mala cõſequentia eſt
impoſſibilis cõſequentia ⁊ ex quo antecedẽs ſi
gnificat hanc cõſequẽtiam eſſe bonam. antece
dens eſt impoſſibile. Et vltra: ergo cõſequentia
bona. ⁊ ſic currunt maior ⁊ minor.

¶ Cõfirmaẽ tripliciter. tũ pri
mo probãdo hãc eſſe verã ſm hãc ſignificationẽ
hõ eſt aſinus. Si hec propoſitio eſt vera ſm hãc
ſignificationẽ homo eſt aſinus demonſtrando
iſtam mẽtalem homo eſt aſinus ergo ſi aliqua
propõ eſt vera hõ eſt aſinus ab inferiori ad ſupe
riꝰ. ſed aliqua ꝓpõ eſt vera ergo hõ eſt aſinus.

¶ Tũ ſecundo hec eſt vera hõ
eſt aſinus. Quod ꝓbo. ſua oppoſitũ eſt falſa. ⁊ ſic
ſic bene ſequitur hõ eſt aſinus eſt falſa. ergo eiꝰ
contradictoria eſt falſa. ſed ꝯñs eſt falſum ergo
⁊ antecedens. Et ꝓbo ꝯñam bene ſequitur hec
propoſitio eſt falſa ergo cõtradictoria eius ẽ ꝟa
ſaltem ſi ſit ſed nõ ſtemus in illo. Et vltra con
tradictoria eius eſt vera ergo eius cõtradictoria
eſt falſa. ergo de primo ad vltimũ ſi hec propoſi
tio eſt falſa contradictoria eius eſt falſa que fuit
conſequentia probanda.

¶ Tũ tertio ꝓbando cõſequẽ
tiam. Bene ſequitur hec ꝓpoſitio eſt falſa ergo
contradictorium contradictorij eius eſt falſum
vt notum eſt. Et vltra ergo cõtradictorium eiꝰ
eſt falſum a cõuertibili ad cõuertibile q2 iſti ter
mini cõuertuntur cõtradictorium ⁊ cõtradicto
rium cõtradictorij q2 omne cõtradictorium eſt
cõtradictorij contradictorium ⁊ econuerſo.

¶ Ad ſextũ argumentũ qđ in
dubitanter eſt difficile: a multis negatur caſus
ꝙ ly hec poteſt demonſtrare ꝓpoſitionẽ cuius ẽ
pars ꝓpter difficultatem argumẽti. licet hñ ad
mitterent in faciliꝰ. Propterea dato caſu: ſi cõ
ſequentia fuerit in illis ad placitũ ſignificanti
bus negatur cõſequẽtia. ⁊ negationis cauſa oſtẽ
ditur. q2 añs eſt poſſibile. ⁊ ꝯñs impoſſibile. Se
cunda pars eſt nota ⁊ primã ſic probo. q2 añs ſi
gnificat illã ꝯñaȝ eſſe bonã ⁊ hoc eſt poſſibile q2
ſi homo eſt aſinus imponatur ad ſignificãdum
deum eſſe. tunc ita eſt ſicut antecedens ſignifi
cat. ⁊ ſic antecedens non eſt impoſſibile.

¶ Sed cõtra hoc replicas ca
piatur cõſequentia in illis naturaliter ſignifican Videas.
tibus. ⁊ deducatur argumentum vt ſupra. Sed
forte iterum frangis argumentum: cõcedendo
impoſitionem poſſe cadere in mente vltimata.
Tum capio hanc cõſequentiã eſt bona ſecundũ
hanc preciſam ſignificationẽ ergo hõ eſt aſinus
et redibit difficultas arguendo vt ſupra. Poteſt
forte dici ꝙ añs illius ꝯñtie ſic ex cõſequenti ſi

gnificat hominem eſſe aſinū. Sed cōtra hoc arguit q2 vel ſignificat hominem eſſe aſinum ad placitum vel naturaliter. Sed nec hoc nec illud poteſt dici ergo non ſignificat hominem eſſe aſinum.

¶ Secūdo arguit ſequeretur ꝙ ſi eſſet vnū ꝯñs cōpoſitū ex decē vel viginti ꝓpoſitionibus tale añs ex cōſequenti ſignificaret quicqd ſignificat per illas oēs ſed hoc ē abſurdū nec eſt opus ad ꝯñam defendendā ita dicere vt capta hac ꝯña. hec ꝯña eſt bona preciſe ſm hāc ſignificationem ergo hō eſt aſinus ꝛ equus ē cāpra ſufficit ad defendendū illā ꝯñam bonā ꝛ ꝙ añs ex conſequenti ſolū ſignificaret hominem eſſe aſinum. Quod ſi forte concedas: contra non eſt maior ratio ꝙ vnum ſignificat ꝙ aliud.

¶ Tertio arguit ſequeretur ꝙ data reſponſione priori ꝙ iſta ꝓpō hec ꝯña ē bona ſm hanc ſignificationē antecedit ad quālibet ꝓpoſitionē mundi. Quod nō videtur dicēdum. Cōſequentia patet q2 ex cōſequēti argueretur a tota copulatiua ad alterā eius partem.

¶ Quarto ſequeret ꝙ hic eēt nugatio hec ꝯña eſt bona ergo hec conſequētia eſt bona eo ꝙ antecedens ſignificat directe ꝛ cōſecutiue quod ſignificatur per conſequens.

¶ Quinto arguitur ex oppoſito cōſequentis nō ſequitur oppoſitū añtis q2 nō ſequitur. nullus hō eſt aſin' ergo hec ꝯña nō eſt bona ptz. añs eſt neceſſariū ꝛ nō cōſequens. Quod añs ſit neceſſariū patet. Si dederis conſequens eſſe neceſſarium tunc hec conſequētia nō eſt bona ꝛ ſic ſequitur deſtructio totius.

¶ Rñdetur iſte rationes ſunt apparentes tamē cōſequenter loquēdo ad iſta argumenta. reſpōdetur ad primū ꝙ antecedēs nec ꝓprie ad placitū nec ꝓprie naturaliter ſignificat hominē eſſe aſinū q2 illa mēbra intelligun tur de ſignificatione directa nō reflexa etiā pōt dici ꝙ ſignificat ex conſequenti ad placitum.

¶ Ad ſecundū cōſequenter concedo ꝙ ſignificat quicqd ſignificatur per conſequēs. dato ꝙ ſint mille partes. Si quis velit obligatorie loqui. pōt illud negare: ꝛ iubere opponentem opponere ꝓpōnes. reſpondendo ad propoſita ſecundum artem obligatoriam.

¶ Ad tertiū concedo illatum. Ad quartū nō ſequitur dato ꝙ eſſet geminatio in antecedente etiā dicitur ꝙ nō oporteret ꝙ geminet ſignificationē. qñ directe añs cū cōſequēte identificatur vel identificarentur ſi eſſent. Sed hic queris an antecedens huius hec ꝯña eſt bona ergo de' ē ſignificat ex ꝯñte deū eſſe ſꝫ dici ꝙ ſic. lꝫ hoc nō ſit adeo neceſſariū ꝓpter neceſſitatem ꝯñtis: ſicut cū aliis paſſionib' ꝓpoſitionis. — Queſtio.

¶ Ad quartū nego ꝙ ex oppoſito cōſequentis nō ſequatur oppoſitū añtis et cōceditur ꝙ añs ſit neceſſariū: ꝛ ſimiliter conſequens: q2 ſignificat equalenter diſiunctiue nullum hominē eſſe aſinū. Uel aliter dicitur ad totam principalē ꝯñam cā negando quotiens cūqꝫ proponitur ꝛ qñ dicis añs eſt impoſſibile: negat ꝛ tunc queris oppoſitū tunc ē poſſibile ergo conſequens eſt poſſibile. cōcedo conſequentiā ꝛ conſequens ꝛ cōſequenter nego ꝙ ſignificet hominem eſſe aſinum: ꝛ defendas te per artem obligatoriam. quia opus eſt in propoſito.

¶ Ad primā confirmationem nego cōditionalem. Et ad probationem poteſt dici ꝙ arguitur ab inferiori ad ſuperius cum diſtributione ſuperioris q2 alr argueretur a nō diſtributo ad diſtributū arguendo ſillogiſtice a tota cōditionali cum diſtributione conſequentis ad deſtructionem añtis. ſed nō ſtādo his hoc dico cōſequentiā nō valere ab inferiori ad ſuperi' in cōditionalibus quemadmodum nō ſequitur ſi ſortes eſt hoc alal: demōſtrādo aſinū. ſortes ē aſinus. ergo ſi ſortes eſt animal. ſortes eſt aſin'.

¶ Ad ſecundam nego añs. Et ad probationem nego conſequentiam. ꝛ ad illā de primo ad vltimū dicitur ꝙ ly ſua vel ly ei' refert diuerſimode. quare non valet.

¶ Ad tertiā concedo cōſequētiam ꝛ qñ vlterius infers. nego ſcḋam cōſequentiam. ꝛ quādo ꝓbas a cōuertibili ad cōuertibile negatur ſaltem reſpectu extremi ad extremum licet bene partis ad partem.

¶ Septimo principaliter arguitur. Sortes eſt aſinus. ergo propoſitū. Antecedens probo. ſortes cōtingenter nō eſt animal ergo ſortes cōtingenter nō ē hoc animal demōſtrando vnū aſinum ꝛ vltra. ergo ſortes cōtingēter eſt hoc animal demōſtrando idē ꝛ ſic ſortes eſt animal dando illā in eſſe. Prima conſequentia eſt deſcenſus. ſecunda eſt conuerſio in oppoſitam qualitatem.

¶ Et cōfirmatur tripliciter tū primo. hec eſt vera hō eſt aſinus probo hec eſt vera cuius cōtradictoria eſt falſa. ergo hec eſt vera ꝯña claret ꝛ antecedens hec nō eſt vera cu' cōtradictoria eſt falſa. ꝛ hec eſt. ergo hec eſt nō ꝟa cuius cōtradictoria eſt falſa a negatiua ad affirmatiuam predicato variato penes finitum ꝛ infinitum. poſita conſtātia. Et vltra hec eſt nō ꝟa cui' ꝯdictoria ē falſa. ꝗ hec ē falſa cui' ꝯdictoria ē falſa a conuertibili ad conuertibilem. qꝛ idem eſt dicere nō verū cuius cōtradictoriū eſt falſum ꝛ falſum cuius contradictorium eſt falſum. ſed vltimū ꝯñs eſt fſm ergo primū antecedens nō eſt verū ꝛ nihil falſi ibi apparet niſi hoc hec nō eſt vera cuius contradictoria eſt falſa. tunc ſua contradictoria eſt vera quam querimus.

¶ Tū ſecundo ſortes eſt aſin' vel hec eſt negāda: per ly hec demōſtrando illā cathegoricam ſed hec non eſt neganda. ergo ſortes eſt aſinus. ꝯña ſepe ante argu a. Et probat minor quia ſecūda pars illius diſiunctiue ſic ſe habet ꝙ taliter eſt ſicut ipſa ſignificat. ꝛ non ſe falſificat. ergo eſt vera et cum non ſit obligatio non eſt neganda. Quod ſi forte cōcedas contra ſecunda pars diſiunctiue eſt neganda. Quod ꝓbo. da oppoſitum. eſt concedenda per te. ergo cōcedere habes ita eſſe ſicut ipſa ſignificat ſed ipſa ſignificat eam eſſe negandam. ergo ipſa eſt aꝑte neganda.

¶ Tū tertio bene ſequitur ſortes nō ē aſin'. ꝗ ſortes eſt aſin'. Añs eſt neceſſarium ergo ꝛ cōſequens. Cōſequētia tꝫ cū prima parte añtis. Et primā probo ſic ad ſortem non

eſſe aſinum ſequitur ſortē nō eſſe aſinū. ⁊ ad ſor
tē nō eē aſinū ſequit ſortē nō eſſe aſinū vel ſortē
eſſe aſinū a parte diſiūcti ad totū diſiūctū. Et vl
tra ad ſortē nō eſſe aſinū vel ad ſortē eſſe aſinuz
ſequit ſortē eē aſinū qḋ pbat ad ſortem eſſe aſi-
nū ſequit ſortē eſſe aſinū. ergo ad ſortem eē aſi
nū vel non eſſe aſinū ſequit ſortem eſſe aſinum
a parte diſiuncti ad totū diſiūctum. ergo de pri-
mo aſſte ad vltimū ↄñs. ad ſortem nō eſſe aſinū
ſequitur ſortem eſſe aſinum.

¶ Ad ſeptimū principale ne-
go añs. Et ad probationē nego pñam. Et qñ p
bas p deſcenſuz nego ꝙ ſequat queādmodū nō
ſequit in eius equalēte in cōſequēdo ſortes poſſi
biliter nō eſt aīal ergo ſortes poſſibiliter nō eſt hoc
animal ⁊ ſortes poſſibiliter eſt hoc animal.

¶ Ad primā cōfirmationē ne
go añs. Et qñ probas iterum nego añs. ⁊ do op
poſitum antecedentis. Et qñ dicis a negatiua
ad affirmatiuā predicato variato ⁊ cetera ↄce-
do ↄſequētiā cū ↄñte. Et cū infers ergo hec eſt
Aliquorū. falſa: dicūt aliqui ꝙ a cōuertibili ad cōuertibile
non valet argumentum vbi eſt compoſitio ver-
borum quemadmodū eſt hic. Sed iſtud nihil va
let. propterea nego ꝙ arguitur a conuertibili ad
conuertibile. primo nō verum cuius cōtradicto
rium eſt falſum verificatur de omni non ppoſi-
tione. Secundo verificatur de qualibet propo-
ſitione falſa. vt patet per terminum finitum et
oppoſitum modo falſum cuius contradictoriuz
eſt falſum de nullo tali verificatur.

¶ Ad ſecūdā confirmationez
cōcedo ↄñam. ⁊ dico antecedēs impoſſibile. ⁊ di-
co in illo caſu. vtraqȝ contradictoriarū eſt negā-
da. affirmatiua quidem licet hec eſt negāda eſt
vera non inſolubilis. ſed recalcitrat ſupra eius
conceſſionem. et ſic aliquod verum impertinēs
negatur quotienſcunqȝ proponitur: quia hoc q̄-
rit ſua qualitas.

¶ Ad tertiā cōfirmationē ne-
go ꝙ bene ſequatur. Et ad pbationē cōcedo cō
ſequētiam cum conſequente. Et ad ſecundā cō-
ſequentiam ſi diſiunctum capitur materialiter
nego eam ſi aūt ſignificatiue concedo ⁊ nego cō
ſequentiam de primo ad vltimum quia eſt equi
uoca illatio prima valuit. qꝛ ſortes non eſt aſin'
infert iſtā ſortes non eſt aſinus. Et ſcḋa qꝛ ſor-
tes eſt aſinus infert ſortem eſſe aſinuz ppterea
ad bene arguēdū oportet ꝙ in minore totuz diſ
iūctum diſtribuatur ⁊ tūc minor fuiſſet falſa.

¶ Nec te moueat ꝙ hic nō ſūt
ↄñe a primo ad vltimum: qꝛ cum iſtis terminis
ſequitur. antecedit. idem eſt ac ſi eēt conſequen
tia quia idem eſt dicere. ad ſortē non eſſe aſinuz
ſequitur ſortē non eſſe aſinū vel ſortez eē aſinū
⁊ dicere. ſi ſortes nō eſt aſinus ⁊ ſortes nō eſt aſi
nus: ⁊ ſortes eſt aſinus nec impedit ly ſi a parte
diſiuncti ad totum diſiunctū dummō ſequatur
remote. Et eodem modo pōt paralogiſari cum
ly antecedit: ſicq ſortes nō eſt aſin' antecedit ad
ſortem nō eſſe aſinum ergo antecedit ad ſortez
nō eſſe aſinum. vel ad ſortem eſſe aſinuz. Et eo
dem modo ſicut ibi dicatur.

¶ Expliciunt argumenta ſophiſtica magiſtri.
Jo. maioris ſcoti.

¶ Propoſitum de infinito magiſtri Johannis
Maioris.

Circa materiā de infini- Due dubitationes.
to ſic pcedam. Primo queram an ſit
aliquid infinitum extenſiue vel inten
ſiue. Secūdo an implicet ↄtradictio-
nem deū infinitum poſſe pducere. ¶ Circa pri-
mum ſuppono ea que dicta ſunt in expōnibilib'
in capitulo de infinito: ſed ſuccincte nunc litte-
ram explicabo remitto vos vt preuideatis acce-
ptiones ibidem. ¶ Nota ꝙ infinitum capit ſin Infiniti acceptiones.
cathegoreumatice ⁊ cathegorematice attribuit
magnitudini ⁊ multitudini. Sincathegorema-
tice vt attribuitur magnitudini bifariam expo-
nitur vt ſufficit. ¶ Primo ſic aliquātum ⁊ nō tā
tum quin maius. ¶ Secūdo ſic aliquātū ⁊ quā-
tūlibet maius: pariforma exponitur vt multitu
dini attribuitur. Infinitum cathegoreumatice
vt magnitudini conuenit tantū valet ſicut ens
extenſum ſine termino ⁊ nō ſtandum eſt in ri-
gore ſermonis: quia linea nō terminata hz vnā
dimenſionem a phiſico reputatur infinita: ⁊ tā-
men ipſa eſt duobus terminis clauſa: ſed phiſi-
cus intelligit ꝙ per lōgitudinem nō clauditur.
Infinitum cathegorematice vt attribuitur mul
titudini tantū valet ſicut multitudo cuius con-
ſequenter numerando nō eſt dabilis vltima vnī
tas ⁊ ſic in quolibet cōtinuo datur infinita mul
titudo cathegoreumatice: quia eſt infinita mul
titudo partium pportionaliū. Pro quo nota ꝙ Partiū duplex acceptio.
duplices ſunt partes. nā quedam ſunt eiuſdem
quātitatis ⁊ ſunt ille que ſic ſe habēt ꝙ ſunt eq̄-
les ſcḋm dimēſionem inter ſe vt decimo decem deci
mis corporis pedalis ille ſunt equales inter ſe ⁊
ſi reperiant tales partes infinite protinus ipm
totū infinitū abit. Alie ſunt partes eiuſdē ppor
tionis ⁊ ſunt talis nature ꝙ qualis eſt pportio
prime partis ad ſcḋam talis eſt ſcḋe. ad tertiam
tertie ad quartā ⁊ ſic ſine ſtatu declaratur exem
plo de cōtinuo pmanēte do corpus bipedale ſua
prima medietas eſt pma pars pportionalis ſeſ
quipedalis. ſcḋa ps pportionalis eſt medietas ime
diate ſequēs totū. pma partē excedit in duplo p
portionabilr in pma ſcḋam ſcḋa tertiā in duplo
⁊ ſic ↄñter. ergo qualis ſeruat totius ad primā par-
tem pportio talis ſeruat in oībus aliis cōſiliter
ſe habētibus. Eodem mō in hora pma medie-
tas hore eſt pma pars pportionalis ſcḋa medie-
tas ad illā accedēs eſt ſecūda ⁊ ſic in infinitum.
¶ Vltra nota ꝙ interdū poteſt incohoari a par-
tib' pportionalib' minoribus nōnunqȝ a maio
rib' regulariter pceditur ſcḋm pportionē duplaz
poſſumus tñ pcedere ſcḋm pportionem triplam
ſexquialteram ſexquitertiam ⁊c.

¶ Iſtis notatis ſequunt cor- Corrolaria.
rolaria. Primum infinite ſunt partes pportio-
nales cathegoreumatice in cōtinuo probat mul
titudo partium proportionalium eſt cuius non
eſt dabilis vltima vnitas quod pbatur. vel illa
eſt diuiſibilis vel indiuiſibilis. nō ſecundā quia
nulla talis eſt pars continui. nec primū: qꝛ me-
dietas eius eſt vltra illam ⁊ per cōſequēs illa nō
eſt vltima. Secūdum corrolariū ex hoc ſequens
ꝙ datur infinitū multitudine actu ⁊ ſic eſt infi- Aliud eſſe ens actu bifariā intelligi.
nita multitudo rerū exiſtentiū actu. Sed aliqḋ
dicit eſſe ens in actu bifariam. Primo mō quā-
do eſt actualiter in rez natura. Scḋo modo ca-

piſ ꝑ ente ſeparato ⁊ iſto mō pō cōtinui dr̄ eē in
Ariſtotel. potētia nō q̄n realr̄ ſit. Ex iſto pꝫ q̄ūc ariſtote-
les intelligēdus eſt negās infinitā multitudinē
actu. ¶ Tertio ſequiꝛ lꝫ oēˀ qualibet partē ꝓpor
tionalem a cōtinui diſtincte videt tñ non videt
vltimā vel ſaltē ſi videt vltimā nō videt primā.
Prima pars ſupponitur. ſcḋa pars pꝫ: qꝛ nō eſt
dabilis vltima ſi deſ prima. Notāter ſi dētur pri
ma qꝛ incipiendo a partibus ꝓportionabilibus
minoribus datur vltima pars ꝓportionalis ſm̄
illum modū procedēdi probatur ꝙ non eſt pri-
ma pars ꝓportionalis bene ſequitur eſt dabilis
prima pars ꝓportionalis a cōtinui: ergo eſt da-
bilis pria pars a cōtinui. cōſequens implicat ſi-
ue exponaſ affirmatiue ſiue negatiue probatur
ꝯña ab inferiori ad ſuperius nā omnis pars ꝓ-
portionabilis eſt pars.

¶ Et cōfirmaſ nō eſt maior ra
tio ꝙ̄ vna medietas ſit prima pars proportiona-
lis ꝙ altera ergo vtraq̄ eſt vel nulla eſt primū
non eſt dicendum ergo ſecundum.

¶ Rñdeſ negādo ꝙ ſit prima
pars in cōtinuo ⁊ negaſ hec ꝯña dabilis eſt pri-
ma pars a cōtinui ergo ⁊c. Nā licet pars propor
tionalis ſit inferiˀ cōſequētialiter ad iſtū termi
nū pars non tñ prima pars proportionalis ad
iſtum terminum prima pars.

¶ Ad confirmationē dr̄ ꝙ po-
tes quācūq̄ medietatē volueris accipere ꝓ pria
pte ꝓportionali de iſtis partibus infra videbiſ.

¶ Secundo arḡ: ꝓbādo ꝙ eſt
aliqḋ infinitū actu. Oē corpus habēs infinitas
partes eſt infinitū actu qḋlꝫ corpus eſt hmōi: vt
pꝫ de partibus ꝓportionalibˀ eius igiſ. Diſtin-
guo maiorem vel habens infinitas ptes eiuſdē
magnitudinis ⁊ ſic conceditur vel aliqualis ꝓpo
portionis ⁊ ſic negatur.

¶ Contra hoc arḡ: ſunt infini-
te partes eiuſdem magnitudinis ergo propoſi-
tū. Forte negas de partibus non cōicantibus li
cet hoc ſit verum de communicantibus.

¶ Contra hoc arḡ: iſte partes
eiuſdē ꝓportiōis ſunt infinite: ⁊ iſte ptes eiuſdē
ꝓportionis ſunt partes eiuſdē quātitatis: ergo
ptes eiuſdem quantitatis ſunt infinite.

¶ Rñdeo ꝑ ꝓpōnes. ¶ Pria
eſt. iſte partes eiuſdē quantitatis ſunt infinite.
probatur ſunt partes eiuſdē ꝓportionis: ꝗ ſunt
infinite. ¶ Scḋa iſte partes non ſunt infinite
partes eiuſdem quantitatis.

¶ Contra hoc arḡ. oē corpˀ ha-
bēs infinitas ptes eq̄les nō cōicantes eſt infini
tū: qḋlꝫ corpus pedale eſt hmōi. igiſ ꝓbatio mi
noris: qꝛ hꝫ duas ptes equales nō cōicātes puta
duas medietates tres partes equales nō cōicā-
tes puta tres tertias quattuor quartas: ⁊ ſic cō-
ſequēter ſine ſtatu ⁊ per conſequens iſte partes
ſunt infinite eiuſdem quantitatis.

Propoſi- ¶ Reſpondeſ per propoſitio-
tiones. nes. ¶ Prima eſt infinitas partes eiuſdeꝫ quā-
titatis non communicantes hꝫ corpus pedale.
patet ꝑ aſcenſum factū in argumēto. ¶ Scḋa ꝓ
poſitio. hec eſt falſa eiuſdem quantitatis ſunt
infinite partes in hoc cōtinuo: qꝛ per iſtā ſigni
ficatur ꝙ alicuius determinate quātitatis: puta
digitalis vel piſalis ſunt infinite ſimiles partes
non cōmunicantes quod eſt falſum.

¶ Tertio arḡ de linea giratiua
⁊ ꝓ intellectu argumēti ſupponaſ vnū corpˀ colū
nale cuiˀ craſſitudo ſit pedalis vel dyameter craſ
ſitudinis. Scḋo ſupponaſ ꝙ hoc diſcriminis eſt
inter lineā circularē ⁊ giratiuā: qꝛ circularis defi
nit in idē punctū a q̄ fluxit linea giratiua in pū
ctum oppoſitū quēadmodū eſt de ſerpente in ar
bore ade. Tertio ſupponitur ꝙ ſi aliqua linea de
circūdare corpus cuius craſſitudo eſt pedalis tūc
illa linea circuēs eſt pedalis ⁊ linea girans ſem-
per eſt longior: quia tortuoſe circuit.

¶ Secūdo nota ꝓ vigore ar-
gumēti in idem redit ponere lineas diſtinctas
a rebˀ lineatis: vel ponere oppoſitū: ſi teneamˀ
ꝙ nulle ſunt linee indiuiſibiles ſm̄ latitudines
⁊ profunditatem: tunc ducatur ad argumentū
de ſubſtantia colūne girande.

¶ Iſtis ſuppoſitis arḡ ſic. q̄li-
bet linea habens infinitas pedalitates nō cōi-
cātes eſt infinita: ſꝫ nō eſt breuius ꝑ hoc ꝙ par
tes ſimul applicanſ vel extenduntſ. linea girati-
ua eſt huiuſmodi igitur. ꝓbatio minoris gira gi
rans primā partē ꝓportionalē eſt pedalis. peda
lem voco q̄ pedalitatē includit gira girās duas
partes ꝓportionales eſt bipedalis gira girans
tres primas partes ꝓportionales eſt tripedalis
⁊ eſt infinita multitudo partiū ꝓportionaliū: et
cuilibet reſpōdet gira pedalis: ergo gira magna
ex oībus hiis reſultās eſt infinite longa.

¶ Rñdeſ per ꝓpoſitiones de
linea giratiua ſuppoſito ꝙ colūna ſit longa de-
cem pedibus craſſa vno ⁊ a ⁊ b puncta termina-
tiua a circa partes ꝓportionales maiores b cir-
ca minores.

¶ Prima ꝓpoſitio. Nulla ps — Ponūtur ꝓpōnes.
ꝓportionalis linee recte terminatur in b pun-
cto ſed tota linea ibi terminatur prior pars: pꝫ
qꝛ tūc dareſ vltima pars ꝓportionalis cuiˀ op-
poſitū eſt in pncipio ⁊ ſupponiſ cū Ariſtotele ꝓ
nunc cōtra democritū ꝙ cōtinuū non componi — Ariſtotel. Democritus.
tur ex punctis. Secūda pars patet quia tota li-
nea alias non eſſet terminata.

¶ Secunda ꝓpō. cuilibet li-
nee recte reſpondet vna gira pedalis: ⁊ ꝫ nulla
pedalis gira terminaſ ad b pūctum totalis gira
non protenditur vltra b punctum. hec ꝓpoſitio
ad omnes ſuas partes eſt clara.

¶ Tertia ꝓpō ad illā girā eſſe
infinite longā nō ſequitur hic aliquā lineam re
ctam eſſe infinite longā. hoc patet: linea girati-
ua habet infinitas pedalitates equales non cō
municantes linea recta lꝫ habeat infinitas li-
neas non tamen ſunt infinite longe pma pars
ꝓportionalis eſt pentepedalis ex caſu. Secūda
bipedalis ⁊ ſemis tertia pedalis et quarta et ſic
partes ꝓportionales decreſcūt in paruitate ⁊ ſꝫ
ita ſit in partibˀ ꝓportionalibus linee giratiue
tamē quelibet ad minˀ ꝯtinet pedalitatē ſꝫ pꝫ
quelibet linea circularis quādo craſſitudo eſt pe
dalis: eſt pedalis ⁊ linea giratiua eſt longior: qꝛ

totaliſe circūdat patet ad ſenſum.

¶ Quarta propoſitio infinite longa eſt linea giratiua hoc pȝ capiēdo infinite ſincathegoreumatice qȝ pedaliter ē longa. hoc ē datur ibi linea partialis pedalis bipedaliter eſt longa tripedaliter. et ſic ſine ſtatu linea girans duas ṗmas ptes ꝓportionales ē bipedaliter lōga ad min⁹ ⁊ gira girās tres ptes ꝓportionales eſt tripedaliter lōga ſi ſit lōgior nil impedimēti ⁊ ſic ſine ſtatu igiꝭ nec aduerſarij illā negāt.

¶ Quinta ꝓpoſitio aliqua eſt linea infinite longa ꝓbaꝭ. gira girans oēs ptes ꝓportionales illius linee recte eſt infinite lōga ergo ꝓpoſitū patet. oīs linea cōtinēs infinitas ptes equales huic pedalitati demōſtrādo pedalitatē meā nō cōmunicātes ē infinite longa: ſed gira que girat oēs partes eſt hmōi. igiꝭ cōſequētia tenet in darij huiuſmodi a parte ꝑdicati in minore dat intelligere ſubiectū maioris. Nec valet dicere ſicut dicit monachus ⁊ buridan⁹ nulla girat omnes: qȝ nec ṗma ps ꝓportionalis gire girat oēs partes proportionales nec ſecūda ⁊ ſic de ſingulis vna ſingularis ē falſa demōſtrando totalē giram que girat oēs ſi illā nō demonſtres: aſcēſus nihil valet. Aliqui magis diffuſe loquētes cōcedunt ꝙ eſt aliqua gira girās omnes partes ꝓportionales diſtributiue ſed non collectiue illud eſt falſum totalis gira girat oēs ſcḋo repugnat i logica ſi totalis linea giratiua girat oēs diſtributiue ⁊ collectiue eqȝ: dabiꝭ vna ſingularis de oēs diſtributiue que infert oēs collectiue. Eſto ꝙ nō ſequaꝭ oēs apoſtoli dei pauciores duodecim ſunt pauciores duodecim: ergo omēs apſi dei pauciores duodecim ſūt pauciores duodecim capiēdo oēs diſtributiue in antecedēte et collectiue in cōſequente. Nec ego ſto in hac ꝓbatione infinita ē linea giratiua. ergo linea giratiua eſt infinita arguēdo a ſuppoſitiōe cōfuſa tm̄ ad ſuppoſitionē determinatā manēte ſigno virtualiter diſtributiuo: ſed i hoc ꝙ hec gira demōſtrata girat oēs partes ꝓportionales diſtributiue ⁊ dabiles ſunt oēs collectiue: propterea girat omēs eas collectiue due medietates totius ſunt omnes collectiue tenendo ꝙ totū eſt ſue partes ſicut tenent aduerſarij: implicat ꝙ infinite ſūt ptes anguli vl̄ puncta ſincathegoreumatice qn̄ infinita ſunt talia cathegoreumatice.

¶ Sexta ꝓpō. ſi vnū mobile nunc inciperet mouere a partib⁹ maiorib⁹ hui⁹ linee giratiue ⁊ mūdus ſit ꝑpetuus a pte poſt. ⁊ quolibet die pertrāſit mille leucas illi⁹ linee giratiue: et ſemꝑ moueret cōſequēter nunꝙ tota linea erat ptrāſita hoc pȝ da inſtans in quo tota linea erit ptranſita a principio mot⁹ vſqȝ ad illud inſtās eſt ſolum tempus finitū et quolibet die ſolum finitum procreauit ſpacium pertrāſit et finities finita ſolum finitum procreant cum tota linea eſt infinita in nullo inſtāti veruȝ erit dicere tota linea eſt pertrāſita.

¶ Septima ꝓpō. ſtante caſu prioris ꝓpoſitionis a mobile datum quamlibet pedalitatem linee giratiue pertrāſibit et quelibet pedalitas linee giratiue erit ptranſita ab a mobili hoc patet per aſcēſum hec pedalitas demonſtrando primam et hec demōſtrando ſecūdam: et ſic de ſingulis: igitur.

¶ Octaua ꝓpō dato ꝙ b moueat incipiat in b. pūcto terminatiuo partiū proportionaliū minoꝝ ante qōlibet inſtās poſt vltimū inſtās nō eſſe motus ſi fuerit ſup lineam relinquet lineā infinitā et pōt attingere aliud extremū: ſecus ē de mobili incipiēte a determinato extremo: accipe analogiā de vna linea recta infinita ꝟſus orientē terminata pariū mobile pariū incip: ēnunꝙ ptranſibit totū ſm cōiter admittētes infinitū. Si aliqs moueaꝭ ab extremo imaginario oppoſito pōt extremū attigere

¶ Nona ꝓpō. de rectificatiōe linee giratiue ſi de⁹ cōſtitueret lineā rectā ex giratiua ſine rarefactione cōſtitueꝭ linea infinita nullatenus terminata verſus illud extremū vbi ptes proportionales minores ſunt vel vocatuȝ extremū de terminis nō curemus.

¶ Decima ꝓpō. lȝ detur lōgiſſima gira girās aliquā partē ꝓportionalem: nō tamē deꝭ breuiſſima ṗma pars patet gira girās pimā partē ꝓportionalem inter oēs giras quarū quelibet gira vnā partē ꝓportionalem tm̄ ē longiſſima ſm ꝙ ṗma ps proportionalis inter ceteras eſt maxima. Scḋa pars pȝ gire creſcit ⁊ decreſcit. ſm ptes ꝓportionales: ſed nō daꝭ minima ps ꝓportionalis. ergo neqȝ breuiſſima gira girans ptē proportionalē integrā Nec hic ſto ꝙ linea eſt diuiſibilis ſm latitudinē ⁊ nō eſt diuiſibilis lōgiſſima linea loquor ac ſi latitudinis eēt expers: vel nulla eſt lōgior niſi pars eius. et ſic ſm oēm opinionem currit ꝓpoſitio.

¶ Undecima ꝓpō ſi de⁹ faciat vnum mobile in qualibet pte ꝓportionali hore ptrāſire vnā giram girātem ptē proportionalē linee recte in inſtāti terminante horā tota gira erit ptranſita ⁊ mobile poteſt eē extra totalē lineam giratiuā in puncto terminatiuo totius: ⁊ ſic infinita linea curua erit pertrāſita in tempore finito ſed nō per tempora equalia pertranſit ſingulas partes ꝓportionales.

¶ Sed cōtra illud arguiꝭ. ꝓbando ꝙ talis gira nō eſt infinita: qȝ pari rōne debeo cōcedere ꝙ eſt aliqua linea recta infinita qḋ cōcedit nemo ⁊ ꝓbo ꝙ ſequaꝭ in pilari dato ibi ſunt infinite partes ꝓportionales: quaꝝ qlibet ē pedaliter ꝓfunda: ergo ptes ſm vnā dimēſionē ſunt eqles ⁊ ſunt infinite cathegoreumatice. Si dicas nō ſufficit ſm vnā dimenſionē.

¶ Cōtra. capiꝭ corp⁹ octo pedū in longitudine latitudinis ⁊ ꝓfunditatis pedalis iā illud corp⁹ hȝ infinitas ptes ꝓportionales ſm lōgitudinē eqlis latitudinis ⁊ ꝓfunditatis: ⁊ tm̄ adhuc illud nō vocatur infinitum: ergo nec debet linea giratiua vocari infinita.

¶ Rñdeꝭ quicqd ſit de argumēto nihil eſt ꝯtra intentionē noſtrā intēdim⁹ ꝙ illa linea eſt infinite lōga ſiue ſequaꝭ: ergo ē infinita ſiue nō nihil impedimēti eſt.

¶ Scḋo diciꝭ ꝙ nō ſufficit ad hoc ꝙ aliqḋ dicaꝭ infinitū hr̄e infinitas partes equales ſm vnā dimēſionē aut duas vt argumētū arguebat reqriꝭ ſm omnē dimenſionē infinitas ad infinitū ſimpliciter ⁊ ad infinitū ſm lō-

Monach⁹. Buridan⁹

giꝛtudinē ſufficit hēc infinitas ꝑtes equales ſm longū ꝓtractas: et ſic de alijs dimēſionib'. Ex quo pꝫ ꝙ pilare datū nō eſt infinite profundū nec corpus octo pedū infinite latū eſto ꝙ ſunt infinite partes inequalis longitudinis equalis ſemper latitudinis nō protenditur latitudo in infinitum vt in linea giratiua.

Corrolarium

¶ Tertio dicit ꝙ ſequit ex dictis linea giratiua eſt infinita linea.

¶ Sed ꝯtra iſta arguit. linea giratiua data a.b. que denolatur a punctis terminātibus terminat ſm lōgitudinē ergo nō eſt infinita linea. ꝯña tenet. qm̄ infinitū ſimpliciter debet eſſe nō terminatū ita infinita linea debet eſſe non terminata ſm longitudinē. preterea bene ſeqtur hec linea giratiua eſt infinita et hec linea giratiua eſt corpus. ergo hoc corpus eſt infinitū. Cōſequētia tenet ex poſitione ꝛ maior eſt cōceſſa ꝛ minor pꝫ tenēdo ꝙ linea nō diſtinguit a re lineata. Cōcluſio eſt falſa: qꝛ nō eſt trina dimēſio infinita inſup qōlibet corpus qđ pōt in infinitū lōgum extēdi ſine rarefactione eſt infinite longū. Propterea dicebas ſupra lineā giratiuā eſſe infinite lōgā filū cōglobatū nō eſt breui' ꝙ̄ actualr in lōgū ꝓtractū in analogiā ad duxiſti: ſed corpꝰ octo pedū ſine rarefactiōe pōt eē linea infinita ſine rarefactiōe: ergo corp' datū octo pedū ē infinitū vel infinite lōgū. minor pꝫ. capiat de' ī pma ꝑte ꝓportionali hoꝛe vnam medietatē puta ꝗtuor pedū et pone ꝓpe portā ſcti victoris ꝙ latitudo iaceat ex trāſuerſo porte capiat ſm ꝑtē ꝓportionalē duorū pedū ꝛ addat alteri ſic. ſ. ꝙ nūc faciat lōgitudinē ex priorib' latitudinib' ita ꝙ pma ps ꝓportionalis erit lata ꝗdrupedalr ſcōa ps lata bipedalr capiat tertiā ꝑtē ꝓportionalē q ē pedalis. nūc ſm oēm dimēſionē ibi habes corp' tripedalis lōgitudinis accipe ꝗrtā ꝑtē ꝓportionalē erit pedalis lōgitudis. qꝛ poꝛ latitudo edificabit lōgitudinē: ꝛ ſic ꝑ oēs ꝑtes ꝓportionales vni' hoꝛe dabit vna linea infinite lōga ſine rarefactiōe ſic ſcꝫ ꝙ pma pedalitas ī porta ſcti victoris erit quadrupedaliter lata ſecūda bipedaliter tertia bipedaliter: ꝛ ſic cōſequenter ſemper manebit pedalitas profunditas et pedalitas protendendo quo ad longitudinem ſolum erit difformitas quo ad latitudinem de nouo productam.

¶ Ad primū dicit ꝙ duplr poteſt intelligi ꝙ linea giratiua terminet vel per aliquā certā ꝑtē puta pedalem vel digitalē: ꝛ ſic negat ꝛ licet in oībus corporib' finiti nō dat vltima pars ſimpliciter dat vltima pedalitas ſi pedalitatē habeat vel ꝙ nō protēditur in infinitū in ordine ad aliquam lineam rectam veram vel imaginariam: et ſic conceditur.

¶ Ad ſecundū argumentū eſt mihi indifferēs tenere ꝙ linea eſt lōgitudo ſine latitudine ꝛ ꝓfunditate vel ꝙ ē corp' ꝛ ſupficies illo admiſſo male ꝯcludis: debes ſic arguere hoc corpus eſt infinita linea. Ad hoc ꝙ aliquid dicatur infinitū corp' requirit ꝙ habeat tres dimēſiones interminatas capiēdo corp' vt eſt de ꝑdicamēto quātitatis trinā dimēſionem cōnotat ꝛ ponitur ſecum ille terminus infinitū cui' cōnotatio cadit ſuper cōnotatum alterius per regulam tacitam in appellationibus.

Aduerte.

¶ Ad tertiū vbi intēdis ꝓbare qđ illud corp' octo pedū ē infinite longū. Nego maiorē non ſufficit ꝙ potes ꝑ nouā ſituationē ſine rarefactiōe facere lineā lōgiorē ſic potes de' vine fune facere ſine rarefactiōe corpus longū decē pedib'. ſec' eſt de filo conglobato: qꝛ hoc pōt fieri ſm diſpoſitionē ꝓpinquā: ꝛ ſic nūc actu eſt de linea giratiua ꝛ nō de corpore recto.

¶ Sed cōtra illud ar ſic. illud corpus pōt replere oēm locum poſſibilē ſine rarefactione vel ſaltē locū infinitū: ergo nūc eſt infinitū. Tenet ꝯña. qꝛ nullum finitū pōt replere oēm locū poſſibilem vel infinitū nō ponēdo idē in diuerſis locis ſine rarefactiōe oppoſitū intellectus capere neqt. ¶ Probo aſſumptū retento caſu tertij argumēti ponendo illas pedalitates ꝓpe portam ſancti Victoris vocet prima ps proportionalis a. ſcōa b. tertia c. et ſic ꝯſr ꝑ ordinē alphabeti ꝗlibet ps pedalis ſm iſtū ꝓceſſum lōgitudinis ē in duplo latior ꝙ̄ ps ſubſequēs volo ꝙ de' in pma parte ꝓportionali hui' hoꝛe remoueat exceſſum latitudinis quem hꝫ a. ſup b. iam vtraqꝫ ps erit bipedalr lata. in ſcōa ꝑte ꝓportionali volo ꝙ de' equet primā ꝛ ſcōam ꝑtes tertie ꝑti auferēdo exceſſum ſupra tertiā iā ille tres ꝑtes erūt pedaliter late in tertia ꝑte ꝓportionali hoꝛe volo ꝙ equet tres pmas ꝑtes cū ꝗrta ꝑte ꝗ eſt ſemipedalis latitudinis: iā oēs ille partes erūt ſemipedalis latitudinis ꝛ ſic ꝑ oēs ꝑtes ꝓportionales hoꝛe faciat duas iā erūt infinite ꝑtes cōes ſm oēm dimenſionē eſt equalis craſſitudo: qꝛ pedalis ꝛ capiēdo latitudines poris corporis pedaliter lati ponendo ꝓſus longitudinē eſt cōlis longitudo ꝛ oēs equātur ſm latitudinē diſpoſitionis hui' linee: et tūc ſic ois multitudo partiū equalis magnitudinis ſm nomen dimēſionē poteſt replere oēm locū poſſibilē vl' ſpaciū infinitū vt infra oſtēdet ꝛ ferme claret ex ſeipſa illa multitudo eſt huiuſmodi. igit.

¶ Rñdetur qm̄ primo eſt facta linea infinita ibi eſt difformis latitudo ꝛ ꝓpterea in infinitū parua eſt latitudo in illa linea pꝫ datur pedalis latitudo patet de ꝑte c. ſemipedalis pꝫ de d. ꝛ quarta pars pedis pꝫ de e. ꝛ ſic ſine ſtatu nō dat pars maxime anguſta: qꝛ ſi ſic oporteret dare vltimā partē ꝓportionalem cōtinui: vt facile eſt deducere: ꝓpterea nō poteſt ſignari tota latitudo quam tota linea habebit ſi oēs partes equētur alique poſſunt equari imo quelibet cū qualibet poteſt equari. ſed impoſſibile ē quālibet partē cū qualibet eē equā vt argumentum bene ꝓbat ſed ante equationē partiū qm̄ tota linea extendebat cum partibus difformibus tota linea ſic nō ſufficiebat replere omnē locū poſſibilem prima pars ꝓportionalis non occupat maiorē locū quam antea nec aliqua alia totale corp' ꝛ origo hui' theorice occupabat octo pedes in lōgitudine vnū in ꝓfunditate ꝛ vnū in latitudine nūc corp' ex iſto reſultās qđ ē idē numero acqrit infinitā lōgitudinē tenet pedalē ꝓfunditatē ꝛ lꝫ pma pars ꝓportionalis primi corporis ſit quadrupedalis latitudinis in ordine ad hoc corpus reſultās c. ps eſt pedalis latitudinis ꝛ ꝗlꝫ alia pars minor. ꝛ ſic forſaſſis id qđ lucratur in lōgitudine amittit in latitudine ſicut corrigia tracta ī lōgū latitudinē amittit vl' amittit latitudinē tātā vel tantā: qꝛ nec latitudinē amittit

nec amittit latitudinē ſʒ amittit latitudinē peda lē ſuppoſito qđ erat pedal̃r lata a principio. Ex his habes methodū aptā ad inueſtigādū, an ex quocūq̄ corpore quātolibet quo ſine rarefactio ne deus poteſt facere actum infinitum.

¶ Scđo potes arguere. Et ferme ſimiliter ſoluere ſic dādo vnū quadratuʒ cuius q̄lʒ coſta ſit quadrupedalis tot' ille diame ter eſt infinit' ꝛ eſt ibi real̃r igiť. Qđ pʒ capio dia metrū diuidētē primā partē ꝓportionalē ille dia meter eſt plus quā bipedalis qđ pʒ: q2 coſta illa eſt bipedalis ſed diameter eſt aſſimeter cum ex diametro quadrati quadratum duplū quadra- tum coſte euadit.

¶ Scđa pars ꝓportionalis il lius quadrati eſt pedalis. ergo diameter illi' p tis eſt longior ꝛ ſic eūdo ſunt infinite ptes ꝓpor tionales quadrati ꝛ ſemper diameter eſt lōgior: ergo diameter reſultās ex omnib' diametris p tialibus eſt infinite lōgus cū habeat infinitas p tes equales nō cōicantes ſiue prime ps ꝓpor- tionalis vocet quadratū vel quadrāgulus pro- prie loquēdo nō mutat ſententiā. ¶ Sed hic dif- ficilius q̄ritur ꝙ de linea giratiua in quo cono quadrati terminetur diameter ſigno quadratū A. B. C. D. ſint. C. D. duo pūcta in conis vbi ver gūt partes proportionales minores.

Inſerēde ꝓpoſitio nes. ¶ Reſpōdet per ꝓpoſitiones Prima iſte diameter totalis eſt infinite lōgus.

¶ Secūda propoſitio nō dat v. timus diameter diuidens vnam partem pro- portionalem illius quadrati.

¶ Tertia ꝓpoſitio que ſeqtur eſt poſt quemlibet diametrum partialem in C. cono diameter in D. cono ꝛ econtra ꝛ ex illo ſeq- tur ꝙ nullibi proprie terminatur.

¶ Quarto arguitur capto cor pore quattuor pedum eſt infinitum: ergo dabile eſt infinitū naturaliter aña patet illud corpus ſit a habet infinitas ptes equales. ergo illō cor pus eſt infinitū. Cōſequētia apparet ꝓbo: aña ſit b. prima pedalitas a corpore c. ſecūde pedali- tas d. tertia pedalitas ꝛ e. quarta ibi ſunt quat- tuor pedalitates ꝛ medietatis b. ꝛ medietates c. ſunt vna pedalitas q̄ nec ſunt B. nec ſunt C. ſed quid diſtinctū ab eis tūc habeť f. ps duo ter- tie de b. ꝛ vna tertia de c. ſunt alia pedalitas ſit g. ſic facile eſt ꝓbare quod vbi eſt corp' bipedale ibi eſt quadrupedale tripedale: et ſic ſine ſtatu igiť. Preterea ſi duo ſpecula ponātur ꝯtra ſe cau ſantur infinita ſimulachra ꝛ hoc naturał̃r igiť.

Propoſi- tiones. ¶ Rñdet p ꝓpōnes. ¶ Pria eſt quadrupedale corp' hʒ ſic x pedes in magnitu dine quorū nullus eſt alter hoc argumētū ꝓba- bat ꝛ poteſt tibi oſtēdi ad ſenſum in plano.

¶ Secūda ꝓpoſitio. Quadru pedale a. hʒ infinitas pedalitates quaruʒ nulla eſt alia hoc pōt oſtēdi: capiēdo primā ptē ꝓpor- tionalē b. pedalitate ꝓpinquiorē c. ꝛ primā ptē ꝓportionalē c. ꝓpinquiorē b. ibi eſt pedalitas di ſtincta a. b. ꝛ c. nō eſt b. nec c. poſtea cape ſecūdā ptē ꝓportionalē cū pria b. hoc ē tres quartas b. cū vna q̄rta c. erit alia pedalitas ꝛ ſic in infinitū.

¶ Tertia ꝓpoſitio. Hec ꝯña nihil valet: hoc corpus hʒ infinitas ptes equa- les. ergo eſt infinitū: q2 intelligimus de infinito magnitudine. Pʒ. dat inſtātia de corpore qua- drupedali quod negatur eſſe infinitum.

¶ Quarta ꝓpoſitio. Hec ꝯña nihil valet infinitas ptes equales nō cōicantes hʒ hoc corpus: ergo eſt infinitū. Pʒ de quadru- pedali dato duas ptes equales nō cōicātes hʒ. Pʒ de duabus medietatibus tres ptes equales nō cōicātes. Patet de trib' tertijs quattuor par tes equales nō cōicātes hʒ. Patet de quattuor quartis: ꝛ ſic de quinq̄ quintis: centeſimus ſine ſtatu. igiť conſequētia tenet ab exponētibus ad exponibilem: capiendo infinitū ſincathegoreu- matice in vna acceptione.

¶ Quinta ꝓpoſitio. Et eſt ſe- quēs ex priore hec ꝯña eſt nulla infinitas ptes equales nō cōicātes vni certe date habet a. cor- pus eſt infinitum magnitudine.

¶ Sexta ꝓpoſitio. Hec con- ſequētia eſt bōa alicui certe pti date ſunt infini te partes equales non communicantes in hoc corpore. ergo hoc corpus eſt infinitum. Partes communicantes ſunt partes habentes idem cō mune vt F. et B. in caſu argumenti.

¶ Ad ſecūdū argumentū. De ſpeculis ꝛ imaginibus non potes fundare ſoli- dum argumentum nō eſt vſquequaq̄ lucidum an imago nil aliud ſit quam res viſa per lineaʒ reflexam: ſed tibi dato ꝙ ſit in aere accidens ſta tus eſt in imaginibus ſemper poſteriores imagi nes apparent minores ꝛ tandem eſt ſtatus fac experimentum tu ipſe in ſpeculis cōtra poſitis. Que ſint partes cō- municantes.

¶ Quinto arguiť. A angulus rectus eſt infinitus: ergo propoſitum probať an tecedens omnis angulus rectilineus quēlibet angulum contingentie exuperat omnis angu- lus rectus eſt angulus rectilineus: ergo omnis angulus rectus quemlibet angulum contingen tie exuperat ꝛ vltra in infinitum poteſt diminui angulus contingentie ꝛ augeri quanto circulus eſt maior tanto angulus contingentie eſt ma- ior. Maior patet apud geometras ꝛ clare dedu cit cancellarius Oxonienſis Bernadinus cōdu- ſione ſexta quarti capituli de circulus. Minor patet: quia predicatur ſuperius de ſuo inferiori ois angulus rectus eſt rectilineus: nō ecōuerſo vt pʒ de angulo acuto ꝛ obtuſo. Cancella rius. Oxonienſis.

¶ Et cōfirmať naturaliter lo quendo ſunt infiniti mundi nulla ratio conuin cit oppoſitum. Ratio Ariſtotelis ꝙ terra vnius moueretur ad medium alterius facile diluitur ꝛ quelibet alia ratio vt apparet. ꝛ hec erat demo- criti ſcientia Philoſophi inſignis quē apprime laudat Ariſtoteles primo de gñatiōe ꝙ hec fue rit eius ſnia pʒ apđ valeriū maximū libro octa uo ſatis ꝓpe finē verba ſunt hec in forma. Nam Alexādri pectus inſatiabile laudiſq̄ Anaxarcho comiti ſuo ex auctoritate democriti ꝓceptoris i numerabiles mūdos eē referret heu me inqt miſerū q̄ nec vno q̄dē adhuc ſum potit'. ¶ Iſtō etiā pʒ vigeſimaquarta queſtiōe tertia. Sunt ꝛ alie hereſes. Rurſus multi tenēt ꝓbabile pūcta Ariſtoteles. Democritus. Valerius maximus Alexāder Anaxarchus.

eſſe accidētia cōtinuatiua ⁊ terminatiua lineaꝝ ⁊ talia ſunt infinita: ergo non negādum eſt infinitum ſaltem multitudine.

¶ Ad primū nego añs angulus nihil aliud eſt quā ſpacii incluſuꝫ inter duas lineas ⁊ ſi ponas ibi vacuū nihil eſt angulus vel due linee cōnotādo ꝙ applicatio nō eſt directa ⁊ ad ꝓbationē primo cōcedo totum ſillogiſmum ſed ex illo nō ſequit̃ ꝙ angulus rectus ſit infinitus q̄libet albedo quālibꝫ nigredinē infinite excedit ſed nō ſequit̃ ꝙ ꝓpterea eſt infinita vt in paruis logicalibus de cōparatiuo et de infinito dictū eſt. ¶ Scḋo dico per propoſitiones

Addende ꝓpōnes.

¶ Pria eſt in infinitū pu⁹ eſt angulus rectilineus hoc pꝫ quocūq̇ āgulo rectilineo dato dat̃ vn⁹ minor ſi angul⁹ ſit linee non dubitas q̇buſcūq̇ lineis datis dant̃ minores q2 eaꝝ ptes ſi ſpaciū incluſuꝫ in pūcto cōtact⁹ erit anguli vnū extremū ſꝫ ꝙ capis pūctū ꝓpinquū illi dat̃ angul⁹ maior vel minor ⁊ q2 nullū eſt immediatū illi puncto nō dat̃ minimus angu.⁹.

¶ Scḋa ꝓpoſitio: angul⁹ cōtingētie ⁊ angulus rectus ſunt eiuſdē ſpeciei eſſentialis probatur ſi archimedes in cinerib⁹ trahat lineas ⁊ facit angulos rectilineos ⁊ cōtingētie illi anguli ſunt realiter ipſi cineres qui omnes ſunt eiuſdem ſpeciei.

Archimedes.

¶ Tertia ꝓpoſitio qñ archimedes facit angulos rectilineos et curuilineos nullos angulos facit. pars ſcḋa pꝫ da oppoſitū angulos facit: ergo hos vel illos poſita ↄſtantia ↄñs eſt falſuꝫ ꝗ ⁊ añs. da vnā ſingularē hos āgulos facit ⁊ anguli ſunt cineres: ergo cineres facit ↄſitia tꝫ eſt ſillogiſmus cōcluſio falſa minoris veritas ſupra declarata cōcluſio nō ſe falſificat ergo maior nō eſt vera nō tñ volo negare quin aliquis angulus rectilineus ſpecie eſſentiali ab angulo contingentie ſpecie differt ſpaciū intercepti ⁊ linee nonnūq̄ ſpecie diſcrepant.

¶ Quarta ꝓpoſitio: angulus rectilineus ⁊ curuilineus faciūt diuerſas ſpēs figure iſti termini differūt penes cōnotata.

¶ Quinta ꝓpoſitio: lꝫ āgulus rectus interdū ſit ps āguli acuti: q̇ꝫ acut⁹ recto eſt minor. prima ps pꝫ dato āgulo acuto a:b phr due linee recte ꝯtrahi in illo vna ortogonal'r ſp aliā cadēs. ſcḋa ps pꝫ ſemꝑ captis equalibus lineis rectus acutū excedit⁊ ſic angulus rectiline⁹ angulū cōtingētie ⁊ hoc volūt geometre.

Ariſtoteles. Democritus.

¶ Ad cōfirmationē videt̃ mihi mere natural'r loquēdo nō pōt ↄuinci oppoſitū ꝙ tm̄ eſt vn⁹ mūd⁹ capiēdo mūdū ſicut vtimur ꝓ aggregato ſpherarū ⁊ cōtētorū in eis Si dicas oīa ſil' faciūt vnū mūdū nō intelligis ꝓpriāvocē de hoc ariſtoteles nō diſputaſſet dicerē ſicut opinat⁹ eſt dominus democrit⁹ infiniti ſunt mūdi eccentrici fortaſſis cōcētrici. Si dicas erit vacuū inter illos mūdos illud argumētū eſt eq̇ forte ꝫ ariſtotelē ꝙ nūc ſit vacuū extra celū ſubtiliſſime arguebat Ariſtoteles ꝙ celū nō ꝓtēdit̃ in infinitū: ſed hoc ꝓpoſitū nō infirmat. Tū p2io ſue rōnes nō cōcludūt ꝫ pluralitatē mūdorū eccētricorū. Tū ſcḋo nec ↄcludūt qḋ intēdebat ꝙ celū nō eſſet infinitū vt dicit Gregori⁹ ⁊ placet mihi, ⁊ videbit̃ in q̄ſtiōe ſequēti. Si petas a me rōnes q̇bus cōcludo plures mundos. peto a te rōnes q̇bus oppoſitū aſtruis ⁊ ꝫ dico natural'r loquēdo.

Gregorius

¶ Ad aliud de punctis plura dico. Primo oppoſitū eſt mihi ꝓbabilius ꝙ nulla ſint pūcta: vt primo phiſicorū dixi. ¶ Tū ſcḋo ꝓbabile ē mihi ꝙ ↄtinuū ↄponat̃ ex pūctis ſicut tenuit democrit⁹ ⁊ ſic, l ꝓpoſito ſexti phiſicoꝝ tenuit lꝫ doctor ſubtilis geometrice in ſcḋo iudicio Gregorius de ariminio perpulchre diſputat ꝫ hoc. Tū tertio do tibi cū ariſtote. ꝙ cōtinuū nō cōponatur ex pūctis q2 certe hoc eſt probabilis oppoſito mere naturaliter concedit̃ ꝙ ſunt infinita pūcta que nō cōponūt aliquod vnū ſed q2 inherēt vnit ↄtinuāt vnū Ariſtoteles intellexit ꝙ nō eſſet infinitū in rebus ſeparatis quēadmodum nō ſunt pūcta, eodē mō argueres de partibus ꝓportionalibus que ſunt infinite actu.

Democritus. Doctor ſubtilis. Gregorius. Ariſtoteles.

¶ Sexto arguitur: dabilis ē aliqua vmbra infinita: ergo dabile eſt infinituꝫ actu. Probo antecedens corpus opacum maius corpore luminoſo cauſat piramidalem vmbraꝫ euerſam infinitam vt dicit Cantuarienſis in ꝑſpectiua cōcluſione vigeſima quarta prime partis: ſed mere naturaliter poteſt dari vnum corpus opacum maius corpore luminoſo ⁊ ei applicari: ergo tunc mere naturaliter dabitur vmbra infinita.

Cantuarienſis.

¶ Pro ſolutione hui⁹ argumenti notabis ꝙ vmbra eſt lumen diminutū et ſecūdariū vt dicit Cantuarienſis cōcluſiōe. xxv. prime partis: ⁊ ſic nō eſt idē tenebra ⁊ vmbra tenebre nihil ſunt q̄ aer tenebroſus.

Quid ſit vmbra.

¶ Ulterius aduerte ꝙ tripharia opacū corpus pōt obiici corpori luminoſo vel opacum eſt minus luminoſo vel opacum eſt maius luminoſo: ⁊ tūc cauſatur vmbra piramidalis grece conoydes ſi opacum fuerit maius cauſat̃ vmbra inſtar piramidis euerſe vocatur piramidis euerſa vel calatoydes ſi opacum fuerit equale lucido eſt vmbra chilindroides. Ex iſto ſequit̃ ꝙ vmbra terre eſt maior prope terram quaꝫ remote ſurſum protendo tendit verſus acutiē: ita ꝙ ſm̄ Campanū in theorica terminat̃ in mercurio excluſiue ⁊ ex hoc dinoſcitur terrā ſole eſſe maiorem ⁊ perſpectiuam ſuppoſita maioritate ſolis reſpectu terre ex inſtrumētis aſtronomicis concluditur vmbra eſſe piramidalis.

Correlarium. Campan⁹. Falſum ⁊ erroneum.

¶ Redeundo ad punctū argumenti dato corpore opaco maiore corpore luminoſo nego ꝙ vmbra ſit infinita. Tum primo vmbra eſt lumen ſecundarium a corpore luminoſo productum modo nullum corpus in rerum natura poteſt lumen producere per ſpacium infinitum ſi eſſet ita ꝙ quodlibet corpus caperet lumen a ſole ⁊ deus augeret ſupremū celū deueniretur ad ptē nullo mō illuminatā. Tū ſcḋo ſi vmbra eſſet aer vel aqua vel aliud corp⁹ argumētuꝫ ſupponit qḋ dꝫ ꝓbare negabit̃ tibi qḋ corpus luminoſum ꝓducit aliq̇d: ſed in hoc eſt diſcrimē de vmbra piramidali ⁊ piramide euerſa: ſi q̇s eſſet nūc in vmbra terre ſole exiſtēte ex oppoſito nō videre lumine recepto a ſole: ſed ſi is differretur vſq̇ ad ſperā mercurii videbit ꝑ lumē ſolis trāſcēdo ſemꝑ vnā lineā rectā ductam a cētro terre ad mercuriū pone candelam ⁊ hoſtium poſt ho-

ſuā de ppinquo legere neq3 a remotis bn̄ videbis:ſed ſi terra eſſet maior ſole eūdo ad ſperam mercurij vel ſtellatā celi nihil videbis eo q tunc aſcēdendo creſceret vmbra in latitudine.

¶Septimo ar. datur lumē infinitū intenſiue ex principijs Ariſtotelis pʒ ſupponēdo duo q̄ tenuit ariſtoteles. ¶Primū ē q mūdus fuit ab eterno hoc aſtruere moliē octano phiſicoꝝ. licet plerīq3 voluāt illud apud ariſtotelem fuiſſe pbleuma neutrū:ſed cōſtat illud eē cōtra mentē Ariſtotelis: ʒ in topicis diffinēdo pbleuma neutrū exēplificauit vt mundū eē ppetuū ſm eum p̄mo prioꝝ. Exēpla eīn ponim' nō vt ita ſint. Vn̄ Petrus de aliaco in cōmentarijs Boetij audaciā Ariſtotelis admiratur q̄ primus cōtra oēs ſuos pceptores mūdi ppetuitatē moliri audeat ſiue petrus verū dicat in hoc vl nō inſiſtendū eſt. Itē in articulis pariſieñſibus vndecimo capite error octau' ē iſte impoſſibile ē ſoluere rōnes phi de eternitate mundi niſi dicam' q voluītas philoſophi implicat incōpoſſibilia.

Ariſto. Exēpla ei ponim' ſi vt ita ſint Petrus de aliaco. Boetius

¶Scōa ſuppoſitio ē q lumē pducitur in inſtāti. hec ſuppoſitio pʒ ex declaratione Auerrois ſexti phyſicoꝝ cōmēto.xxxij. licʒ oppoſitū tenuerit Alexāder pʒ cōmento ſeptuageſimotertio eiuſdem ſexti ⁊ dubitauerit Theophraſtus cōmento q̄nquageſimoſexto bis duobus arguiē ſic lumē pducit in inſtāti ſed in quolibet tpe ſunt infinita inſtātia: ergo in fine alicuius tēporis erit lumen infinitū pductū a ſole. q2 in quolibet inſtāti ſequēti pducit tm̄ lumen ſicut in aliquo p̄mo dato: q2 ſi lumē in illo inſtāti pductū eſſet corruptū ſol nouū lumen pduceret in inſtanti: ſed nō eſt minus potēs per hoc q ſuus effectus in rerū natura: ergo ſtante primo lumine in inſtanti producto in quolibet inſtāti ſequenti tm̄ lumē pduceret ſicut in p̄mo inſtanti. Fortaſſe dices ſicut aliqui phi dicūt lumē raptim fuit eſſe q ſit pñtia ſue cauſe.

Auerrois. Alexāder. Theophraſtus

¶Cōtra hoc arguo. vel pciſe durat per inſtās q̄d'libet lumē pductū ita q idē ſit primū inſtās ei' eē ⁊ vltimū: ⁊ tūc lumen ſucceſſiue nō pōt intēdi:cui' oppoſitū ſenſui patʒ ſi luminoſum ſucceſſiue mouetur. Item naturaliē negaē cōiter aliq̄d pciſe durare p inſtans ſaltem apud nolales mutata eſſe et inſtātia negantes Forte dices lumen durat per tēpus imperceptibile ⁊ aliud ſuccedit.

¶Cōtra illo dato argumētū regnat. q2 in quocūq3 tpe quātūcūq3 paruo ſunt infinita inſtātia. Fortaſſe negas ſcōam ſuppoſitionē ſicut monachus Dolkot ⁊ plerīq3 faciunt.

Dolkot.

¶Contra argumētū eſt eque efficax a p̄ma ſuppoſitiōe ſi ſucceſſiue pducaē et mūdus fuit ab eterno iā erit infinitū lumē intēſiue. Non valet dicere q mediū nō ſp manet applicatū lumīoſo: q2 capio ptē pedalē ſpere ſolis inter quā et ſolē nullū pōt cadere corp' opacum ſemper ſoli preſentem iam illa pedalitas lumē infinitum intenſiue habebit: ⁊ ſi prima ſuppoſitio ſufficere noſtro negocio videtur: licet ex ſcōa ſuppoſitione aliud argumentū ſcaturiat.

¶Rñdeē p ppōnes. Prima ē p̄ma ſuppoſitio ē ex mēte ariſtotelis. ⁊ ſcōa etiā apparet lʒ ſit magis dubiū:ſed tn̄ eſt rōni ɔſentanea. ¶Scōa ppō lʒ ſuincibiliter nō pōt oſtēdi ɔ aduerſariū q lumē pciſe durat p inſtans rationabili' ē q manet vt argutū eſt. ¶Tertia ppoſitio ſi ſol pducat nouū lumen cōtinue in pte pedali ſibi ppinqua ſeq̄tur q nūc ſit infinitū lumen intēſiue in ea lʒ ſeq̄tur ex duab' ſuppoſitionib' ⁊ qualibet eaꝝ ſeorſum nec vʒ dicere ſi ſucceſſiue pducat q geometrice ⁊ nō ptes eq̄les in eq̄les in equali tpe pducat: q2 nō eſt rō quare pl' pducit in vno tpe q in alio ei equali. ¶Quarta ppō datis pcedentib' ſeq̄tur q ante quēlibet diem pteritū fuit lumē infinitū in parte data: ſʒ non ante oēs dies pteritos qualitercūq3 capiaē oēs prioꝝ ps daret applicādo ſuppoſitōes datas cum forma argumēti. Scōa ps pʒ ſol non ante oēs dies pteritos collectiue ⁊ ppterea diſtributiue pter vnā ſingularē ſolū. ¶Quinta ppō negandū eſt lumē ſolis eſſe infinitū pʒ p ariſtotelē ⁊ poſteriori p effectus pōt oſtēdi. ¶Sexta ppō lumē ſolis fuit ab eterno ⁊ ſemp loquor ſm ariſtotelē. q2 argumentū ad hoſtem tendit. pbatur cū agens naturale fuit ab eterno ⁊ ſi lumē fuiſſet primo pductū in inſtanti opʒ dare infinitū tēpus pteritū in quo ſol nō produxit lumen illi dicētes lumen ſolis raptim fluere negarent hāc lumē ſolis fuit ab eterno:ſed iſtā cōcederent ab eterno fuit lumen ſolis:ſed hoc ſupra reieci. Si ſucceſſiue p vltimū inſtās nō eſſe luminis idē ſeq̄iē. ſʒ ad intelligētiā vtēdo more doctoris ſubtilis da in eodē inſtanti eternitatis duo inſtantia nature in quoꝝ priore ſol eſt in ſcōo lumē ſolis q q iſtō abhorreāt nolales nō differt ab eis in ſententia ſubtiliore: tamen mō loquēdi vtens hoc eſt dictu ſol eſt cauſa luminis ſol ē in primo ſigno originis ⁊ lumē in ſcōo. illa de actu exercito capiaē loco vni' de actu ſignato. i. ſol ſignificatur per primū ſignū originis vl capiaē loco vni' intrāſitiue ſol ē p̄ma origo luminis dicim' argumentū eſſe i barbara .i. ſignificari per barbara vel miſericordiā eē in deo intrāſitiue capiēdo.

Prop3ºo. Ariſto. Doctor. Nolales.

¶Sexta propō. ſol nullo die precedēte pduxit nouū lumē ſed cōſeruauit productū. Unde ſolutio argumēti iacet in hoc. Aliq̄ ſunt cauſe que pducūt effect' ſucceſſiue vt ignis calorē in aqua ⁊ in illo calore producto maximo quē poteſt pducere in aquaʒ cū tali applicatiōe ſi cōſeruaretur ignis mille annos non poteſt intenſiorē calorem pducere: ſed cōſeruare iā productum ſic cauſa pducens effectū in inſtanti ſi manet in illa diſtātia nunq3 maiorē effectū pducit ſed effectū iā productum cōſeruabit modo cōſeruare depēdet ad cām efficientē aſſimilatiuē paſſum iā tm̄ q̄tū pōt ſed ſi de' corrūperet effectū ei' nouū pduceret ō: in illa diſtātia: q2 ſi corpus luminoſum pduceret i medio in inſtāti a. totā ſuam ſperam illuminabit: ſed diſformiter intēſiue prope ſe q̄ remote ⁊ nō pōt ampli' pducere cū tali diſpoſitione ſi moueaē verſus vnū extremū ſuum lumen a parte poſt ſucceſſiue remitteē et a parte ante lumē ſucceſſiue intendeē inſtar luminoſi ſucceſſiue moti per mediū.

¶Octauo arguiē infinita ē albedo in digito xvi. ergo dabile ē infinitū ɔñia pʒ pbaē añs. ſi tota albedo extēſa vt dicitur in corpore pedali ponaē immediate illa erit i duplo albior ſi in quarta illa erit in quadruplo albior: q̄ antea hoc: q2 habebit. xvj. gradus albedinis:

et ſic ꝯſiter per partes ꝓportionales ꝓportione dupla ſemꝑ eundo ꝓ̄ius partes minores inten ſior erit albedo et ꝑ ꝯñs pars illā habēs erit albior. ſed qn̄ eſt indiuiſibiliter in loco ſūt plures pꝛes ſimul penetratiue. Itē clari⁹ ⁊ meli⁹ arguit̄ ſic deducēdo vnū corp⁹ pedale vniformiter albū vt quattuor hic ē infinita multitudo partiū pro portionaliū albedinis ſincathegoreumatice et cathegoreumatice equales i intēſiōe. ergo ſi ſil' ſint penetratiue erit albedo infinita intenſiue. Huic argumēto rñdet̄ negādo ꝯñam ⁊ cā eſt: q2 illa albedo nō facit aliqđ vnū intenſiue: q2 albedo q̄ erat in pollice nō eſt inheſiue in indice: ſed ſolū in pollice ⁊ albedo q̄ eſt inheſiue in vna pꝛe pollicis nō ineſt alteri eſto ꝙ albedines duarū partiū ſint eque pn̄tes dabo tibi pulchrā analogiā ſi eēnt infiniti angeli creati a deo in eodē loco adequate qđ reputo deo poſſibile. ⁊ ſi haberent noticias eiuſdem ſpeciei nō eēt aliqua vna noticia intēſiue infinita ex eis: quia nō inherēt eiſdē ſubiectis ⁊ albedo hoſtie ē ita pn̄s digito xp̄i ſicut ei⁹ albedo que ei inhereat. ⁊ tn̄ ꝓpterea digit⁹ nō eſt albior nec ex his ſeq̄t̄ ꝙ albedo ⁊ nigredo oculi ſint i eodē ſubiecto ſ3 dn̄ in primis.

Cōtra illud ar̄ ſuppono ſortem ſic eē in loco de⁹ poteſt illud facere ſicut de ſuo bn̄dicto corpore ꝙ ſit indiuiſibilr̄ in loco cū ſua albedine ſicut ē de corpore xp̄i corrūpat de⁹ ſortē in ſua albedine ſic remanēte penetratiue ſicut ante iā erit albedo infinita intenſiue.

Ariſtote. Rñdet̄ fortaſſis nō faciunt vnū ꝙ ante ſi deus voluerit. Propoſitio ariſtotelis q̄nto methaphiſice. Duo accidentia ſolo numero differētia non pñt inherere eidē ſubiecto quin cōſtituāt aliqđ vnū de potētia dei tenuem locū h3. ſed data ꝙ de⁹ nō impediat q̄n ſit aliqđ vnū: dicetur forte ꝙ nō eſt albedo intenſiue infinita: q2 nō ſufficit hr̄e infinitas pꝛes eq̄les non cōicantes vni certe date: ſed amplius req̄rit̄ ꝙ ſi illa qualitas eſſet extenſa gradualiter ꝑ partes equas redderet̄ infinita albedo extēſiue et intēſiue qđ nō ꝯtingit ibidē ſi albedo vni⁹ grad⁹ ponat̄ ſuꝑ vnū pedale extēſiue ſicut antea ⁊ ali⁹ gradus ſicut aliud pedale ⁊ ſic ꝯſiter nō inuenirent̄ tot pꝛes equales ſufficiētes facere infinitū.

Cōtra hoc arguit̄. q2 ꝑ illu3 modū non eſt poſſibile tibi ꝓbare ꝙ eſt infinita noticia vel qualitas vel habit⁹ ſpūalis: q2 carere potes ad extenſionē. Item hr̄e infinitas partes equales. nō cōicantes vni dabili videtur eſſe cōpleta ratio infiniti. Pēſatis oībus in illo caſu dico ꝙ albedo que eſt in digito xp̄i ſi eſſet ſeparata a ſubiecto ⁊ eēt aliqđ vnum ex illa albedine ē infinite intēſa modus ſe habendi multū facit ſi eſſet vna ſuꝑficies lata pedaliter ⁊ infinite lōga verſus orientē vniformiter albe vt vnū tota illa nō eſſet infinite alba: ſed finite et tota albedo ē finita: q2 nō ſunt infinite pꝛes equales nō communicātes vni certe date in eadē parte ſubiecti ſed ſi tota albedo poneret̄ in vna pedalitate eēt infinita intenſiue: ⁊ ſubiectum infinite album: et ſic aliqua tota linea eſt nūc finite alba: et tn̄ ipſa tota pars poteſt effici infinite alba ſine additione albedinis: ꝓbatio illa pedalitas eſt infinite alba. poſtea de⁹ in prima parte ꝓportionali hore future capiat ſcđm gradū ⁊ ponat in pedalitate ſequēti quartū ſextum octauū: et ſic alternatim in inſtanti terminātē horam ſcđa pedalitas erit infinite alba et iterū capiātur ſimiles partes: quia ſemꝑ remanet infinita albedo et dabis totam infinite albam ſine additiōe albedinis nec te moueat nunq̄ illo modo verum erit dicere tota linea ē q̄lba ſm ſe ⁊ quālibet pꝛē q2 accipe primā partē ꝓportionalē hore: ⁊ in prima pꝛe ꝓportionali eiuſdem partis facit de⁹ vt ante ⁊ reducas caſum ⁊ habebis cōcluſionem.

Nono ar̄. intellectus ſortis pōt hr̄e infinitas negatiōes naturalr̄: ꝗ ꝯcluſio falſa. aña p3 capio hāc in mēte plato non diſputat act⁹ ſincathegoreumatic⁹ hui⁹ vocis: nō ē infinite negatiōes ꝙ ꝓbo quelibet ps illi⁹ ē negatio: forte dices eſt vna totalis.

Cōtra hoc arguo. nō ē maioris difficultatis intellectui hr̄e qualitatē vnā quattuor graduū intenſiue q̄ꝫ hr̄e plures octo vel decem que equalē intentionē reddunt: et cū ſint infinite partes ꝓportionales in qualitate intenſa vt quattuor pōt habere noticias ſeparatas ⁊ aliarum que oēs ſumpte reddūt quattuor gradus in intenſione vel redderent ſi componerent aliquod vnū. Forte dices ⁊ ita dicendū opinor ꝙ lōge difficilius eſt intellectui habere plures qualitates nō cōſtituētes vnū q̄ꝫ habere plures cōſtituētes vnū in ſimili intēſione.

Contra adhuc currit argumentū vel q̄libet pars illius negationis manēs in toto eſt negatio: ⁊ cū ſint infinite partes proportionales ſm intenſionē habeo infinitas negationes añ copulam: et ſic habeo infinitā multitudine. Et ſi dicas eſt cōponens vnum.

Contra ſeq̄ret̄ ꝙ nulla eſſet mētalis negatiua. quia capio duas medietates actus negandi ibi ſunt due negationes ante copulam: et ſic erit affirmatiua ꝙ ſi forte cōcedas propter colorem argumenti.

Cōtra h3 tres tertias quaꝝ quelibet eſt negatio: ⁊ ſic ꝓpō eſt negatiua: quia imparitas negationū ante copulam ⁊ ꝓbat̄ ꝙ ē ꝓpoſitio mixte qualitatis. Fortaſſe dices actus ſincathegoreumaticus negatiuus nō habet plures partes intenſionales.

Cōtra hoc arguo quelibet qualitas in mēte eſt intenſibilis ꝑ additionem partiū ad res quam ſi neges dat occaſionem labendi in ſiniſtras opinatiōes de intenſione formarū cōiter reiectas. Si ſolū inſtes de actu ſincathegoreumatico negatiuo. Eodē mō arguam de ſigno vlī affirmatiuo capio mētalē hui⁹ quilibet diſputās in ſorbona eſt bachalarius. ꝓbabo ꝙ a qualibet medietate ſigni vlīs in mēte ſubiectū diſtribuitur ⁊ ꝙ ſeinuicē impediūt. Forte dicis dat̄ nimima pars ſenſibilis act⁹ ſeorſū ⁊ illa negat: ⁊ ſi ampli⁹ addat̄ nō tāte intēſiōis adhuc ꝓpō eſt negatiua: ſed ſi addat̄ eq̄le intēſione minimo ſenſibili tota ꝓpō ē affirmatiua ⁊ ꝓpterea iſta nō ſortes nō currit ē affirmatiua ſuppoſito ꝙ quelibet iſtarū negationū ſubordinet̄ vni actui ſincathegoreumatico nō duo minima ſenſibilia includēti alſ nō op3. fortaſſe dic3 total' negatio negat copulā et nulla ps ei⁹. Cōtra q̄ls ps ꝯcept⁹ ſortis ſortē repñtat: ꝗ q̄libet ps act⁹ copulā negat ⁊ ſiḡt ſuum ſignificatū aliqualiter

vt dictū eſt in poſterioribus. Itē ꝛ eſt ratio cō-
munis ad vtrūq₃ quelibet pars illius negatiōis
eſt eiuſdē rationis ꝛ ſpeciei eſſentialis cū toto.
ergo ſimiles effect' in ſpecie nate ſunt ꝓducere
ſi remiſſus calor calefacit ſicut intenſus qñ ē in
toto ſed remiſſiue: ergo videt idem eſſe dicendū
in iſtis negationib'. Fortaſſis dicis ꝛ apparēter
ꝙ ex iſto argumento cōcluditur cōtra oēm ſcho
lam ꝙ due negationes nō ſe impediūt in mēte
q₂ vniuerſaliter videt ſi duo agētia ſunt nata ꝓ
ducere ſimilē effectū nō ſe impediūt ſi eque cito
applicent imo ſe iuuāt potiſſimū in agentibus
naturalibus alioquin dicā ꝙ vna medietas con
ceptus ſortis impedit aliā ne ſortes repreſen-
tet ꝛ medietas vna calorū alterā impedit ne ca-
lefaciat actu dicā ꝙ vtraq₃ eſt apta nata calefa-
cere. Sed vna calefaciēte altera minime calefa
cit. Et eodē mō arguā ꝙ duo ſigna diſtributiua
eiuſdē ſpeciei nō ſe īpediūt q̄ nihil abſurdi' ꝛ cō
tra oīa logicalia. Fortaſſe dicis ꝗcqd ſit de nega
tionib' itellect' vtitur illis partialib' tāq̄ vna.

Contra ergo pari ratione
erit in poteſtate intellect' facere hanc negatiuā
non ſortes non eſt aīal: q₂ vt vtet duobus tanq̄
vna forte dicis quicquid ſit de illa negatione in
mente debemus vti regulis maioꝝ noſtrorū in
paruis logicalibus ꝛ in quātitate propoſitionis
Contra voces ꝛ ſcripturas reducim' ad cōce
ptus vt patet in prologo primi perihermenias
non alias dicis ꝙ diſputo eſt propoſitio ꝛ a ſigni
ficans tantum ſicut hoc cōplexum ſortes currit
eſt propoſitio. Forte dicis partes eiuſdē ſpeciei
non ſe impediunt q̄ cōſtituūt vnum in illis na-
turaliter ſignificantib' ſed qñ vna cadit in aliā
ꝛ ſuper alios terminos ſpecie differūt nō inſiſto
quicqd ſit argumentū nō ꝓbat infinitā multi-
tudinem rerum ſeparatarum ſi nulla ſolutio-
num vel fractionū tractatū ſufficiat ſolutionē
quere. Pōt fieri argumentū nō aſpernandus ꝙ
eſſet infinita multitudo ſpecieꝝ in medio ita ꝙ
arguatur ſic quelibet pars ꝓportionalis albedi
nis producat ſuas ſpecies per totū mediū ꝛ quā-
libet partem ſpere ꝛ quēadmodū quelibet pars
albedinis eſt equa intēſa cum alia ſit minor ex-
tenſiue ita apparet ꝙ quelibet pars ꝓportiona
lis producit ſpecies equa intenſa cum quacūq₃
alia: ergo multitudo reſultās ex omnibus illis
ſpeciebus erit infinite intenſa ſi dicas non cōſti
tuunt aliquam vnam formam intenſam.

Contra hoc arguo impoſſi
bile eſt duo accidentia ſolo nūero differentia in
herere eidē quinto metaphiſice q̄ tenēt intēſio
nem forme per additionē grad' ad gradū expo-
nunt niſi conſtituant aliquod vnum forte dicis
hoc habet verum in corporalibus.

Contra tunc aufers potiſſi
mum modū ꝓbandi q̄litates ſpūales ſeſe intē-
dere. vt de ſciā fide ꝛ ceteris id genus. Itē ſpēs
ſunt corporee ꝑterea illo dato habeo infinitam
multitudinē reꝝ ſeparatarū ꝛ vlterius ꝙ q̄libet
ſpēs ē indiuiſibilis qđ ꝓbo q₂ nō hꝫ rōnē citius
dicere. ꝙ ſpēs vni' partis ꝓportionalis ꝯponit
vnī q̄ ſpēs duaꝝ partiū: ḡ oportet dicere ꝙ ſe in
tendūt vel q̄libet ē impartibilis ita ꝙ forma ar
gumenti ſic dirigat bñ ſeq̄tur cuiuſcūq₃ partis ꝓ
portionalis ſpēs ſunt eque intēſe ḡ eſt infinitū
intenſiue aliꝰ eſt tibi dubiū. ḡ ꝯñs nō eſt negan

dum mere naturaliter non poſſis dicere ꝙ vna
pars albedinis ꝓducit ſpeciem in medio ꝛ alia
aliā ſpeciē in illā ꝛ nō in illā q₂ vbicūq₃ oculus
fuerit in circūferentia videbit illā albedinē ꝛ nō
ſine ſpēbus ei' igit. Nec valet dicere ꝙ eadē ſpēs
nūero eſt in plurib' partibus mediī q₂ ē nimis
ꝓterue dicere ꝑter modū philoſophicū nō habē
do rōnem: potes argumentari de infinitate ſpe
cierum circuli imaginarij baculi igni ꝛ ſi ſucceſ-
ſiue abſcondat vnū cōtinuum de viſione ſed iſta
alio examine egent ꝛ in materia de ſpecieb' ma
iorem diſcuſſionē reqrunt. Iſtis notatis pꝫ Cōcluſiones.
q̄ cōcluſiones ſunt cōcedende. Primo conceditꝙ
datur vna linea giratiua infinite longa. Scđo
non eſſe inopinabile cōcedere infinitos mūdos
naturaliter. Tertio defendi pt ꝙ ē infinita mul
titudo rerū nō facientium vnū ptꝫ de punctis
in cōtinuo de animis de ſpecieb' ſenſibilib' de
inſtantibus. Quarto defendi pōt ꝙ eſt aliqua q̄
litas infinita intēſiue. Quinto ꝛ vltimo ſcđa ter
tia ꝛ quarta cōcluſiones pñt negari rōnes ꝓ op
poſito non ſunt inſolubiles ꝛ ariſtoteles ſonat
in oppoſitum. Primam cōcluſionem teneo
inconcuſſe ꝛ hoc de queſtione ꝛc.

Scđa queſtio ſecundo q̄rit
an implicet cōtradictionē dare īfinitū actu hoc
eſt q̄rere an de' de ſua potētia abſoluta poſſit ꝓ
ducere infinitum ꝛ intelligo magnitudine mul
titudinem ꝛ ſecundum intenſionem graduale.

Pro ſolutiōe hui' queſtio Nōnulle veritates.
nis ponā aliquas: vt opinor veritates. Prima
veritas infinite magnū corpus deus poteſt pro
ducere. Secunda veritas deus pt producere cor
pus infinite magnū. Tertia deus pōt producere
infinitum multitudine rerum ſeparatarū nec
continuo inherentium. Quarta deus nō poteſt
producere infinitā magnitudine inter duo pun
cta. Quinta deus poteſt producere infinitā for-
mam intenſiue. Sexta deus nō poteſt ꝓducere
aliquid infinite perfectionis. Prima veritas
probatur pedale corpus deus poteſt creare bipe
dale tripedale ꝛ ſic ſine ſtatu quocūq₃ corpore fi-
nito creato deus poteſt creare maius alioquin
oportet dare vnum corpus finitum cui deus nō
poteſt addere vnum corpus pedale hec cōcluſio
conceditur ab omnib' ferme theologis dixerim
ferme non eſt clarum quid doctor ſubtilis volue Doctor
rit q̄ tertiadecima diſtinctione tertij ponit ma ſubtilis.
ximam gratiam poſſibilem ꝛ formam et videre
ꝙ ſue probationes poſſunt equaliter applicari
ad corporis molem q̄q̄ non eget deum poſſe da
re corpus celo maius. Secunda veritas quā
multi negant probatur multifariam poſſibile
eſt mundum fuiſſe ab eterno vt plurimi aduer-
ſariorum tenent vt puta ſanctus thomas et eſt
illud doctori ſubtili probabile ꝛ deus poterat cō Sāctus
ſeruaſſe homines ab eterno q̄ vixiſſent ſicut nūc thomas.
viuūt ꝛ generaſſent. Poterat inſup conſeruaſſe
omnes animas omniū hominum ſicut nūc ꝛ lo
care in paradiſo ꝓpter merita in quo facto nūc
erit infinita multitudo animarum ariſtoteles Ariſtoteles.
non dixiſſet ſicut ouidius narrat de pithagora
xv. methamor. morte carent aīe ſuper priore re Ouidius.
licta ꝛ hoc ꝓbat veritatē ſcđam ꝛ virtualiter pri
mam ſic applicando qualitercūq₃ de' poterat cō
ſeruare iſtas aīas poterat quolibet die ꝑ tertio ꝓ
ducere vnū pedale ꝛ addere vni cōtinuo q̄ facto
nūc erit infinitum magnitudine licet illud are

gumentū aduerſarij ſoluere nitantur apud me ſolui nō pōt opinor ꝙ tenens ꝑpetuitatē mūdi debuit cōcedere ꝯſiter deū poſſe ſimul infinitaꝫ multitudinē aiarū producere. Sed qꝛ illatio nō eſt perſpicua. ⁊ erāt tertij ꝯcedere infinitū ꝙ partes corū negabant negarūt ꝯñam. preterea infinita multitudo partiū proportionaliū a cōtinui cat hegorematice ⁊ nullum inconueniens ſequitur ad hoc. Item iſti alij ponunt infinita pūcta in continuo. igitur.

¶ Scḋo arguo in quocūqꝫ loco

vero vel imaginario deus eſt pt creare corpus ſed deus eſt in loco vero vel imaginario infinito. ergo ibi pt creare corpꝰ ⁊ illud erit infinitum actu. igiť probo ꝙ deꝰ eſt extra celū i ſpacio imaginario infinito ſi corpꝰ vnū crearet extra celuꝫ erit ibidē eſt mihi mirabile ꝙ nō pōt deſtruere illud corpꝰ manēdo extra celū. Preterea añ creationē mūdi deus erat in loco imaginario infinito: qꝛ vel erat vbi iſte mūdus eſt tm̄ ⁊ hoc eſt irrationabile oportet dicere. ꝙ erat i quolibet loco poſſibili ⁊ tertij regū octauo dicit ſalomō. Si em̄ celū ⁊ eſt celoꝝ te capere nō pñt quāto magis domus hec quaꝫ edificaui tibi de beata virgine canit ſancta mater eccleſia virgo dei genitrix quē totꝰ nō capit orbis ⁊c. iſte auctoritates inſinuāt deum eſſe extra celū ⁊ non per pedale imaginarium ſolū nec bipedale nec tripedale imaginarium ergo per locū imaginariū infinitū ꝗcquid dicant alij ꝙ deus non eſt extra celū iſta oratio eſt ponderanda non opinor cum eis. — *Salomō.*

¶ Tertio arguiť in qualibet

parte proportionali deus pt creare vnū corpꝰ pedale ⁊ addere oīa ſimul ⁊ tūc erit corpꝰ actu infinitum. Forte dicis in qualibet parte proportionali hore deus pt ſed impoſſibile in ꝗlibet parte proportionali creare vnū lapidem quēadmodū ſecundum ariſtotelem quilibet homo poteſt eē in bibliotheca mea ſed impoſſibile eſt quemlibet hominem eſſe in bibliotheca mea. — *Ariſtoteles.*

¶ Cōtra hoc arguo deus non

pt in vna hora ſucceſſiue creare vnū lapidē quēadmodū ignis ſucceſſiue producit calorē ꝗ pt in ſcḋa pte proportionali hore ꝗeſcere in ꝗrta ⁊ ſic ꝗlibet pte pari ⁊ in oībus partibꝰ īparibꝰ creare lapides equales quo facto erit lapis infinitus.

¶ Quarto arguitur nihil non

implicans cōtradictionē eſt deo neganduꝫ dare infinitū nō implicat ꝯtradictionē. ergo illud nō eſt deo negandū minor patet da cōtradictioneꝫ que ſequiť ⁊ facile abſolueť. Fortaſſe dicis multa implicāt ⁊ tñ neſcimus nos oñdere ꝙ ſequatur cōtradictio ſecluſa auctoritate pt defendi quaternitas in diuinis ſicut trinitas pſonarū non tñ obſtāte ē impoſſibile ꝙ ſit ꝗternitas ei neceſſarium ꝙ ſit trinitas hoc nō vꝫ: qꝛ habemus ad hoc fidē ꝗ qualꝫ rōne ē certior nō ꝙ dubitemus de multis rōnibus ſed cōſtantius adheremus ſidei ſi nullus nr̄m ſciat oſtēdere ꝯdictionē ſequi ad infinitū nec oppoſitū habemus ex ſide imo iſtud magis magnificat potētiam dei debemus ponere infinitū. Tertia cōcluſio eſt veritas clara Quarta cōcluſio nō eget probatione vltra applicationes argumentoꝝ. ¶ Ad ſcḋam ⁊ tertiā cōcluſiones in qualibet pte proportionali vnius hore deus poteſt creare vnū gradū caloris ⁊ ponere oēs ſimul quo facto erit infinitus calor intenſiue ꝑpterea deus pōt creare vnā lineam infinitam vniformiter calidā vt octo ⁊ ponere totum illum calorē in vna pedalitate quo facto ſequitur propoſitum. Rurſus gratia aīme chriſti eſt infinita intenſiue nūc. ergo datur forma infinita intenſiue ꝯñs claret. probatur añs applicabo rōnes apparentiores ad hoc ꝙ pñt applicari ad oppoſitū ergo ſi nō eſſet aliud debemus illā cōcluſionē amplecti: ſed hic ē aliud qꝛ ſermo de benedictiſſima xp̄i aīa ergo pede ſixo debemꝰ illud illi aīe attribuere. Itē ſi ex ignorantia nr̄a in aliā partē huius incidamus ꝙ illa gratia eſt infinita intenſiue vel illa nō eſt infinita intenſiue melius ē incidere in primā. Nūc probatur ꝙ illa gratia eſt infinita intenſiue ⁊ ꝙ ē fortis apparentia. patet deducēdo argumētum beguardorum ⁊ beguinaꝝ in clementinis de hereticis ad noſtrū error erat iſte ꝙ hō ad talē pfectionis gradum in hac vita pertingere poteſt ꝙ reddeť impeccabilis. Alioquin inquiunt ad tantū gradum gratie peruenire poteſt ſicut chriſtus. — *beguardi* *Beguine*

¶ Uñ ſic arguo in forma da ꝙ

gratia aīe xp̄i ſit iſinita ſiue maxima poſſibilis ſicut tenet doctor ſubtilis ſiue ſicut alij ꝗ nō ponunt illā maxime poſſibilē ſigneť ⁊ ſit decē graduum vel centū in idē redeūt ſortes in baptiſmate habet vnum gradum gratie ⁊ poteſt mereri ⁊ dabitur ei maior gratia vł ergo oportet ponere ſtatum in gratia ſicut illi heretici alemanie vel ꝙ aliquis purus viator pōt ad tantam gratiaꝫ pertingere ſicut anima xp̄i a quo reſiliebant beguardi ⁊ per conſequens nos debemus vel oportet dicere ꝙ ē infinita intēſiue capias enoch et helyā geneſis quinto ⁊ quarti regū ſecundo. Io annes andree in gloſa nititᷣ ſoluere argumentum dicens ꝙ in his ꝗ ſunt eiuſdē rationalis a minori in maius perueniri pōt in rebus alterꝰ ſpeciei nō vt de virtute ignis ⁊ ſolis iſtud nō valet omnes gratie infuſe tenētur cōiter eſſe eiuſdem ſpeciei eſſentialis nec valet dicere ſicut dicit dñs cardinalis queſtione nona primi ſentētiarū ꝗ eſt dabilis maxima charitas in eſſe charitatis ⁊ nō qualitatis qꝛ capacitas actiua anime ⁊ vitalis perceptio terminatur hoc inꝗ nō valet anima non vitaliter imutatur ab habitu quemadmodū eſt charitas non eſt ſtatus inhabitibus alioquin certe non prodeſſet ſtudere veniendo ad ſtatum non poſſit habere nouos habitus niſi veteres amitteret. Item in actibꝰ nō ponitur ſtatus quando anima iuuatur ab habitu vel a ſimili vides ꝙ beguardi apparentiā habuerunt ponendo gratiam anime chriſti finitā nolo negare qui iſta calculatio impediri poteſt ponendo finitatem gratie anime chriſti ſed eſt apparens teneo ergo concluſionem ex qua ſeꝗtur gratia anime chriſti omniū ſanctorum in celo gratias ab adam vſqꝫ ad finem mūdi ſine proportione exuperat hoc corrolarium eſt clarum ſuppoſito ꝙ cuiuſlibet alterius ſancti gratia ſit finita intenſiue nolo inſiſtere in preſentiarum de beata virgine de qua luce primo angelus dixit. Aue gratia plena ⁊ de ſtephano actuuꝫ ſexto qui plenus gratia ⁊ fortitudine erat habebant breuiter plenitudinem eis dicentem beata virgo ſecundū maius ⁊ ſtephanus ſecundū minus ¶ Quinta concluſio probatur ꝙ implicat dare infinitū rectū inter duo puncta ex ea parte qua eſt infinitū probať bene ſeꝗtur a eſt infinitū ergo eſt extēſum ſine termino ꝯñs ē fl'ꝫ ergo ⁊ añs — *Doctor ſubtilis.* — *Io. andre as.* — *Dñs cardinalis.* — *Corrolarium.*

probo ꝯñam

probo pñam ex terminis falſitatem cõſequẽtis oſtendo: q: terminatur. Sed forte dicis termina tur terminis indeterminatis ⁊ argumẽtũ equa liter concluderet de linea giratiua.

¶ Preterea ſcḋo arguitur. ſe queret φ vna libra infinite ponderaret pñs eſt falſum ergo ⁊ añs. pbo pñam ponat de⁹ ad ſta terã vbi balances eque diſtãt relicta vna balan ce in ſuo loco augeat de⁹ alterã partẽ baculi ſic. ſcꝫ φ vna libra valet in pondere duas libras in extremo ꝓpinquo lingue balãcis iſtud põt fieri ad ſenſum da duo põdera duplũ ⁊ ſubduplũ po tes tñ elõgare ſubduplũ ab illo qḋ pri⁹ erat me diũ φ faciat deſcẽdere duplũ ſit ita φ vnũ ſtadiũ diſtãtie faciet ſemilibrã deponere librã tũc põt iterũ elõgari eadẽ ſemilibra q̄uſq; faciat duas libras deſcẽdere ⁊ ſi diſtãtia vni⁹ ſtadij nõ ſuffi ciat accipe duo vel tria quo facto augeat de⁹ illũ baculũ verſus extremũ vbi ponit̃ ſemilibra al tero extremo nũq̄ aucto. quouſq; faciat tres li bras in grauitate deſcẽdere: ⁊ ſic cõſequẽter ſine ſtatu habebis φ vna libra faciet p diſtãtiã infi nitã infinitas libras deſcẽdere ⁊ nõ modo hocꝫ φ vna pluuia ſine addito mere naturaliter per hoc φ ſic remouetur faciet deſcẽdere totam ſpe ram terre: ⁊ corpus infinite grauitatis.

¶ Tertio arguo ad idẽ ⁊ vide re meo apparẽter ꝓbando φ implicat dare infi nitũ inter duo puncta quãtũcunq; infinite diſtã tia ſigno vnã lineã infinitã nõ terminatã verſus oriẽtẽ terminatã i collegio mõtis acuti ⁊ ſit a po no tuã lineã infinitã quã clauſam inter pũcta de clarare ſatagis ſup lineã a ⁊ ſit b. ita φ a ⁊ b extre ma finita terminent̃ in porta collegij mõtis. Arꝫ tũc ſic b nõ terminat̃ verſus oriẽtẽ pluſq̄ a vel b nõ eſt infinitũ vtraq; pars diſiũctiue eſt cõtra te ſed diſiunctiuã ꝓbo quelibet pedalitas a li nee eſt cooperta a b linea ergo ſicut a protendit̃ verſus oriẽtẽ in infinitũ ita ⁊ b iſta illatio non eſt tibi dubia ꝓbo antecedẽs da oppoſitũ nõ q̄li bet pedalitas linee a eſt coopta ab aliqua par te pedali linee b: ergo aliqua nõ eſt coopta per primã regulã eq̄pollẽtiarũ. ergo hec vel illa poſi ta cõſtantia ⁊ ſignet̃ ſic. c. Arguit̃ ſic. c. nõ eſt coo perta ⁊ b linea non ꝓtendit̃ vltra c pedale ergo b nullo modo eſt infinitũ ꝓbo pñam inter por tã mõtis ⁊ c lapidẽ in linea a ſunt ſolũ finite pe dalitates. Sꝫ finiti lapides finities ſumpti nũ q̄ infinitũ magnitudine reddũt. ergo pars linee a inter portã mõtis ⁊ c punctũ eſt oĩ modo fini ta ⁊ linea b ſic terminat̃. ergo linea b nullo mo do eſt infinita. Fortaſſe dicis b linea terminatur ſed nõ põt ſignari termin⁹ hoc nõ eſt impugna tione dignũ. Forte dicis argumentũ equalr̃ con cludit de linea giratiua hoc nõ valet. q: ſi linea giratiua rectificet̃ a deo prima parte ꝓportiona li terminata in porta mõtis ⁊ reliq̄ ptes ꝓpor tionales rectificent̃ linea ꝓtendet̃ ſine termino ⁊ cuilibet parti pedali linea a reſpõdet gira pe dalis in lõgitudinẽ quelibet pedalitas linee a eſt coopta ab vna pedalitate linee giratiue que fuit modo eſt recta voco partes a coopertas q̄ reſpondent equales partes ſm longitudinẽ ſine proteruia neſcirẽ ſoluere hoc argumentũ.

¶ Sexta cõcluſio eſt partim credẽda partim eam rõne fulcire poſſumus: q: ⁊ ſi deus in qualibet parte ꝓportiõali vni⁹ hore põt creare creaturã ⁊ ſemꝑ poſterior erit priore ꝑfectior nõ ſequit̃ φ aliqua erit infinite ꝑfecta e ſto φ ſit q̄libet earũ ꝑfectior. q: de⁹ inter equũ ⁊ aſinũ põt creare infinita aĩalia quorũ q̄libꝫ eſt imperfectius equo ꝑfectius aſino ⁊ tñ nõ ſe quitur φ equus ſit infinite perfectus difficile eſt hanc concluſionem efficaci ratione probare.

¶ Cõtra ſcḋam cõcluſionẽ et tertiã ſimul arguit̃ ſic. implicat dare infinitam multitudinẽ lapidũ equaliũ poſitorũ ſup lineã infinitã vel ſup faciẽ. ergo concluſiones ille ſunt falſe pña claret ꝓbo añs ſigno lineã infinitã ter minatã hic pariſij protenſam in infinitũ vel ſus oriẽtẽ ponant̃ lapides pedales infiniti ſup li neã auferant̃ ſcḋs lapis quart⁹ ſext⁹. ⁊ ſic de ſin gulis alteri⁹. Arꝫ ſic ſi hoc eſſet poſſibile ſequere tur φ reliq̄ lapides ſufficiũt replere totã lineã ⁊ nõ ſufficiũt φ nõ ſufficiũt pꝫ infiniti ſunt ablati ergo lapides ablati ſi cõgregent̃ nõ ſufficiũt re plere totã lineã ſꝫ ꝓbo φ ſic ponat̃ terti⁹ lapis lo co ſcḋi ablati iã bipedale ꝓpe pariſiũ erit reple tum. q̄ntus ponat̃ loco tertij iã tripedale ꝓpe pa riſiũ erit repletũ. ⁊ ſi de qualibet pedalitate. er go in inſtãti terminãte horã tota linea replebit̃ iſtis lapidibus ſine nouorũ lapidũ additione.

¶ Reſpõdet̃ negãdo φ impli cet cõtradictionem ille caſus. ⁊ dr̃ φ lapides illi ſufficiẽtes replẽt totã lineã ſine additiõe cõgre gãdo v̄ſus extremũ finitũ vbi dat̃ primus lapis ⁊ in inſtãti terminãte totã motionẽ lapidũ tota linea erit coopta lapidib⁹ cõgregãdo v̄ſus extre mũ infinitũ ſi infinitũ rectũ nõ põt eſſe ꝑtrãſitũ caſus implicat ſed admiſſo hoc qḋ põt ꝑtranſiri vt infra tãgã dico φ in fine nullus lapis mane bit ſup lineã q̄libet infinita ped aliã ꝑtrãſibit e totã ꝑerũt ex lineã vel corrupti ſi deus voluerit. ⁊

¶ Sed ꝯtra iſtud arguit̃ ſem per ꝑ aggregationẽ lapidũ ꝓpe vrbẽ pariſiã ma ior pars cõtinua erit diſcoopta. ita φ quãto plu res lapides leuantur tanto erit maior vacuitas cõtinua lapidum hoc eſt maior pars continua diſcoopta hoc quando terti⁹ lapis ponit̃ loco ſe cũdi nullus lapis ponit̃ loco tertij ⁊ quarti ⁊ ſic eſt bipedale vacuũ lapidib⁹ ꝯtinuũ rurſus leuã do quintũ lapidẽ loco tertij quart⁹ q̄ntus ⁊ ſext⁹ loca remanebũt lapidib⁹ immunia leuãdo ſepti mũ erit quadrupedale diſcoopertum ⁊ ſic argu mentãdo. Eodẽ modo ſi lapides auferant̃ v̄ſus aliud extremũ ꝑ partes ꝓportionales hore ma nebũt infiniti lapides ſup lineã ⁊ in inſtãti ter minanti horã nullus lapis auferetur. ergo illo tunc ſunt infiniti lapides ſuper lineam.

¶ Reſpõdet̃ per ꝓpoſitiones Propões
ſuppoſito φ deus cõpleat iſtã leuationẽ per par tes ꝓportionales vnius hore ⁊ ſcimus nos nunc in principio. ¶ Prima ꝓpõ cõgregãdo lapides ꝓ pe vrbẽ pariſiã infinitũ erit ſpaciũ diſcoopertũ lapidibus ante finẽ hore pꝫ pedale erit diſcoop tum bipedale erit diſcoopertũ tripedale ⁊ ſic ſi ne ſtatu. Scḋa ꝓpõ in nullo inſtãti illi⁹ hore ve rũ eſt dicere infinitũ eſt ſpaciũ illius linee diſco opertũ lapidib⁹ pꝫ. q: illo dato ſequit̃ eſſe infini tum inter duo puncta cõtra quintã concluſiones qualiter debet ponere ineſſe videas ex logica ꝑ multas ſingulares pedale eſt diſcoopertũ bipe dale eſt diſcoopertũ tripedale eſt diſcoopertũ ſi

ſtes in hoc ꝙ pedale bipedale ſunt termini con-
notatiui debent deleri ponendo ꝓpōnes ineſſe.
Fortaſſis hoc non eſt punctualiter verū ſufficit
mihi capere hoc demonſtrando pedale vel bipe
dale. ¶ Tertia ꝓpō in inſtanti terminanti horaꝫ
primo verū eſt dicere tota linea eſt cooperta la-
pidibus ꝙ tota tunc ſit coopta potes ꝓbare p pe
dale bipedale tripedale ꝛ ſic ſine ſtatu. ¶ Quar
ta propoſitio congregando lapides verſus aliud
extremū ſucceſſiue deponūtur illi lapides ꝛ pro
pinquiores extremo infinito citius attingunt ex
tremum per totam horā ꝛ in inſtanti terminan
te horā verū eſt dicere nunc primo omnes ſunt
extra ꝛ nullus lapis eſt extra ante aliū tota pro
poſitio claret ꝛ ſi perimere ſcias achillē zenonis.

¶ Secundo arguitur ad idē.
pono vnam lineā infinitā ꝛ infinitos homines
ſuper lineā quorū quilibet habet vnū ſcutum to
tus iſte caſus ex ſcda cōcluſione ꝛ tertia eſt poſſi
bilis ſed ad illā ſequitur cōtradictio qd̄ ꝓbo q2
ſequitur ꝙ quilibet habebit duo ſcuta ꝛ nō qui
libet habebit duo ſcuta q̄ vtrūqꝫ ꝯdicūt ꝙ nō qui-
libet habebit duo ſcuta patet q2 quilibet hꝫ pre
ciſe vnū ſcutū ꝛ nō acquirēt noua ſcuta ergo ql̄i
bet ꝓciſe habebit vnū ſcutū ſi quinqꝫ hoies pre
ciſe habeāt quinqꝫ ſcuta quomodo eſt ymagina
bile ꝙ quilibet eorū haberet duo immo quinqꝫ
ꝛ plura niſi per aliud ſcutum ꝛ alia ab illis ꝙ
quilibet habebit duo ſcuta probo vocetur illa li
nea a deponat ſecundus ſuū ſcutū quart⁹ ſext⁹
octau⁹ ꝛ ſic alternatim ex latere dextro a linee.
poſtea det tertius ſcdo ſuū ſcutū quintus tertio
ſuū ſcutū ꝛ ſic cōſequēter. primus habēs ſcutū
det remotiori carēti ſcuto iam poſt iſtā totalem
dationē in fine quilibet habebit vnū ſcutū vt p
inductionē probari pōt ꝛ remanēt infinita ſcuta
a latere dextro proiecta vbi ſi primus ſcdm̄ ſcu-
tū caperet ꝛ ſcds quartū ꝛ tertius ſextū ſemper
relinquēdo ſcutū mediū ql̄ꝫ habebit duo ſcuta ꝛ
iterū inchoet primus ꝛ capiet ſcdm̄ ſcutū relictū
ſcds capiat quartū relictū ꝛ ſic ſine ſtatu in infi
nitum manebunt ſcuta ꝛ per conſequens quili-
Corrolaria. bet habebit plura ſcuta.

¶ Reſpondetur. ſuccincte ꝛ no
tabis ꝙ modus auferēdi totū facit in caſu argu
mēti ql̄ibet habere pōt duo ſcuta. tria ſcuta. q̄t-
tuor infinita ſcuta ſine acq̄ſitione nouorū ſcuto
rū ꝛ ratio huius eſt. q2 cuilibet homini reſpōdēt
duo ſcuta. tria ſcuta q̄ttuor ſcuta infinita ſcuta.
Similiter cuilibet ſcuto rn̄dent duo hoies tres
homines ꝛ ſic ſine ſtatu. ſed ſi iſti hoies ꝓiciant
ſua ſcuta in vnum cumulum ꝛ primus accipiet
vnū. ſcds ſcdm̄ ꝛ tertius tertiū. ordinatim nihil
remanebit ꝛ ſic conceditur ꝙ preciſe tot ſunt ho
mines quot ſunt ſcuta ꝛ econuerſo capiendo tot
ꝛ quot ſicut infinito attribuuntur et ſine nouis
ſcutis quilibet habebit mille ſcuta.

¶ Secundo ſequitur ꝙ aliq
ſunt hoies quorū quilibet habet preciſe vnū de
narium ꝛ ſi ponātur in cumulū ſine cremēto quili
bet poteſt capere denarios ad equalitatem diui
tiarum regis capadocie. ¶ Tertio ſeqtur ꝙ qui-
libet eorū erit longe ditior ponendo oia ſcuta in
conum ꝙ quilibet tenendo ſuū ſcutū in ꝓprio.
hoc patet tenendo ſcutū in ꝓprio non habet niſi
vnū ſcutū ponendo oia ſcuta in cumulum in co
mum quilibet pōt venire quolibet die et capere
mille ſcuta ꝛ ſemp remanebunt tot ſicut a prece-
dentibus. hoc eſt infinita: ſed caueant infiniti ho
mines ſimul venire ꝛ ſi veniāt inordinate auferāt.

¶ Quarto ſequitur ꝙ ſi infini
ti homines auferāt a cumulo quilibet aliū ſem
per remanebūt ſcuta vſqꝫ ad finē hore. ita bene
ſi quilibet auferat mille ſicut vnum: q2 vſqꝫ ad
illud inſtans nunqꝫ infinita ſcuta ſunt ablata. Da
¶ Sed aduerte ꝙ nō eſt idē de finitis ſcutis po-
ne finita ſcuta ꝛ auferas quocūqꝫ ordine volue-
ris ſemper eadem ſcuta eque cito auferens idē
eſt auferre primo a ſecūdo b tertio c vel auferre
primo c ſcdo b tertio a. Eodē modo potes pone- Democrit⁹
re infinitos mundos ſicut opinat⁹ eſt dn̄s demo
critus ꝛ in quolibet mūdo vnā fenicem ſicut eſt
in noſtro mundo pāt eſſe in quolibet mundo de
iſtis fenicibus ſine additione aliarū infinite fe-
nices capiātur ſecūda fenix hoc eſt fenix ſecūdi
mundi prope nos vel infinite fenices ꝛ ponātur
in vno mundo auferat deus primā tertiā quin
tam ꝛ ſingulas alternatim impares ꝛ ponat in
alium mundum adhuc remanent infinite feni-
ces. adhuc capiat primam multitudinis relicte
tertiam quintam ꝛ ſic ſine ſtatu replebitur ſecū
dus mūdus ꝛ ſic de quolibet al'o mūdo ꝛ ſemp
remanebunt infinite fenices pro illo mundo.

¶ Quinto ex oibus ſequitur
ꝙ ſi infiniti haberent infinitos denarios eſſent
ita potētes ſicut infiniti quorū quilibet hꝫ mille
ſcuta dūmō ponunt in publico. pꝫ hoc ql̄ꝫ habe
bit infinitos denarios q̄ valēt mille ſcuta ꝛ ſup.

¶ Sexto ſeqtur ꝙ infinite li
bre nō attrahēt infinitas ſemilibras. nec ecōuerſo

¶ Septimo ſequit ꝙ ſortes
in qualibet parte ꝓportionali hore ꝓterite erat
in quadruplo ditior platone ꝛ plato nihil acq̄-
rit in hoc inſtanti ꝛ tū nunc plato in hoc inſtanti
eſt ita diues ſicut ſortes totū iſtud eſt poſſibile
poſito ꝙ deus dat ſorti facultatem auferēdi ab
iſto cumulo infinita in ql̄ibet parte ꝓportionali
q̄ttuor ſcuta ꝛ ſic auferat ꝛ platoni auferēdi vnū
ꝛ i inſtāti termināte horā neuter aliqd̄ auferat.

¶ Tertio arguit implicat ho
minē dare infinite magnū habentē mēbra bene
proportionata. ergo implicat dare infinitū actu
illa ꝯn̄a tenet q2 equalis eſt ratio in oibus infi
nitis an̄s patet da ſortē infinitū ſm̄ altitudineꝫ
eſto ꝙ ſit diſtātia triginta cubitorū inter plantā
pedis ꝛ cauillā vt hebrei dixerūt de og rege ba- Hebrei.
ſam. patet apud nicholaū de lira deuteronomij Og rex.
iij. ꝛ numeri. xxi. tū tota illa diſtantia eſt infinita
ſi ſuperior pars capitis ſit infinita totus homo
eſt diſproportionatus vnū mēbrum diſproportio
natuꝫ dare opꝫ. Rurſus implicat dare infinitos
hoies: ergo cōcluſiones nulle. ꝓbo an̄s ſi ſint in-
finiti hoies infiniti erūt oculi ꝛ dabilis eſt mini
mus oculus affirmatiue vel negatiue: ergo illi
oculi ſufficiunt replere totū mūdum ꝛ per ꝯn̄s
alie partes hoium nō pn̄t eſſe cū iſtis oculis ſine
penetratiōe corporū ꝓdicamēto ſubſtātie. ꝙ illi
oculi ſufficiūt replere totū mūdum ſic arguo ca
piat deus oculū minimū in prima pte ꝓportio-
nali hore ꝛ ponat ſupra cētrum terre poſtea ca
piat tres vel quattuor oculos ꝛ faciat circulum
circa iſtos oculos in ſcda parte ꝓportionali hore
in tertia parte proportionali hore capiat viginti

oculos τ faciat circulum rotūdum oculoꝝ in ſtar pomi τ ſic per omnes partes ꝓportionales vnius hore in fine replebitur oīs locus poſſibilis iſtis oculis ſine rarefactione τ per hoc ꝙ aliū vel aliū ſitū habēt non replent maiorē locum. ergo ante omnem locum poſſibilem. ergo eorū digiti τ pedes cū eorū oculis penetratiue erūt.

Reſpondetur cōcedēdo ꝙ implicat cōtradictionē dare hoīem infinite magnū qm̄ erit diſproportio in mēbris vnā partem dare infinitā neceſſe eſt q̄ improportionabiliter ceteras ptes exuperat. Ad aliū vbi arguitur dare infinitos hoīes capiēdo hoīes abſolute dico ꝙ in manu mea ſunt infiniti hoīes cathegorematice nō cōicātes quelibet ps integralis hoīs eſt hō: ſed eundo ad intētionē argumēti de hoībus totalib⁹ nego ꝙ implicet dare infinitos homines pñt dari infiniti ſe penetrātes vel non penetrātes τ cōcedo ꝙ eorū oculi ſufficiāt de eorū capitibus τ ponātur circa cētrum ad imaginationē argumēti τ negat ꝙ ſitus nihil facit in infinitis iſti hoīes pñt ſtare ſup vnā lineā infinitā verſus orientē finitā pariſiꝗ pedaliter latā ſed ſi ꝗdē hoīes cōgregētur circa cētrū oēm locū poſſibilē occupabūt ſm ſe vel ſuas ptes τ veſtes ſecꝰ eſt de finitis centū hoīes ſup lineā vel mille non replet maiorē locū circa cētrū ꝙ̄ per aliā diſpoſitionē. Ex iſtis ſequitur ꝙ infiniti pigmei pñt replere tm̄ locū ſicut infiniti quorū quilibet eſt eq̄liter magnus regi og. ptʒ primi pñt oēm locum poſſibilē replere. ¶ Scdo ſequitur ꝙ infiniti pigmei tātū poſſunt trahere vel portare ſicut infiniti gigantes. ptʒ vtroruꝗ potentia eſt infinita. ¶ Tertio ſequitur ſi eſſent infiniti pigmei verſus orientē τ infiniti gigantes verſus occidentem et eſſet vna corda infinite longa que rumpi non poſſit q: ponat ꝙ deus nō cōcurrat actiue ad rupturā gigātes trahētes ꝯtra pigmeos ſurrūpere nō poſſunt cordā. ¶ Quarto ſequitur ꝙ hec ꝯña nihil valet: quilibet homo huius multitudinis quolibet hoīe illius multitudinis eſt fortior et non ſunt plures in illa multitudine ꝙ̄ in hac ergo hec multitudo eſt fortior illa. ¶ Quinto ſequitur ꝙ ſi deus in qualibet parte ꝓportionali vni⁹ hore creet vnum corpus maius tota ſpera terre vel toto mundo poſterius ſemper prior addens vel in qualibet parte ꝓportionali hore creet granum milij eque cito vnum corpus erit infinitū ſicut aliud hoc ptʒ q: in inſtanti terminate horā primo vtruꝗ corpus erit infinite magnum.

Corrolaria. Rex og.

Sed cōtra illud arguit de qualibet pte integrali hoīs quā dicis eſſe hoīeʒ ex diſcurſu tertij argumēti queſtionis p̄cedētis de linea giratiua ſequeretur ꝙ nunc daret vn⁹ homo lōgior ꝙ̄ erat rex og actualiter ꝯñs eſt incōueniēs igitur τ añs. τ patet ꝯña capio digitū fortis τ lineā giratiuā que eſt pars eius girātē digitum illa linea eſt pars integralis digiti et ꝑ conſequens homo τ illa gira eſt infinite longa. ergo nūc datur vnus homo infinite longus.

Reſpondetur concedendo concluſionem τ corrolarie ſequitur ſi ſcias bene applicare tertium argumentum nunc datur hō curuus infinite lōgus. ſed nō homo rectus ſicut de linea giratiua tu reputabis adeo abſurdum ꝙ eſt aliquis homo in digito tuo qui eſt longus mille pedibus τ hoc clare pōt tibi oſtendi.

Quarto arguitur ſi eſſet dabile aliquod corpus infinitum ſequeret ꝙ eſſet dabile vnū corpus qḋ nō pōt diuidi ꝑ partes ꝓportionales. ꝯñs eſt incōueniēs ergo τ añs ꝯñaʒ ꝓbo ſigno lineā infinitā verſus orientē terminatā pariſij peto a te primā partē ꝓportionalē opʒ ꝙ illa ſit prima medietas τ tūc ſic vel eſt finita vel infinita neutrum dare potes. Forte cōcedis nō datur prima pars proportionis corporis infiniti. ¶ Contra ſigno vnā lineā infinitam verſus orientē τ occidētē inter pariſiū τ occidētē eſt prima pars proportionalis ad hoc nullū ſequitur incōueniēs. Pretcrea ſi daret infinitū totū non eſſet maius ſua parte ꝯñs eſt cōtra illam cōem animi cōceptionē in principio euclidis τ probo ꝯñam. pars infiniti eſt infinita modo nullū infinitū eſt maius alio. Forte dicis τ bene. Aliquid dicitur eſſe maius alio bifariā. vno modo q: continet tantūdem τ aliquid aliud τ ſic intelligitur cōis animi cōceptio. Alio mō q: cōtinet aliud vel tantūdē ſicut aliud τ ipſum aliud nō habet tot partes determinate quātitatis τ ſic vnuʒ infinitū nō eſt maius alio accepta parte infiniti que eſt infinita illa habet tot partes pedales: quot totū cuilibet pedalitati in toto r̄ndet pedalitas in parte ꝓportionabiliter dicat de multitudine.

Euclides. τ c.

Cōtra ſequeretur ꝙ aliqd eſt nūc maius alio τ primus erit minus eo ſine rarefactiōe ꝯñs eſt incōueniēs. ergo τ añs ꝓbo ꝯñam do duas lineas infinitas verſus occidētē quarū altera terminat rothomagi altera vero pariſij b τ a b. iam eſt maior a volo ꝙ deus circūgiret vtraꝗ lineā verſus orientē ꝙ extrema infinita vel poti⁹ vocata extrema ponūtur verſus oriētē q̄ſcētibus extremis finitis in eiſdē ſitib⁹ tū a erit maior b q: a ē a rothomagi in infinitū verſus oriētē b ꝟo ſolū a pariſiis in infinitū verſus orientem τ tamen nulla rarefactio igitur.

Ad primū argumētū pono ꝓpōnes. ¶ Prima eſt data linea infinita verſus vtrūꝗ extremū illa hʒ primā partē ꝓportionalē potes ſignificare primā partē ꝓportionalē inter pariſiū τ orientē inter romā τ oriētē inter alexādriā τ orientē τ vbilibet ſemꝑ eſt vna medietas ſicut hic reperitur medietas ſemꝑ reliqua pars eſt ei equalis ſicut hic reperiri pōt equalitas.

Scribēde ꝓpōnes.

Scda ꝓpō huius corporis non datur ſecūda pars ꝓportionalis patet vel eſt finita vel infinita ſi ſcdm nō eſt in ſubduplo minor ſi primū non eſt medietas prioris et ſic nō eſt ſcda pars ꝓportionalis prioris.

Tertia ꝓpō data linea infinita verſus vnū extremū nō hʒ primā partē proportionalē hoc facile eſt deducere. Ex quo ſequitur ꝙ prima pars ꝓportionalis ſic capiēdo non dr̄ correlatiue ad ſcdam vel ad tertiā. Eodē mō ſi eſſet vnū corpus diquaꝗ infinitum illud vbilibet hʒ centrū eo modo quo cētrū habere pōt circunferentiā nullā hʒ τ iſtud corpus nō longe recederet a diffinitiōe hermetis trimegiſti de deo cū centrū eſt vbiꝗ circūferentia ꝟo nuſꝙ. Vlterius infero ꝙ aliqḋ corpus continuo per vnam horā haberet vnū centrū. vſꝗ ad inſtans terminatiuū illius hore τ in inſtanti termināte horā non habebit centrum. hoc patet in prima parte

Corrolaria.

ꝓportionali hore creet de⁹ vnā paruā ſperā in
ſcḋa augeat pedaliter ſperice ⁊ ſic ꝑ oēs partes
ꝓportionales vni⁹ hore in tota hora hꝫ idē cētro
numero ſiue centrū ſit impartibile ſiue pars ſpe
re in idē redit ⁊ in inſtanti terminā̄te horā prio
nō hꝫ centrū ꝓprie dictū ⁊ cā eſt q: in tota hora
Theodoſi⁹ eſt ſpera vt pꝫ ꝑ diffinitionē theodoſij de ſpera ⁊
in inſtā̄ti terminā̄te horā eſt primo corpus infi-
nitū ⁊ deſinit eſſe ſpera ⁊ ſicut nūc illatū ē in cor
porib⁹ ſolidis ſic inferre potes in corpib⁹ planis:
vt de circulo trigono pētagono tetragono. ¶ Ul-
timo ſequit̄ creſcēte corpe ad infinitatē ꝑ totam
vnā horā augent̄ ptes aliquote ei⁹ ꝑ partes pa
res in inſtā̄ti terminā̄te horā totū nullā partem
aliquotā hꝫ bipedalē hꝫ vna partē aliquotā ſolū
ꝓcedēdo per pedes quadrupedalē hꝫ duas ſex-
tupedales tres ⁊ ſic ſine ſtatu in inſtā̄ti terminā-
te horā nec pedale aliquotiēs ſumptū reddit to-
tum nec bipedale ⁊ ſic de qualibet alia pte. igit̄
capiēdo aliquotiēs vt cōuenit infinito tūc in in-
ſtanti terminante horā verū eſt dicere quelibet
pars finita eſt ps aliquota ei⁹ pedale eſt ps aliq̄
ta ei⁹ bipedale eſt pars aliq̄ta ei⁹ ⁊ ſic ſine ſtatu.

¶ Ad aliud argumentū qḋ ꝓ-
bare molit̄ totū nō eſſe maius ſua parte ſufficiē-
ter reſpōſum eſt inter arguendū vſq ad illud de
a ⁊ b lineis quarū vna terminat̄ rothomagi al-
tera pariſij dico ꝙ in lineis ſeparatis quarū vna
nō eſt pars alteri⁹ neutra eſt adhuc improprie
maior alia lꝫ bn̄ in ordine ad nos nec habeo ꝓ
incōuenienti ꝙ ꝑ circūgirationē illa q̄ min⁹ appa
ruit eueſtigio maior appareat ⁊ hoc ꝙ ibi addit̄
de rareſactiōe nihil facit ſi capias cerā pedalem
ſm̄ tres dyametros ponat̄ eius medietas rome
eadē remanēte hic pariſij in ſuo toto rareſiat ro
me ad pentipedalē adhuc totū eſt maius entita
tiue ſua parte quicquid ſit de extenſione.

¶ Quito arguit̄. cōtra ꝓba-
tionē ad has duas cōcluſiōes ꝙ implicat ꝑ par-
tes ꝓportionales ſic creare magnitudinē infini-
tā vel multitudinē ⁊ hoc ſic. q: tūc pari rōne de⁹
pōt in prima parte ꝓportionali hore future di-
uidere corp⁹ pedale in duas medietates ⁊ in ſe-
cūda qualibet medietatē diuidere in duas me-
dietates ⁊ in tertia parte ꝓportionali hore diui
dere qualibet partē vel q̄ pri⁹ fuit ps in medieta
tes ſic ꝙ in prima pte ꝓportionali vel in ei⁹ inſtā-
ti terminā̄te habem⁹ duas medietates in inſtā̄ti
terminā̄te ſcḋam partē q̄ttuor q̄rtas in inſtanti
terminā̄te tertiā partē ꝓportionalē habem⁹ octo
octauas ⁊ ſic ꝯſiter ꝑ oēs ptes ꝓportionales illḋ
implicat ergo nō pōt ꝑ partes ꝓportionales ſic
creare lapides pedales qḋ illḋ implicat ꝓba da
partes q̄ remanēt in inſtā̄ti terminā̄te horā vel
quelꝫ illarū eſt diuiſibilis ⁊ cū oēs ſint equalis
magnitudinis ſequit̄ quecūq ſit illa magnitu-
do ⁊ quātūcūq parua ꝙ continuū cōpoſitū ex
iſtis partib⁹ ſit infinite magnū: q: vni certe date
hꝫ infinitas ptes eq̄les nō cōicā̄tes ⁊ ſequit̄ vlte
rius ſi bn̄ dicat̄ argumentū qḋ nō ē poſſibile da
re quā̄te magnitudinis eſt aliq̄ illarū partiū in
fine hore poſtq̄ in infinitū parua eſt aliqua ps
illi⁹ multitudinis. q: ſemꝑ poſteriores ptes ꝓpor
tionales eundo partes ſunt minores. Forte di-
cis deus poteſt bene ſic diuidere. ſed nō eas par
tes ſic eas conſeruare.

¶ Reſpōdet̄ ꝙ iſtud argumē-

tum eſt forte ꝓ democrito ad ꝓbandū ꝙ ꝯtinuū Democrit⁹
cōponit̄ ex indiuiſibilib⁹: ⁊ hoc mere naturalit̄ Ariſtoteles
loquēdo eſt opinabile: ſꝫ ꝓ nūc q: nō tangit̄ hec
materia tenēdo cū ariſtotele ꝙ qḋlibet ꝯtinuū
ex infinitis partib⁹ cōponit̄ quarū quelꝫ eſt diui
ſibilis. d: ꝙ caſus eſt īpoſſibilis deducit ad illud
ꝙ cōtinuū cōponit̄ ex pūctis ꝓpterea nego ꝯn̄as
ꝙ deus non pōt in qualibet parte ꝓportionali
hore creare lapidē ⁊ lapidi addere.

¶ Sexto arguit̄ improbādo
illud idē ponēdo ꝙ de⁹ in q̄libet pte ꝓportionali
vni⁹ hore creet vnū angelū vel lapidē. ¶ Arꝰ ſic in
nulla parte ꝓportionali vel in inſtā̄ti fuit multi
tudo infinita ⁊ in hoc inſtā̄ti nullus angelus eſt
productus. ergo in hoc inſtanti non eſt infinita
multitudo angelorum producta.

¶ Et cōfirmat̄ ponēdo ꝙ de⁹
in porta marcelli verſus orientē in prima parte
ꝓportionali creet vnū corpus pedale ⁊ in eadē
parte ꝓportionali hore in porta ſancti Uictoris
creet corpus mille pedū in ſcḋa parte creet vnū
pedale in porta ſancti marcelli ⁊ addat priori in
porta ſancti victoris corpus mille pedū ⁊ addat
priori ſic ſemꝑ ꝙ qn̄ additur pedalitas corpori in
porta ſcti marcelli addit̄ corpus mille pedū in
porta ſcti victoris: ſic ꝯſiter ꝑ oēs ptes ꝓportio-
nales vni⁹ hore tūc ſic arꝰ. linea ſcti victoris ī in-
ſtanti terminā̄te horā primo erit infinita verſus
orientē ⁊ ē millecuplo maior alia ⁊ incipiūt pa-
riſius ab equalib⁹ pūctis. ergo in inſtā̄ti termi-
nā̄te horā linea terminata in porta ſcti marcelli
nō erit ita lōga: q: ſunt equalr̄ lōge v̄ſus occidē-
tē ergo vna erit ita altera lōgior verſus orientē.

¶ Reſpōdetur cōcedēdo ꝙ in
nulla parte ꝓportionali huius hore vl̄ in inſtā̄ti
intrinſeco hec multitudo fuit infinita: ſed nunc
primo eſt infinita cōcedo hanc cōcluſionē in illo
caſu in nulla parte ꝓportionali huius hore hec
multitudo fuit īfinita nec in aliquo inſtā̄ti hui⁹
hore ⁊ nihil ꝓducit̄ in hoc inſtā̄ti ⁊ tn̄ nūc primo
tota multitudo ē infinita ⁊ hec cōcluſio cōponit̄
ex contradictorio ꝯn̄tis cum an̄te ꝯn̄tie princi-
palis ⁊ per ꝯn̄s ipſa interimitur ⁊ illud cōtingit
in ſucceſſiua productione forme in inſtanti ter-
minā̄te tp̄s ſucceſſionis forme tota forma tunc
primo eſt in inſtā̄ti ⁊ in nulla parte ꝓportionali
temporis preteriti prius fuit nec in aliquo inſtā-
ti temporum preteriti tota forma fuit.

¶ Sed cōtra iſtud arguit̄. q̄li-
bet angelus huius multitudinis prius fuit. er-
go omnes iſti angeli prius fuerūt ⁊ ex ꝯſequē-
ti ſic arguo oēs iſti angeli prius fuerunt ⁊ om-
nes iſti angeli ſunt hec multitudo ergo hec mul
titudo prius fuit. ergo falſum eſt dicere nunc pri
mo tota hec multitudo eſt inſuper quelibet pro
poſitio de preterito ante eius veritatem habuit
vnam de preſenti veram vel habuit ſi fuiſſet for
mata hoc eſt ita ſemper erat ſicut per illam de
preſenti ſignificatur. anteq̄ iſta ſit ſicut per illā
de preterito ſignificatur hec alexander vincit da
rium fuit vera anteq̄ hec de p̄terito ſit vera ale-
xander vicit dariū ſed in inſtā̄ti terminā̄te horā
hec eſt vera quilibet angelus huius multitudi-
nis pri⁹ fuit: ergo prius illa de ineſſe erat vera.

¶ Reſpōdet̄ ꝙ non valet hic

diſtinguere penes õẽs diſtributiue ⁊ collectiue ⁊ idem eſt addere ſignũ collectiuũ pronomini demonſtratiuo. ⁊ nõ addere cõcedo ꝯñam ⁊ ꝯñs ꝙ iſti prius fuerũt: q: in toto tpe preterito iſti fuerunt licet in varijs inſtantib⁹ inceperũt eſſe et qñ arguis iſti angeli pri⁹ fuerũt ⁊ iſti ãgeli ſunt hec multitudo. ergo hec multitudo primo fuit.

Reſpondet. tum primo conſequentia ẽ nulla nõ ꝯcludit maior extremitas de minore extremitate entia eſt predicatũ maioris extremitatis ens predicatũ cõcluſionis. ſed hãc oportet cõcedere hec multitudo pri⁹ fuit entia cõcedendo illas ꝑmiſſas ⁊ cõcedo iſtã hec multitudo pri⁹ hec multitudo ſ; ſua de ineſſe nõ erit hec. hec multitudo eſt q: ſi q̃libet angelus fuit annihilatus añ ꝓductionem alterius illa de ineſſe nunꝙ̃ fuiſſet vera oportet capere plures particulares nõ obſtante dico ꝙ in caſu iſto hec fuit vera hec multitudo eſt q: in in tpe immediato inſtanti terminãte horã hec fuit vera. iſta multitudo ẽ analogiã accipe in illo ſophiſmate theologico ſi de⁹ ꝓcipiat ſorti ꝙ diligat eũ añ a inſtãs pro omittit in tpe terminato ad a iſtãs.

Gregori⁹. Ex iſto patet ꝙ modus ſolvendi gregorij de arimino. quadrageſima quarta diſtinctione primi tales paralogiſmos nõ eſt cõueniens iſte partes fuerũt iſte ptes ſunt hec forma. ergo hec pri⁹ forma fuit male cõcluditur dicit oportet ſic cõcludere. ergo aliqua que ſunt hec forma fuerunt ⁊ põt dari alia iſtãtia inquit vt ſi materia ſortis fuiſſet creata a principio et forma ⁊ nõ ſe informãtes tũc nõ ſequitur he partes fuerũt he pres ſunt ſortes: ğ ſortes fuit quia poſito ꝙ p̃lo variant̃ i hoc iſtãti. añs ẽuẽit ꝯñs. Item ſ; op; ſic ꝯcludere ali q̃ q̃ ſunt ſortes fuerũt in hoc ꝙ dicit male cõcludit̃ verũ dicit ⁊ ꝙ mutatio numeri eſt cã erroris ſed nõ ad intẽtionẽ ei⁹ ſ. ꝙ minor extremitas debet eſſe eiuſdẽ numeri in cõcluſione cũ medio ꝙ ipſe pretẽdit ꝓpterea add. ⁊ aliqua q̃ ſunt a parte minoris extremitatis addit aliq̃d in cõcluſione ꝙ nullaten⁹ ponebatur in premiſſis ſm ſe vł ſuũ ſynonimũ ꝓpterea in ſimili forma faciliime dabo añs verum ⁊ ꝯñs falſum. Hec eſt eiuſdẽ forme cum ſuo ſillogiſmo he partes fuerũt he partes ſunt hec forma. ergo alalia q̃ ſunt hec forma fuerunt vnde dico ꝙ nihil refert ad bonũ ſillogiſmũ dato ꝙ minor extremitas ſit alterius numeri a medio vtrobiꝗ cõcludendo tales numeros in cõcluſione quales habes in premiſſis nihil addẽdo conſequentie ſunt infallibiles. Vñ ad hunc ſillogiſmum he partes fuerunt he partes ſunt ſortes ergo ſortes fuit entia. Cõſequẽtia eſt infallibilis ⁊ ꝯñs cõcedendũ in illo caſu ſicut añs. Sz cõtra dicis. ğ aliqua ꝓpõ de ꝑterito ⁊ de preſenti in eodẽ inſtanti incipiũt eſſe vere de ſubiecto ſingulari quod eſt inconueniens.

Reſpondetur ſi vis capere illum terminũ abſolutũ ſortes ponẽdo illam in eſſe ⁊ ſic cõcedit̃ in illo caſu qñ hec primo eſt vera ſortes fuit entia: ſed q: in primo inſtãti quo de⁹ creat alam ſortis. ſortes eſt primo in rerũ natura nõ ſolet creare alam ſortis ante ſortem ſicut opinat⁹ eſt Origenes ⁊ ante eſt platonici: illa ꝓpterea ſemper eſt vera ſortes eſt anteꝗ̃ hec ẽ vera ſortes fuit ſi anima ſucceſſiue informet ſicut forma embrionis corrumpitur nõ dabitur primum inſtans in quo hec ẽ vera. ſortes eſt ſ; hec nunc miſſa facio. Sed ex oĩbus his dico ꝙ non vltimate capis ſuã de ineſſe ſortes fuit entia habet hanc de preſenti hec ſunt entia demõſtrãdo res pro quib⁹ illa de preterito verificabat̃ nec o; manere idẽ quo ad ſynonimitatẽ in de ineſſe ⁊ in preterito ſicut in forma ſillogiſtica p; qñ ſubiectũ eſt cõnotatiuũ nec etiã qñ ſubiectũ eſt abſolutum ens poſſibiliter nõ eſt ens ẽ neceſſaria ſua de ineſſe nõ dabit̃ per hãc ens nõ ẽ ens que vti impoſſibilis eſt eſto ꝙ ſubiectũ ẽ termin⁹ abſolut⁹ ⁊ idẽ diceret Ariſtoteles de hac hõ poſſibiliter hõ eſt alal q̃ ſm eũ concedenda eſt animal ſm eũdem reputata impoſſibilis. inſuper alibi in inſolubilib⁹ in primo inſtãti eſſe ſortis. Hãc cõceſſimus ꝓbabilẽ ſortes hõ fuit ⁊ ſua de ineſſe tũc primo eſt vera: ſed illud cõtingit ꝓpter ampliationem vtriuſꝗ extremi. Rurſus me⁹ amic⁹ Hieronymus perdo cui⁹ animã exaudiat deus dicit tales terminos: ſortes. plato eſſe cõnotatiuos ⁊ non improbabiliter. Hieronymus pdo.

Ad confirmationẽ pono ꝓpoſitiones. Prima eſt in millecuplo maior ꝓ totam partẽ vnam horã cõtinue b ⁊ in inſtãti terminãte horam nihil additur ipſi b ⁊ tamẽ ẽ ita magna in illo inſtãti ſicut eſt a hoc patet in ſito caſu ſuppoſito ꝙ linea l porta ſancti victoris vocetur a. altera b. in inſtãti terminãte horã vtraꝗ primo eſt infinita: puta eſt primũ inſtãs infinitatis ſemper intelligo de modo poſſibili reperiendi qualitatem in illis infinitis. Accipe analogiam ſi eſſent duo mobilia ſuper vnũ pedale a ſuper primã partem ꝓportionalem b ſuper cẽteſimã ⁊ in qualibet parte ꝓportionali illa mobilia pertranſeãt vnam partem proportionalẽ in inſtãti terminãte horam totum eſt primo ꝑtranſitũ ab vtroꝗ ⁊ b in quolibet inſtanti intrinſeco ipſi⁹ hore ꝑceſſit a ad cẽtum ptes ꝓportionales ⁊ in inſtãti terminãte horã totũ eque cito eſt pertranſitũ ex hoc ſoluitur argumentum. Propõnes.

Septimo arguitur. implicat in qualibet parte proportionali vnius hore creare pedale ⁊ addere poſterius priori. ergo ꝓbatio tertia nulla eſt. Probo antecedẽs. capio a pillare in gadis herculis volo ꝙ deus in prima parte proportionali vnius hore creet vnum lapidem pedalem tãgentem a pillare in ſecunda parte proportionali hore remoueat primũ lapidem ⁊ creet ſecundũ inter primum ⁊ a pillare et ſic conſequenter per totam horam in illo caſu dabitur in fine aliquis lapis tãgens pillare ⁊ nõ niſi vltimo creatus quia quilibet alter eſt remotus ⁊ ille nõ poteſt creari niſi in vltima parte ꝓportionali vnius hore. ergo datur vltima pars proportionalis vnius hore quod implicat. igit̃. Preterea ſequeretur ꝙ eſſet aliquod corpus opacum magnum obiectum corpori luminoſo ⁊ tamen nõ cauſaretur vmbra cõſequens eſt cõtra alacem ⁊ perſpectiuos ⁊ ſenſum igitur ꝙ ſequatur probo ſic ſit ſol infinitus ex altera parte terre iam vbi nos ſumus immo ſuper centrum terre erit lumen ꝙ probo ſol nõ illuminat quãdo ex altera parte pluſꝗ̃ medietates terre quocirca vmbra eius piramidalis eſt terminata in mercurio vt dictum eſt queſtione precedente ſexto argumento: ergo quanto ſol erit maior vmbra erit minor ergo ſi ſol eſt infinit⁹ vmbra nulla erit. ad ſeptimum nego ꝙ implicet dicitur ꝙ

nullus lapis tāget pillare ex caſu ſed q̄libet remouebitur q̄ꝺ p̄z p̄im᷒ nō tāget q꞉ fuit remotus ſcḋo aduenie͞re ſecūdus nō tāget꞉q꞉ fuit remotus tertio aduenie͞te.ꝛ ſic quolibet alio.ergo nulꝰ tāget niſi reportent ꝛ tūc multi p̄nt tāgere tot quot reportātur illi lapides p̄nt facere infinitū locū extēſiue vel ſe penetrare ꝑpe pillare ſed quicq̄d ſit erūt lapides totales. Iſtud argumentū albertꝰ de ſaxonia dicit in ſcriptis philicorum.generat ei fidē in me non generat opinionem. Buridanꝰ etiā eiuſdē tēpeſtatis regēs hoc argumēto vtitur. Ex iſto nullo pacto habetur q̄ aliqua pars ꝓportionalis hore ſit vltima quemadmodū nō eſt vltimus lapis creatus ſed poſt quēlibet ſunt infiniti. ¶ Ad aliud argumētum de corpore luminoſo et opaco.nego q̄ non cauſetur vmbra꞉da corpꝰ luminoſum in quadruplo maius terra cauſabit vmbra piramidalis a terra ſignō a ꝛ b pedalitates in corpore luminoſo ille nō ꝓducūt lumē primariū in loco vmbre꞉ ergo nec a fortiori pedalitates vltra a et b꞉quia plus diſtant ꝛ alie pedalitates poſſunt tm̄ diſtare q̄ nō poſſunt producere lumē ad mediū punctum medietatis oppoſite corpori luminoſo.

Margin: Albertus de ſaxonia. Buridanꝰ

¶ Octauo implicat q̄ idē ponatur in prima parte ꝓportionali in celo ꝛ i ſecunda in terra in tertia in celo in quarta in terra et ſic cōſequēter.ergo pari rōne implicat in qualibet parte ꝓportionali creare pedale ꝛ poſteriꝰ primori addere.p̄z aſſis.q꞉ peti vbi erit illud inſtāti termināte horā ſi in celo peto rōnes quare citius q̄ in terra ſi in vtroq̄ implicat idē naturaliter eſſe in duobꝰ locis vel illo dato non oportet eſſe in duobꝰ locis. ¶ Preterea ſequeretur q̄ pars eſſet maior ſuo toto cōmunē animi cōceptionem.probo ſigno totū tempus preteritum꞉poſita eternitate mūdi a parte ante ꝛ poſt vnum nō eſt maius impoſſibile q̄ reliquū imo aliqui negantes infinitū illud admittūt vt queſtione priore tactum eſt totū tempus preteritū vſq̄ ad horam ſextā ante meridiem a et totum tempus futurū ab hora ſexta mane in eternuz b ſignificet totū preterituz ab hora duodecima d totum futurū tempus ab hora duodecima iā a et b ſunt equalia quia equaliter incipiunt et vtriſq̄ extremū aliud eſt infinitum ꝛ pari ratione c ꝛ d ſunt equalia ꝛ vltra c eſt maius a꞉ quia a eſt pars c꞉ꝛ vltra c eſt maiꝰ a꞉ergo d eſt maius a.tenet cōſequentia quocūq̄ vnum equaliū eſt maius ꝛ reliquum et vltra d eſt maius a.ergo d eſt maius a ergo d eſt maius b.tenet cōſequentia quicquid eſt maius vno equali eſt maius reliquo.ſed d eſt pars b.ergo pars eſt maior toto.

Margin: Proloquium.

¶ Reſpondetur ad octauum argumentum negādo q̄ implicet ꝛ quando petis vbi eſt in inſtanti terminante horam reſpōdetur ergo dubito ꝛ cauſa ē꞉quia ex toto illo caſu nihil ſequitur et propterea impertinens eſt queſtio quēadmodum quereris a me nunc vbi eſt presbyter ioannes ꝛ ex iſto ſatis patet q̄ dominus gregorius non debuit negare q̄ aliquid diuidatur in inſtanti termināte primā partem proportionalem ꝛ ſic maneat per totā partem ſequentem ꝛ in inſtāti termināte ſecundā partem cōtinentar ꝛ per partem ꝓportionalem ſequentem ꝛ ſic per omnes partes proportionales vnius hore dicit q̄ implicat vide contradictionem quam aſtruere nititur nō mihi videtur

Margin: Gregoriꝰ.

implicare. ¶ Ad aliud argumentū de temporibus primo nō eſt equalitas inter a ꝛ b neq̄ inter c ꝛ d per idem ꝛ cōceditur q̄ c eſt maius a in aliqua acceptione maioris ſed negatur propterea q̄ d eſt maius a proportionaliter.

¶ Contra quartam concluſionem arguitur q̄ infinitum poteſt claudi inter duo puncta linea giratiua clauditur inter duo puncta ex queſtione precedēti ꝛ illa eſt infinita igitur. Sed dicis ꝛ bene hoc nō incōuenire de infinito curuo ſecus eſt de infinito recto. ¶ Contra capiatur linea bipedalis deus poteſt rarefacere ſecundam partem ꝓportionalē quouſq̄ fuerit equalis magnitudinis cum prima retrocedēdo poſteriores partes poſt rarefacere tertiā partem ꝓportionalem ad equalitatez prime.et ſic de qualibet alia ſemper retroponendo puncta ꝛ ſic in fine rarefactionis omnium partium dabitur infinitum inter puncta.

¶ Confirmatur deus poteſt capere duos lapides cōtiguos in prima parte ꝓportionali vnius hore elongare ad pedalitates in ſecunda parte ꝓportionali hore elongare ad bipedalitatē in tertia ad tripedalitatē.ꝛ ſic cōſequenter per omnes partes ꝓportionales vnꝰ hore quo facto erit infinita diſtantia in inſtāti termināte horam inter illos duos lapides ꝛ ſic infinitum rectū clauditur inter duo pūcta forte negas caſum. ¶ Contra ex illo deſtruis totam probationē de infinito quod probo.volo q̄ deꝰ in prima parte propotionali vnius hore creet vnum lapidem tangentem pillare herculis ꝛ ponat virgam pedalem deſuper in ſecunda parte proportionali creet aliud pedale ꝛ addat primo ꝛ quando creat ſecundum leuet virgam a primo lapide ꝛ ponat ſuper ſecundum ꝛ ſic conſequenter per omnes partes proportionales vnius hore creet lapides faciendo lineam infinitam ſic.ſcilicet quando creet poſteriorem ſemper leuet virgam pedalem ponendo ſuper poſteriorem ꝛ de nouo creatum iam oportet dicere q̄ nullꝰ lapis illiꝰ linee plus diſtat a pillari herculis q̄ virga pedalis.ergo inter pillare ꝛ virgaȝ datam incipitur infinitum ſi neges caſum negas antecedens tue probationis. Forte dicis vnum implicat꞉aliud non꞉quia ſequitur infinitum rectum claudi inter puncta ad vnum ꝛ non ad aliud.

¶ Cōtra cū nō potes dare diſcrimē debes negare deū poſſe ꝓducere infinitū vel idem ponere inter duo pūcta qḋ erat ꝓbādū.

¶ Reſpondetur negādo q̄ infinitum poteſt claudi inter duo puncta ſemper intelligo de infinito recto. Et ad probationem de rarefactiōe dicitur q̄ tota linea erit infinite longa꞉ſed nullum manet punctum terminatū illius totius.

¶ Ad cōfirmationē quā magis pōdero oportet in hanc diſiunctiuā incidere vel q̄ infinitū rectū claudit inter duo puncta q̄ nō capio vl' caſus implicat q꞉ ſeq̄tur q̄ infinituȝ eſſet pertrāſitum quod nō eſt facile intelligibile. Et q̄ꝺ dicis ego nego꞉aſſis mee ꝓbationis hoc negat illa ꝓbatio inter tres ē minꝰ efficax. Secundo dicitur q̄ non eſt ſimile vnum implicat aliud vero nō ꝛ hoc cognoſco a poſteriori nulluȝ ſequitur inconueniens ad infinitum nō claudi

extremis ad claudi ſequit̃ impoſſibile vt pbatio deduxit quã ſolue ⁊ tene oppoſitũ vel opʒ dicere ꝙ infinitũ ſpaciũ põt pertrãſiri ⁊ capio iſtud tertiũ mẽbrũ cõcedo ꝙ deꝰ põt elongare in prima parte ꝓportionali vnius hore duos lapides pedaliter in ſcđa parte ꝓportionali bipedaľr ⁊ ſic cõſequẽter ⁊ ꝯcedo ꝙ infinitũ ſpaciũ erit pertrãſitũ ab illis duobus corporibꝰ: ſʒ neceſſe eſt reducere illos lapides ꝑ ſpaciũ infinitũ ſi maneãt in rerum natura alioq̃n inter puncta finita clauderetur infinitũ quod ſupra reprobatũ eſt: ſʒ de hoc amplius in queſtione ſequẽti. Eodẽ mõ dicitur de virga que tranſit ꝑ omnes pedalitates et in inſtanti terminante horam finite diſtat a primo puncto.

¶ Secũdo arguit̃ ad idem ꝓbando ꝙ infinitũ rectũ claudatur inter pũcta ⁊ hoc ſic ſigno duas lineas erectas a cẽtro terre a ⁊ b pedaliter diſtãtes a principio infinitas magis ⁊ magis diſtantes ita ꝙ quanto plus aſcendũt tanto plus diſtant.

¶ Arguit̃ ſic. inter illas lineas a ⁊ b claudit̃ ſpacium infinitũ. ergo inter duo puncta clauditur infinitũ. Forte dicis ⁊ bene clauditur infinitũ ſpaciũ eundo ſurſuʒ: ſʒ infinitas nõ ꝓuenit eundo a linea in lineã. ¶ Cõtra in fine cuiuſlibet pedalitatis vel potiꝰ in cuiuſlibet pedalitatis fine ducat̃ linea ex trãſuerſo in infinitũ aſcẽdendo ſurſum iã dabit̃ infinitũ inter pũcta ꝙ patet datur linea pedalis puta illa q̃ terminat primã pedalitatẽ dat̃ linea bipedalis puta illa q̃ terminat ſcđaʒ bipedalitatẽ tripedalis. ⁊ ſic ſine ſtatu igit̃ dat̃ vna linea infinite longa.

Propoſitiones. ¶ Rñdet̃ huic argumẽto ꝑ ꝓpoſitiones. Prima eſt infinite lõga eſt aliqua linea inter a ⁊ b. ꝓbatur pedalis bipedalis: tripedalis: ⁊ ſic ſine ſtatu datur linea inter a ⁊ b. igit̃. ¶ Secũda ꝓpoſitio dabilis eſt aliqua linea infinite lõga inter a ⁊ b. ꝓbatur. Ducatur c erecta in infinitum ſurſum inter a ⁊ b iam c eſt infinita ſecũdũ lõgitudinẽ ⁊ eſt inter a ⁊ b ⁊ ſic habes hanc ꝓpoſitionem cõceſſam. aliqua linea infinite longa recta dari poteſt inter duo puncta. ⁊ licet verbaliter contradicemus noſtre quarte cõcluſioni ſentẽtialiter ꝓo minime. ¶ Tertia ꝓpoſitio. nulla linea eſt infinite lõga recta tracta a trãſuerſo puta ab a ad b hoc patet per aſcenſuʒ prima eſt pedalis ſecũda bipedalis ⁊ ſic de qualibet alia dixi recta qꝛ poteſt trahi linea infinita longa partim recta ꝑtim curua. ¶ Quarta ꝓpõ lʒ ibi det̃ minima linea totalis: non tñ dat̃ maxima prior pars eſt nota de pedali ſecũda pars patʒ ex prima ꝓpõne. Item da illã maximaʒ vel illa eſt vltima ⁊ hoc nõ. ⁊ quelibet nõ vltima habet vnam lõgiorẽ ſe. igitur. ¶ Quinta ꝓpoſitio licet a linea qualibet illarum linearum eſt longior: nõ tñ illis oibꝰ. prior pꝰ patʒ quia a eſt infinite lõga ⁊ quelibet alia finita. Scđa pars patʒ: qꝛ ille oẽs ſi eſſent vnite facerent lineam infinitam in longitudine.

¶ Sed cõtra illud arguitur. Ibi datur triangulus infinitus. ergo baſis illiꝰ trianguli eſt infinita. Conſequentia patet. poſtꝙ eſt angulus acutꝰ in altero extremo et linee ſemper plus diſtant. Probatur antecedẽs. quia volo ꝙ in qualibet parte proportionali hore ducatur vna linea lateraľr iam in qualibet ꝑte ꝓportionali illius hore eſt trigonus ⁊ in inſtanti terminãte horã nihil addit̃: ergo adhuc eſt trigonꝰ ¶ Reſpõdet̃ negando illã vltimã ꝯſequẽtiam.

¶ Tertio arguit̃. deus põt inter duos homines ſortem ⁊ platonem quorum vnus primus creatur alter vltimus creare infinitos homines: ergo deus poteſt inter duos homines vel duo pũcta creare infinitũ. Aſſumptũ arguitur. volo ꝙ deus in prima parte ꝓportionali creet ſortem: ⁊ ſic in qualibet alia parte proportionali creet vnum alium hominẽ ⁊ platonẽ in inſtanti terminante horam iam inter illos creatur infiniti homines. igitur.

¶ Et cõfirmat̃ ſi eſſet vnꝰ homo infinite fortis: habẽs vnum lapillum in manu et aer eſſet infinitus ſicut deus poteſt facere ille poteſt ꝓijcere illum lapillum per infinitam diſtantiam: ergo ibi dabitur infinitũ inter duo puncta. Cõſequẽtia tenet: quia inter manũ ꝓijcientis ⁊ lapillum in fine motus. Aſſumptũ ꝓbo: quia ꝙ ſolũ per finitũ ſpaciũ ſequitur ꝙ homo finiti vigoris per tãtum ſpaciũ poteſt ꝓijcere qđ ꝓbo da per vnã leucaʒ plato finiti vigoris poteſt ꝓijcere per mediã leucam cicero fortior ꝑ partes quartas vnius leuce deueniendũ eſt ad hominẽ qui poteſt ꝓijcere per ſpaciũ infinituʒ. Si dicas celum reſiſtit hoc nihil valet deus põt nos omnes ſeruare ita bene ſine celo ſicut cũ celo: ergo oportet dicere ꝙ ille homo poteſt ꝓijcere infinite ad longũ quẽadmodũ nũc hõ fortis altius ꝓijcit lapidem ſurſum ꝙ̃ debilis.

¶ Reſpõdet̃ per ꝓpoſitiones. Propoſitiones.
Prima eſt. poſſibile eſt deo inter duos quorum vnus primo creatur ⁊ alter vltimo producere infinitos homines patet in caſu argumenti: et ſic infinita multitudo clauditur inter duo puncta productionis. ¶ Secunda propoſitio. in illo caſu nõ datur penultimus creatus: bene tamẽ datur ſecundus tertius ⁊ quartus. ¶ Tertia ꝓpoſitio nõ eſt poſſibile ponere iſtos ſm lineam rectã ꝙ ſortes ⁊ plato ſint in extremis aliis inter mediis ſua loca tenentibus.

¶ Ad confirmationeʒ dico ꝙ ille hõ ꝓijciet lapidẽ per ſpaciũ infinitũ ⁊ erit in infinitis locis veris vł imaginariis ſimul ⁊ ſemel nec ſequitur infinitum plus inter duo pũcta ꝙ̃ quãdo eſt idẽ hõ in infinitis locis imaginarie lineam infinitam terminataʒ pariſiꝰ ſtet athlas Athlas. infiniti vigoris in porta ſancti victoris ꝓijcere põt lapillũ vel groſſum lapidẽ quẽ proiecit turnus cõtra eneã per totam illam lineam.

¶ Quarto arguit̃. capiat̃ vna linea infinita verſus oriẽtem finita pariſijs ſuper primam pedalitatem ponatur ſortes ſuper ſecũdam plato ſuper tertiam ſortes ipſo remanente ſuper primam pedalitatẽ ponatur in diuerſis locis totalibus ſicut creditur de beato ambroſio Beatus qui interfuit exequiis ſancti martini ipſo remanente mediolani caſus eſt deo poſſibilis et Ambroſiꝰ ſi negetur caſus ſicut ſequaces doctoris ſancti Sanctus negãt hoc nõ impedit negocium nr̃m ponat̃ martinꝰ. ſortes in loco ſicut eſt corpus chriſti ⁊ plato ſimiliter hoc omnes admittunt ponatur ſortes ſuper primaʒ pedalitatem tertiã quintam ⁊ ſic alter

natim ſuper quamlibet per numerum impar ē deſignatam plato ſuper ſecundam quartam. et ſic ſuper quamlibet per numerum parem deſignatam hoc ſuppoſito ſic argumentoꝛ inter ſoꝛtem ⁊ platonem in illo caſu clauditur ſpaciū infinitum: ergo concluſio falſa aſſumptum probo inter ſoꝛtem et platonem eſt ſpacium pedale bipedale tripedale: ⁊ ſic ſine ſtatu et ille partes nō communicant. ergo eſt ſpacium infinitū inter ſoꝛtem ⁊ platonem.

Ponitur ppōnes.

¶ Rñdetur per ꝓpoſitiones

Pꝛima eſt vna linea recta infinite lōga claudiť inter duo pūcta determinata pꝫ ex ꝓbatiōe argumēti ⁊ idē ē iudiciū ſi eēnt duo lapides ſic poſiti i infinitis locis qđ vtiq̄ deo reputo poſſibile.

¶ Secūda ꝓpō linea infinita nō clauditur inter eos ſic ſcꝫ ꝙ vn' eſt in extremo ⁊ alter in alio vel extra hoc patet. quia non habet extremum verſus oꝛientem.

¶ Tertia ꝓpō nō datur ſpacium pedale tripedale quadrupedale. et ſic ſine ſtatu in aliquo loco vero vel imaginario.

¶ Quarta ꝓpō nec eſt poſſibile ꝙ infinita linea claudiť inter duo ſic ſcꝫ ꝙ ſint in vno loco vero vel imaginario ⁊ nō cas ad ampliationē imaginatiōis hic. qꝛ tūc inutiliter logice ꝓpoſito neglecto te innodabis. nō tñ negādū eſt quid inter duos determinatos hoīes ꝑ ſūt eſſe infiniti hoīes hoc pꝫ multiphariā. Tū pꝛimo ſi eſſent penetratiue. Tū ſcđo quelibet pars integralis hoīs eſt hō abſolute. Tū tertio ſi ſuper quālibet partē ꝓpoꝛtionalē cōtinui pedalis ponatur vnus hō ⁊ duo hoīes in extremis. Nec valet dicere ꝙ hō plus extēdiť ꝙ̄ pars ꝓpoꝛtionalis: qꝛ volo ꝙ de' cōdenſet hominē ad ita paruam q̄ntitatem ſicut eſt pars ꝓpoꝛtionalis ſup quā ſtat poteſ facere argumētum poſito ꝙ eadem linea ponať in duob' locis in vno loco finite in alio infinite ad ꝓbationē ꝙ infinitū claudiť inter duo pūcta ſil'r ꝙ ſpera ignis ſit infinita ſurſum ⁊ ponatur hic ſpera ignis vel infinita ſpera aeris ſurſum ⁊ nihil ſupꝛa aerē ⁊ ponať paruus ignis hic in cētro terre an aſcēdit ꝑ ſpaciū infinitū: ſꝫ pꝛimū eſt facile ſm̄ dilui pōt ex ſolutiōe argumēti p̄cedētis partim pōt fieri argumētū ad ꝓbādū ſolutionē argumēti p̄cedētis partim pōt fieri argumentū ad ꝓbandū infinitū inter duo extrema ē infinita latitudo foꝛmidinis. inter timiditatē ⁊ audaciā hoc pꝫ: qꝛ latitudo foꝛmidinis vlix's ē maioꝛ latitudine reg͠ ſitis ⁊ aiacis maioꝛ v. ixis ⁊ achillis maioꝛ latitudine foꝛtitudinis aiacis ⁊ de' pōt creare foꝛtioꝛem achille ⁊ illo creato foꝛtioꝛem. et ſic ſine ſtatu vſq̄ ad infinitū huic argumēto facilis ē ⁊ ſiſio ſi ſcias ꝑ q̄ ſupponit latitudo foꝛtitudinis vel tēperātie vľ alicuius v'tutis ⁊ eſto ꝙ deť hō infinite potēs argumētum nō habet alias propterea relinquo.

¶ Quinto arť dabilis eſt quadrāgulus oꝛtogonus infinit' ꝗ claudiť infinitū inter pūcta cōſequētias tenet ꝑ diffinitionē figure. Figura eſt que termino vel terminis clauditť ⁊ quadrāgulus eſt ſpecies figure. Etiam per diffinitionem quadrāguli ꝓbatur aſſumptū volo ꝙ deus in prima parte ꝓpoꝛtiōali faciat vnū quadrāgulum cuius due coſte ſint pedales alie

Figure geometrice diffinitio.

⁊ ſic bipedales in ſecūda parte ꝓpoꝛtionali hoꝛe faciat quadrāgulū ſup illū habentem duplas coſtas: ⁊ ſic per oēs partes ꝓpoꝛtionales vni' hoꝛe tam in inſtāti terminante hoꝛā erit quadrangulus infinite lōgus vel quadratum nō refert. Eodem mō ſi deus capiat pedē circini immobilem ⁊ ponat ſup a pūctū ⁊ ducat in pꝛima parte ꝓpoꝛtionali paruū circulū ſꝫ illā petitionē Euclidis ſup centrū q̄libꝫ q̄ntitꝫ occupādū ſpaciū circulum deſignare poſtea in q̄libet parte ꝓpoꝛtionali hoꝛe augeat de' pedaľr pedē circini iā in fine hoꝛe erit circulus infinitus. Sꝫ ad hec oīa dicis ⁊ bn̄ in inſtāti terminānte hoꝛā nō erit figura ⁊ ſic pꝛimo totū deſinit eſſe figura. ¶ Cōtra accepto q̄drāgulo de quo a pꝛincipio exoꝛſi ſum' capio a ⁊ b coſtas ꝓtractas ſurſum c. baſim pedale d. lineā pedalē oppoſitā c. volo ꝙ in qualibet parte ꝓpoꝛtionali hoꝛe de' a b coſtas augeat quieſcēte ⁊ nō aucta baſi c ⁊ ponat d coſtā numero in infinitis locis ſemꝑ in fine pedalitatis aucte a et b coſtarū ꝑ oēs ꝑtes ꝓpoꝛtionales vni' hoꝛe iā in inſtāti terminānte hoꝛā erit quadrāgulus infinitus ⁊ b coſte ſunt infinite lōge c ⁊ d pedales d coſta infinitis locis ſemꝑ a ⁊ b pedaliter ſolū diſtabūt iā inter c ⁊ d pedale bipedale tripedale ⁊c̄ ſic ſine ſtatu intercipiť. Reſpōdeť ſi ſcias bene ſoluere antecedens hoc eueſtigio diluere potes.

Euclidis petitio.

¶ Cōtra quintā concluſionē arguiť ꝓbādo ꝙ nō eſt dabilis foꝛma infinite intēſiue ⁊ hoc ſic implicat vnā alam hr̄e notitiā infinitā intēſiue: ꝗ de' nō pōt ꝓducere infinitū intenſiue. ꝯña tꝫ: qꝛ quicquid deus pōt ꝓducere extra alam poteſt ſimile in gradu ꝓducere in ala. aňs ꝓbať: quia eſſentia ipſius anime eſt finita: ergo nō poteſt agere ⁊ ꝓducere notitiā infinitā immo nō pōt tantā ꝓducere notitiā infinitam ſicut vnus angelus: ergo ale nō pōt actiue cōcurrere cum notitia infinita.

¶ Rñdetur per propoſitiōes.

Propoſitiones.

¶ Pꝛima eſt nō eſt dabilis ſtatus habitū quos anima poteſt habere ꝓbo da oppoſitum ꝙ pōt habere centū ⁊ non plures tunc nullus dꝫ velle addiſcere aliquid de nouo: quia per acquiſitionem nouoꝛum habituum pereunt pꝛioꝛes ⁊ ſuppono pꝛioꝛes habitus melioꝛes.

¶ Et cōfirmať aīa non actiue ꝯcurrit cū habitu q̄ eſt nō actualr̄ immutať ab habitu: vt pꝫ in doꝛmiēte: ꝗ in infinitū pōt habitus acquirere quo circa multi philoſophoꝛum athenienſium deflebant breuitatem noſtre vite eo ꝙ nō poſſumus plura addiſcere petentes vitā cū ceruis ⁊ coꝛuis quo ad longitudinem.

Phi athenienſes.

¶ Scđa ꝓpō dabilis eſt ſtat' in notitiis actualib' hoc eſt aīa pōt hr̄e tm̄ numerū notitiarū actualiū ⁊ nō ampli' q̄ pꝫ cuiuſlibet creature actiuitas terminať pꝛimo de celo. ſiue in maximū numerū ꝙ ſic ſiue in minimū ꝙ nō curo cui quadrat illud. Pluribus intēt' minoꝛ eſt ad ſingula ſenſus paucioꝛes notitias actuales pōt intellect' nr̄ hr̄e ꝙ̄ angelus cuꝫ ſit eſſentia impꝑfectioꝛ iuxta illō pſalmiſte pſalmo octauo. Minuiſti eū paulominus ab angelis.

Verſus.

Pſalmographus.

¶ Tertia ꝓpō que eſt cā virtutis limitate poteſt maioꝛem effectum ꝓducere cum auxilio q̄ ſine eo clara eſt hec.

¶ Quarta ꝓpoſitio habitus actiue cōcurrit cū anima ad productionē actus nunc ſupponitur. Ex his ſequitur

¶ Quinta ꝓpoſitio nō eſt dabilis maxima noticia actualis que poteſt haberi naturaliter per primā concluſionem: et ſi nō eſt ſtatus in auxilio anime non eſt ſtatus in ſuo effectu: puta cum noticia actuali quā poteſt producere cum habitu.

¶ Sexta ꝓpō poſſibile ē anime chriſti habere īfinitas noticias actuales ſpecie diſtinctas hoc ꝓbaꝛ ſi anima xp̄i habeat infinitos habitus nihil obſtat quin pōt habere infinitas actuales noticias: nec ſequiꝛ ꝙ nos poſſumus hr̄e tot noticias actuales quot habem⁹ habit⁹ ꝓpter pōdus hui⁹ mortalis corporis. ſm̄ illud ſapiētis ſapientie nono. corp⁹ qđ corrūpiꝛ aggrauat animā ꝛ vltra q̄cquid deus pōt cū habitu ꝑ maximā theologiā q̄cquid pōt cum cauſa ſcđa pōt ſine eadē. ergo bifariā deus pōt cōicare ſue anime infinitas noticias actuales. Sapiens.

¶ Septima ꝓpō īfinitas noticias actuales anima xp̄i habet probaꝛ. illud ē deo poſſibile ex premiſſa ꝛ p̄cedētibus ꝛ ꝑfectionem accidentalē dicit plura cognoſcere: ergo illud aīe xp̄i attribuēdū eſt. Ex hoc infero corrolaria ¶ primū eſt cuiuſlibet partis ꝓportionalis cōtinui noticiam intuitiuā in genere ꝓprio aīa chriſti habet. ¶ Secūdū corrolariū poſſibile eſt anime xp̄i hr̄e infinitas noticias reflexas: quaꝝ quelibet ē diſtincte cognita habeat noticiam intuitiuā eſſentie diuine dicaꝛ a. poſtea noticiā reflexā de a dicatur b et c. de b et ſic ꝯſr ad iſtud nihil aliud ſeq̄tur niſi ꝙ hꝫ infinitas noticias ſpecie diſtinctas: quaꝝ quelibet eſt diſtincte cognita ꝛ nō datur vltima que nō modo poſſibilia ſunt ſed cōuenientia. ¶ Tertiū corrolariuꝫ in infinitiuū imꝑfecta eſt aliqua illarum noticiaꝝ reflexiuarū et quelibet earum eſt ꝑfectior albedine. prior pars hui⁹ corrolarij ꝑꝫ a eſt ꝑfectior b. qꝛ ꝑfectioris obiecti c per idem imꝑfectior b. ꝛ ſic a tergo. igiꝛ imꝑfectionē poſterior ps corrolarij pꝫ. qꝛ q̄libet noticia ſpūalis albedine ē ꝑfectior: quēadmodū ſubſtātia ſpūalis corpore. Corrolaria.

¶ Poſſunt hic fieri alia argumenta. quorum aliqua ꝑfecto pondero ꝛ maiore egent indagine ꝙ nunc tēporis anguſtia que offert q̄ alibi tāgētur. Sed aliqua monebo. aīa pōt habere infinitas noticias actuales: habeat infinitas negationes ſpecie diſtinctas ante copulā ꝓpōnis an talis ꝓpoſitio ſit negatiua affirmatiua vel mixte q̄litatis diſtributiue vel particulariſāt. ¶ Ponaꝛ finit⁹ calor intēſiue in centro globi cerei an rarefaciet illū globū in infinitū ꝑ oēm locuꝫ poſſibilē ſi dicas maxima raritas poſſibilis finita grat(dicis potes dicere pari forma datur maxima forma intenſiue poſſibilis finita ꝙ pauci concedūt Si dicas corrūpi ceram. ¶ Cōtra accidens nō pōt corrūpere ſubſtātiā. Item volo ꝙ de⁹ cōcurrat influētia generali ad rarefactionē ꝛ nō ad corruptionē. ꝛ tunc nō habes refugiū. Si dicas rarefacit globū cereum ꝑ oēm locū poſſibilem citro q̄d poſtea facit. ¶ Rurſus ꝛ forſitan plus te mouet ponaꝛ frigus infinitū intenſiue ꝓpe ceram pedalem illud frigus cōdenſabit ꝛ nō eſt veriſimile ꝙ datur maxima denſitas poſſibilis nec minima non poſſibilis. ergo faciet cerā pūctualē. Forte dices daꝛ minimū naturale vel maximū ꝙ nō ſicut tenet gregori⁹ hoc alibi impugnatū ē ꝛ nō eſt veriſile. Gregorius

¶ Preterea da calorē intenſiue in vno corpore vitreo vel diuidet illud corp⁹ vitreū in quālibet ſui partē ꝛ hoc implicat tenēdo ꝙ cōtinuū cōponitur ſemꝑ ex diuiſibilib⁹ vel rumpet in partes finitas tantū: et tūc ſequitur ꝙ calor finitus tantū ageret ſicut infinit⁹ facile eſt deducere ꝑ calculationem.

¶ Poteſt fieri argumentū logicale etiā ꝙ de⁹ poteſt ꝓducere oīe corp⁹ poſſibile ſic. Omnia poſſibilia de⁹ poteſt ꝓducere diſtributiue. ergo oīa collectiue cōſequens eſt falſum nulla ſunt oīa poſſibilia collectiue cōſequētia pꝫ de primo ad vltimū omnia poſſibilia de⁹ poteſt ꝓducere diſtributiue: ergo hec poſſibilia deus pōt ꝓducere ꝛ illa poſſibilia deus pōt ꝓducere. ꝛ ſic de ſingulis copulatiue per deſcēſum poſtea cōſtantia. Etiā nō eſt opus conſtātia ꝓpter neceſſitatē ſingulariū: vltra hec poſſibilia deus poteſt ꝓducere ꝛ illa ꝛ ſic de ſingulis deus poteſt ꝓducere: ergo hec ꝛ illa et ſic de ſingulis copulatim quelibet pars illius copulati ſupponit ſolū demōſtrātur, poſſibilia: ergo totū copulatū ſupponit: ergo oīa poſſibilia deus pōt ꝓducere collectiue. ꝯña tenet ꝑ aſcenſum. poſtq̄ poſſibilia ſupponit cōfuſe tm̄ opꝫ aſcendere copulatim ſicut ſub apoſtoli dei in hac oēs apoſtoli dei ſunt duodecim. ꝯñs eſt falſum ꝓductis q̄buſcūq pōt plura ꝓducere ꝛ ex falſitate cōſequētis reducebiꝛ in falſitatē ꝓductionis infinite multitudinis ſed iſtud argumētū facile dilui pōt. ¶ Seq̄tur tertia queſtio de motu corporis infiniti.

¶ Tertio et vltimo quero circa motum corporis infiniti an dato corpore infinito ipſum poteſt moueri. Queſtio.

¶ Pro ſolutione queſtionis pono cōcluſiones. ¶ Prima ē data linea infinita finita partiū infinita v̓ſus orientē ſortes poteſt ꝑtranſire ꝑ motum totam illā lineā. ¶ Secūda concluſio ſi eſſet vna linea infinita partiū terminata et infinita v̓ſus orientē deus pōt retrahere illā lineā v̓ſus extremū finitū. ¶ Tertia cōcluſio deus poteſt retrahere illam lineā et eaꝫ mouere verſus extremū vocatū v̓ſus oriētē. ¶ Quarta cōcluſio dato corpore omniquaq infinito deus poteſt mouere ipſum et motu recto et motu circulari. Concluſiones.

¶ Prima cōcluſio eſt contra Gregorium ſed eam ſic probo ad lineam infinitā ꝑtranſiri nulla ſeq̄tur cōtradictio: ergo illud eſt deo poſſibile. cōſequentiā dubitat nemo probo añcedens ad illud non ſequitur ꝙ illa linea infinita habeat ꝑtē vltimā vt patet de ꝑtrāſitione ꝯtinui ꝛ linee giratiue. Nec ſeq̄tur ꝙ infinitum rectū clauditur inter duo pūcta ꝛ illud etiā nō eſt apertum impoſſibile. igiꝛ illud nō eſt negandū deo. Preterea ſortes poteſt in prima ꝑte ꝓportionale hore ꝑtranſire partē pedalem illi⁹ linee in ſecūda partem aliā pedalem de potētia dei abſoluta: et ſic in qualibet alia parte ꝓportionali hore ſemꝑ pertrāſeundo per lineam re Gregorius

ctam quo facto tota linea ꝑtranſibitur hunc caſum negat Gregorius.qꝛ videtur ei ꝙ ſequitᷣ contradictio ꝙ infinitū rectū clauditur inter duo puncta:ſed conabimur illud euadere. ¶ Secundam cōcluſionem probo ſi eſſet vna linea verſus orientem terminata pariſijs mirabile eſtꝙ deus nō poteſt trahere illam lineā verſus occidētem per vnum pedē ⁊ qua ratione per vnum pedem per mille ⁊ ſine ſtatu ad illud nō ſequitur ꝙ tota linea relinquat locū retro ſe verſus orientem ꝙ probo:qꝛ tūc per acquiſitionē pedalitatis infiniti locum admitteret. ¶ Tertiā concluſionē probo.qꝛ deus poteſt retrahere illam lineā quēadmodum traxit verſus occidentum: quia quēadmodū non admittit ſuū locū per hoc ꝙ moueatur verſus occidentē:ita nō oportet ꝙ acquirat nouum locū mouendo ꝟſus oriētē. ¶ Quartam concluſionē probo.que habet duas partes quarum vnā cōcedit Gregorius de motu circulari vel giratiuo alias oēs concluſiones negare videtᷣ:ſed dicat ꝙ deꝰ pōt mouere infinitū ꝟſus extremū finitum quādo extremū oppoſitū eſt finitum hoc eſt pōt mouere per latitudinē ſi linea ē infinita in longitudine pedalis latitudinis poteſt ꝑ latitudinem vnius partis vel alterius moueri ſed aliā partem probo nō ſolum ꝑ penetrationem partiū ſed ſine penetratione ſi eēt vna ꝑs infinita illiꝰ corporis oīquaqꝫ infiniti terminata a cētro terre infinita ꝟſus orientē illa pōt moueri verſus orientē ⁊ nullū nouū locū acq̄reret ac perinde erit de corpore oīquaqꝫ infinito ⁊c.

¶ Contra primā concluſionē arguo ſic ſi aliquis poteſt pertranſire lineā infinitam ſicut dicit p̄ma cōcluſio: ſequeretᷣ ꝙ inter puncta finita clauderetᷣ infinitū qḋ ſupra reprobatum eſt.probo cōſequentiā.incipiat ſortes in prima parte ꝓportionali hore pariſijs ⁊ pertrāſeat primū pedale et ſic conſequēter in qualibet parte ꝓportionali hore pertrāſeat pedale inter ſortem in inſtanti terminānte horam et locum a quo incepit claudetur infinitū ſpacium.

¶ Reſpondetur admiſſo caſu et dico ꝙ infinitum ſpaciū pertrāſibit ſortes añ finem hore qꝛ pedale bipedale ⁊ ſic ſine ſtatu.tū in nullo inſtanti intrinſeco illiꝰ hore. verū eſt dicere ꝙ infinitum ſpaciū eſt pertranſitum:ſed in inſtāti terminante horā verum eſt dicere infinitum ſpaciū eſt pertrāſitum a ſorte. Et quando petis vbi eſt ſortes dico ꝙ eſt vbi deo placet:non quidē ſicut dicere ſolemus ꝓueniendo ꝙ inter puncta finita pōt claudi infinitū ꝙ aliquod corpus eſt:et tamē deus neſcit vbi eſt in loco ꝟo vel imaginario vbicūqꝫ eſt in inſtāti terminānte horam ſolū finite diſtat a porta ſancti Victoris: in qua primo incepit mouere quēadmodū in quolibet inſtanti ꝑcedenti ſolum finite diſtabat ab eadē porta ⁊ deus reducit ſortē per locum infinitū in illo inſtāti a loco vel linea quā pertrāſiuit nec eſt poſſibile aliter cū infinitum nō habet extremū verſus partē infinitam non pōt relinqui extra illud. Eodem modo dico ſi eſſet vna linea infinita verſus oriētē ⁊ occidētem ⁊ duo lapides hic elongetur pariſius in p̄ma ꝑte ꝓportionali hore per pedale vnus ꝟſus occidētem alter verſus oriētem et ſic cōſequēter per oēs partes proportionales vnius hore dicitur ꝙ in inſtāti terminānte horam verū eſt dicere tota linea eſt pertrāſita: ſed illi lapides in illo inſtanti finite diſtant: ⁊ ſi eſſent infiniti lapides inter pariſium et orientem ſi deus auferret primū tertiū q̄ntū ſeptimū:⁊ ſic alternatim cōcedo ꝙ pōt cōgregare oēs lapides ꝟſus oriētē et ī inſtāti terminānte horā nullꝰ relinquetᷣ lapis ſuꝑ lineā infinitam.

¶ Potes hic argumentari ⁊ ſic ſoluere poſito ꝙ eēt vnū corpꝰ fiſtulare infinite longū ꝟſus oriētē terminatū pariſijs ⁊ deus in p̄ma ꝑte ꝓportionali vniꝰ hore creet lanceā ⁊ ponat in fiſtulā in ſcḋa parte ꝓportionali creet ſimilis magnitudinis lāceā: ⁊ ſic deinceps ſemꝑ poſterioribus creatis trudēdo priores ad ꝓbandum ꝙ infinitū claudiᷣ inter duo pūcta dicitᷣ ꝙ quelibet lanceola ꝑtranſibit totā fiſtulā et manebit ea: hoc ꝓꝫ lanceola creata in p̄ma ꝑte quālibet pedalitatē fiſtule ꝑtranſiuit:ergo tota gratia materie.conſequentia eſt bona.⁊ eadem via ꝓbabitur de qualibet alia lanceola ⁊c.

¶ Contra ſecundā et tertiam concluſiones ſic argumētor: deus poteſt retrahere ꝑ te illam lineam infinitam verſus oriētem terminatam pariſijs verſus occidentem ſignetur vnꝰ clauus in extremo finito:et in qualibet ꝑte ꝓportionali hore trahit deus ꝟſus occidentem ꝑ pedale iam in inſtanti terminante motū inter pariſium ⁊ clauū eſt diſtantia infinita.

¶ Preterea in illo caſu relinquit totum locum quem habuit in orientē qḋ ſi cōcedas:ergo realiter habet extremū ꝟſus orientem ſi neges tāta eſt diſtāria infinita inter occidentem ⁊ pariſium ſicut inter pariſiū eundo in infinitum ꝟſus.oriētem. Item quelibet pedalitas eius acquirit nouum locū ergo tota linea. ¶ Rurſus capio centrū corporis omniquaqꝫ infiniti vel vnū punctū eiꝰ pariſijs a volo ꝙ in qualibet parte ꝓportionali hore acquirat pedale: ſequeretur ꝙ adhuc totū corpus replet omnem locū poſſibilem qḋ videtur dicendum.

¶ Rñdetᷣ admittendo caſum ꝙ deꝰ trahat ꝟſus occidētē vt ponit argumentū tūc infinitū ſpaciū ꝑtrāſibitᷣ a clauo: ſꝫ in inſtāti terminānte horā clauꝰ ſolū finite diſtat: nec ē poſſibile ꝙ illud extremū ſemꝑ ꝓcedat ſcḋm rectū ⁊ ꝙ in inſtāti terminānte horā plus vel mī diſtat ſicut vnqꝫ añ diſtabat ſꝫ in nullo inſtāti diſtabat a loco a q̄ incepit infinite ⁊ rō eſt: qꝛ tūc aliquid eēt vltra infinitū. Ad aliud vbi dicitᷣ tota linea relinq̄t locū. ¶ Rñdetᷣ ꝙ tota linea nō erat ī loco ſꝫ oīs pedalitas eiꝰ erat ⁊ eſt ī loco ſed de loco ꝟo vel imaginario nego ꝙ tota linea relinquat locū quē habuit in oriēte ſꝑ illo mō trahēdo tenebit illū eſtoꝙ q̄libet pedalitas imo q̄lꝫ ꝑs finita acq̄rat nouū locū quēadmodū q̄lꝫ pedalitas mole mulciberi acq̄rit nouū vbi ſed nō tota moles.

¶ Ad tertiū dico ꝙ ſi eēt vnū corpus omniquaqꝫ infinitū deus pōt ipſm mouere verſus orientē: ⁊ quelibet pedalitas acquirit nouū vbi:ſed totū non acquirit.

¶ Sed cōtra ſic arguo ſigno vnam lineam infinitam verſus vtrūqꝫ extremū vocetur linea a ſigno b.infinitum verſus orientem terminatam pariſijs pono c.pemū ſuꝑ primū pedale b.pariſijs volo ꝙ in prima parte proportionali hore b.retrahatur ꝑ pedale et c.etiā

⁊ ita per quālibet partē proportionalē vnius hore,tūc in inſtāti terminante horā verū eſt dicere totū a a pariſio verſus orientē eſt pertranſitū a c.ergo primū pedale ipſius b.qđ erat termin' linee pariſius ptrāſiuit totū a inter pariſiū ⁊ orientē et a fortiori quelibet alia pedalitas linee b a pario. ergo totū a eſt pertrāſitū verſus orientē.ergo b eſt extra a.Et eodē mō ſi aliqua linea pura b retrahatur nihil eius manebit p lineā rectā vbi prius ⁊ per ꝯñs tota linea acquirit nouū vbi vl' clareſit a vnus aſſer bipedalis latitudinis ſit nouacula in extremo b.acuta diuidens a aſſerē quo ad latitudinē ⁊ retrahat deus b. eſt nouacula eius in qualibet parte proportionali vnius hore per pedalitatē iā in inſtāti terminante horā tot' aſſer a eſt diuiſus:ergo nouacula ⁊ quelibet ps linee b pertranſiuit totū a:ergo inter a ⁊ orientē eſt b. linea infinita:⁊ ſi a habet extremum.

¶Reſpondetur. Admittēdo caſum dicitur ꝙ in inſtanti terminante horam primo verū eſt dicere nūc pertranſiuit a ſed nūc finite diſtat a pariſio ⁊ quolibet alio pūcto ⁊ corpore in mūdo ſed in qualibet pte proportionali illius motus totū b ⁊ quelibet eius ps eſt ſup a ⁊ qñ addis de nouacula acuta dico ꝙ in quolibet inſtāti intrinſeco illi' hore nouacula ſup lineā a ⁊ in inſtāti terminante horā totus aſſer a erit diuiſus in duas medietates quo ad latitudinē et in inſtāti terminante horā ſtat ꝙ nouacula ſit ſuper a vel extra ſed nō eſt poſſibile ꝙ tm̄ diſtat in illo inſtāti ſicut in quocūq tēpore preterito diſtabat:qꝛ p pedale tripedale quadrupedale pētipedale:⁊ ſic ſine ſtatu mō in illo inſtāti nō ſic diſtat Et ſi arguas poſſibile eſt ꝙ in hoc inſtāti plus diſtat ꝙ̄ in hoc tēpore preterito demonſtrādo primā partē proportionalē horet in hoc tēpore preterito demonſtrādo ſecūdā partem proportionalē hore:⁊ ſic de ſingulis.igitur.

¶Reſpondetur. Vide an deliras per aſſēſum in modalibus cōpoſitis. Scdō videas an ſit eundo nūqđ tibi obuiabit p partē tpis terminatā ad inſtās, terminatū ſicut ſi ſortes ⁊ plato cōtinue albeſſant p vnā horā equaliter ⁊ ſortes in inſtāti terminati hore primo non ſit ſortes fuit ita albus ſicut plato eſt nūc in hoc inſtāti ſed bñ verū eſt ꝙ ſortes in nullo inſtanti fuit ita albus ſicut plato eſt. Iſtud totū quod dico de pertrāſitione declarabit duobus exēplis et ſunt probationes etiā bene apparentes ꝙ poſſibile eſt infinitū eſſe pertrāſitū do vnū caſeū terminatū pariſiꝫ eundē infinitū verſus orientem quadrupedalis latitudinis veniat mus in prima pte pportionali vnius hore ⁊ rodat, caſeū in medio pedaliter in ſcda pte pportionali iterū pedaliter:⁊ ſic p oēs ptes pportionales vnius hore in inſtāti termināte horā erūt duo caſei infiniti q̄ a pte pportionali illius hore ⁊ in quolibet inſtāti mus finite diſtabit a pariſio:⁊ tñ diuidet totū caſeum ⁊ faciat duos caſeos integros primo in inſtanti terminante horam hoc eſt illud erit primū inſtās in quo erunt duo caſei infiniti loquor de caſeis totalibus ꝙ dico de mure accipe de vno angelo quod poteſt deo fauente ſed exemplum muris eſt ſenſibilius quare non poterat vn' angelus pgere cū caſeo rodente lateraliter ppe murē:⁊ ſic totā lineā ptrāſiuit. ¶ Scdm eſt ſi eſſent infiniti lapides pedales ſup lineā infinitā inter pariſiū ⁊ orientē qđ obſtat ꝙ vnus angelus vadat inter primū lapidē ⁊ orientē ⁊ proiiciat illū a tergo extra lineā ſicut Ouidi' narrat de deucalione rege theſſalie primo methamorphoſeos ⁊ pirra eius cōiuge qui proiecerūt retro oſſa parētū in ſcda parte pportionali vadat angelus poſt ſecundū lapidem pura inter orientem ⁊ lapidē et illum proiiciat retro et faciat ſic cum quolibet lapides pportionales vnius hore in inſtanti terminante horam omnes lapides ſunt remoti a linea ſic tota linea eſt pertranſita.

Duo exēpla. Ouidius.

¶Sed ꝯtra iſtō arḡ:qꝛ de' pōt mouere mobile in inſtāti vl' ſaltē mutare; faciat angelū michaelē incipere pariſiꝫ in hoc inſtāti ⁊ eū mutet p totā lineā infinitā tūc nō potes euadere quin infinitum claudit inter duo puncta.

¶Reſpōdeo admittēdo caſuꝫ ⁊ dico ꝙ michael eſt per totā lineā in illo inſtāti ſed ſemp eſt finitū ſpacium inter michaelē, ⁊ pariſium a proximiori loco quo eſt michael et non datur vltimus locus in quo eſt: quia in loco vero vel imaginario infinito. De hoc ante argutū eſt ponendo ſortē et platonem in infinitis locis ꝙ in aliquo ſenſu concedi poteſt ꝙ infinitū rectuꝫ clauditur inter duo puncta. Fortaſſe angelus ex natura ſua poteſt eſſe in loco infinito longo ſuppoſitis duobus apparentibus. primum ꝙ nulla loci figura angelo repugnat ſecūdum ꝙ quicqđ poteſt eſſe in vno equaliuꝫ poteſt eſſe in reliquo equali illi ſi angelus poteſt. eſſe in quadrato pedali apparet ꝙ poteſt eſſe in linea quantūcunq longa ſed hoc eſt altioris ſpeculationis.

¶Secundo arguo probādo ꝙ linee infinite nō poſſunt moueri:quia ſi hoc eſſet verum ſequeretur ꝙ ſpacium mille leucarū eſſet pertranſitum in inſtanti per motum hoc cōſequens eſt falſum:ergo ⁊ antecedēs. Falſitas cōſequentis eſt nota:qꝛ eſt repugnantia in adiecto motus ſucceſſionem connotat probo conſequentiam ſigno duas lineas parallelas infinitas verſus orientem a b ſit a in primo climate in diameroes tranſiens in infinitum per aphricam ſit b finita in montibus iperboreis vltra climata tranſiens per aſiam in infinitū quieſcat a deprimatur b.verſus extremum infinitum quieſcente extremo in montibus iperboreis per vltimum inſtans nō eſſe:quia ſic motus incipit eſſe. Tunc ſic arguo immediate poſt hoc b tanget a inter b et a eſt ſpacium mille leucarum. ergo ſpacium mille leucarū pertranſibit per motū in inſtāti ꝙ p motū hoc ptꝫ qꝛ illud ſupponim' ꝙ moueat b ꝙ in inſtāti qꝛ ſi ſucceſſiue tūc pri' b ptrāſiret vnā leucā mille leucas:ſed ꝙ immediate poſt hoc b tāgēt a 3390 immediate poſt hoc b et a non erunt paralelle. Patet per extremum vocatum depreſſum.ſed erunt cōcurrentes ergo ſi in infinitū protrahūtur neceſſe eſt illas cōcurrere per illam petitionem Euclidis. Si due linee ſuper tertiam ceciderint et anguli ex vna pte fuerint maiores ex altera minores neceſſe eſt illas lineas ſi in infinitum protrahantur cōcurrere et hoc patet ad ſenſum. Accipe virgas:et ſic ordines et ratione probari poteſt ꝙ ſemper pedalitas b plus diſtās a mōtibus iperboreis magis appropinquant linee a.

Euclides.

¶Reſpōdet negando ꝯſequētiam ⁊ ad probationē cōcedo ꝙ immediate poſt

hoc b tanget a vt argumētū aperit. ſed nulla ps
infinita b immediate poſt hoc tāget a ſemꝑ par
tes prope orientē citius tāgent ⁊ alie tardi⁹ nec
ſequiť ꝑpterea moueať b in inſtāti ſed ſucceſſiue
q: modica depſſio in b facit ptes ꝟſus orientē bn̄
deſcēdere nulla pedalitas b primo tāget a qđ ps
ſigno pedale ꝑ mille leucas inter orientē ⁊ mōtes
iperboreos ſi illa pedalitas g b inter g ⁊ orientē q̄
eſt pedalitas b linee plus tāget a ꝙ̄ g ⁊ i tāget a
an̄ h ⁊ k ante i. ⁊ l ante k: ⁊ ſic in infinitū ſed im-
mediate poſt hoc infinita pars b tāget a.

Sed ↄtra illđ ar̄ ponať etiā

c linea a pariſio in infinitū ꝟſus orientē iaʒ c me-
diat inter a ⁊ b iā ſic arguiť b tāget c lineā an̄ a li
neā: q: ſucceſſiue moueť ⁊ c mediat: ergo nō im-
mediate poſt hoc b tāget a. ꝓb tāget c. ante a pʒ
quelibet pedalitas b tāget pedalitatē ei r̄ndētē
in c. an̄ ꝙ̄ tāgat pedalitatē reſpōdētem in a: ğ b
prius tāget c ꝙ̄ a. inſuꝑ ſi eſſet alia linea infini-
ta in antecedimaribus d trāſiēs infinitū ꝟſus oriē
tē ſequiť b eq̄ cito tāgeret d ſicut. c. qđ ſi cōcedas
pono infinitas lineas inter d ⁊ meridiē oēs trā-
ſeuntes in infinitū verſus orientē iā nō dabiť vlti
ma linea verſus meridiē ſequereť ꝙ b eque cito
tāgeret eas oēs: ⁊ ſic immediate poſt hoc faceret
magnam portionem circuli.

Reſpondeť admittendo ca-

ſum de c linea ⁊ negať ꝙ b tāgat c ante a. ⁊ cōce-
diť ꝙ q̄lʒ pedalitas b tāget pedalitatē ei reſpon
dētē in c anteꝙ̄ in a. ergo b prius tāget c ꝙ̄ a ne
go illā ↄſequētiā ⁊ qn̄ ponis d vltra a ⁊ infinitas
lineas admitto caſum ⁊ eo admiſſo dico ꝙ b nō
citius c ꝙ̄ d⁊ infinitas lineas verſus meridiē tā
get. Et aliud quod tāgitur de circulo.

Reſpōdeo per ꝑpoſitiōes.

Propoſitiones

prima eſt more mathematico loquēdo ac ſi
ex fluxu pūcti nō in directū fluat linea curua ⁊ cir
culus dicať ꝑ immediate poſt hoc erit portio cir-
culi da vnū inſtans poſt hoc qđcūq̄ fuerit illud
dabitur portio circuli qđ patet immediate poſt
hoc b. linea depriměť. ğ pūctū pedaliter diſtās a
mōtibus iperboreis facis portiorē circuli paruā:
q: nō fluit per lineā breuiſſimā pūctū pedaliter
diſtās a mōtibus iperboreis facit maiorē portio
nem circuli in equali tempore.

Scđa ꝑpō. Dato quocūq̄

inſtāti poſt vltimū inſtās nō eſſe depreſſiōis infi
nite magna erit aliqua portio circuli. patet non
datur pedalitas maxime diſtās a mōtibus iper
boreis et quādo pedalitas plus diſtat portio cir-
culi eſt maior.

Tertia ꝑpō an̄ qđlibet in-

ſtās futurū poſt vltimū inſtans nō eſſe depreſſio
nis dabitur infinitū ſpaciū inter b ⁊ a poſt pūctū
ſectionis ⁊ contactus da vnū inſtans poſt hoc et
inuenies ꝙ b interſecat a da punctum ſectionis
in illo inſtanti prope nos inter illud pūctū ⁊ oriē
tē vbi b eſt extra a. ꝑpe pūctū ſectionis eſt peda-
le ſpaciū interceptū bipedale tripedale quadru-
pedale: ⁊ ſic ſine ſtatu ⁊ cauſa eſt: quia eundo ad
orientē ſemꝑ quālibet ſectionem ſectio precibat.

Tertio arguiť ſi linea infini

te longa pōt moueri ſequereť ꝙ aliqđ valde tar
de motū moueť infinite velocitate ↄñs eſt impoſſi
bile. ergo ⁊ an̄s ꝓbo ↄñam. ergo vnā lineā infini
te lōgā a cētro terre trāſeuntē ꝑ celos moueať il
la linea ſic. ſ. ꝙ pedalitas ꝑpe terraʒ moueatur
adeo tarde ſicut limax iā tarde moueť: lʒ ꝓbo ꝙ
infinite velociter moueť capio aliā lineā pedalē
ꝙ̄ ſuppono circuire terrā cū illa infinita ſit pri-
ma a. ſcđa b. a infinite velocius moueť ꝙ̄ b. igiť.
qđ ꝓbo qđlʒ mobile qđ mobile circulariter mo-
ueť ita velociter ſicut pūctū velociſſime motū in
eo ſi qđ tale ſit vel mediū punctū eius: q: ꝯ motuʒ
difformē ad vniformitatē reducere opʒ mola fa-
bri moueť ita velociter ſicut pūctū mediū ſemi-
diametri ei⁹ vel ſicut ſupficies terminatiua mo-
le: ſed hic nō pōt dari pūctū velociſſime motū: q:
quāto pūctū plus diſtat a cētro vel a principio tā
to maiorē circulū deſcribit in equali tempore: er
go velocius moueť et ptes moueně in hac linea
difformiter. ergo totalis linea ociſſime rapitur
circa terram.

Reſpondeť ꝑ ꝑpoſitiones.

Propoſitiones.

prima eſt ꝙ̄ro linea eſt longior tanto ocius
mouetur ſuppoſito ꝙ partes equaliter altera
terra equaliter mouentur hoc patet: q: in equa
li tempore maius ſpacium deſcribit punctuʒ me
dium eius vel punctum velociſſime motum pro
nunc non curo vtraꝗ̄ illarum poſitionum ſit ve
ra illud clarum eſt in lineis finitis. Secunda
propoſitio nulla eſt propoſitio motus linee ad
lineam b probatur linea b mouetur ita veloci-
ter ſicut punctum extremum vel medium eius
linea a incōparabiliter velocius moueť. Ter-
tia propoſitio. infinite velociter mouetur linea
a. patet quantumcūq̄ velocitate motus data cō
tingit dare velociorem motum linee a. non con-
tingit dare maiorem igitur minor patet: q: vel
erit motus linee finite vel infinite nō eſt primū
ſi moueatur motu proprie dicto neq̄ ſecundum.
Quarta propoſitio linea a. non mutatur in-
ſtantanee patet ex toto caſu forte dicis ꝙ linea
iſta in tempore finito tranſibit ſpacium infini-
tum diſtinguitur vel ꝙ vna finita et determina-
ta pars linee a pertranſeat infinitum ſpacium
in tempore finito equaliter mouendo. et ſic ne-
gatur vel quocunq̄ partibus linee datis mouen-
tibus dantur partes que velocius mouentur: et
ſic conceditur hoc eſt dicere nullum eſt inconue-
niens a totali linea.

Quarto arguitur dato cor-

pore infinite grauitatis ſuper reſiſtentiam infi-
nitam vel illud deſcendet vel non ⁊ conſimiliter
poteſt queri de calore infinito et infinito frigo
re approximatis: ſed q: fortaſſe dicetur ibi nul-
la erit actio capio corpus vniformiter calidum
vt quattuor volo ꝙ ſit infinite magnum ⁊ aliud
corpus bipedale frigidum infinite quo ad inten
ſionem queritur que actio erit ibidē ſi dicas fri-
gus corrūpet calorē poſtꝙ̄ eſt infinitū intēſiue
qđ ſi cōcedas. Cōtra corpus calidū habet infini
tas partes nō cōicātes caloris. ergo eſt etiā infi-
nite calidū. Si dicas ⁊ bn̄ hoc minime ſufficere
ad corpus eſſe infinite calidū ſed requiriť ꝙ oēs
ſint in eodem ſubiecto primo penetratiue quod
nō eſt in alio corpore Cōtra hoc nō impedit oēs
pedalitates caloris ſe iuuāt ⁊ ſunt infinite. ğ infi
nita eſt actiuitas ⁊ infinita reſiſtētia. Itē datis
duobus corporibus a ⁊ b. ſit a vniformiter graue
vt vnū b. pedale infinite grauitatis ponať eque
libra infinita b. nō plus pōderabit ꝙ̄ a eſto ꝙ ſit
infinitas intentionaliter in b. ⁊ nō in a.

¶ Reſpondet ſufficienter arguendo vſq ad finē argumēti q̄ frigus calorem corrumpet nō ſatis bñ applicantᵗ ptes diſtātes ad reſiſtendū ac ſi ſimul eſſent bene verū eſt q̄ multe ptes ſe iuuāt ad agendū ⁊ reſiſtendū ſed nō ſic ad agendū vix pcipies manū citius frigefactā a toto mari q̄ a dolio pleno aque vł puteo paruo equaliter frigido cū toto mari ⁊ qñ argumētaris de a ⁊ b. corporibus grauibus dico q̄ a in extremo balācis tm̄ pōderabit ſicut b. q: eſt infinita grauitas meli⁹ applicabitᵗ in equilibra q̄to plus diſtat a medio et ita de qualibet alia qualitate motiua ſecus ē de qualitate actiua.

¶ Sed contra illud arguitur ſignādo vnā equilibrā ſuſpēſam in aere quā de⁹ conſeruat: ⁊ etiā ne frangatᵗ ponatur tota ſpera terre penetratiue cum ſua grauitate q̄ ſtet in altero extremo ponatur vna faba in alio ⁊ elongetur extremum in quo eſt faba ſequitur q̄ tādem trahet totam terram.

¶ Reſpondetur q̄ aliquid eſt ſuper hoc tactū queſtione p̄cedenti etiā de terra videtᵗ multis ſi eſſet omnino penetratio partiū nulla eſſet actiuitas grauitatis ſ3 quicq̄d ſit nō ſto in illis cōcedo q̄ faba tādē p elongationē ſibi attrahet mille pōdera equalis grauitatis cum terra ſed bona ē queſtio ponēdo in vno extremo grauitatē infinitam ⁊ q̄ deus infinite oblonget aliud extremū ſemp tenēdo fabas in eo. an ante inſtans terminatū hore puta in tpe terminato ad illud inſtans attrahet grauitatē infinitā ad equalitatē ⁊ q̄diu ſtabit: ſ3 hoc tibi relinquitᵗ.

¶ Quinto arguitur poſito q̄ deus creet vnū corpus infinitum ſurſum eundo terminatū ſup capita noſtra in principio infime regionis aeris ⁊ ſit ipſum graue ⁊ relinquatᵗ nature ſue vel deſcendet vel nō. ſi ſecundū. contra eſt graue appetit eſſe deorſum nō habet impedimentū. ergo deſcendet. Si primū ergo infinite pars eius q̄ eſt extra celū verſus celū3 moueretᵗ ⁊ p ɔ̄ñs aſcēderet ⁊ hoc eſt maius inconueniens q̄ q̄ illa ps finita ſub celo nō deſcēderet domin⁹ Gregorius propter hoc dicit nō deſcendet.

¶ Sed cōtra hoc arguitᵗ voce pars extra celū a inter celos a cōcauo lune ad cōuexum noni celi vel vltimi quocunq fuerit b ps infra celos an hoc q̄ tota linea deſcendat nō ſequitᵗ q̄ a aſcēdat. ergo male dicit pbo aſſumptū q: ſi aſcēderet hoc eſt: q: magis appropinq̄t celo ſed ppterea nō ſequitᵗ ſi eēt lapis per vnū pedē diſtās a celo quēadmodū graue hic recedit a circunferētia ad centrū ſed hoc ibi dicis nō pōt nec eſt centrū nec circumferētia ppterea nō videtur eſſe idē extra celū ⁊ infra q̄d eſſet de tali lapide ſi relinquatᵗ ſue nature dubito ſi dicas q̄ ille lapis quieſcit ibidē ⁊ idem de a parte linee date c. pars appetit deſcēdere ⁊ eſt valde grauis ⁊ alie ptes. ſ. a ſupra celū ⁊ b in celo reſiſtūt. ergo c ps niſi reſiſtenti a fuerit fortis rūpet violenter ipm phibens ⁊ deſcēdet. Itē clarius ponatᵗ doliu3 infinite longū habēs baſim ſupra pariſium plenū vino ⁊ frāgatᵗ baſis vino relicto ſue nature ⁊ clarum eſt q̄ viuū infra celū deſcendet an vinum in celis reuoluetᵗ cum eis ex ſua natura notū eſt q̄ nō an ibi ppetuo q̄eſcet vel materia eius, dubiū eſt q̄d fieret ſi deus caperet partē celi ⁊ poneret in aere eadē relicta in celo vel nō relicta. Sic p3 q̄ nihil certi huic argumēto dici pōt Sed ſi deus faceret ſpherā leuiū in infinitū ſurſum vt igne3 ſine celo tūc q̄d dicendū certū nō eſt. Si dicas q̄ deſcēdet ⁊ ibi eſt acrius punctū an ſemp mouebitur: vel tandē q̄eſcet quādo prima pedalitas eius tāget centrū terre ē infinita ps ſurſum ⁊ ſi in quolibet die mille leuce ptranſeāt cētrū terre ſemp ſunt plures partes ſurſum q̄ deorſum et ſufficiunt ad pellēdas alias ptes q̄ ſunt ex alia pte cētri q̄ nō poſſunt reſiſtere ſufficiēter actiuitati grauitatis ſurſu3 que eſt extra ſurſum locū naturalem potens eſſe in ſuo loco naturali.

¶ Sed contra illud arguitur Non habet locū naturalem in illo caſu. ergo nō appetit ire ad centrū terre ɔ̄ña claret probatur añs. graue appetit ire ad cētrū terre per linea3 breuiſſimā ⁊ ſi eſſet extra ſic mouebitur remoto prohibente ⁊ nō quieſcet quouſq mediu3 eius ſit medium mūdi: ſed ſic nō eſt de corpore illo infinito. igitur q: nō habet medium ſemp maior pars eſt ſurſum. ¶ Preterea ē in fine grauitatis illud corpus in forma vł in valore. ergo deſcēdet in inſtanti ⁊ tunc quero qñ quieſcet quota pars illi⁹ linee erit ſupra cētrū: ⁊ quota infra. Si dicas nō deſcēdet ptra aliud corpus ſecū eiuſdē ſpeciei ſpecialiſſime deſcenderet: ergo ⁊ ipſum nec valet dicere q̄ infinitas phibeat: q: calor infinit⁹ extēſiue ⁊ intēſiue calefacit plus q̄ infinitus. Poteſt fieri argumentū q̄ deus nō pōt pducere maximam raritatē poſſibilē: q: tunc mobile poſitum in eo mouebitᵗ ita velociter vel mutabitur ſicut in vacuo ⁊c̄. Regula.

¶ Finitᵗ propoſitum de infinito magiſtri Joannis Maioris.

¶ Dialogus inter duos logicos ⁊ magiſtrum.

IOānes formā. Quid hoc ſibi vult dicere Joānes: regēs ita inſtanter petit cappa3: vix lapſus eſt dies vnus a logice exordio quo cappa3 non petierit: ſub velamine neſcio quo vt in philoſophorum vico litterā Ariſtotelis lectitet. Joannes dulart. Profecto rogas iſte exactiones non ſolent mecum fieri gandaui: nec iſta petūt regentes in grāmatica que longe maiore3 operam circa diſcipulos adhibēt matutinis ſcholā ingrediētes tarduiſq exeūt. Joānes formā. Que dicis alio argumēto cōfirmare conabor. In ſancto andrea famoſo liberaliū artiū ſtudio nihil his a ſeculis ē petitū niſi me fallat opinio regentiū in artib⁹ cupiditas hūc modū ſoluēdi adiuenit. Joānes dulart. Idē louanij ⁊ colonie modus obſeruatᵗ. Aliud te non latere volo. nō ē mihi animus artibus incūbere q̄ more fluctus aque abeūt. Juri pōtificio et ceſareo operā nauabo. Joannes forman. Fortaſſe identidē faciā: ſed prius conſulamus regentem quidnā faciendū ē exoro. Joānes dulart. Abſit p minas blanditiaſq nobis ſataget ſecū viſitare artes. ſi nō acquieſcamus ei iniuria nō dubites nos laceſſet, ⁊ forte verberib⁹ ſine lege nos cedet

ſed magiſtrū Joānē amand adeamus. ē mihi
patriota ⁊ amicus. noſtra archana regēti nō pa
te faciet. Joannes dulart. Placet habeo etiā alia
querere. Magiſter Joannes annandus. Salue
Joānes formā. Que noua fert anim⁹? Quiſnam
eſt iſte iuuenis quē tecū adducis. Joānes formā
Eſt ē, iā gandēſis noſtre lectionis: paucula ha-
bem⁹ a te q̄rere. Magiſter. audiamus q̄ſo. Joā
nes forman. Regens petit a nobis ſolutionem
cappe. nō eſt modus ſancti andree nec ceterorū
ſtudiorū. Quid tibi videt̄ an hoc equū ſit nobis
ſignifica. Magiſter. Grauis ē hec q̄ſtio. An tu tā
ta tenacitate laboras vt regētis ſalariū ſoluere
recalcitras. Joānes formā. Nō ppterea dixerim
certe intelligas etiā nos ambo ſoluim⁹ ⁊ p figura
ſimiliter vbi alij ſimplicē dedere ego cōpoſitam
q̄ pōt diuidi in duas ptes intelligibiles capaces
prioris ſenſus: hoc ē ſolutionis primo inſtitute
⁊ pari forma de cappa. Joānes dulart. Nos ſolū
quid eq̄tatis ē ſoluēdi rogam⁹. Magiſter. Equū
eſt ſoluere. Hāc cōcluſionē pbo iure nature: di-
uino ⁊ humano. Jure nature ſic. Unūquenq̄ de
ſuis laborib⁹ victitare recta ratio ſuggerit. Jure
diuino prime corinthiorū nono inquit apoſtol⁹
Quis militat ſuis ſtipendijs vnq̄. Quis plātat
vineā ⁊ de fructu ei⁹ nō edat. Et deuteronomij vi
geſimoquinto. Nō alligabis os boui trituranti.
Et tertiadecima queſtione prima. Eccleſias. Et
extra de pbēdis ⁊ dignitatib⁹. Extirpāde. Et eſt
Innocētij tertij hec verba apoſtoli allegātis. Joā
nes formā. Ex his omnibus quomodo concludis
regentē in artibus debere petere pecuniam pro
cappa. Magiſter. q̄uis ex aſſumptis nō 9cludat̄
immediate regentē debere petere pecuniaȝ pro
cappa. tñ cōuincit̄ q̄ ſcolaſtici tenent̄ ei ſatiſfa-
cere pro iprobo labore quē in docēdo aſſumit ⁊ ē
cōſtitutio humana ad hāc ſolutionē determinās
quēadmodū ius naturale ⁊ diuinuȝ dictat ho-
minē de peccatis debere penitere ſed mater ec-
cleſia illud determinat p aliquo tpe anni. ſm il-
lud extra de penitētijs ⁊ remiſſionibus. Omnis
vtriuſq̄ ſexus. Joānes dulart. Allega nobis illā
cōſtitutionē q̄ oporteat ſoluere p cappa: et q̄re
pariſij ⁊ nō alibi. ⁊ nō regentibus in grāmatica
ſicut in artibus. Magiſter. Siue allegādo ſiue
Conſuetu- nō in idē redit. Cōſuetudo ē lex nō ſcripta et q̄ñ
do eſt lex nō cēt cōſuetudo redde q̄ꝺ debes: ⁊ ptinus inue
nō ſcripta nies vix ſolutionē in ſubſexquialtera pportione
Ariſtote- ad eius operā das. dijs parentibus et magiſtris
les. inquit Ariſtoteles pōt ad condignuȝ regratiari
nemo. quare pariſij: aliorū pace dixerim: facile
eſt reſpondere: non eſt facile creditu q̄ alibi tñ
opere aſſumant in docēdo regētes hic ſtudenda
exercitatio. nonne hec carmina audiſtis: Nec ſtu
Verſus. diuȝ tale q̄ꝙ laudent̄ athene. Eſt viſuȝ in terris
quale ſequana tuū. Romani q̄ñ habebant im-
perium gaudebāt priuilegijs q̄bus alij nō gau-
debāt ⁊ reputabant̄ nobiles. Quare illud a pre
claro ſtudio pariſiēſi negabis q̄ꝺ iuſtū eſt: ⁊ ſola
cauſa in romanis erat iminentia imperij prius
aſſirijs: perſis: medis. macedonibus ſm q̄ dici
ſolet nulli adequat̄ lumē cū lumine ſolis nullō
romano par fuit imperio. Preterea alij iuſte idē-
tidem expetere poſſunt de regētibus in grāma-
tica multa dici poſſunt. Martinus de magiſtris
Martin⁹ grauis theologus opinat̄ regētes in artibus nō
de magi- aſtrictos ieiunio quadrageſimali per locū a cō-
ſtris. trario ſenſu illud negare videt̄ a grāmatice re-
gētibus in ſocium ſorboni cū eligit̄ nemo niſi q̄

prius curſuȝ integrū duxerit in artibus: legens
grāmaticā ita diu ſicut iotarius in ſociū non aſ-
ſumit̄. Itē nō nego quin iuſte eis in grāmatica
regētibus debeat̄ aliq̄d vltra portionē. Joānes
forman. Certe vr̄ mihi ratio de ieiunio valere d
tius pro grammaticis q̄ artiſtis. Magiſter. Nō
figamus hic veſtigia non negare intendo quin
multi regētes in grāmatica aliquibus regētib⁹
in artibus pſtent: ſed ſibi imputet̄ quare hec cō
ſuetudo nō itroducat̄. Joānes dulart. Carmina
que induxiſti p iouez ſatis ſtoccipēdo vbi ſtudiū
pariſiēſe extollere moliris: teſte Horatio in arte **Horatius.**
poetica. Pictorib⁹ atq̄ poetis q̄ꝺlibet audēdi ſp
dat̄ equa ptās. Athenaꝝ ſtudio ſcientiaꝝ torrētē
Ergo pparare nō debebas. ibi ſeptē artes tāq̄ a
fonte ſcaturierunt. Magiſter. Hec carmina ego
ipſe vti intelligitis nō fabricaui: ſed ad athenas
ſeptē artiū liberaliū inuentricē grāde facio: ſed
ſicut ſinagoga q̄ ſancta erat p tpe ſuo. eccl'ie locū **Analogia/**
dare nō erubuit. athene pariſiorꝫ achademie. **ſcio.**
hic doctrina athenaꝝ cū cremēto Pariſiēſi vber- **Ariſtote-**
rime fluit. zenonis ſophiſmata: pclariſſimi Ari- **les.**
ſtotelis logica Diui platonis methaphyſica ſor- **Plato.**
bona cū philoſophorū vico cū athenis cōtendere
poſſunt. Joānes formā. Reſolue an iuſtū eſt ſol-
uere. Magiſter. Jam reſpōſuȝ eſt: ⁊ cōfirmo per
terminū cappa in quo ſunt quinq̄ littere p lit-
teras interpretādo. c. capias a prepō. p. potētib⁹
p. ſecundo loco pecuniā. a artiſtis. ita q̄ termin⁹
tñ valet ſicut cape a potētibus artiſtis pecuniā
ita q̄ ſi nō q̄ꝺlibet iſtorū argumētoꝝ cōcluſionē
concludat: oia tñ iuncta. Joānes dulart. Multa
inſolida inuoluis. In primis, potētiores artiſte
ſunt pauperiores holes: quonā pacto dicis a potē-
tibus artiſtis: dicas ab impotētibus artiſtis: q̄
diuites viri pleruq̄ ſunt impotētes, artiſte ⁊ ſic
interpretādo terminum falleris. reducam illud
argumētum cōtra te. cappa. c. caueas. a accipere
p. pecuniam: p ſecundo loco pro. a artiſtis. ac ſi
diceret̄: caueas accipere pecuniā pro artiſtis. Et
q̄ñ dicis. Si nō q̄ꝺlibet cōcludit: omnia tñ ſimul
iuncta hoc repugnantiā inuoluit. ſi non q̄ꝺlibet
concludit quodlibet argumētū ſolui poſſe nō ne
gandum eſt quodlibet ſoluto omnia concludūt
perinde eſt ac ſi diceretur tota multitudo eſt in
inferno pro ablatione recemorum. ⁊ quilibet il-
lius multitudinis eſt in celo in ſophiſmate q̄ꝺ
regis nobis ſolet practicare in copulatiuis ⁊ co-
pulatis. Magiſter. Nō ſane intelligitis clarum
eſt intueri. oia plus vos mouere debent q̄ q̄ꝺ-
libet vnum argumentum ſeorſum. quis niſi ce-
cutiens bene ambigit vbi arguis ex appellatio
nibus harum notionum potentibus artiſtis de
caperis nō immediate iungitur in cuius iudiciū
per pecuniā ſignificans inter a ⁊ p primuȝ inter
ſerit. Item ſcōo de celo inquit Ariſtoteles. Lo-
quendū eſt vt plures. ſed pergite ad alias que- **Ariſtote-**
ſtiunculas ſi vobis occurrant. Joannes forman. **les.**
Eſt nobis animus haſce artes peſſundare, que
inſtar niuis in conſpectu ſolis liqueſiunt extra
ſtudium quid pderunt artes. O bone ieſu quot
eorū dantur cachinno qui dies integros abſor-
bent an cuiuſlibet hois aſinus ſit aſinus addūt
quedam ſincathegoremata vt aliquid frugi vi-
deatur vbi eſt infelix lolium. ſicut a hominis aſi
nus non eſt aſinus preter modum philoſophicū
Joānes dulart. Profecto recte dicis. artiſte ſuas
artes iactitāt vtiles propter alias diſciplinas et
omni luce clarius eſt nec theologiam nec pnam

philoſophiam nec matematicaȝ iſtos me ldros inſerere: quia eſſet in cirpo nodum inquirere. Magiſter. Prohdolo: vos seductos inſpicio oculos, faſcinatos habentes: hec exempla aſino:uȝ adducũtur vt in ceteris ſcientijs manuductionẽ habeatis. capiatis alia exemplaria ſi libet. vtputa a celum non eſt celum. cuiuſlibet epiſcopi beneficiũ non eſt beneficium. ſi nunc in teneris annis ad hec anheletis de ſincathegorematib⁹ quid obſtat in hac iuuẽtute vt omnia hec penetrabilia traſcurratis: ne falli poteſtis in poſterũ in ſimilibus regentibus. profecto vobis eſt tediosus vbi multum tempo:is inutiliter frequenter vobiſcum clamitẽ: nec nimis in illis inuolutis ſcopulis immo:ari app:obo. Joannes formã Petrus canoniſtas vt a maio:ibus audiui theologo p:eferẽdus eſt. quid ergo p:odeſt videre artes p:opter theologiam cum quadrimus canoniſta theologo duodecim anno:ũ p:eferatur tẽpus ſatis inutile in caſibus poſſibilib⁹ deo nũq̃ euenientibus. vt de infinito. de intentione fo:marum in materia: de charitate. in ſeptima decima diſtinctione p:imi ſolẽt tractare theologi an continuũ componatur ex punctis. in ſecũda diſtinctione ſecundi ſententiarum. ꝛ ita in pleriſq; alijs allegarunt mihi illa loca ꝛ menti commendaui: tu ſcis an ita ſit Magiſter. Digito cõpeſce labellum: nõ transgrediaris limites tuos in theologia: ſed q: ſiniſtre te eruditũ video cõtra artes vmbone repellam vmbones: ſuccincte tamen pertranſiens reſpondens ſolum illi obiectioni in qua dicis canoniſtam theologo p:eferendum: quia ex tua pharetra non venit illa ſagitta. Bene verum eſt q̃ Hoſtienſis extra de cõſanguinitate ꝛ affinitate. c. p:imo. ꝛ extra de clericis non reſidentibus. Sue fraternitatis. ꝛ Pano:mitanus dicunt q̃ ſi fuerit locus vbi ventilẽtur cauſe ꝛ non hereſis canoniſta theologo p̃ponẽdus eſt. Iſta ſunt verba canoniſte decretales epiſtolas conſideratis facile ſoluẽtis queſtionẽ ſatis impertinenter motam in capitibus p:edictis: cum ibi ſolum dicatur q̃ iudex debet ſcire canones ꝛ hoc quis negat: ſed rurſus conſidera quid Okam in dyalogo lib:o p:imo capite tertio dicat: canoniſtas temerarios p̃ſumptuoſos appellat. ꝛ ca. xiiij. eiuſdem lib:i dicit canoniſtas puros nõ debere inferre aliquid per bonã conſequẽtiam ex his que in iure hñt niſi ita patenter ſequat̃ vt cuilibet pateat: quomodo ipſe cõſequẽtiarum ignarus non illuſus deducere poteſt declarat per exemplum lõge docti viri in theologia ſcribentis cõmẽtarios beati Dionyſij accuſati publice in concilio. qui petit canoniſtã p:o ſe reſponſurum. cum nõ calleret canones dictum eſt ei illud eſſe turpitudinis theologo triũ dierum inducias flagitans. Tertio quoq; dic ita p:ofunde rationes canoniſtarum eneruauit. vt que p:ima fronte videbantur eſſe in cura vib:ate p:o ſua parte in contrarios perpulch:e reto:ſit. Reſpondit romanus pontifex: eſt iſte quem dicitis iura neſcire ita ſcite omnia explicat vt iuris radicem in digitis ferre videatur. nimirum quia ius diuinum ſancto:um patrum ſanctiões philoſopho:ũq; ſcripta ita p̃f.unde. ante rimabat̃ q̃ iura ab eis emanãtia q̃drare oſtendit: q; elenchos ſophiſticos inferendo decipi non poterat. Inſup theologus vti videtis eſt ambidexter iura p:imo intuitu in radice capit ſubtilius impugnat tutius in reſpondendo ſeſe habere dinoſcitur: illationem ſophiſticam quantũcunq; nodoſam nõ fo:midat. Eccleſie enim in diebus Auguſtini ꝛ Hieronymi ante ius canonicum bene regebatur. ipſum eſt agar ſuffultum diuitijs ſaram ſuaȝ dominam deſpiciens. Joãnes dulart. Placet hoc: nõ facile credendum opino: aliquẽ poſt p:ima grammatice rudimenta quattuo: anno:ũ curriculo ad equalitatem theologi duodecim vel quattuo:decim annis exercitato peruenire poſſe. Magiſter. Recte ſentis in liberalibus doctus a puncto in punctum lineã rectam ducit. alter multas epiſtolas memoriter habet q̃s in radice difficulter capit. ꝛ ſi viueret annos neſto:eos nõ peracute venabit̃ ſicut theologus.

Hoſtienſis. Pano:mitanus. Okam. Beatus Dionyſius. Theologi laus. Auguſtinus Hieronymus.

Regiſtrum.

Aa a b c d e f g h i k l m n o p q r s t v AA A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V. Omnes ſunt quaterni preter t qui eſt ternus.

¶ Inclytarum atq; argutiſſimarũ artium ac Sacre pagine doctoris acutiſſimi Magiſtri Joãnis Maio:is Scoti Lib:i quos in artibus in collegio Montis acuti pariſius regentãdo compilauit hoc in volumine feliciter expliciunt. Imp:eſſi lugd. Anno noſtre ſalutis. M.ccccc. decimoſexto. die vero decima mẽſis ap:ilis.

Robertus dumus lexouiacus ad Dyalecticos.

Quid differs pubes maioris voluere libros:
  In ſe qui tantum commoditatis habent.
Hic maior maiora dedit maioribus ipſis:
  Diſcipulis cupiens conſuluiſſe ſuis.
Ordine fundamenta iacit logicalia pulchro:
  Huius doctrine: mox grauiora petit.
Argutos inter numerabitur ille ſophiſtas:
  Si ſemel hoc ſana mente legatur opus.
Antique ſtuduit reſecare vacantia gentis:
  Stringens que late compoſuere patres.
Quare agite (o iuuenes) iſtos percurrite libros:
  Si logice celſum vultis adire gradum.
Conſummatus erit logicus ſi diſputet vſq;:
  Sin minus impenſas perdidit atq; oleum.
Tela hic propulſet forti vibrata palato:
  Annuat: atq; neget: nonnihil ipſe probet.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google